Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ambrosio Spiera

1481

24 Marzo

DE ESTUDIOS SUPERIORES
BIBLIOTECA

R 5

Universidad de Deusto
Biblioteca

a
Incipit quadragesi
a ferulis
gamus
b
meliam:
intima
tot habundant
c
Christus
eo a quo
ligentie
dñm
inuenit
d
in stupenda
ponam super
quasi confricatus
Jesus
conclusion
[illegible]
z super banc
scriptura
coniungendus
abuntuntur
f
Duodecimo
unꝰ damnati:
non pestilentie
et ex alia.
dum asserere
g
Fulsit ab
remotissima
peccato cōmisso
glorie
doler
h
distribuit
sanati..s.
deus sicut
unus
i
quidem
me in tenebris
xrij.modernoꝝ
feci z mulieri
in futurum
k
Primo rōe
Et hoc est
fuerunt deo
noue legis
quare satis
l
non enim
correlarie
damnabitur
quicquid boni
tres huius

m
derc arbitre
ordinari de
ex nostris
sanus non
.i. de parte
n
gendus. Dico
particularem
voluntatem
sunt iniquita
rum si
o
non habuero
tanto magis
tertij videaꝫ
intelligiꝫ si
Et dña
[illegible]
[illegible]
priue pen
pnia possumꝰ
se omnes
q
plus vel
Accipe fam
Et coram
recipere otra
boc confessiz
r
spiritꝰ sancti
miserere aie
gloriabor in
hac opinione
z qō horribi
s
tā solum
inclinauit se
reo ipsam
deum vt est
quaz z ioānes
t
dicens q non
fuisse possibi
vitam tuam
in retributiōe
u
autem totum
Jnno. de imu.
christiani
est q non
vero tectum
x
animi anxie
trepidat
est tenere
Rome in san
malum quod

y
disciplinam
differentie
boc preceptū
quoniam sic
compassionis
z
ingreditur
tentis ex
tñ ignorat
.i. excedentia
ad tēporalia
aa
super Lucaz
uerantes una
rupto corpoꝝ
qz tollitur
faciunꝫ non
bo
nitur mālī
m deo
sanctificaꝫ
peccati priua
luntate sensu
cc
nostraz debe
punitionis
vane aspicien
Quintum z
non erit
dd
rerum vt ado
q. iiij. c.
cibus bone
opera sint
nepbas est
ee
ad primam
sola me
suoꝝ donoꝝ
turbida aqua
doctoꝝ z san
ff
orta corpora
xiiij. moraliuz
nubat innoia
nobis est
ad imperialis
gg
ingratitudinē
filius nascens
fuit dei
est ut inde
bonibus ster
hh
secundo capꝰ
alligatam
vltimum ꝛreq
q anima
a pꝰ agente

ii
custoditi
nes. ignorēt
primꝰ modꝰ
nsuraz
beatitudo
k k
cimiterio
deputatuz
usui huius
patribus in
necessariuz
ll
.c. episcopum
significastis
res. Sed
lingua greca
vnde licet
magis nocet
Si

Ad laudē z honorē sancte z indiuidue trinita
tis gloriose virgis Marie āgeloꝝ z scōꝝ oium
hꝰ subseq̄ntis quadragesimalis ō floribus sapie
45. sermones ordinētis tabulā principiando. pꝰ i ge
nerali circa qō vniuscuiusq3 sermonis tēntō pn
cipal' hꝰ. breuiꝫ p ordinē videā.
In pꝰ nāqz de conscientia z sinderesi z de gbus
dam partibus anime consideratur.
In 2º de oratione in generali z speciali
In 3º de diuina gratia
In 4º de hꝰ glose nobilissima nuncupatōe ele
gantissima rutilatōe z singularissima dotatione.
In quinto de sapientia z scientia
In sexto de generali iudicio
In septimo de timore
In octauo de vera penitentia
In nono de sancta fide:
In decimo de sacris antique z noue legis
In vndecio de hꝰ glose singulari z nobili m
nitate amabilitate ardēti z q̄litate excellenti.
In duodecimo de predestinatione
In decimotertio de libero arbitrio
In .14º. de bonore z dignitate sacerdotum
In decimoquinto de voluntate z dignitate qua
litate z conformitate
In .16. de remuneratione bonorum z malorum:
In decimoseptimo de sancta charitate
In .18. de glose hꝰ Marie nobili conditiōe p
fecta participatione z reciproca retributione
In .19. de sancte confessionis obligatione con
ditione z fructificatione
In .20. de confessione audientium conditione et
obligatione z penitentium obseruatōe.
In .21. de correctione fraterna
In .22. de conditionibus filiorum
In vigesima tertia de sanctificatōe
In .24. de iudeis z aliis infidelibus
In .25. de virginis glose dulcorosa susceptione
mirifica descriptione z debita similatione
In .26. de diuina misericordia
In .27. de bonore z dignitate ecclesiarum
In .28. de temerario iudicio
In .29. de flagellis dei z vtilitate eorum
In .30. de morte z eius horribilitate
In .31. de amore z eius effectibus.
In .32. Qualiē ẽgo glosa ẽ lux mundi z empy
rei celi quo ad aiam z quo ad corpꝰ
In .33. de christi Jesu perfectione incontamina
tione z conditione
In .34. de indulgentijs
In .35. de abusionibus christianorum
In .36. de actibus z operibus humanis per se vt
per respectum ad voluntatem
In .37. de Maria magdalena.
In .38. de consilii opportunitate peruersitate z i
perturbabilitate.
In .39. de virginis glor iose clarificatōe lucida
tione z perlustratione
In .40. de gloria z triūpho Jesu christi.
In quadragesimoꝰmo de anime creatōe custo
dia z honoratione
In .42. de eucharistie singulari nobilitate figu
rabilitate z mirabilionissibilitate
In .43. de materia z forma eucharistie
In .44. qualiter debeat sacerdos hoc sacmētuz
mistr. re z suscipiēs se pparare z cōseruare
In .45. de passione christi

Anteq̄ in speciali ad tabulā procedā us: vt vnū
gōq3 i pticulari de q̄ i hoc q̄dragesimali agit in
q̄ sermōe z in q̄ pꝰ passu locet pergrere intendēs
facilius reperiat: ẽ pꝰ nōndū c .45. sermones in
hoc volumie otenti fm cursū nec q̄dragesime
p ōdiez se osequūtur. Et qa fmonū q3 i tres pn
cipales ptes diuidit: z q3 ps per tres conclōes
demonstrat: z vnaqueq3 oclonū in triplici hita
te pficit. Jdeo vnicuiq3 eoꝝ scorsuz q̄ in hoc li
bro ptractant: fm ordinē alphabeti i infrascri
pta tabula debito suo in loco collocato: q̄tatio f
monis z partis z conclusiōis sic z hitatis. hoc ẽ
vbi querenduz sit imediate adiicies. Secūdo
notandū q̄ in hac tabula p.f.sermo.p.p.ps.z p c
otat. Item p a. pnia hitas. p b. fa: z
p c. tertia figurat. Quibus premissis ad intētū
suuz poterit q3q3 facillime puenire. Et primo.

De āi.

Angeli an bēant dotes. f.4.i.p.3.c.2.c.
Angeli nō iudicabūt tpe iudicij. f.6.p.2.
c.2.b.
Angeli non sunt redempti: z q̄re. f.xi.p.2.c.3.
Angeli habent liberum arbitrium. z quomodo
f.13.p.2.c.2.b.
Angeli ante casum cognouerunt q̄ nunc cogno
scere non possimus. f.24.p.i.c.2.b.
Angelus z anima an spē differāt. f. 41.p.2. c.i.a.
Angelus fm quā partē ẽ anima nobilior vt. ō.a.
Angeli quomodo mittuntur. vt ō.b.
Angeli missi an diuina priuentur visione vt. ō.c
Angelorum custodia in boc statu tm̄ est nccia. f.
co.p.ea c.2.a.
Angeli quō singulis personis deputent vt ō.a.
Angeli nō cessāt illūinare q̄s custodiūt. vt ō a.
Angeli nō cessant sibi i custodia deditos illumi
nare: vt supra.a.
Angeli quō dicūt aliq̄liē mentē imutare: vt ō.a.
Angeli quo tpe dantur in custodiam: vt ō.b.
Angelorum custodia est duplex. vt ō.c.
Angelorum cognitio ē duplex vt supra. c.
Angelorum cognitio ē duplex. f.co.p.ea.con. 3.a.
Angeli custodiēdo an aliqd noui addiscāt vt ō.a
Angelorum cognitio an sit cā beatitudis vt ō.a.
Angeli an mereant p custodiā nr̄am vt ō.a.
Angeli an gaudeant de salute nostra. vt ō.b.
Angeli an tristent de dānatiōe custodit vt ō.b.
Angelorum custodia an obstiat] abstrahat vt ō.b.
Angelice custodie q̄druplex ē effectꝰ vt ō.c.
Angeli dicunt stelle. f.4.p.2.c.2.a.
Anime separate an habeant loca determinata:
f.41.p.3ºco.3.a.
Anie sepate an possit aliā mō iuuari vt. ō.b.
Aie in inferno an patiātur igne corporeo: vt ō.c
Animā ds mouet triplicit. f.3.p.2.c.2.b.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Aia ōrtuor uentis fluctuaī.f.4 .i.cō.2.b.
Ania habet duos oculos.f.5.p.i.q.2.a.
Aie ꝺsideratio ꝺz esse octuplex.f.eo.p.ea.q.2.c.
Ania vt videat ꝗttuor ꝺz habere. f.eo.p.i.q.3.a.
Ania ornaī septē artibꝰ libꝝ .f.eo.p.3.c. .1
Anima post iudicium potest intelligi habere ma
ius gaudium multiplicī.ser.6.p.3.q.2.b.
Ania trāsformaī i deuz triplicī.f.7.p.2.q.3.b.
Anime triplex est potentia.ser.9.p.3.q.3.b.
Anima in statu presenti triplicī cōtaminari pōt
ser.ri.p.i.q.3.a.
Ania a deo infl corpi in instāti.f.13.p.i.q.2.b.
Anima qñ ifundit est,libera q̄ libertate. vt supꝝ
p.i.q.3.c.
Anima saluari nō pōt sine misericordia ad proxi
mum.ser.26.p.i.q.3.a.
Anima triplicī illuminaī:ser.31.p.i.q.2.c.
Anime dolor est duplex.ser.33.p.3.q.i.c.
Anima est imaterialis.ser.41.p.i.q.i.a.
Anima nō est de dei substantia:vt supꝝ.a.
Anima est a deo creata ex nihilo:vt ē.a.
Anime similitudo ad deum.vt ē.a.
Anima c corpore formato:vt
Anima creaī ꝟtute diuina:vt ē.c.
Ania est tanq̄ tabul rasa.ser.eo.p.ea.q.2.a.
Anima quomodo corpi humano cōueniēter vni
ta est.ser.eo.p.ea.q.3.a.
Anima vnitur corpi sine medio:vt ē.b.
Anime imortalitas triplicī ꝓbaī:vt supꝝ.c.
Ania a corpe sepata an itelligat.f.eo.p.3.q.i.a.
Ania an intelligat substātias sepatas:vt supꝝ.a.
Ania an entia nālia intelligat:vt supꝝ.a.
Anima an reminiscaī coꝝ ꝗgent i vita:vt ē.b.
Ania post sepationē an habeat sciam:vt supꝝ b.
Anie cognitio an ipediaī distantia locali:vt.ē.c.
Anime dānatoꝝ an videant brōs.f. 41.p.3.q.i.c.
Anie an possint exire paradisum vel infernum.f
41.p.3.q.3.a.
Apparitiones que fiunt in corpe xp̄i miraculose
quid de eis.ser.42.p.i.q.3.a.
Apparebit christus in iudicio cum cicatricibus
ser.6.p.2.q.i.c.
Altaria quare denudanī.ser.45.p.3.q.i.f.
Apostasia est multiplex.ser.43.p.i.q.i.a.
Apostoli illustrati fuerunt triplici lumine. ser.5.
p.2.q.2.c.
Appetitus boīs est duplex.ser.17.p.i.q.2.i pn°
Appetitus excellentie est duplex.ser.31.p.i.q.i.a:
Et de appetitu quere in lra.v.§. voluntas.
Attentio ē triplex.ser.2.p.2.q.2.a.p.3.q.i.a.
Accidie malignitas.ser.2.p.3.q.3.c.
Auaritie malignitas:vt supꝝ.c.Et qd sit q̄ est cā
damnationis.ser.35.p.i.q.3.a.b.c.
Aspicit nos deus mltiplicī.ser.3.p.i.q.2.c.
Aspectus diuini ꝗttuor sunt signa.vt ē in fine.
Ant christus dicī stella.ser.4.p.2.q.2.a.
Aurore comparaī xp̄o Maria ꝓpter tria.ser.
4.p.2.q.2.c.
Amorem dei duo impediūt.ser.7.p.2.q.3.c:
Amor ꝟginis ad christum omni amore fuit intē
sior triplici ratione.ser.xi.p.2.q.i.c.
Amor dei est triplex.f.31.p.i.q.i.a.
Amans c mato duplicī vnitur.ser.e.p.i.q.2.a
Ama räffo:maī cū amato. vt supꝝ.q.2.b.
Amoris n sunt effectus.vt ē.c.
Amor quere etiam in lra.d.§.dilectio.vel in lra.c
.§.charitas.
Amor dei est primus in ordine.ser.eo.p.2.q.i.b.
Amoris quod est obiectum.ser.eo.p.i.q.3.b.
Amoris ꝓprij qdditas ꝫ spēs triplex.f.e.p.2.q.i.a
Amoris est triplex fundamentum.vt.ē.b.
Amor ꝓprius est secūdus ordine.f.eo.p.2.q.i.b
Amoris ꝓprij vtilitas.vt ē.c.
Amoris ꝓprij triplex inordinatio.f.e.p.ea.q.2.a
Amoris ꝓprij septē signa.f.eo.p.2.q.3.b.
Amorē verū tria in nos inducūt.vt ē.c.
Amor ꝓrinii septem regrit.f.eo.p.3.q.3.a.
Aduersitatis viā christus elegit ꝓpter tria.f.7.
p.3.q.2.a.
Aduersitatis tpe qd est nccium.vt ē.c.
Aduersa dant ꝓpt pcā.f.15.p.3.q.2.in pncipio.
Auersio a deo fit per duo.f.24.p.i.q.2.c.
Aduersitas vel aduersitates quere in lra.t.§.tri
bulatio.vel in lra.f.§.flagellum.
Absolutio in articulo mōtis fit generaliter ꝫ fie
ri pōt ꝫ quare.f.8.p.3.q.3.b.
Absoluere aliquem nō potest laicus in articulo
mortis.v supꝝ.b.
Absoluere quere in lra.s.§.sacerdos.
Acceptatoꝝ psonaꝝ nō est deus.f.12.p.2.q.i.c.
Abbreuiat vitā regimē inordiatū.f.16.p.2.q.2.a:
Audire confessiones quere in lra.s.vbi sacerdos
ꝫ in lra.c.vbi confessio.
Adam ante peccatum cognouit quod nos nō co
gnoscimus.ser.24.p.i.q.2.b.
Acqsitū illicite ꝺ aliqd triplicī.f.24.p.3.q.i.b.
Actus humani habēt se indifferēter.f.28.p.3.q.i
b. Et de actu exteriori vide in.f.36.p.3.q.i.c.
Actus meritorius quid regrit.f.36.p.2.q.i.b.q̄re
etiā in lra.o.vbi opa.ꝫ vbi opꝰ.q̄re etiā in lra.d.
vbi dubia.ꝫ in.lra.p.vbi pcā.ꝫ ibidē vbi pena:
Armigeris quare deus tantam potestatem cōce
dit.ser.29.p.3.q.i.b.
Aurea quid sit ꝫ quid aureola.ser. 32.p.3. q.i.a.
Et.ser.12.p.3.q.2.a.
Adorare quomodo debemus christū ꝫ qua ado
ratione.ser.33.p.i.q.3.a.
Adorare quō debemus imagines .vt supꝝ.c.
Auctoritas pape ē illimitata.f.34.p.2.q.i.a:
Aduocati quō ex auaritia dānant. f.35.p.i.q.3.c.
Addiscere ōbemꝰa quolibz docto.f.37.p.i.q.2.c
Ascensionis iesu christi mīa bona.ser.40.p.3.
q.3.per totum.

De B.

Beatitudo an in hac vita haberi possit.f:
41.i.p.3.con.2.a.
Beatitudine an oēs appetant . vt supꝝ.a.
Beatitudo an consistat i actibus voluntatis vl
intellectus .ut supra.b.
Beatitudinē ꝺz an faciat celū empyreū.vt ē.b.
Beatitudo an idem sit q̄ dos.vt ē.p.3.con. 2.c.
Beatus an videat corpus xp̄i in altari.sermone
42.p.con.3.c.
Beatitudo quid sit.ser.41.p.3:con.2.a.
Beatitudo an idē sit q̄ vita eterna.v. supra.a:
Beatitudo an includat sūmā pacem.vt supra .a.
Beatitudo an idē sit q̄ hre regnum dei.vt supꝝ.a
Beatitudo an possit ꝛperiri i rebꝰ creatis. vt ē.a
Beatitudo vera anime an deus sit.ser.41.p.39.
2.a puncto primo.
Beati sunt angeli sancti anime sancte ꝫ corpora
sancta per participationē.vt supra. a.
Beatitudo consistit in actu intellectus specula
tiui.vt supra.b.puncto secundo.
Beati an deum videant per essentiam vt supra
puncto quarto.
Beatitudines sunt septem.f.2.p.3.con.3.b.
Beatitudo multipliciter accipitur in scriptura:
ser.6.p.3.con.2.a.
Beatitudo quō pōt itelligi diuersa.vt supra.b.
Beatitudinis future triplex certificatō fieri po
test.ser.32.p.i.con.i.c.
Baptizare quere in littera. J. vbi iudeoꝝ filij.
Baptizare nullus potest seipsum triplici ratiōe
ser.27.p.2.con.i.c.
Baptismatis gratia carentes quomō puniunt .
ser.28.p.i.con.3.a.
Baptismus quare valeat pueris ratione caren
tibus.ser.36.p.2.q.i.b.
Bona in pctō mortali an vale ant.ser.i.p.3. cō.3
ꝫ an possit vinificari.ser.12.p.3.con .i.a.
Boni distinguūtur a malis i tribus.vt supra.b..
Boni ꝫ mali in quibus conueniūt.ser.3.p.i.q.3.a
Bona sunt ser.ser.4.p.2.con.i.b.
Boni alia causa fugiunt peccatum et alia mali.
ser.5.p.2.con.3.a
Bonos quare deus peccare pmittit.vt ē.c.
Bōitas ē duplex.f.9.p.i.q.i.a.Et f.36.p.2.q.2.a.
Bene agentes sp remunerantur.ser.12.p.3.q.3.a:
Boni sacerdotis missa melior ē.ser.14.p.2.q.3.c
Bonorum ꝫ malorum sacerdotum differentia:
vt supra.con.i.a.
Bonitas voluntatis a tribus habet ortuꝫ ser.15.
p.i.con.i.a.
Bonum appetere ꝫ facere tria nos excitant.f.e.
q.2.c.Et triplicī adipisci possuꝫ.f.34.p.i.q.i.c.
Bone voluntatis ser sūt fructus.f.15.p.2. q.i. a.
Bona voluntas ser ꝺz hre.ser.eo.p.2.con.i.a.
Bonis quare dantur mala.ser.16.p.i.con.2 .per
totum.Et ser.29.p.2.con.3.c.
Bonum est tripler.ser.17.p.2.con.i.b.
Bonꝰ qlz pſupponēdus ē.f.27.p.3.q.2. b.
Bona temporalia tripliciter possunt considera
ri.ser.31.p.2.con.2.c.
Bona temporalia quō sunt sub ptāte nra.vt.ē.c
Bona matrimonij sunt tria.vt supra.p.3.con.2.
c.puncto septimo
Bonitas moralis quattuor requirit.sermōe. 36.
p.2.con.2.b.
Benefacere an propter scandalum pretermitten
dum sit.vt supra.con.3.a.
Benīuolentia triplex in oratione dominica ca
ptatur.ser.2.p.3.con.2.a.
Bellum iustum tria faciunt.ser.7.p.i.q.3. b.
Bellare an iustū sit ꝺ pſem ꝫ quō.vt supra. b.
Bellare an liceat clericis vt supra.b.
Benefacere cōpellendi sūt mali.ser.7.p.2.q.2.c.
Benefacere debet malus multis rationibus. f.
36.p.2.con.3.c.

De C.

Conscientia dicitur facies.f.i.q.2.b.
Conscientia quomod lauatur.vt supꝝ.c
Conscientie mltiplicitaī.ser.eo.p.2.q.i.a
Consciētie humane triplex est actus.vt supra.b.
Conscientie nō semper obtēperandū ē.vt supꝝ.c.
Conscientia quomō rectificatur.vt supra cō.2.a
Conscientia quomodo conseruata in bono au
geatur.ser.primo.p.2.cō.2.c.
Consciētie assimilatio.vt supra in fine.c.
Conscientia quomodo deturpatur.ser.eodē.p.
2.q.3.a.b.c.
Conscientie duodecim fructꝰ .f.eo.p.3.q.i.2.ꝫ.3.
Conscientia est necessaria ad vitam eternam. f.
eodem.p.3.con.i.in fine d.
Charitas dicī finis triplicī ratione.f.i.p.3.q.i.a
Charitas ē dine claritatis capacio.f.7.p.3.q.3.c
Charitas duplr ꝺsiderat.ser.8.p.3.q.2.b.
Charitas semel amissa quomodo non possit re
cuperari.vt supra.b.
Charitas excellit oēs virtutes.ser.17. p.i.con. i.
per totum.
Charitas datur dispositō per gratias. vt supra
con.2.in pncipio.
Charitas quomodo acgraī.vt supra.con.2 .a.
Charitas in hoc seculo perfecte haberi non po
test.vt supra.b.
Charitas quomodo in seculo perfecta ē.vt ē.c.
Charitas quomodo ab anima expellitur.ser.17.
p.i.con.3.in pncipio.
Charitas est forma virtutū.vt supra circa finem.
Charitas tripliciter consideratur.ser.eodem.p.
2.con.i.in pncipio.
Charitas quomodo est vna vel diuersa. vt ē.a.
Charitas signum est obseruantia legis.ser. eodē
p.2.con.3.per totum.
Charitatis fructificatio.ser.eo.p.3.cō.i.2.ꝫ.3.
Celum empyreum an faciat ad beatitudinem.f.
41.p.3.con.2.b.
Celum est quadruplex.vt suprà.b.Et.ser.9.p.3.
con.3.b.
Celi quare non sunt plures.vt supra.b.
Culpe actuali assignatur duplex locus ser.41.p.
3.conclusio.3.a.
Culpa habet magis rationem mali q̄ pena ser:
29.p.i.con.i.a
Corpus christi in altari an videatur a beatis. f.
42.p.i.con.3.c.
Corpus christi quere in littera e vbi eucharistia
ꝫ in littera s vbi sacramentum.
Corpus humanum custoditur tripliciter.ser'.6.
p.i.con.3.d
Corpus bumanum in vētre matris in.45.dieb°

Universidad de Deusto
Biblioteca

organizatur.f.13.p.1.cō.3.a.
Cōmunio quere in lra.c.vbi eucharistia. ꝛ in lra s.vbi sacramentum.
Campane quare tempore passionis christi nō pulsant.sermone.45.c.
Crucē christi q̄re discalciati adoramus. f. 45 b.
Crucis christi decē nobilitates.f.40.p.3.o.1.a.
Crux xp̄i quō sublanata fuit.vt sup̄.b.
Crucifixus si nō fuisset christus an mortuus aliē fuisset.f.38.p.2.cō.2.b.
Conuersio corpo[illegible] christi in quibus differt ab alijs conuersionibus.f.42.p[illegible] cō.2.a.
Conuersiōis pcōz impedimetū.f.37. p.3.o.2.c.
Conuersio est triplex.vt sup̄.a.
Conuersi stant ad pedes christi.vt s̄.b.
Contritionem habere nō possunt anime separate.sermone.1.p.3.cō.1.c.
Contritioni tria sunt necessaria.vt.s̄.c.
Contritiōe amota nō pōt aia sanari. f.8.p.2.o.1.a
Contritio de quibus peccatis est habenda ꝛ quo modo est habenda.v s̄.c.
Contritio an debeat esse maior de vno q̄ de alio peccato.vt supra.c.in fine.
Confessio q̄ sit necessaria triplicit̄ pbatur.ser.8. p.2.cō.2.a.
Cōfessio otis est de necitate salutis.f.19.p.1.o.1.b
Confessionis declaratio.vt supra.a
Confessiones audire quomodo possunt mendicantes.vt sup̄.o.2.b.
Cōfitendū nō est laico tēpore necessitatis.vt.s̄.c.
Cōfessio nō pōt diuidi.sermone. vt sup̄.p.1.o.3.c:
Cōfessionis multiplex cōditio.f.e.p.2.o.1.p totū.
Confessio regrit dolorē de tribus. vt supra.b.
Confessionis q̄druplex discretio necia.vt s̄.b.
Confessionis reiteratio.f.eo.p.2.o.2.p totum.
Confiteri q̄ nō est factū est peccatū. f.eo.cō.3.a.
Confessiōis multiplex vtilitas.f.19.p.3.o.1.2.7.3.
Confessor debet esse bonus.ser.20.p.1.cō.1.a.
Confessor debet facere triplicem interrogatiōez vt supra.cō.2.a.
Confessor debet multiplices circūstantias interrogare.vt supra.b.
Confessor dz peccatoꝝ recolere peccatū q̄ō sit ꝓbabiliter cōmissum.f.eo.p.ea.cō.3.a.
Confessioni vocali nō teneť mut⁹ ꝛ surd⁹.vt s̄.b
Confessio nunq̄ est reuelanda.ser.eo. p.2.cō.1.a. ꝛ cō.3.ꝛ bene.
Confessionem reuelāti que pena debetur.ser.eo. p.2.cō.2.a.
Confessor astrictus de reuelatione peccati quomodo ꝓcedere debet.vt supra.b.
Confessor quomodo teneť tacere que sub sigillo confessionis dicuntur.vt supra.cō.2.c.
Confiteri quo tēpore licet: vt s̄.f eo.p.3.cō.1.a.
Confessio debz fieri ex omnib⁹ peccatis vt.s̄.b.
Confessio generalis de omnibus peccatis est facienda.vt s cō.2.a.
Confessio est triplex.vt sup̄.b.
Confiteri cui debeat papa cardinalis ꝛc̄. vt sup̄. cō. vltima p totum.
Confessio cum ꝓposito non cauendi non valet ser.23.p.1.cō.3.b.
Confiteri xp̄m ore semp tenemur.f.24.p.1.o.2.a
Cognitionis dei modus.ser.3.p.1.cō.2.b.
Cognitio est duplex.f.31.p.1.cō.2.c.
Cognoscere futura possumus p septem visionū genera.f.32.p.1.cō.1.b.
Consideratio anie dz esse octuplex. f.5.p.1.o.2.c:
Consuetudo mala nō est seruāda.f.eo.p.2.cō.1.c.
Consilium quid sit.ser.38.p.1.cō.1.a.Et.f.31.p.2.3.a.circa finem.
Consilium est triplex.vt supra.a.
Consiliās q̄s debet habere ꝺditiones.ut s̄.b.
Consiliū de ḡbus est petendus: vt supra.c.
Consilium quādo est dāduz.f.eo.p.1.cō.2.a.
Consilium ab omnib⁹ est querendū. vt supra.b:
Consiliari⁹ malus an peccet.vt supra.c.
Consiliatoꝝ ciuitatum conditiones.ser.eo.p.ea: cō.3.a.
Consiliuz de quibus est fiendum.vt supra.b:
Consilium q̄le in dubijs est vandum. vt supra.c:
Consiliantes male sunt quinqz.ser.eo. p.3.cō.3.a:
Consilia plura fecerūt pharisei ꝛ sacerdotes cōtra christum.vt supra.c.
Cicatrices ostendit xp̄s in iudicio.f.6.p.2.o.1.c.
Clericis an liceat bellare ꝛ quomō.f.7.p.1.o.3.b.
Clericum furem detinē an sit excōicatio.sermōe 21.p.3.con.2.c.
Clericum pcutiēs an sit excōicat⁹.f.25.p.3.o.1.b.
Clerici quere in lra.s.vbi sacerdos.
Clericam debent portare sacerdotes triplici rōe sermone.14.p.1.cō.2.a.
Clementie dei declaratio.f.25.p.2.cō.3.a.
Clementia dei duobus tēporibus demonstrata est.vt supra.b.
Clemētia dei oia pcā remittunť. f.28.p.1.o.3.b.
Clementia dei quere in lra.m. vbi misericordia.
Cogendi sunt fideles ad bonum. f.7.p.2.cō.2.c.
Caput totius ecclesie est xp̄s.f.9.p.2.cō.2.b.
Caput ē diabolus sex generū hominū.vt sup̄.c.
Casus ꝛ fortuna quid sit.ser.12.p.1.cō.3.a.
Casus ꝛ fortuna an sint idez.vt supra.cō.3.b.
Casus ꝛ fortune q̄ sunt effectus.f.12.p.1.o.3.c.
Carnis pugna cum spiritu vnde est. sermone.15. p.2.cō.3.a.
Carnez assumere quomodo potuit vna persona sine alia.f.25.p.1.cō.1.a.Et sermone.33. p.1.cō.1.b.
Carnem assumere magis cōgruū fuit filio tripliciter rōe.f.25.p.1.cō.1.a Idē quere in lra.1.§.incarnari. Et in lra.b.§.humanam naturam.
Carnem q: assumpsit filius an ꝓpterea excludatur pat̄ ꝛ spiritus sanctus.vt supra.b.
Carnem assumere quomodo dicūtur pater ꝛ spiritus sanctus.vt supra ea.cō.b.
Carnem assumere quare tantum distulit deus.f 33.p.1.con.2.c.
Carnis assumptionis que fuerit principalis causa.ser.33.p.1.cō.2.b.
Carnis assumptio ex virgine an fuerit in veteri lege demonstrata.ser.39.p.2.cō.1.a.
Caro christi fuit de quadruplici statu hominuz. sermone.33.p.1.cō.1.a.
Carni humane quomodo deus vniri potuerit vt supra circa finem.b
Carnem humanā quare filius dei voluit assumere.vt supra.c.
Coactio est duplex.ser.15.p.1.con.3.a.
Conformari quare in littera v vbi uolūtas nr̄a:
Cogitare de deo ē duplex.ser.16.p.3.o.2. b.
Correctio quid sit.ser.21.p.1.con.1.a.
Correctio est actus charitatis.vt supra.a.
Correctio an semp sit facienda.vt supra.b.
Correctio tripliciter potest ōmitti. vt supra.c:
Correctio peccati occulti ꝛ manifesti quō fieri ō beat.vt supra conclu.2.a.
Corrigendi cā nulla persona querenda ē.vt s̄.b.
Correctio est duplex.ser.eo.p.1.con.3.in prin.
Correctio superiorum quomodo per subditos fieri debeat.ut supra.cō.3.a.
Correctio etiam per peccatores faciēda ē ꝛ s̄.b.
Corripe quō potōr possit ꝛ non possit.vt sup̄.b.
Correctio an propter scandalū ōmittenda sit vt supsa.c.
Corripere debent episcopi dños.ser.eo.p.2. o.1.a
Correctio iudeorum ꝛ infidelium quomō fienda est.vt supra.b.
Correctio ex negligentia pretermissa est peccatum.vt supra.c.
Correctionis sex modi sermone eodem.p.2: con.2.per totum.a
Correctio equalium sex requirit.vt s̄.b.p totuz
Correctio propria quomō facienda est.vt sup̄.c
Correctio est triplex.ser.eo.p.2.cō.2.a.b.c
Correctio facta cum contumelia an sit peccatū. ser.eo.p.2.o.3.c:
Correctio quibus interdicatur.ser.eo.p.3.o. 2.a.
Correctio per magistros facta in clericos an sit peccatum vt supra .b.
Corona quid sit.sermone.21.p.2.con.3.a
Coronantur tria genera animarum.vt supra.b:
Contumelia quid sit.ser.21.p. 2.cō.3.a
Contumelia an sit peccatum vt supra.c.
Contrahere nō potest fidelis cuz alia infideli ut uente.ser.24.p.2.con.2.a.circa medium
Creata dupliciter pñt considerari.f.25.p.2.o.1.b
Credulitas non debet esse facil̄.ser.28.p.1.o. 2.a.
Credere vel credulitas q̄re in littera f vbi fides
Credebant idem antiq ꝛ moderni ser.9.p.1.o.3.a
Credunt perfectius moderni q̄ antiqui.ut s̄. b.
Credere contingit dupliciter.ut supra.c.
Credere sufficit quattuor vt supra.c.
Credentes in idola ut pagani sarraceni ꝛc̄.an excusentur q̄ in xp̄m nō credunt.ser.e.p.2. o.2.c
Credere nos debere in christum triplex scriptura testatur ut supra.p.2.o.3.a.
Credentes in xp̄m filii dei efficiuntur . ut sup̄. c.
Credē ptingit tripliciter.ut s̄.p.3.cō.prima.a.
Credēda sūt in quadruplici differentia.ut s̄. b.
Credere equaliter non omnes obligantur licet fides sit necessaria ad salutem .ut supra.c.
Credenti nihil est difficile.ut supra.o.
Credentes uere in christum in multis gloriañ: ut supra.p.3.con.2.o.
Credentes in christum duodecim fructus consequuntur:ut supra.p.3.con.1.2.ꝛ.3.per totum.
Credendum est Augustino in disputationibus ser.37.p.1.con.1.c.
Credendum est Hieronymo i trāslatōibz,ut s̄.c
Credendum est Gregorio in moralibus.ut s̄. c.
Canonizare nemo potest nisi papa . sermone .33. p.3.con.2.b.
Clamauit christus in cruce duodeciz rationibus: sermone.33.p.3.con.3.c.
Conuiuia fieri possunt.quattuor de causis sermone.35.p.3.con.2.a.
Continere ē difficile.ser.37.p.2.con.prima.b.
Conseruat deus res in esse suo .ser.38.p.3. o.3.b.
Concipi quare ep̄s uoluit de ꝟgie.f.39.p.2.o.1.b

De D

Dignitates appetere utrum sit licitum f/ mone primo.p.3.con.2.b.
Desiderium malorum est uita presens sermone.3.p.prima.con.3.c.
Desiderium humanum ad tria se extendit.sermone.31.p.1.con.3.c.
Deus mouet animā triviliter.f.3.p.2.cō.2..b.
Deus est causa omnium que eueniunt ꝛ quomō sermone.12.p.1.cō.3.c.
Deus nō est exceptator pson̄z.f.e.p.2.o.2.c.
Deus habet liberū arbitriuz.f.13.p.2.o.2.c.
Deus nō regrit nb boie ipossibile.f.20.p.1.cō.2.c
Deus quō potuerit fieri bō.f.26.p.2.cō.1.c.
Deus quare dr̄ iustus ꝛ mīsericors.f.e.p.3.o.2.b:
Deus est vbiqz.f.27.p.1.o.1.a.Et.f.42.p.3. o.2.b
Deus principaliter est in tribus loc].ut supra.b. Et sermone.42.p.3.cō.2.b.
Deus diligit peccatores propter quattuō.ut s̄.b circa medium.
Deus factus est homo quomodo intelligatur f. 33.p.2.con.3.c.in fine.
Deus require in littera u.ubi uoluntas diuina: ꝛ in littera.t.vbi tacet.ꝛ in littera.b. vbi bonos. ꝛ in littera J ubi irascit̄.ꝛ in litꝛa p ubi pulchritia ꝛ in littera.m.vbi malū.ꝛ in littera.o.vbi diligit ꝛ in littera u ubi uidere.
Dies sabbati quō sūmit̄ i scriptura.f.4.p.1.o.1.a
Die sabbati tria sunt specialiter faciēda sermo. eodem.p.1.con.1.b.
Dies sabbati quare v̄gini marie dedicat̄.ut s̄.c.
Dona sunt sex.sermone.4.p.2.cō.1.b.
Dona spūs sci quare dñtur septē.f.25.p.3.o.1.c.
Dona spūs sancti an differāt.vt s̄.c.circa medīū.
Dormire ꝛ dormitare ꝛ obdormire quō differt sermone.5.p.1.con.1.b.
Diabolus tria facit contra animaz diuina sapia illustratam.sermone.5.p.1. o.3.c.
Diabolus est ꝛ probatur tripliciter.f.6.p.3.o.1.c
Diabolus quos tentat.sermone.8.p.1.con.1.c.
Diabolus ē caput sex generꝝ hoiuz.f.9.p.2.o.2.c
Diabolus triplicem molestiam conatur omnib⁹ morientibus inferre.ser.16.p.2.o.3.c.
Demones quare non possunt agere penitentiaz. ser.8.p.pri.con.1.b
Demones hñt liberū arbitriū.f.13.p.2.con.2. a.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Dos spūalis quid sit.f.41.p.3.cō.2.c.
Dos ⁊ beatitudo an idem sint. vt supra.c.
Dotes habere an cōpetat christo. vt supra.c.
Dotes an habeant angeli. vt supra.c.
Dotalitium qd sit. sermone.37.p.2.cō.2.c. i fine.
Dānatoꝝ locus est infernus.f.6.p.2.cō.1.c.
Damnatorum voluntas dupliciter pōt considerari.f.16.p.3.con.1.b.
Dānati demeriti nō possunt.f.eodem.p.3.cō.2.a.
Damnatis nulla ē de pctis pnia. vt supᵃ.p.3.cō.1.b
Damnati nō cogitant de deo. vt supra.cō.2.b.
Damnati ex visione beatoꝝ an affl..gent. vt supᵃ p.3.cō. vltima.a.
Damnati vident gloriam beatoꝝ ⁊ quāto tēpoꝝ vt supᵃ.p.3.2.2.c.Et sermone.41.p.3.2.1.c.
Damnati an voluntate deliberatiua mallēt non esse q̄ esse in tormentis.f.16.p.3.cō.i.c.
Damnati omnes homines vellent damnari. vt supra.p.ea.cō.2.in principio.
Damnati minus inuident ꝓpinquis q̄ remotis vt supra.in pncipio.
Damnati cogitant de suis peccatis ꝓpter q̄ damnati sunt ⁊ de gratijs quas amiserunt. vt supᵃ.b.
Damnatis an sancti compatiant. vt.s.b.
Damnatoꝝ pēa an scis legittimā generet. vt s.c.
Defensio quando licet.f.7.p.1.cō.3.b.
Dilectio virginis Marie fuit maxima ad nos.f xi.p.2.con.2.per totum.
Dilectio virginis marie ad christum fuit omni dilectione intensior.f.xi.p.2.cō.i.c.
Diligenda non sunt omnia equaliter.sermōe.17: p.2.cō.i.post principium.
Diligi pōt aliquid tripliciter. vt supra.
Diligere quid sit scōm affectum. vt.s.a.
Diligere quem debeamus prius. vt supra.a.Et.p 3.cō.2.fructu quarto.
Diligere quō debeamꝰ malos.f.eo.p.2.2.2.a.
Diligere inimicos an teneamur ⁊ quō. vt supᵃ.b.
Dilectionis signa. vt supra.b.
Dilectionis signa octo sunt inimicis ostendenda vt supra.b.
Dilectio dei an ad oēs sit equalis. f.31.p.1.2.1.a.
Diligit deus quattuor genera hominū. vt supᵃ.b.
Diligit de..s peccatores ꝓpter tria. vt supra.b. circa medium.
Dilectiōis dei ad nos quattuor signa. vt supra.c. Et sermone.33.p.1.2.3.a.circa finem.
Dilectionis dei signa ad q̄ttuor genera hominū. vt supra.c.
Diligens ⁊ dilectus quomodo ad inuicem cōiunguntur.sermone.31.p.1.cō.2.a.
Dilectio quere in littera.a. vbi amor. ⁊ i littera.c vbi charitas.
Diligere deum ex tota mente quid est: vt supra. p.1.2.3.c.circa finem.
Diligendus deus an sit sine modo. vt supra i fine
Diligere parentes debēt filios suos.f.31.p.3.2.1.a
Dispositio ē triplex.f.16.p.1.2.3.circa medium.
Dolendum ē de tribus.f.19. p.2.2.1. b. i pncipio.
Dolor anime est duplex.f.33.p.3.cō.1.c.
Dolor duplex fuit in xp̄o.f.eo.p.3.cō.3.c.
Disputatio an liceat cum infidelibus ⁊ iudeis.f. 24.p.1.con.3.c.
Dolor an fue..in christo.f.25.p.3.cō.3.b.
Domus est triplex.sermone.27.p.2.cō.3.a.
Desperatio vnde ꝓueniat.sermone.30.p.3.2.2.c.
Desperatio an sit maius peccatum obstinatione vt supra.b.
Dulia quid sit.f.33.p.1.cō.3.b.in fine.
Dubia opera tria requirunt.f.36.p.3.cō.2.a.
Dubie ꝟitati quō succurrendū est. vt supra.c.
Duplicitati ꝟboꝝ quomō succurrendū ē. vt s.b.
Decretum an sit approbatum.f.37.p.1.2.2.a.
Decretalibus dictis quādoꝝ standum est. vt supᵃ.b.
Decisio questionū ptinet ad papā. vt supra.2.3.b

De E.

Eucharistia quomodo est sacramentum: ser.43.p.2.con.1.a
Eucharistia quomodo figurata fuit i veteri lege. vt supra.b.
Eucharistia an sit vnū sacrꝫ vl pᵗra.f. e.p.1.2.1.b
Eucharistia an sit nobilius sacrm. vt s ea.2.c.
Eucharistia an expressius demonstrata fuerit in lege nature q̄ in lege moysi.f.eo.p.2.2.1.c.
Eucharistia ꝓpter tria instituta ē.f.e.p.2.2.2.a.
Eucharistie institutio quo tempore facta est. vt supra eadem.con.b.
Eucharistia ex quo est memoria passionis christi q̄ post passionē xp̄i nō fuit istituta. vt.s.ea.2.c.
Eucharistiam in peccato mortali tripliciter pōt homo suscipere. vt supra eadem.cō.a
Eucharistia an contineat verum corpus christi in altari.f.eodem.p.i.con.2.a.
Eucharistia an contineat verum corpus christi sm totam suam quantitatem. vt supra.b.
Eucharistia an contineat tantū carnem christi ⁊ non animam. vt supra.b.c.
Eucharistie propria spēs an sit apparente xp̄o in specie carnis cruentate vel pueri. vt supᵃ.2.3.a
Eucharistiam an sacerdos communicare volēs sūmere debeat apparente christo i specie carnis cruentate vel pueri. vt supra con.3.b.
Eucharistiam in altari an oculos glorificatus videre possit vt supra.c.
Eucharistia consecrata an substātia panis remaneat vt supra.p.2.con.3.a.
Eucharistiam quattuor cōtinere credē debemꝰ vt supra parte.3.con.1.c.
Eucharistie nouē sunt mirabilia. f.eo.p.3.2.2.b
Eucharistia licet totum corpus christi contineat nō tn propter hoc celum deserit. vt supre.b
Eucharistia dictis verbis cōsecrationis statim conficitur vt supra.b.
Eucharistia habet quattuor societates quando conficitur. vt supra.b.
Eucharistie administratio an possit beatis ad augmentum glorie. vt supra.con.3.a.
Eucharistiam digne sumentes tria bona principaliter consequuntur. vt supra.b.
Eucharistia an pueris dēat administrari. vt s.c.
Eucharistia quadrupliciter māducaī. vt supᵃ. b:
Eucharistie ꝟtute quomodo peccata mortalia delentur vt supra.b.
Eucharistiam conficiens septez condictiōes debet habere.ser.43.p.1.con.1.a.
Eucharistiam an plures sacerdotes possint conficere. vt supra.b.
Eucharistiā an laicꝰ possit dispēsare. vt s. 2.2.a
Eucharistiaꝫ an diaconꝰ possit dispēsare. vt s.b.
Eucharistiā an mendicantes ⁊ alij religiosi possint dispensare. vt supra.c.
Eucharistie consecrande materia est panis triticeus.ser.eodem.p.2.con.1.a.
Eucharistie materie qualitas requisita ad conficiendum. vt supra.c.
Eucharistie sacramētū quare sub duplici specie datur. vt supra con.3.a.
Eucharistie sacrm quare potius sub speciebus panis ⁊ vini daī q̄ sub alijs speciebus. vt supᵃ.b.
Eucharistie sacramentum quare manducatur ⁊ bibitur. vt supra.c.
Eucharistie debet necessario assignari ꝓpa fōma.ser.eodem.p.3.con.1.a
Eucharistie forma an possit mutari. vt supra .b.
Eucharistie forma i q̄ ligua tradita fuēit. vt s.c
Eucharistie que sit forma tā corpis q̄ sanguinis vt supra.con.2 ⁊.3.per totum
Eucharistiam an sacerdos debeat dare quē scit esse in peccato mortali. ser.44.p.1.con.1.a.
Eucharistiā an sacerdos stati dare debeat petenti. vt supra.b.
Eucharistiā petenti an in aliquo casu dari debeat hostia nō ꝺsecrata pro consecrata. vt supᵃ.c
Eucharistia a quo sūmi debet. vt s.2.2.a.
Eucharistia an in malo sacerdote accipienda sit vt supra.c.
Eucharistie cōmunio an sit de necessitate salut] simpliciter. vt supra ser.eo.p.2.con.1.a.
Eucharistia quot ꝑ tibus sūmēda ē. vt supra.b.
Eucharistia quo die accipienda sit. vt supra.c
Eucharistie cōmunionem que sunt impedientia vt supra con.2.a:
Eucharistie cōmunio quam ꝓparatōez ꝓrequirit. vt supra.b.
Eucharistiam qui in peccato mortali existit nō sūmens in pascate an peccet. vt supra.con.3. a.
Eucharistiaꝫ sūmens nō formata conscientia q̄ sit in peccato mortali an peccet. vt supra.b
Eucharistiam quis in peccato mortali videś an peccet. vt supra.c.
Eucharistiā sūmens per ricidiuationem principaliter tria mala incurrit. ser.eo.p.3.2.pria .a.
Eucharistiaꝫ an sūmere debeat qui dubitat se a peccato nō posse abstinere. vt supra. b.
Et post hoc sequitur de communione
Eucharistie sacramentū quere in littera s vbi sacramentum corporis christi.
Episcopi debēt malos dños corrigē. 2.1.p.2.2.1.a
Episcopus no pōt subditū ꝟberare. f.e.p.3.2.1.c.
Episcopatum desiderare quando bonum est ⁊ quando non. ser.1.p.3.con.2.b.
Episcopus tria debet habere. ser.5.p.3.3.1.a.
Ecclesia est locus congruus orationi. sermōe.2: p.1.2.3.in fine.c.Et ser.27.p.1.2.2.c.
Ecclesia dicitur stella. ser.4.p.2.con. 2.a
Ecclesiastica dignitate illegittimi propter tria priuantur. ser.22.p.2.con.1.a.
Ecclesia est domus dei. ser.37.p.1.cō.1. c.
Ecclesia dicitur domus dei ꝓpter tria. vt supᵃ.c.
Ecclesia est veneranda ꝓpt tria. vt supᵃ.2.3.a.
Ecclesie dignitas est triplex. vt s.con.3.a
Ecclesie triplex reuerentia ē exhibēda.f.e.2.3.b
Ecclesiam venerantes triplicem consequuntur vtilitatem. ser.eo.con.3.c.
Ecclesia in veteri testāmēto fuit multipliciter demonstrata. f.r.eo.p.2.cō.1.a.
Ecclesia christi ē in ꝑpetuū duratura. vt s.2.1.b.
Ecclesie multiplex est priuilegiū. ser.e.p.2.2.2.b
Ecclesiasticaꝝ rex multiplex est ꝓuilegiū. vt s.b
Ecclesiā deus triplicit ꝟ habitat.f.eo.p.2.2.3.b
Ecclesia ē tribꝰ ꝟ spiritibꝰ triplici rōe. vt s.2.3.c.
Ecclesia propbanat multipl'r. vt s.p.3.2.1.b.
Ecclesia quādo est consecranda. vt supra.b.
Ecclesia quando est reconciliāda. vt supra. b.
Ecclesiastica furati ē maximū pctm. vt s.b.i fine
Ecclesia rōana est pncipaliō oibꝰ. vt s.p.3.2.3.a.
Ecclesie ꝓuilegium. vt supra.b.
Exaudit deus malos.f.2.p.2.2.3.a
Examinatio iudicij an fiet mentalit vel vocalit ser.6.p.1.con.3.a
Examinatio principaliter fiet de ser. vt supra.c.
Excedit omnes sanctos virgo maria in septem ser.4.p.2.con.1.c.
Excomunicatio est duplex.f.9.p.2.2.2.c.
Excoicatio minor quō cōtrahatur . vt supra. c.
Excōmunicatio nulla est clericum tenere qui furatur. ser.21.p.3.con.2.c.
Ebriosus occidens hominē an peccet. sermōe.15 p.1.con.3.b.Et ser.36.p.2.con.1.b.
Ebrietas tripliciter sit. ser.35.p.3.con.2.b.
Exitus vite bonorum quomodo differt a malis ser.16.p.2.con.3.in principio
Elemosyna est triplex. ser.23.p.2.con.1.a.
Elemosyna est potior pars satisfactionis. vt s.c
Elemosyne triplex consideratio.f.24.p.3.2.1.b.
Elemosyna consideratur dupl'r. f.26.p.1. 2.3.a.
Elemosyne matia habef. vt s.f.eo.p.1.2.3. a.b.c.
Eleuatur mens triplicit a sēsibilibꝰ.f.31.p.1.2.1.c
Excellentie appetitus est duplex.ser.35.p.1.2.1.a.
Euāgeliū solum a quattuor receptum est quare sermone.37.p.2.con.3.c.

De F.

Acies est triplex. ser.1.p.1.con.2.a.
Fama est necessaria ad vitam eternam sermone.eo.p.3.cō.1.in fine.d.
Fama mala nō ē argumētu mali.f.37.p.2.2.3.b.
Flet? ē multiplex.f.4.p.3.2.3.a.Et.f.30.p.3.2.1.a
Fleuit christus quinquies. vt supra .a.
Flere mortuos possumus absq; peccato. vt s.a:
Fletus ordinatus tres conditōes ꝺz hre. vt s.a.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Fletus ordinatus habz aliquã mercedẽ.f.30.p.3. con.i.c.
Fides diuersimode sumit.f.7.p.2.2.2.a.
Fides an sit necessaria in dei timore. ut supra.a.
Fides est quadruplex.sermone.9.p.i.cõ.2.a.
Fidei aliquid est formale ꝛ aliquid materiale. vt supra.a.
Fidem infusam est necesse ponere.vt supra eadẽ conclusione.b.
Fides infusa ꝛ acquisita non sunt eiusdẽ speciei vt supra.c.
Fides fuit eadem antiquorum ꝛ modernorum. sermone.9.p.i.con.3.a.
Fides modernorum est melior.vt supra.b.
Fides simplicium qualis erat.vt supra.c.
Fides nostra dicitur testamentum nouuz ꝛ quare.sermone.9.p.2.con.prima.a.
Fides antiquorum dicitur testamentum vetus ꝛ quare .vt supra.a.
Fides christi magis est obseruanda q̃ vetus testamentum ꝛ quare.sermone eodem.p.2.con.2.a
Fides christi triplici scriptura roborat.ur. vt supra.p.2.con.3.a.
Fides nostra redditur ẽa multiplici testimonio vt supra.b.
Fides christi multa promittit.vt supra.c.
Fidei multiplex vtilitas.ser.9.p.3.cõ.1.2.7.3.
Fides quomodo sit in reprobis ꝛ quomodo nõ. sermone.24.p.i.cõ.2.circa medium.
Fides quomodo fuit in homine ante casum.et quomodo non.vt supra.
Fides quomodo possit dici maior vel minor.ut supra in fine.
Fides quomodo etiam muneribus possit adiuuari.vt.supra.p.i.2.3.a.
Fides debet esse libera ꝛ non coacta.vt.supra.b Et.f.28.p.i.2.a.
Fidei disputatio an cum iudeis ꝛ infidelibus liceat.vt.supra.c.
Fidem tenere omnes professi tenentur. sermone.28.p.i.2.a.
Fides non debet esse ita facilis.vt.supra.a.
Fame falsi tres sunt modi.f.28.p.2.2 2.b.
Fama mundi est spernẽda propter quinq3.vt. supra.b. circa finem.
Filium dei concipiendo quomodo se habuit virgo maria.sermone.xi.p.2.2.i.a.
Filius dei in instanti conceptus est.vt.sup.b.
Filia vel filius spiritualis dicitur dupliciter.sermone.14.p.3.2.3.a.
Filij primogeniti sex sunt conditiones .sermõe. 18.parte.3.con.3.
Filius quomodo possit sine peccato a patre verberari.sermone.24.p.3.2.i.a.
Filij quot modis carnaliter generantur .sermone.22.p.i.con.i.a.
Filius illegittimus quomodo legittimatur vt. supra.c.
Filij quales sunt legittimi.vt.supra.b.
Filij quomodo propter peccata parentum puniuntur.vt.supz.3.2.b.Et.f.29.p.3.2.2.b.
Filijs peccata parentum in quibus bonis imputantur.vt.supra.b.
Filiozum legitimozum triplex dignitas.sermone.eo.p.i.con.3.a.
Filij quomodo vel quando possunt hereditate priuari.sermone.eo.p.i.2.3.b.
Filium potest vendere pater necessitate famis vt.supra.c.
Filij illegittimi non possunt ad sacros ordines promoueri ꝛ quare vt supra.p.2.2.i.a.
Filij spurij quomodo sunt nutriendi.sermone. 22.p.2.con.2.a.b.c.
Filij legittimi propter ingressum religionis non priuantur hereditate.vt supra.conclusio.3.b.
Filij quomodo debent parentuz legata ꝛ debita cito soluere.sermo.eo.p.3.con.3.
Filij quomodo se debent habere ad parentes.f. 31.p.3.conclu.prima.b
Filioz dilectionem multa inducunt. vt supra.a. sermone.22.p.i.con.i.c.
Filij nati ante matrimonium quomo legittimã.
Filios querere non licet sterilitatis causa que ẽ in vxore ser.3.p.3.con.2.b.
Filius dei quare carnem humanaz assumere voluit.sermone.33.p.i.cõ.i.c.
Fortuna quid sit.f.i2.p.i.cõ.3.a.circa finem.
Furiosus occidens hominem an peccet. sermõe 15.p.prima.cõ.3.b.
Forum est triplex.sermone.19.p.i.con.i.a.
Flagella bonozum in quibus differunt a malis. sermone.23.p.2.conclu.3.a
Flagellozum vtilitas.vt supra.b.
Flagellum ꝛsi fiat sine culpa nõ tamẽ sine causa sermone.26.p.3.con.i.b.
Flagellum non ỹbet fieri sine causa vel sine culpa.vt supra.b
Flagellauit deus pharaonem multiplici plaga. sermone.29.p.i.conclu. 2.b.
Flagellozum dei tria sunt principaliter inductiua sermone.29.parte.2.conclu.i.a.Et ser.6.p.i.2.i.a
Flagellozum tria remedia.vt supra. sermõe. 29. parte.2.conclu.i.b.
Flagellozum dei vtilitas.vt supra.p.2.cõ.2.c.
Flagellat deus italiam propter peccata.ser. 29. parte.3.conclu.i.a.
Flagelloz dei multiplex causa.vt sup.cõ.2.c.
Fidelis quomodo possit cum infideli manere sermone.24.p.2.con.2.a.
Furari an liceat christiano a iudeo id quod sibi ertorsit.sermo.24.p.3.conclu.2.a.b.
Furtuz an liceat.vt supra.c.
Futura an liceat a mortuis inquirere.sermõe.30 parte.3.conclu.3.a.
Festis an mercari liceat.sermone.35.p.2.2.i.c.
Festis multa conceduntur que nõ sunt peccata. vt supra conclu.2.b.
Festis que solatia sunt licita.f.35.p.2.con.3.a.
Festis q̃ sint nature opera prohibita. sermone: eodem.p.3.con.prima.a.
Festis a quibus abstinendum est.vt.sup.b.c.

De H

Hratia dei quomodo conseruatur in anima.sermone. 44.p.3.2.i.c.
Hratia est duplex.serm 23.p.i.2.i.a.
Hratia ẽ habitus supnaturaliter dat. vt.s.b.
Hratia dei nõ potest abuti.f.eo.in fi.2.i.c.
Hratia dei gubernat mundus.f.3.p.2.2.3.a.
Hratia dei est necessaria in operibus humanis vt.supra.b.
Hratia dei multipliciter appellatur in sacra scriptura.sermone.eo.p.2.2.3.c.
Hratie dei duodecim fructus.sermone.eo .p.3.2 i.2.7.3.a.b.c.
Hratia dei erat necessaria in statu innocentie sermone.xi.p.prima.con.2.a.
Hratiarum plenitudinem habuit virgo maria sermone.xi.p.3.con.prima.a.
Hratia dei est causa meriti vite eterne. mone 12.p.3.conclu.2.a.
Hratia gratum faciens non datur nisi bonis . sermone.16.p.prima.2clu.3.per totum.
Hratia confertur in tribus sacramentis.sermone.30.p.3.conclu.3.b.
Hratia plenus fuit christus in instanti sue conceptionis.sermone.33.p.2.conclu.prima.a.
Hratia dei preueniens est potissimum signum cõuersionis.sermone.37.p.3.con.prima.a.
Hratia dicta an sint approbata.sermone.37. p. prima.conclu.2.a.
Hule malignitas.sermone.2.p.3.cõ. 3.c
Hule sermo.ser.35.p.3.conclu.2.per totum .a.
Hubernatur mundus per gratiam dei.sermone 3.p.2.conclu.3.a
Hubernantur omnia diuina prouidentia.sermone.12.p.prima.conclu.i.a .
Hloziam maiorem debere habere animam post iudiciũ multipl'r declaratur.sermõe.6.p.3.2.2.b
Hloziantur sancti in septem.sermone.9.p.3. conclu.2.circa finem.
Hloziandũ non est de bonis operibus. ser.28. p. 2.conclu.i.a.
Hladio triplici percutiuntur religiosi.sermone. 30.p.i.con.prima.a
Haudia marie septem.sermone.xi.p.2.2.3.a.
Haudia tria precipue virginis.vt supra.a

De H.

Humana natura saluari non potuit per ipsam.sermone.f.3.p.2.2.i.b.
Humana natura non potuit iustificari per gratiam virginis marie.ser.4.p.2.2.3. b.
Homo generatur quattuor modis.f.xi.p.i.2.i.c.
Hominis status est quadruplex.sermo.3.p 3.2.2 circa medium.Et sermo.33.p.i.con.i.a
Humanam naturam assumere quomodo dicat diuina natura.sermo.35.p.i.cõ.i .a
Humana natura christo coniuncta tripliciter potest considerari.ser.eo.p.i.cõ.3.b.
Humanam naturam an aliter deus liberare potuerit.sermone.26.p.2.conclu.i.a.Et sermo.45. fere per totum:
Humana natura an per seipsam satisfaccre potuerit. vt supra.b.
Homo erat immortalis ante peccatũ.sermõe.30. p.prima.conclu.2.a.
Homo ad deum decem modis regulatur.sermone.31.parte .2.conclu.3. a.
Homo factus est deus quomodo intelligatur. sermone..33.p.2.conclu.3.b .
Homicidium factum per furiosum an sibi imputetur.sermone.15 p.i.conclu.3.b.
Honoratur aliquis quinq3 locis.ser.4.p.3. 2.i.a.
Honoris quinque sunt loca. vt supra.a
Honoratus fuit christus quinque modis.vt ẽ.a
Honor est duplex.25.p.i.con.3.b.
Honor dei dupliciter potest considerari. vt ẽ.b.
Honor qui debetur christo.vt supra.b .
Honorare ecclesiam quare debemus. require in littera.e.§.ecclesia.
Honor qualis debeat deo ꝛ xpo.f.33.p.i.2.3.a.b.
Honoratur deus multipliciter. vt supra. 2.3.a
Honor qualis debeatur imaginibus.vt ẽ.b.
Humilitas est triplex.sermone.xi.p.3.2.2.a
Humilitatis causa nemo se debet peccatorem dicere.ser.28.p.2.conclu.i.b
Humiliauit se xps carnem assumendo tripliciẽ sermone.25.p.i.conclu.3.a
Habitum mutare an possint sacerdotes vel clerici seculares.ser.14.p.3.con.i.in principio
Habitus est duplex.f.17.p.i.cõ.i.in principio.
Hereditas quomodo possit a filijs subtrahi: sermone.22.p.i.con.3.b.
Hereditate non priuantur iudei conuersi.ser 24.parte.2.cõ.prima.c.
Hereditate nullus priuatur religionis in gessu. sermone.22.p.2.con.3.b.
Heredes debent compelli legata cito dispensare vt supra.p.3.con.2.b.
Heredes tenentur restituere male ablata.vt ẽ parte.3.con.3.a:
Hereticꝰ dicitur quis septẽ mõis.f.24.p.i.2.i.b
Heresis est maius pctm̃ q̃ infidelitas. vt ẽ.c.
Hereticus an possit conficere.ser.43.p.i.2.i.a
Hore canonice quare dicantur in ecclesia.sermone.27.p.prima.con.3.a.
Hora completorij quibus priuilegijs priuilegiata est.ser.42.p.2.con.2.b

De J.

Intellectus est duplex.ser.i.p.i.2. i.b.
Intellectus illuminatur sapientia ꝛ sciẽtia.sermone.5.p.prima.con.2.b
Intellectus an sit anime nobilior potentia. ser. 5.parte prima.con.i.c.
Intellectus ratio est duplex.ser.31.p.i.cõ.3.c.
Intellectus humanus tria intelligere potest.ser 9.parte.3.conclu.3.b.
Inuidie malignitas.sermone.2.p.3.cõ.3.c.
Iustificari non potuit humana natura gratia virginis marie.ser.4.p.2.con.3.b.
Iustificari ꝛ iustus esse quomodo differunt.ser

Universidad de Deusto
Biblioteca

sermone.7.p.3.con.3.a:
Justificationis declaratio.ser.8.p.3.5.1.a.
Justificationi multa sunt necessaria. vt supra.b.
Justificationis impedimenta. vt supra.c.
Justificatio est maximū opus .f.eo.p.3.cō.2.a.
Justificatio an sit maius opus resurrectione peccatoris. vt supra.b.
Justificatio fit in instanti. vt supra.c.
Justificatio prerequirit liberum arbitrium. ser. 9.p. 1.con.1.c.in fine.
Justificationis quadruplex est dispositio. sermone eodem.p.3.cō.3.a.
Justificationem precedit diuina iusticia. sermōe 26.p.3.cō.prima.b.
Justicia dicit tripliciter. sermone 8.p.2.cō.1.a.
Justicia dei est multū necessaria in regimine mūdi. sermone.26.p.1.cō.1.b.
Justicia ꝛ misericordia dī ē ifinita. vt supᵃ. 2.2.b.
Justicia ꝛ misericordia quomodo sunt in omni opere. sermone.eo.p.3.cō.1.b.
Justicia dei quandoq; consistit in retributione: sermone.26.p.3.cō.prima.b.
Justus quare dicitur deus. vt supra.cō.2.b.
Justicia originalis cōmunicata fuit primis parētibus. sermone.29.p.3.cō.2.a.
Justicia originalis quid sit. sermone.30.p. prima cōclusio.2.b.
Illuminatio intellectus tripliciter fit. sermone. 5.p.prima.2clu.2.b.
Illuminationis spiritualis est triplex dispositio sermone eo.p.1.cō.3.a.
Illuminatio spiritualis quomodo conseruatur. vt supra. a
Illuminat deus hominem quadruplici lumine. sermone.15.p.2.2.3.per totum.
Iluminatur anima tripliciter. sermone .31. p.1. coclu.2.c.
Illustrati fuerunt apostoli triplici lumine. sermone.5.p.2.cō.2.c.
Ignorantia est multiplex. ser.5.p.3.cō.3.b.
Ignorantia quando excusat a peccato. sermone. 15.p.prima. 2clu.3.b.
Irascitur deus principaliter propter tria peccata. sermone.6.p.1.cō.1.a.
Ire malignitas. sermone.2.p.3.cō.3.c.
Ira ꝛ turbatio quadrupliciter possunt considerari. sermone.33.p.3.cō.3.b.
Judicium vltimum futurum tripliciter probat. sermone.6.p.1.cō.1.b.
Judicium vltimum dicitur terribile propē tria terribilia. vt supra.c.
Judicium erit hominibus ignotum. sermone. eodem.p.ea.2.2.a.
Judicij particularis alicuius ciuitatis signa sūt septem. vt supra.a.
Judicij tempore erunt multa signa. vt supra.b. Et sermone.eo.p.2.cō.3.a.
Judicij tempore virtutes celorum que ꝛ quomodo mouebunt. ser.eo.p.ea.cō.2.c.
Judicii examinatio an fiet mentaliter vel vocaliter.sermone.eō.p.1.cō.3.a.
Judicium generale an fiet cōtra anariciam. vt supra .b.
Judicij examinatio fiet de ser. vt supra.c.
Judicabit christus in forma humana. sermone. 6. p.2. cōclu.1.a.
Judicabit christꝰ in forma humana gloriosa. vt supra.b.
Judicij iudices erunt plures. vt supra.cō.2.a.
Judicare est officium bonoꝝ. vt supra.c.
Judicandi dupliciter citabuntur. vt supra. p.2: cōclusio.3. b.
Judicij triplex erit processus. vt supra.c.
Judicij tempore duodecim vocibus ad mortem peccator acclamabitur. vt supra.p.3.cō.1.a.
Judicij locus vbi erit. vt supra.b.
Judicia dei non vident non habentes timorem dei. sermone.7.p.1.cō.3.c.
Judicium temerarium est maximum peccatum: sermone.28.p.3.cō.3.a.
Judicium temerarium ex quibus oritur. vt supᵃ. p.3.cō.2.a.
Judicandum non est ita de facili. vt supra.c.
Judicium temerarium est contra dei potentiam sermone.28.p.1.cō.1.c.
Judicium proprium quale esse debet. sermone. 28.p.2.2clu prima.c.
Judicare facta alterius ex quattuor licitum est. sermone eo.p.3.cō.1.a.
Judicare facta proximi an sit peccatū. vt supᵃ.c.
Judicantes temerarie tria mala faciunt. sermōe eodem.in fine.
Judicium humanum quadrupliciter peruertit sermone.35.p.1.cō.3.c.
Infernus est locus damnatorum. sermone. 6.p. 3.cōclu prima.c.
In inferno nulla est redemptio. sermone. 26. p. 3.cōclu.3.b.
Infernus ē locus terribilis ꝛ terrēdus. sermōe. 6.parte.3.con.1.c.
Infernus q; sit tripliciter probat. vt supra. c.
Inferni ignis an sit corporeus. sermone. 41.p. 3: conclu.3.c.
Infernus multipliciter summitur in scriptura sermone.16.p.2.cōclu.1.in principio.
Infernus nō habet dei misericordiam. sermone 26.parte.3.conclu.3.b.
Innouatio post iudicium quomodo fiet ꝛ secūdum quid. sermone.6.p.3.a.b.c.
Incarnatiōis christi tempus dicitur plenitudo ꝛ quare. sermone.11.p.1.conclu.1.c.
Incarnatiōis christi meritum. sermoue.25.p.1. conclu.3.c.
Incarnari magis congruū fuit filio tripliciter rōe. sermone.25.p.1 cōclu.1.a.
Incarnari quomodo dicuntur pater ꝛ spiritus sāctus. vt supra.b.
Incarnari quare tantuꝫ distulit deus. sermone 33.p.prima.cōclu.2.c.
Incarnationis vnius persone sine alia possibilitas.sermone.25.p.1.cō.1.c.Et sermo.33.p.1.3.1.b.
Incarnatio dupliciter cōsideratur.sermone. 25 p.prima.cōclu.1.c.
Incarnationis que fuerit causa principalis.sermone.33.p.prima.cōclu.2.b
Incarnatio ex virgine an fuerit in veteri testamento demonstrata.ser.39.p.2.cō.1.a
Infideles non merent propter carentiam fidei. sermone.12.p.3.conclu.2.c.
Infidelis potest aliquis dici quattuor modis. sermone.24.p.1.con.1.a.
Infidelitas ꝛ odium dei magis deo contrariantur cū desperatio.sermone codē.p.1.2.2.c
Infidelis est duplex.sermo. eo.p.2.2.2.circa p̄n.
Intentionem respicit deus.sermone.15.p.1.cō.3.c Et ibidem conclu.1.a
Intentio quere in littera v.§. voluntas.
Intentioni recte quinque requiruntur .sermone 36.p.2.2clu.1.a.
Intentio in sacramento siue sit bona siue mala an noceat.sermone.43.p.1.con.1.b.
Intentio qualis requiratᵉ in sacramento. vt ē.b.
Inimicorum dilectio require in littera.2.
Inimicis vtrum liceat vt tam eternam desiderare.sermone.17.p.2.conclu.2.c.
Impossibile non querit deus ab homine.sermo. 20:parte.1.conclu.2.c.
Impossibile dicitur quattuor modis..sermone 25.p.2.cōclu.1.b
Judei q̄mō ñ possunt corrigi.sermo.21.parte.2. cōclu.prima. b.
Judeo vt cōuertatur possunt munera dari. ser. 24.parte.1.conclu.3.a
Judeorum cum christianis duodecim prohibitōnes.sermone.eodem.p.2.conclu.1.a.
Judeorum consortium quare est prohibitum. vt supra.b.
Judei conuersi sua non priuantur hereditate. vt supra.c.
Judeorum pena debet esse pecuniaria. sermone eodem.parte.2.conclu.3.b
Judeis qualiter exactiones sunt imponende. vt supra.a.
Judeorum pecunias an domini terrarum tenere possint. vt supra.b.
Judeorum conuersationem habentes qua pena sunt puniendi.sermone eodem.p.2.con.3.c.
Judeorum elemosyna an sit recipienda. sermōe eodem.p.3.conclu.1.b.
Judeis christiani seruire non debent. sermone. eo.parte.3.conclu.3.a.
Judeorum filij an sint inuitis parentibus baptizandi. vt supra.b.
Judeorum filij quomodo in etate adulta sunt baptizandi. vt supra.b.
Judeorum filios mulieres leuantes in articulo mortis possunt baptizare. vt supra.b.in fine
Judeorum conuersatio in quibus licet. vt supᵃ.c.
Judei in christum tripliciter peccauerunt. sermone.38.p.2.conclu.3.a.
Judei christum crucifigentes an peccauerunt. vt supra.c.
Jciunium est triplex.sermone.23.p.2.conclu.1.a
Implicatio cōtradictiōis ē duplex.f.28.p.1.2.1.c.
Infamia multa mala facit. vt supra.c.
Infirmitatis corporalis causa aliquando est peccatum.sermone.29.p.2.conclu.2.a.
Impatientes an in suis infirmitatibus mercantur. vt supra.b.
Immortalitas quomodo consideratur sermone 30.p.prima.2.2.a.
Immortalitas quomodo sit bonum ante peccatum ꝛ quomodo. vt supra.a.
Innocentie status habuit duplicem defectum sermone.30.p.1.conclu.3.a.
Innocentes an fuerint veri martyres. sermone 32.p.3.conclu.1.b.
Impeccabilem hominem an deus facere potuerit.sermone.33.p.2.conclu.3.a
Impotentia est duplex.sermone.33.p.2.2.3.c
Impassibilis erat diuinitas christo patiente.ser 33.p.3.con.1.b.
Indulgentie descriptio.sermone.34.p.1.2.1.a.
Indulgentie in quo foro valeant. vt supᵃ.b.
Indulgentie quomō aiam soluit. vt supᵃ.c.
Indulgentie relaxāt penam trīm. vt supᵃ.2.2.a:
Indulgentie quam penam tollunt temporalem vt spiritualem. vt supra.b.
Indulgentie putative an habeant aliquam ꝛmissionem. vt supra.c.
Indulgentie an sumantur sola voluntate siue actu. sermone.eo.p.ea.con.3.a.
Indulgentie an dentur p subsidio. vt supᵃ.c.
Indulgentias an vnus pro alio assumere possit. vt supra.b.
Indulgentias an prelati alij a papa dare possint ꝛ quas. sermone.eo.p.2.2.1.b.
Indulgentie sumuntur ex quadruplici thesauro vt supra.2.2.a.
Indulgentias dare possunt prelati etsi sint in peccato mortali. sermone.eo.p.2.2.2 b.
Indulgentias dare non possunt simplices sacerdotes. vt supra.c.
Indulgentie quid debent habere ad hoc vt valeant. sermone.eo .p.2.con.3.a.
Indulgentie an valeant ad remissionem pene vt supra.c.
Indulgentiarum quadruplex beneficium. sermone eo .p.3. con.1.c.
Indulgentie valent danti. vt supra.b.
Indulgentie valent his qui prope sunt. vt supᵃ.c
Indulgentie quantum valeant. sermone eodem p.3.2clu.2.a.
Indulgentiaꝝ quadruplex impedimentū. vt ē.b.
Indulgentia quotiens valeat. vt supra.c.
Indulgentia dupliciter potest considerari. vt supra. p.3.con.3.a.
Indulgentie an valeant mortuis. vt supra.a.
Indulgentie an se extendāt ad eos qui sunt alterius parrochie. vt supra.b.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Indulgentiarum effectum an christus habuisset si ad illas tulisset. vt supra.c
Incontinentia naturalis an sit excusabilis. sermone.37.p.2.conclu.2.c.
Incontinentie tria remedia. vt supra.c.
Ignis inferni an sit corporeus. sermone. 41. p.3.con.3.

De L.

Laus humana in quibus consistit. sermõe primo.p.3.cõ.2.a.
Laudat deus a nobis per decem. sermone.32.p.prima.con.2.b.
Legati quas indulgentias dare possunt z vbi. f. 34.p.2.con.1.c.
Liberatus est homo per mortem christi propter multa. sermone.38.p.3.cõ.1.a.
Luxurie malignitas. sermone.2.p.3.cõ.3.c.
Luxuria quid sit. sermone.25.p.1.o.2.a.
Luxurie lex species. vt supra.a.
Luxuria q̃ sit detestabilis. vt supra.b.
Luxurie tres abusiones. vt supra.c.
Lumina spiritualia sunt duo. sermõe.3.p.3. o.1 a.
Liber est quadruplex. sermone.4.p.2.cõ.3.c.
Libri vite cognitio. sermone.12.p.2.cõ.3.b.
Libri vite durabilitas. vt supra.c.
Liber vite est duplex. vt supra.c.
Liber vite quid sit. sermone.12.p.2.con.3.a Et q scribuntur in eodem. vt supra.b.
Lectiones septem addiscunt a xp̃o. f.5.p.2.o.2.b
Lex vetus dicit vmbra. sermone.9.p.2.cõ.1.a.
Lex noua z antiqua in quibus differunt. vt.ē.b.
Lex noua z vetus q̃re dicit testamenta. vt ē.c.
Liberi arbitrij triplex dignitas. f.13.p.1.o.1.a.
Libertas est triplex. vt supra.a.
Liberi arbitrij quidditas z an sit vna potentia. vt supra.a.b.
Liberalis z liberi differentia. vt supra.c.
Liberũ arbitriuz an cogi possit. f.co.p.2.cõ.1.a.
Liberum arbitriuz pot impediri.6.modis. vt ē.b.
Liberum arbitrium coactum quomodo peccet z quomodo non. vt supra.c.
Liberum arbitriũ est i demonibus. f.e.p.ea.o.2.a
Liberum arbitrium est in angelis z sanctis i patria. vt supra.b.
Liberum arbitrium habet deus. vt supra.c.
Libero arbitrio solo possumus resistere tentati ont. sermone eodem.p.3.cõ.1.a.
Letantur sancti de penis damnatoruz. sermone. 16.p.13.con. vltima.c.
Legittimare quis possit. sermone.22.p.2.o.1.b.
Legittimatio quo ad actus seclares. vt. supc.
Legittima portio que sit. sermone.co.p.2.o.3.a.
Legatuz quid sit. sermone.22.p.3 o.1.in pncipio
Legata differre est graue peccatum. sermone. co.p.3.o.2.a.
Latria cui debeatur. sermone.25.p.1.o.3.b.
Latria quid sit. sermone.33.p.1.o.3.b.in fine.
Libertas est triplex. sermone. 28.p.1.o 2.a.
Lignum vite post peccatum vitam non contulisset. sermone.30.p.1.o.3.b.
Lignum vite si non peccasset homo semper esset in vita conseruasset. vt. supra.c.
Ludus aleaz quare ꝓhibetur. f.35.p.2.o.3.b.
Ludi septem sunt abusiones. vt. supra.c.

De. M

Mortuis in peccato mortali oratio non ꝓdest. sermone.2.p.2.o.1.b.
Mortuis cito auxiliandum est et quomodo sermone.22.p.3.o.2.c.
Mortui an scire possint que hic agimus. vt supc. o.3.c. Et. sermone.41.p.3.o.1.c.
Mortuis an indulgentie valeant. sermone.34. p.3.conclusio.3.a.
Mortui comõ adiuuari possint. f.41.p.3.o.3.b.
Mortui an a viuis adiuuari possint z quomodo. sermone.44.p.3.o.2.a b.c
Ministrorum dei triplex debet esse conditio in bonis dicendis. sermone.2.p.2.o.1.a.
Ministrorũ dei quintuplex negligentia in bonis dicendis. vt supra.a.
Mali z boni conueniunt in gratiis gratis datis sermone.1.p.3.conclu.3.a
Mali distinguuntur a bonis in tribus. vt supc.b
Malorum desiderium est vita presens. vt ē.c.
Mali alia causa fugiunt peccata et alia boni. sermone.5.p.2.con.3.a
Mali sunt ad bonum cogendi. f.7.p.2. con.2.c.
Malis dat deus prosperitatem propter duodecim. sermone.16.p.1.conclu.1.per totum.
Mali morte mala moriuntur. sermone.16.p.1. conclu.3.in principio.
Malos quare deus viuere finit. f.16. p.1.o.1.a.
Malos non statim deus punit z quar. vt supra conclusio.2.c.
Mali require in littera.p.§.peccatores.
Maulus debet benefacere decem rationibus: sermone.36.p.2.o.3.c.
Malum quare permittit deus. sermone.12.p.1. o.2.a.circa finem. Et. sermone.36.p.1.o.2.a.
Malum an sufficienter diuidatur per culpam z penam. sermone.29.p.1.o.1.b.
Mala an oia sint equalia. vt. supra.c.
Malum est triplex. sermone.36.p.1.o.2.a.
Malum an deus velit. vt. supra.a.
Mori voluit christus pro peccatis hominum. sermone.3.p.2.o.1.a.
Mors est omnibus timor. f.7.p.2.o.1.b.
Mortis hora omnibus est incerta. sermone.16. p.2.o.1.per totum. Et. sermone.30.p.1.o.1.c.
Mors timenda est. vt. supra.a. Et sermone.co. p.2.con.3.b.
Mortem appetere an licet et quando. vt. supc.b.
Mors bonorum differt a morte malorum vt supra.o.3.in principio.
Mortem anticipare nulli licet. vt. supc.a.
Morientibus malis tria occurrunt prelia. vt. supra.c.
Mors est triplex. sermone.30.p.1.o.1.a.
Mortis multiplex est figura. vt. supra.b.
Mortis occasio est triplex. sermone eodem.p. prima.conclu.2.c.
Mortis diuersi euentus. ser.co.p.2.conclu. 1.a.
Mors est libenter suscipienda cum deus vult vt supra.p.2.con.2.b.
Mortis plures euentus signum sunt diuine prouidentie. sermo.eodem.p.2.con.prima.b.
Mors mala nõ est reprobationis signum sermone.eodem parte.2.con.1.c.
Mortis decem remedia. ser.co.p.3.o.1.b.
Mortem propriam procurare non licet. sermo. eodem.p.3.con.2.c.
Mortis nostre causa. ser.38.p.2.con.2.a.
Mors christi decem vocibus clamatur. sermone.38.p.2.con.1.a.
Mortem christi aliter voluit pater z aliter iudi vt supra.b.
Mortem christi appetere an fuerit aliquibus vt supra.c.
Morti an christus esset subiectus si non fuisset crucifixus. sermo.eodem.p.2.con.2.b
Morte tua christus humanam naturam libera ut propter multa. vt supra.p.3.cõ.1.a.
Mors christi quomodo culpam soluit. vt supra.b.
Mortis christi occasio. ser.45.p.3.con.1.
Mirabilia septem fecit christus in vita ista. sermone.3.p.2.con.1.c.
Miraculum verum requirit quattuor. sermõe. 33.p.2.conclu.2.b.
Miraculose res sunt tres. sermone 42. parte .3.conclu.2.a.
Motus multiplex est species. sermone.24. pte 3.conclu.prima. a.
Mundus gubernatur per gratiam dei. sermone 3.parte.2.conclu.3.a
Mundus renouabitur post iudicium. sermone 6.p arte.3.conclu.3.a.
Mundus gubernatur diuina prouidẽtia. sermõe 12.parte.1.conclu.1.a.
Mundum non potest deus facere meliorem. f. 25.parte.1.conclu.prima.b
Marie virgini quare sabbatum dedicatur. ser. 4.parte prima conclu.1.c.
Maria virgo est nauis ad portum pducens. ser. eodem. parte.1.conclu.2.c.
Maria virgo dicitur mare. sermone eodem.p.1. conclu.3.c.
Maria virgo omnes sanctos excellit in septem serm one eodem.p.2.conclu.prima.c.
Maria virgo dicitur stella. sermone eodem.p.2 conclu.2.a
Maria virgo habuit omnes ẽtutes. ut supra.b
Maria virgo aurore comparatur. vt supra.c.
Maria ẽgo fuit causa ne humana natura anihilaretur. sermone.eo.p.2.con.3.a
Maria virgo habet imperium in triplici loco sermone.eodem.p.3.conclu.1.c.
Maria virgo septem modis in scriptura nominatur sermone eodem.p.3.conclu.2.a.
Maria virgo fuit vera mater dei. sermone. f. xi. parte prima.con.1.a. f. xi.
Maria virgo negatur a quibusdaz q̃ non sit mater dei. vt supra.b.
Maria virgo liberata fuit ab omni culpa. sermone eodem.p.prima.conclu.3.b.
Marie virginis tria sunt priuilegia ex sua preseruatione. vt supra.c.
Maria virgo qualiter se habuit filium dei concipiendo. sermone eodem p.2.conclu.prima.a.
Maria virgo concepit christũ in instanti. vt ē.b
Marie amor ad christum fuit maximus z quare. vt supra.c.
Maria virgo pre omnibus dilexit nostram redemptionem. sermone eodem.p.2.cõ.2.p totuz.
Marie virginis septem gaudia. sermone.xi.pte. 2.conclu.3.a.
Maria virgo habuit plenitudinem gratiarum: sermone eodem.p.3.con.1.in principio.
Maria virgo tantum se humiliauit q̃tum possibile est. vt supra.p.3.cõ.2.per totum.
Maria virgo fuit pauperrima. sermone eodem. parte.3.cõ clu.3.per totum
Mariam virginẽ deus creauit maiori excellẽtia q̃ angelos. sermo.18.p.1.cõclu.1.per totum.
Mariam virginem creauit deus mirabiliori potentia. sermone eodẽ.cõ.2.per totum.
Mariam virginez deus creauit singulariori admiratione q̃ totum vniuersum. sermone eodẽ o.3.per totum.
Marie virginis corpus quomodo miro modo deus conseruauit. ser.18.p.2.cõ.1.per totum.
Marie virginis magnitudo omnes secli magnitudines excellit. sermone.co.p.2.cõ.2.per totum
Maria virgo fuit cunctis indiuiduis ad dei gratiam magis disposita. sermone eodem.p.2. cõ.3. per totum.
Marie virginis vterus mirabiliori modo habuit christum q̃ hostia. sermone eodem. p.3. cõ. prima.per totum.
Marie vterus perfectiori modo habuit christũ q̃ digne sumentes eucharistiam. sermone eodez p.3.cõ.2.per totum.
Maria virgo sumopere debuit fieri heres regni dei. sermone eodem.p.3.cõ.3.per totum.
Maria virgo tripliciter ex dei potentia facta ẽ potens. sermone.25.p.2.con.1.c.
Maria virgo multa nobis impetrat beneficia. vt supra.c.
Maria virgo tripliciter in se habuit diuinam sapientiam descriptam. ser.co.p.2.cõ.2.c.
Mariam virginem spiritus sanctus super oẽs statuit. sermone.co.p.2.cõ.3.c.
Maria virgo assimilatur terre triplici ratione. sermone eodem.p.3.con.prima.b.
Maria virgo habuit triplicem dispositionem. sermone.co.p.3.cõ.2.a.
Maria virgo habuit spiritum sanctum triplici ratione. ser.eodem.p.3.con.2.b.
Maria virgo duplicem fructum produxit. ser.

Universidad de Deusto
Biblioteca

eo.p.3.o.2.c:
Maria virgo intellexit verbum qui est sapiētia dei patris.f.32.p.i.o.i.a.
Maria ẏgo habuit cognitiōez oīuz rez.vt.ē.a:
Maria virgo futura cognouit.vt.supra.b.
Maria ẏgo suā btitudinē p̄cognouit.vt.ē.c.
Maria virgo habuit a deo septem flammas cō tra septem peccata mortalia.f.32.p.i.o.2.a
Maria virgo deuz septēplr laudauit.vt.ē.b.
Marie ẏginis affectū nihil niutaī potuit.vt.ē.c
Maria virgo nō obliuiscebaī.f.eo.p.i.o.3.c.
Maria virgo secundum carnem fuit de domo Dauid.sermone.eo.p.2.o.i.a:
Maria virgo descendit a quatuordecim regib⁹ ducibus ⁊ pattriarcis.vt.ē.b.
Maria virgo an concepta fuit in originali pec cato.sermone.eo.p.2.o.2.c.
Mariam virginem quare Joseph carnaliter ñ cognouit.f.eo.p. 2.o.3.b.
Maria virgo quare plius fuerit desponsata q̄ de spritu sancto conciperet.vt.ē.c.
Maria virgo an habuerit aureolam.sermone. eo.p.3.o.i.c.
Maria virgo an deum. totaliter comprehende rit.sermone.eo.p.3.o.2.a.
Maria virgo an deum omnibus sanctis clarī⁹ videat.ser.eo.p.3.o.2.c.
Maria virgo non videt deum oculis corpora libus per se.f.eo.p.3.o.3.a.
Maria virgo clarius in patria videt diuinam essentiam vt.supra.b.
Maria virgo scōs angelos illumiat.vt.ē.c.
Marie virgini deus comunicauit suam poten tiam. sermone.39.p.i.o.i.b.
Mārie ẏgini q̄re de⁹ coīcauit suā potētiā.vt.ē.c
Marie nomis q̄sta sit excellētia.f.eo.p.i.o.2.a.
Marie nomen est excellentissimū.vt supra.b.
Marie nomē demonibus est terribile.vt ē.c.
Maria virgo est dei templum.ser.eo. p.2.o.2.b.
Maria ẏgo quādo facta est dei templum.vt ē.c
Mariam virginem quomodo obumbrauit spīri tus sanctus.sermone eo.p.3.con.i.a.
Marie virgini data est duplex armatura. vt su pra.p.3.cō.2.b.
Mariam virginem qualiter spīritus sanctus tē poze passionis xp̄i fortificauit.vt supra. p.3.o.2.c.
Maria virgo a nullo potuit carnaliter concupi sci.sermone eo.p.3.cō.3.a.
Maria ẏgo est dispensatrix doroz dei. vt ē.b:
Marie dona quare multi nō accipiunt.vt sup̄.c.
Maria magdalena habuit omia peccata. sermo ne.37.p.2.cō.i.c.
Maria magdalena fuit corpore corrupta.ser.eo dem.p.2.cō.3.c.
Maria magdalena fuit triplici gratie splēdore preuenta.vt supra.p.3.cō.i.a.
Maria magdalena satisfecit septēpliciī. vt ē.b:
Maria magdalena recepit ad cbristi pedes tres gratias. vt supra.c
Maria magdalēa q̄druplicīī fleuit.f.e.p.3.o.3.a
Marie magdalene septē p̄rogatiue. vt ē.b.
Maria magdalena vitam eternaz quomodo cō secuta est.vt supra.c.
Misericordia dei q̄ta ē.sermone.7.p.2.o.i.a.
Misericordia dei q̄ sit nēcia.f.26.p.i.o.i.a.
Misericordia est magis deo accōmodata q̄ iu sticia.vt supra.p.i.cō.2.a.
Mīsericordia dei ⁊ iusticia est infinita.vt ē.o.2.b
Misericordia dei differt a bonitate dei. vt sup. p.i.cō.3.c.
Misericordie ōi q̄ttuor sūt signa.f.eo.p.2.o.2.a
Misericordie dei quattuor effectus.vt supra.b
Misericordia dei omne pctm̄ tollit. vt supra.c.
Misericordia dei ad hoc q⁹ aliqs consequatur quinqz requiruntur.vt supra.c.
Mīsericordie dei octo sūt respect⁹.f.eo.p.2.o.3.a:
Misericordie dei multiplex laus.vt ē.b.
Misericordia ⁊ pietas quō differūt. vt supra.c.
Misericordia dei est omnibus operibus dei so clata.sermone eo.p.3.cō.i.a
Misericordia ⁊ iusticia quomodo sunt in omni opere.vt supra.b.
Misericordia dei est duplex.ser.eo.p.3.cō.2.c.
Misericordia dei quomō est in celo.vt ē.c.
Mīsericordia dei ad oēs se extēdit.f.eo.p.3.o.3.a.
Misericors quare deus dr̄.f.eo.p.3.o.2.b.
Misericordie dei triplex abusio.f.28.p.i.cō.3.a.
Misericordia ꝓximi necessaria est ad salutem. sermone.26.p.i.cō.3.a.
Misericordia dupliciī sūmīt.vt ē.a.Et.cō.ea.c:
Misericordia quelibet nō saluat animā. vt ē.a.
Misericordia ꝓximi quattuor regrit. vt sup̄.a.
Misericordia an sit in patria.vt supra.a.
Misericordie multe sunt species.vt supra.a.
Misericordie tria sunt inductiua.vt supra.b.
Misericordie in nobis tria importat.vt supra.c
Matrimoniū ōnotat triplex sacrm.f.x.p.3.o.1.c
Matrimonium ⁊ virginitas quomodo simul stare possunt.sermone.xi.p.i.cō.2.a.
Matrimonio ñ ē ẏginitas opposita.vt.ē.b.
Matrimoniū ẏū fuit iē Joseph ⁊ mariā.vt.ē.c.
Matrimonium verum an sit inter ifideles ser. 24.p.2.o.i.a.
Matrimonium causa stante legittima dissolui potest.f.eo.p.2.o.2.a.circa finem.
Matrimonium quere in littera .F.§.fidelis Et in litera.c.§.contrabere.
Matrimonium fideī ad ifidelitatē reuerēttis tenet.vt.ē.b.
Mrimōiū fidelis cū ifideli an fieri possit.vt ē.c
Matrimonij declaratio.f.31.p.3.o.2.a.
Matrimonij septem regule.vt.supra.a
Matrimonium solo cōsensu cōtrahit:vt.ē.a.
Matrimonium quomodo contrabetur per ver ba obscura.vt.supra.a.
Matrimonium contrahitur alterutro consen su concurrente.vt supra.a.
Matrimonium sequens legittimat filios ante natos.vt.supra.a.
Matrimonium culpa carnali perfectum in dis solubile est.vt supra.a.
Matrimoniū surdus ⁊ mut⁹ ōbcere p̄sit.vt ē.a
Matrimonium cum meretrice contrabere pissimum opus est.vt supra.a.
Matrimonium contrabere nemo debet necessi tari.vt supra.b.
Matrimoniū aliquibus lege diuina est pbibitū ⁊ aliquibus lege humana.vt supra.b.
Matrimonium in gradu pbibito contraben tes perdūt dotem.vt supra.b.
Maritari nō potest mulier viro viuēte.vt ē.b.
Matrimonij septem sunt necessitates. vt sup̄.c.
Matrimonij tria sunt bona.vt supra.c.
Maritus nō debet cognoscere vxorem ipsa no cte benedictōis.ser.31.p.3.o.2.b
Maritati qui vere dicuntur.vt supra.b.
Mandata dei dupliciter impleri possunt sermo ne.13.p.3.con.2.a
Mandatū quere in littera p vbi p̄ceptuz
Mulieres ad sacros ordines promoueri non possunt ser.14.p.i.o.3.a
Mulieres leuantes filios iudeoruz i articlo mō tis illos baptizare pñt. f.24.p.3.cō.3.b.in fine
Mulier an possit tangere res sacras.sermone 27.p.3.con.i.b.
Mulier q⁹ eccet quattuordecim noticiam pre stant.ser.37.p.2.con.2.a
Malicia quere vbi peccatum
Malicia nō perturbat efficaciam ministrantis. sermone.14.p.2.con.i.a.
Missa bōl sacerdot] ē melīō mali.f.14 p.2.o.3.c
Magistri possunt corrigere ⁊ verberare sine peccato clericos.ser.21.p.3.con.2.b.
Maledictio quid sit.ser.21.p.3.con.3.a
Maledictio creatūr fieri pōt qnq; mōis.vt ē.b:
Maledictio an sit peccatum mortale.vt ē.c.
Munera si ꝓpē fidē sint danda.f.24.p.i.o.3.a.
Meritum dicitur triplicīī.f.25.p.3.cō.3.c.
Meritū de congruo ⁊ de condigno qd sit.vt ē.c.
Meritum est duplex.vt ē.c.in fine
Mens elcuaī a sensibilibus triplicīī.f.31.p.i.o.i.c
Mentiri būilitat] cā nullus dō.f.18.p.2.o.i.b
Martyrē verū tria faciūt.ser.32.p.3.o.i.b
Martyres an fuerint inocentes.vt supra.b
Mediator quō sit xp̄s.f.33.p.i.con.2.a
Mercantia vtrū sit licita.ser.35.p.2.con.i.a
Mercantia quō reddit vitiosa.vt supra.b
Mercari diebus festis an sit licitū.vt supra.c:
Monstrū capit dupl⁹.sermone. 36.p.2. con.2.a.
Matutinū cū clamoribus quare dicaī.f. 45. g.

De N.

Natura humana non potuit per seipsam saluari.ser.3.p.2.o.i. b.
Natura humana i instanti conceptōnis tota a verbo assumpta est.ser.33.p.2.cō.3.c.
Natura humana querc.ē.in littera b videlicet humana natura.Et ser.45.a
Natura diuina quomodo dicitur assumpsisse naturam humanam.ser.25.p.i.con.2.a.7.b.
Naturam aliam potuit dō assumere.ser.26.p.2. conclu.i.c.
Numerus saluandorum excedit numerum dā
natorum .ser.xi.p.2.con.3.in fine
Natus illegittime potest ordinari ⁊ quomodo ser.14.p.i.con.3.c.
Non ee duplr pōt ꝓsiderari.ser.16.p.3.cō.i.c:
Negligentia superiorum in subditos est graue peccatum.sermone.21.p.2.con.i.c.
Necessitate famis pater potest vendere filum.f. 22.p.i.o.3.c.
Necessitas an habeat legē.f.35.p.2.o.2.a.
Necessitas est duplex.f.36.p.i.o.i.a
Necessarium dicitur ꝛ.ipliciter.f.35.p.2.o.2.a
Nomē bonū q̄lit ꝛ.oseruādū.f.28.p.2.o.2.a.
Nois Jesu ⁊ xp̄i differntia.f.40.p.i.o.2.c.
Noīa multa habuit xp̄s.f.eo.p.2.o.i.a.
Nominis Jesu interpretatio.vt.ē.b.
Nomen Jesus componitur ex duabus syllabis. f.eo.p.2.o.2.a.
Nomē Jesus cōponitur ex qnq; lr̄is.vt.ē.b.
Nomie Jesu multi sunt vocati.vt.sup̄.c.
Nomine Jesu irrisores.f.eo.p.2.o.3.a.
Nomen Jesu quadripliciter bonoratur .sermo ne.eo.p.2.o.3.b.
Nomē Jesu quinqz nodis exaltatū est.vt.ē.c.
Nomin⁹ Jesu multiplex commendatio.sermoñ eo.p.3.o.i.c:
Nomen Jesu quomodo ab ecclesia institutum ē venerari .sermone.eo.p.3.o.2.a.
Nomen Jesu quare tantū veneraī.vt.ē.b.
Nomis Jesu tria bona reportat eccia.vt.ē.c.
Notitia est duplex.f.31.p.i.o.2.c.
Negligētia multiplex ⁊ quando est peccatum.f. 31.p.2.o.2.b.
Notarij falsi quomodo ex auaritia damnātur. sermone.35. p.i.o.3.c.

⁊ e.O.

Oratio an sit actus oīs.f.2.p.i.o.i.a.
Orationis diffinitio.vt. sup̄.c.
Orationis obiectū triplex.f.eo.p i.o.2.a
Oratio ē sanctis dirrigenda ⁊ quomō.vt.ē.a.
Oīāt ꝓ nobis sancti.vt.ē.b.Et.f.4.p.2.o.i.a.
Orare nō est actus diuinarū personarū.vt.ē.c.
Oratio cadit sub precepto.sermone.eo.p.i.o.3.a Et .sermone .27.p.i.o.2.a.
Orandus est deus ꝓpter tria.vt.ē.b.
Orationis effcūs ē triplex.vt.ē.b.circa medinz:
Orationis locus congruus est ecclesia.vt.ē.c.in fine. Et.f.22.p.i.o.2.c.
Oratio mali sacerdotis an sit mortuis valida.f. eo.p.2.o.i.b.
Oratio facta ꝓ mortuis an valeat in peccato mortali.vt.sup̄.b.
Oratio requirit attentionē.f.eo.p.2.o.2.a.
Orationis quid est cōtinuare.vt.ē.b.
Orationis quintuplex conditio.vt sup̄.c.
Oratio dñica oēs excellit.f.eo.p.3.o.i.a.
Orationez dominicā quare fecit xp̄us.vt.ē.b.
Oratiōis domice vn⁹ tātūmodo ē fruct⁹. vt.ē.c
Orationis dominice multiplex fructus.sermoñ. eo.p.3.o.3.b.c.
Oīōis dominice septē petitōes.f.eo p.3.o.3.a:

Universidad de Deusto
Biblioteca

Orare debuit christus vt calix transiret ab eo. sermone.15.p.3.con.1.b.
Orationibus deus placatur. vt ē. p.3.con.2.a.
Oratio est triplex. sermone.23.p.2.con.1.a.
Orationi quare vox adiungit. f.27.p.1.o.2.b.
Oramus diuinam potentiā triplr. f.33.p.1.o.3.a.
Obligamur deo de tribus. f.2.p.1.cō.3.b. In fine.
Obligatur bō ad quedā semp. f.36.p.2.cō.3.c.
Obligatio ad pena peccati an debeat esse maior q̄ imponatur. sermone.8.p.2.cō.3.c.
Oculus anime est duplex. f.5.p.1.cō.2.a.
Ornat aīa septē liberalibus artib⁹. f.5.p.3.o.3.a.
Ornatus corporis an sit peccatum. sermone.31.p 2.cō.2.a. Et sermone.35.p.1.cō.1.c.
Occidere inuasorem quō licet. f.7.p.1.cō.3.b.
Occiderunt se aliqui z quare. vt supra.p.2.cō.1.c
Opera mortificata per peccatum an possint vi uificari. sermone.12.p.3.cō.1.b.
Opus bonum quādo dicit. f.36.p.2.cō.2.b
Opa humana sunt peiora z min⁹ peiora. vt ē.c.
Operari bonum si sit pretermittendum propter scandalum. sermone.co.p.2.o.3.a.
Opus bonum potest dimitti tripliciter. vt ē.b.
Opus quodlibet humanum an procedat ex inor dinata voluntate. vt supra.p.3.cō.1.c.
Opus dubium tria requirit. vt ē.p.3.cō.2.a.
Ordinādi debēt hr̄e vsuz rōnis. f.14.p.1.cō.3.b.
Ordinari nō potest alteri obligatus. vt ē.c
Ordinari nō pōt aliquis homicida. vt ē.d.
Ordinari possunt illegittime nati. vt supra.e.
Ordinari nō possunt simoniaci. vt supra.g.
Ordines sacri a quo sūpserūt originē. f.e.p.2.o.1.a
Ordinum nomina quot sunt. vt supra.b.
Ordinatur hō ad deum triplicit. f.31.p.2.o.3.a.
Ordinat hō ad primuz septē regulis. vt supra.a
Ordinari indebite pōt qs duplicit. f.43.p.1.o.1.a.
Ordinatio indebita ē ex pte ordinantis quintu pliciter. vt supra.a.
Ordinari pōt aliqs indebite sex modis. vt sup a
Ordinatur aliquis furtiue tripliciter. vt ē.a.
Offendere possumus primum tripliciter. ser.17 p.2.cō.3.circa medium.
Offendimus deum tripliciter. f.19.p.1.cō.1.b.
Odium z infidelitas magis a deo auertūt q̄ de speratio. sermone.24.p.1.o.2.c
Omnipotentia dei dupliciter potest considerari sermone.25.p.2.con.1.b.
Officiū diuinū qd significet. ser.27.p.1.cō.3.a.
Officium matutinale cum tenebris z clamoribꝰ quare dicatur. sermone.45.g.
Obstinatorum triplex spēs. ser.28.p.1.cō.2.b.
Obstinatio an sit maius peccatum desperatiōe. sermone.30.p.3.cō.2.b.
Obstinatio vnde pueniat. vt supra.b.
Originalis iusticia data fuit primo homini. ser mone.29.p.3.con.2.a.
Originalis iusticia qd sit. f.30.p.1.cō.2.b.
Obiectū amoris quod sit. f.31.p.1.cō.3.a.
Obedire tenemur ad ea que pertinent ad iterio rem motum. sermone.31.p.3.cō.1.c.

Offendit deus tripliciter. f.35.p.3.cō.2. p totum
Opinio cōis est tenenda. f.37.p.1.cō.1.b.
Opinio plurimoz paucioribus preferenda est. vt supra.p.ea.cō.3.a.
Opinioni illi magis est standum que magis cuz fide concordat. vt supra.c.

De .p.

Peccati mortalis que est. ser.1.p.3.o.1.b.
Peccati causa est duplex. vt ē.p.3.o.1.b.
Peccatū phiberi pōt duplici scia. vt ē.b
Peccatum aliter vitatur a bono z alter a malo. sermone.5.p.2.cō.3.a.
Peccatum quare eternaliter punitur. vt ē.b.
Peccare q̄re deus pmittit bonos. vt supra.c.
Peccatū mortale vix declinat. f.7.p.1.cō.2.a.
Peccatoz venialiū remedia ser. f.eo .p.3.cō.1.a.
Peccatoz mortaliū duo remedia. f.eo.p.3.o.1.b.
Peccatū expellit ab anima p timorē dei. vt ē.b.
Peccatū originale nō querit pnias. f.8.p.2.o.1.b.
Peccatum veniale sine confessione dimittitur f.eo.p.2.o.2.b. Et f.19.p.2.o.1.in principio.
Peccatū veniale nō remitti sine gratia. vt ē.b.
Peccatum mortale priuat hominem tribus. ser. 13.p.3.cō.3.circa finem.
Peccatū quō appetit a voluntate. f.15.p.1.o.2.b.
Peccatum mortale vt vitetur quadruplici luie deus hominem illumiat. f.15.p.2.o.3.p totum.
Peccatum nullum est ex voluntate dei. sermōe code3.p.3.o.2.b.
Peccatum mortale tollit ab anima charitatem. f.17.p.3.o.3.i principio.
Peccatum mortale tollit deum ab anima z pro batur tripliciter. vt supra.
Peccatum vt deleat .3. occurrunt. f.19.p.1.o.1.b.
Peccata populi inducunt deum maluz dominū permittere regnare. f.22.p.1.o.2.c.
Peccatum quodlibet mundari pōt q̄tumcunq3 magnuz inhac vita. f.23.p.2.o.3.c.
Peccati mortalis duplex opatio. f.eo.p.3.o.2.a.
Peccata in quatuor casibus redire dicuntur. f. eo.p.3.o.3.a.
Peccatum mortale est tā graue q̄ melius est nō esse q̄ deum offendere. f.26.p.3.o.3.c.
Peccatum in patrem in filium z in spiritum san ctum quomodo fit. f.28.p.1.o.2.b.
Peccatoz remissio nō ē ex viam. f.eo. p.1.o.3.b.
Peccatis oibus in via datur venia. vt ē.b.
Peccatum in spiritū sanctum quale est irremis sibile. sermone.eo.p.1.o.3.b.circa finem.
Peccatum publicum an sit grauius occulto. f eo.p.2.o.3.c.
Peccata an sint omnia equalia. f.29.p.1.o.1.c.
Peccare ex malitia qd sit. f.eo.p.1.o.2.c.
Peccatum qd sit in spm scm̄. f. eo.p.1.o.3.c.
Peccatum quō est pena peccati. vt. ē.a.
Peccare quare permittit deus homines. sermo ne.eo.p.1.o.3.c.
Peccatum est causa cuiuslibet infirmitatis cor poralis. sermone.eo.p.2.o.2.
Peccata primorum parentum quomō transierē in posteros. ser.eo.p.3.o.2.a
Peccatum mortale est contrarium bone morti ser.30.p.2.cō.2.c
Peccata vitantur fine considerato sermone eo. p.3.conclu.2.a
Peccatum potest esse in exteriozibus rebus du pliciter. ser.31.p.2.cō.2.a
Peccatum originale quid sit. ser.32.p.2.cō.2.a
Pectm originale quomodo contrahitur. vt ē. b.
Peccare an potuerit xp̄s. ser.33.p.2.o.3.c
Peccatum mortale non tollit iurisdictionem. ser.34.p.2.cō.2.b.
Peccatorum que sit origo. ser.35.p.1.o.1.a
Peccatum fit tripliciter. ser.eo.p.3.cō.3.p totuz
Peccatum vnū qr̄ ē alio gui⁹. ser.36.p.3.cō.1.b
Peccat quilibet in hac vita. vt supra.a
Peccata duo an possint esse deordinatio circa idem. ser.eo.p.3.cō.3.a
Peccatum mortale minuit bona nature ser .37. p.2.con.1.a
Peccatum mortale an corrumpat omnia bona natura. vt supra.b
Peccato uno commisso quomodo multa com misisse intelligatur. ser.eo.p.2.o.3.a
Peccatum delictum vitium crimen facinus q̄ modo differunt. ser.eo.p.3.o.3.a
Peccata mortalia dupliciter delētur per eucha ristiam. ser.42.p.3.con.3.b
Pctōres an diligāt a deo. sermone.2.p.2.cō.3.c.
Peccator aliquando potest corripere alium et quandoq3 non. sermone.21.p.1.con.3.b
Peccatores qr̄ ds nō statim pūit. f.26.p.1.cō.2.c.
Peccatorem nemo se dicere debet humilitatis causa. sermone.28.p.2.o.1.b
Peccatores a bonis sunt tollerandi. sermone 29.p.3.con.3.a
Peccator z si sit in peccato tenetur benefacere z quare sermone.36.p.2.cō.3.c
Patientia acquirit regnū celoruz. ser.1.p.3.o.3.c
Patientia est virtus necessaria tempore aduer sitatis. sermone.7.p.3.con.2.a
Petitiones septem in oratōne dominica. sermo ne.2.p.3.cō.3.a.z.c.
Predestinationis dei quattuor sine sermone.3. p.1.cō.2.c. Et ser.12.p.2.cō.2.b
Predestinationis quidditas modus z qualitas ser.12.p.2.cō.1.a.b.c
Predestinatio non imponit necessitatez. vt ē.c.
Predestinationis z reprobationis que est cau sa. vt supra conclusio.2.a.
Predestinatus nō potest dānari. f.e.p.3.o.1.a
Pati voluit xp̄s pro pctis nostr]. ser.3.p.2.o.1.a
Prepatio volūtatis hūane. ser.eo.p.2.o.2.b.
Pugnāti cū diabolo sūt ꝓsiderāda. f.5.p.1.o.2.c
Probat xp̄s suos scolares i trib⁹ f.eo.p.2.o.2.a
Prelatus debet habere scientiam sufficientem sermone.5.p.3.con.1.a
Prelati pnt subditos ꝛberare. f.21.p.3.o.1.a.b.c
Prelati quas indulgentias dare possunt f.34. p.2.con.1.b.

Prosperitas dicitur via peccatoruz z quare. f. 7.p.3.con.2.a
Prosperitatem deus tribuit malis in presenti vita z quare. ser.16.p.1.con.1.per totum.
Penitentia quattuor iportat. ser.8.p.1.cō.1.a
Penitentie diffinitio. vt supra.a.
Penitentie quadruplex motiuum vt supra b.
Penitētiā agē q̄re nō pnt demones vt supra. b
Pnia vbi non est non potest esse peccatorum re missio ser.eodem.p.1.con.2.a
Pnia quō dicatur fa tabula. ser.eo.p.1.o.2.a.
Penitentia e peccatorū oium remissiua. vt ē.c.
Pnia quō dicatur eē virtus. ser.eo.p.1.cō.3.a
Penitentia vera requirit proposituz abstinēdi sermone eo.p.2.cō.2.c.
Penitentie necessaria pars ē satisfactio sermōe. eodem.p.2.con.3.a.
Pnia in articulo mortis est dubia. f.eo.p.3.o.3.a
Penitens in articulo mortis soluit debitum in purgatorio vt supra.c.
Pnia arbitraria z a iure taxata. f.14.p.3.con.3.a
Penitētia de pctis nō ē in dānatis. f.16.p.3.o.1.b
Penitentia quare inirngitur. ser.23.p.1.cō.1.c.
Penitentia quare arbitrarie iponit. f.eo.o.2.a.
Pnia illicta min⁹ q̄ expedit vir valeat. vt. ē.b.c
Penitentia iniungenda debet esse discreta ser mone eo.p.ea.con.3.c.
Penitentia iniuncta auctoritate cuius. potest cōmutari. sermone eodem.p.2.con.2.a.
Penitentia iniuncta in extr eis an sit satisfacto ria. vt supra.b.
Pnia nō valet sine satisfactōe. f eo.p.3.o.2.b.
Preceptoz dei distinctio. f.1.p.3.o.1.b.
Precepta legalia xplici rōe mutata fuēūt. vt. ē.c.
Precepta ecclīastica sūt tria. f.31.p.2.o.3.a. in fine.
Plenitudo temis dicitur tempus incarnatiōis z quare. f.11.p.1.o.1.b.c.
Priuatio multis modis dr̄. f.11.p.1.o.2.a.
Plenitudinem gratiaz habuit virgo Maria. f. 11.p.3.o.1.a.
Pauprima fuit xp̄s ergo Maria. f.11.p.3.o.3.a.
Prouidētie dei declaratio. f.12.p.1.o.1.a
Prouidentia dei oia gubernātur. vt ē.a.
Prouidentie dei modus vt. ē.b.
Prouidentie dei adimpletio. vt sup̄.c.
Prouisor est duplex. f.12.p.1.o.2.a.
Prouidet omnibus deus licet permittat tribu lationes. vt supra.a.
Prouidētie est q̄ ds permittat tot mortis euēt⁹ f.30.p.2.o.1.b.
Pugna carnis aduersus spiritum vnde ē sermo ne.13. p. 2.o.3.a.
Pugnantes cum carne sunt tres. vt. ē.b.
Pugna carnis cum spiritu tria requirit vt ē.c.
Promoueri ad sacros ordines qui possunt. vide supra in littera o. ꝯ. ordinari.
Proximum tripliciter offendere possumus. ser. 17.p.2.con.3. circa medium
Proximi dilectio septem requirit. sermone 13.p.3.conclu.3.a.

Ov.
Obligari alteri
Ovulg.
Ornatg.
Occidere
Opus opari
Ordinari
Offendere
Odium
Oratia dna
Officiuz dnuz
Obstinacō
Orig'l'iustica
Obiectū amoris
Obedire
Offende
Oppimo
Pam mor
Pcepale
Originale
Passio
Plenitudo
Prelatus
Prosperitas
Pnīs
Preceptum
Plenitudo tpoz
Priuatio
Plenitudo gratie
Pauptas xpi
Prudentia dna
Pugna carnis
Promoueri
Proximus

Universidad de Deusto
Biblioteca

Primogeniti sex sunt conditiones. sermone.18. p.3.cō.3.circa medium.
Peregrinari non licet sine licētia patrini.sermone.20.p.3.o.i.c.
Pat quō possit filiū sine pcco hbar.f.21.p.3.o.i.a
Pat pōt vendē filiū necessitate famis.f.22.p.i.o.3.c
Parētū pcca i gb9 bōis iputāt filijs.f.22.p.i.o.2.b
Parētes debēt filios diligere.f.31.p.3.o.i.a.
Parentibus in illicitis nō est obediēdū. vt ē.c.
Patri deo attribuit potestas mittēdi. sermone. 38.p.3.o.i.c.
Potentie dei diffinitio.f.25.p.2.o.i.a.
Potētia dei ē duplex.vt ē.a.Et.f.26.p.3.o.2.a.
Potētia dei nō se extēdit ad impossibilia. vt ē.b
Potentia dei est infinita.vt supra.b.
Potētia dr gnqs modis.f.28.p.i.o.i.a.
Potētia dei triplicit appellat.f.28.p.i.o.i.b.
Potētia est cōis tribus psonis.f.39.p.i.o.i.a.
Pietas z misericordia quomodo cōueniunt. sermone.26.p.2.cō.3.c.
Punitio nō dz fieri sine culpa vel cā. vt supb.
Priuilegiuz quid sit.sermone.27.p.2.cō.2.a.
Priuilegiuz est multiplex. vt supra.b.
Priuilegiū ecclesie est multiplex. vt supra.b.
Priuilegio priuat aliquis gnqs modis. vt supc.
Priuilegium ecclesie.sermone.eo.p.3.cō.3.b.
Pueri non baptizati quō puniuntur.sermōe.28. p.i.cō.3.a.
Pueri qn habent vsuz rōnis.f.36.p.2.con.i.b.
Puer ante rationis vsum cōmittens maluz si debet puniri.vt supra.b.
Pueri egredientes ex vtero z morientes quomō intelligunt.sermone.41.p.3.con.i.b.
Presumendū nō est de bōis opib9.f.28.p.2.o.i.a
Presumptio suiipsius ē petm.f.eo.p.2.cō.3.b.
Plaga multiplici flagellatus fuit pharao.sermone.29.p.i.cō.2.b.
Pestilētia ex tribus puenit.ser.29.p.2.cō.i.b.
Pestilentia tria remedia.vt supra.c.
Perfectum est duplex.sermone.31.p.i.cō.3.c.
Proprium habere cuilibet licet. ser.31.p.2.o.2.c.
Profecit xps in ztutibus.ser.33.p.2.cō.i.b.
Pena mortis xpi qre fuit ita gnis.f.38.p.3.o.2.a.
Pena xpi interior fuit quintuplex.vt supra.b.
Penas maiores habere nō potuit.vt supra.c.
Pena est mensura culpe.ser.26.p.3.con.i.b.
Pena an sit scom ordinem actus infligenda.ser. 36.p.3.con.3.b.
Penalitates nras an xps assūpserit.f.38.p.2.o.2.c
Passio xpi qre in lra.m.ē.mori z ceteris sequētib9
Passionis xpi preparatio.sermone.45.li.
Panis quomodo conuertatur in corpus christi. sermone.42.p.i.con.2.b.
Premium est duplex.sermone.42.p.3.o.3.a:
Potestas spūalis ē duplex.f.43.p.i.con.i.a.
Peruersio iudicij humani quadrupliciter fit.sermone.35.p.i.con.3.c.

Q

Queritur christus multipliciter.sermone 27.p.i.cō.i.c.in fine;
Questionuz decisio ptinet ad papam. sermone. 37.p.i.cō.3.b.
Questa grā quō obseruat in ania.f.44.p.3.o.i.c

De R.

Rationis supioris z inferioris declaratio sermone.i.p.i.cō.3.b.
Rationis humane triplex operatio. sermone eo.p.i.cō.3.a.
Ratio intellectus est duplex.ser.31.p.i.o.3.c.
Ratio nō conuenit brutis.f.13.p.icō.2.a.
Respicit nos deus multiplicit.f.3.p.i.cō.2.c.
Resurgere non pōt homo a peccato sine gratia dei.f.3.p.2.cō.2.a.Et.f.13.p.3.con.3.p totum.
Resurgere a pcco qd ē.f.13.p.3.cō.3.in pncipio.
Regnū celoz quō acgritur.f.4.p.3.con.1.b.
Regnū celoz gbus datur.f.6.p.3.cō.2.a.
Ref..giū i tribulationib9 ē triplex.f.4.p.3.o.3.c
Raptus Pauli vsqz ad tertiū celum quomodo intelligitur.sermone.9.p.3.cō.3.b.
Redemptionem humani generis pre omnibus maria dilexit.sermone.xi.p.2.cō.2.per totuz.
Resistere tentationi solo libero arbitrio possumus.sermone.13.p.3.cō.i.p totum.
Regnare pmittit deus dium sceleratum ,pter peccata populi.f.22.p.i.cō.2.b.
Religionis ingressu nullus bereditate priuatur ser.22.p.2.cō.3.b.
Religiosi triplici gladio pcutiūt.f.30.p.i.o.i.a
Religiosus resuscitatus an teneat redire ad religionem.f.30.p.3.cō.3.c.
Restituere tenētur beredes male ablata ei9 cui succedunt.f.22.p.3.cō.3.a.
Restitutionū macia optia.f.35.p.i.o.3.c.p totum
Rome nobilitas.sermone.27.p.3.cō.3.c
Romane ecclesie nobilitas.f.eo.p.3.o.3.a.b.c.
Remissio pccoz nō est ex via.f.28.p.i.cō.3.b.
Rōnez de gbus reddere debem9.f.29.p.2.o.3.b
Reprobatōis signū ñ ē mala mozs.f.30.p.2.o.i.c
Religas sup se portare an liceat. f.33.p.2. cō.2.c
Reatus est duplex ad penam.f.34.p.i.cō.2.b.
Rapina quid sit.sermone.35.p.i.cō.3.c.
Reparationis humane nature quis fuit modus cōgruentior.sermone.45.b.c.

De S

Scientia est prima pfectio intellectus. sermone.i.p.i.cō.i.a.
Scientia est quadruplex.f.5.p.i.o.2.b.
Scientia dupliciter pōt haberi vt supra.b.
Sciētie liberales sunt septem.f.eo.p.3.cō.3.a
Scientie secularium possunt allegari in confirmatione scripture. vt supra.c.
Scia an post mortē remaneat.f.41.p.3.cō.i.b
Sinderesis declaratio z quomodo est in beatis sermone.i.p.i.co.3.a.
Superbie malignitas.f.2.p.3.cō.3.c.a.
Superbia est origo peccatoz.ser.35.p.i.cō.i.
Superbie duplex acceptio. vt supra.a.
Superbia qs sit graue pctm. vt supra.a.
Superbie quadruplex species. vt supra.a.
Superbia vnde habet originem. vt supra.b.
Sabbati dies quomodo in scriptura sūmatur.sermone.4.p.i.con.i.a.
Sabbati dies vide ē in littera.d.ē.dies
Sabbatū qre xpiāi ñ custodiūt.f.35.p.2.con.i.c.
Sci quō orāt pro nobis .f.4.p.2.con.i.a.
Sancti splenduerūt in septem donis spiritus sācti sermone.eo.p.2.con.i.b.
Sancti dicuntur stelle.f.eo.p.2.con.2.a
Sci oēs tā noui qz veteri testamti suscepūt plenitudinē a xpo Maria.f.eo.p.2.con.2.b
Sancti in patria habent liberuz arbitriū sermone.13.p.2.con.2.b
Sancti letantur de penis damnatoruz sermone 16.p.3.con.3.b.z.c.
Sanctoū imagines quare venerari debemus. sermone.25.p.i.con.3.b
Sancti an equaliter deū videāt.f.32.p.3.con.2.b
Scificari aliud ē z scm eē.f.35.p.2.con.2.a
Scificari consideratur dupliciter. vt supra.a
Sanctificatio est duplex vt supra. a
Scūs ñ dz aliqs dici dū viuit f.35.p.2.con.2.b:
Sanctoruz dicta sunt tenenda.ser.37.p.i.cō.i.a
Sci an videāt deū p ēntiā.ser.41.p.3.con.2.b.
Scelerati dicuntur stella.ser.iiij.p.2.con.2.a.
Sapic s tres a se iuicē differētes.f.5.p.i.cō. i. a.
Sapientia est triplex vt supra.a
Sapientia diuina triplicē gratiam ofert. vt ē.b.
Sapientie diuine virtus vt ē.c.in fine
Sapientia cōsideraī tripliciter.ser.eo.p.i.o.2. b
Sapientia tria requirit ad suā illuminatiōez sermone.eo.p.i.con.3.a
Sapie vere decē sūt splendores ut supra.b
Sapia xa mltiplr sūmitur.ser.eo.p.2.con.i.a.
Sapia z scia est melioz qs bmōi carentia. vt ē.c.
Sapientie dei declaratio ser.15.p.2.con.2.a
Sapientia dei nō se extendit ad cognitionem divine essentie vt supra .b
Sapia dī tres ustiet erroref.ser.28.p.i.o.2.c.
Sapia consideratur triplr ser.31.p.i.con.2.c.
Speculatio est duplex .ser.5.p.i.con.2.a
Splēdor xe sapie est duplex ser.eo.p.i cō.3.b
Scriptura sacra mltiplr otamiaī.f.5.p.2.cō.i.b
Scripturam sacram nullus proprio sensu exponere debet ser eo.p.3.con.2.a
Scriptura sacra oēs aliae excellit vt supra.b
Scriptura sacra est disputāda z quō vt supra. c
Subditus de trib9 examinādus ē ser.5.p.3.o.i.b
Subditi quomodo verbis z factis corrigi possint sermone.21.p.3.con.i.b.
Satisfactō ē pars necessaria i pnia.f.8.p.2.o.3.a
Satisfactio de peccatis est necessaria proportōnabiliter z quomodo vt supra.b.
Satisfactio quid sit ser.23.p.i.con.i.a.
Satisfactionis peccatorum qlitas.vt supra .b
Satisfactio non potest fieri solum de vno peccato ser.eo.p.i.con.3.a
Satisfactio iiungenda dz eē discreta vt supra.c
Satisfactōis ptes sunt tres ser.eo.p.2.con .i..a
Satisfactōis ptes qr ponūt.ser.eo.p.2.o.i.b.
Satisfactio quere in littera.p.ē.pnia vbi multa
Satisfactionis nouem fructus sermone.eo.p.3. con.i.in principio.
Satisfactōis duplex ē effectus.ser,eo.p.3.con.i.i principio:
Satisfactio an fieri possit p alio .ser.eo:z vt ē.b
Satisfactōis actus tres vt supra
Satisfactio qtiens ē necessaria ser.eo.p.3.cō.2.c
Satisfactio iniuncta z facta in pctō mortali an sit necesse reiterari.ser.eo.p.3.con.3.b.
Satisfacere de peccato non potuit homo p seip sum.ser.26.p.2.con.i.b
Sacrificia in veteri lege propter sex causas instituta fuerunt .ser.6.p.2.con.i.a.
Sacramenta antique legis quare fuerunt instituta.ser.x.p.i.con.i.a.
Sacramenta noue legis qr fuert istituta. vt ē.b.
Sacra noue legis nō ad oēs se extēdūt. vt ē .c.
Sacramentis non indigebat bō ante peccatum ser.eo.p.i.con.2.a.
Sacramenta fuerunt necessaria tempore legis, scripte vt supra.c.
Sacrorū q sunt essentialia.ser.eo.p.i.con.3.b.
Sacra noue legis sunt septē. vt supra.a.
Sacramenta noue legis aliquā habuerunt figuram in veteri lege. vt supra.c.
Sacramenta quare dantur sub rebus sensibilibus.sermone eodez.p.2.con.2.a.
Sacramentoruz significatio. vt supra.b.
Sacramenta noue legis z veteris in quo differt vt supra.c.
Sacramentoruz que merita sunt.f.e.p.2.o.3.a.
Sacramenta veteris legis quid purgabant aniam vel corpus. vt supra.b.c.
Sacramenta veteris legis quantum duraverūt sermone eodem.p.3.con.i.a.
Sacramentis an homo indiguisset si nō peccasset.sermone eodez.p.3.con.2.a.
Sacramentorū noue legis q ē maioz necessitas: vt supra .b.
Sacramentoz noue legis nobilitas. vt supra.c.
Sacramenta noue legis quomodo sunt causa gratie.ser.eo.p.3.con.3.a.
Sacramenta noue legis vnde habent effectum. vt ē.b.Et ser.14.p.2.con.i.a.
Sacra noue legis semper durabāt. vt supra. c.
Sacramenta ministrare quibus sacerdotibus. licet ser.14.p.2.con.i.c.
Sacrorū origo vnde ē.ser.eo.p.2.con.2.c.
Sacra duplr pñt osiderari.ser.eo.p.2.con.3.a
Sacramenta possunt a malis ministrari. vt ē.a.
Sacramēta non sunt suscipienda a publico pctore. vt supra.b.
Sacramenta que sunt iteranda.ser. 30.p.3.o.3.b
Sacramentum quid sit.ser.42.p.i.o.i.a.
Sacramentum corporis christi propter tria institutum est.ser.42.p.2.con.2.a.
Sacramentum corporis christi quando fuit institutum. vt supra.b.
Sacramentum corporis christi quare post passionem non fuit institutum. vt supra .c.
Sacramentum corporis christi tripliciter i peccato mortali sūmi potest. vt supra.a.

Sacramenti corporis christi quattuor sūt credē
da.sermone eodem.p.3.o.i.c.
Sacramenti corporis christi nouem sunt mira
bilia.f.co.p.3.o.2.b.
Sacramentum corporis christi dictis verbis sa
cramentalibus statim conficitur.vt.s.b
Sacramentuz corporis christi habeat quattuor
societates quādo cōficit.vt.s.b.
Sacri corpis xpi vtilitas.f.co.p.3.o.3.b.
Sacrm corpis xpi q̄drupl'r māducat.vt.s.b.
Sacramēti corporis xpi ꝓtute pe ra mortalia
quomodo dolent.vt.s.b.
Sacrm corpis xpi conficies septem conditiones
debet habere.f.43.p.i.o.i.a
Signum quid sit.f.x.p.2.o.i.a.
Signoz multiplex assignatio.vt.s.b.
Signa dicebant sacra veteris legis.vt.s.c.
Saluādoz numerus excedit damnādoz nume
ruz.f.xi.p.2.o.3.a.in fine.
Saluari ñ potuit būana nā p seipaz.f.3.p.2.o.i.b.
Saluari nō potest anima sine mīficordia ad pro
ximum.f.26.p.3.o.i.a.
Saluare an deus poteri liter hominē q̄ ei by
postatice vniendo.f.co.p.2.o.i.a.
Salus esse nō pōt sine gra dei.f.12.p.3.o.2.a.
Status hominis est quadruplex.f.13.p.3.o.2. cir
ca medium.Et.f.33.p.1.o.i.a.
Status hominis ante pctm.f.30.p.i.o.2.a:
Status innocentie habuit duplicem defectum
sermo.co.p.i.o.3.a.
Sacerdotes vt essent vicarij dei instituti sunt.f
i4.p.i.o.i.a.
Sacerdos an pdat ptātez rōe pcti.vt.s.b.
Sacerdotuz auctoritas in ligando t sol. endo
quomodo intelligitur.vt.s.c.
Sacerdotes nō puāt primōio suo.f.co.p.i.o.2.b
Sacerdos suscipiens dignitatē vel gradū in pec
cato an peccet.vt.s.c.
Sacerdos malus nō impedit a ministerio sacra
mentoz f.co.p.2.o.i.a.
Sacerdotū bonoz t maloz differētia.vt.s.b.
Sacerdos habet duplicez actum.vt.s.c.
Sacerdotis boni missa ē melior.f.i4.p.2.o.3.c.
Sacerdotes seculares debent habere tres bone
states.f.co.p.3.o.i.in pncipio.
Sacerdotes seculares possunt aliquādo habitū
mutare.vt.s.a.
Sacerdotes q̄re sūt honorādi.f.20.p.3.o.2.a.
Sacerdotes debent compati peccatoribus. ser
mone.co.p.3.o.3.a.
Sacerdos ꝓprius quis dicat.f.19.p.i.o.2.a.
Sacerdos quē absoluere possit.f.co.p.i.o.3.
Sacerdos auctoritatem absoluendi non habēs
absoluere nō pōt.vt.s.b.
Sacerdotes simplices indulgētias dare nō pos
sunt.f.34.p.2.o.2.c.
Simoniaci nō possunt ad ordies ꝓmoueri.f.i4
p.i.o.3.g.
Spurij filij quō sūt nutriēdi.f.22.p.2.o. 2.a.b.c.
Spurij debent sustentari.vt.s.o.3.in fine.
Sacrilegij declaratio.f.27.p.3.o.i.a.
Sacrilegij tres sunt species.vt s.a.
Sacrilegij multiplex species.vt s.b.
Sacrilegiū includit multa pcca.f.co.p.3.o.2.a.
Sacrilegij pena multiplex:vt s.b.
Sacrilegij absolutio:vt s.c.
Similatio est triplex.sermo.20.p.2.o.3.a.
Suspitio an possit vitari.sermone.28.p.3.o.i.c.
circa finem.
Senectus tres ꝺditiōes.sermone.30.p.2.o.3.a.
Senes ꝓpter sex sūt honorādi.vt supra.b.
Senectus est nuncius mortis.vt.s c.
Spiritus sancti septem sunt effectus siue dona
sermone.3i.p.i.o.2.c.
Spiritu sanctus quid t quomodo operatur in
anima vide in lra.g.§.gratia.
Sollicitudo temporalis tripliciter potest esse il
licita sermone.3i.p.2.o.2.c.
Sollicitudo rationalis nō ꝓhibetur sed inordi
nata.vt supra.c.in fine.
Simonia quid sit.sermone.35.p.i.o.3.c.
Simonia quomō committitur.vt.s.c. Et sermo
ne.43.p.i.o.i.a.
Sepultura ecclīastica aligb negat.f.36.p.2.o.i.c.
Scandalum quid sit sermone.36.p.2.o.3.a.
Somnia quomodo fiunt.f.4i.p.i.o.2.b.
Somnia an sint ꝓfagia futuroz.vt.s.b.
Somniū quando est peccatū.vt.s.b.
Suffragium mortuoz vide multa.i sermone.4i
.p.3.o.3.b.
Scisma quomodo sit grauius peccatum q̄ hēr
sis.sermone.43.p.i.o.i.a.
Sacrata an possit tangi a mulieribus. sermone.
27.p.3.o.i.b.

De T.

Emplum dei est triplex. sermone primo
.p.3.o.3.o.
Tēplū qd sit t vñ dicat f.39.p.2.o.2.a.
Turbatio est duplex.sermone.4.p.i.o.2.a.
Turbatōis bone septem gradus.f.co.o.2.a.
Turbatōis male qnq3 gradus.f.4.p.i.o.2.a.
Turbatio est duplex.f.ii.p.2.o.3.b.
Turbatio t ira possunt quadrupliciter conside
rari.sermone.33.p.3.o.3.b.
Tacet deus quinq3 modis.f.4.p.3.o.3.b.
Tacuit xps in mūdo quiq3 modis.vt supra.b.
Tacet bō multipliciter.vt supra.b.
Tacere debet sacerdos que audiuit in confessi
one.sermone.20.p.2.o.2.c.
Tribulationū triplex refugiū.f.4.p.3.o.3.c.
Tribulationū tpe quid sit agēdū.f.7 .p.3.o.2.c.
Tribulatiōes q̄re t quomō deo ꝓmittat icurrer
f.12.p.i.o.2.a.Et sermone.29.p.3.o.i.b.
Tribulationes quare dant.f.15.p.3.o.2.a.
Tribulationum quas deus ꝓmittitur tria sunt
principalis ter inductiua.sermone.29.p.2.cō.i.a.
Et sermone 6.p.i.o.i.a.
Tribulationū ōi fructificatō.f.29.p.2.cō.2.c.
Tribulatoz q̄druplex diuersitas.f.co.p.2.o.3.a
Tentatur aia septē modis f.5.p.i.con.i.b.
Tentatores sunt quattuor.f.8.p.i.o.i.c.
Tentat diabolus meliores vt.s.c.
Temptatorum diuersitas.vt supra.c.
Temptationibus solo libero arbitrio resistere
possumus sermone.i3.p.3.cō.i.per totum.
Temptare deum quid est.ser.30.p.3.cō.3 .a
Temptatur deus dupliciter.vt supra.a.
Timoris dei descriptio.sermo.7.p.i.conclu.i.a.
Timoris multiplex differentia.vt supra.b.Et f.
25.p.3.conclu.3.a.
Timoris dei nobilitas.vt supra.c.
Timorem dei septem inducunt.ser.co.p.i.cō.2.a
Timenda sunt tria.ser.co.p.i.cō.2.b.
Timor quō i aia generatur.ser.co.p.i.cō.3.a.
Timoris dei impedimenta.vt supra.b.
Timorem dei nō habentes dei iudicia non ti
ment.vt supra.c.
Timor dei vt in nobis sit quid agendum est. f.
eodem.p.2.con.i.a
Timor dei est in tota anima t non in parte. se
mone.eode3.p.2.cō .3.a.
Timor dei expellit peccatum.vt supra.b.
Timore dei semper viuere debemus.vt supō.c.
Timor dei est causa iustificationis.sermone.co.
p.3.conclu.3.a
Timoris dei vtilitas.vt supra.b.
Timor an fuerit in christo t quis.f.25.p.3. 03.a.
Testamentuz vetus t nouū in quibus differūt.
sermone.9.p.2.coclu.i.b
Testamentuz debet cito executioni mandari.
sermone.22.p.3.cō.2.a
Testamentū implere distulens peccat mortali
ter.vt supra.c.
Tempus incarnationis quare dicitur plenitu
do temporis.ser.xi.p.i.o.i.c.
Tempus pubertatis quando incipit.sermone
36.p.2.conclu.i.b:
Tonsura seu clerica quare est portanda.sermo.
i4.p.i.conclu.2.a.
Terminus vite tripliciter considerari potest. f
i6.p.2.cō lu.2.a.in principio.
Terminum vite cunctis deus pfixit.vt s i pn.
Transformatio est duplex amantis cū amato.
sermone.3i.p.i.cōclu.2.b.
Trāsmutatio est duplex.ser.42.p.2.cō. i.b.
Tristicia duplex fuit i xpo.f.33.p.3.o.3.c
Thesaur9 vnde indulgentie assumuntur est q̄
druplex.sermone.34.p.2.o.2.a.
Taberne quare inuēte sunt.f.35.p.3.o 2.a.
Taberne quare diebus festis ꝓhibent.vt.s.b.
Tabernas ire an sit peccatum.vt.supb.

De U.

Indicta vtrum sit fienda per sanctos.f.
primo.p.3.o.2.c.
Uindictam appetere.an semper sit pec
catum.sermone.29.p.3.o.3.b.
Uindicare qñ sit peccatū t q̄do nō.vt.s.c.
Uirtute septem sunt.sermone.2.p.3.o.3.b.
Uirtutes celoz quō mouebūt.f.6.p.i.o.2.c.
Uirtutis diffinitio.sermone.9.p.i.o.i.a
Uirtutes cardinales sunt quatuor.vt.s.a.
Uirtus theologica est triplex.vt.supra.a.
Uirtus est duplex.sermone.co.p.i.o.2.a.
Uirtutum quomodo vna est dignior altera .ser
mone.25.p.3.con.i.c.in fine.
Ultus dei est triplex.ser.3.p.i.con.2.a.
Uētis q̄ttuor aia influctuatur.f.4.p.i.o.2.b.
Uirgo maria omnes sanctos in septem excellit.
sermone.4.p.2.con.i.c.
Uirgo maria quere in littera m.§.maria virgo.
Uita ēna acquirit septē modis.ser.4.p.2.o.i.b
Uitam eternā mereri sine gratia nullus potest.
sermone.i2.p.3.cō.2.a.
Uite eterne necessitas est fides.vt supō. 2.b.
Uitā eternam infideles consequi nō pnt.vt.s.c
Uite ēminus pfixus est.f.i6.p.2.o.2.in pncipio.
Uite duplex est abusio.vt supra in prin.
Uite abbreuiatio vnde prouenit vt supra.a.
Uite prolongatio vnde est.vt supra.b
Uita cōsideratur duplr.ser.4i.p.3.o.2.a.
Uita quādo est ꝓ proxio ponēda.f.i7.p.2.o.i.c.
Uita ātiquorū quar erat sic lōga.f.30.p.2.o.2.a
Uidet anima duplici oculo.f.5.p.i.o.2.a
Uisiōi aie q̄ttuor sunt necessaria.f.co.p.i. o.3 .a.
Uisio ē triplex.f.9.p.3.conclu.3.b.
Uidē deū quō possum9 i hac vita.f.3i.p.i.cō. i.c
Uidens deum non omnia videt que deus vidz
ser.32.p.3.conclu.3.b.
Uideri an possit dina eēntia i pnti.vita. sermōe
4i.p.3.conclu.2.b.
Uisiōis dine nota multa pncta.f.co.p.3.cō.3.b.
Ueritas est triplex ser.5.p.3.cō.i. c.
Ueritati dubie quō succurrēdū ē.f.36.p.3. o.2.c
Uenit xps ad iudictū cū cicatricib9.f.6.p.2.o.i.c
Uirginitas nō est opposita matrimonio.sermo
ne.xi.p.i.oclu.2.b.
Uirginitas non pdit p violentiam. sermone
i5.p. prima.o .3.a.
Uirginitas potest stare cum fecunditate. sermo
ne.32.p.2.o.3.a.
Uestimenta t habitue clarum hominem facūt.
sermone.i4.p.3.o.i.circa medium.
Uestimentoz ornatus an sit peccatum.sermo
ne.35.p.i.o.i.c.Et.sermone.3i. p.2.o.2.a.
Uoluntas bona vnde oriatur qu re.supra.lra.b
§.bone voluntatis.Et.sermone.i5.p.i.o.i.c.
Uoluntas dannatorum dupliciter consideratur
sermone.i6.p.3.o.i.a.
Uoluntas mouet omnes anime potentias sermo
ne.i5.p.i.con.i.b.
Uoluntas quomodo vt sit nobilior potentia in
telligitur.vt.supra.c.
Uolūtates act9 pncipales q sunt.f.co.p.i.o.2.a.
Uoluntas sp appetit bonum.vt.supra.b.
Uoluntas humana quomodo efficitur serua dia
boli.sermone.co.p.2.o.2.per totum.
Uoluntas humana quomodo ad vitandum pec
catum illuminatur.sermone.co.p.2.o.3.per totū
Uoluntas nostra quomodo debeat deo confor
mari.sermone.co.p.3.o.i.in principio.
Uoluntas tripliciter consideratur.sermone.co.
p.3.con.i.a.t.sermone.36.p.i.o.i.a.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Uoluntas xpi nō fuit deo contraria. vt supra. b.
Uoluntas dei ē duplex. ser. 60. p. 3. con. 2. circa medium. Et. sermone. 36. p. 1. c. 2. b.
Uoluntas dei que ꝛ qñ impleā. vt supra. b:
Uoluntas nra qñ ꝺformatur diuine. vt supra. a
Uoluntatem in operibus nostris principaliter respicit deus. ser. 60. p. 3. c. 3. per totuꝫ
Uolūtas pōt triplici vinculo ligari. f. 18. p. 1. c. 1. a
Uoluntati solum iputatur meritū vel demeritum. vt supra. a. in fine.
Uoluntates due fuerūt in xpi. ser. 33. p. 3. con. 2. a
Uelle diuinum quomodo itelli . f. 36. p. 1. c. 1. a
Uoluntas diua an oia velit ex necitate. vt supa
Uoluntas dei an sit omniū causa. vt supra. b.
Uoluntatis dei an scit cāꝫ assignare. vt. supra. c.
Uoluntas dei an velit mala q̄ fiunt in vniuerso sermone. 60. p. 1. c. 2. a.
Uolūtas dei quō estimutabilis. f. 60. p. 1. c. 3. a.
Uoluntatis dei qnqꝫ sūt signa. ser. e. p. 1. c. 1. b.
Uolūtas dei an rebus necitatem iponat vt s̄. c.
Uoluntas beneplaciti ꝛ voluntas que sit signi sermone. 60. p. 1. cō. 3. a.
Uoluntas dei an semper impleaī. vt supra. b.
Uoluntas coacta an p cet. ser. 60. p. 2. c. 1. b.
Uoluntas an pro facto reputeī. vt. s̄. c.
Uiolentia ē duplex. ser. 15. p. 1. con. 3. a
Uenialia peccata an sint confitenda. sermo. 19. p. 2. cō. 1. a. in principio.
Ueniale pctm̄ ḡre supra in lra. p. §. peccatoruꝫ.
Uerberare filiū sine pccō pat pōt. f. 21. p. 3. c. 1. a.
Uerberare possunt superiores suos subditos absqꝫ peccato. vt supra. b.
Usura quid sit. ser. 35. p. 1. con. 3. c
Usura quomodo cōtrabitur. vt supra. c.
Usura quomodo detestatur. vt supra. c.
Usus rationis qñ est in pueris. f. 36. q. 2. cō. 1. b.

De X.

Xristus fuit quinqꝫ modis honorat⁹. f. 4. con. 3. p. 1. a
Xps fleuit quinquies. f. 4. p. 3. c. 3. a.
Xps tacuit in mundo quinqꝫ modis. vt. s̄. b.
Xps elegit viaꝫ aduersitatis ꝛ q̄re. f. 7. p. 3. c. 2. a
Xps stat ꝑ nobis āte pr̄eꝫ mltiplicit. f. 8. p. 3. c. 1. b
Xps ē cōsolut totius fidei. ser. 9. p. 2. con. 2. b
Xps habuit plures voluntates. f. 15. p. 3. c. 1. a.
Xps debuit orare vt calix transiret ab eo tripliciter de cā licꝫ sciebat se nō esse exaudiendū. vt s̄. b
Xps nō habuit rebellionē carnis. vt supra. c.
Xps fuit in ventre virginis no liori modo q̄ꝫ in hostia altaris. f. 18. p. 3. cō. 1. ꝑ totum.
Xpanis cum iudeis multe sunt inhibitiōes. ser. 24. p. 2. cō. 1. a.
Xpiani non debent esse scruitores iudeoruꝫ. f. eodem. p. 3. con. 3. a.
Xps humiliauit se tripliciter carnem assumēdo sermone. 25. p. 1. c. 3. a.
Xps q̄ honore sit honorand⁹ ser. 60. p. 1. c. 3. b.
Xps fuit de domo dauid. f. 60. p. 3. cō. 1. c.
Xps qualem timorem habuit. ser. 60. p. 3. c. 3. a
Xps quomodo habuit dolorem. vt s̄. b.
Xps quomodo meruit. vt supra. c.
Xps fuit viator ꝛ comprehensor. vt. supra. c.
Xps fuit filꝰ Dabrae ꝛ David. scr. 31. p. 2. c. 1. c.
Xpi caro fuit de quadruplici statu hominum. f. 33. p. 1. con. 1. a.
Xps quomodo fuit mediator ser. e. p. 1. con. 2. a
Xps qua adoratione debet adorari. f. e. p. 1. c. 3. a.
Xps fuit plenus gratia in instanti sue ꝺceptōis sermone. 33. p. 2. con. 1. a.
Xps quomodo ꝓfecit in virtute vt supra. b.
Xps an fuerit sanctificatus. f. 60. p. 2. cō. 2. a.
Xps an peccare potuerit. ser. 60. p. 2. c. 3. c.
Xps an susceperit humanos defectus ꝛ an oēs. sermone. p. 3. con. 1. a
Xps patīe impassibilis erat diuinitas. vt s̄. b:
Xpi dolor an fuerit secundū rationē uel sensualitatem. vt supra. c.
Xps volūtates an fuerit discordes. f. e. p. 3. c. 2. b
Xps an semp fuerit exauditus. vt. s. c.
Xps an habuerit carnis rebellionem. sermo. eodem. p. 3. con. 3. a.
Xps an fuerit aliquando turbatus. vt supra. b.
Xps quō habuit compassionem. vt supra. c.
Xps quare clamauit in cruce. vt supra. c.
Xps habuit duplicē dolorez siue tristiciā. vt s̄. c
Xps an si iuisset ad indulgentias illas habuisset. sermone. 34. p. 3. con. 3. c.
Xps an fuisset mortuus si nō fuisset cruci fixus sermone. 38. p. 2. con. 2. b.
Xps quo nodo liberauit per mortem suaꝫ gen⁹ humanum. f. 38. p. 3. con. 1. a.
Xps quare nō ꝺr filius spūs sci. f. 38. p. 3. c. 1. c.
Xps qd sit ꝛ quō fuit vnctus. f. 40. p. 1. cō. 1. a.
Xpi multi sunt sic dicti vt supra. b.
Xpi aliqua nomina. vt supra. c.
Xps quare dictus est saluator. ser. e. p. 1. c. 2. a
Xpi virtus ꝛ potentia. vt supra. b.
Xpianoꝝ no mē vñ ē exortū. ser. e. p. 1. c. 3. a
Xpianus dicit ḡ duobus modis. vt supra. b.
Xpiani quales sunt boni vt supra. c.
Xps an habuerit dotes. f. 41. p. 3. c. 2. c.
Xps licet sit in altari p:opter verba ꝺsecratiōis non tamen celū deserit. ser. 41. p. 3. c. 1. b.
Xpo an ꝯpetat vbiqꝫ esse vt supra. b.
Xpi mortis que fuit occasio. ser. 45. p. 3. c. 1. J.
Xpi passionis p:eparatio. vt supra. K.

De Y.

Yerpulia qd sit. sermone. 33. prima conclu. 3. b. in fine.
Ymagies quō adorande sunt supra. c.
Ymagines quare fuerunt inuente. vt supra. c.
Yesus nomen quante sit dignitatis requirē i lra n. §. nominis Jesu.

De 3.

3elus est duplex. sermone. 39. parte 3. con. 2. a.
3elus quantus fuit in virgine Maria. vt supra. a.

Finis Tabule.

Ambrosiana

Incipit quadragesimale de floribus sapiē tie peroptimū editum ꝛ compilatuꝫ per egregium sacre theologie doctorem Magistrum Ambrosium spiera taruisinū ordinis fratrum seruorum sancte Marie ad dei laudē ꝛ eius matris totiusq̄ curie superne. Assit ergo principio virgo maria meo.

Degistis me o iuue/

nes haud mediocri charitate vestra: vt hoc q̄ dragesimale conficiens: vestris amoꝛosis affectibus satisfacerem. Sic enim me vestra singularis virtus: ꝛ studioꝝ solertia: ac increꝺibilis: vt ita ꝺicam eloquentia vestra coegerunt: vt oē quidē grande onus: leuissimū pondus arbitrarer. Et tanto id garriēdo mente ī trepida aggrediꝛ: quāto vt fertis gratius q̄ꝫ ꝺici possit existimatis. Nec is sum: qui veliꝫ apud ingeniū vestruꝫ ex pua admodū re: vel famā: vel nois gloriā vendicare: quē admodū mlti inanis glie cupidi: q cū huiuscemodi reꝛ quicq̄ exiguū: ac pꝛorsus nullius dignitatis ī lucē ꝓduxerint: e vestigio laudāt ꝛ extollūt. Ego ꝓfecto ab scelestissimis bis moꝛib⁹ semp abhoꝛrui: ne ꝺidear in his laudes exposcere: īgbus nulla virtus: null⁹ amplitudinis splēꝺoꝛ elucescit. quo fit: vt huiusce nri opis tenuitatē nō in ꝓpatulo: sed ī tenebꝛis fuari maluisseꝫ. Tñ vt ociū nrꝫ in scribendo aliquālit cōplerētur: hec nescio quo ꝺicā noie germula: quibus sertū satis exiguū strueret vestris exquisitis īgenijs cernēda: ac nō minus coꝛrigēda reliq. Nunc tñ ordine fuans vobis vt spero gratū. Tres qdē oiuꝝ fmonuꝝ ptes faciemus: ꝛ vnicuiq̄ pti tres cōclusiones p tria notanda: aut p tres vitates: aut p triplex ꝓbandi genus diligenē subiungem⁹. Et qñq̄ cōclusiones ꝓpē eaꝝ euidentiā simplici medio pꝛobatas relinquem⁹. Assit igit pncipio ho go maria meo.

Feria quarta cinerꝝ de cōscia ꝛ sinderesi ꝛ pnibus quibusdā aie sermo in ordine primus.

Aciez tuaꝝ la

ua. Matb. v. Saluberrimū quidē carissimi iuuenes theologoꝝ pnceps. Jesus amen⁹ hodierno die ꝺiliuꝝ antepo nit. Hoc nāq̄: ne miserrimū eoꝝ⁹ plurib⁹ sceleri⁹ irreptitū aiaꝝ paupcula sua mūdana ac infelici vita ī baratrū sempiternū ꝓdat: pncipio illā lauādā edocuit: ꝺicēs. faciē tuā laua. i. ante oīa ꝺsciam aie tue purga, nec iniuria sane. Audi Hugonez lib. suo. ij. de aia. Bona ingt ꝺscia titulus ē religiōis: templū salomonis: ager bñdictionis: oꝛtus aromatū: aureū reclinatoriū: angeloꝝ gaudiū: azmariū legis: archa federis: thesaurus regis: aula patris: camera filij: hītatio spūs sci: liber signat⁹ ꝛ clausus: ꝛ in ꝺie iudicij aperiendus. hec ille.

Hic bñdictus ille thesaur⁹ quē hodie duxr nr̄ Jesus ꝛ magr̄ ī celo thesaurizādū āmonuit. hoc illud infallibile hūanoꝝ opeꝝ testimoniū de quo tubicen ille ⁹Paulus. ij. cori. ij. ait. gloria nra hec ē testimoniū ꝺscie nre. Audi Bernardū sup cantica. Nihil ingt hac luce clariꝰ nihil hac gloriosius: testimoniuꝫ ē: cū vitas in mente fulget: ꝛ cuꝫ mens ī vitate se videt ꝛc. Ergo bñ ait dns. faciē tuā laua. In qb⁹ sacratissimis vbis tres ꝺsideratiōes videaus vz. Humane conscientie notificationem. Humane conscientie deturpationem. Humane ꝺscientie mundificationem.

De triplici hūane ꝺscie notificatiōe fꝫ quā tres ordinant cōclusiones. Cōsideratio pria.

Jc nr̄ vt a pncipio ꝺximus oiuꝝ considerationū nostraꝝ fuabilē oꝛ do tres cōclusiones assignantes. Accipe igitur circa primaꝫ huius sermonis partem tres cōclusiones videlicet.

Prima cōclusio ē ista. Humana conscia ꝺctamen quoddā ē rōnis ad opus fugiendū vl psequendū. Scda cōclusio ē ista. Humana ꝺscia aie facies est: qua vnusquiscq̄ bonus vl malus ꝺscernit vl iudicat. Tertia cōclusio ē ista. Humana ꝺscia eoꝝ que itelligunt est q̄ dā cōcludens scia. Qz cōscia est habitus itellectus practici: ꝛ qd sit itellectus practicus ꝛ speculatiuus Conclusio prima.

Accipe primā cōclusionē videlicet. Humana ꝺscia ꝺctamē quoddā ē rationis ad opus fugiendum vel psequēdū. Ad cuius declarationē tria notanda sunt. Primo notandū ē q̄ sicut prima pfectio materie ē forma substātialis: ꝛ opatio illius fa pfectio ei⁹: ita scia ē pria pfectio aie: ꝛ actualis ꝺsideratio scda pfectio eius. Hoc fundamentū sumit a cōmentatore. ij. de aia. c. ij. sup vbo illo pbi. Est aūt qdē materia potētia: forma vo endelechia. i. act⁹.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et accipit ibidē ſciaz cōm:ē. largo mō qm̄ ſcia ꝓprie accipit ꝑ habitu cōplexo ducēte in cō clusi:nis notitiā. Quo quidez mō ſcia nō ē pri ma aīe pfectio:qm̄ talis habit⁹ ex frequētatiſ actib⁹ generat:vt vult phūs.ij.ethicoz. Se cūdo notandū ꝙ duplex ē itellectus.ſ. ꝓacti cus z ſpeculatiuus. Et hi duo itellect⁹ nō rea liter:ſed formaliť vl'rōne differunt: vt cōiter ſcotizantes ferūt. ¶ Intellectus ſpeculatiuus ſiue ſcientific⁹ circa neceſſaria ſpeculat:z ſcia pficitur. ¶ Intellectus ꝓacticus cōtingētia:z pficitur opere. Hoc notabile colligit ō mēte Ariſtotelis. vj.etbicoz. ¶ Tertio notandū q̄ſt ex his corrolarie ꝙ ſicut ſcia prima ē pfectio i tellectus:ita ignorātia ē iperfectio ei⁹.oppoſi toz ū eniz oppoſite ſunt opatiões z act⁹. vñ ex hoc ſegtur ꝙ ſicut ſcia in itellectu eſt tāq̄ ſuū pficiens:ita ignorātia q̄ ſcie eſt oppoſita ſicut tenebra lumini eſt in ipſo eodēq̄ itellectu ſic ſuū iperficiens:nō tm̄ ſimul:ſz ſucceſſiue reſpe ctu vnius z eiusdē ſcibilis:ſz bene reſpectu di uerſoz:qz cū ſcia vnius ſcibilis ſtat ignorātia alt̄ius ſcibilis: vt oibus in pbia exptis patet. Iſtis ſic ꝓnotatis nr̄am hanc cōcluſionē tripli ci medio ꝓbemus videlicz rōne: auctoritate: z exēplo. ¶ Rōne ſic. Quicunq; ꝓlterꝫ regere habet z gubernare: debet pluruma ſapiētia z ſcia pollere. Sz aīa huic miſerrimo cōpoſi ta ē vt illud gubernet: viuificet: atq̄ regat. ez go neceſſe ē illā ſcia z ſapiētia pollere. maioz huius rōnis ſatis nota. Audi ¶platonis ſniaz. Qui.n.ingt ad tuendā rēpublicā euocātur: bi no ſe debent ꝑcepto munire. primū ꝙ vtilita tē publicā ſic tueant: vt quecūq̄ agunt: ad eā referant: ſuoz cōmodoz obliti. Alterꝫ huic ꝑ ximū ē: vt totū corp⁹ reipublice curēt: ne duz ptem aliquā tueant reliquos deſerāt. Qui.n. pti ciuiū cōſulunt: z ptem negligūt: reꝫ pnicio ſam in ciuitatē inducunt ſeditionē atq̄ diſcoz diā. Sz queſo qūo iſta ſine ſcia z ſapiētia fiēt. Si.n. cecus ceco ducatū ꝑſtet: ambo i foueā cadūt. oze ſaluatoris Matb. xv. Minoz āt hui⁹ rōnis clara ē ex ſiiia Ariſtotelis.ij.ō aīa. Alia ingt eſt illud q̄ mouemur ſcimus z intelli gimus: qm̄ ipa eſt actus cozporis phiſici orga nici potentia vitaz hītis. ergo neceſſe ē ipam ſcia foze redimitā: vt i eligendis z recuſandis cozpus pfecte regere noſcat. pfecta aut̄ ſcia aīam in agendis dirigens: ꝫ ipſa cōſcientia oz tū hīs ex recto iudicio rōnis. Inde ¶Hugo li. ij. de aīa ſcientiā diffiniens ait. ſciētia ē coz dis ſcia. Uñ ſcientia dr̄ q̄ſi cū alio ſcia. qō ſo nat illa ꝓpoſitō con. qō idē eſt qō ſimul. Et ex hac rōne ſegtur ꝙ ſciētia ē habitus itellect⁹ ꝓactici z nō ſpeculatiui. Nā cū ſciētia ſit rō nis dictamē ad opus fugiendū vl' ſequēdū. Et ſm Cōmētatoz ē. iij. de aīa. z pbm. vj. ethi. tale dictamē ad intellectū ꝓacticū ſpectet: ſe quitur intentū. ſ. ꝙ ſcientia ē habit⁹ itellect⁹ ꝓactici z nō ſpeculatiui. quare zc. ¶ Sc̄do hec cōcluſio ꝓbatur auctoritate. Audi Hrego. ſu per Ezechielē omelia nona. In oi ingt qō dr̄ ſemp tacite recurrere debem⁹ ad mentē: z in teriozē teſtē z iudicē. Quid.n. ꝓdeſt ſi omnes nos laudent: z ſcientia accuſet. Aut qd poſit obeſſe ſi oēs derogēt: z ſola ſciētia defēdat. Audi z Aug. xj.q.iij.c.ſenti. Senti ingt qcqd velis de Auguſtino ſola me ſciētia in oculis dei nō accuſet. hec ille. Ergo ſm legē ſciētie nos ipſos ꝛgam⁹. ¶ Tertio h̄ cōcluſio ꝓbatur exēplo. pono aīa mea ꝙ nūc tibi aliqō ꝓponaī delectabile bonū: z tu cū rōne polleas: tua rō ne diſcernes: an ſit iuſtū vl' iniuſtū. ſi iuſtū: tūc ſcientia de qua hic ſermo eſt: illud ꝓfecto di ctabit ꝓſequendū. ſi iniuſtū: z illud fugiendū oñdet. Et hoc itellige niſi ſcientia ignorātia obtenebraretur. Sz ō hoc in ꝑa ꝓte huius ſmo nis. Et hec dicta volo ſufficiāt ꝓo ꝓeſenti cō cluſione. quare zc.

¶ De triplici facie. ſ. diuīa diabolica z huma na. z rōnes quare humana ſciētia dr̄ facies. Et qūo ſcientia lauanda ſit. Et ō conſciētia hypocritarum Concluſio ſecunda.

Accipe ſecūdā cōcluſionē videlicz. Humana ſcientia aīe facies ē: q̄ vnuſq̄ꝫ bonus vel ſceleratus di ſcernitur vel iudicatur. Ad cuius declarationem tres inquiramus veritates. ¶ Prima ꝟitas ē. Que ē facies bodie lauāda. ¶ Sc̄da q̄re ſciētia humana dr̄ facies. ¶ Ter tia qūo hec facies ſit lauāda. ¶ Accipe primaz ꝟitatē videlicet: q̄ ē facies bodie lauāda. Ad hui⁹ declarationē nota ad pñs ꝙ triplex ē fa cies. ſ. facies diuina: facies diabolica: z facies hūana. Facies ōi dr̄ multis modis. Qñq̄. n. dei facies ē quicqd ante mūdi exordiū fuit: z quicqd poſt mūdi cōſumationē erit. Audi pul cherrimā viſionez Iſa. vj. Uidit Iſa. duo ſera phīn ſex ale vni: z ſex alteri: due tegebant fa cie: z due pedes eoz. duabus aūt alis medijs volitabant. Due ale faciē eoz tegentes nihil aliud oñdunt: niſi ꝙ quicqd āte mūdi exordiū fuit: nobis velatuz eſt z occultū. Similit̄ z qd poſt mūdi deſtructionē ſequaī. Sz tiñ q̄ ſunt ītermedia volitādo. i. diſcurrēdo z legēdo co gnoſcim⁹. Inde de ¶Paulo. ij. coz. xij. dr̄ ꝙ au diuit raptus vſq̄ ad tertiū celū archana dei q̄ nō licet homini loqui. Qñq̄ facies dei ꝑ cōſi deratiōe dei accipitur. pſal. quo a ſpiritu tuo: z quo a facie tua fugiaz. q. d. nullus ab oculis dei ſe abſcōdere pōt. Hinc miſerrimi parētes primi poſt peccatū ſe abſcōdere arbitrati ſunt a facie dei. Heñ. iij. Abſcondit ſe Adā z vxor eius a facie dñi medio ligni paradiſi: ſz neque rūt: vt ibidē patet. xxxv. di. vj. die. Qñq̄ dei facies vulcedo ꝛēplationis dr̄: quā interduz

nota Jn Lonardo ſupp Cantica ſ. xl. q̄ m̄ Jnſtitio eſt faciei anime ubi bona de Jnſtitutione Juvenal

notr ipſa ſanctam

Fuis ſuis abſcōdit deus. Job. xiiij. Cur faciē tuā abſcōdis: z arbitraris me inimicuz tuū. q. d. tollis dulcedinē ꝛēplatōis tue ac tuus eēz acerrimus inimicus. Qñq̄ facies dei dr̄ vita beata. i. coz. xiij. Uidem⁹ nūc ꝑ ſpeculū i enig mate: tunc facie ad faciē. Qñq̄ dr̄ dei ipſa be nignitaſ. pſal. Auertēte āt te faciē tuā: oīa tur babunt: aperiēte aūt te manū tuā: oīa iplebū tur bonitate. Qñq̄ dr̄ ōi facies ipa diuinitaſ. pſal. Onde faciē tuā z ſalui erimus: hāc vide re Moyſes dñz petijt. Exo. xxxiij. Onde mi hi faciē tuā. Et dñs ad eū. Nō videbit me hō z viuet. Et ſic ō alijs. ¶ Sc̄da facies dr̄ diabo li. Joelis. ij. A facie eius. ſ. diaboli cruciabunt populi. i. peccatores. ¶ Tertia facies dr̄ huma na: z hec eſt duplex. ſ. corporalis z ſpiritualis. Corporalis ē pars anterioz capitis ō qua Iſai as loquit. Faciē meā nō abſcondi ab increpā tibus z cōſpuentib⁹ in me. Facies ſpiritualis eſt cōſcientia nr̄a. Matb. v. Faciē tuaz laua zc. Quantū ad ꝛaz veritatē dico ꝙ triplici rō ne cōſciētia humana dr̄ facies: videlicet rōne diſſimilitudinis: rōne denūciatiōis: z rōne diſ poſitiōis. ¶ Primo rōne diſſimilitudinis. Nā ſicut iter duos boēs nō eſt dare duas facies oīno ſimiles: ita nec duos boēs idez oīno ſen tientes. Quis eniz ſcientiaꝫ diuerſitatē enu merare ſufficit. Aliqui ſe ſcientiā bonā habē putant: aliqui dubitant. Quidā bonā: quidaz malā: quidā ambiguā: quidā cauteroſaz illaz hīt. Audi ¶paulū. i. coz. iiij. Nihil mibi con ſcius ſuz: ſed nō in hoc iuſtificatus ſum. Et ad ¶Roma. vij. de ſcientia ambigua ꝛēx ait. Ui deo aliā legē in mēbris meis repugnātez legi mentis mee: z captiuū me ducentē i lege pec cati. Et ſic de alijs. ¶ Sc̄do ſcientia humana dr̄ facies rōne denudationis: qm̄ ſicut facies boīs certa cognitio ē. i. vnuſquiſq̄ ꝑ faciez co gnoſcit: ſic ꝑ ſcientiā vnuſquiſq̄ ꝛ qualis ſit di noſcit. Ecclēſiaſ. xix. Ab occurſu faciei cogno ſcit ſenſar⁹. z Hieronym⁹ ait. facies boīs ſimu lacrū mentis eſt zc. ¶ Tertio ſcientia dr̄ fa cies rōne diſpoſitiōis: qm̄ ſicut facies totū ho minē pulchrificat: vel turpefacit: ſic ſcientia vnūquēq̄ nobilitat: vel vilefacit. Audi que ſo Auguſtinā in ſmone quodā z i decretiſ. xj. q. iij. Quid ingt obeſt illi ſi de illa tabula cum vult delere humana ignorantia: ſi de libzo ui uentiū nunq̄ delet ꝓpria ſcientia. Nā ſi bo nū q̄ de nobis dr̄ in mēte nō inuenit: magnā debet nobis triſtitiā generare. Et ecōtra. Si malū q̄ de nobis dr̄: in nobis nō iuenit: i ma gnā debemus letitiā ꝓſilire. Audi z moraliſſi mū Senecā. Cōſcientiā ingt magiſ q̄ fāmā at tendo. Fallere.n. poteris fama: ſciētia nūq̄. Et idē in epiſtolis. Si boneſta ſūt q̄ facis: oēs ſciant. Si turpia: qd refert neminē ſcire cū tu ſcias. Et ſic ꝑz ꝑa ꝟitas. ¶ Quantū ad tertiā veritatē dico ꝙ quidā bene: quidā male con ſcientiā lauant. Male qdē vt hypocrite. Luz ieiunatis ingt dñs nolite fieri ſicut hypocrite triſtes. Exterminat.n. facies ſuas vt videant boībus ieiunātes. Audi Hreg. viij. li. moral. Quid ingt cunctis opibus ſuis hypocrita ſpat niſi honorē. reuerentiā. gl̄iam laudis. a melio ribus metū. ſanctus ab oībus appellari. h̄ ille Et pulchra de huiuſcemodi boīum gñe ibidez dicit. Audi queſo Aug. Hypocrite iquit vo lunt eſſe būiles ſine deſpectu. paupes ſine de fectu. bñ veſtiri ſine ſollicitudine. delicate pa ſci ſine laboze. alijs adulātes. alijſ detrabētes mōdaces vt canes. doloſi vt vulpes. ſuperbi vt leones. intrinſecus aūt ſunt lupi rapaces. volūt eſſe ſine auctōitate iudices. ſine vſu te ſtes. poſtremo falſi accuſatozes: z oī veritate carentes. h̄ ille. Hec miſſa faciam⁹: hodiern⁹ viuendi modus cuncta in lucē pādit. Quare recte ait dñs. nolite cū ieiunatis fieri ſicut hy pocrite triſtes. ¶ Sc̄do loco qdam faciem. i. conſcientiā bene lauāt. Ubi aīa nota ꝙ ſicut tripliciter ſcientia fedaī. ſ. peccādo in deum. in ſeipſum: z in proximū: ita trib⁹ modis laua tur z purgaī. ¶ Quantū ad deū ſcientia pur gatur lachrymatōe. pſal. Qui ſeminant in la chrymis i exultatiōe metēt. Matbei. v. Bea ti qui lugent qm̄ ipſi conſolabunt. ¶ Quantuz ad ſeipſum purgaī ſatiſfactōe. Ita ꝙ ſicut ſpō te aiam tuam illaqueaſti per delectationez z conſenſum: ita illā ſoluas per pnīe aſperitatez Apoc. xviij. Quantū glorificauit ſe in delitijſ tantū illi date tormentū z luctū. ¶ Quantum ad proximū purgaī benigna compenſatione: vt ſi proximū offendiſti in fama: in fama te ex purges. ſi in moribus: in moribus. ſi in reb⁹ tē poralibus: in ipſis teipſum laua. Et ſic breui ter quo mō offendiſti: eo mō te expurga. Iſa. Lauamini mundi eſtote: auferte malū cogita tionum ab oculis veſtris: quieſcite agere per uerſe: diſcite bñfacer zc. Et ſic ꝑz cluſio ꝑa.

¶ Quid ſit ſciētia. qd ſindereſis. qd rō ſupiō z inferiō. z an iſta ſint i beat⁹ z dānat⁹. ccl'o. iij.

Accipe tertiā ccl'onez vz. Humana ſcientia coz que intelligunt: eſt q̄daz ccludens ſcientia. Fit.n. in mente noſtra crebro diſputatio quedā: cui⁹ maioreꝫ faciet ſinderesis. z dicet. Omne maluz eſt fu giendum. Minoz vero faciet ratio ſupioz. z dicet. adulteriū eſt quoddā malū. quia a deo prohibitū. Uel etiā forte hanc ipſam minoreꝫ ratio faciet inferioz. z dicet. adulteriuz eſt qō dam malū quia iniuſtū vel inboneſtū. Cōſcie tia vero hoc audiens. vz ꝙ ome malū eſt fugi endum. z ꝙ adulteriū eſt quoddam maluz: qz a deo prohibitū: vel quia iniuſtuz vel inbone ſtum: coucludet ergo adulteriū eſt fugiendū. Hoc colligitur de mente beati Thome in .ij.

multa bona z ſubtiliſſe dicit ꝑ totam ſcliſſem

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſtiaꝝ di.xxxix. ¶ Ad q̃z clariozẽ notitiã tres inquiramus veritates vz. ¶ Prima veritas est quid sit synderesis. ¶ Scõa que sit ratio superioz ⁊ inferioz. ¶ Tertia est vtrũ in beatis ⁊ damnatis sit cõscientia: synderesis ⁊ ratio superioz ⁊ inferioz. ¶ Quantũ ad primã vitatẽ omissis pluriũ opinionibus dico q̃ synderesis est quoddam rationis naturale lumen: cuius actus ⁊ officium est hominẽ a malo retrahere: semperq̃ ad bonũ inclinare. Audi Aug. libro de baptismo paruulorꝝ. Synderesis inquit est lumen innatũ: anime a deo creatũ: q̃ dirigimur ⁊ mouemur ad faciendũ ea que pertinent ad vitationẽ culpe ⁊ pene: ⁊ ad adeptionẽ glorie Et hanc synderesim Basilius ⁊ dñs Bona. in ij. sententiaꝝ. naturale iudicatoriũ appellant. ¶ Et vt clarioz hoꝝ habeatur notitia est notãdum ſm beatũ Tho. parte prima. q. lxxvij. et in qõnibus ō veritate. Oꝛ ratio humana tria facere in nobis bz. s. cognoscere: deliberare: ⁊ iudicare. ¶ Primo hz cognoscere. s. res opabiles que operari debent. ⁊ talis ratio vt operabiliũ cognoscitiua nõ est synderesis: quia in cognitione boni vel mali vt sic nõ est meritũ vel demeritũ. Jn synderesi autẽ sic. ¶ Scõo ratio humana habet operabilia cognita deliberare. Et talis etiã ratio nõ est synderesis: qz secundũ deliberationẽ peccare contingit: nõ autẽ secundũ synderesim: qm̃ synderesis semp inclinat ⁊ stimulat ad bonũ: ⁊ nõ solũ hoc ipm facit: sed etiã ꝺtra peccatũ remurmurat ⁊ obsistit: ⁊ per ꝺns secundũ synderesiz peccare minime ꝺtingit. ¶ Tertio ratio humana hz operabilia deliberata iudicare. Et hoc potest duobus modis facere. quia aut iudicat opabilia que ad mores non ptinent. ⁊ talis ratio nõ est synderesis. aut que ad bonos mores spectant. ⁊ tale naturale lumen dicit synderesis. ¶ Et nota hanc regulã gñalem: q̃ lz synderesis semper inclinet ad bonũ: non tamen in opus meritozium sine gratia dei. i. Loz. xiij. Si linguis hominũ loquar ⁊c. Et hec sufficiãt quantũ ad declarationẽ synderesis quantũ ad propositum spectat. ¶ Quantũ ad secundã veritatẽ dico q̃ ratio superioz est actus intellectus prout cõplectitur superiora ⁊ eterna. Et ratio inferior est actus intellectꝰ prout ista inferiora ⁊ caduca cõsiderat. Sicut. n. vna eadẽq̃ potentia visus ista superiora vt celũ ⁊c. ⁊ ista inferiora vt aquã ⁊c. cernimus: ita eadẽ potentia intellectua superiora ⁊ inferiora ista intelligim⁹. Sed inquantũ superiora meditamur; dicit ratio superioz. inquantũ inferiora: ratio inferioz nominatur. Audi Aug. xij. de trinitate. Ratio superioz ingt est que tendit in reb⁹ eternis conspiciendis vel ꝺsulendis. Et ipsis reb⁹ eternis cõspiciendis intendit secundũ qõ in seipsis; rõ superioz contemplat. Sed eternis rebus consulendis intendit tanq̃ medio ſm qõ exterius ratio superioz accipit regulas agendoruz. vel secundũ qõ eterna applicat ad dirigendã voluntatem ⁊ actionẽ. Et vt hec intelligas ania mea exemplo declaremus. Ponamus. n. q̃ p iudiciũ rationis quis deliberet de agẽdis: eo q̃ illud est deo gratũ: vel diuina lege prohibitum: vel preceptũ: tunc iudiciũ tale rationi attribuitur superiozi. Si vero per iudiciũ rõnis quis de agendis deliberet p causas inferiores vt furtum vel adulteriũ agenduz non esse. qz turpe. dãnosum. ⁊ inhonestum: vel pter aliud simile. tunc tale iudiciũ rationi ascribitur inferiozi. ¶ Et diligenter nota q̃ prima de agendis consideratio sapientia dicit. secunda vero cõsideratio scientia appellat. Contrariũ sapientie est stultitia. contrariũ sciẽtie est ignorantia. Hinc omnis ignorans stult⁹ ⁊ malus dicitur. quare ⁊c. ¶ Ad tertiã veritatez dico vt colligit de mente Alexandri ō ales ſa pte summe. q. xvii. q̃ tam in beatis q̃ in damnatis non remouetur quicq̃ quod sit anime ꝺsequens naturam. Jdeo in eis anime remanente natura: necesse est in eis omnẽ conditionez naturalem remanere. Cum autẽ synderesis: conscientia: ratio superioz ⁊ inferioz sint animã naturaliter consequentia ⁊ innata: sequit q̃ in eis talia erunt. ¶ Et primo declaremus de beatis. Nam in beatis remouet omnis inclinatio ad malum. quia malum est pter naturã. ⁊ ideo in eis extinguit omnis ratio ad malũ inclinãs. Sed non extinguit in eis omis ratio inclinãs ad bonum: quia bonũ est de conditione nature. omnia enim bonũ appetunt. ⁊ illius causa agunt quecunq̃ agunt ſm naturaz. ¶ De dãnatis vero dico q̃ in eis est omnis inclinatio ad malũ. quia ibi est omnis imperfectio. ⁊ sili ter in eis est omnis inclinatio ad bonuz tanq̃ conditio naturalis. vnde damnati semper inclinantur ad bonuz ⁊ remurmurant cõtra malum. sed hoc non est ex displicẽtia mali inquãtum dei offensiuũ. sed inquantũ pzo illo malo penis cruciant multis. Exemplum de diuite epulone. Luc. xvj. ¶ Unde regulã accipe generalem q̃ damnati omnes vellẽt feciſſe bonũ. ⁊ semper ratio naturalis eos ad bonum inclinat. Jsa. li. Uermis eoruz non morietꝰ. i. remoꝛ suus conscientie qui causat ex synderesi que remurmurat a malo ratione pene. vt dictuz est. Et hec sufficiant pzo presenti conclusione. Et sic patet prima consideratio in nomine Jesu ⁊ sue dulcissime matris.

¶ De contaminatione conscientie humane: ⁊ operationibus eiusdem consideratio secũda.

Secundo loco. Lõ scie tie humane deturpationem videamus. Ubi tres conclusiones subiũ gamus videlicet. ¶ Prima conclusio est. Nõ semper omni conscientie obtemperanduz est. quoniã non vniformis omniuz hominum conscientia est. ¶ Secunda cõclusio est. Licet diuerse cõscientie reperiant̃ vnus tamen modꝰ in omnibus rectitudinis est obseruandus. ¶ Tertia conclusio est ista. Sicut pluribꝰ cõscientia diuersificat modis: ita pluribus contingit modis deturpari.

¶ De multiplici diuersitate cõscientie: ⁊ q̃ sit seruãda ⁊ que respuenda cõclusio prima.

Accipe primã conclusionem ⁊c. ¶ Ad cuius declarationẽ tres inquiramus veritates videlicet ¶ Prima ueritas est. quotuplex est conscientia humana. ¶ Secunda qui sunt actus cõscientie humane siue operationes. ¶ Tertia est cui conscientie est obtemperandũ. ⁊ cui non. ¶ Quantuz ad primam dico q̃ ꝺscientia humana multiplex est videlicet.

Quedã conscientia dicit bona ⁊ nõ trãquilla.
Quedam tranquilla ⁊ non bona.
Quedam nec tranquilla nec bona.
Quedam tranquilla ⁊ bona.
Quedam nimis angusta.
Quedam nimis lata.
Quedam perturbata.
Et quedam cauteriata.

¶ Conscientia quidez bona ⁊ non tranquilla est eoꝝ qui ad viam penitentie conuersi: ⁊ in gratia constituti: die noctuq̃ omnes annos vite sue recogitare ñ sinunt. Jsa. xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. ¶ Conscientia tranquilla et non bona est eoruz qui absq̃ dei vllo timoze peccant: ⁊ dicunt: deꝰ non requiret hec. Sap. v. Dixerunt impij nõ recte cogitantes. Exiguum est tempus vite nostre: ⁊ non est agnitus qui reuersus sit ab inferis. venite adornemus nos floribus anteq̃ marcescant. Nullum sit pratum q̃ non transeat luxuria nostra ⁊c.

¶ Conscientia nec bona nec tranquilla est eorum qui in peccatis inuoluti ⁊ obdurati de vita misericordia desperãtes. vt sunt armigeri sacomãni ⁊ huiu modi hominuz genus: quorum copiosa multitudo: stimulati tamen a cõscientia a malis nõ desistentes: vitam miserabiliter finiunt. de quibus propheta ait. Domine a paucis. i. ab electis tuis quibꝰ dicunt̃ pauci in comparatione maloꝝ. Mathei. xx. Multi sunt vocati ⁊c. De terra diuides eos in vita eoruz: de absconditis tuis. i. de iudicijs tuis illis occultis. ps. Obscurẽtur oculi eoruz ne videant: adimpletus est venter eoꝝ. Impleti enim sunt tales iudicioꝝ dei quo ad ipsos. qa vitam miserabiliter finiũt. sed adimpleti quo ad exemplum alioꝝ. Piere. xx. Pertrãsibunt gentes multe per ciuitatẽ hãc ⁊ dicẽt. Quare fecit dominus sic huic ciuitati tam grandi. et respondent. eo q̃ dereliquerit pactuz domini dei sui. Et Jsa. xviij. ait dominus. Babilon. i. anima plena confusione peccatoꝝ posita es mihi in miraculũ. ⁊c. ¶ Conscientia trãquilla ⁊ bona est eoꝝ qui carnem spiritui subdiderũt sicut aiebat Paulus. Castigo corpus meum ⁊ in seruitutẽ redigo. Hic est ille locus in q̃ anima requiẽ capit: si oratio deuota est: si legit attenta est: si loquit moderata est. O q̃s vere dici potest q̃ nihil aliud est hic q̃m domus dei. sicut per oppositũ mali sunt domus demonis Luc. xj. Reuertar in domũ meaz vnde exiui ¶ Conscientia nimis lata est tantuz grossiora peccata considerantiũ. Contra quos Aug. ait Nolite ꝺtemnere venialia eo q̃ minuta sunt sed timete eo q̃ plura sunt. Plerunq̃ enim be stie minute nocent. Nunquid minutissima sũt grana arene. sed si arena amplius in naui mittatur: mergit illam vt pereat. q̃s minute sunt pluuie gutte. nonne flumina implent ⁊ domos deiciunt. Timenda est ergo ruina multitudis etsi n ꝺ magnitudinis. hec Augustinus de vecem coꝛdis. ¶ Conscientia nimis angusta est considerantium peccata mortalia et venialia. sed venialia non vt oportet. quoniam aut putant venialia mortalia esse: aut quod omnino peccatum non est: peccatum arbitrant̃ Et hij discrimini se exponunt quoniam ex illo eoꝝ iudicio: quod peccatũ est leue: aut nullum peccatum: grauc efficit. quoniã omne qõ fit contra conscientiã edificat ad gehennam. vt Augustinus ait. ¶ Conscientia perturbata est desperatoꝝ tantum. sicut Jude dicentis. peccaui. ⁊ tamen abiens laqueo se suspendit. ⁊ sic de alijs. ¶ Conscientia cauteriata est tantum minuta peccata considerantiũ. ⁊ prozie hij cribrant peccata. psal. Illic trepidauerunt vbi nõ erat timoꝛ. Et sic patet prima veritas.

¶ Quantum ad secũdam veritatem dico q̃ tres sunt actus siue operationes humane conscientie. videlicet.

Testificari.
Accusare.
Soluere vel ligare.

¶ Primus inq̃ actus humane conscientie dicitur testificari. Audi Augustinum. xj. q. iij. c. etsi ad tempus. circa finem. vbi sic dicitur. q̃n deus iudex erit alius testis q̃m conscientia nõ erit inter iustum iudicem ⁊ cõscientiam tuam noli timere nisi causam tuam. Audi ⁊ Jsido. de summo bono. Quãuis inquit humana iudicia subterfugiat homo qui male agit. Judicium tamen conscientie fugere non potest. Nã etsi aliquis celat quod agit: sibi tamen celare nõ potest: qui plene nouit quod gessit. hec ille.

¶ Secundus conscientie actus dicitur accusare. ad Ro. ij. Cogitationũ iter se accusantiũ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ defendentium. Audi Gregorium. xj.q.iij.c. in cunctis. In cunctis inquit que in hac vita aduersa proueniunt sola est sicut nostis omni potentis dei discretio pensanda: atqꝫ ad cor pprium semper incurrendum est: vt nullius lingua iplicet: vbi conscientia nō accusat. Quē enim conscientia defendit liber est inter accusatores. ꝛ liber sine accusatiōe esse non posset si sola que ītus adiicit conscientia accuset. hec ille. ¶ Tertius actus dicitur soluere vel ligare. Ubi nota qꝫ cōscientia neminem ligat per modum coactionis. xv. q. i. Non est qꝫ cuiqꝫ nostram assribamus erumnam: idest culpaꝫ nisi nostre voluntati. nemo nostrum tenetur ad culpam: nisi propria voluntate deflexerit ꝛē. hec Ambro. Nec etiam conscientia ligat p modum principalis auctoris: quoniam deus principalis auctor est: qui suis nos preceptis ligat. Matth. xix. Si vis ad vitam ingredi: serua mandata. Sed ligat tantum per modū suppositionis: vel conditionis: idest per modū consecutionis alicuius finis: vtputa nisi quis faciat qō conscientia dictat finem non consequetur optatum: idest propriam salutem. ¶ Potest etiaꝫ intelligi qꝫ conscientia ligat per modum instrumentalis agentis. exemplo precōnis qui precepta regis vel vnius domini publicat esse seruanda: sic ꝛ ratio humana precepta dei vel ecclesie sciens esse seruāda per cōscientiam dictat hoc esse fugiendū: quia a dō vel ab ecclesia preceptuꝫ vel prohibitū. Hoc totum ponit in sententia dominus Bona. sed clarius beatus Tho. in 4a di. xxxix. Et sic patet secunda veritas. ¶ Quantum ad tertiam veritatem dico qꝫ non semper conscientie obtemperandum est. Ad cuius declarationem notandum secūdum beatuꝫ Tho. vt supra qꝫ cōscientia nō obligat in virtute propria: sed in virtute diuini p̄cepti. vnde dicit beat⁹ Tho. sic. Nō eo ipso cōsciētia ligat ad aliquid faciēdum: vel nō faciendum: quia sic sibi videatur vel nō videatur: sed ideo ligat: quia est a deo preceptum vel prohibitum. Et ratio: quia cū cōscientia nihil aliud sit qꝫ applicatio scientie vel notitie ad actum: idest cum cōsciētia nihil aliud sit qꝫ scientia vel notitia illius operis ꝛ actus fiendi vel nō fiendi: manifestū est qꝫ cōscientia nō ligabit nisi in notitia precepti diuini vel legis vel nature. Et ideo si aliquid a dictamine rationis apprehēdatur vt directe sub precepto cadens: obmittens illud moraliter peccat: etiam si sit veniale qō sub precepto cadit. ¶ Si vero qō sic a dictamine rationis apprehenditur: nō sit directe sub precepto vel prohibitione cadens: tunc obmittens nō facit directe contra cōscientiam: sed preter cōscientiaꝫ. Facere enim cōtra cōsciētiam edificat ad gehennam: sed preter conscientiam facere: vel ē veniale: vel nullum. Sicut qō sub consilio cadit fiendum cōscientia dictaret. Quia non apprehenditur a ratione vt necessarium ad salutem. Nam si tale dictamē obmitteretur: idest nō fieret qō sic cōscientia fiēdum dictaret nō esset peccatum mortale: nisi id fieret in contēptum. Audi pulcherrimuꝫ textum. xiiij. q. i. c. qō nullum. Quod precipitur ꝛ imperatur: qō imperatur necesse est fieri: si nō fiat penaꝫ habet: vbi cōsiliuꝫ datur offerentis est arbitriū: vbi preceptum necessitas seruientis. hec ille. Sed dices cōtento: inquies pater Ambrosi. ex his dictis mihi dubia quedam in mente veniunt. pono qꝫ aliquid fiēdum vel nō fiendum cōscientia dictaret: ꝛ tamē ignorem an illud sit preceptum vel prohibitum a deo: nunquid cōtrafaciens moraliter pecco. Distīguo hic anima cara: quia aut tale preceptum vel prohibitiōem scire obligaris: aut nō. Si nō: manifestum est qꝫ nō moraliter peccas. si sic: certe talis ignorantia nō excusat vt patet. i. q. iiij. §. vltimo in textu ꝛ glosa. Cōtento: de hoc: sed pono alium casum. Ponamus qꝫ cōscientia dicret aliquid erroneum: quid faciendum: dico vt colligitur ex sentētia beati Tho. in 4o dis. xxxix. qꝫ q̄diu cōscientia erronea durat ꝛ creditur recta: obligat durāte illa credulitate ad illud faciendum: vel nō faciendum: sed ea deposita non amplius obligat. qui ergo fecit qō erroneā cōscientia dictauit nō peccauit: sed i hoc minus q̄ recte fecit: quia peritos i dubijs consulendum est. Dic pono regulam generalem qꝫ quādocūqꝫ quis in dubijs habēs copiā cōsulendi ꝛ nō facit: ꝛ sic ipremeditate errat: ꝑculdubio grauiter errat. Audi Augu. Illis inquit oīno ignosci nō poterit: qui a quo discerent copiā hītes: operā nō ꝺederūt. dis. xxxviij. §. vlti. Sed ō hoc cōclusione tertia sequenti. Quare ex his satis pz ꝟitas p̄tis cōclusiōis. ¶ Qualiter humana conscientia rectificatur Conclusio secunda.

Accipe secundam conclusionem videlicet. Licet diuerse conscientie reperiantur: vnus tamē in omnibus est modus rectitudinis obseruandus. ¶ Ad cuius declarationem tres inquiramus veritates videlicet. ¶ Prima veritas est ista: quomodo conscientia humana rectificatur. ¶ Secunda qꝫ modo rectificata conseruatur. ¶ Tertia quo modo conseruata augeatur. ¶ Quantum ad primam dico qꝫ tria permaxime requiruntur ad rectificationem humane conscientie. videlicet diligens consideratio suiipsius. ¶ Secūdo cauta speculatio culpe inficientis. ¶ Tertio prudens acceptio medij punientis. ¶ Primo inquantum ad conscientie rectificationeꝫ requirit diligens consideratio suiipsius. Tria enim quilꝫ in seipso consideret. s. mortis diez imminentē: sanguinem crucis recentē. ꝛ faciē iudicis presentez. ¶ Primo diem mortis imminentem: determinatū: incuitabilē: ꝛ irrecuocabilem. Et tunc immediate dicere incipies. O miser ego infelix ad quid in hac iaceo ferenti brodaꝫ: qui icertus sum de crastino. Audi Piere. iij. c. Leua iquit o paupercula anima in directum oculos tuos: ꝛ vide vbi nunc prostrata sis. ¶ Secundo considera sanguinem crucis recentē: quem pro humana mente excitanda abluenda: ꝛ mollificanda pisssimis Jesus tam dulciter effudit. Audi deuotissimū Bernardum. Super omnia te mihi amabilez fred dit o bone Jesu calix passionis tue: opus redēptionis nostre. ¶ Tertio considera faciē iudicis presentē: que est inflexibilis: infallibilis: et incuitabilis. Audi sapientissimū Salomonez ecclesiastes. xviij. Ante langoꝛē adhibe medicinam: ꝛ ante iudiciū interroga teipsum: ꝛ in conspectu dei inuenies propitiationē. ¶ Hec tria cum primo consideraſti: caute tuas considera culpas. videlicet. earū negligentiā: earū concupiscentiaꝫ: ꝛ earum multiplicem nequitiam. ¶ Primo considera culpaꝫ tuarum negligentiam: quantū. s. negligens fuisti in male tempus expendendo: in penitentiaꝫ procrastinando: ꝛ in munditia seruando. ¶ Secundo considera tuarū culpaꝫ concupiscentiā. videlicet. si vixisti in cōcupiscentia voluptatis: vt in cibis saporosis. Itē si in concupiscentia curiositatis: vt ire ad spectacula ꝛē. Itē si in concupiscentia vanitatis: vt in preciosis vestimētis: altis edificijs: multis familis ꝛē. ¶ Tertio considera culparū tuarum multiplicē nequitiam. vt scilicet si aliquando fuisti in ira: ita qꝫ deum vel sanctos blasphemaueris: proximuꝫ verbo: facto: vel signo scandalizaueris. Item fuisti aliquādo in inuidia: que in tristitia boni: ꝛ delectatione mali alterius consistit. Et sic ō alijs vitijs capitalibus. ¶ Cum hec anima cōsideraſti tertio loco prudēter accipe medij sufficientē punibilitatē. Apocalipsis. xviij. Quātum glorificauit se in delitijs tāto illi date tormentum ꝛ luctū. Unde contra tuarū culparū negligentiam vigilanter expergiscere. Joelis primo. Expergiscimini ebrij vsquequo bibitis vinum in dulcedine. Item cōtra concupiscentiam amaritudinis prebe confidentiam. psal. Poculum meum cum fletu miscebam. Item contra multiplicē nequitiam summe penitentie ꝛ castigatiōis prudētiam. vt dicebat Paulus ad Lozin. ix. Ego sic curo non quasi in incertum. sic pugno non quasi aerem verberās sed castigo corpus meū ꝛ in seruitutez redigo Si sic anima facies renouabitur vt aquile iuuentus tua. Et sic patet ꝑma veritas. ¶ Quātum ad secūdam veritatez dicoꝫ septem modis conseruaꝫ rectitudo conscientie. videlicet ¶ Primo diligenti sensuum exteriorum custodia. Ingreditur enim diabolus per fenestras has. Piere. ix. Intrauit per fenestras has. Inde propheta ait. Auerte oculos tuos ne videant vanitatē. Audi Job. xxxj. Pepigi inqt fedus cum oculis meis: vt non cogitarem quid de virgine. Audi Augustinū. xxxij. q. v. c. nec solo. Nō dicatis vos habere animos pudicos cum habetis oculos impudicos. quia impudicus oculus impudici cordis nuncius est. hec ille. ¶ Secundo conseruatur Christi in cruce pendentis meditatione. Audi Bernardum. Nihil inquit efficacius ad purgandum aciem mentis: ꝛ sanādum conscientie vulnera: q̄ christi vulnerū sedula meditatio. hec ille. ¶ Tertio conseruatur audaci repulsione. Audi Petrum apostolū. Fratres sobrij estote ꝛ vigilate ꝛē. vsque ibi. cui resistite fortes in fide. ¶ Quarto conseruaꝫ vili detestatione. psal. Iniquitatē odio habui ꝛ abhominatus sum: legem autem tuam dilexi. ¶ Quinto conseruatur discreta punitione. Augu de pe. dis. iij. Penitētia inqt est quedā dolēs vindicta in se puniēs qō dolet cōmisisse. ¶ Sexto cōseruaꝫ sancta imolatione. i. Loz. xij. Emulamini carismata meliora. Est. n. talis emulatio: qdā ardēs appetit⁹ hīdi quedaꝫ spūalia bona que in proximo cernit: cū dolore quodā qō in se illa non iuenit. Inde Martha hac emulatōe de sorōe sua inquesta est qꝫ eā laborātem nō adiuuaret ꝛē. ¶ Septio ꝛ vltimo ꝺseruaꝫ celesti meditatione. Paul. Que sursum sūt sapite: nō que sup terrā. ¶ Quātū ad tertiā veritatē audi mirabilē ꝺseruationis modū. Apoc. xxj. Vidi inqt Joannes ciuitatē sanctā Hierusalē nouaꝫ descendentem de celo: a deo paratā sicut sponsaꝫ ornatam viro suo. Audi quid ait. vidi inquit ciuitatem. psal. Glorioſa dicta sunt de te ciuitas dei. ¶ Tria enim ciuitas habitantibus facit. ¶ Primo habitantes defendit. ¶ Secūdo hostes intrare non finit. ¶ Tertio quid sit ea exterius existentes hostes videre non possunt. ¶ Primo inquā ciuitas materialis habitantes defendit. Circuit enim diabolus vt dictum est die noctuqꝫ querens suggestionibus suis vt tandem tedio vincat. Bernardus. Assidua tentatione diabolus tentat: vt saltem tedio vincat: cum resistitur: audaciam in primis perdit. Audi Crisostimum super Matth. In primis inquit grauis ꝛ insufferibilis est impetus diaboli: quem si quis forti animo sustinuerit in secundo inuenies eum infirmiorem. Quanto enim plus percussus fuerit magis refrigescit ꝛ deficit. hec ille. ¶ Secō ꝺciuitas hostes intrare nō finit. quia muroꝫ fortitudie vallata est. Muri ꝺscie sūt sancti. ps. Mōtes

Universidad de Deusto
Biblioteca

in circuitu eius. Montes: idest sancti. psal'. Leuaui oculos meos ad montes. castellanus est christus. psal'. dominus in circuitu populi sui: z sancti cū eo circuiunt ciuitatez. Isa. lxij. Super muros tuos constitui custodes q die noctuq nō tacebunt laudare nomen dñi ꝛc. Aque circundantes sunt quattuor euangelio rū flumina. ꝑs. flumen dei repletū est aquis. Audi Hiero. Alma scientiā scripturarū: z carnis vitia nō amabis. Audi Hugo. super psal'. In sacris scripturis quicquid doceꝫ veritas: quicquid precipitur bo[illegible]al: quicquid promittitur felicitas est. Nā deus veritas est sine fallacia: bonitas sine malitia: felicitas sine miseria. hec ille. ¶ Tertio ciuitas quid sit in ea exterius existentes hostes videre nō possunt: sic demones quid intra nos sit: quo ad intentiōz z finē rei discernere nō possunt. Unde theologi ponunt omnes q demones diligenti attentione humanos actus considerant: vt subtili artificio quid intus in corde lateat intelligāt. Quod cuz conceperint: inde tentamēta apponunt: vnde mentez conspiciunt inclinatā. Audi Isido. de sūmo bono. Diabolus inquit quādo decipere quenq̄ querit prius naturā vnī⁹ cuiusq intendit: z inde se applicat: vnde aptū hominē ad peccandū inspexerit. Et ex ea parte tentat qua eos per crescentē humorez facile ad vitia inclinare cōspicit. hec ille. Ecce igitur ex his videtur qualiter ꝺscientia humana ciuitas dei sit. Uidi ergo Joānes ait ciuitatez i. humanā cōscientiaz in qua deus habitat. Deinde sequitur. vidi ciuitatē sanctaz. Dicitur āt cōscientia bona ciuitas sancta: quia semper cū timore dei opera sua metit: qđ mistice scribit Apoc. xj. vbi dicitur. datus est mihi calamus similis virge: z dictū est mihi surge: metire tē plus z altare. Est enim cōscientia bona recte sicut calamus qui ē leuis z vacuus. Leuis quidem per despectuz terrenorū ad ꝓbi. iij. nr̄a conuersatio in celis est: vacua vero a propria voluntate. Matħ. vj. Fiat voluntas tua: sic in celo z in terra. Et ē similis virge: quia virga solent insolētes castigari. ꝓuer. üj. qui parcit virge odit filiuz suū. v. q. y. Non osculatur semper filiū pater: sed aliquādo castigat: z cō ſcientia semper rodit z stimulat cū peccamus. ꝑs. Scopebā spiritū meū. Et sequitur dictuz est mihi. s. per inspirationes bonas: per predicationes: z diuinas illuminationes. Surge pauper cula anima peccatis inuoluta: z metire tē plū. i. conscientiā tuā. ꝓaulus. An nescitis q membra vestra templū sunt spiritus ſācti. Et metire. s. cuz falce cōtritionis: confessiōis: z satisfactiōis: multitudinē: turpitudinē: z magnitudinē culparū tuarū. Ecce quomodo cōsciētia dicitur ciuitas sancta. Et nō solū sancta: ſz etiā noua per nouā inhabitantē gratiā spirit⁹ sancti. ꝑs. Inflāmatū ē cor meuz z renes mei. i. affectus mei cōmutati sunt. i. inouati. Et nō solū noua: sed etiā Hierusalez. i. visio pacis. i. dei per contemplationē. Et q̄ ne a nobis āte dicta habere putaremus ait. descendentē de celo. Jaco. i. oē datū optimū: z omne donum perfectū ꝛc. Et sic patet tertia ꝝitas. q̄re ꝛc.

¶ Quibus modis conscientia humana maculatur z coinquinatur. Conclusio tertia.

Accipe tertiā cōclusionē videlicet. Sicut pluribus conscientie diuersificantur modis: ita plurimis cōtigit modis deturpari. Ad cuius ꝺclarationē anima cara nouē subiungamus humane conscientie fedā di modos in tribus ternarijs distinctos.

ꝓrimus modus dicitur inflata elatio.
Secundus dicitur ignorans excecatio.
Tertius dicitur asinina ambulatio.

¶ Accipe primū moduz videlicet inflata elatio. Quidā enī aut nobilitate generis: aut pulchritudine corporis: vel simili fastu: z pompa suis agendis viros peritos cōsulere dedignātur. Et qđ ad eos secundū diuersitatē status pertinet addiscere dedignaꝫ. Audi Augu. in quodā libello de conflictu vitioꝝ in taliū persona loquentē. Quis tu inquit: vt peioꝛib⁹ obtemperes: magis te q̄ illos decuit imparare: qui tibi nō possunt ingenio vel industria cocq̄ri. Inde Bernardus in quodaz sermone ait. Que nāq̄ maioꝛ superbia q̄ vnus homo toti cōgregationi iudiciū suū preferat tanq̄ ipe solus habeat spiritū dei ꝛc. ¶ Secundus modus dicit ignorantia ceca: siue ignorans excecatio. Sūt enim pleriq̄ qui vt liberius peccēt libenter ignorant vel infirmant. Contra quos ait Augustinus. di. xxxvij. §. vltimo. Illis ingt omnino ignosci nō poterit qui habētes a quo discerent operam nō dederunt. psal'. Noluit intelligere vt bene ageret. Et allegatur etiaz ab Augu. in dicto. §. vlti. di. xxxvij. ¶ Tertius modus dicitur asinina ambulatio. Audi Augustinū super psal'. ꝺclina a malo z fac bonum. Due inquit sunt partes iustitie inuicem colligate: quarū vna sine altera fructum deo acceptabilez nō reddit. ꝓrima est declinare a malo: z quantum possibile est illud remouere. Alia facere bonuz: z omni cuz diligentia illud adimplere. hec ille. Unde accipe regulā generalez q̄ quanto bonū qđ negligitur prestantius est tanto negligentia grauioꝛ. ꝓuer. xix. qui custodit mandatuz: custodit animam suam. qui autē negligit uitam suā mortificabitur ꝛc. Et sic patent tres primi modi humanā conscientiam inficientes.

¶ Subdantur tres alij modi maculantes cōscientiam humanam videlicet.

ꝓrimus dicitur vitiosa inobedientia.
Secundus dicitur propria dilectio

Tertius dicitur propria reputatio.

ꝓrimus dicitur vitiosa inobedientia. Audi Greg. xj. q. iij. quid ergo. vbi dicitur. Quid ergo miruz si peccatoꝛ homo obedientie in pſentis vite breuitate se subijcit: quando hanc mediatoꝛ dei z hominuz: z cum obedientes remuneret non relinquit. ꝛc. hec ibi. Melioꝛ enim est obedientia q̄ victime. Nota tamen aīa mea has regulas generales. ꝓrima regula est q̄ nunq̄ maioꝛibus obediēduz est in his que videtur otra preceptū dñi. xxiij. q. j. quid culpatur. in fine. z extra de temporibus. c. ad aures. glo. ij. Secunda regula ē q̄ nō est ō necessitate obediendū prelato precipienti id qđ nō ad eius officiū spectat. extra de tempo. ordi. c. ad aures in glosa. ¶ Tertia regula est q̄ superioribus vltra modū precipientibus nō est de necessitate obediēdū. ij. q. vij. c. admonēdi. Ubi dicit. Admonendi sunt subditi ne plus q̄ expedit sint subiecti: vt cum student plus q̄ necesse est hoibus subici compellantur eoꝝ vitia venerari. hec ibi. Et sunt ꝝba Gregorij. ¶ Quarta regula est q̄ superioribus discrete z rōnabiliter imperātibus semper est obediendū. viij. q. i. c. sciendū. Ubi dicitur. Sciendū sūmopere est q̄ obediētia aliq̄n si de suo aliquid cōcupiscentie habuerit glo. i. de propria voluntate: nulla est ꝛc. Et dicit glo. q̄ hic sumitur argumentū q̄ remunerari nō debemus de eo qđ inuiti facimus. xx. q. j. illud. xxxij. q. v. c. ille. hec glo. Audi capituluz illud. Illud statuēdū esse censemus: vt si i minoꝛe etate filij in monasterio oblati fuerint: z sacrā tonsurā vl velamina susceperint: dignū quidē ducimus: vt. xv. āno a prelatis monitis verbis inquirant: vtrū in ipso habitu permānere cupiant: an nō. Si veꝛo in monasterio pſeſi fuerint: vllū penitētie locū āplecti possint. Si autē ad secularē habitū reuerti voluerit: redeundi licentia nullo modo deneget. Quia satis inutile est: vt coacta seruitia deo prestentur. hec ibi. z sunt verba Marcelli pape. Audi z. c. ille. vbi dicit. Ille autē famule dei que integritatē pudoris oppꝛessiōe barbarica perdiderunt: laudabiliores erūt in humilitate ac verecundia: si se incontaminatis nō audeant cōparare virginibus. Quāuis enīz oē peccatuz ex voluntate nascat: z potuerit corꝛuptione carnis mens inuita nō pollui: minus tamē i. nō hoc illi⁹ oberit: si qđ potuerunt animo nō amittere doleant se vt coꝛpoꝛe perdidisse. Cū ergo hec que violētia passa est: pudicitiā amisisse ꝓbari nō pōt: nullo modo conuincit foꝛnicationis vel adulterij crimen incurrisse. ꝛc. hec ibi. Capituluz ille. vsq̄ ad. §. cū ergo. sunt verba Leonis. Et. §. cū ergo sunt verba Gratiani. Hoc volui notare pro ampliori materia ista. Et hec sufficiant quantū ad hunc moduz.

Secundus modus dicit propria dilectio. Audi moraliſſimū Senecā. ꝓerit ingt omne iudiciū cū res transit in affectū. Inde auarus quia inordinate pecuniā amat: nō sibi conscientiaz foꝛmat de vsuris z de alijs iniustis lucris. Luxuriosus quia inordinate vxoꝛē diligit: nō sibi cōscientiā facit de inhonestis gestis de sodomia. ꝛc. Similiter z vane mulieres inordinato amoꝛe vanitatū excecate nō sibi cōscientiā faciunt de baltijs mitris: amplis manicis. Et sic de alijs. Et ō hoc amoꝛe proꝓrio potest intelligi illud ꝓauli ad Thi. vj. Radix oīum maloꝝ est cupiditas ꝛc. ¶ Tertius modus dicit propria reputatio: de quibus hodie dicit. Cū iciunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. Audi Gregoriuz. Sic inquit maneat opus in publico: q̄ tamē intentio maneat in occulto. Matheī. Cū facis elemosynā noli tuba cane re ante te. Luc. xviij. duo homines ascendent in templum ꝛc.

¶ Subdantur alij tres modi sedandi conscientiam humanam videlicet.

ꝓrimus modus dicit anxia perplexio.
Secundus modus dicitur fumosa laudatio.
Tertius modus dicitur nō vera humiliatio.

¶ ꝓrimus modus dicit anxia perplexio. ponoꝛ casuz. Jurauit quis hominē occidere: conscientiā foꝛmat: q̄ si occidit homicida est. Si nō occidit periurus est. Itē pono aliū casum: quis alterū odit dies pasce appꝛopinquat: foꝛmat hic sibi conscientiā: nisi comunicet q̄ trāsgresioꝛ est precepti. de pe. z re. c. omnis. Si comunicat discrimini se cōmittit: qa nō facit qđ dicit Apostolus. ꝓbet autē seipsuz homo. ꝛc. Et sic de alijs perplexitatibus. ꝓpterea audi aīa mea pulcherrimū textuz di. xiij. c. i. vbi sic dicitur. Duo mala. s. que sunt de genere malorū: licet oīno cautissime sint precauenda: tamē si periculi necessitas vnum ex his patrare compulerit: id debemus resoluere. i. facere qđ minoꝛi nexu. i. ligatione noscitur obligare. Quid autē leuius ex his: quidue graui⁹ sit: pure rationis acumine inuestigemus ꝛc. hec ibi. Ex quo textu accipit illa cōis regula: de duobus malis minus est eligendū. Ubi nota q̄ ibidē Gratianus probare itendit p duo capitula q̄ de duobus malis minus est eligēduz. Et ponit exempluz de homicidio z periurio: vt quis iurauit occidere hominē ꝛc. Sed certe anima cara vt dicit ibidem glosa. Nemo sic perplexus esse potest: vt peccatum mortale vitare nō possit. Nam si ex necessitate id facere deberet ei peccatum non imputaretur. xxiij. q. iiij. nabuchodonoſoꝛ. Itez inter veniale z mōtale: z inter duo venialia perplexitas esse non potest. quia peccatum veniale nec ligat nec implicat aliquem ¶ Nota tamē q̄ peccandi necessitatem erroꝛ inducit: vt. s.

Universidad de Deusto
Biblioteca

uráte erroꝛe neceſſe hēat hō mortaliē pecca
re: puta iurauit quis ſe interfecturū hominē:
credens q̄ ſi nō interficiat: periuriū incurrat:
qđ nō eſt verū. Durante tñ erroꝛe: vel neceſſe
eſt interficere: vel periurij reus eſt: qm̄ ſcđm
Auguſtinū. oē qđ fit cōtra ꝛſciam edificat ad
gehennā. Sed ſi intelligit periuriū nō icurre
re: nō occidendo: ſoluit peccandi neceſſitas: q̄
nō occidēdo: oīno ñ peccat. xxij. q. iiij. c. ſi mu
lier. Similiter hoc ipm erroꝛ temerarie volū
tatis facit. puta aliquis eligit q̄ homicidiū vt
adulteriū faciat: ꝛ reuocari a ꝓpoſito nō pōt q̄n
alteꝝ faciat: tūc dūráte hꝫ erroꝛ neceſſe hꝫ pec
care. Sꝫ ſi erroꝛ ꝛſcrit: oīa ſūt i toto poſtergā
da. Si āt deſeri nō pōt: minus malū eligat. Et
ſic intelligit dictū capitulū duo mala. Ego tñ
hoc cōſiliū tibi aīa ſaluberrimū pōno: ut cū aīo
quēcq̄ vacillare cōtingat: peritos iterroget.
Nā vt Augu. ait ſup ꝓīa epla ad cozin. Errā
re in rebuſ ē mortale peccatū: vt cū. ſ. quis pu
tat opus eē bonū qđ eſt malū. xj. q. iij. ſi gs di
xerit. ſ. firmiter iuſtū iniuſtū ꝛ iniuſtū iuſtū ab
hominabilis ē vterq̄ apud deuꝫ ꝛc. Scđs
modus dr̄ fumoſa laudatio. Et certe hic mo
dus peſſim⁹ eſt. ps. Letant cū malefecerint: ꝛ
exultant in reb⁹ peſſimis. Et redargūs cos
ait. Ut ad gl'iaris in malicia q̄ potens es iniq
tate. Audi Here. ix. Nō gloziet inquit ſapiēs
i ſapiētia ſua: neq̄ fortis i fortitudine ſua: nꝫ
diues in diuitijs ſuis: ſꝫ in hoc gloziet qui gloria
tur ſcire ꝛ noſce me: qa ego ſū deus q̄ facio mi
ſericordiā ꝛ iudiciū ꝛ iuſtitiā i terra ꝛc. Inde eꝝ
de exceſſibuſ ꝓlatoꝝ ponit regula gīalis q̄
publice ſe de crīe gloriās ab officio ꝛ bñficio
ſuſpendit. Ubi dicit ſic text⁹. Quā ſit graue. ꝛ
ifra. diaconus. q̄ publice cōfeſſus eſt ſe mulie
rē cognouiſſe: ꝓpter qđ maritus eiuſ cā remi
ſit ad ꝓīa: ab officio ꝛ bñficio ſuſpēdat. hec
ibi. Tertius ꝛ vltim⁹ cōtaminādi ꝛ inficiē
di ꝛſciam moduſ dr̄ nō ꝫa humiliatio. Būt. n.
quidā ſe ꝛcte facere arbitrātes: ſe oīa peccata
feciſſe dicere: maximiq̄ eē meriti: ſi cā humili
tatiſ dicant ſe oīa peccata hr̄e. Contra q̄s bea
tus Thomas ſa ke. q. c. xiij. ſic ait. Si quis in
ſe vile aliqđ aſſerit eſſe qđ nō eſt: aut negat qc
piā ſtrenuū qđ in ſe in vītate ꝓpit eē: vterq̄
peccat peccato qđ ironia dr̄. Eſt āt ironia qñ
quis minoza de ſe dicit aut maioza q̄s ſint i vi
tate. Et eſt ſemp peccatū vt dicit beat⁹ Tho
mas ibidē. vñ ponit regula gīalis q̄ nulla cā
mentiendū eſt. xxij. q. ij. cū humilitatiſ. vbi dr̄
Cū humilitatis cā mētiris: ſi nō eras peccatoꝝ
mētiendo efficeris. Sꝫ ꝛ. Audi Hzego. di. v.
c. ad eius. in fine. Bonaꝝ ingt mentū eſt cul
pas agnoſcere: vbi culpa nō eſt. Dico ſm glo.
ibidē q̄ taliſ text⁹ ſic dꝫ itelligi. Bonaꝝ mē
tiū ē culpas agnoſcere. i. timere eē vbi culpa
nō eſt. Et ſic aīa ad ꝑns nouē modos habes: q̄

bus ꝛſcia humana ſozdidari ꝛ cōquinari pōt.
quare ꝛc. Et hꝫ ſufficiāt ꝓ ſa pte hui⁹ ꝫmonis.

De duodecim fructibus bone conſcientie
Conſideratio tertia.

Tertioloco. humāe ꝛſcie fru
ctificationē videam⁹. Ubi videbi
mus. xij. fructus diſtinctos p tres
cōcluſiones. Juxta igit ꝓīoſ quat
tuoꝝ fructus ſit hꝫ ꝓma cōcluſio vꝫ. Pulu
lat ab ea charitas: fugit: ſtimulat: atq̄ ſimplr
ſcā ꝛſcia viuit. Scđa cōcluſio eſt iſta: Lau
des ſpernit: honoꝛes nō curat: indulget: ꝛ iniu
riantes ſcā ꝛſcia amat. Tertia cōcluſio eſt
iſta. Bona ꝛſcia diſtribuit: vilē facit: ſuſtinet:
atq̄ habitatio eſt ſpiritus ſancti.

De quattuoꝝ ꝓmis bone cōſcientie fructi
bus. Concluſio ꝓma.

Accipe ꝓmā cōcluſionē ꝛc. In quib⁹
verbiſ quattuoꝝ ponunt ꝓmi ſancte
boneq̄ conſcientie fructus.
Primus fructus dicitur charitatiuus.
Secundus dicitur fugitiuus.
Tertius dicitur ſtimulatiuus. Et
Quartus dicitur mundificatiuus.

Primus fructus dr̄ charitatiuus: quia a ſā
cta ꝛſcia pululat ſancta charitas: quia arboꝝ
bona fructus bonos facit. j. Thi. i. Finis pre
cepti eſt charitas de corde puro ꝛ ꝛſcia bona
procedens. ſ. Dicit autē charitas finis: nō tāq̄
in quo vltimate quieſcat: qa hic eſt deus glo
rioſus. Sed eſt finis quo. ſ. mediāte i deo quie
ſcitur. Hec aūt charitas pululat a corde puro
i. a uitijs purgato ꝛ ꝛſcia bona. Conſcia āt bo
na ſm Bernarduꝫ eſt: qñ ratio cōcepta eſt: nec
voluntas peruerſa: nec memoria inquinata.
Dic querit quare charitas dicat finis quo
mediante acquirit deus: ꝛ nō ſic fides ꝛ ſpes:
cū ſint eque neceſſarie ad ſalutē ſic charitas:
vt oībus notum eſt. Dico ſm Bona. in. iij. di.
xxvij. q̄ charitas dr̄ finis triplici rōne: vꝫ. Ra
tione maioris aſſimilationis. Scđo rōne per
fecte aſtrictionis. Et tertio rōne finalis quie
tationis. Primo rōne maioris aſſimilatio
nis. Nā ſicut deus ex amoꝛe tribuit oībus ſua
bona. Mathei. v. Pluit ſup iuſtos ꝛ iniuſtos
ſic charitas oīa obſequia ꝛ mandata exequit
liberaliter. ps. Voluntarie ſacrificabo tibi: q̄
ſeruitia coacta deo nō placent. xx. q. i. c. illud
ſtatuendū eſſe cenſemus: vt oſtenſū eſt cōclu
ſione ꝓcedenti. Secundo charitas dicit
finis ratione perfecte aſtrictionis. Naꝫ ſicut
pater ꝛ filius nexu amoris ꝛ charitatis coniū
guntur ſiue vniunt: ꝓpter qđ ſpiritus ſanct⁹
dicit nexus patris ꝛ filij: ſic homo per charita
tem deo adherendo: vnus ſpiritus efficitur
per participationem cum ipſo deo. Apocali
ꝑſis tertio. Sto ad oſtium ꝛ pulſo: ſi quis

aperuerit intrabo: ꝛ cenabo cū illo. ꝛ Jo. xiiij.
Si quis ꝫmonē meū ſuabit: pr̄ meus diliget
eū: ꝛ ad eū veniemus: ꝛ manſionē apud eum
faciem⁹. Tertio charitas dr̄ finis rōne fina
lis quietationis. Nā ſola charitate i deū quie
tamur: ꝛ ſola charitate fruimur ipſo deo: ꝛ nō
fide ꝛ ſpe: qz fides ꝛ ſpes paradiſum nō ingre
diūtur: ſed ꝓ fide datur clara viſio: ꝓ ſpe fir
ma tētio: ſola charitas celū igreditur: pulcher
rimā auctoritatē ꝑſpi. li. de cōtēplatiua vita.
Et pōitur de pe. di. ij. c. Radicata ē charitas.
Ubi dr̄ ſic. Charitas vt mihi videtur eſt recta
voluntas ab oībus frenis ac pñtibus ꝓrſus
aduerſa: iūcta ꝛo deo iſepabilit: ꝛ ignita igne
quodā ſpūs ſcī: a quo ē ꝛ ad quē refertur icen
ſa: inquinamēti oīs extranea: corruptiōis ne
ſcia: nulli vitio mutabilitatis obnoxia: ſup oīa
que carnaliter diligūtur excelſa: affectionum
oīuꝫ potentiſſima: diuine cōtēplatiōis auida:
in oībns ſemp inuicta: ſūma actionū bonarū:
ſalus moꝝ: finis celeſtiū ꝓceptoꝝ: moꝝ cri
minū: vita virtutū: virtus pugnantiū: palma
victoꝝ: aīa ſcāꝝ mentiū: cā meritoꝝ bonoꝝ:
ꝓmiū perfectoꝝ: ſine qua deo nullus placuit:
cū qua nec potuit aliquis peccare nec poterit
fructuoſa in penitētibus: leta in ꝓficientib⁹:
glorioſa in ꝑſeuerātibus: victoꝛioſa in marty
ribus: operoſa in oībus oīno fidelibus ex qua
quicqđ ē boni opis viuet. Hec ibi ad lr̄aꝫ. Et
paꝝ infra dicit Hrān⁹. Sicut ſine via nullus
ꝓuenit quo tendit: ita ſine charitate q̄ dicta ē
via nō ambulare pōt hoīes ſꝫ errare. hec ibi.
Et ſic pꝫ ꝓmus fructus. Secūdus fructus
dr̄ fugitiuus. Nā vbi bona ꝛſcientia ē ibi cha
ritas: vt dictū ē. ſꝫ vbi charitas ibi fuga ɔrij.
ɔtrariū aūt charitati ē mortale peccatū. ergo
vbi bona ꝛſcientia: ibi fuga peccati mortalis.
ꝑs. Dilexiſti iuſtitiā ꝛ odiſti iniquitatez: ꝓpte
rea vnxit te deus tuus oleo letitie. Dic que
rit poſtq̄ bōa ꝛſciētia peccatū fugit vt dicis:
quid ergo eſt cā peccati. Nā peccata ſuos de
bent hr̄e auctoꝛes. c. de penis. l. ſciſſimus. ꝛ exꝫ
de his q̄ fiunt a maiozi pte capituli. c. q̄ſiuit.
Dico directe nec deo nec diabolus ē cā pec
cati: ſed aīe infirmitas eſt cā peccati. Et hꝫ oīa
tibi ꝓbabo. Et ꝓbo ꝓīo q̄ deus nō ē cā pec
cati. Et arguaꝫ ſic. Illi⁹ nō eſt auctoꝛ deus cu
ius eſt vltoꝛ: ſꝫ dūs ē vltoꝛ peccati. ergo nō ē
auctoꝛ pcci. dña eſt nota cū maiozi. Minoꝛ ē
manifeſta. Mathꝫ. xxv. Ite maledicti in ignē
eternū. ergo ꝛc. Itē ſi deus eēt cā peccati: aut
hoc eēt q̄ peccaret ipſe: aut q̄ alteꝝ peccare
faceret. Jſtud ē optimū mediū: ut pꝫ. ſed neu
trū iſtoꝝ deo ꝺuenire pōt: ergo nō erit dūs cā
pcci. Et ꝓbo q̄ nō ꝓimū vꝫ q̄ deus peccare
poſſit. Naꝫ vbi ſūma bonitas: ibi nulla īperfe
ctio. ſed deus ē ſūma bonitas. ergo nulla īper
fectio: oīa iſta patent. Itez vbi pōt eſſe culpa

ibi moꝝ: ſed dūs eſt imortalis. ergo ibi nulla
culpa. Itē vbi ſūma charitas: ibi ſūmū pccōꝝ
odiū: deus eſt ſūma charitas. ergo ſūme pccā
odit: ꝛ p oñs ñ peccati cā. Scđo ꝓbo q̄ dūs
nullū peccare facit: ꝛ ſoluꝫ facio hanc rōnem
peccatū eſt auerſio ab vltimo fine: ſꝫ deus eſt
vltimus finis. ergo ſi deus eſt cā peccati: fac
auertere peccantē a ſeipo. hoc aūt eſt incōue
niēs: qz nihil facit a ſeipo auertere. ergo ꝛc. Q̄
aūt hꝫ ſit incōueniens imo ipoſſibile ipi deo ꝓ
bo. de natura ſūmi boni eſt oīa ad ſe trahere ꝛ
oībus cōicari q̄ ethi. ſꝫ deus eſt ſūmū bonū. er
go oīa ad ſe trahet ꝛ nō ſpellet: ḡre igit ipoſſi
bile eſt q̄ deus ſit cā peccati. Scđo ꝓbo q̄
diabolus nō eſt cā peccati hac ſola rōne. Oīs
cā in ſe nō ipedita delectata in ꝓductione ali
cuius effectus ſemp ꝓducit effectū: ſed diabo
lus eſt cā peccati vt dicis: ꝛ nō eſt ipeditus: qz
vt dicit Job nō eſt poteſtas q̄ cōpareē ei ſuper
terrā: ꝛ delectat ſemp in malo. ergo ſemp ꝓ
duceret illū effectū. ꝛ p oñs ſemp peccarem⁹.
Sed māifeſtuꝫ eſt q̄ nō ſemp peccamus: ꝛ nō
ſemp dō rebellamur. ergo diabolus nō ē pec
cati cā. Sꝫ dices: iſte pr̄ Ambroſi ſūt bone rō
nes. Sed ride parump mihi. Et volo tibi ꝓ
bare q̄ dūs eſt cā peccati. Et ꝓbo auctoꝛita
te ꝛ rōne. Auctoꝛitate ſic. Audi Paulum ad
Ro. p. tradidit illos deus in reꝓbū ſenſū: vt
faciant q̄ nō ꝺueniūt. Audi ꝛ Job. xij. Immu
tat ingt coꝝ principū populi terre ꝛ dcipit eos:
vt fruſtra incedant. palpitant eniꝫ in tenebris
ꝛ nō in luce: ꝛ errare faciet eos q̄ſi ebrios. Ec
ce q̄s clare dicūt he auctoritates. Scđo boc
ꝓbo rōne ſic. Quicūq̄ inducit aliquē ad pec
candū eſt cā peccati: iſta eſt notiſſima: ſꝫ deus
inducit ad peccandū. ergo deus ē cā peccati.
Minoꝝ ꝓbat̄ per Augu. libꝛo de gr̄a ꝛ libe
ro arbitrio: vbi ſic ait. Manifeſtū eſt deū ope
rari in coꝛdibus hominū iclinando coꝛū volū
tatē ad qđcūq̄ voluerit ſiue bonū ſiue malū.
Sed inclinatio voluntatis ad malū eſt pecca
tum. ergo deus eſt cauſa peccati. Q̄ autem
diabolus ſit cauſa peccati ꝓbo. Audi ſap. ij.
Jnuidia diaboli moꝝ introiuit in oꝛbem ter
raruꝫ: ſed moꝝ conſequitur ex peccato. Beñ.
ij. quacūq̄ hoꝛa comederitis moꝛiemini. ergo
diabolus ē cauſa peccati. Bene vtiq̄ anima
mea arguis: ſed tamē rationes tue nō conclu
dunt. Ad quoꝝ declaratione eſt notandu q̄
eſſe cauſam peccati poteſt tripliciter intelligi:
vt inducens: vt ꝓmittens: ꝛ vt efficiens. Mo
do dico q̄ diabolus eſt cauſa peccati vt quod
dam extrinſecuꝫ inducens per ſuggeſtionem:
ꝛ nō vt efficiens: ꝓpter rationē ſuperius fa
ctaꝫ. Et deus eſt cauſa peccati vt permittēs:
vel gratiam ſuam ſubtrahens: ꝛ non vt effici
ens: quia ex quo eſt ſūmum bonum: nihil po
teſt a ſe repellere vt dictum eſt. quare ꝛc.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Nunc ꝙo ad tertiã ꝟitatẽ ꝓbãdaz veniemus: videlicet ꝙ ifirmitas aie est cã peccati. Ad cuius declarationez nota ꝙ triplex ẽ cã peccati. vna principalis ⁊ alie due secũdarie. Causa ꝓncipalis peccati ẽ ipsa voluntas: qa ſm Augu. peccatũ iõ peccatũ qz voluntariũ. Et hoc idẽ oñdit magr. ij. ſñiaz di. xl. Cause secũdarie sũt humana ignorãtia: ⁊ humana infirmitas. Et ꝓio oñdam qũo ignorantia est cã peccati. Secũdo qũo ifirmitas. Est ergo notandũ ꝙ p ſciam practicã hõ dirigit in operibus bonis: ⁊ retrahit a malis. Cũ ergo ignorantia huiuſmõi ſciam tollat: erit ignoꝛãtia cã peccati tanꝯ remouens ꝓhibẽs. Et ꝓbem⁹ hoc exẽplo. Scia grãmatice ad cõgrue loquẽdũ dirigit. igit ⁊ ꝓhibet locutionis icõgruitatẽ. ergo ignoꝛãtia grãmatice est cã incongrue locutionis tãꝯ remouens ꝓhibẽs. Et similit in artib⁹ moꝛalibus ſcia ꝓactica dirigit. ergo ignoꝛãtia hui⁹ ſcie erit cã pcci moꝛalis ſm modũ ꝓdictũ. Scõo notandũ ꝙ duplex ſcia i actibus moꝛalib⁹ dirigit: ⁊ ꝓhibere põt peccatũ. ſ. vniuerſalis ⁊ ꝑticularis. Scia vniuersalis ẽ ꝙ quã iudicam⁹ aliquẽ actũ esse rectuz vel deformẽ: ſicut ſcia qua iudicamus ſornicationẽ esse peccatũ. Et iterdũ hac ſcia hõ abstinet se a peccato. Et ſi ꝙ ignoꝛãtiã talis ſcia removeat: talis ignorantia dicet cã pcci. Scia ꝑticularis dirigens in actib⁹ humanis: ⁊ ꝓhibere potẽs peccatũ dicitur ſcia circũſtantiaz ipius actus moꝛalis. Tertio notandũ ꝙ per ſciam circũſtãtie vnius actus põt quis remoueri a peccato duplr. ſ. ſimplr: ⁊ ſm qd. Simplicit qñ totalr ꝓhibet. ſm qd qñ nõ simplicit ſtrahit ſz tñ a tali genere pcci. Exm. Si ſagittator ſimpliciter ⁊ clare cognosceret transeũtez esse hominẽ: nullo mõ ſagittaret. ecce ſcia illius circũſtantie eũ ſimplr a ſagittatiõe ꝓhibet. Sz ſi ſcit ipz esse hominẽ ⁊ illũ eẽ ꝓrez: ⁊ vult interficere boꝛem: ſcia huius: qz ſcit trãſeuntẽ esse ꝓrem ꝓhibet ipm ſagittare. Ecce ꝙ hec circũſtantia ꝑticularis ꝓhibet ipm a ſagittatione nõ simplr: qz ſi ſciret aliũ fuisse hominẽ ꝓfecto ſagittasset. Modo ad ꝓpoſitũ pono ꝙ ignoꝛet transeuntẽ in ꝓimo caſu esse boꝛem: ſz putet eẽ ferã: ⁊ ſagittando boꝛem interfecit: vides ꝙ ignoꝛãtia illius circũſtantie: qz ignoꝛauit transeuntẽ boꝛem fuisse: homicidij cã fuit. Simil i ſo caſu pono ꝙ ille ſciat transeuntẽ boꝛem eẽ: ſed ignoꝛet eẽ ꝓrez: ⁊ ſagittando ꝓrez occidit: vides ꝙ ignoꝛãtia hec homicidij cã fuit. Quare igr patet qũo ignorantia est cã peccati. Scõo oñdamus qũo infirmitas nr̃a ſit cã peccati. Ad cuius õclarationẽ est ſciendũ ꝙ ifirmitas coꝛporal⁹ ꝟigit qñ aliquis humoꝛ ꝟirtuti actiue totiꝰ coꝛpõis ñ subdit: vt qñ tal⁹ humoꝛ aut i caliditate aut frigiditate excedit: vel in aliquo huiuſmodi.

Modo ad ꝓpoſitũ a ſimili qñ ẽ aliꝯ affectõ nõ ſm rõnis regimen moderata: ſed excedit: aut deficit: tunc aia infirmat. Et hoc pmaꝛie ſm affectiones appetitus ſenſitiui ꝟtingit: vt timoꝛ: ira: cõcupiſcentia: ⁊ huiuſmõi. vñ antiq huiuſmõi aie paſſiones: egꝛitudines aie appellabant: ſic patet qualit infirmitas aie ẽ cã peccati. Põt ẽt poni alia cã peccati q̃ dicit ex ꝓpria malicia: vt qñ ex ꝓpria induſtria vel ex certa ſcia: ⁊ ex ꝓpꝛio motu abſꝯ aliꝯ paſſiõe inclinãte: quis eligit peccare. Uñ peccans ex induſtria ſiue ex malicia ꝓius eligit illã delectationẽ pcci. deinde tãꝯ illi delectatiõi ꝺiũctã eligit deformitatẽ peccati. ſicut infirmus ꝓimo ⁊ ꝓ ſe eligit ſanitatẽ: ⁊ medicinã amarã ſecundario tanꝯ ſanitati ꝺiunctã. Et hõ oñdit pbus. iij. ethi. dicens ꝙ irrõnabiliꝰ est dicere ꝙ aliquis cõmittere adulteriũ velit: ⁊ nõ velit esse iniuſtus. Uñ ꝓio adulteriũ eligit: ⁊ poſtea qz adulterio ꝺformitas iuncta ẽ: eligit ſecundario deformitatẽ. Uñ igit cõcludam⁹ ꝙ ſi qs adulteriũ eligat: qz ignoꝛat adulteriũ eẽ malũ: ignoꝛãtia est cã peccati. Si eligit adulteriũ ex aliqua paſſione iclinãte: tũc ifirmitas est cã peccati. Si ex ꝓpꝛio iſtinctu ⁊ induſtria: tunc malicia est cã pcci. Et iſta ſunt ſatis ꝑpulchra. Et ſi vis iſta videre: vide beatũ Tho. in qõnib⁹ de potẽtia dei. q. iij. articulo ꝓio ⁊ iij. Et iſta ſufficiant ꝙ iſto ſo fructu. Tertiꝰ fructus dicit ſtimlatiu⁹. Mira ꝓfecto ẽ natura boꝛis: ⁊ mirabilioꝛ certe angeloꝝ natura quã tũ ad ea que dicem⁹. Si eniz angelus peccat nõ est ſuſceptibilis pñie. Si hõ apt⁹ natus est penitere. Ille ꝙ nature ſubtilitatẽ ad qõ ſe cõuertit ⁊ irreuocabiliter: ita vt macula q̃ in eius ītellectu cecidit: nulla poſſit pñia deleri. Homo qz coꝛpoꝛeus est ⁊ fragilis quãcũqꝯ põt in ſe culpã ⁊ maculã pñia deleꝛe. Audi Criſo. lib. ꝺ reparatiõe lapſi. Nũqꝯ ſperniꝛ deus pñiaz ſi ei ſincere ⁊ ſimpliciter offeꝛatur: etiã ſi ad ſũmuz qs pueniat maloꝝ: ⁊ inde velit reuerti ſuſcipit ⁊ libenꝰ ãplectit eũ de⁹. Audi pulcherrimũ textũ. xx vj. q. vj. c. ſi ꝑſbyter. vbi ſic dicit. Si ꝑſbyꝰ pñiaz abnegauerit moꝛiẽtib⁹: reus erit aiaꝝ: qz dñs dic quacũqꝯ die peccatoꝛ cõuerſus fuerit ad penitentiã vita viuet ⁊ nõ moꝛiet ꝛc. Profecto aia mea ſi demones banc gr̃am habere poſſent: vt eoꝝ voluntas rectificari poſſet ⁊ agere pñiaz: nullũ esſet tã aſperrimũ martyrij genus qõ patiẽter nõ ſufferrent. O grandis gr̃a. o grãde donũ humane nature collatũ: que cẽties milies cadere ⁊ reſurgere põt. Matth. xviij. Non dico tibi vſqꝯ ſepties: ſz vſqꝯ ad ſeptuageſies ſepties. Ubi ponit numer⁹ finitus ꝓ numero infinito: vt dicit glo. Sz querit an aie poſt hãc vitã de eoꝝ peccatis cõterant. Hanc qõnem mouet beatus Tho. in. iiij. di. xvij. ar. iij. Et

melitã dei ⁊ dedec⁹ eccl̃ie ſcẽ: nõ ſolũ a ſanctis: ſed ẽt ab oibus potestatẽ iudiciariã hñtib⁹ oĩ talis iniuria pena plectenda ẽ. Sz iniuria q̃ in nr̃am ꝑſonã: aut ꝺiunctaꝝ rez ꝟgit: ꝓ nullũ ui dicanda est: ſz remittẽda ł ꝺiſſimulãda. Audi Ambroſiũ. xxiij. q. iiij. ſi is. vbi ꝺr. Si is q prelatus est dñico ꝺbitoꝛi culpas ipune dimittit: nõ mediocriꝰ ꝓfecto offendit: q ꝺbita celeſtis regis ⁊ dñi ſua ꝓſumptiõe reſoluit. Ea nãqꝯ q̃ in nobis cõmittũt facile possumus dimittere. Ea ꝙo q̃ in deũ sunt cõmiſſa cũ magna diſcretione: nec tñ ſine pñia possumus relaxare. hec ibi. Et adducit glo. caplm. ſi ea. eadem. q. ⁊ cã vbi ſic ꝺr. Si ea de quib⁹ vehementẽ deus offendit. inſequi ł ꝟlciſci ꝺifferim⁹ ad iraſcendũ ꝟtiqꝯ ꝺiuinitatis patientiã ꝓuocamus. Nõne Achoꝛ fili⁹ Thare ꝓteꝛijt mandatũ dñi ⁊ ſup oẽm pplm iſrael ira eius incubuit: ⁊ ille erat vnus hõ: atqꝯ ꝟtinã ſolus pijsset in ſcelẽ ſuo. Ꝟ ibi. ⁊ ſunt ꝟba Augu. ⁊ hñtur in hiſtoria Joſue vij. Et eadẽ glo. ſup illo ꝟbo Ambro. poſſumus ꝺimittẽ ꝺicit: imo iniuriã nobis factã tenemuz remittẽ. iniuriã. i. rancoꝛẽ: ſed iniuriã. i. ſatisfactõez iniurie nõ tenemur: ſz possum⁹ ꝺi. xc. c. ſi qs contriſtat⁹. vbi ꝺicit. Si qs ꝛiſtat⁹ noluerit recõciliari fratri ſuo ſatiſfaciẽte eo q ꝛiſtauit acerrimiſ macereꝰ iedijs. i. peniſ: vſz dum grataꝝ aio ſatiſfactõem recipiat. Ꝟ ibi. Et ꝺicit ꝑdicta glo. ꝙ bñ facit q iniuriã ſibi factam ꝓſequit. xl v. di. c. ⁊ q emẽdat. ⁊ ſunt ꝟba Aug. in encheridion. Sententia illi⁹ capituli est: ꝙ tam is q remittit iniuriã ꝓprio q̃ q coꝛripit: vterqꝯ miam facit. vñ poſt ꝑdicta ꝟba ímediate Hſranus ſubdit. ℣. vnũ ꝺicens. Sunt n. multa gña elynaꝝ. de gb⁹ Albin⁹ ait. Tria ſunt gña elemoſynaꝝ. vna coꝛpoꝛalis: egenti ꝺare qcquid poteris. alia ſpualis: ꝺimittere a q̃ leſus fueris. tertia ꝺelinq̃ntes coꝛrigẽ: ⁊ errãtes in viã ducẽ veritatis. Ꝟ ibi. Sz ꝺubitat ꝺicẽ ex ꝺictis hui⁹ capl̃. Et q emẽdat. ꝙ etiã ꝓpꝛia iniuria in qbus hẽtur potestas vlciſci põt qñ ꝺicẽ ꝺ caplm. de occiꝺẽdis. xxiij. q. v. vbi ꝺicit: ꝙ ꝓ ſua iniuria iudex nõ ꝺbet reum occiꝺẽ. Et contra caplm. xxiij. q. iiij. iterq̃relas. vbi ꝺicit ꝙ ꝓ ſua iniuria non ꝺz eps aliquẽ excõicare. Rndet vt ibidẽ ꝑs in glo. ſup ꝺicto. c. et q emendat. ꝙ ꝓ ꝓpꝛia iniuria põt qlibet potestatẽ hñs aliquẽ punire: ꝺumõ hoc non faciat aio ꝟlciſcendi. xl v. di. ſeditionarios. ſz aut vt magis timeat. xl v. di. c. ꝑ. aut cã coꝛrigẽdi. vt in eodẽ. c. q emendat. ſatis ꝑs. Et hoc intelligit ꝺumodo nõ coꝛrigat ex indignatione. q̃re ꝛc. Ex his igr ꝑs ꝙ põt ad ꝺubiũ ſic formal⁹ rñderi. ꝙ aut iniuria est in ꝺei ꝺtu meliã ⁊ ꝺedecus ſancte eccl̃ie: ⁊ ſic ꝟindicta q̃ renda ⁊ fienda est. vt hic in. c. ſi is. ⁊. c. ſi ea. ſo. aut iniuria reſpicit perſonã ꝓpꝛiã: ⁊ ꝺ ꝓpr aut iniuriatus ꝺz potestatẽ in iniuriante: ⁊ tũc põt. vt hic in. c. q emendat. ⁊ in rñſione ad ꝺubium in oppoſitũ. Si aũt nõ ꝺz potestatẽ: tũc ñ ſz. vt hic in. c. cũ in lege. xxiij. q. iij. Quartus fructus ꝺicit amatiu⁹. Bona. n. conſcia ñ ſolũ iniuriãtibus peit: ſz amare cogit. Matth. v. Diligite inimicos vr̃os: bñfacite his q oderunt vos. Sed querit: an inimicos ꝺiligere ꝺebeam⁹ affectu. i. volũtate tñ: an effectu et affectu. Uide ifra. feria ſexta ſcõe ꝺñice in ſa conſideratõe conclone ꝓma ad ſcõam ꝟitatẽ ãre ꝛc. Et ꝟ ſufficiãt ꝙ ꝓñti cõclone qr̃ ꝛc.

De. iiij. aliꝭ fructib⁹ hõe ꝛcle ꝛtia.

Accipe tertiã ꝛclonẽ vz. Bõa ꝛcla ꝺistribuit: vilẽ facit: ſuſtiet: atz ꝺitatio ẽ ſpũs ſancti. Ubi quattuoz alij ſubduntur bone conſcientie fructus. videlicet.

Primus ꝺicitur ꝺiſtributiuus.
Secundus ꝺicitur vilificatiuus.
Tertius ꝺicitur ſuppoꝛtatiuus.
Quartus ꝺicitur habitatiuus.

Primus ꝺicit ꝺiſtributiu⁹. Tob. iiij. c. Si mltum tibi fuerit habũ ꝺanter tribue. ſi vo modicũ: etiã illud modicũ imptiri ſtude. O tu incõſideratе vite: q bona paupibus erogãda accipitribus: volucrib⁹: canibus. hiſtrionib⁹: meretricibus: ⁊ ceteris vilib⁹ ꝑſonis ꝺiſtribuis. O miſer auare qd de vino in celario: grano in bõreo: ⁊ ſil̃ bus ſupfluis facis. Clamãt pauperes noſtr̃ est qõ inutiliꝰ expẽditiſ: quodqꝯ ſupabũ ꝺanter retinetis. Audite barbatũ Hiero. ī ſuo trãſitu. Si veſtimentũ vel aliqd vltra neceſſitatem poſſides: ⁊ paupi non ſubuenis: fur es ⁊ latro. Ambro. ꝺiſ. xl v. c. ſicut hij. circa finẽ ca. Neqz. n. ingt minus est crimis ꝓ criñ: hñti tollẽ: q̃ cuz possis. ſ. ꝺare ⁊ habundãs fueriſ indigentib⁹ denegare. Eſurientiũ. n. pãis quẽ tu ꝺetines: nudoꝝ veſtimentũ qõ tu recludis miſeroꝝ est redẽptio. ⁊ abſolutio pecuniã quã tu in terrã ꝺefodis. Tantoꝝ ergo te ſcias iuadere bona: q̃tis. i. quot possis prestare qõ vel i. velle ꝺebeas. Ꝟ ibi. Sz querit an exiſtẽs i peccato moꝛtali possit p elemoſynã a penis inferni liberari. Et videt ꝙ ſic. Prio quia ꝺicit Thob. iiij. Elimoſyna ab oi peccato aiaz liberat: ⁊ non patit aiaꝝ ire in tenebraꝝ. Sed in Ꝟ nulla ꝛmẽdatio elyne esset: ſi illos tñ a tenebꝛis eriperꝰ: q tenebꝛaꝝ non erãt ꝺebitoꝛes. ergo etiã in peccato moꝛtali ꝺecẽtes: q tenebꝛa rũ erant ꝺebitoꝛes: a tenebꝛis inferni liberat. Scõo Ambro. ſup illo ꝟbo ꝓma ad Thi. iiij. pietas ad oia valz. ſic ait. Pietatẽ ſequẽs ſi lubꝛicum patiaꝝ carnis: vapulabit quidẽ. ſed nõ pibit. Ꝟ ille. Sed ꝟ de lubꝛico veniali intelligi non põt: aut de moꝛtali: de quo aliqs conteriꝰ qñ etiã ſine elynis p illa non piret. ergo intelligit ꝺe ꝺecẽtib⁹ in moꝛtali: ita ꝙ p elynã a penis liberant inferni. Sz certe aia cara iſtõ qõ ꝓbaꝝ ẽ falſiſſimũ. qñ null⁹ a pẽis iferni

Universidad de Deusto
Biblioteca

liberaꝛ nisi ꝑ gram dei. gra. n. ꝺi vita eꝛna. ad ℟o. vj. sed decedens in mortali dei gra caret ergo nec ꝑ elemosynā a pena inferni liberari pōt. Itē cā pene infernal' ē culpa mortal'. manente āt cā manet effectus. vñ cuz a decedente in mortali nō possit ulterius culpa mortal' tolli: sicut nec a demonib⁹: qz ait Damasce. q̄ hoibus mors est: demonib⁹ est casus. Māsuetū est q̄ ꝑ elemosynā ꝑ existētē in mortali facta in vita: nec ꝑ aliū factā in morte: a penis infernī nō potit liberari. ¶ Ad primū āt argumentū in oppositū ꝺico q̄ o mō q̄ aliquis a pcō mortali liberaꝛ ꝑ eꝛna: a penis inferni liberatur. Liberat āt eꝛna a pcō mortali adhuc in vie statu exīnte ꝺuplr: ꝝ ipediendo futuꝝ peccatū: sic z alia meritoꝛia opa: q̄ in gra hoiez cō firmant: vl' a ꝑrito liberando inquantū. ſ. cuz ꝺisponit: qui in peccatū incidit ad gram reꝛeuperandā: sic z alia opa ꝺe gne bonoꝝ recta intentione fca. ¶ Ad illud āt Amb. ꝺico q̄ illud nō pibit nō est ꝼz necessitatē itelligendū ꝺ lubrico mortali: ſz ſm q̄ndā ꝺispositiōz. qz ꝑ b q̄ opibus pietatis aliqs vacat i mortali exīs ad ꝺei gram se ꝺisponit: vt nō facile pmittaꝛ in p ditionē ire. Uel si intelligaꝛ ꝺe veniali efficacia eꝛne in hoc oñꝺit q̄ pena vapulatōis pꝛeā ꝺiminuit: l' ipsuz veniale ipeꝺit: ne i mortale ēe possit. Hec ponit btūs Tho. in. iiij. ꝺi. xv. ar. ij. q̄re ꝛc. ¶ Sc̄ꝺs fructus ꝺ vilificatiuus. i. bona ꝺscia se vilē reputari fac. Luc. v. Cū b fecerit⁹ ꝺicite ꝼui iutiles sum⁹. ad phil. iij. Oia arbitroꝛ vt stercoꝛa: vt xp̄m lucri faciā. O q̄ bona pmutatio: pꝺere trena bꝛeuit ꝺuratura: z acgrere celestia semp pmansura. ¶ Sed queriꝝ q̄re sci sic se ipsos viluerūt. Alia mea lz plures cāe assignari possent: ista tri ē p cipua. ſ. ardentissim⁹ amoꝛ ꝺei. Luc. xij. Ignē ꝺicebat ꝺeus veni mittere i terrā: z qd volo: nisi vt ardeat ꝛc. ¶ Tertius fructus ꝺ suppoꝛtatiuus. i. scā ꝺscia ꝑ ꝺei amoꝛe oia sufferꝛ facit z suppoꝛtare. i. Loꝛ. xiij. Charitas patiēs est: benigna ē. Matḥ. v. Bñ eritis cū maleꝺixerint vobis hoies: z pꝛsecuti vos fuerint: z ꝺixerint oē malū aꝺuersus vos mentiētes ꝑ me gaudete z exultate: q̄n merces vra copiosa est in cel'. Actuū. v. Ibant apli gaudētes a ꝺspectu cōcilij: q̄m ꝺigni hīti sunt: ꝑ noīe Jesu otumeliā pati. ¶ Sed q̄riꝝ vtrū p̄cutienti vnā maxillā: alia sit pꝛebēda. Ꝺico ſm Aug. i epla ꝺe puero centurionis q̄ p̄cepta patientie magis ad pꝛeparatiōz coꝛꝺis q̄ ad op⁹ exteri⁹ referunt. Uñ sic ꝺistinguenꝺū arbitroꝛ q̄ si per cussio in vnā maxillā cedit in vtilit itē fidei z laudē xp̄i: q̄ntū ad ꝓmptitudinē aī exhibēda est alia: nec resistendū est malo: qz pꝛsecutoꝛib⁹ regn̄ lucraꝛ eternū. Sed si nō cederet in vtilitatē fidei aut laudē ꝺei: nec in vtilitatē aīarū: tunc nec mente nec ope pꝛebēda est alka. Uñ xp̄s se p̄cutientī ꝺixit. gd me cedis. Et Paulus p̄cussus in facie ꝺixit. p̄cutiat te ꝺeus ꝛc. Actuū. xxiij. q̄re ꝛc. ¶ Quartus z vltim⁹ bonę ꝺscie fructꝰ ꝺ bitatiuus. i. in bona ꝺscia bitat spūs scūs. i. ad Loꝛ. iij. Tēpluz ꝺei scm̄ est qꝺ estis vos. Et. i. ad Loꝛ. vj. Nescitis q̄ coꝛpoꝛa vꝛa tēplū sunt spūs sci. tollens ergo mēbꝛa xp̄i: facies mēbꝛa meretricis. ꝑs. Ꝺns i tē plo scō suo: ꝺns in celo sedes eius. ¶ Sed q̄riꝝ quotuplex est ꝺei tēpluz. Ꝺico aīa mea q̄litē loquēꝺo q̄ triplex ē tēplū. vz. infimū: mediū: z supꝛemū. Infimū est ꝺ male. Jo. x. Ambulabat Jesus in tēplū in porticu Salomōis. Et ko regū. vij. Cardines hostioꝝ domus iteꝛioꝛis scis scoꝝ z hostioꝝ ꝺom⁹ tēpli ex auro erant ꝛc. ¶ Tēplū mediū triplex est. ſ. scā eccle sia. ꝑs. Suscepim⁹ ꝺeus miaz tuā in medio tē pli tui. Itē coꝛpoꝛa nꝛa vt ꝺictū est. s̄. Itez z aīa nꝛa. ꝑs. Ꝺns in tēplo scō suo ꝛc. Tēplū supꝛemū est simil' triplex. ſ. celestis pꝛia. ꝑs. In tēplo eius oēs ꝺicent gl̄iaz. Et Isaie. vj. Ea q̄ sub ipso erant: replebant tēplū. Itē tēplū supꝛmū coꝛp⁹ xp̄i est. Jo. ¶ Soluite tēplū h̄: z i tribus ꝺiebus exciabo illud. Ipse āt ꝺicebat ꝺ tēplo coꝛpoꝛis sui. Itē tēplū supꝛemū est ꝝ gloriola. Eze. xliij. Et tu fili hoīs oñde ꝺomui ist rael tēplū. Apoc. xij. Apertū est tēplū ꝺei i ce lo. i. reuelata virgo maria celesti lucifero ꝛc.

Et hec volo tibi aīa sufficiāt ꝑ pnti ocl'oe. Facie igitur tuā laua. hic in pꝛesenti per graz z in futuro per gloriam. Amen.

Feria quinta cinez ꝺe oratiōe in gnali z i speciali. Sermo in ordine secundus.

Accessit ad eum

Centurio rogans eū z ꝺicens. ꝺns puer meus iacet in ꝺomo paraliticus z male torquet'. Matḥ. viij. Infirmus nāq̄ bodie spūs būanus: z ad bona celestia sua nā inualidus: volēs bodie iuꝝ materiā p̄cedētis ſmonis: lauationis sue p̄ncipiū iuenire: tot⁹ paliticus. i. totus tremulentus. i. diuina gratia ꝑ culpā pꝛecedentē ꝺestitutus: male tōquet'. i. acriꝝ torquet' stimulo remoꝺētis ꝺscie. Et ideo cū Centurione. i. cū rōne superioꝛi: q̄ semp ad optia ꝺeprecat' xp̄m gliosū a quo oīs grā venit: fideli' oꝛat: vt euz curare per gratiā veniat. Quare ꝺ oꝛōne tres bodie videamus conclusiones. vz.

Orationis congruam necessitatem.
Orationis condignam qualitatem.
Orationis vberrimā fructuositatem.

De quidditate oꝛationis: z ciusꝺem necessitate Consideratio prima.

Rationis primo cōgruā necessitatez videam⁹. Ubi tres conclusiones more solito faciam⁹. vz. ¶ Pria ocl'o ē ista Oratio est quedā oꝛis rō: ꝑ quā ꝺo nri coꝛdis intima manifestam⁹. ¶ Scꝺa ocl'o ē ista. Solus ꝺeus cui ꝓpriū est semp miseri z pcere: ē oꝛādus. Leti vo sci: q̄ ꝑ nobis ad ꝺeū iterpellant: tñmodo sunt ꝺeprecādi. ¶ Tertia ocl'io ē ista. Diuini lz oculi sole sint lucidioꝛes: nriq̄ coꝛdis ītima penetrēt: iusta tñ cā: si ab eo gratiā vllā volum⁹: oporꝛet nos illū oꝛare.

Qz oro est actus rōnis. Cōclusio prima.

Accipe primā ocl'onē ꝛc. Pro cuius ꝺ claratiōe nōnda sunt tria. vz. ¶ Primo notāꝺū est q̄ oro nō est act⁹ oꝛis nisi instrumitaliter. ꝓprie āt est act⁹ ipsius rōnis vt ꝺicit btūs Tho. in. iiij. ꝺi. xv. Uñ ꝺicit ipe. oro ex vi sui noīs exp̄ssionē manifestationē q̄s alicuius actus rōnis: ꝑ officiū nostri oꝛis signi ficat. Unde rō nra ꝺictat volūtati: qꝺ petēꝺū sit. Et ꝑ officiū oꝛis manifestamus: qꝺ ꝺna voluntas petendū impauit. Inde glo. sup illo Jobe ꝓphe. Exaudi ꝺeus oꝛōem meā. sic ait. Oratio est qñ vota nra ꝺeo pādim⁹. i. manifesta mus. ¶ Scꝺo nōndum ſm btūm Tho. ibidē. q̄ ratio hz ꝺuos p̄ncipales actus. Unus ꝺicit ꝺponere z ꝺiuidē. aliud ꝺiscurrē ꝺe vno i aliꝺ notescendi cā. i. manifestāꝺi vel ꝺeclarāꝺi aliqꝺ. Tunc quidē ratio ꝺponit z ꝺiuidit qñ ex ē minis plurib⁹ aliqꝺ totū facit. Ut cognit] istis tribus terminis sortes: plato: z leo: hō inuicē ꝺponere ista pōt: vt ꝺicēꝺo sortes legit platonem. Uel ꝺiuidere ꝺicēs. sortes nō legit platonem. Et iste actus rōnis exp̄imit ꝑ oꝛōem. ꝺe qua ꝑ piarmenias. Arz. ꝺicit. Est aūt qꝺez oīs oꝛō significatiua nō sicut instrm̄. i. non est significatiua ſm nām: sed ad placitū. z ꝺe hac oꝛōe nō est ad pns sermo. ¶ Scꝺus actus rōnis est ꝺiscurrē ꝺe vno in aliud notescēꝺi cā. quē admodū ꝺicimus ſlogismū esse oꝛōez. Et sic oꝛō pꝛactice loq̄ndo pro quadā ꝺicaria siue narratione accipit: qua ꝑ plures oꝛatiōes acceptas primo mō: aliqua narrando ꝺiscurrim⁹: eo mō quo apud rhetoꝛes in oꝛatiōibus z narratiōibus suis ꝺici soleꝺ. Uos iudices exitis. ſ. cuzq̄ que ꝺicturi sum⁹. Et ꝺe hac oꝛatione est ad p̄sens sermo. Nam ꝺum mente quedam nobis necessaria ꝓuoluimus: z illa habere optamus ꝺeo omnipotēti veluti iudici nostro: q̄ nostrorum actuum curā habet: petitionē z oꝛationē nostrā ꝺirigimus: cui postulam⁹ qꝺ volumus Hinc recte sanct⁹ ille Damascenus ait. . Oꝛō est decentiū petitio a ꝺeo. ¶ Tertio notanꝺū q̄ quādoq̄ actus ratiōis actum voluntatis p̄cedit: aliquādo subsequit'. Precedit gdē: quando per consiliū rimat' quid per voluntatē elici oporteat. Electio enī sequitur iudiciū rationis in agendis. iij. ethi. Electio est appetitus pꝛeconsiliati. Tunc vero subsequit' voluntatem quādo per imperiū volūtatis vnicuiq̄ instrumento coꝛpoꝛis: eaipsa ratio oꝛdinat quid agēdum sit. Oꝛdinat autē sic. vt cū verba formatvt fac sic vel sic: z mēbꝛa obtēperāt. Nec solu hoc in coꝛpoꝛib⁹ membꝛis veritatē habet: verum in oīb⁹ viribus aīe. q: regulat rō oīes aīe vires ad hoc fiendū vel non fiendū. Et nō solum aīe vires: sed z hoies ad alicuꝰ operis i tenti executionē oꝛdinat z ꝺisponit. Unde hec regula gnalis concludat'. vz. q̄n ratio instrūta que in nostra sunt potestate opi applicat: talis applicatio impium ꝺicit'. Si vero non sunt in potestate nostra: tūc talis applicatio aliquā do petitio: aliquanꝺ ꝺeprecatio ꝺicit'. Tunc enim petitio est: quādo amicos qui nec supꝛa nos sunt: nec maioꝛis ꝺignitatis q̄s nos: quicq̄ nobis fiendū vel non fiendū postulamus. Deprecatio vero q̄n aliquos supꝛa nos z maioꝛis ꝺignitatis q̄s nos: aliquid fiendū vel non fiendum exoꝛam⁹. Et tam petitio q̄s ꝺepcatio est ipsius rōnis actus. ꝑ ethicoꝛ. Ratio ad optia ꝺeprecat'. Et quo sequit' q̄ oꝛō est quidā rōnis actus applicātis ꝺesideriū volūtatis ad illuz qui nō est in potestate nra: z maioꝛis ꝺignitat] q̄s nos: q est ipse ꝺeus. quo fit: vt non recte ꝺicatur peti: sed ꝺepcari. Qz si quādoq̄ ꝺixit vt petam⁹: hoc ꝓpter carnis assumpte affinitatē ꝺixit. qz noster frat' z fil's nobis fact⁹ est. Hec omnia ꝺe intentōe btī Tho. in. iiij. ꝺi. xv. Quibus sic nōtis: facio istas tres rōnes. videlicet.

¶ Primo sic. Oꝛō est quādo ꝺeo nostra vota pandim⁹: vt ꝺicit glo. sup illud. Exaudi ꝺeus oꝛōem meā. Sed pādere siue ꝺemōstrare est actus rōnis. q̄ oratio est rōis actus. ¶ Secundo sic. oratio est ſm Damascenū. decentiū petitio a ꝺeo. tūc sic. decentia ꝑoꝛtat oꝛdinez alicuius ad alterz. oꝛdinare aūt aliqua est act⁹ rōnis. q̄ oratio est actus rōnis. ¶ Tertio sic. oratio est quedā pꝛonūciatio. ꝑs. Oratione me am ante ipsum ꝓnuncio. sed ꝓnunciare est actus rōnis. q̄ oratio est actus ratōis. ¶ Nec te moueat aīa cara. Augu. ꝺ. Oratio est piⁿ mentis affectus in ꝺeū directus: qm̄ vt ꝺicit btūs Tho. ibidē. Dirigere mentis affectū in ꝺeum pōt esse ꝺuob⁹ modis. vno mō vt in subiectuz z sic affectus ꝺirect⁹ in ꝺeuz est amoꝛ ꝺei. Et sic non loquit' Augu. ꝺe oratione. Alio mō vt in illū quo affect⁹ mentis ꝺesideratis explendus est. Et hāc ꝺirectionē affect⁹ in ꝺeū facit ipsa rō applicando. ſ. ad ipsum id qꝺ ꝺesiderat affectus. Et illa ꝺirectio affect⁹ in ꝺeum oꝛō est. Hec beatus Tho. ubi supꝛa. Et hec volo sufficiant pro prima conclusione.

Qualr oꝛōes scis fieri ꝺbeant ocl'o scꝺa.

Accipe ſam ocl'onē vz. Solus ꝺe⁹ cui ꝓpriū est miseri semp z pcere: oꝛandus est. Ceteri vo sancti qz pro nobis ad ꝺeū interpellāt: tñmō sunt ꝺeprecādi. ¶ Circa quā ocl'onez tres ingram⁹ ꝺifficultates. vz. ¶ Pria est ista: an oꝛōes sanct] sint ꝺirigēꝺe. ¶ Scꝺa est an sci oꝛēt ꝓ nobis i celo. ¶ Tertia an vna

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝑsona diuina ozet aliã. vt filius ꝑem ꝛc̃. Has ꝯones tangit etiã beat⁹ Tho. in. iiij. di. xv. ar. v. ꝛ. vj. ¶ Quantũ ad primã pono hanc distinctionẽ: q̃ triplex est oronis obiectũ. vz. Obiectũ benigne exauditionis. Obiectũ grate intercessionis. Et obiectũ amorose ipetratiõis.

¶ Primuz ẽ solus deus ꝑ filius ꝛ spũs scũs. Nõ ẏgo gl̃iosa: pace tua dixerim ẏgo ꝑciosa Nec illã egre ferre putes. Fillj. n. sui ꝓpriuz ẽ: qui nõ rapinã arbitratus ẽ esse se equalem deo. ad phil̃. ii. Nec ali⁹ scũs deo quantũ libet grat⁹: tale vnq̃ poterit eẽ obiectũ. Q̃m vt ꝓphã ait: H̃ram ꝛ gl̃iam dabit dñs: a q̃ oẽ datũ optimũ: ꝛ oẽ donũ perfectuz. Jacobi. p̃. Jnde dulcissimus Jesus discipul̃ suis orandi modũ tradens. Math̃. vj. dixit:: dicite sic. ꝑ nr̃ qui es in celis. Nõ q̃ bis ẏbis seipsuz ꝛ spiritũ scm̃ excludere doceat. cũ sint iste tres ꝑsone vnus deus. ex̃ de sum. tri. ꝛ fi. catho. c. fr̃miter credim⁹. Sz solũ p̃ez tunc orandũ edocuit: quia nõdũ nisi creationi⁹ bñficiũ appareb at q̃ ꝑi attribuit. Q̃uis ꝛ bñficiũ redẽptionis in illo ẏbo nr̃ clã oñderet: q̃ attribuitur filio. Et beneficiuz gl̃ificationis in illo ẏbo g es in celis. vt clarius in tertia ꝑte huius ꝼmonis oñdet. Et p hoc cõcludamus q̃ ꝑ filius ꝛ spũs scũs vnũ sunt nr̃e oronis obiectũ. Jnde eccl̃ia ꝑem sic ozat. ꝑ de celis deus miſere nobis. Et filiũ sic. Fili redẽptoz mundi deus miſere nobis. Et ſpiritũ scm̃ sic. Spũs scẽ ðs miſere nobis. Ecce q̃ vnũ ozandi genus singulis tribuit. Et si aliq̃n vni tm̃ ꝑsone videat eccl̃ia porrigere oronem: ħ fit ex quadã ꝓprietate ꝑsonali: q̃ vni tm̃ ꝑsone ꝛ nõ pluribus ꝛpetit. sic ꝑz cũ dr̃. Nũc scẽ nobis spũs. Veni creator spũs ꝛc̃. Hoc dicit btũs Tho. Et ħ de primo obiecto. ¶ Scdm obiectũ dr̃ grate intercessionis. Et ħ tota scõz btã societas est. Ubi nõ q̃ cũ sci nihil nobis coz tanq̃ ꝓpriũ largiri possint: ꝛ dño semp assistãt: vñ ois ozigo bonoz: illos tm̃ vt amicos exorabimus: vt petita ꝑ nobis consequant̃. O q̃ infelix ħ Jtalia esset: nisi scõz oronibus fulciret̃. Audi Hiero. sup Ezech̃. Sicut hosti ingt murus opponit̃: sic ira dei scõz oronibus frãgit̃. Vide Exo. xxij. c. Dimitte inquit me dicit dñs ad Moysen ut irascat̃ furoz meus ɔ eos: ꝛ delcã eos: faciãq te in gentẽ magnã. Audi quid ait: Dimitte me O ingens fortisq̃ scõz feruoz: qui dñm furiẽ ñ sinit. Moyses ãt orabat ad dñm dicẽs. Cur dñe irascit̃ furoz tuus ɔ pplm istũ. Et tandem obtinuit Moyses q̃ petijt. vñ sequit̃. Et placatus est dñs: ne faceret malũ: q̃ locut⁹ fuerat aduersus pplm suũ. Jnde eccl̃ia aliqd a scis petens sic ait: a gl̃iosa ẏgine initiũ sumẽs ꝛ dicens. scã Maria ora ꝑ nobis. scã dei genitrix ora ꝑ nobis. scã ẏgo ẏginũ ora ꝑ nobis. Triplici. n. noie si perspicue cernis: eaz scã ecclesia noiat: vt triplex decoratũ gr̃az genus illi a suma trinitate collatũ oñderet̃. Illã nãq̃ ꝑ in sponsam elegit: filius in mr̃em: spũs scũs in gr̃az suaz ꝑciosissimũ habitaculũ. Ait igit̃ sic eccl̃a scã. Scã ẏgo ẏginũ q̃ per ẏginitatẽ eterno ꝑri placuisti: ora pro nobis. Scã di genitrix q̃ per scam̃ humilitatẽ ẏbũ eternũ cõcepisti: ora pro nobis. Scã Maria stella maris dicta q̃ claritate tua spũm scm̃ge obumbrãte suscepisti: ora ꝑ nobis. Demũ ad alios scõs se cõuertens incipit a capite eccl̃ie ꝓtro: ꝛ dicit. scẽ ꝓtre ora ꝑ nobis. Et q: ꝓaulus i eius passione socius fuit: iõ ait. scẽ ꝓaule ora ꝑ nobis. Et sic successiue. Et sic oibus dic̃ ora ꝑ nobis. ꝛ nõ cõcedite: vel ꝑstate: vel miserere ꝛc̃. ¶ Tertiũ obiectũ dr̃ amorose ipetrationis. Et hic ẽ gloriosus Jesus. Cui ꝑz duaz naturaz diuersitatez. ſ. diuine ꝛ humane duplex pot̃ oronis genus assignari. Si ad ipm̃ iquantũ deus ẽ oronẽ fundimus: dicere debemus. Jesu fili dei miserere mei. Si ad ipsum i quantũ hõ tã sanctus tã bonus ꝛc̃. dic sicut ꝛ alijs sanctis. ora ꝑ nobis. i. Jo. ij. Aduocatuz habemus apud ꝑem iesum x̃pm: ꝛ ipse ẽ propiciatio ꝑ peccatis nr̃is: ꝛ nõ pro nr̃is tm̃: sed ẽt ꝑ totius mundi. Jnde Bernar. gl̃iosus ait Securũ babes o hõ accessum apud ꝑez: vbi stat filius ante ꝑem: mr̃ ante filiũ. Mr̃ oñdit filio pectus ꝛ vbera: filius oñdit ꝑri lat⁹ ꝛ vulnera. Quis g̃ dubitat de venia vbi sunt tot i-signia charitatis. quare ꝛc̃. Ex quibus satis apparet q̃ ad sanctos ad nr̃os tanq̃ mediatoz es orones nr̃e dirigunt̃: nõ tanq̃ ad principales: quia sic solus deus est. Et sic ꝑz prima ẏtas.

¶ Quantũ ad ſam ẏtatẽ dicit beatus Tho. eadẽ dis. ut. s. ar. vj. q̃ quidã heretici dixerũt q̃ sci nos iuuare nõ ꝑnt ora ndo ꝓ nobis: quia vnusquisq̃ accipit ſm q̃ facit. Sed ħ dic̃ doctoz est ɔ articulũ fidei. ſ. scõz cõionẽ: q̃ fit per charitatẽ. Cũ ãt ipsi sint in pfectissima charitate in patria: iõ eis ꝓ nobis ora re cõpetit: nõ ãt ꝓ se: q: ei oia succedunt ad vota. Vñ arguit sic dictus doctoz sci in patria magis q̃ in via feruent charitate: ſz charitas facit i ẏa vt sci ꝑ nobis orent. Math̃. xv. Dimitte illã ga clamat post nos. ꝛ multo magis in via. Et si dicit quicũq; pro alio orat merẽt̃: sed sci in patria ñ sunt in statu merendi: vt cõiter concedit̃. ergo nec in statu ozãdi. Ad ħ dicit beatus Tho. q̃ quidã dixerunt q̃ nõ sunt in statu merendi q̃n tũ ad ꝓmiũ essentiale: sed bene quantũ ad p̃ miũ accidentale: ꝛ iõ ẽt alijs mereri ꝑnt. Sed quia meritũ tm̃ viatoz est: ideo dicit q̃ aliud est mereri: ꝛ aliud impetrare. ꝛ ideo ſz sancti a liquid mereri nõ possunt: suis tm̃ oronibus aliquid nobis ipetrare ꝑnt. vñ accipe istã regulã generalẽ: q̃ nisi ira dei per orones aliquoz uz bonoz placaret̃. periret totũ genus humanũ. tot abundãt scelera mortaliũ. Experientia videtur q̃ ciuitates q̃ abundant ſuis dei. magis ꝑseruant̃ a tribulatiõib⁹. Exẽplũ notabile hẽtur de Abrahã orãte ꝑ sodomitis. Heũ. x viij. vide histozią q: pulchra est. q̃re ꝛc̃. ¶ Quãtũ ad tertiã veritatẽ dico ſm eundẽ ibidẽ. q̃ oro regrit distinctionẽ orãtis ad eũ qui orat. q: nullus a seipso aliqd petit. Oro ãutẽ fit ad deum rõne essentialiuz tributoz: in qbus ꝑsone non distinguunt̃. ꝛ iõ vni ꝑsone non ɔpetit aliã orãe Jtẽ orare iportat defectũ virtutis in orante. sed nulli ꝑsone diuine inest aliq̃s defect⁹. q̃ nec orare. Jtẽ oro est ꝓprie actus latrie: q̃ seruit⁹ dicit̃. nulli ãutẽ ꝑsone ɔpetit alteri fuire. q̃ nec orare. Et sic dicis: Jo. xvj. dixit x̃ps. Ego rogabo ꝑem ꝛc̃. ꝛ illa sunt ẏba filij. q̃ filio icũbit orare. Dico q̃ fili⁹ talia ꝓtulit verba non ratione ꝑsone: sed ratione nature assumpte. q̃re ꝛc̃. ꝛ ista sufficiant pro pñti conclusione.

¶ De necessitate orationis conclusio tertia.

Accipe tertiã ꝛcl̃onez. vz. Diuini oculi ſz sole sint lucidioz es: nr̃iq̃ cordis intima penẽtret. iusta tm̃ cã si ab illo gr̃az vlla volum⁹: oz nos illum orare. Ubi tres ingrauns ẏtates. vz. ¶ Pria an oro cadat sub p̃cepto. ¶ Secda quare oz nos orare. ¶ Tertia quo in loco debemus orare. ¶ Quantũ ad p̃mã dico ſm beatũ Tho. in. iiij. dis. xv. ar. p̃. q̃ oro dupliciẽ cadit sub p̃cepto. ſ. determinate ꝛ indeterminate. Determinate tenent̃ ad aliquas oronẽs: q ex offꝯcio inter deũ ꝛ pplm medij cõstituti sunt. ꝛ hij sunt ministri eccl̃e: qbus in psona totiꝰ ecclesie: incũbit pro pplo ad deuz p̃ces fundẽ. ꝛ iõ ex statuto eccl̃e tenent̃ ad horas canonicas. ps. Septies in die laudez dixi tibi. Audi statutũ ecclesie ex̃ de cele. miſ. c. i. ꝛ incipit. ¶ Prel̃ byr̃ mane matutinali officio exple to ꝛc̃. circa mediũ. c. dicit̃ sic. septies in die laudem dixi tibi. q̃ septenarius numer⁹ a nobis ĩ pleꝛ: si matutini: ꝑme: tertie sexte: none: vespe: ꝛ opletozij tp̃e nr̃e seruitutis officia ꝓsoluam⁹ Nã de nocturnis vigilijs ipse idẽ ꝓpha ait. Media nocte surgebã ad ɔfitendũ tibi. g̃ bis tpibus laudes creatoi nr̃o sup iudicia iustitie sue referam⁹. hec ibi de sacerdotib⁹. Et ita sũt septẽ horе ad q̃s tenent̃ sacerdotes. de alijs nihil dicit. vñ videt̃ q̃ non tenc̃atur sed tenẽtur ar. ex̃ de ꝓbẽ. cũ ſm aplm. ꝛ. xxj. di. c. i. ꝛ. ij. ħ glo. ibidẽ. vñ gñaliter oẽs sacrũ ordinẽ hites: tenent̃ ad canonicas horas. q: eos ecclesia ordinando ad hoc ministeriũ intendit obligare. Audi tex. cũ ſm aplm. Cum ſm aplm q ingt. ſ. ꝑma Cor. ix. Qui altario ſuit viuere dz de altari. ꝛ q ad onus gl̃o. intelligit. ſ. officij dicendi eligit: repelli non dz a mercede. ꝑz a ſili vt clerici viuere debeãt de ꝑrimonio Jesu x̃pi: cuiꝰ obsequio deputant̃. vt ipsa noiꝭ ratio ꝓsuadet cum. n. a cleros: q̃ est ſorz: vel hẽditas: clerici appellent̃. Et q: in sui ordinatiõe vel assumũt in hereditatẽ dñi: vel assecunt̃ hereditatez in ipso: vt vere psallẽ possint: cũ ꝓpha. Dñs pars hẽditatis mee. dignũ est vt ecclesie stipendijs sustentent̃. in q̃ ꝛ pro q̃ diuinis officijs assc̃ribũtur ꝛc̃. hec ibi. Et sic ꝑz qui determinate ad certas horas obligant̃. Seculares ẏo obligãtur orare: nõ ãũt determinate: sed indeterminate. q: ꝑt dicere orõem dñicam: vel alias orones ad libitũ. q̃i ãutẽ sint obligati: apparet q: i dieb⁹ festiuis. de ꝛse. di. i. c. missas. Audi tex. de con. di. iij. c. irreligiosa. Irreligiosa ingt cõsuetudo est: quã vulgus p sanctoz solẽnitates agere ɔsueuit. ꝓpl̃i. n. q debent diuina officia attẽdeꝛ saltatõibus turpib⁹ inuigilant: cantica nõ solũ canẽtes: sed ꝛ religiosoz officijs ꝑstrepũt ꝛc̃. ꝛ dicit glo. q: ħ est mortale. ꝛ de ꝛse. di. i. c. q die dicit̃ sic. Qui die solẽni ꝑtermisso ad spectacula vadit: excõicetur. hec ibi. Jnde btũs Tho. vt s̃ sic ait. Tenent̃ seculares dieb⁹ festiuis diuinis officijs interesse: vt ministris pro pplo orantib⁹: suã intentõez conformẽt. hec ille. q̃re satis ꝑz q: oro cadit sub p̃cepto. Sz dicet q̃ dã volũtatis nõ est necessitatis: sed ozo est voluntatis q: est quedã volitoz petitio. g̃ ñ est necessitatis: ꝛ p ons nõ cadit sub p̃cepto. Dico q: necessitas absoluta vel etiã coactõis tollit volũtatem: ſz nõ necessitas ex suppositõe finis. q: a mo: q maxime volũtarius est: necessari⁹ est: si qs velit ad salutis finez pucnire. ꝛ hoc mõ ozõ necia est: ꝛ cadit sub p̃cepto respectu coz q̃rũ volũtas sub necessitate pdicta cadit. q̃re ꝛc̃.

¶ Quãtũ ad ſaz ẏtatẽ dico q: pp tria maxie ozãd⁹ ẽ de⁹: ſz gb⁹ idigeam⁹ clariſſ. me cernat. ¶ Primo vt impleatur diuinus effectus. Secundo vt accendatur humanus effectus. Tertio vt suppleatur ingratitudinis deffect⁹.

¶ Prio vt ipleaꝛ diuin⁹ effect⁹. ſz de⁹ necessitates nr̃as cernat: tm̃ ita decreuit: nisi petãtur necessaria nõ ꝓcedẽ. Petite ingt ꝛ accipietis. Audi Aug. ij. de ciui. dei. c. xj. Preces ingtva lent ad ea ipetrãda: q̃ se pcantib⁹ ꝓcessuꝛ eẽ p uidit de⁹. Audi btũz Tho. ſa fe. q. lxxxiij. Ex diuia ingt puidẽtia disꝑoit̃: ñ solũ q ꝛ q̃les effectus fiãt: ſz etiã ex q̃b⁹ causis: ꝛ q̃ ordie puẽiãt Nõ. n. solus effect⁹ cãꝛ: ſz ꝛ ipe cãe illoꝛ diuine subdũt̃ puidẽtie. vt ẽt põit ꝑma pte. q. xxiij. Nũc ex his btũ Tho. deis sic arguaũt̃. hũani act⁹ aliq̃ effectuũ cãe sc̃. ij. phi. Sol ꝛ hõ generãt hoiez. sol vt cã vlis. hõ vt cã pticãris. g̃ ex diuia ordiatõe ad ipetrãda q̃ ab eterno ꝓcessuꝛ se puidit de⁹: necesse ẽ vt hic hũanus act⁹ q oro orare: ad hũc ocurrat effectũ. q est hr̃e q̃ affectam⁹. Audi btũm Tho. vt s̃. i ſa fe. Nõ n. ingt deũ oram⁹ vt diuinã disꝑositõez imutemus: ſz vt ipetrem⁹ q̃ de⁹ disꝑosuit ꝛ ordiauit p oroes scoz: supple tãq̃ p cas ſarias eẽ iplendũ. Mlti ꝑfecto aĩa cara sẽ ꝓdestinati ad vitã

Universidad de Deusto
Biblioteca

quã nisi scõr quor pces ifuẽissent: mime fuis sent assecuti. Audi aurelĩũ Augu. in sm̃one sci Stephani. Nisi ingt ei⁹ oro q̃ p inimicis orauit i ei⁹ lapidatiõe ifuenisset: ecclia dei Pauli nequaquã nõ hẽret. H ille. ḡre ẽ. Scdo orãdus ẽ de⁹: vt accedat hũanus affect⁹. Hrego. sup illo ẏbo. Dirigat oro mea. Frequẽs ingt oro: si ignite in deũ dirigat: mẽte quã tota apprehendit: ilupni amoris ardore penit⁹ resoluit. vbi aĩa nota sm btm Tho. ka fe. vt. s. q triplex ẽ oronis affect⁹. vz. mereri: ipetrare: et in mẽte refici. Prim⁹ effectus si bona fuerit itẽtio: tã mẽtali q̃ vocali oroni cõis ẽ. Silr q̃ se hz secũdus effect⁹. Sz mẽtis refectio oris mental ꝓpriũ ẽ. vñ h regla cõcludat si ore et mẽte oraueris: pfecto h⁹ oronis pfectũ ẽ genus. Tho. ka fe. q. lxxxxj. ar. p. Uerbis inquit utimur q̃ ad deũ: nõ vt ei q̃ ispector ẽ cordiũ: nros cõceptus mãifestem⁹: sz vt nos ipsos ceraq̃ audiẽtes ad ei⁹ reuerẽtiã iducam⁹. Seq̃ tr̃ arti. subiũgit. Quecũq̃ ad effectũ bominis ꝓducãdũ sunt vtilia: assumẽda sunt: vt cantus: ceraq̃ h⁹mõi. p diuersas nãq̃ sonorũ melodias: ai diuersimode disponũt: vt pbus ait. viij. politicor. Idẽq̃ sentit Scuerinus in ꝓlogo sue musice. Audi Augu. ix. cfessionũ. Adducor ingt cantãdi csuetudine approbare i ecclia dei: vt p oblectamẽta auriũ: ifirmior animꝰ in affectũ pietatis assurgat. H ille. Sz 5 inges pr Ambrosi. Hran⁹. n. di. lxxxxij. oppositum dicit i p. r fo. c. Audi Hiero. sup epla ad Ephe. iiij. Cantãtes r psallẽtes i cordibus nris dño: audiãt H adolescẽtuli: audiãt bi qbus i ecclia psallẽdi ẽ officiũ: dco nõ voce: sz corde cãtandũ: nec i tragediar modũ guttur r fauces medicamĩe. i. electuario liniẽde sunt: ut in ecclia theatrales moduli audiãt r cãtica. H ibi. Audi fo loco. c. fz. r sunt ẏba Hrego. In scã i quit romana ecclia: dudũ csuetudo ẽ valde rprehensibil exorta: vt qdã ad sacri altaris mĩsteriũ cãtores eligãt: r in diaconat⁹ ordine cõstituti: modulatiõi vocis iseruiãt: qs ad pdicationis officiũ: r elynar studiũ vacare ꝓgruebat. vñ fit plerũq̃ vt in sacro mysterio dũ blãda vor q̃rit ꝓgrua vor negligat. r cãtor minister deũ mãibus stimlat: cũ pplm vocibus delectat. Quare pñti decreto cstituo: vt i sede hac sci altaris mĩstri cãtare nõ debeãt: solũq̃ euãgelice lectiõis officiũ inr missar solẽnia eroluãt. psalmos ẏo ac reliqs lectiões cẽseo p subdiacones: l si necessitas exegerit p mioresordies exhiberi. Si qs ãt ꝫ h decretũ meũ venire tẽptauerit: anathema sit. H ibi. Aia mea lz ẏba H videãt aliqliẽ añdictis oppugnare: tñ nõ sic ẽ. vñ dic btus Tho. ka fe. q. xci. q. ill⁹ auctoritatib⁹ nõ vitupar cãr⁹: sz bi tm̃ q in ecclia theorthico mõ cantãt. i. bi qui cantãt ad oñatiõs secl̃arẽ: r vt mũdanã delectatõs ꝓuocẽt.

Isti. n. pfecto vẽtis r aeri vocẽ eor accõmodãt. ps. Ppls hic labijs me honorat: cor ãt eorũ lõge ẽ a me. Et si glo. sup añdicta capla legeris: huic siie videbis gl. cõcordari. vñ glo. sup illo ẏbo liniẽde in p. c. supius allegato sic dicit. Linire ãt vt melius cantẽt r pnũcient: l vti electuario laudis pcm̃ nõ ẽ: si ad laudez dei r nõ gra laudis ꝺsequende delectant. ar. xxxij. q. iiij. obijciũt. Pcurare. n. debẽt vt clara voce nõ rauca pnũcient: vt. xxj. dis. c. i. vt ppls plane. i. mãifeste itelligẽs dicat: amẽ. vt xxxviij. dis. Sedulo. Et sup ẏbo illo theatrales dicit. Traiecti sic faciebãt in theatro decã tãdo traiecti as. Et dr traiecti a trathos: qd ẽ circus: r oda qd ẽ laus: q circo remunerabãt ad denotãdũ q nõ erãt alia remuneratõe digni: pp fedã mãz laudis: H oia i dca gl. Et idẽ insinuat i sma sup. ij. c. Et sic pz rõ ka: q̃re orãd⁹ ẽ deus. Tertio orãdus ẽ ds: vt suppleat nre ingratitudis dfect⁹. Audi Aug. sup illd Mat. vj. pr nr r. Oroe ingt ꝓfiteri tua qd accepit nõ suphia ẽ: sz deuotio scã: r gra: actio. Tria n. hz hõ dic btus Tho. ka fe. q. lxxxv. q̃ quib⁹ deo tributũ ipedere dz. s. bonũ exteriꝰ. s. bona fortune: bonũ iteriꝰ. vt bona corporis: bonũ itimius: vt bõa aie. Pro bonis fortune pzelynas do gras agimus. ps. r puer. xxxj. Manus suas apperuit iopi: r palmas suas extẽdit ad paupes. Pro bõis corpis p mortificatiõz satisfacim⁹. ad col. iij. Mortificate mẽbra uestra q̃ sunt sup trã. Pro bõis aie porones deo gras agim⁹. Audi Criso. sup Math. vj. d oro ne iquit nobis sm̃o hm̃odus ẽ: quã solã q̃si spale tributũ: aĩa affert do d visceribus suis. Et sic pz ka vitas. Ostũ ad ttiã vitatẽ dico q locus ꝺgruẽtissimus orãdi ẽ ecclia. xlj. di. c. p simõiã i fi. vbi dr sic. Et oia q̃ ꝺueniũt tẽditiõibꝰ apli cis: r scãr scripturar pcepti i ecclia fieri exoptãus. H ibi. Et gl. ibidẽ dic: hic hẽt argumtũ ꝺ illos q dicũt melius eẽ orãdũ i puato loco: r nõ corã hoibꝰ q̃ i ecclia ex illa aucte. Tu ãt cum oraueris intra cubiculũ tuũ: r clauso hostio ora pr tuũ. sz d cubiclo mẽtis itelligit H gl. Sz d Hdo duce dicemus infra feria secũda quarte dominice. quare tr̃. Et sic patet ista prima consideratio.

De qualitate oronis. Consideratio secũda.

Ecũdo loco.

Oronis ꝺdignãq̃litate videamus. Et qñ duplex ẽ oro: vt dic btus tho. in. iiij. di. xv. s. publica r puata. Publica vt illa sacerdotũ: r puata qua vnusqsq̃ p se fac: sic dixus ocl̃oe pcedẽti pria vitate. Jo vt dñi religiosi r sacerdotes r seculares sciant: qd in oronibus eorũ fuare debeant: duas primas cõclusiones d H tñ faciemus. tertiam vero cõem vtrisq̃ subiũgemus. Sit igitur prima conclusio ista.

Tres sumãt gcũq̃ faces: p alijs orare tenent r sic vñm hũilit depcent. hec q̃ ad dños sacerdotes r religiosos. Scda ocl̃o est ista. Non attẽdit de⁹ ad orões q̃ pticularit fuit: qr nõ recte ab hoibus porrigũtur: sz sine regla dñm d precant. Et H est q̃ ad sec̃lares. Tertia ocl̃o est ista. Benign⁹ ille de⁹ q nobis tãta dõauit: cũctos quicũq̃ sint orãtes: attẽdit r exaudit. De ꝺditõibus q̃s hr debẽt sacerdotes i di sẽdis hõis cãonicis r diuis officijs ocl̃o pma. Accipe pmã ocl̃onez tr̃. Ad cui⁹ declaratõez tres ingramus vitates. vz. Pria vitas q̃t conditões oẽs mĩstri xpi in suis dicẽdis horis r diuis officijs habeẽ debẽt. Scda an orões sacerdotũ possint defunctis eẽ proficue. Tertia quã orõem dz facere sacerdos qñ sacratã hostiã vult leuare. Ad primã dicõ q tres pmarie ꝺditiões sũt Pria ꝺditio dr imaculata. Scda dicit diligentia scã. Tertia dicit apparẽtia hõesta. Prio ingr regrit vita imaculata. Aug. i reg. Cã ingt ruine popli sacerdotes mali. gs. n. se pro pplo peccãte infecssor obiciet si sacerdos q orare debuerat: guiora omittat. Et idẽ in omelia. Nullũ ingt ab alijs mai⁹ preiudiciũ: q̃ a sacerdotib⁹ tollerat deus: qñ eos qs ad aliorum correctiõez posuit deus dare de se prauitatis exẽpla cernit. r plerũq̃ qd grau⁹ est: sacerdotes q ꝓa dare ꝺbuerãt: ẽt aliena diripiunt. hec ille. Jnde in suo pastorali sic ait. Talis regrendus est ad orandũ q sit idoneus ad placandũ. qz cũ is q displicet: ad intercedẽdũ mittitur. irati aĩus ad deteriora puocat. Sit igit in cõtaminatus: sit mũdificat⁹ sacerdos sanct⁹. r qcunq̃ pro pplo orare decertãt luceãt opa eorum corã hoibus: vt inde glificent patrẽ q in celis est. hec ille Sed q̃re sit in sacerdotib⁹ r dei ministris hõa vita necessaria: satis oñdit feria iij. fe dñice tr̃. Scda ꝺditio dr diligẽtia scã non. n. sincopãdo. i. versus vel lras omittẽdo: o sacerdotes r vos religiosi oẽs hore dicende sunt: ex de cele. mis. c. dolẽtes referim⁹. Exemplum illi⁹ sancti pris diabolũ vidẽtis in choro vbi decantabat offiñ: sepius in sacco aliqd ponentis: q a sancto pre interrogat⁹ quid cẽt: rñdit. syllabas r ẏsus repono q̃s fratres omittũt Ubi notate q̃ qnq̃ negligentie circa diuinas horas cõmitti solent. Prima qñ officium fit de sancto abbreuiatõis cã. r omittit feria. r H credo intelligi debẽ: quãdo omittit feria: r fit de sancto: vt citi⁹ se expediat: r aliqbus negocijs nõ necessarijs se implicet. Secũda est quãdo ita velociter horas dicit q sensus verbor non pcipit. dicit tñ Jnno. q̃ dicens officia si ẏba nõ intelligat: dum tñ deo in corde psallat: r verba q̃ profert proposse itelligat nõ peccat sed si mentis euagatõe: que dicit nõ intelligat nõ est sine peccato. Nõ credo tñ q̃ pecceт moraliter: nisi hoc faciat in ꝺtẽptuz. Nã cũ precẽptũ de dicendo horas sit de iure positiuo: non refert nisi ad ea q̃ sub iudicio hũano cadẽ pñt. r ista sc q̃ exercent p actus exteriores: ñ intiores Tertia negligẽtia est cũ dimittit syllaba vel ps. Nõ tñ q̃ qñ aliqd omittit: ñ pp H exigit vt a pncipio officiũ reassumat: sz tñ qd omisit dicat: siue sit ps. siue ẏsus. si tñ ex negligẽtia: et nõ rõnabili cã omittat: pculdubio mortaliter peccat: vt in dicto. c. dolẽtes. satis pz. vñ in fi. H. c. sic ad lras dicit. Hec q̃ r silia sub pena suspensiõis penit⁹ inhibeũs: districte pcipiẽtes i ẏrtute obie vt diuinũ officiũ nocturnũ pariter r diurnũ: q̃tũ eis dñs ꝺderit: studiose celebrẽt piter r deuote. hec ibi. Et glo. sup ẏbo pẽa dicit. r ita ñ est can. late sntie: sz potius ferende. vt ex de iure pa. c. relatũ. vbi de H. r ex de locat. r con. c. i. H ibidẽ glo. Quarta negligẽtia est cũ bis cãtat ad oñatoez r delectatoez mũdanã. di. xciij. c. cantãtes. r. c. in scã. sz de H vide ocl̃one pcedenti. Quita negligẽtia est nõ stando cũ aliis in choro: sz separatim officiũ dicẽ. vnde accipe hãc regulã ignale: q oẽs clerici ciusdez ecclie debẽt ad illã officiãdũ sibi ꝺuenire. r mlto magis religiosi: nisi cã rõabilis excuset. Sz Audi tex. vij. q. i. c. illud. Illud igt diuini oracli. i. diuinũ oracli m: mẽte singuli. s. clerici pcauẽtes q̃ scribit: ve soli. qz cũ ceciderit nõ hz subleuãtem: simope nobis verẽdũ est r cauẽdũ: ne horis illis atq̃ tpibus qbus dño psallit l sacrificat vni cuiq̃ diuis officijs singulr. i. soli ilistẽti pnicio sa passio l corpis qlibet ualitudo occurrat: q aut cõpus subito obrui faciat: aut mẽtis alicã tõe l terrore ofudat. hmõi q̃ casibus pcauẽtes nec̃iuz duxiũ istituẽ: vt vbi tpis l loci siue cli cor copia suffragat. i. vbi locus cẽt diues l copia clericor: hẽat ille qsq̃ canẽs deo atz sacrificãs post se. i. ppe se vicini solamis adiutorẽ. vt si aliq̃ casu ille q iplectus officia accedit turbat⁹ fuerit: l ad terrã elisus. i. cadat aliq̃ accẽte a tergo sp hẽat q ei⁹ vicẽ exeq̃r itrepid⁹. H ibi. ex ocilio toletão. xj. q̃re. Ex qb⁹ ẽt ẏbi colligi pot q̃tũ errẽt bij q ex negligẽtia ichoato offo chor itrãt: r modicũ ibi stãtes rcedũt. Exẽplũ illius monachi quẽ scũs Bñdict⁹ alijs fribus oñdit: p diabolũ ex chor trahi: sz disciplia Bñ dictus illũ expulit. vt. iij. dialogor pz. Tertia ꝺditio dr apparẽtia hõesta. heu heu tpibus istis. Plus hodie ingt glosus Ber. calcaria q̃s altaria fulgẽt. ministri xpi ee volũt: r fuiũt antixpo. honorati de hõis xpi icedũt: q xpo bono rẽ ñ deferũt. hec ille. De q̃r hõestate dicit tex. xj. di. §. i. r di. xxv. c. nẽ p singlos. r lxxxj. di. in plũ⁹ capl̃i. s. Uñ q̃i circa me. dci. c. nẽ p singlos sic dr. Res pene. i. q̃i 5 nãz ẽ: vt sñi pctõ aliq̃ sit: sz tal eligat: e⁹ opatõe ceti grex dicant. i. sit dignus pastorali dignitate. H ibi. Nõ tñ q̃ sẽp honestate seruata clerici oẽs se cũ quibus viuunt oformẽt. ar. di. iiij. erit ãt lex. Et bñ nõ. in clemẽ. d vi r ho. cle. c. qñ. q̃re tr̃. Quãtũ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad ꝥam ꝟitatem dico ꝙ sacerdos aut ē i pec
cato mō:ōtali:aut nō. Si nō:dico ꝙ siue ozet ꝓ
defunctis vt ꝑsona ꝓiuata:siue cōis: ⁊ in ꝑso
na eccl'ie:ꝙ oīones siue ꝓsunt defunctis: qui
sunt in statu charitatis nō ꝟsumate: vt illis qui
sunt in purgatozio. Si ꝟo ē in pcō mōtali: di
stingue:aut ozat ꝓ defunctis ut ꝑsona ꝓiua
ta:aut vt ꝑsona cōis. Si vt ꝑsona cōis: nō est
dubiū ꝙ valent. nō. n. intelligit ꝙ ipse ozet: sz
eccl'a in cui⁹ ꝑsona ozat. Inde Dionysius. xiij.
celestis ierarchie dicit. Ille intelligit aliqd fa
cere: cuius nōie l' vice ꝑt. Si āt vt ꝑsona ꝑua
ta ozat: certū ē ꝙ illis nō ꝓsunt aut ad exeun
dū de penis: aut ad gl'iam eternā capescendā
sed forte ad aliquid aliud ⁊c. Uide btm Tho.
in. iiii. di. xl v. de suffragijs mortuoꝝ. ar. ꝑ. vñ
accipe hāc regulā gñalē. ℣ria ꝙ nullo mō
ē ozandū nec a sacerdotibus nec ab aliq ꝑso
na ꝓiuata ꝓ aliquo scō. Scō dico ꝙ a nl'
lo ē ozandū ꝓo aliquib⁹ obeuntib⁹ in pecca-
to mortali. Tertio dico ꝙ solū ē ozandū ꝓ
illis q sunt i purgatozio: aut in ꝟ mūdo quātuz
cūq; sint pccōres. ℣ria pars huius regule no
stre ꝓbabit ex de cele. miss. c. cū Marthe. vbi
circa fi. c. sic dr. Iniuriā facit martyri q ozat ꝓ
martyre. Idē ē rōne consimili de aliis sanctis
sentiendū: qz oīonib⁹ nris nō indigēt: ꝓ eo ꝙ
sint pfecte btī: oīa eis ad vota succedunt. Sz
nos potius eoꝝ oīonib⁹ indigem⁹: quos cum
miseri simus: vndiq; mala nra pturbant. vñ ꝙ
in plerisq; oīonib⁹ otinet ꝑfit ꝉ ꝓficiat huic
scō: vel illi taī oblatio ad gl'iam ⁊ honorē: ita
dz intelligi: vt ad ꝟ ꝓsit ꝙ magis a fidelibus
gl'ificet in terris. Iz plerisq; reputent nō idignū
sc̄oꝝ gl'iam vsq; ad iudiciū argumētari. Et ido
eccl'ia iterum sane possit argumētū eoꝝ gl'ifica
tionis optare. Uel ꝝ vt in ꝟ articulo locū hēat
illa distinctio q̄ doceꝫ ꝙ ꝺfunctoꝝ alij sūt val
de boni: alij valde mali: alij mediocriē boni: a
lij mediocriē mali. vñ suffragia q̄ fiunt a fideli
bus in eccl'ia ꝓ valde bonis: actiōes sunt gra
rū. ꝓ valde malis: ꝺsolationes viuoꝝ. expia-
tiones ꝟo ꝓ mediocriter bonis: ⁊ ꝓpiatiōes
ꝓ mediocriē malis: tua discretio inuestiget. ꝟ
ibi ad l'am. vbi glo. sup illo ꝟbo inuestiget: di
cit sic. Sed q̄riē q̄re papa ponit hunc i hanc
dubitatiōz vtꝫ locū hēat illa distinctio l' non:
cū Aug⁹ dicat ꝙ nō ꝓ valde mal' ꝓpiatōes
sunt. xiij. q. ij. tꝑs. Forte iō q: dubiū ē qui me
diocriter mali appellent. Si. n. illi mediocriē
mali appellant ꝙ nō decesserūt in aliq̄ morta-
li pcō: sed tm̄ in venialib⁹ pcīs. sed ꝟ idē ē qđ
mediocriē boni. Si āt illos appellas mediocriē
malos qui decesserūt in aliq⁹ mortalib⁹ pec
catis: nō tm̄ valde magnis: obstat. xiij. q. ij. ꝓo
obeuntib⁹. vbi dr ꝙ ꝓ nullo ē ozandū qui de
cesserit in mortali pcō. Itē si ꝑces valent ꝓ
illis qui decesserūt in mortali: pone ꝙ alique
elemosyne l' oīones valeant ad tollendā ptez
illius penitentie: ꝺm ꝟ tot ꝑnt esse oīones ⁊ e-
lemosyne fieri ꝙ ꝑnia tollat tota. Ad ꝟ possz
dici ꝙ mediocriē mali dicunt: q multa bnt ve
nialia. mediocriē boni qui pauca. vel meli⁹ di
cas ꝙ mediocriē mali dnt qui mortalia cōmi-
serunt pcā: Iz leuia: ⁊ in qbus nō ē nccia iscri-
ptio. ff. de accu. leuia. ⁊ in qbus ꝓcurator ꝺsti
tui pōt. ff. an ꝓ aliū cau. ap. exer. pos. l. i. Et ꝺm
ꝟ dicas: ꝙ si vnus ōnari⁹ aliquantā ꝑt pene
tollat siue quartā siue tertiā. Scōs tollat tm̄
tm̄ dico in ꝓportione: Iz nō tm̄ in quātitate. Iz
ꝟ ēt si totus mundus effunderet dedicatōi b⁹
eccl'iaꝫ. ꝟ glo. ad l'az. Ex qb⁹ ꝟbis satis pz re
ſpōsio ad alias duas ptes ꝓdicte regl'e. Sz ⁊
vt clari⁹ itelligāt: audi ꝓdictū tex. ꝙ obeūtib⁹
xiij. q. ij. ꝙ obeūtib⁹ gppe ꝺsuluisse cognoscēs
si liceat ꝓ eis oblatōes offerri. Scā sic tenet
eccl'ia vt gsqꝫ ꝓ suis mortuis ℞e xp̄iāis: offe-
rat oblatōes: atq; ꝑsoꝝ eoꝝ faciat memoriā.
Et q̄uis pccis oēs subiaceam⁹: ogruit vt sa-
cerdos ꝓ mortuis catholicis mēoriā faciat: ⁊
itcedat. nō tm̄ ꝓ ipijs: q̄uis xp̄iāi fuerit: tale qd
a gē licebit. ꝟ ibi. ⁊ sūt ꝟba Brego. ad Bōifa.
epz. Et gl'. ibidē sic ad l'az dic. ꝙ si cuidēs ē a
liquē decessisse i mortali: vt cū qs se suis ꝓdit: l'
ꝓcipitat: l' alio mō it fi. cit: ꝓ illo nō ē ozādū. xxiij
q. v. c. placuit. ⁊ q. viij. gcunq; clericus. vñ si a
liqs ē i ebrietate occisus: nō ozaī ꝓ illo. ex de
relīgs. c. audiuim⁹. ⁊. xxiij. q. v. placuit. ꝟ glo.
Et qm̄ ꝟ gl'. all'gat. c. placuit. xxiij. q. v. Jō au
di qd dicat. placuit igr: vt hi q sibiipsis uolūta
rie: aut ꝓ ferrū: aut ꝓ venenū: aut ꝓ ꝓcipitiū: a
ut ꝓ suspēdiū: l' qlibz mō ifert mortē. nulla ꝓ
sus ꝓ ill'i oblatōe ꝺmēoratio fiat: neq; cū. ps.
ad sept'turā. s. asinoꝝ eoꝝ cadaueꝛa ꝺducāt. mt'
ti. n. sibi ꝟ ignoratiā vsurpāt. Silr ⁊ ō his pla
cuit ficri: q ꝓ suis scelerib⁹ mozīūt. ꝟ ibi. Et gl'.
dic sup ꝟbo uolūtarie: ꝙ sec⁹ eēt si ꝓ furoꝛē:
qz tūc ñ iputareī. vt. xv. q. i. si qs ifamiēs ⁊c. Ex
qb⁹ oīb⁹ cōcludit ttia ps añdicte regl'e: vt pz.
Et ꝟ sufficiāt q̄nū ad ꝺm ꝟitatē. Ostū ad ttiā
ꝟitatē dico: vt nō. gl'. ex ō cele. miss. c. sane.
sup ꝟbo iclict: ꝙ añ ꝺsecratōz sic dicē potes.
tm̄ substātiē res iste i coꝝ ⁊ sanguiné tuū dne
ad honorē ⁊ laudē tui nois ad ꝺfessōz pccōꝝ:
⁊ ad salutē aīaꝝ nraꝝ ꝙ ꝟo ꝺsecratōz dicē po
tes. salue lux mundi: ꝟbū ꝑris: hostia ꝺa: uiua
caro: deitas ītegra: verus hō. hec glo. illa ⁊c.

Quot ꝺditōes dz bre oīo ꝓuata. Lōc'o ꝺa.
Lcipe ꝺaz ꝺclonē. vz. Nō attēdit de⁹
a ad oīoes q̄ ꝓtic'lariē fuīt: qz ñ ſcte ād
dnz pōzigūt: Iz sine reg'a ipz depcāt.

Ad e⁹ ōclaratōz tres ingram⁹ ꝟitates. vz.
℣ria an attētio mītis i oīoe sit nccia. Scōa
an oīo debeat eē ꝺtinua. Tertia an sint ali-
que ꝺditiones in oīone necessarie. Ad pri-
mā dico ꝺm btm Tho. ꝺa ꝙ. q. lxxxiij. qz hoc

·2·

in loco clari⁹ dicit q̄ faciat in. iiij. vbi etiā que
rit hanc difficultatē. di. xv. Dicit ꝟ sic: ꝙ neces
sarium dicit duob⁹ modis. vno mō ꝓ qō meli⁹
puenit ad finē. Et sic attentio absolute nccria
est. Alio mō dicit necessariū illud sine quo res
suū effectū conseq non pōt. Et tunc distinguē
dum est ꝙ oīonis triplex est effect⁹. ℣ prim⁹ est
mereri. 2⁹ est ipetrare. 3⁹ est quedā mētis spūa
lis refectio. Quantū ad primū non requirit
ex necessitate ꝙ mētis attentio assit oīoni per
totū. Iz vis ꝺme itentiōis totā ozōez meritoriā
reddit. Ad scōm effectū simil⁹ sufficit inten
tio ꝓma: quā deus ꝓncipal⁹ attēdit. Sz ad
tertiā de necessitate requirit attentio mētis ꝓ
totū. i. Cor. xiiij. Si lingua orē. s. tm̄: mens mea
sine fructu est. Est autē triplex attētio que
oīoni vocali pōt adhiberi. vna qua attēdit ad
ꝟba ne qs erret in eis. alia qua attendit ad sen
sum ꝟboꝝ. alia qua attendit ad finē oīonis. i.
ad deū qui orat: ⁊ ad rē pro qua orat. Et ꝟ vl-
tima summope necessaria est. quaz ⁊ idiote ēt
hre pnt. ⁊ qñq; etiā sic in quibusdā augmētari
pōt: ꝙ mens oīum rex obliuiscet. vt dicit Du
go de scō victore. ℣ria ꝙ attentio et tertia
est oībus necessaria tam laicis q̄ clericis: tam
doctis q̄ indoctis. sed ꝺa solū peritis ⁊ clericis
in oīonibus quas ꝓ ꝑ⁹o faciunt. sed duz vt
ꝓuata ꝑsona ozant: ille due tm̄ attentōes reg
runt. hoc colligit ex dictis suis. Un Aug⁹ in re
gula. psalmis: ⁊ hymnis: ⁊ oīone ꝺnica: cū oza
tis deū: hoc verset in corde: qđ ꝓferr in ore.
Et de clericis. c. dolētes: ex de cele. miss. dicit
ꝙ officiū diuinū q̄tū in eis dns dederit studio
se celebrēt parit ⁊ deuote. ꝟ ibi in fi. c. Et sic pz
ꝓma ꝟitas. Quantū ad secūdā dico ꝺm cū
dem vbi s. ꝙ oīo ꝺm se ꝺsiderata non pōt esse
ꝺtinua. qa opz etiā aliis opibus occupari. Un
in. iiij. di. xv. sic dicit: ꝙ duratio oīonis pōt du
pliciter ꝺsiderari: vel ꝺm essentiā actus: vl' Iz
ꝟtutē. si q̄tū ad essentiā sic non dz ꝺtinue du
rare. qm̄ vt dictū est aliis oz operā dare. si q̄
tum ad ꝟtutez sic dicit ꝙ oīonis ꝟtus ꝑcipue
quantū ad sui initiū in qbuscūq; opibus nris
est: si ordinate fiāt. qm̄ oīa opa nra ad vitā eā
nam ordinare debem⁹. Et iō ꝺsideriū vite eē
ne qō est oīonis ꝓncipiū: manet in oībus opi
bus bonis ꝺm virtutē. Inde glo. i. Thesa. ait.
Nō cessat orare q nō cessat bñ agere. Sz qm̄
vt Aug⁹ ait. a curis vite desideriū q̄dām fri
gescit. iō certis horis oīoni insistim⁹ ne deside
rium qō tepescē incepat: oīo frigescat. Et pp
hoc: dicit Aug. ꝙ sine intermissiōe orare nihil
aliud est nisi beatā vitā sine intermissiōe ꝺside
rare. q̄re ⁊c. Et sic pz ꝺa ꝟitas. ℣ Quantū ad
tertiā veritatē audi aīa mea dnm Jobis. xvj.
dicentē. Si qd petieritis ꝑem in nōie meo da
bit vobis. Inde q̄plures ga hunc ozdinē ñ ser
uant in petēdo: in eoꝝ petitōib⁹ nō exaudiūt.
Jaco. iiij. ℣ Petitis ⁊ nō accipitis eo ꝙ male pe
tatis. i. nō debito mō. Signa igit aīa mea p̄di
cta saluatoris ꝟba. Si qd petieritis ꝑem i no
mine meo dabit vobis. In qbus ꝟbis q̄nq; po
nunt conditōes in oīoe scruade. ℣ria cōditio
dicit quid petis. Scda a q̄ petis. Tertia q̄ titu
lo petis. Quarta quo tre petis. Quinta ꝓo q̄
petis. ℣ria est qd petas. ga ait. Si qd hoc ē
aliqd. ad hūc sensū: ꝙ in oīone tua aliqd petas.
Et qs ille inges tam insan⁹ q nihil peteī. Certe
aīa cara oīa ista trāsitoria atq; caduca ꝓ respe
ctū ad etna atq; celest. ia nihil sunt ⁊ q̄ ñ entia
Audi Aug. sup Job. Quicqd ꝓeter beatā vi-
tam petit nihil petit. Non ga oīo nulla res est:
sed qa in tante rei ꝓparatōe quicqd aliud con
cupiscit nihil est. Inde Hiere. iiij. dicit. Aspexi
terrā ⁊ ecce vacua erat. Et sap. vij. Diuitial' ni
hil esse dixi in ꝓpatōe illi⁹. Si. n. ttalia ꝟ aliqd
dicant: hoc certe est vt ordinant ad spūalia et
eterna. Juuāt. n. vt āminicula quedā ad etna
⁊ spūalia capescēda. Et ꝺm hoc possum⁹ illa a
pre eterno petere: vt. s. nobis illa ꝺcedē digne
tur: tanq̄ vite būane necessaria: ⁊ ꝺbus tanq̄
āminiculis mediantib⁹ vitam eternā possim⁹
ꝓmereri. hoc dic ēt dūs Tho. ꝺa ꝙ. q. lxxxij.
Audi pulcherrimū dictū Criso. sup Mat. Si
petis ingt a deo terrena: aut difficile ipetras:
aut nō impetras. quō. n. tibi illa libenē ꝓestat
non hīti: q̄ si bēs āmonet vt cōtēnas. hec ille.
Scda cōsideratio a quo petis. ga ait. ꝑem
vt innuaī nō ad fortilegos: ⁊ indiuinos: ⁊ si'es
in necessitatib⁹ esse recurrendū. sicut i Italia
misera fieri solet. Inde. iiij. Reg. ꝑ. de Ocho-
zia rege isr'l dicit. ꝙ dum sup infirmitate sua
deum Acharon consulendū misisset: ait dns ꝓ
pter hoc morier. Et ꝑ Parali. x. dicit. Mortu
us est Saul ꝓpter iniqtates suas: eo ꝙ ℣ phi-
tonissaz ꝺsulerit: nec sperauerit in dño: ꝓpter
qō interfecit eū: ⁊ transtulit regnū ei⁹ ad Da
uid filiū Jsai. ⁊ sic de alijs. Audi pulcherrimū
tex. xxvj. q. vij. c. ām oneant. Ammoneāt ingt
fideles sacerdotes: vt nouerint magicas artes
incantatōes. ꝙ qbuslibet infirmitatib⁹ hoium
nihil posse remedij ꝺferre. Sed hec esse laqos
⁊ insidias antiq hostis: qbus ille pfidus genus
humanū decipere nitit. hec si qs exercuerit: si
clericus est degradet: si laicus anathematiçet
hec ibi. Tertio cōsidera quo titulo petis: qa
ait in nōie meo. Si. n. qcq̄ a ꝑre petis: ⁊ i pctō
mortali: ꝟe in nōie Jesu nō petis. quō. n. i nōie
ei⁹ petis cū sis ex nomē xp̄i. Joh. ix. ℣ Pctōres
deus nō exaudit. Ambro. sup Bti ītaculati.
Uolare facit ingt oīem bona vita: ⁊ dat alas
precib⁹ spūales: qbus sanctoꝝ ad deuz vehat
oīo. pctō quidē graueſcit: ⁊ lōge fit a deo oīo
ipsa. hec ille. Et si qñq; peccatores exauditos
legam⁹: ꝟ iō est. qa aut i futuꝝ illos ꝺuersos
cernit de⁹: aut ad eoꝝ dānatōz. sicut Aug. ait.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ceditt aliꝙ deus iratus q̄ negat placatus. & sic de aliis. ¶ Quarto ꝛsidera q̄ tp̄re petis: qz ait vabit: qđ est futuri tp̄is: qđ tp̄s est licet tu: vt inuat̄ q̄ id nobis dādū petamus qñ sue placuerit volūtati. Audi Augu. sup Jo. Qui iqt i xp̄i noie petit: accipit qñ dz accipe. Que dā. n. nō negant: ſz ut cōgruo dent tp̄re differū tur. ℞ ille. ps. Tu vas estā illis in tp̄re oportuno. ¶ Quinto ꝛsidera ꝓ q̄ petas: qz ait vobis: vt inuat̄ q̄ qñ sci fui dei sic orant ꝓ ipsis: sēper exaudiunt̄ sed nō sic semp qñ ꝓ alijs p̄ces fundūt: qđ crebro pp dignitatē ꝓlius ꝓ q̄ orat: ꝛtigit. Audi Hiero. sup illo xbo Hiere. noli orare ꝓ pplo isto: qz nō exaudiaz. Ex qb⁹ iqt xbis discim⁹ frustra aliquē orare ꝓ alio: cū ille nō mereat accipere: pro quo rogat̄ ds hec ille. Et hec sufficiant ꝓ pñti cōclusione⁊.

Qđ deus oēs exaudit tā iustos q̄s iniustos: tā fideles q̄s infideles. Conclusio tertia.

Accipe tertiā ꝛclonē. vz. Benign⁹ ille deus qui nobis tāta donauit cūctos gēq̄ sint orantes: attēdit ⁊ exaudit. vbi tres inquiram⁹ xitates. ¶ Prima ē ista: qūo deus tm̄ iclinari p̄t: vt pccōres attēdat ⁊ auscultet. ¶ Scda xitas ē ista: postq̄s dei omnes pecōres sunt inimici. vñ ergo ē. q⁹ deus illos ēt exaudit. ¶ Tertia xitas ē ista: qūo ergo intelligit dictū Jo. ix. Scimus qm̄ de⁹ peccatores nō exaudit. ¶ Quantū ad primā dico aīa mea q⁹ amor dei ad nos nō est: sic amō nr̄i ad ꝓmū. Quis q̄so ille nr̄m tāto amore feruens: q⁹ ꝓ susceptis iniurijs puniendū se traderet: qđ tm̄ in nr̄e redēptionis mysterio pfectissime factū cernim⁹. Deus nāq̄ qui sine vllo pccō sine vlla iniustitie negtia ēnitatē possidebat pccā nr̄a i sanguine suū tristulit. Ecce feruens amor. Maluit. n. in seipsuz seuus putari q̄s in nos pat̄ clemens eē. Nō aurū ꝺdit: nō argentū apprehendit: nō pecuniā numerauit: ſz semetipsuz tradidit: sanguine suū fudit: ⁊ ꝓ nobis aīam suā posuit! Dico aīa q̄so est: ne tal̄ nr̄ ad prorimū amor. nō sane. Jgit̄ clemētissimus deus oēs tā clericos q̄s laicos: si recte orent: attendit. Audi beatū Hiero. de pe. di. i. Impor tuna in euangelio mulier: tandē meruit exaudiri: ⁊ clauso cū suis hostio: media licz nocte: ab amico panes amicus accepit. Deus q nulli inē se supari virib⁹ pōt: ꝓcib⁹ vincit̄ publicani. Niniue ciuitas: q̄ pccō perijt: fletibus stetit ꝛc. Ubi. glo. sic ait. Talis ꝓbat in ℞ capitulo: q⁹ instant̄ bona facienda sunt: ſz quis sit i mortali pccō: vt ꝓetret veniā sicut cananea: ⁊ amicus ab amico: ⁊ alijs exēplis ꝛc. ℞ glosa Audi textū ꝺ cōse. di. iiij. c. qūo. Ubi dr. Qūo exaudit deus homicidā deprecantē: l' super a quā baptismi: ⁊ sup oleū: l' sup eucharistiā: ⁊ super capita eor: quibus manus ꝓponit. Que tm̄ oīa valent: ⁊ fiunt ēt per homicidas: l' p eos q ēt ꝺcerunt fres. Cū nemo possit dare: qđ nō hz: qūo dat homicida spūm scm̄: ⁊ tm̄ intus ēt baptizat. Ecce solutio. Deus q̄ dat in baptizante spūm scm̄. Quapropt̄ sacramētū gre dat deus ēt p malos. ipam xo grāz: nō nisi p scipsuz vt p scōs suos ꝛc. ℞ ibi. quare ꝛc. Qūo āt vita bona necessaria sit sacerdotib⁹. vide ifra feria ē tia ꝑe dñice. quare ꝛc. ¶ Ad ſam xitatē satisfz ex dictis q⁹ ds peccatores exaudit ꝓ merito sue bonitatis. Nā quos nouit idignos bñficio ꝓ sua benignitate dignos reddit. Augu. sup Jo. Si pccōres iqt nō exaudit: frustra dixisset publican⁹: deus propitius esto mihi peccatori: ⁊ tm̄ exaudit⁹ ē. ℞ ille. quare ꝛc. ¶ Ad ē tiā dico q⁹ in peccatore duo ꝛsiderāda sunt. s. natura: ⁊ culpa. Naturā diligit: culpā odit deus. Si igit̄ peccator oret inquātū peccator. i. fz desideriū pcci: sic nō exaudit deus pccōres. Jo. ix. Scimus qm̄ pccōres deus nō exaudit. Si oret peccator: nō ſm ꝺsideriū pcci: ſz ea q̄ iusta ⁊ honesta sunt: exaudit deus: nō ex debito: ſz sua mīsericordia. Inde Crisō. sup Matℏ. ait. Oīs qui petit accipit: siue iustus siue peccator sit. Ista ē vna respōsio. Uel pōt dici q⁹ i oīoe tria sunt merita. ¶ Primū dr ipetratiuū. Scōm ꝓmiatiuū ¶ Et tertiū testificatiuuz. ¶ Primū ⁊ tertiū coe ē bonis ⁊ malis. ſz fz solū iustor ē. Impetrant. n. oēs quicūq̄ sint orantes: siue boni siue mali: vūmō in noie iesu petant ⁊ orent. vñ ⁊ iudeo signū crucis ꝓfuit vt Grego⁹. in dialogo ait. Silr ⁊ testificari ꝺ fide xp̄i possunt tā boni q̄s mali: ⁊ miracula facere. In noie meo ꝺmonia eiicient ꝛc. ait euā gelista Mar. c. vlti. Et de Dionysio pagano: postea ꝓauli carissimo discipulo legim⁹: āte ei⁹ ꝓuersionē ꝓaulo ꝓdicāte dixisse. Si būc cecū in fide quā ꝓdicas illuminaueris: credā: Et ꝓaulus ad illum. Tu ipse inquit si credis in christum: hoc facies: qđ ⁊ factum est: ⁊ ita ad christi fidez conuersus: quare ꝛc. Et sic pater ista conclusio.

De fructibus oīonis. Consideratio tertia.

Tertio loco. Oīonis ubērimā fructuositatē vidam⁹. vbi tres cōclusiones more solito subiūgam⁹. vz. Iste sequētes ꝛclones ꝓcise de dñica oīone sensuum hnt. qm̄ vt ait beat⁹ Tho. secūda scde. q. lxxxiij. Oratio dñica omnes alias antecellit. ¶ Sit igitur hec ꝓma concio. Nulla in toto oīum orōnum genē oīo dignior est: nobilior: atq̄ pstātior: oratōe scā dñica. ¶ Secūda ꝛclo est ista. Nulla dici: cogitari: aut inueniri pōt oīo que sic nobis deum gratuz: beniuolū faciat ⁊ attentūſ sic oratio sancta dñica. ¶ Tertia ꝛclo est ista. Nulla tam ingens grā orē ⁊ corde potest a deo impetrari: quin illaz ⁊ multo plura hec oīo sancta contineat.

Quanta sit oīonis dñice dignitas: ⁊ quare Jesus illā ꝓpozio orē fecerit. Cōclusio ꝓma.

Accipe primā ꝛclonē ꝛc. Ubi ad eius ꝺclarationē tres igram⁹ xitates vz. ¶ Prima est ista. Ūñ ℞ ē q⁹ oīo dñica oēs alias orones excellit. ¶ Scda est ista q̄re dñs Jesus sic eam breuē fecit. tertia est ista. q̄ est ist⁹ orōnis vtilitas: siue quā vtilitatē cōsequunt̄ q illam dicūt. ¶ Quantū ad ꝓmū dico q⁹ orō dñica oēs alias excellit: ꝓpter ℞ maxie qz dñs Jesus orē eā ꝓpō fecit. Fecit aūt eā dñs orē ꝓpzio triplici rōne. ℞ vt illi maiō reuerentia debeat̄. ſo vt maiori cū diligētia dicēt. tertio vt illi maior ꝛfidentia adhiberet. ¶ De ꝓ. Si nanq̄ vestimentū xp̄i: qđ corp⁹ exteriꝰ tetigit: qđ alī mortuuz fuit tāta fuit reuerētia dignū: vt etiā mūier fluxū patiēs sanguis: illō tangē nō auderet: ſz tm̄ in fimbriā ei⁹ se sanādā sperat vicēs. Si tetigero fimbriā vestimēti ei⁹ tm̄: salua ero. Matℏ. viij. Quāto magis ℞ scā oīo: q̄ ab ei⁹ bñdicta aīa q̄ viuit in eternū exiuit: digna erit reuerētia maioꝛ. Audi ꝓaul. ad Heb. ix. Uiuus est ſmo dei ⁊ efficax. ¶ De ſo. Audi Crisō. sup Matℏ. O iqt q̄s fidelis ⁊ btā hec oīo est: cui⁹ ordinē doctō vite ⁊ magr celestis īstituit. Ergo maxia cū diligētia dicēda est: ne dicēti eā negligenē dicat̄ illō. ꝓbis hic labijs me honorat. cor aūt eor longe est a me. ¶ De tertio. Cū. n. ex pcto primor⁊ pentū sim⁹ in hac miserie vallē deiecti: vt ex oībus opibus ꝛtutibus ſz nr̄is: nō nisi ibecillitatē colligamus. ps. Inf. r⁹ ium in limo ꝓfundi. ⁊ non est subā q̄. s. mibiipsi auxiliari queā. Jō op⁹ est vt oculos mētis leuem⁹ ad celos: vñ ꝛeiat auxiliū nobis. Qđ ne gspiā ibecillitate ꝓpria pēsata: facē ptimescer et: imo cōfideter dñi auxilium q̄reret. Fecit bāc orōnem gl̄iosus xp̄s dicens sic orabitis. pat̄ nr̄ ꝛc. Inde h⁹ ꝛfidentie forma describit̄ Judic. iiij. c. vbi de scō moyse dicit: q⁹ ꝺ amalech sitis scis orōibus miro qđā mō ꝓualuit. Audi textū ibidē. Memores igr estote moysi fui dei: q amalech nō ferro pugnādo: ſz precibus scis deiecit. Inde glo. sup libro numeri ait. ꝓlus valet vn⁹ scūs orādo: q̄s innumeri peccatores ꝓeliādo. Si. n. oratio celum penetrat: quō in cris hostes nō vinceret. Et sic p̄z ꝓma xitas. ¶ Quātū ad ꝛa ꝛz dico aīa mea nō mirer⁊ cur dñs hāc dñicā orōez sic breuē fecit Solet. n. in multilogo nō deesse pcm̄. Et rhetores in narratōibus ⁊ petitōibus: ꝓlixitatez ſmonis fugiendā edocēt. qm̄ ſmo ꝓlix⁹ ꝓcul est a fauore. Inde Matℏ. vj. dns ait. Orātes nolite multū log. Audi q̄so Aug. ꝓaucis iqt xbis multiplices res cōprehendit: vt sic cito simplicitas fidei: sufficientiā sue salutis addisceret: ꝓrudētiaq̄ ingeniosor⁊ profūditate mysteriorū stupesceret. Et Ambro. sup hoc xbo pat̄ nr̄. Uide iqt q̄s brevis oīo: ⁊ oīum pleꝛtutū ꝓtinus ſmo cōcte est gre. Obō facie tua nō audebas ad celū attollē: oculos tuos ad terrā ꝺrigebas: ⁊ mox accepisti grāz xp̄i. ꝺla peccata tibi dimissa sunt. Ex malo suo bonus factꝰ es filius. Jō ꝓzesume: nō de operatōe tua: sed de gra dei. Hra. n. dei saluati estis ait apl's. Non ergo hec arrogātia est. sed fides ꝓdicare qđ acceperis nō est supbia: sed scā deuotio. Ergo ar tolle oculos ad prēm q te p lauacrū genuit. ad patrē qui te p filiū redemit. ⁊ dic. pat̄ nr̄ bona presūptio. sed moderata. prēm dicis q̄si filius sed noli tibi aliqd spāliꝰ vendicare. Solius xp̄i pat̄ est specialis. Nobis oībus cōis est pat̄ qz illum solū genuit: nos xo creauit. hec ille. q̄re ꝛc. ¶ Ex qbus pñt tres formari rōnes q̄re dñs orōem breuē fecit. ꝓma vt a simplicib⁹ facilius discereī. ſcda vt prudētes in paucis verbis tantā excellētiā mirarent̄. Et tertia vt peccatum in multilogo vitaret̄. q̄re p̄z ꝛa veritas

Ad tertiā dico q⁹ etsi de hoc satis in tertia sequēti concione dicat̄. tam̄ vnus inter ceteros speciosissim⁹ fructus est animi dulcoratio. Audi queso Bernardū. Orando inquit bibit̄ vinum spūale letificans cor homis. vinū spiritus qđ inebriat: ⁊ carnaliū voluptatū infundit obliuionē: humectās interiora arentis cōsciētie escas bonorū actuū digerit: ⁊ ꝺducit per quedam aīe membra: fidē roborans: spem cōfortans: vegetans: ordinans q̄z charitatē ⁊ impingues mores. hec ille. quare ꝛc.

Quomō beniuolētia captatur ab omnipotenti deo in oratione dñica conclusio ſcda.

Accipe ſcdam vz. Nulla dici: cogitari: aut inueniri pōt orō: que sic nobis deū gratū: beniuolū: ⁊ attētū faciat: sicut hec orō sancta dñica. Ubi tres ingramus⁊ veritates vz. ¶ Prima xitas est hec. que beniuolentia est illa que captat̄ a deo in oīone dñica. Secūda qualis est ista beniuolētia q̄ captatur a deo in orōne dñica. ¶ Tertia ſi est necessariū vt ista beniuolētia capteī a deo in orōne dñica. ¶ Quantū ad primaz dico q⁹ Tullius in sua rhetorica noua talē regulaz ponit. Qꝰ si quicq̄s ab aliq̄ cupim⁹ obtinē illū ꝓ nobis gratum ⁊ beniuolū faciam⁹. Et modū ostendit dicens. A nostra psona inqt beniuolētiā ꝺmus i. in vnū fiemus: si nostr̄ officiū. i. qđ fecerim⁹ sine arrogātia. i. sine supbia laudabimus: aut in rem publicā quales. i. vtiles fuerim⁹: aut in parētes: aut in amicos: aut in eos q audiūt̄ aliqd referamus. dū hec oīa ad eā ipsaz rē ꝺ quā agit̄ sint accōmodata. i. ad ꝓpositū nostr⁊ ꝛmo de adaptata. Jtē si nostra icōmoda referam⁹ inopiā: solitudinē: calamitatē. Et si orabim⁹ ut nobis sit auxilio: ⁊ sit̄ ostendemus nos in alijs spē noluisse ponere ꝛc. Exēpla tuipse pone: si artē hanc nosti. ¶ Dis igit̄ xbis luculētissime oñdit: ab auditore captāde beniuolētie mod⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

Qñ captabim⁹: aut quãta in illũ vel amicos fecerim⁹ oñdentes: aut quãta ille in nos gessit quo fit vt in ipso oẽm spẽ nr̃am locauerimus. Quãobrẽ aĩa mea cũ nos ipsi deo gcẽ profi cui nõ fecerim⁹. qñ vt Apostolus ait: Cũ hec feceritis: dicite fui iutiles sum:us. Ab ipso ne quaq̃ beniuolentiã captare possum⁹: q̃les in eũ fuerim⁹ recolentes. Oportet ergo vt nõ i alio q̃ ipso spẽ voluisse ponere oñdam⁹. Qua re p3 q̃ sit beniuolẽtia a deo in oẽone dñica ca ptanda. Et sic p3 ꝓia ẏitas. ¶ Quãtũ ad fam q̃ triplex beniuolẽtia ⁊tãda a deo ẽ in ipsa oẽone dñica: q̃ in ẏbis vnicis oñdit cũ dr̃. ꝓr̃ nr̃ qui es in celis. ¶ ꝓia beniuolẽtia dr̃ beni gne creatiõis. ¶ Scda dr̃ amoꝛose redẽptõis. ¶ Tertia dr̃ iocũde btificationis. ¶ ꝓia ibi. ꝓr̃. ¶ Scda ibi. nr̃i. ¶ Tertia ibi. q̃ es in celis. ¶ ꝓio igit̃ a deo beniuolentiã captam⁹: cũ illi bñficiũ creationis referim⁹: dicẽtes pr̃: q̃si dicere velimus. O eẽne deus in nullo ꝑter te spẽ nr̃am ponere volum⁹: q⁊ tu es oiuꝫ nr̃s pr̃ p creationẽ. Fecisti.n.nos: ⁊ inquietũ est coꝛ nr̃m: donec quiescat i te. deutro. xxxij. Nũqd ipe nõ est pr̃ tuus q̃ possedit: fecit: ⁊ creauit te. Et Damascenus ꝓcipali⁹ ingt. deus nr̃ ẽ pr̃: q̃ de nõ entibus nos ad esse ꝓduxit. Et. xij. q. ij. qui abstulerit. dr̃: pr̃ nr̃ sine dubio deus est: q nos creauit. mat̃ nr̃a est eccl̃ia: q̃ nos baptiꝫ mo regenerauit. Et vide rẽ memoria dignã: qm̃ vt Augu. in ꝑmone oñi ait. Nũq̃ in vete ri legit̃ testamẽto: deũ se patrẽ: ꝫ oñm tm̃ ora ri voluisse. dñs.n.⁊ nõ pr̃ israelitico pplo insi nuatus ẽ. Exo. xxvj. B̃ sunt ꝑcepta atq̃ iudi cia ⁊ leges q̃s ẽdit dñs int̃ se ⁊ filios israel ⁊c̃. Et alibi. obſuate ꝑcepta mea: ego dñs. ⁊ sa ctis in cerimonijs meis ego dñs ⁊c̃. Sed o ĩcre dule xp̃iane deũ patrẽ appellas dicẽdo. ꝓat̃ nr̃ qui es in cel̃. Quat̃ nãq̃ est iste pat̃. Audi aĩa quesoꝛ ꝑꝫ. Jo. x vij. pat̃ sce ꝓua eos in noĩe tuo: q̃s dedisti mihi: vt sint vnum sicut ⁊ nos. Uide aĩa q̃nta hui⁹ sit diligẽtia pr̃is. Math. vj. Respicite volatilia celi: qm̃ nõ seꝛũt neq̃ metũt: neq̃ ogregãt in boꝛrea: ⁊ pat̃ vester ce lestis pascit illa. nõne vos magis plures estis illis ⁊c̃. ¶ Scda beniuolẽtia dr̃ amoꝛose redẽ ptionis: ⁊ hoc cũ dr̃ nr̃: q̃si dicere intendam⁹. O pat̃ eẽne ẽus: q oĩa tuo ẏbo creasti: memo rare q⁹ nr̃ p filij tui gtiosam icarnationẽ ⁊ pas sionẽ effectus es. Jo. iij. Sic deus dilexit mũ dũ: vt vnigenitũ suũ daret. Audi aureliũ Au gu. Nũq̃ ingt in veti testõ ꝑceptũ inuenit q⁹ oroni ꝑmitteret pr̃ nr̃. Quia p spiritũ adoptõ nis xp̃o mediante suscepim⁹. vt sic deus pater nr̃ est creatiõe: sic sit pat̃ nr̃ singulari dilectõe ⁊ ꝛsolatione. Criso. Patrẽ ingt se magis volu it vici q̃s dñm: vt fiduciã daret ipetrãdi: q⁊ ser ui nõ semp ipetrant. Et Ber. Oro ingt q̃ pat̃ no dulcescit noĩe: oiuꝫ petitionũ meaꝛ ipetrã daꝛ fiduciã mihi ꝑstat. b̃ ille. Sed q̃re q̃so nõ dicimus pat̃ me⁹: ꝫ pat̃ nr̃. Audi glosaꝫ qd di cat. Nemo ingt dicat meus: qa soli xp̃o cõpe tit: q filius est p naturã. Inde nõ imerito tp̃re passionis dixit. pr̃ mi si possibile est trãsfer cali cẽ bũc a me. Ambro. ō sacramẽtis. c. vj. Patrẽ ingt dicis qa filius. Sed noli tibi aliqd spãliť vẽdicare. Solius.n. est xp̃i spãliť pr̃. nobis oĩ bus in cõi pat̃: ga illũ solũ genuit. nos ẏo crea uit atq̃ redemit supple ⁊c̃. ¶ Tertia beniuo lentia dicit̃ iocũde btificatio ſ. ibi qui es in ce lis. acſi dicere intendam⁹. O eẽne pat̃ nr̃: im mẽseq̃ deus in nullo alio q̃s in te spẽ nr̃aꝫ põe re itendimus: qm̃ nõ dubitam⁹ te illũ ipsuꝫ eẽ q in cel̃ nos es gl̃ificaturus. vbi nobis tue es sentie gl̃ose clarã visionẽ firmã tentionẽ: ⁊ p fectã dilectionẽ ꝑparasti. ꝑs. Bũ qui bitant i domo tua: in scl̃a scl̃oꝛ laudabunt te. Et Anſelmus in ꝓslodion. O inquit q̃ b̃ bono frue tur: quid illi erit: ⁊ qd illi nõ erit. certe qcqd uo let erit: ⁊ qcqd nolet ñ erit. Alia igit̃ si deũ gl̃i oſũ tibi beniuolũ facere cupis: vt bẽas q̃ dõ itẽ dis: sic l̃ simili mõ dicas. pat̃ eẽne deus: q nos i gignẽdo creasti. ps. genuit nos ẏbo ẏitatis. Qui nos nutriendo ꝛseruas. ꝑs. Jacta cogita tũ tuũ in dño: ⁊ ipse te enutriet. Qui nos do cendo instruis. ꝑs. Lucerna pedib⁹ meis ẏbũ tuũ ⁊ lumẽ pedib⁹ meis. Qui nos ꝓtegendo defendis. ꝑs. Oculi dñi sup iustos: ⁊ aures e⁹ in preces coꝛ. Qui nos puniẽdo coꝛrigis. ꝑs. Uisitabo in ẏga iniquitates eoꝛ: ⁊ i ẏberib⁹ pcã coꝛ. O pat̃ eẽne deus qui es nr̃ filiũ suũ dando. ꝓia ꝓetri. i. q ꝓpio filio nõ pepcit: ꝫ ꝓ oĩbus nobis tradidit illũ. qui es nr̃ nos laua do. Apoc̃. i. Lauit nos a peccatis nr̃is i sangui ne suo: q es nr̃ redimẽdo. ad col̃. i. q eripuit nos de potestate tenebraꝫ: ⁊ trãstulit in regnũ filij adoptionis sue. O eẽne pat̃ qui es in cel̃ sine tp̃re. ꝑs. Tu ãt idẽ ipse es: ⁊ ãni tui nõ deficiẽt Qui es in cel̃ sine mutabilitate. Boe⁹. de cõ sola: O qui ꝑpetua mundũ rõne gubernas. Terraꝫ celiq̃ sato:: qui tẽpus ab euo. Jre iu bes: stabiliſq̃ manens: das cũcta moueri ⁊c̃. Qui es in cel̃ cũ oi simplicitate. Aug. li. ō trinitate. Intelligam⁹ deũ quantũ possumus si ne q̃litate bonũ: sine quãtitate magnũ: sine in digentia creatorẽ: sine situ pñtẽ: sine bitu oĩa otinentẽ: sine loco vbiq̃ totũ: sine tp̃re sempi ternũ. Audi me famulũ tuũ: quia nõ ẽ ofusio ofidẽtib⁹ i te dñe. quare ⁊c̃. Et sic p3 ꝛcio ꝓa. ¶ Oꝛ septẽ sunt oroni dñice petitiones: ⁊ q̃ in ipsis bona otineant: ⁊ q̃ mala p ipsaſ ab aĩa ⁊ coꝛpoꝛe expellãt: ⁊ quot sint dona spũs: ⁊ q⁊ btitudines: quotq̃ virtutes. Cõclusio tertia. Accipe tertiã ꝛclonẽ. vꝫ. Nulla tã in gens gra coꝛde ⁊ oꝛe a deo impetrari põt: quin illaꝫ ⁊ multo plura b̃ oro scã otineat. Miro enim mõ aĩa mea magister nr̃

Christus hanc oꝛõez oꝛdinauit. nihil.n. est a ꝺo petẽti dare possibile q̃ in hac oꝛõe ñ otineať. siue illud sit ꝓo malis ãmonẽdis: siue ꝓo bonis ꝛseruãdis. Jsi. ō sil. bo. Fidei ingt simbolũ ⁊ dñica oꝛõ ꝓo tota le ge puulis eccl̃ie ad celoꝛ regna sufficit cape scenda. oĩs. n. altitudo scripturaꝫ in eadẽ oꝛõe dñica ⁊ simboli breuitate ꝛcludit. Et hoc idez dicit bũs Tho. ſa se. q. lxxxiij. ar. ix. Inť oẽs ingt oꝛões oro dñica pfectissima est. ¶ Ut ma gis pñs ꝛclo lucideť tres ingramus veritates. ¶ ꝓia est ista: quot sunt petitões isti⁹ sacra tissime dñice oꝛonis. ¶ Scda quot bõa otinet ista dñica oro sanctissima. ¶ Tertia q̃t mala tollit hec bñdicta oro. ¶ Quãtuz ad primũ di co q⁹ cõiter septẽ assignant dñice oꝛonis peti tiones: vꝫ. ¶ ꝓia dicit̃ sanctificet̃ nom̃. t. ¶ Scda dicit̃ saluatõis. ibi. ad ueniat regnũ tuũ. ¶ Tertia dicit̃ ꝛcordatõis. ibi. fiat volũ. t. ſi. in ce. ⁊c̃. ¶ Quarta dr̃ refec tõis. ibi. panẽ nr̃m q̃. da no. bo. ¶ Quinta dr̃ largitiõis. ibi. dimitte no. de. no. ⁊c̃. ¶ Sexta dicit̃ auxiliatõis. ibi. et ne nos idu. in tẽ. ¶ Se ptima dicit̃ liberatiõis. ibi. ſ̃ libe. nos a malo. ¶ Ubi aĩa nõ q⁹ sufficiẽtia haꝛ petitionuz sic bñ põt. Qñ oĩs ad deũ prem dirigẽda petitio aut est respectu vite pñtis: aut vite future. si r̃ spectu future: aut tm̃ petitio ꝑtim solũ respic̃: aut coꝛp⁹ solũ: aut vtrũq̃. si respicit spñ soluz: sic ẽ petitio ꝓma. ſ. sanctificet̃ nom̃ tuũ: q̃ nihil aliud dicẽ est q̃ sanctificet̃ spũs nr̃ in nobis tuo si respicit solũ coꝛp⁹: ⁊ sic est ſa petitio. ſ. aduẽi at regnũ tuũ. i. adueniat coꝛpoꝛ resurrectio in q̃ maxime xp̃i regnũ gl̃ose appebit. Si respic̃ vtrunq̃: sic est petitio tertia. ſ. fiat volũtas tua sic in celo ⁊ in tra. p celũ. n. spũs: p terrã ẏo cõ pus intelligit̃. vt inferi⁹ oñdet̃. Et sic bñt tres petitões. Si ẏo petitio sit respectu vite pñtis: aut b̃ est respectu necessitatũ coꝛpis: aut spũs. si coꝛpoꝛis: ⁊ tũc est q̃rta petitio. ſ. panẽ nostrũ q̃tidianũ da no. bo. panis. n. hic accipit̃ ꝓ o q̃ cunq̃ vite necio. Si respectu necessitatũ spũs tũc aut hoc erit respectu pñtiuz: aut ꝓteritoꝛ: aut futuroꝛ. Si respectu ꝓteritoꝛ: sic est rmiſ sio peccatoꝛ: ⁊ est gnta petitio. ſ. dimitte nobis debita nr̃a ⁊c̃. Si respectu futuroꝛ. sic pet⁹ a temptatõe non vinci: ⁊ sic est sexta petio. ſ. et ne nos iducas in tẽptatõez. Si respectu pñtiũ sic petim⁹ ab instãti malo liberari: ⁊ sic est septi ma petitio. ſ. ſ̃ libera nos a ma. q̃re ⁊c̃. ¶ Acci pe mõ aĩa mea ꝑmã petitoz q̃ est petitio ꝑ gra spũs ipetrãda. Et dicas. o eterne pr̃ creatiõe: noster redẽptõe: q es in celis glorificatõe. sanctificet̃ nom̃ tuũ. i. sanctificet̃ spũs nr̃ in nomie tuo. q⁊ tu potes facẽ mundũ ō ũmũdo ꝛceptuz semie. Job. xiij. q⁊ tu es q aĩam scificas. Dieť. xiiij. Tu aũt i nobis es dñe: ⁊ nom̃ sanctũ tuũ inuocatũ est sup nos: ne ꝛrelinq̃s nos dñe de⁹

nr̃. q⁊ tu es q trahis oẽs ad te Jo. vj. Nẽo veĩt ad me nisi pr̃ me⁹ ťrcit eũ. ⁊ ad Ro. ix. Nõ vo lẽt: nz currẽt: ſ̃ ꝺi miſẽt]. ⁊ sic p3 ꝓma petitõ. ¶ Accipe scdam. ſ. Aduenĩat regnũ tuuz. i. ad ueniat coꝛpoꝛ resurrectio. in q̃ xp̃i regnũ glo riosissime appebit. q̃m̃ sic̃ stella a stella differt in claritate. i. Coꝛ. xv. sic coꝛpa gloriosa. Aduc niat igit̃ eterne pr̃ regnũ tuũ. q⁊ sume es a me dilect⁹. Cãticoꝛ. v. Ueniat dilect⁹ me⁹ in oꝛtũ suũ ⁊ fluant aromata illi⁹. veniat dilect⁹ meus i oꝛtũ suũ vt comedat fruct⁹ pomoꝛ suoꝛ. Ad ueniat regnũ tuũ. q⁊ nõ video in hoc mũdi re gno nisi miserias ⁊ vanitates. ad Col. i. Deus eripuit nos ꝓo eripiet de potestate tenebraꝫ ⁊ trãstulit ꝓo trãsferet nos in regnuz filij dile ctionis sue: in q̃ hẽmus ꝓo bẽbimus redẽptio nem ⁊ remissionẽ peccatorũ. ¶ Aduenĩat re gnum tuũ: vt tecũ semp regnem⁹. Apoc̃. xix. Regnauit dñs deus nr̃ omps gaudeam⁹: ⁊ ex ultemus: ⁊ dem⁹ gl̃iam ei: q⁊ venerũt nuptie agni: ⁊ vxoꝛ ei⁹ ꝓpauit se. ⁊ datũ est illi: vt co opiat se bissino splẽdente ⁊ cãdido ⁊c̃. ¶ Acci pe tertiã petitionẽ. ſ. Fiat volũtas tua sicut in celo ⁊ in terra. p terrã coꝛpus nostrũ: p celum aĩam nostraz intellige. Et est sensus ꝓcoꝛ vt coꝛpus nr̃m. i. oẽs vires coꝛporis: ⁊ aĩa nr̃a. i. o mnes vires aĩe conformẽt cũ tua sancta vo luntate. Fiat igit̃ volũtas tua sicut in celo. i. spũs meus cũ tua volũtate semp ꝛcordet̃. ꝑs. Fiat coꝛ meũ ũmaculatũ in iustificatõib⁹ tuis vt nõ ɔfundar: fiat volũtas tua sicut in terra. i. coꝛpus nostruz cũ tua volantate ɔformatũ. Math̃. xij. Quicũq̃ fecerit voluntatẽ patris mei q in celis̃ est: ipse me⁹ frat̃: soꝛoꝛ: ⁊ mat̃ est. Ad Eph̃. vj. Sitis serui xp̃i faciẽtes volũtatẽ ei⁹ ex aĩo. qm̃ vt dicit̃ Jo. ix. Si q̃s dei cultõ ẽ ⁊ voluntatẽ ei⁹ facit hũc exaudit. ¶ Ne mire ris q⁹ celũ aĩam dixi. qm̃ sicut empireũ celum est sua ẽtitate capacissimũ: sic aĩa rõnalis suo desiderio ĩmensiſſma. Augu. ꝑ confe. Fecisti nos dñe ad te: ⁊ inquietũ est coꝛ nr̃m donec q scat in te. Et sicut celũ empireũ est locus dei. Jsa. lxvj. Celũ sedes mea: ⁊ terra scabellũ pe dum meoꝛ. sic aĩa rõnalis dei sedes est p gr̃az Sap̃. ij. Sapiẽtia in aĩas sanctas se trãsfert: ⁊ amicos dei ⁊ ꝓphas ɔstituit Jo. xiiij. Si quis diligit me sermonẽ meũ seruabit: ⁊ pr̃ me⁹ dili get eũ: ⁊ ad eũ veniem⁹: ⁊ mansionẽ apud euz faciem⁹. ¶ Silr̃ nõ temẽ p terrã coꝛp⁹ bũanũ exposuim⁹: tum q⁊ ex ꝓncipio ei⁹ est: ⁊ in ipam reuerteť. Heñ. ¶ Cinis es ⁊ ĩ cinerẽ reuerter] tum q⁊ frenis cibis aliť. Heñ. ij. Ecce dedi vo bis oẽm fractũ ẽre in cibũ ⁊c̃. Tũ q⁊ trã a tero teris triui tritũ dr̃ ⁊ coꝛp⁹ bũanũ dz terẽ terrã i. terrẽos affect⁹. Ouidi⁹ metha. in p̃ lib. ꝓo naq̃ cũ spectẽt aĩalia ceĩa trã. Os̃ homini sub lime dedit: celumque videre. Jussit ⁊ erectos ad sidera tollẽ vult⁹. ꝑs. Oia subiecisti sub pe

Universidad de Deusto
Biblioteca

dib⁹ ei⁹ oues ⁊ boues ⁊c. ¶ Accipe quartam petitionē.ſ.panē nr̄m quoti. da no.ho. In qua vite p̄tis nccia postulamus. ℞panez igit nr̄m da nobis hodie o deus misericordiſſime:quia oia te expectant: vt des illis cibū in t̄p̄re. p̄s. Pante te ill' colligent: apiente te ät manū tuā oia ꝑplebū bonitate. ℞panē nr̄m ⁊c. da nobis bone p̄r:q⁹ oibus indigem⁹. Job.ij. nudus egressus sum de vt̄o mr̄is mee: ⁊ nudus reuertar illuc. ℞panē nr̄m ⁊c. q⁹ diuersis telis circū damur. ad Eph̄. vj. N⁹ est nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē.ſ.tm̄.ꝫ aduersus p̄n cipes ⁊ ptātes tenebraz⁹ ō spiritalia nequitie in celestib⁹:pp qō accipite armaturaz⁹ dei ⁊c. ℞panē nr̄z ⁊c. vt te glificem⁹. Dañ.iij. Fac no biscū iux̄ mansuetudinē tuā: ⁊ ꝫ multitudiez miſicordie tue:⁊ erue nos in mirabilib⁹ tuis: ⁊ da gl'iaz nomini tuo dñe.i. da gr̄am vt gl'ificemus nomē tuū. p̄s. Da nobis dñe auxiliū ō tribulatione:q⁹ vana salus hoīs ⁊c. ¶ Accipe quintā petitionē.ſ.dimitte nobis ⁊c. Dimitte igit nobis debita nr̄a: q⁹ multū tibi peccauiz⁹ p̄s. Iniquitates mee supgresse sunt caput meum: ⁊ sicut onus graue grauate sunt sup me. Dimitte nobis debita nr̄a:q⁹ tibi satisfacere ñ valemus.p̄s. Lito anticipent nos miſicordie tue: q⁹ pauper facti sum⁹ nimis. Dimitte nobis ⁊c. q⁹ tuis solis in manib⁹ posita sunt t̄p̄ra nr̄a.p̄s. In manibus tuis opa mea. Jō delicta iuuentutis mee ⁊ ignorātias meas ne memineris. Dimitte nobis:q⁹ quotidie multiplicant⁹ ō licta nr̄a. Eccl'.xxiij. Dñe p̄r ⁊ dñatō vite mee ne derelinq̄s me:ne accrescāt ignorātie mee: ⁊ multiplicent⁹ pcā mea:⁊ delicta mea abundent. Dimitte nobis ⁊c. q⁹ tu sepius ꝺ ꝑmisisti Piere.xxxiij. Emūdabo eos ab oī iniquitate sua in q̄ peccauerint mihi: ⁊ ꝑpitius ero cūctis inigratib⁹ eoz in gbus deliquerunt mihi. Et Ezech̄.xxxvij.c. Emūdabo eos ⁊ erunt mihi in pplm:⁊ ego ero eis in deū.p̄s. Si inigrates obſuaueris dñe:dñe quis sustinebit ⁊c. Accipe sextā petitionē.ſ.⁊ ne nos inducas in tēptationē.i.ne ꝑmittas nos vinci a tēptatione: quia inimici nr̄i semp nos infestant. ꝓria ⁊ Petri. p̄. Diabolus circuit q̄rens quem deuozet. Et ne nos inducas in tentationē: q⁹ tu solus oīa potes. Pest.xiij.nō est q tue possit resistere voluntati:si decreueris saluare nos.p̄s. Deus dñaē in ☧ture sua in eternū.⁊ p̄mi pali. xxviij. Tu dñe dñaris oīuz. In manu tua ☧tus:magnitudo:⁊ ip̄eriū oīuz. Et ne nos ⁊c. q⁹ ex nobis r̄sistere nō valemus.p̄mi Machabe.iij.qūo poterim⁹ sustinere añ faciē illoz:nisi tu adiuues nos ⁊c. ¶ Accipe vltimā petitionē.ſ. Sz libera nos a malo instāti.ſ.cozpali:t̄p̄rali:⁊ spūali: vt tibi fidelit̄ seruiamus.p̄s. Da mihi intellectū ⁊ scrutabor legē tuā:⁊ custodiā illā in toto coꝛde meo. Libera nos a malo:q⁹ liberaē nos ꝑ

misisti.p̄s. Intellectū tibi dabo:⁊ instruā te in via hac q̄ gradieris:firmabo sup te oculos meos. Jte libera nos a malo: vt tecū regnaē possimus. Jaco.p̄. Btūs vir q̄ suffert tentationē: qm̄ cū ꝓbat⁹ fuerit:accipiet coronā vite: quā repromisit deus diligentib⁹ se ⁊c. Et sic p̄z prima dubitatio. ¶ Quantū ad ꝫ dubiū.ſ.quot bona ☧inet h̄ oro scā dñica: breuit̄ dico q⁹ aurelius Aug⁹ in ſmone de gnq̄ septenis quez habui Taruisij p̄ manib⁹:ponit i hac oīone septē spiritus sci dona:septē bt̄itudines: ⁊ septē ☧tutes:adeoq̄ bñ cōposite illa cōexuit: vt nl' li ibi melius videri. ꝓpterea tria hic aia breuiter nō. ¶ Primo. n. scias aia cara q⁹ septem sunt spūs sci dona. vz. donū timoris:donū pietatis:donū scie: donū fortitudis:donū ☥silij: donū intellect⁹:⁊ donū sapie. de q̄bus Isa.xj. ait. Requiescet sup eū spūs dñi:spūs sapie ⁊ intellectus:spūs ☥silij ⁊ fortitudis:spūs scie ⁊ pietatis:⁊ repleuit eū dns spū timoris ¶ Scdo a nima nō q⁹ septē sunt bt̄itudines. vz. regnū celoz:possessio t̄re viuentiū:☥solatio: iustitie sanctas:miſicordia: visio dei:⁊ filatio dei. Mathei. v. Bti paupes spū.i. voluntarie:qm̄ ipsorū est regnū celoz. bti mites: qm̄ ipsi possidebunt terrā. bti qui lugēt.i.penitentiā faciunt: qm̄ ipsi ☥solabunt. bti q esuriunt ⁊ sitiūt iustitiā.i. mīstrant ⁊ cupiūt:qm̄ ipsi saturabunt. bti miſicordes:qm̄ ipsi miſicordiā ☥sequent. beati mundo coꝛde:qm̄ ipsi deū videbūt. bti pacifici:qm̄ ipsi deū videbūt. bti qui ꝑsecutiō⁹ patiunt ꝓp iustitiā:qm̄ ipsi filij dei vocabūt:gaudete ⁊ exultate qm̄ merces vr̄a ē in celis. q̄re ⁊c. ¶ Tertio nō q⁹ septē sunt ☧tutes. vz. paupt̄as spūs.i.humilitas:mānsuetudo siue benignitas:cōpunctio siue dolor:⁊ esuries iustitie siue desideriū bonū:miſicordia:coꝛdis mūdicia: ⁊ pax ſcā siue animoꝛ vnitas ¶ Quo ät ☧tutes differant a bt̄itudinib⁹:⁊ a septē donis ad p̄s relinquam⁹. Sed q̄liter ista in oīone dñica includant⁹: videbit̄ in dubitatōe sequēti. Ex tū ad tertiā dubitatōz. vz. quot mala tollit h̄ oro scā. Dico ſm Aug. vbi.s. q⁹ sicut septē sunt p̄n cipales h⁹ bñdicte oīonis petitiones: sic p septē dona scī spūs:septē moꝛtalia pcā pellunt⁹ Et ad h̄ oñendū.p̄ videam⁹ q⁹ malū in aiaz ipsam pcā moꝛtalia inducāt. Et dicit beatus Aug⁹ vbi.s. q⁹ tria pcā moꝛtalia.ſ.ſuꝑbia: inuidia:⁊ ira:boiez spoliāt. quartū.ſ.accidia. hominē spoliatū flagellat. quintū.ſ.auaritia:hominē flagellatū eicit.sextū.ſ.gula:hoīem eiectū oī ☥solatione p̄uat. septimū.ſ.luxuria:aiaz seductā seruā facit. Hec oīa sigillatim videamus.p̄ ſuꝑbia spoliat aiam:⁊ ei aufert deū. Fo inuidia aufert hoī ꝓmū. tertio ira aufert homini scipsum. Dico q⁹ ſuꝑbia aiaz spoliādo aufert ab ipsa deū. Est.n. ſuꝑbia ꝓprie excellentie amoꝛ:q̄ mēs bonū q̄ singul' diligit.i. sine

·2·

·tf·

eo a quo bonuz accepit. Jnde Aug⁹. vt s. O ſuꝑbia ingt q̄d agis. cur suades riuulo vt se a fonte diuidat. cur suades radio: vt se a sole auertat. Quid aliū suades q̄rere: ⁊ inuentū singulariter amare. Sicut.n.oē bonū veraciter a deo est: ita nullū bonū extra deū vtiliē bēri p̄t. imo p hoc ipsum q̄ habeē amittit⁹ q in eo: ⁊ cū eo:a q̄ est nō amat.hec ille. Jnde Job.xv. ait. Cōtra oīpotentez armat⁹ est: currit aduersus deū exteto collo.ſ.non curās an de⁹ offendatur: dum tm̄ honoreē. Osee.xiij. Adimpleti sūt ⁊ saturati:eleuaueē coꝛ suū: ⁊ obliti sūt mei ⁊c. ¶ Scdo inuidia aufert homini ꝓmū.cū n.ſuꝑbia ꝓprie excellētie sit amoꝛ: vt dictū ē: necesse est vt bonū q̄ in alio ☥sperit:quāto mai⁹ fuerit:tanto amari⁹ in ei⁹ aio toꝛqueē. ex q̄ sequit⁹ q⁹ inuidia est pena ſuperbie ꝺputata. Audi Augu. in q̄dam ſmone. Jnuidia ingt est aliene felicitatis odiū:respectu inferioꝛ: ne sibi equaē respectu ſuperioꝛ:quia illis nō equaē. Caim inuidit Abel ꝑspitati. Rachel Lie fecūditati. Saul Dauid felicitati. ꝓ inuidiā ꝓcuratus est mūdi lapsus:⁊ moꝛs xp̄i.h̄ ille. Et idē libro ō doctrina xp̄iana. Auertat ingt de⁹ inuidie pestē ab animis oīum:nec dū xp̄ianoz. Jnuidia.n. viciū diabolicū est:q̄ solo diabol⁹ reus est.i. dānat⁹ est:⁊ inexpiabiliter.i.irreuocabil⁹ reus. nō.n. dicit diabolo vt dāneē adulteriū ☥misisti:furtum fecisti: villā alienā rapuisti:ꝫ bōi statim inuidisti.hec ille. ¶ Tertio ira aufert bōi ſeipsuz moꝛ.n. vt de ſuꝑbia inuidia nata est: irā de se parit.q⁹ miser aīus ꝓpterea iā sibiipsi de sua ꝑsecutōe irascit̄.q⁹ de bono alteri⁹ per charitatem non letat. vno q̄s ctiā mīmo deū:scōsq̄ ⁊ cuncta q̄ in eiusꝺ aīum venerint blasphemat: atq̄ per ipatiētie vitiū agitat̄ vt malū q̄ patitur se meruisse:vel bonū q̄ h⁹ p gr̄am accepisse nō cognoscat:q⁹ nihil intus h⁹ q̄ non sit adustū inuidia. Audi Greg.li.moꝛ. Quāta igt sit iracūdie pena pēsare possum⁹:p quā patientia perdit̄:vt q̄d:q̄ue oꝛdine sit agendū oīo nesciaē q⁹ nimiꝛ intelligētie lucē subtrahit:cum mentē ꝑmouendo ☥fundit. Jnde poeta. Jra ī pedit aīum ne possit cernē veꝛ. ⁊ sic hēs tripliciter aīam ſpoliatā. ¶ Quartū pcīm.ſ.accidia aīam ſpoliatā flagellat. Omissis.n.illis tribus ſ. deo:ſeipso:⁊ ꝓximo nihil supest. vñ infelix ☥ scientia gaudeat.⁊ iō p tristiciā i semetipa colliditur q̄ de alieno bono letari noluit: de suo malo iuste cruciet. Jnde Ber.in ſmone. Miroꝛ ingt q⁹ ad gustū dulcissimi cibi nauseas: si eī gustasti q̄ dulcis est dns. Aut certe mūduz gustasti:⁊ nescis q̄d sapiat xp̄s.iō nō appetis in expertū. aut si gustasti:⁊ dulce nō sapit: sanuz non hēs palatū. h⁹ ille. ¶ Quīto auaritia aiaz flagellatā eicit.nā dum aīa sic se ex accidia infelicem int⁹ cōspicit: velut imꝑfecta foꝛis ☥solationez ingrere studet.mō domos:mō agros mō pecuniā cumulāt:⁊ veluti bibens salsa:infelix aīa semp terrenoꝛ sitit: ⁊ ita dū foꝛis ☥solationē querit:int⁹ ampli⁹ toꝛqueaē. Audi Greg.moꝛ. Auaritia desideratis reb⁹ non extinguit sed augeē.nā moꝛe ignis cū ligna que ☥sumat excepit:excrescit. Et Jsi. de sup bo. Qui bōa mundi diligit: velit nolit:timoris ⁊ doloris pene succūbit.timoris:in acqsitione. doloris: i amissione. q̄re ⁊c. ¶ Sexto gula aīam eiectā seducit.nā dum gule pcīn aium in exteriōib⁹ bonis inbiantē ☥spicit:in p̄mis q̄si e vicino tēptans:nālem appetitū ad excessuz illicit:⁊ ita d⁹ eoꝛ venter est. Audi Piero. Qui nimiū cibis vtunt:q̄to ventrē pascunt:tanto amplius sensum mētis obtundūt. Nā greci dixerūt. ex crasso ventre:subtilē sensuz gigni nō posse ⁊c. ¶ Septimo luxuria aīam seductā seruā facit. Nā caro postq̄ per crapulā inflata est:ardoꝛē libidinis supueniente:emolit⁹ atq̄ resolut⁹ animus vincē non p̄t:⁊ sic seruit vilissime dñationi.⁊ nisi exoꝛta subueniat saluatoꝛis pietas iam nō erit: vñ captiuo seruiēti amissa restituatur libertas. Audi Piero. in ſmone q̄dam. Sē per saturati vicina lasciuia est. vicina.n.ſ. venter ⁊ genitalia.hec ille. Et idē in epla. O ignis infernalis luxuria:cui⁹ mā gula:cui⁹ flāma superbia:cui⁹ sintilla praua colloga:cui⁹ fum⁹ infamia:cui⁹ cinis inopia:cui⁹ finis gehēna. Hec ille. Ecce q̄ ex bis claret:q̄ imanissimis piculis mi seriima ⁊ infelix aīa hac in vita succūbat. quā obrē ille ℞paul' ad Ro. vij. clamabat. Quis me liberabit de coꝛpe moꝛtis h⁹. Et sic p̄z q⁹ i aīa ipsa pctā moꝛtalia causet. Dij.n.sunt fōtes abyssi:tenebroseꝛ:de gbus fluīa babylonis exeunt in oēm terrā deducta stillicidia iniquitatis diffundūt. Jsta sunt septē vitia vastatoꝛia: ⁊ vniuerse terre integritatē coꝛrūpentia:filiq̄ malоꝛ oīum germula ꝓducētia. vt ingt aur⁹. Aug⁹.in ſmōe de gnq̄ septenis. ¶ His sic nō tis videam⁹ quō p̄dictis septē petitōib⁹ dñice oīonis p septē spūs sci dona vitia h⁹ moꝛtifera expellant. ¶ Accipe igit ꝓmā petitionē.ſ. scificeē nom̄ tuū acsi dicē intēdam⁹. O eē pater nobis p gr̄az tuā timē ⁊ venerari nom̄ tuū q̄ten⁹ tibi p bullitatē subiecti sim⁹ q⁹ ſuꝑbiaz rebelles ⁊ ☥tumaces extitim⁹. Ad quā petitionē donū ꝓmā spūs sci nobis dns p̄stat.ſ. donū timoris vt ille ad coꝛ veniēs ꝓmā bt̄itudē.ſ.bullitatē in ipso creet. Que ſuꝑbie mēbraꝛ sanet:q̄tenus ad regnū celoꝛ q⁹ ꝓma est bt̄itudo. vt vñ diabol⁹ cecidit p ſuꝑbiā:hō p bullitatē possit peruenire. O q̄ p̄clara ⁊ scā h⁹ ꝓma victoria:q̄ capitale viciū ꝓmū extitit debellatū: vz ſuꝑbia. ¶ Accipe mō ſam petitōez.ſ. Aduēiat regnū tuū.i.te o eē p̄r boꝛtoꝛ:te depcoꝛ:vt oib⁹ salutē aiaꝛ dones:q̄ten⁹ tibi p bullitatē subiecti tecū in eternū viuē valeam⁹. Ad quā petitionē

Universidad de Deusto
Biblioteca

donū pietatis ad aīam celeriter mittit: vt illō ad coz veniens: bñignitatē seu mansuetudinē q̄ fa virtus ē: in illud accendat. q̄tenus ad eā ne brītudis possessionē: ad quā alios puenire cupit: qđ inuidia nō sinit: z ipsum puenire possit ꝛc. Accipe tertiā petitionē. s. fiat voluntas tua. i. te deꝓcoz o etne pr̄ da nobis gr̄az tā in nobis q̄s in alijs: quicqđ diuina voluntas ꝟz siue dignationis arbitriuz dispensat adiplere. Ad quā petitionē dns donū scie p̄stat: vt illō ad coz veniens crudiat illud: z salubrit cōpugnat: vt sciat hō malū qđ patit ex culpa sua ꝓuenire. si quid āt boni humilit ex dei mīsericordia ꝓcedere: ac pb̄ discat siue in bonis q̄ ñ bz siue in malis q̄ sustinet: ō creatoē nō irasci: vt cū cōpunctione cordis p oīa discat patientiaz br̄e: vt inde ꝟsolationis p̄miū ꝟsequat. vt q se hic sponte coꝝ deo ꝓ lamēta afflixit illic ycꝛ gaudiū z letitiā mereat. Accipe quartā petitionē. s. panē nr̄m quotidianū: da nobis hodie. i. te deꝓcoz etne pr̄ sollicita tua pietate: mihi languenti panē tuū admīstra. Dolet. n. aīa tristis quodāmō tabefacta bona interna ñ appetere: atq̄ oī vigoze mozt̄uo: nullo spūali refectionis desiderio hilarescere. Ad quā petitō nē: donū fortitudis dns celerit donat: vt illō ad coz veniens aīam fatiscentē erigat: ꝟstini vigozis ꝟtute recepta: a defectu sui tedij ad desideriū supni sapozis ꝟualescat. z ide fames iustitie oziat: vt dū hic ꝓ desideriū pietatis fō titer accendit: illic ꝓ p̄mio plenā iustitie saciet atē ꝟsequat. Accipe quintā petitiōz. s. z dimitte nobis debita nr̄a sicut z nos dimittim⁹ debitozib⁹ nr̄is. q̄si dicat o etne pr̄ te quotidie tm̄ offendim⁹: coꝛde: ozē: z ope: dimitte p̄caūr debita nr̄a: sicut z nos dimittim⁹ debitozibus nr̄is. Justū. n. quippe ē: vt in reddēdo alijs debito: anim⁹ anxius cē nō debeat: qui in exigēdo ꝓ se noluit esse auarus. Et iō q̄lit a nr̄o debito absolui debeam⁹: apposita est salutis cōditio: vt alijs dimittam⁹. Ad quā petitionē infundit dns donū ꝟsilij: vt illud ad coz veniens edoceat in b̄ic'o libent in nos peccātib⁹: misericordiā nō denegare. q̄tenus cū pccis nr̄is rōnē reddituri simus: mereamur misericordiā inuenire. Se ne pigeat q̄so: dic p̄coz cur hunc petitioni tm̄ ꝺditio apposita est. simpl'r. n. si ꝺsideras fieri nobis qđ volum⁹: in alijs petitionib⁹ oramus: in hac āt ꝺditionē apponim⁹. Breuit ad b̄ aīa mea dico q̄ si alijs in petitionib⁹ dns ꝓ ꝓmo oꝛauerim⁹: charitas ad b̄ ipsum mouet: nec gcq̄s calculi: vt ita loquar cuz ꝓmo facere obligamur. iz cū ab ipso ꝺtumelias patimur: aliqđ ꝓticulariter cū illo nobis agendū ē. q̄re baud iniustū ē: vt tua de libꝛo dei si deleri pcā poscis: ꝑus ꝓmi e tuo libello pcā cancelles. Audi barbatū Hiero. sup b̄ ꝟbo dimitte nobis. o formidolosa ingt sñia: si qua fratribus nō dimittim⁹: magna ꝓculdubio nobis a deo nō dimittunt. pua quidē in nos fcā vocat ꝓ respectū ad deū. si igit ingt ille volumus deū ꝓpitiū effici fratrib⁹ nr̄is: debita dimittamus. q̄re ꝛc. Lōtentoz inquies p̄ Ambrosi: sed dic queso: an in se peccanti nō dimittens: i hanc oꝛonē dicendo peccet: dū dicit dimitte nobis ꝛc. Et videt ꝑ q̄ sic. Nā cū dicit dimitte nobis sicut ꝛc. z nō facit qđ oꝛat: ō se deū ꝓ uocare videt: vt intuenti pz. Audi Aug. Si ñ dimittis ingt iniuriā q̄ tibi fcā est: nō oꝛonē ꝓ te facis: sed maledictiōz sup te inducis: cū dicis dimitte nobis debita nr̄a ꝛc. Dico aīa cara q̄ b⁹ mōi ꝟba dimitte nobis ꝛc. triplicit intelligi p̄t. s. ꝺcomitatiue: causatie: z satisfactiue. Si cōcomitatiue: tūc dico q̄ sic oꝛans peccat: nō q̄ dicere illa peccet: sed q̄ nō recedit a peccato a q̄ exire tenet ꝓ semp z ad semper: dū sufficienté ad exeundū ad actū liberū arbitriū noscat br̄e. Si causatiue: sic ēt peccat nō in eo qđ dicit: iz ex circūstantia quadā. naz cū talia dicit: occasio illi faciendi dat qđ negligit: qđ negligendo peccat. Si'r peccat q̄ indign⁹ oꝛantis officiū assumit: qđ facere nō deberet. Si tertio mō vt. s. satisfaciat oꝛonis ō bitū ad qđ teneť: sic ꝓculdubio nō peccat: sed poti⁹ mereť: merito tm̄ nō sufficienti ad vitā eť nā: iz sic mereť: vt bonū faciens in mortali. Et tunc ad argumētū in oppositū dico q̄ sic oꝛans petere nō intendit vt sibi plenius dimittat sic alijs ipse. iz solū ordinē oꝛandi dat: a q̄ quicq̄s subtrahere nō licet: insinuare intendit. Et tal maledictiōz sup se inducit: vt dicit Augu. nō q̄ oꝛat: iz q̄ negligit facere qđ deberet. vel indignus oꝛantis officiū assumit. Mereť tm̄ si o ratiōis debitū ꝓsoluere itendit: q̄re ꝛc. Quarta rñsio est. Dimitte nobis ꝛc. Sicut z nos dimittimus. i. dimitteze tenemur. Et vt mihi apparet ista est satis bona rñsio. Accipe sextā petitionē. s. z ne nos inducas in tentatiōez. i. o etne pr̄ ne inducas in tentatiōez. i. ne ꝑmittas nos vinci a tentatiōe. i. a peccato gule. qm̄ b⁹ illa tentatio ē: qua nos illecebꝛa carnis sue per nāle appetitū ad excessum trabere nitit̄: z latent voluptatē subjicit: dū manifeste nobis ō nc̄itate blandit̄. Jn banc igit̄ pr̄ etne tētatiōz oꝛo te nō imergi. Ad quā petitionē infundit ō us donū ītellectus: vt illud ad coz veniens interna ꝟbi dei refectiōe: exteriorē appetitū cohibeat: z mentē ꝑuali cibo roborata: nec coꝛporalis egestas frangere: nec carnis uoluptas ꝛupare valeat. ꝓpterea dns suo tentatori dū esurienti sibi fraudulentā de exterioꝛis panis refectione suggestionē faceret: rīdit nō in solo pane viuit bō: iz de oī qđ ꝓcedit de oꝛe dei vt aperte demōstraret q̄ cū mēs illo interius pane reficit: nō magnope curat: si foꝛis ad tp̄s famē carnis patiat. dat q̄ dns ō gulā ꝑum ītel

ligentie vt ille ad coz veniens emundet illud atq̄ purificet: z illū interiorē oculū cognitiōe ꝟbi dei q̄si collirio q̄dam sanās serenū z illuio sum efficiat: vt ad ipsam diuinitatis claritatez ꝺtemplandā ꝑspicacē efficiat. q̄ beati mundo coꝛde: qm̄ ipsi deū videbunt ꝛc. Accipe septimā petitionē. s. iz libera nos a malo. i. o etne pr̄ libera nos a malo fuitur] carnis: qm̄ ōdec⁹ nō paruū ācillā z seruā dne sue dnari. Ad quā petitionē infundit dns spm̄ sapie: vt ipse ad cō veniēs amissa captiuitate aīe: libertatē restituat: z iugū inique dānationis: qō suis viribꝰ fugere nō ualuit: ꝑ gr̄am adiuta euadat: z ꝑ dulcedinē intrinsecā satiata: in semetipsa pacificata: foꝛis nihil appetēs: tota p amoꝛē int⁹ gescat z tandē ad iternū gaudiū colligat. vbi ꝑsecte ad imaginē dei reformet. Qō nobis cōcedat b̄idictus Jesus q̄ nobis tāta donauit. q̄ cū pr̄e z ſpū scō regnat in secula glozioſus. amen.

Feria sexta cinerum de diuina gratia sermo in ordine tertius.

Dolem suum

Oziri facit super bonos z malos Math. v. c. Legalis nanq̄ deꝰ neminē violentat: neminē b̄ſa cere cogit: sed cupientib⁹ z petentib⁹ suā miseꝛicoꝛdiā nō occultat. z qō foꝛti⁹ est: z inimicis ꝓpiſ: ne tm̄ vt būana audacia boꝛtat: peccaſ ſinat: sue gr̄e lumē anponit: vt vita cognita ꝟtatis: bonū qđ peccando ꝑderunt: sectādo iuſtitiam ingrant: z ingsitū inueninant: z inuētū teneant: z tentū possideant. Doc lumē: hic ros est: q̄ sine aīa fructificare nō pōt. testāte ꝓ ꝺa Aīa mea sicut terra sine aq̄ tibi. Sed q̄s munificus z liberalis existat in illā gr̄am dādo deꝰ audi Jesus Math. v. Solē suum ꝛc. Jn q̄bus sacratissimis verbis tres de diuina gratia bo die faciamus considerationes. videlicet.

Diuine gratie p̄claram notificationem.

Diuine gratie opportunam requisitionem.

Diuine gratie ꝟberrimam fructificationem.

De triplici notificatōe gr̄e ꝟsideratio p̄ma.

Primo igr̄ diuine gr̄e p̄clarā notificationē videam⁹. Licet. n. aīa mea ea ipsa diuina gr̄a q̄rum ad ci⁹ effectiuū ꝓncipiū ineffabilis sit entitatis: qm̄ vt sic: idez est qđ ipse deus. tm̄ vt habit⁹ quidā in nobis noꝰ uiter infusus: cū sit qd creatū: vt sic posit aliq̄ tisper declarari. Ad cui⁹ declaratiōez tres ad pns accipe aīa ꝛcones. vz. Pria ꝛc'o ē ista. Diuina gr̄a q̄dam est mētis q̄litas: siue habitus quidā diuinit⁹ irrigat⁹: q̄ quisq̄s bñ z ñ male vti pōt. Scda ꝛc'o est ista. diuina gr̄a diuini vult⁹ quedā emanatio est: qua tm̄ suos singlari q̄dā amōe discernit. Tertia ꝛc'o ē ista diuina gr̄a excellētissimū signū: donūq̄s dei est q̄ filij dei a filijs diaboli poptime discernūtur.

Qz diuina gr̄a qdā habit⁹ est supnāt'r ifusus quo male vti non possumus: conclusio p̄ma.

Accipe primā ꝛc'onem ꝛc. Ad cui⁹ declaratiōez tres ingramus ꝟitates. vz. Prima vtrū diuina gr̄a sit qdā habit⁹. z hoc ponit p̄ma ps ꝛc'onis. Scda vtrū diuina gr̄a sit b̄itus infusus: aut exercitō būanoꝝ actuū adept⁹. z b̄ innuit ſa ps ꝛc'onis. Tertia vtꝝ qs gr̄a diuina male vti possit: z hoc oñdit tertia ps aīdicte ꝛc'onis. Qō tū ad primā ꝟi. dico q̄ gr̄a est duplex. s. creata et increata. Increata est ipse deꝰ. q̄ deꝰ charitas est. Creata aūt est qdā habit⁹ mētis. i. aīe create. Et hoc ꝓbat duplr: z ꝑ sic. oē qđ est in aīa aut est potētia: aut passio: aut habit⁹. Sz diuina gr̄a in aīa nō est potētia: neq̄ passio. q̄ est habitus. ꝑs oñtia ex sufficienti diuisione. maioꝛ est Arꝝ. ij. ethi. iz minoꝛ pōt sic declarari. Primo sic. gr̄a nō est potētia aīe. ꝓboꝛ q̄m scōm potentias nullus bon⁹ vel malus meritoꝛie iudicaſ sed ſm gr̄am sic. g̃ probat minoꝛ ex ſnia apli ꝑ ma ad Coꝛ. xiij. Si linguis hoīum loq̄r z angelorum: charitatē aūt. i. gr̄am nō hūero. nihil mihi ꝓdest. sunt. n. idē realr: formali tm̄ differētia distātes: vt scotiz̄tes volūt. Scdo sic. ꝓbaſ. gr̄a nō est passio aīe. g̃ est habit⁹. aliꝰ. ꝓbaſ. passicibus nec laus nec vituperiū asscribiť: gr̄e autē sic. probaſ. Aludi. ps. Beat⁹ quē elegisti z assūpsisti: habitabit in atrijs tuis. maioꝛ ē eiusdē Arꝝ. vt s. g̃ mō si gr̄a non est aīe potētia: nec passio sequit q̄ sit ipsi⁹ habit⁹. z sic ꝑs ꝑma ꝟitas. Et si q̄ris quō hunc habitum appellas pr̄. Dico aīa mea q̄ etsi multiplici possem illū vocabulo ō scribere: tm̄ habitū aīe viuificatiuū appellabil. i. aīam ipsam viuificantē. qm̄ oppositoꝝ opposite sunt opationes. gr̄a aūt z pctm̄ sunt opposita z oppositas b̄it opationes: pctm̄ aūt mōs aīe est. g̃ gr̄a erit illi⁹ vita. Inde aurelius ille Aug⁹. xiij. de trinitate ait. Moꝛs aīe est: cum eam deserit deus: sicut moꝛs coꝛporis est: cum id deserit aīa. Et ꝺfirmaſ dicto ꝓaul ad Coꝛ. xv. Gr̄a ingt dei sum: id qđ sum. sed ſm ꝑm. Esse z viuere in viuentib⁹ idem sunt. iō q̄ non viuunt non dicunť esse. Et sic patet dubiū.

Quantū ad scdam ꝟi. dico q̄ gr̄a est aīe habitus supnāliter dat⁹. Ad cui⁹ declaratōez est notandū ſm beatū Tho. scda. ſe. q. c. ix. Qz cū deus oīa diligat: necesse est vt creatur] ad sup nāle bonum ordinatis: magis ꝓuideat: q̄s ad bonum tm̄ nāle ordinatis. Sz creaturis ad bonum nāle tm̄ ordinatis: sic dicť prouidē: vt non tm̄ eas ad suos nāles motus: sicut primus motoꝛ eaꝝ moueat. iz etiā virtutes formasq̄ quasdā suaꝝ operationē: actiuū ꝓncipiū: prestat. ſm quas formas hmōi creature ad suaꝝ actionū motuz nāliter inclinent. vnde ignis ad ignendū: aqua ad frigidandū nāliter inclinātur. sicq̄ de alijs naturalibus formis. Quare

Universidad de Deusto
Biblioteca

multomagis rectuz videbit: q illis ipsis creaturis ad supnale bonū ordinatis: qō vita eīna est: sic ꝓuideat: vt quasdā supnales formas siue supnales qualitates infundat. fm quas ab eo facilius mouean̄t ad bonū eternū adipiscendū. Sed supmus habitus est ipsa diuina gra g. ꝛc. Inde Jo. xv. dr. Sine me nihil potestis facere. sed de h ad plenū in fa. ꝛc̄one fe partis.

¶ Quantū ad tertiā, vitate dico breuiter q ñ qm̄ si gra quis male vti possit: sequeret q gra ñ eet gra: qō ē ꝺdictio. Tm̄ dū gra male vtitur gra i culpa mutat ad sanā itellectuū. q̄re ꝛc̄.

¶ Q gra est diuinus quidā aspectus: z ꝺ ml̄tiplici diuino vultu. Conclusio secunda.

Accipe fam ꝛc̄one. vz. Diuina gra diuini vultus quedā emanatio est: q̄ tm̄ suos quodā singulari amore discernit Ad cuius declarationē tres ingramus vitates. vz. ❡ Pria est q̄ res sit diuinus ipse vult⁹. ❡ Scda est qūo per vultū suū cognitus ē ꝺus. ❡ Tertia est qūo deus respicit tm̄ suos. ¶ Ad primā dico methaphorice q vultus dei est ad pñs triplex. vz. vultus similationis: vult⁹ māi festationis: z vultus indignationis. ❡ Vult⁹ similationis est filius eīni pñs: sicut. n. vultu vnusquisq cognoscit: sic z eīnus pr̄ p ꝟbū eīnū. ps. Dñe in lumine vultus tui ambulabūt. Est. n. eternū ꝟbuz forma: splendor: figura: z gloria sui eterni pñs. Dico q est forma eterni pñs. ad phil. ij. Qui cū in forma dei esset: ñ rapinā arbitratus est esse se equalē deo. Nomie āt forme dicit glosiosius Aug. nām diuinam que tribus diuinis psonis cōis est debere intelligi. ❡ Dico ſo q ē splendoz pñs. ad Hebr. p. Qui cū sit splendoz glorie ꝛc̄. ❡ Tertio dico q est figura eīni pñs. ad Hebr. vt. s. Luz sit figura substantie eius: sedet ad dextrā maiestatis in excelsis. ❡ Quarto est gloria eterni pñs. ad phil. ij. Et ois lingua cōfiteat: quia dñs nr̄ iesus xp̄s in gloria est dei pñs. ❡ Secundus vultus dei ꝺ manifestationis. z hic ē hꝺicta humanitas iesu xp̄i filij eius. Jn Jo. xiiij. dixit. Qui videt me videt z pr̄em meuz. p hanc glosiosam humanitatē cognouim⁹ q̄ntū amaret: quātūcp nos penderet deus. Joā. iij. Sic deus dilexit mundū: vt unigenitū suū daret. per hanc cognouim⁹ deū nobis eē placatū. ad Titū. ij. Apparuit bñignitas z hūanitas saluatoris nr̄i dei: nō ex opibus iustitie: q̄ fecimus nos: sed fm suā misericordiam saluos nos fecit. ❡ per hanc glosiosaz humanitatē habemus in celis glosiosum aduocatū. ad Ro. iij. Quē ꝺstituit ꝓpitiatioz̄ ꝑ p ꝟbū eīnū. ps. Dñe in lumine vultus tui ambulabūt.

❡ Tertius vultus ꝺ indignationis. ps. Ultus āt dei. i. indignatio dei sup facientes mala: vt pdat de terra memoriā eoz. Sed de h dicet in ctia vitate. Et sic p3 pria vitas. Q tū ad fam dico q ex dictis satis apparet quō cognitus p vultū suū est ipse deus. Nā intelligē tes memoriā eterni pñs infecundā nō esse: ꝟbū pñs eternū diximus esse ꝓductū. z sic p ꝟbū pñs nām cognouimus. Jo. p. Jn ꝓncipio erat ꝟbū: z ꝟbū erat apud deū: z deus erat ꝟbū. Et cū hic videndi z cognoscendi mod⁹ ꝺficit esset: vultū sue humanitatis ad tps oñdit Jo. p. Et ꝟbū caro factū ē. Baruch. iij. Post hec in terris visus est: z cū hoibus ꝑversatus est. Dunc vultū veteres antique legis videre nequiuerūt. Exo. xxxiij. Uidebis ingt dñs posteriora mea: faciē āt meā videri nō potis. posteriora āt dei signa sunt: z mirabilia q̄ fecit: z figure. p posteriora. n. qs ꝺfuse cognoscit: sic p illa tpre legis cognit⁹ est ꝺus. q̄re ꝛc̄. Q tū ad tertiā dico q ml̄tis modis aspicit nos ꝺus. vnde versus.

Aspicit ipse deus bona cum spirat ex alto.
Acceptans: liberans: patriāch domans.
Solans: z eligens: in patriacp coronans.
Jn his ꝟbis anima cara septem ponuntur diuersi diuini aspectus.
Primus aspectus dicitur inspiratiuus.
Secundus dicitur acceptatiuus.
Tertius dicitur liberatiuus.
Quartus dicitur flagellatiuus.
Quintus dicitur consolatiuus.
Sextus dicitur electiuus.
Septimus dicitur coronatiuus.

¶ Primus ꝺ inspiratiuus. Quo quidē mō omnes xp̄ianos pccōres respicit cū peccauerīt. Eccl. xxxviiij. Opa ois carnis coza deo: z nō est quicq̄ absconditū ab oculis ei⁹. O pccōres ge absondet vos ab oculis dei: q multomagis sole sunt lucidiores: circūspicientes oēs vias hoiuz: z pfundū abyssi z hoiuz corda intuētes in absconditas ptes: vt ꝺ Eccl. xxiij. Hinc Petrus miser cū Jesum negasset: z xp̄s eū respexisset: recordat⁹ ē ꝟbi Jesu qō dixerat ꝛc̄. Et exiuit foras z fleuit amare. Audi Augustī. Nisi ingt dñs Petrū aspexisset: nunq̄ penitētia duct⁹ amare fleuisset. O mīa Italia q̄ sic in culpis p̄cipitando rotaris: q̄re nō aspicis mi ſicordes diuinos oculos. Audi Aug. in soliloquijs de seipso dicentē. Ue ingt caligāti⁹ oculis meis: q te videre nō pñt. Ue auertētib⁹ oculos: vt nō videant ꝟbitatē. Nequeūt. n. oculi in tenebris assueti: sūme ꝟbitatis radios itueri. nec sciūt aliqd de lumie existimare: q̄rū est in tenebris ꝟbitatio: tenebras vident: z tenebras diligunt: de tenebris euntes in tenebras nesciunt vbi corruāt. Miseri nesciūt qd amittant: qm̄ cadunt apertis oculis: z descendūt i infernū viuētes. h ille. ❡ Scōs aspect⁹ ꝺ ac ceptatiuus. Seī. iiij. Respexit dñs ad Abel: z munera ei⁹. vñ suborta est primoz fratrū in uidia: ita vt alter alterꝝ inficeret. O q̄ felix aīa cui⁹ opa oculis sunt grata diuinis. Audi dñm iniquoz opa spernentē. Amos. v. Odi i quit z ꝓieci festiuitates vr̄as: z nō capiā odorem cetuū vr̄oz. Q si obtuleris mihi holocausta z munera vr̄a non accipiā: z vota pinguium vr̄oz non recipiā. Odit aūt de⁹: fz non solū odit: sed ꝓpicit festiuitates eoz: q non celebrant festiuitates dei: fz suas. Et post pauca. Odisse aūt z nō odorari z ꝓpicere: hūana logī similitudine: vt nos affectū dei nr̄is ꝓmonib⁹ ag̃ scamus. Et ponunt hec ꝟba. xxiiij. q. i. c. odi ꝓieci. Et ꝓpterea oēs fui dei oi mane vt bonorum opa respiciat deprecant: dicētes in ꝓmis Respice ꝺne in fuos tuos: z in opa tua dirige filios eoz ꝛc̄. Et tpe passiōis ozam⁹ dicentes. Respice q̄sumus ꝺne sup hanc familiaz tuā ꝓ qua ꝺns nr̄ Jesus xp̄s non ꝺubitauit manib⁹ tradi nocentū: z crucis subire tormentum ꝛc̄.

❡ Terti⁹ aspect⁹ dicit liberatiuus. Judith. ix. Respice ingt castra Assirioz nunc sicut castra egyptioz videre ꝺignat⁹ es: qm̄ post fuos tu os armati currebāt. Sic respexit ꝺns populū dei liberando illū de manibus Pharaonis vt p3 Exo. in pl̄ibus ca. Inde iubilāt el̄ ꝺño decātabant ꝺcētes. Cantemus ꝺño: glose. n. egit. Equū z assessoz̄ ꝓiecit in mare. Fortitudo z laus mea ꝺns: z fact⁹ est mihi i salutē. Iste de⁹ me⁹: z glorificabo eū. de⁹ pñs mei z exaltabo eū. ꝺns q̄s vir pugnato: fortis: oipotens nom̄ ei⁹: curr⁹ Pharaonis z exercitū eius ꝓiecit in mare. Sed ppl's iste maledict⁹ vt ibidē ꝓpha oñdit: nō credidit adhuc mirabil⁹ eius: z ꝺficerunt in vanitate dies eoz: z anni eoz cū festinatōe. cū occideret eos q̄rebant eū: z reuertebant̄ z diluculo veniebant ad eū: z rememorati sunt qa de⁹ adiutoz est eoz: z de⁹ excelsus redēptoz est eoz. z dilexerūt eū i oze suo: z lingua sua mētiti sunt ei. Coz aūt eoz nō erat rectum: nec fideles hīti sunt in testō eius ꝛc̄. hec ꝓpha. O Jtalia flagellata hec cā ruine tue: qa nō es memoz bñficioz dei: z obaudis voci ꝟbutis ei⁹. Audi ꝓpham. Si ꝑplus ingt meus audisset me. israel si in vijs meis ābulasset: ꝓ nihilo forsitā inimicos eoz hūiliassem: z sup tribulātes eos misissez manū meā ꝛc̄. ❡ Quart⁹ aspect⁹ dicit flagellatiu⁹. heu heu tpibus nr̄is quot ānis: nostris exigentib⁹ culpis: hoc modo miserā italiā respexit de⁹ illā ferro: igne: strage peste: z cetera castigādo. Audi Hiere. xxij. Dabo ingt te in manu querentiū aīam tuā. i. vitā: z in manu quoz tu formidas faciez. Et infra. Pertrāsibūt gentes multe p ciuitatē hanc: et dicent. Quare fecit ꝺns sic ciuitati huic grādi z rīdent. Eo q reliquerint pactū ꝺñi dei sui. q̄ re ꝛc̄. ❡ Quint⁹ aspect⁹ dicit cōsolatiuus. ps. Respice in me z miserē mei: qa vnic⁹ z pauper sum ego. Sic respexit in oz̄onem Susanne qñ clamās ad ꝺñm exaudita est. liberans eā a falso iudicio. Daniel. xiij. ps. Cū ipso sum in tribulatione eripiā eū: z glorificabo eū ꝛc̄. ❡ Sext⁹ aspectus dicit electiu⁹. ad phil. p. Predestinauit nos in adoptionē filioz dei in laudē gl̄e et gr̄e sue. Et ad Eph. p. Elegit nos ante mūdi ꝯstitutionē. Et ad Ro. ix. Luz nundū ingt nati essent: aut aliqd egissent boni vel mali dicit⁹ Jacob dilexi: Esau vero odio habui. Sed de hoc ad plenū ꝺñica scda seqnti. ❡ Septim⁹ et vltim⁹ aspect⁹ diuinus est coronatiu⁹. Hic nō opus est ꝟbis: cū hoc quis aspicit oculo: necesse est vt padisi menia tāgat. Sz aiaduerte aia mea q̄ q̄ttuoz sunt signa hui⁹ diuini aspectus. Primū dicit donatōis. Scōm dicit ꝺfirmatōnis. Tertiū dicit approbatōis. Et q̄rtū dicit ꝯsumatōis. ❡ Primū dicit cōis donatōis. q2 benignus deus p tam bono q̄ malo: taz iusto q̄ iniusto suā gr̄am gratis datā preparare disponit. z sic solē suū oriri facit sup bonos z malos vt dicit hic. ❡ Scōm dicit ꝺfirmatōis. qm̄ cōi cata vtriscp gr̄a dei: tē illa bñ: recte: sanctecp vtentib⁹ auget atcp ꝺfirmat. Nō bñ vtentib⁹ autē minuit z eneruat. Ro. viij. Scimus qm̄ diligentib⁹ deū oīa coopant̄ in bonū ꝛc̄. Et e cōtra argumentū est in malis. ❡ Tertiū dicit approbatōis. qm̄ videns deus ipse bonc bñ: hē ꝟo male: sua gr̄a vtentib⁹: z cernēs illos pseuerare velle: huic gr̄az approbat ad vite eterne premiū: z ipsum amat. Impiū ꝟo reprobat z ꝺdit: supplicijscp parat. Sap. xij. Odio sunt deo impi⁹ z impietas ei⁹ ꝛc̄. ❡ Quartū z vltimuz signū dicit ꝺsumatiōis. qm̄ cernens bonc bñ in gr̄a pseuerantē sententiat ad vitā eternā: abutentē ꝟo gr̄a ad mortē. Et tunc ipossibilis est reuocatio. quia bonc in bono pseuerantez necesse est saluari. illuz vero in malo necesse est damnari. Intelligendo semp ꝓponens in sensu composito. ps. Deleātur de libro viuentiuz z cum iustis non scribantur. quare ꝛc̄.

¶ Quomodo per diuinam gratiaz distinguātur boni a malis. conclusio tertia.

Accipe tertiā ꝛc̄onem. vz. Hēa diuina excellentissimū signū donūcp dei est: quo filij dei a filijs diaboli ꝓptie discernunt. ❡ Ad cui⁹ declaratiouē tres ingramus ꝟbitates. vz. ❡ Prima est ista. In gb⁹ bōi z mali in hac vita ꝓueniunt. ❡ Scda ꝟbitas ē. in gbus boni z mali ꝺo differūt. ❡ Tertia ꝟbitas est: qō est mai⁹ desideriū qō possint hoies mali hēre in hac vita ¶ Ad primā ve. dico q tam boni q̄ mali oībus gratijs dei grat⁹ datis in hac vita cōicant. Eccl. ix. Sūt iusti atcp sapientes z opa eorū in manu dei: z tm̄ nescit hō vtrū amore vl odio dignus sit. sed oīa in futurum seruant incerta. Eo q vniuersa eq̄ eueniant bono z malo: iusto z ipio: imolanti victias z sacrificia ꝺtēnenti. Sicut bon⁹ ita z pctōr. et piurus ita z ille q vez dicat. Hoc est pessimū inter oīa q̄ sub celo fiunt. qa ea cūctis eueniāt

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝫ ille. Inde Job ille vir ſcūs de hoc ſummope mirabat. xxj. c. dicens. Quare ḡ impij viuunt: ſublenati ſunt: roborantq; diuitijs: ſemen eoꝝ p̄manet coꝝ in cis: ꝓpinquoꝝ turbe ⁊ nepotū in ſpectu eoꝝ: domus eoꝝ ſecure ſunt. Nō eſt ⁊ga ſup illos. Bos eoꝝ ꝺcepit ⁊ nō abortiuit vacca pepit: ⁊ nō eſt p̄uata fetu ſuo. Egrediūt quaſi greges paruuli eoꝝ: ⁊ infantes eoꝝ exultant luſibus. Tenent timpanū ⁊ citharaz: ⁊ gaudent ad ſonitū organi. ducūt in bonos dies ſuos: ⁊ in puncto ad i...erna deſcendūt. O malus imo peſſim⁹ finis: o infelix letitia: o mū dicecitas: q̄ momẽtaneo: vt ita dicā ioco: etez nū tibi paras cruciatū. q̄re ⁊c. Quantū ad ſam x̄i. dico q̄ boni �

habes bona repoſita in ānos plurimos ⁊c. Jn bonus ille ꝓau. ad pbil. p̄. clamabat. Cupio diſſolui: ⁊ eſſe cuꝫ xp̄o. Quis me liberabit de coꝝpore mortis huj⁹. q̄re ⁊c. Et hec ſufficiāt ꝓ p̄ma conſideratione huius ꝫmonis.

De neceſſitate diuine gr̄e. Cōſideratio ſa.

Ecūdo loco. Diuine

gr̄e op portunā requiſitionē videamus: Ubi tres ꝺcōes more ſolito ſubiungam⁹. vz. ·P̄ma ꝺcō eſt iſta. Oī humana nā a volūtate diuina rebellauit: cuius i vita p̄iam feciſſet: nūq̄ tñ ſine dei ſpāli gr̄a ſaluari potuiſſet. Scda ꝺcō ē iſta. cuius per x̄pi mortē humana nā fuerit repata: nūq̄ tñ ſi diuina gr̄a cū bonis opibus nō cōcurreret: poſſet aīa ad eternā gl'iam ſcandē. Tertia ꝺcō ē iſta. Etſi deus cuncta q̄ ſue nō ꝺrogant digni tati p ſeipſum facē poſſit: tñ ſine gr̄a ſpāli nihil regit eoꝝum que creauit.

Oꝝ ſine gr̄a ſpāli humana natura ſaluari ñ potuit. Concluſio p̄ma.

Accipe p̄mā ꝺcōnē ⁊c. Ad cuius declaratiōnē tres ingramus vitates vz. ·P̄ma ꝓpter q̄ pccā xp̄s pati voluit.

Scda q̄re humana nā p ſeipſaz ſaluari ñ potuit. Tertia q̄ fuerit mirabili⁹ opus: q̄ō fecerit xp̄s in vita iſta. Oītū ad p̄mā dico breuiter q̄ xp̄s pati voluit ꝓ pccis tot⁹ humane nāe: q̄ in p̄ pente fuit anibilata. Nec itelligas q̄ ꝓ p̄roprijs pccis mortalib⁹: in qbus aliquis mortu⁹ ē: ſatiſfecerit xp̄s: ſed ſolū ꝓ pccis mōtalib⁹ p̄imoꝝ parentū: qbus tō būana nā erat cōtaminata. Non. n. liberauit deus mortē x̄pi mortuos in pccō mortali: q̄ in inferno nunq̄ vlla fuit redēptio cozuꝫ q̄ in inferno dedicati ſunt. Inde Iſa. liij. ait. Vere langozes nr̄os ipe tulit: ⁊ dolores nr̄os ipſe portauit: ⁊ nos reputauim⁹ eū q̄ſi lep̄roſum pcuſſum ⁊ humiliatuꝫ a deo. Ipſe āt vulnerat⁹ ē ꝓpter iniquitates nr̄as: attrit⁹ eſt ꝓpter ſcelera nr̄a: diſciplia pacis ſup eū: ⁊ liuore eius ſanati ſum⁹ ⁊c. i. ·Pe. ij. Qui pccā nr̄a ingt ptulit in coꝝpore ſuo ſup lignū: vt pccis mortui iuſtitie viuam⁹. Et ad Titū. ij. Apparuit bñignitas ⁊ būanitas ſalua toris nr̄i dei: non ex opibus iuſtitie q̄ fecimus nos: ſed ſm ſuā miſericoꝛdiā ſaluos nos fecit ⁊c.

Quantū ad ſam dico q̄ triplici rōne p̄ncipali būana nā p ſeipſam ſaluari ñ potuit. ·P̄ri mo rōne incongruitatis. Scdo rōne ordinabilitatis. Tertio rōne incompoſſibilitatis.

·P̄ro rōne incōgruitatis. Nā ſi būana nā p ſeipſam ſaluari potuiſſet: ſequeret⁹ q̄ xp̄s gratis. i. fruſtra mortuus eēt. oīs ē falſum ⁊ abſurdū. q̄ ⁊ illud ex q̄ ſequit. Sequela ꝓbat. Quid n. q̄ſo medicus ad nos venire voluit: vel cur ad ſaluandū ⁊ querendū q̄ō pierat veniſſe ſe dixit xp̄s: ſi nihil perditum: nihilq̄ q̄ō ſanaret inuenit. Interroga fidū ·Paulū: cur fili⁹ dei in hunc mundū venit. audi qd dicat. Fidelis eſt ſermo ⁊ oī acceptatōe dignus: q̄ xp̄s venit in hunc mundū pctōres ſaluos facē: quoꝝ p̄im⁹ ego ſum. Maluit. n. gl'oſius de⁹ in ſeipſo ſceu⁹ putari q̄ in nos paꝝ clemens cē. O magnuꝫ charitatis iudiciū: ⁊ oī ſuauitate repletum. O ingens erni p̄is ardoꝝ amoꝛis: q̄ vt nobis pcet ꝓpio filio non pepcit: q̄ non auꝝ dedit: nō argentū appꝛehēdit: non pecuniā numerauit: ſed ſemetipm tradidit: ſanguine ſuū fudit: ⁊ ꝓ nobis oībus ſaiam ſuaz poſuit. q̄re ⁊c. Scdo rōne ordinabilitatis. Sic. n. ſanꝛerat deus: ut bō p ſeipſum cadē poſſet: ꝛz non p ſeipſum poſt caſum releuare. q̄ō ꝛ ppulchre ꝺis oñdit in figura illius hois ab bieruſalē in ierico deſcēdētis. dic textū totū. Que x̄ba Aug. ō pelagiuꝫ ſic exponit. hō iſte genus humanū eſt ab bieruſalem deſcendēs in bierico. i. de padiſo in būc mundū. Bieruſalez. n. viſio pacis interꝓꝛetat. Anteq̄. n. hō peccaret in viſiōe pacis erat. i. in padiſo: vbi q̄cquid intuebat paꝝ erat atq̄ letitia. Inde aūt deſcendēs humiliat⁹. i. mꝰ fact⁹ ꝓ pctō venit in bierico. i. in hunc mundū. Bierico. n. luna interꝓꝛetat. q̄ mūdus velut luna mutat. hic incidit in latrōes. i. diabolū ⁊ angelos ci⁹. i. ꝓ inobedientiā miſerrimū genus hūanum demonib⁹ ſe mācipauit. q̄ diſpoliauerūt eū. i. diuinā gr̄am liberiq̄ arbitrij in bonū poſſibilitatē pdidit: ⁊ plagis cū totū affecerūt. qa oēs poſteri hac ſunt plaga pcuſſi: ſicq̄ oīes in iniqtat⁹ ꝺcepti. Et eo ſemiuiuo relicto abierunt. Semi nanq̄ viu⁹ ꝛz vitalē bēat motū: ex ſe tñ ambulare nec ſurgē pōt ſic ⁊ gen⁹ hūanū ꝓ ꝓꝛias vires reſurgē nō poterat. Deſcēdēs aūt ſacerdos cadē via: eo viſo ꝓtranſit. ſitic ⁊ leuita. Jn his ſane duob⁹ duo tp̄a intelliguntꝰ legis ⁊ ꝓphaꝝ. Jn ſacerdote legez ꝓ quā ſacerdotiaz ⁊ ſacrificia ſunt inſtituta. Et in leuita vaticiniū ꝓphaꝝ intellige: quoꝝ tpibus totū genus humanū ſanari nō potuit. q̄m omnes ex Adā ⁊ matre p̄ma naſcēt⁹: tanq̄ chirographo p̄no oſtricti ſtipendiū pctī moꝛiēdo ſoluerunt. Stipendiū. n. pctī moꝛs eſt: vt ap̄lus ait Sacerdote aūt ⁊ leuita ꝓtāſeūtib⁹: ſamaritanus gdā iter faciēs venit ſec⁹ eū. Samaritan⁹ aūt cuſtos inꝛꝓꝛetat. Et hic x̄ps fuit q̄ nos ſua gr̄a defenſauit. Venit aūt ſecus eū in ſilitudine carnis pctī. ⁊ vidēs eū miſericoꝛdia mot⁹ eſt ſup eū. qd nāq̄ vidit. Uidit inq̄ gen⁹ hūanuꝫ ꝓſtratū. ⁊ miſericoꝛdia mot⁹ eſt: q̄ in eo q̄ curari dign⁹ eſſet nullū meritū inuenit. ⁊ appꝛopꝛians alligauit vulnera ei⁹. i. dānauit pctō i carne infundēs oleū ⁊ vinū. i. cariſma ſcī ⁊ ſāguinē ſuū. Et ipoſuit illū in iumentū ſuū in ad iutoꝛiū. vz. gr̄e icarnatiōis ſue. Et duxit in ſtabulū. i. in eccliam ſuā: donās ei fidē ad credendū in eū. Et alia die. i. q̄ tpe alio. ſ. p⁹ aſcēſiōez ꝓtulit duos denarios. vz. nouū ⁊ vet⁹ teſtū. i. q̄ nūmiſſa dei eſt: ⁊ dedit ſtabulario. i. ·Paulo ap̄lo q̄ eſt vas electōis cui ſollicitudo eſt oiuꝫ eccleſiaꝝ. Et ait curā illi⁹ habe. i. q̄ ad fidē me am ptinent: ⁊ quō ad verā ſanitatē venire debeat illū edoce. Et qōcūq̄ ſupꝛogaueris: duꝫ rediero reddā tibi. i. q̄cquid ſup euangelij doctrinā bonā docueris: cū rediero. ſ. ad iudiciuꝫ reddā tibi. Quid oūt ſit illō q̄ō ſupꝛa legē euāgelij ·Paulus erogauerit: dicit Aug⁹ puto q̄ ſit illud q̄ō ad Cꝛozinthios ait. De x̄ginib⁹ aūt p̄ceptū dñi nō hēo. ·Conſiliū aūt do: tanq̄ miſericōdiam ꝫſecut⁹ a deo vt ſim fidelis ⁊c. Et ſic pz ſcda rō. Tertio rōe incōpoſſibilitatis. iſta. n. incōpoſſibilia ſunt: vt creatura creature magꝛ q̄ deo ſit ſubiugata: ⁊ magiſ obligata. ſed hoc fuiſſet ſi creatura p ſeipam ſe liberaſſet: vt pz ꝛtuenti: q̄m maiꝰ eſt beneficiū redēptiōis q̄ creationis. q̄re ne būana nā in amoꝛe ⁊ obligatiōe ſūme diuideret⁹ q̄ creauit redemit: vt dic Anſel. li. cur de⁹ hō. q̄re ⁊c. Quantū ad tertiaz dico aīa cara q̄ multa mirabilia fecit x̄pus in hac mortali vita. Nōne mirabilia iſta opa fuerunt curare infirmos: mortuos ſuſcitare: cecos illūiare: demōes effugare ⁊c. Jo. vij. Si ñ ve niſſem ⁊ locut⁹ eis nō fuiſſem: pctī nō hꝛent. Nōne ⁊ x̄ba mirabilia fuerūt. Matħ. v. Diligite inimicos vr̄os: bñfacite his q̄ oderūt vos Matħ. xi. c. Nunq̄ ſic locut⁹ eſt hō. Inde dicebat ipſe Jo. xiiij. Opa q̄ ego facio ip̄a teſtimonium pbibent de me. ·Propterea cec⁹ Job. ix. dixit. A ſeculo nō eſt auditū vt apiret⁹ q̄ſ oculos ceci nati. Quāuis q̄ multis x̄tutib⁹ in hac vita claruerit xp̄s: tñ in ſeptē ſpāliter opꝛibus ei⁹ ſus pr̄ xp̄m filiū ei⁹ in ſeptē pmaxie mirificauit: q̄ in ſeptē ſigillis Apoc. v. deſignant. dic textuꝫ ·P̄rio g̃ eius pr̄ clarificauit ⁊ mirificauit filium ei⁹ Jeſuꝫ bñdictū in ſua ꝺceptōe. Hiere. xxxj. Nouū faciet dñs ſup terrā: mulier circūdabit virꝝ gremio vī ſui. Jn q̄ gl'oſa ꝺceptiōe duo mirabilia fuere. ·P̄rimū q̄ ſine oi ꝓctus labe ꝺceptus. ps. Qui ingredit ſine macula. Scdm q̄ ſine oi ꝓctus alteri⁹ ꝫmixtōe. Luc. i. Qō ex ea natū eſt de ſpū ſcō eſt. Scdo in pciosa natiuitate. ps. Lātate dño cāticū nouū q̄ mirabilia fecit dñs. Ecce mirabile magnū x̄go parit filiū: ⁊ x̄go eſt in ptu: x̄go poſt ptuꝫ ⁊ x̄go añ partū. Iſa. vij. Ecce x̄go ꝺcipiet ⁊c. Tertio i deuota baptizatōe: ⁊ i miraculoꝝ opatōe. Luc. iij. Et ecce apti ſūt celi ⁊ voꝝ pr̄ſ itonuit. hic eſt fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi bñ cō placui. Jn miraculoꝝ opōe. Jo. xj. c. Nōne dixi tibi ſi crediderīs videbis gl'iam dei. Et Jo. vij. Si nō veniſſem ⁊ locut⁹ eis nō fuiſſez ⁊c. Quarto i trāſfiguratōe Mat. xvij. Reſplēduit facies e⁹ ſic ſol: veſtimēta aūt ei⁹ fcā ſūt alba ſic nix. Quito in paſſiōe. Matħ. xxvij. ·Petre ſciſſe ſt ⁊ mōumēta apta ſt ⁊c. ⁊ luc. xxiij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Uere filiꝰ dei erat iste. Sexto i resurrectõe Matth.xxviij. Angelus aũt dñi descẽdit ð celo:ꝛ accedẽs ſuolvit lapidẽ:et itez. ꝓter tioꝛe aũt eiꝰ exterriti ſunt cuſtodes: ꝛ fcti ſunt velut mozrui. Septio ꝛ vltio etinus pr̃ glorioſum filiũ ſuũ hac in vita mirabilẽ fecit in glorioſa aſcenſione. Actuũ p. Viri galilei qd admiramini aſpiciẽtes in celũ ꝛc. Et ſic pz iſta ꝛc'lo.

Qꝛ ẽt poſt reparationẽ hũane nãe p xp̃z ſine alia dei ſpãli gr̃a aĩa ad vite meritũ ſcandẽ nõ poteſt. Concluſio ſecunda.

Ccipe ꝓpoſitionẽ. vz. Quis p xp̃i mozte hũana nã fuerit repata: nunqz tñ ſi
a diuina gr̃a cũ boniſ opibus nõ cõcurreret: poſſet aĩa ad eternã vitaz ſcandẽ. Ad cuiꝰ declaratiõz tres ingramꝰ xpitates. vz. ꝓria q̃re hõ ſine gr̃a ad vitã reſurgere nõ põt: ſic ꝛ ſine ipſa cadẽ. Scda q̃uo iſta gr̃a diuina ad ẞ occurrit: quẽ nãqz ordinẽ ſuat. Tertia an iſta diuina gr̃a ad tẽtationibꝰ reſiſtendũ ſit neceſſaria. Quantũ ad primaz q̃ triplex de ẞ rõ aſſignari põt. ꝓrio qꝛ ẞ repugnat ſacre ſcripture. Scdo qꝛ repugnat recte rationi.

Tertio qꝛ ẞ repugnat manifeſte exẽplicationi. ꝓrio inqꝫ hõ ſine ðo ſpãli gr̃a reſurgere nõ põt: qꝛ ꝛpugnat ſacre ſcripture ꝛ ſacre letioni. Etſi de ẞ multe ſint auctes. ꝛ ppulchre ẞ tangat Augꝰ ꝺ pelagiũ: ꝛ magr̃. ij. ſniaꝝ. diſ. xxviij. Iſtas tñ tres ad pñs accipe auctes. primo Augꝰ in ꝓſolodion. c. v. ſi ꝑſumat ingt pecato: mũdari nõ põt: nec ex coꝛde cõpungi: ganiſi dñs ꝓetrũ aſpexiſſet: nũqz pñia ductus a mare fleuiſſet: qð de reſpectu ſpũali intelligidz: ꝛ nõ coꝛporali: qꝛ dicit textꝰ q̃ ꝓetruſ ẽat foris ſtans in atrio ſũmi ſacerdotis: xp̃s ẋo in camera tozmti. Itẽ Iſidorus de ſũmo bono: ꝓoſtq̃ ingt nos pccõ obligaueriꝰ: ꝛ opibꝰ diaboli: iã nos nr̃a ẋtute reſurgẽ nõ valemꝰ. Et ꝓpha. Br̃az igt ꝛ gloriã dabit dñs. Et idẽ Niſi qꝛ dñs adiuuit me: paulominꝰ habitaſſet i inferno aĩa mea. Et idẽ miſicordia dñi ꝑueniet me. q̃re ꝛc. Scdo ſine dei ſpãli gr̃a hõ reſurgẽ nõ põt. qꝛ ẞ repugnat recte rõni. Naz ſi hõ ſine gr̃a iuſtificari poſſet: ſequereꝝ q̃ tã pzemiũ q̃z meritũ eẽt hoi: nõ deo attribuenduz: ꝛ boi gr̃as reddendũ. ꝺns impiiſſimũ. g̃ ꝛc. ꝺna nota ꝛ ſequela clara. Quis q̃ſo negare ꝺtẽdet ſi gloriã ſine dei gr̃am adipiſci poſſumꝰ: q̃ ſiꝫ ꝛ iuſtificatione ſine gr̃a poſſimꝰ adipiſci. Sed q̃uo ex nobis iuſtificari poterimꝰ: cũ apl's dicat: Juſtificati ſumꝰ p fidẽ. i. p gr̃am. Br̃a aũt vt dicit gl'oſus Augꝰ. Donũ dei eſt ſine meritis. q̃re ne ẞ impiũ ſequat: neceſſe ẽ vt gr̃a ponat ꝛc. Itẽ ſi hõ ſeipſuz creari nõ põt. g̃ a fortiozi nec ſeipſum recreari. pz ꝺna. qꝛ magiſ eſt iuſtificatio ipiꝫ q̃ creatio celi ꝛ terre: vt dicit Augꝰ. Sed ꝑmũ hõ nõ põt: qꝛ nihil ẽ qð ſeipz gignat p Aug. de trini. g̃ nec ſm. ꝓpterea Augꝰ de eccliaſticis dogmatibꝰ ait. Nullũ eſt dimus ad ſalutẽ: niſi ðo mediãte ueire. ꝓlurs alias poteris ſi placet formare rõnes. ſi diſtin. xxviij. ſecũdi ſniaꝝ legeris. quas tibi cã breuitatis obmitto. Tertio nõ põt hõ ſine ði gr̃a reſurgere: qꝛ ẞ repugnat manifeſte exẽplicationi. ꝓlura. n. de ẞ ponit exẽpla Augꝰ ꝺ pelagiũ: ſed ad pñs tria colligam⁹. ꝓrimũ exemplũ ẽ Abrahe. Scdz Moyſi. Tertiũ Hieremie. De ꝑmo ſic dicit Augꝰ. Dixit dñs ad Abrahã. Noli timere abrahã: ego ꝓtegã te: ꝛ merces tua erit magna nimis. ꝓtegaz ingt te gr̃a mea: qꝛ ꝓriuſq̃ vocares me: vocaui te: ut exires de terra ꝛ cognatiõe tua: ꝛ inuocares me ꝛc. Itẽ de eodẽ ſic ait. Si inueni gr̃am i oculis tuis: ne tranſeas puerũ tuuz. p gr̃am g̃ q nõ eſt ex operibus victũ eſt ei merces tua magna erit nimis: qꝛ nemo ꝓius dedit deo: ꝛ retribuet ei ꝛc. De ſo exẽplo ſic ait Augꝰ. dicit Moyſes ad dñz. Ecce tu mihi dicis: ꝺduc pꝓlm meũ hũc: tu aũt nõ ꝺmonſtraſti mihi quẽ ſimul mittas mecũ. Et dixiſti mihi. Scio te p oibus: ꝛ gr̃am habes apud me. Nunc g̃ ſi inueni gr̃am in ꝺſpectu tuo: oñde mihi temetipſuz manifeſte: vt videã te: ꝛ ſim inueniens gr̃am aĩ te: vt ſciã: qꝛ gens tua ꝛ ppꝛs tuus hz gr̃am apud deũ. Sed ex ðo nõ ex ſe. Ecce q̃ Moyſes dicit ſe inueniſſe gr̃am in ꝺſpectu dei: ꝛ nõ habuiſſe ex ſe. Et cũ dicit: oñde mihi temetipz manifeſte ut videã te: vt ſiz inueniẽs gr̃az aĩ te. Quid aliud indicat: niſi vt dũ te video manifeſte: cognoſcã nõ mei fuiſſe meriti: ſz dono gr̃e tue. Et paulo poſt ait. Niſi ipſe ereas nobiſcũ: ne me educas hinc. ꝛ qũo ſcireꝝ: qꝛ inueni gr̃az coꝝ te: ego ꝛ ppꝛs tuus p oibus gentibꝰ q̃ ſunt ſup terrã: q̃ſi dicat: gloziabimur: qũo: ñ in nobis: ſed in te a quo accepimus gr̃am gloriandi. Hꝫ Augu. De tertio exẽplo ſic ait Augu. vt. ſ. de Hieremia dic dñs. ꝓriuſq̃ te formarẽ in vtero noui te: ꝛ anteq̃ exires de vẽtre ſanctificaui te: ꝛ ppham in gentibus dedi te ꝛc. Ex qbus ꝑfecto ẋbis manifeſte oñdit gratie donũ nõ eſſe ex operibus: que nã erant eius opera mundũ nati. Jgit nõ ex operibꝰ: ſz ex vocatione victũ eſt ei: priuſquã te formarẽ in vtero noui te ꝛc. hec Aug. vt. ſ. quare patet. i. ẋitas. Quãtũ ad ſam ẋitatẽ dico ſm btñ Tho. pria ꝑme. q. c. ix. q̃ duplex eſt ꝑparatio voluntatis. Una ad bonũ fruendũ ꝛ meritorie operandũ ꝓparans. Alia ad hanc pmã diſpoſitionẽ habendã diſponens. primã inquit ipſe diſpõem volũtas ſine habituali gr̃e dono haberi nõ poteſt: quia ſicut anima ẽ coꝛpoꝛis vita vans ei motũ ꝛ ſenſum ex ſecundo de aĩa. ſic gratia anime vita vans ei motuz ꝛ ſenſuz ad meritorie operandũ: bonoq̃ eterne fruendũ. Nec ad hanc bñdam gr̃am: alius requiriꝫ ſupaddit⁹ bitus: qꝛ ꝓceſſus eẽt i infinitũ

eum non eſſet potioꝛ ratio de vna q̃ ð altera: ſed ſufficit ad hanc ꝓparationẽ bñdam aliqð diuinũ ꝓſidiũ interi⁹ ad bonũ voluntatẽ mouens. qñ nihil ſine virtute ꝑme cauſe moueri põt. Joh. xv. Sine me nihil poteſtis facere. Et motio ẞ eſt diſpoſitio aĩam diſponens ad gr̃am gratũ facientẽ ꝓmerendã. Apocal'. iij. Sto ad hoſtiũ ꝛ pulſo ꝛc. Tripliciter autez mouet ꝛ pulſat aĩam deus vt gr̃am acceptet. ꝓmo pulſando ad rõem illã. ſ. illuminãdo vt ꝺpziam malitiã ꝛ dei bonitatem agnoſcat. Scdo pulſando ad voluntatẽ: vt ad deum diligenduz conuertat. Tertio pulſando ad memoriã: ne ipſa volũtas fruſtra bonũ velit. Tua mõ aĩa mea intereſt apire. qñ deus ab initio ꝺſtituit boiem: ꝛ reliquit illũ in manu cõſilij ſui. Eccl. xv. Si apueris intrabit Jeſus p gr̃am. q̃re ꝛc. Quantũ ad tertiã dico breuit ꝑm dñm Bona. in. ij. di. xxvij. q. aliud eſt reſiſtere tẽtationi: ꝛ aliud vincẽ tentationẽ. Reſiſtere tentatõi eſt nõ aſſentire diabolice ſuggeſtioni. Vincere autẽ eſt oppoſitũ illius inducẽ qð diabolus ſuggerebat. ꝓt g̃ qs per gr̃am gratis datã diabolice reſiſtẽ ſuggeſtiõi: tamẽ abſq̃ dono qð deo boiez gratũ reddat: diabolum vincẽ non põt. vt. ſ. ꝺtra eiꝰ mentẽ ꝑficiat dignitate meriti: vel in merito ꝺdigni. q̃re ꝛc. Qꝛ diuina gr̃a tanq̃ cõgruenti medio deꝰ hec inferioꝛa regit concluſio tertia.

Ccipe tertiã ꝛc'lonem. vz. Et ſi deus cuncta q̃ ſue non derogãt dignitati p ſeipſum facẽ poſſit: tñ ſine gr̃a ſpãli nihil regit coꝛ que creauit. Ad cuiꝰ declarationẽ tres ingramꝰ xpitates. vz. ꝓrima q̃ſ hec mũdi machina diuia gr̃a gubernet. Secũda qualr̃ hõ p diuinã gr̃am in ſuis opatõibꝰ regat. Tertia quot modiſ diuina gr̃a in ſcriptura appellet. Quantuz ad primã aſſumo ſniam cõez btñ Tho. ꝑma ſcde. q. c. xi. vz. q̃ in coꝛporalibꝰ motibꝰ duo nccrio ꝺcurrunt. principiũ intrinſecuz. ꝛ principiũ extrinſecũ motꝰ. principiũ intrinſecũ eſt forma ſubãlis mobilis Uñ ignis p ſuã formã intrinſecaz hz ignire: aq̃ frigefacẽ: ꝛ ſic de aliis. ꝓrincipiũ xo extrinſecum eſt motio primi mouẽtis. ſ. coꝛporis ſupceleſtis. Si. n. primi mobilis motꝰ ceſſaret: oĩes motus caſſarent i. oĩa quieſcerent: vt tota tradit phiſica diſciplina. Unde q̃uis ignis p ſuaz formã intrinſecã ignire poſſet: tñ ſi motio ꝑmi mouentis nõ concurreret: nequaq̃ ignis aliqð paſſum alteraret. Eſt autẽ alteratio vna ſpẽs motꝰ. vt ponit ꝑhus in poſtꝑdicam̃tis. Ergo ad hoc vt ignis poſſ't in actũ exire: nõ ſolũ requiritur forma intrinſeca tanq̃ principiũ mouẽs intrinſecũ: ſed etiã motio primi mouẽtis tanq̃ principiũ extrinſecũ. Sic ad ꝓpoſitum in regimine mũdi. ſi. n. deus in oĩbus rebꝰ tanq̃ primus motoꝛ nõ influeret: oĩa peniꝰ in nihilum tenderẽt. Augu. Oĩs creatura viciſſitudinaria mutabilis eſt: q̃ niſi bonitate ſui conditoris ſeruaretur in nihilũ tenderet. Qñuis g̃ vnaquez res p ſuã formã conſerueꝝ: ꝛ intrinſece moueatur vel conſerueꝝ: tñ extrinſece p dei gr̃alem influentiã gubernaꝝ. Apoc. ix. c. Qui hz in veſtimẽto ꝛ in femoꝛe ſuo ſcriptũ. Rex regũ: ꝛ dñs dñantium. Jnde ꝓaul. i. Thi. p. Regi ingt ſeculoꝝ imoꝛtali inuiſibili ſoli deo: honoꝛ ꝛ gla i ſecula ſeculoꝝ. Amẽ. q̃re ꝛc. Quantũ ad ſecundã ẋitatẽ dico ex intentõe btñ Tho. vbi ſ. q̃ in hũanis opationibꝰ ꝛ coꝛporalibꝰ motibꝰ rõnis hũane: nõ ſolũ requirit forma intrinſeca ut aĩa q̃ opari debeat: ſed ettã regrit ipſe deus vt principalis motoꝛ. Motꝰ aũt dei hꝰ mõi nihil aliud eſt q̃ volũtas dei. vñ ſi diuina volũtas in actibꝰ extrinſecis: nõ ꝺcurrẽt: ꝑfecto nihil fieret. Dicamus g̃ ſic q̃ aliqd p nos agendũ eſt: aut tale vires nr̃as excedit. aut nõ. Si nõ excedat hz ſit nr̃e nãe ꝺforme: aut tale eſt puꝛ nãle: aut moꝛale. ſi puꝛ nãle: tũc non oz deum aliter ad tale opus ꝺcurrere q̃ vt ꝑmus motõ ſicut pz in comeſtioe: dormitõe: ꝛ alijs opationibus pure nãlibus. Si aũt illud ſit moꝛale: tẽ qa hũana nã eſt fedata ex pctõ: multa operari ſic non põt: ſine dei auxilio ſpãli. Liber. n. arbitriũ ex pctõ ꝑmoꝛ parentũ aliqualr̃ offuſcari hz: ne ſic ſimplr̃ in actũ virtuoſum ꝛ moꝛale exire poſſit vt vellet. ꝓpr̃ qð paul'. aiebat. Non qð volo bonũ ago: ſed qð nolo malũ. Et ob hanc liberi arbitrij infirmitatez neceſſe eſt deũ in operationibꝰ moꝛalibꝰ humanis nõ ſolum vt primũ motoꝛe cõcurrere. vez etiã manatiue. i. q̃ ẋtus gratuita ſupaddaꝝ ẋtuti nãe Et ponit idẽ doctoꝛ notabile exemplũ de ifirmo. q. l'cet de ſe poſſit habẽ motũ: nõ tñ motuz ſiꝫem hois ſani: niſi auxilio ſaneꝝ ſiue iuuetur medicant] ſic. Sic i ꝓpoſito in nã hũana ex primoruz parentũ peccato infirmata. ꝑs. Niſi qa dñs adiuuit me paulominꝰ habitaſſet in inferno aĩa mea. Si xo bonũ qð operari intẽdimus: humane nãe facultatez excedat. vt ſunt fides: ſpes: ꝛ charitas: q̃ ſunt ẋtutes infuſe: ꝛ ñ ex libero arbitrio cauſate: vt pz i. ij. diſ. xxviij. tũc neceſſe eſt vt ad talia adipiſcẽda deꝰ habitum: quo ad illa diſponamur infundat. Et hic habitꝰ dicit' diuina gr̃a. Jnde. i. ꝓe. ij. dr̃. Maxima ꝛ ꝑciosa nobis ꝑmiſſa donauit: vt p hec efficiamur diuine gr̃e cõſortes. i. gr̃am tanquã quoddã ſupnãle donũ nobis ad diuinã percipiendã nãm: per gr̃am deus ipſe donauit. q̃re ſatis pz predicta ẋitas. Quantũ ad tertiaz: dico de cõi theologoꝝ intentõe: q̃ diuina gratia multiplici ſolet vocabulo appellari. Aliqñ enĩ dicit gratia gratũ faciens. aliqñ gratis data. aliqñ operans. aliqñ cooperans. aliqñ ꝑueniẽs. ꝛ alñ ſubſequẽs. Hꝫ gratũ faciẽs ẽ hꝰ ſupnãlr̃ i aĩa a ðo ifuſus: boiez ad deũ ordinãſ

Universidad de Deusto
Biblioteca

vt sibi iungatur tanq̃ vltimo fini. Et secūdus banc meremur vitā eternā: z sine ipsa null⁹ ad vitam est actus meritorius. de qua primo Lo rin. xiij. Si linguis hominū loquar z angelo⁹ zc. ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. Gratia gratis data: est habitus quidā a deo i fusus: q supra nature facultatē z psone meritū concedit: ipsum hominē ad quedā ipsius vltimi finis p̄paratoria ordinans: vt sunt ꝓphetia miracula: z similia. p has. n. gras gratis datas ordinat hō: vt vltimo fini iungat. p. Lorin. xij. Unicuiq; dat manifestatio spūs ad vtilitatez alio⁹. Ex qbus apparet: q̄ differentia est iter gram gratis datā: z gratū facientē: qm̄ gra g̃ tū faciens ad propie aie iustificatiōz: z nō alio⁹: hoi ifundit. Sed gra gratis data ad alio rū iustificationē z vtilitatē infundit. Nā posito q̄ tu aia mea sis in dei gra gratū faciente ostituta: nō ꝓpter h̄ eri: aia Petri iustificata. Sed posito q̄ infuderit tibi deus prophetias: spiritū miracula faciendi: z huiusmōi: manifestū est banc ipsaz gra z grandi multitudini xp̄i ano⁹ pfuisse. Luc. p. Ipse multos suertet ad dñm. dictū est de Joāne baptista: qō gl̄osus deus quotidie facit in suis p̄dicatoribus: quos nisi dns mitteret: tot⁹ mundus q̃si sodoma ex titisset. Et nō tm̄ q̄ nō propie gra gratis data ordinat ad iustificationē alio⁹: iz bn̄ ad aliorū vtilitatē. vn̄ licet p miracula z p̄dicatiōes bo mines disponant z instruant ad fidē spē z cha ritatē: sine qbus bō vltimo fini iungi non pōt: tm̄ ꝓpter h̄ nō iustificat: vt p3. Requirit. n. gra tiā iustificatio gratū faciente puiā. Bi snia po nit btus Tbo. pma fe. q. cix. ¶ Hra opans di cit diuinus quidā motus: q̄ voluntas mouet i terius vt bonū velit: qō pus recusabat. Quo illuminatus fuit Paulus in dāmascū ɔ xp̄z p gens. vn̄ percussus ait. Dne quid me vis facē. ¶ Hra coopans est quidā diuinus aspectus q̄ aia ad bonū mota iuuat: vt ad actū pueniat. Et p hanc gram aiam ipsam deus in bono ꝓ posito interius firmat: z exterius p̄bet facultatē opandi. Aug. de li. ar. vt āt velimus opa tur ds: vt pficiamus nobis cooperat. Aliq̄ tm̄ stricti⁹ mō gra operans dr̄ habitus aie su pernāliter datus: ipsam sanans: iustificans: z deo gratā faciens. Cooperans ɔo est idē ha bitus aie infusus: libe⁹ arbitriū adiuuans ad bonū: qō est p̄incipiuz actus meritorij. Et sic gra nō accipit pro motu diuino seu auxilio ad bene volendū vel agendū: sed pro habitu aie a deo infuso zc. ¶ Hra pueniens pōt dici ois gra: siue sit diuinus motus: quo aia mouet tm̄ siue sit habitus infusus: dū tm̄ voluntatē ante cedat siue operationē eius. Et de hac ait Au gu. de nā z gra vicens. Hra preuenit vt sane mur. ps. Misericordia aūt dei preueniet me. ¶ Hra subsequens pōt simil⁹ dici gra quoli bet accepta: aut propositū voluntatis firmās aut opi coadiuuans: dū tm̄ voluntatē vel opa tionē eius sequat⁹ z de hac Aug. vt. s. gra sub sequit: vt sanati vegetemur. Dec oia de intē tione btī Tbo. vt. s. Nota vt⁹ z ipse dicit q̄ licet pluribus añdictis modis gra appellet: nō tm̄ essentialiter ad inuicē differunt: sed solū ꝑz diuersos modos accipiendi gram. Et Bona. sup illo ꝭbo magri. ij. sniaz. dis. xxvij. vz. Hra opans est inquantū voluntatē bois liberat. co operans ɔo inquantū eandē adiuuat. dicit sic Hra cū vna sit: multiplices tm̄ hz diuisiones: fm ɔsiderationes multas. Et facit idē doctor banc diuisionē: gra pōt ɔsiderari quantuz ad subiectū in quo est: quantū ad p̄ncipiuz a quo est: quantū ad oppositū ɔ qō est: z quātū ad af fectū ad quē est. Sed hoc ad pns relinquam⁹ vide ibi si placet. quare zc.

¶ De fructibus diuine gre. Cōsideratio ̄tia.

Tertio loco. Diuīe gre vberrimā fructuositatē videam⁹. vbi tres a lias cōclones subiūgam⁹. vz ¶ Pri ma illuminat in fide: mundana di scernere facit: cooperit delicta: z gra refrige rat est⁹. ¶ Secūda nudat ipse deus: z celestia cu pere facit: restituit bona: z ipsa decerpere fac. ¶ Tertia forma nobilissima est: z in necessita tibus clamat: aiam iuuat: z tandē gloria coro nat. In his tribus cōclonibus duodecim diui ne gre fruct⁹ otinēt: ō gb⁹ pticularit videaz⁹.

¶ De quattuor primis diuine gre fructibus. Conclusio prima.

Accipe primā cōclonē zc. In qua con clone quattuor ponunt diuīe gre fru ctus. ¶ Primus dr illuminatiu⁹. ¶ Se cundus dr discernitiuus. ¶ Tertius dr coopi tiuus. Et quartus dr refrigeratiuus. ¶ Pri mus dr illuminatiuus. Cū. n. ingenij nr̄i sit ter minata facultas: z p̄ nīs operis termīari: si ad quorūdā suaz viriū excedentiū cognitionē p tingere cupit: necesse ē vt aliquo sup̄nāli lumi ne z dono iuuet. Duo āt sunt ad pns b⁹ mo di lumina. s. donū intellectus: z fides. vtrunq; n. istoz aiam in cognitionē dirigit. diuersimo de tm̄. Nam fides est circa alta mysteria: per simplicem ascensum. Sed donum intellectus per rationis aminiculum. vt dicit dns Bona. in so. di. xxxv. Inde fit: vt quidam alta myste ria tantū lumine naturali penetrari volētes: in varios multiplicesq; dānabiles inciderunt errores. prima Pe. so. Melius inquā erat il lis non cognoscere veritatem: q̃ post cognitā veritatem retrorsum verti. Et Piero. Qui cunq; aliter scripturaz intelligit: q̃ spiritus sā ctus efflagitat: a quo scripta est: licet ab eccle sia non recessit: tamen hereticus appellari po test. Et Augu. Nunq̃ ingt inuenio q̄ xp̄s aut apostoli seminauerit: q̄ xp̄s aiaz nō haberet. Immo ait. Tristis est aia mea vsq; ad mortē. sed ortа est hec zizania a fetido appoliari. Nū q̃ inuenio in canone seminatū: q̄ xp̄s attulit corp⁹ celeste. ſz nata est hec zizania a tosichato Ualētino. Nunq̃ repio q̄ xp̄s fuerit pur⁹ hō: aut purus de⁹: sed vtrūq;. Quia ꝑus in forma dei: posteа in forma serui. ſz nata est h̄ zizania a fetidis Entide z Nestorio maledictis. h̄ ille.

¶ Nec tm̄ aia mea his ꝭbis credas petm̄ esse: hēticas ingrere opiniones: z dfensare. dū tam pati simus semp assentire vitati. Audi Aug. Si qui sniam suā q̃uis falsam atq; puersaz: nl̄ la ptinaci aiositate defendūt. querūt aūt tāta solicitudie veritatē: pati corrigi cū inuenerint nequaq̃ sunt inter hēticos putandi. hec ille. Inde beat⁹ Tbo. fa scde. q. c. lxvij. dicit q̄ vi tium curiositatis nō est circa cognitionē vitat⁹ directe. ſz circa appetitū z desideriū cōgscēde vitatis. Un̄ curiositas pōt sic describi. Curiosi tas est circa rez cognitionē quidā sciendi inor dinatus appetit⁹. ꝓpterea Eccl. iij. dicit. Altio ra te ne q̃steris: z fortiora te ne scrutat⁹ fueris z in plīb⁹ opibus ei⁹ ne fueris curiosus: z ifra Multos. n. supplātauit superstitio illoz: z in va nitate detinuit sensus coz zc. Inde Aug. Cū q̃runt ingt quidā: qd faciebat de⁹ ante mundi ostitutionē. respondendū q̄ eternā gebennam curiosis p̄parabat. Quare ɔcludam⁹ q̄ diuia gra p donū intellect⁹: aut p fidē: vel alio mō i tellectū illuminat ad veram salut⁹ viā cognoscē dam. ps. Declaratio fmonū tuoz illuminat et intellectū dat paulis. i. hūilib⁹. gre zc. ¶ Se cūdus fruct⁹ dicit discernitiuus: qz diuina gra mundana discernē facit. Un̄ nō banc regulam gnālem q̄ sicut solis lum̄ est tenebre oppositū z sua p̄tia mediū illuminat. qz est act⁹ eius. vt dicit ij. de aia. Lum̄ est actus diaphani fm q̄ diaphanū. sic diuina gra tenebre spūali: que ē culpa ipsa mortal⁹ hzia est. z sua p̄tia totā aiaz illuminat: vt suū casum quē incurrit: penā quā meruit: gl̄az quā amisit ɔsideret: multaq; alia p petm̄ offuscata mānifestat. Audi Greg. libro moz. Dum ingt nos gra diuini respect⁹ illuīat cuncta mētis nr̄e abscōdita manifestat. hoc lu mine illustrat⁹ filius p̄digus sui peccati putre dinē: turpitudinē: grauitatē: z multitudinē re cognouit dicēs. Heu q̃ti mercenarij in domo p̄ris mei abundāt panib⁹: ego aūt hic fame pe reo. Sitt z illuminat⁹ latro in cruce pendens vociferabat. Memēto mei dne dum veneris in regnū tuū. hoc luce clarius. Magdalena q̃n mūdanis abiectis: lachrymis suis pedes dñi lauit. Luc. vij. Audi Aug. in solilogis de scipo dicentē. Cōuersus sum: z vidi tenebras meas in qbus fuerā: abyssum tenebrosam in q̃ iacue ram:: z dixi. Ue tenebris meis in qb⁹ iacui. ve cecitati mee in q̃ lumē celi videre nō poteraz ve p̄terite ignorātie: qua nō te cognoscebaz dne zc. ¶ Tert⁹ fruct⁹ dicit refrigeratiu⁹. vbi acci pe regulā gnālem: q̄ sicut vestimentū coopit corporis vitupiriū: sic diuina gra anime fedi tatem. i. pe. iiij. Charitas coopit multitudinē peccato⁹. Apoc. ix. Datū est illi. s. aie vt coope riat se bissino splendēti z cādido: qō est gratia dei. Inde miser nr̄ primus parens dum banc i nocentie stolā perdidit: se nudū vidit. nō q̄ añ peccatū se nudū non aspiceret. sed illa nuditas cū illa deformitate: sicut post peccatū visui nō occurrit. Et sic intelligit Aug. xi. sup Gen. ad litterā: vbi sic ait. Non pmisit deus primos pa rentes suam nuditatē aduertere: coz mentez in diuina sustollēs. i. eleuans: in quadā simpli cissima z attenta diuinoz consideratione: nisi post peccatū. quia mox vt peccatuz consuma uerunt aperti sunt oculi coz taz mentis q̃ cor poris: vt se nudos aspicerēt. Mentis quidez: vt bonū qō amiserāt: z malū in quo ceciderāt viderent. Corporis quidē vt sua verenda aspi cerent: z rebellionē carnis ad spūm sentirent: nec iniuria sane. Merito. n. diuinis iussionib⁹ rebellanti: cuncta ei subdita rebellant. quare zc. ¶ Quart⁹ fructus dicit refrigeratiu⁹. Un̄ accipe regulam gnālem: q̄ sicut aqua refrige rat z extinguit sitim: sic diuina gratia inordi tum appetitū habendi. De quo appetitu Boe tius de ɔsolatione audi metriçante. Si q̃tas inquit rapidis in fretus pontus versat arenas. Aut quot stelliferis edita noctib⁹: celo sidera fulgent. Tantas fundat opes: nec retrahit ma num pleno copia cornu. Hūanū miserasq; haud ideo genus cesset flere q̃relas. hec ille. Quan tis queso periculis naui gāt naute mare. Quā tis z mercatores in terra periculis se exponūt vt habeant: z hanc mūdi miserā substantiā cu mulent. Sed audi qd diuina gra faciat. pma. Tbi. vlt⁹. Habentes alimēta quib⁹ tegamur: bis cōtenti simus. Propterea Aug⁹. aiebat. Inquietū est cor nostrū dne: donec gesceat i te Banc spiritualem aquā petebat bona illa mu lier samaritana. Domine da mihi banc aquaz zc. Joh. iiij. c. z sic patet presens ɔclusio.

¶ De quattuor alijs diuine gratie fructibus. conclusio secunda.

Accipe secundam conclusionem. vide licet. Nudat ipse deus: z celestia cupe re facit: restituit bona: z ipsa decerpe facit. In hac conclusione alij quattuor subdū tur diuine gratie fructus. videlicet. ¶ Pri mus dicitur manifestatiu⁹. ¶ Secūdus dicit desideratiuus. ¶ Tertius dicit restitutiuus. ¶ Et quartus dicit participatiu⁹. ¶ Primus in q̃ fructus h⁹ quaternarij diuine gre dicitur manifestatiuus. Unde accipe regulam gene ralē q̄ nūq̃ dns fec̄ sup aliquē pplm iudiciū aliq̄: nisi pus reuelauerit suis suis. Amos. iij. c.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Nō faciet ingt dñs verbuz.i.operationē: nisi reuelauerit secretuz suuz ad seruos suos prophetas. ℣Prophetia eniz dicit a pro qō ē supra ℣ phanos apparitio:qz.ſ. viris huiusmodi q̄dā a nr̄a cognitione distantia diuinitus reuelāt. Inde dicit Isidor⁹ ethimo. q̄ ꝓphete appellati sunt videntes: qz.ſ.qō ceteris erat occultū videbant. vñ ℣ gētiles eos vates appellāt ℣. vj.ethi. plbus nr̄ ait: ꝓphete dici pñt ꝓphatozes:eo q̄ ꝓphanť.i. a remotis phant:ℨ d futuris vera pdicant. Ubi nō q̄ ois ꝓphetia:aut est de ꝑterito:aut de pñti:aut d futuro. ꝓ pheтauit de ꝑterito Moyses. Gen.p̄. In pncipio creauit deus celū ℨ terrā. de pñti ꝓphetauit Elisabeth. Luc.p̄. Unde ℔ mihi vt veniat mr̄ dñi mei ad me. ꝓphetauit de futuro Isa. vij. Ecce ꝟgo cōcipiet ℨc.sicq̄ de alijs. ℨ hoc vltimo ꝓphetandi mō intelligit regula nr̄a. Dic tu ipse o lector declara q̄liter an diluuij diem sui cozdis secretū dñs suo scissimo Noe r̄uelauit. Similr iudiciū Sodome Loth. ℨ excidiū Niniue Jone deus patefecit. heu ifelix Italia anteq̄ tantis flagellis punireris: p q̄t ānoz curricula pdicatozes sancti ꝓclamarūt dic vt placet. ℣Scōs fructus dr̄ desideratiuus. vñ accipe regulā gñalē q̄ sancti ℨ quilibet in gr̄a exñtes:mozi ꝓ xp̄o desiderant. Lupio dissolui clamat ℣Paul⁹ ℨ eē cū xp̄o. Quid credis coz illud intrepidū ℣Petri ꝓpulsauerit vt xp̄o audacter diceret:paratus sum ℨ in carcerē:ℨ in mortē ire. nisi ℔ scā manus spūs sancti. Et Didimus ille vñ ℔ sibi vt diceret. Eamus ℨ moziamur cū eo. Et vñ sancti apostoli ibant gaudentes a ꝟspectu concilij. certe nō nisi ab vbertate diuine gr̄e. Quis nō infinita tollerare ret ꝓ xp̄o: qui infinita tollerauit ꝓ pplo xp̄iano. ℣Petri.ij. xp̄s passus est ꝓ nobis: nobis relinquens exēplū: vt sequamini vestigia eius:qui pccā nr̄a ipse ptulit sup lignū: vt peccatis mortui iustitie viuamus. ℨ qz ois mēbra nr̄a nō vacabant a culpa:iō ois mēbra xp̄i sustinuerunt penā. Oculis.n. fleuit ℨ lachrymatus est: vt in suscitatione Lazari. Jo.xj. Aurib⁹ blasphemias audiuit Math.xxvii. Uach qui destruis ℨc. Naribus spurcitias carnificū odoratus ē. Totā faciē dedit cōspuentibus ℨ velātib⁹. Isa.l.Irenoz. iij. oze ℨ gutture gustauit acetū. ps. Dederunt in escā meā fel:ℨ in sitim meo potauerunt me aceto. Humeris portauit crucē:pectus pugnis fuit percussum: dozsum flagellis cesuz: caput cozona spinea cozonatū manus pedesq̄ cruci affixi : lancea latus pforauit:oia ossa in cruce extensa. ps. Dinumerauerunt oia ossa mea:p totū cozpus cruoz ℨ sāguis emanauit. Et ℔ oia pertulit ꝓ pccis tuis aīa mea:qz ipse peccatū nō fecit:nec est inuentus dolus in oze eius :ℨ ꝓnceps mundi nō habuit in eo quicq̄. Jo.xij. dicamus g̃ sic omnes

O dñe iesu mea doles vulnera nō tua. ꝓ me doles:qui ꝓ te nō babebas vñ doleres. Sed prochdoloz tu vita ꝓ me in ligno mozieris : ℨ ego mozticiniū ℨ te adhuc in delitijs viuo. tu dolces:ℨ ego gaudeo. tu plozas:ℨ ego rideo. tu crucē poztas:ℨ ego equito. tu ꝓ inimicis oraſ ℨ ego odia pozto. tu nudaris vestimēto:ℨ ego induoz purpura. tu acetū gustaſ:ℨ ego cibaria bona. quid retribuā dño ꝓ oībus q̄ retribuit mihi. Audi Bzegoziū in mo. Si mens fozti intentione in deū dirigat: quicqd sibi in hac vita amarū fit:dulce existimat. Audi Augusti. de catheizandis rudibus. Lōstans ingt ℨ pfectus debet esse amoz nr̄: vt si necesse fuerit: a moze illius moziamur : qui amoze nr̄i placide ac benigne ꝓ nobis mozi dignatus est. Inde ℣Paulus ad ℣Ro.viij. Quis ingt nos separabit a charitate xp̄i: tribulatio: an angustia: an fames ℨc. dic totam. Et sic pz secundus fruct⁹:

Tertius fructus dr̄ restitutiuus. vñ istā accipe regulā gñalē q̄ sicut herba ℨ flos sine aq̄ palescit ℨ flapescit: vt ita dicā: ℨ roze aut aqua supueniente virescit ℨ reuiuit. sic bona fcā: ℨ postea per peccatū mortificata: p superueniē tē gr̄am reuiuiscunt. ℨ ℔ de bonis añ pccm factis intellige. nō ät in peccatis. qm̄ talia nūq̄ vitā habuerunt ꝓpter gr̄e defectū: q̄ vita aie est: vt diximus.s. vñ xp̄us. Illa reuiuiscunt q̄ mortificata fuerunt. Uiuer̄ nō possunt: q̄ mor tua nata fuerunt. ℔ est cōis theolo. schola. q̄re ℨc. ℨ sic pz ista cōclo. Quartus fruct⁹ dr̄ participatiuus. vñ hanc aliā accipe regulā gñalem q̄ sicut hō ob peccatū mortale velut putridū ℨ infectū membrū quantū ad glorie merituz a cozpore abscindit eccl̄ie. quo fit: vt bñficiorū eius influxū nequaq̄ suscipere possit : vt d filio ꝓdigo pz. Luc.xv. Ego aūt hic fame pereo sic ecōuerso per vnionē ad eccl̄ie cozpus q̄ fit per gr̄am:necesse est q̄ hō particeps oīum bonoz q̄ in eccl̄ia fiunt. Audi prophetaz. ℣Particeps ego sum oīum timentiū te. Qui dicit vt totū designet ozbē. ps. ℣Pro hac. ſ. saia in gr̄a exñte:ozabit ad te ois sanctus i tpze opportuno. Nec mirū vt Augu. ait: Christiana r̄ligio i xp̄o oīuz possessoze oia possidet. q̄re ℨc.

De aliis vltimis quattuoz diuine gratie fructibus. Conclusio tertia.

Scipe tertiā cōclonē. vz. Forma nobilissima est: ℨ in necessitatib⁹ clamat aīam iuuat: ℨ tandez gloria cozonat. In q̄bus ꝟbis quattuoz alij subdūť diuie gr̄e fructus. ℣Prim⁹ dr̄ nobilitatiuus. Scōs dr̄ invocatiuus. Tertius dr̄ iuuatiuus. Et q̄rtus dr̄ cozonatiuus. ℣Primus inq̄ dicit nobilitatiuus. vnde accipe regulā generalē q̄ sicut nobilissima forma in materialibus. nobilissimā exigit in materia dispositionē: vt pz ꝓ philicoz. ℨ ℔ de aīa. Sic nobilissima forma i

spiritualibus nobilissimā requirit in anima dispositionē. Nobilissima aut̄ spūalium forma est beatitudo ipsa eterna. Juxta illō. q̄d ꝓdest hōi si vniuersum mundū lucret: aie ꝟo sue detrimentū patiat̄. q̄ ad hūdum banc aie formaz requirit nobilissima dispositio. nobilissima aūt dispositio est ipsa diuina gr̄a. i. Coz. xiij. Si linguis hominū loquar ℨ angeloz ℨc. Et subiungit hanc maximā q̄ tanta est diuine gr̄e ℔tus: dignitas: atq̄ potētia: vt etsi de⁹ de sui absoluta potētia: sine aliq̄ formato precedēte merito peccata relaxare possit. Tam de eius potētia ordinata hoc facē non pōt: nisi aīa dispōsita reperiatur. Dispōnit aut̄ ipsa diuina gr̄a. ps. Anima mea sicut terra sine aq̄ tibi. q̄ ℨc. ¶ Secundus fructus dicit̄ iuocatiuus. vnde accipe regulā gñalez q̄ nullū in creatis rebus est ita ī orationib⁹ exaudit̄onis singulare remediuz : sicut ē bec diuina gr̄a. ¶ Ubi nota q̄ tā boni q̄z mali deū ꝟuocare dicunt: sed differūt in mō ꝟuocandi. ¶ Boni.n. ꝟuocāt quadrupliciter

¶ Quidā ꝟuocāt in necessitate. ps. In tribulatione mea ꝟuocaui dñm ℨ ad deuz meū clamaui. Et idē in pſona dñi ait. Jnuoca me ī die tribulatōis:ℨ exaudiā te:ℨ eripiaz te. Et Luc. xxi. Lū steteritis ante reges ℨ pſides nolite cogitare ℨc. vsq̄ ibi. sed spiritus patris vestri qui loquit̄ in vobis. Et eccle. xviij. Jnuocaui pr̄ez dñi mei: vt nō derelinquat me in die tribulationis mee:ℨ in tēpoze supboz sine adiutozio.

¶ Quidā ꝟuocāt dñm in ꝓsperitate. ps. Jnuocate eū dum ꝓpe. ℨ idē tibi dixit coz meuz quesiui vultū tuū: vultuz tuū dñe requiram : ne auertas faciē tuā a me. ¶ Quidā ꝟuocant ex maxia fide ℨ credulitate. ad ℣Ro.x. Quō ꝟuocabūt in quē nō crediderūt. Inde Jo. xvj. Quicqd petieritis pr̄em ī noie meo: dabit vobis. ¶ Et q̄rto loco oēs boni in oi coz bona operatōe: dñm ꝟuocāt. ad ℣Ro.x. Oīs.n. q̄cuq̄ ꝟuocauerit nomen dñi salu⁹ erit. Et boc ℣Paulus in ꝟsilium dedit dicēs. Oia quecūq̄ facitis in noie dñi nostri Jesu xp̄i facite. Mali aūt dñz ꝟuocāt ex inigtate. ℣Prouer.p̄. Jnuocabūt et nō exaudiā. Et si q̄z exaudit: ℔ facit ad eoruz penā. Quedā.n. deus cōcedit irat⁹: que negat placat⁹. Aug. ¶ Tert⁹ fruct⁹ dicit̄ ꝟuariuus Juuat.n. gr̄a dei accelerare ad vitā illā: in dei amoze inflāmanda. Luc.xij. Ignē veni mittē in terrā: ℨ qd volo nisi q̄ ardeat. ad ℣Ro.xviij. Cert⁹ sum q̄ neq̄ mors neq̄ vita poterit vos separare a charitate dei: q̄ est in xp̄o Jesu dño nr̄o ℨc. ¶ Quart⁹ ℨ vltim⁹ fruct⁹ dr̄ cozōariu⁹ ps. Beat⁹ quē eligisti ℨ assumpsisti bitabit in atrijs tuis. Et idē. Gloria ℨ bonoze cozōasti eū ℨc. Inde Aplus. ij. ad Thi. vl. ait. ℣Reposita ē mibi cozona iustitie: quā reddet mihi dñs ī illa die iust⁹ iudex: quā ℨ nos feliciter expectātes bac ipsa diuina gr̄a: de q̄ boc in ℣mōe diximus

mediāte ꝺseq̄ valeam⁹: xp̄m in eternū visuri: q̄ cū pr̄e ℨ spū scō viuit gloriosus in secula. Alm̄.

¶ Sabbato ferie quarte cinerum de virgine gloriosa: sermo in ordine quartus.

Erat nauis in me

dio maris. Marci. vj. Aid laudē ℨ gloriā itroniçate ℨ supexcellentissime virgis marie: cui⁹ būc glosissimuz habitū fero: boc in p̄ quadragesime sabbato: a liqua de ei⁹ gloria ℨ dignitate ꝓput sua benigtate gr̄am dicendi ministrabit: deuote videamus. Hunc q̄ tractandi ordinē: oibus in seq̄ntibus sabbatis pro posse obseruabo. ℣Respice ad me quesо o regina celi: ℨ peccatoꝝ refugium: an ego bomuncio expauescā tua tanta dignitate: an rerū sublimitate cōfundar: an multitudine obruar. O virgo ꝟga sublimis: o virgo significata p stellas: quis mibi det: vt dign⁹ ipse sim preco tuarū innumerabiliū dignitatū tu ipsa gressus meos diriges: lumē pādes. Tu spes: tu vita: tu mibi dux: tu mibi nauis eris: q̄ bodie in medio mui⁹ mundi amarissimi nobis quasi naufragātibus portuz salutis donabis. Erat igitur nauis in medio maris. Jn quibus sacratissimis verbis tres de bac gloriosa virginea naue videamus. videlicet.

Uirginis glorioſe nobilissimā nūcupationem.
Uirginis glorioſe elegātissimā rutilationem.
Uirginis glorioſe singularissimā dotationez.

¶ De nobilissima nuncupatione virginis glorioſe consideratio prima.

Primo virginis glorioſe nobilissimaz ꝓ nuncupationē videam⁹. ¶ Ubi tres more solito ꝺclusiones faciamus. vz. Ut Christifideliū cetus virginē summope veneretur: dies sabbatinus illi ꝺgruentissime dicatur. Hanc conclusionē pro tanto posui: ne quis miret: cur dies istos sabbatinos virgini ꝺdicare intendim⁹. ¶ Secunda ꝺclusio est ista Tot sunt tantiq̄ vndiq̄ hui⁹ mundi insufflant periculosi vēti: q̄ nisi nauis tutissima haberet vir vnus de mille saluaret. ¶ Tertia ꝺclusio est ista. Et si hoc mare q̄ cernimus māle nauigantibus sit piculosum: mare tamen spūale q̄ fide intelligim⁹ gustātib⁹ est ꝓsperosum.

¶ De die sabbati: ℨ quare virgini dedicatur: conclusio prima.

Scipe primā conclusionem. videlicz. Ad cuius declarationē tres inquiramus veritates. videlicz. ¶ Prima veritas est ista. quomō dies sabbati accipitur in scriptura. ¶ Secunda quid debeant cbristiani in die sabbati facere. ¶ Tertia est quare dies sabbati virgini dedicetur. ¶ Quantum ad primā dico ad presens q̄ sabbatum triplici citer accipitur in sacra scriptura. Quoddam eniz dicit̄ sabbatū temporis. Quoddā sabbatū

Universidad de Deusto
Biblioteca

eternitatis:z quoddam sabbatum iniquitatis
Sabbatū tp̄is q̄ttuoz modis accipit: aliq̄n. n.
sumit ꝑ septimo toti⁹ ebdomade die aliq̄n ꝑ
tota ebdomada: aliq̄n ꝑ quolibz die ebdoma
de:z aliq̄n ꝑ quolibz festo. dico inq̄ q sabba
tū tp̄is ꝑ septio totius ebdomade dic accipi
in scriptura solet. Et ꝫ modo accipit. Exo. xx.
Mēnto vt die sabbati sanctifices. Et ibide
xxx.c. Septim⁹ dies erit vobis scūs: sabbatū
z requies dñi. Et leui. xxiij. Sex dieb⁹ facies
opus: dies aūt septim⁹ q; sabbati reges ē: voca
bit scūs. oē opus nō facietis in eo: sabbatū dñi
in cūctis habitationib⁹ vr̄is. Aliq̄n accipit ꝑ to
ta ebdomada. Luce. xviij. Jeiuno bis in sab-
bato. i. in ebdomada. Aliq̄n ꝑ quolibet die eb
domade. Marci vlt. Valde mane vna sabba
toz uenūt ad monūmtū ozto iā sole. Et Luc.
xxiiij. Una sabbati valde diluculo veniūt ad
monūmtū. Et accipit. iiij. loco ꝑ q̄libet festo. Le
ui. xxiij. Sabbatū regetionis ē: afflictis aiab⁹
vr̄as. Et ibidē. Mēse septio ꝑma die mensis
erit vobis sabbatū memoriale clangentibus
tubis:z vocabit scm̄ tc̄. Scđo accipit i sacra
scriptura sabbatū ꝑ sabbato eternitatis. i. ꝑ
felicitate bītudis etne: q̄m sicut in die sabba
ti quieuit de⁹ ab oi ope q̄ patrarat. Sex die
bus fecit dñs celū z trā z mare. z sequit. Quie
uit deus die septio. Idcirco bñdixit de⁹ diez
sabbati. Heū. vij. Sic nos in sabbato q̄ int̄-
pretat requies etnitatis ab oibus cozporalib⁹
opibus gescemus: sola in diuina speculatione
sistentes. Apoc. xiiij. Amō. n. iā dicit spūs: ut r̄
quiescāt a laboz ib⁹ suis. Et. xxj. Absterget in
qt deus oēz maculā ab ocul' scōz tc̄. Tertio
accipit sabbatū in scriptura ꝑ sabbato ini-
quitatis. Matb̄. xviij. Orate ne fuga vr̄a fi
at ieme l' sabbato. i. orate ne ꝓsecutio vr̄a fiat
ieme. i. tp̄e incōpetēti ex aeris turbatiōe vel
sabbato. i. tp̄e cōpetēti ad fugā ex q̄cūq; alia
cā. Judi. n. in die sabbati vltra mille passus
ambulare nō pñt. z tunc sabbatū tp̄is nō erit
obseruandū: z p̄ nīs dr̄ sabbatū inigtatis. Itē
sabbatū inigtatis dr̄ ois festiuitas in q̄ ihone-
sta z deo odiosa fiūt. Isaie p̄. Neomenia: z sab
batū: z festiuitate salias nō ferā: iniqui. n. sunt
cetus vr̄i. Amos p̄. Odi z ꝓiecī festiuitates
vr̄as: z nō capiā odozē cetuū vr̄oz. vide i ꝑce
dēti ſmone i ꝑma ꝓte z ocłone ſa. q̄re ex his
ꝑz ꝑma vitas. Octū ad ſam breuit ꝑ nunc
dico q loq̄ndo de sabbato tp̄is: a duob⁹ ꝑ
maxie declinare debem⁹: z circa unū sollicite
opaz dare. ꝑ inq̄ declinare debem⁹ ab oibus
opibus cozporalib⁹ nō necessarijs. Exo. xxiij.
Sex dieb⁹ opaberis tc̄. z Deutro. v. Obſua
diem sabbati vt scifices illud: sicut ꝑcepit tibi
dñs deus tuus. ſo declinare debem⁹ ab opi-
bus spūalib⁹ malis. Isaie p̄. Quiescite agere
cōuerse: discite bñfacē tc̄. Inde de sceleratis
dñs ait. Ezech̄. xxij. Bāctuaria mea sꝑeuistis
z sabbata mea polluistis. tertio hymnis ofoni
bus: z alijs bonis opib⁹ vacādū ē. Ezech̄. xx.
Sabbata mea scificate: ut sit signū inter me z
vos. i. vt videat⁹ gs sit ex ꝑplo meo: ſz de ꝫ ad
plenū ifra dicet feria tertia dñice de passione
q̄re tc̄. Octū ad ttiā: vide q̄so aia mea q̄ re
cte toti⁹ ebdomade dies: ecclia ipsa dispenset
nā dies dñicus scissime trinitati. dies lune de
functis. dies martis pccōzibus. dies mercurij
scis angel'. dies iouis spūi scō. dies veneris sā
ctissime passioni. dies sabbati dulcissime v̄gi-
ni dedicauit. Sed oib⁹ alijs dieb⁹ ad p̄s om
missis: tres ad p̄s aīa accipe rōnes: q̄re dies
sabbatinus v̄gini dedicat. ꝑma rō dr̄ acerbe
passionis. ſa rō dr̄ diuine t̄minatiōis. ttia ratō
dr̄ psonal' derelictiōis. ꝓtia inq̄ rō dr̄ acer
be passionis. scōz. n. passio aīa cara eo ipso die
osecrari soler: q̄ mortē ꝑ xp̄o suscepūt. z pez
dñs equissimū ē: vt ille dies v̄gini dedicet: q̄
ꝑ xp̄o eius dilecto filio passa est. Bz die vene
ris scā: z sabbato scō: v̄gis passio ꝑdurauit. g̃ il
li duo dies deberent v̄gini dedicari: ſz eccl̄a
die veneris xp̄o eius dulcissimo filio dedica-
uit. q̄re sabbatū merito mr̄i dedicabit. o ania
mea an credis v̄ginē solū mēte passam. certe
z mēte z corꝑe: vt ānosi Simeonis vaticini-
ū ipleret: z tuā ipsius aiam ꝑtransibit gladi-
us. i. passio illius. ſ. xp̄i ꝑtrāsibit aiam tuā. i. pe
netrabit. Et sane vt quidā ferūt: tanto erat v̄
go tacta doloze cordis: q ꝑ doloze penit⁹ ite-
rijsset: nisi eā intus z ex v̄tus spūs sci solidas-
set tc̄. Scđa rō dr̄ diuine t̄minatiōis. Duo
n. sunt ꝑmaxie dei opa. ſ. creatio: z recreatio.
Creationis. n. op⁹ de nihilo fuit: z sex dieb⁹ t̄-
minatū. i. cōpletū extitit. ſz de ꝫ varie sint' opi
niones: vt ꝑz. xviij. dis. ij. sniaꝝ. Sed op⁹ recre
ationis adeo op⁹ creationis excessit: ut ꝫ in tē
poze hō deus: z deus hō fieret. Jo. j. Uerbuz
caro fcm̄ ē. vñ sic die sabbati sum⁹ opi ex opa
nāe opleuit: idcirco die sabbati bñdixit: sic ea
dē ipsa die in virgine gloriosa opera recreatō
nis perfecit. vnde z die hoc quasi ab omnibus
opibus vacans: bñdictus Jesus in sepulchro
quieuit: z ad ipsum locū v̄go gloriosa vsq; so-
ciauit: z ibi quiescentē reliqt tc̄. Tertia rō
dr̄ psonalis derelictiōis. Nā sic v̄go xp̄e pas-
sionis sola in vltimis dolorosa remansit: sic cō
grue illi vltimus ebdomade dies ;cuz gaudio
solenniē dedicatur. q̄re tc̄. Inde aurel'. Augu.
O beata inquit Maria. quis tibi valeat iure
gratiaꝝ z laudū. ꝓconia impēdē: que tuo sin-
gulari merito succurristi mundo pdito. Quas
tibi laudes fragilitas humani generis persol
uet: que tuo singulari cōmertio recuperandi
aditum inuenit. hec ille. Et sic ꝑz p̄s ꝛclusio.

De tribulationibus z periculis mundi: z q
v̄go gloriosa est tutissima nauis. ꝛclo scōa.

·8·

Hcipe scđam ꝛclonez. vz. Tot sunt tā
tiq; vndiq; bu⁹ mundi insufflāt picto
si venti: q nisi nauis tutissima hēret:
vix vnus de mille saluaret. Ad cui⁹ declara-
tionē tres ingramus ꝛtates. vz. Prima
q est ista maris tā grandis descripta turbatio.
Scđa q sunt hi vēti tā vehementer ꝛtrarij.
Tertia in quā nauē ascendē debem⁹: ne in
cantis ꝓcellosis vndis piclitemur. Quātū
ad ꝑmā distinguo q duplex est principal' tur-
batio. vna bona. z alia mala. Turbatio bona
ad p̄s ꝫ septē gradus. Prim⁹ dr̄ admira-
tionis. 2⁹ approbatōis. 3⁹ compassionis.
Quart⁹ dr̄ correctōis. v⁹ dr̄ amariçatōis.
vj⁹ flagellatiois. Et vij⁹ oppressionis.
Prim⁹ bone turbatōis dicit admirationis
Luc. ꝑ. Que cū audisset turbata est in ſmone
eius tc̄. Et Matb̄. xiiij. Uidētes discipuli Je
sum ambulantē supra mare turbati sūt dicētes.
ga fantasma est. Et idez. xxiiij. Cōturbati sunt
discipuli z ꝛteriti existimabāt spm̄ vidē: z dixit
eis: qd turbati estis: z cogitatōes ascendūt in cō
da vr̄a. Et luc. i. Et Zacharias turbat⁹ est vi-
dens: z timo: irruit sup eū. Scūs gradus
dr̄ approbatōis: z hoc mō xp̄us turbatus est in
passione: vt veritatē carnis approbaret. Joh.
xiij. Et cū hec dixisset Jesus turbat⁹ est spū:
z dixit. Amē amen dico vobis vnus ex vobis
me tradet. Terti⁹ grad⁹ dr̄ cōpassiōis. Jo.
xj. Jesus g̃ vt vidit eā plorantē: z iudeos: q cū
ea venerāt plorātes: infremuit spū: z turbauit
semetipm: z dixit. vbi posuistis eū. Quart⁹
gradus dr̄ correctōis. z hoc mō turbant p̄dica
tores. Isa. xxj. Uorui cū audirē: turbat⁹ sum
cum viderē. Que aūt sunt illa q̄ ꝓdicatores
audiunt z vidēt. Audi Sap̄. xiiij. Oia ꝛmixta
sunt: sanguis: homicidiū: furtū: fictio: cōruptio
infidelitas: turbatio: periuriū: z tumultus tc̄.
Quint⁹ gradus dr̄ amarizatiōis siue pñie.
ps. Sana me dñe qm̄ cōturbata sunt oia ossa
mea. ſ. pre doloze peccatoꝝ meoꝝ: z aīa mea
turbata est valde. pre multitudine ingratū mea
rum. Sext⁹ grad⁹ dr̄ flagellatōis. ps. Ful-
gura multiplicabis z ꝛturbabis eos: z pmaxie
in die iudicij. Hiere. iiij. Sēsus cordis mei tur
bati sunt in me: nō tacebo qm̄ vocē tube audi
uit: ꝓ audiet: aīa mea. tuba aūt illa erit ō qua
dr̄. Surgite mortui venite ad iudiciū. Sep-
tim⁹ gradus ad bonorē v̄ginis gl'ose dicitur
oppressiōis. ps. Auertisti faciē tuā a me: z fc̄ūs
sum conturbat⁹. i. carnis mee infirmitas ꝛtur
bata est. q; auertisti faciē tuā a me. ſ. q̄tuz ad
auxiliū in tribulatōib⁹. Turbāt. n. sci in tribu-
lationib⁹: sed nō ꝓturbant. Turbari. n. opus ē
sensualitatis: ſz ꝓturbari est aīalitatis z bestia
litatis. Nā z xp̄s turbat⁹ est in passiōe: vt dcm̄
est. Audi Paul'. ij. Cor. i. Sup̄ modu⁹ grauati
sum⁹: ita vt tedēt etiā nos viuē. Sup̄ modū in
gt q̄tum. ſ. ad iudiciuz sensualitat': ſz nō q̄tuz
ad iudiciū rōnis. i. Cor. x. Fidelis est de⁹ q nō
patiet vos tentari sup̄ id q̄ potestis: ſz faciet
cū tentatōe ꝓuentū vt possitis sustinere. qm̄ in
eo in q̄ passus est ipse z tētatus: potēs est z eis
q tentant auxiliari: vt dr̄ ad hebreos. ij. c. Jnō
Paulus. ij. Cor. iiij. ait. Appiamur: ſz nō desti
tuimur. Propterea fugiēti Helie a facie ipie
Jezabelł z dicēti. Sufficit mihi dñe: tolle q̄so
aiam meaz: neq; n. melioz sum q̄ pres mei: vt
dr̄. iij. Reg. xviij. Dñs auxiliuz vasis aq̄ ipso sub
iunipo dormiēte nō neguit. Bz q̄re dñs suos
i hac vita tribulari ꝓmittat dicet ifra feria. v.
scōe dñice. in ꝑma ꝛsideratōe. z ocłusiōe scōa.
Et ꝫ de bona turbatōe dcā sufficiāt. Scđa
turbatio dr̄ mala. z ſz maluz plurib⁹ modis q̄
bonū dicat. tñ ad p̄s quicq; accipe male turba
tionis gradus. Prim⁹ dicit malignationis.
2⁹ punitiōis. 3⁹ simulatōis. Quart⁹ corru
ptionis. Et quint⁹ eterne dānatiōis. Pri
mus inq̄ gradus dr̄ malignatōis: quō turbāt
iniqui cuz corripiunt. iiij. Reg. xvij. Dixit Acab
Helie: tu ne es q ꝛturbas isrł. at ille ait. Non
ego turbaui isrł: ſz tu z domus p̄ris tui. Heu a
nima cara ꝓ cholo: hodie ipe q̄s vidi abusio
nes. Ni. n. hodie ꝑdicatores audientiuz aures
ꝓuriāt non audiunt. Bz si qd eoꝝ ꝛtagiosum
detexerint: mox predicatorē infamāt: z expel
lunt. taceo insidias z rome z alibi illatas in de
uotissimū Bernardinū. Taceo q̄ta egoipse q
minim⁹ oium sum sustinueri iacula. Testimo-
nium reddat: qcunq; officiū predicatiōis exer
cet. Hec missa faciam⁹. Accipe scđz gradū
ſ. pun: tōis. q̄ quidē mō in tribulatōib⁹ turbant
inig: deū z scōs suis maledictis v̄bis trucidan
tes. ps. Turbati sunt z moti sunt sicut ebrius:
z ois sapiētia eoꝝ deuorata est. q. ſ. pdūt sen-
sum z intellectū. Terti⁹ gradus dicit simu
lationis. Matb̄. ij. Audiēs autē Herodes rex
turbat⁹ est: z ois hierosolima cū illo tc̄. vſz ibi
vt comō veniens adorē eū. Quart⁹ gradus
dicit ꝛtaminationis. q̄ mō boni a malis inigs
ſmonib⁹ corrūpunt z ꝛtaminā. qm̄ corrūpunt
bonos mores colloqa mala. Ecc̄. xxvij. Hō ira
cūdus intēdit litē: z vir pctor turbat aīcol. ſ. ōi
z bonoꝝ. Quint⁹ grad⁹ dicit eterne dānatiōis.
Sap̄. v. Uidentes turbabunt timore horribili
z mirabunt in subitatōe insp̄ate salutis dicen-
tes intra se pnīam agentes: sed infructuosam
supplē: et pre āgustia spūs gemēte: hij sunt q̄s
aliq̄n habuimus in derisuz tc̄. Que oia aīa mea
si bñ nōsti ꝑz satisfactio ad ꝑmā vitatē. Quā-
tū ad scđam vitatē. Dem q̄so aīa mea q⁹ bui⁹
mūdi ventos ingenio ꝛprehendē poterit: quis
q̄tidiāos ꝛnumerabit ifulx⁹. Audi ꝺuotissimū
Bernardū. Heu mihi dñe deus. vndiq; mihi
bella: vndiq; tela volant. q̄cūq; demū me ꝛtrā
nulla securitas: esuries z refectio militat ꝛ me

Universidad de Deusto
Biblioteca

Propterea sapiēs ille Salomon. Eccl'.ij.ait. Fili accedens ad fuitutez dei: sta in iustitia z timoze: z ppara aiam tuā ad tētationē. Licet igit inumeri quodāmō sint circa aīe nauē periculosi venti: qttuoz tñ ad pñs accipe fortissimos ventos in nauē aīe misere insufflātes. de qbus Daniel'. vij. dr. Uidebaz in visione mea nocte: z ecce qttuoz venti celi pugnabāt i mari magno. Et Zacha. vj. Isti ingt sunt qttuoz venti celi q egrediunt: vt stent coraz dñatore vniuerse tre. Primus vent' dr gaudiū fatuū.

Secundus dr dolor bestialis. Tertī' dicit spes insana. Et quartus z vltim' dr timor carnalis. Primī' inq̄ vētus dr gaudiū fatuū: qō vulgariter dici solet alegreza desinemoranti. z hic ventus nauē eoz qui hunc sect'm sibi paradisuz statuūt: die nocturq̄ exsufflat. Job. xxi. Haudent ad sonitū organi ducūt in bonis dies suos: z in puncto ad inferna descendūt. Et ex h̄ nimio trenoz gaudio: tēpestas oz: t in tēperantie. Inde. ps. clamat. Diuitie si affluāt nolite coz apponere. Scōs ventus dr dolor bestialis: z hic pmarie mūdāos tribulatos uehit: qui cū gcq̄ nō gratū senserint desperāt ex q̄ sequit tēpestas ipatiētie. Quotquot ego ipse vidi: qui cū illis quicq̄ aduersi acciderit: cū deo vllū pactū volunt. ps. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: z anxiatus ē sup me spūs meus: in me turbatū ē coz meū. s. p multitudine tribulationū meaz. Tertius ventus dr spes insana: z h̄ vento nauis psumptuose in longa vita: aut grādi misericordia di sperātiū sūmope quassat. Exēplū primi de diuite epulone aīe sue dicenti. Luc. xxj. Anima mea hēs multa bona reposita in ānos plurios: z nocte sequēti dictū ē ei: stulte hac nocte morieris. Exēplū secūdi de origine oēs aīas i fine mundi saluāte. Et ex h̄ vento tēpestas isurgit psumptiōis. vñ vt dicit magr' i ho di. xxvj. Sperare aliqd sine meritis: nō spes: sed psumptio dici pōt. Inde Eccl'. xviij. dr. Uidit ingt p sum: ptiōz coraz coz: qm̄ mala est: z cognouit submersionē q̄ neq̄ ē. Et Sap'. xvij. dr. Sem per psumit scua pturbata ascia. Nōne scuū at q̄ ipiū: vt qs credat semp male viuere: z tandē misericordia dei saluari. nā si misericors ē: z tā tūdē iustus ē. ps. Just' dns z iustitias dilexit tc. Quart' vēt' dr timor carnal: z hoz nauis in maxio piculo ē. ex h̄. n. timore tēpestas ozit desperatiōis. Sūt. n. quidā dinā iustitiā cuz eoz culpis ponderātes: z de pccis trepidātes plusq̄ expediat: cū Laym aiūt. Maioz ē iniq tas mea q̄ vt veniā merear: z vna cuz Juda laqueo se suspendūt. Audi Aug. de vtilitate agende pñie. Et loquit de Juda. Nō tā ingt sce lus qō cōmisit: q̄q̄ indulgētie desperatio fecit penitus interire. Et Leo papa. Sceleratior iquit oīb' o Juda z ifelicior extitisti: quē ñ penitētia duxit ad dñm: h̄z desperatio traxit ad laqueū. h̄ ille. q̄re tc. Et sic p̄z p̄a vitas. Ecce

Ad secūdā vitatē dico breuit aia cara: p bis in pcellosis fluctuationib': tutissima salutis nauis est vgo gl'iosa. puer. vlt. Fcā est q̄si nauis institoris de longe portans panē suū. hic ē ille panis qui de celo descendit. Jo. vj. Et ideo ō longe: quia de celo in terrā. z valde longe: qa nullis nris exigentibus, meritis: sed fm suā mi sericordiā saluos nos fecit: vt dictū est fmone pcedenti. Nanc igit nauē hunc ferentē panez aīa mea scande: h̄ te ad portā salutis adducet. Audi deuotissimū Bernardū. O bō si ad cōspectū pñs accedere times: ne liquescas quasi cera a facie ignis: sed vade ad mediatricem mīez misericordie: z oñde ei vulnus z vlcera: z ipsa p te oñdet lac z vbera: filius oñdet pri latus z vulnera: pr nō negabit filio: nec fili' mri nec mr tibi. h̄ ille: Et sic p̄z psens conclusio.

De multiplici acceptiōe maris: z quare vir go dicitur mare. Conclusio tertia.

Accipe tertiaz ocl'onē. vz. Etsi h̄ mare qō cernimus māle nauigantib' sit piculosum: mare tñ spūale qō fide intelligimus: gustantib' ē sapozosum. Ad cuius ō clarationē tres moze soluto ingramus vitates. vz. Pria quot modis accipit mare in diuina scriptura. Scōa qual' h̄ mare mūdi naviga re debemus. Tertia q̄re vgo gl'iosa dici pōt mare tā amarū. Ad primū dubiuz dico ad pñs q̄ quadruplex est mare. vz. mare gre. mare mūdi: mare culpe: z mare pene. Mare gre dr sacramētū baptismi. z rō q̄re baptismū i psenti mare dico ē: qm̄ sicut mare in sua natura amaritudinē habet: sic baptismus amaritudinez presupponit. s. penitentie. Et hoc in adultis: vt dicit dns Bona. in. iiij. dis. xvj. Actuuz. ij. penitentiam agite: z baptizetur' vnusquisq̄ vestrum: in nomine iesu christi in remissionem peccatorum vestroz: z accipietis donū spiritus sancti. Et sunt vba beati Petri. z Mathei. vj. Fuit Joannes in deserto baptizans z predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. propter hoc enim a penitentia baptismus Joannis incepit: quia in adultis penitentia baptismum precepit. vt dicit Bona. vt supza. Secundū mare dicitur presentis vite: siue mare mundi. Heu heu q̄ amar' est in omnibus vijs suis hic miser mund'. Job tertio- anteq̄ comedam suspiro: z tanq̄ inundantis aque sic rugitus meus. Et ad Ro. vij. Semper inquit pugna est in corpore mortis huius: hinc z bona illa sunamit. iiij. Re. iiij. dicebat. Anima mea in amaritudine est. Inde propheta clamabat. Saluum me fac deus: qm̄ intrauerunt aque vsq̄ ad animaz meaz. Nōne amara fuit; turbatō mūdi: qn̄ surrexerūt quidā ō synagoga libertiozz z cirenēsiū z omouerūt plebē: z seniores z scribas: z discurrentes Stephanū rapuerūt in cōsiliū ducētes tc. Quid dicam de tyrānis in eccl'ia di seuiēnib': z xp̄ianorum numeroz fere innumerabilē occidētib'. O Roma: q̄ q̄ta fueris ipsa ruina docet: testimoniū hic redde. Nōne vndiq̄ sanctoz sanguine mades. Et qd multis mozoz: an hec parua fuit mūdi amā motio: qn̄ vilis bomūcio suū dñm crucifixit. Et vt oīa oprehendā. Quid amari' qd turpi': qd inbonesti': qd nauseaz magis generans: q̄q̄ p bodiernis tpib' tot' hic mīs mūdus: in dei z sanctoz blasphemijs: z impijs maledictionib' vsq̄ ad celū scandētib': sine vllo timore pūpit. Isa. p. Dereliq̄rūt deū: blasphemauerunt scm̄ isr'l: alienati sūt retrozsum: Inde ps. Inueniat manus tua. s. vltrix oibus inimicis tuis: dextera tua iueniat oēs q te oderunt.

Tertiū mare dicit mare culpe. Solent enī boni peccatores cū suaz culpaz multitudinē: turpitudinē: z grauitatē pensant: voluūt: z recogitant: in grandē amaritudis vndā mēte p rūpere. Audi ps. Ueni in altitudie maris z tē pestas demersit me. qz. s. ex hōicidij adulterijq̄ culpa a dei gra excidi tc. Quartū mare dr mare pene. vbi oēs sine dei timore viuentes. vñ diuersis culpis ō deum eleuant: z tandē p dolorosaz mortē in penaz iferni pfundissimo pelago submergunt. Exo. xv. opuit eos mare i. infern' amaritudine plen'. qz ibi erit flet' et stridor dentiū. Piere. ix. Ecce ego cibabo populum istū absinthio: z dabo eis potū aquaz fellis. Et idē. vj. c. Ecce dabo in pplm istū ruinam: z ruēt in eos frēs z filij sil' vicin' z pxim' pibunt. Et sic p̄z p̄ma vitas.

Ad sam ve. dico q̄ hūtibus nobis virginē gl'iosam pro nauitutissima: q̄uis piculosiz sit hoc mūdi mare: nl'lum tñ aliud singulāe pfidiū q̄ vela nre volūtatis extendē diuis bnplacitis. Un̄ si es in pro spitate: pone velū tuū ad diuinā volūtatē. ps. Diuitie si affluant nolite coz apponē. Si in aduersitate pone velū in volūtate dñi: z cū sancto Job dic. Dns dedit: dns abstulit: sicut dō placuit: ita factū est: sit nom̄ dñi bndictū. Et si qn̄ q̄ te mergi sentias: cū Petro clama mergēti: z dextra dei erigiet te. Matth. xiiij. quare tc.

Ad tertiā veritatē dico q̄ triplici rōe vgo gl'iosa pōt dici mare. Prio rone redūdationis Scōo rone gustatōis. Tertio rōe nauigatōis Primo rone redūdatōis. Nam sicut flūina oīa intrāt in mare: z de mari redūdant. Eccl'. p. Sic oīuz sanctoz charismata intrant in mariā. Nā fluīn angeloz. spiritūq̄ oīum beatoz intrat in mariā. Flumē ppharz intrat in mariā. Fluīn patriarchaz intrat i mariā. Fluīn apl'oz intrat in mariā. Fluīn martyrum intrat in mariā. Fluīn confessoz intrat in mariā. Fluīn virginū intrat i mariā. Flumīa oīa intrāt in mare: flumina oium grāz intrant in mariā. Eccl'. xxiiij. In me ois gra vite z veritatis: in me ois spes vite z vtutis. trāsite ad me oēs qui ocupiscitis me: z a gnatiōib' meis adimplemini. alias exponāvba bec. Inde Augu. ait. Hra plena es o maria: quā apud dñm inuenisti: z hāc p totū mundū diffundē meruisti. qz ceteris p ptes in maria rota se ifudit gre plenitudo. Scdo vgo gl'iosa pōt dici mare rone gustatōis. Sicut. n. hoc māle māe qō cernimus gustātib' rōnem dulcedinis nescit: sicvgo oībus cernentib' amarissima in sui dulcissimi filij passiōe amarissima fuit. Luc. ij. Et tuā ipsius aiam ptransibit gladius. Audi Piero. in sermone. Maria inquit qz mente passa est: plusq̄ martyr fuit. Nimirū z eius dilectio amplius fortis q̄ moze: qa morte xp̄i suam fecit. Sed de hoc infra sermōe. xxvj. Tertio virgo dicit mare ratōe nauigatōis. Naz sicut mare nauigantib' terribile est: sic vgo demonibus mundū nauigantib' horribilis est. vsque n. ad die iudicij hunc aerē caliginosiz volitāt: z post iudiciū in infernū detrudent: vt cōiter theologi ferunt: z magr' ponit in. ij. sententiaz. Qō autē virgo demonibus sit terribilis audi gloriosiz Bernardū. Non sic ingt timent hostes visibiles qualibet castroz multitudinez copiosaz: sicut aeree potestates marie patrocinium: vocabulū: z exemplū. Fluunt z percūt sicut cera a facie ignis: vbicunq̄ inueniūt creatam hui' recordationē: deuotā inuocationē solitāq̄ imitationē. hec ille. nec iniuria. Naz si terribilis demonib' est fili': an mater illius placida erit. Audi ps. Dicite deo q̄ terribilia sūt opera tua dne. Et idē. tu terribilis es: z qs resistet tibi. Audi Jsaiā. c. xxx. A voce dñi pauebit assur virga pcussus. i. diabolus pcussus virga. i. sancta cruce pauebit. i. timebit. quare tc. Et hec volo sufficiant pro presenti oclusione. Et sic p̄z prima pars huius sermonis.

De eleganti rutilatōe vginis oliderato scōa.

Secūdo gloriose virginis elegātissimā rutilationem videam'. Ubi tres oclusiones subiungamus. vz. Prima ocl'o est ista. Iz sancti omnes suis meritis z oratōibus banc paupcula aiam vt ad portū salutis veniat: cū maxima charitate dirigant. Nullū tamē est adeo rutilans sidus in hoc piculoso mari nauigātibus lucens sicut virgo gl'iosa pclarissima stella maris. Secunda oclusio est ista. quāuis cū ctis siderū splendoz' virgo gl'iosa cōparetur: singulariter tamē auroza fulgens appellatur. Tertia oclusio est ista. nisi fuisset hic pōtus virginis alme: vbi nō nisi salus sperari potest: diuersis temporibus plures naues naufragassent.

De stellifera rutilātia vginis oclusio pma.

Lcipe primā cōclonē ꝛc. Ad cuius ō
a claratiōnē tres ẏtates ingramus vz.
Prima est ista. Quot modis sci ozare
p nobis possunt. Scda quō sci in ℔ mari ſ
splenduerūt. Tertia quō ẏgo sup oēs scos
radios sue lucis oſudit. Ad primā dico q tri
plicit sci p nobis ozare possunt. s. mente ozc ꝛ
ope. Prio mente: ꝛ de ℔ ozandi gr̃ie ait dns
Math. vj. Intra cubiculū tuū: ꝛ clauso hostio
ora pr̃em tuū. Quadruplex est. n. cubile: exte
rius: interius: supius: ꝛ inferius. Cubile exte
rius eccl'ia scā ē. Cant. p. Introduxit me rex i
cubiculū suū. Cubile iterius secretū ꝺscie est.
ꝛ de ℔ dr̃ hic Math. vj. Intra cubiculū tuuz
ꝛc. Cubile supius celestis pria est. Luc. xj. No
li mihi molestus eē: iā pueri mei mecū sunt in
cubili. Cubile iferi⁹ mala ꝺscia ē. ps. In cubi
culis suis collocabunt. In ō̄mo cubili cubat
ipse xp̃s ꝛ requiescit. Cant. p. Indica mihi vbi
pascas vbi cubes in meridie. Et ibidē. Dū es
set rex in accubitu suo: nardus mea dedit odo
rē suū. In cubili interiozi gescit iustus. ps. In
pace in idipsuz dormiā ꝛ requiescā. In supiozi
quiescit btūs. ps. Btī qui bitant in domo tua
i scla sclo⁹ laudabunt te. Apoc. xiiij. Amō. n.
iā dicit spūs vt requiescat a laborib⁹ suis. In
inferiozi quiescit diabolus. Luc. xij. Assumit
alios spūs nequiozes se: ꝛ ingressi bitant ibi. ꝛ
sic p̄z prim⁹ ozādi modus. Scō ozare pñt
p nobis sci oze. ps. Dirigat oro mea sicut incē
sum in ꝺspectu tuo: ꝛ sic paupcula. Susanna
falso a iudicib⁹ senib⁹ ꝺdemnata exclamauit
voce magna ꝛ exaudita ē. Daniel. xiij. Silr ꝛ
xp̃s in cruce pendens. ad Hebreos. v. c. Qui
in dieb⁹ carnis sue pces supplicationesq; ad
deū offerens: q possit eū saluū facere a morte
Luc. xxij. Factus in agonia ꝓlixius ozabat.
Tertio mō ozant sci ope. ꝛ ℔ mō vltra oēs
p nobis xp̃s ozat. ad Ro. viij. Qui semp int̄
pellat p nobis ad pr̃em. Multa de oone ha
bes. s. ꝓmone ro. p totū. Et sic p̄z prima ẏtas.
Ad ſaz vi. dico q sci in septē donis spūs sci
pmaxie splenduerunt. ps. In splendoribus scō
rū. i. i donis spūs sci: q scos splendidos faciūt.
Actuū ro. Apparuerūt illis ꝺsptite lingue tā
q̄ ignis: seditq; supra singulos coz. Ubi nō q
sex sunt dona p̄ncipalit. s. dona nature: dona
gr̃e: dōa glie: dona tēporalia: dona pene: ꝛ do
na culpe. Dona nāe sunt nālia bona a deo fa
cta: ꝛ nobis donata: vt rō ingeniū ꝛc. ps. Bñ
dictus deus in donis suis. ℔ aūt dona ocessit
deus ad viuendū. Heñ. p. Formauit deus⁹ bo
minē de limo r̃e: ꝛ inspirauit in eū spiraculuz
vite: ꝛ fcūs est hō in aiam viuentē. Dona gr̃e
sunt in duplici gradu. ꝓmus est ipse Jesus fili⁹
dei. Isa. ix. Paruulus datus ē nobis: ꝛ filius
natus est nobis. ꝛ Jo. iij. Sic deus dilexit mū
dū vt vnigenitū suū daret. Scōs gradus
sunt dona spūs. Isa. xj. Requiescit sup eū spūs
dñi: spūs sapie ꝛ ītellectus: spiritus ꝺsilij ꝛ for
titudinis: spūs scie ꝛ pietatis: ꝛ replebit eū spū
timoris dñi. Et ℔ dona dant ad merenduz. j.
Cozi. ix. Ego sic curro nō quasi in incertū: sic
pugno nō quasi aerē ẏberans. Et ro Thi. p.
Scio cui credidi ꝛ certus sum: q potēs ē dns
depositū meū ſuare vsq; in illū diē. Dona glo
rie est btūdo cēna. ps. Qui dat salutē regib⁹
ꝛc. ꝛ idē. Btī qui bitant in domo tua in secula
scl'oz laudabunt te. ꝛ ℔ dona dant ad p̄mian
dū. Luc. xxij. Ego ꝺspono sicut ꝺsposuit mi
hi pr̃ vobis regnū vt edatis ꝛ bibatis sup mē
sam meā in regno meo. Dona tp̃alia sunt vt
abūdātia vini panis olei: ꝛ sic de aliis. ps. Qui
dat iumētis escā ꝛ herbā fuituti hoiuz. Et hec
bona pccōribus tribuit ad alliciendū ad scip̄z
amandū: q̄z vt plurimū pccores abutunt illis.
puer. p. vocaui ꝛ remisistis: extendi man⁹ me
as: ꝛ nō fuit qui aspiceret ꝛc. Sed bonis ꝛ iu
stis dat talia dona ad solatiū ℓ alio bono respe
ctu. ps. Nō vidi iustū derelictū: neq; semēem⁹
querens panē. Dona pene sunt aduersitates.
E ℔ dona pccōribus ad corrigendū: bonis ad
purgandū tribuit. de p̄mis audi ꝓphaz. Mul
tiplicate sunt infirmitates eoz postea accelle
rauerunt. de bonis cūdē audi. ẏga tua ꝛ bacu
lus tuus ipsa me ꝺsolata sunt. Dona culpe sunt
carnalia vitia: ꝛ ℔ solū dat diabolus ad dam
nationē. Math. xxv. Jbunt hi in suppliciū eē
nū. Mō ad ꝓpositū q̄n queris quō sci in hoc
mundo splenduerūt: dico q p̄marie in septez
donis gr̃e q̄ sunt septē dona spūs sci. Primo
claruerunt sci in dono timoris. Ec.. xj. qui sūt
timore dei est: non pōt iustificari. Et. c. ij. ait. q
timetis deū diligite illū ꝛ illuminabit coz vr̃z
Scō claruerūt in dono pietatis. Math.
xxv. Tunc dicet eis q a dextris eius erunt: e
suriui ꝛc. ꝛ. ps. Flauit spūs eius ꝛ fluxerūt a
que. s. cōpassionis. Tertio claruerunt i dono
scie. audi dns. Anime bone petenti da mi
hi intellectū ꝛ scrutaboꝛ legē tuā. gd dicat. In
tellectū tibi dabo ꝛ instruā te in via hac q̄ gra
dieris: firmabo sup te oculos meos. Quar
to claruerūt in dono sapie. Eccl'i. li. In sa
pientia eius luceſcit aia mea: ꝛ ignozātias me
as illūinauit. Quito claruerūt i dono ꝺsilij
vr̃ ꝛ xp̃o dicebant. ecce nos reliquimus oia ꝛ
secuti sumus te ꝛc. Sexto claruerunt i dono
intellectus. ps. Intellect⁹ bonus oibus facie
tibus eū. Septio ꝛ vltio claruerunt i dono
fortitudis. ad Hebre. xj. sci p fidē ꝛc. vsq; for
tes facti sūt in bello. gr̃e ꝛc. Et sic p̄z ſa ẏtas.
Quantū ad tertiā ẏtatē dico q p in septē pul
cherrimis reb⁹ sup oēs emicuit. Prio in pre
ciosa nāli ꝺditione: qz fuit tota ignita. Scō
in sūma luciditate. Tertio in mag̃ illumina
tione. Quarto i singulari directiōe. Quito
in stupenda vnione. Sexto i firma duratōe
Et septio i supma collocatōe. Prio inquā
gloriosa ẏgo sup ceteros emicuit in pciosa nā
li ꝺditione. qz tota fuit ignita ꝛ infocata diuio
amore. vr̃ arguat sic. ō quo min⁹ videt inesse
ꝛ inest. g̃ de quo magis. Jsta est vna regula lo
gice gñalis. tūc sic. Si Paul⁹ ex grādi charita
te ausus ē dicē ad Ro. viij. Quis nos sepabit
a charitate dei: an āgustia: an psecutio ꝛc. q̄tā
credim⁹ charitate gl'osam virginē sup omnes
caluisse: pfecto vt nihil creatū mag̃. Propte
rea vere dicē poterat illud Cant. ꝛ sunt ẏba
aīe i deo philocapte. Fulcite me floribus: ga a
more lāgueo. Scō ẏgo sup oēs emicuit i
sūma luciditate. Cant. vj. Que est ista q̄ pgre
ditur pulchra vt luna: electa vt sol. Sz de hoc
in sequēti ocl'one. Tertio in magna illumia
tione. ga oibus suaz opationū ꝛ ẏtutū exēpla
mōstrauit. vr̃ xp̃us ꝺscipulis. Math. v. ꝺxit
Sic luceat lumen vr̃m coā hoibus vt videāt
ꝛc. Quantū credis vt p̄ filij ei⁹ dulcissimi xp̃i
glorificare cetos scos in bonis exēplis aiasse
Inde Amb. in omelia. sup Lucaz. Exurgens
maria abijt in montana ꝛc. ꝺcit. Discite vos o
ẏgines sedulitatē quā p̄egnātib⁹ debeat ex
hibere cognatis ꝛc. Quātuz aūt in oibus ẏtu
tibus ceteros supauerit: dicet ocl'one sequēti.
Quarto in singulari directōe. Solent eīm
naute tpe noctis luīe lucerne quodā ad portū
ciuitatis attingē. Sic nobis nauigātib⁹ p hoc
mare magnū ꝛ spaciosuz in q̄ reptilia quoz nō
est numer⁹. i. diuersa gñia inimicoz: q̄ ꝓpēsato
nobis cū agone luctant singularissimū lūm ad
portū salut⁹ dirigēs est dulcissima ẏgo. ga ipa
genuit xp̃m: q illumiat omnē hoiem veniētē
in hunc mundū. Quinto claruit in stupēda
vnione. Quis. n. deo tñ vniri potuit sicut gl'o
sa ẏgo. Eccl'i. xxiij. Qui creauit me regeuit in
tabernaculo meo. Et q̄ miro mō geuerit au
di āgelū Luc. p. Spūs scūs supueniet i te ꝛc.
Sexto claruit in firma duratiōe: ga nunq̄
ex ꝓsperitate elata est: sed audi qd dicat āgelo
ipsam dei mr̃em ꝺcēti. Ecce ācilla dñi ꝛc. nec
ex aduersitate turbata est. Luc. p. Stabat. s. i
firmo ꝓpōsito iuxt crucem maria mr̃ Jesu ꝛc.
Septio ꝛ vltimo claruit in supma colloca
tione. ga de nullo ꝺcit sic exaltata est scā dei
genitrix sup chozos angeloz ad celestia regna
ꝛc. Et sic patet pcsens conclusio.
De qbusdā alijs splēdoꝛib⁹ ẏginis ocl'o ſa.
Lcipe ſam ocl'onem. vz. Quāuis cun
a ctis fidez splendoꝛib⁹ ẏgo gloriosa ꝺ
parē singulariter tñ auroza fulgens
appellat. Ad cui⁹ declarationē tres mōe so
lito ẏtates ingramus. vz. Prima. si aliud p̄
ter virginē stella pōt appellari. Scda. quez
splendorē a ẏgine acceperūt ceteri sci. Ter
tia gr̃e sup omnes stellas ẏgo auroza dicat.
Quantū ad primaz dico aīa mea q̄ nō sola
ẏgo gloriosa stella pōt appellari. Nā ꝛ oēs an
gelici spūs stelle dicūt. Apoc. xij. Et draco cau
da sua trahebat tertiā partē stellaz. Itē ꝛ oēs
sci. Heñ. xxij. ꝛ Exo. xxxij. Multiplicabo semē
tuū sicut stellas celi. Et. i. Coz. xv. Stella a stel
la differt in claritate. i. sci. Itē ꝛ stella dr̃ eccl'a
scā. Apoc. ij. Hec ꝺcit q tz septē stellas in dex
tera sua. i. sanctā eccl'iā septiformis gr̃e dei p
lucentē. Itē ꝛ stella ꝺcit antixp̃us. Apoc. viij.
Et cecidit de celo stella magna ardēs tanquā
facula ꝛc. Itē ꝛ oēs scelerati stelle appellari
possunt. Math. xxiiij. Stelle cadēt de celo. i.
ipij tollent: ne videant gl'am dei. Math. xxv.
Jbunt hi in suppliciū eternū. Sed ẏgo gl'osa
singulari quodā mō stella ꝺcit. Numeri. xxx.
Orietur stella ex Jacob. ga sicut stelle māes fa
cte sunt in ornamentū celi. Heñ. p. Fecit deus
duo. luminaria mag̃: maius vt pesset diei: et
luminare min⁹ vt pr̃esset nocti: ꝛ stellas q̄ lu
cerent in firmamto celi. Sic gl'osa ẏgo fcā est
vt luce sua decoraret totū empireū celuz. ps.
Assistit regina a dexteris tuis in vestitu deau
rato circūdata varietate. qr̃ ꝛc. Et sic p̄z pria
ẏtas.
Ad ſam ve. dico q oēs sanctoz ẏtu
tes tam noui q̄z veteris testamti a ẏgine pleni
tudinē suscepunt. veteris quidē in ẏgine futu
ra. Noue ro legis sci in ẏgine iā fcā. Et vt cla
rius ista videant quedā sanctoz noui ꝛ veter⁹
testamti ꝓnumerari ẏtutes pñt. Claruit nāq;
Abel in veteri testō ẏtute inocentie. vr̃ ꝛ dns
respexit ad mūera ē⁹. Heñ. iiij. Claruit Enoch
ẏtute munditie. vr̃ ꝛ tulit illū de⁹. vide Heñ.
vj. Claruit Noe ẏtute spei. vr̃ ꝛ spans archa
a diluuio liberari: ex dei spāli mādato illā mi
ro mō fabricauit. Heñ. v. Claruit Abrahā vir
tute fidei. gen̄. xxij. Credidit abrahā ꝛ reputa
tum est ei ad iusticiā. vr̃ ꝛ filiū ꝓmolare voluit
vt ibidē ꝺcit. Claruit Jsaac ẏtute obediētie
vr̃ ꝛ pr̃i in sui ꝓmolatōe nō ꝛtradixit. gen̄. xxij.
Ubi sunt victima ꝛ holocaustū pr̃ mi. ꝛ rñdēs
pr̃ ait. dns ꝓuidebit fili mi ꝛc. Claruit Jacob
ẏtute aīcitie. vr̃ ꝛ dns ei multa secreta reuela
uit: vt de scala ꝛc. gen̄. xxij. Claruit Job ẏtute
patiētie. vr̃ nec ō dr̃m locut⁹ est Job. p. Claru
it Moyses ẏtute māsuetudis vr̃ ꝛ dño semp
māsuete rñdit: iō mansuetissim⁹ dict⁹ est. Nu
meri. xij. c. Claruit Dauid ẏtute būlitatis. vr̃
ꝛ iumentū se eē dixit. ps. vt iumentū fact⁹ suz
apud te. Claruit Salomō ẏtute sapie. vr̃ ꝛ sa
pienter de duab⁹ meretricib⁹ iudiciū ēdit. iij.
Reg. iij. Claruit Ezechias ẏtute pñie. vnō et
versa facie ad pietē fleuit amare. Isa. xxxviij.
ꝛ iiij. Bx. xx. Claruit ꝛ Daniel ẏtute itelligētie
vr̃ ꝛ somniū Nabuchodonosoz exposuit. Dan̄.
iiij. c. Claruit Susāna ẏtute castimonie. vr̃ et
poti⁹ mozi elegit q̄ senib⁹ ꝺsentir. Daniel. xiij.
Et isti sufficiāt ex vetilege. Nūc ꝛ scōs q̄sdam

Universidad de Deusto
Biblioteca

noue legis ꝛnumeremus. Claruit nāq; Johes baptista ẏtute pnie. vñ ⁊ a teneris ānis hēmū petijt. Anſ dehti teneris sub ānis ⁊c. de ipo canit eccl'a. Claruit ꝓpᵒ ẏtute ostātie pᵒ spūs sci missionē. vñ ⁊ letanſ ibat ad cruce. Claruit ⁊ paulus ẏtute fortitudis. vñ ⁊ dicebat: cū infirmor tūc fortior sum. ij. Cor. xij. Claruit Andreas ẏtute aiositatis. vñ ⁊ crucē aiose salutauit: dicēs. Salue crux pciosa ⁊c. Claruit Johānes euāgelista ẏtute doctrine. vñ ⁊ ceteris altiᵒ itonuit, dicens. In pncipio erat ẏbū ⁊c. Jo. p. Claruit Jacobᵒ frater ioānis euāgeliste ẏtute credulitatis. vñ ipse ⁊ Joānes relict] oi bus secuti sūt xpm. Matb. iij. Alſ Jacobᵒ ẏtute claruit scitatis. vñ ⁊ ab oibus iustᵒ est appellatᵒ. Claruit philippᵒ ẏtute sollicitudis. vñ ⁊ fratri suo natanahel dixit. Inuenim messiā veni ⁊ vide. Jo. p. Claruit Bartholomeᵒ ẏtute pdicationis. vñ ⁊ multas pagrauit regiões dei ẏbū seminādo: vt ps i legēda. Claruit matheᵒ ẏtute fidei. vñ ⁊ pmus scripsit euāgeliū. Claruit Simon ẏtute obediētie: vñ ⁊ Simō obediēs intpⁱtaſ. Claruit Thomas ẏtute hūilitatis. vñ ⁊ dño hūilit rndit: dicens. dñs meᵒ ⁊ deus meᵒ. Jo. xx. Claruit Judas Tadeᵒ ẏtute aiositatis. vñ ⁊ ɔ berticos epſam scripsit dicēs. hi sunt nubes sin aq̄. Judas āt scarioth suā ẏtutē pdidit. vñ ⁊ laqueo se suspēdit: qd ō alijs dicā. O sci ⁊ scē dei: q̄t q̄ntisq; ẏtutib⁹ nō ge a nobis distantib⁹ claruistis. Hem q̄so aīa mea audi Isidoꝛ de sūmo bono. li. ij. c. xj. Si ad boni ingt incitamētū: dīna q̄bus monemur pcepta deessent: p lege nobis scōꝛ vita sufficeret. At ɔ. dū ⁊ deus pceptis suis admoneat ⁊ vita scōꝛ boni opis exēpla ꝓponat: nulla ē iā de reatu excusatio. q: ⁊ lex dei aures nras q̄tidie ꝓpulsat: ⁊ scōꝛ documēta nri cordis intima ꝓuocāt. Etſi ꝓauoꝛ sepe secuti sumᵒ exē pla: cur nō imitamur scōꝛ digna ⁊ laudabilia facta. Etſi apti sumᵒ imitari inimicos in malū cur pigri sumᵒ imitari iustos in bonū. Exemplo igit scōꝛ varias sectare ẏtutes: hūilitatis ex xpo: deuotōis ex Petro: charitatis ex Joā ne: obedietie ō Abrahā: patiētie de Jsaac: tolerātie de Jacob: castimonie de Joseph: mansuetudis de Moyse: cōstantie de Josue: bnignitatis de Samuele: misericordie de Dauid: abstinētie de Daniele. Sic ⁊ ceta fcā ꝓpe q̄ laboze: q̄ moderamie: q̄ue intētōe l' cōpunctiōe gerant: vir scūs imitādo ꝛsideret. H ille. Quid igit hic de ẏgine dices: nisi q̄ cetis p ptes in Maria āt tota se ifudit gre plenitudo. q̄re ⁊c Et iō antig in ẏgine fcā futura suaꝛ ẏtutū: ⁊ moderni ab ea iā dei mre fcā sumpſt ꝛt oziqez q̄re ⁊c. ¶ Quantū ad tertiā vi. dico q̄ triplici rōne ẏgo spāt auroze cōparaſ. vz; rōne incōtaminate nascibilitatis. ¶ Scdo rōe añcedētis claritatis. ¶ Et ttio rōne sūme ꝓpingtatis.

Dī. n. Canſ. vj. Que ē ista q̄ ꝓgredit tanq̄ auroza ɔsurgēs. dī q̄ pria auroza rōe incōtamiate nascibilitatis. Respice q̄so auroze oꝛtū: nō n. noctis tpze: sed añ crepusculū sue claritatis comas emittit. Sic o tu aīa cara ẏgis gloriose oꝛtū attende nō ꝓfecto in nocte: sed in crepusculo fulgētissima claruit: p noctē originalᵉ culpe fuscedinē intellige. Canſ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō ē i te: ⁊ Sap. vij. Candoꝛ lucis eᵗne ⁊ speculū sine macula.

Scdo rōe añcedentis claritatis. ꝓcedit. n. auroza solis oꝛtū: sic ⁊ ẏ gl'iosa stella xpm. audi devotissimū Bernardū. Recte ingt o maria auroze offīn iplesti: ipse. n. sol iustitie de te ꝓcessurus: oꝛtū suū q̄dā matutinali irradiatō ne ꝓueniēs in te lucis sue radios copiosᵉ trīs fudit. H ille. Tertio rōe sūme ꝓpingtatis. vicinioꝛ. n. auroza ceīis ē sol sideriᵒ: ⁊ ẏgo gl'iosa oibus scis deo ꝓpinquioꝛ. ꝓpinquāt. n. q̄dā deo p excellētiā cognitōe trīn: vt ꝓpbe: q̄dā cognitōe ⁊ demōstratōe ut xpi pcurso: q̄dā cognitōe oñsiōe ⁊ portatōe: vt ita loq̄r. ⁊ h est ẏgo sola. Audi Bernardū. Nō ingt decebat dū aliā mrez q̄s ẏginē: nec ẏginē aliū filiū q̄s deū: q: nec maioꝛ int' mrēs: nec maioꝛ int' filios nasci potuit. audi Anſel. dña mr p quā talē hē mus frēm: qd grāz: qd laudis: tibi retribuez⁹. H ille. q̄re ⁊c. Et sic ps ꝓs cōclo.

Qz meritis ẏgis deus tā in nouo q̄s veī testō plurima bnficia ɔtulit. cōclusio tertia.

Accipe ttiā ɔclonē. vz. Nisi fuisset hic poꝛt' ẏgis alme: vbi ñ nisi salus spari pōt: diuersis tpib⁹ plures naues naufragassent. Ad cui declaratōz tres ingraz⁹ ẏi. vz. ¶ Pria vñ h accidit q̄ moꝛ vt nā angelica peccauit punita ē: ⁊ tñ nā bīana q̄ lōge ifeꝛioꝛ ē: fuit a deo supportata. ¶ Scda si tāta potuit eē gra ẏgini collocata: vt p eā nā bīana fuisset iustificata. ¶ Tertia q̄ sūt illi q meritis ẏgis sunt scripti i li. vite. ¶ Qtū ad pmā ẏi. dico q̄ nulli dubiū q̄ pmi pentes ex ꝓpria tīsgressione: nō solū mortis: sz ēt anibilatōis extimiuz meruerūt. Et dīna vltio q̄ psonaꝛ acceptōz ig̃rat ꝓfecto sic nec culpā āgelicā: sic nec bīanā dimisisset ipune. Sz pp pcipuā reuezētiā ⁊ singularē dilectōz quā hēbat ad ẏginē: ipsoꝛ naue pseruauit: nec in cēnū pitura pmisit. Et rō ē. q: h bīdicta puella in lībis ade erat sm coꝛ pulētā subām. Et sic nos scim⁹: potētia ꝓducē de puelle i pmis pentib⁹ erat ipsa: donec reduceret in actū. Et de ipsa postea dei filiᵒ xps iesus i adā sm coꝛpulētā subām exīs erat redūcēdus. Et ob hāc ēt aīa mea eādē cāz ags dilu uij oēs carnē nō extimiauit: sz i naui sci Noe i columē pseruauit. Silr ⁊ succesiue ppīm hebreū q̄uis rebellē ⁊ otumacē ꝓtexit ⁊ guber nauit. q: de ipso h bīdca puella erat nasciā: ⁊ de ea filiᵒ dei. ps. testāte. De fructu vētris tui

ponā sup sedē meā. Cunq̄ tps appꝛopinquasset vt hec bīdicta nauis: in q̄ gīis būani saluatoꝛ trāſretari ōbēt: mūdo largireť: Joachim ille vir deo gratᵒ: ⁊ āna mulier illa sciſsima dño disponente ⁊ cooperante insiť coeūtes: banc bīdictam nauē ɔstruxerūt: dieq̄ statuto q̄ dei filiᵒ bāc ipsam nauē intrare debebat: vt gen⁹ būanum naufragantē saluaret: angelico e celi nūcio destinato. gubernatrice hᵒ nauis būlīē salutata: moꝛ vt ɔsensit salubꝛiter itrauit. Jo. p. Uerbū caro factū est: ⁊ habitauit in nobis. Sicq̄ būani gīis obtēta salute: ⁊ a demōis fuit vtute liberato. Luc. xij. Nunc ꝓnceps hᵒ mūdi ejciet foras. ⁊ tanto hec bīdicta nauis fuit vigoze ac potētia firmata: vt q̄sq̄ naufragari exitās bāc ipam nauē ascēderit: ad poꝛtū pueniet optatū ga nulla gra descēdit de celis ad tras nisi trāseat p manus marie. Uñ o italia misera tot sceleribus irreptita: tanta tibi patiētia dei. vñ tā ta supportatio. nisi ga hec bīdicta nauis ꝓ nobis semp est añ filiū: illi oīa salutis nre ostēdēs instra: vt pecť ⁊ vbera. Et vt bꝛeuiť singula ɔ pnebēdā nihil est tā in nouo q̄s in veī testō bumāo gīi ɔdonatū: qō merito huius bīdicte nauis nō sit ɔcessum. Quare ex his ps q̄ meritis gl'ose ẏginis de lībis ade educende pseruata fuit ille sa ⁊ pseruaſ in diem oīs būana nā. q̄re ⁊c. ¶ Quantū ad scdam dico q̄ būana nā per merita ẏginis nō potuit ꝓpie iustificari q: iustificatio redēptionē psuppōebat. Quō. n. pfecte iustificari poterat: si redēpta nunduz erat? Redimi autē debebat p xpm. q̄ ⁊ iustificari p ipsum. Audi dīm Luc. xxij. Dic ingt calix nouū testm est in meo sanguine q ꝓ o multis effūdetur in remissionez pcoꝛ. Ad Ro. viij. Qui ꝓpio filio nō pepcit: sz ꝓ o oībus nobis tradidit illū. Jo. iij. Sic deᵒ dilexit mundū: vt vnigenitū suuz daret. Apoc. p. Lauit nos a pctis nris in sanguine suo. ⁊. i. Pe. p. Nō coꝛruptibilibus auro l' argento: sed pcioso sanguine Jesu xpi redēpti estis. i. Coꝛ. vj. Empti. n. estis pcio mag̃. q̄re ps quā ob rē p merita ẏginis būanū genᵒ nō potuit iustificari ⁊c. ¶ Qtū ad tertiā ẏi. dico q̄ ꝓ declaratōe q̄ q̄druplex est liber vz. liber vite: liber mortis: liber lre: ⁊ liber coꝛdis. ¶ Liber vite ē duplex. vz. ipe xpi. Apoc. v. Uidi i dexta sedētis sup thronū libꝛ scriptū intᵒ ⁊ foris signatū sigill. vij. ¶ Primū sigillū ⁊ secrerū fuit xpi icarnatio. Hier. xxxi. Nouū faciet dns sup tras: mulier circūdabit virꝛ. Et Matb. p. Qō in ea natū est de spū scō ē. Secūdum sigillū fuit xpi natiuitas. Luc. ij. Uirgo pepit filiū suū ꝓmogenitū. Isa. vij. Ecce virgo ocipiet ⁊ piet filiū. ¶ Tertiū sigillū fuit baptismus. Jo. p. Sup quē videris colūbā descēdēte hic ē q̄ baptizat i spū scō. ⁊ Eccli. xxxvij. Effundā sup vos aquā mundā: ⁊ emūdabimi ab oīb⁹ ingnamēt] vrīs. ¶ Quartū sigillū fuit

ei⁹ gl'osa passio. Matb. xij. Sicť fuit Jonas in vētre ceti trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹: sic erit filius hois in corde tre. ⁊ Mar. xxvj. Filiᵒ hoīs tradeť ut crucifigaē. Et Dan. ix. Moziet filius meᵒ xps. ¶ Quintū sigillū fuit resurrectō Matb. xxvj. Post tres dies resurgā. Et Osee. vj. Uiuificabit nos post duos dies: ⁊ in die ttio ꝛ surgem⁹. ¶ Sextū sigillū est ascēsio. Actuū ꝓ Cū intuerent in celū euntē illū: ecce duo viri astiterūt iuxt illos ⁊c. Et ps. Ascēdit sup celū ceIi ad oriētē. ¶ Septimū ⁊ vltimū sigillū ē spūs sci missio. Jo. xvj. Si āt abiēo mittā eū ad vos. Joel. iij. Effundā de spū meo sup oēm carnez. Hūc libꝛ nemo solue potuit: nisi solus xps: qa de ipso solo h in veī testō erāt ꝓnūciata ⁊ pfigurata. Inde dixit i cruce pēdēs. Jo. xix. Consumata est. ¶ Scriptᵉ est aūt hic liber intᵒ ⁊ foris. Intᵒ q̄tū ad diuitatē: q: erat verᵒ deᵒ. Jo. p. Ego ⁊ pr vnū sum⁹. foris q̄tū ad hūanitatez qa erit verᵒ hō. Jo. p. Uerbū caro fcm est. Baruch. iij. c. Et post h in tris visus est: ⁊ cū hoīb⁹ ꝛuersatᵒ est. In h libꝛo legit Jo. euāgelista i cena: vbi mira ⁊ pfunda mysteria q̄ ñ lz hōi log a spexit: sicť ps q̄ postea in ista patmos Apoc. ɔscripsit. q̄r ⁊c. ¶ 2° liber vite est ipsa pscia l' pdestiatio: l' memoria dei. ps. In libꝛo tuo oēs scribēť. Dan. xij. In tpe illo saluabť ppls tuus ois q̄ inuēť fuerit scriptᵒ in libꝛo vite. In h nō scribūť q̄ obstiati sc in malū: ⁊ oēs desp̄ati. ps. Deleanť de libꝛo viuēciū: ⁊ cū iustis nō scribať. Scribūť aūt i eo plce: sz diuersimode. Quidā sm pnīē pdestinatōez. Jo. x. Ego cogsco oues meas: ⁊ nemo pōt eas rapere ɔ manu mea. Quidā in eo scribūť sm pnīē iusticiā: ⁊ meritoꝛ foꝛmā. Matb. v. Gaudete ⁊ exultate: qm nomina vra scripta sūt in cel. Et hi aliq̄n delēť: vt iudaſ ⁊ sic ō alijs. sz pmi nūq̄ delēt. Quidā scribunť sm boꝛuz reputatōez: vt oēs hipocrite: de q⁹ Aug⁹ ait. Multa scoꝛ coꝛpa. s. sz reputatiōez venerāt in tris: q̄r aie cruciāť in ifernis, ō q̄r nūero ille pharisē⁹ fuit q dicebat. Hras tibi ago: qa ñ sum sicut ceteri hoies. Luc. xviij. sz h dicť i fra fa dñica. i fa pte ad plenū. ¶ Accipe mō fz libꝛ pncipale diuisiōis nre. s. libꝛ mortis. liber mortis est ɔscia mala: siue fomes pcti. ad Col. ij. Delēs q̄d aduersus nos erat chirogrphū ōtreti: ⁊ illud ō medio tulit affigēs illō cruci. In h libꝛo le gūť iudaſ caiꝛ ⁊ oēs inig. Isa. xvij. Peccatū iude scriptū ē stilo ferreo vngue adamātino. ¶ 3° liber dī liber scripte. i. sac scriptura. Apoc. x. Accepi libꝛ ō manu āgeli ⁊ duoraui eū: ⁊ in oze meo tanq̄ mel dulce. Cūq̄ duoraſsem eū amaricat⁹ est ventᵉ meᵒ. Faciť est. n. ad legēdū scripta sac: sz ad adiplēdū amā. q: arta est via q̄ duc ad vitā ⁊ pauci igrediūť p eā. Jn adolescēti interrogāti qd faciēdo vitā eternā possidebo. xpo rndēte. Si vis pfectᵒ eē vad ⁊ vende oīa q̄ hes: ⁊ da paupib⁹. iuuēis ille abijt tristis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Matħ. x viiij. qz purus fuit illi hui⁹ mõi fmo. In ℔li. dina mãdata scribũt. Exo. xx. Diliges dñm deũ tuũ ꝛc. bonoza ꝑem ꝛc. nõ occides ꝛc. Scribũt dina ꝟsilia. Matħ. x viiij. Si vis pfectus eẽ ꝛc. Et scriptus ẽ itus ꝛ fozis. Int⁹ ãntũ ad vetus testm̃. fozis quantũ ad nouuz.

¶ Quart⁹ ꝛ vltim⁹ liber dr̃ liber cozdis. i. secretũ ꝟscie. Dañ. vij. Judiciũ sedit: ꝛ libri apti sunt. i. secreta ꝟscie. In ℔ libro scribunt cogitationes bone l' male. Luc. vlt. Ut qd cogitationes ascendũt i cozda vr̃a. ꝛ. p̃s. Iniqtatẽ meditatus sum i cubili meo: sic facẽ solẽt i amozati. In ℔ li. sol⁹ de⁹ legẽ põt: ꝛ nõ ãgeli boni: nec õmões: nec sci: nec scẽ: nec ipsa ẏgo gl'iosa. Hie re. xj. Tu ãt vñe q ꝓbas renes ꝛ cozda. ad Hebze. iiij. Oia nuda ꝛ apta sunt oculis dei ꝛc. Quibus sic notatis satis claret predicta veritas. ꝛ hec sufficiant pro ꝟa parte hui⁹ fmonis.

¶ De nobili dotatione ẏgis ꝟsideratio ẽtia.

Tertio loco.

Hĩ ose ẏgis singulare dotatõs videam⁹. Dr̃. n. i thea tẽ nr̃o q℔ gl'iosa nauis ẽ i medio maris. i. i medio iustoꝝ atq; peccr̃ũ: iustos ꝟseruãs ꝛ ꝓtegẽs: peccores ãt adiuuãs: ꝛ ad pñiaz iuitas. ¶ Ad c⁹ declaratõz tres subdam⁹ moze solito ꝟclones. vz. ¶ Prĩa ꝟclo ẽ ista. Etsi i signũ ꝓfude bũilitatis ẏgo gl'iosa se appellauerit ãgelo nũciãt: ꝛ: sũmi dei ifimaz ãcillã: ipsaz tñ oẽs fideles venerãt ut singlarẽ dñaz. ¶ Scda ꝟclo ẽ ista. Iz ẏgo bñdca ob diuinaꝝ graꝝ vberrimã capacitatẽ noĩb⁹ plurib⁹ nũcupet ꝑcipue tñ mr̃ mificordie ab oĩb⁹ appellari ỏbet. ¶ Tertia ꝟclo ẽ ista. sic ẏgo gl'iosa i oiuz boiuz medio statuit: vt non nisi nõ pententibus suc gratie munera denegentur.

¶ De singulari dñio ẏginis gl'iose ꝟclo ꝓma.

Acipe ꝓmã ꝟclonẽ ꝛc. ¶ Ad c⁹ declarationẽ tres igram⁹ ẏi. vz. ¶ Prĩa ẽ ista ãt loca ꝛ sedes sunt i gb⁹ aliqs põt honozari. ¶ Scda ãt mõis sci sedẽ celestis ꝓprie accrere pñt. ¶ Tertia i q̃ loco ẏgo gl'iosa ꝓncipalit regt. ¶ Ortũ ad ꝓmã dico q℔ iz noĩa q̃daz videãt filia ꝛ penit⁹ idẽ significare. dra tñ maxia ẽ int̃ illa. ¶ Prim⁹. n. loc⁹ bonozis dr̃ sedes. Et gñalr hic loc⁹ oĩb⁹ accõmodari põt. vnõ ꝛ male dicũt volentes diuitẽ honozare: tu sede hic: ꝛ paupi dicũr: tu ẏo sta illic. põt. n. tã diuiti q̃ paupi dici sed hic ꝛ bñ. ¶ Scds loc⁹ dr̃ cathedra. Est ãt cathedra loc⁹ ꝓprie doctozum. Matħ. xxiij. Sup cathedrã moysi sederũt scribe ꝛ pharisei: q̃cũq; dixerit. i. docẽt facite ꝛc. Jñ. p̃s. In cathedra inqt pestilẽtie nõ sedi. i. falsaz ꝛ erroneã doctrinã nõ tenui. ¶ Terti⁹ loc⁹ dr̃ tribunal. Est ãt tribunal loc⁹ iudicũ. Act. xxv. Adduxerũt ꝓaulũ ad tribũal Cesar ꝛc. vñ ꝛ de iudicio dic̃ ꝓaul⁹ q℔ oẽs nos oz stare añ tribũal' etni iudicis. ¶ Quart⁹ loc⁹ dr̃ thronus. Est ãt thron⁹ ꝓprie sedes r̃gũ. p̃. pali. vlt. Sedit Salomõ sup thronũ pr̃is sui: cũ. s. cepit regẽ pplm. ꝛ ꝓuer. xxv. Mificordia ꝛ vitas custodiũt regẽ: ꝛ roboraẽ clemẽtia thron⁹ eius. Et Viere. xxiij. ℔ dic̃ dñs. Nõ itrabit õ Dauid vir q sedat sup thronũ dom⁹ isr̃l ꝛc. Quitus loc⁹ dr̃ soliũ. Est ãt soliũ sedes vine maiestatis. Jsa. vj. Uidi dñz sedẽtẽ sup soliũ excelsuz. ¶ Sext⁹ loc⁹ dr̃ ferculũ. Est ãt ferculũ sedes i q̃ aliqs fert. Cant. iij. Ferculũ feĉ sibi r̃x Salomõ õ lignis libani: colũnas e⁹ fecĉ argenteas: recliatoziũ aureũ: ascẽsuz purpureũ media charitate ꝟstrauit pp filias hierl̃z. In oĩb⁹ his locis x℔s pp duplicẽ ei⁹ nãz sedit. ¶ Prĩo. n. sedit i sede tã℔ vn⁹ ex iudeis. Et ℔ q̃n semel i synagoga libz̃ Jsaie legit: sup ẏbo illo. Sp̃s dñi sup me: eo q℔ vnxit me. ꝛ cũ legiss ait: ga bodie ℔ scriptura ipleta ẽ i aurib⁹ vr̃is. ꝛ cũ libz̃ plicuiss sedit int̃ illos tã℔ vn⁹ ex ill. ¶ Secũdo sedit i cathedra: q̃n tã℔ doctoz apperuĩt os suũ docebat eos dicẽs. Bti paupes spũ ꝛc. Matħ. v. ¶ Tertio tã℔ iudex sedit i tribunali: q̃n adduxert ei mlierẽ deprhẽsaz i adultio: ꝛ eã ñ ꝛdẽnauit. Jo. viij. c. ¶ Quarto sedit i throno tã℔ rex q̃n magi venert cũ mũeribꝰ adozare eũ. Apoc. x viiij. q℔ scriptũ i vestimẽto ꝛ femore suo rex regũ ꝛ dñs dñantiũ. ¶ Quito sedit i solio tã℔ de⁹: q̃n discipli cecidert i facies suas cũ eis. ꝛ trãsfiguratõe dinaz gl'iã oñdit. Matħ. x vij ¶ Sexto sedit i fercl'o: q̃n i eccl'a ꝺi r̃gnãs p discipl'oz oza. In oẽz tram exiuit son⁹ eoz. Costructa ẽ ãt eccl'ia ex lignis libani. i. ex scis cãdidis p inocẽtiã. Liban⁹. n. cãdidatio itptaꝛ Colũne h⁹ eccl'ie sunt ꝓdicatozes q℔ ipsa eccl'ia fulcit ꝛ sustẽtat: q̃ colũne argẽtee sunt pp dulciſonũ ꝛ puritatẽ dini ẏbi. ps. Eloga dñi eloga casta ꝛc. h⁹ recliatoziũ. i. ps postrema in q̃ gescit ẽ vita eẽna. ꝛ ẽ aureũ pp splẽdozẽ claritat' eẽne: i q̃ sci p⁹ hãc uitã gescũt. Apoc. xxj. Absterget ds oẽz lachrymã ab ocul' scoz. Ascẽsus purpureus ẽ passio x℔i purpurata. Et media charitate ꝟstrauit. i. cõit oibus ꝓpoſuit charitatẽ. Matħ. v. Solẽ suũ oziri facĉ sup bonos ꝛ malos. q̃re ex his p̃z ꝓma ẏi. ꝛc. ¶ Ortũ ad ꝺaz ẏi. dico q℔ diuersimode r̃gnũ acqrit̃ et nũ. Quidã. n. illõ mercãt: qdã rapiũt: qdã furãtur: qdã lucrãt: qdã ꝟmutãt. ꝛ qdã ẽtis bñt: ꝛ q dã ad illõ ꝛpellũt. Quidã dico illõ mercant. Matħ. xiij. Simile ẽ r̃gnũ celoz hõi q̃rẽti bonas margaritas: inẽta ãt vna ꝑciosa margarita: vadit ꝛ vẽdit vniuẽsa q̃ hz ꝛ emit eã. Et ibi dẽ. sisse ẽ r̃gnũ celoz thesauro abscondito i agro: quẽ q iuẽit hõ abscõdit: ꝛ ꝑ gaudio illius vadit ꝛ uẽdit uniuersa q̃ hz ꝛ emit illũ. Sup q̃ ait Gzego. i oĩa. Celoz r̃gnũ frẽs carissimi id circo ẽtenis rebꝰ sisse dr̃: vt ex his q̃ aĩus nouit surgat ad icognita q̃ ñ nouit. q̃ten⁹ exẽplo visibiliũ se ad iuisibilia rapiat: ꝛ ꝑ ea q̃ usu vidiẽ

q̃ñ ꝟricatus incalescat: vt ꝑ ℔ qd̃ scit notũ dili gere discat ꝛ icognita amare. Celoz. n. regnũ thesauro absẽdito in agro ꝓpat: quẽ q̃ iuenit bõ abscõdit: ꝛ ꝑ gaudio illi⁹ vadit ꝛ vẽdit vniuersa q̃ hz ꝛ emit eũ. q̃ in re ℔ ꝛ nõndũ est q℔ i uent⁹ thesaur⁹ absẽdit⁹ vt fuet. qz stadiũ celestis desiderij a malignis spiritib⁹ custodire nõ sufficit: q ab bũanis laudibus non absẽdit ꝛc.

¶ Scdo quidã rapiũt. Matħ. xi. Regnũ celoz vim patit: ꝛ violẽti rapiũt illud. Violẽti sẽ q̃ pseuerãter in bonis opib⁹ elaborãt. Hoc qui dẽ mõ q ab aĩo tres panes petijt: sua ipoztunitate qd̃ volebat obtinuit. ℔ mõ paupcula illa chananea filie sanitatẽ accepit. Mat. xv. Dimitte illam: qz clamat post nos. sicq; de alijs.

¶ Tertio quidã furant: vt latro in cruce pendẽs. tota. n. ꝟsumpſat in scelerib⁹ vitã: ꝛ vnoꝰ bo padisuz rapuit. Luc. xxiij. Meñto mi duz veneris in regnũ tuũ. ¶ Quarto qdã lucrant s. ꝑ laboꝛes: doloꝛes: ꝑsecutões: ꝛc. Act. xiij. c. Per multas tribulatões oz nos itroire in regnũ dei. ꝓ. Cor. xi. In laboꝛe ꝛ erũna: i frigiditate ꝛ nuditate: in plagis sup̃ modũ: i moꝛtib⁹ frequẽter: in carcerib⁹ ꝛc. ¶ Quito qdã ꝟmutãt. Matħ. xix. Oẽs q reliq̃rit domũ: aut agꝛ ꝓpter nom̃ meũ cẽtuplũ accipiet: ꝛ vitã eẽaz possidebit. Jnde dñs Matħ. vj. clamat. Thesaurizate vobis thesauros i celo: vbi nz erugo nz tinea ꝺmolit̃: ꝛ vbi fures nõ effodiũt nec furant. ¶ Sexto quidã gtis accipiũt: vt puezi baptizati moziẽtes: ꝛ sci inocẽtes. Jsa. lv. Qui ñ bẽtis argẽtũ vẽite, ꝓpate: ꝛ emite absz argẽto ꝛ absz vlla ꝟmutatõe. ¶ Septio ꝛ vltio qdã ꝺ pellũt: vt Paulus q̃n ꝺ x℔m damascũ festinabat: vt oẽs x℔ianos victos pducẽt in hierl'm. cui dñs ait. Saule saule qd me pseq̃ris: dux ẽ tibi ꝺ stimulũ calcitrare ꝛc. Act. ix. Luc. xiiij. Lopelle itroire vt ipleat dom⁹ mea. Et gñal'r pono vnã regulã gñalẽ q℔ regnũ celoz tñ vniciq; valz q̃tũ exped̃ põt. Paupcule mlieri valuit duo miuta. Luc. xxv. Zacheo dimidiũ bonoz suoz. Luc. xix. Ecce dimidiũ bonoꝝ meoz do paupib⁹ ꝛc. Jacobo ꝛ Jbi frib⁹ valuit mr̃: pr̃: ꝛ nauis. Matħ. iiij. At illi relictis retibus: naui: ꝛ pr̃e: secuti sũt eũ. Matheo valuit lucr̃ tholonei. Matħ. ix. Cũ trãsisset in̄ Jesus vidit hoiez sedẽtẽ in tholoneo: ꝛ ait illi. Seq̃re me: ꝛ surgẽs secut⁹ est eũ. Magdalene valuit vnguentũ effusuz sup caput dñi: sil'r ꝛ lachryme. Luc. vij. Cetis ẏo aplis q̃quid bẽãt valuit. Matħ. xix. Ecce nos reliq̃m⁹ oĩa: ꝛ secuti sum⁹ te. Alijs valuit ps pãis. Matħ. xxv. Uenite bñdicti pr̃is mei: esuriui ꝛ dedist' mihi manducare. Alijs valuit vestimẽtũ. Matħ. ibidez. Nud⁹ erã ꝛc. ꝛ ꝺ alijs sil'r seq̃re. Exẽplũ ꝺ btõ martino de q̃ dñs ait. Martin⁹ adhuc catechumin⁹ hec me veste ꝺtexit. Valet q̃ vniciq; r̃gnũ celoz tñ q̃tũ exponẽ potuit. Jñ Mar.

xiiij. Qõ bũit ℔. s. magdalẽa ℔ ꝛ fecit. ꝛ si nihil bẽs valebit tibi sola volũtas. ꝓ. Cor. ix. Unusq̃sq; put destinauit ex cõde suo ꝛc. Et sic p̃z. ij. ꝟitas. ¶ Ortũ ad. iij. ꝟi. dico b℔uit q℔ ẏgo triplici ꝓncipali i loco regt. s. in celo: i inferno: ꝛ i mũdo. ¶ Prĩo in celo. ps. Astitit regia a dexteris tuis i vestitu deaurato circũdata vietate Tres. n. pulcherrias digitates ꝓpha de ẏgie dic̃. ¶ Prĩo. n. põit ẏginẽ diuersis gratijs coronatã. ibi astitit regia. ¶ Scdo põit ipaz i gla exaltatã. ibi a dextris tuis i vestitu deaurato.

¶ Tertio ab oĩb⁹ bonozatã: ibi. circũdata varietate. Sz de ℔ alias. Jñ Aug⁹ ait ad ẏginez Michael dux ꝛ ꝓnceps militie celest' cũ oĩb⁹ spiritib⁹ admistratozijs tuis ẏgo pet ꝓceptis: i ꝺfẽdẽdis cõpe ꝛ suscipiẽdis ꝺ cõpe aĩab⁹ fidẽliũ ipal'r tibi o dña die ac nocte se ꝛmẽdantiũ ꝛc.

Scdo regt i iferno. qz ipa ꝛtriuit capt ꝓncipis iferni. Beñ. ꝓ. Ipsa ꝛtẽr caput tuũ. i. ꝓncipatũ negtie tue ꝟstriget: ꝛ oẽz malitiã tuã ꝟfutabit. ps. Reges eos. s. demões i ẏga ferrea. ferrea ẏga fuit ẏginis bũilitas: q̃ supbiã diaboli letalit̃ pcussit. Audi Ber. ꝺuotis. O ẏgo inqt ẏga sublimis: ad q̃tã celsitudinẽ ẏticẽ scñ erig' vsz ad sedẽtez i throno: vsz ad thronũ maiestatis: qñ in altũ mitt' radices bũilitat'. ℔ ille. ¶ Tertio regt in mũdo: qñ oiuz graꝝ q̃ mundo dari pñt ipsa dispẽsatrix ꝛ dña ẽ. Audi pfatũ Ber. Nihil ingt nos de⁹ bẽ voluit: qꝺ marie i mãibus nõ trãsiret: ꝛ sil'r nihil ex oĩb⁹ nr̃is ꝺo fore gtũ: nisi offerat ꝑ man⁹ marie. ℔ ille. Et idẽ. modicũ illud qꝺ offerre desideras: gratissimi marie manibus cura tradere: si nõ vis bẽre repulsam. bec ille. q̃re ꝛc. Et sic p̃z ista conclusio.

¶ De diuersa ẏginis appellatõe concl'o scda.

Acipe scdaz ꝟclonẽ. vz. Iz ẏgo bñdicta ob dinaꝝ graꝝ vberrimã capacitatẽ hoĩb⁹ pl'ib⁹ nũcupet: ꝑcipue tam mr̃ mificordie ab oĩb⁹ appellari ỏbet. ¶ Ad c⁹ declaratõez tres igram⁹ ẏitates. vz. ¶ Prĩa ãt mõis ẏgo gl'iosa i sac̃ scripta appellat. Scda qꝺ est illud nom̃ qꝺ magis ẏgini gl'iose ꝺuenit.

¶ Tertia qꝺ est illꝺ nom̃ qꝺ mag' ecno pr̃i placuit. ¶ Ad ꝓmã dico q℔ iz ex ẏtutũ ꝛ ꝺinaruz graꝝ imẽitate ẏgo gl'iosa mult' ꝛ q̃i ifinit' noi buſ possit appellari: tñ vlr ea q̃ dcã st atz dicẽt septẽ st noia ẏgi gl'iose mag' ꝓpe accõmodata vz. ¶ Primũ e⁹ gl'iosũ nom̃ i ozdie isto est stella mar'. ¶ Scdz est scala bũilitat'. ¶ Tertiũ nomẽ est rosa castitat'. ¶ Quãtũ nom̃ est thalam⁹ pudicitie. ¶ Quintũ nom̃ tẽplũ scitat'. ¶ Sextũ nomẽ plẽa gra. ¶ Septimũ nom̃ est mr̃ mie ꝛ gl'iosissimi ꝺi. ¶ Primũ igr̃ nom̃ ẏgi accõmodatũ ꝺr̃ stella mar'. vñ eccl'ia cãtat. Aue ma. stel. et ℔ triplici rõe. vz. ¶ Prĩo rõe luciditat'. ¶ Scdo rõe vtilitat'. ¶ Tertio rõe imobilitat'. ¶ Prĩo rõe luciditat'. Lucz nãz stella mar' nauigãtib⁹ ꝛ ẏgo gl'iosa sua luce vniuersũ ozbẽ plustrauit

Universidad de Deusto
Biblioteca

Nec mirū: qz ex ipsa lumē indeficiens q̄ oīa illuminat: dīna ꝟtute ꝓcessit. Jñ Bernard⁹ ait Ipsa ꝑclara ē: z eximia stella ex Jacob orta: cui⁹ radi⁹ vniuersū orbē illūinat: cui⁹ splendor in supnis ꝑfulget: z iferos penetrat. ¶ Scdo rōe vtilitatis. Stella nāq; maris iter salutis nauigantib⁹ oñdit: z ꝟgo gl'iosa: ne dū oñdit: ſz iuuat. Jñ Bernar. Ne auertas ingt oc'os tuos a fulgore sideris: si nō vis obrui a ꝓcellis. Si insurgūt venti tēptationū: si incurris scopulos tribulationū: respice stellā: voca mariā. Nō recedat ab ore: nō recedat a corde: ipsaz sequēs nō deuias: ipsaz rogans nō despas: ipsaz cogitans nō erras: ipsa tenente nō corruis: ipsa ꝓtegente nō metuis: ipsa duce nō fatigaris: ipa ꝓpitia ad portū puenis ꝛc. Hille. ¶ Tertio rōe imobilitatis. Nā stella maris nauigantib⁹ immobil' z firma semp ē: qm si mobil' eet: rcte ad salutis portū dirigē nō posset. ꝟgo āt gl'iosa tā hic in via q̄ in pria semp firma fuit. Jn via qdē qz nūq̄ p⁹ suscepti ꝟbū venialit aut mortalit potuit decliare. Lōcipe. n. z parere meruit quē ostat nl'lū habuisse pccm. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea: z macula nō ē in te. Jn pria ꝟo: qz aīe scōz oiuz vsq; ad gñalē resurrectōz eoz corpora appetētes ingetant: vt cōis est theologoz sntia. ſz ꝟgo gl'iosa tā mēte q̄ corpore in celesti sede quiescens veluti ful gentissimū sid⁹ emicat. Audi barbatū Piero. De nullo ingt alioz scōz credim⁹ q; vltra angeloz: aut archangeloz merita tnscenderit: sicut de ꝟgine indubitanē canit eccl'ia. Exalta ta est scā dei genitrix sup chozos angeloz ad celestia regna. Hille in ꝟmone assumptōis. Et sic ps ꝓmū nom. ¶ Scōm nom or scala būilitatis: qm sic q scalā descendim⁹ z ascendim⁹: sic p būilitatē ꝟgis fili⁹ dei descendit in vterū ei⁹. Respexit ait ipsa dns būilitatē ancille sue: ecce. n. ex hac btām me dicēt oēs gīatōes. Luc. p. Audi Bernar. O ꝟa ingt būilitas q̄ deū hoibus pepit: vitā mortalib⁹ edidit: celos inouauit: mundū purificauit: z hoiuz aīas a morte liberauit. fcā ē Marie būilitas scala celestis: p quā ds descendit ad tras. ꝟgo quidē ꝟgitate placuit: ſz būilitate ꝛcepit. Hille. ¶ Tertiū nomē or rosa castitatis. Sic. n. rosa de spinis prodijt: sic ꝟgo ex spinis iudaice prauitatis. Isa. xxxiij. Orief in domib⁹ spine. i. carnis iudaice plene spinis inigtatis. Stipes nāq; rose viridis ē: z ꝟgo gl'iosa viroze virebat dīne gre. Luc. p. Spūssc'us supuēiet i te ꝛc. Eccl'. xxiiij Quasi palma exaltata suz in cades: z q̄si plātatio rose in hierico. Folia siue frōdes sunt septē. i. septē spūs sci dona. Odoz istius rose fuit refrāgantia castitatis. Audi Ambro. ō officiū Quāta est ꝟgitatis grā: q̄ meruit a xp̄o elegi: ut eēt corporale dei tēplū: in q̄ corporal' habitauit plenitudo dīnitatis. Uirgo genuit mundi salutez: ꝟgo pepit vniuersoz vitam. Hille ¿

¶ Quartū nom or thalam⁹ pudicitie. volens n. ds: imo ab eno deliberans ex nra massa suscipere carnē: vt tandē intus z ex felicitate ineniret hō thalamū mirabilē sibi oī pudicitia plenū: sibi ad tps debitū: voluit sibi ee dicatū. z hac fuit gl'iosa ꝟgo. Dicre. xxxj. Nouū faciet dns sup tra: mulier circundabit vir. Jsa. vij. Ecce ꝟgo cōcipiet ꝛc. Luc. p. Lōcipies z paries filiū ꝛc. ¶ Quintū tēplū or tēplū scitatis. Ezech. xliij. Lōuerti me ad viā porte. s. tēpli de q̄ paulo añ dixerat. Et tu fili isr'l' oste de domui isr'l' tēplū: z ofundant ab inigtatib⁹ suis ꝛc. Lōuerti ḡ me ad portā. s. tēpli q̄ respiciebat ad oriētē: z clausa erat: z dixit dns ad me: porta hec clausa erit: nō apiet: z vir nō trsiet p eā: qz ds isr'l' ingressus ē p eā: eritq; clausa ꝓncipi s. Ioseph: qz nūq̄ cognouit eā: qz ꝟgo ē i ptu: ꝟgo añ partū: z ꝟgo p⁹ ptū ꝛc. ¶ Sextū nomē or plena gra. Luc. p. Aue gra plena. Piero⁹ ¶ Letis p ptes in maria tota se infundit gre plenitudo. plena quidē fuit nō trīs q̄ ad se z ad sufficientiā: ſz ēt q̄ ad alios z ad supabundātiā Bernar. de plenitudie e⁹ oēs accepimus ꝛc.

¶ Septimū z vltimū nom or mr mīficordie: z gl'iosissimi dei. vñ canit eccl'ia. Maria mat gre mr mīficordie ꝛc. Et de ho Math. p. or. Pepit filiū suū ꝓmogenitū. gre ꝛc. ¶ Quātuz ad fm dico q; noīa q̄ adaptāt ꝟgini: aut ꝓsideraī q̄ ad deū: aut q̄ ad ipsaz: aut q̄ ad nos. Quo ad nos dico sic: q; nullū ē ꝑclari⁹ nomē q̄ mr mīficordie. Nā si illā ipatricē noies: nōne h rigozis atq; timoris ē: h āt puella mitissima ē: z oibus gta. Si reginā dicas: z ipsa se ancillam būilē vocat. Euolue z reuolue oiuz noiuz serie: nullū ita repies oib⁹ cōe nom q̄ mr mīficordie. Mīficordia nāq; ei⁹ fulget in celo: in inferno: z in mūdo. Jn celo quidē ꝑ peccōrib⁹ aduocando. Jn inferno ab ipso iustos ꝑseruādo. Jn mūdo in nccitatib⁹ succurrēdo. Quar ecc'ia bn cātat qō dixim⁹. Maria mr gre: mr mīficordie: tu nos ab hoste protege: z in hora mortis suscipe. Sed ve h in ſmonib⁹ seq̄ntib⁹ Et sic ps ſm dubiū siue ſa ꝟitas ¶ Octū ad ētiā ꝟitatē satis ex ꝓcedentib⁹ ps: q̄ būilitas ꝟgis fuit int' cet'a grata deo pri: qz būilitate cōcepit: z ē effecta mr dei. Jñ Lassiodor⁹ sup ps. Erubescant elati: vbi credūt locū bre superbiā: cū celū z trā ab būilitate videant occupatos. hec ille. q̄re ꝛc. Et sic ps ſa conclusio.

¶ Quo ꝟgo ē oibus grata: z compatitur cuilibet peccatori. Conclusio tertia.

Hcipe ētiā ꝛcl'onē. vz. Sic gl'iosa ꝟgo in medio oiuz boiuz statuit: vt nō nisi nō petentib⁹ sue gre munera denegē tur. ¶ Ad cuius declarationē tres ingram⁹ ꝟi. vz. ¶ Pria ꝟitas est ista. si hō debeat flere i suis aduersitatib⁹ ¶ Scda ꝟi. ē ista. vñ ēgr dns

Jesus plerūq; clamantib⁹ simulat: z dormire videt. ¶ Tertia ꝟi. ē. ad quē scōz poti⁹ in nccitatib⁹ clamare ōbem? ¶ Octū ad pmā vicq; multiplex est fletus. ſz pncipali sui diuisiōe duplex ē. vz. fletus bon⁹ z fletus malus. Fletus bon⁹ q̄druplex ē. vz. fletus ꝓuersiōis: cōpassionis: dilectiōis: z pegrinatiōis. Fle⁹ mei⁹ ē duplex. s. tribulatiōis: z desp̄atōis. ¶ Primus inq̄ fletus or ꝓuersionis. ps. Quia cinerē tāq̄ panē māducabā: z poculū meū cū fletu miscebā. z Joel. ij. Scindite corda vra in ieiunio: fletu: z planctu ꝛc. Inde aplus ad Ro. vj. c. ait Sicut exhibuistis mēbra vra fuire inigtati ad inigtatē: ita exhibeatis fuire iusticie i sanctificationē. O magdalena phibe testimoniū: oculis vagis mille boium aīas infecisti: z eiusdē pniaz fecisti ꝛc. Dic ō pnia ei⁹. Luc. vij. Stans retro sec⁹ pedes dni lachrymis cepit rigare pedes ei⁹ ꝛc. ¶ Scdus fletus or ꝓpassionis. Luc. xix. Uidēs Jesus ciuitatē fleuit sup illā dicens. Si cognouisses z tu ꝛc. Uide marimā xp̄i humilitatē: z ꝓpassionez. Nā mox vt natus est plorauit miserie nre ꝓpatiens. Sap. vij. Silez vocē hoibus emisi plorās. Plōauit z in Lazari morte. Jo. xi. Ut aūt vidit mariaz plorantē: sil' z alios plorantes lachrymat⁹ est z ait. Ubi posuistis eū. Plorauit z scelus Jud sue ꝓpatiendo damnatōi. Jo. xiij. Turbat⁹ est Jesus spū: z ptestatus est: z dixit. Amen amē dico vobis: vn⁹ ex vobis me tradet. Plōauit sup ruinā ciuitatē: vt dictū est. Lōsidera magnum cōpassionis interiorē affectū. Considera quāto dolore cordis affligebat: qz cantātibus turbis ipse medi⁹ eoz plangebat. Fleuit denicq; in morte z in passiōe ingtitudini ꝓpatiens iudeoz. Ad Hebre. v. Preces z supplicatōes cū clamore valido: z lachrymis offerens ad deum exaudit⁹ est pro sua reuerētia. q̄re ꝛc. Fletus dilectiōis est triplex sicut triplex est dilectionis obiectū. s. dei suiipsi⁹: z ꝓximi. Fletus dilectionis dei: est pre magnitudine dulcedis dei z glorie ei⁹: z gaudij spūa lis gs prorūpit in lachrymas. Audi Aug. li. de ciui. dei. Quāto i quit quisq; sanctior est: z desideriis sanctis plenior: tanto ei⁹ in orando flet⁹ vberior. Fletus dilectōis ꝓximi est qñ quis ex charitate ꝓximi petā deflet. Hier. ix. Quis dabit capiti mo aquā: z oculis meis fontē lachrymaz: z ploraba die ac nocte iterfectos ppli mei. s. ppē peccatū. Sil' cū de amici aduersitate ex charitate dolemus: sicut dicit de amicis Job. Luz ele uassent amici Job. s. oculos suos ꝓcul: non cognouerunt eū: z exclamātes plorauerūt. Job ij. c. Plorat⁹ dilectōis suiipsi⁹ est qñ gs ex charitate defectū aliquē suiipsi⁹ deflet. ps. Exit⁹ aquaz deduxerunt oculi mei: qz non custodierunt legē tuā. Et Ezech. cōuersa facie ad parietem fleuit fletu mag̃. Isa. xxxviij. ꝛc. vij. Fletus pegrinationis est qñ qs pro incolatu pntis misie in lachrymas ꝓrumpit. ps. Heu mihi qz incolat⁹ meus ꝓlongatus est: habitaui cū habitantibus cedar: multuz incola fuit aīa mea. Incolatus. i. habitatio mea. prolongat⁹ est. s. a patria. habitaui cū hītantib⁹ cedar. i. cuz tene brosis. Cedar. n. fuit Jsmahel fili⁹: z interptat cedar tenebra. Jsmahelite. n. in tabernaculis habitare solebāt. qa non habebāt domos: z vlt dicē hītaui cū psecutoribus eccl'ie infidelitate nigros ꝛc. Jnd Paul. ad Ro. vij. Infelix ego qs me liberabit de corpe mortis h⁹. Fletus tribulationis est qñ quis impatiēter tribulatōes sustinens plorat. vñ dici solet. Plorat⁹ lachrymis amissa pecunia. Fletus desp̄ationis est oiuz pessim⁹. vt Jude Mat. xxvi. Peccaui tradēs sanguinē: z abiens laqo se suspendit. hic erit et desperatoz damnatoz planctus. Math. xiij. Ibi erit fletus z stridor dentiū. Dis sic notatis apparet rnsio ad veritatē. qm in tribulatōibus plorare ex charitate z būana conditōe non est peccatū: sed ex desperatiōe z ipatientia: tunc est illicitū z pctm. q̄re ꝛc. ¶ Quantū ad scōz veritatez dico q; ex alia cā tacet deus. alia cā xp̄s. alia cā hō. z alia cā diabolus. Tacet deus quinq; modis. vz. dissimulando: nō respondendo non puniēdo: non vlciscendo: z compatiendo.

¶ Primo inquā tacet deus dissimulādo. Isa. xlij. Tacui semp scilui patiēs fui: sicut pruries loq̄r supplesi nō emēdaueritis vos. ps. Hec fecisti z tacui. i. dissimulaui. Et isa. lvij. O aīa supplemei nō es recordata: nz cogitasti in corde tuo quia ego tacens z q̄si non vidēs: z mei oblitaes ꝛc. ¶ Scdo tacet de⁹ non rndendo. s. oranti. isa. p. Noli orare pro ppl'o isto. qz non exaudiam. manus. n. ei⁹ plene sanguine sunt. Et ps. Ne scileas a me dne deus me⁹. ¶ Tertio tacet nō puniendo. i. penā condignā pro peccatis in hoc mūdo non dādo. io. v. Patez nō iudicat quēq̄: sed oē iudiciū dedit filio. s. i extremo iudicio. Math. xxv. Cū venerit fili⁹ hois i sede maiestatis sue ꝛc. ¶ Quarto tacet de⁹ non vlciscendo. s. etiā temporal'r: vt eternal'r durius cruciet. isa. lxiij. Nunqd sup his. s. miserijs continebis te dne: tacebis z affliget nos vehemēter ꝛc. Abachuc. p. Quare respicis ptēptores z taces conculcante impio iustiorē se. ¶ Quinto tacet deus ꝓpatiendo. isa. xxxvij. ꝓpē temet ipsum deus inclina aurē tuā z audi: aperi oculos tuos z vide desolationē nram. ¶ Secūdo videamus quot modis tacet xp̄s. dico q; in h mundo tacuit xp̄s tribus modis. primo tacuit voluntate. isa. liij. Oblatus est quia voluit. ¶ Scdo tacuit voce. isa. ibidē. Tanq̄ ouis ad occisionē ductus est: z q̄si agnus coram tondēte se sine uoce sic nō aperuit os suū. ¶ Tertio tacuit ope. Math. xxvj. An putas qa nō possiz rogare pr̄em meū z exhibebit mihi plus q̄. xij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

legiones angelor. Nūc ẏo q̄ntū ad nos dr̄ ta
cere xp̄s: qñ sua iudicia nobis occultat. Isa. ix.
Ueniet super te malum ⁊ nescies ortum eius:
irruet sup te calamitas quā nō poteris expiar̄
Nō ẏo qñq; bñ: qñq; male tacet. Male. n. ⁊
piculose tacuit Ada: qñ humiliꝫ pccm̄ suū non
est ꝓfessus: sed in mulierē retorsit. dicens: mu
lier quā dedisti mihi ē ⁊c̄. Ecc̄. iij. ℣periculose
tacent iudices ⁊ mīstrantes iustitiā: ne maiori
bus aut amicis displiceant: aut vt pecuniā cu
mulent. Isa. p̄. ℣riceps tui infideles: socij fu
rū: oēs diligunt mūera. xj. q. iij. Quattuor mo
dis oē iudiciū puertit̄: timore: odio: dilectiōe:
⁊ censu. ℣periculose tacent oēs p̄dicatores ti
mentes ppl'm increpare. Audi dr̄z Ezech. iij.
Si dicente me ad ipiū morte morieris: ⁊ ñ an
nunciaueris ei: ipse in pccō suo morietꝫ sangui
nē aūt eius de manu tua requirā. Inde Isa.
xl. Dicit dñs sup montē excelsuz ascende tu q
euangelizas syon: ⁊ exalta in fortitudie vocē
tuā q euangelizas. Hierl'm exalta ⁊ noli timē
⁊ Math. x. dicit iesus. Qō in aure auditis p̄
dicate sup tecta ⁊c̄. Et sic de alijs. Bñ aūt tacet
hō ex discretiōe. Eccl. xxxvij. Audi tacens sit
⁊ q̄rens ⁊ loqui i medio magnator ne ꝑsumas
⁊ vbi nō sunt senes: nō multū loquaris. Tacz
qñq; ex scia peccati. ps. pccō: i aūt dicit deus.
Quar tu enarras iustitias meas: ⁊ assumis te
stamētū meū p os tuū. Et ad Ro. ij. Qui p̄dicas
nō furādū furaris: qui p̄dicas nō mechandū
mecharis ⁊c̄. Tacet qñq; ex insufficientia au
ditor. Jo. xvj. Multa hēo vobis dicere: q̄ nō
potestis portare mō. ⁊ ℣pau. p̄. Cor. iij. Nō po
tui vobis loqui q̄si spūalibus: sed q̄si carnali
bus ⁊c̄. Tacet ēt ex sacror veneratiōe. p̄. Lo.
xiiij. Mulieres in eccl'ia taceant. ⁊ sic de alijs
Diabolus ẏo tacet qñ diuersos tētādi mōs ex
cogitat. Job. Dormit in secreto thalami in lo
cis humentib⁹ ⁊c̄. Et sic p3 ſa xi. ℣Tertia xi.
dico q̄ triplex est ffugiū i trib⁹ latōib⁹. ℣Pri
mū est iesus crucifix⁹. ℣Scōm est ẏgo gl'iosa.
Tertiū est scūs ille quē q̄sq; hz in deuotiōe.
℣Primū igr̄ refugiū ē iesus crucifix⁹. Mat.
xj. Uenite ad me oēs qui laboratis ⁊ onerati
estis: ⁊ ego reficiā vos. ps. Misericordia ei⁹ sub
sequar̄ me oībus diēb⁹ vite mee. Et idē. Fa
ctus est dñs refugiū in opportunitatib⁹ in tri
bulatiōe. Isa. xlv. Cuz trāsieris p ignē: flāma ñ
nocebit tibi: ⁊ odor ignis nō erit in te: qr ego
dñs deus tuus scūs isr'l saluator tui. ℣Scōm
refugiū est ẏgo gl'iosa. ℣Audi gl'iosus Bernar.
Ille solus ingt o ẏgo btā tuas laudes sileat: q
te fideliꝫ inuocatā senserit vnq̄ in suis necessi
tatib⁹ sibi defuisse. Et quid mirū si inuocata a
desset: ñ ēt nō vocata p̄sto est. Et idē. Maria oī
bus sinū misericordie sue apperuit: vt de pleni
tudine ei⁹ accipiant vniuersi. Captiui redem
ptionē: egri curationē: tristes cōsolationē: pccō
res veniā. iusti grāz: angeli letitiā: ⁊ deniq; to
ta trinitas gloriā: ⁊ filij ꝑsona carnis humane
subām: Quid multis moror O nūciata florē
tina: q̄ in eccl'ia seruor tuor tot miraculis ful
ges: nr̄am banc cōclonē ꝓba ⁊c̄. ℣Tertiū re
fugiū est ille scūs quē quisq; in deuotione su
scepit. Job. Ad aliquē scōr conuertere. ⁊. p̄s. Le
uaui oculos meos in montes. i. ad scōs mōtes
altos altitudine cōtemplationis: vñ veniet auxi
liū mihi. Tu g̃ gloriose deus: tuq; gloriosa mī
vosq; ceteri scī oēs: tantis in periculis b⁹ mū
di cōstituros defendite: iuuate: ⁊ subsidiū op
portunū accomodate: vt cū xp̄o ⁊ vobiscū in
eternum regnare possimus. Amen.

¶ Dominica prima quadragesime ō sapiētia
⁊ scientia sermo in ordine quintus.

IN solo pane vi
uit hō: sed
in oi ẏbo qō procedit de ore dei.
Math. iiij. c. Certantis xp̄i iesu i ō
certo cū principe tenebrar verba
sunt ista. Quid. n. faciet infelix peccator: si dia
bolus quē nullū sciebat hr̄e pccm̄: tētare aus⁹
est: esurientē aggredit: ⁊ iacula quib⁹ gen⁹ bu
manū venicit: bodie i saluatorē protendē mol
litus est. hz quid mirū ut btūs Grego. in oīa a
it. An ñ inquor oīuz diabolus caput est: ⁊ bu
ius carnis mēbra sunt iniqui. An nō mēbruz
diaboli fuit pilatus: an nō mēbra diaboli iudi
pſequentes iesum: ⁊ milites crucifigentes cū.
Quid g̃ mirū si se pmisit ab illo tētari qui se p
misit a mēbris ēt illius crucifigi. Nō est g̃ incō
gruū redēptori nr̄o q̄ tētari voluit: qui vene
rat occidi. hec ille. Ubi ⁊ nos documentū ac
cipiam⁹ q̄ diabolus nō tētat quos nouit quie
to iure possidere: vt Crīso. ait. Quō. n. libidie
tētat: qui tota die noctuq; est cū vxore. Quid
n. opus haberet ad certamina exire: qui nō ō
sideret vincere. Subtilia. n. ⁊ periculosissima
sunt eius tēramenta: ⁊ nerui testiculor eius p
plexi sunt: vt ait ille expertissimus Job. Sed
debilis est hostis qui nō uincit nisi volentem.
Sūma igit̄ ad certandū cū tanto hoste sapien
tia opus ē: s. ima scia ⁊ ars: vt qui malitia astu
tiaq; insidiar̄ prudenti doctrina ⁊ scia vincar̄.
Ecce. n. nr̄ dux belli xp̄s hodie diabolo sugge
renti dic vt lapides isti panes fiant sacre scri
pture. ẏba rīdit dicens. Nō in solo pane viuit
hō: sed in oī eo qō procedit de ore dei. In qui
bus sacratissimis verbis tres hodie de ẏa sa
pientia ⁊ falsa cōsiderationes faciamus. vz.
Diuine sapientie necessariā requisitionem.
Diuine sapientie diuersam perfectionē.
Diuine sapientie opportunā conditionem.

¶ De diua sapia quo ad necessariā requisitio
nē. Consideratio prima.

PRimo diuine sapie necessariā requi
sitionē videam⁹ vbi tres more solito

conclones faciamus. vz. ℣Prima ꝺclo ē ista
A solo deo ẏa scientia dat̄: q̄ sine oīis infelix
aīa a diabolo acerrimo pugnatore eneruatur
Scōa ꝺclo est ista. Sicut monoculus in pu
gna cū timore semp certat de facili vincit̄: sic
qui oculos mentis vera scientia non habuerit
illuminatos pauidus est: ⁊ a diabolo de facili
superat̄. Tertia conclo est ista. Tanta est di
uine sapientie virtus ⁊ magnitudo: q̄ animaz
totam rutilantem ⁊ splendidam facit.

¶ De vera sapientia dei concluſio prima.

HAbeo primā conclonem ⁊c̄. Ad c⁹
declarationē tres iquiram⁹ veritates
vz. ℣Prima que differentia est iter
sapiam dei ⁊ sapiam mundi. Scōa quis mo
dus tenēdus est ad hñdum veraz sapiam dei.
Tertia ẏitas est. quā virtutē hz ẏa sapia ōi.
Quantū ad primā veritatē dico q̄ tres sūt
sapie ad se inuicē differētes nō paz. ℣Prima
sapia dicit mundana. Scōa dicit diabolica.
Et tertia dicit diuina. ℣Prima mundana
dicit. Greg. Sapia inquit huius mundi est cor
machinationib⁹ tegere: sensum ẏbis velare: q̄
falsa sunt vera ostendē: que vera sunt falsa de
monstrare ⁊c̄. O mercatores! vbi sapia vestra
vbi studiū vr̄m. Audite ꝓpham. Mendaces
filij hōium in stateris: vt decipiāt in vanitate i
idipsum. O doctores ⁊ scholares mundi q̄ est
sapia vr̄a: q̄ō studiū vr̄m. Audite Isa. x. c. Ue
qui ꝺdunt leges iniquas: ⁊ scribētes iustitias
scripserūt: vt opprimerent in iudicio pauperes
⁊ vim facerent humiliū popl'i mei. Audi quid
dicāt. Sap. ij. Opprimam⁹ paupem iustum: ⁊
non parcam⁹ vidue nec veterāo. Job xxxiiij.
Oēs vias dei intelligē nolunt: vt puenire ad
eū facerent clamorē egeni: ⁊ audirent vocem
paupez. Inde idem ait. c. xxiij. Anima vulne
ratoū clamauit: ⁊ dñs inultū abire non patit̄.
Et tandē vt breuibus vtar verbis hec ẏa est
sapia mundi: aliū pro vtilitate ꝓpria verbis: fa
crisq; decipe. Dicit̄. ix. Unusquisq; a proximo
suo se custodiat. qñ omnis hō supplantator est
⁊ oīs frater fraudulēter incedit. Isa. v. dicitur
Ue q̄ sapientes estis in oculis vr̄is: ⁊ cozā vo
bismetipsis prudētes. Secūda dicit sapien
tia diabolica. Quis. n. diabolicos poterit excō
gitare modos: quos in fallaci prudētia tētādo
diabolus seruat. Quādoq; n. in angelu lucis
se trāsfigurat vt supbire faciat. vt exemplū pa
tuit de duob⁹ sanctis patrib⁹: q̄ vni cor in ꝑso
na angeli deseruiuit: ⁊ tandē euz in puteū pre
cipitari ꝑsuasit: vt martyrij palmā adipiscer̄et.
Qñq; in forma viri vel mulieris se transfor
mat: ⁊ cubat cū boibus. vt alio mō tentat quā
doq; vno: quādoq; alio mō maledicte sue sapi
entie tela parat: vt aīam pauperculā deprede
tur. Inde Eccl. xi. dicit. Attende tibi a pestife
ro. i. a diabolo venenosissimo. Fabricat enim
mala: ne forte inducat sup te subsanationē. i. ō
risionē. Tertia sapia dicit̄ diuina. Sap. vij.
Optaui ⁊ dat⁹ est mihi sensus: ⁊ inuocaui ⁊ da
tus est mihi spūs sapie. Et Eccl. vi. Cogitatuz
habe in ꝓceptis dei: ⁊ legt: ⁊ ipse dabit tibi cor
⁊ cupia sapie dabit tibi. Et. c. xv. dicit̄. Cibabit
illū pane vite ⁊ intellect⁹: ⁊ aqua sapie po
tabit illū dñs de⁹ nr̄. Que aūt ista sapia sit au
di Greg. Sapia ingt iustor est falsa deuitare:
bona gratis exhibē: mala libenti⁹ tollerare q̄
facere: nullā vltionē iniurie querēt: pro vitate
contumeliā sustinē ⁊c̄. Hanc sapiam mundus
stultitiā vocat: ⁊ deus mūdi sapiam reprobat.
℣Perdā tngt sapiam sapientū: ⁊ prudentiā pru
dentū reprobabo. Isa. xxviiij. ℣Peribit sapia a
sapiētibus ei⁹: ⁊ intellect⁹ prudentiū ei⁹ absc̄o
detur. Et iō Baruch. iij. dr̄. Dereliqsti fontem
sapie. Nā si in via dei ābulasses: habitasses vtiq;
in pace. Et ibidē. qñ inquit nō būerunt sapiaz
interierūt ꝓpter suaz insipientiā. q̄re ⁊c̄. Et sic
ps ꝓma veritas. ¶ Ad ꝑam ẏi. dico q̄ ꝓpha
verā sapientiā hñdaz oñdit. Audi qd dicat. Il
lumina oc'los meos: ne vnq̄ obdormiā in mō
te: ne qñ dicat inimic⁹ meus ꝑualui aduersus
eū. Tres. n. hic grās ꝓpha petit. ℣Prīa grā
dicit illuminatōis. Scōa dicit̄ expgefactio
nis. Tertia dicit̄ supationis. ℣Prima grā
dicit illuminatōis. qr illumina oculos meos.
duo namq; sunt humane mentis oculi: scilicet
intellectus ⁊ affect⁹: vt dicet ꝺclone sequenti
quos qs illuminatos diuina sapia non būerit:
ꝑfus corruet. ps. Nescierūt neq; intelexer̄t.
i. intelligere noluerūt. In tenebris ambulant:
mouebunt oia fundamenta terre. i. terrenarū
mentiū sentimēta. Illumina g̃ o dñe deus ocu
los meos. vt. s. mundi vanitatē intelligā: infer
noz horribilitatē: ⁊ eternoz iocunditatē. Itez
illumina oculos meos: vt meipsum cognoscaz
petā mea considerē: ⁊ tēpus amissuz excogitē
Itez illumina oculos meos: ne te vnq̄ corde
ore. aut ope mortaliꝫ offendā. Audi qd benig⁹
deus rīdeat. Intellectū tibi dabo ⁊ instruam
te in via hac qua gradieris: firmabo sup te o
culos meos. Trib⁹. n. principalibus modis in
struit deus: ⁊ oculos nostre mentis illuminat.
℣Primo inspirationib⁹. ℣Secūdo predicatio
nibus. Et tertio cōminationib⁹. ℣Primo in
spirationibus. Osee. ij. Ecce ego lactabo eam
s. aīam: ⁊ inducā eam in solitudinē. s. cōtempla
tionis: ⁊ loquar ad cor ei⁹. s. inspirando. Apoc.
iij. Sto ad hostiū ⁊ pulso ⁊c̄. ℣Scōo instruit
predicationib⁹. ps. Lucerna pedib⁹ meis ver
bum tuū: ⁊ lumen semitis meis. ℣Tertio in
struit ⁊ illuminat cominationibus. Naum. iij. c.
Ue ciuitas sāguinū vniuersa dilaceratōe ple
na. Nō recedit a te rapina: vox flagelli ⁊ vox
impet⁹ rote. ⁊ sequit̄. Ecce ego ad te dicit dñs
exercituū: ⁊ reuelabo pudēda tua in facie tua

Universidad de Deusto
Biblioteca

z ostendaz gentibus nuditatē tuam:et regnis i ꝫnominiā tuā:z ꝓpiciam sup te abbominatōes z contumeliis te afficiā: z ponā te in exemplū z prodigiū cunctoꝫ. Inde Isa.xxxviij. Sola vexatio intellectū dabit. Et Hzego. Oculos quos culpa claudit:pena aperit. Et sic pz ꝑma gra quā aia petit ad verā sapientiā habendā.

Scda gra dr expergefactiōis: ibi. Ne vnq̄ obdormiā in morte. Differūt nāq̄ isti ēmini ab inuicē:dormitare:dormire:z obdormire. dormitare ꝝbū frequentatiuū est. z idē ē qđ frequenter dormire: leui tm motu expergiscitur. Dormire āt est qđ cōpetenē quiescē. Sed obdormire est imago mortis:qz more cū dormitione hos insequit. Ex quibus tres collige peccandi modos. Primus dr fragilitatis. Secundus dr infirmitatis. Et tertius dr iniquitatis. Primus dr fragilitatis. z hi frequenē dormiunt.i.peccant: sed leui bone inspiratōis pulsu expergiscunt.i.conf tenē z dolent. Et boꝝ bona est conditio. ps. Dixi cōfitebor aduersus me iustitiā dño: z tu misisti impietatē peccati mei. Scds modus dr infirmitatis. z hi dormiunt.i. cōpetenter in culpis morant z gescunt:qz vt dolcant z confiteant:ꝓps quadragesimale expectant:z boꝝ ēt est bona ꝺditio.

Tertius modus dr iniquitatis: z hi obdormiunt.i. a deo in peccatis obtenebrant z ifirmantur: vt dormiēdo pereāt:z hi pessimi sint. De his tribus peccātū gnibus dr. Eccl. xliij. Flauit ventus aquilo:z gelauit cristallus ab aqua. Tria dic.s. gelu:cristallus:z aqua. Per aquā primus peccantiū genus intellige:q veluti aqua fluxibiles sunt in culpis. Nec tm indurant:qz crebro confitenē. Per gelu secūdos peccantes intellige. qz hi ꝺpe quadragesime confiteant: tm primis sunt duriores. Per cristallū vo qđ aqua indurata est.longa.n. cō gelatione aque cristallus efficit: vt dicit pbus. tertiū peccantiū genus intellige. Job. xxiij. Ipsi rebelles fuerūt lumini:nescierūt vias e⁹: nec reuersi sunt p semitas illius. Et in fine capituli dr. Dedit illi deus locū pnie: z ipse abutē eo: z i supbia oculi eius sunt. Tertia gra dr supationis.ibi. Ne qñ dicat inimicus meus p̄ualui aduersus eū. In qbus ꝝbis nō q̄ septez insultus ꝺ aiam pauperculā facit: z nūq̄ ꝺ ea nisi in septimo ꝓualet. Prim⁹ insultus dicit suggestionis. Scds delectationis. Tertius ꝺsensionis. Quart⁹ opationis. Quint⁹ ꝓlōgationis. Sext⁹ gloriationis. Et septim⁹ extinctionis. Prim⁹ inq̄ dr suggestionis.ubi ꝓ maxima teneam⁹ q̄ diabolus malā cogitationē in nobis generare nō pōt. sed illa ex nobis est:sed diabolus pabulū z mām admistrat tm: vt male cogitemus:sicut de occursu ornate mulieris pz: que occasionē cōcupiscētie parat. Qui viderit.n.ait dns mulierē ad cōcupiscendū eā:iā mechatus est in corde suo. Qz āt diabolus in nobis cogitationes malas gnare nō possit:pz.qz si posset: manifestū est q̄ semp male cogitarem⁹:cū semp hominē peccare poptet. Suggerit ḡ diabolus: vt male cogitā disponat. Scds insultus dr delectationis. Si.n. anima mea suggestioni nō resistis iā parate:insurget vtiq̄ delectatio:sed ve tibi:qz si scires que mala superuenient tibi: cū dño sup hierlm.i.sup teipsam aiam fleres. Luc.xviij. fleuit sup illū dicens. Si cognouisses z tu zc.

Tertius insultus dr ꝺsensionis. vbi ꝓ gula tene q̄ prime delectatiōi post suggestionez secute:nec meritū neq̄ ōmeritū est assignatū: qz primi motus nō sunt in potestate nra. Scda āt delectatio que primā imediate subsequit ē pccm veniale. sed si vlterius perdurarit: erit mortale pccm: Rō āt primi est:qz primi mot⁹ nō sunt in potestate nostra zc. Quartus insultus dr operationis: z in ꝫ insultu diabolus ꝺsentiente aiam male suggestioni gra gratuz faciente spoliat. Math. xij. Amice quō huc itrasti nō hns vestē nuptialē. Sz gra gratis data ꝓ illud pccm mortale paulatine cōsumit.qa hodie libros: cras mercantias:z sic de aliis a pccōe tollit deus. Amen dicit xps hūti dabit z nō hūti.s.graz:ēt qđ hz auferet ab eo. Quintus insultus dr ꝓlongationis: z ꝫ diabolicū ēo pseuerare. Sextus insult⁹ dr gloziationis: z ꝫ pessimū est. ps. Quid gloriaris in malitia q potens es iniquitate. gloziant.n.cū malefecerint: z exultant in rebus pessimis: z oculis ad celū eleuatis ait: Usq̄quo pccores gloziabunt dñe: effabunt z loquent iniquitatē. Redde illos i iniquitate eoz: z i malitia eoz disperde eos dne deus nr. Septim⁹ z vltim⁹ insult⁹ dr extinctiōis. z hic ꝓualet inimic⁹:qz sic cū istis sceleratis suggerēdo:delectādo:ꝺsentiēdo:opādo: pseuerādo:z gliando,ꝓliat⁹ ē: q̄ tādē ill⁹ in culpa iduratis sine pnīa moriūt: z ita victor istius pugne diabolus remanet. de q̄ pugna mistice Ecc.xv. dr. Persequar. s. ait diabol⁹ suggerēdo:cōsēdā.s. delectādo: diuidā spolia.s. ꝺsentiēdo replebit aia mea.s. opādo:euaginabo gladiū meū.s. pseuerādo: interficiet eos mānus mea.s. gloziādo:z finalr ipēitēdo. q̄re zc. Et sic pz ꝫa ꝝitas.

Qtū ad tertiā ꝝitatē dico q̄ etsi plures sint vere sapie virtutes: istas tm accipe q̄s Salomon Sap. viij. ca. ponit. Vadeo inquit ipse propter sapientiam claritatem z bonoꝛez apud seniores z turbas: inuenis z acutus inueniar in iudicio:z in conspectu potentium amabilis ero:z facies principum mirabuntur: me tacente subticebunt: z loquente me respicient: z sermocinante me plura ori suo manus imponent zc. Inde paralipomenon. ix. dicitur Magnificatus est Salomon super omnes reges terre: in iudicijs: sapientia: z gloria z vniuersa terra ōsiderabat videre sapientiam Salomonis. Inde de eo dicitur. Timuerunt regē audientes sapientiā dei esse in eo ad faciendum iudiciū. zc. Et sic pz ꝑma ꝺclo. q̄re zc.

De sapientia magis in spāli : z de duobus oculis anime conclusio secunda.

Accipe scdam ꝺclonem: vz. Sicut monoculus in pugna cū timore semp certat: z de facili vincit̄ sic q̄ oculos mentio vera sapia non habuerit illuminatos: pauidus semp est: z a diabolo de facili superat̄. Ad cuius declarationē tres ingramus veritates. vz. Prima qui sunt hi oculi q̄s vt vē sapiat paupcula aia vz hr̄e illuminatos. Scda q̄ bus luminib⁹ vz oculos aia hr̄e illuminatos. Tertia qđ debet homo ōsiderare :cum fuerit diuina sapientia irradiatus. Ad primam igit̄ dico q̄ duplex est aie oculus. s. intellectus z appetitus. Intellectus aūt duplex est. s. practicus z speculatiu⁹. Ocul⁹ dext̄ est intellect⁹ speculatiu⁹. oculus sinister est intellect⁹ practicus. Unde accipe regulā q̄ sicut oculus dexter sinistro pfectior est:ita speculatio pfectiō actione:q̄ est in intellectu practico. Ubi nō q̄ duplex est speculatio ꝫm Tho. sup cātica. vna intuitiua:tm tres ōsiderans: z pcipue diuinas z spūales tm. Et hoc mō pbi deū cognouerūt: sed cognitū non amarūt. Ad Ro.p. Qui cum cognouissent deū:non sicut deū glorificauerūt aut gras egerunt:sed euanuerūt in cogitatiōibus suis. Quedā vo est speculatio gustatiua. s. cū bō diligit quē intelligit: dulcedinē diuoz z sapore spūalium gustando. Et hec speculatō tm bonoꝛ fideliū est. Inde ꝑma Corin.ij. c. ait Paul⁹. Nihil iudicaui me scire inꝰ vos nisi Jesum cr̄m z hunc crucifixū. Oculus vo sinister est intellect⁹ practic⁹. Intellect⁹ n. practic⁹ nō solū vt sciat:sed etiā vt operet̄ ingrit. ps. Intellectus bonus oībus faciētibus eū. i. bon⁹ est i illis:q non solū vt sciāt intelligē querūt: ꝫ etiā vt faciant qđ sciunt. Scdus aie oculus pncipalis est affectus. Math. v. Btī mūdo cōde i. affectu:q̄ ipsi deū videbunt. Et ibidez. Si oculus tu⁹. i. intentio tua simplex fuerit: totus corpus lucidū erit. q̄re zc. Et sic pz pria ꝝitas.

Quantū ad scdam veritatē dico q̄ intellectus illuminat̄ sapia z scientia:z appetit⁹ dilectione z amore. Primo inq̄ intellect⁹ illumiatur sapia z sciētia. Pro q̄ notandū q̄ sapia ꝫm dām Bona.in.ij.sententiaz di.xxxv. pōt considerari tribus modis.ponit tm ipse. iiij. modos. sed hi tres ad propositū sufficiūt. Quedā.n. sapientia dicit̄ gnalis z cōis:quedā specialis: z q̄dam specialissima. Sapia gnalis est rerū q̄dam gnalis cognitio. Et sic dicit pbus q̄ sapiens est q oia nouit. Et Aug⁹. Sapientia ingt est humanaz diuinarūq̄ rez cognitio. Et ꝫm hunc modū scientia z sapientia non differunt.

Sapia spālis est rez eternaz tantū quedaz cognitio. Et sic ait pbus. Sapia est causaz altissimaz cognitio. de qua aplus.i. Cor.xij. dic̄ Alij aut̄ dat̄ per spūm sermo sapie.i. cognitio rez eternarū. quo quidē mō tam boni q̄ mali sapientes effici z appellari pñt:cum talis sapia sit gratia gratis data que cū peccato mortali etiā stare pōt. Sapientia spālissima est diuinorum z eternoꝛ cognitio quedā cum quadā spūs dulcedine speciali. z sic est ynū de septez donis. Isa.xi. Requiescet sup eum spūs sapie Sapientia. n. sic sumpta idem sonat qđ sapida scia. quia cognitis reb⁹ eternis aia delectatur in illis. ps. Gustate z videte qm̄ suauis est dns Et dicit prefat⁹ doctor q̄ sapia sic sumpta est quidā actus mixt⁹:ptim ptinens ad intellectū z ptim ad affectū. Incoatiue supple ē ex pte intellect⁹:z opletiue ex parte affectus. Eo mō quo dicere solem⁹ q̄ actus fruitōis incboatie est in intellectu. vt dicit pbus.iiij. ethicoꝝ: q̄ felicitas in speculatiōe cōsistit:sed completiue est in voluntate. Similr notandū ꝫ cundē q̄ scientia est quadruplex. Quedā.n. scia est q̄ in intellectu pure speculatiuo ꝺsistit:z fundatur sup pncipia rōnis.s. de q̄libet est vel nō est: z ō nullo ābo simul. z hec scia est bitus humanitus acquisitus. vt scientia pbie:logice zc. Inde ait pbus ꝑ posterioꝛ. Ois doctrina z ois disciplina ex pexistenti fit cognitōe. Quedā scientia ē q̄ consistit in intellectu inclinato ab effectu: et hec fundat̄ sup pncipia fidei:que est dine scripture:quā nullus hr̄e potest: nisi saltez habeat fidē informē. Quedā scia est q̄ consistit in intellectu siue rōne in quantū inclinat affectū ad operationē:z hec fundat̄ sup pncipia iuris nāt̄ que ad vite rectitudinē z honestatē ordinat̄. z huiusmodi est scia virtutis prudentie. Quedā aute est scia que ꝺsistit in intellectu ꝫm q̄ est i clinatus z inclinās. Inclinatus inquā a fide: z inclinans ad bonā operationē: z fundat̄ super pncipia fidei. z hz ortum a dono gr̄e. z talis ē scia que est donū spūs sancti:hec ponit pfatus doctor. Sed btūs Tho. scda sce. q. ix. dicit q̄ scia dupl̄r bñ pōt. Uno mō vt sciat̄ qđ oporteat credere:z distinguer̄ credenda a non credendis. Et sic scia est vnū de septē donis. Alio mō vt nō solū sciat̄ quid oporteat credē: z distinguere credenda a nō credēdis .:sed etiā z quō pijs opitulet̄:z ꝺ impios defendat̄. z sic scia est q̄dā gra gratis data nō oīb⁹:ꝫ gbusdā. Jñ Augu. xiij. de trini. ait. Scia nō pollent plurimi: q̄uis polleāt ipsa fide. Aliud ē. n. scire tm̄ nō quid bō credē debeat aliud scire quēadmodū z pijs opitulet̄: z cōtra impios ꝺfendat̄. Ille. Ego vo bzeuius dico sic q̄ ois nra cognitio: aut est de supioribus.i. diuinis:aut de inferioribus.i. de humanis. Cognitio diuoz sapiētia:

Universidad de Deusto
Biblioteca

cognitio humāoꝝ scia vocaꝫ. Qō sic itelligo: Cognitio diuinoꝝ ſ secundū quā iudicamus ō rebus creatis dicitur sapientia. cognitio būanoꝝ. vt in cognitionē diuinoꝝ vehit scia dr. Sap. xiij. A magnitudine speciei ⁊ creaturē poterit ⁊ hoꝝ creator videri. Quare cōcludam⁹ q itellectus sapia ⁊ scia illuminaꝫ. q̄re ⁊c. Apetitus āt dilectione ⁊ amore illuminaꝫ. duplex āt est iste amor. ſ. dei ⁊ proximi. In his. n. duob⁹ tota pendet lex ⁊ ꝓpbe. Audi Aug. li. ꝯfeſ. Būs qui amat te: ⁊ inimicū ꝓpter te. O ꝑditor mundus: q̄t hodie cernim⁹: qui nec ōm supra se: nec primū sicut se vt decet: amāt. dic de crudelitatib⁹ quas ad se inuicē sibi faciūt hoies ⁊c. ⁊ sic ꝑ ꝓa vi. q̄re ⁊c. ¶ Quantū ad ētiā vitatē dico q octo debet vnusquisq; considerare: qui recte cū diabolo pugnare cū victoria intendit. ¶ Primo aīa mea considera te ipsam. ¶ Scdo circa teipsaz. ¶ Tertio supra te ipsam. ¶ Quarto infra te ipsam. ¶ Quito retro teipsam. ¶ Sexto ante teipsam. ¶ Septio a dextris tuis. ¶ Octauo a sinistris tuis. ¶ Primo inq̄ dico te oppoꝛtet ꝯsiderare teipsaz. Si clericus sis cōsidera an nomē sit cōsequens rei. clericus. n. est porro dei. vñ cleros grece: latine dr sors: q̄si in sorte dco datus. di. xxj. cleros vbi dr. Cleros ⁊ ꝓo. i. clericos hic appellatos credim⁹: q⁊ Mathias sorte dei electus ē: quē primū per apl̄os legimus ordinatū. Cleros. n. grece: latine sors l' hereditas dr. Propterea g̃ dicti clerici: q⁊ de sorte. i. de parte dñi sunt: vl' quia partē hnt deū. i. pticeps dei. gñaliter āt oēs clerici nuncupanē: qui in ecclesia xp̄i ōser uiunt. hec ibi. Si religiosus es: cōsidera q vt plici funiculo ligatus es. ſ. funiculo preceptorum in baptismo: ⁊ funiculo regule tue. Audi Aug. xl vij. di. c. quantūlibet. circa finē. Simpliciter ingt fateor charitati vestre coraz dño nostro: qui testis mihi est sup aīam meā: ex quo deo seruire cepi. sicut difficile sum expt⁹ meliores q̄s qui in monasterijs profecerūt: nō suz peiores expt⁹ q̄s qui in monasterio defecerē Oēs. n. religiosi mortui sunt mundo. vt patet xvj. q. i. c. placuit. Audi Paulū. Mortui enim estis mundo: ⁊ vita vestra' abscondita est cum xp̄o. Si es prelatus cōsidera teipsum. Jn iudicio. n. sedes. vt dicit Crisō. di. xl. c. multi. Si bñ vixeris: ⁊ bñ docueris. pplm instruis quō debeat viuere. Si āt bene docueris: ⁊ male vixeris: deū instruis qualit̄ te debeat ꝺdemnar. Audi Aug. ij. q. vij. Qui nec regiminis in se rō nē habet: nec sua delicta ōterſit: nec filioꝝ crimen coꝛrexit canis impudicus magis dicēd⁹ est q̄s eps. Si es laicus cōsidera teipsum: quia dñs dedit tibi ista bona tꝑalia ad vsum: ⁊ nō ad abusum. xij. q. i. c. duo. circa finē. vbi sic dr. Aliud est xp̄ianoꝝ genus vt sunt laici. laicos. n. grece latine pplos. bis licet tꝑalia possidē: sed nō nisi ad vsum. Nihil. n. miserius est: q̄s ꝓpter nūmū deū cōtemnere. his cōcessum ē vꝛoꝛe ducere: terrā fodere: inter virū ⁊ virum iudicare: causas agere: oblationes sup altaria ponere: decimas reddere: ⁊ ita saluari poterit: si vitia tñ bñfaciendo ōuitauerint. hec ibi. Et sunt ꝟba Hieronymi. discurrere potes de statu ꝟginali: viduali: maritali: notarijs: iudicib⁹ stipendiarijs: aromatarijs ⁊c. ⁊ eoꝝ dicere inhonestā vitā ⁊c. Audi Bernar. in quodā ſmone. Ad se humiliandū nihil aīa inuenire pōt vacius: q̄s si se i veritate cognouerit. Nā quō nō humiliaret se in vera cognitione sui: cuz se perciperet peccatis onerata: mole mortal' coꝛ poris aggrauata: frenis curis circūdata: carnaliū desiderioꝝ fece infecta: cecā: obliquā: infirmā: vniuersis erroꝛibus expositā: infinitis periculis ⁊ timoꝛibus trepidā: difficultatibus anxiā: ⁊ suspitionib⁹ obnoxiā: mille necessitatib⁹ erūnosam: ꝓcliuā ad vitia: ⁊ inualidā ad ꝟtutes. Et ideo dicit idē Bernar. i eodem sermone. Quādiu meipsum considero: in amaritudine moꝛatur anima mea. q̄re ⁊c. ¶ Secundo anima mea considera circa teipsam. Jsa. xl. Leua in circuitu oculos tuos: ⁊ vide. ſ. circūqua q̄: ⁊ undiq; creaturas te alloquentes inueies. Respice o anima angeli dicunt ad nos. vide q̄s grata esse debeꝛ creatoꝛi: qui nos natura te nobilioꝛes ad tui seruitiū assignauit. ps. Angelis suis deus mandauit de te: vt custodiant te in oībus vijs tuis. Piero. Magna est dignitas animaꝝ: vt vnaquęq; ab oꝛtu sue natiuitatis habeat sibi angelū deputatū. ⁊ ponūtur etiaz hec verba ꝟo sententiarū. dis. xj. Respice ad me ait ẽra o homo coꝛpus habes ex me: ⁊ in me reuerteris: ex me diuitias habes. argentum ⁊ cetera metalla in tui seruitium i meis viſceribus poꝛto. Animalia plura ꝓo te pasco ⁊c. sicq; de alijs elementis suo modo discurrere potes. Jnde Bernardus i quodā sermone ait. Considera ergo o homo quanta tibi largitus est dñs ad sustentationē quanta ad eruditionē: quanta ad consolationē: quanta ad coꝛrectionē: quanta ad delectationē: quid inde gratias ages ⁊c. ¶ Tertio considera aīa supra te. ps. Leuaui oculos meos ad montes vnde veniet auxilium mihi. per montes scōs intelligimus sublimes ⁊ altos per altitudinez contēplationis. dicit ergo Leuaui oculos meos ad montes. i. ad sanctos. quia diuersimode sancti gratias a deo impetrant. vnam enī gratiam ab vno sancto obtinebis: quā ab altero sancto habere nō poteris. sicut in nauigantib⁹ patet. plerunq; enim plures sanctos inuocabūt ⁊ nō exaudient: ⁊ postea ad aliquem sanctū ēt minimū recurrent: ⁊ moꝛ fulgentia super arboꝛem nauis apparebunt lumina. qō iō facit deus: vt ēt scōs mīmos faciat venerari. Et iō ait. ꝓs. Unde veniet auxiliū mihi. Quō autez hoc intelligendū sit: satis bt⁹ Tho. scda scde q. lxxxiij. ondit dicens. Bactis poꝛtigiꝺoꝛo nō tanq̄ ꝓ ipsos implenda sit: sed vt eius meritis oꝛones nostre foꝛtiant effectum. ¶ Quarto anima cōsidera infra te. Jsa. li. Leuate oculos vestros in celū: ⁊ videte sub terra deoꝛsum. i. nō solū celestia: ſz ēt inferna cōsideretis. Tria boīuz gña sunt infra nos. i. in inferno. ¶ Primū genus est eoꝝ qui post euangelij diuulgatā doctrinā sine baptismo vl' alio ō pcm̄ origi nale remedio moꝛiētes: in tenebꝛis infeꝛni sepeliunē in penā perpetuā dine visionis carentiam bñtes sine oī pena sensus. Audi Aug. li. ō fide ad petrū pte. ij. c. xxiiij. Firmissime tene ⁊ nullaten⁹ dubites: non solū boies rōne vtētes vꝛ etiā puulos: siue in vteris matrū q viuē incipiūt: ⁊ ibi moꝛiunt: siue ō matris vꝛo nati: sine sacro baptismatis scī: qō dat in noie p̄is ⁊ filij ⁊ spūs scī. de hoc seculo trāsierint igni sempi supplicio puniēdos. q⁊ etsi pcm̄ ꝓpe actōis nullū hūerint originalis tñ pcti dānationē carnali ꝺceptōe traxerūt. hec ille. Et intellige pnam illā ignis ꝛpꝛie accipi. ꝓ carentia. n. visionis dine intelligi dz: vt ꝑz de ꝺse. di. iiij. c. nl' lam preter. ¶ Scdm boīuz gen⁹ infra nos exi stens est eoꝝ: q pcīs eoꝝ cōtritis: non tñ satisfactis: de hoc seculo transierūt. qa delictū oīo deus sine vltione non patit. de pe. di. i. tō ibi ꝛ cludunt vt purgent. Audi bonū tex. di. xx v. c. q̄lis. paꝝ post principiū. De quibusdā ingt culpis ante iudiciū. ſ. extremū purgatōis credēd⁹ est ignis: ꝓo eo q vitas dicit. Si qs in spiritū sanctū blasphemiā dixerit: nz i hoc seculo: neq; in futuro remittet ei. Jn q̄ snia dat intelligi. ſ. a ꝺrio sensu: quasdā culpas in hoc seculo: q̄sdam in futuro posse relaxari. Qō. n. de vno negat: oīs intellectus pz: q⁊ de quibusdā ꝺcedit. Ō ibi ¶ Tertiū boīum genus infra nos est oīuz dānatoꝝ. Exemplū de diuite epulone. Luc. xvi. Audi qd dicent tpe iudicij de paupibus: quos in mundo ꝺtemserūt. Sap. v. Hi sunt q̄s alī habuim⁹ in derisum: ⁊ in similitudinez ipze perij: nos insensati vitā illoꝝ existimabam⁹ insaniaz ⁊ finē illoꝝ sine honoze. Ecce quō cōputati sūt inter filios dei: ⁊ inē scōs sors illoꝝ est. Apoc. xvj. Turbati sunt ꝺ eosmetipsos: adeo vt desiderarent moꝛtē. i. anihilationē sui ꝺsiderantes q melius illis esset nō esse q̄s male esse. Audi Jsa. xiiij. Subē te sterneē tinea ⁊ opimentum erunt ꝟmes. tinea est sinderesis ⁊ murmuratō a malo. ꝟmes erunt stimulus ꝺscie ꝓpe penaz quā non ꝓpter deū sentiunt. Ecce scda pena Jsa. xxiij. Quis poꝛit bitare de nobis cū igne deuoꝛante: q̄s de nobis poteꝛit bitare cū ardoribus sempiēnis. q̄re ⁊c. ¶ Quinto respice aīa mea post te. i. ad petā ꝺmissa: ⁊ doleas ⁊ satisfacias. Marci. ix. Nemo mittens manū suaz ad aratꝝ ⁊ aspiciēs retro: aptus est regno ꝺi. Ponere manū ad aratꝝ ⁊ respicē retro est poſt assumptā religionē vel pñiam: ad pctm̄: vl' ad seculum redire. Dic inquā talis non est aptus. i. dignus regno dei. p̄s. Odisti oīes qui operātur iniquitatē. ſ. verbo: mente: ⁊ facto. Uerbo quidē pma. Loꝛ. xv. Lozūpunt bonos moꝛes colloquia mala. Mente quidē. Sap. p̄. Jn cogitationib⁹ impij interrogatio erit. ſ. in die iudicij. Et Piere. iiij. Usquequo moꝛabunē in te cogitatiōes noxie. Facto vero a foꝛtiozi. q̄mā si de verbis ⁊ malis cogitationib⁹ rōem sum⁹ redditur: a foꝛtiozi de malis ⁊ pernicioſis opibus ⁊ factis. q̄re ⁊c. ¶ Sexto cōsidera anima mea ante te. ſ. futura pricula: que tanto magis precauenda sunt: quāto digniozi quisq; fungit dignitate. Audi Jsidoꝝ ō summo bono. Quāto quis ꝑ in loco preeminētioꝛi est: tanto in maiozi periculo est: tam aīe. ſ. q̄s coꝛporis. Eccl'. iij. Qui amat periculū peribit in illo. Audi Ambrosium in suo pastoꝛali. Magna inquit sublimitas magnā debet habere cautelā. Grandis honoꝛ: grandi ꝺz sollicitudine circūuallari. cui enī plus creditur plus ab eo exigitur. sicut scriptū est. Scienti legē ⁊ non facienti: grande pctm̄ est. ⁊c. Lex. n. obseruanda est. vj. q. iij. c. scriptū Et extra de voto. c. magne. q̄si circa mediū capituli dicit ꝺ prelat] sic ad ſram. Quod. n. agitur a prelat] facile trahit a subditis i exemplū. Juxta quod dñs inquit ad Moysem in Leuitico. ſ. quarto. c. Si sacerdos qui est vncꝰ peccauerit: faciet delinq̄re pplm. hec ibi. Et glo. sup verbo illo. a prelatis. dicit sic. Prelati sunt tanq̄ signū positi ad sagittaz. vnde inferiores vitam eoꝝ respiciunt. infra de accusationibus qualit̄ ⁊ quādo. hec glo. Quod capitulū post ostendit q inferiores debent cōzigi a supioꝛib⁹ ⁊ diligenter facta inferioꝝ perscrutari ꝓbans illud p euangeliuz de vilico diffamato. Luce xvi. Et per tēxtū Heñ. xviij. vbi dicit. Descendam ait domin⁹: ⁊ videbo vtruz clamoꝛez qui venit ad me ope adimpleuerit. imediate post xviij. lineas dicitur sic ad ſram in tēxtu. Licet autē hoc sit obseruandū i subditis: diligentius tamē obseruanduz est in prelatis. qm̄ quasi signuz positi sunt ad sagittā ⁊c. Et alia pulcherrima ibidē ponuntur de coꝛrectione fiēda circa inferiores. q̄re ⁊c. ¶ Septimo anima mea considera a dextris tuis. ſ. exempla sanctoꝝ: ⁊ permaxime respice caput sanctoꝝ omniuz. ſ. ad xp̄m. ſ. ad eius humilitatē: patientiam. etc. Audi Jsidoꝝ de summo bono. Si ad boni incitamentum ⁊c. vide supra sermone preceden ti consideratione secunda ⁊ conclusione ſ. cunda ⁊c. ¶ Octauo ⁊ vltimo aīa considero a sinistris tuis. ſ. punitiones q̄s ꝓ culpis nr̄is mittit de⁹. vide q̄l'r mūdū ꝑ diluuiū flagellauit sodomā gomoꝛrā ꝑ cinerē: pplm isr̄l' ꝑ captiuitatē:

Universidad de Deusto
Biblioteca

iudeos p dispersionē: patrias p desolationes: hoīes per diuersas infirmitates ꝛc̄. Audi ad te clamantē dn̄m. O populе stulte. Iere. xxiij. Dabo vos i obprobriū sempiternū ⁊ ignominiā sempiternā: q̄ nūq̄ poterit oblione deleri. Et. c. vj. ait. Ecce dabo in populū istū ruinā: ⁊ ruent in eos frēs ⁊ filij: simul vicinus ⁊ ꝓximus peribūt ꝛc̄. Hec igit aīa octo cōsidera: ⁊ ō diabolū q̄libet. Audi Criso. super Math. In primis ingt grauis ⁊ insufferebile ē ipetus diaboli: quē si quis fortī aīo sustinuerit: in ꝺo eū i firmiorē inueniet. q̄nto n. plus pcussus fuerit magis ffrigescit ⁊ deficit. Et idē sup illo ꝺbo mitte te deorsum ait. Nō ipulit: nō tetigit: sed tm̄ dixit: mitte te deorsum: vt intelligam⁹ q̄ q obedit diabolo ipse se deponit. diabol⁹. n. fugere pōt: cogere āt nō pōt. hec ille. Et ista sufficiant ꝓ ista ꝑa conclusione.

Q̄ ꝺa sapientia decem splendores in ania germinat ⁊ oriri facit. Conclusio tertia.

Hecipe tertiā cl̄onē. vꝫ. Tanta est diuine sapiē ꝺctus ⁊ magnitudo: q̄ aīaꝫ totā rutilantē ⁊ splendidā reddit ⁊ facit. Ad cui⁹ declaratiōz tres ingram⁹ ꝛi. q̄ꝛ. Prima est ista. quo ⁊ qliē debeat hō dispōi vt ꝺa dei sapia possit illuīnari. Scda. postq̄ aīa ꝺa sapia fuerit adornata: quā vtilitatē ide sequit sic irradiata. Tertia quid diabolus ō aīam sic dīna sapia plustratā facit. Quātū ad ꝑmā dico q̄ sicut ad pfectā visionē tria p̄n cipaliē requirunt̄ ꝫ philosophos. vꝫ. subiectū ꝛcte dispositū: mediū sufficienē illuminatū: obiectū cōgrue colorati: sic ista tria q̄si necessaria sunt ad ꝺe sapiē illūinationē. Inde bonus ille Simeon. Luc̄. ij. clamabat. Nūc dimittis ſuū tuū dn̄e ſm ꝺbū tuū in pace. quia viderūt oculi mei salutare tuū. Primo inq̄ requirit subiectū recte dispositū. i. oculi debita dispositio. Ubi aīa nō q̄ q̄ttuor dispositiōes regrunt in oculo māli: ad ꝺ vt bn̄ videat. Prio requirit cōcauitas ⁊ nō tumositas oculi. tm̄tes. n. ⁊ grossos hītes oculos male certe vident experientia teste. Ro āt ē: qz i proportionata lux fuscat: ꝓpter qꝺ ipropria spera solē aspicē nō valem⁹. Oculus āt cauus lucē ꝑus recipit in cōcauitate: ⁊ oculus absq̄ lesione aliq̄ in obiectū visibile mouet̄. vñ perspectiui fuerūt q̄ si quis in meridie tpe clarissimo in fundo ꝓfūdi putei esset: clarissime stellas in celo cernēt: q̄s tm̄ ex̄ nullaten⁹ aspicere aut videre posset. Scdo requirit integritas: hz. n. oculus tunicas l̄ velamina septē: q̄ꝛ aliqua lesa ipedit visio: vt dicunt perspectiui. Tertio requirit nigribilitas. hītes. n. oculos albos l̄ palpebras nō bn̄ vident ⁊ expientia teste. Et recte gdē: qm̄ albedo illa visum hz, disgregare ⁊ debilitare: qz ꝺtus disgregata debilior est ipsa vnita: ideo aīalia pupillā hītia l̄ nigrā l̄ ad nigredinē tendētia melī⁹ vident. Quarto requirit oculi siccitas. lachryma. n. visuz nimiū turbat. Iñ Magdalēa ꝑ lachrymaꝝ multitudie xp̄z ei apparentē discernere nō potuit: sz ortolanū putauit. Plericq̄. n. lachrymis visuz amiserūt. Sic spūaliē adaptantes ista q̄ttuor oculis aie requirunt̄: si ꝺo sapie luīe dz irradiari. Primo inq̄ requirit oculi cōcauitas ⁊ nō tumiditas. Tumiditas. n. supbie sapientiū imū stultū reddit. ad Ro. p. Dicentes se eē sapientes stulti facti sunt. Et Jo. xj. Cōfiteor tibi pr̄ celi ⁊ tre: qz abscōdisti ꝺ a sapientib⁹ ⁊ prudentib⁹: ⁊ reuelasti ea puulis. Scdo requirit oculi integritas. septē. n. tunice q̄s gl̄iosus deus sup oculū nr̄e mentis apposuit: sunt septē dona spiritus: q̄bus ꝺseruat deus spūalez visionē. ps. Custodi me vt pupillā ocli: qz. s. fine donis gr̄e tue videri tanta mūdi discrimia nequeo. Isa. xj. Requiesc̄et sup eum spūs dn̄i ꝛc̄. Apparuit nāq̄ in xp̄o spūs sapie: qñ mysteriū sue ꝑcionis incarnatiōis diabolo occultauit: ⁊ ꝺ qñ mr̄em sponsaz bre voluit: vt dicit bt̄us Ambro. Requieuit spūs intellect⁹ sup xp̄m: cū bt̄us i sua natiuitate quandā cognitionē dedit. Isa. i. Cognouit bos possessorē suū: ⁊ asinus psepe dn̄i sui: isr̄l āt me nō cognouit: ⁊ ppl⁹ meus nō itellexit. Sil̄r ⁊ pastozib⁹ rudib⁹. Luc̄. ij. Cognouerunt de ꝺbo qꝺ dictū erat illis de puero ꝺ. Sil̄r ⁊ Simeoni ānoso cū dixit. Nūc dimittis ſuū tuū dn̄e ſm ꝺbū tuū in pace. Luc̄. ij. vnꝺ cantat eccl̄a. Responsus accepat simeō ꝛc̄. Alp paruit in eo spūs ꝺsilij qñ adolescenti dixit si vis perfectus eē: vade ⁊ uende vniuersa q̄ ha bes: ⁊ da paupibus. Apparuit spūs fortitudis cū diabolus expulit de regno mundi. Jo. xij. Nūc princeps hui⁹ mundi eijciet foras. Apparuit spūs scie: cū esset ānoꝝ duodecim ⁊ in medio doctoꝝ disputaret. Luc̄. ij. Apparuit spūs pietatis in cōpassione ruiture ciuitatis: ⁊ qñ ꝑ psecutoribus exorauit. Math̄. xxvj. Apparuit vltio spūs timoris in ipsa die passionis. Mat. xxvj. Cepit iesus pauere ⁊ terer̄ ꝛc̄. In Aug. Hec sunt testimōia tua dn̄e iesu: anq̄ tibi sterneret̄ fluctus maris: ⁊ campi cederent impāti: anteq̄ venti te iubente siluissent: mortui te vocāte surrexissent: sol te moriēte paluiss̄z: ⁊ra te surgēte tremuiss̄z: celū te ascēdēte patuiss̄z: adhuc mr̄is manib⁹ portabaris: ⁊ dn̄s orbis agnoscebaris ꝛc̄. Tertio ad dispositōz oculi spūal̄ requirit nigribilitas. i. suiipsi⁹ abiectio. q̄nto. n. q̄s mūdo albiō ē: tāto ꝺ abiectior: ⁊ ꝑ opositū. q̄nto q̄s sibiipsi vilior: tāto ꝺ pciosior. Bernar. i q̄dā epl̄a. Mēs ingt assueta ōlitiss: nec exculta discipline sarculo: multas ꝺtrahit sordes. Et Hrego. in omelia. Tāto ingt humilior atq̄ ad seruiendū deo ꝓmptior ꝺz eē q̄s ex munere: q̄nto se obligatiorē esse conspicit i reddendā rōem. Quarto regrit oculi siccitas

būiditas. ſ. mūdanoꝝ ab oculi mētis abstergēda ē. Iñi Leuiti. pcipiebat: ne q̄s ocl̄os lippos bn̄s ad dei altare accedēt: nec panes offerret. In lippis q̄ppe oculis pupille sane sunt: būoribus aūt defluentib⁹ infirmate: palpebre igros sant: ⁊ sic eoꝝ crebra pfusiōe etiā pupilla oculi viciat. Quō. n. oculos carnalitatib⁹ plēos bn̄s idone⁹ ad sacra ministranda erit. Inde Greg. di. xl viiij. c. hinc eteni. dicit. Lippus q̄ppe est: cui⁹ sensum nā acuit: sz ouersatōis p̄uitas cō fundit. Et sic pz ꝑma dispō ex pte oculi. Secūdo p̄ncipaliē requirit mediū sufficienter illuminatum. Quattuoꝝ sil̄r ex pte medij requirunt̄ cōditiōes i oī recta māli visiōe. Prio subtilitas. Scdo luciditas. Tertio puritas. Et q̄rto ꝺtinuitas. Primo inq̄ requirit subtilitas. ſ. medij: hoc est aeris. Grosso. n. exīte medio: et visio grossa erit. Exemplū de re in aq̄ exīte: q̄ grossioꝝ q̄s sit in seipsa, appz. Sil̄r ⁊ aer qnz sic ingrossat: vt vix sol videat. Scdo requirit luciditas. qm̄ si mediū tenebrosuz erit: nō videmus expientia teste. Nō tn̄ q̄ quedā media sūt tersa ⁊ opaca: vt speculū ⁊ calibs. quedā trāsparentia ⁊ solida: vt vitrum. quedam transparētia ⁊ subtilia: vt ignis uel aer. Prīa tam̄ in superficie illuminant: ⁊ repsentāt sz nō recipiunt dum. Scda illuminant ꝑm se tota: sz clare nō ostēdunt. Tertia clare ondunt ⁊ clare illuminātur: sz diuersimode. qz quāto mediū vicin⁹ est loco vbi radij terminant: tāto lucidi⁹ est. Propterea aer lucidioꝝ est circa terrā q̄s sit superius: ⁊ iō media regio dicit tenebrosa: vt pz ex nr̄a phia. Tertio requirit puritas. i. q̄ mediū ab oī accidēte sit alienū: ita q̄ nō sit coloratū: nec aliq̄ repleat humōe. Qñ. n. mediū est coloratū oia vident̄ esse illi⁹ colozis: vt pz trāseūte luie p vitrū rubeū. Et sil̄r si mediū esset hūoribus aut vapozib⁹ repletū. ⁊ inde est q̄ sol aliq̄n sanguineus: aliq̄n rube⁹ appet: qz. s. aer nō est i sua puritate vt expedit. Quarto requirit̄ continuitas: vt. s. ꝺtinuet̄ spēs visibilis p mediū vsq̄ ad oculū. ⁊ inde est q̄ si aliquid ponat̄ in fortī igne nō videbit̄. qz. s. mediū nō est continuatū. Sic spūaliter ista q̄ttuoꝝ ad visionē aīe regrunt̄. Subtilitas nāq̄ mediꝝ q̄ aīa diuina ⁊ būana ad salutē nēcia sunt p̄dicatores: ⁊ sci doctores. ga in oēm terrā exiuit sonus eoꝝ: ⁊ in fines orbis terre ꝺba eoꝝ. Luciditas medij est fides. qz si ne fide ipossibile est placere deo. Puritas medij est mūdicia a pctō mōtali. qm̄ btꝰ mūdo cōde. Math̄. v. Cōtinuitas medij est pseuerātia qm̄q pseuerauerit vsq̄ in finē hic saluus erit. Math̄. xx. Et sic pz scda dispō ex pte medij. Tertia p̄ncipalis dispō est ex pte subiecti: vt. s. obiectū sit ꝺgrue colorati: qꝺ. n. nullo est colore coloratū nō videt: ⁊ iō aīam nec spm̄ oculis cōpeis cernim⁹. Et accipit hic colō large vt expōit magr̄ Paul⁹ venet⁹ sup scdo ꝺ aīa'.

Et forte ista fuit vna rō: q̄re ꝺbū caro fcm̄ est. Nā cuz ꝺe⁹ esset ⁊ p ōnia inuisibili' in ꝑpria nā: carnē assūpsit vt visibil' apparēt. ⁊ hoc innuit Aug⁹ dicēs. Propterea de⁹ fact⁹ est hō: vt intus ⁊ ex̄ pascua inueniret hūana nā. Intus in diuinitate creatoris. ex̄ in hūanitate saluatoris. Et sic pz ꝑma vitas. Quātū ad 2am vitatē dico q̄ ex ꝺa sapia decē in aīa splēdores gn̄ant. Prim⁹ splēdoꝝ dr̄ acceleratōis. 2⁹ dr̄ manifestatōis. 3⁹ dr̄ iubilatōis. Quart⁹ dr̄ incōtaminatōis. Quint⁹ dr̄ multiplicatōis. Sextus dr̄ expulsiōis. Septim⁹ dr̄ reflexionis. Octau⁹ dr̄ subtilitatis. Non⁹ dr̄ iocūditatis. Et decim⁹ dr̄ penetratōis. Hos. n. splēdores ad sil̄itudinē. r. ꝑpietatū lucis māl' collegi. Accipe primū splendorē q dr̄ accelerationis. Est. n. lucis mālis hec ꝑma conditio: vt pbus ō Empedoclē. ij. de aīa. oñdit: q̄ subito ⁊ nō successiue multiplicat: nz ipceptibil'r vt voluit Empedocles. Sic. n. ad l'ram dicit Aristotel. Et nō recte empedocles. ſ. dixit: nz sig̃s al⁹ sic dixit: q̄ ferat lum̄ ⁊ extendat̄ in medio rē: ⁊ ꝺtinētis. i. celi. nos aūt lateat. i. nobis nō appareat successiue, pduci. hoc. n. est ex̄ eā que in rōe fundata est vitatē: ⁊ ex̄ ea q̄ videt̄. i. appet ad sensuz. Jn puo. n. spacio latet nos. Ab oriēte aūt in occidēs latē mag̃ qō est: ⁊ ipossibil' imaginatio. ꝺ ille. Jn qbus ꝺbis oñdit: q̄ etsi dici possit q̄ lum̄ mr̄tiplicatū i puo tpe ipceptibile diceret̄. tn̄ ab oriēte in occidens multiplicatū nō deberet dici ipceptibil'r. Sed hec missa aīa faciam⁹. Sufficit. n. tibi ꝺ ex nr̄a phia colligere: q̄ lum̄ subito ⁊ n̄ successiue multiplicat in medio. A sil̄i hoc ipsum agit de⁹ in teip̄z dū idoneā inuenerit aīa mea. Jo. iij. c. Spūs vbi vult spirat: ⁊ vocē eius audis ⁊ nescis vñ veniat: aut q̄ vadat. Et Aug⁹ in solilogis. Nō est i q̄ abreuiata man⁹ dn̄i vt saluare neq̄at: neq̄ aggūata auris ei⁹ vt nō audiat: ꝺz semp te o bone Jesu patū exhibes: semp te paratū offers: si me paratū inueneris. Inde discipul' dat⁹ est ꝑ pente spūs sanctus. Act̄. ij. Quia nescit tarda molimina spūs sci gr̄a: vt Amb. ait. Scdus splendoꝝ dr̄ manifestatiōis. qm̄ sicut lum̄ māle abscōdita pandit. ij. de aīa. Lum̄ potētia colores facit actu colorēs. i. actu sensibiles. Sic ⁊ de⁹ p gr̄am aduenientē pctā latentia pādit. vide de in cruce latronē: mificoꝝdiā postulātē. vide Petrū flentē. vide Magdalenā lachrymātez sicq̄ de alijs. Audi Damascenū. Auferē ingt lucē: oia in tenebris erūt ⁊ ignota. Inde Paul⁹ hoc lumine ꝺuatus ō xp̄m militabat: sz vt lux de celo circūfulsit illū: mox suū cognouit errorem: ⁊ ad vocē Jesu dicentis. Ego sum Jesus quē tu psequeris. illico rn̄dit. Dn̄e quid me vis facē. Abscōdita. n. ꝑduxit in lucē. Job. xxviij. Hreg⁹ li. mox. Dū nos gr̄a dīni respect⁹ illūiat cūcta mentis nr̄e nobis abscōdita manifestat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tertꝰ ꝓplēdoꝛ dñi iubilatōis. Sic.n. luie solꝫ
ozto aues i diuersos cātus moduloscꝫ ꝓrūpūt
sic ꝛ luie solis xꝑi in aīa ozto dulces: dño lau-
des ꝓsoluit. Jnde bonꝰ ille Simeō. Luc.ij. de
cātabat. Nē dimittꝭ tuū tuū i pace ꝛc. ꝓs. Bñ
dicā dñz i oi tp̄e: sēp laus eiꝰ in oze meo. Et idē
Lantabo dño qui bōa tribuit mihi: psallā nomi
dñi altissimi. Quartus ꝓplendoꝛ dñi incōta-
minatiōis. Sicut.n. lumē ꝑ corrupta tīsiens ñ
maculaī. Sic dīna gr̄a pcā ab aīa tollens: ñ
coinquinaī. ꝓs. Lex dñi imaculata: conuertēs a
nimas: testimoniū dñi fidele sapiaz ꝓstans par
uulis. Et dñi imaculata. i. imaculatos hoies fa
ciens: qz nihil coinquinatū intrabit in regnuz
dei. Mathꝫ. xij. De oi ẏbo qđ locuti fuerit ho
mines sup t̄ā: in die iudicij reddēt rōnē. etsi de
ẏbo: a foztiozi de facto ꝛc. Quintꝰ ꝓplēdoꝛ
dñi multiplicatiōis. Lux.n. i medio. i. in aere mul
tiplicaī: ꝛ ē subiectiue in illo: ꝛ lz t̄ra uideaī. nō
tñ ē subiectiue in t̄ra: sed in aere. qz in t̄ra ē so-
lū p̄tialī ꝛ indistanī: etsi t̄ra videēt: nō credas
ꝫ eē rōne lumis i ipsa exīte tāḡ actꝰ ꝛ forma
eius. videēt aī colore ꝓpio tñ: vt cōit nr̄a edo
cet phia. Etsi dicerēs: elemēta sunt simplicia. ꝛ
p ꝺns nō sunt colozata. dico qꝺ nō ē icōueniēs
elemēta exī suā nālē dispositiōz esse colozata: si
cut et sunt odozabilia ꝛ gustabilia. Exq̄ sequi
tur qꝺ t̄ra nāl̄ dispositā nō videt: qz nō ꝑ colo
rē ꝓpriū: ex q̄ nō ē colozata: nec ꝑ lumē: qz nō
reciperet in ea: cū nō sit corꝰ diaphanū. i. tīsi
parens. Sic ꝛ in ꝓposito. Subiectū lumis di
nine gr̄e aīa ē: q̄ spū alis ē: ꝛ nō corꝰ: qꝺ māle
est. pōt tñ dici in corꝰ ꝑ q̄ndā redūdantiā. sed
aīa ꝓprie ē ciꝰ subiectū. Audi Aug. in li. ꝺ spū
ꝛ aīa. Uita ingt corporis aīa ē: vita aīe deus.
q̄re ꝛc. Sz de ẏs satis diffuse in dñicali nr̄o ser
mone ꝑ. Sextꝰ ꝓplēdoꝛ dñi expulsionis. Stē
n. lumē māle tenebraſ pellit: qz ꝛria mutuo se
expellūt: ꝛ tenebra lumini opposita ē. Sic lu-
mē gr̄e tenebras pccōz ꝺstruit: ꝛ penit⁹ tollit.
Tre. iij. Quō denigrata ē facies tua sup car-
bones ꝛc. Audi pulcherrimū textū. xxxij. q. i.
cū renūciaī. vbi sic dñs. Cū renūciat ipzobitati
i. vitio statī asistit ẏtus. Egressus.n. malitie ẏ
tutis opaī ingressuz. Eoḡ studio q̄ crimē ex
cludit: innocētia copulaī. ẏ ibi. Septimꝰ ꝓplē-
doꝛ dñi reflexionis. māl̄ nāḡ lux in seipsam re
flectiī. Exm. speculū vnū ocauū accipe: ꝛ illō
directe ẏsus solis radios teneas: ꝛ ex oppos-
to speculi ẏsus solē stupa teneaī: pfecto stupa
ex pte illa q̄ speculū respicit: ꝛ nō solē cōbureī
Et ẏ otingit ex radioꝝ solis fractōe in speculo.
A simili ꝛ deꝰ oēz aīe gr̄az in corꝰ refrangit:
vt simꝫ gaudeāt in iocis: ꝛ tristenī in āgustijs.
Jñ Aug. in ꝓmone q̄dā. Si vexatꝰ ē aīus. i. si
spūs de pccis dolet: lugeat ꝛ corꝰ. qm̄ corpis
vitia sine aī cōpassione eē nō possunt: pariī cō
tristenī: vt piter veniā ꝺsequāī: qm̄ vtroscꝫ sit:
aut bñficio foueri: aut iniuria uexari necesse ē
ꝛc. ẏ ille. Octauꝰ ꝓplēdoꝛ dñi subtiliatōis. sic.
n. lumē māle experientia teste valde subtile est.
qm̄ nō est corꝑ: nec defluxꝰ corpis: vt dñ. ij. ō
aīa. Si.n. lumē corꝰ eēt: cuz corpa diaphana
tīsent: vt statim oñdeī: tūc duo corpora essent
in eodē loco: qꝺ oino pbīsse impossibile ē. Sic
ꝛ ōs aīaz sua gr̄a iustificās adeo subtiliī opaī:
vt magꝭ arduū ꝛ difficile sit ad sanū intellectū
iustificare ipiū: ꝺ̄ creaī celū ꝛ t̄rā: ut vult glio
sus Aug. Jn creatōe nāḡ celi dixit ꝛ fcā sunt
in iustificatiōe āt ipij q fecit te sine te: nō salua
bit te sine te: vt idē ait. Audi Greg. i dialogo.
Si iuuisibilia ingt pensazꝰ: ni mirū ostat: qz ma
ius ē miraculū pdicatōis ẏbo: atq̄ oīonis so-
latio pccōz ꝺuertē: ꝺ̄ carne mozꝺuū suscitaī.
Ẏ ille. Nonꝰ ꝓplēdoꝛ dñi iocūdatiōis. Lunā. n.
māle sua pñtia cūcta iocūda reddit. Thobie.
Quale mihi gaudiū est q̄ tenebzis iaceo ꝛ
lumē celi nō video. Et ꝺs gl̄iosus luie sue gr̄e
aīaz totā pulchrā ꝛ speciosaz reddit. Cant. iiij.
Tota pulchra es amica mea: ꝛ macula nō ē i
te ꝛc. Decimꝰ ꝓplēdoꝛ dñi penetratiōis. Sic.
n. lumē nāle corpora diaphana tīsit. ij. de aīa.
Lumē ē actꝰ diaphani fm q̄ diaphanū. sic lu
mē spūale corpa diaphana. i. spū viuētia ꝛ nō
carne: tā in nouo ꝺ̄ i veti testō multiplici ꝓplē
doꝛe penetrauit. ꝓs. Jnflāmatū ē coꝛ meū ꝺs:
ꝛ renes mei. i. affectꝰ ꝺmutati sunt. q̄re ꝛc. Et
sic pz ꝫa ẏtas. Octū ad ctiā ẏtatē dico q̄ ī
certa tria diabolus ꝺ̄ quēlibz ẏa sapia pollēte
opaī. Prio nāz vniuscuiuscꝫ ꝺsiderat. Se-
cūdo vitiū ẏtutē paliat. Tertio otinue se fō
tificat ꝛ armat. Prio inḡ nāz vniuscuiuscꝫ
ꝺsiderat. Audi Jsido. de sūmo bono. Diabolꝰ
ingt qñ decipē quēḡ q̄rit: ꝑul nāz vniuscuiꝰ q̄z
itēdit: ꝛ iñ se applicat: vñ aptū hoiez ad peccā
dū ispexerit. Et Greg. li. mozꝫ. Intueī ingt hu
mani gñis vniuscuiuscꝫ mozes cui vitio sint ꝓ
pinqui: ꝛ illa opponit, añ faciē: ad q̄ facili⁹ no-
uit iclinare mētē. Et Leo papa in q̄dā ſmōe.
Nō desinit ingt ātiquus hostis: vbiq̄ tētatio-
nū laqueos ꝓtendē: vt qūo fidē credentiū va
leat corrūpere. Nouit.n. cui illecebras carnis
ingerat: cui virus iuidie ifundat: cui icitamēta
luxurie apponat: nouit quē meroze ꝺturbet:
quē gaudio fallat: quē metu oppmat: quē ad-
miratōe seducat: oiuz discutit mozes: oiuz vē
tillat cās: oiuz scrutaī affectꝰ: ꝛ ingrit cās nocē
di: vbi viderit quēḡ diligētius occupari. Ẏ il
le. Sc̄o vitiū ẏtutē paliat ꝛ eꝺ. Audi Gre-
go. li. mozꝫ. Hostis ingt nr̄i malitia tāta arte se
paliat: vt plerūq̄ aī decepte mītis oculos cul
pas ẏtutes fingat: vt iñ q̄ sz q̄si expectet ꝓmia
vñ ecna dign⁹ ē ꝺuenire tozmta. Ẏ ille. Et hoc
mō se in āgelū lucis sepe tīsformat. xx viij. q.
i. c. primo. circa medium. Sed statim mouebit
vna difficultas satis bōa. Tertio otinue se

fortificat ꝛ armat. Audi Greg. li. mozꝫ. Hostis
quit nr̄ ḡto magꝭ nos sibi rebellaī ꝺspic: tāto
apliuſ expugnaī ntēdit. Eos.n. pulsaī negligit
q̄s quieto iurꝭ se possidē sentit. Et Beda super
Lucā. Sepe ingt antiquus hostis postq̄ mītis
nr̄e tētationū certamē iflixerit: ab ipo suo cer
tamine ad tp̄s recedit. Nō vt illate malitie fi
nē ꝓbeat: ſz vt corda q̄ ꝓ quietē securā ꝛddide
rit: repēte rediēs facili⁹ iopinatuſ irrūpat. Ẏ il
le. Sz hic q̄rit an diabolo se in angelū lucis
tīsfigurāti fidē ꝓstans mortaliī peccet. dico si
nō leuiī credidit: ꝛ nihil ꝺ dei legē diabolus ꝑ
suasit: q̄ credens in illū vt ī bonū angelū: nō
peccat. xx viiij. q. i. c. i. circa mediñ. vbi dicīt sic
Diabolus nōnunq̄ se in angelū lucis transfoz
mat: nec est piculosus error: si nūc crediī eē bo
nus: cuz bonū simulat se. Si q̄ ab aliq̄ simplici
quereret: an sue btitudinis vellet eē ꝓticeps ꝛ
ille rideret se in eiꝰ ꝺsortiū velle trāsire: nūqd
dicendus est ꝺsensisse diabolice dānatiōi: an ñ
potiꝰ in ꝓticipatōe eīne claritatis ꝛc. Et ẏ vo-
lo sufficiāt pro ꝓma cōsideratione. q̄re ꝛc.

De perfectiōe vere sapie ꝺsideratio scda.

Ecūdo loco. Sapi
entie
vere diuersaz pfectiōez videam⁹
Ubi tres ꝺcones subiūgamus.
Prima ꝺco est ista. Etsi ī dei
gr̄a qsq̄ sit: ꝛ purissime viuat: ñ tñ a studio ẏe
sapie abstineat: neq̄ declinet. Scda ꝺco ē
ista. Etsi fuos suos deꝰ imensissime diligat: tñ
illos creb: o si ẏe sapiētes sunt diuersimode ꝓ
bat. Tertia ꝺco est ista. Nihil tñ dei fuuz
ꝓbat: ꝺ̄ qñ toto posse pctñ mortale declinat.

De solertia habenda circa veram sapiētiā
conclusio prima.

Accipe primā ꝺconem ꝛc. Ubi tres in
gramus ẏtates. vz. Prīa que est
ꝓprie ẏa sapia. Scda quō ꝺtamia
tur ẏa sapia. Tertia an pure viuētes atq̄
sancte: debeant sciētijs opam dare. Quātū
ad primā dico q̄ ẏa sapia capiī deceꝛ modis.
Primo pro ipso filio dei: est sapientia pñis
i. Coꝛ. ꝑ. Nos aūt ꝓdicam⁹ xp̄m dei ẏtutē ꝛ ōi
sapiam. Et ad Col. ij. In ipo sunt oēs thesauri
sapie ꝛ scientie dei absc̄oditi. Scdo accipiī
ꝓ ẏtate fidei. vñ oīs q̄ in fide xp̄i nō ꝺubitat
sapiēs est. Greg⁹. ij. mozꝫ. Sapia ingt nr̄a fides
est: ppba testante. nisi crediderit] nō ītelliget]
Tertio ꝓ ipsa cognitōe rer̄: vt suū creatoꝛē
repītant: ꝛ sic sapia ꝺ̄ qsi sapoz entiū. ga oīis
nr̄a cognitio aut est ꝺ supioziꝺ⁹: aut iferiōiꝺ⁹
ꝛc. vide ꝺcone ꝫa in scda ẏtate hꝰ ꝓme ptis.
Quarto ꝓ vita ī deo oꝺdiata: ꝛ totaliī a mū
do sepata: ꝛ sic oēs fui dei ẏe sunt sapientes. ꝑ
ma Coꝛ. xiij. Si qs videt inē vos sapiēs eē: i ẏ
seculo stulꝰ fiat: vt sit sapiēs. s. ẏus. Et. i. Coꝛ.
iij. Nōne ingt fecit deꝰ stultā sapiam hꝰ mūdi.

Greg⁹ in libro mozꝫ. Ad ẏam ingt sciaz vēire
non pñt: q falsē sue sapie fiducia decipiunt ꝛc.
Quinto ꝓ charitate inflāmata. Hugo li. iij.
de archa Noe. Charitas ingt sapia est. qa per
ipsam gustam⁹ deum: ꝛ gustando cognoscim⁹
ꝑs. Gustate ꝛ videte qm̄ suauis est dñs. Se
xto accipiī ꝓ ipso diuino cultu. Lactantiꝰ li. in
stitutionū. c. iij. Sapia ingt nihil aliud est: nisi
deū veris ac pijs cultib⁹ honozare. Et idē dic
Augꝰ li. ix. de ci. dei. c. xxij. Septio accipiī
ꝓ ozdinato timoze. Job. xxiiij. Timoz dñi ipa
sapia est: ꝛ recedē a malo intelligētia. Et Eccl.
ij. Plenitudo sapie est timē deū. ꝓs. Initiuz sa
piētie timoz dñi. Et nō intellꝭ de timoze seruili.
qa pfecta charitas foras mittit timoꝛē: ſz est ti
moz fidel: de q̄ ifra feria. iij. Octauo ꝓ ẏa
obꝺuatione mandatoꝝ. Deut. x. Nec est ẏa sa
piētia ꝛ itelligētia coz̄ ppl̄s: vt audiētes ꝑce
cepta hec dicēt: hem ppl̄s sapiens ꝛ intelligēs
Et Apoc. xiij. Sapia est scōz q̄ custodiūt mā-
data dei: ꝛ fidē Jesu. ꝓs. Uiā mandatoꝝ tuoꝝ
cucurri: cū dilatasti coz meū. Nono ꝓ pfun
da būilitate q̄ sui ꝺsideratōe cātur. Aug. in ꝓ-
bemio q̄rti de trini. Laudabilioz ingt est aius
cui nota est ifirmitas ꝓpa q̄ḡ ea nō respecta
menia mūdi: vias sideꝝ: fundamēta t̄raz: ꝛ fa
stigia celoꝝ scrutaī. hec ille. Decimo accipiī
ꝓ sacra scriptura. de q̄ ifra dicem⁹. Audi Gre
go. li. mozꝫ. Scriptura ingt sāc oculus mētis q̄i
speculū quoddā opponit: vt ēterna facies nr̄a
i. conscia videaī. Jbi.n. feda. i. pctā ibi pulchra
nr̄a. i. ẏtutes ꝺspicimus. Et Hiero⁹ sup epl̄am
ad galathas. Sūt ingt diuine scripture in mani
bus semp hīde: ꝛ iugiī mēte reuoluāī. nec suf
ficere tibi putes mādata dei memozie tradeī:
ꝛ opibus obliuisci. ſz iō illa cognosce: vt facias
qđ dideris. Nō.n. auditoꝛes legis iusti sunt:
ſz factoꝛes. Ẏ ille. Et sic pz ꝑma ẏtas. Octā
ad ꝫam ẏi. dico q̄ accipiēdo sapiam vltio mō
añdicto: gnḡ modis ꝺtaminari pōt. Silr dico
de oibus sciētijs. Primꝰ modus dꝰ elatiōis.
Scdꝰ dꝰ obmissiōis. Tertiꝰ dꝰ phibitōis
Quartꝰ dꝰ exupatōis. Et qntꝰ dꝰ idebite
relatōis. Et hi mōi colligunt ex ꝺcis btī Tho.
ꝫa. ꝙ. q. clx viij. vbi de curiositate mōi sciendi
loqūs dicit: q̄ gnḡ mōis cōtingit inozdinate
appetē sciī. Accipe igr̄ ꝑmū modū. Primus
dꝰ elatiōis: vt pz qñ gs sacre scripturē: silr ꝛ alijs
sciētijs dat opam vt supbiat. Aug. ō moribus
eccl̄e. Sūt ingt q dectis virtutibz ꝛ nesciēt es
gd sit deus: ꝛ q̄ta sit eius maiestas semp eodē
mō manētis nāe: magnū aliquid se agē putāt:
si vniuersaz istā corpis molē: quā mūdū nūcu-
pamus: curiose intēsissimeḡ pquirāt. Unꝺ ꝛ tā
ta supbia gignīt: vt in ipso celo ꝺ q̄ sepiusꝺ dispu
tant: sibimet hitare videāt. Ẏ ille. Jñ Paulus
i. Coꝛ. ij. dicebat. Predicatio mea nō est ī psua
sibilibus hūane sapiētie ẏbis: ſz in ostensione

Universidad de Deusto
Biblioteca

spūs z ẏtutis: vt fides nr̄a ñ sit i sapīa hoīum: sed in ẏtute dei. hec ille. ¶Perdam inquit dñs sapiam sapientū: z prudentiā prudentū reprobabo. i. Lor. i. ¶Scđs modus dr̄ obmissionis. vt cū qs qđ ad ipm spectat scire negligit: alijs nō opportunis iludādo. dis. xxx vij. p totū. Audi Piero. Sacerdotes ingt dimissis euāgelijs z ppbetijs videm⁹ comedias legē: z amatoria bucolicoꝝ ẏsuū ẏba cātar̄ ꝛc. Sz ō ẏ ifra vide ocḷone ttia ttie ptis. ibi. n. sunt pulcherīe auctes. ¶Tertio mod⁹ dr̄ ꝓhibitōis vt cū qs sciētijs ꝓhibitis opam ꝑbet: sic dīnatiōib⁹ icātatiōib⁹: z arte notoria: de q̄ btūs Tho. fa fe. q. xx vj. cetisq; similib⁹: q̄ oīno ñ licēt. xx vj. q. v. c. nō liceat. vbi dic̄ text⁹. Nō liceat xp̄ianis tenēe ẗditōes gentiliū: z obſuare ł colē ele mēta: aut lune: aut stellaꝝ cursus: aut ianē signoꝝ fallaciā ꝓ domo faciēda: ł ꝑ segetes ł arboꝛes plātandas: ł oiugia facienda. scriptū ē. n. Oīa q̄ facitis: aut in ẏbo aut in ope: oīa i noīe dñi nr̄i iesu xp̄i facite: gr̄as agētes deo. ẏ ibi. Et. xx vij. q. vij. c. nō obſuetis. dr̄. nō obſuetis diebꝰ q dicūt egyptiaci: aut calēdas ianuarij: in qbus cātilene q̄dā: z cōsultatiōes fiūt: z adinuicē dona donār̄: q̄si in ꝓncipio ānī boni fiat augurio: aut aliqs mēses: aut tp̄a: aut dies: aut ānos: aut lune z mensis: solisq; cursus. Quia qui z has: z q̄scūq; dīnatiōes: aut augurīa obſuat: aut attēdit: aut ꝛsentit obſuātib⁹: inutiliē z sine cā: z magis ad sui dānatōz: q̄s ad suā salutē tēdit. ẏ ibi. Et sunt ẏba Aug. Et sequentiū taliū oīuz pena. xx vij. q. v. c. qcunq; ponit̄ ad plenū. vide ibi ſl placet. ¶Quartus modus dr̄ exupatōis: vt cū qs ingenij sui fact̄ tatē excedit: qūo z hēr̄tici pierūt: vt Aug. ait. Eccl. iij. Altioꝛa te ne q̄sieris: z in pluriḇ⁹ opibus ei⁹ ne fueris curiosus: z legē. Multos enī⁹ supplātauit supstitio illoꝝ: z in vanitate detinuit sensus illoꝝ. Et Aug. Cū q̄runt ingt aliq̄ qđ faciebat deus añ mūdi creationē: rn̄dēdū ē ꝙ eīnā gehēnā curiosis pabat. Jō dicit btūs Tho. ẏa fe. q. clx vj. ꝙ ẏtus studiositatis oīb⁹ studentib⁹ pncīa ē: q̄ appetitū sciendi tēpet. ne. s. supra suā facultatē ingrat: aut min⁹ rectū Cognitio. n. ẏitatis semp bona ē: pōt āt eē mala p accidēs. s. rōe alic⁹ ꝛsequētis. ẏ de intētōe eiusdē. ꝙre ꝛc. ¶Quint⁹ modus dr̄ idebite ł latōis: vt cū quis de sui ingenij subtilitate/siū pspicacitate ꝓfidit: gr̄aꝝ actiōes nō deo referens: vt oz. ,puer. iij. Ne sis sapiens ap̄ō temet ipsuz: time deū z recede a malo. Et ad Hebr. xi. c. Nolite eē prudētes apud vosmetipsos. z Augu. de ẏa religiōe. Nō ē ingt vana z pitura curiositas exercēda: sz gradus ad īmortalia z semp manēda fiendus. ẏ ille. Uis ania mea pulchrā q̄si oīuz añdictoꝝ hoꝝ bre ocḷonē. audi glorioſuz Bernar. Sūt ingt q scire volunt eo fine tm̄ vt sciant: z turpis curiositas ē. z fūt q scire volūt vt sciank ipsi: z turpis vanitas ē. Et sunt itē qui scire volūt vt sciam suā vēdāt vt sunt. s. aduocati ꝑcuratoꝛes ꝛc. z turpis q̄stus ē. z sunt quidā q scire volūt vt edificent: z ẏ charitas ē. z itē sunt q scire volūt vt edificent: z sūma prudētia ē. ẏ ille. Facit ẏ distictō multū ꝓ vltia ocḷone hꝰ ꝓmonis. q̄re ꝓ ẏa ẏitas. ¶Ortū ad ẗiā ẏi. arguūt quidā sciam ab horꝛetes: z sc̄ā rusticitate pollētes: ꝙ sāctius z vtilius ē viuē simplr̄: q̄s scientijs operā dare: nō ꝛsiderantes ꝙ scm̄ viuē cū scia ē p̄ciosa corona. Et ẏ oñdē trib⁹ medijs moliunt̄. ¶Prio sic. oē illud qō occasionē peccādi ꝑstat: ē fugiendū. sz scia ē hꝰ mōi. g̃ oña nota cū maiozi. minoꝛ ẏo. ꝑbat: qm̄ q plura scit: ad plura obligatur: q̄ si nesciret: ñ sic eēt. g̃ scia fugienda ē. Jo. xv. Si nō venissem z locut⁹ eis nō fuissez: peccatū nō hērent. Et Greg⁹ in pastoꝛali. Quo qs ꝙ melius sapit: eo deīus delingt. Et idcirco inexcusabiliē meret̄ suppliciū. qz prudenē si uoluisset: potuit uitare pcm̄. ẏ ille. q̄re minoꝛ ẏa z ꝓ oñs ocḷo. Et confirmat. ait. n. dñs pilato dū examiaret̄. ꝓpēa q tradidit me tibi: maiꝰ pec catū hz. Sapiētes āt illū tradiderūt: z īgrātes occiderūt. Et sic min⁹ q occiderūt: q̄ꝙ tradiderūt horribiliē peccauerūt. Et nō alia de cā: nisi qz tradentes z accusantes scient: z occidē tes ignorant̄ peccauerūt. g̃ ꝛc. ¶Scđo arguūt sic. oē qđ ab icōmutabili bono distrahit ē postergādū. dare operā scie ē hꝰ mōi. g̃ oña nō cū maiozi. minoꝛē āt ꝑbat Hugo sup̄ ecclīastes omelia. xij. vbi sic i expositōe ait. vt scires pudentiā atq; doctrinā ꝓpus vita ꝓpria corrigēda erat ꝓ circūspectionē moꝝ: atq; deiñ ceteris q̄ ex ꝓpria nām fuerūt studiū adhibēdū: vt ꝓ mū intioꝛis coꝛdis oculi mūdent̄ a vitijs: z pꝰ apperiret̄ in ꝓtemplatōz ẏitatis. ẏ ille. Sz nullus a ōo mūdari pōt: qn adhuc maculā aliquā nō ẏueniat: qz septies in die cadit iust⁹. g̃ nuq̄ a tali purgatōe cessandū ē: z ꝓ oñs ꝛscie tm̄: z nō līs vacandū ē. Jn Isidoꝛ de smo bono. Lector strenuus poti⁹ ad iplēdū q̄ legit: q̄s ad sciendū erit ꝓmptissim⁹. Mioꝛ. n. pena ē nescire qđ appetas: q̄s ea q̄ noueris ñ iplē. ẏ ille. ¶Tertio arguūt sic. oē supbiēdi occasionē ꝓ stans est fugiēdū. qz supbū deus resistit. sz scia ē hꝰ mōi. g̃ oña nō cū maiōi. i. Lor. x viij. Scia iflat. i. extollit z supbū fac̄. g̃ ꝛc. Jn Ambr. ille ingt ẏe sapiēs: cū animꝰ in xp̄o ē: z cū intioꝛ oculus erigit̄ ad supna. ẏ ille. Quar aiūt melꝰ sancti⁹ q̄ eē simplr̄ viuē: q̄s scientijs operā dar̄. ¶Et adeo i gbusdā religiosis ẏ ignorātia iuuat: vt iuuenes primū ad scire capacissimos i oꝛtut: z vineis: z pera occupātes: ñ nisi cū eoꝝ aiaꝝ discrimīe vitā ꝛsumē faciūt: z ne studeāt sub obedientia mandant superioꝛes coꝝ: cuz tm̄ nulla lex: nulla consuetudo: nullum mandatum contra legem nature teneat. Nā āt oēs boīes scire desiderant ꝓ metha. Qz āt tales eorum ꝛsuetudines: nec ꝛstitutiones nō sint fuā de. ps. xxxij. q. vij. c. flagitia. vbi bētur ꝙ si oēs boīes aliqd facerent: qđ ō ius nāle militaret: illud potius q̄dam corruptela q̄s ꝛsuetudo esset z ex̄ de ꝛsue. c. vlt. vbi dicit sic text⁹. Cū tanto sint grauioꝛa pcā: q̄to diuti⁹ infelicē aiam ō tinent alligatā: nemo sane mentis intelligit nā li iuri: cui⁹ transgressio periculū salutis inducit qua cūq; ꝛsuetudine vicēda est in hac pte ẏi⁹ corruptela posse aliquaten⁹ derogari. hec ibi. Et sunt ẏba Greg. noni. ¶Propēa ad aiandū frēs oēs: vt etiā senes discē non desistāt: adducam rōnes regine scie: qbus ꝑbabiḷ ſolerti studio lr̄is: z p̄maxime diuis laboꝛandū eē. ¶Et arguit ꝓ sic. Illud eligibili⁹ est: qđ fini intento ꝓpinqui⁹ est. sz scia est hmōi. g̃ oña nota. z maioꝛ declarat̄ exemplo. Nā si qs dux venetiarū effici itendēt: mediū huic fini itēto ingrē debēt: vt ꝙ esset ꝑcurator sci Marci. qm̄ hoc officiū ꝓpinquius est: ꝑm veneto z ꝛsuetudines. sicq; de alijs. Minoꝛ aūt ꝑbat. qm̄ finis nr̄ deī z diuinoꝝ contēplatio est. i. vita ꝛtēplatiua: quaz Maria veluti optimā ptem elegit. vita autez studiij z scie ꝛtēplatiua est. g̃ fini nr̄o ꝛformior: z ꝓ oñs eligibilioꝛ. ¶Scđo arguit sic. Illud ē eligibili⁹ qđ maioꝛi bono silꝛus est. scia est hꝰ i g̃ oña nota. z maioꝛ sil⁹ declarat̄ exemplo. Si aux. xxx. caractez emē velles z hr̄e nō posses illud saltē ipsi ꝓpinquius oī recta rōne emere debēs. vt ps. Minoꝛ aūt probat̄. Nā illud est optimū qđ oīa nouit. Scia āt est hmōi siue sapientia. q̄m sicut ẏtutibus moralib⁹ ẏtuosi dicimur: ita ẏtutib⁹ speculatiuis sciētes appellamur. Jnde ꝑbus ꝓ metha. recte ait. Oēs boies nā scire desiderāt. s. tanq̄ qđ perfectissimū ei⁹: z ꝓ oñs eligendū. ¶Tertio arguit sic. illud eligibili⁹ est qđ vtili⁹ est. sed scia z sapia ē hmōi g̃ oña nota cū maiozi. Minoꝛ aūt probat. qm̄ illud vtili⁹ est qđ rect⁹ in agendis dirigit. scia est hmōi. Qui. n. nudus oī ꝑsius scia esset: bella poti⁹ q̄s hō iudicādus esset. ꝓpter qđ ꝑbus oēm ignorantē malū appellabat. g̃ ꝛc. Audi Aug. ō libero arbi. Nemo ingt sine sapia beatus est. nemo. n. btūs est nisi sūmo bono: qđ in ea ẏitate quā sapientiā vocam⁹: cernit̄ z tenet̄. Sed pulchra etiā in tertia pte dicent̄. Et ne argumenta ignorātie: q̄ mr̄ oīum erroꝛ est: ō studentes militare videant: rn̄deamus ad argumenta fcā. ¶Et ad primū dico ꝙ ignorātia eorum q̄ q̄sq; scire obligat̄ nō excusat. Audi Augu. xxx vij. ℌ. vlt. Illis ingt oio ignosci nō potest: q a q̄ discerēt copiā hītes: opam nō ꝺederūt ꝓpt̄ hoc piti z in lege docti magis i xp̄i mēte q̄s ignorātes peccauerūt: qa ad eos simplr̄ discernē nō spectabat: an xp̄us esset ver⁹ messias in lege ꝓmissus. Nec tm̄ īmunes sunt a culpa. qa eos miraculis z doctrina de oībus xp̄s luculentissime ꝓdocuit. iō ait. Si nō venissem z locut⁹ eis nō fuissem: pcm̄ nō hērent. qa. s. ad eos. s. ista discernē nō spectabat. Uā accipe ista regulā grialem: ꝙ q peccat. z q pctō cōsentit: vterq; reꝰ est. xi. q. iij. ita corpis. Et. ij. q. i. c. sic lus. Jn qbus duob⁹ capitul̄ ponit̄ idē casus: q̄ liter. s. Nicola⁹ papa excōicauit oēs q defenderent malū siue delictuz Lotharij regis. Et ibi ponit̄ hoc sūmariū: ꝙ q peccat. z q pctō consentit: vterq; dānat̄. q̄re ꝛc. ¶Ad ām argumētum concedum⁹ añam cū maioꝛi: sed minoꝛem negam⁹. Et ad auctoꝛitatē dico ꝙ illi⁹ auctōritatis sensus est ꝙ vicijs vacare nō ds q̄s ꝙ vt studeat: sz ꝓi⁹ corrigat z reguler vitā: z postea studeat. Non negam⁹ bonā vitā: imo dicimus ꝙ ad ẏam sciam z verū studiū nccria est bona vita. Sap. i. Jn maliuolā aiam nō itroibit sapia: neq; habitabit in corpe subdito peccatis. Et Ber. de consideratōe. Quid ingt ꝑdest: si ẏ universum mundū lucreris: z vnū ꝑdens. Et si a lijs sapiēs sis: odest tibi sapia si tibi non fueris. Et cū dicis. nunq̄ sine culpa sum⁹. Dico ꝙ verum est de venialiḇ: nō aūt de mortali. de peni. di. iij. septies. Septies ingt in die cadit iustus z resurgit. si cadit: quō iustus. si iust⁹ quō cadit Sz iusti vocabulū nō amittit q ꝓ pniam semp resurgit: z nō solū septies: sed etiaz septuagies septies. z ōlīqnti si cōuertat̄ ad pniaz pctā donantur. Qui. n. min⁹ dimittit: minus diligit. ẏ hec ille. Nemo. n. sine crimine viuit. xx v. di. ỹ. crimenis. q̄re ꝛc. ¶Ad tertū dico ꝙ arguis ō falsa z mala scia: nos ẏo de bona ac ẏa scia intelligimus. q̄re ꝛc. Ex qbus oībus hoc documētū sumam⁹: ꝙ sz melius sit studē z bñ viuē q̄ bene viuere tm̄: z ꝓ oñs eligibili⁹: nihilominꝰ hoc ō idoneis z capacib⁹ intelligendū est. Jnde ꝑbs in ethicis. ¶Ꝑari ingt melius est q̄ ditari: sz non magis cl̄i gendū indigenti. Animemini igitur o scholares mei indies: z studio operam date. Et hec sufficiant ꝓ ꝓsenti conclusione.

¶Quomodo veri sapiētes ,pbant̄ ocḷo scđa. Accipe secundaz conclonem. vz. Et si seruos suos deus ímensiḷime ,diligat tm̄ illos crebro si vere sapiētes sint diuersimode ,pbat. Ubi tres veritates ingram⁹ vz. ¶Prima quomō cognoscit̄ qui sunt vere sapientes. ¶Secūda quis est liber in quo ,vē sapientes studeat. ¶Tertia est. qui sunt hi qui veram sapientiā docent. ¶Quantū ad primaz dico ꝙ trib⁹ ſpaliter modis domin⁹ iesus suos scholares an veri sapiētes sint probat. Uidelz i vera humilitate: in scā patiētia: z in scā charitate. ¶Dico primo ꝙ dominus iesus suos studentes probat in sancta humilitate. Qui enim ex sua sapientia intelligan: non sunt ō numero sapientū xp̄i. Audi Jsi. ō summo bono. ¶Plerisq; ingt acceptā scīa litteraꝝ nō ad dei gl̄iam: sed ad suam laudē ytunt̄ dum de ipsa extollūtur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et ibi peccant vbi pecca emendare ꝺbuerũt. Et Iero. sup illud ꝓuer. iiij. Nã ego sum filius suꝰ ꝑris ꝛc̃. Qui ingt thesauros effodit: terrã ejicit: foueã in altũ facit: sedulus insistit: do nec inueniat qꝺ q̃rit. Sic q thesauros sapiẽtie inuenire desiderat: oẽ pondus ꝛrenũ a se deijciat: in se foueã bũilitatis faciat nec gescat do nec inueniat. ℞ ille. Et Eccl. xxx. Melioꝛ est q minuit sapia ꝛ indiget sensu in timoꝛe ꝺñi: q̃ qui abundat sensu ꝛ trisgredit legẽ altissimi. ℞ ille ꝛc̃. ¶ Secꝺo ꝓbat in scã patientia: veni tu o tribulate q deũ suis in opibus inculpas: ꝛ di cis te neminẽ ledere: neminẽ affligẽ iniuria: ꝛ ꝓcepta ꝺuare: ꝛ tñ quotidie tribularis. Quid ais. veni ad me: ꝛ te q̃libet audiã. Perdo inquies frater Ambꝛosi oẽs facultates meas. qꝺ inde: si cũ deo recte viuis l'sentis: ℞ nõ dices lesionẽ q ꝺedit l'pstitit abstulit. nunqꝺ ledit te qui repetit ꝺebitũ: ꝛ mutuatũ argentũ. Tu ipse qui turbaris: ledis te. O pr̃ Ambꝛosi nõ bẽo vñ viuã dices. falsum ẽ. si sic existimas false sentis: ꝛ de deo ꝛ de ꝑrio: quot sunt pauperrimi qui nihil bñt ꝛ tñ viuũt. Sz dices bei mihi. Me g̃ medicare oz vt viuã. nõne ℞ magna miseria ẽ. certe nõ. Quid. n. magis faĉ ad rẽ: vt panẽ lucratũ a me cũ ſudoꝛe manducẽ: q̃ vt petã ab alio. Negabit foꝛsitan. ibo ad aliũ: ꝺicesꝫ erubesco. Certe ꝺico q tota tue pertatis rõ in erubescentia cõſtit. Et certe ℞ tui: hic ꝺefectꝰ ẽ: sic. n. existimas: ꝛ sic teipsum ledis: ꝛ nõ suas ꝓceptũ: vt te vilissimũ reputes sicuti es. Nõ erubuit filius ꝺei medicare: nõ ꝺiscipuli eius: nõ Bartholomeꝰ nobilis: nõ Matheꝰ ꝺiues: nõ Petrus papa. Nõ. n. ℞ ipz malũ expti sunt: qꝺ tu malũ arbitraris: q: ipsi malũ mendicare nõ extimabãt. Cõtẽtoꝛ ingeſ vincis me pr̃ Ambꝛosi: sz paulisper adhuc me audi. ꝺic. nõ tñ ℞ q̃ ꝺixi indies expioꝛ: sed ꝓ fecto mala oĩa cũ bis mihi piter acciderunt. g̃ uoꝛ infirmitatibus multis: ꝺeu qꝺ ꝺeo feci. ꝺic q̃so: an ꝺeo oĩa licent. Et nescis te dignũ passionibꝰ multis: ẽt maioꝛibꝰ q̃ ꝺicas: q: nõ fuisti sollicitus erga creatoꝛẽ tuũ. Si ꝺe ꝑcrete sentires: ꝛ cũ ℣o adamares amoꝛ: nihil vltra q̃ ꝺeũ sentires. Etsi quouis mõ coꝛporeas sentires passiones: exultares in eis. Ille. n. quiardebat ĩ xp̃o: ꝛ ℞ preceptũ ſuauit. postquã. n. .ij. Cozin. x. x. xj. c. labores numerauit: ꝛ carceres: plagas: mꝛtes: flagella: cesiones: lapidationes: naufragia: itinera: picula fluminuz: latronũ ꝛc̃. tandẽ cõcludens ait. Libenter igit gloziaboꝛ in infirmitatibꝰ meis: vt inhabitet ĩ me ℣tus xp̃i. Et ad Ro. viij. pluribꝰ enumeratis flagell'ait. Quis nos sepabit a charitate xp̃i: tribulatio: an angustia: an fames: an psecutio: an nuditas: an piculũ: an gladius. Certus. n. sum q neq̃ mors: neq̃ vita: neq̃ angeli: nz ꝓncipatus: neq̃ potestates ꝛc̃. poſit nos sepaꝛa charitate ꝺei: q̃ est in xp̃o Jesu ꝺño nr̃o. O Laurenti nõne ꝺeus te igne ꝓbauit. O Stephane nõne lapiꝺibꝰ es obꝛut. O Paule scẽ nõne capite es truncat. O Petre aplox ꝓnceps: nõne es crucifixus. Et sic oĩz scox agmina ꝺiscurre aĩa mea: ꝛ clarissime cernes q nihil tibi accidit: qꝺ multo acrius scis ipsis nõ acciꝺerit. q̃re ꝛc̃. Ad Hebꝛe. xj. Sci p fiꝺẽ vicerunt regna ꝛc̃. Audi Iero. illud eccl̃ie fulgentissimũ lumẽ sup epl'a ad phil'. Si quicq̃ ingt est qꝺ in hac vita sapientẽ tenear: ꝛ inẽ psuras ꝛ turbines mũꝺi equo aĩo manẽ psuadeat: illud esse primuz reoz meditationẽ ꝛ sciam scripturax. ℞ ille. ¶ Tertio gl̃iosus Jesus suos scholares ꝓbat in scã charitate. Audi Augu. li. ꝓfes. Cõstans ingt ꝛ pfectus ꝺz eẽ amoꝛ nr̃: vt si necesse fuerit amoze illius moziamur q amoze nr̃i placide ac benigne moꝛi ꝺignatꝰ est. ℞ ille. Propꝛea ibant aplι gaudentes a cõspectu cõcilij: q̃m ꝺigni habiti sunt ꝑ noie Jesu ꝺtumeliã pati. q̃re ꝛc̃. ¶ Quantũ ad 5az xi tatẽ ꝺico q liber in q̃ scĩ ꝺoctrinã ẽ Jesus bñ ꝺictus crucifixꝰ. Apoc. v. Vide in ꝺextera sedentis sup tronũ libꝛũ scriptũ intus ꝛ foꝛis. est ãt xp̃s intus ꝛ foꝛis scriptꝰ: q: intus ꝛ foꝛis p te totus sauciatꝰ aĩa mea. Ubi nota q septẽ in ℞ libꝛo legũt saluberrima ꝺocuñta. ¶ Primũ est exꝺoꝛtationis ꝛ iuitationis. Matℏ. xx vj. pr̃ ignosce illis q: nesciũt qꝺ faciũt. ¶ Secꝺz ꝺoꝛtatiõis ibi ꝺodie mecũ eris in paꝺiso. ¶ Tertiũ est ꝺfirmatiõis. ibi mulier ecce fili⁹ tuus. ꝺ inde ꝺicit ꝺiscipulo ꝛc̃. Jo. xviiij. ¶ Quartuz ẽ approbatiõis. ibi ꝺsumatũ est. ¶ Quintũ ẽ cõpassionis. ibi beli beli. ¶ Sextũ ẽ iocũꝺatõnis. ibi sitio. s. vidẽ salute aĩaz meaz. ¶ Et septimũ ẽ pacificatiõis. ibi pr̃ in manꝰ tuas comꝺo spũm meũ. i. aĩam paupculã meã p amarã passionẽ. ¶ In ꝓmo ꝺocumẽto peccatoꝛes ad pniam exhoꝛtat. ¶ In ſo tribulatos cõfoꝛtat. ¶ In tertio iustos ꝺfirmat. ¶ In quarto ꝓphetas approbat. ¶ In qnto iustis cõpatit. ¶ In sexto scõs pfes lerificat. ¶ In septio hũanũ genus pacificat. Inꝺe clamat Augusti. Inspice vulnera pẽdentis: sanguiné moꝛientis: ꝑciũ resurgentis. Caput bz inclinatũ ad osculãdũ: pedes affixos ad te exꝑctãdũ: manus apras ad te amplexandũ: coꝛ apertũ ad te ꝺiligẽꝺũ: totũ coꝛpus expositus ad redimendũ. ℔ fideles mei quãta sint cogitate. ℞ ĩ statera coꝛdis vñi appendite: vt totus ꝑ vobis figat in coꝛde q totus ꝑ vobis fixus ẽ in cruce. ℞ ille. Et iꝺẽ ĩ ꝑmone. Exinaniuit ingt xp̃s semetipsum foꝛmã ſui accipiẽs: filius erat ꝛ factus ẽ tãquã ſ uus. Nec solũ foꝛmã ſui accepit vt subesset: sz ꝛ mali ſui vt vapularet: ꝛ ſui peccꝰ vt penã solueret cũ culpã nõ bẽret. ℞ ille. Et iꝺẽ in passione ingt ꝺñi tria spãliꝰ ꝺuĉit itueri: opꝰ: moꝺũ: ꝛ cãm. In ope quiꝺẽ patiẽtia: in mõ bũilitas:

in eã charitas cõmenꝺat. q̃re ꝛc̃. ¶ Octuz ad ẽtiã xi. ꝺico q ꝺoctoꝛes ꝑncipales qui xp̃i legẽ gentes ꝺocuerunt: fuerunt aplι scι. quia ĩ oẽm terrã exiuit sonus eoꝝ: ꝛ in fines oꝛbis ẽre ℣ba eoꝝ. ¶ Tria eteni aĩa cara habuerũt lumina aplι scι: vñ totũ oꝛbẽ illuminarũt. s. lumẽ fiꝺei: lumen scie: ꝛ lumen eloquentie. ¶ Prio ingq̃ aplι scι habuerũt lumẽ fiꝺei: q: pfecte in xp̃m crediꝺerũt. Sed ꝺ fides vt ait Aug. sup Joãnẽ. est credere qꝺ nõ ꝺides: sz ꝺiscipuli viderunt: ꝛ manibꝰ suis xp̃m tractauerũt. g̃ ñ ba buerũt fiꝺẽ. Dico q ꝺue erant in xp̃o nature: vt ꝺicit magr̃. iij. s. ñaz. ꝺi. ij. ps̃z ad ꝺistinctõz ix. p totũ. s. nã ꝺina: ꝛ nã humana. Audi nãz ꝺiuinã: Jn ꝓncipio erat ℣bũ. Audi nãz humanã ꝛ ℣bũ caro factũ est. Itẽ audi nãm ꝺinaz. ego ꝛ pr̃ vnũ sumus. Audi nãm humanã: pr̃ maioꝛ me est. Licet g̃ oculis coꝛporis xp̃i humanitatẽ cerneret: nõ tñ ꝺiuinitatẽ. ꝺidebãt. n. hominẽ ꝛ crediderũt ꝺeũ. vñ inꝛoganti xp̃o: quez ꝺicunt hoies esse filiũ hois. Petrus ñdit tu es xp̃s fili⁹ ꝺei viui ꝛc̃. ¶ Sc̃m lumen fuit scientie. ¶ Cõtra ꝺiscipuli fuerũt rudes ꝛ psone iꝺiote. qꝺ ꝑbo. ꝑ auctoꝛitate Aug. xxij. ꝺ ciui. ꝺei. c. xxij. vbi ꝺicit sic. Jneruditos liberalib⁹ ꝺisciplinis: ꝛ oĩo quantuz ad phoꝝ attinet ꝺoctrinas ipolitos: non pitos grãmatica: non armatos ꝺialetica: nõ inflatos rhetoꝛica: piscatoꝛes cũ retibus fiꝺei: ad mare bꝰ seculi pauciſsimos misit: atq̃ ita ex oĩ gñe tã multos piscesꝫ ꝛ tanto mirabiliozes: q̃to rariozes: etiã ipsos phos cepit. Et iꝺẽ in quadã epl'a. Ex pauciſsimis ingt: ꝛ ipitissimis: ꝛ abiectissimis: multipliciant: nobilitant: sublimant: copiosissima agmina: clarissima ĩgenia: cultissima eloga: ꝺoctoꝝ auctoꝝ ac facũꝺoꝝ. ℞ ille. Et iꝺẽ. xxij. ꝺ ci. ꝺei c. v. ait. Si qꝺ qꝺ credimꝰ ꝺicaĩ incredibile eẽ: non minꝰ incredibile est hoies ignobiles: ifirmos pauciſsimos: impitosq̃: rez tã incredibilẽ tam efficaciter mũꝺo: ꝛ in illo ꝺoctis psuadere potuisse vt mũꝺus illud credat sicut crediꝺisse videt. Et ibiꝺẽ. qꝺ incredibiliꝰ q̃ ad legẽ ꝺziã carni ꝛ sanguini ꝺoctoꝛes pauci ꝛ rudes ꝛ paucis ꝑs posscnt plιmos potẽtes ꝛ sapiẽtes ꝺuerꝛtere. qꝺ quiꝺẽ pz ꝺe multis sapientibꝰ ꝑmo fiꝺei rebellibꝰ: postea aduersum ꝺuersis: vt de Paulo prius pscutoꝛe: ꝛ Augꝰ prius p manicheos seꝺucto: ꝛ postea ꝺoctoꝛe clarissimo: ꝛ de Dioniso ariopagita prius pagano: postea Pauli secretissimo ꝺiscipulo: ꝛ de Cipriano prius sceleꝛatissimo mago: postea martyre ꝺoctõe ꝛ epo Quare ex his oĩbus apparet q aplι sciẽtie lumine caruerunt. Absit boc aĩa mea: vt tantos ecclie ꝺoctoꝛes ignaros ꝺicemus. Uñ arguatur sic. Illud qꝺ abhoꝛabile ꝛ hoꝛrendũ est in nobis ꝺicatoribus: ꝛ in oĩbus sacerꝺotibus a scis aplis oĩo tollendũ: cassandũ: ꝛ remouẽꝺũ est. sed ignoꝛãtia est piculosissima: ꝛ abhoꝛnia

bilis: ꝛ hoꝛribilis in ꝑꝺicatoꝛibꝰ ꝛ sacerꝺotibus g̃ a scis aplis tollendũ oĩo: cassandũ ꝛ remouẽꝺum. ꝺña nota cũ maioꝛi. minoꝛ aũt ꝓbat sic Audi Aug. ꝺe pe. ꝺi. vi. Laueat ingt spũalis iuꝺex: vt sicut non ꝺimisit crimen negtie: ita nõ careat lumine scie. Judiciaria nãq̃ ptãs ℞ expostulat: vt qꝺ iudicare intẽꝺit hoc ꝺiscernat. ꝛc̃. Et quantũ ignorantia nociua sit: habeẽ ꝺis. xxxviij. in pluribꝰ caplis. vide illa si placet. q̃ ꝛc̃. Propterea aĩa ꝺistinguendũ est ꝺ ꝺuplici scia. s. infusa: ꝛ acqsita. Scia acqsita vt ꝓmuz oẽs ꝺiscipuli ignoꝛates fuerunt: sed nõ sciẽtia infusa. Dixerat illis. n. ꝺeus bñꝺictus Jesus. Ego ꝺabo vobis os ꝛ sapiam: cui non poterũt resistere oꝛrarij vestri. Luc. xxi. c. ꝛ Matℏ. x. Cũ steteritis ante reges ꝛ pꝛesideꝰ nolite cogitare quomõ aut qꝺ loquamini. ꝺabit. n. vobis in illa hoza quiꝺ loq̃mini. nõ eni estis vos qui loq̃mini: sed spũs ꝑris vestri q loquit in vobis. ꝑs. Aperi os tuũ ꝛ aꝺimpleꝺo illud. Nec tam ex his arguenꝺũ est ecclιam ꝛ xp̃i fiꝺẽ nullos habuisse valentes pitosq̃ viros. Audi qꝺ Hieronym⁹ in fine plogi viroꝝ illustrũ ꝺicat. Discant ingt Celsus: Porphiri⁹: ꝛ Julian⁹ rabiꝺi aꝺuersum xp̃m canes. ꝺiscant sectatoꝛes eoꝝ: q ecclιam putant nullos habuisse phos: ꝛ eloquentes nullos habuisse ꝺoctoꝛes. quanti ꝛ q̃les viri eã fundauerũt: extruxerũt: ꝛ ornauerꝛt ꝛ ꝺiscant fiꝺem nr̃am rustice tñ simplicitatis arguere: suamq̃ poti⁹ imperitiaz recoglcãt. ℞ ille. In illo. n. libꝛo multos ecclie sancte ꝺoctores enumerat. Propterea ad hanc sanctoꝝ ꝑ ꝺicatoꝝ inspiratã: ꝛ in quibusꝺã simul acquisitam sciam atq̃ ꝺoctrinã festinẽt oẽs. q̃m audiens sapiens sapiẽtioꝛ erit: ꝛ intelligens gubernacula possiꝺebit. Prouer. ꝑ. Et iꝺiote simul suam salutẽ aꝺꝺiscent. Jsa. xl viij. Ego ꝺñs ꝺeus tuus ꝺocens te vtilia: gubernãs te in via q̃ ambules: vtinã attenꝺisses mãꝺata mã. Ecce vtilia inquit ꝛ nõ subtilia. ꝺq̃m talia popl'o rudi pꝛedicanda nõ sunt. Inꝺe ꝺomin⁹ multituꝺini vt plurimũ in parabolis loquebat. ¶ Tertiũ lumen fuit eloquentie. Act. ij. Loquebantur varijs linguis apostoli: ꝺum cõplerentur ꝺies penthecostes ꝛc̃. ꝺic totum. q̃re ꝛc̃.

¶ Quomõ veri sapientes ꝺeum offenꝺere timent conclusio tertia.

Accipe tertiã ꝺcl'onem. vz. Nihil tam ꝺei seruũ ꝓbat: q̃ qñ toto posse beñ ꝺictum Jesum offenꝺẽ timet. Ad cui⁹ ꝺeclaratõez tres ingram⁹ ℣itates. vz. ¶ Pria si vna rõne tã boni q̃ mali ꝺeũ offenꝺẽ timẽt an alia ꝛ alia. ¶ Scꝺa que est illa rõ q̃re pecca tum aꝺeo graue extimat: vt ꝓ ipo bõ eterna liter cruciet. ¶ Tertia est ista. q̃re finit. i. ꝑmittit ꝺe⁹ suos suos in pctñ mortale cadẽ. ¶ Quã tũ aꝺ ꝑmã ꝺico q alia ꝺe cã pctñ boni fugiũt ꝛ alia ꝺe cã mali. Mali nãq̃ timõe pene q est

e

Universidad de Deusto
Biblioteca

amor sui ⁊ mercenarius amor nō peccant. de quo ēt loquit mgr in.iij. di.xxxv.xxiij.q.vj. §. ex his oibus. dicit tertul. Bona faciens timore pene spūs scō nō ducit. Et Aug. Is reus sue voluntatis est: q timore pene nō peccat. Sz de ꝫ infra ad plenū feria tertia sequēti. Sci ꝙ ꝑn cipalit ex grādi amore quē hīt ad deū ⁊ xpm iesum: diuinā maiestatē nō offendunt. Nā etsi ēt ⁊ ipsi secūdario pp vitandā inferni penam peccā euitent: in ꝫ ta differunt: qm̄ mali si pēa nō esset peccare: nō sisterent. boni ꝙ ēt si nulla pena eēt: solū hac de cā: vt tantā dei bonitatē nō offenderent: oīno peccare recusarent: imo poti⁹ morte eligerent. Nōne ⁊ illa paupcula Susanna ne deū offenderet mortez elegit. Daniel. xiij. Angustie sunt mihi vndiq; sz melius est me incidere in manus hoīuz q̄ deum deliquere legē dei mei. Nōne ⁊ paupcula illa mr̄ septē fratrū machabeoꝝ filios ⁊ seipsam neci exposuit: ne legē iudeoꝝ de esu carniū porcorū trāsgrederet: quā Antiochus malus ille tyrānus trāsgrediendā psuadebat ⁊ minabat. ij. machabeoꝝ. vij. c. Nōne Petrus eccl̄ie pnceps ⁊ Paulus doctor gentiū pncipio⁹ sacerdotū pcipientib⁹: ne ō iesu loquerent: audacē rīderunt. Si iustū est vos potius audire q̄ deuz iudicate. Act. iiij. ⁊. c. v. Itez dixerunt obedire oz deo magis q̄ hoībus. sicq; de alijs glosis scis. Audi Joānē Criso. in ℓmone. Quicqd ingt terozis bz mundus ptemno: qcqd ōlectabile irrideo: diuitias nō cupio: pauptatē nō horresco: ⁊ mortē nō timeo ⁊c. Et Hiero. in epla Utinā ingt ob dei mei nomē atq; iustitiā vniuersa me fideliū turba psequat ⁊ tribulet: vtinā in obprobriū meū solidus exurgat hic mūdus: tm̄ ut a xpo merear laudari: ⁊ sue policitationis sperare mercedē. Et idē p bonā ⁊ malā famā: a ōrtris ⁊ a sinistris xpi miles graditur: nec laude extollit: nec vituperatione frangit: ñ diuitijs tumet: nō ōtundit pauptate: ⁊ leta cōtemnit ⁊ tristia ⁊c. ¶ Quantū ad ꝫa ꝫ i. dico ad pīs q̄ pccm̄ duo includit. vz. dictū: factū: l cōcupitū ꝫ legē dei: ⁊ fo loco q̄ id qō fit ōr: l cōcupiscīt: fiat: dicat: l cōcupiscat: ad ꝫ vt fiat l sit ꝫ legē dei. Posset. n. quis agē aliquid l cogitare l dicere: qō esset a deo prohibitū: ⁊ tam̄ qz faciens id ad hunc fīnē nō intēderet. nō eēt pccm̄: vt pz in pueris qbus defectu etatis nō iputat pccm̄. ōr āt puer a septēnio usq; ad. xiiij ānū. de etate ⁊ q̄litate. c. ij. glo. i. ⁊ in ℓmento se xti libri ad fīnē magne glo. in pncipio. ⁊. xx. q. i. c. v. ⁊. xxij. q. ij. c. pueri. ⁊. i. q. i. pueri. ⁊. c. estote. Propterea si religionē aī istud tps itraret ad libitū exire pōt: ⁊ vtozari. ex de regularib⁹ trāseuntib⁹ ad religionē. c. ad nr̄am: vbi dic textus. Ad nr̄am noueris audientiā pueniss̄e: q̄ beremite de monte sol. quosdā pueros seduxerunt: in tm̄ q̄ quidā suasionib⁹ eoꝝ assensuz p

bentes: statim religionis habitū i ipsoꝝ mōasterijs susceperunt: quoꝝ vnus statim penituit q̄ habitū induiss̄et. Quo circa mandam⁹ q̄tenus si osulterit q̄ pfatus puer añ oīumatioz xiiij. ānī habitū susceptū, ōposuerit: aut si post xiiij. ānū habitū sine ꝓbatione susc̄epit: ⁊ infra triduū ōposuerit eū ab ipetitione p̄dictoꝝ beremitaꝝ denuncies absolutū: ⁊ eā quā prius q̄ exiuit iurauit accipe vxorē libē polle traducē si alia cā rōnabilis nō existat. Ꝫ ibi. Et dic ibidez glosa interlinearis sup illo ꝟbo beremite q̄ isti erant religiosi ꝓfess̄i. Et glo. sup illo ꝟbo i fra triduū: assignans rōnē illius absolutionis: quā quidā dixerunt dispensationē: qō nō ē ue rū: dicit q̄ apud deū g oīderat coz ⁊ nō opus. xiiij. q. v. c. si quid inuenisti. ⁊. xv. q. vj. c. i. talis puer nō fuit obligatus: ⁊ iō nec apud eccl̄iaz: cū hēat certa iudicia de tali voto fcō ipetuose: ex eo q̄ sine ꝓbatione habitū susc̄epit: ⁊ qz infra triduū penituit: ⁊ qz ꝓpe puerilia fuit: iure cōi eū eccl̄ia absoluere debuit: ⁊ ita ñ fuit obligatus quantū ad deū ⁊ eius eccl̄iā. ar. xxij. q. iiij. c. vnusq; q̄. xv. q. i. sane. arg. xvij. q. iij. sunt qui opes. ⁊ ex eo. c. statuim⁹. ⁊. c. ad apostolicā sedē. Ꝫ oīa in glo. p̄dicta. Relinquitur g̃ q̄ in pccō oīderat intentio peccātis. Et pp ꝫ videt quibusdā dicendū q̄ filie Loth qui cū pre cōcubuerūt excusant a pccō. putarunt n. oēs ciuitates destructas esse: ⁊ neminē nisi ipsas ⁊ prem remansiss̄e. ⁊ iz lex nāl dictaret prem cū filia cōmisti. eri nō debere: alia tm̄ ex te: lex ipsa nāl dictabat: q̄ mundus sine spetie humana remanere nō deberet: vū aliq̄ modo posset ꝛseruari. Et ꝫ ipsum dictamen filiaz cū pre cōmisceri coegit: quo ēt dictamine legis: ante q̄ mundus multiplicatus eēt: frēs ꝓprias sorores in vxores legimus accepisse. Et revera mihi ita videt q̄ posito casu q̄ Eua post suaꝝ filiaꝝ gñatoz mortua esset: licuiss̄et Ade ꝓprias filias accipere in vxorē. Infra tñ propter aliquos textus aliter dicemus. tu tñ tene qō tibi placet. Ad propositū g̃ cū querit: q̄ est rō q̄ pccm̄ ita graue extimet: vt ꝓ ipso bō ēternaliter crucier. dico q̄ iō est. qz dus hoīuz pec cantiū malā ⁊ pessimā cernit intentionē: ⁊ videt q̄ si semp viuerent: semp offenderēt: ideo euanescunt in cogitationib⁹ suis: ⁊ morientes in tali malo: imo pessimo ꝓposito: fm illā eoꝝ deprauatā intentiōz iudicat illos deus: ⁊ i sēpiternū puniendos tradit. Matth. xxv. Ibūt hi in suppliciū eternū: iusti āt in vitā eternā. q̄ re ⁊c. ¶ Quantū ad tertiā ꝟitatē: etsi curiosū sit ista discutere. qz iudicia de abyssus multa: tm̄ dico q̄ deus suos scōs q̄nq; errare ⁊ labi i mortalē culpā pmittit tribus rōnibus. ℣ Prio vt alijs cōpatiant. ℣ Scōo vt firment. ℣ Tertio vt exemplū oībus fiant. ℣ Primo vt alijs cōpatiāt. O petre cui dixit dns: tu es ·Petr⁹:

⁊ sup hanc petrā edificabo eccl̄iam meā: q̄re p misit deus te in tm̄ ruere petm̄ vt tuū negāes magīm. Audi pulchr̄ textū. di. l. c. ōsiderādū. Considerandū ingt nobis est: cur oīpotēs deus eum quē eccl̄ie pferre dispouerat: ācille vocem ptimesceret: ⁊ seipsum negare pmisit. i. nō ꝓhibuit qō nimiꝝ. i. certe magne actū pietatis dispensatōe cognouim⁹: vt is q̄ futur⁹ erat pastor eccl̄ie: in sua culpa. i. infirmitate discret q̄liter alijs miseri debuiss̄et. hec ibi ⁊ sunt ꝟba Greg. in omelia dnice resurrectionis. Jō solebant antiq dare torturā suis ciuib⁹ quos mittebant rectores: vt scirent opati reis: ⁊ non ita ō facili torturā dare. ℣ Secōo vt magis firment Audi aliū pulcherrimū textū eadē di. Fidēlio ingt. i. magis ostans in fide factus est Petrus: posteq̄ fidē se pdidisse defleuit: atq; iō maioē i. dignioꝝ grāz recepit q̄ amisit: vt q̄ sibi ārō infirm⁹ fuerat. s. ad peccandū fieret oībus firmamentū. Et q̄ se interrogatōis tentatiōe mutauerat: ceteros fidei stabilitate fundaret. Denicq; pro soliditate dctorōis. i. fidei: eccl̄esiarū petra dicit: sicut ait dns. s. Matth. xvj. Tu es Petrus ⁊ sup hanc petrā edificabo eccl̄esiam meā. Petra. n. dicit eo q̄ pmus in natiōibus. i. gentib⁹ fidei fundamēta ꝓposuerit: ⁊ tanq̄ firmum imobile tot⁹ opis. i. eccl̄ie xpianitatis cōpagem. i. soliditatē: molēq;. i. fortitudinē conneat. hec ibi. ⁊ sunt ꝟba Amb. ℣ Tertio suos suos deus errare pmittit: vt sint alijs exemplū vt. s. eoꝝ exempla discam⁹ pniam facē de peccatis. de pe. di. iij. ille rex. vbi dicit. Ille rex. s. Dauid tantus ac potēs: nec exiguo quidē momento manē penes se delicti passus est ōscias. i. remotum ōscie de petō. sed pmatura. i. tempestiua confessione atq; imenso dolore reddit pcm̄ suū dño. s. dicēdo peccaui. ⁊ infra. Maturitas itaq; venie ꝓfūdā regis fuisse pniaz ōclāuit: que tanti erroris offensam tradurerit. i. deleuerit. hec ibi. Et sunt etiā verba Ambrosij.

¶ De ꝺitōe debita ꝛe sapīe ōsideratio ꝛtia.

Ertio loco Sapiētie vere con t gruam conditionē videam⁹. Ubi moze solito tres ꝺctiones subiungam⁹. vz. ℣ Tā supiores q̄ inferiores: si ōmonū cupiunt supare insultū: ꝟa sapia oz esse ornatos. ℣ Secōa ꝺct̄o est ista. In ordine oīum scripturaꝝ. diuina scriptura oībus p̄stantioz est: ⁊ oīum dignissima. ℣ Tertia ꝺct̄o est ista. Nihil tam boīem in vita ornat: sic scia ⁊ sacrarū litteraꝝ summa intelligentia.

¶ Que sapia ⁊ scientia tam in supiorib⁹ q̄ inferioribus requiratur. conclusio prima.

Accipe primā conclusionē ⁊c. Ubi tres a veritates ingramus. vz. ℣ Prima est ista. Que scia ad subditos regēdos requiratur in supiorib⁹. ℣ Secōa que scia ⁊ sapientia requirat in inferiorib⁹. ℣ Tertia an supiores ꝓpter scandalū debeant verā sciam ⁊ sapie veritatē obmittere. ¶ Ad primā dimittis ad pīs supiorib⁹ tempalibus: vt sunt dñi terraꝝ: ⁊ corpalibus: vt sunt pres carnales. qz de his fiet inferius satis mentio feria sexta dnice de passione. ⁊ feria tertia tertie dnice. solū de supiorib⁹ spūalibus: vt sunt epi ⁊ oēs curam animaꝝ hītes dicam⁹. Et pono hāc rām gñalez q̄ in q̄libet prelato oz esse scia sufficiēs etsi nō possit esse scia excellens. Hec regula ꝓbatur. ex de renū. c. nisi. §. pro defectu. vbi ōr sic. Pro defectu q̄z scientie plerūq; pōt qs pertere cessionē. qz cū ipsa. s. scientia circa spūalia administratōz sit potissime necia: ⁊ circa curā tpaliū oportuna: presul q oz cōmissā sibi ecclesiam regere: in vtriq; s. tpalibus ⁊ spūalib⁹ salubriter ei. s. ecclesie renūciat si sciaz in q̄ ipaz regat ignōat. Tu. n. ingt dns. s. Osee. iiij. sciaz repulisti: ⁊ ego te repellā: ne sacerdotio fūgaris mihi. Qteq; etsi desiderāda sit eminēs scia i pastore: in eo tm̄ sit spetenes tollerāda. qz. s. pria scia fm aplm inflat. i. supbire facit. ix. q. iij. si āt Charitas aūt edificat: ⁊ iō imperfectū scientie supple pōt pfectio charitat. hec ibi. vsq; ad. §. ꝓpter malitiā aūt plebis ⁊c. ℣ Tria. n. in epo ⁊ in oībus ad sacros ordines ꝓmouendos requruntur. s. etatis maturitas: moꝝ grauitas: et lr̄aruz sit scia inquirenda. multo fortius in epo hec opz inquiri: qui ad curā positus aliorum in seipso oz ostendere: qualr̄ alios in domo dei oporteat cōuersari. Ea ꝓpter ne qō de q̄busdā pro necessitate tēpōis factū est: trahat a posteris in exemplū presenti decreto statuim⁹: vt nullus in epm eligat: nisi iam triginta annos etatis exegerit: ⁊ ō legitimo matrimonio sit natus. Qui etiā vita ⁊ scia cōmendabilis demōstretur. hec ibi. vsq; ad. §. Cū vero electus fuerit ⁊c. Cōcordat huic text. ō eta. ⁊ qual. c. q̄uis vbi glo. sup verbo defectū dicit sic. ℣ Tria p cipue requirunt in epo: litteraꝝ scientia: etatis maturitas: ⁊ grauitas moꝝ. Addde quartū. s. q̄ natus sit de legitimo matrimonio. ō. de elec. cū in cunctis. ⁊. c. eā te. ⁊c. hec glo. In dicto. n. c. q̄uis ponit de q̄dam epo q̄ nūq; audiuit grāmaticā. ⁊ iō decretū est postea: vt defectus lr̄arum impediat electionē epi. ⁊ si iam ꝓmotus fuerit ab pontifical officij exercitōe ⁊ administratione eccl̄ie in q̄ promot⁹ est āmoueat. vt i dicto. c. q̄uis in fine. Si aūt queraī: q̄ sit ista scia sufficiēs necessaria. dico q̄ illa est q̄ scitur modus ⁊ ritus ⁊ executio cuiuslibet sacrāmti ⁊ ordinis. Exemplū. sacerdos inquaātū ōputatus est ad celebrandū diuinuz offiū tenet scire

Universidad de Deusto
Biblioteca

tñ de grāmatica ꝙ sciat ꝝba recte formare: ꝛ accentuare: ꝛ intelligere: ꝛ ꝙ intelligat saltez ea q̄ legit. Et ꝑpter ħ statutū ē: vt in eccl̄ijs certis habeat doctor theologie ꝛ liberaliū artiū: ꝑsertim grāmatice logice ꝛ rhetorice q̄ ꝑncipaliter erudiunt hoies ad sciam pietatis. ex̄ de magr̄is. c.i. ꝛ de ꝓbatione fienda tā magr̄is q̄ scholarib⁹ habeat ibidē per totū. Jn quantū ꝯo est miſter sacrāmtoꝝ: scire tenet q̄ sit cuius l bet sacrāmti debita mā: ꝛ rite dispēsandi modus. Jnquantū ꝯo est doctor: tenet scire saltē articulos fidei. pr̄ nr̄ ꝛc. Jnquantū ꝯo pr̄ oscie tenet scire discernere int lepā ꝛ lepā. ħ brūs Tho. in. iiij. di. xxiiij. Et dicit ꝙ epi scire tenet q̄ in lege dei faciunt vl facere pñt. q̄re ꝛc. Et ħ sufficiant ꝓ ꝑma ꝝitate ¶ Quantū ad ꝑmā ꝝitatē dimissis ēt tꝑalibus ꝛ corꝑoralib⁹ subditis: de spiritualibus tñ ꝑmo hīdus est. vꝫ. q̄ scia prediti esse debent qui cultui dīno dedicant vel dedicari debent. Et dico ꝙ añq̄ gs ꝑ alicuius ordinis sacri assumptionē dīno cultui dedicet: de trib⁹ permaxime examinād⁹ ē. ex̄ de purgatione canonica. ostitutus. glo. iiij. vꝫ. de natione: de natiuitate: ꝛ de fama. ſ De natione quidē. ſ. an sint de illa dioc̄si. ex̄ ō clericis peregrinis. c. vlti. ſ Scō de natiuitate. i. an sit legitime natus. ex̄ de filijs ꝓsbyteroꝝ c. ꝓ. ſ Tertio de fama. ſ. an sit bone fame. q̄ in nullo debet eius opinio vacillare. xxxiij. di. c. laici. ꝛ an sit criminosus. xxiiij. di. c. vlt. ħ glo. ſ Qꝛ āt requirat examinatio nationis dic̄ sic c. supius allegatū. Te nobis ꝓponente didicimus: ꝙ quidā ꝓlati eccl̄iaꝝ tue iurisdictionis in eccl̄ijs sibi cōmissis sine licentia tua clericos de alienis ꝑatibus instituere nō verent. attendentes igit id eis nulla rōne licere: cū sit honestati ꝺriū: ꝛ a scōꝝ patrū institutionib⁹ alienū. ꝛ infra. Jnquisitioni tue talit rñdemus: ꝙ tibi licet eos exinde remouere: nisi aliquos ex dispensatione in eisdē eccl̄ijs duxeris dimittendos. ħ ibi. Cōcordat decretū. lxxj. di. ꝓ totā distinctionē. ꝛ. lxxij. di. ꝓ totā. Qꝛ āt illegitime nati ordinari nō possunt: ꝓz ex̄ de filijs ꝓsbyteroꝝ: ꝛ ceti ex fornicatione nati ad sacros gradus ꝓmoueant: supple statuimus: vt dicit glo. Nisi aut monachi fiant l in cōgregatione canonica regulariter viuentes. ¶ Prelationes ꝯo nullatenus habeant: sed neq̄ ꝟui nisi a dīno suis libertati donent. ħ ibi. Hec sufficiant ꝓ pñti ꝝitate q̄re ꝛc. ¶ Quantū ad tertiā ꝝitatē dico scōm bn̄ Tho. in. iiij. di. xiiij. ꝙ circa sciam duo, cōsideranda sunt. ſ. ꝝitas que docet: ꝛ ipse actus docendi. ꝝitas que docet nunq̄ ꝓpter scādalū obmittenda ē: vt ꝺ. ſ. ꝝitatē quis doceat. ſz actus docendi moderādus est: ꝛ obmittēdus ad tꝑs: nisi vergeret in detrimētū fidei: aut bonū reipublice. Nā oia dicenda sunt cū modo ꝛ mensura. Nō. n. sufficit verā sciam docere: ſz vt ꝛ recto ꝛ debito modo doceat. Glosa tñ de regulis iuris. c. iij. sic dicit. ꝝitas est triplex. ſ. bone vite: ꝛ ħ nunq̄ obmittenda est ꝓp scādalū. Et ħ ad quēlibz pertinet. Alia est ꝝitas iustitie. ħ ad iudicē pertinet. ꝛ alia ꝝitas discipline. ꝛ ħ ꝓtinet ad ꝓlatū. Jn his duab⁹ q̄nq̄ a liqua obmittunt ꝓp scandalū. di. l. vt cōstituere. ħ glo. ad lr̄am. Et glo. de tempo. ordi. c. ij. sic dicit. ꝝitas est triplex. ſ. iustitie. de regulis iuris. qui scandalizauerit. ꝝitas doctrine siue discipline. xj. q. iij. q̄n ergo. ꝛ ꝝitas bone vite. xxij. q. ij. ꝑmū. in ꝑncipio. xxxij. q. v. c. ita ne. ħ nunq̄ dimittenda est ꝓp scandalū. xj. q. iij. int ꝝba. nec ꝝitas iustitie: nec ꝝitas doctrine: siue discipline q̄nq̄ obmittunt ꝓp scandalū. ꝝitas iustitie quo ad iudicē: doctrine siue discipline quo ad ꝓlatū: bone vite ad quēlibet ꝓtinet. Qñ āt doctrine l iustitie ꝝitas ꝓpter scādalū obmittenda ē, allegat ꝑdicta gl̄. c. nisi. ſ. ꝓ graui. ex̄ de renūciatione. vbi dicit sic textus. Pro graui quoq̄ scandalo euitando: cū aliter sedari nō pōt: ꝛz ep̄o petere cessionē: ne plus tꝑalē bonorē q̄ eternā videat affectare salutē. Memor illius qō dicit ap̄lus. Si esca ſ. carnium scandalizauerit frēm meū: nō manducabo carnē in eternū. Sed int scandalū ꝛ scandalū est subtiliter distinguendū: sicut ds ꝛ ipse distinxit. ſ. Matħ. xv. Lui. ſ. dño cuꝫ discipulos ſ. Matħ. xv. Lui. ſ. dño cuꝫ discipulos ſ. Matħ. xviij. Qui scādalizauerit vnū de pusillis istis. i. ꝓulis qui in me credūt: expedit vt suspēdat mola asinaria in collo eius: ꝛ demergat in ꝓfundū maris hec ibi vsq̄ ad. ſ. ꝓsone ꝯo ꝛc. Et dicit abbas ꝙ ħ de mola asinaria intelligi debet de intrusione in monasteriū. Nō ꝙ glo. super illo ꝝbo distinguendū. dicit ꝙ scandalo distinguendū est: sicut distinguit Ezego. super Ezec. omlia vij. Utrū scandalū sine pcō euitare possum⁹: an nō. Nā inquantū possum⁹ sine pcō scandalū vitare debem⁹. Alioquin vtilius scandalū nasci pmittit: q̄ ꝝitas relinquat. de regul iur] q scandalizauerit. ꝝitas bōe vite ꝛ iustitie nūq̄ deserenda est: discipline āt q̄nq̄ ꝛc. hec gl̄. Etsi bn̄ has glosas aīaduertim⁹: videnī in hac ꝑte de ꝝitate iustitie discordare. sed dicamus vt dicit glo. nouissima: ꝙ glosa seipsaz corrigit glosa ꝑma de regulis iuris. c. qui scādalizauerit. quā hic ad lr̄am notauimus. Et hec sufficiant ꝓ ꝓsenti conclusione.

De dignitate sacre scripture cōclo ꝑa.

Accipe ꝑam conclonē. vꝫ. In ordie oium scripturaꝝ: dīna scriptura oib⁹ ꝑstantioꝝ est: ꝛ oiuꝫ dignissima. Ad cuius declarationem tres ingramus veritates. vꝫ. ¶ Pria ꝝitas ē ista. quot modis exponit dīna scriptura. ¶ Scda ꝝitas est ista. an sacra scriptura sit oībus alijs scientijs ꝓferēda. ¶ Tertia ꝝitas est ista. an sit de sacra scriptura disputandū ¶ Quantū ad ꝑmā pono bāc regulaz gñalem ꝙ nullus vꝫ ꝓpꝛio sensu sacrā scripturam exponē: sed tñ sicut eā sacri doctores exponunt. di. xxx vij. c. relatuꝫ. vbi sic dicit circa medietatē capituli. Sūt. n. multa verba in scripturis diuinis q̄ possunt retrahi ad eū sensum quē sibi vnusq̄sq̄ sponte ꝓsumpsit: sed non oꝫ. Non. n. sensum extrinsecū alienū. ſ. a litra ꝛ ex̄neū debetis querē: vt quō ipsuꝫ ex scriptura ꝛ auctoritate cōfirmetis: ꝛz ex ipsis scripturis sensum capere ꝝitatis. Et ideo oꝫ ab eo sciam discere scripturaꝝ: qui eā a maioꝛib⁹ ꝑm ꝝitatez sibi traditā seruat: vt ꝛ ipse possit eā quā recte susceꝑit ꝛpetenter asserē ꝛc. hec ibi. Hoc ꝙ regula ꝓsuppoſito dico ad ꝝitatē ꝙ q̄drupliciter sac scriptura exponit. ſ. hist̄oice: anagogice allegorice: ꝛ topologice. vide ſ. feria. iij. ꝑme dñice in ꝑncipio ¶ Quantū ad ꝑmam ꝝitatē dico ꝙ nulla scriptura tā digna: tāq̄ sublimis sicut dīuina scriptura. ꝛ ħ ꝓz ex trib⁹. vꝫ. ſ Ex subtilitate obiecti: qñ ħz deū ꝓ ꝯo subiecto: vt eōis est theologoꝝ disciplina. ſ Scō ex sublimitate act⁹: qz docet acq̄rē vitam eternā. ꝛ ħ est ei⁹ ꝑncipalis intētio. ſ Tertio ex sublimitate scriptoꝝ. qz supmi ꝛ solēnes sunt: fuerūt: ꝛ erunt sacre scripture doctores. Audi Greg. li. moꝝ. Oēm ingt scientiā atq̄ doctrinā sac scriptura transcēdit: vt taceaz ꝙ me ꝑdicat: ꝙ ad celestē patriaz inuitat: ꝙ a terrenis desideriis cor legentis reuocat: ꝙ dictis obscurioꝛib⁹ fortes exercet: ꝛ puulis humili ſmōe blandit. nō est sic clausa vt pauesci ōbeat: nec sic ꝑz vt vilescat: sed vsu fastidiū tollit. ꝛ tanto plus diligitur: q̄to amplius meditat. hec ibi. Jteꝛ ꝛ Hugo sup ꝑs. Jn sac ingt scriptura quicqd doceat veritas: quicqd ꝓcipiat bonitas: qcquid ꝑmittat felicitas ē. Nā deus ꝝitas est sine fallacia: bonitas sine malitia: felicitas siñ miseria. hec ille. Ubi nō ꝙ dīs Gratian⁹ dis. xx. hanc q̄nem mouet. vꝫ. Utrū sacra scriptura sit canonice ꝛ decretalit̄ ꝓferenda. Et soluit dicēs: ꝙ q̄tū ad sacrā scripturā exponendā theologia ꝓferit: sed q̄tū ad causas diffiniēdas ꝑualet auctoritas romanoꝝ pontificū. di. i. c. i. vbi sic ad lr̄az dicit. Decretales itaq̄ epl̄e canonib⁹ cōciliorꝝ pari iure exequant. Nunc aūt querit de expositoꝛib⁹ sacre scripture: an exequent: an subijciant eis. ſ. canonib⁹ epl̄is ꝺcretalib⁹. Quo. n. quisq̄ magis nitit: eo maioris eē auctoritatis ꝝba videt. Plurimi aūt tractatoꝝ. i. expositorum sacre scripture sic pleniori gra spūs sancti: ita ꝑspicaci scientia alijs ꝛ excellentes rōni magis adhesisse ꝑbant: supple q̄ alij. Un nonnulloꝝ pontificū constitut] Augustini: Hieronymi: at q̄ alioꝝ tractatoꝝ dicta videnī esse ꝓferenda Sed aliud est causis terminū imponē: aliō scripturas diligent exponē. Jn negocijs diffinien dis non solū est neccia. ſ. scia: sed etiā ptās. Unō xp̄s dict⁹ Petro. Qcūq̄ ligaueris sup terram ꝛc. ꝓius dedit sibi clauel regni celoꝝ. Jn altera dans ei sciam discernēdi inter lepraz ꝛ lepā. Jn altera vās ei potestatē eijciēdi aliq̄s ab ecclesia: l recipiēdi. Cū q̄ quelibet negocia finē accipiant: vel in absolutoe innocentiū: vt in condēnatione delinquentiū. absolutō vero vel condēnatio non sciam tñ: sed etiā ptātem ꝓsidentiū desideraꝛ: apparet ꝙ diuinaꝝ scripturarū tractatores: etsi scientia potificib⁹ ꝓeminent: tamē quia dignitatis eoꝝ apicem non sunt adepti: in sacrarū litterarū expositionibus eis. ſ. pontificibus ꝓponunt. Jn causis vero decidendis secundū post eos locū merētur. hec ad litterā ibi. Quare concludamus sacram scripturā omnibus alijs scripturis ꝛ scientijs anteponi. O infideles: o phi: o Italie mundani doctores: qui sacrā theologiā impugnat] ꝛ dicitis illā non habere fundamentū bonum. Audite Hieronymū barbarū virū illustriuꝫ in fine prologi. Discant igit Celsus: ¶ Porphiri⁹ Julianus: rabidi aduersus xp̄m canes. Discāt sectatores eoꝝ qui putant eccl̄iam nullos philosophos: ꝛ eloquētes nullos habuisse doctores: q̄ti ꝛ quales viri eā fundauerint: extruxerint ꝛ ornauerint: ꝛ desinant fidem nr̄am rusticē tantū simplicitatis arguere: suāq̄ potius imperitiā recognoscāt. hec ille. ¶ Quantū ad tertiam veritatē dico tria. ſ ¶ Prima ꝙ de sacra scriptura disputandū est vt veritas elucescat. ſ Scō dico ꝙ de sacra scriptura non est disputandū: ita vt reuoceī in dubiū. ſ Tertio dico ꝙ sacra scriptura defendēda ꝛ tenenda est vſq̄ ad sanguinis effusionē. ſ ¶ Primū satis intelligenti pz: ꝛ concludit clare ex conclusione sequenti. ſ Secundū vero probat. xxvi. dis. c. quis nesciat. vbi dicit sic. Quis nesciat sacrā scripturā canonicā tam veteris q̄ noui testamenti terminis suis cōtineri: eamq̄ posteriores omniū episcoꝝ litteris ita ꝓponi vt ō illa dubitari oino: ꝛ disceptari non possit: vtrū verū vel vtrū rectū sit: quicquid in ea scriptū constiterit esse. Episcoꝝ aūt litteras q̄ post confirmatū canonē scripte sunt vel scribēt: ꝛ per sermonē forte sapientioꝛē cuiuslibet i ea re peritioris: ꝛ per alioꝝ episcoporum grauioreꝛ auctoritatē doctioremq̄ prudentiā: ꝛ ꝙ concilia licere reprehendi: si quid in eis forte a veritate deuiatū est. hec ibi. Et glo. sup illo verbo disceptari. dicit. ꝙ disceptari ō sacra scriptura ita ꝙ in dubiū ea que ibi ponunt reuocentur: non debemus. sed disputari licet de eis ad maiorem intelligentiā. hec glo. ſ Tertiū autem probat. xxv. q. i. c. sunt quidam. vbi sic dicitur. Sūt quidā dicentes Romano pontifici semp

licuisse nouas condere leges. Qđ ⁊ nos nō so
lū nō negam⁹: sed ēt affirmam. ¶ Scieudū ꝟo
sūmope est: q⁹ inde nouas leges condere pōt:
vñ euangeliste aliquid nequaq̄ dixerūt. vbi
ꝟo aperte dñs l'eius apostoli ⁊ eos sequentes
sci pres sententialiť aligd diff.nierūt: ibi nō no
uā legē romanus pontifex dare: sed potius qđ
p̄dicatū est vsq; ad aīam. i. ad vitā: ⁊ sanguinē
confirmare dz. Si. n. qđ docuerunt apli ⁊ ꝓphe
destruere: qđ absit: niteret: nō sniam dare: sed
magis errare conniceret. Sed ħ proculdubio
ab eis: qui semp̄ lupoꝝ insidias dñi ecclam
optime custodierūt. ħ ibi. Et sunt ꝟba Urbāi
pape. Et dicit glo. Ber. q⁹ papa nō pōt dispē
sare circa ea q̄ spectant ad articulos fidei: circa
ālia sic: excepto voto ōtinētie. q⁹ forte di
cit ipse illud dispensare nō pōt: q⁹ vir inueniť
aliquid melius in qđ posset cōmutari. exđ ō sta
tu⁹ monachoꝝ. c. cū ad monasteriū. hec glo. Et
hec sufficiant ꝓ secunda conclusione.

¶ De ornatu sapientie. Conclusio tertia.

¶ Accipe tertiā cōclonē. vz. Nihil tā i hac
vita hoīem ornat: sicut scia ⁊ sacrarū
lrāꝝ sūma intelligentia. vbi tres ingra
mus ꝟitates. ¶ Prima ꝟitas ē ista. ħ sit grā
de ornamentū hoīs scientis. ¶ Scđa est ista. q̄n
tū sit vituperiū hoīs ignorātis. ¶ Tertia ē ista
an fui dei possint ylera studiuz sacraꝝ lrāꝝ li
bris pocticis operā dare. ¶ Quantū ad p̄mā
veritatē aīa nota ſm Alex. pħm libro ō natu
ris rer. q⁹ sicut septē planete celū ornant: sic
septē liberales artes aīam. Sunt āt liberales
artes he: grāmatica: rhetorica: dialetica: aris
metrica: geometria: musica: ⁊ astrologia. Sep
tē planete sunt. Luna: mercurius: sol: venus:
mars: iupiter: ⁊ saturn⁹. Hgāmatica lune: Rhe
torica mercurio: Dialetica soli: Arismetrica
ueneri: Geometria ioui: Musica marti: Astro
logia saturno operať. Et sic ō singulis aliqua
breuiter discuram⁹. Hgāmatica incp̄ lune cō
parať qm̄ sicut luna ceteris planetis ē terre vi
cinior: sic grāmatica p̄ma est ⁊ vicinior intelle
ctui rudi ⁊ indocto. Est. n. grāmatica vt Hugo
p̄mo didascalon ait: scia recte loquēdi ⁊ ca
uendi incōgruitatē in loquēdo. Et dr grāma
tica q̄si litteralis scia. grāma. n. grece: latīe scia
dr. Inde Quintilian⁹ p̄ de oratoria institutōe
Nō sunt ingt ferendi: qui artē grāmaticā: vt
tenuē atq; iciunā cauillanť: que nisi fideliť fū
damenta iecerit: quicqd struxeris cozuit: ne
cessaria pueris: iocūda senib⁹: dulcis secretoꝝ
comes: ⁊ que l'sola oi studioꝝ genere plus hz
operis minus hz ostētationis. ħ ille. Et Alan⁹
quidā maxim⁹ pħus roman⁹ in suo maiori an
teclaudiāo ait. Dec. s. grāmatica adhuc lactā
tē ad ꝟbera mr̄is infantē cibat: docet illa log
linguasq; ligatas soluit ⁊c. Et di. xxxvij. ēt dr
in. c. si quis. q⁹ grāmatica docet recte log. Si
quis grāmaticā artē nouerit: l'dialeticā: vt re
cte loquendi rōnē hēat: vt inē vera ⁊ falsa di
iudicet: nō ip̄obam⁹. ħ ibi. Esli forte qs dicat
q⁹ in. c. turbat acumen. in fine. q⁹ eps qui ppto
grāmaticā exponebat acriter reprehendit: rn̄
dendū ē: vt notat Jo: lxxxvj. di. cū multa. vbi
sup ꝟbo grāmaticā glo. dicit sic. Sed qūo ex
ponebat iste grāmaticā ppto: q⁹ forte dicebat
cū ego dico bō: intelligas tā de mare q̄ de fe
mina: q⁹ cōis generis est. ff. de ꝟbo. signi. hois
appellatione. Sed meli⁹ dic q⁹ grāmaticā hic
appellat sciam auctoꝝ. ¶ Recitabat. n. in eccle
sia fabulas Jouis: ⁊ eas moraliť exponebat i
p̄dicatione sua ħ glo. ibi ad lrām. q̄re ⁊c. Qua
re ſlinquiť q⁹ grāmatica prima scia est animū
ornans. ¶ Accipe ſam sciam. s. rhetoricaz. Et
hec mercurio comparať qui deus eloquentie
antiquitus dicebať. Est āt oratoris officiū: vt
Tulius in rhetorica noua ait: de his rcb⁹ pos
se dicere. i. habere sciam dicendi: que res ad
vsum ciuilē. i. vtilitatē ciuiū moribus ⁊ legib⁹
ostitute sunt. i. ordinate cū assensione audito
rū quo ad eius fieri poterit. i. quantū in se est.
¶ Tria āt sunt genera causaꝝ q̄ rcipere dz ora
tor: demonstratiuū: deliberatiuū: ⁊ iudicia
le. ¶ Demonstratiuū est qđ tribuiť in alic⁹ cer
te psone laudē: supple si sit honestū: vl' vitupe
ratione: supple si sit inhonestū. ¶ Deliberatiuū
est qđ in cōsultatione. i. deliberatione posituz
s. est: ⁊ hz in se. i. expectat suasionē: supple si sit
vtile: ⁊ dissuasionē: supple si sit inutile. ¶ Judi
ciale est qđ positū in cōtrouersia hz accusatōz
supple si sit iniustū: aut petitionē cū defensiōe
supple si sit iustū ⁊c. ħ Tuli⁹. Propterea Ala
nus rhetoricā pingit indutā veste: varios hāte
colores. ⁊ dextera tuba tenentē: coznuq; sini
stra. Et sic de ea inē cetera scribit. Nunc ꝟbis
luce cozuscat. nunc pluit illa pces. nunc laudi
bus ibuit aures. nunc vario fluctu. i. inunda
tiōe lachrymaꝝ vultus iundat. nūc vultū va
riat risus. nūc faciē auroza serenat ⁊c. ¶ Tertia scia hominē ornans: dr dialetica: ⁊ hec soli
cōparať: qm̄ sicut sol lumine suo tenebras pel
lit: ⁊ nm̄ emisperiū illuminat: sic dialetica scié
tia est vez a falso discernere faciens. Non q⁹
certe scie vez a falso nō discernant: sed quia ħ
sola methodus est atq; via scientijs cunctis.
hanc p̄mitus Parmenides adinuenit: quā po
stea Plato p̄ grecis dedit: ⁊ Aristoteles suis
discipulis ampliauit. Nec te moueat o cano
nista q⁹ Gratian⁹ dialeticā spernit. di. xxxvij.
c. nōne. ⁊. c. vino. ⁊ tribus capitulis sequētib⁹.
qm̄ vt bene nosti eā etiā ibidē plurimū cōmē
dat. vt patet in. c. si quis. Sed de hoc inferius
in tertia veritate ⁊c. ¶ Quarta scientia hoiem
ornans: arismetrica dicit. Et hec veneri cōpa
ratur: qm̄ sicut venus carnalis cōiunctionis
influentiā habet: sic arismetrica artē ō nūeris

coniungendis ⁊ ꝓportionādis tradit. de qua
Alanus vt supra ait. Ligat oīa nexu: singula
cōponit: mūdū regit: ⁊ ordinat orbē ⁊c. ¶ Qui
ta scia hominē ornans dr geometria: ⁊ hec Jo
ui comparať. de qua Seneca ad Lucillū ait.
We geometer docet ⁊c. vide ibi. ⁊ Alan⁹ vt
supra sic ō ipsa scribit. Hec virgo virgā gerit:
qua totū circinat orbē: qua terre spaciū metit
qua mare claudit limitib⁹ certis. qua circinat
ardua celi: ⁊ docet quid sit punctus que linea
curua: recta l'equalis: cur centrū in medio se
det: cur angul⁹ ois: aut obtusus habet: aut sur
sum tendit acutus ⁊c. Et bene nota q⁹ sicut a
rismetrica circa quantitatē discretā: sic mathe
matica circa quantitatē ōtinuā versatur. Est
aūt quantitas discreta vt numerus ⁊ oro: vt
docet Ari. in. c. de quātitate. q̄re ⁊c. ¶ Septa
scia hoiem ornans: musica dr. et hec Marti ꝺ
parať. tum q⁹ a fabro ad ignē sedente repta est
tum qa instralis musica vt sunt tube ⁊ alia h⁹
modi: boies equosq; ad belluz excitare solent.
vt dicit Jsido⁹ li. suo ethimol. Dicit tam̄ ipse q⁹
musica sic repta est ſm veritatē. Nā post dilu
uium quidā testitudinē mortuā repit: cui⁹ tota
carne ꝺsumpta: soli remanserāt nerui: q; ꝓpter
solis desiccationē valde extensi erant: ⁊ amo
tis digitis paulisp̄ sup neruos aliquales sensit
melodiā. Et sic ad eius silitudinem lira quedā
facta est: ⁊ Lino tradita est: ⁊ tandē Orpheo:
vide Senecā vbi s. ⁊ Alanū. Et de his tribus
etiā scientijs Hranus loquiť. di. xxxvij. c. sigs.
vbi dicit sic. Geometria autē ⁊ arismetrica et
musica bñt in sua scia veritatē ⁊c. ¶ Septima
⁊ vltima scia dicit astrologia. ⁊ hec Saturno
comparať. qm̄ sicut Saturn⁹ ceteris planetis
altior est: sic ⁊ scia hec de altioribus q̄ ceteē spe
culatur. Tradit. n. noticiā de ornexione celi: re
gionibus: circulis: ortu: ⁊ casu signoꝝ: de nati
uitate: ⁊ morte: de fortuitis ⁊ aliis euentib⁹ ⁊c.
De his oībus Seneca vbi sup̄ in principio sic
ait. Meritoria artificia sunt liberales artes ha
ctenus vtilia si ꝓparant ingeniū: nec detinēt.
Tandiu. n. istis imorandū est: q̄diu aīus nihil
maius agere pōt. Rudimenta suut nostra non
opera. quare liberalia studia dicta sunt. videl
quia hoīe digno digna sunt ⁊c. Et sic ps prima
veritas. ¶ Quantū ad secundā veritatē dico
q⁹ satis ex dictis apparet: q⁹ si tanta est sciētia
rum: scientiaq; dignitas decus: ⁊ excellentia: q⁹
a contrario sensu satis indignitas: dedecus: et
ofusio hoīs ignorantis: ipsiusq; ignorantie de
duci pōt. Est autē duplex ignorantia ſm pħm
p̄ posterioꝝ. s. ignorantia negationis: ⁊ ignorā
tia dispositionis. Ignorantia dispositionis est
error ꝺrari⁹ scientie. Et fit dupliciť. s. simplici
ter ⁊ sine ſlogismo: aut per ſlogismuz. que fit
sine ſlogismo: simplex est. i. vnica. q⁹ ibi tantū
simpliciter crediť aliquid qđ non est: aut econ
uerso. Sed que fit per ſlogismuz est plures. i.
multipliciter fit: vt postea in lra ostendit: sz ista
dimittamus. ¶ Secūdū aūt dnos decretistas
duplex est ignorantia impediens omne bonū
s. ignorantia iuris: ⁊ ignorantia facti. i. q. iiij. c.
vlti. ſ. notandū. vbi dicit sic text⁹. Est. n. ignoā
tia alia iuris: alia facti. facti: alia qđ opōtuit
eū scire: alia qđ oportuit cū non scire: sicut ait
aplus. Si quis infideliū vocauerit vos ad ce
nam: q⁹cquid vobis appositū fuerit: comedite
nihil interrogantes. ſi quis vobis dixerit hoc
idolis imolatuz est: nolite comedē. Ecce q⁹ vo
catum ad cenā non oportebat scire carnes sibi
appositas idol' fuisse imolatas: qđ oportuit eū
scire sicut ignorantia iudeoꝝ ⁊ reliquoꝝ infiđ
lium: qui ea que a ꝓphis de xpo fuerant ꝓnū
ciata adhuc ignorant esse cōpleta. Unde a iu
deis adhuc expectatur venturus: hec neminē
excusat. Item ignorantia iuris alia naturalis
alia ciuilis. Naturalis omnibus adultis dam
nabilis est. Jus vero ciuile. alijs pmittit igno
rare: alijs vero non. Juris ciuilis ignorantia
nemini obest in damno vitando si negatiuum
inde contingat ⁊c. Et sunt verba Ambro. Et
ppulchre de hoc notať in glo. ¶ Ad quoꝝ cla
riorem noticiā est sciendū q⁹ ignoātia iuris est
septuplex. s. Discreta: inuincibilis: simplex: diffi
cilis: supina affectata: ⁊ puersa. Ignorantia di
screta est qñ quis scire ñ curat q̄ sibi ad salutē
necessaria nō sunt. Audi Aug. de ꝟbis Pauli
Melior⁹ ingt est fidelis ignorantia q̄ temeraria
scia. Jnuincibiľ duplex est. s. introducta p culpā: ⁊ pter culpā. Introducta preť culpaz est
in pueris: q̄ simpliciter in eis iuris cognitionē
ptiuat. sitr ⁊ in furiosis qui oio vsu carent rōis
Et in decrepito: ⁊ in eo qui nascit amens. Et
Et hec ſm Bona. in. ij. sniaruz. excusat a toto.
qa caret rōnis vsu. ¶ Alia est ignorantia iuin
cibilis que introducta est p culpā: sicut in ebrio
qui se precipitauit. hec aūt non excusat a toto
sed a tanto. vnde minus peccat q̄ si non fuissz
ebrius. ar. di. l. c. sepe. Quidā tamen dicunt q⁹
excusat a toto. vnde si quis ex culpa sua: vt ꝓ
pter nimiū coitum mulierū cadat in amentiaz
⁊ hominē interficiat: dicunt isti q⁹ si omni prior
sua vsu rōnis caruit excusatur a toto. Facit ad
hec. xv. q. i. aliquos. ⁊. c. sequens. ⁊ hoc probabilius est. Est tamen talibus si sanantur pīa
aliqua imponenda. xv. q. i. c. si quis insaniens.
Ubi dicit textus. Si quis insaniens aliquē oc
ciderit: si ad sanam mentez puenerit: leuior ei
penitentia imponenda est. vñ q̄uis nō pecca
uerit ꝓpter defectū rationis vsus. penitētia
ei tñ ad cautelam imponenda est: vt dicit ibi
dem glo. di. l. presbyteros. xxxiiij. q. ij. in lectū
⁊ etiā ne disciplina ecclesie deferatur. xxiij. q.
v. c. excōicatoꝝ. ¶ Tertia ignorantia dicitur
simplex: vt cum quis nescit qđ scire tenetur.

Universidad de Deusto
Biblioteca

laborat tñ quantū potest: vt sciat. z tūc si plene operā dedit: vt sciret qō pertinebat ad ipz: procul dubio si errat excusaf a toto. fecit. n. qō potuit. si vero semiplene operaz dedit: tūc excusatur a tanto z nō a toto: fm Bona. in centiloquio. ¶ Quarta ignorantia dicīf difficilis. z hec est que nō tollit totaliter vsum rōnis: sed aliqñ tñ. vt patet in furiosis: qui tñ quandoqz aliqua habent lucida iterualla. hec excusat a tanto z nō a toto. Simile est ō pueris qui sunt doli capaces: sed nō plene. facit ad hec. xxxii. q. vij. c. quemadmodū. ¶ Quinta ignorantia dicitur suppina. vt cū quis negligit scire qō ad ipsum spectat: z talis excusationis rationē non habet. di. xxxvij. §. vlt. Illis inquit Augu. oīno ignosci nō potest: qui a quo discerēt copiā habentes operam nō dederunt. ps. Noluit intelligere vt bene ageret. z allegatur etiaz ab Augu. in dicto. §. vlti. di. xxxvij. ¶ Sexta ignorantia dicitur affectata. i. desiderata. vt cū qs desiderat nescire qō scire tenetur: nō tñ determinat apud se q teneatur illud scir. Et hec secundū Bona. Ricardū z Alex. di. xxij. secūdi sniaz. sic ex vna parte excusat: q ex alia parte aggrauat: iquantū affectata est. Audi Bernar. de duodecim gradibus humilitatis. Frustra sibi inquit de infirmitate l'ignorantia blā diuntur: qui vt liberius peccēt: libenter ignorant vel infirmantur. Et Hiego⁹. xxv. moz. Nescire inquit ignorantia est: scire noluisse superbia est. Et Isidorus de sūmo bono. Nescire simpliciter ad ignorantiā pertinet: scire noluisse ad contumacē superbiā. voluntatē quippe dñi sui velle nō scire: quid aliud est qz dñm velle superbiendo cōtemnere. ¶ Septia z vltima ignorantia dicitur peruersa. vt cuz quis non tñ nescit: z vult nescire: sed etiā dispositionem vel habitū ignorantie induit: qua veritatem non tñ fugit: sed etiā persequitur z impugnat. qō quidē proprie est peccare in spiritum sanctū. Job. xxiiij. Ipsi fuerunt rebelles lumini: nescierunt vias eius: z hi in eoz mala voluntate indurantur: z penitus excecantur. Isa. vj. Excreca coz populi huius: z oculos eius claude: z aures eius aggraua zc. Sap. ij. Excecauit eos malitia coz. z hec nullam excusationē habet. ¶ Accipe modo secundā principalē ignorantiā que dicitur ignorantia facti. Et hec est duplex fm Alex. vbi supra. prima est ignorantia facti qō oportuit eū scire. secunda est ignorantia facti qō nō oportuit eū scire. ¶ Quātū ad primā dicit q si fuit necesse scire factum: z fecit qō potuit: vt factū sciret: talis ignorātia excusat. etsi nō a toto: tñ a tanto. Si autez neglexit scire: cū sit ignorantia suppina nō soluz nō excusatur: sed etiā ex ignorantia tali aggrauatur culpa. z hoc modo peccant iudei nolentes hoc factum scire. s. xpm verum messiam iā venisse: cū ex operibus xpi z discipulorum: z aliis signis iā plēissime id discernere possint. Quātum vero ad secundā ignorantiā facti. s. qō nō oportuit eū scire: dicit q hec excusat. z de hoc intelligitur illud qō dictum est supra. i. q. iiij. §. notandū. c. vlti. Si quis infideliuz vocauerit vos ad cenam zc. Et sunt verba apostoli pria Cor. x. vbi sic dicit. Si qs infideliū vocauerit vos ad cenā: z ire vultis quicquid appositum fuerit vobis comedite: nihil inde interrogantes propter conscīam. Alij autez sic dicunt q ignorantia facti est duplex. quia vl talis ignorantia est causa agendi illud factum: vel nō ē causa facti: sed cōcomitās factū. Si est causa facti z adhibita fuit ois diligētia excusat a toto. sed si nō ois: sed aliqualis excusat a tanto: z nō a toto. vbi gratia. Petrus si sciret illud factum fuisse peccatū: nunqz fecisset. z postqz scivit voluit nō parum. dico si adhibuit omnē diligentiā excusatur a toto: si aliqualez a tanto. Si aūt ignorantia nō fuit causa facti: sed cōcomitans ipsum. vt vbi gratia. Petrus fecit hoc factum qō est peccatū mortale: z nescivit: tamē si adhuc scivisset: nō propter hoc destitisset ō facto. ista ignorantia nullo pacto excusat. Oib⁹ his concordant btūs Tho. prima se. q. lxxvj. Petrus de tarantasio in so. di. xxij. Bona. z Ricar. z multi alij famosissimi doctores. ꝯre zc. Et sic patet sa veritas. ¶ Quantū ad tertiam veritatē dico q multi diuinaz litterarū ignari sic absolute sine distinctione dicere solent religiosis z diuino cultui dedicatis: omnino vltra diuinaz scripturaz intelligentiā alijs scientijs z permaxime phie z poesi operā dare esse prohibitum. Et quia forte quibusdaz hō verū fuisse credimus. Ideo vt huius rei veritas clarefiat: ex sententijs sci Tho. sa se. q. clxvij. z Gratiani. di. xxxvij. Argumenta i oppositū pro vtraqz parte adducam. z postea argumenta ad partem negatiuaz clarissime soluam. Uolo igitur oīno probare poetis z phie deo dedicatis nō esse operā dandū. Et arguo sic. Audi Hra. eadē di. c. p. Eps inquit gentiliū libros nō legat. hereticoz āt pro necessitate z tpre: vt. s. sciat improbare hereses. Scdo audi eundē. c. ij. Sacerdotes inquit dei obmissis euangelijs z prophetijs: comedias legere: amatoria buccolicoz versuū verba cantare: tenere Virgiliū. s. in manib⁹: z id qō in pueris est cā necessitatis: vt. s. erudiant crimē in se facere voluptatis. Et sunt verba Hiero. ad Damasum papā de filio prodigo. ¶ Tertio audi eūdē. c. iij. Nōne inquit vobis videf in vanitate sensus z obscuritate mentis ingredi illum q in diebus z noctibus in dialectica torqueī. Et sūt verba eiusdē. Itē audi eundē. c. iiij. Uino inquit inebriant: qui sacras scripturas male intelligunt atqz puertunt: vt sunt heretici. Licera q

abutunf secularī sapia. Et dialeticoz tēdicūt: que nō tam tendicula appellāda qz fantasma. i. vmbre quedā z imagines: que cito penūt et dissoluunt. Et sunt verba Hiero. in Isa. Et i. v. c. redarguit eos: q tales doctrinas eoz filios instruebāt. In sexto ho. c. adducit exemplum bri Hiero. sic dicens. Legim⁹ de btō Hiero. qm libz cū legeret Ciceronis: ab angelo correctus est. i. vberatus: eo q vir xpian⁹ paganoz figmentis intendēt. Et antedicta p. §. huic. c. i mediate sequentē clare confirmat. Itē audi btm Hiero. ad Paulinū. Nūquid ait iam nō aliquantulis o litteraz auidi z vitatis inscij: an vos uertere deceat ad artiū tenebrosos inuētores zc. lege ibi qa pulchra dicit. Quare exhisoib⁹ satis vz: talibus scientijs p dei seruos non ee operā dandū. ¶ In oppositū aūt z pro pte affirmatiua idē Gratian⁹. §. sed obijcīf. alia plura c. adducit. vbi sex rōibus ondit q clerici scientijs secularib⁹ debent opam dare. Et in. c. turbat sic ait. Turbat acumē legentiū. i. subtilitatem ingenij: z deficē cogit qui eos a legēdis secularib⁹ libris oibus modis existimant, phibendos. In quibus si qua inuenta sunt vtilia qsi sua sumere lz: z non qsi gētilia supple. Alio qn Moyses z Daniel sapia z lris egyptioruz: caldeoruqz non paterent eruditi. Quoz. s. gētilium tñ superstitiones sīt z delitias horrebant Nec etiā ipse magr gentiū. s. scūs Paul⁹ aliqt vsus poetaz suis scriptis indidisset z suis dict] Et sunt verba Bede in li. regū. Et sup hoc vbo nec magr gentiuz. glo. sic dicit. Legīf q cum Paulus venisset athenas vidit arā ignoti dī: In q viuimus mozimur z sum⁹. A q scriptura Paulus suā predicationē incepit: z aperuit illī athenienslb⁹ sensuz illi⁹ scipture, psequens de deo nro z dicens. Quē vos dicitis ignotū ego pdico: z ió tunc Dionysi⁹ ariopagita uidēf quēdam cecū transeuntez dixit. Si illuminaueris hunc cecū credā. statī iuocato noie crucifixi p Paulū illuminat⁹ est: z ille credidit. Ib ad lram in dicta glo. Itē in. c. q de mensa. sic ait. Qui ō mēsa z vino regis. s. Nabuchodonosoz nolunt comedē: ne poluant: vticqz si sapiaz atqz doctrinam babilonioz scirent eē pctm nunqz acquiescerent discef qō non licebat. Et sunt verba btī Hiero. ad Titum. z. §. cur g. dicit sic Hranus. Cur g legi, phibenf: q tam rōnabilr legenda p banf. hec Hran⁹. Audi peritū Hug. ad ppositum nrm quid dicat. Quicūqz ingt ad sciam pertingere cupit: si relicta veritate atriū: reliquis se iplicare voluerit materiā laboris: vt ñ dicā infinitā: plurimā inueniet z fructū exiguū. Qua propē mihi videf primū vandā esse operā artibus: vbi fundamēta sunt oīuz z pura simplaqz veritas aperiaf. Et idē. Quis n. vmbrā vtrū induit qbus videm⁹ fluxisse gētiles. Quis. n. Temistodis diligentiā. Frontonis grauitatē. Socratis ītinentiā. Fabritij fidē. Pudicitiaz Scipionis. Longanimitatē Ulyxis. Catonis pietatē imitat. qui qsi quedā suoz seculoz fidera splenduerūt: tpa sua illustrātes zc. Quid hic dices alia mea. Reuera Hranus in pdicta visi. §. cur g. poptime banc qōnem dissoluit. Audi qd dicat. Si z seculares ingt lras qdaz legūt ad voluptatē: poetaz figmentis z vboz ornamētis delectati. Et bi supple sunt mali. Quidam vero ad eruditionez eas addiscunt: vt errores gentiliū detestent: z vtilia q in eis inueniūtur ad vsum sacre eruditōis deuoti inuertant. s. in bonā partē. Tales laudabiliter secl'are l'ras addiscunt. Unde btūs Gregoriⁿ quendā epm non reprehendit: qa eas didicerat: sed qa contra epale officiū pro euangelica lectiōe grammaticam populo exponebat. hec ille. Quib⁹ sane verbis satis claret quō argumēta in oppositū soli possunt. Sic. n. capitulū primū intelligit q eps libros gentiliū non legat. s. cā delectatiōis Quo quidē mō z capm fz tertiū z quartū ex poni pōt. Qua ex re etiā Hiero⁹ ab angelo correctus est: qz nimia. s. delectatiōe Ciceronē legebat. sicqz de alijs. Quidaz autē ad hanc qōnem distinctionē istam apponunt: dicentes. Aliqui addiscūt: vt scientia tñ: z boz finis superbia ē. Alīq vt sciant: z boz finis vanagla ē. Alii qui vt lucrent: z boz finis auaritia est. Aliqui vt edificent: z boz finis prudentia est. Alīq vt edificent. i. instruant: vt sunt pdicatores: z boz finis charitas est. Certe ista est bona distinctio z poptime difficltatē enucleat. Et vt latissime hec mā habeaf: notanda sunt quedā dicta btī Tho. sca secūde. q. clxvij. i pma. q. ad vlt. ar. vbi sic ad lram ait. Studiū phie fm se licitum est z laudabile, ppter veritatē: quā phi perceperunt: deo illis reuelante. Sed qa phi qdam aburunt ad fidei impugnationē: ideo aplus ad Col. ij. c. ait. Uidete ne qs vos seducat p phiaz z inanē sciam fm traditionē hominū: z non secundū xpm. Hoc etiā voluit z Hugo sic dicēs phi quia xpm non cognouerunt in cogitatōibus suis supbia tumescentes: vera humilitate carentes: humanā gla appetentes: z seipsos sapientes existimātes z dicentes: stulti fci sunt hec ille. Et Lactanti⁹ li. de falsa pñia. c. i. Non potuerūt illi phi veritatē cognoscē: q eū nō acceperunt g potens esset. Iō Hranus eadē di. iij. c. si qs. sic ait. Si qs grāmaticā artē nouit l'dialeticā: vel recte loqndi. i. opposite rōem habeat vt inter vera z falsa diiudicet: nō improbam⁹ Geometria autē z arismetrica z musica: hēnt i sua scia vitatē: iz nō est illa scia pietatis. Scia pietatis est noscē legē: scripturas sacras: z itel ligē ppbas: in euāgelio credē: apl'os nō ignare Grāmaticoz aūt doctria pōt etiā, pficē ad vitā: dū fuerit in meliorē vsus assumpta zc. hec ille. Et nota q licet geometria z arismetrica z

Universidad de Deusto
Biblioteca

musica: vt dicit hic Hran⁹ nō sint scie pietatis vt exponit: deseruiūt tñ z famulanti scie pietatis. ꝑ illas. n. clarius in vinoꝝ venim⁹ cognitō nē: vt ꝑ oibus intellgentib⁹. Et ista sufficiant ꝑ pñti mā. Studijs igit sacraꝝ litraꝝ opaz demus: vt ense doctrine diaboli laqueos pcidere valeam⁹: exēplo militis nr̄i xp̄i diabolo tētanti ꝟba sacre scripture rñdētis: nō in solo pane viuit hō ꝛc. cū q̄ ꝑ gram hic: z in futuro ꝑ gliā regnare possim⁹: q ē bñdict⁹ in secula. Amen.

¶ Feria .ia. ꝑme dñice quadragesime ō gñali iudicio sermo in ordine sextus.

Uente bene dicti pris mei pci pite regnū: qđ paratū est vobis ab origine mundi. Matħ. xxv. Mel liſluū b̄ sane: iocundūq; ꝟbū Jesu xp̄i nr̄i capitanei est: ad oēs ꝟe sapientes: q sic hac in vita: dei sibi sapia z scia cōcessa: cū carne: mundo vitijs: diabolocq; pugnarūt: vt nō i iuria gl̄ie cozonā mereant. qō z Matħ. v. oñdit dicēs. Hauđte z exultate: qm̄ merces vr̄a copiosa est i celis. Et Apoc. iij. Esto fidel⁹ vsq; ad mortē: z dabo tibi cozonā vite. z Isa. xxxij. Sedebit ppl⁹ me⁹ in pulchritudine pacis: z i tabernaculis fiducie: z in rege opulenta. z. ps. Exultabūt scī in gl̄ia: letabunt in cubilib⁹ suis Ac p locū a ꝟijs insipientibus dicit idē dñs. Jte maledicti in ignē eternū. Matħ. xxv. ps. Pluet super pccōres laqueos ignis: sulphur: z spūs procellaꝝ: q̄ faciunt ꝟbū ei⁹. z idē. Lōge a pccōrib⁹ salus q: iustificationes tuas nō exquesierūt. Isa. vlt. Uermis eoꝝ non morie⁹: z ignis eoꝝ nō extinguet. Uenite igit o ꝟi sapiētes pcipite r̄gnū ꝛc. In qb⁹ sacratissimis ꝟbis tres ō extremo z generali iudicio ꝟsideratōes faciamus. ꝟz.

Judicij extremi necessariam entitatem.
Judicij extremi stupendam qualitatem.
Et iudicij extremi vltimā terminabilitatez.

¶ De nccitate iudicij extremi ꝟsideratō ꝑma.

Primo iudicij extremi necessariā enti pātē videam⁹. vbi more solito tres cōclones faciam⁹. ꝟz. ¶ Pria ꝛclo ē ista vt dei gubernatio oñdat: z irremuneratū nihil relinquat: necesse est vt aliq̄ i tp̄e aīa z cō pus simul añ tribunal xp̄i pñtent: z final⁹ iudicent. ¶ Scda ꝛclo ē ista. Licz iudiciū extremū sit hoiuz cōitati occultissimū: nō tñ ab oib⁹ erit ꝑfus ignoratū. ¶ Tertia ꝛclo ē ista. Si iusti z bñ sēcq; viuētes iudiciū pauēt extremū: qd facē debēt miseri peccatores: qui eternas penas debent pati in eternum.

¶ Quibus modis probari potest iudiciū extremū futurum esse conclusio prima.

Accipe. ꝑmā ꝛclones ꝛc. ut. s. vbi tres ingram⁹ ꝟi. vz. ¶ Pria ꝟi. ē ista. q̄r z q̄ sūt illa pcā q̄ maxie irascit ōi. ¶ Scda ꝟi. est ista. An possit aliq̄ mō ꝓbari q̄ ōs ira tus ōbeat oēs vlr iudicare. ¶ Tertia ꝟi. ē ista. An vltimū iudiciū inf oia sit horribilius z pauendissimū. ¶ Quātū ad ꝑmā ꝟi. dico q̄ tria sunt pcā ꝑncipalia: pp q̄ pmaxime irascit ōs. ꝑ. Jo. ij. Dē qđ est in mūdo: aut ē cōcupia carnis: aut concupia oculoꝝ: aut superbia vite. i. oē pccm̄ aut est luxuria: z spēs luxurie: aut auaritia z ei⁹ nā: aut superbia z ei⁹ ꝺditio. ¶ Scōm b̄ tria pcā tria sunt horribilia iudicia dei. ꝑmus iudiciū iā fcm̄ est ō angelos in eoꝝ creatiōe rebelles. Apoc. xij. Factū est ꝓliū magnū i celo z sequit. Et ꝓiectus est ille draco serpens antiquus q vocat diabolus: z sathanas q seducit vniuersū orbē: z ꝓiect⁹ est in tr̄ā: z angeli ei⁹ cū eo missi sunt ꝛc. Sz de b̄ satis in nr̄o dñicali Et b̄ iudiciuz ꝑmū fcm̄ est ō pccm̄ superbie. oēs n. cōiter theologici tractatores ꝺcedūt. vt dic et dns Bona. di. v. secūdi sniaꝝ. q oēs angeli apostatantes superbia z elatione apostatarunt. Sz in mō superbiendi fuit opinionū diuersitas: vt ibi ꝑfatus doctor oñdit. Quidā. n. dicūt q Lucifer ꝑmo z ꝑncipaliē superbiuit: diuine nō uolens subdi potestati. Inferiores ꝟo sic superbierunt: q voluntati luciferi ꝟsenserunt: sic Adā ⁊ supbisse: q mulieri superbienti ꝟsensit. Sed hic modus nō placet dño Bona. z rō. q: nēo i ordinate appetit aliq̄ bonū ꝑus alīi q̄ sibi: z p oēs ꝑus debuerunt inferiores libertatē suā appetē q̄ luciferi. Quid āt dicūt q et iferiores angeli ꝑpria excellentiā z libertatē superbiēdo cōcupierūt: Sz intuentes ad illā puenire nō posse sine superbia luciferi q erat eoꝝ oibus excellētior. Isa. xiiij. Tu signaculū similitudis plen⁹ sapia pfecte pulchritudis i paradiso ditijs fuisti: lucifero adhesert: z sic ꝑpria superbia peccauerunt. q: ex ꝑpria volūtate aliene superbie adherunt. Et b̄ placet dño Bona. Jō nō q ꝑn ceps spirituū reꝓbor⁹ suoꝝ nāliū attendens strenuitatē z excellentiā: sine meritis alijs voluit spiritib⁹ ꝺnari: nec cuipiā subiect⁹ eē. Inferiores ꝟo spūs tñ appetē mīme ausi sūt: Sz et ipsi suoꝝ nāliū strenuitatē ꝟsiderātes cōtētati sūt superbie luciferi ꝟsentire: ita q ꝑ sub ūbra illi⁹ ñ cuipiā mīstrarent: Sz q̄dām⁹ sub illo potirent volūtaria libertate qua sub dño dño se ꝟseg ñ posse videbāt. Et sic ꝑpria volūtate superbierūt: q: sine meritis voluerī btificari. Et q̄uis ñ appeterēt ꝑesse sic lucifer: tñ idebito mō appetierūt subesse: q̄ fit: vt nō tñ appeterēt oco parificari sic lucifer: z ꝑ oñs ñ tñ peccauerī sic z lucifer. q̄re ꝛc. ¶ Scdz iudiciū fcm̄ ē. Hen. vi. vbi dr̄. Uidēs āt q malitia horiz eēt i tra: z cūcta cogitatio hois itēta eēt ad malū oi tp̄e penituit eū fecisse hoiem: z ait. Delebo hoiez quē creaui a facie ire ꝛc. z introduxit diluuiū ad delendā omnē carnē. Sz quomō penituit deū cū sine tristitia qs penitē nō possit: dico q iō dr̄ deū penituisse: q: opa penitudis oñdit: sic z hoies penitē solēt: qñ videt opa eorū finē eoꝝ z intentōi agētis oīo ꝺriari: z aliq̄ signa illi⁹ penitudis oñdunt. Sic z silr de⁹ bñā nū gen⁹ ō debitū ei⁹ finē. z intentōi ipsi⁹ agētis qđ est ipemet: cernēs oppugnari: signa penitudinis oñdit: qa irati more gerēs Noe iudiciuz futuꝝ predicēs diluuiū sup vniersaz terrā misit: z oia viuētia ꝺleuit q extra archā erāt. Sz q̄ culpa dices pr̄ Ambro. pauper aliquī vt sit diluuio pderent. Ne mireris aīa mea. Fecit. n. de⁹ hoc ipsum in maiorē pcrōz mul⁹ ꝺtestationem. Nā cū aīalia non pp se: sz ꝑpter hoiez facta sint: nō solū hoies. sz z cuncta illi ōbꝛuientia voluit in ppetuū terrorē z detestatiōnē sempiternā diluuio ꝟsumē: z piter sumē. Et b̄ ipsum iudiciū aīa mea factū ē ō pcm̄ luxurie. O ma ledicta luxuria: nō tñ ꝑpter te mūdus diluuio pijt: sz alia q̄dām⁹ inf⁹ta sunt subsecuta mala ꝓpter te Samson fortissim⁹ a Dalida mere trice deceptus est: z morte finiuit. Judicū. vj. ꝓpt̄ te Dauid sanctissim⁹ in Bersabē se lauantē exardescēs: adulteriū z homicidiū ꝺmisit. ij. R̄. xi. ꝓpter te Salomō sapientissimus insan⁹uit z idolatrauit. iij. R̄. ꝓpt̄ te strenu⁹ capitane⁹ Holofernes a Judith capite est truncatus. Judith. xij. ꝓpt̄ te duo ꝑbissimi iudices senes Susannaz falso calūniantes: gladio perierūt. Daniel. xij. ꝓpt̄ te Tamar regina ga ex adulterio ꝺcepit igni est iudicata. Gen. xxxviij. ꝓpt̄ te Sodoma z Homora igne ꝺsumpte sunt. Gen. xix. Quid multis moꝛor. O greci vbi Troia magꝝ? Jā seges vbi troia fuit resecādaq; falce: pp pctm̄ luxurie. O italia tot ānis flagellata peste testimoniū tuaꝝ luxuriarum ꝑbe. O hoicidia z infamatōes. z picula in numera religiosoꝝ z secularium q̄re ñ clamat⁹? Nōne bodie mūdus vndiq; luxuria fetet. O nares dei quō tantā feditatē sufferre potest⁹? Miserē nobis eterne de⁹. cogitasti. n. figmentuz nr̄m: recozdat⁹ es: qm̄ puluis sum⁹. Jn Greg⁹ i dialogo ait. Carnal⁹ delectatio mentē quā infecit obscurat: vt vidē veri lumis claritatē ñ valeat: sed vnde inferi⁹ delectat⁹: inde caliginē ad supna patiat⁹. Et idez in libro moꝛ. Hodie ingrat filij hoium aīe curā negligūt: curā autē carnis ꝑficiūt i oi desiderio. Neq;. n. peccare metuūt sed puniri. Nec virtuti cozdis dat⁹ opera: sz valitudini cozporis: imo z voluptati. hec ille. Jn Innocenti⁹ de vilitate conditōis hūane sic inclamoꝛē ꝓrūpit. O extrema libidinis turpitudo: q̄ non solū mentē effeminat: sz z cozp⁹ eneruat. non solū maculat aīam: sed fedat psonam Oē nanq; pctm̄ qōcunq; fecerit hō: extra coꝛpus suū est. q autē fornicat in coꝛpus suuz peccat: semp illā precedūt ardoꝛ z petulātia: semp concomitant fetoꝛ z imunditia: semp sequunt⁹ doloꝛ z pñia. ¶ Tertiū iudiciū generale nūdū factum est. Expectat⁹ autem maximo cū timore apud dei seruos. z b̄ ꝺ auaritiā fiet. Matħ. xxv. Jte maledicti in ignē eternū. ps. Tūc loquet⁹ ad eos in ira sua: z furoze suo ꝺturbabit eos. Et idē. Quis nouit potestatē ire tue: aut ꝑ timoꝛe irā tuā ꝺnumerare. Jō Apoc. vi. Dicēt reprobi montib⁹ cadite sup nos: z rupib⁹ opite nos. Et Jaco. v. Agite nūc diuites ploꝛate vlulantes in miserijs vr̄is q̄ adueniēt vobis. Diuitie vr̄e putrefacte sunt: auꝝ vr̄m eruginauit: z erugo eoꝝ erit vobis in testimoniū: z māducabit carnes vr̄as sicut ignis ꝛc. Et de hoc iudicio futuro est ad pñs sermo. q̄re pz satis prima veritas. ¶ Quantū ad secūdā veritatē dico q ꝙuis simplici fide iudiciū extremū fieri debē assentire deberem⁹: tñ vt rectius q̄rūdā rabiē mundū bunc sibi paradisū ꝟstituētiū: q extremū iudiciū futuꝝ sit triplici medio declābo. s. auctoritate: rōne: z exēplo. Auctoritate qdē ꝑ veteris: deinde noui testi. Et clari⁹ quoad potero declarabo. Accipe ꝑmā veteris testamti auctoritatē. Audi Job. c. ix. Scio ingt q redēptoꝛ meus viuit: z in nouissimo die de tra surrecturus sum: z rursum circūdaboꝛ pelle z carne mea: z videbo deū saluatoꝛē meū. Et idē. c. xxiiij. Cunctis ingt diēb⁹: q̄bus nunc milito expecto donec veniat immutatio mea. vocabis me z ego rñdebo tibi ꝛc. ¶ Scdo loco audi Ezech. xxvij. c. Hec dicit dns ossibus his. Ecce ego i tromittā in vos spm̄ z viuetis: z dabo sup vos neruos: z succrescē faciā sup vos carnes: z sup extendā in vobis cutē: z dabo vobis spm̄ z viuetis z scietis qa ego dns. z ingressus est in ossa spūs: z vixerūt: z steterūt sup pedes suos exercitus grādis ꝛc. ¶ Tertio loco audi Malach. c. iij. Ecce dies veniet succēsa quasi camin⁹: z erūt oēs superbi: z faciētes iniqtatē vt stipula: z inflāmabit eos dicit dns exercituū: z nō dere linquet eis radicē neq; germ̄. hec ille. ¶ Audi q̄rto loco Isa. c. lxv. Ecce ingt serui mei comedēt: z vos esurietis. Ecce bibet mei bibēt: z vos sitietis. ecce serui mei letabunt: z vos ꝺfundemini. Ecce serui mei laudabūt ꝑ exultatiōe cōdis: z vos clamabitis ꝑ doloꝛe cozdis: z ꝑ ɔtritōe spūs vlulabit⁹. Nec sufficiāt qm̄ clarissime sunt. ¶ Accipe mō auctoritates noui testamēti. ꝑ Matħ. c. xij. Uiri niniuite surgēt i iudicio cum generatōe ista: z ꝺdemnabūt eā. ꝛc. ¶ Secūdo Jo. c. v. Et ꝓcedent q bona fecerūt in resurrectionē vite: q ꝟo mala egerūt in resurrectionē iudicij. et. c. xi. Resurget frat⁹ tu⁹. dic ei Marta. scio: q: rsurgz i rsurrectōe i nouissimo die. ¶ Tertio audi aplm̄. i. Coꝛ. xv. Ecce mysteriū vobis dico: oēs quidē resurgem⁹: sed nō oēs imutabimur: z ceta q̄ sequunt. Et idez ad phil. iij. vñ expectam⁹ saluatoꝛē nr̄m qui rformabit coꝛpus hūanitatis nr̄e ɔfiguratū coꝛpi claritatis sue. ¶ Quarto loco audi cuāgeliuz

Universidad de Deusto
Biblioteca

bodiernū. Cōgregabunt añ eū oēs gentes ꝛc: q̄ oia declarabim⁹ infra. Quare ẏitas satis clara per locū ab auctoritate. ℣ Scō hec ẏitas ꝓbat rōne. Sed ꝓ fundamto rōnū est notandū ſm btm Tho. in. iiij. di. xl vij. ad rnſionē pme qōnis. q̄ sicut opatio ptiet ad rez ꝑncipiū q̄ producunt in eē: ita iudiciū ptinet ad t̄minū q̄ res ad suū perducunt finē. Opatio āt dei ē dupler. Una q̄ res ꝑmitur ꝑduxit in eē. Heñ. i. In ꝑncipio creauit deus celū t terrā. Alia q̄ res creatas t ꝑductas gubernat. ꝑma opatō septimo cessauit die. Heñ. i. Quieuit āt deus die septio ab oi ope qō patrarat. Scda āt opatio nūq̄ vacat. Jo. v. ℣ pr̄ me⁹ operat vsq̄ mō t ego operor. ℣ his dei duob⁹ operib⁹ duo indicia corrīdent. Nā si deus oia gubernat: necesse est vt ſm vniuscuiusq̄ op⁹ t ſm q̄ respicit pfectiōs vniuersi vnicuiq̄ tribuat. ꝑs. Secundū opa manuū meaꝝ tribuet mihi. Et iō huic recte gubernatiōi q̄ gubernat cuncta ſz opa sua: t ſm q̄ ipsa creata respiciūt pfectiōs vniuersi: necesse est vt corrideat iudiciū: ſm qō tribuat vnicuiq̄ ſm q̄ ꝺuēit vniuerso. Et ꝓpter hanc cām cū sit gñalis prouisor ꝑmiatō nē vnius differt ꝑ alteri⁹ vtilitate. silr t puni tionē: vt ēt dicit ꝑfat⁹ doctor i ꝓia pte ſime. Et ℟ iudiciū qō respicit gubernationē nō respicit res quantū ad esse totale t ſmplicit: sed solū quantū ad bñ esse. Judicat. n. solū de⁹ q̄n tū ad gubernationē ſm qō est vtile vniuerso. Sed cū hoc nō sufficiat: iō oꝝ vt sic gubernationi iudiciū qō bñ esse ſpicit creaturaꝝ corrīdet: ita oꝝ q̄ operi creationis qō respicit res ſm totale eē t simplr corrīdeat aliqō iudiciū gñale: qō respiciat totale ꝙ simplr eē creaturarū. Jta q̄ mundo vltia cōpletio det: vno quoq̄ finaliť accipiente qō ei debeť ſm seipsum: t nō ſm ordinē vniuersi. Et qō nūc occultatur ad alterius vtilitatē: tunc ad penā ꝓpriā uel ꝑpriū premiū patefiet. Hoc sic notabili ꝓsupposito q̄ iudiciū sit futurū. tres formo rōnes.

¶ ℣ Prima ꝺr̄ ꝺiuine iustitie clara notificatio. Scda ꝺr̄ iniquitatis maloꝝ totalis ꝺsumatō. Tertia ꝺr̄ bonitatis iustoꝝ finalis t perfecta iocundatio. ℣ Prima inq̄ rō ꝺr̄ ꝺine iustitie clara notificatio. Cū. n. deus cā prima sit: t gubernator rez optim⁹: necesse est vt t potentissimus sapientissim⁹ t iustissim⁹ existat. Sed in creatione rez satis eius potētia claruit. Heñ. ꝑ. dixit t facta sunt. Similiť t eius sapia in rū gubernatione. iuxta illud Boetii. O qui p petua mundū rōne gubernas ꝛc. q̄ necesse est vt eius ꝺsumata t perfecta iustitia oñdat: ſz ℞ oñdi nō posset: nisi aliquo statuto tp̄re bonos eternaliť premiaret: t iniustos eternaliť puniret: cū aliqñ iusti sine totali ꝑmio: t pccōres sine plena punitione de hac vita discēdāt: vt vi debitur in ſa rōne. ℣ Scda rō ꝺr̄ iniquitatis malorꝝ totalis ꝺsumatio. O clementissime ꝺs audi quesō vocē serui tui: nōne tu iustus in oibus operibus tuis. Justus ꝺns t iustitiā dilexit: equitatē vidit vultus eius ꝓpha clamat. Tu blasphematorib⁹: luxuriosis: homicidis: ꝺsurarijs: cetisq̄ inimicis tuis inumera ꝺtinue bona largiris. Nullus in ℞ mundo vt plurimū felix: nisi qui tibi in oibus debellat. Nunquid t hi sine pena q̄sō transibūt: Nūqd cū tot tantisq̄ sceleribus ad paradisum veniēt: Rnde q̄sō ꝺne vt audiant serui tui. Nō turberis fili pcor ait mihi i spū ꝺns: qm̄ que seminauerit hō hec t metet. Seminauit hic sceleratus in vita sua semp mala: ecce veniēt dies q̄ mala semp colliget in vita sua. simiľr t boni colligent bona. ꝑs. Retribuet mihi ꝺns ſm iustitiā meā. i. opera iusta: t ſm puritatē manuū meaꝝ retribuet mihi. Et Hiere. xv. Ego ꝺns scrutās corda: t probans renes: q vo vnicuiq̄ ſm viā suā t iuxta fructū adinuentionū suaꝝ. ℣ Tertia rō ꝺr̄ bonitatis iustoꝝ finalis t perfecta iocundatio. o scissimi athlete martyres dei. o dei amici: paulisp ad me erigite aures. Quare tot i numeris tantisq̄ tormīt̄is: psecutōib⁹: t austeritatib⁹ vos exposuistis: dicite nobis pcor. Amore iesu clamāt oēs: id pr̄ Ambro. egim⁹. Sz q̄so gd vobis i hac vita ex his ꝺtribuit ꝺns. Fame inquit: siti: psecutōes: tribulatiōesq̄ mīt̄as iuꝝ illud. ℣ propt̄e te mortificamur tota die: extimati sum⁹ vt oues occisiōis. Et tu bōe Jesu an tu ingrat⁹ es: vt mala ꝑ bonis reddas. Absit a te iusto retributore: imo iustissimo. Sap̄. iij. Bonoꝝ dicite iusto qm̄ bñ: t de fructu adiuentionū suaꝝ comedet. t puer. xj. Opus iusti ad vitā: fructus āt impij ad pccm̄. Et pōt addi rō quarta. s. ingruētis nccitatis approbatio: ut arguaťur sic qñcūq̄ repiť aliqō extremū: t medium: ō nccitate repiť alterꝝ extremū. ſz repitur sūma felicitas: vt hic in mūdo. q̄ ō nccitate dabiť alterꝝ extremū. s. sūma: t extrema miſia: ſz ℞ nō eēt si corpora siť cū aiab⁹ nō cruciarenť: vt pz q̄ ꝛc. Et est rō sumpta ex victis Bona. in iiij. di. xliiij. q̄re satis ẏitas rōe ē clara ꝛc. ℣ Tertio ꝑbat pñs ẏitas exēplo. Legit. n. i vitis patrū: q̄ cū qdā scūs pr̄ iuuenē quēdā vissolute viuētē vidiss⁹: dixit. corā celo t tra ꝛddituri sumus rōnē toti⁹ vite nr̄e: t tu rides. Nūc. n. ē locus flēdi: loc⁹ ē nūc pccā luēdi. postea gaudebūt: q nūc sua cria flebūt. Jn̄ Greg. i oīa ait. ℣ pñtis tp̄is ita ē agēda letitia: vt nūq̄ amari tudo seq̄ntis iudicij a memoria recedat. Et sic pz fa ẏi. ¶ Etū ad ētiā ẏi. dico vt colligiť ō itentiōe Ber. i q̄dā ſmōe q̄ tria sunt in nūcro maxie t̄ibilia. vz. mors: iudiciū: t gehenna. qd n. ē horribili⁹ morte: qd t̄ibili⁹ iudicio: qd intolerabili⁹ gehēna. ℣ Primū iq̄ t̄ibile: ſz poti⁹ hōribile ē mors. s. corpal. Audi Ber. i ſpecło monachoꝝ. Sūma pbia ē meditatō mōt] assidua

hanc vbicunq̄ hō ꝓterierit: secū portet: t i ēternum non peccabit. Et Aug. in li. erbor: rationū Nihil inquit sic reuocat a pctis: sicut frequēs meditatio mortis. hec est. n. illa q̄ hoiem humiliari facit: oia ꝺtemnere. t pñiam agē. Mors n. vt dicit in libello de ꝺtemptu mūdi resecat: oia necat: qō carne creaťt. Magnificos ꝑmit t mendicos: cunctis dīatur. Nobiliū tenet ipe rium: nullūq̄ veret: tam ducib⁹ q̄ ꝓncipibus cōis hētur. Mors iuuenes rapit atq̄ senes: nť li miserei. Illa fremit: genus oē tremit: qō in orbe mouet. Illa ferit: caro tota pit: vū sub pe de mortis ꝺteriť: nec excipiť vir roboze fortis. Nil redimit: vū mors ꝑmit. ga federa nunq̄: nec preciū: nec seruiciū mors accipit vnq̄. Sz qd plura loquar: nulli mōs ipia parcit: nec eua dit inops: nec q marsupia farcit. hec ibi. Sz de hoc satis ifra feria qnta q̄rte dñice p totū. Sz ad pñs hec tria declarem⁹. Dico. n. q̄ mors hominē humiliare facit oia ꝺtemnē: t pñias facē

¶ Primo in q̄ hoies humiliat. Acab. n. iij. Regū. audita ꝺminatione mortis ab Helia būlia tus est: ita q̄ dns Helie diceret. Nōne vides Achab būliatū coram me. Silr t Ezechias audito ab Jsaia: morieris tu t nō viuues. ꝺuersa facie ad parietē fleuit amare. Inde ps. Sciāt inqt gentes qm̄ hoies sunt: hoc est de limo tre ꝑcreati: t iō nccio morituri. Eccl. xli. Oēs q ō terra sunt in terrā ꝺuertent ꝛc. ℣ Scō mors oia ꝺtemnere facit. Hiero. Facile inqt ꝺtēnit oia q se semp cogitat morituꝝ. Esau qdez mortem sibi imīnē cernens: terrena ꝺtēpsit. Heñ. xv. dicēs. En morior: qd mihi ꝑderunt ꝑmo genitura. Et sapientissim⁹ Salomō morte ꝺsiderans: oia mundana vanitatē asseruit. Audi qd dicat Eccl. ij. c. Magnificaui inqt opa mea edificaui mihi dom⁹: plātaui vineas: feci ortos t pomeria: t ꝺseui ea cuncti gñis arboribus: et extruxi piscinas aquaꝝ: vt irrigarez siluas liḡ rum germinantiū: possēdi puos t ancillas: mť tamq̄ familiā habui: armenta q̄s t maḡs ouiū greges: vltra oēs q fuerunt añ me in Hierlm Coaceruaui inde argentū t auꝝ: t substātias regū t ꝑuinciaꝝ. Feci inde cantatores t cātatrices: t delitias filioꝝ: habui ciphos t vrceos in ministerio ad vina fundenda: t supergressus sum opibus oēs qui fuerť ante me in Hierlm. Sapia q̄s pseuerauit mecū: t oia q̄ ꝺsideraverunt oculi mei non negaui eis: nec ꝑhibui cor meū quin oī voluptate fruereť: t oblectarz se in bis q̄ parauerā. Cūq̄ me ẏtissem ad vniuersa opera q̄ fecerant manus mee: t ad labores i ḡbus frustra sudaueră vidi in oibus operibus vanitatē: t afflictionē animi: t nihil pmanere sub sole. hec ille. O gloria mūdi fallax. O gla mundi vana. O gla mundi trāsitōia. O fragilis mūdus. O inanis mūdus. O ꝑditor mūd⁹ quot tuis blandimētis pdis. O stultissima aia

cur non cito spnis que ꝑtereuntia cernis ꝛc.

℣ Tertio dico q̄ mors pñiam ageť fac. Audi Ambro. sup Lucā. Ue inq̄ mihi si pctā ñ ꝺfleuero. ve mihi si media nocte ñ surrexero ad cōfitendū tibi ꝺne. ve mihi si doluz ꝓmo meo fecero. ve mihi si veritatē ñ dixero: ad radicez arboris securis posita ē. Hille. Et Job. x. Pauca tas diez meoꝝ finiet breui. dimitte ergo me vt plangā paululū doloꝛē meū anteq̄ vadaz: t non reuertar ad terrā tenebrosam: t opertaz mortis caligine. Et Aug. li. de decē cordis ſic ait. Meliō est modica amaritudo in faucibus q̄ eternū tormentū in viscerib⁹. Inde Jobes bap. in deserto squalidus Luc. iij. clamabat. Facite fructus dignos pñie. Et subdit: securis ad radicē posita est. i. mors. Audi notabile exemplum. Legiť apud claraualle accidisse: q̄ qdā vir scūs cū in orone esset: audiuit quādā vocē miserabiliť lamentātē: t cū gd hoc esset ingrēt: respondit. Ego sum aīa cuiusdā dānati mea in felicē deplorans perditionē. Et cū de pena eꝰ q̄reret: ait. q̄ grandis damnatoꝝ pena erat tē poris amissio: in cui⁹ puula mora pñiam facer potuissent: q̄ eos a tanta infernali pena liberaret. q̄re ꝛc. ℣ Scōm teribile est iudiciū extremū in q̄ oia examināda sr̄. Sap̄. v. Turbabūť timore horribili: ꝑ angustia spūs gementes ꝛc. Et de ℞ est ad pns nra cōsideratio. Legit. n. in vitis patrū q̄ abbas Agaton cū moriturꝰ erat p tres horas oculis apertis imobilis stetit. Et fratres cū pulsarēt clamantes: abbas vbi es? respondit. In ꝺspectu iudicis oiuz assisto. t fratres ad eū. O pr̄: t tu times? t ipse ad eos. Intima inqt virtute q̄ potui dei mandata seruaui: sed hō sum: t nescio vtrū opera mea coraz deo accepta fuerint: qa aliter sunt dei: aliter hoiuz iudicia. Jō timeo: nec ꝺfido nisi venero añ deū. Eccl. ix. Sūt iusti atq̄ sapientes t opa eoꝝ in manu dei: t nemo sit vtr̄ odio l' amore dignus sit: sed oia in futurū seruanť incerta ꝛc. ℣ Tertiū horribile ē gehēna. i. infern⁹. Job. vij. Qui descēderit ad infernū nō ascēdet: nec reuertet vltra in domū suā. ꝑs. Posuer̄t me in lacu ifernoꝛi: in tenebrosis t ymbra mortis. Legit. n. in vitis patrū q̄ cū qdā pr̄ scūs asprimā vitam in heremo ducēt. interrogat⁹ cur sic faceret: ꝛ spondit. Totus labor vite mee nō est idoneus ꝺparari ad vnū die tormentoꝝ: q̄ pctōribus in futuro seculo ꝺseruanť. Sz de his penis ēt ifra i ℞ ſmōe dicem⁹. qr̄ ꝛc. Et sic pz nra prima ꝺclo

¶ Quibus diuinū t extremum iudicium erit occultatū. t quibus non. conclusio secunda.

Accipe secundā ꝺclonem. vz. Licet iudiciū extremū sit bonum cōtinati occultissimū: nō tn̄ ab oibus est ꝓrius ignoratū. ℣ Ad cui⁹ declarationē tres ingramus ẏitates. vz. ℣ Prima ẏitas est ista. An extremū iudiciū q̄tū ad tps sit oib⁹ ꝓrius ignōatū.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Scda ytas est ista. Si qñ erit ppinquū tēpus iudicij erūt aliqua signa in celo: vt cometa ⁊ alia signa generalē mortē oñdētia. Tertia ytas est ista. Qūo debet intelligi illud dictū saluatoris ꝙ tpre iudicij ytutes celoꝝ mouebunt. Quantū ad primā ytatez dico ꝙ bnūs Tho. in. iiij. di. xl vij. q. iij. dicit. ꝙ deus liceet sit cā rex: per sciam suā: cū scia dei sit cā rerū: ⁊ scia nra causa ⁊ a rebus: ⁊ licet tā modum causandi cū scie creaturis suis cōicet: tn ⁊ aliqs effectus sibi retinuit: ad quos cōcurrere n̄ potest creatura aliqua: sicut ē creatio rez: cuius deus solū est ppria cā. Similit ⁊ in scia aliā sibi retinuit: q̄ noscere creatura aliqua nō pōt ⁊ b̄ est dies iudicij: ita ꝙ p̄m ipsum erit creatura oī totalit ignotū. Et cōfirmat illud p Aug. in epla de die iudicij ad Esdrā: ⁊ b̄ in rnsione ad p̄m argumentū. Ego āt dico saluo semp iudicio meliori ꝙ tria erunt boīuz genera in illis diebus. Primū genus erit quoꝝdā gbus tēpus ⁊ dies iudicij erit oīno ignotū. Scdz genus erit quoꝝdā gbus generali quodāmō erit aliqualiter notū. Tertiū genus erit quoꝝdā quibus particularit poterit esse notum. Primū in ꝑ genus erit quoꝝdā quib⁹ tps ⁊ dies iudicij erit oīno ignotū. ⁊ b̄ genus erit cōitas boīuz. Et b̄ multiplici rōne. Prio vt semp timeant. Scdo vt semp tanꝙ de p̄mo se ꝓparent. Tertio q⁹ nō erunt digni ut illis secreta dīna reuelent. Quarto ne mali aut demones dīnū iudiciū impediant. Mlta n: eueniunt: ⁊ ventura sunt: quoꝝ euentū demones ⁊ boīes impedirēt. Possent alie rōnes adduci: ſz iste sufficiant ad p̄ns. Scdz homiū gen⁹ erit quoꝝdā qbus erit gñali quodaz mō aliqualit notū. Et qd̄ de iudicio nūc dico gñali: pōt de oībus alijs dīnis futuris iudicijs exponi. Nā a quibusdā illūinatis mentib⁹ p̄nt aliq̄ signa eē nota: q̄ dīna iudicia sup aliquez pp̄m t patriā ventura sunt. Signa āt talia qbus ista dīna iudicia cōprehendi p̄nt: sunt hec. Primū signū est horribilitas pccoꝝ. Scdz signū est multitudo pccoꝝ. Tertiū signū est inuerecūdia ⁊ ipunibilitas pccoꝝ. Quartuz signū ē iocūditas pccoꝝ. Quitū signū ē studiū pccoꝝ. Sextū signū ē gl'ia pccoꝝ. Septimū signū ē pseuerātia pccoꝝ. Cū ista septez cernis signa in aliq̄ pp̄o: puincia: t regno: pculdubio illis ð primo aliqð diuinū flagellū erit. Q̄n. in toto trāz orbe: vt de iudicio extremo dicam⁹: horribilia pccā pullulabūt: tūc erit primū signū future messis. Sz b̄ nō sufficit si b̄ horrenda pccā eēnt in paucis suffert deus. Sz cū multitudo pccoꝝ supuenerit: p̄m signū erit future messis. Sz q̄uis pccā horribilia: ⁊ infinita eēnt: si tn fierent occulte: patiētiā bēret ðs. Etsi pure manifeste fierēt: punirent ad minus: adhuc patientiā bēret ðs: ſz cū ipune tn̄s-

eunt ad ire ascēdū: deū p̄uocam⁹. xxiij. q. iiij a si ea. vbi dr. Si ea gbus deus offendit: insequ t vlcisci differim⁹: vtiq̄ dīnitatis patientiaz ad iracundiā ꝓuocam⁹. Multū. n. deus delectatur in punitione maloꝝ: vt dr in. c. si quis. eadē cā ⁊ q̄one. Et q̄uis pccā ista tā horrenda impunita trāsirent: si tn fierent cū aliquali timoꝛ patientiā haberet deus: sed cū sine timoꝛ ⁊ iocundatione fiūt: magis dīno iudicio ꝓpiquamus. Et q̄uis ēt sine timore fierent: si tn omen̄m studiū nō esset in illis: patientiā bēret ðs: sed qñ oē studiū in illis erit: ēt appropinquam⁹ magis. Sed si pur oē studiū nr̄m eēt i male uiuendo: ⁊ boies tn de eoꝝ pccis nō gl'iarentur: patientiā bēret deus. Sed cū cernim⁹ pccoꝛes i malitia gloriari: aliud clarū est signū dīni iudicii. Jn̄ ppha clamat. Quid gl'iaris in malitia qui potens es iniquitate. Sed si pur ista signa eēnt: ⁊ pccores nō pseuerarent in illis: ad huc patientiā bēret deus. Sed qñ b̄ndictus ie sus cernet in toto orbe ista horribilia ⁊ infinita pccā fieri sine timore dei: publice ⁊ impune: oī attentione ⁊ studio gl'iando se: ⁊ ita semp pseuerare: nō poterit āplius hre patientiaz deus. Tūc qdē maxa erit messis: ⁊ nllo alio op⁹ erit: nisi vt falcē dīni iudicij sup totū orbē mittat. Apoc. xiiij. Et ali⁹ angelus exiuit de tēplo: ⁊ exclamauit voce magna ad sedentē sup nubē mitte falcē ⁊ mete: q⁹ vēit hora vt metat: qñ messis arida ē. Angelus qdē iste: angel⁹ ē magni ꝟ filij xp̄s: q̄ de tēplo exit: qñ p euidentiam facti iudiciū extremū qð ē in tēplo. i. in archāmētis etni p̄nis: mūdo nūciabit: ⁊ clamabit uoce magna ad sedentē sup nubē. p nubē būanitatē intellige leuē ab oī culpa. Clamabit inq̄ voce magna. q̄nq̄. n. xp̄s tacet: q̄nq̄ clamat. Tacet quidē qñ nr̄is exigentib⁹ culpis sua nobis iudicia occultat. Clamat vo: cū signis ⁊ alijs suis opibus sua iudicia manifestat. Et dic̄ mitte falcē ⁊ mete. Tūc quidē xp̄s falcē i manu tenet: qñ indices supportat pccoꝛes: qz nolo mortē pccōris: ſz vt magis ꝟuertat ⁊ viuat. Ezech. xviij. Tūc āt falcē mittit: q̄n pp̄m pestē: fame: guerris: ⁊ alijs h⁹mōi modis flagellat. Et in die iudicij extremi tunc falcē mittet qñ recte rōis iudicio opa boīuz iuste discutiet: ⁊ vnicuiq̄ ꝓut q̄sq̄ gesserit bonū t malu tribuet. Et ne me leuitate accuses q⁹ tibi añdā signa nō ꝓbauerim: ea in oī iudicio fcō t fuo pcedē: t pcessisse testō sacre scripture ꝓbabo. qñ vt rubicen ille Paul⁹ clamat ad Ro. xv. Quecūq̄ scripta sunt ad nr̄am doctrinā: scripta sunt vt p patiētiā ⁊ ꝟolationē scripturaꝝ spē bēam⁹. Ex scripturis. n. sacris bēt: deū nūq̄ ðdisse mūdo aliqð exterminiū gñale t ꝑticlare: nisi p̄dicta signa pcesserit. ð exterminio gñali lege Esa. vj. audi textū. Uidēs āt ðus q⁹ mlta malitia hominum esset in terra: ac cuncta

cogitatio cordis intenta esset ad malū: oī tpre penituit eū fecisse boīez. Demūq̄ subdit q⁹ ðs p vniuersale diluuiū mundū exterminauit. Jb ytba si diligenter examinent: p̄dicta oīa reperirent signa. Tunc. n. tpris multa ⁊ horrenda pccā regnabant: ⁊ pmarime circa scelus ōnaturā ⁊ fetosam luxuriā. Ait. n. Methodius bistoriographus q⁹ mulieres supgresse viris abutebant. Et dicit in textu. Uidens aūt deus q⁹ multa malitia boīuz. vbi duo p̄ma signa ponūtur. Et qz ipune fiebāt: ió subdit in terra. i. māi feste ⁊ ipune. ⁊ qz fiebant iocūde ⁊ sine aliquo dei timore: ió sequit: ⁊ cuncta cogitatio. i. non ptim neq̄ diuisim. Et qz fiebant oī attentione ⁊ studio: dicit intenta esset ad malū. Nā malū est pctā ꝺmittere: ſz peius de illis gl'iari. Et qa fiebant talia pctā pseuerāter: ió subdit. oī tpe. Et qz i hoc septimo signo messis matura fuit: ió falcē gñalis diluuij misit sup terrā: ⁊ vniuersam carnē ꝺleuit. Sil'r ⁊ quecūq̄ alia ꝑticularia iudicia diligēter cerne: ⁊ videbis p̄dicta clarescēt signa. Vide Gen. ix. Sodome ⁊ Gomō re iudiciū: si diligēter inſpexeris p̄dita signa r̄ peries. sicq̄ de alijs. q̄re ⁊c. Tertio dixi ꝙ erit quoꝝdam hoīum genus gb⁹ tēpus extremi iudicij poterit ꝑticularit esse notū. hoc aūt ex scripturis sacris arguere certitudinal'r neq̄ q̄ possumus. vz. ꝙ nullus tēpus iudicij sciat: aut scire debeat. imo inconueniens etiaz videt ꝙ nulli p̄sone spāliter ꝟuelaret: ⁊ ꝓcipue alicui sce p̄sone: vel etiā virgini. Aliud. n. est ō nobis aliud de btis q in nullo a dei p̄nt deuiare voluntate. Jtē aliud est de cōitate hoīuz: aliud ō singularibus sanctis: q vnus spūs cū deo sunt Nā reprobi ſz nescirent horā aduentus diluuij tn̄ Noe illud p̄scituit ⁊ familia ei⁹. Gen. vij. dic̄ dns ad Noe. Jngredere tu ⁊ filij tui archā. ad huc. n. post dies septē ego pluā sup terrā. xl. diebus ⁊. xl. noctibus. Sil'r Abrahe ⁊ Loth horā submersiōis Sodome ⁊ Gomorre p̄dicta fuit Gen. xviij. ⁊. xviiij. licet cōitati hoīuz eēt ignota. Sil'r ⁊ in ꝓposito: licet tēpus ⁊ hora iudicij gñalis: sit hoīum cōitati ignota: tn̄ potest esse aliqua sc̄a p̄sona: cui totū erit reuelatū. Sz dices: durus est hic sermo p̄ Ambrosi. ⁊ a sacris elogis alienus. Dicit. n. Matth. xxiiij. De die āt ⁊ hora nemo scit: neq̄ angeli celoꝝ: sed p̄ sol⁹. Jtē ⁊ ibidē. Uigilate ingt: q⁹ nescitis q̄ hōa dominus vester ventur⁹ sit. Jtē ⁊. xxv. c. dicitur Media nocte clamor fact⁹ ē. vbi Aug⁹ exponit. media nocte. i. nemine sciente vel sperante Jtē ⁊ Act. i. i. Nō est ingt vr̄m noscē tpa vl momenta que p̄r posuit i sua ptāte. Jtē ⁊ Matth. xxiiij. Jō ingt ⁊ vos estote pati: qa qua hora nō putatis filius hoīs veniet. Et. i. ad Thessal. v. Dies dn̄i veniet sicut fur. Plures etiā alie sūt auctoritates hoc ꝺfirmantes: vt expto p̄z. Et oēs p̄ Ambro. si ꝺ te. q̄re doctria ista tua a no

bis imitanda nō est. Patientiā q̄so habe ais mea paulisp. vñ quidez arguis: ſz tibi rndebo. Et ad primū dico ꝙ nec xp̄s nec angeloꝝ quispiam scit die ⁊ horā iudicij. s. nobis reuelādus. qz hoc est in simplici dei voluntate. Ad p̄m dicit ꝙ intelligit de cōitate hominū: gbus merito ꝓpter rōnes supius adductas talis occultatio fienda erit. Sil'r ⁊ media nocte ꝙ sit ventur⁹ de cōitate hoīum intelligit. Ad q̄r tum dicit ꝙ discipulis log't xp̄s adhuc carnalibus. sicut ⁊ q̄ñ ait Jo. xvj. Multa hēo vobis dicere: q̄ non potestis portare mō. Et Matth. xx. Nescitis qd petatis: ⁊ sequit. Sedē ad dexteram meā vel sinistrā non est meū dare vobis s. sic dispositis: sed accipietis ytutē spūs sancti i vobis ⁊c. Jnō Pau. i. Cor. v. ait. Uos aūt frēs nō estis in tenebris: vt vos dies illa tanꝙ fur ꝓprehendat. omes. n. vos estis filij lucis: ⁊ filij dei: non sum⁹ noctis atq̄ tenebrarū. Quibus verbis satis claret illā occultationē iudicij nō esse apud scōs ⁊ dei deuotos. Si que aūt alie auctoritates oppositū sonantes inueniantur: omnes exponant vt s. q̄re ⁊c. Et sic p̄z prima veritas. Quantū ad secundā veritatē dico ꝙ tēpore extremi iudicij fient maxima signa in sole: luna ⁊ stellis. Et hoc ga quibusdā videtur impossibile. ꝓpterea quia secundū astrologos luna ⁊ sol simul eclipsari nō possunt. ergo dicunt ꝙ tēpore iudicij non poterit esse obscuratio solis ⁊ lune. volo ostendē rōne: auctoritate: ⁊ exēplo: ꝙ tēpore iudicij realiter erit in sole: luna maxima obscuratio: ⁊ i stellis maxima futuri iudicij significatio siue ostensio. Rōne arguit sic. et est rō bti Tho. in. iiij. dis. xl vij. ar. vlti. q. ij. ⁊ arguit sic. Lux corporꝝ celestiuz ordinatur ad generationē inferioꝝ corporuz. ij. phisicoꝝ. Sol ⁊ hō generant hominē. Sol qui dem supple vt causa vniuersalis: homo vt causa particularis. ⁊ per istam lucē corpora supcelestia influunt in ista corpora inferiora: ⁊ nō solum per motū: vt dicit Auerrois de substātia orbis. Sed tunc generatio cessabit. s. tempore iudicij extremi. ergo ⁊ lux in corporib⁹ supcelestibus remanebit. ⁊ fiet per oīs maxia in toto mundo obscuritas. Auctoritate ꝓbatur. p̄ veteris testamenti. Audi Joel proph̄am. c. iij. Sol ⁊ luna obtenebrati sunt pro erūt. accipit eni preteritū pro futuro prophaꝝ more: ⁊ stelle traxerunt splendorē suum: ⁊ dns de syon rugiet: ⁊ de Jerusalē. i. de celo dabit vocē suā. s. surgite mortui vēite ad iudiciū. Et mouebūtur celi ⁊ terra: ⁊ dns spes populi sui ⁊ fortitudo filioꝝ isrl: ⁊ scietis qa ego dns deus vester ⁊c. Item audi Isa. xxxiiij. Audite gentes ⁊ audite populi ⁊ attendite: audiat terra ⁊ plenitudo eius orbis: ⁊ omne germen ei⁹. qa indignatio dn̄i sup oēs gentes: ⁊ furoꝝ meus super oēm malitiā eoꝝ. Interfecit pro iterficiet eos

Universidad de Deusto
Biblioteca

r dedit ꝑ vabit eos i occisionē. Interfecti eo
rū ꝓiciēt: r de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor.
Tabescent montes a sanguie eoꝝ: r tabescet
ois militia celoꝝ. i. demones: qui vt malitia r
spurcitia celoꝝ expulsi sunt. Et cōplicabūt sic
liber celi: r ois militia eoꝝ defluet: sicut defluit
foliū de vinea r de ficu. qm̄ ebriatus est in ce
lo gladius meus. Ecce sup idumeā descendet
r sup ppm̄ infectionis mee ad iudiciū: gladi⁹
n. meus repletus ē sanguine rc. ¶ Scdo pro
bat ꝫ auctoritate noui testi. Audi Apoc. vj c.
Et cū apparuisset sigillū sextū. i. manifestatiꝫ
die iudicij fiendū in fine sexte etatis: r ecce te
remotus factus est magn⁹: r sol fact⁹ est niger
tāq̄ saccus cilicin⁹: r luna tota fcā est sicut san
guis: r stelle celi ceciderunt sup terrā: sicut fi
cus mittit grossos suos cū a uento magno mo
uet: r celū recessit sicut liber inuolut⁹: r omnis
mons r insule de locis suis mote sunt: r oēs r̄ges
r̄e r ꝓncipes r tribuni: r diuites: r fortes
r ois ꝙuus r liber abscōderunt se in sp̄luncis
r petris montiū: r dicent montib⁹ r petris: ca
dite sup nos r abscōdite nos a facie sedētis su
per thronū: r ab ira agni. qm̄ venit dies ire ma
gnus ipsoꝝ: r qs poterit stare. ℞ ille. Jtez audi
Luc. xxj. Erunt inqt signa in sole luna r stellis
rc ¶ Tertio ℞ vitas ꝓbat exēplo. Nā si tē
pore mortis alicui⁹ magni ꝓncipis celo signa
fulgent: vt cometa r h⁹mōi: sicut egoipse vidi
tpre mortis pape Martini eclipsim solis. Si
miliꝫ r in aliis. qd facient sidera cuncta i mo
te totius vniuersi. certe stelle r planete plāgēt
oēs: r signa lamētationis oñdent. Et ꝑpter ℞
qñ mortuus est rex regū xp̄s iesus: fcē sunt te
nebre gñales ab hora sexta vsq̄ ad horā nonā
Est tñ notandū ſm btm̄ Tho. vbi. s. q ista ob
scuratio nō erit in ipso momēto aduēt⁹ xp̄i ad
iudiciū. qm̄ credibile est q cū maxia claritate
veniet. sz erit añ iudiciū ꝑz tp̄s propinquū: ita
q ꝓius erit ista obscuritas: r post ℞ aduentus
mirabilis xp̄i ad iudiciū: vt infra videbit. q̄re
rc ¶ Quantū ad tertiaz ℞itatē dico ſm btm̄
Tho. vbi. s. q sic pōt intelligi. ℞tutes celoruz
mouebunt. i. angeli mouētes celos ab effectu
suo cessabunt: vlterius. s. corpa nō mouentes.
Sicut nec angeli qui sunt ad custodiā boiuz ō
putati vlterius custodie officio nō vacabunt:
nec mutatio illa variat aliquid qō ad eoꝝ sta
tū pertineat: sed referr̄ ad effectus coꝝ: cū eo
rū effectus mutari possint sine ipsoꝝ aliq̄ mu
tatione. Jtē r ℞tutes celoꝝ. i. angeli dicuntur
moueri ꝑpter admiratione nouitatis q̄ in mū
do erit. quā quidē nouitatē quā ſm spēs ꝓius
cōcreatas videre nō poterant. r ℞ mutatio ñ
tollit eoꝝ bītudinē. dicit. n. Augu. q ōs mo
uet creaturā p tp̄z. hec btūs Tho. Et ista suf
ficiant ꝓ secunda conclusione.

¶ Qualis debet esse examinatio in die iudi-

Aeij. Conclusio tertia.

Accipe tertiā cōclonē. vz. Si iusti bene
scēq̄ viuētes iudiciū pauēt extremū
qd facer̄ debent miseri pccōres: q etnas pēas
debent pati in eternū. Quantū. n. sci ventuꝝ
iudiciū ptimescant satis sufficit habē. Piero.
audi quid dicat. Siue comedā: siue bibā: siue
qcūq̄ aliud opus faciā: semp insonare videt
i auribus meis illa teribilis tuba: surgite mor
tui: venite ad iudiciū. Piero. sup Math. Bz
audi r Hzego. in omlia. Quid faciet ingt vir
ga deserti: vbi cōcutiet cedrus paradisi: qd fa
ciet agn⁹ vbi aries tremet. Si iustus vix sal
uabit: impius vbi apparebit. Jnde Ber. in e
pistola ait. Veniet veniet ingt dies iudicij: ubi
plus valebunt pura corda: q̄s astuta ꝛba: r cō
scia bona q̄s marsupia plena: qñ qdez iudex il
le nec fallet ꝛbis: nec flectetur donis. hec ille.
¶ Ad hoc declarationē tres inquiram⁹ ℞ita
tes. vz ¶ Prima ℞itas est ista. An examinatio
fienda in extremo iudicio debeat cē vocalis.
¶ Scda ℞itas est. q̄re in euangelio hodierno
fit tm̄ mentio de opibus mīsericordie ¶ Tertia
℞itas est. an sola opa mīsericordie discutient r ñ
alia opa mala. ¶ Quantū ad primā ℞itatē di
co ꝙz btm̄ Aug. xx. de ciui. dei. r ꝙz btm̄ Tho.
in. iiij. di. xl vij. q ꝓ certo hīi nō pōt: an exa
minatio in die iudicij fienda mentalit̄ v̄ voca
liter fiet. qm̄ si vocalit̄ fieret ꝓlixū exquirit̄
tp̄s. Si mentalit̄ nihil obstat q in momēto fieri
possit. Sed dicit btūs Tho. Probabilius tn̄
videt q mentaliter q̄s vocalit̄ fienda sit. taz q̄
ad accusationē r discussionē maloꝝ: r quo ad
comendationē bonoꝝ: r q̄ ad sniam vtriusq̄.
Si. n. vocaliter sigillatim singuloꝝ fcā narra
rent: inestimabilis magnitudo tp̄is ad ℞ exi-
geret. Nō. n. minus tēporis in legendo q̄ i di
cendo requirit. Etsi fcā nr̄a scripta sunt i libro
dei: vt dicit Apoc. xx. r dicet infra in ſa parte
de facto diuturnitas tp̄is prolixitasq̄ grādis
esset opportuna. q̄re que in hoc dicunt euāge
lio potius mentaliter q̄s vocaliter intelligēda
sunt. Etsi diceret cōtra. xp̄s in forma hominis
iudicabit: vt ab oībus videri possit. ergo eadē
rōne in corpali voce loquet: vt ab oībus si-
militer audiri possit. Dico q similitudo nō va
let. qm̄ apparitio corpalis r visio subito fieri
poterit. nō aūt locutio que mensurat̄ tēpore. r
ideo nimiā prolixitatē exquireret temporis: si
vocali locutione iudiciū finale perficeret. Au
di Augu. xx. de ciui. dei. Uis inquit quedā in-
telligenda est diuina. q fiet vt cuiq̄ opa sua
vel bona vel mala in memoriā fuocent: r mē
tis intuitu mira celeritate cernentur. hec ille.
Et sic patet prima veritas. ¶ Quantuz ad se
cundā veritatē breuiter dico q ideo ꝓncipa
liter fit mentio de operibus mīsericordie: vt oī
dat̄ hoc iudiciū fieri ꝛra auaritiā. Audi Ber.

Si tanta ingt pena punir̄ q sua nō dediſſe cō
uincit̄: q̄ pena puniendus q aliena r̄darguitur
abstuliſſe. Opa aūt mīsericordie sunt: q ꝛtinent
in ℞ ꝛsu. Uisito: poto: cibo: redimo: tego: colli-
go: condo. Et pōt sufficientia ipsoꝝ hoc mō ac
cipi. Indiget. n. hō hac in vita ex pte corporis
ꝑmo alimento: sine quo viuere non pōt. calor
n. nālis humidū radicale ꝛsumens: nisi ꝑ humi
dū cibale restauraret̄: r ꝙuerteret in nām aliti
periret homo. vt ꝑz. ij. de aīa. c. de alimento. ℞
āt alimentū est duplex: vnū est calidū r siccū:
r ℞ vocāt cibus. aliud est frigidū r humidū: r
℞ uocāt potus. ℞ cōsider ꝑmū mīsericordie op⁹
l. pascere esurientē. ait. n. ꝑbus. ij. de aīa. q esu
ries est appetitus calidi r sicci. Jo alim̄to cōsu
det ſm opus mīsericordie. s. potare sitientes. Ait
n. ꝑbus ibidē. Sitis est appetit⁹ frigidi r ℞idi
r sic bēs duo opa misericordie ¶ Scdo ꝓinci
paliter indiget hō: non q̄tuz ad cē: sed quantū
ad bñ esse induīto r domicilio in q̄ quiescere
possit: r a nociuis tueri. propt̄ boc. n. fit domus
vt dicit ꝑbus: vt nos a caumatib⁹: frigoribus:
niuibus: r huiusmodi tueat. Et huic duplici in
digentie alia duo cōrīdent opa mīsericōdie. s.
vestire nudū r colligere hospitē ¶ Tertio in
diget hō vt conseruet̄ a fortuitis r accidentib⁹
ꝓeter intentū. Accidunt aūt aduersa duplicit̄
aut ab intrinseco: aut ab extrinseco. si ab itrin
seco: r sic infirmitas. si ab extrinseco: r sic capi
incarcerari rc. Et q̄tum ad hec duo etiā sunt
opa misericordie. s. visitare infirmū: r visitare
captiuū siue incarceratuz ¶ Quarto cum hō
mortalis sit: indiget post mortē sepelizi: r sic co
rīdet ei vltimū op⁹ misericordie. s. sepelire mor
tuum. ¶ His sic notat] accipe modo istā r̄am
gñalem. vz. q tanta est istoꝝ operū dignitas:
q quicūq̄ illa amoze Jesu ꝓximo ꝛpendit: sibi
ipsi hoc fieri arbitret̄. Ait. n. in euangelio hodi
erno. Quicqd vni ex mīmis meis fecistis mihi
fecistis rc. De opibus autē misericordie spūa-
libus nihil ad ꝓns. ꝑz q̄ ſa veritas ¶ Quantū
ad tertiā veritatē dico q non solū de opibus
misericordie: sed de oī quocūq̄ mīmo sum⁹ rō
nem reddituri. ore saluatoris Math. xij. De oī
verbo q̄ locuti fuerint boies sup terrā: in die
iudicij reddent rōem. Ubi aīa nota q de sex r̄
bus fiet in die iudicij acerrima examinatio.
¶ Pīo de aīa. ¶ Scdo de corpore ¶ Tertio ō
ꝓmis. ¶ Quarto de bonis opibus obmissis.
¶ Quinto de malis factis. ¶ Sexto de olb⁹ bo
nis a deo receptis. ¶ Primo inq̄ reddēda est
rō r examinatio fiet de aīa nostra. qm̄ ipsa ꝓ
ter veū r angelos ſm naturā nobilioꝝ ceteris
est. Andi Bernar. in libro meditationū. Tot⁹
inquit iste mundus ad vnius anime ꝓciū ex
timari nō potest. Et vt Aug⁹ ait. Maius dam
num est in amissione vnius anime: q̄ mille cō
poꝝum. Audi Hugonē li. ō aīa. Anima inquit

est insignita dei imagine: decorata similitudie
despōsata in fide: dotata spiritu: redempta san
guine: deputata cū angelis: capax beatitudis
beres bonitatis: ratiōisq̄ particeps. Quid igr̄
o aīa tibi cū carne: nnnq̄ vilius sterquilinium
inuenisti. Et ideo si aīa tanta nobilitate r digni
tate decorat̄: nōne maxima pena digni: maio-
rem de caliga q̄s de aīa facientes extimatōez
Audi deuotū Bernar. vbi s. Cur carnē iquit
tuā ꝓcios reb⁹ impinguas r adornas: quaz
post paucos dies vermes sunt in sepulchro co
mesturi: r aīam tuā bonis opibus nō decoras
que deo r angelis ei⁹ in iudicio est ꝓsentan-
da. Cur ergo aīam vilipendis: r ei carnē ante
ponis: dominā ancillari r ancillā domiari: ma
gna abusio est. hec ille. Et Criso⁹ li. de repatio
ne lapsi. Si aīam negligimus: nec corp⁹ salua
re poterimus. non. n. anima ꝑpter corpus fa-
cta est. sed corpus ꝓ aīa factuz est. Qui ergo
qō ꝓimū est negligit: r qō inferi⁹ est extollit:
vtrunq̄ corrumpit. Qui vero ordinē seruat r
qō ꝓimū est colit: etiā si negligat qō secundū
est: per ꝓimi salutē saluabit̄ r secundū. hec ille
Jnde Job ille vir a deo ꝑbatus: pellem ingt
ꝓ pelle r vniuersa que habet hō dabit. i. dar̄
debet ꝓ aīa sua. s. saluanda. Jnde de pe. r re
mis. c. cū infirmitas circa finē. precipit medicis
corpoꝝ. Ne quid qō sit ꝛra animarū salutem
quippiā consulant. Et dicit sic ad Iram. Tetez
cum aīa multo sit precios⁹ corpore: sub inter
minatione anathematis ꝓhibemus: ne qs me
dicoꝝ ꝓ corporali salute aliqd egro suadeat:
qō in periculū aīe conuertat. hec ibi. de cōse.
di. v. c. cōtraria. cōcordat. q̄re rc ¶ Scdo red
denda est de corpore. Est. n. nobis in castrum
aīe a deo datū. r ideo qualr̄ custodierim⁹ assi
gnabimus rōem. Ber. Qui custodit corp⁹ bo
num opus custodit. ¶ Triplici. n. via custodit̄
vz. Cū discreta sustentatōe nāe. Cū dulci ꝛgā
discipline. Et cū virtuosa operatōe ¶ Primo
inq̄ custodiendū est corp⁹ cum discreta susten
tatione nāe. Qui. n. suū suū delicate nutrit: po
stea illū sentiet ꝛtumacē. Prouer. xx viij. Sit
r corpatū istud delicate nutritū spūi rebellat.
Deut. xxxij. Jncrassat⁹ ē dilect⁹ r calcitrauit.
Et Pie. v. Magnificati sunt r ditati: icrassati
sūt r ꝑpinguati: r ꝑterierūt mōes ños pessime
Sit̄ ne nimis attenuādū ē vt excozier̄. Audi
Ber. ad frēs ō mōte dei. Sūt ingt alia cōpis
exercitia: i qb⁹ ncēe est labozāe: sic sunt vigilie
ieiunia r hmōi: q̄ spūalia nō impediūt: sz adiuuāt
si cū rōe r discretōe fiāt. Que si ex idiscretōis
vicio sic agant̄ vt l̄ deficiēte spū: l̄ lāguēte cor
pore spūalia ipediant. q sic est: corpi suo abstu-
lit boni opis effectū: spūi affectū: ꝓximo exem
plum: r bonotē deo: sacrilegus est: r boz oiuz
i deū re⁹. ℞ ille. Et Greg⁹: xxx. moz. Per ab-
stinētiā ingt carnis vicia extinguēda sūt: ñ caro

Universidad de Deusto
Biblioteca

sed necesse est vt artē cōtinentie quisq; teneat: qui non carnē: sed vitia occiderit. Sepe. n. vū in illa bostē ifeqmur: etiā tūc quā diligim⁹ trucidamus. ℍ ille. Discretio. n. est mater oīuz ẏtutū. i. q. v. c. fi. ⁊ de off. cio custodis. c. p. circa mediū. oīa ingt cū discretione agant: q̄ noscit oīuz ẏtutū mr ⁊c. ¶ Scō custodit corp⁹ cū dulci ẏga disciplīe. Audi Ber. sup Cant. Jugo ingt disciplīe insolentia mor̄ domāda est. O q̄ cōpositū dicit ipse in epla reddit disciplina oēm corpis statū: necnō ⁊ mentis bituz ceruicē submittit: deponit supcilia: componit vultū: ligat oculos: cachinos ꝓhibet: moderat linguā: frenat gulā: sedat irā: ⁊ formar mor̄ sum. ℍ ille. ¶ Tertio custodit corp⁹ cū ẏtuosa opatione. Audi Criso. Si mutuo ingt accepis bouē aut equū: oparil istant: ⁊ dicis forte cras a me tollet. Quare g̃ ℍ et nō facis corpore qō facis cū equo aut boue. ℍ ille. Sic igit aia corpus tuū nutrias: vt nā sustentet: ⁊ vitia domētur. sic ẏga disciplīe corrigas: vt in obedientia maneat: sic ad laborē instruas: vt faciat digna pnīe opa: ⁊ finaliꝫ possis dño bonā ⁊ perfectā in die iudicij reddere rōnē. q̄re ⁊c. Et sic ꝑz pns ẏitas. q̄re ⁊c.

De stupēda qualitate iudicij ꝟsideratio fa.

Ecūdo loco. Judicij extremi

stupendā qualitatē videam⁹. Ubi tres ꝛcl'ones subiungam⁹. vz. Prima ꝛcl'o est ista. Cū plagis cicatricibus. ꝫ suis veniet xp̄s Jesus dulcissim⁹: bōis bona: malisq; mala finaliꝫ tributurus. ¶ Scōa ꝛcl'o est ista. Mira cū societate stupēdoq; mō veniet iesus bñdictus oīuz ꝟscias discussur⁹. ¶ Tertia ꝛcl'o est ista. Miranda cū resonanti tuba veniet iesus glorios⁹ cū voluerit cūctꝫ iuꝫ merita dispensare.

¶ Qz cum plagis in forma humana munduz iudicabit. Conclusio prima.

Accipe primā ꝛcl'onē ⁊c. ut. s. vbi tres inquiram⁹ ẏi. vz. ¶ Prima ẏi. est ista an in forma humana xp̄s ad iudicādū venire debeat. ¶ Scōa ẏi. est ista. an forma in q̄ veniet erit gl'iosa: an infirma: ut fuit ipe mūdo iudicat. ¶ Tertia ẏi. an veniet cū plagis ⁊ cicatricib⁹: cū q̄bus ēt resurrexit. ¶ Quantū ad primā dico q̄ q̄busdā visum est q̄ xp̄s debeat in forma dīnitatis ⁊ nō būanitatis apparere. Et rō est ista. In ea. n. forma dz xp̄s i iudicio apparere: in q̄ ipse auctozitatē sup viuos ⁊ mortuos hz. sed hāc auctozitatē hz inquātuz deus. sic. n. est creator oīum dns. g̃ in forma dīnitatis iudicabit. Jtē sic. deus pr̄ oē iudiciū dedit filio: vt oēs bonozificent filiū: sicut bonorificat⁹ est pr̄em: sed bonor equalis pr̄i nō debet filio fm humanitatē. g̃ nec iudicabit ꝫz forma būanitatis. Alia mea theologi oppositū sentiunt. Et rō: q̄ Jo. v. dr̄. Dedit ei potestatē iudiciū facere: q̄ filius bois est. g̃ dz in forma humana iudicare. Jtē eius est iudicare c⁹ est ꝺdere legē: sed xp̄s in būana nā apparens nobis legez dedit. g̃ ⁊ fm eandē nām iudicabit.

¶ Ad huius ẏitatis declarationē ē sciēdū ꝫz btm Tho. i. iiij. di. xl viij. arti. p̄. q̄ qñcūq; quē pia gs iudicare intendit: necesse ē vt supza iudicandū potestatē habeat. Sīia. n. que a suo iudice nō dat: auctozitate rei iudicate nō obtinet. de pe. ⁊ remi. qō āt ꝟsoluisti. ⁊ ex̄ de iudicatsi clerici. cū glo. ipsa. ⁊ ex̄ ō ꝟsue. cū ad nr̄az audientiā. cū glo. vbi circa mediū capituli dr̄ sic. Sīia a nō suo iudice lata: nullā obtinet firmitatē. Et idē. l. si a nō cōpetenti iudice. l. ij. ⁊ iij. Sed xp̄s gl'iosus cū i totā nām humanaz duplici rōne bēat potestatē. s. rōne creationis. p̄s. Ipse fecit nos: ⁊ nō ipsi nos. ⁊ rōe redēptōnis. ad ℟o. xiiij. X̄p̄s mortuus est ꝓ nobis ⁊ resurrexit. Apoc. i. Lauit nos a pccis nr̄is i sāguine suo. oīs est vt xp̄s bñdictus in ℍ ipso iudicio gñali: vbi aliq ad regnū celoz admitti: aliqui excludi bñt: in ea ipsa nā: ⁊ forma appeat in q̄ ⁊ crucifixus est. Matℏ. vl. c. Data est mihi oīs potestas in celo ⁊ in ẏra. Et ꝓpter ℍ patet rnsio ad argumtū primū in oppositum: qm̄ xp̄s fm dīnā nām hz auctozitatē dñij ꝟspectu vniuersalis creature de iure creatiōis. fm āt humanā nām hz auctozitatē dñij sup eandem creaturā rōne passionis. p̄ma auctas est nālis ⁊ eterna. ℏa acquisita ⁊ tp̄alis ꝓpter vnionē ad nām humanā. ¶ Ad fm dr̄ fm eundē q̄ nō sufficeret ad būani gīis redemptiōz: si xp̄s purus hō fuisset. ⁊ iō ꝓpter ℍ q̄ xp̄s fm humanā nām genus humanū rdemit: ⁊ per hoc in ipaz iudiciariā potestatē consecutus est: manifeste apparet q̄ xp̄s ipse est deus: ⁊ ita equaliter honorandus cū patre: nō inquantū homo: sed inquantū deus. quare ⁊c. Et sic patet prima veritas. ¶ Quantū ad ℏam ẏitatē dico fm btm Tho. vbi supra arti. ℏo. q̄ filius dei in p̄io aduentu hac de causa in mundū venit: vt ꝓ nobis apud patrem satisfaceret. ad Hal. iiij. Luz venit plenitudo tp̄is misit deus filiū suū natum. i. nascendū sub lege: vt eos qui sub lege erant redimeret. Satisfactio aūt penā importat. deus āt fm diuinā nām pati nō potest. idō oppoztuit: vt i ipso p̄mo aduentu in forma pasībili ⁊ infirma appareret. In aduentu aūt ad iudiciū hac de causa veniet: vt iustitiā patris in homines exequat: ⁊ ideo in forma gloriosa apparebit: nō tm̄ simpliciter se habente. qm̄ apparebit maximo cū teroze ⁊ stupoze. Et cōfirmatur. qm̄ sicut iudicari ab alio est ifirmitatis ita iudicare est auctozitatis ⁊ glorie. sed in primo aduentu est iudicatus: in secundo iudicare veniet. ergo merito in primo aduentu i forma infirma ⁊ passibili: in ℏo aduentu in forma gloriosa ⁊ impassibili debuit ⁊ debebit ꝺparē. Luc. xxi. Tunc videbunt filiū hois venientē in nube cū potestate mag̃ ⁊ maiestate. que oīa ad gl'iosam formā pertinēt. g̃ in forma gl'iosa apparebit. ¶ Sed dices ꝫ. dicit. n. glo. super illo ẏbo Jo. xix. Uidebūt in quē crucifixerūt: xp̄s in ea carne venturꝰ est: in qua crucifixꝰ est. sed crucifixꝰ est in forma infirma ⁊ passibili. g̃ in forma infirma: ⁊ nō in forma gl'iosa dz ad iudicandū venire. ℗arcas mihi pr̄ Ambrosi si ꝑsumo nimis: cupio clariꝰ informari. Dic aia mea. dic audaci aio. ne paucas. Facia pr̄. Arguo igit sc̄o sic. In ea forma dz xp̄us ad iudiciū venire: fm quā ab oibus possit intueri: sed pctores gl'az xp̄i videri nō poterunt. ꝓpter ipzoportionem quā oculus nō glorificatꝰ hz ad gl'iam: siue ad videndū claritatē corporis gloriosi. g̃ ⁊c. Et ō firmat. q̄ videre gl'am būanitatis ꝓmittitur iustis in p̄miū. g̃ illam pctores non videbūt. ⁊ per oīs oz q̄ appareat in forma fm quaz ab oibus videri possit. Et hoc idē dicit glo. super illo ẏbo Jo. v. Sicut ⁊ filī⁹ quos vlt iustificat In qua ingt forma iniuste iudicat⁹ est: iuste iudicabit: vt possit ab ipīs videri. sed iudicatus est in forma ifirmitatis ⁊ passibilitatis. g̃ ⁊ i eadem iudicabit. Jtez ℂriso⁹ sup illud ℳath. xxiiij. Appebit signū filij hois in celo: dicit sic. Veniet in iudiciū xp̄s nō solū vulnez cicatrices sed etiā ipsam mortē exprobratissimā ostēdens. Ex q̄bus ẏbis appet q̄ nō apparebit in forma gloriosa. Dulcissime pr̄ declā mihi ista ⁊ ero ꝺtenta. Faciā aia mea qō dicis. ¶ Et nō istam regulā q̄ vbicūq; aut in textu aut i glo. ista veritas ponit. s. q̄ xp̄s in ea forma iudicabit: q̄ ⁊ iudicatus est. noie forme intelligi dz nā humana. Sed non sequit q̄ in eadē q̄litate apparebit. qz in carne appuit infirma cū iudicāi venit. ꝫz in forma gl'osa. i. in q̄litate gl'osa iudicare veniet. Et ex ℍ ꝫz solutio ad p̄mū. ¶ Ad fm dico q̄ corp⁹ gl'iosuz hz in sua potestate: vt se oñdat oculo non gl'oso: vt dicit btus Tho. i. iiij. di. xliiij. Et iō xp̄s in forma gl'osa potit ab oibus videri. Et q̄n dicis: non sic pr̄ Ambrosi. q̄n visio būanitatis glorificate dat in p̄miū bonis. Dico q̄ sicut erit būanitas xp̄i gl'osa in p̄miū bonis: ita ⁊ in supplīciū malis. Exemplū de amico. Nam ei q̄ diligit: aīci gloria summa delectatio est: ⁊ ꝓ oppositū ei q̄ odit: sūma displicentia ⁊ dolor. sic ⁊ in ꝓposito. Et qō addu xisti de glo. sup Jo. ꝫz rnsio ꝓ regulā ad p̄muz argumentū positaz. Et ad illud Criso. dico q̄ xp̄s oñdet mortē exprobratissimā: nō sensibl'r eam oculis ingerens: ach illam patere. sed ex iudicijs que apparebūt preterite passionis hominēs in recōdatione ꝓteterite mortis inducet Et p̄maxime iudeos: ⁊ eos q̄ cum tēpore passionis ꝑsecuti sunt. q̄re ⁊c. ¶ Quantū ad tertiā veritatem dico: q̄ xp̄us cum plagis siue suis sanctis cicatricib⁹ mundū veniet iudicare. Si milter cū signo crucis. sed erunt cicatrices in gloriā Christi ⁊ ostensionē sue maxime ẏtutis qua ꝓ passionis infirmitatē de hostibus triumphauit. Signū autez crucis non erit in signuz infirmitatis: quā tunc habuit xp̄us: sed quam habuit tēpore passionis. Et hoc vt iustior eoz damnatio appareat: q̄ tantā misericordiā contempserunt: ⁊ eoz precipue qui xp̄z iuste persecuti sunt. Uenite o ingrati inquiet Christus vbi meritū passionis mee. O paupercula aīa nuda eras: ⁊ ego ꝓpijs exutus vestimentꝫ operui te: per siluas ⁊ montes erbas: quesiui te humeris meis apposui te: laborauī: sudaui: esurriui: sitiui: caput meū spinis obiecī: latus lācea perforauit. Uidete manꝰ meas ⁊ pedes meos ⁊c. O iudei qd rndebitis dulcissimo xp̄o quē samaritanū: diabolicū: ⁊ hipocritā nomiastis: quē ita neglexistis. o Juda qd dices magistro tuo: quē ita vilissimū extimasti: ⁊ viliter vēdisti. O ℗ilate quid dices tunc xp̄o tuo iudici: quē tu ita iniuste sentētiasti. O iudei miseri qd dicetis regi regū: quē ita inboneste derisistis: faciē velantes ⁊ cōspuentes dulcissimaz: alaphis ⁊ pugnis illā cedentes: illud preciosuz caput spinis coronantes: ⁊ corpus illud sanctissimum flagellātes. O crucifixores q̄ dominuz celi ⁊ terre nudū ⁊ vituperatū i cruce affixistis felle ⁊ aceto potastis. O miseri qd tunc dicet] iudicandi iuste ab iudicato a vobis iniuste. Audi aīa mea Criso. super Matℏ. ℗langēt ingt se iudei videntes viuentē ⁊ viuificantē: quem quasi boiem mortuū extimabant. Et conuicti se corpore vulnerato scelus suum negare non poterunt. ℗langent ⁊ gentiles: q̄ vanis dispūtationib⁹ ꝓpr̄ decepti: irrationabilē stulticiā putauerūt deuz colere crucifixū. ℗langēt se xp̄iani pctores q̄ magis dilexerunt mundū q̄m xp̄m. hec ille. q̄re ⁊c. Et sic ꝑz ꝓma ꝺclusio.

¶ Cum qua societate veniet Christus ad iudicium conclusio secunda.

Accipe secundā conclusionē. vz. Mira cuz societate: stupendoq; modo veniet Jesus bñdictus omniū ꝟsciētiā discussur⁹. ¶ Ad cuiꝰ declarationē tres inquiramus ẏitates. vz. ¶ Prima veritas est ista. Si in hoc iudicio erunt alii iudices q̄ Christus.

¶ Secūda ẏitas est ista. Si angeli erūt etiaz iudices in hoc iudicio. ¶ Tertia ẏitas est ista Quō intelligit illud ꝓphe dictū. non resurgent impij in iudicio. ¶ Quantū ad primā veritatez dico fm btm Tho. in. iiij. di. xl vij. q̄ iudicare ꝓprie dicit g̃ sniaz loquēdo fert in alterū. Ferre aūt sniam in alterꝫ duob⁹ modis est Uno mō ex auctozitate ꝓpria: ⁊ hoc solūmō ꝺpetit illi: q̄ in alios hz dominiū ⁊ potestatē: cuiꝰ regimini subdunt q̄ iudicant. ⁊ sic iudicare est soli⁹ dei. Et cū xp̄s sit verꝰ de⁹ ⁊ hō: q̄ius tota

Universidad de Deusto
Biblioteca

trinitas iudicabit: tñ soli xpo attribuit: ga solū verbū in humana carne iudicatur appebit: sicut solū carnē humanā induit. ¶ Alio mō iudicare est sniam alteri⁹ auctoritate lata ꝓnūciare: z hoc mō sci iudicabūt impios z pctores. qz alios ducent in cognitionez diuine iustitie: vt sciant qd eis ꝓ meritis iuste debeaī: ita vt ista reuelatio iustitie iudiciū dicaī. Uñ facias talē distinctionē. Aliqui iudicare pñt p modū auctoritatis. Et sic xps solus erit iudex: qz sol⁹ auctoritatē ꝟsecutus ē. vnā a natura inquātū ōs. Nam a merito passiōis inquantū hō. Jo. v. Dedit ei potestatē iudiciū facere: qz filius hois ē. Aliqui iudicabūt vt iudices assessores: z sic omnes apli: z xp̄s sectātes iudices erūt. Mat. xviij. Uos q reliquistis oia: z secuti estis me: sedebitis z vos sup sedes duodecim: iudicantes duodeciz trib⁹ isrl. Etsi diceres solū hic fit mentio de aplis. Dico ꝙ de eis fit mentio ī psona oīuz. vñ Aug. xx. de ciui. dei dicit. Si solū de aplis ẏba illa intelliguntur qꝫ fuerūt duodecim: cū in locū Jude traditoris Mathiā legim⁹ ordinatū: Paulus q plus alijs laborauit vbi ad iudicandū sedeat nō bēbit. ps igit ꝙ in eoz psona: b oīb⁹ suis sectatorib⁹ ꝓmittebat. Sap. iij. Judicabunt sci nationes: z dñabunt pplis ꝛc. Alīq iudicabūt opis demōstratiōe. i. opatione sua oñdent iudiciū dei: qñ opa maloz oñdent bonos debē ꝓmiari. z opa bonoz oñdent malos debē puniri. Et ꝑm hūc modū dicē possum⁹ ifideles iudices eē iudeoz z malos xp̄ianoz. Matb. xij. Uiri niniuite surgēt in iudicio cū gñatiōe ista ꝛc. Et sic ps pria ẏi.

¶ Quantū ad ſam ẏi. dico ſm eundē ꝙ āgeli nō erunt iudices assessores: sed tñ sniaz dei approbātes: z vt nři accusatores: z nō iudices siue vt iudicij erunt executores: z nō vt iudices assessorel. Et rō ſm btū Tho. ē ista. qñ iudices assessores debēt eē iudici ꝓportionabiles z ꝟformel. Judex ät xps nō in nā spūali: sz in nā corporali apparebit ſm quā ab oīb⁹ viđri possit: vt dictuz est in ꝓcedenti ꝛcione. iō qz vt iudices assessores nām bēant humanā: ī q possint ab oībus malis intueri. qō angel nō cōpetit. qre ꝛc. ¶ Quantū ad tertiā ẏi. dico bꝛeuiter ſm eundē ꝙ sicut xps ꝓ oibus mortuus est: sz nō oēs effectū siue passionis ꝓpter impedimentū in illī inuentū acceperint: sic z cōgruuz z debitū atqꝫ equissimū est: vt z oēs in tali iudicio cōgregent ad iudicandū humanā nām: ſm quā ꝟstitutus est xps iudex viuoz z mortuoz miro quodāmō exaltatā. Illō ẏo ꝓpbe dictū. nō resurgent impij in iudicio sic exponit. Nō resurgent impij in iudicio. s. alios iudicātes Surgent igit oēs. mali vt iudicent z puniant: boni vt iudicent malos z ꝑmient. Et nō ꝙ ista assistentia scoz ad iudiciū nō erit ad ꝟsulendū xpo. qz ꝟsilio nō indiget ipse: cū in ipso sint oēs thesauri sapie z scie dei absconditi: sed potius erit ad decorē: in retributionē superogatiōis bonoz opez ipsoz. qre ꝛc. Et sic ps ista cōclo.

¶ Quanto cū stupore z terore apparebit xps ad iudicium. Conclusio tertia.

Accipe tertiā occonē. vz. Miranda cū resonanti tuba veniet Jesus gl̄iosus: cū voluerit cūctis iuz merita dispēsare. Ad cuius declaratōz tres ingramus ẏita. vz. ¶ Prima ẏita est ista. Quantū teribilis erit dies extremi iudicij. ¶ Scda ẏi. est qualiē vocabunt oēs ad iudiciuz. ¶ Tertia ẏi. est ista q̄liter fiet. ꝓcessus diuini iudicij. ¶ Quantuz ad primā ẏi. dico ꝙ anteq̄ ille vltim⁹ seculi dies aduenīat: alīq teribiles dies ꝑire debent: vt oñdit btūs Hiero. quos dicit se in ānalibus hebꝛeoz inuenisse. ¶ Prio nāqꝫ die añq̄ mūdus finiaī p gñalē sniam iudicantis xpi: eriget se mare. xv. cubitis supza oēs mōtes: suoqꝫ in loco īmobile stabit. ex q̄ altitudie ꝓspecta homines fugient a facie maris. Luc. xxj. Erit in terris ꝓssura gentiū. s. ꝓpter fugā. ps. In spū furoris tui congregate sunt aque. ¶ Scdo die adeo mare descendet: q̄ vix poterit intueri. Et b cū maxio strepitu. Luc. xxj. Prae ꝟfusiōe sonitus maris arescentib⁹ hoīb⁹ p timoze z expectatione q̄ supueniet vniuerso orbi. ¶ Tertio die marine belue vsqꝫ ad celū rugituz dabunt. Sap. xvij. Mugiētiū belue valida bestiaz vor: aut resonās de altissimis ecbon deficientes faciebant ꝓ facient illos pre timore. ¶ Quarto die ardebit mare atqꝫ aqua. ps. Ignis succensus ē in furore meo: z ardebit vsqꝫ ad inferni nouissima. ¶ Quinto die arbores z herbe stillabūt sanguineū rozē. Isa. xxvij. Reuelabit ira sanguinē suū. ¶ Sexto die ruent edificia mundi. Hiere. iij. Egyptus in desolatione erit: z idumea in desertū pditiōis ꝓ eo q̄ inique egerūt. ¶ Septio die lapides ad inuicē colludent. Isa. xxiiij. c. Cōmouent ꝓ cō mouebunt fundamēta ire: ꝟfractione ꝟfringet ira: ꝟtritione ꝛteret ira: cōmotiōe cōmouet ꝓ cōmouebit ira. ¶ Octauo die teremot⁹ ingens fiet p vniuersum. ps. Terra tremuit z quieuit dū resurgeret ī iudiciū deus. ¶ Nono die exibunt hoies de cauernis: qualiqꝫ amētes ibūt: vir ad inuicē ꝓ timore loqui valētes. Isa. xiij. Cōteriti sunt i syō pccōres: possidebit error hypocritas. ¶ Decimo die adequabūt vniuersa Isa. xxx. Ois vallis implebitur: z ois mons z collis humiliabit. z. ps. Mōtes sicut cera fluxerūt a facie dñi. ¶ Undecio die stelle cadēt de celo. i. igneas comas emittēt: z sintillabunt ita vt cadere videant. Luc. xj. Erunt signa in sole: luna: z stellis. Et Apoc. vj. Stelle celi ceciderunt sup terram: sicut ficus mittit grossos suos cum a vento magno moueī. Et Luc. xx. Sol conuertet in tenebꝛas: z luna in sanguinez.

¶ Duodecimo die de sepulchꝛis ossa mortuoz egredient z accedet vnūqꝫq; ad iunctura suam. Decimotertio die oēs deficiēt: vt cū mōtuis resurgāt: z b igne fiet. qz nullū elm veloci⁹ agit ps. Ignis añ ipm cedet. Ignis. s. q ē i spera sua: z ignis inferni z purgatorij sil diuina ẏtute iungent. Et vnūqꝫq; suū exercebit offm: vt dicit dns Bona. in. iiij. Ignis qdez trestris purgabit iustos: cruciabit malos: corpaq; icinerabit: z cū cta terre nascētia ꝟsumabit. Ignis elemētaris elementa subtiliabit: atqꝫ ad inouationē disponet. Ignis purgatorij purgabit electos. illos q dem dico qs purgari necesse est. Et ignis inferni iā incipiet ipios cruciaī. ¶ Decimoqrto die arebit supficies aeris z terre: vt sic oia elemētis purgatis eoz cesset mor⁹. Decioqnto die fiet celū nouū z terra noua: z resurrectio mortuoz An tibi aīa mea ista tremebūda videī. Jñ Jo. Apoc. xx. Uidi ingt thronū magnū z cādiduz a cui⁹ ꝟspectu fugiet tra z celū. Thron⁹ cādidus erit xpi īmaculata caro: in q̄ cū ad iudicādū venerit: fugiet celū z terra. i. oīs creatura pauebit Isa. xiij. Ululate qa ꝓpe est dies dñi. qr ꝛc. Et sic ps ꝑma ẏitas. ¶ Quantū ad ſam veritatez audi Paulū ad Thessal. c. iiij. Ipse dns ī iussu z in voce archāgeli: z in tuba dei descēdet ō celo: z mortui q in xpo sunt resurgent ꝑmi. Uēiet qdem xps in iussu vt ait hic Nicola⁹ de lira. ga spūali voce impans mortuis dicet. Surgite mō tui venite ad iudiciū. z nō solū mentali iussu dī: sz realiē p mysteriū angeloz iussu dei gñal citatio fiet: vt dicit Nicola⁹ de lira. Et Richar. in iiij. z Matb. xxiij. Mittet angelos suos z congregabit electos ei⁹ a q̄ttuoz ventis. i. a q̄ttuoz mūdi ptibus: z voce magna clamabūt. Surgite mortui venite ad iudiciū. Audi Hiero. barbatum. Siue comedo: siue bibo: siue q̄cūqꝫ aliō opus facio: semp auribus meis insonare videt illa teribil tuba. Surgite mortui: venite ad iudiciū: Et sequit aplus. Et in tuba dei descēdet de celo. Noīe tube sz Remigiū itelligit manifestatio clara. iuxta illud Matb. v. Cū facis elemosynā: noli tuba canē ante. i. alicui ōmōstrare. In tuba q̄ dei veniet xps. i. manifeste: vt ab oībus videri possit. ps. Uidebit ois caro salutare dei nři. Et Micheas. vij. Uidebūt gentes z ꝟfundebunt sup oi fortitudine sua ꝛc. Et Job xxi. Uidebūt oculi ei⁹ interfectionē suā: z de furoze oipotentis bibēt. Et logt de malis. z ō bōis dr. c. xxij. Uidebūt iusti z letabūt: z innocēs subsanabit eos. Nōne succisa est correctio eoz: z reliquias eoz deuorabit ignis ꝛc. Inde Isa. xviij. Cū eleuatū ingt fuerit signū in mōtib⁹ videbit] z clangoze tube audiet]. Et. xxvij. c. dr. Et erit in die illa: clāget in tuba mag: z venient q pditi fuerāt de terra assyrioz: z q eiecti erāt de terra egypti: z adorabūt dñm in mōte scō in Hierlm Et sequt Paul⁹ vt sup dicens. Mortui q in xpo sūt resurgēt ꝑmi. Sz ī idē Paul⁹. i. Cor. xv. ait In momento in ictu oculi in nouissima tuba. q ibi nō erit ꝓritas. ga ait. resurgēt ꝑmi. Dicit Nicola⁹ ō lira: ꝙ quidā dixerī ꝙ ista ꝓritas sit dignitatis z nō tpis. vñ sensus est iste. Mortui q i xpo sunt resurgēt ꝑmi. i. digniozes: z hi sunt apli oēs: q xpo iudici erūt assessores: vt dictuz est s. Et nō aliqs veteris testi. qr ꝛc. Et sic ps q̄lr oēs vocabūt ad iudiciū. qre ꝛc. ¶ Quantū ad tertiā veritatē dico ꝙ tria ꝑmarime in ꝓcessu fient.

¶ Primo veniet xps. ¶ Scdo oēs ꝟparebūt. ¶ Tertio oīum facta z libri discutient. ¶ Prio inq̄t veniet xps. Matb. xxv. Cū venerit filius hois in sede maiestatis sue. Sedes b dupl itel ligi pōt: aut p būanitate: ī q̄ sicut victū ē gl̄ose apparebit: aut p ẏtute dinitatis: sic dr Matb. xxiiij. Uidebūt filiū hois veniētē in nubib⁹ celi cū ẏtute multa z maiestate. Et seq̄t: z oēs āgeli ei⁹ cū eo. s. pp bonoꝛē iudicis: z pp executoez iudicij. qa mali p malos angelos trahent: z boni p bonos ad iudiciū deducent. Et tūc sedebit sup sedē maiestatis sue. b sedes iudiciariā sigificat potestatē: q̄ data est hoi xpo: vt etiā sua iocūda būanitas intelligi pōt: in q̄ ei⁹ dinitas sic in gl̄oso throno sedet. ¶ Secūdo erit oīum ꝟocatio Matb. xxv. Et congregabunt ante cū oēs gētes i. oīs caro z oīs seruus. vt dic glo. Et sepabit eos ab inuicē: sic pastor sepat oues ab hedis. Sepabit inq̄t eos loco: merito: z vocabulo. Merito qdē: qa oīum merita discutient: vt statī videbit. Loco ẏo: qa diuersa loca bonis z malis assignabunt: vt dicet. Uocabo aūt: qa hos bedos: illos oues appellabit. p oues bonos intelligēs pp eorū fecūditatē: simplicitatē: z trucidatōez. iuxta illud. Propt te mōtificamur tota die: extimati sum⁹ vt oues occisiōis. Et pp feditatē: sterilitatemq̄: p hedos: malos designāt. Et statuet qdē oues a dextris: hedos aūt a sinistris. p ōrteraz status gl̄e: p sinistrā status eterne pene dsignat. ¶ Tertio loco oīum facta z libri discutientur. Matb. xxv. Tūc dicet rex bis q a dextris eius erūt. Sup aūt xps dicit fili⁹ hoīs: hic aūt rex: vt oñdat ꝙ iura z leges ꝛdē potestatē bz. z legis p uaricatores punire: z obꝛuatores ꝑmiare. Lex n. nō est posita iusto. ex de regularib⁹. c. lz. circa ꝓncipiū. vbi dr sic. Quia vbi spūs dei est: ibi libertas. z q spū dei agunt nō sūt sub lege. qa lex nō est iposita iusto ꝛc. b ibi. Et idē. xix. q. ij. due sūt ꝛc. Et qa iudex sniare nō pōt nisi ſm allegata z ꝓbata. ij. q. i. nos aūt. Nos aūt ingt text⁹ ī quē piā sniaz ferre nō possum⁹: nisi ꝟuicti: aut spōte ꝟfessi. Idē in. c. iudex. z in. c. nihil. z. c. ꝑmates Jō xps examinare icipiet: z p approbaī bonos dicens. Uenite bñdicti pris mei: ꝓcipite regnū qd vobis patū est ab origine mūdi. Quattuor n. facī. ¶ Prio iuitat. d. vēite. Scdo bñdic. d. benedicti. ¶ Tertio suos istituit bēdes. d. possidete vobis. ¶ Et qrto bēditatē oñdit. d. paratū a ꝟstitutiōe mūdi. O dulcissima allocutio. o vox oi suauitate z iocūditate plēa. Inuitari ad āplexū

Universidad de Deusto
Biblioteca

rotius felicissime trinitat]. Audi gl'osum Ansel. O ḡ ß bono fruet: gd illi erit: ⁊ gd illi ñ erit. certe gcgd volet erit: ⁊ gcgd nolet nō erit. Deiñ seg tur rō p̄dictoꝝ. Esuriui ⁊ dedist] mihi mād̄ucaꝛ ⁊ ceca q̄ sequūt̄ de opib⁹ pietat]. Et tc̄ rndebūt iusti: ñ q̄si ignoꝛātes: ſz poti⁹ admirātes. Dñe q̄n te vidim⁹ tc̄. dic totū. Et rndēs illis rex dicet. Amē dico vobis: q̄d vni ex mīmis mei fecistis mihi fecistis. Item q̄so audi gd hic dicat ꝓetr⁹ rauēnas'in q̄dā ſmone. Jn regno ingt celoꝝ co rā angelis dei ī ꝺſpectu r'surgētiū ꝙ Abel pas sus est: ꝙ fidē custodiuit Abꝛahā: ꝙ mundū sal uauit Noe: ꝙ Moyses legē dedit: ꝙ ꝓetrus resupin⁹ crucē ascendit: xp̄s tacet: ⁊ clamat esu riui: ⁊ nō ōdistis mihi mād̄ucare. ꝓsito exaie iustoꝝ: tunc sequit̄ examen ipioꝝ. Matħ. xxv. Tunc dicet illis q̄ a sinistris ei⁹ erūt: Discedite a me maledicti tc̄. dic totū. O pauidū tremēdū q̄ ꝛbū. Repellit nāq̄ p̄ꝛio dñs suos oēs a se re belles: dicens. Discedite a me: maledicit̄q̄ eos dicens. maledicti. heredes penaꝝ facit: dicēs. Jn ignē eternū: ⁊ vile illis ꝺſoꝛtiū tribuit: dicēs ḡ parat̄ ē diabolo ⁊ ãgelis ei⁹. Si. n. repꝛobi di cerent: dñe si nō sum⁹ digni possidē regnū: tua tñ ex benigna pietate ꝺcede: ꝙ ad pedes tue sã ctissime maiestatis stare possim⁹. Et ipse tūc di cet. discedite a me. O ds me⁹ gs nouit potesta tē ire tue: ⁊ p̄ timoꝛe irā tuā dinumerare. Jtē si repꝛobi dicerent: si nos ifelices a te repellis: tñ tua bñdictōe effice dignos: ⁊ ipse dicet illis. di scedite a me maledicti. Jtē si repꝛobi dicerent. O clemētissime ds: si nos cū tua maledictione r̄ pellis: saltē in aliq̄ refrigerij collocare loco di gneris. Et ipse subiunget. Jn igne quāto si di cerent si tali ac tanto acerbo igne p̄cipis crucia ri: breue p̄camur assigna tp̄s. ⁊ ipse dicet: ī ignē eternū. Quito si lachꝛymabilit̄ subdāt: clemētissi me Jesu xp̄e: ad min⁹ p̄latū nobis tribue g̃tuꝫ. Et ipse dicet. q parat̄ est diabolo. Sexto si tā dē miseri dicerēt pccoꝛes p̄camur: clamamus oꝛantes ꝺſoꝛtiū tribue iocundū. Et ipse dicet. q parat⁹ est diabolo ⁊ angelis ei⁹. ecce hoꝛribile ꝺſoꝛtiū. Hoc facto icipiet eos exaīare: dicens. Esuriui tc̄. vti. s. Sup q̄ ꝛbo gl'iosus Ber. ait. Si tanta pena punit̄: q̄ sua nō dedisse cōuincit̄: q̄ pena puniend⁹: q̄ aliena redarguit̄ abstulisse. Si. n. ita ꝺdenabit̄: q̄ esurienti̇ non pauit: q̄nto q̄uiꝰ supplicio puniend⁹ est: q̄ usura: rapina: ⁊ furto abundanti̇ diuitijs: fame ⁊ siti cruciat: ⁊ pire facit: aut q ꝺ ꝓpria domo eijcit peregrinū ⁊ aduenā. ħ ille. Fcā exaīatōe imediate sequit̄. Matħ. xxv. Snia bonoꝝ ⁊ maloꝝ. qm̄. ij. q. i. c. sic. dr̄ sic. Sic̄ sine iudicio. s. ꝓtermisso ordinarij iudicis quēc̄ nolum⁹ ꝺdēnari: ita iuste q̄ diffini ta sunt. s. p allegatiōꝫ ⁊ ꝓbatōez: nulla patimur execution̄e. s. ille gitia differi. ħ ibi. Et intellige vt dicit glo. nisi sit lata p falsa instꝛa. ex̄ de crie falsi. sup eo. i gl. ꝓpo ea ⁊ snia ⁊ executio sen tentie oñdit̄ cū dr̄. Jbunt hi in suppliciū eternuꝫ.

iusti ät in vitā eternā. Jn Jnnocēti⁹ ꝺ vilitate cō ditionis hūane clamat. Quis nō timeat istud e xamen: in q̄ idē est accusator: aduocat⁹ ⁊ iudex. Accusabit. n. cū dicet. esuriui: ⁊ nō dedistis mi bi mād̄ucare. Aduocabit. cū dicet. gcgd vni ex mīmis meis fecistis: mibi fecistis. Judicabit: cū dicet. ite maledicti in ignē eternū. ħ ille. Et hec sufficiant ꝓ p̄nti ꝺclone. De accusatoꝛib⁹ ät q e runt in die iudicij: dicā ꝺclone seq̄nti. Nimia. n. ꝓlixitate q̄tū ad ynā ꝺclonē spectat vsus eēz: si illos accusatoꝛes i hāc ꝺclōe posuissez. q̄ tc̄.

¶ De ēminabilitate dīni iudicij ꝺsideratō ētia.

Tertio iudi cij extrēi vl timā ēminabi litatē videaz⁹. vbi tres alias ꝺclo nes subiungem⁹. vz ¶ ꝓpria ꝺclo ē ista. Lugubꝛis miserabilisq̄ oīuz dā natoꝝ loc⁹: nullus recti⁹ assignand⁹ est: q̄ tartaroꝝ: spiritūūq̄ repꝛoboꝝ ifelix bitatio. ¶ Secūda ꝺclo est ista. Felicissim⁹ amenissimusq̄ oī um beatoꝝ loc⁹ nullus ꝺueniētioꝛ atq̄ dignioꝛ q̄ sūmi dei ⁊ xp̄i ei⁹ triūphalis empirrei celi iocūdatio. ¶ Tertia ꝺclo est ista. vltio extremi iu dicij sine ꝺuto: sic̄ cunctoꝝ fuit creatoꝝ fcā per fecta purgatio: ita post iudiciū erit oīuz ꝛgrua facta innouatio.

¶ De loco iudicij ⁊ dānatoꝝ conclusio ꝓma.

Accipe ꝓmā ꝺclonē tc̄. ut. s. ¶ Ad c⁹ de claratiōz tres ingram⁹ ꝛi. vz ¶ ꝓzima ꝛi. est ista. q̄t ⁊ q̄ erūt voces t̄pze iudicij pccoꝛes ad mort̄ē: ad mort̄ē vociferātes. ¶ Se cūda ꝛi. ē ista. in q̄ loco fiet iudicij extremi ista rigoꝛosa exaīatio. ¶ Tertia ꝛi. ē ista. gs erit post iudiciū oīuz damnatoꝝ locus ⁊ ꝓpria bitatio. ¶ Ad ꝓmū dico ꝙ. xij. erūt t̄pze iudicij uo ces clamātes oēs ad mort̄ē: ad mort̄ē mīkos pec catoꝛes. ¶ ꝓpria voꝛ erit ꝓprie ꝺscie. ¶ Secūda voꝛ erit oīuz scoꝝ. ¶ Tertia voꝛ erit oīuz ſpiri tuū repꝛoboꝝ. ¶ Quarta voꝛ erit oīuz oppſſoꝝ. ¶ Quita voꝛ erit oīuz infideliū. ¶ Sexta voꝛ e rit oīuz ãgeloꝝ. ¶ Septia voꝛ erit oīuz elemto rū. ¶ Octaua voꝛ erit oīuz creaturaꝝ. ¶ Nona voꝛ erit oīuz scripturaꝝ. ¶ Decia voꝛ erit oīum dīnoꝝ secretoꝝ. ¶ Undecia voꝛ erit ꝓpꝛiorum pccoꝝ. ¶ Duodecia voꝛ erit oīuz mysteriorum. ¶ ꝓpria iq̄ voꝛ erit ꝓprie ꝺscie. ad ꝛo. ij. Te stimoniū ill' reddēte ꝺscia ipsoꝝ: cogitationū ac cusantiū: ⁊ ꝺfendētiū i die iudicij: cū iudicabit dñs occulta hoīuz. Et rō ꝑz btñ Tho. i. iiij. dis. xliij. ē. q⁹ cū deloī ꝛbo ⁊ fcō reddēda sit i die iu dicij rō. Matħ. xij. Amē dico vobis q ꝺ oī ꝛbo qd̄ locuti fuerit hoīes sup t̄rā i die iudicij rd dēt rōnē. Etsi de ꝛbo a foꝛtioꝛi de fcō. q⁹ voces sūt eaꝝ: q̄ sūt i aīa passionū note. ꝑ piarmenias necesse ē: vt oīa scripta sint i coꝛdib⁹ nr̄is. Sz bic q̄ro an mali videbūt opa bona q̄ fecerūt. so an boni videbūt pccā q̄ aliq̄n cōmiserūt. tertō an vnus posit videꝫ erūt i ꝺscia alteri⁹. ¶ Ad ꝓmū dico fm btñ Tho. vbi. s. ꝙ oīa bona que

vnq̄ dānati fecerūt: erūt in ꝓpa ꝺscia relucētia: nec tñ ex hoꝝ minuet̄ doloꝛ: sz magis ex illoꝝ bonoꝝ ītuitiōe augm̄tabit̄ eoꝝ pena: cū cernēt oīa illa bona p̄disse: q̄tū supple ad meritū vi te etne. Sūmū. n. infoꝛtunij gen⁹ est: vt Boeti⁹ ait. fuisse felicē. ¶ Ad fm dico ꝙ magr̄ sniaruꝫ fuit isti⁹ opīonis: ꝙ pctā p p̄niam deleta: in iudi cio ñ apparebūt. Si. n. ad memoriā pctā deleta reducēnt: maxie in scis videt̄ ꝙ maxim⁹ debēt succresce doloꝛ: qō est falsū. Apoc. xxi. Nō erit ampli⁹ nz luct⁹ nz clamoꝛ tc̄. Oꝛ aūt ꝺbeat suc cresce doloꝛ: ꝑz. qm̄ cā mouēs ad flēda pctā est charitas. ḡ q̄tū magis crescer: ⁊ e⁹ effect⁹ cresez ſz charitas in btis erit pfectioꝛ tūc tp̄is: q̄ fuēit in via. ḡ si ex ꝺsideratōe pctoꝝ suoꝝ hic in via charitas ad lachꝛymas eoꝝ cōda. puocauit: seq tur ꝙ magis tp̄e iudicij sua pctā deflebūt. ꝓ terea si sunt deleta quō p̄nt videri. a ꝑuatōe. n. ad habitū i possibil' est regressio: vt dicit ꝑbus ī post̄ntis. Sane aīa mea magr̄ in hac pte ñ te net̄. qm̄ si id vez eēt: segret⁹ ꝙ nec ēt p̄nia ꝺ illi pctis pfecta ab eis cogscēt. Qꝺ certe mt'ū gle sanctoꝝ: ⁊ dīne laudi derogaret: q tā mifico ꝺdit̄ suos electos liberauit. Seq̄la satis nō. qm̄ si in gle augm̄tatōe p̄nie scoꝝ tpe iudicij clarē ꝺbēt necesse eēt vt ⁊ id de q̄ p̄niam egerūt: qō ñ nisi pctm̄ est: claresc̄et. Nec tñ pp ħ sequit̄ ꝙ taliuꝫ culpaꝝ recordatio siue mālestatio: in dedecus scoꝝ resultaret: sicut nec Magdalene nē ī celis ꝙ in eccl'ia peccatrix appellet̄. Nec. n. ut sat'no tū est Magdalene pctā publicant̄: vt illā ꝺfun damus: ſz vt audita culpa sit' ⁊ pena: gl'osa dīna iudicet̄: ⁊ fcā clarissima. Unī pono hanc r'am ge neralē. ꝙ sicut in scoꝝ coꝛpib⁹ ad eoꝝ gl'az cica trices coꝛpales remanebūt. sic in aīaꝝ gl'am ci catrices spūales q̄ sunt ipsa pctā: inste ꝺbēt re manē. Et nō solū in coꝛū gl'am tales cicatrices spūales remanebūt: ſz etiā in dānatoꝝ doloris augmentū. Quis. n. ābigere pōt: repꝛobos scoꝝ pctā cernētes: ⁊ illoꝝ p̄niam: ⁊ suoꝝ tñ criminū sine p̄nia: multitudiné: turpitudiné: ⁊ hoꝛibilita tem intuētes: maxio doloꝛe non cructari. Audi Sap̄. v. Uidētes turbabūt timoꝛe hoꝛribili tc̄. Hec in snia etiā btūs Tho. vbi s. ponit. ¶ Ad ētiū dico fm cōes theologiā ꝙ sic. Audi Greg. sup illo ꝛbo Job. xxviij. Nō adeq̄biť ingt ei au rum t'vitꝝ. Ibi qppe vnusq̄sq̄ ingt: ab alti⁹ ocu lis mēboꝝ coꝛpulētiā non abscōdet: ſz patebit aīus. patebit etiā coꝛpalib⁹ ocul': ipsa ēt coꝛpōis armonia. ħ ibi. Et gbus gdē ꝛbis vt dicit dñs Bona. in. iiij. di. xl viij. nō segr̄ tñ ꝙ cōpa gl'osa sint puia. i. cōpa tñsparētia: ⁊ nō ēminātia visū: ita vt possit videꝫ gcgd erit i te. qz ñ magis vide biť mēs alteri⁹ p cōp⁹ puiū q̄ ꝺ cōp⁹ solidū. Sz sic ꝺz intelligi ꝙ ita cogitatōes ⁊ affectiōes bēbūt lucidas ī coꝛde: vt etiā ex̄ sint patētes. Et modū ista videdi ponit p̄dict⁹ doctoꝛ dicēs. Lō poza gl'osa erūt solida ⁊ lucida sicut cryst̄allus: ⁊ erūt in p̄dictis coꝛpibus poti minoꝛes etiā q̄

mō. ꝙ quos qdē poꝛos pp limpiditatē posit vn⁹ videꝫ in mēte alteri⁹: acsi illud coꝛp⁹ eēt puiū. hec ille. Et idē sentit Scotus. ꝓlixe. n. ꝺ hac mā dic in. iiij. di. xl viiij. Jdē ⁊ Ricar. Et btūs Tho. in iiij. di. xliij. ar. v. q. i. dic sic. Uñ scie nr̄e erūt q̄ gdā libri: res gestas ꝺtinēt es: ex qb⁹ iudiciū pce der: sicut etiā in iudicio būano regist̄ris vtunt̄. Apoc. xx. Et libri ingt apti sūt: ⁊ ali⁹ liber apt⁹ est liber vite: ⁊ iudicati ex mōtui: ex his q̄ scripta sunt in libris. Libri apti: vt exponit Aug⁹. xx. ꝺ ciui. dei. significāt libꝛos noui ⁊ veris testi: in q bus de⁹ oñdet q̄ mādata fieri iussisz. Uñ ⁊ Ri char. ꝺ scō victoꝛe dic. Eoꝝ coꝛda erūt q̄si q̄dā canonū decreta. Per libꝝ ꝛo vite itell'nr scie singuloꝝ q̄ dr̄ singular' liber vn⁹. ga vna ꝛtus te dīna fiet: vt cūct] ad memoriā sua fcā r̄uocēt ⁊ ħ vis inq̄tū ad memoriā hōi reducet fcā eius liber vite dr̄. Uel p ꝓmos libꝛos ꝺscie singloꝝ intelligunt̄. p fm ꝛo snia iudicis in ei⁹ p̄uidētia ꝺscripta. Et pp ħ dic idē. q. sc. ncēe est si snia ꝺz eē iusta vt oīb⁹ nota sit. ⁊ oīb⁹ si iusta snia erit: nō oīb⁹ eē nō potit: si merita l' demerita oīb⁹ nō nō eēnt. ⁊ merita l' demerita oīb⁹ nota eē ñ p̄nt si oīa bona l' mala opa eēnt ī ḡta. Quare ncēe ē vt vnusq̄sq̄ nedū fcā, p̄pa ad memoriā reuocꝫ ſz etiā aliena ei⁹ cognitōi subiaceāt: si iusta snia oībus ꝺz eē nota. Et ħ idē dic doctoꝛ: fiet dīna ꝛtute: vt snia iudicis oīb⁹ iusta appeat. Sz ad ħ dic ipse ꝛtus intelleꝛ creati ñ sufficit. Et iō si i scipsi appeāt: p̄sertī pctā p ꝓtritione deleta: ħ ñ nisi ꝛtute dīna: pp cām assignā: ⁊ nō ꝛtute būa. ga a ꝑuatōe ad habitū ipossibil' est regressio nāl'r loq̄ndo. Et si dicēs. si pctoꝛes pctā scoꝝ ituent̄ mag⁹ erit ꝺfusio scoꝝ: ⁊ ꝺfusio ipioꝝ minuet̄. Di co ꝙ nō segr̄. Nā in scis ipij videres scoꝝ pctā i alieno vitupꝛio: suū vitupiū magis attēdēres: au gmentabit̄ eoꝝ ꝺfusio. ⁊ in magnā redundabit gl'am scoꝝ: q suis meritis ⁊ gr̄a dei illa pctā inf fecerūt. Et ħ sufficiāt q̄tū ad ꝓmā vocē ꝺ pctō res clamāt̄ tp̄e vindicte. ¶ Scōa noꝛ ī ꝺle iu dicij clamās ꝺ pctoꝛes iustitia: iustitia a la mōte a la mozte: vt ita loq̄r̄ eſt sci oēs a tyrānis oppſſi ⁊ laniati. Apoc vi. Clamabūt sci dicētes. vsq̄q̄ dñe ver⁹ ⁊ inocēs: scūs nō iudicas: ⁊ ñ vindicas sanguiné nr̄m: ⁊ de hiſq̄ hitant in ēra: ⁊ date sūt ill'singule stole albe: ⁊ dictū est ill': adhuc sustīe te modicū tp̄s: dōec ipleaī numer⁹ fratꝝ vr̄oꝝ ħ ille. O sci martyres. o curia celestis q̄ttidie ī iuriata: si nūc iustitiā vno oze clamatis: gd iudi cij tp̄e faciet]: q̄n oīuz pctā ceznet] Sap̄. v. Sta būt iusti i mag̃ ꝺstātia aduersus eos ꝙ se ãgustia uerūt: ⁊ q abstulerūt labōes illoꝝ tc̄. dic totū. q̄ tc̄. ¶ Tertia voꝛ vidictā clamās erit oīum de monū. Audi Aug. scissimū. Astabūt ingt oēs añ tribūal xp̄i: ⁊ p̄sto erit diabol⁹: ⁊ r̄citabit ꝛba p fessiōis nr̄e. s. r̄cē in baptismo. Et obiciet nobis ī facie gcgd: ⁊ ī q̄ peccauim⁹: ⁊ in q̄ loco: ⁊ gd facē dēam⁹. Dict⁹ est. n. ille aduersari⁹ nr̄. Egissime iudex iudica istū eē meū ob cl'pā q noluit eē tu⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

p gr̃am. tuus p nām: me⁹ p mīsīaz. tu⁹ ob passiō nē: me⁹ p suasiōnē. tibi inobediēs: mihi aūt ꝺsentiens. Ā te accepit imortalitat' stolā: a me hanc pannosā: q̄ indut⁹ est tunicā. tuā vestē dimisit: et cū mea huc venit. Egīsime iudex iudica ḡ istuz eē meū: t mecū foze ꝺdēnādū. Ḅ ille t̄c. ¶ Quāta vox erit oīuz oppssox. O iudices. o aduocati. o notari. vosq̄ oēs ceīt: g iustitiaz mīstrāe debetis: aures erigite. oēs false aduocatōes: pcuratōes: tpm dilatōes: instrox falsificatōes: t occultatōes. oēs extorsiōes: falsę sniatōes: ois sanguis pauper p vos deuozat⁹ in die districti iudicij clamabunt ꝺ vos. Justitia. iustitia. Deut. xvij. Uidue ingt dñs t pupillo ñ nocebit'. Si leseritis eos vociferabūt ad me: t ego audiā clamozē eox: t idīgbīt furō me⁹: pcutiāq̄ vos gladio: t erūt vxozes vře vidue: t filij vři pupilli. Et Job. xxiiij. c. Agx nō suū demetūt t vineaz ei⁹ quē oppssērūt vindemiāt. Nudos dimittūt hoīes: induñta tollētes: gb⁹ nō est opimētū i frigoze: q̄s ibzes montiū irrigāt: t ñ hītes velam ap̄lexant' lapides. vi fecerūt dep̄dātes pupillos t nudū pauperē spoliauerūt. Nudis icedētibus abs. q̄ vestitu tulert spicas. Et pax ifra. Alia vulnerato⁹ clamabit: t ds inultū abire nō patitur Ipsi fuert rebelles numini: nesciert. i. nescire voluerūt vias ei⁹ t̄c. Hec q̄ntū q̄tidie i pauper fieri cernam⁹ aīaduertite: t p singula discurrite. Et cū his ocozdat gl'osus Ber. Ueniet ingt añ tribunal xp̄i allegatio dura: t clamoz pupilloz t orphanox t viduax: q̄x vixere p vixert stipēdijs: nec viluere pcā. Ḅ ille. Jn Deut. i. c. a it dñs. Audite illos. s. vos sapiētes. Et q̄ iustū ē iudicate siue ciuis sit ille: siue pegrinus. Nulla ē distātia psonax: ita puū audietis vt magnuz: nec accipietis cuiusq̄ psonā: q: dei iudiciū ē t̄c. ¶ Quīta vox dī oīuz ifideliū. Matḅ. xij. Uiri niniuite surgēt i iudicio cū gñatōe ista: q: pniaz egerūt in pdicatōe Jone. t ecce plus q̄ Jonas hic. ¶ Deu nobis misīs q̄tidie gl'iosus ds aures nr̄as dīnis ꝼmonib⁹ ppulsat: t nos tāq̄ aspides surde: aures mētis coz pis q̄ obturaz⁹. audi Hiere. viij. c. Attēdi t auscultaui: nēo q̄ bonū ē loquiē: null⁹ ē q agat pniaz sup pcō suo dicēs. q̄d feci. oēs ꝺuersi sunt ad cursuz suū: q̄si equus ad ipetū vadēs ad pliū. Exēplū i legēda sci Macharii q̄ xp̄iani sunt iferiozes i penis q̄s iudei: t iudei iferiozes pagani. q̄re t̄c ¶ Sexta vox ē oīuz angelox: q̄x. s. ꝺsiliaz inspiratōes ꝺtēpserūt. Audi Origenē. Unusq̄sq̄ ingt angelox i extremo iudicio aderit: pducēs illos q⁹ pfuit: q̄s ad iuuit: q̄s istruxit: p q̄bus semp faciē p̄is vidit. Credibile ē. n. q̄ q̄ didit āgelis aias custodiendas ab eis de hmōi custodia rōnē regret. Et cū illi culpā ꝺ pccis nr̄is haud bēant: opoztebit ingrenti dño culpas nr̄as accusar: q noluim⁹ eox inspiratōib⁹ t ꝺsilijs obedire. Sic nulla ē culpa medici q ve ptinentib⁹ ad se circa ifirmi curā nihil obmittit: si nō sanat languidū sibi iobediētē

Viere. lj. c. Curauim⁹ eā: ingunt' āgeli loquētes de babilone t nō ē sanata. i. q̄ntū ex nobis ē fecim⁹ vt curarē: ſz culpa sui fuit q nō ē curata: dereliquam⁹ eā: t eam⁹ vnusq̄sq̄ i trā suā. q̄n p uenit vsq̄ ad celos iudiciū ei⁹: t elcuatū ē vsq̄ ad nubes. i. vsq̄ ad scōs t̄c. Dñs ār Bona. in Fo sniaz. di. xj. declarat qūo āgeli pp obstinatiōez hoīs custodie subtrahāt bñficiū. Et dicit q vuler ē āgelox custodia. vna ex pte cozpis q̄ ꝺsistit i hostis repulsiōe: ne cozpa oppmat. alia ē respectu maligni spūs: ne. s. maligⁿ spūs aīas op pmat t puertat. ¶ Oītū ad pmā custodiā āgelus hoīez vsq̄ ad diē mozt is nō derelingt: q: cū oppmi l'occidi a demōe mūme sinit: nisi aliq̄ diui iudicij snia depoſcat. sic patuit in viris Sare t sic de alijs. Sz q̄ntū ad faz dic ipse: q: tal'a ctus custodie ꝺsistit ptim i nobis t ptim i āgelo q̄ntū ex sui pte vidēs hoīs obstinatōz subtrahit Ḅ custodie bñficiū. Sz Ḅ ñ videt ꝑbabile q̄ angelus oino subtrahat tale custodie bñficiū. Sē per. n. ꝺbit hoīez a pccō q̄ntūcūq̄ sit obstinatus hō. Jō iste mod⁹ nō placuit dño Bona. t ponēs suā opinionē dic q̄ āgeli custodia: aut ē respectu boni ꝺfuādi: l'acgrēdi: l'agēdi. Aut respectu mali deserēdi: l'cuitādi: l'minuēdi. Dic ḡ sic. Angelus ꝑfecto hoīez obstiatū deserit q̄ntū ad actū bonū: q: frustra eēt tal' act⁹: sz nō q̄ntū ad actū malū. q̄n semp hoīez trahit: ne labaī i pei⁹. q̄n to. n. gs peioz: tāto ad malū ꝓnioz: t q̄nto ad malū ꝓnioz t ꝓcliuioz: tāto magis idiget retrabēte. Et rō ē. q: q̄diu hō viuit: semp ouerti potest Nō. n. medic⁹ relingt egrotū: nisi de q̄ totaliē ꝺsperat. Audi Leonē papā ꝺ pe. di. vij. c. nemo. Neo ingt desperand⁹ ē: dū in Ḅ corpe ꝺstitur⁹ ē q: nōnūq̄ q̄ꝺ diffidētia etatis differt: ꝺsilio maturioꝛ pficiē. Ḅ ille. Et. xxvj. g. vj. c. si pr̄ by. t. c. cognouim⁹. acrit reprehēdūt sacerdotes: g pccō rib⁹ pniaz vltimā denegāt. Sz his vidē obstiatox maligitatē. Aūo. n. saxei t petrei vt ita dicā efficiūt: vt ẏbis nec dulcib⁹ nec acerbis emoliāt. Signis nō mouēt: ni rephēdūt peiors sūt. Dulcib⁹ nāq̄ ẏbis: Heli sacerdos filios suos monēs: nihil ꝓfecit. t iō mozui fuerūt i bello. i. Reg. ij. Samuel nūq̄ pplz ab ei⁹ mala potuit mutaī volūtate. i. Reg. xviij. Loz dux Saulis: nec Joathe ẏbis: nec ꝺi bñficiis emoluit. i. Reg. xviij. Nabal dulcib⁹ ẏbis nūcioꝛ Dauid flecti ñ potuit i. Reg. xxv. Uiri Jude nūcios Ezechiel' ill' pdicā rib⁹ subsanabāt. ij. paral'. xxx. Loz pharaonis tātis signis p Moysen fcis nunq̄ emoluit. Exo. vij. vsq̄ ad decimū capl'z iclusiue. Judei tātis signis fcis p xp̄z duriozes fiebāt. Luc. x. t. xvij. Cai p āmōitōz dñi idurauit t frēz occidit. Heñ. iiij. Judi Azariā eos icrepātē crudeliē occidert ij. palipo. xxv. Stephanū āmonētē: t eos docē ē: lapidauert. Act'. vij. Et xp̄z finalr occidert. O italia. o italia. o italia. q̄r docuntis tātoꝛ sez uoꝛ ꝺi: tot tātis signis: tātis icrepatōib⁹ ñ mole fieri decreuisti: nō pces: nō mine: nō guerre:

nō pestilētie: nō miracula: nō ispiratōes bone: ñ angeli te emolire pñt. de oib⁹ in die iudicij audies ꝺ te angelos vociferātes. Curauim⁹: ſz ñ sanata ē t̄c. ¶ Septia vox erit oīum eloz. Job. xx. Reuelabūt celi inigtatē ipij: t tra aduersus eū ꝺsurget. Audi Criso. sup Matḅ. In illo ingt die nihil est q̄ nō rndeam⁹ ybi celū: t tra: sol: t lūa dies: t noctes stabūt aduersus nos i testimoniū pctoꝛ nroꝛ. Ḅ ille. ¶ Octaua vox ē dēiq̄ oīuz creaturaꝛ. Sap. v. c. Pugbit cū illo ozbis t̄raꝛ ꝺ isensatos. Jbūt directe emissiōes fulguꝛ: t tā q̄s babene curuato arcu nubiū aduersarij extez miabūt: t ad certū locū trāsiliēt: t a petrosa ira plene grādies mittēt: t cādescet i illos aq̄ marī t fluia ꝺcurrēt durit. Cōtra illos stabit spūs ẏ tutis: t tāq̄ turbo vēti diuidet eos: t ad hēmū pducet oēm trā inigtat' eoz. Ḅ ille. Et xvi. c. dī Creatura tua tibi fcōri defuiēt: excādescit p ex cādescet in tormētū aduersus iustos. Et Greg. Si q̄ris ingt qs te accusabit. dico totus mūdus. ¶ Nona vox erit oīum dinaꝛ scriptuaꝛ: q̄s ipsi itelligē noluert. ps. ix. Dixit. n. i. cōde suo: oblit⁹ est. auertit facie suā: ne videāt i finē. Et Daniel' xij. Auertert sensū suū: t ꝺclinauert oculos suos vt ñ viderēt celū: nz recōdarēt iudiciaꝛ iustoꝛ Et log' ꝺ falsis iudicib⁹: q puertūt sensū scripturā: vt suis vacēt voluptatib⁹ t̄c. Dicē hic potes de hēticis: falsis doctoꝛib⁹ t̄c ¶ Decia vox erit dinoꝛ secretoꝛ. Dina. n. secreta: q̄ in malū ꝺuertim⁹: dine inspiratiōes q̄s nō attēdim⁹: t sitia ꝺ pctōres instabūt. Reddet rōnez ꝺsilij Caiphas q̄ dixit. Expedit vt vn⁹ hō moriaī p pplo: ne tota gēs peat. Reddet rōem Judas ispiratiōis hōis: peccauit tradēs sanguinē iustū. Reddet rō nē Pilat⁹ boni t sani itellect⁹. Ecce nullā cām mortis iuenio in hoie isto. Reddēt rōem falsi pdicatōes donoꝛ spūs sci t̄c. Dic. xxiij. Si stetiss sent ingt in ꝺsilio meo: t nota feciss sent ẏba mea pplo meo: auertisse vtiq̄ eos a via sua mala: et a pessimis cogitatōib⁹ suis t̄c ¶ Undecia vox erūt, pa pctā. Dic. ij. Arguet te malitia tua: et aduersio tua icrepabit te. Scito t vide q̄n malū est t amaꝛ religsse dñm deū tuū: t ñ ee tiozē dei apud te. Et pr̄. v. c. Inigtates sue capiēt i piū: t funib⁹ pctoꝛ suoꝛ vnusq̄sq̄ ostrigef. Ipe mozietur. ga nō būit disciplinā t i multitudie stultitie sue decipiet. Ḅ ibi. t ps. In opib⁹ mānū sua rū opbēsus est pctoꝛ. Et Criso⁹ sup Matḅ. Ipe cogitatōes t opa spālr stabūt añ oculos nr̄os ac cusātes nos añ deū. Et Ber. Tūc ingt opa nr̄a sit loq̄ntia: dicēt ad miseꝛ pctoꝛ. Tu nos egisti opa tua sum⁹. Nō te deserim⁹: tecū erim⁹: tecū ad iudiciū pgem⁹. Et Eccl'. xviij. Sic iustitia iusti sup eū erit: sic ipietas ipij erit sup eū. q̄r t̄c. ¶ Duodecia t vltia vox erūt myst'ia passionis Jesu xp̄i. Clamabūt cicatrices. clamabūt clauilācea: cozōa spiea. clamabūtq̄ mis' ia cūcta. Audi Aug. in ꝓctatu de symbolo. Fortassis igt dñs in corpe suo cicatrices obſuauit: vt in iudicio pctōib⁹ exprobraret t ꝺuincēs eos dicat. Ecce

boiez q̄ crucifixistis. ecce deū t boiez i quez credē noluist': uidete vulnera q̄ ifixist'. Agnscite lar⁹ q̄ ipugnast': q̄ꝺ pp vos aptū ē: t itraī reluist'. Ḅ ille. O mīsi pccoz es: q̄d faciet: q̄ fugiet' q̄ aduocatū bēbit'. fra vos ñ capiet: ſz appies os suū ꝺglutiet vos. Infern⁹ vos expectat: nr̄ dus tot⁹ vos accusat: scīm collegiū uos recusat. audi q̄so aīa mea q̄d dicat ꝓfsp ꝺ vita ꝺtēplatiua q̄ vidi t legi i ꝺuētu nr̄o Arimini. Cū ad illud ingt iudiciū venerim⁹ ab eo iudice iudicā di: g nec occultatōe criminū falli pōt. nec ad punitatē ꝓuidēdā munē alic⁹ cōrūpi: cū cepit oīa secreta fuelari: t ñ act⁹ t ẏba: ſz t ipe cogitatōes oīdi. Quid faciem⁹ sub tāti iudicis maiestate: q̄d excusatōis br̄e potiz⁹: q̄ nos defensura sūt opa q̄ i hac uita ñ fecim⁹. ad q̄s pplos ibim⁹. ad q̄s a lios scōs ofugituri sum⁹: q̄x exēpla sil' t ẏba cōtēpliz⁹. An forte aliq̄s fragilitas nr̄a corpal' excusabit: ſz t excusatōes eoꝛ rclamabūt oīa scōrū exēpla: q fragilitatē carnis i carne vicētes. Qđ fecerī vtiq̄ posse fieri docuerī: t pax ifra. Quid ḡ rñsuri sūt ipij: si eis dñs dicat. Si potuistis: q̄r ñ fstitist' pccoꝛ ꝺsideriis: si ñ potuist': q̄re meū ꝺ pccā ñ q̄siuist' auxiliū: aut uulnerati: q̄re ñ adhibuistis vulneri vro remediū. Nūqd ad Ḅ obmutescētib⁹: t qd excusatōis rferāt ñ Ḅtib⁹: dicet. ligat' pedibus t mānib⁹: mittite eos i tenebras exteriores. Ḅ ille. Et Ḅ sufficiāt q̄ntū ad pmā vitatē ¶ Oītū ad taz vi. dico fz btm Tho. i. iij. di. lx viij. q̄ ls ex diuinis scripturis de loco iudicij nō clarescat: ꝑbabilit tn colligi pōt: q̄ circa locū mōtis Oliueti. Act'. i. quēadmodū vidistis euntē in celū: ita veniet. ſz ipse ascēdit ꝺ mōtez oliueti. q ꝑminet valli Josaphat. q̄ t circa locuz illū ad iudicādū vēiet. Et si dicis Joel. iij. dī sic Congregabo oēs gētes: t deducaz illas in valle Josaphat: t disceptabo ibi. Ecce q̄ dic locū ex pse. dico q̄ accipit vallē, p oī loco circūstāti: et ꝺueniēti ad videndū xp̄m in aera. ita altr⁹ erit vt possit ab oib⁹ videri: vt dic btus Tho. ibidē q̄re t̄c. ¶ Oītū ad tciā vitatē q̄ post iudiciū, p pus loc⁹ dānatoꝛ exit ifern⁹. Et q̄n aliq̄ arbitrātur ifernū: aut nō ee: aut qd leuissimū. iō ifernū ee: t horrēdissimū ee locū: triplici medio ꝓbez⁹ vz. auctē: rōne: t exēplo. Auctē dupl'r. s. veteris t noui testi. Ex veti accipe q̄dā. t p andi. Eccl'. xxx viiii. c. Ignis ingt: grādo: fames: t mors: oīa hec ad vindictā sūt: bestiaꝛ dētes: t scorpiōes et ẏpētes: t rōphea iudicās i exterminū ipiis. Scdo audi Isa. c. v. Ue q ꝺsurgit' mane ad ebrietatē sectādā: t potādū vsq̄ ad vespā: vt vino estuet' Cithara: t lira: timpanū: t tibia: t vinū i conuiuijs vris: t op⁹ dñi nō respicit': nec opa manuū eius ꝺsideratis. ꝓptea captiu⁹ duct⁹ est pplus me⁹ q ñ būit sciam. t nobiles ei⁹ interierūt fame: t multitudo ei⁹ exaruit. ꝓptea dilatauit ifern⁹ aiam suā: t apuit os suū absq̄ vllo ẽmino: t ꝺscēdēt fortes e⁹: t ppls e⁹: t sublimes: t gl'osi e⁹ ad eū. Et infra pax. Ue q dicitis malū bonū: t bonū malū. ponētes tenebras lucē: t lucē tenebras. ponētes

Universidad de Deusto
Biblioteca

dulce amaꝛ: ꝛ amaꝛ dulce. ve g ſapiẽtes eſtis
i oculꝫ vꝛis: ꝛ coꝛã vobiſmetipſis ꝓrudẽtes. ve g
potẽtes eſtis ad bibẽdũ vinũ: ꝛ viri fortes ad mi
ſcẽdã ebꝛietatẽ. g iuſtificatis ipũ ꝑ munerib⁹:
ꝛ iuſtitiã iuſte aufertis ab eo. pp ꝫ ſic̃ duoꝛat ſti
pulã flãma: ligna ignis: ꝛ caloꝛ flãme exuꝛit: ſic
ꝛ radiꝛ eoꝝ q̃ſi fauilla erit: ꝛ germẽ eoꝝ vt pul
uis aſcẽdet. Abiecerũt. n. legẽ dñi exercituũ: ꝛ e
loquiũ ſci iſꝛl blaſphemauerũt. Jo ira tuſ é furoꝛ
dñi i ꝓplo ſuo: ꝛ extẽdit manũ ſuã ſup eũ: ꝛpcuſ
ſit eũ ꝛc̃. ¶ Tertio audi. ꝑs. Cõuertãt pccoꝛes i i
fernũ: oẽs gẽtes q̃ obliuiſcũt deũ. Et idẽ. Cadẽt
ingt ſup eos carboẽs. Jn ignẽ dĩicies eos. Jn mi
ſijs nõ ſubſiſtẽt. ꝛ idẽ. Deꝰ i ira ſua ꝺturbabit e
os: ꝛ deuoꝛabit eos igniſ. Et idẽ ¶pluet ſup pec
catoꝛes laq̃os ignis: ſulphur: ꝛ ſpũs ꝓcellaꝝ: ꝑ
calicis eoꝝ. Et itẽꝝ Jſa. lxv. Et vos g dereliq
ſtis dñm: g obliti eſtis nom ſcm̃ ſuũ: g põitis foꝛtu
ne mẽſaz: ꝛ libatis ſup eã. nũerabo vos i gladio
ꝛ oẽs i cede coꝛꝛuet⁹. ꝓ eo q̃ vocaui ꝛ nõ rndiſt⁹
ꝛ locutꝰ ſuꝫ ꝛ nõ audiſt⁹: ꝛ feciſt⁹ malũ i oculꝫ meis
q̃ nolui elegiſt⁹. pp ꝫ ꝫ dic̃ dñs exercituũ. Ecce
fui mei comedẽt: ꝛ vos eſuriet⁹. ecce fui mei bi
bẽt: ꝛ vos ſitiet⁹. ecce fui mei letabũt: ꝛ vos cõ
fũdemi. ecce fui mei laudabũt ꝓ exultatõe coꝛ
dis: ꝛ vos clamabit⁹ ꝓ doloꝛ coꝛdis: ꝛ ꝓ ɔtritõe
ſpũs vlulabit⁹: ꝛ dimittet⁹ nom vꝛz i iuramẽtũ e
lectis meis. Jnfĩciet te dñs ðs: ꝛ fuos suos vo
cabit nois suo alio. Jn q̃ bñdicꝰ ẽ ſup trã: bñ
dicet a deo. am̃. qz obliuiõi date iũt ãguſtie ꝓ
res: ꝛ qz abſcõdite ſi ab oculꝫ nr̃i. Ecce ego cr̃o
celũ nouũ: ꝛ trã nouã: ꝛ nõ erũt i memoria ꝓoꝛa
ꝛ nõ aſcẽdet ſup coꝛ: ꝛꝫ gaudebit⁹: ꝛ exultrabit⁹ ul
q̃ i ſempiternũ ĩ his q̃ ego creo. ꝛ multa alia pul
cherria dic̃ ꝛc̃. Et idẽ. c. xiij. Ululate ingt qz ꝓ
pe ẽ dies dñi: q⁹ vaſtitas a dño veniet. pp ꝫ oẽs
manꝰ diſſoluẽt. ꝛ oẽ coꝛ hois tabeſcet: ꝛ dficiet
ꝛ ɔterẽt: coꝛsiões ꝛ doloꝛes tenebũt: q̃ſi ꝑturiẽ
tes dolebũt. vnuſq̃ſq̃ ad ꝓximũ ſuũ ſtupebit:
facies ɔbuſte vult⁹ eoꝝ. ecce diesꝫ dñi veniet cru
delꝫ: ꝛ idigtõis plen⁹: ꝛ ire furoꝛiſq̃ ad ponẽdã ẽ
rã i ſolitudiẽ: ꝛ pccoꝛes e⁹ ɔterẽdos de ea. qm̃
ſtelle celi ꝛ ſplẽdoꝛ eaꝝ ñ exp̃dẽt lumẽ ſuũ. ob
tenebraꝝ ẽ ſol: ꝛ luna ñ ſplẽdebit i luie ſuo. Et
viſitabo ſup oꝛbis malitiã ꝛ ipios: ꝛ inigtates eo
rũ: ꝛ regeſ ẽ faciã ſuꝑbiã ĩfideliũ: ꝛ arrogãtiã fo
tiũ bũiliabo ꝛc̃. Et idẽ. l viiij. Rugiem⁹ ingt q̃ſi
vrſi oẽs. Et idẽ. xiij. c. Deſcta ẽ ad iferoſſupbia
tua. Et idẽ. xxiij. qs hitabit ex nobis cũ ardõi
bꝰ ſempiternis. qs poſit de vobis hitare cũ igne
deuoꝛãte. Et idẽ. c. vlt. ỽmis eoꝝ ñ moꝛieꝛ: ꝛ i
gnis eoꝝ ñ extiguet⁹. O Jſa. dimittas boꝛtoꝛ ꝛ
ptẽ alijs. Sũ ɔterꝰ. Audi mõ Hiere. ix. Ego in
gt cibabo pplm iſtũ abſintio: ꝛ potũ dabo ei a
quã felli: ꝛ diſpgã eos i gẽtibꝰ: q̃s ñ nouerũt ipi ꝛ
pres eoꝝ: ꝛ mittã pꝰ eos gladiũ dõec ɔſumãt ꝛc̃.
Et idẽ. xv. c. Ignis ſuccẽſꝰ i furoꝛe meo ſup uos
ardebit. Et idẽ. c. iij. Jn tenebꝛis collocauit me
q̃ moꝛtuos ſempiternos. Nec ſufficiãt ꝑ auctib⁹
veꝛis teſtũ. Noui ãt teſti bẽſ euãgeliũ bodiernũ.

Et Mat. xxij. Mittite eũ i tenebꝛas exꝛiores
ibi eit fletꝰ ꝛ ſtridoꝛ dẽtiũ. Et Apoc. ꝛ viiij. Miſ
ſi ſũt i ſtagnũ ignis ꝛ ardẽtis ſulpburis. Et. xxj.
c. Eſtuabũt ingt boies eſtu magñ. ꝛ merito: qz it⁹
ꝛ exĩ coꝛpe ꝛ i aĩa dãnati icẽſi erũt: ſic̃ ferrũ ſuc
cẽdit⁹ i igne. q̃ſ ꝛc̃. ¶ Scõo loco bãc ꝛitatẽ ꝓbo
rõe. Triplici ãt rõe ꝓbaꝛ ifernũ ꝛ pẽas dãnato
rũ eẽ. ¶ Pria rõ ſumit⁹ ab eẽntia ꝛ q̃litate dẽmo
nũ. ¶ Scõa ſumit⁹ a vãietate tormẽtoꝝ. ¶ Tertia
rõ ſumit⁹ ex ordie totiꝰ vniuerſi. ¶ Pria ingꝫ rõ
ſumit⁹ ab eẽntia ꝛ q̃litate demonũ. Et arguitur
ſic. ſi ifernꝰ ꝛ loc⁹ dãnatoꝝ ñ eẽt: demões nihil
eẽnt. ſz õmões i reꝝ nã ſũt. g ifernꝰ ẽ. ꝑz ꝓma. qz
demões affignãt⁹ ꝓ ſocietate ꝛ afflictõe pccoꝝ.
Mat. xxv. Jte i ignẽ eũ g patus ẽ diabolo ꝛ
ãgel⁹ eꝰ. Oꝛ ãt õmões ſint ꝓbaꝛ tripl⁹. ſ. ex eoꝝ
hoꝛibilitate: ex eoꝝ crudelitate: ꝛ ex eoꝝ ꝓtãte
¶ Prio q⁹ demões ſint ꝓbaꝛ ex eoꝝ hoꝛꝛibili
tate. ꝛ ꝑ aucte veteris teſti. ſo noui. Audi Job.
xx. Uadẽt ꝛ veniẽt ingt ſup eũ hoꝛꝛibiles: ɔuo
rabit eũ ignis q̃ ñ ſuccẽdit: affliget relict⁹ i tabẽ
naculo ſuo. Et idẽ. xvj. c. Poſtũ ingt me⁹ teribi
lis: oculꝰ me ituit⁹ ẽ. appuerũt ſup me oꝛa ſua ex
ꝓbꝛates ꝛc̃. Et. c. xlj. Deſcribit eꝰ fozmã ꝛ figu
rã vicẽs. Cõmutatio eꝰ ſplẽdoꝛ ignis: ꝛ oculi eiꝰ
vt palpebꝛe vilucuſi. ɔe oꝛe eꝰ lãpades ꝓcedũt
ſic̃ tede ignis ſuccẽſe. ɔe narib⁹ eꝰ ꝓcedit fumꝰ
ſic̃ olei ſuccẽſi atq̃ feruẽt⁹. Anhelit⁹ eꝰ pruinas
ardẽ faciꝫ ꝛ flãma ɔe oꝛe eꝰ egrediꝫ: i collo eꝰ mo
rabit foꝛtitudo: ꝛ faciẽ eꝰ egeſtas: mẽbꝛa carniũ
eꝰ coheꝛẽtia ſibi. Mittet õ eũ fulmĩa: ꝛ ad lo
cũ aluũ ñ feꝛẽt. coꝛe eꝰ idurab⁹ ẽ q̃i lapis: ꝛ ſtrigeſ
q̃ſi maleatoꝛis in⁹ ꝛc̃. ꝛ Bap. xi. ꝓ eo ingt g er
rãtes colebãt mutos ſpẽtes ꝛ beſtias ſupuacu
as: imiſiſti eis mꝛitudinẽ bꝛutoꝝ aĩaliũ ĩ vidi
ctã: vt ſcirẽt q⁹: ꝓ q̃ peccat qs: ꝑ hꝫ ꝛ toꝛq̃t. Non
n. ipoſſibil⁹ erat oipotẽs manuſ rua: q̃ creauit oꝛ
bẽ ſtraꝝ ex mã iuſa imittẽ ill⁹ mꝛitudinẽ vrſoꝛ
rũ: aut audaces leões: ſeu noui gñis beſtias ira
plẽas: aut vapoꝛẽ ignis ſpirãtes: aut odoꝛẽ fu
mi ꝓferẽtes: aut hoꝛꝛẽdas ab oculꝫ ſintillas e
mittẽtes. q̃ꝝ ñ ſolũ leſura poꝛat illos exꝛmiare:
ſz ꝑ aſpectus tioꝛẽ occidẽ. Ibi. Jn his q̃dẽ ꝛbil⁹
appet hoꝛꝛibilitas demonũ tã ex eoꝝ hoꝛꝛibili
foꝛma: q̃ ex diuerſa eoꝝ appentia. qz appent i
diuerſis foꝛmiſ aĩaliũ: ſic̃ ꝑs i legẽda bti Anto.
lege ibi. ¶ Scõo ꝫ idẽ ꝓbo aucte noui teſti. au
di Ber. deuotiſſimũ. O ir⁹ q⁹ aĩa mea: qs erit ti
bi pauoꝛ cũ dimiſſis oĩbus: q̃ꝝ tibi pñtia tã iocũ
da: tã gtus aſpectus: cohitatio tã familiariſ. So
la pauẽs igredieriſ igtã regionẽ: cũ tibi caſuati
defentia i ſla mõſtra teꝛꝛia occurrẽt. ꝫ ille. ꝑs.
Cõturbati ſũt oẽs q videbãt eos: ꝛ tiuit oĩs hõ.
Hic de q̃dã religioſo legiꝫ g nocte q̃dã i dormi
toꝛio iacẽs: tibiꝫ clamare cepit. accurrũt frẽs:
hũc fuꝛe i piete aſpicẽ cẽnũt: ſicq̃ tota nocte mi
rabili hoꝛꝛoꝛ ɔcuſſus ẽ. Mãe fcõ itrogabãt fa
ctũ frẽs. dic̃ ille ſẽ vidiſſe diabolũ. ꝛ itrogãtibꝰ
cuius figure eẽt: rndit. ñ poſſe deſcribi ꝛ adeo
hoꝛꝛibil⁹ erat: q⁹ ſi ex alĩa ꝑte furnus ardẽs eẽt:

ꝛ ex alia diabolus: q⁹ potius furnus ɔburẽdus
iraſſet: tã diabolũ vidiſſet q̃re ꝛc̃. ¶ Scõo q⁹
diaboli ſint ꝓbaꝛ ex eoꝝ crudelitate. Oꝛ ãt de
mones ſint crudeles ſiꝫ ꝑz auctẽ noui ꝛ veter⁹
teſti: ꝛ exẽplo. ¶ Auctẽ veꝛis teſti audi Job. ꝛ
vi. Colligit ingt furoꝛẽ ſuũ i me: ꝛ ɔminas mihi
ifremuit ɔ me dẽtibus ſuis. Jtẽ audi ꝓphãm
Aperuerũt ſup me os ſuũ: ſic̃ leo rapiẽs ꝛ rugiẽs
et ideꝫ. Ceptauerũt ait me: ſubſanauerũt me ſub
ſanatõe: frenduerũt ſup me dẽtib⁹ ſuis. Et Dic̃.
lj. Comedit ingt me: abſorbuit me ſicut ɒraco.
¶ Scõo auctẽ noui teſti. audi Petꝝ. i. pe. ꝑ. Dia
bolus tãq̃ leo rugiẽs circuit q̃rẽs quẽ deuoꝛet.
Audi ꝛ Jo. Apoc. xij. Ue ẽre ꝛ mari: qa deſcen
dit diabol⁹ ad vos: hñs irã magnã: sciẽs qz modi
cũ tẽs hz. Audi ꝛ Ber. in metro cãtãtez. O q̃s i
pij toꝛtoꝛes: tũc toꝛq̃bũt pctoꝛes. ꝛ teribiles vl
toꝛes: vindicabũt malos moꝛes. ¶ Tertio hoc
etiã exẽplo declãt. Refert. n. btus Greg⁹ in li.
dialogoꝝ. q⁹ qdã Theodoꝛ⁹ noie qdẽ: nõ re mo
nach⁹ incẽdũ bonã vitã ducẽſz nec audire ſue ſa
lutis q̃q̃ volebat. venit tandẽ cũ in extremis
laboꝛaret: ꝛ frẽs circũſtãtes ɔuote ꝓ ei⁹ aĩa ora
rẽt: ille teribili voce clamare cepit: ꝛ oꝛones eo
rũ turbare. itaq̃ dicebat. Recedite: recedite: r
cedite. ecce datꝰ ſum ɒraconi deuoꝛãdus: q ob
vꝛi pñtiam me deglutire nõ põt. Caput meũ iã
oꝛe ſuo abſoꝛbuit. date locũ ne ãplꝰ crucier. ipi
ſum datꝰ. Sinite me ꝛc̃. tũc od cũ frẽs. Quid lo
q̃ris paup: te ſiq̃ crucis ſiq̃. Et ille altra voce nõ
poſſũ ingt. q⁹ ſ mis hꝰ ɒracõis ſtimulo: ꝛ ꝑmoꝛ.
Audiẽtes hẽ frẽs in ẽra ꝓſtrati oꝛonib⁹ inſtãt: et
ꝓ aĩa eiꝰ miãm poſcũt. Jnꝛea ille valida voce
clamauit. Bꝛas ago deo. ecce ɒraco q⁹ ad me ɔ
uoꝛãdũ venerat: oꝛonib⁹ vꝛis expulſꝰ eſt: ꝛ oio
receſſit. q̃ſ ꝛc̃. ¶ Tertio q⁹ diaboli ſint ꝓbaꝛ ex
eoꝝ ꝓtãte. Ptãs ãt demõis ſiꝫ auctẽ veꝛis et
noui teſti: ꝛ exẽplo ꝓbaꝛ. Auctẽ q̃dẽ veꝛis teſti
audi Job. xiij. Nõ eſt ingt ptãs q̃ ꝛpeꝛ ei ſup trã
q̃ fcũſẽ: vt nullũ timẽt. audi Ecc. xxxviij. Sũt
ingt ſpũs q⁹ ad vindictã creati ſt: ꝛ in furoꝛe ſuo ɔ
firmauerũt toꝛmẽta ſua: ꝛ in tpe ɔſũmatiõis effun
dẽt ꝛtutẽ ꝛ furoꝛẽ eꝰ q̃ fcẽ illos. Jtẽ audi ꝓphaz
Irruerũt in me foꝛtes. Jtẽ. foꝛtes q̃ſierũt aĩmã
meã. Jtẽ. viz faciebãt q q̃rebãt aĩaz meã. ¶ Se
cũdo auctẽ noui teſti. ad Eph. vi. Nõ eſt vobiſ
colluctatio aduerſus carnẽ ꝛ ſanguinẽ. ſ. tñ: ſed
aduerſus ꝓncipes: ꝛ ptãtes tenebꝛaꝝ baruz. Et
Apoc. xlj. Nõ bẽbũt ingt regẽ die ac nocte: q a
doꝛauerũt beſtiã ꝛ imaginẽ ei⁹. Tertio ꝫ exẽ
plo ꝑz ɔ demõiolo q totã vnã ciuitatẽ regebat:
ꝛ cuſtodiebat. q̃ſ ꝛc̃. ¶ Scõa rõ q̃ ꝓbari põt in
fernũ eẽ ſumit⁹ a varietate tormentoꝝ. ꝛ arguit
ſic. vbicũq; eſt ſũma penalitas: ibi eſt loc⁹ dãna
toꝝ: ſz in iferno eſt ſũma penalitas. g̃ infern⁹ eſt
loc⁹ dãnatoꝝ: tẽ ſic. Jnfern⁹ eſt loc⁹ dãnatoꝝ. g̃
ifern⁹ eſt. ꝑz ꝓma a ꝓpõe de ẽtio adiacẽte ad fm
adiacẽſ. vt hõ ẽ alb⁹. g̃ hõ ẽ. Bortes currit. g̃ ſoꝛ.
eſt. Maioꝛ ꝓme rõis nõ. q̃ñ loc⁹ dãnatoꝝ non
dr̃ aliud q̃ ſũma penalitas: ſic̃ loc⁹ btoꝝ ẽ ſũma

felicitas. Minoꝛ ãũt ꝓbaꝛ ex mꝛtiplicitate pe
naꝝ: ex acerbitate: ꝛ etnitate. ¶ Prio ingꝫ ꝫ ꝓ
baꝛ ex multiplicitate penarũ. Et arguit⁹ ſic: vbi
cũq; ſunt multa ſiq̃ dolozis: ibi eſt ſignũ mꝛtipli
cis pene. ſz in iferno ſunt ſiq̃ multa dolozis. g̃ ibi
ſignũ multiplicis pene. Maiõ nõ de ſc. Minõ
ꝓbaꝛ multiplici auctẽ: ꝛ exẽplo. Audi ꝑ dñm
Deuꝛ. xxxij. Cõgregabo ingt ſup eos mala: ꝛ ſa
gittas meas ɔplebo in eis. ꝑs. Bagitte potẽtis
acute cũ carbonib⁹ deſolatoꝛijs. Et ibidẽ. Jne
briabo ſagittas meas ſanguiẽ: ꝛ gladiꝰ me⁹ ɔuo
rabit carnes. foꝛis vaſtabit eos gladi⁹: ꝛ int⁹ pa
uoꝛ. Cõſumẽt⁹ fame: ꝛ deuoꝛabũt eos auesmõ
ſu amariſſimo: dẽtes beſtiaꝝ mittã in eos cũ fu
roꝛe trabẽtiũ ſup terrã atq̃ ſpẽtiũ. Et Ecc. xx.
Oĩs doloꝰ irruet in cũ. Et. xv. c. Tenebit eũ tri
bulatio: ꝛ ãguſtia vallabit eũ. Audi Soph. i. c.
Uoꝛ ingt clamoꝛis a poꝛta piſciũ: ꝛ vlulat⁹ a ꝛa
ꝛ ɔtritio magñ a collib⁹. Bũt. n. in bũano coꝛpoꝛ
q̃q̃ poꝛte. i. q̃q̃ ſenſus ꝑ q̃s igredit⁹ pcti mors
Dic̃. ix. Intrauit mõꝛ ꝑ feneſtraſ vꝛaſ. Et Tre.
xxi. Oculꝰ me⁹ depdat⁹ eſt aĩam meã. ꝓria g̃
inf bas eſt viſus. ꝛa audit⁹. ꝛtia odoꝛat⁹. q̃rta gu
ſtus. ꝛ qnta tact⁹. Erit g̃ dãnat⁹ i die iudicij voꝛ
clamoꝛis a ꝓria poꝛta. ſ. videtes ĩnfectoez ſuã.
ꝛ vlulãtes a ſcda. ſ. audiẽtes voces hoꝛribiles ɔ
pctoꝛes inſultãtes: ꝛ ɔtritio magñ: ſz nõ ꝛa ſupple
a collib⁹. Apoc. vi. Dicẽt mõtib⁹: cadite ſup noſ
ꝛ rupib⁹ ꝛel collib⁹ opite nos. Nec tñ iſti duo
ſenſus patient⁹: ſz oẽs. Oculi. n. punient⁹ in fletu.
Matth. xxij. Ibi erit fletꝰ. Audit⁹ i clãore. Jſa.
lviij. Rugiem⁹ q̃ſi vſi oẽs. Odoꝛat⁹ in fetoꝛe
Apoc. xix. Miſſi ſunt in ſtagnũ ignis ardẽtis ꝛ
ſulpburis. Buſt⁹ in amaritudie. Hiẽ. ix. Ego ci
babo pplm iſtũ abſcinthio: ꝛ potũ dabo eis aq̃
fellis. Tact⁹ in ardoꝛe. ꝑs. Deuoꝛabit eos ignis
Propẽ ꝫ ꝛ multo maioꝛa paupes dãnati ſtride
bũt dẽtib⁹ ex itollerabili frigõe. Job. xxiiij. Ad
nimiũ caloꝛẽ trãſibũt ab aqs niuiũ. Manduca
bũt liguas ſuaſ ex itollerabili fame. Apoc. ꝛ vi.
Comedẽrũt linguas ſuas ꝑ doloꝛe. Blaſphema
bũt deũ cũ tota curia celeſti. Apoc. ibidẽ. Bla
ſphemauerũt deũ celi ꝑ dolõib⁹: ꝛ vulnerib⁹ ſuis
Hoc q̃z declarat exẽplo. Legiꝫ. n. in vitis patꝝ
de q̃dã hẽmita: g aſpzimã pñaz faciebat a q̃ cuz
q̃rereꝫ cur ſe tñ aflĩgẽt. rndit. Tot⁹ uite mee la
boꝛ ad vnũ diẽ tozmẽtoꝝ in alia vita q̃ pctõzib⁹
refuãt: mime ꝓpoꝛtõazi põt. Jtẽ ꝛ Beda i geſt⁹
ãgeloꝝ narrat q⁹ tꝑe Cõſtãtini iunioris q̃dã mi
les defunct⁹ ãno dñi. lxxxvi. dina gꝛa ad mun
dũ reſuſcitat⁹ rediit: q memor penaꝝ q̃s videat
ad hẽmũ fugit: cellulãq; iuꝛ fluuiũ q̃ndã ſtruxit
in q̃ veſtib⁹ indut⁹ crebro igrediebat: ꝛ veſtiñ
ta ita balneata ad cãnẽ ɔgelari ſinebat. poſtea
ɔo balneũ caldiſſimũ itrabat: g introgat⁹ cãz fa
cti rndit. Si vidiſſetiſ q̃ ego vidi: eãdẽ ꝫ maioꝛẽ
mecũ faceretiſ penitẽtiã. ¶ Scõo eadẽ miꝛ. ſ.
q⁹ i iferno ſit ſũma pẽalitas: ꝑbaꝛ ex pẽaꝝ ipſa
rũ acerbitate. Et arguaꝫ ſic. vbicunq; clamore
maꝝ deſideraꝫ mors: ibi eſt ſignũ alicꝰ guiſſime

Universidad de Deusto
Biblioteca

pene. ſz a dānatis vocib⁹ clamoribusq; validis deſiderat mortē ibi eſt ſignū alic⁹ guiſſime peñ ona nō cū maiori. Minō ho pbat aucte r exē plo. Aucte qdē audi Iſa.lxv. Uos clamabatis p dolore cōdiſ:r p otritōe ſpūs vlulabit]. O di ues epulo. Luc.xvi. Ueni qd dicis ō penis iferni. Pat Abrahā igt ipſe mitte Lazar vt itīgat extremū digiti ſui i aq̄: vt refrigēt linguā meā: qa crucior in hac flāma. Apoc.xvi. Eſtuabunt boies eſtu mag̃. ps. Ignis:ſulphur:r ſpūs pcellaru: ps calicis cor. Apoc. viij. Jn dieb⁹ illis q̄rēt boies mortē:r nō iueniēt eā: r deſiderabūt mori:r fugiet mors ab eis. Jn legit de qdā iuuene delicate nutrito:q cū igreſſus ecclām religionē: añ q̄z pfiteret: a paretib⁹ moleſtabat:r ī pñtia fratrū dū pfiteri debēt: dixerūt ei. Attēde qd facias: delicate nutrit⁹ es:rigorē religiōis ſuſtinere nō poſſis.q rñdit: pp hoc religionē itraui. qz ſciui me delicatū: r nihil aſpitatis ſuſtinē poſſe i otatiōe penar inferni:r iō hanc poti⁹ ordis penā elegi: q̄z inferni penas ſuſtinē. qđ rē. ¶ Tertio cadez minor pbat ex etnitate penar. Et arguit ſic. vbi ē multar r diuerſar acerbarūq; penar ē nitas:ibi ē ſuma penalitas. ſz in dānatis ē mltra rū diuerſar acerbarūq; penar etnitas. g̃ ibi ſūma penalitas. Maior nō.minor ho p3.v3.q pena dānator ſit etna. pbat auctib⁹ mult] r exēplis. Audi p. dnz Deut. xxxij. Ignis ingt ſuccenſus ē p ſuccendet in furore meo:r ardebit vſq; ad iferni nouiſſima. B ē in ppetuū r ſine fine. Jē r Judith.xvj.c. Dñs ingt vabit ignē:r vmē in carnē cor: vt vrant r viuāt:h ſentiāt vſq; i ſempiternū. Audi Iſa. vlt.c. Vermis eor nō morie: r ignis eor nō extinguet. Et idē.c.lxxiij. Quis potit ſtare cū igne deuorāte: aut gs habitabit ex vobis cū ardorib⁹ ſempiternis. Et idē ibidē. Erit era ei⁹ in picē ardentē nocte r die nō extinguet in ſempiternū. Audi Job.x.c. vbi vmbra mortis: r null⁹ ordo: ſz sempiter⁹ horror inhabitat. Audi r Apoc.xx. Diabol⁹ miſſus ē in ſtagnū ignis:r ſulphuris: vbi r beſtie.i. boies beſtiales:q adoraue rūt beſtiā.i. pccm̃ boiez beſtialē faciēs:r pſeudo cruciabūt die ac nocte in ſcla ſclor. Audi r dñz Mat.xxv. Jte maledicti ī ignē eternū. Quid mltis moror:qd multa coaceruare mō op⁹ ē: omiſ ſcriptura clamat dānatos cruciari in eternū. Exēplū vnū q̄z accipiam⁹. in vitis patrū legit: q q dā frat dixit cuidā ſeni ex ſcis pribus. pr mi. Nimiū accidior ſic otinue in hac cella ſtādo. Cui ſenex. Nō vidiſti ingt futura tormēta ppetue duratura. nā ſi illa ī tuo corde poſuiſſes: ſi cella vſq; ad collū hmib⁹ plena eet: patienr ſuſtineres. O amatores mūdi.o pauper pccores. Quid p fuit vobis ſuperbia:qd diuitiar pompar r iactātia: qd pciosa corpis indumēta:qd cōmeſationes r crapule:qd riſus r letitie: qd ho oīa r ſingula nobis pfuerūt:in qb⁹ vane r inutiliter:imo poti⁹ dānabiliter tps nr expēdimus. pchodoloz ſine fructu trſiert h oīa tāq̄ fum⁹: ſz heu heu remanſit qō cruciabit in eternū. qz monitanetū ē qō delectat: eternū ho qō cruciat. Sz die mihi cū ignis inf ce tera elemta ſit maxie actiuitat]: r dānati ad minuſ q̄ntū ad corpa igne infernali crucieř: vt h p totū audiuiſ⁹. mir ē q talia corpa durēt. Dico q dns q nām cūctis reb⁹ dedit: ſic ſalamādrā i igne viuē fac ſz nām: vt ponit Aug⁹. xxj. de ci. dei. Sic r dānatos q̄ntū ad iuſtā penā. Juſtū qp pe ē vt pena culpe cōrideat. Apoc. xviij. Quātū glificauit ſe:r in delitijs fuit:tāto illi date tor mētū r luctū. Cū āt mortal⁹ peccās: r in illo moriet eternaliter peccet:r deū eternū r infinitū offendat:in ſtiſſimū ē vt r pena puniat eterna. Sz p certo pī Ambro. appme miror. q cū mltos legam⁹ pie ſcētes viuētes:i fine tñ vite fuiſſe dānatos. mir ē vñ tāta rigoroſa oriat dei iuſtitia. Legim⁹. n. de qdā heremita q cū mult] vixiſſet ānis: ſuper arborē q̄ndā cibo illi⁹ ab auib⁹ miſtrato pniaz faciēs:accidit vt die qdā latronē nouiſſime cōuerſus a ſocijs occidi uidēt:r eius aiaz euolaſſe clariſſime vidit. Et itra ſe mox cogitare cepit. Quid mihi āpli⁹ boni pocit oferre ds p tātorū ānor meor auſtēa pnia:q huic ſceleriſſimo homini p vni⁹ medie hore ſpacio dedit vitā eternā. vadā r ego:r gaudbo mūdo: r dū ſenecero penitentiā faciā. Sicq; ō liberās deſcēdēs cecidit r mortu⁹ ē: atq; dānat⁹. Alia cara lz iudicia dei abyſſus multa:r ō hac mā tāgāt pulcherrie auctes in otica ſcḡnti:tñ ad pñs pōt hic multiplici ter rideri. ¶ Prio dici pōt q dū cecidit:otrit⁹ ē:r q ds pccm̃ e⁹ tali dura r crudeli morte pūnit. vel pōt dici q iuſto dei iudicio dānat⁹ e: ne qs de ſeipſo ofidat. l pōt dici q dina prudentia illū i futur peſſimū fieri debē cernebat. r p nīs in inferno mltā mereri penā: mia mot⁹: ne tāta puniret pena: illū pcipitari pmiſit: vt p illo tātū pccō puniret. Quicqd tū de h ſit: noſcat ille cui cūcta clareſcūt. qđ rē. ¶ Tertia rō pbās infernū eē: ſumit ex ordie toti⁹ vniuerſi. Nlla. n. cōitas: nulli⁹ dnatio tpalis ſine aliq̄ iuſtitie loco ē qō maxie pfectiōis ē. qm̃ ait dns. maleficos ne ſinas viuē ſup trā. Ergo r in toto mūdi regno: de q̄ null⁹ ali⁹ niſi ds dns. qm̃ dni ē tra r plenitudo e⁹: dz iuſte aſſignari aligs loc⁹ tormētor: vbi dina iuſtitia ī reprobos oſtdat. r hic dr infern⁹. Et ofirmat. poſita vna dra otrietat] debem⁹ poné alterā. Fo de celo r mūdo. ſz poniſ ſume felicitatis loc⁹ vnus: vt celū cmpirreū. g̃ dz. Sume calamitatis loc⁹ aſſignet. hic āt ē ifern⁹. O hereſtici. o falſi xpiani:q vt vris voluptatib⁹ obtēpet] dicitis infernū nō eē: qd his tātis auctib⁹ rōib⁹ r exēplis rndebitis. O pr Ambr. audi et nos. Lege, Tullij inuectiuar ī catheliname. li. iij. Audi qd dicat. Itaq; ut aliq̄ in vita formido ipr obis eet poſita: apud iferos hmōi qdā illi antiq ſupplicia ipſi⁹ ſtituta eē voluerūt. Idē Seneca traicdia ſexta metro qnto. Uobis rndeat doctor ecclie egregi⁹. Hzeg⁹ i li. dialogor. Si falluz ē igt qō minat ē: vt ab iniuſtitia cozigēt: et falſa pollicit⁹ ē: vt ad iuſtitiā puocaret. Sz qs h dicē vt i ſanuſ pſumat. Et ſi minat⁹ ē qō nō erat ipletur⁹ dum aſſerē eū miſericordē volum⁹: fallace: qō dici nephas eſt pdicare apellimur. Uobis h oīa ofirmēt ſtridor būan⁹: vlulat⁹: r gemit⁹: ceteraq; meſtitie ſig̃: ut pōt Stati⁹ li. ij. Thebaidos. de bitantib⁹ in achaia. vbi ē mōs altiſſim⁹ adeo vt nec̄ vēti: nz pluuie ibi aligd poſſint: vbi talia ſepe audiūt. Et Greg⁹ li. iiij. dialogor. adduc mō tē etne in Licilia. vbi crebro audiūt penātiuz voces. qđ rē. Et h ſufficiāt p pñti oclusione.

¶ De loco ſaluandor concluſio ſecunda.

Accipe ſam ocionem. vz. Felicitſſimus ameniſſimusq; oīum btōr loc⁹: null⁹ o ueniētior atq; dignior: q̄z ſūmi ōi ei⁹ triūphat empirei celi iocūdatio. ¶ Ad c⁹ de claratōez tres ingramur vita. vz. An aliq̄ via p bari q̄ btitudo etna q̄ eſt vide clare deū: r illo ſempitnaliter frui: dz bnfaciētib⁹ in xpi fide. p retributōe meritor dari. ¶ Scōa vi. eſt iſta. An aie ſuis p⁹ iudiciū vnite corpib⁹: maiorē q̄z aña būerint felicitatē r gl̃am ſuſcipiāt. ¶ Tertia vi. eſt. An in reḡ celor ſint diuerſi btitudinis gd⁹. ¶ Ad tū ad pmā vi. dico q ſatis clare oīdi pōt ad deſpectū nō credētiuz q bn viuētib⁹ in gra xpi ſūma empirei celi: vbi ē oīuz bonor aggregatio p retributōe meritor dei felicitas. Hoc aūt tibi pbo aucte:rōne: r exēplo. Sz h eſt diſtinguēdū q btitudo multiſ modis accipiť i ſcriptura. Bti. n. dici pōt gb⁹ de⁹ pctā dimittit:r nō labit ampli⁹ in illū: de mortalibus intelligēdo. q̄a ſine venialib⁹ viuē ñ poſſun⁹. pma Jo. i. ps. Bti q̄z remiſſe ſt inigtates:r q̄z tecta ſt pcta. Btūs vir cui nō iputauit dns pctm̃ ſuū: nec eſt in ſpū ei⁹ dolus. Et idē. Btūs vir q nō abiit in oſilio i pior:r in via pctor nō ſtetit:r ī cathedra peſtilētie nō ſedit:ſz in lege dñi fuit volūtas ei⁹:r in lege ei⁹ meditabit die ac nocte. Jtē bti dici pōt q oēm ſpē ſuā in deo ponūt. ps. Btūs vir cui⁹ eſt nom̃ dñi ſpes ei⁹. r nō reſpexit in vanitates: r in ſanias falſas. Et idē. Btūs cui⁹ de⁹ Jacob adiutor r ptector ei⁹ eſt. Et ad Titū. ij. c. Sobrie et pie r iuſte viuam⁹ in h ſeculo expectātes beatā ſpē:r aduētū gl̃e magni dei. Jtez bti dici pōt q videt xp̃m in h mūdo pegrinū r viatorē Luc. x. Lōuerſus Jeſus ad diſcipulos ſuos dixit. Bti oculi q videt q̄ vos videt]. Dico. n. vobis q mlti, pphe r reges voluerūt. i. appetierūt videre q̄ vos videtis:r nō uiderūt:r audire q̄ vos audiſtis: r nō audierūt. Jē r bti dici pōt q bn. i. i gra Jeſu vitā finierūt. Apoc. xxiij. Bti mortui q i dño morīuntur. ām̃. n. iā dicit ſpūs vt requeſcāt a laboribus ſuis. Jtē r multa alia btor gña deſcribūt. Matth. v. Bti paupes ſpū: qm̃ ipsor eſt reg̃ celor. bti mites: qm̃ ipſi poſſidebūt trā. bti q lugēt: qm̃ conſolabūt. bti q eſurūt r ſitiūt iuſtitiā: qm̃ ipſi ſaturabunt. bti miſericordes: qm̃ ipſi miſericōdiā conſequent. bti mūdo cōde: qm̃ ipſi deū videbūt. bti pacifici: qm̃ filii dei vocabūt. bti q pſecutōez patiunt pp iuſtitiā: qm̃ ipsor eſt regnū celor. beati eſtis cū maledixerit vobis boies:r pſecuti vos fuerint:r dixerit oē malū aduerſus vos mētientes pp me: gaudete r exultate: qm̃ merces vra copioſa eſt in cel. Et mūdus miſ btos appellat q i delitijs: pōpis: honorib⁹: r cetis trāſitorijs ſpem bñt: r poſſidēt. ps. Btm̃ dixerūt pplm cui h ſt. Et Ecc. l. Btūs q in iſtis ỹſat bonis: q pōt illā in cō de ſuo ſapiēs erit. Et Malach. iij. Jnferte oēm decimā in horreū meū: vt ſit cib⁹ in domo mea r ifra pax. r btos vos dicēt oēs gētes. Sz Iſa. iij. oñdit iſti⁹ btitudis fatuitas dicēs. Ppter me⁹ q bn̄ te dicūt: ipſi te ōcipiūt: r viā greſſuū tuorū diſſipār. Ecce falſa btitudo Sap. ij. Dixerūt ipij nō recte cogitātes. exiguū r cū tedio ē tps vite nre: r nō eſt refrigeriū in fine hois: r nō eſt q agnit⁹ ſit reuerſus ab iferis. q̄a ex nihilo nati ſum⁹: r p h erim⁹ tāq̄ nō fuerim⁹. qm̃ fum⁹ r flatus eſt in narib⁹ nr̄is rō. r ifra. Uēite igr r fruamur bōis: q̄ ſr: r vtamur creatura tanq̄ in iuuētute celeri. vino pciosō r vnguētis pciosis nos ipleam⁹: r nō ptereat nos flos tpis. Coronemus nos floribus añq̄ marceſcāt: nullū pratū ſit qō nō pertranſeat luxuria nra. Nemo vr ſit exſors luxurie nre: vbiq; relinq̄m⁹ ſig̃ letitie. qm̃ h eſt pars nra r ſors nra. Oppmam⁹ paupē iuſtū: r nō pcamur vidue: nec verano: nec reuereamur caos multi tpis. Sit aūt fortitudo nra lex iuſtitie. qō n. infirmū eſt: inutile iuenit. Circūueniam⁹ q̄ iuſtū: qa inutil eſt nobis: r ꝛrius eſt opib⁹ nr̄is: r ī ppat nobis pcta legis: r diffamat in noſ pcta diſcipline nre rē. vide. c. qm̃ pulcherrimū eſt. Et i fine ſic oncludit. Nec cogitauerūt r errauerūt. excecauit. n. eos malitia eor rē. Uera igr btitudo eſt oīuz bonor ſtat⁹ aggregatōe pfect⁹ ſine termino. Et de hac intelligit nra ocio. Qz aūt tibi aīe pauperte ex dei gra r meritis pcedētib⁹ btitudo det. pbo auctes rōnes r exēplo. ¶ Aucte q dē noui r vetis teſti. vetis qdē p ſic. Audi Iſa. lx. Nō erit tibi igt ap̄li⁹ ſol ad lucēdū p diē: nec ſplēdor lūe illūiabit te: ſz erit tibi dns ī lucē ſempiternā: r de⁹ tu⁹ in gl̃am tuā. Nō decidet vltra ſol tu⁹: r lūa tua nō minuet. qz dns erit tibi ī lucē ſempiternā: r ꝛplebūt dies luctus tui rē. Et iterū Oēs igt iuſti i ppetuū hēditabūt trā. r. c. xxxij. Sedebit ppls me⁹ in mltitudie pacis: r ī tabernacul fiducie r requie opulēta. Et. lv. Jn letitia exgrediemi r ī pace ducemi. Mōtes r colles cātabūt corā vobis laudē: r oīa ligna regiōis plaudēt mānu rē. Et idē. lviij. c. Oculus nō vidit de⁹ absq; te: q̄ ppasti expectātib⁹ te. r idē. lvi. c. Gaudens gaudebo i dño: r exultabit aia mea i deo meo: gauduit me veſtimētis ſalutis: r teguminto letitie circūdebit me: q̄ſi ſponſū ocorato corōa: r q̄ſi ſponſa ornata moilib⁹ ſuis. ¶ Audi ho loco Abacuh. c. iij. Ego aūt i dño gaudebo: r exultabo i deo Jeſu meo: dns me⁹ r fortitudo mea: r pocr pedes meos q̄ſi ceruor. r ſup excelſa mea ducet me victor i pſalmis canēte. Audi r Ezech. xxxiiij. Hec dic dns. Ecce ego ipse regrā oues meas: r viſitabo eas: ſic viſitat paſtor gregē ſuū i die: qñ fuerit i die nubis r caliginis: r educā eas de pplis: et congregabo eas ō trīs r iducā eas i trā ſuā: r paſcā

Universidad de Deusto
Biblioteca

eas in mõtib⁹ isr'l: in riuis:z in cũtis sedib⁹ ꝛre. In pascuis yberrimis pascã eas:z in mõnb⁹ ex celsis isr'l erũt pascua eaꝝ: ibi regescẽt in herbis virẽtib⁹:z in pascuis pinguib⁹ pascẽt sup mõtes isr'l ꝛc. Ipsi.n.sci pascent in cognitõe sũme ¶ vitatis:z illa erũt pascua yberrima: vt siue ígrediãtur ad ꝓfectũ siue egrediãt ad ꝓfectũ rãdũ bũanitatẽ: vtrobiqꝫ iuẽiẽt plenã satietatẽ Job.x. Egredient:z ingredient:z pascua inuenient. Itẽ pascent in delicata fruitiõe sũme bõitatis. Et illa erũt pascua pinguia. ꝑs. Ex adipe fruñti satia te. Adeps b⁹ fruñti est delectatio et suauitas: q̃ causat ex amore dei. ꝑs. Ex ß adipe et pinguedine repleat aia mea. Itẽ pascent in eẽnita te sũme suauitatis: z ß erũt pascua virẽtia. qm̃ nũq̃ talia bona aresc̃ut:ſz semp virescũt. Audi ꝑs. Replebimur in bonis dom⁹ tue. Et iõ ait ꝺ clusẽs. Btũs qui elegisti z assumpsisti: ibitabit in atrijs tuis. Et q̃ sit ista electio declarat Ecc. xlv. Elegit eũ ex oi carne: dedit illi cor ad p̃cepta z legẽ vite z discipline. ybi tria signa electionis ostendunt. ¶ Primũ ẽ scientia a mũdanis cogitationib⁹. ibi. Elegit eũ ex oi carne. ¶ Scõz obstuatio ꝺnor p̃ceptor. ibi. Et ꝺdit illi cor ad p̃cepta. Mat. xviij. Si vis ad vitã ingredi: serua mãdata. ¶ Tertiũ ꝓdicationũ freq̃ntatõ. ibi. Et legẽ vite z discipline. ꝑs. Lex dñi imaculata ꝺuertens alas. g.n. ex deo est: ꝟba dei audit. Jo. viij. Et he auctes sufficiant ex pte veteris testi. Ex nouo ꝟo aliq̃s colligamus. Audi tubicinẽ paulũ. i. Cor. ij. Oculꝰ nõ vidit: nec auris audiuit: q̃ parauit deus diligentib⁹ se. Et Jacob .p. Btũs vir q̃ suffert tẽtatõz. qm̃ cũ ꝓbatꝰ fuerit accipiet coronã vite: quã repromisit ꝺs diligẽtibus se. Et Luc. vj. z Mat. v. c. Gaudete z exultate qm̃ merces vr̃a copiosa ẽ in cel. z Matth. xxv. Jbũt bi in suppliciũ eẽnũ: iusti ãt i uitã eternã. Et Jo. iij. Exaltari oꝫ filiũ hois: vt ois q credit in illũ nõ peat: ſz hẽat vitã eternã. Et ibidẽ q credit in filiũ hẽat vitã eternaz. Et. c. iiij. Aqua quã ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis i vitã eẽnaz. Et ꝑma Jo. v. Dec scribo vobis vt sciatis: qm̃ vitã hẽtis eẽnã: q creditis in noie filij ꝺi. Et Apoc. ij. c. Esto fidelis vsq̃ ad mortẽ: z dabo tibi coronã vite. Et ß sufficiant ꝑ auctibus noui testi. Nũc ꝓdicta vitas rõe ꝓbet. Et ß triplicit. ¶ Prima rõ sumit ex bonor eẽnaliũ pulchritudine z claritate. ¶ Scõa rõ sumit ex bonor eẽnaliũ multitudine z copiositate. ¶ Tertia rõ sumit ex bonor glorie duratiõe z eẽnitate. ¶ Prima inq̃ rõ sumit ex bonor eẽnaliũ pulchritudine z claritate. Et arguat sic. ybicũq̃ reperit summa pulchritudo z claritas: ibi summa felicitas z bũtudo. ſz in celo ẽpireo repit summa pulchritudo z claritas. g̃ ꝛc. onia nõ cuz maiozi. ꝑs. Dñe dilexi decorẽ dom⁹ tue z locũ hitatõis glorie tue. Minor ꝓbat Tobie. iij. Btũs inqt ero si fuerint relige semis mei ad videndã claritatẽ Hier'z. Et Bap. iij. Fulgebũt iusti z tanq̃ scintille in arundineto discurrẽt. Mat. xiij. Fulgebũt iusti sic̃ sol in regno celor. Jñ Aug. in li. de li. arbi. Tãta inqt ẽ pulchritudo iustitie: tãta est iocunditas lucis eẽne: vt ẽt si nõ liceret ãpli⁹ in ea delectari q̃ vni⁹ diei hora: pp ß solũ inumerabiles bui⁹ vite dies pleni delitijs z affluẽtia bonor tpaliũ recte z merito despicerent. Non n. falso aut puo affectu dictũ ẽ. Quis melioz ẽ dies vna i atrijs tuis sup milia. q̃re ꝛc. ß ille. ¶ Secũda rõ sumit ex bonor eẽnaliũ multitudine z copiositate. Nõ. n. aia cara sũma vni⁹ boni possessio btñ fac: ſz oiuz bonor possibiliũ aggregatio. vñ arguit sic. vbicũq̃ ẽ oiuz bonor copiositas: ibi sũma felicitas: ſz in gloria btor ẽ oium bonor copiositas. g̃ ibi sũma felicitas. ꝟba nõ cũ maiozi. Eẽna. n. bũtudo in duobus ꝟsistit: vt ait Aug. i. in necessaria absentia ois mali. z in necessaria ꝑsentia ois boni. Si. n. q̃ris qd ibi ẽ: alit̃ rideri ñ pot. qcq̃d boni ẽ: ibi ẽ: z qcqd mali ẽ: ibi nusq̃ ẽ. Minor ꝓbat Aug. Jo. Apoc. vlt. Ondit inqt mihi flumen aque vite: q̃ sitit veniat: q vlt accipiat aquã uite gratis. ꝑs. Replebimur i bonis dom⁹ tue. Audi Aug. de ciui. dei. Oõ ds ꝑ parauit diligentib⁹ se: spe nõ attingit: charitate nõ cõprehendit: desideria z uota tñ sgredit. Acqri pot. s. p gram: nõ p nam. extiari nõ pot. ß ille. Et Ber. Merces inqt scor tã magna ẽ q̃ mẽsurari nõ pot: tã multa q̃ numerari nõ pot: tã copiosa q̃ finiri nõ pot: tã pciosa q̃ extiari nõ pot. ß ille. q̃re ꝛc. ¶ Tertia rõ sumit ex bonor glorie: duratõe z eẽnitate. vñ aia cara fgulã accipe generalẽ: q̃ si oia bona possideres: z illa eẽna ñ essent: ſz finita. certe nõ eẽs pfecte btã. illa. n. ẽ pfecta btitudo: q̃ ẽ star⁹ oiuz bonor aggregatõe eẽna pfect⁹. Vñ arguit sic. vbicũq̃ est oiuz bonor aggregatio sempitna: ibi sũma felicitas. ſz gloria q̃ dat bonis ꝑ recõpensatõe suor merito rũ: est aggregatõ oiuz bonor sempitna. g̃ ibi sũma felicitas. ꝟba nõ cũ maiozi. Mior ꝓbatur. Jsa. lx. Tunc inqt videbis: z affluos delitijs: z gaudijs sepitnis: z mirabit z dilatabit cor tuũ. Et. c. xxxij. Securitas inquit erit in sempitnũ. Et ꝓpha. Btꝰ inqt q̃ ãbulant i domo tua i scla scl'or laudabũt te. Et Hzeg⁹ in omlia martyr. Que ãt inqt lingua dicẽ: l'qs intellect⁹ capere sufficit illa supne ciuitatis q̃nta sint gaudia. Angelor chorus inesse: cũ btissimis spiritib⁹ gloze ditoris assistẽ: pitẽ dei vultũ cernẽ: in circulscripti lumẽ videẽ: nullo mortis metu afficiẽ: icorruptis ꝑpetue munẽ letari. ß ille. Tertio hec vitas ꝓbat exẽplo. Legit. n. de q̃dã viro dei: q cũ grandi instãtia supplicaret: vt dñs ei gl'ã padisi ostẽdẽ dignaret: venit ad eũ auicula q̃dã: miro quodãmõ decantans: quã in extasi mẽtis secutus. ccc. ãnis p illã ꝑrexit: q ad abbatiã p⁹modũ rediens: vix vt incognit⁹ recept⁹ ẽ. O miser mund⁹: q ista nõ capis. o cece mũde: q ista nõ intelligis. o bone Jesu oẽs tecũ veliẽt regnar: ſz nullus vellet tecũ laborare. tu elegisti paupertes z miſiaſ: nos voluptatel z ꝺlitias. audi Bern. nascit ꝺi filij⁹: e⁹ arbitrio ẽat qcũq̃ vellz eligẽ.

Tẽpus elegit qõ molesti⁹ est: ꝑsertim puulus z paupis mris fili⁹: q̃ vix pãnos hẽret ad reuoluẽ dũ: z in ꝑsepe reclinãdũ. z cũ tãta cẽt necessitas nullã audeo facẽ pelluũ mẽtionẽ ꝛc. O nos stulti z tardi corde ad credẽdũ: volum⁹ hic gaudeꝛ cũ sec'o: z postea regnãe cũ xpo. Audi Hiero. in epla ad Juliamũ. Difficile inqt imo ipossibile est: vt qs z pitib⁹ z futuris fruat bonis: vt z hic ventre: illic mẽtẽ ipleat: vt de delitijs ad ꝺlitias trãseratꝰ: z vtroq̃ seculo ꝑmus sit: vt in celo z in tra appeat glosus. Nã. n. negat: vt ꝺzia ꝺzijs misceãt. Nõ possum⁹ deo fuire z mãmõe. Aut ego fallꝛ: aut ipsi in fine decipient: q mihi nõ credũt cũ diuitie sue trãsierint in egestatẽ. Diues epulabat q̃tidie: hic ꝑplẽdide idut⁹ purpura z bisso: ſz mortu⁹ q̃ꝺ Moisi noluit credẽ: postmoduz sensit i tormtis. Abrahã. n. ait diuiti epulõi. Tu recepisti bona i vita tua: z Lazar⁹ silr mala. nẽ aũt hic osolat: tu ꝟo cruciaris. Quid dicem⁹ ad ß. Si talis erit finis z tale iudiciũ: vbi extrema gaudij luct⁹ occupat: nũqd ꝑferẽda sunt in ß culo mala bonis. Audi Greg. i olia. Sz nos volum⁹ gaudẽ cũ scis: z tribulatoẽs mũdi nolum⁹ sustinẽ cũ illꝰ. Qui. n. scos martyres l' in q̃tuz potuerit: noluerit imitãi: ad cor bũtudinẽ ñ porit puẽire: Sic. n. z aplus paul⁹ ꝓdicat dicẽs. Nõ coronabit nisi q legitie certauerit. ß ille. O pat Ambro. z qs est q possit btor martyrũ vestigia seq: qs inq̃ taz fortis: tã aiosus: tã sollers. Audi Hiero. in epla. Null⁹ labor dur⁹: nullũ tps longũ videri ꝺt: q̃ gl'a eẽnitatis acqrit. Audi Criso. sup Matth. Si qs viã laboriosa existimat. sue ꝺfidie est accusatõ. Si. n. pelagi fluct⁹ naur: ſ: si tẽpestates: hiemes agricol'. si vẽnera cedesq̃ militib⁹: si guissimi ictus: plageq̃ pugilib⁹ leuet vident z tollerabiles sr: pp spẽ tp. aliũ ac peiꝰtiũ cõmodor: multo magis cũ celũ ꝑparat in pmiz: nihil ex pñtib⁹ aspitatib⁹ dẽat senturi. Maxime labor est mitigat: in benignũ venire funẽ: ne aspicias q̃ via aspa est: ſz q̃ ducit. nec aliã qa lata. ſz ybi desinit ꝛc. Et ß sufficiãt q̃tũ ad ꝑmã vitatẽ.

¶ Qtũ ad ſaz vi. vbi q̃rit an aie suus⁹ iudiciũ reunite corpib⁹: maiorẽ q̃ añ gl'az hẽant. Dico fm onm Boa. i. iiij. di. xl viij. q̃ cũ btitudo aiarũ q̃ddã sit gaudiũ p cntiã: qꝺ q̃drupl'r pot itelligi in btis tũc tpis gaudiũ augmtari. ꝑ qz aut ꝺ maiozi bono gaudebũt. aut qa ex maiozi habitu z effectu. aut qa de plurib⁹ gaudebũt. aut qa in tensiõi actu z eodẽ bitu. Dicit q̃ sic. Sci pp eor vnionẽ ad corꝑ nõ magis gaudebũt p mõ: qa maiozi nõ pñt gaudẽ bono bti: tã in aia solũ: q̃ i aia z corpe sit: qa vtroq̃ mõ ifinito bono gaudẽt: z vnũ infiniti⁹ ñ est mai⁹ alio. Silr nec scõ mõ. Nã gra bitus est aie. Et cũ idẽ sit bitus aie sepate z corpi vnite: fm talẽ bitũ: nõ est gaudiũ mai⁹. ¶ Si ꝟo gaudiũ mai⁹ tertio mõ itelligat sic magis gaudebit: qa de plurib⁹: qa de gl'a ꝑ pij corpis: z oiuz btor corpor. Silr z q̃rto mõ magis gaudebit. Nã cũ aia sepata semp appetat suo vnirj corꝑi: vt dicit Aug. Q̃ appetitu i

gt corꝑis retardat: ne tõ intentõe ferat in sũmũ bonũ: z talis retardatio sit iperfectio q̃dã: z nõ i perfectũ ad suũ pfectũ rducat: necesse est vt cũ fuerit vnita corꝑi: itẽsi⁹ gaudeat eodẽ bitu manente q̃ ꝓius. Et b⁹ínie etiã est btus Tho. i. iiij. di. xl viij.. Non. n. b. tus gr̃e augeꝛ. ſz in vnione aie ad corꝑ⁹ oẽ impediẽs aiam remouet: z ita i tensiõi actu gaudẽt eodẽ habitu manẽte quo ꝓius. Sz dic q̃so vnde bz oriri gl'a corꝑor btorũ: an a seipsis: an ab aia. Dicit dñs Bona. vbi s. q̃ gloria beator corꝑor in suis ordib⁹ ꝟsistit: q̃s dñs illis largit. Unde si ꝑ possibile aia a corꝑe separaret: adhuc corpus illõ lucidũ: agile: ipassibile: z imortale esſz. Perficiunt tñ ille dotes ꝑ aiam in ipsum corꝑ⁹. vñ sicut in pñti vita aia in corꝑ⁹ influit: ꝑ quã influentiã corꝑ⁹ colo ratius est durabili⁹: virtuosi⁹: z agili⁹: q̃ sit cuz ab eo aia separat. sic z in ꝓposito aia gloriosa i fluens in corꝑ⁹: oẽs illas dotes ꝑficiet. Et ꝑ cõ seq̃ns si ꝑ possibile corꝑ⁹ esset separatũ: suas haberet dotes: sed nõ ita pfecte cum aia illi vnita est. q̃re ꝛc. ¶ Qtũ ad tertiã veritatẽ dico q̃ si haberẽt r̃ pect⁹ ad obiectũ beatif. cũ: sic nõ sunt diuersi btitudinis gradus. Acceperũt. n. oẽs in via laborantes singulos denarios. Matth. xx. Sed quantũ ad subiecta beatitudinis: bene sũt diuersi gradus. Unũqꝺq̃. n. fm q̃ ꝑ gram z lumẽ gl'e est magis dispositus: tãto pfectꝰ gl'az suscipit. et ß inuit dñs cũ ait. In domo pris mei mãsiones multe sũt. Et ß sufficiãt q̃tũ ad ꝑmã ꝛclonẽ.

¶ De innouatõe oium creaturarũ ꝛclo tertia.

Ncipe tertiã ꝛclonez. vz. Ultimo extremi iudicij fine dato: sicut cunctorũ fuit creator: uz facta perfecta purgatio: ita post iudiciũ erit oium congrua facta innouatio vbi tres inquiram⁹ veritates. vz. ¶ Prima veritas. Si est aliqua rõ onsiua q̃ mũdus post iudiciũ debeat inouari. ¶ Scõa vitas est ista. An in tali innouatõe corꝑor superceleſtiũ mor⁹ cessabit. ¶ Tertia vitas est ista. An plante z aialia bruta debeãt inouari. ¶ Quãtũ ad ꝑmã vitatẽ q̃ mũdi debeat post iudiciũ fieri inouatio: pot ꝓbari auctoritate: rõne: z exẽplo. ¶ Auctoritate sic. Audi Jsa. lxv. c. Ecce ego creo celos nouos: z terrã nouam: z non erunt in memoria priora ꝛc. Audi z Jo. Apoc. xxi. Vidi celũ nouum z terrã nouã. primũ enim celũ: z tra ꝑma abijt: et mare iam non est ꝛc. ¶ Scõo rõne breuiter sic. Nã cũ ꝓpter hominẽ fcã sunt: vt. s. hoi famularent: congruũ est: vt hoie innouato: oia silr ei famulantia inouent. Sed ß ut dicit btus Tho. in. iiij. di. xl viij. non intelligit quantũ ad substantiam: ſz quantũ ad qualitatẽ z operatõz. qm̃ terra erit sicut cristallus: aer clarior: ignis z aqua puriores ꝛc. Et hoc tñ fz bñplacitũ dine voltatis: q̃ oia innouabit ad cuiusdaz homis glorie pfectionẽ. ¶ Tertio ꝑs hec vitas exẽplo: qm̃ sicut dñi terra: q̃ta sunt in maiozi statu tãto pulchriora edificant: sic z deus post iudiciũ erit in pulchriozi statu: non q̃ ad se: sed q̃ ad creaturam

Universidad de Deusto
Biblioteca

sic ꝛ q̃ ad creaturã oia inouabũt. qr̃ ꝛc. ¶ Octũ ad ꝓz xi. dico ꝓz bn̄ Tho. ꝛ cõiter loq̃ntes in hac matia ꝙ corpa celestia inouabũt: q̃ntũ ad mutatiões ꝛ gñationes aiaz ꝛ plantaz. Sitr ꝛ elemta q̃ ad actiõz ꝛ passiõz ad iuicẽ cessabũt. Nõ.n. opꝰ erit tũc motu celi: cũ sit fcũs pp ꝺsez uationẽ rez ꝑm cursũ nãlẽ. nec erit opꝰ gñatõe ꝛ corruptõe. Audi Jo. Apoc. x. Et angelus iurauit ꝑ viuentẽ in scla scloz : ꝙ tps ãplius nõ erit. ꝓz si tps nõ erit: nec motꝰ. qz tps est mensura motꝰ ꝑm nr̃am phiã. Et ꝺfirmat sic. Motꝰ celi ẽ pp otinuã gñatõz. vt ꝓz ꝓo de gñatõe. Sz impleto nũero electoz gñatõ cessabit. q̃ ꝛ motꝰ celi. qr̃ ꝛc. ¶ Octũ ad tertiã xi. dico ꝑm eundẽ ꝙ cũ inouatio mũdi pp hoiez fiat: ꝺz inouatiõi bomis ꝺformẽt. hoie ãt inouato de statu corruptõnis ad incorruptõz tñsiet ꝛ pfectã quietẽ. j. Cor. xv. ꝺz corruptibile ĥ induẽ incorruptõz: ꝛ mortale ĥ induẽ mõtalitatẽ. ꝛ iõ ĥ mõ inouabit mũdus: vt abiecta oi corruptõe ꝛ tñsmutatõe: ppetuo remaneat in gete. Et pp ĥ dicit ipse ad istã inouatõz nihil ordinari potit: nisi qõ ordinẽ ad i corruptõz hz: vt sũt corpa celestia: elemta: ꝛ bomies. Corpa. n. celestia ꝑm sui nãz incorruptibilia sũt: ꝛ ꝑm totũ ꝛ ꝑm ptes. Elemta ãt sũt corruptibilia ꝑm ptes: ꝛ incorruptibilia ꝓz totũ. hõ ãt ẽ corruptibilis ꝓz ptẽ. s. ex pte matie: nõ aie. aialia ẽo bruta sũt corruptibilia. sitr ꝛ plante: ñ solũ ꝑm mãz: ꝓz ẽt ꝑm fozmã: ꝛ sitr oia mineralia. ꝛ iõ nullo mõ hñt ordinẽ ad incorruptõez: ꝛ iõ p ignẽ ꝺsumata nõ inouabũt aliq̃ mõ. Etsi diceret Si elemta ꝛ corpa celestia inouabũt pp quãdã maiozẽ gloriã ꝛ ꝺsolatõz btõz: videt ẽt sequi ꝙ plante: aialia: ꝛ cetа mineralia deberẽt hmõi de cã inouari. pulcherrimũ. n. qd cẽt talia uidẽ inouata. Dico ꝙ nõ sequit. Et rõ. qz talia vt visum ẽ nullo mõ ꝓz se pñt ppetuari: ppetuãt ãt ꝓz spetiẽ ꝑ gñatõz ꝛ corruptõz. ꝛ iõ qz cessabit gñatio ꝛ corruptio: iõ cessabit eoz ppetuatio. ꝛ p ois ñ potuert inouari. Etsi diceres ista sũt de pfectione vniuersi. q̃ debẽt inouari. Dico ꝙ sũt de pfectõe vniuersi ꝑm statũ istũ: q̃ subiacet gñatiõi ꝛ corruptõi: ꝛ nõ simplr. Et ĥ volo sufficiant ꝑ pñtiã. Talẽ igit brãcẽ studeam⁹: ut nos xp̃s iesus possit vocare. venite bñdicti pr̃is mei: qui cũ ipso gloſus regnat in scla scloz. Amen.

¶ Feria tertia post ꝑmã dñicã q̃dragesime de timoze sermo in ordine septimus.

Ommota est vniuersa ciuitas. Mat. xxi. Si añdicta attẽdimus pres optimi: nẽo ẽ nisi minꝰ hominis sit: q̃ iure nõ ꝛtremiscat. Si. n. barbatꝰ ille Hiero. oi suo in ope iudiciũ extremũ añ sue mẽtis oculos apponebat: qd facẽ ꝺz miser bomũcio. Jñ ꝑm sensũ tropologicũ in pñti euangelio dñi ꝙ ingrediẽte Jesu ciuitatẽ. i. animã fidelẽ ꝑ gram: cõmota ẽ. s. ꝑ timoze dini ꝛ extremi iudicij. Ne mireris qm̃ dixi ꝑm sensum tropologicũ. Solet. n. scriptura q̃ttuoz mõis ex põi. s. hiſtorice: alegorice: tropologice: ꝛ anagogice. ¶ Hiſtoria ẽ narratio geste rei ꝑ quã q̃ ꝑ territo acta sũt iudicam⁹. i. cognoscim⁹. hiſtoria n. dr̃ ab hiſtoreon grece: qõ latine videẽ l' cogscẽ dr̃. Apud. n. veteres nemo ꝺscribebat hiſtoriã: nisi q fcõ inſtruisset: ꝛ scribenda vidisset. ¶ Alegoria ẽ trop⁹ q̃ aliud ꝺr̃ q̃ significat: ꝛ dr̃ ab aleon qõ est alienũ: ꝛ logos qõ est ꝑmo: l' qõ ẽ dicere: q̃si alienũ ab eo qõ dr̃. ¶ Tropologia est ꝑmo ꝺuersus ad edificatõz aie, ꝛ informatõz bonoz moz docens. s. qd sit agendũ. Et dr̃ a tropos qõ est ꝺuersio: ꝛ logos ꝑmo: q̃i ꝑmo ꝺuersus. s. ad edificatõz: l' ꝺuertens lectorẽ ad ea q̃ faciunt ad aie edificatõz. ¶ Anagogia est ſpes alegorie vt cõiter sentiẽ. Differũt tñ sic alegoria ꝛ anagogia. qz alegoria ẽ mystic⁹ sensus ptinens ad militantẽ eccleſiã. ꝓz anagogia ad triũphãtẽ Et sic põt ꝺscribi. Anagogia ẽ locutio de ꝛrenis: q̃ ꝑ ꝛrena dat intelligẽ celestia. Et dr̃ ab ana qõ est surſũ: ꝛ goge qõ ẽ ductio q̃si surſũ ductio. Exẽplũ de his oib⁹ in ĥ noie Hier̃m. Hiſtorice nãz nomẽ ẽ ciuitat. Tropologice tip⁹ ẽ aie fidelis. Alegorice nomẽ est militãtis ecclesie. Anagogice tipũ gerit eccleſie triũphantis. Merito q̃ dixi ꝑm sensũ tropologicũ. Sensus q̃ ꝓdictoz ꝟboz est: cõmota ẽ tota ciuitas. i. ipũa lis aĩa tota ꝛtremuit ex ꝺsideratõe ꝓdictoz de extrẽo iudicio. In quib⁹ sacratiſſimis ꝟbis tres de timoze faciamus cõsiderationes. vz.

Timoris congruam necessitatem.
Timoris congruam qualitatem.
Timoris congruam vtilitatem.

¶ De necessitate dini timoris ꝺsideratio ꝑma.

Primo timoris ꝺgruã necessitatẽ videamus. vbi tres moze solito ꝺcones põam⁹. vz. ¶ Pria ꝺclo ẽ ista. Tñ ꝑfecto ad aie salutẽ timoz di necessari⁹ ẽ: ꝙ sine eo deum nec ꝑimũ vt oz: diligẽ nõ valem⁹ ¶ Scda ꝺclo ẽ ista. Septẽplici pungit aĩa calcarib⁹ spũ alib⁹: vt deũ tieat toto posse: ꝛ ad celestẽ Hierusalẽ cũ xp̃o Jesu introducat. ¶ Tertia ꝺclo ẽ ista. Hzadib⁹ quibusdã: ꝛ nõ repetine diuin⁹ timoz in aĩa gñat: vt deus ipse sũmope diligatur. ¶ Oz ad anime salutẽ necessarius est diuinus timoz Conclusio ꝑma.

Accipe ꝑmã ꝺclonẽ. ꝛc. ut. s. Ad cuius declaratõz tres ingram⁹ ꝟbi. vz. ¶ Pria ꝟbi. ẽ ista. qd ẽ diuin⁹ timoz. ¶ Scda. qn tũ ẽ necessarius dinus timoz. ¶ Tertia. q̃ntũ ẽ nobilis dinus timoz. ¶ Octũ ad ꝑmã ꝟbi. dico ꝙ timoz in gñe sic põt ꝺscribi ꝑm Aug. Timoz ẽ q dã spãlis fuga mali ne qs pdat bonũ qõ amat. Nec. n. duo iuicẽ colligãt: amoz ꝛ timoz. vnõ segt̃ q amat tiet: ꝛ ꝑ ois. q pax amat: pax tiet. ꝛ ecõuerso. Ex q̃ segt̃ ꝙ q nihil amat: nihil tiet: ꝛ q nihil tiet: nihil amat. Magis ãt spãliter timoz dei põt sic ꝺscribi. Timoz dei ẽ q̃dã spãlis fuga mali: qa displicibile deo: ne pdat ipsũ sũmũ bonũ qõ amat. Tiet. n. ouis malũ: vt lupũ vẽiẽtẽ ne pdat vitã quã iclinatõe nãli amat: vt dic Tulius ꝑ. de officijs. Principio gñi alantiũ oi ẽ a nã tribuũ: vt se corꝑ vitaq̃ tueat: declinet q̃ nocitura vidẽt: ꝛ q̃ ad vsũẽdũ necessaria sũt ingrat ꝛ parz. Sz nõ timet ouis malũ qa displicibile deo: ꝓz qa ꝑpẽ nãe nociuũ. Solꝰ aũt timoz dei ꝟus malũ timẽ facit: qz est displicibile deo. ꝛ ex ñti ne pdat bonũ qõ amat aut possidet. Jñ audi ꝺuotissimũ Ber. Noueris ingt te: vt deũ timeas: noueris ipm: vt ꝛ ipm ꝺligas. Jn vno initiar] a sapiẽtia. in alĩo ꝺsumaris. qz initiũ sapie timõ dñi ꝛ plenitudo legis est charitas. Quẽadmodũ ex notitia tui venit i te timoz dei: atq ex ꝺi notitia venit in te amoz dei. sic ecõuerso de ignorantia tui ſupbia venit: ꝛ de dei ignoratia despatio. ĥ Ber. sup cãtica. Et idẽ in epla. Fugit ingt ouis tremebũda ueniẽte lupo. abscõdit se colũba teme ancipitre viso. ꝛ de camera mus esuriẽs: exire nõ audet: abiente catto: ꝛ tu vidẽs furẽ curebas cũ eo. ĥ ille. Currit nãq̃ cũ fure q cũ fure furat: ꝛ furãti ꝺsentit. ex de fur. c. q cũ fure. vbi dr̃. Qui cũ fure ptic ꝑ ꝺsensũ supple: vt dic glo. l' accipiẽdo l' occultãdo: occidit aĩam suaz. ñ fur solũ: ꝓz ille re⁹tenet: q furti ꝺsci⁹: q̃rente possessore ñ indicat. ĥ ibi. Diabol⁹. n. fur est. qm̃ die noctuq̃ q̃lr aĩam furari possit: attẽdit. ille furanti diabolo ꝺsentit: q suggerẽti ñ obstat. Jlle cũ ipso furtũ accipit: q suggestiõi ꝺsentit ꝛ peccat. ille occultat: q pctã sacerdoti ñ accusat. Et rõ oiuz isto rũ est testãte ꝙ ĥa: qz nõ est timor dei añ oc̃los eoꝝ. viã ingt pacis nõ coguerũt: nõ est timor dĩ añ oculos eoꝝ. Et Eccl. viij. Filij hoium absq̃ vllo timoze ꝑpetrãt mala. Et Ecc. ꝑ. Qui sñ timoze est ñ põt iustificari. qm̃ nihil meli⁹ q̃ timor dñi. ꝛ nihil dulci⁹ q̃ respicẽ in mãdat] dei. vt dr̃ Ecc. xxiij. c. Et sic ꝓz ꝑma ꝟitas. ¶ Octũ ad ꝓz xi. dico ꝙ tñ est necius dinus timoz q̃tũ est necessaria salus aie nr̃e. qm̃ sine timoze dei nõ est salus. Ecc. xxv. Timoz dñi initiũ dilectõis ei⁹. ꝛ. c. xxvij. Si nõ in timoze dñi tenueris te istanẽ cito subuertet dom⁹ tua. ¶ Ad cui⁹ declãtionẽ nõ ꝙ timoz in cõi ĥz sub se multas ſpes. vz. Qui dã. n. timoz dr̃ criminal. qdã mũdial. qdã fuilis. qdã nãlis. quidã initial. quidã ꝟtual. quidã filialis. quidã timoz admiratõis. quidã exultatõis. q dã pturbatõis. quidã ꝺfusiõis. ꝛ quidã coactõis

¶ Prim⁹ inq̃ timoz dr̃ crimial. i. a crimie cãr⁹ Lege Heñ. ij. c. de ꝑmis pentib⁹ nñis. dr̃. n. ibiõ Erat aũt nudus Adã: sitr ꝛ vxoz ei⁹: nec erubescebãt. Et. c. se. dr̃. Abscõdit se Adã ꝛ vxoz ei⁹ a facie dñi in medio ligni paradisi. vocauitq̃ dñus Adã: ꝛ dixit ei. Adã vbi es. q ait. Uocẽ tuã audiui: ꝓz timui eo ꝙ nudus eẽm. cui dix. Quis tidixit tibi ꝙ nud⁹ eẽs: nisi qz de lig de q̃ ꝑcpã tibi ne comedẽs: comedisti. Ex q̃ ꝓz ꝙ hic timoz ex inobia cãtus est. Sitr ꝛ Laim Heñ. iiij. occiso frẽ vocauit eũ dñs. Laim ecce vox sanguis fratr] tui clamat vindictã ad me. ꝛ Laim tremebũdus ait ad dñm. Ecce eijcies me hodie a facie terre ꝛ a facie tue abscõdar: ꝛ ero vag⁹: ꝛ pfug⁹ i ſra Dis igr̃ q me inuenerit occidet me. qõ ꝛ factũ ẽ qm̃ Lamech eũ occidit credẽs eũ ferã eẽ. pilosus nãq̃ totꝰ fcũs fuerat: vt in. c. eodẽ dr̃. Ecce ꝙ pp crim̃ hoicidij fugit Laiz a facie dñi. Sitr qm̃ ꝟgo ĥgitatẽ pdidit: ꝓz timet ne sciat. Nupta etiã mrimonij fracta fide: ꝓz timet ne marit⁹ illõ sentiat. Fur oẽm auraz timet. siccq̃ alij pctores occulti. Uñ põt vari tal⁹ regula gñalis. q nõ peccauit nihil timet. xi. q. iij. custodi. Custodi ingt in tuis innocẽtiã tuã: vbi nemo opp̃met cãm tuaz. Preualebit in te. i. ꝺ te falliz testimoniũ: ꝓz apõboies: supple nõ q̃ ad deũ. Nũqd apud deũ valebit: vbi cã tua dicẽda sit. Qm̃ de⁹ erit iudex: aliius testis q̃ ꝺscia tua non erit. Inter iustũ iudẽ ꝛ ꝺsciaz tuã noli timẽ nisi cãm tuã. i. peccatũ tuũ. hec ibi. Audi ꝛ barbatũ Hiero. ad Demetriadẽ. Jnnocens ingt inter ipsa tormenta fruit ꝺsciẽtie bono. Et cũ penã metuet. s. nãliter. de innocentia gloriat. ĥ ille. Et Cato poeta. Cũ ꝛcte vinas ne cures ꝟba malozꝝ. Exemplũ de Susanna. Daniel. xiij. ꝛꝛ. vide ibi hiſtoriaz ꝛ bene.

¶ Secũdus timoz dicit mũdial⁹: ꝛ est quo quis timet casuz mundialiũ rez ꝛ perditionẽ: ꝛ peccat. Sicut illi miseri iudei dicentes. Luc. xi. Si dimittimus eũ sic: venient Romani ꝛ tollẽt locum nr̃m ꝛ gentẽ. Sitr ꝛ miser Pilatus audito Si hũc dimittis nõ eris amicus Cesaris: magis timuit: ꝛ vitã condẽnauit ad mortẽ. ꝛ hoc timore plen⁹ est hic miser mũdus. Quidã. n. ne alicui displiceant: iustitiã peruertũt. Quidaz ne aliqd pdant: piurant. xi. q. iij. si qs metu. ꝛ. xxij. q. ij. qui piurare paratus est: piurus est anteq̃s periuret. qa deus non ex opibus iudicat: sed ex cogitatõnibus ꝛ ex corde. glosa. Deus potius ꝺsiderat animũ q̃ factũ. xv. q. vi. c. i. ꝛ deus interrogat cõ ꝛ non manũ. xiij. q. v. si qd inuenisti. hec glo. ibi Audi Criso. in sermone Jo. baptiste. Facile igt deuiat a iustitia: q in causis: non deũ : sed hoies ptimescit. Et. c. si quis metu. dicit sic. Si qs metu cuilibet potestatis ꝟitatez occultat: iraz dei sup se prouocat. qa magis timet hoiem q̃s deuz Et sunt ꝟba Aug. ad Casulanum. dilates te vt placet. ¶ Tertiꝰ timoz dicit seruilis. hic a pctis aiam retrahit cõsideratione pene tñ. Sicut et timuerũt Niniuite audiẽtes Jonã vbis minantem ruinã. Jone. iij. Uñ oẽs vestiti sunt saccis a maioze vsq̃ ad minorẽ: ꝛ ieiunauerũt oẽs. ꝛ iumenta etiã vt ꝓz ibidez. Jnde Aug⁹ ꝛ allegat a magro in. iij. sniaz. di. xxxv. Timoz ingt seruilis est: cum ꝑ timorez gehenne continet se homo a peccato. Quo pñtiam iudicis ꝛ penã metuit et timore facit quicquid boni facit. Non timore amittendi bonũ qõ non amat: sed timore patiẽdi malũ qõ formidat. Sup quo verbo eadẽ di. in suo tertio hanc distinctionẽ facit. ꝛ dicit sic. Timere malũ facere, ppter penã intelligi dupliciter põt. aut qz deũ timet ꝺsideratõe pene: ꝛ tiet peccare. aut quia nec deũ timeret: nec peccare desisteret si pena nõ esset. ꝑmus timoz nõ est malꝰ sed dei donũ est. Sicut. n. futuras penas credẽ dei donũ est. qa ibi est q̃dã cordis illũiatio ꝑ quã

Universidad de Deusto
Biblioteca

futuras penas credit.sic tiere penas illas q̃s ex
do:dei donū ē:qz ex tali dono ē q̃dā cozdis illūi
natio:z eiusdē emolitio:z fructꝰ ocupiscētia ꝛ̄
strictio.z sic quedā ꝛ̄ctificatio.z p oñs sequit q̃
talis timoz nō ē malus. ȝ secūdus tioz malus.
hic enim actu peccaꝛ concupiscit:z facto pecca
ret:nisi puniri timeret.z per oñs malus. ℔ ille.
Inde ponit regula gñalis.xxiij.q.vj.ȳ.ex his oī
bus.vbi dr. Bona faciēs timoze pene spū scō ñ
ducit. si aūt spū scō nō ducit:oplacē deo mūe
valet.℔ ibi.et aliā regulā pōit Aug.vicēs. Ille
reus est volūtatis:q timoze pene nō peccat. Jñ
i. Jo.iij.dr. Timoz nō est in charitate:ȝ pfecta
charitas foraꝛ mittit timorē.ſ.fuilē. ⸫ Quātus
timoz dr nālis.et dr nālis.qa oī viuēti datū est
a nā:vt vitā tueaꝛ.z nociua declinet:vt dixiūs
in ꝑma ẏtate. Sic z tpe passiōis apli timuerūt:
qa scriptū erat Zach.xiij.z ponit Matℏ.xxvj.
Percutiā pastorē.z dispgent oues gregis.tunc
discipuli eo relicto oēs fugierūt. Sic timuit ꝑe
trus:qñ vnius uoce ancille pcussus uitā celestē
negauit in ẋris:cū latro ꝓfitet in cruce. Matℏ.
xxvi. Tūc cepit ꝺtestari z iurare:qa nō nouiſſz
hoīem. Sz z xps Jesus sepius hoc timoze expa
uit. Ulx.n.adhuc natꝰ vt ita loqr:vū eū Herodes ad pdēdū q̃reret: ipe cū mre i egyptū fugit
Mat.ij. Et iudeis illū de supcilio mōtis ꝑcipi
tare volētibꝰ se iuisibilē fecꝰ. Luc.iiij. Alapida
toribꝰ fugit:z absc̄dit se. Jo.viij. Et nolebat pa
lā i galileā ābulare:qz q̃rebāt eū iudei ifficere.
Jo.x. Fugit i Effrē:cū eū data sñia mortis. Jo.
xj. Et sic.xxxiij.ānis l'circa mortē fugiēdo ꝓze
rit. Sz tādē vina ẋtus amoris quē eū icarnari
fecit:xps fugiētē apphēdit. Jn iudeā reuerti fa
cit:z dissuadētes reditū discipulos increpat:dicēs
nōne.xij.hore sūt diei. Et spōte i die palmaꝝ ꝑ
cessit ad victimā. Mat.xxj. Sz affuit ꝑsto tioz
mortꝭ:ipsūqz māducrit ad ozū:z pfez ozare cō
pellit:vt trīstret ab eo calix. Adest ẋr' amoris z
xps aiauit:vt ad pfez voce dulcissima diceret.
nō mea volūtas:ȝ tua fiat. Sz supastat tioz:z i
terꝝ oraꝛ xps facꝰ.pr si possibile ē. Astat charitas
z ofortauit z dicē facꝰ.nō mea volūtas:ȝ tua fi
at. Jterꝝ ctio xps aggredit tioz:z clamare facit.
abba pr ꝛc̄. Et fcā imagīe mortꝭ cepit pauē z te
dē dicēs. Tristis ē aīa mea vsqz ad mortē. z fa
ctꝰ ē sudoz eꝰ:sic gutte sanguis decurrētis i trā.
Sz scā charitas mor affuit: dicēs. O paup ie
su gd facis.ne tieas.nōne z tu pplos doctriasti.
Nolite timē cos q occidūt cozp': aiaz aūt nō ꝓt
occidē. Mat.x.c. Cōfortare z esto robustꝰ z ac
cersito āgelo ofortauit eū. Et eo ofortato cepit
xps cū māu sua:z ait. veni mecū. z duxit eū ẏ
sus Judā q venerat vt traderet eū i māibꝰ iudo
rū. Et ait xps charitate motꝰ ad ꝑditorē. Ami
ce ad gd vēisti. Et ẏsus iudeos pgēs:q venerāt
vt eū caperēt:dicē cepit.quē q̃ritis. Cui cū rīdissent:amorē discipulorꝝ sue ꝓpositꝰ vite:z ait
Si g̃ me q̃ritis sinite hos abire. Tāta fuit bonū
horꝝ ẏrꝰ z charitate plena: q mox iudei abierūt
retroꝛsuz:z ecciderī i trā.qđ z ter xps fecꝰ. Et tā
dē dña charitas xps i māibꝰ inimicoꝝ tradidit.
Currit tioz mortis ad Petrū vt xps defendat.
pcutit Malchū gladio pōtificis ſuū. ouerte in
qt charitas gladiū i locū suū. Ne ꝺtētaꝛ ad Pi
latū currit:suadet vt xps ꝺmittat. vñ ait.gd.n.
mali fec.charitas istigat iudeos vt clamēt: cru
cifige:crucifige eū. Currit ad Pilatū:suadet ut
eū morti ꝺdat. Sntiat xps Pilat'. Capit:ligatꝰ
ducit ad crucē. Amoz associat.z flētibꝰ mulieri
bꝰ rndit. Filie Hierl̃ nolite flere sup me:ſz sup
vosmetipsas flete.qz ecce veniēt dies ꝛc̄. Per
tigit xps ad crucē. Charitas sinistrā manū appꝫ
hēdit:z crucifixā tenet. Judei illū crucifigunt.
Astat charitaſ soroꝛ patiētia scā:z ōrꝛaz xpi te
net. Judei illā crucifigūt. venit alta soroꝛ būilitas scā:z xpi pedes tenet. Judi illoſ amarissime
crucifigūt. Crucē sil' capiūt:z crucifixū leuāt in
altū. Clamāt ꝑdicte soroꝛes. O vos q trīsitis p
viā:attēdite z videte si ē doloꝛ simil:sic doloꝛ i
stiꝰ. Sz tioz mortis currit ad xps z ait. O paup
xpe qd facis:qr pris tui auxiliū ñ poscis. Clamat
xps.beli:beli:beli:lama zabatāi.z se ꝺrelictū ab
oibꝰ clamat. Astat charitaſ ofortatq illū. venit
tioz z dic. O celi q̃re nō iuuatis filiū dei: z celi
lachrymare cepert:z obscurati sūt. dic tioz. o ie
su paup:qd vis tibi faciā.clamat Jesus:sitio.cui
fert acetū.ofortat eū patiētia scā. veit ex alta p
te charitaſ:z suadet vt spm ꝺmēdet pri. clamat
Jesus.pr i manꝰ tuas cōmēdo spm meū. Accurrit būilitas z būiliat xps. Et ipe icliato capite e
misit spm. Ecce q̃ntū tioz mortis xps iuasit: nec
tm ꝓualuit:ſz charitas ꝓ nobis ipz morti ꝺidit.
Jñ Aug.li.ofes.ait. Cōstās z pfectꝰ dz eē amoz
nr: vt si necesse fuerit amoze illi moriamur:q a
moze nri placiō ac bñigne mori dignus ē.℔ ille.
¶ Quintꝰ tioz dr initiaſ.z ē q̃ gſ abstīet a malo
pti amoze iustitie:z pti tioze pene. Et dr initiaſ
qz ꝓncipiat scē charitati pare locū. pr.j. Initiū
sapie tioz dñi. Et itrāte charitate pellit iste tioz.
Et q̃ntū charitas crescit:tāto ille decrescit. hec
magr. Tioz nō ē cū charitate:ſz pfecta charitaſ
foras mittit timorē. ꝑma Jo.iiij.ſ. q̃ntū ē ex ca
gre q̃ abstīet a malo pp penā.imo nullā penā e
xistiat:ſz dei amoze z iustitie aggredī qōcunqz
difficile. Tres.n.sūt pulcherrie: q̃ scē charitati
i aīa peccatrice locū ꝓparāt.ſ.tioz pene fuge:pudoꝛ cōmisse culpe:z amoz iustitie.tioz mētem a
mala retrahit. pudoꝛ veniā ipetrat. amoz iustitie
ad supna trīsducit. Exēplū de Taida meretrice
i vitis patrū:quā abbas Panutiꝰ i cella vna ꝺ
serti solā reclusit ei q̃tidie mīstrās paz panis z a
que.z illa tribꝰ iñ associata puellis: nec oculos
ad celuz leuare audebat:ſz i suo corde dicebat.
dñe g me plasmasti misere mei. Et tribꝰ elapsis
ānis:reuelatū ē ꝑaulo maioꝛi mōacho Antōij
discipuloꝛ:g lcūs quē videbat i celo:nō erat Antonij:ſz Taidis meretricis. Et ita de cellula ex
pagīōe exēta. xv.trīsactis diebꝰ genuit i pace.
Sext' tioz dr ẏtual'.ẏr'.n.z vitiū ſt oppolita.

Et ẏtutes sunt ꝑm nām.qz sumꝰ ad illas nā apti
i. dispositi.uitia aūt ifesta sī z inimica nāe. Et iō
hic ẏtual' timoz sp pauidā aiaz tz: ne a vitijs cō
rūpaī.cū mūdꝰ totꝰ laqis plen' sit: vt vidit An
tonꝰ. Nec solū timē mūdi laqos facit:ſz z astu
tos diaboli decipiēdi modos.cū sepe noscamus
illū in angelū lucis se trāsfigurāe. xxviiij.q. i.c.
i.circa mediū. Quo timōe z discipuli pr' resurre
ctionē xpm fantasma eē putauerī. Qui.n.ẏẽy
tuosus est sp timet: z cūcta picula ꝓcauet aīe ꝑ
posse. Prozȳ. riij. Timoz dñi fons vite: vt ꝺcli
net a ruina mortis. Jñ Prozȳ.i.dr. Timēti deū
bñ erit in extrēis:z in die ꝺfūctōis sue bñdicē.
Et ibidē. Tuīti deū bñ erit:z dieb' ꝑolimatio
nis sue bñdicē. Radix sapie timeꝛ deū. Rami
eiꝰ lōgeui ꝛc̄. ¶ Septimꝰ timor dr filiaſ.z est q̃
qs tm se abstinet a pctō amōe iustitie:ita q̃ si nl'
la pena etiā seq̃ret ex culpa:pp dīnā iustitiā ab
stinēt.hic ꝳz duoſ vsus.ſ.cauē a pctō:z hre reue
rentiā. Scdm ꝑmū actū est hic in via:ſz ꝳz aliū
est tm in pria.z vt est i pria:dr timoz reuerētiaſ
ps. Timō dñi scūs pmanet in secl'm scl'i. Et hic
timoz ñ excludit chāitatē:imo chāitate roboraſ:
z crescit. Uñ ponit būſ Tho.scda.pe.q.xix.hāc
rl'am gñalē q̃ ncēe est vt crescēte charitate:cre
scat timoz:sic effectꝰ crescit:crescēte cā. Et iō in
pria vbi ē pfecta z ꝺsumata charitas:est pfectꝰ
z ꝺsumatꝰ timoz. Nō q̃ scī in pria deū pdē time
ant:aut aliq̃ incurrē qđ vis malū:ſz sic intellr
vt exponit Bregꝰ sup illo ẏbo Job. Colūne ce
li ꝺtremiscūt:z pauēt ad nutuz dei. Dicit.n.sic.
Jpe ẏtutes celestiū:q̃ sine cessatōe ꝺspiciūt: in
ipsa ꝺtēplatōe ꝺtremiscūt. Sz idē timoz: ne eis
penaī sit:nō timoris est:ſz admiratōis.qz.ſ.admi
ranī deū: vt sup se existentē:z eis icōprehēsibilē
Et ℔ etiā mō Augꝰ sub dubio licet relinq̃t pōit
timorē in scīs. vñ sic ait. Timoz ille castꝰ pmanīs
in sclīo sclī:si erit in futoꝛ sclo:nō erit timō exiēs
a malo:qđ accidē pōt.ſz tenēs i bono qđ amitti
ñ pōt. Vbi.n.boni adepti amoꝛ:imutabiliꝫ pfecto
si dici pōt mali cauēdi timoz securꝰ est.℔ ille. Et
būs Tho. vbi s. dic q̃ hz potiꝰ rōem reuerētie
q̃ timoris.qr ꝛc̄. ¶ Octauꝰ timō dr admiratō
nis. Abacuch.iij. Cōsideraui opa tua z expaui.
Timuit ℔ timoze Maria. Luc.i. Ne tieas ma
ria:ueniſti.n.graz apud deū ꝛc̄. Timuerī apli
post resurrectōez stāte xp̃o in medio eoꝝ ianuis
clausis. Luc.vlt. Stetit Jesus i medio disciploꝝ:z dixit.pax vobis:ego sum: nolite timeī ꝛc̄.
¶ Nonꝰ timoz dr exultatōis. Beñ.xxviij. Oꝛ ē
ribilis est locꝰ iste.ẏe nō est hic aliud nisi domꝰ
dei z porta celi.z ps. Seruite dño in timoze et
exultate ei cū tremōe. ¶ Decimꝰ timoz dr ptur
batōis. Matℏ.ult. Pre timoze aūt eiꝰ exterriti sī
custodes:z fcī sunt velut mortui ꝛc̄. ¶ Undeci
mus timoz est ofusiōis:z iste est tm dānatoꝛ.g ti
moz nihil aliud est:nisi tormētū oscie ꝺ pēa ignis
Bap. v. Uidētes turbabunt timoze horribili:z
mirabūt in subitatōe inspate salutis ꝛc̄. ¶ Duo
decimꝰ z vltimꝰ dr coactōis: z est iste timoz oīuz
demonū. Jacobi.ij. Demōes credūt z ꝺtremiscūt
Et sic ꝑz ꝑa ẏtas. ¶ Ctū ad tertiā dico q̃ tāta
est nobilitas dīni timōis q̃stus est de quē timē
debem. z de est ifinit'. ℨ z iste timoz erit ifinitꝰ
obiectiue. Eccl'i. Qui timēt dñm ꝓpabūt cō
da sua:z in ospectu illi scificabūt aias suas. Et
ibidē. Qui timēt dñm ingrent q̃ bñplacita sunt
ei. Et ps. Btūs vir q timet dñm in mādatis eiꝰ
volet nimis.i. valde.z idē. Beati oēs q timent
dñm q ambulāt in vijs eiꝰ. Uñ sic pōt argui ex
dictis auctib'. q̃sta est btūdo quā osequmur ex
timoze:z q̃stus est de quē timem: tantꝰ est ti
moꝛ.ſz btūdo est eterna z de eternꝰ. igr timō
eternus. q̃re ꝛc̄. Et sic ꝑz ista prima conclusio.
¶ De septē spūalibus calcaribus qbus aia pun
gitur: vt deū timeat conclusio secunda.

Accipe ꝑam ocl'onez. vȝ. Septē pungit
aīa calcāibꝰ spūalibꝰ: vt deū timeat to
to posse: z ad celestē hierl'm cū xpo Je
su introducaī: vbi tres ingramus ẏtates. vȝ.
¶ Prīa ẏtas est ista. Que sunt q̃ iducūt aiam
z stimulāt: vt deū totis viribꝰ timeat. ¶ Scda
ẏtas est ista. Que sunt illa q̃ magis timēda sūt.
¶ Tertia ẏtas est. Que mala pstāt siue eueni
unt nō timētibꝰ deū. ¶ Ctū ad ꝑmā dico q̃ se
ptē sunt stimuli qbꝰ aīa pūgit: iducit z molestat:
vt deū timeat toto posse. vȝ ¶ Prīmꝰ stimulꝰ
dr osideratio miſabil' status. ¶ Scdus stimulꝰ
dr osideratio clemētissime bōitatis. ¶ Tertiꝰ dr
osideratio punitiue austeritatis. ¶ Quartꝰ dicit
osideratio plime calamitatis. ¶ Quintꝰ dr osideratio ardue rigoroſitatis. ¶ Sextꝰ dr osideratio ꝑfunde būilitatiſ. ¶ Septimꝰ z vltimꝰ dr
osideratio scē erudibilitatſ. ¶ Prīmus inqꝫ stimulus dr osideratio miſabil' statꝰ. de q̃ Ysa. iij.
Leua ingt in directuz oculos tuos: z vide vbi
nunc ꝑstrata sis. Grandis ꝑfecto miseria nra:
vt nec cōcipi: nec nasci: nec viuē possimus sine
culpa. Heu infelix status. Ecce.n.ingt ꝓpha
in iniquitatibus cōceptus sum: z in pctis cōcepit
me mr mea. Ubi nota q triplex est miseria nri
status. vȝ. conceptōis: subiugatōis: z lachryma
tionis. Conceptōis. qa oēs ex semine concepti:
nisi sint de spāli grā pseruati: necesse est concipi
in pctō. Sic eni statuit deus in penā peccati ꝑmoꝛū parentū: vt dicit dñs Petrus de candia
in suo secūdo. de conse. dis. iiij. c. firmissime. vbi
dicit. Firmissime tene z nullatenus dubites:
omnē hoīem q ꝑ concubitū viri z mulieris con
cipitur. cū peccato originali nasci: ipietati subditū: morticq subiectū ꝛc̄. vide ibi. Et sunt ẏba
Augustini li. de fide ad Petrū. Et tāta fuit huius vulneris plaga grandis: q̃ non nisi ꝑ xp̃m
sanari potuit. z post xp̃m nullus sine baptisma
te eis. Ad hoc sunt plures textus. ſ Prīmus textus est de conse. di. iiij. filius dei. z. c. p aquam
baptismi. z. c. nulla ꝓter baptismū salus. z eodem. c. firmissime. Et nō solū a peccato originali: ſz z mortali fit remissio. ꝺ ose. di. iiij. c. regnante. et nō solū lauat a mortali: sed etiaz ꝑseruat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ō ose. di. iiij. ad h. ¶ Primū capl'z dicē sic. Filiꝰ ōi q carnē pcci suscepit z penā sine culpa: vt i carne pcci z culpa solueret z pēa. p fidē q̄ baptismi eꝰ: bō z a pccō p iustificatōs: z a morte liberat' p resurrectiōz. puuli ēt baptizati inf̄ fideles credētes resutāt' p sacrāmti xpi ututē: z offerētiū rnisiōz. Qui xp̄o nō sūt baptizati inf̄ n̄ credētes iudicāt'. ex euāgelio Jo. Nisi qs renatꝰ fuerit ex aqua z spū sco: nō pōt itroire i regnū dei. Et sunt xp̄a Aug. li. de baptismo puulox. Et i. c. nlla dr sic. Nulla ꝓter baptis' nū sal' pmittit' ifantib'. qz in fantes si p sacrz qō ad h̄ oīnit' ē ist̄itutū i credē tiū nūex nō tolleāt: i tenebrīs manēt. h̄ ibi. Et sē xp̄a Aug. c. firmissime. vid ifra sabbato seq̄nti in fa ocloe p̄me ꝓsideratōis. z aliud capl'z. vid dnica seq̄nti. ocloe p̄ma. capl'z xo. regnāte. dic sic. Regnante ār carne: trīmō thit pccm̄ origia l'. Regnante ār spū n̄ solū origialiū: sz ēt actua liū fit remissio pccox. h̄ ibi. Et sūt xp̄a Augu. z capl'z. ad h̄. dic sic. Ad h̄ baptism̄ valet vt baptizati xpo icorporent vt mēbra ei⁹: z ꝓspeliāt z oblati p sacrz charitatēq̄ fideliū rcōciliāt dō. z sunt xp̄a eiusdē. Et sic p̄z p̄ma missia. Scōa missia hūana dr subiugatōis. vide q̄so calamita tē nr̄az. Nūcq̄. n. bic i uia pōt h̄ trīn missa caro ca stigari: z trīn subiugari: q̄ sine culpa uiuer ualea mus. de pe. di. iij. septies i die cadit iustus. Et. i. Jo. i. Si dixerim⁹ qm̄ pccm̄ nō hēm⁹: nos ipsos seducim⁹: z xp̄as i nobis nō ē. z h̄ itelligit' ō ve nialib⁹. Sz gd dicā q̄ ēt i pccā mortalia horrē dissima legim⁹ q̄sdā pbissimos uiros cecidisse. Nā lz pentes p̄mi eēnt inocētia sci i loco tā emi nēti deo tāq̄ ꝓping: nihilomin⁹ ceciderī. Heñ. iij. Loth vir ille bon⁹ egress⁹ a sodomit': cū dua b⁹ filijs' suis' cecidit i pccm̄. Heñ. xviiij. Dauid dō grat'i pctm̄ adulrij z hōicidij crim̄ incurrit. ij. R. xj. Salomō sapiētissim⁹ cozruit a deo vt ō ei⁹ la lute plurimi dubitarit. iij. R. ij. Samsō sterili miraculose concept⁹ Dalide deceptiōe cecidit: z tādē excecat⁹ obijt. Judic. xvj. Nieroboā si p decē trib⁹ a dño ostitut⁹: pplm ad idolatriā cō citauit. iij. R. xij. Jesus rex isr'l q magno zelo p secut⁹ est Baal ab idolatria Nieroboā nō recess sit. iiij. R. x. Josias rex iuda scissimā vitā duxit z postea ō dei volūtatē cū rege egypti pugnauit: z pdidit. ij. par. xxxv. Judas z Petr⁹ discipu li dnī ceciderī. Mat. xxvj. O misa humana ꝯditio. Quid faciem⁹ nos q̄ nec tāta scitate: z dei familiaritate: nec tāta sciaz fortitudine pollez⁹ qr̄ zc. Tertia misia dr lachrymatōil. ps. Fuerī mihi lachryme mee pānes die a nocte. Et idē po culū meū cū fletu miscebā. s. ex ꝓsideratōe mei ifelicis' stat⁹. Un̄ accipe istā r̄gulā gīalē. Malū ē i culpa ocipi: pei⁹ est viuē nō posse sin̄ veniali sed pessimū viuē cū mortali. Nota trī q̄ ō lege cōi sine vēiali viuē nō possum⁹: sz bn̄ sine mōta li. Qm̄ si nō: seqrē q̄ nūcq̄ aliq̄d bonū meritō riū q̄ ad vitā etnā fieri possz. qm̄ sz cōez theolo gox scholā bōa fcā i pccō mortali: n̄ valēt ad vi tā etnā. q̄ zc. Jtē seqrē q̄ frustra qs bn̄ agerz ꝓ

capescēda etna vita. Jē cōit teneī q̄ apli p⁹ mis sioz spūs sci nūcq̄ mortalit̄ peccauert. Sz q̄uis h̄ sit possibile: tn̄ tāta ē vis misie nr̄e q̄ vir aut puo tp̄re viuim⁹ sine mortali. ps. Pccm̄ meū z me ē semp. i. oī hora ꝫ me ē pugnās. Sz nihil ū lud tā potenf̄ expellit sic tioz dei. Eccl'. i. Tioz dn̄i expellit pccm̄. q̄r zc. ¶ Scōs stimul⁹ aiaz ut tieat deū pūgēs ē ꝓsideratio clemētissime bōita tis. Cōsidera q̄so q̄t mīsibus z ānis te patiēt' dn̄s ad via vt rediret iustitie expectauit: q̄tidie coz tuū bōis' ꝓpulsans ispiratōib⁹. Ad Ro. ij. An īg ras q̄ patiētia dei ad pn̄iā te adducit. i. iuitat z vocat. tu ār f̄z duritiā tuā z ipēitēs coz tuū thesaurizas tibi irā i die ire: z fuelatōis iusti iudicij dei: q̄ reddet unicuiq̄ f̄z opa sua. Cōsidera q̄n tis tubis aures nr̄as q̄tidie excitat clamātibus. Apoc xiij. Tiete deū: tiete deū: q̄ uēit hora iu dicij ei⁹. tu ār Italia misa obaudis. Isa. xxviij. Erit eis xp̄us dn̄i. Māda: mānda: expecta: ispe cta modicū ibi. s. i lōga patiētia dei. Modicū i bi. s. i fructu tubaz: vt vadāt z cadāt retrorsū: z oterāt z illaq̄ent: z capiāt. ¶ Propēea ait dn̄s Isa. xxx. Si reuertamini z gesceris. s. a via mala sal ui eritis. Sz vīd maledictōz Italie. ds patiēs ē: z nos credim⁹ q̄ nō videat. Eccl'. vij. Etcni q̄ nō ꝓperr̄ cito ꝫ malos snia: ablq̄ tioze vllo filij hoiuz ppetrāt mala. Audi Hzeg. xxv. moz. Ex tiabat dr iiusta acta n̄ cernē: q̄ differebat iuste vānare. Et mag ei⁹ patiētia q̄si q̄dā negligētia putabat. Iniq⁹ ipse toties se i pccis suis nō vi deri a deo credit: q̄ties iulte peccauit. Emdare n̄ vult negtiā: p q̄ dignā n̄ ptulit penā. Quo pie expectat⁹ ē: eo ē ad peccādū negter isligat⁹. Et patiaz supne lōgamitat] dspiciē: vn̄ cōzigē suā culpā ōbuit: in̄ cumlauit. h̄ ille. Sz attēdite po puli dure ceruicis. q̄nto. n. dīna patia expectat vt emēdem⁹: tāto duri⁹ pūiet. Audi Ualeriū li. p. Lento. n. gdu ad vīdictā sui dīna ꝓcedit ira: tarditatē q̄z supplicij guitate ꝓpēsat. O fui dei hāc sūmā xitatē. Eccl'. viij. Pccōz eo q̄ cēties fac malū: z p patiētia sustēta: coḡui q̄ bn̄ cit ti mētib⁹ deū. q̄r zc. ¶ Terti⁹ stimul⁹ aiaz vt deū tieat pūgēs: ē ꝓsideratio pūitiue austeritat'. au di Petrū apl'z. ij. c. ij. Si ds āgel' peccātib⁹ n̄ pe pcit: sz i bararz: tradidit illos i iudiciū fuādos cru ciari. Silr mūdo n̄ pepcit: sz diluuiū misit: sodo mitas i cinerē ꝓuertit. Quo q̄ supple tibi ꝑcet: q̄ peccaf̄ n̄ cessas. O misa Italia: q̄r ānis peste: gladio: strage ḡstati est': nec adhuc finis'. ps. Ni si ꝓuersi fuerit] gladiū suū vibrauit: archū suū tetēdit z pauit illū: z i eo pauit uasa mort': sagit tas suas ardētib⁹ effcē. Et Piere. vj. Ecce ingt dn̄s dabo i pplz istū ruinā: z ruēt i eos frēs: z fi lij. simul vicin⁹ z ꝓxiz⁹ pibūt. Et. c. xviij. Dabo ingt cadauera eoz escā volatilib⁹ celi z bestijs trē. Et. xxij. c. ait. Dabo te i mān⁹ q̄rētiū aiam tuā: z i mān q̄z tu formidas facie. Et. xxiij. c. ait Dabo vos i obꝓbriū sempiternū: z ignominiaz sempiternā q̄ nūcq̄ obliuione delebit. Et. xxvij. c. Ego dabo oēs trās in manu regis babilōis fui

mei. Et. xlvi. c. Dabo eos in manu q̄rentiū aiaz eoz: z in manu Nabuchdonosoz regis babilōis Multe aūt sc̄ z alie auctes gb⁹ oñdit q̄r ꝓpter pctā iudicia multa fecit: z minat⁹ est de⁹: q̄s cā breuitatis obmitto. ¶ Quart⁹ stimul⁹ est ꝓsidera ratio p̄time calamitat]. Cōsidera aia paupcula picula mūdi. q̄t suffocāt in mari: q̄t necant i tra: q̄t trucidāt i plio: q̄t pocul' venenāt. ꝓoch: miz tāta est mlt'itudo. ps. Jnuenert nos mala q̄z nō est numer⁹. Exēplū de ill' trib⁹ socijs eūtib⁹ p ō sertū: q̄ iuenert massā auri: quā pus ab hēmita inuētā z fugiētē: eo q̄ moz eēt: z ill' sic dicēt. q̄ garriētes illā accepert. z tandē vno abeūte vt victualia emēt duob⁹ remanētib⁹ z cogitātib⁹ sociū reuertentē occidē: vt inf̄ ipsos diuidерent aur. z alē poculū venenās sic' oēs mortui sī. O stultitia mūdi. o cecitas mūdi. o pessima ꝯditio mūdi. Audi Aug. ō singlaritate clicox. Nimis ingt ꝓceps est: q̄ trāsīr ōtēdit: vbi ꝓspexerit aliū cecidisse. Et vehemēter ifrenis est: cui nō incutit timor alio peūte. Amator est aūt salutis sue: q̄ z vitat aliene mortis ieurū. z ipe est pauid⁹: q̄ sol licit⁹ fit cladib⁹ ceteox. h̄ ille. ¶ Quint⁹ stimulus dr ꝓsideratio arduе rigorositat]. Cōsidera inq̄ q̄ de oī indebito xp̄o: factū: z cogitatōe strictā cozā iudice etno hēmus reddē rōez: de q̄ sat] di xim⁹ añrioꝛi fmōe. q̄r zc. ¶ Sext⁹ stimul⁹ est ꝓsideratio pfunde hūilitatis. Cōsidera q̄so q̄tuz debeat ee piculosus stat⁹ coz: sup q̄s lachryma tur xp̄s. Jpse plāgit: z pctōres cātāt z ridēt. Cre de mihi q̄ n̄ sine grādi mysterio xp̄s q̄ añ oc'os ciuit. atis' hier'm exterminiū hēbat: fleuit sup illā dicēs. Si coḡuisses z tu. s. sic ego coḡ'co futura certe mecū flēs. Sz q̄so faciam⁹ argumtū a ma ioꝛi. Si. n. xp̄s gl'osus sup vnā ciuitatē nīn fleuit qd credis nē sup totā Italiā facēt. cū oēs sint tā ta in'gtate repleti: vt p̄dicatiōes z mysteria dei itelligē nolit. Quottidie studēt in pctis: inoluūt in tenebrīs: z de tenebrīs cūtes in tenebras: mi seri nesciūt vbi cōzuāt. ꝓfecto sine fictōe credo q̄ fil⁹ stet añ p̄fem: mr̄ cū lachrymis' añ filiū: sci oēs añ filiū: nr̄m infelicē statū deplorātes. Sed heu dicite sci mei: q̄ cā tāti vīi ploꝛat⁹. An pctō res vobis gcōq̄ mali ingert: aut dāni. Certe non Audi Crisō. sup Math. Sic ingt bn̄ faciētes: n̄ deo p̄stam⁹: sz nobis: ita malefaciētes n̄ deo no cem⁹: sz nobis. dr aūt nō tristat' de suo dāno: sed de nr̄a pditōe. h̄ ille. Silr dr ō scis. ¶ Septim⁹ z vltim⁹ stimul⁹ dr ꝓsideratio scē erudibilitatis. Et cuis mlte sint auctes tā noui q̄ vet̄is testi ad h̄ faciētes. Solū istā audiam⁹. Leuit'. xxvi. Si timētes me ait dn̄s: in ꝓcept] meis ābulaue rit]: z mādata mea custodierit]: z fecerit] ea: da bo vobis pluuiā tp̄ib⁹ suis: z tra gignet germē suū: z pomis arbores replebūt. Comedet] panē vr̄m in saūtate: z absz pauōe bitabitis i tra vra dabo pacē in finib⁹ vr̄is: dormiet] z n̄ erit q̄ exr̄ reat. Qz si n̄ timuerit] deū: z n̄ audierit] me: nec fecerit] mādata mea. Si sprenerit] leges meas: z iudicia mea ꝓtēpserit: z n̄ facietis ea q̄ a me osti tuta s⁹: vt ad irritū reducat] pactuz. ego q̄z h̄ fa ciā vobis. visitabo vos velocit' i egestate: frigo re: z ardoꝛe: q̄ deficiat oculos vros z ꝓsumat aias vras: ponā facie meā ō vos coꝛruer] coz̄ā oculis vr̄is: z subijciemi bis q̄ oderī vos. Fugiet] neie pseḡnte. h̄ ibi. vīd ter. q̄r pulcher ē. Timete igr deū: q̄r vēit p vēiet hora iudicij ei⁹. Et sic p̄z p̄ma vitas. ¶ Qtū ad ꝑam xi. dico q̄ tria pma xie tinda s⁹. vz. pctā ꝓterita: pnitia: z fuca. ¶ Pre terita qdē ne ad iudiciū punienda refuenī. qm̄ hōrendū est incidē in man⁹ dei viuētis. ad Heb. x. c. ¶ Pnitia aūt tinda s⁹: ne latēt ignorātib⁹ no bis. ps. Ab occ'tis meis mūda me dne. Ecc. ix. Nēo sit vtr odio l'amoꝛe dign⁹ sit. Et ꝓv. xx. Quis gl'abr se mūdū hr̄e coz: qs pōt dicē mūdū est coz meū: pur⁹ sū a pctō. Fuca xo pctā tinda s⁹: ne incidam⁹ in illa. i. Loz. x. Qui se existimat stare videat ne cadat ꝓv. xxviij. Btus vir q̄ sp est pauid⁹. ps. Jn me trāsīerī. i. in mētez venert ire tue: z furoꝛes tui ꝯturbauert me. i. plenū tio re reddidert. Jn. ij. par. xix. dr. Sit timō dn̄i vo biscū: z cū diligētia cūcta faciet]. q̄r zc. ¶ Qtū ad tertiā xi. dico q̄ sat] appent mala q̄ eueniūt n̄ timētib⁹ deū in septio stimulo ꝑme xi. hic. vnō pōt sic argui. Si multa bona eueniūt timētibus deū. q̄ a ꝫrio sensu multa mala eueniēt nō timē tibus ipsum. Et sic p̄z ista ocl'o. quare zc.

¶ De gr̄iatione diuini timoꝛis cōclusio tertia.

Accipe tercīā ocloнez. vz. Hrad⁹ gb⁹ dā z non repētine timoz in aīa gīat: vt postea de⁹ ipe sūmope diligat. ¶ Ad c⁹ declaratōez tres igram⁹ xitates. vz. ¶ Pria xi. est ista. quo gīat in aīa dīnus tioꝛ. ¶ Scda xi. e ista. q̄ s illa q̄ ipediūt diuinū timoꝛez. vn̄ ēt oziē q̄ ppli n̄ timēt deū. ¶ Tertia xi. est ista. vn̄ oziē q̄ ppli n̄ timētes deū iudicia dei n̄ vidēt. ¶ Qtū ad ꝑmā dico q̄ ordie nō ꝓuato: hic ē ꝓcessus nr̄: vt ab ipfectioꝛib⁹ ad pfectioꝛa ꝓcedam⁹. ꝑ. pbicox. Jnnata est nobis via ab icertioꝛib⁹ ad certioꝛa ꝓcedere. z ꝓp̄ multū interest inf̄ sciī nr̄m z itelligētiaz. qm̄ sine discursu itelligūt: et pfectioꝛa ꝑus. nos xo cuz discursu z ipfectioꝛa ꝑus. ij. metha. Sic se hz ocul⁹ nr̄ ad lum̄ sol': ita intellect⁹ nr̄ ad ea q̄ st mānifestissima in nā. Mō ad ꝓpositū cū xtutes i nobis succedsiue gñent. ps. Jbūt de xtute in xtutē: z timoꝛ sit vna ma xia xtus: imo fūdamītū oium xtutū. Ecc. i. Jni tiū sapie timoꝛ dn̄i. hinc ē q̄ timoꝛ gdā ipfect⁹ ꝯ gīat. deiñ pfect⁹. exēpli gra. Audist'] stimul' pū gētib⁹ aiaz ad di timorē: gīat i ea fuit tioꝛ: q̄ ca uet a pctō: z bn̄ agē curat. ps. Declina a malo z fac bonū. Et subsegī timoꝛ initial'. z hic ad gr̄az dei viā ꝑpar. Et supueniēte charitate ois timō ipfect⁹ expellit: z adest tioꝛ filial' q̄ cū charitate fruet z crscit: vt visuz ē i alia ocloe. q̄r zc. ¶ Qtū ad ꝫaz xi. dico q̄ tres sūt male radices. vn̄ i pplis oziē nō timē deū. vz. lōga p⁹: bonoꝛ fru galitas: z exns inigtas. ¶ Prio lōga par q̄n.

Universidad de Deusto
Biblioteca

vna ciuitas longo tpe habuit pacē:nūq̄ se ce
dit bre guerrā. Et sic pcā multiplicāt & cresc̄ut
& sine tioze dei viuūt. Sicq̄ paulatine iudicia
dei pant. Mittit ds pdicatozes:& ipsi subsanāt
eos. Añq̄. mittēt ds diluuiū:iudiciū & irā dei
pdicauit Noe.& ipsi lōga pace fruētes nō credi
derūt. Añ iudiciū ignis Sodome & Homoze p
dicauit Loth.& ebriū & somnātē eū dicebāt. Nū
qd subuertēt ds hāc ciuitatē tā diuitis opulētā
lōga pace fruentē: bñ populatā. & nō credidert
monibus ei?:& tandē igne assumpti sunt. Beñ.
xviij. Ob hanc cām fleuit ds sup Hierm &c.
Añq̄ Italia gladio:peste:strage:ferirēt: pdica
uit scūs Bernardin?: & tandē Rome fuit: vt i-
dolatra & mag? accusat?:& multis ciuitatibus
subsanat?. O soldati.o armigeri.o sacomani:q̄t
ciuitates:oppida:villas:loca:igne extimiastis.
o puelle nubiles:postq̄ italia data é i stipēdia-
rios man?:q̄t ex vobis vitupate sunt.o marita
te.o vidue:q̄t subsanate.o mōasteria.o ecclesie
q̄t estis in stabula uerse:& egs deputate.o spūs
tartaroz:q̄t aīas capitaneoz stipēdiarioz & ar
migeroz pp talia nephādissima pōsideris. o iu
dicia dei q̄re a pplis n estis itellecta. audi Hie
re.xxij. ptūsibūt ingt gētes multe p ciuitatē hāc
& dicz vnusqsq̄ pximo suo. Q̄ fec̄ dns sic huic ci
uitati tā grādi.& nidebūt. Eo q̄ dereliq̄rūt pa-
ctū dñi dei sui:& adozauert deos alienos: & fuie
rūt eis. Et.c. v. ait. Sic dereligistis me ait dns:
& fuiuistis deo alieno i tra ura:sic fuietis dis a
lienis in tra nō vra. O q̄nti q̄nti vagabūdi per
gūt p vniuersz expulsi ab eoz sed:& fuiūt vbi
fuiri debert. Hiere.xvii. Seruiē ingt te faciā
inimicis tuis in tra quā ignras. ¶ Sz dic q̄so pr
Ambz.qd regrit ad h vt bellū sit licitū. ¶ Scdo
an filio liceat pugnare ō pfes. ¶ Tertio an cleri
ci & religiosi iusto in bello bellare possint. ¶ Pro-
pe paupculos stipēdiarios:& infelices q̄sdā fligio
sos q hitu dimisso pliāt: dicā tibi aīa q̄ circa hec
sentiūt theologi & decretiste. ¶ Qtū ad pmuz
dico fm btm Tho. 2a 2e.q.xl. q̄ tria regrūt ad
bellū iustū.s. pncipis auctas:cā iusta:& itētio re
cta. ¶ Prio inq̄t regrit pncipis auctas. Et h sue
pnceps sit ecclīastic?:siue scīaris. pōt.n. pn-
ceps ecclīastic? pugnar p ofuatōe stat? eccl̄ie
& pncepsscīaris p ofuatōe sui stat?.xxiij.q.i.gd
culpat.& q.ij.c.i.& viij.q.c.igit. ¶ Persona āt pua
ta bellare nō pōt:q2 bz i iudicio ius suū vbi pōt
insidiantē occurere. Bz pono p casuz q̄ gs i via
insidiēt: aut sue res p violētia auferāt & drobēt
nūqd erit ei licitū accipē arma:& bellare ō ipm.
Dico q̄ iure nāli qlibz pōt vi vi rpellē. Et p dns
dico q̄ si tal incōtinēti:& cū moderamie iculpa
te tutele.i.q̄ moderata illa tutela sine culpa sit
potit tal cū armis se & suas res ōfendē. Bz si it
ual fuit tūc n lz: sz dz iudicē raptoris adire: &
accusar.ex ō ho.c.significasti. vsus finē. vbi dr
sic. Quāuis vi vi repellē incōtinēti oēs legē & oīa iura pmittūt: q2 tn id fiēi dz cū moderamie
iculpate tutele:nō ad sumdū uindictā:sz ad iniu
riā ppulsandā. vbi dic̄ gl.circa finē. Seruar.n.
moderamē:si illud tn fiat:q̄ obmisso violētia r
pelli nō possit. Si ho sic violētū sit:ut sine picu
lo mortis vitare nō possis: eū sine pena intficis
ff.ad legē acqliā.l.iiij.& l.ād.l. cornelia ō sicca
rijs.l.ij.& iij.ar.ex de ho.c.ij.h glo. Et h itelligit
qn inferī vis in pson. Si āt iferret vis in reb?
tūc potes res defendē:credo q̄ occidē nō dz: sz
defensare. Et nō q̄ ēt p defensiōe pson lz occi
dē inuasorē:añq̄ ēt sit illata iniuria:qn alit cer-
neret se euadē nō posse: vt i dca.l.iiij.ff.ad.l.acq
lia.simil?.& i.l.v. Nō tn q̄ lz tal ofensio sit ncess
sa:nō tn ē pcepta:imo pfect? eēt se nō defendē
vt dicūt cōit doctores iux scīliū xpi. Math.v.
c. Ego āt dico vobis nō resistē malo. Et h mlti
plici rōe. ¶ Prio q2 bon? ide fruct? patie pdic.
Luc.xxiij. In patietia vra possidebitis aīas ve
stras. Jacobi.i. Patia pfectū op? bz. ¶ Scdo
q2 deo vidicta relinq̄nda ē. Deut.xxxii. Da mi-
hi vindictā & ego retribuā. ¶ Tertio q2 scīlio f
cto ōdicīt. ad Ro.xij.c. Noli vinci a malo:sz vi
ce i bono malū &c. Ego āt dico q̄ ista ardua sē
vt dēmineēt. Credo.n.q̄ si pōt euadē vitā absq̄
mutilatōe & dāno pximi faciat:sin āt: ds ipse il-
lūinet:qd faciēdū sit. q̄re &c. ¶ Scdo ad bellū
iustū regrit iusta: vt.l.mouēs bellū p sit offensus
& qsierit iustitiā & nō iuenerit. vñ Aug. Justa in
gt bella diffiniri debēt.q̄ vlcisc̄ūt iniurias:si gēs
l ciuitas plectēda é.i.puniēda: q̄ l vidicare ne-
glexerit:qd a suis iprobe fcm ē:l reddē qd p iniu
riā ablatū ē. h ille.xxiij.q.ij. dns nr. Dic ēt ps q̄
repsalie accedūt: vt ccat dns Ber.i suo ccatu.
¶ Tertio regrit itētio recta q̄. s. intendit l vt bo
nū promoueat: l vt malū cuitet. vñ ex odio l vi-
dicta bellū fieri nō lz: sz pp iustitiā & charitatez.
xxiij.q.i.gd culpat.& idē.c. militare. vbi pax p
ncipiū dr sic. Nocēdi cupiditas: vlcisc̄edi cru-
delitas: iplicat? atq̄ iplicabilis aius: feritas re-
bellādi: libido vsandi: etsi q̄ similia. h sūt q̄ i bel
lis iure culpāt &c. h ibi. Aug? ō Maicheos. Et
idē de xbis dñi sup xbo militare dic sic. Mili-
tare nō ē pccm: sz pp pdā militare pccm ē. Nec
rē publicā gerere criminosuz ē: sz iō agere repu
blicā: vt diuitias augeas: videt eē dānabile. p
tea.n.q̄dā puidētia militātib? sūt stipēdia assi
tuta: ne dū sumpt? q̄rit: pdo crassēt &c. h ille. His
sic nōtis pono hāc regulā gñalē: q̄ q iustū bz bel
lū gcgd capit ab hoste l a fautozib? suis: siue sub
ditis illi?: iuste retinē pōt: vsq̄ dū illi de oi dāno
& labore tā sui q̄ suoz fuerit ei plene satisfactū:
l vocet hostis se ad ius offerat: & velit satisfacer.
di.i. Jus gētiū. xxiij.q. vij. si de reb?. vlē h āt nō
dz rape: nisi forte eēt tal host]: ce bōa pp heresiz
l aligd h? mōi fozēt p edictū publicata. Et tota
pda q̄ vēit de bello iusto dñi ē. & ipse tenet diui
dere fm portionē & qualitatē pson. di.iij. Jus
militare: vbi circa finē capli dr sic. Itē pde de-
cisio: & p pson qualitatibus & labozib? iusta

diuisio ac pncipis portio. sapple est ius militare
vbi glo. sup xbo. pncipis. dic sic. Nō q̄ oīa q̄ ca
piunt in bello sunt pncipis: & sic est ō. xxiij. q. v.
c. dicat. vbi dic̄. q̄ reg]s. oīa. Sz dic q̄ pncipis
sunt oia: sz ipse tenet ea diuidē sz merita pson
h ibi. Idē dr in tex. & i glo. xxiij. q. v. dicat aliqs
Sz ista relinq̄m?. Ad 2az dubitatōez dico q̄
p defensiōe patrie l fidei est licitū etiā ō pcez l
uxoz l filiū bellare. de uersiōe infidelium. c. i.
glo. iij. Dicit. n. pdicta glo. sic. Pugnātes p pria
& fide: ob quā pr in filiū: & fili? in pcez surgē dz
ff. de religio. & sup]. fune. l. mime. Et marit? i
uxoz. xxxiij. q. i. uxor. in fi. & xxiij. q. vlt. in. c. le
gi siromastē &c. h glo. illa. q̄re &c. Ad ctiū du
biū dico q̄ clericis bellare nō lz: nisi in casu ne
cessitatis. xxiij. q. viij. p totū. Nā ad alioz exoz
sit arma portare: & etiā si trāsirēt p loca piculo
sa ad latronū terroz: nō vt pcutiāt: sz vt se dfē
dāt. xxiij. q. iij. c. Maximian?. ex ō vi. & ho. cle.
c. clerici. Arma nāq̄ clericoz sunt oones & la-
chrymę. xxxvi. di. c. fi. & ex de voto. c. ex multa
glo. pe. Uñ licitū est ēt eis & alios pcutē: qn vi
vi opz repellē. q2 est lex nālis q̄ cōis oib? est
ar. ex de ho. c. significasti. Sz ad ppositū redea
mus. q̄t q̄so credis eē dānatos p istis maledict]
guerris: q̄ fiūt in paupcula Italia. Sz h nō ob
aliā cām fiūt: nisi q2 nō est timoz dei añ oculos
eoz. Et sic p3 pma cā: q̄re nō hāt pplī timoz dei
&c. Scda cā vñ oriē modic? timoz dei: est bo
noz frugalitas. Filij nāq̄ isti cū bonis & restri-
b? abūdabāt ad idola se uertebāt. & cū flagel-
labant diuiculo veniebāt ad cū. ps. Cū occidēt
eos q̄rebāt eū: & diluculo vēiebāt ad eū. & Ecce
ch. xviij. Hec fuit iniqtas Sodome sozor] tue: &
filiaz ei?. Saturitas & abūdātia panis & ociuz.
Deut.xxxij. Incrassat? est dilect?: & recalcitrauit:
ipinguat?: dilatat?. Et Osee. xiij. Adipleti sūt &
saturati: & eleuauert cō suū & obliti sūt mei. et Job
xv. Cōtra oipotentē roborat? est: currit aduer-
sus deū extēto collo: & pingui ceruice armat? ē.
Et Hie.xxij. ait dns. Locut? sum ad te in abun
dātia tua: dixisti nō audiā. q̄re &c. Tertia cā
est exist̄es inigtas. Mltiplicata. n. pcā excecat
pplī intellectū vt vitatē itelligē neq̄ant. Sap.
ii. Errauerūt & excecauit eos malitia eoz. Jo
pho. i. Ambulabūt vt ceci: q2 dño peccauerunt
Deut.xxviij. Percutiat te de? amētia: & cecita
te ac furoze mētis: & palpes i meridie: sic palpat
solet cec? in tenebris. Cāte. n. in h. c. maledictō
nes dant nō timētib? deū q̄ legē illas expauit.
Dicit. n. sic. Si audiē nolueris vocē dñi dei tui:
vt custodias & facias oīa mādata ei?: & cerimō
as q̄s ego pcipio tibi hodie: vēiēt sup te oēs ma
ledictōes iste: & apphēdēt te. Maledict? eris in
ciuitate: & maledict? i agro. Maledictū hōzeū
tui: & maledicte relige tue. Maledict? fructus
vētris tui: & fruct? tre tue: armēta boū tuoz: &
greges ouiū tuaz. Maledict? eris ingrediēs: &
maledict? egrediēs. Mittet sup te dns famē et
esuriē: & icrepatōez in oīa opa tua: q̄ facies: do-
nec oterat te: & pdat velocit te sub celo: pp adi-
uentōes tuas pessimas: in q̄b? religisti me. Adiū
gat tibi dns pestilentiā donec ossumat te de tra
ad quā ingredier] possidēdā. Percutiat te dns
egestate: febre: & frigōe: ardōe: & estu: & aere cō
rupto: ac rubigie: & psequāt te donec peas. Sit ce
lū q̄ sup te est eneū: & terra quā calcas ferrea.
Det dns imbrē tre tue puluerē: & de celo descen
dat sup te cinis donec oteraris. Tradat te dns
corruentē añ hostes tuos. p vnā viā egredieris
ō eos: & p septē fugias & diss̄garis p oīa reḡ tre
Bitq̄ cadauer tuū in escā cūctis volatilib? celi
pcutiat te dns vlcē egypti: & pte corpis p quas
stercora digerunt: scabie q̄s & prurigie ita vt cu
rari neq̄as. Sustineas oī tpe calūniā: & oppēma
ris violētia: nec bēas q liberet te. Uxorē accipi
as: & ali? dormiat cū ea. domū edifices: & nō ha
bites in ea. plātes vineā: & nō vindemies eā. Bos
tu? imolet coram te: & comedes ex eo. Asin? tu? ra
piat i ospectu tuo: & nō reddat tibi. Oues tue dē
tur inimicis tuis: & nō sit q̄ te adiuuet. Filij tui &
filie tue tradant alteri pplo videntib? oculis tuis: & ō
ficientib? ad ospectū eoz tota die: & nō sit fortitu
do in manu tua. fruct? tre tue & oēs laboēs tuos
comedat pplus quē ignras.. Et sis sp calūniā su-
stinēs & oppressus cūctis diebus: & stupēs ad ctoxē
eoz: q̄ videbūt oculi tui. Percutiat te de? vlcē
pessimo in gēnib?: sanariq̄ nō possis a plāta pedis
vsq̄ ad vticē tuū. Ducet te dns i regē tuū quē
ostitueris sup te in gentē quā ignoras: tu & pres
tui: & fuies ibi dijs alienis lignō & lapidi. Et eris p
ditus in puerbiū ac fabulā oībus pplis ad qs
te itroduxerit dns. Semtē multā iacies i terrā
& modicū congregabis. qa locuste oīa congregabūt
& deuorabūt. vineā plātabis & fodies: & vinū nō
bibes: nec colliges ex ea gppiā. qm̄ vastabit vermibus. Oliuas hēbis in oib? termis tuis: & nō
vngeris oleo. q2 defluēt & pibūt. Filios gñabis
& filias: & nō frueris eis. qm̄ ducent in captiuita
tem. Oēs arbores tuas & oēs fruges tre tue ru
bigo consumet. Aduena q̄ tecū versat? terra ascē
det sup te: eritq̄ sublimior. ipse fenerabit tibi: &
tu non fenerabis ei. ipse erit in caput: & tu eris i
caudā. Et veniēt sup te oēs maledictiōes iste:
& psequentes apprehendēt te: donec intereas.
qa non audisti vocē dñi dei tui: nec fuasti man
data ei?. Et multe alie sequūt ibidē maledictio
nes: quas scribendo stupebā. sufficit has ad nīi
terroz adduxisse &c. Ergo oēs timeamus deū
ne his maledictionib? succūbamus. qnare &c.

Quantū ad tertiā veritatē dico q̄ tres sunt
radices: vnde puenit q̄ non timentes deuz iu-
dicia dei non videāt. Prima dicit iustū iudi-
ciū dei. Scda iusta pmissio dei. Tertia iusta
subtractio dei. Prima inq̄t causa dicit iustuz
iudiciū dei. Justū quippe ē vt nō timētib? deū
iudicia dei non reuelētur. qa indigni sunt. Isa.
xl vij. Ueniet sup te malū: & nescies ortuz eius.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Irruet sup te calamitas: quā nō poſis expiare. veniet sup te repente miseria: quā nescis. Et ꝓuer. i. ait dñs. Ego in interitu vr̄o ridebo & subsannabo: cū vobis qđ timebatis aduenerit: cū irruerit repentina calamitas & interit⁹ q̄si tēpestas ingruerit. qñ ueniet sup uos tribulatō & angustia: tūc invocabūt me: & nō exaudiā. mane ꝛsurgent & nō iueniēt me: eo q̄ exosaꝫ habuerint disciplinā & timorē dñi nō suscęperint: nec acquieuerint cōsilio meo: & detraxerint vniuerse correctiōi mee &c. Jā Piere. v. dr̄. Audi ppl̄e stulte q̄ nō hēs cor: q̄ hītes oculos nō videtis. Me q̄ nō timebitis ait dñs. A facie mea nō dolebitis q̄ posui arenā ēminū mari: ꝓceptū sempiternū qđ nō ꝓteribit. Et sequit ppl̄o ād huic fcm̄ est cor in credulū: & exasperans: recessērūt: & abierūt: & nō dixerunt in corde suo. Metuam⁹ dñm deū nr̄m q̄ dat pluuiā tēporaneā & serotinā in tēpe suo. Propꝫea Isa. vj. dñs clamat. Excęca cor ppli huius: & aures ei⁹ aggraua: & oculos ei⁹ claude: ne forte videat oculis suis & auribus suis audiat & corde suo intelligat & ouertat: vt sanē eum. qz supple iste ppl̄s nō est dign⁹ ista videre: nec audire nec intelligere &c. Scđa cā q̄re nō timētes deū iudicia dei nō vident: dr̄ iusta ꝓmissio dei. Juste. n. ꝓmittit dñs: vt adipleant desideria cordis eorum & postea: sic gaudentib⁹ irruant mala inopinata. ps. Dimisi eos sm̄ desideria cordis eorum: ibunt in adinuentionib⁹ suis. Et Job. xxj. Bau dent ad sonitū organi: ducunt in bonis dies suos: & in pūcto ad inferna descendūt. Et iterꝫ ps. Desiderium eorum attulit eis: & nō sunt fraudati a ꝺ siderio suo. adhuc esce ipsorum erāt in ore ipsorum: & ira dei cecidit sup eos. Et ad Ro. i. Propter qđ tradidit eos dñs in passiones ignominie. nā fcie eorum & masculi eorum relicto vsu nāli fcie exarserūt in desideriis suis &c. Tertia cā dr̄ iusta dei subtractio. subtrahit dñs pp demerita ppli gr̄az suā ab eis: & fiunt sic nauis in maris medio amisso clauo: velo: ancora: & remis: & ad oēm ventū in uoluit. Leuit. xxvj. Ponā faciē meā ꝺ vos: & fugietis nemine psequēte. Subtrahit & bona ꝺsilia: vt dici solet. a chi dio vole male: a colui tole el seno. Subtrahit vnitatē: & pacē: & occidūt ad inuicē vt belue. Job. xxj. Immutāt cor pncipū ppli trē: & decipit eos vt frustra incedāt. palpitant. n. i tenebris & nō i luce: & errare faciet eos q̄si ebrios. Decipit āt eos dñs: qñ ꝓter eorum intētū & inopinatū euentū mittit sup eos flagella sua. Sap. v. Subito veniet ira illi⁹: & i ꝓtze vidicte dispdet te. Si g̃ nō euigilaueris o ppl̄e stulte ait dñs. Apoc. iij. Veniā ad te tanq̃ fur: & nescies q̄ hora veniā. q̄re &c. Et sic ꝑz prima ꝺsideratio.

vsa. 6.

De qualitate dini timoris ꝺsideratō secūda.

Secundo loco. Dini timoris ꝺgruā q̄litatē videam⁹. vbi tres ꝺclones subiungaꝫ. vz. Pria ꝺclo est ista. Etsi timor dei sit maxie ꝛtutis: tm̄ sine spe: & misericordie dei ituitu inanis ē: & diabolice fuit⁹. Scđa ꝺclo est ista. Nō pōt verus in aīa timor gñari: si aīa in fide xp̄i noluerit illūinari. Tertia ꝺclo est ista. Jn tota aīa timendus est dñs: vt reuera & pfecte possit & debeat a nobis esse glorificatus.

Mensurari dz timor cū spe misericordie dei Conclusio prima.

Accipe primā ꝺclonē. vz. Etsi timor dei sit maxime ꝛtutis: tm̄ sine spe: & misericordie dei ituitu inanis ē: & diabolice fuitutis. Ad c⁹ declaratōz tres inquiraꝫ ⁹si. vz. Pria ⁹si. est ista. quē modū obſuare debem⁹: vt deū fructuose timē possim⁹. Scđa ⁹si. ē ista si sci vnq̃ sic timuerit: vt mori ꝓ xp̄o r̄cusarēt. Tertia ⁹si. est ista. vñ accidit q̄ quidā sic timuerūt: q̄ vt legim⁹ seipsos occiderūt. Ad pmā ⁹si. dico q̄ due sunt ꝓpassiones fiende: vt recte scęq̃ viuaꝫ⁹: ne in baratrū piclitemur. s. ꝓpassio timoris dei: & ꝓpassio spei misericordie dei. Nā qz Judas timore tm̄ vite sue ꝓpidit: iō laqo abiēs se suspendit. Caim occiso fre itidē faciens. Heñ. iiij. c. ait. Maior est iniqtas mea q̄ vt veniā merear. Et Origenes qz tm̄ de dei misericordia ꝓuidit: falsaꝫ doctrinā seminauit: dicens. Jn fine seculi oēs saluari debē. & iustus dñs & iustitiā dilexit: eqtatē vidit vult⁹ eius. Tu vo aīa mea timore nō tm̄: nec spe misericordie tm̄ tibi ꝓudeas & vtroq̃. Nā alterꝫ sine alt̄o rē pniciosam facit & vtriq̃ simul: rē fructuosissimam parit. Audi Greg. xxiij. mor. c. xiij. Pi⁹ ingt ac iustus est ꝺditor nr̄: & nemo dicat: qz pi⁹ ē venialit pecco: & nemo qz peccauerit: dicat: qz iustus ē: de pcci remissione despo. Relaxat. n. dñs facin⁹ qđ ꝺplet tur. & ppetrare qs timeat: qz si digne detlet⁹ possit ignorat. Añ culpā igit iustitiā metuat p⁹ cul pā tm̄ de pietate ꝑsumat: neq̃ iustitiā timeat: ut nulla spei ꝺsolatōe qualescat. neq̃ ita ꝺfidat de misericordia vt adhibē vulnerib⁹ suis digne penitētie negligat medicinā. Sed quē ꝑsumit sibi pie pcere: semper ēt cogitet districte iudicare. Sub pietate itaq̃ spes gaudeat peccāris: & sub districtione illi⁹ penitētis correctio ꝛtremiscat. Hille. Totā me ꝺsolatiōe refocilasti: ait aīa. pat Ambro. Nūq̃ ꝓfecto tm̄ ꝛtremiscā de iustitia qn misericordiā dei mihi añ mētis oculos añponā nec econuerso. Sz dic q̄so mihi q̄nta ē misericordia dei: an exhauriri aut minui pōt? Alia mea accipe hanc regulā gñalē: q̄ tāta ē misericordia dei: q̄ntū ē ē ipsius dei. Eccl. ij. Scđz ingt magnitudinē ipsi⁹: sic & misericordia illi⁹ cū ipso. Jn hīs tm̄ differūt ee dī & misericordia ei⁹. qm̄ ab ętno fuit ee dei: & ab ętno fuit cōicatū. q: cui cōicatur bēat. hāt fuit trib⁹ ꝑsonis. ętnus. n. pr̄: ętn⁹ filius: ętnus spūs scūs. Sz misericordia dei ab ęt no nō fuit cōicata. qz ab ętno cui cōicaret nō adinuenit. Misericordia. n. miseriā ꝑsupponit. Sz añ mundi exordiū nulla miseria erat. q̄ cui cōicaret nō ēat. Fcō āt mūdi cē: i oi etate dīna⁹ misericordia fuisset. Ab Adā. n. vsq̃ ad diluuiū duo millia. cc. xlij. fluxerūt āni. A diluuio vsq̃ ad Abrahā. m. c. lxxiiij. āni. Ab Abrahā vsq̃ ad Moysen. cccc. xlij. āni. A Moyse vsq̃ ad xp̄m. m. dc. & xxx viij. anni. Et iūma istor ānor est gnq̃ milia gnḡeti: trib⁹ ānis min⁹. Adā legim⁹. xxx. filios & totidē filias gīasse. Et in ętia etate plūi fuerūt reges: vt ps i Geneſi. Et tm̄ audi mirabile ꝛbū. Nūq̃ fuit aliq̃ etas in q̄ clementissim⁹ de⁹ suā misericordiā occultauerit. Nā & ꝑmi pentes cū ex pctō to tal⁹ ānihilari mērent: grādē misericōdiā suscepūt qm̄ illos in hūc mūdū pniam acturos misit: & nō ꝑsus destruxit. Jtē & tpe diluuij in fa etate cū gigātes ēnt in ęra: & multiplicata hoium malitia eēt: magnā misericōdiā ondit: nō ꝑ archā būa nū gen⁹ saluauit. Jtē & tertiā etatē a caldeis de pressā: verā fidē dstruē volētib⁹: & ignē adorāe misericordia sua nō desperit: sz Abrahā ꝺ igne caldeoꝝ extraxit: & illesū ꝓseruauit. Heñ. xv. Jtē & q̄rtā etatē nō dereliqt misericordia dei: sz multis signis ppl̄m suum de manibus liberauit Pharaōis: & illū afflictū ꝑ desertū celesti mānapauit: & aq̃ ꝺ petra dedit. Exo. ꝑ totū. Jn qnta etate multiplicauit ppl̄as q̄ vnū deū adorādū instāter ꝓdicarēt. Erāt. n. idolatre effecti hoies mūdi: vt in libris regū & ppl̄is legim⁹. Jtē & se xtā etatē gementē: vt filiū suū mittēt de⁹: misericordie ocul⁹ nō desperit: sz vt ait apl̄s ad Hal. iiij. Misit de⁹ filiū suū natū. i. nascēdū sub lege vt eos q̄ sub lege erāt redimēt. Jo. i. Uerbū caro factū est. Et ꝺsūmatis redēptōis nr̄e myst̄ijs & ad celos ascēdēte xp̄o: nō pp hoc illi⁹ oblit⁹ ē. Sz supueniētib⁹ impatoꝝib⁹ fidē xp̄i extinguē volētib⁹: miracul⁹ multis iuuit: & tādē ꝺpliauit & magnificauit. Et indies vt cerni⁹ infinita scōrū miracula clarescūt. Et tādez tpe antixp̄i cū i sūmo ꝺ etas q̄ssata exit: nō despiciet illā de⁹: nec ꝺtiebit in sinu misericordias suas: sz Enoch & Helia vitatis ꝓdicatores: & Joannē euāgelistā sm̄ q̄sdā: vt sic ꝺ lege nāe sit Enoch: ꝺ lege scripta sit Helias: de lege euāgelica sit aglinus Johēs: publice xp̄i fidē ꝓdicaturos mittet. Et finaliter extincto antixp̄o ꝑ angelū: & igne mūdo purgato electos in gl̄a collocabit. Ecce q̄s mir⁹ modis diffusa est p tpa diuersa clemētissima misericōdia dei. ita vt ⁹ dicē possim⁹ illud Deut. iiij. Non est alia natio q̄ hēat deos appꝛoinquātes sibi: sic adest nobis de⁹ nr̄. Nō g̃ aīa mea de dei misericordia diffidam⁹: nec sine timore ꝑsumam⁹: sed ēriti de iustitia: ꝺ dei misericordia ꝺfidam⁹. vt dr̄ ꝺ ps. v. i. c. null⁹ ꝺbite. cū glo. Jn apl̄s ad Eph. iiij. Hoc igr̄ dico & testificor in dño: vt iā nō ambuletis sic & gētes ābulāt in vanitate sensus sui tenebris obscuratū hītes intellectū: alienati a vita dei ꝑ ignorātiā q̄ est in ill⁹ ꝑ cecitatē cōdis ipsorum. Qui desperantes semetipsos tradiderūt impudicitie in operationē oīs īmūdicie in auaritiā. vos aūt nō ita didicist⁹ xp̄z &c. qr̄ ꝑz ꝑma ⁹si. Ad ꝓz dubitatōz siue ⁹si. dico: q̄ oēs sci qcūq̃ sint illi g boies fuerit mōtē nāli fugierēt: & timore nāli nūq̃ mortē elegerēt: sic̄ patuit i ꝓpria ꝺsideratōe. & ꝑsertim de xp̄o & discipul⁹ ei⁹. Sz dices 3. ondā tibi tā in veri q̄ in nouo testō: tā bonos q̄ malos mortē & q̄sisse: & sūmope affectasse. Jn testō veri de bonis bētur de Thobia dicente. Thobie. iij. Et nē dñe ſm̄ volūtatē tuā fac mecū misericordiā: & ꝑcipe in pace r̄cipi spūm meū. expedit. n. mihi moi magis q̄ viuē. Hille. Bon⁹ ille scūs ppha Helias fugiēs a facie ipiissime Hiezabel⁹ cū sub iunipo cēt: petiuit aie sue vt mōe ret: dicēs. Tolle q̄so dñe spūm meū. nz. n. ego melior sū q̄ frēs mei. & sic ꝺ alijs. iij. Reg. xix. Et Sara bona illa matrona ait Thobie. iij. Peto dñe vt de vincto ipropij b⁹ absoluas me. Et ꝺ malis appet de Baalā. Nūeri. xxiij. q̄ ait. Moziatur aīa mea &c. De nouo testō: ut cetos taccā. Nōne Paul⁹ vas electōis. Act. xxi. dicebat. Nō solū ligari: sed mori cupio. Et crebro dicebat. cupio dissolui & eē cū xp̄o. qr̄ &c. Jn Boe. ꝑ ꝺ so. ait. Moꝛs boiuz felix: q̄ nec se nec dulcib⁹ ānis Inserit: & mestis sepe vocata vēit. Heu heu q̄s surda mīos auertit aure. Et flētes oculos claudet sceua negat. Quib⁹ ꝛbis satis appꝛs q̄ mlti mortē desiderāt. Dico aīa mea q̄ vex de oīb⁹ dicis Sz nec boni nec mali vnq̃ mortē nāli⁹ elegēt nec vnq̃ eligēt motu nāli. qm̄ vltimū est oium terribiliū. sz iusti mortē eligūt ꝑ gr̄am: nō ꝑ nāz: vt gloriā nō ꝑ nām: sz ꝑ gr̄am in ętnū possideat. & sic morꝛs hz rōem q̄dā bōi: tā q̄ qōdā remouēs ꝓhibēs. s. corꝑ⁹: qō aggꝛuat aīaz ne citi⁹ ad gl̄az ętnā volitet possidēdā. Mali etiā in eoꝝ tribulatōib⁹ tm̄ mortē appetūt: sz nō ꝑ nām: sz ꝑ penā quā morte ipsa fugē arbitrāt. Sic̄ tpibus nr̄is de magro q̄dā in sac theologia ordinis nr̄e. beate sue mirabil⁹ accidit. Qui q̄busdā tribulatōibus sui cā inundātib⁹: Jude exēplo vitā miſrie finiuit: oīb⁹ poster] dat⁹ in exēplū q̄re &c. Ex tū ad ętiā ⁹si. satis claret rnsio. q̄ si legim⁹ q̄sdaꝫ sic timore ꝺcussos: vt seipsos occiderēt: & nulla de cā ꝑncipaliori & vtiori est: nisi q: spe caruerūt. vñ poeta canit. Spet q̄ metuit: moriturosq̄ viuē vidi. Spe duce victos: spe morientē mori. ii. Reg. ij. An ignoras q̄ despatio periculosissima est. Jn bon⁹ ille Job. xiij. c. Postq̃ cōpe afflict⁹ erat: filios orbat⁹, reb⁹ oīb⁹ spoliat⁹: dixit. Etiā si me occiderit i ipso spabo. Et vn⁹ ex septē frib⁹ a tyrāno cruciat⁹ ait. E celo ista mēbra possidēo: sz pp dei leges illa despicio. qa ipsa me receptuꝝ spo Audi Greg⁹ libro moꝛ. Spes ingt in ętnitate aīam erigit. Et idcirco nlla mala q̄ exti⁹ tollēt sentit. Tāto q̄ spes i ꝺ solidiō surgit: q̄to ꝑ illo qs̄ z gūioza prulerit. qz neq̃q̃ retributiōis gaudiū de ętnitate colit: qđ nō hic ꝑpus pia tribulatōe seminat. Hille. Et Ber. in sm̄one. spes triplex est. Nā de fide ꝓceptoꝝ oꝛit spes venie. de fide sq̄z spes gr̄e: de fide, pmissoꝝ spes gl̄e. hec ille Et si dicis 3. Spes futuri lucri nō venit in extimationē damni. ff. ad. l. aq̃liā. l. quēadmodū. & idē est in arbitriis. q̄ fallū est: q̄ ex spe glorie q̄ est lucrū futurū: non dz extimari pro dānis illatis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Dico q̄ nō est similitudo in lucro tp̄rali ꝛ eīno. spes.n. lucri boni tp̄ralis est incerta. ꝛ iō nō exti manda. Sed spes lucri vite eīne est certa. ꝛ iō dz extimari. Et iō qz extimaī: iō sci oīa tormēta passi sunt: cū tormēta finita sint: ꝛ gloria infinita. Ad Ro. viij. Quis nos sepabit ꝛc̄. Et idē. ij. ad Thimo. vlt. Bonū certamē certaui cursum ꝺsumaui: fidē ꝟuaui. In reliq̄ reposita ē mihi co rona iustitie: quā reddet mihi in illa die iust⁹ iu dex. Nō solū aūt mihi: sed ꝟ bis q̄ diligunt aduēt ū e⁹. q̄re pz quō lex intelligenda ē. Et addo i stud dictū ꝑm oīos legistas. q̄ q̄uis spes futu ri lucri nō extimet q̄tū ad illatū dānū: tñ rō lu cri semper hīda est. ff. de eo qui certo loco. l. iij. §. fi. cū glo. ꝛ lege sequenti. q̄re ꝛc̄.

Qz verus timoz in fide roborat ꝺclō ꝑa.

Lcipe ꝑam ꝺcl̄onē. vz. Nō pōt verus ī aīa timoz gñari: si aīa in fide xp̄i nolue rit illūinari. Ad c⁹ ꝟitatē tres ingram⁹ dubitatōes. ¶Pria dubitatio est ista. An sine fi de possit in aīa verus eē timoz. Scda est ista. An infideles p timorē pene ꝛ supplicij sint ad fi dē ꝺuertendi. Tertia ꝟi. ē ista. vtrū p timorez pene sint cogēdi mali xp̄iāi: vt bñ viuāt. Qz tū ad primā dico q̄ cū timoz dei ad dilectōz ōi ordinet: ꝛ diligē l'timē nō possimus quē ignoramus: ꝛ fidei sit illa q̄ ignorantiā pellim⁹: necesse est vt fide oculos illūinatos hēamus. Jō de fi de aliq̄ videam⁹. Nōndū g̃ ꝑm magr̄m sniaz in iij. di. xxiij. q̄ credere nō ē fides: sed act⁹ fidei: l' ps e⁹. vñ. c. ij. banc distinctōz ponit. Qz aliud est credē deo: aliud credē deū: ꝛ aliud credē in ōz. qō poptime Augu. in glo. sup illud ad Ro. iiij. Credenti in eū q̄ iustificat impiū. sic exponit vi cens. Attende qd dicat. ait. n. credenti in eū ꝛ nō ei. Nā aliud ē credē ei: ꝛ aliud credē eū: ꝛ aliud credē in eū. Sc̄m quē modū loq̄ndi Alexan. de Ales in. iij. fidē distinguit dicens: q̄ fides a ut sumit⁹ ꝑ hitu acq̄sito: aut ꝑ hitu infuso. Si ꝑ hitu acq̄sito: sic fides ē hitus ex rōe l' testimōio acquisit⁹. Et sic pōt elici prim⁹ fidei act⁹: q̄ ē cre dere deo. i. dictis e⁹ ꝛ testimonijs fidē adhibeī. Eo pōt sumi fides ꝑ hitu gratui te infuso. Et h̄ duob⁹ modis. vno mō qz p talē hitū intellectus elcuaī supra se ad assentendū ꝑme ꝟitati pp se ꝛ talis hitus intellectuz tñ mouendo ꝛ nō affe ctū p amorē erit informis. Et elicit⁹ secūdus a ctus qui ē credē deū. s. creatorē: redēptorē: tri nū ꝛ vnū ꝛc̄. q̄ oīa nō pñt elici ab hitu acq̄sito: si cut pz in ph̄is. Concedūt. n. logici banc ꝓpositō nē. deū trinū ꝛ vnū cognouit Aristoteles: ꝛ tñ Aug̃. nō cognouit deū trinū ꝛ vnū. qz illud p̄dicatū trinū ꝛ vnū appellat formā. ꝛ ē sensus. Aug̃. nō cognouit deū trinū ꝛ vnū sub rōne q̄ trinus ꝛ vn⁹. Jn ꝑma aūt ꝓpositōe illud trinū ꝛ vnū nō appellat formā. ꝛ ē sensus. deū trinū ꝛ vnū cog uit Aug̃. i. qō ē trinū ꝛ vnuz cognouit Aug̃. nō tñ vt trinū ꝛ vnū: sed vt primū motorē: l' ꝑmā cāz: l' primū principē. xij. metbapbisice i fine. Entia nolunt mali disponi. vn⁹ g̃ ꝑncepo. Et rō huius diuersitatis ē ꝓpt quandā logice regulā dicē tē: q̄ appellatio forme ē acceptio ẽmini in ꝓpo sitione limitati per ẽminū p̄cedentē: ꝺcernentē actū mentis: vt intelligo rosā. i. intelligo aliquid sub rōne q̄ ē rosa. Sed h̄ missa faciam⁹. Qn cūq̄ igit intellect⁹ supra se eleuaī p hitū infusū ad assentiēdū ꝑme ꝟitati ꝓpt se: absq̄ h̄ q̄ affect⁹ p amorē eleuet: talis fides dr informis. Et hāc fidē ēt pccōres hīt: sīl' ꝛ demones. Jacobi ꝟo. Demones credūt ꝛ otremiscūt. Et h̄ ēt pōt ma gr̄ vbi. s. Si ꝟo per habitū fidei eleuaī intellectus ad assentiendū ꝑme ꝟitati ꝓpt se: ꝛ cū h̄ ēt affect⁹ p amorē eleuaī ad amandū sūmā bo nitatē ꝓpt se: tunc erit fides formata: ꝛ h̄ ꝑpe ē ꝟa ꝟtus: a q̄ sumit⁹ tertius actus. s. credē in ōz h̄ ē credendo deū amare: credēdo in eū ire: ꝛ cr dendo ei adherē: ꝛ credēdo ei⁹ mēbris incorpo rari. Et hic amoz requirit⁹ ad timorez: hic amoz ad ꝟam fidē: h̄ fides ad ver. amorē ꝛ timorez. Et sic pz ꝑma ꝟi. Quantū ad ꝑam ꝟi. vide i fra feria. vj. tertie dñice in tertia ꝺclone ꝑme ꝺ siderationis ad ꝑam ꝟitatē. Jbidē. n. h̄ mā per pulchre ventilaī. vide ibi. Quantū ad tertiā dico q̄ dñs Hran⁹. xxiij. q. vj. mouet banc qōz. vtrū mali sint ad bonū cogēdi. Et arguit ad v trāq̄ partē. ꝛ tandē soluit sic. Et nō intelligit ō infidelib⁹: qm̄ iā in ꝑa ꝟitate determinaī q̄ nō sūt cogendi. Sed de malis xp̄ianis intelligit rīsio Hrani ex q̄ solutione ꝛ alijs dictis eius ponunt iste regule gñales. ¶Prima regula ē ista. Oēs hereticī sūt cogēdi ad fidē quā susceperūt. xxiij. q. vj. p totū. Scda regula gñalis ē ista. Oēs solēniter vouētes: sunt ad ꝺtinentiam cogēdi. xx vij. q. i. si quis sacro. ꝛ c. si custos r̄ligiosi. Bz ad suscipiendū nō sunt cogendi. xxxij. q. i. integri tas. Ubi dr integritas corpis expetenda ē a no bis: quā ego ꝓ posilio suadeo: nō iperio ꝓcipio. Sola ē. n. integritas q̄ psuaderi pōt: ipari ñ pōt Et nō vt dicit glo. q̄ h̄ dictio sola determinat illud ꝟbū suaderi. ꝛ ē sensus. i. solūmō suaderi. Bz glo. Et in. c. psens. xx. q. iij. dr q̄ monasterialib⁹ disciplinis nullus subijciaī inuit⁹. Et gñalit ponit alia regula q̄ oēs fideles ad bona necessaria ad salutē cogendi sunt: ꝛ maxie p excōicatō nē. xxiij. q. iij. tā sacerdotes. vbi dr sic. Tā sacer dotes q̄s relīq̄ fideles oēs sūmā debēt brē curā de bis q̄ peunt: quaten⁹ eoz redargutione: aut corrigant a pccis: aut si incorrigibiles apparue rint: ab eccl'ia sepent. Et sunt ꝟba Anacleti pa pe. Et sic patet ista secunda ꝺclo.

De subiecto ẽini timoris concl'o tertia.

Lcipe ꝛtiā ꝺclonē. vz. Jn tota aīa timē a dus ē ōs: vt reuera ꝛ pfecte possit ꝛ de beat a nobis eē glorificat⁹. Ad c⁹ ꝺcla ratōz tres ingram⁹ ꝟi. vz. ¶Pria ꝟi. ē ista. vtrū ẽinus timoz sit in ꝟna potētia aic: an ī tota aīa.

Scda ꝟi. vtrū aīa per ẽinū timorē possit tota liter bic in via trāsformari in ẽinū amorē. Ter tia ꝟi. ē ista q̄ sunt illa q̄ magis ꝑdiūt ẽinuz a morē. Quantū ad ꝑmā ꝟi. dico q̄ ista a sēsu remotissima clare intelligē ꝑma intellectiōe nō valem⁹. sed oz vt ad sensibiliū manuscula ꝙuer tamur. Et iō diligēter nōndū est q̄ sicut artifex in mālibus istis nunq̄ recte statuā ꝓponet: nisi ei⁹ tota mā cedāt: vt cera: l' lapis: l' metallū. Sic simus opifex de⁹ nunq̄ poterit sue charitatis ꝛ gr̄e formā in aīam ipzimē: nisi aīa sc̄m se tota z disponat diuine parē volūtati. Nā lz aīa ꝑm sui substātiā indiuisibil' sit: q̄ simplex quedā forma est: simplici ꝛ inuariabili eēntia ꝙsistens: vt ō for ma dicit auct⁹ sex ꝓncipioz: hz tñ ipsa ptes po testatiuas. i. ꝑm potētias: q̄ sunt memoria: volū tas: ꝛ intellect⁹. Et iō dico q̄ si in ipsa dēat ifun di dine charitatis forma: cū timoz sit via ad eaz oz vt ipsa ꝑm oēs sui ptes dispositas sit p dinum timorē. Jta q̄ aīa fz itellectū timeat cū assidua meditatōe: ꝑm volūtatē cū feruēti delectatōe: ꝛ ꝑm memoriā cū ꝺtinua recordatōe: ꝛ ꝑm se to tam cū sūma cordis attentōe. Ecc̄. vij. In tota aīa time deū: ꝛ sacerdotes illi⁹ honorifica. quar ꝛc̄. ¶Qz tū ad ꝑam ꝟi. dico ꝑm bt̄m Tho. sc̄da sc̄de. q. clxxxij. q̄ triplr pōt intelligi aīam i deū trāsformari ꝛ pfectā eē. Uno mō ꝑm totū eē sui ipsi⁹ aīe: ꝛ ꝑm totū esse ipsi⁹ dei: vt sit sensus. aīa in deū trāsformat. i. ꝑm totū esse suū: ꝛ fz oēs vi res suas aīa ꝺtemplat deū: ꝛ amat q̄tū de⁹ con tēplari pōt: ꝛ amari ꝑm seipsū. Et sic hec trāsfor matio ꝛ pfectio: nec ꝑm pñtem statū: nec futuz vlli creature cōcessa est. qm̄ nulla creatura ꝑm oēm viz ꝛ potentiā suā ipm deū q̄tū in se ꝙprehensibil' est: cōprehendē pōt. bitat. n. lucē iaccessibilē: vt ait ap'lus. Solus. n. de⁹ fz se totū seipz cōprehēdit. ꝛ p ꝑns ista pfectio soli⁹ ōi ē. ¶Alio mō pōt intelligi aīam pfici ꝛ in deū trāsformari vt fz oēs vires suas ꝛ posse suū oī rpe deū amet ꝛ contēplet q̄tū de⁹ se contēplandū ꝛ amādum cōicat. Et sic hec pfectio bñ aīe est possibil⁹: fz ñ ꝑ statu vie. Est. n. scīs oībus cōis pfectio talis. vñ ait ap'lus. Cū videbim⁹ eū sicuti est i eādez gl'az trāsformamur. ¶Tertio mō pōt itelligi vt sic in deū trāsformet: vt q̄tū in se est ꝑ posse oīa impedimēta q̄ diuinā pñt impedire dilectōez: tollat ꝛ remoueat. Et sic aīa in hac vita pōt pfecta di ci: ꝛ in deū trāsformari. Bz ꝙgruētissim⁹ modus tollēdi oīa que impediunt diuinū amorē: l' impedi r pñt: est dinus timor. Jta q̄ q̄tū in se est timore dei tollat hoc l' illud impediens disiuncti ꝛ nō cō iunctim. Qm̄ sil' oē impediens remouē non pōt: ꝛ iō dixi disiuncti: vt hoc l' illud. ¶Prouer. xix. Ti moz dñi ad vitā: ꝛ in plenitudie cōmorabit⁹ abs visitatōe pessimi. i. diaboli. q̄ timēte deū visitaī non pōt. q̄re ꝛc̄. ¶Qz tū ad tertiā ꝟi. dico q̄ du plex est impediens diuinū amorez ꝑm bt̄m Tho. vbi s. vnū impediens diuinū amorē ꝑm substātiaz. aliud impediens diuinū amorē fz ꝟeruorē. ¶Pri mū est mortale pctm̄. q̄ cū sint opposita sit staī nō pñt. xxij. q. i. cū renūtiaī. vbi dr. Cū renūtiaī ipzobitati. i. vitio: statī assistit ꝟtus. Egressus. n. malitie: ꝟtutis opaī ingressuz. Eodēq̄ studio q̄ crim̄ excludit inocentia copulaī. bec ibi q̄re ꝛc̄.

Impediens ꝟo feruorē charitatis est pctm̄ ve niale. di. xxv. c. vnū ozariū. vbi peccata venia lia numerantur. quare ꝛc̄. Et bec sufficiant pro secunda consideratione.

¶ De vtilitate timoris cōsideratio tertia.

Tertioloco Timōis cō gruā utilita tē videam⁹. vbi tres ꝺclones subiū gamus. vz. ¶Prima ꝺclo est ista. Jnt oīa saluberrima remedia fugā tia pctm̄: nibil ꝟtuos⁹ q̄ ōi tio: ꝛ suoz mādato rū obſuatio. Scda cōclo est ista. Nibil sic in ꝟitate ꝑbaī: sicut q̄ timet deū q̄ diuersimode flagellatur. Tertia conclusio est ista. Nibil est tante virtuositatis: sicut timoz dei ad capes cendam vitam eterne felicitatis.

¶ Qz pñtia dini timoris pctm̄ fugat ꝺclo ꝑia.

Lcipe ꝑmā ꝺclonez. ꝛc̄. Ad cui⁹ declā tionē tres ingram⁹ ꝟitates. vz. ¶Pria ꝟitas est ista. Quot sūt remedia ō pctā. Scda ꝟitas est. Quō timoz dei expellit pctm̄ Tertia ꝟitas est. Quo tpe magis est timoz ōi de necessitate. ¶Quātū ad ꝑmā ꝟitatē dico q̄ possum⁹ log de remediis circa pctā: aut vēialia aut mortalia. Remedia pctoz venialiuz in spē sunt. vi. vz. Cōfessio quā sacerdos in missa facit Aqua bñdicta. Inclinatio capitis in noīe Jesu Reuerētia eucharistie. Oīo dñica. Et bñdictō sacerdotis. vt pz in. iiij. sniaz. di. x vi. Qō decla rās bt̄us Tho. in eadē di. ad rīsionē ꝑmi argi: i qōne ista dicit q̄ ista q̄ numerata sūt dīntur pctā vēialia remittē in q̄tū in actu nr̄o feruorē exci tāt. Nā ꝙpie vēialia ex actib⁹ nr̄is: ꝛ nō aliēis remittunt. q̄ ex eisdē causis aliq̄d fit ꝛ corrūpit vt pz. ij. ethicoz. ꝛ ex de reg. iur. oīs res. Bz pec catū veniale causat ex actu nr̄o. g̃ ꝛ p aliqd qō i nobis erit remittet. missa. aq̄ bñdicta ꝛc̄. si opa a liena. ¾ illa ꝙpie ñ remittūt: nisi vt dictū ē. q̄r ꝛc̄ Si loq̄mur de remediis pctoz mortaliū: aut lo qmur de pctis mortalib⁹ q̄ insūt: aut q̄ infuerūt ꝛ deleta sūt: aut q̄ pñt ineē: Si de eis q̄ insūt: otritio ꝛ cōfessio sūt eoz remedia. p'. Coz otritū ꝛ būilia tū de⁹ nō dspicies. Et idē. Dixi cōfitebor aduer sū me iniustitiā meā dño: ꝛ tu remisisti ipietatez pcti mei. Si loq̄mur ō pctis q̄ in fuerūt: sic singla risimū eoz remediū est disciplia ꝛ scā pnia. ps. Disciplina tua correxit me i finē. ꝛ disciplia tua ipsa me docebit. Si aūt loq̄mur de pctis q̄ pos sent ineē. tūc dico q̄ pfectissima remedia sūt ti moz dei: ꝛ obſuatio mandatoz e⁹: ꝛ ꝓceptoz eccl'esie. Qz ēt timoz dei ꝑseruet a pcc̄: uidebiī in ꝟitate seq̄nti. Qz aūt obseruatio mādatoruz dei: ꝛ ꝓceptoz eccl'esie: h̄ idē faciat: pz pluribus auctib⁹. Audi Aug. de li. arbi. ꝛ ponit de cōse. di. iiij. gra. Hra ingt q̄ per xp̄m dat nō solū rmis sionē pctoz facit: fz etiā vt lex ipleaī: vt natura liberet: nec pccm̄ dñet. Mat. x viij. Si vis ad vitā ingredi ꝟua mādata. De ꝓceptis eccl'esie Audi tertū. di. xvij. c. nulli. Nulli ingt fas ē uel le vl' posse trāsgredi aplice sedis ꝓcepta: nec nr̄e

Universidad de Deusto
Biblioteca

dispositionis misteriū: qđ vr̃az ꝺz sequi charitatem. i. societatē. Sup ꝺ. c. dicit Hugolin⁹ ꝙ mō taliter peccat ꝙ facit ꝺ iuris p̄ceptū. Et ex hoc ꝺstitutōib⁹. c. canonū. Canonū ingt statuta ab oībus custodianť: t nemo in actōib⁹ l'iudicijs suo sensu vocaľ hec ibi. Et glo. sup illo ℞bo. canonū dicit gn̄aliū. ſ. qm̄gdā canones sūt p̄sonales: t gdam locales. xx viij. di. sciēdū. Nō ꝙ canōes p̄sonales sī statuta l'leges q̄ fiunt p respectū ad vnā p̄sonā l'plures: ſz nō ad oēs. Et canones locales ꝙ respiciūt aliquē locū: t non gn̄aliter oia loca. tales. n. canones nō ab oīb⁹: ſz ab illī tm̄ ꝙ quib⁹ facti sunt: Fuādi sunt. ℣pono ℞ pp glosaz. Et sup ℞bo. statuta. dicit glosa: nō abrogata. illa. n. Fuanda nō sunt: qualia sunt. xxvj. di. c. i. t xxvj. q. vlt. c. vlt. Et dic. Statuta ꝺtinentia p̄cepta l' p̄hibitiones. alias si de cōsilio loquerēť nō obligarent. xiiij. q. i. qđ p̄cipiť. Et sup illo ℞bo. ab oībus. dicit glosa. ſ. subditis: qz papa t i̇perator legib⁹ nō cōstringunť. ff. de legibus. l. p̄nceps: t. ix. q. iij. cuncta. Tñ legib⁹ se velle uiuere p̄fitenť. C. de legib⁹. digna uox ē. t. C. de testis. ex iperfecto. t. ff. de legatis. iii. l. ex iperfecto. Et instituta. quib⁹ modis testā infirmanť. ℣. vlt. t. ij. q. vij. c. nos si cōpctenť. Nō ꝙ papa nō subdiť legib⁹ l'iperator quas ipsi faciunt: ſz bñ subdunť legi ꝺne: t nāli. qz si peccant ꝺ ista puniunť a deo sicut t nos: ymo t grauius ꝓpter ꝺignitatē: t ita intelligiť ista glo. ab oībus. Et sup illo ℞bo. suo sensu. dicit glo. ſ. malo: t ē simile. iij. q. ix. pura. t de ꝺstitutionib⁹. ne innitaris prudentie tue. Et dicit sic textus. prudentie sue initiť: qui ea q̄ sibi agenda l' ꝺcenda videnť: patrū decretis ꝓponit. ℞ textus. ℣ropter̃ea daťista regula gn̄alis ꝙ quilibet subdit⁹ tenet ex supra dictis obedire legib⁹. Et p̄z ēt ℞ regula. C. ō legib⁹. leges. t vt. C. de vir. t fe. igno. ꝺstitutōes. Et has ēt leges adducit glo. sup p̄dicto ℞bo. ab oībus. vbi. ſ. Sub hac regula ponit alia ꝙ nō solū legib⁹: sed ēt mandato ep̄i sui: subditi debent obedire. p̄z ℞ regula de maio. t obe. c. ij. vbi dī sic. Si quis venerit ꝺ decretū ep̄i: ab ecclia abijciat. In libro. ℞. legit. ſ. ij. ℞. iij. Qui nō obedierit p̄ncipi: morte moriať. ℞ ibi. Et sunt uerba Greg. noui. Et glo. p̄ma dicit decretū. ſ. iustuz. ex q̄ hēs ꝙ eps in sua ꝺocesi pōt facē decretuz siue ꝺstitutionē. de con. ꝺ. iij. c. i. Et glo. sup illo ℞bo. morte. dicit. nunqđ ecclia morte punit delinq̄ntes. Et dicit certe nō. Sed oñdit qđ iudex sc̄laris facē debeat l' morte. ſ. ecīna. qz pibit pp delictū cōtumacie nisi penituerit. Dic ꝙ sic. Quicūq; nō obedierit iusto p̄cepto ep̄i: mortaliter peccat. Sed si p̄ceptū eēt iniustū t sit manifestū nō ē obediendū. xj. q. iij. si ꝺeus. t. c. Julianus. Si ℞o sit ꝺubiū pp bonū obediētie: nūc ifer⁹ faciat qđ p̄cipit. xxiij. q. i. quid culpať. Hec oīa ponit eadē glo. sup illo ℞bo. morte. q̄re ꝛc. Quare satis p̄z ꝙ obſuatio mandator dei t ecclie p̄ſuat a peccis. q̄re ꝛc. Quantū ad ꝑaz ℞i. ꝺico ꝙ timor ꝺi triplr ab aīa peccatū expellit. vz. Peccm̄ qđ nō est ineſt: ſz ineē pōt. Secꝺo peccm̄ qđ infuit: ne ampli⁹ insit. Et tcio peccatū qđ iā induratū in aīa est. Prio ingz expellit peccm̄ qđ nō ineſt: ſz ineē pōt. Et nō solū ℞ hz ℞itatē de timore filiali: ꝙ stat cū charitate: ſz ēt de timore ſuili ꝙ nō stat cū charitate. Nā. xxiij. q. vj. §. fi. ꝙ incipit. Jtē Joānes. ꝺr. ꝙ abstinē a pcco timore gehēne bonū ē: qz postea timor castus succedit. Et de vita t ho. cle. c. vt clericoz ꝺr. ꝙ q nō timet pp amorē: timeat pp penā. vbi ꝓpne ꝺicit sic textꝰ. Ut clericoz mores t actus in melⁱ reformenť: otinenť t caste viuē studeāt vniuersi. ꝑcrum. i. maxie in sacris ordinib⁹ constituti: ab oī libidis vitio p̄cauentes. maxie illo pp qđ venit ira dei in filios ꝺffidentie. i. de q̄ salute ꝺffidiť. q̄tenus in ꝺspectu oipotentis dei puro corde ac mundo corpe valeant mīstrare. Ne ℞o facilitas venie incendiū. i. appetitū tribuat delinq̄ndi: statuim⁹: vt q ꝺprehensi fuerint in incōtinentie vitio laboraře: p̄rout magis aut min⁹ peccauerint: puniant fm canonicas sanctiones. Quas efficati⁹ t ꝺstrictius p̄cipimus obſuari: vt q̄s ꝺnus timor a malo nō reuocat: t p̄ralis saltē pena cohibeat a pcco ꝛc. Bibi. O Italia pccoz plena: si nō eēt timor pene. o q̄nta īnumerabilia fcā ꝺ deū: p̄imū: t ceipsam faceres. Si nō eēt iustitia in vniuerso: qđ q̄so mūdo eēt. Audi Aug. in eo de ciui. dei. Sublata ingt iustitia: qđ sunt regna nisi latrocinia. Tolle a ciuitate iustitiā mala multiplicanť. Fures triſeūt īpunes: furanť oēs: inuicē se boies mēficiunt: ꝺ p̄danť pupilli: ozphani: uidue clamant: mrimōia violanť: stupra cōmittunť: t relicto nāli vsu gomozeanť. O Italia sentina pccoz: receptaculū oīuz malorz. Si in hac ciuitate ad quā nūc p̄monē ℞to: leo aut lupus ferox intrasset: qui q̄t q̄t hīe posset interimeret: ꝺ illū tota ciuitas armareť. Et erit vn⁹ sceleratiſſz⁹: qui totū corrū pet ouile: t ad manus vr̃as pueniet o rectores ciuitatis: t īpune relinq̄tis. Castigate illū: castigate inq̄z illuz. qz vulgariť ꝺci solet. chi ſpicha limpicato: limpicato picha lui. Exodi. xx. Maleficos ne sinas viuē sup terraz. O deus gl'ose feciſti tu unq̄z iustitiā punitiuā pp aliquot pccm̄ volue: revolue totā bibliā: t quantā iustitiā fecerit deus pp pccā inuenies. Nā t vt a p̄mis⁹ cipiā: pentes p̄imi pp inobedientiā grauit a ꝺo puniti sunt. Heñ. iij. Maledicta terra in opere tuo ꝛc. Jtē quidā colligens ligna in ꝺie sabbati ꝺ p̄ceptū Moyſi: iussu dei fuit a p̄p̄lo lapidat⁹. numeri. xv. Jtē qz Saul in cede Amalech ꝺco inobediens fuit: a regno ē reꝓbat⁹. i. ℞. xiiij. Jtē quidā vir scūs ꝺ p̄ceptū ꝺñi in ꝺomo p̄ꝓhe comedēs panē: fuit a leone strangulatus. iij. ℞. xiij. Nō tñ fuit ꝺānatus: qz ꝺs in cor ei⁹ talī iudicio peccm̄ suū correxit: ꝺando illi p̄ius sue gr̃e lumē: vt de pccō fcō suā culpā ꝺiceret. Jtez pp peccm̄ luxurie totū mundū exceptis octo aīabus aquis ꝺiluuij ꝺestruxit. Heñ. vj. Sodomā t Gomorrā in cinerem ꝺuertit. Heñ. xviij. Ex

ꝓcto ꝺmisso in vroze leuite q̄si tō trib⁹ Bēiamī fuit ꝺstructa. Judic. xx. t sic de alijs. Jtē ꝑpē peccm̄ supbie ctia ꝑs angeloz corruit. Apoc. xij. Pharao cū suis eḡtibus in mari submersus est. Exo. xiiij. Propē supbiā Dauid sepruagita duo millia bouum mortuī sūt. ij. ℞. xxiiij. Jtē sup⁹ Antiochus: fuit ḡui plaga pcussus: ita vt ꝺmib⁹ sca turiret. ij, Mach. ix. Jtē Holofernes militie p̄n ceps a Judith mulīe occisus ē. Judith. iiij. t. xi. vide hīstoriā. Jtē Nichanoꝛ supbissim⁹ a Machabeo occisus ē. ij. Mach. vl. Jtē Nabuchdonosoꝛ rex in beluā ꝺuersus est t septēnē p̄niam fecit: vt belua comedēs fenū. t sic ꝺ alijs. Propē pccm̄ ℞o idolatrie filij isr̃l' vna die. xxiij. millia ceciderūt. Exo. xxij. Jtē Nadab t Abin: ga ignē alienū obtulerūt: egressus est ignis t ꝺuorauit eos. Leuit. x. c. Quid multi mozoz. Si bibliā legeris stupēda colliges. Longū. n. singula enarrare nimiū eēt: t tediosū. Quid dicā ꝺ blasphemantib⁹ deū: q̄s oēs ꝑps lapidabat. Leui. xxiiij. Et Datan t Abiron viui in infernū ꝺscēderūt. Numeri. xxi. Propē pccm̄ murmur sozō Moyſi lepra pcussa est. numeri. xij. Et in ꝑplm murmurantē ꝺ⁹ ignitos ſpentes misit. numeri xxij. Propter pccm̄ auaritie. O auari: Achior cum suppellectili sua p̄ijt. Josue. vij. Et Hiezi munera. Naamā accipiēs lepra pcussus est. iiij. ℞. v. Et Heliodoꝛ t̄plū spoliēs. o soldati: occisus est. ij. Mach. v. Propē irreuerētiaz Oza q archā dñi irreuerēter tetigit: volēs illaz iuuare a dño pcussus est. ij. ℞. vi. Et. xlij. pueri Helisei ꝺ subsanātes: ab vrsis sunt lacerati. iiij. ℞. ij. Et Ozias q more sacerdotū sacrificiū, voluit a ꝺolere: lepra pcussus est. ij. Paral. xxvi. Quid plura. Si cunctas vetez etates voluerem⁹: vn diz⁹ iustitiā dñi contra peccata sentirem⁹. Sed o Italia scelerib⁹ plena: quid facis. gaudes ad sonitū oꝛgani: ducis in bonis dies tuos. Nūqd t tu ipune transibis. O Italia: o italia: o italia. nunquid est aliqō peccatū in te: ex quo nulla ꝺ te sit ſperanda salus. O italia: qui sunt bi filii ꝺffidentie quos supra allegatū capitulū. vt clericoz ꝺ vita t honestate clericoz notauit. Luz ꝺixit. Et marco illo. ꝓpter qđ venit ira dei i filios ꝺffidentie. Qui sunt bi filij ꝺffidētie. Audi c. clerici. de excessib⁹ prelatoz. Quicūq; inquit illa incontinentia que ꝺra nām est. ꝓpter quā ira dei venit in filios ꝺffidentie: t quinq̄ ciuitates igne ꝺsumpsit: ꝺpēhensi fuerint laboraře. si clerici fuerint deiiciant a clero: vel ad agendā p̄niam in monasterio ꝺtrudanť. Si laici excōicationi subdant: t a cetu fideliū fiāt penit⁹ alieni bec ibi ex cōcilio lateranēsi. Et glo. adducit ad sui ꝓpositū. xxi. q. vij. flagitia. Et glo. vt clerico rū. glo. p̄ma idē adducit. Et addit autenticā: vt nō luxurient ꝺ nām. Col. vi. Et ꝺebent vltimo supplitio puniri. i. capite. vt ꝺicit etiā glo. ℞a sup c. clerici. allegans eandē autenticā. vt nō luxurient ꝺ nāz. circa finē collatōis sexte: in q̄ collatione in fine ꝺicit ꝺ ciuitatib⁹ igne crematis. vt ꝺ. in. c. clerici. Et hoc intelligiť fm leges ciuiles. C. de adulterijs. l. cum vir: vt allegat ꝺicte glo. Et q̄bus oībus colligat regula gn̄alis: vt sup⁹ ꝺixim⁹: q timor pene multos retrahit a pctis que patrarent si ipune relinquerent. Facilitas n. venie incendiū tribuit delinq̄ndi. vt ꝺicto. c. vt clericoz. Et idē. xxiij. q. iiij. est iniusta. i fine. Et sic via alijs apiť vt maleſaciāt. xxiij. q. viij. c. loci. t. lxxxiij. ꝺi. c. puenit. q̄re satis p̄z q timor etiā seruilis retrahit a pctō t expellit qđ ineſſet si ipunitas sperareť. q̄re ꝛc. Secꝺo expellit ꝺ uin⁹ timor pctm̄ qđ iam actū est: ne in aīa ap̄lius insit. Prouer. xiii. Timor ꝺñi ꝺsciplina sapie. Et Prouer. i. Timō ꝺñi initiū sapie. Tertio expellit pctm̄ qđ iam ꝺuratū in aīa est. ne. ſ. aīa in ipso moriať. Ecc. i. Timēti deū bñ erit: t ꝺiebus ꝺsūmatōis illi⁹ bñdiceť. qm̄ vt ait Aug⁹ li. ꝺe doctrina x̄piana. Nō pōt male mori q bñ vixerit. Et intelľ ꝺ morte eternali. qz illa ꝓpie mala moꝛs est. ps. Mors pctoꝛ pessima. q̄r ꝛc. Quātū ad tertiā ℞i. ꝺico ꝙ semp in timōe ꝺi viuendū est: ſz magis ꝺiebus festiuis: t ꝺiebus p̄ie. Sz ꝺ hoc sanus inferi⁹ colliget vitas clā. Et hec volo sufficiant ꝓ p̄senti conclusiōe.

Quomodo verus timor dei in patientia ꝓbatur conclusio secunda.

Hcipe ſam oc̄onem: vz. Nihil sic in ℞itate ꝓbatur: sicut q timet ꝺm q̄ ꝺiuersimode flagellať. Ad cui⁹ ꝺclātōez tres ingramus ℞itatē. vz. Prīa vitas ē ista Quare Jesus tam p se q̄z ꝓ suis elegit viā ad uersitatis. Scꝺa vitas. Que arma nccia sūt p̄ncipaľ tpe aduersitatis. Tertia ℞i. ē Que sit ꝺsiderāda tpe ꝑspitatis. Qtū ad p̄mā ℞i. ꝺico ꝙ etsi multe ad q̄ sint rōnes: q̄re ꝓ se t pro suis viā aduersitatis elegit: ad pns tri sunt tres. Prīa est rōne ꝑspitatis. Scꝺa rōne ℞e chāitatis. Et tcia rōne maioris felicitatis. Prio ingz elegit x̄ps ꝓ se t ꝓ suis magis viā aduersitatis q̄z ꝑsperitatis rōne ipsi⁹ ꝑsperitatis. Nā status ꝑsperitatis est occasio multoꝛ peccatoꝛ. Secꝺo est occasio mali finis. Et tertio ē occasio falsē dilectōis. Primo ingz ꝑsperitas est occasio multoꝛ pctoꝛ. Ose. ij. Ego ꝺedi eis frumētū: vinū: t oleū: t multiplicaui eis argentū: t ipi fecerūt baal. Jdcirco ꝺuertar t sumā fructū meum in tpe suo: t liꝺrabo lanā meā: t linuz meū q̄ opiebant ignominiā e⁹. t nūc reuelabo stultitiā ei⁹ in oculis amatoꝛ ei⁹: t vir nō eruet eam de manu mea: t cessare faciā oē gaudiū ei⁹: solēnitatē ei⁹: neomeniā ei⁹: t sabbatū e⁹: t oīa festa t tpa ei⁹: t corrūpā vineā ei⁹: t ficū e⁹ ꝛc. Saul. n. anteq̄z in regia essz ꝺignitate ꝺstituť: fūme bonus erat. ſz accepto regno cūcta quasi ꝺei mandata cotēpsit. i. ℞. xv. Nicheboā ante regiā ꝺignitatē bone indolis puer fuisse legiť: sed acceꝓto regno vitulos adoꝛauit. iij. ℞. xij. Manasses rex iuda pessimus fuit accepto regno: ſz flagellatus in babilone pniam egit t bon⁹ effect⁹ est. ij. Paral. xxxij. Dauid p̄ scūs adept⁹ victōiis

Universidad de Deusto
Biblioteca

multis adulteriū ꝛ homicidiū ꝯmisit. ii. ℟. xi. et sic de aliis. ſz etiā de ℔ ſupi⁹ dictū est. Scōo ꝓſperitas est occasio mali fini. Job. xxi. Haudēt ad ſonitū ozgani: ducūt in bonis dies ſuos: ꝛ in puncto ad inferna deſcēdūt. Et Nemie. i. Mā ducauerūt ingt ꝛ saturati sunt: habūdauerūt deliciis te ad irā puocantes. Exempluz de diuite epulone. Luc. xvi. Et de alio diuite Luc. xii. q dicebat. Alia mea bēſ multa bona repoſita i annos plurimos: gaude: epulare: ꝛ bibe. Et nocte ſeqnti dictuz est ei. Stulte hac nocte mozieris. ꝓs. Dormicūt ſomnū ſuū ꝛ nihil inuenerūt oēs viri diuitiarū in manib⁹ ſuis. Nihil. i. pccm̄ qō eos in oēm nihilitatē: vt ita loquar. i. in oēm penuriā ꝛ miseriā finaliter ꝺduxit. Tertio ꝓſperitas ē occaſio falſe dilectionis. Nihil. n. ſic falſos amicos oñdit: ſicut ꝓſperitas. Nā diſcedente ea: oia bona tꝑalia ꝛ cozpalia cū ea piter ꝓgunt: vt ait Boeti⁹ de ꝺſola. Famule dñaqꝫ ſequunt. Job nāqꝫ cū in ꝓſperitate eſſet: ab oibus venerabaſ. ſed tact⁹ a manu dñe ꝓbationis: oēs amici ꝛ cōſanguinei receſſerunt ab eo: ꝛ vroz veridebat eū: ꝛ poſtq̄ dedit dñs ei duplicia: oēs ad eū venerūt: munera diuerſa portantes. Job. xlij. Sed de ℔ nihil ad pñs. Satis. n. ℔ experientia docet: ꝛ multa diximꝰ in ℔ quadrageſimali bincinde. vide in tabula: ꝛ oſa ſummatim colliges. Et ſic pz pria rō q̄re deus proſperitatē nō elegit: nec ꝓ ſe nec ꝓ ſuis. Scōa rō q̄re xp̄s ꝓſperitatē nō elegit: eſt rōne ℞e charitatis. Si. n. deus ſolū ſuis bona tꝑalia largiret: poti⁹ amoze cōcupiſcentie q̄ amicitie diligeret: ꝛ mandata eius ſuarent̄ pſ. Confitebit tibi cū bñfeceris ei. Sed noluit deus vt hoc fine amaret: ſed voluit vt ℞o amoze diligeret: g i tēpoze ꝓſperitatis nō probaſ. ſed aduerſitatis. audi Iſido. iij. de ſūmo bono. In ꝓſperitate incerta ē amicitia. Neſcit. n. vtrū pſōa aut ꝓſperitas diligaſ. Et ibidē. Nō ſunt inquit fideles in amicitia: quos mun⁹: nō gra copulat. Nā cito deſerunt: n. ſi ſemp accepint. dilectio. n. q̄ munē glutinaſ: eo ſuſpenſo diſſoluit. hec ille. Et Caſſiodorus in epla. Qui vere ingt amic⁹ est: oi tpe diligit ꝛc. Tertio rō est rōne maioris felicitatis. Audi Hiero. in quadā epla. difficile ē: imo ipoſſibile: vt ꝛ pñtibus ꝛ futuris gs fruaſ bonis: vt ꝛ hic ventrem: illic mentez ipleat: vt de delitijs ad delitias trāſeat: ꝛ in vtroqꝫ ſcl'o primus ſit: ꝛ in celo ꝛ in ẽra appareat glorioſus. hec ille. Q̄ tū ad ꝑam ℞i. dico q̄ nil fortius oīa aduerſa vincens: q̄ ℞tus patientie ſcē: ꝛ regratiatio ꝺi. Ex vna parte exꝑla habes veteris teſti: ꝛ ex alia noui: cui⁹ capitaneus Jeſus ē. Excecatus eniz Thobias ſtercore irundinū: patientez ſuſtinuit. Thobie. iij. Job oibus priuatus: dño gras agebat. dñs dedit: dñs abſtulit: ſicut ꝺo placuit ita factū est: ſit nomen dñi bñdictū. tres pueri i fornace ignis laudes dño decantabāt. Daniel. iij. Et de xp̄o nr̄o quid dicā: qui quaſi agn⁹ ductuſ est ad victimā ſiue paupercula ouis. dic vt placet. Inde Hzeg. ſup Ezechielē: modū pulcherrimū bñdi patientiā ponit. Tribus ingt modis ℞tus patientie exerceri ſolet: ſicut a trib⁹ poſſumus aduerſari. Alia. n. ſunt q̄ a deo: alia que ab antiquo aduerſario: alia q̄ a ꝓximo ſuſtinemuſ. A ꝓximo nāqꝫ pſecutiones: oāna: ꝛ otumelias ſuſtinem⁹. Ab antiquo aduerſario tēptamenta. A deo āt flagella tolleram⁹. Sed in his oībus vigilanti oculo ſemetipſos oz mens circūſpicē: ne ꝺ mala ꝓximi ad retributionē mali ꝓtrahatur. ne ꝺ aduerſarij tentamenta ſeducat ad delectationē l' conſenſuz delicti. ne ꝺ flagella opificis ad exceſſuz murmurationis prorūpat. ℔ ille. Inde Caſſio. ſup. ꝓs. Patientia ingt est q̄ oia ui cit aduerſa: nō colluctando: ſed ſufferendo. non murmurando: ſed gras agendo. ℔ ille. Et p locū a ℣rijs. g ſine timoze dei est: murmurat: iraſcit: blaſphemat: ꝛ ipatiens est. ꝓs. Acuerunt li gual ſuas ſicut ſerpentes: venenuz aſpidū ſub labijs eoz. q̄re ꝛc. Quantū ad tertiā ℞i. ad pñs ſufficit dicere q̄ tꝑe proſperitatis regratiet deus: ꝛ primus ſubueniaſ. Thobie. iij. Si multū tibi fuerit abundanē: tribue: ſi ℞o modicū: et illō modicum impartiri ſtude. Et hec volo ſufficiāt pro preſenti concluſione.

Q̄ timoz dei animā cozonat concl'o tertia.

a Cipe tertiā concl'onē. vz. Nihil est tā te ℞tu⁹ſitatis ſicut timoz dei ad capeſcendā vitā eterne felicitatis. Ad cuius declarationē tres inquiram⁹ ℞i. vz. ꝓria ℞i. est iſta. An timoz dei ſit cauſa nr̄e iuſtificatiōis.

Scōa ℞i. ē iſta. Qō est premiū veri ꝛ boni tioris. Tertia ℞i. Qūo faciem⁹ vt illud premiuz habeam⁹. Quantū ad primā ℞i. pono hāc diſtinctionē q̄ aliud est iuſtificāi ꝛ aliud iuſtū eē. Juſtū. n. eſſe in plus ſe bz q̄ iuſtificari. oīs. n. iuſtificatus iuſtus ē: ſed nō ecōuerſo. Juſtificatur n. ille qui q̄ncqꝫ iuſt⁹ nō fuit: ſicut dī de publicāo deſcendit hic iuſtificatus in domū ſuā. qui nūq̄ ℞o pccō ſubditus fuit: iuſtificari nō pōt: ſed iuſtus dī: ſicut de Jeſu cēturio dixit. vere hic hō iuſtus erat. Et iō ſolus pccō⁹ iuſtificari dī: ꝛ nō iuſtus appellari dz. Solus āt ieſus ꝛ eius matez bñdicta iuſtiſſimi ſunt. Jeſus per nāz: ℞go Maria per gram. Etſi in ſacra ſcriptura alig vocant iuſti: ſicut de Job dī q̄ erat vir iuſtus ꝛ rectus ac timens deū: ꝛ de Simone ſil'r: ꝛ ſic de aljs. dī qō improprie dicunt iuſti. Vel pōt dici q̄ dicunt iuſti ꝑticipatione: nō nā. ſicut ēt dicunt filij dei ꝑticipatione nō nā. Hoc ſic notato: dico q̄ timoz nō est iuſtificationis cā: niſi diſpoſitiue tanq̄ quod iā remouens ꝓhibēs: ſicut aperies feneſtrā est cā illūinationis dom⁹. Sed de iſta mā ſatis dicet ſmone ſeq̄nti in ſa conſideratione. Jñ Eccl'i. dī. Qui ſine timoze dei est: nō pōt iuſtificari. Jñ dñs volens legē pp'lo dare cū igne ꝛ tonitruo eos ꝑterruit: ꝛ timorē incuſſit. Exo. xx. c. vt ex ℔ onderet q̄ ad legē dei adiplenda; pneu⁹ ſit neceſſarius timoz dei. q̄re ꝛc. Q̄ tū ad ꝑam ℞i. dico q̄ premiū veri timoris ē corona glorie. ii. ad Thimo. vl. ℟ epoſita est mihi corona iuſtitie: quā redder mihi in illa die iuſtus iudex. Et ꝓuer. ix. Timoz dñi ad uitā. ſ. eternā Sz hic q̄ro tres ℞ita. vz. ꝓria ℞itas est. An timentes deū in patria pro ꝑmio hēant eandez bītudinē ꝛ eqlez an ſicut fuit i eis i vita magis ꝛ minus timoz dei: ſit magis ꝛ minus ꝛpenſata bītudo. Scōa ℞itas est. Que ſunt māſiones ille q̄ timentib⁹ deū in premiū ꝓmittūt. Tertia ℞i. ē. vñ orik in patria ſcis diuerſitas manſionū. Quantū ad primā ℞i. dico q̄ ſicut ignis ſubtiliſſim⁹ oīuz corpoꝝ vnus ē ſpetie: ꝛ tñ vn⁹ ignis altioz ſubtilioz⁹q̄ est alio igne. Sic ꝛ bītudo vna est ſm ſpēm: tñ nihil ꝓhibet bītudinez vnius eē perfectioz bītudine alterius. Iſta tñ pfectio diuerſa nō erit ex pte obiecti. q̄ vnum est oīum obiectū beatificū. ſ. deus. Matth. xx. Acceperunt oēs ſingulos denarios. p denarios eni nihil ſignificat q̄ vnū aliq̄ ꝓmiū cōe oib⁹ q̄ est ipſa bītudo. Sz iſta pfectio diuerſa ſumitur penes diuerſitatē ſubiectoꝝ. ſ. ſm q̄ ſubiecta erunt magis diſpoſita p lumen gr̄e: tāto maioz erit delectatio ꝛ gaudiū i vno q̄ in alio. Q̄ uis ℊ vnuſqſq̄ ſm ſuā capacitatē erit ſūme bt̄s: non tñ ſm oēm beatitudis gradū ſm ſe: licet ſz ipos ſic. Et ſic itelligit ꝓaul⁹. i. Coz. xv. c. Stella differt a ſtella in claritate: ſic erit reſurrectio mortuoꝝ. Et ꝺfirmaſ ſic. premiū corrīdet merito. ſed quidā ſunt excellētioris meriti alijs. ℊ et excellētioris ꝑmij. Sed cū bītudo ſit ℞utis p miū: ſequiſ q̄ excellentioz erit in vno q̄ in alio Sz dices ꝺ. ſi vnus est beatioz alio. cū illa pfectioz bītudo habeat rōnem maioris boni: videtur q̄ bēat rōnem maioris appetibilitatis. ꝛ p oēs vnus ſcūs minoz videt q̄ debeat pfectiōiſci bītudinē appetē. qz vnuſqſq̄ ꝑfus ꝛ maglap petit bonū ſibi q̄ alteri. ſz talis appetit⁹ dicit ip fectionē. qz est rōne carentie: vt dī ſo de aīa. et p oēs ille ſcūs nō est ſcūs. i. bt̄s. qō est iplicatō ꝺdictionis. pz oīa. qz perfecta bītudo est ſtatus oīum bonoꝝ aggregatōe pfectus p Boetiū ꝺ cōſo. Dico aīa mea q̄ ibi nō erit talis appetitus Et rō. qz in ſcis erit pfectiſſima charitas. ꝛ iō q libet plus deū diliget q̄ ſeipſū. Et iō magis diliget: qō de ꝺuenientius est: q̄ id qō erit meli⁹ ſibi. Et idcirco q̄uis eēt meli⁹ ſibi ſimpl'r eē beatioz. tñ qz ſic eē: in tali ſtatu: qz āplius non meruit: est dīne iuſtitie cōformē: ꝛ magis ꝺueniens tius deo ꝛtentabiſ vnuſquiſq̄ de ſtatu ſuo. ꝛ vlterius nō appetet ꝓpter conformitatē: vt dixim⁹ dīne iuſtitie ꝛ dīne volūtatis. qz ampli⁹ ſe nō meruiſſe cognoſſet. q̄re ꝛc. Inde bt̄ūſ Tho. in. iiij. di. xl viiij. Ad ꝑaz dubitationē dico q̄ p māſiones nō intelligim⁹ niſi ſtatū ꝛ pfectā getem. qz ampli⁹ non eſurient neq̄ ſitiēt. ꝛc. Ad cui⁹ declarationē est notāduz ſm bt̄ūſ Tho. vbi s. q̄ mot⁹ localis est ꝑ oībus motib⁹: etiā ſm pb̄os. ꝛ iō alij motus ſumūt dilucidationē a motu locali. Finis aūt motus localis est locus: ad quē cū venerit aliqs in eo geſcit ꝛ manet: ꝛ i eo conſeruaſ. ꝛ talis loc⁹ vocaſ māſio illi⁹ qō moneaſ ad locū. Nos igit cū in hac vita ſp pegrinemur: ꝛ ſemp appetam⁹ felicitatē iuxt illud Boetij. Oīs mōtaliū cura: quā multipliciū ſtudioꝝ labor exercet: diuerſo qdē calle: ad vnū tñ finē bītudinis nitit puenir. Aſſecutio taſ finis appetitui mot⁹ ꝓprie dicet māſio ꝛ collocatio. Iſta āt māſio reſpectu obiecti bītifici vna est. Sz multiplex est ex pte differētie q̄ repit in bītudine: ex pte ipsoꝝ btōꝝ. Et ℔ est qō dī Jo. ix. In domo p̄ris mei manſiones multe ſr̄. Et Aug⁹ exponit ꝺ varijs dignitatib⁹ ꝑmioꝝ. Et ꝺfirmaſ. oīs ciuitas pluralitate māſionū ꝛ diſtinctiōe ordinaſ: ſz celeſtis patria ciuitati ꝓpaſ. Apoc. xxi. Vidi ciuitatē ſanctā Hierl'm nouā deſcēdentē de celo: a deo parā ſicut ſponſā ornatā viro ſuo. ℊ oz ibi diuerſas māſiones. i. diuerſos bītudinis ℊdus aſſignare. q̄re ꝛc. Q̄ tū ad tertiā ℞i. dico ſz bt̄m Tho. vbi ſ. q̄ ꝑncipiū diſtinctiuū māſionuz est duplex. ſ. ꝑpinquū ꝛ remotū. ꝓpinquū ē diuerſa diſpoſitio: q̄ est in bt̄s: ex q̄ reſultat diuerſitas pfectiōis in ope bītudinis apud eos. ꝓrincipiū aūt remotū est ipſum meritū q̄ ipſam bītudinē ꝺſecutiſ. Quātū igr̄ ad ꝑmū ꝑncipiū diſtinctōiſ dico ſic. q̄ q̄to in aliq̄ charitas fuēit pfectioꝝ tāto erit dīne claritatis capacioꝝ. ꝛ ſic ſm eius augumentū augmentabiſ pfectio dīne māſionis. Q̄ tū aūt ad ꝑncipiū remotū dico ſic. q̄ diſtinctio māſionū diſtinguet ſm charitatē vie. vñ q̄to maiō erit charitas i via: tāto op⁹ magis meritoriū. ꝛ q̄to magis meritoriū: tanto magis ꝓpabiſ maioꝝ ꝛ pfectioꝝ māſio. Nā nulla ℞tus deſe est meritoria ad uitā eternā: ſed rō merendi est ex charitate. Et iō tota rō in merēdo accipiē ſm diuerſitatez charitatis in via. ꝛ p oēs charitas vie diſtinguit māſiōes p modū meriti. Et iō ſm diuerſos charitatis ℊd⁹ erit diuerſitas graduū in gloria. Ex q̄ cōſequenter ſequiſ q̄ opa bona nr̄a ſr̄ māſia in rōne merēdi vitā eternā Matth. xx v. Dedit vnicuiq̄ ſm opera ſua. Et apl'us. Unuſqſq̄ accipiet ꝓpriū corpe ſuo geſſit ſiue bonū: ſiue malū. Charitas aūt est formal' rō merēdi. i. Coz. xiij. Si linguis hoium loq̄r ꝛ āgelorū: charitatē aūt nō habuero ꝛc. Et cōfirmaſ. Quāto qs erit magis deo ꝺiunct⁹ tāto beatioꝝ. ſed ſm modū charitatis est modus ꝺiunctōis ad deū. ℊ ſm differentiā charitatis erit diuerſitas graduū bītudis ꝛ māſionū. Sz dices ꝺ arguo ſic. ꝓremiū debet actui ꝛ ñ habitui. ſz bītudo est premiū. ℊ daſ actui ꝛ nō habitui. Charitaſ āt est habitus. ꝛ p oēs diuerſitas bītudinis erit ſm diuerſitatē actuū. oīa nota cū maiori. p Ariſtotelē p̄ ethicoꝝ. Et p apl'm. ij. Thimot. ij. Nō coronabiſ niſi q̄ legitie certauerit. Minoz est nō. ℊ ꝛc. Dico aīa mea q̄ vez dicis. Uñ pono iſtaz regulā q̄ dato q̄ charitas nō ſit meritū: cui⁹ de beat premiū. est tñ ꝑncipiū ꝛ rō merendi i ope ꝛ actu. Et iō ſz e⁹ diuerſitatē premia diſtinguūt Et dicit bt̄ūs Tho. q̄ q̄uiſ ex ipſo gr̄e act⁹ poſſit aliqs ℊdus in merēdo conſiderari: nō tñ reſpectu

Universidad de Deusto
Biblioteca

premij essentialis: qđ est gaudiū de deo: sed bñ respectu alicui⁹ ꝑmij accñtalis: qđ est gaudiū đ aliquo bono creato. sic ꝓz de Aureola q̄ dat actui pugne: nō habitui. vt dicit ēt dns Richar. in. iiij. di. xl viiij. ḡre ꝛc. ¶ Ad tertiā xi. ꝓncipale satis ꝓz ex dictis. ḡre ꝛc. Intrante igit Jesu p gram in aiam fidelē cōmota est tota ciuitas. i. aia ipa per filialē timorē: vt cū Jesu benedicto regnare possit: q ē bñdict⁹ i sc̄la sc̄lor. Amen.

¶ Feria quarta prime dnice quadragesime đ vera pnia Sermo in ordine octauus.

Penitentiaz Egerunt in p predicatiōe Jone. Matħ. xij. Mira profecto hodierne lectionis dñice snia. Judi n. iā signis ꝛ miraculis in xp̄m credē nolentib⁹ quodāmō iā ꝑscitis ꝛ reꝓbatis nini uitaz pniam ad memoriā reducit: vt tandez de eis verificet: qđ dicit. y. dr. ꝓꝓ'o buic fcm ē cor incredulū ꝛ exasperās: recesserūt ꝛ abierūt retrorsuz. Nos ꝯo dilectissimi iaz dino timore dispositi pniam facē de culpis nr̄is viriliē dispo nam⁹. qm̄ ꝛ niniuite egerunt pniaz in p̄dicatiōe Jone. Circa que ꝯba hodie đ sancta ac vera penitētia tractaturi tres cōsideratōes faciaz⁹. vz. Sanctissime pnie subtilem inquisitionem. Sanctissime pnie adequatam conditionem. Sanctissime pnie condignā retributionem.

¶ De subtili ingsitione pnie ꝺsideratio ꝓma.

Primo videam⁹. vbi tres conc'ones more solito faciam⁹. ¶ Prima conc'o ē ista. Sicut ꝑ corꝓalibus maculis abstergendis aqua: aut alio lauandi mō plurimū indigem⁹: sic ꝓ abluendis spūalibus culpis scā pnia pmaxie opus habem⁹. ¶ Scđa conc'o ē ista. Tanta fortitudine scā pnia roborat: vt a nullo quantūcūq grandi pcō vincat. ¶ Tertia conc'o ē ista. Nō tm̄ pccā ꝑpria ꝑsit pnia lauari: sed ēt charitate aliena purgari.

¶ De quidditate scē pnie conclusio ꝓma.

Accipe primā conc'onē. ꝛc. ut. s. Ad e⁹ declarationē tres inquiram⁹ ꝯita. vz. ¶ Prima xi. est ista. Quid sit pnia an. s. sacm̄ an virtus. ¶ Scđa xi. ē ista. Que sunt incitantia ad pniam. ¶ Tertia ꝯitas. Qūo ꝓbatur vera pnia. ¶ Quantū ad primaz xi. dico q̄ hec tres importata ꝑ hoc nomen pnia: quadrupliciter pōt ꝺsiderari. ¶ Primo ꝑ quadā coꝺis ꝺfessione: qua diabolo pcō: mūdo ꝛ pompis e⁹ renunciam⁹. Et hoc mō pnia ꝯtus est: ꝛ non sacm̄: vt dicit dns Bona. in. iiij. di. xvj. Que qui dē pnia ante baptismū in oīb⁹ adultis necessaria est. oz. n. vt quilibet baptizandus adult⁹ cor de confiteat⁹ oībus predictis libere ꝛ sponte renunciare. In pueris āt sufficit sponsio tenentiū ad baptismū: qđ postea dū fuerint in adulta eta te opere tenent adimplere. de conse. di. iiij. c. puuli. ꝛ. c. mater ecclesia. Et ꝓpter hoc Joānis p dicatio a pnia ꝛ nō a baptismo incepit. Et talez rōnem assignat btus Tho. in. iiij. di. xvj. dicens q̄ cū in baptismo gra infundat: ꝛ gra vbi ē pec catū mortale vel ficta voluntas ad illud introduci nō possit: cū sint ꝯria. xxij. q. i. cū renunciat hinc necesse est: vt ante baptismū detestatio cōmissi sceleris ꝛ ꝓpositū destructionis ei⁹ ante cedat. Dec āt detestatio pcī pnia dr: que ē virtus vel actus ꝯtutis ꝑ quosdā. ¶ Scđo modo pnia sumi pōt ꝓ quadā dolozatione vite p̄tis momentanee ꝛ caduce, pueniente ex desiderio vite btē quomō pniam faciebat ꝓaulus dicēs ad Ro. vij. Infelix ego quis me liberabit đ coꝛ pore mortis huius. Et hec simil'r nō est sacm̄: ꝑ ꝯtus vel actus ꝯtutis. ¶ Tertio pōt pnia accipi ꝑ aliqua penali inflictione ab aliquo supior potestatē habente alicui ꝑ peccatis inflicta suū assignata. Et hec diuidit in duos gradus. đaz n. dicit pnia solēnis: quedā priuata. ꝓenitentia solēnis est que dat ꝑ publico ꝛ enormi pccō cū solēnitate illa de qua in decretis. di. l. in capite. Que inuenib⁹ iponenda nō est. eadē di. c. penitentes. in fine. vbi dr sic. Juuenib⁹ ēt pnia ꝑpt etatis fragilitatē nō facile cōmittenda ē. Ibi. Que ēt clericis iponenda nō est. di. lxxxij. c. fi. qđ incipit. ꝓbyter si fornicationē fecerit. Et hoc iō: vt dr ibi: ne grex fidelis in eos scandalū patiat. Et de hac pnia plura capitula notāt. cadē di. l. Et nota banc regulā gñalē. Quicūq; solēnē pniam fecerit: nec clericus nec miles fieri pōt. ꝓatet hec regula. di. l. c. si quis post remissionē pccōr. ꝛ. xxxiij. q. ij. c. latorē. Et hoc de p̄mo gradu. ¶ Secūdus gradus dr pnia ꝑuata. ꝓnia āt priuata est q̄ cuilibet penitenti a sacerdote priuate imponit. ad, quaz cuilibet voli capax tenet singulis ānis. de pe. ꝛ re. c. ois utriusq; sexus. Et hec pnia nulli neganda ē: ēt si infirm⁹ loqui nō posset: si tm̄ illā signis querat. de pe. di. i. c. multiplex. ḡre ꝛc. ¶ Quarto pōt pnia sumi ꝑ quadā voluntate a seipso assumpta punitiōe ꝑ suis pccis. de q̄ Ambro. in quodā ſmone. penitentia ingt est quedā dolentis vindicta: semp puniens in se qđ dolet cōmisisse. de qua habet i iiij. di. xiiij. per totū. Et de hac theologi diuersi mode loquūt. Quidā. n. illā ꝺscribunt per actū primū ꝛ principalē: quidā per actū principali annexū: quidā per effectū: vt ꝓz intuenti magri in littera. Ego ꝯo in hac pte ꝛ in singulis dīno ꝑsidio inuocato ex multis quedā colligā: ꝛ bui⁹ penitentie quarto mō ꝺsiderate: qm̄ de ea ꝑpter ſmo est in hac prima pte: ꝑ posse cōpletā ponā descriptionē. Et dico sic. pnia est tristitia q̄dam voluntatis de pccō cōmisso: qz ꝺforme ꝛ displi cibile deo: cū ꝑpposito cōfitendi ꝛ satisfaciendi: ꝛ in posterū abstinēdi. In hac pnie descriptione aliquid ponit loco gñis: ꝛ aliquid loco differentie. Loco gñis tristitia ponit. qz oīs pnia tristitia quedā est: ꝛ nō ecōuerso. Loco differētie ponūt cetera in diffinitione posita. ꝓonit. n. voluntas ad differentiā tristitie q̄ est i appetitu sensitiuo: qui est in brutis: sicut mulus q̄ de mīe absente

volet. ꝓonit ꝯo de pccō cōmisso: ad differētiaz tristitie viciose vel vane: sicut tristitia mechi qz mechari nō potuit. ¶ Tertio ponit ḡa displicibile deo: ad differentiā tristitie: q̄ est de pctō ꝺmisso. non qz displicibile ꝺo: ꝛ qz nociuū sibi l'aīco: sicut tristitia furis qz suspendit. ꝛ homicide: qz ꝺ capitat. ¶ Quarto addit cū ꝓposito satisfaciendi ꝛc. ad differentiā tristitie q̄ oīa ꝑcedentia hz: ꝛ sibi solā ꝯritionez sufficere credit. qđ non est verū: vt in ſmōe de cōfessione dicem⁹ dñica ctia ꝛ feria ꝓma eiusdē. ḡre satis ꝓz ꝓma ꝯitas. ḡre ꝛc. ¶ Quātū ad fam veritatē dico q̄ inctantia ad pniam sī plures voces q̄ oēs clamāt. ad pniam: ad pniam: ad pniam. ¶ Pria vox est sacra scriptura. et p audi Job. xxi. c. Audite qso ſmōes meos: ꝛ agite pniam. ꝛc. et Ezech. xviij. Cōuertimini ꝛ agite pniaz: ꝛ nō erit vobis i ruinā inigtas. pjcite a vobis oēs ꝑuaricatōes vestras in q̄bus ꝑuaricati estis: ꝛ facite vobis cor nouū ꝛ spūm nouuz. Et ḡre moriemini domus isr'l: qz nolo mortē innocētis dicit dns. Et idem paz ante hec ꝯba sic ait. Si aūt ipius egerit penitentiā ab oīb⁹ pctis suis q̄ opatus est: ꝛ custodierit vniuersa ꝑcepta mea: ꝛ fecerit iudiciuz ꝛ iustitiā: vita viuet ꝛ non morie. oīum iniqtatū ei⁹ quas opatus est: non recordabor. In iustitia sua quā opatus est viuet. Nūqd volūtatis mee est mors ipij dicit dns: ꝛ nō vt conuertat a vijs suis ꝛ viuat ꝛc. Jtē audi ꝛ eundē. xxxiij. c. Si āt dixero ipio ait dns morte morieris: ꝛ egerit penitentiā a pctō suo: fecerit q̄ iudiciū ꝛ iustitiaz: vita viuet ꝛ nō morie. ꝛc. Jtē Ecc. ij. Si pniaz nō egerim⁹ incidem⁹ in man⁹ dei: ꝛ nō in man⁹ hominū. Et. c. xi. ait. Altissimus hz odio pctōres ꝛ misert⁹ est penitētib⁹. Et. c. xvij. ꝓenitētibus inqt dedit deus viā iustitie. i. vite ētne. Et pulcherrimā auctē audi. ij. ꝓaral. vij. Si clausero celū ait dns. ꝛ pluuia nō fluxerit: mādauero et ꝑcepo locuste: vt deuoret terrā: misero pestilentiā in populū. ꝛ uersus pplus me⁹: ꝛ clamauerit ad me: ꝛ egerit pniam a vijs suis pessimis. ꝑpitius ero pctis eoꝛ. Jnde Isa. lviij. ait. Dissolue colligatōes impietatis: solue fasciculos deprimētes dimitte eos q̄ cōfracti sunt liberos: ꝛ oē on⁹ dirūpe. Frange esurienti panē tuū. egenos vagosq; induc in domū tuā: cū videris nudū operi eū: ꝛ carnē tuā ne despexeris. Tūc erumpet q̄si mane lum tuū: ꝛ sanitas tua citius orieť: ꝛ ante ibit facie tuā iustitia tua: ꝛ glōia dñi colliget te tūc inuocabis ꝛ dns exaudiet. clamabis ꝛ dicet assum. qz misericors dns sum de⁹ tuus ꝛc. Et nō solū scriptura antiq̄: ꝛ etiaz noua clamat. Audi Matħ. c. iij. ꝓniam agite: appropinq̄bit vobis regnū celoꝛ. Et. c. iiij. ait. Facite fructū dignū pnie. Et Mar. vi. Euntes discipuli p̄dicabant ut pniam agerent. Luc. v. c. Nō veni vocare iustos: sed pctōres ad pniam. Et. xv. Gaudiuz in qt est angelis dei sup vno pctōre pniam agente Et tu o paup ꝛ nudus in deserto: qd clamas: quis tu es: Ego vox inqt clamātis i deserto dirigite

uiam dñi: rectas facite semitas dei nr̄i. Matħ. iij. Ego vos baptizo in aq̄ in pniam. ꝛ Mar. i. Fuit Johes in deserto p̄dicans pnie baptismū: ꝛ p̄dicans in remissionē peccatoꝛ. Et Luc. iij. Venit Johes in oēm regionē Jordanis: p̄dicās baptismū pnie i remissionē peccatoꝛ. Nec sufficiat ꝓ ꝓma voce. ¶ Scđa vox ad pniam clamās est p̄dicatoꝛ. Isa. lviij. Clama: ne cesses: q̄si tuba exalta vocē tuā: ꝛ ānuncia ꝓpl'o meo scelera eoꝛ. Tubi. n. ad tria ꝓmaxime vtebāt antiqui. l. ad vocandū ꝓpl'm. Numeri. x. Qñ inquit cōgregandus erit ꝓplus: simplex tubaꝛ clangoꝛ erit. Jtē ꝛ ad mouēda castra. Nūeri. x. c. Si eriteritis ad bella de tra vra: ꝯ hostes clanget⁹: vlulantes tubis: ꝛ erit recordatio vra coꝛā dño deo vro. Jtē tubis vtebāt in q̄uis festis: ꝛ calendis: Numeri. x. Si q̄n habebitis epulū: ꝛ dies festos ꝛ calēdas: canetis tubis: sup holocaustis ꝛ pacificis: vt sint vobis in recordationē dī vri. Sic ꝛ ħ offm seruāt p̄dicatores xp̄i: ꝓpl'm clamādo vniunt: q̄m fides ex auditu. auditus autez ꝑ verbū xp̄i. ad Ro. x. O tuba magna Paule. o sanctissimi buccinatores ꝛ ꝑ: apli sci quot ad fidem xp̄i adunastis: Una. n. die apli p̄dicando i Jerusalē tria milia: ꝛ alia die q̄nq; milia ad fidem conuerterūt. Act. iiij. c. ꝛ ꝓs. In oēm terrā exiuit sonus eoꝛ: ꝛ in fines orbis tre ꝯba eoꝛ. Mar. vlt. Ipsi aūt ꝓfecti ubiq; p̄dicauerunt dño cooperāte ꝛ sermonē cōfirmante seq̄ntib⁹ signis. Ad vocē predicatoꝛ mouent castra nra versus terrā scām: ꝛ clamant oēs. A vita eterna. a vita eterna. a vita eterna. Et hec tuba aiat oēs ostra fidei hostes. ꝓs. Bñdictus dns q̄ docet manus meas ad ꝓlium: ꝛ digitos meos ad bellū. Et idē Si ꝺsistant aduersū me castra: non timebit cor meuz. Jnde de apl'is dicit Act. iiij. Jbant apli gaudentes ꝛc. Cōuocant fideles in q̄uis spūalibus ꝛ festis: vbi xp̄s est panis viuus q̄ de celo descēdit. Jo. vi. vt sit in uoce exultatiōis ꝛ ofessionis sonus epulātis. Nam sicut qđ terrenū est terreno cibo alit. Deū. i. Ecce vobis dedi ꝛc. sic qđ spūale est spūali cibo reficit. Ex quo fit q̄ si cut corpus humanū absq; corꝓali cibo viuere nō pōt. vt ꝓz ꝺ de aīa. c. de alimēto. sic aīa que spiritus est: sine spūali cibo viuere nō pōt. Matħ. iiij. Nō in solo pane viuit hō: sed in oī uerbo qđ ꝑcedit ꝺ ore dei. Figura hētur Ezech. xxxvij. de campo pleno ossib⁹ mortuoꝛ. Exēplū illoꝛ duoꝛ sanctoꝛ patrū q̄ in sero sit' cenantes: intēa de cibo spūali inuicē conferētes: cibo obliti cōꝛali: in dulci tali eloquio: vsq; mane inadueniter pdurarunt. ps. Q̄ dulcia faucibus meis eloqa tua ꝛc. Jnde Jere. iij. ait dns. Uade et clama sermones istos ꝯra aquilonē: ꝛ dices. reuertere aduersatrix isr'l ait dns. Et dicite congregamini ꝛ ingrediamur ciuitates mūitas. Unde pono banc regulaz generalē: o p̄dicatores: q̄ si uestra negligētia perierit aīe: in die iudicij dño reddetis rōnem. Audi dns Ezechielis. iij. c. Si dicente me ad impium. morte morieris ꝛ non

Universidad de Deusto
Biblioteca

annunciaueris ei: neq; locutus fueris: ut auertatur a uia sua ipia: & uiuat. & ipse ipius in iniquitate sua moriat: sanguinē aūt ei⁹ de manu tua requiram. Si autē tu ānunciaueris ipio: & ille nō fuerit auersus ab inigtate sua: & a uia sua ipia. ipse quidē in inigtate sua morietur: tu aūt aiam tuaz liberasti ⁊c. hec ibi. Qui āt sint illi g p̄dicare pñt notat de statu mōachoꝝ. c. g. dei. glo. fi. ubi dic sic glo. Nemo dz p̄dicare nisi sit ei omissum ab eo loci: uel aptica sede. ifra de hēticis. ex cōica mus. §. ga ꝟo. & c. cū ex iniūcto. Et illi g ad hoc p electionē eligunt. hec glo. §. aūt ga ꝟo. qui bic allegat dicit sic. Quia ꝟo nōnulli sub specie pietatis virtutē eius qō apostolus ait: abnegātes: auctoritate sibi vēdicant p̄dicandi. Cū idē apostolus dicat: quo p̄dicabūt: nisi mittant. ad Ro. x. Oēs qui prohibiti vel nō missi pcter auctez ab apostolica sede: vel catholico eo loci suscepta publice vel p̄uatim p̄dicationis officiū vsurpare p̄sumpserint: excōicationis vinculo inodē tur. hec ibi. Et melius de hoc vr. de religiosis domibus. c. i. sup ꝟbo predicent. in glo. i clemē tinis. Accipe tn hāc regulā gñalem: q null⁹ audere debet predicatiōis officiū exercere: nisi sit sacerdos. Patet hec regula i eodē. c. cū ex iniū cto. & c. excōicamus. extra de hereticis. & c. sic i vno corpore. & xvj. q. i. adijcimus per Jo. Et rō qre laici predicare nō possunt: vt vr i predicto. c. excōicamus. §. qz ꝟo. & in dicto. c. sicut. est: ne sub specie ꝟtutū occulte uitia subintrēt. ubi gl. dicit. Sub ptextu pietatis: nō est impietas cōmittēda. xxx. q. i. nosce. Et ita nullus pōt predicare: nisi imitat. Un⁹ dns discipulis suis dixit: eūtes predicate euāgeliū oi creatur. & iubēte dño i toto orbe dispersi sunt. xxj. di. i nouo. Un Isa. l. c. vj. ait. Ecce ego mitto me. viij. q. i. c. in scripturis. & xvj. q. j. §. boc idē. hec i dca glo. & glo. sa super ꝟbo ap̄los. in fine ait. Laici g̃ cuiuscū qz ordinis vel meriti sint p̄dicandi offiñ nō debent assumere. hec ibi. & glo. Ber. qre ⁊c. Et h sufficiant p sa voce. Tertia vox ad pniam i uitans est nature hūane additio. vide mirabilez dei ordinē. aliqua. n. creauit: quib⁹ deus dedit tñ esse: vt in aiata: qbusdā esse & viuere: vt plātas. quibusdā eē viuere & sentire: vt aialia bruta. quibusdā esse viuere sentire & intelligere cū fantasmate: vt hoiez. quibusdā esse viuere sentire & intelligē sine fantasmate & sine discursu: vt angelos. Et solū hoies rōe dotauit. vt. s. agerēt per rōnē. silr & angelos. Et talis est inter ista ordo: qntū ad bene vel male operandū. qm̄ nec rōnes esse tm̄. nec hōtes esse & viuere. nec hōtes esse viuere & sentire possunt peccare. nō peccare. Solis āt hoibus & angelis posse dedit peccare & nō peccare. Sed hec fuit inē eos differētia qz angelis in p̄ma sua creatione h dedit vt peccare & nō peccare possent: sed q peccarent ap̄li⁹ ouerti nō possent. Et qui nō peccarent ita i gra firmarent: vt nūq̄ ampli⁹ peccare possent. Homini āt hanc naturā dedit: vt peccare posz: & p penitentiā & conuersionē ad sūmū bonū resurgere posset. Mat. xviij. Quotiens peccabit in me frater me⁹: dimittā ei vsq; septies. & ego dico tibi: nō vsq; septies: sed vsq; septuagesies septies. Quare igit aia dormis. Jobelis p. Expergiscimini ebrij. Nobilitas nature tue te ad penitentiā inuitat. Nō. n. es in statu: sicut angeli reprobi: qui ita pcō adhesērunt: vt resurgere nequaq; possint. Cadit. n. septies i die iust⁹: & septies resurgit. de pe. di. iij. septies. Sed dic pr Ambro. qre angeli pniaz facē nō possunt. Videtur n. q possint penitere. Nā in eis ē magn⁹ timor dei. Jacobi. i. Demones credūt & contremiscūt. g possunt penitē. p3 ona. qz timor est initiuz pnie. vt dicunt doctores oēs. circa. iiij. sniaz. di. xiiij. Itē vnūquodq; facilius mutat: in id qō est fm eius nām q̄ in id qō est ꝺ suā nām. sicut p3 de aqua per violentiā calefacta: que p seipsaz ad naturalē dispositionē redit. sed angelus pōt mutari in pcm̄: qō est ꝺ oēm nāz eoz. g multo fortiꝰ possunt reuocari in id qō est fm nām. Sed h̄ facit pnia. g poterunt penitere. Itē si h̄ fieret: hoc eēt diuine miſicordie magna laus. g videt q ō buerint posse penitere. Anima cara si hoc verū esset: cū per pniam homo repareť ad uitā: sequeretur q demones aliq̄n saluarent contra catholicā disciplinā. Et beatus Damascenus dicit: q homo pnia fungit ꝑpter corporis infirmitatez. angeli ꝟo cū sint incorporei: vt determinat in so sniaz: sequitur q penitere nō possunt. Et timor ille quem habent: nō est timor virtuosus: sz propter penā tantū: & ideo infructuosus. Et eorū liberum arbitriū adeo est in malitia obstinatū: vt nullo modo possint retrouerti. Et ideo q̄ uis motus eoz naturalis sit semper bonus: tamē quia actus ꝟtutis & vitij nō cōsequūt inclinatō nē nature: sz magis liberi arbitrij: ideo nō oportet q q̄uis naturaliter iclinent ad bonū q motus ꝟtutis in eis sit vel esse possit. Ad quoꝝ ꝺclarationem est notandum secundum beatum Tho. in. iiij. di. xxij. q penitentia dupliciter in nobis accipi potest. vno modo fm q est passio quedam: & sic nihil aliud est q̄ tristitia de malo cōmisso: & sic est in concupiscibili: sicut amor & alie passiones que sūt i appetitu intellectiuo alio mō potest accipi vt est virtus: & hoc modo eius actus est detestari malū commissum cum emendationis proposito: & intentione expiandi vel deū placandi. Modo dico sic: q detestatio mali & habere inclinationē ad bonū est conditio naturalis: & nulli creature totaliter tollitur & ideo talis detestatio & inclinatio est etiā in demonibus & etiam in damnatis. Et per consequēs remanet in eis pura passio vel similis. Bap. v. c. Intra se pniam agentes. Non autez est in eis pnia que est virtus. ꝑpter defectū liberi arbitrij obstinati in malū. Ex quo sequit q in bonis angelis nō est talis passio. qz i eis nulla peccata p̄cesserunt de quibus tristari debeant qre ⁊c. Sed dices: quare eoz libez arbitriū est ita obstinatū? Dico obmissis multis modis dicēdi qs tangit dns Bona. in. ij. sniaz. di. vij. de eoz ire mediabilitate. q rō est ista. qz status merendi & tēpus meriti angelis p̄fixus erat usq; ad pmaz opationē bonā ul malā. Et iō qz tps merendi p transit: ampli⁹ in bonū ꝟtuosiz & meritoriū trāsire non pñt. Audi Aug. de fide ad Petrū. Sic igt creauit deus āgelos: ut q uellent ppetuo boni essent: & q noluerint: nūq̄ dino munere reparent. hec ille. Et si iteꝝ queris: qre p̄fixit de⁹ ita modicū tēpus merendi: ut non bērēt spaciuz redeundi. Dico q dina sapia facere decreuit duplicē nām rōnalē: ut vniuersuz pfecte cōpleret. vnā corpi vnitā: ut aiam rōnalem. & aliā absolutam & pure spūalem. Quia g nā spūalis oio ingñabilis & incorruptibil⁹ est: nō potuit vnus angelus ex alio ꝓduci. iō simul ꝓducti sunt. & ita simul dispositi ad sit glorificari. & ita de proximo ad gl'am dispositi. & p oēs tēpus merēdi eis bene p̄fixum. Nō uero qz condit⁹ est iu corpe aiali ad ꝑcreandū plem ad cultū dei: & ita in dispositōe remotioꝝ ad glorificari: datuz est ei tēpus diurnū ad merendū. In quoꝝ signū deus angelos i empireo celo creauit: ut inuenet qō de primo dispositi erāt ad gl'am eternā ꝓmerēdā. bomine uero in padiso terrestri: tanq; inueret q r motioꝝ erat ad gl'am ꝓmerendā dispositi. qr ⁊c Et sic p3 tertia vox. Quarta uox est dine gre frequēs uisitatio. Frequēter bonis ispiratoib⁹ nos uisitat de⁹: & ut ꝺuertamur illumiat. Apoc. iij. Sto ad hostiū & pulso: & cū hō ab initio sit i libero arbitrio ꝺstitut. Ecc. xv. Deus ab initio ꝺstituit hoiem: & reliqt illū i manu ꝺsilij sui ⁊c. ad ipsum ptinet inuitatis & vocātis dei gram accptare. Nihil. n. aliud est penitē: nisi visitanti gre ꝺsentire. O luxurioſe qre nō intrat ad te gra ꝺi qz firmasti hostiū cordis tui vectib⁹? & seris: catbenis: & pessulis. i. malis ꝓpositis & oblectamētis. Et posuisti hostiariā pessimā vitioꝝ uoluptatem dnam luxuriā cū tota sua legiōe carnaliuz voluptatū. Et tu auare: dnaz auaritiā cū omni turba mūdanaꝝ cupiditatū. Et tu ābitiose: dominā monstruosā supbiā cū oi turba mētaliū sūpstitionū. Et sic ꝺ alijs. Et hec de qrta uoce. Et breuiter ne nimia plixitate utamur. oia clamāt ad pniam. ad pniaz. Clamat gl'a eterna ad quā creat⁹ est hō vt acceleret. Clamat culpa pp quā ꝑuatus est hō gl'a dei. Clamat deus g tanta dixit & fecit vt ad gl'az: ex qua hō exciderat reuocaret. Clamat angelus: q ad nr̄i custodiā est deputat⁹. Clamant creature oēs mundi: que obediunt suo creatōi. Clamat purgatoriū: qō est locus maxie pene. Clamat infern⁹: g in sempitnū durat. pnia: pnia: pnia. qz non coronabit nisi qui legitime certauerit. qre ⁊c. Et sic p3 4ª veritas.

¶ Quantū ad 3ⁿᵐ veritatē dico q pnia vera & bona ꝓbatur tentatōe. Ecc. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei: sta in iustitia & timore: & aiam tuā prepa ad tētationē. Jacobi. i. Btūs uir q ꝺsuffert tentationē. qm̄ cum ꝓbat⁹ fuerit accipiet coronā vite. 3z ad declarationē materie de tētatione est sciendū q q̄tuor sunt tentatōes. Tentat n. hō. tentat caro. tentat deus. & tentat diabol⁹. Tentat quidē hō: vt experiat. i. Cozin. xiij. Uos ipsos tētate si estis in fide xpi. Et Act. ix. Cum venisset Saulus Hierlm: tentauit se iungē cū discipulis: & oēs timebant eū credētes q ñ esz discipulus. Et Daniel. x. ait. Tēta nos obsecro diebus decē ⁊c. Talis g tentatio ñ est nisi experimentatio quedā alicui⁹ rei: de qua hō certiō fieri cupit. Et banc dimittam⁹. Scdo tentat caro vt delectet & alliciat. Jacobi p. Unusq̄sq; tētatur a cupiscentia sua. de qua etiā Paul⁹ ait. Caro cupiscit aduersus spūm: & spūs aduersus carnē. Tertio tētat deus⁹ vt ꝓbet. Exodi. ix. Tentat vos deus vr̄: vt sciat si diligitis eū. i. vt euidēter appareat alijs: gbus dati estis in exemplū si diligitis eū. Oia. n. nuda & apta sunt oculi dei: nō quo ad se: sed q̄ ad nos⁹ vtit experientia. Jō de Thobia excecato dr. Thobie. ij. Banc aut tentationē iō p̄misit deus: vt posteris dare⁹ exemplū patie eius. Quarto tētat diabolus⁹ ut decipiat. Heñ. iij. Serpens decepit me. & i. Cor. iiij. Non. n. ignoram⁹ astutias ei⁹. Et ꝑpe & per antonomasiā diabolus dr tentator. Math. iiij. Accedens tētator dixit ei. Et. i. ad Thesal. iij. Misimus ad vos Timotheū frēm nr̄m & ministrū dei in euāgelio xpi ad cfirmādos vos & exhortandos: pro fide nostra. vt nemo moueat in tribulatōibus istis. Ipsi. n. scitis q in hoc positi sumus. nā & cum apud uos essemus p̄dicabam⁹ vobis passuros vos passiones & tribulatōes: sicut & factū est: & scitis. ꝑpterea & ego amplius non sustinens misi ad cognoscendā fidē vram: ne forte tētauerit vos is q tentat: vt inanis fiat labor vr̄. Et qm̄ nunq̄ bnfacientes tētare sinit pono aliquas regulas de hac pessima tentatōe

Prima regula ē ista. Dr diabolus hos tētat quos nouit esse meliores: in fideq; xpi feruētiores. Ista regula patet. ij. ad Thimo. iij. Omnes q pie viuere volunt in xpo Jesu: psecutiones patiunt. Et ibidē enumerat passiones quas ipse ꝑ xpi amore passus est. Et. iij. q. i. c. Nulli dubiū. ubi sic dr. nlli dubiū q bōi a mal⁹ psequūt & tribulāt. grāma⁹ antiq̄ est. pp qō opz nos būiliari sub potēti mānu dei: vt liberet nos in tpe tribulatōis. Nā & diabol⁹ nō cessat circuire qrēs quē deuoret: & qrē q̄s ex fidelib⁹ ꝓdat: & maxie illos q̄s ardētiores i fuitio dei: eiq; familiares⁹ inuenerit. hec ibi. Et sunt verba Alex. pape: veniat de testō veteri scūs Job cui non erat similis in terra: & sollicitudinē tētandi demōis dicat. Tē tauit. n. illū: primo i reb⁹ mobilib⁹. Job. i. Boues arabāt: & asine pascebāt iux eos: & irruerūt sabbei: tollerūtq; oia: & euasi ego sol⁹ vt nūciarē tibi Et ibidē. Ignis cecidit ꝺ celo: & tactas oues pueros q̄z ꝺsūpsit. Et ibidē caldi fecerūt trs tmas: & irruerūt cāelos: & tulerūt eos ⁊c. 2° tētauit eū i rebus mobilib⁹. Job. i. Repete uer⁹ vehemēs irruit a regiōe deserti: & ꝺcussit q̄ttuor āgulos dom⁹ ⁊c.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tertio tentauit i familia. Job.i. Necnō ⁊ pueros pcusserūt gladio: ⁊ effugi ego solus vt nūciarē tibi. Quarto tentauit in filios suos Job i. Filijs tuis ⁊ filiab⁹ vescētib⁹ in domo fris tui p̄mogeniti: domus corruēs oppſſit filios tuos: ⁊ mortui sunt. Et tandē tentauit eū in ꝓpō corpore. Job.ij. Egressus igit̄ Sathan a facie dn̄i pcussit Job vlcē pessimo: a planta pedis vsq; ad verticē totū. ſ. corpus. ita vt nec aliq̄ ps corpis integra remanēt. Sexto tentauit eū in vxore Job.ij. Dixit aūt illi vxor sua. adhuc tu pmānes in simplicitate tua. bñdic dn̄o ⁊ morere. cū etiā pellē ꝓ pelle: ⁊ cuncta q̄ habuit bō dedit ꝓ aīa sua. i. vita seruanda ⁊ mdit Job. Quasi vna de stultis mulierib⁹ locuta es. Si bona suscepim⁹ de manu dn̄i: mala āt quare nō sustineam⁹. dn̄s dedit: dn̄s abstulit. sicut dn̄o placuit ita factū ē sit nomē dn̄i benedictū. Et in oibus his nō peccauit Job labijs suis: neq; stultū qd ꝺ dn̄z locutus est ⁊c. ¶ Pro testō nouo veniant oēs sci. veniat Antoni⁹ baro: ⁊ testimoniū reddat. dic vt in legēda ei⁹ habet. Et quid mir̄ si nos assidue tētare audet: cū magīm nr̄īq; exercitus capita neū xp̄m Jesuz tētare ausus est. Mat.iiij. ⁊ accedens tētator ⁊c. Scda regula ē ista. q̄ nō solū in vno loco: sed vbiq; tētat. vis grandē demonis videre audaciā. Angelos. n. in celo tēptauit: ⁊ cauda sua tertiā partē eor traxit. Apoc. xij. ¶ Primos parentes in paradiso de superbia: gula: ⁊ auaritia. Hen̄.iij. Cur ꝓcepit vobis de⁹ ne de ligno qō est i medio paradisi comederet] ⁊c. Caim tētauit i agro. Hen̄.iij. Lunq; egressi fuissent i agro: cōsurrexit aduersus Abel: ⁊ interfecit eū. Cam tētauit in antro: q̄n ebriatus Noe dormisset verenda p̄ris. Hen̄.ix. Loth in mōte: q̄n inebriatus cū duab⁹ filijs cōmisit incestū. Sed q̄liter hoc intelligit̄ declarauiz⁹. s. Hen̄. xviiij. Jacob in ciuitate: q̄n exiuit vt videret mulieres regionis illius. Hen̄.xxxiiij. Judā in itinere: q̄n inuenit Thamar ⁊ cognouit eaz. Hen̄.xxxviij. Et sic ō alijs veteris testi. In nouo āt testō dn̄z nr̄m tētauit in deserto. Mat.iiij. Zacheū in p̄ncipatu publico: quia erat p̄nceps publicanorū. Luc.c. xviiij. Matheū in tholoneo: vbi mltos decepat. Mat.ix. Magdalenā in ciuitate: quia erat mulier in ciuitate peccatrix. Luc.vij. ¶ Petrū in atrio Cayphe: vbi xp̄z negauit. Jo.xviij. Latronē in cruce: cū ait. saluū fac temetipsum. Luc.xxiij. Et sic de alijs. Tertia regula ⁊ ultima ē ista. Licet oēs tentent̄ qui sunt doli capaces: nō tñ vincunt̄ oēs. Ubi nota istā distinctiōz. Or quidā nec tentant̄: nec mouent̄: nec inducūtur in tētationē: vt paruuli baptizati. Apoc. Ambulabūt mecū in albis: q; digni sunt. Quidā tentant̄: sed nec mouent̄: nec inducunt̄ in tentationē. Et hi sunt qui cū tentant̄: statim rīsūt ⁊ repellunt. i. ꝑe. v. Cui resistite fortes in fide. ps. Man⁹ peccōis nō moueat me. Tales. n. nl lo motu mouent̄. Et hoz p̄ncipalis fuit xp̄s: qui cū a diabolo tentaret: mox resistebat. vt patet Matb.iiij. Quidā tentant̄: ⁊ aliquo mō mouēt̄ i. veniali motu: sed nō inducunt̄ in tentatōz. ꝑs. Si dicebā motus ē pes meus: misericordia āt tua adiuuabit me. i. Jo.i. Si dixerim⁹ qm̄ pccm nō habemus: nosipsos seducim⁹ ⁊c. Quidā tentant̄ mouent̄ ⁊ inducunt̄ in tētatōz: vt rp̄robi morta liter peccantes. ps. Noluit intelligere vt bene ageret. ¶ Prouer.ij. Delectant̄ cū malefecerit: ⁊ exultant in rebus pessimis ⁊c. Et hec volo sufficiant ꝓ prima ista conclusione.

De potentia sancte pnie conclusio secunda.

Accipe ſam conclonē. vz. Tāta fortitudine scā penitentia roborat̄: vt a nullo quantūcūq; grādi peccato vincat̄. vbi tres ẋitates inquiram⁹. vz. ¶ Prima ẋi. est ista. Utrum sine pnia possit esse peccator remissio. Scda ẋitas est ista. An penitētia sit secūda tabula post naufragiū. Tertia ẋi. est ista. An sit aliq̄ tā grande pccm: qō pnia deleri nō possit.

Quātū ad primā ẋi. dico aīa mea q; sine penitentia salus eē nō potest in pccōre. Salus. n. aīe est iustificatio ⁊ pacificatio ei⁹ cū deo: quez peccando offendit. Justificatio āt ⁊ pacificatio sine gr̄e infusione eē nō possunt. Infusio gr̄e sīn expulsione culpe. expulsio āt culpe fit per dolorē: ⁊ ceteris regſitis. dolor aūt nō est nisi pnia. q̄ salus esse nō pōt sine pnia. Sed ꝺ: dices. arguo sic. Sicut se hz auersio a deo ad dānationē: ita conuersio ad deū ad salutē. sed auersio a deo sine oi delectatione pōt esse cā dānationis: vt pz in blasphemante. q̄ conuersio ad deū sine oi dolore peccati poterit esse cā salutis. ꝑia nota cuz minozi. q̄m in blasphemia nulla delectatio ē: ſz tñ iniquitas: vt alias est oīsum ⁊ experientia notū ē. q̄re ⁊c. Scdo arguo sic. Mot⁹ fidei qui precedit pniam tm̄ intendi posset: q; sufficienter disponeret ad gr̄am. Sed gr̄a sufficit ad salutē. q̄ sine penitētia poterit eē salus. ¶ Preterea possibile ē q; in vltimo instanti vite peccatori ifundatur gr̄a. post qō instans nō remanebit aliq̄ instans: in quo possit fieri salubris pnia. q̄ omni actu pnie cessante poterit eē salus. Declara mihi p̄ ista tria puncta ⁊ ero cōtenta. Cōtentor anima mea. Et dico nō obstantib⁹ istis rōnibus q; conclusio nr̄a vera est. Et ea tibi rōne ⁊ auctoritate ⁊ exēplo ꝓbabo. Rōne quidē sic. Sicut baptismus ordinatur ad peccatū originale: sic penitentia ad peccatū mortale. istud concedunt oēs: ⁊ est expressa snia magistri in. iiij. snia rū. di. xiiij. Sed nemo potest ab originali mundari sine baptismo uel equiualente. Jo.iij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritu sancto: nō potest intrare regnū dei. ergo nec peccatū mortale sine penitentia. Et confirmat. quia omnes ponunt penitentiā esse sacramentū necessitatis. q̄ nō esset: si sine ea posset esse salus. Scdo ꝓbat̄ auctoritate. Audi Aug. li. de pnia. Nemo inquit sue uolūtatis arbiter cōstitut⁹: potest inchoare nouam vitam: nisi penituerit eum veteris vite. vetus vita est vita vitiozuz. ergo ⁊c.

Isidor⁹ de summo bono. ¶ Pnia ingt est medicam̄tum vulneris: spes salutis: p quā pctōres saluāt̄ p quā deus ad misericordiā puocat̄. que nō tpe pensat̄: sed pfunditate luct⁹ ⁊ lachrymar. q̄r ⁊c. ¶ Tertio ꝺ exēplo pz. q; nec in nouo nec i ueteſ testō legit̄ q; quis saluat⁹ fuerit sine pnia. Inde in decret]. de pe. di. i. c. mensurā. ꝓ Jo. ponit̄ pulchra regula. q; pnia q̄tūcūq; modica a sacerdote iniūcta sufficit ad salutē. Jō q; Ezechias fleuit: transtulit dn̄s pctm̄ suū. Isa. xxxviij. Quia niniuite fecerūt pnīam: ⁊ ieiunauerūt. pepcit illis de⁹. Jone. ij. Quia Dauid voluit de pctō: dicēs Fuerūt mihi lachryme mee panes die ac nocte iō remisit dn̄s impietatē pcti sui. Quia cananea defleuit: iō sanata est filia ei⁹. Matb. xv. Quia mulier deprehensa in adulterio voluit ō pctō: dixit illi dn̄s. vade ⁊ noli āpli⁹ peccāe. Quia Magdalena paupcula lachrymauit: iō dixit dn̄s. remittunt̄ tibi pcta tua. Quia sūm⁹ apl̄oz ¶ Petr⁹ fleuit amar: iō dn̄s eū post resurrectionē visitauit. ⁊ sic de alijs. Hec igit̄ medicina aīa mea est nccia ad salutē. ¶ Et ad tuā primā rōnem dico ſm btūm Tho. in. iiij. di. xiiij. arti. vlt. q; in auersione a deo semp ē ouersio ad bonū ꝺmutabile ⁊ q̄uis ibi nō sit delectatio sensibil̄. est tñ semp quedā placentia volūtatis. ⁊ p oēs in blasphematore est delectatio volūtatis. nisi. n. placeret volūtati nō assentiret pctō. Et ꝓpter ꝺ q; semp in auersione est ad min⁹ placentia volūtatis: oz vt in cōuersione sit ad minus displicētia volūtatis. talis aūt displicētia non pōt esse sine pena ⁊ dolore. talis autē dolor sine pena est pnia. q̄ oz q; semp sit in curatōe pcti mortalis: medicīa penitentie: q̄re ⁊c. ¶ Ad ſam rōnem tuā dico ſm eundē: q; nūq; motus fidei potest tm̄ intendi: q; gratie continuet: nisi pnia subsequat̄. Et iō illa tua maior aia mea est falsa. ¶ Ad tertiā rōnem dico ſm eundē: q; posset negari q; dat̄ vltimus instans vite: ſz bene dat̄ primū instans mortis. alias inf penultimū instās vite: ⁊ primū instans mortis: cū sint aliud ⁊ aliud instās: esset tps medium: vt pz in ꝑia exptis. Uel dicat̄ q; posito q; sit vltimū instans vite. dico q; in illo eodē instanti ⁊ gr̄a infundit̄ ⁊ motiēs motū pnie habebit. ⁊ talis pnia sufficit ad salutē. vt dicit Aug⁹ in li. de ecclīasticis dogmatib⁹. vñ sicut ex mera volūtate dei: pōt gr̄a i aīa infūdi: sic ex eadē pctōri dabit̄ gr̄a motus ad pnīam: q̄ nihil aliud erit nisi displicētia de pctīs. ⁊ de ꝺ etiā dicet̄ i ẋitate tertia seq̄nti. q̄re ⁊c. ¶ Ad tuū ad ſaz ẋitatē dico q; btūs Piero. vt ponit̄ in. iiij. snia ⁊. di. xiiij. determinat. q; pnia sit ſa tabl'a post naufragiū. Naufragiū. n. aīe tūc factū est: cū pentes pmi peccauerūt: q; ne totalr̄ piclitarent̄: pma ill'a tabula data est. ſ. baptism⁹ scūs. Sz q̄ postmodū p culpā a dei gr̄a p baptismū adepta: decidim⁹ indies: ne totalr̄ submergamur ſa nobis tabula data est: q̄ est pnia sac̄. Et ꝺ pnia vt dicit btūs Tho. cū sit vnū de septē sacris: in dispensatōe ministrū ecclesie cōsistit: q⁹ sacra nō nisi illis q; ō eccl'ie gremio sunt: nec nisi p illos q̄bus data est: dispēsari pñt. Et nota q; ꝛz alia sacra subueniant naufragiū passis p pctm̄ mortale: nō tñ sine pnia: ut etiā dicit btūs Tho. vt s. Et si dicis. otra. btūs Petr⁹ Act]. ii. dicit. pñiaz agite: ⁊ baptizet vn⁹ q̄lz vr̄m. ex q̄ sequit̄ q; pnia nō est ſa tabula p⁹ baptismū: sed potiꝰ ecōuersio. Dicit btūs Tho. q; Petrus ibidē loquit̄ de pnia que requirit̄ i adultis ad baptismū suscipiendū. ⁊ hec pnia est virt⁹ vt dixim⁹ in ꝑma ẋitate ꝑme ꝺclusionis. Sed pnia que est ſa tabula: est pnia que est sacrm: q̄ de necessitate requirit̄ ad salutē aīe facto: vel ꝓposito. vt diximus dn̄ica tertia sequēti. q̄r ⁊c. Et sic pz ſa veritas. ¶ Quantū ad tertiā ẋitatem dico q; nullū est tā grande scel⁹ qō p pñiaz mūdari nō pōt. Et hoc ꝓbo tripl'r. ſ. auctē: rōne: ⁊ exēplo. ¶ Auctē quidē ꝑ saluatorem. Matb. xviij. Interrogāte nāq; Petro. Quotiens pecca bit in me frater me⁹ dimittā ei: vsq; septies. dixit ei Jesus. Nō dico tibi vsq; septies: sed vsq; septuagesies septies. vbi ponit̄ numer⁹ finitus ꝓ numero infinito ſm glo. ¶ Scdo audi Crisostomū de repatione lapsi. Nūq; ingt spnit deus pñiam: si ei sincere ⁊ simplicit̄ offerat̄. Etiā si qs ad sūmū pueniat malozz: ⁊ inde velit reuerti: suscipit eū ⁊ amplectit̄ libēter de⁹. ¶ Tertio audi Aug. li. de eccl'iasticis dogmatib⁹. ¶ Pñia ingt a boleri pctā indubitāter credim⁹: etiā in vltīo vite spū: si admissoz pēitcat. ¶ Quarto audi ¶ Perauēnas in q̄dā sermōe. Quis ingt i sec'o peccauit enormi⁹ ¶ Paulo: qs in religiōe gui⁹? ¶ Petro: illi tñ p pñiam meruerūt assequ nō solū ministerium. ſz magisteriū scitatis ⁊c. ¶ Quinto audi ⁊ Criso. vbi s. Latro ingt ille: q; pēdebat in cruce: nō eguit ꝓlixitate tpis: vt ingressū padisi mereret. Sed tm̄ ei suffecit q̄tū expēdi potuit: do nec vnū posset ꝓferre ꝺmonē. Ita vt inf mom̄tū tpis: toti⁹ vite scelerib⁹ absolut⁹ ꝑcedere ad padisū etiā apl'os mereret. ¶ Propter ꝺ decreta sanxerūt. xxvi. q. vi. c. si p̄ br̄. vt nūq; pctōri penitētia veneget. Ubi dicit sic text⁹. Si ꝑsdiē pñiam abnegauerit moriētib⁹: reus erit aīarum q; deus ait. Quacūq; die pctōr ꝓuersus fuerit ad pñiam: vita viuet ⁊ nō morietur. Uera. n. cōfessio in vltimo tpe pōt esse. q; non solū tpis: ſz etiā cordis inspector est de⁹. Sicut latro vni⁹ momenti pñia meruit esse in padiſo in hora vltima confessionis ⁊ sunt ẋba Juliani pape. Et. c. cognouimus. dicit sic. Cognouim⁹ pñiam moriētibus denegari: nec illoz desideriis ānui: q; obitus sui tpe hoc aīe sue cupiūt remedio subueniri. Hoz remus fateor tante ꝑpietatis aliquē repiri: vt ō dei pietate desperet: quasi non possit ad se quouis tēpore concurrentib⁹ subuenire: ⁊ periclitantem sub onere peccatoz dominē redimere: qui se velle expediri ōsiderat ⁊ liberari. hec ibi. Et multa alia pulchra sequuntur in eodem. c. vide si placet. Inde Hieremias. xxvi. c. ait. Bona facite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a: ⁊ audite voces dei vestri: ⁊ penitebit dominū mali qō locutus est

Universidad de Deusto
Biblioteca

facē aduersus vos. Nonne.n. dñs mutare sniaz si tu noueris mutare ꝓpositū. Et idem.c.xviij. Si pniam egerit ꝑsona illa a malo suo qđ locut⁹ est aduersus eā: agam ⁊ ego pniaz sup malo qđ cogitaui vt facerē ei. q̄re ⁊c. Scđo hec ẏitas ꝓbatur rōne. Et breuit arguo sic. Q̄ncunq; est aliq̄đ agens non impeditū: ⁊ aliq̄ passum ꝓportionatū illi agenti ꝓportione vitalis imutatōis q̄ nihil aliud est q̄ illud passū ab illo agente pati: tūc de necessitate sequit actio. Sed deus est agens non impedit: ⁊ potens ex gra sua remittē quodcūq; peccatū: ⁊ hō q̄cunq; vult: est sufficiens passū valēs se disponē ad illā remissionē. ḡ de necessitate pōt sequi talis remissio. ꝺña est satis intelligēti nota. Et exemplū ꝑ in igne ⁊ stupa debite dispositis ⁊ ꝓportionatis ⁊ approꝛiatis: vbi sequit cōbustio. Minor est nō q̄tuz ad ꝑmā partē. ſ. q̄ deus sit sufficiēs agens potens causare talē remissionē. Nulli.n. dubiū q̄ ꝑ possit. Et ꝓa pars ꝓbat. Quia si hō non posset se disponē adiut⁹ diuina gra ad posse suscipe oiuz suoꝛ peccoꝛ remissionē: sequeret q̄ dictū dñi esset falsū. quacūq; hora ingemuerit peccoꝛ ⁊c. sed ꝑ est incōueniens. ḡ pōt se hō disponē ad suoꝝ peccoꝛ remissionē. Et si hō se disponit ⁊ facit qđ in se est: ⁊ deus illā donare nō vellet: ꝑ nihil aliud esset q̄ eius misericordiā denegare: vt in cō c. cognouim⁹. xxvj. q. vj. q̄re ⁊c. Tertio hoc idē ꝑ exēplū taz noui q̄ veteris testi. Nam de Manassen legim⁹: q̄ cū ꝓpꝛie sua peccā in babilonē ductus esset: qm̄ penituit: dñs illū bñigne recepit: ⁊ in gradu pristino collocauit. ij. pali. xxxiij. Similiter ⁊ de niniuitis: qđ dñs in hodierno euangelio in exēplū adducit. Quid dicā ꝺ Magdalena peccatrice: quā dñs tā benigne gratificauit. Et suo oze xp̄s dixit. gaudiū est angelis dei sup vno peccāze pniam agente. Luc. xv. Et audi mirabile ẏbū. Dicunt.n. sci q̄ dñs bēigne pniam Jude acceptasset: cū dixit. peccaui tradens sanguinē iustū: seipsuz laqueo nō suspēdisset. ꝑs. Misericordia dñi plena ē terra. Sz dices ꝑ Ambro. ista pulcherrima sunt: sed hēo mꝛtas auctoꝛitates in ꝺrijs. Habet.n.ꝑ. Macha. ix. ꝺ Antiocho scelestissimo viro. q̄ dū flagellis dñi toꝛqueret: oꝛabat dñm vt cōpateret illi. ⁊ dicit ibi textus. Oꝛabat scelestus deū a quo nō erat misericordiā ꝛsecuturus. Jtē Sap. v. ꝺ reꝓbis dī. dicent intra se pniam agentes: ⁊ ꝑ angustia spūs gementes: ⁊ trī pnia illa erit infructuosa secundū oēs. ḡ ⁊c. Jtē Jsidoꝛ⁹ de ordine creaturaꝝ dicit. Angeli mali ñ penituerūt. ꝛsi penituiss sent: veniā minime iueniss sent. Et fortissima auctoꝛitas ponit. Mat. xij. vbi ait dñs. Est peccū i spūm scm̄ qđ nō remittit: neq; in hoc seculo: neq; in futuro. Ex quib⁹ oībus apparet q̄ est aliq̄đ peccū: qđ per pniam deleri nō pōt. Hilarescas anima cara: ⁊ nihil dubites. Regula ḡnalis ⁊ infallibilis ē. quacūq; hora ingemuerit peccoꝛ nō recordabunt inigtates illius. Ezechielis. xxviij. Et btūs Tho. ꝑte tertia. q. lxxxvj. arti. i. dicit. Nō est tā graue peccū in hac vita: qđ per pniaz deleri nō possit. Sed ꝓ argumēta in oppositum facta est. sciendū q̄ si peccā per pniam ab aīa deleri debent: tria ista necessaria sunt. ſ. firma fides ꝺstans spes: ⁊ ardens amoꝛ. Firma fides: vt. ſ. peccatoꝛ firmiter credat deū posse sibi quantā cūq; culpā ꝛmittere: dū ipse ex parte sua fuerit qđ potuit: ⁊ disposuerit quantū ualuit: q̄ sine fi de ipossibile est placere ꝺo. Secūdo requirit firma spes: vt. ſ. spet q̄ nullū sit adeo graue peccatū qđ misericordia dei deleri nō possit. Augu. Qui gaudet ingt in spe tenebit ⁊ rē. qui āt spez nō habet: ad rē peruenire nō pōt. Tertio requirit ardens amoꝛ: vt. ſ. peniteat amore dei: ⁊ nō timore pene aut afflictiōis. Ex quib⁹ postea aīa banchꝛonē collige. q̄ si oium nīm mēbra verterent⁹ i culpis: sic⁹ ⁊ maris arena ⁊ stelle celi: ⁊ arboꝛ frondes: ⁊ lapilli terre: ⁊ oīa similiter mineralia: ⁊ tu aīa tribus illis cōditionib⁹ būili ter dño misericordiā ⁊ veniā postules: tm̄ gratiosus ⁊ benignus ē: q̄ oīa solo illo actu peccā relaxabit. nec vltra illoꝛ memorabit: vt notant au ctoꝛitates Ezechielis. xviij. ſ. in prima ẏitate ꝑme ꝛsideratōis. O gratiosus ⁊ exuisceratⁿ amō ⁊c. Ad argumēta āt in oppositū dico q̄ dolere ꝺ peccis dupliciter ꝺtingit. vno mō: q̄ inde sequit penalis lesio: ⁊ ꝓpꝛie nature detrimentuz. alio mō: q̄ ꝛsideraī offensa dei: ⁊ diuine iustitie rectitudo. Ꝓmo intelligunt argumēta in oppositū facta. Nā volent iniqui: volentq; dānati de peccis. nō ꝓpter dei offensam: sed ꝓpter penas eoꝝ. De peccō āt in spm̄ scm̄ dico q̄ ꝓpꝛie tale peccū finalis ipenitētia est. Et hoc verū ē nō dimitti: nec facit ad propositū. q̄ finaliꝛ ipenitentes nō dicunt sua culpā: qđ ad misericordiā conse quendā de necessitate requirit. Sed si quis de peccis dolet: q̄. ſ. incurrit diuinā offensaz: ꝑculdubio nulla est tā grauis culpa que per pniam ⁊ dei misericordiā non deleatur. quare ⁊c. Et hꝫ sufficiant ꝓ ꝓsenti conclusione.

Accipe tertiā ꝛclonē. yz. Nō tm̄ peccā ꝑ ppria pñt pnia lauari. sed ex charitate et aliēa purgari. Ad cui⁹ declaratōz tres inquiram⁹ ẏitates. Ꝓmia ẏi. est ista. vtrū pnia sit prima ẏtutū. Scđa ẏi. ē. vtrū pnia sit fūdamentū oīuz ẏtutuz. Tertia ẏi. ē. vtrū ex chāi tate vn⁹ ꝑ alio possit pniam facē. Qtū ad ꝑmā ẏi. dico ſm btm̄ Tho. in. iiij. di. xiiij. q. ẏtutes oēs simul infundūt q̄ntū ad habit⁹. Sed q̄ vna dicat ꝓz alta: hꝫ ē ſm ordinē ꝛsideratū i ea rū actib⁹. cū āt ꝑ act⁹ ipsaꝝ ẏtutū nō tendat in deū: oz ordinē ꝛsiderari ſm ordinē eoꝝ q̄ i motu sunt. Motū āt volūtatis cuiuslibet ē motus ẏtutū mꝛaliū ꝑcedit mot⁹ cognitiōis. q̄ appetibile imaginatū ſ intellectū mouet appetituz: vt dicitur in tertio de anima. Et iterum extimatio est possibilitatis: quia electio que est ꝑncipalis motus virtutis non fit de impossibili extimato. Motus autem appetitus in duobus cōsistit: scilicet in fuga mali: ⁊ prosecutiōe boni.

Dec aūt duo diuersimode ordinant. q̄ñq; enim quis fugit malū ꝓpter desideriū boni. q̄ñq; aūt ecōtra. Et hic motus est vt plurimū in reuersione pcōzis ad deū ꝑ pniam. Et ꝓpter hoc mot⁹ fidei ꝑcedit motū pñie: ⁊ accedente ad deū oz credere. ad Hebꝛ. xi. Et itez motus spei ꝺiunctus motui timoris ꝑ quē fit extimatio de possibilitate venie cōsequende. Et iō dicit Greg⁹ q̄ penitēs mouet⁹ inter spem ⁊ timoꝛē: deinde vt i plurib⁹ sequit motus pñie: ⁊ deinde motus charitatis ⁊ aliaꝝ virtutū ꝑ ordinē. Q̄nz etiā mot⁹ amoris motū pnie precedit: sed ille amoꝛ nō est charitatis. q̄ charitas nō recuperat⁹ nisi ꝑ cōtritionē ꝺ pctis ꝑcedētib⁹: que est mot⁹ penitētie ẏtutis. Et ſm hoc dicendū q̄ pnia prioꝛ est qui busdā. ſ. charitate ⁊ sequentib⁹ ipsam: ⁊ posteriō alijs. ſ. fide ⁊ spe. hec beat⁹ Tho. ad hraz. Qtū ad ꝑmam veritatē dico q̄ fundamentū i spūalib⁹ dicit ad similitudinē in tēporalibus siue in coꝛporalibus. Coꝛpale aūt fundamētū duas habz ꝓpietates. ꝓma est q̄ ipsuz est ꝑma ps edificij alia est q̄ ꝑ fundamentū totū edificiū sustentat. Sic⁹ dicitur in spūalibus: q̄ aliquid pōt dici fūdamentū: aut rōne prioꝛitatis: aut rōne sustētationis vel conseruatōis alioꝝ: aut rōne vtriusz. Si rōne prioꝛitatis. ⁊ hoc dupliciꝛ: aut q̄tuz ad disciplinā spūaliuz: aut q̄tum ad vitam spūalē. Si q̄tum ad disciplinā spiritualiū: sic illa que ꝑ occurrunt docenda in fide xp̄iana dicunt fūdamentū. Quantū vero ad vitā spūalem: sic fides dicit simplicit fundamentū primū: ⁊ pnia ⁊ timoꝛ i genere eoꝝ que ad fugā mali ptinēt. Et charitas q̄tū ad ꝓsecutionē boni ē ꝑmū fundamentū. ad Eph̄. iiij. In charitate radicati ⁊ fundati. Si autē consideraī fundamentū q̄tuz ad rōnem sustentatiōis: tunc in ꝑsperis humilitas erit fundamentū: in aduersis ẏo fortitudo. In recedendo a malo dixi q̄ timoꝛ ⁊ pnia sunt fundamentū: sed diuersimode. q̄ñ timoꝛ est primū fundamentū in isto genē: qđ est recedē a malo Sed pnia est primū fundamentū: q̄tū ad hanc spēm que est recedere a malo. Et ideo timoꝛ ꝑcedit etiā penitentiā: sicut ꝓncipia generis ꝓcedunt ꝓncipia speciei. q̄re ⁊c. Nec ſm beatū Tho. vbi s. Quantū ad tertiā veritatē dico q̄ tanta est benignitas dei q̄ q̄ñ vnus non pōt pniam facere de suis peccat: si erit aliquis qui velit in bona charitate iuuare illū: ⁊ penitētiaz ꝓ ipso facē acceptabit deus ꝑ illo pñiam. Et casu possibili posito q̄ ille oēs ꝺbitā pniaz faceꝛ pctōz ille ꝑ q̄ satisfactū est cuolaret ad pniam sine aliq̄ pena. Et hanc pulcherrimā veritatē ꝓbo tibi aucte: rōne. ⁊ exēplo. Aucte gdē audi ꝑ aplm ad Gal. vi. Alē ingt alteriuz onera pōtate ⁊ sic adiplebitis legē xp̄i. Sz que gnioza onera q̄ pnia ad quā gs obligaī post culpe dimissiōez ps. Jnigtates mee supgresse sc̄ caput meū: ⁊ sic onus gue gnate sūt sup me. ſ. pp pene obligationem. Et q̄ est lex xp̄i nisi ḅ. Hoc est preceptuz meū vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. Dilexit aūt nos xp̄s. q̄ pctā nra. ſ. penā petōz nostroꝝ in coꝛpe suo ipe ptulit. ſ. sustinuit sup lignū. ꝓpe. ij. c. Et ꝑ dñs cōcludit sicut ipse ex charitate penā nostroꝝ peccatoꝝ sustinuit: ita ⁊ nos penitentiā ꝓ pctis ꝓmoꝝ facientes: legez xp̄i adimplebim⁹. Scđo audi Cassiodoꝛ in q̄dam epla. Necessitas ingt amicū ꝓbat: ⁊ intime charitatis ardoꝛē splendoꝛ exhibite subuentōis elucidat. hec ille. Sed q̄ maioꝛ necessitas q̄ status pnie: ꝑfecto nulla. Ergo ibi subuētio maxime necia est. Et pp hanc cām btūs Aug⁹ in Enchiridion. c. xij. Et dñs Hranus. xiij. q. ij. Et magr sniaꝝ in. iiij. di. xv ij. c. ij. sic cōcordit aiunt. Non est negandū defunctoꝝ aīas pietate suoꝝ viuē tium reuelari posse: cū ꝓ ipsis mediatoꝛi sacrificium offert hec ibi. Et si charitate id efficit ut aīe defunctoꝝ in eaꝝ pnia iuuari possint: ita vt euolēt ad patriā: q̄re nō aīe viuentiū: q̄re videtur ma gis consonū q̄ hic in via inuicē cōcam⁹ possimus nos inuicē in nostris pñijs adiuuare. Tertio audi aplm. Sumus oēs ingt inuicez mēbra. q̄ si vnū membꝝ alteri cōpatiē: sic ⁊ nos alter alteri compati debem⁹. q̄re ⁊c. Scđo ẏitas ꝓbat rōne. Magis ꝓuale dz charitas apud deū q̄ apud hoies. Sz quis hoies vnus pōt alteri⁹ debita satisfacē. q̄ a fortiori apd deū pna nota cū maioꝛi: ⁊ minoꝛ sit⁹ nota est. q̄ ⁊c. Tertio ꝑbatur exemplo. Legit.n. in quodā libro q̄ Panteon ꝺ. q̄ mulier q̄dā defuncto marito metrix effecta est: que cū senuisset: ab oīb⁹ amatoꝛib⁹ ſpreta est. Cui diabolus apparuit dicens. Si meis ingt obtēpabis mādatis: ditabe ris: teq; venerabunt oēs. contentat⁹ vetula. ꝓponit diabolus qđ intēdit. Volo ingt vt ista mihi obserues. Primo vt q̄scūq; potes religiosos hospitio introducas: ⁊ tecū fornicari facias. Scđo vt paupes veros nō accepteſ. Tertio vt in ecclesia oꝛantes disturbes. Quarto vt nunq; de talib⁹: nec pniam nec ꝛfessionez facias. Qđ ⁊ ꝑmittit ⁊ fecit. accidit vt egrotaret ad moꝛtē. filiq; habebat clericuz. matrē ꝺ cōfessiōe hoꝛtat. Nihil se facturā posse ait. q̄m diabolo se it⁊ tradidit vt confessionē nunq; faceꝛ. Instat filiꝰ: ⁊ matrē lachrymis hoꝛtat: ⁊ ꝑmittit ꝓ ipsa pniam se factuꝝ. Contentat⁊ ait. voca sacerdotē. Audiui.n. dici q̄ grandis est misericōdia dei: ⁊ maioꝛ culpa mā. Jntꝛea dū accesitū filius sacerdotē accelerare: astant illi vetule de mōes: ⁊ horribilib⁹ aspectib⁹: ⁊ vlulatib⁹: ⁊ minis ifestātes illā: ⁊ ꝑ tantoꝝ timoꝛe obijt. Recuertit filiꝰ: ⁊ cū factū ꝛperit: moꝛ ad pedes sacerdotis ꝓnus cū lachrymis peccm̄ ꝛfessus ē mīis. Et septennē ꝑ ipsa pniam acceptās ⁊ pficiens: post ꝺ cursuz tpis mꝛem vidit lucidissimā: de sui salute sibi gras referētez. Et sic ꝑs ꝛclo nra: aucte: rōne: ⁊ exēplo. Sz dicēs ꝺ pr̄ Ambro. Dicit enī btūs Amb. ⁊ pōit i. iiij. sniaꝝ. di. xiiij. q. pnia ē p tita mala plāgē: ⁊ plāgēda itez ñ omittē. q̄m vt ait. b. Aug. Jnāis ē pnia q̄ē leḡm cēpa coignat Et mgr i. iiij. xv. di. dic̄ q̄ ḅ duo pñā itegrāt. ſ.

¿ exemplo

Universidad de Deusto
Biblioteca

emẽdatõ ꝓterite culpe: ꝛ ꝓpositũ euitãde fuꝭe. Sed ꝟstat ꝙ alter ꝓ altero ista ꝑplerꝫ nõ põt. ꝙ tua ꝛcõ non bñ posita. Ad ꝟ tibi aĩa rñdeo ꝑm doctrinã bti Tho. in. iiij. Et dico ꝙ pnĩa vuplr põt ꝟsiderari: aut quantũ ad absolutiõz debiti tm̃: aut quantũ ad remediũ seq̃ntis culpe. Qtũ ad primũ alĩ alteri⁹ vũ mõ sit in charitate penitentiã facẽ põt. qm̃ si nõ cẽt in charitate: nõ satisfaccret ꝓ debito alteri⁹ ꝫz opinionẽ eo. Tñ forte aliter diceꝛẽ ꝑm Scotũ in. iiij. di. xv. vbi vult ꝙ pnĩa ẽt in pccõ mortali fcã quantum ad solutionẽ debiti satisfaciat: ꝫz nõ quantũ ad amicitiaz dei: sed de hac alias. Sufficit ad pñs ꝙ si quis ẽ in charitate põt alteri⁹ iniunctã pniaz facere ꝛ explere quantũ ad debiti solutõz. Et addit btus Tho. ꝙ nõ expedit ꝙ maioꝛ pnĩa ipõatur illi q ꝓ altero facit q̃ principali: vt quidaz dixerunt: hac rõne moti. qꝛ ꝓpria pnĩa magis satisfacit q̃ aliena. Dicit btus Tho. ꝙ rõ satisfaciendi in pnĩa ẽ charitas. ꝛ qꝛ maioꝛ apparet charitas in satisfaciente ꝓ alio q̃ ꝓ seipso: ideo illi maioꝛ nõ est iponenda pnĩa. Si aũt sumaꝭ penitentia quantũ ad remediũ culpe ꝛcõntis: clarũẽ ꝙ vnus ꝓ alio satisfacẽ nõ põt. Qm̃ ex ieiunio vni⁹ caro alteri⁹ nõ domaꝛ. Nec ex actib⁹ vni⁹: alter bñ agere ꝟsueuit: nisi forte per accñs i quantũ. s. aliquis: ꝓ opera bona põt effectum gr̃e alteri ꝓmereri: que ẽ efficacissimũ rmediũ ad culpã mortalẽ euitandã. Sed ꝟ ẽ per modũ meriti magis q̃ per modũ satisfactõis. Accipe tñ ꝓ regula gñali ꝙ nunq̃ permittendũ ẽ vt alter ꝓ altero pnĩam faciat: nisi in penitẽte defectus appareat: siue sit corpalis siue spũalis ut qꝛ ipotens: ꝛ qꝛ nõ est ita ꝓompt⁹ ad illã pniam exequendã. Hoc ẽt seruat in penitentijs ꝛ debitis mundi. qm̃ vnus nõ soluit alterius debita: nisi ille ipotens sit ꝛc̃. Et hec sufficiant ꝓ pria parte huius sermonis.

De integritate vere pnĩe consideratio ſa.

Ecundo loco ꝟe penitẽtie adequatã ꝺditionẽ videamus. vbi tres ꝛcõnes subiungam⁹. vꝫ. ·Pria ma ꝛcõ ẽ ista. vꝫ. Quicũq̃ aiaz suã pccis sauciatã sanare cupit: opus ẽ: vt corde sũ mope conteraꝛ: ꝛ amare lachrymeꝛ. Scda cõclusio ẽ ista. Dolore pccĩ aĩa dispositа ad dei vicariũ ꝓpere: ꝛ illa manifestet. Tertia ꝛcõ ẽ ista. Vulnere patefacto disciplinã sumat: ꝛ carnem ꝓ posse discreto castiget.

Qꝛ i vera penitẽtia ꝺ omnibus peccatis dolere oportet conclusio prima.

a Cipe primã ꝛcõnẽ ꝛc̃. ut. s. vbi tres i quiram⁹ ꝟitates. vꝫ. ·Prima ꝟi. ẽ ista An ad pccõꝝ ꝺlectionẽ sit necessaria ꝟtritio. Scda ꝟi. ẽ. An requiraꝛ cõtritio ꝺ peccato originali. Tertia ꝟi. ẽ. An requiraꝛ contritio tã de pccis oblitis q̃ de alijs. Quantũ ad primã dico ꝙ nũq̃ poterit aĩa sanari: nisi de pccis suis: vel quoꝝ fuit cã siue occasio: amariſsime doleat ꝛ conteraꝛ. Et hanc ꝟitatẽ oñdo tibi auctoꝛitate: rõne: ꝛ exẽplo. Auctẽ primo sic. Audi ꝓphãm. Sacrificiũ deo spũs ꝟtribulat⁹: coꝛ contritũ ꝛ humiliatũ deus nõ despicies. vbi glo. sic ait. Spũs ꝟtribulatus ꝛ ꝟtritus ẽ sacrificiũ in quo pccã soluũ. Scõo audi Ezechielẽ. xviij. c. Cõuertimini ingt ꝛ agite pniaz ab oibus iniquitatib⁹ vr̃is: ꝛ non erit in ruinã vobis inigtas: ꝓjcite a vobis oẽs ꝓuaricationes vr̃as in quib⁹ ꝓuaricati estis: ꝛ facite vobis coꝛ nouũ ꝛ spm̃ nouũ. Et idẽ paꝛ añ. Si auerterit se iust⁹ a iustitia sua: ꝛ fecerit iniquitatẽ ꝑm abbominationes q̃s opari solet ipius: nunqd viuet? Oẽs iustitie ei⁹ quas fecerit: nõ recordabunt. In pre uaricatione q̃ preuaricatus est: ꝛ in pccõ suo qõ peccauit in ipso moriet. Ergo per locũ a ꝺctis si deplozabit pccã sua: vita viuet ꝛ nõ morieꝛ: vt ẽt ibidẽ idẽ ꝓphãa oñdit. Itẽ audi pulcherrimã auctem decretoꝝ. xxxiij. q. iij. sicut Achab. Sicut ingt Achab rex iniquus a ꝓphã reprehẽsus cũ ꝺ se diuinã sniam audisset: ptimuit: ꝛ magno meroꝛe deꝑhensus ẽ. ita vt ꝓphe suo dñs dicẽt Nõne vidisti Achab humiliatũ coꝛã me. Quia humiliatus ẽ. ꝙ cã mei nõ inducã malũ in diebꝰ eius. In quib⁹ dei ꝟbis pensandũ est: quõ ei in electis suis meroꝝ amaritudinis placeat: ꝙ amittere timet deũ. i. offendere. si sic ei ꝛ in reprobo pnĩa placuit: ꝙ timebat pdere pñs seculũ. Hoĩa ibi. Et sunt ꝟba Hzeg. omlia. x. sup Ezechielẽ. Hic pone illos textus iꝛfra notatos dñica tertia in ſa ꝟsideratiõe: ꝛ in prima ꝛcõne ad ſam ꝟitatẽ. Textus incipit. volendũ ꝛc̃. Scõo ꝟ nſa ꝛcõ probaꝛ rõe. Et arguo sic. Sicut potẽtie nãles sunt ad ipsũ agẽ: sic ꝟtutes sunt ad ipz bñ agere: ꝛ vitia ad male agẽ. ꝙ sicut per vitia dicimur mali ꝛ iniqui: ita per ꝟtutes dicemur boni ꝛ iusti. Sed nũq̃ ꝑ vitia dicimur mali nisi cũ delectamur in malo. ꝙ nũq̃ dicemur boni nisi cũ tristamur de malo. ꝫz ꝟ tristitia nõ est alĩ ud nisi ꝟtritio. ꝙ ꝛc̃. Et ꝛfirmaꝛ sic: oppositа oppositionis curanꝛ. sed delectatione pccĩ aĩa sauciaꝛ ꝛ vulneraꝛ. ꝙ ꝛ tristitia ciusdẽ aĩa sanaꝛ: ꝛ in gr̃a restituiꝛ. Itẽ sic. quanto. n. aliquid placet: tãto eius ꝺriuz displicet: vt ẽt dicit btus Tho. in iiij. di. xvij. deus ãt qui ẽ vltimus fin⁹ sup oĩa placet: cuz oĩa ꝓpter ipsum desiderenꝛ. ꝙ pccñ qõ ab vltimo fine auertit: debet sũme displicere. Hec autẽ displicentia voluntatis essentialiꝛ vt idẽ doctoꝛ dicit nõ est nisi contritio. ergo ad salutẽ anime est necessaria contritio. quare ꝛc̃.

Tertio hec conclusio probaꝛ exemplo. lege Isa. xxxviij. c. vbi ad litterã sic dicitur. In diebus illis egrotauit Ezechias vsq̃ ad mortez: ꝛ ꝓphetauit ad eũ Isaias filius Amos ꝓphã: ꝛ dixit ei. hec dicit dñs: dispone domui tue: qꝛ morieris tu ꝛ non viues. Et conuertit Ezechias faciem suaz ad parietem: ꝛ oꝛauit ad dñz: ꝛ dixit. Obsecro dñe memẽto queso quomodo ambulauerim coꝛã te in veritate ꝛ corde perfecto: ꝛ qõ bonum est in oculis tuis fecerim: ꝛ fleuit fletu magno. Et factũ est verbũ dñi ad Isaiã dicens. Uade ꝛ dic Ezechie. Hec dicit dñs Dauid ꝓis tui. Audiui oꝛonem tuã: ꝛ vidi lachrymas tuas. ecce ego adijciã sup dies. xv. ãnos. ꝛ de manu regis assyrioꝝ eruã te: ꝛ ciuitatẽ istã ꝓtegã ꝛc̃. q̃re ista ꝟitas satis nõ ¶ Qtũ ad ꝑm dico ꝫz btũ Tho. in. iiij. di. xiiij. ꝙ pnĩa vt est ꝟt⁹ põt vuplr cõsiderari. s. ꝓpie ꝛ ipropꝺ ·Propꝺie pnĩa doloꝛẽ importat de pteritis ck̃pis a nobis cõmissis. ꝛ sic nõ est nccria cõtritio ꝺ originali. ꝙ a nobis cõmissuz nõ est: sed in nobis est ex pcto primoꝝ parentũ. ꝺ cõse. di. iiij. firmis sime. vbi dicit sic. Firmissime tene ꝛ nullaten⁹ dubites: oẽm boiem ꝙ ꝑ concubitũ uiri ꝛ mulieris concipiꝛ: cũ pcto originali nasci. ꝟ ille. Et sũt verba Aug. ad ·Petꝝ diaconũ. Si aũt accipiatur pnĩa ipropꝺie: tũc ois displicẽtia pcti ꝺmissi aut a nobis: aut nã nobis cõtingit dici põt pnĩa Et sic de originali potest eẽ cõtritio ꝛ pnĩa tãq̃ de obstaculo ipediente vitã eternã. Nec tñ de ipso ꝓnĩa imponi ꝺz. ga originale pctm̃ respicit penã damni: ꝛ satisfactio penã sensus. quare ꝛc̃. ¶ Qtũ ad tertiã ꝟitatẽ dico ꝑm eundẽ in. iiij. di. xvij. ꝙ obliuio põt esse duplr. vꝫ. aut qꝛ illꝺ totalr a mẽte excidit: aut ptim tm̃: qꝛ. s. aligd illius memorie trado. Recolo. n. boc sic fuisse i generali: sed in spãli ꝓsus ignoro. Si totaliter a memoria recessit: tunc agẽdũ pro virib⁹ est: vt ad memoriã reducaꝛ. si fecit qõ potuit nec ad mentẽ reduxit: eo mõ ꝺ ipso doleat sicut illi⁹ notitiã bz. Et qꝛ in gñali nouit: in generali doleat. Si autẽ ptim a memoria excidit: ꝛ fecit qõ potuit: vt residuũ ad memoriaz reduceret: nec potuit: tunc illi⁹ cuius recordaꝛ doleat: ꝛ de oblito sufficit generalis cõtritio. Bz si post tpis interuallum residui memoreꝛ: tunc de toto spãliter conteraꝛ. Exemplũ de paupe q̃ soluere nõ potuit: q excusaꝛ: ꝛ tñ q̃ ꝓmũ soluẽ põt: obligaꝛ soluer Sed amoꝛe dei dic mihi pr̃. an oporteat me de singulis pctis spãliter doleꝛ? ꝛ ꝙ se ꝺ vnoquoq̃? Dico ꝙ sicut in q̃libet pctõ mõtali ẽ actualis auersio volũtatis a bono incõmutabili: ꝛ actuaꝛ auersio ad bonũ cõmutabile: sic oz vt in oñi remissione pcti sit spãlis auersio a cõmutabili bono: ꝛ spãlis auersio ad incõmutabile bonũ: qõ ẽ ipse deꝰ. Hoc aũt auerti ꝛ ꝺuerti nihil aliud est q̃ ꝺteri de malo. Dicit tñ btus Tho. in. iiij. dis. xvij. ꝙ dolõ siue ꝟtritio põt duplr considerari. aut q̃tũ ad ꝓncipiũ. aut q̃tũ ad terminũ. Si q̃tũ ad ꝓncipiũ. s. cũ qs ꝺ pctis suis cogitaꝛ: sic oz vt de singulr doleat. siue p ꝟtritionẽ: siue p attritionẽ. Si aũt ꝛsideraꝛ q̃tũ ad terminũ ꝙ nihil aliud est nisi doloꝛ gr̃a ifozmaꝛ: sufficit vna cõfr ꝟtritio de oibus. Et ille motꝰ agit in ꝟtute oiuz ꝓcedentiũ dispositionũ. ꝟ ille. Lõtẽtoꝝ inges: ꝫz adhuc dic mihi pr̃. An iste doloꝛ debeat eẽ maioꝛ de vno pcto q̃ de alio? Alia nolo me ãplius de ꝟ ingraꝛ. dicem⁹. n. tibi etiã in dñica tertia sequẽti aliq̃ pulcherria. Ad ꝟ aũt qꝺ q̃ris dico tibi ꝑm ·Petrũ de tarãtasio i suo. iiij. di. xvij. Qꝛ sicut maioꝛ ẽ delectatio de vno pctõ q̃ de alio sic ꝺz eẽ maioꝛ doloꝛ de vno q̃ de alio. Et ñ sit tm̃ doloꝛ iteriõ ꝙ est displicẽtia volũtat⁹ ꝺ pctõ ꝫz etiã extioꝝ. s. penaꝝ ꝛ sensibil. Et ꝟ siue sit i generali siue in spãli. Nã de pctis in cõi incꝛtũ sũt offensa dei ꝺz eẽ ꝟtritio de maioꝛi pctõ bitualiꝛ nõ actualiꝛ. Et in spãli sitꝛ: eo ꝙ bz maioꝛẽ rõez dolẽdi i maiõi pctõ q̃ i mioꝛi. ꝛ maiõi offẽse maioꝛ pẽa ꝺbet qꝛ ꝛc̃. Et ꝟ sufficiãt ꝓ pñti ꝛcõne.

¶ Qꝛ in vera penitentia que est sacramẽtũ requiritur confessio conclusio secunda.

Cipe ꝫz ꝛcõnez. vꝫ. Doloꝛe pcti aĩa dispositа: ad dei vicariuz ꝓperet: ꝛ illa manifestet. vbi tres ingram⁹ ꝟitates ꝫz ·Pria ꝟitas est ista. Utꝝ ad veꝛã pniaz regraꝛ ꝛfessio. Scda ꝟitas est ista. Utꝝ veniale possit sine ꝛfessiõe ꝛ gr̃e infusiõe lauari. Tertia ꝟitas. Utrũ ad veꝛã pniam requiraꝛ ꝓposituz cauẽdi in futuꝝ. ¶ Quantũ ad primã ꝟitatẽ dico ꝙ ad veꝛã pniam requiriꝛ de necessitate cõfessio. Et hoc triplicit ꝓbo. s. auctẽ: rõne: ꝛ exẽplo. Auctoꝛitate quidẽ. audi ꝑ. ꝓphãm. Dixit inquit cõfiteboꝛ aduersũ me inusstitiã meã dño: ꝛ tu remisisti impietatem pcti mei. Ubi nota sup illo ꝟbo. dño. ꝙ in veteri lege nõ tenebãꝰ boiem ad confessionẽ specialẽ suoꝝ peccatoꝝ ꝛ distinctam: sed solũ ad generalẽ ꝛ indistinctã: quã oñ debant per determinatã sacrificioꝝ institutionem. Nam offerentes sacrificia ꝓ peccatis eorum: deo sua pcta ꝓfitebant. Sed in lege noua: qꝛ deus visibilis apparuit: visibilis est deo: ꝛ distincte fienda cõfessio. Sed cũ ipsi visibiliter loqui non possim⁹: vicario ei⁹ oĩa confitẽda sũt. Matꝫ xviij. Quodcũq̃ ligaueris sup terram ꝛc̃. xxiiij. q. i. quodcũq̃. Est enĩ papa vicari⁹ xp̃i in terris. ꝛ qcquid facit. facit auctẽ dei. extra ꝺ trãslatione epi. c. coꝛporalia. cũ glo. sup ꝟbo. diuina. ꝛ. c. q̃to. vbi in glo. dr̃ de potestate pape. Unde textus parũ post ꝓncipiũ dicit sic. Cũ ꝙ fortius sit spũale vinculũ q̃ carnale: dubitari ñ debet: qn oipotens ꝺs spũale cõiugiũ qõ est inẽ epm̃ ꝛ ecclesiã suo tm̃ iudicio refuauerit dissoluendũ. Qui. s. deus dissolutionẽ etiam carnalis cõiugi qõ est inter viꝝ ꝛ feminã: suo tm̃ iudicio reseruauerit ꝓcipies: vt quos deus cõiunxit homo nõ separet. Non. n. hoc humana: ꝫz potius diuina potestate coniugiũ spũale dissoluit: cuz ꝑ translationẽ: depositionẽ: aut cessionẽ auctoritate ·Romani pontificis quẽ constat esse uicarium Jesu xp̃i: epus ab ecclesia remoueaꝛ ꝛc̃. longũ capitulũ est. Et glo. super verbo. diuina dicit sic. Qõ fit auctoꝛitate pape: dicit fieri auctoꝛitate dei. Et ꝟ est verũ si iusta cã fiat. xxiiij. q. i. quodcũq̃. q. iij. si quis non recto. Et capl'm q̃to. parũ ante medietatẽ capituli. sic dicit. Nõ enĩ homo sed deus separat: quos ·Roman⁹ pontifex qui non puniri hominis: sed vicez veri dei gerit in terris ecclesiarũ necessitate: vel vtilitate pensata: non humana sed diuina potius auctẽte dissoluit ꝛc̃. ꝟ ibi. Et sunt ꝟba Innocẽtii tertij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et glo.sup verbo illo.puri bois. dicit q xp̃s ly nõ sit pur⁹ hõ:est tñ verus hõ:z nõ solũ ver⁹ hõ ly etiã verus de⁹.eẽ de hẽticis.c.cũ r̃ps. ybi dr Cũ xp̃us pfect⁹ de⁹ z pfect⁹ homo sit: mãdam⁹ q̃tenus sub anathẽ intdicas: ne qs de cetero au deat dicẽ xp̃m nõ esse aliqd ẽm q hõ. qz sic xp̃s verus deus est:ita verus hõ est:ex aĩa rõnali et hũana carne subsistẽs.hec ibi. Et s ẏba Alex. iij. Et glo.sup ẅ ẏbo anathẽate. dicit. Quicũq; ğ contrariũ dicit:excõicatus est.qz hoc dicẽ est hereticus.z hẽtici oẽs sunt excõicati: vt in.c. ad abolendã.de hẽticis.z.c.excõicam⁹. Et q etiã xp̃us ver⁹ sit hõ ex hũana carne subsistẽs hẽtur eẽ de sũma tri.c.i.z est articul⁹ fidei nr̃e. hec in glo. Luz igit ex his oĩbus satis clareat vicariũ xp̃i esse in terris:cui oẽs vices suas cõmisit: ne cesse est vt ei ofiteamur. Alij aũt eṕi z sacerdo tes a btõ Petro sumpserũt auctez. di.xxj.cleros. z.c.q̃uis ẽ. Lõcordant btus Tho.in.iiij.z Pe trus de tarantasio. dis.xvij. ẽ. Scõo ẅ nr̃a ẏitas probaẽ auctẽ btĩ Hzeg.in li.mox. Qui i quit promereri vult qõ expedit.i.desiderat: oz malũ ofiteri qõ fecit. Inde nõ temẽ mundatis lepzosis xp̃s ait. Ite ondite vos sacerdotibus. Luc.xvij. Tertio audi Ambzo. Nõ põt ingr quis iustificari a pccõ:nisi fuerit pccm̃ añ ofcii⁹ Et intelligit fcõ l pposito. fcõ:dũ põt.ppositõ:dũ facultas nõ est.q̃re ẽ. Scõo ꝓbatur ẅ ẏi.rõne sic:vno tñ prius dicto p̃suppositõ ẽm mentẽ Petri de tarantasio. di.xvij.in.iiij. Notandũ igit q passio gloziosa xp̃i est tã pcci oziginalis q̃ actualis singulare remediũ.xtus aũt passionis in sacris ipzessa ẽ. quo fit vt nõ possimus a pccõ:aut oziginali:aut actuali purgari si ne sacroz sumptione.l in fcõ:qñ facultas adest. l ppositõ qñ articulus necessitatis sacrm̃ ex cludit z nõ otemptus religionis. Sacrm̃ aũt baptisni ẽ institutum ꝺ pccm̃ oziginale.de ẽse. di. iiij.c.firmissime tene.in fine. z Jo.iij. Nisi quis renatus fuerit ẽ. Confessio aũt instituta ẽ ꝺ pec catũ actuale. de pe.di. v.ğ sic̃ sine baptismo ab oziginali nõ possum⁹ iustificari:dũ illud hr̃e pos simus:sic sine sacro ofessionis a pccõ actuali: si facultas aderit:nõ possumus iustificari. Et ac cipe regulã gñalẽ quaz ponit btus Tho.in.iiij. di.xvij.q lz quis possit iustificari sine sacris:nr lus tñ põt iustificari ꝺtemnens sacra. Sed de ẅ infra. Dis sic nõtis põt sic formari rõ. Sicut se bz baptismus ad oziginale: sic ofessio ad actua le p notabile. Sed sine baptismo dũ facultas a dest: nõ possumus ab oziginali mundari. ğ sine ofessione dũ facultas adest: nõ possuz⁹ ab actu ali mundificari. Oia ista intelligenti nota sunt.

Tertio hec ẏitas probaẽ exẽplo. Nã sicut in egritudinib⁹ corpalibus si quis sanari cupit: oz vt vulnus detegat. vt dicit Boeti⁹ de cõsola. Si operã medicantis expectas:oz vt vulnus õ tegas. Sic in spũalibus egritudinib⁹ necesse ẽ ofessio. Jñ primi parentes qz suã culpã nõ accu sarunt:sed alter in alter culpã retozsit: grauiter sunt a dño puniti. Gen.iij. Et sic̃ pz ista ẏi. Qz tũ ad ẽam ẏi. dico q duas bz ptes. ꝑma ẽ vtrũ pccm̃ veniale sine ofessione dimittaẽ.ea est vtr pccm̃ veniale sine gr̃a dimitti possit. Qtum ad primã dico q ofessio ad ẅ necessaria est: vt penitens satisfactiõz accipiat ẽm modũ delicti. Mõ pccõ veniali non debeẽ pena satisfactoria taxata.qz pena illa essz proportionata pccõ mõ tali a qua ipsũ pccm̃ veniale in infinituz distat. vñ per solã ctritionẽ interiozẽ veniale põt ẽmit ti. Etsi aliq̃ satisfactio exteri⁹ iniungat: ẅ magis ad deuotionẽ excitãdũ ẽ ctritione:q̃ ad satisfactionẽ. Et iõ ad ofessionẽ venialiũ nõ tenẽur ẽt de necessitate absoluta. Quia sic nec de eis penitẽ:nec ea euitare tenemur. Nec ẽt ex necessitate que ẽ ex suppositione finis.s.remissiõis eoz. qz ẽt sine ofessione l actu l ꝓposito possunt venialia remitti hec ẽm bũ Tho. in. iiij. di.xvj. Ex quibus ẏbis apparet q venialia si ne ofessione dimittunt. Nõ tñ q si quis eẽt in pccõ mortali:z remedia circa pccã venialia fa ceret:de quib⁹ dictũ est.s.añcedenti ẽmone:de quib⁹ ẽt in.iiij.sñia.xp̃.di.xvj.dr. Et tñ nõ ofitere tur qñ adesset facultas: nõ pp ẅ ẽmittit veniale. Nõ.n. põt veniale ab aĩa remitti durante mor tali. Et rõ ẽ.qz ẽm Hzeg. hec est differentia v na int pccm̃ mortale z veniale: qñ veniale mẽ tẽ offu cat:sz mortale totaliter tenebzosã facit. Modo sic.obscuritas siue offuscatio pcci v ia lis:nõ tollit nisi per lucẽ spũalẽ. Lux aũt spũalis est gr̃a. Sed gr̃a in mentẽ ingredi non põt nisi pccm̃ mortale tollat.ğ q̃diu hõ est in mortali: ñ põt fieri ẽmissio de veniali. Et btus Tho.i.iiij. di.xvj. dicit sic. Remoto ꝑiori mouet z poste rius. Nec posteri⁹ restituit nisi ꝑiori restituto. Feruoz aũt charitatis cui veniale opponit: ẽ po steriozi ipsa charitate. vñ q̃diu charitas nõ resti tuit:nec feruoz charitatis repari põt. Jn q̃ repa tione ofistit pcci venialis dimissio. Sicut ẽt re paratione charitatis fit dimissio pcci mortalis. Et iõ pccm̃ veniale nõ dimittit durante morta li.ẅ ille. Sz dices amoze dei dic mihi: posito q qs viueret sine pccõ mortali z veniali:sic credi tur de btã ẏgine:eẽt ne ille obligatus ofessioni sacrali:de qua de pe.z re.c.ois vtriusq; sex⁹ dr. Hic aĩa ẽ duplex rnsio doctoz.quidaz dicũt q sic pp preceptũ ecclesie. Alij dicunt q sufficit se repntare:z se ĩmunẽ a pccõ oñdat: vt ad cõmu niõz admitti possit. Et dicũt q ꝑceptũ ecclesie obligat illos qui bñt q̃ of.teri debeant. Et hanc vitã in equit btus Tho. Et ẅ sufficiant q̃tũ ad istã partẽ istius ẏitatis. Quantũ ad 2az: vtr s. veniale dimitti possit sine gr̃a:apparz rnsio q nõ: ĩmo per ipsam gr̃am expellitur qõcũq; pec catũ. Nam duz hõ conteritur z confitetur gr̃a infunditur perdita. Luc.xv. Afferte illi stolam primã.z per cõsequens ois tenebza z offuscatio ab anima pellitur.tenebza autẽ dicitur morta le peccatũ:offuscatio peccatum veniale: vt ex dictis apparet. quaẽ ẽ. Et sic pz hec ẏitas ẽa

Quantũ ad tertiã ẏi.afficedentis dcl'onis. vz An ad ẽam ꝑiam regraẽ ꝓpositũ cauẽdi i futuz.z dico q sic:z ẅ ꝓbat auctẽ:rõne:z exẽplo Auctẽ sic. audi pulcherrimã auctez decretozũ de pe.di.iij.c.irrisor. Et sunt ẏba Jsidõi ꝺ sum. bono. Irrisoz ingt nõ penitens est:q adhuc agit qõ peniteꝛ. Nec videẽ deũ poscẽ subdit⁹:sz subsanare supb⁹. Canis reuersus ad vomitũ: est pe nitens ad pctm̃. Multi.n. ĩdesinẽter lachzymaꝛ fundũt:z peccare nõ desinũt. Quosdã acciper la chzymas.i.fundẽ ad ꝑiam cerno:z effectũ ꝑie nõ bre.qz incõstãtia mẽt]: nunc recozdatõe pcti lachzymas fundũt:nũc ẏo reuiuiscẽte vsu:ea q fleuerũt iterãdo ꝺmittũt.s.i volũtate l in actu: vt dicit glo.inclinearis. Et ibidẽ alie etiã ponũtur auctes ad ẅ faciẽtes. Nec sufficiãt ad ꝑns.qa ẽt in ẽtia seqnti dñica de istis dicem⁹. Scõo ista ẏitas ꝓbaẽ rõne. Recidiuiũ.n.pei⁹ est q̃ casus ꝓmus in egritudinib⁹ corpalib⁹:z sume fugiendũ vt dicũt medici. Silr in egritudinib⁹ spũali bus intelligendũ est: vt dicit dñs Bona.in.iiij. di.xvij.q̃re ẽ. Tertio hec ẏitas ꝓbaẽ exẽplo Nã ꝓbaraõi flagellato a dño pp ꝑdm̃ õi quẽ captiuũ tenebat:nihil ꝑfuit ei⁹ ofessio cũ dixit. peccaui.qa pctõ desistẽ nõ intẽdebat: nec dere linquẽ sui cõdis duritiã. Dauid aũt dicẽs pecca ui cũ intentõe cauẽdi in futuz:indulgẽtiã ꝓme ruit delictoz. vñ dñs ꝑ Nathan ꝓphã dixit. Trãstulit dñs pctm̃ tuũ.ij. Reg.xij. Sz dices paꝛ Ambzo.grãdis mihi dubitatio in mentẽ venit. Pono p casũ q qs ofiteaꝛ cũ ꝓposito ñ cauẽdi i futuz:est ne talis ofessio acceptãda. Idẽ dico de ficte accedẽte ad ofessionẽ. Dico aĩa mea q doctoꝛes nr̃i sanxerũt q talis ofessio acceptãda est. Et ẅ etiã canoniste ofirmãt. Sãct⁹ Tho. in iiij.di.xvij.dicit sic. Quis talr ofitens fructuz absolutõis nõ recipiat:tñ recedẽte tali ꝓposito. vel fictõe pcipe incipiet. Sicut etiã dr de aliis sacris. vñ ofessionẽ iterare nõ tenẽt q ad ofessio nẽ fict⁹ accedit.sz illa recedẽte eã ofiteri tenẽt. Hoc etiã pz de pe.di.i.c.mensurã.§.nõ ita. Dñi ẏo canoniste ponũt pulcherrimũ textũ. de pe.z remiss.c.qõ quidã. vbi dicit text⁹ sic. Qr qdã ad ofessionẽ de criminib⁹ veniũt. Et q̃uis ofiteri velint:se tñ asserũt abstinẽ nõ posse. con.tue ta lẽ rñdem⁹ q eoz ofessionẽ recipe debes: z eis ofiliũ de criminib⁹ exhibẽ. Et nõ bñ dicit glo. i ter.q nõ dicit absoluẽ. Quia sz nõ sit ẏa h⁹ mõi ꝑnia:admittẽda tñ est eoz ofessio. Et crebzis et salubzib⁹ monitis est ꝑnia indicenda.hec ibi. Et glo.inclinearis sup ẏbo indicenda:dicit sic. Nõ dicit q fiat absolutio:sz in penã criminũ que cõ misit:ne det sibi mã desꝑandi. hec ibi. Et rõ qr sic statuit eccla est:qz licet talis ofessio nõ sit ẏa est tñ bona vt dispositõ q̃dã ad verã ꝑniaz. Po terit.n.dei gr̃a penitẽ.xxxii.q.ij.c.ancillã.in fiñ vbi sic dr. Nemo desꝑand⁹ est dũ in in corpe cõ stitut⁹ est.qz nõnunq̃ qõ diffidẽtia etatis differt ofilio maturiõi ꝓficit. Et sunt ẏba Leõis pape Nã qñq; ꝑnia differt ad tẽp⁹:donec ꝺferuescat culpa luxurie. de pe.di.iij.c.sunt q arbitrantur Quare cõcludamus vt etiã ponit glo.sup dicto c.q quidã. vbi dicit sic. Talis ꝑnia nõ est vera i.fructuosa quo ad uitã eternã:tamẽ ualet ei:qz sentiet fructũ eius: cũ de alio crimine ꝑniam e gerit. de pe.di.iij.§. vlt]. in fine. Et iõ talis ofes sio admitti ꝺz ꝓout hic dicit hec glo. Et põit di cta glo.hanc dubitationẽ. Sed pone q non pe niteat de alijs valebit ei ꝑnia:' vtiq;. Naz omia bona q̃ quisq; facit in vita ista:' ꝑsunt ei ad vitã eternã ꝓmerendã: vel saltẽ ad minus supplici um subeundũ. de pe.di.iij.c. vlt.z incipit. si quis autẽ.aut ad bonũ tẽpozale obtinendũ. de peñ. di.iij.c.cauendũ.z.xxij.q.ij.c.si quelibet culpa. aut ad hoc vt de⁹ citius illustret coz ei⁹ ad verã ꝑniam. de pe.di. v.c.falsas.hec glo.t. Quã ob rẽ ad minus talis cõfessio valet vt dispositio sicut dictũ est. Sed ego circa dicta btĩ Tho. dubito Dicit enĩ q talis cõfessio non est reiterãda: sed recedente tali fictione z ꝓposito: ꝺz de fictiõe z de ꝓposito malo qõ habuit confiteri. videtur hoc stare nõ posse. ga licet talis ofessio accepte tur:z ꝑnia ei aliq̃ imponat:non tamẽ ꝺz absolui. vt pz ex dictis. Et iõ Raymundus z Hostien. dicunt talẽ confessionẽ reiterandã. quia ꝑima non fuit in charitate:iõ non valuit. Sed ego di co q beat⁹ Tho. intelligit qñ ille q confitẽr va dit cũ ꝓposito nõ abstinendi: nec de hoc dicit suam culpã:sed tantũ oia alia pctã sua dicit. ma nifestũ est q sacerdos debet eũ absoluere:cum non sit inspector cordis.z talis taliter absolutus veniens postea ad veram confessionem: non debet ꝑimã confessiõz reiterare: sed sufficit q de malo ꝓposito se accuset. Et ita intelligit de fictione. Qd aũt dictũ est supra ex glo. q talis absoluendus nõ est:sed consulendus ei.vt dicit textus.q quidã. Intelligit quãdo confitens li bere sua peccata dicit.z etiã cõfitẽr: z expresse dicit se non posse abstinere: nec itẽdẽ se velle abstinere.manifestũ est q talis absoluendus nõ est:sed consulendus.z acceptari ꝺz talis confes sio.quia postea ꝑ dei gr̃am poterit ad verã pe nitentiã illuminari:ad quã forte illuminationez non pueniss et:si illam confessionẽ non fecisset. Esset tamẽ sanum consiliũ: vt etiã ꝑimã confes sionem reiteraret. Nã vt dicit Aug⁹. Laudan dus est qui de pctis confessis ꝓpter spem ve nie denuo ofitẽr. de pe.di. Quãto ingt plu ribus qs confitetur sub spe venie: tanto facili⁹ consequitur gratiam remissionis.hec ille. Et ẅ sufficiant ꝓ ista conclusione.

De ad ẽam ꝑniaz regrit satisfactio dcl'o ẽtia.

Recipe tertiã dcl'onẽ. vz. Vulnẽ pcti pa refacto:aĩa disciplinã sumat:z carnẽ ꝑ posse discrete castiget. vbi tres igram⁹ ẏitates. vz. Prima ẏitas est ista. Utr satisfa ctio sit ad verã ꝑniam necia. Scda veritas ẽ Utrũ satisfactio possit ponI ẽm quantitatẽ cul pe in hac vita. Tertia ẏitas est. An peccatõ sit debitoz maioris pene q̃ in ofessiõe accepit.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quantū ad ꝑmā ꝟi. dico ꝙ cū satisfactio sit ꝑs pnie. vt ꝑz in. iiij. di. xvj. Et totū ñ sit pfectū sine suis ptibus sequit ꝙ pnia ꝟa regrit ꝑ⁹ pfessionē satisfactōz. Nā lz ꝑ ctritiōz ⁊ pfessiōz nob culpa dimittat: tñ ꝓpt dei iustitiā q̄ nil inultū abire ꝑmittit: adhuc ꝙ pccō ad aliquantā penā obligamur. Et ꝟ obligatio �means doctores reatus pcci dr. Jñ. ps. Apprehendite ingt disciplinā: ne qñ irascat dns: ⁊ pereatis de via iusta. s. quā cō secuti estis ꝑ ctritōz ⁊ pfessiōz. Etsi dr ꝫ. Nullū simplex hz ptē means Ambro. Oē sacrz ē simplex. g̃ nō hz ptes. lz pnia est sacrm. g̃ nō hz ptes. Dicit btūs Tho. in. iiij. dsi. xvj. ꝙ dubitat an illa actas sit Ambro. sed posito ꝙ sic. dicat ꝙ sacrm est simplex rōe effectus ꝑncipalis ⁊ ꝟtutis simplicis q̄ operat. sed māle in sacro pōt esse: cōpositū: sicut ꝑz in ꝺfirmatōe ⁊ eucharistia. vñ i penitentia ät act⁹ būani sunt matia: q actus ꝑ q̄ndā recōpensatōz tollunt offensā culpe ꝓcedētis. Et cū in actib⁹ būanis sit gradus quidā ad pfectōz ptingēdi ꝑ diuersas hois ptes: quaꝫ vna aliā mouet: ꝺz ꝙ diuersa means ordinē ad pfectiōz pnie ꝺsiderent. hz ät diuersa dicūt ptes pnie. Et sic ꝑz ꝙ ptes pnie assignant ꝫ maz pnie. qr ⁊c.

Quantū ad ꝟam ꝟi. dicunt quidā ꝙ ñ ē possibile ꝙ det sufficiens pnia ꝑ respectū ad q̄ntitatē culpe. ⁊ rō: qz culpa nra infinita: ois nra operatio finita. sed finiti ad infinitū nulla ē ꝓportio. g̃ nō videt aliq̄ nra satisfactio sufficiens. Ego ät dico sic ꝙ duplex ē ꝓportio: sicut duplex est eq̄litas. Nā quedā dr eq̄litas q̄ntitatis: ⁊ quedā est eq̄litas ꝓportionis. Equalitas q̄ntitatis est sicut inē duas lineas pedales: q̄ adequāt ad iuicē �means quantitatē. ⁊ isto mō vna magna q̄ntitas minori adeq̄ri nō pōt. Eq̄litas ꝓportionis est octo ad q̄ttuor: ⁊ q̄ttuor ad duo. q̄ adequant in ꝓportione dupla. ⁊ sic maxia q̄ntitas mime ꝺpari pōt: sicut octo ad q̄ttuor: ⁊ ecōuerso. qm̄ vtrobiq̄ est ꝓportio dupla. Mō ad ꝓpositū dico ꝙ lz opa nra adequari dīne offense nō possint eq̄litate means q̄ntitatē: hn tñ means eq̄litatē ꝓportionis. qm̄ tñ erit valor illi⁹ rōne alic⁹ adiuncti ꝙ ipsa erit infinita. hz ät adiunctū charitas est: rōe cui⁹ ois nra opatio meritoria ē. Dicit tñ btūs Tho. ꝙ sicut offensa hz quandā infinitatē ex pte diuine maiestatis. ita opa nra hñt quandā infinitatē ex pte dīne mificordie. q̄re ⁊c. Quātū ad tertiā ꝟi. dico ꝙ difficile est posse assignare debitā penā ꝑ pccis: tñ si sacrdos debitā diligentiā adhibuit: ⁊ penitēs parat⁹ est facē totū: ⁊ ex rōnabili cā: vt debilitate l̄ simili sacerdos nō iponit ꝺbitā penā: illa q̄ hic nō sufficit: supplebit in purgatorio. ⁊ forte illud modicū in tāta charitate fiet ꝙ statim euolabit. Magis. n. pēsat cū q̄nta charitate aliq̄d fiat q̄ꝫ fiat. q̄re ⁊c. Sed volo notare hic vnū dictū ꝑ supradicta i ꝓpria ꝟitate. ꝙ ctritio: ꝓfessio: ⁊ satisfactio sunt ptes pnie sacri ⁊ nō ꝟtutis. Et sic in satisfactiōe act⁹ nri q se hñt ꝑ modū matie: sunt ptes satisfactōis pnie sacri ⁊ nō ꝟtutis. Et hanc rōnē assigt btūs Tho. i. iiij. di. xvj. Qm̄ illud qd̄ sequit rē nō cōponit illā. qm̄ ptes sunt ꝓtes toto. vñ cū actus nri sint posteriores ꝟtutib⁹: a quib⁹ eliciunt diuersi act⁹: ꝙ ꝫ ordinē a ꝟtute aliq̄ ꝓgrediūtur: nō faciunt cōpositōz aliquā in ꝟtute. ⁊ iō ꝑdicta tria nō sunt ptes pnie ꝟtutis: lz pnie sacri. qz ipsi act⁹ sunt q̄i mā sacri: ⁊ penes mām: seu penes dispositionē mē ptes resumunt qnq̄s. Et sic dr ꝫ. Justitia exigit vt ꝑ q̄ quis peccat: ꝑ illa puniat. Sz hec tria q̄ assignāt ptes pnie: sūt quedā pene cōrūdentes illis quib⁹ peccam⁹. g̃ ad pfectiōz iustitie exigunt: lz nō nisi ad partē illā: q̄ pnia dr. g̃ illa tria sunt ptes pnie ꝟtutis. Dic btūs Tho. ꝙ vez est: ꝙ ista tria requirunt ad pniam ꝟtutē: nō tñ vt partes eius: lz bñ vt actus pnie ꝟtutis. qz in oibus illis tribus actib⁹. s. ctritiōe: ꝓfessione: ⁊ satisfactione inueniunt oēs circūstantie quibus integrat medium ꝟtutis. Et hec sufficiant ꝙo secunda parte huius ꝺmonis.

De iustificatōe aie peccatricis ꝺsideratō. ꝫ⁹.

Merito quidē post veniā pniam aie paupcule: qd sequat videndū ē: ⁊ q̄ ē ꝺdigna retributio. Justū ꝙppe ⁊ eqssimū ē: vt remoto lucis obstaculo lux in aiam ingrediat: ⁊ alio mō habituata ⁊ vestita reperiat. Jō ꝫ ꝑ⁹ ꝑdicta de iustificatōe aie peccatricis videam⁹. Ad cui⁹ declarationē tres ꝺcl'ones subiungam⁹. vz. ꝓma ꝺcl'o est ista. Sicut ꝑ mortalē culpā efficit aia ꝺ rebellis ⁊ inimica: sic ꝑ verā pniam iustificat: ⁊ ꝺ fit amicissima. Scda ꝺcl'o est ista. Maiō q̄ mirabilior res est aie peccatricis iustificatio q̄ꝫ mundi creatio: ⁊ Lazari aliorūq̄ mōtuoꝝ suscitatō.

Tertia ꝺcl'o est ista. Licet q̄diu aia est in hac vita corpi vnita possit penitere: nō tñ tutū ē vite terminum expectare.

Quō aia iustificatur conclusio ꝓma.

Accipe ꝓmā ꝺcl'onē ⁊c. Satis. n. aia cara ex dictis apparz ꝙ ex pccō amicitia dei perdat. iō illud tangq̄ ꝑ se notū reliquam⁹. Q ät ꝑ pniam amicitiā dīnā ꝫham⁹ assidue meditandū duxim⁹ ⁊ probandū. Ad cui⁹ declaratōz tres more solito, ꝟita. ingramus. vz. ꝓria ꝟi. est ista. Quid ē aie iustificatio. Secūda ꝟi. est. Quot regrūt ad aie iustificatiōem. Tertia ꝟi. ē. Quot impediūt aie iustificatōz.

Qtū ad ꝓmā ꝟi. dico ꝙ iustificatio est pctōꝝ remissio: ⁊ bonoꝝ operꝝ ꝺsumatio. Hec diffinitio siue descriptio tollit ex glo. sup epl'am ad ⁊Ro. viij. vt ponit btūs Tho. in. iiij. di. xvij. Ad cui⁹ declātōez nōndū ꝺm btm Tho. ibidē. ꝙ iustificatio de sui rōne ꝑportat motū ad iustitiā. Justitia ät vt ponit ꝑbus. v. ethicoꝝ trib⁹ modis dr. Uno mō ingtū est q̄dā spālis ꝟtus eq̄litatē ꝺstituens ⁊ fuans in ꝺmutatiōib⁹ fiēdis: l̄ distributiōib⁹ fiēdis bonoꝝ cōicabiliū q̄ se nccia i vita. Nā qñ gs bona que deberent cōmunicabiliter distribui: vel ꝺmutari indebite. i. nō fuata eq̄litate ꝑsonaꝝ distribuēt l̄ ꝺmutaret: ꝓfecto iniustus diceret. Et iste est vn⁹ modus accipiēdi iustitiā. Alio mō capit iustitia ingtū est quoddaz nomē gñale ad oēs ꝟtutes: ingtū. s. actus earū ad bonū cōe ordinat ꝺm directionē legis. Et ꝟ iustitia legal dicit. ꝺm quā oēs leges iuste q̄dāmō dicunt: vt dicit ꝑbus i lra. Tertio mō capit iustitia methaphorice: ingtū. s. dicit quēdā statū rectitudis in hoie q̄tū ad ptes ipsi⁹: vt q̄ñ aliq̄ps aie subdit supiori pti: vel ipsi deo. Et ꝺ hec iustitia methaphorica: eo ꝙ diuerse ptes hois ꝺcipiunt: sicut diuerse pssone. Ista ät rectitudo et iustitia q̄ inferiores vires subdunt supiorib⁹: vt ipsi deo: tollit ꝑ mortale pctm: ⁊ ꝑ gram recupatur. Iste g̃ motus q̄ aia a pctō recedit: ⁊ adheret incōmutabili bono ꝺ iustificatio. Nā in q̄libet motu est recessus a ṫmino a q̄. ⁊ accessus ad terminū ad quē. ⁊ iō in iustificatōis diffinitōe dicit remissio pctōꝝ tāq̄ recessus a ṫmino a q̄. Et bonoꝝ operꝝ ꝺsumatio: tangq̄ accessus ad terminū ad quē. Et nō ꝙ lz ista rectitudo originalis sit a volūtate: q̄ est pn̄⁹ merendi ⁊ demerēdi: est tñ in oibus ptibus aie q̄ rectificatis sicut in subō

Sz dubitat. Non. n. videt mihi ꝙ iustificatio sit remissio pctōꝝ. qz remissio pctōꝝ est effectus dīne gre ⁊ non iustificatōis. Dico ꝙ iustificatio pōt dupl'r sumi. aut vt respicit ad iustificari. aut vt respicit ad iustificatū eē. Si vt respicit ad iustificari: sic iustificatō nihil aliud est nisi mot⁹ ad iustitiā ꝑdictā. s. ordinatio ⁊ dispositio virtū aie inferioꝝ ad obediendū virib⁹ supiorib⁹ vel ipsi deo. Si aūt respicit ad iustificatū eē: sic est effectus ꝑdicte iustitie. Nā ꝑ talē iustitiā aia ꝺ iustificata: sicut albedine aliq̄d ꝺ albatuz. Talis aūt rectitudo ⁊ iustitia fluit a dīna gra. qm̄ gra dei est illa q̄ dirigit ⁊ illūinat iferiores vires: ut subdant supiorib⁹: vel ipsi deo. Nā sicut ab eēntia aie fluūt potētie aie: ita rectitudo potētiarū ab ipsa gra: q̄ est pfectio essentie ipsi⁹ aie. ⁊ inter potētias ipsius aie: ꝺria voluntas q̄ alias ꝟtutes ad opationē mouet: ꝑdicta rectitudinē alijs potētijs largit. Ex qbus appet ꝙ ꝑdicte iustitie ⁊ rectitudis cā p⁹ est gra dei: ⁊ ꝺnter charitas que volūtatē ad finē ꝓducit: a q̄ est rectitudo ꝑdicta. Et ꝓpter ꝫ ipsa iustificatio est effect⁹ ꝑdicte iustitie: sil'r ⁊ pctōꝝ remissio: sicut cāe formal' prie. ⁊ etiā effect⁹ gre ⁊ charitatis: sicut cāe q̄ prima est cause prie. s. ipsi iustitie. Et qz a primis cause l̄ terminis ꝺz fieri denoiatio: iō ꝑdict⁹ mot⁹ vel ꝺtersatio mot⁹: q̄ ꝺ est ipsa iustificatio: magis denoiat a iustitia: ⁊ ꝺ iustificatio: q̄ꝫ a charitate vel gra. qz nō ꝺ gratificatio. Et sic ex his ꝑz ꝙ pctōꝝ remissio ⁊ iustificatio q̄ ide est: est effectus iustitie: ⁊ gre: ⁊ charitatis. lz iustitie vt cāe ꝓprie ⁊ charitatis ⁊ gre: vt cause ꝓprie: ipsi cāe ꝓprie. s. ipsi iustitie. Hec posui de itentōe btī Tho. i. iiij. di. xvij. ar. i. Et ꝫ sufficiāt ꝙ ꝑ⁹ ꝟitate. Qtū ad ꝫaz ꝟi. dico ꝙ ad pñs ser regrūt ad iustificatiōz aiē. vz. ꝓ⁹ gta ⁊ benigtas dei amorosa

Scdo dulcissima xp̄i Jesu intercessio speciosa.

Tertio expulsio pcti ⁊ gre infusio vigorosa.

Quarto motio liberi arbitrij aiosa. Quito fides sca illūinosa. Sexto cōtritio ꝟa ⁊ oposa. Nō cures si in declarādo aliq̄ ꝓponat l̄ postponat. Accipe ꝓmā ꝺditionē q̄ regrit ad aie iustificationē: ⁊ dr grata ⁊ benigtas volūtas dei amorosa. Lū. n. ꝺ sit cā ꝓma ⁊ ulis q̄ꝫcūq̄ effectuū: ne cesse est: vt ⁊ ad hūc effectū ꝺcurrat. Jo. p. Oia ꝑ ipm fcā sc: ⁊ sine ipso factū ē nihil. Audi Aug. in ꝓlodion. c. v. Si volūtate ingt sua ꝓsumat pctōr: mūdari nō pōt: nec ex cōde ꝺpūgi. qz Petrus nisi eū xp̄s asperisz: nūq̄ pnia duct⁹ amaꝫ fleuisset. Et intell'r de respcu spūali ⁊ ñ corpali vt sepe ondimus. qz xp̄s erat in camera tor̄nti: ⁊ Petr⁹ foris i atrio stās. Jtē audi ⁊ eūdē in li⁹ ꝺdestinatōe scōr. c. iij. De⁹ ingt est g iustificat ipiū: nō puent⁹ hūa⁹ volūtate: lz ipse pueniēs hūanā volūtatē sua mia. Et magr i. iij. di. xviij. Sol⁹ ingt de⁹ mūdat hoiez iterī⁹: ⁊ a debito et ne mortis absoluit: g ꝑ ꝓpūz ait. Ego sol⁹ ꝺleo iniqtates ⁊ pctā ꝓpli. Et nō banc rām gñalē q̄ tū ex pte ꝺi. q̄ nulla rō bōitatis būane deū mouet ad pctōrem iustificādū: nec vlla malitia mouet ad eūdē reprobādū. lz sola dīna mia mouet deū ad diligēdū pctōrem ad vitā. Et sola iusti⁹ dei mouet ad pctōrem reprobādū ad mōtē. Et ita intell'r q̄ de⁹ sine meritis iustificat: ⁊ dānat. ad ⁊Ro. ix. Nō est volētis nz currētis: lz dei miserētis. vt illud sine meritis determinet ꝟbū a pte appositi: tūc de⁹ nullū eligit ad vitā: l̄ reprobat ad mortē sine meritis. Ista expositio est Nicolai ꝺ lira sup epl'as ꝓ Pauli sup illo ꝟbo. nō volētis nz currētis. ad ⁊Ro. ix. Et sic ꝑz ꝑ⁹ ꝺditio. Scda ꝺditio est dulcissima Jesu xp̄i intercessio speciosa Sicut. n. passio xp̄i nos iustificauit a pctō ꝑ rum pentū. Apoc. i. Lauit nos a pctis nr̄is in sanguie suo: sic ꝑ e⁹ intercessionē a pctis liberamur ⁊ iustificamur. ad ⁊Ro. iij. Oēs peccauer̄t ⁊ egēt gl'ia dei: iustificati gratis ꝑ gram ipsi⁹ ꝑ redēptōez q̄ est in xp̄o Jesu. quē de⁹ posuit ꝓpiatorē ꝑ fidē i sanguie ei⁹: ad ondensionē iustitie sue: pp remissiō nē pcedētiū delictoꝝ. Ubi nō ꝺm Nicol. ꝺ lira: g xp̄s Jesus multiplici mō stat ꝓ nobis añ p̄ez ꝓ⁹ vt nr̄ redēptor. Job. ix. Scio ꝙ redemptor me⁹ viuit ⁊c. Et ps. Redēptionē misit dns i ppl'o suo ⁊c. Scdo vt mediator. i. Thimo. i. Mediator dei ⁊ hoiuz hō xp̄s Jesus Tertio vt doctor ⁊ magr. Jobel. ij. Letamini i dño ꝺ vr̄o: qz dedit nobis doctorē iustitie. Et ipse dicebat discipul' suis. vos vocatis me magr ⁊ dne: ⁊ bñ dicitis. sum eteni. Quarto vt aduocat⁹ nr̄. i. Jo. ij. Aduocatū hēmus apud p̄ez Jesū xp̄m iustū: ⁊ ipse est ꝓpitiatio ꝓ pctis nr̄is: ⁊ nō ꝓ nr̄is tm̄: lz etiā toti⁹ mūdi. Quito vt defensor. Isa. xix. In illa die erit altare dn̄i in medio egypti. ⁊ parū infra. Clamabūt. n. ad dn̄m a facie tribulantis: ⁊ mittet eis saluatorē ⁊ propugnatorem qui liberet eos. ps. Dns defēsor vite mee a quo

Universidad de Deusto
Biblioteca

trepidabo. Sexto vt testis nr. Apoc.iij. Nec dicit q ē testis fidel: z ver' q est ꝓncipiū creatur Et Malachie.iij. Accedā ad vos in iudicio: z ero testis velox maleficis: adulter': piuris: z q calūniant mercedē mercenarij: viduas: z pupillos z oppmūt pegrinū: nec timuerūt me dicit dns exercituū ꝛc. Septo stat vt iudex nr. Alex'.x. Ipse est q ꝛstitutus est a deo iudex viuoꝝ z mo tuoꝝ. Octauo stat vt ꝓpiciator: vt dixit supa's ad Ro.iij.c. Nono cū bñdictõe dei stat. Jesus añ pfem: vt nr saluator. ad Phil.iij. Saluatorē expectam⁹ dñm nr̃m Jesū xp̃m: q reformabit corp⁹ nr̃m ꝛfiguratū corpi claritatis sue B Nicolaus de lira sup epłam ad Ro.iij. Et nõ q tant⁹ ē amor dei quē ad pccores bz: dū fuit in hac vita: tãtaq; ei⁹ miſicordia z charitas: q nũ q̃ pōt pccoꝝ obliuisci: sz eoꝝ crebro memorat. ps. Nunqd obliuiscet miſeri de⁹: aut ꝛtinebit i ira miſicordias suas. q̃si dicat nõ. Et adeo grãdis ē miſicordia ista q nulli tã grauis pccõs tolli possit. Abacuch.iij. Cū irat⁹ fueris miſicordie recordaberis. Itẽ nec tp̃e mẽsurat. ps. Miſicordia dñi in eternũ manet: z in scm̃ scli. Itẽ nec ꝛminis claudit. ps. Miſicordia dñi plena ē t'ra. qm̃ ꝓpria dei ē miſeri semp z pceř. q̃re ꝛc.

Tertio ad aiẽ iustificatõs fides lũinosa. Jacobi.i. Sic fide ꝑpossibile ē placẽ deo. z ad Ro. iij. Justificati estis p fidẽ. Cũ.n. volũtas ñ ferat in incognitũ: necesse ē vt mouear ab obiecto p cognito: z a potẽtia cognoscẽte. Nã obiectũ cognitũ l' imaginatũ l' intellectũ dr obiectũ volũtatis: vt sepe dixim⁹: z ē doctrina Aristotel. iij. de aia. Mot⁹ ãt in deũ amãdũ ē fides. ad Ro. x. Corde.n. credit ad iustitiã: ore ãt ꝓfessio fit ad salutẽ. dicit.n. scriptura. Dis q credit in illũ nõ ꝛfundet. Et notanter dicit in illũ z nõ illi l' illũ: cũ sint diuersi act⁹ credendi: vt dictũ ē. g. ſmõe septimo. Regnũ g̃ fides tanq̃ quoddã dirigens i deũ amandũ. Jo.xj. Si qs ãbulauerit in die nõ ꝛfendit. q; lucẽ h⁹ mũdi videt. q̃re ꝛc. Quarto requirit mot⁹ liberi arbitrij. qm̃ q fecit te: sine te: nõ saluabit te: sine te. vt Aug. ait. Nullus.n. inuite fit bon⁹ aut malus. xv.q.i. nõ ē. Nõ est inquit q cuiq̃ nr̃am asscribam⁹ erũnã. i. culpã: nisi ꝓpria voluntati. Nemo nr̃m tenet ad culpaz nisi ꝓpria volũtate defluxerit. volũtariũ.n. mihi tẽ sibi eligit deus: volũtariũ fuũ diabolus actionat. h ibi. Et sũt ꝛba bti Ambro. sup ps. Voluntarie sacrificabo tibi. Quinto requirit contritionis mot⁹ liberi arbitrij in pccm̃. i. displicẽtia pcci. ps. Sacrificiũ deo spũs ꝛtribulat⁹. sz ō h dixim⁹ in ꝑa ꝛsideratõe ꝓcedenti. Sexto requirit culpe expulsio z gr̃e infusio. ista ē ꝓpinq̃ cã. Et ꝓbat sic btũs Tho. in. iiij. di. xvij. Actus hũani q ad vitã btam capescẽdã sunt necessarij cũ sint finite ẏtutis: necesse ē vt ad infinitã gloriã adipiscendã quodãmõ ifinitent: z supza coꝛ nam vigozent. h ãt facit⁹ ꝛna gr̃a: q̃ idẽ ē realit cũ charitate: sz differãt formaliť ſm Scotistas: l' rõne ſm alios. vbi ãt ē charitas ibi pccm̃ mor

tale eẽ nõ pōt. q̃ expellit suo aduentu pccm̃ mõ tale: sicut lumẽ tenebrã. Ex his q̃ infero tres ꝛclusiones. ꝓpria ẏi. ē ista. Q sicut in gr̃ationibus nãlib⁹ duplex requirit dispositio: vbi vna forma dr introduc: z alia corrũpi. vna dispositio p quã pexistens corrũpat. alia dispositio p quã forma gr̃anda introducat: vt ps exptis in phia: sic i iustificatione ipij vbi dei amicitia ꝛbit: z ꝛbendo culpa mortalis expellit: z dei gr̃a introducit: oz eẽ dispositõs ſm ꝓpriũ actũ ad vtrũq;. Et ideo sicut ē motũ liberi arbitrij in deũ amanduz ad gr̃am obtinẽdã disponit alia iustificanda: sic per motũ liberi arbitrij in pccm̃: q nihil aliud ē nisi ꝛtritio: oz ad culpe deletionẽ aia dispona't. q̃re ꝛc.

Scdo sequit ista ẏi. q nõ eodẽ mõ ē iustificatio innocẽtis z pccoris. qm̃ ad iustificatiõz in nocẽtis vna sola dispõ requir. s. dispõ ad dei gr̃az introducendã: q̃ ē motio liberi arbitrij in deuz. Sz ad iustificatõs pccoris requir duplex dispõ. vna p quã dispona't ad culpe deletõs. z h ē ꝛtritio. z alia p quã dispona't ad gr̃am suscipiendã. z h dr mot⁹ liberi arbitrij in deũ amãdũ. Vas dus as ẏita. collegi ex dict⁹ bti Tho. in. iiij. di. xvij.

Tertia ẏi. q̃ sequit ex dict⁹ ē. q quantũcũq; qs se dei fuũ sentiat: neq̃ cq̃ tñ sine ꝓnia viuẽ dz. nãlz Job in dei gr̃a eẽt: crebro tñ dicebat. ego ago ꝓniaz i fauilla z cineř. Job.xlij. Et Joãnes baptista in vro scificat⁹: speculũ illud ꝓnie a ꝓmeua etate in defto alpzimã vitã duxit. Mat. iij. Et saluator nr̃ q pccm̃ ñ fecit: nec iuent⁹ ē dolus i ore e⁹. xl. dieb⁹ z noctib⁹ totidẽ ieiunauit. Mat.iiij. nec talis sit ꝓnia: ut gcq̃ i fuis ōi pur get: sz vt in gr̃a ꝛfuer't: ne cadãt. q.n. putat se stare videat ne cadat ait apl's. q̃re ꝛc. Et h sufficiãt. p ẏa ẏi. Qrtũ ad ẏtiã ẏi. dico q multa ꝑdiũt iustificatõs aie. ꝓpio.n. difficultas viuẽdi in h mũdo multũ aie iustificatõs ipedir bz. tq̃m bñ viuẽ certe ē nalde difficile. Quid.n. i mũdo nisi vanitas: Eccl'.i. vanitas uanitatũ z oia vãitas. Quid i mũdo nisi malignitas: p⁴ Jo.ij. Oẽ qđ ē in mũdo aut ē ꝛcupiscia carnis: aut ꝛcupia oculoꝝ: aut ſupbia vite. Quid i h mũdo nisi ſtabilitas: p⁴ Jo.ij. nolite diligẽ mũdũ: neq; ea q̃ ſt in mũdo. qm̃ mũd⁹ trãsit z ꝛcupia e⁹. z sic ō alius. Qr necesse ē istis aduersari mũdãis: si iustificãi optam⁹. ad Titũ.ij. Abnegãtes ipietatẽ sobrie iuste z pie viuam⁹ in h scło. expectãtes btãz spẽ z aduentũ magni dei: z saluatoris nr̃i Jesu xp̃i: q dedit semetipz p nobis: ut nos redimẽt ab oi iniqtate: z mũdaret sibi pplz acceptabilẽ sectatorẽ bonoꝝ operꝝ. ꝛc. Impedit ſo loco mũdi fauõ. ad Gal'.i. Si boib⁹ ingt placerẽ xp̃i fu⁹ ñ eẽm. Jacobi. iiij. Adulteri nescitis q amicitia h⁹ scli inimica ē deo. qcũq; q̃ voluerit eẽ amic⁹ h⁹ scli: inimic⁹ dei ꝛstituet ꝛc. Et Mat. vj. nõ.n. potestis fuire deo z mãmone. Et Matth. iiij. dnm deũ tuũ adorabis: z illi soli fuies. Impedit z⁹ mũdi error. Malachie. iij. Dixist⁹ van⁹ ē q fuit deo. z qđ emoluñtũ: q; custodiuim⁹ mãdata e⁹ q̃si dicat. q fuiũt deo abiectu sũt: ab oibus q̃ sub

sanati. ps. Extimati sum⁹ vt oues occisiõis. Sz nõ est sic. Sz nuertimini dicit ibidez Malach. z videbitis qd sit inť iustũ z ipiũ: z inter fuiẽtẽ deo z nõ fuiẽtẽ. h ille. Impedit q̃rto ifidelitas ps. nec fideles biti sunt i testõ ei⁹. Vide italicaz infidelitatẽ. qm̃ in qbuscũq; nãis necessitatibus ad auriolos z incantatrices currim⁹: qđ ē phibiti ab oi lege. Audi apl'm Jacobũ. c. v. Helias ingt erat sil'is vobis passibil': z ore oauit: vt nõ pluẽt sup terrã: z nõ pluit ãnos tres z mẽses sex. z rursũ oauit: z celũ ōdit pluuiã: z tra ōdit fructũ suũ: q̃si dicẽ velit. Sic facite vos i tribulatõib⁹ z necessitatib⁹ vr̃is. Dic rephẽde mlĩes q: oia faciũt cũ histrionib⁹ z vetul'. z spõsalitia: oia opa eaꝝ. Impedit qnto despatõil timõ s. ne possit saluari. ō q̃s audi apl'm ad Ro. v. c. Cõmendat ingt de⁹ suã charitatez in nobis. qm̃ adhuc cũ essem⁹ pctores xp̃s p nobis mortuus est. multo magis igr̃ iustificati nũc in sanguie ipi⁹ salui erim⁹ ab ira p ipsũ. ps. Illic trepidauer't ubi nõ erat timor. Impedit sexto iuidie liuor. Jacobi. iiij. Un̄ bella z lites in vobis. nõne hinc ex ꝛcupiscẽtijs vr̃is: q̃ militãt in mẽbris. Lõcupiscitis z nõ hẽtis. Occiditis z zelatis: z nõ potest⁹ adipisci. Litigatis z belligeratis: z nõ hẽtis: ꝓpt qđ nõ postulatis: petitis z nõ accipitis: eo q̃ male petat⁹. h ille. Impedit pugn̄ carnis. ad Gal'. v. Caro ꝛcupiscit aduersus spm̃: z spũs aduersus carnẽ. i. pe.ij. Obsecro vos tãq̃ aduenas z peregrinos: abstinete vos a carnalibus desideriis: q̃ militãt aduersus aiaz. Itẽ ipedit diabol⁹. Ber. Assidua tẽtatiõe diabol⁹ tẽtat: vt saltẽ tedio vicat. ad Eph̃. vi. Induite vos armaturaz dei: vt possitis stare aduersus isidias diaboli. Itez impedit obauditio ẏbi dei. ps. Obturauer't aures suas sic ꝑpetes. et idẽ. Noluit itelligẽ ut bñ agẽt Mlta a'l' ipedimẽta q̃ cã breuitat⁹ reliq̃. qr̃ ꝛc.

Qr mirabilior est peccatoris iustificatio q̃ mortuorum suscitatio. conclusio secũda.

Accipe ſam ꝛclonez. vz. Maior z mirabilior res est aie peccatricis iustificatõ q̃ mũdi creatio. z Lazări mortuoꝝ q̃ oium suscitatio. vbi tres igram⁹ ẏtates. vz. ꝓma ẏtas est ista. Utr̃ sit maior res iustificatio pctoris: q̃ mũdi creatio. Scda ẏi. est. Utr̃ sit mirabilior z stupor dignior pctoris iustificatio q̃ mortuoꝝ suscitatio. z⁴ ẏtas est. Utr̃ iustificatio pctoris sit in istãti l' successiue. Quãtũ ad ꝓmã ẏtatẽ dico q maior res est vni⁹ aie peccatricis iustificatio: q̃ creatio toti⁹ mũdi. Ad e⁹ ōclaratõez nõndũ ē fz btm̃ Tho. pte z⁴. q. cxiij. ar. x. q vuob⁹ modis aliq̃ opus dr magnũ. vno mõ ex pte modi agẽdi. a⁹ mõ ex pte rei q̃ fit. Si ex pte modi agẽdi: tũc ista ꝓpositio est falsa. maior res est iustificatio pctoris: q̃ creatio mũdi. qm̃ ex nihilo mũdus creat⁹ est: vt illud. de nihilo etiã dicit ordinẽ duratõis. q; oia inceper't p simplicẽ dei volũtatẽ. z nihil est eternũ ꝑter ꝓmaz cãm: vt theologoꝝ schola tz. Pctoris aũt iustificatio: ex aliq̃ fcõ est: vt ex gr̃a. ad Ro. iij. Justificati estis p fidẽ. Fides aũt ex dei gr̃a est: vt dicit magr̃ in. ij. ſntiaꝝ. Si aũt magnũ ꝛsideraťur ex pte rei q̃ fit: tũc iustificatio est maximũ opũ dei q; iustificatio ipij ꝛminat⁹ ad bonũ eternũ: z ad ꝑticipatõez dine bõitatis. alia aũt q̃ sit in mũdo ad bonũ ꝛmutabile terminãt. Un̄ ista ꝓpõ maior ē iustificatio ꝛc. Qrtũ est ex pte rei: pōt habeř plẽs sensus. Prim⁹ sensus ē iste. Maior ē iustificatio pctoris q̃ creatio mũdi: q; ad mai⁹ bonũ terminat⁹ vt dictũ est. Scds sensus ē iste. Maior est iustificatio. q; est mai⁹ bonũ qđ deꝰ facẽ possit. nihil.n. vtili⁹ facẽ pōt q̃ ipios pios facẽ: z iustos iustos. Tertius sensus ē. Maior ē iustificatio. i. iocũdiõ. Luc. xv. Gaudiũ mai⁹ est angel' dei sup vno pctore pniaz agẽte: q̃ sup̃ nonaginta nouẽ iustis q nõ indigẽt pnia. Jñ Aug. ait. Judicet q pōt. vtr̃ mai⁹ sit iustos ãgelos creare q̃ ipios iustificare. Certe si eq̃lis est vtrũq; potẽtie: h maioris est mie. O Dauid magne rex testimoniũ de dei miſicordia ꝑbe. q; dixisti. peccaui. mor̃ dñs Nathã ꝓphaz ad te mittẽs dixit trãstulit dns pctm̃ tuũ. ij. Reg. xiij. Quid tibi ait o Ezechias grãdissimo pctori miſicors de⁹. p Isa. Audi ingt lachrymã tuã: z audiui ore tuũ ꝛc. Isa. xxxviij. O Magdalena miſa qd tibi ait lachrymati magr̃ bon⁹ Jesus: Remittũt tibi pcta tua. Luc. vij. O magn̄ miſicordia dei. Audi Crisso. sup Matth. Quattuor mirabiles mutatiões fecit de⁹. De piscatore ꝓmũ ecclie pastorẽ. De persecutõe magr̃m gẽtiũ z doctorẽ. De publicano p⁹ euãgelistã. Et de latrõe p⁹ celicolã. h ille. z gl'osus Ber. tãte refragãtie sentiẽt odorẽ excelmat. O bõe iesu i odorẽ vnguẽtoꝝ tuoꝝ currim⁹: audiẽtes q; nõ spnas paupẽ: pctorẽ ñ abhõreas. Nõ.n. horruisti lachrymãtẽ peccatricẽ. nõ supplicãtẽ publica⁹: nõ sedẽtẽ i tholoneo: ñ negãtẽ discipl'm: nõ psecutorẽ discipl'oꝝ: nõ ipsos crucifixores. In odorẽ oiuz horꝝ tuoꝝ currim⁹ h ille. Et sic ps p⁹ vitas. Qrtũ ad ẏaz ẏi. dico q; pculdubio mirabiliores ē pctoris iustificatõ q̃ oium mortuoꝝ suscitatio. Ad e⁹ declãtiõez ē nõndũ ſm btm̃ Tho. pte z⁴. q. cxiij. ar. x. Et ſm eũdẽ in. iiij. di. xvij. q; aliqđ dr mirabili⁹ z stupẽdi⁹: z magis miracłosũ trib⁹ mõis. Uno⁹ q̃n fõma ītroducit⁹ in mã l' in po⁹nãli sup̃ nãz ipsi⁹. sic si in corpe mortuo: qđ ſm nãle dispõez aiaz sibi ꝛferẽte vitã suscipe ñ pōt: nisi aia itez reuniret z illã vitã dãet. Scdo⁹ pōt dici mirabili⁹ z magis miraculosũ. q; ꝑter ꝛsuetũ modũ nẽ: sic cũ i firm⁹a medicis delict⁹ in puo tpe sanat'. l' sic aq̃ si uertẽt in vinũ: vt i mira⁹ xp̃i p fcõ coã discipul' suis. Tertio pōt mirabili⁹ dici z magnificentiosũ. qđ p nll'az creataz po⁴m fieri pōt: nec ad illud sua ẏtute attingẽ. vt est gl'a scoꝝ i resurrectõe l' sil'e. Ad ꝓpositũ dico q; iustificatio ipij nõ est mirabilioꝝ l' magis miracłosa p mõ. q; gr̃a dei q̃ ē forał' iustificãs: nõ ē sup̃ nãz aie recipiẽtis: q̃uis mod⁹ recipiẽdi sit sup̃ nãz e⁹. Alia. n. ex istẽs in pctõ mortali nõ est apta nata ad gl'az: p merẽdã nec recipiendã: z sic fz modũ recipiẽdi

Universidad de Deusto
Biblioteca

posset iustificatio dici mirabilis ⁊ miraculosa. Silr nō ē mirabilior aut miraculosior ꝙ mō. s. q̄ sit ꝑter ꝛsuetū modū nāe. q̄ iustificatio icōsueta nō ē: ſz cōis. Erit g̈ mirabilior ⁊ miraculosior ꝙ mō. q̄ nulla potētia creata ad talē actuꝫ ꝛcurrere pōt. i. ad tm̄ meritū: vt de ꝛdigno possit iustificari. Que. n. potētia cr̄ata potit ⁊tute ꝓpria pccm̄ expellē: ⁊ gr̄az in aiam introducer̄. ℞. n. soli⁹ dei ē. De pe. di. i. ℞bū. vbi dr̄. ℞bū ꝺi dimittit pccā. vbi glo. sic dicit. ℞bū. i. filiꝰ dei: q̄ dr̄ ℞bū. q̄ sic ꝑ ℞bū manifestat volūtas alicuꝰ ita ꝑ filiū volūtas ꝑris. ar. xxij. q. ij. Is ār. Et nō dicit ista glo. q̄ ꝛ dicat ℞bū: nō tm̄ ꝓp ℞ excludi tur spūs scūs: ꝙ quē ēt vicār̄ pccā dimitti. i. q. i. r̄ missiōz. Nec pr̄ q̄ inſepabilia sūt opa trinitatis. de ꝛse. di. iij. oēs. Q̄nq̄ ēt charitas dr̄ dimittet pccā. de ꝛse. di. iiij. eccl̄ie charitas. ℞ glo. Sz intellige q̄ charitas dimittit pccā: vt cā formal. i. delet: ⁊ ꝺs vt cā efficiēs. Sz dubitaſ. videt. n. ℞ ꝺicē ſe ℞itati añcedēt] ocl̄onis. vbi ↄtritio: libeꝛ arbitriū: ↄfessio ⁊c̄. ↄcurrūt ad iustificatō nē: ſz iustificatō nō ē aliud q̄ pccōꝝ remissio: ut dic̄ ꝑma ℞itas dicte ocl̄onis. g̈ libeꝛ arbitriū ⁊ ↄtritio remittūt pccā: ⁊ possiunt attingē ad-gr̄e infusiōz. q̄ ē ↄ dicta. Alia mea dico q̄ etſi añdēa ad iustificatōz cōcurrāt: ℞ de ↄgruo est vt mereāt ipi iustificatōz: nō ār de ꝺigno. vel dicaſ q̄ ↄtritio ⁊ mor⁹ liberi arbitrij in deū amādū ↄ currūt ex ꝑte hoīs: vt. s. faciat q̄ ꝺina ſapia i ꝛdine rer̄ ꝺispositū: q̄ dr̄miauit cās ſas cōcurrere ad aliq̄s effect⁹ cū ipsa ꝺina volūtate. Culpe ār remissio. ⁊ gr̄e ifusio ex ꝑte dei cōcurrūt. Ad q̄ duo nulla creata potētia attingē pōt. Isto ēt ↄlligit ex dcīs bti Tho. in. iiij. di. xvij. Mirabilissima g̈ ⁊ miraculosissima res ē pctōis iustificatio. q̄ nulla ad ipam creata potētia ↄcurrere pōt: l illā attingē. Jn Aug. sup Jo. Plus ſingt ad ſalutē nr̄am ē q̄ ꝺs fcūs ē ℞ ꝓp hoīez: q̄ ꝙ miracula fecerit inē hoīes. Et plus ē q̄ vitia ſana uerit nr̄az aiaz: q̄ q̄ ſanauit lāgoꝛes coꝛpoꝛuꝫ moꝛituroꝝ. ℞ ille. Q̄ ār mirabiliꝛ ⁊ miraculosiꝛ fit iustificatio q̄ mōtuoꝝ ſuſcitatio: hac tm̄ rōe ꝓbar̄. Nā in moꝛtuoꝝ ſuſcitatiōe nihil ꝺine potētie oppugnare pōt. Jn Jo. xi. voce magī impando clamauit. Laçare veni foras. Et in ſuſcitatōe filii uidue itez nō minoꝛi voce clamauit Adolescēs tibi ſurge. Jn pctōis ār iustificatiōe de potētia oꝛdiata loq̄r: nō pōt ſua volūtate ⁊ ꝑio vti: niſi ⁊ būana volūtas velit ↄſentir̄. Ecc̄. xv. De⁹ ab initio ↄstituit hoīez: ⁊ reliqt illū ī manu ↄſilii ſui. ⁊c̄. xv. q. i. c. nō est. i fine. volūtariuꝫ milite elegit ſibi ꝺs. Et Aug. Qui fec̄ igt te: ſin̄ te: nō ſaluabit te ſine te. q̄re ⁊c̄. Sz care par⁹ dic mihi aia ait. Audio ex dict] q̄ ꝙ ꝓniaz: ꝺina gr̄a mediāte ⁊ amicitia dei: ꝑ pctm̄ amiſſa recupar̄: ſz nūqd recupanť oīa merita ꝙ pctm̄ pdita? Dico aīa mea q̄ nō. Nā ẏgo coꝛrupta ſz amicitiā dei ꝑ ꝓniam rebr̄e possit: nō tm̄ certe ꝑmiū q̄ ꝑ didit ẏgitatiſ. l. aureolā q̄ ẏgib⁹: martyrib⁹: ⁊ ſā ctis ꝑdicatoꝛib⁹ ꝺaſ in ꝑmiū: ꝑoſit rebr̄e. Sicut nec ꝙ ꝓniam integritatē carnis poſit recuparе. Jn ℣iero⁹ ad Eustochiū. Audaci loq̄r: cū oia possit ꝺs: ſuſcitare ẏginē nō pōt ꝙ ruinā. Valet i. pōt liberare de pena: ſed nō vult cozonare coꝛruptā. ℞ ille. Cōcoꝛdant Richar. i. iiij. di. xl viij. ⁊ cōiter alij doctoꝛes theologice ſacre. Cōtēta ris inq̄ aia: Cōtentoꝛ ingt: ſz vnū mihi ex dict] grāde dubiū venit in mētē. Dixiſti. n. crebꝛo q̄ gr̄a ꝙ pccm̄ pdit. ℞ ſalua reuerētia ſi videt vez. Ait. n. apl⁹ pⁱ Coꝛ. xiij. Charitas nūq̄ excidit. g̈ ſequit q̄ nūq̄ amitti pōt. Jt ⁊ Aug⁹ ad Julianꝰ comitē. Charitas ingt q̄ deseri pōt: nūq̄ ẏa fuit g̈ ꝓpositū. Jtē ⁊ idē ſup epl̄am Jo. Radicata ē ingt charitas. ſecurꝰ esto. nihil mali ꝑdē pōt. Jtē Hreg⁹ li. moꝛ. x. Ualida ē vt morſ dilectio tua ẏtuti. n. moꝛtis: dilectio cōpar̄. Quia nimiꝝ mē tē quā ſemel cepit a dilectōe mūdi fundit⁹. i. to talit occidit. Jtē ⁊ Aug⁹ ſup epl̄am Jo. vnctio iuſibil' charitas ē. Que in q̄cūq̄ fuerit: radiꝛ illi erit: q̄ ardēte ſole areſcē nō pōt. Nutrit calore ſolis: nō areſcit. ℞ ille. Et multis ēt auc̄tib⁹ a liis ℞ ↄfirmari pōt. Jdē ꝑbar̄. de pe. di. ij. §. itez ſine charitate. q̄ ē dictū bti Aug. §. allegatuꝫ. Radicata ē charitas ⁊c̄. Et ibi ímediate ſequit illud dictū Hreg. in moꝛ. Ualida ē vt moꝛs ⁊c̄. Et plures auc̄tes ponūt in codē. §. Jtē ſiū charitate. Crede mihi pr̄ Ambꝛo. multe ſūt auc̄tes ꝺ te ꝑbātes q̄ charitas ſemel bita nūq̄ amitti pōt Alia cara ista fuit opinio q̄rūdā ātiq̄ꝝ q̄ charitas ſemel bita amitti nō pōt: q̄ ponit⁹ a magꝛo ſniaꝝ di. xxxi. ſtij. ⁊ ꝓbabar̄ ab codē ibidē auc̄te ⁊ rōe Et ē ſnia cōis oiuz theologoꝝ. Et ut mihi cr̄daſ ℞ tibi ꝓbare itendo auc̄te: rōe: ⁊ ex⁰. Sz añq̄ ℞ tibi ꝓbē: volo ꝑ vt diligenť notes: q̄ charitas pōt ꝺupl'r ↄsiderari: aut ꝑut ē in pria: aut ꝑut ē in via. Si ꝑut ē i pria: sic illa nūq̄ pdit. eo q̄ sum⁹ in t̄mino vite nr̄e ↄstituti. Et p ꝺns vacillare ap̄li⁹ nō possumus: nec ruere a dei gr̄a aliq̄ mō valem⁹. Dotata ē. n. ibi aia q̄ntū ad oēs potētias suas. q̄ itellect⁹ clare ꝺinā cētiā intuet volūtas pfecte ꝺina pfruit bonitate: ⁊ memōia firma tentōe iocūdab. q̄ iustitia iusti māet i ſcl̄z ſcli. Si ꝺo charitas ↄsideraſ ꝑut ē i nobis i via tunc pōt ↄsiderari tripl'r: aut q̄ntū ad ſufficiētiā aut q̄ntū ad effectū: aut q̄ntū ad pseuerātiā. Si ↄsideraſ quantū ad ſufficientiā: ſic dico q̄ q̄ tū cula charitas ſufficit ad aīe iustificatōz. ar. ō pe. di. ij. c. talib⁹. Si ↄsideraſ q̄ ad effectū: tūc dico q̄ ipsa ē q̄ ꝺisponit hoīez ad velle moꝛi ꝓ xpo. de pe. di. ij. ſi qs tantā vbi dr̄. Si qs tantā habuerit charitatē vt par⁹ ſit ēt ꝑ frib⁹ moꝛi: pfecta ē in illo charitas ⁊c̄. Si ↄsideraſ q̄ ad pseuerantiā: tunc dico q̄ ipsa ē q̄ pseuerare facit in via dei. Mat. x. q̄ pseuauerit vsq̄ in finē hic ſalu⁹ ēit Hoc ſic nōto dico q̄ q̄ūcūq̄ accipiaſ charitas hic in via ꝑ pccm̄ moꝛtale pdi pōt. Et ℞ ut dixi ꝑbo auc̄te: rōe: ⁊ ex⁰. Auc̄te gdē. audi Paulū pⁱ Coꝛ. ix. Q ui se putat staſ videat ne cadat sed nō loquit⁹ nisi de statu gr̄e. g̈ ab ea qs cadeť pōt. Jtē audi Aug. Moꝛs ingt aīe ē: cū eā deſit deus. sicut moꝛs coꝛpis est: cuz id ꝺ̄serit aīa. Et Luc̄. x. ꝺe filio ꝓdigo dr̄ q̄ abijt in regionē lōginquā: ⁊ ꝺsūmauit oēm substātiā suā. Quo mālife ste ꝑz q̄ ꝑdidit gr̄am dei. Hoc idē determinaſ ꝺ cretis. de pe. di. ij. §. nō est mix. Rōne ꝑbaſ sic ꝙbicūq̄ est ẏbilitas: ibi pōt eē pctm̄. ſz q̄diu hō est in vita: in eo est ẏbilitas. g̈ in eo pōt eē pctm̄. Sz vbi est pctm̄ moꝛtale: ibi gr̄a ⁊ charitas eē ñ pōt: cū sint oppⁱ. xxxij. q. i. cū renūciaſ. g̈ ⁊c̄ Jtē frustra nos tentaret inimic⁹ būane nē: si a charitate excidē nō possem⁹. ſz ipse assidue tētat vt tota scriptura ⁊ expiētia clamat. g̈. Tertio ꝑ bar̄ exēplo. Nā Petr⁹ ꝺisposit⁹ erat ꝙ xpo moꝛi Parat' sū ingt ⁊ in carcerē ⁊ in moꝛtē tecū ire. Et tm̄ xp̄m trina negatōe negauit: ⁊ gr̄az pdidit Nicola⁹ aduena ꝺiscipl's Petri sil' cū aliis ſpm̄ scm̄ recepit ⁊ i fine apostatauit: ⁊ xp̄i gr̄am pdidit: ⁊ mīsabl'r vitā finiuit. Silr ⁊ p'les in li⁹ vite sculpti ⁊ scripti fuer̄t: q̄ dānati postea sūt. Audi Ambꝛo. sup epl̄am ad Coꝛ. Et ℞ etiā pōt magī i ſra. Quibuſdā ingt gr̄a data ē ad vſū: vt Judā: ⁊ illē ꝺiscipul' gb⁹ dns dixit Luc̄. x. Ecce noīa vr̄a ſcripta ſt in cel': ⁊ p⁹ abierūt ret⁹. ℞ ille. Et magī vt s. ꝺeclār: quō eār scripti ex intētōe eiusdē bti Amb. ꝺicēs sic. Sz ℞ dixit. hoc. s. ecce noīa vr̄a ſcripta ſt in cel': supple pp iustitiā cui ꝺ seruiebāt. q̄ boni erāt. Freq̄nter. n. añ sē mali: q̄ futuri sūt boni. Et aliq̄ēs ꝑus sūt boni q̄ futuri sī: ⁊ ꝙmāsuri mali. ℔m q̄ dns scribi in li. vite: ⁊ ꝺ leri. ℞ ille. Q̄tū ad tertiā ℔i. dico ℔m beatū Tho. in. iiij. di. xvij. q̄ forme sc̄ in triplici gradu Quedā. n. sunt q̄ recipiūt magis ⁊ min⁹ ℔m elongationē a ẓtio: ⁊ ℔m accessū ad cās ꝙpriā. Et tales forme succesſiue recipiūt in subō: ⁊ postq̄ ſuscepte sc̄: adhuc pnt intēdi ⁊ remitti. sic albedo ⁊ nigredo ⁊ hmōi. Nā albedo q̄to magis distat a nigredie q̄ō est suū ẓtiū: tāto est intēsior albedo ⁊ ꝑ ꝺns ℞ successiue suscipit in subō. ⁊ postq̄ ad huc suscepta ē: pōt successiue intendi ⁊ remitti. Quedā sc̄ forē q̄ nec in subō recepte pnt successiue itēdi nec remitti. nec etiā dū in subō suscipiū tur successiue suscipiūt. sic forē subālel. Nō. n. fō me subāles successiue suscipiūt in subō. q̄ indiuisibili sc̄ in eo. nec postq̄ suscepte sc̄: intēdi l'remitti pnt. Quedā sūt forē q̄ medio mō se hnt. vz q̄ nūq̄ recipiūt mag] ⁊ min⁹ ℞ elōgatōez a suo ẓtio: eo q̄ nūq̄ suo ẓtio ꝺmisceri pnt. ⁊ in ℞ ꝺuenit cū forā subāli. Sz tm̄ suscipiūt mag] ⁊ min⁹ q̄tū ad accessū ad suā cām. sic ꝑz ꝺ luce. Et ista fōma nō recipiť successiue in subō: sic nec fōma subālis. ſz postq̄ suscepta ē: intēdi ⁊ remitti pōt. ⁊ in ℞ ꝺuenit cū forā accitali hnte ẓtiuz. Dina g̈ gr̄a cū sit q̄dā forma aliq̄ istoꝝ mōꝝ erit: ſz nō ꝑ q̄ nullā ꝺmixtōz patiť cū suo ẓtio: eo q̄ sit ꝓpata gr̄a ad suuz ẓtiū q̄ō est pctm̄ moꝛtale: ipsa hz magis rōne puatōis q̄ positōis ↄ eō. sic tenebra lumi. Et ꝺuenit in ℞ cū forā subāli. ⁊ ꝑ dns oz ut subito recipiaſ in subiecto: sicut forma subālis. Nec etiā gr̄a est forā subālis: q̄ gr̄a pōt intēdi ⁊ remitti ℞z accessū ad suā cāz. iō sapit nām forāz ẓmō se hnt. Quare ↄcludam sic. q̄ sic ī istāti est itro⁹ forē subālis in mā: ⁊ in eodē instāti er pulsio alteri⁹ forē: ⁊ in eodē instāti ꝓpleta dispō q̄ est necessitas ad formā: ⁊ ꝑ se termin⁹ alteratōis ita ifusio gr̄e est i instāti: ⁊ in eodē instāti est remissio culpe: ⁊ mor⁹ liberi arbitrij q̄ est ſſi dispō ꝓpleta ad suscipiēdaz gr̄az. Et ꝑ dns totū q̄ ad iustificationē regrit est in instāti. Quāe iustificatio nō est successiua: ſz subita. Jsta non oīb⁹ sunt predicanda: sed ℔m auditoꝝ audientiā. Mouerem hic aliqua dubia: sed ne tedium inferaz: volo q̄ ista sufficiant pro presenti conclusione.

De serotina penitentia conclusio tertia.

Jacet ēt̄iā ocl̄onē. vz. Licet q̄diu aīa est coꝛpi vnita possit penitē: nō tm̄ tutū est vite terminū expectar̄. vbi tres ingramus ℞itates. vz. Pria ℞i. est ista. Utr̄ pnia fcā i vltio fine vite: sit ℞a ⁊ bona: ⁊ signū saluti⁹ a⁹ ℞i. est ista. Utr̄ sacerdos i fine vite possit absolue penitētē a q̄cūq̄ casu papali ⁊ epali: ⁊ ab oīb⁹ casib⁹ refuatis. ℣ ℞itas est. An finalr̄ penitēs in alio mūdo. ut i purgatorio soluat ꝺbitū suoꝝ pctoꝝ. Q̄tū ad p⁹ ℣ ℞i. dico q̄ q̄diu hō pōt li⁹ arbitrio vti: nōdū est obstinat⁹ i malū. Et q̄diu pōt vti li⁹ arbitrio pōt se ꝺisponē ad gr̄az ꝺolēdo de pctis. ⁊ ꝑ dns cū i fine vite hō possit adhuc li⁹ arbitrio vti: ꝑz q̄ pōt se ꝺisponē ad vitā. ⁊ ꝑ dns suscipe remissionē suoꝝ pctoꝝ. Faciat. n. hō tūc tpis q̄ pōt. q̄ mia dni arcēda nō ē: nz restrigēda. Audi pulcherrimū textū. xxvi. q. vi. c. si ꝑ bī: vbi dr̄ sic. Si ꝑ bī abnegauerit penitentiā moꝛietib⁹: res erit aīaꝝ. Quia dns dic Quacūq̄ hora ꝛuersus fuerit pctō: ad pniam: vita viuet ⁊ nō moꝛiet. Uera. n. ↄfessio in vltio tpe pōt eē. q̄ nō solū tpis: ſz ⁊ coꝛdis ſpectoꝛ est de⁹. Sic latro vni⁹ momēti pnia meruit eē i paꝺiſo: in hora vltie cōfessiōis. ℞ ibi. Jdē. c. coguimus. vide dnica z⁹ ℣ seq̄nti ocl̄one vltia. Sz accipite hāc regulā gñalē. Oēs q̄ in pnia ꝑastiat] ⁊ moze cozui viuitis ad cadauera volitātis: ⁊ ꝺi cētis cras bñ faciem⁹. Q̄ ſz pnia in vltio fin̄ bñ possit ⁊ acceptare ꝺeat. nō tm̄ est certū vtr̄ bōa sit ⁊ ꝺeo gr̄ata. Et creb⁹. n. bñ nō pōt. Et q̄ nō ual de ꝺubia ⁊ incerta: ego auc̄te: rōe: ⁊ exēplo ꝑbabo. Auc̄te gdē audi ꝑ Ter. ꝺe pe. di. vij. q̄ō ꝙuis Tm̄ꝺū ingt est ꝺe pnie sero. quē. n. moꝛꝺ⁹ vꝛgz ⁊ pena terret: vix ad verā satisfactionē veniet.

2° audi aliū tex. ꝺe pe. di. vij. c. null⁹. vbi sic dr̄ nullus expectet qñ peccare nō pōt. Arbitrij. n. sui q̄rat libertatē vt ꝺlē possit ꝺmissa ñ iccitate Qui ꝑus itaq̄ a pctis relingēť q̄ ipsa relinq̄r: nō ea libē: ſz q̄si necessitate relingt. ℞ ibi. 3° audi a liū textū pulcherrimū. de pe. di. vij. §. quā q̄. et ponit etiā a magꝛo sniaꝝ. di. xx. q̄rti. vbi dr̄ sic. Si qs posit⁹ in vltia necessitate: voluerit accipe pniam ⁊ accipit: ꝛ mox recōciliabit⁹ ⁊ hic vadit: fateoꝛ vobis nō illi negam⁹ q̄ō petit. s. sacrām̄ta eccl̄esie: vt eucharistiā ⁊c̄. supple: ſz nō ꝑsumim⁹ q̄ bñ hinc exit. Si secur⁹ hinc exierit nescio. penitentiā ꝺare possum⁹: securitatē ẏo nō. nunqd

Universidad de Deusto
Biblioteca

dico dānabilē'sed nec dico liberabilē. vis ḡ a dubio liberari. Age pniam dū san⁹ es. Si sic agis dico ꝙ securꝰ es. q; pniam egisti tp̄e q̄ peccaſ potuisti. Si vis agē pniam qñ iā peccare nō potes. pecā te dimiserūt: nō tu illa. B ibi. Et magr̄ in lr̄a sequit sic. Sunt tm̄ ꝟba Aug. in li. de pnia Et oia ēt supradicta sūt ꝟba eiusdē Aug. Sed magr̄ in lr̄a aliqñ inꝟpōit aliq̄ ꝟba: inē ꝟba Augu. vt p̄z in lr̄a. Dicit ḡ sic magr̄ sequens p̄dicta ꝟba Aug. Et ponunt ēt in decretis p⁹ supdicta pax p⁹. Due res sunt: aut ignoscit tibi: aut nō ignoscit. Quid hoꝛ tibi futuꝝ sit: nescio. Ergo tene certū: z dimitte incertū. B ibi. Sed nolī vlteriꝰ ꝓgredi pr̄ Ambro. Ego hic apꝑme dubito. Arguo sic necessitas nō hz legē. de regulis iur̄. qō nō ē. ubi dr̄. qō nō ē lege licitū necessitas licitū facit. Sed ex istis auctubus habeē ꝙ penitens in fine: ex necessitate pecā relīgt. si ex necessitate. ḡ de eo nō ē sperāda salus: aut dz excusari. voluntariū. n. militē eligit sibi ds: z nō coactū. xv. q. i. nō ē ḡ cuiꝯ nr̄am assciba⁹ erum nā. i. culpā. Dico ꝙ illa necessitas nō ē ex pte liberi arbitrij: imo libez arbitriū sponte illa relīgt. q; si cogeret: nō esset meritū. sed necessitas illa intelligit ex pte finis vite: vt sit sensus. de necessitate cū morīr pecā relingt: sed tñ volūtarie de illis dolet aduit⁹ luīe dine gr̄e. Et sic ēt itelligunt ꝟba eiusdē Aug. sic dicentis. Illi qui cū potuerūt: nūꝯ auerti voluerūt: ꝟfitentes cū iā peccaſ nequeūt: nō sic facile acgrunt qō uolūt B ille. Patet ḡ ꝙ Aug⁹ nō negat pniam: sed an cert⁹ sit: dicit se nescire: z dat ꝟsiliū: vt qñ pecca re possum⁹: pniam facē studeam⁹. Et sic p̄z ista ꝟitas aucte noui testi. Scdo ꝓbaſ auctib⁹ veteris testi. Audi Ecc̄. v. c. Ne tardes cōuerti ad dñm: z ne differas de die in diē. subito. n. veniet ira e⁹: z in tp̄e vidicte disperdet te. Et Ecc̄. viij. Nō ē in hoīs dictione ꝓhibere spm̄ suū: nec hz potestatē in die moꝛtis sue. Et Job. xiiij. Dedit ei dns locū pnie: z ipe abutīt eo in supbiā gr̄e z̄c. Scdo ꝓbo hāc ꝟitatē rōe. z arguo sic. Ubicūq; iminent plura picula: ibi valde fatuū ē sperare salutē. Sed in puncto moꝛtis imminent plura picula. ḡ valde fatuū tunc sperare salutē. ꝟna nō. z maioꝛ p̄z. Ecc̄. iij. Loꝛ durū male babebit in nouissimo: z qui amat periculū illo peribit. Minoꝛ āt ꝓbaſ multiplicit̄. p⁹. n. i penitente sero ē periculū maloꝝ habituū. gīaſ n. habitus ex freq̄ntatis actib⁹. z ē habit⁹ qualitas de difficili mobilis. ꝓpterea habit⁹ peccōrū z vitioꝝ in corde firmata radix ꝑ assuefactōz z ꝟsuetudinē: linguā peccōris ligatā tenet: intellectū suffocatū: memoriā obnubilatā: voluntatez excecatā: vt nec oꝛe pniam petē aut lingua possit. Suffocat⁹ intellect⁹ in ꝺtemplatione exire nō pōt. memoria obnubilata bñficia dei: z suaz ingratitudinē z peccōꝝ multitudinē ad mentē r̄ ducere nō pōt: aut recōdari. voluntas excecata in amoꝛe dei resurḡ nō pōt. Sed in quib⁹ ꝟ saſ paupercula illa aia z̄. Nā ꝑfecto experiētia teste ea que versata sunt in mente viuentis: ꝟsanſ in mente moꝛientis. Exꝰ illius qui dū a sacerdote querebaſ de salute aīe sue: z ipse dicebat. quantū valet granuz in platea z̄c. Et vide grandē hominū stultitiā. qz qñ aliquis istoꝛ pinguiū infirmat⁹: vir inueniſ aliquis qui de salute aīe sue loqui audeat. Executoꝛes sollicitant circa diuitias. Lōtra coꝛpis infirmitatē medici parant medicinas. Amici: vxoꝛ: filij spē illi ponunt salutis: tp̄s currit: z sic intricatus miser peccatoꝛ ad moꝛtē festinat. Aliud periculū ē in repeſe tationibus mundanoꝝ. Uidet. n. miser peccatō affluētiā tp̄aliū: natos peritos: familiā pulchrā hoꝛrea plena: apothecas habitare z̄c. Lōspicit i felix se derelinquere oꝛbatos filios: quos tñ dilexit: z ꝙ ꝓpꝛ ipsos aiaz suā dānauit: videt la chrymanté vxoꝛē: familiā mestā. Lonspicit breui puncto se bis oīb⁹ in eternū ꝓtiuari debere. O quant⁹ doloꝛ. o q̄ntus hoꝛroꝛ. o q̄nt⁹ meroꝛ. Audi Job. xx. c. Si ascenderit vsq; in celū supbia e⁹: z caput eius nubes tetigerit: quasi sterq liniū in fine perdeē. Tertiū periculū est ōmonū insidiatio. Scōm. n. Greg. diabolus tētationes ingerit acrioꝛes: q̄nto magis peccōrem finis ꝟspicit appꝛopinquare. Insidiaſ. n. in abscōdito quasi leo in spelunca sua. vt ꝓpha ait. Insidiaſ vt rapiat pauperē. rapere pauperē dr̄ dū attrahit eū. In laqueo suo humiliabit eū. vñ sic̄ muri legus insidiaſ muri ad foꝛamen: ita diabolus ꝑ pe exitū aīe insidiaſ infelici. Unō arguiſ sic. Si miser peccatoꝛ nō potuit tollerare impias tentationes: ni caderet qñ erat san⁹: quō grauioꝛes tollerabit cū erit infirm⁹. grandis ꝓfecto insania velle expectare pugnaſ cū diabolo tā acerrimo pugnatoꝛe: qñ nec te erigere potes: nec v nū vir ꝓferre ꝟmonē. ad Ephe. vj. Nō est vobis colluctatio aduersus carnē z sanguinē: sup̄le tñ: sed aduersus pr̄incipes z potestates: z aduersus mundi rectoꝛes tenebraz̄ haz̄. p⁹. Petri v. Uigilate qz aduersarius vr̄ diabolus tāq; leo rugens circuit: querens quē deuoꝛet. Cui resistite fortes in fide. Quare igit̄ cōcludam⁹ ꝙ h aīa est in periculoso statu. Ab vno. n. latere mūdus: vt vxoꝛ: filij: familia: diuitie. Ab alio mala dispositio suiipsius ab intra. Ab alio latere diabolus ipugnans ifelicē aīam: z ipsa a cogitatione suiipsius distrahit̄: z de salute sua nō recōdatur. Qm̄ hac animaduersione percutit̄ peccatō vt moꝛiens obliuiscaſ sui: qui dū viueret oblit⁹ est dei. Quid ḡ cogitabat⁹ infelix peccatoꝛ moꝛiens: quid pensabit: quid dispōet: vulgariter n. dr̄. La va la lingua doue el dēte dole. Logitabit ḡ mundana z vana q̄ in vita dilexit. Matth. xii. Malus hō ō malo coꝛdis sui pꝛofert mala: quia vbi est thesaurus tuus: ibi z coꝛ tuū ēit. Mat. vi. c. Inde dns clamat. Mat. vj. Thesaurizate vobis thesauros in celo z̄c. Tertio h ꝟitas ꝓbaſ exꝑplo. ponam⁹ ꝙ sit aliquis ꝓcurator oium bonoꝝ mobiliū z imobiliū cuiusdā potentissimi dñi per quadraginta ānos. labitur annus vnus. labunt duo. decem. viginti ꝙ dns nullā de suis rebus administratis per illū petit fieri rationē. Qō videns ꝓcurator de cetero n curauit aliquid scribē de ꝺmissis. labunt āni alij decē: z nulla petit rō. Lūq; sic tot annis oia sine rōne transissent: vno statuto die vocat dns p̄o curatoꝛē: z ait. Fac ḡ p totū diē hodiernū tuos adoptaueris libꝛos. qz cras volo vidē rationez redditū meoꝝ quos tot annis ministrasti. Logitur a dño vt die statuto rōnez reddat. Nūqd q̄so poterit talis oiuz recordari. Sic ad ꝓpositū o insensate. rxx. l. xl. vl. x. ānis sine calculo tue vite z sine ꝟfessiōe viues: z vno extremo pūcto tuoꝝ oium peccatoꝝ crederis recordari. Inde Ecc̄. xij. dicit. Memēto creatoris tui in tp̄e iuuentutis: anteq; obtenebrescat sol. i. intellectus z luna. i. coꝛp⁹: z stelle. i. sensus coꝛpis. Et reuertant nubes post pluuiā. i. cecitas oium diuinaꝝ gr̄aꝝ. p⁹. Viuens viuens ingt cōfitebit tibi. Et noli expectare tp̄s q̄ nihil aliud dicē lingua poteris. nisi babla. beble. ach. och. hey. hey ben z̄c. Audi pulcherrimū dictū Ber. deuotissimi. Nō est tēpus vite ipenūz: qō nō exigat q̄ r̄ sit expē sum. q̄re z̄c. Et sic p̄z ista ꝟitas. Scotus de hac mā bñ dicit in. iiij. sniaꝝ. di. xx. q̄re z̄c. Qrtuz ad fam ꝟitatē rndet ꝑm btm̄ Tho. in. iiij. di. xx. q̄ glibet sacerdos q̄tū est ō ꝟtute clauiū hz potestatē indifferēter in oēs: z q̄tū ad oia peccata Sz q̄ nō possit oēm ab oīb⁹ absoluē: B est ga p oꝛdinationē eccl̄e hz iurisdictōez limitatā: l oio nullā. Sz qz necessitas legē ñ hz. de reg. iur. qō nō est. z de ꝛse. di. v. discipulos. iō iminēte necessitatis ar⁹ p eccl̄esie oꝛdinationē non ipedit: qō dns oībus gñaliter ꝺcessit. Audi tex. de pe. di. i. c. deus. De⁹ ingt diffinitionē nō facit. i. distinctionē psonaꝝ: q mīsericordiā suā. i. remissionē pctōꝝ a se p mīsericordiā ꝺferendā oībus ꝓmisit. s. vere penitētib⁹: z relaxādi licētiā. i. penā pctā dimittēdi sacerdotib⁹ suis sine vlla exceptiōe ꝺcessit s. Matth. xvi. Quodcūq; ligaueris sup̄ t̄raz z̄c. Un̄ accipe istas r̄las. Dria est. ꝙ oīs absolꝰ q̄ reseruaſ pape: intelligit̄ piculo moꝛtis non obstante. p̄z ista r̄la ō ꝛmuni. eccl̄ia. c. clerici. li. vi. z de sniis excōi. Cuius. Et qs dicaſ in moꝛtis ar⁹ notat glo. q̄ casu. de offi. ordi. pastoraſ. z ibi Innocētius. Uerba glo. nūc iferi⁹ ponā. Scda regula ē ista. Absolut⁹ ꝓpter iminēs piculū ab eo a q̄ alr absolui nō poterat: cessante ipedimento si se nō pntat ei a q̄ absolui debebat: icidit in eā dē sniam. p̄z hec r̄la. de sen. excōi. eos ꝙ libꝛo. vi.

Tertia r̄la est ista. ꝙ lz in moꝛtis ar⁹ qs possit laico ꝺfiteri: tñ in illo casu ñ pōt a laico absolui. p̄z hec r̄la. de offi. ordi. pastoraſ. in glo. q̄ casu. ō pe. di. i. quē penitet. ꝟsi. tāta itaq; z di. vi. q ult. in pn. Glo. ḡ quo casu. sup ꝟbo. pterq; in moꝛtis articulo. dicit sic ad r̄lam. Quo casu de q̄lz gñe: z de excōicatiōe: z a q̄libet etiā laico pōt absolui. ar. xvij. q. iiij. c. si qs suadēte. z ō sen. excō. qō de bis. ar. ad hoc. de ꝛse. di. iiij. c. scm̄ ē baptismū Sz nūqd in obsidione positū: vt trās̄fretare volentē: lz absoluē? Uincenti⁹ dicit ꝙ sic. q: tā imminet periculū moꝛtis. Sed hic videndū est: an imineat periculū moꝛtis vel naufragiū. Nō. n. itrando mare: semp̄ imminet naufragiū qō si eēt: nullus trās̄fretaret. Sed cū sunt in nauragio p̄ periculo moꝛtis: tunc satis pōt dici q̄ liceat. vel si intret bellū campestre ꝺtra sarracenos. vel alias iustū manifestū apparet periculū moꝛtis: lz absoluē etiā laico. argumento p̄dicti capituli. sāctum est. Quidā dicunt ꝺtium ꝙ nunq̄ laico lz absoluē a tali excōicatione. q: potest ei succurri post moꝛtē cuz ostet per aliquē de cōfessione p euidentia signa. ifra de sen. excō. a nobis. Sed hoc non posset ita bē locuz in naufragio: si oēs submergerent. qz tunc cōe est piculū omniū de nau. Etsi ꝑma opinio benignioꝛ est z securioꝛ. Et sic pōt laicus in necessitate iniūgere pniam vel absoluē ab alijs peccatis moꝛtalib⁹: duz recipit ꝟfessionē illi⁹: q̄re nō eodez mō ab excōicatione. Non videē rō q̄re potiuſ in vno q̄ in alio Uel dic ꝙ laico pōt gs confiteri in necessitate: sed laic⁹ non pōt ipsum absoluē vel ligare. quia non hz claues. hec oia ad r̄lam in p̄dicta glo. Et ꝟsiculus. tanta. de pe. di. i. c. quē penitet. sup̄ allegatū dicit sic. Tanta itaq; est vis cōfessionis: vt si deest sacerdos: confitēt̄ primo. i. cuicunq; fideli. Sepe. n. otingit ꝙ penitens nō potest̄ ꝛ recundari. i. peccata sua cū verecūdia coram sacerdote dicere. Quē. s. sacerdotē: nec locus: nec tēpus potest offerre. Et si ille cui confitēt̄ potestatem soluēdi nō habet. s. ex officio: fit tñ dign⁹ venia ex desiderio sacerdotis: q confitēt̄ socio turpitudinē criminis z̄c. hec ibi: Et hec sufficiāt q̄tum ad istam veritatē. Quantū ad tertiaz dico sm̄ btm̄ Tho. in. iiij. di. xx. q̄ rō quare post remissionē culpe exigit̄ pena est: vt inequalitas in iustitie ꝺmisse per peccatoꝛē ad equalitatez reducatur. Equalitas autē quantitatē consequit̄ vnde sicut ad oꝛdinationē culpa exigit̄ ꝙ pena ꝓ culpa inferat̄: sic exigit̄ ꝙ ꝓ tāta culpa tāta pena inferaſ. Et iō cū peccatū inoꝛdinatū remanere nō possit: q̄uis reatus pene ꝑ contritionem confessionē z absolutionē sit ꝺminut⁹: necesse adhuc est: vt penitens q in hac vita satisfactionē non implet post hanc uitā puniaſ. nisi tanta fuerit contritio ꝙ ab omni pena purget. qō quandoq; cōtingere pōt: vt. xiij. di. expꝛesse idē btūs Tho. declarauit. q̄re z̄c. Et hec sufficiant ꝓ pñti sermone. Penitentiā igr̄ agite: z culpe vr̄e dimittent̄: hic ꝑ gr̄am: z in futuro ꝑ gl̄iam.

Feria quinta ꝓme dominice ō sancta fide sermo in oꝛdine nonus.

Magna est fides tua. Matth. xv. Utinā dilectissimi de q̄libet fideli dicer̄ in ꝟitate possemus: qō bodie huic mulieri magr̄ dixit ꝟitat̄. Magna est fides tua. maꝛia bodie ps xp̄ianoꝝ: vt iudeos relinq̄mus: qz satis nō erit reducē xp̄ianos: nec timoꝛē babz: nec signa

Universidad de Deusto
Biblioteca

pñe ostendit. Et si q̃ tñ aliquãtulã pñiam agũt: sine sapore ⁊ gusto illã faciũt. Et qñ pei⁹ est fidꝫ xp̃ianoꝝ decrescit ⁊ indies ad nihilũ tendere uidemus. ita vt non dicã q̃ magna sit fides nr̃a: sed nec quidẽ uncia uere fidei apparet in nobis. Etsi qui illã se hr̃e oñdant: tñ cũ ad probationẽ deuenerint: vt in bello tribulationũ illã ꝓmãt: leui tentationis vento mouent̃: ⁊ velut pallea tollunt̃ ex area. hi credunt ad tp̃s: ⁊ in tp̃e tẽtationis recedunt. Quidã fidẽ tenent: sed ſm fidẽ viuẽ nolunt. pſequunt̃ mozib⁹ qñ confitent̃ oze. Quare vt eos ad verã fidẽ reducam⁹: ⁊ ea illuminati pñiaꝫ faciant laude dignã: q̃ mediãte iustificari possint: de fide bodie ſmonẽ faciamus. vbi tres moze solito ꝟsideratões faciam⁹. vꝫ. Sanctissime fidei suã ꝓclaram entitatem. Sanctissime fidei suam perfectam stabilitatẽ. Sanctissime fidei suam fructuosam vtilitatez.

De entitate fidei consideratio ꝓma.

Primo sanctissime fidei suã ꝓclaram entitatẽ videam⁹. vbi tres moze solito ꝟsiones faciam⁹. vꝫ. ꝓia ꝟsio ẽ ista Inter oes ⁊tutes regulates aiam in via dei errantẽ: est scã fides: que perfecte dirigit oẽm penitere volentẽ. Scda ꝟsio est ista. Tanta ẽ ⁊tutis scẽ fidei ꝓclara entitas: q̃ tã in bonis q̃s in malis ſm se nulla est diuersitas. Tertia cõsio est ista. Quis duplex testiñ i fide xp̃i appꝛobet: vna tñ fid̃ saluãur nos: ⁊ ãtiq̃ pressaluabãt.

Quo fides ẽ ⁊tus conclusio ꝓma.

Accipe ꝓmã ꝟsionẽ tẽ ut. ē. vbi tres iquiram⁹ ⁊itates. vꝫ. ꝓma ⁊itas est Quid sit virtus. Scda ⁊itas ẽ. Quo scã fides sit ⁊tus. Tertia ⁊itas ẽ. Quo fides sit ꝓma ⁊tus. Quantũ ad ꝓmã ⁊i. dico q̃ ⁊tus est que bonũ facit habentẽ. vt dicit pbus in ethica sua. Ad cui⁹ declarationẽ ẽ notandũ q̃ duplex est bonitas. ſ. bonitas nãlis: ⁊ bonitas mozalis. In bonitate nãli nõ est distinctio latini ⁊ greci: iudei ⁊ xp̃iani: ⁊ sic de alijs. Nã bonitas nãlis respicit ozdinẽ materie: ꝑut a deo cõdita ẽ. Et qz cuncta a deo bona creata sunt: iõ vt sic oia bona sunt. Hñ. p̃. Uidit cuncta q̃ fecerat: ⁊ erant valde bona. Alia dr̃ bonitas mozalis: ⁊ hr̃ respicit ozdinẽ liberi arbitrij. ſm. n. motũ liberi arbitrij ⁊tutes ꝟsideranť: ⁊ non ſm mot⁹ nãles ut dicit pbus in ethicis: ⁊. b. Tho. in. iiij. ⁊ in pluribus alijs locis. Et sic ois ⁊tuosus dr̃ bonus: ⁊ ois vicios⁹ dr̃ malus: ⁊ ois bonus dr̃ iustus: ⁊ ois malus dr̃ iniustus. v. ethicoꝝ. Uirt⁹ ãt moralis diuidit. qñ aliqua dr̃ ⁊tus theologica: ⁊ aliqua cardinalis. Uirtus theologica dr̃ a theos grece: qđ ẽ deus latine: ⁊ logos ſmo: quasi diuinus sermo. quia habet deũ ꝓ obiecto: ꝑut ẽ vltimus finis. Et hec ẽ triplex. ſ. fides: spes: ⁊ charitas. obiectũ fidei ẽ vltim⁹ finis increate ⁊itatis. obiectũ spei ẽ vltim⁹ finis in rõne increate maiestatis. obiectũ charitatis ẽ vltim⁹ finis increate bonitatis. Uirtutes cardinales sunt q̃tuor. ſ. prudẽtia: iustitia: fortitudo: ⁊ temꝑantia.

Et dicunt cardinales a cardine. qñ sicut cardo hostiũ vehit. i. hinc inde conducit: sic hr̃ ⁊tutes aiam vehunt. i. regulant in operationibus suis. Uñ nota hanc regulã gñalẽ q̃ eadẽ est mã decẽ ꝓceptoꝝ ⁊ virtutũ. Sed ꝓcepta ſspiciũt ad qđ agendũ ẽ: virtutes vero qualiter agendũ est. vnde hr̃ ⁊tutes sunt ad mouendas difficultates circa bonũ. Quia vnũ bonũ multa mala circũstant. Unde tertio ethicoꝝ exempla ponũtur de centro ⁊ circũferentia. qz bonũ est i indiuisibili: malũ vero omnifariã. Ordo aũt istarũ virtutũ sic est. qñ ꝓudentia in agendis cõsiliũ ꝓestat. Salustius. ꝓiusq̃ incipias consulto: ⁊ posq̃ saluberius consuleris mature opus facito. Justitia in agendis dirigit: vt recte qđ cõsiluimus agamus: ne. ſ. turpiter in opus nr̃m nos ingeramus: vel alienũ vsurpemus. Fortitudo dirigit ne bene agere ꝓpter impetuz aduerse fortune desistamus. Temꝑantia dirigit ne i ꝓsperis extollamur. q̃re tẽ. Hec solũ in cõi ꝺ virtutibus diximus: qz longũ esset ꝺ vnaquaq; dicere in ꝑti. Et sic patet ꝓma ⁊itas. Quantũ ad ſam ⁊itatẽ in qua queriť. vtrũ fides sit ⁊tus. dico q̃ ad hui⁹ declarationẽ tria notanda sunt. ꝓimo notandũ est q̃ fides ſm q̃ multipliciter considerať: sic multipliciter notificari ⁊ declarari potest. Qñq; enim considerať quãtuz ad ꝓpriũ genus. Et tunc ꝺscribitur sic ab Augu. Fides est uirtus qua creduntur que non uidentur. Et non de omnibus que nõ videntur: vt dicit magr̃ in littera: sed de his que necessaria sunt ad salutem. Et idẽ Aug⁹ sup Jo. Quid est ingt fides: nisi credẽ qđ nõ vides? Qñq; ꝟsideratur fides quantũ ad finẽ. Et sic ab aplo ad Hebre. xj. describiť. Fides est substantia rerum sperandarum argumentũ nõ apparentium. i. fides ẽ habitus sustentans nos ad possidendũ beatam vitam: quam in hoc mundo sperantes: credim⁹ in futuro possidere argumentũ nõ apparentiũ. Quia vt dicit hic Nicolaus de lira: fide tantuz intelligimus. Isa. iij. c. Nisi crediderit is nõ intelligetis. Tertio qñq; fides ꝟsideratur quãtũ ad obiectum siue ad ꝓncipiũ motiuũ. Et sic ab Augu: ad Crescentiũ describitur. Fides est ꝓma illuminatio mentis ad sũmã veritatẽ. Quo modo autem fides sit ꝓima mentis illuminatõ declarabiť in tertia sequẽti veritate. Quarto qñq; consideratur fides quantũ ad actum ꝑ ꝓium. Et sic a Damasceno li. iiij. c. iij. describiť. Fides est non inquisitus consensus circa ſmam veritatẽ. Quinto quando cõsideratur fides quantũ ad subiectũ. ⁊ sic a Dionysio li. de diuinis nominibus. c. vij. describitur. Fides ẽ vnicũ crẽdentiũ fundam̃tũ eos collocans ⁊itati. Sexto cõsiderať fides quantũ ad bitũ dispatũ. Et sic ab Hugone li. de sacris describitur. Fides est certitudo q̃dã de reb⁹ abditib⁹ sup̃ opinionẽ ⁊ infra sciaz ꝟstituta. Opinio enim ſ ia ⁊ fides sunt habitus dispati: vt pꝫ intelligenti. q̃re tẽ.

Scõo notãdũ q̃ fides vltra ꝑdictos modos

põt ꝟsideraꝛi ẽt triplr̃: vt pꝫ p magr̃z i. iij. di. xxiij

Uno mõ ꝟsiderať ꝑ bitu fidei ꝑ quã credim⁹

Scõo ꝑ actu credẽdi q̃ dr̃ credẽ. Tertio mõ ꝑ obiecto credito. i. ꝑ re q̃ creditur: sic sũt articuli fidei. q̃re tẽ. Tertio nõndũ q̃ ex his sic nõtis quõ fides sit ⁊tus: mãifestũ est. qñ fides nec ut capiť ꝑ actu: nec ꝑ obõ est ⁊tus: ſz tñ vt capiť ꝑ bitu q̃ assentim⁹ ꝓme ⁊itati ꝓpter se. Et nõn ter dicit ꝓpter se. qñ demones etiã credũt ⁊ assentiunt ꝓme ⁊itati: ſz non ꝓpter se: sed ꝑ aliq̃s expientias: vel rõnes: vl̃ miracula. Et ꝓpterea eoꝝ fides nõ est ⁊t⁹. Et sic pꝫ 2ª ⁊itas. Qrtũ ad tertiã ⁊itatẽ. vꝫ. quõ fides sit ꝓma ⁊tus. Ad declarationẽ hui⁹ tria notãda sũt. ꝓio nõndũ est ſm dñm Bona. in. iij. di. xxiij. q̃ sicut nullus volũtatis affect⁹ dr̃ regulat⁹ nisi adhereat ꝓie bonitati ꝓpter se. Ita nullus intellect⁹ dr̃ regulatus ⁊ iustus nisi adhereat ꝓme ⁊itati ꝓpter se q̃m vt dicit btus Tho. ꝺa fe. q. i. ⁊itas ꝓma est formalis rõ oium veritatũ. De aũt potentie intellect⁹ ⁊ volũtas ita ordinant̃ q̃ rectitudo volũtatis insequit̃ rectitudinẽ intellect⁹. Nã q̃ n. voluntas assentit sũme bonitati ꝓpter se: nisi intellectus adhereat summe veritati ꝓpter se. Aug⁹. Inuisa diligẽ possum⁹: incognita nequaq̃. ſz intellect⁹ non põt in cognitionẽ ꝓme veritatis tendẽ: nisi aliq̃ lumine dirigať: cũ sit tq̃s tabula rasa ex. iij. de aĩa. Inter cetera aũt luia potissimũ est fides. q̃ necessariũ est vt fide illuiet tur. Ideo dixit supra Aug⁹ q̃ fides est ꝓma illuminatio mentis ad summã veritatẽ. Et Isa. iij. Nisi crediderit is nõ intelligetis. Scõo notãdũ q̃ fides dr̃ lumẽ intellect⁹ ꝓpter tria ꝓncipaliter. vꝫ. ꝓimo q̃ a sũmo sole oriť. 2ª quia tenebras pellit. ꝫ⁰ qz abscondita mãifestat. ꝓimo inq̃s dicit lumen intellect⁹. qz a sũmo sole oritur. qñ sicut mãlis lux a sole mãli est ꝓncipalr̃ sic fides a solo deo: vt ꝑbat magr̃ in ꝫ⁰. Et ꝓia Cor. xij. Unicuiq; dat manifestatio spũs ad vtilitatẽ. alij quidẽ ꝑ spm̃ datur sermo sapientie. alij sermo scie ſm eundẽ spm̃. alij fides in eodem spiritu tẽ. Et. i. Cor. ij. Sermo inquit meus: ⁊ ꝑdicatio mea nõ est in ꝑsuasione humãe sapiẽtie ⁊ verbis: sed in ostensione spiritus ⁊ virtutis: vt fides nostra non sit in sapiẽtia hoiuz: sed in ⁊tute dei. Scõo fides est lumẽ intellect⁹. qz tenebras pellit. qñ sicut lum̃ mãle est tenebre fugatiuũ: aerẽq; purificãs. sic ⁊ scã fides. ꝓoꝝ. xv. Per fidẽ ⁊ pñiam purgãtur pctã. ⁊. ij. Cor. iiij. ⁊ deus q̃ dixit de tenebris lum̃ splẽdescẽ: illuxit i cordib⁹ nr̃is ad illuminationẽ scie claritat̃ dei.

Tertio dr̃ lum̃ intellect⁹. qz absc̃dita mãifestat. qñ sicut lux mãlis absc̃dita ñudat. iij. Re. iij. de illis duab⁹ mẽtricib⁹ dicit̃ q̃ vna eaꝝ dixit Salomõi. Diligẽtius intuẽti clare luce ꝓpendi nõ esse meũ quẽ genuerã. Sic ⁊ scã fides ad Hebre. xi. Fides est substãa sperandarum rerum tẽ.

Tertio ⁊ vltio notandũ ꝫ btm̃ Tho. ꝺa fe. q. iiij. q̃ theologice ⁊tutes sũt ꝓdest alijs ⁊tutib⁹ qñ ipsi bñt deũ ꝓ obiecto: qđ est ꝓ⁹ simpliciť

Alie aũt ⁊tutes nõ: vt pꝫ. qñ prudẽtia est i ꝑcauendis insidijs: vt dicit Boe. de ꝟso. Rectus exitus prudẽtia metiť. Fõtitudo in sufferẽdis molestijs Tpantia in cobercẽdis delectatõibus prauis. Justitia in reddẽdo vnicuiq; qđ suũ est. Et hec oia sunt creata. ⁊tutes aũt theologice bñs deũ ꝑ obiecto: vt pꝫ in ꝑ⁹ ⁊itate. q̃ ipse sunt ꝓdest alijs. Inter ⁊tutes aũt theologicas fides ẽ oium ꝓma. Nã posq̃ finis vltim⁹ est ipsa rꝛ obiectuz: necesse est vt sit ꝓ in ıtellectu ipse finis: q̃s in voluntate. qz vt dñm est volũtas nõ fert̃ in aliqd nisi sit ab ıtellectu apprehensũ. ſz tale obm̃ nõ est i ıtellectu nisi ꝑ fidẽ. qz nõ põt ꝑ nãlem cognitionẽ attingẽ deũ. ꝑut tendit in ipm̃ spes ⁊ charitas q̃ fides est ꝓma ⁊tutũ. Et iõ ſmone ꝓcedenti diximus in ꝑte 2ª. q̃ ad iustificatõez pctõis requiritur actꝰ fidei: vt dicebat etiã Paul⁹ ad Ro. iij. Justificati sum⁹ ꝑ fidẽ. non q̃ fides sit forma iustificatõis ꝓprie. qz hec est charitas q̃ est forma oium virtutũ. sed iõ fides dr̃ iustificare: qz mot⁹ liberi arbitrij regriť ad iustificationẽ. qñ donũ gr̃e absq; ꝟsensu recipiẽtis esse nõ põt. vt dicit glo sius Ber. ⁊ Aug⁹. Qui fecit te: sine te: nõ saluabit te sine te. Et qz hunc motũ liberi arbitrij in deũ sequiť iustificatio. ⁊ ꝓmus mot⁹ in ista iustificatõe sit mot⁹ intellect⁹: postea mot⁹ affectus. qz bonũ imaginatũ vl̃ intellectũ mouet affectuz vt dixim⁹: ⁊ pꝫ ex ꝫ⁰ de aĩa. Et mot⁹ intellectus in deũ sit ꝑ fidẽ. iõ dicit q̃ iustificati sum⁹ ꝑ fidẽ tanq̃s ꝑ virtutẽ ꝓmã mouentẽ ıtellectũ. Hoc etiã ponit btus Tho. in. iiij. di. xvij. Dicit tñ idez doctor: ꝺa fe. q. iiij. q̃ ꝑ accñs alique ⁊tutes ꝓnt dici ꝓiozes ipsa fide. Jnq̃tũ. ſ. remouent impedimenta credendi. Sicut fortitudo remouet in ordinatũ timoꝛẽ ipedientẽ fidẽ. ⁊ sic ꝺ alijs. Remouere aũt ꝓhibens ꝓtinet ad cãm ꝑ accidẽs vt pꝫ. viij. phi. Et h̃ sufficiãt ꝑ ꝑ⁹ ꝟclusione.

Qz fides ẽ vna tã in bõis q̃s in malꝰ octo 2ª.

Accipe ꝺam ꝟclonem. vꝫ. Tãta est ⁊tus scẽ fidei: ⁊ ꝑclara entitas q̃ tã in bõis q̃s in malis ſm se nulla est diuersitas. vbi tres ingrãmus ⁊itates. vꝫ. ꝓia ⁊i. est. Utrũ vna sit fides tã bonis q̃s malis cõis. 2ª ⁊i. ẽ ista Utr̃ sit de necitate ponẽ fidẽ ifusaz. ꝫª ⁊i. est. Utr̃ fides ifusa differat a fide acq̃sita. Qrtũ ad ꝓmã ⁊i. dico q̃ vna ẽ fidꝰ cõis tã bõis q̃s malꝰ Ad cꝰ declãtõez tria nõnda sũt. ꝓio nõnduz est q̃ q̃druplex ẽ fides. vꝫ. fides exorta: fides mõtua: fides modica: ⁊ fides magn̄. h̃ põit Nicolaus ꝺ lira sup epl̃as ꝓauli ad Heb. iij. Fides exorta est fides demonũ. Jacobi. ij. Demões credũt ⁊ ꝺtremiscũt. Fides mortua est pctõr. ad Titũ ꝑ. Cõfitent̃ se nosse deũ: factis aũt negãt. ⁊ Jaco. ij. c. Fides sine opib⁹ mortua ẽ. Fides modica ẽ fides ipfectoꝝ. Math. xiij. Modice fidei q̃ dubitasti. Fides magn̄ est fides ꝑfectoꝝ. Mat. xv. Mulier magn̄ est fides tua. Scõo nõndũ q̃ oĩs fides reducit̃ ad ista duo mẽbra. qñ aut fides ẽ ifozmis: aut formata. Fides ifozmis ẽ sine charitate. Fides foꝛata ẽ fides cũ charitate. i. coꝛ. xiij

Universidad de Deusto
Biblioteca

Si habuero oēm fidē: charitatē autē non habeam nr̄ē. Tertio notandū ꝙ virtus duplex est s. cōis & propria. hoc ponit dns Bona. in. iij. dis. xxiij. Virtus ꝓprie dicta est habitus dirigens i finē ꝓpter se. Et sic fides informis nō est virtus vt dicit bn̄s Tho. ſa fe. q. iiij. qn̄ fides informis nō credit ꝑme ꝟitati ꝓpter se: ſz ꝓpter aliquas expientias & rōes & miracula. ꝟtus cōiter dicta est habit⁹ rectificans aliquā potentiā: aliq̄ recitudine iustitie: & vigorās eaz circa op⁹ difficile: cui⁹ nō pducat eā in finē. Et b̄ mō fides informis dr̄ ꝟtus. qz p habitū fidei q̄dāmō rectificat intellect⁹: dū captat in obſequiū xp̄i ad assentiē dū ꝑme ꝟitati ꝓpē se: & sup oīa. Et p ipsuz bituz ēt vigorat: vt credat ꝟa nō appentia: & viter eronea: sic expientia pz in multis xp̄ianis careti bus charitate: q libenē attēdeꝝ audiūt ꝟba spectantia ad doctrinā fidei: & ostāt firmitēq̄ abhorrent hereticā prauitatē. Ex his ꝙ tria cozrelaria inferunt̄ q̄ sunt ēt d̄ mēte bti Tho. ſa fe. q. vij.

P⁹m cozrelariū ē istud ꝙ fides formata & informis nō differūt ſpecie: sic albedo & nigredo: sed sic pfectū & iperfectū. Sc̄dm cozrelariuz est ꝙ fides bonoz & maloz nō ē vna nūero: sed vna gn̄e t ſpecie. Nā cū fides sit habit⁹: & habit⁹ plurificet ꝑm subiectū: pz qz ali⁹ ē habit⁹ fidei i me: & ali⁹ in te: ꝙ nō ē vna fides nūero in me & in te. Z⁹m cozrelariū ē. ꝙ ſz vnus sit⁹ fidei bonoz & maloz: nō tn̄ eodē mō. qn̄ boni illā hnt charitate ꝟformatā. & p oēs meritoziā: nō sic aūt mali. Nec tn̄ iteligas ꝙ charitas sit fidei forma tan: b̄ subiecti t̄ matie: sed qz p illā fit de nouo meritozia q̄ ante nō erat. In malis āt fides ē informis. & p oēs nō meritozia. Nō. n. dr̄ informis eo ꝙ careat forma: sed qz caret forma gratū faciēte. Nōn ⁹ tn̄ hic & bn̄ ꝙ in fide aliqd ē māle: & aliquid ē formale. Māle fidei ē illud qō credē d̄ bem⁹. & b̄ hre nō possum⁹ sine auditu t̄ ingistōe ꝑm legē cōem. iō dicebat ꝓaul⁹ ad Ro. x. Fides ē ex auditu: audit⁹ āt p ꝟbū xp̄i. Et b̄ repit̄ tā in fide informi: q̄ formata. Formale fidei est illud q̄ quis inclinat ad assentiendū illis de qb⁹ cogitauit t̄ doct⁹ ē. & b̄ pōt dupl̄r eē: aut p acgsitionē: aut p infusiōz. & sic quedā dicēt fides acgsita: quedā infusa. Fides acgsita est qñ assentiz⁹ ꝑme ꝟitati: aut p amorē & reuerentiā dicētis: aut pp miracula: aut ꝓpt̄ rōes & argumēta & talis fides ꝟt sic nō b̄z meritū. qz vt dic̄ Hzeg. Fides nō h̄z meritū: vbi humana rō ꝑbet experimentū. Fides infusa ē qñ assentim⁹ ꝟitati p dī nā illustratōz. Et b̄ duob⁹ modis: qz aut assentim⁹ ꝑme ꝟitati pp se: & sup oīa: & sum⁹ in charitate. & ista ē ꝟa fides: q̄ soli boni xp̄iani credūt. Aut assentim⁹ ꝑme ꝟitati pp se: & sup oīa: & nō sum⁹ in charitate. & sic fides ē donū dei: cui⁹ sit i formis. qz in malis dei dona sūt: vt dic̄ magr̄ di. xxiij. c. iiij. in fine capli. & b̄ idē dicit Bona. i ili. ea. di. q̄re nr̄ē. Et sic pz p⁹ ꝟitas. Oēz ad ſam ꝟi. dixerūt quidā nō esse de necessitate ponē fidē infusā. Et rō. qz pluralitas nō ē ponenda sine necessitate. ſz posita fide acgsita ñ videtur necessitas ponēdi fidē infusā. qm̄ bitus ponit̄ ꝓpter actū. sed act⁹ fidei ē credē. possum⁹ āt ita cr̄ dē p fidē acgsitā sic̄ p infusaz. sic̄ de hoīe q nūq̄ vidit Romā: & ex auditu tn̄ credit Romā esse. Sz dilectissima aīa ista opinio nō ē sana. Et ꝙ sit de necitate ponē fidē infusā: ꝓbo tibi auctē rōe: & ex⁹. Auctē quidē sic. Sine fide inḡt ap̄lus ipossibile ē placē deo. q̄ro de q̄ fide intelligat: nō de fide acgsita. qz puuli baptizati d̄o placēt. & nō p fidē acgsitā. g̃ loquit̄ d̄ infusa. Sc̄do audi ap̄lm. i. Coz. xiij. Nūc manēt fides: spes: & charitas. sed ē ponē charitatē infusaz. g̃ & fidē infusā.

Sc̄do ꝓbo rōe sic. Sic̄ volūtas eleuat̄ ad bonitatē supnāle sic̄ ad finē: ita intellect⁹ ad obiectū suū supnāle vt ad finē. ſz volūtas eleuat̄ per charitatē infusā. g̃ & intellect⁹ p fidē infusā. Et ꝛ firmat̄. Sic̄ volūtas feruenti⁹ eleuat̄ in dilectō nē dei p charitatē infusā: sic intellect⁹ cū maiōi assensū i credulitatē dīnoz p fidē infusā. Z⁹ b̄ ꝓbat̄ ex⁹. Nā Adā in statu inocētie habuit fidē infusā & nō acgsitā. g̃ dat̄ fides ifusa. Bz in ꝟita te ista indigēt altioꝛi ſpeculatiōe. iō aīa mea sic teneam⁹. qz cōiter doctozes tenēt ꝙ dat̄ fides infusa. Et argu⁹ in opp⁹ soluit̄ sic: negādo mio rē. Et qñ dr̄. habit⁹ ponit̄ pp actū. Dico ꝙ fidei acgsite pōt subeē aliqō falsū: sic̄ pz de heretico: q h̄z fidē acgsitā circa vnū arg⁹ tn̄ fidi. fidei āt infuse nō pōt subeē aliqō falsū: cū deꝰ a deo. g̃ ñ ē veꝝ ꝙ ita tu potes credē p fidē acgsitā: sic̄ p i fusā. Ista ponit Scotell⁹ in. iij. di. xxj. Et b̄ uolo tibi sufficiāt̄ ꝓ ꝟa ꝟitate. Oēz ad tertiā ꝟitatē dico ꝙ fides ifusa & acgsita nō sunt eiusdē ſpēi & rōis. qz si essent eiusdē rōis: ꝟa supflueret: qō ē incōueniens. qm̄ frustra fit p plura qō eque bn̄ pōt fieri p pauciora p̄ phisicoꝛ. Dico tibi tn̄ ꝙ ista rōes q̄ꝛe potes c̄ztū ad actū p̄dicatōis. Sz ut oz do ꝟuaret ista nōui. Et ista sufficiāt ꝓ ꝑsti o⁹nc.

De fide antiquoz conclusio tertia.

Scipe tertiā ꝛcl̄onē. vz. Oēuis duplex testm̄ in fide xp̄i approbet⁹: vna tn̄ fide saluamur nos: & antiq ꝓes saluabant⁹. vbi tres inquiramus ꝟitates⁹ vz. ꝓma ꝟitas est ista. Utrū vna esset fides antiquoz & modeꝛ noz. Sc̄da ꝟitas est. Quare fides modernoz est perfectioꝛ fide antiquoz. Tertia ꝟitas est. Quomodo ſimplices quibus nō erant reuelata mysteria de xp̄o in testō veteri saluabantur.

Quantū ad ꝓmā ꝟitatē dico ꝙm magr̄m sē tentiaz in. iij. di. xxxv. ꝙ sicut nunc nullus saluari potest nisi i fide xp̄i: sic nec in veteri testō. vnde ait sic magr̄. Sine fide mediatoris nullus hominē vel ante vel post fuisse saluū auctoritates sanctoz nō testant̄. vnde Aug⁹ ad optatuz. Illa fides sana est: qua credimus nullū hominē siue maioris siue minoris eratis liberari a contagio moꝛtis: & obligatione pcc̄i: qō ꝓma natiuitate contrahit̄: nisi per vnū mediatoꝛez dei & hoīuz Jesū & xp̄m. Cui⁹ hois eiusdēq̄ dei saluberrima fides: etiam illi iusti salui facti sunt: qui ꝓtuſq̄ veniret in carnez: crediderunt in carne venturū. Eadem. n. est fides nostra & illoꝝ. & infra. Et sunt verba etiā Augu. Nemo inquit liberatur a damnatione que facta est ꝑ Adam nisi p fidē Jesu xp̄i. Et idē. s. d̄ nuptijs & ꝛcupia. Eadē inḡt fides mediatoris q̄ nos saluat: saluos iustos faciebat antiq̄s pusillos cū magnis. qz si cut credim⁹ xp̄m in carne venisse: ita & illi ven turū. & sic nos mortuū: ita illi moꝛituꝝ. & sic nos r surrexisse: ita illi resurrecturū. & nos & illi ad iudi eiū viuoꝝ & mōtuoꝝ vēturz. Et Hreg⁹ sup Eçe ch̄. Et q ꝑbāt & q subseq̄bāt clamabāt dicētes⁹. Osanna fili Dauid nr̄ē. qz oēs electi: q i iudea eē potuer⁹. siue q nūc in eccl̄ia s. in mediatoꝛe dei & hoīuz credider⁹: & credūt. b̄ magr̄ ad l̄am. Et ita ex his ꝟbis sat] appz q in vna fide saluabāt̄ antiq & saluamur nos. ſz fides antiq̄ꝝ c̄ztū ad ea q̄ spectāt ad redēptionē erat de futo. nr̄a ꝟo de pterito. Qō. n. illi credebāt futuꝝ: nos credim⁹ fuisse. & ea q̄ nondū fuer⁹ credim⁹ de futo sic̄ et ipsi: vt d̄ iudicio extre⁹. Job. ix. Credo ꝙ redem ptoꝛ me⁹ viuit: & nouissimo die de t̄ra surrectu rus sū nr̄ē. & sic pz ꝟitas ꝓ⁹. Oēz ad ſaz ꝟi. di co ꝙ c̄zto bñana nā approꝑinq̄uit mysterijs xp̄i: tāto fides erat pfectioꝛ. ſz fides nr̄a pfecte ap p pinq̄uit mysterijs xp̄i. q̄ est pfectioꝛ. Ad c⁹ dc̄lationē est nondū ꝑm bt̄m Tho. ſa fe. q. i. ꝙ ali⁹ ē ordo in cauſ mālib⁹: & ali⁹ in cauſ efficientibus. In cauſ. n. agentib⁹ nāt̄ ꝓus est: qō pfecti⁹ est. & p oēs nā: vt dic̄ Boe. d̄ dso. Nā ſp a pfect] ini tiū sumit. In cauſ aūt mālib⁹ est p oppo⁹. illud ꝓus est qō ipfecti⁹ est. & ꝑm b̄ nā ꝓcedit ab ipfecto ad pfectū. vt pz etiā in artificialib⁹. Ad ppositū q̄ c̄ztū ad mālifestatiōez fidei. de⁹ est sic̄ cā a gēs: hō aūt sic̄ cā mālis & patiēs. i. recipiēs ifluxū dei agēt]. Et p oēs c̄ztū ex pte hois opōtuit c̄ztū ad manifestatōez fidei ab ipfectis ꝓcedeꝛ ad pfecta. Magis aūt pficiebāt i fide: c̄zto magis ad veꝝ lum̄ qō est ipse xp̄s approꝑinq̄bāt. & qz fides nr̄a multū ꝓpinq̄ fuit: iō pfectissima. Jn Hreg⁹ ait. Oēto aduētui xp̄i hoies viciniores e rāt: tāto sacra salutis plenit⁹ recepūt. Sz d̄ b̄ infra in ſa pte ad plenū. Oēz ad tertiā ꝟi. dic̄ magister di. xxv. in z⁹. c. iiij. ꝙ simplices qb⁹ mysteria xp̄i nota nō erāt siue reuelata: i fide iplicita saluabant̄. Sic̄ & xp̄iani simplices distinguē nesciēt es: an iste articul⁹ ptineat ad dīnitatē: an ad humanitatē: credētes tn̄ ꝟa eē oīa q̄ in ſymbolo c tinent̄. & q̄ eis a maioꝛib⁹ ꝓdicant̄. i fide hac iplicita saluāt̄. Et illa qb⁹ mysteria reuelata erāt in fide explicita saluabāt̄. Quattuoꝛ aūt explicite credebāt̄. s. natiuitatē: moꝛtē: resurrectōez. & ad uētū ad iudiciū. Alia āt iplicite credebāt̄. Uez est ꝙ magr̄ in. c. dcō duas adducit opiones. Sz q̄ dicta ē sanioꝛ ē iudicio mō. Uñ dicit sic text⁹. Sz q̄rit cū sine fide mediatoris antiq⁹ nō fuerit salus: sic̄ nec modernis: veꝝ oportuerit illos credē oīa d̄ mediatōe q̄ nē credim⁹? Quibusdā vr ꝙ sufficerit ill⁹ c̄ztuoꝛ tn̄ credē. s. natiuitatē: mōtē: resurrectiōez: & iudiciū. Qō ex ꝑmissis ꝟbis Aug. colligit̄. supple in. c. iij. auctē z⁹. qō. c. p⁹ b notat̄. Et segt̄. Aliis aūt videt̄ bita fide trinitat] id de mysterio incarnatōis sufficisse: vt d̄ filius credēt̄ nascitur⁹ d̄ hoīe & iudicatur⁹. Qui d Jo. baptista docuīt̄ assumūt b⁹ rei: q de xp̄i mōte & descēsu ad iferos in euāgelio dubitasse vr̄ ſz expōem Hreg. qñ introgabat p discipl⁹os. tu es q vēturꝰ es: an aliū expectaz⁹? q̄si. es tu ꝓ teipz descēsur⁹ ad infernū: ad aliū ad b̄ sacra missur⁹ es? Quidā tn̄ dicit̄ cū nō dubitasse de iḡrātia: ſz de pietate. i. dubitare se ondisse. nō qz ignoꝛa uerit: ſz pietatis affectu ꝓpassū eē xp̄o: & el⁹ bū nitatē admirādo ifinuasse. b̄ ille. Et gb⁹ ꝟbis ap pet magr̄m tacite mag] approbāe p⁹ opiocm q̄r rē. Et b̄ sufficiāt ꝓ ꝑma pre hui⁹ sermōis. Et nota ꝙ ois ista pars ꝑma non est satis p̄dicabil nisi vbi magna audientia eēt. quare rē.

De stabilitate & permanentia fidei xp̄iane consideratio secunda.

Secundo loco sā ctissime fidei pfectā stabilitatē uideaz⁹ vbi tres ꝛcl̄ones subiūgamus. vz. ꝓria ꝛcl̄o ē ista. Nō credāt xp̄iāi veterē legē eē reꝓbatā: ſz tāq̄ vmbꝛa ꝑcedens nūc ē determinata. Sc̄da ꝛcl̄o ē ista. Xp̄ianoꝝ fide nil⁹a est magis obfuāda: & q̄ in eccl̄ia catholica cui⁹ xp̄s caput ē nō iuenier⁹. pclūdubio i bāt̄ sepulc⁹. Z⁹ ꝛcl̄o est ista. Tātis poptimis fūda mētis fides xp̄i ē roboāt⁹: & i dies roborat⁹: q oī no credo: q credūt in eam oēs filij dei efficiant̄.

De veteri lege & noua conclusio ꝓma.

Accipe ꝓmā ꝛcl̄onē vz. Nō credāt xp̄ia ni veterē legē eē reꝓbatā: ſz tāq̄ vmbꝛa ꝑcedēs nūc est determinata. vbi tres ſ gram⁹ ꝟitates. vz. ꝓria ꝟi. ē ista. Qr̄ fides nr̄a dr̄ testm̄ nouū: & antiq testm̄ vet⁹. Z⁹ ꝟi. ē ista. Quō differt testm̄ nouū & testm̄ vet⁹. Z⁹ ꝟitas Qr̄ dr̄tur he due fides duo testā. Oēz ad ꝑmā ꝟi. dico ꝙ antiquoz fides dicit̄ testm̄ vetus triplici rōne. vz. Rōne ꝑcedentis significatōis

Sc̄do rōne ꝑcedentis figuratōis. Tertio rō ne antiq concessiōis. ꝓrio inq̄ dicit̄ fides antiquoz vet⁹ testm̄: rōne ꝑcedentis significatōis Nā cū antiq fides & ꝑseverti sacrificioꝛ patrib⁹ data eēt vt vmbꝛa & nubes. i. Coz. x. ꝓres nr̄i sub nube fuer⁹. Et iterū. Oīa in figura cōtingebāt illis. & figura significabat figuratū: & vmbꝛa sit signū noctis & futuri dici. Jdeo testm̄ vetus tanq̄ nouū ꝑcedēs: dicit̄ antiquū & vetus Ubi nō ꝙ Nicola⁹ de lira sup p⁹ epl̄a ad Thimot]. c. i. dicit ꝙ triplici rōne lex vetus dr̄ vmbꝛa noue legis. vz. ꝓpter instabilitatē. ꝓpter occultabilitatē. Et ꝓpter infructuositatē.

ꝓrio ꝓpter instabilitatē. qm̄ sicut vmbꝛa ad ueniente sole euanescit. sic nato xp̄o sole: nebl⁹a legis euanuit. Hiere. xxxi. Ecce dies veniunt dicit dns & consūmabo sup domū israhel: et sup domū Juda testimoniū nouū: non ꝑm testamē tū qō feci p̄ribus eoꝝ in die q̄ apphendi manuz

Universidad de Deusto
Biblioteca

eoꝝ: vt educerem illos ꝺ̄ tra egypti. Danieł. ix. Cū venerit scūs scoꝝ cessabit vnctio vra. Tñslato. n. sacerdotio ncce ē vt ꝛ legis tñslatō fiat. vt dicit Nicola⁹ de lira. ꝛ ad Hebre. x. c. ꝛ exꝺ̄ ostitutōib⁹. c. trāslato. Scꝺo ꝓpp occultabilita tē. Nā sicut ymbra diminute repñtat rē cui⁹ est ymbra: sic ꝛ lex antiq verā xp̄i fidē sub figuris occłtabat: ꝛ dimiute ostendebat. ad Ro. xij. Nox ꝓcessit: dies aūt appꝛopinq̄uit. ꝓ nocte ſm vnū sensū legē ātiq̄: ꝛ ꝓ die legē nouā itellige. Isa. ix. Ppłs q ābulat i tenebris vidit lucē magnaz ps. Exortū est lumē rectis corde: miſicōs ꝛ miſa tor dns rē. Isa. lx. Surge illūinare Hierł̄m: qz venit lumē tuū: ꝛ gł̄ia dñi sup te orta ē. ꝛ ambulabūt reges in luīe tuo: ꝛ reges in splēdore ortꝰ tui rē. Luc. ij. Claritas dei circūfulsit illos. Jo. ꝓ. Erat lux vꝛa q̄ illūinat rē. Tertio ꝓp ifructuositatē. qm̄ sic vmbre locꝰ modice ē fructifi cationis: sic tpe antique legis boies paꝝ fructi ficabāt. Nā mō ad idola ꝟuertebāt: mō de deo murmurabāt: mō blasphemabāt. ps. In oibus peccauerūt adhuc: ꝛ nō crediderūt in mirabilibus eꝰ: ꝛ defecerunt in vanitate dies eoꝝ: ꝛ āni eoꝝ cū festinatōe. cū occideret eos q̄rebant eū ꝛ reuertebant̄: ꝛ diluculo veniebāt ad eū: ꝛ remorati sūt: qz ꝺs adiutor eoꝝ ē: ꝛ ꝺs excelsus redēptor eoꝝ ē. Et dilexerūt eū in ore suo: ꝛ lin gua sua mēciti sūt ei. Cor āt ipsoꝝ nō erat rectū nec fideles biti sūt in testō eꝰ. H ille. q̄re ps pᵃ rō. q̄re lex vet⁹ ꝺ̄ testm̄ vet⁹. s. rōe ꝓcedētis signi ficatōis. Scꝺo fidei ꝛ lex antiq̄ ꝺ̄ testm̄ ue tus rōe ꝓcedētis figuratōis. Ubi nō q̄ Nicola us de lira sup epłas Pauli ad Hebre. x. ꝛ pria Thimo. i. sex ponit ꝓncipales rōes: q̄re sacrificᵃ in veti lege instituta sūt vꝫ. ꝓp idolatrie deletō nē. Prop̄t veri sacrificij nouā figuratōz. ꝓpter viroꝝ spūalū ꝺ̄solatōz. ꝓpter iudeoꝝ dilectōz ꝓp̄t pianoꝝ eruditōz. ꝛ pp̄t supboꝝ domatōz.

Prio ꝓp idolatrie deletōz. Leuit. xvj. Adolebūt adipē suauitatis dño: ꝛ neq̄q̄ imolabunt vltra sacrificia ꝺ̄mōib⁹. ps. Holocausta modu lata offerā tibi cū icēso arietū: offerā tibi boues cū hircis. Bz ve H ſmōe seq̄nti. Scꝺo ꝓp ve ri sacrificij nouā figuratōz. i. Cor. x. oia i figura ꝟtingebāt illis. oblatio. n. agni pascał: xp̄i signi ficabat oblatōz futurā: vt dicē ibidē. ꝛ sic de a lijs. Tertio ꝓp vitioꝝ spūaliū ꝺ̄solatōez. viri nāq̄ spūales expectātes btāz spē: ꝛ aduētū ma gni dei illoꝝ signoꝝ p̄nitia: interi de abñtia sig̃ti ꝛ figurati ꝺ̄solabant̄. Macha. iiij. Obtulerūt bo locausta cū leticia. Pas tres rōes ponit sup epłam. ad Hebre. x. Tres alias rōnes pōit. i. ad Thi. ꝑ. Quarto sacrificia instituta sūt ꝓp iu deoꝝ distinctōz. ps. Nō fecit taliť oi natiōi: supple sic fecē pplo iudeoꝝ: ꝛ iō ppłs dei victus est.

Quinto ꝓp̄t xp̄ianoꝝ eruditōez. ad Hał. iij. Lex. s. vet⁹ pedagog⁹ fuit in xp̄o. pedagog⁹ ꝺ̄ a pedos qꝺ̄ puer: ꝛ gogos qꝺ̄ ductio. Jñ pedagog⁹ ꝺ̄ q̄si ducto⁹ pueroꝝ. Judeos. n. pue os appellabat. qz more pueroꝝ illos ab illicit[

r

tione pene legis ꝓp viā verā dirigebat. Lex g̃ ue tus pedagog⁹ fuit: ꝛ nō solū iudeoꝝ: ꝫ ē nr̄ i xp̄o i. in exeq̄ndis mādatis xp̄i. At vbi vēit fides: di cit apłus. iā nō sum⁹ sub pedagogo. i. posteq̄ fidēs q̄ occulta p̄rib⁹ erat. iā. i. in p̄nti vita bēz⁹ a fide: q̄ nō sum⁹ sub pedagogo. i. sub actōe ꝛ fuitute legis: ꝫ sub euāgelij libertate. Mat. xj. Lex ꝛ ꝓpheꝫ vsq̄ ad Joānē. Et Jo. viij. Si filij⁹ vos li berauerit: vere liberi eritis. H oia dicit Nicola us de lira ad Hał. iij. Sexto ꝛ vltio sacrificᵃ instituta sūt ꝓp̄t supboꝝ domatōz. ps. Tūc ac ceptabis sacrifᵒ iustitie: oblatōes ꝛ holocausta: tūc ponēt sup altare tuū vitulos. q̄re rē. Ter tio fides antiq̄ꝝ ꝺ̄ testm̄ uet⁹: rōe antiq̄ ꝺcessio nis. nā in ipsa q̄dā antiq̄ manᵃ data sūt: ut oculū ꝓ oculo: dēt̄ ꝓ dēte rē. q̄ mō cessauerī. Leui. xxvj. Supueniēt⁹ nouis: vetꝰ a abiciet]. qꝺ̄ rē.

Uiso q̄re fides ātiq̄ꝝ ꝺ̄ vet⁹ testm̄: nūc videa mus q̄re fides xp̄i dicať nouū testm̄. Dꝺ̄ āt nouū testm̄. viij. ꝺ̄ causis. Prio qz nou⁹ rex fcūs ē. Ben. xlviij. Nō auferet̄ septrum de Juda: nec dux de femore ej⁹: dōec veīat q mittēd⁹ ē. Ma th. ij. Ubi ē q nat⁹ ē rex iudeoꝝ. Scꝺo qz no ua gr̄a sp̄ūs sci data ē. Eꝛech. xxv. Dabo vobis cor nouū ꝛ sp̄m nouū. Tertio qz dedit nouuz ꝑceptū. Jo. xiij. Mādaᵐ nouū do vobis vt di ligatis inuicē sic dilexi vos. Quarto qz nou⁹ viuēdi mod⁹ ostendit. ad Ro. vj. In nouitate vite ābulem⁹. Quinto qz noua ꝓmittūť. Apoc. ij. Uicēti dabo māna absconditū. Et Mat. xviij. Centuplū accipietis ꝛ vitā rē. Sexto qz res noua fcā ē: imo nouissima. Hie. xxxiij. Nouū fa ciet dñs sup t̄rā. mulier circūdabit virū. Se ptio qz noua pax fcā ē. ad Col. i. Pacificās q̄ in cel⁹ ꝛ q̄ in t̄ris. Luc. ij. Hłia in excelsis deo: ꝛ in t̄ra pax. Octauo qz ad celū ascēdēs nouū te stm̄ fecit. Mat. v. Bti pauperes sp̄ū: qm̄ ipsoꝝ ē r gnū celoꝝ. bti mites rē. dic totū usq̄ ibi. gaude te ꝛ exultate: qm̄ merces vr̄a copiosa ē i cel⁹. Et H volo sufficiāt q̄ntū ad ꝑmā xi. Qꝺ̄ tū ad 2az dico q ꝺ̄ vato q ex dictis in pᵐ xi. satis patē posſ sit quō testm̄ nouū ꝛ vet⁹ differāt: dico tm̄ q plu res alie sūt differētie int̄ ipsa. Pᵐ differētia est. qz ꝑmū datū fuit scriptū in duab⁹ tabulis lapi deis. Deut. x. In illo tpe dixit dns ad me. dola tibi duas tabulas lapideas: sic ꝓpter fuerī: ꝛ a scende ad me: ꝛ scribā i tabuł xba q̄ fuerī i bis q̄s añ ofregisti. Et p⁹ pauca. Scripsitq̄ in tabu lis iux̄ qꝺ̄ pus scripſat xba decē rē. Testm̄ āt nouū scriptū ē in cōdib⁹ nr̄is. ij. Cor. iij. Dabo le ges meas in corda eoꝝ: ꝛ in mētes eoꝝ scribaz eas. nec sine gr̄a mysterio scripsit ꝺs legē vetił testi in lapideis tabulis. Ex H. n. ifinuabať ꝙ po pulus ille dure ceruicis erat. Exo. xxxij. Cerno q̄ iste pplus dure ceruicis sit. dimitte me vt de leā eos: faciam te i gētē magnā. Sed ppłs xp̄ia nus i auditu aur] obediuit dño. ps. Ppłs quē ñ cognui seruiuit mihi: i auditu aur] obediuit mihi.

Scꝺo testm̄ vet⁹ datū est in mōte synai: ꝛ te stm̄ nouū in mōte sīō. ad Hał. iiij. Scriptū ē q̄m

Abrahā duos filios habuit. vnū de ancilla: ꝛ alterꝫ ꝺ̄ libera: q̄ sunt ꝑ allegoriā dcā. H. n. sc̄ duo testā. vnū qꝺ̄ in mōte synai rē. 2ᵐ i mōte sion. Isa. ij. qz de sion exibit lex: ꝛ verbū dñi de Hierł̄m rē.

Tertio testm̄ vet⁹ datū fuit sub velaīe. i. ad Cor. x. ꝓpter vrī sub nube fuerūt rē. Testm̄ no uū sine velaīe q̄tū ad ea q̄ figurabāť in veteri. Luc. viij. Uobis datū ē noscē mysteriū ꝺi: ceteris aūt in pabol. Jñ in hᵒ rei signū: qñ Moyses de mōte descēdit: posuit uelam̄ sup faciē suā: qz filij isrł nō pokant itendē in gł̄am vult⁹ e⁹. qz velam̄ lre vet⁹ opit testm̄: ne carnał pp̄ls gł̄am ei⁹. i. spi rituale itelligētiā posſit aspicē. Quāto testm̄ vet⁹ bonū ꝛ iustū ꝛ scm̄ est. ad Ro. vij. Lex qꝺ̄ scā: ꝛ mādatū bonū scm̄ ꝛ iustū. Sz testm̄ nouuz est meli⁹. ad Heb. ix. Nūc aūt meli⁹ sortit⁹ ē mi nisteriū q̄to ꝛ melioris testi mediator ē. Qui to ꝛ vltio ad pñs testm̄ vetuſ ꝓmittit tpalia. vt pōit glo. sup xbo. spōsiōe. i. c. trāslato: ꝺ̄ ostitutōi bus. ꝛ alłat rex. Deut. vi. Audi isrł mādata vite ꝛ fua ea in corde tuo: ꝛ dabo tibi t̄rā fluētez lac ꝛ mel. Nouū āt testm̄ celestia. ad Heb. ix. Et iō noui testi mediator ē vt mōte intꝛueniēte repꝛo missionē accipiāt q vocati sē eīne bēditat] i xp̄o Jesu dño nr̄o. ꝛ sic ps ista xitał. Qtū ad 3ᵘᵐ dico q iō iste due leges dicūť duo testā. qz i ipīs ꝺdēdis repiunť oēs ꝺditōes q̄ ad testā regrunť. Nā charta vbi scripta sī i testō veti fuerť table due de qb⁹ dixim⁹. scripta fuit ipsa lex obfuāda Exo. xxxij. Reuersus ē Moyses de mōte por tās duas tabłas testimōij māu scriptas ex utra q̄ pte. Notari⁹ fuit scūs Moyses q ꝑdict] oīb⁹ int̄fuit. Exo. xix. Descēdit Moyses sup mōtem synai i ipso mōtis xtice ꝛ vocauit Moysen i ca cumē e⁹. Et. c. xx. ꝺ̄. Stetit ppłs ꝺ̄ lōge. Moy ses accessit ad caliginē: i q̄ erat dñs. Calam⁹ scri bēs H testm̄ fuit digit⁹ dei. Exo. xxxi. Dedit dñs duas tabulas scriptas digito ꝺi. Testis h⁹ testī fuit obligatio illa ꝛ ꝓmissio pplī: q̄ se illa q̄ scripta erāt: fuare ꝓmisit. Exo. xxiiij. Uenit g̃ Moy ses ꝛ narrauit plebi oia xba dñi atq̄ iudicia. R ñ dit cūct⁹ ppłs vna uoce. oia xba q̄ locut⁹ ē facie m⁹. Et sic gł̄osus ꝺs Iq tūc nō mozet̄. qz ꝑm nām dīnā mori nō poťat: moziebať tñ figura: qm̄ ostē debat se aliqñ moriturꝫ ꝫ nām būanā quā assu mē debebat. Et H figuratū est ꝑ agnū imolatū. Exo. xij. Decima die mēsis h⁹ tollat vnusq̄sq̄ a gnū rē. Et sic i alijs figur] oñdebať imolatō xp̄i Bz istō testm̄ ñ erat ꝑmāsiuꝫ. qz adueniēte vita te: cessit figura: vt ꝺ̄ in. iiij. sniaꝫ. Jō adueniēte xp̄o g xe moziturꝰ erat: necce fuit vt aliud ꝺdēr testm̄: ꝛ H ꝺicēť testm̄ nouū: in q̄ eꝰ vltia volūtaſ ponēť. Tabule sive charta vbi scriptū est: ꝛ cōda oium fideliū sī: ꝛ pmaxie illoꝝ qb⁹ xp̄s ꝑdicauit ij. Cor. iij. Nō in tabuł ingt lapideis: ꝫ in tabulis cordis carnalib⁹ ip:essio figuraꝝ scripta est: ꝛ fi gure q̄s sp̄is scūs ip:essit cōdib⁹ discipuloꝝ q̄n apuit ill⁹ sensū vt itelligerēt scripturas. Et ibidem Lra nr̄a vos estis: scripta nō atramēto: ꝫ sp̄ū dei viui. Et vt istud testm̄ magis eēt autēticū: non

·9·

vn⁹ tm̄ inēstit nōri⁹: ꝫ q̄tuoꝝ elegātissimi. s. tm̄. euāgeliste. Zach. vi. Uidi ꝛ ecce q̄tuoꝝ q̄drige egrediebāť de medio duoꝝ mōtiū. s. ditatił ꝛ hūanitatis xp̄i. alti certe mōtes ꝓ nteplatōez: hi q̄tuoꝝ notarij p̄ntes fuerī. Act. iiij. Nō posſuz⁹ nō log q̄ vidim⁹ ꝛ audiuiz⁹. ꝛ Jo. xx. Mita qdē ꝛ alia sig̃ fecit Jesus: q̄ nō sī scripta i li⁹ H. H aūt scripta sī: vt credētes vitā a btis i noie ei⁹. Te stes aūt fuerī oēs discipuli. Luc. ix. c. Erit]mihi testes in Hierł̄m: ꝛ in oi iudea: ꝛ samaria: ꝛ vsq̄ ad ultimū t̄re. Multa legata spālia in H testō fe cit xp̄s. Prio reliqt Petro ꝓncipatū ꝛ magisteriū. Matth. xviij. Tu es Petr⁹ ꝛ sup hāc petrā edificabo eccl̄iam meā: ꝛ tibi dabo claues r̄gni celoꝝ: ꝛ qꝺ̄cūq̄ ligaueris sup terrā rē. di. xxi. in nouo testō. ꝛ. xxiiij. q. i. qꝺ̄cūq̄. Et Jo. vl. ꝛ Lu ce. xxij. Pasce oues meas. Joāni reliqt spālez a mozili dicatione. Jo. vlt. Hic ē discipł⁹ ille quē diligebat Jesus. Itē reliqt oīb⁹ discipuł gñalit palmā martyrij. Jo. xv. Si me pśecuti sī: ꝛ vos pśequēť: ꝛ postea fecit ipos hēdē vite etne. Lu ce. xxij. Uos estis q ꝑmasistis mecū i tribulatōi bus meis: ꝛ ego dispono vobis reg̃m. s. cēnū rē. Quāe ex his ꝑ q̄re ista duo testā dicāť. s. lex no ua ꝛ lex vet⁹. q̄re rē. Et H sufficiāt ꝓ ꝑ⁹ oclone

Qꝛ fides xp̄i est magis imitanda ꝛc̄ł scda.

Decipe fam oclones. vꝫ. Xp̄ianoꝝ fide nulla ē magis obfuāda: ꝛ q i xp̄i eccl̄ia cui⁹ ipse caput ē nō inuenieť ꝓcludubio in bātro sepłno sepelieť. vbi tres ingram⁹ vita tes. vꝫ. Pria xi. ē ista. Qꝛ fides xp̄i magis obf uāda est. 2ᵃ xi. est ista. Quis i eccl̄ia dei ē capi tane⁹ ꝛ caput. 3ᵃ xi. ē. Qui sī illi q nō sī sub capi tāeo crucifixi. Qtū ad ꝑ⁹ᵐ xi. Iz plures sint rō nes qꝛ fides xp̄iana sit magis imitāda. tñ aliq̄s ad pñs videam⁹. Pria igr̄ rō: qz mag] appꝛo bata est: ut diceť oclone seq̄nti. ꝓp qꝺ̄ ꝓpe via dei dici pōt. Ecc. xx. Qui timēt dñz ingret q̄ bñ placita sī ei: ꝛ q diligūt eū replebūť lege ipi⁹ ps. Uiā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri: cū dilatasti cō me um. Ecc. xxiij. Nihil dulci⁹ q̄ respicē in mādata dñi. gł̄a mag̃ est seq dñm. O aia mea qd dulci⁹ xbis istis: Diliges dñm tuū ex toto corde tuo: ꝛ ꝓximū tuū sic teipm. Tota fides ista xp̄i i cha ritate fūda⁹ ē: dicēte dño Jo. xij. Ignē vēi mit tē in t̄rā: ꝛ qd volo nisi vt ardeat. Per hāc fidez cogłscim⁹ deū nos velle hre cōsortes. qz ipe nr̄e miſie cōsortiū inijt. ꝛ qꝺ̄ mai⁹ est: tā acerbissimā mortē sustinuit. Quid ilsup mētes nr̄as ad spē ue nie mag] allicē potuit ꝛ deū mie cogłscē largito rē: q̄ p H g pr̄ miaꝫ. ꝓpo filio vt nobis pcēt nō pepcit rē. ꝛ ē magis imitāda rōne maior] bo nestatis. Nulla. n. secta alia ab ista hōestioz est. Quid q̄so hōesti⁹ q̄ dicē illō Mat. v. Quecūq̄ vultis faciāt vobis boies: hoc facite illis? Quid hōestatis? o ceptissimi sarracēi adducē potest]? Quid ille vilissim⁹ porc⁹ Machumet⁹ ꝓ secta sua appꝛobāda adducē poťit hōestat]? Quid. n. inhonesti⁹: turpi⁹: ꝛ vitupos⁹ q̄ gulā: coituz: ꝛ o mnē lasciuiā ꝓ vltia felicitate suis sectatōib⁹ ꝓ

Universidad de Deusto
Biblioteca

mittē. O porcissimi ꝛ carnalaci Machumetāi: vtinā ad vos ꝑmo nr̄ euoläet. O paupcule vre aie execate. O ysania magn̄. nā ꝛ Auicēna vr̄g illi⁹ fuit secte: hāc felicitatē cōdēnauit. Ait.n.v. sue methaphice sic. Lex nr̄a quā ōdit Machumetus: oñdit pfectōez felicitatis ꝛ mīsie q̄ ē fz cor⁹. Est aūt ꝓmissio q̄ apphēdit itellcū. Quid dicem⁹ de multis variisq; phoꝛ doctrinis: ml̄ta irrōnabilia ꝯtinētib⁹. Et pserti de politicis diuersis variis modis ordiat. Aristoteles.n.phō rū parēs: mira cū ai attētōe logicā: phīā rōnalē moralēq; ꝯposuit. Et cū ad mores politicos deueniss̄et: aligd ihonesti in sua politica ostruxit. Inqt.n.sic. Expedit qdē ad tēpantiā coitū bre i senib⁹. Et hōzēdā ysaniā supaddit. Si qs̄ igt gña uerit filios vlr sufficiētiā diuitiaꝝ: aīq; sentiat fiat abortꝰ. Et ml̄ta de hac mā pōit Scot⁹ i ꝓlogo ꝑmi liberi sup sniās. Ml̄a igit secta vt alis cā breuitat⁹ taceam⁹ hōestioꝛ ē q̄ secta xp̄iana. g̈ magꝭ imitāda. Mat.xviij. Si vis ad vitā ingredi ꝛua man⁹. s. Jesu xp̄i. Tertia rō ē rōne pfecte istructōis. Quecūq; n.q̄ scripta sūt i euāgelijs: epl̄is: actib⁹ apl̄oꝛ: ꝛ i aliis oīb⁹ scē scripture locis: ad nr̄az eruditōz scripta sūt. ad Ro. xv. Quecūq; scripta s̄t ad nr̄az doctrinā scripta sūt: vt p patiētiā ꝛ ꝯsolatōz scripturaꝝ spē hēaz⁹ Et Jo.xx. Hec āt scripta sūt vt credat⁹: ꝛ vitaz hēatis i noīe e⁹. Que āt sint illa q̄ scripta sūt in lege xp̄i. Nicolaus de lira sup epl̄as Pauli ad Ro.xv. plura pōit. Scripta.n.p̄ sūt sciēsima p̄cepta dei vt bonū faciam⁹. Deut. vj. Erūt ꝛba hec q̄ ego p̄cipio tibi i corde tuo: ꝛ narabis ea filijs tuis ꝛ meditaberis i domo tua sedēs: ꝛ ābulans i itinere: dormiēs atq; ꝛsurgēs ꝛc. Et Josue.i. Nō recedat volumē legis h⁹ ab ore tuo: ꝫ meditaberis i eo dieb⁹ ac noctib⁹. Et Ecc.iij. Alti oza te ne q̄sieris: ꝛ fortioza te ne scrutat⁹ fueris: ꝫ q̄ ꝑcipit ds tibi: h cogita semp. Et Eccl̄h.xx. ait dns. Dedit eis ꝑcepta mea: oñdi eis q̄ faciat hō: ꝛ viuat i eis ꝛc. Et idē i.c.xj. Auferā cor lapideū de carne eoꝝ: ꝛ dabo eis cor carneū: vt i ꝑcept⁹ meis ābulēt ꝛc. Jtē scripta sūt ibi bñficia di vt deū laudez⁹. Neemie.ix. Surgite bñ dicite dño deo. Et. ps. Bñdicā dñz q tribuit mi bi ītellectū. Et idē. Bñdicā dñm i oi tpe: semp laus e⁹ i ore meo. Et oēs creaturas inuitat: vt dñm deū laudēt. Bñdicite igt oēs āgeli e⁹ potētes ꝛtute q facitis ꝛbū e⁹ ad audiēdā vocē ꝑmonū e⁹. Jtē dño bñdicite oēs ꝛtutes e⁹ mīstri e⁹ q facit⁹ volūtatē e⁹. Jtē bñdicite oīa opa e⁹ i oi loco dñatōis e⁹. Et ad aiaz suā ait. Bñdic aīa mea dñm: ꝛ noli obliuisci oēs retributōes eius. O blaspematoꝛes q acuistis ling̈uas ꝛras sicut serpētes: ꝛ i celū posuistis os vr̄m. Bñdicite igt ꝓpha ꝛ nolite maledicē. Jtē scripta sūt ibi exēpla scoꝝ ut sīl⁹ faciam⁹. qz ait xps. ex^m. n. ōdi vobis. Jtē scripta sūt ꝑmia eīna: vt illa appetam⁹. Apoc. xiij. Btī mozt⁹ q i dño mozūt. Oīa q̄ q̄ i ea scripta sūt ad nr̄am doctrinā scripta sūt. g̈ ista fides sup oēs fuāda ē. q̄re ꝛc. Oītū ad

ſam dubitatōz dico q̄ capitane⁹ toti⁹ eccl̄ie scē ꝛ caput ē xps Jesus rex regū ꝛ dns dñantiuz: ꝛ vexillū ē lignū scē crucis rubicūdatū sanguine xp̄i. Nec vitas q̄m fidei vnū ē fūdamtuz: pbat auct⁹: rōe: ꝛ ex⁹. Aucte qdez vetis ꝛ noui testi. Uetis qdē p̄ sic. Audi ꝓphaz. psal.ix. Dns inqt regbit i etnū: ꝛ i sc̄tm sc̄li. Et ne dicas h de dinitate tn̄ itelligi debē. i psal.xcv. Oñdit h ēt ſm hūanitatē debē itelligi dicēs. Dicite i gētib⁹ q̄z dns regbit: h āt itelligi n̄ pōt ſm dinā nām. q̄z fz illā semp regt. g̈ si regbit i futuꝝ. oz itelligi ō ali q̄ nouo respectu aduenīēte: fz h n̄ ē nisi ſm hūanitatē ſm quā regre icepit. g̈ ꝛc. Et idē. ps. xcij. Dns regnit ꝛ decorē iduit ꝑ iduet. ōcoꝛ iste humāitas ē: q̄ ē decoꝛ ꝛ sublimitas toti⁹ regni celestis. Jn̄ i figura h⁹. i. Macha. iij. dr̄ q cū Jesus naue ipl̄e ſmonē fcūs ē rex isr̄l. Ubi nō q̄ tres fuerī i veri testō gb⁹ ipositū fuit h nom̄ Jesus: q ex ꝛtutib⁹ eoꝝ figurabāt xp̄z. Prim⁹ fuit Jesus naue fort⁹ i plio. Ecc. xlvj. Fortis i bello Jesus Nauc. 2⁹ fuit Jesus fili⁹ Jodech sacerdos sac̄tissim⁹. ō q̄ Agei.ij.c. 3⁹ fuit Jesus Sirach doctoꝛ sapiētissiz⁹. Di oēs xp̄i Jesu figura fuerī. Fuit.n. Jesus vir fortissim⁹. qz brachio fō ti ꝛ māu iermi debellauit aereas potestates: ut dic̄ Aug. fuit sacerdos sac̄tissiz⁹. pī. Tu es sacerdos i etnū: fz ordinē Melchisedech. fuit vir sapiētissim⁹: qz astutia sua debellauit supbū. i. diabolū: q p āthonomasiā dr̄ caput supbie. Job. xx vj. pzudētia e⁹ pcussit supbū. g̈ dns nr̄ fr̄ ē ꝛ dns dñantiū. Heli. xlviiij. ñ auferet septrū ō Juda: ꝛ dux de femoꝛ e⁹: dōec veiat q mittēd⁹ ē. Nē vo ꝓbem⁹ p auctes noui testi. Et p audi Apoc. xj. scīm inqt ē regnū mūdi h⁹ dñi nr̄i Jesu xp̄i: ꝛ r gbit i sc̄la sc̄loꝝ. Sz quo h stāt simł q̄ regnū h⁹ mūdi sit dñi nr̄i iesu xp̄i: ꝛ alio i loco Pilato tpe passiōis dicēte. g̈ rex es tu. rīdit Jes⁹. reg^m me uz n̄ ē ō h mūdo. si reg^m meū eēt ō h mūdo: mīstri mei vtiq; ōcertarēt: vt n̄ ēderer iudis. Dico aīa cara q̄ dñi nr̄i iesu fuit: ē: ꝛ s. p ēit reg^m tot⁹ mūdi. qz dñi ē tra ꝛ plēitudo e⁹. fz h i mūdo exp̄sse n̄ oñdit p plēariā possessiōz: fz p suoꝝ opatō nū clarā onsiōz. An n̄ oñdit se dns mar⁹ ꝛ aq̄: qñ sup aq̄s ābulauit: ꝛ illas ꝛuertit i vinū? An n̄ a eris: qñ vēt⁹ ipabat? An n̄ tre: qñ maledixit ficł nec: ꝛ stati aruit? An n̄ oīuz hoiuz: qñ sola voce hoies p⁹ se vēir faciebat? An n̄ oīuz infirmitatū qñ oēs lāgoꝛs curabat? An n̄ oīuz spirituū malorꝝ: qñ suo ipio ō hoiuz corpib⁹ exibāt? An n̄ in fēni: qñ filiū vidue ꝛ Lazaꝝ suscitauit? An n̄ oīuz bozāgłoꝝ: qñ ei i ōfto mīstrāt: ꝛ tpe passiōis ꝛfortabāt? An n̄ oīuz plāctaꝝ ꝛ stellaꝝ: qñ i mōte sua lucis sue claritatē absc̄derūt: ꝛ sintillas fulguraq; inumera emiserī? An n̄ dñm celi: qñ latroni eternū regnū ꝓmittebat? Dns g̈ ur Jesus xps rex ꝛ ipator fuit: est: ꝛ semp erit vniuersi orbis: fz nō semp isto dñio vsus est. Qui. n. venerat ad celestia reg̈ vocare: mūda⁹ nolunt possidere. Impossibile est.n. purpura fulgē ꝛ n̄ sup bire. Jn̄ idē Jobes aglinus Apoc. xix. clamat.

Regnauit dns de⁹ nr̄ oipotens gaudeam⁹: et exultem⁹: ꝛ demus gl̄am ei. Et.xcij.c.ait. Nūc aūt facta est salus ꝛ ꝛtus ꝛ regnū xp̄i ei⁹: qz p iectus est draco accusator fratꝝ nr̄oꝝ. Quāe ꝯcludam⁹ q̄ regnū dñi nr̄i Jesu xp̄i: est reg^m oīuz seculoꝝ. ut dicit ps. cxliij. Et q̄uis oīum sit rex ꝛ dns: p ātonomasiā ē dns ꝛ rex xp̄ianoꝝ. Que n.natio tā grandis: q̄ hēat de⁹ approꝓinquātes sibi sicut adest nobis dns de⁹ nr̄. Exo.xv. Dux fuisti in mīsericoꝛdia tua ppl'o tuo quē redemisti. q̄re ꝛc. Et nō solū est dux nr̄ ꝛ dns: fz etiā magr̄ Jo.iij. Rabbi scim⁹ qz a deo venisti magr̄. Et Matth.xxiiij. Unus ē.n. magr̄ vr̄. iō ut plīmuz eū discipuli rabbi vocabāt: qō idez est qō magr̄ Jo.ix.c. Rabbi qs peccauit hic: an pentes eius? ꝛc. x.c.iiij. Rogabāt eū discipli e⁹ dicētes. Rabbi māduca. ꝛ.c.x. Rabbi nūc q̄rebāt te iudei lapidare. Et xp̄us dicebat. Uos uocat⁹ me magr̄ ꝛ dns: ꝛ bñ dicitis: sum eten̄. q̄re p⁹ ista veritas auctibus. Jtē ad Ephe.i. Jpsū dedit caput sup oēm eccl̄iam. Et p⁴ Petri. v. dr̄. Cuz appuerit ꝑnceps pastoꝝ pcipietis īmarcessibilē gl̄e coronā. Et Apoc. p. Ego suz alfa ꝛ o. ꝑncipiū ꝛ finis Et Jo.x. Ego sum hostiū. p me si qs itroierit saluabit. ꝛ pas. iue. itus ꝛ foris. Et n̄ solū caput ē hō minū: sed āgeloꝝ. Matth. iiij. Et ecce angeli ac cesserī ꝛ ministrabāt ei. Fo ista xp̄itas ꝓbat rōne ꝛc. Scdo ista xp̄itas ꝓbat rōne. Triplici.n. rōne ꝓbat q̄ xp̄us dns rex ꝛ capitaneus est: p̄ser tim xp̄ianoꝝ. Prima rō dicit rōnabil⁹ honestas.

Scda dicit vniuersal⁹ charitas. Tertia dicit singularis ꝑncipalitas. Prima inq̄t rō dr̄ rōnabilioꝛ res est eligē capitaneū: q nūq̄ fuit ab inimicis supatus: fz semp ab eis victorioſus exiuit: q̄ eligē q semp pdit: aut aliq̄n fuit ab inimicis supatus: fz nunq̄ fuit nec in veri nec i nouo testō quispiā: g n̄ fuerit aut a mūdo: aut a carne: aut a diabolo supat⁹. ꝛ xp̄us Jesus nūq̄ ab aliq̄ istoꝝ fuit ꝛtaminat⁹. g̈ rōnabilioꝛ res est et ꝯgruentioꝛ honestas q̄ ipse eligat ꝛ sit xp̄ianoꝝ turchoꝝ: sarracenoꝝ: iudeoꝝ: ꝛ oīum viuētium ꝛ nō viuentiū dux dns ꝛ capitane⁹: q̄ aliquē ō secta iudeoꝝ: sarracenoꝝ: ꝛ sic ō alijs sectis. ōna nota cū maiozi. Minoꝛ aūt p singulos taz nouis q̄ veteris testi scōs discurrat: nullus vnq̄ potit repiri q totalr imunis fuēit a culpa. O scē Job an fuisti tu sīn culpa? Sū pr̄ Ambr. vbi h dicit? Dico. xliij. c. mei dicti. Mundus ingt suz: ꝛ sine pct̄o: ꝛ nō est in me inigtas. De q̄ pct̄o intelligis te eē mūdū? Dico ō pct̄o mortali: ꝛ nō de vēiali qz de bis plen⁹ sum. Job. xiiij. Oītas bēo inigtates ꝛ pcā ꝛ sceleꝛa oñde mihi. Et tu Dauid fuisti tu mūdus a pct̄o? Nō pr̄ Ambro. Audi qd ipse dicat. ps. xviij. Propt̄ nom̄ tuū ꝓpitiaber⁹ pct̄o meo: multū est enī. Et idē psalmo. l. Ampli⁹ laua me ab inigtate mea: ꝛ a pct̄o meo mūda me. Et ibidē. Ecce.n. i ingtatib⁹ ꝯceptus sū: ꝛ i peccatis meis ꝯcepit me mat̄ mea. Et tu Salomō fuisti sine pct̄o? Audi qd rīdeat. Eccl⁹. v. Non ē n.hō iust⁹ in terra q̄ faciat bonū ꝛ n̄ peccet. Et tu Isa. qd ais? Audi qd dicat ad dñm. c. 38. Tu aūt eruisti aīam meā vt nō pirem⁹: piecisti p⁹ tergū tuū oia pcta mea. Et breuit⁹ nullū inuenies aliq̄ mō nō fuisse sine pct̄o i veri testō. Quid dicā de scis noui testi? Audi Aug^m. Si oēs inqt scōs ꝛ scās ꝯgregarem⁹ in vnū: ꝛ inꝛogare possem⁹: an eēnt sine pct̄o. vtiq; rīderent illud Jo. Si dixerim⁹ q̄m pcm̄ nō hēmus nosipsos seducim⁹: ꝛ xp̄itas in nobis nō est. Quis q̄ ali⁹ hō a cł pa īmunis repiet⁹ qs aliq̄ mō aut mūdo: aut carni: aut diabolo nō succubuit. qs in pugna semp illesus exiuit: ꝛ nūq̄ pdidit nisi Jesus gł⁹. Jo. viij. Quis arguet me de pct̄o. q̄si dicat: nullus. i. pe. i. Qui pcm̄ nō fecit nec inuent⁹ est dolus i ore ei⁹. ꝛ ad Gal. vi. Nūqd xp̄s pcti minister ē q̄si dicat nō. Quare merito oīum tā veris q̄ nui testi xp̄s Jesus dux: capitane⁹: ꝛ dns est. Sz tn̄ n̄ oēs illū sequūt: ꝛ peccādo faciē suā auertūt Audi dns Ihe. ij. c. Uerterī ingt ad me tergū ꝛ nō faciē. In tpe tribulatōis sue dicēt. surge libera nos. Ubi sī dij tui: q̄s fecisti tibi. surgāt ꝛ liberēt te in tpe afflictōis tue ꝛc. Et sic p⁹ p⁴ rō.

Scda rō q̄re xp̄us oīuz pmaxie xp̄ianoꝝ dz merito eē dux: capitane⁹: ꝛ dns: dr̄ vniuersalis charitas. Ille.n. merito dz cozōari ꝛ ꝑncepl⁹ vni⁹ ppli eē: g se spōte ꝑ ppli liberatōe ad mōtē pōeret. Sz xp̄s spōte se ad mōtē obtlit ꝑ liberatōe tot⁹ ppli. g̈ ipe dz poti⁹ cozōari ꝛ ꝑnceps ppli cē ona p⁹ cū maiōi. nā ꝛ Romāi maxis extollebāt triūphis: q̄s ꝑ pfie liberatōe pugīsse cernebant. vt p⁹ Rome i edificijs adhuc i eoꝝ memoria erectis. vide Val. de amoze pfie. 2 Mino⁹ aūt p⁹ Isa. liij. Nō est ei spēs nz decoꝛ: ꝛ vidim⁹ eū ꝛ n̄ erat aspect⁹. Et ōsiderauim⁹ eū dispectū ꝛ nouissimū viroꝝ uiꝝ doloꝝ ꝛ sciētem infirmitatē: ꝛ q̄si abscōdit⁹ vult⁹ ei⁹: ꝛ dispect⁹. vñ nec reputauim⁹ eū. ꝛe lāgores nr̄os ipse tulit: ꝛ dolōes nr̄os ipe pōtauit. Et nos putauim⁹ eū q̄si leprosū: ꝛ pcussū a deo: ꝛ hūliatū. Ipse vulnerat⁹ est pp inigtates nr̄as: attrit⁹ est pp scelera nr̄a. disciplia pacis nr̄e sup eū: ꝛ liuoꝛe e⁹ sanati sum⁹. Oēs nos q̄si oues errātes errauim⁹: ꝛ vnusq̄sq; in viā suā ō clinauit. Et dns apposuit i eo inigtatē oīuz nr̄z oblat⁹ est qz ipe voluit: ꝛ n̄ aput os suuz. Sic ouis ad occisionē ducet⁹: ꝛ q̄si agn⁹ coz̄ tōdēte se obmutescet: ꝛ nō apiet os suū. de āgustia ꝛ ō iudicio sublat⁹ ē. gñatione ei⁹ q̄s enarrabit. qz abscisus ē ō tra viuētiū. pp scel⁹ ppli mei pcuss̄i eū ꝛ dabit ipios ꝑ sepultā: ꝛ diuites ꝑ mōte sua: eo q̄ inigtatē n̄ fecerit: nz dol⁹ fuerit i ore e⁹. H ille Et q̄tū huic nr̄o ꝓpposito h ꝛba faciāt: tuipse pēsa. Sz ꝛ B ēt Hran⁹ oñdit. de ꝛse. di. ij. c. scł. vbi sic dic̄. Semel imolat⁹ est i semetipo. i. i ꝑa p⁴ xp̄s. Et tn̄ q̄tidie imolat⁹ i sac⁹. Qō ita itelligē^m ē: qz i māifestatōe suoꝝ oīuz ꝛtus ds ꝛ ꝛtus hō scł tn̄ i cruce pepēdit: offerēs pr̄i sc̄ip̄z hostiā vitā ꝛ passibilē mortalē viuoruz ac mortuoꝝ redēptionis efficacē. Eoꝝ. s. quos altitudo diuini ꝯ silij redimēdos iudicauit: p̄scisuit: p̄destinauit:

Universidad de Deusto
Biblioteca

vocauit modis atq; tꝑib⁹ quib⁹ id fieri ꝯgruebat. Ꝫ ibi. Ubi gl'. sup illo ℣bo. altitudo. dicit q; xp̃s pro oibus mortu⁹ ē: quo ad sufficientiā: nō q̄ ad effectū. i. xp̃i mors sufficiens erat ꝓ oibus sed nō oēs illi⁹ effectū suscipe apti nati fuerūt. sicut pz de dānatis. Idē dr̄. viij. q. i. in scripturis iuxt̄ ꝓin⁹. Et sic pz ℞a rō. Tertia rō q̄re xp̃s dz eē oium: t pmaxime xp̃ianoꝝ caput: duxit: t dñs: dr̄ ꝑncipalitas. vñ arguit sic. Ille merito dz cīse oiuz caput: t pmaxie xp̃ianoꝝ qui ē ꝑncipalis oium. Sz Jesus ꝫdict⁹ est oium ꝑincipalis. q̄ dz eē merito oiuz caput. ꝺña pz cū maiori. Nā semp maior t ꝑncipalis in domo: si sensatus t bñ morat⁹ sit: rector dom⁹ est t caput. Minor ät ꝓbat. Iudi aplm ad Col. i. Ola igt ꝓ ipm t in ipso creata sūt: t ipse est añ oēs: t ola in ipso ꝯsistūt: t ipse ē caput corꝑis ecclie: q est ꝑncipiū ꝓmogenit⁹ ex mortuis: vt sit ipse in oibus ꝑmatū tenēs: q: in ipso cōplacuit oēz plēitudinē ꝺinitat] hitare corporaliter: t ꝑ eū recōciliare ola. In ipso pacificās ꝓ sanguine crucis ei⁹: siue q̄ in celis: siue q̄ in ṫris sunt. Ꝫ ille. Et glo. dicit q; xp̃s Jesus caput ecclie est fm bũanā nāz. q: fm dinā oium ē caput. Et Nicolaus de lira sup epl̃as ꝓauli exponēs añdicta ℣ba dicit sic. Ditas viuendo sibi boiez. i. bũanā nām illā tā q̄ caput regens: t in ea influēs ꝓ modū meriti: oēs sensus spũales in xp̃o eē voluit. i. oēm pfectōz sensuū spũaliū ꝓ modū capitis. ad Ephe. i. Jpsū dedit caput sup oēm eccl̃iā. Et dr̄ ꝓmogenitus ex mortuis. i. ꝓmus ex mortuis ad imortalitatē resurgēs. Apoc. i. ꝓmogenit⁹ mortuoꝝ: ut sit ipse in oib⁹ tā ꝓcedentib⁹ q̄ seq̄ntib⁹ ꝑmatū tenens. q: caput ipse ē tā antiq̄ꝝ q̄ modernoꝝ ꝓ fidē incarnatōis ꝓmisse t exhibite. Et merito ℔ est: q: in ipso ꝓplacuit. i. toti trinitati simł placuit: oēm plenitudinē. s. nature: grē: t glorie bītare. Nature quidē: q: ōs. grē. i. oium ℣rtutū in quantū viatoꝝ. glorie inq̄ntū cōpheñsoꝝ. Ꝫ ille.

Nōn⁰ q; xp̃s dr̄ caput ecclie ad similitudinē bũani capitis. Jn q̄ tria possum⁹ ꝯsiderare. s. ordinē: pfectōz: t ℣rutē. Ordiné q: ē ꝑma ps cōporis: icipiendo a supiori. Et inde est q; oē ꝑn⁰ solet vocari caput. fm illud Hiere. ij. Ad oē caput vie posuisti me lupanar tibi. ꝓfectōz: q: in capite vigent oēs sensus interiores t exteriores Cū in ceteris sit solus tact⁹. Jn dr̄ Isa. ix. Senex t honorabil' ipse ē caput. Uirtutē: q: ℣rtus t motus ceteroꝝ membroꝝ t eoꝝ gubernatio: eoꝝ actuum ē a capite ꝓp vi sensitiuā t motiuā ibi ꝺnan tē. vñ rector dr̄ caput ꝓpł. i. ℟. xiij. Cū esses ꝓnulus in oculis tuis caput in tribub⁹ isrl' factus es. Hec ät tria cōpetunt xp̃o. ꝑ fm ꝓpinquitatez ad deū: q: ei⁹ grā ceteris altior fuit. Ro. viij. vidē tex⁰ ibi. ℔o pfectōz pp plenitudinē oiuz grāz. Jo. ꝑ. Uidim⁹ eū plenū grā t ℣ri. tertio ℣rutē hz influēdi in ola membra. Jo. ꝑ. De plenitudine ei⁹ oēs accepim⁹. Et sic pz ℣itas rōe ꝓbata tē. Est igit̄ caput. nō ois fluit grām. auctoritate: vt ds Jnstruiṫal': vt bō tē. Tertio ꝓbat̄ ℣itas ex⁰. Nō. n. sine grādi mysterio a deo inspiratus ꝓilat⁹ cū Jesus sniasset ad mortē: voluit vt sup̃a caput xp̃i tabula apponeret: vbi scriptū ł'is grecis eēt latinis: t hebraicis. Jesus naçarenus rex iudeoꝝ. Ubi nō q; int̄ gña liguaꝝ q̄ in nūero sunt. l'xiij. tria gña ꝑncipalia erant. s. Latina ꝓp nobilitatē Romani ꝑij. Luc. ij. Exijt edēm a Cesare Augusto: vt describeret vniuersus orbis. Hzeca pp sapiam. i. Col. i. Judei sig⁹ petūt: t greci sapiam q̄runt. Hebrea pp ꝑmatū: qm̄ ℔ ꝑma ligua fuit: t q̄si oiuz aliaꝝ linguaꝝ mater. Nā vsq; ad edificatōz turris Babel: sola ligua hebrea fuit. qō ps. q: noia q̄ legunt vsq; ad diuisionē linguaꝝ: hebrea sūt. Heñ. xj. Ecce vn⁹ est ꝓp⁹ t vnū labiū oīb⁹ tē. Uenite g̃ descendaz⁹ t ꝯfundam⁹ ibi linguā eoꝝ: vt nō audiat vnus q̄sq; vocē ꝓximi sui. i. nō itelligat. Idcirco vocatū ē nom̄ eī⁹ Babel. q: ibi ꝯfusus ē labiū vniuerse t̄re. Ꝫ ibi. Titulus g̃ xp̃i script⁹ erat bis tribus linguis: vt haꝝ triū ꝑncipaliū linguaꝝ homines q̄ conuenerāt ad festū illud legē possent t i telligē. Utrū ät ꝑn⁰ tituli illis trib⁹ linguis scriptū eēt incertū ē. Sed finis iste. rex iudeoꝝ. bñ sic script⁹ ē. hebraice quidē sic. malc⁹ iudeoꝝ. grece sic. basilios exomoleō. latine sic. rex ꝺnitē tiū. Cruxꝝ. n. xp̃i desup ꝑ lignū tñiuersū nō hēbat sed tñ hēbat formā Thau. Sed ꝓilat⁹ tabulā affixā desup posuit: t sup illā alia tabula in tñiuersō erat ꝺfecta in hanc formā. t i ipsa tñiuersa script⁹ erat titul⁹ illis trib⁹ linguis scriptus. Jo. xviij. Scripsit ät t titulū ꝓilat⁹: t posuit sup crucē. Erat ät script⁹. Jesus naçarenus rex iudeoꝝ. hunc g̃ titulū multi iudeoꝝ legerūt q: ꝑpe ciuitatē erat loc⁹ vbi crucifix⁹ ē Jesus. Et erat script⁹ hebraice: grece t latine. Dicebāt g̃ ꝓilato pōtifices iudeoꝝ. Noli scribē. rex iudeoꝝ: q: ipse dixit. rex sū iudeoꝝ. rndit ꝓilatus qō scripsi: scripsi. Et Luc. xxiij. Erat ät t sup̃scriptio scripta sup cū ł'is grecis latinis t hebraicis hic est rex iudeoꝝ. Et Mat. xxvij. Et ipsuēr sup caput ei⁹ cām ipsi⁹ scriptā. hic ē Jesus rex iudeoꝝ. i. iō crucifixus est: q: erat rex iudeoꝝ. Et Marci. xv. Et erat titul⁹ cāe ei⁹ inscript⁹. hic ē rex iudeoꝝ. Ecce q; oēs euāgeliste de ℔ titulo testant̄. Quia igit̄ ℔ trib⁹ linguis scriptū erat: in hui⁹ rei memoriā ecclia statuit: ut in missa ꝺ tribus istis linguis aliq̄ ℣ba ponant̄. Hzece. n. ponunt ℟yrieleyson: xp̃eleyson: ℟yrieleyson. triplicant̄ ät ꝺicta ℣ba: q: mistico rdiā scē trinitatis inuocāt celebrantes añq̄ oīones ꝓ ꝓpto fiūdant. Interꝑtat̄. n. ℟yrie. dñe miserere. Nā kyrie sonat dñe: eleyson miſere. t xp̃eleyson. i. xp̃e miſere. Et dr̄ nonies fm vnū modū exponēdi ꝺ nouē gña pccoꝝ. primū gen⁹ ē originalis pcc̄i. fm venialis. ꝫ⁰ mortalis. Itē pccm̄ cogitatōis locutionis t opatōis. Itē pccm̄ fragilitatis: simplicitatis: t malignitatis. vñ nonies dicim⁹ q̄si de oībus istis gñibus pccoꝝ misericordiā postulemus. Sed ℔ tñ sic am⁹. Hebraice ℣o i missa ponit. alleluya. Est ät alleluya angelica laus: sñia quidē breuis magnū ꝺtinens iubilū. Et vt dixi alleluia hebraicū nomē est pot⁹ qdē significās q̄ exprimēs ineffabile gaudiū ab hac vita pegrinū. gaudiū. s. angeloꝝ t hoiuz in etna felicitate letātiū ꝓpter merita passiōis xp̃i. ad Col. i. Pacificans q̄ in cel' t q̄ in ṫris. Aug⁹ aūt scūs alleluia sic exponit. al. i. saluū. le. i. me. lu. i. fac. ia. i. ad dñm. Hiero. sic. Alle. i. cārate. lu. i. laudē. ia. i. ad dñm. Greg⁹ aūt sic. alle. i. pr̄. lu. i. fili⁹. ia. i. spirit⁹ scūs. Ul' alle. i. lux lu. i. vita. ia. i. sal⁹. Magr̄ Petrus altissiodorēsis sic exponit. al. i. altissim⁹. le. i. leuat⁹ i cruce. lu. i. lugebāt apli. ia. iā resurrexit Et dicit bt̄us Aug⁹ i glo. psalterij q; alleluia ē ℣bū ipatiui modi. t sonat allelu. i. laudate. ia. i. vniuersalē. s. deū. vel. i. vniuersal⁹: q̄si dicat vniuersal⁹ laudate deū. Transeam⁹ ista: q: i sermonibus de sanctis quos deo duce post ℔ opus ꝓponere intēdo ista mā diffusi⁹ declarabit̄. Letera ℣o que in missa dicunt̄ in latina ligua exp̃munt̄: vt ꝑs. Quare ex his satis' cuidēter ꝺcludē possum⁹: q; Jesus gl'osus dux t dñs t caput est toti⁹ xp̃iani exercit⁹. Et sic pz 1ª ℣itas. Qntū ad tertiā ℣i. dico q; sex sunt gña hoium quoꝝ xp̃s nō est caput: sz diabol⁹ infernal'. vz. ꝓpagani iudei: hēretici: excōicati: peccātes mortal' t ñ penitētes: t final' oēs dānati. ꝓimū inq̄ genus cui⁹ dux t caput diabol⁹ est: sunt oēs pagani. Audi ꝓaulū ꝑ 1ª Cor. vi. Quid ad nos de his q̄ foris sc. t infra. Nescitis qm̄ corpa vra mēbra sunt xp̃i. Tollēs g̃ mēbra xp̃i faciā mēbra meretricis: absit. An nescitis q̄m q; adheret meretrici vnū corp⁹ efficit. Erūt ingt duo in carne vna. q aūt adheret deo vnus spūs est. hec ille. Ex qb⁹ ℣bis arguo sic. Quicūq; nō vnit̄ ꝓprio capiti: ñ pōt verā vitā hr̄e. sed xp̃us est vex caput oium vt est oīsum in alia ℣itate. g̃ q nō vnit̄ ei: nō pōt verā vitā hr̄e. Tūc vltra. pagani nō vniūt xp̃o. g̃ vitā verā non hñt. Itē arguit sic. Quicūq; nō est despōsatus ℣o spōso: est in adulterio. ſz ver⁹ spōsus est xp̃us Jesus. Osee. ij. Et spōsaui te mihi in fide. g̃ q nō est ei despōsat⁹: est in adulterio. Tūc vltra. pagani nō desponsant̄ xp̃o. g̃ sunt in adulterio. Sūt in adultio. g̃ in mortali pctō. t ꝑ oīs dānati. Sz q̄rit̄ an pagani ad quos apl'oz⁹ ꝑdicatio nō puenit: aut ybi nō ꝑdicat̄ alia fides ꝓpter ignorātiā fidei xp̃i excusari possint: Certe dico q; apli in oibus ptib⁹ ꝑncipalib⁹ mundi fidē xp̃i ꝑdicauerūt: vbi oēs vicine ciuitates ꝯuenire poterāt. q: in oēm terrā exiuit sonus eoꝝ t in fines orbis terre ℣ba eoꝝ. t iō nullus tunc tpis excusatus est. Sit' nec nūc. q: vbiq; fides xp̃i noiat̄. ꝓnt̄ g̃ pagani illaz inquirē t sectari si vellēt. Audi pulcherimū textū. di. xxxvij. §. vt itaq;. t. c. fi. in fine dr̄ sic. Nō. n. ois ignorantia ē imunis a culpa. Sz ignorāl' pōt excusari. s. a pēa eterna: g q̄ disceret nō iuenit. Illis aūt oīo ignosci nō poterit: g a quo discerēt copiā hñtes. opā nō dederūt. Et sē ℣ba dñi Aug. q̄re tē. Scōm gen⁹ cui⁹ diabol⁹ caput est: sunt oēs hēretici. Audi ꝓphām. Qui videbāt me. s. in lege t euāgelio foras fugierūt a me. s. ꝑ eoꝝ male intellecta. A male itellectis interꝑtatisq; scripturis tanta hēticoꝝ mꝝtitudo initiū sumpsit. vt dic̄ Aug⁹ ꝺ ci. dei. Inde ꝓaulus ad Ro. xvi. Obsecro inquit vos frēs: vt obseruetis eos: q; dissensiōes t offēdicula ꝑter doctrinā quā ꝺdicistis faciūt: t declinate ab illis. Huiusmodi. n. xp̃o nō seruiūt: sed suo ventri. Et ꝑ dulces ꝓmones t blanditiones seducūt corda innocentiū. i. simpliciū. Di sē falsi ꝓphete de qbus dns ait. Math. vij. Attēdite a falsis ꝓphis. ꝓlus. n. ait Ber. sup Cant. longe nocet falsus catholic⁹ q̄ si verus appareat hereticus. Math. vij. Ueniūt ad vos in vestimētis ouiū: intrinsecus aūt sunt lupi rapaces. Multa dici possent circa istā mām: tñ alibi etiam istam mām tangim⁹. Accipiam⁹ ꝑ oibus hēticis istaz regulā gñalē: q̄ ponit̄. xxiij. q. iij. c. g. vbi dicit sic Qui in ecclia xp̃i mōbidū aligd prauūq; sapiūt si correcti vt sanū rectūq; sapiūt: resistūt ꝺtumaciter: t sua pestifera t mortifera dogmata emēdare nolūt: sed defendē pſistūt: hēretici sc. Ꝫ ibi. Et sē ℣ba Aug. ꝺ māicheos. Et ita supple vt heretici puniēdi sunt. q̄re tē. Tertiū gen⁹ cui⁹ caput t capitane⁹ diabol⁹ est: sūt oēs excōicati. Ubi notandū q; duplex est excōicatio. s. maioz t minoz Maioz ē sepatio a cōione fideliū. Minoz a cōmunione sacroꝝ. Maioz a canōe diuersis mōis infligit̄. ꝓno oēs g iniecerīt man⁹ violētas i clericū: sc. maioz excōicatōe pcussi. x vij. q. iij. si qs suadēte. Et de sen. excō. ñ dubiū. Itē oēs in cēdiarij. ex̄ de sen. excō. ex tua. t sic ꝺ alijs. q̄ vide in ꝓsanella poteris si placz. Excōicatio minor plurib⁹ modis ꝺtingit. ꝓno hac excōicatōe excōicatus est oīs mortal' peccans. xi. q. iij. audi. vbi dr̄. Audi deniq; apl'm dicentē ꝺ eo q; peccauerat. Tradidi ingt hmōi hoiem sathane in iteritu carnis: vt spūs saluus fiat in die dñi. Ꝫ ibi. Et ℔ excōicatio ꝑ pctō mortali infligit̄ a ꝺo ipso. Itē oēs pticipātes cū excōicato: in comedēdo: bibēdo: loquēdo: t hmōi. dūmodo nō sit ꝑticeps crimis ꝓ ꝺsensū: auxiliū: ꝺsiliū: l' fauorē. xi. q. iij. cū excōicato. vbi dr̄ sic. Cū excōicato neq; orare: nz log nisi q̄ ad eādē excōicatōez ptinent nec vesci lz. Si qs. n. cū eo aut palā aut absc̄se locut⁹ fuerit: stati cū eo cōem excōicatōis ꝺbat penā. Ꝫ ibi. ꝓnt̄ tñ tales a simplici sacerdote absolui. ex̄ de sen. excō. nup. Itē hac excōicatōe feriunt̄ oēs notorij simōiaci. i. q. i. repiunt̄ q̄plimi vbi de ordinatis simōiace dr̄. t sic de ljs. ꝓdamus g̃ istā regulā gñalē. Qz qñcūq; qs publice excōicatus itraret ecclias vbi dīna officia celebrarent: oēs q ibi sūt tā laici q̄ clerici in testimoniuz q; sunt mēbra diaboli: dnt̄ sine mora offīi dimittē t fugē de ecclia: aut ipm expellē sic fecerūt iudei cecū natū ꝺfitētē xp̃m. Jo. ix. Hec regla declārat̄. xxiiij. q. i. ois q. 2. xi. q. iij. sic aplūs. i gl. vbi dr̄ sic. Sic apl's statuert dicēres: cū excōicatis ñ est cōicandū. Et si qs cū excōicato auertēdo r'las. s. ecclīasticas. i. canōes sciens i domo sil' locut⁹ fuēit l' orauerit: ille cōione puet. Ꝫ ibi.

Universidad de Deusto
Biblioteca

vbi glo. sic ait. Si g excõicat⁹ itrat eccl'iaz oẽs exibũt. rxiiij. q. i. oĩs g. Et notant vixi. si gs publice excõicatus itrauerit eccl'iaz. q: si cẽt occ'tus z nõ public⁹ solũ illi exire dñt qbus ℔ notuz fuerit: z honeste ne alios scãdaliçẽt. Facit ad ℔ c. si tñ. vi. q. ij. vbi dr. Si tñ eps alieni sceleris ꝺsciũ nouit: q̃diu ꝓbare nõ põt: nihil ꝓferat: sz cũ ipso secretis ad ꝺpũctõez ei⁹ coꝛrectõib⁹ ela bozet. hec ibi. Idẽ cũ ꝑma glo. b⁹ capl'i. z. ij. q. i. si peccauerit. z. xl vi. di. c. cleric⁹ g. fm Archi. z i Cleñ. fa. de sen. excõ. in glo. sup ℞bo. publice: cũ glo. seq̃nti. Sz hic q̃ro tria. ⁹Pz⁹. pono per casũ q ꝑl byter incepit missaz: z dixit oꝛones' z epl'am z euangeliũ: z publice excõicat⁹ eccl'iaz intrat: oẽs astantes fugiũt: qd faciet ꝑl byter: dicit glo. sup victo. c. sicut q apl'i. q si sacẽdos missaz incepat: nõ exibit ipse. qz nõ ꝺz relinq̃re offi ciũ incõpletũ. hec glo. Dñs Jnno. de sen. excõ. c. nup. exponit istã glo. z dicit q ℔ ꝺz intelligi si canonẽ incepat: aliter nõ. Scꝺo q̃ro an excõicat⁹ possit intrare eccl'iã ad dicendũ suas oratiões: z faciendũ suas deuotões. Dico q sic. dũmõ tali hoza intret q ꝺina officia nõ celebrã tur. pz hec rñsio. i. q. i. g studet. in glo. Tertio q̃ro an excõicat⁹ qñ ꝑdicat⁹ z intrans eccl'iam z audit predicatorẽ debeat expelli: z ꝑdicator ñ ꝑdicare. dico q nec expelli: nec ꝑdicator a sua ꝑdicatione desistẽ ꝺz. pz ista rñsio de con. di. i. c. eps. vbi dr. Eps nullũ ꝓhibet ingredi eccl'iam z audire ℞bũ dei: siue gentilẽ: siue hereticũ: siũ iudeũ zc. Et ex de sen. excõ. c. rñso. z. c. cũ volũ tate. Capl'm rñso dicit sic. Rñso nõ postulas e doceri: an cũ ferrarienses ciues excõicationis z interdicti sententijs sint ligati: liceat tibi viros z mulieres semel in ebdomoda l'mense apud aliquã eccl'iam cõuocare: quib⁹ ꝑdices ℞bũ dei: vt eosdẽ ad coꝛrectõz inducas. Sup q̃ rñdemus q sine scrupulo ꝺscie ℔ facẽ poteris: cũ videris expedire: dũmõ circa formã interdicti nullũ eis diuinũ offm celebreꝛ zc. Et glo. sup ℞bo. cũ videris expedire. adducit. xj. q. iij. anicesso. z. s. dcm c. cũ voluntate. qd dicit sic. z facit multũ ꝓ sup dictis. Cũ volũtate inqt ac ꝓposito maleficia distinguant: excõicatõis sniam nõ incurrit: q excõmunicato. s. maiozi excõicatõe supple in bis q̃ ad absolutõz l'alias ad salutẽ aie ptinẽt: in locutõne pticipat. lz ẽt alia ℞ba incidenꝫ vt apud euz magis ꝓficiat inꝺponat. ⁹Predicatores q̃s q penes excõicatos l'alios alienaꝝ rex detentores in ꝑdicatõib⁹ z ꝺfensõib⁹ q̃si gerũt cãm eoꝝ ad q̃s res ꝑdicte spectare noscunt: elemosynas pñt ab ill'licite recipe. ꝓsertĩ si alias nõ valeãt i illo loco sustentatõz bre zc. Et glo. sup ℞bo ad salutẽ. dicit q oib⁹ modis quib⁹ ꝓficẽ possum⁹ ad salutẽ aie: lz cũ excõicato ꝺuersari z pticipare: alias nõ. z ẽ glo. Bernar. Et hec sufficiãt ꝓ pñti mã. Quintũ gen⁹ bouz: q̃z diabolus caput ẽ: sunt oẽs in pccis mortalib⁹ ꝑseuerantes. i. ad Coꝛ. vj. An nescitis q inig regnũ dei ñ possidebũt: nolite errare: neq̃ fornicarĩ: neq̃ idolis seruiẽtes: neq̃ adulteri: neq̃ molles: neq̃ auari: nz ebriosi: neq̃ maledici: neq̃ rapaces regnuz dei possidebũt. ℔ ille. Et ad Hal. v. Manifesta sũt opa carnis: q̃ sũt fornicatio: imũdicia zc. z seq̃. Qui talia agũt regn⁹ dei ñ ꝺseqũt. Et ad Ephe. v. Scitote itelligẽtes q oĩs fornicator: aut imũdus aut auar⁹: qd ẽ idolorz fuit⁹: nõ hz hẽditatẽ in regno xp̃i z dei. ℔ ille zc. Sextũ z vltimũ gen⁹ sũt oẽs dãnati. Mat. xiij. Bonos elegerũt in vasa sua: malos ãt foras miserunt. Et Greg. sup Mat. Caput oĩuz malorz ẽ diabol⁹: z b⁹ mẽbra sũt inig. ꝓprie tñ iniq sũt oẽs dãnati q nunq̃ bñ faciunt. quare zc. Et ista sufficiãt tibi anima mea pro presenti conclone zc.

De fundamẽtis z robozatione fidei concl'o 3⁴.

Accipe tertiã ꝺcl'oz. vz. Tãtis poptimis fundamẽtis fides xp̃i ẽ robozata: z robozata indies: q oĩno credo: gcũq̃ in illam credũt filij dei efficient. vbi tres ingram⁹ ℞bita. ỽz. ⁹P⁹ ℞bi. ẽ. Quo fides xp̃i ẽ robozata. 2⁹ ℞bitas. Quo fides xp̃i ẽ sublimata. 3⁹ ℞bi. ẽ. Quo fides xp̃i credẽtib⁹ sit accõmodata. Quantũ ad pzimã dico q fides triplici robozat fundamẽto. vz. fundamẽto sacre scripture: fũdamẽto imitatõis scoꝝ: z fundamẽto multiplicatõis signoruz.

⁹Pz⁹ inq̃ funda⁹ ẽ sacre scripture. Triplex scriptura coꝛroborat z fortificat fidẽ gtosi Jesu vz. scriptura euãgelica: scripta canonica: z scriptura ciuil'. ⁹P⁹ scripta euãgelica. Audi Jo. xij. z fuerit ℞ba xp̃i. Ambulate dũ lucẽ habetis: vt ñ vos tenebre cõpẽdãt. q ãbulat in tenebris nescit q̃ vadat. dũ lucẽ habetis credite in lucez vt filij lucis sitis. Ego lux veni in mũdũ: vt oĩs q credit in me in tenebris ñ maneat. O doctorꝫ ad quẽ sensũ trahi debẽt ista ℞ba: an ad sensuz ꝓprij cereb⁹ i: an ad ꝓpriũ sensũ. Audi pulchrũ tex⁹⁹: di. xxx vij. c. relatũ. vbi sic circa medietatẽ capl'i dr. Sũt. n. multa ℞ba q̃ in scripturis divinis pñt reꝛbi ad eũ sensũ quẽ sibi vn⁹ q̃q̃z spõte ꝓsupsit. sed ñ oz. nõ. n. sensus extrinsec⁹ alienũ. s. a lra z exñeũ debetis q̃rere: vt q̃o ipsũ ex scripturaꝝ aucte ꝺfirmetis: sz ex ipsis scripturis sẽsũ capẽ ℞bitis. Et iõ oz ab eo scias discẽ scripturaꝝ: q eã a maiozib⁹ ꝑm ℞bitatẽ sibi traditã fuat: vt z ipse posset eã quã recte suscepit: ꝺpetenẽ aserere zc. Fac. c. ne initeris prudẽtie tue. ex de ꝺsti. Ex bis ℞bis apparet q null⁹ sacras scripturas ꝓprio sensu audeat exponẽ. s. malo: sz fz q̃ a scis doctoꝛib⁹ ẽ declaratũ. Quo g debez⁹ ex ponẽ xp̃m dñm a ⁹Petro sacerdotal' cepit ordo. q: ipsi pzimũ pzim⁹ põtificat⁹ in eccl'ia xp̃i dat⁹ est: dicẽte dño ad eũ. Tu es ⁹Petrus z supra banc petrã edificabo eccl'iam meã. z porte inferi non pualebũt aduersus eã. z tibi dabo claues regni celoꝝ. ℔ic g ligãdi soluẽdiq̃ ptãtem ꝑmus accepit a dño. ꝑmusq̃ ad fidẽ pp'm ℞tute sue ꝑdicatõis adduxit. Ceteri ℞bo appl'i cũ eo pari ꝺsortio: honoꝛe: z ptãte: non tñ in ꝺispensatõe. dicit glo. iterli. acceperũt ipm: ꝑncipẽq̃ eoꝝ eẽ voluerũt. g z iubente dño: in toto oꝛbe terraꝝ ꝺisp'si: euãgelia ꝑdicauerũt. Ipsis q̃z decedentib⁹ in eoꝝ loco surrexerũt epi: q̃ꝝ oꝛdinatio ptꝛato. i. ꝑdicto oꝛdine z mõ fieri ꝺz: q̃s q recipit: z ℞ba eoꝝ: deuz recipit. Qui aũt spnit eos: eũ a q̃ missi sũt z c⁹ fungunt legatõe spnit. z ipe idubitãter spnet a dño Uidẽtes aũt z ipsi apl'i messez multã z oparios paucos: rogauerũt dñm messis vt mittẽt opariosꝫ in messẽ suã: vt ab eis electi sũt. lxxij. discipl'i q̃rũ tipũ gerũt ꝑl byteri: atq̃ in eoꝝ loco sẽ ꝺstituti i eccl'ia. ℔ ibi. Et sic ℞ba Anacleti pape. Idẽ i. c. se. q̃ incipit. q̃uis. Itẽ. c. oĩs. z. c. seq̃nti. Et ꝺfirmant oĩa p tex. trãslato sacerdotõ. ex ꝺ ꝺsti. ubi sic dr. Trãslato sacerdotio: necesse ẽ vt z legis trãslatio fiat. qz sic' z ab eodẽ z sub eadẽ spõsiõe vtraq̃ data sũt. q̃ ꝺ vno dr: necẽ est q̃ ꝺ alẽo intelligat. hec ibi. Et est sensus istoꝝ ℞bouz. q ex q̃ sacerdotiũ a iudeis trãsiuit i ⁹Petrz: necesse est vt z lex trãseat in ⁹Petrz. z p ꝺñs fz legẽ ⁹Petri viuẽ. Et rõ. qz ab eodẽ: z eoꝺ tpe: z eadẽ spõsione: ãbo data sũt. z de sil⁹ ad sil'e valz arg⁹⁹. iõ necesse ẽ: q̃ꝺ de vno dr: de altero intelligat'. Glo. aũt fa sup ℞bo trãslato. declãt qñ fuit trãslatũ sacerdotiũ in ⁹Petrz. Et ponit duas expões ⁹Pzia expõ dicit q tunc trãslatũ est: qñ xp̃us dixit ⁹Petro. ⁹Pasce oues meas. ꝺ electõe significasti. Scꝺa expõ dicit q tũc trãslatũ est: qñ xp̃us dixit. Jte docete oẽs gentes. de ꝺse. di. iiij. c. ꝓpzie. Et cõcludit glo. Nõ est g lex apud iudeos: sed apud ⁹Petrz z suos. Et q fuerit trãslatuz ꝑz di. xxi. Jn nouo testõ. q̃ꝺ ego adduxi paulo añ. Hec dicit ista glo. Et glo. sup ℞bo. sacerdotio. ꝺclarat q̃ꝺ fuit illud sacerdotiũ trãslatũ. z dic q nõ fuit illud Melchisedech. qz Melchisedech bene q̃ngentos annos fuit ante legẽ. Si. n. ꝺ isto intelligeret text⁹ esset falsus: cũ dicat q eodem tẽpore vtraq̃ data sunt. Intelligit ergo ꝺ sacerdotio leuitico. q̃ꝺ cuz lege simul Moysi a dño datũ est in mõte: z eadẽ spõsiõe. qñ data lege dixit fili⁹ isr'l ꝑ Moysen. Audi isr'l mãdata mea z ea serua in coꝛde tuo. dabo tibi terrã fluentẽ lac z mel zc. z tũc ibi. ꝑmiserunt seruare legem z sacerdotiũ. z iõ dixit sub eadẽ spõsione. Hec ponit glo. sup verbo spõsiõe. Et hec sufficiant q̃tum ad legẽ canonicã. Tertio roboratur fides xp̃iana ꝑ scripturã ciuilẽ: siue per leges ciuiles. Tot. n. potentissimi iperatoꝛes ꝓcedentes: in suis legib⁹ semꝑ ꝓfitent fidẽ xp̃ianã. Audi quid dicat imperatoꝛ in ꝺcretis notatũ. di. xix. in. c. in memoria. vbi dicit sic. Jn memoria bti ⁹Petri bonozem⁹ sanctã ⁹Romanã eccl'iam z apl'icam sedẽ: vt que nobis sacerdotalis mat est dignitatis: debeat eẽ ecclesiastice magistra institutõis. qua de re seruãda est cũ mansuetudine humilitas. Et licet vir ferendũ ab ipsa sancta sede imponat iugũ: tamen feram⁹: z pia deuotione tollerem⁹. hec ibi. Et vide maxima potestatẽ q impatoꝛes nõ possunt facẽ de iure leges: que essent otra ius diuinũ vl' ecclesiasticũ Audi tex. di. x. leges imperatoꝝ. vbi parũ post ꝓncipiũ dicit sic. Lex imperatoꝛũ nõ est supra legẽ dei: sed subtus. Imperiali iudicio nõ possũt iura ecclesiastica ꝺisolui zc. Et. c. non licet ꝺici tur sic. Non licet impatori nec cuiq̃ pietatem custodienti. i. fidei religionẽ: aliquid cõtra ꝺina mãdata presumẽ: nec quicq̃ de euãgelicis: propheticis: aut apostolicis regulis ob vim agere. hec ibi. Aduertendũ tamẽ q leges impatoꝝ non ꝓpter hoc legib⁹ ecclesiasticis credas contradicere. qñ vtrũq̃ iusꝫ rationabil' constitutũ est. ar. capl'i. certũ est. di. x. Sed intelligunt verba predicta quo ad causas spũales: z salutẽ aie ꝺcernentia. Quia alia est ratio secular'iũ: z alia ꝺiuinaꝝ causaꝝ. vt patet de conse. di. iiij. c. celebritatẽ. in fine. Nam z canon leges ciuiles vocat leges venerãdas. vt pz. xxx. q. iij. c. i. Sz an papa possit tollere leges ꝑiales. notat ꝺ regul' iuris. c. ij. glo. i. li. vi. Unde igit accipiam⁹ istam reuglã gñalem. q sicut leges nõ dedignant' sacros imitari canones. ex de iudicijs. c. clerici. et de noui operis inchoatiõe. c. i. z in autentica. vt clerici apud ꝓprios cpos. §. penl'. col'. vi. Jta et sacroꝝ statuta canonũ: principũ constitutõibus adiuuant. vt pz in eodẽ. c. p. de noui operis ichoatione. vbi dicit sic text⁹. Quia ℞bo leges nõ dedignant' sacros canones imitari: ita z sacroꝝ statuta canonũ: principũ constitutõibus adiuuant'

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et glo. super ⁊ ybo adiuuant. dicit q ex hoc in cā ecclesiastica leges possumus allegare. etsi canones deficerent in cā iudicanda: possum⁹ iudicare ꝟm leges. ⁊ allegat ꝓdicta glo. c. lege. x. di. ⁊. c. si in adiutorio. xxxiij. q. ij. hystoria. ⁊. liij. dis. ex antiquis. Et sic satis ꝑz quō sanctissima⁹ xp̄iana fides roboraꝝ per triplicē scripturā. De antiqua scriptura ad ꝓsens nō facim⁹ mentionē. qm̄ illa vmbra fuit noue: vt antea in ꝓia parte huius ꝟmōis dixim⁹. quare ⁊c. Scdo sanctissima fides roboraꝝ sanctoꝝ imitatione. Nōne hoc est maximū nr̄e fidei fundamētū q tot ⁊ tā ti viri: tanteq generose mulieres: ⁊ antiquo ⁊ p̄senti tēpore pro xp̄iana fide tot spernāt: ⁊ spreuerint: yniuersa q̄ laute possidebant: ⁊ xp̄m pauperculū sint imitati. Et nō tū mundana: sed ⁊ ꝓpriā vitā spreuerit: ⁊ pro xp̄i amore intulerint. ad Hebre. xi. Sancti per fidē vicerūt r̄gna ⁊c. dictorū textū. Dic veniat Paulus p̄us xp̄iane fidei acerrim⁹ p̄secutor: q postea pro xp̄i noīe capite truncari maluit: q̄ sine ei⁹ fide viuere. Ueniat Petrus crucifixus. Ueniant tot reges: tot p̄ncipes: q pro xp̄i noīe corona martyrij coronati sunt. Ueniat ille clarissi⁹ ecclesie lumē ⁊ splēdor Aug. q prius fuerat p manicheos seductus: ⁊ postea xp̄i doctissim⁹ doctor. Ueniat ⁊ Dionysius prius pagan⁹ ⁊ philosophus maxim⁹: ⁊ postea Pauli secretissim⁹ discipul⁹. Ueniat Lyparius prius sceleratissim⁹ mag⁹: ⁊ postea scissim⁹ martyr doctor ⁊ epūs. Quid multis moror: Accipe aīa mea barbarū Hiero. ⁊ lege libellū virorū illustriū quantā nobilē multitudinē ⁊ cetū scoꝝ fidei xp̄iane cōnumeret. Inde Aug. ꝺ epistolā fundamēti. Quis ingt tantā multitudinez ꝓnā ad legē ꝺriā carni ⁊ sanguini fuandā īducere: nisi solus de⁹. q̄re ⁊c. Tertio scissima fides roboraꝝ signoꝝ multiplicatōe. Dicite q̄so q̄ nā illa secta q̄ miracula habeat: sicut fides xp̄iana. Nā ab ipso Abel vsq ad legē datā p Moysen: ⁊ in gente hebreoꝝ ab exitu egypti vsq ad ingressum terre ꝓmissionis: in fide xp̄i venturi miracula inumera claruerunt. Nec unq̄ pplm hebreū: donec ipsi in fide pmanserūt: miracula dereliq̄runt. Et cū fides in apostolis ⁊ alijs credentib⁹ in xp̄m ꝺssata est: ita per dei gram miracula subsecuta sunt: q posita fide videanr̄ miracula apponi: ⁊ ea r̄mota remoueanr̄. Neq; n. idolatre quos paganos vocam⁹: neq; gens Machumeti quā dicim⁹ sarracenos: neq; iudei misi neq; heretici legū aut sectaꝝ suaꝝ miraculū aliquot bñt. Miranda tū fidei nr̄e ꝓeter oēm naturē cursū miracula claruerūt: vt suscitationes mortuoꝝ: illūinationes cecoꝝ: liberatōes ōmniacoꝝ: ⁊ sic ꝺ. q̄ non nisi virtute diuina fieri possent. Et qđ mirabilius apparet: nō solū in viris sed et ī mulieribus: in hac nr̄a fide miracula fulgēt. Infideles ār oēs sicut nec viui aliquid possunt: sic nec mortui. nec possunt se nec alios iuuare. gaudeant g̃ in sectis suis: ego ār gaudebo in ꝺo Jesu meo. Quid dicā de miseris iudeis: Si. n. dñs Jesus xp̄s ex vero ⁊ recto celo: fuit ab eis reprobatus: tunc ꝑz legē ⁊ prophetaꝝ promissa debuerunt tā spiritualiter q̄ corpaliter a ꝺo soueri: ⁊ plus q̄ ante. Quomodo g̃ ⁊ ex qua causa a tēpore illo ⁊ citra sunt captiuati ⁊ spiritualr a gra dei ꝺstituti: ⁊ a spirituali intellectu vinorū: ⁊ a dei regimine destituti: q̄diu ī fide xp̄i vētur i steterunt: ex altauit illos deus. postq̄ autē filiū dei negauerunt: nulla gens fuit a deo depressa: ⁊ obiecta oppressionib⁹ tyrānoꝝ: persecutionibus: gladio: fame: captiuitate: strage: nece: seruitute: venditione: derisione: despectione: sicut legī euenisse super eos. Nā tēpore Titi ⁊ Uespasiani capta Hierm: oēs fuerunt capti: ⁊ xxx. pro vno denario dati sunt. In captiuitate illa libros legis bre non poterant: ⁊ filios nō circūcidere cogebant. Qñ ēt ꝺbebant: antequ eorū vrores cognoscerent: sub pena capitalis sentie eas ad gentiles iudices adducebant: vt eas violētando cognoscerent: ⁊ alijs traderent ipsi haberent quantū vellent. Hec oīa cerner poteris: si finē ⁊ libros legeris egipsipi. Etsi oīa scriptura deficeret: ꝺ oibus saltē clarissime ꝑz: q gens iudaica que clarissima fuit: pulcherria atq; decora: mō est vilissima ⁊ abiectissima: turpissima: debilis: ⁊ meretricula vltra oēs alias nationes. O igit̄ fides p̄clarissima xp̄ianoꝝ: que scripturis: miraculis: ⁊ signis inumeris coruscas indies. Erigite o xp̄iani aures. audite Richar. li. i. de trini. c. ij. Uti nā ingt attenderēt iudei. uti nā aduerterent pagani: cū quāta ꝺscie securitate pro hac pte ad dinū iudiciū poterim⁹ accedē. Nōne cū oī confidentia deo dicē poterim⁹. ꝺne si erroꝝ ē in nobis: a teipso decepti sum⁹? Nā ista tantis signis ⁊ pdigijs confirmata sunt: ⁊ talib⁹ q nō nisi p te fieri possent. Et certe a sūme scitatis viris nobis tradita sunt: cū sūma ⁊ autentica testatione probata: teipso coopante ⁊ sermonē cōfirmāte seq̄ntibus signis. hec ille. Et ꝺ volo sufficiant pro prima ꝝitate. Quantū ad ꝫ ꝝi. intendentes de sublimitate fidei xp̄iane scribē te borto⁹ aīa mea diligenr̄ aures ꝟmonib⁹ nr̄is accōmodes. Ubi nō q tria reddunt xp̄ianā fidē sublimissimā ⁊ altissimā: vz. fidei xp̄iane testificatio. Scdo fidei xp̄iane ꝑduratio: ⁊ fidei xp̄iane coronatio. Reddit igit̄ primo fidē xp̄ianā sublimissimā ⁊ altissimā: clara veraq; fidei nr̄e testificatio. Ubi accipe istā regulā generalez q ois res tā creata q̄ increata: tā corporalis q̄ spiritualis: vt sublimitatē fidei xp̄iane oīderent: de ipsa testimoniū reddiderunt. Et ipsa oīa connumerem⁹ ⁊ probemus. Primo nāq; fidei xp̄i ane testimoniū reddit tota scissima trinitas. 2° multitudo ageloꝝ. 3° multitudo hoīuz. Quarto multitudo mulieꝝ. Quito puuloꝝ. Sexto viroꝝ. Septio senū. 8° ygenū. Nono cōiugatoꝝ. 10° continentiū. xi° lasciuoꝝ. xij° fuorū. xiij° liberoꝝ. xiiij° regū. xv° populoꝝ. xvj° militū. xvij° rusticoꝝ. xviij° oīuz ppl'oꝝ. xix° nautaꝝ. xx° mercatoꝝ. xxi antiq;

xxij° modernoꝝ. xxiij° gentiliū. xxiiij. Iudeorū. xxv°. grecoꝝ. xxvi° patriarchaꝝ. xxvij° apostoloꝝ. xxviij° maloꝝ. xxix° bonoꝝ. xxx° auiū. xxxi° piscium. xxxij° bruto⁹. xxxiij° ylen satoꝝ. xxxiiij° elementoꝝ. xxxv° sacerdotuz. xxxvi° leuitaꝝ. xxxvij° pcursoꝝ. xxxviij° discipuloꝝ. xxxviij° euāgelistaꝝ. xl° solis. xli° stellaꝝ. xlij° lucis. xliij° tenebraꝝ. xliiij° viuoꝝ. xlv° mōtuoꝝ. xlvi° oīuz ppbaꝝ. Et. xlvij° totus mūdus. Ista oīa numera ꝓbemus. ⁊ erubescant postea q ín xp̄m Jesuz crucifixū credē nolunt. Primo in q̄ dico q testi⁹ reddit fidi xp̄iane tota sanctissima trinitas. i. Jo. v. Tres sūt qui testi⁹ dant in celo: pater: verbū: ⁊ spūs scūs Et tres sunt q testi⁹ dant in terra: spūs: aqua: ⁊ san guis. Expone sic. Tres sunt q testi⁹ dant in celo. i. de celo. i. de ꝺnitate xp̄i Jesu. s. pat: ꝺbū ⁊ spūs sanctus. Quō aūt testi⁹ reddiderint: statim dicā. Et tres sunt q testi⁹ dant in ṫra. i. de ṫra. i. de hūnitate. s. spūs. i. aīa. In man⁹ tuas cōmendo spīm meum. Et aqua: ⁊ sanguis. Jo. xix. Unus militū lancea latus e⁹ pforauit: ⁊ otinuo exiuit sanguis ⁊ aq̄. Uideamus quō p̄ testi⁹ p bibuit ꝺ xp̄o. Jo. viij. Qui misit me p̄: ipe testimoniū phibet de me. i. Jo. v. Hoc testi⁹ qđ maius est: q̄m testificat⁹ est de filio suo. Tripl'r aūt testificat⁹ est p̄ de Jesu filio eius q̄tū ad p̄ns. vz. In baptiçatōe. In transfiguratōe. Et in passione. Primo in batiçatōe. Naz dū a Joāne in iordane batiçaret: vox de nube venit dicēs. Hic ē filius me⁹ dilectus: in q̄ mihi bñ ꝺplacui.

Scdo in trāsfiguratōe. Matb. xvij. Adhuc eo loquēte: ecce nubes lucida obumbrauit eos ⁊ ecce vox patris intonuit dicens. Hic est filius meus dilect⁹ in quo mihi bene ꝺplacui. ꝑs. Filius me⁹ es tu: ego hodie. i. sēp genui te. Tertio approꝑinquāte passiōe. Jo. xvii. Ipse eleuatis oculis in celū dixit. Pater venit hora clarifica filiū tuū: vt ⁊ filius tuus clarificet te. Et post pauca. Pater ego te clarificaui sup terrā: opus cōsūmaui qđ dedisti mihi ut faciā. Et nunc clarifica me tu pater apud temetipm claritate: quā habui prius q̄ mūdus fieret apud te. Et Jo. xij. dicit q vox patris in celo audita est. Et clarificaui: ⁊ iteꝝ clarificabo. Ecce quō pat̄ testi⁹ reddidit xp̄o: qm̄ filius ei⁹ erat ab eo generat⁹. Nē videam⁹ quō ipsemet filius reddidit testi⁹ fidei sue. Nec mireris qm̄ sic tota trinitas testificat. qm̄ opa trinitatis ab ex̄ sunt ꝺnisa: vt dic Augustin⁹ de trini. ⁊ de ꝺse. di. iij. c. oēs quos legē potui. Et sic verba Aug. li. ꝺ trinitate. Triplicit aūt reddidit filius testi⁹ de fide sua. s. In ꝺnitatis oīssione. In miraculoꝝ operatōe. Et in hūnitatis vera ꝓbatione. Primo in ꝺuinitatis oīssione. Jo. x. Pater meus qđ dedit mihi maior oibus est: ⁊ nemo pōt rapē de manu patris mei ego ⁊ pater vnū sumus. s. in diuinitate. Dicit. n. vnū ⁊ non vnus. qz adiectiuū in neutro genere dicit nām. ⁊ in masculino vl' feminino dicit personā. ⁊ iō dicit alius pater. alius filius. ali⁹ spūs scūs. ⁊ non aliud. qz ꝺstincte sunt psone: non nē iō dicit vnū: ⁊ non vn⁹. Et Jo. viij. dicebat. Est pater me⁹ qui glorificauit me: quē dicitis q ꝺ vester ē: ⁊ nō cognouistis eū. ego aut̄ noui eū. ⁊ si dixero q: nō noui eū: ero silis vobis mēdax sed scio eū ⁊ sermonē eius seruo ⁊c. Scdo in miraculoꝝ operatōe. Jo. x. Opera que ego facio ipsa testimoniū perhibent de me. sed vos nō creditis: quia non estis ex ouib⁹ meis. Si mihi non vultis credere opibus credite: vt sciatis et credatis: q: ego in patre: ⁊ pr̄ in me est. Sz que nā sunt opa ista: Audi Isa. xxxv. Tūc aperient oculi cecoꝝ: ⁊ aures surdoꝝ patebūt. tūc saliet sicut ceruus in montib⁹ claudus: ⁊ apta erit lingua mutoꝝ ⁊c. Et vbi reperit̄ ista xp̄m fecisse: lege Matb. xi. Ite renūciate Joāni q̄ audistis ⁊ vidistis: dixit Jesus discipulis Joānis. Ceci vident. claudi ambulāt. leprosi mūdant. mortui resurgunt. pauper euangelizant. i. euāgelio ītruūtur ⁊c. Et iō Jo. xv. dicebat. Si nō venissez: et locut⁹ eis nō fuissez: pctm̄ non hērent. Et iterū. Si nō fecissem eis opa q̄ nunq̄ ali⁹ fecit: pctm̄ nō hērent. nūc aut̄ excusationez non bñt super pctō suo ⁊c. Tertio reddidit testi⁹ fidei sue ī būanitatis vera ꝓbatione. Nā crescebat etate Luc. ij. Proficiebat Jesus sapia ⁊ etate apud deū ⁊ hoies. Esuriit Matb. iiij. Et cū ieiunasset xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctib⁹ postea esurijt: lassus fuit. exemplū de samaritana: ⁊ sic de aliis passiōib⁹ nālibus būane nē conuenientib⁹. Nō. n. eēt verus hō: si ea q̄ sunt hois non hēret. Tertio videam⁹ quō spūs sanct⁹ reddidit testi⁹ fidei xp̄i. Tripliciter etiā ⁊ ipse testificat⁹ est. In xp̄i cōceptione. In xp̄i batiçatiōe. Et in suoꝝ donoꝝ repletōe. Primo in xp̄i ꝺceptōe. qm̄ ipe māz pro introducēda forma in carne ỳginis pfecte disposuit. Luc. i. Spūs scūs supueniet in te: ⁊ ỳtus altissimi obūbrabit tibi. Scdo in baptiçatione. Jo. i. Sup quē videris spīm scm̄ descēdētē hic est q batiçat in spū scō. Tertio in donoꝝ suoꝝ repletōe. Isa. xi. Requiescet sup eū spūs dñi spūs sapie ⁊ intellect⁹: spūs scie ⁊ pietatis. spūs oscilij ⁊ fortitudinis. ⁊ repleuit eū dñs spū timoris. Jo. i. Plenū gratie ⁊ vitatis. Et sic ꝑz primū testi⁹ fidei xp̄iane. Scdm testi⁹ est angloꝝ. Multipl'r aūt angeli de xp̄o testi⁹ reddiderūt Primo in sua ꝺceptōe. qm̄ qñ concipi ꝺbebat oīum saluator missus est angelus Gabriel a ꝺo in ciuitatē galilee ad virginē desponsatā viro: cui nom̄ erat Joseph ⁊c. vsq ibi. Ipse enī saluū faciet ppl'm suū a pctis eoꝝ. Luc. i. Jte ī sua natiuitate. Luc. ij. Gloria in excelsis deo ⁊c. Jte in sua manifestatiōe. Luc. ij. Annūcio vob⁹ gaudium magnū: qz natus est vobis hodie saluator mūdi. Jte in sua prima Herodis psecutōe Matb. ij. Apparuit angelus dñi in somnis Joseph: dicens. Surge ⁊ accipe puerū ⁊ matrē ei⁹: ⁊ fuge in egyptum: ⁊ esto ibi vsq dum dicam tibi. Jte in sua ab egypto reuersione. Matb. ij. Appuit angelus Joseph dicens. Surge ⁊ vade ī terrā

Universidad de Deusto
Biblioteca

ifrl. defuncti. n. sunt q grebant aiam pueri. Nec sine grandi mysterio iste paup senex dat ee i spo sū puelle ygini. nā solā vagare ō isrl in egyptuz z eō: honestū mūe fuisset. Et ne illā Joseph qz ygo grauida erat: i vroze timeret accipe: mox apparuit illi angelus in somnis: dicēs. Noli tie re accipe Mariā vroze. i. in vroze tuā. qō. n. in ea natū est: de spū scō est. In sua acerba penitē Mat. iiij. Cū ieiunasset. xl. dieb' zc. z i fine dia bolice pugne dr: gp angeli tāq gaudentes accesserunt z mīstrabāt ei. quia. p: opbeta ait. Angelis suis deus mandauit de te: vt custodiāt te in oībus vijs tuis. Jte in sua deuota oone. pat mi si possibile est zc. dic totū. z fcā oone fcūs e sudoz eius sicut gutte sanguinis decurrētis in t rā. apparuit āt illi angel' ō fortans eū. Luc. xxij. Jte in sua passiōe. Diere. Angeli pacis ama re flebunt. Jte in sua resurrectione. z b plurib' vicib'. vt ps Mar. vlti. Uiderūt iuuenē sedentē in dextris coopertū stola candida: z dixit ill'. Nolite expauescē. Jesū q̄ritis naçarenū. surrexit. nō est hic. Jdē Luc. vlti. Jte in sua ascensione. qz letantib' angelis ascendit zc. Quid plura semp angeli xp̄m comitati sunt tanq̄ eoz dnm z regē zc. Tertiū testimoniū e multitudo bominū. nā boies illi quib' miracula fecerat: cum vidissent qō fecerat signū: voluerunt eū facere regē. Jo. vj. Quartū testi'' est mltitudo mulier. Et b p' in sua passione: qñ p' eū plorantib' dixit. Filie Dier'm nolite flere sup me zc. z fo in sua resurrectione. Matb. xxvj. Maria Magdalene: z Maria Jacobi z Salome emerunt aromata zc. Quintū testi''' est multitudo paz uuloz innocentū: quoz adhuc corpa videm' sup terrā. vox. n. in rama audita est: ꝓ lozat' z vlula tus mult'. plozatū ad filios reforas: vlulatū ad matres. Jte illi sci pueri in die palmaz: laudem dño decantātes. Osanna filio Dauid zc. claruz xp̄o testi''' reddiderunt. ps. Ex oze infantiū z la ctentiū pfecisti laudē. Et increpantib' xp̄m iudeis ait ipse. Amen dico vobis si tacebūt: lapides clamabūt. Sextū testi''' e multitudo uiroz: q̄ ouertebat tpe xp̄i: z tpe pdicationis disci pulozuz. vna. n. die tria milia: z alia die. v. milia Petrus z Paulus in suis pdicationib' ouerte runt. Act. ij. z et multitudo q̄ nunc e xp̄ianozuz testi''' phiber. q̄ q̄uis minoz sit infidelitū: tñ pulchrioz z ytuosioz: honestioz q̄ e: vt ex pcedentibus p̄z. Septimū testi''' e multitudo senū. ex quibus duos clare scim'. veniat Zacharias qd dixisti de xp̄o qñ angelo nō credidisti: Luc. p. Apertū e āt illico os Zacharie: z ꝓphetauit: di cens. Bñdictus dns deus isrl: qz visitauit z fecē redēptionē plebis sue. Et tu p̄r scē Simeon qd dixisti qñ xp̄m paruulū in ulnas tuas accepisti: audi Luc. ij. Nunc dimittis dne fuū tuū i pace zc. Octauū testi''' e multitudo ygināū: quaz caput e gloziosa Maria: z Ursula verillū portat zc. Nonū testi''' e multitudo ōiugatoruz. Nā z socrus Simonis tenebat magnis febrib' z stans sup illā ipauit febri: z dimisit illaz. Luc. iiij. z Petr' apostol' ōiugat' firmissimū dedit ō xp̄o testi''. Mat. xv. dicens. Tu es xp̄s filī dei viui. Decimū testi''' e multitudo ornentiū. z inē oēs e illa scissima Anna: q̄ ꝓfitebat dño: z lo quebat de illo oībus: q expectabant redemptō nē isrl. Luc. ij. Nā septe ānis b cū viro vixit: z a ygnitate sua vidua erat: vsq̄ ad ānos. lxxxiiij. q̄re zc. Undecimū testi''' e multitudo lasciuo rū: quoz caput est Magdalena. Luc. vij. Erat mulier in ciuitate peccatrix zc. dic modū quez tenuit zc. Duodecimū testi''' e multitudo seruoz. veniat Malchus fuus pontificis cui dns p Petrū abscisaz auriculā br̄dictione restituit. Jo. xviij. Et vēiat illa filia. i. sua Archisina gogi a xp̄o suscitata: z testimo''' reddat. Mar. v. c.

Decimūdecimū testi''' e mltitudo liberoz. Jo. iiij. Cognouit q̄ pr̄ qz illa boza esset q̄ dixit ei Jesus. filī' tuus viuit: z credidit ipse z dom' eius tota.

Decimūquartū testi''' e multitudo regū: z pserti illi tres scissimi magi reges. Mat. ij. Ubi e q nat' e rex iudeoz. Jte z rex Herodes q turba tus e: z oīs Hierosolīa cū illo zc. Decimūqn tū testi''' e multitudo pploz. Jo. xij. Testi q̄ phibuit turba: qñ Laçaz vocauit a monūmto. z Mat. xxj. Timuer turbā: qñ sic ꝓphām eum bēbant. z Mar. xi. Turbe āt dicebat. hic e ies' a naçareth zc. Decimūsextū testi''' e multitudo militū. z pserti ille scūs Longin'. Jo. xviiij. vn' āt militū lancea lat'e' pforauit: z otinuo exiuit sanguis z aq̄. Et ille magn' Leturio. Luc. xxiij. Audiēs āt Lenturio z q cū eo erāt: ait. ve re filī' dei erat iste. zc. Decimū sep''' e multitudo rusticoz. Luc. ij. Pastores q erāt in regiōe eoz custodiētes vigilias noctis sup gregē suū: venerūt z inener sic dictū erat ill' de puero b zc. Decimūoctā''' testi''' e multitudo oīuz populoz. Luc. vlti. Erat potēs cōsa deo: z oī pplo vū nō solū sui: sed ēt exnei cupiebāt xp̄m videre. vñ z exnei venert ad Philippū dicētes. volum' Jesū vidē. Jo. xj. Decimūnō''' testi''' e mltitudo nautaz. vñ vidētes naute q xp̄s ipabat vē tis z mār: z trīglitatē faciebat ad libitū: dicebāt. Qual' e hic qz vēti z mare obediūt ei: z Petr' magn' nauta z piscator: z alij q̄plures relict] na uib': z rhete dnm seq̄bāt. Mat. iiij. xx. testi. ē mltitudo mēcatoz: z pmaxie Mathe'. Mat. xviiij. Uidit boies sedētē in tholoneo: z ait. seq̄re me: z secut' e eū. Et Zache'. Luc. xviiij. Et Zache' erat pnceps publicanoz: z ipse diues: z ait. Ecce dimidiū bonoz meoz dne do paupibus: etsi quez defraudaui reddo q̄druplum zc.

xxj. testi. ē multitudo ātiq̄z. Jo. viij. Abrahā exultauit vt videret diē meū: vidit z gauisus e zc. xxij. testi. ē multitudo modernoz. Luc. x. Bti oculi q vidēt q̄ vos videt]. Antigs. n. oīa ꝓ tigebāt i figuris. i. Coz. x. Oīa i figura ꝓtigebāt ill'. xxiij. testi. ē mltitudo gētiliū. Jo. iiij. Multi samaritanoz crediderūt in eū pp xp̄m mīeris testimoniū phibētis. qz dixit mihi oīa quecūq̄z feci. z mulieri dicebāt. qz iam n̄ ppter tuā loq̄lā credim' tibi. Ipsi. n. audiuim' z scim': qz hic est saluator mūdi. Et Matb. xxi. Auferet a vobis regnū dei: z dabit genti facienti fruct' eius. Et Act]. xiij. Quia repulistis xp̄m dei: z indigs vos iudicastis. Ecce ouertimur ad gentes. Quid di cā de tātis sibyllis de qbus Lactanti' tāta dic': q̄ de xp̄o venturo tanta dixer. Sibylla n̄ q̄z ti burtina multa cū Romanis vēturā dixisset inc alia sic repit' ppbasse. Judicij signū tell' sudoze madescet: E celo rex aduenet p secula futurus Scilz in carne p̄sens: vt iudicet oze. vñ deum cernēt incredul' atz fidel' zc. Fecit. n. ibi ō xp̄o vēturo ad iudiciū vsus. xxvij. Dece. n. repio fu isse sibyllas. Pria de p̄sis. 1ª libica. 3ª delphi ca: q̄ ante troiana bella vaticiata e. iiij'ª cbime ra: z hec fuit in italia. v' heritbea in babilōia orta. Dicta est heritbea ab insula in q̄ eius dicta sunt carmina. vi'ª samnia. a samo insula sic vocata. vij'ª cumea. viij'ª bellespontica. ix'ª frigia. x'ª tiburtina grece. abulnea latine vocat'. ex cui' carminib' multa de xp̄o hītur. Hec cir cues multas ꝓuincias z ptes oībis: assiriā pdicauit: macedoniā: vsq̄ tādē palermū. Sexdecī mūdi regna siue ꝓuincias ꝓphando z pdicā do discurrit. Audiētes aūt fāmā ei' Romam pncipes: Traiano iperatori nūciarūt. Quā cū mag̃ bonore legatōe missa Romā veniri fecit. z centū viris Romanis vna nocte sic' vnū sōniantes vz. nouē se vidē soles in celo: g sigillati diuisi diuersas in se figuras bēbant. pmus valde lucēs. z' lucidiō. z' sanguine': igne': ac teribil': z splendid' sat] zc. Et tādē oīa explanauit zc. xxiij. testi''' est multi' iudeoz. Et xxv''' testi''' e multitudo grecoz. de qbus Act]. xiij. dr. Factus e aūt iconij: vt sil' introirēt sinagogā iudeoz z loquerent. Ita vt credēt iudeoz z grecoz copiosa multitudo. ad Ro. x. Nō. n. est distinctio iudei z greci zc. xxvi''' testi. est mltitudo pri archarū. Matb. xxij. Ego sum de' Abrahā. de' Isaac de' Jacob. Exo. iij. Hoc nom̄ est mihi in eternū qz bi tres testes viuūt in eternū zc. xxvii''' testi. est multitudo maloz. Matb. xxij. Magr scimus q: vax es: z viā dei in vitate doces. Jō z cū illis mādu cabat z bibebat. Matb. ix. Quare cū publicanis z pctōribus māducat magr vr zc. xxix''' testi. est mltitudo bonoz. ps. Innocētes z recti adheserūt mihi. Luc. Qui ex deo est: vba dī audit. ꝓpterea nō auditis qz ex deo non estis.

xxx''' testi. est multitudo auiū: z pserti columbe in baptismo. Luc. iij. xxxi'' testi. est multitudo piscīū. Luc. v. Duc i altū rhete. z infra. Rū pebat aūt rhete p mltitudie piscīū zc. xxxij''' testi. est multitudo bruto': z pserti bouis z asini Isa. i. Cognouit bos possesso' suū: z asin' psepe dñi sui: isrl aūt me nō cogn̄uit. xxxiij''' testi. est mltitudo īsensatoz. Matb. xxvij. Petre scisse sūt z monūmta apta sc. xxxiiij''' testi. est oiuz eloz. testimoniū phibuit aq̄: qñ siccis pedib' sup ipsā ābalauit. Matb. xiij. Et qñ ipaz ouertit in vinū. Jo. ij. Terra phibuit qñ in morte ei' otremuit: z i resurrectiōe. ps. Terra tremuit z qeuit Aer qñ obscurat' est. A tertia. n. hōa vsq̄ ad bo rā nona facte sūt tenebre sup vniuersā t rā. Ignis qñ spūs scūs in forma igni' in die pēthecosten ō scēdit. Act]. Ignis a facie e' erarsit. i. exardē do descēdit: z carbōes. i. discipuli dispositi sicut carbōes succēsi sūt ab eo. xxxv''' testi. ē multi' sacerdotū. Oēs. n. sacerdotes magni in testō ve t: vt Aaron. Melchisedech. z alij figura fuer xp̄i sūmi sacerdotis. ps. Tu es sacerdos in etnū zc. xxxvj''' testi. est multi leuitaz. z psertim ille Laurēti' scūs dicebat. Accusat' nō negaui z assat' gras ago zc. xxxvij'' testi. est multi' p̄cursoz: q̄z n̄ clari' q̄ Joēs baptista q̄z q̄ ppha uit. dixit. n. Ecce agn' dei: ecce q tollit pcā mūdi. hic est de q̄ dicebā vobis. q p' me venit ante me fact' est: cui' nō sum ego dign' ei' corrigiaz calciamēti soluē. Jō merito a dño plusq̄ ppha vocat' est. xxxviij. testi. est multi' discipuloz. Act]. iiij. Nō possum' nō log q̄ vidim' z audiuim' oz deo magis obedire q̄ hoib' zc. xxxvi in te sti. est multi' euāgelistaz. Matbs dscribit būa nitatē. Liber ingt gnātōis Jesu xp̄i zc. Jō i foz ma hūana depingit. Marc' resurrectiōes: iō in forma leōis ē. Lucas singulariss me scribit passionē: iō in forma bouis pingit: qō ad sacrificiuz erat ordinatū. Joēs ei' dīnitate alte volās: iō i fōma agle designt zc. xl. testi. est sol. qz i passio ne dñi obscurat' est. Et. xli. testi. est stellaz. qz nouā stella i natiuitate dñi apparuit. Matb. u. xlii. testi. est lucif. qz qñ pastoib' āgel' appuit claritas circūfulsit illos. Matb. ij. Et in trāsfiguratōe resplēduit facies e' sic sol. Matb. xvij. xliij. testi. est tenebraz: ut dictū est. Tenebre facte sūt sup vniuersā terrā i xp̄i passiōe. Matb. xxvij. xliiij. testi. ē oīuz viuoz. Luc. iij. Oēs testimoniū illi dabāt: z mirabāt de ybis q̄ ꝓcedebāt de ore ei'. xlv. testi. ē mo: tuoz: vt filī' vidue. Laçar' zc. xlvi. testi. ē oīuz ppha. Nō lus. n. fuit ppha q nō dixerit aliq̄ de xp̄o. Et volo q audias aliq̄ eoz dcā. Et icipiam' a Dauid q fuit rex magn' in isrl z ppha eximi' q p q̄dā antonomasi ꝑ ppha dr. Audi q̄sta de xp̄o ppha uerit. Audi p̄ gd dicat. De' ingt nr' añ scīa oper' est. i. ab eīno disposuit opari salutē i medio tre. Jte foderūt man' meas z pedes meos: z totus illū psalmū. De' de' meus respice in me. dic. ga pulcherrim' est. Jte terra nra. i. ygo glosa ō tra i. pgenie nra vedit fructū suū. Jte ascēdit deus in iubilatōe. Et dns in uoce tube. s. ōscēdet. Jte Dixit dns dño meo: sede a dextris meis. Jte confregit portas ereas: z vectes ferreos cōfregit. Jte Attollite pōtas pncipes vras. Jte Exortu est in tenebris luñ rectis. i. scis pri'. z cera mta. Uides aia mea q plura bic ꝓpha dixit: z tñ

Universidad de Deusto
Biblioteca

clarissime inꝺ ceꝛa de xp̃i passiõe locut⁹ ê. Et ſi ego auctes ꝛ ei⁹ dicta ꝑm acta ꝛ ordinẽ gestoꝝ nõ poſueri:ordina tu tu vt placet. Nẽ ho videa mus Jſa. dicta. Hic sane ꝓphа inꝺ ceꝛa õ hgie gl'osa plura dixit. Audi ipm. c. xi. Egredieꝫ inqt hga de radice Jesse:ꝛ flos õ radice ei⁹ ascẽdet: ꝛ regesceꝛ sup eũ spũs dñi ꝛc. Per hgã hginẽ: p flozẽ intellige xp̃m. Et. c. vij. sic ait. Ecce alma i. hgo ocipiet ꝛ pariet filiũ: ꝛ vocabiꝫ nom̃ eius emanuel. qõ inꝓtetaꝫ nobiscũ õs. hebꝛei alma hñt: qõ latine dr femina. qõ si intelligereꝫ õ coꝛ rupta: cũ ibi ꝓphа de Messia loquaꝫ: vt ꝛ ipſi fatenẽ nullũ miraculũ eẽt si de coꝛrupta Mes sias nasceꝛeꝫ. qꝛ Hiere. ifra dicet. Nouũ faciet dñs sup terrã: qõ miraculũ exprimiꝫ p illud ad uerbiũ admirãdi: ecce. Propꝛea Hiero⁹ postiuſ senſũ q̃s hba ꝛsiderans: latine ꝑdicta hba expo nens: dixit. Ecce hgo ocipiet ꝛc. Et de xp̃o ait. c. ix. Paruul⁹ nat⁹ ẽ nobis: ꝛ filiꝰ dat⁹ ẽ nobis: ꝛ fcũs est p̃ncipat⁹ sup humeꝝ eꝰ: ꝛ vocabiꝫ no men eꝰ admirabilis ꝛsiliari⁹ õs fortis: pr̃ futuri sc̃i: p̃nceps pacis: ꝛ multiplicabiꝫ eꝰ ipiũ: ꝛ pa cis eꝰ nõ erit finis. q̃ oĩa xificata sunt in ꝓulo. i. hũili xp̃o. Et q̃ pacis tpe nasci debebat: ait. c. i. Conflabũt gladios suos in vomeres: ꝛ lanceas suas in falces: ꝛ nõ leuabit gens õ gentẽ gladiũ nec exercebunt vlteri⁹ ad ꝓliũ. Et. c. xj. ait. Hꝫ tabit lup⁹ cũ agno: ꝛ pard⁹ cũ hedo accubabit. vitulus leo ꝛ ouis simul mozabunt: ꝛ puer puuſ minabit eos ꝛc. Et de miraculis xp̃i sic dixit. c. xxxv. Tunc aperient oculi cecoꝝ: ꝛ aures surdoꝝ patebunt. tũc saliet sic̃ ceruꝰ in mõtib⁹ clau dus: ꝛ apta erit lingua mutoꝝ ꝛc. Et de passiõe xp̃i q̃nta dixit. Nouι. n. supi⁹ eꝰ dicta. c. liij. i fa ocl'one fe ptis in fa rõe. vide ibi ꝛc. Itẽ veniat Hieremias. Audi p̃ gd dicat de incarnatõe xp̃i Hiere. xxxj. Nouũ faciet dñs sup terrã: mulier circũdabit viꝝ. duo noua hic fiũt. s. q⁹ hgo ocipi at: ꝛ hõ ocept⁹ sit vir. i. pfect⁹ oĩ ẋtute: qõ deno taꝫ p viꝝ. Et idẽ. c. xxxj. Ecce dies veniẽt dicit dñs: ꝛ suscitabo Dauid germẽ iustũ: ꝛ regbit rx ꝛ sapiens erit: ꝛ faciet iustitiã ꝛ iudiciũ in terra. Idẽ dic. xxxiij. c. q̃ oĩa exponũt õ xp̃o. Et õ pas sione xp̃i q̃nta dixit in trenis. i. in lamẽtatõe sua. Treno. p̃. O vos q trãsitis p viã attẽdite ꝛ vide te si ẽ dolor similꝫ sic̃ dolor meꝰ. Et. c. iij. Recoꝛ dare pauptatis mee: ꝛ trãsgressionis mee absin thij ꝛ fellis. ꝛ multa pulchꝛa ponũt ibi. Et õ gl'o sa eꝰ resurrectione ait. c. iiij. Ascendit leo de cubili suo: ꝛ ꝑdo gentiũ leuauit. veniat Ezechias. Ipse ꝓphe de hgitate Marie gl'ose locut⁹ ẽ. c. xliij. Cõuerti me ad vnã portã sanctuarij ex teriozis q̃ respicit ad orientẽ: ꝛ clausa erat. ꝛ di xit dñs ad me. Hc̃ clausa erit: ꝛ nõ aperiet: ꝛ vir ñ ingredieꝫ p eã: qꝛ dñs õs isrl'ingressus ẽ ꝓ hac erit clausa. qꝛ hgo fuit añ partũ pꝰ partũ ꝛ i ptu. ꝛ a spũ sc̃o ocepit ꝛc. Ueniat Daniel. audi. c. ix. Cũ venerit scũs sc̃oꝝ cessabit vnctio vra. Et multa de ve structione regni iudeoꝝ ibidẽ dixit: vt exposui

mus in nro dñicali ꝛc. Ueniat Oseas. c. xiij. De manu mozt⁹ liberabo eos: ꝛ de mozte redimã e os. Ero moꝛs tua o moꝛs ero moꝛsus tu⁹ iferne. q̃ oĩa xificata sũt in xp̃o ꝛc. Uẽiat Jobel. c. ij. Fili Sion exultate ꝛ letamini in dño ꝺo nro. qꝛ dedit ꝓ vabit vobis doctoꝛẽ iustitie. Jõ dicebat Jesus vos vocat⁹ me magr̃ ꝛ dñe: ꝛ bñ di citis. sũ eteni ꝛc. Uẽiat Amos. c. i. Sup trib⁹ sce lerib⁹ isrl'ꝛ sup q̃ttuoꝝ ñ ouertã eũ: ꝓ eo q⁹ ven diderit argẽto iustũ ꝛc. i. xp̃m iustũ: q⁹ p antono masiã oĩ iust⁹. Pri⁹ scel⁹ ꝑm vnã expositõez fuit: qñ veniẽtes in trã ꝓmissiõis ꝛ comedẽtes mãna: õ dñz murmurabãt recolẽtes ollas car niũ: ꝛ dicẽtes. vtinã essemus in egypto ꝛc. 2⁹ scel⁹ fuit: qñ vitulũ fecerũt ꝛ adozaueꝛũt dicẽtes. hi sũt dij tui isrl' ꝛc. 3⁹ scel⁹ fuit occisio tot ꝓphaꝝ bũc lapidãtes: bũc secãtes ꝛc. vel ꝑm Nicolaũ de lira sup. xij. ꝓphas. Alij sic exponunt. Pri⁹ scel⁹ fuit vẽditio Joseph. 2⁹ adozatõ vi tuli. 3⁹ negatio dom⁹ Dauid. q: qñ Hieroboã fcũs ẽ rex: oẽs trib⁹ recesseꝛt exceꝓta tribu Ju da. iij. Rx. xij. Et q̃rtũ scel⁹ fuit mozs xp̃i. ꝛ circa bñ ouerter ãpli⁹ eũ. In oib⁹. n. scelerib⁹ trib⁹ fe cit pacẽ õs: aut ꝓ intcessiõz Moysi: aut alĩus ꝓphe. vñ dicebat Moyses: aut ꝓce ꝓpl'o tuo: aut dele me de libꝛo vite. Et Jobel alta voce. c. ij. clamabat. Parce dñe: parce ꝓpl'o tuo: ꝛ ne des hꝛditatẽ tuã i obꝓbꝛiũ ꝛc. Et ꝓ pauca rõ dit dñs: ꝛ dixit ꝓpl'o suo. ecce ego mittaz vobis frumẽtũ: vinũ: ꝛ oleũ: ꝛ rplebimini: ꝛ nõ dabo ul tra vos in obꝓbꝛiũ in gentib⁹ ꝛc. Sz adeo ꝓp q̃rtũ scel⁹ irat⁹ ẽ dñs: vt nũq̃ fecerit pacẽ: ꝛz eos ꝓfugos ꝛ errãtes dispsit p oꝛbẽ. vt sup̃ ostendim⁹. qꝛ ꝛc. Uẽiat abdiaꝫ. c. i. In mõte Sio erit salua tio: ꝛ erit scũs. Nõ. n. itelligẽdũ ẽ q⁹ i mõte sion fuerit saluatio nr̃a. qꝛ ꝺ fuit in mõte Caluarie: ꝛz i mõte Sio fuit pfecta ꝛsumatio salutis nr̃e. qꝛ ibi celos ascẽdit ꝛc. Uẽiat Jonas: g in figura se pulture xp̃i trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ noctib⁹ fuit i vẽtre ceti ꝛc. Uẽiat Michꝺeas. c. v. Et tu Bethle ez tra effrata neq̃s es mima i ꝓncipibus Juda. Ex te mihi egredieꝫ g sit dñator: i isrl': ꝛ egꝛdiet ab initio a diebꝰ eternitat⁹. ꝓp ꝺ vabit dñs eos vs q⁹ parturiẽs piet ꝛc. In Bethleẽ. n. natꝰ ẽ xp̃us. Mat. ij. Cũ natꝰ eẽt Jesus i Bethleẽ ꝛc. Uẽiat Nauz ꝓphа. c. i. Et nũc ꝺcrã hgã ei⁹ de doꝛso suo: ꝛ vicula tua dirũpã hga q̃ erat i doꝛso ꝺũa ne nãe: potestas erat diaboli: vicula ho reatus pcci ꝓmoꝝ pentũ. ad Ro. iij. Oẽs i Adã pecca uerũt: ꝛ egẽt glia dei ꝛc. Uẽiat Abachuch. c. iij. Ego ingt in dño gaudebo: ꝛ exultabo i deo Je su meo. Uẽiat Sophõias. c. iij. Hec dicit dñs. Lauda filia sion: iubila isrl': letare ꝛ exulta in oi coꝛde tuo filia Hierl'm. Abstulit dñs iudiciũ tu uz: auertit ꝓ auertet inimicos tuos. rex isrl' dñs i medio tui: ñ tiebis maluz vlꝛ. In die illa dicet Hierl'z. Noli timẽ sioñ: ñ dissoluãt man⁹ tue. dñs ꝺs tu⁹ i medio tui fort⁹: ipse saluabit te. Et, de rsurrectõe xp̃i: ꝛ iudicio simꝫ ibidẽ ẽt locut⁹ ẽ: di cẽs. Expecta me dic̃ dñs i die resurrectõis mee

in futuꝝ: qꝛ iudiciũ meũ est: vt cõgregẽ gẽtes ꝛ colligã regẽ ꝛc. Ueniat Agge⁹. c. ii. Adhuc vnũ modicũ ego ꝺmouebo celũ: ꝛ terrã: ꝛ mar: ꝛ ari dã. ꝛ mouebo oẽs gẽtes: ꝛ veniet desideratꝰ cũ ctis gentib⁹. ꝛ ꝺplebo domũ istã gl'a dicit dñs ex ercituũ ꝛc. Uẽiat Zacha. Iste pr̃a dixit. c. ix. ait sic. Exulta satis filia sion: iubila filia hierl'm Ecce rex tu⁹ venit tibi iust⁹ ꝛ saluator: ꝛ ipe pau p ꝛ ascẽdẽs sup asinũ: ꝛ sup pullũ filiũ asine. Et ibidẽ. Tu q̃z in sanguie testi tui emisisti victos de lacu in q̃ nõ erat aq̃. Et c xi dicit sic Si bo⁹ est in oculis vr̃is auferte mercedẽ meã. ꝛ si non gescite. ꝛ appẽderꝫ mercedẽ meã. xxx. argẽteos⁹ ꝛ dixit dñs ad me. Proijce eos in scũariũ ꝺcoꝛ rũ pciũ q̃ appciat⁹ suz ab eis. Et tuli. xxx. argẽ teos: ꝛ pieci illos⁹ domũ dñi ad scũariũ ꝛc. Que oĩa xificata sc̃in xp̃i vẽditõe. Et. c. xij. ait. Et as piciẽt in me quẽ ꝛfixerũt: ꝛ plangẽt eũ plãctu: q̃ si sup vnigenitũ. ꝛ dolebũt sup eũ: ut doleꝛ solet in mozte ꝓmogeniti ꝛc. Ueniat Malach. c. iij. ꝛ logaꝫ de ꝑcursoꝛe. Ecce ego mitto ãgelũ meũ: ꝛ ꝑparabit viã ante faciẽ meã: ꝛ statiꝫ veniet ad tẽplũ scñm suũ dñator: quẽ vos q̃rit⁹. ꝛ ãgel⁹ testi quẽ vos vult⁹. Ecce veniet dic̃ dñs exercituũ. Et q⁹ poꝛit cogitare diẽ aduent⁹ eius? ꝛ q⁹ stabit ad videndũ eũ? ipse. n. q̃si ignis ꝛflans: ꝛ q̃si herba fullonũ: ꝛ purgabit filios leui: ꝛ colabit eos q̃ si auz ꝛ q̃si argentũ: ꝛ erũt offerẽtes sacrificiũ i iustitia ꝛc. Et hic est finis ꝓphaꝝ. Et Job ille vir scũs q̃bñ de xp̃o aliq̃ sentit. Ait. n. c. xx. Ut neraueruũt me lãcea: ocidit me vulnẽ sup vuln⁹ satiati sũ penis meis. Et. c. ix. de gl'a redẽptionis nr̃e ait. Scio q⁹ redẽptoꝛ meꝰ viuit: ꝛ de trã surrectur⁹ sum: ꝛ in carne mea videbo deuz saluatoꝛẽ meũ ꝛc. Ultimũ testiñ xp̃iane fidei ẽ totus mũdus. Est. n. ꝓ totũ mundũ spsa xp̃iana fi des. Et sc̃i illã in mꝛnib⁹ nr̃is in bono statu reliq̃ runt. Nos aũt illã fuare nesciuim⁹. In oẽm eni terrã exiuit son⁹ eoꝝ: ꝛ in fines oꝛbis terre ꝛba eoꝝ. vt ait. ps. Uñ vere ocludẽ possumus. Dñe dñs nr̃ q̃s admirabile est nom̃ tuũ in vniuersa ẽ ra. Et sic satis ex his appet quõ fides xp̃i sit sub limata. q̃re ꝛc. Qꝛtuz ad vltimã xitatẽ pono istã regulã gñalẽ q⁹ nulla fiꝺs ꝓmittit vitã eter nã nisi fides xp̃iana. Nã ut Machumeti sectaz q̃ nõ nisi carnis voluptatẽ ꝓ vltia felicitate sta tuit: relinq̃m⁹: ꝛ de hebꝛea ꝛ xp̃iana videamus Nã in lege veꝛi bona tm̃ tpalia ꝓ obꝺuatiõe le gis ꝓmittebãt. ꝛz in xp̃iana fide bona spũalia et eẽna. hoc pz in glo. de ostitutõib⁹. c. trãslato sa cerdotio. sup hbo. spõsione. ꝛ p ocoꝛdãtia addu cit. c. cum Marthe. de cele. miss. Scꝺo pono istã regulã gñalẽ q⁹ oẽs credẽtes in xp̃m filij ꝺi efficiunt. Jo. i. Dedit eis pr̃atem filios dei fieri. Ubi nõ q⁹ tripl'r qs põt ꝺici filiꝰ dei. s. ꝓ nãle ge neratõez. p tpale adoptionẽ. ꝛ p eternale ꝑdesti nationẽ. Prio p nãle gñatõez. ꝛ sic solus xp̃s filiꝰ dei est. ps. Dñs dixit ad me: filiꝰ meꝰ es tu: ego hodie genui te. vñ sicut p carnẽ ẽ verꝰ filiꝰ virgis. Matth. i. Pepit filiũ suũ ꝓmogenitũ sic ꝛ p eternã gñationẽ ẽ filiꝰ eꝛni pr̃is ꝛc. Scꝺo ꝺr filiꝰ dei p tpale adoptionẽ. ad Gal. iij. Oẽs n. filij dei estis ꝓ fidẽ in xp̃o Jesu. ꝛ sic capiẽ in ꝓ posito. Itẽ p charitatẽ ꝺr hoc mõ etiã filiꝰ ꝺi. ad Eph̃. v. Estote imitatores dei sic̃ filii charissimi ꝛ ãbulate in dilectõe sicut ꝛ xp̃s dilexit vos. et tradidit semetip̃m oblationẽ ꝓ nobis: ꝛ hostiaz deo in odorẽ suauitatis. Itẽ p pacẽ i ouersando Math. v. Bti pacifici: qñ filij dei vocabũtur. Itẽ p patiẽtiã in sufferẽdo. ad Heb. xij. Fili mi noli negligẽ disciplinã dñi: nz fatigeris cũ ab eo coꝛripieris. quẽ. n. diligit deꝰ castigat. flagellat n. oẽm filiũ quẽ recipit ꝛc. 3⁹ filiꝰ dei dicit ꝓ eternalẽ ꝑdestinationẽ. ꝛ isti pauci sũt. Math. xx. Multi sũ vocati ꝛc. Hec põit Nicolaꝰ õ lira ad Ro. ix. Et sic pz ista ocl'o ꝛ fa cõsideratio.

De fructibus fidei consideratio tertia.

Tertio Uirtutis scẽ fidei fructuosi vtilitatẽ videamus. Et lz inumeri sint fidei fructus duodeci tñ pres ocl'ones distigua mus. vz. Pria ocl'o. Fides nr̃e est salut⁹ initiũ clara lucens: necessariaq̃ cũctis: ꝛ oĩa credenti possibilia facit. Scꝺa ocl'o ẽ ista. Martyres fides roborat: aduersa vincit: deũ querẽ ꝛ i ipo gl'ari facẽ. Tertia ocl'o ẽ. Propitiat deũ fiꝺs rapit: stabilitat: ꝛ arbitrari facẽ vt stercõa cũcta.

De q̃ttuoꝝ ꝓmis fructib⁹ fidei ocl'o ꝓma.

Accipe p̃mã ocl'onẽ. vz. Fiꝺs nr̃e ꝛc. In hac ocl'one ponũt p̃mi q̃ttuoꝝ fidei fru ctus. vz. Prim⁹ ꝺr initiatiu⁹. 2⁹ ꝺr di rectiu⁹. 3⁹ ꝺr obligatiu⁹. iiij⁹ ꝺr ꝓbatiu⁹. Ac cipe p̃mũ. vz. Initiatiuũ. i. fides est nr̃e salut⁹ ini tiũ. Act⁹. xv. Fide purificãs coꝛda eoꝝ. ad Ro. v. Justificati igr̃ ex fide: pacẽ hẽamus ad deuz p dñm nr̃m Jesuz xp̃m: p quẽ accessũ hẽm⁹ per fidẽ i gr̃am istã. Ubi aia p̃ nõ ꝑm Nicolauz õ lira. ad Ro. x. q⁹ qdã nec oꝛe nec coꝛde deũ ꝛfitẽt. Jo. iij. Qui aũt ñ crediꝺerit iã iudicat⁹ ẽ. ps. Nõ crediꝺerꝫ i deo: nec spauerꝫ i ꝺo salutãi suo Quidã fatẽ oꝛe: nec tñ cõde credũt. ad Titũ. i. Cõfitẽt aũt se noscẽ deũ: fcis aũt negant. de pe. ꝺi. ij. sciẽti. vbi ꝺr paz p⁹ ꝓncipiũ. Sciẽti bonũ ꝛ ñ faciẽti illꝺ: pctm̃ ẽ. Quõ. n. cõp⁹ sine spũ moꝛ tuũ. s. ẽ: sic fides sine opib⁹ mõtua ẽ. Nec grãde putez⁹ vnũ deũ noscẽ: cũ ꝛ ꝺmões credãt ꝛ otre mscãt: q̃ ꝺic̃ se i ipso manẽ: ꝺz sic̃ ille ãbulauit ꝛ ipse ãbulare. Hibi. Hiero⁹. Quidã coꝛde credũt ꝛz ñ ofitẽt oꝛe. ꝺ q⁹ ifra. Quidã vtroq̃ mõ se ha bẽt. vt bõi xp̃iani. ad Ro. x. Coꝛde. n. credit ad iustitiã: oꝛe aũt ofessio fit ad salutẽ. 2⁹ nõndũ ꝑm bt⁹ ñ Tho. fa fe. q. xliij. q⁹ ofessio fiꝺi cũ pceptũ assirmatiuũ sit: ñ obligat ꝓ sp: ꝛz loco ꝛ tpe. Acci ꝺ nãq̃ possꝛ vt si qs deũ ñ ofitẽt oꝛe q̃uis coꝛ de credat mõtalr peccaret. vt ꝺ capto int⁹ infideles. vñ Aug. i glo. sr Mat. xxvi. ꝺ negatõe Pe tri sic ait. nihil ꝓdest ꝺ ee in coꝛde qꝺ veꝛ ẽ si ꝺ ꝺr oꝛe qꝺ falsũ ẽ. Et. xi. q. iii. ñ solũ ꝺr. nõ solũ il le abnegat xp̃z. ꝛz ẽt ille q cũ sit se negat eẽ xp̃ia nũ. ꝺ ibi Aug. Et ibidẽ. Tiñdo mõtẽ cãniſ tue

Universidad de Deusto
Biblioteca

dabis? mortē aīe tue. ḡtra. n. vita ē ꝺsiteri xp̄z: tā
ta ē mors negare ip̄m. An apl's ·petr⁹ sic eū q-
dā fauore puersō excusare nitūr: xp̄z ñ negauit
q: ic̄rogat⁹ ad ancillā: hoiez sese ñ nescire rñdit.
Et. c. seq̄nti dr̄. Nolite timē eos q occidūt cō⁹
ne libere dicat] qō audiſt]. ſ. ab alijs ⁊ fiducial'r
ꝓdicer] oīb⁹ qō ī aure audiſt]. ſ. p reuelatōz. Si
ḡ ex his ẏbis oñdit ḡ nō solū ille, pditor ē ẏitat]
q tūsgrediēs ẏitatē, p ẏitate pala mēdaciū logī
ſz ēt ille q nō libere ẏitatē, pnūciat: quā liber, p
nūciare oz: aut nō libere ẏitatē ꝺfēdit: quā libe
defendē ꝺuenit, pditor ē ẏitat]. h ibi Criſoſtoz⁹
Et nō h ḡ sequit̄. Nā sic sacerdos debitor ē vt
ẏitatē quā audiuit a deo: libere ꝓdicet: sic laic⁹
debitor ē: vt ẏitatē quā audiuit a sacerdote, p-
batā quidē ſcripturis defēdat fiducial'r. qō ſi ñ
fecerit: pdit ẏitatē. Cozde. n. credit ad iustitiā:
oze āt fit ꝺfessio ad salutē. h oīa ī dicto. c. nolite

Nō tñ ḡ tal' ẏitatē tūsgrediēs nō ē dicēd⁹ a-
postata: nec hr̄tic⁹: vt dic̄ glo. allegās Hugoli'⁹
Sz sup. c. nō solū dubitat glo. ōs. n. coz ⁊ nō ma
nū respicit. xiiij. q. v. ſi qd iueniſti. i fine. ḡ q deū
ꝺfiteř cozde ⁊ nō oze nō peccat. Et rñdet glo. di
cēs. ḡ nulla ꝺditōe ꝺz gs ōduci ad negādū xp̄z
xxij. q. ij. pmū. vbi dr̄. ·Pri'⁹ ⁊ capitale mēdaciū
⁊ lōge fugiēdū: qō fit ī doctrina religiōis: i his. ſ.
q̄ ptinēt ad articulos fidei: vt dicit gl. inſli. Ad
qō mēdaciū nulla ꝺditōe ēt. ſ. mort]: gſ ꝺz addu
ci ⁊c̄. h ibi. Ex quib⁹ oīb⁹ ꝺcludit ista ẏitas. ḡ
nullo timore xp̄i fidē occultare debem⁹. ꝓdica-
tores illā publice ꝓdicēt: sekares ⁊ potētes illaz
armis fiduciał'r defendāt. O ꝺfusio. o iḡminia
xp̄ianoz: ḡ meliores relige xp̄ianoz tenēt sar-
raceni. vtinā o gl'ose ōs: tot ānis bellis: armis:
strage: nece: depopulatōib⁹ ⁊c̄. p tua scā fide fe
cissent: cumulasset: ⁊ expēdissent xp̄iani: q̄t ⁊ q̄n
ta feceř. p rabiata caninaq̄ supbia. O iſcrne
si sic xp̄iani bellassent: bēres ne tot milia armi-
geroz: peditū: militū: scopetoz: balistarioz: ca-
pitaneoz ⁊c̄. ·Ride mibi. dic alti⁹. pfūdus ē
loc⁹ tuus: nō te itelligo. Nō: nō: nō. Et q̄re. dic
vt te singuli supbi intelligāt. qz oēs eoz aīe euo
lassent ad celū. qz lex dicit. xxiij. q. v. nosce. oīuz
ingt vīm volum⁹ scire charitatē ḡ gsq̄z i h bel-
li certamine fideł'r mortu⁹ fuerit: regna illi cele
stia mīme negabūt. h ibi. Certe h ē grāde vōm.
Sz dic q̄so. Essent ne hōicide xp̄iani si oēs ifide
les occidissent. Nō: nō. Et q̄re. qz lex dic. xxiij.
q. v. ercōicatoz. p. z p⁹ pncipiū. Nec. n. eos hōi
cidas arbitramur: q̄s aduersus excōicatos zelo
catholice mīis ardētes aliq̄s eoz trucidasse ꝺ-
tigerit. h ibi. ⁊ sic p̄z p̄m⁹ fruct⁹. 2⁹ fruct⁹ dr̄ di
rectiu⁹. i. fides xp̄i virigit ⁊ māu ducī vītā ēternā
Isa. vij. nisi crꝺideritis nō itelliget]. ſ. viā salut].
Ubi nō ſz Huq. pte. i. q. iij. arti. xxxiiij. ḡ oīa cr̄
dēda. Quedā sūt ex rōne: vt nccia ḡ. n. ignis ca
lid⁹ sit: ⁊ ḡ currēs moueat: credē ñ oz. Quedaz
sūt ex rōe: vt ꝓbabilia. i. q̄, pbari p̄nt. Quedā sup
rōnē: vt mirabilia. vt de Moyse tpe ·pharaōis
Exo. ī plīb⁹ capitul'. Quedā sūt ꝺ rōne. i. q̄ nullā
hñt credibilitat] rōnē: vt ic̄rdibilia. Duo ista ex
trema. ſ. nccia: ⁊ q̄ ꝺ rōnē sūt: credē ñ oz. vt ḡ nix
alba sit. qz pz ad sēsū. aut ḡ hō sit lapis l'asin⁹ ⁊
silia q̄ nullā hñt rōnē credibilitat]: credē nō oz.
Solū āt illa duo media. ſ. q̄ sūt ex rōe: ⁊ supⁿ rōnē:
fidē capiūt. nā fides rōe iuuat. Etsi aligd assere-
ret: qō rōe iuuari ñ posset: ꝺz supⁿ rōnē existēt: suf
ficit ad illō credē: ḡ ip̄m rōi ñ oppugnet: q̄uis
g rōz hīi ñ possit: ex ꝺbilitate capacitat] nr̄e. vñ
accipe rł'am gīalē. Qz q̄ rōe hūana iueīri ñ pñt
nec iuuari: ex ꝺna reuelatōe nosc̄ūt. vt icarna
tio: passio: resurrectio: ḡ xpo sit p̄gnāt: ⁊ gñet ī
tacta: ⁊ bis filia. 2⁹ nōndū ḡ sic̄ oīs creata rōa
lis ex ꝺbito ⁊ ordiato motu tā nāe q̄ gre sūmā
ꝺz diligē hōitatē. Et ex ꝺbito morali tā spūal'r
q̄ tpalē sūmā ꝺz reuerīri maiestatē. Sic ex ꝺbi
to ⁊ ordiato motu itellect⁹ tā nāliť q̄ supnāl'r e
leuati: ꝺz p̄bē assēsū ad cogn̄scēdā sūmā ⁊ p̄mā ẏi
tatē. q̄ ē ds. Ista ypatio optia ē pp. ppoztōz quā
ad se iuicē hñt añdēe potētic. Mō ad. ppositū
itellect⁹ ꝺiūct⁹. i. bic ī via: ñ pōt p̄mā ⁊ sūmā ẏi
tatē acgrere ex p̄ncipijs ⁊ causis gb⁹ acgrit scia
p̄ḃe dēa. ꝺ gb⁹ Ax. p posteriozꝝ. c. de scire. nec
silr p silogisimū alio mō discurriūt: ł'p aliā būa-
nā iuestigatōz. ḡ vt cogitatōz talē p̄rie ẏitat] ac
grat: regrit fides: q̄ nihil aliud ē nisi apꝑhēsio fir
ma: ⁊ assēsus firm⁹ circa p̄mā ẏitatē: vt dic̄ Da
mascen⁹ li'. iiij. c. iij. Et duas rōnes assīgt Hu-
go de scō victor: qr̄ itellect⁹ ꝺiūct⁹ p̄ncipia nā
lia ñ pōt assētire p̄me ẏitati pp se. vz. ·Prop̄t p̄-
me ẏitat] maximā excellētiā. qm̄ itellect⁹ nr̄ ad
illā se hz: vt ocul⁹ nocticoracis ad lum̄ sol': vt ēt
oñdit p̄bus ꝺ methaphisice. 2⁹ pp ibecilitatez
nr̄i itellect⁹ q ē ifimū itelligibiliū ꝺz p̄bm. iij. de
aīa. Et sic p̄z quō fides ē lum̄ lucens ad viā nr̄e
salut] oñdēdā. Mar. xvj. q credideriť: ⁊ bapnça
t⁹ fuerit: salu⁹ erit. q ꝺ ñ crediderit ꝺdēnabit.

3⁹ fidei fruct⁹ dr̄ nr̄e salut] obligatiu⁹. vbi acci
pe hāc rł'am gīalē: q̄ etsi fides nccia sit ad salu
tē: ñ tñ eīlē oēs credē obligāt. Quā rł'am brūs
Tho. ꝺ fe. q. ij. sic declarat: dicēs. Maiores ad
q̄s alios erudiř ꝺuēit: vt cp̄i ī sua dioces̄i: eccl'ia
rū rectores: ⁊ publice ad pplz ꝺdicātes: ⁊ silr̄es:
plenā notitiā br̄e tenēť ꝺ crꝺibilib⁹ fuelat]: ⁊ de
oīb⁹ articul' fidei. Et rō. qm̄ tales ñ solū pplos i
struē: ꝺz ēt oīb⁹ fidē ipugnātib⁹: scir rñdē tenēt:
vt pōit barbar⁹ ·Pier⁹ exīsse sup Exo. Inferio
res ẏo myst̄ia xp̄i q̄ p̄fti i eccl'ia soleniz̄at: expli
cite scir tenēť: vt sī articli ꝺ icarnatōe: passiōe: r
surrectōe: ascēsiōe: ⁊ die iudicij. Et qz oīa expli
cite crꝺi ñ pñt sine fiō trinitat]. dic̄ idē doctō ḡ
oz ēt eos fidē trinitat] explicite crꝺē. nā cū i icā
natōe dicať q ẏbū caro fc̄m ē. iō ẏbi ēni notitia nccia ē. ⁊ sic ꝺ alijs.
Qō eccl'a rudib⁹ atq̄ simplicib⁹ cūct] x fitēdū sig
crucis oñdit: docet atq̄ declarat. cū dic̄. i noie
patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti amē. Alia ẏo q̄ subti-
lia ⁊ altissima sunt circa fidez. ⁊ que sequuntur
notitiā trinitatis explicite credere ⁊ inuestigare
nō opōtet. sz sufficit illa tñ simplicitate credē. h

ne ītentōe sci Thome vt ds. Locozdāť oēs theo-
logi ⁊c̄. Quart⁹ scē fidei fruct⁹ dr̄. saluti nr̄e
ꝓbatiu⁹. Ubi accipe hāc rgulā gīalē. ḡ nihil ē
tā difficile possibile arduū qō credēti nō sit faci
le. Certe hāc regulā saluator edocuit: cuz dixit.
Si hūeritis tantā fidē q̄tū est granū sinapis: et
dixeritis huic monti trāsfer te ad talē locuz ⁊c̄.
Credit centurio: ⁊ sanat⁹ est fu⁹ e⁹. Matth. viij.
Credidit leprosus dicēs. Dñe si vis potes me mū
dare: ⁊ curar⁹ ē. Luce. v. Credidit cananea: ⁊ fi
lia ei⁹ liberata ē. Matth. xv. ⁊ sic ō alijs. Mar.
vl. Sīḡ eos q crediderit ḃ ḡ seq̄nť. In noie meo
demōia eijcīēt: liguis loquent nouis. Spētes tol
lēt. ⁊ si qd mortifer̄ biberit nō eis nocebit. sup e
gros man⁹ iponēt: ⁊ bñ hēbūt. h oīa ī actib⁹ apl'o
rū ⁊ vita sanctoꝝ legētib⁹ patēt. Et sic fidei no
stre primi sanctissimi fructus patent. q̄re ⁊c̄.

De alijs q̄ttuoz fidei scē fructib⁹ ꝺclo 2ª.

Addanť alij q̄ttuoz scē fidei fruct⁹: in hac
2ª ꝺclone ꝺtenti. vz. Martyres fidē ro
borat: aduersa uincit: deū querē: ⁊ ipo
gloriari facť. ·Primꝰ fructus dicīr roboratiuus.
2⁹ dr̄ supatiu⁹. 3⁹ dr̄ ignitiu⁹. iiij⁹ dr̄ gl'atiuus
·Primꝰ inq̄ fidei fruct⁹ dicīr roboratiu⁹. ps.
Uerbo dñi celi. i. boies celestes. i. sci firmati sūt
⁊ spū oris ei⁹ oīs ẏtus coꝝ. ad Ephe. iij. Det uo
bis ꝺm diuitias gl'e sue. i. ẏturē coꝛroborari p spm̄
ei⁹: in ītериoꝛi hoie hītare xp̄m p fidē in coꝛdib⁹
vr̄is. Que ẏba sic nicola⁹ ō lira exp̄ōit. Det vo
bis ꝺm diuitias gl'e sue. i. fz qō ip̄m diuitē ⁊ glo
sum decet. q: sic nō ꝺuenit ei modicū ⁊ ipfectū:
sz pfectū ⁊ grāde donū ꝺcedē. Jaco. i. Oē datū
optimū: ⁊ oē donū pfectū est descēdēs a p̄re lu-
minū. Det inq̄ vobis ẏtutē: q̄ p spm̄ ei⁹ cōroboꝛ
rari possitis ad modū ignis ī inꝺoꝛe hoie: nō ext
ioꝛe. qm̄ roboratio extioꝛis q̄z est inꝺioꝛis robo
ris ipediťū. sic̄ ex opposito ifirmitas ē iuuamē
tū. ij. Coꝛ. xij. Cū ifirmoꝛ tūc fortioꝛ suz. ſ. in inꝺio
ri hoie. i. in spū. caro. n. ⁊ spūs inuicē aduersanť.
⁊ roboratio vni⁹: alteriuſ debilitatio est. Et det
etiā xp̄m hītare in coꝛdib⁹ ei⁹ p fidē: que. ſ. puri
ficat habitaculū coꝛdis. Act]. xv. ·Purificēs fiō
coꝛda eoꝝ. Sic igit fideles coꝛroborati: a nullo
terribili ꝓ xp̄i noīe pterreri potezūt. ad Ro. viij.
Quis nos sepabit a charitate xp̄i: an psecutio:
an nuditas: an piculū: an gladi⁹ ⁊c̄. Certⁿ eteni
sum q nz mozs: nz vita ⁊c̄. poterūt nos separe a
charitate dei q̄ est in xp̄o Jesu dño nr̄o. i. p xp̄m
nobis accōmodata. Inde barbar⁹ ille ·Piero⁹
in epła ait. ·Per bonā ⁊ malā famā a dextris et
a sinistris xp̄i miles gradiť: nec laude extollitur
nec vituperatōe frangiť: nō diuitijs tumet: nō ꝺ
fūdiť pauptate: ⁊ leta ꝺtēnit ⁊ tristitia. h ille. Et
i. ·Petri. i. Ut ꝓbatio fidei vr̄e multo pcziosiō
sit auro qō p ignē ꝓbať. Et Ja. i. ·Prozobatio fiōi
nr̄e patiam opať. Inde dñs Luce. xxi. ait. In pa
tientia vestra possidebitis aīas vr̄as. q̄m̄ beati
q persecutionē patiunť, ppter iustitiā: q̄m̄ ipsoꝝ
est regnū celoꝝ. Matth. v. Dic de constantia
martyrū si placet. Et sic patet p̄imus fructus.

Scōs fruct⁹ dicīr supatiu⁹. Audi apl'm ·Pau
lū. Hec est victoria q̄ vincit mūdū fides nr̄a. Jn
cū mag̃ fide Jonatas armigero suo dixit. Non
est deo difficile saluare in multis ul'in paucis. ⁊
sic postea victoriosus fuit. i. Bk. xiiij. In hac cā fi
de audaci alio dixit Dauid ad Holiaū. Cur ve
nis ad me cū gladio hasta: ⁊ clipe: ego āt venio
ad te ī noie dñi. ⁊ sic trīūphauit i pugꝰ p. Bk. xvij.
In hac fide plēs victorias Judas machabe⁹ cū
socijs suis obtinuit. i. Macha. iij. c. In hac fide
Josaphat exercitui suo dixit. Credite in dño ꝺo
⁊ securi eritis. ij. ·Paral. ij. Itē Esdras p piculo
sam viā ꝺcer̄n vētur⁹: a nullo subsidiū petēs:
oꝛonib⁹ mūn ⁊ ieiunijs auxiliū a dño petijt. Esdre
viij. c. Magna cū audacia i hac fide dixeřť pu-
eri regi. De⁹ potit nos eripe ꝺ māib⁹ tuis. Dañ.
iij. Oēs istas historias ī locis suis lege. Sz quid
dicā de fidelibus xp̄i. Audi apl'm ad Hebre. xi.
Sci p fidē vicerūt reg̃: opati sūt iustitiā: adepti sūt
repzomissiōes ⁊c̄. Singlis glosatoz Nicola⁹ de
lira h ẏba ·Pauli de antiqs etiā pbat: ⁊ sic expo
nitur. Sci p fidē vicerūt reg̃: ut Hedeon q q̄ttuo
reges ꝺuicit. Judic. vij. Josue. xxxi. ⁊. xij. Opa
ti sunt iustitiā. i. equū iudiciū respcū subditoꝝ:
vt Dauid ⁊ iudices. Adepti sūt repzomissiōes. ⁊ h
q̄ ad deū. i. ea q̄ eis pmittebanť: vt victorie ⁊ h⁹
mōi. ⁊ Dauid, pmissionē de succesiōe regni. Ut
repzomissiōei. i. frequent factas, pmissiōes facte fuerūt
pribus antigs. ſ. Abraha ⁊c̄. Nec tam iplete. ad
Hebre. xi. Defūcti sūt oēs nō acceptis repzomis
sioibus. Obturauerūt oza leonū. qz ñ tñ ꝺ boies
sz etiā ꝺ bestias puguerūt ⁊ pualuerť. Et sz glo.
ponit plurale, p singulari. qz nō legit̄ nisi ō Dani
ele: ḡ clausit oza leonū. Daniel. vi. ⁊. xiiij. Exti
xerunt ipetū ignis. vt tres pueri. Dañ. iij. Effu-
gauerūt aciē gladij. i. exercitū accinctū gladijs
vt pz in libris Reg. alijs q plurib⁹ i locis. Cōua
luerūt ꝺ ifirmitate. vt Ezechias. Isa. xxxviij.
Fortes fci si in bello Jesus Naue: ⁊ Judas ma
chabeus. i. Macha. iij. Silis fact⁹ est leōi i opi-
bus suis. ⁊ alij plēs. Castra ẏterūt in fugā exto
rū. i. inimicoꝝ. vt Judic. viij. ⁊ Macha. xij. Ac-
ceperūt mulies de resurrectōe mortuos suos. i.
resuscitatos. sic factū est p Heliā. ij. Bk. xvij. ⁊ p
Heliseū. iiij. Bk. iij. Alij āt distēti sūt. ſ. i eculeo ⁊ a
lijs tozmētis. vt de mulierib⁹ circūcidētib⁹ filios
suos. i. Macha. i. ⁊ ō septē frib⁹. ij. Macb. viij.
Nō suscipiētes. ſ. ipsi redēptiōez. i. pnē ꝺ manu
inimicoꝝ euasionē ut meliozē iueniret resurre
ctionē. meliozē. silla liberatōe. i. vitā ēternā. Alij
aūt ludibria expti sūt. ſ. q̄tū ad ꝺfusionē ⁊ ẏbera
q̄tū ad dolozē. Insup. ſ. eisdē plōis vincła ⁊ car
ceres qb⁹ detinebanť. vt p̄z de Hiemia. Hiere.
xxxviij. ⁊ de Micha. iiij. Bk. vlt. Lapidati sūt. vt
Hieremias: q cū lapides sub porta dom⁹ ·pha
raonis supposuisset: in signū q res babylōis ibi
tronū suū ponere: ⁊ iudeos q ibi transfligerent
captiuare: a iudeis eisdē lapidib⁹ obruť⁹ ē. Silr
Zacharias fil⁹ Joiade: qui arguēs regē Jobas

Universidad de Deusto
Biblioteca

lapidat⁹ est.ij. pali. xxiiij. Silr Stephan⁹ tunc tpis lapidat⁹ erat. Act. viij. Secti sūt: vt Jsaias quē manasses e⁹ nepos serra lignea secari fecit. Tētati sunt.s. ꝑmissiōib⁹ antecꝫ occiderent. vt septē frēs.ij. Macha. vij. Et qz ꝑmissiōib⁹ non acqeuerūt: tandē in occisione gladij mortui sūt vt Josias. iiij. Reg. xxiij. Circuierūt.s. diuersas mūdi ptes in melotis.i. in veste de pilis camelorū facta. cuiusmodi erat vestis Johis baptiste. Math. iij. Uel i melotis.i. i vestib⁹ factis ō melo.i. tasso. Jn pellibus caprinis.i. factis de hmōi pellib⁹. vt Helias. iiij. R.i. Egentes.s. necēs q⁹ ad victū. Angustiati.s. cura aīmi. afflicti laboribus corporis. Quib⁹ dign⁹ nō erat mūd⁹. z duobus modis exponit. vt li quib⁹ ꝑ sit ablatiui casus. z sit sensus: qbus.i. quoꝝ conuersatōe dignus nō erat mūdus. Uel sic. vt li quib⁹ sit datiui casus. z est sensus. quib⁹.i. quoꝝ conuersationi dign⁹ nō erat mūdus.i. digni nō erāt mundū inhitare. qñ ita a mūdo viles reputabāt: vt nō eēt eis ad habitandū dign⁹. Jn solitudīb⁹ errātes. s. p venia ābulando. vt Dauid cū socijs.i. R. xxiij. z Judas machabe⁹. ij. Macha. v. Jn mōtib⁹ sic Dauid quē Saul pseqbat in mōtib⁹ z collib⁹.i. R. xxiij. Et in spelūcis.s. cōmorātes. spelunca ē locus a nā fcūs. vt Helias. iiij. R. xviij. Et filij prophaꝝ sub Jeçabel. iij. R. xviij. z Dauid cū socijs i. R. xxiiij. Et in cauernis ꝛre. cauerna ē loc⁹ a casu fcūs: vt fundatōe aqꝝ l'hmōi. Et hi oēs testimonio fidei.i. testimonio qō fides de eis phibuit: qsi dicat mlta opati sūt p fidē. ꝓbati. p approbati a deo in xp̄o Jesu dño nro ꝛc. Ecce ania cara q̄tū ex his ꝟbis claret antiq̄ tpe dei fuos multa ppessos. Sz certe nō minorib⁹ signis fulget ecclia. qs enarrare sufficit scōz psecutiones et torꝝnta: subsanatōes: mortis gña z hmōi. Lapidat⁹ est Stephan⁹: assat⁹ Laurenti⁹: excoriat⁹ Bartholome⁹: crucifix⁹. Petr⁹: ōcapitat⁹ Paulus: z sic de alijs. O gl'iosi victores q̄tū distat a mō nro viuēdi. Jn Aug. ait. Solēnitates enī martyrꝝ exhortatōes martyrioꝝ sī: ut imitari nō pigeat: qō celebrare delectat. sz nos volumus gaudē cū scis: z tribulatōes mūdi nolum⁹ sustinere cū illis. Qui. n. scōs martyres inquātū potuerit: noluerit imitari ad eoꝝ btitudinē nō perit puenire. Et infra. Sz dicet aliqs. z qs ē qui btoꝝ mātyꝝ possit vestigia seq;. Huic ego rnde o: qz nō solū martyres: sed ipm dñm cū ipsi⁹ adiutorio si volum⁹: possum⁹ imitari ꝛc. Uide i fmōe plurimoꝝ martyrꝝ. q̄re ꝛc. 3⁹ fruct⁹ oī i gsitiu⁹. Jn Cant. i. Alia fidelis ad xp̄m ardoris fide plena ait. Jndica mihi quē diligit aīa mea ubi pascas: vbi cubes in meridie: ne vagari incipiā p⁹ greges sodaliū tuoꝝ. Tria ad deū q̄rendū inueniendūq; sunt oportuna. vz. loc⁹: modus: z tps. Alia mea vis dilectū inuenire sponsū: nō illū in lecto q̄ras: qz nō inuenies. Cāt. iij. Jn lectulo meo. i. in occupisc̄tia carnis qsiui quē diligit anima mea qsiui illū z nō inueni. Nō illū q̄ras in foro. i. in occupīa oculoꝝ. Cant. iij. per plateas q̄ ſtui illū z nō inueni. Osee. v. Jn gregib⁹ suis ibūt ad q̄rendū dñm z nō inuenient. Nō q̄ras illuz in pōpis: qz nō inuenies. qz paupim⁹ ē. Mat. xij. Uulpes foueas hñt: z volucres celi nidos. filius āt hois nō hz vbi caput suuz reclinet. Dem q̄so audi aīa dulcissimi Jesu diuitias. Prio famili paupimā tanꝫ min⁹ occupatā elegit. Jsa. xl vāi. Jn camino pauptatis elegi te. nemo. n. pōt duob⁹ dñis fuire. Mat. vj. Scō paupes ad custodiendū suscepit. ps. Tibi derelict⁹ ē paup: orphano tu eris adiutor. Et idē. Oculi e⁹ i pauperē respiciūt. Jsa. vl. Ad quē respiciā: sup quē requiescet spūs me⁹: nisi sup pauperē z humilem. Quid dicā ō paupria mee: q̄ natū filiū pānicell' capitis inuoluit. Mat. p. Pānis eū inuoluit: z reclinauit in psepio. O paup xp̄e pauperē mrez bēs: pauperimū locū: vile osortiū: pauperē turbā pauperē crucē: qz nudus in illa pendes. O āor me⁹. o vita mea. Tre. iij. Recordare pauptatis mee absinthij z fellis: z tu aīa peccatrix: aīa ōui ata: xp̄m inuenire credis: in iocis: cantis: tripudijs: epulis: luxurijs: ōctib⁹ falsis: rapinis: z hmōi. sed nō sic ipi: nō sic. Job. xxj. Baudent ad sonitū organi: ducūt in bonis dies suos: z in pūcto ad inferna descendūt. Scō ad deū q̄rendū inueniendūq; regrit mod⁹. z ꝟ est: vt illū toto te ipso q̄ras. lingua tua illū ingrat p deuotā oroz. Cant. iij. Nūquid quē diligit aīa mea vidistis? Oculus tu⁹ p rectā intentōz. Sap. i. Jn simplicitate cordis vri querite illū. pes tu⁹ p feruentez affectōz. Exm⁹ de Magdalena cui xp̄s. Jo. xx. Mulier qd plozas? man⁹ tue p bonā opationē. ps. Exquisiui dñm manib⁹ meis: z oibus viribus tuis illū pseueranter q̄ras. ps. Querite faciē e⁹ semp. 3⁹ requirit tps. q̄ras illū in die: qz vix i nocte inueniri pōt. Cant. iij. per noctes qsiui quē diligit aīa mea: qsiui z nō inueni. Et dñs dicit p noctes. s. tā mortis q̄ culpe. Jsa. xxj. Si q̄ritis i. q̄rere dispōitis: q̄rite in manc. Nūc. n. anima mea ē tps miſendi. Nūc oīs q petit accipit. Jo. viij. Sz o miſa Jtalia: qūo deū q̄ris? Attendi z auscultaui ingt. Piere. viij. c. Nemo qd bonū ē loquit⁹ null⁹ ē: q agat pniam sup pcco suo dicēs. qd feci? oēs declinauerūt ad curiū suū: sic equus ad ipetū vadens ad ꝓlū. ps. Oēs declinauerūt simul inutiles fci sūt. Nō est q faciat bonū: nō ē vsq; ad vnū. Quidā. n. in pccis iacēt. qz exire nō curāt. Jobel. i. Cōputruerūt iumēta. i. boies bestiales in stercore suo. i. in delitijs suis: qsi sci arbitrātur vt stercora. ad ꝓbl. iij. c. Quidā sedēt: qz aliqñ surgūt p gram z otritōz. ps. Illūinare his q in tenebris z umbra mort⁹. i. pccoꝝ sedēt. sic filij isrl in egypto sedebāt sup ollas carniū. Exo. xvj. Quidā stāt: qz a futuris pccis cauēt: sz ō pterit⁹ nō dolēt. Mat. xx. Quid stat⁹ hic tota die ociosi sic stabāt Datan z Abirō. nūeri. vj. Quidā ābulāt: qz paulati i pccis ꝓficiūt. ps. Cōfringet de⁹ capita inimicoꝝ suoꝝ: verticez capilli perambulantium in eis. Quidam currunt. quia sēper peccant. Job. xv. Currit aduersus deum

extento collo. ps. Pedes eoꝝ ad malū curriſ: z festināt ad effudēdū sanguinē. Deu: beu igit̄ qa oēs declinauer̄: simł inutiles fci sūt ꝛc. vt dicit sup̄ ppha. Quart⁹ fruct⁹ oī gl'atiu⁹: qz gl'iāt fideles in Jesu saluatore suo. tu dñe inquit. ps. Susceptoz me⁹ es: gloria mea. Piere. ix. c. Nō gl'iet sapiēs i sapiētia sua ꝛc. sed in hoc gloriet: qui gloriat scir̄ z nosse me. s. p fidē. vbi nō q ve ri fideles i octo pcipue gloriāt. Et p̄i pfectu alioꝝ. cū. s. alios pficē in dei fide ꝟspiciūt. Audi apl'm thessalōicēsib⁹ scribēs. i. Thessal. ij. Que ingt ē nra spes z gaudiū aut corona gl'e: nonne vos añ dñm nrm Jesuz estis in aduētu e⁹? vos n. estis gl'a nra z gaudiū. Et ad Phil. iiij. Itaq; frēs mei charissimi z ōsideratissimi: gaudiū meum z corona mea. Scō gl'ant fideles: siue fides scā gl'ari facit in ouersiōe pctoꝝ: sic ꝓnceps in subiugatōe hostiū. Jsa. ix. c. Letabunt igt coram te: sicut q letant i messe. sicut exultāt victōes capta pda: qñ diuidūt spolia. Tertio gl'ant i futura gl'a beatoꝝ: tāq; de bono ꝓpo. ad Ro. v. Gl'iamur in spe filioꝝ dei Quarto gl'ant in eoꝝ bona itentōe: z bonoꝝ opeꝝ fructificatiōe ps. Letamini in dño z exultate iusti: z gl'amini oēs recti corde. Et Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ gl'osus est fruct⁹. Quinto in eoꝝ tribulatione. ij. Cor. xi. Libēter gl'aboꝝ in ifirmitatib⁹ meis: vt inhitet in me ꝟtus xp̄i. Jnde glo. sup Jo. xv. ait Felix illa in iniuria cui⁹ de⁹ ē cā. Sexto gloriant in pctoꝝ supatiōe. ps. Aia nra sicut passer erepta est de laqo venātiū. laqus ꝛtritus est. s. p dei gram: z nos liberati sum⁹. In cui⁹ figuram ppl'us hebre⁹ trāsacto mari: z a Pharaōis fuitu te liberati: cātare ceperūt. Cantem⁹ dño. gl'ose eni egit ꝛc. Exo. xv. Et iteruz iudei Aristobolo scripserūt. ii. Macha. i. De magnis piculis a dō liberati: ipsi gras agim⁹. Et itez. Judas machabeus bita victoria: z mūdato tēplo: bñdixerūt oēs deū celi. i. Macha. iiij. Bise hētur. ij. Macha. x. de victoria Jude aduersus Thimoteuz.

Septio gl'ant i mlta gr̄aꝝ largitōe. z sic bñ dixit z laudauit dñz Anna ꝓ sublato sterilitat⁹ obꝓbrio. i. Reg. ij. Tres pueri liberati ō camino ignis bñdixerūt dñm. Daniel. iii. c. Daniel ō multis bñficijs a deo sibi collatis: dicebat. Sit nom̄ dñi bñdictū. Daniel. iij. Silr z Paul⁹. i. ad Thi. i. Hras ingt ago ci q me ꝟfortauit. i. robōauit in xp̄o Jesu dño nro. qz fidelē me exīstimauit ponēs in ministerio: q ꝑus fui blasphem⁹: z persecutor: z otumeliosus. sz miſicordiā ꝟsecut⁹ suz qz ignorās feci in ꝛcredulitate. supabundauit āt gra dñi nri cū fide z dilectōe: q̄ est in xp̄o Jesu. Et vt ꝛcludam⁹ accipe xp̄ginē gl'osaz q̄magnifice deū laudauerit de gratijs collatis. Magnificat ingt aīa mea dñm: et exultauit spūs me⁹ i deo salutari meo. Octauo z vltio gl'ant sci in crucis Jesu saporatōe. ad Gal. vi. Mihi absit gl'ari: nisi in cruce dñi nri Jesu xp̄i. Et rō. qz i ea pepēdit gl'a dei. s. fili⁹ eter⁹. ad Heb. i. Qui cū sit splēdoz z figura subē ei⁹: portās oia verbo ꝟtutis sue. ꝛc. Scō qz crux fuit gl'a celi. Jsa. xxij. Dabo clauē dom⁹ Dauid sup humez eius: z aperiet: z nō erit q claudat. z clauder: z nō erit q aperiat. z figā illū paxillū in loco fideli. z erit i soliū gl'e domui p̄ris sui. et suspēdā sup eū omnē gl'am dom⁹ p̄ris ei⁹. Et pax infra. Jn illa die dicit dñs exercituū auferet paxill⁹ q fix⁹ fuerat i loco fideli: z franget z cadet: z pibit qd pepēderat in eo. qa dñs locut⁹ est. alias diffusi⁹ exponā.

Tertio qz crux est mysteriū nre redēptōis. ad Phil. ij. Hūiliauit semetipm fact⁹ obediēs vsq ad mortē: mortē aūt crucis. Jō eccl'ia ei⁹ iuētōz statuit celebrari. ō ꝟse. di. iiij. c. crucis dñi nri Jesu xp̄i. Sup hoc ꝟbo. crucis. q̄rit glo. q̄re festuz crucis celebrat: cū in ea fuerit dehonestat⁹. z nō festū asine: in q̄ dñs fuit honōat⁹. Et dic̄ q laus q̄ in asina dño ipensa est: fuit mūdana laus de q̄ curandū nō est. sz dehonoratio xp̄i in cruce: nra fuit redēptio. q̄re ꝛc. Et ita ex his octo bēs aīa mea scē fidei gl'osissimos fruct⁹. q̄ ꝛc.

De q̄tuoz alijs scē fidei fructib⁹ ꝛclo tertia.

Accipe tertiā ꝛclonē. vz. Propitiat deū fides: rapit: stabilitatq; z arbitrari facit vt stercora cōcta. Jn qua ponunt quat tuoz vltimi scē fidei fruct⁹. vz. Prim⁹ fructus dicit ꝓpitiatiuus. Scōs dicit cleuatiu⁹ Tertius dicit firmatiu⁹. Quart⁹ dicit despectiu⁹.

Prim⁹ inq̄ buī⁹ tertij q̄ternarij fructus dicit ꝓpitiatiuus. i. q̄ fides deū sibi ꝓpitiū facit. ps. Oculi dñi sup iustos: z aures ei⁹ in pceps eoꝝ. Ubi nota ꝑm Nicolaū de lira. sup epl'a ad Hebre. viij. q̄ ad deū sibi ꝓpitiandū: q̄ttuoz cause regrunt. s. efficiēs finis: forma: z mā. Prio requirit cā efficiens. z hic est fili⁹ dei: q iō in hunc mūdū venit: vt pro nobis apud p̄rem ꝓpitiaret i. Jo. iiij. Jn Hb apparuit charitas dei. non qz vilerimus eū: sed qz ipse ꝑ vilexit nos. z misit filium suū ꝓpitiatoꝛ ꝓ pctis nr̄is. Et ad Ro. iiij. Quē ꝓposuit nobis ꝓpitiatoꝛ per fidē in sāguine e⁹. Et. i. Jo. ij. Aduocatū hēmus apd p̄rez Jesum xp̄m. ipse est ꝓpitiatio pro peccatis nostr⁹. Et ps. Propꝛ nom̄ tuū dñe ꝓpitiabēris pctō mō. multū est enī. Scō requirit cā finalis. z hec est vtilitas bois. nā xp̄s ꝓpitiando pro nobis apud patrē: sanat inigtates nr̄as. ps. Qui ꝓpitiat oibus iniquitatib⁹ tuis. q sanat oēs infirmitates tuas. Itē remittit debitū gehenne. ps. Ipse est misericors z ꝓpitius peccatis eoꝝ: z non disperdet eos dñs deus nr̄. Itē non derelingt fideles suos. Necmie. ix. Tu aūt dñe ꝓpitius z clemēs nō dereliqsti nos. Tertio regrit cā formal. et Hb est ex pte bois aliq̄ dispositio. q: act⁹ actiuoꝝ sī in patiēte bñ dispōro. ij. de aīa. Triplex ē āt in nobis dispositio nccia. Scilz ō pctm̄ ꝟa idigtio. Die. xxxvi. Reuertat⁹ vnusq;sz a via sua pessima: qm̄ magn⁹ furoz z idigtio ē: quā locut⁹ est dñs aduersus pp̄l'm hūc. Scō vera cōuersio ad deū. Exēplū de publicano. Luc. xviij. Deus ꝓpiti⁹ esto mihi pccōri. ps. Quia apō te ꝓpiciatio ē. 3⁹ ōuota fuoꝝ ōi supplicatio. Leuit. iiij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Rogãte ꝓ eis sacerdote: ꝓpitius erit ei dñs ꝛc̃.

Quarto requirit cã mãlis. ꝛ hec est defectus bois: q̃ maxie indiget ꝓpiciatione. Triplex ẽ ãt bois defect⁹. ſ. culpe lapſus. ꝓuer. Septies in die cadit iuſt⁹. Scõs defect⁹: reatus ad penã tꝫalẽ. ps. Qñ ad flagella parat⁹ ſũ: ꝛ dolor me⁹ in ɔſpectu tuo ſemp. Terti⁹ defectus infirmitas ad bonũ: ꝛ ꝓnitas ad malũ. ps. Infirmus ſũ in limo ꝓfundi: ꝛ nõ ẽ ſubſtantia. Scõſ fruct⁹ dr̃ eleuatiu⁹. Eccl̃. Eleuauit me dñs inẽ celũ ꝛ terrã. Audi ꝓau. ij. Cor. xij. Ueniã in quit ad viſiones ꝛ reuelatões dñi. Scio boiẽ in xpo añ ãnos. xiiij. ſiue in corpore neſcio: ſiue extra corp⁹ neſcio: deus ſcit. raptũ huiuſmodi vſq; ad tertiũ celũ. Et scio h⁹ modi boiẽ ſiue in corpore neſcio: ſiue extra corp⁹ neſcio: ds ſcit. qñ raptus ẽ in paradiſũ: ꝛ audiuit archana ẏba: q̃ nõ lz hõi loqui. In qb⁹ ſacratiſſimis ẏbis tres non tanꝫ ɔſideratões. Prima ꝓauli eleuatio vſq; ad tertiũ celũ. Scõa ꝓauli eleuatio vſq; ad paradiſũ. Tertia ꝓauli eleuatio vſq; in archana ẏba dei. Prĩa eleuatio ꝓtinet ad ɔtẽplatiõz intellect⁹. Scõa ad delectatõez affect⁹. 3ª ad vtrãq;. Expone q̃ ſic lr̃am. ſcio boiẽz. ſ. ſcipm nec nom̃ ſui expzimit: vt iactantiã euitare ds̃mõ ſtret. Aug. Nihil ingt deperit ẏtutiſ: qñ res ipa dr̃: ꝛ dicenda iactantia quodãmõ euitat̃. Dicit g̃ ſcio boiem in xpo. ſ. manentez p gr̃am. alit̃. n. ad gliosã viſionẽ aſcẽdẽ nõ potuiſſet: ſi in xpo per gr̃am nõ manſiſſet. Añ ãnos. xiiij. i. xiiij. ãnis añ pñtem reuelationẽ. tot. n. fluxerẽt ãni int̃ viſiões ꝛ narrationẽ. ex q̃ ſatis pz q̃ ad narrationẽ ñ ia ctantia lz neceſſitate cõpulſus ẽ. Ecc̃. xxi. Sapiens tacebit vſq; ad tps. Credit ãt q̃ iſte raptus fuerit in ɔuerſione ſua: qñ trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ noctib⁹ nõ fuit comedens neq; bibens. Act̃. ix. c. ſiue in corpe. ſ. manente aĩa: nõ tñ corpis ozgãis vtente: ſiue extra corp⁹. ſ. aſſumpta: ꝛ poſtea corpi reſtituta. neſcio: de⁹ ſcit. g. ſ. vtrũq; facẽ poteſt. Raptũ huiuſmõi. i. eleuatũ vltra legẽ nature q̃ ſi violenter ꝓ gr̃am. Et lz Paulus dicat ſe neſcire: an fuerit in corpe an extra corpus: ꝓbabiliꝰ tñ credim⁹ q̃ aĩa in corpore manente: ei⁹ ſpũs fuerit ſup̃ ſe elevatus. Triplex. n. eſt potentia aĩe. ſ. vegitatiua: q̃ corp⁹ viuificat. ſenſitiua q̃ corpus mouet. intellectiua q̃ ipſa aĩa intelligit ꝛ ɔſiderat. Quis g̃ aĩa Pauli in raptu corp⁹ viuificaret: ab operib⁹ tñ ſenſitiue. ſ. ſenſus ꝛ mot⁹ oĩno erat abſtracta. In q̃ abſtractione e⁹ intellectus ad vltimũ gradũ poſſibilitatis intellect⁹ hũani erat abſort⁹. Tria. n. intelligẽ põt intellect⁹ hũanus. ſ. illa q̃ infra ſe ſunt: vt oĩa corpalia q̃ itelligit per ſuas formas. Scõo illa q̃ ſunt iux̃ ſe. i. ſibi ſimilia: vt angelos ꝛ alias aĩas. Et tertio illa q̃ ſunt ſupra ſe: vt diuinã eſſentiã ꝛ ꝑſonas. Et hec ẽt hñt triplicẽ cognitionis gradũ. ſ. nãlẽ: qz oibus ſm Boetiũ dei cognitio ẽ nãliter iſerta. ꝛ ſic deũ pbi cognouerũt. ait. n. pbus. xij. metha. in fine. Entia nolunt male diſponi. vnus g̃ ꝓnceps. Scõo q̃ ſunt ſup̃ nos: pñt ab intellectu cognoſci ꝓ fidẽ. ꝛ h⁹ mõ cognoſcim⁹ nos. 3º per ſimplicẽ viſionẽ intuitiua diſpoſiti per lum̃ glozie. ꝛ hoc mõ bti cognitionẽ hñt de deo. Dic vltimus ẽ in via ipoſſibilis niſi dina ẏtute mirabili quodãmõ intellect⁹ abſorbat̃ eleuct̃: ꝛ rapiat̃. Dicit g̃ Paulus q̃ rapt⁹ eſt vſq; ad tertiũ celũ: in q̃ Pauli eleuatio vſq; ad tertiũ celũ denotat̃. Ad e⁹ declarationẽ ẽ notandũ q̃ celuz capit̃ quattuor modis. Prio capit̃ ſm diſtictõ ne locoz. 2º ſm diſtictionẽ modi videndi. 3º ſz diſtinctionẽ videntiũ. Quarto ſm diſtinctiõz rez viſaz. Primo igit̃ celũ capit̃ ſm diſtictõ ne locoz. ꝛ ſic intelligit̃ celũ corpale. ꝛ h̃ eſt triplex. ſ. celũ aereũ in q̃ ſtant aues. Mat. xiij. Uolucres celi comederũt illud. Scõm ẽ ſidereũ q̃ dr̃ firmamentũ: in quo ſunt ſtelle. Gen̄. ꝓio. Uocauit ds firmamentũ celũ. Tertiũ ẽ empireũ: in quo ſunt bti. ꝛ dr̃ empireũ nõ a colore: ſed a ſplendore. dr̃ ẽt ſpũale: qz locus ſpirituz: cũ tñ reuera ſit corpale. Gen̄. i. In pncipio creauit deus celũ ꝛ terrã. Scõo mõ capit̃ celum ſm diuerſitatẽ modi videndi. Triplex ãt ẽ viſio ſm Aug. ꝛ quelibet dr̃ celũ. ſ. viſio corpalis viſio imaginaria: ꝛ viſio intelectiua. Uiſio corpoalis eſt q̃n aliq̃ cõpoalit̃ videnẽ ex ſpãli mutatione dei: q̃ aliqui pñtes videre nõ pñt. ſic Baltaſar vidit manũ ſcribentẽ in pariete. Danie. v. Et iõ hec viſio dr̃ celũ: qz aliq̃ ſic videnẽ q̃ etiaz pñtibus occultant̃. Uiſio imaginaria ẽ q̃ i ex:a ſi l'ſomno nõ corpora: ſed imagines corpoꝝ dina reuelatione videnẽ: ſic Petrus vigilans diſcũ plenũ ſerpentib⁹ vidit. Act̃. x. ꝛ Pharao dõmiens vaccas ꝛ ſpicas ſeptẽ vidit. Gen̄. xl. Uiſio intellectualis ẽ q̃n nec corp⁹ nec imagies cõpoꝝ videnẽ: ſed mentẽ intuit⁹ in incorporeis ſubſtantijs figit̃. ꝛ h̃ mõ videnẽ res q̃ imagines vel ſimilitudines ſui nõ hñt ꝛc̃. 3º mõ capit̃ celum ſm diſtinctionẽ videntiũ. Et h̃ ẽ triplex. ſ. iſima hierachia: vbi ſunt angeli: archangeli: ꝛ ẏtutes media hierachia vbi ſunt pncipat⁹: poteſtates: ꝛ dñationes. Suprema hierachia: vbi ſunt troni: cherubin: ꝛ ſerapbin. Et limpidiores dicunt̃ celi illi q̃ ſunt ſupreme hierachie q̃ alij. Illũinãt n. illos medie hierachie: ꝛ medij illos infime ſm doctrinam bti Dionyſij de angelica hierachia.

Quarto capit̃ celũ ſm diuerſitatẽ rez viſarũ. Et h̃ ſimilit̃ ẽ triplex. Primũ dr̃ cognitõ celeſtiũ corpoꝝ. Scõm cognitio celeſtiũ ſpirituum. Tertiũ cognitio ſupcelestiũ ꝓpriaꝝ. Dis igit̃ ſic notatis dr̃ q̃ vſq; ad tertiũ celũ raptus eſt Paulus. Prio qz vſq; ad celũ empireuz vbi ẽ ſedes dei. Scõo vſq; ad celũ itellectuale: qz nõ corpoalit̃ l'imaginarie: ſed intellectualiter fuit eleuat⁹. Tertio vſq; ad celũ ſupme hierarchie. Et quarto vſq; ad celũ cognitionis diuine eſſentie ꝛ perſonarum: quia deuz vidit in intellectu: non in aliqua figura corpoali ſicut vidit Moyſes. Exo. xxxiij. Uidi dñm ꝛc̃. ſed vidit eſſentiã diuinaz: ſicut ꝛ bti. excepto h̃ qz in tali viſione non ɔcurrit lum̃ glozie: qõ currit in beatis ꝓz btm̃ Tho. in. iiij. qñ ſi tale lumen fuiſſet tũc in Paulo: ipſe fuiſſet beatus: qõ nulli vnq̃ viatoꝝ ɔceſſum eſt: excepto xpo. Et ſic pz ꝓª cõtẽplatio h⁹ benedicti rapt⁹. Scõa ɔtemplatio eſt. quõ Paulus rapt⁹ fuit vſq; ad paradiſũ. Dico breuiter ꝓz glo. q̃ rapt⁹ eſt in paradiſum. i. in ea tranglitate qua fruunt̃ illi de paradiſo. Apoc. ij. Uincenti dabo edẽ de lig̃ vite: qõ ẽ in medio paradiſi dei mei ꝛc̃. Tertia ɔtẽplatio eſt: quõ Paulus fuit raptus⁹ ad archana dei. Et dico q̃ Paulus audiuit archana ẏba. i. pcepit diuinã eſſentiã q̃ſi p archana ẏba. i. p ſecreta et altã reuelatiõez. Sz dubitat̃. dic q̃ſo an Paul⁹ poſt talẽ viſionẽ: qõ viderat retinuerit: an nõ? vt poſt q̃ in ſe reuerſus eſt: oblit⁹ fuerit q̃ vidẽat Dicit Nicola⁹ de lira h̃ in loco q̃ Paul⁹ poſt viſionẽ retinuit qõ viderat q̃ntum ad rẽ viſam vl̃ ſcitã: non tñ q̃ntum ad modũ ſciendi: nec eã narrare poterat. qz multi ſciri pñt: q̃ nõ pñt narrari ſicut ſunt: ſicut pz in ſubilo. Et ſi queraꝰ quõre tinuit iſta: aut p eſſentiã: aut p ſiũtudinẽ. ſi per eſſentiã g̃ poſt viſionẽ adhuc deũ videbat: qõ ẽ falſũ. qz illũ non vidit niſi in raptu: ꝛ non ſp fuit rapt⁹. g̃ non ſemp deũ p eſſentiã vidit. Nec etiã p ſiũtudinẽ. qz vt dictũ eſt ſup̃: deũ p ſiũtudinẽ in raptu nõ viderat. g̃ nec diſcedẽte raptu retinuit qõ viderat p ſiũtudinẽ. Rñdit idẽ doctõ q̃ retinuit in memoria qõ in raptu viderat: non p ſpẽm habitã. qz vt dictũ eſt nude eẽntiam diuinã vidit: ſed p ſpẽm nouiter in receſſu viſiõis infuſam ꝛ derelictã. Et ſi me lector in hac parte obiurges: qm̃ alibi dixeri ꝓaulũ non nude ſed alio mõ diuinã eẽntiam vidiſſe. Nũc iſtud teneas q̃ntum ad rẽ: ibi tũc illius fui opionis. Et iſta ſufficiãt q̃ntũ ad ſm fructũ ſcẽ fidei fruct⁹ b⁹ ẽtii q̃ternarij. Terti⁹ ꝛ penultim⁹ ſcẽ fidei fruct⁹ dicit firmatiu⁹. Firmat. n. deus ſuos fideles: nec crebris tentatõibus ſuccũbant. i. Cor. x. Fidelis deus q̃ non patiẽ vos tẽtari ſup̃ id qõ poteſtis: ſz faciet cũ tẽtatione ꝓuentũ. i. ẏtutis augmentũ Iſa. xl. Dat laſſo virtutẽ: vt poſſitis ſuſtinere: ne ſ. deficiatis in pugn̄. Uide q̃ſo ſi cãm hẽs tẽtatiõibus ſuccũbẽ o aĩa mea: ꝛ tuũ dulciſſimũ Jeſuz offendere. Nã venit dulciſſim⁹ Jeſus in mũdũ vt pctõres ſaluos facẽt. i. Thimo. i. ꝛ Jo. iij. Scitis q̃ iſte apparuit vt tolleret pctã. Et tu ingrateꝝ ad vomitũ redire intendis. Tecũ xp̃us cõuerſatus ẽ. Math̃. ix. Quare cũ publicanis et pctõribus mãducauit magr̃ veſter? Te vocare ad pniam venit. Math̃. ix. Non. n. veni vocãe iuſtos: ſed pctõres. Et Jo. xv. Si nõ veniſſem ꝛ locutus eis nõ fuiſſem: pctm̃ non hẽrent. Et tu i grata ad pctm̃ velud puſillanimis redibis? Et ſi aĩa mea fragilitate peccaſti: nõne cõſideras q̃ta benignitate Jeſus lento gradu tuã pniam expectauit? Exemplũ filij ꝓdigi. Uide q̃ſo qd in cruce pendẽs ille bñdictus ſanguinolẽt⁹ xp̃s clamet. Nõne audis: miſericordiã volo ꝛ nõ ſacrificium. ad Hebr̃. xij. Acceſſiſtis ad ſanguis aſperſionẽ meli⁹ loquentẽ q̃ Abel. Nã ille aĩa mea vindictã: iſte miſericordiaz clamauit. Ecce xp̃s caput inclinat in ſignũ offenſioĩs parcende. Exiuit ſanguis ꝛ aq̃ de latere in ſignũ pene abſtergende. O aĩa mea: bic bñdictus ſanguis ꝓte fuſus: dirigit oculos tuos ad tanti aĩci amorẽ oñſum meditandũ. ad Ro. v. Cõmendat ãt ſuã charitatẽ deus in nobis. qm̃ cũ adhuc pctores eſſemus xp̃s ꝓ nobis mortu⁹ eſt: Clamor ĩ cruce factus allicit ad diligendũ. ad Hebr̃. v. Cũ clamore valido ꝛ lachrymis offerẽs exaudit⁹ ẽ ꝓ ſua reuerẽtia. Lamentatio e⁹ dum dicit. ds deus me⁹ ꝛc̃. allicit ad ꝓpiẽtiã. Trenoꝝ. i. Audierũt qz ingemiſco ego: ꝛ nõ eſt q̃ conſolet me. oẽs inimici mei audierũt malũ meũ: ꝛ letati ſunt qm̃ tu feciſti. i. me iſtis penis tradidiſti. Et ſic de actib⁹ diſcurrẽ aĩa mea poteſt. Que oĩa te aĩa q̃ ſuadent vt fortis in tẽtatiõib⁹ ꝑmaneas: ne tuũ amorẽ ſum xp̃m offendas. Exemplũ ꝺ Suſãna Daniel̃. xiij. Anguſtie ingt mihi ſunt vndiq;. ſed melius. i. minus malũ eſt incidẽ in manus vras q̃ derelinquẽ legẽ dei mei. q̃re ꝛc̃. Quartus ꝛ vltim⁹ fructus in noĩe dei dr̃ deſpectiu⁹. Tanta. n. eſt fidei ſcẽ virtus: vt ꝓ amorẽ Jeſu cũcta vt ſtercora faciat arbitrari. ad Phil̃. iij. Propẽ quẽ. ſ. xp̃m oĩa detrimẽtũ feci: ꝛ arbitror vt ſtercora: vt xp̃m lucrifaciã. ſ. in futuro. ꝛ in pſenti inueniar in illo. Oĩa. n. mundi oblectameta ſunt paradiſi ſtercus. Mal̃. ij. Diſperdã ſup vos ſtercus ſolẽnitatũ veſtrarũ. Inde ad Phil̃. ij. idem ap̃lus dicebat. Mihi viuẽ xp̃s eſt ꝛ mori lucr̃ q̃re ꝛc̃. Et ſic hẽs aĩa mea duodeci ſancte fidei fructus: collige illos. qz dulces ſũt gutturi meo Tu xo glorioſe xp̃e q̃ es via veritas ꝛ vita: ſic nos dirige: ſic illumina: ſic robur ſanitatis pſta: vt nos tua ſcã fides ſic tua gratia ſanctificet vt te tanꝫ fideles tui videre ꝛ poſſidere poſſimus cũ ſpiritib⁹ ꝛ corpibus illis ſcis: qui cuz patre et ſpiritu ſancto viuis in ſecula glorioſus. Amen.

Feria ſexta ꝑme dñice de ſacramentis anteque ꝛ noue legis ſermo in ordine decimus.

Docebat multitudinem

Ido magũ languẽtiũ cecoꝝ. claudoꝝ aũdoꝝ: expectãtiũ aq̃ motũ Jo. v. c. Oẽ fidei catholice dignitas ꝛ claritas fulgeat ex añdictis aĩa cara cernis. vnõ h̃ euidẽt⁹ collr̃ q̃ ſecte alie q̃ ab ipa diſcõdãt nihil aliõ q̃ laq̃i ſathãe ſẽ ꝛ ſemite pditõis etne. Audi Greg. ſr̃ Mat. ꝛ. xxiiij. q. i. c. gcũq;. Quicũq; igr ab vnitate fidi l'ſocietat⁹ Petri ap̃li quõlz ſeip̃ſos ſegregauerit: tales nec vicul' pctõꝝ abſolui nec pñt ianuã celeſt⁹ regni igredi. Lõcõdat. c. q cathedrã. xciij. di. Qõ bodie myſtice i piſcin⁹ oñr. p quã ſacra noue leg⁹ figurãt ꝛ ueñt. Quid. n. dicẽ volũt h̃ euãglica ẏba. vz. Angel⁹ dñi ad tps diſcẽdebat i piſcinã: ꝛ mouebat aq̃: ꝛ vn⁹ ſalu⁹ fiebat a q̃cũq; detinebat infirmitate: niſi q̃ verbum eternũ magni conſilij angelus veraz cum venit plenitudo tẽporis in piſcinam. i. in fidem catholicam veram piſcinam venit: et turbata

Universidad de Deusto
Biblioteca

est aqua.i. Herodes ꝛ ois hierosolima cū illo.ꝛ iacebat ibidem multitudo languentiū.i.sanctorū patrum clamātiū ꝛ expectantiū aque motū. i.xp̄i aduentū in carnē. ꝛ tandē vnus solus piscinā ingressus est.s. pplus gentilis bebreoꝝ populo reprobato: qui sanat⁹ ē a q̄cunq; detiebat infirmitate. Apoc.p. Lauit nos a peccatis nr̄is in sanguine suo. Jacebat g̃ multitudo.s.patrum sanctoꝝ languentiū ꝓpter longā morā incarnationis ceoꝝ: ꝓpter carētiā veri luminis aridodoꝝ: ꝓpter defectū veri amoris expectantiū aque motū.i.missionē eterni verbi in carnē. In quib⁹ sacratissimis verbis tres de noua ꝛ vetꝛi lege cōsiderationes faciamus. vꝫ.

Antique ꝛ noue legis necessitatem.
Antique ꝛ noue legis vtilitatem.
Antique ꝛ noue legis terminabilitatem.

De necessitate noue ꝛ antique legis Consideratio prima.

PRimo antique ꝛ noue legis necessitatē videam⁹. vbi tres conclones subiungamus. vꝫ. Prima concl̃o ē ista. Rōnabili de cā glorioſus deus qui frustra nihil agit: sacramēta antique legis constituit ꝛ ordinauit. Scōa concl̃o ē ista. Licet sacramēta antique legis ex rōnabili cā fuerunt instituta: nō tn̄ omni tpe fuerunt necessaria. Tertia concl̃o ē ista. Etsi lex scripta fuerit noue legis figuratiua non tn̄ oia noua sacramēta in veteri lege fuerꝛ demonstrata.

Quare sacra fuerunt instituta concl̃o ꝓma.

Accipe primā concl̃onē ꝛc. ut. s. vbi trs inquiram⁹ ☧itates. vꝫ. Prima ☧i. est ista. Quare deus sacra antique legis instituit. Scōa ē ista. Quare sacra noue legis superadiunxit. Tertia ☧i. ē ista. An sacra antiq̃ legis ad totū populū se extenderēt: an ad aliq̃s personas speciales tn̄. Quantū ad primā ☧itatē dico sm̄ btn̄ Tho. ꝓma. ij. q. cij. q. institutōnis cā sacroꝝ antique legis fuit duplex. s. ordinatio populi i diuinū cultū: ꝛ remotio ab idolatria. prima rō ē moralis. secūda litteralis. Et addat tertia rō. s. vt essent figura mysterioꝝ xp̄i. ꝛ dicitur rō figuralis. Tres g̃ sunt rōnes quare sacra antique legis instituta sunt. s. rō moralis: rō litteralis: ꝛ tertia dr̄ rō figuralis. Prima rō dicit moralis: vt. s. populus in diuinū cultū ordinaretur. Nā cū omnis homo i vita de cōi lege sit ad malū magis q̃s ad bonū maxime inclinatus: vt in prohemio decretoꝝ. ꝛ. xxj. q. i. c. ois etas. ꝛ in auten⁹. de monachis. ☙. si quis igit̃. colr̄. i. Necesse erat vt homo per aliquid inuitaret: ꝛ ad deū amandū ꝛ colendū induceret: ꝙ autē recte factū fuit per illa sensibilia signa ꝛ sacramēta. q̃m excitabant per illa ad feruorē ꝛ deuotionē. ꝛ p̄ consequens ad diuinā dilectionem. quare ꝛc.

Scōa ratio ē litteralis. Instituta. n. fuit talia sacramēta: vt populus hebreus ab alijs tanq̃ fidelissimus distingueret. Ideo Abrahā primꝰ patriarcha: ꝛ prim⁹ ab infidelib⁹ a dño vocatus ꝛ separatus: de cognatione sua exiens: prim⁹ a domino circuncisionis signū accepit. Ad Ro. iiij. Signū accepit circūcisionē: signaculuz iustitie fidei: qō ꝛ tradidit iudeis omnib⁹ in signū vere fidei. Et Ben̄. xvij. Erit pactū in carne vestra i fedus eternū. Fiebat aūt circūcisio die octaua q̃ ante tēp⁹ hoc puer valde tenellus erat: nec quasi bene solidatus arbitrabat̃: imo nec aialia ante predictū diē offerebāt. Nec vltra octauū diē differebat̃: ne doloze aliqui signū circuncisionis effugerent. Viri autē nō mulieres circūcidebant̃. quia peccatū originale quantū ad culpā ꝛ reatū: vt dicit prefatus doctor: a viro ꝛ nō a muliere descendit: quia vir ē cā efficiens i generatione: ꝛ mulier solū materiā ministrat. Sꝫ qualiter hoc fiat: latissime notaui in scripto nr̄o super .iij. sententiaꝝ. Circūcisio āt data est in remediū peccati originalis ſꝫ Augu. ꝛ per ois̄ ille a quo ortū habuit tale peccatū debuit circūcidi. ꝛ hic fuit vir. Mulieres autē per alia sacrificia purgabant̃: vt patet in. iiij. di. i. Offerebāt eni. xiiij. die. i templū. Leuit. xij. Similit̃ ꝛ alia sacra suā litteralē rōnez habent. quare ꝛc. 3ª ratio est figuralis. Instituta eni sunt talia sacra vt mysteria dñi nr̄i iesu xp̄i prefigurarent. Naz circūcisio de qua nunc dixim⁹: ablutionē corruptionis humane nature fiendā per xp̄m figurabat. ꝓpter qō Paulus dicit xp̄m ministruz fuisse circūcisionis. Et ideo cū terminata iā sit: amplius fieri nō licet. extra de baptis. c. iij. ☙. ad id. vbi dicit textus. Ad id autē taliter rñdemus ꝙ baptisma circūcisioni succesſit. Absit eni vt i illā damnatā hereſim incidam⁹: que perperā affirmabat legē cū euangelio: ꝛ circūcisionē cuz baptismo seruandā. qm̄ sm̄ apostolū dicentē ad Gal. i. v. c. Si circūcidimini xp̄s: nihil vobis ꝓdest ꝛc. Lōcordat glosa prima in cap̄lo. translato. de ostitutiōib⁹. vbi dicit sic glo. Quidam hebrei licet facti sint xp̄iani: legem tn̄ seruare volebant: que dicebat sabbatū custodiri: ꝛ circūcisionē esse seruandā. que bodie ad litterā seruari nō debet. hec illa glo. Similiter de alijs sacris vnūquodq; eni aliquid xp̄i figurabat: vt esus agni de quo in ebdomada scā clare dicemus. Et sic patet prima ☧itas. Quantū ad 2am ☧itatem dico ꝙ magr̄ sn̄iaꝝ i. iiij. di. i. in. c. triplici āt ex causa. tres causas ponit quare sacra noue legis fuerunt instituta. vꝫ. ꝓpter verā humiliatōnē: ꝓpter verā eruditionē: ꝛ ꝓpter verā exercitationē. Primo ꝓpter verā humiliationē: vt dū homo rebus sensibilibus q̃ natura infra ips̄ sunt: ex precepto creatoris se reuerendo subijcit: ex hac humilitate ꝛ obedientia deo magis placeat: ꝛ apud eū mereat̃ cuius imperū salutem querit in inferioribus se. cū nō ab illis: sed p illa a deo. Ista sunt verba magistri. Scōo ꝓpter verā eruditionē: vt. s. mēs per id qō sensibiliter cernit: ad inuisibilem virtutem eruditur. hec sunt verba magistri. Et ponit ibidem magister de visione quam habuit homo in statu

innocentie: ꝛ dicit ꝙ diuinam essentiam vidit sine medio. Sed hoc qualiter itelligatur ad plenum diximus in nostro rescripto super scōo sententiarū. di. xxiij. Tertio ꝓpter verā ꝛ vtilē exercitatōez. Utilis nāq; ꝛ salubris in sacris noue legis ꝓponit exercitatio. qz variā noziamq; declinam⁹ occupationē: ꝛ qō inter ceā optimū est: ut Piero⁹ in epla ad rusticū monachū qui in ꝓncipio ait. est ꝙ non ita a tētatore facilr̄ capit̃ q bono vacat exercitio. Audi Piero. Semp aliq̃d facito: vt diabol⁹ te occupatū inueniat. Dēl igit̃ aia mea tres rōnes q̃re sacra noue legis instituta sunt. Sꝫ paulus me audias ait aia pater Amb⁹. Aliqua. n. ꝙ mentē vagant̃ q̃ idiget apō me declaratōe. Et volo tibi ꝓbare ꝙ ista sacra noue legis non fuerꝛ neccia. Scōo ꝙ nulla illaꝝ cāꝝ sufficienſ est ad oñendā hoꝝ sacroꝝ neccitatem. Arguo g̃ sic q̃ ad ꝑmū. ꝛ suppono mihi aliq̃. ꝑo suppono ꝙ sacra sunt quedā sig̃ futurorū sacroꝝ. hec patent ex lra magr̄i dum ait. Sacramentū est sacre rei signū. 2º suppono ꝙ status legis scripte differt a statu legis gr̃e. Hs̄atis ꝑs. 3º suppono ꝙ sacra instituta sr̄ in remediuz sanitatis. Hetiā ꝑs ex sn̄ia magr̄i in lra. in. iiij. vt supꝛ. His ꝑsuppositis arguo sic. Sacra sūt signa sacroꝝ futuroꝝ. sed veniente ☧itate cessat figura. ꝛ tpe legis gr̃e venit ☧itas. g̃ debuit cessare figura. ois̄ nota cū maiozi. ꝛ minor ꝑz ꝑ ꝑ⁹pte. ꝛ ꝛª. pbat̃. Jo. ꝑ. c. Lex inqt̃ ꝑ Moysen data est gr̃a ꝛ ☧itas ꝑ Jesum xp̄m facta. quaꝛ ꝛc. 2º arguo sic. Stat⁹ gr̃e differt a statu leg] scripte. sed tpe legis scripte viuebat̃ sub figuris. g̃ tpe legis gratie nō sic. ois̄ nota cū maiozi ex presupposito. minoꝛ ꝑz. ad Hal. iiij. vbi sic ait. Dico āt q̃to tpe heres puul⁹ est: nihil differt a puo cū sit dñs oīum: ſꝫ sub tutoꝛib⁹ est vſq; ad ꝓfinitū tps̄ a pre Jtaq; ꝛ nos cū essemus puuli sub elemētis mūdi eramus seruiētes. At vbi venit plenitudo tēporis misit filiū suū factū ex mulie: factū sub lege: vt eos q̃ sub lege erant redimēt vt adoptōez filioꝝ dei recipemus ꝛc. 3º arguo sic. Sacra instituta sr̄ in remediū sanitatis: ſꝫ hō sanari pōt ꝑ alia q̃s ꝑ sacra. g̃ ipsa frustra sr̄. ois̄ nota. qz frustra fit ꝑ plura qō pōt fieri ꝑ paucioza. maioꝛ ꝑz ex ꝑsuppoſito. minoꝛ ꝑz. qz hō pōt sanari per ☧tutes. Compat. n. 2º ethicoꝝ Arr̄. ☧utē sanitati cōpozali. g̃ ☧tus sanitas q̃dā est. ꝛ ꝑ ois̄ vbicunq; erit sanū reddet. Quarto arguo sic. Lōtraria ctrarijs curant̃: ista est regula gn̄alis. ſꝫ hō peccando subiugauerat se reb⁹ mālibus. g̃ ñ videt sanari ꝑ subiugatōez rez māliū. imo in qōnibus de aia qōe ultia ait btūs Tho. ꝙ maxia pena ē aie post hanc vitā ostringi. ꝛ sub rez māliū fuitute teneri. g̃ non videt pfecta curatio: ꝙ ēt sub fuitute istoꝝ sacroꝝ hō subiugeret. cum ista sacra sint sensibiliū. qr̄ ꝛc. Et sic ꝑz ꝙ sacra noue legis supflua sunt. Scōo arguo ꝙ non ꝓpter aliq̃s istaꝝ causaꝝ quas supius assignti pr̄ Amb. sacra noue legis debuerꝛ institui. Et ꝑ arguo ꝙ ñ ꝓpter humiliationē sic. vnū ꝛ idē respectu vni⁹ ꝛ eiusdē non pōt inducē diuersos ꝛ varios effectus. ſꝫ hō subdēdo se reb⁹ sensibilib⁹ dei gr̃am ꝓdidit. g̃ eisdem se iteꝛ subdēdo qō fit in sacris gr̃am dei nō inueniet. ſꝫ ois̄ est falsū: vt ꝑz per magr̄m in. iiij. di. i. ꝛ declarabit inseri⁹. g̃ ꝛc. 2º arguo ꝙ nō ꝓpter eruditionē sic. Qō est cā erroris non ꝑdest ad eruditionē. sed ozdiare ꝛ tradē spūalia sub signis corpalibus est cā erroꝛis. g̃ ꝛc. maioꝛ ꝑz. minoꝛ ꝑz illis̄ q deū credebāt ꝑ lineam̄ta corpalia distingui ꝑ modū loquendi ſymboli mni in scripturis. q̃re ꝛc. 3º arguo ꝙ non ꝓpt exercitationē ꝑ Paulū. i. ad Thimot. vi. Lopalis inqt exercitatio ad modicū vtilis est. Sꝫ exercitatio in sacris est corpalis vt ꝑz. g̃ ꝛc. Pro dubitationib⁹ mihi respondeas pr̄ Ambroꝛ. ꝛ ero ꝛtenta inqt aia. Faciā aia mea qō hortaris. Sed ꝓo declaratōe dictoꝝ est notandū ꝙ sacra nō sunt neccia ad salutē aie necessitate absoluta sic ista deus est. patet. qm̄ instituta sunt ordinatiōe diuina: sed sunt necessaria necessitate finis: ad hunc sensum. s. ꝙ his sacris facilius fit hominis reparatio ꝛ sanitas. sicut equus dicit̃ necessari⁹ ad iter. quia. s. facilius hō itinerat. Infirmat⁹. n. erat homo ex peccato primi pentis quo ad tria principaliter. s. quo ad cognitionē: quo ad effectū ꝛ quo ad operationē. Lognitio. n. ita ista sensibilia cernebat vt quidā sic cecarent̃: ꝙ extra sensibilia nihil eē credēt. ꝛ si qui ad itelligibilū cognitionē puenirent: ea tn̄ ꝛm modū rerū sensibilium iudicabant. Silr̄ affectus adeo circa sensibilia erat occupat⁹: vt de spūalibus paruicurarer. Ex quibus sequit̃ ꝙ ꝛ ipsis rebus sensibilibus abuterent̃. quare opus erat ꝙ tēpoze legis gratie qō erat tempus ꝛficiendi perfectā medicinam: homo per aliqua sensibilia sic ordinaret̃ vt intellectus vere illuminaret̃: affectus vere i flammaret̃: ꝛ circa operabilia optime regularetur. Hoc autē perfectissime factū est per viam sacramentoꝝ. ꝛ hoc voluit ostendere magister cum dixit. Triplici autē ex causa instituta sunt sacramēta: quas superius adduximus. Pono g̃ istam regulā generalē. ꝙ sacramēta noue legis fuerūt neccessaria necessitate finis. i. nō ꝙ deus sine sacramentis hominē sanare ꝓnon potuisset. sed quia cōgruentius fuit homīs facta sanatio. sicut dicimus. Passio xp̄i fuit neccessaria: non ꝙ deus aliter hominez saluare non potuisset: sed quia ꝛgruentius id factū est. Et ꝓcedo hanc regulam hac ratione. Sicut se habebant sacramēta antique legis ad noua: ita noua sacramenta ad statū glozie. sed sacramēta antique legis fuerunt instituta vt sacramēta noue legis figurarent. g̃ tēpoze legis gratie fuit neccesse vt sacramenta aliqua instituerent̃ statum patrie figurātia. ois̄ nota cum maiozi per Dionysiū de eccle siastica hierarchia. vbi ostendit ꝙ status legis gratie est stat⁹ medius inter statū legis scripte: ꝛ statū glozie. minoꝛ autē patet⁹ magr̄m in. iiij. di. i. ꝛ dictum fuit in prima veritate. quare ꝛc. Jnde Paulus ꝓma ad Coꝛ. xiij. Videmus nūc

Universidad de Deusto
Biblioteca

per ſpeculũ i enigmate. tunc aũt facie ad faciẽ. Ubi Nicolaus ō lira in bis ẏbis ait. Tria apostolus oñdit. ſ. ſtatũ viatoris: cũ ait. videm⁹ nũc ℞. n. aduerbiũ nẽ dicit ſtatũ uie ⁊ ñ patrie. ℔o ponit cognitionis ipſius ſtatus iperfectionẽ: cũ ait per ſpeculũ in enigmate. i. nõ clare. ℨ⁹ ponit ſtatũ perfectoꝝ: cũ ait. facie ad faciẽ. qm̃ vt ibidẽ ȝ apostolus ſubiungit. Tũc lingue ceſſabũt: tunc ſcia deſtruẽt: tunc ꝓphetie euacuabũt ⁊c̃. Et elegans ẏbũ ponit Dionyſius vt ſupra dicẽs q̃ triplex eſt ſtatus. ſ. ſtatus vmbre ſine veritate: ⁊ ſtatus vmbre cũ ẏtate: ⁊ ſtatus ẏtatis nude ⁊ apte. pr̃im⁹ fuit ſynagoge. ſecund⁹ ẽ eccleſie. ⁊ tertius erit patrie. Et accipe exem̃. Cirotece ſine manu: q̃ eſt figura man⁹ ⁊ nõ in ẏtate manus. ⁊ poſtea cirotece cũ manu: q̃ eſt figura manus cũ ẏtate man⁹: ⁊ tertio loco manũ ſine cirotecа: q̃ eſt in ẏtate manus ſine aliq̃ vmbra: ſed nuda ⁊ aperta man⁹. Sic ad ꝓpoſitũ. q̃re ſatis ꝑ q̃ ſacra noue legis fuerit neceſſaria. His ſic declaratis rñdeo ad pr̃imã rõnẽ pm̃e ꝓpoſite qõnis. Et dico q̃ ſacra noue legis ſunt ẏtas reſpectu ſacroꝝ antiq̃ legis: ſed ſunt figura ſtatus patrie. Ad fm̃ dico q̃ ſacra antiq̃ legis gr̃am nõ ꝺtinebant: vt oñdet. ⁊ iõ vacua erant ⁊ egena. ⁊ ꝑ ꝺris qui eis ſubdebanť erant ſub elemẽtis pure coꝛpalib⁹. ſed nõ ſic in ſacris noue legis: que gr̃am ꝺtinent: vt oñdet. Ad ȝm̃ dico q̃ ẏtutes formaliť ſanant ſic̃ ſanitas. ſ̃ ſacra noue legis q̃dãmõ effectiue: ſic̃ medicine q̃daꝝ. vñ ſicut nõ ſequit. ſanitas ſanat. g̃ medicine nõ ſunt neceſſarie: ita in ꝓpoſito. gr̃a ſanat. g̃ ſacra nõ ſũt neceſſaria. ꝺña nõ valet. Ad quartuꝝ dico q̃ ꝑ eadẽ ꝺrio mõ accepta fit ẏtus: ⁊ ẏtutis coꝛruptio. vt ꝑ ℔o ethicoꝝ. Et q̃ ſequit q̃ ſi cut in boñe ẏtutis coꝛruptio fcã eſt: reb⁹ ſenſibili b⁹ virilit̃ ſe ſubdẽdo: ita ciſdẽ pp dei reuerentiã ſe ſubdendo ⁊ humiliãdo ꝺuenient fit ꝛepatõ ẏtutis. Quare ꝑme tue dubitatõi aĩa mea viꝺ tur ſatisfactũ. Et hec ẽt in ſnĩa ponit btũs Tho. in. iiij. ꝺi. i. arti. ij. Quantũ ad fm̃ dubiũ ad ꝑ mã rõnẽ dico ſicut dixi ĩ quarta rñſione hic. ꝺz. q̃ ꝑ eadẽ ꝺrio mõ habita fit ẏtus ⁊ cõzũpit ⁊c̃. Illa rñſio ẽt huic arguñto ſatisfaciat. Ad ȝa rõnẽ dico q̃ inſenſibilib⁹ tm̃ remanẽtib⁹ ⁊ ſenſibilia tm̃ ſpeculantib⁹. verꝛ eſt q̃ ſenſibilia ſunt eis cã erroꝛis. ⁊ ab huiuſmõi ꝺina occultare pfectiſſimũ eſt ⁊ ꝺgruũ. vt ꝺicit Dionyſi⁹ ꝑ eccl̃ia ſtice hierarchic. Sed bis g̃ ſenſibilia ꝺſiderant: nec in ipſis cognitionẽ figũt: ſed ex illis vlteri⁹ ſpũalia meditanť. mod⁹ cognoſcẽdi ꝑ ſenſibilia ꝺgruus ualde ẽ ⁊ optim⁹. Jñ ꝓpbeta delectaſti ĩngt me in factura manuũ tuaꝝ. Ad rõnẽ ẽtiã dico q̃ coꝛpalis exercitatio fm̃ ſe accepta in cõpatione ad pietatẽ modicũ vtilis eſt. ⁊ ſic apoſtolus intelligit. ſed ſi ei pietas adiungať: ſic̃ fit ĩ ſacris: q̃ ad religionis pietatẽ ꝑtinent: exercitatio talis valde vtil⁹ eſt. q̃re ⁊c̃. Hec ſufficiãt tibi aĩa cara ꝑ pñti ẏtate. Qrtũ ad trĩã q̃ri. dico fm̃ btũ Tho. ꝑ⁴ qc. q. cij. q̃ ſacra antiq̃ legis q̃dã erant gr̃alia: ⁊ quedã ſp̃alia. gr̃alia ꝺicebãť q̃ ſe ad totũ pplm̃ extendebãt. ſp̃alia q̃ ad aliq̃s ꝑſonas tm̃. Et h̃ ſimilis diſtinctio in ſacris repiť noue legis. Gr̃ialia ſunt vt baptiſm⁹: ↄfirmatio ⁊ extrema vnctio. Sp̃alia ſunt: vt euchariſtia: ordo: m̃rimoniũ: poteſtas ligandi atq̃ ſoluendi. Gr̃ialia antiq̃ legis erant circũciſio: ſine q̃ ad aligd legaliũ nullus admittebať eſus agni paſcalis: ad quẽ null⁹ incircũciſus accedebat: nec ꝑmittebať. Sp̃alia ſunt q̃ ſp̃alibus ꝑſonis ꝺputabanť: vt ſacerdotib⁹ ⁊ leuitis: victimaꝝ oblatõ eſus panũ ꝓpoſitionis: ⁊ alia q̃ erãt ꝓpriꝺ⁹ ſacerdotũ ꝺeputata. Et qz null⁹ imund⁹ ad dñũ cultũ accedẽ ꝺz: iõ quantũ ad pplm̃ q̃dã exteriozes purificationes erant inſtitute: vt munditiã oñderent interioꝝ. ſ. a pccis. quantũ ℨo ad miniſtros ablutio manuũ ⁊ pedũ ⁊ raſio pilloꝝ inſtituta erant. h̃ oĩa idẽ doctoꝝ. Et hec ſufficiãt q̃ntum ad pr̃item pr̃imam concl̃onem.

De ꝺuratõe ſacroꝝ antique legis ꝺcto ſa.

Accipe ſam ꝺcl̃onẽ. ꝺz. Licet ſacra antique legis rõnabili cã fuerint inſtituta nõ tm̃ oĩ tpe fuerunt neceſſaria. vbi tres inquiram⁹ ẏtes. ꝺz. Pr̃ima ẏtes eſt iſta. An añ pec catũ hõ ſacris indiguiſſet. Scõa ẏtes eſt. An in ſtatu legis nature erant neceſſaria ſacra. Tertia ẏtes eſt. An tpe legis ſcripte erant neceſſaria ſacra. Qrtũ ad pr̃mã ẏtes dico q̃ ñ. Et rõ. q̃ ſacramẽta ꝺata ſunt in medicinã pccoꝝ. ſed ſanis ñ eſt op⁹ medicina: oze ſaluatozis. g̃ ſanis nõ ſunt neceſſaria ſacrã. ℨña bona. ⁊ maioꝛ ẽ Hugonis de ſcõ Victoze in li. de ſacris. pte. ix. c. iiij. Minoꝛ eſt xp̃i Jeſu. Mat. ix. c. Nõ eſt opus valẽtibus medic⁹: ſed male habentibus. tunc ylꝛa. Sanis nõ eſt neceſſaria medicina. ſed humana nã ante pccm̃ erat ſana: vt mãifeſtũ eſt. g̃ ſacra ei non erant neceſſaria. Sed contra inquit aĩa pater Ambꝛo. arguo ſic. homo in ſtatu ĩnocẽtie indigebat gratia dei: vt expreſſe ꝺeťminat magiſter in. ij. ſnĩaꝝ. ꝺi. xxvj. Utrũ Adam indiguerit gratia operãte ⁊ cooperãte. ꝺicit q̃ oĩno in diguit oĩ gratia ⁊c̃. ſed ſacra ad gratiam acquirendã ſunt inſtituta. vt ponit idẽ magiſter ĩ. iiij. ꝺi. i. g̃ ⁊c̃. Jtẽ matrimoniũ eſt vnũ de ſacramẽtis ⁊ fuit inſtitutũ in ſtatu inocentie. Heñ. ij. Creſcite ⁊c̃. g̃ matrimoniũ ex quo a deo inſtituťũ: fuit in ſtatu ĩnocentie neceſſariũ. Anima rñdeo ꝺze uiter. ⁊ dico ad pr̃imũ q̃ gratia poteſt ꝺupliciť conſiderari. primo vt ſanans ⁊ iuſtificans. alio mõ vt ratio ⁊ cauſa meriti. tunc dico q̃ homo ĩ ſtatu ĩnocentie non indigebat gratia: ut ſanãte ⁊ iuſtificante. ga nulla adhuc erat infirmitas q̃ ſanari ꝺeberet: aut impiũ q̃ iuſtificaꝝ. oporteret. Sed bene indiguit gratia ſecũdo modo. qz ſine gratia vitam eternã mereri nõ poterat. buius ſententie eſt Bonauẽ. in. ij. ⁊ beatus Tho. ĩ iiij. ꝺi. i. arti. ij. q. iiij. rñdens ad hoc argumentũ.

Ad ſecundũ ꝺico q̃ matrimoniũ in ſtatu ĩnocẽtie fuit inſtitutũ ĩ offiñ nature: ⁊ ñ ĩ e⁹ fmediũ. Et quia ſacramenta remedia ſunt: iõ ꝓpie ma

trimoniũ tunc nõ fuiſſet ſacr̃m: niſi forte in q̃tũ rem ſacrã ſignificabat. ſ. vnionez xp̃i ⁊ eccleſie Non tm̃ intelligas q̃ hõ ex m̃rimonio illã ſacrã rẽ coꝛguiſſet: ſed poti⁹ ex illa ſacra vnione ſcita tem ⁊ ꝺuenientiaꝝ m̃rimonij accepiſſet. q̃re ⁊c̃.

Qrtũ ad ſam ẏes. ꝺico q̃ tpe legis nẽ fuerũt nccia ſacra. Et rõ. qm̃ gñ fuit moꝛbus fuit nccia medicia. ſ̃ tpe legis nẽ fuit moꝛbus. g̃ fuit nccia medicina. ſacra aũt in remediũ iſtituta ſẽ. vt ait magr̃ i l̃ra in. iiij. ꝺi. i. ait. n. ſic. Sacroꝝ remedia de⁹ inſtituit. Et btũs Tho. in. iiij. ꝺi. i. ait. q̃ legl nãe tpe: nõ ſolũ opa q̃ de ꝺictamine legis nãlis eẽnt: nccia erant: ſ̃ etiã aliq̃ q̃ ꝑteſtatiões eẽnt: ⁊ ſigna coꝛ q̃ ad repationẽ ꝑtinebãt. cũ etiaꝝ in ipſo ſtatu nã bũana infirma repireť. Et ſi q̃ris q̃ erant illꝰ tpibus ſacra: ꝺico q̃ erãt ſacrificia: ō cime: oblatões: ⁊ hmõi. q̃ oĩa erant ſ̃g repatõis Et ſi ꝺicis. quõ eſt verꝛ pr̃: qz tpe legis nãe nõ ſunt ꝺata alia ꝓcepta ſup̃ ꝓcepta nãe. g̃ videť q̃ etiã ſacra non ꝺebuerť ſupaddi ad bñ viuendũ in ſtatu legis nãe. ꝑ ℨña. qz nõ min⁹ ad bñ viuẽ dum videť fuiſſe nccia eruditio ꝓceptoꝝ q̃s̃ eruditio ſacroꝝ. ſ̃ ꝓcepta alia nõ ſupaddita ſunt: ſ̃ fm̃ rõnis ꝺictam̃ viuebat. g̃ a ſiłi ꝺe ſacris. Dico aĩa mea q̃ ſiłitudo ⁊ ℨña nõ valet ad bñ viuendũ rõ nãlis ſufficiebat. qz nõdũ p ꝺriam ↄſuetudinẽ bũana cognitio erat obtenebꝛata: ⁊ iõ ñ fuerunt alia ſupaddita ꝓcepta. ſ̃ q̃tũ ad diuinoꝝ cognitionẽ bñ bũana itelligẽtia erat obteñbꝛata. ⁊ iõ ſacra q̃ ad diuinoꝝ intelligẽtiã aſſueface rent ⁊ diſponeret fuerť nccia. Jſta eſt ſnĩa oĩum theologoꝝ. ſ̃z itez ꝺ arguo ſic. Si ſacra erant nccia in ſtatu legis nẽ. g̃ talia ꝺebebãt ꝺici ſacra nãlia. ſ̃ qõ nãle eſt alicui ſpẽi oĩbus ineſt illius ſpẽi. ſacra aũt nõ erãt cõia oĩbus: vt ꝑ. g̃ ⁊c̃. Ad h̃ dico q̃ ante legẽ ſcriptã aliq̃ ſacra fuerť neceſſitatis: ⁊ quedã volũtatis. neceſſitatis tria erãt Unũ in remediũ pctĩ oꝛiginal⁹: ⁊ h̃ erat ſacrm̃ fi dei: q̃ ꝑ latrie religionẽ deo ſubdebanť. Scõm erat in remediũ pctĩ actual⁹: ⁊ h̃ erat pnĩa. Tertiũ in remediũ multiplicatõis ꝓlis: vt m̃rimonium. Voluntatis ſacram̃ta erant: vt ſacrificia oblatões: ⁊ hmõi. q̃ erant nccitatis in cõi: ſ̃z voluntatis in ꝑticulari. Uñ in cõi neceſſe erat vt aliqd fieret in ꝓteſtationẽ fidei ſue: q̃ ꝑ latrie religionẽ deo ſubiiciebanť. ſ̃z in ꝑticulari ⁊ ĩ ſp̃ali qd eẽt illud qõ facẽ debẽnt. ſ. an oblatões: an ſacrificia: vel aliqd hmõi. idiꝑm volũtatis erat. poterãt. n. ad libitũ facẽ qõ vellẽt. ꝺũ tm̃ id facẽnt in ſue fidei ꝓteſtationẽ. Et h̃ oĩa erant ill̃i ſacra Et p hec ꝑz rñſio ad arg̃m tuũ. Cõcludam⁹ g̃ q̃ in ſtatu legis nãe erãt nccia ſacra. Et audi vnã bonã rõnem quã facit btũs Tho. in. iiij. ꝺi. i. ar. ij. q. iij. ꝺicit. n. ſic. Ea q̃ ab boñe fiũt: a cognitiõe oꝛtũ bñt. alr̃ ñ ꝺicerent bũana opa. Et p ℨña ↄz q̃ opõ cognitioni rñdeat: ſic̃ effect⁹ cẽ. Jn ſtatu aũt legis nãe ñ ſufficiebat ad ſalutẽ ſolũ cogni⁹ nãlis: ſ̃z exigebať fides aliq̃s q̃ ſup̃ rõnem ſunt. ⁊ poſt lapſũ exigebať fides de repatõe: ꝑ quã erat medicina moꝛbi. Et iõ in ſtatu illo nõ ſolum erãt nccia opa que ſẽ de ꝺictamie legis nãlis: ſ̃z etiã aliq̃ que eẽnt ꝓteſtatões ⁊ ſigna eoꝝ: q̃ ad repationẽ ꝑtinebãt. ⁊ hec erant illo tpe ſacra: ſicut ſunt ſacrificia: decime oblatiões: ⁊ hmõi. qr ⁊c̃. Qrtũ ad tertiã ẏes. ꝺico ſ̃z btũ Tho. vt ō q. iiij. q̃ cũ ſacroꝝ vſus fidei ꝓpoꝛtiõabiliť rñdeat oz vt ſ̃z ꝺiuerſũ ſtatũ fidei ſacra tradẽnt. Fides aũt q̃tũ ad articl̃oꝝ explicationẽ ſp magiſ ac magis creuit: fm̃ q̃ magiſ appꝛopinq̃bat tpi legis gr̃e: vt ꝺict⁹ doctoꝛ ꝺeclãt in. iiij. ꝺiſ. xx v. Et fm̃ hanc appꝛopinq̃tionẽ opoꝛtuit vt magiſ ac magis ꝺeterminarenť. Et iõ qz in Abꝛahaz fides q̃dãmõ habuit q̃titatẽ: vt ꝓpter fidei religionẽ ab alijs ſepareť. vñ ⁊ pr̃ fidei ꝺr̃. qz fidei ſignaculũ ſiue ſacr̃m ſibi ꝺeterminatũ fuit. ſ. circũciſio. Et qz Moyſi iã fides ad totã q̃titatẽ ꝺuenerat: vt nõ ſolũ in vno boie l̃i vna familia. ve rũ etiã in vna gente ⁊ pplo refulgeret: ꝺata fuit tali pplo lex: in qua neceſſe fuit ſacrificia ꝺeťminari. ſiłr oblationes: ⁊ decimas: q̃tuz ad oẽs ſingulares circũſtantias: ⁊ m̃rimonia ozdinari: ⁊ pnĩe ſatiſfactões diſtingui. hec btũs Tho. Sz ↄtra pr̃ Ambꝛ⁹. Tu ꝺicis q̃ q̃to magis appꝛopi quabam⁹ ſtatui gr̃e: tanto magis ſacra ꝺeterminabanť: ⁊ clariꝛa erant. mõ ſic. Jn lege nature fuit vnũ ad minus ſacr̃m clariſſimũ: vt oblatio Melchiſedech: q̃ perfecte oſtẽdebat ſacrificiũ euchariſtie. ⁊ nullũ tale tpe legis fuit q̃tum ad hoc ita clariſſimũ. g̃ nõ opoꝛtuit ad min⁹ q̃tum ad hoc aliud ſacr̃m tẽpoze legis ſcripte ſupaddi Dico aĩa mea q̃ quãuis q̃tum ad mãm oblatio Melchiſedech pfectiſſime nr̃m ſacrificiũ repr̃ taret: tm̃ quia alie circũſtantie: ⁊ mod⁹ ſumẽdi ĩ nr̃o ſacrificio non erãt. iõ aliquid ozdinari opoꝛ tuit in lege ſcripta qõ has circũſtãtias repꝛeſentaret. ⁊ hoc fuit eius agni paſcalis. q̃re ⁊c̃. Et h̃ ſufficiant anima ꝓ o pr̃eſenti concluſione.

De concoꝛdantia ſacramentoꝝ antique ⁊ noue legis concluſio tertia.

Accipe tertiã ꝺcl̃onem. ꝺz. Etſi leꝛ ſcripta fuerit legis noue figuratiua: nõ tm̃ oĩa noua ſacra in veteri lege fuerũt ō monſtrata. vbi tres inquiramus veritates. ꝺz. Pr̃ima ẏtas eſt iſta. Quot ſunt ſacra noue legis. Scõa ẏtas eſt. An ſacra ↄſiſtant in ẏbis ⁊ rebus mãlibus tm̃. Tertia ẏtas eſt. An oĩa ſacra noue legiſ: fuerint figurata in lege ſcripta. Quãtũ ad pr̃imã ẏtatẽ ꝺico q̃ ſacra noue legis ſunt ſeptẽ. Unde ꝺať iſte ẏſus. Abluo: firmo: cibo: ꝺolet: vngit: ordino: iungo. i. baptiſmus: cõfirmatio: euchariſtia: pnĩa: extrema vnctio: ordo: ⁊ matrimoniũ. Sufficientia aũt iſtorum ſic oſtendi põt. Nã poſtq̃ hõ ꝑ xp̃i paſſionẽ repatus eſt ad ſpũalem vitã: ↄgruũ erat vt modus quo in ꝺicta vita conſeruareť hõ: ordinaretur. Et qz hõ in penã moꝛtez accepit: ita q̃ moꝛi neceſſe ſit. ad Heb. ix. Statutũ eſt hoi ſel̃ mõi ⁊ vita ſpũalis ſine coꝛpali in hac vita nõ ſit: gto ſus de⁹ matrimoniũ inſtituit: vt vita nãliſ ↄſua reť. ⁊ ſic hẽmus vnũ ſacr̃m. Ulteriuſ quia gñati

Universidad de Deusto
Biblioteca

a parentibus p mrimoniū in penā pecī primorū
parentū: sub pcco originali nascimur oēs. iō ne
illud vitā spūalē ipediret: bapti" ordinauit: g a
numā a tali pēa lauat. Et qz sic lauati z purgati:
roborari indigem": ne in pccis iuoluamur. iō
firmatōz ordinauit. Et qz sic roborati in ħ mun"
intram" vt opemur: ne in mūdi laqueis icidam": z
ab e" fatigationib" ipediamur: z pseueremus.
iō eucharistie sacrm instituit: qō est vite spūalis
nutrimētū. Et qz a vita spūali p pccm discedē
possum". si forte ħ accidēt: vt nos recupem": pe
nitentiā instituit: q̄ est ƒa tabula p" naufragiū.
vt dicit magr in. iiij. di. xiiij. Et cū p" pniam re
manēāt adhuc aliq relige pcci p̄cedētis ordina
uit ōs extremā vnctiōz: q̄ est vite spūalis medi
camentū. Itē qz hō dū peccat a spūali officio ca
dit: qō deo aīsūtē z ipm laudare: vt oñdim" fe
ria ƒa p̄me ōiice. iō sacrm ordis instituit: qō est
sublimatio ad diuinū mysteriū i vita spūali. Bz
vt ħ clari" intelligam" aliq de vnoq̄z dicam".

Primo g̃ oirim" q ōs vt hō in vita corpali
siue nāli viuē posset: mrimoniū instituit. de hoc
ponit. xxvij. q. ij. c. i. p totū. In q̄ cā Hſan" dual
qōnes ponit. Jn. p̄ma q̄rit an ciugiū eē possit i
ter vouentes. Et soluit q nō si vouū fuerit solē
ne. sec" si fuerit simplex. Jn ƒa qōne q̄rit an lice
at sponse a sponso recedē: z alij nubē. z soluit q
nō: si desponsatio fuerit de p̄nti. Sed ħ mā po
ptime dilucidat in. iiij. sniaz a btō Tho. in dis.
xxvij. vsq̄ ad. xxxvj. incluſiue. Scdo istituit
deus bapti". Jo. iij. Nisi qs renat" fuerit ex aq̄
z spū scō: nō pōt introire in regnū dei. Et habet
text" de cōsi. di. iiij. c. q̄uis. vbi dr sic. Q̄uis v
nū baptisma sit hereticoz eoz. s. q in noie p̄ris z
filij z spūs sci baptisant: z eccl'ie catholice. tñ q
foris. i. q ex ecclesiā baptiçant: sumūt baptismū
ad salutē. sz ad pniciē hītes nimiz formā. i. sub
stantiā sacrī: vtutē ār e" abnegantes. i. effectuz.
Et iō ecclesia eos nō rebaptiçat: qz in noie scē
trinitatis baptiçati sunt. z ipsa p̄fecto ē forma
baptisini. Jō cū reuersi fuerint: accipiunt vtutē
spūs sci: quā hi q foris ecclesiā baptiçant nondū
hīt. ħ ibi. Et sunt vba Aug. ad Orosiū. Et glo.
sup vbo. ad salutē. sic dicit. ħ dr de illis q sciēter
ab hereticis baptiçant: z eoz errores imitant.
Sed in necessitate mortis melī" ēēt a tali bapti
smū accipe: q̄ sine tanti sacrī susceptōe decedē.
ħ glo. Et tanta ē dignitas h" sacrī: vt ianua oī
um sacroz sit. vt pz ex de p̄s bytero nō baptiça
to. c. i. cū gl'. z. c. ij. Et qd sit baptisin": q̄ e" forma
qñ fuit instituta": z q̄t sint e" gñia: z q si ali" liquor
aque misceat: poptime notat. de cōse. di. iiij. c. i. z
c. baptisini. Et de p̄s by. nō bap. c. ij. glo. i. ponit
q triplex est baptism". Et qd oferat puulis: no
tat in clementina p̄ma de sūma tri. §. fi. cū glo. z
de cōse. di. iiij. c. baptismi. Et qd si dubitat an p
uulus sit baptiçat": notat ea. di. c. puulos. z duo
bus capl'is seq̄ntib". z ex de bap. c. ij. Multa ō
hac mā nōnt p theologos. z p magrm in. iiij. dis.
iij. vsq̄ ad distinctōz. vj. incluſiue. Tertio in

stituit deus ofirmatōz. de q̄ habet text". de cōse.
di. v. c. oēs fideles. vbi dr. Oēs fideles p man"
epoz ipositioz: spm scm p" baptismū accipe dñt
vt pleni xpiani inueniant. s. q̄ ad oia sacra. qz cū
spūs scūs infundit: coz fidele ad prudentiā z cō
stantiā dilatat. ħ ibi. Et sunt vba Urbani pape
oibus xpianis. Et quib" vbis appet q i bapti
smo dat vtus spūs sci regnatiua z scificatiua. sz
in ofirmatōe dat vtus spūs sci roboratiua ꝺ dia
boli insidias: a q̄ q̄diu viuim" molestamur. h"
dicit capl'm seq̄ns qō incipit spūs scūs q sup aq̄s
baptiçati. z̄c. Jn dicta distin. v. c. de cōse. Hſan"
tractat de hac mā. z de ieiunio. Et btūs Tho. i
iiij. di. vij. plures qōnes facit. Quarto in au
riliū ofirmate hūane nāe instituit deus eucha
ristie sacrm. de q̄ hēt text". de cōse. di. ij. c. añ bñ
dictionē. vbi dr sic. Añ bñdictionē alia spēs. i. ff
noiat. p" bñdictionē xpi coz" significat. Itē i"
sacro xpi ē. i. sub illo. Qui māducauerit. s. digne
ħ coz" fiet ei remissio pccōz. ħ ibi. Et sunt vba
bti Ambro. li. de offi. De hac mā multa notant
doctores nri sup. iiij. sniaz. di. viij. vsq̄ ad. xiij. i
clusiue. Et pulchra quedā notabim" in ebdoma
da scā in. iiij. monib" satis diffuse. Quinto i
stituit pniam. Mat. iij. Pniaz agite z̄c. z ꝺ hac
tractat de pe. di. iij. z a magro in. iiij. sniaz. dis.
xiiij. Et supra plura notauim" feria. iiij. p̄me dñi
ce. Sexto instituit extremā vnctionē. ō q̄ ha
bet text". xxvj. q. vij. ab infirmis. vbi dr sic. Ab
infirmis in piculo mortis positis pura est ingrē
da cōfessio pccōz. Nō tñ illis ipo nenda est pnie
ētitas: sed inotescenda. Et cū amicoz oonib"
z elemosynaz studijs pondus pnie subleuandū
si forte migrauerint ne obligati. s. ad cōfessionē:
a cōione z ꝺ ortio venie fiant alieni. A quo pe
riculo si dinit" erept" ꝺualuerit: pnie modū a sa
cerdote sibi ipositum diligent obſuet. z fm di
gnitatē canonicā: ne illis ianua pietatis clausa
videat oomb": solationibus ecclesiasticis: sac
vnctione olei inuncti fm statuta canonū scōrū
patrū coione viatici reficiant. ħ ibi ad lram. De
hac mā tractat i. iiij. di. xxij. z pulcherrimas qō
nes mouet ibidē btūs Tho. q̄re z̄c. Septio
z vltio instituit sacrm ordis. de q̄ di. lxxvj. p to
tū. z sūt circa. iiij. capl'a. de q̄ mā tractat in. iiij.
di. xxiiij. z xxv. z aliq. s. dixim" feria z^a p̄me dñice.
Et hec sufficiant q̄tū ad primā vtatē. Q̄
tū ad ſam vi. dico q magr Sniaz in. iiij. di. i. i. c.
duo ār sunt. mouet hanc ipsam qōnem. s. in qbus
ꝺsistat sacrm. Et rndet q in duob". s. in vbis z i
reb". Jn vbis: vt invocatio trinitatis. Jn rebus
vt in aqua z oleo. Jn vbis quidē formalit. Jn r
bus mālit. Ad quoz intelligentiā est nōndus
q ħ est cōe in oibus sacris: vt. s. oia sacra ꝺsistāt
in visibilib" reb" inuisibilē gram significantib"
Sed q reb" vba addār: ħ est spāle sacris noue
legis: vt aut Aug. Accedit ingt vbō ad elemtū
z fit sacrm: z. i. q. i. detrahe vbō: qd ē aq̄ nisi aq̄.
Addūt ār vba sacmētis noue legis triplici rōe
vz. rōe emanatōis: rōe signis: z rōne scificatōis

Primo rōne emanatōis. Jn hoc enī sacra an
tique z noue legis ꝺuenieb̄at. s. gignē nre redē
ptois op": q̄ p xpm facta ē. Sz si ħ differebāt: ga
noua ex xpi late fluxerūt: antiq̄ aūt nō. Ex hoc sz
sacra noue legis tanq̄ effect", primi hīt sue cāe
imaginē z similitudinē q̄tū pnt. z p oēs sic xps ex
vbo z carne fuit vn" de" z hō: sic ex duob". s. vbo
z reb" ꝺsisterēt sua sacra. Et ofirmat ex sniā
n. Hugo. li" de sacris pte. ix. c. ij. sacra ex similitudi
ne repūtant. Cū g̃ sacra noue legis reputent q̄ p
xp̄m gesta sc̄z in ipso fuerit vbū rei sensibili ad
iūctū: segt q sic op̄tuit sacra ordinari. Bñ g̃ di
xit Aug". Accedit vbū ad elementū z fit sacrm
z̄ addunt vba rōne signis. sacra. n. antiq̄ legl
fu"a solū significabāt. sacra āt noue legis p̄tia
z pterita z futura. Tria. n. p̄ncipalr significāt
s. cām p̄mā scificantē. sic baptism" mōtē xpi. z
effectū scificatōis quē faciūt. z ħ significatio est
p̄ncipal. Nec obstat si qs scitatē nō recipit. qz ħ
nō est ex defectu sacrī q̄tū est in se: sz ex ꝺfectu
recipiētis. vt in z^a ꝺsideratōe oñdet. Z signifi
cāt sm̄ scificatiōis. s. eternā gl'am. z has signes
ponit btūs Tho. in. iiij. di. i. ar. i. q. i. Mō sic. p̄tia
z pterita expl'essi" z certi" significari p̄nt q̄
futura tm̄. z iō significatio vbor q̄ est expl'siua
adiūgit signi rez. Z addūt vba rōne scificatōis
Sacra. n. noue legis gram ointēt ex scificatōe:
z creatura sanctificat p vbū dei. ij. Thi. iij. g̃ in
eis nō oportuit res tm̄ esse: sz etiā vba dei. Bas
rōnes pōit btūs Tho. in. iiij. di. i. ar. iij. Et pōt ad
di ista q̄rta rō. Medicina ꝺz ꝓportiōari mōbo
sed m rb" pcti hoiem q̄tum ad aiam z corp" in
fecerat. g̃ in sacris oportuit vba esse q̄ aie: z res
q̄ corpori rndeant. Bz Z ingt aia p̄ Ambrosi.
Et duob". n. q̄ ꝺiuncta nō sū: non pōt fieri aliqd
vnū. nec vnū pōt esse forma alteri". qz rō cōponendi est q vnū se hēat ut mā: z reliquū vt fōa
fm oēm p̄tiam. Uerba aūt z res sē oīno separata
g̃ ex eis non pōt fieri aliqd vnū. sacrm aūt suam
bz vnitatē. q̄re z̄c. Itē arguit sic. Sicut i sacris
regrunt vba: ita z aliq facta. vt dicit Hugo de
scō Victore. sz facta n ponūt de integritate sacri.
g̃ nec vba. Itē sic. Pnia z mrimoniū sūt sacra
vt visti in p^a vitate. sz de integritate eoz n sunt
aliq vba. g̃ z̄c. Preterea. sacra antiq legis nō hē
bant aliq vba. g̃ nec sacra noue legis q̄ figurabā
tur p illa. Bñ aia arguis. z ad p̄mum dico q
sacrm est vnū in gne signi l'cause: q̄z vtrūq re
lationē iportat. Nō est aūt incōueniēs: q ea q̄ sē
in se distincta: in relatōe vniant ad aliqd vnū. si
cut accidit de mltis trahentib" nauī. q sz sint di
uersi: tñ sunt vna cā tract" nauis. Et sic p̄ z mr
sunt vnū i gnatōe. sic etiā ad ꝓpositū vba z res
sunt vnū in significādo. z p oēs efficiūt vnū sac
mentū. Et qz vtus cāndi in reb" est ex vbis sig
ficantib". vt dixit Aug". ōtrahe vbū z̄c. iō vba
sunt foralia z res mālesp modū q̄ ē opletū foz
ma z dicit. Ad ƒz dicit ƒz Hugo. de scō victoe
q ad sacra tria ocurrūt. s. res: vba: z fcā. sz facta
ad vsū l'oisēsationē ptinent. vba autē z res sē

de essentia sacrī. z iō magr dicit in his duob" et
nō in factis sacra ostare. Ut" possēt dici q facta
ad res reducunt. Ad tertiū dico q mrimoni
um fm q̄ est in offiō nāe: z pnia fz q̄ō est vtus:
non hīt aliq verbor formā. sed fm q vtrūq ē
sacrm in oispensatōe ministror ecclie ossistens:
vtrūq aliq vba bz. Jn mrimōio erūt illa vba
exp̄mētia ꝺsensū: z bñdictōes ab eccl'ia institute
Jn pnia aūt est absolutio sacerdotis vbotenus
fcā. Ad vltimū dico q nō est silis rō ꝺ sacris
antiq z noue legis: vt pz ex dict. s. gre z̄c. Q̄
tū ad tertiā vitatē dico ƒz btm Tho. p^a ſe. q. c.
ij. q non oia sacra noue legis in veteri lege figu
rā habuerūt. q̄re videam" q̄ sint hūta figurā: et
q̄ non. Accipia g̃ p baptism". z dico q figura
ei" fuit circūcisio. ad Col. ij. c. Circūcisi estis cir
cūcisione dñi nostri Jesu xpi: cōsepulti in bapti
smo. z textus. de cons". di. iiij. q̄ apud nos. Et
sunt vba Greg. li". iiij. mor. Et eadē uerba pōit
magr in. iiij. di. i. c. querit autē. vbi dicit sic. Q̄
apud nos valet aqua baptism": apud veteres va
let circūcisio z̄c. Eucharistie figura fuit esus
agni paschalis. Precepat. n. Moyses i memoriā
liberatōis q oēs agnū acciperent z linirēt sup
liminaria domoz de sanguine e": in hoc ꝓtestā
tes se a ritibus egyptioz: q arietē colebant: rece
dere velle. Jn comestione vo istius agni duo fu
erunt. s. festinātia: z periculū. Festinātia quidē.
qz egyptij eos ad egrediendū ocius ꝓpellebant.
Exo. xij. Periculū aūt ne si remanerēt ab egy
ptijs occiderent. ꝓpter que Moyses sic ꝓcepit
vt agnū comederent. Primo ut illū assuz igni
facerent. qz citius ꝓparat. z non ominuerent
eū. qz silr spatiū non hēbant cōminuenda ossa.
Et q panes azimos sil' comederent. qz spaciuz
fermentādi panē nō habebāt. Scdo precepit
modū comedēdi oñdens. Renes vros accinge
tis: calciamēta habebitis in pedib" vestris: tenē
tes baculos in manib": z comedetis festināter.
Ista oia itinerantiū signa sunt. Itē precepit di
cens. Jn vna domo comedetis: nec q feretis de
carnibus ei" foras. qz. s. ꝓpter festinantiaz ense
niari inuicē non poterant. Et comedetis cū la
ctucis agrestib": qō amaritudinē quā in egypto
passi fuerāt significabat. Declarem" figurā hāc
q per agnū sic paratū xpi imolatio figurat. p^a
Coz. v. Pasca nrm imolatus est xps. Sanguis
sup liminaria domoz fusus: sanguinē xpi in coz
dibus filiū fundendū per fidē figurabat. i. Pe.
i. Redēpti. n. estis ꝓcioso sanguine agni incōta
minati z imaculati xpi Jesu. Esus agni: esuz cō
poris xpi figurabat. Jo. vi. Caro mea ver est ci
bus. Et q assatus erat agnus: xpi carnem igne
charitatis in veru crucis assatā figurabat. Re
nes accincti castitatē z puritatē ad tantū sacrm
regsitā. z calciamenta pedū: exēpla sanctorū in
tali sacro menti fideliū tradēda. baculi in mani
bus curā pastoralē quā in ministrādo tale sacrm
curati bēre debent: vt dignis illud tribuāt: indi
gnis vare recusent: figurabāt. Esus pāis agimi

k

Universidad de Deusto
Biblioteca

ieiuniū'r pniam ad ꝺ sumendū sacr̃m r̃egsita figurabat. i. Loꝛi. v. c. Itaq; epulemur in açimis sinceritatis r vitatis. Lactuce agrestes amaritudinē cordis r ꝺtritionē oñdebāt. Comedebat' agn⁹ in domo vna. q; vna debebat esse fideliū ecclia: in q̃ coꝛp⁹ xp̃i ministrari deberet. Figura pnie erant oēs purificatões veteris testi. Isa. i. Lauamini: mūdi estote: auferte malū cogitationū vr̃aꝝ ab oculꝫ vr̃is discite bñfacē rc̃. Mr̃imonio ãt in ueteꝛi testo aliq̃ corr̃ndebat. ꝓut erat in offiñ nãe. sed nō ꝓut erat sacr̃m cõiunctiõis xp̃i r ecclesie. q̃ nōdū fcā erat. vñ i veteri lege vabaꝛ libell⁹ repudij. qꝺ ē ꝺ rõnē sacri.

Figura sacri ordis erat ꝺsecratio pontificuꝫ r sacerdotū. Nã sacerdotes in veꝛi testo p⁹ p dinã volūtatē eligebant. Exo. xx viij. Applica te ad Aaron cū filijs suis in medio filioꝝ isr̃l. vt sacerdotio fungant' mihi. Et sic in nouo testo fiebat tpe scō r bono. vt ps i electõe Mathie. Aet. i. Tu oñe q nosti coꝛda boiuꝫ rc̃. 2° vngebāt Exo. xxx. Aaron r filios e⁹ vnges. scificabisq; eos vt sacerdotio fungat' mihi. ait ds̃ ad Moysen. Et ℞ figura. vt sicut exteri⁹ vngebāt oleo visibili. ita nr̃i sacerdotes oleo spūs sci vngerēt. vñ q̃ dns discipulos ordinauit in sacris. dixit Jo. xx. Accipite spm̃ scm̃. q̃ꝝ remiseritis pcā remittū eis rc̃. 3° ꝺbebāt scē viuē. Exo. x viiij. Sacerdotes q accedūt ad dñm scificent. dixit dns ad Moysen. i. scē viuāt. ps. Sacēdotes tui induant' iusticiā. in signū q̃ nr̃i sacerdotes i maxima ꝺtinētia viuē debebāt. Luc. xij. Sit lũbi vr̃i p̃cincti rc̃. sup q̃ ℞bo Greg⁹ ait. Lũbos. n. p̃ci gim⁹ cū carnis luxuriā p ꝺtinentiā coartamus.

Quarto p̃micias r ptes sc̃ariū bonoꝝ r decimas hēbant. vt ꝑdicatõib⁹ r aliis ꝺinis opib⁹ intendē possent. Malach. ij. c. Labia sacerdoꝛ custodiāt sciaꝫ. In signū q̃ sic ipsi pp'o obscura r ɼena ꝑdicabāt: sic nr̃i sacerdotes: lucida: clara: r celestia ꝑdicarent. ij. Loꝛ. iij. Nō sic Moyses ponebat velam̃ sup faciē suā: vt nō itēderet filij isr̃l in faciē e⁹: q̃ꝺ cuacuaꝫ rc̃. Quinto sacrificia pp'o mīstrabāt. ij. pal. xx viij. Surrexerūt sacerdotes atq; leuite bñdicētes pp'o. in signū q̃ sacra xp̃i fidelib⁹ p sacerdotes dispẽsari debebāt. Mat. x viij. Qꝺcūq; ligaueritis sup ɼrā rc̃. Et ℞ tibi aia mea ꝓ pñti ꝺsideratione dicta sufficiant.

De vtilitate antiq̃ r noue legis ꝺsideratō 2ª.

Secundo loco Antique r noue legis vtilitatē videam⁹. vbi tres conclones subiungam⁹. vꝫ. ·Pri⁹ᵃ cl'o est ista. Sacra antiq̃ legis ℞ssima signa fuer̃t legis ds̃ nr̃i Jesu xp̃i. 2ª cl'o ē ista. Ex q̃ signa crāt: claꝝ est q̃ nō paꝝ differebāt. 3ª cl'o ē ista. Quis talia sacra differēt: cōgruū tñ ē vt vnūqꝺq; ipoꝝ effectū ꝓpriū bērz.

Qualiter sacramēta antique legis signa fuerunt noue legis conclusio prima.

Accipe primā cl'onē. vꝫ. Antiq̃ legis sacramēta legis ds̃ nr̃i Jesu xp̃i fuer̃t ℞ssima signa. vbi tres ingram⁹ ℞itates. vꝫ. ·Pri⁹ᵃ ℞i. est ista. Quid ē signū. 2ª ē. Quot sūt gña signoꝝ. 3ª. Quo sacra ãtiq̃ legis erāt signa noue legis.

Ad primā dico ꝺm magr̃m sniaꝝ in. iiij. di. i. c. signū. q̃ ℞ba ēt ponūt. de ose. di. ij. c. sig^m. q̃ signū ē res ꝑter speciē quā ingerit sensib⁹: ali quid aliud ex̃ se faciēs in cognitõz venire. quaꝫ descriptõz declarans btus̃ Tho. in. iiij. di. i. arti. i. q. ij. dicit sic. Signū ingt ꝓportat aliqd notuꝫ q̃ ad nos: q̃ mãuducimur ī alcr̃ cognitõz. ·Res ãt p⁹ nobis note: sūt res cadētes sub sensu: a q̃ ois nr̃a cognitio ortū hz. vt in li. de sensu r sen. r. iij. de aīa ponit Ar. Et ꝺ signū quantū ad primaꝫ sui institutõz: significat rē aliquā sensibilē: ꝓut p eā mãuducimur ī cognitiõz alic⁹ occulti. r sic accipit hic magr̃ signū. Cõtingit tñ aliq̃n q̃ aliquid magis notū q̃ ad nos: ēt si nō sit res cadēs sub sensu: q̃si secũdaria significatõe: signū dicat' sic dicit pḧus in ko ethicoꝝ. q̃ signū gñati bitus̃ in nobis ē bñe in oꝑe delectatõz. q̃ nō ē delectatio sensibil' cū sit rõnis. Ista sūt ℞ba e⁹. Si bene aīa mea bis ℞bis attēta sis: clare cõcludes difficilē mām tangē būc scm̃ doctoꝛē. Quid. n. sit p⁹ notū nobis: grandē faciūt doctoꝛes pḧici difficultatē sup li⁹ pḧificoꝝ in ꝓemio: quā ad pñs relinquam⁹. Hz ℞ba btī Tho. r̃linq̃m⁹. r ℞ba magr̃i accipiam⁹. ꝺicit. n. q̃ signū ē res. Istud uidetur male ꝺictū. q̃m res r signū maxie a se ꝺistāt. q̃ vnū nō ꝺz notificari p aliud. Itē signū ducit in notitiā rei. quo q̃ ē res: Qr ãt signū r res sint opposita: ps. r ex pḧse colligit̃ ex ꝺictis p btm Tho. in p⁹ sniaꝝ. Itē multi effect⁹ spūales cogñscunt'a nobis: r ois effect⁹ est signū sue cāe. q; p illū in notitiā cāe ꝺeuenim⁹. vt p⁹ ꝓꝛ posteriorū: r p⁹ pḧificoꝝ ps. Et tñ illi effect⁹ nullā spēm i gerunt sensib⁹. q̃ nō oē signū aliquā spēm ingerit sensib⁹. Itē locutio est quoddā sig^m ꝺceptⁿ mentis. p⁹ piarmenias. hz āgeli loquūt̃ ad inuicez: vt oēs theologi determinãt in ko sniaꝝ. r Dionysi⁹ ꝺ āgelica hierachia. r tñ tal' locutio nō ingerit aliquā spēm sensib⁹: cū ipsi sint incoꝛpoꝛei: vt theologi tenēt. q̃ rc̃. Ista tria argumta declarem⁹ r sufficiat. Breuit̃ ꝺico q̃ res r sig^m nō ꝺistinguūt: l' nō ꝺiffert sic opposite ꝺifferētie. q̃m si sic esꝛ: gegd cadēt sub vno nō cadēt sub reliq̃. sicut pz de rōnali r irrōnali. Sz ꝺistinguūt tanq̃ oppositе rões. vñ eadē res pōt eē sig^m r res ꝺiuersis respectib⁹ r rōnib⁹. sic pz de fumo q̃ ē in se q̃dā res: r est sig^m ignis. Ista ē bona rñsio. Ad 2m ꝺico q̃ aliud iudiciū ē de reb⁹ intelligibilib⁹: r aliud de sensibilib⁹. In reb⁹ intelligibilib⁹ fit ꝓcessus ab his q̃ sūt notioꝛa simpl'r. i. q̃ ad nos r q̃ ad nām. sic pz in mathematicis. r in tali ꝓcessu apparet q̃ effect⁹ ñ sūt signa cāꝝ: hz potⁿ eē cāe sunt effectuū signa. q; p illas ꝺeuenim⁹ in notitiā effectuū. r sic cā r signū sūt idē realit̃: vt pz i tuenti r exꝑto in pḧia. In cognitõib⁹ ãt sensibilib⁹ effect⁹ sūt cāꝝ signa. q; in ꝓmo ꝓcessu intelligendi p effect⁹ in cāꝝ cognitõz ꝺeuenimus.

Et hoc est gñaliter vez in oībus cognitiõibus rez sensibiliū. r hoc mō itelligit pḧus q̃ effect⁹ sunt signa causaꝝ. q̃re pz q̃ illa ꝓpositio non est gñaliter uera. Accipit ḡ magr̃ signū ꝓ re sensibili r nō intelligibili tm̃. Ad tertiū ꝺico q̃ nō est gñaliter uez q̃ ois locutio sit signū. vñ locutio angeloꝝ est ꝓ ea q̃ sunt notioꝛa simpl'r: r non ꝓcedit ab effectu ad cām. iõ non oꝛ q̃ vtanr̃ aliqua spẽ sensibili. vñ ea quib⁹ ad inuicē loquunt̃ non ꝓprie ꝺicunt̃ signa: hz solū largo mō: vt. s. signū accipit̃ ꝓ oī eo qꝺ ducit in aliqd⁹ noticiaꝫ ꝓprie q̃ signū est in re sensibili. Et hec sufficiant ꝓ ꝓma ℞itate. Qr̃tū ad 2am ℞itatē est nōndū ds̃m magr̃m sniaꝝ in. iiij. di. i. in ꝺicto. c. signū q̃ signoꝝ aliq̃ sunt nãlia. aliq̃ ad placitū. Nãlia vt fumus q nãliter est signū ignis. ad placitū. i. q̃ ita placuit instituenti: vt res talis talr̃ signifi caret: q̃uis hoc a nã non bēret. vt circul⁹ añ tabernã. Et hoc mō sacra ꝺicunt̃ signa. vñ nō oia signa sunt sacra: sed in plus se hz signū q̃ sacr̃m. Nec etiã oia si gna ad placitū sunt sacra: hz soluꝫ illa q̃ si̊litudinē rez hñt quarū sunt signa. vnde ꝺicit sic magr̃ ibidē. Si. n. sacra nō bērent si̊litudinē rez quaꝝ sunt sacra: nō ꝓprie sacra ꝺicerētur. vnde pōt esse aliq̃ signū ad placituꝫ qꝺ tñ si̊litudinē non bēbit cū eo qꝺ significat t' signat sic pz ꝺ circulo añ tabernã. nã licet vinū signet: non tñ si̊litudinē vini gerit. Sacr̃m aũt nō solū signat: hz etiã ex si̊litudine repñtat. Semp. n. ad hoc vt aliqꝺ signū ꝺicat' sacr̃m: oꝛ vt si̊litudinē rei bēat cui⁹ est sacr̃m. hec oia colliguntur ex sniа magr̃i. Dis sic notatis: vt intelligat quō sacra signa sint: vnã mō ꝺistinctionē signoꝝ magis gña tē subiũgam⁹. r hec magis ad ꝑdicationē ptinet Dicamus q̃ sic. Signa aliqua ꝺicunt̃ miraculosa. Aliqua timoꝛosa. Aliqua uitiosa. Aliq̃ gl'osa.

Signa miraculosa sunt aliq̃ res q̃ ꝓpe sup nãm fiunt. vt tpe Moysi ad ꝓpharaonez. Exo. iiij. c. Uirgā q̃z hanc sũme ī manu tua: in q̃ factuꝝ rus es signa. Itē r tpe xp̃i r discipuloꝝ miracl'a ꝺicta sunt signa. Jo. iij. Nemo pōt hec sig̃ facer̃ q̃ tu facis: nisi fuerit de⁹ cũ eo: ait Nicodem⁹ ad Jesũ. Et Mar. vlt. Signa aũt eos q credideriꝫ bec seq̃nt̃ in noīe meo demonia ejiciēt rc̃. Signa timoꝛosa sunt sig̃ iudicij extremi: de qb⁹ ꝺximus feria 4a ꝑme dñice. Luc. xxi. Erunt sig̃ i sole luna r stellis rc̃. Et Heñ. ix. Hoc est signuꝫ federis q̃ ꝺo inter me r vos. Arcū meū ponaꝫ in nubib⁹ celi: r erit signū federis inē me r traꝫ. De arcu hoc ꝺiuerse sunt opiniões. Quidā ad litерā ꝺicūt arcū refulgẽtie solaris in nubib⁹ gñatū: ꝺedisse ꝺeū ꝓ sig̃ diluuij ñ ꝓteriti. Aliī. n. q̃ aī diluuiū non fuerūt nubes nec pluuie. r p⁹ ons nec talis arcus. Qãcūq; aũt arcus apparz signū est nō magne: hz q̃ue irroꝛatõis. q; arc⁹ iste nō gñatur in nube: nisi q̃ ex ea emanat subtile r paruū stillicidiū. q̃ꝺ fieri non pōt q̃n totus aer est nubib⁹ ꝺensis r pluuijs magnis optus. Et ꝺi cūt etiã q̃ arc⁹ hic signū est nō cito ꝓteriti iudicij p vniuersalē ꝺflagratiõnē igniū fiẽdi. Quia ꝺispositio oīuꝫ ignitaꝝ impꝛessionū r mã est ex altatio calida r sicca: cui⁹ oppositū arc⁹ iste designat. q; nō fit in nube sicca: nec in tpe sicco: hz in nube aquosa: r in tpe aliquātulū pluniosо. Sed licet ista appareāt p̃bice bñ ꝺcā: arguo tñ ꝺ eos sic. Nō. n. certū nec veriſile est q̃ ante ꝺiluuiuꝫ non fuer̃t nubes: nec pluuia: nec talis arc⁹. Nū qd terra ꝓmissionis r multe alie tūc pluuia indigebant irrigari: r fecūdari: r cōtra nimiū plurimūq; estū refrigerari? Nūqd etiã p caloꝛē solis tūc vapoꝛes de terra r aq̃ eleuabāt' sic nūc: q̃ꝺ si sic erat nubes' utiq; tē fiebāt sic r nc̃. ·Prefea hz iste arc⁹ pluuiā exigat tēpatā: non tñ ꝓpter hoc sufficiēs signū est aut argumentū q̃ ꝺe⁹ nō delеat mūdū p ꝺiluuiū aque l' ignis: cū ꝺei potentia l' actio nō ꝺepẽdeat ab aeris dispõne ul' nubiū: gn potius talia iudicia facit: r factur⁹ est tpe ꝺubio r incerto. Nec obstat q̃ ꝺe⁹ illū arcū Noe i signū federis ꝺederit. q̃m tale signū pot⁹ est nãle q̃ spãlis gre siue alicui⁹ pacti. ·Ponit aũt illū ꝺe⁹ ꝓ signo quꝺa spãlis federis sui ad Noe r stirpẽ ei⁹. Dico ḡ saluo semp iudicio meliozi: q̃ ex si̊litudine arcus aeris tēperiē nãliter exigēt voluit clã formale r ꝑncipale exẽplar r signū in uiolabilis firmitatis federis sui ad gen⁹ bũanū. 2° ex ifallibili ℞itate sua rū, pmissionū tam scriptaꝝ q̃ inspiraꝝ: r voce ꝓmulgataꝝ. 3° ex imensa charitate xp̃i in passione ostẽdenda. Quarto ex magna charitate sanctoꝝ patrū r electoꝝ: q̃s merito xp̃i saluari cernebat ipse ꝺe⁹. Unde hz ꝺeus a nullo obiecto cãliter moueaf: nihilomin⁹ in supꝺictaꝝ rerū visione quã habuit: nō de nouo: hz ab eterno recoꝛdatus est federis: qꝺ ex mera gña cū electis ꝓpigit Et sic cū venit plenitudo tpis: visus est arc⁹. s. cū diuinitas ad infima nr̃a arcualr̃. i. humanãdo ꝺscẽdit: r bꝛachia in modū arcus in cruce extẽdit. vnã manū iustis: aliã pctoꝛib⁹ poꝛrigẽs. q̃re rc̃. Aliq̃ signa ꝺicūt vitiosa. Mat. vij. c. A fructib⁹ eoꝝ cognoscetis eos. q; non pōt arboꝛ mala fructus bonos facē. Aliq̃ signa sūt gl'osa. Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo: mulier amicta sole r luna sub pedib⁹ ei⁹ rc̃. r exponit ꝺe ℞gine gloriosa: vt alias ostendeat. q̃re rc̃. Et hec sufficiant ꝓ ista ℞itate. Qr̃tū ad tertiaꝫ ℞itatē ꝺico q̃ q̃uis in sequẽtibus ꝺram sacroꝝ noue r veteris legis ꝺcludamus. hec tñ vt ponit magr̃ vbi sup: potissima est. q; sacra antique legis figura erant sacroꝝ noue legis. ·Propterea ꝺicit magr̃ q̃ sacramēta noue legis significār r scificant: vetera aũt significant tm̃. Sed de ℞ ifra. q̃re rc̃.

De ꝺa sacramentoꝝ conclusio secũda.

Accipe 2am cl'onez. vꝫ. Exquo sacramēta antique legis signa erant clarū est q̃ non paꝝ ꝺifferebant. vbi tres ingram⁹ ℞itates. vꝫ. ·Prima ℞itas est ista. Quar sacra ordinata sunt: vt p sens'bilia fierent. Secda ℞itas est. Quid sacra ex sua rõne significēt r repre

Universidad de Deusto
Biblioteca

sentent. Tertia ẏitas est. Quō sacra a se inuicē differāt. Ad tū ad ꝑmā dico. q̄ iō sacra sub reb⁹ sensibilib⁹ dant: vt p sensibilia in vinoꝝ cognitiōz venirem⁹. Rōnales. n. sum⁹. ꝛ iō ſm modū itelligendi rōis intelligē debem⁹. modus āt itelligendi ꝺsequit modū essendi. mod⁹ āt nr̄ essendi q̄ ad aiam ē vt sit iūcta cū re sensibili. ſ. cū corpe qđ est sensibile. qz est act⁹ ei⁹. vt dr̄. ij. de aia. Jō mod⁹ intelligendi nr̄ dz esse p rē sensibilē. ꝛ B oñdit pbus nr̄. iij. de aia. Necesse est itelligentē fantasmata specṫari. ꝛ in li. de sensu ꝛ sē. Nihil inḡt est in intellectu gn̄ pus fuerit i sensu. Quare g̈ oz p sensibilia ad isensibiliū cognitiōz deuenire. Jn Jsido. de ſūmo bono. Quibusdaz inḡt gradib⁹ intelligētie ꝓgredit bō ad intelligendū deū creatorē. Qđ ꝛ ℣aulus nr̄ ꝺfirmat ad Ro. i. Inuisibilia inḡt dei p ea q̄ fcā sunt itellecta ꝺspiciunt. Qđ vt faciliꝰ fieret: sacra ordinata sūt: vt p sensibilia fierent. Et iō ſm diuersa sensibilia: diuersa est acceptio sacri. Aliq̄n. n. sacmentū iportat rē q̄si ꝺsecrātē. ꝛ sic passio xp̄i dr̄ sacr̄m: qz lauit nos a pccis nr̄is in sanguine suo. Apoc. p. c. Aliq̄n dr̄ sacr̄m solū sacrū significans ꝛ nō efficiēs. ꝛ B mō sacra antiq̄ legis dicunt sacra. significant. n. q̄ in xp̄o gesta sūt: ꝛ et significant sacra noue legis. Aliq̄n sacr̄m facit qđ signi ficat. ꝛ B mō ꝓprie sacra noue legis sacra dicūt vt dicit magr̄ in. iiij. di. i. c. signū. in fine. Sacr̄z. n. inḡt ꝓprie dr̄ qđ ita signū est gr̄e dei: ꝛ inuisibilis gr̄e forma: vt ipſ⁹ imaginē gerat ꝛ cā exi stat. ℣rimū modū accipiēdi sacra nō ꝺsiderat magr̄ in. iiij. q̄n de sacr̄is loquit: sed tm̄ ſm ꝛ tiū modū. Tā. n. secūdus q̄ terti⁹ modus accipiēdi sacra fit p res sensibiles. q̄m̄ vnūqđq̄ suā māz ꝛ formā hz. vt p singula discurrēdo. Et B fcte: vt dictū ē. q̄m̄ p illa sensibilia in cognitiōz diuinoꝝ mysterioꝝ deuenim⁹. Nec tm̄ credas oia sensibilia posse dici sacra: q̄uis illa repsentēt diuina: vtputa deū creatorē suuz: vt. ps. ait. Delectasti me in factura manuū tuaꝝ: q̄m̄ de rōe sacramenti est: nō tm̄ rē sacrā ꝛ diuinā repsentar: sed rē sacrā ꝛ sacrātē. vñ vis vocabuli sonat. sacr̄m ē sacrās mentē. Res āt sensibiles q̄ nō sūt sacra: rē sacrā tm̄ repsentāt: ꝛ nō sacrantē. iō ꝓprie ñ sūt sacra. Et hanc distinctiōz facit btūs Tho. in. iiij. di. i. ar ti. i. q. i. ad rnsiōz secūdi argumti. q̄re ꝛc. Ad tū ad ƒaz ℣i. dico q̄ cōis significatio sacroꝝ est q̄ sint visibiles forme inuisibil⁹ gr̄e: vt ponit magr̄ in. iiij. ꝛ sūt ẏba Aug. ℣onit āt visus p sensibili in cōi. q̄m̄ sicut res sūt visibiles: ita ꝛ ẏba sūt audibilia. Cū āt tā res q̄ ẏba sint de essentia sacri vt dictū est. s̄. videt q̄ sacra nō solū sint visibiles forme: sed et audibiles. Et iō dic btūs Tho. q̄ visus ponit̄ p sensibili in cōi. Sed potꝰ dr̄ fōma visibilis: q̄ audibil. qz visus est pfectior cūctis alijs sensib⁹. vt dr̄ p⁹ methaphisice. ꝛ p posterioꝝ. q̄re ꝛc. Ad tū ad tertiā ℣i. dico q̄ sacmenta antiq̄ legis sūt sacra ſm qđ: sacra āt noue legis simplr̄ ꝛ ꝓprie. De rōe. n. ꝓprie sacri ē qđ figurat ꝛ significat et facit ꝛ cāre. qđ ꝓpriuz est sacroꝝ noue legis. Et ꝓpter h̄ dicit btūs Tho. q̄ diuisio sacri in sacra noue ꝛ antiq̄ legis nō est sicut diuisio gn̄is in species: ſz sicut anologi i suas ptes. vt ē diuisio sani in significās sanitatē ꝛ hās eā. Magr̄ āt in. iiij. di. i. q̄ttuor differentias ponit̄ sacra noue ꝛ antiq̄ legis. ℣ria dr̄a ē. qz noua significāt ꝛ scificāt. vetera āt significāt tm̄. Et ꝓpt̄ h̄ dicim⁹ q̄ noua efficiūt qđ significant: vetera āt nō. Noua aiam iustificāt: vetera āt carnē mūdāt. 2ª differētia ē. qz noua spūalia sūt: vetera carnalia tm̄. qz ſm aliq̄s solū carni ꝺferunt. ſ. qz carnaliter ſm nudā carnē intelligunt. 3ª differētia est. qz noua posita ꝛ institu ta sūt in libertatez: vetera in onus ꝛ fuitutem.

Quarta dr̄a est. qz noua sunt ꝓprie sacra ue tera āt ſm qd. Hec oia ponit magr̄ in lra. quaꝛ ꝛc. Et clarius patebūt in conclone seq̄nti.

De effectib⁹ sacroꝝ antiq̄ legis ꝺclō tertia.

Accipe tertiā ꝺclonē. vz. Qđ sacra antiq̄ ꝛ noue legis differant: ꝺgruū tm̄ est: vt vnūqđq̄ suū ꝓpriū effectū hēat. vbi tres ingram⁹ ℣i. vz. ℣ri⁴ ℣i. ē ista. An visa sacroꝝ veteris legis esset meritoria⁹. 2ª ℣i. est. An sacra veteris legis aiam aliq̄liter purgaret an coꝛp⁹ tm̄. 3ª ē. An talia sacra grāz ꝺferr̄ possent. Ad tū ad ꝑmā ℣i. dico q̄ de h̄ fuit duplex opinio. ℣ri⁴ dicit q̄ quantūcūq̄ in charitate fierent: tm̄ nullo mō erāt meritoria. Et h̄ pp aliq̄s rōes. ℣rio qz nihil ē meritoriū: nisi fit ꝺ gratū. i. Coꝛ. xiij. Si linguis hoiuz loq̄r ꝛc. ſz sacra antiq̄ legis nō erant deo accepta. g̈ ñ erāt meritoria. ꝺña nō cū maiozi. ꝛ minoꝝ ps. Jsa. i. ſā guinē bircoꝝ nolui. vbi gl. sic ait. ℣reterito ytens tpe oñdit se nūq̄ sacrificia iuꝺoꝝ amasse.

2ª sic. nullū opus inutile est meritoriū. ſz sacra antiq̄ legis erant inutilia. g̈ nō erant meritoria. ꝺña nō cū maiozi. minoꝝ ps ꝓ dicta in alia ꝺclone. nō. n. efficiebant qđ figurābāt: vt dicit etiaz magr̄ in lra. 3ª sic. ait. n. Origenes q̄ ea rōne q̄ libellū repudij ꝓmisit ꝺs: et sacrificia fieri permisit. Sed notuz ē q̄ libellus repudij fuit semp malus ꝛ nūq̄ meritoriuz. g̈ sil⁹ talia sacra. Iste rōes sufficiant ad ꝓns. Et certe aia cara isti⁹ opinionis videt fuisse magr̄ sniaꝝ in. iiij. di. i. Alia opinio dicit q̄ si fiebant a ꝓnis in charitate ꝺstitutis q̄ visus coꝛ erat meritoriꝰ. Absurdū. n. est dicit btūs Tho. in h̄ passu q̄ labozes scōruz patrū in hmōi sacris deo accepti nō essent. Qui ꝺ tm̄ magistrū excusant dicentes q̄ ipse intellexit ipsa opa opata nō iustificare: q̄tūcūq̄ i charitate ꝛ ex charitate fierēt: q̄uis ipsa opatio ex charitate fcā possit esse meritoria in eo qui ē in statu merendi. Et certe istud pōt sustētari. Ad ꝓmū g̈ alteri⁹ opinionis: q̄m̄ fa a doctorib⁹ sustentat̄ rnꝺeam⁹. Et dico q̄ gr̄a pōt dupl̄r ꝺsiderari: aut p respectū ad op⁹ operatū. i. ad sacrz aut ad operantē. ꝓ mō nō erāt meritoria. quia gr̄am nō ꝺferebant: vt videbit in 3ª ẏitate. Sz h̄ ſo mō. ꝛ B ꝓpt̄ charitatē q̄ erat in operātib⁹. Sic g̈ intelligam⁹ illud dictū. sacra antiq̄ nūq̄ fuerunt deo grata. i. nunq̄ gr̄am habuer̄t nec ꝺferrebant: ꝓ quā aliquid est deo gratū. Erant aūt grata ꝛ accepta ꝓ accīs. ſ. ꝓpter charitatē ꝛ deuotionē offerentiū. Ad ſm dico q̄ cū ꝺs sit pfectissimū agens: necesse est vt res q̄s ꝺdinat ad pfectū fineꝫ in suo gn̄e ꝺdinet. De nā āt boni agētis est: vt agat ꝓpter finē. deus aūt p pres vetis testi illa sacra instituit. g̈ necesse fuit vt ꝓpter aliquē debitū finē illa institueret. Oz dinauit g̈ illa p superbis ꝛ duris i flagellū ꝛ onus vt. ſ. ꝺinis sacrificijs onerati nō placeret eis ad idola declinare. Sc̄o data sunt bonis ꝛ pfectis in signū mysterioꝝ futuroꝝ. Et 3º data sūt puulis in pedagogū. Et qz finis iste bonus est: sacra illa fuer̄t vtilia. Inutilia aūt dicta sūt ꝓp defectū gr̄e quā non ꝺferebāt. Ad tertiū dico q̄ Origenes loquit̄ de sacrificijs illis q̄ habebāt aliquā rōnez ꝺsplicētie: ex hoc. ſ. q̄ idol imolabant. ꝛ q̄tum ad hoc nō hēbant rōnē meriti. Qđ tū ad 2ª̄m veritatē dico q̄ intētio dei in veteri lege erat hominē ad timorē ꝛ reuerētiā ꝺuinoꝝ inducē: ꝛ a carnalib⁹ ad spūalia trahere paulati. Et vt hoc ꝺgruenter facere possz sacra istituit: ꝛ ad illa mīstrāda multa ipeditā apposuit: q̄ ꝛ immunditie carnis ꝺcebāt. vt g illas hēret ad illa mīstranda nō esset ꝺdone⁹. vnꝺ iste erant q̄ sacerdotib⁹ ꝺbanť in ꝓceptis. ℣rio vt sacerdotes nulla debilitate segnes sint. i. pigri. nec ceci. nec claudi. nec puo. l̄ grādi. nec toꝛto naso. nec fracto pede aut manu. nec gibbosi. nec lippi. nec albuginē hītes in oculo. nec ligentem scabiē. nec ipetiginē in coꝛpe. nec pōderosi Jsta oia patent Leuit. xxi. c. Ex q̄ ps q̄ ille immūditie carnis nō erant aliq̄ spūales macule in aia ex carne derelicte: sed erāt quedā ꝓhibitiones a sacris reb⁹ ꝓhibentes. Nec tm̄ vacabant hec a mysterio. Nā cecus sacerdos est g scriptu rā non itelligit. Et q̄ gressus doctrine l̄ opis dirigat ꝛ pozrigat p segnitiē. i. p ignozantiā nescit Clauduꝫ est q̄ qđ decet intelligit: sed tm̄ id ñ operiplet. ℣aruo naso: q ad discretiōis mensurā idoneus nō est. Hrādi ꝛ tozuo naso: q furibūdus et cū superbia ꝛ arrogātia: l̄ imoderata discretiōe ē. Fracto pede l̄ manu est: q viā dei quā docet ñ sequit̄. Hibbosus est: q terrene cupiditatis pōdē premit̄ ꝛ tardus ad supna est. Lipp⁹ est: q ingenij acuitate doctrina sā pollet: ſz carnalit̄ vinēdo obscurat. Albuginē hz in oculo: q arrogātia sapiētie l̄ alterius excecat. Ingentē scabiez hz cui carnis petulātia sine cessatōe dñatur. Impetiginē q̄z hz in pectoꝛe: q auaritia cōtaminat in mente. ℣oderosus est: q etsi turpitudinē coꝛpe nō exerceat: ab hac tm̄ ꝺtagiōe ꝺtinua sine moderatione grauat in mente. Talis g̈ nec sā igredi: nec nomē antistitis poterit possidere. quia in terrenis grauat desiderijs: ꝛ expt est scie ẏitat] Ad ꝓpositū g̈ redeūtes ꝺco q̄ sacra antique legis solū carnē purgabāt ꝛ lauabāt. non aūt mētem ꝓpter gr̄e defectū. vt dictū est. ꝛ dicet ẏitate seq̄nti. Sz tm̄ lotio talis figura erat purgationis culpe fiende p xp̄m ꝛ eius sacra. Multa igit̄ cerimonialia tūc tpis obseruabant ꝓ sacerdotes vt oñderet̄ cōpta cū nititiditate noue legis sacerdotes ad xp̄i sacra ministrāda accedē ꝺbere. q̄re ꝛc. Qđ tū ad tertiā ẏitatē ꝑ pono q̄ndā cōem distinctionē: quā etiā ponit btūs Tho. in. iiij. di. i. arti. i. q. i. q̄ in sacris duo ꝺsiderāda sē. ſ. sacr̄m ipsuz: ꝛ vsus sacri. Jp̄m sacr̄m cōiter appellat ipsum op⁹ operatū. vsus āt sacri ipsa opatio. Q̄n q̄rimus an sacra antiq̄ legis gratiā cōferrent: referendū est ad op⁹ opatū. i. ad sacr̄m in se: ꝛ nō ad vsum. i. ad ipsam opationē. Et tūc dico q̄ de hac mā sunt due opiniōes. ℣ria ait q̄ exquo sacra antique legis fienda p xp̄m ꝛ eius passionē significabāt: ꝛ ex passione xp̄i sacra noua efficaciā ꝛ virtutē hēant: nō incōueniens est dicē ipsa sacra antiq̄ legis ꝺirecte ꝛ q̄si p accīs gr̄am ꝺferre: ꝛ aiam iustificare. vñ nō in ẏture ꝓprie: ſz nostroꝝ sacroꝝ ꝛ xp̄i passiōe scificabāt Nostra aūt sacra directe scificabāt. qz ad hoc i stituta sunt: vt oñdetur ꝺsideratōe seq̄nti. ꝛ iꝺo illa antiq̄ q̄si mediantib⁹ nr̄is iustificabāt ꝛ gratiam ꝺferebāt. Et ista opinio fuit ℣ugōis ꝺ cōuictoꝛe. Sz ista opinio cōiter non tenet. qz scōz dictis non ꝺcordat. Qm̄ si sic esset pua aut modica dr̄a esset inē sacra noue ꝛ veteris legis. qz etiā sacra noue legis a fide Jesu xp̄i efficaciam hñt. Unꝺ dicit btūs Tho. q̄ meli⁹ dicūt asserentes sacra antiq̄ legis gr̄am nō ꝺferre. ſz solū ad illā ꝺsponebāt sicut baptism⁹ Jobis dispōebat ad baptismū xp̄i. Quo etiā intellectu dici poterant medicine: nō gr̄am ꝺferrent directe vl̄ indirecte: sed qz ꝺsponebāt ad verā medicinā: ꝛ illā figurabāt. Et adde hoc q̄ qñ dicit q̄ sacra antiq̄ legis nō iustificabāt: nec purgabāt aiam a culpa. dic hoc eē vez in oibus: circūcisiōe exepta. q̄m̄ circūcisio aiam a culpa originali purgabat. ꝛ p ons ex ꝺnti gr̄az ꝺferebat. Nec tm̄ dicas baptismū superfluū esse. q̄m̄ circūcisio: ſz a culpa purgaret originali: non tm̄ liberabat a pena. sed baptismus ytrūq̄ facit. quare ꝛc. Et ista sufficiant q̄tum ad ſam considerationem.

De ẽminatōe antiq̄ ꝛ noue legis ꝺsideratio 3ª

Nunc tertio loco antique ꝛ noue legis terminabilitatē videamus. vbi tres ꝺclones subiungamus. vz. ℣ria ꝺclo est ista. Sacra ꝛ legalia; cuncta antiq̄ legis: xp̄i euāgelio diuulgato merito debuerūt esse finita ꝛ termiata. 2ª ꝺclo est ista. Licet antiq̄ sacra sint termiata: nō ua tm̄ sunt firmioza ꝛ q̄tidie p mundū publicata 3ª cōclo est ista. Licet finis mundi sit nobis ignotus. tam̄ noua sacramēta sunt tantū duratura q̄tum mundus non erit exterminatus.

Q antiqua sacra sunt terminata ꝺclo ꝓma.

Accipe primā ꝺclonē ꝛc. Ubi tres ingramus ẏitates. vz. ℣ria ẏitas est ista. Q̄n sacra antiq̄ legis terminata fuerūt 2ª ẏitas est. Quare nō ita sunt mutata ꝓcepta

Universidad de Deusto
Biblioteca

legis:sicut sunt mutata sacra. ꝫ⁹ ℞i. est ista. qꝫ legalia fuerunt ēminata. Qtū ad primā ℞i. dico q sacra antiq̄ legis ⁊ legalia qnq̄ fuerunt viua:salutifera ⁊ nccia qnq̄ fuerūt mortua: sed non mortifera. qnq̄ mortua mortifera ⁊ venenosa. Tunc.n. viua salutifera ⁊ nccia fuere: qn̄ deus illa instituit:⁊ illa duratura esse vsq̄ ad dilectissimi filij sui passionē. Sed xp̄o crucifixo ⁊ mortuo tādiu illa ogruit durare debē: q̄diu xp̄i euangeliū nō erat ꝓmulgatū. qm̄ lex añ suā ꝓbibitionē nō ligat. de osti.c. cognoscētes. vbi dicit sic text⁹. Cognoscētes. ⁊ infra. Rē q culpa caret:in damnū vocari nō ouenit. Quotiens ℞o quid nouū statuim⁹. Ita solet futuris formā imponē: vt dispendijs. i. dānis ꝓterita nō cōmedet ne detrimentū añ ꝓhibitoꝝ possint ignorātes incurrere: qō eos postmodū dignū est vetitos sustinē. hec ibi. Et sunt ℞ba Brego. in registro. Quare sequit q añ ꝓmulgationē euāgelij lex noua nō oēs ligabat. qz nō ignorantes. Et per ois a iudeis nouit̄ uersis ad fidē poterāt obseruari. Nō tāq̄ spē suā in illis ponētes: q̄si alicui⁹ ℞utilis esset: aut quasi sine eis gra xp̄i nō sufficeret ad salutē. Sed ne antiq̄ lex mox videret reprobanda: ſi statī q̄si idolatria fugeret. Erat. n. scā synagoga ducenda ad tumulū: ⁊ sepelienda cū honore. Ex quib⁹ sequit alia diuisio tpis ſicroz. ſ. qn̄ fuerunt mortua: ſz nō mortifera. et ℞ a morte xp̄i vsq̄ ad euangelij ꝓmulgationē. Mortua quidē: qz xp̄s illa morte sua scissima interfecerat. qz moriēdo ea adipleuerat: ita ut diceret in cruce pendens. ꝯsumatū ē. Mortifera āt nō erant: qz ex quadā adhuc ogruitate licebant: ne. ſ. ita repentine tanq̄ erronea reprobarent. Jō ·Paulus voluit circūcidē Thimoteū: qz ex mr̄e iuda genit⁹ erat. Titū āt nō: qz ex gētilib⁹ parentib⁹ erat. Nā gentilitatis ritus oino erat illicit⁹: ⁊ a deo semp ꝓhibit⁹. ·Ritus āt legis antiq̄ nō semp: ſz vsq̄ ad tp̄s qō dixim⁹. Tē āt ⁊ mortua: mortifera: ⁊ venenosa fuerūt: qn̄ i omnē terrā exiuit son⁹ discipuloz. ad Gal. v. Si circūcidimini xp̄s nihil vobis ꝓdest. De ℞ē bonus textus. xxx v. di. c. ab exordio. vbi dr̄ sic. ab exordio ꝺcitōis huāne. i. a ꝓncipio mūdi: nec cā nib⁹ vescebamur: nec dabam⁹ repudiū: nec ꝓputia nobis eripiebant̄ i signū. Et ℞ cursu ad diluuiū vsq̄ puenim⁹. ¶·Post diluuiū āt de ꝺtiōe legis. ſ. mosaice: quā ipē nullus potuit. ſ. q̄ ad salutē eternā: carnes ingeste. i. ꝺcesse ad vescēdū sunt: ⁊ repudij ꝺcessa diuortia: ⁊ cultell⁹ circūcisionis apposit⁹. ·Postq̄ āt xp̄s venit in fine temporz. ſ. antiq̄ legis reuolat. ad. A. i. extremitatē ꝑ traxit ad ꝓncipiū. ℞ est reduxit xp̄s moduꝫ viuendi ſicut in ꝓmo statu. ⁊ ℞ est dicē reuolat ad A. qn̄. A. est ꝓma lr̄a nr̄a. Nec repudiuꝫ nobis dare ꝓmittit̄: nec circūcidimur: nec comedimus carnes. i. suademur nō comedē dicēte apl̄o. bonū est vinū nō bibē: ⁊ carnes nō comedē. i. absti nē a vino ⁊ carnib⁹. qz ℞ est ō ſilio ⁊ nō de ꝓcepto. Nec tn̄ alia credas Brānū hunc textum ad ꝓpositū ℞ ad qō adduxim⁹ nos adduxisse. qm̄ ibi de sacris nō tractat. Sed ꝓp illud vlti^m apostoli ℞bū apposuit. ſ. nō comedim⁹ carnes. tractat.n. ibi Hran⁹ q· potationib⁹ vacare xp̄ianis nō ſz: vt ps. c. se. vbi sic dr̄. Luxuriosa res est vinū: ⁊ ꝯtumeliosa ebrietas. Qis āt qui cū bis misceā. ſ. ꝺsuete: sapiens nō est. hec ibi. Et tā p^m q̄z sm capt^m hic allegata sūt bti Hierony. ℞ba ·Patet ḡ qō dixim⁹ q· sacra antiq̄ legis vsq̄ ad xp̄i passionē mortua fuerūt: sed nō mortifera. Bz p⁹ euangelij diuulgationē tā mortua q̄z mortifera fuerūt. Et ista est expositio bti Aug. Licet Hiero⁹ aliter exponat. Bz btūs Tho. in. iiij. ait q· expositio Aug. melior ē. Et ℞ idē dicit Tho. ꝑa. ꝑe. q. iiij. Bz dices ꝺ pr̄ Ambro. Semel ·Paulus ·Petrū redarguit: eo q· ritū iudeoz obseruabat. Dico nō iō redarguit. qz obseruabat: sed qz nimiā circa illa diligentiā adhibebat. videbat. n. ex illa obseruatione gentiliū ad quos xp̄i fides ꝓuenerat: scandalū suboziri. Et sic pōt ꝺcedi ·Petrū aliq̄ leui culpa peccasse. qre ꝛc. Sic et rndz btūs Tho. in. iiij. dicto argu. Qtū ad ꝑa ℞i. est notandū sm btm̄ Tho. p^a ꝑe. q. ciiij. Q· ꝓcepta quedā sūt moralia: quedā ceremonialia: ⁊ quedā iudicialia. ·Precepta moralia sunt illa q̄ hn̄t vim obligandi hoiez ex dictamine rōnis. qm̄ rō nālis dictat ℞ esse debitū fieri ⁊ imitari. Et dicunt moralia qz informant mores q̄z pr̄i cipiū est rō ipsa. ·Precepta ceremonialia sūt illa ꝓ q̄ hō ordinat in deū: siue ꝓ que deū colit: q̄ hn̄t viz ex institutōe dīna. Et sunt hmōi ꝓcepta q̄si quedā determiatōes moraliū ꝓceptoz. ·Precepta iudicialia sūt ꝓ q̄ hō ordinat ad ꝓximū: ⁊ hn̄t vim obligandi ex institutōe dīna ut̄ huāna. Dico q̄ q· cū ceremonialia ⁊ iudicialia antiq̄ legis: posteq̄z xp̄s nat⁹ est ⁊ mortu⁹: nulli⁹ sint significatiua ⁊ figuratiua: nec sit̄ aliquid de gestib⁹ eoz. qm̄ tati cessauit iudaici ꝑpli status ē ꝓphecie ⁊ figuralis. ⁊ ꝓ nō cessauēt ceremonie omnes ⁊ eoz sacra. ·Precepta āt moralia cū nihil figure ꝺtinerent: ſz tn̄ hoies ad hn̄ viuendū ordinarēt: rōq̄z nālis ad ea fuanda dictet nō fuit op⁹ ipsa cessare aut mutare. Et si q̄rī qre q̄ alia ꝓcepta supaddidit xp̄s ? Dico q· ꝓcepta ⁊ nō illa xp̄i apposita sūt: nō ad oñendā diminutōz: ul̄ i pfectōz dictoz ꝓceptoz: ſz poti⁹ ad eoz dilucidationē. Etsi itez q̄ris. iste due leges sūt ne diuerse ? Dico sm btm̄ Tho. vbi. ē. q· due leges p̄nt dici diuerse duob⁹ modis. aut quia ordināt ad diuersos fines: ⁊ sic sunt diuerse: qz motus diuersificant sm diuersos fines. alio mō nō: qz ordinant ad diuersos fines: sed qz vna est magis ꝓ pinqua ipsi fini. Et sic mot⁹ capit differentiā ſz magis perfectū ⁊ min⁹ perfectū. Mō ad ꝓpositū dico q· lex antiqua ⁊ noua nō dicuntur diuerse eo q· ordinent ad diuersos fines. qz ambe ordinant in deū ⁊ ꝓximū. Sed sūt diuerse ſz magis perfectū ⁊ minus perfectū. qz noua lex propinquius: ⁊ antiq̄ distanti⁹ hoiem ordinat i deū ⁊ ꝓximū. Et sm ℞ oēs differentie antiq̄ ⁊

noue legis accipiunt̄. ⁊ p ꝓ̄s lex antiqua noue legis pedagogus est. lex noua pfectionis est. ad Gal. iij. Lex noua vinculū pfectiōis est. Et rō est. qz oīa que in euāgelio scripta sunt: aut sūt vt dispositiua ad gr̄am: aut vt ordinativa ad vsuꝫ gr̄e. Dispositiua ad gr̄am sunt documēta fidei: et que ptinēt ad ꝺtemptū mūdi. ꝓ fidē. n. ⁊ mūdi ꝺtemptū fit hō capax gr̄e dei. Ordinativa ℞o ad vsum gr̄e: sunt opa virtutū: ad q̄ scriptura noui testi excitat hoies multiplr̄ ⁊ hortat. Hoc ponit btūs Tho. vt ſ. q. vi. qre ꝛc. Qtū ad tertiaz ℞itatē dico q· q̄uis ex nūc dictis rnsio pateat: tamē tres pono formales rōnes sm btm̄ Tho. in iiij. qre legalia cessauerūt. ·Prīa rō dicit sigificatōis. qm̄ lex instituta fuit ad significandum gr̄am noui testi. que p Jesum xp̄m facta est: vt dicit apl̄us. Et iō adueniente xp̄o cessare ꝺbuerunt: sicut veniēte corpe cessat vmbra. Et hāc rōnem tangit apl̄us ad Heb. x. c. ibi. Umbram hn̄s lex futuroz ꝛc. Scā dicit impfectiōis. qm̄ talis lex gr̄am non ꝺferebat q̄tam oportebat in veteri testō dari. Nā sicut ℞tus nālis rei nāli ꝓportionat: ita virtus sacralis sacro. Unde oportuit alia sacra institui: in q̄bus ālioz gra ꝺferet. Et hāc rōnem tangit apl̄us ad Heb: eos vij. c. ibi. Reprobatio quidē fit ꝓpter infirmitatē ⁊ inutilitatē. Tertia rō dicit manu ductōis. qm̄ humanū genus q̄ data fuit ei lex: erat parvulū: ⁊ nō adhuc in pfecta etate ostitutū. ⁊ iō debuit p aliq̄ legalia paulati⁹ a cultu idolatrie retrahi. sed cū ad pfectā puenit etatem: q̄ fuit tpe xp̄i: debuit a talib⁹ obseruātijs liberari. Et hanc rōnem tangit apl̄us ad Gal. iij. ⁊ iiij. ⁊ btūs ·Petrus Act. xv. vbi ostendit illa legalia in on⁹ iudaico ppl̄o data esse. ⁊ ēt oñdit⁹ in supioꝛib⁹. qre ista sufficiant ꝓ ꝓma ꝺclone.

De māifestatiōe sacroz noue leg ꝺclo scōa.

Accipe ſam ꝺclonez. vz. Licet antiqua sacra sint terminata: noua tn̄ sūt firmiora: ⁊ q̄tidie p mūdū publicata. vbi tres ingram⁹ ℞itates. vz. ·Prīa ℞itas ē ista. Utp si hō nō peccasset: ⁊ fili⁹ dei carnez assūpsisset: vt tenēt Scotiste: xp̄s instituisset aliq̄ sacra. 2ª ℞i tas est ista. ·Postq̄ instituta sit̄ ista septē sacra noue legis: qō ipsoz est magis necessariū. ꝫ⁹ est. Qō ipsoz est magis dignū ⁊ notabile. Qtū ad ꝓmā ℞i. dico q· de hoc due sunt opiniones.

·Prima dicit q· sicut ꝓpter hoīs pfectā felicitatē ꝺsumandā: hō q̄uis nō peccasset: verbū oī no incarnatū esset. vt. ſ. hō sine ingrederet sine egrederet pascua inueniret. Ingrederet in cōtēplatione dīnitatis. egrederet in ꝺtemplatōe humanitatis. vt Aug. ait. Sic Jesus gloriosus ēt si hō nō peccasset: aliq̄ sacra dedisset: non ad curandū vulnus: sed ad iuuādū eū ad gl̄am. Naz ſz nō peccasset hō: ⁊ vt sic in statu gr̄e fuisset: tn̄ ex meritis ꝓpriis: ⁊ ipsa dīna gra ei opus erat: vt gl̄am adipisceret. vnde p illa sacra ⁊ sensibilia edoct⁹ ad hn̄ opādū: ⁊ spūalia ꝺtēplāda inuaret

Scōa opinio quā insequunt̄ cōiter oēs: dicit q· si hō nō peccasset: ⁊ posito p possibile q· deus incarnat⁹ esset: nulla sacra data eēnt. Nā sacra data sunt: vt p sensibilia hō in cognitionē spūaliū deueniret: vt oēs ꝺcedūt. ſz si nō peccass: nl̄ a cognitionē accepisset a sensibilib⁹: ſz magl ex influentia dīni lumis. vt dicit btūs Tho. in. iiij. di. i. arti. i. q. iiij. ⁊ p ꝓ̄s nō fuissent nccia sacra. Un̄ in statu innocētie: ſz hō in paradiso ad opādū poneret: hoc tn̄ non vt discēt: ſz vt q̄ō sciebat ex pireī factū ē. Bz si qs ꝓmā opinionē tenē vellet appet q· ex dcīs scdē opinionis iferr̄ ꝓpositu⁹. Nā posito q· a sensibilib⁹ cognitōez nō acciperet tn̄ ex expientia sensibiliū aliq̄s nouā cognitiōez bēret. sicut dicim⁹ de xp̄o q· ꝓficiebat sapia ap deū ⁊ hoies. ſ. q̄ō simplr̄ sciebat: expiētia discēt vn̄ dn̄s Bona. in. iij. di. xiij. glosādo auctez Ambro. dicētis xp̄m ꝓfecisse sm humanū sensū. dicit q· sensus xp̄i exterior ꝓ veracit̄ ꝓfecit q̄tum ad cognitionē expientie: vt p boc in ipso ꝓbare tur ℞itas būane nāe. Quare ꝺcludē possum⁹ q· sicut xp̄s nō ꝓfecit q̄tū ad cognitionē simplic notitie. tn̄ q̄ sensus exterior ad aliqd ō nouo cōuertebat: ad q̄ō. ſ. pus ouersus n̄ fuerat: iō q̄tū ad cognitionē expientie dicet ꝓfecisse. Sic et hō si nō peccasset: ſz ex sensibilib⁹ cognitionē n̄ accepisset. simplr̄ tn̄ ex illis plura expientia didicisset. ex q̄ expientia feruēti⁹ in bonū meritorium cū gr̄a dei ꝓficisset. Tn̄ qz dr̄ in hist̄oriis scolasticis ꝓ magist̄z Meli⁹ est pie dubitare q̄z temē diffinire ad pr̄s tibi alia relinque hāc diffi cultatē trutinandā. qre ꝛc. Qtū ad ſam ℞i. dico q· licet in p^a ꝺclone ꝓme ꝺsideratōis ō ne cessitate sacroz absolute dixerim⁹: tn̄ qz hic q̄ritur ꝺpando ea in̄ se qō ipsoz est magis nccriuꝫ rndebo dupl̄r. ꝑ ſm decretales. 2ª ſz theologos quosdā. Quo ad primū rndet glo. p^a de transactionib⁹. c. veniēs. vbi sic dicit. Quedā sacra sunt nccria: ⁊ quedā volūtaria. hec distinctio ponitur. i. q. i. §. si ḡ. ℞si. ſz notādū est. Sacra necessitatis sc̄ ista. baptismus. ꝯfirmatio. pnia. vltima vnctio. ⁊ coꝛp⁹ xp̄i. Et iō dicunt necessitatis: qa sine istis hō saluari nō pōt. si ex ꝺceptu obmittā tur: ⁊ hēri possint. Sacr̄m ℞o baptismi a q̄cū q̄z pōt recipi: dūmodo i forma eccl̄ie ꝺferat. de sūma trini. ⁊ fi. ca. c. i. in fi. ⁊ de ose. di. iiij. a q̄daz Et pnia. Et ꝯfiteri possū cuilibet ex necessitate iuxt̄ verbū illud. Cōfitemini alterutr̄ pcā vr̄a.

Sacra ℞o volūtatis sunt q̄ obmittē n̄ ē pctm̄ q̄ dicunt sacra dignitatis: vt in dicto. §. si ḡ. ℞si. ſz notādū est. vt sunt ordies. qz a dnioꝛib⁹ ꝺferunt. i. cpis. l̄q: nō nisi digni ad ordines assumē di sunt. Jtē matrimoniū sine hmōi sacro bn̄ possum⁹ saluari. xxi. q. iiij. §. vlt. ad finez. hec dicta glo. ad l̄ram. Et huic glose ꝺcordat glo. ij. de cōiugio⁹ fuoz. c. i. Et ℞ q̄tū ad decretales ſz istas duas glo. Scdm ℞o theologos q̄sdā dar̄ vna distinctio de ipsa necessitate: dicētes q· necessitas q̄dā est absoluta. q̄dā determinata. q̄dā ꝺditionata. ⁊ q̄dā circūstantionata. Tunc dicūt q· necessitate absoluta solum sacr̄m baptismuꝫ est

Universidad de Deusto
Biblioteca

ñccrium.qr̃ sine ipso non saluaꝝ. Jo.iij. Nisi quis renatus fuerit ex aq̃ ⁊ spũ scõ ⁊c̃. Necessitate determinata sũt duo.s.pnia ⁊ eucharistia. qr̃ ad ea suscipiẽda glibet fidelis in ãnis discretõis determinaꝝ: vt in.c.oĩs.de pe.⁊ re. De necessitate ꝺditionata sic etiã sunt duo.s.matrimoniũ ⁊ ordo. vt p votũ aut iuramẽtũ.qñ.n.cũ illis ꝺditionibus fiũt:obligãt. vt pz i.iiij.sniaꝝ in locis suis

De necessitate circũstantiõata sic etiã sũt duo!.s. ꝺfirmatio ⁊ extrema vnctio.qm̃ si qs ꝑfs habuit nec necessitas ipediuit:⁊ inuncꝰ nõ sit:in pctm aĩe cedit. vt dicit cõmẽtatoꝛ õ regul' theologie regula.cxiiij.q̃re ⁊c̃. Qtũ ad tertiã ꝙi. dico q̃ diuersis respectibꝰ sacra se inuicẽ excedunt. Nã rispectu efficacie sacrm baptismi oĩa alia superat. de con.di.iiij.p baptismũ. Nã oĩa in eius ꝙtute pcã dimittunt̃. de con.di.iiij.q.c.regenerãte. Respectu dignitatis ⁊ scitatis eucharistia est pstantius sacrm. de con.di.ij.c.nibil. Respectu ꝙo ꝺferentis ꝺfirmatio est pstantioꝛ: qr̃ ꝺferetur a solo epo. de con.di.v. manꝰ q̃s ipositiõis. Respectu ꝙo significationis mrimoniũ est prestantius.significat.n. vnionẽ xpi ad ecclesiã per vnionẽ dine ⁊ humane nãe. ex̃ de bigamis.c.ꝺbitũ. Debitũ ingt pastoralis officij.⁊ infra. Frnitati tue duxrimꝰ rndendũ. q̃ cũ duo sint in ꝺiugio. vz. ꝺsensus aiox ⁊ cõmixtio corpoꝛ: quorũ alterꝝ significat charitatẽ q̃ ꝺsistit in spũ inꝺ deũ ⁊ iustã aĩam. ad qd̃ ptinet illud qd̃ dicit aplus. Qui adheret deo: vnꝰ est spũs cũ eo. Reliquũ ꝙo designat ꝺformitatẽ q̃ ꝺsistit in carne: inter xpm ⁊ eccl'iam. ad qd̃ ptinet illud qd̃ euangelista testaꝝ. Uerbũ caro fcm̃ est:⁊ habitauit i nob. Profecto ꝺiugiũ illud qd̃ nõ est in ꝺmixtiõe cõpoꝛ ꝺsumatũ nõ ptinet ad illud ꝺiugiũ designãdũ qd̃ inter xpm ⁊ eccl'iam p incarnationis mysteriũ est ꝺctũ. Jurta qd̃ Paulꝰ exponens illd̃ qd̃ dixerat ꝓthoplaustus. B nũc os est ex ossib⁹ meis:⁊ caro de carne mea.⁊ ꝓpter B relinquet hõ ꝑrem ⁊ mrem:⁊ adherebit vroꝛi sue: ⁊ erunt duo:in carne vna.stati subiungit. Hoc ãt dico magnũ sacrm in xpo ⁊ eccl'ia ⁊c̃.ibi. Et sũt ꝙba Innocentij tertij. Et glo.exponit quid sit ꝓthoplaustus. ⁊ dicit ꝓthoplaustus.i. Adã ꝓmo plasmatus. Et itex glo.sup ꝙbo sacri. qd̃ ponit post illa ꝙba q̃ adduxim⁹. qr̃ totũ capt'm nõ posuim⁹ ponit bonã doctrinã sic dicens. Triplex sacrz ꝺsignat'i mrimonio carnali copula ꝺsumato. Primũ est vnio fidelis aĩe ad deũ per dilectionẽ ⁊ charitatẽ. ⁊ B ꝺsignaꝝ p ꝺiunctionẽ aioꝝ in ipa prima ꝺspõsatõe:cũ alter per mutuũ ꝺsensũ ꝺsentit in alterꝝ. de B sacro fit mentio ibi. alterꝝ significat charitatẽ ⁊c̃. Scõz est hũane nãe ad deũ:q̃ facta est in vtero ꝙginali p incarnationẽ ꝙbi dei.⁊ B designaꝝ per carnalẽ ꝺiunctiõz viri ⁊ vxoris.⁊ de B fit ibi mẽtio. Reliquũ designat ꝺformitatẽ q̃ ꝺsistit in carne inẽ xpm ⁊ scam ecclesiã. Primꝰ est vnio volũtatis. Scõm est nãe ꝺformitas. vt.xx vj. di. acutiꝰ. ⁊ de con. di. ij. i xpo ybi hẽs de ꝺformitate nãe diuine ⁊ hũane. Et nõ intelligas q̃ iste actus corpalis designet hoc sacrm: sed pp actũ ꝺsumatũ sacrz significaꝝ. 3ꝰ sacrm est vnitas ecclie ex oĩbus gentib⁹ collecta: ꝙyni viro xpo subiecta. B sacrm significat p illũ ꝺiugatũ q̃ vnicũ trn̄ mrimoniũ fuauit. Sed ybi fm mrimoniũ ꝺtrahit. i.q bigamꝰ fieret: hoc sacrm tertiũ nõ ꝺz locũ. qr̃ recedit ab illa vnitate q̃ ꝑmo significabaꝝ p vnicũ mrimoniuz. qr̃ in ꝺo mrimonio ꝺtuisit carnẽ suã in plures. vñ unitatẽ significare nõ põt ⁊c̃. Multa alia dicit hec glo. de B tertio mrimonio. Et B solũ vt ondereꝛ intentionẽ textꝰ. s. bigamũ nõ esse ordinanduz. Et in fine cõcludit q̃ lz vnigam⁹ possit ordiari: trn̄ qui nũq̃ vroꝛẽ habuit: libentꝰ ꝓmouet': qa ab vnitate non recessit:sed in vnitate ꝑmansit. hec glo. Et sic patet ista veritas.

De duratione sacroꝝ noue legis ꝺcio ctia.

Accipe tertiã conclonez. vz. Licet finis mũdi sit nobis ignotꝰ: noua trn̄ sacra sũt trn̄ duratura q̃tũ mũdus nõ erit extermínatꝰ. vbi tres ingramꝰ ꝙi. vz. Prĩa ꝙi. ẽ ista An sacra noue legis sint aliquo mõ cãe: ut i aĩa ꝺina gra gñer. 2ª ꝙi. é. vñ sacra noue legis tantã ꝙtutẽ ⁊ efficaciã bẽant. 3ª ꝙi. est ista. Qtuz durabunt sacra ista. Qtũ ad primã ꝙi. dico fm btũ Tho. in. iiij. di. i. q̃ eẽ cãm gre põt intelligi duobꝰ modis: aut vt pncipale agens: aut ut instrm. Sacra sunt cã gre: nõ vt pncipale agens qr̃ gram ⁊ gla'm dabit dñs. Sed sunt sicut instra sicut dicimꝰ q̃ vas aq̃ plenuz ẽ cã purgationis ꝺ diu qñ manꝰ lauant. Nec trn̄ vtiꝺ deꝰ sacrm in gram ꝺfezendã ⁊ aĩam iustificandã tãq̃ ꝺgruentissimis instris nobis ad infundendã dinã gram in aniam nr̃a ⁊ illã iustificandã. Nõ trn̄ dicit btus Tho. q̃ sacra noue legis nec instraliter cõcurrũt: ut cae efficientes: sed solũ vt ꝺponẽtia q̃dã. Et B inuenire videt magr̃ in lra cũ ait. bõ nõ q̃rit salutez a sacris q̃si ab eis: sed p illa a deo. qd̃ exponens ꝑdictus doctoꝛ sic ait. Jsta ꝑpõ. a. denotat pncipale agens qd̃ est ipse ds. Sed h ꝑpõ. p. cam denotat instrale: nõ. s. q̃ efficiant aliquo mõ graz: sed sunt eꝰ optime diꝑpones. Posset trn̄ sine erroꝛe dici: q̃ lz sacra nõ sint cae gre vt sic: trn̄ sũt cae gre: vt ipsa gra insit. s. inaĩa. Et hec sufficiat q̃ntũ ad primã ꝙitatẽ. Qtũ ad 2am ꝙi. dico fm btm̄ Tho. ybi. s. q̃ efficacia sacroꝝ a tribus oꝛtũ capit. vz. ex institutiõ ꝺina: ex passiõe xpi: ⁊ fide ecclesie. Primo inq̃ ex ꝺina institutõne tanq̃ ex pncipali cã agente. Dis. n. tã pboꝝ q̃ theologoꝝ scbola clamat: q̃ oĩs cã fa agit in ꝙtute ꝓme cãe: ⁊ q̃ plus iuuat in effectũ ꝓma q̃ fa: vt pz ex ꝓma ꝓpõne de causis. Qd̃ ⁊ xps ꝓprio ꝙbo ꝺclarat. Jo. i. Sine me ingt nihil potestis facere. ⁊ btus Jacobꝰ in sua epla canonica ait. Oẽ datũ optimũ: ⁊ oẽ donũ perfectũ ⁊c̃.

Quare fatis pz q̃ si sacra vim ⁊ efficaciã bñt: h a ꝓma cã que est ipse deꝰ tollũt. Scõo efficaciã bñt a passiõe dulcissimi Jesu xpi. B pz q̃ glo. ad Ro. v. c. sup illo ybo. Siluitudinẽ ꝓuaricatõnis Ade. vbi sic ait. Et latẽ xpi ꝑfluerent sacra: p q̃ saluata est eccl'ia. B aũt factũ fuit in passiõe. q̃ ex passiõe efficaciã bñt. Et põt fieri rõ talis. sacmẽta sunt q̃dã medicie ꝺ pctã. sz p xpi passionez pctã sunt ablata. Apoc. p. Lauit nos a peccatis nr̃is in sanguie suo. Et ad Ro. v. Mortuꝰ ẽ pp delicta nr̃a. q̃re ⁊c̃. Tertio efficaciã bñt a fiõ eccl'ie sicut ex q̃daz ꝺtinuãte instrm cũ pncipali agẽte. qm̃ p fidẽ eccl'ie ad pncipalẽ cãm q̃ ẽ ipe deꝰ ꝺtinuant̃ sacra: p que boies ad dinam graz disponunt̃. ⁊ oĩs illa sacra suscipiẽdo gram illaz suscipiũt: nisi sit defectꝰ ex pte suscipiẽtis. q̃re ⁊c̃. Bz pr̃ Ambro. valde mihi ãbiguuz est q̃ sacra ex passiõe xpi efficaciã bẽant. Prio qr̃ xpus i q̃tuz hõ non dat spm̃: nec gram causat: vt clare ondit p sniaꝝ. di. xiiij. Bz passio ꝺuenit xpo ex q̃ hõ: vt pz. q̃ non põt dare ex passiõe spm̃ neq̃ gram ipsis sacris. Scõo sic. Sacra dñt habẽ efficaciã ab eo p q̃ dõ iustificati sumꝰ. sz iustificati sumꝰ p xpi resurrectiõez. q̃ magis efficaciã hẽre debuerũt a xpi passiõe. Et ꝺfirmaꝝ. qr̃ sacra bñt efficaciã a fide vt tuipse dicis. q̃ nõ a passiõe. pz ꝺna. qr̃ fides nõ respicit trn̄ passionẽ. Bñ aĩa arguis: sz breuiter tibi rñdeo. Et dico ad ꝓmuz q̃ xps inq̃tũ hõ est cã meritoꝛia nr̃e iustificationis. Meruit. n. p passionẽ suã iustificatõem aĩe nr̃e: vt pz in. iiij. sniaꝝ. di. xviii. Bz inq̃tũ deus est cã influẽs gram ⁊ illã efficiens. verũ q̃ est q̃ xps inq̃tũ hõ non causat graz: sicut ꝓncipale agens efficies: sz sicut ꝓncipale agẽs meritoꝛiuz. qr̃. s. meruit suo ꝑciosissimo sanguie sacrã bẽnt banc ꝙtutẽ: vt ad gram quã causat ipse inq̃tuz deus disponerẽt. Ad fm dico q̃ resurrectio est cã iustificatõis tãq̃ ad terminũ ad quẽ: ⁊ passio tanq̃ terminꝰ a q̃. Mõ sacra respiciũt terminũ a q̃. ⁊ iõ directiꝰ respiciũt passiõez q̃ ad pcta ꝺ lectionẽ q̃si satisfactio ordinaꝝ. Ad tertiũ dico q̃ fides dat efficaciã sacris: fic quoddã ꝺtinuatiuum pncipali agẽti q̃ ds est ipse deus. Et iõ fides passiõis a q̃ imediate ⁊ directe sacra efficaciam bñt: ei sdẽ sacris efficaciã largit̃. q̃re ⁊c̃. Jsta ẽ sententia btⁱ Tho. vt s. q̃re ⁊c̃. Qtũ ad tertiaz ꝙi. dico q̃ sacra noue legis vlz ad finẽ mũdi duratura sũt. Audi xpm Matth. xxiiij. Celũ ⁊ tra trãsibunt: ꝙba aũt mea nõ preteribũt. ꝙba aũt xpi sunt in sacris. vt pz. q̃ ⁊c̃. Et ibidẽ ait. Amẽ dico vobis. non ꝑteribit gñatio hec: donec oĩa fiant. Et p hãc gñatõez Crisoꝰ gñatõez fideliuz exponit. Nõ trn̄ hic q̃ btus Tho. pª fe. q. clx. ꝑdicta ꝙba. celũ. s. ⁊ terra trãsibũt. dupl'r expõit: Uno mõ q̃tũ ad variatõez gñatioꝝ. Alio mõ q̃tũ ad variatõez ipsiꝰ modi viuẽdi. Qtũ ad variatõez statꝰ: mũdus in fine seculi nõ erit. qr̃ i fine seculi nullꝰ alius statꝰ succeder statui fidei sine legis noue. Et rõ. qm̃ nullus est statꝰ pfectiõ statu noue legis. Cũ nihil possit esse ꝓpinquius vltimo fini: q̃ illud qd̃ in finẽ vltimũ imediate introducit. B aũt lex xpi est. ad Hebr. x. Habẽtes itaq̃ frẽs fiduciã in itroitu scõz in sanguie xpi: quã initiauit nobis viã nouã. qr̃. s. nullus ascẽdit ante eũ. Michee. ij. Ascẽdit iter pandẽs añ eos Et sequit̃ Paulus p viã nouã ⁊ viuentẽ. i. ñ deficientẽ: sz pmanẽtẽ. qr̃ ꝺ ceꝛo ñ claudet'. Apoc. v. Aperit ⁊ nemo claudit. Luc. xxij. ait ꝺns Petro. Ego p te rogaui Petre vt ñ deficiat fides tua. Et fm hunc sensũ intelligit q̃ lex xpi dura tura est in eternũ. Alio mõ põt intelligi mũdus variari fm variatõez modi viuendi: vt. s. q̃ hodie meliꝰ: cras pfectiꝰ boies viuãt. Et B mõ q̃ti die mutaꝝ hũanus nãe statꝰ. cũ q̃tidie boies ipfecti⁹ se bẽant ad dei obꝙãda mãdata. Prouer. x. c. Uia pctoꝝ tenebrosa. nesciũt miseri vbi corruant. q̃re ⁊c̃. Tu clemẽtissime Jesu xpe q̃ hec ordinasti sacra: ⁊ tua scissima passiõe cõsobõasti illumina corda nostra vt tua valeamus iplere ꝑcepta. hic per gram ⁊ in futuro p gl'am. Amẽ.

Sabbato prime ꝺnice quadragesime ꝺ virgine gloriosa fmo in ordine vndecimus.

Hic ẽ filius meus

b dilectus: in q̃ mihi bñ ꝙplacui. Matth. xvij. Uerba hec aĩa mea in trãs figuratõe clemẽtissimi filij altissimi ꝺi prĩs ꝺcã sunt. Nec B prĩs eterni ꝙba intelligẽda sunt de gñatione tpali: sz eternali. ꝺ q̃ Jo. p. In pncipio igt erat ꝙbũ: ⁊ ꝙbũ erat apud deũ. Nã cũ nihil sit apud seip̃m: subtili mysterio pfil' ⁊ filij psoalẽ distinctionẽ ondit: cũ ait: ⁊ ꝙbũ erat apud deũ. Bz cũ bũanando: filiꝰ etiã sit factꝰ gloꝛe ꝙginis fm carnẽ. Jo. p. ꝙbũ caro factũ est. poterit ⁊ ea dẽ mater gloꝛa ꝙgo dicẽ: aĩa fidelis attẽde. qm̃ hic est filiꝰ meꝰ dilectꝰ in q̃ mihi bñ ꝙplacui. Jngbus sacratissimis ꝙbis tres de gloꝛa ꝙgine facim⁹ ꝺsideratões. vz. Bte ꝙginis singulare ⁊ nobilẽ mrnitatẽ. Gloriose mrnitatis ardentem amabilitatẽ. Gloriose maternitatis excellentem qualitatem.

De singl'ari mrnitate ꝙginis gloꝛe ꝺsideꝰ p⁴.

Gloriose ꝙginis p singularẽ ⁊ nobilem mrnitatẽ videam⁹. vbi tres moze solito ꝛc'ones faciam⁹. vz. Prĩa ꝛc'o ẽ ista Uirgo Maria pciosissima: nõ solũ fuit mr̃ boiꝝ xpi: sz etiã mr̃ gloriosissimi dei. Scõa ꝛc'o ẽ ista Quis ꝙe ⁊ realꝰ filiꝰ dei hõ natꝰ de ꝙgie fuerit trn̄ illa scã ꝙginitas ex tãta ⁊ tali fecunditate non fuit aliq̃mõ ꝺtaminata. Tertia ꝛc'o est ista. Nõ solũ ꝙgo gloꝛa: nõ fuit ex fecunditate in sua puritate carnis contaminata: sed nec ante: nec post fuit aliq̃ modo q̃tula macula pollura.

Qr̃ ꝙgo gloriosa vere fuit mr̃ dei: ꝛc'o p⁴.

Accipe pma ꝛc'onem ⁊c̃. vbi tres ingramus ꝙitatez. vz. Prĩa ꝙitas ẽ ista. An possit aliq̃ mõ ꝓbari ꝙginẽ gloꝛaz fuisse ꝙe mrem dei: ⁊ nõ denoiatiue trn̄. Scda ꝙi. est ista. Qui sunt illi hẽtici q̃ negãt gloꝛaz ꝙginẽ eẽ mrem dei. Tertia ꝙi. est. Qñ ꝙgo gloriosa

Universidad de Deusto
Biblioteca

facta est mr dei. Qtū ad primā ỳi. dico q̄ de hac mā pulchra dicem⁹ sabbato dñice seq̄ntis. Tñ quātū ad pñs spectat: dico q̄ pdicta ỳitas põt pbari auctib⁹: r rõe. Auctibus arguit sic. Audi p̄ Aug. in vigilia epīe. Qui nat⁹ ingt est sine mre in celis: hodie nat⁹ est sine pre in terris. O pdigia. o miracula: pres carissimi nāe iura mutant. In boe deus nascit: ỳgo mr fcā: sed in corrupta. Uirgo bns filiū: nesciēs virum. semp clausa: sed nō semp infecunda. hec ille ꝛc. 2° audi Origenē in omel. ntūtatis dñi. Mr ingt intacta mr īmaculata: mr e⁹. Cui⁹ ei⁹: mr dei vnigeniti dñi r regni oīum plasmatoris: r creatoris cūcto rū. Illi⁹ qui in celis ē sine mre: r in tris est sine pre. Ipse q̄ in celis fm dinitatē: in sinu est pris: r in tris fm corpis susceptōis: in sinu est mris. O magne admiratois grā. O inenarrabilis suauitas. O ineffabile magnūq̄ sacrm. Ipsa eadēq̄ ỳgo. ipsa eadēq̄ mr. ipia r genitrix. ipsa eius ancilla: plasmatio ei⁹. i. creatura eius. ipsaq̄ genuit. qs incō ista audiuit. qs vidit talia. qs hō excogitare potuit: vt mr ỳgo eēt: r intacta gīaret: q̄ r ỳgo pmansit r genuit. hec ille. 3° audi Damas. li. iij. c. xij. Theototon ingt. i. dei genitricez p̄cipuā r vere scāz Mariā pdicamus ỳginē. Dic. n. ver⁹ ds ē q̄ ex ipsa nat⁹ est: ita ỳe Theototos. i. dei genitrix est q̄ vez deū ex ipsa incarnatū genuit. hō ille. Nanc sniam poptime diluci dant dñs Bona. sup. iij. sniax. di. iij. r Cirill⁹ doctor ille grec⁹ maxim⁹: vt videbit infra. 2° hō ỳitas pbat rõe. Arguo. n. sic. Actiones sūt suppositox ex ſo de aia. sed hois xp̄i: r xp̄i dei ē vnicū suppositū: siue vnica psona. s. dina. q̄ opatō ista r act⁹ gīationis erit psone dine. r p cōs ỳgo genuit psonā ỳbi: r psona ỳbi est ds. q̄ genuit deū. q̄ est mr dei. cōa nō cū maiori. q2 ē ppō Aristote. ſo de aia. Minor p3 ex cōi snia theologox dicentiū in xp̄o vnā psonā eē: duas nās suppositanté. s. nām dinā: r humanā. vt p3. iij. sententiax. di. v. q̄re ꝛc. Qtū ad fas ỳi. dico q̄ impiissim⁹ hereticus verā dei mr̄nitatē in ỳgine negans: est Eluidi⁹ hereticus: q̄ suis quibusdā rōnibus sophisticis: r erroneis nitit̄ ꝓbare pfidus mentis sue venenū: r iniquū ꝓpositū. Arguit. n. sic. Pr̄ est q̄ dā subā sua genuit sibi si milē in specie. Simil⁹ dicat de mre. sed filius dei nūq̄ accepit subām dinā a ỳgine: sed ab etno pre. q̄ ỳgo nō põt dici mr dei: sed solūmō hois: q2 hoīem a ỳgine accepit. cōa nō. r maior ē de cōi sentētia p̄box: r colligit ab Ax. ſo de aia. Nāliſſimū. nopex viuentiū: quecūq̄ nō sūt ozbata: neq̄ generatione spontanea hntia: est gīare sibi alterū q̄le ipse est. vt hō hoīez: r planta plantā. Maior ēt est clara. q̄ ꝛc. Itē arguo sic. Mr est p̄cipiū f. iij. mr nō est principiū dei. q̄ nō est mr dei. cōa nō cū maiori. r minor p3. Jo. p̄. In pncipio erat ỳbū. i. ab etno. q̄re ꝛc. Itē mr ē prior filio. ỳgo nō est prior deo. q̄ ỳgo nō est mr dei. Alias rōes relinquam⁹. O dulcissima mr dei adiuua credulitatē nr̄am: porrige lumē: vt te verā dei mrez

oīdā. Ne timeas ingt fili mr: ego tecū sum: r tecū laborabo. lege Cirillū doctorē meū quē supius noiasti: hic tibi oīa me iuuante pandet. Ingt. n. sic. mres terrenox filiox mīstrant paulati cānē pficienda spē humana: imittit āt alalē spīm ō us. Sed ls iste fint terrenox corpox mres: attn pientes: totū aial: r nō ptē pepisse dicunt. Tale āt aliquid gestū pcipim⁹ in gīatione Emanuel. Natū. n. est ex dei subā dei ỳbū. q2 ỳo carnē assumpsit propriā cā faciens: necessariū est ꝺfiteri q2 natus est fm carnē p mulierē. q2 igit r deus vere est: quomō dubitabit quispiā ỳginē dei dicere genitricē. hō ille. Ex quib⁹ sane ỳbis apparet qūo dei eterni pris filius sit: bns mrem in terris sine pre: sic in celis hz prem sine mre. quo quidē mō: r catholice credim⁹ ỳbū assumpsisse eē: cūius eisset eternū. Similiter fm hunc ipsū sensum: q̄ posterior fuit: q̄ añ oīa creata fuit fm diuersas nās. s. dinitatis r būanitatis q̄ in ipso erant. ꝛc. vt p3 intuenti. Et sic p3 fa ỳitas. Qtum ad tertiā ỳi. dico q̄ nō sufficit aliquid fieri: nisi fiat tpe cōpetenti. vt p3 de electōe in. c. cū in veteri. iō fuit necesse: vt ỳgo gl'osa tpe ꝺpetenti fieret mr dei. Tps āt ꝺpetens fuit: qñ tpis plenitudo fcā est. de q̄ Paul⁹ ad Hal. iij. ait. Cū venit plenitudo tpis: misit de⁹ filiū suū ꝛc. Dr āt tps incarnationis plenitudo tpis pp sex rões fz dnm Bona in. iij. di. i. Prio rone ctne puisionis. 2° rõe iplete ꝓmissionis. 3° rõe finite figurationis. Quarto rõe plene pfectionis. Quinto rõe pfecte gīatōis. Et sexto rõe oīuz etatū pfecte tminationis. Prio dr plenitudo tpis rõe eterne puisionis. Nā de⁹ ipse cui⁹ oculi oīa cernunt añq̄ fiant: debito ordine tpe: r mēsura pficit quecūq̄ fienda puidit. Cū g̃ h magnū op⁹ r nouū inter oīa fieri decreuisset. s. carnē buma nā assumere. Hiere. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā: mulier circundabit virū. Necesse fuit vt perfectū tempus ordinē r mensurā ꝺsideraret. que oīa qñ in puncto fuerunt: ipsi soli nota exāt. Queris ergo quare tempus incarnationis: tps plenitudinis dicat. Rndeo: q2 tps aduenerat qō pfinierat deus. Et hec rō colligit ex glo. sup pdicta apostoli ỳba. Cum venit plenitudo ꝛc. vbi sic aut. Completum est tps qō finierat pater qñ mitteret filium suum. Secundo rone implete ꝓmissionis. q2. s. nobis ille datus est: q̄ fuerat repromissus. Hec rō colligitur ex glo. sup illud Jo. p̄. Plenū gre r ỳitatis. glo. quo ad plenitudinem promissox. 3° ratione finite figurationis. q2. s. in xp̄i aduentu figure ille veteris testamenti implete sunt veritate. Et hec rō colligitur ex dicto xp̄i. Mat. v. Non veni soluere legem: sed adimplere. Qō exponēs btus Tho. in. iiij. di. i. ait in rsponsione cuiusdam argumenti. In hoc xps legem impleuit: quia mozalibus preceptis consilia appossuit: r precepta magis e lucidauit. Sed figuris ceremonialium ỳoratez appossuit: r ea i seipso suscepit. hec ille. Quarta rō est plene perfectionis. quia. s. in aduentu

xp̄i fuit tempus gre: que fuit oīum plenitudinū principium. Et hec rō colligitur ex snia Apli ad Col. ij. c. vbi sic ait. Uidete ne qs vos seducat p philam: r inanē fallaciā: fm traditōez hoium: fz elemēta mūdi: r non fm xp̄m. q2 in ipso inhabitat oīs plenitudo dinitatis corpalr. r estis in illo repleti: q̄ est apud oēs p̄cipat⁹ r potestates: in q̄ circūcisi estis: circūcisione nō manu facta: in expoliatione corpis carnis: fz in circūcisiōe xp̄i ꝛc.

Quita rō dicit pfecte gīatōis. q2. s. in tali gīatōe ỳbi datus est vltim⁹ modus gīandi. s. ō mulere sine viro. q̄ modi sunt qttuor. Prim⁹. n. modus hoiez deducēdi i eē: fuit sine viro r mulere. vt Adā. q2 format⁹ est ō limo trē. Scōs de viro sine mulīe. vt Eua. q2 de costa viri formata ē. Tertius de mulier r viro. vt gīamur nos oēs. Quart⁹ ō mulīe sine viro. vt gīat⁹ est xp̄s. p3 q̄ nō põt recte ali⁹ modus assignari. q̄ bene dr plenitudo r finis oīum modox gīandi. Sexta r vltima rō dicit pfecte terminatōis Nā sicut mūdus in sexto die extitit ꝺsumat⁹: ita ogruū fuit: vt in sexta etate eēt reparatus. P⁹ n. etas fuit ab Adā vsq̄ ad Noe. Scōa a Noe vsq̄ ad Abrahā. Tertia ab Abrahaz vsq̄ ad Moysen. Quarta a Moyse vsq̄ ad Dauid. Quinta a Dauid vsq̄ ad xp̄m. Sexta a xp̄o vsq̄ ad finē mūdi. Et istas sex mūdi etates: r similr hois vide in pmio sexti. c. sacrosctē. in glo. Et Archi. de rescrip. in. c. si eo. li. vi. in glo. Etates hois sunt. vt ifantia, pueritia, adolescentia, iuuentus, virilis etas. r senect⁹: siue senectus. p̄o quinta etate. r decrepita etas p̄o sexta. Sz de his satis dictū sufficiant. quare ꝛc.

De singulari fecunditate: r incontaminatōe virginis. conclusio secunda.

Accipe fam ocl'onē. yz. Quis vere r realiter dei filii⁹ hō nat⁹ de ỳgine fuerit. tñ illa scā ỳginitas ex tāta r tali fecūditate: nō fuit aliq̄ mō ꝺtamiata. vbi tres ingram⁹ ỳitates. Prīa quō sit possibile q̄ ỳgo pariat: r cōruptōis sit ignara. 2ª an ỳginitas sit opposita mrimonio. 3ª est an ỳginis r Joseph fuerit vex mrimoniū. Qtū ad p̄mū dico q̄ talis interrogatio nō pue est difficultatis. Ad cui⁹ declarationē p̄ nōndū ē q̄ puatio multis modis capit. vt p3 p pbūm. v. metha. Prio mō puatio dr carētia alicui⁹ fōme i aliq̄ subiecto: i quo nec fm spēm: nec fm gen⁹ ppinquū nata ē esse il la forma. Et sic plāta dr puari visu. q2 nec sēs spēm plate: nec hz gen⁹ ppinquū ei⁹ nata illi plāte forma visibilitatis inesse. Secūdo mō dr carētia fōme in sbo: in q̄ nō est nata in eē hz spēz hz bñ hz gen⁹ ppinquū. r sic talpa dr puari visu. Tertio mō dr puatio carētia fōre in subō: in q̄ nō est nata inesse fm individuū. r sic hō cecus dicit puari visu. Et hō fm nām intellige q̄ nō pōt tali subō idiuiduali forma visibilitatis ieſſe. Nā hz hic cec⁹ fm q̄ hō: aut fm q̄ aial posset forma visibilitatis iformari. nō tñ fm q̄ tale idiuiduū cecū. r hō fm nām. vt dictū est. q2 a puatione ad habitū ipossibilis ē regressio. Quarto mō dr puatio carētia alic⁹ forme in subō: in q̄ nō ē apta nata inesse actu: hz in potētia tm. q̄ potētia aliq̄ reduceť ad actū. r sic catul⁹ ante uonū dicit puari visu. Ista oīa patent in pbia doctis. ꝛc.

Scōo notandū est q̄ difficili⁹ est alicui subō puato aliq̄ forma actu r habitu introducē talē formā que priuatū est: q̄ introducē illā formā: ut sibi sit hz in subō puato actu r hitu. i. potētia ad illā. Declaro h tibi p exēplū. Sit hic sor. cec⁹. et ex alia pte catul⁹ an nonū die: ambo h subiecta visu seu fōma visibilitat⁹ puari dicūt: hz differē ter. qm̄ sor. puat⁹ est actu r hitu fm nām. r catulus actu tm. dic qso qō difficili⁹ eēt: an introducere formā visibilitatis in sorte: an in catlo. Ni mix q̄ in sorte. Sic ad ppositū in sac scripta legimus aliq̄ subiecta forma gīatōis: r potētia generādi puata. q̄bus tñ de potentia sua absoluta magn⁹ de⁹ vim r potentiā dedit gīandi. sic Sare. Elisabeth. r multis alijs: q̄ iam nātr gīare ñ poterāt. qm̄ pcesserāt in dieb⁹ antiqs. q̄ a fortiori poterit de⁹ vim r potētiā gīandi: siue formaz ō sua potētia absoluta dare alicui subō illa fōa puato fm actū tm: r nō fm potentiā. Hz h glosius de⁹ fecit in ỳgine hñdicta quā potētiā voluit reducē ad actū sine viro. ppter dignitatē concipiēdi eterni ỳbi. Eçech. xliij. c. Porta h clausa erit in eternū: r vir nō ingredic p eam: quia dominus deus ingressus est per eam. Et accipit preteritū p futuro. pphetico more. Ex q̄b⁹ satis itelligē potes pmā ỳitatē. Perpulchre de h ętat ex im⁹ doctor sacre theologie magr Frā ciscus de marchia ordis minox. in. q. ſr Matth. q̄re ꝛc. Qtū ad fam ỳitatē dico q̄ ỳginitas nō est oppositā mrimonio. qm̄ carnal' copula nō est de ēntia mrimonij: fz solū motu⁹ ꝺsensus p ỳba de pnti: l'p aliqd equalens ỳbi. vt p3 i. iij. sniax. di. xx viij. Un btus Tho. in. iiij. eadē dis. ponit istud ỳbū dicēs. Mrimoniū nō est ēntia liter ipsa copula carnal': fz q̄dā associatio viri et vxoris in ordie ad carnalē copulā. r alia q̄ ex ꝺsequnti ad vir r vxorē ptinēt: fm q̄ dr eis potestas in inuicē respectu carnalis copule. r hec associatio ꝺiugalis copula dicit. vñ patet q̄ bene dixerūt illi q̄ dixerūt q̄ cōsentire in matrimonium: est cōsentire in carnalē copulā iplicite: nō explicite. Nec dz intelligi sic implicite ꝺtinetur effect⁹ in sua cā. q2 ptās carnalis copule in quaz ꝺsentit est cā carnal' copule. sic ptāl vtēdi re sua est cā vsus. Sz de hac mā satis dicem⁹ feria sexta dñice. iiij. r sabbato eiusdē dñice in 2ª ꝺsideratione. Quare ꝺcludit q̄ solū ꝺsensus p ỳba ō pñti vel equalentie est de ēntia mrimonij. Sz p talē ꝺsensū dr potestas legitima carnal' ꝺmisceri. ata q̄ carnalis copula actualis est pris ad ꝺsensum: q matrimoniū facit. Pōt g̃ vir carnalit ꝺmisceri si vult. r si ñ vult: nō pp h dissoluit mrimoniū. Ex q̄b⁹ sequit q̄ lz cānal' copla int ỳginē r Joseph ñ intuenerit. tñ ga vtq̄ p ỳba de pnti consensit: verum inter eos fuit matrimonium.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Uide plene in sabbato. iiij. dñice. q̄re ⁊c̄. Audi Ambro. li. de Marie ꝓpetua ỽgitate ꝓuanda. Nō te ingt moueat q̄ Joseph accepit Mariaz ⁊iugē suā: ⁊ profect⁹ est in egyptū. Despōsata. n. viro ⁊iugil nom̄ accepit. nō. n. defloratio ỽgitatis cōiugiū facit: sz pactū cōiugale. h̄ ille. q̄ ⁊c̄.

Qctū ad tertiā ỽi. dico q̄ ꝑ satis rnsio ꝑ p̄ce dentē ỽitatē. Sz vt ista clari⁹ intelligant: volo ꝓbare q̄ inter ỽginē ⁊ Joseph nō fuit vez mr̄i moniū. Arguo. n. sic. Uoti⁹ ⁊tinentie ipedit mr̄i moniū: vt ꝑz. xx vij. q. i. ꝑ totū. Jñ Hiero. Uouē tibus ingt ỽgitatē: nō solū nubē: sed velle nubē dānabile est. Sed ỽgo gl'osa vouerat castitatē Luc̄. i. Uirū ñ cognosco. i. nō cognituraꝫ ꝓpono. votū. n. nihil aliud est: nisi alic⁹ boni cū delibēa tione fcā ꝓmissio. xx viij. q. i. de viduis. el 2°. q̄ ỽginis ⁊ Joseph nō fuit vez mr̄imoniū. Dic gdā rndēt q̄ uotū solēne ipedit mr̄imoniū: ⁊ dirimit iā ⁊ctū: vt ꝑz. xx vij. q. i. ⁊ di. xx vij. c. vouentib⁹. Uouen ib⁹ ingt ꝑ ỽba de ꝓnti. ſ. soleniter: nō so lū nubē. ſ. de fco: sed ēt velle damnabile est ⁊c̄. Et dicūt q̄ ỽgis votū nō fuit solēne: sed ꝓuatū Et sz votū ꝓuatū ipediat mr̄imoniū: nō tn̄ dirimit iā ⁊ctū. Nō peccauit āt ỽgo ⁊bendo ꝓpē dispēsatoz dīnā. Luc̄. ij. Noli timē accipe Maria coniugē tuā. Et sic h̄ expositio quibusdā sa tisfaciat: iudicio saluo semꝑ meliori. Ego tn̄ vi cerē sic. Q̄ ỽginis votū nō tn̄ fuit ꝓuatū: sed ēt solēne. nō q̄ in cōspectu synagoge castitatez vouerit. sic nunc soleniter vouem⁹ qn̄ in cōspe ctu ecclie ⁊tinentiā ꝓfitemur: sed q̄ sic firmiꝫ ſ uare castitatē vouit: acsi in cōspectu synagoge vouisset. Uel forte ⁊ meli⁹ dicas q̄ iō solēne e⁹ dī votū. q̄ in cōspectu scissime ꝑsone Gabriel votū suū sic firmiꝫ ⁊firmauit: acsi in ꝓntia oīuz sacerdotū ⁊ religionū vouisset. Nā ſm doctoſ est ēt solēne votū: qn̄ in conspcū alie⁹ ꝑsone reli giōis approbate aliqd vouem⁹. Religiosissima āt ꝑsona fuit Gabriel q̄ ⁊c̄. Jñ Bernar. Mittit ingt angelus ad Mariā ỽginē: ỽginē corpore: ỽginē mente: ⁊ ỽginē ꝓfessione: hec ille. Etsi di cas si fuit solēne. q̄ nō fuit vez mr̄imoniū eius. Dico q̄ nisi dispensatio dīna intercessset de fcō: dubiū eēt: sed ōs h̄ dispensauit. Et h̄ triplici rōe vz. Rōe maioris dignitatis: maioris singularitatis: ⁊ maioris cōgruitatis. ¶ Prio rōne maioris dignitatis. Nulli. n. dubiū est q̄ ỽgitas ui duitate: ⁊ quolibet alio statu ꝑstantioz est. sicut ꝑstanti⁹ est: puz q̄ ipuz: incorruptū q̄ cōruptū simplex q̄ mixtū. ⁊ p̄ ons status ỽgitatis fuit ⁊ceptioni filij dei ⁊gruentissim⁹. Isa. vij. Ecce ỽgo cōcipiet ⁊ pariet filiū ⁊c̄. 2° rōne maioris singularitatis. Ecce p̄cipua singularitas. nā sic ỽbū in gñatione eterna est filius sine mr̄e: ita de buit in gñatione tpali esse filius sine p̄re. Et sic i gñatione eterna nullus filij ꝑstantioz repiri pōt nec ꝑstantioz pr̄: ita in gñatione tpali decuit: vt nullus eēt ꝑstantioz fili⁹: nec vlla eēt ꝑstantioz mr̄. ꝑstantioz āt mr̄ est: vt ỽgo ⁊ mr̄ dicaꝫ q̄ mr̄ solū: cū plures ⁊ueniant in h̄ noie mr̄: ⁊ nō in h ỽgo mr̄. q̄re ⁊c̄. 3° rōe maioris ⁊gruitatis. nō n. fas est: vt p e⁹ aduentū violaret integritas q venerat sanare corrupta. vt ait aureli⁹ Augu. in ſmone. Et hec sufficiant pro ꝓsenti ⁊clone.

De puritate virginis conclusio tertia.

Accipe tertiā ⁊clonē. vz. nō solū ỽgo glo riosa nō fuit ex sua scā fecūditate in sua puritate carnis cōtaminata. sed nec añ nec post fuit aliquo mō q̄ctula macula polluta. vbi tres ingram⁹ ỽi. ¶ Prima ē ista. q̄t modis aia rōnalis in hac vita ⁊taminari pōt. 2ª ỽi. ē. si ꝓbari pōt ỽginē nūq̄ fuisse ⁊taminatā. 3ª ỽi. qō ꝓuileguū habuit ỽgo gl'osa: q̄ sic fuit ꝑuata.

Qctū ad ꝑmā ỽi. dico q̄ triplicit aia ⁊tamia ri pōt. vz. culpa originali: culpa veniali: culpa mortali: ⁊ malo penali. ¶ Prio inq̄ ⁊taminat culpa originali. Sol⁹. n. hō nascit̄ i pccis. nō bos: nō lupus: nō asin⁹. ⁊ sic de alijs. Organiçato. n. hūano corp̄i ⁊ aia rōnali introducta: mox i pe nā pcci ꝑmox parentū: culpā cōtrahit originalē vt onḋit btus Aug⁹ li. de fide ad ¶Petrū ꝑte 5a q. xxiij. ⁊ canoniçat in decretis. de cōse. dis. iiij. c. fit missime. vbi dicit text⁹. Firmissime tene ⁊ nullaten⁹ dubites oēz boiez q̄ p concubitū viri ⁊ mulieris concipit cū pccō originali nasc: ipie tati subditū mortiq̄ subiectū. Et ob h̄ ire nasci filiū. de q̄ dicit Aplus. Eram⁹. n. nā filij ire: sic ⁊ ceteri. A q̄ ira nullus liberat nisi p fidē media toris boīs Jesu xp̄i. q̄ sine pccō cōcept⁹: sine pec cato nat⁹: sacrificiū deo fcūs pro pccis nr̄is ⁊c̄. Firmissime tene nō solū boies rōe ytentes: ue rū ēt puulos: q̄ siue in vteris matrū viuē incipi unt: ⁊ ibi moriunt: siue iā de mr̄ib⁹ nati sine ba ptismi sacro: qō dan̄. in noie p̄ris ⁊ filij: de h̄ clo transcūt: sempit̄no igne puniēdos. q̄ etsi pccī ꝓprie actionis nullū h̄nt: originalis tn̄ pccī dā nationē carnali cōceptōe ex ntitate traxerunt. h̄ ibi. Quē certe lachrymabile statū deplorans q̄libet bō nascēs ait. ha. ha. he. q̄si dicē velit. O q̄ti guai: q̄t̄ q̄t̄ na. tunc ab Eua. 2° cōtaminari pōt aīa culpa veniali: ⁊ itez in penā nobil datū est: vt sine veniale culpa viuē nō possim⁹. i. Jo. i. Si dixerim⁹ q̄m pccm̄ nō habem⁹: nosipsos se ducim⁹: ⁊ ỽitas in nobis nō est. 3° cōtaminat culpa mortali: ⁊ hāc fugē possum⁹ si volum⁹: cū in nr̄a reliq̄rit potestate nos ōs ipse. Quarto cōtamiaꝫ malo penali. ſ. i iferno. q̄ p culpā mā net reat⁹ ad penā. De oīb⁹ istis plene dicem⁹ fe ria sexta. iiij. dñice. cōsideratōe p⁹. Dicit hic di xim⁹ q̄ctū tn̄ sufficit ad ꝓpositū. ¶ Qctū ad 2az ỽi. dico q̄ sic. sz ad p̄ns dicenit tñscam⁹. Sabba to. n. q̄re dñice ad plenū ista mā vētilabit. Dico q̄ q̄ ỽgo gl'osa ab oīb⁹ ꝓdictis fuit icōtamia ta. q̄ gl'osus Augu. oñdēs ait. Cū de pccō agit nullā prorsus volo de Maria facere mentōez. Et canticoz. iiij. c. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula non est in te. Et Sap̄. vij. c. Lādor lu cis eēne: ⁊ speculum sine macula: que omnia ut intuenti pz magis de ỽgine gloriosa q̄ aliquo alio scō ỽitatē h̄nt. Et ea duab⁹ rōib⁹ cōfirmo.

¶ Prīa rō est ista. Si. n. virginē gl'osaz talibus macul⁹ ⁊taminatā aliq̄ mō dicerem⁹: sequit q̄ i iuriā facim⁹ filio dei. sz hoc est incongruū. q̄ ⁊c̄. Sc̄la ꝓbat. qm̄ dei fili⁹ sibi mr̄em icōtamia tā elegit. ⁊ tu ponis eā ⁊taminataz. q̄ male. ꝑ⁹ps añcedentis ꝑz canti. ij. c. Sicut ingt liliū inē spi nas: sic aīa mea inē filias. Spine aut̄ sunt oīa pct̄a q̄ aiam pungūt. vt dicit btus Greg. sup illup Math. Aliud semē cecidit inē spinas. q̄re ⁊c̄. Et confirmat. Maioris. n. ⁊gruitatis ⁊ di gnitatis erat filio dei mr̄em eligē semꝑ incōta minatā: q̄ ⁊taminatā: ⁊ postea scificatā. sed h̄ n fuisset si ponim⁹ eā ⁊taminatā. q̄ ⁊c̄. Sc̄a rō est ista. ¶ Ponam⁹ vt q̄dā aiūt q̄ ỽgo fuerit i pec cato originali ⁊cepta: sz scificata: dic q̄so quā ꝓrogatiuā mr̄i ⁊tulisset: quā etiā nō ⁊tulisset alijs scis. Nā sicut in ⁊ris nulla nobilioz est ỽginis mr̄ nitate: ita decuit nobilē ⁊cedere mr̄i ꝓrogatiuā anteq̄ in illa gesceret. ñ pōt aūt dici q̄ fuerit sci ficatio a pct̄o originali. qa etiā Sāson. Hiemal Jo. baptista. h̄a deo in munē accepunt. q̄ ōbuit ꝑseruari ex ꝓuilegio spāli ne ⁊taminata fuisset. Eccl. xxiij. Qui creauit me. ſ. talē regeuit in ta bernaculo meo. Nec etiā hoc sufficiebat ad di gnitatē maternā dei: sz oportuit vt illesa a pct̄o veniali: ⁊ mortali etiā ꝑseruaret. nā si scōs suos a mortali ꝑseruauit: q̄cto magis decuit matrez. Etsi a mortali ⁊ nō veniali: qd magis matri cō tulisset q̄ militib⁹ suis. q̄re ⁊cludam⁹ fuisse ne cessariū mr̄em dei oīno ab oī culpa eē incōtaia tā. ⁊ p̄ ons ab oī reatu. ⁊ sic ab oī pena ifernali. q̄re ⁊c̄. Qctū ad tertiā ỽi. dico q̄ tria maxie ꝓuilegia ex ꝓdicta ꝑseruatōe ỽgini ⁊cessa sunt vz. Audacia inꝑpellādi. Hīa ipetrādi. Et gīa di spensādi. ¶ Prio ei ⁊cessa est audacia inꝑpellā di. Audaci⁹. n. cozā iudice logit̄ q̄ nūq̄ in crimie depḥēsus est: q̄ q̄ aliqn̄ cozruit: ista satis nota ē Sz ỽgo nūq̄ fuit in aliq̄ crimie depḥēsa: vt ꝑz ex ꝑcedēti ỽitate. q̄ ⁊c̄. Jnō gl'osus Ber. ait. Jn cel'securos nos aduocatos hēre dicēs. Secuz aduocatū o hō hēs apud ꝑem: vbi fili⁹ stat āte ꝑem. mr̄ añ filiū ⁊c̄. 2° ei ⁊cessa est gīa ipetrā di. qm̄ null⁹ citi⁹ ꝑ pct̄oꝛib⁹ apud deū gīam ipe trat q̄ gl'osa ỽgo. iō magis p ozbē ei⁹ miracula clarescūt q̄ alti⁹ sci. vt ꝑz exptis. 3° ei ⁊cessa ē gīa dispēsādi. Fcā est. n. gīaz dispēsatrix. vt hā bat⁹ Piero. oñdit. Nulla ingt gīa descēdit ō ce lis ad tras: nisi trāseat p man⁹ Marie. q̄re ⁊c̄. Et ista sufficiant pro prima consideratione.

De dulcissimo amōe ỽginis ⁊sideratio scōa.

Secundo loco de ar denti a moze ỽginis videam⁹. vbi trel ⁊clo nes subiūgam⁹. vz. ¶ Prīa ⁊clo est ista. Nūq̄ fuit: aut nūq̄ erit aliq̄ indiuiduum maternū: qō adeo ītense amaret filiū: l filiaz: sic gl'osa ỽgo toto corde dilexit suū dilectissimū fi liū. 1ª cōclo est ista. Nūq̄ fuit: aut nūq̄ erit a liq̄ ⁊diuiduū: qō sic gñis hūani redēptōez ama ret: sic totis viribꝫ amaut gl'osa ỽgo ⁊ singula riter expectauit. 3ª cōclo est ista. Nūq̄ fuit: aut nūq̄ erit mr̄: q̄ tātā cōsolatōez ⁊ letitiā hūerit ō filio: sic gl'osa ỽgo hūit ō dulcissimo Jesu xp̄o.

De dulcissimo amōe ỽgis ad xp̄m ⁊clo p⁹.

Accipe p⁹ nā cōclonē ⁊c̄. vbi tres ingra mus ỽitates. vz. ¶ P⁹ ỽitas ē. Quō ỽ go se hūit in cōcipiēdo filiū dei. 2ª an successiue l suāito cōcep⁹ fuerit fili⁹ dei. 3ª q̄s tus fuit amoz ỽginis ⁊ xp̄i filij eius. Qctū ad ꝑmā dico brevit q̄ h̄ est apud doctoꝛes nr̄os nō modica diuersitas. vt declarat dñs Bona. i iiij. di. iiij. ¶ Prio. n. btus Tho. pte. iij. q. iij. art⁹. iiij. dicit q̄ ỽgo in dei filiū concipiendo passiue tm̄ se habuit in materiā ministrādo: ⁊ nō actiue. qm̄ mr̄ in gñatione ꝓlis se hz sicut ꝓncipiū mā le. ⁊ semē viri sicut actiuū: ⁊ coopatiuū. vñ cpo perat̄ tale viri semē ad semē mulier⁹: sic artifex ad suā mām. Mulier ỽo nō facit aliud q̄ mām ministrare: ⁊ exteri⁹ fouē. Et hoc fuit in virgine ꝓpterea ỽa dicit mr̄. qm̄ p rōnez illā mulier dr̄ mr̄. sicut ꝓp effectiuū ꝓncipiū semīs viri: ipe vir dr̄ pat̄. Dns āt Bona. Scot⁹ ⁊ oēs illū seqntes dicūt q̄ nō solū mām ministrauit: sz ỽtutē q̄daz etiā actiuā a spū scō susceꝑit: vt etiā actiue con curreret. vnde dicit ipse potētia gñatiua i ỽgie a spū scō excitata fuit ⁊ eleuata sup̄ posse suum. Excitata quidē: vt posset cōceptui mām ꝓpare re: ſm q̄ cōpetit sexui mulieb̄ri. sz supra nām fu it eleuata: dū ei ptās data ē siue potētia: vt ma teriā ꝓparet ꝑz q̄ cōpetebat: tā nobili ⁊ pfectissi me cōceptioni. ⁊ iō habuit potentiā sup̄ nām et ſm nām. Erat. n. sup̄ nām q̄ ỽgo p se solā mām ministraret: q̄ tā ministrat mulier cōiuncta uiro ſm nām ỽo potētiā hēbat. q̄ cōsonū erat: vt bu moze sufficiētē ad cōceptū: q̄ tū. l. ministrat sexus mulieris ỽgo ipsa ministraret. Et meo iudicio ista est ỽioz opi. Jpsa tn̄ clare oīa nouit: ipsa nob sen sum apiat. q̄re ⁊c̄. Qctū ad 2az dico 2z Aug. magr̄m sen. in. iij. di. iij. ⁊ Bona. ibidē. ⁊ cōis do ctoꝛes oēs q̄ cōceptio xp̄i fuit facta in instanti: ita q̄ subito concep⁹ est: ⁊ pfecta distinctio mē broꝛ facta est. Et aliignat dñs Bona. tres rō nes. ¶ Prīa ex pte assumētis. Non decebat. n. deū parte hūane nāe accipe: vt eēt aliqn̄ bō 2z gd. Tota aūt hūana nā in carne ⁊ aia sit⁹ vnita cōsistit. ⁊ qa aīa non vnit⁹ corp̄i: nisi pfecte orga niçato: oportuit vt in ipsa filij dei cōceptiōe cor pus esset pfecte organiçatū. ¶ Scōa rō est ex pte ỽtutis organis: q̄ erat ỽtus sp̄ūs sci: q̄ tarda molimina nescit. Jnaudita. n. res ē vt ỽgo cōci piat sine virili semīe. ⁊ iō vt mai⁹ appereat mira culū subito ē organiçatū corp⁹. 3ª est ex pte ỽginis. qm̄ mox dū cōsensit ỽgo: repleta ē sp̄ū scō: ⁊ mox cōcepit. Deo āt n̄ cōgruebat vniri cā ni: nisi eēt organiça⁹. q̄ ⁊c̄. Nō tn̄ q̄ n̄ subito ino tuit ꝓp q̄titat⁹ puitatē. sz post. xl. dies: ita ad p fectā q̄titatē creuit: vt aspectib⁹ boīum patere posset. Sic enī magr̄ in lra exponit auctoritatē Aug. li. iij. de trini. sup ỽbo illo. soluite tēplū h̄. Ex qb⁹ pz q̄ sz ceptio ⁊ organiçatio fcā fuerit

Universidad de Deusto
Biblioteca

in instāti. pfectio tñ ẽtitatis successiua fuit. ꝛ ꝫ vt ỹitatez carnis oñderet. vt dicit dñs Bona. vt s. ḡre ꝛc. Octũ ad tertiã dico ꝙ amoꝛ virginis fuit intẽsioꝛ oĩ amoꝛe mũdi. Et ꝫ ꝑbo triplici rõne. Prio rõne pfecte silitudinis. Naꝫ sicut in gñatõe eterna nulla põt repiri pfectior aut eqlis ipsa gñatione ỹbi: qõ idẽ est eẽntialr qcqd est pr̃:ꝫ sit a pr̃e psonalr distinct⁹. Isa. i. generationẽ ei⁹ qs enarrabit. ita i gñatõe tpali nl la reperiẽ potioꝛ hac q̃ ỹbuꝫ caro fcm̃ est. Jo. i. Ex q̃ sequit ꝙ sicut in gñatione eẽna nullus reperiẽ pr̃ filiũ intensi⁹ diligens: sicut pr̃ eternus ỹbũ. Mat. xvij. Hic est fili⁹ meus dilect⁹: in q̃ mihi bñ ꝛplacui. Sic in gñatione tpali: nulla potest repiri mr̃: q̃ sic intense diligeret filiũ: siẽ gl'osa ỹgo dulcissimũ xp̃m. ꝛ rõe ꝛplete gñatõis Nã sicut ipossibile est personã ỹbi aut spũs sci gñare deũ. qꝛ in eis nõ est nã cũ ṗmitate fecũdi tatis: ꝛ intellect⁹ cũ actu dicẽ: sicut est in pr̃e. ꝛ sicut ipossibile est pr̃i etno aliud ꝓducẽ ỹbũ. qꝛ ỹbũ dei est pfectissimũ: ꝛ totã potentiã gñandi exhausit in pr̃e: vt dic̃ Petr⁹ aureol⁹. ꝛ qꝛ i filio est termin⁹ adeq̃tus illi⁹ gñationis: vt dic̃ Scotus. Sic ipossibile est aliquã mulierẽ parer̃ deum: nisi p nouã potentiã collatã a deo: qõ certũ est deũ nunq̃ factuꝝ. qꝛ potẽtia ꝛcipiendi ꝛ pariẽdi deũ: q̃ hũane nãe copulata fuit fm ꝙ xp̃s dicim⁹ in lũbis fuisse Ade fm corpulẽtã subãm ꝛ descendisse ab Adã vsq̃ ad ỹginẽ: ꝛ fuit ipossibile illã potentiã deduci ad actũ in aliq̃ mulier: nisi in Maria ỹgine: q̃ poten⁹ in ntitate xp̃i ita exhausta ẽ: ꝙ gcũq̃ dicẽt aliquã psonã eẽ hũanandã in aliq̃ fm corpulentã subãm: eẽt ipissim⁹ heretic⁹. ḡ sic pr̃ etern⁹ pp dictã potentiã gñandi in filio: sic exhaustã sũme diligit filiũ: vt nihil magis. Sic ꝛ gl'osa ỹgo: qꝛ in gñatione filij sui exhausta ẽ potentia tal. s. posse gñare talẽ filiũ: sũme diligit illũ: ita vt nihil magis. 3ª rõe pfecte plenitudis. vñ arguar̃ sic. Quãto magis voluntas pfectioꝛi mõ mouer̃ ab obo sub rõe bõi: tãto ardẽtioꝛi mõ si nõ ẽ ipedita figitur̃ illud. ſz volũtas ỹgis pfcẽ mouebat a dino ỹbo: ꝛ nõ erat ipedita. ḡ pfectissimo mõ figebat in illõ. ꝛña nõ. ꝛ maioꝛe declaro p ex^m. Si. n. oẽm sub duplici gradu bonitatis cognitũ trabit volũtatez ad amandũ: a fortioꝛi magis trabet sub triplici ꝛ ita sub q̃druplici. Minoꝛ ꝓbat. qꝛ volũtas ỹgis ꝓp grã̃ spũs sci carismatũ plenitudinẽ: nõ erat ipedita: ꝛ dinũ ỹbũ eã pfectissime mouere potat: ꝛ de scõ mouebat: qꝛ nõ videt̃ alia voluntas creata quã pfectioꝛi mõ mouẽ deberet q̃ ipsã ỹgis. ḡ pfectissime illã trahebat ad eũ diligendũ. Et adeo grãdis tal' amoꝛ erat: vt nũq̃ potuisset nõ amare. Sic̃ ẽt btus Tho. dicit i p̃ sniã̃. de btis. s. q⁹ coꝛ volũtas adeo ẽ imersa i ꝛsideratõe infiniti boni: vt ẽt stãte libertate voluntatis: ipsa nõ possit deũ nõ amare. Sic ad ꝓ positũ. Et nõ curem⁹ ad pñs ingrere: vtrũ volũtas possit suspendẽ actũ suũ: vt mioꝛiste ingrũt. ḡre ꝛc. Et ꝛfirmat̃ ꝓdicta ỹi. auct̃e. Audi Ber.

sup cãtica. Est ingt sagitta amoꝛ xp̃i: q̃ Marie ỹgis aiam nõ mõ ꝛfixit: sed ẽt ptransiuit: vt nr̃lã in pectoꝛe ỹginali pticulã uacuã amoꝛe relinqueret. Itẽ audi Aug. Tant⁹ ingt vnusq̃sq̃ est q̃tũ amat si paꝛ diligit: puus ẽ. si maxie amat: magn⁹ ꝛ maxim⁹ ẽ. ex q̃ sequit cũ ỹgo maxia sit testante Hzego. Quib⁹ te laudib⁹ referã nescio ꝙ amoꝛ e⁹ ẽt maxim⁹ fuit. Itẽ audi Hzeg. xxxj. li. moꝛ. Sine ingt doloꝛe amittit̃: qõ sine amoꝛ possidet̃. q̃ vo ardenẽ diligim⁹: gꝛauiẽ suspiram⁹ ablata. Sz gl'osa ỹgo in amissiõe filij: maxime voluit. Luc̃. ij. Ego ꝛ p̃ tu⁹ dolẽtes q̃rebamus te. ḡ sũme ꝛ maxie dilexit illũ. Et ꝛfirmat̃ ex^t. si n. mr̃es frenoꝛ filioꝛ q̃ modicã iue carnis pticulã ꝓbent: sit̃ cũ viris tã itensissime filios diligũt gd facẽ debuit ỹgo gl'osa erga xp̃m i quẽ ꝛcipiendo null⁹ hũit ptẽ: nisi ipsa sola. Luc̃. ꝓ. Ecce ꝛcipies ꝛ paries filiũ. ꝛ tã vulcit̃ de suo lactauit lacte. Luc̃. xj. Btus̃ venẽ ḡ te portauit: ꝛv bera q̃ suxisti. Certe nulla lingua exp̃mẽ suffic̃: q̃ tenera dilectõe ỹgo amaret vulcissimũ xp̃m. qꝛ ꝛc.

De desiderio virginis circa xp̃i aduentuꝫ cõclusio secunda.

Accipe fam ꝛclonẽ. vꝫ. Nunq̃ fuit aut nũq̃ erit aliq̃ idiuiduũ q̃ sic amaret gñis hũani redẽptoꝛ: sic totis viribꝰ amauit gl'osa ỹgo: ꝛ singularit̃ affectauit. Dasꝛclones seq̃ntes hui⁹ fmonis tm̃ ꝓbem⁹. Prio bat̃ ꝫ ꝛclo triplicit̃. s. rõe: auct̃e: ꝛ ex^a. Rõne triplicit̃. Prio rõe ꝛsecutõis. Nã ꝫ gl'osa ỹgo hũanã redẽptoꝛ tãto ãpli⁹: q̃ aliqs scoꝝ patruꝫ affectabat: q̃to q̃ illi lõgo tpe expectarũt: ipa de ꝓpinq̃ seticebat. Aluide. n. hãc rdẽptoꝛ Abraha pr̃iarcha affectabat dicẽs. Mihi q̃ filiũ nõ dedisti. supple: ꝛ quo in semine meo bñdicẽt oẽs gẽtes sic̃ ꝓmisisti. Aluidi⁹ Moyses dicẽs. Mitte quẽ visur⁹ es. Aluidissime sci ꝓphẽ. Isa. lxiiij. Utꝫ dirũpes celos ꝛc. ꝛ sic de alijs ꝓphetis. Et ꝫ solũ: qꝛ in spũ hũane nãe liberatoꝛ itelligebãt Quid ḡ ỹgo gl'osa facẽ debebat q̃ ꝛ intelligebat. ꝛ ab ãgelo in scipsa esse ꝫ iplendũ audiebat ꝛc. Ecce ingẽs desideriũ. Fiat ingt mihi fm ỹbũ tuũ. Credo. n. credo illã sic añ e⁹ filij aduentũ apõ semetipsa sic vulgariẽ fuisse locutã. Nõ e humana creatura degna: dauere gratia da te o alto segnoꝛe. De nõ reſguardare al nostro grã de errorꝛ. Ma volçi a noi la tua pieta benigna.

2ª ꝫ ꝛclo ꝓbat̃ rõe tminatõis. Est. n. apõ ꝓbos pitosq̃ oẽs regula gñalis ꝙ oĩs motꝰ velocior ẽ i fine q̃ i ꝓncipio. ſz ỹgo gl'osa oĩb⁹ idiuiduis mũdi aduẽtui xp̃i erat vicinioꝛ. ḡ ncẽe ẽ ocẽdẽ illõ velociꝰ affectasse. ꝛ mlto ãpli⁹ q̃ Zacharias q̃ scã scoꝝ igressus: nihil aliud postulabat. sic ỹba euãgelij ibidem ifinuãt. Exaudita ẽ oꝛo tua cũ ceteis q̃ sequũt. Luc̃. i. ꝛc. 3ª rõe mutue dilectõis. Sic̃. n. xp̃i ỹgis erat una caro ſz Aug. Ita ỹgis ꝛ xp̃i erat vn⁹ amoꝛ. ſz xp̃s sup oẽs dilexit suã mr̃ez. vt pz i passiõe. ḡ ỹgo sũme dilexit xp̃m. ſz xp̃s sũme amauit ꝛ affectauit hũani gñis redẽptoꝛ. quia sponte se obtulit. ad phil. ij.

hũiliauit semetipm̃ factꝰ obediẽs vsq̃ ad mõtẽ ḡ ỹgo sũme debuit idẽ affectar̃ ꝛ amar̃. qr̃ ꝛc.

Scõo ꝓncipalr hec ꝛclo ꝓbat̃ auct̃e. Audi Ber. in qdã fmone. Dec est ingt q̃ toti⁹ mundi salutẽ obtinuit: repatẽz oĩuꝫ ipetrauit. Cõstat n. ipaꝫ p hũano gñe fuisse sollicitã: cui dem̃ fuit Jnueniſti gr̃am apud dñm. gr̃aꝫ vtiq̃ quã q̃rebas. ꝫ ille. Tertio hec ꝛclo ꝓbat̃ exẽplo. Si n. xp̃s in vẽtre adhuc exñs mr̃is Joãni baptiste tantũ ꝛtulit lumẽ: vt i vtero mr̃is exultaret: ſactoꝛ patrũ desiderũ p xp̃m sentiẽs adimpleri: q̃to magis in ỹgine debebat eẽ cum xp̃o cõio aĩoꝛ. Ob ꝫ. n. ỹbũ eternũ hũanauit: pp nimiaꝫ charitatẽ: quã erga nãm hũanam hẽbat. nec horã videbat vt hũanaret. Quod cũ hũanasset: q̃ tum credis in ỹgine desideriũ illud pficiẽdi fuisse augmẽtatũ. Certe nihil magis. vnde q̃ recte hic exclarare libet illud Luce. xi. Beat⁹ vẽter qui te portauit: ꝛ vbera que suxisti. Et hec sufficiant ꝓ secunda conclusione.

De gaudijs virginis conclusio tertia.

Accipe tertiã ꝛclonẽ. vꝫ. Nũq̃ fuit aut nũq̃ erit mr̃ que tantã ꝛsolatioꝛ ꝛ letitiã hẽret de filio sic̃ gl'ozosa ỹgo ꝺ suo dulcissimo Jesu xp̃o. Septẽ solẽt in gñali virginiſ assignari gaudia. Primũ gaudiũ dr̃ salutatõis. Scõm dr̃ visitatõis. Tertiũ dr̃ exultatõis. Quartũ dr̃ adoratõis. Quintũ dr̃ presentatõis. Sextũ dicit̃ inuentõis. Septimũ dr̃ glorificatiõis. Primũ dr̃ salutatiõis. qñ. s. angelus ad eã venit dicẽs. Aue gr̃a plẽa Luc̃. ꝓ. Scõm dr̃ visitatõis. qñ. s. ꝓ gaudio sue gravidatõis visitauit Elisabeth. Luc̃. ꝓ. Exurgẽs Maria ꝛc. Tertiũ dicit̃ exultatõis. qñ. s. filiũ pariẽs: cantãtes audiuit angelos. Gloria in excelsis deo. Luc̃. ij. Quartũ dr̃ adoratiõis. qñ tres reges. s. venerũt cũ munerib⁹ adorare dñz Matth. ij. Quintũ dr̃ pntatõis. qñ. s. xp̃m i templo pntans. Simeonẽ annosũ cantantẽ audiuit Nũc dimittis ꝛc. Sextũ dr̃ inuentiõis. qñ. s. xp̃m in medio doctoꝛ sedentẽ inuenit. Luc̃. ij.

Septimũ dr̃ glorificatõis. qñ. s. gl'osa i corpe ꝛ aĩa in celis fuit exaltata: ꝛ cum filio suo gl'ose sublimata: vt tz fides nr̃a. Dec sũt cõiter septez gaudia: q̃ de xp̃o Jesu hũit hec dulcissima ỹgo An credis aĩa mea plura q̃ septẽ gaudia fuisse Ubi gaudiũ qñ xp̃s resurrexit? Pie. n. credim⁹ xp̃m ipsum ꝓ oĩbus nisi tasse: vt deo duce dicer̃ Ubi gaudiũ qñ illũ sil'cum discipul' vidit celos gl'ose ascendẽ. Propterea int' oĩa ỹginis gaudia de xp̃o: tria singula^a volo aĩa mĩa notes: mẽticq̃ tradas. Primũ fuit scẽ electõis. Scõm fuit scẽ liberatõis. Tertiũ fuit scẽ repationis.

Primũ inq̃s singulare gaudiũ q̃ ỹgo gl'osa hũit: fuit scẽ electionis. Quale q̃so putas fuisse gaudiũ: qñ se i matrẽ dei: ꝫ se ꝛputaret indignã electã audiuit. venit nãq̃ ãgelus ad eã facie rutilãti: fmone terribili. i. ꝛsueto: ad ỹginẽ hũilimã ꝛ ꝛtemplantẽ: ꝛ ait. Aue gr̃a plena. Et nõ dixit aue Maria. Et hoc triplici rõne. vꝫ. Prio pp

ỹginis excellentiã. Scõo ꝓpter ỹginis dignitatẽ. Et tertio ꝓpter ỹginis singularitatem.

Prio ꝓpter ỹginis excellentiã. Excellentes n. psonaſ cũ salutam⁹ nomẽ tacem⁹: ꝛ eoꝝ excellentiã noiamus. vt aue rex. salue paſ. Excellentia aũt ỹginis erat gr̃e plenitudo: q̃ tota se infudit: ꝛ ceteris p partes: vt dicũt sancti oẽs. iõ ait. Aue gr̃a plena. Scõo nomẽ tacuit ꝓpt ỹgis dignitatẽ. Cũ. n. qs ad dignitatẽ ꝓmoueꝛ: vsita tũ nomẽ relinquit: ꝛ nom̃ dignitatis ꝓmotũ vocamus. vt hic est prioꝛ. hic est abbas. hic est epc̃s ꝛc. Excellentia aũt ỹginis erat gr̃e plenitudo. iõ merito ait. Aue gr̃a plena. Tertio nomen tacuit ꝓpter ỹginis singularitatem. Non. n. ad virginẽ missus est ãgelus sicut ad Mariã: ſz ad gr̃a plenã. iõ ait. Aue gr̃a plena. Sz ecclesia in hac salutatõe nomẽ addit. qꝛ Mariã, p suo singulari sidere tz. Maria. n. idẽ sonat q̃ illũiata Tu igit̃ hic aĩa ꝛsidera ẽto gaudio q̃ explicare nõ possuꝫ: spũs ỹginis exultare ꝺbebat. Audi mirã exultatõez. Magnificat aĩa mea dñm. Et exultauit spũs meus i deo salutari meo. O felix exultatio. Hãc Adã cũ ceteris suis poster⌋ flagitabant: expectabãt: ꝛ sũmopere cupiebãt. Credo profecto aĩa cara: si sancti patres disputationẽ virginis cuꝫ angelo audissent: vno oze clamassent. O virgo gloriosa responde verbũ ꝛ suscipe verbũ. proferꝰ verbũ trãsitoriũ: ꝛ suscipe eternũ. tuũ corruptibile: istud eternũ. Q̃ ẽ istud tam expectatũ verbũ. Ecce ancilla dñi: fiat mihi secundũ verbũ tuuꝫ. quo in instanti: vt dicunt sancti formatũ fuit xp̃i corpus ꝛ anima: simulq̃ eodẽ in instanti verbo vnita: ꝛ corpori infusa. ita ꝙ non prius tempore fuit caro facta q̃ verbũ vnituꝫ. nec prius aĩa creata ꝛ infusa: q̃ caro assumereꝛ. sed simul generato corpore ꝛ aĩa creata: ꝛ verbo vnita ꝛ assumpta. vt docꝫ aurelius Aug. i li^o de fide ad Petruꝫ. ꝛ ponit̃ in tertio sententiarꝫ. di. v. quare ꝛc. Et sic hẽs primũ gaudiũ. Secundũ principale gaudiũ glorioſe virginis fuit sancte liberationis. Quã tam credis letitiã in cõde virginis suboꝛtã: quãdo conferens in cozde suo ꝛsiderabat ex fructu ventris eius totũ genus humanũ liberari? Nã si magnũ gaudiũ est angelis dei: super vno peccatoꝛe penitentiaꝫ agente. Luce. xv. Quantũ maius resultare debebat sũper totã naturã humanã reconciliatã. Quid. n. Luc̃. xv. per ouem perditã: dominus insinuare voluit: ꝛ inuentam nisi humanũ genus: qõ ad vnitatez ſuppositi assumpserat: ꝛ saluauit q̃ perierat. O ingratum humanũ genus. Audi Aug. cõtra quinq̃ hẽses Cũ esses inimicus patri ait Jesus: reconciliaui te per me. cũ inter montes ꝛ siluas errareſ: que sui te. bũcriſ meiſ apposui te. patri meo reddidi te. laboraui. sudaui. caput meuꝫ spinis opposui. manꝰ mĩas clauis obieci. Lãcea pect⁹ meũ aperuit tot nedũ iniurijs sed aspitatib⁹ laceratus sum. Sãguinẽ meũ fudi. aiaꝫ meã. i. vitã meã posui: ut ꝺiũgerẽ te mihi. ꝛ tu diuiderisꝰ a me o pauper⌋

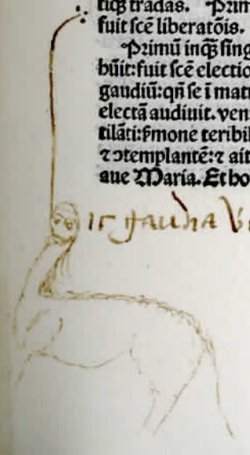

aia ꝛc. Tertium gaudium virginis gloriose fuit sancte reparationis. Jngenti nāq; gaudio spiritus virginis exultabat qñ se mīem dei electā audiuit: q fructu eius humanū gen⁹ captiuū liberaret: sed sūmopere exultauit q eius fructu āgelox ruīa rstaurari ꝺbebat. ad col. iij. Pacificās p sāguinē suū: q̄ i celis: z q̄ in terris. Que in terris. i. humanū genus. p⁹ Jo. iiij. Jn h⁹ cognoscim⁹ charitatē dei. qm ipe p̄or dilexit z misit filiū suū propitiatorē pro peccat] nostris Et ante hoc sic ait. Jn hoc apparuit charitas ꝺi in nobis. qñ filiū suum vnigenitū misit deus in mundū: vt viuamus per eū. Scꝺo pacificauit que in celis. i. ruinā angelicā. ad Hebre. ix. Per ppriū sanguinē itroiuit. Et nō q licet p sanguinē suū angelicā ruinā reparauerit: nō tn angelicā nām liberauit. ad Hebre. ij. c. nusq̄. n. āgelos apprehendit: sed semen Abrahe. Qꝺ Nicolaus de lira sic exponit. nusq̄. n. angelos apprehēdit i. in nulla scriptura legit angelicā nām apprehē disse. vñ nec ēt nām angelicā liberauit. Et hui⁹ rei assignat imediate plures rōnes ꝺicēs. Prima rō quare angelicā nām nō liberauit: fuit. q angelus per se sine alio instigante cecidit. iō nō debuit per aliū reuelari. Scꝺa rō. q tota nā humana cecidēat: z ita frustrare ꝺ totalit suo fine: nisi humana nā repare ꝺ. nō sic tota angelica nā cecidit: sed in pte. Tertia rō. q repato angelice nature nō ꝓficeret vniuersitati: sicut reparatio humane nature. Jn ℞. n. g nā hūana reparat: quasi tota vniuersitas reparat. q hō ē ois creatura in gñe. nō sic angelus. Quarta rō. q angelus non pōt esse sine propria psonalitate. Ex duab⁹ āt psonis nihil fit. hō āt pōt ee sine propria psonalitate. z iō pōt nā humana subsistere in psona ꝺīna: z ex ipsis fieri unū. Jstis. n. rōnibus nusq̄ angelos apprehendit: sed semen Abrahe. i. carnē de Abrahā apprehendit. q̄si. s. longe fugientē. Jsa. xlj. Semen Abrahe amici mei: in q̄ apꝑhendi te. Et dicit Abrahe poti⁹ q̄ alteri⁹. q ei ꝓmo fcā est ꝓmissio. Heñ. xv. Jn semine tuo benedicent oēs gētes. hec ad litteraz ponit Nicolaus. Ex qbus oibus ps q nām angelicā lz reparauerit: nō tn liberauit. Sed q̄rit an numer⁹ saluandox fm numerū ruentiū angelox esse ꝺebeat: an maior. Et hāc. q. mouz magister in tertio ꝺi. ix. Et vere si Aug. i enchiridion intueor: mihi apparet hanc nō ꝺetermiare q̄onē. Ait. n. sic. Supna Hierm mr nra ciuitas ꝺi: nulla ciuiū suox numerositate frustrabit aut vberiore ēt copia fortassis regnabit. Necq; n. numex: aut scox hoiuz: aut imundox ꝺmonū nouim⁹: in quox locū succedentes filij catholice mris: q̄ sterilis apparebat in terris in ea pace ꝺe qua illi ceciderunt sine vllo tpis termino pmanebunt. Sed illox ciuiū numerus: siue q est siue qui fuit: siue qui futurus ē: in ꝺtemplatiōe eius artificis est: qui vocat. i. nominat ea q̄ sūt: tanq̄ ea que nō sunt. hec ille. Super quā partē ꝺns Bona. ꝺicit q numerus saluandox: excedit numex spirituū reproboꝝ. Et h̄ probat tali rōne: cū in hac mortali vita quidā ad tantā meritox excellentiā nō peruenerint: vt exaltētur ad angelox chozos: sed meritis xp̄i saluati ꝺecimū gradū tenent. ꝺsequens ē: vt vltra angelox chozos ꝺecim⁹ assignet chozus. Alij vero q meritis propriis ꝺiuina gratia suffulti cozonā rgni adepti sunt: fm qꝺ maiora gratuita dona suscipiunt in vita: sic z in gloria scox angelox vacuas sedes replent. vñ sicut ꝺe singulis ozdib⁹ ali qui ceciderunt: sic z singuli ozdines p hoies restaurabunt. q̄re ꝛc. Et sic bēs tres iocundatōes z exultationes ꝟginis gloriose. q̄re ꝛc. Et h̄ sufficiant pro ſa parte huius sermonis.

De sublimi⁹ditione z qualitate ꝟginis gloriose consideratio tertia.

Tertio loco ℞ose mīri tatis excellē tē qualitatez videamus. vbi ēt tres faciamus more solito cōclones. vz. Prima conclo est ista. Ex hac singulari maternitate gloriosa ꝟgo tantā suscepit grām: q̄ta est possibilis humane creature suscipere: z ꝺeo glorioso infundere. Secunda conclusio est. Et licet gradus ꝺignitatis faciat supbire: tn ꝟgo gloriosa tn ex hac matnitate se humiliauit: q̄tū humane nature est possibile imaginari. z⁹ conclo. Et licet ꝟgo gloriosa regē, oium genuerit: z eius sit mr preciosa: tn nūq̄ fuit: aut nunq̄ erit indiuiduū humanū pauperius.

De plenitudine gr̄e ꝟginis conclo prima.

Accipe primā conclonē ꝛc. ut. s. Hec cōclo probat rōne: auctre: z exeplo. Rōe sic. quandocunq̄ est aliquot agens: potēs agere in aliquot subiectū: tanto perfectius agit: si nō est impeditum: quanto subiectū perfectius erit dispositū ad illud agere. sed ꝺeus ē perfectissimū agens: potens omne qꝺ nō implicat ei contraditionē: z virgo gloriosa est subiectum sufficienter dispositū ad posse recipē oēm diuine gratie influxum: z nō est impedita. ergo omnē grām possibilem ꝺeo creature infunder virgo gloriosa suscepit. z nō ꝺicetur q in alio actu q̄ boc est facta mater ꝺei. ergo ꝛc. ꝺna nō. z añs ꝺeclaratur exemplo solis. quanto eni subiectum est dispositum: tanto magis formā lumis z lucis imprimit. ideo aquila altissime volitans in lumine solis confortat: z vespertilio illud horret. Sic z bn̄dictus ꝺeus fm creatax rex dispositionē sue lucis grax cōmunicat claritatē. qñ nihil aliud ꝺiuina gratia est q̄ quidā ꝺiuine bonitatis radius ꝺiuersimode creaturis cōmunicatus. Quibusdam enim creaturis gratie sue copiam cōmunicat: illis ꝺando esse: z conseruādo. quibusdam ꝺando esse z viuere. quibusdaz esse viuere z sentire. quibusdaz esse viuere sentire z intelligere. nō tn sic cōmunicat: vt ea vsq̄ ad intima transeat cognitionis lucem largiendo. quia non est eis capacitas nature data sicut z sol q̄uis lapideꝝ illuminet: nō tamen sic ut cognoscat. quia oculos non habet. Soli autē homini lucem sue claritatis ostendit et tribuit cognitiuā. z fm h⁹ hō ꝺicit ois creatura in gener ꝺicū est in ocl'one p̄cedenti. Nā cū lapidib⁹ cōicatur hō in pticipatōe essendi: cū plantis i viuere: cū aialib⁹ z bestijs in sentire: sed cū seipso z angel' pticipē facit in intelligē. vñ glibet hō nā ē intelligēs. i. ad intelligendū apt⁹. z nisi hō obicē ponat: tāta pōt intelligētia irradiari. vt sup būanū sensū z nē capacitatē plura cogscet. Qꝺobrez peccatores pax aut nihil de ꝺiuis intelligūt. qa sue mētis oculis obicē ponūt. sic z hō oculos ob struſos tenēs nō videt: qa videre n placet: z obicē ponit. Propter ea ꝺicit. i. Cor. xiiij. Qui ignorat ig rabit. s. ante iudicē. z ps. Noluit intelligē vt bn̄ ageret. Quare manifestū est q bn̄dictus ꝺeus fs subiectox ꝺiuersox capacitatē: gratiax suax lucē nō occlat. Et postea accipiat minor. s. q ꝟgo fuit subiectū sufficiēter dispositū ad posse recipe oēm ꝺiuine gr̄e influxū. s. creatur possibile. Nūq̄ hec pfecto bn̄dicta ancilla ꝺiuinis luminibus obicē posuit: nec ꝺeū aliq̄ vnq̄ peccatox genet quis mō offendit: vt ꝺictuz est in z⁹ ocl'one p̄me ptis b⁹ fmonis. q necesse ē ocꝺē: vt sup oēs gr̄a ꝺiuini lumis ei⁹ aiaz pflustrauerit. iō Maria illuminata ꝺr. Scꝺo hec ocl'o pbat aucte. Audi Hiero. in fmone ꝺe assūptione. Ceteris ingt per ptes gr̄a: Marie ꝟo se totā infudit gr̄e plēitudo Audi Ber. in fmone. i. Per te ingt ꝟgo scā celuz ipletū est: infern⁹ euacuat⁹ est: restaurate ruine celestis Hierm: expectātib⁹ miseris vita pdita data est. Ex qbus corelarie inferunt tres ꝟita tes. Prima est ista. Qꝺ oēs ob h⁹ fulgēti sideꝝ lum suscipiūt. Nā p illā tubā Joānis bap. ꝺicētē. Ecce agnus ꝺei. Andreas credidit. per Andreā Petrus. p Petr Roma. p Romā credidit vniuersus mundus. q̄ a p̄ ad vltim⁹ p Joānē credidit vniuersus mūꝺ⁹. lz a q̄ Joānes lum accepit nisi a ꝟgine in ventre portāte solē: ꝺū Elisabeth eius matrē ꝟgo gloriosa visitauit. vñ z in vētre exul tauit. Luce p. O gloriosa illustratio: nondū erat nat⁹: z iā sanctificat⁹: z ppheta: z plusq̄ ppheta fact⁹ ꝛc. Scꝺa ꝟitas est q virgo p grām ꝺeo fuit magis vnita q̄ aliqs sanct⁹. Nā solus xp̄us ꝺeo vnit⁹ est p vnionē hipostaticā: aliꝭ ꝟo oēs p grāz. alio z alio mō. Quidā cognitōe tm. vt Hiero clarissime ꝺe ꝺeo pphauit. z iō i vtero meruit scificari. Quidā cognitōe z ōmōstratōe: vt Joānes baptista: q xp̄m i vtero cogūit: z ad Jōdanē xp̄m ꝺigito ꝺemōstrauit. z iō in vētre matris scificatus est: z plusq̄ pphā appellat⁹ est. Et sic ꝺ aliis. Virgo aūt gloriosa: z fide cognouit: z ꝺigito z manu tetigit: z ꝺeū verū suo imaculato vtero portauit. iō nō fuit in vētre scificata. q nll'a erat sanctificatōis cā. lz ab oi pctō pseruata. vt ꝺifferet a p̄mis. z postea plena gr̄a facta: vt semp staret imaculata. O q̄ bn̄ igit ꝺicit. gratia plena.

Tertia ꝟitas est q in xp̄o z in Maria: z i mtis sanctis fuit gratie plenitudo: lz alio z alio mō In xp̄o per excellentiā tanq̄ in capite. In Stephano z aliis sanctis per sufficientiā tanq̄ in mēbris: sed in virgine per superabundantiā: tanq̄ i collo transeunte. Et hanc veritatē etiā ostendit barbatus Hiero. in sermone assumptiōis. Et sic veritas istius ocl'siōis patet auctoritate z rōne

Tertio eandē confirmemus exemplo. Legit eni⁹ de beato Dionysio: cū semel vt virginē videret a ꝺomino supplicit petisset: vt z ipse in q̄ꝺaz epistola sua Joānī euāgeliste ꝺirecta ostendit. z tandē obtenta gratia sic ꝺixit. Si ꝺiuinis litt'is eruditus nō essem: z fide illuminatos oculos nō haberē: aliud lumen sub ꝺeo esse non crederē. h̄ ille. q̄ ꝛc. Et hec sufficiant p presenti ocl'one.

De maxima ꝟginis humilitate ocl'o z⁹.

Accipe fam ocl'onem. vz. Etsi gradus ꝺignitatis faciat supbire. tamē ex hac gloriosa maternitate virgo bn̄dicta se tantum humiliauit: q̄tus est possibile būane menti imaginari. Prima huius ocl'onis partē tanq̄ per se notā nostris tēporibus relinquamus. Job xv. Ambulauerūt extento collo.. Sed scꝺam ꝓbemus. Et hoc tripliciter. s. rōne: auctoritate. z exemplo. Sed anteq̄ ad hec veniam⁹ prio ꝺistinctionē quandā humilitatis videamus. Est eni quedā humilitas mala: falsa: z ꝺeo inimica. z quedā bona. vera. z ꝺeo amicissima. z aliq̄ ptim falsa. z ptim mala. z ptim ꝺeo inimica. Humilitas tota mala z ꝺeo inimica est triplex. s. ꝺeiectionis. pusillanimitatis. z malignitatis. Deiectionis: vt cū flagellis ꝺeus superbiā mūꝺi sternit. Jsa. xxv. Humiliabit gloriā Moab cuz allisione manuū eius: z munimenta sublimiū murorum tuox concident: z humiliabunt z ꝺetrahentur ad terrā vsq̄ ad puluerē. z Osee. vij. Humiliabitur israhel in facie eius: nec reuersi sunt ad ꝺominū ꝺeū suū: z non quesierūt eum ꝛc. Secunda ꝺicit pusillanimitatis. vt cū quis veritatem ꝺicere pti⁹ nescit: vel contra illā impugnantibus resistere nō audet. Eccl. xiij. Noli esse humilis in sapiētia tua: ne humiliatus in stultitiam seducaris. Jnde. xi. q. iij. c. nolite. parā post principium ꝺicitur. Non soluz ille proꝺitor est ꝟitatis qui transgrediens veritatē: pro veritate palam mendaciū loquit: sed etiā ille qui non libere veritatē pronunciat: quā libere pronunciare oportet. aut non libere veritatē ꝺefendit: quā libere ꝺefendere cōuenit: proꝺitor est veritatis. hec ibi Et sunt ꝟba beati Crisosto. Tertia mala humilitas ꝺicit malignitatis. Eccl. xix. Est qui negter se humiliat: z interioza eius plena sunt ꝺolo. ps. Pacem loquit cuz proximo: z occulte ponit insidias. Humilitas tota bona est virtus quedam: qua passio tendens ad magna: recta ratōe regulatur: ne passio irruat sine ratiōe in magna sicut magnanimitas est qua regulat passio ne ꝺ sperationē retrahat: lz recta rōne psequat magna. Magnanimitas q̄ipelit: z humilitas retrahit. Et ꝺe h̄ audi Ambro. sup. ps. Qui pauptate inquit ꝺtent⁹ ē: nō ē ꝺtent⁹ iniuria. z q pōt pferre verbox penas: exagitat ꝟbo ꝺtumelie. z q pōt

Universidad de Deusto
Biblioteca

admīstrationes ꝺtēnere: volet ſibi aliquē honorificentia eē ꝑlatū. grande eſt in oīb⁹ teneꝫ hūilitatis mēſuras. bona hūilitas: q̄ nihil appetēdo totū qō ꝺtēnit adipiſcit. Et qz deſideriū tendeſ ad magna: inquātū eſt inordinatū: cē ozigo oīuz maloꝝ. ꝑ⁹ Thi. iiij. Radix oīum maloꝝ eſt cupiditas. ió humilitas ⁹ retractiua oīum viciozꝝ. ſm quā quidē rōnē humilitas oīuz ⁊tutū ⁹ fūdamentū. Audi Rabanū ſup Matħ. Cogitas ingt magnā fabricā ꝛſtruē celſitudis: de fundamento ꝑus cogita hūilitatis. ⁊ quanto mai⁹ erit edificiū. tanto alti⁹ fodiē fundamētū. ⁊ Hzego. omel. vij. Qui ſine hūilitate ⁊tutes ogregat: in ventū puluerē portat. Radix āt huiꝰ ſciſſime ⁊tutis ꝓncipal' inē oēs eſt ſuiipſius cognitio: ⁊ opatio illi cognitioni coꝛrūdens. vñ ſatis hūilis ē q̄ ſeipm hoiem eē cognoſcit: ⁊ viuit vt hō. qs q̄ſo: vt Criſo. ait. Beſtialiō hoie rōnē hñs: ⁊ rōne nō vtens. ⁊. ꝑs. Nō cū in honoꝛe eēt: nō intellexit: cōpatus ē iumētis inſipientib⁹: ⁊ ſimil' fcūs eſt illis ⁊c. Hūilitas mixta eſt quedā coꝛpalis demōſtratio: q̄ quis exteri⁹ nō interi⁹ hūiliatur: vt hoīb⁹ placeat: vt eſt hūilitas hypocritaꝝ. de q̄ dñs ait. Attendite a falſis ꝓphetis: q̄ veniūt ad vos in veſtimtis ouiū: intrinſec⁹ āt ſunt lupi rapaces. ⁊ dī mixta: qz non totaliē eſt mala: nec totaliē deo inimica. Min⁹. n. malū eſt hūilitatē oīdere cū malicia: q̄ iniquitatē publice oīdeē. Propterea ꝑ occultis crib⁹ pnia arbitraria ē, xxvj. q. vij. c. tēpa penitudis. ⁊ de pe. ⁊ re. c. iij. glo. ij. Jn manifeſtis āt ſuant ſtatuta iuris. ō pe. ⁊ re. c. i. ⁊. ij. Dicit. n. ꝑmū. c. ſic. Manifeſta pcā nō ſunt occulta correctione purgāda. Sed iſta miſſa faciam⁹. Dis ſic notatis hūilitatē ⁊ginis ꝑbem⁹. ſ. rōne: auctē: ⁊ ex⁹. Rōne ꝑ⁹ ſic. quanto gs ⁊tuoſioꝝ ē: tāto dī xpo eſſe ſimilioꝝ. ſed ⁊go gl'oſa fuit ⁊tuoſiſſima: vt patuit in ꝺclone ꝓcedenti. g̃ xpo debuit eē ſimilioꝝ. ſed inē ceteas xpi ⁊tutes hūilitaſ ſcā potiſſima eſt. Matħ. xi. Tollite iugū meū ſup uos: ⁊ diſcite a me: qz mitis ſū ⁊ humilis corde. vbi btūs Aug. ait. Nō dixit: diſcite a me mozтuos ſuſcitare: ſiccis pedib⁹ ſuper aq̄s ābulare: ſz qd ait. Quia mitis ſū: ⁊ humilis corde. g̃ in ꝑ ⁊go debuit filiū imitari. ⁊ ſic in ceteris ⁊tutib⁹ excellentioꝝ ē: ſic in iſta excellat.

2° arguit ſic. q̄nto gl'oſa ꝑ gr̃am deo ꝓpingoꝝ eſt: tāto ſibiipſi abiectioꝝ ⁊ hūilioꝝ. ſed ⁊go gl'oſa oībus puris creaturis erat deo ꝓpingoꝝ. g̃ oībus hūilioꝝ. ona nō cū maiozi ꝑ btm Hzeg. in li. moꝝ. Tāto ingt fit gl'oſa vilioꝝ deo: q̄to ꝓcioſioꝝ ſibi. ⁊ tanto ꝓcioſioꝝ deo: q̄to ꝓ cū vilioꝝ ſibi. Minoꝝ āt huiꝰ rōnis ꝑs ex ꝺclone ꝓcedēti. Audi Jſido. de ſūmo bono. Paruulus ingt in ocul' tuis eſto: vt ſis magn⁹ in oculis dei. Tanto eni eris apud deū ꝓcioſioꝝ: q̄to fueris añ oculos tuos deſpectioꝝ. g̃ ⁊c. 3° arguit ſic. Sūma vicia ſūme ſuī deteſtāda. g̃ ꝑ locū a ⁊rijs ſūma ⁊tus eſt ąplectenda. Sūmū āt viciū eſt ſuꝑbia. qz ſuperbis ꝺs reſiſtit. g̃ hūilitas q̄ illi opponit maxima eſt ⁊tutū. maxīe āt ⁊tutes: maximū vitꝫ de cent. ſz ⁊go fuit oīuz maxīa. g̃ illi maxīe hūilitaſ ſcā decuit. Audi Caſſio. ſup ꝑs. Erubeſcāt ingt elati: vbi credūt locū hr̃e ſuꝑbiā: cū celū ⁊ trām videant ab hūilitate occupatū. Et idē ſuꝑbia i quit de angelo diabolū fecit: ⁊ hoīuz mozтē intulit: ⁊ ocelſa btitudine vacuauit ⁊c. 2° ꝓncipaliter ħ ꝺclo ꝓbaē auctē. Audi Bernar. Virgo ⁊gitate placuit: ſed hūilitate cōcepit. Fcā ē Marie hūilitas ſcala celeſtis ꝑ quā de⁹ deſcendit ad terras. Jtē audi Bedā in omel. Decebat ingt: vt ſicut ꝑ ſuꝑbiā Eue moꝛs intrauit: ita ꝑ hūilitatē Marie uite introit⁹ pandereī. Audi ⁊ btūn Hiero. in trāſitu ſuo. Maluit ingt de⁹ de btā Maria incarnari ꝓp hūilitatē q̄ ob aliā q̄ tācūq̄ ⁊tutē. Sic. n. ex ſola ſuꝑbie radice oīa oziunt mala: ſic ex ſola radice hūilitat' oīa gr̃iāt bona. Audi ⁊ ipſa de ſeipſa teſtantē. Luc. i. Reſpexit hūilitatē ancille ſue. i. approbauit. 3° ħ ꝺclo ꝑz ex⁹. Nā cū viſitaſ angel⁹: mr̃ez dñi no cat: ⁊ ipſa ſe humilē dñi ancillā ꝑfiteē. Luc. ꝑ. c. Ecce ācilla dñi fiat mihi ſm ⁊bū tuū. Jō dicit poeta vulgariſ. Quando deſti riſpoſta al meſſo ſancto. Ecco lācilla del ſignoꝛ dicendo. Le terrena ⁊ita ſuo carnalmāto. Fece del ſangue del tuo coꝛ prendendo. Sopra di te tanta gr̃a infōdendo. Che ciaſcun āgel della ſoma altura. Ti ſe ſubiecto come bon fameglio. ⁊c. Et iſta ſufficiant ꝓ prętenti concſone.

De magna ⁊ginis paupertate concſo ⁊tia.

Accipe ſam ꝺclonē. v3. Et ſz ⁊go gl'oſa regē ⁊ oīuz dīm genuerit: ⁊ e⁹ ſit mr̃ ꝓcioſa: tñ nūq̄ fuit: aut nūq̄ erit idiuidum ipſa pauperi⁹. Dec ꝺclo ſil' triplicit' ꝓbaē. ſ. rōe: auctē: ⁊ ex⁹. Rōe bzeuit' ſic. Xp̃s fuit filius pauꝛim⁹: ⁊ ſūme diligēs pauptatē. Matħ. xij. Vulpes foueas hñt: ⁊ volucres celi nidos: fili⁹ āt hoīs nō hz vbi caput ſuū reclinet. g̃ ⁊ mr̃ pauꝛima eē debuit. Jtē arguit ſic. Boni diſcipuli bonā ꝺbēt diſciplinā imitari magri. ⁊go Maria bōa: imo optia fuit dñi diſcipula. g̃ magri ꝺ buit imitari doctrinā. ona nō cū maiozi ⁊ miozi tūc ſic. Dec āt fuit xpi optia diſciplia. niſi qs renūciauerit oīb⁹ q̄ poſſidet: ñ pōt eē me⁹ diſcipul⁹ g̃ ⁊c. Audi Aug. ō cathetiçādi rudib⁹. Eſuriuit xp̃s: q oēs paſcit. ſitiuit: ꝑ quē cauſaſ oīs pot⁹: ⁊ q ſpiritalit paniſ ē eſuriētiū: fonſq̄ ſitiētiū. ab iti nere treſtri fatigat⁹ ē: q ſeipſū nobis viā fecī celū: velut ouis obmutuit ⁊ obſurduit coꝛā ꝺuiciā tib⁹: ꝑ quē mut⁹ locut⁹ ē: ⁊ ſurd⁹ audiuit. uict⁹ q̄ de vicul' ifirmitatū nos ſoluit. flagellat⁹ eſt q oīuz flagella doloꝝ ab hoīuz coꝛpibus expulit moꝛtu⁹ ē: q mozтuos ſuſcitauit ⁊ rſurrexit nūq̄ moꝛitur⁹ ⁊c. ħ ille. Et ex ħ ⁊ª rō formaī ſic. Dis ⁊e xp̃ian⁹ xp̃z imitari ꝺz. ſz ⁊go fuit pfecta xp̃iana. g̃ xp̃z ꝺbuit imitari. Xp̃s āt fuit pauꝛimus vt ꝺcz ē. g̃ ⁊c. oīa iſta ō ſe patēt. Jñ Aug. ſic ait in li. de vita xp̃iana. Nomen inquit ille fruſtra xp̃iani ſoꝛtit: q xp̃m minime imitaī. Quid enim ꝓdeſt tibi vocari qō nō es: ⁊ nomen vſurpare alienū. ſz. ſ. te xp̃ianū eſſe delectat q̄ xp̃ianitatiſ ſunt gere: ⁊ merito tibi nomē xp̃iani eſt ⁊c. 2° ꝓncipaliter hec ꝺclo auctē ꝓbaī. Obtulerūt ꝓ dño par turturū: aut duos pullos colūbaꝝ. qō pauper erat ſacrificiū. 3° ꝓbaī exēplo. Nā ex bonitate fruct⁹ ⁊ q̄litate: q̄litas arboꝛis ⁊ bōitas arguit. Matħ. vij. Bona arbō fruct⁹ bonos facit. ſz xp̃us fuit fruct⁹ vētris Marie. Luc. i. Et bñdictus fruct⁹ vētris tui. ⁊ fuit pauꝛimus. g̃ ⁊ arboꝛ ꝺz eē pauꝛima. ⁊ ſic ꝑz ꝺclo pñs. Bñ igit dicere pōt hec gl'oſa ⁊go. Dic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bene cōplacui: q bñdictus cū patre ⁊ ſpiritu ſcō regnat in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Dñica ⁊ª. xl. de ꝑdeſtinatōe ſmo in ozdie. xij.

Aſſumpſit Jeſus Petrū Jacobū ⁊ Joānez: ⁊ duxit illos in mōtē excelſū ⁊ trāſfiguratⁿ ē añ eos. Matħ. xvij. Mira eſt dilectiſſimi bodierni euāgelij doctria. Plēs. n. xp̃s bē bat diſcipl'os. ⁊ tñ ad ſue trāſfiguratōis pādēdū ſecretū nō niſi tres. ⁊ nō q̄ libet tres. ſz Petruz. Jacobū. ⁊ Joānē aſſūpſit. Petr⁹ cognoſcēs interp̃tat. Jacob⁹ ſupplātatō. Joānes in q̄ eſt gr̃a dei. vt myſtice ad ſupnā patriā ſcādendā ſinuet illa tria ſūmope eē nccia. q̄s cū ſic viderit eligit ⁊ gr̃am ꝑſtans ꝑdeſtinat ad vitā. Jnde Aug. li⁹ de ꝑdeſtinatōe ſcōz ait. Predeſtinatio eſt dine volūtat⁹ p gr̃am electio. Audi Paulū ad Ro. viij. Scim⁹ ingt qm̃ diligētib⁹ deū oīa coopaī in bonū: his q ſm ꝓpoſitū vocati ſi⁹ ſci. Nā q̄s p ſciuit ⁊ ꝑdeſtiauit ꝛformeſ fieri imagini filij ſui: vt ſit ipſe ꝓgenit⁹ in multis frib⁹. Quos autē p deſtinauit hos ⁊ vocauit: ⁊ q̄s vocauit: hos ⁊ iuſtificauit. q̄s aūt iuſtificauit: illos ⁊ glorificauit. Et ad Eph̄. ꝑ. Elegit nos añ mūdi ꝛſtitutiōez. ⁊ Jo. xv. ait dñs. Nō vos me elegiſtis: ſz ego vos elegi. Altiſſimū. n. eſt ħ negociū aīa cara: ⁊ non pua indigēs ingſitōe. De hac igit' ꝑclara ⁊ ſublimi ꝑdeſtinatōis mā: tres hodie faciam⁹ pulcherrimas conſideratōes. v3. Scē ꝑdeſtinatōis ātecedētē puiſionē. Scē ꝑdeſtiatōis ſubtilē iuſtificatōez. Scē ꝑdeſtiatōis poſſibilē ruinatōez.

De diuina ꝓuidentia conſideratio ꝓma.

Sancte ꝑdeſtinatōis ꝑ añcedentē puiſionē videam⁹. Ubi treſ ꝺclones faciam⁹ ꝓpria ꝺclo eſt iſta. Tāta eſt cūctoꝝ creatoꝝ ſūmi dei diligēs cura vt nihil dari poſſit: aut iueniri: q̄ ō ſua ꝓuidētia ñ regaī ⁊ gubernet. Scda ꝺclo eſt iſta. Oīa mala: vt guerre peſtilētie ⁊c. dina ꝓuidētia eueniūt. Etſi il' particularit' non ꝓuidet. nō tñ dicēdus eſt male ſeculū gubernare. Tertia ꝺclo eſt iſta. Etſi cū eta dina ꝓuidētia gubernēt: nō eſt tñ inconſonū ſi aliq̄ dicanī a caſu ⁊ a fortuna contingere.

Qz cūta dina ꝓuidētia gubernanī ꝺclo ꝑª.

Accipe ꝓmā ꝺclonē. ⁊c. vt ō. Pro eª ꝺclonis declaratōe tres ꝛgram⁹ ⁊itatē ꝓria eſt. Quid eſt ꝓuidētia dei. 2ª Quō ⁊ eª cūctis reb⁹ ꝓuidē itelligaī. 3ª ⁊ita Quō dina ꝓuidētia dī adipleri. Accipe ꝑª f. gd eſt ꝓuidentia dei. Dico ſz Boet. in. iiij. de conſo. Prouidētia eſt illaipſa dina rō i ſūmo oīuz ꝓncipe ſtituta: q̄ cūcta diſponit. Quā diffinitō nē btūs Tho. in ſūma ꝺ gētiles declarādo diffinitionem fati a Boetio ꝺtā: ſic exponit dicens Ordinatio rer̃ in finē ſm q̄ eſt i mēte dina: nō dū reb⁹ ipſa ꝓuidētia eſt. ſz ⁊o q̄ ē explicata i reb⁹ fatū dī. Et Dama. li. ij. c. xliij. Prouidētia i gt eſt volūtas dei ꝓpter quā oīa q̄ ſunt: ꝺueniē tē deductoꝝ ſuſcipiūt. Et Aug. lxxxiij. q. iiij. ait. Prouidētia eſt lex eterna inconmutabīr manēs: q tñ oīa mutabilia pulcherria gubernatōe moderaī. Et Boeti⁹ vt ſ. De⁹ ingt ex alta ꝓuidētie ſpeculatiōe reſpic: ⁊ gcgd vnicuiq̄ ꝺueniat cognoſcit: ⁊ q̄ cōuenire nouit accōmodat. Quō ħ fiāt: ⁊ quō dina rō ⁊c. Quō dina rō res ordinet i finē: oñdit Greg. li. xij. moꝛ. ſup illo ⁊bo Job. xiij. Cōſtituiſti terminos ei⁹: q̄ preteriri nō poterūt. dicēs. Nulla q̄ in ħ mūdo hoibus fiunt abſq̄ oipotentis dei occulto iudicio eueniunt. Nā cūcta de⁹ ſecutura ꝑſcienſ añ ſecla: ꝺcreuit q̄liter p ſecula diſponant. Statutū gppe ē q̄tū būc mūdi ꝓſperitas ſequaī: t q̄tū aduerſitas feriat: ne electos ei⁹: aut imoderata ꝓſperitas eleuet: aut nimia aduerſitas grauet. Statutū q̄q̄ eſt q̄tus in ipſa vita moꝛtali tēpoꝛal'r vluat ⁊c. ħ ille. Jnde dñs ait. Matħ. vi. Ne ſolliciti ſitis aie vr̃e qd māducet]: aut coꝛpi vr̃o qd induami Nōne plus coꝛp⁹ q̄ eſca. ⁊ ifra. Reſpicite volatilia celi: q̄m nō ſerunt neq̄ nent: ⁊ tñ de⁹ paſcit illa. Ex quib⁹ appet q ōia dina ꝓuidētia gubernent: ſiue ſint nccria: ſiue ꝺtingētia: ſiue nalia. ſiue libera. ſiue bona. ſiue mala. ſiue caſualia. ſiue fortuita. Bañ. xiiij. Tu aūt pater oīa gubernas ꝓuidētia. ⁊ Diere. x. Qui fecit ingt terrā in fortitudine ſua: ꝓparat oꝛbē in ſapia ſua: ⁊ extendit celos ꝓuidētia ſua. Ad vocē ſuā dat mr̃titudinē aquaꝝ in celo. ⁊ eleuat nebulaſ ab extremitatibus terre. fulgura in pluuiā fecit: ⁊ educit ventos de theſauris ſuis. hec ibi. Jnde Aug. li. viij. iij. q. ait. Sūmo deo cūcta bñ adminiſtrāte q̄ ſecit: nil inōdinatū in vniuerſo: nil iniuſtū eſt: ſiue ſcientib⁹ nobis: ſiue neſcientibuſ. q̄re ⁊c. Et ſic ꝑz ꝓma ⁊itas. Scda ⁊itas eſt quō de⁹ oībus rebus ꝓuidere intelligaī. Pro cui⁹ declaratione nōnduz ꝑ ſm btm Tho. i. pte ſūme. q. xxij. q. oē bonū q̄ in reb⁹ creatis eſt: creatū ⁊ finituz eſt. Tale aūt eſt duplex. ſ. bonū ſm ſubām. ⁊ bonuz ordinis. Bonū ſm ſubām eſt q ⁹ de⁹ creatiſ bonitatē impſſit. Beñ. ꝑ. Uidit cuncta q̄ fecerat: ⁊ erant valde bona. ſ. ſm ſubām bonū ordinis eſt q: oīa creata ad bonū finē ordiauit. Nō. n. ſufficeret: vt bona oīa creaſſet ſm ſubām: niſi ēt ad bonū finē ordinaſſet. 2° nōndū ſm cūdē ibidē. ⁊ vt etiā ꝓbat. xiiij. q. ar. v. q. de⁹ eſt cā rer̃ ꝑ intellectū. Uñ in ħ differt nr̃m ſcire a ſcia dei. qm̃ ſcia nr̃a cauſaī a reb⁹: ⁊ ſcia dei eſt cā rer̃. Si g deus res ꝑ intellectū cār: neceſſe eſt vt ordo rer̃ in finē ſit itellectū dei ꝑrīs. Dic aūt ordo rer̃ in finē: vt eſt intellectū dīno ꝑrīs ꝓuidētia dī

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et sic ꝓuidentia ē ꝑs ꝓudētie: c⁹ ē ꝓpriū ordinare aliq̄ in finē. vt ēt dicit pb⁹. vj. ethi. 3ª nōndū �means ꝙ ordinare aliq̄ in finē ꝛrigit duplr. vno mō: qr talia ordināt in finē suūpsi⁹. ꝛ ꝑ mō bō dr ꝓudēs: ꝙ suos act⁹ recte ordinat ad finē vite sue. ꝛ ꝑ mō nulla ē in deo ꝓuidentia l' ꝓudētia. qz nihil ē in deo ordiabile in finē. ⁊mo oia ordināt in ips: cū sit vltim⁹ oiū finis. Alio mō dicunt ordinari in finē respectu sibi subdito rū: vt familia: regno: l' ciuitate. ꝛ sic pr filios ꝛ familiā suā. Et ꝑ mō dr esse ī deo ꝓuidētia. qz ꝓdicationib⁹: lectoib⁹: inspiratoib⁹: castigatoribus⁹: ꝛ similib⁹ boies dirigit in finē. Et sic ps ꝓvitas. 3ª xi. est quo dina ꝓuidentia dr adimpleri. Ad ꝑ dico ꝛm eundē ꝙ ls dispositio rez ī finē sit a deo: tm executio illi⁹ dispōnis ꝛ ordinis est a reb⁹ creatis. Nā ls ds gbusdā causis secundis ꝛtutē ꝓducēdi q̄dā effect⁹ dederit. tm cū in suo intellectu hēat rōnē ēt minimoz q̄ fiūt. nccē est ꝙ ordinē illoz effectuū in sua rōe ꝓhabuerit ꝛ sic nō solū res: ls ēt ordo ipsaz in finē ē sub dina ꝓuidentia. vñ qcgd fiet: ꝛ q̄ ordie fiet: ꝛ quo fiet: oia sūt ī intellectu dino. ꝛ sic intelligit⁹ oib⁹ ꝓuidē. Qr tū ād ad executōz illi⁹ ordis sic nō immediate ꝓuidē dr. sed sūt aliq̄ media dine ꝓuidentie. qz inferioza p suprioza gubernat: nō ꝓp defectū sue ꝛtutis: sed pp abundantiā sue bōitat⁹. vt s. dignitatē cālitatis ēt suis creaturis cōicet. ꝛ vide mirabilē ordinē. Quibusdā. n. reb⁹ cās assignauit nccias: vt nccio eueniāt. gbusdā cās ordingētes. vt ordingent eueniāt. Et sic qō ds ordinauit nccio euenire: nccio eueniet. ꝛ qō ordingēt sīt ordingent eueniet. Dois ād lib⁹ ꝓ arbi⁹ ordingens fecit. Eccl'. xv. De⁹ ab initio cōstituit boiez ꝛ reliqt illū in manu ꝛsilij sui ꝛc̄. ḡ ꝛ e⁹ effectus erit ordingēs. Uñ nō istā regulā gnalem. deus sic boiem ordinauit ī finē: vt gl'a perfruat eēna. ut dicit Aug. Executio ꝛo isti⁹ ordis a nobis est. Et do tibi ꝑ ex⁰. Accipe vnū q ꝑ cōitatē assīgnus sit sup vnā turrī ciuitatis: vt int⁹ ꝛ ex̄ ciuitatē videat: ꝛ picula futura ꝛsideret. hic ꝓspiciēs ecce ab vna ꝓte ciuitatis ingens bellū erga ciuitatē venire ꝛspicit. cāpanā pulsat: ꝛ clamat. alarme: alarme. Itē si viderit accensū in aliq̄ domo ignē: ímediate currit ad cāpanā ꝛ sonat: clamatq̄. fuocho: fuocho. Sicq̄ de alijs casib⁹ posibilib⁹. Hic hō pulsando ꝛ vociferādo saluti ꝓuidet ciuitatis. Sed executio isti⁹ ciuitat⁹ incūbit pp'o. Sic ad ꝓpositū stat gl'osus sūmus: ꝛ cūcta ꝓspiciens ex alto: ꝛ die noctuq̄ ad ꝛscie bostiū clamat: vociferat: pulsat. Apoc. iij. Sto ad bostiū ꝛ pulso. ꝛ qd ait. Reuertē: reuertē: reuertē sunamit⁹. i. aia delusiata. Reuertē iḡ a pcō cogitatōis: reuertē a pcō locutōis. reuertere a pcō opis. reuertē a pcō ꝓue ꝛsuetudis ꝛ ītueamur te. ps. Oculi ꝺñi sup iustos: ꝛ aures ciusꝫ in ꝑces eoꝝ. Et dicit reuertē. qm̄ pecm̄ ē auersio ab īmutabili bono: ꝛ adhesio ad ymutabile bonū ꝛm Aug. Ecce aia cara ꝙ ds tue ꝓuidet saluti. tua mō infest⁹ ista ꝓuidentiā executiōi mā dare. Et sic ds clamat: ꝛ obaudis: ꝛ ꝙ duia ꝓgis ꝛ dānaris. c⁹ qso culpa. puer. ꝑ. Uocaui ingt dñs ꝛ renuistis extendi man⁹ meas: ꝛ nō fuit q̄ aspiceret. oē ꝛsiliū meū despexistis: ꝛ increpationes meas noluistis. Ego q̄s in interitu vr̄o ridebo ꝛ subsanabo vos. Cū vobis qō tiebaris aduenēt cū venerit repētina calamitas: ꝛ interit⁹ qsi tēpestas ingruerit. qñ venerit sup vos tribulatio ꝛ āgustia. Tūc inuocabūt me: ꝛ nō exaudiā. ma ne ꝛsurgēt: nō inuenient me: eo ꝙ exosā hūerūt disciplinā: ꝛ timorē dñi nō suscēperūt: nec acquerūt ꝛsilio meo. ꝛ detraxerūt vniuerse cogitatōni mee. Comedēt igit fruct⁹ vie sue ⁊ suisq̄ ꝛsilijs saturabūt⁹ rē. Et c⁹ erit defect⁹. nōne tu⁹ q obaudisti vocē dñi. ps. Nō audiuit ppls vocē mean: isrl' nō ītendit mihi. Jñ ꝓpha dnūs exorabat dicēs. Da mihi intellectū ꝛ scrutabor legē tuā: ꝛ custodiā illā in toto corde meo. Et dñs rident. Intellectū tibi dabo: ꝛ ilstruā te: firmabo super te oculos meos. Sz si hodie boies incōsiderate viuūt: nec ꝓdicatōes freqntāt: nec fidelia ꝛsilia q̄runt: sed ocul' clausis dinā ꝓuidētiā executiōi mādare puicurāt: ꝛ postea in baratrū mergunt dānati. Cui⁹ qso culpa. an dei. Uult. n. ds omes boies saluari. i. Thi. ij. ꝛ neminē violētat: neminē bñfacē cogit. ls oib⁹ volētib⁹ mīficordie sue lum̄ nō occultat. Exēplo solis. q̄ ls oēs illūinare sit apt⁹. tm ḡ oculū claudit. dum̄ nō recipit solis. Sic ds inquantū in se ē: patus ē saluare oēs. ꝛ gīal'r oib⁹ de mō saluādi ꝓuidet. tm boies ḡ obstaculū ponūt neq̄q̄ saluat. Quare ex his satis claret qliter oia dine ꝓuidentie subdant. Et sic ꝑs conclo prima in nomine dei.

Qualiter deus tribulationes ꝛ flagella currere sinit. nec tm propter hoc non dicitur rebus non prouidere conclo ꝟa.

Accipe ꝟam conclonē. vz. Oia mala vt guerre pestilētie ꝛc̄. dina ꝓuidētia euenīūt. ⁊si ill' ꝓticularit nō ꝓuidet. non tm dicend⁹ ē male sc'm gubernare. Mirāt. n. plurimi dicētes. Si ds cūcta q̄ futura sūt. aliq̄s sint ꝓuidet. qre ill' ne fiāt nō ꝓuidet. Mali⁹. n. ē āte tps occurrere q̄ p⁹ vuln⁹ datū ꝛmediū adhibē. vt dicit Seneca de morib⁹. ꝛ Boeti⁹. iij. de cōsola. ait. Nō qō añ oculos ē sufficiēs intueri. reruz exit⁹ prudētia metit. Et Azr. ds secretis secrtoz ad Alexan⁹ ait. Sis ꝓuid⁹ in ꝓuidēdo q̄ prit⁹ tingē. nā cū euenerit. tūc sciēt boies ꝙ oculi tui ꝓcul videāt. ꝛ pp ꝑ tuā laudabūt sapiaz ꝛ cauebūt tuā offendē maiestatē. Cur igit oia mala excidia depopulatōes ꝛ hmōi mala cernat. ēt clarius q̄ ī seipsis sint. qre ds nō adhibet reb⁹ bis. vt posset rectū ipedimētū. Si. n. q̄sdā oculi' cerneres ania mea depopulatas Italie ciuitates vix lachrymas ꝛineres. Nōne ds me⁹ añ ipoz euentū cerneba⁹ illa. An oculi tui calignosi sūt non. n. bono ꝛ recto sufficit ꝓuisoz vtilitatē q̄rē rez: ls etiā oz ꝛ q̄ pōt ipedimēta: ꝛ cūcta nociua submouea. ꝛ ne fiant alia obicē ponē. vt ps ꝛsi derāti. Quare cū de⁹ bon⁹ sit secl'i rector videt illū non tm̄ suaz creaturaz salutē querē debeā. sed etiā nociua tollē: ꝛ ꝝ possibilia incōmoda remediū adhibē. ḡ aut nō videt incōmoda ista añ q̄ fiant: aut male illis dicit ꝓuidē. Sz absit aia altez aut vtrūq̄ istoz de deo affirmari. Respicit. n. de⁹ vias boiz: ꝛ oēs gressus illi⁹ ꝛsiderat. Prouer. v. Qm̄ oculi ei⁹ ml'to plus sunt lucidiores sole: ꝛ circūspiciētes oēs vias boium: ꝛ ꝓfundum abyssi: ꝛ boium corda intuētes in absc̄ditas ptes. Eccl'iastes. xxiij. Propēea nō aia ꝛm bm̄ Tho. i. pte sūme. q. xxij. ḡ aliud ē iudicādū de ꝓuisoz vl'i: aliud de ꝓticulari. Particl'aris n. puisor q̄ad pōt ꝓcauet: ne bis q̄z curā gerit ge q̄ accidat incōmodi: aut gcq̄s sinist⁹ subrepat. Prouisoz aūt vl'is quosdā defect⁹ in aliq̄ ꝓticulari currē: aut accidē sinit: ne ipediat bonū totius⁹ vniuersi. vñ alia ꝛ alia est rō vtriusq̄: ꝛ alt⁹ puidendi modus. Quare hāc accipe regulā gñalē. Qz ls mala q̄ fiunt ꝺ nām ꝓticulare sinit. non tm ꝺ nām vl'em totius⁹ vniuersi. Defect⁹. n. vni⁹ ī bonū cedit alteri⁹. l' etiā vniuersi. Nā gñatio vni⁹ est corruptio alteri⁹. ꝛ sic spēs rez ꝺseruat' in eē O populе scelerate: qd guerre: qd pestilētie b⁹ vel b⁹ ciuitatis. Quid stipēdiarij: ꝛ filia cuncta. Certe mala oia sunt: ꝛ heu gbus illa accidunt. Sz optima ꝛ scā bona sunt ꝓ respectū ad alia loca. qa illis flagell' ām̄oniti ppli vicini: exēplo discunt: ꝛ cauēt a dīnis offensis: qbus erigētibus tot mala accidē sinit. O ppl'e stulte. O gēs ceca audite qd nō timentib⁹ deū. ꝑ Piere. c. v. dns ꝺminet. Ecce ingt ego adducā sup vos gentē de lōginq̄ dom⁹ isrl'. gentē robustā. gentē cui⁹ ignorabitis linguā: nec intelligetis qd loquat'. Faretra eius q̄si sepulchr⁹ patēs. vniuersi fortes. ꝛ comedet segetes tuas. ꝛ panē tuū ꝺuozabit. filios tuos: ꝛ filias tuas comedet. gregē tuū: ꝛ armēta tua comedet vineā tuā: ꝛ ficū tuū. Et ꝺteret vrbes mūitas tuas: ī qb⁹ tu bēs fiduciā gladio. Qz si diceritis. qre fecit dns de⁹ nr̄ ꝑ oia. dicet] ad eos. Sic dereliqstis me: ꝛ fuistis ꝺo alieno ī tra vra: sic fuietis alienis in tra nō vra. Annūciate ꝑ domui Jacob: ꝛ auditū facite in Juda dicentes. Audite ppl'e stulte: ḡ nō bēs cor ḡ bentes oculos nō videtis: ꝛ aures ꝛ nō auditis. Me ḡ nō timebitis ait dns: ꝛ a facie mea nō dolebitis: q posui arenā terminū mari: ꝑceptū sempitnū: qō nō ꝑteribit. ꝛ ꝺmouebunt ꝛ nō poterūt. ꝛ itumescent fluct⁹ eius: ꝛ trāsibunt illud. Populo autē huic factū est cor incredulū ꝛ exaspans. recesserūt ꝛ abierūt ꝛ nō dixer⁹ in corde suo: metuam⁹ dnm deū nr̄m: q dat nobis pluuiā tēporaneaz ꝛ serotinā in tpe suo. plenitudinē messis custodientē nobis. Jniqtates nre declinauerunt ꝑ: ꝛ petā nra ꝓhibuerūt bonū a nobis. ꝑ ibi. Ecce satis ex his ꝟbis ondit q̄ de⁹ gl'osus multa mala euenire sinit ꝓpter bonū vniuersi. ls nociua ꝛ dāna sint gbus ꝛtingūt. Inde Aug. in Encheridion ait. Oipotens de⁹ nullo mō aliq̄ malū sineret in opibus suis: nisi vt bñfacēt etiā de malo. Et ls hec satis clareāt exēplo. tm̄ ꝑ etiā declaremus. Quidā ciuitatis onis ꝓuidet q̄ si vnū ciuē sue ciuitatis gladio exponat. i. illū interficē sinat: tota saluabit⁹ respublica: ꝛ regni stat⁹. qō si ipedierit cūcta fundit⁹ euertent. Manifestuz est q̄ huic dño ls illud boīcidiū nō turbare: vt ppls saluus fiat: ꝛ stat⁹. Debuit. n. vt gīalis sui regni ꝓuisor defectū illū non ipedire: vt in bonū cedet cōitatis. Sic ꝛ de⁹ multa mala in ꝓticulari euenīr si sinit: ne bonū ipediat vniuersi. Ob quā ēt cām pentes ꝑmos ls casuros ꝓuiderit vt bonū incarnatōis xꝑi ecm gñale eēt: nō ipediuit. Sil'r ꝛ iude ꝓdimentū: iudeoz ꝛsiliū: xꝑi ꝛpchēsionē: ligationē: ꝛ tādē mortē nō turbauit: vt cōe bonū redēptōis hēret. Sicq̄ de martyrib⁹ scis alisq̄ hmōi dicaī. Et sic ꝑs hec ꝑis conclo. quare rē.

Qz aliqua a casu ꝛ fortuna eueniant: ꝛ quid sit casus ꝛ fortuna conclusio tertia.

Accipe tertiā ꝛclonē. vz. Etsi cūcta diuina ꝓuidētia gubernent. nō est tm̄ inconsonū si aliq̄ dicant a casu ꝛ a fortuna ꝺtingē. Et hāc ꝛclonē itellige q̄ ad nos: ꝛ nō q̄ ad deū. qm̄ nihil ī deo cadit a casu. Circa hāc ꝛclonē tres ingram⁹ ꝓvitates. vz. ꝓria ꝓvitas ē ista. Quid sit casus ꝛ fortūa. 2ª ꝓvitas. An sint idem casus ꝛ fortūa. 3ª ꝓvitas. Qui sint illi effectus q̄ ꝓueniūt a casu ꝛ a fortūa. ꝓria inch ꝓv. ē ista. Quid sit casus ꝛ fortūa. Ad cui⁹ declaratōez nō ꝛm ꝑbm. ij. phi. ꝙ ꝺ casu ꝛ fortūa tres fuer⁹ opi. ꝓria est negātiū simpl'r fortunā ꝛ casū. dicēt⁹ nihil a casu ꝛ fortuna ꝺtingē. Et hēbāt duo motiua. vt ponit ꝑ⁹ ibidē. ꝓmū motiuū erat Qē qō sit: a cā ꝺterminata sit. ḡ nihil sit a casu ꝛ fortuna. Et sic añs ꝓbare itēdebāt. Si. n. aliqd a casu ꝛ a fortuna fiēt: maxie eēt inuētio debitoris. ls hoc nō: imo est a cā determinata. ꝓbat. qm̄ si ad forz pgo emēdi l' vendēdi gcq̄s cā: ꝛ in foro debitoz inueniā. hmōi iuētio cām hz determinatā s. me ad forz iuisse emēdi l' vēdendi cā. Si. n. nō iuissē ad forz debitorē nō inuenissez. ḡ nihil sit a casu l' fortuna. Scōm motiuū eoz tale erat. Quia sapiētes antiq nihil de casu ꝛ fortūa dixerūt. ḡ nō sunt ponēda. ꝓ ꝑ⁹ aūt ibidē hanc destruit opi. ꝛ negat añaz ꝓmi motiui. ꝛ ꝺcedit añs Et cā qre añaz negat est ꝑ. qm̄ oz dicē ꝙ illa cā determinata sit semp l' freqnt. ꝛ ꝙ posita tali cā sp determinato mō seqtur tal' effect⁹. qō deficit in ꝓpositi sui argūnti. Nec valz si antiq ꝺ ꝑ tacuerūt. qm̄ in ꝑ oñdit illos fuisse diminutos. Et subdit ꝙ ex dcis Empedocl' antiq putauer⁹ fortūaz eē. Dixit. n. Empedocles aerē qñz ml'tū ꝺdēsari ꝛ ꝑ maxie in ꝓn⁹ gñatōis mūdi. ꝛ ꝑ dixit eē a fortūa. Scōa opi. ꝑoz fuit. ꝙ casus ꝛ fort⁹ maxie ponēda erāt ī celo. ꝛ dicebāt casū ꝛ fortunā eē cām mot⁹ celi. qr. s. mot⁹ celi mag] mouer ab otiēte q̄ ab occidēte. l' eo⁹. Et dic ꝑ⁹ ꝑ eē fm̄ qm̄ si ī ist] iferiōib⁹ ī ml'tis ñ repit casus nec fort⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

a fortiori nec in celo.añs probat. qñ aial nō generat ex quocūq; semine.nec a quocūq; agēte. sed ex determinato semine ⁊ determinato agente. similiť de oliua.⁊ sic de alijs. Et ꝯ̃am ꝓbat.qz corpa celestia sunt diuturniora ⁊ nobiliora his inferioꝛib⁹.g̃ si nō est casus in illis nec ī istis. 2° arguit pb⁹ sic. motus celi ꝑm istos est a casu ⁊ a fortuna. g̃ a fortiori erit ī istis iferioꝛib⁹ casus ⁊ fortūa. 3ª opinio dixit q; casus ⁊ fortūa sunt entia dīna occulta nobis. ⁊ nihil felici⁹ est q̄ casus ⁊ fortūa. Et hāc opiniōz ibi ñ improbat pb⁹ sed tm̄ iferius. vt pz dicta ei⁹ ꝯsideranti. 2° notādum ꝑm eūdē q; eoꝛ que fiūt q̄dā fiūt sic sem per l'frequēter ⁊ codē mō.quedā raro ⁊ñ semp l'frequēter.exēpluz. semp sic est q; bō gn̄at bominē.⁊ equus equū.so phi. Sol ⁊ bō gn̄ant bominē.⁊ so de alia. Naturalissimū.n.opeꝛ viuētiuz quecūq; ñ fiūt oꝛdata nec; gn̄atōz ꝓtanea hūtia.est gn̄are sibi alteꝛ quale ipsum e. vt bō boiem.plāta plātaz. Et fiūt ista semp.l.semp dū bō gn̄at.boiem gn̄abit. Exm̄ de bis q̄ frequēter fiūt. Nā ita est q; magna caliditas viget dieb⁹ canicularib⁹. Exm̄ de bis que fiūt raro. Naz raro ꝑ accidit vt fodiēs thesauꝛ iuēiat. 3° notā dū q; coꝛ q̄ fiūt. aut fiūt ꝑm propositū. aut nō.i. eoꝛ que fiūt.quedā fiūt ab agēte hūte itellectū quedā a nō hūte itellectuz. vel nō intelligente.

Quarto nōndū q; eoꝛ q̄ fiunt: aliq̄ fiunt pp ꝑ:⁊ aliq̄ nō. Et nō expono hic illō pp ꝑ.i. ꝓpter finē.sed sic.aliq̄ fiunt pp ꝑ.i.sunt notabilis boni tatis l'malicie. Aliqua nō.i. nō sunt nōbilis bōi tatis l'malicie. Quinto est nōndū q; eoꝝ q̄ fiunt:q̄dā fiunt a cā p se: q̄dā a cā per accidens. vt domus p se fit a domificatoꝛe p accidens ab hoc albo. Ista notabilia sunt ꝺ mēte pbi.so phi sicoꝛ in lra. His sic hītis: dico de ītentiōe Aꝛ. ibidē. Qz fortuna est cā p accñs in agentibus a ꝓposito.i.ꝑm intellectuz.exī semp ⁊ freq̄nter in his q̄ ꝓpter ꝑ fiunt. Jn q̄ diffinitione ponunt ꝙttuoꝛ ꝺditiones fortune. ꝓma ꝺditio ē q; fo tuna est cā p accñs: ⁊ p ꝑ excludit cā per se. qñ cā per se ꝓducit suū effectū per se:⁊ nō pōt ab a lia cā p se ꝓduci ī eodē gn̄e cāe. effectus āt cēe p accñs pōt ab infinitis causis p accñs ꝓduci. vt edificatio pōt fieri a musico:albo: ⁊ sic de a liis.i. pōt edificatoꝛ g esse cā p se dom⁹ et ē mu sicus:albus:niger.⁊ tunc albū ⁊ musicū sūt cāe p accñs edificationis.qz accidit q; domificatō sit albus l'music⁹. 2ª ꝺditio ē in agentib⁹ a ꝓpo sito.i.ꝑm intellectū. ⁊ p ꝑ apparet q; agēntia q̄ ñ hñt intellectū:nō ꝓducunt effectū a fortuna nec a casu. Un̄ dicit Aꝛ. q; fortuna aut est ipse itel lect⁹:aut nō ē sine intellectu. agens.n.a ꝓpos to ē ipse intellect⁹ human⁹. 2° apꝑet q; nō q̄li bet intellect⁹ est fortuna:sz intellect⁹ opans:⁊ ꝓ pter ꝑ dicit pb⁹ ibidē q; pueri nō sūt fortunati qz nō agūt a ꝓposito. 3ª ꝺditio est. fortuna ē coꝛ q̄ fiunt ex semp ⁊ freq̄nter.i. raro. qz si frequenť l'semp fieret:nō eēnt a fortuna.oꝝ g̃ q; ra ro fiant. Quarta ꝺditio est. q; fortuna ē coꝛ q̄ fiunt pp ꝑ.i.coꝛ q̄ sūt notabilis bonitatis: vt malicie.qñ si nō esset tale:non eēt a fortuna. vt cōburere illud stramět l'leuare illā festucā. ⁊ pp ꝑ nō dicim⁹ illū ē fortunatū:ob ꝑ q; ꝓter itentionē frangat vnū stramět.sed si accidat illi ꝓter intentōz aliq̄ notabile bonū dicet fortunatus: l'aliq̄ notabile damnū dicet infortunat⁹.ꝑ ego beu infelix expert⁹ sū:ano dñi. Mcccclj.sit b dict⁹ de⁹. Et dicit pb⁹ q; ista diffinitio cōi est fortune ⁊ casui. Et sic pz ꝓma ꝝitas huꝰ ꝺctonis. 2ª ꝝi.est. An casus ⁊ fortuna sint idez. Et dico breuiť q; nō. ꝓmo qz fortuna est solū in hūtibus intellectū. vñ solū bōes dicunť fortūa ti. Casus āt reperiť tā in hūtib⁹ intellectū q̄m non hūtib⁹. Et iō casus in plus se hz q̄m fortuna.⁊ nō in gbusq; hūtib⁹ intellectū repiť fortuna:sed i hūtib⁹ intellectū ꝓacticū. qz infans nō hz intel lectū ꝓacticū:⁊ iō nec fortunat⁹ ut ēt victū est ꝓi⁹. Et si dicat ꝑ erit methaphorice. Casus aūt repiť tā in rebus aiatis q̄m inaiatis. vñ deridet pb⁹ so phi.pb⁹m quendā dicētē q̄ lapides cē fortunatos: vt sūt lapides altarū:l'lapides sup ꝙs vetes īmolabāt: q; osculabanť l' venerabāt. Alios ꝝo lapides p vīa reptos:qz osculanť: di xit ifortunatos. Nō ē g̃ fortunat⁹ l'infortunat⁹: nisi hō. Alia aūt q̄ agūt a casu agē dicūť. Et nō q; supꝝ añdictā diffinitōz oꝝ intelligē q; agēt a ca su l'a fortuna agat ꝓter intentū. vt fodiēs terrā thesauꝛ qs iuc nit:q ñ ꝓp ꝑ fodit vt thesauꝛ inę niret.ꝑ ponit pb⁹ in textu. vñ q̄ñcūq; aliq̄d e uenit a ꝓposito ꝓter itentōz illi⁹:tūc intellectus ē fortuna.sz q̄ñ euenit cū intentōe: tūc respectu illi⁹ effect⁹ nūq̄m intellect⁹ dicet fortuna. Sil᷑ dico de casu:cū.n.a nā nāliť opante:nō vt agēs volūtariū ē:euenit aliq̄d ꝑm intentōz nāe:tē nā illa nūq̄m dī casus. vt si planta intendět ꝓducere plantā:⁊ sic ꝓducēt vt intendit: talis nā plante nō ē casus respectu plante ꝓducte.sz q̄ñ i actōe nāe aliq̄d euenit ꝓter inclinatōz nāe:nō intētuz a nā:acsi nā cognoscēt: sicut q̄ñ gn̄at mōstrū: tē nā dī casus respectu talis effect⁹. ⁊ pp ꝑ appet q; casus hz ꝓm̄ in interi⁹: ⁊ fortuna hz ꝓm̄ exteri⁹.qz intellect⁹ ꝓactic⁹ referť ad artē:⁊ artificialia dicunť hīe ꝓm̄ exī.hic ē q; fortuna dī intellect⁹:⁊ hz ꝓm̄ exī. Sed aīa mea ista sūt al te ꝝsideratōis:⁊ ꝑsertī populis ꝓdicanda.tu vo vt prudens accipies ꝓut auditoꝛib⁹ videris eē opoꝛtunū. Et ꝑ sufficiant ꝙ ꝓa ꝝitate. 3ª ꝝi.ē ista.g sint illi effect⁹ g a casu ⁊ a fortuna ꝓueni ant. Dico breuiť q; effect⁹ casualis l' fortuit⁹ dī esse ois ille effect⁹ q est alic⁹ notabilis bonitat⁹: l'malicie:nō intent⁹ ab agente exī semp ⁊ freq̄n ter.i.raro:⁊ nō de necessitate seq̄ns talē cām.qz si de necessitate sequereť talē cām: talis cā dice reť p se ⁊ detminata:⁊ nō a casu.⁊ q; fiat ab agē te a ꝓposito.ita q; tale agens nō dicať mēle:in quo dī esse ꝓm̄ sui motus ⁊ quietis. sz di cať agens voluntariū. Has oēs ꝺditiones pōt pb⁹ so phi.in lra. Et sic habes aīa tres pbles ꝝitates. Ex quib⁹ inferunť quedā ꝛclones

coꝛclarie. ꝓma cōcio est. q; dicētes fortūaz eē felicitatez:nō bene dixeře. nisi hoc intelligāt moꝛe vulgariū dicētiū: q; cū aliq̄ bonū alicui inopinate acciderit illū talē eē felicē. felicitatez in bonis exterioꝛib⁹. vt diuitijs ⁊c. cōsistere ar bitrāteť.qō tñ nō est vez. vt pz ex ꝑ etbi. Felici tas.n.ꝑm pb⁹ in speculatōe ꝯsistit. Scōa cō clusio ē ista. q; marie erāt credētes fortunaz eē illā q̄ tribuit boibus bona l'mala.⁊ fingētes for tune statuā fabricāt:⁊ inter deas ꝺnumerāt. vt ponit gl̄osus Aug. iiij. de ciui. dei. de qua Boc. ij. de cōso. ꝓsa ꝑ⁹ sic ait. Opes honores ceteq; taliū nostri iuris sūt. dñaz famule cog̃cūt. Me cū veniunt.me abeūte discedūt. audacter affir mē si tua fozēt que amissa ꝺquereris: nullo mō pdidisses. An ego sola meū ius exercē ꝓhibeoz ꝛz celo ꝓferre lucidos dies: eosdē de tenebꝛosis noctib⁹ cōdere. Et infra paꝛ. Hūc ōtinuū ludū ludim⁹.ſūma infimis:ifima sūmis mutare gaudem⁹. Alscēde si placꝛ:ſz ea lege:ne vti ꝙ posteq̄ cū ludicri mei rō posset descendē. iniuriā putes. Bille. Et qbus ꝝbis satis appet q; logi⁹more an tiquoꝛ:q fortunā reginā quādā figurabāt in me dio rote.⁊ circa rotā q̄ttuoꝛ bōes ꝺpingentes. Unū ex pte supioꝛi ⁊ ridentē. Aliū ex pte iferio ri miseꝛ:nudū ⁊ egentē. Aliū a late vno surſum manib⁹ pedibusq; raptantē. Aliū alio ex latere deꝑſuꝛ:pedib⁹ eleuatis ad ima coꝛruentē. Et hȝ carmē scripserūt. Regno:regnaui:regnabo:sū sine regno.que tñ ꝛz sunt appentia.tñ oīa q̄ cue niūt bona l'mala sī a deo. bona effectiue. mala ꝝo pmissiue. q̄re ⁊c. Tertia ꝛclo est ista. q; ꝛz ea q̄ fiunt a casu ⁊ fortuna fiant ꝓter intētiōez a gentis ꝑticularis cāe.nō tñ ꝓter itentiōez cause vl᷑is:q̄ est ipse de⁹. Si.n.tales effect⁹ intelligēn tur fieri ꝓter intentōez cuiuscūq; cāe. tales effe ctus oīno nihil eēnt. Qđ.n.ex nullis cāis oꝛitur oīno nihil est: vt dicit Boet. v. de cōso. Quar g̃ pz q; effect⁹ fortuiti fiunt ꝓter intentōez agentis ꝑticularis ⁊ vl᷑is. Jñ Lactātiū:q de hac mā bñ tāgit li.iij.ait. Qz fortūa ē accidētiū reꝛ subitꝰ ⁊ inopinat⁹ euēt⁹. Et ꝑ tibi aīa cara sufficiāt ꝙ ꝑ ti ꝛclone. ⁊ sic ꝓma ꝺsideratio patet. q̄re ⁊c.

De predestinatione consideratio ſcda.

Secundo loco ꝑdesti nationis subtilē iuestigatoez videa mus. vbi tres ꝛclones subiungam⁹. vz. ꝓma ꝛclo est ista. Nūq̄ gs poterit eē sal uatus:nisi sit a deo ꝑdestinat⁹.⁊ ecōuerso. Nūq̄ gs poterit esse dānatus nisi sit a deo reꝓroba tus. Scōa ꝛclo. Tāta est vīne ꝑdestinatiōis rō:vt g saluādi:aut reꝓbādi sint: solū apꝺ glo sium deū sit clara notitia. Tertia ꝛclo est ista Quicūq; a deo fuerit ꝑdestinatus:mor gl̄osus de⁹ cui ꝓpriū est oīa bñana fcā apꝓbare ⁊ re ꝓbare:illū facit ī libro vite ꝺscribē atq; notāi.

Quid sit ꝑdestinatio ⁊ q̄lis cōcio ꝓma.

Accipe ꝓmā ꝛclonē. ⁊c. Ad cui⁹ declara tionē videam⁹ tres pulcherrias ꝝitates vz. Quid est ꝑdestinatio. Qualr sit ꝑdestina tio. Qualis sit ꝑdestinatio. ꝓpria ꝝitalē gd sit ꝑdestinatio. Si tibi aīa mea dicā q; ꝑdestina tio est illa ipsa ꝑscientia dei respectu saluandoꝝ in gloria finali:nō me intelligis. Mor.n.a me q̄ res. Et qd est ꝑscientia dei.si dixero. ꝓrescięntia dei est certa cognitio dei. dūtaxat futuroꝝ bo noꝝ ⁊ maloꝝ. Jrez nō te intelligo inges. dic mi bi qd est scia dei. Dico tibi aīa cara. Qz scia ꝺi ē certa cognitio dei preteritoꝝ. pñtiuz. ⁊ futuroꝝ ⁊ fieri possibiliū bonoꝝ ⁊ maloꝝ. Ecce aīa cara q; ista res q̄ ꝑdestinatio dicit:oīa ista includit. ⁊ oīa hec in deo idē reſr sunt:ſz formalr. vel rōne differāt. Alia.n.rōne respicit res qualr euenire possint:sunt. vel fuerūt. ⁊ alia rōne respicit res q̄liť solū euenire possūt.⁊ alia rōne ꝛspicit res fu turas in ꝑtum ordinanť ad vitā eternā. ⁊ aliter inquantū ordinanť ad ignē eternū. Jn ꝑtum.n. respicit res vt ordinanť ad vitā eternā: dicit ꝓre destinatio. Jn ꝑtū respicit vt ordinanť ad ignez eternuz. dicit reꝓbatio. Huic sñie concordat Ricar.in.iiij.⁊ cōiter oēs. Et vt hui⁹ rei claraz ꝑtum possum⁹ scientiā capiam⁹:oēs ceteras do ctoꝝ alioꝝ sñias ad pñs cōglutinantes. gl̄osum doctoꝛē sanctū Tho.in sua ꝑ⁹ pte.q.xxiij. ꝙ vu ce nostro hoc in loco accipiam⁹.nec ꝙmones ei⁹ qñ duri sunt:ſz sñia utar clarioꝛib⁹ q̄m potero ꝝ bis. Quid igiť aīa mea scire intēdis? ꝓ Amb. quid sit ꝑdestinatio? quoq; tibi possibili mō scire ꝓpto. Libenti aīo faciā. Dico igiť de mente ꝑ fati docto ris. Qz ꝑdestinatio nihil aliud est: nisi alicui⁹ ꝓsone. vel aliquaꝝ ꝓsonaꝝ ad vitā eter nā: q̄daz trāsmissio certa. Cū.n. rōnalis creatura sit vite eterne capax:⁊ ꝝtute sua ad hoc signuz ꝓuenire nō possit:necesse est ut a deo sibi dante virtutē transmittať. sicut sagitta a sagittāte mit titur ad signū. ad q̄s sua ꝝtute nunq̄m deueniſz ⁊ ꝓpie vulgari ꝑmone trāsmissio talis dici pōt Uno balcare de dio de q̄sto: ⁊ de costui a vita eterna. Et nō: dicit idē doctō. q; sicut rō oꝛdinis oīum reꝝ in finē dicit ꝓuidentia: vt dictū est in ꝑ⁹ pte hui⁹ ꝑmonis. sic rō huius trāsmissiōis ad vitā eternā dicit predestiatio. Ex quo sequit q; ꝑdestinatio q̄tum ad obiecta erit ps ꝓuidētie vt manifestū est. Et sic habes qd sit ꝑdestinatio

Scōo videam⁹ qualr fit ista ꝑdestinatio.i.q sit ei⁹ oꝛdo. Dico aīa mea q; mirabiť est eius oꝛ do. Audi ꝓaul. ad Ro. viii. vt etiā dixim⁹ ī pn cipio. Quos ingt ꝑdestinauit.i. ab eīno ad graz elegit:hos ⁊ vocauit.ſ. ad fidē adducēdo. ⁊ hoc duob⁹ modis. aut exteri⁹. aut interi⁹. Exterius per predicationē: vel sīe. Interi⁹ ꝙ inſpiratōez Et quos vocauit:hos ⁊ iustificauit.ſ. peccatoꝝ remissione:⁊ bona operatōe. Quos aūt iustifi cauit.ſ. peccata remittēdo: illos ⁊ magnificauit ſ. ꝝtutibus ampliando. vel in gl̄a exaltādo. Et q̄bus ꝝbis satis pz: q; deus nunq̄m dicit ad vitā eternā ꝑdestinare:nisi illū ꝓius eligat inter ce teros.⁊ nō eligit nisi ꝓius diligat.⁊ nūq̄m diligit nisi ꝓius diligere velit.⁊ q̄s vult diligē vocat.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ quos vocat iustificat. ꝛ quos iustificat: hos et magnificat. Audi ꝓpau. ad Hab. i. ō scipso scribentē. Cū aūt placuit ei q me segregauit ex utero matris mee: ꝛ vocauit p gram suā: vt reuelaret filiū suū in me: vt euāgeliçarē eū in gentib⁹ ꝛtinuo nō acquieui carni ꝛ sanguini. Vñ segl̄ h̄ regula gñalis: q̄ deus volens humanā creaturā ꝫ ad finē eternū beatū pducere: aliquos ab h̄ fine errare pmittit. ꝛ hos dicit̄ reꝓbare. ꝛ aliquos ordinat ad illū finē. ꝛ hos dicit̄ pdestinare. ⁊ⁱ regula ē ista. vꝫ. Oēs pdestinati sunt a deo electi ꝛ dilecti. ꝛ oēs ꝑsciti sūt a deo reꝓbati ꝛ oditi.

⁊ⁱ regula est ista. lꝫ ds oia diligat: non tñ oēs sic diligit: vt oibus h̄ bonū velit: qđ est dare vitā eternā. qm̄ inquantū h̄ bonū: qđ est dare vitā eternā aliquib⁹ vult: illos dr̄ pdestinare. Inqn tū ꝙo aliquib⁹ nō vult: illos dr̄ reꝓbare. Et lꝫ gl̄osus deus suā bonitatē oibus absolute cōicet nō tñ absolute cōicat oibus h̄ bonū: qđ ē dare vitā eternā: sed solū illis quos eligit. Inq̄ btus Damascenus sup illud apli. i. Thi. ij. Deus vult oēs hoīes saluos fieri. duplicē dei distinguit voluntatē. s. añcedentē ꝛ ordinātē: siue absolutā ꝛ oditiōs lē. Voluntate absoluta ꝛ añcedenti respicit deꝰ ordinē nāe: ꝓut ab ipso ordita est. Et qz oīe bonū est a deo volitū. ꝛ hoīes salutē eternā obtinere: est quoddā singulare bonū. iō inquantū in se est: vult oēs hoīes saluos fieri. Voluntate aūt r̄spectiua ꝛ oditionali respicit dꝰ ordinē ꝓsone ex ꝑte liberi arbitrij. ꝛ qz nō est bonū oēs hoīes saluari: nisi sub oditōe ista. s. qui saluari ꝛsentiūt ꝛ volūt: iō hi tñ saluant̄: q volunt ꝛ executioni mandant. ꝛ sic nō oēs hoīes vult deꝰ saluos fieri ꝓ renitentes sue gr̄e: ꝛ auertentes a lege sua. sicut in ꝑte ꝓia huiꝰ ꝓmonis exēplificatū est de sole: qui oēs illūinaꝫ est aptꝰ: sed nō illos q radios eiꝰ nolunt intueri: qđ nō culpa solis: sed recipere nolentiū est. Et sic ꝑz ꝓa ꝙitas. ⁊ⁱ ꝙi. est qualis sit pdestinatio: vtꝝ. s. sit nccia: aut ꝛtigēs. an ponat necessitatē: ita q pdestinatꝰ nō possit ꝛdānari: aut nō. i. q pdestinatus possit r̄probari. Et breuiꝫ alia sciās q oīs theologoꝝ scbola p tē negatiuā tenet. s. q nō ponat necessitatē. qđ ꝓbari posset rōnib⁹ multis. sed aliqs adducaꝫ ad ꝓns. Et ꝓmo arguit̄ sic. Sicut ꝓuidentia dī reb⁹ oibus nō ponit necessitatē: sic ordo pdestinationis nō tollit libertatē. g̃ dco ꝙa. Nā notū est ex dictis in ꝓma ꝑte hui⁹ ꝓmonis q̄ non oīa q̄ dīne subdunt̄ ꝓuidentie necessaria sūt: ꝛ ēt q̄dā ꝛtingentia. i. q̄dā nccio: q̄dā ꝛtingent̄ eueniunt ꝛ oditoꝝ cāꝫ ꝓximaꝫ: quas ad talē effectū dīna ordinauit ꝓuidentia. Qꝫ aūt ordo pdestinationis nō tollat libertatē. i. q effectꝰ pdestinatōnis ꝛtingent̄ eueniat: ꝓbo fortissimo argumento sic. Qñcūq̄ aliqs effectꝰ ꝓuenit a duabꝰ causis quaꝝ vna est nccia: ꝛ alia ꝛtingēs: semp ille effectꝰ erit ꝛtingēs: sed pdestinatio est effectꝰ ꝓueniens a duabꝰ causis: q̄ꝝ vna est nccia: ꝛ alia ꝛtingens. g̃ semp pdestinatio erit ꝛtingēs. ꝙa nō cū maiori apud oēs. Et ꝑz ex ⁱᵐ de ꝛclone ꝓue-

niente ex ꝓmissa nccia ꝛ ꝛtingenti: q̄ semp erit ꝛtingens. qm̄ ꝛclo semp debilioꝛ ē ꝑtem sequt̄. Nam ꝙo ꝓbat. qm̄ ad pdestinatōs ꝛcurrit dīna voluntas tanq̄ cā vlis ꝛ nccia ad pdestinationē ꝛ libꝝ arbitriū qđ ē cā ꝛtingēs. g̃ effectꝰ erit ꝛtingens. Sic. n. dīna ꝓuidētia ordinauit: vt cōcurraꝫ ad pdestinatōs tanq̄ cā ꝑticularis Ecc. ꝛ v. Deꝰ ab initio ꝛstituit boīes: ꝛ reliqt illū in manu ꝛsilij sui. Apposuit añ eū ignē ꝛ aquas: vitā ꝛ mortē: vt ad qđcūq̄ voluerit manū extē dat. De q̄ ēt dicemꝰ ꝓmone seq̄nti. ⁊ⁱ rō ē ista. Si pdestinatio ponat nccitatē: sequit̄ q̄ bō dī necessitate saluabit̄. ꝛ ꝙis nūq̄ poterit a gra dī excidē. ꝙis est ꝑm experientia. Qm̄ multi sci uiri peccauerūt mortaliꝫ. g̃ ꝛc. Itē nullus peccat i eo qđ vitare nō pōt. p Aug. sed si pdestinatio nccitatē ponit. g̃ ꝛ r̄probatio nccitatē ponet. ꝛ per ꝙis sicut pdestinatū necesse ē semp bīfacē: ita ꝛ reꝓbatū necesse erit semp malefacē. ꝙis est incōsonū ꝛ absurdū: vt quis vi saluet̄: ꝛ vi dānetur. qz aliter facē nō potuit. g̃ sibi nō est iputādū si dānet̄ aut saluet̄. Oia aūt iura clamant: vt voluntati pccm̄ iputet̄. ꝛ v. q. i. p totum. g̃ ꝛc. Audi Aug. ad Petrū diaconū: ubi in decretis notatū Firmissime ingt tene ꝛ nullaten⁹ dubites. excepto illius g̃ ꝓ noīe xp̄i suo sanguine baptizant̄. s. si sunt in charitate. aliꝫ nō: vt dicit glo. nullū bominē acceptuꝝ vitā eternā: g nō bic a malis suis fuerit p ꝓniam. s. interioꝛē. fidēq̄ ouersus: ꝛ p sacr̄m fidei. i. p baptismū liberat⁹. Et maioꝛib⁹ q̄dē. i. adultis necessariū eē: ꝛ penitentiā de malis suis agē: ꝛ fidē catholicā ꝛm regulā ꝛitatis tenē ꝛ sacr̄m baptismatis accipe. Paruulis ꝛo q nec vū ꝓpria volūtate credē: nec ꝓniam ꝓ pccō qđ originaliꝫ trabūt: agē possunt sacr̄m fidei: qđ est scīm baptisma: c⁹ durationis etas eoꝝ capaꝫ eē nō pōt: sufficere credimꝰ ad salutem. Ꝫ ibi. Audi ꝛ Ambro. in exameron. ibidē in decretis allegatū. Illa ingt cauenda sunt: q̄ ex volūtate nr̄a ꝓ deunt delicta iuuentutis: ꝛ irrōnabiles coꝛpis passiones. qz iuuenes magis q̄ſ senes delinq̄re ꝛsueuerūt. dicit glo. inclinearis. Quoꝝ igit̄ nos sum⁹ dñi. i. actores eoꝝ ꝓncipia. i. cās extrīsecꝰ nō requiram⁹. s. in alteꝝ. Nec ꝛtinuem⁹ in aliōs i. nō asscribam⁹ alijs: vt Adā fecit. dicit glo. interli. Sed agnoscam⁹ que ꝓpria nr̄a sunt. i. nr̄a voluntate cōmissa: q̄ possum⁹ nō facē si voluꝫ. Hui⁹ electionē mali nobis poti⁹ debem⁹ asscribere q̄ alijs. ideo ꝛ in vitijs isti⁹ mōi volūtarios reos nō ex necessitate. s. absoluta cōpellos: culpa ꝛstringet: pena dānat. Neq̄. n. si per furoꝛē aliqs inocentē pimat: obnoxius est morti: gn ēt ipse⁹ ꝛne legis oꝛaculo. i. rīsio. Si quis ꝑ violētiā intulit: necē accipit ipunitatis spem: ꝛ r̄fugii facultatē vt possit euadere. Mala. n. nō sunt q̄ nec crimine mentē implicant. nec ꝛsciam ligāt. bec ibi. Itē si pdestinatio necessitatē ponit. si. ꝛ reꝓbatio. sequit̄ q̄ nō est nccia lex. neq̄ consiliū. neq̄ eruditio. neq̄ pdicatio ꝛc. q: si iste est pdestinat⁹ saluabit̄. velit ꝛ nolit. si iste ē r̄probat⁹ dānabit̄: velit vel nolit. ſz q̄ iſta incōsoua sint. cuilibet discreto pēsanda relinq̄mus. ſz lex ꝓpē trāsgressoꝛes posita ē. xix. q. ij. due sūt. Due sunt ęgt leges. vna publica ꝛ altera ꝓuata. Publica lex est q̄ a scīs patrib⁹ scripta est ꝛ cōfirmata: vt lex cānonū. que quidē ꝓpter trāsgressoꝛes tradita est. Ꝫ ibi. Sil̄r dicendū de coꝛrectiōibus. pdicatōibus. ꝛ silibus. Isa. lviij. Clama ne cesses ꝛ q̄ſi tuba exalta voce tuā. ꝛ ānuncia pplo scelera eoꝝ ꝛc. sed ista nō regrerēt si necessitate gsq̄ dānaret̄ ꝛ saluaret̄. vt ꝑz intuenti. g̃ pdestinatio nec reꝓbatio nō imponūt necessitatē. Et ita ex his relinq̄mus notū ꝓtęz ꝛitatis negatiuam ꝛam. Ex his coꝛrelarie ynā regulā gñalē ꝛclū damus. vꝫ. q ꝓdestinatio nunq̄ pōt ꝛpediri: sed bene effectꝰ ꝓdestinatōis. Et bāc regulā ponit⁹ tus Tho. vbi s. Nā effectꝰ siue executio pdestinatōis est a nobis et in nobis passiue. ſz rō ꝑ destinatōis est in dīna volūtate. dīna volūtas nūq̄ fallit̄: ſz aliꝫ eueniat: q̄tum ad ordinez cāꝝ scdaꝝ. qm̄ dīna volūtas sicut dicit ides doctoꝛ q. xix. cū oium reꝝ sit cā vl̄ s. ipossibile est q̄ suū effectū non cōsequat̄: vnde qđ recedit a diuina volūtate ꝛm vnū ordinē: relabit̄ in ipsaꝫ ꝛ aliū ordinē. Nā peccatoꝛ in q̄tū in se est: peccādo: sic a diuina uolūtate recedit: sic ꝓ iustitiā in ordinē dine incidit volūtatis. dū. s. ꝓ eius iustitiā punit̄. Quare ad ꝓpositū nr̄m dico q̄ dīna volūtas cū sit cā vl̄s vult te saluari. hec tñ salus tua per cās scdas ipediri pōt. nec tñ sequit̄ q̄ scia dei sit fallibil̄. qz sic ordinauit deꝰ ad tuā salutē ꝛsequēdā q̄ libꝝ arbitriū tuū ꝛcurrat: qđ est cā cōtingens. iō ꝛtingenē euenit pdestinatio. ꝛ necesse ē q̄ ꝛtingenter eueniat. Frāciscus tñ maronis in ꝛfatili. di. xli. dicit q̄ ista ꝓpositio pdestinatus pōt dānari: ꝛ pscitus pōt saluari. in sensu ꝛpositō est falsa. qz adeq̄te significat q̄ pdestinatus pōt dānari: vt sic. qđ est ipossibile. In sensu aūt diuiso est ꝛa. qz significat q̄ ille q est vl̄ esse pōt pdestinatus: pōt dānari. ꝛ hoc est ver. vt oībus logicis ꝑz. Et hec tibi sufficiāt pro ꝑnti cōclusione.

Qꝫ q sint pdestinādi: q reꝓbādi soli deo ꝑz: qđ tñ a nobis ꝛjecturari ꝑ sig̃ qđā pōt ꝛclo scdā.

Accipe ꝙm ꝛclonē. vꝫ. Tāta est dīne ꝑ destinatōis rō: ut q saluādi: aut reꝓbādi sint: solū apud deū g̃tosū sit b⁹ rei clara notitia. Ad cui⁹ declaratōez tres ingram⁹ ⁊i tates. ꝓma ⁊i. est ista. Quare būc deus ꝛicit pdestinare: ꝛ nō illū vel illū ꝛc. ⁊ⁱ ⁊i. An possimus p signa: q dānandi: aut q saluādi sint: facē cōiectura: ꝛ certā bēre notitiā. ⁊ⁱ ⁊i. An p h̄ q̄ hunc ad vitā eligit. būc reꝓbat. sit apud eum ꝑ sonaꝝ acceptio. Ad ꝓmū breuiꝫ dicit̄ q̄ rō q re hunc eligat. būc reꝓbet: diuini est secreti ꝛ silij: ꝛ apud aliū certa notitia bēri nō pōt. Diuine n. sic est placitū voluntati: vel placet. nulla alia rō reddenda ē. multū ad hoc facit qđ notabit̄ infra feria q̄rta dñice ō passiōe. in ⁊ⁱ ꝛclone ꝓmeptis in ⁊ⁱ ⁊itate. Et ſz hoc q̄ ad ꝓns notam⁹ pluribus possit modis ꝓbari. tñ triplr̄ volo ꝓbare

nūc. ꝑ aucte. ⁊ⁱ rōne. ⁊ⁱ exēplo. Audi g̃ ō Aug. doctoꝛē eximiū ꝛ Pelagiū. Inscrutabilia ingt ꝛ incōꝛprehensibilia nolo vt inꝛrogef. qa qđ lego credo ꝛ veneroꝛ. nō aūt discutio. Quis est autē hō qui rādeat deo. Nunqd dicit figmentuꝫ ei q se finxit: q̄re me sic fecisti: Pēt. n. ptātez figulus luti ex eadē massa: aliud qdē vas facē i honoꝛē: aliud in cōtumeliā. ſz inꝛroga eū q dixit. Nemo venit ad me nisi pr̄ meus traxerit illū. ꝛ non oēs capiūt ꝓbū: nisi cui datū est. ꝛ nobis datū ē noscere mysteriū regni celoꝝ. ceteris aūt nō ē datū. ꝛ itez. Nemo nouit filiū nisi pr̄: ꝛ p̄rem q̄s nouit nisi filiꝰ: ꝛ cui voluerit filiꝰ reuelare. ꝛ sic pat suscitat mortuos: ꝛ viuificat: ita filiꝰ quos vult viuificat. ꝛ qz spūs vbi vult spirat. ꝛ qz ñ pōt hō a se facē q̄ꝫ: nisi illi datū fuerit desup. Et itez interroga illū q dixit. Nobis datū est ꝓ xp̄o ñ solū vt meū credatis: ſz etiā ꝓ illo patiamur. ꝛ nō volentis nec̄ currētis: ſz miserentis ē dei: et cui vult miserē: ꝛ quē vult idurat. Et spūs scūs dona carismatū suoꝝ diuidit singulis ꝓut vult nō ꝓut volūt. ꝛ q̄bus voluit: ꝛ nō q voluerunt. bec Aug. vbi s. Et in Encheridion sic ait. Nullus ęgt fit saluus: nisi quē vult deus saluari: ꝛ iō rogandus ē vt velit: qz nccē ē fieri si voluerit. Ꝫ ille. ⁊ⁱ loco audi gloriosuꝫ Hieg. xxix. li. moꝛū. c. xij. Multos ingt videmus quotidie q iustitie luce resplendēt: ꝛ tñ ad finē suū negtie obscuritate tenebꝛant̄. ꝛ multos cernim⁹ peccōꝝ tenebꝛis obuolutos. ꝛ tñ iuꝝ vite sue terminū repente reddi iustitie sue liberos. Multos. n. nouim⁹ semel iuenta via iustitie illibate vsq̄ ad obituꝫ tenuisse ꝛ pleroscq̄ ꝛsperim⁹. vsq̄ ad obitū cepta simul crimia siue cessatiōe cumulasse. Quis g̃ intꝫ ista occl̄toꝝ iudicioꝝ nubila. mētis sue radū mittat. vt aliq̄ ꝛsideratione discernat. vl̄ gs pduret i malo. vl̄ gs pseueret in bono. vl̄ gs ab infimis ꝛuertat ad sūma. vl̄ gs reuertat a sūmis ad ifima. Latent bec sensus boīuꝫ. nec gcīs de cuiuslibet fine cognoscit̄: q̄ diuinoꝝ iudicioꝛuꝫ abissus būane mētis oculo nullatenus penetratur. Uidem⁹ nāq̄ q̄ dei aduersa gētilitas: iustitie luce pfusa ē. ꝛ Iudea vdū dilecta pfidie ē nocte cecata. Scim⁹ et] q̄ latro ō patibulo trā sit ad regnū. Judas de apl̄atus gloria est lapsꝰ in tartaꝝ: ꝛ segt̄. Quis g̃ discutiat in q̄ via habitat lux ꝛ tenebꝛaꝝ qs locus sit: vt ducat vnū qōq̄ ad terminos suos ꝛ intelligat semitas domꝰ eius. ꝛ infra. video ꝓpau. ex illa ꝑsecutionis seuicia ad gr̄am apl̄atus vocatū. ꝛ tñ sic inꝛ iudicia occulta formidat: vt reꝓbari se et] pꝰ q̄ vocatus est timeat. ait. n. s. i. Cor. ri. Castigo coꝛpus meū ꝛ seruituti subicio: ne forte aliis prędicans ipse reꝓbus efficiar. ꝛ infra. ve miseris nobis q de electione nr̄a: nullam adhuc dei vocē cognoscimus: ꝛ ideo in ocio q̄ſi de securitate tō pemus. ꝛ ꝓfecto in spe esse securitas: sed etiaꝫ amoꝛ in ꝛuersatione. vt ꝛ illa certantes foueat ꝛ ista coꝛpens pungat bec ille. Audi ꝛtio loco vas electionis Paul. ad Ro. ix. c. Uolens ęgt

Universidad de Deusto
Biblioteca

deus ostendere irã. i. vindictã iustitie ⁊ notã facere potentiã suã. i. misericordiã sustinuit. i. pmisit i multa patientia: vasa ire apta in interitũ: vt ostenderet diuitias glie in vasa misericordie: q̃ ppauit i glaz. ⁊ multa de hac narrat ꝓpau. ibidẽ. vide si placet.

2ª hec vitas ꝓbat rõe. ⁊ p̃ sic. agens nõ limitatũ: neq; ligatũ: pot cui placet sue bonitatis dõa ꝺcedẽ. sed ꝺs est agens illimitatũ: nec ligatũ. ḡ cui placet pot sue bonitatis ⁊ glie dona ꝺcedere. maiꝰ est nõ. Mat. xx. Amice nõ facio tibi iniuriã: tolle qꝺ tuũ est ⁊ vade. minꝰ est manifestare. qm̃ ve⁹ nec limat⁹ est: imo infinit⁹. nec ligatus: imo nlꝰ obligat⁹ẽ. ⁊ p oms pot glaz suã dare cui placet. q̃re si ꝓpaulũ aplm fecit: ⁊ nõ aliũ. vocauit Magdalenã: ⁊ nõ te. qd inde ? sufficiat tibi: q; plus q̃ merearis accepisti. grandis ḡ ꝺicenti um sic ingratitudo: q̃re me nõ fecit sic ⁊ sic. tot diuitias dedit huic ⁊ nõ mihi ⁊c. Cogita paulisp q̃re te fecit aial ⁊ nllapidẽ. q̃re boiem ⁊ nõ asinũ ⁊ silia. cui. n. ds obligat⁹ erat vt sic l sic faceret.

2ª ꝓbat sic. qꝺ ex gra dat ad libitũ dãi ⁊ ꝺnari pot. sed vita etna oat ex gra. ḡ ad libitũ dari pot. maiꝰ est nõ. Mat. xx. an nõ lz mihi facẽ qꝺ volo. minꝰ ps⁹p Aug. ꝺ Pela giũ. ḡ ⁊c. Et ꝺfirmat testimonio. ꝓpauli ad Ro. viij. ⁊ristimo inqt q; nõ sunt ꝺdigne passiones h⁹ sclꝫ ad futurã glam q reuelabit in nobis. ḡ glã oat gratis. si oat gratis. ḡ ad ꝺuentis stat arbitriũ. ḡ ⁊c. 3ª hec eadẽ vitas ꝓbat ex⁹. ⁊ pmo ex⁹ phi. Sicut n. mã cũ sit vna in oibus gñabilib⁹ ⁊ ꝺcorruptibilibus ex p̃ phi. nõ pot assignari rõ: q̃re vna eius ps sit sub forma boĩs: alia sub forma equi: nisi ꝺna voluntas. Sic ⁊ q̃re deus hunc eligat: hunc reprobet: nõ est alia rõ nisi ꝺna voluntas. Audi ꝓpaul⁹ loquentẽ de Esau ⁊ Jacob ad Ro. ix. Cũ. n. inquit nondũ nati fuissent: aut aliquid egissent boni aut mali: sed fm electiõz ꝓpositum dei maneret: nõ ex opibus: sed ex voluntate vocantis ⁊c. Esau ꝺ odio hui⁹ hui⁹ ille. 2ª ꝓbat ex⁹ artificiali. ⁊ hoc ponit beat⁹ Tho. pte pma. q. xxiij. diceꝰ. Sicut ad cõplementũ vniuersi rex diuersi gradus requirunt: quoꝝ aliqua altissima: aliqua infimũ tenẽt gradũ in vniuerso. ⁊ ob hoc multa mala pmittit de⁹ in vniuerso: vt dictũ est in pma pte hoc fmonis. sic i toto hũano gñe voluit deus aliquib⁹ suã bonitatẽ ostendere: seu repletare p modũ misericordie ꝓcendo: ⁊ hos ex ꝓdestinare. aliquib⁹ illã repletare p modũ iustitie puniẽdo: ⁊ hos ex reprobare. Similit pot dici q; nõ pot alia assignari rõ: q̃re iste lapis sit in pte illa pietis: ⁊ ille in alia: nisi voluntas artificis sic ⁊ q̃re hic fit ꝓdestinat⁹: ille nõ: nlꝰ est alia rõ nisi ꝺna voluntas. ad Ro. ix. Nõ est volentis neq; currentis: sed dei miserentis.

3º hoc pot probari ex⁹ vitri. Sicut. n. nõ pot alia rõ assignari: q̃ artifex ex eadẽ massa vitri hoc fecit ꝓ crismate scõ: l ad tenendũ vinũ in mensa regis: aliud ꝺ vas fecit in ꝺtumeliã ⁊ in honorẽ: vt vrinale l silẽ nisi voluntas magri. Sic nec in ꝓposito qr deus hunc eligat: hunc reprobet: nulla est alia rõ nisi ꝺna voluntas. qr ⁊c. ⁊ sic ps ꝑma hoc ꝺclonis ꝺvitas. 2ª vi. est. Aliq; possunt esse euidentia signa ꝓdestinationis, ⁊ reꝓbationis. Dicit⁹ dico q; sicut de ꝺdigno nulla est alia cã ꝓdestinationis: aut reprobatõis: nisi ꝺna voluntas: sic nec de ꝺdigno sunt aliq; hoc modi signa. Nullũ. n. est ꝺdignũ oĩnũ signũ ꝓdestinatõis aut reprobationis. lz de ꝺgruo dico q; pñt eẽ signa ꝓbabilia quedã. Quattuor. n. signa Alex. de ales de ꝓdestinatõe scõz inẽ ceca ponit. 1ũ signũ dr ꝓpantis. 2ũ signũ dr cõfirmantis. 3ũ signũ dr approbãtis. Quartuz signũ dr stabilientis. Accipe pmũ signuz qꝺ dr ꝓpantis. Nã glosus de⁹ cũ oĩa vlr diligat. ps. Nihil odisti eoz q̃ fecisti. hic est q; pmo ⁊ pncipaliꝫ glam suã oibus cõicandũ parat: tã bono qꝫ malo: tã iusto qꝫ ipio. Mat. v. Solẽ suũ oriri facit sup bonos ⁊ malos. 2ũ signũ dr ꝺfirmãtis. qm̃ cõicata gra gratis data vliter oibus: tẽ hoc illa vtentib⁹ ꝺfirmat illã ⁊ auget. Male ãt vtentib⁹: nec ꝺfirmat: nec auget: imo paulatim decrescit. Sap. xij. c. Odio sũt deo ipius: ⁊ ipietas eius. 3ũ signũ dr approbantis. qm̃ cernẽs deus hunc gram gratis data ⁊ aucta pseuerantez hoc vti: illã approbat ad vite etnã meritũ: ⁊ sum me hunc talẽ amat. alter ex ꝺo male vtẽtẽ eapa gra ⁊ pseuerantẽ nõ approbat eã: nec amat. Sapien. xij. vt. s. Quartũ signũ dr stabilientis. qm̃ deus videns hoc pseuerantez in mente sua firmat illi dare vitã eternã. Huic ꝺo in malo p seueranti ꝓponit firmit dare penã eternaz. ps. Retribuet mihi dns fm iustitiã meã: ⁊ fm puritatẽ manuũ mearz retribuet mihi. Et ꝓuer. xx. Opꝰ iusti ad utã: fructꝰ ãt impii ad pccm̃. q̃re ⁊c. Et sic ps ꝑa vi. 3ª vi. ẽ. an p hoc q; deus hoc eligit illũ ꝺo reprobat: sit apud deũ ꝓsonaz acceptõ. Et certe appz q; sic. Audi Aplz ad Ro. ix. Cui vult inqt miserẽr: ⁊ quẽ vult idurat. sñia ista clara est. Absit hoc aia vt ptialẽ deũ dicam⁹. Nõ. intelligendũ ẽ vt ds ita quẽz induret: q̃si peccare cogat. sed tñ q; quibusdã pccõib⁹ misericordiam iustificationis sue nõ largit: indurare dr. nõ. q; ꝺpellat vt peccent. ⁊ eoz misereꝝ quib⁹ gratis nõ esse ꝑbendã eqtate occultissima: ⁊ ab hũanis sensib⁹ remotissima iudicat. Propterea ẽ notandũ fz btm Tho. ꝑa pe. q. lxiij. q; acceptio ꝓsonarũ est qñ distribuit aliq; dignitas ñ inspecto ꝓsone merito. i. an tal⁹ dign⁹ sit: sed tñ q; ẽ Petrus l Martin⁹. Ex⁰⁰⁰. Si qs ꝓmoueat ad magisteriũ pp scie sufficientiã: hic attendit cã debita: nõ ꝓsona. lz si ad dignitatẽ talẽ nõ attento merito ꝓmoueret: hic attendit acceptõ ꝓsone. ¶ Nõ ad ꝓpositũ cũ in nobis nõ sit aliqd meriti vt digni efficiamur ꝓdestinari: non oz q; deus cõsideret hic meret: l nõ meret. vñ si i te merita cẽnt ꝓdestinationis. ⁊ nõ ꝓdestinaret te de⁹: sz aliuz loco tui: certe hoc eẽt acceptio ꝓsonaz. lz cũ oĩa nra sua sint. qd. n. hẽs qꝺ nõ accepisti: nullũ i nobis erit meritũ quo illũ nobis obligatũ faciamus. ḡ qcquid boni i nobis impedit ñ ex nris meritis: lz ex sua gra ⁊ benignitate donat. q̃re in eo nulla pot esse acceptio ꝓsonaz. Gaudete hoc oẽs ⁊ exultate. qm̃ etsi nihil in nobis sit qꝺ illi ñ ꝺbeam⁹ hoc pactũ nobiscũ fecit. Quicũqz hoc egerit i charitate ⁊ pseuerãter: glam eternã illi dabit. si ãt male: penã assigbit eternã. ⁊ hoc modo ꝺcẽ possumus q; in deo cãm hẽmus: vt nos ꝺdestinet ⁊ reprobet. Jn Heli. iiij. c. dixit dns ad Caim. Nõne si bene egeris recipies. sin autẽ male stati pctm̃ tuũ in foribꝰ est. Nam igr hoc agẽ in deo: dicit causã nre ꝺdestinatõis. ⁊ nrz male ageri i deo dicit cãz nre ꝓbatõis ⁊ dãnatõis ⁊c. Et hoc modo expoit gl. illꝺ apli. ad Eph. vj. Nõ ẽ acceptõ ꝓsonaz apud deũ. qz iudex dicit glo. respicit cãs nõ ꝓsonas. ⁊ hoc fm ordinẽ oblatũ. qz lz in deo nulla hẽam⁹ cãz nre salutis ꝺdigñ. vt declaratũ est. tñ ꝺgruo pp ordinẽ statutũ a deo. vt. s. ad nram salutẽ l reprobatõez ꝺcurram⁹ p liberz arbitriũ cãm i deo nre salutis l reprobatõis habem⁹. Propterea apl⁹s Petrus pma sua epla. c. ij. ait. Satagite vt per vestra bona opera certa vestrã vocatiõez faciatis. Et hec tibi sufficiant pro pñti ꝺclone.

Qz omnes predestinati scribuntur in libro vite ⁊ reprobati nõ conclusio tertia.

Accipe tertiã ꝺclonẽ. vz. Quicũqz a ꝺo fuerit ꝓdestinat⁹ mor gl⁹os⁹ ds: cui ꝓpriũ ẽ oĩa hũana fcã approbare l reprobare illũ facit describẽ atz notari. Audi ꝓpha. Et libro tuo oẽs scribãt. s. iusti. Et ꝺ reprob ait. Deleant de libro viuẽtiũ ⁊ cũ iustis ñ scribãt. ⁊ Daniel. xij. In tpe illo saluabit ois q inuent⁹ fuerit script⁹ in libro vite in Hierlm. Ad cꝰ declatõez tres ingram⁹ ꝺvitates. Pria vi. est. Quid sit liber vite. 2ª Qui sit bi q scribunt in lib⁹ vite. 3ª An script⁹ in li⁰ vite possit de ipso deleri. Accipe pmã vi. s. qd sit liber vite. Et breuit dico fz btm Tho. pte pª. q. xxiiij. methaphoice dr fm similitudinẽ a reb⁹ hũanis acceptã. Est ãt apud hoies ꝺsuetũ: vt bi q ad aligd agẽdũ eligũt: ⁊ pserti ad pliãdũ scribãt in li⁰ vt stipẽdiarii. Letiã ad ꝺsulẽdũ. ⁊ fm h ꝺcebãtur antiqt⁹ pfes ꝺscripti. Sic ⁊ i ꝓposito oẽs a ꝺo electi ad vitã eternã: ⁊ ad pugnandũ cũ hostib⁹ ei⁹: scribunt in li⁰ vite. Liber ãt vite nihil aliud ẽ nisi illa bonoꝝ electio: ⁊ cõscriptio eoz in mẽte dei. Sicut. n. id methaphorice scriptũ dr qꝺ glaz i memoria firmit tz. Prouer. iij. Me obliuiscaris legis mee: ⁊ ꝓcepta mea cor tuũ custodiat. ⁊ pauca. Scribe ea in tabulis cordis tui. i. firma i memoria teneas. Sic ⁊ i ꝓposito illa simplex notitia dei q̃ nouit ꝓdestinatos dr ꝺscriptio iustoꝝ in mẽte dei. Qr ex hoc pz q; liber vite nihil aliud ẽ qꝫ ꝺscriptio qꝺã in mẽte dei eoz q eligũt ad vitã. Et sic pz ꝓª vi. 2ª vi. est. Qui sit bi q scribũtur i li⁰ vite. Dico breuit q; sic apud nos nõ est certa notitia ꝓdestinatiõis nec alia cã nisi ꝺna volũtas absolute loqndo ut oĩus est in ꝓcedẽti ꝺclone: sic nec apud nos est notitia certa q sint scribendi i li⁰ vite: nec alia cã nisi ꝺna volũtas. Jo. xv. Nõ vos me elegistis sz ego elegi vos. ⁊ Ecclesiastes. ix. Nemo sit vtr odio l amore dign⁹ sit: sz oĩa i futuro ꝺtur incerta. Et sic ꝓdestinatõis nre possum⁹ rõem p sigꝫ ꝺbabilia cogscẽ: sic ⁊ p ꝺbabilia sigꝫ q scribẽdi sint i li⁰ vite p sigꝫ possum⁹ ꝺiectari. ⁊ hoc ponit btus Tho. in qõib⁹ de ꝺvitate. q. xx vij. Sũt ãt plura sigꝫ p q̃ ꝺiecturari pot: q si in li⁰ vite scribẽdi. vz. ·p··sig·· dr ꝺsideriũ mort⁹ p xpo. 2·· dr ꝺsideriũ viuẽdi cũ xpo. 3·· sig·· dr mũdi neglectio pp xpm. iiij·· signũ dr cordis mũditia in xpo. v·· signũ dr sca vigilatio pp xpm. vj·· signũ dr opatõis pfectio i xpo. vij·· signũ dr oluz sensuũ sensatio i xpo. Dec. vij. sigꝫ vidam⁹ ad laudẽ ꝺginis glose. lz nulla eoz dicat certitudinez. vt videbitis. nz nccitatẽ ipoztãt. ·px·· igr signũ dr desideriũ mortis p xpo. Audi apl⁹z ad Phil. i. Mihi viuere xps ẽ: ⁊ mori lucz. Duo dic. vz. Qꝺ xps est ei⁹ vita: ⁊ q; mori p xpo est sibi luczt. Qꝺ ãt xps vita sit iusti. audi Paul. ad Col. iij. Mõtui. n. est]. s. mũdo: ⁊ vita nra abscõdita ẽ cũ xpo Et dic abscõdita: qz ñ hẽtur certitudo rei: vt dictũ ẽ. Ecclesiastes. ix. Nemo scit vtr odio l amore dign⁹ sit. Qꝺ ãt iusti ⁊ scribẽdi in li⁰ vite desiderẽt mori p xpo. Audi apl⁹s tpe passiõis xpi Jo. xi. Eam⁹ ⁊ moriamur cũ eo. Et Petr⁹ audacter dixit. Tecũ sum paratus i mortẽ ⁊ i carcerez ire. Jn Greg. i hmõe ait. Quales nãq; doctões scẽ ecclie an aduẽtũ hui⁹ spũs fuerit: scim⁹ ⁊ p⁹ aduentũ illi⁹ cui⁹ fortitudis sint sci ꝺspicim⁹. Certe ipse ecclie pastor Petr⁹ q̃re debilitatis: q̃re qꝫ fomidis an aduẽtũ hui⁹ spũs fuerit: ãcilla hostiaria regsita dicat. Una. n. mulieris voce pcussus dũ mori timuit: vitã negauit. Et tẽ Petr⁹ negauit i terra: cũ latro ꝺfitebat in cruce. Sz vir iste tãte fortitudis: q̃lis p⁹ aduentũ hui⁹ spũs exuterit audiam⁹. Fit ꝺuent⁹ magꝝ atuũ ⁊ senioꝝ. Celsis denũciat apls ne i noie Jesu log ꝺbeãt. Petr⁹ magr aucte rndit. Obedire oz deo magis qꝫ hoibus. Et rursũ. Si in ꝺspectu dei iustũ est vos potius audire qꝫ deũ iudicare. Hic ille. Et ponit ẽt ibi exẽplũ de btõ Andrea ⁊c. Et vt hoc signũ sufficiens. i. icertũ oĩderet oẽs tpe passiõis eo relicto fugierẽt. ⁊ Petr⁹ vna mulieris voce pcussus dũ mori timuit: xpm negauit. ⁊ Dauid ꝓphã postqꝫ dixit. Ego ãt in abũdãtia mea ñ mouebor i eternũ: mor in pctm̃ adulcij ⁊ hoicidij irruit: ⁊ dei ai citiã pdidit. hoc ait apl⁹s. Qui se putat stare: videat ne cadat. ⁊ ps. Nisi ga dns adiuuit me: paulo minus habitasset in inferno aia mea ⁊c. Scom̃ si gnũ dr ꝺsideriũ viuẽdi cũ xpo. Audi apl⁹z. ij. ad Cor. v. Scim⁹. n. qm̃ si terrestris dom⁹ nra hui⁹ habitatiõis dissoluat̃ q; edificatiõez ex deo hẽamus: domũ nõ manufactã eternã i celo. Nã ⁊ in hac gemiscim⁹ habitatiõez nram q̃ de celo ẽ: supindui cupientes: si tñ vestiti ⁊ nõ nudi inueniamur. Nã ⁊ q sumus in hoc tabernaculo igemiscim⁹ gnanti: eo q; nolum⁹ expoliari: sz supuestiri: ut absorbeat qꝺ mortale est ⁊ vita. Quis autẽ efficit nos in hoc ipm. de⁹ q dedit nobis pign⁹ spũs. Audentes igr semp ⁊ sciẽtes. qm̃ dum sum⁹ in corpe pegrinamur a

Universidad de Deusto
Biblioteca

dño rč. Exponē hꝫ ẏba sic. ſm Nicolaū de lira. Scim⁹. ſ. p certitudinē ſpei. q ſi terrestris dom⁹ nr̃a h⁹ habitatōis diſſoluat. i. corp⁹ nr̃m in q̃ habitat aīa mōiat. q edificatōez. i. habitatōez hēa mus ex deo opifice. domū nō manufactā. i. non būane gīatōis ope. ꝓducta ꝛ formatā. eternā. i. ab etno ꝓdestinatā in cel̃. Nā ꝛ in hoc igemiſcim⁹ i. itus i corde gemim⁹. habitatōez nr̃am. i. corp⁹ nostr̃ in q̃ hitat aīa: q̃ de celo est. i. celestib⁹ ſitez ſ. ipassibile: clarā: subtilē: agibilem. Matḥ. xiij. Fulgebunt iusti sicut sol. ſupindui cupientes. i. ſup veſtimentū aīe: qō est indumentū ẏtutū: in dui cupientes: qō ſupple fiet. ſi tū veſtiti. ſ. charitate: ꝛ alijs ẏtutib⁹: ꝛ nō nudi iueīamur. Apoc. xvj. Bt̄us qui custodit veſtimēta ſua: ne nudus appareat. Mat. xxij. Quō huc itrasti nō hāns ueſtē nuptialē. Nā ꝛ nos qui sum⁹. i. esse adhuc uolumus i hoc tabernaculo. ſ. corpis. ꝛ logī Paul. in ꝓsona ỹperfectoꝝ: vt facili⁹ alios ad bonū ꝓuocet. ingemiſcim⁹. ſ. celestis bitationis deſiderio grauati eo corpe. q̃ corpus qō corrūpit aggrauat aīam. Sap. ix. Qō corp⁹ lz̄ eo grauati sim⁹: nolum⁹ expoliari. ſ. quo ad nām. lz̄ quo ad cōsumptionē hui vellez⁹. ſed ſupueſtiri. i. ſup veſtē nāe corpis: ſtola glorie ꝛ imortalitatis indui. Eccl. xv. Stola glē induit eū. ita tm̄ ſupple vt absorbeat qō mortale est e vita: vt. ſ. nō fiat iiuria ueſtimento celesti. Quis ār efficit nos in hoc ipsū: id est qs hoc efficit: vt expoliati corpe: imortalitate veſtiamur. de⁹ est q dedit nobis pignus ſpūs. i. ſpm̄ scm̄ in pigⁿ. qō est signū q nos ſaluare intendit: ſi tā grande pigⁿ dedit. Audentes igit̄. fiduciā magnā hītes: ꝛ cū fiducia opantes ꝛ scientes: q̃m dū sum⁹ in hoc corpe mortali pegrinamur. i. remoti sum⁹ a dño: ꝛ semp tendētes i eū: vt pegrini ad pr̃iam. Hebr. xj. Peregrini ꝛ hospites sunt sup terrā. ḡre rč. 3ⁿ sig⁹ dr̃ mūdi neglectio pp xp̃m. ad Phil. iij. ꝓpter quē. ſ. xp̃s oīa detrimentuz feci: ꝛ arbitror vt stercora: vt xp̃m lucrifaciā. ſ. in futuro: ꝛ in p̃nti inueniar i illo. Exⁿ apl̃oꝝ ꝛ scōꝝ oīa relinq̃ntium pp xp̃m.

Quartū sig⁹ dr̃ cordis munditia i xpo. Matḥ. v. Bti mundo corde: q̃m ipsi deū videbunt. Multiplicit̄ ār maculat̄ cor ſm Nicolaū de lira sup epl̃a ſa ad Thi. iij. c. Primo mō p fallam doctrinā. i. Cor. xv. Corrūpūt bonos mores colloquia praua. 2ª p praua intentōz. ad Gal. v. Modicū fermenti corrūpit totā massā. i. modica mala intētio totū bonū opus corrūpit. 3ª p sensuū incautā ꝺsideratōz. ij. Cor. xj. Timeo ne sicut serpens seduxit Euā astutia sua: ita corrūpant sensus nr̃i: ꝛ excidant a simplicitate: que ē in xpo Jesu. Et hoc sufficiant ad p̃ns de hoc. Qui tū sig⁹ dr̃ scā vigilatio ꝓpter xp̃m. i. Pe. v. Uigilate: qz aduersarius vr̃ diabolus tanq̃ leo rugens circuit querēs quē deuozet. ꝛ Mat. xxv. Uigilate ꝛ orate: ne intretis in tētatōz. Eccles. xxix. Just⁹ cor suū tradet ad vigilandū diluculo. Luc. xij. Hoc ār scitote: q̃m si ꝑfamilias scirz qua hora fur venturus esset: vigilaret vtiq̃ rč.

Sextū signū dr̃ opationis ꝑfectio in xpo. i. Petri. i. Succinct̄i lūbos mētis vr̃e: sobrij ꝛ ꝑfecti: ſperate in eā: q̃ offert vobis gr̃az. Si qs. n. in ſcipso experiat̄ q ẏba inhonesta sibi displicant: q libent̄ ꝑdicationes audiat: ꝛ in ipsis delectat̄ sentit q ei⁹ voluntas i hoc fundata est: q potius vellet etnaliter dānari: q̃ deū offendē. videt se dolere de cōmisso: erga ꝓximuz se hēre charitatē: ꝛ sic de alijs cōiecturis ꝛ bonis opez fructib⁹: poterit ꝓbabiliter arguē se de nūero eōz illoꝝ q sunt in libro vite. Septimū ꝛ vltimū sig⁹ dr̃ oium sensuū in xpo dulcis sensatio. Bē sus. n. audit⁹ scribendoꝝ in li⁹ vite: ꝺz ſpūaliter medisari xp̃i gl̄osuz clamorē. Jo. penit. Jes⁹ clamans voce magna emisit spm̄. Hiere. iij. Bētus cordis mei turbati sunt in me. q̃m vocez tube. i. xp̃i audiuit aīa mea. Bensus visus ꝺtemplet lucidū xp̃i colorē. Isa. liij. Nō est ei spēs nec̄ decor: ꝛ vidimus eū: ꝛ nō erat ei aspectus: ꝛ desideravimus eū despectū. Bensus olfactus suauitatē passionis imolati xp̃i odoret. Eph. v. c. Tradidit semetipsuz ꝓ nobis hostiā deo in odorem suauitatis. Bensus gustus suauez xp̃i gustet amorē. q̃m dilexit nos: ꝛ lauit nos a pccis nr̃is in sanguine suo. Bensus tact⁹ xp̃i dolorē sentiat a sperrimū. Tre. i. O vos q transitis per viā: attēdite ꝛ videte si est dolor similis: sicut dolor me⁹. Sentiat q̃ audit⁹ credendo p fidē. sentiat visus intuendo p meditationē. sentiat olfactus attrahendo p deuotionē. sentiat gustus ꝺolendo p amorē. sentiat tact⁹ imitando p sufferētiā: ꝛ sup portatione. Dis igit̄ signis aīa argue si illa in te sentis: q de numero eris exitiū i li⁹ vite. Apoc. xxj. in fine. Nec intrabit in eā. ſ. scām Hierl̄m aliquid cōgnatū: ꝛ faciens abhominationē ꝛ mēdaciū: nisi q scripti sunt in libro vite agni. q̃r rč. Et sic p3 ſa ỹi. hui⁹ tertie ꝺcl̄onis. 3ª ỹi. est. Si bi q scripti fūt in li⁹ vite possint deleri ꝛ radi ſiū cācellari. Et breuit̄ dico q nō in rei ẏtate. Jo. x. Ego cognosco oues meas: ꝛ nemo pōt eas rapere de manib⁹ meis. ij. Thi. ij. Nouit dñs qui sunt ei⁹. ſed dicunt deleri solū ſm opinionē hominū: vt dicit bt̄us Tho. pte. i. q. xxiiij. vñ scribi ſm opinionē hominū in li⁹ vite est: q̃ nūc iusti tiā in aliquo l̄ aliquibus videt. ꝛ deleri de li⁹ vite ſm opinionē hoīuz est: q̃ñ i eis ꝺriū iustitie apparet. Nō tm̄ q inquantū cōscriptio in li⁹ vite ꝓuenit ex ordine dine ꝓdestinationis: sic nunq̃ a liquis deleri pōt de li⁹ vite. Inquantū ỹo dr̃ ꝓuenire ex gr̃a q̃ dign⁹ est: vt scribat̄ in li⁹ vite: qz ista ordinatio interdū deficit: ꝛ hoc pccm̄ mortale: iō ſm ordinatōz dine gre a q̃ excidērūt aliq ꝓ pccm̄ mortale: ſolū dr̃ deleri de libro vite: nō q̃ deletio ad dinā notitiā referat̄: q̃si aliquid dr̃ sciat: ꝛ postea nesciat. lz̄ referat̄ ad rē scitaz. vt q̃ de⁹ ad eternā vitā scit aliquē ordinari: ꝛ postea nō ordinari i cū deficit a gr̃a. Et dicit idem doctor q hoc sic ex gr̃a scribūt̄ in li⁹ vite dicūt scripti ſm qd. q ỹo scribūt̄ ex ordine ꝓdestinatōis bi simpl̃r scribūt̄ in li⁹ vite. Et sic bēs aīa cara

tres huius ꝺclusionis ẏritates. Et hec ꝓ rē pte huius sermonis dicta sufficiant rč.

De ruina ꝛ auxilio ꝓdestinatiōis ꝺsidera⁹ 3ª.

Tertioloco Scē ꝓdestinationis possibile ruinatiōez videam⁹. vbi tres subiungam⁹ ꝺcl̄ones. vz. Pria ꝺcl̄o est ista. Etsi hoc a scā ꝓdestinatōe ꝛ libri vite scriptōe cadē possit: nō tm̄ de necessitate dānabit̄: lz̄ p pniam resurgē pōt: ꝛ sic p gr̃am ꝛ dei miſicōdiā liberabit̄. Scda ꝺcl̄o ē ista. Etsi ifideles sint a deo reprobati: tm̄ in suis bonis opib⁹ apud mi sericordissimū Jesuz aliqd merent̄. Tertia ꝺclusio est ista. Etsi exītes in pctō mortali semp vt sic a deo reprobentur: tamen bene agentes de eoꝝ bene agere semper aliquid reportant.

Qd̄ p̃scitus ꝛ reprobatus per penitentiam fructuosam resurgere potest ꝺcl̄usio prima.

Accipe p̃mā ꝺclonez. vz. Etsi hoc a scā dei ꝓdestinatōe ꝛ libri vite scriptōe cadere possit: nō tm̄ de necessitate dānabit̄ sed p pniam resurgē pōt: ꝛ sic p gr̃am ꝛ dei miſicordiā liberabit̄. Et itelligē hꝫ ꝺcl̄onis sniam in sensu diuiso: ꝛ nō in sensu ꝺposito. q̃m ꝓdestinatus ꝛ in li⁹ vite script⁹ in sensu ꝺposito nō pōt mortaliter peccare. nec p dñs a dei gr̃a cadē: lz̄ de necessitate saluabit̄. vt ponit Fr̄ācisc⁹ maronis i ſlatili. di. xli. vt onīum est ſ. in ſa pte hui⁹ ſmōis hēt q̃ ẏritatē in sensu diuiso. Audi ꝓbaz. Dixi cōfitebor ꝺuersū me iniustitiā meā dño: ꝛ tu remisisti ipietatē pcti mei. Exēplū Magdalene Luc. vij. remittunt̄ tibi pcta tua. Exēplū Petri apl̄i. ꝛ sic de alijs peccatorib⁹ reuersis discurre Audi dñm Ezech. xviij. Si ipius ingt egerit penitentiā ab oībus pctis suis q̃ operatus ē: ꝛ custodierit vniuersa ꝓcepta mea: ꝛ fecerit iudiciuz et iustitiā: vita viuet ꝛ nō morietꝫ oīum iniqtatū e⁹ q̃s operat⁹ est nō recordabor. Iniustitia sua quā operatus est viuet. Nūqd voluntatis mee ē mors ipij dicit dñs: ꝛ nō ut ꝺuertat̄ a viis suis ꝛ viuat Si aūt auertit se iust⁹ a iustitia sua: ꝛ fecerit iniqtatē ſm oēs abhominatōes quas operari solet ipi⁹ nunqd viuet? Oēs iustitie ei⁹ q̃s fecerit non recordabunt̄: ꝛ in pctō suo qō peccauit in ipso morietꝫ ꝛ dixistis nō est eq̃ via dñi. Audite domus isr̃l. Nunqd via mea nō est eq̃? ꝛ magis nē vie vre praue sī rč. Ad cui⁹ ꝺcl̄onis declaratōez tres in gramus ẏritates. Pria ẏtas est ista. Quō itelligit̄ q ꝓdestinatus in sensu ꝺposito nō pōt a dei gr̃a cadē. ꝛ in sensu diuiso pōt cadē: ꝛ p pniaz resurgē. 2ª ẏtas. An ꝓdestinat⁹ a gr̃a cadēs: ꝛ postea p pniaz resurgēs: scim⁹ etiā bona q peccatū amissa resurgāt. 3ª ẏtas est. An opa scā i pctō mortali possint p seqntē pniaz viuificari. Ad cuius primā ẏtatē. vz. Qnō intelligit̄ q ꝓdestinatus in sensu ꝺposito nō pōt a dei gr̃a cadē: ꝛ in sensu diuiso pōt cadē: ꝛ p pniaz resurgē. Dico breuiter q sensus hui⁹ ẏtatis est talis. Predestinatus in actum ꝓdestinat⁹ nō pōt cadē a dei gr̃a. Et pono hoc exemplū. Sortes l̄ plato absolute ẽ tuz in se pōt stare vel currē: tm̄ dum sortes l̄ plato currit: necesse est ipsum moueri. sic q̃uis hō pōt esse ꝓdestinatus: l̄ non ꝓdestinat⁹: absolute tm̄ q̃m est ꝓdestinatus: vt stat ꝓdestinat⁹ nō pōt reprobari Q̃m q̃ est ꝓdestinatus: ꝛ postea nō ꝑseuerat i bonis operibus tunc a dīna gr̃a cadit: ad quā si resurgere tēdit: nccia est pnia. Ad cui⁹ declaratiōez est notandū ſm bt̄m Tho. in. iiij. di. xiiij. Qz ex i fluentia diuini lumis causant̄ in aīa nr̃a dei gr̃a ꝛ quecūq̃ ẏrutes. ps. Hr̃am ꝛ gl̄am dabit dñs

Scdo notandū ſm eundē q sicut nubes inter ponit̄ inter nos ꝛ influentiā luminis solis: sic pctm̄ mortale interponit̄ inter aīam ꝛ influentiā diuini lumis. Isa. lviij. Peccata vr̃a diuiserūt inter vos ꝛ deū vr̃m: ꝛ pcta vr̃a abscōderūt faciē e⁹ a vob̄ ne exaudiret. Man⁹. n. vr̃e pollute sunt sāguine ꝛ digiti vr̃i iniqtate. Labia vr̃a locuta sunt mēdaciū: ꝛ lingua vr̃a iniquitatē fatet̄. Nō est qui vocet iustitiā: nec̄ q iudicet ve: ꝛ sed cōfidunt in nihilo. i. in pctō: qō vere nihil facit: ꝛ loquuntur vanitates. ꝛ paz infra. Opera eoꝝ opera inutilia: ꝛ opus iniqtatis in manib⁹ eoꝝ. pedes eorum ad malū currūt: ꝛ festināt vt effundāt sanguinē innocentē. Cogitatōes eoꝝ cogitatōes inutiles. Et infra. Propter hoc elongatū est iudiciū a vob̄is ꝛ nō apprehendet vos iustitia. Expectauim⁹ lucē ꝛ ecce tenebre: splendorē, ꝛ in tenebris ābulauimus. Palpauim⁹ sicut ceci parietē: ꝛ q̃si absq̃ oculis attractauim⁹. Impegim⁹ in meridie q̃si in tenebris: ꝛ in caligino sis q̃si mortui rč. Tertio notandū q̃ sicut vent⁹ tenebras pellit: ꝛ radij solis ad nos fluūt: sic pnia pctm̄ pellit: ꝛ dine gr̃e ad aīam veniūt. Ex q̃ sequit̄ sicut in eodem instāti p ventū remouēt nubes: ꝛ lumē ꝺsequit̄: sic in eodē instāti in q̃ est actus pnie: peccatū removet̄: ꝛ dei gr̃a restituit̄. ꝛ sic pnia ē cā p accīs qz tanq̃ removens ꝓhibens. Inde Ambrosius ait. Penitētia res optima est: q̃ oēs defect⁹ revocat ad ꝓfectū. Et sic p3 p⁹ ẏtas. Scda veritas ē ista. An fīt bona ꝓdestinati p pctm̄ amissa: q pniam cū gr̃a resurgāt. Dico aīa breuit̄ ſm bt̄m Tho. vt s. q aliud est esse mortificatū: aliō esse mortuū. Illud. n. mortuū est q̃ oi ꝓrsus opatōe ꝓiuat̄: vt sentire. intelligē rč. Illud aūt est mortificatū q̃ aliq̃n fuit uiuū: sed postea uirtutē operādi amisit: vt opari nō possit. Mō ad ꝓpositū dico q illa opa nr̃a que facultatez hīt nos ꝓducendi ad vitā: viua dicunt̄ esse. que aūt hoc facere nō p̃nt mortua sunt. Opera autē illa hanc facultatē hīt: q̃ facta sunt in charitate. q̃m charitas oium bonoꝝ operuz vita ē. i. Cor. xiij. Si linguis hoīum loq̃r ꝛ angelorꝝ: charitatē āt non habeā: nihil mihi ꝓdest. Et Aug⁹ sup Jo. ſ mone. ix. Tāta ingt est ẏtus charitat⁹. q̃m si ipa ōest frustra hītur cetera. si adsit recte hītur oīa Que ỹo extra charitatē facta sunt: nunq̃ habuerunt vitā. ꝛ p oīs nunq̃ possunt vel poterunt ꝓducere ad vitā. Si queras extra charitatez q̃ bona fiant: Dico q illa sunt que fiūt in peccato mortali: ꝛ hec mortua sunt: vt dictū est. Sz bōa

Universidad de Deusto
Biblioteca

que fiunt in gr̃a viua sunt: sz p petm̃ mortale mo
tificari dicunt: nō mori. qz habuerit vitā. sed po
stea nō dicunt totaliter extingui p petm̃: sed extin
guunt ne vtutē bēant pducendi ad vitā. Et hec
hmōi bona aīa cara aduenīte gr̃a p pniam vi
na fiūt. Et b̄ ppulchre ps de peni. di. iiij. c. interi
mētes. ꝛ. c. si auerterit se iust⁹. ꝛ. c. B nobis. ꝛ. n. d̄
sacculo ptuso. Dicit. n. sic. c. interimētes. Interi
mentes sermonē inchoatōis xp̄i. i. in q̄ xps ichoa
at esse in nobis p fidē: feramur ad ei⁹ pfectionē
nō rursus iacientes fundamentū pnie ab opibus
mortuis: vicēs opa mortua poza bōa significat
Aplus q̄ p sequēs petm̃ erāt mortua. i. mortifi
cata. qz bi q peccando irrita bona poza fecerī.
Hec sicut in peccando fuerūt irrita: ita p pniaz
reuiuiscunt: ꝛ ad meritū eterne btitudis singla
pdesse incipiunt. B ibi. Ex quib⁹ vbis banc re
gulā nō q̄ opa in charitate fcā semp apud deuz
efficaciā bīt: ꝛ sic quantū in ipsis est semp viua st
Si vo in faciente pp sequens petm̃ efficaciaz ñ
bēant pducendi ad vitā: B p accīs est pp petm̃
qđ ipsū facientē indispositū facit ad pcipiendū
ipsoz meritū. Nō ār pp B q̄ aliquid ab ipsis opi
bus diminuat. Nā cū semel a charitate fuerint
elicita: nō pōt ab eis p peccm̃ tolli qđ suū est. ꝛ iō
indispositione a peccōe remota: qđ fit p pniam:
dicta opa suū ſoztiūr effectū. ꝛ fz B viuificari di
cunt. Opa ār q̄ in mortali fcā sūt: sic nūq̄z viua
fuerunt: nec efficaciā pducēdi ad vitā habuerī:
sic nec psequentē pniam viuificari pōt. qz pnia
nō est cā p se viuificationis opez: sed p accīs si
cut remouens ꝓhibens: vt dictū ē. gr̃a ār l̄ cha
ritas est cā p se. ꝛ p ois opa bona in mortali pec
cato fcā: cū nō habuerint aliq̄n cāz p se: vt viua
essent: nō poterūt viuificari p cām p accīs: sic ē
ipsa pnia. Ex hac declaratione ps rnsio ad ūtiaz
vitatē. vz. q̄ opa in mortali peccō p sequentē pe
nitentiā nō resurgūt: cū nunq̄z fuerint a charita
te elicita ul̄ imperata. ꝛ per ois semper mortua
ꝛ nullo modo postea viuificanda. quare ꝛc̄.

Qz infideles bene operando apud deum ali
quid merentur conclo fa.

Accipe fam conclonē. vz. Etsi infideles
sint a deo reprobati: tñ in suis bonis opi
bus apud mificordissimū Jesū aliquid
merenť. vbi aīa aīaduerte q̄ circa factū meren
di diuerse fuerūt opiniones. Pria opinio fu
it. Pelagij monaci: ꝛ multoz sequentiuz q̄ ex
puris nālibus sine gr̃a alia dei supaddita: bō vi
tā eternā mereri possit. Et b̄ est vna inť aliaz po
tissima rō. vnū qđq̄z ingt ipse pōt finē ad quē est
ordinatū adipisci. Finis ār bois ad quē ordiat⁹
est: vita etna ē. g̃ poterit illud adipisci. ꝯa nota
cū maioꝛi. qm̃ si nō posset ex se illud adipisci: fru
stra tale factū videret ad finē: quē ex se adipisci
nō posset. Minoꝛ ār ps p magr̃m libꝛo. ij. di. i. c.
vi. Jn̄ Aug. ait. Fecit deus rōnalē creaturam:
vt sūmū bonū intelligeret: intelligēdo amaret:
ꝛ amādo frueret. Sed certe aīa cara si b̄ opio r̃
cte ꝓcederet: oīno reprobabilis nō eēt. verum
nāq̄z est: q̄ si bō suis nālibus viribꝰ sūmū bonū
qđ est ipse de⁹: studeat inuenire: deus q̄ ꝓsto ci
bus bonū agē cupientib⁹: ne laboꝛ ille sit in va
nū: moꝛ gr̃am infundet: q̄ mediante ꝓsequeť, vi
tā eternā. Sed Pelagius sic nō intellexit. volu
it. n. boiem puris ex nālibus vitā eternā mereri
posse. qđ oīno falsum dixerunt oēs catholici tra
ctatoꝛes. Et ad rōnē eius dico: q̄ quelibet creatu
ra ex puris nālibus pōt finē nāle adipisci. sed
supnāle nō pōt sine gr̃a dei. vñ Lincolniensis p
poneť. c. ꝛ vij. dicit. Qr illa nā pfectioꝛ ē: que p
fectius in suū finē pōt. Finis ār bois est duplex
s. nālis: ꝛ supernā: i. s. Ex puris g̃ nālibus pōt bō
adipisci finē suū nāle m: sicut ē scire: vel aliquid
aliud: nō ār finē supnālem: nisi supernālit fuerit
adiutus per gr̃am. ꝛ qz de quolibet fine Pelagius
intelligit. iō tamq̄ erronea ab eccīa cius o
pinio ꝛprobať. ꝛxiiij. q. iij. pelagiani. Pelagiani
inquit a Pelagio monaco exorti. bi libeꝛ arbi
triū dine gr̃e anponunt: dicentes sufficere uolū
tatē ad implenda dīna tussa. hec ibi. Et b̄ idem
confirmat magr̃ sniaꝛ. di. xx viij. secūdi. Scda
opinio ē q̄ sine gr̃a dei nō pōt bō mereri vitam
eternā: sed bn̄ pōt mereri aliud a vita eterna. sic̄
ps de infideli: ꝛ exīte in peccō mortali: qui q̄ li
quid boni agunt: qđ nec fidi: nec bonis moribꝰ
repugnat: nō videť rō: quare nō debeant apud
deū aliquid mereri. qz si nō: frustra eoꝛ esz bo
na operatio: sed p Aug. nullū bonū irremune
ratū. g̃ ꝛc̄. Huius opi. est dns Bona. sup ꝺo snia
rū. dis. xlj. Et q̄plures alij: ꝛ simr̃ ego: vt ps ex
concr̃one posita. 3ª opi. dicit q̄ nullo mō con
tingit apud deū aliquid mereri sine gr̃a dei. Et
b̄ fundant dicto quodā magr̃i in lr̃a. vt. s. vbi a
it q̄ ois vita infidelium est peccm̃. i. sine meritis.
Scd certe ista opi. crudelis ē: nec magr̃ b̄ ibidē
intendit: sed sic exponiť. Ois vita infideliuz est
peccm̃. i. nō est sine peccō. qz q̄diu in ifidelitate p
sistunt per eoꝛ operationē a culpa nō liberant.
ꝛ b̄ ēt intelligit Aug. dicens. Nō sunt bona opa
supple ad merendū vitā eternā: q̄ per fidē ꝛ dile
ctionē nō fiunt. qz alteꝛ sine altero nullius ūtu
tis fructū parit. s. ad vitā eternā effectiue. Audi
Lassio. in epl̄is suis. Ualde inquit iniustū: ꝛ ma
loꝛ oīum probať extremū: vt inde quis cogat
detrimenta suscipere. vnde credebat auxilia p
uenire molestiam pati sine causa: penā sine cul
pa: damna sine debitis. hec ille. His tribus sic
recitatis opinionibus tres inquiramus verita
tes. vz. Prima veritas est ista. Que est ratio
q̄ sine gratia non possit homo mereri vitam et
nam. Secūda veritas est an aliud vltra gra
tiam gratum facientem requiratur ad vitaz e
ternam. Tertia veritas an propter charita
tis defectum infideles alias virtutes haben
tes possint virtuosi appellari. Ad primam
dico q̄ ideo anima non potest vitam eternam
mereri sine gr̃a gratū faciēte: tripliciter rone. 1º
ppter eēntie bonitatē. 2º ppter bonoꝛ ip̄opō
tionabilitatē. 3º ppter diuinā ordinabilitatez.

·Primo ppter eēntie bonitatez. Nā nihil pōt
eē sine eo qđ est ō essentia ei⁹. sicut bō nō pōt eē
sine sua diffinitōe. qz diffinitio ꝛ diffinituz ꝺuer
tunť. gr̃a aūt dei ē de essentia bōitat⁹ bn̄ane. qa
bonitas bn̄ana nulla pōt eē sine gr̃a dei. i. Coz.
xv. Gr̃a dei sum id qđ sum: ꝛ gr̃a ei⁹ in me vacua
nō fuit. ·Propē hoc aīa nota q̄ duplicē habitum
in gr̃e bēmus. ·Prim⁹ est de essentia bōitatis
bn̄ane. ꝛ hic reddit boiez simpl̄r bonū meritōie
loquēdo. ꝛ hic bitus dr̃ charitas sine gr̃a gratū
faciēs. Ali⁹ bitus ē q nō est de eēntia bōitatis
bn̄ane. Et hic ē tripler. Quidā pp̄ponit⁹ a cha
ritate ō lege cōi. vt fides: ꝛ spes. Quidā pp̄ppo
nēs charitatē. sicut ē ille bitus p quez aureolaz
gs ꝓmereť. Est aūt aureola gl̄a qdā accītalis ō
opib⁹ a se fcis rōne bīte excellentis victoꝛie. vt
dicit Ricar. in. iiij. di. xl viij. Quidā est bit⁹: nec
nccio pp̄ponit⁹ a charitate. nec nccio illā pp̄sup
ponēs. sic̄ gr̃a ꝓphie. reuelatōes. visiōes. ꝛ ꝺsilia
multa: que pōt etiā exīt⁹ in culpa mortali cōi
cari. Cū igit̄ charitas ex dictis sit de eēntia bōt
atis bn̄ane meritoꝛie loq̄ndo: iō bona meritōia
sine charitate eē nō pōt. Jn̄ Aug. sup p⁹ canoni
ca Jobis homel. viij. ait. Quicqđ hēs charitatē
solū nō bēas: nihil tibi ꝺdest. hāc habe: ipleuisti
legē. puto istā margaritā eē illā quā bō negocia
toꝛ q̄siſſe in euāgelio describit. Qui iuenit vnaz
p̄ciosaz margaritā: ꝛ vēdidit oīa q̄ bēbat, ꝛ emit
eā. Hec p̄ciosa margarita charitas ē: sine q̄ nihil
tibi ꝺdest q̄cunq̄z laboꝛaueris: quaz si solā bēas
tibi sufficit. s. ad meritū vite etne. B ille. 2º B me
reri nō pōt sine gr̃a vitā eternā ꝓpt bonoꝛ nr̃oz
ip̄oportōabilitatē. Non. n. tāti sc̄ pcij actº nr̃i: tā
teq̄z vtut⁹: ut ad vitā capescēdā sufficiāt. ad Ro.
viij. Nō sunt ꝺdigne passiōes hº seculi ad futuz
glam q̄ reuelabit in nobis. Nā he sūt pue. i. pe
tri vl. Jn xp̄o Jesu modicū passos: uita aūt eter
na magē est. ps. Magē est gl̄a ei⁹ in salutari tuo.
be finite. illa ifinita ꝛc̄. Tertio nō pōt bō mēri
vitā eternā sine dei gr̃a ꝓpter diuinā ordiabili
tatē. qa sic. s. de⁹ ordinauit: vt illā adipisci sin̄ ei⁹
gr̃a nō possem⁹: vt illi solū gr̃as psoluerem⁹. Si
cut ille bon⁹ erust⁹ Laureti⁹ dicebat. B̄as tibi
ago dne. qz ianuas tuas ingredi merui. q̄re ꝛc̄.

Scda vi. est. An aliud vltra chāitatē ad vitā
eīnā capescēdā regrat. Et dico breuit q̄ ō lege
cōi etiā regrit fides. qz sine fide ipossibile ē pla
cere deo. Jaco. i. Nā fides ichoatiue ē pn̄m actº
meritoꝛij: sz charitas ꝛpletiue. Itē regrit ēt spes
qz q sperāt in dño nō erūt icredibiles ꝛbo illius
ꝛ p oppositū. q nō sperāt in dño erūt icredibiles
Dee. n. vtutes de nccitate regrunť sm tres aie
vires. Nā fides iformat intellectū. spes memo
riā. ꝛ charitas scām voluntatē. q̄re ꝛc̄. Tertia
vi. est. An ꝓpter charitat⁹ defectū ifideles alias
vtutes bnites: possint vtuosi nūcupari. Ad b̄ aīa
duas tibi famosas opiniones adducā: ꝛ ipsis nō
alr̃ ip̄obatis: qd mihi videať: postea subiungā.

Pª opi. est. q̄ sz ifideles charitate careāt: alias
tñ vtutes bēre pōt: ꝛ moraliť viuer valēt. q̄ opi.
sūmi pōt ex dictis gl̄osi Aug. ꝺ Julianū bēticuz
li. iij. c. iiij. ꝛ in li⁹ de vta inocētia: sine ō sriis ꝓspi
qđ idē est: ꝓpone septia. vbi sic ait. Dilectio dei
ꝛ ꝓximi ꝓpa ꝛ spālis vtus est pioꝛ atq̄z sanctoꝛ
cū ceteꝛ vtutes bonis ꝛ malꝰ possint esse cōes. et
Piero. ait. Uirtutib⁹ romani meruerūt iperiuz
Et possit multiplr̃ ꝺfirmari: sz ad pns trāseamus

Scda opi. quā multi ifecuti sr̃: ꝛ bacten⁹ gr̃a ē
talꝰ est. q̄ ifideles nullā vtutē bn̄: sed ois eoꝛ vi
ta est petm̃. Et pōt hec opi. ex Aug. dictis vt s.
roborari. vbi de itētōe sua logē. Et pōt sic argui
Quicqđ nō est factū sm rectā itentōez est petm̃
Ois actº infideliū est factº ꝺ rectā intentiōez. g̃
ois actº infideliū est petm̃. Uoco aūt b̄ rectā ite
tionē: q̄ sz legittimū agit̄ ꝛ debitū finē. Finil ār
debitº sm oēs: est cuiº gr̃a oīa fiūt. vel fieri dnt
ad quē singula referūť. vt dic Auicē. p sue suffi
cie. c. xv. z. ij. metha. ꝓbs ait. Finis est qđ nō
est alic⁹ cā sz alia illi⁹. Et Comī. ibidē comto. viij.
dicit q̄ descriptio cāe finalꝰ est vt nō sit, ppt aliā
cām. Cū aūt ois opatio ifideliū nō sit, ppter hūc
finē fcā. g̃ ipsoꝛ opatio sm rectā itentiōez minie
est. ꝛ p ōns nulla eoꝛ opatio est vtus. ꝛ p ōns ē
petm̃. ꝛ b̄ voluit magr̃ in lr̃a ondere: cū s. dixit.
Ois vita infideliū est petm̃. Audi Aug. ꝺ Julia
nū. li. iiij. c. xij. Noueris ingt ñ officijs: sz finib⁹ a
vitijs discernēdas eē vtutes. Officijs aūt ē qđ
faciendū est. finis vo ad qđ faciendū est. Cū igr̃
bō aliqđ facit vbi peccare nō videť: si nō ꝓpt b̄
facit: ppt qđ facē ꝺz: peccāe ꝺuincit. ꝛ paulo pª
ait. Quicqđ boni fit ab boie ꝛ ñ ꝓpter b̄ fit, ꝓpt
qđ fieri vā sapia ꝓcipit: ꝛ si officio videať bonū:
ipso nō recto fine petm̃ est. Et in eodē liº ꝺ Jul.
multiplr̃ Brictiū cōmendantē dicit Brictium
non fuisse virtuosū. q̄re ꝛc̄. Uides q̄ optimi ini
tant be opiniones fundamentis aīa cara: non a
liter de ipsis ad psens exponens: vnaz tantū re
gulam pono. vz. Qr dato q̄ infideles vtuosi mo
raliter sint: vt ait opinio ꝓma: siue non: vt dicit
scda opinio. sufficit sm oēs theologicos tracta
toꝛes. oēs infideles mortuos esse: q̄tum ad vite
eterne meritū. Et sic credo Aug. itellexisse oēs
infideles vtuosos non esse. s. q̄tum ad meritu
vite eterne. Inde Aug. xiij. de trini. in fine ait.
Justus ex fide viuit: que fides per dilectionem
operatur: ita vt vtutes queq̄z ipse qbꝰ prudenť
fortiť: temperanť: iusteq̄z viuiť. oēs ad eandē re
ferant fidem. non enī aliter potuūt esse vtutes.
ꝛ sic pōt ꝛcludi q̄ nō sūt vere vtutes: sed vtutū
imagines. Nā sicut imago os nō habet: sed ozis
similitudinē habet: similitudinē oculoꝛū: nec tñ
oculos hz: ꝛ sic de alijs membꝛis: sic infidelium
vtutes. virtutes non sunt sed imagines virtutū
vñ sicut sequiť: iste est homo mortuus. g̃ nō ē bō
sic ista: est virtus infidelis. g̃ non est vtus. quia
infidelitas moꝛs iusti est. quoniaz iustus ex fide
viuit. Tunc vltra. vtus infidelis nō est vtus. g̃
est petm̃. Un̄ glo. sup Matb. c. viij. ait. Quicqđ
facis: aut dei amoꝛe: aut diaboli facis. Cuī dia
bolo est peccm̃. g̃ ꝛc̄. Et Aug. de vta inocentia, p

Universidad de Deusto
Biblioteca

positione.cvj. Dis ẏtus infidelių est pccm̃ r nihil est bonū sine sūmo bono. vbi deest cognitio incōmutabilis ẏitatis:falsa ẏtus est: ēt in optimis moꝛib⁹. Et ꝓuł.ad Ro.ꝛiiij.ait. Oē qđ nō est ex fide pccm̃ est. Intelligunt̃ m̃ oia b̃ q̃ntū ad meritū vite eterne: vt sic. Dī vita infidelių est pccm̃. i. nō est sine pccō: vt exponit dns Bona.sup ꝓo sniaꝛ.vi.rlj. vn̄ sic ait. Nō est sic intelligendū q̄ ois opatio quā agunt infideles in tota vita sua sit culpabilis r demeritoꝛia:sed iō dr oēm vitā coꝛ esse pccm̃. q: p nullā operatōz quā agunt liberan̄a culpa: q̄diu in fidelitate persistunt. Et sic ex his concludit̃ q̄ cuius infidelių opera sint sine fide r charitate:m̃ eoꝛ opera fidei nec bonis moꝛib⁹ repugnantia secū pꝺ tant remunerationis cā: nō quantū ad vitā eꝛnā:sed quantū ad aliud.sicut de exm̃tibus i pecato mortali dicēt conc'one sequenti. Et b̃ sufficiant ꝓo pñti conc'one.

Resolutio

Qꝛ exm̃tes in pccō moꝛtali b̃n̄facientes m̃ aliquid apud deū merenꝫ conc'o tertia.

Accipe tertiā conc'onē. vꝫ. Etsi exm̃tes in peccato moꝛtali semꝑ vt sic a deo re ꝓbendī: m̃ b̃n̄ agentes de suo b̃n̄ agerꝫ aliquid repoꝛtant. Ubi aia nō ſm bnū Tho. ꝑma ꝙc.q.vlt.argu.vlt.r pte tertia.q.penul. Et.iiij.sniaꝛ.vi.iiij.multisq̄ alijs in locis:r oēs fideles tractatores in b̃ vnanimes sunt: q: gl'osus deus qui nihil irremuneratū relinquit:b̃n̄factū bonū in pccō moꝛtali copiosissime remunerat. sed qm̃ sic in culpa iacens moꝛtuus est q̄ ad deū r spūalia bona: p̄miat̃ m̃ in bonis tpalibus:r n̄ eternis.r declaro per ex'". Joannes est in pccō moꝛtali:r amoꝛe dei vnā el'ynā tribuit pauperi ieiunat in.xl'.ā.r̄c.quid hec sibi bona ꝓsunt. Dico aia mea q: illis tribuit ds multa tpalia bona reddit nāq̄ illi ds ꝓ el'yna diuitiaꝛ augmentationē:ꝺfuatōz:r h̄mōi. ꝓieiunio coꝛpis sanitatē periculoꝛ euitationē r̄c. O ciuitas opulenta. N.qd te ab ira dei tanto tpe ꝓfuauit:certe ele mosyne eccl'iaꝛ: edificia r̄c. Dicit.n. barbatus Piero.q: Sibyllis ēt paganis merito ẏgitatis ds spm̃ ꝓphie ꝛtulit. Jtē crebro ꝛtingit q: ꝓpē bona in pccō moꝛtali fcā quis ad tps dei gra illuminat:r de pccō exit. sic legit̃ ō Lozmelio Act.x. Uir āt quidā erat in Cesarea noīe Lozmelius religiosus ac timens deū cū oi domo sua:faciens el'ynas multas plebi:r deꝑcans deū sem per vidit in visu manifeste q̄si vna hoꝛa diei angelū dei introeuntē ad se:r dicentē sibi. Lozmeli. At ille intuens eū tioze conceꝑt⁹ dixit. Quis es dñe? Dixit āt illi. Oones tue r el'yne tue ascenderī in memoriā in ꝛspcū dei. r nunc mitte viros in Jopē. r accerse Simonē q cognomiat Petrus: r ille dicet tibi quid te oꝑteat facē. Cūq discedisset angelus vocauit duos domesticos sibi:r militē metuentē deū ex his q illi pebant.i.obediebant. Quib⁹ cū narrasset oia misit illos in Jopē. Postera āt die iter illis facientib⁹ r appꝛopinquantib⁹ ciuitati:ascendit Petrus in supioꝛa:vt oꝛaret circa hoꝛā sextā r̄c. Et infra in sniā dr q: accedētib⁹ illis ad domū r̄ce tri int̃rogātes vbi Petr⁹ moꝛaret̃. r ꝛperto ij3 eē quē q̄rebant:narrāt fcm̃: hospitant̃ illa die sī mul.alta die veniūt in Jopē. occurrit Lozmeli⁹ cū amicis suis r salutāt se iuicē. cām accersiōis q̄rit Petrus.narrat seriatī Lozmeli⁹ qđ acciderat. Tūc Petr⁹ ait. In vitate cōperi: qm̃ nō est ꝑsonaꝛ acceptatoꝛ ds:sed in oī gente q tiet eū: r operat̃ iustitiā acceꝑt⁹ est illi. Et sic Petr⁹ de fide xp̄i Lozmelio informato: baptiçauit eū cuz copiosa multitudine.lege textū si placet. Ecce ex his ẏbis apparet Lozmeliū centurionez suis bonis operib⁹ sanitatē aie sustepisse: qđ nō fuisset assecut⁹ si semp male egisset. Quid de Traiano ipatoze dicā? q ꝓp iustitiā r pietatē quā erga mulierē viduā exercuit oꝛonib⁹ Gregozij a penis inferni.in quib⁹ erat:liberat⁹ ē: vt habet̃ i legēda btī Gregōij. vid ibi qz pulchra ē. Quid de Cōstantino ipatoze? q intuitu pietatis infantib⁹ occidendis pepcit:gr̄az visionis vt ad bm̃ Silueſtrū ꝓgeret:q ei piscinā in q̃ mundand⁹ erat:ꝺideret:hr̄e meruit r̄c. O igit̃ felices iusti bn̄ opantes:q nō solū ꝑmia tpalia:sed ēt eēna ds gra merenꝫ de b̃ plīrius nō dicā. Habes.n. de hac mā ad plenū in dñicali nr̄o ſmone. vij.articulo.i.c.iij.ibi.n.ꝓpulchra inueniet. Qr̄ dilectissimi bn̄ agē studeam⁹: r sic tandē ꝑseuerantib⁹ dei gr̄a mediante:montē excellū padisi xp̄z Je sū mirabil̃ transfiguratū.i. gl'osū clare conspiciem⁹ gl'ose regnantē cuz p̄re r scō spū in secula seculoꝝ. Amen.

Feria secunda secunde dñice q̄dragesime ō libero arbitrio sermo in oꝛdine.xiij.

In peccatis Uris moriemi. Joix. Quā felix sit p̄destinatoꝛ status: q̄cz iocund⁹ besterno satis in ſmōe cōꝑehendē valem⁹. nec a misterio vacat q: x̄ps bodie iudeis audire nolēt̃b⁹: r oculos auert̃tib⁹ ne viderēt r itelligerēt ẏitatē: iteratis vicib⁹ dixit. In pccis vr̄is moꝛiemi: nō mei defectu:sz vr̄a malignitate. qm̃ aia que peccauerit ipsa moꝛiet. Eçech.xxxviij. Sic.n. instituit ds vt q spōte bn̄ ageret pdestinarēt̃ q ẏo male i eoꝛ pccis mōiꝛēt. Eccl'.xv. Deꝰ ab initō ꝛstituit hoīez: r reliqt illū i manu ꝛsilij sui. apposuit añ eū ignē r aquā: vitā r moꝛtē: vt ad qđcūq̄ voluerit manū extēdat. De libero igit̃ arbitrio bodie dilectissimi tractare,itēdo. de q̃ tres ꝛsideratōes faciaz⁹. vꝫ. Liberi arbitrij nobilē entitatē. Liberi arbitrij p̄clarā qualitatez. Liberi arbitrij fructuosam vtilitatem.

De nobili ētitate liberi arbitrij ꝛsideratō p⁹.

Liberi arbitrij nobilē entitatē videaz⁹. vbi tres conc'ones moze solito pōamus. Pria ꝺ̄ē ista. Tāta ē liberi arbitrij p̄ clarissima dignitas: vt nihil p̄clarius humana natura ab ipso omnipotenti deo dari potuisset.

entitas q: alijs aialib⁹ deꝰ b̃dictus ꝺcedē dedignasset. Tertia conc'o est ista. Tāta est liberi arbitrij p̄clara bōitas: vt nō ptm̃ r ptī: aut successiue anime concedatur. sed ea creata r coꝛpori vnita in eodem instanti ipsi cōicatur.

De triplici,spāli nobilitate liberi arbitrij ꝺ⁹ p⁹.

Accipe ꝑmā conc'onē. r̄c. Tres.n. p̄cipue sūt liberi arbitrij dignitates. vꝫ. P⁹ dignitas dicit libertat̃. 2⁹ dr ꝑticipatōis. 3⁹ dicit electōis. Pria inq̄ dicit̃ libertatis. Si tibi o aia mea ter q̄terq̄ milia talēta largirēt̃:r in ꝑpetuū durissimo i carcē aspꝛimo vicu viuēs:qd q̄so dignitatis opū illaꝛ āplitudo p̄staret:sicq̄ de alijs dignitatib⁹ nō libertati datis discurrē potes.certe paꝛ aut nihil. Nō.n.bn̄ ꝓ toto: vt Poeta ait.libertas vēdit̃ auro. Hoc celeste bonū ꝑterit oꝛbis opes. Jn magr̄i i⁹ sententiaꝛ. di.xxv.triplicē libertatez ponit in.c.est autē libertas. Quedā.n. dr libertas a necessitate. quedā a pctō.r q̄dā a miſia. Libertas a necessitate est qñ aliqd,a nullo simpl̃r cogi pōt. r b̃ mō liberꝛ arbitriū dr liberꝛ tā añ peccatū q̄ post:ita in bonis sicut i mal'. Sicut.n. volūtas añ pctm̃ cogi nō potuit:sic nec post pctm̃. Est.n. libera libertate ꝺdictōis. vt ꝑz⁹ de aia. Scōa libertas dr a pctō.s.moꝛtali.qm̃ a venīali liberari ne quaq̄ possum⁹: nisi grādi spāli dono:sic fuit i uirgine.i. Jo.p. Si dixerim⁹ qm̃ pctm̃ nō hēmus. q̃ ō moꝛtali stelligiꝫ.ij. ad Coꝛ.iij. Ubi spūs dñi ibi libertas.ex de regularib⁹.c.lz.circa p̄n'". r.xix. q.ij. due sī. Sicut.n. pctm̃ moꝛtale fuit utē iduc. Jo.viij. Qui facit pctm̃ seruus est pcti: ita gr̄a libertatē. Tertia libertas dicit̃ a miſia. r b̃ solū ē in pria.qm̃ in mūdo n̄ nisi miſis est. ad Ro.viij. Ipsa ingt creatura liberabit̃ a seruitute coꝛruptōnis in libertatē filioꝛ dei. Et dic magr̄ vt s.hāc libertatē habuit bō ante pctm̃.qa oī carebat miseria:r nulla tāgebat̃ molestia. r pleni⁹ hēbit in futura beatitudine: vbi miser eē nō pōtit.sz in hac vita q̄ est iter p̄mū pctm̃ r vltimā ꝺfirmatiōem: nemo a miseria liber est.qz pena pcti nō caret.b̃ ibi. Et sic ꝑz p⁹ liberi arbitrij dignitas. Uide ibi magr̄m de dignitatib⁹ p̄mi bois añ pctm̃: q̄re o ptime logr̄. Scōa dignitas liberi arbitrij dr ꝑticipatōis. Qto.n. aliqd vberi⁹ ipm bonū ꝑticipat:tāto pfecti⁹ est.b̃ clarissima ꝓpositio est.sz iste due potētie bōis.s.intellect⁹ r volūtas vberius ꝑticipant ipm bonū.g̃ erūt potētie pfectissime.qm̃ itellect⁹ ꝑticipat sūmū bonū in rone ifallibil̃ ẏtatis. volūtas in rone ifaltidibil̃ bōitatis g̃ sī pfectissime. Tūc vltra. Intellect⁹ r volūtas uberrie ipso sūmo bono ꝑticipāt.sz liberꝛ arbitrium de ista duab⁹ potētijs ꝑticipat. g̃ liberꝛ arbitriū q̄dā erit res pfectissima. Minoꝛ ꝑz p magistrū in lra dicentē. Liberꝛ arbitriuz est facultas rōnis.i.itellect⁹ r volūtatis.sz de hac clari⁹ in ẏtate p⁹ b⁹ conc'onis declarabit̃. Tertia dignitas dr electōis. Licet.n. de⁹ vt ꝑma cā p gratiā suā moueat volūtatē: vt ipsa bonū eligat. nō tn̄ tollit qn liberꝛ ipsa illud bonuz eligē possit. vn̄ sic deꝰ mouendo cās nāles nō tollit qu actꝰ earum sint nāles:sic mouēdo cās volūtarias r liberas nō tollit qn actꝰ eaꝝ sint liberi r uolūtarij. Opatur.n. deꝰ in vnoq̄z ſm ei⁹ ꝓpietatez.ad Phił. vij. Deꝰ opat̃ in nobis r velle r ꝑficē. Et Proꝟ. xxi. Coꝛ regis in manu dei q̄cūq̄ voluerit ẏtet illud. Et bn̄s Tho.pte p⁹.q.lxxxi.ar⁹ p. declarans illud apli's. dicit. Opat̃ deꝰ in nobis velle vt illud velle est qdā actꝰ nālis. r deꝰ sic mouet vt cā vlīs olum motuū. qz suo ifluxu oia mouet sed inq̄tū deꝰ opat̃ in nobis velle nō solū ẏtest actꝰ nālis :sed vt est actꝰ meritoꝛi⁹. tūc deꝰ non solū opat̃ illud velle meritoriū tanq̄ ꝑmus motoꝛ.sed etiā boc spāli ꝓ influxū sue gr̄e agit. qm̃ volūtas ad actū meritoꝛiū: vel velle meritoꝛiū sine spāli dine gr̄e influxu moueri nō posset. p⁹ Coꝛ.xv. Gr̄a dei sum id qđ sum. Et sic hēs tres liberi arbitrij dignitates.

Pro clariori notitia hic tres imꝛamus ẏitates. Pria est qd liberꝛ arbitriū. Scda an liberꝛ arbitriū sit vna potētia l plures. Tertia est q̄ dria est int̃ esse liberꝛ r eē liberalē. Qtū ad primā dico q: de qdditate liberi arbitrij diuersi modi dicendi fuerūt. Alīq.n. sic dixerūt q: liberꝛ arbitriū est facilitas rōnis r volūtatis: q̄ volūtario r ꝛpōtaneo appetitu ferri q: pōt ad ea q̄ bona l mala iudicat: vt iudicare valet. Hāc diffinitōez tangit magr̄ di.xxv.scōi.c.iā ꝓo.in ꝑncipio capti. Et arguit magister istā nō esse bonam triplici medio. Et p̄ sic. Ista diffinitio nō ꝛpetit deo q est sūme liber.g̃ nō est bona.ꝺña ꝑz.r añs ꝓbat.qm̃ deus q̃ius sit sūme liberꝛ:nō tā ad malū flecti pōt. Audi Aug. xxij.de ci.dei. Certe ipse deꝰ nūqd qm̃ peccare nō pōt:iō liberꝛ arbitriū bēre negādus est:q̃si dicat nō. Scdo magr̄ arguit sic. Ista diffinitio nō ꝛpetit angel'q liberi sūt.g̃ nō est bona.ꝺña nō.r añs ꝓbat.qm̃ angeli in gr̄a stabiliti:nequaq̄ ad malū flecti ꝑnt. Audi Aug. vt s. Sicut p⁹ imoꝛtalitas quā peccando Adā ꝑdidit fuit posse non moꝛi:sic ꝑmū liberꝛ arbitriū posse n̄ peccare. nouissimū ẏo non posse peccare.g̃ r̄c. Tertio arguit sic. Qto liberꝛ arbitriū magis immune est a seruitute creata:tāto ē liberi⁹. sz liberꝛ arbitriū q̄to minus pōt flecti ad malū:tāto est magis liberꝛ. Que a seruitute.g̃ est magis liberi⁹. Et minoꝛ r maioꝛē ꝓbat magr̄ in.c.illo.multo ꝙppe liberali⁹ r̄c. Alīq dixerūt ut ꝓbi.sicut idē magr̄ ibidē dicit Liberꝛ arbitriū est liberꝛ de voluntate iudiciū. qa ꝑas ipsa r habilitas volūtatis r rōnis q̄ ideꝛ est ꝛz rē qđ liberꝛ arbitriū libera est ad vtrūlibꝛ quia libere pōt moueri ad hoc vel ad illud. Am broſius ẏo dicit. Liberꝛ arbitriū est potestas cōseruandi rectitudinē ꝓpter se.r q̄to quis magis vtit̃ in bonū suo libero arbitrio: tanto magis est liberioꝛ. Audi Aug. Tantū est liberꝛ arbitrium magis liberꝛ:q̄to qs magis vtit̃ bono. sicq̄ multi multa dixerūt. Nos ẏo accipiam⁹ diffinitōez ꝛpletioꝛē. Audi Aug.r ꝑz etiā i lra magr̄i. Liberū arbitriū est facultas rōnis r volūtat⁹:q̄ bonū eligitur gr̄a assistente:r maluz gratia desinente

Universidad de Deusto
Biblioteca

In hac diffinitione pon[illegible]tres pticule. ·Pr[illegible]
n. dicit q̄ libex arbitriū est facultas. i. potentia
expedita z libera rōnis z voluntatis. ·Per ꝟ qđ
dicit potentia declarat q̄ libex arbitriū nō ē a
ctus rōnis z volūtatis: q2 act⁹ nō semp manet i
hoīe: ꝫ transit. Libex arbitriū āt semp manet.
Itē p ꝟ qđ dicit potentia ēt inuit: q̄ libex arbi
triū nō est habit⁹ rōnis z voluntatis. q2 hītus di
cunt ſm quos dicimur boni l' mali circa act⁹ ut
passiones. ij. ethi. vt pz. qm̄ p habitū tēperantie
nos bn̄ hēmus circa cōcupiſcentias. p intēperā
tiā āt male. p habitū ſcie nos bn̄ habem⁹ ad actū
intellect⁹: dū p ſciam cognoſcim⁹ vex. q2 ſcire ē
adequatio rei intellecte ad intellectuz. p hītum
āt ɔriū qui est ignorantia nos male habem⁹ ad
actū intellect⁹. z ſic de alijs. Libex āt arbitriuz
indifferenē ſe bz ad utrūq3. ſ. bn̄ l' male. z loquor
hic in via. q̄ libex arbitriū nō est hītus volūtat]
z rōnis. Si igit nō ē actus: nec hītus. q̄ ē poten⁹.

2⁹ pticula diffinitionis ē rōis z voluntatis ex
q̄ dat intelligi q̄ nō ē vna ſimplex potentia. ſed
qđ cōpoſitū ex rōe z voluntate. Et rō b⁹ est. qm̄
iō dicimur liberi. q2 de duobus vnū eligē possu
mus alio recuſato. Mō ad verā electionē duo
nccio cōcurrūt. ·Primo vt cognoſcam⁹ qđ fcte
debem⁹ eligē: z q̄ appetam⁹ qđ eligē intendiz⁹
Et ad ꝟ vt cognoſcam⁹ quid recte eligendū ſit
ɔſiliū requirit m pte intellectiua p qđ diiudicat
quid ſit in electione p̄ferendū. Ex pte āt effect⁹
requirit q̄ accepteť qđ p rōnis iudiciū diiudica
tū est. Nullus. n. bn̄ eligit: niſi eligendū cōgſcat
z q2 libex arbitriū ex electione ē: z in electione
requirit intellect⁹ z appetitus: iō dicit q̄ liberū
arbitriū ē facultas rōnis z voluntatis. 3⁹ pti
cula ē ista: q̄ bonū eligit gr̄a assistente: z malu
gr̄a desinente. Nā libex arbitriū ſi cōpar⁹ ad a-
ctū ſuū: vt actus nālis ē: ſic mouet a deo: vt ge
nerali motore: nullo alio habitu ſupinfuſo imp⁹
ſo. ſed ſi considerat⁹ ad actū ſuū: vt dī meritoriū
ſic mouet a deo p ſpecialē habitū ſupinfuſum. z
hic est gr̄a. q̄ concludit q̄ actū meritoriū nō eli
git libex arbitriū ſine ſpeciali gr̄a. q̄ ɔ. Et ſic
pz ꝓma ꝟitas. 4⁹ ꝟi. ē ista. an libex arbitriū
ſit vna potentia: l' plures. Et dico breuit q̄ nō.
vt dictū est in 3a pticula diffinitiōis. ·Pro c⁹
declaratione nōndū ſm bn̄ Tho. pte pma. q.
viij. arti. iiij. q̄ potentie appetitiue ꝓportionāt
potentijs apphenſiuis. z p ꝺns sic ex pte apphē
ſionis se bz intellectus z rō: ita ex pte appetitus
intellectiui se bz voluntas: z libex arbitriuz qđ
nihil aliud ē q̄ ꝟtus electiua. z ſic intelligē ipō
tat ſimplicē apphenſionē rei: pp qđ dicim⁹: q̄ p
ma p̄ncipia ſunt intellectus. q2 illis imediate no
tis terminis assentimus. rōcinari āt ipoztat vni
us cognitionē. vt ducit in cognitiōz alteri⁹. ita
ex pte appetitus velle ipoztat ſimplicē appeti-
tū alic⁹ rei: vt finē. q2 voluntas ē respectu finis
q pp se appetit. Eligē āt est appeter aliquid pp
aliquid ɔsequendū. q2 ꝓprie eligē est eoz que
ſunt ad finē. Vñ breuiter arguaſ ſic. ſicut se bz i
tellect⁹ ad ronē: ita volūtas ad vim electiuam:
ſiue libex arbitriū. ſed intelligē ſiue intellect⁹:
z rōcinari ſunt eiusdē potentie: vt ꝓbat beatus
Tho. pte p⁹. q. lxxix. q̄ ſic velle z eligē erūt vni
us potentie. ſ. volūtatis: ſicut intelligē z rōcinā
ſūt vni⁹ potentie. ſ. intellect⁹. ſed qm̄ tale eligē
ſine cognitōe fieri ñ pōt: necesse ē p̄cognoſci qđ
recte ſit eligendū. Ad recte āt eligendū regrit ɔ
ſiliū: qđ est i rōe. iō ad libex arbitriū ɔcurrit rō
z voluntas. Ex quo ſequit q̄ libex arbitriū nō
est vna potentia ſimplex: ꝫ qđā cōpoſita ex rōe
z volūtate. Jn ꝑbs. vj. ethi. An electio ꝓueat
ad vim cognitiuā l' appetitiuā ſub dubio relig⁹.
Dicit. n. q̄ electio ē l' intellect⁹ appetitiu⁹ l' appe
titus intellectiu⁹. Sed in. iij. ethi. magis declia
re videt q̄ ſit appetit⁹ itellectiu⁹: nominās elec
tōz desideriū ɔſiliabile. z rō. q2 obiectū electō
nis ē id qđ est ad finē. z ꝺ inquantū tale bz rōnē
bōi qđ dr vtile. Et cū bonū iquātū bonū ſit ob-
iectū appetit⁹: ſequit q̄ electio ſit p̄ncipal⁹ ap-
petitiue ꝟtutis. z p ons libex arbitriū ē poten⁹
appetitiua. z ꝺ p̄ncipal⁹. Ex quo tñ nō ſequit q̄
nō ſit ēt rōis: ꝫ ſit p̄ncipal⁹ volūtatis. Et sic pz
3a ꝟitas. 3⁹ ꝟi. ē q̄ dria est int' ē libex z ē li
beralē. dico q̄ ē libex nihil aliud est q̄ nō esse
coactū. ſed ē liberalē ſpectat ad ꝟtutē magna
nimitatis. vñ ille dr liberalis: q liberal⁹ z mo-
deste ſua cōicat. q2 ſi modeste z regulate nō fie-
ret: transcenderet in vitiū ꝓdigalitatis. Vñ p ſi
gula accipe alia cara q̄ libeȝal⁹ oz ē in ſubueni
endo amicis ſine mora. q2 qui cito dat: bis dat.
Jñ qdē viri boni de iſr' captiuos veſtierūt iu-
deos: z q̄ ābulare nō poterāt ex nimia liberali-
tate iumētis ipoſuerūt. ſo pali. xx viij. Et Dauid
rex p̄cepit: vt Meſiboſeth q̄ fuerat regis nepoſ
vna semp i ſua mēſa comederet. ij. Reg. xix. z idē
Dauid multū gratū habuit q̄n Berzelai exerci
tui e⁹ nccia detulerunt. i. Reg. xviij. Et ad nr̄a ve
niam⁹ magi dño liberal⁹ dona obtulerūt. Ma
th. ij. Liberal⁹ pauit dns turbā. Math. xv. Et
qđ ocul' nr̄is vidimus liberalissime ·Philippus
Maria: regē Aragonū: z regē Nauarre: alios
q3 dños: infinitos ēt milites p Januēses cū eorū
classib⁹ debellatos p̄stine ſtituit libertati. z ſic
ꝺ alijs. Et ꝺ volo tibi aia ſufficiāt p̄ pti⁹ ɔclōe.

Q2 ꝫ aialia irrōsibilia qđ eis' ꝓficuū z nociuū
ſit discernāt z eligāt: nō tn i cis ē libex arbitriū
ſed ſolū rōe vtētibus est cōcessum conclo fa.

Accipe 5az ɔclōnē. vz. Tāta ē liberi arbi-
trij nobilissima entitas q̄ alijs' aialib⁹
bñdict⁹ ds ɔcedē ꝺdignat ſz. vbi aia nō
q̄ ꝫ aialia bruta bonū eligē z malū refugē vi-
dcāt: ꝺ i eis ꝓ tāto ñ ē vt libero fūgāt arbitrio:
ſz ſolū nāli quadā inclinatōe absq3 oi rōe discur
ſiua boc eligūt: illō ꝺo fcusat. Quis. n. extiatiua
lupū vēiētē videt z fugit. videt pascua ſue nāe
ɔformia: z illa ꝓseqūt nō discuſſiua rōne: vt dicat
ꝺ mihi ē nociuuz. q̄ illud fugiā. aut boc est mihi
ꝓficuū. ergo illud ꝓsequar. ſed boc tñ quadā
nāli inclinatione contingit. Jnde magr in ſcō

vi. xx v. c. iā uero. ait. Libex arbitriū ab arbitrā
do nomē accep⁹t. Arbitrari aūt ad iudiciū ptiet
rōnis: ad cui⁹ nutū z regulā oēs alie mouentur
ꝟtutes z obediūt. Judicare aūt ſm rectā rōnez
ptinet ad illud qđ inter iuſtū z iniuſtū: inter ꝓp
ium z alienū diſcernē nouit. Nulla āt est alia po
tētia q̄ hmōi diſcernē noſcat: niſi potētia rōnis. i.
intellect⁹. ·Potētia aūt rōnis ꝟtutis nō cōuenit
Et boc ꝓbat triplr. ſ. ex pte dei. ex pte nr̄i. z ex
pte vniuerſi. Ex pte dei p̄. Jllud. n. qđ ē ſūme
trinitati nobilissimū: nō ꝺbuit vilissimis creatu
ris cōicari. ſed intellect⁹. volūtas. z memoria. ſt
in deo nobilissime ꝟtutes. Nā memoria fecūda
cū actu dicēdi ꝓducit verbū. Diuina volūtas ē
p̄ncipiū ꝓductiuū ſpūs ſancti: q̄ ſunt nobilissima
inter oīa diuina. Aialia aūt ꝟtuta ignobilissima
sunt. pastūq3 de terra q̄rentia. q̄ idecētissimū fu
isset rōnem z intellectū illis cōicari. Scōo ex
pte nr̄i sic. Jndecentissimū fuisset ꝟtutis cōicari
id in q̄ſites deo sum⁹. ſed ſm intellectū oēs sum⁹
ſites deo. Faciam⁹ dixit deus hoīem ad imagi
nē z ſilitudinē nr̄am. qđ nō intelligit nisi ꝫ tres
ꝟtutes aie. ſm Aug. in li⁹ ɔ trinitate. Nā in itel
lectu relucet forma z ſilitudo filij. in voluntate
imago z ſilitudo ſpūs ſci. in memōia imago z ſi
militudo p̄ris eterni. q̄ tam nobile talentū inde-
centissimū fuiſſz ꝟtut] fuisse cōicatū. Tertio
boc ꝓbat ex pte vniuerſi. Decus. n. z pulcritu
do ordinis vniuerſi expoſtulat rōnem ꝟtutis nō
esse cōicandā. Attēde ordinē vniuerſi. Quedā
n. sic fecit de⁹ vt agāt ſine iudicio. ſicut lapis' dū
deoz ſū tēdit. ſicq3 de alijs cognitōe carentibus.
Aliq̄ agunt iudicio: ſed nō libero. vt ꝟtuta. Ju-
dicat. n. ouis lupū fugiendū esse nāli inclinatōe
z iudicio: ſed nō libero. vt dictū ē. Quedā agūt
iudicio libero: vt hoīes. q2 p vim cognoſcitiuaz
iudicam⁹ aliqđ fugiendū z ꝓſequenduz eē. Bz
q3 hoc ꝑm iudiciū nō est ex nāli instinctu in pti-
culari opabili. ímo ex collatōe quadā rōnis: iō
agim⁹ libero iudicio: potēt ei in obiecta diuersa
Rō. n. circa ɔtingentia ad oppoſita viam bz. vt
pz in dialeticis ſilogiſmis: z ꝓuasionib⁹ rhetori
cis. ·Particularia aūt opabilia ſunt q̄dā ɔtingē
tia. iō iudiciū rōnis se bz ad diuersa. Et q2 volū
tas ſequit iudiciū rōnis: necesse est voluntatem
esse liberā libertate ɔdictionis. alias frustrarēt
ɔſilia. exhortatōes. z ſilia. Solus igit hō in ſuis
agendis reb⁹ vtit rōne. Jnde ꝑbus in ꝓoemio
ꝑbe p̄me sic ait. Aialia imagiatiōib⁹ z memōijs
viuūt: experimenti aūt paz ꝑticipant. hoīum aūt
gen⁹ arte z rōnibus viuit. Ad hoc etiā facit illd
qđ dicit Tullius p̄ de officijs. Jn p̄mis inquit
bōi est ꝓpria veri inglitio: atq3 inuestigatio. Jta
q3 cū ſumus nccijs negocijs: curiſq3 vacui: tunc
amam⁹ aliqđ vidē. audire. addiſcē: cognitōez q3
rer: aut occultaz: aut mirabiliū ad beate viuē
dum nccīam ducim⁹. Ex q̄ intelligit q̄ vex ſim
plex ſincerū q3 illud ēe nē hoīs aptissimū. ꝺ ille.
Et Ouidius p̄ methamor. ·Pronaq3 cū ſpectet
aialia cetera terrā. Os hōi ſublime dedit: celū
q3 videre. Juſſit z erectos ad ſidera tollē vultus.
hec ille. Et hec tibi ſufficiāt ꝓ pti ɔclūſiōe.

Q2 i eodē iſtāti creatiōis aie libex arbitriū i
ē ei: z i eodez iſtāti i q̄ creat⁹ corpi vniat⁹ ɔclo 3⁹.

Accipe tertiā ɔclonem. vz. Tāta est libe
a ri arbitrij ꝑclara bonitas: vt nō ptim z
pti: ſiue ſucceſſiue aie ɔcedat. ꝫ ea crea
ta z corpi vnita in eodē instāti ipſi cōicat. Ad c⁹
ɔclonis declarationē tres inquiramus ꝟitates.
·Pria est. Quot i dieb⁹ organiçat corp⁹ hūanū
in ventre mr̄is. 2⁹ ꝟitas. Quādo infundit aia
in ventre matris. 3⁹ ꝟitas. An aia ſit libera li-
bertate ɔdictionis in vētre matris. Ad p̄mā
dico breuiter: qm̄ mā ista nimia nō indiget ſpe-
culatione ꝓpter mulieꝝ boneſtatez: q̄ mā ex q̄
formaī bō: p ſex dies stat ſub forma lactis. nouē
ſub forma ſanguinis. duodeci ſub forma carnis
z. xviij. diebus mēbra figurant. Vñ ꝟsus. Sex
in lacte dies. tres manēt in ſanguine terni. Bis
ſeni carne. ter ſeni mēbra figurāt. q̄re ɔc. Ad
2am ꝟitatez dico q̄ organiçato corpe z debite
diſpoſito p̄o introductōe aie intellectiue: creat
deus bn̄dictus vnā ſingularē z particularē ani
mā in celis: ad imaginē z ſilitudinē ſuā. z i eodē
instanti creatōis illaz corpoꝛi infundit. Jta q̄ in
eodē instanti creādo ifundit: z infundēdo creat.
O heretice cōmētator pace dixerī phoꝛ: q̄ vni
cū mendaciter assignaſti in hōibus cunctis ire
lectū. Et tu o miſer Johes de gianduno: q̄ tuo
in opere in qōne de vnitate intellect⁹ in fine ita
dicis. Sed ꝫ iſta ſit positio Aristotel' z cōmēta
torum: z ꝫ nō possit remoueri rōnibus demōſtra
tiuis. tñ ego dico aliter. q̄ intellect⁹ non est vn⁹
numero in oībus hoībus: ímo est numerat⁹ i di
uersis ſm numerationē corpoꝛ humanoꝛ: et p
fectio dans esse ſimplr. hoc aūt non pbo aliqua
rōne ꝺmōſtratiua. q2 nō scio hoc eē possibile. q2
ſi q3 hoc ſciat gaudeat. Hec sunt ꝟba ei⁹. O mi
ſerrimi ſcholares hui⁹ opinionis ſectatores: an
hec potiſſima rō. Quō queſo viri ſancti de eorū
bōis opibus p̄emiarent: aut ſcelerati ſemp ma
le viuentes punirent. nō in aīa cogitatiua quaz
ponit Cōmētator p̄fectissimā in gr̄e formaꝝ ab
ſtractaꝝ de potentia mā. qm̄ illa cū ſit ꝺ potē-
tia mā extra ducta: corrumpit ad corruptionē
mā. non in corpe p̄mianti. nec puniunt. qm̄ bōi
mala p̄ma ꝓpter deū patiunt. z impij letātur
cū male fecerint: z gaudent in hoc mūdo. Stāt
nec in ſto intellectu vnico. q̄ ſic ſimul triſtarer
z gauderet. Quomō q̄ ſaluabis iuſtitiā dei: que
dat vnicuiq3 ſecundū opera ſua. An deū dices
iniuſtū. an non conſiderante iſta: qui cuncta gu
bernat. O q̄ perpetua mundū rōne gubernas.
inquit Boet. de ɔſo. Terraꝝ celi ſatoꝛ qui tps
ab euo. Jre iubes: ſtabiliſq3 manēs dat cuncta
moueri. Audite p̄bi omnes Job. xxi. de mal' lo
quentē. Gaudent inqt ad ſonitū organi. ducūt
in bonis dies ſuos. z in puncto ad inferna deſcē
dunt. Et ꝑs. xxxvi. ·Pones inqt eos vt clibanū
ignis i tp̄e vult⁹ tui. ſ. ad iudiciū. dns i ira ſua. i. i

Universidad de Deusto
Biblioteca

modū irati: ⁊ turbabit eos: ⁊ ḋuoꝛabit eos ignis ⁊ Isa. v. ℞propterea iquit vilatauit ifernus aiaꝫ suā: ⁊ aperuit os suū absq; vllo termino. ⁊ descē derūt fortes eiꝰ: ⁊ ꝓpꝫus eiꝰ: ⁊ sublimes: gl'osiq; eius ad euꝫ. Audite gd de bonis dicat. Isa. lxi. Nō esuriēt: neq; sitiēt amplius: neq; cadet super eos sol: neq; vllus estꝰ. ga miseratoꝛ eorū reget eos: ⁊ ad fontes aquarū potabit eos. Et. c. lxij. ait. Induit ꝓ iduet me vestimēto saluti: ⁊ īdumento iustitie circūdedit me: q̄si sp̄osum decoꝛa tū coꝛona: ⁊ q̄si sp̄sam oꝛnatā monilibꝰ suis. et vñ ista p̄miādi diuersitas. Audi diꝫ Ezech. vij. Secūdū uiā coꝛ facies eius: ⁊ fm iudicia coꝛ iudicabis eos. ḡ iudicātes aiam vnā esse itellecti uā in oībus hoibus male iudicarūt. igit ⁊ in malo iudicabunt. Ego ingt deꝰ Piere. xv. sum dns scrutās coꝛda: ⁊ ꝓbans renes: g do vnicuiq; iuꝛ viā suā. s. bonis bona: ⁊ mal' mala. q̄re ⁊c. ¶ Accipe tertiā ℞itatē. vꝫ. An aia sit libera libertate ꝺictōis i vēre mīsi. Dico q̄ de libero arbitrio possumꝰ duplr loqui: aut ꝓut dicit potēnā: aut ꝓut dicit actū: ⁊ vsum liberi arbitrij. Si dic potentiā. dico q̄ in eodē instāti in q̄ ifundit ⁊ creat aia: est semp libera. qz cū libeꝛ arbitriū sit facultas rōnis ⁊ voluntatis: vt onīum est. ⁊ intellectꝰ ⁊ voluntas nō sint due aie: sed due potentie vnius aie. ⁊ cēntialr ⁊ realiē vna aia fm Augu. sequit q̄ q̄ñcūq; ⁊ vbicūq; repit aia semp libera sit ⁊ inueniat. Si āt libeꝛ arbitriū dicit actū ⁊ vsū liberi arbitrij: sic dico q̄ libeꝛ arbitriū nō inest hōi: nisi discretionis tpe. Jn puulis nōē data tū meritū l' demeritū: nisi cū ad etatē pubertatis. i. discretionis puenerint. ℞pubertas āt i masculis est infra. xiiij. ānū. ⁊ mulieribꝰ infra. xij. eꝝ de despōsatōe ipubeꝝ. c. ex lr̄is tuis. eꝝ de regularibꝰ ⁊ transeuntibꝰ ad religionē. c. significatū. vbi dr̄. Significatū. ⁊ infra. Qui infra ānos a parentibꝰ ablatꝰ in monasterio vsq; ad ānos pubertatis ḋz ibi expectare: sed postea pōt egr̄ di. si nō oblatꝰ infra. xiiij. ānū pōt exire: nō obstāte ꝓfessione a se fcā. Jdē. c. cū sumꝰ. Cū sumꝰ in quit. ⁊ infra. Si gs intrans monasteriū fecerit filiū suū infra ānos babitū suscipe puer pōt cū uenerit ad etatē exire: ⁊ bona q̄ ci ex successiōe ꝓueniunt postulare. H ibi. Quibꝰ sane ℞bis concludit q̄ puer liber nō est: nisi vū ad discretiōis peruenerit ānos. q̄re ⁊c. Et bec sufficiant ꝙo p̄ma parte huius sermonis.

De qualitate ⁊ conditione liberi arbitrij consideratio secunda.

Secundo loco liberi arbitrij p̄clarā qualitatē. i. ꝺitionē videaꝫ? vbi tres conc'lones more solito subiungamus. ℞Pria conc'lo ē ista. Nulla est potentia: nullaq; tā ingēs ℞tus: nihilq; tā arduū: qō liberꝰ arbitriū cogē possit. 2ª conc'lo ē ista. Etsi multū interfit. i. multa ḋria sit inē creatoꝛē ⁊ creaturā: tñ H liberi arbitrij p̄clara ℞tus ē in deo ⁊ in creatura eq̄liter cōicata. 3ª cōc'lo ē ista. Etsi vnusquisq; libero fungaī arbitrio: tñ in ꝑcī p̄mi pena in hac vita pegrinantes: sentimus carnē ⁊ spiritum inuicem altercantes.

Qz ly liberꝰ arbitriū cogi simplr n ō possit: tñ a multis ipediī. ne libere exire possit ꝛc'o p̄ma.

Accipe p̄mā ꝛc'one. vꝫ. Nulla ē potētia nullaq; igens. i. potēs ℞tus: nihilq; taꝫ arduū: qō liberꝰ arbitriū cogē possit. ⁊ itellige simplr. qm̄ fꝫ qd nō incōuenit. Logi. n. simplr ē: q̄ñ gs ab actu sub nullo mō resilīr pōt. i. ñ pōt aliꝰ facē. ⁊ sic q̄ñ gs cogereī aliq̄ malus face: ñ illi ꝙtareī ꝑccm: vt Aug. ait. Et H mō nūq̄ liberꝰ arbitriū pōt adeo cogi: vt ꝑccm̄ fuitare nō possit. Jñ magr in ko. di. xxv. ait. Jō volūtas semp a dño merito iudicat: qz semp a necessitate libera ē: ⁊ cogi nō pōt. Ubi. n. necessitas est: ibi libertas nō ē. ⁊ vbi libertas nō ē: nec voluntas ē: ⁊ iō nec meritū. hec ille. Logi ℞o fm qd ē: q̄ñ gs ad actū ita mouet ⁊ ipellit: vt cū difficultate ffistat. ⁊ H mō liberꝰ arbitriū cogi pōt: quia multiplicit inclinari pōt ⁊ induci: vt cū difficultate resistat: ⁊ aliq̄ñ ad aliqd agendū: l' nolēḋz determinabit. Circa istā conc'lonē tres ingramus ℞itates. ℞Pria ē ista. an possit sufficiēter rōe ꝓbari liberꝰ arbitriū simplr cogi nō posse. 2ª ℞i. Que sunt illa tā ingentis. i. magne ℞tutis gbus liberꝰ arbitriū fꝫ qd cogi possit. 3ª ℞i. ē ista. an liberꝰ arbitriū coacte malum eligendo peccet.

Ctū ad p̄mā ℞i. dico q̄ multiplr ꝓbari pōt liberꝰ arbitriū cogi simplr ñ posse. Et ad p̄ma triplicit ꝓbat. s. rōe: auctē: ⁊ exᵉ. Et pº rōe sic. Actibus hūanis vnā cāz ꝓpriā ⁊ imediatā assignaꝛ oz. Cā āt imediata nō pōt eē ipse ḋs. qm̄ q̄ sunt a ḋo imediate: nisi bona eē ñ pnt. actꝰ āt hūani aliq̄ñ boni sūt aliq̄ñ mali. ḡ ḋs nō ē ipsoꝝ imediata cā. Jtē nec nccitas pōt eē imediata coꝝ cā. q̄m̄ q̄ ex nccitate eueniūt: semp eodē mō se hnt: vt oꝛtꝰ sol ⁊ bꝰ mōi. Sed actus hūani inumerabiliē variant. ḡ necessitas nō est coꝝ imediata cā. Jē nec dicē possumꝰ q̄ fatū l' dispositio stellaꝝ sit coꝝ imediata cā. q: q̄ ex ostellatione eueniūt: ḋ necessitate fiunt. ⁊ sic periret tota moralis ꝑhia ⁊ oꝛdo politicus: vt clare ꝑz. ḡ nō ē coꝝ imediata cā: ⁊ expresse reꝓbat. xxvj. q. iiij. c. Jgit genus ḋinationis. quasi in fine capi. vbi sic dicit. Astrologi dicti sunt eo ḡ in astris auguriantur. Genethliaci appellati sunt ꝓpter nataliciorū ꝛsiderationes diex. Geneses. n. hominū. i. natalicia hominū per duodecim signa celi ḋscribūt: sideꝝ cursus: nascentiū mores: actus: ⁊ euentus ꝑdicere conant. i. quis quali signo fuerit natus: aut quē effectū habeat vite qui nascit. interpretant. hi sunt qui vulgo mathematici ḋicuntur: cuius superstitionis genus constellationes latini vocant. i. nationes sideꝝ quō se habeant cuz quis nascit. ℞Primū āt genꝰ. i. stellaꝝ interpretes magni nuncupant. sicut ō his legit in euāgelio. Natū xp̄m ānunciauerūt. postea H nomine foli mathematici dicti sunt: cuius artis sciētia vsq; ad xp̄m fuit cōcessa. vt xp̄o edito. i. nato: hemo erinde natiuitatē alieꝰ ō celo iterp̄tet. Horosco pi dicti q̄ horas ntiatis hoiuz speculāt dissīlī ⁊ diuerso fato. H ibi. Ad ꝓpositū ḡ fatū: aut sideꝛa nō erunt humanoꝝ actuū imediata cā. Jtē nec fortuna l' casus erūt imediata cā. ga eoꝝ q̄ raro eueniūt tñ cause sr̄. vt pz. ij. phi. vt declarauimº anteceḋnti fmone. pte pº. ꝛc'one 3ª. Actus aūt humani nō raro eueniunt: nec ꝑter intentiōez agentis. ḡ non sunt coꝝ imediata cā. Quare reliquit q̄ nulla alia erit hūanoꝝ actuuz imediata cā: nisi ipsemet hō. Sed hō ad actū suuz ꝓcedit: vbi est discretio. ⁊ vbi est discretio: ibi ⁊ electio. ga que discernit eligit. ⁊ electio nihil aliud ē q̄ duoꝝ alteriº acceptatio: alio recusato. Eligere aūt vnū ⁊ omittē aliud ad liberꝰ arbitriū ptiet. ḡ hō in suis opibus est liber q̄tum in se est. Sed si simplr cognosci posset: non esset a nā liber. ga qd a nā est: semp est. ḡ cogi simplr nō pōt. ⁊ h ꝛc'o ꝓbaī aucte. Et p̄ Aristotel. iij. de aīa. in fi. vbi dicit voluntatē esse appetitū deliberatiuū qz p electionē deliberat hoc esse ꝓsequendū: illud vero fugiendū. 2º ꝓbatur auctōitate. Ecc. xv. Deus ab initio cōstituit hoiem ⁊c. vt dictus est in p̄ncipio huius fmonis. 3º ꝓbatur auctoritate barbati Piero. ℨ Jouinianū. vbi sic ait. Liberi arbitrii nos cōdidit deus. nec ad vitia. nec ad ℞tutes ō necessitate trahimur. alioquin vbi necessitas: ibi nec coꝛona. Et. xv. q. i. c. non est. Non est cuiq̄ q̄ nr̄am asscribamus erumnaz. i. culpā: nisi nr̄e volūtati. Nemo nr̄m tenetur ad culpā: nisi ꝓpria volūtate deflexerit. Non bnt crimen q̄ inferunt reluctantibꝰ. i. ex toto dissentientibus. Voluntaria tñ cōmissa. i. peccata seq̄ tur inuidia. i. pena delictoꝝ quā in alios deriuamus. i. damus alijs exemplū. Voluntariū enim militē elegit xp̄s. voluntariū seruū sibi diabolº actionaī. i. emit vel per actionē petit. Neminez sibi iugo seruitutis astrictū possidet: nisi se ꝓiusꝑccatoꝝ ere. i. delectationibꝰ vendiderit. H ibi facit capitulū. Illa cauenda sunt. xv. q. i. notatū infra. Et sunt ℞ba beati Ambꝛosij de btā vita. Et Ari. v. ethi. c. vij. aiº. Justū opari oē uolutarium est. Et. iij. li. c. iij. Uirtus voluntariū est. et nihilominꝰ malitia voluntariū est. Et Seneca liº de moꝛibꝰ. Oē peccatū actio voluntaria est. Et Salustius in Jugurtino ait. Dux atq; ipator vite mōliuz aius est. Et. v. de ci. dei. c. x. Sunt nr̄e voluntates in nobis ⁊ ipse faciunt q̄cq̄d volendo facimus. siue bonū. siue malū. Tullius i. ij. rheto. Voluntatē in oibus rebus spectare ꝺuenit. Gratianº de pe. ḋi. ij. c. si. n. ℨ. liberi arbitrij. Nec ad virtutem nec ad vitia necessitate trahimur. sed voluntate. Señ. ad Lucillū. Ualētior oī fortuna aius est. ⁊ i vtraq; partē ipse res suas ducit. beateq; ac misere vite sibi cā est. Jtez hē tur de sñia exc̄ica. c. cū voluntate. Et in ciuili lege. ff. de furtis. l. qui in itre. in p̄nci. Et sic ꝑz auctoritate q̄ liberꝰ arbitriū cogi ñ pōt. ¶ Tertio hec eadē vertitas ꝓbatur exemplo notabili xxiij. q. iiij. c. nabuchodonosoꝛ. vbi dicit. Nabuchodonosoꝛ penitentiā meruit fructuosā. nonne post innumeras ipietates flagellatus penituit? ⁊ regnū qō pdiderat rursus accepit. Pharao āt in illis est flagellis durioꝛ effect⁹ ⁊ perijt. hic mihi rōnem reddat q̄ diuinū consiliū nimium alto sapientiq; coꝛde iudicat. cur medicamentū vni us medici confectū: alij ad interitu. alij valuit ad salutē: nisi gā rp̄i bonus odoꝛ: alijs est odō ui te in vitā: alijs est moꝛtis in mortē. Quantū ad nāz ambo hoies erant. q̄tum ad dignitatē ābo reges. q̄tum ad cām ambo captiuū dei populū possederant. q̄tum ad penā ambo clemēter flagellis āmoniti. Quid ḡ fines coꝝ fecit eē diuersos? nisi q̄ vnus dei manū sentiens in recoꝛdatione ꝓprie inigratis ingemuit. alter libero ꝛtra dei misericōdissimā veritatē pugnauit arbitrio hec ibi. Et sunt ℞ba beati Aug. Exempla plurima vide in Ualerio li. vi. de mutatione moꝝ. ⁊ fortune Luciusſylla ⁊c. Et ibidē legiī de Themistode q̄ adolescens infamia pollutus oꝛat. vi de ibi. ¶ Accipe fm ℞itatē. vꝫ. Que sunt illa tā ingentis. i. magne ℞tutis: gbus liberꝰ arbitruz fm quid cogi possit. Et ly multa eē possint liberū arbitriū ipellētia ad aliquid determinate uo lendū: vel nolendū. sex tamē ad p̄ns ponamus.

¶ ℞Primū ligās liberꝰ arbitriū est aliqua passio vel habitº. sicut cū per habitū timoris gehenne homo se abstiet a malis operib⁹ ⁊ peccat. xxiij. q. vi. ℨ. fi. vbi dicit. Cum per timoꝛē gehenne ꝛtinet se hō a peccato fit cōsuetudo iustitie: ⁊ incipit q̄ ḋurū erat amari: ⁊ incipit excludi timō a charitate: ⁊ succedit timoꝛ casius. hec ibi. Et sic de alijs habitib⁹ ⁊ passionib⁹. ¶ Secūm ligans liberꝰ arbitriū est obiectū. Quādo. n. reperit aliquod obiectū in quo nulla est rō mali: tunc voluntas per bonitatē illius obiecti inclinaī ⁊ quodāmodo tenet vt illud obiectū ḋeterminate velit: quomō ḋicit de beatis: q rōne bonitat⁹ sūmi boni quodāmodo vinculāī ⁊ ostringunī: vt illō sūmū bonū velint: q̄uis ex nā sue potētie liberi sint. non q̄ possint odire: aut non amare: sed fm Scotū possent actū suspendē ñ amādo nec odiē do obm̄ tale. Ut dicēḋū q̄ q̄uis ex bōitate illiº obiecti liberꝰ arbitriū totaliī ꝛclinet ad illō obm̄ velle: nō tñ ita ḋeterminaī q̄n nō possit vt liberꝰ est ex nā sue potētie ab actu resilire: q̄uis nūq̄ resiliet ꝓpter ordinationē factā inī talē potētiā ⁊ obiectū. qz si resiliret eēt deordinata. Dicit tñ btūs Tho. q̄ volūtas nec resilire nec suspēḋere actū quoq̄mō pōt. fꝫ dicit q̄ ō necessitatē potētia ferī in illud obiectū. ita q̄ nō posset nō velle illud. nec ꝓpter hoc dicit ipse tolliī voluntatis nr̄e libertas. Jō. n. p lumē glorie voluntatē nostram imutat: nō cogit eē: sed facit vt p̄cedenti inclinatōe alia inclinatio succedat. ⁊ ita p̄na ex pelliī ⁊ ba introduciī ⁊ manet. ℞bi gr̄a. Lapidi rōne sue gūitatis ineſt inclinatio ad locū deoꝛsū hac āt inclinatione manēte si lapis surs̄ū ꝓiciaī motº ille violēt⁹ erit. Si āt deus auferet lapidi inclinatōez gūitatis: ⁊ inclinatiōez daret lenitat⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

tunc ferri furſũ nõ erit ei violentũ. Et per hunc modũ intelligẽ debem⁹ q deus ĩmutat voluntatẽ abſq; ꝫ q cogat eã. q; põt in oẽz nãm opari deus vt vult. Hoc de intentõe bti Tho. in q̃ ſtionib⁹ de ẏtate. q. xxii. Et ſicut dixi de obiecto in q̃ nulla repit malicie rõ: q voluntas determinat ad volendũ ſic: ita ꝓportionabiliť dico õ obiecto: in q̃ nulla repit rõ bonitatis q volũtas determinat ad fugiendũ ł nolendũ ipſũ. vñ cõiter dicim⁹ q nullus põt velle nõ eſſe felix: nec vllus põt velle eẽ miſer. q; in felicitate includitur rõ oĩs boni: in miſeria ãt rõ oĩs mali. Et loquor de felicitate t miſria ꝛſumata. Sed circa dicta ego dubito. Si. n. de⁹ ſic voluntatẽ ĩmutat. q; tollit primã inclinatõz: t aliã ĩprimit. Jaz nõ videť mihi q uoluntas remaneat in ſua nãli inclinatõe. nec ꝓprie eẽt volũtas: ſed poti⁹ potentia nãlis: q̃ nãliter t nõ libere agẽ poſſz. nec ſimilitudo de lapide valet: q; facit illud de potentia abſoluta: cui nihil eſt ipoſſibile: qõ nõ implicat ꝺictõz: qõ cõcedo t fieri poſſe in voluntate. ſed manentib⁹ ꝺitionib⁹ nãlib⁹ t dei potentia ordinata: appet q deus ℔ nõ faciat. Jõo videť mihi q ali⁹ moduſ dicendi ſit rõnabilior. Tu ẏo tene expone q̃ vt placet: t ẽ tibi gratũ.

3ᵐ ipediens libeꝛ arbitriũ: nc ita faciliter agat in oppoſita: eſt ipſe õs. Et ℔ dupliciter: vno mõ q̃n ſine ĩpreſſione alic⁹ habit⁹ mouet ipſũ ad aliquid volendũ t eligendũ qõ pri⁹ noluit: ł nõ elegit. ꝓuer. xxi. Cor regis in manu dei: ad qõcũq; uoluerit ẏtet illõ. Et ℔ mõ mutauit ꝓaulũ apl̃m in ei⁹ ꝑuerſione dũ dixit. Dñe quid me vis facẽ. Act. ix. c. t Gal. p. 2° mõ põt de⁹ mouere voluntatẽ ipzimẽdo aliquã formã in ipſa: qua ipſa voluntas inclinat in ℔: ł ℔ obiectũ ꝛc. Et ℔ duob⁹ modis fieri põt: aut pfecte: aut ipfecte. Impfecte cũ dat gr̃am viatozib⁹ õ nouo q̃ volũtas inclinat ad aligd volendũ. t ℔ mõ mouet voluntatẽ oĩuz penitentiũ. ꝓperfecte ẏo tẽ ĩprimendo formã. i. gr̃am ſuã: voluntatẽ mouet q̃n ofert aĩe gloziã. t ℔ mõ mouet voluntatẽ in btis: in quib⁹ voluntas ſemp inclinat p charitatẽ pfectã in ipſũ ſũmũ bonũ. nõ ſolũ vt vltimuz finẽ: ſed ẽt quantũ ad ea q̃ ſũt ad finẽ. Hec de intentione bti Tho. ut. ſ. Quartũ ipediens libeꝛ arbitriũ: ne ita libere eligat ſicut debẽt: eſt demon infernal. t ℔ pp inſtigatõz alic⁹ appentis boni: pp qõ ducit voluntas ad determinate uolendũ ℔ ł illud ꝛc. Quintũ ipediens eſt angelus qui p inſpiratione bonã mouet voluntates: vt determinate ℔ ł illud velit. ꝑs. t Mat. iiii. Angelis ſuis õs mandauit de te: vt cuſtodiant te i oĩbus vijs tuis. Sextũ ipediens ẽ ꝛſcia: q̃ ꝓtinuũ ſtimulũ uoluntatẽ mouet ad determinate volendũ ℔ ł illud. Et iſta ſufficiãt ad pñs: ſz plura alia ſint quib⁹ mouet volũtas ad determiate volendũ ℔ ul illud. Ad ẽtiã ẏi. dico breuiť q̃ cũ voluntas ſimpł ligari nõ poſſit: iõ ſemp illi dũ eſt in ſtatu vie iputať meritũ ł demeritum. xv. q. vj. c. ſi a ſacerdotib⁹. in fine. vbi dr. Non tñ attendenda ſũt q̃ fiunt: ẽto quoue aĩo. i. voluntate fiant. Ampli⁹. n. ꝺs reſpicit ad cogitatõnes t ſpontaneas volũtates q̃ act⁹: q̃ ſimplicitatẽ aut neceſſitate fiunt. Hoc tñ intellige niſi obligeť hõ ad oñendũ actũ ſimul cũ volũtate vt decapro ab infidelib⁹: ſicut declaratũ eſt. s. ꝑmone nono. oct'one ꝑma. ꝛſideratõis tertie, q̃ re ꝛc. Et hec ſufficiant pro pñti conct'one. q̃ ꝛc.

Qz libeꝛ arbitriũ eſt equaliter in deo t i cr̃a tura rõnali conct'o ꝑa.

Lcipe ꝑam conct'onẽ. vz. Etſi multũ in
a terſit. i. multa ꝺr̃a ſit inẽ creatorẽ t cr̃aturã: tñ hec ꝑclara liberi arbitrij ẏtus eſt in deo t in creatura eq̃liter cõicata. Ad c⁹ õ claratõs tres inquiram⁹ ẏitates. ꝓria ſi in õmonib⁹ ſit libeꝛ arbitriũ. 2ᵘˢ ẏi. ſi in angelis eſt libeꝛ arbitriũ. 3ᵘˢ ſi in deo eſt libeꝛ arbitrium.

Qetũ ad primã dico q in demonib⁹ eſt liberũ arbitriũ: ſed illud ẽ obſtinatũ in malũ. vñ nõ q obſtinatio ipoꝛtat quãdã ai firmitatẽ pcci: a q̃ reuerti nõ põt. Nõ poſſe ãt reuerti a pccõ eſt ꝺupliciť: aut qz ℔ vires nõ ſufficiũt: vt. ſ. a pecato totaliť libereť. t ℔ mõ oẽs exiſtes in mortali pccõ reuerti nõ poſſunt. vñ Jſiꝺoz⁹. Cũ iã noſ pccis obligauerim⁹ t opib⁹ diaboli: iã nr̃a ẏtute reſurgẽ nõ valem⁹: t ℔ mõ nõ ꝺr̃ gs obſtiar⁹. 2° mõ accipiť firmitas in pccõ: q̃n gs coopari nõ põt: vt a pccõ reſurgat. Et ℔ ꝺuob⁹ modis. vno mõ: qz nõ põt coopari. i. nõ de facili põt coopari vt a pccõ reſurgat. t iſta obſtinatio ipfecta ẽ. t põt in vita pñti repiri. ſicut patuit de ꝓpharaone: t alijs adeo aſſuetis i pccis: q; cũ magna difficultate poſſent reſilire. Sc̃ꝺo mõ intelligiť ñ poſſe coopari: vt a pccõ reſurgat: ſimpliciť itelligendo: ita q; nullo mõ poſſit coopari: vt a peccato reſurgat. t ℔ mõ demones ꝓprie ꝺicũť obſtinati: qz nullo mõ a malo pñt reuerti: adeo in malo ſũt ĩmerſi. vt patz p magr̃m in. iiij. ꝺi. vl. c. hic ãt oziť qõ ex pmiſſis bñi oziginẽ. uide ſi placet. t hac obſtinatõe null⁹ in vita pñti ꝺr̃ oſtiari. Audi Aug. ſup illud ad Ro. ij. Tu ãt ſm ꝺuriciã tuã: t ipenitẽs coz tuũ ꝛc. De nullo igt deſperandũ ẽ: q̃ ꝺiu patiẽtia dei ad pniam adducit: t ſubdit. ꝓpagan⁹ ẽ hodie: ifideł ẽ hodie: iude⁹ ẽ hodie: hereticⁿ ẽ hodie. ſcifmaticⁿ ẽ hodie. Quid ſi craſ aplectať catholicã fidẽ: ꝛſcq̃ť catholicã ẏitatẽ? Quid ſi iſti q̃s in q̃cũq; gñe erroꝛis dãnas tãq; deſpatiſſimos: añq; vitã iſtã finiant agãt pniaz: t i futuro iueniãt verã vitaz? Audi t Leonẽ papã. Nẽo ingt ẽ deſpand⁹: ꝺũ i ℔ coꝛpoze ꝛſtituť ẽ. q; nõnũq; qõ diffidẽtia etat⁹ differť: ꝛſilio maturioꝛi pficiť. de pe. ꝺi. vij. c. neo. Et ſic pz ꝑa ẏitas. Ad ꝑaz dico ſimiłr q i angelis eſt libeꝛ arbitriũ: ſimiliť t in beatis: ſed ẽ confirmatũ in bono p gr̃am dei. Ubi nõ q ẽ ꝛfirmatuz in gr̃a poteſt ꝺupliciter intelligi. vno mõ cũ libeꝛ arbitriũ nullo mõ poteſt flecti ad malum ſine lumine gloꝛie: t hoc modo ẏgo glorioſa ꝓpter mr̃nitatis pziuilegiũ fuit in gr̃a cõfirmata: ut nullo mõ peccare poſſz: vt Aug. ait.

Cũ de pctis agiť: nullaz volo ꝓtius de Maria facẽ mentionẽ. Apł'i ẏo poſt ſpũs ſci miſſionẽ i gr̃a tñ ꝛfirmati ſũt: vt mõtaliť peccare ñ poſſent ſz nõ vt venialiť. i. Jo. i. Si dixerim⁹ q̃n pctm̃ ñ bẽmus ꝛc. Alio mõ libeꝛ arbitriũ eſt firmatũ i gr̃a cũ ſeq̃nti lumie gl'e. t ℔ mõ ſolũ angeli t bti libeꝛ arbitriũ hñt in gr̃a ꝛfirmatuz. ꝑs. Timor ꝺñi ſcũs pmanet i ſeculũ ſeculi. q̃ gdẽ mõ nullus i hac vita fuit in gr̃a ꝛfirmat⁹. excepto xp̃o. q ꝓpter ꝺupliciť nãm in vnã ꝑſonã ſuppoſitatã erat pfect⁹ viator: t opꝛchẽſor. Et ſi ꝺr̃. Si gr̃a i btis facit vt peccare ñ poſſint. videť q ab eis tollať rõ liberi arbitrij. Dico q flecti ad malũ eſt defectus liberi arbitrij. q tollit gr̃am. vñ gr̃a ñ tollit aut corrumpit naturam. ſz pficit. vnde cũ libertate liberi arbitrij ſtat ifleꝛibilitas ad malũ ꝓpter gr̃az pficiẽtez libeꝛ arbitriũ. Et ſic pz ꝑa ẏitas. Qetũ ad ẽtiã ẏi. dico q in deo ẽ libeꝛ arbitriũ. ſz nõ eſt in gr̃a ꝛfirmatũ. ga nunq̃ fuit inſtãs in q̃ de⁹ fuerit ẏtibilis aut poſſibiť ad poſſe hc eã malũ. iõ nõ indiguit ꝛfirmatõe aliq̃. Et ponam⁹ q eẽt ꝛfirmatũ ꝺi libeꝛ arbitriũ i gr̃a ꝛro a q̃. Cõfirmari. n. ꝺicit ab aliq̃ firmari. nõ ẽ q̃ firmatũ aut cõfirmatũ in gr̃a. ſz eſt ipa gr̃a. t a quo oĩs gr̃a. Et ſic pz ẏitas. Mõ ad ꝓpoſitũ oct'onis: vt intelligam⁹ q̃n libeꝛ arbitriuz ſit in deo t in nobis eq̃liť. Nõnduz q libeꝛ arbitriũ tria ꝛcludit. vz. ĩmunitatẽ coactõis. ꝺignitatẽ ſublimatõis. t 3° facultatẽ electõis. Qetuz ad ũmunitatẽ coactõis ſic libeꝛ arbitriũ eſt i oĩbus equaliť. tã in creaturis q̃ in creatore. Una queq; n. volũtas libera eſt: t cogi nõ põt. Hoc n. a nã ſic ynaqueq; ꝛz. Qetũ ad ꝺignitatem ſublimatõis ſic nõ eſt in deo t creatura equaliť. Nemo. n. eſt q nesciat q ꝺignioꝛi mõ eſt in creatore q̃ in creatura. t in creaturis ſm ꝺignitatẽ eſt in oĩbus equaliť. q̃n oẽ libeꝛ arbitriũ ſub ꝺo eſt ꝛſtitutũ. t in ℔ nõ ꝺifferũt. Qetũ ẏo a facultatẽ electõis t potestatẽ iuſtitie ſuande: ñ ſoluz eſt in deo t i creaturis ineq̃liť. ſed etiã in creaturis ad ſe inuicez ꝛpatis. Una. n. creatura multo potẽtiõ eſt alĩa in rectitudine ſuanda: ſic beata q̃ miſera. Audi Anſelmũ li⁹ de libero arbitrio. Libertas ingt liberi arbitrij alia qdẽ a ſe: q̃ nec eſt facta: nec ab alia accepta: q̃ eſt ſoli⁹ dei. alia eſt a deo fcã t accepta: q̃ eſt ãgeloꝛ t boiuz. Et ℔ quidẽ alia bñs rectitudinẽ quã ſentiret: alia caręs. bñs rectitudinẽ: alia tenet ſepabiliť: alia ſeparabiliť. carẽs rectitudine. alia caret recupabiliť. alia irrecupabiliter. hec ille. auctas illa clara eſt. Et hec tibi ſufficiant pro ſcda conct'one.

De pugna carnis contra liberum arbitrium t bene concluſio tertia.

Lcipe tertiã ꝛcloneꝛ. vz. Etſi vnuſq; q
a libero fungať arbitrio. tñ in pcti ꝑmi penã in hac vita pegrinantes: caro ipugt libeꝛ arbitriũ: vt nõ q̃cunq; velim⁹ illa faciaz⁹ Audi apł'm ad Gal. v. Caro concupiſcit aduersus ſpm̃: t ſpũs aduersus carnẽ. Hec. n. ſibi inuicẽ aduerſant: vt nõ q̃cunq; vultis illa faciatis. ꝓro declaratõe buiꝰ tres inquiramus ẏitates. ꝓria eſt. Que eſt iſta pugna carnis aduersus ſpm̃. 2ª eſt. Qui ſunt hi q cũ carne pugnãt. 3ª ẽ. Quid regrit ad viriliter pugnãdum cũ carne.

Qetũ ad ꝑmã breuiter tibi aĩa rñdeo q gl'oſus Augᵘˢ in libro de ꝛflictu vitioꝛ t ẏrutũ: illã poptime declarat. Audi Aug. Si aliq̃ ingt dicat ſpũs carni. Memẽto qa cinis es: t ad bũilitatẽ inducat. ſtati obſtat caro t ait. Mult⁹ imo pene oĩbus melioꝛ es. ẏbo. ſcia. diuitijs. bonoꝛibus. t hmõi. q̃ te cogĩſce: t nõ te deſpicias pluſq; opz. deſpice cũctos. t pemine oĩbus. Si rñdeat ſpũs. Cũcta hec ſunt a deo: ſz vana ſunt. Querẽda ſunt celeſtia ſolũ. in occulto eſt opãdũ ut de⁹ in occulto ꝑmiũ reddat. Stati caro rñdet. Non ſic: ſed oñde qõ agiſ. Laudeť de⁹ in opibus tuis videãt oẽs t addiſcãt. t q̃re occultaze debes bona q̃ facis? Si dicat ſpũs. pcenduz eſt inimicis. Obuiat caro. reputabiť puſillanimitas. vabis cãm ceteris te iniuriãdi. ga vindictas nõ ſumis t ſic cã eris peccati. Si ſpũs dicat opare. qz naſciť hõ ad laborẽ. Obſtat caro. Quid ꝓdeſt ſe nimis affligẽ? Quare ad mortẽ añ tẽpus vis curere? labor nimius facit hoiem ſuiꝑſtiuſ homicidã. q̃ geſce. Si ſpũs ait. Largire bona q̃ bẽ ſ pauperibus: vt habeas vitã eternã. ꝓrudẽtia cãnis ad hec. q̃ malũ eſt hoc. Nã ſi null⁹ daret elymoſ hõ conareť lucrari. Nunc ãũt qa damus mti ſunt ocioſi. debes pluſ te diligẽ q̃ proximuz. Cuſtodi q̃ ꝓ te. ꝛſcis futuros caſus. Si dicit ſpũs. Non loquaris malũ de aliquo. dicas ſemp bonũ. oĩs murmuratio mala eſt. Alit prudentia carnis. Numq̃ malũ eſt log cõtra vitia. non eſt murmuratio: ſz peccati repzehẽſio. Quid ſi oẽs laudabis: nõne falſuz dices? t hoc eſt peccatũ. Quid ꝓdeſt de alijs bona dicere: t ſic in vanã gl'am ſurgant? Si dicat ſpũs. Abſtinendũ eſt a cibis t a potu. Alit prudẽtia carnis. Quare de⁹ creauit delitioſa: niſi vt comedamus? Non creaſſet ſi noluiſſet eis nos vti. deo fuiendus eſt in hilaritate. Abſtinẽtia facit boiem melãcolicũ t pigrũ. Et demũ ſi ſeq̃reť ifirmitaſ: nõne magnũ eẽt peccatũ nõ poſſe deo ſuire? Si dicat ſpũs. Caſte viuẽdũ eſt: ł ẏginitate. Prudẽtia cãnis rider. Si oẽs ẏgines eẽt: mũdus deſtrueť. t q̃re ꝺz deo diſplicẽ qõ nãle eſt. Et ſic multa alia ſapia carnis bis qb⁹ vñať: rider: t ad mortẽ ducẽ Et ſepenũero ℔ prudẽtia carnis de altiſſimis rebus diſputat dicẽs. Quare fecit de⁹ boiez quẽ ſciebat eẽ peccaturz? q̃re ñ fecit cũ ipeccabilẽ? q̃re ſinit tot mala fieri? q̃re imigtas ꝑſerať? t iuſtitia dãnať? Quare hoc? t q̃re illud? O ſtolida boiuz iueſtigatio. Quis vñm ait: xp̃s põt ad ſtaturã ſuã cubitũ vnũ addẽ? t multa alia adducit q̃ pulchre ſt meditatõis. Lege ibi t videb⁹ mlta tibi gtiſſima ꝛc. Et ſic pz ꝑ⁴ ẏitaſ. Accipe ꝑaz ẏi. vz. g ſũt hi q cũ carne pugnãt. Dico q tria ſt ꝓncipaliť boiuz gr̃a q cũ cãne pugnt. Quidã. n. ſic pugnãt: vt cãnẽ vicãt: t nllo mõ ſẽti⁽ᵐ⁾ carnis hñt. qdã pugnt t uicũt t maxie cãniſſenti⁽ᵐ⁾ hñt.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quidã pugnãt nec vincũt: sed carnẽ spũi oñaz faciunt. Accipe primũ genꝰ. Et dico q gdã sic cũ carne pugnant vt carnẽ vincant: ꝛ nullo mõ sentimẽtũ carnis hñt. ꝛ hoꝛ paucoꝝ est numerus. Et ad xp̃ianoꝝ ofusionẽ nota exẽplum cuiusdã phi: vt recitat valeriꝰ maximus li. iiij. c. iii. de Xenocrate pbo. Fecerũt nãq iuuenes q dã tunc tpis cũ meretrice quadã pactũ: vt pbm illũ ad peccandũ induceret in pcõ carnis. Accessit meretrix ꝑmonibus blandis ꝛ dormire dixit secũ se velle. osentit pbus: blandis vtiꝫ ỹbis: ꝛ factis magis. imobilis ꝛ ostans pbus pdurat. ꝛ victa tãdẽ pbi castitatẽ: ofusa abijt meretrix. dicunt iuuenes meretrici. pdidisti: nõ potuisti o pus qõ ꝑmisisti pficẽ. Cui illa. pactũ inqt õ homine feci: hic ãt nõ hõ: sed imobile lignũ. Simile q̃z exẽplũ de btã Agatha in legenda legitur vñ de ea victũ est. Facili ꝰ possunt saxa molliri: ꝛ plũbi duricies in mollicie ouerti: cq̃ coꝛ eiꝰ aliquibꝰ inhonestis deturpari. ꝛ sic de alijs. ꝛ a liqui cũ carne pugnant ꝛ vincũt: ꝛ tñ maximus sentimentũ carnis hñt. ꝛ hi in ꝯpiẽtes oẽs sunt. qñ in ꝑncipio caro foꝛtioꝛ est q̃ spũs. ꝛ nondũ spũ feruentes: caro eos acrit in spũ molestat: adeo vt crebro spũs debilitet ꝛ pigrioꝛ fiat ad õi mandata. nec tñ ob hẽ q̃ carnis sunt sectant. Et certe hẽ est maxia pugna incipientiũ oiuz. In q̃rũ ꝑsona gꝛosus Anselmus in suis meditatõibꝰ dicebat. Alia sterilis: qd agis: Quid torpes aia peccatrix: Alia tepida ꝛ digna euomi: quid doꝛmitas: Arboꝛ infructuosa: vbi sunt fructꝰ tui: Arboꝛ digna securi: ꝛ igne digna succidi ꝛ succendi: q sunt fructꝰ tui: vtiq̃ spinepungentes ꝛ amara pcã. hille. Sed hanc regulã nõ: q̃ quãto longiꝰ spũs pugnat ꝛ vincit: fit tandẽ: vt i talibus carnis ỹtus debilitet. nec tñ totaliter liberantẽ. quotidiana illa pugna pdurat: nõ tñ sentimentũ carnis hñt. Exm de btõ Hieronymo q in epla. lxxxiij. se plurias abstinẽtias fecisse narrat: ꝛ tñ in moꝛtua carne adhuc libido viuebat. Simile habeꝫ de Paulo ad Roꝛ. vij. Ego ãt cãnalis inquit hõ sũ venũdatus sub pcõ. qõ. n. operoꝛ: nõ intelligo. nõ. n. qõ volo bonũ: hago ꝛc.

3ꝰ aliqui sunt q pugnant: nec tñ vincunt: q̃z cãnẽ spũi oñam faciũt. ꝛ hoꝛ mala est oditio. Ad Roꝛ. viij. Qui in carne sunt. s. submersi: deo placẽ nõ possunt. Ex quo sequit q̃ q deo placẽ velit carnẽ subdẽ spũi conenꝫ. ad Gal. v. Qui xp̃i sunt carnẽ suã crucifixerunt cuz vitijs ꝛ ocupiscentijs. ꝛ ad Roꝛ. viij. Qui. n. ꝑm carnez sunt: q̃ carnis sunt sapiunt. q ro ꝑm spm̃: q̃ spũs sunt sẽtiunt. nã prudentia carnis moꝛs est: prudentia spũs vita ꝛ pax. qñ sapientia carnis inimica est deo ꝛc. Et sic pz ꝓa ỹtas. Ad tertiã ỹtatem dico q tria pmaxime requirunt. vz. cogitatio ỹtuosa: castigatio vigoꝛosa: ꝛ attẽtio aiosa. Primo inq̃z requirit cogitatõ ỹtuosa. Tria. n. debz cogitare quicũq̃ deo militare intendens. s. tpalia: eterna: ꝛ infernalia. Tpalia ꝛ sic inueniet illa mendacijs: ꝓiurijs: luxurijs: ꝛ oib ꝰ pccis plena. Nauˢ. iij. Ue ciuitas sanguinũ vniuersa dilaceratione plena. Non recedet a te rapina: vox flagelli: ꝛ vox ꝓtuli rote. ꝛ sequit. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ: ꝛ reuelabo pudẽda tua i facie tua: ꝛ oñdã gentibus nuditatẽ tuã: ꝛ regnis ignominiã tuã: ꝛ ꝓiciã sup te abhominationes ꝛ ostumelijs te afficiã: ꝛ ponã te in exm: eteni oĩs qui viderit te: resiliet a te. Et ita õ fcõ est: q qñ alicui dñs tm̃ lumen cognitõis ꝑstat: vt mundi cognoscat calamitates ꝛ iniqtates: a se cunctos sic cogitantes resilire facit ꝛ fugere. qm̃ qd prodest hõi si vniuersũ mundũ lucret: aie ro sue õ trimentũ patiat? Scõo dz cogitare eterna ꝛ illa amare. ps. Uiã mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cũ dilatasti coꝛ meũ. ꝛ dicit cucurri: vt sollicitudo bñfaciendi oñdat. Tertio infernalia: ꝛ illa timere. ps. Tioꝛ ꝛ tremoꝛ venerũt sup me timoꝛ i aia: tremoꝛ in coꝛpe. Scõo requirit in hac pugna castigatio vigoꝛosa. Castigo inqt ꝓaulos coꝛpoꝰ meũ: ꝛ in fuitutẽ redigo: cũ discretiõe tñ. Audi Piero. in quadã epla. Coꝛpis inqt debilitas nimia: ꝛ vires aie frangit: mentis q̃s igeniũ marcescẽ facit. Quicqd cũ mõ ꝛ temperameto fit salutare est. Optimꝰ in oi re modus: laudabilis vbiq̃ mensura. hille. Sz beu nobis talis discretio nõ est opꝰ: sed carnẽ moꝛituraꝫ ipinguamus: ꝛ aiam in eternũ victuraꝫ pdimus. Audi Bug. de claustro aie. Cur inqt carnẽ tuã ꝑciosis rebꝰ ipinguas: ꝛ adoznas: quã post paucos dies vermes deuoꝛaturi sunt in sepulchꝛo: ꝛ aiam tuaz nõ adoznas bonis operibꝰ: q̃ deo ꝛ angelis eius pñtanda est in iudicio. Cur g̃ aiam tuã ỹlipẽdiaꝫ ꝛ ei carnẽ ꝓponis: Dñam ancillari: ꝛ famulam dñari magna abusio ẽ. hille. 3ꝰ requirit attẽtio aiosa. vñ vulgariꝫ dici solz. mala guarda fachi dozme. Jñ Petrus aplus ait. Fres sobrij ẽ stote ꝛ vigilate ꝛc. Nã si blandimtur ꝛ suggestionibus nõ resistit. suggestio delectationẽ parit. delectatio osensũ. osensus opus. opus osuetudinẽ. osuetudo necessitatẽ. necessitas desperationẽ. ꝛ õ sperato moꝛtẽ. Principijs g̃ obsta: sero medicina paraꝫ. Et hec sufficiãt tibi ꝑ ꝓa de hoc ꝓmoio.

De fructuosa vtilitate liberi arbitrij consideratio tertia.

Ertio loco Liberi arbitrij fructuosa vtilitatẽ videam. vbi tres oclones moze solito subiũgam. vz. Prima ocl'o ẽ ista. Solo libero arbitrio ꝛ absq̃ dei noua supueniente gra pot aia hec i vita tentationibꝰ resistẽ. ꝛ illis viriliter ꝓgnare. 2ª concl'o ẽ ista. Solo libero arbitrio ꝛ sine alio dine gre nouo adueniente subsidio. pot aia pegrina dei mandata iplere. 3ª concl'o ẽ ista. Neq̃q̃ sine dine gre nouo aduenięte respectu poĩt aia cũ ceciderit solo libo arbitrio subleuari.

Qz solo libero arbitrio possumus tentationibus resistere conclusio prima.

a Lcipe primã conclonem ꝛc. ut. g. Et nec anima cara me i pelagianũ errozẽ incidere arbitreris: hanc accipe distinctionẽ: quam ponit Bona. eximiꝰ cardinal' sup 2ª sñiaꝝ. di. xx viij. Aliud est resistẽ tẽtatõi: ꝛ aliud vincẽ tentationẽ. Plus. n. iportat victoria q̃ resistẽtia. Resistere nãq cõsistit in hoc q quis suggestiõi diabolice nõ osentiat. sz esse victoꝛẽ osistit in oppostũ eiꝰ osequendo: qõ diabolus suggerebat vt intẽdebat. Intẽtio diaboli est hoiez a bono retrahere: ꝛ illũ deo inimicari: ꝛ eĩno dignũ facẽ sup plicio. Tũc igit vicit qñ sic ei resistit: vt eꝰ oppositũ q̃ intẽdebat facimꝰ. ꝛ amicabiliozeꝫ deo effici mur. ꝛ ꝑmio eĩno appropinq̃mꝰ merito ogrui ꝛ qñ hoc sine spãli dei gre dono gratũ faciẽtis premiũ eternũ mereri nõ possumus. pꝫ Loꝛ. xiij. Si linguis hoium loq̃r ꝛc. Que tñ non requirit ad hẽ vt resistat. Ecc. xv. Apposuit añ eũ ignẽ et aquã. vitã ꝛ moꝛtẽ: vt ad qđcũq̃ voluẽrit manũ extẽdat. Jõ ocedendũ est q̃ solo libero arbitrio cũ gra gratis data sine alia gra gratũ faciente de nouo supueniente poterit hõ tẽtationibꝰ resistere: vt illi nõ osentiat. qõ tñ facẽ nõ poterit vt vincat. Nõ tñ q̃ si solo libero arbitrio cũ diabolo pugnarem: nec alio subsidio dine gre iuuarmur: pfecto succũbẽm. Uñ glo. sup illud Tre. iij. Miscordie dñi multe: qa nõ sumꝰ osumpti: qa nõ defecerũt miserationes ei. Ait sic. Non pot hõ viu stare õ diaboli insultꝰ: nisi miscordia dñi adiuuet. Exẽplũ de pugilatore q cum ex vna ꝑte scuto coopit: alia ex ꝑte remanet discoptꝰ: ꝛ a magis exꝑto pugilatore vulneraꝫ. q̃re ꝛc.

Qz libero arbitrio solo mandata dei implere possumus conclusio secunda.

Lcipe 2am ocl'onẽ. vz. Solo libero arbitrio: ꝛ sine alio dine gre nouo adueni
a ente subsidio: pot aia pegrina dei mandata iplere. Ad cuiꝰ declarationez notãduz ꝑm dñm Bona. q dei mãdata iplere pot dupl'r intelligi. s. aut q̃tum ad genꝰ opis: aut q̃tum ad intentionez mandãtis. Implẽ mãdata q̃tum ad genus opis est facẽ t nõ facẽ: qõ ꝓcipiꝰ vel ꝓhibet nõ osiderata ꝓcipientis intẽtõe. s. q̃re ꝓcepit sic: vel ꝓhibuit. Implẽ q̃tũ ad intentõez mãdãtis est nõ solũ ꝓceptũ adimplẽ: sed etiã attendẽ ꝓcipientis intentõez. Precepit. n. deꝰ. Nõ adorabis deos alienos ꝛc. ad hoc ut oseq̃mur vitã eternã. Mõ ad ꝓpositũ dico q ex nãli q̃dã inclinatiõe possumꝰ dei mãdata implẽ q̃tum ad genꝰ opis vñ nãlis inclinatio dictat: vt pentes honorem? homicidia vitemꝰ: ꝛ hmõi. Sz sine gra gratum faciẽte nõ possumꝰ dei mãdata iplẽ q̃tũ ad intẽtionẽ mãdantis. Cũ deus illa ꝓcipiat: vt dine o formemur volũtati: ꝛ sic gꝛam eternã oseq̃mur q̃ sine charitate fieri nequaq̃ pot. Uñ beatus Tho. pꝫ scẽ. q. cix. c. ix. dic. Qz si hõ ad dei mãdata implẽda q̃tũ ad genꝰ opis: dina indigeat gra. hoc nõ est ex nãe defectu: sz ex defectu pcti Ante. n. pctũ poĩat hõ õi mãdata q̃ nãlia dona iplere. Aliogn vt dicit ipse: nõ potuisset hõ i illo statu nõ peccare. Cum nihil aliud sit peccare q̃ trãsgredi dina mãdata. Sz in statu nãe cõrupte gra gratis data: idiget hõ vt dei mãdata possit iplere. Et q̃bus ỹbis apparet q̃ alr̃ oueniebat hõi libeꝝ arbitriũ in statu innocẽtie: ꝛ alr̃ nunc:

Ponit. n. magr̃ sñiaꝝ in. ij. di. xx v. q̃druplicẽ hõis statũ. Primꝰ añ pctũ. 2ꝰ post pctũ ꝛ ante repationẽ gre. 3ꝰ post repationẽ gre: ꝛ añ cõfirmationẽ. iiijꝰ post cõfirmatõez: ꝛ assumptã gloriã. In ꝓ statu sic liber erat hõ vt nihil ad bonũ faciendũ hẽret: q̃ impedire nec ad faciẽdum malũ: q̃ impelleret. Et sic sine erroze poterat iudicare: ꝛ volũtas sine difficultate bonũ appetẽ

In 2ꝩ statu q̃ impelleret ad peccanduz habuit hõ. qñ rõ a ocupiscẽtia ꝑmebat ꝛ vinceba tur. Et ideo in tali statu nõ poterat nõ peccare.

In 3ꝰ statu hũit ad peccandũ ipellens: ꝛ rõez nõ vincẽs. ita q̃ pot hõ moꝛtaliꝫ nõ peccare: sed nõ pot venialiꝫ nõ peccare. ꝓpter ifirmitatẽ carnis: nõdũ p gram ablozptã: ꝛ pfecte osumatam.

In q̃rto statu hẽbit hõ libeꝝ arbitriũ ofirmatũ in bono: ita vt p gram osumatã oino peccare nõ possit. ꝛ hoc non hz p nãm: sed p gram. q: per nãm semp hz hõ vt possit peccare: ꝛ nõ peccare sed p gram hz vt nõ possit peccare. Exm corpus humanũ dicit coꝛruptibile p nãm: ꝛ fit incoꝛruptibile p gram. pꝫ Loꝛ. xv. Seminat coꝛpoꝰ cõruptibile: surget incoꝛruptibile ꝛc. Et tamẽ ex eo q incoꝛruptibile p gram fiat: nõ sequit q̃ nõ sit humanũ. Sic ꝛ libeꝝ arbitriũ hois flexibile est in malũ per nãm: ꝛ tñ p gram poterit ofirmari: vt bonũ semper velit: ꝛ malum nunq̃ possit velle. q̃re ꝛc. Et hec sufficiant pro ꝓa conclusione.

Qz sine gratia a peccatis resurgere non possumus conclusio tertia.

a Lcipe tertiã oclonẽ. vz. Nequaq̃ sine dine gratie nouo adueniente respectu aia cũ ceciderit: solo libero arbitrio poterit subleuari. Audi Jsido. de sũmo bono. Cuz nos inqt pctõ obligauerimꝰ: ꝛ opibus diaboli: iã nra ỹtute surgẽ non valemꝰ. Audi ꝓpham. Nisi qa dñs adiuuit me: paulominꝰ habitasset in iferno aia mea. Qm̃ q facit pctũ fuus ẽ pcti. Ad cuiꝰ declaratõez est sciendũ q̃ resurgẽ a pctõ nihil aliud est: q̃ ea restitui q̃ p pctũ amiserat. Tria aũt amittit ꝓncipaliꝫ hõ p pctũ. Primo quãdã diuini lumis siltitudinẽ. sicut pz p Aug. sꝑ Jo. tractãs illud ỹbũ. Et tenebre eũ nõ ꝓprehenderũt. 2ª irruit in ãnihilatiõem gre. 3ª amittit idoneitatẽ ad vitã eternã. Nullũ aũt istoꝝ sine gra restitui pot. qz ait ꝓpha. Est spũs vadens ꝛ nõ rediens. Jõ ad hoc vt libeꝝ arbitriuz a pctõ resurgat: non solũ est necia gra ꝑm q̃ dicit gtuita volũtas dei. nec ꝑm q̃ dr gratuita passio xp̃i Sed etiã ꝑm q̃ gra dicit habitus animi. Gratuita n. voluntas dei cõcurrit ad hoc vt fiat offense remissio. qz volũtarie odonat offensã. Liberalis ꝛ gtuita passio xp̃i ocurrit ad hẽ vt fiat moꝛbi curatio: ꝛ imaginis reformatio. Ritus aũt gre ad hoc ocurrit: vt idoneũ ad gꝛam faciat. Qr oio ad culpe delectõem necessaria est dei gra gtuz faciẽs. Audi Aug. de ꝑdestinatõe scoꝝ. De igt

Universidad de Deusto
Biblioteca

est qui iustificat impiū: nō ꝓuentus hūana volū
tate: sed ipse ꝓueniens hūanā voluntatē ſua mi
ſericordia. Et.ps. Miſericordia dñi ꝓueniet me.
Et hec tibi aīa ſufficiant ꝑ pñti ad dei laudes ⁊
ſue gl̄oſe matris: q̄ ſic pro nobis filiū exoret: vt
ab ipſo ad bene agere moueamur in pñti ꝑ gra
tiam: ⁊ in futuro per gloriam. Amen.

Feria tertia ſecunde dominice quadrageſi
me de honore ſacerdotum ſermo. xuij.

Omnia que cūq; vobis dixerint fa
cite ⁊ ſuate: opa āt eor̄ nolite facer̄
Mat. xxiij. Grandē nr̄is tpibus oc
currentē errorē in ꝓactis ẏbis ſol
uit magr̄ nr̄. ⁊Plurimi. n. vitā clericor̄ ac ꝑligio
ſor̄ nō ſatis honeſtā intuentes: credro ꝑdicato
ribus nō credunt. ⁊ q̄ ꝑdicant: ſomniaſſe illos ar
bitrant̄. Di ꝓmaxime fallunt̄: inter gradū ⁊ fra
gilitatē diſtinguere neſcientes. Gradus. n. ſciſ
ſimus eſt: ꝛ plerūq; vili in ꝓſona collocet̄. Et ꝛ
gradū ⁊ nō ꝑſonā ſacerdotes appellant̄. Sa
cerdos. n. idē ſonat q̄ ſacrū dans. xxi. di. c. cle
ros. Jō merito honorandi. Eccl̄. vij. Jn oī ſubā
tua time deū: ⁊ ſacerdotes illi⁹ ſanctifica. i. vt ſā
ctos reuerearis: ⁊ vt de ſanctis loquere. Et ne
tibi vitā eor̄ tuis oculis añponas: ⁊ eor̄ exem
plo malefacias ait dñs. Oia quecūq; dixerit uo
bis facite ⁊ ſuate: opa āt eor̄ nolite facere. Jn
quibus ſacratiſſimis ẏbis tres conſideratōes fa
ciamus. ẏ3. Oium clericor̄ ⁊ religioſor̄ no
bilē dignitatē. Oium clericor̄ ⁊ religioſorū
ꝓgruā honeſtatē. Oium clericor̄ ⁊ religioſo
rū digniſſimā familiaritatē.

De dignitate ſacerdotū conſideratio ꝑma.

Primo oium clericor̄ ⁊ religioſor̄ no
p bilē dignitatē videam⁹. vbi tres ꝯcō
nes more ſolito faciam⁹. ẏ3. ⁊Pria con
cl̄o ē. Tanta ē dignitas tantaq; ꝑclara in terris
oium ſacerdotū nobilitas: vt in eccl̄a dei xp̄i ie
ſu poſſideant vicē: ac teneant locū. 2ª concl̄o
ē iſta. Jn ſignū maxime dignitatis ſacerdotes o
mnes caput raſū in corone modū ſine ruboꝛ pō
tare debent atq; teneñ. 3ª ꝯcl̄o ē iſta. Et licꝫ
ſacerdotū nobiliſſim⁹ ſit gradus ⁊ dignitas: nō
tñ oēs illū poſſunt ſuſcipere ⁊ ſacerdotes eſſe.

Oꝛ ſacerdotes vicē xp̄i tenēt in ẽris ꝯ ꝑma.

Lcipe ꝑmā concl̄onē rē. ut. ſ. Ad cui⁹
a declarationē tres inquiram⁹ ẏita. ẏ3.
⁊Pria ẏi. ē. Quo ⁊ q̄ꝛ inſtituit bñdi
ctus Jeſus ſacerdotes ſui vt eſſent vicarij in ẽ
ris. 2ª eſt. An vita ⁊ hoīs iniquitas dignitati ꝑ
iudicet ⁊ ɔrieē. 3ª ẏi ē iſta. An ſacerdos q̄cū
q; ſoluit l'ligat in terris: ſit ligatū l'ſolutū in ce
lis. Quantū ad ꝑmā dico q̄ xp̄s Jeſus ſue
paſſionis conſumatio myſterio: ⁊ reſurrectionis
ẏitate declarata celū aſcendere volens: vt no
bis ſacra miniſtrarenē: ⁊ in fide doceremur: vi
carios ſuos ſuper ꝫ inſtituit: ⁊ eis Marci vlt. ꝑ
cipiendo mandauit: dicens. Euntes ꝙ vniuerſū
mundū ꝑdicate euangeliū oi creature. Et ſum
mū oium ſacerdotū ⁊Petrū inſtituit. Jo. xxj. Si
mō Joānis amas me? Dicit ei ⁊Petrus. Dñe tu
ſcis q̄ amo te. Dicit ei Jeſus. ⁊Paſce oues meas.
Et poſtea dedit ei poteſtatē ligandi ⁊ ſoluendi
in celis ⁊ in terris. Mat. xviij. Q̄cūq; ligaue
ris ſuper terrā erit ligatū ⁊ in celis. ⁊ q̄cūq; ſol
ueris ſuper terrā erit ſolutū ⁊ in celis. Similē ⁊
alijs. xxiiij. q. i. c. q̄cūq;. Ex quibus ẏbis dubi
tari pōt q̄ñ ⁊Petrus vicariatū accepit. glo. ſuper
c. tranſlato. de ẏſtitu. ſup ẏbo. tranſlato. in glo.
ſa. declarans q̄ñ auctoritatē ſuā dedit eccleſie:
dicit ꝙ tūc accepit auctoritatē: q̄ñ xp̄s ait. ⁊Pa
ſce oues meas. ex̄ de electione. c. ſignificaſti. vt
q̄ñ dixit. Jte docete oēs gentes. de con. di. iiij.
c. ꝓpzie. Et alij doctores in eadē glo. ſup ẏbo.
⁊Petrū. dicit ꝙ tūc accepit: q̄ñ dixit. Tu es ⁊Pe
trus. Uel per illa ẏba. Q̄cunq; rē. Tanta eg
dē ania mea ē iſta ſacerdotalis dignitas: vt ne
dū tpibus nr̄is: ſed ẽt tpe ⁊Romanoꝛ ⁊ magno
rū magiſtratuū nulli ꝑatores aut reges fie
rent niſi ſacerdotes. Uñ in. c. cleros. di. xxj. cir
ca primā columnā: q̄ magnus textus eſt: oꝛ ſic
ad lr̄am. Ante āt qui pontifices erant ⁊ reges e
rant. Nā maioꝛ hec erat oſuetudo: vt rex eſſet
⁊ ſacerdos pontifex. Uñ ⁊ ⁊Romani ꝑatores ⁊
pontifices dicebāt. Ibi. Sed an iſtā auctori
tatē habuerit ante paſſionē l' poſt: vide infra in
ſa. conſideratione ſe partis in ꝑma ẏitate. Jbi. nō
tñ q̄ per illa ẏba rē. ⁊Pone hic illos decretoꝝ
textus qui ponunt ſupra ſmone. ix. conſideratiōe
ſa. concl̄one tertia. Jbi. Jn nouo teſtō rē. Opti
me. n. ad ꝓpoſitū facit. Et hec de ꝑma ẏitate.

Quantū ad ſaꝛ ẏitatē dico ponendo hāc
regulā generalē ꝙ glorioſus deus qui ſolē ſuuꝫ
oriri facit ſuper bonos ⁊ malos: puicurat an bō
ſit bonus vel malus: hereticus l' ſciſmaticus: ul'
excōmunicatus. ſi tñ bō ſit ſacerdos: ⁊ ſacerdo
tij caracterē habeat: poterit quilibet ſacrm coꝛ
poris xp̄i ⁊ ſanguinis in rei ẏitate ꝯficere. O ꝑ
clara dignitas: ⁊ nō minus ſtupenda dei magni
tanta bonitas. Hanc regulā ponit btūs Tho. ī
iiij. di. xiij. Lui concordat ⁊Petrus de Taranta
ſio in. iiij. ⁊ cōiter oēs. Et rō btī Tho. eſt. Quia
ſicut baptiſmus qui ꝑ conſecrationē dat nunq;
amittit quantūcunq; in hereſim labaſ: l'ſciſma
l' excōmunicationē: ſic nec ſacerdotalis ordo a
liquo mō amitti pōt. Et iō q̄ poteſtas ꝯficiendi
ſacra ordinē conſequit ſacerdotalē: a quocunq;
conficiaſ ſacerdote erit in ẏitate confectuꝫ. Et
dicit idē doctoꝛ. diſ. xxiiij. ꝙ in quolibet ordine
ſpecialis conferꝛ poteſtas. vt ſacerdoti poteſtas
ɔficiendi coꝛpus ⁊ ſanguinē dñi. Diacono euan
geliū legendi: ſacra diſpenſandi in caſu neceſſi
tatis. ⁊ hoc de mandato epi. Subdiacono con
fertur poteſtas ſacra tangendi ⁊ ꝓparandi. Et
ſicut daſ ſingulis ſpecialis poteſtas: ita ſingulis
ſpecialis caracter impꝛimit̄. Et nota ꝙ caracter
vnius ordinis nō ꝓeſupponit caracterē altius
ordinis. Uñ ſi quis ſuſcepto ordine poſteriozi ꝑ
termitteret ordinē pꝛiozē: nō ꝓpter ꝫ in pꝛiozi

ordinari debēt. ꝓz hoc in decretali. de clericis
p ſaltuꝫ ordinatis ſatis clare. Et ſic ꝓz 2ª ẏitas.

Oꝛtū ad tertiā dicit dñs ⁊Raimūdus in ſūma
ſua ꝙ auctas illa. Quecūq; ligauerit] ſup terrā
rē. nō ſimplr̄ intelligēda eſt: ſed cū ɔditōe. ſ. ſi ſa
cerdos iuſte ſoluit l'ligat: ita ꝙ clani nō erret.
Quodcūq; igit̄ ſolueritis ſup terrā claue nō er
rante: erit ſolutū ⁊ in cel̄. i. appꝛobatū. xxiiij. q. i.
c. manet. Manet ingt ⁊Petri ꝓilegiuꝫ. i. ligat:
ẏbicūq; ex ipſius eſtate ſert iudiciū. i. ſentētiā
q̄ ſnīa iniuſte lata nō tenet: vt dicit glo. Et hic
arguit̄ oe ſnīa q̄ ad deū nō q̄ ad eccl̄iam: ꝛ illa
q̄cq; nō tenet. ex̄ de ſen. ex. ꝙ tuaſ. ℞ in glo. ⁊pōt
n. papa errare: vt ꝓz di. xl. c. ſi papa. Si papa ſue
⁊ fine ſalutis negligēs deꝑhendit̄ inutil̄ ⁊ remiſ
ſus in opibus ſuis rē. Et nō iſtū textū: q̄ etiā ſa
cit ad ꝓpoſitū. xxi. di. c. Inferioꝛ. vbi oꝛ. Inferi
oꝛ ſedes ꝓzē ſoluē non pōt. Sola. n. potioꝛ. i. ſu
pioꝛ inferioꝛē ꝓueniēter. i. de iure abſoluit. Dic
ligdo, puidet. q̄ quē nō pōt abſoluē: non pōt in
dicio. ſ. ſuo inferioꝛ potioꝛē ligare. Uñ ꝓpha ait
ſ. Jſa. Nūquid gl̄abit̄ ſecuris. i. ſeca: ɔ eū q̄ ſecat
in ea. aut exaltabit̄ ſera ɔ eū qui trahit eā. Dis
ita ex diuinis ſcripturis. ſ. ꝓpheticis ꝯmemōat]
ſole clari⁹ exhibuim⁹ quēq; qui minoꝛi ſauctis ē
eū qui maioꝛis ptātis eſt iudicijs addicē. i. adiu
dicare: aut ꝓpꝛijs diſſinitōibus ſubiugare. ſ. con
dēnando l' abſoluēdo. hec ibi. Et q̄bus ẏbis ꝓz
q̄ illa auctas ſacerdotib⁹ ꝯceſſa. q̄cq; ligaue
rit] nō eſt abſoluta: ꝛ ɔditōe ītellecta. Jta q̄ ſit
ſenſus. Q̄cūq; ligauerit] rē. ſupple claue nō er
rante: ẏbites ptātez. q̄re rē. Et ſic ꝓz p⁴ ɔcluſio.

Oꝛ ſacerdotes apertaz. i. manifeſtam debēt
poꝛtare tonſuram: ⁊ quare. concluſio ſcda.

Lcipe ſam ɔcl̄onez. ẏ3. Jn ſignū maxi
a me dignitatis ſacerdotes oēs caput ra
ſum ī coꝛone modū ſine ruboꝛe poꝛtāe
debēt atq; tenenē. Ad cui⁹ declarationē tres in
gramus ẏitates. ⁊Pria eſt. Que eſt rō q̄ ſtitu
tū eſt vt iſta tōſura capitis poꝛteē. 2ª an pōtāt
iſtā tonſuraꝫ pꝛiuenē bēditate patrimoniali. 3ª
ẏitas eſt. An ſuſcipiens tantā dignitatē in mōta
li peccato mortal̄ peccet. Oꝛtū ad ꝑmā di
co de mente btī Tho. in. iiij. di. xix. q̄ tres ſt̄ rōnes
q̄re ſacerdotes ⁊ ordinati in ſacris deferre
tonſurā debent. ⁊Pꝛio in ſignū regie dignitatis
2ª in ſignū tēpalis vtilitatis. 3ª in ſignū appꝛo
bate ẏitatis. ⁊Prima rō eſt in ſignū regie di
gnitatis. Nā ſacerdotes ad dīna myſteria ⁊ re
gis eterni ſacra miniſtrāda electi ac ordinati: ɔ
putati ſunt. Jō ſignū regis eterni deferre ꝫbēt
qō eſt ipſa capitiſ coꝛona. Jō dij tā in nouo q̄ in
veteri teſtō ſepius appellant̄. Exo. xxiij. Dijs n̄
detrahes. Et ꝓs. Nōne dixi dij eſtis: ⁊ filij excel
ſi oēs. ſ. ad quos ſmo dei factus eſt. Luc. xix. c.

Scō tonſurā deferre debēt in ſignū tēpoꝛal̄
vtilitatis. Quid. n. piloꝛ raſio circūcirca tēpoꝛa
⁊ ſupꝛa caput capilloꝛ abraſio aliud ſignificat:
q̄ ꝙ diuinis dedicati inferius radanē circa tem
poꝛa. i. inferioꝛib⁹ negocijs non implicenē. et in
ẏtice capitis capillū nullus deꝑtent: vt toti ɔ
templatiōi dedicenē. ij. ad Thimo. ij. Nemo mi
litans deo ipſicet ſe negocijs ſecularib⁹. ga ne
mo poteſt duob⁹ dñis ſeruire. Mathē. vi. Audi
barbatū Piero. in decretis. lxxxviij. di. Nego
ciatorē clericū: ex inope diuitē: ex ignobili gl̄o
ſum: tanq; peſtē fuge. Jn qbus ẏbis tria boīum
gñia fugienda deſcribit. ⁊Primo clericus nego
ciatoꝛ. Scō paup fact⁹ repentine diues. Et
ruſticus in dominio ⁊ ſtatu exaltat⁹. Audi pul
cherrimū textū in decretali. ne clerici l' monaci
ſecularib⁹ negocijs ſe imiſceant. c. ꝑ. vbi ſic oꝛ.
Multa negocia. ⁊ infra. Seculazia ad q̄ ꝑtinet
oīs carnalis ɔcupiſcentia gcunq; plus iuſto ap
petit hō: turpe lucꝛ eſt. Munera iniuſte accipē
vel etiā dare ꝓ aliq̄ ſeculari q̄ſtu. ꝑcio aliq̄ cō
ducere, cōtentōes vel lites amare. in placitis ſe
cularibus diſputare: excepta defenſione pupil
loꝛ vel viduarū. cōductores vel ꝑcuratores ſe
cularū reꝛ. turpis verbi vel facti ioculatores:
vel iocū ſeculare diligere. aleas amare. pōdera
iniuſta vel meſuras habere. negociū iniuſtū ex
ercere. canes vel aues ad venandū ſequi. orna
mentū inconueniēs ꝓpoſito ſuo q̄rere. in dītijs
viuē. gulas ⁊ ebꝛietates ſeq. Ecce talia ⁊ his ſi
milia miniſtris altaris dñi ⁊ monacis oīno inter
dicimus. hec ibi. Uis tu aīa tam de ꝑ⁴ q̄ꝫ de ſa
rōne pulcherrimuꝫ audire textū. xij. q. i. c. duo.
Duo ingt ſunt genera xp̄ianoꝛ. Eſt autē vnum
genus qō mancipiū eſt: diuino officio ⁊ debitū
ɔtemplatōi ⁊ oꝛoni ab oī ſtrepitu tēpaliū ceſſaē
ɔuenit: vt ſunt clerici ⁊ deo deuoti. ẏ3 cōuerſi.
Cleros. n. grece latine ſoꝛs. Jnde ℏmodi hoīes
vocanē clerici. i. ſoꝛte electi. ſ. ſpūaliter. Oēs enī
deus ia ſuos elegit. Di nanq; ſunt reges. glo. i.
eē debēt. i. ſe ⁊ alios in virtutib⁹ regētes. ⁊ ita ī
deo. i. in eccleſia regnū habēt. ⁊ hoc ōſignat co
rona in capite. hanc coꝛonā hāt ab iſtitutōe ⁊Ro
mane eccleſie: ⁊ in ſignū regni qō in xp̄o expe
ctatur. ⁊Raſio ẏo capitiſ eſt tēpaliū oīum depo
ſitio: illi victu: ⁊ veſtitu ɔtenti nullā inter ſe, ꝓpe
tatē hāntes. ſ. in rebus eccleſiaſticis debēt oīa
habere cōia. ſed hoc veritatē habuit in ꝑmitiua
eccleſia. Aliud ẏo ē genus chriſtianoꝛ: vt ſunt
laici. Laicos. n. grece: latine populos. his licet
tēpalia poſſidere ſed nō niſi ad vſum. Nihil enī
miſeri⁹ eſt q̄, ꝓpter nūmū deū cōtemnē. his cō
ceſſum eſt vꝛozē ducē: terrā fodere: inter viruꝫ
⁊ vixꝛ iudicare: cās agere: oblatiōes ſup altaria
ponere: decimas reddere. ⁊ ita ſaluari poterunt
ſi vitia tñ benefaciēdo deuitauerint. hec ibi. Et
ſunt verba beati Piero. Tertia rō dicit̄ in ſig
nū appꝛobate ẏitatis. Uetex. n. ritus cū noui
teſtāmēti vmbꝛe eſſent: vt oīſum eſt ſmone. x.
Hinc eſt ꝙ que in veteri fiebant teſtō impfecte
in nouo pfecte fieri opōtet. Jn veteri nāq; lege
naçarei licet deputati nō eſſent ad dīna myſte
ria: ſicut leuite: tñ in oſtentationē tpaliū ɔtēpt⁹
comas non ɔferebant: ſed oīno caput ſibi rade
bant: ſicut ⁊ apud regulares cōuerſi caput raſū

Universidad de Deusto
Biblioteca

ferūt vel ferre debent: ⁊ nō cozonā. ga ipsi dīnis mysterijs non sunt deputati: in qbus diuina eos ⁊emplare opoteat. Sz clerici ordinati ⁊ mari me sacerdotes: qa ad dīna mysteria dedicātur: cozonā portare debent: in signū ꝑ diuinis sunt ordinati mysterijs. Et dicit btūs Tho. in. iiij. di. xiiij. ꝙ naçarei cozonā nō deferebā: quia nōdū tps erat regalis ⁊ perfecti sacerdotij. Sed q̄ro an laici peccent cozonā portātes. Dico ꝙ sic: vt ps de clericis cōiugatis. c. Joānes. i fine. vbi sic dr̄in sn̄ia. in fine capituli. Accolit⁹ si cōtraxerit nō tenet deferre tonsurā: dū nō habeat br̄ificū ecclesiasticū: q: si exerceꝰ secularia negocia tōsurā deferret: in vituperiū nr̄i ministerij redunderet. Et sunt ꝟba Alexandri pape. iij. Et h̄ suf ficiant quātū ad primā ꝟitatē. Dic de faciētib⁹ clericulas bestijs ⁊ fatuis. qō quantū sit fidei ō accus tuipse pensa. Cētū ad 2am ꝟitatē. An s. cozonas ferētes hereditate p̄uent primonia li: ita ꝙ nec possessiones ꝑpr̄ias l' domos hēre possint. Et videt ꝙ nihil proprij hre possint. Et h̄ probatur rōne: ⁊ auctoritate: ⁊ ex⁹. Rōne sic. Ministroꝝ noui testi iustitia abundare dz iu stitiā ministroꝝ veteris testi. sed leuite nō acce perunt hereditatē cū fribus suis. g̃ nec ministri noui testi debent hereditare. Itē Hugo ait. Q postq̄ quis clericus effectus est: debet de stipē dijs ecclesie sustentari. sed h̄ nō esset si primoni um suū rtinuit. g̃ videt ꝙ abrenūciet in eo ꝙ clericus est. ⁊ hoc ps aucte superi⁹ hic allega ta in p̄ma ꝟitate. ibi duo sunt genera x̄pianoꝝ in fine capli. 3⁹ ps ex⁹. qm̄ rps nihil proprium retinuit. g̃ pariformiter suis officijs dedicati ni hil debent hre proprij. Un dicebat eis. Nolite cogitare de crastino. Ad hanc ꝟitatez licet sint plures alij modi r̄ndendi: tm̄ hic mihi gratior ē. Q̄ quis clerici cozonā accipiant: simlr ⁊ sacer dotes: nō tm̄ primonio renūciant: nec alijs tē poralib⁹ rebus. qz terrenoꝝ possessio non ꝛriat diuino cultui: ad quē clerici deputant. sed bene nimia coꝝ solicitudo. qz vt dicit Greg. Affect⁹ in crimine ē. Et ad illud qō ut de leuitis. Dico ꝙ leuite hēbant iusm in hereditate p̄ma. sed ideo nō acceperūt partē cū alijs tribub⁹: qz ipsi erāt p oēs tribus dispgendi. qō fieri nō potuisset: si tm̄ unā partē terre accepissent sicut alie tribus. Ad illud Hugo. Dico ꝙ sic intelligit. Q si cleri ci sunt indigentes: ⁊ ad sacros ordines ꝓmoti: eps qui eos promouit eis prouidē tenet: aliaſ nō. Ipsi āt promoti ex ordine suscepto tenent ecclē sie ministrare. Si. n. clerici nō possent hre posses siones in particulari: nō videret oia inter eos ⁊ religiosos. Hec btūs Tho. in. iiij. di. xxiij. Ad declarationē tm̄ clariozē: qm̄ sunt plurimi decre toꝝ textus: qui pro vtraq̄ parte sonare videt. Quandā regulā pono ꝙ clerici oēs ꝙ proprijs ñ renunciauerūt: hre possunt ꝓpr̄ias domos: pos sessiones: ⁊ sic alia bona tēporalia proprija: ut ps xij. q. i. c. epi. ⁊ duob⁹ seq̄ntibus caplis. Eis āt ꝙ proprijs renūciauerunt solēniter: ⁊ et voluntati

sue: ⁊ in ipso se suaq̄ monasterio tradiderint: ꝓ prijū hre nō licet: vt in. c. nō dicatis. xij. q. i. vbi dr̄. Nō dicatis nos hre aliquid proprijū: sed ī no bis oia cōia. Qui ꝟo nō soleniter: sed simplicit ꝓprijs renunciauerit: ꝓprijū quidē hre pōt: sed nō sine pcō mortali: nisi cū ipso fuerit dispensa tū. Jnde clerici i signū ꝙ tpalia propria hre pos sunt: paruā tonsurā portant. Religiosi ꝟo ⁊ mo naci modicū hr̄t de capillis: ⁊ tonsurā maiorem portant: qz oībus proprijs renunciarūt. ⁊ quicqd eis concedit: datur ad eoꝝ vsū. ⁊ post eoꝝ mor tē fiunt oia monasterij. nō sic āt clerici: qz solum bona ecclesie: ecclesie r̄manēt. que āt sunt ō pa trimonio aut industria: possunt cui placet largi ri ⁊ legare. h̄ de tonsura maiori ⁊ minori colligi tur ex gl'. c. duo sunt. xij. q. i. super illo ꝟbo. oiuz depositio. Q āt possint proprija legare ⁊ donar zc. ps eadē. q. c. epi. ⁊ c. manifesta. ⁊ c. seq̄nti. au di. c. epi. Ep̄i inquit de reb⁹ ꝓprijs ul' acquisitis l' quicqd de proprio h̄t beredib⁹ suis si volue rint: derelinquāt. Quicqd ꝟo de prouisione ec clesie suc: siue de agris: siue de frugib⁹: siue de oblationib⁹ oia in iura ecclesie reseruare cēsu imus. Et sic ps 2a ꝟitas. Quantū ad tertiā ꝟi tatē dico ꝙ pcm̄ siue fuerit occultū: siue mani festū quicunq̄ in illo ordinē suscipiunt: mortaliꝫ peccant. vt ps. xj. q. iij. Audi Ap̄lm. Idez sentit btūs Tho. i. iiij. di. xxiiij. Et dic ibidē btūs Tho. ꝙ non pōt talis ordine susceptо vti sine mortali pcō. Jndigne. n. sacrū pertractat. nec̄ in h̄ ali quis dispensare pōt. qz de iure nāli est: ut homo sancta sancte pertractet. Deutro. xvj. Juste qō iustū est exequeris. Ex quo sequit ꝙ toties pec cat: quotiens sacra tangit: aut ministrat. Et h̄ in telligē si necessitate nō cogeret: vt sacra tangeret: vel exequeret. in quo ēt casu laicis liceret. vt si necessitate baptiçaret: uel corpus x̄pi ō tra colligeret. Cōcordant Alan⁹ ⁊ Raymūd⁹. qs zc. Et hec tibi aia sufficiant ꝑ p̄nti conclone.

Qui possunt legittime ordinari: ⁊ q nō 2⁹ 3⁹.

Lcipe tertiā conclonē. ps. Et licz sacer a dotū nobilissimus fit gradus ⁊ dignitas nō tm̄ illū oēs suscipere possunt: ⁊ sacer dotes esse. Pro declaratione huius septē ingra mus ꝟitates. ps. Prima ꝟi. est ista. An mu lier possit ad ordines promoueri. Scōa ꝟitas An carentes rōnis vsu possint ad ordines pro moueri. 3ª ꝟitas. An seruus possit ad ordines promoueri. Quarta ꝟitas ē. An homicida pos sit ad ordinē promoueri. Quinta ꝟitas ē. An illegitime nati possint ad ordines promoueri.

Sexta ꝟitas est. An defectū membroꝝ br̄it̄es possint ad ordines ꝓmoueri. Septima ⁊ vltia ꝟitas ad laude ꝟginis gloriose est. An simonia cus ad ordines possit ꝓmoueri. Quantū ad primā ꝟitatē arguunt dīe mulieres dicentes: Quare ⁊ nos epiſse: ⁊ sacerdotisse: diaconisse zc. ꝓmoueri nō possumus. Nā potestas ordinis nō consistit in sexu: sed in anima. ergo diuersitas se xuū nō facit ad ordinū susceptionē. Jrez multe

ex nostris fuit abbatisse: q̄ est quedā platio. g̃ sic ex nr̄is esse potuer̄t epiſſe: ⁊ sacerdotisse. Item ost. ñ. pphete est mai⁹ officio sacerdotis. qz ppha est mediū inter deū ⁊ sacerdotē: sicut sacerdos i ter deū ⁊ populū. sz multe ex nr̄is fuer̄t ꝓphisse vt ps de sibyllis de qbus Aug⁹ ⁊ Lactanti⁹ mē tionē faciūt. g̃ ⁊ poterunt esse sacerdotisse. Sed dīi uiri rīdentes dicūt. Nō sic dīe mulies. Nā in ordinandis p̄cipit cozona: q̄uis nō de neces sitate sacri. Cōsiderate qd in ꝏspectib⁹ boiuz eēt vos tōsatas esse. nec vos moueat ꝙ multi clerī coꝝ comas nutriunt: ⁊ clericulā vt apparentē ferūt. qō fieri non dz: vt oīdet ꝑte seq̄nti huius simonis. Propterea doctrinā bti Tho. in. iiij. di. xxv. accipiam⁹. vbi sic ait. Quedā sunt q̄ regrūt de necessitate sacri in suscipiēte: qb⁹ carentib⁹ nec sacr̄m: nec res sacri suscipit. Quedā requirunt r̄n de necessitate sacri: sed de necessitate p̄cepti pp ogruitatē ad suscipiendū sacr̄m. ⁊ sine his suscipit sacr̄m: sed non res sacri. Illa q̄ de necessitate sacri regrunt sunt q̄ttuor. s. debita mā. debita p sona. debita forma ꝟbor. ⁊ debita intētio. Per sona aūt suscipiēs ordinis caracterē est vir: ⁊ nō mulier. quapropt si oia q̄ in ordinib⁹ fiunt: ī mu lierē fierēt: ordinē illa nō susciperet. vnde nō rātū ordinē sacerdotalē suscipe nō p̄it. imo etiā si sac te sunt tante pauciſſime sunt dignitatis mulies oēs. pace vra dixerim o dīe: ꝙ nec vasa sac cō tingere p̄it. vt ps. xxiij. di. c. sacratas. Sacratas deo feminas l' monacas sacra vasa: l' sactas pa las. i. corpalia penes vos ꝛingere: ⁊ incensū cir ca altaria deferre: platū est ad aplicam sedez: q̄ oia reꝓhensione ⁊ vituperatōe plena esse: nulli re ete sapiētū est dubiū. Quapp⁹ sancte sedis au ctoritate: hec oīa vobis rcscare fundit⁹ q̄sto ci tius poteritis censem⁹: ⁊ ne pestis hec latius di uulget: p oēs ꝓuintias abstergi citiſſime māda mus. hec ibi. Sz ntra ingunt dīe mulieres. in decretis. xx vij. q. i. c. diaconissa. fit mētio ō mu liere ordinata in officio diaconat⁹. vbi dicit tex tus. Diaconissaz ante ānos. xl. non debē ordina ri statui m⁹. ⁊ in. c. si qs rapuerit: vl' sollicitauerit diaconissaz. etiā ibi mētio fit de diaconissa. ⁊ in c. pr̄s byterā. di. xxxij. mētio fit de pr̄s bytera. Q̄ ex his videt mulies ad sacros ordines ꝓmoueri posse. Dico hic fm dīm Bona. in. iiij. di. xxv. ꝙ diaconisse vocabant: q̄ cū diacono in al' q̄ actu ꝑticipabāt. sicut ille q̄ in eccl'ia homeliā legebāt qō offm diaconi est. Quib⁹ fiebat aliq̄ bndictio ꝓres bytere ꝟo dicebāt vidue ⁊ seniores ⁊ ma trone: vt etiā colligit ex dicto. c. pr̄s byterā. vt ps intuēti. Dicit. n. ibi text⁹. Pres byterā ꝟo quam debeam⁹ accipe: Lugdunēse ciliū oīdit. Mu lieres q̄ apud grecos pr̄s bytere appellant: apud nos vidue: seniores: ⁊ mater curie. i. bītes curā de rebus eccl'ie appellant. hec ibi. Pres bytera etiā pōt dici vxor pr̄s byteri: vt. c. pr̄s byter qdam. Quare ex his ps ꝙ nō solū de iure: sz nec de fcō mulieres ad ordines ꝓmoueri p̄it. Et hoc hac rōne ꝛfirmo. Sacerdos ⁊ q ordinat ī sacris xp̄m

mediatorē repr̄sentat: vt ultim est in p̄ma ꝛlone. Mediator aūt solū hō ⁊ nō mulier fuit. s. xp̄us glorioſus. q̄re zc. Et iō dīe mulieres ad rōnes vr̄as rīdemus. Et p̄ ad p̄mā dicim⁹ ꝙ ordo ñ respicit aiam absolute: sed aiam vt corpi cōiun ctam. Corpus aūt virile vnitū aīe est p̄sona ad ordinū susceptionū idonea ⁊ regsita: vt visuz est q̄re rō vr̄a nihil valet. Ad illud de abbatiſſis dicimus ꝙ abbatisse locū ꝓlationis ordinarie ñ h̄nt: sed q̄si loco abbat] sunt substitute ꝓpr̄ peri culū cohitandi cū viris. vnde eis pōt opt̄ē regi mē: sz nō ordo. ⁊ iō nec ligar nec soluē p̄it. Ad illud de ꝓphetia dr̄ ꝙ ꝓphetia dei donū est: ⁊ nō sacr̄m. ⁊ qa in susceptōe ordis caracr̄ imꝓmit nō aūt in ꝓphetie dono. iō non est similitudo. Con tēnemini igit dīe mulieres. volo ꝙ hec sufficiāt ꝑ p̄ma ꝟitate. Cētū ad 2am ꝟitatē breuiter dico ꝙ ad ordinis susceptōez nō requirit ratōis vsus: nisi ꝓpter sacri dignitatez. ⁊ iō nō expedit de necessitate sacri vel p̄cepti. Notandu tm̄ ꝙ ad susceptionez ordinis requirit ꝓfessio castitatis: vt ps ex⁹ de etate ⁊ q̄litate. ⁊ a multis. ⁊ nō dico de grecis: sz de latinis. vnde glo. in. c. de bis. di. xx viij. sup illo ꝟbo. octauū decimū. dicit. ꝙ ī cle rico seculari requirit votū ꝛtinentie in decimo octauo ānо: vt ps dicto. c. de bis. ⁊ lxxvij. di. in singulis. sed in monaco in. xv. āno. vt ps. xx. q. i. c. illud. qō iō fit ne monacal'bitus ꝓ nuptias ō seraſ: nisi vbi dura est ꝏuersatio: ut in insul'. ex⁹ ō regula. c. qa in insul'. hec ī glo. Sz de h̄ aliq̄ nūc ī mediate subiūgam⁹. Dico g̃ ꝙ cū ad ordinis su sceptionē requrat ꝓfessio castitatis: q̄ seruāda ē: iō doctores decretoꝝ ⁊ theologi sanxerūt: ꝙ ad ordines mioꝛes possit ꝓmoueri qs añ tps puber tatis: dū. s. necessitas adsit: ⁊ ꝓfectus bonus sperē tur. Quis tūc idonei nō sint ad officia q̄ eis ꝛmit tunt: tm̄ ꝓpter assuefactionē idonei reddentur. Ad ordinū aūt maiozes susceptionez regrit rōnis vsus ō honestate sacri: ⁊ de necessitate p̄cepti. ⁊ h̄ ꝓpter ꝛtinentie votū qō h̄t annexū: vt dictuz est. ⁊ etiā qz eis sacra tractāda ꝛmittunt. Hec ēt in sn̄ia ponit btūs Tho. in. iiij. di. xxv. Unde a se ptimo ānо vsq̄ ad. xij. pōt quis p̄mā tonsurā ac cipere: ⁊ ad minozes ordines ꝓmoueri: ꝑter ac colitatū: quē post. xij. tm̄ annū recipiet. vt patet lxx vij. di. c. in singulis. Subdiaconatū ꝟo recipe pōt in. xviij. ānо. Diaconatū in. xx. ānо. Pres byteratū in. xxv. ānо. ⁊ sufficit attigisse illud tē pus. argum⁹ ex⁹ de electōe. c. cū in cūctis. Sz ea tū nō nisi post cpletuz. xxx. ānū. ut in dicto. c. cū in cūctis. in p̄ncipio. vbi sic dicit. Cū i cūctis zc. Nullus in epm eligat: nisi prius. xxx. annuz exe gerit: ⁊ de legittimo mr̄imonio sit natus: vita ⁊ scia ꝛmendabilis. post cui⁹ ofirmationē bnficia q̄ habitat is ad quē spectāt: poterit ꝛseruare alij. Inferiora ꝟo ministeria que curā habent aiaꝝ annexā nullus accipiat infra. xxv. annū. sciētia ⁊ moribus ꝛmendabilis: ⁊ tpe ogruo archidiaco nus: decan⁹: ⁊ relig'n sacerdotes ordinēt. aliogn ab ipsis officijs āmoueant. Qui ō formaz istam

Universidad de Deusto
Biblioteca

eligerint: eligẽdi ptãte ꝑuenĩ: ꝛ a bñficijs ecclĩa
sticis triẽnio sint suspẽsi. Ḃ ibi. Et sunt ỽba Ale-
xandri. iij. Sz qñ ambiguũ supra relig de voto
ꝺtinentie: ad ꝺclaratiõez capl'oꝝ que. xxviij. di.
notanĩ: glo. ibidẽ sic dicit. Nõbis ꝙ in oriẽtali
ecclĩa ꝛ occidẽtali licite ꝺbĩ in minoꝛib⁹ ordib⁹
vt. xxxij. di. si qs eoꝝ. ꝛ. c. lectoꝛes. ꝛ. c. placuit. sz
ꝺstituti in supioꝛe ordine. s. a subdiacono supra:
nec apud nos: nec apõ grecos pñt ꝺbere. nec po
terant a tpibus apl'oꝝ. ꝛ si ꝺbant nõ est mñimo-
niũ. Ḃ ps ex. vj. sinodo. q̃ in oriente fuit celebra-
ta: ꝛ regulã statuit eis. vt. xxxij. di. si quis eorũ.
ꝛ. xxxj. di. in cena. ꝛ. lxxxiij. di. cũ in ꝓterito. In
Ḃ ãt est distinctũ inter eos ꝛ nos. Ipsi. n. siue sint
ꝺiugati: siue nõ: ꝓmouent ad sacros ordines nõ
ꝓmissa ꝺtinentia: vt. xxj. di. c. qñ. sed occidẽta-
les nũq̃ ꝓmouent: nisi ꝺtinentia ꝓmissa: vt ps
xx viij. di. c. nullũ. ꝛ. c. assumi aliquẽ. A tpe autẽ
Firmi ꝛ Innocentij nõ licuit occidentalib⁹ ad
diaconatũ: vel supꝝ. i. ps byteratus ꝓmoueri: nisi
ꝓmissa ꝺtinentia: vt ps. lxxxij. di. c. ꝓposuisti. ꝛ
c. plurimos. sed subdiaconib⁹ vsq̃ ad tps Greg.
licuit. vt. xxxj. di. c. añ trienniũ. Occidentales ḡ
licite vtunt mñimonio ꝺcto añ ordines sacros:
postea in sacris ordinib⁹. vt ps. xxxj. di. c. qñ. ꝛ
c. aliter. ꝛ ex̃ de clericis cõiugatis. c. cũ olim. sed
post receptũ sacratũ ordinẽ nõ possunt ꝺbeꝛ. vt
ibidẽ ꝺr. Hec oĩa in glo. ad lr̃am. qr tt. Et Ḃ vo
lui ꝺcere ꝓp clariozẽ notitiã. ꝛ vidi dicta oĩa al
legata capl'a in locis suis. ne phozẽscas illa ꝑdi
care. Et hec tibi sufficiant ꝙ ꝑa ỽitate. Oꝛtũ
ad tertiã ỽitatẽ dico ꝑz btm Tho. i. iiij. di. xxv.
ꝙ nullus alteri obligat⁹: ꝛ q̃ sui potestatẽ nõ hz:
ad sacros ordines ꝓmoueri põt. si tñ ꝓmoueãt:
ordinẽ suscipiunt: qm̃ libertas nõ est de necessi-
tate sacri: licet sit de rõne ꝓcepti. Hoc ꝛfirmat.
di. liiij. c. nullus. Nullus ingt eꝑoꝝ seruũ alt'ius
ad clericat⁹ officiũ ꝓmoucre ꝓsumat: nisi forte
eoꝝ petitio aut voluntas accesserit: supple etiã
tacita: vt dicit glo. cadẽ di. c. si seruus. Qui ali-
quid sibi in eo. s. fuo vẽdicant potestatis. Debet
n. esse ĩmunis ab alijs qui diuine militie est con
gredand⁹: vt a castris ꝺsicis. i. ecclesijs: quibus
nomen e⁹ asscribit: nullius necessitatis vinculis
abstrahaĩ. Et sunt ỽba Leonis pape. Idẽ ꝺr in
capl'o. nulli. vbi ꝺr. Nulli de seruili ꝺditione ad
sacros. i. ecclesiasticos ordines ꝓmoueant: nisi
prius a dominis ꝓpꝛijs. i. ꝓmatis legittimã li-
bertatẽ ꝛfequant. Cuius libertatis charta ãte
ordinationẽ in albone. i. pulpito publice legaĩ.
Etsi nullus ꝺdixerit: rite conscribunt. i. ordinãt.
De hac mã. vide in ·Pisanella. fuus fo. p totuz.
Et Ḃ quantũ ad tertiã ỽitatẽ. Oꝛtũ ad quar-
tã ỽitatẽ dico ſm btm Tho. vbi. s. ꝙ nullus ho
micida l'reus sanguinis ad ordines ecclesiasti-
cos ꝓmoueri põt. Et rõe⁹ est talis. Qm̃ ozẽ or
dines ad eucharistie sacr̃m referunt: qõ pacis
nobis facte per xp̃m est sacr̃m. Et cũ homicidiũ
paci ꝺrieĩ: ꝛ tales occidentib⁹ xp̃m ꝛfozmenĩ: ꝛ
nõ xp̃o: cui ꝓmaxime oẽs ecclesie ministri ꝺbẽt
ꝛformari. iõ de necessitate ꝓcepti est: ꝙ homici-
da l'reus sanguinis nõ ordinet. Quis ñ sit de ne
cessitate sacri. Uñ regularit tenendũ est ꝙ oẽs
pticipes in cã sanguinis ad sacros ordines ꝓmo
ueri nõ possint: vt iudex aduocat⁹: siue ꝓ acto
re siue ꝓ reo. Itẽ assessoꝛ: officialis: testis: nota
rius: sñiam scribens l' ꝓferens: l' qui scribit atte
stationes: l' legit eas dũ publicant. Itẽ q scribit
l' dictauerit lr̃as ꝓ tali mã sanguinis: oẽs hi ir-
regulares efficiunt: ꝛ nõ pñt ꝓmoueri. Hec oĩa
ꝛfirmant. vi. l. c. si quis post remissionẽ. ꝛ vi. lj. c.
aliquãtos ex his. ꝛ ex̃ ne clerici l' monaci. c. sñiaz
vbi ꝺr. Sñiam sanguinis nullus clericus dicter
l' proferat: nec lr̃as scribat: ul' dictet ꝓ vindicta
sanguinis destinãdos: sed nec vindictã sanguis
exerceat: l' vbi exercet iterst. Ḃ ibi. Et sic patet
quarta ỽitas. Oꝛtũ ad quintã ỽitatez breuit
dico ꝙ de necessitate ꝓcepti ẽ ꝙ ordinandus sit
legittime nat⁹: põt tñ per papã ꝺspensari. ꝛ tãto
difficilioꝝ est ꝺspensatio: q̃to eoꝝ ozigo ẽ turpi
oꝝ. Nõ tñ ꝙ si tales religionẽ ingrediant. ꝺ iur
cõi ad sacros ordines ꝓmoueri possunt. Fz Ray
mundũ. Et de Ḃ perpulchre ꝺr. di. lvj. c. i. ꝛ. §. i:
vbi sic ad lr̃am ꝺr. ·Prel byteroꝝ filios. glo. inꝛ
li. susceptos. s. ex illicito coitu: l' post susceptũ sa-
cerdotiũ a sacris ordinib⁹ removem⁹. i. ab eccle
sticis officijs: nisi aut monacus: aut in canonicis
i. regularib⁹ religiose ꝓbati fuerit ꝺuersari. Sz
Ḃ intelligendũ est. iste. §. ad principiũ capti ꝛfert
dicit glo. de illis ꝙ pr̃ne incõtinentie imitatores
fuerint. Ueꝝ si moꝝ honestas eoꝝ cõmendabi
lis fuerit exẽplis ꝛ auct̃e: nõ solũ sacerdotes: sz
sũmi sacerdotes fieri possunt. s. ex dispensatiõe.
Felix. n. tertius natione Roman⁹ ex pr̃e Felli-
ce ps byteroꝝ fuit. Itẽ Belasius natõe Affer: ex
pr̃e Ualerio eꝑo nat⁹ ẽ. Itẽ Agapit⁹ natõe Ro
man⁹ ex pr̃e Gordiãno ps byteroꝝ oziginẽ ꝺxit.
Oꝛplures ẽt alij inueniunt ꝙ de sacerdotib⁹ na
ti aplice sedi ꝓfuerunt. Et capl'o seq̃nti rõnẽ as
signat p Aug. ꝺcitẽ. Undecũq̃. i. ex quocũq̃
pr̃e boies nascunt: si parentũ vitia nõ sectant:
honesti ꝛ salui erunt. s. in vita eterna. Semẽ. n.
bois ex qualicũq̃ boie dei creatura. i. factura
est. ꝛ eo male vtentibus male erit: nõ ipsũ aliqꝝ
malũ erit. hec ibi. Et Ḃ ꝛfirmat plurib⁹ capl'is se
quentib⁹: vsq̃ ad capl'm. ſm quosdã. Sed acci-
pe documentũ cozrelariũ ex his ꝙ nullus illegit
time nat⁹ manens in scl'o: nec ad ordinẽ: nec ad
platurã possit sine dispensatione ꝓmoueri. Ḃ sa
tis claret ex dictis. De hac mã ꝺr in ·Pisanel
la. Ille gittime nat⁹. p totũ. Ad sextã ỽitatez
similr breuiter ꝺco ꝙ si sit defectus ꝙ in corpe
notabilẽ maculã inferat: vt absciso nasi: l' simi
le nõ possint huiusmõi ad ordines promoueri.
Exigit̃. n. de necessitate ꝓcepti mẽboꝝ integri
tas. Jñ di. l. v. ꝺr. Si quis per egritudinẽ nãlia.
i. virilia sic⁹ dicta ꝓpter vsũ in ꝓpagando a me
dicis secta habuerit. simil r ẽt ꝙ a barbaris: aut
a dñis suis castrati fuerint: ꝛ moꝛib⁹ digni inue
niunt: hos canon admittit ꝓmoueri. Si ꝙs aũt
sanus. nõ ꝓpter disciplinã religionis ꝛ abstinẽtie
sed supple ꝓp hipocrisim. vt. s. videant ab hoib⁹
vt dicit glo. sed ꝓpter abscisiõez a deo plasmati
cõpis existimat posse a se carnales ꝺcupiscẽtias
ãputare ꝛ iõ se castrauerit nõ eũ admitti ꝺcreui
mus ad aliqꝺ clericatus officiũ. Qd si iaz fuerit
ꝓmotus ad clerũ ꝓhibitus a suo ministerio de
ponaĩ. hec ibi. De hac mã vide in ·Pisanella. c.
vitiatus corpe per totũ. Ad septimã ỽitatez
dico ſm btm Tho. vbi s. ꝙ efficacia sacr̃oꝝ nõ
est ex humano merito. ꝛ iõ ꝙ pctm̃ hominis non
impedit. ꝛ ꝙ ãs pctm̃ simonie non ꝺpedit ꝓmo
uendũ. nec iam ꝓmotũ. Distingue tñ sic. ꝙ si ꝺ-
catur simoniac⁹ ex hoc ꝙ ꝛcipiat ordinẽ ꝙ simo
niã. tunc talis nõ recipit executionẽ ordinis. sed
est ipso iure suspẽsus: ꝛ q̃ ad se ꝛ q̃ ad alios. ꝛ pu-
niri ꝺs ꝙ depositõez qñ ꝛstiterit de crimine iudi
ci. Si aũt ꝺcaĩ simoniac⁹ qa ꝛtulit ordinẽ simo
niace: l' qz mediatoꝝ fuit simõie. Si sit occultũ
suspẽsus est ipso iure q̃ ad se. si autẽ manifestuz:
tũc est suspẽsus quo ad se ꝛ q̃ ad alios. Et iterũ
ille ꝙ recepit bñficiũ p simoniã tenet ad restitu-
tionẽ oĩum fructuũ ꝓceptoꝝ: ꝛ bñficio renũcia
re. Hec btus Tho. vt s. Et sic patent ꝑdicte ỽi
tates. Et vide de hac mã in ·Pisanella. ordinan
dus. Et ista sufficiãt ꝙ ꝑma pte huiꝰ ꝛmonis.

De honestate sacerdotũ cõsideratio scda.

Ecundo loco ꝺuim clicoꝝ ꝛ religiosoꝝ ꝛgruã honestatẽ videa mus. vbi tres moze solito ꝺclusiões faciam⁹. vz. ·Pria ꝺclo est. Malitia ꝛ pctm̃ p-
sone: etiã si ad cumulũ malorũ puenerit: ỽtuti ñ
nocet sacr̃i: nec eẽntiaz ei⁹ nec efficaciã hz distur
bare. Scda ꝺclo est ista. Magna cũ scitate di
uina sacra fuerũt ĩstituta: ꝛ magꝝ cũ scitate si ex-
ercẽda: ꝛ popul⁹ ministrãda. Tertia ꝺclo ẽ ista
Etsi plures repiant clerici ꝛ religiosi pot⁹ anti-
xp̃i q̃ Jesu xp̃i ministri: tñ q̃diu ab ecclĩa tolle
rant̃ non sunt in eoꝝ officijs exercendi.

Qd vita inhonesta clericoꝝ sacramentis
non nocet conclusio prima.

Lcipe ꝓmã ꝺclonẽ ꝑz. Malitia ꝛ pctm̃
a psone: etiã si ad cumulũ maloꝝ puenerit
ỽtuti nõ nocet sacr̃i: nec eẽntiaz ei⁹ nec
efficaciã hz disturbar. Et vt dilectissimi errorẽ
ꝛrũdã eneruem⁹: sacra nõ eẽ credẽtiũ: q̃ a scele
ratis clericis ministrant̃: ad fundamentũ dicen
doꝝ: hoc falsũ eẽ: ꝛ practice: ꝛ auctib⁹ ꝛfirmez⁹.
Mũdus. n. cec⁹ inter psonã ꝛ gradũ distinguer
nescit. O mei mercatozes nõne caripẽderetis e
doceri in oĩbus mercib⁹ vñs lucꝝ sine dãno cu
mulandũ: Tanto igit magis sit gratũ in spũali-
bus lucrandũ ãmoneri. Bradus igr spũales di
stingue. ꝛ accipe papã. cardiales. epos. ps byros
frẽs. ꝛ clericos. deniq̃ ꝛ spũales oẽs. Et ĩ his oĩ
bus ex vna pte psonã: ꝛ ex alia graduz ꝺsidera.
Oꝛtũ ad p'm clazꝝ est: ꝙ hi oẽs ita peccare pñt si
cut tu. imo magis. qrũ in altioꝛi ꝛ piculosioꝛi sũt
statu. xi. q. iij. nulli dubiuz. vbi ꝺr. Nulli dubiũ
ꝙ diabol⁹ tẽtat: quos nouit eẽ meliores. Dr ḡ n
dũ ꝺsideras eos peccare ipossibile est. qñ null⁹
peccaĩ põt. vt papa: nec ut epus ꝛ̃. sed bñ ut hõ
iõ discas hoc vulgare ꝓuerbiũ. ·Piglia el bono
del hõ: e el catiuo lassa ãdare. sic de spina collig
rosa ꝛ̃. Hoc ꝓsuppositio ỽitas huiꝰ nr̃e ꝺclonis
ꝑz. Uirt⁹. n. sacr̃oꝝ nõ est a tali sacerdote: vt hic
hõ: sz vt hic sacerdos. qz si hic hõ: vt hic hõ sacr̃is
virtutẽ daret: glibet hõ hocꝑm facẽ posset. sed
hoc fieri nõ põt. qñ solis ꝑl byteris ꝛ in sacris or
dinatis ſm eoꝝ gradus id ꝛgruit. q̃ ỽtus sacr̃oꝝ
ꝛefficaciã nõ est ab hoc boie: vt hic hõ: sed ab Ḃ
boie sacerdote: l' alio boie ministrãte in sacris ỽ
tute xp̃i. Et hoc ꝛfirmaĩ auctoꝛibus plurimis de-
cretoꝝ. i. q. i. c. sacra. ꝛ. c. negz. ꝛ. c. ñne sodomite.
ꝛ. c. vez ꝓncipia. §. porro ad hec. xxxij. di. Audi
istud. c. vez ꝓncipia. Uez ingt ꝓncipia haꝝ au-
ctoꝛitatũ. s. duoꝝ ꝓcedentiũ capl'oꝝ ꝺcit glo. ꝺ
ire videnĩ. Aug. Hiero. ꝛ ceteꝛ glo. vt Greg. i.
q. i. multi. ꝛ Nicolao. xv. q. vi. c. vi. qui xp̃i sacra
negz in bono: negz in malo boie fugienda ꝺmõ-
strãt. sicut subsequẽs cã simoniacoꝝ pleni⁹ oñdit
sz Urban⁹ ꝛ⁹. in epl'a ꝺstinata ꝓposito sci Uince
tij hanc ꝺrietatẽ deẽminat ꝺcẽs. Ad hoc ỽo qõ
subiungiĩ in eadez epl'a. s. missa tibi: ꝛ a te mihi.
ꝺcit glo. vtꝝ sit vtẽdũ ordinatiõib⁹ ꝛ religs sac̃
mẽtis a criminosis exhibitis. vt ab adulcris: ꝛ sci
monialiũ violatoꝛib⁹. l' ab hmõi. glo. vt hẽticis.
scismaticis. simoniacis. ꝛ foznicatoꝛib⁹. Ad hoc
inq̃ rñdemus si scismate l' hẽsi ab ecclĩa ñ sepan
tur: sed supple tollerant̃ eoꝝdẽ ordinatões: ꝛ re
liqua sacra scã ꝛ venerãda nõ negam⁹ seq̃ntes
btm Aug. g sup Joãnẽ de Bmõi. s. mã tã copiose
tãq̃ veraciter asserit. Ait. n. Babtiçat fuus bo
nus siue mal⁹. nesciat se ille q baptiçaĩ baptiçãi
nisi ab eo ꝙ dedit sibi ptãtez baptiçãdi. qz. s. deus
dedit. Et paulo p⁹. Non hoꝛreat. glo. adhuc ista
sunt ỽba Aug. colũba. glo. Quilibet bonus vel
ecclĩa ministerioꝝ maloꝝ. i. offiñ: respiciat dñi
potestatẽ. Attamẽ ãteceſſoꝛes nr̃i Greg. ꝛ Ni-
colaus a missis sacerdotũ: quos tales reuera eẽ
ꝺstiterit: fideles abstinẽ decreuer̃t: vt ꝛ peccãdi
licentia ceteris auferrẽt. ꝛ Bmõi ad digne pnie
lamẽta reuocaret. s. ꝓpter verecũdiaz. Scribit
n. ꝓdecessoꝛ Greg. Radulfo ꝛ Betulfo ducib⁹
inter ceĕa. Oĩum simoniacorũ ꝛ in foznicatiõe
iacentiũ. s. post ãmonitionẽ: nullo. s. mõ recipiat]
ꝛ q̃tum potestis: tales a scis ministerijs: vt opõ
teret ꝓhibeatis. hec ibi. Et ꝛfirmaĩ õ ꝺse. di. iiij.
c. q̃mõ. Quõ ingt exaudiet de⁹ homicidã. s. sacer
dotẽ ꝺpecantẽ: l' sup aquã bapoꝝ qi: l' sup oleuz
l' sup eucharistiã: l' sup capita etiã sibus manus i
ponit. i. recõciliatoꝝ. q̃ tñ oĩa fiunt ꝛ valẽt: etiaz
p homicidas. i. p eos q oderũt frẽs: etiã in ipsa in
tus ecclĩa. cũ nemo dare possit q̃ ñ hz: quõ dat
hõicida spm̃ scm̃: ꝛ tñ it⁹ etiã baptiçat. s. malus.
De⁹ ḡ dat: ista ẽ solo: in ipso baptiçante spm̃ scm̃.
Quapp sacr̃m gr̃e dat de⁹ ẽt p malos: ipsam ỽo
gr̃am ñ nisi p seipm: l' p scos suos. ꝛ iõ remissiõez
pctoꝝ l' p seipm fac̃: l' illi⁹ colũbe mẽbra: qb⁹ ait.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Etiã si cui dimissa sit dimittẽt. glo. sup ℔ ẏbo dicit in fine. Solus xp̃s dat remissiõ̃ pccõ̃r p autoritatẽ: bon⁹ dat p mistratoꝛ is meritũ: mal⁹ ẏo dat p misteriũ. ℔ glo. Quib⁹ oĩbus ex ẏbis hẽs q̃ vita scelerata nõ ipedit essentiã sacr̃i: nec ẏtutẽ. Ad c⁹ declaratõ̃ tres ingram⁹ xvi. v3. ·P⁴ xvi. ẽ ista. Si mala vita nõ ẽ sacr̃oꝛ efficacia ꝛ essentiã pturbatiua: ad qd q̃ ẽ nccia bona vita i sacris. ·P⁴ xvi. ·Postq̃ ẏtus ꝛ efficacia sacr̃oꝛ tã bonis q̃ malis cõicat: q̃ q̃ dr̃ia est int̃ sacra bonorũ ꝛ malorꝝ. ·P⁴ xvi. si oẽs q sunt sacerdotes possint ℔ sacra mistrare. Qr̃ũ ad primã ẏta. dico q bonitas vite põt̃ dupl̃r cõsiderari: aut q̃ntuz ad nccitatẽ sacr̃i: aut quãtũ ad nccitatẽ pcepti. Si q̃tũ ad nccitatẽ pcepti: sic dico q vite bonitas oĩbus tã ostitutis q̃ ostituẽdis i sacris nccia ẽ. Mat. v. Luceat lum̃ vr̃m coꝛaz hoĩbus ꝛc. ꝛ p ad Thi. iij. Oꝛ ingt ep̃m eẽ irreprẽsibilẽ: sobrius: castũ: pudicũ: ornatũ ꝛc. Et cadẽ ẏba ponũt di. xxv. c. nũc p singulos. circa mediũ capti. Et ibidẽ adducũt et ẏba ad Titũ. v3. Oꝛ ep̃m esse sine crimine .i. sine pccõ q̃ possit accusari: vt ad adulteriũ l fil'e. vt dicit glo. in li. Et ostirmat dicta ẏba p barbatũ Hiero. ad Occeanũ scribẽtẽ. Res pene. i. q̃si ō nãm est: vt sine pccõ aliqs sit. s. veniali: sed tal' eligat c⁹ opatõe ceteri grex dicanꝫ. vbi glo. sic dicit. Hr̃anus volens exp̃one re auctem apli. oꝛ ep̃m eẽ sine crie. assignat hic plures significatões b⁹ nois crimẽ. Et hic qdaz qntz significatões assignãt: sed ego non assigno nisi q̃ttuoꝛ. Dr̃. n. q̃ntz crim̃ oẽ delictũ: siue veniale: siue mortale: siue ex deliberatõe ꝓcedat: siue ex ignoratia. sm q⁹ dr̃. Nẽo sine crie viuit. ꝛ hãc sig̃ã inuit ibi. noĩe ãt cris ꝛc. Qntz dicit crim̃ infamia ꝓcedens ex crie put ibi sumit. In epla ẏo ad Titũ dr̃. crim̃ id qđ ex deliberatõe ꝓcedit: siue veniale siue mortale ꝓut ibi sumit. als cris appellatio ꝛc. Et q̃rto mõ dr̃ crim̃ solũ illõ qđ est dignũ depositõe ꝓut ibi sumit. als ℔ eadẽ hic videẽ poteris: qlit dixi in carmibus ℔ oia i dicta glo. ꝛ carmina q̃ dic notasse sũt ista. v3. Crimẽ ipsa infamia crialis pcci: vt ibi. i epla ẏo ad Thi. Qlibet pccm̃ ex ignoratia l deliberatõe cõmissũ. vt ibi noĩ ãt cris. Qlibet pccm̃ qđ semel cõmissũ sufficit dãnatoꝛ. ibi cris appellatio Qlibet pccm̃ ex deliberatõe omissũ: vt ibi. al' ea demũ. Qlibet pccm̃ criale qđ infamat. l vt ibi. al's mea tm̃. His q̃ntz noĩb⁹ accipit a Hr̃ano sicut põt facile distigui. ℔ glo. De ℔ et hẽt. 8i. di. p totũ. vbi agit q̃ta scitate dr̃t eẽ epi: sacerdotes ꝛc. Qr̃ ex his satis p3 q⁹ vita honesta multũ nccia est cuilibet in sacris ordibus ostituto ō necessitate ꝓcepti. Si ãt uita bona ꝛ honesta ꝛ sideratio q̃tũ ad necessitatẽ sacr̃i: manifestũ est ex dictis supꝛ q⁹ nõ est nccia. q̃m sacra nõ susciꝑiũt efficaciã ex merito hoĩs: vt oĩsũ est. Et sic p3 ꝓma xvi. Qr̃ũ ad ka3 xvi. dico q⁹ ista ẽ ex potissimis differentijs vna. v3. q⁹ boni ꝛ oficiunt ꝛ mistrant sacra in charitate ꝛ cũ charitate. sed nõ sic mali. Audi Aug. i. q. i. c. multe. Multe ãt opatões spiritus sci sunt. i. multa sũt dona q̃ spũs scũs operat: q̃s cũ quodã loco. s. i. epla ad Coꝛ. aplus cõmemoꝛasset: ita cõclusit. Oia ãt ℔ operat vnus atq; idẽ spũs: diuidẽs ꝓpria vnicuiq; ꝓut vult. Cũ g aliud sit sacr̃m qđ hr̃e et Simon magus potuit. Aliud ꝓphetia q̃ in mal'hoĩbus fieri solet: vt in Saul. glosa. ꝛ in Caypha. expedit vt vnus hõ moꝛiat. i. q. i. c. pphetauit. Aliud opatio eiusdez spũs: quã nisi boni hr̃e nõ pñt. i. charitas. Cũ qđlibet boꝛ hereticꝰ ꝛ scismaticꝰ accipiãt. charitas tñ q̃ opit multitudinẽ pccõr. ꝓpriũ donũ est catholice vnitatis ꝛ pacis. nec c⁹ donũ in oĩbus ẽ. q̃re nec oĩs sunt ei⁹. ℔ ibi. Et sic p3 ka xvi. Qr̃ũ ad tertiã xvi. dico sm btm Tho. i. iiij. di. xxiiij. Oꝛ sacerdos duos actus h3. s. primariũ: ꝛ secũdariũ. ·P⁹imari⁹ est respectu coꝛpis xp̃i xi. Secũdari⁹ ẽ respectu coꝛpis xp̃i mistici. 2⁹ dependet a ꝓmo. Et coꝛp⁹ xp̃i misticũ oẽs xp̃i fideles sũt. Mõ ad ꝓpositũ dico q⁹ sacerdotũ qdã q̃tuz ad actũ primũ tñ: quidã ad vtrũq; ꝓmouent. Religiosi. n. solũ ad sacerdotiũ ꝓmouẽt q̃tũ ad ꝓriũ actũ: sacerdotes ẏo seculares q̃tũ ad sm actũ: siue q̃tũ ad vtrũq;. Dis. n. sacra de iure mistrare incũbit: ꝛ nõ religiosis sine licentia ꝓpria sacerdotis. i. parochialꝭ aut pape. Hoc p3 ex de priuilegijs in clemtinis. c. religiosi. vbi dr̃ Religiosi q clericis: aut laicis sacr̃m vnctionis extreme l eucharistie mistrare: mr̃imonia ve solẽniçare nõ habita sup his parochialis pr̃s byteri licentia spãli: aut q ercõicatos a canone ꝓterq; in casib⁹ a iure expssis: l p priuilegia sedis aplice ocessis cisdẽ: l a sententijs p statuta ꝓuincialia aut synodalia ꝓmulgatis: seu vt ẏbis eoꝛ utatur a pena ꝛ a culpa absoluẽ quẽcq; ꝑsumpserint: excõicationis sniam incurrãt ipso fco: p sedẽ dũtaxat aplicã absoluendi. q̃s ẽt loco⁹ ordiarij postq̃ eis de ℔ ostiterit excõicatos faciãt publice nũciari donec de absolutõe ipsoꝝ fuerit fcã fidẽ. ℔ ibi. Et ℔ sufficiãt p pñti ocloe. qr̃ ꝛc.

De oꝛigine ordinũ ꝛ sacroꝝ concõ ka.

Lcipe kam ocloñe. v3. Magna cũ scitate dina sacra fuerit instituta: ꝛ magna cũ scitate sũt exercẽda: ꝛ pplis mistranda. ·P⁹o declaratõe b⁹ tres iquiram⁹ xi. ·P⁴ xi. est ista. vñ sacri ordines sumpserũt oꝛiginẽ. 2⁴ xi. est. quot sũt officia: ul' q̃ cuiuslibet ordis. 3⁴ xi. est. q fuit cã q⁹ sacra fuerit instituta. Qr̃uz ad primã dico q⁹ ordines sacri a nulla pura creatura sumpserũt oꝛiginẽ: sed a xp̃o Jesu. ℔ p3 cum ·Petro p̃ sacerdotẽ ordinauit: ꝛ caput ecclie instituit: dicens. Tu es ·Petrus: ꝛ sup hanc petrã edificabo eccliam meã: ꝛ tibi dabo claues r̃gni celoꝝ. Et postea aliosꝫ similiter aplos ordinauit Mat. xviij. Qcũq; ligaueritis sup terrã ꝛc. ꝛ ℔ clare ꝓbat di. xxj. p totũ. Jñ oẽs g i xp̃i eccla fuiunt clerici appellant̃. eadẽ di. c. clerosꝫ vbi dr̃ Cleros ꝛ clericos binc appellatos credim⁹. qa Mathias sorte dei electꝰ est: qđ primũ p aplos legim⁹ ordinatũ. Cleros. n. grece latine sors ul' hẽditas dr̃. ·Propterea g dicti clerici: q⁹ sorte l. ve ꝓte sunt dñi. vel q⁹ partẽ hr̃t deuz. i. participes dei. generaliter autẽ clerici nuncupant̃ oẽs q in ecclesia xp̃i deseruiunt. hec ibi. Et. c. q̃uis. dicit ·Pelagi⁹ papa. Quãuis vniuerse p oꝛbem ecclesie catholice vna thalam⁹. i. vna ecclesia xp̃i sint. tñ scã ·Romana ecclia catholica ꝛ aplica nullis. s. a ꝓncipio sinodicis ostitutis: ceteris ecclesijs ꝓlata est. sz euãgelica voce dñi ꝛ saluatoris nostri primatũ obtiuit. Tu es. n. ingẽs dñs ·Petrus: ꝛ sup hanc petraz edificabo ecclesiam meã. Cui data est etiã societas beatissimi ·Pauli q fuit vas electõis: q non diuerso. s. tp̃e sic bẽtici garriũt. sz vno tp̃e: vno eodẽ die gloriosa mõte cũ ·Petro in vrbe ·Romana sub Cesare ·Nerone agoniçans. i. pugnãs coꝛonat⁹ est. Et sup̃dẽz romana pariter ecclesiã xp̃o dño cõsecraꝛt. glo. sic. ecclesia ꝺsecraꝛ sanguine alic⁹. sicut atiqs in sanguine bapticaꝛ suo. de ose. di. iiij. baptismi vicem. Eamq; vbib⁹ oĩbus. s. vniuerso mũdo sua ꝓsentia atq; venerãdo triũpho ꝓtulerunt. Est q̃ ꝓma. s. dignitate aplã ·Petri sedes: romana ecclesia non bris macula neq; rugã. i. neq; mõtale nz veniale pctñ: neq; aliquid hmõi. hec ibi. Et dixi ꝓma. s. dignitate. qm̃ tp̃e antiochena precessit eã. xxiiij. q. i. rogam⁹. vt ponit glo. Ex q̃bus verbis satis apparet q⁹ ordines a xp̃o oꝛiginẽ sumpserunt: q p ·Petruz ordinauit: ꝛ postea alios. et Mathias ꝓmus fuit ab aplis ordinat⁹: vt dcñ est. Nota tñ ꝓpter illa ẏba. Tu es ·Petrus ꝛc. q⁹ btus ·Petrus nõ fuit pastoꝛ ecclesie ante passionẽ: sed post passionẽ tm̃. Ante. n. passionẽ fuit aplus tm̃: sed post passionẽ fuit pastoꝛ creatus p illa ẏba. Si diligis me pasce oues meas. Et q⁹ asi nõ fuerit pastoꝛ clare p3 di. l. c. oꝛsiderandũ. et c. fideliꝰ vbi dicit. Conssiderandũ nobis est cur omps deus eũ quẽ cuncte ecclesie ꝓferre dispoꝛ fuerat: ancille voce ꝓmeſceret: ꝛ seipm negare ꝓmisit. i. nõ ꝓbibuit. Qõ nimiz. i. certe magne: a tũ pietatis dispensatõe cognouim⁹: vt si g futurus erat pastoꝛ ecclie: in sua culpa. i. infirmitate discẽt qualꝫ alijs misereri debuisset. hec ibi. Et sunt ẏba beati Gregorij in homel'. dñice resurrectionis. Et. c. fidelioꝝ dr̃ sic. Fidelior factꝰ ẽ ·Petrus postq̃ fidẽ se ꝓdidisse defleuit. atq; iõ maiorem gratiã receperit q̃ amiserit. vt q sibi ante i firmus fuerat. s. ad peccãdũ: fieret oĩbus firmamentũ. ꝛ q se interrogatõis tẽtatiõe mutauerat ceteros fidei stabilitatẽ fundaret. Deniq; ꝓ solliditate devotõis. i. fidei ecclesiaꝝ petra dicit: sicut ait dñs. s. Matb. xvi. Tu es ·Petrus: ꝛ sup hanc petrã edificabo eccliam meã. ·Petra enĩ dicit eo q⁹ primus in nationib⁹. i. gentilib⁹ fidei fundamẽta ꝓposuerit: ꝛ tãq; saxũ imobile totꝰ opis. i. ecclie xp̃ianitatis ꝓpagẽ. i. soliditatẽ: moleq̃. i. foꝛtitudinẽ ꝺtineat. hec ibi. Et sũt verba Ambrosij. Ex q̃bus ẏbis appet q⁹ btus ·Petrus post negationẽ pastoꝛ ecclesie a dño sit institut⁹ Et ista sunt etiã ẏba Gratiani. di. l. ante dcñ. c. considerãdũ. qõ etiã plene insinuare videt xp̃s eũ ait ·Petro. Tibi dabo claues. qõ nihil aliud est q̃ sibi ꝓmittẽ: dicit glo. q̃re ꝛc. Et sic p3 ꝓmaritas. Qr̃ũ ad ka⁹ xi. tria ingram⁹. ·P⁹io q̃ sint nota ordinũ. Scõo q̃ sint sig̃nes eoꝝdẽ nominũ. Tertio q̃ sint officia singuloꝝ. Qr̃ũ ad primũ dico q⁹ oĩum clericoꝝ dino cultui dedicatoꝝ nota sunt hec. v3. Hostiari⁹. ·Psalmista. Lectoꝛ. Exoꝛcista. Accolit⁹. Subdiaconus Diacon⁹. ·Presbyt. Epus. Et hic est q̃drupler. v3. ·Pr̃iarca. Archiepus. Metropolitanus. let Epus. Dec oĩa. di. xxi. c. cleros. Et dicit ibi ter. q⁹ oẽs supius designati ordines. s. ·Patriarca ꝛc. uno eodẽq; vocabulo Epi nõiant̃. sed iõ ꝓuato i. appꝛopꝛiato noĩe qđã vtunt̃: ꝓpt distinctiõem potestatũ. i. dignitatũ. ul' ꝓlationũ: quã singulariter accepunt. ·Pr̃iarca patrũ ꝓnceps dicitur Archos. n. ꝓnceps interpretat̃. ga primũ p⁹ aplꝰ cũ tenet locũ. ꝛ iõ q̃ sumo bon⁹ fungit: tali nomine censeb⁹. Sicut Cõstantinopolitan⁹. Antiochen⁹. Alexandrin⁹. Archieps ꝓnceps epoꝝ dr̃ ꝛ ꝓmus archiepus est papa. q̃ est sũmus epoꝝ. Tenet. n. vicẽ aplicam: ꝛ ꝓsidet tã metropolitanis q̃ epis ceteris. Metropolitan⁹ a mẽsura ciuitatũ dr̃. Metros. n. idẽ est qđ mr̃: ꝛ polis ciuitas est. ga alijs ciuitatib⁹ est vti mr̃: vt dicit glo. interli. Nã metropolitani singulis ꝓuintijs ꝓeminent: quoꝝ auctẽ ꝛ doctrie ceteri epi subiecti sunt: sine q̃bus reliquis epis nihil agere l3. s. qđ spectet ad totã ꝓuintiã. Solicitudo. n. totius ꝓuintie ipsis omissa est. Epus autẽ grece latie speculatoꝛ interpretat̃: eo q⁹ speculet atq; ꝓspiciat ppꝛoꝝ infra se positoꝝ moꝛes ꝛ vitã. Dec ·Hranus sic ꝓ declarauit in dicto. c. cleros. ꝛ postea ẏsius finẽ capũ declarat alios ordines ꝓcedentes. Nos ẏo ordine recto illos sic declaremus. Et ꝓ dico q⁹ hostiarij siue ianitoꝛes sunt q in veteri testõ electi sunt ad custodiã tẽpli: vt non ingrederet̃ imũdus in oĩ re. i. ab oĩ re q̃cũq; sit illa. Hoc ponit in fine capli Hranus. ·Psalmiste a ꝓsallẽdo sunt vocati. Ipsi. n. canũt vt ad deuotionẽ excitẽt oẽs audiẽtes. Lectoꝛes a legendo dicti sunt. Ipsi. n. ꝓdicant. i. legũt: recitãdo nõ exponẽdo: l ꝓredicãdo pplis qd sequant̃. vt p3 i legẽda Heruasij ꝛ ·Protasij. Dec in textu ꝛ gl.

Exoꝛciste ex greco in latinũ adiurantes siue increpantes vocant̃. Inuocant. n. sup catheçumenos: vel sup eos qui bnt̃ spũ imundũ nomen dñi adiurantes eũ p Jesum vt egrediat̃ ab eis. s. spũs imundus. Hoc ponit Hratianus ꝓpe fi. c.

Accolit⁹ grece latine cirophonarij dicunt̃ eo q⁹ ordinant̃ ad portandũ cereos qñ legit̃ euãgelium: aut offert̃ sacrificiũ: vt sub tipo. i. figura luminis coꝛporalis illa luꝛ oñdat̃ de qua in euangelio legit̃. Erat luꝛ ẏa que illuminat oẽm hominẽ venientẽ in hunc mundũ. Dec ponit Hratianus ꝓpe fi. c.

Acoluthus grece latine cirophonarij dicunt̃ eo q⁹ ordinant̃ ad portandũ cereos qñ legit̃ euãgelium: aut offert̃ sacrificiũ: vt sub tipo. i. figura luminis coꝛporalis illa luꝛ oñdat̃: de qua in euangelio legit̃. Erat luꝛ ẏa que illuminat oẽm hominẽ venientẽ in hunc mundũ. Dec ponit Hratianus ꝓpe fi. c. Subdiaconus siue hipodiacon⁹ dicit̃: q⁹ subiacet officijs ꝛ ꝓceptis diaconi. Ipsi. n. oblationes. i. hostias nõ ꝺsecratas in tẽplo dñi a fidelib⁹ suscipiunt: ꝛ leuitis. i. diaconib⁹ supponendas altarib⁹ deferũt. Hi apud hebreos nathbim. i. ministri ministroꝝ

Universidad de Deusto
Biblioteca

vocant. Hoc ponit Hranus retrograde sic procedendo. Diaconus leuita grece dr. qñ leuite in tplo dei mystici sacri ministeria explebāt q; sicut in sacerdote ē osecratio: ita in diacone ministerij dispsatio. i. dispositio. Hec Hranus sic successiue. Presbyter grece latine senior interpretat. non mō. i. nō solum p etate l decrepita senectute: sed ppter honorē z dignitatē quā accepert: presbyteri vocant. Jō presbyteri z sacerdotes vocant. q; sacr vāt sicut epi. qui. s. presbyteri lz sint sacerdotes: tñ pontificat⁹ apicem non hnt. q; nec crismate frontē signāt: nec paraclitū vāt spūm. qō solis epis deberi lectio actuū apl'or demonstrat. Uñ apud veteres idē epi z pbyteri fuerunt. q; illud nom̄. s. pbyteri dignitatis est: z nō etatis. Hec Hranus circa mediū capti. Et añ b ponit q papa est sūmus sacerdos z sūm⁹ pontifex. Pontifex. n. vt ibidē dicit ē pnceps sacerdotū. glo. s. minor. Sed papa dr summus pontifex z sūmus sacerdos: q; ipse effic sacerdotes atq; leuitas. ipe oēs ecclīasticos ordines. i. dignitates disponit. s. oferēdo. Jpse. n. qd vnusquisq; facere debeat oñdit. Añ at. i. antiq tpe pontifices z reges erant. i. dicebant: vt di. x. de captis. Nā maior hec erat osuetudo: vt rex esset: z sacerdos: z pontifex. Uñ z Romani ipe ratores pontifices dicebant. Aliqñ papa dr antistes eo q añ stat. Primus enī in ordine ecclie est: vt supra se nullū habeat. Aliqñ ēt dr sacerdux zc. Hec oīa ad lram ponit Hranus i dicto c. cleros. Quantū ad tertiū qō queri buius pncipalis fe: vitatis breuiter dico q; sat] ex his nunc positis apparere pōt q; sint officia singulorū. tñ adhuc vt clarius hec materia clareat: dca Hrani ponem⁹ nōta di. xx v. c. plectis. ubi sigillatim officia singulor connumerat. Alit. n. sic. Ad hostiariū nāq; ptinent claues ecclesie vt claudat z aperiat templū dei: z oīa q; sunt intra exq; custodiat: fideles recipiat: excōicatos z infideles excipiat. Ad exorcistas ptinet exorcismos memoritis retinere: manuq; sup merguminos z catheczminos in exorciçando ponere. glo. hic in linearis dicit q; ex hac lra habet q; adiuratōnes q; fiunt baptiçandis in exorcismo ptineant ad exorcistā: lz in aliquib⁹ locis tñ p presbyteros fiant. hec glo. Ad accolitū ptinet pparatio luminarior in secrario. Ipse cereū portat. ipse sugesta p eucharistia parat. i. q; ordinata sunt pro hostia pparanda: vt dicit glo. infli. Ad psalmistā ptinet officiū canendi: dicere bndictōes. i. bn dicam⁹ dño. laudē. s. sanctus scūs: sacrificiū. i. offertoriū: z agnus dei: z cōionē: z rīsoria: z gcgd ad cantandi peritia ptinet. Et bos vocam⁹ nos cantores: q; faciunt cantoriā. Ad lectorē ptinet lectiones pnunciare: z ea q; ppbete vaticinauerunt pplis pdicare. nō exponendo: sed recitando intellige. q; exponere est officiū sacerdotis. dicit glo. infli. sicut ēt exposuimus hic ante hanc vitatē. Ad subdiaconū ptinet calices z patenā ad altaria xpi deferre: z leuitis tradere: eisq; ministrā: urceolū quoq; aquā z manutergiū tenere: epo z presbyteris z leuitis pro lauādis ante altare manibus aquā pbere. Ad diaconū ptinet assistere sacerdotibus: z ministrare in oibus q; agunt in sacro xpi: in baptismate: in crismate: in patena: in calice. i. in sacris altaris: oblationes quoq; inferre. i. oblatas hostias cōponere. i. ornare z disponere. Cōponere. i. ornare ēt mensam dñi atq; vestire. i. altare: crucem ferre. s. in pcessionib⁹. hoc in paucis locis obseruat. dicit glo. interli. z euangeliū predicare. Nā sicut lectori. i. subdiacono vetus testm̄: ita diaconibus nouū predicare preceptū est. Ad ipsuq; quoq; ptinet officiū precū. i. dicendi letanias. s. xpe audi nos. z recitatio nominū. i. ordinandor baptiçandor: z mortuor: z excōicator. Ipse p monet aures hre ad deū. s. cū dicit. flectam⁹ genua. Jpe hortat clamare. s. kyrieleison in rogationibus. Pacē ipse donat. s. cū dicit dns vobis cū. Et ānunciat. s. festiuitates. Ad presbyter ptinet sacrm corporis z sanguinis dñi in altario dñi conficere: oones dicere: z dei dona bndicere. Ad epm pertinet basilicar consecratio: unctio altaris: z cōfectio crismatis. glo. alia plura spectant ad epm: vt p3. lx viij. di. c. Quis. Jpe predicta officia z ordines ecclesiasticos distribuit. ipse sacras uirgines benedicit. Multa alia omittamus: que si legere velles. vide di. xxv. c. perlectis. Huiusmodi. n. officia ibidem ponunt ad lram. Et hec volo tibi sufficiant pro ha vitate pncipali buius conclusionis. Quantū ad tertiā principalem vitatē huius cōclonis. s. que fuit causa q; sacra fuerunt instituta: dico vt colligitur de conse. di. ij. Institutio. vt glo. satis clare ponit q; triplici fuerunt de causa instituta. s. propter humiliationē: eruditionē: z propē exercitationē. Primo propter humiliationē. Nā dum homo ex dei precepto se rebus insensibilibus z se inferioribus reuerenter subijcit: ex hac obedientia apud deū magis meretur. Secō propter eruditionē vtp id qō foris in specie visibili creditur: ad inuisibilē virtutē que intus ē agnoscenda mens erudiatur. Hoc p3 de conse. di. ij. c. q; corpus. Tertio propter exercitationē: quia cū homo ociosus esse nō debeat: proponit ei vtilis z salubris exercitatio in sacris: que vanā z noxiā declinet occupationē. Hoc patet de conse. di. v. c. nunq̄. vbi notabilia bñana exercitia declarant. Hec sufficiant p pñti cōclone. Tu collige ex hac conclusione qō placz: mta posui bono respectu z intentione recta.

Qr mali religiosi z inhonesti clerici non sunt in eor officijs euitādi q̄diu ab ecclesia tollerā tur conclusio tertia.

Lcipe tertiam conclonem. vz. Etsi plures reperiantur clerici: religiosi poti⁹ anti xpi q̄ xpi ministri: tamen q̄diu ab ecclesia tollerantur: non sunt in eorum officijs euitandi. Primam huius conclusionis partē pro manifesta relinquamus. Audi Bernardū.

Ministri inquit xpi sunt z seruiunt antixpo. honorati de xpi bonis incedūt: q; xpo honorē nō ō ferunt. histrionicus eor est habit⁹: z regi⁹ apparatus. plus calcaria q̄ altaria fulgent. Miror de clericis q; alind sunt aliud videri, volūt. Ditu milites. questu rustici: z actu neutruz exhibent. q; nec vt milites pugnāt: nec vt rustici laborāt. hec ille. Sed ista relinquam⁹. Qr uz ad ām partez quero tres vitates. Pria est. An sacra sint recipien ta a publico pctōre sacerdote l religioso. Scda est. An sacerdotes z religiosi scelerati sint in eor officijs euitādi. Tertia vitas est. An missa boni sacerdotis sit melior q̄ missa mali sacerdotis. Qr ū adpimā pono casuz in terminis. Instat nunc q̄dragesime tēpus: z veniet dies sanct⁹ pasce. z cuilibet fideli in etate discretionis precipit vt cōfiteat: z eucharistiā sumat. de pe. z re. c. ois vtriusq; sexus. Et scis q; tuus ppius sacerdos est public⁹ pctō: tunc alo pplexus es: si huic non ofiteris: z ab eo cōionez nō accipias: eccleſie te noscis ire p̄cepto. si aūt facias: oīno id indenote facies. Quid hic agendū. Dic tria facē intēdo. Primo quandā distinctionē ponē. Scdo quandā opinionē nō bonā recitare. Tertio ad vitatē rndere. Primo distinctionē inq̄ istā ponere intēdo: q; sacramēta possunt dupl' ōsiderari. Uno mō q̄tum ad ea q̄ sunt de necessitate. Alio mō q̄tum ad ea q̄ sunt de idoneitate. Quātū ad ea q̄ sunt de necessitate sic dico q; sacramētis sufficit donū spūs sancti fm gratiā gratis datā. qō quidē donū ex diuina institutōe dat tam bonis q̄ malis. Et rō qr tale donū inigtati nō repugnat: ita q; cū ea stare nō possit. sicut p3 in scia: potestate ligādi vel soluēdi: z sic de alijs spūs sancti doniſ. Et rō est: quia talia dōa ad vtilitatē alioz ordinant. ppter qō z dns Jesus phibere eū noluit: qui in nōe eius demonia eijciebat: q̄nis eū nō sequeret. Si vo sacramenta ōsiderant q̄tuz ad ea q̄ sunt de idoneitate. tunc dico q; ad debitū vsum sacror cōcurrit meritū: ita q; prelatiōis auctoritas dz eē in sanctitate. iō ministrans dz esse sanctus z bonus. Naz cū sit mediator pctōis ad deū nullus in culpa mortali existens: vt sic poterit bon⁹ mediator esse: cū ipse sit inimic⁹ dei. z quomō potit amicitiā inter deū z peccatorē procurare: de ose. di. iiij. c. quō. Ex qua distinctōe apparet q; etiaz mali pnt ministrare sacra. Qr ū ad 2az vitatē dico q; quozūdā fuit opinio: q; q̄tucūq; malus z scelerat⁹ potest sacra ministrare. z p oīs licitū erit ab eo illa suscipe. Et hoc pbant multiplici medio. Primo q: vita bona nō est necessaria sacramētis q̄tum ad necessitatē: licet q̄tum ad idoneitatē. q̄ a quocūq; ministrent sacramēta vera sunt. Secō q: sacra non hnt efficaciā ex mēito homis: sed in vtute dei z xpi filij eius. Tertio hoc ofirmat p illa capla supius allegata in pria cone huius scde ptis. Quare oēs sancti clamant q; neq; in hoīe bono: neq; in hoīe malo gl sacramēta dei fugiat. Sed vere carissimi non sic Aliud est. n. dicere. malus minister pōt sacra ofi cere sicut z bon⁹. z aliud est: an a malo ministro sacra suscipienda sint. Uez. n. dicunt sancti q; a qcunq; hmōe ptez siue bono siue malo sacra ofici pnt. nec quis p sacra mali fugiat tāq; credēs illa nō esse vera sacra. Non tñ ex hoc cōcludere possumus q; si aliter fieri pōt: oīno ab eis sacra recipiam⁹. Propterea dico q; a publico pctōre sacra non sunt recipienda. Publico dico q; nulla pōt occultatōe celari: vt nunc declarabit in ha vitate. Et hoc etiā pōt btus Tho. in. iiij. di. xiij. Et clare ponit ex de coha. cle. z mulie. c. qsitum z capls etiā pcedentib⁹. s. c. sicut ad extirpādas z. c. si aūt clerici. z. c. tua nos. vidi oīa ista capla ad lram. Ab alijs aūt pctōribus occultis pnt sacramēta recipi. Potuit. n. in instanti diuina gra mediāte emēdari. Difficile est. n. ōscias hoiuz pnatas iudicar. xi. q. i. c. sacerdotib⁹. in fine. vt p3 in oclusione seqnti. q̄re zc. Qr ū ad 3am vitatem que imediate ad istā pcedentē subsegtur. s. an tales publici pctōres debeant in eor officijs euitari: Dico ad hoc breuit. aut tales sunt publici z notorij: aut pnati. Si pnati: tūc q̄diu ab ecclesia sustentant non dnt in officijs euitari. qa sic nō sunt suspensi nisi q̄ ad se: sicut z glibet existin pctō mortali. Si aūt sūt notorij: tūc in tali casu cū non sint tñ suspensi q̄ ad se: sed etiā quo ad alios: dico q; sic sunt i eor officijs euitādi. Hāc rīsionez ad lram habes ex de coha. cle. z mu. c. q̄sitū. Quesitū est inqt de clericis in fornicatōe plapsis: si eor sit ostin pniusq; penituerit audiēdi. Uez etsi quēlibet p mortali pctō q̄ ad seip3 ostet eē suspēsuz: non dz tñ in officijs euitari. qz q̄tū ad alios in casu pposito suspēsus nō est: nisi pctūb⁹ sit notozū p sniam seu ofessionē factā i iure: aut euidētiā rei q̄ tergiuersatōe aliq̄ celari ñ possit. Bibi. Et sūt vba bti Greg. De hoc etiā textus. xxxij. di. c. nullus. ubi dicit sic. Null⁹ missam audiat pbyteri quē scit indubitāter ocubi nā habē: aut subintroductā mulierē. Unde etiā ipsa sancta sinodus hoc caplm sub excōicatione statuit: dicens. Quicunq; sacerdotū diaconorū zc. hec ibi. Nicolaus papa oībus epis. glo. ibi exponit sicut hic dictū est. Hoc idem ponit beatus Tho. in. iiij. di. xiij. Et est omniū Theologorū generalis doctrina. q̄re zc. Et ista sufficiant pro secūda veritate. Quantum ad tertiā dico fm btm Tho. in. iiij. di. xiij. q; de missa possumus duplicit loqui. Uno mō q̄tum ad id quod essentiale in ea est. s. corp⁹ xpi. Et sic a quocūq; dicatur equal' bona est. q; opus operatū equaliter bonū est z virtuosuz. Scdo mō pōt ōsiderari q̄tum ad illud qō est annexū sacramēto: z q̄si secundariū. Et sic missa boni melior est q̄ mali sacerdotis. qz nō solū ex opere operato efficaciā hz sed etiā ex operāte. s. ex ei⁹ deuotione l vtute. z iō ceteris paribus melior est audire missā boni sacerdotis. Idē dicit Petr⁹ de tarātasio addēs q; ideo dicitur ceteris paribus. quia obedientia cogere posset audire missam mali sacerdotis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et sic ꝓpter obedientiã meli⁹ esset audire eius missaz. qm̃ obediẽtia melior est ꝯ victima. Jsta sunt bñ dicta ꝛ sane. Sz qd facient parrochiani vnũ tm̃ presbyterꝫ bñtes: ꝛ ille sceleratissimus sit. ¶Puto hic rñdendũ sicut dictũ est. in. c. q̃stũ. vz ꝙ si pctm̃ eius sit ꝑuatũ ꝛ occultũ: tñe est ꝑuat⁹ quo ad se. ꝛ sic nõ dz in eius missa euitari. Si ãt notoriũ sit: eo mõ quo notoriũ in ꝓdicto. c. q̃stũ accipit vt ꝙ dãnatus est de illo: aut inspõe i iure ꝓfessus ẽ. l' est euidentia facti: q̃ nulla possit ẽ giuersatõe celari. vtputa qꝫ mlierẽ valde suspectã tenet. aut qꝫ inde apparent arguméta gradiẽtia sup terrã. cũ talis tã quo ad se ꝯ q̃ ad alios sit suspensus sit: eius missa audiri nõ dz: sed ꝺbẽt parrochiani ad aliã eccl̃iã audirũ missam accedere. Jñ di. xxxij. c. nullus. dr̃. Nullus missã audiat p̃ sbyteri quẽ scit concubinã indubitanter bre. Sanũ ego hic ꝓsiliũ darẽ: ꝙ potius vadant ad ecclesiã cathedralẽ. qꝫ ibi oẽs gñaliter illi⁹ epatus pñt sacra recipere: exꝫ de officio archipb̃yteri. c. officiũ. in glo. Ergo a fortiozi ibi missã audire l' ẽt ad ecclias religiosoꝝ ire. Nec ꝑ ꝺdicit deck tali. exꝫ ꝺ parrochijs. c. ij. vbi dr̃. ꝙ qui ꝛtẽpto ꝓprio sacerdote audit missã in alia eccl̃ia: debet expelli ꝛ remitti ad eccl̃iam propriã. qm̃ ꝑ nõ fit in ꝛtemptũ: sed qꝫ eccl̃ia ꝛ sacri canones ita statuerunt publicũ pccrẽ in officijs euitari debẽ: cũ suspensus sit q̃ ad se ꝛ q̃ ad alios. qr̃ ꝛc. Et ꝑ sufficiant pro ꝑa parte huius sermonis. qr̃ ꝛc.

De bõesta ꝙuersatõe clericoꝝ ꝺsideratio 3ª.

Ertioloco Dium clericoꝝ ꝛ religioꝝ dignissimã familiaritatẽ videamus. vbi tres more solito ꝺclones subiungaz⁹. vz. ¶P⁹ ꝺclo ẽ ista. Clerici ꝛ religiosi oẽsq̃ diuino cultui ꝺdicati: sũma cũ honestate cũ secularibus ꝙuersent̃: vt Jesus dulcissim⁹ in ipsis glorificet̃. ꝛ⁹ ꝺclo ẽ ista. Sũma cũ reuerentia scl̃ares oẽs: ꝛ qui ad ꝺna mysteria nõ sunt electi: clericos: rligiosos: oẽsq̃ ad ꝺna officia ꝺditos: ꝙ ꝑsonaꝝ diuersos grad⁹ venerent̃ ꝛ ꝺfendant. ʒ⁹ ꝺclo est ista. Bñigne se habeant sacerdotes oẽs: si qs deliq̃rit ex scl̃aribus: vt possint facili⁹ eis assistã ꝓicẽ pniam.

Quomodo clerici ꝛ religiosi debent cũ scl̃aribus conuersari conclo primo.

Lcipe primã conclonẽ. ꝛc ut. s. Ubi nõ
a ꝙ oẽs añdicti ꝛ pmaxime clerici scl̃ares qm̃ religiosi strictius viuunt: nec ita ad eoꝝ libitũ discurrere pñt oẽs infrascriptas hõestates bre ꝛ obſuare tenent̃. ¶Pria honestas ẽ cũ mulieribus. qm̃ mulier sagitta diaboli ẽ: ꝛ omnia fere scandala q̃ in clericis ꝛ religiosis accidunt: a sceleratissimis mulieribꝫ ortũ bñt. Deu beu quib⁹ accidunt inopinata. Debent igit̃ conuersatiõnẽ mulieꝝ ꝓ posse fugere: ꝛ eaꝝ cobitationẽ declinare. xxxiij. di. bospitiolũ. ꝛ. di. c. legit̃. vbi dr̃. Legitis. s. in regula bti Aug. ꝙ btus Aug. nec cũ sorore bitare ꝺsenserit: ꝺcẽs. Que cũ sorore mea sũt: sorores mee nõ sunt. glo. qꝫ soeius socij mei: socius meꝰ nõ ẽ. Nã cobitatio qm̃ ꝙ est adulterij occasio: vt pz. x viij. q. ij. c. dissimus. vbi circa mediũ capl̃ũ sic dr̃. Adulteriũ. n. incipit. i. inuadit cobitationẽ si bẽat. Jbi. n. mꝛta de monialib⁹ ꝛ monacis ponũt̃. vide si placz. Excipiunt oẽs iste. vt mr̃: sozor: amita: materterꝛa: ꝛ gñaliter ꝙ lineã tiſuersalẽ oẽs ꝙsanguinee q̃ sunt infra ꝑm gradũ. ar. 8i. di. cũ oibus. Lũ oibus inqt clericis exꝛnee femine nõ cobitent: ſz sole mres: auie: mꝛter amite: sozores: ꝛ filie fratꝝ ꝛ sozoꝝ: ꝛ q̃cũq; ex familia domestica nccitate. i. ꝙsanguinitate l' affinitate ꝛc. Ibi ibi. Sed ꝙ lineam ascendẽtiũ ꝛ descendentiũ vsq; ad quartuz gradũ. ar. exꝫ de ꝙsan. ꝛ affi. c. nõ dz. ꝛ eodẽ. c. cũ oibus. 8i. di. ꝛ. xxxij. di. c. Inter oia dixit. vbi dr̃ Jnt oia dixit. i. statuit sinodus scã: nõ epo: ñ diacono: nõ subdiacono: nõ alicui oño: qui in clero est: licere subitroductã bre mulierẽ: nisi forte aut mꝛem: aut sozorẽ: aut amitã: aut ẽt idoneas ꝙsonas q̃ fugiunt suspitões. Ibi ibi. Sed certe si qs posset oẽs gñaliter declinare: deberet. qꝫ mundus totꝰ in malo ligno positꝰ est. Audi Diero. di. xxxiij. c. bospitiolũ. vbi dr̃. Dospitiolus tuũ aut raro aut nũq̃ mulieꝝ pedes tangant l' terãt. qꝫ nõ põt toto corde bitare cũ deo q̃ feminaꝝ accessibus copulat̃. Et paꝝ infra. Nũq̃ de mlieris formis disputes. femine nom̃ tuũ nesciat. feminã quã bñ videris ꝙuersanté: mente diligeñ corꝑali freq̃ntatõe. Si bonũ est mulierẽ nõ tangere. malũ ẽ q̃ tangẽ. Ibi ibi. Et sic babes primaz honestatẽ clericoꝝ ꝛ oño religioꝝ. ²ª eoꝝ honestas ẽ in capillis. xxiij. di. c. phibete. vbi dr̃ ¶Prohibete frẽs ꝙ vniuersas regionũ vraꝝ ecclesias: vt clerici iuxꝫ Apl̃m comã nõ nutriant: sed desup caput in modũ spere radãt. Et de hoc xij. q. i. duo sũt. qõ notatũ ẽ. s. in ꝑma conclone ꝑme ptis hꝰ ſmonis. Et. c. clerici. eadẽ di. xxiij. dr̃. Clerici qui comã nutriunt: ab archidiacono ẽt si noluerint: inuiti detõdeant̃. Ibi ibi. Hoc idez ꝺfirmat̃ de vi. ꝛ bo. cle. c. clericus. ꝛ. c. clericis. Clericis inquit. ꝛ infra. clerici qui comã nutriũt ẽt inuitis a suis archidiaconis tondeant̃. qr̃ ꝛc. Et in. c. clericꝰ. dr̃ ẽt de barba. ³ª honestas ẽ in vestimentis: vt. s. vestimenta honesta portẽt: simil⁹ ꝛ calciamẽta. di. xxiij. c. clerici. vbi post ꝙ bum detondeant̃ inmediate subiungit̃. Uestimẽta eis vel calciamenta nisi que religionẽ ꝺceãt uti aut bre nõ liceat. s. ad vtendũ. Et confirmat xxj. q. iiij. in sñia. Dicit. n. primuz capitulum sic. Omnis iactantia ꝛ ornatura corꝑalis aliena est. i. aliena esse debet a sacrato ordine. s. clerico ruz. Et ibi alia plura ponũt̃. Jdẽ i. c. nullus. vbi dr̃. Nullus coꝝ qui numeratur in clero vestim̃tum indecens habeat: siue sit in ciuitate vegẽs siue in itinere ambulans: nisi fuerit. ꝺcit glo. iusta causa timoris. vt patet extra de vi. ꝛ bone. cle. c. clerici. Et. c. epi. xxj. q. iiij. ꝺcitur. Clerici: ꝓsbyteri: diaconi: ꝛ clerici omnes: ut ꝺcit glosa interlinearis confirmans per supradictum. c. omnis. secularibus indumentis non vtantur: nisi vt decet tunica sacerdotali. sed necꝫ vũ ambulauerit in ciuitate: aut in via: aut in plateis sine opimẽto. i. capa l' palio. vt ꝺcit glo. inſli. ꝑsumat ãbulare: ꝓterꝫ si in stinẽ lõgo ãbulauerit. qꝫ sicut mulier oãs in ecclijs nõ velato capite deturpat caput suũ: iuxꝫ apl̃cã vocẽ. s. i. ad Cor. xi. Jta sacerdos sine opimẽto deturpat sacerdotiũ suũ. Ex bis pono tres regulas gñales. ¶P⁹ est ꝙ si clericis ex cã pegrinatõis l' timoris: vel alia sibi ꝺ cã licitũ ẽ bitũ trãsformãe. Ꝟ pz ex dcõ c. clerici. de vi. ꝛ bo. cleri. ꝛ ex dicto. c. epi. xxi. q. iiij. Scda regla est ista: ꝙ clerici q̃tũ pñt i vestimẽtis ꝛ alijs morẽ pñe ꝑuent. dũmõ nõ excedat. Nec põr in talibus forma certa vari: maxie cũ seculariũ cult⁹ q̃ttidie variet quẽ seq̃ oz. Uñ ꝺiero⁹. Cult⁹ ipse pñe morẽ seq̃ns: nulla sit diuersitate variabil: ne ꝓtereuntiũ digitis ꝺmonstret. Tertia regula ẽ ꝙ si qs ex supbia habitũ ꝓciosũ ferret: q̃tũcũq; i digitate eẽt ꝛ gdui suo ueniret: nec suã facultatẽ excedẽt: mõtal⁹ peccaret. Audi Greg. Si cult⁹ inqt ꝓciosaꝝ vestiũ culpabil⁹ nõ eẽt: ꝑmo dei nõ tã vigiläter diceret qꝫ diues purpura ꝛ bisso indut⁹: irremediabiliẽ torq̃ret. Quare segt̃ ꝙ si sit i dignitate ꝺstitutus ꝛ vestimẽta portat ꝓciosa ꝑm ꝙsuetudinẽ cũ qbus viuit: vt bonorabilioꝝ bẽat: ꝛ magis timeat: nõ erit mortale pctm̃: ꝛ maxie bodiernis tẽpib⁹. qm̃ nestes poti⁹ q̃ ꝛtus boiem claꝝ facit. ar. xvi. q. i. c. ꝓcipim⁹. Ubi dr̃ ꝙ multitudo fideliũ ex vigore aplice sedis ordinet̃ in epos: pia tm̃ moderatõe ne vilescat dignitas epatus. sic a sili tãta est bodiernis tẽpibus ecclasticoꝝ pua aut nulla reuerẽtia: ꝙ si plati more antiq̃ in talari veste icederent: sic pz di. xxiij. c. nõ liceat. vbi paꝝ p⁹ ꝑncipiũ dr̃ sic. Nec oz clericos comaz nutrire ꝛ sic mistrare: ſz a tõso capite patẽtib⁹ aurib⁹: ꝛ scdm Aaron talarẽ veste induẽ: vt sint i bitu ordinato ꝺ ibi. ex ꝛcilio Martini pape. ꝓfecto dignitatẽ ꝙdus vilescẽt. Quare sic dñi mei ꝑlati vestibus ꝛ alijs ornamẽtis vtant̃. vt ꝓp eoꝝ vilitatẽ dignitas nõ ꝛtenat̃ ꝛ nimia sũptuositate pplus fideli nõ scãdalizet̃. qm̃ vt dr̃. xxi. q. iiij. c. oĩs circa finẽ Oẽ qõ nõ ꝓp nccitatẽ. i. ꝛmoditatẽ ꝛ hõestatez suã: ſzꝑ venustatẽ accipiẽt elatõis. i. supbie calũniã bz. Uñ gñal⁹ ꝛcludaz⁹ ꝙ null⁹ q̃tũcũq; sit i dignitate clicali ꝺstitut⁹ vestes ꝛcisas ꝛ frãbadas nz varij colozis: nz virides: nz rubeas: nz nimis lõgas l' nimis breues deferat. sil⁹ nec de serico: sic de btõ Basilico ꝺc̃ text⁹. xxi. q. iiij. c. oĩs. i fi. vbi dr̃. Sz nz ex sericis texuris uestẽ variatam gs ꝺcebat: nz apponebãt colozꝫ variozꝫ ornamẽta in ꝛsumitate vestiñtozꝫ. Audierãt. n. s. Matb. xi. ꝙ q molib⁹ vestiunt̃ in domib⁹ regũ sẽ. Ꝟ ibi. Et sic pz ³ª clericoꝝ honestas. Sũt aũt ꝛ alie plures hõestates: q̃s ipse videt poteris in ¶Pisanella. c. clericꝰ. ij. p totũ. Que i sñia ponũt̃ exꝫ ꝺ vi. ꝛ bõe. cle. c. clici vbi sic ad lras dr̃. Clerici officia ꝛ ornamenta secularia: ꝛ maxie ꝺbonesta ñ exerceãt. ioculatores euitẽt ꝛ tabernas: nisi in itinẽ. ad ales ꝛ taxillos nõ ludãt: nec bmõi ludis iterſint. tõ surã ꝛ coronã bẽant ogruentẽ. clausa desup ꝺferant induñta: nz nimia breuitate l' longitudine notãda. pãnis rubeis. viridib⁹. manicis cõsutis. subtelaribꝫ. l' frenis. sellis. pectoralibꝫ. calcaribꝫ deauratis: capis manicatis nõ vtant̃. maxie sacerdotes l' psonat⁹ bñtes. nisi cã timoris. iuxta fibulas l' coꝛrigias auri l' argẽti ornatũ bñtes nõ ferãt. nec ãnulos: nisi qbus ex dignitate ꝓpetit. Epi in publico ꝛ ecclia lineis vtant̃ indumẽtis nisi monaci sint: q̃s oz ferre habitũ monacalem pallijs vtant̃ in publico fibulatis post collũ: vel ante pectus bincinde ꝛnexis. hec ibi ad lraz. Et hec tibi sufficiant pro prima pñti ꝛclusione.

De bonore sacerdotum conclosio secunda.

Lcipe ꝑm ꝛclonẽ. vz. Sũma cũ reue-
a rẽtia seculares oẽs: ꝛ q ad diuina ñ sunt electi. clericos. religiosos. oẽsq; ad diuina officia ꝺditos ꝑm ꝓsonaꝝ diuersos gdus venerent̃ ꝛ ꝺfendãt. Septẽ aũt rõnib⁹ alia nota qꝫ seculares oẽs clericos: ꝛ ꝑsertim sacros sacerdotes sãme venerari ꝺñt. vz. ¶Rõne institutionis. ¶Rõne mediatõis. ¶Rõne filiatõis. ¶Rõe fructificatõis. ¶Rõne significatõis. ¶Rõne exemplificatõis. ¶Rõne vigoratõis. ¶Prio inq̃ sacerdotes oẽs sunt bonorãdi rõne ꝺstitutõis. Ois n. ptãs ꝛ dignitas a dño deo est: siue sit in bõis siue i malꝫ. q̃ oẽs siue boni siue mali sint sũt bonorãdi. i. ¶Pe. ij. Deuꝛ inqt subditi estote in timõe dñi: nõ tm̃ bonis ꝛ modestis: ſz etiã discolis. ri. q. iij. Qui resistit ptãti ꝺne ordinatõi resistit. Sz de q̃ minus videt inesse ꝛ inest. q̃ de q̃ magis. Et p dñs cũ ꝑsbyteri ꝛ clerici sint ipsis dñis secularibus dignioꝛes. qm̃ dñi seculares coꝛpib⁹ subditoꝝ. ꝑsbyteri ꝛ q̃cũq; claues ecclie bñt: a iab⁹ ꝛ nõ coꝛpib⁹ tm̃ dñant̃. ad ¶Ro. xiij. Dei minister ẽ Jñ ¶Remigi⁹ supradicta ẽba ꝺfirmãt aut. Itaqꝫ q resistit ptãti: dei ordinatiõi resistit. siue bõa sit illa ptãs siue mala: q̃cũq; ei resistit: subtrabẽdo ab ea fruitiũ: denegãdo tributũ: ꝛ bonorẽ nõ prebẽdo quẽ dz ei ꝑberꝛ: dei ordinatiõi resistit ꝛ dispositõi. Cui⁹ dispositõe ille ꝓncipat̃. i. est i ptãte ꝺstitut⁹. Ꝟ ille. Per me. n. inqt dñs regeꝫ regnãt ꝛ ꝓncipes decernũt iustitiã. Quare igit̃ relinquit̃ cũ sacerdotes oñes dei ministri sint: ꝛ eius locũ tenẽtes in terris. vt dictũ est in ꝑ⁹ ꝛclusiõe ꝑme ptis. siue sint boni siue mali sũme sunt bonorandi. Scdo sũme bonorãdi sunt rõne mediationis. Sunt. n. mediũ inter nos ꝛ deũ. vt ẽt ꝺcit btus Tbo. in. iiij. di. xiij. ꝛ. xv. Et orant ꝓ nobis: vt deus nr̃i misereat̃. ꝛ nobiscũ pacificet. ꝺ cele. mis. c. ꝑsbyter. ꝛ. xxi. di. c. i. ꝛ. ij. Et vt ꝓa ctice loquar. Sunt. n. sacerdotes totius populi q̃si os quoddã. ꝛ ideo semp in oꝛonibus sims publicis ꝺcunt q̃sumus: ꝛ nunq̃ quesso. Jude magister in. iiij. di. xix. c. iij. adducit Aug. vbi sic inquit. Dictũ est a dño in numeris ad Moysen ꝛ Aarõ sacerdotes. Uos põite nom̃ meũ sup filios isr̃l: ego dñs bñdicã eos. Ergo sũme sr honorãdi

Tertio sr honorãdi rõne filiatõis. Honora in gt dñs ꝑsem tuũ. ſz sacerdotes sũt oium fideliũ

Universidad de Deusto
Biblioteca

pfes. ḡ sume honozādi. ona nō. z maioz. qz dei p̄cepnī ē. Minoz. pbaī. xcvi. di. c. gl' oubitet. vbi dr. Quis dubitet sacerdotes xp̄i: regū z p̄ncipū oium̄q; fideliū p̄fes z magros cēseri. Nōne mirabilis ilanie eē cog'icit si fili⁹ p̄rem: si discip'lus magr̄m sibi conaī subiugare: z iniqs obligatiōibus subiacē illū sue ptāti: a q̄ credit non solū in ẽra. ſz ēt i cel' ligari posse z solui. Et sūt ẏba bti Grego. Quarto sūt bonozādi rōe fructificatōis. O vos discole z vane ligue q̄ die noctuq; nil aliud cogitatis nisi qūo possitis dilacerare pauperē sacerdotē. Quis. n. q̄so uestrū in sua ne cessitate z mortis tpe candelā bñdictā accensaz crucē sāctā: aquā bñdictā. eucharistiā. extremā vnctionē spernit. Hec tñ oia z similia nō nisi p manus sacerdotis fieri p̄nt. Despicitis eos: sine quib⁹ viuere nō potestis. Audi textū. vj. q. i. c. sacerdotes. Sacerdotes q̄ ppzio ozē supple lz n̄ ppria ẏtute corp⁹ dñi ofīciūt ab oīb⁹ sunt obediendi z timēdi: n̄ dilacerandi aut detrahēdi. qz a quib⁹ se dñi pp̄lus bñdici: saluari: z instrui cupit: nullaten⁹ eos dz arguē: nec vulg⁹ in eoz ac cusatōz suscipi. ·Popul⁹. n. ab eis docend⁹ ē: nō ipsi ab eo. qz nō ē discipul⁹ sup magr̄m. Dei q̄ ordinatōz accusat: q eos q ab eo ostitutū sacerdotes accusare l' dānare cupit. ℔ ibi. Et in. c. oues. dr sic. Oues pastorē suū n̄ repbendāt. plebs epz n̄ accuset: nec vulg⁹ eū arguat. qz n̄ est discipul⁹ sup magr̄m. Epi. n. a deo sūt iudicādi: qz eos sibi oculos elegit. Nā a subditis aut pue vite hoibus n̄ sunt accusandi: l' arguēdi: l' lacerādi. Nemo bonñ faciēs: alteri ẏbo aut fcō necē vult. i. velle dz. Et paz infra. Dis suspitio poti⁹ ē ꝑel lenda: q̄ approbāda l' recipienda. ℔ ibi. Qui to sūt bonozandi rōe sigificatōis. Nā si in veteri testō sacerdotes in tāta sūma veneratōe erāt pp figurā sacrificioz quā māib⁹ ꝛctabāt. Quid obstat q̄ z nūc n̄ sūme venerenī pp ẏitatē sacrī quā tangūt z mīstrant: ·Propterea dñs Jesus cū decē curauit lepzosos: dixit. Jte oñdite vos sacerdotib⁹. Luc. xvj. Audi text. xciij. di. c. dñs nr̄. Dñs nr̄ Jesus xp̄s rex: iudex: z ds nr̄: vsq; ad passionis diē ſuauit honorē pontificib⁹ z sacerdotib⁹: q̄tuis illi nec timozē dei: nec a gnitiōz xp̄i ſuassent. Nā cū lepzosū mundasset: dixit illi. vade z monstra te sacerdoti: z offer donū. Hūilitatē nos būilis docuit. Sacerdotē adhuc appellat quē sciebat eē sacrilegū. Jtē subdit⁹ passioni cū alaphā accepisset: z ei diceret sic rīdes pōtificis: Nihil illeb⁹ tumelioſe locut⁹ ē in pſonā pōtificis: sed sic magis tut⁹ est. i. defēsauit inocētiaz suā. Si male locut⁹ sū exp̄oba me de malo: si āt bñ: cur me cedis? Que oīa iō ab eo fcā sūt būiliē atq; patienē: vt nos būilitatis atq; patiētie bēa mus exm̄. Decuit. n. sacerdotes ẏos legittime z plene honozari: dū circa falsos sacerdotes sīpe talis extitit. ℔ ibi. Sexto sūt sūme bonozādi rōe exēplificatōis. Sumāt obsecro mīores exēpla maioz. sicut poeta canit. A boue maiori discat arare minor. Legit. n. de Alexādro macedone:

q̄ dū Hierūm ꝓgeret: z sūmū sacerdotē pontificalib⁹ indutū ornatūq; vidisset: mox de equo ꝺ scendens: illū ꝓtin⁹ adozauit. Qui cuz sup ℔a suis militib⁹ argueret: dixit. Huc mihi vt deus nocte hac sūma pictas demōstrauit. Uis tu aia mea plura ex⁴. Audi text. xcvj. di. c. duo sūt. vbi sic dr. z sūt ẏba Helasij pape Anastasio ip̄atōi. Duo ingr sūt ip̄ator Auguste: quib⁹ p̄ncipal⁹ hic mund⁹ regit. auctas sac pontificū: z regalis potestas. In quib⁹ tanto grauī⁹ ē pond⁹ sacerdotū q̄nto p̄o ip̄is regib⁹ boiuz in deo sūt reddituri examine rōz. Nos itaq; inī ℔ ex illoz. i. sacerdotū pendē iudicio. i. q̄ ad spūalia: n̄ illos ad tuam posse redigi volūtatē. Talib⁹ igit̄ institutis: tali busq; fulti auctib⁹: plerīq; pontificū: alij reges: alij ip̄atores exēcuaerī. Nā si aliqd spāle ꝺ p̄sonis p̄ncipū exquirat. Exm̄ btūs Innocēti⁹ papa Arcbadiū ip̄atorē: qz ꝺsensit vt scūs Joānes Crisostom⁹ a sua sede pelleret: exēcauit. Būs ēt Ambrosi⁹ lz scūs: nō tñ vniuersal' eps ecclie. p culpa q̄ alijs sacerdotib⁹. i. epis nō adeo ḡuis videbat. Theodosiū magnū ip̄atorē exēcauit ab eccl'ia excludit. q ēt i suis scriptis ondit q̄ aurū n̄ tā pciosi⁹ sit plūbo: q̄ regia potestate sit altior ordo sacerdotal: ℔ mō circa p̄n̄m sui pastoralis scribēs. Honor frēs z sublimitas epal' nllis potit cōpatōib⁹ adeq̄ri. Si regū fulgor cōpes: z p̄n̄m diademati. i. regie ptāti: lōgo erit inferi⁹: q̄si plūbi metallū ad auri fulgorē ꝺpel. Quippe cū videas regū colla z p̄ncipū submitti genib⁹ sacerdotū: z osculata eoz dextra: o ꝺonib⁹ eoz credāt se exēcōicari. ℔ ibi. Sz q̄rit gl'. quō potuit Ambrosi⁹ ip̄atorem exēcōicare cū nō cēt papa. Quidā dicūt q̄ auctitate ꝺcilij ℔ fecit. Nos ẏo dicim⁹ q̄ glibet epūs pōt exēcōicare regē: l' ip̄atorē: si cēt parochian⁹ e⁹ rōe domicilij: ul' rōe delicti. vj. q. i. c. placuit. ℔ gl'. Et sup oia aia mea nō illū textū eadē di. xcvj. c. In scripturis. vbi sic dr. In scripturis narrat Cōstantinū ip̄atorē dixisse. vere si ꝓp̄ijs ocul' vidissez sacerdotē dei: aut aliquē eoz q monastico bitu circūamictī si peccātē: clamidē meā expoliare ē: z coopirē eum ne ab aliq̄ videret. Ubi glo. dicit q ℔ intelligit de occult'. ij. q. i. c. si peccauerit i te frat tu⁹. De mānifestis āt tenet accusare. i. denūciare: p̄missa tñ āmōitōe. iij. q. vij. q̄p̄opt. qr̄ ꝛc. Septio z vltio si bonozādi rōe vigozatōis. Si vnq̄ ania mea aliqd nōsti: ℔ ad p̄ns aia duerte. Tāta ē. n. ptās sacerdotū z ẏt⁹ q̄ oēs ifernales ōmōes superāt. z tñ vn⁹ ex eoz mīmis maiorē hz ptātē q̄ oēs boies mūdi. z vn⁹ mūn⁹ sacerdos maiorē hz ẏtutē oīb⁹ ill'. Si. n. un⁹ pccōr eēt a sacēdote absolut⁹: tot⁹ ifern⁹ illi pccōri padisū clausū tenē n posſz. Qō inuit dñs ·Petro. cū dixit. Tibi dabo claues r̄gni celoz: z pōte iferi n̄ pualebūt aduersus eā. Jē maior ē vnus mīmi sacēdot] ptās q̄ oiuz spūuz btōr. pbo. Nūq̄. n. aliqs btōr spūum xp̄m in terris descēdere facē posset. z glibet minimus sacerdos dū rite celebrat: xp̄m gl'osuz ꝺ celis suis tractādo māib⁹ descendē facit. Et po

nik in. iiij. sniaz. di. xi. Et sunt ẏba bri Greg. vbi sic dicit. Quis fideliū ignōare valet in ipsa īmolationis hoza celos apiri: z angelorū choros ad esse: sūma imiscq; sociari. ℔ ille. Jtē maior ē ptās vnius mīmi sacerdotis q̄ sit ptās ẏginis gl'ose. O ẏgo gloriosa egre aut molestē nō ferat. dico ego: ·Rīde mater. dic iquit fili mi. Scio te oia bñ dictuz. Maior certe q̄si incōpabil' est ptās vni⁹ mīmi z paupculi sacerdotis q̄ ptās ẏginis gl'ose. O o o quid boc ē: gd audio bodie: ·Nūq̄ buiuscemodi ꝑmo predicatus est. Certe aia mea sic est. nec mireris: z exēplo declarem⁹. ·Pono p casum. hic est vna sera. vna clauis quinq; illam revolutiōib⁹ apit. alia ẏo septē: z nō pauciozib⁹ nōne q̄so p⁴ potētioz est q̄ scēa. Sic z in ꝓposito. añ icarnatōez filij dei celi porta clausa erat. Ast cū plenitu⁹ tēpis venisset: vt dicit Apl's ad Gal. iiij. vt de⁹ filiū suū mittē debēt in ẽris. z angelus ad ẏginē mittēt: q̄ de ea ẏbū icarnandū nūciaret. dic q̄so quō illa bñdicta ācilla celi portā apuit: Certe lingua sua. Quō q̄so: Septē ẏbis q̄si revolutiōib⁹ septez. vz. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ẏbū tuū. Sacerdos aūt etiā mīm⁹ dū corp⁹ xp̄i ofīciat. q̄nq; tñ revolutiōib⁹ celos apit: z suis in manib⁹ vez deū descēdē facit. Et mirabiliori mō venit i manib⁹ sacerdotis: q̄s fecerit i vtez ẏginis. Uenit nāq; in ẏgine passibil' z immortal'. In manib⁹ sacerdotis ꝑpassibil' z immortal'. In ẏgine semel tñ: nec ꝑpl⁹ venire pōt: in manibus sacerdotis q̄ttidie z semp dū celebrat. Jnō exclamare libet cū deuoto illo Ber. O p̄clara z venerāda ptās vra o sacerdotes. cui nihil i celo l' in ẽra ꝛpari pōt. vos potestis ꝛsecrare corp⁹ z sanguinē dñi nr̄i Jesu xp̄i sup ptāte z p̄uilegio oīs creature. Stupet coz: mirat terra: ꝛtremiscit bō: z reuereī vt plūmuz āgelica celsitudo. ℔ ille. O igit̄ maledicte lingue. vos nō dicā de paupcul' frib⁹ z clericis murmurare de vīs: imo vt eos q̄ttidie deuozet]: nephādissima sōniat]. Heu heu. aīabus vr̄is. Hinc. n. in scōr legim⁹ gestis q̄ scī āgelo z sacerdoti obuiātes: poti⁹ sacerdoti q̄ āgelo reuerētiā exhibuer. Audi p̄cher rimū tex. xi. q. i. c. sacerdotib⁹. vbi sic dr. Sacerdotib⁹ aūt n̄ ex ẽrena ptāte dñs nr̄. i. ip̄ator citi⁹ idigneī: ſz excelleti ꝺsideratiōe pp eū e⁹ fui sē. s. dei. ita eis dñeī. s. i tpalib⁹: vt z ōbitā reuerētiā ip̄edat. s. i spūalib⁹. Nā i dīnis elogis sacerdotes aliqñ dii: aliqñ āgeli vocāt. Nā z ad Moysen ō eo q ad iuramētū deducēd⁹ est. s. Exo. ij. dr. Applica illuz ad deos. vz. ad sacerdotes. Et rursus scriptū est. s. Exo. ibidē. Dijs nō detrabes. i. sacerdotib⁹. Et ꝓpha. s. Malacℏ. ij. ait. Labia sacerdotis custodiūt sciam z iustitiā: z legē requrūt ex ore e⁹. qz āgelus dñi exercituū ē. Quid igit̄ miz si pietas nra illos vigneī honorare gb⁹ i suo elogo bonorē tribuēs: vt eos āgelos aut deos etiā appellat de⁹. Ecclīastica q̄s testat' historia dicēs qa cū pie memoie Cōstātino p̄ncipi i scripto obiate accusatōes ꝺ epos iuisset. libellos qdē accusatōis accepit: z eosdē q accusati fuerāt epos cō

uocās. in eoz ospcū libellos q̄s accepat icēdit: dicēs. Jte z inī vos cās vras dispōite. qz dignū nō est vt nos iudicem⁹ deos. i. epos. Jn q̄ sinia si bi magis ex būilitate q̄s illī aligd p̄stitit ex reuerētia ipēsa añ eū. Jstud ē aliud exēplū qppe pagani i re publica p̄ncipes fuer. q vez deū nescientes: dos ligneos z lapideos colebāt: z tñ eoz sacerdotib⁹ bonorē maximū tribuebāt. Quid q̄ miz si xp̄ian⁹ ip̄ator ꝺi dei sacerdotes bonōer: dū pagāi ut p̄dixim⁹ p̄ncipes bonorē ipēderent eoz sacerdotibus: q dijs ligneis z lapideis fuiebāt. Hoc ḡ nō tñ spāl'r. s. p bōis: q̄tū gnāl'r. p oībus asserim⁹ sacerdotib⁹. qñ adhuc nesciī⁹ qs in tibili dei iudicio q̄lis sit futur⁹. Eteni ·Paul⁹ egregi⁹ p̄dicator dic. s. i. ad Coz. iiij. Nolite ante tps iudicare: q̄adusq; vēiat dñs: z reliq. s. q̄ bñ. xxx. q. vj. c. Incerta. Nā si mīta q̄ ō iudicio illi⁹ bois igrāt. qz fortasse q̄ vos laudat]: ille repbendit: z q̄ vos repbēdit]: ille laudabit. Hec oia ibi ad l'ram. O p̄ Ambrosi: iā nos bis tuis ẏbis obtuderis. Si nos ita ascēdē pulpitū possez⁹ ꝺ vobis mirāda dicēm⁹. ·Patiarī⁹ paulis⁹ audire p̄ Cōtētor. Quid dicit]. An ne vides p̄ Amb. sacerdotes: religiosos: clericos: z hmōi xp̄iane religioī aduersari: z pei⁹ alig xp̄o inferūt q̄s iudei. Quia illi semel xp̄m crucifixer̄t: isti q̄ttidie vuz i pctō mortali celebrāt. Jlli xp̄m. xxx. argēteis emerūt: isti duob⁹ denariis eū vēdūt. z sepe n̄ celebrarēt: nisi p̄ciū sāguis expectarēt. Jlli ad pedes crucis reuertēt es pcutiebāt pectora sua: isti nūq̄ oñdūt penitēt: z vix semel i āno ofitēt. Jlli xp̄m passū de cruce ꝺpositū i mōumto nouo posuer̄t: isti xp̄m gl'osuz p̄iciūt i latrias suoz pctō rū. O confusio babylōis. o abboiatio i tēplo ꝺi. uident xp̄s z sī diabol⁹. vident de⁹: z sī iudas. vnr xp̄iani: z sī iudei. Heu dico cū venerabili Hugone ō foleto. li. de. xij. abusiōib⁹ claustri. circa finē li. Coz̄ dño ossto ad altare: extēsis māib⁹ q̄si cruci affix⁹: crucē sīt ans. c⁹ crucē: fortitā latronis. Sz utinā illi⁹ cui dictū ē. Hodie mecū eris i padiso. ſz mali latrōis crux: crux ē diaboli. ℔ ille. Audi Ber. li. iiij. ō ꝺsideratiōe ad Eugeniū i fi. Mirō ingt c⁹ ordinis sint nr̄i clerici. Nā in ogregatōe tpaliū se hīt ut laici. i apparatu nobiliū vt milites: i acgsitōe ꝺdituū vt clerici. ſz n̄ vt laici laborāt: nec vt milites pugnāt: nec euāgeliçāt ut clerici. Et cū vtri⁹q; ordis eē cupiāt: vtrūq; ofūdūt. ℔ ille. Cōcedo carissimi q̄ ꝺ fert]: ſz rōi⁹ assignat] illos honorate. qñ xp̄s i eoz pſōa bonōat] vt dictū ē i p̄n⁹. c., sacerdotib⁹ āt. xi. q. i. honorāte n. oz suū pp dñz. dr i p̄n⁹ illi⁹. c. Ecce dñs hodierna i lectōe docz. Quecūq; ẏo dixerit vob facite z ꝑuate: opa āt eoz nolite facē. z ℔ suf. p p̄n. o⁹ c.

Qz sacerdotib⁹ secularibus errantibus opati debent suā infirmitatē cognoscentes ocl'o z⁹.

a Lcipe ētiā z vltimā h⁹ fmōis ocl'oz. vz. Bnigne se bēant sacerdotes oēs si qs ō liquerit ex secularibus: vt possint facilius eis assignatam pficere penitentiā. Nā dilectissimi cū oēs in hac vita pccis subdamur:

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ sacerdotes: ꝛ clerici: religiosiq̄ nōnulli grauiꝫ
delinq̄nt: vt ex p̄cedenti patuit ꝺclone: necesse
est ꝺcedē: vt cū quidā laicꝰ ad eoꝝ manꝰ p ab
solutōe suoꝝ pccōꝝ accesserint: erga illos mise
cordiꝫ se hēant: ꝛ q̄ntū p̄t in seipsis būanā fragi
litatē cernāt. Nullꝰ. n. q̄ntūcūq; bonꝰ de sua sta
bilitate ofidat. qm̄ qui se putat stare videat ne
cadat. Audi nōbile ꝓpositū. vj. q. i. c. imitaꝛ. cir
ca mediū capti. Nā etsi ꝓtrꝰ lapsus est mgr te
xtus q̄ dixit. Etsi oēs scandaliçati fuerint: sed ñ
ego. Quis aliꝰ iure de se p̄sumat: q̄si dicat: nul
lus. Denicq; ꝛ Dauid q̄ dixerat. Ego dixi i abū
dantia mea: nō mouebor i eternū. Eā sibi iactā
tiā offuisse ꝛfiteꝛ: dicens. Auertisti faciē tuaz a
me: ꝛ factꝰ sū ꝺturbatꝰ. hec ibi. Quare o ꝛfesso
res mīam in pccōres sc̄lares dispensate cū mo
derata iustitia. Indecens. n. ē p̄rem piū filiū hr̄e
crudelē. ꝓi ꝰ est. n. ꝺs tibi alijs esto clemēs. Jn
Aplus ait. Fres si quis p̄occupatꝰ fuerit in aliq̄
delicto: vos q spūales estis hmōi instruite i spū
lenitatis: ꝺsiderans teipsū ne ꝛ tu tēteris ꝛc. Bz
hic unū dubiū tm̄ ingram. vz. An ꝛfessoribus ꝛ
ꝑnentib⁹ pnias graues: sit p o⁹ia obediendus.
Dico q̄ aut ꝑponit pniaz a iure taxatā: aut arbi
trariā. Si a iure taxatā: debes etsi grauis sit il
lā pfic̄. Multi. n. sunt pnie a iure taxate hm q̄
litatē crimis ꝛ psone. Ep̄o. n. fornicario. s. cū illa
spūali pena. xv. ānoꝝ ꝑponit: p̄s byto xo. xij. ānoꝝ
rū. xxx. q. i. c. Si gs. ꝛ. c. nō vz. vbi dicit textus.
Si gs sacerdos cū filia spūali fornicatꝰ fuerit:
sciat se graue adulteriū cōmisisse. s. si femina cō
iugata est. Jō femina si laica ē: oia verelinq̄t: ꝛ
res suas paupibus tradat: ꝛ ꝺuersa i mōasterio
ꝺo vsq; ad mortē fuiat. glo. ꝺicit. nō tñ erit mo
naca: q; h̄ est volūtatis: sed tenebit ibi rōe delic
ti. xx. q. i. fic̄. Et sequit̄ textꝰ. Sacerdos aūt q ma
lū exʳᵐ ꝺedit hoibus ab oi officio ꝺponat: ꝛ pe
grinando. xij. ānis peniteat. postea xo ad mona
steriū vadat: ibiq; cūctis ꝺieb⁹ vite sue ꝺo fuiat. Et. c. nō vz. dr̄ sic. Nō vz eps aut p̄s byter cō
miseꝛi mulierib⁹ q̄ ei sua fuerūt ofessa pcā. Si
forte h̄ q̄ ꝺ absit ꝺingeret: sic peniteat q̄ꝺ ꝺ fi
lia spūali eps. xv. ānis. p̄s byter. xij. ꝛ ꝺponatur
tñ si in sniaz ppli ꝺeuenerit. glo. q; nō est ꝺponē
dus: nisi ꝓ publico crīe. Et ꝺicit gl̄. q; mag] pec
cat sacerdos cognoscēdo filiā spūalē h̄ vxoꝛez
alteriꝰ. q; ꝓ vxoꝛe ipōit pnia. x. ānoꝝ tñ. lxxij.
di. c. p̄s byter. Est aūt filia spūalis p̄ q̄ baptiçatur
xxx. q. i. c. filia. ꝛo q̄ in ofessione audiꝛ ꝛ absoluit
xxx. q. i. c. si quis sacerdos. ꝛ. c. oēs ꝛc. Alias aūt
pnias a iure taxatas q̄re in nr̄o ꝺnicali fmone.
viij. arti. iij. p totū. q̄s ēt magr̄ Marcꝰ ꝺe ripa i
suo q̄dragesimali in hac feria in suis ꝺubiis bre
uiter ponit. vide ibi si placet. Si aūt hmōi pnia
arbitraria fuerit: vt sūt cōiter oēs. q; cōiter oēs
arbitrio relinquūt sacerdotis. tūc ꝺico q; ofessō
diligenē caueat: ne indiscretā pniaz assignet cō
fitenti: cū illa magis obsit h̄ ꝓficiat. xx vj. q. vij
c. alligāt. vbi circa mediū capti sic ꝺr̄. Sic. n. fa
scē sup būeros adolescētis quē nō p̄t baiulare
posueris: necesse ē vt aut fascē reiçiat: aut sub
pondē ofringaī. Sic ꝛ bō cui graue pōdus pnie
ꝑponis: aut pniam reiçiat: aut suscipiēs dū suf
ferre ñ p̄t: scandaliçaī⁹ apli⁹ peccat. Deiñ etsi ex
ramꝰ modicā penā ꝑponētes: nōne melius ē pp
miam rōnē dare h̄ pp crudelitatē. Ubi. n. p̄r fi
lijs largꝰ ē: dispensatoꝛ ñ ꝺz eē tenax. Si ꝺs be
nignꝰ ad gd sacerdos eꝰ austerꝰ vult apparere.
H ibi. Et sūt ꝛba bti Joānis Crisostomi. glo. hic
sic ꝺicit. Hic argumētū est q; iudex poti⁹ ſuabit
miam h̄ rigorē. ꝺ. l. pōderet. in fine. ꝛ. lxxxvj. c.
nō satis. xj. q. iij. nēo pitoꝛ. ꝛ ex̄ de sortilegijs. c.
ij. Q̄nq; aūt poti⁹ ſuaꝺ rigoꝛ h̄ mia. Et H ibi ē v
bi spes correctionis ñ est. xxiij. q. iij. est ēt alia cā
vbi ꝺr̄. Est aūt alia cā q̄ correctio ꝛbor l ꝛberū
videꝛ. i. apparet eē inutilis l supflua. Predestina
ti. n. ad vitā sine correctōe ꝛbor mutāt. i. ō ma
lo in bonū ꝺuertunt. sic ꝓtr⁹ q̄ꝺ ꝺns respici
ens nemine corripiēte cōmouit ad lachrymas. s.
Mat. xxvj. Presciti ad mortē inf flagella dete
riores fiūt. Sic ꝓpharao. s. Exo. vij. cū seq̄ntib⁹
caplis. Bonis g̃ supflua: dānatis h̄ eē inutilia q̄
ueniūt. H ibi. Sed ꝺe H ꝺicem⁹ fmōe. xxj. Q̄ igit ocludam⁹ q; gcūq; tales pnias ꝑportabiles
acceptauerit: ad eūꝺē l supiorē ofessorē ꝓ mu
tatōe aut mitigatōe festinet. Oia g̃ q̄cūq; dixe
rint vobis portabilia. iusta: ꝛ honesta: facite ꝛ ꝑ
uate: opa aūt eoꝝ nolite facē. s. q̄ mala sunt. Sed
eos dei ꝛ xp̄i amore honoremus hic in presenti
per gratiam: ꝛ in futuro per gloriam. Amen.

Feria q̄rta fe ꝺnice ꝺ uolūtate fmo. xv.

p

Potestis bibere calicē quē ego bi
bitur⁹ sū. Mat. xx. Q̄m ꝺilectissimi
volūtate ꝓpria vnusq̄sq; miser effi
cit: vt ait aureli⁹ Aug. li. ꝺe trini. Et
ea vnusq̄sq; bon⁹ ē: vt idē ait ꝺ ꝛa religiōe. Bo
na inqt volūtas ē q̄ recte honesteq; appetim⁹ ui
uē: ꝛ ad sūmā pniaz ꝑueire. Que nisi recta sit: ni
hil q ꝺ appetim⁹ aut postulam⁹: obtinem⁹. Hinc
hodierno i euāgelio paupcula mr̄ filioꝝ ꝛcebeꝺi
desꝛibit. q; xp̄m audiēs se p⁹ passioꝛ suā resurre
ctuꝝ simplici q̄ꝺā mīno affectu ad xp̄m accessit
dicēs. Dic vt hi duo filij mei vn⁹ sedeat ad ꝺe
xterā tuā: ꝛ ali⁹ ad finistrā tuā in reg̃ tuo. Bz qz
ip̄mediate petijt: iō xp̄s ait. Nescit] q̄d petatis.
potest] bibē calicē quē ego bibitur⁹ sū. i. passioꝛ
vt inuē vellet q; ñ ꝺar gl̄ia ꝓ volūtate bōa tm̄
sz ꝓ volūtate ꝛ ope. Jgit ut ꝛ nos ꝛete appetē ꝛ
uelle discaz⁹: hodie ꝺ būana volūtate ꝛctabim⁹
vbi tr̄s ofideratōes faciaz⁹. vz. Hūane volun
tat] sūmā dignitatē. Hūane volūtat] nobilez
q̄litatē. Hūane volūtat] oportunā ofōmitatē.

De dignitate uolūtatis būane ofideratio p⁹.

u

Qlūtat] hūane ꝓmo sūmā dignitatē ui
deaz⁹. vbi moꝛ solito tr̄s ꝺcl̄ones subiū
gaz⁹. vz. P⁹ꝰ ē. Licz plures sint aie ꝛ
tutes: nlla tñ ipa uolūtate digniō ē: aut nobiliō
ꝑpit. ꝛ⁹ꝰ ē. Tāta ē būane uolūtat] nobil⁹ ꝛ sin
gularis ꝛcitudo: vt nā sua sg in bonū tendat: ꝛ
illud semp querat. Tertia ꝺclusio est ista. Tā
ta est būane volūtatis ꝑcipua egregiaq; digni
tas: vt nulla alia aie virtus sit ꝺna sui actus.

Qz voluntas omnium virium anime nobilis
sima virtus ꝛ potentia est conclusio prima.

Scipe primā ꝺclonez. vz. Licet plures
a sint aie ꝛtutes: nulla tñ ipsa voluntate
dignioꝛ: aut nobilioꝛ reperit. Circa ista
ꝺclone tres ingramus ꝛitates: ꝙbus ꝺcā ꝺclo
pateñet. Pria ꝛitas est. Uñ oriaī bonitas vo
luntatis. Scda ꝛitas est. Que sit prior⁹ virtus
aie: an intellectꝰ: an volūtas. Tertia ꝛitas est
Que sit nobilioꝛ ꝛ digrioꝛ: potentia in toto reg̃
aie. Qtū ad primā ꝺico ad pns q; bōitas vo
luntatis a tribus oꝛtū bz. vz. ex obiecto: ex rōne
ꝛ ex lege ēna. Primo inq̄ bonitas volūtatis
oꝛiē ex obo. Ubi nō fm plām. vij. ethicoꝝ. q; sic̄
iustitia est fm quā aliq; iusta volūt: sic ꝛ virtus q̄
aliq; bōa uolūt. q̄ si volūtas uult bōa ipa ꝺ neces
sitate erit bōa. Bonū aūt ꝺuplex ē. s. bonū ꝛez
ꝛ bonū apparēs. Jn quocūq; eoꝝ volūtas ferat
ipsa bona erit: sed ꝺifferēter. qm̄ sicut bonū i qꝺ
ferꝛ erit: ita ꝛ ipa bōa est. Propter⁹ nō q; ad hoc
vt volūtas bona sit ex obiecto: oꝝ vt in bonum
ferat fm rōnem: ꝛ in appetēꝺo ꝺebitas circūstā
tias fuet. Si gs. n. uult bonū qꝺ non ꝺz: aut ma
la intentōe vel fine: illa malā redꝺit volūtatez
sz ipsa ferat in bonū. Jn bonū. n. ferꝛ: sed ñ bene
q̄re apparet quō bonitas volūtatis sit ex obō.

Scꝺo bonitas volūtatis e/st ex rōne. Bonū
n. intellectū est obiectū volūtatis sibi ꝓportio
natū. Uñ hanc accipe regulā gñalē q; voluntas
ꝓportionabil⁹ se bñs ad intellectū ꝛez ē bona
ꝛ ꝓportionabil⁹ se bñs ad intellectū falsū ē mala
Uñ illud qꝺ in intellectu est ꝛez: in voluntate
est bonū. ꝛ qꝺ in intellectu est falsū: in volūtate
est malū. ꝛ qꝺ in ꝛitellectu est affirmatio l nega⁹:
in volūtate est fuga vel p̄secutio. Hec oia i sniā
ponit brūs Tho. scḋa scḋe. q. xx. Et p̄bs. vi. lib⁹
ethicoꝝ. Scꝺo accipe aliā regulā. vz. q; obm̄
sensibile sine imaginatā nō est ꝓportionatū no
lūtati. qm̄ oē sensibile ē p̄riculare. ꝛ q; nis ꝺeter
minatū. Uoluntas aūt indeterminata est: ꝛ po
tes in oppositā: vt inferꝛ ꝺclarabil⁹. Sed tale
obiectū sensibile ē obm̄ appetit⁹ sensitiui: q; hec
singularia cogñscit: vt p⁹ p p̄bm. iij. de aīa. Et h̄
regula multū facit ꝓ eis q̄ ꝺixi ꝺ ofōmitate ob
iecti. Tertio bōitas volūtatis oꝛiē ex lege eē
na. Bōitas. n. eēna a nulla alia bōitate ꝺepēdet
sz oēs alie ab ipsa. Jō gcqd bōitatis est i volūta
te: a bōitate ꝺna est. h̄s. Bigtū est sup nos tuñ
vult⁹ tut ꝺne. Bigtuit. n. ꝺe⁹ in aīa nr̄a rōem: vt
illa bonū l malū ꝺiscernē possum⁹. Bigtuit volū
tatē: vt bonū l malū eligē possem⁹. g̃ egt q; bōi
tas rōnis: ꝛ bōitas volūtatis est ex bōitate ꝺna
ꝑncipaliꝛ itellige. Qis. n. cā p⁹ plus influit i effe
ctū h̄ fa. ex p⁹ ꝓpōne de causis. Et ob h̄ ꝺ vt
qñ rō ꝺeficit nālis siue būana: ad rōnem eternā
recurraī. q̄s sit nobis ignota fz q; est in mente
ꝺna: ipotescit nā nobis g nālem rōnem: que ab
ip⁹a vt ꝓpria imago ꝺeriuaī. vel p aliquā reue
lationē ip̄addita: vt aliud fiāt. Et sic pz p⁹ xi.

Qtū ad 2am ꝛitatē ꝺico q; ꝛtutes aie h̄ qtū
ad essentiā aie sunt eq̄les. qm̄ eq̄liꝛ fundāī in aīa
h̄ qtū ad ꝺpatōem int̄ se: sic rō est p̄ior volun
tate aspectu recto. Mouet. n. rō volūtatē. quo
sit vt appetē nō possit incognitū. vt ait Augusti
nus. Jmmisa ꝺiligē possum⁹: incognita nequaq̄
Mouēs aūt est p̄ius moto. Qualiꝛ autē rō vo
luntatē moueat: oñdit brūs Tho. p̄te. i. q. lxxx.
ar. iiij. ꝺicēs. Aliqd ab alio moueri ꝺupliꝛ ꝺicit.
aut p modū finis. aut p modū agētis. Si p modū
finis nūc intellectꝰ mouet voluntatē. q; bonuz i
tellectū est obiectū volūtatis: ꝛ ipsaz mouet vt
finis. Si p modū agētis sicut alterās mouet al
teratū. ꝛ impellēs ipulsuz. ꝛ hoc mō volūtas in
tellectū mouet: sūt ꝛ oēs alias aie vires: vt ꝺic
brūs Anselmꝰ li. ꝺe ꝛritudine. Et rō q̄re sic vo
luntas oēs aie vires mouet est. qm̄ in oibus po
tētijs ordinatis actinis: potētia illa q̄ finē vtem
respicit oēs alias potētias mouet q̄ respiciūt fi
nē pticulārē. ꝛ hoc tā in nālibus h̄ qꝺ in politic] pz
Celūn. qꝺ agit ad ꝺseruatiōem gñabiliū ꝛ cōzu
ptibiliuz: oia corp̄a inferiora mouet. quoꝝ vnū
quodq; agit ad ꝺseruatiōem ꝓprie speciei l idui
dui. Dūr in politicis. Rex. n. g bonū cōe totius
regni intēdit: singulas ꝑpositos ciuitatis p ipsū
mouet q̄ singulis illis ciuitatib⁹ regni curā ipen
dunt. Mō ad ꝓpositū obiectū voluntatis cū sit
bonū: vt ꝺclarabil⁹ ꝺclone seq̄nti. ꝛ tale bonuz
nō sit aliqꝺ pticulare bonū: sed vl̄e in rōne finis
ꝛ q̄libet alia potētia ꝛpeꝛ ad aliqꝺ bonū pticu
re sibi ꝺueniēs. sicut visus ad pfectiōem colōis
intellectus ad cognitōem rei. Jō volūtas p mo
dū agentis oēs aie potētias mouet ad suos actꝰ
ꝑter vires vegetatiue ptis. q̄ nō impio nō sub
ꝺuntⁱ ex ordinatōe ꝺiuina: q̄ sic statuit vt vita ꝛ
mors sit in manu eiꝰ ꝛ non nr̄a. Hec ille doctoꝛ
vbi s. Et hec h̄ qtum ad 2am ꝛitatē. Qtū ad
3ᵃᵐ ꝛitatē ꝺico q; ñ qua est apud itelligētes difficiltas
q̄ istaz ꝺuaz potētiaz aie sit nobilioꝛ. s. an intel
lectꝰ volūtate. an volūtas ipso itellectu. Quidā
n. volūt q; intellectꝰ altioꝛ potētia sit in toto aie
reg̃: ꝛ ardnis mouēs rōnibus. Aliūt. n. sic. Illa po
tētia altioꝛ ꝛ nobilioꝛ ē: cui⁹ obm̄ est abstracti⁹:
ista ꝓpō notissima ē. q̄z obm̄ itellectꝰ ē abstracti⁹
obō volūtatis. ꝓbo. Obm̄ intellectꝰ fm cōem
modū loquēꝺi est ꝛez: obm̄ volūtatis est bonū
sed bonū in oibus reb⁹ reperiī. ꝛez aūt soluz in
aīa. g̃ obm intellectꝰ est abstracti⁹. Jō. vj. metha
phisice p̄bus ait. Bonū ꝛ malū sunt i reb⁹. ꝛez
ꝛ falsuz sunt in aīa. Jꝛē mouēs est nobili⁹ moto:
ꝛ agēs p̄stanti⁹ passo. iij. de aīa. sed itellectꝰ mo
uet volūtatē. q; nō p̄t ferri i bonū nisi cognitū
p intellectū: vt ꝺictū est. g̃ itellectꝰ erit nobilioꝛ
ꝛ altioꝛ aie ꝛtus ꝛ potētia. Ellias rōnes reliquas
mus. Quidā xo alteriꝰ sunt opiniōis: ꝛ ꝺicunt
q; volūtas nobilioꝛ est potētia. Qm̄ illa potētia
nobilioꝛ ē q̄ nobilioꝛi iformaī bitu. volūtas nobi
lioꝛi iformaī bitu h̄ itellectꝰ. g̃ nobilioꝛē. Nā

Universidad de Deusto
Biblioteca

voluntaſ charitate: intellect⁹ fide informaſ. mō charitas nobilioꝛ eſt fide. qꝛ ipſa eſt forma oīuꝫ ẏrutū. i. Loꝛ. xiij. Si liguis hoīuꝫ loq̄r: ꝛ āgłoꝝ ꝛc̄. ḡ ipſa eſt nobilioꝛ intellectu. Nolo ania mea vt hanc mām diſputem⁹. has tibi rōnes adduri vt altitudinē huiꝰ māe ꝺſideres. Et vt vera fa tear phīſice ſi quis has duas potentias ꝺſideꝛ intellect⁹ erit pſtantioꝛ ꝛ nobilioꝛ volūtate. Et pb̄s. r. ethicoꝝ intellectū ponit altiſſimā potentiā: vt pꝫ intuenti. Theologice ẏo loq̄ndo vbi merita ꝛ demerita ꝺſideranī: certe volūtas nobilioꝛ ꝛ altioꝛ erit. qm̄ ſm voluntatē iputaſ pec catū. ꝛ per oīs meritū l' demeritū: vt in vltima huiꝰ ſmonis ꝺcl'one oñdet. ꝛ p oīs ipſa erit digꝝioꝛ. Unī ad ei⁹ iperiū intellect⁹ ꝛ oēs aīe viꝝ ꝛ ipſa ēt aīa tota ſaluanī ꝛ dānanī. Nō. n. dānaſ quis ob h̄ qꝛ malū intelligit: aut ſaluaſ: qꝛ bonū diſcernit. ſed eo dānaſ: qꝛ voluit malū: ꝛ ſaluaſ: qꝛ voluit bonū. Audi aurelīū Augu. de ci. dei. Cū inquit voluntas relicto ſupioꝛe ad inferioꝛa ꝺuertit: efficit mala. nō qꝛ malū eſt quo ſe ꝺuertit: ſed qꝛ ꝺuerſa ē ipſa ꝺuerſio. Nō tñ q nunq̄ vellet id qō ſue dānationis ē: niſi id pꝛi⁹ intelligeret. ſimiłr nec qō ſue ſaluatōis ē. ꝛ p oīs dānatio ꝛ ſaluatō ptinēt ēt ad itellectū ſic̄ ꝛ ad uo luntatē. Sed h̄ dīa ē. qꝛ inchoatiue ptinet ad i tellectū: cōpletiue ẏo ad voluntatē. Et ex h̄ ap paret qūo pb̄i intelligant dicentes felicitatē in ſpeł'atōe ꝺſiſtē: vt pꝫ. iiij. ethicoꝝ. Et illō ꝓau li. Uiſio eſt tota merces: ut ēt deducit Augu. in eo de trinitate. ꝛ Jo. xvij. Hec eſt vita etna vt cognoſcant ꝛc̄. qm̄ initiatiue in intellectu: ꝺpletiue ẏo in voluntate felicitas ꝺſiſtit. Et eſt vna rñſio Scotelli. Sanct⁹ ẏo Tho. ꝑma parte ſūme dicit q absolute intellect⁹ pfectioꝛ ē ꝛ altiō potentia volūtate. ſꝫ volūtas ſm gd: eo q obie ctū volūtatis in altioꝛi re repiť. Et ponit ex⁹ ō auditu ꝛ viſu. Nā poſſum⁹ dicē auditā nobilio rē eē viſu ſm gd: inquātū. ſ. res aliq̄ c⁹ eſt ſonus nobiliō ē aliq̄ re c⁹ ē colꝛ: q̄uis colꝛ ſit ſimplr nobilioꝛ ſono. Simiłr ad ꝓpoſitū. actio ītelle ctus ꝺſiſtit in h̄ q rō rei intellecte ē i intelligēte actio volūtatis pficit in h̄ q volūtas iclinaī ad ipſā rē ꝓut in ſe ē. Jñ pb̄s. vj. metha. dicit q bo nū ꝛ malū q̄ ſūt obiecta volūtatis ſūt i reb⁹. ve rā ꝛ falſū q̄ ſūt obiecta intellect⁹ ſūt i aīa. Cuꝫ g obiectū volūtatis pfectiſſime ſit i deo: ꝛ volun tas illo fruaī. iō ſm h̄ volūtas erit nobilioꝛ. ſed ego nolo vt ꝺixi diſputare. ſufficit tibi aīa cara q bona volūtas paradiſū: mala volūtas infer nū adipiſci facit. Et hec ſufficiāt ꝑ ꝑma ꝺcl'oe.

Qꝛ voluntas quicqd appetit ē rōe boni ꝛ q multa ipſā ſtimulāt vt ſemp bonū velit ꝛ ꝓa.

Lcipe ꝓaꝫ ꝺcl'onē. vꝫ. Tāta ē būane uo a lūtatis nobiłꝛ ſingularis rectitudo: vt nā ſua ſemp in bonū tēdat: ꝛ illō ſemp ḡrat. ꝓꝛo c⁹ declaratōe tres ingram⁹ ẏi. ꝓ⁹ ẏi. ē iſta. Qui ſūt ꝓncipales act⁹ ipſius volūta tis. ꝛ⁹ ẏi. ē. Si volūtas appetit ſemp bonū. ꝫ⁹ ẏi. ē. Que ſūt illa q̄ volūtatē adiuuant vt velit bonū. Oītū ad ꝑimā dico q ꝓncipales act⁹ volūtatis ſūt uelle l' nolle: frui l' ẏti: ꝛ intendꝛe ſi ue eligē l' recuſare. Et rō ē. qm̄ cū act⁹ volūtat ſit reſpectu finis vt cōiter ꝺcdum⁹: volūtas re ſpectu finis poſit ſe hr̄e tripl'r. Qm̄ aut eſt reſpe ctu finis absolute. ꝛ ſic act⁹ e⁹ erit velle ſiue vo litio. Aut volūtas ē reſpectu finis nō absolute: ſꝫ vt in fine geſcit. ꝛ tūc ē ſecūdus act⁹ q ꝺ frui tio. Aut ē reſpectu finis: ſm q ē tm̄inus alicuꝰ qō in ipſū ordinaī. ꝛ tūc tał act⁹ ꝺ intentio ſiue electio. Nō. n. ꝺicimur ītendē ſanitatē: qꝛ volu m⁹ eā: ſed qꝛ volum⁹ ꝑ aliqd aliud ad eā puenī vt ꝑ medicinā. Dec de ſnīa ſci Tho. ꝑma ſe. q. xij. arti. p̄. De ſingułāt iſtis longū cēt enarrare. qꝛ iſta ſufficiāt ꝑ ꝑma ẏitate. Oītū ad ꝫ⁹ ẏi tatē q ſemp volūtas ferť in bonū ꝛ nūq̄ i ma lū: imo malū refugit. Et ꝺicť btūs Dionyſi⁹. iiij. de ꝺinis noībus q malū ꝑter volūtatē ē. Unō ſic ait. Null⁹ aſpiciēs ad malū facit qō facit. qa malū ſm q talē ē ꝑter volūtatē. Nec tñ oē bo nū voluntatē mouet: ſed bonū poſſibile ꝛ opa bile: vt ꝺicit pb̄s. iij. de aīa. Nā ſꝫ deitas ſit qō dā bonū: nō tñ mouet volūtatē. qꝛ ipoſſibile eſt illā adipiſci. ſed bonū poſſibile tm̄ ipſaꝫ mouet. qꝛ ꝛc̄. Qō āt ſit illud bonū ꝺicūt oēs q ē bonū ver: l' apparens bonū. Doc. n. oñdit Diony. ut ſ. Et Egidi⁹ bñ circa h̄ ꝓcedit in ꝑ ſniaꝝ. vi. ꝛ vij. Et Aꝛ. iij. de aīa id ēt ponit. Unī ſic ait. Qō eſt motiuū appetit⁹ nō refert vtꝝ ſit bonū l' ap parens bonū. Qō declarans btūs Tho. ſa ſe. q. viij. ar. i. ſic ingt. Uolūtas cū ſit quidā rōnalis appetit⁹: nō poterit appetē niſi ꝺueniens. bonū āt eſt ꝺueniens oī rei. i. etbi. Oīa bonū appetūt ḡ ipſa erit circa bonū: nec aliud appetē poterit. Uñ duo ſunt gña appetitus. vn⁹ nālis. ꝛ ali⁹ rō nalis. Appetitus nālis tm̄ ꝺſequiť fozmā in nā e xiſtentē. Appetit⁹ āt rōnalis qui eſt ipſa volūtaſ ꝺſequiť fozmā apꝓhenſā. ſm. n. q volūtas ꝑ in tellectū apꝓhendit: ita appetit. Et qꝛ aliqñ app hendit apparens bonū: ꝛ nō bonū in re: iō bonū qō appetit aliqñ eſt bonū apparens: aliqñ bon⁹ ver. Jñ pb̄s ſo pb̄ſi. ꝺicit q finis eſt bonū l' ap parens bonū. Quantū ḡ ad nām abſolutā volū tatis ſic ſemp ipſa bonū appetit abſolute: ſiū ſit bonū: ſiue apparens bonū. Malū āt ſemp fugit Unī ꝺicit pb̄s. v. ethi. Larere malo bꝫ rōnē boni iō illud fugit. Quare igiť ꝺcludiť q quicqd ap petit voluntas bꝫ rōnē boni. Sed ẏgo ꝺci: vi ḡ eſt q peccat: cū peccū tā graue ſit malū: ꝛ nl'o mō bēat rōnē boni: imo ꝺ nihil. qꝛ nihil aīaꝫ reddit. Certe aīa cara vt ꝺixi: volūtas nō appe tit niſi cognituꝫ. ꝛ qꝛ intellectus peccū oñdit vt apparens ꝺcept⁹ a ſenſualitate: ſicut mercato res ꝺecipiunť ſupficie rer: ꝛ illud voluntati oñ ꝺit. ideo voluntas illud voluit vt bonū: non vt malum. Nec tñ ſequiť q ei imputari nō ꝺebet ex quo ꝺecepta eſt. qm̄ cū ipſa in toto aīe regno ꝺña ſit: vt oñdeť. ipſa intellectui mandare ꝺbebat: vt rimareť: an illud eſſet ver bonū: ſic ſen ualitas uel ꝺemon pñtauit: ꝛ non fecit. iō ſibi

imputāꝺū. Damnū. n. qō quis ſua culpa ſentit: ſibi iputet: ꝺicūt iura. De h̄ eſt bonus tex. r v. q. i. c. merito. Et ſic pꝫ ꝛ⁹ ẏitas. Oītū ad tertiaꝫ ꝺico q tria ſunt maxīe ſtimulāt vt bonū velim⁹ ſ. ꝺeus ſup nos. angelus nr̄ bon⁹ in cuſtodiā ꝺe putans iuxta nos. ꝛ ꝺſcia nr̄a intra nos. ꝓmū eſt gr̄a ꝺiuini luminis ſupra nos. ꝑs. Legē pone mihi oīe viam iuſtificationū tuaꝝ: ꝛ exquiram eā ſemp. ꝺa mihi intellectū. Et oñs rñdet. Intel lectū tibi ꝺabo: ꝛ inſtruā te in via hac q̄ gradie ris: firmabo ſup te oculos meos. Ad cui⁹ ꝺclara tionē nō ſm btm̄ Tho ꝑ⁹ ſcē. q. r. ar. iiij. Qꝛ cū ꝺeus ſit oīum vłs cā: eo mō rer mouet q̄ modo eas ꝺidit. qm̄ ad ipm̄ ptinet res ſuas ꝺſeruare nō coꝛrūpere. Lōdidit aūt de⁹ quedā in vniuer ſoꝝbus cās neceſſarias ꝺedit: vt eaꝝ effect⁹ ne ceſſario euenirēt. Quedā qbus cās ꝺtingentes ꝺedit: vt ꝺtingenť euenirēt. h̄ ꝺicit idem doctoꝛ ꝓte ꝑ⁹. q. xxij. Quare ex ḋis ſequiť q ꝺe⁹ cauſas neceſſarias neᵉrio mouet: vt ex illis ſequantur effectus neᵉij. Et cās ꝺtingtes ꝺtingent mouet vt ex illis ꝺtingentes ſequanť effect⁹. Uoluntaſ aūt cū nō ſit ꝺeterminata ad vnū: ſed ſe hēat i differēter ad plura: vt ꝺictū eſt feria 2ª ꝓcedēti ꝺſice. ſequiť q ꝺeus i mouēdo volūtatē ad bo nū: nō ita eā ꝺeterminat qn illud recuſare ñ poſ ſit. qm̄ libera eſt. igiť eaꝝ libere mouet. Ecc. r v. De⁹ ab initio ꝺſtituit boīem ꝛc̄. ꝛ mouet volū tatē in bonū angelus iuxta nos. Si. n. qlibet ab oꝛtu ſue natiuitatis bꝫ ſibi angelū ꝺeputatū in cuſtodiā: oīs eſt vt āgelus ille bonus in bonū ſp ſtimulet. Hāc rōnem pōit magr̄ in lr̄a. ꝺi. xi. ſcōi quā ex ꝺictis btī Greg. collegit: vt pꝫ intuenti. Jñ Ber. in ſm̄oē q̄dragēſime ſup illo ẏbo. An gelis ſuis ꝺe⁹ mādauit ō te: ait. Bñdicť⁹ es oñe q nō es ꝺtent⁹ nr̄a fragilitate muroꝝ: ſꝫ ipſis bo minū cuſtodib⁹ angelicā cuſtodiā ſupponis. Et Origenes ſup libꝝ numeroꝝ ait. Adeſt cuilꝫ nr̄m etiā mimis q ſunt in eccl'ia ꝺei angel⁹ bon⁹ angelus oīi q regit: q mouet: q gubernat: q ꝓo actib⁹ nr̄is coꝛrigēdis ꝛ miſeratiōib⁹ expaſcēdis q̄tidie videt faciē p̄ſ q i ceł'ē. Et idē Ber. vbi ſ. ꝺcludens ait. Caute ḡ ābula vbi ſunt āgeli in q̄uis ꝺiuerſoꝝ: in q̄uis angulo āgelo tuo ſemp reuerentiā habe. ꝛ ne audeas illo p̄ſnte facē: qō me p̄ſnte facē nō audēs. h̄ ille. Tertiū qō no ſtrā voluntatē ad bonū ſtimulat eſt cōſcia ipſa. Quādo aliqō malū ſibi repſitari uides aīa mea nōne q̄ſo vocē quandā in teip̄a audis? noli. noli noli. ſ. hoc vel illud facē. Cui⁹ q̄ſo voꝛ illa aīa ca ra? certe ꝺſcie tue. ij. Loꝛ. i. h̄'a nr̄a hec eſt teſti moniū ꝺſcie nr̄e. Audi mozaliſſimuꝫ Senecam Cōſcientiā ingt magł q̄ fāmā attēde. fallē nāq̄ poteris fama: ꝺſcia nū q̄. vide ſ feria. iiij. cinerꝝ ꝺcl'one r⁹ ꝓne ptis. Et h̄ tibi ſufficiāt ꝑ 2ª ꝺcl'one

De libertate voluntatis concluſio tertia.

Lcipe tertiā cōcl'onē. vꝫ. Tāta ē būane a volūtatis ꝑcipua egregiaq̄ ꝺignitas: ut nulla alia aīe ẏtus aut potētia ſit ſui ipſi⁹ actus ꝺña. Nā ſꝫ pl'es ſint volūtatis ꝓpꝛij actus: vt ꝺictū eſt cōcl'one ꝑcedenti l ꝑ⁹ ẏitate tñ iſti. ſ. velle ꝛ nolle ſunt act⁹ ei⁹ ꝓpꝛiſſimi. et hoꝝ potiſſime ꝺña eſt. qꝛ cogi nō pōt. ꝓꝛo cuiuſ ꝺeclaratōe tres ingramus ẏitatef. ꝓꝛia ē iſta An ẏgo ẏginitatē ḡdens corꝑoralē violētia: p dat ſue ẏginitat] meritū. 2ª An furioſus hoīuꝫ occidēs moꝛtaliꝝ peccet. 3ª ẏitas. An vi thura ꝺijs īmolans ſit idolatra. Oītū ad ꝑmā ꝺico q ꝺupleꝝ eſt coactio. ſ. intrinſeca: aut extrīſeca Extrinſeca eſt qñ ſic extrinſece cogimur ut aliō facere nō poſſum⁹. vt ſi qs ligatis manib⁹ ꝛ pe ꝺibus l' ſili mō ẏginē carnaliꝝ cognoſcēt. Intrī ſeca ẏo violētia eſt qñ ita volūtas captiuať: vt nullo mō poſſit reſiſtē. ꝓꝛimo mō pꝫ q hō cogi pōt: ſed ſc̄ō mō nō. Nihil. n. adeo voluntatē co gē pōt: vt ſui actus ꝺña nō ſit. vt oñſum eſt ſ. ſer mone. xiij. cōcl'one p⁹. Mō ad ꝓpoſitū ꝺico q ẏgo violata exteri⁹: interi⁹ nō cōſenties: ſue vir ginitat] meritū nō pꝺit. Unī ſcā Lucia ꝑaſcaſio ꝺicebat. Si me inuitaꝫ feceris violari: caſtitas mihi ꝺuplicabiť ad coꝛonā. Nō. n. coꝛrūpiť cōp⁹ ſ. q̄ſtū ad meritū: niſi ꝺe cōſenſu mētis. Unī acci pe hāc regulā gñalē q ſi ītegritaſ mētis remāet q̄uis ītegritas coꝛpis violeť: meritū ẏginitatiſ nō pꝺit. xxxij. q. v. magis timeam⁹. ꝛ. c. non pōt coꝛp⁹. Magis ingt timeam⁹ ne ſenſu interiore corrupto pereat caſtitas fidei: q̄ ne femine con ſtupꝛenť violēter in carne. qꝛ violētia nō violať pudicitia ſi mēte ſuať. Qm̄ nec qs in carne vio lať qn volūtas patientis turpiť carne nō vtitur ſed ſine cōſenſiōe tollerať qō alius opať. Et ſūt ẏba btī Aug. ad Honoratū cp̄m. Et. c. non pōt ꝺ. Nō pōt coꝛp⁹ coꝛrūpi: niſi coꝛrupt⁹ aīus ꝛue rit. Muꝺa nāq̄ a cōtagione aīa: caro ñ peccat. Et ſunt ẏba btī Jſiꝺōi. Et ecōuerſo accipe aliā regulā gñalē. Si ītegritas mentis pꝺit q̄uis in coꝛpe maneat: ꝓmiū ẏginitatis nō acgrit. eadē q. c. Si Paul⁹. vbi poſt ꝓncipiū paucis inſiectiſ ꝺ. Cū oīa poſſit ꝺeus: ſuſcitare ẏginē nō poteſt poſt ruinā. Ualet gdē liberare de pena: ſed non valet coꝛonare coꝛruptā. Timeam⁹ illā ꝓpḥiaꝫ ne in nobis etiā cōpleať. ſ. Iſa. lvij. Et ẏgines bo ne ꝺeficiēt. Obꝺua qd ꝺicat. Et ẏgines bone ꝺficiēt: qꝛ ſunt ẏgines male. Qui viderit inquit mulierē ad ꝺcupiſcēꝺū eā: iā mechať⁹ eſt i cōde ſuo. Mat. vi. Perit ḡ ẏgines mēte ẏginitas. Iſte ſūt ẏgines male: ẏgines carne ñ ſpū. ẏgines ſtulte q̄ oleū ñ hñtes excludunť a ſpōſo. Si aūt ꝛ ille q̄ ẏgines ſt: ob alias tñ culpas ẏginitate coꝛpoꝛū ñ ſaluanť: qd fiet illis q̄ pſtituerūt mēbꝛa xpi: et mutauerūt tēpluꝫ ſancti ſpūs in lupanar ꝛc̄. Et ſunt ẏba beati Hiero. ad Euſtochiū. Et multa alia pulchꝛa ibi ponūť q̄ cā bꝛeuitatis omittam⁹ Et ſic pꝫ ꝑ⁹ ẏitas. Oītū ad ꝫam ẏitatē ꝺico q ꝺupleꝝ eſt hic doctoꝝ opinio. Quidā ꝺicunt q nō peccat: ſed tñ ꝺz illi ad cautelam quedam leuis pnīa aſſignari. r v. q. i. c. ſi qs inſanieſ. vbi ꝺ. Si qs inſanieſ aliquē occideriť: ſi ad ſanā mē tē puenēit: leuiō ei pnīa ẏponēda ē. ſ. ad cautelā Quidā ꝺicūt diſtiguēteſ: q aut nal' ex ſua clpa

Universidad de Deusto
Biblioteca

incidit in furiã l'amentiã. aut nõ. Si ex sua culpa dicunt illi iputari pccñ. qz cãm dedit. qz vt dictũ est. damnũ qõ quis sua culpa sentat sibi iputet. Si ãt nõ ex sua culpa. manifestũ ẽ ꝙ sibi iputari nõ debet. Et ponit ista opinio. xv. q. i. §. Sed ℔ imediate post. c. si quis insamens. vbi sic dr. Sed ℔ forte intelligit de eo qui ꝓpria culpa ad furoꝛe ducit. Ubi glo. dicit ꝙ hec opinio nõ est approbanda. qz satis ipso furoꝛe punit. iij. q. ix. Indicas. Ergo prima opinio verioꝛ est. Idẽ dico de ebrioso ⁊ similib⁹. Et pono hanc rgulã generalẽ. Qõ mente alienatũ fit. nõ imputat fa cienti ad pccñ. sed solũ ad ꝓmotionẽ. vt. xv. q. i. c. vl. Et ponit ibi pulcher casus. vñ sic dr. Si quis nõ irat⁹: sed pp disciplinã palmã alicui de derit: ⁊ casu occiderit vt fieri solet: q̃tũ ad gr̃az s. dei inocens ẽ. qz voluntatẽ nõ op⁹ requirit. q̃ tũ ãt ad legẽ. s. ꝓmotionis reus est. qz opa q̃rit lex. Itẽ si in pꝛsecutõe ẏgo fuerit oppꝛssa lege re pellit. glo. s. canonica. qz ñ põt inter ẏgines ꝺsera ri. xxxij. q. v. c. ille. qz opus inspicit: nõ volun tatẽ. In gr̃a ãt q̃si ẏgo suscipit. glo. qz nõ pecca uit. qz nõ opa q̃rit: sed volũtatẽ. Si g̃ g pp disci disciplinã casu homicidiũ facit q̃tũ ad legẽ. s. ꝓmotionis reus ẽ. q̃tũ ad gr̃am. s. dei innocens. Sic iste sacerdos g furoꝛe homicidiũ fecit q̃tũ ad culpã inocens ẽ. q̃tũ ad suscepti muneris e xecutionẽ reus ꝓbat. hec ibi. Et sic ꝑz ꝓ ẏtat.

Qtũ ad tertiã. vz. An vi dijs thura immolans mortaliꝛ peccet: ⁊ idolatra efficiat. Dico distin guendo de coactione sic de ẏgine dictũ ẽ. qñ de sensib⁹. i. intentõib⁹ ⁊ voluntatib⁹ iudicat dr̃ xxxij. q. v. §. i. in fine. Et hec sufficiant ꝓ ista ꝯclone. Et sic ꝑz prima pars huius sermonis.

De ꝺitõe volũtatis hũane ꝺsideratõ fa.

Ecundo loco

Uolun tat| bu
f mane nobilẽ qualitatẽ videaz⁹. vbi tres ꝯclones subiungam⁹. vz. ℞ Pri ma ꝯclo ẽ ista. Licet bonã q̃tũ in se ẽ de⁹: rectãq̃ fecerit voluntatẽ: tñ ad ℔ vt in a ctibus suis meritũ repoꝛtet: ⁊ bõa meritorie sit oz vt plures respect⁹ hẽat ⁊ ꝺitiones. ⁊ ¹ᵒ ẽ ista. Et si voluntas oĩbus iferioꝛib⁹ aĩe potẽtijs dñet: tñ si cauta nõ fuerit: fua diaboli mult] mo dis efficiet. ⁊ ²ᵃ ꝯclo ẽ ista. Si uoluntas hũana q̃ñq̃ ceciderit ⁊ fuerit diabolo subiugata: tñ ꝺs gl'osus illũinat festinãt vt ꝺ pccõ exeat ⁊ saluet.

Qũo rectificat voluntas concl'o ꝓma.

Lcipe primã concl'onẽ ⁊c. ut. s. vbi nõ
a ꝙ sex sunt gẽme bone voluntatis me ritorie. vz. Arrogatiõis sepatio. De ceptionis segregatio. Infectionis purificatio. ℞ Retributionis alienatio. Afflictionis imꝑ meditatio. Hlozie irretributio. ℞ Pria iq̃ gẽ ma bone voluntatis meritorie dr̃ arrogationis separatio. Nõ. n. te credas aĩa cara voluntate bona aut opere bono tanq̃ merito tuo gl'am a pud deũ posse mereri. ad ℟ o. viij. Nõ sunt cõ di gne passiones bui⁹ seculi ad futurã gl'am. qñ

finiti ad infinitũ nulla est ꝓportio. Sicut. n. cr̃a tura esse finiti ẽ: ita ⁊ q̃libet eius opatio. ꝓmiꝛ ãt eternũ est infinitũ. qr̃ ⁊c. De ℔ poꝛtime dẽm est supra ꝓmone. xij. pte z⁹. ꝯclone. fa. in pria ẏ tate. quere ibi si placet. ²ᵃ gẽma est deceptõ nis segregatio. Nõ. n. credas aĩa te deũ decipẽ posse. quicqd agis recta intẽtione age. nõ cupit deus vnũ altare vt diſcoopias: altez vt omes. Noli fenerari: ut capellã edifices. Noli furari: vt paupibus largiaris. i. q. i. Nõ est putãda ele mosyna. s. q̃ valeat ad vitã eternã. Etiã si paupi bus dispensẽt: qõ ex illicitis reb⁹ acquirit. quia qui hac intentõe male accipit vt bñ dispenset: g̃ uat potius ℔ iuuat. Et paz infra. Ne g̃ sub ob tentu el'yne cũ pccõ studeam⁹ aliquid accipere: ꝓhibet scriptura dicens. Postie impioꝛ abbo minabiles sunt q̃ ex scelere offerunt. Quicqd. n. in sacrificio dei offert: oĩpotentis dei nõ placat iracundiã: sed irritat. Hinc rursus scriptũ ẽ. Bo nora dñm de tuis iustis laboribus. Qui g̃ male tollit vt q̃si bene p̃beat: ostat sine dubio ꝙ dñz nõ honorat. Hinc quoq⁹ p Salomonẽ dr̃. Qui offert sacrificiũ de substantia paupis q̃si nictiat filiũ in ꝺspectu pr̃is. Quantus sit ãt pr̃is doloꝛ ꝑpendamus: si in eius ꝺspectu filius victimet. Et multa alia dicit. hec ibi. ³ᵃ gẽma dr̃ infec tionis purificatio. Laueas ne sis aĩa in opibus tuis bonis⁹ in pccõ moꝛ: ali. i. ad Cor. xiij. Si di stribuero oẽs facultates meas in cibos paupe rũ: ⁊ habuero tantã fidẽ vt montes transferaz: charitatẽ ãt nõ habuero: nihil mihi ꝓdest. xxij. q. ij. c. faciat. Faciat hõ ꝓ tẽpõali salute homi nũ quicqd põt. Cũ ãt ad ℔ vẽtũ fuerit: vt tali sa luti nisi peccando ꝺsulere nõ possit: iã te existiet hõ nõ hr̃e quid faciat. Quarta gẽma est tri butionis alienatio. Nõ. n. te oz aĩa cara bñ ag ẽ vt tẽporalẽ a deo vtilitatem ꝺsequaris. Jo. vi. Queritis me: nõ q̃ uidistis signa: sed q̃ mãducastis ex panibus: ⁊ saturati estis. Et Matℏ. Opera faciunt vt videant ab hoĩbus. amẽ dico vobis: receperunt mercedez suã. Quinta gẽma est afflictionis imꝑmeditatio. nõ. n. bene agere ⁊ voluntatẽ bonã hr̃e oz. hoc iõ vt penas aut tribulationes effugias: sicut Agab fecit. z⁹. ℟. xxj. Aug. Js reus est sue voluntatis q tioꝛe pene nõ peccat. Et. xxiij. q. vj. §. Et bis oĩb⁹ dr̃. Bona faciens timoꝛe pene spũ scõ non ducit. si ãt spiritu scõ nõ ducit: cõplacere deo mĩme va let. hec ibi. Et plura ibi dicunt õ hoc. Sexta gẽma est glozie irretributio. Magna certe dei oꝛdinatio ⁊ admiranda. vide rẽ grandẽ. ñ vult n. deus vt bene operandi voluntatẽ habeas ℔ respectu ꝓncipali: vt gloziã eternã ꝺsequarie. q̃ñ talis voluntas mercenaria esset. Audi Jsi do. iij. de sũmo bono. nõ sunt fideles in amicitia quos munus: nõ gr̃a copulauit. Dilectio. n. que munere conglutinat: eo suspenso diſſoluit. Qz er bis concludit ꝙ nullo alio ꝓncipali rspectu sed solũ dei simplici ⁊ charitatiuo amoꝛe bonaz voluntatẽ hr̃e studeamus. q̃ñ de⁹ ꝓp se est dul

gendus. Dico ꝑ ⁊ principaliꝛ rõne sue bonitatis ⁊ deitatis. tñ secũdario ⁊ accessorie põt diligi, p pter acqrẽdã vitã eternã: cũ ipsa sit finis hũane mentis ⁊c. Cũ sit status oĩum bonorũ ⁊ ges aĩe rõnalis. vt deducit ipse Aug⁹ dicẽs. Dñe fecisti nos ad te: ⁊ ingetũ est cor nostꝝ donec in te r̃ gesc̃at. Et iõ Dauid dicebat. Saciabor cũ appa ruerit gl'a tua. Jõ dicebat Boeti⁹ ꝙ beatitudo est finis saciãs appetitũ nostꝝ. Uide dñz Boñ. in. iiij. ⁊c. Et nõ solũ in bona volũtate: sed i oĩb⁹ tuis bonis opibus hec supdicta ꝓuabis q̃tũ ad gl'ie meritũ. Et ista sufficiant ꝙ ꝓma ꝯclusione.

Qz quattuoꝛ modis diaboli: voluntas huma na efficitur serua conclusio secunda.

Lcipe ꝓam ꝯclonem. vz. Etsi voluntas
g oĩbus inferioꝛib⁹ aĩe potentijs dñetur: tñ si cauta nõ fuerit serua diaboli mul tis modis efficiet. Ubi aĩa nõ ꝙ q̃ttuoꝛ modis vo luntas captiuat. vz. ℞ Primus modus dr̃ iustitie derelictio. Scõs modus dr̃ icauta ꝺsideratio Tertius modus dr̃ acerrima pugtio. Quartus modus dr̃ dura obsessio. ℞ Primo inq̃s aĩa captiuat cũ iustitiã derelingt. Ubi diligẽter aĩaduerte ꝙ in nobis q̃dam ẏtutes sunt ĩtellectuales ꝺm quas angel'i assil'amur. ⁊ quedã aĩales: ꝑz q̃s brutis ꝓparamur. Et inter istas occurrẽte aliq̃ delectabili bono q̃dã oꝛt discordia. qñ ẏtutes aĩales illud ꝓsequi cupiũt: eo qa corpi expediẽt videat. Uirtutes ĩtellectuales illud fugienduz suadẽt: eo ꝙ a sũmo bono retrahat. qñ ipossibi le est pñtibus ⁊ futuris frui delitijs. vt hic ven trẽ: ⁊ illic mentẽ ipleam⁹: vt dicit Aug. Uolun tas aũt cũ dña ⁊ regina sit in toto aĩe regno: vt ꝑz. iij. de aĩa. ⁊ supꝝ onsum est: coraz ipsa ista q̃stio ventilat: ⁊ ut ipa statuet ita fiet. ℞ Pro pte aũt vi riũ aĩaliũ aduocata est prudẽtia carnis. pro pte viriũ intellectualiũ aduocata est prudẽtia spũs ℞ Prudẽtia carnis allegat ꝙ bona delectabilia sũt. psequẽda: qz ad hoc facta sũt. ℞ Prudẽtia spũs nõ sic est ingt: sed ad suã gl'am oñendã: ⁊ vt oꝛ dinate appetãt creauit illa de⁹. Tũc regia dña volũtas hic determinare ꝺz qd eligendũ sit. Et q̃ñ crebꝛo iudicet ꝺtingit corrũpi munerib⁹. xi. q. iij. q̃ttuoꝛ modis. Jta ⁊ dñaz voluntatẽ corrũ pi ꝺtingit qbusdã alteratõibus a sensualitate ob latis. Et sicut iudex corrupt⁹ munerib⁹ iniustus efficit: sic ⁊ dña volũtas corrupta delectatione sensuali: aut alio appetitu aĩalis iniusta efficitur Quare si delectatõe sensuali corrupta ꝙ virib⁹ aĩalibus ⁊ sensualitatis sniam ꝓfert: vt. s. tale õ lectabile bonũ ꝓsequendũ sit: manifestũ est ꝙ i iusta est. Ob ℔ pctõres ininstos: ⁊ bonos iustos sacra scriptura appellat. i. Dhimo. i. Justis ñ est posita lex sz iniustis. i. pctõrib⁹. Et sic ꝑz ꝑm⁹ mo dus. Scõus modus q̃ aĩa sub diabolo capti uatur dr̃ incauta ꝺsideratio. Nã sic mercatoꝛes in supficie reꝝ decipi solẽt: vt sepe vilia ꝙ ꝑcio sis emãt. qz tñ merces in supficie coloꝛatas ꝺsi derarũt: sic ꝺtingit in volũtate. Nã ẏtus imagi natiua intellectui offert sensibilia bona desuper

colorata dulcedine ⁊ delectatiõe: ⁊ sil'ibus. nec sub illis diuinã transgressionẽ occultatã oñdit: ⁊ alia q̃ inde sequunt̃ inumerabilia mala. Et tũc ĩtellect⁹ illa sensibilia sic ordinata sibi repũtata aliꝛ non discernẽs uolũtati repũtat ⁊ illa incaute acceptat: ⁊ ad illa ꝺuertit. ⁊ sic pessimas mercesꝫ emit. Nec obstat si dicas: ex hoc sequit ꝙ sibi ĩ putandũ nõ est: cũ ignoꝛãter id fecerit. Nã vt di ctũ est: cũ ipsa oĩb⁹ aĩe virib⁹ dñetur: ĩtellectui impare õbebat: vt illa delectabilia bõa discer neret: ⁊ medullit⁹ scrutaret. ſz q̃ non fecit meri to ipsi imputat. q̃re ⁊c. Tertius modus dr̃ acer rima pugtio. Fit. n. crebꝛo vt in ℔ castro aĩe vi res sensualitatis õ rõnez insurgãt: ⁊ adeo acerri me pugnẽt: ꝙ plerũq̃ rõ pusillãimitate deuicta sensualitati subiaceat: ⁊ totaliꝛ succũbit. Qz si di sciplina ⁊ ieiuniis carnẽ fatigasset: mĩme ꝺtigis set. Et accipe exm. Si pp'us õ dñm insurgat: et moꝛ tremebũdus dñs latebraſ petit. hacq̃ illae discurrẽs exꝑauescit: ꝓfecto statũ pdet. sed si ar mis ⁊ amicis uocatis obstitisset: statuz ꝓfecto ꝺseruasset illesũ. hoc. n. exꝑientia indies nouim⁹ accidẽ. Sic a sil'i g sensualitati õ rõem insurgẽti nõ obstat: ſz timet vigilare: ieiunare: l'sibẽ facer posse: qs ignoꝛat aĩe pdere statũ: Audi apl'z ad ℟o. vij. Uideo aliã legẽ in membꝛis meis repu gnantẽ legi mẽtis mee: ⁊ captiuũ me ducentẽ i lege peccati. Sup quo ẏbo ℟emigi⁹ ait. Duas leges mẽoꝛans: ex qbus vnã i mẽbꝛis suis vidẽ flagitat. i. in exrioꝛe hoĩe g est caro l'coꝛ⁹. Nec est lex aduersa ⁊ repugnãs aĩo: trahẽs illũ capti uum in ꝺditõe peccati. Allia est lex mẽtis que ẽ lex Moysi vel nãlis q̃ est in aĩo. ℔ pressa est uio lẽtia peccati: negligẽtia quidẽ sua. qz duz vicia diligit: subiecit se pctõ: vt ipsa ꝺsuetudo teneret captiua. Dominat. n. homini ꝺsuetudo. ℔ ille. Et nota ꝙ iste passiões otra spiñ insurgentes: q̃ñq̃ nullã hñt resistentiã: sicut in hoĩbus sceleratis ⁊ feralib⁹: siue bestialib⁹. Q̃ñq̃ paruã: sicut i hõi bus non totaliꝛ itempatis. Q̃ñq̃ magnã: sed tã dem vincẽ non valẽtes succũbũt. sicut in otinẽ tibus. quoꝝ pſonã assumit aplus vbi s. dicens. Nõ qd̃ volo hoc facio bonũ: sed qõ nolo maluz hoc ago. Quasi dicat vt ℟emigiꝰ ait. ℞ Placet mihi facẽ qd̃ a lege iubet: ⁊ voluntas est faciẽdi sz vt impleaſ deest ẏtus atq̃ potestas. qz sic hõ ꝑfus est potestate peccati. s. ꝑmi pentis: vt quo vult ire nõ possit: nec ꝺdicere valeat. qz pt̃ãis eius alter est dñs. q̃ñ ꝺsuetudine peccãdi g̃uat: ⁊ facili⁹ pctõ q̃ legi succũbit: quã scit bõa docẽ. ⁊ si velit bona facẽ ꝑmittit illũ ꝺsuetudo adiutoꝛe inimico. Qñ igr̃ hõ ꝑfus est pctõ: nõ suã sz illi⁹ p ficit voluntatẽ. Et monet ℟emigi⁹ hãc gõnem dicẽs. Nũqd qz inuitũ hoĩez dicit peccare: imu nis dz videri a crimĩe. qz ℔ agit qõ nõ vult ꝑfui vi pt̃ãis. Et rñdet: dicẽs. Nõ vtiq̃ est. s. imunis Jpsi⁹. n. vicio ⁊ desidia excepta sinit. qz. n. mãci pauit se p assensũ pctõ: iure pcñ illi⁹ dñat. ℔ ille

Quart⁹ modus dr̃ dura obsessio. Duob⁹ enĩ modis ab inimicis ciuitatẽ obsetũ dñi pdẽ solẽt

Universidad de Deusto
Biblioteca

Aut: q: custodiētes dormiūt: ꝛ ab inimicis ꝑ muros fit ingressus: ꝛ capt] guardijs q̄q̄t sibi oppositos inuenerint pimūr. Aut ꝺ oīm ꝺspiratis ꝓdi toribus ciuib⁹ dño mēbratim occiso: aut icarcerato: ciuitatē dant in manib⁹ inimicoꝝ. Sic a similibus huic aīe infelici in hoc coꝝpis castro posito fieri ꝺtingit. Custodes castri qñq̄ sensus coꝝpis sunt: siue interiores: siue exteriores. hi aliq̄n dormiunt: ꝺ incauti tentationib⁹ nō euigilāt. Jobel' p. Expgiscimini ebrij q bibitis uinū in vulcedie q̄ perijt. i. pībit de ore vro. Qñq̄ ꝯo ꝓditores fiunt. tunc. s. q̄n vanitatib⁹ se ꝺuertūt. ps. Auerte oculos tuos ne videant vanitatē. Ciues ciuitatis h⁹ aīe sunt rō ꝛ oscia. qui ꝓditionib⁹ ꝺsentiunt. i. simul cū sensib⁹: delectationib⁹ ꝺ sensualibus se ꝺuertunt. nihil obstat q ꝺna voluntas ī malo puncto est. q̄ si negligens fuerit suos coꝝrigere ciues: ad barbā eius capiet' ligabit' ꝛ inimicis. i. peccatis ingressis illā ex ꝺna seruā facient. Jo. 8. Qui fac̄ pcm̄ fu⁹ē pcci. Et sic ꝑz i⁴ ꝺ°

Qꝛ ꝺeus cuilibet volūtati exñti in pccis q̄tuoꝝ ꝓrigit lumina vt ereat ꝺclo tertia.

Accipe tertiā conclonē. vz. Si voluntas hūana qñq̄ ceciderit ꝛ fuerit diabolo subiugata: tñ cā gl'osus de⁹ illuminat se ipsum vt de pcco ereat ꝛ saluet'. Ubi nō q̄ q̄tuoꝝ sunt ꝑclara lumina quib⁹ ꝺeus aīam cuiuslibet pccōris vt saluet' illuminat: ꝛ ꝺ pccoꝝ fece ereat. vz. Lumen aspectionis. Lumē cōmotionis. Lumen abrasationis. Et lumen aiatōnis. ¶Primū inq̄ lum̄ quo peccatrix iuuat' anima vt resurgat: ꝺ aspectionis. ¶Ponstq̄. n. anima misera in fece pccoꝝ cecidit: nunq̄ iter ueritatis ꝛ salutis inueniret: nisi ꝺns Jesus lumen accōmodaret. ps. Illumina faciē tuā sup seruū tuū: ꝛ salnū fac filiū ancille tue. Ecce miser ¶Petrus: qūo viam vitatis quā negauerat inuenit. ¶Respexit ingt ꝺns ¶Petrū. i. lumen gr̄e pōrexit vt pccm̄ suū agnosceret. Et sequit'. Et recordatus est ¶Petrus verbi Jesu q̄ ꝺixerat ꝛc̄. Audi Aug. in ꝑsolodion. c. v. Si voluntate sua pcm̄ mat pcoꝝ mundari: nō pōt: nec ex coꝛde ꝓgi qꝛ nisi ꝺns ¶Petrū asperisset: nunq̄ pnia ductus amare fleuisset. Jñ Ambro. vj. q. i. c. īmitar' ait. Immitare ingt ¶Petrū ꝫ° dicentē. Dñe tu scis q: amo te. s. Jo. vlt. Eteni qꝛ tertio negauerat: ꝫ ꝺfiteꝛ. Sed negauit in nocte: ꝺfiteꝛ in die. hec ille. 2ᵐ lumen ꝺ cōmotionis. ¶Preuenta. n. aīa ꝺna gr̄a: suū mor pcm̄ ꝛ infelicē statū agscit: ꝛ ꝺturbanꝛ ꝺia viscera e⁹. Job. xxiij. Emoluit ꝺ coꝛ meū. s. singulari ꝺuotōe ꝛ dulcedine: ꝛ oīpotens ꝺturbauit me. s. cōpunctiōe pccoꝝ. ¶Hic testimoniū reddat ¶Petrus: qui exiuit ꝛ fleuit a mare. Ueniat meretrix Maria egyptiaca. veniat peccatrix Magdalena: ꝛ sua lachrymis ꝛ pnia testimoniū reddant. ꝛ sic de alijs. ps. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Et idē. ¶Poculā meū cū fletu miscebā. ¶Peccasti anima mea. his te adiunge. his te assocĩa. ℞ fac ꝛ vives ꝛc̄. 3ᵐ lumen ꝺ abrasationis. ps. Conca-

caluit coꝛ meū intra me. s. ex bono ꝓposito pseuerandi: ꝛ in meditatione mea exardescet ignis Et nō tm̄ ꝺicit ardescet: sed exardescet. vt iterꝫ ꝛ ex illud bonū ꝓpositū oīdat. int⁹. s. firmiter ꝓponēdo: ex ad effectū mādādo. Luce. xv. Scio quid faciā. ibo ꝛ dicā pr̄. peccaui in celū ꝛ coraꝫ te ꝛc̄. Quartū lum̄ ꝺ aiationis. Eccl'. xxiiij. Illuminabo inquit oēs sperantes in dño. i. illuī nationem meā faciā: vt sperēt in dño oēs: ꝛ vigorent ad ꝓpositū pficiēdū ope. Qm̄ vt ait Augu. Qui dedit certandi audaciā: dabit ꝛ certandi victoriā. Jñ Dauid cū Nathan ꝓphetā ex pte dñi sibi minantē audisset: mox ait. ¶Peccaui. ij. ℟. xij. Et sic tm̄stulit dns pccm̄ suū. Audi ℟e migiū sup epl'as ¶Pauli ad ℟o. vij. Dō ingt cū fragilis sit: ꝛ pno subiugat⁹ delicto: vt ptāte sui vti nō possit circa obedientiā legis. s. spūs. Jō ad dei nīam ofugiendū est: vt seueritatē legis s. carnis effugiat. Et exoneratis delictis de ceto deo fauente inimico resistat. ℞ ille. Et ℞ sufficiant ꝓ oīti conclone. Et sic ꝑz ꝙ ps ℞ finis.

De ofōmitate uolūtat] būane ꝺsideratio ꝫ⁴.

Ertioloco volūtatis humane oportuna ofōmitatē videam⁹. vbi tres cōclones subiungam⁹. vz. ¶Prima ꝺ est ista. Nō tenet' hō in volito diuine voluntati ofōmari: sed bñ in rōe volendi debem⁹ ꝺnā voluntatē imitari. Declaro aīa mea qd sit ī volito ofōmari: qdq̄ in rōe volēdi. Tunc. n. ofōmant' volūtates in volito: qñ idē oīno volūt: siue eadē rōe: siue diuersis. Tūc ofōmanꝛ ī rōe volendi: qñ eadē rōne aliqd volunt. Similiter dicat' de incōformitate. Tunc. n. volūtates diuerse sunt in volito: qñ nō idē sed diuersa volūt Tūc sunt diuerse in rōe volēdi: qñ diuersis rōibus aliqd volūt. Et vt clari⁹ sensū conclonis itelligas duas gīales regulas nō. ¶Pⁱ regula ē q̄ voluntas cuiuslibet p̄ncipis ꝛ oīum subditos gubernantiū: semp bonū cōe intendere ꝺz: ꝛ nō ꝑticulare. Nō. n. ꝺz iudex ꝛ ciuitatis rector homicidas ꝛ fures relinq̄re ipunitos. qꝛ illis mors ꝛ punitio sit in detrimentū. qꝛ ait dns. Malefi cos ne sinas viuē sup terrā. qꝛ in utilitatē ꝛ cōe bonū ꝛgit'. 2ª regula est ista. ℍ'osus ꝺs cū sit gīalis ꝓuiso: ꝛ vt dic̄ btus Tho. ꝑte p⁴. q. xxij. Bonū cōe ꝛ nō ꝑticulaꝛ attendē ꝺz. ꝛ ob hāc cāz quosdā sinit defect⁹ ī vniuerso ꝺtingē. q ꝙz sint ꝺ

ꝑticulare nām: nō tm̄ ꝺ nām vlez: vt plene oñdimus dñica ꝑcedēti. in p⁴ ꝑte. 2ᵈ⁹ one 2ª. Dis sic nōtis pīs ꝺclo claret. ꝛ declaro q ex'ᵐ. Ult. n. de⁹ in mortali pcō exīteꝛ eternaliꝛ dānari. Tu ꝺo aīa mea: si sic es: qꝺ absit: te ī ℞ volito dine volūtati ofōmari non est necesse. qm̄ qꝺ ꝓpie nāe nociuū est: neminē optare expedit. Sic̄ filī arguim⁹ ex ēplo de mulie vix̄ suū furē captū et carceratū hīte. q̄ cū volūtate iudicis in volito ofōmari nō ꝺz: qꝺ est ꝓpij viri suspēsio. Sic a filī tu es in mortali pcō: de⁹ vult vt dāneris. ñ expedit aīa mea vt ꝛ tuipsa idē velis. ℞z ī mō volēdi necesse est: cū de⁹ qcquid velit: recte velit: ¶propē hoc ait btus Tho. ꝑ⁴ sc̄de. q. xix. Uoluntas nr̄a ꝺne volūtati fōmaliꝛ nō māliꝛ teneꝛ ofōmari. q̄re ꝛc̄. Quia nemo teneꝛ q̄rē dānum fuit' ꝓmi: ℞z in mō volēdi teneꝛ. qꝛ de⁹ qꝺ vult iuste vult ꝛ ex iustitia. Jō tenemur ex rōne iustitie ei ofirmari cū deo. ¶Hic tres ingram⁹ ¶vitates. ¶Pria vitas ē ista. Utꝛ ī xpo fuerit ples uoluntas. Scda vtꝛ volūtas xpi iōtū bō ꝺne volūtati in oībus ofōmis eēt. Tertia vitas. An ī xpo fuerit rebellio carnis ad spm̄. Qrtū ad ꝑmā ꝺico ꝙ volūtas triplr ꝺsiderari potest.

Uno mō ℞z se vt. s. est nā qꝺā. Alio mō vt potentia q̄ꝺā q̄ aliqd volum⁹. Alio mō vt moduꝺ gdā volendi ℞n quē volum⁹. Si ꝺsidereꝛ uoluntas in se ꝛ vt nā quedā. sic ꝺico ꝙ in xpo duplex nā est: vt oñdit Damascen⁹ li. iij. Quoꝝ ingt sub stātia. i. nā est eadē: volūtaꝛ est eadē. quoꝝ vero ꝺuersa volūtas: boꝝ ꝺuersa suba. Sed in ipso due fuē sube. s. nā ꝺiuina: ꝛ nā būana. ℞ ꝛ dne uoluntates. ꝺna. s. ꝛ būana. Et hoc ipsum ostendit magr̄ sniaꝝ in. iij. ꝺi. xvij. Si ꝺo volūtas ꝺsidēꝛ vt potētia quedā q̄ aliqd volum⁹: sic in xpo triplex volūtas fuit. s. volūtas ꝺna. volūtas rōnis i. seqns rōem: ꝛ volūtas sensualitatis. i. seqns sensualitatē. ¶Prima erat xpi tm̄ inq̄tū de⁹. 2ª ꝺo ꝛ 3ª inq̄tū hō. Et hoc clare ꝑz ꝙ magr̄m in lra. Et Bona. in. iij. ꝺi. xvij. sic oñdit: dicēꝛ. Ois voluntas xpi ꝓmaria sui diuisiōe fuit: aut volūtas diuina aut būana. Et būana aut est seqns rōnem ꝛsic estscōa. aut seqns sensualitatē: ꝛ sic est ꝫtia. Si ꝺo voluntas ꝺsidereꝛ ꝑ respectū ad moduꝫ volēdi: sic dicit Hugo ꝙ q̄ttuoꝝ fuerꝛ in xpo uolūtates. vz. ꝺinitatis. rōnis. pietat]. ꝛ carnis. Uoluntas ꝺna ꝑ iustitiā xp̄m debē mori ꝺictabat. Uolūtas rōnis ꝑ obedientiā: sniaꝫ approbabat Uolūtas pietatis ꝑ ꝺpassionē in malo ꝑalieno suspirabat. Uoluntas carnis ꝑ passionē malo ꝓpo murmurabat. Et sumiꝛ iste modus ꝺuersaꝝ uoluntatū in xpo. i. ꝺuersoꝝ modoꝝ volēdi: ℞z ꝺuersum modū itelligēdi in xpo. Nā sicut in xpo q̄druplex fuit cogscendi modus. vz. Sensus exteriorꝭ. sensus interiorꝭ. itellect⁹ ꝺiuini. ꝛ intellectus būani. Cogscebat. n. sensus exterior: ꝛ sēsus interior. cogscebat intellect⁹ ꝺiuin⁹: ꝛ intellectus būanus. Sic a silī istis ꝺuersis cognoscendi modis q̄ttuoꝝ corrident añtedicti modi volēdi. Et sic ꝑz ꝙ⁴ ꝺitas. Qrtū ad ℞z ꝺitatē. Uideꝛ. n. ꝙ discordes eēnt. qꝛ aut rō assentiebat sensualitati refutanti morte: aut refutabat ꝛ repugnabat. Si assentiebat: ꝛ hoc erat ꝺ ꝺiuinā voluntatē q̄ iō carnē illā ꝺbum assumē fecit vt moꝛiꝛeꝰ. et ꝓ oīs mortaliꝛ peccasseꝛ. Si rō repugnabat. q̄ erāt discordes. ꝛ ꝓ oīs inordinatio ꝛ culpa. q̄re ꝛc̄. ℞z ꝫtra. si rō non erat coꝛs cū sensualitate: sequtur ꝙ ī xpo erat repugnātia aduersus spm̄. ℞z nōnullū vitiū est cuꝝ caro ꝺcupiscipit aduersus spm̄. vt ꝺicit Aug. li. xix. de ci. dei. c. iiij. Et allegat a magro in. iij. ꝺi. xvij. c. i. q̄ in xpo fuit aliqꝺ vitiū ꝛ pcm̄. Ad ista rñdet dns Bona. vbi s. q̄ oēs volūtates in xpo in mō volēdi ofōmes erant: ℞z nō in volito. Uolebat. n. appetit⁹ sensitiuus sicut rō volebat eū velle. ꝛ appetitus rōnis sic volebat sicut ꝺna voluntas volebat eū uelle. Sic. n. tria hec ordinant. s. sensualitas. rō. ꝛ ꝺiuina volūtas. qm̄ sensualitas ad rōem inferior ē ratio ad ꝺiuinā voluntatē. Sicut igr̄ ꝺiuina uoluntas rōem velle volebat: sic ꝛ rō voluit. ꝛ sic rō voluit: sic ꝛ sensualitas volebat. ¶Et ℞ est ꝺicere conformari in mō volendi. Sed in volito lōge ꝺffōmes erāt. Nā vt ait Hugo de scō victore. Uolūtas ꝺiuina qꝺ iustū est voluit. volūtas rōnis ꝺsensit: ꝛ qꝺ iustū fuit approbauit. volūtas pietatis miserie ꝺdoluit. volūtas carnis ℞z iustitiā ñ accusaret: tm̄ penā recusabat. Ecce pulcherrim⁹ ordo. Nā voluntas ꝺiuina iustitiā seq batur. volūtas rōnis obedientiā. volūtas pietatis miscoꝛdiā. ꝛ uolūtas carnis nālē ꝺditiōem. Nec ex hoc sequit' ꝙ ℞z be volūtates aliꝺ ꝛ aliꝺ vellēt oppositē eēnt. qm̄ in mō volendi oīno cōformes erāt. ℞z inges: ꝺic q̄so. Cū xpus in orto petiit ꝑem vt calix ab eo tolleret. cuius q̄so illa vox fuit: an sensualitatis: an ratiōis: Dicit dns Bona. ꝙ sensualitatis. qm̄ rō ꝺiuine volūtati ꝺformis erat. Et hoc etiā ꝺicit magr̄ in lra. ¶Proposuit. n. sic ratio sensualitati: vt sic petēt. ꝛ sensualitas fuit ut mouens. ꝛ ꝓ oīs rō aduocat' sensualitatis fuit. ℞z amoꝛe dei: si rō sciebat sensualitatē in ipsa ofone exaudiēdā nō esse: nec exaudiri dignā. q̄re ℞ ꝓ ipsa. ꝓposuit. ꝛ ꝓ ipsa allegauit. Dico aīa cara ꝙ hoc factū est triplici rōe vz. ¶Propē būanitatis assūpte vitatē. ¶Propē nr̄e ibecillitatis ofirmatōez. Et ꝓ nr̄e volūtatis ofōmitatē. ¶Pno inq̄ rō sensualitati xpi ozare ꝺictauit ꝓpter būanitatis assūpte vitatē. Nāliter. n. hō refugit mortē: vt patuit ꝰ. ꝑmone. vij. ꝑte p⁴. ocone p⁴ timoꝛe q̄rto. Et iō vt vam carnē assūpsisse oñderet: ꝛ nō fantasticā: vt quidaꝫ heretici mēdacit ꝺixerūt. Dictauit rō sensualitati xpi: vt ozaret pr̄em calic] remotionē. Scōo hoc factū est ꝓpter nr̄e ibecillitatis ofirmatōez vt. s. nō ꝺffidam⁹ in nr̄is tribulatōibus recurrē ad deū. ps. Ad ꝺm̄ cū tribularer clamaui: ꝛ exaudiuit me. Tertio hoc factū est ꝓ nr̄e volūtatis ofōmitatē. vt. s. oñderet uoluntatē nr̄am in cūctis ꝺne esse subijciēdā volūtati. ꝓptereā ꝺixit. Fiat uolūtas tua ꝛc̄. Et sic ꝑz ꝙ⁴ veritas.

Qrtū ad ꝫtiā breuit' ꝺico ꝙ ī xpo ñ fuit ꝛbellio

n ꝛ

Universidad de Deusto
Biblioteca

carnis vt in nobis. qñ in nobis nō solū caro cō cupiscit aduersus spm̃ in volito: sed ēt in mō volendi. Jn xp̃o autē q̄ sensualitas totalr rōni erat subiugata: nullo mō poterat ō rōnē calcitrare. Tres.n.respect⁹ siue ꝺditiones hꝫ rebellio carnis in nobis. ⁊Prio q̄ caro oppositū appetit qō spūs. 2º q̄ alio mō vlt caro aliquid: ⁊ alio mō spūs. i. diuersis respectib⁹. 3º q̄ nō subijcit totaliter spūi: sed recalcitrat. ad Ro. vij. Nō qō volo bonū ago: sed qō nolo malū. Jn xp̃o ātꝫ sensualitas insēgns nām aliud q̄ rō vellet: non tñ alio mō voluit q̄ rō ꝺictaret: nec eidē rebellabat. q̄re ⁊c. Jsta ēt Bona. ponit ubi. s. Et ista sufficiāt p̃o pñti concl̃one p̃ima.

Q̄ voluntas dei nō semp implet ꝺcl̃o ſa.

Lcipe ſam concl̃onē. vꝫ. Si attendere
a mus dīnā voluntatē: ⁊ illā vt expedit ī nobis implerem⁹: tot in hac misera Jtalia tribulationib⁹ nō q̄tieremur. ⁊Probat aia ca ra Bꝺcl̃o tripliciter. ſ. auctoritate: rōe: ⁊ ex⁹. Dīfusius ⁊ subtilius de hac mā dicemus feria. iiij. ꝺnice de passione in ȝ⁹ꝺcl̃one p̃me ptis. Bꝫ q̄n tū ad pñs B triplici medio banc nām vt dixim⁹ probem⁹ ꝺcl̃onē. Auctoritate quidez p̃. Audi ꝺ im Leuiti. xxvj. Si timentes ingt me: in p̃ceptis meis ābulaueritis: ⁊ mandata mea custodieritis: ⁊ feceritis ea: dabo vobis pluuiā tp̃ibus suis: ⁊ terra gignet germē suū: ⁊ pomis arbores replebunt. Comedetis panē vīm in saturitate: ⁊ absq̄ pauore bītabitis in terra vr̃a. Dabo pacē in finibus vr̃is. dormietis ⁊ nō erit qui exterreat. Q̄ si nō timueritis deū: ⁊ nō audierit⁊ me nec feceritis mādata mea: sed sp̃ueritis leges meas: ⁊ iudicia mea ꝺtempseritis: vt nō faciatis ea q̄ a me ꝺstituta sunt: ⁊ ad irritū ꝺducatis pactū meū. Ego q̄ꝫ hꝫ faciaꝫ vobis. Uisitabo vos velociter in egestate: frigore ⁊ ardore. q̄ ꝺficiat oculos vr̃os: ⁊ ꝺsumat aīas vr̃as. ⁊Ponā faciez meā ō vos. corruetis coā oculis vr̃is: ⁊ subijcie mini bis q̄ oderunt vos. fugietis nemine p̃sequente. hec ibi. Audi fo loco Moysen Deuteronomij dicentē. Si āt audieris vocē dñi dei tui: vt facias atq̄ custodias oīa mandata e⁹ q̄ ego p̃cipio tibi hodie: faciet te dñs de⁹ tuus excelsiorē cūctis gentib⁹ q̄ hꝫ sanct in terra. Uenientq̄ sup te oēs bñdictiones iste: ⁊ apphendent te: si tñ p̃cepta e⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in ciuitate. bñdictus in agro. bñdict⁹ fructus ventris tui: ⁊ fructus t̃re tue: fructusq̄ iumēt⁹ tuor̃. bñdicta horrea tua. ⁊ bñdicte reliquie tue. bñdictus eris ingrediens ⁊ egrediēs. Dabit dñs inimicos tuos qui ꝺsurgent aduersus te corruētes in ꝺspectu tuo. p vnā viā venient ad te: ⁊ p septē fugient a facie tua. Et mittet deus bñdictionē sup cellaria tua: ⁊ sup oīa opa manuū tuar̃. bñdicetq̄ tibi i terra quā acceperis. Suscitabit te sibi dñs i populū scīm sīc iurauit tibi: si custodieris mandata dñi dei tui: ⁊ ābulaueris in vijs e⁹. Uidebuntq̄ oēs terrar̃ pplī q̄ nom̃ dñi inuocatū sit sup te: ⁊ timebunt te. Abundare te faciet oībus bonis fructu vteri tui: ⁊ fructu iumēt⁹ tuor̃. fructus terre tue: quā iurauit dñs p̃ribus tuis vt daret tibi. Aperiet dñs thesaur̃ suū optimū celi: vt tribuat pluuiā terre sue in tp̃e suo. bñdicetq̄ cūctis operib⁹ manuū tuar̃. Et fenerabis gēt ib⁹ multis: ⁊ ipse a nullo fen⁹ accipies. Cōstituet te ds in caput: ⁊ nō in caudā. ⁊ eris semp supra: ⁊ nō subter: si tñ audieris mandata dei tui: q̄ ego p̃cipio tibi hodie: ⁊ custodieris: ⁊ feceris: ac nō declinaueris ab eis: nec ad dexterā nec ad sinistrā nec secut⁹ fueris ds alienos: neq̄ colueris eos. Q̄ si nolueris audire vocē dñi dei tui: vt custodias ⁊ facias oīa mandata e⁹: ⁊ ceremonias q̄s ego p̃cipio tibi hodie: venient sup te oēs maledictiones iste ⁊ ap̃bendent te. Maledict⁹ eris in ciuitate. maledict⁹ in agro. maledictū horreū tuū. ⁊ maledicte reliquie tue. maledict⁹ fructus ventris tui: ⁊ fruct⁹ terre tue. armenta boū tuor̃: ⁊ greges ouiū tuar̃. Maledict⁹ eris ingrediens ⁊ egrediens. Mittet dñs sup te famē ⁊ e suriē: ⁊ increpationē in oīa opa tua q̄ facies: donec ꝺterat te: ⁊ pdat te velociter pp adinuētoes tuas pessimas: in q̄b⁹ reliqsti me. Adiungat tibi dñs pestilentiā donec ꝺsumat te de t̃ra ad quā ī gredieris possidēdā. ⁊Percutiat te dñs egestate febri ⁊ frigore: ardore ⁊ estu: ⁊ acre corrupto: ac rubigine: ⁊ pseqūtur donec peas ⁊c. Uide ibi qñ tot ibi legi maledictōes: q̄ pterrit⁹ lōgi⁹ nōre ñ qui. Jñ ps. ait. Oculi dñi sup iustos: ⁊ aures ei⁹ in p̃ces eor̃. Uult⁹ āt dñi sup faciētes mala: vt pdat de t̃ra memoriā eor̃. q̄r ⁊c. 2º Bꝺ eadē ꝺ, p bat rōe. ⁊Propē pccā veniūt aduersa. q̄ p locu a ꝺ̄rijs: pp bona opa veniūt p̃spa. Ecc. xxxij. Timēti deū ñ euenēt mala: ſꝫ in tēpatōe dñs illuz ꝺfuabit. 3º Bꝺ, pbat ex⁹. Nā filij isr̃l in egypto afflicti: audiētes q̄ dñs eor̃ tribulatoꝫ aspexisset: ꝓpni adorauerūt in t̃ra. Exo. iiij. Jtē offerente Samuele sacrificiū: a tribulatōe philistior̃ populus isr̃l liberat⁹ ē. i. Reg. vij. Jtē filij isr̃l ab Holoferne tribulati: orantes clamauerūt ad dñz Judith. iiij. Et dñs p Judith scām liberauit eos. Jē Azarias ⁊ socij e⁹ in tribulatiōe fortiacis dñz orauerūt vt eos adiuuaret: qō ⁊ fecit. Dan. iij. Jtē Jonas afflict⁹ in ventre ceti: dñm orauit: ⁊ ico lumis euomuit illū. Jone. ij. Jtē ut ad nr̃os veniā Saulus ꝺ dñm Damascū veniēs: exercat⁹ clamauit: ⁊ doluit de cōmissis: ⁊ liberat⁹ ē. Act. ix. ⁊ sic de alijs. Tu q̄s pp̃le stulte fac similr̃: ⁊ uiues. Uidesingt aīa clara oīa ee expientia teste Sed q̄so tria mihi dubia ꝺclara. Et p. appme n. miror q̄ dñi voluntas nō semp ipleat. audi Salomonē. Dñe in dictōe tua cūcta sunt posita: ⁊ nō est q̄ tue possit resistē volūtati. q̄uo q̄ nō semp implet dīna volūtas? 2º q̄ro an pccā mortalia l̃ venialia sint de⁹ volūtate dei? 3º qd regrit vt volūtas būana dīne volūtati ꝺformet? Ānima mea attende. Ad p̃m̃ dico de dei volūtate distinguēdo qñ duplex ē dei uolūtas. ſ. uolūtas signi: ⁊ uolūtas bñplaciti. Uolūtas signi sūt p̃cepta ⁊ decalogi, phibitōes. q̄ p illā dīnā cogniscit uoluntatē. sicut fum⁹ est signū ignis in camino. Uolūtas bñplaciti dicit Frāciscus maronis. dixi v. ꝑmi sniarū est dei uolūtas efficax respectu cuiuscūq̄, pducibilis uel pducti. Et accipe exm̃ Dñs ciuitatis statura q̄dā fuanda a pplis ordiat statuta illa oñdunt dñi uoluntatē: ⁊ uoluntas signi dicunt. q̄ signa. ſ. sunt q̄dā q̄bus suā cogniscit⁹ uoluntatez. Bꝫ qñ ait. sic uolo. sic iubeo: ⁊ totis uirib⁹ aliqd adimplet conat. hec dī uolūtas bñ placiti. Nō ad ꝓpositū dico q̄ dei uoluntas signi nō semp implet: ſꝫ uolūtas bñplacit sic. ⁊ de hac itelligit sapiēs. ⁊Rō aūt q̄ uolūtas signi nō semp implet est. q̄ liberi arbitrij nos ꝺdidit de⁹ vt dicit glosus Hiero⁹. q̄re ⁊c. Ad ſꝫ dico q̄ nullū pctm̃ est de volūtate dei. qm̃ pctm̃ nō alia de cā pctm̃ est: nisi q̄ a deo ꝓhibitū. Quicqd. n. fiendū p̃cipit de⁹ nō est pctm̃. Et accipe exēplū Dicit de⁹ casu possibili posito. Auser bona illius aspora illa tua sint. si id facis non est pctm̃. Sic n. p̃cipit filijs isr̃l: vt vasa egyptior̃ argentea ⁊ aurea a porter̃t. vt bētur ero. xij. c. Silr̃ si ꝺcēt de⁹. Occide filiū tuū ⁊ īmola eum mihi: sīc dixit Abrahā. Hen. xxij. si id facis nō peccas. Et sic ō aliis. Et q̄ ons cōcludit q̄ nullū pctm̃ est de dei volūtate. Si aūt pctā ⁊ mala fieri sinat: hoc nō ideo est vt malū intēdat l̃ velit. ſꝫ bonū qō ex illo malo intueat supuenire. Sap. xij. Odio est dño i pios: ⁊ ipietas ei⁹: q̄re ⁊c. Si vis ad plenū ō hac inhōmari mā. vide infra feria. iiij. ꝺnice de passione ꝺcl̃one 2ª p̃me ptis. Ad 3ª̃ dico q̄ semper volūtas rectā sequat intentiōez: q̄ intentio modū opi ponit. Un ꝺici solet. Quicqd agāt boies intētio iudicat oēs. Dicit. n. btus Tho. p⁹ se. q. xij. arti. i. q̄ intētio est, ppzie actus volūtatis. Et intēdere siue intētio ipsi⁹ volūtatis nihil aliud ē q̄ ordinare motū alteri⁹ vel alic⁹ in finē. Et vt idē dicit arti. iiij. Licet intētio sit respectu finis: non tñ respectu finis vltimi semp. qñ plures res intendē sit⁊ possum⁹. ⁊Ubi gra. Intendē possuz sanitatē tanq̄ finē: ⁊ medicinā tanq̄ ordinatuz ad finē. Jnde aīa accipe hāc regulaz gñalē: q̄ si qs credēt q̄ ire ad plateā eēt mortale pctm̃: si hꝫ ad splēt mōtalr peccāet. Bꝫ pla ō hac mā dcm̃ est s. Fmōe p̃. q̄re ⁊c. Et hꝫ sufficiāt p pñti ꝺcl̃one.

Q̄ deus in actibus būanis super omnia voluntatem considerat conclusio tertia.

Lcipe tertiā ꝺcl̃onē. vꝫ. Diuinus ītuit⁹
a bumanā volūtatē tāq̄ speculū nostror̃ opez ꝺsiderat. ⁊ sic vt in ea relucet op⁹ approbat ut dānat. Hec ꝺcl̃o silr̃ tripl̃r ꝓbat. ſ. auctē. rōne. ⁊ exēplo. Auctē sic. Audi Gratianū. xv. q. vi. c. ſi a sacerdotib⁹. i fine. Nō tñ ingt attēdenda sunt q̄ fiūt: q̄to q̄ aio fiāt. Amplius n. de⁹ respicit ad cogitatōes: ⁊ spōtaneas hoiuz volūtates: q̄ ad act⁹ q̄ p simplicitatē aut necita tē fiūt. Et sic hba Alexādri pape. Audi eūdē. xii ij. q. v. c. ſi qd iueniſti. i fi. ubi dr̃. De⁹ increpat cō ⁊ nō manū. ſ. tñ. Et sic hba Aug. in homel. Audi eūdē. xxxij. q. v. c. ſic. vbi dr̃. Sic. n. pctm̃ op⁹ sin volūtate ñ facit: ita ⁊ iustitia ex ope nō ꝺsumat: nisi ⁊ volūtas affuerit. Multi. n. corpe castitati studēt: ⁊ adulteriū volūtate ꝺmittūt. cū dñs dicat. Qui viderit mulierē ad ꝺcupiscēdū eā: iam mechat⁹ est i corde suo. q̄ ⁊ volūtas sine ope frequēter peccat. Bille. Et sic hba btī Jo. Crisō. sup Matth. Idē in. c. q̄ viderit. Et sic hba Aug. q̄re ⁊c. Scdo hec eadē ꝺcl̃o rōne ꝓbat. Illi nāq̄ iputādū est pctm̃ q̄ auctor⁹ et motor p̃cipal⁊ ē ad mouēdū ad culpā. ſꝫ volūtas est hmōi. q̄ illi est ī putādū. ꝺña nota cū maiori. Minor aūt p⁹ per btm̃ Tho. p⁹ ſe. q. xvi. vbi ait. Uolūtal⁊ē respcū finis: ⁊ oia mēbra: ⁊ vires corpis: ⁊ res exteriores ad op⁹ applicat pp finē. Un itellectū ad itelligēdū. oculū ad videndū, ppter volūtatē applicam⁹ i. cū volum⁹. Silr̃ ⁊ res exteriores. vt aquā. cemētū: ⁊ arenā ad edificatōez dom⁹: ⁊ sic de aliis. Et dicit idē doctor q̄ si rō añdicta applicauerit ad op⁹. Bē erit vt dirigēs: nō vt p̃ncipale mouēs. Si milr̃ si añdicte alie vires ⁊ aie potētie applicāt ad op⁹. Bꝺ faciūt vt īpiū exequant volūtatis: ad quā ꝺpanſſic ista ad p̃ncipale agēs. Et iō q̄ actio attribuit p̃ncipali agenti ⁊ nō instrisiō opa nr̃a dicunt bona l̃ mala, ppter volūtatē. q̄re ⁊c.

Tertio Bipsa ꝺcl̃o, pbat exēplo. Nā xp̃s crebro iudeoz ꝺdenauit uolūtatē. Matth. xxij. Ut aūt Jesus vidit cogitatōes eoz ⁊c. Et sic p⁹ pñs. Dulcissim⁹ Jesus nob⁹ rectā ⁊ validā ꝺtribuat voluntatē: vt q̄n nobis p bonā spirationē dicet. ⁊Potestis bibē calicē. i. passiones ⁊ āgustias mei amoze portare. hilariter respondere valeamus: possumus hic in pñti per gratiam. Amen.

Fera quinta scde dñice quadragesime de remuneratione bonoz ⁊ maloz sermo. xvj.

Actus est ut mo

f rirer̃ medicus noīe Laçar⁹: ⁊ pōt⁹ rer̃ ab āgel⁹ in sinu Abrahe. Mortu⁹ est aūt diues: ⁊ sepult⁹ est i iferno. Luce. xvj. Mira bodie dilectissimi in hmōdo viuentiū retributio. Ecce q̄ hic miſ diues q̄ purpura ⁊ bisso ītuebat: ⁊ epulabat q̄tidie splēdide: mortu⁹ est. Et hic paupculus Laçar⁹ vlceribus plen⁹: cupiēs saturari de micis q̄ cadebāt ō mēsa diuitis: ⁊ nemo illi ꝺbat mortu⁹. Heu heu heu qd sequat audi. Mortu⁹ est diues: ⁊ sepult⁹ est i iferno. mortu⁹ est ⁊ Laçar⁹: ⁊ ab āgel⁹ i sinu Abrahe felicit⁊ est collocat⁹. Et merito: ut vite dispitas fini diuerso corrīderet. qm̃ nō est putāda bona mors: cuius mala vita p̃cessit. ps. Mors pctōr̃ pessima. Et redimet dñs aīas puor̃ suor̃: ⁊ nō derelinqt oēs q̄ sperāt i eo. In q̄b⁹ sactissimis hbis tres ponunt cōsideratiōes. vꝫ.

Bonoz ⁊ maloz in hac vita diuersa remuneratio. Bonoz ⁊ maloz eqt⁊ī hac uita ꝺmiatio
Bonoz ⁊ maloz diuersa p⁹ hāc vitā ꝓmiatō.

De diuersa remuneratione in hac vita bonorum ⁊ malorum consideratio p̃ima.

⁊Rimo bonoz ⁊ maloz diuersā remūe
p rationē uideam⁹. vbi tres moze solito ꝺclusiōes faciam⁹. vꝫ. ⁊Pria ꝺcl̃o ē ista

Universidad de Deusto
Biblioteca

nō sine magna cā vult de⁹tā bonis q̄ mal' ista tpalia cōia esse z ipartiri. z⁹ o' est ista. Nō sine cā vult deus bonos z iustos in hac vita sepissime flagellari. z⁹ o' est ista. Licet ista tpalia in hac vita velit de⁹tā bonis q̄ malis esse cōia: ra diū tñ vine gre gratum facientis nullo pacto ipsis malis patitur deus cōicari.

Quare deus sceleratis in vita ista magis q̄ bonis tpalia bona donat concl'o prima.

Scipe primā conclonē rē. ut. ō. Et ut ō a bonoz ꝓsperitate taceam⁹: de malorū solū aliqua tñseam⁹. Multi plerūq; a nima cara sceleratos ꝓsperari intuentes: in dei cultu tepefiunt: z bñ agē retardant: z q̄si de dei gubernatōe in eoz mentib⁹ dubitant. z murmu rare videnē. In quoz psona Job. xxj. c. ait. Qr̄ q̄ ipij viuūt. subleuati sunt. ꝺ roborati q; diuitijs. Semen eoz ꝑmanet cozā eis. ꝓpinquoz turbe z nepotū in ꝺspectu eoz. dom⁹ eoz secure sunt. ñ est virga. i. tribulatio sup illos. bos eoz ꝺcepit z nō aborsiuit. vacca pepit. z nō ē priuata fetu suo. egrediunt q̄si greges puuli eoz. z infantes eoz exultant lusibus. Tenēt timpanū z citha rā. z gaudent ad sonitū organi. Ducunt in bonis dies suos. z in pūcto ad inferna descendūt. O malū gaudiū. peioz q; son⁹ z cant⁹ z oiuz pessiz⁹ exitus. quoz finis moz eēna est. Nec mireris aīa cara si h tpalia affluent tribuit sceleratis ds. Vis tu aīa mea boz oīum intelligē rōnez. Tribuit. n. vtplurimū deus in hac uita sceleratis p speritatē. xij. rōnibus siue de causis. vz. ·Prio pp maloz excitationē. 2ᵒ pp maloz duriorē fla gellationē. 3ᵒ pp maloz ꝑmiationē. Quarto pp maloz excecationē. Quinto pp maloz re probationē. Sexto pp bonoz ꝺsortatōz. Se ptimo pp bonoz exercitatōz. Octauo pp bo noz aiationē. Nono pp bonoz ꝑmatōz. De cimo pp mūdanoz reprobatōez. Undecio pp dei bonitatis oñstōz. Duodecio pp maloz du rā castigatōz. Iste sunt. xij. rōnes q̄re de⁹ in hoc mūdo vtplurimū sceleratos exaltat: z vberioꝝ diuitiaz copia ditat. Accipe primā rōnē. Et añ oia vos in xpo oēs hortor: si nūq; aures ad hibuistis benīuolas z attētas: ad pñs accōmo date. Multos enī circa hoc legi describentes: sed iudicio meo iste sunt pulcherrie rōnes. si vo bis grate erūt: vna mecū gr̄as oīpotenti deo r̄ feram⁹. Dico ḡ q; de⁹ malis in h mundo tribuit vberrie tpalia bona p pp maloz excitationez. Ualt. n. gl'osus de⁹ bis cū tpalib⁹ bonis iniōs z sceleratos domesticos facē: vt ad dīnā vocatio nē cū spirant: in bono festinent z accelerēt. Nō ne z aues illo pauco cibo illis a nobis mīstrato ad nos volitant. Et tu o miser ingrate q̄ttidie ti bi a dño pluria bona donant: z surdescis. ꝓuer. p. Uocaui: z renuistis. extēdi manū meas: z ñ fu it q; aspiceret. Uide. s. in hac ōnica ocl'one ꝑma in fine. Uis tu aīa mea īmensaz dei cogīscē boni tatē. ꝺsidera q̄so q̄t z q̄ta inumerabilia fere bo na pplo iudeoz ꝺtribuit: vt eoz ceruices duris simas ad̄ idolatria reuocaret. Amoze. n. ipsoz dure ꝑpharaonē flagellauit: illūq; tandē cū suis oībus in mari rubro submersit. Māna illis ꝺ celo dedit. aquā de petra rupit: z alia inumera bilia bñficia ꝺtulit: z ipsi duriores efficiebāt in diesꝺ. Obliti sunt bñficioz e⁹: z inumerabiliū e⁹ q̄ ondit eis. Sed nec h̄ sufficit: voluit z ūpliuſ eos domesticos facē. Uenit nāq; etni p̄is filiꝰ i mundū: z carnē nr̄am induit. Infirmos curauit cecos illūinauit. mortuos resuscitauit. z multa alia bñficia ꝺtulit. z ipsi illustriozes efficiebāt: z ꝑilato dicebāt. Nolum⁹ huc regnare sup nos sed tolle: tolle: crucifige eū. Nec adhuc ꝺtinuit ꝺs mias suas: sed aplos suos scōs p orbē vt eos reducēt destinauit: at ipsi occiderūt eos. Bz nec adhuc ꝺtentaī ꝺs: ẓ eos p⁹ suā gl'osā passiōz. rl. ānis vt ouerterēt expectauit: z ipsi duriores ef fecti sūt. Uidēs h̄ pi⁹ clemēsq; ꝺs flagell' vt paī bñign⁹ i filios solet: eos āmonē cepit. Et Titus z Uespasianꝰ mīsit: q ciuitatē eoz ꝺpopularūt z vsq; ad filioz comestionē eos iduxerūt. z mīl tis tādē eoz cessi q remāserāt. xxx. ꝑ denario u no vēdiderī: z p mūdū veluti ꝑfugi dispsi sūt. O iudi ceci. o indurati. o sine mozati: q̄re nō ad dei voces accelerastis? qd obdormitat]? Judos carissimi omittam⁹. Quid dicā de mīsis xpiānis gb⁹ regnū ꝑmittit etnū? q peioꝛes iudeis hodi ernis tpib⁹ efficiūt. Quis bñficia? qs signa iam diu mīltiplicata narrabit. Quid q̄so guerre? qd pestilētie tāte? nisi dei voces clamātes. reuertē reuertē sunamit]: reuertē: fuertē: rītueamur te Reuertē inq; a pcco cogitatōis. reuertē a pcco locutōis. reuertē a pcco opis. reuertē a pcco ini que ꝺsuetudis. Nōne o miſi ꝑdicatoꝛ cernitis multitudinē copiosā: q vno oze dīna iudicia oñdūt. Isa. lviij. Clama: ne cesses: z q̄si tuba exalta vocē tuā: z ānūcia pplo scelera eoz. Et nouissi me tpib⁹ istis tubā illā fulgentissimā suscitauit scīs Bernardinū ozdis fratz mioz. cū q̄ ꝺo lau des sepe locut⁹ sī: z pluries comedi i īsula pusi ni laci. quē papa Nicolaus gnt⁹ i festo pētheco stes solennit ānno iubilei canonizauit. Anno dñi Mcccclj. De⁹ nobis gr̄az largiat: vt eū i bōis o pib⁹ imitemur. r. amē. O mīsa Italia obcecata: una ex pte ꝑdicatoꝛes habes: alia ex pte pestilē tias z guerras: z dormis. Joel. p. Expgiscimi ebrij: z flete oēs q bibit] vinū i dulcedie. qm̄ pe riit. i. pibit ab oze vro. Hens. n. ascēdet sup ēraz meā fortis z inumerabil'. dētes eoz dētes leōis. Ista ē egēs eq̄stris. z molares e⁹ ut catuli leōis. ista ē gēs pedestris. posuit vineā meā i defūt: z ficū meā ꝺcortic auit rē. Et vis tu grāde iudici um audire voci. Jā. n. a millesimo añdicto banc miseā Italiā trib⁹ elapsis ānis pestē acerrima flagellauit: z miserria Italia adhuc supba i ve stib⁹: iocis: z pōpis: vanas voces obaudit. O eō fusio magna xpianoz. Bos igt dns cōgnit pos sessoꝛē suū: z asin⁹ ꝑsepe dñi sui. Js: l'āt. i. ppls ing daic⁹ me ñ cognit. z pplus me⁹. s. xpian⁹ ñ itelle xit. i. itelligē ñ ult. ps. Tenuit eos supbia. Opti

Jo.

sunt inigtate z ipietate sua. ·Prodist q̄i ex adipe inigtas eoz: transiert in affectū cordis. Logita uerūt z locuti sūt negtiā: inigtatē i excelso locu ti sūt. posuert in tenebras os suū. s. deū z sactos blasphemādo: z ligua eoz trāsiuit i terra rē. Et iō idē ꝑpha clamat i ps. Attēdite celi q̄ loqr̄: di cēs. H̄ iatio prava atq; pezuersa hec cine reddis dño ppte stulte z insipiēs. Nūqd nō ipse ē pr̄ tu⁹ q possedit: z fecit: z creauit te. Manēto diez an tiquoz: cogita gr̄atōes singulas rē. Uide aliqs ꝓsus circa finē q̄lr de⁹ minaī illis. Quā q̄so excu satiōs hr̄e o Italia potis? vna ex pte di tubas. i. ꝑdicatoꝛs alia ex pte flagella plūa hēs. alia ex pte abūd itā fruniti: uisi: z alioꝛ tpaliū bonoz. z tu supbe mis si bōa a dño accipis ītuescis. Job xv. Currit aduersus deū extēto collo. Et tu mis rime auare si a dño plūa bona largiunt: recal citras: z paupes spnis. Deut. xxxij. Incrassat⁹ ē dilect⁹ me⁹: z recalcituit ipiguat⁹: z dilatat⁹. Et Osee. xiij. Adipleti sūt: z saturati eleuauerūt cō suū: z obliti sūt mei. Et tu luxuriose si sanitate z corpis valitudie potiris ibrodiaris: vt ita loqr̄ i luxuriosa fece. Eqech. xviij. Hec fuit inigtas so dome sororis tue. supbia: saturitas panis z otiū. Mra certe ingratitudo hoium z ignoratia ceca cūcta alia bñficio domesticant. sola hūna cor da p dei bñficia indurāt. Inde Die. v. or̄. ·Pplo huic factū est coz incredulū: z exaspans. recesserī z abierūt: z nō dixert i corde suo. metuam⁹ dñm deū nr̄m q dat nobis pluuiā tēporaneā z sotinā in tpe suo. Et segt. Inigtates nre declinauert h̄ z pcta nra. phibuert bonū a nob. Quare ex his satis ps q; de⁹ malis tēpalia bōa tribuit: vt eos domesticos z sibi gtos faciat. Si vo nolūt ipsis iputet. q̄re rē. Scō tribuit de⁹ mal' tēpalia bona ꝑpter maloz durioꝛes flagellatiōez. Cū. n. sceleratī i hac vita: nec digni sint pane q̄ vescūt z aq̄ quā bibūt. si illos in h mūdo exaltat: h̄ ideo facit: vt acerbioze in futuꝛ pena feriat. Jñ Cri so. sup Matħ. Qto ingt maioza sūt bñficia bōi bus ꝺstituta: tāto sūt gnioza peccātib⁹ iudicia. Et Sap. vij. ·Potētes potēter torquēta patiunt. Quelibet. n. maiōitas in tēpalibus bonis pctīs aggrauat. vt dicit bt̄us Tho. p⁴ fe. q. lxxiij. ar. x. Et rō est. qm̄ q̄to maioꝛ est ingratitudo: tanto pctīs grauī⁹. z p pñs pena maioꝛ. ps. ·Periit me moria eoz cū sonitu: z dñs in eternū ꝑmāet. Si cut. n. perit turpioꝛ sonus q ō vētre bois egredit fetēs: sic huiuscemōi pctoꝛes mōte repētina z fe tēti īsania subito ab oculi hoiuz eleuāt. Exēpluz Amon Pester. v. qui aīcis ꝺuocatis suaꝝ diuiti aꝝ magitudinē z filioꝝ turbā exposuit: z q̄ta cū gl'a sup oēs pncipes z suos ei⁹ rex eleuasset eū rē. Et tandē ocludit q; sulpēsus est Amon in ligno. vide ibi. Jñ ·Petr⁹ rauēnas ait i q̄dā smone. Sepi⁹ in alto gs tollit: vt ruens fortiꝰ ꝺgresset h̄ ille. Audi Greg. i homel. sup Matħ. Lectio igt sci euāgelij frēs carissimi: nos sollicite ꝺsiderā mōet: ne nos q plus in h mūdo accepisse aliqd cernimus: ab auctore mūdi gui⁹ ide iudicemur

Cū. n. augent dona rōnes etiā crescūt donoruz. q̄re rē. Tertio tribuit de⁹ sceleratis tēpalia bona, ꝑpter maloꝛ ꝑmiatōez. Cū. n. pctōes ali q̄ q̄ā bona opa exerceāt de gñe bonoꝝ: z nul lū bonū irremuneratū relinquat: teste Aug. Et q̄ ad ꝑmiū eternū ob charitat] defectū remūe rari nō possint. vt dicet ocl'one 3ª seqnti. ·Ons et rectū equūq; est: vt tēpal'r remunerent. Uñ sic fuerūt z eoz bona opa: sic recōpensat de⁹. si ele mosynas faciūt: ecclās z pauꝛima loca uisitāt diuitias: posse: si ōes: saluteē nauiū: z sīlia retribu it eis de⁹. Si ieiunāt: disciplinānt: z alia bona cor poralia exercēt: corporaliter retribuit deus. vt dando bonā yroze. pulcherrimos filios. corpōis sanitatē: z sīlia. Si bñ ꝺsulūt. docēt. castigāt: mo nent. z alia bona spūalia exercēt: spūal'r retribuit de⁹. dando sanū intellectū. discretā atq; ꝺpositā locutōez: z his sīlia. vt de eis ꝟificet quod dīs Matħ. vj. ait. Amē dico nobis: receperī merce dē suā. q̄re rē. Itē. xxij. q. i. si q̄libet. i glo. si ꝺbo in eēna. or̄. q; ꝑpetitate bis in hac vita spem q dit in eēna vita. Et cap'm illud logt de obstetri cibus ·Pharaōis: q̄ mērite sūt illi. z dicit q; deus de pietate eaꝝ retribuit eis meritū in tēpalib⁹ bonis. Nā dicit ibi text⁹ sic. Nā benignitat] ea rū merces q̄ eis in eēna potuit vita retribui: cul pa ꝑmissa mēdacij in frena est recōpensatōe de clinata. H̄ ibi. Et gl'a ibi dicit q; duab⁹ vicib⁹ mē tite sūt. ·Prio ·Pharaōi, ꝑmisert q; oēs masculos iterficerēt: z hoc fuit veniale. Scōo cū dixerūt mulieꝛ hebreoꝝ hr̄e sciaz obstetricādi rē. z hoc fuit mortale. q: h̄ dixert ne ipse iterficeret. Et, p h̄ mēdacio itelligit iste text⁹ q; pdidert mercedē eternā: ẓ eaꝝ pietas mercedē accepit tēpalez. h̄ dicit glo. Jñ est bon⁹ text⁹ ad ꝓpositū. de pe. di. iij. qd ḡ turbamur. vbi or̄. Qñ itaq; videm⁹ ma lignū oiteſcē nō subruamur. z qñ videm⁹ bonū mala pati nō turbemur. Illic corona: illic suppli cia. Est z alia rō. q: nō pōt mal⁹ in oīb⁹ mal⁹ eē. ẓ aliq̄ bona hz. nz bon⁹ in oībus bon⁹ eē: sed hz aliq̄ pctā. Q; ḡ ꝑsperitatē hz malus: malū capiti suo ē. Cū. n. ꝑillis paucis bonis retributio est: hic accipit: vt illic pleni⁹ pūiat. H̄ ibi. Quarto tribuit de⁹ sceleratis tpalia bona, ꝑpē maloꝛ ex cecatōez. Isa. vj. Excreca coꝛ ppli h⁹: z aures ei⁹ aggua: z oculos ei⁹ claude: ne forte videat ocul' suis z auribus suis audiat: z corde suo itelligat z ouertaī: z sanē eū. Et Luce. xij. Alia ña bēs ml ta bona: dixit diues gdā reposita i ānos plīmos Regesce. comede. z bibe. z epulaī. Bz audi gd sequit. Dixit aūt illi de⁹. Stulte hac nocte moꝛi eris: z q̄ parasti c⁹ erūt? Audi Greg. vi. moꝛ. Qua si ingt p amena prata ad carcerē venit: q; p pritis vite ꝑspera ad interitus currit. Et ꝓuer. v. ·Prosperitas ipioꝛ pdet eos. Quinto tribuit ds ꝓspa mal' pp maloꝛ reprobatōez. Audi Hiero. in suo trāsitu. Signū ingt manifeste dānationis est q̄n malo oia ꝓspera accidunt. Audi Grego. vj. moꝛ. Successio ingt bonoꝝ tēpaliū signum eterne reprobatōis est. Audi z dñs Mat. xvij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quid ꝓdest hõi si vniuersũ mũdũ lucret: aĩe vo
sue detrimentuꝫ patiat. Sup q̃ vbo Hiero. ait.
Si hẽres sapiam Salomõis. pulchritudinẽ Ab
salõis. fortitudinẽ Bãpsonis. lõgeuitatẽ Enoch
diuitias Cresi. potẽtias Octauiani. qd tãdẽ ꝓ
desset si caro daret ꝝmib⁹: aĩa vo ꝝmonib⁹ cru
ciãda sine fine ꝛc. Exẽplũ hẽtur bti Ambrosij q
ãbulãs vsus tuscią inuenit hospitẽ diuitẽ. piguẽ
cũ pulchra familia. ꝛ cũ iterrogasset qd boni fa
ceret. rñdit. Jo me do bel tẽpo. Stati Ambrosius
equos parare fecit: ꝛ recessit. Mirant oẽs: stati
totũ hospitiũ cõburit: ꝛ oĩa ei⁹ bona ꝛ familia i-
gne pierũt. Sexto tribuit ds ꝓspera malis
pp bonoꝝ ꝟortatoꝫ. Nã iusti in hac vita: vt di-
cet conc'one seq̃nti de eoꝝ opibus nõ ꝑmiant:
sed in plagis: in carceri⁹: i tribulatõi⁹ multis
in mũdo viuũt. ꝛ ne crederẽt suoꝝ laboꝝ mer-
cedẽ ñ eẽ receptuꝝ: bona ista caduca ꝛ tñsito
ria mal' ꝺcedit in hac vita. vñ ipsi arguẽ possint
Si benign⁹ adeo est ds: vt sceleratis ꝛ suis ꝓ-
sus inimicis tot hic bona tribuit: qd nobis mer
cedis erit: nisi ꝑmiũ eternũ q e⁹ mandata fuaꝝ.
Nec miꝝ aĩa cara. Longo. n. tpe suũ ꝑplin de⁹
añcꝫ ad terrã ꝓmissionis adducẽt: flagellari ꝑ
misit. Exo. ꝛ Numeri ꝑ totũ. Jñ. ij. Machabe.
vij. Un⁹ ex septẽ frib⁹ a tyrãno cruciat⁹ ait. De
celo mẽbra ista possideo: sed ꝓ dei leges hipsa
despicio. qꝫ ipsa me receptuꝝ spero. Et scũs ille
Thobias parentib⁹ irridentib⁹ ꝛ dicentib⁹. vbi
spes tua: rridit. Filij scoꝝ suꝫ⁹: ꝛ vitã illoꝝ expe
ctam⁹: quã datur⁹ est his q ñ mutauerẽt fidẽ ei⁹.
s. dei. Thob. ij. Et ille patientissim⁹ Job filijs oꝛ
bat⁹: spoliatusq̃ cunctis: dicebat. Si occiderit
me: in ipso sperabo. Job. xiij. Jñ bon⁹ ille tubicẽ
Paul⁹ aiebat. Bonũ certamen certaui: cursuꝫ
ꝺsumaui: fidẽ suaui. in reliq̃ posita est mihi coro
na iustitie quã reddet mihi in illa die iust⁹ iudꝫ.
Nõ solũ ãt mihi: sed ꝛ his qui diligunt aduẽtuꝫ
e⁹. Qõ ꝛ mystice xp̃s oñdit. Mat. vj. dicẽs. Si
fenũ agri qõ hodie est: ꝛ cras in clibanuꝫ mittit
ds sic vestit: q̃to magis uos modice fidei: Per
fenũ pccores intelligẽs: qꝫ glia est sicut fenum
agri. ps. Mane sicut herba tñseat. mane floreat ꝛ tñseat. vespe decidat: induret ꝛ aresçat ꝛc.

Septio tribuit sceleratis ꝓspera ds pp bo-
noꝝ exercitatoꝫ. Audi Aug. i li. d ciui. dei. Pa-
tientia dei ad pniam inuitat malos: sic ꝛ flagel-
lũ erudit bonos. Et dic q̃so. Quo sci alios i tri-
bulationib⁹ ꝛ tẽtationib⁹ possent erudire: si ipsi
talia nũq̃ fuissent expti: Nõ. n. psecutio bono-
rũ argumitũ ꝛprobatois est: sed ꝟtutis. Audi pul
cherrimũ text. vij. q. i. c. aduersitas. vbi dr. Ad-
uersitas q̃ bonis votis. i. hitib⁹ bona vota obij
cit: ꝓbatio ꝟtutis ẽ: ñ iudiciũ. i. signũ reprobatõ
nis. Quis. n. nesciat q̃ ꝓspeꝝ fuit ꝙ btus apl'us
Paul⁹ cã pdicatois Italiã veniebat: ꝛ tñ veni
ens naufragiũ ptulit. sed tñ nauis coꝛdis in ma
ris fluctib⁹ integra steterit. h ibi. Hlosa allegat ca
plm. cũ pcussio. eadẽ cã ꝛ qõne. vbi dr sic. Lum
pcussio coꝛpis imineꝝ: vtꝝ ꝓ purgatõe aut ꝓ in

dicio ꝺtingat: dei iudiciũ in h ignoraĩ. ꝛ iõ ñ ds
a nobis addit flagellatis afflictio: ne nos culpe
qõ absit offensa ꝛcipiat. h ibi Aug. i epla ad Lã
didũ. Audi ꝛ Greg. li. moꝝ. Pũtis vite ꝓpitas
inocentie testis ñ est. qꝫ multi ad phẽ vitaꝫ ꝓ
flagella redeũt: ꝛ plurimi rõe infinita supplicia
ꝓducẽdi sine flagello moriũ. Job. xxj. Haudẽt
ad sonitũ ozgani. ducũt in bonis dies suos: ꝛ in
puncto ad iferna descendũt ꝛc. Octauo tri-
buit sceleratis ꝓspa ds pp bonoꝝ aĩatoꝫ. Si. n.
ds tñ bonis ista tpalia daret: iã ꝓfecto potius
amaret: vt bona ista recipent q̃ vino bito ituit-
u. ꝛ sic amoꝝ iste mercenari⁹ eẽt ꝛ ipfect⁹. Et iõ
boni ista tpalia sceleratis dari intuentes: arden
tius in dei amoꝛe surgũt: sperates in futuꝝ me-
lius suscepturos. Audi Aug. Placuit ingt dñe
ꝓuidẽtie ꝓparare qdẽ iustis bona i posteꝝ qbus
ñ fruerẽt iniusti. mala ãt ipiis gb⁹ ñ exercuciabũ
tur boni. Ista ãt tpalia vtriq̃ uoluit eẽ cõia: ut
ne bona anid⁹ appetãt: q̃ mali q̃s hñe cernunt. ꝛ
ne mala turpit eutent: gb⁹ ꝛ boni plerũq̃ affici
unt. h ille. Nono tribuit sceleratis ꝓspa de⁹
pp bonoꝝ ꝑmiatoꝫ. Audi Aug. Jn his ingt di-
stribuendis bonis agit qdẽ ds opatõe sua. Naꝫ
si nũc oẽ pccm mãifesta plectẽt pena: nil in ultio
iudicio fuari putaret. Sic ꝛ si nullũ pccm pũiꝫ
apta ꝟdicta: nulla ꝓuidẽtia putaret dina. Ex
q̃ segt q si nũc pcca sceleratoꝝ ñ punit: illa in iu
dicio extrẽo acerrie puniẽda refuat. Simil ꝛ et
si nũc bona iustoꝝ ñ ꝑmiat: illa in eodẽ iudicio
sũme ꝑmianda retardat. qr ꝛc. Decio tribuit
ꝓspa ipiis ds pp mũdanoꝝ ꝛeprobatoꝫ. Viri nã
q̃ dei picula in ꝓspitatib⁹ latẽtia ꝺsiderates ꝓ
posse fugiũt: ꝛ illa sper nũt. Exm beremite fugiẽ
tis p deserũ. q a q̃dã siccario cõphẽsus: interogat⁹
cur fugẽt: ait. A facie mortis fugio. Ubi ingt il
le mor' h. At ille iuꝝ sepẽ auri: illi oñdit multitu
dinẽ copiosã. Tres nãq̃ socij erãt. Bona inqunt
moꝛs h. beremitã licẽtiãt. Auꝝ ꝑ õrtũ asportãt.
Jnꝛea fame cruciãt. Dicũt ad inuicẽ. vn⁹ nr̃s ad
castrũ pgat: victualia emat: ne fame mõiamur.
Sortẽ mittũt: cadit vni soꝛs. mittr̃ ille: ꝛ ppat.
Jnꝛea duo q remãserãt: vt ipsis tñ thesauꝝ re
manẽt sociũ occidẽ decreuerũt i reditu. Alĩ solus
itinerãs q̃liẽ sol⁹ auꝝ hñe possꝫ meditat. Libaria
ꝛ vinũ emit: venenũ pestiferꝝ immiscuit. Ad soci-
os uẽit. occidit. Sumũt illi cibũ. Et moriũt. O
indiciũ dei. o pessimũ thesauꝝ. Audi Grego. li.
moꝝ. Sci viri cũ sibi suppetẽ ꝓspa mũdi ꝺspici
unt: pauida suspitõe turbãt. Timẽt. n. ne hic la-
boꝝ suoꝝ fructꝰ ꝓcipiãt. Timẽt ne dina iustitia
latẽs in eis vuln⁹ aspiciat: ꝛ exĩoꝛib⁹ eos mũe-
ribus cumulãs: ab intimis repellat. h ille. Un
decio tribuit sceleratis ꝓspa ds pp dei bonita-
tis oñsioꝫ. nõ põt. n. sume bon⁹ ds se ꝺtinẽ qn opi
bus suis cõicet bonitatẽ. nã si ipsũ ẽt vãnat] sue
bonitatis copiã pstat infra ꝺdignũ eos puniendo: q̃to magis hipsũ mifis pccoꝛib⁹ nõdũ tota-
liẽ reprobatis mifico⁊dit ꝺz ipendẽ. Matth. v.
Solẽ suuꝫ oꝛiri facit sup bonos ꝛ malos. Et qd

miruꝫ si peccatoꝛib⁹ tẽporalia prestat: q i cruce
pendẽs pro peccatoꝛib⁹ coꝛp⁹ ꝛ aĩam vedit: Au
di Aug. Pro ppio igt a q̃ crucifix⁹ est: a q̃ lãcea
vulnerat⁹ est: a q̃ aceto ꝛ felle potatus est: dixit.
Pat ignosce illis: qꝫ nesciũt qd faciunt. Et qd g̃
aĩa miꝝ si illis bõa mũdi tribuit: q̃re ꝛc. Duo
decimo tribuit de⁹ ꝓspera malis ꝓpter malorũ
durã castigatoꝫ. Punit. n. de⁹ peccatões min⁹
potẽtes ꝑ potẽtiores. sicut filij isrl puniti sunt ꝑ
chaldeos. Isa. x. Uindicabo ingt dñs me de ini
micis meis cũ inimicis meis. Sicut. n. non lz ꝙ
rex ꝑ propriũ filiũ malefactores puniat ꝛ suspẽ
dat: ꝙn poti⁹ ꝛ ꝺueniẽti⁹ est ꝙ ad hoc viles q̃dã
ꝛ abiectas ꝺputet psonas. Sic ꝛ in ꝓposito non
decet ꝙ de⁹ viros bonos ꝛ timẽtes eũ: q ꝺbent
sũme pietatis ꝛ hũilitatis signa ostendẽ: facer ꝺ
ipios ꝺscruire. Et iõ inferiores ꝛ ipfectiores illis
sunt ad h deputãdi. ꝛ fiũt tales q̃dãmõ manegol
di ꝺ dio. Jñ dñs ꝑ Ezechielẽ ait. Lõfortabo bra
chia regis babylõis: dabo q̃ ei gladiũ meũ i ma
nu. Et vide grãdẽ iustitiã dei. Sicut. n. pctores i
hac vita trib⁹ dei bñficijs abutũr. l. tpalib⁹. coꝛ-
poralib⁹. ꝛ spũalib⁹. Sic tripl'r ꝑ alios malos et
pctões illis potẽtiores facit flagellari. Naꝫ pp
abusũ tpaliũ mittit armigeros ꝛ sacomãnos. An
cũ lapidib⁹ loquor: Nõne aĩaduertit] ꝙ plusq̃
xxx. ãnis tota Italia sterit in stipẽdarioꝝ prãte
ꝛ venarij quos qdã auari cupiditate rapaci: va
rios ꝑ ꝛctus cumularũt stipendiarijs effũdunt.
vestes supflue ꝛ vane: q̃ in capsis tineis ꝛ beru-
gini fuabant: vendunt. ꝑ soluendis stipẽdarijs
arua. vinee. ꝛ viridaria speciosa ꝺstruunt: in uin
dictã coꝛ ipij vsus. dom⁹ de rapinis ꝛ sanguĩe
paupeꝝ vsq̃ ad celũ erecte coꝛruũt. ꝺstruunt. ꝛ
ꝺburrũt. O Italia misera tot ꝛ tãtis calamitati
bus ꝺsternata. Jñ Isa. i. dr. Dereliq̃rũt deũ: bla
sphemauerũt scm isrl: alienati sũ retroꝛsũ. Et segt.
Terra vra deserta: ciuitates vre succese igni. re-
gionẽ vram coã vobis deuoꝛãt alieni: ꝛ desola
bit sic in vastitate hostili. ꝛ ꝺrelingt filia syon vt
vmbr̃aculũ in vinea: ꝛ sic tuguriũ in cucumera
rio: ꝛ sic ciuitas q̃ vastat. Et sic cũ bñdictõe dei
bẽs aĩa cara. xij. pulcherrias rões q̃r de⁹ tpalia
bona tribuit sceleratis. Et sic ps ꝺclusio ꝓma.

Quare vt plimũ boni tribulant ꝺcto scõa.

Ecipe fam ꝺctonẽ. vꝫ. Nõ sine cã vult
a de⁹ bonos ꝛ malos i hac vita sepissime
flagellari. Et lz h ꝺcto satis ex ꝓcedẽti
elucescat: tñ flagellis ipioꝝ obmissis: qm̃ id rão
ꝺtingit. xij. hic subiũgam⁹ rões q̃re de⁹ bonos
in h mũdo flagellari ꝓmittit. Tribulant g̃ bõi
in hac vita ꝑ pp purgatiõez delictoꝝ. 2° ꝓpter
acqsitõez meritoꝝ. 3° ꝓpter castigatiõez iniq̃ꝝ
iiij° ꝓpter ꝓseruatiõe pctoꝝ. v° ꝓpter fortifi
catiõe aĩoꝝ. vj° ꝓpter laudatiõe electoꝝ.
vij° ꝓpter bellatõem demonioꝝ. 8° ꝓpt hũili
atiõe iustoꝝ. ix° ꝓpter exẽplũ electoꝝ. x° ꝑ
pter numeratiõe filioꝝ. xj° ꝓpter imitatiõem
xp̃ianoꝝ. xij° ꝓpter iocũditate oium bonoꝝ.

Primo inq̃ tribulant boni pp purgatõez de

lictoꝝ. Quis ille q̃so tã iust⁹: tã deo gr̃tus: q dicẽ
possit. mũdus ꝛ pur⁹ sum a pctõ: nõne septies ca
dit i die iust⁹. i. Jo. i. Si dixerim⁹ qm̃ pctm nõ hẽ
mus: nosipsos seducim⁹: ꝛ vitas i nobis nun est.
Et Aug. Si oẽs scõs ꝛ scãs congregare possem⁹: ꝛ
illos interrogarem⁹: an sine pctõ eẽnt: vtiq̃ rñ
derent illud. Si dixerim⁹ qm̃ pctm nõ hẽm⁹ ꝛc.
Cũ aũt cuilibet pctõ aliq̃ta corrñdeat pena: ne
cesse est vt pro talib⁹ coꝝ pctis in hac vita: aut
in purgatorio aliq̃ta puniant pena. Purgatõij
aũt pena oẽs b⁹ vite penas supgradit. Jõ gl'osus
de⁹ cui⁹ mificoꝛdie ñ est numer⁹: vt miti⁹ i suos
dilectos amicos penã exerceat: eos aliquãta in
hac vita tribulatõe flagellat. Audi Greg. Qõ
lima ingt ferro. fornax auro. flagella grão. boc
facit tribulatio iusto. Audi Hiero. Rubigo igt
pcti sine igne tormẽti ꝺsumi nõ põt. Dinc bon⁹
ille Aug. aiebat. Dic vre: hic seca dñe: vt i eter
nũ parcas. Et btus Greg. ãgelo sibi dicẽti: Ex
duob⁹ tibi ynũ elige: aut p duos dies in purga
torio manẽ: aut p totã vitaꝫ cruciari. respondit.
volo potius per totã vitam cruciari. Qãta ãt sit
purgatorij pena: vide feria 2ª pme dñice. qr ꝛc.

Scõo tribulant boni in uita pp acqsitõez me
ritoꝝ. Tãto. n. ãpli⁹ merẽt in h mũdo qspiã: q̃to
in bello ampli⁹ victorioslus extiterit. qm̃ vt dicit
Job. v. Militia est vita hois sup terrã. Igit hic
tribulant vt ampli⁹ mereant. Matth. v. Gaude
te ꝛ exultate qm̃ merces vra copiosa est i celis.
ꝛ dicit copiosa. qꝫ maioꝛ erit q̃ exigat numerus
meritoꝝ. Audi Ber. in q̃dã epla. Nũq̃ ingt iu
stus arbitrab⁹ se ꝺprehendisse. nunq̃ dicit satur ẽ
sed semp esurit sititq̃ iustitiã: vt si semp viueret
q̃tũ in se est iustioꝛ esse ꝺtendet. h ille. Et tñ aĩa
cara nec tñ velle ꝛ facẽ pñt: vt tñ cumulat⁹ nu-
meꝝ meritoꝝ possint: q ꝺ digno vitã eternã
valeãt promereri. Qm̃ vt ait Paulus ad Ro.
viij. Nõ sunt ꝺdigne passiões h⁹ seculi ad futurã
glã. Et rões assignat ibidẽ Nicola⁹ de lira di
cẽs. Nõ sunt ꝺdigne passiões: ꝑ ga parue sunt. i.
Petri ylti. Jn xp̃m modicũ passus: gloria autẽ
magna est. ps. Magna est gl'a e⁹ in salutari tuo
Scõo passiões nõ sũt ꝺdigne. qꝫ sunt gaudio mi
xte. ij. Coꝛ. ij. Sicut abundãt passiões xp̃i in nob
ita abũdãt ꝺsolatões ure. gl'a aũt sine oi tristitia
est. Apoc. xxi. Absterget de⁹ oẽm lachrymaꝫ ab
oculis scoꝝ. Et ad Ro. viij. Ipsa creatura. i. hõ
liberabit a fuitute coꝛruptois. i. a cura coꝛrupti
bilis coꝛpis in libertatẽ filioꝝ dei. ps. Laqus ꝺ
tritus est ꝛ nos liberati sum⁹. Tertio passiões ñ
sunt ꝺdigne. qꝫ passionib⁹ nec meremur nec de
meremur: vt dicit phus. Gloria aũt merẽda est
ad Ro. viij. Gloria ꝛ pax ꝛ honõ. oi opãti bonũ
q̃re bñ ꝺxit de⁹. Gaudete ꝛ exultate: qm̃ mer-
ces vra copiosa est in cel. qm̃ yltra numeꝝ me-
ritoꝝ: vt dicũ est. q̃re ꝛc. Tertio tribulãt bo
ni pp castigatiõez iniquoꝝ. Crebro aĩa mia fusti
gat canis in pñtia leõis: vt leoni incutiat timoꝛ.
Sepe pr̃ filiũ in pñtia famli castigat: vt famul⁹
coꝛrigat. Sic ꝛ pr̃ pius de⁹ crebro suos suos in

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝑ mũdo flagellat: vt pectores g mũdũ possidẽt castigent. Uñ eis mã dat arguendi. Si seruos suos qui die noctuq; bñ agere student: ⁊ in penitentijs viuunt: deus hic dure flagellat: nobis g mundũ possidem⁹ male agere studentib⁹ semp ⁊ nunq; ꝺterrentib⁹: in futur⁹ quid redderẽ? Audi Hrego. glosum. Lũ inquit video Job in sterquilinio iacentẽ: Joañẽ in heremo esurientem: Jacobũ herodis gladio interẽptũ: Petrũ suspensum in patibulo: cogito qualiter deus crucijabit quos reprobat: qñ hic ita dire flagellat: quos amat. hec ille. Quarto tribulãt boni ꝓ pter preseruationẽ peccor̃. Sicut. n. medicus infirmũ per abstinentiã ⁊ dietã a multis egritudinibus ex indigestionib⁹ procedentib⁹ prefuat: vt dicit Hypocras in ꝟa parte amphorismoz. Et ꝺfirmat Halienus in cõmento quarti ãphorismi parte prima ãphorismor̃ Hypocratis dicens. Ois dieta in singulis mẽbris vt humana corpora purgent ordinanda est: ⁊ vt augmentetur ⁊ ẏtus fortior fiat. Sic ⁊ gl'osus deus mũdanis istis flagellis iustos ab aduersis prefuat egritudinib⁹ q̃ ex abundantia mundanor̃ hũorũ gĩari solent. sicut ex abundantia magnificentiar̃ ⁊ bonor̃ superbie ⁊ elationis infirmitas oriẽ. ex abundantia delitiar̃ humor luxurie. ex abundantia diuitiar̃ humor ⁊ infirmitas auaritie. Et ideo flagellis corrigẽtib⁹ iustos flagellat deus. nõ qz in culpis illis sint: sed in quib⁹ eẽnt nisi flagellis preseruarent. Audi Pauluz. ij. ad Colo. xij. Et ne magnitudo reuelationũ extollat me. s. occasionaliter in superbiã: datus est mihi s. a deo stimulus carnis mee. i. tẽtatio libidinis. s. de Theca ẏgine. vel fm aliquos stimulus cãnis fuit dolor capitis: ꝛ ẽt iliaca passio: vt dicit Nicolaus de lira. sed prima expositio verior ẽ. angelus sathane. i. missus a sathana ad meã submersionẽ: sed a deo ad humilitatis ꝺseruationẽ qui me colophizet. i. afligat: propter qd̃ ter dñm rogaui. ⁊ posuit numer⁹ finitũ pro infinito: vt discederet a me. ⁊ dixit mihi sufficit tibi Paule gr̃a mea quã. s. dedi tibi in abundantia tanta: vt possis ⁊ visiones videre: ⁊ tribulationes tollerare. nã ẏtus in infirmitate perficit. i. roborat ⁊ auget. Et ẽ glo. Nicolai. quare ꝛc. Quinto tribulant boni ꝓpt fortificationẽ animor̃. Nã sicut ignis cõpetẽti vento pulsatus: in maiorẽ erigit flãmã fortiusq; vigorat ⁊ incalescit: sic mens iustor̃ cũ vẽto tribulationũ propulsat: ⁊ fortius in dei amore cõstringit. Audi Hrego. Elector̃ desideria duz p̃ munt aduersitate: crescunt: sicut ignis flatu premit vt connalescat: ⁊ uñ extingui credit: roboratur. Audi ⁊ Bernardũ de prouidentia dei loqñtẽ. Non est inquit arbor tã grandis neq; ita fortis cui frequens ventus nõ incurrat. ipse. n. vexatione constringit: ⁊ radices celsius figit. hec ille ꝛc. Ideo vexatio dabit intellectũ: vt Jsaias ait. Propterea. Ubi ba bel tẽpo nõ cognose dio Sed cũ tribulat amando in se reuertit: ⁊ deum fortez cognoscit. Exm⁹ filij prodigi ꝛc. Sexto tribulant boni propter laudationẽ elector̃. Audi pulcherrimũ text. vj. q. i. c. sunt plurimi. vbi dr Sunt plurimi qui vitã bonor̃ fortasse amplius q̃ debent laudant. Et ne qua elatio de laude subrepat: permittit oipotens deus malos in obtractionẽ ⁊ obiurgationẽ. s. bonor̃ opez prorũpere: vt siqua culpa. i. superbia ab ore laudantiũ in corde nascit: ab ore vituperantiũ suffocet. Hic est g̃ doctor gentiũ. s. Paulus se in predicatione currere testat inter infamiã ⁊ bonaz famã. hec ibi. Et sunt ẏba beati Hrego. Septimo tribulant boni propter bellationẽ demoniorum. vñ ponit vna regula gñalis. iij. q. i. c. nulli dubiũ. vbi sic dr. Nulli dubiũ est: qz boni a malis semper persequunt̃ passiue ponit̃ ẏbũ: ⁊ tribulant: passiue ẽt ponitur: propter qd̃ nos oportet humiliari sub potenti manu dei: vt nos exaltet in tpe tribulationis. Nã diabolus nõ cessat circuire querens quẽ deuoret: ⁊ querere quos ex fidelib⁹ perdat. Et maxime illos quos ardẽtiores in seruitio saluatoris: eiq; familiares ẽe nerit. hec ibi. Et sunt ẏba Alexandri. Audi et Hrego. xiiij. mor̃. Hostis inquit nr̃ q̃to nos rebellare sibi conspicit: tanto amplius expugnar̃ ꝺtendit. Eos. n. pulsare negligit: quos quieto in re possidẽ se cernit. hec ille. Legit quoq; in vitis patrũ de quodã mundano iuuene: qui crebris ispirationib⁹ a deo vocat⁹ vt mundana relinqueret: ⁊ lasciuijs vt fieri solet implicatus ꝓcrastinaret. tandẽ dũ die quodã per desertũ vbi gõdam religiosor̃ fuit cuiusdam monasterium erat: sic solus pertransiens ambularet supra dormitoriũ demonũ infinita multitudo vidit multitudinẽ. ⁊ territus mirans infra se dixit. Putabã hos viros scõs esse: sed vt cerno pessimi sunt: eo q̃ cũ demonib⁹ bibant. Et ciuitatẽ ẏsus veniens: vnicũ tñ demoniolũ cũ baculo in puluere pingentẽ inuenit: ⁊ mox infra se ait. Tutior locus ẽ ciuitas q̃ herem⁹. Dũq; sic ista mente reuolueret: quidã illius monasterij heremita obuiã venit. Turbat in mente iuuenis. rẽ querit heremita. Factũq; narrat iuuenis. Cui vir ille scũs rñdit. Fili nõ intelligis visionũ tuarum grande mysteriũ. Sed audi. scis q̃re demoniolũ vnũ tñ in porta reperisti ciuitatis? Nã qz fere b⁹ ciuitatis oẽs amici sunt demonũ: eos tẽtare nõ expedit. sed vnus tñ demoniolus q̃ eos ĩ tẽtationũ exercitio conseruet: sufficit. Uñ vero religiosi: qz sunt oẽs demonũ inimici: acies suas ibidem acerrime parant: vt aliquo mõ dei suos valeant superare. Sicq; iuuenis abijt edificatus. quare ꝛc. Octauo tribulantur boni propter humiliationẽ iustor̃. Ecce sanct⁹ ille Thobias a dño excecatus hũiliter ⁊ patienter sustinuit. Thobi. ij. ⁊. iij. Job filios ⁊ substantiã perdens: ⁊ grauiter infirmatus: hũiliter prozis ⁊ amicor̃ derisiones sustinuit. Job per totũ. Elea carus ouos humiliter sustinuit cruciat⁹. ij. Machabe. vj. Quid dicã de sanctis nr̃is: qui tã humiliter omnia aduersa dei amore portabant?

Uenit apl'us Thomas: veniãt ceteri p orbem nomẽ Jesu ꝺdicãtes: ⁊ testimoniũ reddãt. Thomas eni capite est truncat⁹ in minore ĩdia. Bartholomeus excoriat⁹ est in maiori india. Jobes euãgelista in feruẽtis olei doliũ missus Rome in epheſum obijt. Et hoc q̃tum ad ptes oriẽtis. Quantũ ad occidens Petrus apl'us multa est in Antiochia passus: ⁊ tandẽ Rome crucifixus est. Jacob⁹ gladio capite trũcatus est in Hispania. Philippus crucifix⁹ in Bithinia. Quantũ ad Septentrionẽ. Simon crucifix⁹ est i Edissa Tadeus truncatus in Armenia. Mathias macellatus in Judea. Qtũ ad meridiẽ Matheus capite est truncatus in ethiopia. Jacob⁹ macellatus in Hierlm. Andreas crucifixus i Achaia Ecce oẽs isti humiliter pro xp̃i noie passi sunt. Quid de alijs dicã? certe aĩa annus nõ sufficẽt. Audi apl'm ad Heb. xi. Sancti per fidẽ vicerũt regna ꝛc. dic illã auctoritatẽ si placet. Si expositionẽ hẽre velles: uide fmõe. ix. pte. iij. actione 1ª in scõo fidei fructu. q̃re ꝛc. Nono tribulãt boni ꝓpter exemplũ elector̃. Non. n. Thobias de quo dixim⁹ ꝓpter pctm̃ suũ visum pdidit: et in tantas tribulatões incurrit; sed vt exemplus fieret oĩbus futuris electis. Sẽp. n. ab infantia deũ timuit: ⁊ ei⁹ mãdata fuauit. Eius igitur exemplo discim⁹ in tribulatõib⁹ ꝺstantes esse. Si militer ⁊ de alijs. Audi pulcherrimũ textũ Isidori li. ij. de sũmo bono. c. xi. Si ad boni icitam̃tum: diuina gbus admonemur ꝓcepta deessent pro lege nobis scor̃ vita sufficeret. ar pro ꝛ duz dñs preceptis suis ãmoneat: ⁊ vita scor̃ boni operis nobis exempla proponat: nulla est iam de reatu excusatio. qz ⁊ lex dei aures nras quotidie pulsat: ⁊ scor̃ documenta bonor̃ nostri cordis intima ꝓuocant. Et si prauor̃ sepe sum⁹ secuti exempla: cur nõ imitamur scor̃ digna et deo placida facta? Et si apti sum⁹ imitari inimicos in malũ: cur pigri sumus imitari iustos in bonum. Exemplo igit sanctor̃ varias sectare virtutes. Humilitatis ex xp̃o. deuotiõis ex Petro charitatis ex Joãne. obedientie de Abraham. patientie de Jsaac. tollerantie de Jacob. castimonie de Joseph. mãsuetudinis de Moysi. cõstantie de Josue. benignitatis de Daniele. mitis cordie de Dauid. abstinẽtie de Daniele. Sic et cetera facta prioza: quo laboze? q̃ moderamine? quaue intentõe vel ꝺpunctiõe gerant? vir scũs imitando ꝺsideret. hec ille. Decimo tribulant boni in mũdo ꝓpt numeratiõez filior̃ dei. Nõne patrũ bonor̃ mos est filios q̃ricz castigare. v. q. v. nõ oscular̃. dicit text⁹. Nõ oscular semp pat filiũ: ſz aliq̃n castigat. Et dñs deus pius noster pr̃. Matth. vi. Pater nr̃ q es in cel'. In suos idẽ facit electos. ad Heb. xij. Flagellat de⁹ oẽm filiũ quẽ recipit. Quis. n. est filius quẽ non corrigat pater? Inde Salamon Prouer. iij. Disciplinam inquit dñi fili mi ne abijciasi: nec deficias cum ab eo corripieris. Quem enim deus diligit corripit: ⁊ q̃si pater in filio ꝺplacet sibi. q̃re ꝛc.

Undecimo tribulant boni ꝓpter imitatiõez xp̃ianor̃. Dic q̃so. si mẽbra corporis ꝓportiõata eẽnt: nõne monstr̃ fiẽt in nã? Certe sic. Sed sum⁹ ne oẽs inuicẽ mẽbra ⁊ vnũ corp⁹ in xp̃o? certe sic. Sed cõsidera nr̃m caput. i. xp̃m. Ecce vt natus est psecutus ab Herode: ⁊ fugit i egyptum. Matth. ij. Discurre psecutiones ⁊ tribulationes xp̃i vsq; ad crucifixionẽ. O fideles. o xp̃iani audite Hreg. Non. n. ẽcet q̃ sub capite spinoso sit membr̃ delicatũ. Luce. vj. Non est discipulus sup magr̃m. Audi Aug. de cathethizãdis rudibus. Esuriuit inquit xp̃us qui oẽs pascit sitiuit per quẽ causat omnis potus. ⁊ qui spũal'r panis est esurientiũ: fonsq; sitientiũ: ab itinẽ terrestri fatigat⁹ est. Qui seipsum nobis viã fecit i celũ: velut ouis obmutuit. ⁊ obsurdiuit cozã cõuitiantibus: q̃ quez mutus locutus est: ⁊ surdus audiuit. Uinctus est q̃ de infirmitatuz vinculis nos soluit. Flagellatus est q̃ oĩum flagella dolorũ ab hoĩum corporib⁹ expulit. Crucifixus est qui cruciatus nr̃os finiuit. Mortu⁹ est qui mortuos suscitauit. sed ⁊ resurrexit nunq; moritur⁹: ne ab illo quisq; sic discederet: mortẽ condẽnaret quasi nusq; futurus. hec ille. q̃re ꝛc. Duodecimo tribulant boni ꝓpter bonozũ iocunditatem. ps. Scõm multitudinẽ dolor̃ meor̃ consolationes tue letificauerũt animã meã. Dupliciter eni viri sancti cõsolant. s. in hoc mũdo: ⁊ in vita btã. In vita. qñ multipliciter eos in tribulatiõibus consolat⁹ deus. Nam Jacob a facie fratris fugiens: a dño in somno multipliciter consolat⁹ est. Hen. xxviii. Moysi exulanti apparuit dñs in deserto consolãs eum. Exo. iij. Judeor̃ luctũ in gaudiũ conuertit dñs: cuz per Hester fuerũt a tanto piculo liberati. Hester. ix. Et sic ꝺ aliis. Silr discurrere potes de Petro in carcẽ posito visitato p angelũ: ⁊ a carcere liberato. de Paulo in raptu cõfortato. de Catherina. Lucia. ⁊ aliis sanctis: quor̃ consolatões fuerunt innumere vt pz. In morte aũt. Et Stephan⁹ lapidatus cõsolabat⁹ a dño. Unde exclamabat. Ecce video celos aptos ⁊ Jesuz stantẽ. Luce. xxvi. Tristitia vra conuertet⁹ in gaudiũ: ⁊ gaudiũ vestr̃ nemo tollet a vobis. ij. Cor. i. Sicut socij passionẽ estis ita ⁊ resurrectiõis eritis. Quare o tribulati mei gaudete ⁊ exultate: qm̃ non sine causa flagellat vos deus. Merces eni vestra multa est in cel'. Et ita cũ dei benedictione habetis quare boni tribulant in hac vita. Et sic pz conclusio scda.

Qz gratia gratuz faciens in mundo non nisi bonis ⁊ dei seruis cõicatur conclusio tertia.

Lcipe tertiã ꝺclonẽ. vz. Licet ista tẽpalia velit deus tã bonis q̃ malis eẽ cõiaradiũ tñ diuine gr̃e gratũ faciẽtis nll'o pacto ipsis malis patit deus cõicari. Pro cui⁹ ꝺclaratiõe volo tria notabilia ꝺclarare. Prio notãdũ q̃ charitas est qdã bitus siue q̃dã dispositio aĩam habituãs ⁊ disponẽs ad vitã eternã: q̃ fine oẽs ẏtutes dicunt Isoznel. Uide s. fmõe 3ª ⁊ fmone seq̃nti. Scdo notãdũ vt colligit a

Universidad de Deusto
Biblioteca

Cõmẽtatoꝛe ꝓ de aĩa cõmẽto. lij. ꝙ triplex est
diſpoſitio. ſ. ꝓpinqua: remota: ꝛ remotiſſima.
Et declaro ꝙ exemplũ. Si ꝙs ſcribẽdi artẽ hꝫ ꝛ
modũ: nec tñ ſcribit. hic dr̃ in ꝓpinqua potẽtia.
qꝛ ad libitũ ſcribere põt. Si ꝓ nec actu ſcribit:
nec artez hꝫ: lr̃as tñ ꝛ ceꝛa regſita cogĩcit: hic in
potẽtia remota eſt. Si ꝓ neutꝛ illoꝛ hꝫ bõi tñ
eſt ingenij ad diſcẽdũ: hic in potẽtia remotiſſima
eſt. Hoc idẽ põit Auicẽna. vj. nãliuꝫ. Tertius
nõndũ ex his ꝙ triplex aĩa diſponi põt ad vitã eꝛ
nã. ſ. ꝓpinque. remote. ꝛ remotiſſime. Remotiſ
ſime diſponit ꝓ quodcũqꝫ ſupadditũ nãlib⁹ bõis
adiuuãs ꝛ ꝓparans volũtatẽ ad bitum ſiue vſũ
gr̃e: ſiue ille bitus ſit fuilis timoꝛ: ſiue ſit ſic pie
tas aliquoꝛ viſcerib⁹ inſerta ab ifantia: ſiue ẽt
ſit aliqs acr⁹: ſicut aliq̃ locutio ł vocatio q̃ dñs
aĩam excitat: vt ſe ꝓparet ad gr̃am gratũ faciẽ
tẽ. Remote ꝓ diſponit aĩa ꝙ aliquas gr̃as gr̃ıs
datas ſupinfuſas: vt eſt ſcie ꝛ ꝓphetie donum:
ptãs ofitendi ligandi atq; ſoluendi. i. Lo. xij. Ali
j vaꝛ ꝙ ſpiñ ſmo ſapiẽtie: alij gr̃a linguaꝝ: alij i
terꝓtatio ſmonũ ꝛc. Dec ãt opaꝛ vn⁹ atq; idem
ſpũs: diuidens ſingulis ꝓut vult. Propinque ãt
diſponi ad vitã eternã eſt qñ hõ quicqd boni o
peraꝛ ad bonoꝛẽ dei: deo ſemp ẽ gratũ: ꝛ aſſcri
biꝫ ſibi ad meritũ vite eterne. Et ꝟ nõ facit niſi
ꝟtus ſcẽ charitatis: q̃ bonũ reddit meritorie q̃n
qꝫ brĩtẽ. i. Loꝛ. xiij. Si linguis hominũ loq̃r etc.
Quib⁹ ſic nõtis ꝑz ꝙ lz primis duob⁹ modis ad
vitã eternã pccoꝛes diſponãt. nõ tñ aliquo mõ ꝓ
charitatẽ. qꝛ eã ſic ſtantes in mortali pccõ bñe ñ
pñt. ad Ro. vj. Stipẽdia pcci mors. glo. i. digna
retributio ꝓ pccis mortalib⁹ eſt mors eña. gr̃a
ãt dei vita eña. glo. i. vita eña bñtib⁹ charita
tẽ vaꝛ. Jo. xiiij. Si ꝙ diliget me: diliget a patre
meo: ꝛ manifeſtabo ei meipſũ. Jn q̃ mãifeſtatoe
oſiſtit vita eña. Jo. xvij. Dec eſt vita eña vt
cognoſcãt te vez deũ: ꝛ quẽ miſiſti Jeſũ xp̃m.
Si ꝙ diligenti deũ vita eña ꝓmittit: ſequit a ꝫ
rio ſenſu ꝙ nõ diligenti deũ mors ꝓmittit eña.
Nõ diligentes ãt ſunt oẽs in mortali pccõ exñ
tes. Jo. xiiij. Si ꝙs diligit me ſmonẽ meũ ſua
bit. qꝛ ꝛc. De hac mã ad plenũ dicet ſmoe ſeq̃n
ti. qꝛ ꝛc. Et hec ſufficiãt pro ꝑma huj⁹ ſmois pte.

De fine ꝛ mõte bonoꝝ ꝛ maloꝝ oſiderato fa.

Ecundo bo

nozũ ꝛ ma
lozũ eq̃lez

ſ in hac vita ẽminatõez videam⁹. vbi
tres ponam⁹ concl'ones. vz. ꝓ cõ
cluſio eſt iſta. Licet dõs de gr̃a ſpali
poſſit cuilibet diẽ extremũ ſue vite notificaꝛ: dõ
cõi tñ lege punctũ ꝛ hozã mortis uoluit ab oib⁹
ignozari. ꝛ cꝰ eſt iſta. Licet de potentia abſo
luta poſſit dõs ad libitũ cuilibet vitã ꝓlongare:
de cõi tñ lege ſtatuit: vt cũ venerit mortis bõa
vita ñ poſſit ãpliari. ſ cꝰ eſt iſta. Licet vite ter
minus cuilibet ſit aſſignaꝛ⁹: tñ bonoꝝ ꝛ malozũ
longe diuerſus ꝛ alienus eſt vite exitus.

Qꝛ de cõi lege tã boni q̃ mali ſue vite termi
num ignozant concluſio ꝑma.

Lcipe ꝑmã ꝛcl̃oz ꝛc. ut. ꝫ. ꝓ ꝑps ꝑz
a ō beato Martino epõ ꝛ ꝓfeſſoꝛe i legẽ
da ſua. ſimiliꝫ ꝛ de aliis ſcis: gbus ex ſpã
li ꝑriuilegio hozã mortis dñs reuelauit. ꝛ aũt
ps b⁹ ꝛcl̃onis triplicit ꝓbaꝛ. vz: auctez: rõne: ꝛ e
xemplo. Auctez quidẽ ſic. Audi dñm Jeſũ. E
ſtote parati: qꝛ q̃ hoza nõ putatis fili⁹ hoĩs vẽiet
Et lz de aduentu ad iudiciũ intelligaꝛ: tñ de ad
uentu mortis ẽt intelligi bz. Hoc ſufficiaꝛ: qm̃ i
rõnibus pulcherr̃as nõbim⁹ auctes. ꝛ bꝰ ꝓ
baꝛ rõe. ꝛ b triplicit̃er. ꝓio rõe maioris puri
tatis. ꝛ rõe cõioris vtilitatis. ꝫ rõe bũanioris
ꝺuerſabilitatis. ꝓio rõe maioris puritatis.
Ignozantes. n. dẽ ꝛ mortis nr̃e hozã purius vi
uim⁹. ꝓnit. n. btũs Lyprianus hanc regulam
gñalẽ: q̃ ẽt ponit in decretis de pe. di. i. c. nũqd.
Qualẽ te ĩuenerit dñs talẽ te iudicabit. Et di.
xxv. c. q̃lis. dicit btũs Hreg. Qualis hic quisq;
egredit: talis in iudicio pñtaꝛ. hec ille. Sed cũ ō
momento in mortũ mori poſſim⁹: exꝑientia te
ſte: rõ ꝺuincit vt hõ viuat puri⁹: vt puri⁹ iudice
tur. Audi Hreg. in li. moꝝ. Ad b ingt ꝺcit o: nr̃
latere nos voluit finẽ nr̃m: diẽq; nr̃e mortis eẽ
incertũ: vt dũ ſemp ignozaꝛ: ſemp ꝓximꝫ eẽ ex
ſpectet. Et tanto quisq; ſit feruentioꝛ in opatõe: q̃n
to ꝛ incertꝰ eſt de vocatõe. vt dũ incerti ſumus
qñ moꝛiamur: ſemp ad mortẽ pati venire debe
am⁹. b ille. ꝛ rõe cõioris vtilitatis. Utili⁹. n. oi
uz ſnĩa ẽ bonũ cõe q̃z ꝑticulare. Sz hõ ſi ſcireꝛ i
breui ſe moꝛituꝝ: a bonis plurimis q̃ in vtilitatẽ
alioꝝ cederẽt: deſiſtẽt: ſibi ſolicꝫ vacaret. Et vt
de meipſo loquar: ſi mihi hoza finiꝫ vite mee cla
reſcẽt: ꝑculdubio b op⁹ nõ ꝑficerẽ: ſed aĩe mee
ꝛ pnĩe ardenti⁹ ſolito vacarẽ. Jn btũs Hreg. in
li. dialoguꝝ de quodaz ſcõ viro ponit ex⁹. Cui
cũ per angelũ mortis termin⁹ nunciaret. ꝛ ille
plura bona reliquiſſet q̃ cepat: ſolũ pnĩe vacaꝛ
dixit illi angelus. Age qõ agis: opare qõ opa
ris. Similr ex⁹ de Joſeph adducẽ potes: qui tu
bicinatoꝛs mortis miſit añ palatiũ ſuũ ꝛc. Jſtaꝫ
duaꝝ rõez ponit btũs Tho. in ſũma ſua. ꝫ b
idẽ ꝓbaꝛ rõe bũanioris ꝺuerſabilitat]. Si. n. ho
mini vite ſue termin⁹ inotelceret: aut diu viuẽ:
aut in breui ſe moꝛituꝝ ſciret. Si diu: tũc illi da
ret peccandi mã. dicere. n. poſſet. tot ꝛ tot annis
triumphabo: ꝛ cum terminus aduenerit me ad
pniam diſponam. Sic etiam quidam mũdo ce
cati adhuc dicere ſolent. ſi in breui ſe moriturũ
ſciret: a peccatis nõ dei amoꝛe: ſed mortis deſi
sterẽt: ꝛ eſſet timoꝛ ſeruilis ꝛ amoꝛ. Quare vtr̃ũ
q̃ inconueniens ſit: tuipſa ania mea conſideraꝛ.
Ergo bene viuamus. qm̃ ſi adhuc mille viuere
mus ãnis in comparatione inferni uel paradiſi
oĩs vita hec momentum eſt. Audi Aug. iu q̃dã
ſermõe. Uita ingt bũana tota breuis ẽ ab iſãtia
vſq; ad ꝺcrepitã ſenectutẽ. Adã ſi adhuc viuẽt
ꝛ bodie mõiꝛet: gd illi q̃ſo uite lõgitudo ꝓfuiſſz.
b ille. ꝫ hec ꝛcl̃o. ꝓbaꝛ exẽplo tã de bonis q̃ꝫ
de maꝛ. Pharao peſſim⁹ ſuã ſubmerſionẽ igno
rauit. Uir dei q ſtrãgulaꝛ⁹ eſt a leone domũ re

diens. iij. R. xiij. hociõm neſciuit. ſicq; de alijs.
Un dici ſolet. Nihil certi⁹ mõte: qꝛ ſtatutũ ẽ bõi
ſemel mozi. ꝛ nihil incerti⁹ hoza mortis. Neſci⁹
n. an dñs cũ falce mortis ꝑma aut ſcda: aut ẽtia
vigilia ſit ventur⁹. ꝓria vigilia etas iuuẽtutis
eſt. ꝛ etas virilis. ꝫ ſenectut]. ps. Mane ſic ber
ba trãſeat. mane floꝛeat ꝛ trãſcat. ueſpe decidat
induret: ꝛ areſcat. Sz hic tres ingram⁹ vitates.
ꝓria vitas eſt. An moꝛs timẽda ſit. ꝛ An ꝑ
pter tribulatões debeat hõ appetẽ mortez. ꝫ
An õſideꝛio vite beate licitũ ſit appetẽ mortẽ.
Ad ꝑmã dico ꝙ nãlr a q̃cunq; mors timẽda
eſt. Jõ Loth timuit montẽ aſcẽdẽ: ne forte app
bendẽt eũ malũ ꝛ mõiꝛet. Heñ. xix. Jtẽ Eccchi
as bon⁹ ꝛ iuſt⁹ audita mortis ſnĩa ꝑ Jſaĩã: oꝛone
lachrymabili ꝓ vite ꝓlongatiõe dñm exoꝛauit.
Jſa. xxxviij. Et ſic de alijs. Et añ ſpũs ſci miſſio
nẽ oẽs apli timoꝛe moꝛt] fugieꝛt. Matb. xxvi.
Et gd plura. Nõne ꝛ xp̃s tpe paſſiõis pauit ꝛ ti
muit. Eſt. n. vtiq; terribiliuꝫ moꝛs. Doc ãt nã
le eſt vt vnũquodq; mortẽ euitet ꝛ fugiat: cum
ſimplr ꝛ abſolute moꝛs ſit coꝛuptio nãe. ꝛ ꝑ oĩs
nõ bz in ſe rõnem appetibilitat]. Jõ ait Tullius
ꝑ de officijs. Principio gñi aĩantiuꝫ oĩ eſt a nã
tibutil: vt ſe vitãq; ꝛ coꝛpuſ tueaꝛ: ꝛ declinet q̃
nocitura videnꝫ: ꝛ q̃ ad viuẽdũ neccia ſũt ingrat
ꝛ paret. q̃re ꝛc. Ad fam vitatẽ dico ꝙ tpe tri
bulatõis appetẽ mortẽ ꝓpter vitare aĩe piculũ
ꝛ fugẽ calamitates ſecũ aliq̃ lz. Jõ uir ille ſcũs
Helias ſedẽs ſub iunipeꝛo: petijt vt moꝛiꝛet. iij.
R. xix. Et ſcã illa Sara poſt ab ancilla ſuſceptã
iniuriã: oꝛauit ad dñm dicẽs. Obſecro dñe ut a
vinculo ipꝛopij h⁹ abſoluas me. Thob. iij. Si ãt
ꝙs mortẽ appetẽt: q̃ſi de auxilio dei deſpaꝛ⁹ vt
cõiter mũdani in eoꝝ tribulatõib⁹ facẽ ſolẽt. ſic
eſt pcñ mortale. Jn poeta canit. Sperer ꝙ me-
uit: moꝛituros viuẽ vidi. Spe duce victuros
ſpe moꝛiẽte moꝛi. Si ꝙs ꝓ mortẽ appetẽt ꝓpt
amoꝛẽ paſſiõis xp̃i: ſic de pl̃ibus ſcis legit: b ſan
ctiſſimũ eſt. Jn xp̃s ait. Nolite timeꝛ eos q occi
dũt coꝛp⁹: aĩam ꝓ non pñt occidẽ. Et Paulus
aplus dicebat. Mihi viuẽ xp̃s eſt: ꝛ moꝛi lucꝝ
Põt igit ad b dubiũ ſic formaꝛ rñderi. vz. Ap
petẽ mortẽ põt eẽ tripl̃r. Aut ꝓpter vitare aĩe
piculũ ꝛ mũdi calamitates ne deꝰ offendaꝛ. aut
ꝓpter fugẽ tribulatões tm̃. aut amoꝛe paſſiõis
xp̃i. Primũ lz. ſm eſt ipiũ. ꝫ⁹ eſt egſſimũ. patent
b oĩa ex declaratis. Ad tertiã vitatẽ dico ꝙ
ſi hõ eſt in gr̃a dei: appetẽ mortẽ ꝓpter gloriam
btãm eſt ſanctiſſimũ: dũ ſemp ſit volũtatis dei.
Jnde Paul⁹ ille dei tuba vociferabat. Cupio
diſſolui ꝛ eẽ cũ xp̃o. Et lachrymabil̃r oꝛans ad
Ro. vij. dicebat. Jnfelix ego: qs liberabit me ō
corpe mortis b⁹. i. de hac pug carnis q̃ eſt mihi
moꝛs. q̃re ꝛc. Et ſic ꝑz ꝛcl̃o ꝑma. De q̃ Dauid.
Deu mihi quia incolatus meus ꝛc.

Qꝛ tam bonis q̃ malis ꝓfixit deus vite ter
minum concluſio ſecunda.

a Lcipe ſcdam ꝛcl̃onẽ. vz. Licet ō poten
tia abſoluta poſſit deꝰ ad libitũ cuilibz

vitam ꝓlongare. de cõmuni tñ lege ſtatuit: vt
cũ venerit mortis hoza vita nõ poſſit ãpliãi. ꝓ⁴
b⁹ ꝛcl̃onis ps ſatis nõ eſt. ſz ꝛ⁴ ꝓbaꝛ. Ad cꝰ decla
rationẽ nõndũ q̃ termin⁹ vite nr̃e põt tripl̃r ꝓ
derari. Uno mõ q̃tũ ad ordinẽ diuĩe diſpõis
ꝛ⁰ q̃tũ ad ſcdaz cãz opatõez. ꝫ⁰ q̃tũ ad bũaz
regulatõez. Si ꝛſideraꝛ ꝓ mõ: ſic dico ꝙ tam
bõis q̃ maꝛ gl'oſus deꝰ vite ẽminũ ſtatuit: vt nl̃
lo mõ poſſit ꝓteriri. Jnõ dicebat Job. Breues
dies hois ſũt. numer⁹ meſiũ ap̃ te ẽ. Et ſtituiſti ẽ
minoſe⁹ q ꝓteriri nõ poteſt ꝛc. Jtẽ Hreg. i moꝛ.
ait. Prefixi ſũt dies ſcti ſinguꝛ ab eña di ꝓſciẽtia
nec augeri pñt nec minui: niſi ꝛtingat vt ꝓciaꝛ.
aut optimis opib⁹ lõgioꝛes fiãt. aut ẽ peſſimis
breuiores. Cũ. n. dõs noſcat reꝛ fines: ſic ꝓlõgat
ꝛ abbzeuiat vitã put viderit oppoꝛtunuꝫ. Dinc
iuſtos ꝛ bonos ſepe añ vite terminũ ſm ordinẽ
cãz e vita tollit: ne ſi ulteri⁹ viuẽnt dãnaꝛẽt. ſic
in filios ſodomoꝝ ꝛ gomoꝛreoꝝ añ xp̃s moꝛtez i
tulit igne ꝛ ſulphuꝛ. Et ſiꝛ dici põt de illo viro
dei a leõe ſtrãgl'ato: de q̃ ſupi⁹ dixim⁹. Jn Sap.
dr̃. R. apt⁹ eſt. ſ. ab imatura moꝛte: ne malitia im
mutaret ĩtellectũ illi⁹: aut ne fictio deciper aĩaz
illi⁹. Et ita placẽs ꝺo erat aĩa eⁱ⁹. Et logr̃ de mõ
te iuſti. Siꝛ ꝛ q̃ꝫ ꝓlõgaꝛ vita alicui: ꝺato ꝙ ꝛz
ordinẽ cãz ſcdaz mõi ꝺbẽ. ſic patuit ō Ecechia
Nã etſi ꝓ mala coꝛpis diſpõem: ꝛ ꝓ ſui pcti ō
meritũ mori ꝺbẽt: tñ qꝛ ordinatũ erat i mẽte ꝺi
ſicq; diſpoſitũ ut. xv. ãnis adhuc ſupuiuẽt: tor ſu
puirit. Nec tñ aĩa mea Jſaias nuciãs illi mortẽ
falſũ ꝓtulit. qꝛ locut⁹ eſt de ordie quẽ eⁱ⁹ vita bẽ
bat ad cãs ſcdas. Et b q̃dẽ mõ: ꝛ b bñ nõ: creꝺꝛo
ꝺs ſua ſecreta reuellat. Et ſi õ ſi q̃ꝫ aliꝛ q̃ꝫ ꝓphe
dicãt eueniat: nõ tñ mẽtiũr. Et b ꝓ reſpect⁹ ꝺi
uerſos ad cãm ylem q̃ eſt ipſe ꝺs: ꝛ ad alias cãs
ſcdas q b⁹ ordinẽ cãndi ꝺedit. nõ q̃dẽ ꝓ ſui ipſe
ctionẽ tã ꝫ. ſ. ſine cãis ſcdis cãre ñ poſ ꝫ: ſz ut bo
nitatẽ cãlitat] ſuis creatur⁹ cõicet. vt ꝺcm̃ẽ ꝺni
ca ꝓcẽdẽti. Et ꝺo ex⁹. Medic⁹ q̃dã ꝫz oĩa medi
cie ſig̃ mortẽ alicui ꝑdic: q tñ ꝑ ꝺei ꝟtutẽ ꝛ ſcõz
miracl'a ſanari ꝺz. nõ ꝓ b ſeq̃r q medic⁹ ille mẽ
daciũ ꝺixerit. qm̃ ꝫz ordinẽ q̃ illaipſa bẽbat e
gri⁹ ad cãs ſcdas: ꝛ ñ ad cãm vlez ꝛ ꝓmã: mortẽ
illi ꝑdixit. Siꝛ reuellabit ꝺs q q̃ꝫ ſuo ſuo ſm q
ordinẽ ad cãs ſcdas hẽbit: ꝛ ñ ſm diſpõez mẽtis
ſue. ꝛ iõ ſi ñ eueniat ſic ꝑdixit: ñ tñ erit ille ꝺi fu⁹
mẽdaz. Et b diſtictio aĩa cara pl̃ib⁹ occult] ꝟi.
ſatiſſaĉ. ꝛ b de ꝓ reſpcũ. Si ãt vite ẽmin⁹ q̃tuz
ad ſcdaz cãz ordinẽ ꝺpet: nl̃i ꝺubiũ q ꝙ vita ꝫz
ordinẽ talẽ ꝓlõgaꝛ nõ põt: nec breuiaꝛi. Bic. n.
ꝺ ordinẽ cãndi reb⁹ id: dit: ita cãnt. Cãe ãt nãles
ſt ifluẽtie celeſtes. diſpõ aeris. oꝓlo coꝛpis. regi
men vite ꝛ b⁹ mõi. Doc. n. exꝑiẽtia ſatis claret.
Meliozes. n. fructꝰ ꝛ ſapoꝛoſiozes ꝫz diſpoſitio
nẽ aeris ꝛ terre: ꝛ aſpectũ celi ad eas in vno na
ſcunt̃ loco q̃ꝫ in alio. Et a ſil'i ꝺiuturni⁹ ꝫz ifluẽ
tiã celi viuũt q̃dã in vno loco q̃ꝫ in alio. Uñ ꝛ õ
quadã inſula circa terre extrema ꝺicit̃ q ꝺoĩes
illius ita ſuauiſſime viuunt: vt multuꝫ ſeneſcãt:
ꝛ vix moꝛi pñt: niſi ad aliã inſulaꝫ tranſferantur

Universidad de Deusto
Biblioteca

Itē expiētia docet q̄ in ēra infecta peste moriēt centū in die: z in alia illi ppinq̄ nō morient ōcē. ꝓterea laudo ad loca fugē sana. Et bestialr lo quūr gdā illud dissuadētes. Ordinē. n. ōdit cau sis secūdis: vt suos effect⁹ agāt. Infectio aeris effectū mortis l'alteri⁹ corruptōis i res dispositas iduc. Bz de b̄ infra ꝑmōe. xxix. Si ār vite l' min⁹ sideraī q̄tū ad bāna regulatōz: sic ēt in dubitanē vita allōgari z breuiari pōt. Nā sicut bēficio bñ vtēs mereī augeri: ita z abutēs mereī diminui. Jō regulā accipe gñalē. q̄ q̄cunq̄ sua abutir vita: illa ꝑuari mereī. Luc. xiij. Succide illā vt q ēt trā occupat. Ubi nō q̄ duplicit gs abutir vita sua. s. mālr: z spūalr. Mālr cum gs cibos indebite sumit. Spūalr cū vitā pccis i numeris iplicat. Ex q̄ sequūr iste due ỳitates.

¶ Q⁹ q̄ regim̄ vite inordinatū merito vitā ipaz abbreuiat. Jn Seneca ait. ¶ Plures occidit voluptas q̄ gladi⁹. Audi pulcherrimū tex. de ose. di. v. c. Nec tales. vbi dr. Nec tales accipiam⁹ cibos q̄s aut difficulr digerē: aut comestos magno partos. i. acgsitos z pditos labore doleaz⁹. Olex z pomoz ac leguminū: z facilior appar ē: z arte ipendios. i. expēsis coq̄r nō idiget. Et sine cura sustētat būanū gen⁹ moderate sumpt⁹. Q: nec auide deuoraī q̄ irritamēta gule nō bz: z liuiore digestiōe decoquir ꝛc. Et sūt ỳba Joan nis Crisostomi. Et adducit Halienū z Hypocratē in testes sui dicti: vt ibidē p3. Nec tñ bis ỳbis credas: diuites z q altioris sūt dignitatis ad cibos paupez vescēdos debē cogi. vt p3 di. xlij. c. Nō cogār. vbi dr. Nō cogār diuites pauperū cibis vesci. vtār ⁊suetudie ifirmitat]. i. fragilitatis suc. Bz doleār alir se n̄ posse sustētare. s. q̄ ui uē deliciose. Si ⁊suetudinē mutār: egrotār. Utār supfluis. i. pciosis. dent iopi⁹ nccia. i. pauperibus. Et sūt ỳba Aug. i li. de ỳbis dñi. Et idem sup epl'am Joānis ait. Delicie qlibet. i. delicios cibi: si absq̄ desiderio pcipiār: nō officiūt. i. n̄ obsūt. Et viles cibi appetēr. i. ardēr accepti: ipediunt pfectū abstinētie. Dauid. n. aquā ocupitaz effudit. s. ij. Bz. xxiij. supple z peccauit. Heliat cā nē comedit. s. iij. Bz. xix. supple z n̄ peccauit. Jsta ỳba ponūr añ dictū capl'm. n̄ cogār. Et sic p⁹ ỳitas p3. v3. q̄ iordinatū vite regimē merito vitā ipsā abbreuiat. Ex q̄ segr alia ỳitas huic opposita. v3. q̄ moderatū vite regim̄ vitā plōgat de ⁊se. di. v. c. nihil. vbi dr. Nihil sic iocundū est si: cib⁹ bñ digest⁹: z bñ decoct⁹. nihil sic salutez: nihil sic senīuū acumē opar. nihil sic egritudinē fugat: sic moderata refectio. Sufficientia q̄ppe nutrimētū z sospitatē simul ꝓcreat voluptatē. i. bilaritatē. Ex abūdātia ỳo morbū facit: z molestus igerit z egritudies gñant z facit. Qō ēt fames: b ēt z plētitudo ciboz. Magis ār mlto peioza. Fames q̄ppe i paucis diebus ausert boiem: z liberat ex hac uita penali. Excessus ỳo ciboz ⁊sumit z putrescē facit coz⁹ būanū: z macerat egritudie diuturna: z tūc cū morte crudeli ⁊sumit. b ibi. Et sūt ỳba Joānis Crisostomi. q̄

re ꝛc. 2ª ỳi. ē ista. Q̄ q̄cūq̄ moderate q̄tuna ad cibos: īmoderate tñ q̄tū ad vicia viuūt: merito vita abbreuiari dñr. Jn pp pccoz multitudinē. Heñ. v. Dixit dñs. ad Noe. Erūt dies eius cētū vigīti ānoz. Lūq̄ boies adhuc abutereñ⁹ vita: a dicta q̄titate. xx. subtr̄xit ānos. Nā cētū trīsactis ānis diluuiū īundauit exterminās. Et sic expōit barbar⁹ ille Hiero⁹. Et ponīr i decretis di. i. c. pdixerat. Uide historiā q̄ndā Dieī. xx viij Et. ij. Bz. xij. aliā legē. Illas. n. breuitat] cā rīq. Et sic p3 ꝓa ỳi. Ex q̄ seqr alia huic opposita. v3. q̄ vita scā merito, plōgari in scis dz. Ecc. iij. Qui bonoz at pfem vita viuet lōgioze. Et sic ō alijs. Dis oib⁹ accordat scūs Tho. qte p⁹. q. xxiij. Et b volo tibi sufficiāt p pñti oclone. Ita eōrio Q̄ maledixerit pri z mri morte moriat. i. breui⁹ us viuet.

De diuersitate finis vite bonoz z maloz; z de pzelijs anime in fine vite conclo tertia.

a Cipe ētiā oclonē. v3. Licet vite ēmin⁹ cuilibet sit assīgt⁹: tñ bonoz z maloz lōge diuersius z alien⁹ ē vite exit⁹. ¶ b⁹ oclonis ps satis nō ē: tā ex pte dine ordiaōis q̄ ex pte ordis cār scīarū z regulatōe būana. Dina. n. ordiatio sic statuit: vt mors a nemie crā to euitari possit. ps. Quis ē bō q viuit z n̄ videbit mortē: q̄si dicat null⁹. Et ad Hebre. ix. Statutū ē bōi semel mori. Similr z ordo cār scīarum b ondit. Necesse ē. n. vt oē cōpositū ex q̄tis oz elemīis aliq̄n corrūpar. vt dic phs 2o d gīatōe. dicit. n. Auicēna ōria semp appetit ire i regiōes ōrias. Similr z regulatio būana īmortalē boiem facē n̄ pōt p⁹ pccm̄ ꝓmoz pentū. Dixit n. dñs Ade Heñ. iij. Q: audisti vocē uxoris tue z comedisti ex ligno ex q̄ ꝓceperā tibi ne comederes: maledicta tra i ope tuo. Et paulisp post. Jn sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo: doec reuertaris i trā de q̄ sumpt⁹ es. pulus es: z i pulueē reuerteris. Jn Origenes sup Leuiticū ait. Si bō ab initio fact⁹ elegisset vitā: nūq̄ gen⁹ būanū mortalē oditōz tenēt. Q̄r p⁹ ps b⁹ oclōis sat] clara. 2ª ār. v3. q̄ exit⁹ bonoz lōge viuer sus ē ab exitu maloz. Hec ār ps roc: aucte: z exēplo ꝓbar. Aucte sic. Aludi Aug. de doctrīa xpiana. Non pōt īngt male mori q bñ vixerit. z vir bñ morir q male vixerit. Et idē i li. de ci. dī. Mala īngt mors putāda ē: vbi nō bona vita p cessit. neq̄ ēt facit malā mortē: nisi q̄ segr ipsaz mortē. hec ille. Vic q̄plures errār: putātes illaz malā esse mortē: quā gs toruis ocul' z manibul⁹ alijsq̄ pauēdis signis facit. Et illā bonā eē quā quis leui emisso flatu ⁊sequir. Sed nō sic ē. q̄n z plures legim⁹ bonos in morte penasse: z sceleratos vt puerulos obijsse. Aludi Greg. i li. moz. Justoz aīe leuibus quibuscūq̄ cōtagijs. i. culpis: ipso sepe mortis pauore purgant: z eterne retributionis gaudia iā ab ipsa carnis solutione p cipiunt. ¶ Plerūq̄ ỳo ꝺtēplatōis incteme: etiā p uls q̄ carne spolient: hilarescūt. Dū uetustat] ōbi tū soluūt: nouī iā muneris leticia pfruūr. b ille.

Morte q̄ facē sine pñie iudicijs: b pessima mōs est. ps. Mors pctōz pessima. Et mori in grā dī mors iustorū est. Apoc. vi. Bti mortui q in dño moriunt. Jnde Jsidor⁹ de summo bono ait. Illi sr deflēdi in morte quos miser⁹ infern⁹ ex hac uita recipit: nō q̄ letificādos celestis aula īcludit b ille. q̄re ꝛc. Scō hoc idē phar rōne. Qual' vnu⁹q̄q̄ est: talis finis debet ei. g iustis z penitentibus: q: boni sūt bon⁹ finis debet. Jniustis aūt z ipenitentib⁹ malus finis debet. q̄re ꝛc. Tertio b phar exēplo. Et ad ꝛrozē pctōz z gaudiuz iustoz: de gbusdā pctōrib⁹ z iustis exēpla q̄dam veris testi ponam⁹: vt p veres futura arguam⁹ Ubi nō q̄ hos oēs in veri testō legim⁹ horrēda morte obijsse. Nā ppter pctm̄ homicidij p̄ male obiit Layn q frēm suū occidit: z ipse ab Amelech fuit interfect⁹. Heñ. iiij. c. 2° Pharao q filios hebreoz oēs necari iusserat ipse post b i māi rubro suffocar⁹ interijt. Exo. xiiij. 3° Adonibeçech q mānū z pedū sūmitates alijs pciorat ipe silr est pcisus. Judic. i. vbi dr sic. ¶ Post mortē Jo sue ⁊sulerūt viri isr' dām dicēt⁹. Quis ascēdet añ nos ō Cananeū: z erit dux belli: dixitq̄ dñs Judas ascēdet. Et ecce tradet terra in man⁹ ei⁹ Et ait Judas Simeōi fratri suo. Ascēde mecuz in sorte mea: z pugna ō Cananeū: vt z ego pgā tecū in sōte tua. Et abiit cū eo Simeō. Ascēdit q̄ Judas: z tradidit dñs Cananeū z ¶ Pherezeū in man⁹ eoz. Et pcussert in Beçech decē milia virorū. Jnuenertq̄ Adōibeçech i Beçech. z pugnauert ō eū. z pcussert Cananeū z ¶ Pherezeū. Fugit ār Adonibeçech. quē psecuti ꝺprēderūt cesis sūmitatib⁹ manuū ei⁹ ac pedū. Dixitq̄ adōi beçech. Septuagīta rges ār putar] manuū ac pedū sūmitatib⁹ colligebār sub mēsa mā ciboz relīgas. sic feci ita reddidit mihi dñs. Adduxertq̄ eū in bierl'm: z ibi mortu⁹ ē. Quarto Zebee z Salmana: ga occidert frēs Hedeōis: filr a Hedeō interfecti sr. Judic. viij. ubi sic dr. Fugiertq̄ Zebee z Salmana: q̄s pseq̄ns Hedeō ꝺprēdit Et ifra. Dixit Hedeon ad Zebee z Salmana. Quales fuert viri q̄s occidistis i tabor: Qui dixerūt. sīles tui: z vn⁹ ex eis q̄si fili⁹ regis. Quib⁹ ille ait. Frēs mei fuert filij mr̄is mee. Viuit dñs si fuassetis eos n̄ vos occiderē. Dixitq̄ Jether ꝓgenito suo. Surge z iterfice eos. Qui n̄ eduxit gladiū. timebat. n. q: puer erat. Dirertq̄ Zebee z Salmana. Tu surge z irrue i nos. q: iuxr etatē robur est bois. Surrexitq̄ Hedeō z iterfec eos ꝺ bibi. Quīto Abimelech q mille hoim fame z fumo iterfec: ab vna fēia fragmie mole pcussus obijt. Judic. ix. vbi i ij. c. dr q̄ Abimelech ueniens ad oppidū Tebes: circūōdit eū cū exercitu suo. Et ifra. Accedēs Abimelech iuxr turri pugnabat fortr. z appropinq̄ns bestio ignē supponē nitebar. Et ecce vna mulier fragīm mole desup ia cīēs: illisit capiti Abimelech: z ofregit cēbrū ei⁹. Qui vocauit cito armigerū suū: z ait ad eū. Evagina gladiū tuuz z pcute me: ne forte dicar q̄ a femina interfect⁹ sim. Qui iussa pficiēs interfec eū

ꝛc. Sexto adolescēs q dixerat Saul occidisse Dauid iussiōib⁹ est iterfect⁹. ij. Bz. p̄. Bz q̄n oēs ad ꝛram hist'orias ponē q̄ mihi ē: tuipse si placet in locis suis hist'ōias plege. Septio latrōes q̄ Hiſboseth occiderār: a Dauid interfecti sr. ij. Bz. iiij. Octauo Joab q duos viros ꝓditiose occidit: Salomōis ipio iterfect⁹ est. iij. Bz. ij. Nono Läber q Nelon occiderat regē suū p⁹ dies. viij. i ꝓpo pala⁹ se obsūsit. iij. Bz. xvi. Decio Achab q iniuste fecerat Naboth lapidari: canes ei⁹ sanguinē potauert. iij. Bz. xxij. Undecio Jeçabel bōicida Jehu ꝓcipitare mādauit: z eā q̄r pedib⁹ o culcari. iiij. Bz. ix. Duodecio Andronich⁹ i eodē loco occubuit occisus: in q̄ Oniā fecēat trucidari. Ecce ex pctō bōicidij q̄t mala morte finierūt.

Scō ppter pctm̄ luxurie p̄ fere totū pijt būanū gen⁹. Heñ. vij. ubi dr q̄ oīs caro cōrupat viā suā. s. in fece luxurie ꝛc. 2° ppter luxuriā Sodomā z Gomorrā igne z sulphure: z alias vicinas ciuitates exterminauit. Heñ. xix. 3° filij Beniamī q vroē Leuite turpit deluser: incredibilr exterminat. s. Judic. xx. Quarto duo senes Susanā oppīmē volētes: a pplo guiter pñiti sūt. Dañ. xiij. ꝛc. 3° ppter pctm̄ mali ⁊silij p̄ Achitophel: q ō Dō male ⁊suluit: laqo se suspendit. ij. Bz. xvij.

2° falsi accusatores Danielis: a leōib⁹ deuorati sr sine remissiōe. Dañ. xiiij. Et sic de alijs. Quarto ppter pctm̄ crudelitat] p̄ Sysara tyrān⁹ crudelis q manū femie clauo z malleo interfect⁹ ē. Judic. iiij. 2° Saul crudelr pseq̄ns Dauid: sciēs omnia gladio iterfecit. i. Bz. xxxi. 3° ipius Benadab a suo suo bi iudicio fuit iugl'at⁹. iiij. Bz. viij.

Quarto Josias tyrānus: q: Zachariā lapidari fecit: a suis ꝓpīs fuit iterfect⁹. iiij. Bz. xij. Quīto Holofernes crudelr q manū femie est capite trūcat⁹. Judith. xiij. Sexto supb⁹ z crudelr Aman q se adorari fec: i patibulo q̄ō Mardocheo pauerat suspēsus est. Hester. vij. Et sic de alijs. Et ne tedio tibi molest⁹ sim: ista sufficiāt ō mala morte ipioz i veri testō. Jn nouo ār testō legē das scōz cerne: z pulcherrima īuenies. Sed q̄d dicā de gl'osa morte iustoz: tam ueteris q̄ noui testamēti. O martyres sancti: vestrā gl'oſaz mortem narrate. Ueniat Abel iust⁹ a Chaim frē suo īnocēt occisus. Heñ. iiij. Ueniat Zacharias fili⁹ Joiade: ab ipijs innocent lapidat⁹. ij. Para. ij. Ueniat Eleazar⁹ vir ille fortissim⁹ z scūs ꝓ fide mortu⁹. ij. Machab. vij. Ueniat Johs baptista ꝓ vitate decollat⁹. Marci. vj. Ueniat Stephanus lapidat⁹. Actuū. vj. Et sic de alijs. Ueniāt cuncti bñ viuētes in timore dñi. Ueniat sanct⁹ patriarca Abrahā: q in senectute bona mortuus est. Heñ. xxv. Ueniat scūs Jsaac: q. 180. annos habens fideliter mortu⁹ est. Heñ. xxxv. Ueniat Aaron pijssim⁹. Ueniat Moyses scissim⁹. Dauid dulcissim⁹. Ueniant ceteri patriarce z prophete oēs. veniant singuli sancti z sancte noui testamēti: z testimoniū reddant sui felicis exitus O felix mors. o felicissim⁹ finis. beati mortui q in dño moriunt. Et sic p3 ista ocl'o. Ad oiuz di

Universidad de Deusto
Biblioteca

ctoꝝ maiozē declarationē tres ꝟitates inquiramus. ꝟ3. ℣ꝛia ꝟitas est ista. An aliq̄ casu mortem liceat ātícipare. 2ª Quō dz se bō ante mortem ꝓparare. 3ª ꝟitas. Que sūt illa q̄ mozientibus accidē solent. Cētū ad ꝓmā breuiter dico ꝙ nullo mō cuipiā lz mortē ātícipare ꝓ seipm Jnde Aug. i. ō ciui. dei. c. xxvi. narrat ō gbusdā ꝟginib⁹ Rome: q̄ ne a paganis violarent: in flumine se ꝓiecerūt: de quaꝝ salute dubitaꝟ. Qui eni sibi mortē inferūt. sibi attribuūt qō dei est. ꝛ ꝓ ois diuinū sibi usurpant bonozē: ꝛ sic mōtaliter peccāt. qī ꝛc. Audi pulcherrimū text⁹. xxiij. q. v. c. si nō licet. vbi dicit text⁹. Si nō licet ꝓuata ꝓāte alicui hominē occidē inocentē: c⁹ occidendi licentiā nulla lex cōcedit: ꝓfecto q seipsū occidit homicida ē. Et tāto fit nocētioz cū se occiderit: ꝗto inocentioz fuit cā q̄ se occidendum putauit. Et infra. Judas. n. cū se occidit: scelera tū hominē occidit. ꝛ tñ nō solum xꝑi: vez ēt sue mortis reus finiuit banc vitā. qz lz ꝓp scelus ꝓditionis. ſ. xꝑi: alio tñ suo scelere occisus est. q̄si dicat duplr peccauit. ſ. tradendo: ꝛ occidēdo se. Cur āt hō q nihil mali fecit sibi malefaciat. ꝛ se ipsū inēficiendo inēficit hominē inocentē: ne alium patiaꝛ nocentē. ſ. pleq̄ndo. atq; in se ꝓpetret pcm̄ ꝓpziū: ne in eo ꝓpetret alienū: longe text⁹ ē. hec ibi. Et sunt ꝟba Aug. ꝓ de ciui. dei. Jtē ēt alius nōbilis text⁹ ibidē: vbi dī. ℣Placuit vt bi q sibiipsis voluntariā: aut p ferrū: aut per venenū: aut p ꝓcipitiū: aut p suspendiū: l quōlibet mō inferunt mortē: nulla ꝑfus ꝓ illis in oꝛone cōmemoratio fiat: neq; cū psalmis ad sepulturā coꝛ cadauera ducant. Multi. n. sibi ꝓ ignozantiā usurpant. Similiter ꝛ de bis placuit fieri q in suis scelerib⁹ moriunt. hec ibi. Et glo. sup ꝟbo. ad sepulturā dicit q̄ pp ꝗ nō dz intelligi q̄ tales debeant sepeliri in locis sacris: lz intelligit de sepultura aslinina l canina ꝛc. De ꝗ ēt vixim⁹ supza feria. v. cineꝝ in p⁹ cl'one fe ptis. Jō Bꝛanus in fine dicti capli. si nō lz. sic ait Jtē ꝗ dicim⁹: ꝗ asserim⁹: ꝗ modis oibus affirmamus: neminē sibi spontaneā mortē inferꝛ debē: vt fugiat molestias tpales: ne incidat in ꝑpetuas. Neminē supple dicim⁹ sibi mortē inferre ō bere pp aliena pcā: nec hocipso incipiat habeꝛ grauissimū ꝓpziū. Neminē. ſ. dicz ꝛc. pp sua ꝑterita pcā. q̄ magis in hac vita op⁹ē vt possint penitendo sanari. Neminē. ſ. dicim⁹ ꝛc. ex desiderio melioꝛis vite q̄ post mortē sperat. qz reos sue mortis melioꝛ p⁹ mortē vita nō suscipit. hec ibi. Et imediate subiungit tria capla ad ꝗ ꝓpositū. vz. c. tu dixisti. ꝛ. c. nō est nūm. ꝛ supradictū capl'm. placuit. qī ꝛc. Quantū ad ꝙm ꝟi. dico breuiter ꝙ semp vigilare debem⁹. audi Augu. Nescis igt q̄ hoza veniat. semp q̄ vigilia. Et qz nescis qñ veniat: paratū te inueniat cū venerit. ꝛ adhuc qz nescis qñ veniat: semp patus sis. qī ꝛc. Quantū ad ttiā dico ꝙ mozientib⁹ oībus: ꝛ pmaxīe pccōzibus tria bozzenda ꝑlia accidunt. ℣Primū ꝑeliū est demonū molestatio. 2ᵐ ꝑliū est ꝓpinquoꝝ infestatio. 3ᵐ ꝑliū est oīum sensuū cruciatio. ℣Primū inq̄ ꝑeliū ē demonū infestatio. triplicē molestiā vtplurimū conaꝛ diabolus oībus moriētib⁹ inferre. ℣4ª molestia est de infidelitate. 2ª de taciturnitate. 3ª de desperatōe. ℣4ª molestia est de infidelitate. Sciunt. n. demones oēs ꝙ sine fide ꝓfessi ꝓbi le est placē deo. Ad Hebꝛ. xj. Et ꝙ dubi⁹ in fide est infidelis. eꝝ de hereticis. c. dubi⁹. Dubi⁹ inqt in fide infidelis est. Neq; eis oīno credēdū est qui fidē ꝟitatis ignorant. ℞ ibi. Jō ad dubitandū de fide plurimū infestāt. Et nō solū i mozte: sed ēt i vita. Apoc. iij. Esto fidelis vsq; ad mōtē: ꝛ dabo tibi cozonā vite. Unī legit de quodā antiq̄ doctoze: ꝙ cū in extremis ꝓstitut⁹ eet: adst diabolus: ꝛ suggē cepit ꝙ qōnis moduz: qd ipe credēt. Et sibiipsi in mēte rīdit. Talr se credeꝝ q̄liter credit scā mr̄ eccla. Et diabolus. qd ings credit scā mr̄ eccla. Et ille articulos q in symbolo ꝓtinent. Et diabolus ait. Nōne ꝓbia q̄ ꝟa scientia est: ꝛ ꝓcedit p veras rōnes: docet ꝗ ipossibilia esse. Et sic paulatine mentē illi⁹ intricādo in infidelitatē incidit: ꝛ sic mortuus est. ℣Post ꝟo paululū tpis spaciū: ali⁹ doctoz nō mīoꝛi doctrina fulgens infirmat⁹ē ad mortē. Cui apparens alius mortu⁹: qñ illi familiaris erat: introgauit eū de fide qd credēt. Et ille qō credit eccla rīdit. Cui ille. Et quid credit eccla: Et ille. ipsa credit qō ego credo. Et ille. qd tu credis: Et ille. qō credit eccla. Et ille. quid credit eccla: Et ille. qō ego. Et sic nūq̄ eius ꝓmonē potuit ab illo terminis reuocare. Qō videns ille mortu⁹: voce magna clamauit. Deu mihi qz sic nō feci. voluī. n. in infirmitate mea ultima in meipso ō fide cū diabolo disputare ꝛ succubui. iō eternalr sum dānat⁹. qī ꝛc. ℣Scōm ꝑeliū demonū est ō taciturnitate. ſ. ofessionis. Sciunt. n. spūs immūdi ꝙ ofessio scā a pccis aiam purgat. ps. Dixi ofitebor aduersū me iniustitiā meā dño: ꝛ tu remisisti ipietatē pcci mei. iō in ifirmitate quantū pñt illā ꝓgare studēt. vñ i vitis patrū ō qda ꝓbo religioso legit⁹ ꝙ ulli appuer⁹ duo demōes i forma āgelor: ꝙ dicūt se a dño missos: ut eaꝝ aiaz pōtarēt i celū: lz ita gnē cū ꝛpiebāt: ꝙ nō possent eā ferre. Nihilomin⁹ darēt ei ad sua pcā leuiāda modū poptimū. ꝟs. vt exiñ firmissimū tenēt filētiū. Quib⁹ ꝛcedētib⁹ nulli loq̄bat: nec rīdebat. Qō qdā ali⁹ vir dei ꝟsideras: illū vsitas: eū mone cepit: ne a demōe se ōcipi pmittēt. qz aliqñ se trīsfigurat i āgelū lucis. Et sic edoct⁹ locut⁹ē: ꝛ fcm̄ reuelauit. Et p⁹ paucos dies c⁹ dā pcci qō i scto fecerat: ō q̄ nūq̄ ofessus fuerat cōdat⁹ est. qō moꝛ ofessus ē. ꝛ postea obijt i dño. 3ᵐ ꝑliū dmonū ē de dsperatōe. Et ꝗ pugna piculosissima ē. ij. Pe. ij. c. iduc. n. diabol⁹ turpitudinē: ml'titudinē: ꝛ hūbilitatē pccoꝝ: ꝛ mētib⁹ pccoꝝ: ꝛ disputando in desperationē q̄rere inducit. vñ de scō Bernardo legit⁹ i e⁹ legēda. ꝙ cū ifirmitate grauaret: dsparois sibi tētatio supuēit ō ꝑpa salute: ꝛ ꝟsideras ꝙ cū multa negligē⁹ do fuiss: ꝛ se nihil bom fecisse vnde tātū ꝓmiū recipere debēt. Qua cū in tentatōe vagaret: gra dei ad se rdiet tentatōi rndit. Fateoꝛ ingt nil bōi fecisse dignū tanto ꝓmio. sed xꝑs duplici rōne illud obtiebit. Tū qz dei filⁱ qui benign⁹ est ꝛ pius cū patre. Tū qz ꝓpter me passus est. Et tō sue passionis meritis spero illud obtinere. Et sic diabolus cōfusus recessit. q̄re ꝛc. ℣Scōm ꝑncipale ꝓlium qō mozientib⁹ ꝑstm pctōzibus accidit: vī. ꝓpinquoꝝ infestatio. Occurrūt nāq; filij: diuntr: ꝛ alij q̄s inordinate dilexit. ꝛ durū atq; asperuz videt illos derelinquē. Uidet vna ex ꝑte vnum affinē querē sibi legari mr̄: alteꝝ tātū. Tota eo rū sollicitudo est ō lana ꝛ nō de aīa. Filij l' vxoꝛ accipiūt capsaꝝ claues: ꝛ incipiūt euacuaꝛ. Nō ꝓmittunt ad eū itrare deuotū religiosuz: ne fōte sibi ꝟsciam faciat de restitutiōib⁹: ꝛ de elemosynis paupibus dandis. Decipiūt illū dicētes cito sanandū. Medic⁹ venit. ꝛ dicūt. le spaçato. oy. oy. bey. Abboiationes diaboli. O medici. o me dici nōte. si quēpiā infirmū visitatis nō ꝓius ac certo ofessore. oīa bona q̄ facitis nihil uob ad uitā eīnā ꝓsunt. Jn nōte text. de pe. ꝛ re. c. cuz infirmitas. vbi dī. Cū infirmitaꝛ corpalis nōnūq̄ exꝑtō, puēiat: dicēte dño lāguido. Uade ꝛ amplius noli peccare: ne deteri⁹ tibi ōtingat: ꝑsenti decreto statuim⁹: ꝛ districte ꝑcipim⁹ medic] corpoꝝ. cū eos ad ifirmos vocari ōtigerit: ipsos añ oīa moneāt ꝛ inducāt: vt medicos aduocēt aiaꝝ vt postq̄ fuerit ifirmo de spūali salute ꝓuisum: ad corpalis medicine remediū salubri⁹ ꝓcedaꝛ. vtq̄ cessante cesset effect⁹. hec ibi. glo. ℣Post. dicit. Et quo dic̄ ꝑcipim⁹ necessitatē ponit: ꝛ trāsgressoꝛ mortaliꝛ peccat: nec ꝗ statutū ꝑscribi ꝑt. nec aliq̄ ꝟsuetudine tolli: cū ꝓ salute aiaꝝ ītro ductū sit. hec ℣Posti. Cētis igr molestijs credis paupculos pctōzes in fine vite eorū ꝑturbari: Cētū credis vndiq; versenť: Cēto credis in piculo aiaꝝ currāri: heu heu heu finē talē bītib⁹. Audi Aug. de pe. di. vij. c. null⁹. Que ingt morbus vigeat: ꝛ pena terret: ad veniā vix uēiet. Et maxīe vt dictū est qñ vxoꝛ cū filijs lachrymādo se ꝑtat. Quo fit vt tali amōe inordinato oppssi aliena restituē nō velint: ne paupta ꝛē incurrāt. Et sic filijs aut alijs vt restituāt testanť. qō nec ipsi faciūt: ꝛ sic oēs ad tartara ruūt. Erigite oēs aures ꝛ nōte ꝙ oēs q in vita restituē potuerunt ꝛ nō fecerūt: sed alijs legāt vt restituāt: noscant se oēs in eternū baratꝝ demersuros. Legit eni de quodā vsurario: ꝙ cū quadā graui ifirmitate detineret: filij ꝑsuadebāt vt aliena restituerz Quib⁹ ille. si hoc fecero ibitis ad hospitale: ꝛ sic obijt. post mortē ꝟo ei⁹ vn⁹ ex ei⁹ filijs totā suā ptem pauꝑibus erogauit: ꝛ ad dei fuitiū se mancipauit. Alius aūt suā ptez suā tenēs mūdane ui uens in breui mortu⁹ est. Quadā aūt die ille ōi suus cum semel oraret vidit terram aptam: ꝛ i fundo iferni vidit filiū supza patrē: ꝛ se inuicem maledicētes. ꝛc. Et sic ꝑz secundū ꝑliū. Tertiū ꝓncipale ꝑeliū est omniū sensuū cruciatio Nā cū infirmus in extremis laborat. ora pallēt fastidit spūs. arescūt membra. oculi concauant. ligua palato adheret. ossaq̄ omnia uidēť. tozqt corpus. vlulat. lamentat. hem. hei. Et quod iter omnia stultissimū est dum mozit adhuc euadeꝝ se sperat. ga qō optat sperat. qō abhoꝛret nō expectat. cupit viuere: credit viuē: ꝛ vinere vellz. non vellet mozi: ꝛ mirat mozi. quia oīno nollet mozi. Sanitatē optat: sanitatē expectat. Similr vtso qui tēpoze hyemis ꝺum nullū signū pomorū apparet: eleuato capite ad arbores ait. Hoc anno erunt multa poma. hoc ideo dicit quia sic vellet. Sic infelix peccatoz diabolo psuadente ne aīmā suam disponat: sperat adhuc viuere. sicut dicebat ille diues Luce. xij. Aia mea bēs multa bona reposita in ānos plurimos ꝛc. Audi Job. xxvij. Diues inquit cū dōmierit nihil secū affert: ꝛ aperiet oculos suos ꝛ nihil ꝟeniet. id ē peccatū. Audi Aug. li. de aīa in ꝑsōa peccatorum loquentē. Quid profuit iquit nobis inanis gloria: breuis letitia: carnis voluptas: falsa diuitie: magna familia: ꝛ magna cōcupiscentia: vbi risus: vbi iocus: vbi iactantia: vbi arrogātia de tanta letitia: Jn quāta tristia ꝛ doloze et ruina maxima hec deuenerunt. q̄re ꝛc. Et hec tibi aīa cara sufficiant ꝓ presenti conclusiōe. Et sic ꝑz secunda pars huius sermonis.

Q̄ boni ꝛ mali post hanc vitam diuersimode premiantur consideratio tertia.

Ertioloco Bonorum et malor⁹ diuersam premiationē videāus. vbi tres ꝛclusiones subiungamus. ꝟ3. ℣Prima ꝛclusio est ista. Dui⁹ miserrimi diuitis: oīum ꝗ damnator⁹ locus infernus est. locus certe omniū miseriarū ꝛ angustiaruz plenus. Scda ꝛclusio. Et si miser hic diues i tozmentis abrahā ꝓ fratribus supplicaret: nullū tamen credam⁹ in damnatis regulatū amoꝛe esse: sed rabiataz vt ista loquar inuidiaz in eis summe malignare.

Tertia ꝛclusio est ista. Jn signum acerrimi cruciatus dānator: hic miser diues epulo guttā aq̄ postulabat: q̄ ligue incēdiū possz refrigerāri.

De loco damnatorum: ꝛ eorum mala voluntate conclusio prima.

a Ccipe primā ꝛclusionē. ꝟz. Duius miserrimi diuitis omniūq; damnator⁹ locus infernus est. locus certe miseriaꝝ ꝛ angustiarum plenus. ℣Pro declaratione huius est sciendū ꝙ infernus multipliciter accipi in sacra scriptura solet. Aliquando eni accipit ꝓ pena inferni. Et secundū hoc dicit beat⁹ Hiezonym⁹ ꝙ diabolus quocunq; vadat: semp in inferno est. ꝛ exemplū adducit de febricitante: qui vbi cunq; sit: febribus cruciatur. Aliquādo accipit ꝓ loco inferni. Apocal. xx. Infernus ꝛ mors dederunt mortuos suos. ꝛ hic locus est in cētro terre. ꝛ de hoc intelligit ꝑsens ꝛclusio. Hoc ꝑ suppositō hec ꝛclusio ꝓbari pōt triplr. ſ. auctōritate. ꝛ exemplo. Uide supza feria scda ꝓme

Universidad de Deusto
Biblioteca

dñice in ꝥa parte conclone ꝑma. Circa hanc q̄stionem tres inquiramus veritates. ꝓma an voluntas damnatorum sit semper mala.

Scda an damnatos aliquando suoꝝ peniteat peccatoꝝ. Tertia an voluntate deliberatiua mallent non esse q̄ esse in tormētis. Ad ꝑmā dico ſm btm̄ Tho.in.iiij.di.l.q. volūtas in damnatis pōt dupliciter ꝛsiderari. vno mō vt ꝺlibe ratiua.alio mō vt nālis. Et dico q. volūtas nāt nō est ex ipsis dānatis:ſz ex deo q auctoꝛ cuiuslibet nāe est.ꝛ ista nālis voluntas nō est aliud nisi quedā nā:inqua nālem quādam inclinatōem posuit ad bonū.ꝛ cū hec nālis iclinatio in eis pꝰ coꝛporis vitā remaneat: hinc est q. in eis potit bona voluntas reperiri. Uoluntas āt deliberatiua ex ipsis est: qꝛ in coꝝ est potestate ad ꝺ, vel ad illud inclinari. Et talis voluntas i eis ē sem per mala.ꝛ rō qꝛ tenacissime ab vltio fine auertī sunt.ꝛ cū nulla voluntas recta dicat: nisi p re spectū ad ipsuꝫ:iō coꝝ uoluntas semp obliq̄ est. ꝛ per ꝛ̄ mala. Uñ dato q. voluntate nāli:q̄ in bonū nāle ferī ipsi bonū velint:tñ voluntas ꝺliberatiua illud bonū nō bñ vult. ꝛiō coꝝ volū tas est semp mala. Sed ꝺ ꝺices,obiectū volūta tis est bonū ꝛ nō malū:quo q̄ ꝑt velle maluꝫ? Dicit idē doctor q. malū nō mouet voluntatez inquantū est malū:sed inquantū est extimatum bonū.ꝛ iō in ꝺ voluntas coꝝ semp mala. qꝛ oē malū ꝛ oē pccm̄ estimant bonū. vñ sicut in uita nō estimabant q. luxuriari esset pccm̄: dicētes. ꝺus illud ordinauit.nō fecisset instra nisi voluisset illis opari.ꝛ sic voluntate deliberatiua ma lū vt bonū eligebant ita in inferno: cū coꝝ voluntas sit a deo totaliter auersa:qꝺcūq̄ maluꝫ estimant bonū: ꝛ oē bonū nō bñ volunt ꝛc̄.

Jñ nō pulcherrimū textū. xxxij.q.i.c. cū renunciat vbi ꝺr. Cū renunciat ipꝛobitati.i. vitio l' peccato:statim assistit ꝛtus.i.gra. Egressus.n.malitie ꝛtutis operat ingressum.i.egrediente vitio intrat gra. Eodēq̄ studio,quo crimen excludit: innocentia copulat.i.innocens ꝛ bonus efficit. hec ibi. Et sunt ꝛba btī Ambrosij. Ex,quo sequitur q. voluntas dānatoꝝ ipꝛobitati nunq̄ renuncians:nūq̄ bona ꝛ ꝛtuosa erit. Et sic ꝑz ꝓma ꝛi.

Ad �fam dico ſm eundē q. penitere de pccō est duplr. vno mō p se.alio mō p accīs.per se quidē illū peccati penitet qui abhominat pccm̄ in eo q. pccm̄: vtputa qꝛ displicibile deo. Et hoc mō dānatos nūq̄ penitet: qꝛ voluntas malitie pccī semp remanet in eis. Illū āt per accīs penitet:quē nō penitet de pccīs inquantū deo displicibilia:sed inquantū iuncta est eis pena q̄ in coꝝ ꝛgiſ itollerabile dānū. Et hoc mō semp dānatos penitet.qꝛ semp ꝓ coꝝ culpis cruciant. Et ſm hoc vicit ꝛ̄s Böa.di.eadē in.iiij.q. uoluntas coꝝ semp est ad peccatū iquantū pccm̄: sed nō inquantū pccō iuncta est pena:quā acerrie patiunt. Et pōit istā pulcherrimā rōnē victus doctoꝛ.qm̄ fuilis timoꝛ nō aufert hitū male vo lūtatis:sed actū.vbi gra. Jste ñ vlt luxuriari qꝛ timet puniri.ecce q. iste timoꝛ aufert actū:sed ſ hitū.ꝑz qm̄ ſi sperare impunitas; vellet vtiq̄ luxuriari. Sic de fō in dānatis. nā doloꝛ ꝛ pena quā ꝓ coꝝ culpis tollerant:ausert ab eis actū volendi peccare.qꝛ de fō nec appetunt luxuriari:ſupbire ꝛc̄.ꝛ ꝺ q. penas quas tollerāt: ut ꝺixi. Remanet tm̄ hitus male voluntatis p quem peccare appeterent:si nō puniri se crederet. Si q̄ quereres.pr̄ Ambroſi credis q. dānati vellēt peccasse. Dico certe q. nō. nō q. boc q. pccm̄ eis displiceat inquātū iniustū ꝛ deo ꝺriū:sed qꝛ ꝓ pccō penas acerrimas gustant.qr̄ ꝛc̄. Ad tertiā dico ſm btm̄ Tho. vbi ꝛ̄. q. nō esse pōt ꝛsiderari inquantū illud nō ē aliquod ꝓprie natura lesiuū remouet ꝛ malū tollit. Et sic nō esse accipit rōnē boni. Carere.n.malo est quoddam bonū. vt ꝺicit pꝰ. v. ethi. Et ſm ꝺ sancti dānatis esset nō ē q̄ ē miseros. Jñ glo.sup illud Jere.xx. maledicta dies in q̄ nat sum.melius ingt est nō ē q̄ male ē. Et ſm ꝺ dānati eligēt possunt ſm,deliberatiua rōnē nō esse. Sed ꝺici quies quō intelligit illud de Juda dictū. bonū erat ei ſi natus nō fuisset. Dico q. multipliciter exponit. Quidā.n. ꝺicunt. meli est nō offendere ꝺeū ꝛ nō esse:q̄ offendere ꝛ ē.ꝛ ꝑ ꝛ̄s quilibet potius eligere ꝺz nō esse:q̄ offendē creatoꝛem et esse. Et sic intelligit illud Job. vtinā ꝛsumptus essem ne oculus me videret.i.potius velle non nasci:q̄ deū offe..dere. Quidā ꝺicunt q. nō ē simpliciter nō est malū:sed malū est post ē jāni bilari.qꝛ ibi sūma ꝓtiuatio est que est sūma iperfectio.nō ē āt aliq̄ bō sit:nō est aliqua ꝓtio. Nā Antix̄ps eo q. nōdū est:nullo ꝓtiat bono. ꝛ per ꝛ̄s nihil mali hz. Quare ꝺicunt q. ſi Judas nunq̄ fuisset:nullus pateret malū. sed post q̄ fuit:ꝛ dānatus est:malū est illi fuisse. Sed ꝛ mihi nō placet.qꝛ qñ aliqua duo comparant ad inuicē:oꝛ q. in aliquo comparent. sed nō ē simpliciter sicut per ipsos nō ꝺicit aliquod malū: ita nec aliquod bonū.ꝛ per ꝛ̄s nō potest fieri comparatio a nō esse simplr ad esse in penis.qꝛ ē in penis aliquid de bonitate participat, nō esse āt simplr nō participat aliquo modo. cū sit simplr nō ens.ꝛ ens ꝛ bonū conuertunt. q̄ qō simplr ē nō ens:simplr nō est bonū nec malū.ꝛ per ꝛ̄s non potest fieri comparatio ut ꝺictum est. Jō ꝺico saluo semper iudicio melioꝛi:q. sensus predictoꝝ verboꝝ est iste. Melius illi erat si natus non fuisset.quia si natus non fuisset: sed i vtero extinctus.anima ad limbū ꝛ nō ad infernū iuisset.ꝛ ideo non ꝺixit ꝛ̄ps.melius illi erat non fuisse:sed si natus non fuisset. qr̄ ꝛc̄. Et sic ꝑz pꝰ.

De ꝺditione ꝛ statu dānatoꝝ conclo �fa.

a Lcipe �fam conclusionez. vz. Etsi miser hic diues in tormentis, Abraham ꝓ fratribus supplicaret:nullum tm̄ credamus i damnatis regulatū amoꝛē ē:ſz rabiatā: vt ita loquar inuidiam in eis sume malignare. Ad cuiꝰ declarationē nota ſm Bona.in. iiij. di. l.q. est in dānatis affectōes inordinate remittā tur pp penaꝫ acerbitatē.ꝛ loquoꝛ ꝺ affectiōibꝰ que hñt annexā delectatōez. Alie tm̄ affectiōes in ꝺbus nō est penalitas vigorant. Uñ etsi cessēt actualr effectus luxuriādi:itendit tm̄ affectus si ue furoꝛ ipatientie ꝛ liuoꝛ iuidie. vñ tunc denti bus fremēt ꝛ tabescēt. Et ob boc q. in eis semp odiū crescit ꝛ liuoꝛ iuidie:oēs vellēt ē damnatos.ꝛ qñ vident aliq̄s saluari dentibus suis stridēt. Sed tm̄ vt ꝺicit beat Tho. vbi ꝛ̄. minus i uident ꝓpinquis q̄ extraneis.qm̄ maioꝛ.id est i tensioꝛ erit eoꝝ pena si oēs ꝓpinqui dānarētur: ꝛ aliqui extranei saluarent. Et inde fuit ꝺicē iste doctoꝛ: q. hic miser diues fratres suos a dānatione petijt eripi. Sciebat.n. q. aliq saluarent. ideo ipsos saluari q̄ alios potiꝰ affectabat: ſz ex eius pessima volūtate uellet oēs damnari. Et vt clarius ista intelligant tres ingramꝰ ꝛitates. ꝓ⁴ ꝛitas est an dānati,ꝑpter eoꝝ malā voluntatez demerent. Scda an dānati aliq̄n de deo cogitent. Tertia.an dānati gla videāt beatorū.

Qr̄ū ad ꝓmā dico ſm btm̄ Tho. vt ꝛ̄. q. oēs cōtingit ꝛcedunt q. post ꝺiē iudicij nō erit in damnatis aliq̄ meritū vel demeritū. qꝛ meritū vel demeritū ordinat ad bonū vel malū vlterius ꝛ sequendū. post ꝺiē aūt iudicij erit ꝛsūmatio vltima oīum bonoꝝ vel maloꝝ.ita q. nihil vlterius erit addendū de bono ꝛ malo. vnde ꝛ bona voluntas in beatis nō erit meritū:ſz premiū. Silr mala volūtas in dānatis nō erit demerituꝫ:sed supplitiū. Nā vt ꝺicit ꝑbus p ethicoꝝ. Opatōes ꝛtutis sunt pcise in ifelicitate: ꝛ eoꝝ ꝛrie sunt p cise in miſia. Sꝫ ante ꝺiē iudicij ꝺicē btus Tho. q. est quoꝛūdā opinio q. beati merent ꝛ dānati demerent. Sꝫ hoc qualr intelligat exp̄ōit ꝺicēs Qr nō pōt intelligi beatos mereri q̄tum ad premiū essentiale:nec dānatos demereri quantuꝫ ad penā ꝓncipalē.qꝛ q̄tuꝫ ad hoc vterq̄ ad terminū deuenit.sed beati merent q̄tum ad ꝓmiū accidēt̄ale.sicut etiā in angel accrescit gaudiuꝫ de saluatōe bonoꝝ. Luce.xv. Gauditū est āgel dei sup vno pctōre pniam agēte. Silr ꝛ dānati demerent q̄tum ad penā scdariā. ꝛ hoc pmaxie est vez in demonib. Jn rñsionib tri q̄s beatus Tho. facit ad p̄dictā qōez apparet q. teneat dānatos aliquo mō non posse demereri. Et rō. ga ad maloꝝ finē puenerunt. nec ē sile de ꝺmōib qꝛ ꝺmōes si vsq̄ ad ꝺiē iudicij demēt q̄tuꝫ ad penā scdariam.hoc est qꝛ hñt offm̄ alios ad damnationē ꝓtrahere.sed dānati non sic. Silr etiaꝫ ꝺr de angelis:si vsq̄ ad ꝺiē iudicij merent hoc est qꝛ officiū hñt alios ad vitā eternā inducere. Et iō qñ aliquē inducūt:gaudent ꝛ merent accidentale premiū. qr̄e ꝛc̄.

Qr̄ū ad �fam ꝛitatē dico ſm btm̄ Tho. vbi ꝛ̄. q. cogitare de deo est duplr. f. ſm se:ꝛ ſm id qō est ei ꝓprium. f. ē totius būani gñis principiū:ꝛ vltim finis oīum:ꝛ sūmū bonū ꝛc̄. Alio mō ſm qd. hoc ē ſm aliqd qō est q̄si accidētale ꝺo in suis effectib: vtpote pūire ꝛ ihmōi. ꝓrio mō cogitatio de deo nūq̄ bñ pōt sine aliq̄ delectatōe ꝺ deo. Et qꝛ dānati ab oi sunt ꝑuati delectatiōe:ꝛ sunt in cōsumata tristitia:iō de deo sic cogitare non pñt. Sꝫ scdo mō bñ pñt dānati ꝺ deo cogitare. dū.l.se p dinā iustitiā puniri sentiūt. Et talis cogitatio est in eoꝝ tristitiā afflectiua ꝛ nō gaudiū. Uñ accipe istas ꝛitates. vz. Dānati de suis peccatis qbus dānati sunt cogitāt. Jtē de ḡtijs q̄s sprecuerūt. Jtē ꝺ tē pore male expēso ꝛc̄. Et oīa ḡiabūt tristitiā singularē. Nā sicut i btis ꝺicit btus Tho. ois eoꝝ cognitio est mā gaudij:ita in dānatis mā tristitie Qr igr relingit q. ois dānatoꝝ cogitatio ꝺ ꝺo: ē vt ꝺs est punitoꝛ eoꝝ.qꝺ eoꝝ volūtati nō ꝛsonat ꝛ p ois deū semp odio hebunt. qr̄e ꝛc̄. Qr̄tū ad tertiā ꝛi. breuiter dico q. gla btoꝝ vsq̄ ad ꝺiē iudicij dānati videt:nō tm̄ q̄lis sit intuentur. Uerbi gra. Si vnꝰ in carcerib ceēt ꝛ supi in sala choree ducerētur ꝛ festiçaret:ille incarceratꝰ cogitādo videt q. supꝰ eū ē gloria:ſz q̄lis sit ignorat Sic ꝛ in dānatis vsq̄ ad ꝺiē iudicij remanēt tales discursus: vt de gloria cogitent beatoꝝ: sed post iudiciū ad penas ꝺiuertent ꝛ de gla btoꝝ nō cogitabūt. Et ſm Bona.ꝛ Tho. Diffusius tm̄ hanc materiā tetigi in ſmōe sci Stephani i dñicali nro. qr̄e ibi si placz. Et sic ꝑz r⁴ ꝛcl'o. qr̄e ꝛc̄.

De pēa damnatoꝝ magis in ſpāli ꝛcl'o z⁴

a Lcipe tertiā ꝛcl'onē. vz. Jn sinuz acerrimi cruciatꝰ oīum dānatoꝝ:hic miſ epulo guttā aque postulabat: q̄ ligue incēdiū posset refrigerari. Audi tex.bodiernuz. Dic ut Lazarus intīgat extremū digiti sui in aq̄: ut refrigēt linguā meā ga crucioꝛ in hac flāma. Jn ꝺbus sacratissimis ꝛbis tres ingrende sunt pulcherrime ꝛitates. ꝓria ueritas est. Si dānati sola pena ignis crucriētur. qꝛ ait. crucioꝛ in hac flāma. Scda ꝛitas est. Si ſci aliquo mō cōpatiant dānat.qꝛ ꝺicit. Recordare q. recepisti bona in vita tua. vbi sibi subsidiū negat: vt patet.

Tertia ꝛitas est. An ſci letent ꝺ afflictiōe dānatoꝝ.qꝛ ait. Hic letat:tu ꝛo cruciaris. Qr̄tū ad primā breuiter ꝺico q. sicut dānati in eoꝝ vita deo summo bono spreto:rebus corruptibilibus adheserunt:sic in complementū ꝺiuine iustitie,: oīnis res creata dānatos cruciabit. Et adducit btus Tho.in.iiij.positionē quandā beati Basilij. vbi sic ait. Jn vltima mundi purgatione fiet separatio quedā in elementis: vt qcquid est purum ꝛ nobile superius remaneat ad gloriā beatorum:qcquid ꝛo ignobile est ꝛ fetulentū inferius,pisciat ad penā damnatoꝝ. Et sicut omnis creatura dei est beatis materia gaudij:ita damnatis materia tristitie ꝛ pene. Sap. v. ꝓpugbit orbis terraꝝ ꝛtra insensatos.i. peccatores. Et quare dicet fecit mentionē ꝺiues de solo igne? Dico q. ideo de solo igne mentionē fecit:non q. alijs non torqueret penis:sed quia ignis maxie actiuitatis est:ꝛ maxime afflictiuus:iō illuz nominās tanq̄ acerbi ꝺat intelligē alia ꝛsequenta.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Uñ sicut gl'osus deus in monte Thabor tribus discipulis in forma claritatis apparuit: vt alias dotes exp̃imeret in ipsa forma lucis: vt dic̃ Alexander de ales: ita hic miser diues grauiꝰ sensibile tormẽtũ exterioꝝ qõ patiebaf̃ expressit: ut z alia intelligerẽ. Facigit aia mea hanc ꝺcl'onẽ: q sicut q̃libet res quantũcũq; mima pura z bona ipsis beatis cedit in gloriã: ita oĩs res q̃ntũcũq; mima ipura z mala: in penã dãnatoꝝ ẏgeã. O deus meꝰ adiuua me ne de illoꝝ sim numero damnatoꝝ. O ẏgo gl'osa aduocata mea dulcissima nõ me derelinquas. Et si diceres q̃mõ mãlia tot pñt simul agere? Dico q ꝺ erit iusti dei iustitia exigente. z oĩa talia eruut instra diuine iustitie. q̃ rẽ. Qtũ ad ꝟam ẏi. dico q cõpati alicui nihil aliud ẽ q̃ bona q̃dã volũtas tollendi si possemꝰ malũ qõ in eo ꝺspicimꝰ l' audimus. Cũ ãt oẽ malũ qõ patiunt dãnati sit ꝑm diuĩe iustitie ordinẽ datũ: z irreuocabile: necesse est ꝺcedẽ q ꝺ in nullo ꝺpatiunt dãnatis: ne dine sint voluntati rebelles. Et iõ Abrahã perquẽ scos oẽs intelligimꝰ: diuiti aq̃ gutta negauit. nobis ãt q̃diu sumꝰ in vita: quantũcũq; peccatores simꝰ ꝺpatiunt. q nõ sumꝰ a sũmo bono adeo auersi: q̃n possumꝰ p pniam ꝟuerti. Eccẽ. xviij. Quacũq; bõa igemuerit pccõr rẽ. z Matth. xviij. Non dico tibi vsq; septies: sed vsq; septuagesies septies. ponẽs numeꝝ finitũ p infinito. q̃ rẽ. Qtũ ad tertiã ẏi. dico q letari ꝺ aliquo põt dupl'r intelligi. aut ꝑm se. i. inquãtuꝫ tale. aut ꝑm alia ꝺ illi ꝺiunctũ. Letari de malo alteriꝰ in q̃ntũ tale: ꝺ ptinet ad odiũ. Sed letari de malo alteriꝰ: q: tibi nociuũ. ꝺ nõ ptinet ad odiũ: sed ad charitatẽ: q̃ incipit a se ipõ. Sic ad ꝑpositũ dico q ꝺ nõ letant de penis dãnatoꝝ in quantũ mala q̃dã sunt. q̃n nullꝰ de malo alteriꝰ letari ꝺz inquantũ hmõi. Sed ꝺ letãf̃ de penis eoꝝ in q̃ntũ illis ẽ ꝺiuncta dina iustitia. Juẋ illõ ꝓphete. letabit iustꝰ cũ viderit vindictã rẽ. Et sic pz ad ẏi. Qr ꝺ factuꝫ est. s. a dina iustitia vt moriret mendicꝰ: z portaret ab ãgelis. mortuus ẽ ãr diues: z sepultꝰ est in inferno: a q̃ nos ꝑ graz libẽt bñdictꝰ Jesus q est bñdictꝰ in secula. Amñ.

- feria ẽ. s'mo. xbñ.

Elferetur a vobis regnũ ꝺi: z dabitur

a gnãtioni facienti fructꝰ eiꝰ. Matth. xxj. Jã. n. dilectissimi reprobationes misꝝ iudoꝝ: z xpianoꝝ gl'osaz electionẽ clare ondẽ his ꝓactis ẏbis possumꝰ. Jã concors est snia nr̃a cũ dicto spũs sci. Heñ. xlix. Nõ auferet sceptrũ ꝺ Juda: z dux de femore eꝰ: donec veniat q mittendꝰ est. z ipse erit expectatio gentiũ. Qõ nõ solũ de regno mundi: sed ꝺ regno celi intelligẽ debezꝰ. Uerus. n. ppl'us xpianus vineã dñi dei sabaoth ingressus est. sol'fructũ reddit bonoꝝ opeꝝ. solus gl'am celi triumphat. O felix ppl'us in quẽ dñs deꝰ sibi ꝺplacuit: z dedit singulis potestatẽ filios dei fieri graz dñi possidemꝰ. sui' sumꝰ. teneamꝰ: custodiamus: seruemꝰ qõ dedit. mortale pccñ fugiamꝰ. q mõ taliter deũ offendit: eius charitatẽ ꝑdit: z eꝰ inimicus est. q illi obedit: eius amicꝰ est: z eꝰ charitatẽ ẏz. quã qui ẏz totũ ẏz. ut Aug. ait. Uñ oĩꝰ charitatẽ nõ ẏbitibus dicere possumꝰ. auferet a vobis regnũ dei: z dabit oĩbus facientib' fructus eꝰ. Jn quibꝰ sacratissimis ẏbis tres de scã charitate ꝺsiderationes faciamꝰ. vz:

Sanctissime charitatis nobilem entitatem.
Sanctissime charitatis discretissimã q̃litatem.
Sanctissime charitatis iocundam vtilitatem.

De nobili entitate charitatis ꝺsideratio pma.

Anctissime charitatis nobilẽ entitatez
ſ faciamꝰ. vbi tres moze solito concl'oes
videamꝰ. vz. ꝓma concl'o est ista. Tanta est scẽ charitatis nobilissima claritas: tãtaq; luciditas: vt inter ẏtutes oẽs sicut sol inter cetera sidera luceat: rutilet: z splendeat. z 2a ꝺcl'o est ista. Et si ẏtutes oẽs quãtũ in se est charitas scã superet: tñ q̃tũ subiectũ in quo est nitidus z magis depuratũ fuerit: tñ radios sue claritatis diffundet: z subiectũ illud erit limpidius. z 3a cõ cl'o est ista. Uno tanto mimo mortali pccõ dei charitas ab aia expellit: z oĩo vna bitare ñ pñt.

Qr charitas oẽs ẏtutes suo splendore antecellit conclusio prima.

Cipe primã ꝺclonẽ rẽ. ut. s. Ad cuius
a declarationẽ notandũ est q duplicẽ bitũ in genere habemꝰ. Unũ qui est de necessitate salutis. Aliũ qui nõ est de necessitate salutis. Prim'm ꝺdit hominẽ simpl'r bonũ z est de essentia bonitatis humane. z bitus oẽ charitas. q: charitas hominẽ ꝺco gratũ facit: z simpl'r hominẽ bonũ reddit: nec hõ bon' eẽ põt sine charitate meritorie loq̃ndo. Nõ. n. bic loq̃r de bonitate nãli: q̃ vnaq̃q res in se bona ẽ. Hene. i. vidit cuncta q̃ fecerat: z erant ualde bona. Loquoꝝ q̃ de bonitate meritoria z ꝺ grata ad meritũ ultimi finis. Alius est habitus q nõ est ꝺ essentia bonitatis bũane. Et bic ẽ triplex. Qui dã est quã bonitas bũana de cõi lege ꝑsuppõit. z bi sunt duo. s. fides: z spes: qs gra gratũ faciẽs ꝑsupponit. Quidã econuerso. s. qui gram gratũ facientẽ ꝑsupponit. Et bic est bitus gre p quem quis aur eolã ꝓmereſ. s. ẏginitatis: martyrij: atq; doctrine. q: bis tribus gnãibus hominũ auro la dar. vt dicit Richar. in. iiij. di. xlix. z beatus Tho. ibidẽ. Quidã est bitus qui nec ꝑsupponit nec ꝑsupponit. z hec sunt sicut ꝺnũ: ꝓphetie: extasis: raptus: reuelationes: uisiones: z hmõi. Cũ igit charitas sit de essentia bonitatis bũane alie aũt ẏtutes nõ: ipsa erit oĩum ẏtutũ ꝑclarissima. Hoc ꝓsupposito probaf̃ hec concl'o auctoritate: rõe: z exr: Auctoritate p sic. audi Apostolũ. i. Cor. xiij. Si linguis inquit hominũ loq̃r z angelorꝝ charitatẽ ãt nõ habuero: factꝰ sum ve lut aes sonans: aut cibalũ tiniens. Et si habuero oẽm ꝓphetiã z nouerim mysteria oĩa. Et si habuero oẽm fidẽ ita ut montes transferã charitatẽ ãt no habuero: nihil sum. Et si distribuero oẽs facultates meas in cibos paupeꝝ. charitatem ãt nõ habuero nihil mihi ꝓdest. sup q̃bus ẏbis' Remigius sic ait. Siq̃dẽ angeli nec linguã: nec palatũ: nec dentes bñt: vtpote spũs q̃bus ẏba forment. Qñ ẏo boibus appent: sũptis coꝝpib' aeris: ꝑm eoꝝ linguã loquunt z appent bõib'. Nã log eoꝝ ad deũ nihil aliud est q̃ in pñtia eẽ. Et deũ log ad illos nihil aliud est q̃ pñtia vult' sui q̃ fruunt' illis manifestaf̃. Et ipsoꝝ vox in laudẽ ꝺditoris ipsa est animi rõ intime ꝺtẽplatõis. Inter se q̃z angeli loquunt nobis effabilr. Sz eoꝝ ad inuicẽ collocutio: bone volũtatis est ꝺcordatio. Necesse nec est vt ibi sonẽt ẏba vbi i deo ꝺtemplatõe oĩum angeloꝝ ꝺcors est volũtas bona. Jd q̃ qõ dicit apl'us. si linguis boĩuꝫ loquar z angeloꝝ intelligi p ãgelos pñt scholasticissime i. rhetorice z limate loquẽtes q liberalib' artib' instructi: politis visserũt ẏbis. p boies ẏo: simpliciter loquẽtes. Et post pauca ait. Reuera sicut sonat aes: z sibi nihil ꝺfert. delectat ãt audiẽtes ita lingua charitate ꝑuata. Aes q̃z z cimbalũ ñ a se sonãt nisi ab aliq̃ tãgant: aut alicꝰ rei ipulsio ne ꝺmoueant. sic z q linguis loq̃r. nõ a se loq̃r. sz potẽtia spũs sancti p eũ loq̃r. Qui ẏo charitatis ꝓceptũ exercet iunãte dño opaf̃. Ille. Nicolaꝰ aũt de lira sup epl'as Pauli eodẽ in loco sic exponit. Si linguis boĩum. s. minꝰ ꝓfectoꝝ z minꝰ scientiũ. z angeloꝝ. i. boĩum magis ꝓfectoꝝ z sapientiũ. q dicunt angeli Malachie p. Angelus n. dñi exercituũ est: z loquir de sacerdote. Charitatẽ aũt nõ bũero siue q̃ lingue bñ pñt. Factus suz uelut aes sonãs. s. aliis vtile z delectãs: z se ꝺstruens. aut cimbalũ tiniẽs. alios. s. delectans z scipm ꝺsumis. Luce. x. Et ore tuo te iudico fue neq̃. Ergo z talis etsi alios ĩstruat quo ad spiritũ: si alios mulceat: quo ad effectum seipsuz ꝺstruit. ꝑpter charitatis defectũ. Ista est vna expositio ꝑm eum. Scõo mõ exponit sic ꝑm eũ. Si linguis boĩuz oĩum. s. loq̃r z angeloꝝ. i. nutibus angeloꝝ: q̃bus angeli log dicunt ad ãgelos Charitatẽ aũt rẽ. vt sup. Tertio mõ põt exponi sic ꝑm eũ. Si loq̃r linguis boĩum q̃bus. s. boies loquunt ad boies. Et linguis angeloꝝ. i. reuelationib' q̃bus angeli loquunt ad hõies. Charitatẽ aũt nõ habuero rẽ. sicut pri'. Et si bũero oẽz ꝓphetiã. i. futuroꝝ cognitionẽ: quã z habuerũt mali. vt Balaã Numeri. xxiij. z Caiphas Jo. xi. Et nouerĩ mysteria oĩa. i. occulta noui z veteris testi. vt scribe q̃bus dr̃ Matth. xxiij. Ue vobis scribe z pharisei: q tulistis clauẽ scie: z oẽm sciaz diuinã. s. humanã: q̃ põt bñ sine charitate. vt pz i demonib'. qz a scia ꝺmones appellant. Et si habuero oẽm fidẽ. i. fidẽ de oĩ re credẽda. quaꝝ q̃dã sunt ꝑterita. q̃dã pñtia. q̃dã futura. Fidẽ inq̃z ita ꝓfectã vt mõtes trãsferã. Qõ dupl'r intelligi põt. vel mõtes coꝝpales ad ĩram iuẋ illud Matthei. xvij. Si hũeritis fidẽ sicut granuz sinapis z diceritis mõti huic. trãsi hinc: trãsibit. vel mõtes spũales. i. demões trãsferã. i. ab obsessis expellã. Charitatẽ aũt nõ habeã nihil suz. s. q̃tum ad esse mozis: z nihil mihi ꝓdest q̃tum ad uitaz eternã: licet pñt ad alia. Et si distribuero i cibos paupeꝝ: z nõ in ꝺuisia diuitũ: oẽs facit' me as: z nõ alienas. Et si tradidero coꝝpꝰ meũ. s. ad martyriũ. ita vt ardeã. i. oburar sicut btus Laurentius: qõ sine charitate etiã fieri põt. vt pz in hereticis. Charitatẽ aũt nõ hũero: sine q̃ oĩa an dicta fieri pñt: nihil mihi ꝓdest. s. ad vitã eternã. Ecce ex bis oĩbus clare ondit scẽ charitatis excellentia. q̃re rẽ. Scõo audi aureliũ Aug. sup ꝑma epl'a canonica Joãnis homelia. v. Puto i quit istã margaritã esse illã quã bõ negociatꝰ q̃ sisse in euãgelio describit. q inuenit vnã ꝑciosaz margaritã: z vendidit oĩa q̃ hẽbat: z emit eam. hec ꝑciosa margaritta charitas est: sine q̃ nihil tibi ꝓdest quodcũq; laborau eris: quã si solã hẽas tibi sufficit. ꝺ ille. Tertio audi eũdẽ sup Jo. ser mone. ix. Tãta ingt est charitas: q̃ si deest: frustrã bñtur ceteꝛa. si adsit: recte bñtur oĩa. Et sic remanet ꝺcl'o nr̃a ꝓbata triplici aucte. Scõo ꝺ ꝺcl'o probar rõne. Et est rõ beati Tho. ẋa se. q. xxiii. ar. vi. Humani actus eo mõ dicunt boni q̃ modo regulant'. Et p oĩs illi actus q pfectiori mõ attingunt regulã illos regulantẽ: pfectiões sunt bis q non ita pfecte illã attingũt. Due aũt dicit ipse sunt regule regulãtes humanos actus s. deus z rõ. Deus tanq̃ cã vlis: rõ tanq̃ cã particularis. Ergo illi actus q pfectiori mõ attingũt deũ pfectiores sunt bis q nõ attingũt. Et ꝓpter hoc ẏtutes theologice cardinalib' pfectiores sũt z excellẽtiores. Quia ẏtutes theologice habẽt deũ pro obiecto. ẏtutes aũt morales nõ: sed cõsistũt in attingẽdo regulã. i. deũ ꝑm humanã rõnem. ẏtutes aũt theologice sũt tres. s. fides spes z charitas. Ergo istarũ triũ illa erit pfectissima z excellẽtissima. q̃ excellẽtiori mõ attiget ꝑmaz regulã que est ipse deꝰ. Sz fides attigit ipsum deũ vt ipsum cognoscat veꝝ. spes vt ipsuz affecter. sed charitas attigit ipsum deũ vt in ipso sistat z ꝓmaneat. qa deꝰ charitas est. z q manet in charitate: in deo manet: z deꝰ in eo. Jñ Paulꝰ ꝑ. Cor. xiij. Nũc ingt manẽt fides. spes. z charitas. Maioꝝ aũt hoꝝ est charitas. Sz scũs Tho. mouet tale dubiũ dicẽs. Nobilissima ẏtus dz hẽre nobilissimã potentiã. sz ĩtellectꝰ est nobiliõ volũtate ex. x. ethicoꝝ. Charitas aũt nõ ẽ bitus intellectꝰ. sz uolũtatis. q̃ charitas nõ est nobilissima virtutũ. Dato q ꝺ argumẽti minoꝝ negari posset: vt dixim' sup feria. iiij. ꝓcedẽti. tñ ꝓpter dictũ ꝑi notemꝰ rñsiones doctoris andicti. Et dic̃ sic in snia. q cũ opatio intellectꝰ attẽdar penes rem intellectã. z opatio volũtatis penes rẽ opatã: vt ad terminũ. Et res intellecta sit i ĩtellectu: z res optata nõ sit in volũtate. vi. methaphisice. veꝝ z falsũ sũt in aia: bonũ z malũ sunt i reb'. Et q̃ est in ĩtellectu pfectiori mõ se bẽat q̃ in seipso. qz oẽ q̃ recipit in aliq̃ recipit ꝑz modũ recipientis ex. iij. de aia. Et bonũ q̃ volũtas optat l' diligit est i reb' z nõ in volũtate. segtur q ĩntellectꝰ est nobilioꝝ volũtate ꝑm boc. Dicit q̃ btus Tho. q illa q̃ sunt ĩfra aiam q̃ sunt i aia

Universidad de Deusto
Biblioteca

nobiliozi mō sūt i aia q̄ i scipsis p rōem assigtā. naz in scipsis sunt mālia. in itellectu spiritualia. Et ideo coz que sunt infra nos: nobilior est cognitio q̄ dilectio. propter qđ pbus. vi. ethicoz ẏtutes itellectuales moralib⁹ pretulit. Sz illa q̄ sunt sup nos nobiliozi mō sunt i scipsis q̄ i aia Et p ons dilectio dei q̄ est sup nos pfectioz est q̄ cognitio. Ad dilectōez ptinet charitas. ad cognitionē ipsa fides. g̃ charitas est pfectioz fide. Ista est satis bona rnsio. Sz gd de hoc dicendū sit feria. iiij. pcedenti satis dixim⁹. Et sic pz ista cclo ꝓbata rōne. ⁋ Tertio cclo ꝓbaf exēplo. Talꝝ n. est scā charitas respectu aliaꝝ virtutū: sic sol respectu oium stellaꝝ. Iz sol oēs stellas in claritate supat. g̃ charitas oēs ẏtutes excellit. Itē sic solis claritas q̄cūq; speciosa ꝺdit: sic z charitas oēs ẏtutes. Itē sic auꝝ oiuz metalloꝝ ꝓciosius est z cūcta vilissima ornat: vt pz: sic z charitas. Itē illa ẏtus est nobilioz q̄ est pmanētioz. charitas in patria remanet inꝝ dicta apli. Charitas nūq; excidit. cetē ẏtutes ut fides z spes euacuatur z ōslnūt. g̃ zc. Similitudo optia est propter iam dicta. quare zc. Et sic pz pns conclo.

De subiecto charitatis z mō bndi eā 2ª fa.

Accipe fam cclonē. vz. Etsi ẏtutes oēs q̄tū in se ē charitas scā supet: tn quātuz subiectū in q̄ est nitidius z magis depuratū fuerit: tn radios sue claritatis diffundet: z subiectū illud erit limpidi⁹. ⁋ Ad 2ª declaratōz est nōndū fm btm Tho. fa fe. q. xxiij. artl. i. q̄ duo sunt in boe appetit⁹. s. sensitiu⁹ z intellectiuus. Obiectū appetit⁹ sensitiui est bonū apprehensū p sensū. Obiectū appetit⁹ intellectiui est bonū apphensū p intellectū. Charitas āt nō est obiectū sensibile: sed diuinū qđ solo itellectu cognoscit. Et p ons charitas nō erit obiectū appetitus sensitiui: sed itellectui. i. volūtatis. ⁋ 2ª nō tandū q̄ iz voluntas z libex arbitriuz sint vna potentia: ut oñsū est feria. iiij. pcedenti. tn charitas nō est in volūtate fm rōnē liberi arbitrij: sz in rōe volūtatis tn. Qm̄ actꝰ liberi arbitrij est eligē: z electio ē coꝝ q̄ sūt ad finē: z volūtas est respectu finis. iij. ethicoꝝ. Cū āt charitas bēat „p obiecto vltimū finē: z volūtas sit respectu finis sequit q̄ charitas magis est in volūtate q̄ in libero arbitrio. ⁋ 3ª nōndū q̄ charitas nō dafbo mni fm quātitatē nāliū bonoꝝ: l fm capacitatē nālis ẏtutis. qm̄ charitas cū excedat oēz humanā ẏtutē: nō pōt dependē ab aliq̄ būana capacitate. vt dicit idē doctoz arti. ij. z. iij. Sz solū dependet ex volūtate spūs scī: dona sua distribuētis „put vult aplus ad Ephe. iiij. Unicuiq; ẏrm data est gr̃a fm mensurā donatōis xpi. vertū tn est q̄ qnto hō magis disponit mediāte vina gr̃a: tanto vberi⁹ ōs charitatē infundit. disponit āt hō magis: dū limpidi⁹ z puri⁹ viuit. z p cōsequns sicut puri⁹ viuit: ita vberi⁹ charitas p gratiā dei infundit. Et ꝺ est qđ nr̃a intelligit cclo. Et formo hanc solā rōnē: Nā cū viatores simꝰ: z in deū tendē debeamꝰ qui ē vltimꝰ finis btitudinis nr̃e. tūc quāto magis ẏtus ipsū icedimꝰ tanto magis illi approꝑinquamꝰ. Approꝑinquamꝰ āt illi nō passibꝰ cozpis: sed affectibꝰ mentis. sed nihil ē qđ ita affecꝝ nr̃os deo approꝑinquet sic charitas. q̄ p ipsā mens nr̃a deo vnit. g̃ ſz q̄ gs⁹ magis z minꝰ diligit: ita magis z minꝰ charitas in eo est. Et fm q̄ magis z minꝰ in eo ē: ita magis z minꝰ in eo relucet. Hec oia tangit i sētentia btūs Tho. fa fe. q. xxiiij. arti. iiij. in corpe qōnis. Et sic pz 2ª nr̃a. Dic tres inquiram⁹ ẏtates. ⁋ 1ª ẏi. est qūo acquirit scā charitas. ⁋ 2ª an possiuꝰ hic pfectā bre charitatē: ita q̄ nō maiorē. ⁋ 3ª est qūo dr pfecta charitas hic in mundo. ¶ Qtū ad primā dico q̄ charitas succesſiue in aia gnāt. Sicut. n. in corpibꝰ experientia teste augmentatio fit succesſiue: ita in spūalibꝰ augmentatio succesſiue ut charitas in aia gnāt. Ecce nē corpꝰ būanū in infantili etate ē. z ꝺ an vsū rōnis postea succedit aliꝰ statꝰ: z incipit rōe vti post ꝺ succedit tertiꝰ: z dr pubertas. Et ꝺ est q̄n incipit gnare: z vlteriꝰ procedit vsq; q̄ueniat ad pfectū hoīs statū. Al simili charitate assignant diuersi statꝰ p diuersa studia z exercitia q̄bus mediātibus pueniāt ad charitatis augmētū. Nā pmo ad hndū chāitatē oz q̄ pncipale studiū bēat hō ad recedendū a pcō: z ad resistendū ocupiscētijs q̄ in ōriū charitatis mouēt. Et ꝺ ptinet ad incipientes. Et isti cū hnt charitatē studeāt z diligēt aduertant: vt eā ita foueāt z nutriāt ne corrūpat. ⁋ 2ª sollicitudinē oz adhibē hō: vt de bono i meli⁹ „pficiat. Et ꝺ ptinet ad „pficientes. q̄n ipi mane inuigilare dnt vt charitas quaz hnt ꝗtidie augmētet z roboret. ⁋ 3ª oz hō diligent operā dare vt p charitatē quā hz: z sentit in eo augmentari: deo iberet z ipso fruat. Et ꝺ ptinet ad statū pfectoꝝ: q cupiūt dissolui z ee cū xpo. Et sic tripler ē gradus charitatis. s. incipientiū: pficientiū: z pfectoꝝ. Hec oia in sria pōit btūs Tho. fa fe. q. xxiiij. ar. ix. Et sic pz p⁹ ẏi. ¶ Qtū ad 2am dico fm btm Tho. fa fe. q. vij. q̄ i hac vita n̄ pōt dari ēmin⁹ charitat]. imo q̄to ap̄liꝰ in hac vita bēt tāto ſbm ad vlteriorē pficit. Et rō fm ipsū ē qz qn ēmin⁹ augmētatōis assignat alicui forme. aut ꝺ ptingit: qz forma hz determinatā mensuraz ad quā cū puentū fuerit: n̄ pōt vlteriꝰ „pcedi in forma illa. etsi „pcederet pueniret ad formā aliā sic n̄ eēt vnū ſbm pallidū: z ptinuo alteraret. pz q̄ veniret ad albedinē l nigredinē. Aut ꝺ ptigit qz ẏtus agentis n̄ vlteriꝰ se extendit: nec pōt vlteriꝰ augere formā in subiecto. Aut qz subiectū n̄ est capax ap̄liozis forme. Isti sūt tres modi qđ dafb ēmin⁹ z finis alicꝰ augmētatōis respectu alicuiꝰ forme. Sed nullo istoꝝ modoꝝ in statu viepōt assignari charitati ēmin⁹ augmentariōis. Ita q̄ q̄cūq; signata in via est dabilis ītensioz. Nō p mō. qz charitas ſz rōz „pprie spei ēminū augmētatōis n̄ hz. qz est qđā pticipatio spūs sci q̄ infunta est. Simiſr nec ko mō: qz agēs z ifundēs charitatē in nobis est ōs q̄ est infinite ẏtutis. Nec z mō qm̄ q̄to magis ꝺ i via excrescit charitas: tanto magis bō ad ampliorē disponit. Ex qbus sequit q̄ nūq; charitas ꝺ i via finē hz. qz ꝺtinue aplius z ampliꝰ augeri pōt fm diuinā graz ifundentē. Solūmō aūt finis eiꝰ est in pria. vbi ē cōsumatio z oiuz bonoꝝ ēminatio z finis. Hec mā dilectissimi alte ꝺsideratōis est. Et ꝑpulchre notauit eā in nro 2° sniaꝝ di. xxvij. q. ij. lege ibi. erit nbi semp gratū. Sz q̄tū ad pns ꝺ sci Tho. doctrina sufficiat. Qtū ad tertiā ẏi. dico ſz btm Tho. fa fe. q. xxiiij. ar. viij. q̄ pfectio charitatis pōt triplr itelligi. Aut ex pte diligibilis. aut ex pte diligētis. Si ex pte diligibil' tūc charitas p fecta est: qn aliqd diligit q̄tū diligibile ē. Et cū de⁹ tn diligibil' sit q̄tū bonꝰ est. qz bonū ē obn charitatis: vt dictū est i 4ª cclone. Bōitas aūt dei cū sit infinita eꝰ diligibilitas erit p ons infinita Nulla aūt creatura pōt eū infinite diligē. qa q̄libet creatura finita ē. Et sic nec i via nec i pria charitas potit ee pfecta. Si aūt pfectio charitatis attēdat ex pte diligētis: ꝺ ptingit duobꝰ modis. Uno mō qn diligēt ſz se totū in dilectū fert. Et hic modus n̄ est possibil' in via pp būane carnis infirmitatē. Nō. n. totis viscerib⁹ z toto cōde illū diligim⁹. Iz ptinā tertiā tpis ptē in deū ptem plādo expēderem⁹. Sc̄o mō ē pfecta charitas ex pte diligētis: qn̄ oibus ceteris ptermissis q̄tū būane infirmitati possibile ē: coz nr̃m in deū z in bis q̄ dei sūt māpam⁹. Et hic modꝰ satis ē possibilis i via. Nō tn est oibꝰ hndis charitatē cōis: Iz tn pfectis. Sz si qs bituat' totū coz suū i ꝺponat: ita q̄ nihil cogitet l cogitare intendat: qđ diuine sit dilectōi ōrium. Dic modꝰ cōis erit oibus charitatem hntibus: vt pz intuenti. Et hec volo tibi sufficiant pro presenti conclusiōe.

Qualr charitas p pctm corrūpit. cclusio 3ª.

2 Accipe tertiā cclonē. vz. Uno tm minio mortali pctō: dei charitas ab aia expellit: z olo vna bitare nō pōt. Hec cclo „pbaf auctē. rōne. z ex°. Auctē gdez audi Aug. xiij. de ci. dei. Mors ingt ale est cū eā desit ōs sicut mors corpli est cū id desit aia. Ꝺ ille. Nūq; aūt desit aiam de⁹ nisi p pctm mortale. g̃ nūq; est cū ipso nisi cū est sine pctō mōtali. De⁹. n. charitas est. z q manet in charitate i deo mānt: z ōs in eo. Iñ Aug. in soliloqis de seipso dicebat. Lō uersus sum z vidi tenebras meas in qb⁹ fueraz abyssū tenebrosā in q̄ iacuerā. Et dixi. ve. ve. tenebris meis i qb⁹ iacui. ve cecitati mee i q̄ videlum celi n̄ poterā. ve pterite ignoratie i q̄ n̄ cogscebā te dne zc. Et idē i li° 9fes. Tumore igt mo sepabar a te: z mō ifata facies mea n̄ sinebat a pire oculos meos. Sc̄o ꝺ⁹ „pbaf rōe. Impossibile. n. est duo ōria sit' stare. qz lex ōrioꝝ est: vt mutuo se expellant. Impoſe. n. est q̄ aliqd sit' sit' calidū z frigidū. Sz mors z vita sūt ōria. g̃ ipossibile ē illa sit' repiri. Sz p vnoq; pctō mortali deb⁹ mors. ad Ro. vi. Stipēdia pctī mors. Charitati aūt ꝺbet vita. Jo. xiiij. Si qs diligit me diliget a pre meo. z diligā eū z māifestabo ei meipz Talr āt māifestatō nihil aliud ē nisi vita btā. Jo. xvij. Hec est vita etna vt cogscāt te uez deū: z quē misisti Jesū xpm. Sz null⁹ sit' z sel pōt ee dign⁹ vita z morte. g̃ ipossibile ē q̄ aliqs sit' cū mō tali pctō bēat charitatē. Sic igr vnū pctm tollit p aliud: sic gra p pctm. z ex°. Et ꝺsimal ō pe. di. v. c. frēs. vbi dr q̄ in vno offēdit fact⁹ est oiuz re⁹. i. p vnū mortale pctm ita charitatē pdit: acsi in oia peccasset. Tertio ꝺ cclo pz ex°. Nā pp mortale pctm Lucifer ō celo cōzuit. pmi pentes de padiso trestri explī sī. diluuiū iundauit. igne sodomā ꝺbussit. z sic ō alijs. Et qb⁹ oibus pz q̄ vbi pctm mortale est: ibi charitas n̄ est. z ex°. Jñ in vitis patz legit q̄ qdā scūs pr p vctū ābulās duob⁹ comitat⁹ angel⁹: cū ad cadauez hois puēis sent: obturat] nāib⁹ z secessit a loco: fetoꝝ sufferre nō valēs. Angeli āt diuerterūt n̄ obturat] naribus. Jnēea ill' sic icedētib⁹ obuiū quēdā iuuenē pcherrimū habuerūt. obturāt āgeli nares. mirat senex. cām ingrit. Rnderūt āgeli. Tu ingūt qa caro es: carnē fetentē sentis. nos aūt qa spūales sum⁹ spūalez solū fetoꝝ pctī sentim⁹. q̄re zc. Et volo „pbare q̄ p pctm mortale nō expellit deus. Sic. n. obiectū charitatis est de⁹: ita obiectū fidei z spei est de⁹. Sz p vnūqdq; mōtale pctm n̄ pdit fides aut spes. g̃ nec charitas. Itē charitas est hitus: vt oñsuz est. Iz ex supueniēte actu ōrio nō corrūpit hitus acqsit⁹ imediate: ut pz expientia. g̃ ex supueniēte mortali pctō nō ꝺ z statī corrūpi hitus charitat]. Tertio arguo pulcherria auctē Leonis pape i ſmone de passiōe ꝺñi. vbi ipse Petro negāti xpm sic allogt. Uidit i te dns nō oz q̄ statī ex vno actu ōrio tollaf. qz ꝺfuatō hitus nō regrit ꝺtinuatiōez actuū. Charitas aūt nō est hitus acqsitus: Iz a ꝺo aie ifusus. z p ons depēdet a deo in eē z ꝺfuari. Sz de⁹ infūdēdo charitatē: z eā ꝺfuādo se hz sic sol in illūinatiōe aeris. Et nō sicut lum statī cessaret i aēr si aliqō obstaculū ponēt⁹: rita z charitas statī deficit in aia qn̄ est iterpositū obstaculū pctī mortalis. qa pctm mortale vt dictū est ōriaf charitati. Inde Aug. viij. sup Gen. ad lram ait. Deo sibi pnte

Universidad de Deusto
Biblioteca

illumināt: absente aũt ꝺtinue tenebraꝝ: a quo ñ locoꝝ interualꝫ: sz volũtatis auersiõe discedit. ℔ ille. q̃re ⁊c. Ad tertiã rõez ꝺico breuit̃ q̃ charitas duplr amittit̃. s. directe ⁊ idirecte. Directe p actualẽ ꝺtemptũ. Et ℔ mõ ꝓpr⁹ charitatẽ non amisit. Indirecte qñ ꝺmittit̃ aliqd ꝺtrũ charitati p aliq̃ passionẽ ꝺcupiscie t'timoris. Et ℔ modo ꝓpetrus charitatẽ amisit: sz eã cito recupauit. q̃ re apparet quõ dicta auctoritas intelligat̃. q̃re ⁊c. Et hec sufficiant ꝓ ꝺma parte h⁹ ꝓmonis.

De discreta charitatis qualitate ꝺsideratõ 2ª

Secundo loco

Scissime charitatis discretissimã qualitatẽ vidamus. vbi tres ꝺcl'ones subiungam⁹ vz. ℣ ℣ª ꝺ° est ista. Licet vna ꝺ̃ium sit ẽntialr charitas: nõ eq̃liter tñ oĩa sunt diligenda. ℣ 2ª ꝺ° est ista. Oĩa q̃ fecit ꝺs siue in celo siue in inferno: siue in tra ipsius gl'osi dei respectu ⁊ amoze sunt diligenda. ℣ 3ª ꝺ° est ista. Non verã charitatẽ hz q̃ ꝺi mãdata negligit obſuaꝝ.

De ordine charitatis concl'o prima.

Accipe primã ꝺcl'onẽ ⁊c. ut. ℟. ℣ ꝓ ꝺo declaratione prie h⁹ ꝺcl'onis ptis est sciẽdũ q̃ amoz vt sic respicit bonũ in cõi. ⁊ iõ nõ diuersificaꝝ ispẽ pp pluralitatẽ bonitat̃ ꝺuersoꝝ obiectoꝝ: ꝺumõ ad vnũ bonũ cõe q̃ ꝺs referanꝫ. vno igit̃ amoze vnaq̃ charitate amanꝫ oĩa pp se: ⁊ oĩa alia pp deũ. Jñ Hzego. i registro. ꝓper amorẽ ingt dei amoz ꝓprimi gignit ⁊ p amorẽ ꝓprimi amoz dei nutrit̃. ℔ ille. Et vt clari⁹ ista p¹ pz ℔ h⁹ concl'onis intelligat̃: nõ ania mea ſm Bona. ꝺis. xx vij. tertij q̃ charitas põt tripliciter ꝺsiderari. ꝓprio mõ q̃tũ in se. Scõo mõ q̃tũ ad obiecta. Et ʒ° mõ q̃tũ ad modũ. Si charitas ꝺsideret q̃tũ in se ẽ: sic vna ẽ q̃ oĩa diliguntur. s. creator ⁊ creatura. sicut vn⁹ est effectꝰ ꝑncipiũ a q̃ est: qõ est ipse spũs scũs. Si aũt ꝺsideret q̃tũ ad obiecta. s. q̃tũ ad deũ: ⁊ creaturã: tẽ ſm istã ꝺuersitatẽ obiectoꝝ ordinãt̃ duo mãdata. ⁊ sic sũt duo mot⁹ dilectõis. vn⁹ i deũ. ali⁹ in ꝓximũ. Jsti aũt duo mot⁹ ꝺcit Bona. dupl'r pnt ꝺsiderari cũ sint ordinati ad inuicẽ. vno mõ ꝺsiderari põt ſm primãinclinatõz. alio mõ ꝼz exercitij pfectionẽ. si ſm primã inclinatõz: ꝺic q̃ motus dilectõis in deũ prior est motu dilectõis in ꝓximũ. qñ charitas prius inclinat̃ in deũ q̃ in ꝓximũ: cũ ꝺs sit ꝑncipali⁹ obiectũ: ⁊ inclinatio dei sit cã inclinatõis respectu ꝓximi. qñ charitas facit diligẽ deũ pp se: prius aũt pp deum. Jta q̃ li pp ꝺcit̃ hitudinẽ cãe finalis ⁊ cãe mouentis ⁊ inducentis. Scõm igit̃ primã iclinationẽ charitas in deũ: nõ solũ est prior charitate ꝓximi dignitate: sed ẽt origine. Si aũt ꝺsideret̃ circa exercitij pfectionẽ: cũ exercitiũ circa dilectionẽ in ꝓximũ vitã actiuã respiciat: ⁊ exercitius circa dilectionẽ i deũ vitã respiciat ꝺtemplatiaz. ⁊ vita actiua sit inferior ⁊ ipfectior ꝺtemplatiua: in patria prior erit dilectio ꝓximi q̃ dei. Quin. vult pfectus eẽ amatoꝝ dei: ꝑus se exercẽ dz in amoze ꝓximi. Sicut q̃ vult esse pfectus inꝺplatiuus prius dz eẽ perfect⁹ actiu⁹. sicut docet btũs Hzego. Et in h⁹ rei signũ bis dat⁹ fuit spiritꝰ scũs. de ꝑmo Jo. xx. dixit q̃ eis iteꝝ pax vobis: sic̃ misit me pr̃ ⁊ ego mitto vos. ℔ cũ dixisz insufflauit ⁊ dixit eis. Accipite spm̃ scm̃. quoꝝ rmiseritis pcã remittũt eis. ⁊ q̃ꝝ retinueritis retenta sũt. De ſo hẽt Actuũ. ij. Dũ cõplerent̃ dies penthecostes ⁊c. ꝓpr⁹. n. charitatẽ exercẽ oz in his q̃ videm⁹: vt p amorẽ visibiliũ rapiamur ad amorẽ inuisibiliũ. 3° põt ꝺsiderari charitas q̃tũ ad diuersos modos. Et sic ẽt charitas ñ ẽ vna. q̃ modi sũt diuersi. Mod⁹ amãdi deũ est ex toto coꝛde ⁊ ex tota aĩa ⁊c. Mod⁹ amãdi ꝓximũ est sicut nosipsos. Jtẽ deũ pp se: ⁊ ꝓximũ pp deũ. Jsti aũt modi sũt diuersi. ⁊ p ons charitas erit diuersa. Qr̃ ex his apparet q̃ charitas ẽ vna q̃tũ in se est: ⁊ diuersa q̃tũ ad obiecta ptiularia: nõ q̃tũ ad obiectũ in cõi ad qõ obiecta ptiularia referunt̃. Et ẽt diuersa q̃tũ ad modos diligẽdi. Et sic pz ꝑma ps bui⁹ ꝺcl'onis. ℣ Oĩa ad ſam ptẽ. s. q̃ nõ eq̃liter oĩa sint diligenda. Jsta n. de se pz. Alia. n. ꝺcit dns Bona. in. iij. ꝺi. 28. Dilectõe diligẽda sũt irrõnalia: alia rõalia: alia coꝛpa: alia spũs ⁊ aĩa: ⁊ sic de aliis. Irrõnalia. n. q̃tũ charitate ipante diligẽ debem⁹. Sic̃. n. charitas ipat ⁊ mouet ad faciendũ: dicendũ: cogitãdũq̃ oĩa spectantia ad salutẽ nr̃am ⁊ laudẽ dinã: sic ẽt ipat ⁊ mouet ad amandũ creaturas irrõnales: qm̃ facte sunt in laudẽ dei ⁊ nr̃i adiutoriũ. Et nõ solũ charitate iperante illa diligim⁹: sed ẽt nãli q̃dã pietate: vt pz ad sensũ. cõpatiur n. illis in mactatõe illaꝝ. Sz charitate eliciente ñ debem⁹ illa diligẽ. Charitas. n. eliciens ẽ q̃ hitus charitatis respicit formalr. ⁊ directe dilectũ. i. formalr illud eligit. ⁊ tale elicibile nõ ẽ ni si sũmũ bonũ: l' cui sũmũ bonũ natũ ẽ vniri p cognitionẽ ⁊ amorẽ. Et qz irrõnales creature hoc mõ ñ sunt dei capaces. qz ñ sunt ad imaginẽ ei⁹ create: iõ p charitatẽ ñ põt eis ꝺoptari sũmus bonũ. Sz ne tedio ꝺcendi aĩa mea te afficiã: accipe istã distinctõz. vz. aliquid diligi põt tripliciter Uno mõ totũ effectũ ⁊ spẽ ⁊ finẽ nr̃z in dilectũ ponẽdo q̃tũ possum⁹. ⁊ ℔ mõ sol⁹ de⁹ diligẽdus est. Allio mõ affectũ ponẽdo in dilectũ: sed nõ finẽ. ⁊ sic ꝓprim⁹ diligend⁹ est. optare. n. debem⁹ cuilibet ꝓximo sũmũ bonũ pp deũ ⁊ ñ pp se. Alio mõ affectũ ñ ponendo in dilectũ rõe sui: sed rõe illi⁹ pp qõ diligit. Et ℔ mõ diligit canis. nõ pp spãlẽ affectionẽ quã ponaz⁹ cizca canẽ: sz circa amicũ. Sic cũcte irrõnales creature diligende sunt. qz ꝺs in illis relucet. ⁊ de⁹ iõ in illis diligaꝫ. qr̃ ⁊c. Et sic vt arbitror satis ℔ 3° nõẽ. Dictres inquiram⁹ ℏitates. ℣ Prima est si ꝑus diligẽdus est vn⁹ ꝓprim⁹ q̃ ali⁹. ℣ 2ª ℏi. si bonũ ꝓximi ꝑponendũ sit bono ꝓprio. ℣ 3ª ℏi. huic corrolaria est. si ꝓ salute ꝓximi, pprią vitã debeam⁹ exponẽ. ℣ Oĩa ad primã. ls sint plurs modi rũ dendi. ⁊ ꝺis Bona. in. iij. ꝺi. xxix. satis clare rndeat: ad pns tñ expositõez magr̃i sniaꝝ ꝺi. xxix. tertii videam⁹. Duas. n. opiniones adducit optimis roboratas auctibus. Prima. n. opinio ꝺcit quod duplici dilectõe. s. affect⁹ ⁊ effectus. Et ꝺcit q̃ equalr ⁊ nõ ſm prius ⁊ posteri⁹ diligendi sunt oẽs affectu: sed effectu nõ. Quid aũt̃ sit diligẽ affectu oẽs: ⁊ nõ effectu. Audi Aug. ꝑ de doctria xpiana post mediũ. Oẽs ingt homines eq̃ diligẽdi sunt: sz cũ oibus ꝓdesse ñ possis: his potissimũ cõsulendũ: q ꝓ loco⁹ ⁊ tẽpoꝝ vel q̃rũ libet rer̃ opportunitatib⁹ tibi q̃dã sorte constricti eius iungunt̃. hec ille. Audi ⁊ eundez sup illud Pauli ad Hal'. operamur bonũ ad oẽs. Operemur igt bonũ ad oẽs: maxie ad dõesticos fidẽi. i. xpianos. oibus. n. pari dilectiõe vita eẽna optãda ẽ. Et si nõ oibus possint eadez exhiberi dilectiõis officia: que sup fribus maxie sunt exhibẽda: q̃ sz inuicẽ mẽbra: q̃ hñt eundẽ pr̃ez. ℔ ille. Et sic his stãbusq̃ auctibus cõcludit oẽs piter diligẽdos eẽ charitatis affectu: sz in opeꝝ exhibitõe differentiã esse debẽ ⁊c. Alia opinio ꝺcit q̃ nõ solum effectu: sz etiã affectu p ꝓprius un⁹ diligẽdus est q̃ alter. Et ℔ exꝑsse ondit ex snia bti Hiero. sup Eçech. ⁊ bti Ambrosij sup illud canticoꝝ. Ordinauit in me charitatẽ. vbi exꝑsse ondit q̃ ꝑus diligẽdus est de⁹ q̃ prim⁹. ⁊ inter ꝓximos ꝑus maẽ ⁊ pr̃ q̃ fi ius: ⁊ filiꝰ magis q̃ affinis: et xpianus magis q̃ iude⁹: ⁊ sic ordinate ꝓcedẽdo Et hec opinio ℏior est. Et auctes q̃ equalr oẽs diligẽdos ꝺcũt: itelligi debẽt ad hunc sensum. Equalr. i. cõiter oẽs diligẽ debem⁹ affectu. i. oibus optare sũmũ bonũ: q idonei sunt illud adipisci. Nõ tñ ꝑpter hoc tollit ordo: qn per ꝑus illõ mibiipi veli: postea pr̃i ⁊ mr̃i: ⁊ sic successiue. Et si hoc mõ ꝓma opinio itelligẽ voluit: ℏa est. nec ꝺcium dicendũ est. Et hoc etiã clari⁹ in sequẽti hitate cogr̃scet ⁊c. Oĩa ad ſam dico q̃ semp bonũ ꝓpriũ: est bono primi ꝑticularie ꝑponendũ. bonũ bono equalr siue ꝓportiõabilr referẽdo. Triplex. n. est bonũ. s. bonũ spũale. bonũ cõpozale. ⁊ bonũ tẽpale. Unde accipe regulã gñalez q̃ bonũ spũale: vt salus aĩe: bono spũali ꝓximi. i. saluti aĩe ꝓximi ꝑponẽdũ est. Sibi bonũ corpozale ꝓpriũ bono cõpali ꝓximi. Et bonũ tẽpale ꝓpriũ bono tẽpali ꝓximi. Ecc. xxiij. Qui sibi neq̃ est cui bon⁹ erit. Audi Aug. li⁹ de verbis dñi sermõe. ij. Facẽ ingt etynam est facẽ miseri cordiã. Si itelligis: a te icipe. Qnõ. n. eris misi cors alteri si crudel'es tibi? Charitas. n. ordinata icipit a seipso. xxiij. q. iij. si nõ lz. ⁊ ꝺ pe. di. iij. qui vult. ⁊. xix. q. ij. c. duc. ⁊. xxiij. di. c. qõ ait. ⁊ notãt iste ꝺcr̃dãtie i. c. licet. de regularib⁹ in glo. sup ℏbo. vtilitas. vide ibi. Et nullũ istoꝝ textuũ facit ita ad ꝓpositũ sicut capl'm. qõ ait. xiij. di. ubi in sũma ꝺcit: q nõ sunt a nobis aliq̃ cõmittẽda delicta ne alij grauiora ꝺmittãt. ⁊ sr̃ hba Aug. sup Gen. in li⁹. qõnum. ⁊ hoc idẽ ꝺcludit glo. ibi ⁊c. Sz de hoc etiã ꝺcet ꝑma ꝺcl'one tertie ptis q̃re ⁊c. Oĩa ad tertiã hitatẽ dico q̃ si vitaz ꝓ primo exponẽ oportẽt ne iustitia deseraꝫ l' ne morte eterna ꝑiret: necesse est exponẽ vitaz. Sed si piculuz aĩe nõ imineret non tenẽr̃ vitaz ꝓ ipso exponẽ. si ℏo id faceret signũ esset infiniti amoris. Et ob hanc cãz Jesu xp̃o imense sumus obligati. q vt nos a morte eẽna liberaret: se morti turpissime exposuit. Apoc. ꝑ. Lauit nos a pctis nr̃is in sanguĩe suo. Audi Aug. Miser i gt ego q̃tũ debere diligẽ deũ meũ q me fecẽ cũ nõ erã. Redemit cũ perierã. Nõ erã: ⁊ de nihilo me fecit: nõ lapidẽ: nõ arboꝛẽ: nõ auẽ: sed voluit me hoiez eẽ. Dedit mihi viuẽ. sentire. ⁊ discernẽ perierã ⁊ ad mortalẽ descẽdit. mortalitatẽ suscepit. mortẽ sustinuit. ⁊ sic me restaurauit. ℔ ille q̃re ⁊c. Et hec tibi sufficiãt ꝓ presenti ꝺcl'one.

Qr̃ oĩa sr̃ dei amoze diligẽda ꝺclusio scda.

Accipe ſam ꝺclonẽ. vz. Oĩa q̃ fecit deꝰ
a siue in celo. siue i inferno. siue in terra: ipsius gl'osi dei respectu ⁊ amoze sũt diligẽda. Hec ꝺcl'o ꝓbat̃ breuit̃ auẽte. rõne. ⁊ exẽplo. Auẽte qdẽ. audi ꝓpham. Delectasti me in factura manuũ tuaꝝ. i. i creatura. sz delectatio nõ est sine dilectõe. q̃ ⁊c. Rõne arguit̃ sic. Oĩs xp̃i actio est nr̃a instructio p Bre. sz xp̃s oĩa dilexit. ps. Nihil odisti coꝝ que fecisti. q̃ ⁊c.

Tertio pz exẽplo. Longũ qdẽ de rebus oibus exẽpla ponẽ ⁊ tediosũ eẽt. sz lege i vitis patꝝ: et videbis q̃tenerrime oĩa dilexer̃t. Hiero⁹ pedẽ curauit leõis. Alter lupe circa horã nonã de reliquijs mẽse sue cibũ mistrabat: ⁊ ipsa ci⁹ manꝰ lingebat ⁊c. Hic tres pulcherrias veritates.

Prima est. An ego tenear diligẽ sceleratos: q̃s dietim video scos blasphemare. luxuriari etc.

Scda est. An de necessitate salutis tenear inimicos diligere: ⁊ eis signa dilectõis ostendere.

Tertia. An tenear diligẽ demões: quoꝝ occasione sepe mortalr deũ meũ offendo. Qrtus ad primã ꝺco ſm btũ Tho. ſa ſe. q. xxv. ar. vi. i corpe. q. q̃ in pctoꝛe duo ꝺsiderãda sũt. nã. s. ⁊ culpa. Scõm nãm gdẽ btitudinis capaces sunt ⁊ iõ sunt ex charitate diligẽdi. sed qz ſm culpaz deo aduersant̃: ⁊ ipsa est btitudinis ipedimentũ iõ vt sic oẽs odio hñdi sunt. siue paꝛ. siue mr̃ ⁊c. ꝑs. Jniquos odio habui. Audi Aug. de ciui. dei ꝓfectũ ingt odiũ hz de malis q ſm deũ viuit ut nec ꝓpter vitiũ oderit hoiem: nec amet vitiũ ꝓpter hoiem. sz oderit vitium amet hoiem. Et ꝓsper ait. Sic diligẽdi sunt homines vt eoꝝ nõ diligant errores. Dns autẽ Bona. in. iij. ꝺis. xxviij. ꝺcit q̃ pctores inq̃tũ viatores sũt: duas hñt rõnes diligibilitatis. s. relucẽtiã imaginis ꝺi ⁊ capacitatẽ btitudinis. qñ adhuc saluari pñt. Exm̃ pz de Dauid. Audi Ambro. Peccauit igt Dauid qõ solent reges. sz pñiam gessit: fleuit: et igemuit: qõ nõ solẽt reges. cõfessus est culpã ⁊ obsecrauit idulgentiã. Exemplũ latrõis. Audi ⁊ Criso. li. de repatõe lapsi. Latro ingt iste q pẽdebat in cruce ñ eguit, plixitate tpis vt ingressũ padisi mereret̃. sed tñ ei spacij sufficit q̃tum ex pẽdi potuit: donec posset vnum ꝓferre ſmonẽ. Jta vt intra monẽtũ tpis totꝰ vite sceleribus liberari ⁊ ꝓcedẽ ad padisũ etiã aplos mereret̃.

Universidad de Deusto
Biblioteca

bec ille. Et sic habes q; duplici de cā tenemur diligē pcōres. Sed dubito inqs. dic q̄so an ista dilectio dz eē effectu tm̄:optādo.s. eis sūmū bonū. an ēt effectu : vt tenear.s.eis necessaria vite mīstrare. Dico ſm cōem theologoz ſcholā qđ ēt ponit pbus.ix.ethi.q; amicitie bñficia ab amicis peccantib⁹ subtrabenda ñ sunt:dūmō salutis coz spes habeat. Sed magis eis auxilian dū est ad ỽtutis recuperationē q̄ pecunie. cuz amici magis debeam⁹ esse ỽtutis q̄ pecunie. Et hoc fit p correctionē fraternā. ō q̄ infra dñica seq̄nti feria tertia dicet. Audi pulcherrimū textū.xxiij.q.iiij.c.dz hō. vbi sic dr. Debet hō diligere proximū tanq̄ seipsū.i.ad id qđ seipsū.i.ad vitā eternā. vt quē potuerit boiez bñficio: cōsolatione:l' informatōe doctrine:l' discipline correctione adducat ad colendū deū. Et sūt ỽba Augu.ad Macedonū. vbi glo.sup ỽbo.dz hō. sic ait. Dic est argumētū q; pecunia aliquē posſum⁹ allicē ad fidē. vt.xxiij.q.vij.c.qđ āt.z.xlv. di.qui sincera. Sub tali ꝺditione possumus aliquā ducere in vrorē vt fiat xpiana. xxviij.q.i. cauc.z possum⁹ eos grauioꝛib⁹ penionib⁹ onerare ut ducxtant.xxiij.q.vj.iā ỽo.qđ satis admitti pōt. Et sic in talib⁹ spūalib⁹ licite fit pactio ubi agit de ꝺuersione alicuius ad fidē. Et sic nō obstat.i.q.ij.q̄ pio.hec glo.ibi. Si ỽo spes salutis coz no est:nō sunt ei⁹ amicitie familiaritates exhibende. Et pmaxime qñ coz vita est potius aliox nocumentū z subuersio:aut reipublice:aut ecclesie:aut fidei detrimentū:q̄ sit eoz emēdatio. Similiter dico de ꝺuersatiōe. Nā q̄diu coz salutē speram⁹:cū eis ꝺuersandū est : alias nō. Laueant tm̄ fragiles. Jñ Salomon suo filio Roboā dicebat.fili si te lactauerit pccōres: ne acquiescas eis.aut si ꝺixerint cōmisce te nobiscū. vnū sit marsupiū nr̄m:ne ambules cū eis zc̄. Et iō vulgariter dic̄i solet. La mala cōpagnia fa fiachar el collo. Qualit̄ soci⁹:collega:comes: ꝺsors:sodalis differant. Et qualiter q; dicat̄ socius criminis:ꝺsiliari⁹:fautor:seu defensor: notat glo.magna in clemē.pma de penis. vide ibi si placz. Et sic p3 pma ỽi. ¶ Quantū ad fam ỽi. dico q; dubiū duas partes hz. Prima an de salutis necessitate tenear diligere inimicos. Secundā an tenear illis signa dilectionis oſtendere. ¶ Quantū ad primā cōiter doctoꝛes oēs dicūt q; p̄ceptū de diligendis inimicis. Mat. v. Diligite inimicos vros zc̄. est necessario distinguēdū. Et ad pns accipiam⁹ dñm Bona.in.iij. dis. xxx. vbi sic ait. Diligere inimicū ꝺtingit ꝺuob⁹ modis. aut affectu. aut effectu. Affectu duplicit aut affectu inocentie.i.nō appetere ei aliqđ malū: vt necē: l' ꝺindictā. l'affectu benivolentie.i. sibi bonū optando. ¶ Prio mō quilibet inimicū diligē tenet. nullus.n.alicui nocē ḡrere dz. ¶ Secdo mō.s.affectu benivolentie. hoc pōt esse dupliciter:aut optando ei bonū spūale:aut tpale. Spūale: vt optare ei gram in pnti: z gloriā i futuro. Et sic quilibet de necessitate salutis teneť diligere inimicū. Crudelitas āt magna eēt nō optare cuilibet bōi gram z gloriā:p quā z ut quā accipere mereret hō:xps Jesus in ara amarissime crucis sanguinē suū copiosissime fudit. Secdo mō affectu benivolentie:optando ei tpale bonū. Et hoc duob⁹ modis.aut est inimicus psonalis.aut inimicus cōis: vt reipublice:aut ecclesie. Si est inimic⁹ psonalis.aut inimic⁹ cōis. vt reipublice: nō teneť hoc de necessitate salutis illi bonū tpale optare.sed si optat hoc est pfectōis nō necessitatis. Si ỽo est inimic⁹ eccl'e:nllo mō teneť illi optare:nisi sperareť emendatio. Et sic p3 qualiter inimicos diligē debeam⁹ quo ad affectū. ¶ Accipe ſm mētē bui⁹ ꝺistinctiōis vz. q; diligē inimicos debeam⁹ effectu. Et dico q; diligere inimicos effectu pōt intelligi duplr vz effectu inocentie. aut effectu benivolētie. Effectu inocentie tunc inimicos diligim⁹ qñ eis nō nocem⁹ nec p aliū nocē procuram⁹. Et sic quilibet de necessitate salutis inimicos diligē debz. qñ ꝺis hoc genus nocendi sibi refuat vt ꝺicit apūs. Mihi ỽindictā z ego retribuā ꝺicit dns. z Apoc. vij.c. Nolite nocere tre z mari neq; arboꝛib⁹ quoadusq; zc̄.s.in pnti vita. Expone: q; neminī: ēt bonus rōe odij est nocēdū. multoma gis hoibus. De effectu āt benivolentie distinguē dū est. aut ille est inimic⁹ psonalis. aut cōis: vt ſi publice: aut eccl'ie. Si psonalis nō teneť eū diligere nisi in casu necessitatis. si āt ſi eēt in casu necessitatis:hoc eēt pfectiōis. Si āt ſi inimic⁹ fidei aut eccl'ie. tunc nullo mō ei teneť subuenire: nisi sperareť eius salus. Nā minus malū est ipsum mori permittere q̄ q; malū ingerat fidei z ecclesie xpi Jesu. Similiter est ꝺicēdū si sit inimicus reipublice z bōi cōis. Jō Grego. xxij. moꝛ. ꝺicit. Euenire plerūq; solet: vt nō amissa charitate ꝺelectet nos ruina xpi: z rursuz coz ꝓspitas sine inuidie culpa nos ꝺtristet. Cū ruete eo quosdā:hñ errigi crediz⁹:z ꝓficiēte illo quosdā iniuste opprimi formidem⁹. Jō filij dei ut habetur Exo.xv. letati sūt in mari mortuo Pharaone cū exercitu. Cantabant.n. ꝺicētes. Cantez⁹ dño. vide ibi historiā si vis. Et sic p3 qualiter p̄ceptū de diligēdis inimicis intelligat. Hec oia in snia dns Bona. vt.s. ¶ Accipe mō fam partē antedicte ỽitatis. vz. An de necessitate salutis teneamur inimicis signa oſtendere charitatis. Et dico ſm btm Tho.fa fe.q.xxv.ar.ix.q; que dā sunt signa ꝺilectionis que exhibent ꝓprie in cōi: vt ozare pro toto populo. aut cū bñficiis impediz⁹ tori cōitati. Et huiusmodi bñficia z ꝺilectionis signa de necessitate salutis ēt inimicū cōicare z ꝺare ōbem⁹. Quod si nō fieret:iuidie iuꝺicis z ꝺindicte signū esset. Jñ Leui.xix.dr. Nō q̄ras vltionē nec memoz eris iniurie ciuiū tuoz. Quedā sunt beneficia z charitatis signa: que etiā quis alicui ꝑticularit ipēdit. Et talia ñ teneť de necessitate salutis ꝺpendere:nisi ſm ꝓparationē animi.i. vt proponat: q; qñq; necessitas occurreret: illi liberalit subueniret. Et hoc intellige si sit inimicus psonalis. Si ỽo cōis inimicus eēt vel ecclesie:nullo mō teneret nisi sperareť emēdatio. Et sic ītelligitur illud Prouer. xxv. Si esurierit inimic⁹ tu⁹:ciba illū.si sitit: potum da illi. Hec de intentiōe btī Tho. vbi supr. Ego aūt vt clarioꝛ de signis charitatis inimici oſtendis noticia bēatur:pono regulā hāc gīalē:q; cuilibet inimico iniuria parcēda est : sed ñ damnū. Uñ si q; tibi pfem:l' matrē: l'fratrē occideriť:l'aliquā graue iniuriā intulerit: sine aliq̄ glo.de necessitate salut] oz vt illi pcas. Matth. v. Diligite inimicos vros:bñfacite his q; oderūt vos. Audi pulcherrimū textū.xxiij.q.iiij.c.cum in lege. Cū in lege ingt scriptū sit. Diliges aicuz z odio bēbis inimicū tuū. accepta tūc licētia:iustum fuerat: vt dei suosq; aduersarios q̄nta possent ỽtute ꝓprimeret:eosq; iure gladij ferirent Qđ in nouo testō pculdubio ꝓfecit cū p semet ipsum ỽitas predicat: ꝺicens. Diligite inimicos vros zc̄. Et sunt ỽba beati Greg. in expositiōe euāgelij. Sic̄ factū est regnū celoꝛ hōi regi q fecit nuptias filio suo. Quare ex his p3 q; q odiū portat mortalt peccat. ꝺi.xxv.c.crimis. Et ois qui fratrē odit homicida est. Jo.iij. Et ō pe. ꝺi.i.c.ois iniquitas. Quā ob rē oz vt cuilibet iuria relareť. damnū aūt ꝺmittē perfectōis est z nō necessitatis. vt ꝺicit Nicola⁹ de lira. Sed qa ego q; iniuriā feci:tui mentē scire ñ possuz. qa hoc dei ꝓprium est. qualt ego hoc scire potero q; mihi.s.iniuriā ꝺdonaueris:'ignozo inquies:ni si tu mihi signa aliq̄ remissiōis oſtideris. Propter rea aīa nota q; octo signa sunt inimicis spāliter oſtēdenda. Primū est in ỽbo. 2ᵐ est i aspectu 3ᵐ in gestu. iiij ᵐ in oratiōe. vᵐ in generali. vjᵐ in ꝑticulari. vijᵐ in dispositiōe. viijᵐ in operatōe. Primū in q̄ signū inimicis spāliter oſtēdendū est in ỽbo. Signa.n.charitatis ex interiori dilectiōe ꝓcedūt: vt ꝺicit btūs Tho. fa fe.q.xxv.ar.ix. Si.n.mēte mihi pcares:z mihi ñ loq̄reris:signū poti⁹ rancoꝛis esset z odij q̄ amoris. Nota tm̄ q; si ex loquela periculū icurreret: aut verisimlr crederet incurri: iā inimico loq̄ndū nō est.qm̄ nō sunt faciēda bona vt inde eueniāt mala. Secm̄ signū ꝺsistit in aspectu. Simulacrū.n.mētis facies est.ait btūs Piero. Et iō amoꝛ i vltu lucet. Et.xxxij.q.v.c.nec solo Augu.ait. Impudic⁹ oculus ipudici coꝛdis nūcius est. Tertiū signū est in gestu. vt.s.nō recedat aut alia ꝺclines via:cū uideris inimicū. qm̄ oppositū facē:odij signū est. Quartū signū est i oſone. vt.s.inimicū ab oſone cōi nō excludas.qa alr mortalr peccares. Quintū est in gñali.ut s.rge famis etiā inimico frumentū ꝺendas: si oi bus vēdas. Sextū est in spāli.i.si ex spāli gra clemosynā paupibus facias: z inimic⁹ accedat: vt sit cū aliis accipiat:illum nō repellas. Septimū est in dispōe.i. vt semp aio firmes.si inimicus tu⁹ in extrema necessitate veniret: illi subuenires.z hoc ītellige vt supra est declaratum. Octauū signū est in opatōe.i.cū inimic⁹ tu⁹ de facto est in extrema necessitate: illi subueīas pro posse.ad intellectū sup̄ius datū. his octo signis oſtenditur qs sit ver⁹ amoꝛ. Inde Aug. i sermone sci Stephani ait. Nemo se seducat. q; enī vnū boiem in hoc mūdo odio hz: qcqd deo i opibus boni obtulit totuz pdit. hec ille. Et sic p3 ꝓpositus. Octū ad tertiā ỽitatē breuit̄ ꝺico q; illos tanq̄ amicos amare nō debem⁹. qa amicis de necessitate tenemur optare vitā eternā: quā illis oīno appetē nō debem⁹. qa charitate dei repugnaret:p quā eius iustitiaz approbam⁹. Sed debez⁹ eos tm̄ diligē. qa gr'e dei sunt rectissimū exēplar. Et hoc etiā mō illis optare debem⁹ eorum cōseruatōem ad gr'am dei. Hoc in snia beatus Tho.fa fe.q.xxv.ar.xi.in corpōe qōnis. Et hec sufficiāt pro pnti conclusione. quare zc̄.

De obseruātia mādatoruz cōclusio tertia.

Accipe tertiaz cōclonem. vz. Nō veram a dei charitatē hz:q; ipsius mādata negligit obſuare. Ad cui⁹ declaratōez nota q; charitas oīa legis z xpi mādata in se ỽtualr cōtinet. z ad eā ꝺelut ad finē ordinant̄ oīa ꝑma Thi.i. Finis ꝓcepti est charitas de corde puro z cōscia bona: z fide nō ficta. de corde puro. i. nihil cū dei amoꝛe eq̄liter misceat. i. tm̄ q̄tū ipse ꝺiligatur: sz ipse sup oīa. cōscia bona. i. sine pctō mōtali: qa tūc bona cscia est. Fide ñ ficta. i. mobili z fragili: sz ī aduersis fortī z ꝺstāti. Hoc psupposito hec octo tripliciť ꝓbat. s. caūcte. rōne. z exēplo. Caūcte quidē audi dñz Jo. xiij. Si q; diligit me sermonē meū seruabit. Audi z Aug. de laude charitatis. Totā inquit magnitudinē z latitudinē diuinoꝛ eloquioꝛ possidet charitas: q̄ deū proximūq; ꝺiligim⁹. Docet.n.eā magr noster celestis: z ꝺicit. Diliges dñm deū tuū ex toto cō de tuo: z ex tota mēte tua: z ex tota aīa tua: z ꝓximū tuū sicut teipm. In his.n. duob⁹ mādatis tota lex pēdet z ppbe. Si q; ñ vacas oēs sacras paginas pscrutari: oīa volumina sermonū euoluere. oīum scripturaꝛ secreta apire z penetrar: tene charitatē vbi pendēt oīa. hec ille. Audi et Paulū aplm ad Ro. xiij. Nemini iquit quicq̄ debeatis nisi vt inuicē ꝺiligatis. Nec dei excluditur ꝺilectio. qm̄ ꝓximū diligim⁹ ꝓpter deuz. z iō in ꝺilectōe ꝓximi dei icludit amoꝛ. Et ob hoc ibi idē subiūgit Paul⁹. Qui ꝺiligit ꝓximū legē implenit. q̄re zc̄. Secdo hec octo ꝓbat ratiōe. Quicūq; recte z sancte in deū z ꝓximū regulatur pfectā charitatē hz. Sed decē ꝓcepta hō recte sancteq; i deū z ꝓximuz regulat. q; ipse pfectā charitatē hz. Maioꝛ est satis nota. sz minor ꝓbat. Trib⁹.n. ꝑmis mādatis sufficiēter scēdi singulat hō in deū: z alijs septē in ꝓximū. q; zc̄. Et ꝓbo ꝑmā ptē istius añtis. Nā cū de⁹ se bēat ad creaturā in triplici gīe cause. s. vt creatoꝛ. gubernatoꝛ. z glorificatoꝛ. Incōtū est hois creator debetur ei fuitus z reuerētie subiectio. Matthei iiij. Dñm deū tuū adoꝛabis: z illi soli fuies. z vt hoc facēt hō vt debēt: ꝑmū ꝓceptū ipositū: ꝺicens Nō bēbis deos alienos coram me. Incōtū ē hois

Universidad de Deusto
Biblioteca

gubernator debeꝫ ei nois scificatio. qz nomiñ scñ eꝰ. Et vt ℔ faceret: addidit ſm preceptū dicens. Nō assumes nomiñ dei tui frustra. Inquantū ẏo est bois glorificator: debeꝫ ei quedā alicꝰ operis scā dedicatio. ꝛ iō addicit terciū preceptū dicēs. Meminto vt die sabbati scifices. Et sic fuit ordinatus hō quo ad deū. Scdā ps aūtis probaꝫ. s. qꝫ alijs septē p̄ceptis ordieꝫ hō quo ad ꝓximū ꝓbaꝫ. vñ nō qꝫ ℔ septez p̄cepta sup duo p̄cepta nāe fundamentū. vz. Qō tibi vis fieri: alijs facito. Et qō tibi fieri nō vis alijs ne feceris. Sic igit ordinaꝫ primo hō in ꝓximū. Ingratitudo. n. vitiū grande est. Et qm inter ꝓximos p̄ncipales ordines sunt pr̄ ꝛ mr̄: qui cū deo pticipant in nobis esse dando. qm deus aīam: parentes corpus p̄stant. Iō in ꝗa tabula vbi hec septē p̄cepta digito suo scripsit ds: ne ingrati parentib⁹ tanti bñficij essem⁹. primū ꝛ p̄ncipale mandatū fuit honora pr̄m ꝛ mr̄em tuā. Alia āt sex gñaliter circa quēlibet proximū hominē regulant. Ne. s. ꝓximo aliquo mō noceaz⁹. Et qm proximū tripliciter offendere possum⁹. s. corde: ore: ꝛ ope. Et ope tripliciter. s. in propria psona: in iuncta: ꝛ in reb⁹ suis. Iō vt istis trib⁹ modis operr̄ proximū offendere caueam⁹: tria p̄cepta dedit. Primū ñ occides. Et ℔ respicit personā propriā. Scdm ñ mechaberis. Et ℔ respicit personā iunctā. 3ᵐ ñ furtū facies. ꝛ ℔ respicit res exteriores ꝓpriaſ. Et sic remanet hō regulatꝰ: ne proximuz opere offendat. Sed qz ñ solū ope: sed ēt maledicta lingua ꝓximū offendere possum⁹. ps. Lingua tua sicut nouacula acuta cē. Iō vt caueat subiūxit nō falsū testimoniū dices. vbi ois lingue offēsa phibet: vt dicit Alexander de ales. Et qz ñ solū lingua: sed ēt corde offendē possum⁹: iō subiūxit alia duo. nō cōcupisces vxorē ꝓximi tui. ꝛ ñ cōcupisces rē ꝓximi tui: nō bouē: nō asinū: nō ꝙuū: nō ancillā. cē. Et sic remanet r̄gulatus quo ad proximū. ꝛ p ois ibi pfecta charitas. ¶ 3° ℔ conclusio probaꝫ ex°. Nā Moyses ppₓo dixit. quid petit deus a te: nisi vt ābules in vijs eⁱ⁹: ꝛ diligas eū. Deuē. r. Iñ ds legē Moysi datur⁹ dixit ei. Ego ds faciā miſicordiā bis q diligunt me: ꝛ custodiunt p̄cepta mea. Exo. xx. c. Qr̄ bñ concludiꝫ qꝫ finis p̄cepti est charitas. ꝛ p ois q p̄cepta nō seruat: charitatē non hz. Et sic ps ista pclo. Et sufficiant hec ꝙ ꝗa parte b⁹ ꝟmonis.

¶ De vtilitate scē charitatis ꝟsideratio 3ª.

Nunc tertio loco

In Sancte charitatis iocundā utilitatē videam⁹. vbi tres ꝛclones subiūgamus. In quib⁹ duodeci fructⁿ colligemus. ·pª ꝟ est ista. Uex a falso: iustū ab iniusto: feruentē a tepido: gaudiosū a mesto amrē discernit: ꝛ cognoscē facit. 2ª ꝟ est ista. ·Patiens: bñigna: pseuerans est scā charitas: atqꝫ r̄gulans cuncta. 3ª conclo est ista. Distinguit: cōmittit: perficit scā charitas atqꝫ triumphat.

De quattuor primis fructib⁹ charitat] ꝟ pª.

Accipe primā conclonē cē. ut. s. In hac conclone quattuor ponunt scē charitatis fructⁿ. ¶ Primⁿ dr̄ charitas ẏa. ¶ 2ⁿ dr̄ charitas iusta. ¶ 3ⁿ dr̄ charitas operosa. iiijⁿ dr̄ charitas gaudiosa. ¶ Primus inq̄ scē charitatis fructⁿ dr̄ charitas ẏa. vbi nō qꝫ charitas q̄dā est ẏa: quedā falsa. Charitas ẏa est qñ amamus nō spe ꝺmodi: aut alicⁱ⁹ vtilitat]: sz amōe amicitie tm̄. Charitas falsa per oppositū est qñ. s. amam⁹ spe alicui⁹ vtilitatis: qua cessante illō ñ amarem⁹. ꝛ hic dr̄ amor cōcupiscentie. Ad cui⁹ declarationē notandū ſm phm. viij. ethi. qꝫ non quilibet amor hz rōnē amicitie: sed amor qui ē cū beniuolentia hic rōnē amicitie hz. ẏbi gra si aliquē sic amam⁹ vt ei bonū velim⁹: tunc est amor cū beniuolentia. Si āt rebus amatis ñ bonū velimus: sed eoz bonū volumus nobis: sic amare vinū: ꝛ equū: ꝛ b⁹ mōi: qz nobis vtilia sūt certe hic amor nō est beniuolentie: sed cuiusdaz ꝺcupiscentie. qm̄ si talis vtilitas tolleret nō esꝛ amor. Audi tex. de pe. di. i. c. primos. vbi dicit. ·Proximos āt tūc diligim⁹ sicut nos: si ñ ꝓpter aliquas vtilitates nr̄as: nō pp speranda bñficia l̄ accepta: nō pp affinitates l̄ ꝺsanguinitates: sz pp ℔ tm̄: qz sunt nr̄e nature participes diligaz⁹. hec ibi. Audi Isido. ō sūmo bono li. iij. Nō sunt inquit fideles in amicitia: quos mun⁹ nō gra copulat. nā cito deserunt: nisi semp acceperint. dilectio. n. que munere glutinat: eo sulpēso dissoluit. hec ille. Audi ꝛ Lasiodoꝛ in quadam epla. Necessitas ingt amicū probat: ꝛ intime charitatis arborem splendor exhibite subuentionis eluc idat. Et idē qui verus amic⁹ est oi tpe diligit. nō tormentū separat: laboꝛ nō lassat: thesaur⁹ ñ superat: alienus amor nō occupat. hec ille. ·Pēsent hic ꝺiuges ꝛ cōsanguinee ꝛ quicūq; parētes ꝙ si se inuicē amant pp cognationē ꝛ vtilitatez. nō illos sicut seipsos amant. Sed a fortiori si tales nō diligunt vero amore sicut seipsos. qūo q̄ diligent inimicos? Si ꝓpriā vxorē quis diligit ꝓpter suā pulchritudinē. ꝛ ea leprosa effecta l̄ senectute: l̄ quacūq; alia infirmitate turpiter defo: mata eā nō dilexit: pelleus erit ille amor. i. amor de pelle. Sic igit eā amabat: sicut glutopozcellū alsatū. Similiter si quis famulū amat eo qꝫ diligenter ꝛ cū multa sollicitudine seruat ei. demū infirmatū: ℓ senē effectū cū derelinqt: l̄ mittit ad hospitale: qūo talis diliget inimicum suū sicut seipsū? qui ei ẏbis ꝛ factis iniuriat⁹ ē? Ex quibus sequit qꝫ si amor inter hoes ex utili ꝛ delectabili causat: ꝛ nō est ibi honestū: nō ē ibi amor verus: sed fallax ꝛ mercenarius. Audi apostolū. i. Coꝛ. xiij. Charitas inquit nō querit q̄ sua sunt. i. propriā vtilitatē. nūq̄. n. leginus sanctū Moysen suis filijs aliquod officiū dedisse. Et cū de hac vita migraturus esset: dñm rogās ut populo suo de idoneo prouideret duce: nullam de filijs aut consanguineis mentionē fecit. Numeri. xvij. Et Josue terrā distribuens filijs ıſrl: minoꝛē ptē tribui sue dedit. Josue. xvij. Et dñs

Et dñs Jesus nō Joannē: nec utrūq; Jacobū: sed solū ·Petrū pastoꝛē ecclesie instituit. Jo. xxi. Uera igitur charitas nō querit que sua sunt. id est ꝓpriam vtilitatē. Sed ben ifelicitati nostre. oēs eni nunc querūt que sua sunt: nō que Jesu christi. vt Aplus ait. Non tamē ex his cōcludimus qꝫ homo sibi ꝛ suis necessaria ꝓcurare nō debeat. imo vt statim ostendeꝫ ꝓhatio charitatis exhibitio est operis: vt dicit Greg. Nam et xp̄us in cruce pendēs curam matris habuit: et illam discipulo cōmendauit. Et dum in horto a iudeis quereret⁹ dixit. si ergo me queritis sinite hos abire cē. Sed ideo dicimus inordinatus amoꝛē qui. s. oīa pro se ꝛ suis appeteꝫ ꝛ devotare facit. quare cē. Et sic ps primus fructus. ¶ Secundus fructⁿ dicitur charitas iusta. Justitia nā qz exigit vt maius bonū minoꝛi: ꝛ maximū maioꝛi anteponat. Sunt autez in nobis tria bona gratis data. s. anima. corpus. ꝛ substantia huius mundi. Et secūdum hunc gradatū ordinē nā docet ꝙ amoꝛē vnū alteri esse anteponēduz. quod vtiqz experiētia patet. cū mallit hō ꝓpriā oculo corꝓrali: q̄ oculo spūali: q ratio est. q deficiēte sit hō amēs. Rursus pro corꝓrali tuēda vita nāliter hō cūcta postponit. Job. iij. ·Pellē ꝙ pelle. i. alteri⁹ vitā pro sua seruāda. ꝛ cūcta. id est tēpalia que bēt hō: dabit pro aīa sua. i. pro vita sua. Sunt tñ plurimi qui q̄tum ad p̄dicta ordinem nature peruertūt. cū ꝓpter corporis sui salutez virtutis bona postponūt. Alij vero ꝓpter tēporalia bona grauissimis laborib⁹ ꝛ manifestissimis periculis se exponūt. Di. n. manifestū est qꝫ in amoꝛe suo ordinatōem non seruāt. propterea non se amēt: sed potius naturaliter odiūt semet ipsos. ps. Qui diligit iniquitatez odit animam suam. Sed ꝛ parētes qui per vsuras. rapinas. ꝛ alia iniusta lucra filijs congregant tēporalia bona in preiudiciū animarū suarū: quomō amabunt filios ordine recto? Et si ꝓprios filios ꝙ ꝓprio ꝛ recto amoꝛe nō amāt. quomō recto amore amabunt inimicos? Similiter ꝛ matres quo modo iusto ꝛ recto amoꝛe diligēt paganos et infideles. que pro sanādis liberādisq; filijs: omnia demonū: atqꝫ demoniacarū mulierū: seu virorum ludibria incantatōes sequūtur: sanitatez corporis saluti animaꝝ anteponētes. Ex quib⁹ sequit qꝫ quicūq; proximo suo cōtra salutem anime sue bōa tēporalia procurat: vel optat: aut tēporalia in detrimētum anime querit: nō diligit eum amoze iusto sicut seipsum. Audi textuz notabilē. xxij. q. ij. c. faciat. vbi dicit. Faciat hō pro tēporali salute boīum qđ potest. Cū āt ad ℔ vētum fuerit: vt tali salute nisi peccādo cōsuleꝛ nō possit: iaz se existimet hō nō habere qđ faciat hec ibi. ¶ Tertius fructus dicit charitas oposa Jo. iij. Filioli nō diligamus lingua ꝛ uerbo tm̄ sed opere ꝛ ꝟitate. id est veraci operatiōe. Ex q̄ sequit qꝫ q parētib⁹. cognatis. ꝛ amicis i necessitatibus ꝟstitutis denegāt opera pietatis: ñ illos amoze recto diligūt. Et si eos amoze recto non

diligit: quō sicut seipsos diligēt inimicos? Uñ oībus hāc regulā pono qꝫ in quolibet casu necessitatis glibet iuxta posse tenetur aīco ꝛ inimico ꝓximo: nō tm̄ cōde: sed etiā opere subuēire. Qui enim habet vnde subuēiat: iub peccato mortali tenetur subuēire opere. Jo. iij. Qui habuerit sb stātiam huius mūdi: ꝛ viderit fratrē suū necessitatē habeꝛ: ꝛ clauserit viscera sua ab eo: quomō charitas dei manet in illo. Et i decretis. l. xxx. vi. d. c. pasce. Pasce inqt fame moriētem. si nō paueris occidisti. Et sūt verba Ambroſ. li de offi cijs. Et. c. se. dicit. Qui clemētiam nō hz: nec indutus est viscera misericordie ꝛ lachrymarū: cū uis spūalis sit nō impleuit legē christi. s. Marci xi. Qui vero nō habet vñ opere possit subuēire mēte saltem subuēiat. Inde btūs Tho. ꝗa Fe. q. xxxi. ar. ij. ait. Cū. n. simplicit loquēdo oībus bñ facere nō possim⁹: hec exgrit charitas: vt aium subueniēdi si vnde eēt habeamus. Sed beu auaritie nostre: nō opere cū possim⁹ egenis: nec mēte cum nō possum⁹ subuenire. Audi tex. xl viij. di. c. sicut hi. vbi dicit paz post principiū. Mēs auari semel. i. pfecte viciosi cupiditatis astricta semp auro: semp argētū videt. s. in aīo. semp redditus cōputat. gratius aurū cū solē intuet. id est deū. Ipsa. n. eius oſo ꝛ supplicatio ad deū dñm s. directa: querit aurū. Et post pauca. Interdū ꝛ vsure arte negissima ex ipso auro aurus nāsciscit. i. acquirit. Sed nec satietas nec finis vnq̄ adhibit cupiditati. qa. s. auarus semp eget. Et infra q̄si in fine capli. Neq̄. n. min⁹ est criminis hūi tollere: q̄ cū possis. s. dare: ꝛ habūdas indigētibus denegare. Esurientiū. n. panis quē tu detines: nudoꝝ vestimētum qō tu recludis. miseroꝝ est redēptio ꝛ absolutio: pecunia quā tu i terra defodis. Tantoꝝ ergo te scias iuadere bona: quātis. i. quot possis prestare qō velis. i. velle debeꝛes. hec ibi. Et sūt verba btī Ambroſij. Et. xij. q. ij. c. ꝛ si illi. vbi dicit. Et si illi q nulla ex rebus suis pauperib⁹ xp̄i distribuūt. s. necessitat] rpe: eterna iudicis voce ꝺdemnabūtur in futuro. s. Matℓ. xxv. Esuriui cē. Quāto magis bi q auferūt pauperib⁹ qō nō dederūt. hec ibi. Et sunt ẏba ex cōcilio Toletano q̄rto. qr̄ cē. Quartus fructⁿ dicit charitas gaudiosa. vbi nō qꝫ sicut ꝓfecta charitas ex respectu dei ꝛ ꝓximi est: ita ꝓfecta charitas ꝺupler gaudiū gīat. vnū respectu dei. alterꝝ respectu ꝓximi. Respectu dei. et hoc duob⁹ modis. vz in se. ꝛ in suis creaturis In se qñ ei⁹ ifinitā bonitatē. clemētiā. ꝛ alia ei⁹ attributa: ꝛ perfectissimā entitatē mediatē gaudem⁹: ꝛ inē nosipsos ſubilam⁹. ad ·Phil. iiij. Gaudete in dño semp: iterꝝ dico gaudete. Bis dicit gaudete vt gaudiū interⁱ⁹ ꝛ exteriⁱ⁹ ostēdat. iterius i corde: ꝛ exteriⁱ⁹ in facie. ps. Letamini i domino ꝛ exultate iusti. ꝛ sic exponit Nicolaus de lira. In suis autē creaturis. vt cū dei bonitatez tā diuersimode a creaturis pticipari gaudeamu⁹ ps. Delectasti me in factura manuū tuaruz cē.

¶ Scōm gaudiū est respectu ꝓximi. vt cuz de

Universidad de Deusto
Biblioteca

felicitate ꝓmi ac de nra ꝓtētamur ⁊ leti sum⁹ ⁊ de malo tristamur. vñ btūs Tho. fa fe. q. 28. ar. ꝑ. dicit ꝙ tristitia de malo ꝓmi ē ex charitate sicut ⁊ leticia de bono gñāt. Iñ tres amici Job venerūt ꝺsolari eū. Job. ij. c. Audi Cassianū in quadā epla. Justū quippe est ut ꝙ amic⁹ erat in ꝓsperis: amicitias ꝓficeat in aduersis. ⁊ Bze go. in moz. Qui inquit ex aduersitate ꝓximū ꝺspicit: aperte ꝺuincit ꝙ hunc in ꝓsperis nō amauit. Et idē in registro vt aliqd inquit sclaris auctoritatis loquar. Cū amicis oīa tractāda sūt: sed ꝓius de ipsis. qm̄ ꝛc̄. Et hec uolo tibi aīa mea sufficiant ꝓ ꝓma ꝺclone h⁹ tertie partis.

¶ De ḡtuoz aliis fructib⁹ scē charitat⁹ ⁊ fa.

ACcipe fam conclonē. vz. Patiens bñigna perseuerans est scā charitas atq; ꝑ gulans cuncta. In hac conclone aliq; ḡtuoz ponunt scē charitatis fructꝰ. vz ¶ Primꝰ dr charitas patientifica. ¶ 2ꝰ dr charitas benignissima. ¶ 3ꝰ dr charitas ꝑseruantissima. iiij⁹ dicit charitas ordinatissima. ¶ Primus inq; fructus dr charitas patientifica. i. ad Loz. xiij. Charitas patiens est. Audi btūs Tho. fa fe. q. xxxviij. ar. ꝑ. Cū bella inquit nos vndiq; ꝑmant: ne rō tristitie succūbat: necesse est vtutē aliquā hre: per quā bonū rōnis ꝺ tristitiā ꝺseruet. hec ūt est patientia. hec ille. Uirtus ūt patientie nunq; pfecta erit sine charitate. qm̄ ut ait Petrus rauēnas. Nil durū: nil amarū: nil graue: nil letale ꝺputat verus amoz. Qō ferz: q vulnera: q pena: que moꝛs amoꝛē perfectū ꝑualent superare. Amor ipenetrabilis est lozica. Respuit iacula. gladiuz excutit: piculis insultat: moꝛtē irridet: si amoz ē vincit oīa. Audi Jacobū in epla sua canonica. Btūs inqt vir q suffert tētatoz. qm̄ cū ꝓbat⁹ fuerit: accipiet coronā vite: quā repromisit ꝺs diligentib⁹ se. Audi ⁊ Bzego. sup Ezech. Trib⁹ inquit modis vtus patiētie exerceri solet. Alia nā q; sūt q a deo: alia q ab antiq; aduersario: alia q a ꝓmo sustinem⁹. A ꝓmo nāq; psecutiões: dāna: ⁊ ꝺtumelias sustinem⁹. Ab antiq; aduersario tētam̄ta. A deo āt flagella tolleram⁹. Sed i bis oībus vigilanti oculo semetipsā ꝺz mēs circūspicere: ne ꝺ mala ꝓmi ꝓtrahāt ad retributionē mali. Ne ꝺ tētam̄ta aduersarij seducāt ad delectationē l' ꝺsensū delicti. Ne ꝺ flagella opificis ꝓpāt ad excessū murmuris. hec ille. Iñ ille feruentissim⁹ Paul⁹ ad Ro. viij. vociferabat. Quis nos sepabit a charitate xp̄i: tribulatō an angustia: an fames: an nuditas: an piculū: an psecutio: an gladi⁹: sicut scriptū ē ꝓp te mō tificamur. tota die extimati sum⁹ vt oues occisionis. Sup q; ꝛba Nicolaus de lira sic ait. Oīs n. passio penal' aut est moꝛs: aut ꝓparatio ad mōtē. si moꝛs sic ꝺr hic gladi⁹. si ꝓparatio ad moꝛtē aut est propinqua aut remota. si propinqua sic ꝺr periculū. glo. i. apparatus moꝛtis. Si remota aut ꝛtingit mēm interius: aut mēm exterius: aut i terius ⁊ exterius. passio penalis ad moꝛtē: q cōtingit interius ⁊ exteri⁹ ꝺr tribulatio. si interius aut hoc erit ex parte anime: ⁊ sic erit angustia: aut ex parte coꝛporis: ⁊ sic erit fames. si exterꝰ ⁊ tunc aut hoc erit ꝓpter defectuz necessarie rei. ⁊ sic erit nuditas. aut per illationē rei nociue ⁊ sic erit persecutio. hec ille. Nihil ergo horum dicit Paulus separabit nos a charitate dei: q; ē est in xp̄o Jesu dño nostro ꝛc̄. ¶ Secundus fructus dicitur charitas benignissima. i. ad Lozin. xiij. Charitas benigna est. i. larga egenis. Charitas non emulatur. i. non inuidet. vel tristatur. s. super aliena facultate. non agit perperam. s. per uerse impediendo ne bona fiant. non inflatur. s. superbiendo de bonis. vel non inflatur. s. contra ꝓximum. si ꝓspere cedat sibi non ē ambitiosa. i. non vult alijs ꝓponi. Nō querit que sua sunt tantum. s. sed etiam que aliorum sunt ꝓcurat. Non irritatur. i. non ꝓuocatur ad iram vel vindictam ꝓ iniuria sibi facta. Non cogitat malum. s. alteri facere: nec facit etiam si ꝓuocetur. Non gaudet super iniquitate: sed potius. s. dolet si viderit aliquem peccatorem. Congaudet autem veritati. i. verbis veritatis. vel veritati. s. in operibus iustitie. Hec glo. est Nicolai vt supra. quare ꝛc̄. ¶ Tertius fructus dicitur charitas perseruantissima. Audi Basilius in exameron. Thesaurus inquit indeficiens est amoz diuinus: quem qui habet: diues est: quo q caret pauper est. Audi Augu. super. ps. Constās inquit ⁊ perfectus debet esse amoz noster: vt si necesse fuerit amoze illius moriamur: qui amoꝛ nostri placide ac benigne moꝛi digna tus est. hec ille. Audi Hugonem de sancto Victore de laude charitatis. Nescio inquit si maius in laude tua dicere possum: q; vt deū de celo traheres: ⁊ hominem de terra ad celum eleuares. Magna virtus tua vt per te vsq; ad B humiliaretur deus ⁊ vsq; ad hoc exaltaretur homo. hec ille. O perfecta charitas tantum ante christi aduentum clamare perꝺcuerasti. veni: veni ⁊ noli tardare. ꝙ filium suum eternus pater de celis in terraz humanandum misit. i. Joh. ij. In hoc cognoscimus charitatem dei: quoniā ipse ꝓ nobis animam suam posuit. Et. c. iij. ait. In hoc apparuit charitas dei in nobis: qꝛ oniam suum vnigenitum misit deus in mundum vt viuamus per eum. Et ibidem. In hoc ē charitas. Non quasi nos dilexerimus deum: sz qm̄ ipse ꝓior dilexit nos. quare ꝛc̄. ¶ Quartus fructus dicitur charitas ordinatissima. Audi Augustinum libro primo de doctrina christiana: Quattuoz inquit sunt diligenda. vnum supra nos. s. deus. alterum quod nos sumus. tertium quod iuxta nos est. s. proximus. quartum quod est infra nos. s. proprium corpus. hec ille. Que verba sic exponamus. Quod supra nos est: deus est: qui causa efficiens nostre beatitudinis ē: ⁊ obiectum in quem omnia tanquam in finem ordinantur. Et per consequēs merito super oīa diligendus. ¶ Si enim cuncta que fecit deus propter ipsum amamus: ipsum a fortiori magis amare debemus. ꝑmo posteriorū. ꝓpter quod vnūquodq; tale ⁊ illud magis. Secūdū est nos ipsi. quoniā post deū nosmetipsos diligere debemus. Prima. n. charitas incipit a seipso. xxiij. q. v. si nō licet. quasi circa mediū capti. ¶ Tertiū est proximus ⁊ inter proximos est ordo. prima ad Tbi. v. Si quis maxime suorū domesticoꝝ curam nō habet: fidem negauit. s. opere. Ad Tim primo. Confitētur se nosse deū factis autē negant. ⁊ est infideli deterioz. 2ª. Pe. ij. Melꝰ erat eis viam veritatis nō agnoscere: q; post agnitam retrorsum verti. Et ita secūdum magis vel minus affinitatis ⁊ parentele gradū prioz ⁊ potioz sit propinquoꝝ amoz. Et non loquoz de alijs respectibus. quoniā accidere posset aliqua ratio diligibilitatis in proxio extraneo: qua magis diligeretur q; pater. Prouer. xviij. Uir amicabilis ad societatem: magis erit amicus q; frater. Attendo igitur lineam consanguinitatis et affinitatis. Sed ad declaratiōem dictoruz: tres volo inquirere veritates. vz ¶ Prima veritas est an quis magis teneat diligere filium q; patrem. ¶ Secunda. an filius teneatur magis diligere patrem q; matrez. ¶ Tertia an filius magis teneatur diligere vxorem q; patrē ⁊ matrē. ¶ Quantū ad primā dico q; dilectio inter affines ⁊ parentes ⁊ filios potest attendi: aut penes coniunctōem ad seipsum. aut penes rōem nota bilioris beneficij. Si primo modo. tūc tenemur magis filios diligere q; patrem. qm̄ nobis magis coniuncti sunt. Si secundo modo. tunc est e conuerso. qm̄ eminentius beneficiū a parentib⁹ q; a filijs suscipimus. Ad cuius declarationem notādum sm beatum Tho. sco scē. q. xxvi. ar. ix. in corpore qōnis. Qꝛ gradus dilectionis ex duobus pensari pōt. vno mō ex parte obiecti. alio mō ex parte subiecti. Ex parte obiecti illud magis diligitur quod habet maiorem et nobiliorem rationem boni. quia bonum est obiectuz amoris. vt diximus in secūda conclusione ꝑme partis. Et secūdum banc rōem pater magis diligendus est q; filius. quia rationem habet eminentioris boni ⁊ similioris cum deo. quoniā de⁹ animam: pater cōꝛpus prestat. ⁊ ideo magis diligendus. Ex parte vero subiecti. i. illius qui diligit: illud magis diligitur quod est diligenti cōiunctius. Et secūdum hoc dicit philosoph⁹. viij. ethicoꝝ. ꝙ est magis diligendus filius q; pater Et hoc quadruplici ratione: vt patet ibidem in textu. Primo quia filius est aliquid patris. pater autē non est aliquid filij. ideo magis homo filiū diligit tanq; aliquid sui: q; patrem qui non est aliquid sui. Unde dicit philosoph⁹ ibidem ꝙ filius est quedā pars generantis separata. totum autem continet in se partes: ⁊ non econuerso. ⁊ hoc magnam propinquitatez habent ad ipsum totum. Pars enim licet sit aliquid totius: non tamen est idez ipsi toti: sicut pars tota concludit in tota ga magis rōnabile est ꝙ pētes magis diligant filios q; pētes. Sco qꝛ bō magis sci. hē suū filiū q; bunc esse suum patrem. ⁊ ideo magis diligit filium q; patrem. Unde arguatur sic de intentione phi vt supra. Tanto rōnabilius est ꝙ aliquis amet: quanto magis nouit dilectionis cāz. Sed causa quare pater amat filium est quia est aliqd sbe eius. ⁊ hec est magis sibi nota q; filio. ga magis nosci pater hūc esse suum filiū q; econuerso. ꝙ magis pater diligit filiū: q; filius patrē. Tertio ga maioꝛe ꝺiunctione habet cū filio q; cū patre: vt p3. Quarto ga diuturni⁹ amat filiū q; patrē. Nā pater statim icipit diligere filium: patrē autē post aliqō temp⁹. Dilectio autē q; to diuturnioz est: tāto feruētioz ⁊ fortioz. Eccl. ix. Non derelinquas amicū antiquū: nouus autē nō erit filius illi. Et sic p3 ꝑma ꝓtas. ¶ Quātuz ad 2am dico sm btūm Tho. vbi supra. ⁊ p3 phm vbi supra. ꝙ per se loquēdo pater magis amandus est q; mater: comparādo eos ad inuicem vt ꝓncipia quedā naturalis originis. ga pater ē ꝓncipium p modū agentis. mater vo p modū patientis ⁊ materiā ministrātis. Ministrat. n. mater materiā corporis informē. virtus aūt formatiua que est in semine patris: illā materiā informat. ⁊ ꝺsponit illā ad formē itellectiue susceptionez Et iō pater ꝑfectius ꝓncipium pater magis diligēdus est q; mater. Et licet cōparari pater vni qui domuz formatā ꝛc̄. Et mater vni q tibi daret materiā. vt lapides. cementū ꝛc̄. Iō virtus generatiua in semine patris corpus humanū formet cū oībus organis ⁊ mēbris de materia illa sanguinis quā ministrat mr. ⁊ ideo pater dat domū i. corpus formatū: mater autē materiā tm̄. ideo magis diligēdus est pater q; mater. Potest tn quādoq; quedā ex quedā ex cōsequēti ratio ꝺuersitatis inter eos ꝛboziri: vt bonitatis vl' malitie: ꝙ qnq; mater magis diligat: ⁊ qnq; pater: ⁊ quādoq; neuter. vt dicit phus. viij. ethicoruz. Ad quē intellectū beatus Ambrosius ait. ꝙ boni domestici sunt malis filijs ꝓponēdi. Un fortaliter ita dicam⁹. Si quis patrē sceleratuz et pessimū haberet: matrē vero timentē deuz: tūc in dilectione ꝓponēda est mater patri. Si aūt pater bonus esset: mater vero ihonesta: nulli dubium ꝙ pater ꝓponēdus esset ꝺuplici ratiōe. tum ratōe ꝓncipii naturalis originis. tuz rōne bonitatis ⁊ virtutis. Si autē ambo mali essent ratione ꝓncipij ātedicti pater esset magis diligendus. Si autē ambo boni: similiter ꝺcenduz est. Et sic patet scda veritas. ¶ Quantū ad tertiam veritatē dico sicut ad primā. vz. ꝙ parentes ratione obiecti sunt magis diligendi q; vxores. quoniā parentes rationē habent eminētioris boni ⁊ similioris cum deo. quia similantur in ratione ꝓncipij: vt dictum est. Sed ratione cōiunctionis: vxores sunt potius diligende. quoniam vxoz vna caro cum viro efficitur. ⁊ ideo illā magis diligimus: ⁊ ꝺmittim⁹ patrē ⁊ matrē ⁊ vxori adherem⁹. Uide in li⁹ Geneseos in ꝑn⁹. s. q; tū ad cohabitatiōez: ⁊ nō q; tum ad reuerētiā. qm̄ maioꝛ debetur reuerentia pr̄i ⁊ mr̄i q; vxo

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſi. Et hec tibi ſufficiant pro ſecunda concl'one.

¶ De aliis quattuor fructibus charitatis ꝑ3ᵗ.

ACcipe tertiã concl'onẽ. vȝ. Diſtinguit: ꝙ a comittat: perficit ſcã charitas: atq; triũphat. In hac cõcl'one alij ponũt q̃ttuor ſcẽ charitatis fructus ¶ Primꝰ ꝺ charitas diſtinctiua ¶ 2ꝰ ꝺ charitas cõcomitatiua: 3ꝰ ꝺ charitas perfectiua. iiijꝰ ꝺ charitas triũphati ua. ¶ Primꝰ inq̃ fructus ꝺ charitas diſtincti ua. Sicut.n. genus vniꝰ exercitꝰ a gente alteri us exercitus per aliq̃ ꝺiſtinguit̃ ſignũ: ſic ⁊ gẽs ⁊ populus dei p charitatẽ a gente ⁊ populo dia boli diſtinguit ⁊ diſcernit̃.i. Jo.iij. In hoc mani feſti ſunt filij dei ⁊ filij diaboli antiqui. oĩs qui nõ eſt iuſtus: nõ eſt ex deo: ⁊ qui nõ ꝺiligit frem ſuũ q̃m hec eſt ãnunciatio quã audiſtis ab initõ vt ꝺiligatis alterutrũ. Et.c.iiij. ait. Fratres ca riſſimi ꝺiligam⁹ inuicẽ. q̃m charitas ex deo eſt. ⁊ oĩs qui ꝺiligit fratrẽ ſuũ: ex deo natus ẽ: ⁊ co gnoſcit deũ: qui non ꝺiligit: nõ nouit deum. q̃m deus charitas eſt. Et Augu. li. iij. ꝺe trin. c. x. ait. Charitas eſt quo nullũ excellentius eſt: qõ ꝺi uidit inter filios regni: ⁊ filios perditionis eter ne ⁊c. ¶ Secundus fructus ꝺ charitas concomitatiua. Concomitat.n. charitatẽ ſpũs ſanctus tanq̃ ſuũ ſingulare donũ: ita q̃ vbi charitas i bi ſpũs ſcũs per vinculũ amoris. O dulcis ſocietas. o dulcis amicitia. o dulciſſima fraternitas! Jo.iiij. Si ꝺiligamus inuicẽ: deus in nob̃ manet: ⁊ charitas eius in nobis perfecta eſt. In hõ cognoſcimus: q̃m in eo manem⁹: ⁊ ipſe in nobis q̃m ꝺe ſpũ ſancto ſuo ꝺedit nobis. Audi Augu. ſuper. ꝑs. cxlix. Quiſquis inquit charitatẽ habȝ ad quid illũ mittimus longe vt videat deũ. Lõ ſcientiã ſuã attendat: ⁊ ibi videt deũ. per charitatẽ nãq̃ venit deus ad homines. ⁊ homines e ligunt ⁊ ꝺiligunt deũ: ⁊ ad eũ currunt: ⁊ ad deũ perueniunt. Si familiaris eſt deo charitas: vt ipſe manſionẽ habere nolit vbi charitas nõ fue rit. Sic g̃ charitatẽ habemus: deũ habemuſ. q; deus charitas eſt. Qõ intelligiẽſic. deus charitas eſt. ſ. eſſentialiter. q̃m deus nõ ꝺiligit amore accidentali addito: ſicut nos ꝺiligimus. q; illa eſſentia ſimpliciſſima eſt. quare ⁊c. ¶ Tertius fructus ꝺ charitas perfectiua. Nã ⁊rtutes ſiq̃ ſint in anima: uel acquiſite per exercitiũ huma noꝝ actuũ: vt temperantia: fortitudo: ⁊ ſimilia. vel infuſe: vt fides ⁊ ſpes: ⁊ ſique huiuſmodi po nant̃. ſine charitate ꝺicunt̃ informes ⁊ vacue ⁊ mortue. ⁊ cũ charitate ꝺicunt̃ formate: ⁊ cũ ꝺño feliciter viuunt. Audi Augu. ſuper Joãnẽ ſmone nono. Tanta inquit eſt charitas: vt ſi ꝺeeſt: fruſtra habeant̃ cetera. ſi adſit: recte habeãtur oĩa.i. Coꝝ. xiij. Si linguis hominũ loquar ⁊c. ut in ꝓncipio ſmonis. q̃ ⁊c. ¶ Quartus fructus ꝺ charitas triũphatiua. Triũphat.n. charitas in terra vincens oĩa pcã. Triũphat in celis. q; nunq̃ perditur.i. ꝑ. iiij. Charitas operit mul titudinẽ peccatoꝝ quantũ ad primũ triũphum. Expelit.n. charitas inuidiã a coꝛde.i. Coꝝ. xiij. Charitas nõ emulat̃. expellit ſuperbiã. ibidem. Charitas nõ inflatur. expellit auaritiam. ibidẽ. Charitas nõ querit que ſua ſunt. Et breuiẽ expellit ſcelera cuncta. ibidẽ. Charitas nõ gaudet ſuper iniquitate ⁊c. Prouer. iij. Abhominatio ꝺei vita impij. ⁊. ꝑs. Iniquos odio habui. q̃ ⁊c.

¶ Quantũ vero ad ſm triumphũ. audi Aplm i. Coꝝ. xiij. Charitas nunq̃ excidit. i. nũq̃ ãnibilat in ꝑria. Leſſabit nãq̃ in patria fides. i. Coꝝ. xiij. Videmus nunc per ſpeculum in enigmate: tunc ãt facie ad facie. Leſſabit ſpes. q; ibi erit p fecta tentio ⁊ firma poſſeſſio. Sed ꝺna charitas nunq̃ excidet: ſed perficiẽtur quantũ in nobis erit. Et hnius rei poteſt triplex aſſignari ratio.

Primo ratione ꝺiuerſitatis habituũ. quia ꝺilectio eſt reſpectu preſentis ⁊ abſentis: ſpes vero ⁊ credulitas reſpectu habiti ⁊ abſentis. ⁊ p ons charitas vie magis conformis eſt charitati patrie q̃ habitus credendi habitui videndi: uel q̃ expectatio firme tentioni. ¶ Secundo rõne ꝺignitatis potentiaꝝ. q̃m voluntas eſt ꝺignior potentia q̃ intellectus. ⁊ ſic ei⁹ habitus ⁊ actus ẽ perfectior. Inde Dionyſius. vij. ꝺe ꝺiuinis noibus. Multo inquit altius aſcendit effectus nr̃i q̃ vis cognitiua. ⁊ ideo ſtatui glorie magis conformior. ¶ Tertia ratio eſt ratione largitat̃ ꝺiuinoꝝ ꝺonoꝝ. Luȝ.n. ꝺiuina benignitas multa largiatur ꝺona gratuita ſanctis: ⁊ quoꝺãmodo hic ꝺat guſtare eternam beatitudine: vt tribulationibus nõ ſuccumbat. ⁊ celeſtia guſtare nõ poſſunt: niſi ſm ꝺiſpoſitionẽ illi ſtatui conueniẽ tem ꝺiſponant. ideo ꝺiuina largitas cum in patria ſe cõmunicet in omnibus bonis: vult vt ꝺiſpoſitio conueniens illi glorie ſtatui ꝺetur ſecundũ quã tanta poſſint guſtare ꝺona. hoc aũt eſt charitas. q̃m ſm Hugonem charitas eſt habitus per quem diſpoſiti ſumus ad ſpiritualia ꝺ guſtanda: quam ſi nõ habuerimus: auferetur a nobis regnũ ꝺei: vt ꝺixim⁹ in ꝓncipio. Qõ auertat a nobis benedictus Jeſus meritis ſue ꝺulciſſime matris: cuȝ qua regnat in celis i gloria ſempiterna. Ad quã nos per gratiam perue nire poſſimus. Amen.

¶ Sabbato ſecunde ꝺnice quadrageſime ꝺe gloſa Ỽgine ſermo in ordine. x viij.

AFilia tua ſem per mecum es: ⁊ omnia mea tua ſunt. Virginis glorioſe ad ſuũ ꝺilectiſſimũ filium Jeſum ꝓdicta verba myſtice eſſe poſſunt: que tanto verius affirmantur: quanto ipſa in multiſ cum ſuo filio ꝑticipat. Si enim terrene mr̃es filios ſibi maximo cum laboꝛe nutriunt: ⁊ quic quid faciunt: filijs impendunt ſternunt: ⁊ cumulant: quanto magis hec benedicta virgo que ſi lium cum tanta puritate genuit: nutriuit: ⁊ aluit: cuncta ad chriſti vilitatem exercere ꝺebebat. Inde merito ꝺicere poterat. fili tu mecum ſemper es: ⁊ omnia mea tua ſunt. In quibus ſacratiſſimus verbis tres ꝺe glorioſa Ỽgine moꝛe ſolito conſiderationes faciam⁹. vȝ. Virginis glorioſe nobilem conditionem. Virginis glorioſe perfectam participationem. Virginis glorioſe recipꝛocam retributionem.

¶ De nobili conditõe virginis cõſideratio ꝑ⁴.

P ANimo Ỽginis glorioſe nobilẽ ꝺitoꝛem videam⁹. Ecce nobilis cõditio. q̃m euȝ q ꝺei patriſ in eternitate eſt filꝰ: tẽpaliſ ſuũ filiũ vocat: ꝺicens. fili. vbi tres ponam⁹ cõcluſiões. ¶ Prima ꝛcl'o eſt iſta. Maioꝛi cuȝ excellẽtia ⁊ ꝺignitate creauit ꝺeus Ỽginem gloriſam: q̃ creauerit angelos ⁊ totũ oꝛbẽ. ¶ Secũda ꝛcluſio eſt iſta. Maioꝛẽ ſuiipſius potẽtiaȝ in creando Ỽginem oſtẽdit ꝺeus: q̃ in creando angelo ⁊ totũ oꝛbem. ¶ Tertia ꝛcluſio eſt iſta. Maioꝛẽ admiratõem humanis mẽtibus reliqt ꝺeus in Ỽgine creando: q̃ reliquerit in creãdo angelos ⁊ totum oꝛbẽ. Iſte ſunt pulcherrime ꝛcluſiones. Queſo aĩa mea illas ꝺiligenẽ attẽde.

¶ De mirabili cum excellentia creauit ꝺeus virginem glorioſam concluſio ꝓma.

ACcipe ꝓmã ꝛcl'onẽ. ⁊c. Hec ꝛcl'o ꝓbatur triꝑt'r. ſ. aucte. ratione. ⁊ exemplo.

¶ Auctẽ ſic. Audi ꝓphã. Elegit ꝺiſſyon. i. virginẽ: ⁊ ꝑelegit. ſ. per ꝓꝺeſtinationeȝ eam inhabitatõem ſibi. Sed nec ãgelos nec totum oꝛbẽ hac ratione creauit. q̃ maioꝛi ꝺignitate ⁊ excellentia ipſam creauit. Scõo audi Ecc. xxiij. Qui creauit inqt me: requieuit in tabernaculo meo. q̃ſi ꝺicat Ỽgo. Creatoꝛ me⁹ qui creauit me filiꝰ meus: requieuit in me. ſ. per carnis aſſumptionẽ. ſed nõ ſic creauit angelos: nec totum oꝛbẽ. quare ⁊c. Audi ꝛ ipſam Eccũ. xxiij. Ego inquit ſicut nebula texi oẽm carnẽ. i. xp̃m per quẽ omnis caro. i. tota humana nã ſaluata eſt. ſed non ſic angelos texit nec totũ oꝛbeȝ. q̃re ⁊c. ¶ Scõo hec ꝛcluſio pꝛobat rõne. Audi q̃ſo diſcurſum noſtꝝ. Cum.n. ꝺeus aĩa cara hec que cõſpicimus creare vellet: ꝺixit ⁊ facta ſũt: mãdauit ⁊ creata ſũt. Fiat inqt lux ⁊ facta ẽ lux. quo nomine vt Aug. exponit angeli eiã intelligũt. Cũ vero ad hois creationẽ ꝺeuenisſet: nõ ꝺixit: ſed mirabiliꝰ accessit pater ⁊ filiꝰ ⁊ ſpiritus ſcũs: ⁊ ad inuicẽ ꝺixerũt. Faciamus hoiem ad imaginem ⁊ ſimilitudinem noſtrã. Ad imaginẽ quidez quãtum ad aĩam. quia ſicut ꝺeus eſt in eſſentia vnus: ⁊ trinus in ꝓſonis: ita aĩam trinã fecit i potentijs: ⁊ vnã in eſſentia. Treſ.n. iſte potentie. ſ. intellectus. memoꝛia. ⁊ voluntas: ſunt ꝺiſtincte realiter ſm cõiter loquẽtes. ꝺimittamus ꝺiſſicultatem Scoti ⁊ ſuoꝝ ad pñs. ſ. quõ potentie ꝺiſtinguãtur: ⁊ teneam⁹ nunc q̃ realiter ꝺiſtinguunt̃ ſicut ꝺocet btus Tho. ⁊ q̃plures alij. Magis n. hic ad oſtendẽꝺum ꝓpoſituȝ facit tenere q̃ iſte realiter ꝺiſtinguãtur. Una ergo ſtarũ potẽtiaꝝ realiter nõ eſt altera: tñ eſſentialiter ſunt ꝺẽ quia vna aĩa ⁊ non plures. vt ꝺicit Aug. in pluribus locis. ⁊ pſertim in li⁹ ꝺ ſpiritu ⁊ anima. ubi ſic ait. Quis maioꝛ bonoꝛ potuit eſſe hõi: q̃ vt ad imaginẽ ſui conditoꝛiſ ꝺonderet: ⁊ eiuſꝺẽ vir tutibus ⁊ oꝛnamẽtis oꝛnaret̃ ⁊ veſtiret̃ quib⁹ et cõꝺitoꝛ. Quare igit̃ ſic ꝺeus trinus in perſonis ẽ et vnus in eſſentia: ſic hoiem quãtum ad aĩam ad hanc imaginẽ fecit trinum in potẽtijs: ⁊ vnũ in eſſentia. In potentia memorie ipreſſa eſt imago patris. qa memoria fecũꝺa eſt principiũ ꝓductiuũ filij. ſm Aug. In ıtellectu eſt impreſſa imago filij. qa per intellectũ ꝓꝺucit. In voluntate imago ſpũs ſancti. qui per voluntatẽ ſpiratꝰ Et non ſolũ ſũma trinitas ꝺixit. faciamus hoiez ad imaginẽ: ſed addidit. ⁊ ſiliꝰtudinez nr̃am: quã ſ. habitur⁹ eſt filius eternus aliquãꝺo incarnandus. Et hoc q̃tum ad corpus. Non.n. talis creatus eſt homo ꝓpter hoiem: ſed ꝓpter verbuȝ. et homo creatus fuit hõ. quia verbũ futuruȝ erat homo. Et ſic exponit Bruno ſup Heñ. exponẽſ hunc paſſuȝ. Nũc vero aĩa mea cõſidera ıı deuſ tam excellenti mõ venit ad hoiem creare: quez caſuꝝ preuiꝺebat: q̃tuȝ miro credis mõ quãꝺo venit temp⁹ vt maſſa illa fieret qua incarnãꝺũ erat verbum: materiã illã carneã concipi ⁊ gñari faceret? Et quãta cum excellentia credis ad virginis aniṁ creandã attenderet? Certe nec aliquis angeloꝝ aut ſpirituũ beatoꝝ quiſpiaȝ in aniṁ virginis creando ſe imiſcuit. Sed ſola trinitas aniṁ creauit: ⁊ materiã illam omnia be ⁊ infectione ſublata miro modo concipi feceadeo vt nihil pulchꝛius ꝺici ⁊ fieri poſſet. Audi glorioſuȝ Anſelmũ. Decuit inquit vt ea puritate qua maioꝛ ſub celo nequit itelligi: virgo illa niteret. hec ille. Et ꝑs. Sanctificauit ꝺominus tabernaculũ ſuuȝ. i. omni ſanctitate decoꝛauit. Et ſic patet hec cõcluſio rõne. quare ⁊c. ¶ Tertio pꝛobat̃ exemplo. Si enĩ ꝺomini terreni ꝺomos ſibi mira excellẽtia ornant ⁊ facitũ ſpecioſaſquanto magiſ ꝺomus illa in qua regum rex magnus: ⁊ ꝺominus ꝺominantiu habitare ꝺebebat: mira ꝺebuit ꝺignitate excellentia fabꝛicari ⁊c. Inde ꝺe Aman ꝺicit Heſter. v. q̃ vocatis ad ſe amicis expoſuit eis magnitudinẽ ꝺiuitiaruȝ ⁊ filioꝝ turbã ⁊c. Et Arphaſat gl'abatur in̾potentiſſima ſua ciuitate. Judith primo. Et ſic patet prima concluſio.

¶ De mirabili potentia creauit ꝺeus virginez glorioſam concluſio ſecunda.

ACcipe ſam ꝛcl'onem. vȝ. Maioꝛem ſui ipſius potentiã in creando virginẽ oſtẽdit ꝺeus: q̃ in creando angelos ⁊ totuȝ oꝛbẽ. Hec ꝛcl'o vt intelligat̃ notãꝺũ q̃ potentia ꝺei poteſt ꝺupliciter conſiꝺerari. vno mõ abſolute. alio mõ reſpectiue. Si abſolute: tunc ꝺico q̃ potentia ꝺei cũ ſit infinita vt ſic nõ magis relucet in vna creatura q̃ in alia. Si cõſideratur reſpectiue. vt. ſ. exit ad actũ ad creaturã. Tunc in tali potentia ꝺuo ſunt termini. Unus terminus ꝺicitur a quo. Scõs ꝺicit̃ ad quẽ. ſiue terminus ex quo. ⁊ terminus ad qõ. Terminuſ a q̃ creatõis cuiuſlibȝ creature ẽ ex nihilo. Termin⁹ ad quẽ eſt ipſa aĩa intellectiua in creatõe hois: uel ipſa tota creatura q̃ fuit creata in ꝓncipio

(Ad ſeptimam rationem dicitur)

(Transformauit domum tabernaculi ſui)

Universidad de Deusto
Biblioteca

mundi.nã ꝓpꝛie creatio est ō nihilo aliqd fiĉi. Si ꝛsideraꝝ potẽtia dei in ꝯtũ exit in actũ creã do creaturas ꝯtũ ad terminũ a q̃: sic nõ magis relucet potẽtia dei ī vna creatura ꝯ ī alia. qm̃ tãta est sic potẽtia ī creãdo granuꝫ milij ꝯta in creãdo celũ ꝛ terrã. qa sic oẽs creatuꝛ ex nihilo create sũt. Si ꝙ ꝛsideꝛeꝝ potẽtia dei ꝯtum ad terminũ ad quẽ:sic sine dubio magis dei poten tia ī vna creatura relucet ꝯ ī alia.qa magꝫ vna a nihilo recedit ꝯ alia:ꝛ ad gradũ ꝑfectiõis sim pliciter magis accedit vna ꝯ alia. Nõ tamẽ ꝑm lineã accessus ꝛ recessus: cũ quelibet sit infinita:sed ꝑm continentiã graduũ perfectionũ ex q bus ꝛstare dicunt. Et ꝺo ex'm. Nã licet lapis ꝛ angelus quo ad quidditatiuas ꝑfectiones a ꝺo distent q infinita:tñ angelus ꝺr ꝓpinquioꝛ ul similioꝛ deo ꝯ lapis. Cũ ḡ vna ꝛ eadẽ potentia ꝓducat lapidẽ ꝛ angelũ: qꝛ tñ ꝗtus potentie in angelo ꝓducto magis reluceat ꝯ in lapide dicimus maioꝛẽ esse potentiã qua creauit ãgelũ ꝯ lapidẽ. ℣ Doc sic notato hic aliqualiꝫ ſistamus. dic mihi ꝑ Ambꝛosi inquies. Que sunt ille creature in quib⁹ magis potentia dei reluceat: Etsi aĩa mea multoꝛ fuerit opinio q̃ huius modi fuerit angelus. dico tñ ego saluo ſemp iu dicio meliozi q̃ est aĩa rõnalis. Nã licet ꝑm es ſentialẽ nãm ãgelus aĩa ipsa ſit perfectioꝛ ꝛ no bilioꝛ: vt volunt Augu. Diony. ꝛ cõiter oẽs. In aĩa tñ multa miranda relucent: que in angelo nõ credunt. Nõne miꝛ q̃ aĩa tã ſpeciosa cũ coꝛ poꝛe tã vilissimo vnibus ſit amoꝛe tã intenso: Nõne miꝛ q̃ aĩa posſit ꝺo vniri ipostatice: qꝺ factũ fuit in xꝓo. ꝛ tñ aĩa xꝛi nõ fuit alteriuꝫ ſpe ciei ab aĩabus ceteroꝛ. Nõne miꝛ q̃ aĩe ſit cõ donatũ q̃ nõ ſolũ posſit ſupꝛemo ſpũi coequari ſed ẽt transcendere in gratia ꝛ gloria:ſicut ꝺ a nimabus ꝗginis ꝛ xꝛi firmiter credimus ꝛ cõfi temur. Nõne miꝛ q̃ in creatione reꝛ deus ma gis delectatus est in creatione animaꝛ ꝯ angeloꝛ ꝛ aliaꝛ reꝛ. Quattuoꝛ.n. ꝓincipaliter creauit deus.ſ.mãm ꝓmã celos:nãm angelicã: ꝛ a nimã rõnalẽ. de ꝓimis tribus in exordio mundi se expediuit deus victus neceſſitate ꝺitionali ꝛ ad id de cetero nũ ꝯ manus posuit. At vbi ꝺ uenit ad aĩe rõnalis creationẽ: ita in opere illo delectatus est q̃ nũ ꝯ ceſſauit: nec vnq̃ ceſſa bit vſq̃ ad ꝺiẽ iudicij in oĩ boꝛa: ꝛ forte in oĩ no tabili parte hoꝛe aliquã aĩam rõnalẽ creaꝝ. Sz forte hic vices ꝺato q̃ de creatione angeloꝝ se expedierit:tñ qꝛ adeo nobilis est illa nã: ꝛ adeo in creatione illoꝝ delectatus. iõ inumerã illoꝝ creauit multitudinẽ. In ꝗtate ita credo q̃ nõ ſolũ in decuplo:sed ẽt in centuplo creet numeꝝ aĩaꝝ ꝯ angeloꝝ. Nã ponam⁹ q̃ tante ꝺebeant esse aĩe ſaluate quanti sunt angelici ſpũs beati multo plures sunt aĩe ꝺamnatoꝝ ꝯ ſpirituum maloꝝ. ḡ multo plures sunt aĩe ꝯ angeli. Qua re pono hanc conclonẽ. Sicut ꝓ oipotens nun q̃ ꝺeſiſtit a generatione ſui ꝺilecti filij. ꝑs. Ego hodie. i. ſemp genui te. qꝛ in ipso complacet ſibi.

Mat. xvii. Hic est filius meus ꝺilectus in quo mihi bene cõplacui. Sic celoꝝ reuolutione du rante nũ ꝯ ceſſabit a creatione bũanaꝝ aĩarũ: qꝛ ꝺelitie mee esse cũ filijs hominuꝫ: ait deus q ꝓpꝛiam. Et ita relinquim⁹ q̃ illud qꝺ ꝺiñ potentiã manifestat magis:est aĩa rõnalis. ¶ ꝛ nõ ꝺato q̃ oẽs aĩe ſpecifice equales credañ: tñ q ad suaꝝ potentiaꝝ perfectionẽ: vna creaꝛ alta ꝑstantioꝛ:ſicut peroptime magꝛ oñdit. ij. li. ſmiarũ. ꝺi. ¶ Et sine pari ꝺue excellentiſſime aĩe ſt create. ſ. aĩa xꝛi ꝛ aĩa ꝗginis glorioſe. Et per cõ ſequens concludiꝝ q̃ nulla alia pura creatura ſic dei potentiã oñdit:ſicut aĩa ꝗginiſ gloſe. Et ꝓbaꝛ aucte:rõe: ꝛ exꝰ. ℣ Aucte audi quid ipſa. Eccl. xxiiij. de ſe ipſa ꝺicat. Ab initio ꝛ añ ſcla creata ſũ: ꝛ vſq̃ ad futuꝝ ſcl'm nõ ꝺeſinã: ꝛ in bi tatione ſcã coꝛã ipso miniſtraui. In quib⁹ ſacra tiſſimis ꝗbis tres exprimunꝝ ꝺe gloſa ꝗgine di gnitates. ℣ p⁹ ꝺignitas ꝺr ſingularis creatõis. ¶ 2ª ſingularis purificationis ſiue incõtaminatõ nis. ℣ 3ª ſingularis opationis. ¶ p⁹ inĉp ꝗginiſ ꝺignitas ꝺr ſingularis creatõis. Quia ab initio ꝛ añ ſcla creata ſũ. Si ꝺic intelligaꝝ. ab initio. i. in eternitate ſũ ꝑuisa creari: vt quiꝺã exponũt: nõ la erit ꝗgis gla: nulla i ea ꝓgatiua. qm̃ ſic oĩ creatura ꝑuisa est creari in tpe. Propterea ut a liquid admiratione ꝺignũ. ꝛ ſingulare ꝑuilegi uz in ipsa intelligaꝝ: ꝺico q̃ ꝓ initiũ intelligiꝝ ꝓn cipiũ vt ſit ſensus. ab initio. i. a ꝓncipio. i. ab eo q est ꝓncipiũ. Jo. iiij. Ego ꝓncipiũ q̃ ꝛ loquoꝛ vo� ꝛ Apoĉ. iij. Ego ſũ alpha ꝛ o: ꝓncipiũ ꝛ finis. ab initio iſto creata ſũ. i. a filio dei ꝑuisa ſũ creari: q esset creatoꝛ meus ꝛ filiꝰ meꝰ. Eccl. xxiiij. Qui creauit me:regeuit in tabernaculo meo. i. ad ꝺ creauit me vt quieſceret in tabernaculo meo. i. in vtero meo. Deinde ſubdit. Et añ ſcla. ꝺnõ ꝺi cit alicuiꝰ tpis ꝺuratiõnẽ: vt de ꝗgine exponit. qm̃ multe creature añ ipsã create sunt. Sed ꝺi cit ꝑlationiſ ꝺignitatẽ. ꝑm illud Jo. xj. Qui post me venit añ me factus est. i. ꝓlatus est mihi. ẽ ḡ ſensus. añ ſecula creata ſũ. i. ꝓcoꝛdinatuꝫ fuit vt eẽm ꝓlata ſeculis: ꝛ bis q̃ ſeculis menſuraꝝ i. oĩbus creaturiſ. Eccl. xxiiij. Ego ex oꝛe altiſſi mi ꝓꝺij ꝓmogenita añ oẽm creaturã. Et ibi ꝺẽ. Hirũ celi circuiui ſola. ꝛ ꝓfundũ abyſſi pe netraui. ꝛ in oĩ populo ꝛ gente ꝓmatuꝫ tenui. Quibus ꝗbis oñdit q̃ oĩbus creaturis ꝓfertur. ſ. angelicis. ibi. girũ celi circuiui ſola. Secũ do infernalibuſ. ibi. ꝛ ꝓfundũ abyſſi penetrau. Tertio omnibus terreſtribus. ibi. ꝛ in oĩ po pulo ꝛ gente ꝓmatum tenui. quia nec ꝓmam ſimilem viſa est nec habere ſequentẽ. Et ſic pa tet ꝓma virginiſ ꝺignitas. ¶ Secunda ꝺicitur ſingularis incõtaminationis. quia ſubiũgit. Et vſq̃ ad futuꝝ ſeculum nõ ꝺeſinam. i. nũq̃ pec cabo: nec venialiter: nec mortaliter. Nunq̃. n. virgo ꝺeſinit. i. ꝺeficit: nec ex parte ꝺei: nec ex parte ꝓximi: nec ex parte ſui. Ex parte quiꝺẽ ſui nõ ꝺeficit vt aliquam cõmitteret culpã. pec care enim quoꝺꝺam ꝺeficere est. Audi Augu.

Lũ ꝺe peccatis agit: nullã volo ꝓsus ꝺe Ma ria face mentionẽ. Lõcipẽ. n. ꝛ parẽ meruit quẽ cõſtat nullũ habuiſſe petñ. Nec ex gte ꝺei. qm̃ ſemp ꝺeus gatus est gram infunꝺẽ: ꝛ ipsa ſemp parata erat ipsam recipe: cũ nihil habẽt ipeꝺiẽ vt oñdetur in ſequẽtibus. Nec ex pte ꝓmi: qꝛ ſemp fuit in ꝓmũ clementiſſima. exemplũ ꝺe viſitatõe Elisabeth. Quare bñ ꝺe ipsa ꝺici põt. Maria optimã partẽ elegit que nõ auferẽ ab ea in eternũ. ℣ Tertia ꝺignitas ꝺicit ſingularis opationis. ibi. Et in habitatõe ſancta coꝛaꝝ ipso miniſtraui. Miniſtrare. n. humilitatiſ est. Coꝛaꝝ ipso miniſtrare pure intentõis est. ſz i habitatõe ſancta miniſtrare maꝛie ꝺignitatis est. Triplici n. ī loco ꝗgo glorioſa bũilẽ miniſtrauit ¶ Prio in tẽplo in quo fuit puella oblata. ¶ Scõo in ha bitatõe ſancti hitaculi: in quo fuit ab angelo ſa lutata. ¶ Tertio in habitatõe celi: in quo ꝛ ſup qõ fuit ſingulariẽ exaltata. ¶ In pª habitatiõe ſ. tẽpli ꝺeo miniſtrauit bñficia laudis. ꝑs. In tẽ plo eius oẽs ꝺicent gloriã. ℣ Itẽ bñficia oꝛoniſ. qa ꝺomus mea ꝺom⁹ oꝛonis vocabiꝝ. ℣ Itẽ bñ ficia benedictõis. ꝑs. In eccleſijs bñdicite ꝺñꝫ. que ꝗgo perfecte ipleuit. Canticoꝝ ul. Que ha bitas in hoꝛtis. i. in clauſura tẽpli: amici. i. angeli qui fuerũt semp familiares illi: auſcultãt te oꝛã tem. fac me audire vocẽ tuã. ſ. laudantẽ ꝺeum. Hec sunt ꝛba aĩe ꝓhilocapte in amoꝛe ꝗginis. ¶ In scã autẽ habitatiõe miniſtrauit magnaꝫ honestatẽ. qa eã angelus in ꝺomo clauſã iuenit vt virginẽ ꝺecet. ℣ Itẽ magnã pudicitiã. qa tur bata est. i. verecũꝺata. ℣ Itẽ magnã prudentiã. qꝛ cogitabat qlis eẽt illa ſalutatio. ℣ Itẽ magnã caſtitatẽ. qꝛ ꝺixit. Quõ fiet iſtud: qm̃ viꝝ nõ co gnoſco. i. non cogniturã ꝓpono. ℣ Itẽ ꝛ obeꝺi entiã perfectã ſimul cũ bũilitate. qa ꝺixit. Ecce ancilla ꝺñi fiat mihi ꝛc̃. ¶ In tertia ꝗo habitas tione miniſtrauit ꝓ nobis pias allegatões. In ꝺe illi cãtam⁹. Eia ergo aꝺuocata nr̃a ꝛc̃. Audi Ber. Securũ babes o hõ acceſſuꝫ apuꝺ patrẽ: vbi ſtat mater ante filiũ ꝛc̃. Et ita babes ꝓbatã auctoꝛitate ꝓꝺictã ꝛc'onem. ¶ Scõo ꝓbaꝝ eaꝺem ꝛc'o rõne. In vnoquoq̃ geneꝛ est ꝺare vnũ ꝓmũ. Sed in ordine aĩaꝝ est ꝑfectio que ꝺam: vt patuit in nõbili ꝓcecꝺẽti. ḡ in illo ꝺabi tur vnũ ꝓmũ. ſed nulla viꝺeꝝ alia ꝯ aĩa ꝗgis q̃ aĩa Chriſti erat unita hipoꝛaſtice: nõ loquor ꝺe illa. ¶ Tertio hec ꝛc'o ꝓbaꝝ exemplo. qm̃ ꝺeus tam miro mõ vt viſum est ſuã potentiã in virgine oñdit. Jõ in eaipsa ꝺie q̃ nata est. angeli ſũmã letiriã faciunt. Unde legiꝝ ꝺe quoꝺã viro ſancte vite: qui ſingulis ãnis ꝓter ſolitã armo niam quãꝺaꝫ in nocte natiuitatis ꝗginis audie baꝛ in celis: qui cũ ſuper facto miraꝛeꝝ q̃ nõ niſi tali nocte id ſentiꝛet: ꝺeũ oꝛauit vt gd hec illi ſi gnificaꝛet: oñderet. Apparuit illi angelus: ꝛ ꝺi xit. Virgo gloriosa que ꝺñm ꝺeũ genuit hac no cte nata est: ꝛ homines illã ignoꝛant. Factũ nu ꝺat pontifici: ꝛ exinde celebris feſtiuitas fuit in eccleſia dei facta. q̃re ꝛc̃. Et sic patet ꝑs ꝛc'o.

¶ Qꝛ ſingulari admiratõe creauit ꝺeꝰ ꝗginem gloſam magis ꝯ angeloſ ꝛ totũ oꝛbẽ ꝛc'o 3ª.

Accipe tertiã ꝛc'onem. vꝫ. Maioꝛẽ ad mirationeꝫ humanis mẽtibuſ reliqt ꝺs in ꝗginẽ creando: ꝯ reliqueꝛit ī creãdo angelos ꝛ totũ oꝛbẽ. ¶ Hec cõcluſio ſiꝛ ꝓbaꝝ aucte. rõne. ꝛ exẽplo. ¶ Et ꝑ rõne. qm̃ faciliꝰ au ctoꝛitates intelligẽtur. In creatiõe angeloꝝ et totius oꝛbis nihil ꝺeo tam ꝺe potẽtia eius abſo luta ꝯ oꝛꝺinata repugnãs fuit. qm̃ vt ꝺictuꝫ est ante. ꝺixit ꝛ facta sunt. Sz in creatione ꝗginis ꝺeo ſm̃ potentiã oꝛꝺinatã multa repugnãtia fu erunt. Ergo maioꝛẽ admiratõem reliquit ꝺeus in ꝗginis creatõe ꝯ angeloꝝ ꝛ totiꝰ oꝛbis. Ma ioꝛ buiꝰ rõnis satis nota: sed minoꝛ ꝓbaꝝ. Naz in creatõe ꝗginis ab eterno ꝺecreueraꝛ q̃ ſem per ꝗgo esſet: nec tñ remaneret ifecunda. Re maneret qꝺem ꝗgo ante partũ. in partu. ꝛ poſt partũ: qꝺ ꝺe potẽtia oꝛꝺinata fieri non poteraꝛ. Itẽ ab eterno ꝺecreueraꝛ q̃ hec bñꝺicta uirgo ſine virili ſemine cõciperet: nõ boiem: ſed ꝺeu ꝛ boiem. Et hec ꝺe potẽtia ꝺei oꝛꝺinata eraꝛ ipoſ ſibilia. Nã. n. non patiꝛ q̃ virgo cõcipiaꝛ ſine virili ſemine: cũ in ſemine virili ꝺſſtaꝛ uirtus fõ matiua. ut ꝺictũ est ꝑcedenti ꝑmone. Item non patiꝛ q̃ generẽ ꝺeus: ꝛ tñ glorioſus ꝺeꝰ ꝺe po tentia ſua abſoluta oĩa ꝓꝺicta in glorioſa ꝗgi ne ꝑfecit. qm̃ ꝛ virgo ꝺeũ genuit: ꝛ ꝗgo ſemper fuit atq̃ ꝑmanſit. Qꝛ autẽ ꝺ potẽtia ſua abſolu ta id ꝺeꝰ feceꝛit: patet. ſi nõ fecit: aut hoc qa nõ potuit. aut qꝛ illud repugnãs habuit. nõ est ꝺicẽ ꝺum qa nõ potuit. qa que voluit ꝺns fecit ī celo ꝛ in terra. Eccli. xliij. Terribilis ꝺñs ꝛ magn⁹: ꝛ vehemẽter mirabilis potẽtia ipsiꝰ. Et. ij. Paꝛali. ix. In manu ī quit tua ꝗtus ꝛ potẽtia: nec qs ꝯ reſiſtere põt. Nec est ꝺicendũ q̃ habuerit aliꝫ quod repugnãs. qa aut erit nihil. aut aliqꝺ. non est ꝺicenꝺuz q̃ nihil. ergo aliquiꝺ. Si aliqꝺ aut illud erit creatũ. aut increatũ. si creatũ. ḡ potest illud ꝺeꝰ annihilare: ſicut potuit facere illud de nihilo. Si increatũ manifeſtũ est q̃ illud est ꝺs. Et si ꝺeus est ī ſe ꝺiui us: quõ ſtabit regnũ eiꝰ? Oẽ. n. regnũ in ſeipſum ꝺuiſũ ꝺeſolabiꝝ. Luce xj. c. Quare cũ nihil creatũ vel increatũ poten tie ꝺei abſolute reſiſtere posſit: manifeſtũ est q̃ illud facere potuit. q̃re ꝛc̃. ¶ Scõo hec ꝛcluſio ꝓbaꝝ auctoꝛitate. Audi Ezechielẽ. xliij. c. ſui vaticinij. Conuerti inquit me ad vnã poꝛtã ſan ctuarij exterioꝛis: que reſpicit ad oꝛientẽ: ꝛ clau ſa erat. Et ꝺixit ꝺns ad me. Hec poꝛta clauſa e rit in eternũ: ꝛ non aperiet: ꝛ vir nõ tranſiet per eam. q̃ ꝺns ꝺeus iſrabel ingreſſus est ꝑ eam. i. ingrediet: accipiẽs ꝓteritũ ꝓ futuro. ꝓphe tarũ moꝛe. Sup hoc ꝗbo. ſanctuarij exterioꝛis notãdum ꝑm beatũ Tho. ꝓma ꝛe. q. .c.ij. q̃ in ꝺei non habuerũt niſi vnũ tabernaculũ ℓ vnuz templũ ad excluꝺendũ iꝺolatriam. q̃ gentiles pluribus vtebantur ꝑm ꝺeoꝝ diuerſitatẽ. Jẽo vt in animis hominũ vnitaſ vnius ꝺei firmaꝛeꝝ vnum tabernaculũ ꝛ vnum templũ habebant.

Ne quoꝝ multo maior est nu mer⁹ ꝗgis Creatur⁹ simul et creandus q̃ oẽs Angeli

Universidad de Deusto
Biblioteca

Synagogas tñ plures bẽbant: que loca quedã erant ad q̃ vt deum orarent ꝓphe cõueniebãt: z legẽ docebant. Templũ aũt locus erat sacrificii: z synagoga doctrine. Templũ ḡ ipsoꝛ in duas ptes distinguebaꝫ. vna pars dicebaꝫ sancta sanctoꝛ. z ista erat occidentaꝫ. Et alia dicebaꝫ scã. z ista erat orientaꝫ. Et diuidebaꝫ pars ista p quoddã velũ. In scã scõꝛ solus sũmus sacerdos z semel in ãno introibat. In alia pte. s. in scã itro ibant sacerdotes quottidie: nõ ãt pplus. Bꝫ solũ qñ sacrificare volebant i atrio vbi sacrificia offerebaꝫ introibant. Oibus igiꝫ alijs dimissis q̃ si vidẽ ꝓptas btñ Tho. vbi supꝛ lege. Bꝫ soluꝫ ꝓo nr̃o ꝓposito notare debem⁹. Q̃ scã scõꝛ significabat seculũ alteꝛ. qꝛ sicut occidentalis plaga finis est mundi: ita scã scõꝛ. i. seculũ alterũ finis est perfectionis nr̃e. In scã ꝙ q̃ dicebatur tabernaculũ exteri⁹ ꝑñs seculũ significabaꝫ z erat a parte orientali. qꝛ a pte orientali i hoc mundo luñ gentiũ qõ est xp̃s apparere debebat. Iñ ꝓpheta ille Zacharias cecinit sto i cãtico. Per viscera miſicoꝛdie dei nr̃i in quib⁹ visitauit nos oriens ex alto. Illuminare bis q̃ tenebꝛis z vmbra moꝛtis sedent ad dirigẽdos pedes nr̃os i viã pacis. Dis sic notatis accipe mõ auctoꝛitatẽ Eccl̃h. allegatã. Uidi ingt portam sanctuarij que respicit ad oriẽtẽ. hec porta ꝙgo gloꝛiosa est. porta quidẽ bui⁹ seculi ꝑ quã ingressus est deus in hũc mundũ vt oẽs illuminaret. Et clausa erat in eternũ. qꝛ ꝙgo añ partũ: ꝙgo in partu: z ꝙgo post partũ. O ꝙgo bñdicta. o ꝙgo ſancta. o ꝙgo ꝙga sublimiſ. o ꝙe celestis plãta: ꝑcioſioꝛ cunctis: ſanctioꝛ vniuerſis: ꝑ te acceſſum habem⁹ ad filiũ: vt ait gl̃osus Bernardus. Sed ista ñ possunt verificari de ãgelis: nec toto oꝛbe. g̃ cõcl̃o nr̃a ꝙa. ¶ Tꝛ° Bꝺ° ꝓbaꝫ ex°. Nã sancti angeli tantã ꝙginis dignitatẽ miranꝫ: z templanꝫ. Canticoꝛ. vj. Uiderunt eã filie ſyon. i. angeli. ſyon. n. ſpeculatio interpꝛetaꝫ. z angeli semp speculanꝫ faciẽ ꝑñs qui in celis est. Ergo a foꝛtioꝛi bũana nã debet illã admiratione summa ꝺtemplari. Iñ ipsa ait Luc̃. ꝑ. Btãm me dicent oẽs gñationes. Et iõ loquẽte Jesu ad turbas extollens vocẽ quedã mulier de turba dixit illi. btũs uenter quĩte portauit: z vbera que suriſti. Luce. xj. Quare ꝛc̃. Et sic patet prima pars huius sermonis.

¶ De pfecta ꝛticipatõe ꝙgis gl̃ose ꝺsidera°ba.

Secundo oco Uirgil gl̃ose ꝑ fectã participationẽ videam⁹: qꝛ dixit. oĩa mea tua sunt. q̃ſi dicat omnẽ dignitatẽ excellentiã z nobilitatem a te accepit: a quo oẽ datũ optimũ: z oẽ donũ ꝑfectũ. qꝛ oĩa tua sunt diuiſiq̃ ſingulis ad libitũ. vbi tres subiungam⁹ conclones. vz. ¶ Pria concl̃o est ista. Etſi deus miris modis aĩam ꝙginis creauit: z corpus puriſſimũ fecerit gñari: nõ minus miris modis coꝛpis z aĩam ꝙginis in ciſe cõſeruauit. ¶ Ex° cõcl̃o est ista. Tñ ac tale ſignũ dignitatis in ꝙgine oñdit deus: vt salua reuerentia dei: nec maius: nec excellentius q̃ fecerit in ꝙgine facere põt: aut vnq̃ fecit. ¶ Ex° cõcl̃o est ista. Etſi deus cuncta que sue maiestati non derogant possit facere ad libitũ: tñ nũq̃ fecit: aut nunq̃ faciet indiuiduũ humanum sic ad gr̃az dinã ſic ꝙginẽ gl̃oſa tã miro mõ diſpositũ.

¶ De uerſatione ꝙginis concl̃o ꝓma.

Accipe ꝓmã concl̃onẽ ꝛc̃. ut. s. Pro declaratione huius concl̃onis est notãdũ q⁹ non ſolũ deus res creat: sed etiaꝫ perficit z conſeruat. nullus. n. artifex ſui operis destructionẽ querit. Audi queſo ania mea pulcherrimũ rex ꝙſeruationis diuinũ ordinẽ. Pꝛimo nãq̃ deus materiã creauit informẽ: postea illã debitis perfecit formis lineamentis: menſuris: z ceteris qualitatib⁹ quidditatiuis z qualitatiuis: que ad perfectionẽ vniuſcuiuſq̃ nõ tñ ſpeciei: ſed ẽt indiuidui pertinebant: z ad ornatũ cuiuslibet rei. Ornauit nãq̃ terrã terrenis: aquaticis aquas: aerẽ volucribus: ſideribuſ celos: empireũ angelis: z eos mira decoꝛauit pulchꝛitudine z diuerſitate: ſicut ſtella a ſtella differt in claꝛitate. aĩam ꝙo humanã cũ in creatõe sua fiat tanq̃ tabula raſa in qua nihil est depictũ: oꝛ vt illã perficiat ꝓtutibus superinfuſis. Et ideo qui ꝓtutes adeo nõ bꝛit: veras nõ bꝛit ꝓtutes: ſed ꝓtutũ imagines: vt dicit Hierony. barbatus ꝺ iniquũ Julianũ. Et ideo deus Adã ꝓtutes quas inuenire nõ poterat ex gr̃a donauit. vñ in maxime perfectiõis signũ nobꝛa singulis rebus Adã posuit: quas rãdiu conſeruauit: q̃diu sub obedientia ſtetit. ſed cũ in inobedientiã cecidit: cõparatus est iumentis inſipientib⁹: z ſimilis factus est illis. Et ita gloꝛioſius deus ſicut cunctas res ſm ſuas naturas creauit: ſic cõſeruauit z conſeruat. Et unaquecꝫ res que nãliter operaꝫ: ſue conditionis obedientiã ſeruat. Ecce terra nũq̃ per continuas generatiões z coꝛruptiones ĩnumerabiliũ reꝛ ꝓducere ceſſat copioſam multitudinẽ. vt vermes: arbores: lapides: metalla ꝛc̃. Et ipa in eternũ ĩmobiliter quieſcit. In aqua ſimiliter fiunt alteratões plurime: non tñ tot ſicut in terra: ſed plures q̃ſ ſint in aere. Quis. n. ſufficit numeꝛ exiſtimare piſcium qui trabuntur ex aqua. Ignis ꝺo etſi pauciſſima nutriat gñabilia z corruptibilia. ſicut ſalemandra: z forte alia quedã: tñ in ſpera ſua mꝛtas patitur alterationes: z noua generat. vt cometam z ſimilia. celi vero peregrinas ipreſſiones nõ ſuſcipiunt. non. n. alterari possunt niſi viu ſu diuino. O deus meus quanta ĩmutatione ſelici ſpiritus angelici conſeruandi erant atq̃ nobiles anime ꝓme: ſi peccato nephando etiã inferiores bꝛutis facta non eſſent. Et conſeruant de facto qui bꝛutales conditiones in ſe non admittunt: ſicut teſtatur ꝓpheta. Non dedit inquit cõmoueri pedes meos. Hoc ſic notato q̃ miro modo virginem deus conſeruauerit in eſſe: ratione: auctoꝛitate: z exemplo monſtratur.

Ratione ſic. Si deus cuncta que creauit ſm coꝛ naturas miro mõ conſeruat: vt dictum est ĩ notabili: q̃ miro mõ ꝙginẽ gloꝛioſã: quã cũ tãta excellẽtia. potẽtia z miratõe creauit: ꝺbuit ſm aĩam z coꝛp⁹ confuare: ꝑ tanto vt nihil magis. Decuit. n. deũ ut illã quã ſibi in matrẽ elegerat: filiali ꝓtectione ſuaret. q̃re ꝛc̃. ¶ Scõo auctoꝛitate ꝓbaꝫ ſic. Audi ꝓpꝫam. Scificauit ĩgt dñs tabernaculũ ſuũ. i. oi plenitudine ſcitatis ꝺ coꝛauit: de⁹ in medio ei⁹ nõ ꝛmouebiꝫ tanq̃. ſ. colũna firma ĩ medio dom⁹. Quattuoꝛ. n. ãgulis firmaꝫ ſpũalis domus. ſ. gaudio. doloꝛe. ſpe. z timoꝛe. Deus aũt in medio ſue domus. i. ĩ medio ꝙginis in q̃. ix. mẽſib⁹ habitauit: ſic eã firmauit vt nunq̃ inaniꝫ letata ſit. Thob. ꝑ. Nũq̃ cũ ludentib⁹ me miſcui. z hoc ꝙginis tẽperantiã manifeſtat. Itẽ ſic firmauit vt nũq̃ vane ꝛtriſtata ſit. Pꝛouer. xxi. Nõ ꝛtriſtabit iuſtũ gcquid ei accideꝛit. g̃ multo magis matrẽ iuſtitie. z ꝙginis iuſtitiã oñdit. Itẽ ſic eã firmauit vt nũq̃ de ſe ꝑ ſumpſerit. ga dixit. Ecce ancilla dñi. Luce ꝑ. et hoc oñdit ꝙginis pꝛudentiã. Itẽ ſic eã ſirmauit vt nunq̃ uano timoꝛe trepidarit. Pꝛouer. vl. c. Foꝛtitudo z decoꝛ indumẽtũ ei⁹. z hoc oſtẽdit ꝙginis foꝛtitudinẽ. Et nõ ſolũ ꝙginẽ in q̃ttuoꝛ angul'cũ q̃ttuoꝛ ꝓtutib⁹ cardinalib⁹ firmauit: veꝝ etiã ex trib⁹ ꝓtutib⁹ theologicis totã circũdedit. vnde rõnalẽ ꝓtutẽ fide. ꝺcupiſcibilẽ charitate. z iraſcibilez ipsa ſpe roboꝛauit. O igiꝫ q̃ felix Maria ſic ſacrificata. o q̃ beata ſic ꝓtutũ ĩfuſione firmata. Bñ igiꝫ dictũ est. De us in medio e⁹ non ꝛmouebiꝫ. Hiere. xxxj. c. Nouũ faciet dñs ſup terzã: mulier circũdabit uiꝝ: Barꝟ. ꝺ. Quod in ea natũ est de ſpũ ſancto ei⁹ ꝛc̃. ¶ Tertio Bꝺ° ꝓbaꝫ exẽplo. Refert. n. barbatus Hiero. in hiſtoꝛia Joachim z Anne: q⁹ p annos. xx. Anna z Joachim vitã ſanctiſſimã ſine liberis duxerũt. Cũ aũt Joachim ĩ enſeniis Hieroſolimã aſcẽdiſſet: Iſacar põtifex videꝫ eũ inẽ ciues ſuos cũ oblatõe aſtantẽ: illũ cũ ſuis mũeribus ſpꝛeuit: dicẽs eũ cũ ſuis muneꝛib⁹ ꝺo gratum nõ esſe: quẽ tanq̃ indignũ ꝑle iudicauerat At ille pudoꝛe z ruboꝛe ꝺfuſus ad paſtoꝛes qui cũ pecoꝛib⁹ ſuis in paſcuis erãt: ſeceſſit. Nõ eni domũ reuertẽ volut: ne forte a ꝛtribuib⁹ q̃ hoc a ſacerdote audieꝛãt: in eodẽ obꝓbꝛio uocãeꝫ Cunq̃ aliq̃diu ibi moꝛaꝛeꝫ die quadã cuꝝ ſolus eẽt: ĩmenſo cũ lumine affuit angelus: z ait. Noli timere Joachim: ãgelus dei ſum: vt q̃dã nunciẽ tibi. Ecce. n. vꝛoꝝ tua pariet tibi filiã: z vocabis nomen ei⁹ Mariã. hec enĩ erit vt voluiſti ab infantia ſua deo conſecꝛata: z ſpũ ſancto replebiꝫ ex vtero matris ſue. Et ĩmundũ nõ comedet neq̃ bibet inter ꝓꝓꝛos foꝛinſec⁹: ſed in tẽplo dñi erit uerſatio ei⁹. Uouerunt. n. Joachim z Anna. ſi deus eis ſobolẽ daꝛet: eaꝝ ſe ipſius fruitio mancipaturos. Et cũ venerit plenitudo tẽꝓoꝛis: ipa filiũ altiſſimi gñabit ſaluatoꝛẽ oĩum gentiũ. Et ſic ab eo diſceſſit ãgelus. z apparẽs Anne eadẽ nũciauit. Itaq̃ iuxta ꝑceptũ angelicũ de locis in gbus erant diſcedẽres Hieroſolimã aſcẽdeꝛt z ad portã aureã ſil'obuiãteſ: de mutua viſione letanꝫ: z ſecuri dño ꝺbitas gr̃as reddiderũt. Cõcepit ergo Anna: z peperit filiã: z vocauit eam Mariã. Et cũ triũ eſſet annoꝛ eam ad tẽplum duxerũt: z ſeruitio dei manciparũt. z ita eã cuꝝ alijs in tẽplo nutriendã relinquẽtes: domũ redierunt. Et vt refert Jacob⁹ filius Joſeph in li. ſ infantia ſaluatoriſ. virgo gl̃oſa illa in etate. xiij. annoꝝ: ita ꝓpoſito greſſu ãbulabat: z diſerte loquebaꝫ: z diuinis oꝛonibus inſiſtebat: vt in etate iuuenili auctoꝛitatẽ ſenũ obtineret. Sed hoc fieri nõ potuiſſet niſi oĩpotens deus de qua cõcipi z naſci debebat: ſũma cuꝝ ꝛtute in ſeruitio ei⁹ ꝓſeruaſſet. q̃re ꝛc̃. Et ſic ꝓz ista concluſio.

¶ De mirabili magnitudine ꝙginis ꝛcl̃o ſcõa.

Accipe ſam ꝛcl̃onẽ. vꝝ. Tale ac tantuꝝ ſignũ dignitatis oñdit de⁹ in ꝙgine vt ſalua reuerẽtia dei: nec maiꝰ: nec excellenti⁹ q̃ fecerit ĩ ꝙgine facere põt: aut unq̃ fec̃. Pꝛo ꝺclaratõe b⁹ ꝛcl̃onis nõndũ ẽ q⁹ magnũ z puũ sunt paſſiões q̃ſtitatis ſm ſe. ſed ꝑput ſunt in aliq̃: ſunt termini ꝑdicamẽti relatõis. Hinc ẽ q⁹ vnũ z idẽ ꝑ eodẽ tẽꝓoꝛe ꝺ magnũ z puum ꝑ oparationez ad diuerſa. Magna qppe est potentia pape ꝑ reſpectũ ad epos: minima ꝺ per reſpectũ ad diuinã. Magne ſt diuitie puſinoꝛũ ſed minime ꝑ reſpectũ ad diuitias venetoꝝ. Magna est ciuitas Bononie: ſed minima ꝑ reſpectũ ad Romã. z ſic de alijs. Et ut magnitudinez ꝙginis oñdamus plura in ſeculo magꝝ diſcurramuſ. Magnũ certe est oꝛbis lune ꝑ reſpectũ ad q̃ttuoꝛ elemẽta: ſed maiꝰ celũ mercurij. Magnũ est celũ mercurij: ſed maiꝰ celũ veneris. z ſic diſcurꝛendo vſq̃ ad celũ empireũ. Deſcendamus ad opa magꝝ dei in ꝺ mũdo iferiõi. Magnũ q̃ppe fuit q⁹ ſignis multis z portẽtis iſolitis in manu foꝛti frequẽter poplm debꝛeoꝛ liberauit. Magnũ q⁹. xl. ãnis eũdẽ pplm ſolo manna pauit. Magnũ q⁹ mel eduxit de petra: z oleũ ꝺ ſaxo duriſſimo. Et ſic de alijs magnis in veteri factis teſtõ. Bꝝ in nouo qs nõ ſtupeſcat ĩ enarratiõe ſinguloꝝ. pauca tñ ad ꝓpoſ colligam⁹. Magnũ certe fuit moꝛtuos ſuſcitare. cecos illũinaꝛ ꝺmones effugaꝛ. de paucis panib⁹ magnã turbã ſatiare. ſup aquas ſiccis pedib⁹ ãbulare. z ſic de alijs. Dec qdẽ aĩa cara magna ꝑ oꝓationem ad minoꝛa: ꝛz minima ad maioꝛa q̃ facta fuerũt in ꝙgine. Alti⁹ aſcendam⁹. Magnuꝝ gpppe est vt cuilibet aĩe ãgelũ vnũ bonũ deputari⁹. Magnũ q⁹ tantoꝝ angeloꝝ multitudinẽ ad nr̃i ſeruitiũ fecerit. Mittunt. n. ad nos: z oꝛones nr̃as in celis ferũt. Magnũ q⁹ tanta ſit btoꝝ ſpũum multitudo: z ſpecifica differẽtia differãt omnes vt qdam aiunt. uel plures ſint in vna ſpẽ: ſicut alij dicũt. Magnũ ẽ q⁹ ſupiões iferioꝛes illũinant z ſic de alijs. Dec quidẽ magna ſũt ꝑ cõparatiõez ad minoꝛa. minima ꝺ ꝑ reſpectũ ad ea que facta ſunt in ꝙgine. Et hoc ꝓbo rõe. auctoꝛitate. z exẽplo. ¶ Rõe ſic: Accipe ꝓ⁹ magꝝ q̃ nũerauim⁹.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et primo celã magnũ certe ipsũ fecit. similiter
t terrã:sed nõ adeo magnã vt sui capacia fecit.
Corpus vo ẏginis minimã formauit: in quo es
sentialiẽ tot⁹ ẽ ds otent⁹. vñ cantat ecclia. sãcta
t imaculata ẏginitas: qbus te laudib⁹ referam
nescio. q: quẽ celi capẽ nõ poterant: tuo gremio
otulisti. Magnũ ꝓterea fuit populũ hebreũ li-
berare ꝓpharaone cũ suis ĩ mari rubro submer
so. In ẏgine vo nõ vnũ ꝑplm: sed totũ humanũ
saluauit gen⁹ diabolo infernali deuicto. Luce.
xij. Nãc ꝓinceps h⁹ mundi eijciet foras. Ma-
gnũ fuit grande multitudinẽ paucis satiare pa
nib⁹: sed mai⁹ est q in ẏgine panẽ hominũ t an
gelo: fecit. Magnũ fuit q mãna descendit de
celo: sed mai⁹ q ds in ẏginis vtero tot⁹ descen-
dit de celo. Et vt breuiter oĩa magna in crea-
turis fcã cõprehendã: nihil in eis tã magnificũ
victu: gn vno solo actu ẏgo gl'osa oẽs exsuperet.
Ecce magnũ: imo maximũ oĩum. Illũ. n. quem
genitũ ex pre etnaliter dicim⁹ t nõ factũ: q cuz
pre cõsubstãtialis est t eq̃lis: in ẏgine factum: t
minozatũ dicim⁹. ps. Minuisti eũ paulominus
ab ãgelis. t ad ꝓhil. ij. Qui cũ in forma dei eẽt
nõ rapinã arbitrat⁹ est esse se equalẽ deo: sed se
metipsũ exinaniuit formã serui accipiẽs in simi
litudinẽ hominũ fact⁹ t habitus inuentus ẓ vt bõ.
Bũs Augu. li. de trini. dicit q noie forme dei
intelligit nã dina. noie forme ꝑui intelligit natu
ra hũana. Nicolaus ãt de lira dicit q q̃druplici
rõe nã dina appellat forma dei. ℣ Prio pp sui ĩ
mortalitatẽ. q: solus ds oino est imortalis. ℣ 2° p
pter sui formositatẽ. q: ois pulchritudo in ea ẽ.
℣ 3° pp sui diffusionẽ siue cõicabilitatẽ. q: oẽ esse
est a forma. ℣ Quarto pp sui exẽplaritatẽ. q: est
oĩum idea t exẽplar. q: ñ habuit aliud exẽplar
ds: ad c⁹ similitudinẽ cuncta crearet q̃ seipsum
Uñ exclamare libet o magna t miranda o stu-
penda t incõsueta bñignitas. ds fit hõ t hõ ds.
qõ erat hois accepit ds: t qõ erat ds accepit hõ
Infinit⁹ fit finit⁹. Etern⁹ ex tpe. Immortal' fit
mortal'. ditissim⁹ paup t egen⁹. vñ xp̃s ait. Ma
th. xij. Vulpes foueas hñt: t volucres celi nidos
fili⁹ ãt hois nõ hz vbi caput suũ reclinet. O gl'o
sa puella cõcipis deũ: generas deũ: lactas deũ.
Quis vnq̃ ista audiuit ꝓeos: nã nõ capit: vsus
nescit: rõ hũana nõ cõprehendit: caligant oculi
stupescũt aures: turbant oẽs sensus: necnõ ãge
li⁹ nõ cõphendũt: mund⁹ pugillo otinet: spera cẽ
tro claudit: in centro iacet circul⁹: ꝺ vase ꝓdijt
figul⁹: fontẽ excedit riuulus: ps excedit totum:
lux monstrat ꝑ ignotũ: stella gignit solẽ: ẏgo sã
cta nutrit prolẽ. Hec ãt oĩa t singula huiusmõi
de nulla creatura alia ẏsificari possunt. q̃ etc.

¶ Scõo hꝺ° ꝓbat aucte. Audi ipsã. Ecc. xxiiij
de se loquentẽ. Ego ingt feci in celis: vt oriret
lum̃ indeficiẽs: t sic nebula texi oẽm carnẽ. Ex
pone sic. Ego supple mãm in acceptione ẏbi mi
strando feci t spũs scũs formando. Dimittamus
difficultatẽ scõiançtiũ: an ẏgo aliq̃ mõ occurre
rit effectiue: aut solũ passiue: vt volũt plures. Fe
ci in celis. i. op⁹ attingẽs vsq̃ ad celos: t ꝑ celos
supiores mãles. q: de acceptione t ntitate xp̃i t
ẏginis tota celestis curia iubilauit: t gauder: t
collaudat filiũ dei. Scõo attingẽs celos spuales
t inferiores. q: letificauit totã eccliaz. ẏgis
n. natiuitas gaudiũ ãnunciauit in vniuerso mũ
do. ℣ 3° celos inferiores t corpales t spuales si-
mul. q: bũana nã ad dinã visionẽ eleuat. Ego
igit feci in celis. i. op⁹ altũ vsq̃ ad celos: vt ori-
ret lum̃ indeficiẽs. i. xp̃s Jesus q est lumẽ illũi
nans oẽm hominẽ venientẽ in hũc mundũ. Et
ẏe indeficiens. q: nũq̃ eclipsat: nec diminuit:
nec vnq̃ in se decrescit. q: b̃ est ipfectionis: qõ
diuine derogat dignitati. Et sicut nubecula te
rri. i. coopui oẽm carnẽ. i. oẽm pplm t gentẽ. O
q̃tiens h̃ sca nubecula refrigerat estũ dine indi
gnationis exortũ. t b̃ cũ ipetus arescentis sol. i.
dei irati t seuientis in nos in se recipit: oñdes si
lio pectus t ybera: vt ait gl'osus Bernard⁹. Et
Neh. ix. Arcũ meũ ingt dns ponã in nubib⁹ ce-
li. Nubes celi caro ẏginis: t caro xp̃i ex ẏgine
est: in qbus arc⁹. i. fili⁹ dei posit⁹ est i signũ dine
reconciliationis. t b̃ mediante nnbe. i. ẏgine. ga
arc⁹ non gñat nisi ex nube aquosa: vt vult nra
phia. q̃ etc. Hec ãt ẏficari nõ pnt nisi de ẏgine
gl'osa. q̃ oclo nra ẏa. ℣ 3° hꝺ° ꝓbat ex. Nam si
Salomõ sume matrez suã magnificauit. iij. Re.
ij. Nõne hic q pluscq̃ Salomõ est suã debuit ma
trez super oĩa creata t creabilia magnificare?
Certe sic. quare concto clara etc.

¶ De singulari dispositõe ẏgis ad gratz dei c° 3ª.

Accipe tertiã occlonẽ. vz. Et si ds cũcta
q̃ sue maiestati ñ derogant possit facere
ad libitũ: tñ nũq̃ fecit aut nũq̃ faciet i
duiduũ sic ad gratam diuinã sicut ẏginẽ gl'osam
tã miro mõ dispositũ. Hec cõcto ꝓbat rõe: au
ctõitate: t ex. ℣ Rõe quidẽ sic. cã actiua taliter
effectũ in passũ ꝓducit qualiter passũ ẽ dispositũ. Ro de aĩa. act⁹ actiuoꝝ sũt i patiẽte bñ dispo
sito. sicut exẽpli gratia ignis maiorẽ effectũ ꝓduc
in ligno q̃ in lapide in eodẽ tpe t eq̃li distantia
t ceteris paribus. Itẽ maiorẽ effectũ in ligno a
rido q̃ viridi producit. Et maiorẽ in propiquũ
q̃ in distans. Sed gl'osa ẏgo ex supiorib⁹ fu
it deo viciniorꝝ t propinquiorꝝ oĩbus creaturis:
vt ẽt ex effectibus patet virgini cõcatis: aliis
creaturis nõ. q̃ in ea fuit maxima dispositio ad
oẽs illas perfectiones q̃ aliqua alia creatura.
Si. n. nõ fuisset magis disposita cunctis creatu
ris in ea tanta nõ fecisset q̃ nunq̃ fecit aut faci
et in aliqua creatura. Et confirmat. Nã si deus
mirabilis est in sanctis suis t in cunctis rebus
fm eoꝝ nãm: qualis esse debet in sancta sanctoꝝ
que est sibi singularissima mr? Certe mirabilior
q̃ in cunctis creaturis. quare etc. ¶ Scõo hec
conclo probat aucte. Audi gd ipsa dicat. Eccl.
xxiiij. In me ingt oĩs gra vie t vitatis. In me
ois spes vite t virtutis. transite ad me oẽs q occu
piscimini me: t a generatiõibus meis adiplemini.
In qb⁹ dlcissimis ẏbis audi ꝑ bũle ꝺmẽdatoez

Uñ aliud ex
positionis

2° benignã inuitationẽ. t 3° sufficientẽ ipletoez.
Audi ꝑ humilẽ ꝺmendatoez. In me ingt omnis
gra vie. i. Jesus q est sũma via. Jo. vj. Ego sum
via vitas t vita. Et hoc respicit affectũ. In me
ois gra veritatis. i. Jesus q est sũma vitas. Jo.
vj. vt supra. Et b̃ respicit intellectũ. In me ois spes
vite. i. Christi Jesu q est vita bti. Jo. xvij. Hec ẽ
vita eterna vt cognoscãt te solũ deũ verũ t quẽ
misisti Jesuz xp̃m. Et hoc respicit memoriã. In
me ois gra virtutis. i. xp̃i Jesu q est sũma virtus.
Jo. iij. Ego veni vt vitã hãant. iõo dr Jo. p. De
plenitudine ei⁹ oes recipim⁹ gram. Et b̃ q̃tum
ad oẽs vires aie. ¶ Scõo audi benignã inuita
tõem. Trãslte ingt ad me oẽs q occupiscitis me.
q̃si dicat. si nõ me habetis vobis iputetis q non
occupiscitis me. Audi Ber. in ꝼmone. Ille solus
ingt o virgo beata tuas laudes scileat: q te fide
liter invocatã: senserit in suis necessitatib⁹ sibi õ
fuisse. Et qd mir? si vocata adest: q̃ etiã nõ voca
ta ꝑsto est: hec ille. Qui q̃ vult vitã corporalem
transeat ad me. q: q est vita. i. cã vite oĩum est a
pud me. t ipsum inuenietis vt filiũ apud matrẽ.
Jo. i. vita erat lux hoĩum. Qui vult vitã spuale
trãseat ad me: q: in me est spes vite spualis Jo.
xiiij. Ad eũ veniem⁹ t mansionẽ apud eũ facie-
mus. Qui vult vitã vitatis: q̃ ad ꝑsens nõ est in
mũdo. Osee. iiij. Nõ est vitas: nõ est sciẽtia dei i
terra. nõ est misericordia: veniat ad me. q: in me
ois vita vitatis: t inuenietis illã. ga caro mea ẽ
vt dicit Aug. sup. ps. Adorate scabellũ pedũ e⁹
Caro ingt xp̃i ẽ carne marie est. Qui vult vitã
virtutis veniat ad me. q: genui oẽm virtutẽ. i. qui
ꝑstat oẽm virtutez. Jaco. p. Oẽ datũ optimũ: et
omne donũ pfectũ desursũ est descendẽs a pre
luminũ. i. a xp̃o q est origo oĩum gratiaꝝ. Jo. p.
q̃re etc. Tertio audi sufficientẽ ipletionẽ. quia
a gñationib⁹ meis adiplemini. Et dicit in ps̃li.
a gñationib⁹ meis. qm̃ tot sunt pfectões genite
ẏginis q ab vno intellectu accipi nõ pñt: nec vno
gñationis mõ iprimi. Jõ sancti ẏginẽ diuersimo
de in spũ appellarũt. Balaam sub methaphora
stelle. Numeri. xxiij. Oriet stella ex Jacob. Sa
lomon sub methaphora auroze. solis. t lune. Cã
ticoꝝ. vi. Que est ista q̃ progredit q̃si aurora cõ
surgens. pulchra vt luna. electa vt sol. t sic de a
lijs. vt deo duce in seq̃nti oñdemus. q̃re conclo
nra satis claret ex aucte. ¶ Tertio ꝓbatur exẽ-
plo. Nã si Sem t Japhet patrẽ denudatũ bono
rauerũt: t ꝓpter hoc benedictiõem patris susce
perũt. Gen. ix. q̃to magis ds ẏginez cuius fili⁹ eẽ
debebat: matrẽ suã aliq̃ ex pte tã corpis q̃ aie
nudã gre sue vestimto relinquẽ nõ debebat. q̃
etc. Et ideo ait btus Piero. in sermone assũptio
nis. Ceteris ꝓptes pstatur i Maria tota se ifu-
dit gre plenitudo. Et sic ꝑz cõclusio presens.

¶ De reciproca retributõe ẏginis ꝺsidera° 3ª.

Certio loco Uirginis gl'o
se reciprocaz retributionẽ videam⁹: q: ait. Tu sp
mecũ es. vbi tres occlones faciam⁹.

·18·

vz. ¶ Prima occlusio ẽ ista. Mirabiliori modo
fuit xp̃us in ventre ẏginis: q̃ q̃tidie ministrat⁹
in altari. ¶ Scõa occlusio est ista. Perfectiori
mõ suscepit xp̃m Jesuz ẏgo in eius vtero q̃ fi-
mant illũ fideles in pasca: aut alio tpe cõicãdo.
¶ Tertia cõclusio est ista. Quia virgo gloriosa
magis q̃ aliqua creatura fuit semp cũ xp̃o: me
rito constituit heres xp̃i in toto regno celesti.
¶ Qualiter xp̃s fuit. ix. mẽsibus in vtero ẏginis
mirabiliori modo q̃ in hostia t calice in altari
conclusio prima.

Accipe primã occlonẽ. etc. Pro declara-
tione bui⁹ notandũ est q corp⁹ xp̃i i al-
tari consecratũ est idẽ corpus qõ fuit in
vtero ẏginis: sed differenẽ. qm̃ in altari est glori
ficatũ sub alijs spẽbus absconditũ. In ẏgine ãt
mortale. passibile. t cũ ꝓprijs qualitatib⁹ socia
tum. Nã fm theologiã nram Christ⁹ Jesus in i
stãti sue cõceptõis fuit pfectus hõ: vt etiaz dicit
glo. in clementina ꝑma. de summa trini. sup ẏbo
vnitas. Et p oñs oes defectus nros assumpsit
ꝓter ignorantiã t peccatũ. qm̃ sue dignitati dro
gabant. Et iõ pati potuit calorẽ. frigus. famem
t sitim. vt etiam ibi notat glo. super verbo. pas
sibile. Et plura pulcherrima notantur ibidem
in glo. sup ẏbo. virginali. t sup verbo cruci. In
glo. sup verbo. ẏginali. ponit q̃re potius nat⁹ est
ex Maria magis q̃ ex alia. Et sup ẏbo. cruci.
notat q̃re xp̃us elegit sibi morte crucis. t quare
crux xp̃i est de q̃ttuor lignis. Et q̃re magis ado
ramus crucẽ quã asinã quã xp̃s equitauit: nota
tur ꝑfecte de cõse. di. iij. c. crucis. Sed ista dimit
tamus. Sufficit q̃ nõre q xp̃s in instãti occeptio
nis fuit pfectus hõ q̃tuz ad ozganizationẽ mẽ
broz: t cũ oibus ꝑ oñs conditiõib⁹ hũanis: sed i
calice t hostia nõ est cũ cõditõib⁹ hũanis. ℣ Hoc
ꝑsupposito ꝓbat hec conclusio aucte. rõne. t exẽ
plo. ¶ Rõne quidẽ sic. Quicũq̃ aliquid est in al-
tero fm aliquã conditõem nõ sibi conuenientẽ fz
suã naturã: t dicat pfectionẽ pfectissimã in illo.
in altero autẽ sit fm conditionẽ ꝓpriam: t dicat
etiã perfectionẽ pfectissimaz: mirabiliori mõ est
in p̃ q̃ in scõo. Sed de⁹ fuit in vtero ẏginis fm
conditionẽ nõ sibi conuenientẽ. i. cũ humanis o
ditionib⁹. in hostia autẽ non: sed fm conditionem
ꝓpriam. Nã q de⁹ sit in hac hostia t in illa: t in
illa: hoc est ꝓprium dei q sit vbiq̃. sed in vtero
ẏginali eo mõ quo ibi erat nullibi erat: qõ non
est ita ꝓprium dei. nec eo mõ quo ibi erat pote
rat in plurib⁹ vteris eẽ. Et p oñs in hostia tenet
modũ deitatis in essendo vbiq̃: t idẽ est in plu-
ribus hostijs. Non sic autẽ in vtero ẏginali. quia
sic ibi clausus erat q non poterat in alio vtero
eẽ eodez mõ. Ergo mirabiliori mõ fuit in vtero
ẏginis q̃ in hostia. Nec intelligas mirabiliori
mõ. i. pfectiori mõ. qm̃ pfectiori mõ est i hostia
quia imortalis t incoꝛruptibilis. in vtero autez
mortalis t coꝛruptibilis. sed intellige mirabilio
ri. i. cum maiori admiratiõe. qm̃ valde mirꝫ fuit
vt deus essendi rationes suas non obtineret:

Universidad de Deusto
Biblioteca

sed tã uilis ⁊ pauper in mundo appareret. Inde
Here.xxxj.dr. Nouũ faciet dñs sup ẽrã.mlier
circũdabit uir. Nouũ quidẽ ⁊ a mirabile dignũ
esset si ipator l'papa in forma ſui ingrederet ci-
uitatẽ:sic nouũ atq; mirãdũ q; tot⁹ ds velatus
hũana carne in vſo vni⁹ mulieris eẽt:⁊ mundo
vt paup appareret atq; despect⁹. Isa.liij. Nos ⁊
putam⁹ eũ q̃si leprosũ ⁊ pcussũ a deo ⁊ hũiliatũ
⁊c. ℣. ⁊ B⁹. pbat aucte. Audi quid ipsa dicat cã
tico⁹.iij. Inueni quẽ diligit aĩa mea. tenui illũ
nec dimittã. Felix q̃ inuenit: felicio⁹ q̃ tenuit: ⁊
felicissima q̃ nũq̃ dimisit. Triplicit̃.n.ẏgo deũ
inuenit ⁊ tenuit.s.in corde p fidẽ:in ventre p cõ
ceptũ:in tẽplo p ꝺtẽplatõz. ¶ Prio ẏgo gl'iosa
deũ inuenit ⁊ tenuit p fidẽ in corde. p fidẽ.n.ds
in cordib⁹ hoiũ hitat. Ad Ephe.iij. Hitare xp̃s
p fidẽ in cordib⁹ vr̃is. ⁊ ad Ro.x. Corde ingt cr̃
dit ad iustitiã ⁊c. ex q̃ sequit̃ q; ubi maiõ fiõs:ibi
maior hitatio dei. fides ãt ẏgis oĩum credẽtiũ
fuit maior. g̃ ⁊ in ipsius corde maior dei hitatio.
Audi gl'osũ Bernardũ. Tria ingt marie mira-
bilia fcã in ceptione xp̃i ituer⁹. deũ hoiez: ma-
trẽ ẏginẽ: ⁊ cor ẏgis fidele: vt.s. tã firmit̃ crede
ret q; oĩa q̃ in se fieri angel⁹ nũciabat ñ dubita-
ret. Jñ dũ Elisabeth visitasset: illã Elisabeth ꝺ
fide plurimũ cõmendauit dicẽs. ⁊ btã q̃ credidi-
sti: q; pficient in te ea q̃ dicta sũt tibi a dño. Lu
ce.ij. Maria ãt ꝺfuabat oĩa ẏba ẞ ꝺferẽs i cor
de suo ⁊c. ℣. ⁊ inuenit ⁊ tenuit ẏgo gl'osa deũ i
ventre p ceptũ. q; vex deũ ꝺcepit. Luc.i. gẽ
n.ex te nascet scm̃ vocabit̃.s.in ẏtate fili⁹ ꝺi. ps.
Elegit dñs syon.i.ẏginẽ. elegit eã in hit:tõz si-
bi. bis dicit elegit. q; ẏgo ẏgitate placuit: ſz hu
militate ⁊ scã fide ꝺcepit: vt dicit Ber. ℣. Iue
nit ⁊ tenuit deũ in tẽplo p ꝺtẽplationẽ. Lantico
rũ.ij. Leua e⁹ sub capite meo: ⁊ dextera illi⁹ am
plexabit̃ me. leua.i. vita actiua: dextera vita cõ
tẽplatiua. q; his duob⁹ brachijs ẏgo xp̃m ãple
xata est. Jñ xp̃m cũ q̃sisset in tẽplo disputantes
eũ inuenit. q̃ ⁊c. Jsta ãt mirabilia in hostia ñ fi-
unt. g̃ magis admirari debez⁹ xp̃m in ventre ẏ
ginis q̃m in hostia i altari ¶ ℣. B⁹. pbat exẽplo.
Nã xp̃s in ventre ẏginis pro saluts toti⁹ mũdi
fouebat. Jn hostia ãt solũ pro exĩtib⁹ in xp̃i gra
ad salutẽ ĩmolat. Egresso xp̃o de ẏgis ventre
tota Hierosolima turbat: ⁊ magi ab extremis fi
nib⁹ eũ munerib⁹ adorare p stellã ducũt. Xp̃o i
altari mistrato nullũ nouitatis signũ demõstra
tur. Xp̃o nato pastores angelo⁹ sentierũt iubi-
lationes. Xp̃o ĩmolato nulla sentit̃ armonia. q̃
⁊c. Et sic p3 pñs conclo.

¶ Qualiter pfectiori modo xp̃s in ventre ẏgis
fuit: q̃ sit in aĩa quocũcũq; illũ digne in eucha-
ristia sumentiũ conclo ꝺa.

Accipe ꝺam conclonez. vz. ¶ Perfectiori
mõ susc̃epit xp̃m Jesũ ẏgo in ei⁹ vtero
q̃ sumant illuz fideles in pasca aut alio
cõicando tpe ¶ Prio declaratione h⁹ prio vidẽ
dũ est qũo xp̃s sacramentalit̃ sumpt⁹ a fidelib⁹
sit in corpe mentibusq; eo⁹. q̃ viso patebit con-
clusio pñs. ¶ Nõ g̃ q⁹ in sacro tria sunt. s. caro: a-
nima: ⁊ dinitas. Et vnũq̃q; istoz suo mõ aligd
operat̃ indigne suscipientib⁹ illa. Nã caro xp̃i u
nit sibi cõcantis corp⁹. Aĩa vnit sibi cõcantis
voluntatẽ. Et dinitas vnit sibi cõcantis intel-
lectũ. Et vt nosipsos intelligam⁹ rẽ ponam⁹ i ẽ-
minis. Accedit quidã ad sacr̃m corpis xp̃i susci-
piendũ cũ pecco mortali scienter. Iste capit sac-
mentũ ⁊ nõ rẽ sacri. Et p pñs corpus illud dinũ
nõ vnit sibi corp⁹ illud nephandũ: sed rapit ⁊ tol
lit ab illo corpe quicqd hz in se vestigij corporis
glorificati: vt sãitatẽ: fortitudinẽ: vitã: ⁊ quicqd
boni reperit in illo corpe mortali insertũ ꝑm nã
lẽ inclinationẽ: lz nobis nõ ita appareat. Et q̃se
quit̃ q; illud corp⁹ derelictũ a xp̃o: minus solito
hz de vita: min⁹ robozis: min⁹ sanitatis: ⁊ sic de
aliis. Hinc est q; post cõionẽ indignã dormiunt
multi ⁊ ibecilles multi sunt ⁊ infirmi. vt testatur
apl'us. ⁊ fit vnusquisq; talis cũ Juda peior ꝓf.
Similit̃ aĩa xp̃i ad aĩam peccatricẽ nõ transit:
sed sicut dictũ est de corpe: dicendũ est de aĩa.
Quñ siquã bonã inclinationẽ repit in se illã ꝺbit.
propter q̃ fit longe ꝺterior aĩa illa misera post
cõionẽ q̃m añ: ⁊ ad odiũ bonoz turpi⁹ inclinat̃ uo
luntas illa misera cõcantis indigne: ⁊ tenacius
malis adheret. Similt̃ xp̃i dinitas ad intelle-
ctũ indigne cõicantis nõ accedit: sed recedit vt
sic loq̃r cũ veritate luñ fidei sigd ibi ĩueniat. Et
B vere experientia docet q; indigne sepi⁹ cõica
tes cernim⁹ indices in deteri⁹ ire: ⁊ q; ẽtidie ad
malũ sũt ꝓcliniores. Eꝫ ẏo accipiam⁹ digne cõ
municantẽ. Tũc corp⁹ illud xp̃i bñdictũ corpus
digne sumẽtis sibi vnit: ⁊ ẏtutes quas ibi repit
roborat: et ꝺsumptis accñtib⁹ in stomaco. ⁊ per
pñs desinẽte ibi eẽ corpe xp̃i ẏtutes corpis ⁊ a
nime ñ recedũt: sed aucte remanẽt. Et p pñs vi
tã corpis auger: sanitatẽ: fortitudinẽ: ⁊ q̃cũq; st
bona corpis. Itẽ auget fidẽ: spẽ: ⁊ charitatẽ: ⁊ o
mnes ipsius aĩe ẏtutes. O magne ds mihi gr̃az
ꝑbe vt cũ celebro te digne sumã. ¶ Hoc sic nõ
to ocloñẽ ꝓbem⁹ aucte: rõe: ⁊ ex⁹. Rõe sic. Osi-
deret xp̃s in utero ẏgis: ⁊ ex alia pte digne sum
ptus in sacro. Tũc arguo sic. q̃to magis quis oi
sposit⁹ est p gram ad xp̃m susc̃ipiendũ: tanto di-
gnius illũ susc̃ipit. sed ẏgo gl'osa magis fuit di-
sposita ad xp̃m i eius utero susc̃ipiẽduz q̃m vnq̃
quisq̃ digne cõicans. g̃ perfectiori mõ fuit xp̃i
utero ẏginis q̃m i quocũcũq; digne cõicante. oĩa
nõ sunt intelligenti. g̃ ⁊c. Et cfirmat̃. q̃tũcunq;
quis digne cõicet: nõ põt euitare veniale pcm̃
vt sepe ꝓbauimus. i. Jo.i. Si dixerim⁹ qm̃ pec
catũ nõ habem⁹ ⁊c. Sed ẏgo nunq̃ aliquo mõ
peccauit. Cantico⁹.iiij. Tota pulchra es amica
mea: ⁊ macula nõ est i te. Et Bap.vij. Cãdor lu
cis eterne ⁊ speculũ sine macula. Et Augu. Cũ
de peccatis agit: nullaz volo de Maria facere
mentiõem. g̃ ⁊c. ¶ Scõ hec ocło ꝓbat aucte.
Audi Eccl'.xliij. Uas ingt admirabile op⁹ excel
si. Uas.n. hoc excisũ manu sapiẽtie dei: ẏgo gl'o
sa est. Hoc.n. vas triplici gr̃a fuit plenũ. s. gratia
infusa. diffusa. ⁊ effusa. Infusa i carnaliũ motuũ
repressione. Diffusa in mãdi reconciliatõe. Effu
sa in donoz ⁊ gratiaz suaz largitõe ¶ Prio B
in q̃ vas plenũ fuit gr̃a ifusa in carnaliũ motuũ
repressiõe. Eccl'.xxiiij. Jn me oĩs gratia vite ⁊
ẏtutis tẽ ¶ Scõ fuit plena gr̃a diffusa i mun
di reconciliatõe. ps. Diffusa est gr̃a in labijs tuis
ꝓptere⁹ bñdixit te de⁹ in eternũ. Diffusa tunc
est gr̃a in labijs ẏginis: q̃n ea ꝓferente ⁊ dicẽte
Ecce ancilla dñi: fiat mihi ꝑm verbũ tuũ. mũd⁹
sue discordie cũ deo reconciliatõez accepit. Lu
ce p. Ipse enĩ saluũ faciet pop'm suũ a peccatis
eoz ¶ Tertio plena fuit gr̃a effusa in donoruz
⁊ gratiaz suaz largitõe. Bernard⁹. Maria mi
sericordie sinũ oibus aperuit: vt de plenitudine
ei⁹ accipiãt vniersi. Captiu⁹ redẽptiõem. eger
curatõem. tristis cõsolatõem. peccato⁹ veniaz.
iustus gr̃am. angelus letitiã. fili⁹ dei carnis hu-
mane substãtiam. deniq; tota trinitas gloriam.
hec ille ¶ Tertio hec ocło ꝓbat exẽplo. Nam
si corpus xp̃i mirabilia operat̃ in digne sumẽte.
⁊ est sub accidẽtibus velatũ. q̃to magis debe-
bat in ꝓpria forma in vſo virgis existẽs operari.
ꝓfecto nulli dubiũ q; si cuipiã xp̃s est vnit⁹ per
gr̃az: q; pstãtissime vnit⁹ fuẽit i ẏgie. Et sic ps
clusio pñs. Dic qd opabat xp̃s in utero matris.
¶ Q; sũmope ẏgo xp̃i beres est conclusio tria.

Accipe tertiã ocloñẽ. vz. Quia ẏgo gl'o
sa magis q̃m aliq̃ creatura fuit semp cuz
xp̃o: merito ꝓstituit̃ heres xp̃i in toto re
gno celesti. ¶ Prio ẏtate hꝰ ocłonis notãdum q;
tota ꝓncipalis rõ: q̃re creat⁹ est hõ: est vt regnũ
eternũ ad temp⁹ possideret. Audi Greg. in lib⁹
mor. Ad hec ingt erat positus hõ in padiso: vt se
ad cõditoris sui obuiã vinculo charitatis astrin-
geret. ⁊ ad celestẽ ãgeloz patriã sine carnis mõ
te trãsiret. B ille. Scis aũt aĩa mea illũ inobedi
tia corruisse. g̃ merito ꝓtinat̃ hereditate. Sic.n.
iura volũt q; q̃cũq; aut pentib⁹ suis man⁹ inie-
cerit: aut graue ⁊ iohonestã iniuriã eis ĩgesserit
merito exheredite: ⁊ possit alius heres ĩstitui.
Sed ꝓmus hõ q̃tã deo iniuriã ĩtulerit peccãdo
noscis. ps. Tibi soli peccaui et malum coram te fe-
ci. Võ cuz in honore esset nõ intellerit.
g̃ merito ꝓtinat̃ hereditate. q; cõparat⁹ est iumẽ
tis insipientib⁹: ⁊ similis factus est illis. g̃ merito dz
ali⁹ heres ĩstitui. Hoc ꝓsupposito ꝓbo aucte.
rõe. ⁊ exẽplo ocłonem nr̃am ſ Et p ratiõe sic.
Ille merito regni celestis dz heres ĩstitui: in q̃
nulla fuit cã exheredatõis. Sed in virgie nulla
fuit cã exheredatõis. g̃ merito illa dz heres ĩsti
tui. nõa nota cũ maiori apud oes iuristas. minor
p3. Nũq̃.n. fuit: aut nũq̃ erit creatura sic suo o
bediens creatori: sic reseruãs honorẽ: sicq; volũ
tati diuine cformis sicut gl'osa ẏgo. g̃ ipsa nullo
pacto debuit exheredari. p3 nõa. q̃m nulla alia
de cã ꝓtinatus fuit ꝓmus hõ hereditate: nisi q;
illa nõ seruauit. aĩs p3. Audi Ambro. li. de ẏbis
dñi. Quid ingt nobili⁹ dei matre: qd casti⁹ ea: q̃ co⁹⁹ sine
cõgis ꝓtagiõe gñauit. Et vt Jeẽtis e⁹ ẏrutib⁹
taceã: ẏgo erat: nõ solũ corpore. sz ⁊ mẽte. Cor-
de humil': ẏbis grauis. aio ꝓudens. loquẽdi par
tior. legẽdi studiosior. Et multis onumeratis e⁹
ibidẽ virtutib⁹ ifra ait. Talẽ hãc eũ angelista mõ
strauit. talẽ angelus repit. talẽ spũs scũs elegit.
Quid.n. in singul' moroz. que digna fuit et qua
filius dei nasceret. hec ille. Et confirmat̃ ista rõ
sic. Nullus ꝑgenitus dz iure suo ꝓuari cã legit-
tima nõ obstãre. sz virgo est oĩum ꝑgenita. ergo
iure suo ꝓuari nõ dz. ¶ Primogeniti autẽ iure fi
unt beredes. Heñ.xxv. g̃ ⁊c. ¶ Pro declaratione
hui⁹ rõnis est notãdũ q; cõiter iste sunt ꝺditiões
ꝑgenitoz. Sunt.n. priores in sede. Heñ.xliij. Se
derũt coram Joseph ꝑgenitus iurta ꝑgenita: ⁊ mi
nimus iurta etatẽ suã. ⁊ loquit̃ de frib⁹ Joseph.
¶ Scõ ꝑgeniti sunt i dignitate successores. vñ
ꝑgenitus regis rex est. Heñ.xlix. Ruben ꝓmo
genitus me⁹ maioz iperio ¶ Tertio mõ ꝓmoge
nitus potioz est in hẽditate. Heñ.xxv. dixit Ja
cob. s. ad Esau. Uẽde mihi ꝑgẽita tua. ille respõ
dit. En morioz fame. Quid mihi proderũt ꝓmo
genita? Orta.n. erat tunc tpis ingẽs fames. Et
ꝑm vnã glo. Jacob illa ꝓtulit verba solatiose:
tamẽ tactus a spũ sancto. ga ad ipsum ĩstituerat
deus rõem ꝓmogeniture: vt p3 Heñ.xxvij. illa
ẏba dixit. Quarto ꝑgenitus est i veneratiõe
nobilioz. Heñ.xxvij. Tu es Esau ꝑgenit⁹ me⁹.
g̃ respõdit. Ego sum. et pater ad cũ. Incuruent
añ te filij matris tue. ¶ Quinto ꝓmogenit⁹ est i
benedictiõe maioz. Heñ.xxvij. Qui bñdixẽrit
tibi sit ipse benedict⁹ ¶ Sexto in veste ꝺlicatioz
Heñ.xxvij. Us sensit odorẽ uestimẽtoz ⁊c. Et
loquit̃ de vestib⁹ Esau. He sunt conditiones ꝓ
mogenitoz ꝓncipales. Jn his oĩbus ꝑm spũalia
carissima ⁊ spũales prerogatiuas ẏgo gl'osa
ꝓmogenita fuit. Et breuiter singulas ẽmseaz⁹.
¶ Primo nãq̃ fuit ꝓmogenita in sede. ga super
oẽs creaturas in celesti throno ẽ exaltata: vt cã
tat ecclesia. iij. ℟. ij. Et posit⁹ est throno⁹ matr]
regis iurta throno⁹ regis. ps. Astitit regina a de
xtris tuis. ¶ Scõ ipsa est ꝓmogenita in digni
tate. i. Hester. ij. Adamauit eã rex super oẽs mu
lieres: ⁊ posuit diadema regni i capite e⁹. ¶ Ter
tio ipsa est ꝓmogenita i hereditate. Ecc'.xxiiij.
Et i hereditate dñi. s. Jesũ filij mei q est dñs do
minantiũ morabor. Prouer.x. Mecũ sunt di-
uitie ⁊ gloria ¶ Quarto ipsa est ꝓmogenita in
veneratione. Et merito: q; mr̃ dei. ⁊ ideo sic̃ bo
nus fili⁹ honorat eã. Ecc'.xxv. Obuiabit illi q̃
si mr̃ honorificata ¶ Quinto mõ est ꝓmoge-
nita in benedictõe. Lucea Beatã ma dicẽt oes
generationes. ⁊ Judith.xiij. Non recedat laus
tua de ore hoium. ¶ Sexto est ꝓmogenita i ue
ste ꝺlicata. qm̃ iã duplici gloria. s. corporis ⁊ aie
est ornata. Apoc'.xij. Mulier amicta sole ⁊ lũa
sub pedibus eius ⁊c. Quare hec ocło ẽ satis nõ
rõne ¶ Scõ hec ocło ꝓbat aucte: vno ꝓsup-
posito. s. q; ẏginis ⁊ xp̃i est vna caro. Tũc audi
aplm ad Col'.ꝑ. Jn xp̃o ingt cõdita sũt vniuersa
in celis ⁊ in tra visibilia ⁊ inuisibilia: siue throni

Universidad de Deusto
Biblioteca

siue dñationes:siue principatus:siue ptātes ⁊c. ḡ sub ẏgine gl'osa oia in filio suo ꝺdita erunt:tā q̄ in singulari dña. Audi Aug. in ſmone assum ptionis. Si xp̄s inquit secū eē vult: eos qui hic sua fide iuncti ynū cū eo eē indicant. quid existi mandū est de mr̄e? vbi digna sit eē collocata ni si in p̄tia filij. Et infra. Maria fide ⁊ ope xp̄i ministratrix: si ibi nō fuerit vbi xp̄s ministros suos vult eē. vbi ḡ erit? Etsi ibi fuerit: nunqd i equa li gr̄a? Etsi in equali gr̄a: vbi eq̄ dei censura? q reddit ynicuiq; ꝑm merita. Si merito p̄ oibus Marie viuenti donata est gr̄a: mortue erit mi nuenda? absit. Si. n. oium scōz mozest p̄ciosa. Marie sane est p̄ciosissima. Si Jonā fuare in ventre ceti icozruptum voluit sola miſicordia: Mariā incozruptā nōne fuabit? Si gr̄a xp̄i fuatus est Daniel in intēpatissima fame leonū: nō ne fuanda est Maria tantis dotata meritis di gnitatū? Et pax post. xp̄s ḡ letari facit Mariā aia ⁊ corpe. nec vllā sequi cozruptionis erūnā: q̄ nullā secuta est tuī piendo filiū integritatis coz ruptionē. H ille. vide in H ſmone. q̄ pulcherria dicit. q̄r ⁊c. ℣ H ꝺ probat ex⁹. ꝓe nimia eni claritate ⁊ hereditate celi aucte angeli dicebāt ad sc inuicē. q̄ est ista q̄ ascendit sic ẏgula fumi ex aromatib⁹ myrrhe ⁊ thuris. Et dicunt sic ẏgula fumi. Sicut fum⁹ in modū ẏge formatus in terra oziꝝ: leuiter exalans surſū ẋsus celū ten dit: sic gl'osa ẏgo in terra ozta ꝑm carnē leuiter exalans. i. sine pcō viuens celos ascēdit. ꝓpte rea dr̄ q̄ ẏgula fumi generata est ex aromati bus myrrhe ⁊ thuris: ñ ex vapozib⁹ terrestribus q̄ ẏgo lasciua nō fuit: neq; ex vapozib⁹ ignis ī solutis: q̄ ẏgo superba nō fuit: sed ex aromati bus myrrhe ⁊ thuris. myrrhe. i. integritatis car nis: q̄ myrrha a putrefactione p̄seruat. ⁊ thuris i. deuotionis mentis. q̄ thus in sacrificijs offer tur. p̄s. Ascendat oō mea sicut incensū in ꝺspe ctu tuo. Et sic p̄z concl'o p̄ñs. Bene igit ẏgo in principio ſmonis dixit. fili tu semp meeū es: ⁊ oia mea tua sunt per gr̄am qua mediante gl'az assequamur per infinita sc'la seculoz. Amen.

¶ Dominica tertia quadragesime de sancta cō fessione sermo in ordine decimusnonus.

Erat iesus eiiciens

demoniū: ⁊ illud erat mutū. Luc. xj. Flebilē heu hodie dilectissimi hūane fragilitatis ꝺditionē in demonia co cernim⁹. Qui. n. ideo creatus est vt sedeſ. vñ diabolus per superbiā cozruerat: repleret: cul pa mortali a diabolo oppr̄imit. q̄m Jo. viij. Qui facit peccatū fuus est peccati. ⁊. p̄s. Iniquitates mee supergresse sunt caput meū. i. rōnē meaz: ⁊ sicut onuſ graue per continuā indurationē: gra uate sunt super me. ſ. tenentes me oppressum ⁊ suffocatū. Cui nisi dñs per gr̄am succurrat: infe lix ille status. p̄s. Infixus sum in limo ꝓfundi: ⁊ nō est substantia. Qui si puentus gr̄a dei pcm̄ euomerit: diabolo fugato qui mutā ⁊ surdā ani mā possederat: libertas p̄ima atq; sanitas fuez tet. Inde p̄s. Dixi ꝺfitebor aduersū z me iniuſti tiā meā dño: ⁊ tu remisisti ipietatē peccati mei. Erat igit Jesus per gr̄am eijciens demoniū: ⁊ illud erat mutū quantū ad ꝺfessionē: sed p gr̄az ⁊ ꝺfessionē cū eiectus est demon: locutus ē mu tus. ſ. bñdicens deū qui illū a manib⁹ diaboli li berauit. In quib⁹ sacratissimis ẏbis de scā ꝺfes ſione tres moze solito faciamus ꝺsideratōes vz. Scē ac salutifere ꝺfessionis ncciaz obligatiōz. Scē ac salutifere ꝺfessionis ꝺgruā conditionē. Scē ac salutifere ꝺfessiōis optimā fructificatōz.

¶ De necessitate confessionis ꝺsideratio p̄ña.

Nunc primo loco sancte ac salutifere cō fessionis ncciam obligationē videam⁹. vbi tres concl'ones moze iā cepto faci amus. vz. ℣ ꝓima ꝺ est ista. Sicut carnis sani tas recuperari ñ p̄t: nisi medico vulnus denu deꝛ: sic ⁊ aīe sanitas recuperari ñ p̄t: nisi spūali medico vulnus oñdat. ℣ ² ꝺ est ista. Licet pluſ medici spūales inueniant: nō oēs tñ equaliſ me deri possint. ℣ ³ ꝺ est ista. Licet nō oēs mederi possint: tñ cū ad infirmos vocant: oia videāt no cumenta: ⁊ que p̄t adhibeant medicamenta.

¶ Quō ꝺfessio ozis sit ō ncc̄itate salutis ꝺ ⁴.

Accipe primā concl'onem ⁊c. ut. ō. Audi Boetiū. Si operā inquit medicatis ex pectas: oz ut vulnus detegas. Circa i ſtā concl'onē tres inquiram⁹ ẏitates: quib⁹ de claratis ẏitas patebit concl'onis ¶ ꝺ ⁴ q̄ ē ista. Quid est confessio ¶ ² an confessio ad peccati deletionē sit de ncc̄itate salutis ¶ ꝺ ⁴ an ꝺfessio sit de iure diuino l'naturali ¶ Quantū ad pri mā: licet hic multi multa descripserint. ad p̄sl tñ dicta ℣ Petri de tarantasio in scriptis suis super iiij. sñiaz. di. xvij. colligamus: vbi ait. Confessio est ozis fassio. i. manifestatio: per quā moz⁹ la tens apperit̄ ſpe venie. Tria. n. hic dicit: vt p̄z. ℣ Propterea nō ḡ triplex est foz. ſ. foz interius coz̄ deo: foz exterius coz̄ dei vicario: ⁊ fozz cōtentiosū coz̄ iudice seculari. In quolibz istoz rū p̄t fieri cōfessio. In foro interiori coraz deo tunc cōfitemur pcā: dū vitā nr̄am p̄sentem atq; preteritā inhonestā ad mentē redueiz⁹: ⁊ solo cō de lachrymabilt diuinis attentis offensionibus clamam⁹ peccaui. dñe miſere mei. dico meam culpā ⁊c. hic est vnus modus cōfitēdi pcā. Et profecto in hac confessione pcm̄ latens nō apperit̄. q̄m deo iā appertū erat: cui nuda ⁊ appta sunt oia anteq̄ fiant. xxxij. di. c. erubescant in fi ne. vbi dr̄ sic. de mālifestis quidē loquimur. Se cretoz ār cognitoz ⁊ iudex est deus. ibi glo. ex H inquit p̄z ḡ eccl'a nō iudicat de occultis. In fo ro ār cōtentioso. ſ. coraā iudice seculari: ēt si cōfes ſio pccōz: sed nō spe venie: imo quilibet crimio sus inuite suū facinus manifestat. In tertia ẏo cōfessione que. ſ. fit coraā dei vicario: fit pccōz confessio spe venie. Nisi. n. venia speraret̄ null⁹ ꝓfecto confiteret̄. Audi Jsidoz ī synodis. cōfes ſio inquit sanat. confessio iustificat. cōfessio pcci

ventā donat. ois spes in ꝺfessione ꝺstit. in ꝺfes ſione loc⁹ misericōdie est. H ille. Et idē. Ultia in gt cordis tui reuela. prauas cogitatōes tuas illi co manifesta. pcm̄ tuū. pditū cito curat. crimen ſit tacēdo ampliat. hec ille. Audi ⁊ Greg. in pa ſtorali. Ulnera inqt clausa plus cruciāt. nā cuz putredo q̄ interi⁹ feruet eijcit ad salutē dolor a peri. hec ille. Et sic p̄z ẏitas p⁴. ¶ Qtū ad 2az ẏitatē dico q̄ est doctoz vari⁹ dicēdi modus. Quidā. n. dicūt q̄ peccatoz ꝺfessio nō est neceſ saria quo ad deletōez macule. qa illa in ꝺtritōe deleā. Et hec ꝓprie est opinio Hugolini decre tozū doctoris. Et dicit q̄ si q̄ aūctes inueniāt q̄ peccata sine ꝺfessione ⁊ satisfactōe dicāt de leri nō posse: illas dicit intelligi debē de confeſ ſione interiori: q̄ est recognitio peccati: vel ꝓpoſi tum ꝺfitendi: vel gr̄a q̄ sic bō ꝺsponit vt doleat de pctō: ⁊ velit ꝺfiteri si loc⁹ ⁊ tēpus affuerit. Et idē dicit intelligi debē de satisfactōe interiori. q̄ est dolor interior ⁊ amaritudo q̄dam aīe. ō pe. di. iij. satisfactio. ⁊. c. ⁊ si aplus. ⁊ de pe. di. i. H. bū ẏbis. Etsi ab eo quereret. Si ḡ peccatuz in sola ꝺtritōe dimittit̄ q̄re peccat bō mortal'r si nō con fiteat ⁊ nō satisfaciat? Dicebat ipe ḡ hoc ñ erat ꝓpter peccati deletionē. qa illud iā erat in ꝺtri tione dimiſſū. ſz hoc ī ō fiebat vt quedā būilitas ⁊ iustitia exercēda demōstraret. de pe. di. iij. pro ductioz. ⁊ ut satisfactio quedaz fieret ecclie que offensa erat. Si dñs Hugolin⁹ carissimi mei sim pliciter itelligat ꝺtritōem sufficere ad macule ō letionē cū tali ꝓpposito. nec illud ipleꝛ cū facultas aderit. de facto p̄cipere nō possū quomō in tali pctō deleaꝛ. q̄m aut talis vere aut ficte cōfiteri ꝓponit. Si he appet ḡ macula nō deleaꝛ: nisi dū facultas adsit: adimpleaꝛ ꝓpositū. Est. n. i ta li ꝓposito quedā latens ꝺditio. ſ. dñe suz male ꝺ tentus te offendisse: ⁊ ꝓpono ī posteꝛ quoad po tero te nō offendē. ⁊ certe ꝺfitebor ⁊ satisfaciā. ſ. dum aderit ꝺmoditas. ℣ Pono ḡ p̄missa nō ſer ues: q̄ iure pctō tibi relaxari dz? Si aūt ficte ꝓ ponit appet ḡ iam nō est aliqu⁹ macule deletio. ℣ Propterea est alia opinio. ſ. ḡ ad verā aīe sanita tē regrun ctria. ſ. ꝺtritio. cōfessio. ⁊ satisfactio. de pe. di. p⁴. pfecta p̄nia. vbi dr̄. ℣ Perfecta p̄nia cogit pctōē oia libēter sufferre. Et ifra. In cor de ei⁹ cōtritio. in ore ꝺfessio. in ope tota būilitas i. satisfactio. hec est fructuosa p̄nia. H ibi. Et sic ẏ ba Joānis os aureū ¶ ℣ Pro cui⁹ opinionis decla ratōe nō ḡ sicut deū triplr offendim⁹. ſ. delecta tōe cogitatōis. iprudētia locutōis. ⁊ supbia opis ſis ecōuerso oz ḡ triplr deo recōciliemur. q̄ oīs res p q̄scūq; cās ozit̄ p easdē dissoluit̄. ex⁹ de re. iu. c. ois res. Sicut ḡ aīa deū p delectatiōez cogi tatōis offendisti: sic delectatōez in amaritudinē ꝺuertas. ⁊ H dr̄ ꝺtritio. Et sic iprudētia locutōis peccasti: sic illā ipudētiā in verā prudētiā locu tōis ꝺuertas. ſ. ꝺfitēdo oze te male feciſse. ⁊ H dr̄ ꝺfessio. Jtez sic supbia opis a deo declinasti: sic illā supbiā in verā būilitatē ꝺuertas. ⁊ H dr̄ satiſ factio. Et H ꝓfecta p̄nia est: vt dic̄ textus. Audi barbatū Hiero. exponēs ẏba Amos ꝓpbe. e. i. cōminātis Egechieli regi damasci: ⁊ dicētis sup trib⁹ scelerib⁹ damasci: ⁊ sup quartū nō ꝺuertā. ℣ Primū ingt scelus est cogitasse mala. Scōm ac genuisse cogitatōibus puersis. Tertiū qō mente decreueris ope ꝺplesse. ꝓ cōpleuisse. Quartum sup qō nō cōuertet eū dñs: est post pctm̄ nō agē p̄niaz. Tria. n. ꝺdicta sceleꝛa peꝛit de⁹: ſz quartū penit⁹ abhoꝛret. Et sic ista opinio vult q̄ ad de letionē peccati requiraꝛ etiā cōfessio dū facl'taꝛ adest. Et dicit q̄ ſ q̄ aūctes sonare videant q̄ peccata sola cōtritōe deleaꝛ: dicūt debē itelli gi: cū oris cōfessione articul⁹ ncc̄itatis excludit vt ſ gs vere cōteraꝛ: ⁊ p̄ueniēte morte cōfiteri nō p̄t. tūc ad salutē sufficit ei mera ꝺtritio. Mlte alie opinōes sunt: tm̄ iste due sunt p̄ncipales. Illas. n. poptime Goffred⁹ eximi⁹ decretoz do ctoz in ſūma ſua. titulo de p̄nia ⁊ re. ponit. vide ibi ſi placet. Ego aūt dico sic. q̄ ad peccati de letionē aliqd ꝺcurrit vt cā effectiua. aliqd vt cā formalis. aliquid vt dispōnēs ad cām formalez Cōcurrens vt cā effectiua est ipse de⁹. Et sic in telligit Aug. de cōfe. di. iij. c. nemo. vbi dr̄. Ne mo tollit peccata mūdi nisi solus xp̄s q̄ est agn⁹ tollens pctā mūdi. H ille. Cōcurrens vt cā foraꝛ est ipsa diuina gr̄a. de cōfe. di. iij. c. gr̄a. Hēa igt que p xp̄m daꝛ: nō solū remissionē peccatoz: faꝛ sed etiā vt lex ipleaꝛ: vt nā libereꝛ: nec peccatū dñetur. ſ. facit. Spūs etiā gr̄e dat fidē q̄ etiā nō petita. i. nō mereti a deo ꝺcedit vt omī petēti et alia cōcedaꝛ. Nā fides nō est liberi arbitrij tm̄ sed donū dei. H ibi. Et sunt ẏba Aug. de libero arbitrio. Cū dr̄ i p̄ncipio capū facit ad ꝓpositū. Cōcurrēs aūt vt dispōnēs ad cām exq̄ insequit macule deletio est ẏa cōtritio. In nullo. n. ē gr̄e infusio ⁊ culpe remissio nisi ẏa ibi fuerit ꝺtritio p̄s. Loz cōtritū ⁊ būiliatū. i. satisfaciēs: deus nō despicies. Uera aūt cōtritio nō est dolor de pec catis tm̄: sed ẏa cōtritio est ſm theologos. vt p̄z in. iiij. di. xvi. dolor quidā volūtarie assumpt⁹ p peccatis: cū ꝓposito cōfitendi ⁊ satisfaciēdi: sup ple dū facultas nō adest: sed in facto cū facl'tas adest. di. viij. Nō satis ingt est bn̄ velle: sed etiā bn̄ facē. i. nō sufficit volūtas dū adest facultas. Et glo. sup illud ad ℟o. iiij. Ei etiā q operatur merces nō imputaꝛ ſm gr̄am: ſz ſm debitū: sic ait. Et q̄ hz facultatē nō sufficit sola volūtas. Jñ audi gd dicat ℣ Petr⁹ de tarātasio in. iiij. di. xvij. ℣ Passio ingt xp̄i oium peccatoz. ſ. oziginalis. ve nialis. ⁊ mortalis remediū est. Illi⁹ aūt passiōis ẏtus in sacris est. quo fit vt nō possumus a pec cato: siue actuali: siue oziginali: sine eccl'ie sacrif sanari: in facto vel in ꝓposito. In facto cū oppō tunitas suscipiēdi est. Jn ꝓposito cū articul⁹ ne cessitatis sacrm excludit: ⁊ nō ntēptus religionis hec ille. Et cōfirmaꝛ. audi Aug. sup p̄s. Quia in quit de⁹ coz querit: coz inspicit: intus testis est: in dex: approbator: adiutor: coronator: sufficit vt offeras voluntatē. Sed cū potes oze cōfitē ad salutē. Cū ār nō potes: corde crede ad iustitiaz:

Universidad de Deusto
Biblioteca

corde laudas: corde bñdicis: corde in ara ꝺscie uictimas sacras ꝑponis. ℞ ille. Inde ad sacerdotes loquor ponẽdo regulã gñalem. q̃ ois sacerdos qui cõfitendi copiã nõ hz: cuz alio tũ cõtrito cõfitendi: põt sine pctõ missã celebrare. Nec pl cherrima regula colr ex de cele. mi. de bomie glo. ſi. Quare ex his clar ꝑz q̃ cõtritio vera cõfessionẽ ꝛ satisfactionẽ includit i facto vel in ꝓposito. Et ꝓ ois requirit de necessitate salutis. Et ℞ volui dixisse salmo semp iudicio meliozi. ꝛ sic ꝑz ka vitas. Ad opiniõz aũt Hugolini dicere possum⁹ q̃ intelligit q̃ ad cãm efficientẽ: sed nõ q̃ ad cãm formalẽ: l dispositõz ad illã. Quis tñ illa tria vnã sine altero nõ agat expellẽdo pec catũ de potentia dei ordiata. In eodẽ. n. instanti ẽ ctritio ka: gr̃e infusio: ꝛ pcci repulsio. Intelligit. n. ctritiõz solũ eẽ dolorẽ intrinsecũ de pcis q̃ ad deũ sufficit. sed q; ordinauit ds ipse ad peccatũ deletionẽ ñ concurrere sine ꝺfessione fcõ l ꝓposito. iõ ñ ỏlet culpa sine illa: ꝑ̃uis q̃ ad deũ sufficiat illa peccati displicentia. Si sic intelligẽ volum⁹: ka erit opinio. ſi aũt alio mõ ut expositũ est: nescio qdo saluari satis possit. Tu ẽo si melius scis exponere: deũ lauda. q̃r ꝛc. ¶ Ostum ad tertiã ℞i. dico ſm btũ Tho. in. iiij. di. x vij. q. ꝺfessio sacramẽtalis ñ est de iure nãli: sed solũ de iure diuino. De iure nãq; nãli ꝺfessio mentalis tñ necessaria erat: q̃ soli deo fit. Sed de iur di no ñ sufficit mentalis: sed ẽt requirit vocal sacramentalis. Et rõ ſm ꝓetrũ de tarantasio ẽ. qm̃ cũ pnia sit iudiciũ quoddã: ꝛ oi in iudicio regrãt ad min⁹ iudex ꝛ reus in pnia requirent iudex ꝛ reus. Reus ãt peccator ẽ. Judex ãt ꝓncipal nõ põt eẽ: nisi qui absoluere ꝛ ordinare põt. hic aũt est sol⁹ deus. iõ soli deo tale iudiciũ relinquit. Cũ ãt deus añ incarnatiõez eẽt simplr de⁹ ꝛ nõ hõ: sufficiebat ei solũ mentalis pccõis cõfessio. Sed dũ fact⁹ est hõ: statuit vt ẽt vocal ꝺfessio ab oi hoie fieret. Et q; ipse in forma hũana vbi q̃ eẽ pñs nõ põt: iõ vicarios hoies instituit: qb⁹ ꝺfessionẽ facẽ debem⁹. Jn ℞. n. iudiciaria ligãdi atq; soluendi aplis dedit ptãtẽ. xxiiij. q. i. qõcunq;. Et per ois illis tanq; iudicib⁹ ꝺfessiones debere fieri insinuauit. Qõ postea scĩ apli diuulgauerũt. Jaco. vl. Cõfitemini alterutrũ pctã ua Et sic ꝑz q̃ oibus nccia est ꝺfessio. Quã nccitatẽ attendẽs ecclia illud exꝑsse sub multiplici pena oibus fidelib⁹ rõne vtentibus mandauit. ex de pe. ꝛ re. c. ois. Ubi sic dicit tex. Ois vtriusq; sexus fidelis postq̃ ad ãnos discretõis puenẽrit: oia sua pcã saltẽ semel in ãno ꝺfiteat ꝓprio sacerdoti: ꝛ iniunctã pniam ꝓprijs viribus studeat adimplere: suscipiens in pasca eucharistie sacramentũ: nisi forte de propꝛio sacerdotis arbitrio duxerit abstinendũ. alioquin ꝛ viuens ab ingressu coberceat ecclie. ꝛ moriens ecclĩastica careat sepultura. hec ibi. Et pulchra ibi notant i gl. q̃r ꝛc. Et sic ꝑz 3ª ℞itas. Quibus ois sic ꝺclaratis ꝑz conclo pñs. Sed vnũ tñ dubiũ peto. dic q̃so. Papa põt ne dispensare ne hõ ꝺfiteat?

Dico ꝙ btũ Tho. q; nõ. q; sacra sunt ex institutione diuina. nec põt ẽt noua sacra inchoar. Sz bene põt de tpe dispensare: vt. s. vltra differat. Tps. n. ꝺfessionis de iure eccle est: sed ꝺfessio de iure diuino. Itẽ papa ea q̃ sui statuerũt: destruere ñ ꝺz. xx v. q. ij. ſi ea. ubi dr. Si ea destrue rẽ q̃ ãncessores nri statuerunt: nõ cõstructor. ꝛ euersor eẽ juste cõprobarer: testãte ℞itatis uoce q̃ ait. Oẽ regnũ in seipsũ diuisũ desolabit. Et omnis scia ꝛ lex aduersus se diuisa destruet. hec ibi. Et sunt ℞ba Grego. felici epo. Idẽ per totã qõnẽ. ꝛ qõne p⁴ per totã. 7. q. ij. c. postea. ℌ. finali q̃r ꝛc. Et hec sufficiant pro prima conclone.

¶ Ostendũ est ꝓprio sacerdoti concło ꝙa. Accipe ꝙam conclonẽ. vz. Licet plures medici spũales inueniant: nõ oẽs tñ eq̃ liter mederi pñt. Sensus hꝰ conclonis est. q; licet oẽs sacerdotes in eor ordinatione recipiant ptãtẽ ligandi atq; soluendi. Jo. xx. Quorũcũq; remiseritis peccata: remittunt eis. ꝛ illi solis sit confitendũ necessitate nõ obstante. Jn quibusdã tñ hec auctas ligata est: ita q; eã exeq nõ pñt nisi sibi aucte cõcessa ab epo dioceſano: l papa: vel ab alio ñnte ptãtẽ. Audi tex. de pe. di. i. c. ℞bũ. vbi dr. Uerbũ dei dimittit pccã: ꝛ sacerdos est iudex. Et infra. Dñs par ius ꝛ soluendi eẽ voluit ꝛ ligandi: q utrũq; ſ. ptãtẽ ligandi ꝛ soluendi pari ꝺditione pmisit. q̃ qui soluendi ius nõ hz: nec ligandi hz. hec ibi. Et sunt ℞ba Ambro. glo. sic exponit. ℞bũ. i. filius dei qui dr ℞bũ q; sicut per ℞bũ manifestat voluntas alicuius: ita per filiũ voluntas pris. arti. xxij. q. ij. is aũt. vel ℞bũ. i. ꝺdicatio q̃ q̃q; est cã ctritionis. Et per ois remissionis. ¶ Et nõ q; licet dicat ℞bũ: nõ tñ propter hꝰ excludit spũs scũs per quẽ etiã dicunt pcca dimitti. i. q. i. remissionẽ. nec pr. q; inseparabilia sunt opa trinitatis. de conse. di. iij. omnes. Q̃q; ẽt charitas dr dimittere pcca. ꝺ cõse. di. iiij. ecclie charitas. hec glo. Deinde illud ℞bũ iudex sic exponit. Judex. i. minister. misterio n. nõ auctoritate pcã dimittit. de conse. di. iij. aliud. hec glo. Qũo ãt hec potestas absoluendi ꝛ ligandi in quibusdã sit ligata. vide in ꝓpisanella. absolutio ꝓmo. ꝑ totũ sicut ibi notatũ ẽ: ꝛ pone qõ tibi erit gratũ. Vis sic notatis tres ingressus ℞itates. ¶ ꝑ⁴ est. quis ẽ proprius sacerdos cui confitendũ est. ¶ 2ª est. an frẽs mendicantes sine licentia dioceſani possint ꝺfessiones audir. ¶ 3ª ℞i. est. an in casu necessitatis possit laico cõfiteri. ¶ Quantũ ad primã q; prius sacerdos q̃ ad ꝺfessiones audiendas intelligit ois q̃ alias ordinariã curã hz. sicut papa: legatus: epus: ꝛ parochialis sacerdos. Sed nec parochialis ab oibus absoluere põt. excipiũt. n. casus epales. ois q̃ propius sacerdos ligat ꝛ absolueꝛ põt: ꝛ buic regulariter ꝺfitendũ est. vt ꝑz de pe. ꝛ re. c. ois. ꝛ idẽ ponit ẽt btus Tho. in. iiij. di. xvij. Alienus ãt nec absoluere nec ligare põt. ex eo. c. ois. ubi q̃si in fine text⁹ sic dr. Si quis ãt alieno sacerdoti iusta de cã voluerit sua pcca ꝺfiteri: licentiaꝛ

prius petat ꝛ obtineat a ꝓprio sacerdote: cũ alr ipse illũ nec soluẽ põt nec ligare. ℞ ibi. Et de pe. di. vi. c. placuit. Placuit deinceps nulli sacerdoti liceat quẽlibet cõmissũ alteri sacerdoti ad penitentiã suscipe sine ei⁹ cõsensu: cui se ꝓprius cõmisit. nisi p ignorantiã illi⁹ cui penitẽs ꝓpus cõfessus est. ℞ ibi. Et sunt ℞ba Urbani. Ubi glo. placuit ꝛc: cui se ꝓpus. ꝛ vj. q. i. ℌ. ecce in hoc. vbi dr: Nulli sacerdoti lz alteri⁹ prochianus ligare vel soluẽ. Et sup ℞bo. ꝓpus. dicit glo. Nota q; ꝓpus ꝺbet ꝺfiteri suo sacerdoti lz alteri postmodũ cõfiteatur. Cui se ꝓpus. i. c⁹ prochian⁹ est ab alio ñ põt ligari l absolui. ex de pe. ꝛ re. q̃ aute. ꝛ. c. omis per ignorantiã. vbi glo. ergo p ignorantiã pro pꝛij sacerdotis aucte h⁹ capli poteris ire ad aliũ sine licẽtia illi⁹ impiti. sufficit ℞ a iure cõcedi. Et mouet glo. hanc q̃em imediate subiũgẽs. Sed nũquid credit ille extrane⁹ sacerdos simplici ℞bo ei⁹ petẽtis: q dicit suũ sacerdotẽ impitus. Dic q; sic. qa nõ est ꝟisile q; cũ mẽdacio vẽiat ad pniam. hec glo. Et an talꝛ cõfessio facta suo non iudici valeat. dicit eadẽ glo. q; nõ. q̃re ꝛc. ¶ Ad declarationẽz eor que dicta sunt est notãdũ q; ñ cuilibet sacerdoti est ꝺfitendũ: lz fideli. ꝛ nõ cui libet fideli: lz discreto. ꝛ nõ cuilibet discreto: sed ꝓprio. Dico q̃ ꝑ q; nõ cuilibet sacerdoti ꝺfitendũ est: lz fideli. de pe. di. i. c. ℞bũ dei. in fi. ubi dr. Heresis vtrũq;. ſ. ptãtẽz ligãdi ꝛ soluẽdi nõ hẽt. hec ibi. Ubi accipe istã regulã gñalẽ q; in nulla necessitate qs ꝺfiteri dz sacerdoti heretico. scismatico. excõicato: vel alia de cã ab eccl̃ia p̃ciso ꝑz hec regula de pe. di. vj. c. i. Sz doleat de peccatis: ꝛ q; tñ distulit cõfessionẽ: ꝛ sufficit. Lõcordant Ray. ꝛ Posti. Ubi nõ q; inter sacerdotes simoniacos. fornicarios. hẽticos. l scismaticos: h est differẽtia. Qm̃ a sacerdote fornicario ꝛ simoniaco tpe necessitatis pñt accipi sacra. ſz ab hertico ꝛ scismatico nõ sunt recipiẽda sacra ꝓeter baptisma. Est. n. alia ꝺsideratio i baptismo: ꝛ in alijs sacris. qa moriturꝰ ꝓius ꝺsulit de sacro baptismo q̃ de alijs sacris. qa melio⁹ est a talib⁹ sacmentũ baptismi acctpe: q̃ in eternũ perire. Baptismus. n. olim sacror ianua est. i. q. i. ſi qs ꝺfugerit. ꝛ ex de pbytero non bapti. c. ꝑ. A nullo q̃ hẽtico: l scismatico pnia accipiẽda est: ne i despationẽ inducãt. sicut iudei fecerũt Judã dicentes. Tu videris. de pe. di. vi. c. i. vbi Aug. ait. Jõq; nemo penitẽ digne põt: quẽ nõ sustineat vnitas ecclie. Jõq; nõ petat sacerdotes p aliquã culpã ab vnitate ecclie diuisos. Judas. n. q penitens iuit ad phariseos: relinquẽs aplos nihil inuenit auxilij: niũ augmentũ desperatõis. dixerunt ei. Quid ad nos? tu videris. Si peccasti. tibi sit. nõ tibi succurrim⁹ ꝛc. hec ibi. ¶ Scõo ꝺfitendũ est nõ solũ sacerdoti fideli: lz etiã discreto. de pe. di. vi. c. i. vbi Aug. ait. Qui vult ꝺfiteri pctã vt inueniat gr̃am: q̃rat sacerdotẽ scientẽ ligare ꝛ soluere: ne cũ negligẽs circa se extiterit: negligat ab eo q eũ misericordit monet: ne ambo i foueã cadãt: quã stulte cuitare noluit. hec ibi. Tertio

dico q; confitendũ est ꝓprio sacerdoti vt dictũ est supra. Sunt tñ octo casus in qbus qs põt audire ꝺfessionẽ alteri⁹ prochialis ſm Host. Quere in ꝓpisanella. cõfessio. 3°. ℌ. vtrũ in aliq̃ casu qs poterit ꝺfiteri alteri q̃ propꝛio sacerdoti ꝛc. ꝓlixe. n. ibi ista mã tangit ꝛ bñ. Et ℞ sufficiãt q̃tum ad ꝑmã ℞itatẽ. q̃re ꝛc. ¶ Ostũ ad ka⁷ dico q; frẽs ꝑdicatores ꝛ minores ex quodã ꝑuile gio Bñdicti. xi. poterãt olim libẽ ꝺfessiones audire. qõ ꝑuilegiũ incipit. Inter cũctas. sz hodie vacat. Sz ad hoc q; possint ꝺfessiões audire oz q; ꝑuincialis l ministri eor: l eor vicarij accedant ad ꝑitiam ordinarioꝝ p se l ꝑ alios fratres ꝛ petãt q; frẽs q electi fuerint in eor dioceſi cõfessiones audire valeãt: ꝛ penitẽtias imponẽ et absoluẽ. ꝓst hoc dicti ordinꝰ prelati eligant idoneas psonas: ꝛ ꝑsitent l faciant ꝑitari dictis ecclesiaꝝ ꝑlatis. ꝛ de ipsor licẽtia ꝛ gr̃a pñt cõfessiones audire. Qui tñ ꝑitati nõ potert audir ꝺfessiones i alio epatu. Et debẽt ipsi electi eẽ in numero. put vniuersitas cleri ꝛ ꝑpli hoc exigit. Et si ꝑlati licentiã cõcesserit illi officiũ exerceãt Si aũt illi nõ placerẽt: loco eor alij ꝑsententur Si aũt absolute licentiã dare recusauerit: ut q; dicẽt epi. Nolum⁹ aliquẽ vr̃m ꝺfessiões audir debẽ: cũ ꝑitati idonei cẽnt: tũc ꝺcedit eis licentia aucte aplica. Tales tñ nõ pñt ampli⁹ absoluere q̃ sacerdotes prochiales: nisi ecclesiaꝝ prelati vlteri⁹ dare vellẽt. Hanc ꝺstitutõez ordinauit papa Clemẽs in clem̃. de sepul. dudũ. Nec ꝓpter hoc fit ꝓiudiciũ sacerdotib⁹ prochianis. Eo q; iurisdictõis ptãs nõ est alicui ꝺmissa i fauoꝛe sacerdotũ: sz in plebis vtilitatẽ: ꝛ ad dei honoꝛẽ Sz hic volo pulcherrimã ℞itatẽ ingrere. Dictũ est ẽ q; exneus sacerdos absoluer ꝛ ligare ñ põt sine licentia sacerdotis prochialis. ita q; q alteri vult q̃ ꝓprio sacerdoti ꝺfiteri ꝓus oz vt licẽtiã petat a ꝓprio sacerdote: vt satis declaratũ est in ꝑcedenti ℞itate. Sz nũqd sltr erit in religiosis ꝑ uilegiatis. Ita q; si vni eor ꝺfiteri velim: licentiã me oporteat a ꝓprio sacerdote obtinẽr. Alia cara qõ tibi dicã nõ erit certe in despectu patr meor prochialiũ: sz ꝑfecto dicã vt ℞itas elucescat. Dico q̃ q; glo. Bernardi sup dicto. c. ois. dicit q; sic. Sz ꝑ Clementẽ q̃rtuz tãq̃ oio falsa dãnata est in qdã ꝑuilegio idulto fratrib⁹ ꝑdicatoribus ꝛ minoꝛib⁹: qõ icipit. quidã temẽ. Jn q̃ determinatũ fuit: q; illi gbus ꝺmittit talis licentia audiẽdi ꝺfessiões: pñt audire etiã sacerdotibus prochialib⁹ ꝺdictib⁹ ꝛ inuitis. Et ℞ bt⁹ Jo. ãdreas de pnia. c. si ep̃is. li. vj. Et nõ q; ꝺfessus tali sacerdoti bñti ptãtez: nõ tenet eadẽ pctã ꝺfiteri ꝓprio sacerdoti: cũ iã dimissa sint. vt ꝑz in extrauagãti Joãnis. xxij. q̃ icipit. Uas electõis. Sz ꝓpt statutũ eccl̃ie de ꝺfessiõe semel i anno faciẽda proprio sacerdoti: sufficit q; peccator eo mõ se hẽat sicut ille q solũ venialia hz. Et dz se a pctõ mortali ĩmunẽ eẽ ꝑfiteri. q̃re ꝛc. Si vis circa religiosos plura vidẽ. vide in clem̃. dudũ. ℌ. statuimus. vsq; in finẽ capli. Et ℞ sufficiãt p ka ℞i. ¶ Ostũ

p

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad tertiã ỹitatẽ dico q̄ est duplex rñsio. Quidã n. dicunt q̄ sic in articulo necessitatis: vt si i articulo mortis sacerdotẽ hr̃e nõ posset: laico ofiteat. de pe. di. i. c. quẽ penitet. ỹsus finẽ. plirus n. capl'm est. vbi sic dr̃. Tantaq̄ est vis ꝛfessionis: vt si deest sacerdos confiteat̃ ꝓximo. i. cuicũq̄ fideli. Sepe. n. ↄtingit q̄ penitens nõ põt verecundari. i. pccã sua cũ verecundia dicer̃ cor̃ sacerdote. Quẽ desideranti nec locus nec tẽpus põt offerre. Etsi ille cui ofitebit̃ ptãte solue di non hz. s. ex officio: fit tñ dignus venia ex desiderio sacerdotis q̄ ofitet̃ socio turpitudinẽ crismundati. n. sunt leprosi dñi trent oñdere ora sacerdotibus añq̄ ad eos ꝓuenirent. vñ ꝑz dñm ad cor respicere: duz ex necessitate prohibet̃ ad sacerdotes ꝓuenire. hec ibi. hoc etiaz ofirmat̃ p glo. ℣. si g̃ vñ. sed notandũ. i. q. i. vbi dr̃ sic. Nã ofiteri possũ cuicũq̄ in necessitate ꝛc̃. Sed de h̃ vide glo. in. c. pastoralis. de offi. ordi. in ỹbo. i q̃ casu. quã. s. notaui. Quidã dicunt verius ꝛ probabilius: q̄ nullo mõ ofitendũ est laico. sed õ tali iudicandũ est: sicut de illo qui non hz copiam sacerdotis. Et q̄ dictũ est de pe. di. i. c. quẽ penitet. intelligat̃ de ofilio ꝛ nõ precepto. Ego tñ dicerẽ q̄ laicus põt confessionẽ audire: nõ tamẽ absolucre ꝓpter defectũ clauiũ. Et fm h̃ dicit btus Tho. in. iiij. di. xvij. q̄ confessio fcã laico: licet nõ sit sacrm̃: est tñ quid sacr̃ale. Quare ſgulariter tenendũ est ꝛ fm btm̃ Tho. ꝛ fm decreta. q̄ de ꝑcepto solis sacerdotib⁹ bñtibus auctoritatẽ confitendũ est. q̄ solũ ipsis deus auctem ligandi ꝛ soluendi cõcessit. de pe. di. i. ỹbũ. Et Jo. xx. Quoꝝ remiseritis pccã ꝛc̃. Et de pe. di. i. c. quẽ penitet. ꝓpe medietatẽ finis. Que ẽt ỹba ponunt̃ de pe. di. vj. c. i. vbi dr̃. Qui vult cõfiteri pccã vt inueniat gr̃am: querat sacerdotez scientẽ ligar̃ ꝛ soluẽ ꝛc̃. Et h̃ sufficiat̃ ꝓ pñti ↄclo.

¶ Qr licet sacerdotes absoluere non possint ab oĩbus peccatis: tñ non debent partẽ peccatoꝝ tñ audire: sed totũ concl'o tertia.

¶ Accipe tertiã concl'onẽ. vz. Licet ñ oẽs ꝓfessores equaliter mederi possint: tamẽ cũ ad infirmos vocant̃ oĩa videant nocumenta: ꝛ q̄ pñt adhibeant medicamẽta. Sensus isti⁹ concl'onis est q̄ licet executio ptãtis absoluendi ꝛ ligandi in aliquib⁹ ligata sit: vt. s. ñ possint ab oĩbus peccatis absoluere: tñ quicũq̄ confitet̃ hz oĩa pccã audire: ꝛ de illis quib⁹ põt absoluat: ꝛ q̄ nõ põt remedia adhibeat. Ad cui⁹ declarationẽ tres fiunt casus. ¶ Prim⁹ casus ẽ ponam⁹ q̄ articulus necessitatis nõ inueniat. Accedit peccatoꝝ vn⁹: ꝛ huic ꝑsbytero se pñtat vt confiteat̃. hic culpabilis est in culpa a q̃ hic ꝑsbyter eũ absoluere nõ põt. qd hic agendũ ẽ?

¶ Secũs casus est. hic accedit ꝛ ofitet̃ huic sacerdoti qui auctoritatẽ nõ hz: ꝛ absolvit illũ. q̄ritur an iste sit in statu salutis? ¶ Tertius casus est. Duo sunt hic sacerdotes vn⁹ auctem hz. põt nec ille qui auctem non hz peccatorẽ audir̃: alter ãt auctem hñs absoluere. ¶ Quantũ ad primũ dico q̄ sacerdos absoluere nõ põt: nisi quẽ credit a deo absolutũ: sed postq̄ a deo absolut⁹ est per ↄtritionẽ: tenet̃ adhuc confiteri eccl'e. Et qr dispensatio absolutõis nõ est inferiori sacerdoti tota credita: tenet̃ oĩa sua pccã inferiori sacerdoti integre ofiteri. quib⁹ auditis dz ipsũ absoluere ab oĩbus peccatis quib⁹ põt. deinde remittat sue periori absoluendũ de residuo. Hec ẽ rñsio btĩ Tho. in quadã qõne de q̃libet. Et Alani in sup. iiij. sñia ꝛ. di. xviij. Fundamentũ b⁹ rñsionis est q̄ cũ in pccõ duplex sit pena corrñdens. vna eẽ na quã remittit deus. de ꝛse. di. iiij. nemo. ꝛ ℞ in ↄtritione interiori. alia tpalis ad quaz remanet peccatoꝝ obligat⁹. de pe. di. i. In actione. qñ remissa pena eẽna: nõ tñ remittit̃ tpalis quo ad õ um: nec q̃ ad eccl'am. de pe. di. i. si pccũ dauid. ꝛ talis pna sit in arbitrio sacerdotis. xxiij. q. iiij. c. si is qui. ꝛ cũ hec ptãs in aliquib⁹ ligata sit: vt patuit. s. conclone ꝑcedenti. sequit̃ immediate rñsio dicti casus q̄ si ad sacerdotẽ accedat quis̃ vt confiteat̃ ꝛ bẽat casus a quib⁹ absoluẽ nõ põt: tunc si viderit illũ contritũ: ꝛ verisimiliter credit q̄ vera sit eꝰ cõtritio. ꝛ p ꝛñs putat illi a deo pnã eternã eẽ dimissã. tunc quo ad penã tpalem ad eccl'am spectantẽ in quib⁹ põt liget ꝛ absoluat. Jn reliquo ãt ad superiorẽ mittat absoluendũ. Qr ãt ds in contritõe culpã dimittat. ꝑz p. c. nemo. de ꝛse. di. iiij. vide in pma conclone. Qr ãt dimissa pena eẽna: nõ tñ remittat̃ tpalis quo ad deũ: nec ẽt quo ad eccl'iaz: adduxi tex. õ pe. di. i. c. si pccũ dauid. Audi tex. Si pccũ dauid dñs transtulit tã detestabile. qd est h̃ q̄ post oĩa q̃ de eodẽ pccõ. i. de remissione eiusdẽ pcci per ꝓphãm ci⁹ a dño dicta sunt: postmodũ tanta tolerauit. Sed ꝓculdubio dñs delictũ sine vltõ ne nõ deserit. Aut. n. ipse hõ in le h̃ penitus pũit s. sufficienter. Aut deus cũ hoĩe vindicãs pcutit i. p hominẽ tanq̄ p mistrũ: vt per hoſtẽ. Neq̄q̄ igit̃ pccõ parcit̃. s. ex toto. qz nullaten⁹ sine vindicta laxat̃. Sic. n. dauid audit̃ post ofessionẽ meruit. dñs transtulit pccñ tuũ. Et tñ multis post cruciatib⁹ afflictus ac fugiens: reatũ culpe quã ꝓpetrauerat exoluit. i. substituit penã p culpa: sicut nos salutis vnda. i. sacr̃o baptismi a culpa ꝓmi hoĩs absoluimur. s. q̃ ad reatũ pene eterne ꝛ nõ tpalis. sed tñ reatũ eiusdẽ culpe villuentes: absoluti quoq̄ adhuc carnaliter. i. carnali penalitate obim⁹. qr delicta nr̃a siue p nos. s. in pnia siue p semetipsũ. s. i baptismo resecat ẽt cũ laxat ab electis. n. suis iniquitatũ maculas studet tpali afflictione tergere: quas in eis in ꝓpetuũ non vult videre. hec ibi. Et sunt ỹba btĩ Greg. Qr ãt pena tpalis quo ad eccl'e offensã sit i arbitrio sacerdotis. patet. xxiij. q. iiij. c. si is qui. vbi dr̃. Si is qui ꝓlatus est debitori dñico: culpã ipsũ dimittit. i. ei qui in deũ deliqt: nõ mediocriter. p fecto offendit: q debita celestis regis ꝛ dñi sua ꝓsumptione resoluit. Ea nãq̄ que in nobis committunt̃ facile possumus dimittere. ea ỹo q̃ in deũ ↄmissa sunt cũ magna discretõe: nec tñ sine pnia possum⁹ relaxare. h̃ ibi. Et glo. sup ỹbo. nõ mediocrit̃ offẽdit. adducit textuz. xxiij. q. iiij. c. si ea. vbi sic dicit̃. Si ea q̄bus de⁹ vehemẽter offenditur inseq̄ vel vlcisci differim⁹: ad iracẽdũ uti q̄z diuaz patiam. puocam⁹. Nõne Achan filius Zare. i. nepos: qa vnũ sepe ꝓ alio i sacr̃ scripta ponit: vt dicẽ glo. ꝓterijt mãdatũ dñi. s. furando ỹgã aureã ꝛ alia. Josue. vij. c. Et sup oẽm ppl'm israhel ira ei⁹ ĩcubuit. Et ille erat vnus hõ: atq̄ vtinã solus. tenet̃ negatie dicẽ glo. i. nõ plures p isset̃ i scelẽ suo. h̃ ibi. Et sũt ỹba Aug. Et addit glo. s. q̄ culpa est qñq̄ relaxare vidictã. xx viij. dis. ga sunt culpe. vbi dicẽ tex. Quia sunt culpe i q̄bus culpa est relaxare uindictã: q̄renda est sẽp ỹitas ꝛ dz ingri: vtq̄ accusatũ nora. i. culpa cõdemner: an a pena ĩocentia patefcã subducat. i. liberet ꝛc̃. h̃ ibi. Hoc. n. sic posui ut alibi etiam valeat. q̄re ꝛc̃. Et sic ꝑz ꝑ⁹ vias.

¶ Qr̃tũ ad faz ℣i. dicit btus Tho. in eadẽ qõne de q̃libet. q̄ hz alig alr̃ senserit: nõ tñ ille est absolutus. Excusat̃ tñ ille q̄ absolui⁹ p ignorantiã iuris: nõ aũt sacerdos cui ius circa h̃ ignorare nõ hz. ꝛ p ꝛñs eũ tal' ignorãtia nõ excusat. i. q. iiij. ℣. vl. qõ incipit. nõndum ꝛc̃. Uñ ex ↄsilio toletãno di. xxviij. pulcherrima capl'a subdunt̃. Audi. c. ꝑm. Jgnorantia. i. negligẽtia adiscendi maꝝ cunctoꝝ erroꝝ maxime in sacerdotib⁹ deuitãda est: q̄ vocẽdi. i. predicãdi offiñ in ppl'o suscepert̃. Sacerdotes. n. legẽ scãs scripturas admonẽt̃. i. iubent̃. ℣ paulo apl'o dicẽte ad Thimo. Attẽde lectõi ꝛ exhortationi doctrine. semp mane in his. Sciãt g̃ sacerdotes scãs scripturas: ꝛ canones. s. pniales: ꝛ oĩ⁹ opꝰ eoꝝ in pdicatõe ꝛ doctrina ↄsistat: atq̄ edificẽt. i. instruant cũctos tam ỹbis q̄ operꝝ disciplina. hec ibi. Et. c. iij. ait Leo papa eꝑo ↄstãtinopolitano. Si in laicis videt̃ itollerabilis scia q̄to magis i bis q̄ ꝓsunt nec excusatiõe digna est nec venia. Et. c. iiij. Celestinus papa sic ait. Nulli sacerdoti liceat canones ignorare: saltẽ vt dicit glo. penitẽtiales: neq̄ gcãs facẽ. qõ patꝝ possit regul' obiare. Que. n. a nobis res digna seruabit̃ si ocre taliũ normã. i. regulã ↄstitutoꝝ pro alioꝝ libitu i. uolũtate licẽtia ꝑpl'is ꝓmissa frangit̃. q̃si dicat nulla. Et. c. ix. Zepherin⁹ papa sic ait. Sicut stellas celi nõ extinguit vox: sic mẽtes fideliũ inbrẽtes firmamẽto sce scripture nõ obscurat mundana inigtas. hec ibi. Et. c. se. ait Greg. in moꝝ. Qui ea q̃ dei sũt sapiũt a dño sapiũtur. i. approbant̃. Et ea q̃ dei sunt nesciũt a dño nesciũt̃. i. reprobant̃. ℣ paulo attestãte: q ait. Si qs ignõat. s. nccia ad salutez: ignorabit̃. i. reprobabit̃. Idem Quicũq̄ stult⁹ est i culpa. s. euitãda: sciens erit i pena. s. sustinẽda. h̃ ibi. Et q̃m multiplex ignorãtia est: iõ glo. sup ꝑ. c. supi⁹ al'ato. s. ignorãtia ꝛc̃: sic ait. Ignorãtia alia iuris nãlis: alia ciuil' ul' canonici. Ignorãtia iuris nãlis neminẽ excusat si est adult⁹ ꝛ discret⁹. ga in his paꝝ est decipe ꝛ ↄcipi posse. vt. xvj. q. i. si cupis. de hac dr̃. Ignorãs ignorabit̃. Ignorãtia iuris ciuil' vel canonici neminẽ excusat. ꝛ de hac dr̃ in. c. supius nõto. si in laicis. qõ intelligit̃ de his ad q̃s ptinet talia scir̃. ꝛ sequit̃ glo. Aliquos excusat. vt mulieres. milites. rusticos. ꝛ minores. Jn dãno tñ vitãdo nulli nocet. vt. ff. de iuris ꝛ facti ignorãtia. Erro. i fine. nisi i his q̃ ĩtroducta sũt ad rigorẽ iuris ꝛfuandũ: vt in ↄstitutõe. Si qs i tãta. ꝛ i ꝓscriptiõib⁹ Ignorãtia facti: alia ꝓbabilis. ꝛ h̃ excusat: qa ẽt pitissimos fallit. i. q. i. ñ qs a simoniacis. ꝛ ix. q. i. ordinatões. Alia est crassa ꝛ supina. vt cũ aliqs ignorat q̃ publice factũ est i ciuitate. hec nemi nez excusat: vt. xxj. di. qõ dicitis. xij. q. ij. q ꝛ humanis. Hec iuenies. i. q. iiij. ℣. vl. hec oĩa in ꝓdicta glo. Et q̃m forte qs petẽt. q̃ sunt illa q̃ sacerdotes scire obligant̃iõ volo adducẽ textũ q nõtur eadez di. xxxviij. et sunt ỹba Aug. Que igt ipsis sacerdotib⁹ necessaria sunt ad discẽdũ sup ple h̃ sunt. ꝓrio sacꝝ liber. i. missale. uel sacrorũ liber. i. lectionari⁹. antiphonari⁹. ſ. nocturnus ꝛ diurn⁹. baptisteriũ. i. ordo. Cõputus de luna. s. q̃ ad dies ꝛ mẽses. Canões pniales. psalteriũ. bomelie p circulũ ãni dñicis dieb⁹ ꝛ singul' festiuitatibus apte. Ex q̄bus oĩbus si vnũ defuerit: sacerdotis nom̃ vir. i. nũcq̄ in eo ostabit. qz valde piculose euãgelice mune ſũt: quib⁹ dr̃. Si cecus ceco ducatũ prestet ãbo in foueã cadũt. hec ibi. Et glo. sup ỹbo. vir. dicit. Ubi res deest ꝛ nom̃ vt. lx viij. di. cor epi. i fine. vbi dr̃. Si nomẽ non bñt qual'r offiñ hẽbunt? Et. vij. q. i. fact⁹ ẽ. xxxv. q. vij. gd est. h̃ glo. Aia mea ne mireris h̃ ribi sic notasse. Multe. n. sunt vtilitatis ad futura dicẽda. tu ỹo ꝓdicare intẽdens lege totuz. ꝛ qõ tibi granũ est collige. Sicq̄ h̃ toto in h̃ ope fuel nec materiã tñ trãscendim⁹: iz text⁹ allegati plura alia includãt cũ suis glo. Et hec sufficiãt q̃tuz ad fam ỹitatẽ. q̃re ꝛc̃.

¶ Qr̃tũ ad tertiã ℣i. vz. Posito q̄ duo sint sacerdotes. vn⁹ absoluẽdi plenariã hẽat ptãtez. ali⁹ ỹo nõ. querit an ille q̄ plenariam ptãtez nõ hz possit peccatoꝝ audire: ꝛ ali⁹ absoluẽ. s. q̄ hz plenariã ptãtem. ỹbi gr̃a. Dic dicit. ego audiui hũc peccatorẽ in ofessiõe: ꝛ bene ↄritus est: absoluite eũ. quero an iste possit eum absoluẽ. Dico breuiter q̄ nõ. qz sacrm̃ pnie diuidendũ nõ est. sicut dr̃ de eꝑo q manũ ponebat i in ordinatõe: ꝛ ali⁹ sacerdos ỹba proferebat. vt ꝑz. di. xxiij. c. quoniã. Põt tñs qs p interptem ofiteri: si lingua ei⁹ nõ intelligat̃ a sacerdote: ita tñ q̄ ꝑns sacerdos existat. qz nõ querit deus ab hoĩe nisi possibile. Hoc etiaz dicit btus Tho. in iiij. di. xvij. Et ꝛcordat Jnno. tit'o de pe. sup. c. oĩs. Idẽ dicit de muto qa põt ofiteri p scripturaz. Nec his obstat. c. de pe. di. i. c. quez penitet. vbi paꝝ posit principiũ dr̃. Precepit eni dñs mũdandis vt oñderent ora sacerdotib⁹. i. oris ofessiõez docẽs corpali pñtia eẽ ofitẽda pctã: nõ p nũciũ nõ p scriptũ manifestãda. Dixit eni dñs: ora mõstrate. ꝛ oĩs. nõ vn⁹ pro oĩbus. nõ aliũ statuatis nũciũ q̄ pro vobis offerat mun⁹ a Moyse statutum. Sed qa p vos peccastis: p vos erubescat] Erubescẽtia eni ipsa partẽ habz remissiõis. Ex mificõdia eiz de⁹ hoc ꝑcipit: vt neminẽ penitẽt

Universidad de Deusto
Biblioteca

in occulto. Jn hoc.n.q̄ p scipsuꝫ dicit sacerdoti: ⁊ erubescentiā uincit timor.e.l.f.lisli offensi.s.ōi: fit venia eris. Fit.n. veniale p ofessionē: qō criminale erat in opatione. Etsi nō stati purgat: fit tn̄ veniale qō cōmiserat mortale. Multū.n. satisfactionis obtulit erubescentie vñans. i. peccati verecundiā expellens: nihil eoꝝ q̄ cōmisit nūcio dei. i. sacerdoti: q est nunci⁹ dei. Malachie. ii. de negans. hec ibi. Et plura alia ibi ponit. Oꝝ q̄ hic dr̄ nō ofitendū eē pet nunciū: aut p scriptū intelligit in valentib⁹ oze ⁊ hītibus modū ofitē di. qr̄ ⁊c. Et hec sufficiant quantū ad primā partem huius sermonis.

¶ De ꝺditionib⁹ vere ofessionis ꝺsideratio ſa:

SEcundo loco Sācte ofessionis ꝺgruā ꝺditionē videam⁹. vbi tr̄s conc'ones subiungam⁹. ¶ Pria oc'o est ista. Ois bona sacr̄alis confessio plures circūstantias ⁊ ꝺditiones hr̄e dz ⁊ retinere. ¶ 2ª ꝺ est ista. Cū anim⁹ est in dubio an sit bn̄ ofessus: dz bō ofessionē pteritā iterare ⁊ integre pcā pr̄istina ofiteri. ¶ 3ª ꝺ est ista. Licz humilitas sit maxima ⁊tus: nō ea tn̄ de causa quē piam l: cet dicere mala que non fecit.

¶ De confessione modificata .i. que requirunt ad hoc vt confessio bona sit conc'o prima.

ACcipe primā conc'onē. vz. Ois bōa sacramentalis ofessio plures circūstantias ⁊ ꝺditiones hr̄e dz ⁊ retinē. Ad c⁹ ꝺclarationē tres inquiram⁹ ℞i. ¶ P³ ℞i. est si tenēur ofiteri circūstantias pccoꝝ. ¶ 2ª q̄ sunt circūstantie pccoꝝ. ¶ 3ª si per obliuionē illas ꝺimisim⁹ an teneamur postea illas ofiteri. ¶ Quantū ad p̄mā dico fm btn̄ Tho. in. iiij. ꝺ. xvj. q̄ nō sūt de necessitate ofessionis: sed tn̄ mortalia Tn̄ alias circūstantias ofiteri pfectionis est: sicut ēt ofiteri venialia pfectionis ē ⁊ nō necessitatis. Sed hic oz̄ vnū dubiū. ℣ petr⁹ nō dz peccatū mortale: sed tn̄ veniale: qr̄ sine eis viuer̄ nō possum⁹. i. Jo. i. statutū est eccl'e semel in āno ofiteri: vt declaratū est in. c. ois. de pe. ⁊ re. gd ꝺ bet hic facere ℣ petr⁹: si nō ofiter̄ peccat mortaliter: ⁊ nō dz quid ofiteat de mortalib⁹. ad vēnia ãt ofitenda ñ tener̄ vt dicis. quid q̄ agēdū: Hic diuersus est mod⁹ r̄ndendi. quidā dicendū putant q̄ pp decretū eccl'e ñ ptermittēdū: ℣ petrus dz pccā venialia ofiteri. Alij ãt dicūt q̄ ad p̄ceptū eccl'e fuandū sufficit q̄ sacerdoti se rep̄ senter: ⁊ se īmunē a pccō mortali oñdat. p̄ceptū n. illud ñ obligat: nisi q dz gd ofiteat. vñ si alicui ex gr̄a spāli ꝺcedat q̄ ñ mortaliter peccet: nō tenet̄ ad illō p̄ceptū. Ego ãt dico sic saluo iudicio meliozi q̄ necessitas est dupler. s. absoluta: ⁊ ex suppositione. ista ē vna cōis distinctio apud oēs intelligentes. fm necessitatē absolutā tenet̄ hō facere ea sine quib⁹ ñ est salus. Et sic ñ tenetur ℣ petrus ad venialiū confessionē: qz uenialibus nō est taxata pena: sed mortalib⁹ tn̄: nisi ℞ faceret in contēptū. pp. n. contēptū ℣ petr⁹ incurr̄et mortē. Necessitas ex suppositōe ē respectu alicuius finis. sicut dicim⁹ aliq̄d eē necessariū sine q̄ finē intentū conseq̄ ñ valem⁹. Et qz venialia impediunt gl'am eternā consequendā. iō hac necessitate sicut tenet̄ de pccis venialibus cōteri si saluari dz: sic ēt nō bñs aliud qō confiteat̄ p̄ter venialia pccā: venialia confiteat̄. Tene qō placet. qr̄ ⁊c. Et sic p̄z p̄ma r̄i. ¶ Quantū ad secundā dico q̄ ppulchre Aug. istas circūstātias ponit. de pe. di. v. c. i. Tn̄ alij catholici tractatores aliqua supaddentes: clari⁹ quid ad verā cōfessionē oporteat oñdunt. ℣ propterea aīa mea vt tibi vtilē tradā disciplinā singula colligens. xiiij. tibi noto ꝺitiones. v3. ¶ P⁹ ꝺditio dr̄ amaritudinis. ¶ 2ª dr̄ discretionis. ¶ 3ª dr̄ festinatōis. ¶ Quarta dr̄ frequentationis. ¶ Quinta dr̄ accusationis. ¶ Sexta dr̄ ⁊itatis. ¶ Septima dr̄ voluntatis. ¶ Octaua dr̄ indiuisionis. ¶ Nona dr̄ ꝺditionis. Decima dr̄ loci. ¶ Undecima dr̄ tpis. ¶ Duodecima dr̄ pseuerantie. ¶ Deciatertia dr̄ purgatōis. ¶ Et deciaquarta dr̄ oblationis. Jste n. sunt clariozes ⁊ vtiliozes circūstantie. ¶ Accipe primā. ℣ pria inq̄ circūstantia dr̄ amaritudinis. Audi Piere. xxxj. Statue ingt tibi spelūcaz. s. pccoꝝ tuoꝝ. i. pone añ oculos mentis tue pccoꝝ multitudinē tenebzosaz. Jn speluncis. n. mozant̄ latrunculi ⁊ in mente pccā aīam vānantia. Statue igit̄ tibi speluncā. pone tibi amaritudines dirige coz tuū in viā rectā. hec ille. Audi Aug. de pe. di. i. quē penitet. Quē penitet ingt: oīno peniteat. i. integra'iter. Et dolorē lachrymis oñdat. repñtet vitā suā deo per sacerdotez. p̄ueniat iudicū dei p ofessionē ⁊c. hec ibi. De tribus ãt maxime dolendū est: vt exponit glo. de pe. di. v. c. consideret ℞si. dolēdū. ℣ primo ō malis cōmissis. fo de bonis amissis. 3° de malo ex⁹.

¶ ℣ primo ingꝫ doleat infelix peccator de malis cōmissis. Audi ꝓphām. Fuer̄t inquit mihi lachryme mee panes die ac nocte. Audi Aug. ō pe. di. v. c. i. ℞i. dolendū. Dolendū inquit ē ⁊ dolore purgandū est: nō solū qz peccauit: sed q̄ se ⁊tute p̄riuauit. nā licet se speret consecutu⁊ venīā: dolere tn̄ pōt: qz nō promeruit vñ remunerari confidat ⁊c. ¶ Scō doleat de bonis amissis. Audi Aug. ibidē. Defleat inquit ēt q̄n offēdens in vno factus est oīum reus. Jngratus. n. extitit qui plenus ⁊tutibus deū nō oīno timuit. Jn hoc enī quisq̄ peccator fit culpabilior: q̄ ē deo acceptior. Jn h̄ enī Adā plus peccauit: qa oī bono habundauit. Et alio mō offendens i vno reus est oīum: qz ois ⁊tus detrimentū patit in vno vitio ⁊c. Jn quibus ⁊bis fm glo. ibidem Augu. exponit qūo intelligat auctoritas illa. g in vno offendit ⁊c. ¶ ℣ primꝰ sensus est qui in uno offēdit factus est oīum reus: quo ad vitā eternā. ita enī p̄o illo damnabit̄: sicut si esset oībus inuolutus. ¶ Secundus sensus est g in vno offendit ⁊c. i. per vnū pccm̄ mortale mortificat ī se omnes ⁊tutes. ¶ Tertius sensus est. Qui in vno offendit. s. peccato: uel in vno. i. in charitate fact⁹ est oium re⁹. i. ingrat⁹ oīuꝫ bonoꝝ accepto rū. Jst duas exp̄ones inuit hic. hec oīa dic̄ gl'. Et eadē glo. sup ⁊bo isto. Jn hoc. n. gsꝫ ⁊c. dic̄ q̄ hic est argumtū q̄ pfect⁹ in eodē gñe delicti plus peccat q̄s iperfect⁹. hoc tn̄ attendēdū ē fm ꝺtemptū. xxxij. q. i. cū renūciat̄. hec glo. ¶ Tertio dolendū est de malo exēplo. Audi Aug. ibidem. Aliaduertere inquit etiā oz: ⁊ aīaduertēdo deflere aīaz primi quā fornicator deo erripuit ⁊ ereptā i malo cōfirmauit. etiā q̄ exemplū exterit mali in opatōe sui crimis: cui magis ꝓfuisset cā uersiōis. ⁊ paz post. De tristitia doleat quaz bonis peccādo itulit: ⁊ de leticia quā eis nō exhibuit ⁊c. hec ille. Dis igit̄ trib⁹ cōsideratis itrinsice dolendū sūme est: ⁊ cū ꝓpha dicendū. Miserere mei de⁹ ⁊c. Qñ vt dicit Aug. vbi s. piuz est credē vt recepta gr̄a dei q̄ in eo destruit oīa mala p̄ioza: etiā remuneret bona. vt cū ōstruit qō suū nō iuenerit: amet ⁊ diligat bonū qō etiā in peccāte plantauit. hec ille. Et sic p̄z p̄ma cōditio. ¶ Scda ꝺditio dicit̄ discretōis. ℣ plura. n. regrit discreta cōfessio. ¶ ℣ primo. n. requirit discretū cōfessorē. de pe. di. i. quez peniter. vt supꝰ. ¶ Scdo vt alienū pctm̄ taceat si aliter facē possit. hoc p tanto dico: qa si qs peccasset cū sorore uel mr̄e ⁊c. opz illas nōiari. Jnde glo. sup illud. Dixi cōfitebor aduersuz me iniustitiā meā dño. dicit peccata mea nō aliena. Et ℣ petr⁹ de tarāsio dicit in. iiij. di. xxi. q̄ hoc intelligit̄ qñ picu lum imineret: aut alr peccata ꝓpria specificari possent q̄s aliena specificādo. ¶ Tertio requirit̄ ut fiat sine supbia l'hypocrisi. Audi pulcbēr̄imū ℣. ō pe. di. i. ⁊ ponit̄ immediate post. c. quē penitet Dicit. n. sic. ℣. ille. Taciturnitas pcti ex superbia nasci⁹ cozdis. iō. n. pctm̄ suū quisq̄ celare deside rat: ne inigtas sua alijs manifesta fiat. ne talis ꝛc putet⁹ apō hoies foris: qualē se iādudū exhibuit diuino ospectui. s. quē latere nō pōt. Qō ex fonte supbie nasci nulli dubiū est. Spēs eteni supbie est se velle iustū videri q̄ peccator est: atque hypocrita cōuincit̄ q̄ ad imitatiōez parentū p̄i moꝝ: vel tergiuersatōe verboꝝ. i. friuola excusatione peccata sua leuigare. i. leuia oñdere contendit. vel sicut Layn pctm̄ suū reticēdo. i. negādo penit⁹ suppr̄imē querit. Ubi aūt supbia regīt vel hypocrisis: būilitas locū hēre nō valet. Sīn humilitate alicui veniā sperare non lz. Nō ergo vbi taciturnitas est cōfessionis: venia speranda est criminis. hec ibi. Jdē p̄z eodē. c. quē penitet. ⁊. c. Huius ⁊c. ¶ Quarto requirit̄ verecūdia. de pe. di. quē penitet. vbi dicit paz ante mediū capitli. Laboret. n. mens patiendo erubescentiaz Et qñ uerecūdia magna est pena: q erubescit. p xp̄o fit dign⁹ misericordie. s. vt nō puniat̄ eternaliter. vñ p̄z q̄ ēto plurib⁹ confitebit̄ in spe venie turpitudinē criminis: tāto facilius cōsequit̄ gratiam remissiōis. hec ibi. Sed beat⁹ Tho. in. iiij. di. xix. Et cōiter oēs decretiste mouēt sup̄ predicto ⁊bo. laboret. hanc difficultatē. Utrū sacerdos possit absoluē cā cū qua peccauit. ⁊ sīl⁹ dicendū de oībus cū gbus est ꝓticeps in crimine. Et breuiter oēs vnanimiter dicūt q̄ nō dz eam absoluer̄. qa tollit̄ei erubescētia que est magna ps pnie vt dictū est. Un̄ dz eam ad aliū sacerdotem mittere: ⁊ hoc honest⁹ est. Et hoc ostēdit p optime Hugolin⁹ sup. c. oēs quos. xxx. q. i. ⁊ fac̄ ad hoc. c. placuit. q̄so audi qd dicat dictū. c. oēs. Oēs ingt quos in pnia suscipim⁹: ita nr̄i spūales sunt filij: vt quos p nobis suscipientibus: vel sub trine mersionis vocabulo mergentib⁹: vnda sacri baptismatis regñauit. Siluester q̄z āmonet vnūquēq̄z sacerdotē: vt null⁹ cā fornicatiōis ad suā penitentē accedat. qz scriptū est. Oēs q̄s in pnia accipim⁹ ita nr̄i filij sunt vt baptismate suscepti. Quapp si qs hoc scelus ꝓtraueri⁊: non solū dignitatis honorē amittat: verū etiaz vsq̄z ad exitū uite iugi pnie se subdat. hec ille. Et. c. sequenti dr̄. Si qs sacerdos cū filia spūali fornicatus fuerit: sciat se graue adulteriū ꝺmisisse ⁊c. h̄ ibi. Si tn̄ illaz absoluerit: soluta est dicit beatus Tho. vt s. Et hec sufficiāt p scda cōditione confessionis. ¶ Tertia ꝺditio dicit̄ festinatōis. Ecc. v. Ne tardes conuerti ad dñm: ⁊ ne differas ō die in diem. subito. n. venit p veniet ira illi⁹: ⁊ ip̄e tē poze vindicte dispdet te. Et rō fm Greg. est. qz pctm̄ qō p pniam non delet̄ mox in aliud trabit Et iō q̄to citius possibile est exoneret̄. Nō tamē fm glo. de pe. di. v. c. i. q̄ q peccat statim cū pōt pniam faciat ⁊ confiteat̄. ⁊ hoc cū peccatū mānifestū est. de pe. di. iij. c. ille rex. vbi dicit̄ ille rex. s. Dauid tātus ac potēs: nec exiguo qdem momento manere penes se delicti pal'sus est ōsciaz i. remorsuz ꝺscientie de peccato: sed p̄matura. i. tēpestina cōfessione atq̄z īmenso dolore reddit pctm̄ suū dño. s. dicēdo. ℣ peccaui. Et infra. Maturitas itaq̄z venie ꝓfundam regis fuisse pniaz declarauit: que tanti erroris offensam traduxit i. deleuit. hec ibi. Et sunt ⁊ba Ambrosij. Si aūt peccatū sit occultū ⁊ cōteritur: nō credo eū peccare si differat oīs confessionē vsq̄z ad pnie tēpus deputatū. hec glo. Tamē saluberrimuz est cito cōfiteri. q̄re ⁊c. ¶ Quarta cōditio dr̄ frequentationis. qō duob⁹ modis pōt itelligi. ¶ ℣ primo vt sit frequēs. i. sicut frequēter in peccatū incidimus: ita p pniam resurgamus. de pe. di. iij. septies. Septies ingt in die cadit iustus ⁊ resurgit Si cadit: quō iust⁹: si iust⁹: quō cadit: Sed iusti vocabulū non amittit q̄ p pniam semp resurgit. Et nō solū septies: sed etiā septuagies̄ septies delinquēn si conuertat̄ ad pniam pctā donātur hec ibi. Cul. n. min⁹ dimittit minus diligit. ℞ ibi. Aliud audi. c. eadē di. adhuc instant. vbi sic dr̄. Adhuc istant pfidi: qm̄ sapiūt pluſq̄z oporteat. ñ sobrij: sed excedentes mensurā. s. sapiēdi datam ab ap'lo ad Ro. xij. c. Nō plus sapē q̄s oporteat sapere. dicunt. n. etsi semel peccantib⁹ post baptismū valeat pnia: nō tn̄ sepe vel semp peccātibus ꝓderit iterata. Aliogn remissio. s. pcci: ad

Universidad de Deusto
Biblioteca

peccatū esset incitatio. Dicūt enī. Quis nō sem
per peccaret si redire semp posset? Dicūt. n. dñs
incitatorē mali si semper penitētibus subuenit.
eriā ei pctā placere gbus semp presto est gratia
errant ār. Immo cōstat ei peccā multū displicē:
qui semp ꝓsto est ea destruere. Si. n. amaret ea
nō semp dīstrueret: sed cōseruaret atq; vt sua mu
nera semp foueret. Semp destruit pccā q̄ inue-
nit ne soluaī qđ creauit: ne corrumpaī qđ ama-
uit. Et infra. videm⁹ adhuc quottidie in eccl'a:
sepe febricitantes: sepe languidos: sepe passioni
bus captos liberari. s. in corpore: vt appareat to
tiens op⁹ miserentis: quotiens ꝓfessio fit penitē
tis. Quō. n. corp⁹ qđ vilius est: r ab ipso dilli
lius. s. q̄ aīa sepe sanaret: r aīam dignior̄ r re-
dēptā nō totiens liberaret? medicus se vocat. s.
Luce. v. r nō sanis: sed male hītibus opportu-
nū. Sed qualis hic medicus qui malū iteratus
nesciret curare? Et infra. Quapropter elimīā
dus est ab eccl'a q vnq̄ peccantib⁹ negat idul-
gentiā rē. Et sunt ẏba Aug. Et sic prima expo-
sitio pz. Alio mō pōt exponi q̄ ꝓfessio fit freq̄nt
i. q̄ peccata q̄ semel ꝓfessus est: freq̄nter ꝓfitea
tur. Hoc tñ nō est de necessitate nisi in casib⁹ q̄
busdā: vt dicet conc'one seq̄nti. Est tñ ꝓptimū
ꝓfiliū. Valet nāq; reiteratio talis ad remissionē
pene r gr̄e augmētationē: vt de pe. di. i. quē pe
nit. r circa mediū capl̄i. vbi dr̄. quanto plurib⁹
ꝓfitet̄ in spe venie turpitudinē cris: tanto facili
us consequit gr̄am remissionis. Quibus. n. frmit
tunt. s. sacerdotes: remittit de⁹. Laçar. n. iā su-
scitatū obtulit discipulis soluendū: ꝓ hoc oñdēs
ptātē soluendi ꝓcessaz sacerdoti. dixit. n. qđcun
q̄ solueritis sup terrā erit solutū r in celis. Ḃ est.
Ergo deus r oēs celestis militie ordines r oēs
sci in gloria mea laudant vobiscū: r ꝛfirmāt q̄s
ligatis r solutis. Nō dixit: quos putatis ligare
r soluere: sed in quos exercetis op⁹ iustitie r mi
ficordie. hec ibi. quare rē ¶ Quinta conditio
dr̄ accusationis. i. vt accuset r nō excuset. exem
plo Layn. Heñ. iiij. Audi Crisō. ꝺ pe. di. i. Si ob
liuiscaris pccoꝝ tuoꝝ. s. ea ꝓfiteri: vt dicit glo.
interlinearis. tunc eoꝝ recordaberis nolēs q̄ñ i
toto publicabunt̄ r in ꝓspectu ꝓferent̄ oiuz tā
amicoꝝ tuoꝝ q̄ inimicoꝝ r scōꝝ angeloꝝ cele-
stiūq; ẏrutū. Non. n. ad Dauid solū dicebat. tu
secreto fecisti. ego hec cunctis manifestabo: sed
ad oēs nos Ḃ dr̄. hec ibi. Q̄ ār sit necessaria de
nudatio pccoꝝ r nō excusatio. Audi pulcherri-
mū tex. de pe. di. i. §. deniq;. Ubi sic dr̄. deniq;
vt perspicue appareat: neminē sine ꝓfessione a
peccato mundari: ab ipsius būani generis prin
cipio sūmamus exordiū pccō ingressionis primi
parentes corrupti a deo sunt inquisiti de culpa
ut pccm̄ qđ transgrediendo cōmiserant: ꝓfitēdo
delerent. Serpens ār de culpa requisitus nō ē
q̄ ꝓ confessionē nō reuocabit ad vitā. Layn q̄s
cū prime preuaricationi. i. primoꝝ parentū pec-
cato fratricidiū addidisset: similiter a dño ꝺ cul
pa requisitus est: vū dr̄ ei. s. Hcñ. iiij. vbi ē Abel
frater tuus. sed quia superbus pecm̄ suū ꝓfiteri
noluit potius mendaciter negando:: dñm cona
tus est fallere' dicens. Nunquid custos frīs mei
sum ego? Indignus venia iudicatus est. vñ i de
sperationis profundū est mersus: dū ait. maior
est iniquitas mea q̄ vt veniā merear. vagus r
ꝓfugus exiit a facie dñi: ꝛfignificās eos q̄ pccm̄
suū confiteri dissimulant. i. differunt respectu di
uine gratie miserationis indignos haberi. Re-
ges quoq;. s. Heñ. xxj. qui ignorantia ducti in
Abrahām deliquerant non nisi eo. s. Abrahām
orante sanari meruerunt. In quo figuratur q̄
passiones morum. i. peccata non sanantur: nisi
orationibus ecclesie. Moysi quoq; precepit do
minus. s. Leuitici. xiij. r. xiiij. capitulis. vt lepra
siue in cute siue in domo: siue i veste appareret
sacerdoti ostenderetur: r iuxta eius arbitrium
separata: eius iudicio contaminaretur vel mun
daretur. Saul quoq; cum a spiritu maligno ve
xaretur. s. primo. Ḃ. xvj. nō poterat ad sane mē
tis officium redire: nisi prius Dauid psalterium
arriperet r coram eo pulsaret: r ita ab eius ve-
xatione diabolus cessaret. In quo mystice ostē
ditur: q̄ quicunq; per peccatum diabolo man-
cipatur: ab eius dominio recipi non valet: nisi
Dauid. i. ecclesia psalterium accipiat: r coraz eo
psallat. i. spiritualis gratie ipsum participem fa-
ciat. r salubriter admonendo: r pie pro eo ope-
rando: r exempla boni operis sibi prebendo: dia
bolum ab eius inuisibili vexatione compescat.
Dauid quoq; cum adulteriuz cōmisisset r homi
cidium non ante audiuit a prophēta. s. ij. Ḃ. xij.
Transtulit dñs peccatum tuum. anteq̄ ipsum
peccatum confiteretur. prius. n. prophete. s. Na
tham redarguenti peccatum confessus est. r po
stea audiuit. transtulit dñs peccatum tuum. A-
cab quoq; qui innocentis sanguinis. s. nabutte: q̄
ei noluit vendere vineam. iij. Ḃ. xxj. effusione:
sententiam cominantis dei audiret seipsum cili
cio satisfaciens deo induit per penitentiam. vn
de dominus ad Heliam ait. quoniam Acab re
uerit⁹ est faciem meam: non inducam malum
in diebus eius. Niniuite cum audirent. adhuc
quadraginta dies. s. supersunt: r niniue subuer-
tetur. Jone. x. Ex edicto regis r principum pe-
nitentiam egerunt dicentes. Quis scit si ouer-
tatur r ignoscat deus: r relinquat post se bene-
dictionem. Et hac humilitate satisfactionis im-
minentem subuersionem cuadere meruerunt.
Quorum exemplis euidenter ostenditur q̄ nul
lus a deo consequitur ueniam: nisi primum sibi
satisfecerit per penitentiam. Nabuchodonosor
per superbiā suā a rōnali mente in bestialē am-
mū cōmutatus: atq; a regno suo profugus fe
dens: non ante regnū recepit q̄ conuertius deū
ꝺdicauit. s. Dañ. iij. ẏsul fine. Deiq; plebs Jsrahe
litica ob culpā sue transgressiōis captiuitati tra
dita: nō ante liberari meruit q̄ pcā sua ꝓfitēs.
Exo. xij. Danielis r alioꝝ sanctoꝝ precibus ve-
niam accepit. s. Exo. x. In euangelio quoq; rē.
Relinquamus sequentia. vbi Hīanus postea
adducit exemplū noui testam̄ti incipiēs a bapti
smo Jo. r sic successiue procedendo. Et ita ab isto
c. vsq; ad. c. quā ob rē rē. xxij. auctoritatib⁹ pro
bat peccata nō dimitti sine ozis ꝓfessiōe. Quaī
igit̄ aīa si gr̄am dei cupis culpā tuā ne palleat: sed
accuses. q̄re rē ¶ Sexta ꝺditio dr̄ vitas. i. q̄ ꝓ
fessio tua vera sit r nō falsa. Que aūt sit falsa pe
nitentia ostēditur de pe. di. v. c. falsas. r. c. seq̄nti
Falsas inquit pnias dicimus: que nō fm aucto
ritatem sanctoꝝ patruz pro qualitate criminū i
ponunt̄. Jdeoq; miles vel negociator: vt alicui
officio ꝺditus: q̄ō sine peccato exerceri nō pos
sit: si culpis grauioribus irrepetitis ad penitētiā
venerit: vel qui bona iniuste detinet: vel qui o-
dium in corde gerit: recognoscat se veram peni
tentiam nō posse peragere per quā ad eternam
vitam puenire valeat: nisi negociū relinquat: r
officiū deserat: r odiū ex corde dimittat. Bona
quidē que iniuste abstulit restituat: arma depo-
nat: ulterius usq; nō ferat: nisi cōsilio religioso-
episcoporꝝ pro defendenda iustitia. nō tamē de
speret. quicqd boni fecerit vel facer̄ poterit: hor
tamur vt faciat: vt deus oīpotens coz illius ad
pniam illustret. Et. c. se. dicitur sic. Negociū qđ
ante conuersionē sine peccato exercuit: Ḃ etiaz
post conuersionē repetere culpa nō fuit. Sunt
autē plura negocia q̄ sine peccatis exhiberi aut
vix aut nullatenus possunt. Que ergo ad pecca
tum implicant: ad hec necesse est vt post cōuer-
sionem aīus non recurrat. hec ibi. Et. c. se. Frēs
inquit nostros epos r presbyteros āmonem⁹: ne
fallis penitētijs laicoꝝ animas decipi: r in infer
num protrahi patiant. Falsam autē pniam esse
cōstat: cum spretis plurib⁹ de vno solo penitētia
agitur: aut cū sic agit̄ de vno vt non discedatur
ab alio. vnde scriptū est. s. Jacobi. ij. Qui totaz
legem obseruauerit: offendat aūt in vno: factus
est oium reus. s. q̄tum ad vitam eternaz. Sicut
enī si peccatis oībus esset inuolutus: ita si i uno
tm̄ maneat: eterne vite ianuā non intrabit. Fal
sa enī est penitentia cū penitens ab officio vl cu
riali: vel negociali non recedit: qđ sine peccatis
agi nullatenus prevalet. Aut si odium in cor̄de
gesserit. aut si offenso cuilibet nō satisfaciat. aut
si offendenti offensus nō indulgeat. aut si arma
quis gerat contra iustitiā. Hec oīa ibi. Primuz
r scōm. c. est Gregorij. Et tertiū Innocentij se-
cundi. Ex quib⁹ potest colligi quib⁹ modis fal
sa penitentia dicat̄. Tu ipsos collige modos: et
declara. q̄re rē ¶ Septima cōditio dicit̄ volū
tatis r non coactionis. sicut cōfessio Achor fuit
Josue. vij. c. Audi ꝓphām. Volūtarie sacrifica-
bo tibi. Audi Hiero. contra Jouinianuz. de pe.
di. ij. c. si enī. circa mediū capl̄i. Liberi inquit ar
bitrij nos cōdidit deus: nec ad virtutem: nec ad
vitia de necessitate trahimur. alioquin vbi ne-
cessitas ibi nec corona. hec ibi. quare rē. de vo
luntate satis dictū est supra. ¶ Octaua cōditio
dicitur indiuisionis. quia vni sacerdoti r nō plu
ribus omnia peccata confiteri debemus. de pe.
di. v. c. p̄. circa finem. vbi dicitur. Cautus sit ne
verecundia ductus diuidat apud se cōfessionē
vt diuersa diuersis velit sacerdotib⁹ manifesta
re. Quedā enim vni celat: que alij manifestāda
conseruat. Quod est se laudare: r ad hypocrisiz
tendere: r semper venia carere: ad quā per fru
sta putat puenire. hec ibi. Et glo. super illo ver-
bo. diuersa diuersis. dicit. Secus si quis omnia
pluribus confiteat: quia ueniam citius meretur.
de pe. di. i. quem penitet. Et ratio quare veniaz
de vno et non de alio consequi non possum⁹ est
qm̄ summus deus summe bonus opus imperfe
ctum non nouit. aut enim totum hominē sanat.
aut nihil. Audi pulcherrimū textuz de pe. di. iij.
sunt plures. vbi dicitur. Sunt plures quos pe-
nitet peccasse: sed non omnino: reseruantes sibi
quedā in gbus delectātur. Non aīaduertentes
dīm simℓ mutū r surdum a demonio liberasse
per hoc docēs nos nūq̄ nisi de oībus sanari. Si
enī vellet peccata ex parte reseruari: septē hītē
demonia ꝓficere potuit sex expulsis. Expulit ār
septē vt oīa crimina sil'ejcienda doceret. legio
nem aūt ab alio ejciens: neminē reliquit de oī
bus. s. Luce. viij. r Mar. v. Qui libez atq; possi
deret: ostendens q̄ si pctā sint mille: oportere
de oībus penitere. Laudatus est. n. dīs. q̄m ejec
to demonio locutus est mut⁹. Nūq̄ aliquē sa-
nauit quē non oino sanauerit. Totū. n. hominē
sanauit in sabbato. Jo. xij. qz r corp⁹ ab infirmi
tate r aīam ab omni cogitatōe: iudicās peniten
tem oportere simul dolere de omni crimīe or
to r in aīa r in corpore. Scio. n. dīm inimicū oī
criminoso. Quomō ergo qui crimē reseruat: de
alio recipiet veniā? sine amore dei consequet̄ in
dulgentiam vel veniaz: sine quo nemo vnq̄ ve-
nit gr̄am. Postis. n. dei est dum offendit per-
seueranter. Quedā. n. impietas infidelitatis est
dimidiā sperare veniam. Nam sine vera penitē
tia inueniret gr̄am. Penitētia. n. vera ad bapti
smi puritatē confitentē conat̄ ducere. Recte. n.
penitens q̄quid sordis post purificationē. s. ba-
ptismi cōtraxit: oportet vt abluat saltē lachry-
mis mentis. Sed satis durus est cuius mentis
dolorē oculi carnē nequeūt declinare. Sz sciat
culpabiliter se duz qui deflet dāna tpis: vl mō
tem amici: r dolorē peccati nō ostēdit in lachry
mis. Nō itaq; est vt quis excuset se nō habē fon
tem lachrymar̄ qui unq̄ lachrymis ostēdit tem
poraliū dolorē. Quē ergo penitet: oīo peniteat
hec ibi. Et sunt ẏba Aug. ¶ Nona cōditio dicit̄
conditōis. quia vnusquisq; fm statū suū r statū
ꝑsone cum qua peccauit prodat r confiteat̄. de
pe. di. v. c. i. post principium parum. Oportet
eni penitere fornicantē secundū excellentiā sui
status aut officij: aut fm modū mercticis: r in
modo operis sui: r qualit̄ turpitudinē suā pegit.
hec ibi. Et glosa super verbo status adducit te-
xtum. xi. q. iij. excellentissimus. vbi de penitētia
vāda cuz participantibus cum excōicato agit̄.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ubi circa finē capitli dicit. Vi q ex necessitate aut ignorātia delinquūt: aucte nra p te absoluā tur: si tñ ipsa eoꝝ ignorātia l'necessitas ꝓa fuerit nō simulata: vel nō ꝓcesserit ex volūtate. q: ut bñ nosti sunt plerīq; q pñt: ſz nolūt recte noscer: vt. ſ. ēt pz di. iij. ſ. fi. vt dicit glo. vñ psalmista de huiusmodi. noluit inquit intelligē vt bñ ageret. Qui āt studio suo obligatē: t ꝺtemptu interdcā nra postponāt: ñ nisi digna satisfactione ꝓueniē te: nolum⁹ a te prorsus absolui. hec ibi. Et all'at ēt dicta glo. c. epm. eꝝ de clerico venatore. vbi dr. Epm ꝓsbyterꝝ: diaconū canē aut aues ad venandū hre ñ licet. Si quis eoꝝ in hac voluptate sepius detentus fuerit. si est epūs trib⁹ mēsibus a cōione: pb̄r vuob⁹: diaconus ab oi officio suspendat. hec ibi. Et. c. se. dr. Oib⁹ fuis dei uenationes t siluaticles negociationes cuꝫ canib⁹ t accipitres aut falcones interdicimus. hec ibi. Dic nō quis nūc sit eccle. i. prelatoꝝ status. Et eadē glo. adducit textū. xxiiij. q. i. c. q̄ pacē. ubi ponit q ꝓpio spolient bonore: qui ꝫ pacē eccle nituntꝫ. dimitto text. p nunc. quar ꝛc.

¶ Decima ꝺditio dr loci. de pe. di. v. c. i. vbi p⁹ añ dicta ꝥba de statu ait. Si in loco scō aut cui dz excellentiā fidei: vt sunt dom⁹ dñoꝝ t alioꝝ multoꝝ. hec ibi. Et glo. adducit tex. de pe. di. i. c. aut fcā. vbi circa mediū capli dr. Locus facit vt idē l'furtū l'sacrilegiū sit: t capite luendū. i. puniendū: vel minori supplicio. i. pena. hec ibi.

¶ Undecima ꝺditio dr tpis. de pe. di. v. c. i. post s. dictū de loco dr. Si in tpe ofoni ꝺstituto: vt sunt festiuitates scoꝝ: t tpa ieiunij. hec ibi ō pe. di. i. c. aut fcā. Tps inquit discernit emansorez: l'furtiuū. i. fugitiuū effractorē: vel furē diurnū ac nocturnū. hec ibi.

¶ Duodecima ꝺditio dr p seuerantie. de pe. di. v. c. i. post illud de tpe dicit. Cōsideret quantū pseuerauerit: t q̄ defleat qō pseueranter peccauit. hec ibi. pseuerantia. n. mlt̄ tū aggrauat pccñ. xxiiij. q. i. sciēa

¶ Decimatertia ꝺditio dr pugnationis. de pe. di. v. c. i. immediate post ꝥba añ dicta. Et quanta inquit ui ctus fuerit in pugnatione

¶ Quartadecia dr oblationis. Postq̄ñ. peccatoz sic diligent oīa ofessus fuerit: ponat se oīno in ptāte iudicis i iudicio sacerdotis nihil sibi reſuans sui: vt oīa eo iubente paratus sit facē ꝓ recipiēda vita aie: quecūq; faceret ꝓ euitanda cozpis morte. Et b̄ cū desiderio: q: vitā recupat infinitā vt deus. Cū gaudio. n. dz facere imortalis futurus q̄ faceret ꝓ differenda morte moritur⁹. Semp ō precet deū certus de venia: qui oībus modis t sine tedio dubius rogaret ptātē terrenā. Et parū post. Deniq; t qō pōt de possessione tunc qō offerat secur⁹ offerat. glo. postq̄ñ. s. obtulit mītez. Et sequit textus paꝝ post. In iudicio itaq; cozdis oferenda est elymna tribuentis. Nec tā ꝺsideradū est quantū: sed q̄ mēte q̄ affectōe dat qō pōt. vidua. n. duob⁹ q̄ habuerat minutis larga plus oībus posuit vt. ſ. pz Marci. xij. Qui igit̄ sua pcā redimere vult tpaliuz oblatione prius offerat mentē. hec oīa ponunt ad lr̄az. de pe. di. v. c. ꝺsideret. circa finē capli. qr̄ ꝛc. Tu igit̄ ania mea ne q̄so obstupescas: nec nauseā hac tanta allegatione sūmas: si tñ i predicationib⁹ si placuerit poteris allegare loca decretoꝝ assignata t rē ita fructuosā accipē. Hec ꝓlixa posui vt alijs in materijs valeant. Uidet. n. ea capla cū glosis ad plura satisfacē. Et ita b̄ volo tibi sufficiant p pñti conclone.

¶ Quantū ad tertiā ꝝi. dic glo. sup. e. c. de pe. di. v. q̄ nō. nisi essent tales circunstantie que in aliquod genus peccati inducerēt vt dictū est in prima ꝝitate. quare ꝛc.

¶ In quibus casibus reiterāda ē ofessio ꝺ⁹ ꝑa.

Accipe ꝑam conclonē. vz. Cū anim⁹ est in dubio an sit bñ ofessus: pteritā dz bō confessionē iterare t integre pccā pñtia cōfiteri. Ad declarationē b⁹ conclonis tres i quiram⁹ ꝝitates

¶ P⁹ ꝝi. ē. In quib⁹ casib⁹ teneat quis ofessionē iterare

¶ 2ª ꝝi. an reciduādo teneamur prioza pccā confiteri

¶ 3ª ꝝi. Que vtilitas est eadē pluries cōfitendo.

¶ Quantū ad primā dico q̄ in quattuoꝝ casib⁹ ꝛz cōiter loquentes ofessio reiteranda ē. Prim⁹ est vbi defectus scie eēt. Scōs vbi defect⁹ ptātis. Tertⁱ⁹ casus vbi eēt defect⁹ taciturnitatis. Quart⁹ vbi eēt defect⁹ satisfactionis

¶ Prio inq̄ñ tenet reiterari ofessio vbi defect⁹ scie eēt. de pe. di. i. quē penitet. Qui vult ofiteri ingt pccā vt inueniat gr̄am: sacerdotē gr̄at sciēte ligare t soluē. Et ꝺm Alexandrū de ales in. iiij. Scire soluē ē scire q̄ requirunt ad absolutionē a pccō: t ligat̄ eū pnia cōpetenti. Est. n. multū sacerdotib⁹ igrāta piculosa: vt di. xxx viij. c. ignorantia. Un si ñ bñt sciam eminentē: bēant tñ sciam cōpetentē. Sed de b̄ satis dictū est. s. Jñ Greg. ꝑmo pastoraliū ait. Nulla ingt ars doceri ꝓsumit: nisi pri⁹ intenta meditatione discat. Ab ꝑiculis q̄ q̄ temeritate officiū docendi aias sūmit: qñ ipsi i ceciate vsq; ad labia sūt imersi ꝛc. Qui igit̄ ignorantē habuit sacerdotē confiteat denuo añdca pccā. Si. n. cec⁹ ceco ducatū ꝓsteret ambo i foueā cadunt. Mat. xv. c.

¶ Secund⁹ casus ē defect⁹ ptātis. i. g ñ bz auctem soluendi: ofessionez tñ audit. est tñ absolut⁹ si ignoranter ofessus ē. sacerdos tñ grauiter peccat: vt dictū est. s. concone. 3ª. ꝑme partis b⁹ ꝼmonis.

¶ Tertⁱ⁹ casus est defectus taciturnitatis: vt qñ confitens sciēter pccñ mortale tacet vl' dimidiat: tunc nō ualet confessio. de pe. di. i. c. quē penitet. circa ꝑn. capli. Et pro hoc facit. ſ. taciturnitas. allegatur conclone pcedenti in secunda conditione cōfessionis.

¶ Quartus casus est defectus satisfactōnis: vt qñ pniam iniunctā nō satisfecit: aut obliuisci est illā. Si tñ eā sciret t eā iplere vellet: ñ oporteret pp̄ b̄ confessionē reiterare: l'ét si sacerdos de iniuncta pnia recordaret ñ reiterabitur cōfessio. Dis vel similibus casibus exceptis pono tunc regulam generalem q̄ si peccatoz confessorem diligenti cura quesiuit idoneuz: t peccatoz ipse quantum in se fuit oīa peccata cum eōditōib⁹ debitis cōfessus fit: t tñ ꝺscia stimulet de ofessione more mulierū trepidans vbi ñ erat timor: ofessionē illā ñ tenet reiterare. qñ ofessio bona est t scā. Hec videt inuere cap'lm. cū mens surā. de pe. di. i. ſ. bis auctibus. Et aliq bñt ñ ita. qr̄ ꝛc. Et sic pz ꝑ⁹ ꝝitas

¶ Qtū ad ꝑaz dico ꝛz bñ Tho. in. iiij. di. xvij. q̄ b̄ dubitatio pōt ītelligi directe t idirecte. Un dicit q̄ directe loq̄ndo nec in gñali nec in spāli tenet recidiuā ꝑma pecata ofessa itez ofiteri. Sz indirecte tanē illud sine quo debit⁹ satisfactōis modus sciri nō pōt: tenet recidiuās dimissa pcta q̄tum sufficit vt sciatur q̄ satisfactio illi ꝺiungi dz notificar. vñ si la psum carnis ex aliq occasiōe frequēter passus ē illa occasio p satisfactōem pscindat. silr t ō alijs pctis. In gñali tñ qñq; ad aliq spālia oz descēdē ꝺm qō ofitens viderit opportunū. Nō pōt. n. in his certa mēsura pfigi. Hec de intentiōe beati Tho. vt s.

¶ Qtū ad tertiā ꝝitatē dico q̄ cōe quit amplioret gr̄am dei t pene diminutiōez. de pe. di. quē penitet. vide s. conclusione pcedenti in quarta cōditione. circa finē. dic textum ibidem allegatum. Et hec sufficiāt pro pñti conclusione.

¶ Qr nō ꝛz humilitatis cā mentiri ꝺclo tertia.

Accipie tertiā conclonem. vz. Licet humilitas sit maxia ꝝtus: nō ea tñ de cā licz quēpiā dicē mala q̄ nō fecit. Ad ꝺclarationē b⁹ tres ingram⁹ ꝝitates

¶ Pria ꝝitas est. An qs peccet dicēdo se fecisse pctū qō nō fecit hūilitatis cā

¶ Scda ꝝitas est. Quid faciēdū est qñ dubitat̄ vel ignorat an fecerim⁹ hoc pctū t illud

¶ Tertia ꝝitas ē. An teneamur pcā sacerdoti alio mō q̄ p ofessionē nota ofiteri.

¶ Qtū ad ꝑmā dico ꝺm btm Tho. t Petr̄ de tarātasio. in. iiij. di. xxi. q̄ nullo mō. i. nec bono nec malo r̄ spectu ꝛz ofiteri pcta que qs nō fecit. Et de b̄ est pulcherrim⁹ tex. xxij. q. ij. c. cū hūilitatis. vbi dr Cū hūilitatis cā mētiris: si nō eras peccator añ q̄ mētireris: mētiēdo efficieris qō euitaras. veritas aūt ipsa in te nō est: nisi ita te dixeris pctōrem vt etiā eē coḡscas. Ueritas aūt ipsa ē: ut qō es dicas. Nā quō est hūilitas ubi regt falsitas: q. d. nullo mō. hec ibi. Et sunt ꝥba Aug. de ꝥbis apli. Sed ꝺ inges di. v. c. ad ei⁹: q̄si in fine. c. dr. Et sunt ꝥba beati Greg. Bōaꝝ igt mētiū ē ibi culpā agnoscē: vbi culpa nō est. Ergo falsuz est qō doces. Uere aia mea pulchra est auctas: sed dicā tibi modū respondendi sci Tho. deinde qd dicat glo. decretoꝝ sup dicto. c. cū hūilitatis cā. Sāctus Tho. vbi s. ita rñdet: dicēs q̄ illud dictū nō intelligit de ſba actus: vt. ſ. credat se cōmisisse qō ñ ꝺmisit. ga b̄ eēt errare. Sed intell'r de ꝺditōe actus: vtputa ga ofitēs dz semp eē in formidie actus: ne aliqs. ſ. sit defect⁹ ex pte sui: vt supbia: l' vana gla: vel hypocrisis: l' aliq̄ō taliū. Et ꝺm hūc sensū aiebat ille scūs Job. Uerebar. i. timebā oīa opa mea. c. ix. hec btūs Tho. i in snia. Hlo. aūt vt s. sic rñdet dicēs. Jn gñe pt qs dicē se esse peccatorē. qz nemo sine crimie uiuit. vt. xxv. di. ſ. crimis. Et recognoscendo in se culpā eē: nō peccat: dūmō b̄ credat ꝝ esse qō dicat. vt. xl. di. ante oīa. t. lj. q. vij. quāḡ. Sz spetialr dicēdo aliq̄ pctm̄ de se cuius ꝺrium scit: mortaliter peccat. Sz obijcit de sacerdote qui oīa crimina spāliter de se ofitet. Dic q̄ hoc facit i psona ecclie. Nullū. n. uitiū est qō nō ꝛcipiat i aliq̄ membro ecclie. Uel dic vt dicit Aug. q̄ in vno peccato multa peccata pñt notari. Cū enim quis peccat mortaliter: hōicidiū ꝺmittit: occidēdo aiaz suā. Cōmittit furtū. q: se subtrahit deo. Adulteriū. q: recedit a deo t fornicat̄ cū diabolo. Periuriū. q: fidē promissā in baptismo nō seruat. Et qō dicit in oībus vitijs in q̄bus cadit mater bō: ibi ꝓprehendunt gña singulozum: t nō singula genez. i. nō est aliq̄ genus mali qō nō possit intelligi in mōtali. Tres. n. sunt modi peccādi. ſ. delectatōe: cōsensu: t ope. hec oīa in glo. illa ad lr̄am ꝛc.

¶ Qtū ad ꝑam ꝝitatē dico breuiter q̄ oz vt illud dubiū ofiteat. t rō. q: in ofessione regrit vt os cordi cōcordet. Si aut dubito an illud qō feci sit mortale l' veniale. Illud. n. dubiū ofitendum est. ꝓpter dubiū: alr discrimini me expono nō tñ debeo illud asserē mortale: ſz factū debeo narrare t iudicium sacerdoti relinquē. quare ꝛc.

¶ Qtū ad tertiā ꝝitatē dicūt btūs Tho. t Pe. in. iiij. di. xvij. q̄ nō sufficit aliq̄d esse notū iudici nisi sit ei notū in forma iudicij. Et iō q̄tumcūq; pctā mānifesta nota sint sacerdoti. q: tñ in forma iudicij nō nō sc. iō illa oz ofiteri. qr̄ ꝛc. Et b̄ volo tibi aia sufficiāt. p pñti pte ſcōa huius sermonis.

¶ De. xij. fructib⁹ icē ofessiōis ꝺsideratio ⁊ª.

Certio loco Salutifere ofessionis optimā fructificationē videamus. Duodecim. n. fructⁿ aīa cara inē ceteros scē fructifereq; ofessionis p tres cōclusiones more solito colligem⁹.

¶ Quaꝝ ꝑma est ista. Deū placat: peccata delet: nauseā reddit desꝑatōemq; scā ofessio tollit.

¶ Scda ꝺclusio est ista. Audaciā gñat: scilentiū facit: germiat ecūcta specioſa scā ofessio reddit.

¶ Tertia ꝺclo est ista. Fallit: liberat: semp bona est: t ad gl'am sancta cōfessio ducit eternam.

¶ De quattuoꝝ primis sancte confessionis ſfructibus conclusio prima.

Accipe primā cōclonem. vz. Deū placat pcta delet: nauseā reddit. desꝑationēq; scā cōfessio tollit. Jn q̄ cōclone q̄ttuoꝝ ponunt pmi scē cōfessionis fructⁿ. vz.

¶ Primus dr placatiu⁹

¶ Scōs dr ānulatiu⁹

¶ Tertⁱ⁹ dicit abhomiatiu⁹

¶ Quartⁿ dr remotiu⁹.

¶ Prim⁹ inq̄ñ fructⁿ dicit placatiu⁹. Nihil eni sic deū placat sicut scā cōfessio. Amb. de pe. di. i. Nouit in qt oīs mutare sniam si tu noueris mutare ꝓpositū. Audi t barbatū Piero. sup Amos. c. ij. t. iij. Si agim⁹ pniaz: ipsū q̄z sue pēitebit snie. i. omia tōis. Rursus iuxt cūde. ſ. Amos ꝑmittit ꝑspera ſ. deus si pniam egerim⁹. Qō si negligentia. ſ. penitentie dissoluamur: t illum penitebit sponsionis sue: p⁹missaq; mutabit. Cuius rei exēplum

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſamariã.ſ.oſee.i.ꝛ vl.c.ꝛ Hierlin hꝫ poſſumuſ. Quoꝝ alij de inumeris ſupplicijs.i.piculis libe rati ſũt. Et alij.ſ.otẽptozes que ꝓmiſſa ꝓib⁹ fue rãt:poſſedeſt.hec ad lr̃am de pe.di.i.c.ſi agim⁹. Et.c.ſe.ſic dr̃. Quã ob rẽ cõſiliũ meũ placeat ti bi.ꝛ petã tua el'ynis redime. Et ponit ſtud ẏbũ redime ꝑuatiue.qa ꝓpꝛie nõ eſt hic redẽptio: vt dicit glo. Sic forte ignoſcet de⁹ ẽlictis tuis. Si ꝑdixit ſniam q̃ mutari nõ põt:quõ hortat ad miſericordiã ꝛ ad el'ynas paupeꝝ: vt dei ſnia ꝓmu teſ.' Qõ facile ſoluit exẽplo regis Eçechie:quez Iſaias dixit eẽ moritur.ſ. Iſa.xxxviij.i ꝑn.ꝛ.iiij. Bꝛ.xx. Et Niniuitaꝝ quib⁹ dictũ fuerat.ſ. Jone iij. Adhuc.xl.dies ꝛ niniue ſubuertereſ. Et inde ad ꝑces Eçechie ꝛ Ninive dĩ ſnia cõmutata ẽ. Rurſũ bona agenti ſe aſſerit policeri ꝛ idulgẽ tiã. Aliogn ꝛ irreuerentiaz loquit deus ſe mala minari ſup gentẽ.ſ. Hiere.xviij. Etũ bona fece rit minaſ clemẽtie cõmutare rurſũ aſſerit pollice ri. ẓſi mala fecerit.dic ſuã mutare ſniam n̄ in bo mines:ſed in opa q̃ mutata ſũt. Negz deus boi bus iraſcit:ſed vitijs.qz.ſ.non odit ds boies:ſed pccm̃.xxxvj.di.odio. vt dicit glo.hec ibi. Mutat.n.ſnia dei q̃ ad cas fas: vt declaratũ eſt.s. ꝑ mone.xvj.pte fa.concl'one fa. Principiũ huius capl̃i glo.ſic declarat dicenſ.quã ob rẽ ꝛc. Illꝫ tangit qđ nabuchodonoſoꝛ i ſomno vidit: arbo rẽ in medio terre ꝓtingẽtẽ vſqz ad celũ. Et ſub ea hitabant aialia beſtie:ꝛ in ramis volucres:ꝛ ex ea veſcebat oĩs caro. Et ecce vigil ꝛ ſcũs de celo deſcendit:ꝛ ait.ſuccidite arboꝛẽ: ꝛ ramos: ꝛ fructus eiꝰ.ꝛ fugiant ex ea volucres ꝛ beſtie. ſed germen eiꝰ in terrã ſinite:ꝛ cũ feris ſit ps eꝰ. ꝛ ab hũano cõmutet coꝛ eꝰ:ꝛ.vij.ꝛpa mutent ſu per eã. Qõ ſomniũ Daniel interꝓtatuſ eſt:ꝛ ait. Tu es rex arboꝛ ea q̃ inualuiſti:ꝛ ptas tua i ter minos tre.ꝛ audiſti puigilẽ altiſſimi ſniam ſuper te.ꝛ ab boĩbus eijcient te:ꝛ cũ feris erit hitatio tua.fenũ vt bos comedes.ſeptẽ ꝛpa. i. vij. anni mutabunt ſup te.ꝛ relinquet tibi ſemẽ l' germẽ radicis.qz regnũ tuũ reſtituet tibi. Quã ob rez audi cõſiliũ meũ.pccã tua elemoſynis redime:for ſan ignoſcet tibi de⁹. Poſt annũ ãt deãbulabat rex in aula ſua:ꝛ ſupbe loquebat dicenſ.nõne hĩ eſt Babilon quã edificaui in roboꝛe regni mei. adhuc erat ſmo in oze eiꝰ:ꝛ ecce voz de celo di cens:tibi dr̃ nabuchodonoſoꝛ.regnũ tranſibit a te ꝛ cũ feris hitabis.vij.ꝛpib⁹.i.ſeptẽ ãnis. dõec ſcias q̃ dñet altiſſim⁹ i vniuerſis regnis hoĩz. Et ſtatĩ ex boĩbus abiect⁹ eſt:ꝛ vt bos fenũ co medit:ꝛ roze celi caput eꝰ infectũ eſt donec ca pilli eꝰ in ſimilitudinẽ aquilaꝝ creſcerent:ꝛ vngues eꝰ ẽſi vngues auiũ. Hec oĩa in dicta glo. Ab illo igit capl'o.ſi agam⁹. vſqz hic oñdit q̃ ſic dñs ꝓ ꝑniam reuocat ſniam in ꝺtumaces lataz: ſic ꝑp penitendi negligentiã bona reuocat q̃ ꝓ miſit. Et hĩ ꝑbat Hran⁹ exẽplis. Hier.ꝛ Sama rie: Nabuchodonoſoꝛ:ꝛ Eçech. Quare aia ca ra ſi vis placare deũ ofitearis pccã tua: ꝛ cũ ꝑ pha dicas. Ego ãt iniuſtitiã meã nõ abſcondi. ti

bi.n.dixi cãm meã rẽ. ¶ Scõs fructꝰ dr̃ ãnulla tiuus.i.q̃ ſcã ofeſſio pccã deleꝛ. Audi Augu. ſ̃ pe.di.i.c.de⁹. De ingt diffinitionẽ n̄ facit.i. diſtí ctionẽ ꝑſonaꝝ:q miſericordiã ſuã.i.remiſſiõz pec catoꝝ a ſe p mam offerendã oĩbus ꝓmiſit.ſ.ue re penitentib⁹.ſ. Eçech.xviij.ꝛ relaxãdi licẽtiã. i.penã pcci dimittendi ſacerdotib⁹ ſuis: ſine vl la acceptione cõmiſit. Math.ſ.xvj. Sed q culpã exaggeraueꝛit:exaggeret pniam.i. ſi grãdis fuit culpa:grãdis ſit doloꝛ de culpa t' ſatiſfactõ maioza.n.cria maiozib⁹ abluuunt ſtetib⁹. Ẽ ibi. Jñ ꝓpha ingt. Nõ obſoꝛbeat me ꝓfundũ:neqz vrgeat ſup me pute⁹ os ſuũ. Qõ ſic Aug.expo nit dicẽs. Pute⁹ eſt ꝓfunditas bũane infirmita tis:in quã ſi ceciderꝛis n̄ claudit ſup te puteuſ os ſuũ ſi tu n̄ claudis os tuũ. Lõſitere g̃: ꝛ dic de ꝓfũdis clamaui ad te dñe.ꝛ exaudis. Claudit ſu per illũ q in ꝓfũdũ ẽtenit:a q̃ moꝛtuo.ſ.i pccis: velut ab eo q n̄ ẽ perit ofeſſio. Ẽ ille. Jñ ꝛ bũs Jo.baptiſta ꝛ ſaluato: nr̃ exoꝛdiũ ſue ꝑdicatõis a pnia ſumpſerꝛ dicẽtes. pniam agite.appropin q̃bit.n.regnũ dei:oñdentes neminẽ ad regnum celoꝝ poſſe ꝓtingẽ:niſi ꝑus ꝓ pniaz dei curaue rit ſatiſfacẽ. Et ſũt ẏba Hran⁹ de pe.di.i.ꝯ. de nicq; vt ſpicue.i fine. Jñ ꝛ Criſoſto.ſup Jo. Nõ põt ingt qs gram dei celeſtis accipẽ:niſi purga tus fuerit ab oĩ ſorde pcci ꝓ pnie ofeſſiõz ꝛp do nũ baptiſmi ſalutaris.ſ.ipſuz regnãtis. Et ſic ꝑz ſecũd⁹ fructꝰ. ¶ Tꝰ fructꝰ dr̃ abhomiatõis.ſ.pec catoꝝ.verꝰ.n.penitẽs ꝓ poſſe peccatũ i poſteꝝ fugit:ꝛ velut inimicũ euitat. Audi Iſidoꝝ ſ̃ ũmo bono.de pe.di.iij. Jrriſoꝛ ingt ẽ:n̄ penitẽs:q adhuc agit qđ penitet.nec videt deũ poſce ſubdit⁹: ſed ſubſanare ſupb⁹. Canis reuerſus ad vo mitũ ẽ penitẽs ad pccm̃.ſ.rediẽs.multi.n.lachry mas ĩdeſinẽt fũdũt ꝛ peccaſ n̄ deſinũt. Quo ſdã accipẽ lachrymas ad pniaz cerno ꝛ effectũ pñie n̄ hre.qz ĩcõſtantia mẽtis nũc ꝛcoꝛdatõe pcci la chrymas fũdũt.nũc ẏo reuiuiſcẽte vſu:ea q̃ fle uerũt iterãdo ꝺmittũt. Audi ꝛ Hzeg.i moꝛ. In caſſũ qppe bonũ agit ſi añ vite ĩminũ deſeraꝛ. qz ꝛ fruſtra velocit currit q ꝑuſq; ad metas ve nit:deficit. Ẽ ille. Nec tm̃ bis ẏbis aia mea ĩtelli gas q ſi ꝺtrit⁹ ꝛ ofeſſ⁹ es de pccis cũ cauẽdi ꝓ poſito:ꝛ tm̃ poſtea itez ruas:q illa pnia nihil ua leat.qm̃ ut Hran⁹ oñdit de pe.di.iij. q ꝓ pniaz n̄ ſemel tm̃:ſz ſepiſſime pccm̃ dimittit.ꝛ plurib⁹ il lud capl'is ꝓbat: vt.c.ſepties.c.ille rex ꝛc. Sed debẽt ꝑdicta ẏba ĩtelligi q illa ꝓma pnia ꝑ ſe ẽns pccm̃:effectũ pnie ultimatũ n̄ bz:q ẽ vita eẽ na. Quo ẽt mõ ĩtelligit Aug.i ſolilogis dicens. Inanis ẽ pnia:quã ſeq̃ns culpa coingnat. Inaniſ qdẽ ẽ q̃ ad vitã eẽnã. Audi pulcherrimũ tex. Aug.i encheridion.quẽ adduc Hran⁹ vt.s. Sa ne ingt cauẽdũ ẽ:ne gſq; exiſtiet ifãda illa cria: q̃lia q agũt regnũ dei n̄ poſſidebũt q̃ttidie ꝓpe trãda:ꝛ q̃ttidie el'ynis rdimẽda. In meli⁹ qppe ẽ vita mutãda:ꝛ p el'ynas ꝺ ꝓteritis pccis ꝓpicia dus.i.placandus ẽ ds:n̄ ad hĩ emẽdand⁹.i.placã dus q̃dãmõ: vt ea ſemper liceat ipune cõmittẽ.

Nemini.n.dedit laxamentũ peccandi.i. licẽtiã q̃uis miſendo deleat iã facta pctã:ſi nõ ſatiſfa ctio ꝛgrua negligat.q.d. ꝓpter hoc q⁹ de⁹ beni gnus eſt ſepi⁹ miſerẽdo: nõ tm̃ licentia peccãdi ꝺ cedit. Quiſqs igr̃ vere penitẽs eſt in futuꝝ pec cata cauet ꝛ odit.ps. Jnigratẽ odio habui ꝛ ab hominat⁹ ſum ꝛc. ¶ Quartꝰ fructꝰ dr̃ remotiuꝰ i.oẽm deſperatoẽm tollit. Legit.n.q⁹ miles qui dam cũ ꝓpria filia carnalr̃ ſe ĩmiſcuit.uidet fcm̃ mr̃ filie.ꝑ ſecundia ſcilet.obiurgat filiã mr̃.filia ipatienſ: vetule cuiuſdã ꝛſilio matrẽ veneno ne cat. Rẽ cõperiens pr̃:odio illã hz:ꝛ otẽnit. Egre fert filia:ꝛ ꝑrem ſilr̃ veneno ꝑmit. ridet diabo lus. Jn oſpatõe puella viuit: ꝛ qd faciat ignõat Accedit ad ꝑdicatõez:ꝛ verbũ dei attẽte audit nullũ adeo itelligis graue eẽ pctm̃ qđ mificõdi a dei nõ deleaꝛ in pnia. Suſpirat ꝛ ofiteri ꝓpõit finita ꝑdicatõe ofeſſorẽ adiit:ꝛ ꝑ doloꝛe log nõ põt. Lõfortat a pr̃e ſpũali:ꝛ tandẽ culpã ſuã con trita narrauit. facta ofeſſiõe ꝛ abſolutõe in q̃dã eccleſie ãgulo ꝓſtrata:adeo ſuã culpã otriuit:ut ꝑ doloꝛe ſpũm emitt̃et.oꝛat.ꝑ ea ofeſſo:aſſiduat:ꝛ idies ꝓ ea bona cumulat. dumqz ſic oꝛaret vor fcã eſt dicẽs:q⁹ poti⁹ ipſe mulieris oĩonib⁹ ĩ digebat:q̃ lachrymaꝝ iundatõe q̃ ĩtez baptiça ta:ſine oĩ purgatõi pẽa ad pradez euolauit.qr̃ ꝛc.

¶ De q̃ttuõ alijs ſcẽ ofeſſiõis fructib⁹ ꝯ ſcõa.

Accipie paz octonẽ. vz. Audatiã gñat: ſi lentiũ facit:germinat:ꝛ cuncta ſpecioſa ſcã ofeſſio reddit. Jn q̃ octone alij ſub dunt ſcẽ ofeſſiõis fructꝰ. vz ¶ Primꝰ fructꝰ dicit aniatõis ¶ Scõs dr̃ taciturnitatis ¶ Tertiꝰ dr̃ germinatõis. Et q̃rtus dr̃ ſpecioſitatis ¶ Primus inq̃ ſcẽ ofeſſiõis fructꝰ bꝰ ſcõi q̃ternarij di cit alationis. Tria.n.remedia ꝺ ipedimẽtũ ofeſ ſionis bz peccatoꝝ ¶ Primũ dr̃ rõ nãlis. ¶ Scõm dr̃ rõ diuinal'. ¶ Tertiũ dr̃ rõ ofuſiõis ¶ Primꝰ dicit rõ nãlis. Audi Aug. Si nõ erubuiſti facer̃ qđ malũ eſt:nõ erubeſcas facẽ qđ bonũ ẽ. Ma lũ vtiqz ꝛ inhoneſtũ eſt peccare:erubeſcẽ ẏo et ofiteri honeſtũ ꝛ vtile eſt. ¶ Scõm remediũ dr̃ rõ diuinalis. Quid.n.celare credis illi cui oĩa nuda ꝛ apta ſunt anteq̃z fiãt. Qui.n.pctã tua no uit:nudare te vult illa ofeſſoꝛ:ꝛ cui ligãdi ꝛ ſoluẽ di ꝺceſſit ptãtem. de pe.di.vj.c.i. Qui vult cõfi teri vt iueniat gr̃am:gr̃at ſacerꝺotẽ ſcientẽ liga re ꝛ ſoluẽ rẽ. ¶ Tertiũ remediũ dr̃ rõ ofuſiõis. Naum.iij.c. Reuelabo ingt pudẽda tua:ꝛ oſtẽ dam gentib⁹ nuditatẽ tuã: ꝛ regnis ignominiaz tuã.ſ.i extremõ iudicio. Quiſqs igr̃ cõfiteꝛ pctã ſua coz̃ dei vicario:audaciã ꝺ diabolũ ſũmit:ꝛ tandẽ illũ vincit. Dicit.n.magr̃ in hiſtoziis ſcho laſticis cũ filij iſr̃l ad terã ꝓmiſſionis Moyſi du ctu ducerent:ꝛ mare rubrũ in.xij.ptes ſic ꝛ.xij. trib⁹ erãt:diuiſũ eẽt:nulla trib⁹ mare intrare au debat. ſed tribu Juda intrãte audaci aĩo ſũptis virib⁹:alie ſilr̃ trib⁹ intrarũt.ꝛ ſic a ꝓharaonis ſeruitute liberati ſunt:illo cũ exercitu ſuo ꝓ or ſus ſuffocato. Sic ꝛ.xij. aie tribus que ſunt gnqz ſenſus iteriozes:ꝛ gnqz exteriozes:ꝛ ipſa rõ ꝛ uo luntas intrare mare pnie nõ audent. ſenſualitaſ cũ ſenſib⁹ interioꝛib⁹ ꝛ exterioꝛib⁹ erubeſcit. rõ illis mediatib⁹ refrigeſcit. Bꝫ volũtas:dei gr̃a vigoꝛata ingrediꝛ:ꝛ ait cũ ꝓpha. Dixi ofitebor aduerſũ me iniuſtitiã meã dño: ꝛ tu remiſiſti im pietatẽ pcti mei. Et ſic pedes ad ofeſſionez: lin gua:oculi manꝰ:ꝛ breuit oẽs aie vires currunt atq; feſtinãt. Jſa.ꝑ. Lauamini:mũdi eſtote: au ferte malũ cogitationũ vr̃aꝝ ab oculis vr̃is: ge ſcite agẽ puerſe. diſcite bñfacẽ ꝛc. ¶ Scõs fru ctus dr̃ taciturnitatis. Audi Origenẽ ſup Leui ticũ.exponẽ illud ꝓpha. Dixi ofitebor aduerſũ me iniuſtitiã meã dño. Uides ingt ga ꝓnũciare pctm̃ remiſſionẽ pcti mereꝛ. Preuetuſ.n. diabo lus in accuſatõe: vltra nos accuſare nõ poterit. Et ſi ipſi nr̃i accuſatoꝛes ſumuſ:nobis ꝓficit ad ſalutẽ. Si ẏo expectez⁹ vt a diabolo accuſemur accuſatio nobis cedet ad penã:ꝛ ſocios hẽbit in gehenna q̃s ꝺuicerit criminũ ſocios habuiſſe. Ẽ ille. ¶ Tertiꝰ fructꝰ dr̃ germinatõis. Facit enĩ ſcã ofeſſio bona q̃ per pctm̃ moꝛtificata erãt reuiuiſcẽ ad uitã. Audi Eçech. ꝓpham.xviij. Si i pius egerit pniam ab oĩbus pctis q̃ operatus eſt: ꝛ cuſtodierit vniuerſa ꝑcepta mea: ꝛ fecerit iu diciũ ꝛ iuſtitiã: vita viuet ꝛ nõ moriet. omnium iniquitatũ ſuaꝝ quas operatus eſt nõ recordabõ in iuſtitia ſua quã operatus eſt viuet ꝛ nõ moriet ait dñs oĩpotens. hec ille. Jnde in bꝰ figura He neſis ꝑ dr̃ q⁹ cũ terra aquis coopta eẽt:inanis e rat ꝛ vacua.i.nihil germinabat. Lõgregatis ãt aqs i vnũ locũ:ꝛ arida apparẽte:luce calefacta ſolis germinare cepit:ꝛ fructuũ diuerſa ꝓducẽ gñia. Sic ꝛ aqs criminũ ſup aĩam inundãtibus: ſterilis vtiqz eſt q̃ ad vitã eternã.ſed aqs in vnũ locũ ꝑ verã cõfeſſionẽ collocatis:germinat: fru ctũqz diuerſũ ad vitã eternã ꝓducit. Audi Am broſiũ. Egreſſus ingt malitie: ẏrutis opaꝝ i greſ ſum. Eodẽ.n.ſtudio q̃ crimẽ expellit: inocentia copulaꝝ. Ẽ ille. ¶ Quartꝰ fructꝰ dr̃ ſpecioſitatis. Audi Greg.in moꝛ.xij.ſup illud Job. Si cela ui in ſinu meo iniqtatẽ meã. Mirent ingt in bo no Job q̃ volũt caſtitatis cõtinentiã: mirent ite gritatẽ iuſtitie:mirent viſcera pietatis. Ego i eo nõ minus ãmiroꝛ cõfeſſionem humilimam pec catoꝝ q̃s tot ſublimia virtutum.hec ille.

¶ De alijs quattuoꝛ vltimis ſancte confeſſiõis fructibus concluſio tertia.

Accipe tertiã cõcl'onẽ. vz. Fallit:liberat ſemp bona eſt:ꝛ ad gl'am ſ.ã cõfeſſio ꝓ ducit eternã. In hac cõcl'one alij. iij. ſi paddunt ſcẽ cõfeſſiõis fructꝰ. vz ¶ Primꝰ dicit deceptiu⁹ ¶ Scõs dr̃ liberatiu⁹ ¶ Tertiꝰ dr̃ pſe ueratiuus ¶ Quartꝰ dr̃ coronatiu⁹ ¶ Primus inq̃z dr̃ deceptiu⁹. Nihil ꝓfecto ſic diabolũ ꝺci pit:nihilq; ſic flagellat ſicut peccatoꝝ ẏa cõfeſ ſio. Audi Greg.in moꝛ. Neqz ingt facili⁹ ab ini mico deijcimur q̃s cũ eum ſupbiẽdo imitamur. Nec cũ vehemẽti⁹ ꝓſternim⁹ q̃s cũ hũilitate dñz ſegmur.nec acriõẽ ei dolões iſligim⁹: q̃s cũ pla gaſ pctoꝝ nr̃oꝝ ofiten⁹ ꝛ penitẽdo ſanam⁹. Ẽ ille

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ideo aīa cara malignus spūs: vt ait idē Grego. in dialogo cogitationi: locutioni: atq; operi nr̄o semp inīstit: si forte aliquid inueniat. vī apud examen eterni iudicis accusator existat. hec ille. Audi t Bernar. in ꝓmone. Ledit ingt nos iniquitas diaboli atq; versutia. Sed ml̄to āplius eū nr̄a simplicitas t mia torquet. būilitate nr̄am ñ sustinet. vrit charitate nr̄a. mansuetudine t obedientia crucīat. hec ille. ¶ Scōs fructus dr̄ liberatiuus. nihil. n. aīa cara sic ab ifamia liberat: nihilq; sic pcā celat: sicut scā cōfessio. Si vnḡ ex'm notasti: hoc ipsū nō. Fuit enim Rome quedā matrona nobilib⁹ orta natalib⁹: t nō minus vtutibus fulgens: vxor nō indigni oris viri. Sola. n. eis proles deerat. deū supplr exorant: vt eis filiū vnū prestet. exaudit deus. cōcepit mulier t peperit filiū quē sumptuose alunt. diuini bñficij obliuiscunt: t pigriores ad diuina efficiunt solito. In se tm reuersus vir e⁹ ad sepulchrū dñi in remissionē pcōr ire decreuit discedit. t mulier iā que dñi erant liberius cogitabat. liberalitatē in pauperes exercebat. Interea parvulū sinū a lacte suspensū a cunicḷis subtū in proprium lectū collocauit. hic āt puerul⁹ aut matris berebat gremio: aut pendebat e collo. noctibusq; singulis inter mīs vbera mozabat. Sic succedentib⁹ etatib⁹ adolescentē mr̄ āplexu nō arcebat. nō ab oculo repellebat: non ēt a lecto. mozit interea vir ei⁹: t doloze mariti post annū mitigato interiozi amoze ad se inuicē diligunt: t ita grandi in etate inuicē dormiebant. Quid plura: Filialis amor in carnalē cōmutat filius pro marito admittit. cōcepto fetu: mulier misera corde t corpe angustiat: spe āt venie ducta ab ieiunijs: oīonibus: ceterisq; consuetis bonis nō discedebat. Intera veste ventris celato tumore: peruenit ad diē partus. Nascit infans: sed seua tigris. i. mr̄ propria vir bñ natū arripiens suffocauit. t ipsū in latrinā proijciens nullo sentiente celauit. Mundi princeps. i. diabolus cū in aīa mulierē captiuā teneret: cogitauit sceuire. sumpto igit demōe secularis clerici scema te: Romā venit. curiā intrauit. proceres saluta uit. Nullū sibi similē in soluendis qōnibus. t secretis edicendis fore dixit. Et ut peritie sue certā experientiā bēret: multa eis reuelauit. Placent cuncta regi: t amor regis crescit ad illum. Tunc spūs ille malignus sic vice quadā alloq tur regē. Miror certe multū q⁹ oēs consumpti ñ estis: Romaq; nō corruit: funditusq; nō sit euersa. Facinus in ea quoddā execrabil⁹ cūctis in ea est perpetratū. Illa quā dicitis mulierē sānctissimā feminar̄ oīum scelestissima atq; crudelissima est. de proprio. n. filio conceptū filiū manibus proprijs interemit. ac ne uideret proiecit in latrinā. stupet rex: cunctiq; mirant astantes. Noli inquiūt oēs munditie t pietatis blasphemare tēplū. difficulter inquit spūs: q̄ dixi credē poteritis: sed aduocet: t examinet: factū cōpiet t vt credatis: ignis in medio platee paret. si cōuincat: in ipso conremesc. si innocens sit inuenta psona mea in ipso sine cōpassione ꝓiciat. placz factū cunctis. bonestē mulier regi pītat. nō te i quit lateat o mulier noui fama vatis: quē deus in salutē romanor̄ suscitauit. accusaris in mltis Rē pande: t gl̄am redde deo. aut te innocentia probet. Ac illa deo inspirante rīdit q̄ grauis ē cā: tm̄ filio indiget sapientū. nec tutū fore credo cōrā rege satrapisq; suis: ablq; consilio b facere velle. Acceptis g̃ indicijs egressa est. t ñ in hoie: sed in xp̄o ofisa: sūmo mane per pniam cō fugit ad xp̄m. Uir āt Luci⁹ dei f̄uus tunc dei i gebat eccl̄iam. Illū presto adijt: pedibusq; aduoluit suis. plorat: veniā petit: peccatū fatet. cōsiderat vir dei lachrymas facinusq; ex alta pte misericordiā dei maiorē cernit oī otrito. tunc ait illi. Quietio: filia tu aio esto. maior est dei pietas q̄ sit iniquitas hois. Mariā gl̄osaz in tui auxiliū voca: q neminē inuocata dīerit unq̄. Breue tibi est tp̄s. pniam condignā tibi assignare ñ possū. oñica tibi sit ofo ꝓ tui absolutione peci. pgit illa domū t facit qđ docuit Luci⁹. Statuta die mulier accersīt. proxiū intrat: spectaculū cuncti expectāt vt loq̄t. ẏgo gl̄osa associat inuisibilē illā. dūcq; sic astaret: fari nec inciper gsz ait rex clerico. hem quā accusasti dña pñs ē. aduersus illā q̄ gd bēs: narra. mutescit ille: mulierēcq; mirat. ñ ingt hec illa est scelerata atq; dira scissima hec mulier est t veneranda. Turbatur rex: oēsq; cū illo. cremari miat illū: nisi q̄ dixerit probet. Dicē ingt demon me vitate oz. hic adest ẏgo xp̄i gl̄osa mr̄. signo se crucis muniunt oēs. territ⁹q; demon: nec crucis vtutez sentire potēs: fictionē suā ꝓdit. t fetore horribili fūcto euanuit. mulier inocens iudicat. deo laudes psoluūt. gl̄osa ẏgo magnificat. pniamq; faciens mulier tandē genit in pace rē. ¶ Tertiū fructus dr̄ pseuerativi⁹. hz. n. ofessio ẏaq; pnia sit difficilis i extremis: tū gcūq; ēt in extremis ofiteri: in bonoq; ꝓposito pseuerat: a demonijs fuit̄te liberat. Audi btm̄ Tho. in. iiij. di. xx. vina inquit gr̄a nulli se subtrahit qđ in se ē. vñ bō q̄diu i se vsū liberi arbitrij hz: ad vinaz gr̄am ꝓparare se pōt: dolēdo de pterito: t hñdo ꝓpositū cauēdi de futuro. Audi de pe. di. iij. c. nēo. Nēo ingt dsperand⁹ est dū in b corpe ē ostitut⁹. Qz nonnūq; qđ diffidētia etatis differt: ofilio maturiori ficit. Audi pulcherrimū aliū tex. xx vi. q. vj. c. si p̄ byter. Si p̄s byter pniam abnegauerit morienti dⁿ⁹ rē⁹ erit aīar̄. qr dñs dicit. q̄cūq; die peccator uersus fuerit ad pniam: vita viuet t ñ morie. Uera. n. ofessio in vltio tpe pōt ee: q: nō solū tpis: sed ēt t cordis inspector est de⁹. Sic latro vni⁹ monīti pnia meruit eē in paradiso i hora vltime ofessionis. hec ibi. Et idē dr̄. c. cognouimus. post medietatē capti dr̄. Quisq; mortis tē pore pniam sibi denegauerit: t desperauerit de misericordia dñi qui cum ad subueniendū morienti sufficere vl̄ in momento posse ñ credidit. Perdidisset latro in cruce premiū ad vexteraz pendēs: si illū vni⁹ horē pnia nō inuenisset: cum esset in pena penituit: t pro vniuſ cōfessiōe ſmonis habitaculū in paradiso eo ꝓmittente ꝓmeruit Uera q̄ ad dñm cōfessio in ultimis positor mēte est pot⁹ estimāda q̄ tpe. ppa hoc talr asserēte. Cū ingemueris tūc saluus eris. Luz g̃ dñs sit cordis inspector quouis tpe nō eē deneganda pnia postulāti: cū ille se obliget iudici cui occulta nouit reuelari. h ibi. Et de pe. dis. i. c. mēsurā. dr̄ q⁹ nō est cōsiderāda mēsura tpis: sz dolozis etē: Sz intellige tm̄ q⁹ illud qđ dicit. c. si p̄s byter negauerit pniam moriēti: reus erit aīar̄. intelligit q̄tum in se est. Nō. n. sequit q⁹ ille moriēs damnatus sit si. i. cōtritus ẏe est: t fecit qđ potuit ut cōfiteret: nec valuit: excusat ꝓfecto talis. h dic̄ Postl. sup dicto. c. si p̄s byter. Sz pono casum. Intirm⁹ accersīri iubet sacerdotez: dūcq; vēniret infirm⁹ loq̄la pdidit: vl̄ amēs: vl̄ frenetic⁹: vl aligd hmōi: qđ rōnis vsum impediat: sibi accidit. qđ faciet sacerdos. Dico q⁹ sacerdos vēiēs accepta ẏa fide t credulitate ab his q infirmū pniam petentem audierīt: dz ei qcquid hz humanit⁹ ipendē absoluēdo t recōciliando: t si sine periculo fieri pōt ei eucharistiā ministrādo. Et colr hec rñsio xx vi. q. vi. c. si qs de corpore exiēs rē. Audi tex. ibidē. vbi sic dr̄. Si qs i infirmitate petit pniaz si casu dū ad eū inuitat⁹ sacerdos venit: oppressus infirmitate obmutuit: vl in frenesim uersus fuerit: dent testimoniū q eū audierūt: t accipiat penitētiaz. i. absolutōez. Et si otinuo credit mōitus recōcilier̄ p man⁹ ipositōez: t infundat ori ei⁹ eucharistiā. si supuixerit āmonet⁹ a supdictis retribus petōi sue satisfactū: t subdat statutis pnie legib⁹: q̄diu sacerdos q pniam dedit pbauerit. hec ibi. Forma absolutōis habet ex ō sen. exco. a nobis. Et dicit Hosti. q⁹ si talis mut⁹ signa cōtritōis ostēdit: vt qa man⁹ ad celū leuat: vl pect⁹ tūdit: tūc sufficit ei i hoc casu. Et si anteq̄ sacerdos aduenisset obijsset talib⁹ ꝑcedētib⁹ signis. dico q⁹ in ecclesia sepeliat. Facit ad h tex. ibidē Si aliqs ingt mortu⁹ fuerit: q iā cōfessus. s. uelle accipe pniam testimoniū hz bonū. t nō potit uenire ad sacerdotē: sed ꝓoccupauerit eū mors in via. faciat ꝓ eo oblatōem ad altare: t dēt redēptionē ꝓ captiuis. h ibi. Hec sufficiāt ꝓ fructu p̄ senti. Quart⁹ fructus dr̄ ad dei laudē ꝓceptio nisq; ẏginis gloriose dr̄ coronatiu⁹. Audi Ambrosiū in li. de paradiso. t ponit de pe. di. i. Nō pt ingt quisq; iustificari a pctō nisi fuerit pcm̄ āte cōfessus. Et idē in ſmōe. xl. Ecce nūc tēp⁹ acceptabile adest: in q̄ ofessio a morte. s. eterna aiaz liberat. t cōfessio appit paradisū spēq; saluādi tribuit. Uā scriptura dicit. Dic tu inigrates tuas ut iustificeris. h ille. Et Hranus imediate post predicta ẏba dicit. Dis ẏbis ostendit q⁹ nō merēt iustificari q in vita sua pctū nō vult ofiteri. h ille Audi h exēplū. Quidā scelestissim⁹ cuidā scō beremite ofessus est. quē cū ad odignā pniam iducere nō posset: illi iniunxit vt fontē inueniret e⁹ a qua iturū abcederet: t plenū vrceolū quē sibi derat sibi portaret. Sup hoc ille āplius nō cōsideras leṫer pniam illā accipit. Quā aquā cum p annū qsisset: nō illā inueniēs: ad beremitaz redijt. t lachrymis inundātib⁹ beremite veniaz petit. Dūcq; si lachrymās dolēt: gutta lachryme in vrceolū cadēs mox illud ipleuit. Dic ingt scūs beremita est fons ille q surſū ascendit: t ascēdes facit in vitā eternā. Inde btūs Tho. in. iiij. dis. xvij. ar. v. ad tertiā. q. rīndendo ait. Cū a padisi i troitu ꝓhibeat⁹ qs p culpā t pene reatū: t talia i pedimeta p cōfessionē tollātur. ꝓsequens est ut aīa ofessiōe saluet: t ad gaudia pueniat padisi. Ad q̄ puenire possum⁹ p gr̄am dñi nr̄i Jesu xp̄i: q bñdict⁹ t gl̄osus regnat in secula seculoz. am̄.

¶ Feria secunda tertie dominice quadragesime sermo in ordine vigesimus.

Repleti sunt cēs in synagoga ira. Luce. iiij. Plura dilectissimi añriozi ꝓmone de scā ofessione ꝓscripsim⁹. nec vt ẏa fatear cū multi inopinati idies casus occurrat: vno valem⁹ in ꝓmone bāc ipsam enucleare materiā. nec vos borto⁹ si veritatē dixero aures beniuolas tedeat accōmodare: iudeoz exēplo. Nā cū eoz ingratitudinē sub vidue tipo Helie tēpore t Naamā syro tpe Helisei oñderet. qm̄ ut Lexētius ait b tpe. Obsequiū aicos: vitas odiū pit. oēs ira in synagoga repleti st. De sacra igr̄ cōfessione iterū hoc in sermone tractaturi tres gloriosas cōsiderationes faciamus. vz ¶ Omniū ofessionē audientiū debitā conditōez. ¶ Oium cōfessionē audientiū exquisitaz obligationem. ¶ Omniū peccatorum generalez obseruatiōez.

Primo oium ofessionez audire volentiū debitā cōditionē videam⁹. vbi tres ocluſiōes more solito faciam⁹. ¶ Pria ocluſio est ista. Diligēti aio ofessores insistant: vt ꝓ virib⁹ peccatores a culpa reuocēt: et sufficiēter vt id fieri possit iterrogent. ¶ Scōa conclusio. Hoc sibi memorie tradāt qcūq; ofessiōes audire poptāt: vt debit] circūstātijs pctōres inrogēt. ¶ Tertia ocl̄o est ista. Inuigilēt oēs ofessores vt ꝓ virib⁹ pctā ad memoriā studeāt ꝓuocare. ¶ De interrogatoīb⁹ i ofessiōe fiendis ocl̄o 4ª.

Accipie primā ocl̄onem rē. ut s. Ad cui⁹ declaratōez tres ingram⁹ vitates. ¶ Pª est. si ofessiōes audire volētib⁹ sit vita bona necessaria: an sufficiat scia. ¶ Scōa vitas. an illa sit bona cōfessio: qñ penites solū dicit nō vel sic: t sacerdos interrogat p singula. ¶ Tertia vitas est. an liceat sacerdoti specificatiōez interrogar̄ psone. ¶ Qtū ad primā dico vite bonitas pōt cōsiderari dupl̄r. aut q̄tuz ad necessitatem sacramēti. aut q̄tum ad hoc vt ofitens dignus efficiat sacramentoz minister. ¶ Qtum ad primū nō est necessaria. qm̄ tam bonis q̄ malis sacerdotib⁹ ptās talis cōcessa est. Nō. n. gñalis dispēsator t gubernator de⁹ vult vt malitia pti clar] ꝓiudicet bono cōi: ut dic̄ bon̄. i. iiij. di. xviij

Universidad de Deusto
Biblioteca

Si autem cõsideratur uita bona ꝗtum ad fm: tũc dico ꝙ sic.p⁴ .pe.iiij. Sicut boni dispẽsato res multiformis gr̃e dei. Et hoc tibi ꝓbo anctẽ rõne.z exẽplo. Aũcte quidẽ sic. Aug. de pe. di. vi.c.i. circa mediũ capti. Sacerdos ingt cui ois offerr̃ peccatõ: z ante quẽ statuit ois languor. i. manifestat. i nullo eoꝝ iudicãdus sit q̃ in alio iu dicare est pmptus. Judicãs. n. aliũ q est iudicã dus ꝺemnat seipm: Cognoscat igit se:z purget in se qd alios uidet sibi offerre. Laueat vt a se ꝓ iecerit qcquid in alio vãnosum reperit zc̃. H ibi: Audi textũ. iij. q. vij. c.q sine petõ. Qui sin̄ petõ est vim prius in illa. l. aia peccatrice lapidẽ mit tat. ad alicna quippe diluenda pccã ibant. s. iu dei z sua religrant. Reuocenẽ itaq intus ad cõ sciam vt prius ꝓpria corrigant: z tunc aliena r prehendãt. hec ibi. Et. c. se. dr̃. Judicet ille de al terius errore: qui ñ hz qd in seipso ꝺemnet. Ju dicet ille qui ñ agit eadẽ q̃ in alio putauerit pu menda. Ne cũ de alio iudicat in se ferat sniaz. i. faciat se dignũ cõdemnatõe zc̃. H ibi. Et sunt ꝟ ba Ambro. sup beati imaculati. Et. c. se. dr̃. In grauib⁹. i. mortalib⁹ pccis quis positus: dũ suis p̃mit aliena ñ diluit. s. de vite termino. Cunctis n. liquet: qz cũ is displicet qui ad intercedẽduz mittit: irati animus ꝓculdubio ad deteriora ꝓ uocat. Scriptũ quippe est. s. Prouer. xvj. Victi me impioꝝ abhominabiles sunt deo. vota iusto rũ placabilia. binc. n. est ꝙ scriptuz est Ben̄. iiij. Respexit dn̄s ad Abel z ad munera ei⁹. ad La yn ãt z ad munera ei⁹ ñ respexit zc̃. hec ibi. Et sĩ ꝟba Hzego. Eadẽ ꝟba ponunt. xiij. q. v. c. scri ptũ quippe est zc̃. Jdẽ. c. se. qõ incipit. postulat⁹. Et. i. q. i. c. necesse. dr̃. Necesse est vt munda sit manus q̃ dilluere sordes curat. Ne tacta qz ꝺte rius inquinet. s. quantũ in se est si sordida seqns lutũ teneat. Scriptũ nãq est. s. Isa. i. Mundami ni qui offertis vasa dn̄i. glo. i. subditoꝝ aias. ga dn̄s in eis sedet. xxiij. q. iiij. c. Nabuchodonosoz xxxij. q. v. si ꝓaulus. Et sũt ꝟba Hzego. in r̃gi stro. Et. i. q. i. c. ferr̃. circa finẽ dr̃. Vulnerato eiz pastore. qui curandis ouib⁹ adhibet medicinaz. Aut qũo populũ oronis clipeo tueat: qui iacut hostiũ sese feriendũ exponit. Aut qualẽ fructuz de se ꝓducturus est: cui⁹ graui peste radix in fecta est. maioz g̃ metuẽda est locis illis calami tas vbi intercessores ad locũ regimis adducũt qui dei in se magis iracundiã ꝓuocent quẽ per semetipsos placare debuerant. hec ibi. ¶ 2° h ꝓ bat rõe. sicut. n. ꝓ misteriũ ofitentis uiuificat rei illuminant̃ ceci: ita ꝛgruũ est vt r ipse sit illumi nat⁹. Jtẽ r xp̃i vicẽ gerit in terris. g̃ merito inst⁹ eẽ hz. Jtẽ sca a scis tractari debent zc̃. ¶ 3° ꝓ bat ex⁹. qũo qso quis in ceno pãnũ lauabit: sic q̃ mõ quis in sordib⁹ exñs aliorꝝ sordes mũdabit. Jñ accipe hanc regulã gñalẽ. Quicũq ofessio nes intendit audire: duo h ꝓmaxie hr̃e ꝓcuret. s. sciam cõpetenter: z vitã honestã. Audi Augu. de pe. di. vj. Laueat inquit spũalis iudex vt sic nõ cõmisit crimen nequicie: ita nõ careat munẽ scie. oz. n. ꝙ sciat cognoscer̃ quicquid hz iudica re. Judiciaria nãq potestas h expostulat: vt q hz iudicare discernat. diligens igit inquisitor su brilisq̃ inuestigator sapienter z q̃si astute inter roget a peccatore: qd forsitan ignorat: l verecũ dia velit occultare. hec ibi. qr̃ zc̃. ¶ Quãũ ad ꝑm dicit Huilelm⁹ ꝙ illa ofessio bona est nisi peccator potius ofiteri dimitteret: q̃ ore ꝓprio ofiterer̃. h. n. superbia est. de pe. di. v. c. i. versus finẽ. qr̃ zc̃. ¶ Quantũ ad tertiã dicit Raymun dus ꝙ sicut ofitenti ñ licet specificare personaz ita nec sacerdoti interrogare. quar̃ zc̃. Et sic ꝑz prima conclo. quare zc̃.

¶ Quomodo sit interrogandus peccator in cõ fessione conclo secunda.

HIcipe ꝑm conclonẽ. vz. Hoc sibi me mozie tradant quicunq ofessiones au dire peroptant: vt debitis circũstãtijs peccatores interrogent. vbi tres ingram⁹ vita. ¶ p⁴ .i. est. qs sit modus ꝺuand⁹ in introgatõi bus in ofessione fiendis. ¶ 2⁴ .i. q̃ sũt iste circũ stantie interrogande. ¶ 3⁴ .i. si unũ peccñ l plura relinquerent ꝙ oblioꝝ: qlo ꝺlebit illud. ¶ Ter tũ ad primã dico hz btñ Tho. in. iiij. di. xix. i ex positõe lr̃e in fine. ꝙ in interrogationib⁹ fiẽdis tria ꝺuanda sunt. ¶ P̃mo vt fiat interrogatio de pccis q̃ cõiter in talib⁹ eiusdẽ ꝺditionis habun dare solent. Nõ. n. requirit in milite vt ḡrat̃ de pccis clericoꝝ aut religioꝝ zc̃. ¶ Scõo regri tur vt ñ fiat explicita interrogatio nisi de pccis q̃ cõiter manifesta sunt: vt de superbia: ira: acci dia: gula: auaritia: inuidia: z luxuria. Et de cir cũstantijs q̃ trahunt in aliud genus peccati: vt in luxuriã: an cũ masculo: an vt debet zc̃. In a lijs ãt adinuentionib⁹ pccoꝝ ita fiat iterrogatõ vt. l. si cõmiserit: dicat. z si nõ: vt non aũdicat. Et h bñ notent ciarmatores vt ita loquar: qui ofes siones suis bubulis z magis vendũt. ¶ 3° requi rit vt i peccatis carnalibus numis ad particula res circũstantias nõ descendãt. Qm̃ huiusmodi delectabilia quanto magis in speciali consideranꝫ rantur: tanto magis ad ocupiscentiã sunt apta nata mouere. vt dicit pbus. iij. ethi. Jnde contĩ gere posset ꝙ sacerdos taz ibi q̃ confitenti no ceret. hec Tho. ¶ Quantum ad haz dico ꝙ be sunt permaxime circũstantie peccatoꝝ in con fessione fiende. vz. Quis. quid. vbi. per quos. q̃ tiens. cur. quomodo. quãdo. Expone quis. l. pec cauit. an. l. mascul⁹ vel femina: nobilis vel igno bilis: liber vel seruus: sciens vel ignorans: iuue nis vel senex: in dignitate vel officio: solutus ul coniugatus: secularis uel clanstralis: clericus vel secularis: consanguineus vel extraneus: iu deus vel paganus: z his similibus. ¶ Secundo quid. i. quid cõmisit: an adulterium: fornicatio nem: homicidium: furtum: z an publicum vel manifestum. Jtem an quatriduanum z fetens an recens zc̃. ¶ Tertio vbi. i. in quo loco sacro vel non sacro: honesto vel inhonesto z cetera. ¶ Quarto per quos scilicet an socios vel

nõ. an seculares vel clericos. et cum quibus. et contra quos. ¶ Quinto quotiens. idest quot vi cibus. Quia vulnus iteratum tardius sanat. de pe. di. iij. Jnanis est penitentia. ¶ Sexto cur. i. q̃ li intentõe. ga quicqd agũt boñ intẽtio iudicat oẽs. Jtẽ cur. i. an coactꝰ l sponte. uel an paupta te. vel cupiditate. vel an alio nocendi l nõ. ¶ Se ptima est quomõ. i. q̃liter fecit: honeste tñ iterro get. ¶ Octaua est qñ. i. quo tpe. s. an dieb⁹ festi uis: z an post pnim vel an. Hz vices q̃ sũt ille cir cũstantie trahẽtes in aliud gen⁹ peccati. Dico ꝙ quedã sunt totalr aggrauãtes pctñ. quedã non ita aggrauãtes. Totalr aggrauãtes sunt he q̃ i his ꝟsibus otinent. Aggrauat ordo. locus. ꝑsona scia. temp⁹. Etas. cõditio. numerus. mora. copia. causa. Est modus i culpa. status alter. lucta pu silla. Expone sic. Aggrauat ordo. s. sacer. vt pre ſbyter. diacon⁹ zc̃. Locus. vt sacer vl nõ. Per sona. s. iugata l religiosa. Scia. qr vl ignorañ vel sciẽter. Tẽpus. s. sacrũ. Etas. iuuenis l anti quus. Cõditio. ut ꝺuus l liber. Numerus. i. quot vicibus. Mora. ꝗtum. s. steterit in pctõ. Copia. i. ꝗtum abstulit. Cã. i. qre fc fecit. Mod⁹. i. mani feste l occulte. Status alr. i. si nobilis l nõ. in di gnitate l nõ. Lucta pusilla. i. parua tentatõe. vl magna stimulat⁹. Circũstantie aũt nõ aggrauã tes totalr sũt: vt ego feci sic l sic. Et ut itelligas quõ circũstantie in aliud gen⁹ peccati trahunt: do tibi exemplu. z. Dic luxuriauit cum ꝺugata trabis in aliã spẽm. s. in adulteriũ zc̃. ¶ Quãũ ad tertiã veritatẽ dico ꝙ deus non requirit ab boie ampli⁹ q̃ ꝑ possit. Cũ g̃ peccata oblita i boiꝰ nõ sint ptãte sufficit deo mẽtẽ offerre. Audi Au gu. Si a mẽte ingt penitẽtis aliq̃ exciderit: ofi tetur veritatẽ deo cui generalr dicit. Qui nosti occulta cordis opera mea r delicta mea a te nõ sunt abscondita: quibus veniã largiaris. Hec. n. est veritas confitentis quã diligit deus testante ꝓpha. Ecce enim veritatem dilexisti. hec ille. Hoc idem ponit magr̃ in. iiij. di. xxi. quare zc̃.

¶ De reuocatione peccatorum ad memoriam in confessione fienda conclusio tertia.

ACcipe tertiã cl'onem. vz. Inuigilẽt oẽs ofessores vt ꝓ viri⁹ pctã studeãt ad memoziã reuocar̃. Sensus isti⁹ cl'onis est cũ viderit ofessor ꝙ peccatoz sup aliquo pec cato nihil dicit. cuius tñ ipse certã vel ꝓbabilez notitiã hz: insudare ꝓ viri⁹ hz vt illud sibi ad memoziã possit reuocare. ¶ Pro cui⁹ declaratiõe tres pono casus. ¶ Prim⁹ casus est. Audit sacer dos in ofessione hũc vir̃ z hanc mulierẽ: z eoꝝ colligit ex ꝟbis ꝙ vero nõ copulañ matrimõio credẽtibus tñ ipis totũ oppositũ. z tpe ofessiõis neutr̃ eoꝝ quicq̃ cũ ignozẽt hocipsum dicunt: scit tñ sacerdos ꝙ stant in pctõ mortali. qd hic fa ciet pauperulus ofessor? ¶ Scõs casus est. Hic ptesbyter curã aiaꝝ hñs quosdã mutos. surdos cecos. aut furiosos: vel sil'es sub eius hz curã: qs firmiter scit in pctõ mõtali esse. quid hic facier? Si. n. interrogat surdũ nõ intelligit. Si mutum loqui ñ põt. Si cecũ ille dubitat an sit sacerdos z sic de alijs. ¶ Tertiꝰ casus est. Sacerdos petr̃ in ofessione audit: q omisit aliqd grande scelus notũ clarissime sacerdoti: z tñ Petrus nõ ofiteꝛ z ille ad memoziã reducit: Petrus ꝟo negat. qd faciet sacerdos? ¶ Quantũ ad primũ dico ꝙ si id clare notũ sit ofessori: z de hoc ꝓbabiles bẽt testiũ rõnes: illud supioꝛi suo. i. epo: vel alteri po testarẽ hñti nũciare hz. Et põt etiã ipsis nũciare ut aut faciant diuortiũ: aut q̃ sit̃ maneant sicut frater z soꝛoꝛ. Si aũt nõ certe scit: sz tñ ꝓbabiliꝛ credit vel suspicar̃. nec ad superiorẽ hz accedeꝛ: nec illis factũ aperire: nisi in illis cerneret crassã ignorãtiã habundare. Hec ñsio est fm glo. su per ꝟsi. Jnsistendũ. de pe. z re. qre zc̃. ¶ Octuz ad fm dicit Ray. Sacerdos ꝓ viri⁹ studeat vt tales ad ctritionẽ z merã pniaz ꝺucat signis scriptis. z alijs modis qbus põt. xxij. q. ij. faciat hõ ꝓ tẽpali salute bonũ qd põt. Si autẽ nec si gnis nec aliq̃ cernit se ꝓficere mõ: oꝛet tunc ꝓ ipsis dn̄m. Jdẽ hoꝛtet vt faciant ꝓchiani: ut. s. dn̄s cozda eoꝝ illuminet: vt ad pniam reducan tur. de cõse. di. iiij. c. solet q̃ri. in fine. Et si nihil o miserit de cõtingentib⁹: tunc nõ imputabit̃ sibi. di. xliij. Ephesijs. vbi dicit. Ephesijs ¶ Paul⁹ dic. s. Actuũ. xx. Mũde sunt man⁹ mee a sanguine oium vr̃m. Non. n. subterfugi. i. neglexi. q̃ min⁹ i. vt nõ nunciarẽ oñe cõsiliũ de vobis. Mũdus ergo a sanguine eoꝝ nõ esset si eis cõsiliũ ꝺi an nunciare noluisset. Quia cũ increpare delinq̃n tes noluerit eos ꝓculdubio tacẽdo pastoꝛ occi dit. hec ibi. Et sũt ꝟba Greg. Et. lxxxiij. di. errõ vbi sic dicit. Errоꝛ cui nũq̃ resistit̃ approbatur Et veritas cũ minime defensat: opprimit̃. Ne gligere quippe cũ possis. s. sine petõ arguer̃ per uersos: nihil aliud est q̃ fouere. Nec caret scru pulo societatis occulte: q manifesto facinoꝛi de sinit obuiare. qre zc̃. ¶ Ad tertiũ ꝑz ex dictis q̃ si sacerdos qõ potuit fecit: excusat̃ r absoluat eum. ga peccatũ qõ antea nouit: nõ ut iudex et ꝑsona cõis: sz ut ꝑsona ꝓuata nouit. Et hoc itel lige si petñ sit occultũ. si ꝟo manifestũ ita q̃ nl la possit tergiuersatiõe celari: ñ absoluat. Et po nitur casus notabilis. de cõse. di. ij. c. nõ ꝓhibet vbi dr̃ q̃ si peccatũ est occultuz: vt dicit glo. et Petrus publice cõionem petat: quẽ certe scit ñ cẽ ofessum: nõ debet illi sacerdos eucharistiã ꝺ negare. secus si petñ publicũ eẽt. Audi textuz. Non ꝓhibeat ingt dispẽsator. i. sacerdos piguet terre. i. peccatores diuites i peccatis mẽsaz dñi mãducare: sz exactoꝛẽ moneat timẽ. i. deũ q exi get ab eis moneat timẽ. vt dicit glo. hec ibi. qr̃ zc̃. Et hec sufficiãt ꝓ ꝑma parte huius fmois.

¶ De obligatione confessoꝛum quantum ad ce lationẽ confessionis consideratio secunda.

SEcundo loco Omniuz cõfessiõez audientium exquisitam obligatõez videamus. vbi tres conclusiones subiungamus. vz ¶ Pzima conclusio est ista.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quisquis peccores i ofessione audiri itendit: sumope cauere at ne aliqd sic patefactū cuipiā fueleꝛ. ℣ 2ª 2æ est ista. Nō sine graui aīe dispendio qs pōt qō secrete habuit alci fuelare. ℣ 3ª 3æ ē ista. Nullus quantacūq; data licentia debz qō sub sigillo confessionis accepit alci denudare.

¶ Oz confessores que audiunt i confessione celare debent ocio prima.

Accipe pmā conclonē ꝛc. ut. s. Ad cuius declaratiōz tres ingramᵒ ℣itates. ℣ 4ª ℣i. est ista. vtz pro aliq̄ grandi euitādo piculo qō bitū est i ofessione possit fuelari. ℣ 1ª ℣i. est. vtz alia q̄ ofessor pter ofessiōz scit: sit obligatus nō fuelare. ℣ 3ª ℣i. est. Abbas l' alᵒ superior peccatū alicuiᵒ sui ifeꝛioris p ofessiōz nouit: peccat ne ille superior illud peccatū ipunitū fliquēdo? ¶ Quantū ad pmā dico q̄ quocūq; casu occurrenti nūq̄ lz ofessionē fuelar. vbi nō ſm btm Tho. i. iiij. di. xxj. q. i sacris eccl'ie illud qō gerit exterius signū est illᵘ qō gerit interᵘ. In teꝛius ār i sacris opaī deᵒ. exterius ār opaī eccl'ie miſtꝛ: i ipositōe manuū ꝛc. Un b̄ regula accipit q̄ sicut deᵒ interᵘ peccā hoīs tegit: sic ꝛ sacerdos q̄ eᵒ vicē gerit i ēris: occultare oz exterius. Propterea qōcūq; periculū imineat: siue sit de mrimonio inter aliquos illicite ōbendo: siue de hēr tico q̄ corrumperet fideles: siue de aliquo tpali dāno ꝛc. ꝛ illud si p ofessionē sciaī: nullo pacto oz illud ofessor reuelare. Sed quid agēdū est? Dico q̄ tales p ofessorē admonendi sunt vt desistant. Et si eīet malū qō ō eccl'iam imineret: oz prelato nunciare vt vigilet sup gregē suū l' huiusmodi. Etsi est malū tpale. ut puta prodmē tū: obuiare oz quantū pōt. ꝛ supioꝛes mō magis populi cauros reddere. Ita tñ q̄ ofessionē nullo pacto reuelet. Innocentiᵒ tñ in glo. sup. c. oīs de pe. ꝛ re. opinionē quorūdā ponit dicentiū q̄ imminente aliquo añdictoꝛ piculoꝛ poterat confessionē sacerdos talibᵒ psonis fuelare: q̄ posset prodesse ꝛ nō obesse: vt pri l' mri ꝛc. Et sumunt arguīntū. xxij. q. v. c. hoc videt dicere. i fine. Et facit multū iste textus ad suū propositū: vbi ponit casus de iurante falsū. ꝛ tu scias certe illū iurasse falsū. cui sit illud indicandū. Et rīdet ibi dicens: videt mihi q̄ se a peccati soluat viculo si indicet talibᵒ q magis pdesse possent q̄ obesse piuro: siue cū corrigendo: siue dim̄ p eo placando: si ꝛ ipse ofessionis sibi adhibuerat medicinā. hec ibi. vbi glo. fi. ait. Qui q̄ dicit talibus q possunt pdesse ꝛ nō obesse: nō dr prodere. ij. q. i. si peccauerit. hec glo. Sed h opinio pfecto ab oībus nīis iprobaī. vt pz p btm Tho. in. iiij. di. xi. ꝛ Petrū de tarantasio: ꝛ ceteros. Et Ludolphus doctoꝛ quidā ecumᵒ ordis minoꝛ sup. iiij. sniaꝛ di. xxij. q. vl. dicit q̄ ofessor in casu ēt quo mort] periculū sacerdoti imineret. nī oz quouis pacto nec ℣bo: nec signo: nec aliq̄ alio possibili mō cō fessionē reuelare. ꝛ p oīs oz potius mortē eligē q̄ ofessionē reuelare. hec Ludolphus. Quis q̄ so suā peccatū ofiteret si reuelandū aliq̄ mō sciret ꝛc. ¶ Quantū ad ſam dico ſz btm Tho. vt s. Si ofessor alio mō q̄ p ofessionē peccm alic? nouit: poterit illud reuelare si placet. tñ pp euitandū scandalū quantū pōt oz abstinere. vñ pono casū hic ofessor audiuit in ofessione h̄ peccm: qō tñ alio mō añ sciuit. pōt sacerdos dicere tale peccm mihi notū est: sed nō dicat illud in ofessione habuisse. Tñ vt dictū est pp scandalū euitandū oīno taceat: nisi aliq̄ grandis rōnabilis cā imieret. Lōcordat Petrus de tarantasio in. iiij. dist. ut. s. ¶ Quātū ad tertiā breuiter dico q̄ absq; lesione scie pōt prelatus peccm ipunitū relinq̄re: nec vllū tenet adhibē remediū: nisi eo mō q̄ ad ipsū deferī. oz q̄ in foꝛo pniali adhibē remediū tñ: vt monendo eū. Et pōt ēt aliq̄ alia rōnabili occasione pniuare ipsū officio. ita tñ q̄ eis de ofessione suspitio euitet. qī ꝛc. Hoc dic btus Tho. di. xxij. i. iiij. sniaꝛ. Et h sufficiāt p pnti 2ª

¶ Oz grauiter peccat reuelans confessionez ꝛ penitentiam eius conclo secunda.

Accipe ſaz conclonē. vz. Nō sine graui aīe dispendio quis pōt qō secrete habuit alteri reuelare. vbi tres inquiramus ℣i. ℣ 4ª est ista. q̄ sit pnia reuelantis ofessionē. ℣ 2ª ℣i. est ista. Joānes iudici presentat alicuius grauis criminis suspitione: de quo nulla nisi per ofessionē noticia haberi pōt. Accersit sacerdos hoc sciens. Instat minis atq; tormētis iudex vt sacerdos illud detegat crimen. patienter suffert sacerdos. tunc iudex prebet sibi sacm vt ℣itatē dicat. quid faciet hic sacerdos. ℣ 3ª ℣i. est ista. vtrū quis teneat celare secretū sub sigillo ofessionis dictū: nō tñ in ofessione. ¶ Ad primā dico q̄ grauis ei pnia imponit. Reuelans. n. ofessionē est sacramenti violatoꝛ: ꝛ ordinē sacrāmti peruertit. qm̄ vt dictū est sacm exterius significat qō interius gerit. Interius ār deus crimē peccatoꝛis celat. ergo qui illud exterius pandit violatoꝛ erit sacri. ꝛ per oīs mortaliter peccat. Inde de pe. ꝛ re. c. oīs. circa finē dr. Sacerdos aūt prudenter inquirat peccati circūstantias. ꝛ pax infra. Et caueat ne oīno ℣bo uel signo aut alio quouis mō prodat alteriᵒ peccm. Sed si prudentioꝛi consilio indiguerit: illud absq; vlla expressione persone caute requirat. Qm̄ qui peccatū in iudicio pniali sibi tectū presumpserit reuelare: nō solū a sacerdotali officio est deponēdus. vex. ēt ad agendū arctā pniaz in arcto monasterio est detrudendus. hec ibi. Et de pe. dist. vj. c. sacerdos. dicit Hzego. Sacerdos ante oīa caueat ne de his qui ei confitenī peccata sua alicui recitet que ei cōfessus est. Nō propinquis s. suis vel confitentis: nō amicis: nō extraneis: neq; qō obsit pro aliquo scandalo. Nā si hoc fecerit deponaī. ꝛ oībus diebus vite sue ignominiosus peregrinando pergat. hec ibi. Dns autez Hostien. in glo. super. ca. oīs. exponit qūo pnia Hzego. intelligenda sit. Et dicit sic. Intelligas pniam Hzego. ſm peregrinationē q̄diu est in pnia tpali: puta vsq; septēniū vel decēniū vel plus vel minus ſm q̄ pnia limitata erit. xxx. q. i. si qs sacerdos. Quo tpe elapso est in mōastēio detrudendus: vt ibi perpetuā agat pniam. ꝛ sic vnū ius supplet p aliud. Et hanc pniam itellige assignari qñ de reuelatōe sufficiēter fuerit in iudicio pbatū. Quia si ñ probaret nec conuincer de crimine: tunc sacerdos arbitrarie puniret. Hostiī. i pdicta glo. ūre ꝛc. Et dicit glo. sup. dcō c. oīs. sup ℣bo. deponēdo. q̄ oli illa pnia Hreg. iponebaī. sed hodie iponit illa q̄ ponit i dicto. c. oīs. ¶ Ad ſam ℣itatē dico q̄ si sacerdos nō posset iniquū iudicē declinare: ī trā ferēdo ſmonez ad aliud: vel alio mō declinare: credo q̄ rīdere posset. nihil inde oīno scio. s. vt hō. vel nihil scio tibi renelandū. Sic dr Matℏ. xxiij. De die aūt ꝛ hoza nemo scit: neq; angeli in celo: neq; filius hoīs: subintelligit nobis reuelandū. Inde ex de excessib' pla. c. dilectᵒ filiᵒ. dicit q̄ talis iudex a tali ingsitōe quiescē cōpellat. vbi dicit sic textᵘ. Dilectᵒ filius Honoriᵒ. iij. cuidā presbytero cardinali vicario suo scribit: q̄tenus rectores vbis q̄ cogebant presbyteꝛ reuelandū sibi ō quodaz furto: qō fuerat tanq̄ sacerdoti reuelatū: pnicio sa coarctatōe quiescē cōpelleret. vbi dicit sic textᵘ. Quia pniciosuz esset predictū presbyterū sibi taliter credita reuelare: ac cogi ad id qō nō rapuit: exoluendū discretōi tue mandamᵘ: qua tenus rectores cozā te ocueniēteſ iniungas eisdē vt a memorati pſbyteri sup hoc grauamine cō quiescant. h ibi. Et glo. rōem reddit dicēs q̄ sacerdos ille illud furtū sciebat vt deus: ꝛ non vt hō. de offi. or. c. si sacerdos ꝛc. ¶ Ad tertiā ℣itatem dico ſm Tho. in. iiij. di. xxj. q̄ hō nō dz ō facili aliqd ita recipe. si tñ accipit: teneī celaī acsi in ofessione bēret. Et hoc de iure nāli. Hoc idez dicit Hosti. sup dicto. c. oīs. de pe. ꝛ re. Sed pono p casum. Petrus certā pecunie q̄titatē non suā sub sigillo ofessiōis apud me deposuit. fit publica ingsitio quid hic est agēduz. Dico ſz Huil. q̄ si qs hoc mō reuelat sacerdoti qō habuit per furtū: uel alio mō cum pctō: sacerdos teneī celare. Si aūt absolute dixerit: vel alio mō sciuerit id esse furtū: oz dicē veritatē. Sed posito q̄ nō accepit illud in ofessiōe: sed sub sigillo cōfessiōis sacerdos nō dz illud recipe hoc mō. ſz si accepit ꝛ fiat ingsitio p eṕm: vel aliū hītem sup hoc protestatē: teneī ℣itatē dicere. qz si sic recepit: de h casu nō cogitauit. vel si cogitasset vel pmisisset seu etiā iurasset nō reuelare: illicitū eēt pmissū l' iuramētū. nec obstuādū est i piudiciū alteriᵒ. Secus si iuste ꝛ p tyrānū ſgrēt. qz tē subterfugē dz tacēdo l' sophisticādo. i. sophistice rīdendo. qī ꝛc.

¶ De de nullius licentia debet quis confessionem reuelare conclusio tertia.

Accipe tertiā de ōnē. vz. Nullus q̄ cūq; data licētia dz qō sub sigillo ofessionis accepit alteri reuelare. Hic querūī tres ℣itates. ℣ Pria est. an de licētia ofitētis possit qs ofessionē reuelare. ℣ Bcda ℣itas. an sacerdos teneaī celare pctm̄ qō absoluere nō potuit ꝛc. ¶ Tertia ℣itas. an sacerdos teneaī celare pctm̄ qō tñ ofitens nō curat vt absolute sciaī. ¶ Oītū ad priū ī qdā videnī rīdere q̄ sacerdos pōt de licētia ofitentis pctm̄ in ofessiōe auditū reuelare: oz tñ p̄o posse scandalū vitare: ꝛ nō vti licentia tali vbi scandalū timet. Ille aūt cui sic reuelaī de licētia ofitentis illud celare teneī. Et hi dicunt hāc fuisse intentōez bti Tho. in. iiij. di. xxi. Sz ō hoc arguit sic. Lege nature. diuina. ꝛ euāgelica quisq; teneī cōfessionē celare. Istā ppositionē cōiter oēs ocedunt. Sz ofitens nō sup bis legibᵘ dispēsare pōt. qz si par in parē iperiū non hz: a fortioꝛi nec minoꝛ i maioꝛē. vt. c. inotuit eī de electiōe. ꝛ. xxi. di. c. iferioꝛ. ꝛ p oīs nullo mō oz qō dr in ofessione cuipiā reuelari. Itē dictū est in añcedenti ocōne q̄ ofessio exterius est signū qō fit interiᵘ. Sz deus pctm̄ ofessum nullo mō reuelat. g̃ nec sacerdos exteriᵘ vllo mō ōbet illud exterius reuelare. hāc expōem facit Ludolphus in. iiij. di. xxi. Et magr Marcᵘ de ripa in suo q̄dragesimali illā iscquī. ambo sē ordinis minoꝛ. Sz certe miroꝛ q̄ tātus doctoꝛ: ꝛ q̄ etiā btm Tho. legit. dicat illū sic sēsisse. Volui nāq; ad lām legē ℣ba eiᵒ: ipse aūt ad qōem dicit sic. Duo sunt ꝓpter q̄ sacerdos teneī pctm̄ occultare. Prio ꝛ pncipaī ga ipsa occultatio est ō ēntia sacri. s. inq̄tū scit illud inq̄tū deᵒ cuiᵒ vicem gerit q̄tū ad ofessionē. Alio mō ꝓpter scādalū vitandū. Pōt aūt penitēs facē vt illud qō sacerdos sciebat vt deᵒ: sciat etiā vt hō: qō facit dum eū licētiat ut hō. ꝛ iō si dicat ñ frāgit sigillū ofessiōis. tñ oz cauē scādalū i dicēdo: ne fractō sigilli pdicti reputeī. Nec sē ℣ba e. Dicite qſo qd in tēdit dicē btus Tho. in his ℣bis. Pōt ofitēs facē: vt illud qō sacerdos sciebat vt deᵒ: sciat etiā vt hō: nisi q̄ ille ofitēs etiā illud qō in ofessione dixit: ex ofessionē dicat. Et sic sacerdos alia uia h̄ scit q̄ p ofessionē: ꝛ tūc si vult ofitēs vt illud reueleī: pōt sine fractōe sigilli reuelare. ga reuelat illud inq̄tū sciuit vt hō: ꝛ nō vt deᵒ. Et q̄ fuerit ista intētio bti Tho. appet si qs ea ī pdicta di. ar. iij. legerit. vbi q̄rit si illud qō sacerdos alias sciuit q̄ p ofessionē possit reuelaī. ꝛ māifeste appet in coꝛpoꝛe qōnis recitatis q̄busdā opinionibus sibi nō gratis q̄ si aliqs aliqd nouit ut bō possit alteri reuelare: ſz tñ ꝓpter scādalū euitaī oz. Sic i ppōsito. Hec oīa dicta sint cū oī suppōtatōe. ¶ Oītū ad ſam ℣itatez breuiter dico q̄ sic. ꝛ rō. ga licet ab oībus eū absoluere nō possit tñ qz oīa audit in ofessione vt dei vicē gerens. manifestū est ex dictis q̄ exterius reuelare nō debet: qō interius celat deus ꝛc. ¶ Oītum ad tertiā ℣itatē dico similiter sicut ad primaz. q̄ si peccatoꝛ non curat q̄ eius pctm̄ absolute sciaī: debet illud dicere sacerdoti vt hō est: ꝛ nō tñ i ofessione. ga sic sciret illud vt deus. ꝛ p oſeq̄ns q̄tūcunq; ofitens vt sciretur non curaret. non tamen poterit ipse alteri reuelare. quare ꝛc. Et sic patet secunda pars buius sermonis.

¶ De gñali obseruatiōe ofessiōis cōsideratio 3ª.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Tertio loco ꝓceatoruꝫ gñalem obꝫ
t quationē videam⁹. vbi tres ꝺcl'ones
moꝛe solito subiūgamus. vꝫ. ¶ Ꝓria
ꝺclusio est ista: Sicut infirmitatib⁹ coꝛpis celeriter ꝓuidemus. sic infirmitatib⁹ aie citi⁹ q̄ꝫ possumus debem⁹ ꝓuidere. ¶ Scda ꝺclusio ē ista Si quid nō negligētia peccator obmiserit: t nl lo mō possit recoꝛdari: gñaliter illud deleat suā culpā dicēdo. ſ 3ª ꝺ est ista. Lꝫ ꝺfessorē optimū ingreſ ꝺbeaꝫ⁹: ñ tñ oēs cui voluerit poterſ ꝺfitēi. ¶ Quando sit confitendū conc'o ꝓuma.

Accipe ꝑam conc'onē tē. ut. s. Ad cuius declarationē tres ingram⁹ ẋi. ſ Ꝓª ẋi. est ista. An subito t moꝛ vt quis peccauit sit ꝺfitendū. ſ 2ª vtrū ista ꝺfessio deheat esse ꝑalis l' gñalis. ſ 3ª ẋii. est. vtrū romipete t pegrini possint in via cuilibꝫ sacerdoti ꝺfiteri. ¶ Oꝛtū ad primā notare debem⁹ q̄ quanto qs in peccato diuti⁹ manet: tanto ad dinā gr̄am t gloriā fit inhabilioꝛ t ꝓteruioꝛ. g̃ p locū a ꝺrijs q̄to citius a pcō exibit: tanto ad dinā gr̄am t gl'aꝫ fit habilioꝛ t būilioꝛ. B ät fit p ꝺfessionē. ps. Dixi ꝺfiteboꝛ aduerſū me iniustitiā meā dño: t tu remisisti ipietatē pcci mei. Itē salus aie ꝑōderat saluti coꝛpoꝛis. g̃ si quātoti⁹ possum⁹ coꝛpoꝛi ꝓuidem⁹: aie celeriter ꝓuidē debeꝫ⁹. Itē quia vita nr̄a incerta est: vt dicit Boet⁹. Nihil est i tpe ꝺstitutū qđ sue vite spaciū possit amplecti. g̃ in dubijs sanctioꝛ ps eligenda est. Sed quō h̄ ꝺfessio fienda intelligat⁹. s. de ꝺfessione i ꝓposito: t ad tps postea ab eccl'a statuto ope adimplendo: an de ꝺfessione in fcō. Ita q̄ cū qs peccauit moꝛ actu ꝺfiteat: nō pua est apud doctoꝛ difficultas. Iñ Petr⁹ de tarātasio in. iiij. di. r vij. duas ponit opiniones. Ꝓria opinio sentit ꝓpꝛ nes adductas hic q̄ data opportunitate qs cuꝫ peccauit ꝺfiteri teneť. Nec decretalis illa. oēs. de pe. t re. excusa. qr eccl'a intendit tps arctaſ ꝓp hominū negligentiā t ñ ampliare. Sicut eccl'ia ꝓhibet ne qs vltra annū in excōicatione p maneat: ñ tñ licentiā ꝓbet in excōicatōe usq̄ ad hoꝛā illā pmanendi. Allia opinio dicit q̄ cū ꝑceptū eccl'ie sit affirmatiū: ñ obligat nisi ꝓ loco t tpe. Eccl'ia ẏo potuit tps determinare: cū sit ꝑceptū eccl'ie ñ nāe. vñ gñaliter nō teneť qs nisi semel in āno sacerdoti ꝺfiteri. Dñs Inno. in glosa sup. c. ois. dicit primā opinionē eē securioꝛē. Et būs Tho. dicit ꝑam opinionē eē ꝓbabilioꝛez. Sed Petr⁹ de tarantasio q̄ttuor ponit casus in quib⁹ teneť hō anī q̄dragesimale tps statū ꝺfiteri. Ꝓrim⁹ casus est in cōione sacri. vñ si qs vellz aut celebrare aut cōicare aut ordinē sacrū recipere oꝛ h̄ita opportunitate subito ꝺfiteri. Secund⁹ casus est qñ hō est in piculo moꝛtis g̃uat⁹ infirmitate. Et hos duos casus ponit et beatus Tho. in q̄dā qōne ō q̄libet. Et ꝓp hūc fm casuꝫ statuit decretalis. cuꝫ infirmitas. de pe. t re. vt medici oēs infirmos ꝓius faciant ꝺfiteri. dic te ꝛtū. ¶ 3⁹ casus ē qñ ꝺscia statī ꝺfitēdū dictaret. qñ qō fit ꝺ ꝺsciam. s. ꝓcepti l' ꝓhibitionis edificat ad gehēnā. xx viij. q. i. §. ex his. t sūt ẏba Augu. Et aliqui sic exponunt vt dicit ibidē glo. oē qō fit ꝺ ꝺsciam nō erroneā edificat ad gehēnaz.

¶ Quart⁹ casus est qñ hō ē in dubio an tpe statuto ab eccl'a poterit ꝺfessorē hr̄e idoneū l' copiam: vt si quis peccauit i aliq̄ pcō de q̄ absolutio ad papā ꝑtinet: t ñ hꝫ copiā penitentiarij ꝑtenet illi ꝺfiteri oppoꝛtūitate famulāte. beatus tñ Tho. in q̄dā qōne de q̄libꝫ dicit q̄ laudabile est q̄ peccatoꝛ q̄citi⁹ pōt suū pcm̄ ꝺfiteaſ. ꝓ accidens āt dilatio vsq̄ ad tps ab eccl'a statutū meritoria eē posset: dūmō vltra ānū nō differat. Et intellige si differat vt prudētioꝛi ꝺfiteaſ l' deuotius pp sacrū tps. Dñs āt Bona. i. iiij. di. r vij. modū quendā medū ponit. Sed q̄ plixū eēt. si vis tu vlteri⁹ sua dicta ponē: vide ibi. Et sic ꝑ prima ẋi ¶ Ad ꝑam dico fm dm Tho. i iiij. di. r vij. de bis de quib⁹ est recordatio: ꝑalis requirit ꝺfessio. q̄m sicut in q̄libet pcō est ꝑalis delectatio t deordinatio: ita in q̄libet peccato adhuc vt abstergaſ: requirit ꝑalis displicentia t ordinatio. Iñ Hostien. ait. Nō est approbāda imo vituperanda q̄rūdā capellanoꝛ ꝺsuetudo: q̄ addunt de pollutione putantes sibi h̄ sufficere ꝓ ꝺfessiōe. Sed scipsos seducūt. qr ad huiusmodi pcā moꝛtalia requirit ꝑalis ꝺfessio t sacrālis. h̄ ibi. ¶ Ad tertiā dico fm Inno. t Hosti. q̄ si romipete t pegrini perā t baculū a ꝓprijs sacerdotibus acceperint: siue alit de eoꝛ licentia iterarripuerint: ꝑiumendū est q̄ eis data sit licētia ꝺfitendi. Si āt sine licentia ꝓprij sacerdotis peregrinant: ab aliq̄ absolui ñ ꝑnt: nisi in necessitatis articulo. Et idē dicendū est de negociatoꝛib⁹ t viatoꝛib⁹. Sed ponamus q̄ quis de licentia sui sacerdotis pegrinet: nunqd pegrin⁹ a simplici sacerdote absolui pōt a pcō: cui⁹ absolutionē sibi eps refuauerit: Dicit Guilelm⁹ q̄ pōt: t pma ratione si tps gñalis cōion⁹ instaret vt in paſca. sed ꝺz ei iniungi: vt cū sui epi sacerdotē hr̄e potuerit ei denuo ꝺfiteaſ: ab illo pniam susceptur⁹. h̄ ille verius tñ videť q̄ si tanta fuit necessitas q̄ oppoꝛtuerit cui potuit ꝺfiteri: nō expedit vt iterū ꝺfiteaſ l' absoluaſ. oꝛ tñ q̄ si aliqd satisfaciēduz ē satisfaciat. Etsi ēt ob dictā cām fuiſz excōicatus: t ab ipso sacerdote fuisset absolut⁹: si postea nō pñtat se epō: reincidit in eandē sniam. vñ penit⁹ h̄ regula gñalis q̄ absoluti a sniā canonis ut' hoīs: cū neq̄unt recurrere ad illū a q̄ iuridice absoluendi erant ꝓp piculū moꝛtis l' aliud ipedim̄tū. si cessante piculo l' ipeditō se ñ pītēt illi a q̄ debebant absolui: recepturi mandatū eo⁹ t satisfacturi ut oꝛ reincidunt in eandē sniaz. Et eodē mō reincidunt a sede aplica l' legatis absoluti: q̄ bus iniungit vt ordinario l' alteri se pītent ꝓ penitētia: t q̄ ūuratis satisfaciāt: nisi h̄ faciāt et ti⁹ cōmode poterit. ex de sen. excō. cos. in vj. Si ẏo ñ fuit necessitas nec absolutio valuit. qr tē. ¶ Qr de pecatis oblitis sufficit confessio ḡnealis conc'o secunda.

Accipe ꝑam cōc'onē. vꝫ. Si qd nō negligentia pctōr obmiſit: t nullo pacto possit recordari: gñaliter illud deleat suaz culpā dicēdo. vbi tres ingram⁹ ẋitates ¶ Ꝓria est ista. Que sunt illa q̄ redd̄t cōfessionē diminutā. ſ 2ª est ista. An in adultis regrat cōfessio ꝺ pctis añ baptismū. ſ 3ª est. Qualr deleatur pctā quoꝛ nō recoꝛdat peccatō. ¶ Ad primā dico q̄ tria sunt q̄ reddūt ꝺfessionē diminutā. s. defect⁹ malitie. defect⁹ circūstātie. t defect⁹ negligētie ¶ Primo defect⁹ malitie: vtputa qñ ex ꝓpria malitia aliq̄ pctm̄ in ꝺfessiōe relingt. Tales. n. minime ꝺfitētur. qr ꝺfiteri est sīl fateri. Non. n. benignitas dei vnuz pctm̄ sine alīo pcit. de pe. di. iij. sī plures. vt ē. in ꝑcedēti fmōe. Idē. c. illō aūt. t. si ꝑz. vbi sic dr. Si fm Aug. ingt arbit⁹ sue volūtatis nō pōt ꝺcboare nouā vitā nisi ꝑiteat eū vetis vite: quō ad nouitatis indulgētiā puenict q̄diu vetustatē nō deposuit tē ¶ Scds ꝺfectus dr circūstātie. qñ. s. circūstātie pctm̄ aggrauātes: vel in aliud gen⁹ trabētes ex negligētia ꝓpria negligunt: de q̄bus satis dictū ē supra. ¶ Tertⁱ⁹ defect⁹ est negligētie. vt cū qs pituz sacerdotē querē negligit: ꝺc. faciens. de pe. di. vi. c. i. Qui vult igr ꝺfiteri pctā vt ueniat gr̄az q̄ rat sacerdotē scientē ligare t soluē: l' cū qs negligit ipzemeditate accedē. Un Ber. ait. Sūt q ꝺfitēdo sīc fabulā peccatoꝛ suoꝛ narrāt hystoriaz: t egritudines aie sue sine ꝺfusiōe dinumerāt: t pene. i. q̄si sīn pena t doloris affectu tē. Et sic ꝑz ꝓma vitas ¶ Ad ꝑam dico q̄ triplex est pctōr ꝺfessio. ſ Una mētalis q̄ fit deo. t hec regrit i oīb⁹ adultis baptiçādis: vt cōiter omnes volūt. ſ Alia est ꝺfessio vocalis q̄ fit hōi t dei vicario. t hec nō regrit añ baptismū: nec post. ſ Tertia ē q̄ fit hōi vt sapiēti cōiliario ob ꝺfiliū aie. t h̄ regrit ex ꝺgruo: nō ex debito. Nec de intentione Petri de tarātasio in. iiij. ſ Ad tertiam dico q̄ sufficit ꝺfessio ḡnalis. qr nō regrit de⁹ ab hoīe ni si qđ pōt. Uñ cū cōfiteri pctā oblita ñ sit ꝑat⁹ in potestate hominis: sufficit contritio t confessio generalis. Et hec sufficiant ꝓ prima cōc'one.

¶ Qr non cuilibet aliq̄ ꝺfiteri ꝑnt cōclusio 3ª.

Accipe tertiā ꝺc'onē. vꝫ. Licet ꝺfessorē optimū ingrē debeam⁹: nō tamē oēs cui voluerit poterūt ꝺfiteri. vbi tres ingramus ẋitates. ſ Ꝓria est ista. cui curiales ꝺbeāt ꝺfiteri. ſ Scda cui ꝺbeāt ꝺfiteri ꝑlati. ſ Tertia est. cui debeāt ꝺfiteri reges. ¶ Quantū ad primā dico fm Hosti. q̄ papa pōt eligē quemcūq̄ vult. t ab eo cui papa sua pctā confitebit ligat: et eo supioꝛ est q̄tuz ad hoc. ex de offi. dele. c. sane qa. glo. scda. Cardinal' aūt hīs cām legatiōis eo dē mō pōt quē vnlt sibi in ꝺfessorē eligē. ar. ex de pe. t re. c. ne ꝓ dilatōe. vbi dr. Ne ꝓ dilatōe pnie piculū imineat aīaꝝ pmittim⁹ epis t a liis supioꝛib⁹ necnō t inferioꝛib⁹ ꝑlatis exēptis vt etiā ꝑter sui supioꝛis licētiā ꝓuidū t discretū possint sibi eligē ꝺfessorē. h̄ ibi. Et sunt ẏba Greg. ix. Si aūt dict⁹ cardinal est in curia: dz cō fiteri pape l' penitētiario. Tuti⁹ tñ est q̄ a papa licentiā bēat. Capellan⁹ ẏo t ceteri curiales. si sīt ō familia pape pniario suo ꝺfiteāt t ñ alij. Plura hic cā breuitatis relinq̄. ¶ Ad ꝑam dico fm eundē q̄ pīarce. archiepi. epi. t oēs etiā inferiores ꝑlati exēpti pñt sibi ꝺfessorē eligē. puidū. ut ꝑz ex de pe. t re. c. ne ꝓ dilatōe.. Lꝫ nō si electꝰ nō hꝫ a maioꝛi excōicatōe ptātem absoluēdi l' a casib⁹ q̄uoꝛib⁹: ilz qdē ꝺciū dixerint. ar. ex ō pe. Si epus li. vi. Alij inferioꝛes ꝑlati nō pñt sibi eligē nisi de potētia pape l' etiaz ꝓprij sacerdotis. Uñ abbas l' q̄libet ꝑlatus nō epus nec exēptus dz ꝺfiteri epo. Monaci ẏo abbati: l' fm statuta regule pñt etiā ꝺfiteri epo si ei subsint. Decanus ꝓpositus. thesaurari⁹: t q̄libet canonic⁹. t sacerdotes ꝓcbiales t familia epi ꝺfiteri debēt epo l' alteri ō licētia ei⁹. q̄re tē ¶ Ad tertiā ẏi. dico fm eūdē q̄ si rex hꝫ domiciliuz ꝓncipale in aliq̄ ciuitate illi epo ꝺfiteri dz ut' sacerdoti: nisi sup h̄ bēret priuilegiū. Idē dicēdū de duce. marchione: t oībus h̄itib⁹ latas iurisdictiones in diuersis eꝑatibus. Lꝫ si h̄ñt domicilia i diuersis locis: t nō appet qō sit ꝓncipali⁹. pñt ꝺfiteri ei i cui⁹ parrochia moꝛant. Ul' qō tuti⁹ est de licētia epi eligāt. aut si loca sint in diuersis eꝑatib⁹. eligant ō licētia vtriusq̄ epi. Et hec uolo tibi sufficiāt pro pñti ꝺc'one. Dñs igr nr̄ Jesus xp̄us q̄ nobiſ mō tuus in cruce: nos oēs reddat q̄ suā gr̄am imūes a crimine: sicq̄ digna ac plena ꝺtritōe hic in uita vti faciat: vt post egressū ab hac vita i gl'am celestis regni digni suscipiamur: in q̄ cū pr̄e t spū sco viuit t regt dñs dict⁹ in secula seculoꝛ. amē.

¶ Feria tertia tertie dominice de correctione fraterna sermo vigesimus ꝓximus.

Si peccauerit in

te frat⁹ tu⁹ vade t coꝛripe eū inē te t ipsum solū. Math. xviij. Saluberrimā bis in ẏbis carissimi dñs noſt⁹ t magr̄ doctrinā edocet. Ois. n. cadēs idiget s̄ leuāte. Et tāta cū sit fragilitas nr̄a vt nemo sīn crimine viuat. i. Jo. p. t de pe. di. iij. c. septies. et Prouer. xxiiij. Septies in die cadit iustus t resurgit. Et vnuſquiſq̄ diligē debeat ꝓximū sīc seipsum. de pe. di. ij. c. ꝓximos. Inde vnuſquiſq̄ ꝓximū coꝛrigat dum cadit. Audi dominum Si peccauerit tē. In quibus sacratissimis ẏbis tres considerationes faciamus. videlicet.

Fraterne coꝛrectōis necessariā obligationem.
Fraterne coꝛrectionis debitam conditionem.
Fraterne coꝛrectionis amoꝛosam castigatiōez.

De obligatōe fraīne coꝛre. aiōs ꝺsideratio p⁹.

Primo fraīne coꝛrectōis necessariā obligationē videam⁹. vbi tres ꝺc'ones ponamus. vꝫ. ¶ Ꝓria ꝺc'o est ista. Dulcis t sca correctio est būane vite multū necessaria. ¶ Scda ꝺc'o est ista. Diffoꝛmit iuxta ꝑsonaruz diuersaz statū in ꝓximū dirigēda est atq̄ exercenda sancta correctio ¶ Tertia ꝺc'o est ista. Quisq̄s ille sit a via declinās veritatis: omnes

illū corrigāt: z ad vitā reducant egtatis.

¶ Qz ad regulandū vite humane statuz necessaria est sancta correctio concl'o prima.

Accipe primā concl'onē ꝛc. ut. s. vbi tres inquiram⁹ xi. ℞ p⁹ est ista. Si correctō est actus charitatis. ℞ 2ª si semp teneaꝫ ad hunc actū charitatis. ℞ 3ª si est semp pccm̄ ob mittere hunc actū charitatis. ¶ Quantū ad primā dico ſm btm̄ Tho. in. iiij. di. xix. q. correctō nihil aliud est q̄ remediū quoddā ɔ pccm̄ illi⁹ q peccat. Duplex est āt remediū tale. Primū est impedire ne ꝓximus nr̄ malū faciat. Scōm est si fecit admonere z ꝓcurare vt a malo desistat: z cui malū irrogatū est fiat debita satisfactio. Et qñ tā impedire malū a ꝓximo q̄ ꝓcuraꝛ bonū e⁹: est actus charitatis: ió correctio est act⁹ charitatis. Et nō regulā gñalē q potior z sanctior charitatis actus est a ꝓximo remouere piculū aīe z psone q̄ oium bonoꝝ tpaliū. xbi gra qdā iuuit res tuas ab igne. Certe B bonū est z signū magne charitatis. Itē iste liberauit te a piculo psone ne occideteris. Istud est signū maior⁹ charitatis. Sed iste liberauit te a piculo aīe ne. s. dānerīs: q̄ō peccando mortal'r incurrisses. Certe B est potissimū signū charitatis. qm̄ mors b⁹ aīe inumerabiliū corpoꝝ mortes excedit: vt dicit Aug. xxiiij. q. iij. c. si babes post medīū capti. ē. n. aīa ꝑciosior cunctis opib⁹. z oīa q̄ desiderant huic ñ valent cōparari. oēs. n. tā paganos q̄ sarracenos q̄ iudeos debem⁹ ad finē brītudinis⁹ sicut nosipsos diligere: z singulis quoad possuz⁹ illū procurare. Jnō de pe. di. ij. c. proximos. §. pinde. dr̄ sic. Proinde sicut nos ꝓximos diligim⁹ qñ ad bonos moꝛes z ad eternā vitā ɔsequēdā: sicut nobis coꝛ saluti ɔsulim⁹: qñ nos in eoꝝm pccīs ac piculis. s. tā aīe q̄ corpis cogitam⁹. Et sicut nobis subueniri optarem⁹: ita eis subueniamus. aut si facultas defuerit: voluntatē subueniendi tenem⁹. Quapropter ꝓximi tota villetio est: vt bonū q̄ tibi inferri vis: velis z ꝓximo. Jlli xo pluſq̄ se diligunt deū: q ꝓ e⁹ amoꝛ ad tps sue saluti ñ pcunt. Seipsos tribulatiōib⁹ ac piculis tradunt: nudari facultatib⁹ ꝓpꝛijs: pñie sue exteriozes fieri: parentib⁹ z vxoꝛib⁹ ac filijs renunciare parati sunt. z vt totū dicā: ipsā morte corpoꝛis ñ solū ñ refugiunt: sed ēt libenē excipiunt: ābientes a corpis sui uita magis q̄ a deo vita aīe sue discedē. B ibi. Uides ex bis xbis q quantū possum⁹ ꝓ salute ꝓximi laborāre debem⁹ q̄ō signū magne ē charitatis. Audi Dnō. in transitu suo. Magnū ingt dilectionis ē signū homnē in quibqſcūq̄ mīmis reprehendeꝛ: multū sepe nocet vana būilitas. nō xa būilitas est vitia tacendo ꝑmittere. Clama ne cesses Jsaias ingt: z q̄si tuba exalta vocē tuā: z āīūcia populo meo sceleꝛa coꝝ vtinā ɔ vitia oꝝ clamaz creatura. hec ille. Et sic ꝑz p⁹ xitaa. ¶ Quantū ad fam dicit btūs Tho. fa fe. q. xxxiij. ar. ij. q fūnis correctionis fraterne est emenda fratris. Et ſm hunc finē correctio fraterna necessaria est quolibet loco z tpe. Qñ defectus cuiuslibz circunstantie ñ tollit bonū xtutis ſm pbm. iij. ethicoꝝ. nā si paꝛ discedit a medio ñ est ɔ xtutē. sed si multū discedit a suo actu corrūpit xtus. z tunc solū est obmissio ꝓcepti: ō dānabilis est z pccm̄ mortale. Tunc dicit ipse cū ꝓceptū correctionis fraterne sit affirmatiū ñ negatiū. z preceptū affirmatiū ñ obliget ad semp: sed loco z tpe: ió transgrediens ñ semp mortaliter peccat. vnō taliter z tali tpe ꝓximū corrigere posset: q potius peccares q̄ mereꝛeris. licet. n. bona sit i se fraterna correctio: ñ tñ bñ facta. Sed de B in ſa ꝑte sequenti. ¶ Quantū ad tertiā dico ſm btm̄ Tho. vbi. s. ſa fe. q trib⁹ modis pōt obmitti fraterna correctio. vz. meritorie cū pccō venali z cū pccō mortali. Meritorie cū q̄s opportunū tps inquirit: l'cū metuit ne ipsi deteriores fiant l'ad bonā vitā alios ꝓpediant: z hmōi. Scōo potest obmitti cū pccō venali: qñ. s. timoꝛ z cupiditas tardioꝛē facit eū ad corrigendū delicta frīs. Nō tñ ita q si ɔstaret ei q frēm posset a pccō ſtrahere: ꝓp timoꝛē obmitteret: z cupiditatē q in aīo ꝓposuit charitatē: vt dicit Aug. Tertio mō pōt obmitti cū pccō mortali: vt cū iudiciū vulgi formidat'l'carnis cruciatio siue ꝑemptio. dū tñ hec sic dñent in aīo q fraterne charitati ꝓponat⁹. Hec de intentione beati Tho. vt supra.

¶ Qz diffoꝛmit̄ ꝓximi corrigēdi sunt cōcl'o ſa. Accipe ſam concl'onē. vz. Diffoꝛmi⁹ iux ꝓsonaꝝ diuersū statū in ꝓximū dirigenda est atq̄ exercenda sca correctio. vbi tres inquiram⁹ xi. ℞ p⁹ est ista. vtꝝ pccā publica z priuata sint vniformiter corrigenda. ℞ 2ª an q̄rere debeam⁹ quos corrigam⁹. ℞ 3ª xi. cst. an q cōmisit aliq̄ō crimen ignorant̄ mihi tñ notū: sit q me fīnaliter corrigend⁹. xbi gra. hic ꝑbyter qcussit Petrū: z inde moꝛtu⁹ est. nescit tñ hoc ꝑbyter. z sic nec de celebratione cessat ꝛc. Itē l'scio hunc ñ esse rite ordinatū l'baptizatū: z tñ celebꝛat. Itē scio aliquē hre vxoꝛē quā nō pōt: aut tenere ecclīa p symoniā: aut possideꝛe rē alienā. hec tñ oīa p...ōzi incognita sunt. qd hic faciē dū est: ¶ Quantū ad primā dicēdū est q si peccata publica sunt: publice sunt arguenda. Audi Alp'm. i. Thi. v. peccantē. s. publice coꝛā oib⁹ argue vt z ceteri timoꝛē hēant. Aud⁹ Aug. nō tñ ingt in pccīs publicis est ei remediū adhibendū qui peccauit vt melioꝛ fiat: sed ēt vt z alij i quoꝝ notitiā deuenerit ñ scandalizent̄. Audi pulcherrimū text. di. xl v. c. sed illud. vbi dr̄. Si illō ñ ociose. i. negligent̄ transcurrendū est. i. obmittendū: q̄ō vno pccō ira. s. dei sup oēm populum venit. Hoc qñ accidit. Quō sacerdotes q ppl'o p̄sunt: ergā delinq̄ntes beniuoli videri volūt? Et verentes. i. timentes pccoꝝ linguas: ne forte de eis male loquant̄: sacerdotalis seueritatis. iustitie immemoꝛes: nolunt cōplere q̄ scriptum est. s. i. ad Thi. v. peccantes. s. publice coꝛā oibus argue vt z ceteri metū hēant ꝛc. hec ibi. Jdē dr̄ xxiij. q. iiij. c. ita plāc. vbi dr̄ circa medīū capti.

Et coꝛā oībus peccantes arguat vt ceteri timeant. Jnde dr̄ Ecclīastes. viij. Quia non proferť cito ɔ ipios ſnia: ió filij hoīum absq̄ vllo timoꝛe ꝑpetrāt mala. Si aūt pctā sunt occl'ta distinguēdū est. aut talia pctā ñ soluz sunt i te. i. ɔ te: sed ēt ɔ alios. vt si q̄s occulte tractet quō ciuitas tradāt hostib⁹. l'si q̄s hereticꝰ occulte fideles a fide ſtrahat aut ɔturbet. Et sic sine aliq̄ glosa tenet talis ad denūciatōem ꝓcedē: ut hmōi nocumētum ipediat. Et hoc duplici ex respectu: tum ex ꝑte coꝛ q passuri sūt: tū ex ꝑte ei⁹ q peccare intēdit: ne. s. suū pctm̄ ꝓpleat: vt patuit ſ. dcl'one ꝓcedēti. ō pe. di. ij. c. ꝓximos. §. pinde. Sūme. n. xtutis est socios z patriaz defensare. xxiij. q. iij. fortitudo. vbi dr̄. Fortitudo. s. corpalis q̄ bello tuet a barbaris patriā: vel defendit infirmos. i. debiles: l'a latꝛonib⁹ socios plena est iustitia. B ibi. Et sunt xba Ambꝛosij. li. de offi. Jdem. c. se. vbi dr̄. Si q̄s fortitudinē latrōis vl'pirate eneruat z debiles reddit: ꝓdest il'l'sua ifirmitas. Debilitata. n. mēbꝛa vt pes l'man⁹ supple ℞ glo. q bus ꝓiuſ nō bñ vtebāt a malo ope cessabūt. Et dicit glo. q intelligit de famosis latrōib⁹ q licite in furca suspendūt. sed si nō est famosus latro tñ castigare iubet: z nō ɔ tūc vitā l'mēbꝛ perdere. B glo. Et xba b⁹ text⁹ sunt xba Hiero. in q Sophoniā. Et. c. se. sic dr̄. Nō inferēda: ſz inde pelleda iniuria lex xtutis est. Qui. n. nō repellit a socio iniuriā si pōt: tā est in uitio q̄ ille q fecit ꝛc. Et sunt xba Ambꝛosij ut s. Et. c. se. dr̄. Qui pōt obuiare z ꝑturbare ꝓuersos z nō facit: nihil aliō est q̄ ... nē ꝑietatē eoꝝ. Nec caret scrupulo societatis occulte q manifesto facinoꝛi desinit obuiare. Et sūt xba Anastasij. Licet oīa ista capt'a ingelligant̄ ſm q eōiter exponūt de his q⁹ ex officio icūbit: q⁹ ɔcessū est vt iustitia ɔseruet vt occidēt: mutilēt: z flīa: vt p̄z p totā eandē q̄ōnem. tñ q⁹libet licitū est nocturnos z deppt'atoꝛes agroꝝ l'latrōes i publicis ſtratis occidere: vt. §. q̄ñ liceat vnicuiq̄ seipm̄ sine iudice vēdere l. i. Et etiā multū facit. c. fortitudo. supius all'm. Itē licitū est cuilibet defendēdo se aliū occidē: tñ bñ caueat ne occidat si alio mō euadē pōt. ex ō ...o. c. ij. circa fi. vbi dr̄ sic. Si sine odii meditatione te tuaq̄ ɔfendēdo z liberādo mēbꝛū diaboli occidisti: si aliqd ieiunare volueris bonū est tibi elynaz fac largit̄. Si ꝑs b̄r B fecerit nō deponet: tñ q̄diu viuit pnīam agat. Et. xxiij. q. v. cuz bō. sic dr̄. Cū bō ab hoīe occidit̄ multū distat vtruz fiat nocēdi cupiditate: l'iniuste aliqd auferēdi: sicut fit ab inimico. s. nocēdi cupiditate: l'a latrōe. iniuste aliqd auferēdi: an vlciscēdi: l'obediēdi ordine: sicut a iudice sicut a carnifice. i. ministro vl'euadēdi: l'subueniēdi necessitate: sicut q̄ñ interimit latro a viatoꝛe: hostis a milite. ꝛc. B ibi. Ad ꝓpositū igr̄ redeam⁹. Si igr̄ pctm̄ est occultū: z illud cedat i dānū pluriū: z pmaxie rei pu. sine mora denūciandū est vt pria l'ciuitas ɔfendat: vt p̄z in dicto. c. fortitudo. xxiij. q. iij. Si xo pctm̄ sit occultū: z illud solū sit i te. i. ɔ tc tūc xitatez bz qđ dicit xps in pñti euāgelio. Si peccauerit i te frat tu⁹ ꝛc. vbi salutifera doctrina docetur q ante denūciationē pus secreta admōitio ꝓcedat. Nō semel: ſz pluries. Cū aūt iaz pbabiliter cognoscē possim⁹ q secreta monitio nō valet: ꝓcedendū est ulteri⁹ q̄tūcūq̄ peccatuz sit occultū ad testiū iductōez. q tñ testes possint ꝑdesse z nō obesse. Nisi forte extimaret q ad emēdatōem frīs nō ꝑficeret: ſz exinde deteꝛior fieret. Ulteri⁹ si ex testiū ɔfusiōe adhuc ille ñ vult emēdari: tūc dicit xps. dic ecclie. i. plato: quez si nō audierit sit tibi sicut Ethnic⁹ z publican⁹. i. ñ comedas: nō bibas: nō ɔuersatōem cū illo hēas Et hoc sufficiat q̄tum ad ꝓmā xitatē. ¶ Qētuz ad fam dico ſm beatū Tho. fa fe. q. xxxiij. q ilabificia q̄ nō debenē certe psone: ſz oībus cōter: siue sint tpalia siue spūalia: nō ɔz nos querē q⁹ illa ipendam⁹. aliogn efficeremur vite alie ne exploratoꝛes. Et q ꝓñi cū fraēna correctio se ad oēs extēdat: sicut frna dilectio: manifestū est q querē nō debem⁹ q̄s corrigam⁹: ſz solū q nob occurrūt. Ex q̄ infert q nec religiosis claustruz exire licet vt delinq̄ntes corrigāt ꝛc. ¶ Qētum ad tertiā dicit Huīl. q si tales laborāt crassa et supina ignoꝛātia q̄ nō excusat: z credaꝫ q corrigibiles fiant: admonēdi sunt. Sz si laboꝛāt ignoꝛātia pbabili: dicit q credit nihilomin⁹ eis dicē dū esse veritatē: nō q̄a ipsi peccāt: ſz ꝑpter piculū z dānū alienū z iniuriā sacꝛoꝝ. Tā nō rite oꝛdinatus decipit audiētes. Et q tz rē. primi dāmificat eū. Hec z silia dico si est psona plusibilis secus si nō: ſz poti⁹ timeret de scādalo. Tūc eni sufficit si dicā plato: nō denūciando l'accusādo: ſz simpl'r notificādo: si forte remediuz ꝓueniens posset adhibē. De eo aūt quē scit tenē ꝑ vxore quā nō pōt: dicit idē: q si ꝓbare nō pōt: dicendo agit idiscrete: nisi credat q audiens patus sit in hac ꝑte ꝓuoꝝ ɔsilio obedir̄. Si xo ꝓbare possit z sciat: tūc dz eis dicere: z cū superioꝛib⁹ si ñ crederet diuoꝛtiū ꝓcurare: nisi forte inuicem manere vellent sicut frater z soꝛoꝛ. quare ꝛc.

¶ Qa correctōe frna null⁹ excipiť ɔcl'o tertia. Accipe tertiā ɔcl'onez. vz. Quilibz ille sit a via declinās xitatis oēs illū corrigāt z ad viā reducāt egtatis. Hui⁹ ɔcl'onis sensus est q ꝑ ꝓceptū de correctōe frna ad oēs se extēdit. Et ad hui⁹ declarationem btūs Tho. fa sc̄de. vbi §. dicit q duplex est correctio. Una que est act⁹ charitatis: q̄ ad emendatōez fratris delinq̄ntis p simplicē admonitiōez spāl'r tendit. Et hec ad oēs charitatē brītes ꝑtinet: siue sit subditus: siue ꝓlatus. Alia ē correctio q̄ ē act⁹ iustitie q̄ intendiť bonū cōe q̄ō nō solū p simplicē admonitōz frnā ꝓcuraꝛ: sed q̄ibz p punitōz: vt dicē infra in tertia ꝑte h⁹ fmonis. z taliꝫ correctō ad ꝓlatos z ad oēs rēpu. gubernātes spectat. Ad boꝝ āt clariorē notitiā tres ingram⁹ xi. ℞ p⁹ ē. Ex quo oēs ꝓximū corrigē debent correctōe q̄ est act⁹ charitatis: q̄ro an ſupiores p inferiores sint corrigendi. ℞ 2ª xi. ē. si ñ nisi charitatē teneaꝫ

Universidad de Deusto
Biblioteca

alios corrigere.i. vn⁹ g est in pctō mōtali teneaf aliū peccatorē corrige. ℣ 3ª ℣i. est. si qs timendo ne delingns deterior fiat debeat a cōrectōe cessare. ¶ Dctū ad pmā pono hāc regulā gñalē: g oēs supiores maxia cū reuerētia sūt p iferiores corrigēdi. Audi aplm p⁹ ad Thimo. v. Seniorē ingt ne increpaueris: ꝫ obsecra vt patrē: iuuenes vt fratres: vetulas vt mres: iuēculas vt sorores ꝛc. Et sic p3 p⁴ ℣i. ¶ Quantū ad fam dico g correctio frna pōt ꝺsideran: aut quantū ad illud qō ē ei essentiale: aut quantū ad illud qō ē ei de idoneitate. si quantū ad esse essentiale sic ē emēdatio fris ꝛ reductio ad viā egritatis. ꝛ h fundat in ī cto iudicio rōis. Cū āt p pccm mortale ñ corrūpat bonū nature: gn in eos remaneat aligd ō recto iudicio rōnis: ꝫ illud poterit peccator aliū corrigere peccatorē. Et h dicit btūs Tho. fa fe q. xxxiij. ar. v. Si vo correctio ꝺsideraf qtū ad id qō ē de idoneitate: tūc triplici rōe pccō indignus reddit alios corrigere. ℣ 1ª rōe grauioris iniqtatis. ℣ 2ª rōe ossionis supbe intentionis. ℣ 3ª rōe ꝓprie ꝺdēnabilitatis. ¶ 1ª rō incḡ rddit peccator idignꝰ alios corrigē rōe grauioris iniqtatis. Forte. n. g aliū corrigit grauiori trabe cecaf. Audi dñm Mat. vii. Quid vides festucaz fris tui: trabē āt tuā ñ ꝺsideras. Faciūt ad h capla illa de pe. di. vj. c. i. Et. iij. q. vij. g sine pcō. ꝛ. c. iudicet. ꝛ. c. in grauib⁹. ꝛ. c. postulat⁹. superi⁹ allegata in pma conclone pme partis ſmonis p cedentis. ℣ 2ª ossidit indignus rōne ossionis supbe intentionis. videref. n. aut ex supbia: aut inquitate procedere g in ceno exns alios corrigē vellet. Audi Crisosto. sup Mat. In quo ingt g posito putas ex charitate vt salues proximū: ꝛ nō vt saluares aī teipsū. Et infra nūqḡ debes a deo supbiri: vt pcā proximoꝝ maiora iudices qḡ tua. Audi ꝛ Aug. in ſmone dñi in monte. Cogitemus cū aliqué repbendeꝛ nos necessitaſ cogerit: vtꝝ tale sit vitiū qō nūqḡ babuim⁹. ꝛ tunc cogitem⁹ nos boies esse: ꝛ hre potuisse. Uel tale qō babuim⁹: ꝛ tñ nō habem⁹: ꝛ tunc tangat me mozā cōis fragilitas vt illā correctionē ñ odiū: sed mificordia pcedat. Si āt nos inuenerim⁹ in eodē vitio esse nō obiurgem⁹: sed otremiscam⁹ ꝛ ad equaliter penitendū inuitem⁹. hec ille. ℣ 3ª efficit indignus rōne ꝓprie damnabilitatis. Ad Ro. ij. In quo aliū iudicas: teipsū ꝺdemnas. ꝺic tex. de pe. di. vj. c. i. superi⁹ allegatū. q̄re ꝛc. ¶ Ad tertiā ℣i. dico ſm bnñ Tho. vbi. s. arti. vj. g correctio q̄ dicit actū iustitie p quē intendit bonū cōe: propter turbationē illi⁹ qui corripitur ñ est relingnda. ꝛ rēpu. gubernantes nunqḡ ꝺsiam ꝺ ipios timeant. qñ mistri dei sunt: ꝛ rē gratā ꝺco ipendunt. Sed correctio inquātū ꝺcit actū charitatis: cuius finis est fraterna emendatio: si sperat ꝺsecutio h⁹ finis: correctio fienda est. si āt nō: tunc a correctōe desistat. qñ nullū agens frustra agere intendit. hec de intētione beati Tho. ubi. s. Et sic p3 p⁴ pa h⁹ ſmōis. ¶ De qlitate ꝛ ꝺditōe ffne correctōis ꝺsideꝛ⁴.

Secundo loco Fraterne correctionis debitā ꝺditionē videam⁹. vbi tres cōclones faciam⁹. ℣3. ℣ 1ª conclo est ista. ois supior cui ex officio l' dignitate incūbit alios corrigere grauiter delinquit si negligit obuiare. ℣ 2ª conclo. Rituz debitūqḡ modū si meritū voluerim⁹ hre: in correctione debem⁹ obſuare. ℣ 3ª cōclo est ista. nō est semp illicitū correctionis contumeliā ferre i proximū: cū finis debitus speraf contumelie. ¶ De negligentia superioꝝ quantuz ad correctionē inferioꝝ conclo prima.

Accipe primā cōclonē ꝛc. ut. s. Ad cui⁹ declarationē tres inquiram⁹ ℣i. ℣ Prīa ℣i. est ista. vtꝝ eps possit corrigere prīncipes ꝛ dños sclares: qñ iustitiā derelinquūt: ul alio mō errant. ℣ 2ª est ista. vtꝝ eps possit iudeos ꝛ alios infideles corrigere. ℣ 3ª est ista. vtꝝ superiores ꝛ qui curā reipublice l' reifamiliaris bnt: mortaliter peccēt: si circa subditos sint negligētes. ¶ Quantū ad primā dico g quilibet plat⁹ in aliquo loco iudiciariā bns ptātē oēs xpianos cū peccant corrigere ꝺz. q: rōe peccati ois xpianus de foro efficit eccle. Piere. p. Ecce ostitui te sup gentes ꝛ regna: vt euellas: ꝛ destruas: ꝛ dispdas: ꝛ edifices: ꝛ plantes. Idē exꝰ de iudiciis. nouit. vbi dr circa medīū capli. Eccla pōt ō mortali pcō quēlibet xpianū corripere. Itē ad ecclīam spectat fuare pacē ꝛ facere obſuare. Itē pōt inducere legē cū pro ipsa est: sed tenef eā mīme recipe ꝺ se. h ibi. Propterea nōte g si supiores rēpu. gubernare bntes negligāt in suos subditos administrare iustitiā pōt eps ꝛ glibet plat⁹ iurisdictōez bns ꝺpellere illos ad iustitiā tenendā. ꝛ si negligerēt pōt eoꝝ defect⁹ supplere ꝛ de eoꝝ subditis iudicare. exꝰ de foro ꝺpe. c. ex transmissa. vbi dr. Cā feudi p dnm feudi ꝺz termīari Et si malitiose distulēit pōt ecclīastic⁹ iudex terminare. h ibi. Et. c. licet. sic dr. Nō valent lre a sede aplica ipetrate sup reb⁹ ad foꝝ seculare ptinētibus: dū ipsi iudices secularef pati sint iusticiam exhibē. ꝺz si grauamē intulerit ul' merito susceptī recusati fuerit: si nō inueniaf superioꝝ ad quē bēant recursuz: tūc ad ecclesiasticū iudicez recurraf. hec ibi. Et. c. ex tenore sic dr. Cause ēt viduaꝝ q̄ ad foꝝ seculare ptinēt: nō debent per ecclīasticū iudicē terminari: dūmō p seculares possint suā iustitiā obtinē. Aliogn ecclīastic⁹ poterit eas terminare. hec ibi. Et hoc idē pōit. xxx iij. q. v. c. administratores ꝛc. Et nō dico tibi ad lram textū: q: satis ex ꝓdictis q̄ diximus claret. De dño autē nro Nicolao papa gnto: c⁹ sub tpe h q̄dragesimale ꝺposui: duz Rome eēm. ꝛ pcuratoꝝ fozē ꝺdinis mei. fratꝝ seruoꝝ beate Marie aliqua notare decreui ſm Joānē an. Dic. n. ipse g vbi papa inrisdictōem tēpalē nō hz: legē tollē nō pōt q̄ ad foꝝ ciuile: nisi in bis in qb⁹ hgitur aie piculū. cū ptātes distincte sint. ꝛc vj. di. cū ad verbū. Ubi circa medīū capli rōem reddēs q̄re ptās iperatoris a ptāte pape distincta sit: et ecōuerso sic dr. Et vt xpiani impatores p eēna vita pōtificib⁹ indigerēt. ꝛ pōtifices p cursu tēporalīū rez tūmō impatoꝝ legib⁹ vterent: qua tenus spūalis actio a carnalib⁹ distaret i cursib⁹ ꝛ clerus militās minime se negocijs secularib⁹ iplicaret: ac uicissim. s. ex alia pte ñ ille. s. iperator reb⁹ diuinis presidē videret. i. reb⁹ ecclīasticis vt exponit. iij. q. v. c. suspectis. vt dicit glo. inter. qui eēt negocijs secularib⁹ iplicat⁹. hec ibi. Hec ꝓpria ꝶba ad lraz ponunt. di. x. c. qm idē media tor dei ꝛ hoium hō xps ihesus ꝛc. In bis aūt in q bus piculū aie vergit quo ad vtrūqḡ foꝝ tollit legē: vt p3 in supdicto. c. Innotuit. Et expsse declaraf exꝰ de pscriptio. c. vl. vbi sic dr. Qm oīa qō nō est ex fide peccatū est. ꝛ ifra. Nulla valet ar absqḡ bona fide pscriptio tā canonica q̄ ciuil' Quia oī ostitutōi atqḡ ꝺsuetudini derogāduz ē: q̄ sine pctō mortali nō pōt obseruari. Unde oz q̄ pscribit: ꝛ nulli⁹ tpis pte ꝺsciam hēat rei aliene. h ibi. Facit ad h. c. sup illa qōne. ꝛ. c. cū fz aplm de secūdis nup. Et de so. ꝺpe. c. vl. li. vj. ꝛ de sen. ex. c. decreuim⁹. li. vj. Nō. n. dedignātur i talib⁹ leges iperatoꝝ sacros imitari canones. exꝰ ō iudicijs. c. clerici. vbi dr. Clerici ꝛc. de oī crimine ꝺz cleric⁹ cozā ecclīastico iudice ꝺueniri: nulla lege vl' ꝺsuetudine preiudiciū gñante. hec ibi. Et hec volo sufficiāt qtū ad primā ℣itatē. ¶ Dctū ad fam ℣i. dico ſm Ray. g eps ꝛ glibet iurisdictionē ecclīasticā bns: directe iudicare nō pōt de bis q̄ foris sunt. s. aliqḡ religionis regulas eis ꝺponendo: sed ꝺdirecte iudicare pōt. s. subtrahendo xpianos ab eoꝝ cōione. exꝰ de iudeis. c. ꝛ si iudeos. Itē iudicat de eis dū loquūtur cōtra xpm. vt exꝰ de iudeis. c. In nōnullis. i fi. Et sic ō alijs. De ista mā dicet ifra feria. vj. p totū. ℣ Ad tertiā dico g grauiter ōlinquūt: cū mala ad eoꝝ noticiā venerit: ꝛ nō corrigūt. aut anteqḡ fiāt obuiare deliqūt ne fiant. Audi tex. lxxx vi. dis. faciētis. vbi dr. Faciētis pculdubio culpā ꝺz: q qō pōt cōrigē negligit emēdare. Scriptū gppe est. s. Leuitici. xx. Nō solū q faciūt: sed etiā q cōsentiūt facientib⁹ pticipes iudicant. Et libat domino ꝓspera q ab afflictis pellit aduersa. q. d. eꝰ sacrificiū placet deo q ab afflictis remouet pecata. Et negligē cū possit ꝺturbare puerso: nihil aliud est qḡ fouere. nec caret scrupulo ofesionis. i. societatis occulte: q manifesto facinori desinit obuiare. Et ꝓbat se odisse vitia q ꝺdemnat errantes. Nec reliquit sibi locū deuiādi. i. peccādi q nō pepcerit excedēti. i. pescāti. Et ꝑmus in nocētie gdus est odisse nephādā ℣ Tres. n. sunt i nocentie gdus ꝺcit glo. ℣ Prim⁹ est malū nō facere. ℣ Scōs faciētibus nō cōsentire. ℣ Tert⁹ si pōt peccātes corrigē. xxiij. q. iiij. ita plane. ꝛ. xl v. di. iij. hec glo. O rectores ciuitatis quō regunf vre ciuitates! O prelati quō regūf subditi vri! O ciuitates quō seruāf leges vre mūicipales? Audite Isa. lix. qsi i fine. Cōuersuz ingt ē retrorsum iudiciū: ꝛ iustitia lōge stetit. qa corruit i platea ꝶitas: ꝛ egtas nō potuit igredi. Et facta est ꝶitas in obliuione ꝛc. Audite tex. lxxxiij. dis. c. erroz. Erroz cui nō resistit approbat. ꝛ ꝶitas cū minime defensat apprimit. Negligē gppe cum possis. s. sine peccato arguē puerso: nihil aliud est qḡ fouere. Nec caret scrupulo. i. suspitiōe societatis occulte q manifesto facinori desinit obuiare hec ibi. Et. c. cōsentire dicit. Cōsentire videt errāti q ad resecāda q̄ corrigē debēt ñ occurrit. hec ibi. Et hec volo sufficiant pro pñti ꝺclone.

¶ De ꝺditōib⁹ fuādis circa correctionē ꝺclo 2ª

Accipe fam ꝺclonē. vz. Rituz debitūqḡ modū si meritū voluerim⁹ hēre: in correctōe ꝺbem⁹ fuare. vbi tres ingram⁹ ꝶitates. ℣ Prīa ꝶitas est. Quē modū debēt tenere supiores in corrigēdo iferiores: qm de iferioꝝibus ad supiores dictū est in 3ª ꝺclone huiꝰ pme ptis. ℣ 2ª ꝶitas est. Quō equales in eqlib⁹ correctōem exercere debēt. ℣ 3ª ꝶitas. Quō ad seipm. ¶ Dctū ad pmā dico q int̄ pclaras fuandas ꝺditōes iste pmarie fuāde sūt. vz. Cōsideratio. Charitas. Aliositas. Mititas. Prudētia. Et discretio. ¶ Prīo incḡ regrīt diligēs ꝺsideratio. Nō. n. corrigere ꝺz qppiam aliquez nisi bn⁹ pri⁹ nouerit personā deligsse. xi. q. iij. graue. Braue ingt est ꝛ indecēs vt i re dubia certa det sñia. et sunt ꝶba Greg. Et. c. qḡuis ꝶa sint q̄ dam tñ iudici nō sunt credēda nisi certis indicijs demonstret. Et sunt uerba Aug. Et Eccli. xj. et allegaf ibidē. c. coꝝ qui accusāt. Anteqḡ inquit scruteris nō reprehendas. intellige prius: ꝛ tunc

Universidad de Deusto
Biblioteca

increpa. añĩz audias nõ reꝑhendas. ⁊.c.ñ ſoluz ponit regula dicens. Nõ ſolũ ille reus eſt q falſiũ de aliquo ꝓbet: ſed ⁊ ĩs qui cito aurẽ crimi nibus ꝓbet. Ḥ faciunt iſti hypocrite ignozãtes dure ceruicis, nã qõ in aĩo bñt: volunt ꝓ iuſ ha beri tc̃. ¶ Scõo requirit charitas vt nõ ex odio ł vindicta correctio fiat. xij. q. ij. c. fraternitas tua vbi dr̃. Fraternitas tua ex ꝑſona furis penſare põt qualit̃ valeat corrigi. Sunt. n. quidã qui bñtes ſubſidia: furtũ perpetrant. ⁊ ſunt alij q in hac re ex inopia delinquũt. vñ neceſſe eſt vt quidã dã nis: vt ſunt illi ſupple qui ſunt ſoluendo: qdã ẏo ẏberibus: vt ſunt illi ſupple qui ſunt ñ ſoluẽdo corrigant̃: ⁊ cũ ꝓaulo diſtrictius agi. Et chari tate agendũ eſt: ⁊ ñ ex furoze tc̃. Et ſunt verba Ḡrego. Et idẽ dr̃. xxiij. q. v. c. prodeſt. q̃ſi circa mediũ capti. vbi dr̃ ¶ Nihil nocendi cupiditate fiat nihil inhumaniter: ſed oĩa ꝓfulendi charita te. Et paz infra. Ḥ ſolũ bñfit ut vita hominũ cor rigaẽ tc̃. Et ſunt ẏba Aug. cõcordat c. ea vidi cta. xxiij. q. iiij. tc̃ ¶ 3ª requirit aĩoſitas: vt. ſ. nõ ſit nimis in corrigendo remiſſus. qz dũ vni pcit indigno ad contagiũ ꝓuocat vniuerſos. Facili tas. n. venie incendiũ tribuit delinq̃ndi. xxiij. q. iiij. c. eſt iniuſta. vbi dr̃. Eſt iniuſta miſericordia. i. ſunt aliqui q iniuſte miſerent̃. deniq; ĩ lege ſcri ptũ eſt de quodã. ſ. Deut. xix. Nõ miſeberis illi⁹ Et in libro regũ legi. ſ. p̃. Ḳ. xv. qz Saul ꝺrit of fenſã: qz miſtus eſt Agag hoſtiũ regẽ. ſ. amelc chitaz q̃ ꝓhibuerat dina ſnia, ſeruari. Ita ſi qs latronẽ filijs deꝓrecantib⁹ mot⁹ ⁊ lachrymis cõ iugis e⁹ inflex⁹ abſoluendũ putat: cui adhuc la trocinandi aſpiret effect⁹: nõne inocentes tra det exitio. i. morte: q liberat multa exitia cogi tantẽ. q. d. ſic. Certe ſi gladiũ reꝑimit. ſ. ipſe iu dex vincula ſoluit: laxat exiliũ. Cũ latrocinãdi q̃ põt clementioꝛi via nõ erripit facultatẽ: q vo luntatẽ extoꝛq̃re nõ potuit tc̃. Et ſunt ẏba Am broſij. Et. c. ſe. ſic dr̃. Ne amiſſo iudicio ſis pau peri in mala cã miſicoꝛs. Cui⁹ ſi parcis: ſacello percutis coꝛ: ⁊ tanto nequioꝛẽ reddis quãto in ſto ſibi fauere videt. Et ſunt ẏba Aug. in libro pſalmoꝛ. ¶ Quarto requirit mititas vt. ſ. nõ ſit et nimis crudelis. Juſtitia. n. ſine miſicoꝛdia eẽ nõ ꝺz. vt ꝑz ꝺi. xl v. c. iz. vbi dr̃. Licet plerũq; ac cidant ſacerdotib⁹ q̃ ſunt reꝑhendenda: plus tñ erga corrigendos agat beniuolentia q̃ ſeueri tas. plus coboꝛtatio. i. ãmonitio q̃ cõmotio. pl⁹ charitas q̃ poteſtas. Cũ nemo nr̃m ſine reꝑhen ſione aut ſine pctõ viuat. Nã ſi dñs ſtatim p⁹ tri nã negationẽ btm̃ Petrũ p̃ceptoꝛẽ nr̃m aplz iu dicaſſet. i. ꝺemnaſſet: nõ tm̃ ex eo fructũ ſicut fecit recepiſſet. qz. ſ. multos ꝺuertit tc̃. hec ibi. Et. c. diſciplina. ſic dr̃. Diſciplina. i. iuſtitia ł miſi coꝛdia multa deſtruit: ſi vna ſine altera teneat̃. Sed circa ſubditos ineſſe ꝺz rectoꝛib⁹ ⁊ iuſte ꝺ ſulens miſicoꝛdia ⁊ pie ſceuiẽs diſciplina tc̃. mł ta exẽpla ibidẽ adducunt̃ vt de boĩe qui incidit latrones: exponens per oleũ infuſũ in vulnerib⁹ miſicoꝛdiã: ⁊ per uinũ iuſtitiã ſiue punitionẽ. Et

exemplũ ponit ꝺe Dauid ſic dicens. hic ẽt Da uid ait. ẏga tua: ⁊ baculus tu⁹: ipſa me ꝺſolata ſunt. ẏga. n. ꝑcutimur: baculo ſuſtentamur. Sit g̃ diſtrictio iuſtitie q̃ feriat. ſit ⁊ ꝺſolatio baculi q̃ ſuſtentet. Sit itaq; amoꝛ: ſed nõ emoliens. ſit rigoꝛ: ſed nõ exaſperans. Sit ẓelus: ſed imoderate ſeeuiens. ſit pietas: ſed nõ pluſq̃ expediat parcens tc̃. ⁊ multa alia ponit ꝓlixe tc̃. ¶ Qui to requirit ꝓudentia vt. ſ. conſideret qualitatem eris ⁊ perſone. Alio. n. mõ fornicatoꝛes: alio mõ fures coꝛrigendi ſunt: alio mõ ſeculares: alio mõ religioſus: ſicq; ꝺe alijs. Facit ad Ḥ. c. ſuperi⁹ hic allegatum. xij. q. ij. fraternitas tua. ꝺe pe. ꝺi. v. c. conſideret qualitatẽ criminis tc̃. ⁊ cẽ ꝺe ho. ſic ꝺignũ. Et. xxiij. q. v. coꝛripian̄. vbi dr̃. Coꝛripian̄ itaq; a ꝓpoſitis ſuis ſubditi coꝛrectionib⁹ de charitate venientib⁹ ꝓto culpaz ꝺiuerſitate ꝺi uerſis ł minoꝛibus ł ąpliꝛibus tc̃. Et ſunt ẏba Augu. ¶ Sexto ⁊ vltimo requirit diſcretio ſiñ qua vtutes ſunt vitia: vt ꝺicit Petrus rauẽna⁹ vt q̃q; cũ ꝺilectione: q̃q; cũ aſperitate coꝛrigaẽ ꝓximus. xxiij. q. iij. eccl̃e. ubi dr̃. Eccleſie cria quoꝛũlibet ſi ipſis criminoſis ꝓfiteri nolen tibus vndecũq; clarueriṅt. i. oĩbus noti ſint: q̃ cũq; non fuerint patiente leui medicamento ſa nata. i. leui admoniṫione: velut igni quodaz pie increpationis urenda ſunt ⁊ curanda. q ſi nec ſi quidẽ. i. certe equanimiter ſuſtinentis ac pie in crepantis medela ꝓceſſerit: vt in eis q̃ꝺiu põ tati ⁊ ſaluꝺziter obiurgati coꝛrigi noluerint: tã q̃ putriꝺe coꝛꝑoris ꝑteꝺeberet ferro excõmu nicationis abſcidi. Ne ſicut caro moꝛbis emoꝛ tua: ſi abſciſa ñ fuerit: ſaluté ꝛelique carnis putr̃ dinis ſue ꝛagione coꝛrumpit. Ita iſti qui emen dari ꝺeſpiciunt ⁊ in ſuo morbo perſiſtunt: ſi i oĩ bus ꝺeꝑrauatis in ſcoꝝ ſocietate ꝑmanſerint: eo⁹ exẽplo ſue ꝑditionis inficiunt. hec ibi. qr̃ tc̃. Et ſunt ẏba ꝓſperi. ¶ Quantũ ad ꝑam dico q ad Ḥ vt equalis equalẽ recte coꝛrigat. primo requirit diſcreta ãmonitio inter te ⁊ ipſũ ſolum. Audi Aug. ꝺe ẏbis dñi. Quid eſt ingt ſi pecca uerit in te frater tuus: niſi ſi tu ſcis qz peccauit. Nã ſi ſolus noſti q peccauit in te: ⁊ cũ vis coꝛã oĩbus arguere: nõ es coꝛrector: ſed ꝓꝺitoꝛ. O maledicta bis tꝛibus conſuetudo cũ ſcimus mini mũ ꝓximi pctm̃: ⁊ adhuc vix bene ſcim⁹: illud in plateis: apotecis: ⁊ mutuis collocutionib⁹ pu blicamus. Et qõ ſceleſtius eſt crebꝛo vix credẽ da ſomniam⁹. Sed ve inquit Jſa. xl. q. iij. qui di citis bonũ malũ: ⁊ malũ bonũ tc̃. ¶ Scõo reg rit diſcreta rõ. i. vt illũ coꝛrigas ſui ⁊ nõ tui amo re. iõ dr̃. ſi te audierit: lucratus eris frẽm tuũ. er go ꝓpter illud fac: ꝺicit Aug. vbi. s̃. vt lucre ris illum ¶ 3ª requirit diſcreta conſideratio. audi Criſo. ſup Mat. Quanto ingt inuerecũdioꝛ ⁊ ꝑ tinacioꝛ fuerit: tanto nos magis ad medicinam ſtudere ꝺeꝺz: nõ ad irã ⁊ odiũ. Et eni medicus cuz viderit moꝛbũ ñ remitti nõ deſiſtit: ſed tunc ma gis ꝓparat̃ ad curandũ. vide g̃ qualiter ñ vñ dicte gr̃a Ḥ correctio fit: ſed emẽdationis. Et ꝑ

boc cõfeſtim non iubet duos accipere: ſz q̃ñ ipſe coꝛrigere nõ valuerit. Neq; tũc ad eũ mitt mł titudinẽ: ſed vnũ vel duos. ⁊ ad hoc legis teſti moniũ inducit ꝺicẽs. In oze duoꝝ vel triũ ſtat oẽ verbuz. hec ille. ¶ Quarto requirit ꝺiſcreta ꝺuocatio: vt ꝺuoceẽ aliqs in coꝛrigẽꝺo ſi ſolił tu ſz ãmonitionib⁹ noluerit emẽꝺari. ⁊ hoc innuit in textu. ¶ Quinto rgrit ꝺiſcreta nũciatio: q ſi nõ audierit ꝺic eccl̃ie. qõ duob⁹ modis exponit̃ ſm glo. Uno mõ: ꝺic eccl̃ie. i. ꝓlato q ꝓeeſt ec eccl̃ie. ⁊ ſic ſ. expoſitũ eſt. Scõo mõ ꝺic eccleſie i. mł titudini. Et ſic exponit Hiero. ſup Matł. ꝺicens. Porro ſi nec illos audire voluerit: tunc multis ꝺicendũ eſt. ſ. amicis q poſſint ꝑdeſſe: et nõ obeſſe: vt oꝺteſtatõi eum bẽant: vt q non po ruit pudõe ſaluãi: ſaluet̃ obꝓꝺbꝛijs. Ḥ ille. ¶ Se xto requirit ꝺiſcreta ſeparatio. qz ſi etiã ſic nõ emẽ ꝺauerit: ſit tibi ſicẽ ethnicus. i. gẽtilis ⁊ publican⁹ Qõ duob⁹ modis põt intelligi. Uno mõ vt eui tetur in ꝺerſatõe ſicut excõicatus ⁊ ifidelis. et hoc uideẽ aplus inuere ſa ad Theſſal. 3º. Denũ ciamus aũt vobis frẽs in noĩe dñi nr̃i Jeſu xp̃i vt ſubtrahatis uos ab oi fratre ãbulante inordi nate. Scõo mõ vt excõicetur a ſacerdote. ⁊ hoc videt̃ ꝺicere terr⁹. xxiiij. q. iij. vbi dr̃. Taz ſacer dotes q̃ reliqui fideles ſũmã ꝺebent hẽre curã ꝺe bis g peunt: quaten⁹ redargutõe aut coꝛrigã tur: aut ſi incoꝛrigibiles appareãt ab eccleſia ſe parent̃. ſ. p excõicatõem. Idẽ ꝺicit. c. eccleſie cri mina. ſupius allegatũ. qre tc̃. ¶ Ad tertiaz ẏi. ꝺico g hec ſola ad ꝑſens ꝺiſcreta ꝺitio in cõze tõe ſuiipſi⁹ ſeruãda ẽ: vt aliena fcã nunq̃ ꝺiu ꝺicet peioza q̃ ſua. Nec feſtucã ſocij trabem pu tet: ſed ſe cunctis peioꝛẽ arbitret: intelligendo ꝺe gñibus ſingulo⁹: ⁊ non ꝺe ſingul⁹ gener⁹. Audi pulcherrimũ tex. i. q. i. c. multi. vbi dr̃. Multi ſe culariũ boĩum cũ plus ſacerdotũ vitaz q̃ ſuam ꝺiſcutiũt: i magnũ ꝓtemptõis ꝺiuinoꝝ ſacꝛoꝝ crimen ĩcurrunt. Magna. n. trabe vulneratos habẽtes oculos: eamq; negligẽtes: feſtucã te nuem i alio⁹ conſpiciũt ocul⁹. Quã ꝺuz ĩcaute feſtinãt eueller̃: erꝛoꝛis i foueã ꝺillabũtur. min⁹ gdem conſiꝺerãtes: q nõ eos ſacerdotũ vita le ꝺeret: ſi ipſi humilł bonis ſacerꝺotuz ãmonit oꝛi bus aurẽ accõmoꝺarent. Sed dũ hypocritarũ moꝛe plus illoꝝ famã q̃ ꝓpriam vitã: ł vite ne gligẽtias ꝺiiuꝺicãt: ſpernunt ſcã monita ⁊ ſpũa lia ꝺona. vñ fit vt nõ ſolũ ab eis ꝺicta reſpuant ſed qõ ꝺeteriꝰ eſt ꝺiuina etiã myſteria ꝺtenãt: vt nec coꝛpia cõionem aut ſanguis dñi nr̃i Je ſu xp̃i eoꝝ miniſterio ꝺfectã aſſũmãt: putantes bãc. ſ. cõionez min⁹ eſſe ſanctificatã: ſi illoꝝ fiat officio quoꝝ vita eorũ oculis videt̃ ignobilis. i. mala. Deu ĩ q̃ magnũ laqueũ incidũt: vt ꝺina ⁊ occulta myſteria pluꝰ ab alijs ſcificata poſſe fieri credãt. Cũ vnus idẽ ſpũs ſanct⁹ in eccleſia ꝺiffuſa p totũ oꝛbẽ terraꝝ ĩcõꝑzhẽſibilit̃ ea my ſteria ⁊ occulte atq; iniſibilit̃ operãdo ſcificet: ⁊ bñdicendo bñdicat tc̃. hec ibi. Et ideꝛ ꝓbat ꝺe oĩbus ſacris. vñ ẏſius finẽ ſic ꝺicit. Uirtus ꝺina

diſcreti⁹ operak in eis. Et ꝺiuine ſolũmõ eſt hec ẏtus ſiue poteſtas nõ humane efficacie tc̃. Qꝺ igr̃ o inſenſati populi ꝺuinã potius attẽꝺite ẏtu tem: ⁊ vram vitã conſiꝺerate: q̃ ſceleriḅ⁹ plena eſt ⁊ corrigite voſipſos. Audite Jſa. c. p̃. Lauamini inquit ⁊ mundi eſtote. auferte malũ cogitatõuz veſtraz ab oculis vr̃is. diſcite benefacẽ. quieſci te agere peruerſe tc̃. Et hec volo ſufficiant ꝓ preſenti concluſione. quare tc̃.

¶ Qz q̃ñ lz ꝺtumeliã ferre in ꝑrimũ ꝺcłoz⁹.

Scipe tertiã ꝺcłonẽ. vz. Nõ eſt ſemp illi citũ correctõis cã ꝺtumeliã ferre i ꝑri mũ: cũ finis ꝺebit⁹ ſperaz contumelie. vbi tres ingramus ẏtates. ¶ Prima ẏi. eſt iſta. Quid eſt cõtumelia. ¶ Scõa veritas eſt. An li ceat cã correctionis ꝺtendere. ¶ Tertia ẏitas eſt. An cã correctiõis liceat ꝺicer̃ contumeliã in ꝑrimũ. ¶ Qꝺ cũ ad primã ꝺico q̃z btm̃ Tho. ſa pe. q. xxij. g cõtumelia ipoꝛtat ꝺehonoꝛatõem a licuius p verba aut facta. vt ſi ꝺicerem. Tu es vnus latro. tu es vna meretrix. ⁊ ſilia. Uꝺi nõ g iſta duo. ſ. ꝺtumelia ⁊ ꝺuiciuz ab inuicẽ ꝺiffe rũt. Nã tunc ꝺuiciuz eſt cũ alicui ꝑſone ipoꝛta tur aliquis ꝺefect⁹: ſiue ſit culpe ſiue pene. Sz ꝺtumelia eſt cũ alicui ipoꝛerat ꝺefectus ꝑne culpe. Unꝺe ſi ego ꝺicerez iniurioſe alicui. Tu es claudus: ł cecus ꝺuicium eſt. ſed nõ cõtumelia. Si aũt ꝺicat g ſit fur: nõ ſolũ conuicium: ſed etiã ꝺtumeliã infert in ꝓximũ. Sepe tm̃ unũ ꝓ al tero ponit. qre tc̃. ¶ Qꝺ cũ ad ꝺaz ꝺico ſm btm̃ Tho. ſa pe. q. xxx viij. g ꝺtẽtio põt conſiꝺerari tri bus modiſ. Aut. n. importat ipugnatiõez agnite ẏtatis ⁊ inoꝛꝺinatũ modũ. Et ſic Ambroſi⁹ ait. Cõtentio eſt ipugnatio agnite ẏtatiſ cũ ꝺiſiden tia clamoꝛis. Et hoc eſt pctm̃ mõtale. Scõo mõ ꝺtentio ipoꝛtat ipugnationẽ falſitatis cũ ꝺebito mõ acrimonie. Et ſic cõtentio eſt laudabił. Et ſic cã coꝛrectõis licet ꝺtẽdere: ꝑſertim cũ ſperaẽ friſ emẽꝺatio. Tertio mõ ꝺtentio ipoꝛtat ipugnationẽ falſitatis: ſed nõ cũ ꝺebito mõ. ⁊ ſic potue rit eſſe veniale pctm̃: niſi forſan tanta ꝺiſcꝺia fiat in ꝺtendendo q ex hoc ſcãꝺalũ generetur. Inꝺe aplus cũ ꝺixiſſet ad Tbim. ij. Noli ẏbis cõtendere. ímediate ſubꝺit. Ad nihil. n. vtile eſt niſi ad ſubuerſionẽ audientiũ tc̃. ¶ Qꝺ cũ ad ter tiã ꝺico ſm btm̃ Tho. ſa pe. q. lxxij. q tã ꝺuiciũ q̃ contumelia eſt peccatũ mortale. Et nõ min⁹ q̃ furtũ uel rapina. Nullus. n. ſi ſane mentis eſt minus bonoꝛẽ ꝓpriũ amat q̃ rem temporalẽ Audi Bernardũ in quoꝺã ſermone. Conuiciuz ingt leuis eſt ſermo: ſed grauiter vulnerat. leuiť tranſit: ſz grauiter vrit. leuiter animũ penetrat ſed ſi leuiter exit. leuiť ꝑferť ſz nõ leuiť reuocat. Facile volat. ideo facile charitatẽ violat. tene rũ membrũ lingua: attñ vix teneri poteſt. Sub ſtantia quidẽ infirmuz atq; exiguum: ſz vſu ma gnum ⁊ validum inuenitur: tenuis eſt ⁊ lata: iõ aptiſſimum ꝓ cuacuandis ſordibus inſtrumẽ tum. hec ille. Dicit tm̃ beatus Tho. vbi. s̃. q ſi gł coꝛrectionis cauſa conuitium vel contumeliaz

Universidad de Deusto
Biblioteca

sed per accidens. Et per consequens dicit g' hoc qñq; erit peccatum veniale: qñq; nullus. discretio tñ necessaria est: vt. s. homo moderate suis utatur verbis. Qm̃ adeo graue conuitiuz eẽ posset: g' per incautelam prolatum auferret bonorem eius contra quem proferretur. ⁊ tunc posset homo peccare mortaliter: etiam si debonorationem alterius non intenderet. Quando igr̃ quis honeste ⁊ debito modo correctionis causa in alium contumeliam profert: multum meret: presertim cum speratur fratris emendatio. Et hoc modo discipulos in Emaus euntes stultos vocauit. Luce vlti. Et Apostolus ad Gal. iij. galatas insensatos dicens. o insensati galate. Et Jobel i. Expergiscimini ebrij omnes qui bibit] vinum in dulcedine. Dicit tñ Augu. g' tales obiurgationes ex magna necessitate sunt adhibẽde: in quibus non vt nobis: sed vt dño inseruiat instamus. de hoc ẽt beatus Tho. ſa. ſe. q. xij. qr̃ ⁊c̃. Et hec volo tibi sufficiat ꝓ ſa pte hui⁹ ꝓmoys.

¶ De amorosa castigatione ꝓrimi cōsidera⁹ 3ª:

Tertio loco

Correctionis sancte amorosam castigationẽ videam⁹. vbi tres conclones faciamus. vz. ¶ 1ª cōclo est ista: Quisquis superior est ⁊ curã habet rei familiaris: si nō põt ꝓbis suos corrigere inferiores: ꝓberibus vtat maxima cũ maturitate. ¶ 2ª conclo est ista. Licet ex çelo charitatis oẽs proximũ corrigere teneantur: non tñ licitũ est oĩbus illos castigare. ¶ 3ª conclo est ista. Nulli tam superiori q̃ inferiori concedit taz cã correctionis q̃ alio bono respectu verba ꝓferre maledictionis.

¶ Qualiter superiores debeant iferiores castigare conclo ꝓma.

Accipe primã conclonẽ ⁊c̃. ut. ſ. vbi tres inquiram⁹ ꝓi. vz. ¶ 1ª ꝓi. est. Si pr̃ põt sine peccato filios verberare. ¶ 2ª ꝓi. est. Si dñs sine peccato põt seruũ ꝓberare. ¶ 3ª ꝓi. est. Si epus põt suos subditos sine peccato ꝓberare. ¶ Quantũ ad primã dico ꝙ btñ Tho. ſa. ſe. q. lxv. g' ꝓberatio qñ fit ex charitate ⁊ nõ odio vel vindicta: bz rõnem pene infligende pp malitiã. Nullus ãt alterz punire põt: nisi in illz habeat potestatẽ. ⁊ qr filius subdit⁹ pr̃i: ideo filij castigari debent a parentibus cũ delinquunt. v. q. v. non oscular. dr̃. non oscular semper pr̃ filiũ: sed aliqñ castigat. g̃ qñ castigar qui diligit: ⁊c̃ circa eũ pictas exercet. habz. n. amor plagas suas que dulciores sunt cũ amarissime inferunt. dulcior. n. est religiosa castigatio q̃ blanda ꝛmissio. vñ ait ꝓpheta. Dulciora sunt vulnera amici: q̃ voluntaria oscula inimici. hec ibi. Et sunt ꝓba Ambro. Si ꝓ talis castigatio ex alio iniq̃ ⁊ odioso fieret: tunc esset peccatum mortale. Et ideo cum corrigunt: discrete corrigant. q̃re ⁊c̃.

¶ Ad ſam ꝓi. dico ꝙ btñ Tho. vt. ſ. g' dñi habent etiam potestatem castigandi eorum subditos. ⁊ ideo cum uerbis non corriguntur: castigẽtur. Dicit enim pb⁹. ſ. x. ethico. g' aliqui ita bone sunt conditionis ⁊ nature g' minimo obiurgationis verbunculo emendantur. quidam vero asinine nature g' sine verberibus non corrigũtur. Jdeo omnes ad quos spectat inferiores cõrigere: cum verbis subditos corrigere ñ possũt: illos corrigant cũ maçatis. facit ad hoc ꝓpositum textus ante oĩa. di. xxxv. ⁊ di. xlv. cũ beatus. Audi tex. v. q. v. non oĩs. Non oĩs inquit q parcit amicus est: neq; oĩs qui ꝓberat inimicus ⁊ infra. Quis nos põt amplius amare q̃ deus: ⁊ tñ non solũ nos docere suauiter: verũctiã salubriter terrere ñ cessat fomentis leuibus quibus deus consolat. sepe. n. mordacissimũ medicamentũ tribulationis adiungit. Exercet fame patriarcas. ſ. Jacob ⁊ filios eius qui fame iuẽrt in egyptũ. Etiã pios ⁊ religiosos. pplm cõtumelijs penis grauioribus agitat. Non aufert ab apostolo. ſ. Paulo stimulũ carnis: tertio rogatus vt ꝓtutẽ in infirmitate perficiat ⁊c̃. hec ibi. Et sunt ꝓba Augu. Et ꝓncipiũ huius capli ponit ẽt. xxiij. q. iiij. c. nimiũ. Et hoc in tertia rõe textꝰ ibi. Itẽ post pauca. Non oĩs qui parcit amic⁹ ẽ ⁊c̃. ¶ Ad tertiã ꝓi. dico ꝙ nullus eps aliquẽ suis manibus verberare debet. di. lxxxvj. c. nõ licet. ubi dicitur. Non licet epm̃ suis manibus cedere aliquem. hoc enim alienum a sacerdote eẽ debet. hec ibi. Potest tñ peccantem subijcere verberibus per aliuz. v. q. v. c. illi qui. vbi dicit Illi qui aut fide catholica: aut inimicitia suspecti sunt: ad pulsationem. i. accusationem epoz non admittantur. nec illi qui sponte aliouz crimina confitentur. ⁊ ideo replicanda est sollicite veritas: quam sponte prolatam nullius vox habere potest. banc. ſ. veritatem diuersis cruciatibus: tamen leuibus dicit glo. elatebris. i. absconsionibus suis religiosus tortor exigere debet. vt dum penis corpora subijciuntur: que gesta sunt fideliter ⁊ veraciter exquirantur. ſ. ab eo q iudicem. hec ibi. Ex quibus patet q' licet episcopo subditum subdere verberibus per alium: non tamen per laicum: sed per clericum: si verberandus est clericus. Si enim per laicum verberaret: ambo. ſ. epus ⁊ laicus inciderent in canonem late sñie. extra de sen. excõ. vniuersitas. Et hoc intellige nisi clericus verberandus eẽt incorrigibilis. quia etiam per laicum posset illã verberibus castigare. di. xvij. c. non licuit. in fi. Et melius eẽ de sen. excõ. vt fraternitati. Caue at tñ laicus ne amplius' sua violentia se extẽdat q̃ defensio vel rebellio exigit clericoz. vt i eadẽ di. xvij. in fi. vide glo. ⁊ eẽ de sen. excõ. ut fraternitati tue. vbi sic dr̃. vt fraternitati tue. ⁊ infra. ꝓlati pñt ⁊ debẽt clericos postq̃ fuerint de crimine canonice ꝺdemnati: sub arcta custodia detinere: si sint incorrigibiles: nec monasterijs valeãt custodiri. Laici vero citra excõicationis sñiam cape clericos ⁊ ad iudiciuz trabere pñt: si oz etiã violenter: dũ tñ idẽ faciant de mandato eoz quoz est corrigere criminosos. dũ tñ nõ amplius eoz violentia se extendat: q̃ defensio vel rebellio exigit clericoz. Hĩ ibi. Et pono tres hic regulas gñales. ¶ Primo accipe istã regulã generalẽ: g' nũq; clericꝰ q̃tucũq; criminosus existat: tradẽdus est curie seculari: dũmõ possit cõrigi. di. lxxxi. c. dictũ est. Nisi ꝓbrendensi sint i crimine falsi. eẽ de cri. falsi. c. ad falsariorũ. vbi dr̃ sic. Ad falsarioz. ⁊ infra. Qui p se vl p aliũ vitiũ falsitatis lr̃az pape exercet: cũ fautoribꝰ ⁊ defẽsoribus suis anathemate feriũt. Clerici deꝓhẽsi de hoc degradent: ⁊ ptãti secl'ari tradant puniẽdi. Laici ꝓo quicti grauit puniant. hec ibi. ¶ Et etiã accipe istã aliã regulã gñalẽ. g' vbicũq; deficit ecclãstica ptãs: semp currit ad brachiũ seculare. xi. q. i. pctim⁹ vt dignemini ⁊c̃. x. xvij. q. v. de ligurib⁹ atq; veneticis ⁊ bistrijs epis ⁊c̃. in fine. Ligures dicũtur q' sunt i italia citra padũ ⁊ eẽ de offi. iudi. ordi. c. j. ii. fi. Hoc idẽ dr̃ di. xvij. c. nõ licuit in fi. q̃re ⁊c̃. ¶ 3ª regula est ista. g' licz epi ⁊ plati peccãtes ⁊ delinq̃ntes subditos, ꝑpl manib⁹ ꝓberare nõ possint: tñ suos de familia: ⁊ q̃scũq; docerent ⁊ erudirent: si cã correctiõis ꝓ ptijs manib⁹ etiã ex ira pcusserint: nõ incidũt in excõicationis sniam. hoc expresse pz eẽ de sen. ex. c. cũ volũtate ⁊ ꝓposito malitia distinguit ⁊c̃. in fine. c. Nec requirit g' in verberando: discrete tñ actualiter de correctõe cogitet: sed sufficit dicit Huil. g' hũc finẽ bẽt in bitu. ¶ Nec distinguo vtrũ verberat⁹ sit in sacris vel nõ. qr decretal' cũ voluntate indistincte loquitur. qñ id cã correctionis fiat. Et hec sufficiant pro pñti cõclusiõe.

¶ Q non oĩbus castigare licet conclusio scda.

Accipe ſa 2 oclonẽ. vz. Licz ex çelo charitatis omnes proximũ corigere teneãt: non licitũ tñ est oĩbus illos castigare. vbi tres ponam⁹ veritates. ¶ Prima ꝓbitas ẽ ista. An liceat non bñti potestatẽ: vt iustitia ꝑseruet' ꝓprehendere furẽ: vel homicidã ⁊ silr̃es. ¶ Scda ꝓbitas est. An magri ⁊ scholaz rectores: clericos ⁊ in sacris ordinibus ꝓstitutos: possint sine pctõ correctiõis cã illos ꝓberare. ¶ Tertia ꝓbitas est An sine pctõ quis possit detinere clericũ: vel in sacris ordinibus constitutũ furẽ asportantẽ res suas. ¶ Qtũ ad primã pono hanc regulã generalẽ. Qñq; ad aliquẽ delinquentẽ corrigẽ non ptinet: qr non est sui iuris: si castigat: grauiter ꝺlinquit. Et hoc p plura exẽpla declaro. Et p̃ hic õ ex malignitate hunc hominẽ occidit. Et cuz iustitia poscat q' talis per potestatẽ ꝺdemnet' ad mortẽ: tñ homicida ille ipune vadit. Et vñ exul esse deberet libere inhabitat ciuitatez ¶ Ecce q' hic iustitia perit. Nulli tñ licet ne iustitia pereat absq; auctẽ ꝓhendẽ talẽ: aut ꝓberar: aut occidere. Nã 3 talis mereat mortẽ: non tñ nisi a ꝺbito iudice ⁊ debito modo. vt in aucẽ. ꝺ iudicijs §. sedebũt. coll'. vj. Nam qui iustuz damnat: tq iniustũ sine iuris ordine damnat: vterq; mortaliter peccat. Nõ eni sufficit bonũ agere: sed etiã vt bene agat. vt sepe diximus. Deut. xvi. Juste q̃ iustũ est exequeris. Silr̃ non licet çelanti religioso ꝓ iustitia ꝙruanda furẽ capere: tenẽr vel castigare: vel ꝓberare. qz ad eius statũ non spectat. Silr̃ nec iudici vel dño vel officiali seculari licet religiosuz vel clericũ ꝺlinquentez: ne iustitia pereat: iuris ordine ptermisso punire vel cõdemnare: licet p suũ superiorẽ nõ corrigatur. Aliter nõ esset corrigẽ mala: sed addere mala malis. Nam si impũ est clericũ vel religiosũ operari scelus. Iniquũ quoq; est p superiorẽ nõ puniri scelus. Jniquissimũ quoq; est p illum ad quẽ ñ ptinet castigare scelus. Audi dñm Deut. xxiij. Nemo mittat manũ in messem alienã. Facit textus eẽ de sen. excõ. vt tue fraternitati. in ꝓcedenti cõclusione allegat'. q̃re ⁊c̃. ¶ Qtũ ad fam dico g' magistri oẽs verberare ⁊ castigare pñt quoscũq; sibi subiectos cã correctiõis: vt ex ꝑsse pz eẽ de sen. excõ. cũ volũtate. i fi. nec sñiaz excõ. incurrũt. vt ibidẽ pz. ¶ Sz ponam⁹ g' ꝓncipalis magr̃ repetitor ꝺcipiat ne clericũ pcutiat ⁊ ille cã correctionis pcusserit: quid erit? Dico g' nõ videt' g' incidat in canonem. qñ principales magistri beneficiũ iuris auferre non pñt. pez qõ concedit g' qui alios docet corrigere possit. nec dicta decretalis mentionẽ facit de principalib⁹ aut inferioribus magistris. Dicitur. n. ibi sic ad lr̃am. Et hi qui obtentu ꝓlationis ⁊ magisterij subditos ⁊ scholares correctionis causa: seu aliquos de familia: vel ꝓpinquos in inferiori gradu: vt causa correctionis leuis percusserint: sententiam. ſ. excõicationis nõ incurrũt. hec ibi. Sz ponamus g' tales modũ correctionis excedãt. Dicit dñs Josti. Nisi ex ꝓposito ⁊ aio irato multum excedãt: nõ credo g' incidãt in canonem. qr solũmõ doluz ꝓsequtur. vnde uiolẽtia nõ ꝺmittitur sine dolo. Et hoc colligit eẽ de sen. ex. c. i. vbi sic dr̃. sup eo. ⁊ infra. Si clerici iuxta pubẽs annos se inuicẽ: vel vnus alterz percusserit: uel maiores si leuitate iocosa: vel magr̃ si scholarez causa discipline vel correctionis percusserit: nõ sunt ad sedẽ apostolicã pro absolutõe mittendi. Nisi odio vel iniuria vel indignatione: idẽ scholares se percusserit. hec ibi. Et hoc etiã onẽdit. c. cũ volũtate i ꝓncipio. Et. xvij. q. iiij. si qs suadẽte. q̃re ⁊c̃. ¶ Ad tertiã ꝓbitatẽ dicit Huil. g' non credit g' incidat in canonẽ: si res illas auferret: dum ille asportaret eas: ⁊ anteq; ad locum destinatum perueniret. secus si interuallo id fieret Multa de iniicientibus manus in clericos uidere potes in Pisanella. excõicatio 1ª p totum q̃re ⁊c̃. Unusquisq; igitur se emendare ⁊ cõrigere studeat: ⁊ quoscunq; errantes ad uiam veritatis quantũ possumus reuocemus. quia charitas lata esse ad omnes debet. quare ⁊c̃.

¶ Q causa correctiõis non licet maledicere quẽq; conclusio tertia.

Accipe terciam conclusionem videlicet. Nulli tam superiori q̃ inferiori conceditur tam causa correctionis q̃ alio bono respectu verba ꝓferre maledictionis. Ubi tres inquiramus veritates videlicet.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Prima ꝟitas est ista. Quid sit maledictio. 2ª ꝟitas. An liceat aliquo respectu maledicē aliꝙ rē creatā. 3ª ꝟitas est. Utruz semp sit mortale pctm. ¶ Ostū ad pmā dico ꝑm btm Tho. ꝑa ꝙ. lxv vi. ꝙ maledictio ꝑm quā nunc logmur ē qñ pnunciat alicui malū: vel in ꝑcando: vel i optā do. de qua Paulus. Neqꝫ maledici: neqꝫ rapto res regnū dei possidebūt. i. ad Lor. vj. Et tanto grauiꝰ pctm est: qnto psonā cui maledicimus ma gis amare debemꝰ ꝛ reuereri. Leuitici. xx. Qui maledixerit pri ul' mri: morte moriat. Et nō isti duo termini blasphemia ꝛ maledictio ꝓprie lo quendo a se inuicē differūt. Nā blasphemia est qñ attribuit deo: qđ ei non ꝟuenit: aut remouet ab eo qđ ei ꝟuenit: vt alias ostēdā. Sed maledi ctio est qñ alicui vt deo l' creature aliqđ maluz imprecat l' optat. Jn quibusdā tñ locis: vt i thu scia idē ipotant. ꝛ ꝟ et probat per decretalem. exꝰ de maledicis. c. statuim⁹. qꝛ rē. ¶ Quātū ad ꝑam dico ꝙ maledicere creatur ꝑm btm Tho. ꝑa ꝙ. lxxvj. ꝺtingit quinqꝫ modis. Uno modo ꝑm ꝙ creatura ordinat ad hominē ꝓ modū sub iectionis. qz. s. ꝙ eas subuenit humane necessita ti. ꝛ ꝟ mō dixit deus hōi. Maledicta terra i o pere tuo: vt. s. ꝙ eius sterilitatē hō puniret. Et sic intelligit qđ dr. Deut. viij. Bndicta horrea tua maledictū horreū tuū. Et sic Dauid ēt maledi xit montes Gelboe. vt exponit Hzego. ¶ 2ª ꝑm ꝙ creatura ordinat ad hominē ꝓ modū signifi cationis. Et sic vōis maledixit ficulnee in signi ficatione iudee. Mat. xj. c. ¶ 3ª ꝑm ꝙ ordinat ad hominē ꝓ modū ꝺtinētis. s. loci l' tpis. Et sic Job maledixit nocti in qua natⁿ est. Job. iij. Et ꝟ ꝓꝓ culpā originalē: quā nascendo ꝺtrit: ꝛ ꝓpter pe nalitates inde ſequntes. Et ꝑm ꝟ pōt ēt dici Da uid maledixisse montibⁿ Gelboe. ij. Reg. ix. vz. ꝓꝓ populi cedē qđ i eis ꝺtigerat. Dis tribⁿ modis di cit btm Tho. nō hz creature maledicē: nisi forte spāli dei reuelatione. ¶ Quarto mō ꝺtingit ma ledicē creaturā inquantū sunt creature dei. ꝛ ꝟ est ꝓprie pctm blasphemie. ¶ Quinto pōt ꝺtin gere maledicē eis: inquantū ꝟsiderant hz se. Et ꝟ est uanū ꝛ ociosū: ꝛ p ons illicitū. Nec beatus Tho. Ex qbus satis pz qꝫ nullo mō hz dei creatu as maledicē. Si igr i sacra scriptura reperiant alique maledictōes ille itelliguntꝝ ꝑm vnū illoꝝ triū añdictoꝝ modoꝝ. vñ qñ Dauid dic. Male dicti q declinant a mandat] tuis. itelligit nō ill' ipetrari malū: hz dic illos esse maledictos ꝓ pe nā quā bituri sunt ꝓpē culpā. vñ cōiter qñ ge nꝫ aduersi alicui acciderit: dicē solemⁿ: tu es bñ maledictus. Sil' ꝛ sci dicuntur bñdci ꝓ gl'am quā bituri sunt ꝓ gram. Sil' illud dñi. maledic ta terra in opere tuo. itelligitur sic. qz ꝓ eⁿ sterilita tē mlta patieris. iō erit maledcā tibi. Et sic oēs auctes itelligi dñt. qre rē. ¶ Ad 2tiam dico ꝑm btm Tho. ubi. s. ꝙ aliqñ est pctm mortale: qnꝫ ueniale. ¶ Mōtale qñ odio mala uolūtate: ꝛ alio vidicandi iprecatur alicui malū l' optatur: ꝛ tā to grauius: qnto persona cui iprecatur l' optatur malū maloris est dignitatis. vñ maius pctm est maledicē deū qꝫ xp̄m vt hominē: ꝛ maius xp̄m qꝫ virginē: ꝛ maius virginē qꝫ alios scōs. Simili ī hō mundo maius pctm: est maledicē patrē l' mrez qꝫ frēm: ꝛ frēm qꝫ affines alios rē. Tunc ār est veniale: qñ ex ꝓnitate ꝛ lingue lapsu: uel leui motu: l' ex ludo: l' ipremeditate talia ꝟba pferat. Et rō: qz pctā ꝟboꝝ ꝓmaxime ex affectu pēsan tur. Puto tñ ego ꝙ valde graue sit veniale: ex ꝓmaxime cū in ꝺsuetudinē ꝟtis. Et forte propt talē ꝺsuetudinē efficiet mortale. ꝺtemptus enī venialiū: dignū facit pena eterna. de pe. di. i. c. tres sunt. ꝟsi. Est ēt pnia. vbi sic dr. Est ēt pnia humiliū ꝛ bonoꝝ fideliū pena quottidiana: in q̄ pectora tendimⁿ dicentes. dimitte nobis debi ta nra. Neqꝫ ea dimitti nobis uolumⁿ: q̄ dimissa in baptismo nō dubitamⁿ: sed illa utiqꝫ q̄ būane fragilitati q̄uis pua: tñ crebra subrepunt. Que si collecta ꝺ nos fuerint: ita nos grauabūt: ꝛ op ꝓmient: sicut vnū aliqđ grande. i. mortale pec catū. Quid. n. interest ad naufragiuz: vtꝫ vno grandi fluctu nauis operiat ꝛ obruat: an paula tim subrepens aqua in sentinā: ꝛ p negligentiaz culpā derelictā: atqꝫ ꝺtemptā ipleat nauē: atqꝫ submergat pp hec. s. pctā venialia: ieiunia: ely ne: ꝛ oēs nuigilent. i. uigilant fiant. Jn qbⁿ cū dicimⁿ dimitte nobis rē. manifestamⁿ nos ha bere qđ nobi dimittat: atqꝫ in his ꝟbis būilian tes alias nras quottidianā quodāmō agē ꝓniaz ñ cessamⁿ. hec ibi. ꝛ sūt ꝟba Aug. Quare igr cū sine pctis niuē ñ possimⁿ: hic charitate ꝓximū ꝛ nosipos moneamⁿ. qz sic lucraturi frēm nrz su mus. ꝛ alias nras a gehēne incendio liberamus: hic per gram: ꝛ in futuro per gloziam. Amen.

¶ Feria quarta tertie dnice de conditionibus filiozum sermo vigesimuecs fundus.

Eli maledixerit

Qpri l' mri: mōte moriat. Mat. xv. Pauenda cunctis filijs ꝟba sunt ista. Si. n. dilectissimi ꝓcedenti ser mone didicimⁿ ꝙ extraneos corrigē cū charita te tenemur: q̄to magis parentes ꝛ pmaxime fi lios. Etsi inferiores suis supiozibus ob tēpare te nent: quāto magis ꝛ filij. Ergo qui maledixerit pri l' mri: morte moriat. Jn quib⁹ sacratissimis ꝟbis tres ꝺ filijs ꝛ pentib⁹ ꝟsideratōes saciaz⁹. vz. Filiozum diuersam conditionem.
Filiozum diuersam obligationem.
Filiozum paternam bereditationem.
¶ De diuersa ꝺditione filioꝝ ꝟsideratio prima.

Primo filioꝝ diuersam ꝺditionem. vbi tres faciamⁿ conclones. vz. ¶ 1ª conclo ē ista. Filij carne a pentib⁹ descendētes nō oēs sunt legittimi: sed aliqui sunt illegittime gnati. ¶ 2ª conclo est ista. Portant sepe filij pen tū pctm: hz ipsi ñ ꝺsenserint in coꝝ delictū. ¶ 3ª conclo ē ista. Bic gloria filij est bona cōceptio ꝛ bñ nasci: ita filiⁿ sapiens est gloria magna pri.

Qz diuersimode filij carnales gnant conclo 4ª.

·27·

Accipe ꝑmā conclonē. vt s. Ad declaratō nē bⁿ tres ingramⁿ ꝟitates. vz. ¶ 1ª ꝟi. est ista. Quot modis filij dicunt carna liter gnari. ¶ 2ª ꝟitas ē. Qui sūt filij q ꝓprie dicunt legittimi. ¶ 3ª est. An qs illegittie nati: possint a liq̄ mō legittimari. ¶ Ostū ad ꝑmā dico ꝙ ꝑm cōiter de hac mā loqntes: q̄ttuō sūt modi gnatio nis filioꝝ carnaliū. Nā gdā dicūt filij nāles ꝛ le gittimi. Quidā nāles tm. Quidā legittimi tāt. Quidā neutro mō. Qui sint filij legittimi ꝛ nā les dicet in 2ª ꝟi. se. de alijs tribⁿ dicam⁹. Uñ di co ꝙ filij nāles tm sunt oēs q de soluto ꝛ soluta: q̄ vroz eē posset ꝺcipunt ꝛ gnant. Filij legitti mi tm: vt sunt filij: adoptiui. Filij nec legittimi nec nāles: sunt q de adulta l' icestu nati sūt: l' q ex coitu dānato p leges nascunt. Jncestus est ꝟsanguinearꝫ: l' affiniū abusus. Jstā q̄druplicē filioꝝ distinctōem tangit glosa final. exꝰ g fi. sint legi. c. tanta est mrimonij vis rē. ¶ Ad ꝑam dico ꝙ illi dicunt filij legittimi ꝛ nāles: q de vrozib⁹ ꝓcrā tur ex ꝟo ꝛ legittio mrimonio: l' de matrimonio qđ legittimū putabat. Legittimū aūt putatur mrimoniū qñ ābo. s. vir ꝛ mulier publice i facie ecclie bōa fide ꝺiuncti sunt credētes se legittie copl'atos. Etiā posito ꝙ vnⁿ eoꝝ sic credēt legit timū pntabit mrimoniū. Quicūqꝫ igr sic est pro creatus de legittio mrimonio: filiⁿ ē legittimⁿ ꝛ nālis. Sed posito ꝙ clādestine ꝺcerint: qz vr ibi eē ignorātia affectata: aut etiā si ābo ipediūtuz sciētes publice ꝺcerint: tūc filij l' filie q l' q ex eis gnant: nō sūt legittimi ꝛ nāles. exꝰ de clā. despō. c. cū inhibitio. ꝟ. statuim⁹. vbi dr. Statuim⁹ vt cū mrimonia fuerit ꝺcta in ecclijs publice p ꝓ byteros ꝓponant vt ifra legittimū terminū p finitū: q voluerit legittimū ipedimētū opponat q̄ opposito indicat ꝺctus: donec appeat qđ agē dū. Si qs clādestina mrimonia inire ꝓsumpserit i ḡdu ꝓbibito etiā ignorātū: l' etiā i fa ie ecclie ꝺ ecclīaz ꝺcta dictū: si ābo pentes ipedimētū sciebāt soboles ex hmōi nuptijs illegittia cēseat. Bibi. ꝛ sic pz ꝟa ꝟi. ¶ Ostū ad tertiā dico ꝙ ser modis cō tigit illegittimū legittimari. Duo sūt ꝑm canones. alij uero q̄ttuoꝝ ꝑm leges. ¶ Sedm canones isti duo sūt. Prio qñ solutⁿ de soluta filios nāles hz: ꝛ postea ꝺbit cū illa: tūc sine aliq̄ lege filij añdicti legittimāt. Hz nō est sic ꝺ spurijs: q. s. ex adultio nati sūt. exꝰ g fi. sint legi. c. ꝺgstus. vbi dr. Lōgstus est nobis. ꝛ ifra. Proles añ despōsatōez mris na ta: ꝛ postea pr eⁿ mrem accepit i vroꝛē: ad bēdi tatē prīā legittia reputat. Bibi. Idē dr in. c. tāta est. rē. ¶ Secdo mō pōt legittimari p spāle idulgē tiā pape. exꝰ eo. c. p venerabilē. vbi dr. Per ve nerabilē. ꝛ ifra. Quia vroꝛē tuā a te temē sepa sti: ꝛ ꝺceptū ecclie aliā supinduxisti: nihil ei obi eiēs qđ diuoztiū iducēt. Lū ꝛ fides thozi sit vnū de tribⁿ bōis ꝺiugij: nō tñ ipsi violatio violat vi culū ꝺiugale. Et tā lex canōica qꝫ mosaica sobo lē susceptā ex adultio detestat. Nō solū a ꝓmo tiōe l' a successiōe prīa repellēdo: hz ēt negando eis aliēta: petitōez suā i legittiatiōe filioꝝ tuoꝝ nō duxim⁹ admittēdā. Bibi. Di duo modi vt di xi i canōib⁹ reperiunt. Quattuoꝝ aūt ſequntes l' hz leges. ¶ Prim⁹ est si pr filiū nāle offerat curie i patoziis: fiatqꝫ curiāl. vt i aucē. qb⁹ modis nāles efficiāt legit. ꝟ. si qs igr. coll. vij. Itē si offerat cū curie ciuitatis: de q̄ ꝛ de cⁱvico ē oriūd⁹. vt isti. de nup. ꝟ. vl. ¶ Secds ē. si pr decedēs nāle filiū i testō noiet legittimū bēde: ꝛ ipse postea ꝓnciet offerat testiī: fiet legittim⁹. ¶ Tert⁹ modus ē. si nullo filio legittio exīte ipse nālis filiⁿ seipsuz offert curie: vt dictū est i aucē. qb⁹ modis nāles efficiant legi. ꝟ. i. ꝛ ꝟ. si qs igr. ¶ Quart⁹ modⁿ ē si pr in instro p publicā manū ꝺfecto: l' alias scri pto cū subscriptōe triū testiū euz filiū noiet: nec nāle adijciat: vt in aucē. vt lz mri ꝛ auie. ꝟ. ad ꝑ coll. viij. Spurij ꝟo nō pnt legittiari q̄tū est p leges. Impatō tri l' aliⁿ aucte eⁿ alīs ꝺ gra eos le gittiat. Sil' ꝛ papa. qꝛ rē. Et sic pz ꝑma conclo.

De pctis parentū in filios cōclusio secūda.

Accipe ꝟaz conclonē. vz. Portāt sepe filij pctm pentū: hz ipsi nō ꝺsenserint in eoꝝ delictuz. vbi tres ingramⁿ ꝟitates. vz. ¶ Prima ꝟi. ē ista. Utrꝫ filijs noceāt pctā mōtalia pentū q̄ ad uitā eternā. ¶ 2ª est. Utrum filijs pctā pentū noceāt q̄ ad bona tpalia l' corpalia. ¶ 3ª ē. Utrꝫ filij puniant iuste. p pctis pentū. ¶ Ostuz ad ꝑmā ꝟi. dico ꝙ duplex ē pena eterna. s. pēa sen sus: ꝛ pena dāni. Si qrit ꝺ pena dāni: sic dico ꝙ oēs descēdētes ab Adā: nisi a pctō originali la uent: puniunt pena dāni ꝓpter pctm pmoꝝ pen tū. vt pz de ꝺse. di. iij. c. firmissime. ꝛ c. regnante ꝛ c. nulla. ꝛ exꝰ de baptismo. c. iij. ꝟ. hz adhuc. sup ꝟbo. carētia visiōis. Si āt qrat de pena eterna sensus: tūc dico ꝙ si filij pentū pctā nō sectāt: mi nime punit. Audi tex. di. l vj. c. vñcūqꝫ. vbi dr Uñcūqꝫ. i. ex q̄cūqꝫ ꝓcreatōe boines nascunt: si pentū vitia nō sectāt honesti ꝛ salui erūt. s. i uita eterna. Semē. n. hois ex q̄licūqꝫ hoīe di creatura i. factura ē. Et eo. s. semie male vtētib⁹ male erit nō ipsū aliqui malū erit. Bibi. Et sunt ꝟba Aug. ꝛ c. se. dr sic. Nūqꝫ de vitijs erubescam⁹. i. time amus pentū. Hz unū illud q̄ram⁹ ꝛ semp amplectamur virtutē: hmōi. s. ꝟtuosus filius. vz. etiaz si alienigenā. s. a fide: a nobilitate: ul' gente bēat ma: rē: etiā si fornicatōe pollutā: vel q̄libet hui⁹ modi dedecoze sordidatā: nihil tñ de ei⁹ aut vili tate fuscabit aut crimine polluet. s. q̄ ad vitam eternā rē. hec ibi. Et sunt ꝟba Crisō. sup Mat. ꝛ c. se. dr. Nasci de adultio nō est ei⁹ culpa ꝙ na scit: sed illiⁿ ꝙ gnat rē. Et de ista mā tāgit Hran⁹ vsqꝫ ad finē distinctiōis. q̄re rē. ¶ Ad ꝑam ꝟi. dico ꝙ pctā pentū i multis tēpalib⁹ bōis nocēt vt in ꝓmotione sacerdotij: in bereditate prīa: ꝛ multis alijs que notant. i. q. iiij. ꝟ. itē pctō. Unō ḡ ex adulterio nascunt nec ad sacerdotiū ꝓmo ueri pnt: nisi de gra spāli: nec succedē pnt in bōis pentū. Hāc sniam pōit Hratian⁹ ca. di. lvj. Au di textū exꝰ de elec. c. cū in cunctis. Nullus ingt in eccm eligat: nisi priusq. xxx. ānū etatis exegerit ꝛ de legittimo mrimonio sit natⁿ: vita ꝛ scia cō-

Universidad de Deusto
Biblioteca

mendabilis demonstret ꝛc̄ hec ibi. Audi ꝛ.c.p̄mū ex̄ de filijs p̄sbyt. Filij ingt p̄sbyterorꝫ ꝛ ceteri ex fornicatione nati ad sacros ordines non ꝓmoueant: nisi aut monaci fiant: aut i congregatione canonice viuentes. dispensatione ꝥo nullatenꝰ bēant. Sed negꝫ fui: nisi a dñis suis libertati donent. hec ibi. qr̄ ꝛc̄. Sed de hoc vide glo. in. c. vnō cuicꝫ. di. l vj. ¶ Ad tertiā dico q̄ aliquē ꝓpter alterius malitia puniri tripliciter fieri pōt. vno mō qñ res vnius est quodāmō res alteri⁹. Et sic filij ſm corpus sunt quodāmō q̄dā res pñs. Et sui quodāmō q̄dā res dñoꝝ. Et hoc mō plerūcꝫ cōtingit q̄ filij ex malis parentib⁹ orti: puniunt ꝓpter peccā parentū. quo ille filiꝰ de quo Hzeg. li. dialogoꝝ refert q̄ fuit a diabolo asportat⁹: i cōpoze punitus ē: tāgꝫ res q̄dā pñs: vt expōit beatus Tho. ſa ſe. q. x. arti. i. ſ 2° mō alter ꝓpter alterū punit: qñ crimen vni⁹ in alterꝫ derivat. Et hoc potest tripliciter accidere. vz. p imitatōez: p meritū ꝺditionē: ꝛ p aliqualē consensū ꝛ dissimulatōez. ¶ Prio p imitationē: ꝛ sic filij imitantes peccā parentū ꝓpter illa puniunt: ꝛ sui ꝓpter peccata dñoꝝ. ſ Scdo mō p meriti conditiōz: ꝛ sic ꝓpter peccā pplorꝫ qñq; pmittit de⁹ regnare dnm sceleratū. Job. xxxiij. c. Qui regnare facit hominē hypocritā. i. sceleratū ꝓpter peccā popli. ſ 3° p aliqualē consensū ꝛ dissimulatōz: qñ. vz. quis malū malis ꝓhibere posset: ꝛ nō facit uel dissimulat ñ videre. ꝛ sic interdū boni puniunt cū malis: qz maloꝝ pcā ñ arguunt l̄ dissimulāt vt dicit Aug. p̄. de ciui. dei ꝛc̄. ſ 3° mō aliqs punit pp pccm alteri⁹: qñ inuicē sunt vni⁹ loci ꝛ societatis. ꝛ sic qñq; ꝓpter peccā aliquoꝝ gñaliē totū pplm flagellabit ꝛ puniet ōs: qñ oēs sint vnū corpus. quo filios gomorreanoꝝ gñaliter igne cōbussit: qre ꝛc̄. Hec oia ponit btūs Tho. ſa ſe. q. cviij. arti. i. Et hēt mā diffusius tangēs feria. iiij. dnice seqntis. Et sic pz ista conclo.

¶ De ꝓuilegijs filioꝝ legittimoꝝ conclo tria.

Accipe tertiā conclonē. vz. Sicut gloria filij est bona conceptio ꝛ bñ nasci: ita filius sapiens est gloria magna pñs. vbi tres inquiram⁹ ꝙi. vz. ſ P⁴ ꝙi. est. Quid ꝓdest filijs eos esse legittimos. ul̄ sic. q̄ sunt ꝓuilegia filioꝝ legittioꝝ. ſ 2ª est. An filij legittimi possint ꝓtiari hereditaria successione. ſ 3ª ꝙi. est. Quā ptātē bnt parentes in filios suos. ¶ Quā: ū ad primā dico breuiter q̄ etsi plurib⁹ gaudeāt ꝓui legijs legittīe nati: tria hec sunt p̄cipua. p̄mū est dignitas xp̄i: q de legittimo mr̄imonio ortus ē. ſm est: q2 ad ꝓlationē assumi pñt. vt pz ex̄ de electē. c. cū in cunctis. ꝛ ex̄ de filijs p̄sbyt. c. i. 3ᵐ ē: q3 in oibus bonis parentū succedunt: nisi exheredentē aliq̄ de cā: vt statī dicet. ex̄ qui filij sūt legittimi. ꝙquest⁹. ꝛ c. tanta. vt. s. adduxim⁹ conclone ꝓma ꝛc̄. ¶ Ad ꝑm dico q̄ sic. Et in ꝺbus casibus hoc licet plura legi. Monaldus in sūma sua decē ponit casus. c. pr̄. Dñi āt legiste vt dicunt duodecim cās exhereditationis ponūt in autentico. vt cū de appellatione cognoscit. ℌ. a liud quocꝫ ca⁹. Aliqui āt solū tres ponūt. Ego āt clariozes ꝛ vtiliozes colligā. ¶ Primus igit casus in quo filij exhereditarij pñt: est si pr̄ ciuis fuit hereticus. q2 bona hereticoꝝ ipso iure sunt eccl̄e confiscata. ex̄ de hereticis. cū ſm. li. vj. 2° casus est: si pr̄ cōmisit crimen lese maiestatis. vt in. l. quisquis. C. ad legē iuliā maiestatis. vbi pena ponit confiscationis bonoꝝ ꝛ deportationis filioꝝ ꝛ vltimi supplicij ꝺlinquentiū. ¶ 3° casus est: si pr̄ habet aliquod ius l̄ feudū in eccl̄ia: q̄ hereditario iure transire deberet ad filios. ꝛ ipse interfecit: ꝛ mutilauit rectorē l̄ clericū illius eccl̄e. tunc perdidit ipso facto oēm dignitatez: ꝛ oē ius q̄ in eccl̄a habebat. ꝛ nihil ex ipsis ꝓueniet uel peruenire potest ad filios. vt patet extra de penis. c. in quibusdā prouincijs. vbi dr̄. q̄ tales homicide beneficium prozsus amittāt: ꝛ de premissis nihil ꝓueniat ad heredes: ꝛ vsq; ad quartam generationē eoꝝ posteritas i collegium clericoꝝ nullatenus admittat: neqꝫ i domibus religiosoꝝ alicuius ꝓlationis ꝛ bonoꝝez sine dispensatiōe asseqūt. hec ibi. ¶ Quart⁹ casus est. si filius manus iniecerit in parentes. ¶ Quintus est: si eos crialiter accusauerit de cā q̄ ñ sit aduersus principē: l̄ rēpu. siue damnationē nr̄az. ¶ Sextus q̄ vite parentū insidiat: sicut fecit quidā filius ꝑadue me pñte. āno dñi. Mcccc. xl vij. qui ꝓpriū patrē venenauit. ¶ Septim⁹ est. si vxorē pr̄is l̄ concubinā carnaliē coḡuerit. ¶ Octauus est. si pro debito pr̄is l̄ psona iquātū potuerit fide iubere noluerit. ¶ Non⁹ ē. si ꝓbiuerit patrē facē testm. ¶ Decim⁹ ē. si pentib⁹ furiosis l̄ amentib⁹ debitā curā ñ adhibuerit: l̄ vitā nō ꝺpenderit. ¶ Undecim⁹. si pentes ō carcere ñ eduxerit. ¶ Duodecim⁹. si pr̄ scit filiū hereticū esse. ex̄ de hereticis. c. excōicam⁹. §. credentes. Credentes inquit eoꝝ erꝛoꝛib⁹ hereticos iudicam⁹. Et hoc sufficiāt pro ſa ꝙitate. ¶ Ad tertiā dico q̄ licet magnā bēant pentes in filios ptātē: tm̄ hec est p̄cipua q̄ pr̄ necessitate famis tm̄: ſm leges ciuiles filiū ꝓpriū vendere pōt. Alias hoc liber obligari ñ pōt. C. de pñb⁹ q̄ filios distraxerunt. l. ij. ꝛ C. de procuratoꝛib⁹. l. pr̄. qr̄ ꝛc̄. Et hec sufficiant ꝙ ꝑma pte huius ſmonis.

¶ De obligatōe filioꝝ magꝫ i spāli ꝺsideratio ꝛª.

Secundo loco Filioꝝ diuersā obligatōz videam⁹. vbi tres conclones subiungam⁹. vz. ſ P⁴ cōclo est ista. Licet illegittīe natus de iure cōi nō possit ordinari: ꝛ ad dignitates ecclesiasticas ꝓmoueri: tm̄ quantū ad seculares dignitates nō semp dr̄ prohiberi. ſ 2ª conclo ē ista. Quis quis fuerit illegittime natus: tutissima ei⁹ via est religionis ingressus. ſ 3ª conclo est. Quisqs fuerit legittime natus: iura volunt vt legittima ei portio de bonis parentum assignetur.

De dispēsatōe illegittioꝝ ꝛª ꝑma.

Accipe primā conclonē. vt s. Ad cuius ꝺclarationē tres ingram⁹ ꝙitates. vz. ſ P⁴ ꝙitas est ista. Que sunt cāe q̄re illegittime nati q̄tū ad ordines ꝛ ecclesiasticas dignitates dicūt ita reprobari. ſ 2ª est. Quis pōt dispēsare cū illegittime natis. ſ 3ª est. Utr̄ legittimat⁹ q̄ ad ecclesiasticos act⁹ sit legittimat⁹ q̄ ad secl̄ares. ¶ Ad ꝑmā dico q̄ triplex ē ꝑmaxie rō q̄r illegittime nati ita videt q̄tū ad ecclesiasticos ordines ꝛ dignitates reprobari. ¶ Prīa est dignitas clerical⁹ q̄ vilib⁹ ꝛ infamib⁹ psonis ꝺmitti non ꝺz. ex̄ de excess. pla. inf̄ dilectos. i fi. ¶ Scda est prīi crimis detestatio. ex̄ de her̄. ꝙgentis. vbi dr̄ q̄ bōa hereticoꝝ nō ꝺbent publicari. nec etiā ab erꝛoꝛib⁹ reuertentibus: nisi de misericordia: vl̄ius eis nō reddunt. Ecce q̄ in detestatōez crimis hereticis q̄tū fuer tētibus bona eoꝝ nō reddunt. ¶ Tertia cā ē prīni sceleris imitatio. Solet. n. tales filij p̄nos imitari erꝛores. di. l vj. si gens angloꝝ. Et sic pz prīa ꝙitas. ¶ Ad ꝙm dico q̄ q̄tū ad ordines mioꝛes: ꝛ ad beneficiū sine cura pōt eos dispēsare. Ad hoc ꝙo ad psonat⁹ ꝛ dignitates nō pōt nisi papa. ex̄ de filijs p̄sbyterorꝫ ꝛ alijs illegittīe natis c. is q li. vj. Uel accipe rōnem ḡñalem q̄ si ab epo fcā fuerit dispēsatio q̄ ad ordines vel beneficiū ecclesiasticū: tūc dispēsatio nō vltra se extendit q̄ possit epos. vt i eodē. c. is q. Si ꝙo a papa: tūc poterit ꝓmoueri ad eccl̄iam prochialē: nō tñ ad ꝓsonatū l̄ rectoriā: ad quā ꝓ electōez ꝓcedi ꝺsuevit. ex̄ de ꝓben. c. vl. vbi dr̄. cū oli. ꝛ infra. Lū papa scribit alicui ꝓ beneficio ꝺferendo: mādatū nō extendit ad rectoriā l̄ dignitatē. hoc ibi. ¶ Quintus ad tertiā ꝙi. dico q̄ de hoc sunt multe opiniones. ꝓbabilior tamen uidet opinio Inno. q̄ sic dicit. Qui legittimat⁹ fuerit ab aliq̄ ꝓncipe seculari: vel a ciuitate intell̄r legittimat⁹ q̄ ad oēs act⁹ seculares in tris q̄ legittimāti subsūt: ꝛ etiā in alijs terris q̄ ad secularia: nisi sint talia q̄ cēnt in alterius ꝓiudiciū. Nā nec in alijs tris succedūt ab intestato. q2 sic auferent bona ab heredibus defuncti. Sz talis nō intell̄r legittimat⁹ q̄ ad ordines. q2 hoc nō est de iurisdictōe laici iudicis. Si ꝙo fuerit ab epo legittimat⁹ in q̄tū potuit. s. q̄ ad minores ordines ꝛ bñficia sine cura: tūc etiā in alia dioces poterit ad p̄dicta ꝓmoueri. q2 hoc ē de iurisdictōe ecclesiastica: ꝛ in nullo ꝓiudiciū. Et multo magis si a papa. Sz tm̄ nō erit legittimat⁹ q̄ ad act⁹ seculares: nisi in tris q̄ pape tēpal̄r subsūt. Hec ō intellige ꝺ Jnno. in glo. sup. c. venerabilez. ex̄ q filij sint legittimi. Et cū his ꝺcordat Ber. ibidē. Et. ff. ō curiōib⁹. l. spurij. ꝛ. l. gñal̄r. ℌ. spurios. dr̄ q̄ q̄tū ad seculares ꝺignitates nō semp illegittimi ꝓhibent. Uidemus. n. his tēpibus spurios q̄plures dños esse ꝛ potentissimos in seculo. qre ꝛc̄.

¶ Qd illegittimi debent religionem intrare conclusio secunda.

Accipe ſam ꝺclonē ꝺz. Quisqs fuerit illegittime nat⁹: tutissima eius ꝺuita ē religionis ingressus. Solet. n. dilectissimi occ̄ri gdā illegittimi ꝺdebite bēditate pñā fruentes repiri. Et qñ sine ḡui ꝛ aie ꝛ corpis piculo id fieri nō ꝺtingit. Dinc tres nccias ingram⁹ ꝙitates ꝓpria ꝙitas ē ista. Quid facē debeāt mulieres hmōi filios adulterinos gñantes: q de bonis mariti ꝺbite nutriunt: ꝛ sepe hereditāt legittimoꝝ bōa. ſ 2ª ꝙitas ē. Posito q̄ mr̄ filijs spurijs ꝺcēt ueritatē. q̄ro an ipsi mr̄i credē obligent. ſ 3ª ꝙi. est. Posito q̄ credāt: qd mr̄imi facē ꝺbeant. ¶ Qtū ad ꝑmā dicūt cōiter doctores q̄ sacerdoti pito: vel epo: vel etiā vtriqꝫ factū reuelēt. Et tūc q hoc audierūt de oditoꝛib⁹ spurij diligēter ingrāt: cauto tñ mō. Et si illū timentē deū et spūalē inuenerit: tūc cozā muliē si viderit expedire: ꝺus ab ea recepto iuramēto q̄ nō calumniose aut cautelose ꝓcedat: ꝛ etiā a spurio q̄ secrete ſseruabit: factū poterūt reuelare. Si ꝙo ille spurius bō sit q̄ verifiār credat nō acquiescē ꝺcis matris: vel q̄ ex tali reuelatōe grāde scandalū hēret gñari: tūc iniūgat mulieri q̄ de rebus suis si quas hz: vl̄ futuꝝ habitura sit: uiro suo iuxta posse satisfaciat: ꝛ ꝺleat de ꝺmisso pctō. q̄ qdē factio p inēpositā psonā secrete fiat ꝛ caute ñ reuelādo viro vxoris psonā. Et ita mulier erit̄ bono statu. argu. xxij. q. v. c. hō videt ꝺcē ꝙsus finē. Et ex̄ de pe. ꝛ re. officij. vbi dr̄. Sic mulieri: ga ignozāre marito de adulterio plē suscepit: non est pnia denegāda: sic nec illi q̄ timēs ne viri bēditas ad alios ꝺueniret ptū sibi supposuit alienū. Lōpos tñ ꝺz ei satisfactio p discretū sacerdotē i iūgi. Textꝰ sic dicit ad ſram. officij. ꝛ infra. Bigi ficasti q̄dā mulierē i pnia tibi fuisse ꝺfessaz: q̄ ti mēs ne ꝺuoluēt viri possessio ad alios: q̄rūdaz herbaz succū potauit: ꝛ sic vēter ei⁹ itumuit. ꝛ i de guidā se ondēs sibi ptū supposuit alienū. Ti mēsq; maritū ñ vult facⁿ ipsa ꝺtegē. q̄ plē credit sine dubitatōe q̄libz eē suā. ¶ Qm igit postꝫ edoceri vtr̄ ei hac fraude durāte sit pnia iniūgēda. ℞. q̄ sic̄ mulieri q̄ ignozāte marito ō adulterio plē suscepit: q̄uis id viro suo timeat ꝺfiteri: nō est pnia denegāda: ita ne illi ꝺz pnia denegari. Maxie si ꝙ alios itelligat aliēos ad q̄s timeat posse ꝺsonē viri ꝺuolui. Sz ꝺpetēs satisfactio p discretū sacerdotē ei ꝺz iūgi. hoc ibi. Sz pōam⁹ q̄ vir uxoris sit mortuꝰ ꝛ illa i eⁿ uita nihil ō supdict] fecerit ꝛ vir eⁱ⁹ credēs spuriū eē legittimū: religat illuz heredē: l̄ ad portoz cū alijs legittis. qd hic faciē dū: Dico q̄ si spuriⁿ sit bōe ꝺscie vt. s. mr̄ illi facti narret ordie sing⁹ ꝺcē. Etsi crediderit: ad una fligioz se trāsferat: l̄ ad fligioz logiquā pgat: ita q̄ de bēditate nihil ꝓpiat. bēditas āt deꝝ viris ab intestato: l̄ bēdib⁹ scripti: l̄ gb⁹ ꝙsimil̄r cēdit q̄ vir fligisset. Etsi hoc nescit pauplb⁹ dec̄. Si āt spuri⁹ bō sit q̄ ꝙsil̄r credit mr̄is ñ acquiescē ꝺctis: tūc de bōis ꝓprijs bēdib⁹ supdict] ad sūmā q̄titatē ipi⁹ bēditat] satisfaciat. l̄ si ñ sint: tm̄ pauplb⁹ xp̄i dispēset. Si āt ad hoc faciēda ipotēs ecc̄r: ꝓ viribus inuigilet: ne heredes legittimi ꝺfraudent. Sil̄r si fcm̄ sine scandalo reuelare ñ possz: vtputa q̄r tiet occidi: l̄ simile. tūc sileat. q̄r min⁹ dānū ē tpaliū bonoꝝ amissio q̄ piculū corpis l̄ aie. Hec sufficiat] colligi pōt ex dict] Scoti i. iiij ꝺ. xv. Et cōiter in hoc ꝺcordant oēs. ¶ Qtuꝫ ad

Universidad de Deusto
Biblioteca

fam ẏitatē dico ꝑm Guil. q̄ si mulier est suspecta de fallacia ⁊ nō sit bone ꝛscie. nō tenet ei credere nec restituē hereditatē. imo est absolut⁹ tā de ꝓceptis q̄m de ꝓcipiendis. Si āt honestas feie ⁊ alie ꝑbabiles circūstantie faciunt ei ꝑbabilē ꝛsciam: ⁊ vult tutiorē viā eligē: nihil ulterius ō hēditate ꝓcipiat. De ꝓceptis āt ꝛsūptis: dat ꝛsiliū Ray. vt restituat l' cōponat: l' remissionē petat. Dic tn̄ q̄ ad ꝑ ñ est cogendus. q2 bone fidei erat possessor. ar. C. de testa. l. neq̄ ꝑfessio. Postien. tn̄ ⁊ Ulderic⁹ dicūt simpliciter q̄ ñ tenet de ꝛsumptis q̄diu fuit bone fidei possessor. sed mulier tenet de ꝛsūptis ad valorē ꝓtis filij putatiui vt dicit Hosti. Et dicit et Hosti. q̄ spuri⁹ ñ tenetur mīi credē. Si tn̄ ḃz ꝛsciam ipetret dispensationē q̄ i ḃ casu satis facile obtineri ꝺz. Et sic ꝑz ꝟa ẏi. ¶ Quātū ad ttiā dico q̄ si spuri⁹ est times deū: ⁊ bone ꝛscie: ⁊ mīi credit: q2 cām ꝑbabilez credendi ḃz: tūc tres vie sunt. ·Pria ⁊ tutior q̄ ī ligionē ingrediat: ⁊ hēditatē cui de iure ꝺngit relinquat. Alia via q̄ ad regionē se trālferat lōginquā: ita q̄ morzu⁹ arbitret: ⁊ hēditas ad manus ꝓueniat cui ꝺz. Alia via q̄ de ḃ dispensatōnē a papa ingrat. Concordant in ḃ cōiter in hac mā loquentes. vbi nō istas duas regulas. ·P⁴ q̄ si talis ingrediat religionē: tūc ō iure cōi pōt ad oēs ordines ꝑmoueri. eꝛ de filijs ꝑs bytozū c. i. vide in conclone ꝟa h⁹ prime ꝓtis textū. Et ꝺi. lvj. §. i. Religionis. n. ingressus oēm irregularitatē tollit: sic ⁊ īgratitudinē parentū. xix. q. vlti. c. nūc āt. Et ill⁹ ō ponā conclone seq̄nti. Tn̄ ad ꝑlationē absq̄ dispensatōe ꝑmoueri minime pōt. vt ꝑz in ꝺicto. p. c. eꝛ de fi. ꝑs by ¶ ·2ª regla est. si remanent in scło: nec ad ordines nec ad ꝑ latorū sine dispensatōe ꝑmoueri pōt. vt in dcō. c. i. Sed circa eos plerūq̄ adhibet dispensatio magna. ꝺz. vt ordinent ⁊ in ecclesijs p̄sint. vt ꝑz eꝛ de fi. ꝑs by. c. ex tua pte. vbi dr̄. Ex tua pte. ⁊c. Si eps aucte aplica dispensauit cū filijs sacerdotū in paternis ecclijs eisdē sustinendo: ire postea ipetrate dispensatōe h⁹ ñ poterit irritari. Alij ẏo clerici in ecclijs sine aucte pontificis in stituti ñ ꝺnt in eis remanere. hec ibi. quare ⁊c.

¶ De legittia portiōe filioꝝ ꝺ⁹ ꝛ⁴.

Accipe tertiā conclonē. ꝺz. Quisq̄s fuerit legittime nat⁹: iura volunt vt legittima ei portio de bonis pentū assignet vbi tres inquiram⁹ ẏi. ꝺz. ·P⁴ ẏi. est ista. An filij legittimi in bonis p̄nis aliquā legittimā habeant portionē. ſ 2ª ẏi. ē. An filij legittimi religionē intrantes priuent hēditate p̄na. ſ ꝛ⁴ ẏi. est: An filij illegittimi aliq̄ mō p̄ri in hereditate succedant. ¶ Quantū ad primā est nōndū qd sit legittima portio. Et circa ḃ sic distingue q̄ triplex est legittima portio. vna q̄ debita est iure nāe. ⁊ ḃ ꝺr̄ debitū subsidiū bonoꝝ: qō debet filijs tn̄ q̄ sine cā exhēditari ñ pōt. L. de inofficioso testō l. oī mō. ⁊ duab⁹ legib⁹ seq̄ntibus. ⁊. L. de inofficiosis donationib⁹ cū multis alijs legibus q̄s cā brcuitatis ꝺmitto. Et ista portio ē talꝛ q̄ si fūr q̄ttuoꝝ filij l' infra. i. pauciores: ꝺnt hre inē ipsos tertiā ptē. Si fūt gnq̄ l' ultra. i. plures: ꝺnt hēre medietatē eiꝰ: qō eis debebat ab intestato. L. de iofficioso testō. aurētica nouissima. Et ḃ itelligi ꝺz debitis ōtractis siq̄ eēnt. Et hāc puto pōtionē illā eē quā filiꝰ ꝑdigꝰ petebat p̄ri. Luc. xv Da mihi portiōz s̄be q̄ me ꝺngit. Alia ꝺr̄ legittia portio q̄ vocat q̄rta falcidia. Que hēt ⁊ acq rit iure ĩstitutōis. vt cū eꝛne⁹ est ĩstitut⁹ heres a lic⁹ ⁊ illa hēditas ē exhausta p legata. tē ille ĩstitut⁹ pōt sibi detrahē q̄rtā ptē hēditatis de singulis legatis: ꝓterq̄ de legatis ad pias cās ō qb⁹ nihil pōt detrahē. eꝛ de testa. c. Raynald⁹. ⁊. L. ad. l. falcidiā. p totū. ſ ꝛ⁴ legittia portio ꝺr̄ trbellianica: vt cū qs ē ĩstitut⁹ heres: ⁊ rogat vt alij restituat hēditatē. Talꝛ nāq̄ ĩstitut⁹ pōt retinē q̄rtā ptē de tota hēditate. ff. ad trebellianū. p totū. Et ꝺr̄ trebellianica a trebelliano h⁹ legis actoꝛe. Et sic ꝑz p⁴ ẏi. ¶ Ad ꝟaz dico q̄ filij legittimi p ingressū religiōis ñ ꝓuāt hēditate p̄na. nec pentes eos exhēditare pōt: q̄uis ꝺū laici essent in cās ingratitudis ĩciderint. L. ō cp̄is ⁊ cleric. deo nob. i fi. Facē qō ꝺr̄. xix. q. vlti. c. vl. vbi ꝺr̄. Nūc āt cū monac⁹ eēt: ḃ ipso res suas oēs obtulisse videat: si ꝑus testat⁹ ñ sit. Exīn iudicio eius cessante. i. ipso de reb⁹ suis ñ disponēte: lege disponit. vt si liberos ḃz: in q̄s aut nihil aut minus legittia portōe q̄ donādi titulo ꝛtulerit: eatenus substātie mōasterio destinate debent. Ne gd ꝺngat circa liberos iniquū. s. ne hēant mīn⁹ legittia. Itē ex nouella: ñ liceat pentib⁹ liberos ul' liberis pentes ab hēditate sua repellē monacos factos: q̄uis ꝺū laici fuerāt i cās ingratitudis in ciderīt ⁊c. ḃ ibi. Ecce ex ḃ ultio ẏbo q̄ ingratitudo abolet p ingressū religiōis. Sil' irregularitas l vj. ꝺi. c. i. hēt pōt glo. sup ẏbo ingratitudis. e. c. vlti. ¶ Octū ad ttiā dico q̄ si pr̄ ꝺz filios legitimos l' nepotes: tūc lz pri nālib⁹ filijs: ⁊ eoꝝ mīi dare l' relinquē ynā ynciā ⁊ ñ ultra: l' soli ꝺcubi ne semiunciā ⁊ ñ vlr. L. de nālib⁹ liberis. l. mīe. Si āt ñ ḃz aliq̄s legittie descēdētes lz ascēdētes tn̄: tūc relicta ptē legittia ascēdētib⁹: reliquū ī ter filios nāles distribuē pōt. Q̄ si nec ascēdētes nec descēdētes hēat: tūc ei lz filios nāles ꝛsolidū hēdes ĩstituē. Ꝺz posito q̄ pr̄ eꝰ decedēt ab itestato: tūc si ñ supsunt filij legittimi: nec legittia ꝟoꝝ: filij nālel ab itestato succedūt i duab⁹ yncijs. ita tn̄ q̄ si mr̄ supest: virīl ei portio de ipsis ꝺet. Spurij āt ꝓsul oī ꝓilegio carēt lz leges. L. de nālib⁹ libis. autē. lz. Epi tn̄ facē ꝺbēt q̄ vēcz pentū talib⁹ libis nccia lubmīstret: lz q̄ suppetūt facultates. eꝛ ō eo q̄ vurit i mīi. quaz po. per adul. c. cum haberent. Et hec volo suffi ciant pro ꝟa parte huius ꝑmonis.

¶ De onere filioꝝ p⁹ mozte p̄ris ꝛsideratio ꝛ⁴.

Certio loco Filioꝝ debi tā oneratiō videam⁹. vbi tres conclones subiūgamus. ꝛ⁹. ·P⁴ conclo est ista. Die filiꝰ hēditario iure bōa possidet p̄ris: sic ⁊ idem filius debito iure ad omnia tenet psoluenda debita p̄ris ¶ ·Secūda cōclusio est ista. Nō sine graui ꝛscie dāno trāsit filiꝰ: si negligentia differat testm̄ implē p̄ris ¶ ·Tertia ꝛcło est ista. Si qd illicite cumulauit pater: ꝺz ⁊ filius qc qd extorsit reddere: ⁊ culpe satiffacere patris.

¶ Q filius tenet ad debita p̄ris ꝛcło ꝓma.

Accipe primā ꝛcłonē. ⁊c. vt s. In hac cōclusioe aīa cara in totū ordinē iā iceptū nō fuabo. ·Ples. n. q̄m tres ꝺz ponē ẏitates. Accipe igr̄ sensum ꝺ⁹ ꝛcłonis: ⁊ bn̄ eā filij notēt oēs. Sensus igr̄ est q̄ filij tenent ad oīa ꝺbita p̄ris psoluenda. Ad c⁹ declaratōez tria notanda sūt. ¶ ·Prio nōndū est q̄ est distinguēdū inē legata ⁊ debita. Nā debita sine aliq̄ subtractione sue legittie filiꝰ soluē ꝺz. Ꝺz de legatis alr̄ est. qa pōt prius suā legittimā subtrahē: ⁊ ō residuo debita p̄ris soluē: si tot sūt legata supple q̄ ill' solutis legittia nō remanēt. qm̄ in legittia pr̄ filiū gnare nō potuit. Hec est sntia Hosti. Ray. ⁊ Ulderici. ¶ ·Secꝺo nōndū q̄ ali⁹ modus tenēdi sē q̄ hereditas nō sufficit ad psoluenda debita ⁊ legata p̄ris. Un̄ leges ciuiles ẏno mō ꝺcūt: ⁊ alio mō lex canonis ⁊ ꝛscie. Leges. n. ciuiles ꝺcunt q̄ hēditas nō sufficit: distinguēdū est. aut filiꝰ fecit ĩuentariū: aut nō. Si fecit ñ tenet nisi q̄tū hēditas sufficit. L. de iure deli. l. scim⁹. Si nō fecit suū danū. Dānū. n. qō qs sua culpa sentit sibi imputet. Debet. n. oīa ꝺbita p̄ris soluē. hec ꝛz leges ciuiles. ſ Secꝺm ẏo iudiciū ꝛscie diceret q̄ siue fecerit inuentariū siue nō: tenet tantū q̄tum hēditas sufficit. Et si filiꝰ potēs eēt. q̄n̄ qcquid hēt hoc ḃz rōne p̄ris q illi dedit eē. Ecc. vij. Memēto q̄ nisi p illas nō fuisses. tūc filiꝰ in ꝛscia bona ⁊ charitate debēt p̄ris debita soluē ⁊ legata: vt ei⁹ aīa liberaret. Nā vt aplus ait. qui suoꝝ ⁊ maxime domesticoꝝ curā nō ḃz: fidē negauit: ⁊ ifideli deterior est. Et si ḃ de corpe ꝺr̄: q̄to magis de aīa ẏificari ꝺz. ſ Tertio notādū ad ꝺclarationē eoꝝ q̄ ꝺixi de ĩuentario q̄ ĩuētariū cum scriptura ꝑm leges ꝺz hēs ĩcboare ifra. xxx. ꝺies a morte testatoris: l' postq̄ scit se heredē ĩstitutū ⁊ ꝺz describē ibi oēs res defūcti sub testib⁹. Et ꝺz illū pficere ifra. xl. ꝺies. l' ifra ānū si res sint r̄mote. Et tūc

Universidad de Deusto
Biblioteca

re ꝛc. ¶ Ad tertiã ẏi. dicit ⁊ay. q votuz pegri nantiũ nõ põt pr̃ filio imungẽ nisi ⁊ ipse filiꝰ approbaret. ex̃ de voto. c. lz. ubi circa finẽ capituli sic dicit. Qui onus voti pr̃ni ꝓpria volũtate suscepit: nisi psoluerit: pr̃na se reddit successiõe idigni. ℔ ibi. Sz dic ⁊ay. q pecũiariã satisfactoz bñ põt imũgẽ. ex̃ ꝺ vsur. c. tua. ẏbi sic dr̃. Tuanos. ⁊ infra. Heredes vsurarioꝝ ea sũt districtõne ad restitutoz cogẽdi: vt illi si viuerẽt cogerẽt. ⁊ ex̃ de solutõibꝰ. c. i. Sz dns Hosti. ℌ. i. ⁊ vtz a voto. videt dicẽ q he res gñaliꝫ si ult adire hereditatẽ. tenet iplere vota pr̃is: si vires hẽditatis ℔ patiãt maxie si vota pr̃is volũtarie suscepit: vt dictũ ẽ. Si ãt hereditatẽ nadijt: ñ tenet. qz nec heres ẽ: nisi forte spõte ꝓmisit. Et tũc si in oi casu itellexit spõte suã obligare psonã: ꝺbz uotũ oĩno iplẽ. Sz si tãq̃ heres ℔ pmittebat pẽ sans hereditatẽ adire: postea mutato ꝓsilio abstinuit: ñ tenet vota adiplẽ. Et sic põt itelligi. c. lz. ex̃ de voto i fi. Sz gcũq illã hereditatẽ adierit. vota illa adiplẽ tenẽt. vt i ꝺco. c. tua. ex̃ ꝺ vsuris. Dicit tñ Hosti. in glo. sup. c. lz. q g emittit votũ tñsmarinũ ꝓ subsidio terre scẽ. si ipeditur morte l'alio ipeduto: cogend' ẽ alij cõmittẽ q votũ ipleat. Etsi ñ cõmittẽt: heres cõpelli põt: l' vt ipleat votũ pr̃is: l'expensas aut subsidiũ: qꝺ ipse l'pr̃ l'testatoꝛ factur' eẽt: exhibeat. Hoc tñ intelligit qñ pr̃ l'testatoꝛ voluisset votũ tñsmarinũ ꝓ subsidio terre scẽ. sec' si ꝓ deuotione videdi terrã scãm. talis. n. supueniente legittio ipedimẽto ñ tenet ire nec mittere. q: subiteliguur si potero. quare ꝛc.

¶ Qz grauiter peccant qui testamenta adiplere procrastinant conclo ꝑa.

a Lcipe ꝑam conclonẽ. vz. Nõ sine gui o scie dãno transit filiꝰ si negligentia differat testm̃ iplere pr̃is. vbi tres singrazꝰ ẏi. vz. ꝑ⁹ ẏi. ẽ. An executoꝛ testi differens executoz: vt res meliꝰ vendant: peccet. ꝛª ẏi. est ista. Quid agendũ si negligat executoi mãdar. ꝫª ẏi. ẽ. An testatoꝛ aie detrimtũ sentiat ex retardatõe tali. ¶ Qtũ ad ꝓmã dico ſm beatũ Tho. in qꝺã qõne ve qlibet q in moza modici tpis ñ videt valde piculũ. vn si ꝑ aliqꝺ tps ñ nimis longũ differat executio testi: vt res melius vẽdant: ⁊ apliozes ely̆ne fiant: laudabile ẽ ⁊ discretũ. Sed si ꝑ nõbile tps differat sic cõiter fit: vt executoꝛ potiꝰ sua fcã faciat q̃ delincti: aut aliq negligentia asinina. Nulli dubiũ talẽ tãto grauiꝰ peccare: q̃to psona defucta magꝝ idiget auxiliari. Et nõ q testatoꝛ põt iponẽ penaz iuo beredi l'suis bẽdiꝫ: si sue ñ paruerint volũtati. vt instituta de legat. ℌ. penl't. Ita tñ q testatoꝛ nihil p̃cipiat beredibꝰ ꝑ testm̃ qõsit inhonestũ l' ridiculosũ. ff. ꝺ ꝺitoibꝰ insert. l. gdã. Et sic ps ꝑª ẏi. ¶ Ad ꝑam dico q bẽdes ꝑ epm cogendi sũt infra ãnũ testm̃ explẽ. Etsi neglexerit: tũc ipse met eps exeq̃t. ex̃ de testis. nos gdẽ. vbi dr̃ sic. Nos gdẽ. ⁊ infra vltie defunctoꝛ pie volũtates epali occens est studio adipleri. ℔ ibi. Nec obstat si testator inꝺixerit: ne eps se itromittẽt. ex̃ de testa. c. tua. vbi dr̃ sic. tua nobis. ⁊ infra. Eps monitõe ꝓmissa põt ⁊ ꝺz cõpellẽ executores te sti: vt bona decedẽtis i ꝓmos vsus expendant ſm defũcti volũtatẽ. ℔ ibi. Sz ponam' casuz q plures sint testi executores: ⁊ vnꝰ eoꝝ ñ, vult exeq testm̃ l'moziat: qd agendũ: Dico q aliꝰ ꝺz executoz iplẽ: nisi testatoꝛ aliud exꝑsserit. ex̃ ꝺ testa. c. religiosus. li. vj. qꝛ. ꝛc. ¶ Ad ẗiã dico scdz btm̃ Tho. in qꝺã qõne ve qlibet. q ẽtũ ad meritũ ely̆ne nullũ patiꝫ defunctꝰ detrimtũ ex tali retardatõe. Maxie si ẽtũ i ipso ẽ cãz adhibuit: vt bmõi ely̆ne cito darent. meritũ. n. ex volũtate ⁊ intentõe dependet. ex̃ de sen. excõ. c. cũ volũtate. in ꝑn. Qtũ ꝺo ad effectũ ely̆ne patiꝫ de fectũ siue detrimtũ. ñ qz vt ꝑ bmõi retardatõe patiaꝫ: fz qz ei remediũ ñ adhibet: ꝺuz suffragia differũt: qꝺ plurimũ iuuaret. Sitr ñ patiꝫ ꝺtri mẽtũ si restitutio differat quã ipse fieri mãdauit. ⁊ Sz tarde ⁊ i morte: tñ si ẽ qꝺ potuit: vt restituet tur. ℔ de itentõe btꝰ Tho. vt. s. Ex bis sic nõtis ifero hãc regulã q gcũq negligẽtia asinina testã ꝑcrastinat executõi mãdar: moztal' peccat: ⁊ ꝺz excõicari. Andr. tex. xiij. q. ij. ca. clerici. vbi sic dr̃. Clerici sclares. i. laici q oblatões pentiũ: aut donatas. s. in vita: aut testõ relictas. i. i moz te: retinẽ pstiterint: aut qꝺ ipsi ꝺonauerit ecclẽ l'monasterijs crediderit auferẽdũ. sic scã synodꝰ ostituit: l' vt necatoꝛes pauperꝝ qusq reddãt: ab ecclesijs excludant ꝛc. ℔ ibi. Et. c. pcedẽti dr̃. q oblatões defunctoꝝ retinẽt: ⁊ ecclesijs tradẽ ꝺ mozant: vt ifideles sũt ab ecclia abijciẽdi. s. per excõicatione. Et i fine. c. dic. Amico gcũq rapet furtũ ẽ: ecclie ẏo fraudare sacrilegiũ ẽ. ℔ bi. ꝛª accipe istã regulã gñalẽ. Errigite aurs o gentes ⁊ q bõa pauperꝝ possidet. Querat ⁊ studat vnꝰ gsq̃ alas ꝺfuctoꝝ iuuare: ⁊ ñ ploret pꝰ moztuũ amozẽ carnalẽ ondendo: ⁊ puicurãs an aia patiaꝫ i penis. Audite pulcherrimũ tex. xiij. q. ij. c. ñ estimem'. Nõ estimemꝰ inqt ad moztuos ꝓ q bus curã gerim': supple puenire aliqd de bis q agim': nisi qꝺ ꝓ eis siue altaris: siue oronũ siue elynaꝝ sacrificijs solẽnit supplicaz'. i. supplicãdo agim'. Qtuis ñ ꝓ qbꝰ fiũt oibꝰ ꝓsint: fz bis tñ q ꝺũ viuũt coopant vt ꝓsint. Sz qz ñ ꝺiscernit: q sint: oz ea ꝓ regñatis oibꝰ facẽ: vt nullꝰ eoꝝ ꝑ emittat: ad qs ℔ bnficia possint ⁊ ꝺbeãt puenir. Meliꝰ. n. superũt ista his qꝺ ñ obsũt: vt. s. valꝺ bõis. Nec ꝓsũt vt. s. valde malis: q̃ eis deerũt qꝺ ꝓsũt: vt. s. sũt mediocrit bõi. Diligẽtiꝰ tñ fac qsq ꝓ necessarijs. i. ꝺsanguineis: q̃ put ꝑ illo fiat silr a suis. Lozpi ãt hũano qcqd ipedit n ẽ ꝓsentiũ salut]. s. defũcti: fz bũanitat] officiũ ſm affectuz: q̃ nẽo vnq̃ carnẽ suã odio bz. vñ oz vt quã põt ꝑ carne. s. sepelierda ꝓmi curã gerat: cũ ille. s. spũs ide. i. de corpe recesserit: q gerebat. s. curam carnis. Et si ℔ faciũt q carnis rsurrectõz ñ crꝺũt vt pagãi. s. q̃to magꝝ dñt facẽ q crꝺũt vt coꝛpõi fz tñ vt rsurrectõ ⁊ i eternitate mãsuro: ipesũ bmõi officiũ sit: ⁊ qꝺãmõ eidẽ fiꝺi testioniũ: supple sit

hmõi offiñ. Qz ẏo apud memoriã martyrũ qsq̃ sepeliẽtioc tñ mihi ꝓdesse videt defuncto: vt o mendãs eũ: etiã martyrũ procinio affect', ꝑ illo supplicatõis. i. supplicantiũ augeat. q. d. ℔ ꝓdest sepeliri ecclastica sepultura: vt dũ ozam' ꝑ eis etiã sci martyres in qꝝ memoriã fcã sũ sepulchra sacra, ꝑ illis intercedãt. ℔ ibi. Et sunt ẏba Aug. in li. de cura agẽda ꝓ mortuis. Et q plozare nõ debeam'. Audi aliũ textũ ibidẽ. Qui diuia vocatõe ab hac vita recedũt tñmõ cuz psalmis: et psalẽtiũ vocibꝰ debẽt ad sepelchꝝ deferri. Sufficiat ãũt q in spe resurrectõis xpianoꝝ corpõibus famulaꝝ diuinoꝝ ipendit canticoꝝ. Prohibet nos aplus lugẽ defunctos dicẽs. s. ad Thesal. iiij. De dormiẽtibꝰ ãt nolo vos cõtristari fratres ꝛc. Et dns nõ Laçaꝝ moztuũ fleuit: sed ad buiꝰ vite erũnas plozaut suscitandũ ꝛc. hec ibi. Et hec sufficiant pro ꝓsenti conclusione. qꝛ ꝛc.

¶ Qz filius ad omnia illicite acquisita patris ꝓ soluenda tenetur conclusio tertia.

A Lcipe tertiã ccl'onem. vz. Si qd illicite cumulauit pr̃ ꝺz a filiꝰ qcqd extorsit reddere: ⁊ culpe satisfacẽ pr̃is. vbi tres ingr̃amus ẏitates. vz. ¶ Pria ẏitas est ista. Utruz filiꝰ heres teneaꝫ soluẽ que pr̃ iniuste acqsiuit ⁊ idebite. ¶ Scda ẏitas est. ¶ Posito q heres sit pupillus: an sub ꝓtextu pupillaris etatis possit soluno debitoꝝ inferri. ¶ Tertia ẏitas est. An aĩe ille scire possint qñ debita sua solnũt. ¶ Qtum ad primã dico q alr circa istã mãm sentiẽduz est ſm leges: ⁊ aliꝝ ſm canones. Leges. n. sic rndẽt q heres nõ tenet soluẽ de maleficio testatoris. Uñ si testatoꝛ acqsiuit aliqd ꝓ maleficiũ: vt ꝓ rapinã: l' furtũ: vl' vsuras: nõ tenet heres soluẽ nisi ad eiꝰ man? talia puenerint. sed si ad eiꝰ manus puenerint: tenet ctiã ſm leges illas restituẽ. vel nisi cũ testatoꝛe fuerit lis ꝛtestata. Sacri ẏo canones asserẽ videnẽ q heres ad oia testatoris ꝺbita teneaꝫ: siue sit ex ꝺctu vsurario: siue ex alio quocũq̃ maleficio. Ex q̃ sequ' q bẽs vsurariorũ raptoꝝ: ⁊ oĩum alioꝝ iniustoꝝ acquisitoꝝ tenet ad restitutõez oiuz taliũ ꝓ hẽditatẽ eis relictoꝝ. Et hoc bẽtur. xvi. q. vi. c. si ẽpm. vbi dicit sic. Si ẽpm qꝺ absit talẽ culpã cõmisisse constiterit: vt cõstet eũ nõ irrõnabil'r. s. q̃ ad cãm: eẽ ꝺpositũ. s. q̃ ad ecclam: eadẽ ei' depositio ꝛfirmet. ⁊ oĩes res siue ecclie: q̃ ablate fuerit: restituãt. qz ꝺlictũ psone in dãnũ ecclie nõ est cõuertendũ. Si ãũt dr̃ qa cõmitiolus defunctꝰ est ab hẽde ei': q̃ ab illo iniuste oblata sit: sine excusatiõe reddãt. hec ibi. Et glo. sup ẏbo. reddãt. sic dicit. Licet ad cũ nõ puenerit: tenet ex maleficio defucti fz cano nẽ. ex̃ de pẽitibus. c. iij ybi. dr̃. Si pres byter res eccle impignozauerit: ⁊ morte preuentus non liberauerit qui in pr̃imonio ei' succedit tenet liberare. ℔ ibi. Et nõ solũ de pr̃ byteris: fz etiaz de oibus q̃rcũq̃ hẽdibꝰ. vt pz ex̃ de vsuris. c. tua Uide tex. in ꝑª cõclone bꝰ ꝓis. ⁊ de rap. c. in lris tuis. ⁊ de sepl'. c. vl. in fi. Et ℔ oia itelligẽda sunt si hẽditas sufficiat. Distigue tñ int legata ⁊ ꝺbita

sic in ꝑ nõbili ꝓme eccl'onis bꝰ ꝓtis. qꝛ ꝛc. ¶ Ad ꝑam ẏi. dico ꝙ hãc qõem mouet Hẽranus. xiij. q. ij. in fi. ꝺi. vbi dic. De mõtuis etiã queriẽ vtrũ sciãt q̃ hic a viuis gerũtur Isa. ex ꝓba ppli afflicti ait. s. Isa. lxiij. Abrahaz pr̃ nr̃ nescivit. Augꝰ q̃z in liꝰ ꝺ cura agẽda ꝓ mõtuis illud idẽ testat' dicẽs. Fatendũ est nescire q dẽ mortuos qd hic agat. Pñt ẏo audire. i. intelligere ab eis q hinc ad eos moriẽdo pgunt: non qdẽ oia: fz q̃ sintmt. i. pmittunt a ꝺo. s. ⁊ i istis me miniss: ⁊ q̃ illos gbꝰ ℔ indicãt oz. i. opportunũ ẽ audire. Pñt etiã audire ab ãgelis q reb?que hic agũt ꝓsto sit aliqd mõtui: qꝺ unũqꝺq illoꝝ audire debẽ indicat. s. de?: cui cũta subiecta sc. Multi q̃z ad viuos aliq̃s ex mortuis venire credũt. ⁊ male supple. qa talia sũt fantasmata: vt dic glo. ⁊ adducit tex. xxvi. q. vi. ẽpi. ℔ ibi. De hac mã q re in nro dñicali. in ꝑmone sci Stephani. Et ista feria ꝑa dñice palmaꝝ. q̃re ꝛc. Qtus igit ⁊ qbus obligent filij satis ex his claret. Jesus bñdictus nos illũinet vt ea facẽ valeam': q cuz ꝑre ⁊ ꝑsto sancto regnat in secula gloriosus. Amen.

¶ Feria quita tertie dominice quadragesime de satisfactione sermo vigesimustertius.

Uperauit febri

i ⁊ dimisit illã. Luce. iiij. Justũ atque egssimũ est dilectissimi: vt moduz q̃ q̃sq̃ seipsũ ceosq̃ corrigẽ dẽat: pensetatq̃ exacter: exactatiq̃ penitẽdo ⁊ satisfaciendo dñm ꝓ gram aduocet: vt ꝓ eius aduentũ febzis ois discedat: qꝺ mystice inuik in socro Symonis Petri febricitãte. vñ tenuit dns man? ei' ꝑ eam: iperauitq̃ febzi: ⁊ dimisit eã. De satisfactiõe igit petoꝝ tres faciamus ꝺsideratões. vz. Sancte satisfactionis nobilem entitatem. Sancte satisfactionis sufficientem quantitatez. Sancte satisfactionis fructuosam vtilitatem.

¶ De nobili entitate satisfactiõis ꝺsideratio ꝑª.

Rio scẽ satisfactiõis nobilẽ entitate vi ꝑ deamus. vbi tres ccl'ones subiũgam'. vz. ¶ Pria ccl'o ẽ ista. Uera satisfactio est qꝺã ꝺi ⁊ bois ẏa recõciliatio: si tñ sit ꝓpositũ in futurũ cauendi. ¶ Scda ccl'o est ista. Uera satisfactio est q̃ ad illud qꝺ remanet de pctis in sacerdotũ ptãte a deo relaxata. ¶ Tertia ccl'o est ista. Ubi est ẏa satisfactio ibi dei charitas ẽ: ⁊ nulla per oĩs pcti mortalis aie foꝛdidatio.

¶ Qz dum pro peccatis satisfacimus deo recõciliamur conclusio prima.

a Lcipe primã cõcl'onẽ ꝛc. ut. s. Ad buiꝰ ꝺclaratõz tres ingram' ẏi. vz. ꝑ⁹ ẏi. est ista. Quid est satisfactio. ꝛª est. Quã satisfactoz ꝓ pctis facẽ ꝺbem?. ꝫª ẏi. ẽ. Si deꝰ remittit i ctritõe cl'pã: ad qd astigit aª pnia. Ad primã ẏi. dico ꝙ doctoꝛ subtil' i. iiij. di. xv. duas ponit satisfactionis descriptiones. vnam ꝓpriã ⁊ aliam cõem. Cõmunis est ista. Satisfactio est redditio voluntaria equiualentis alias idebiti.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Dicit primo redditio voluntaria. q3 si voluntaria ñ esset: ñ esset ꝑa satisfactio: sed potꝰ eẽ[n]sat] passio: ⁊ 2° dicit equivalentis .i. correndentis .s. culpe. sed q̃ sit ista correndentia dicã in seq̃nti ꝟi tate. ⁊ 3° dicit alias indebiti. qm̃ si alias bõ ad illud obligare[n]tiã ñ eẽt satisfactio. ꝟbi gra ꝓcipit ieiuniũ. xl. de conse. di. iij. c. non lz. ⁊. c. nõ 03. Si militer ⁊ ieiuniũ q̃tuor tẽpoꝝ. lxxvi. di. c. statuimus. Similiter ⁊ multa alia. Si. n. q̃drageſime ieiuniũ aut aliq̃ aliud ab eccl'a ꝑ satisfactione tuoꝝ pccõꝝ tibi ꝑponeret: non eẽt ꝑa satisfactõ qm̃ ad illa oĩno ꝓuanda ex eccl'e ꝓcepto teneris Jõ q̃ dixit alias idebiti. i. q̃ nullo mõ. 93. nec ex voto aut ꝓcepto ad illud obꝓuandũ obligeris. Et ista est diffinitio cõis siue cõiter dicta scõm Scotũ. Diffinitio ꝓpria ſm eundẽ est ĥ. Satisfactio est opatio exterior laboriosa l' penalis voluntarie assumpta ad puniẽdũ cõmissũ a se: ⁊ ad placandũ dinã offensã. ĥ Scotus. Quattuor circunstantias in hac descriptione ponit. Prio dicẽ q̃ est quedã opatio exterior. q3 satisfactio interior. de pccis est interior dolor ⁊ displicentia rõis: q̃ boĩ intrinsecus displicet: ⁊ dolet deũ ⁊ primũ offendisse. Dicit q̃ opatio exterior ad dñam cõtritionis q̃ est opatio interior. Scõ dicit laboriosa l' penalis. q3 si penalis non eẽt: iã satisfactõ ñ eẽt. Et rõ ſm Bona. in. iiij. di. xv. est. q3 siẽ pccator prius inordinatus erat p culpã postea sat] faciendo ordinet in penã. ⁊ sicut in pccãdo habuit delectationẽ: sic ⁊ in satisfaciendo habeat a mariçationẽ. ⁊ 3° dicit voluntarie assumpta ꝓpter eandẽ cãm quã dixim⁹ in alia descriptiõe.

¶ Quarto dicit ad puniendũ cõmissũ a se: ad dñam laboꝝ quos hõ ꝓ tpalib⁹ diuitijs ⁊ bonoribus aggredit. Tũ q3 laboriosa ⁊ penalia ñ faciunt l' sustinent ad puniendũ cõmissũ a se. iõ talis laboꝝ satisfactio ñ erit. ¶ Quinto dicẽ ad placandũ diuinã offensaz. q3 ⁊ dãnati puniunt ꝓ pccis cõmissis a se: nec tñ diuinã placant offensam. ĥ Scotus. Ego ꝟo vt talis diffinitio sit cõplera satisfactionis sacr'alis. addo sexta ꝑticulaz l' assignata a sacerdote ĥite ptãtẽ. qm̃ si ñ assigret a sacerdote lz satisfactio eẽt: non tñ sacr'alis. Assume g̃ totã dscriptõz: ⁊ sic dicas. Satisfactõ ꝓpria est opatio exterior laboriosa l' penal' voluntarie assumpta assigta a sacerdote ĥite ptãtẽ. Et sic p3 ꝑma ꝟi. ¶ Oritũ ad ſam dico q̃ bñ ⁊ diligent aiaduertendũ est q̃ satisfactio pccõꝝ sit culpis correndens. vñ satisfactio supbie ẽ humilitas: accidie pegrinatio: gule ⁊ luxurie absti nentia ⁊ carnis maceratio: ⁊ aliq̃ loci mutatõ. di. 81. c. valet. vbi dr̃. Valet interdũ ouersis ꝓ o aĩe salute loci mutatio. plerũq̃. n. dũ mutat locus: mutat mentis affect⁹. vñ gruũ est inde ẽt corpaliter euelli vbi q̃ illecebris dñuiuit. Nã locus ubi ꝑue q̃ vixerit in aspectu mentis ap ponit: q̃ quisq̃ ibi cogitauit l' gessit. ĥ ibi. Et sic ꝟba Jsidori. Propterea de pe. di. v. c. i. dr̃. Lon sideret qualitatẽ crĩs in loco: in tpe: in psecutia: in varietate psone: ⁊ q̃li ĥ fecerit tẽtatõe ⁊c.

hec ibi. Audi Ambro. vj. q. i. c. ĩmitare. vbi dr̃. Immitare Petrũ tertio dicentẽ. dñe tu scis q3 amo te. Eteni q3 tertio negauerat: tio cõfitet. Sed negauit in nocte: ofitet in die. Nec ãt iõ dicta sunt vt sciam⁹ neminẽ iactare se debẽ. Nã ⁊ si Petrus lapsus est q̃ dixit. etsi alij scandalizati fuerint: sed ñ ego. Quis alius ꝟe de se ꝓsumat? Deniq̃ ⁊ Dauid q3 dixerat. Ego dixi in habundantia mea ñ mouebor in eternũ. Eã sibi iactãtiã obfuisse ofitet dicens. Auertisti faciẽ tuaz a me: ⁊ fcõs sũ ꝟturbatus. ĥ ille. q̃ ⁊c. ¶ Oritum ad tertiã dico ſm Bona. in. iiij. di. xv. q̃ cũ pecator mõtal'r peccat ad penã gehẽne se obligat posito q̃ ꝟterat: ⁊ ipsũ vina mificordia iustificz: tũc culpã relaxat dõs: ⁊ eterne pene reatũ q̃ cul pe insepabiliter adheret: ita q̃ posita culpa põitur ⁊ ipse reat⁹: ⁊ ea remota remouet ⁊ ipse. Dz q3 mificordia ñ põt ꝓiudicare iustitie: c⁹ est mala punire. iõ sic dõs peccatorẽ soluit a culpa ⁊ eẽna pena: vt tñ ad aliquantulã tpalẽ penã rema neat obligat⁹. Hanc ꝟo tpalẽ penã cõmisit de⁹ clauigeris suis. i. eccl'e rectoribꝰ: vt p illos dõ uo luntas penitentib⁹ inotescat: ⁊ p illos tal' pccoribꝰ assigneẽt pnia: vt sic deo ꝓncipal'r satisfaciant: deinde eccl'e. Ex q̃bus ꝟbis satis p3 q̃ sit assignanda ⁊ ꝑponẽda satisfactio tal'. De hac mã vide. s. feria ꝑa ꝓcedẽti p totũ. Et sic p3 p⁹ ꝑ.

Quanta sit pccõꝝ satisfactio conclo ꝑa.

Accipe ſam conclonẽ. v3. Vera satisfactio est q̃ ad illud q̃ remanet de pccis in sacerdotũ ptãte a deo relaxata. Ad c⁹ declarationẽ ⁊ ẽt tã ꝑdictoꝝ q̃ sequntiũ tres i quiram⁹ ꝟi. ¶ p⁹ ꝟi. est ista. An sit aliq̃ determinata satisfactio cuilibet pccõ mortali. ⁊ 2ª ꝟi. ẽ. An satisfactio iniũcta pccõi a sacerdote minor q̃ ꝑ beat sit ꝑa satisfactio. ⁊ 3ª ꝟi. ẽ. An pccõi publico priuata assignata pnia sit ꝑa satisfactio. Oritũ ad primã dico q̃ ꝑ dictricta iustitia canonum cuilibet ꝓ pccõ mortali septẽnis pnia assignat. vt p3. xxxiij. q. ij. c. hocipsũ. ⁊. ꝯ. se. dr̃. n. in. c. hoc ipsũ. Hocipsũ q̃ canonũ censura p⁹ septẽ ãnos remeare penitentẽ in statũ ꝑstinũ ꝓcepit: ñ electione ꝓprij arbitrii scĩ prẽs: sed potꝰ ex ĩnia dini iudicij sanxerit. Nã legit q̃ Maria sor Aaron ꝓphetissa: dũ detractionis ꝟbũ aduersus Moysen incurrisset delictũ: illico stigmate lepre pcussa est. Cũq̃ peteret Moyses vt emundaret: ꝓcepit eã dñs ex castra septẽ diebꝰ egredi: ⁊ p⁹ emũdatõz rursus eã in castra vmicti. Maria g̃ sor Aaron ⁊ caro dimittit sacerdotis: q̃ cũ supbie dedita sordidissimis cogitationũ macular'ntagijs: ex castra septẽ diebꝰ ĥ est ex colle giũ scẽ eccl'e septẽ ãnis ꝓpiciat. ⁊ p⁹ emũdatõez vitioꝝ loci l' ꝑstine dignitat] ꝛcipiat meritũ ⁊c. hec ibi. Et. ꝯ. se. dr̃ sic. Hoc q̃ q̃ de sacerdotib⁹ videat spal'r dictũ. gñaliẽ tñ de oĩbus penitentibus oz intelligi ⁊c. Et de hac mã plura habenti capl'a vi. l. vt ẽtadducit glo. interli. sup. c. ĥipsũ. Ex quib⁹ ꝟbis vides q̃ dies ibi accipiũt ꝓ anno. Et rõ est. qm̃ sicut p pccm̃ septiformem gr̃az ihũ sci amisit: sic ⁊ p septennez pniam eam aĩa recuper. Ergo de districta ſnia canonũ ꝓ q̃libz pctõ mor'ali septennis pnia dz ꝑponi: nisi adhuc maior vel minor repiat' a canone expressa: sicut illa de publico fornicatore. lxxxij. di. c. ꝑ byter. Et sil'r alie pnie a canone assignate. de q̃bus ad plenũ dixi in dñicali. ſmone. ix. ar. iij. Tñ pia mr̃ eccl'ia nr̃am pẽsans peccãdi fragilitatem ⁊ vite nr̃e brevitatẽ: pnias arbitrarias fecit ⁊ ordinauit. Quia vt dicit btũs Piero. de pe. di. c. mensuram. plus apud deũ valet mortificatio vitiorũ q̃ abstinẽtia ciboꝝ. Audi tex. xxvj. q. i. c. tẽpora. Tempora ingt penitudis bita ꝓfessione ꝯstituẽda sunt tuo iudicio: put ouersoꝝ aĩos pro speueris eẽ deuotos. Et sunt ꝟba Leonis. Idẽ in. c. mensurã. Et rõ huius ẽ q3: sicut iuriste tenẽt penã scriptã in iudicio criminali ⁊ ꝛtentioso posse mutari: a fortiori ĩ iudicio eccl'iastico: ubi ẽ sũma egtas ⁊ rectitudo cũ misericõdia. Et intelligepniam arbitrariã esse ꝓ occultis crimin⁹. ex ꝺ pe. ⁊ re. c. iij. glo. ij. Sec⁹ in manifestis: in gb⁹ iuris statuta ꝛuant. eo. ti. c. i. ⁊. ij. Nec tñ etiã in occultis põt totũ temp⁹ remittẽ. xxvi. q. vii. hoc sit positũ. in glo. ⁊ addvcit glo. tertiũ. xxiij. q. iiij. c. si is q̃ ꝑlatus. vbi dr̃ sic. Si is q̃ ꝑlatus est ꝺbitori vñico culpã ipune dimittit: nõ mediocriter ꝓ fecto offẽdit ⁊c. hec ibi. Et sic p3 ꝑma ꝟi. ¶ Ad ſam ꝟi. dico ſm btũ Tho. in. iiij. di. xx. q̃ actus ministri bon⁹ vel malus efficacia sacroꝝ non diuersificat. Vñ sive sacerdos discrete se bẽat i iunctõe penitẽtie: sive nõ: nihil q̃tum ad efficaciã absolutõis ⁊ sacri ofessionis diuersificat. ⁊ iõ si debitã pniam nõ iniũxit: nec hic. i. in hac vita ꝑficit: in alia uita in purgatorio finiet. Nec tamen credas sacerdotẽ minorẽ debito pniam iniũgẽtem semp peccare. tũ q3 nõ põt determinate pene q̃titatẽ cognoscẽ. Tũ q3 sepius penitenti magis ꝓdest ad aĩe sive saluté pnia leuis q̃ grauis. Tũ ga grati⁹ fit ⁊ aĩo libẽtiõi. Unde q̃cũq̃ minima pnia a sacerdote iniũcta sufficit ꝓ absolutione pcti. vt dicit glo. de pe. di. i. c. mensuraz. vñ sic ad l'ram dicit glo. Quid si inique arbitratus est: ⁊ minorẽ penã ꝑponat q̃ dẽat: si est ordinarius ei⁹ iudex sive sacerdos: ⁊ dispẽsandi aĩo hoc facit: sufficit illa pnia lz modica ad delẽdum pctñ. Si q̃ errorẽ: ⁊ ab isto pnie credebat' patus sufficit illa modica pnia ad pctñ delendũ: ⁊ oẽz alteri⁹ uite: dũmõ penitẽs q̃ eam recipit: suscipe patus esset maiorẽ si sibi ꝑponeret. ar. de pe. dis. i. quẽ peniter. ꝟsi. si qõ. Si aũt eũ credebat ipiti: in culpa est. nec relevabit' hac sola penitẽtia. Idẽ iuris est si ad aliũ iuit nõ ad ĩnũ iudicẽ cum suus sacerdos eẽt pitus. q3 eo casu in culpa fuit. Si aũt sacerdos suus nõ erat pitus: ⁊ iõ iuit ad aliũ. q3 hoc sibi licet. de pe. di. v. c. placuit. ⁊ ille male est arbitrat⁹: dic vt dixi i ordiario. hec ibi ad l'ram. Dñs tñ Posti. sup ꝟsi. sacerdos. sic dicẽ. Sacerdos prudẽter sibi cõsulit: si dicat penitẽti sic. Carissime tu omisisti tot ⁊ tãta pctã ⁊ ꝓ q̃libz sic debẽs penitẽ: sz forte via tua ad ĥ pagẽdũ ñ extẽderet: iniũgo tibi tñ talẽ pniam ꝓ oĩb⁹. Lõcedo aũt tibi q̃ quocũq̃ ieris: ⁊ oĩa bona q̃ facis: ⁊ mala q̃ sustines iniũgo tibi in pniam in remissionẽ pctõz. Et ocedo tibi q̃ indulgẽtie que cõiter dant' in eccl'ia dĩ: a quocũq̃ ꝓ te fiãt: tibi ꝓsint: q3 al'r nõ ꝑdessent. ex de pe. ⁊ re. c. q̃d ãt. hec Posti. ⁊ sic p3 ꝑa ꝟi. ¶ Ad tertiã ꝟi. dico ꝑz Ray. q̃ nccium nõ ẽ q̃ singul' pctis assignet pe nitẽtia. Diligẽter tñ cauẽdũ est: q̃ si pctñ publi cũ sit ĥ mõ: q̃ nulla tergiuersatiõe celari possit: publica pnia nõ maior l' minor q̃ scripta repiat' ꝑponẽda ẽ: nisi ex magna cã dispẽset. ex ꝺ pe. ⁊ re. c. q̃stitũ. Si aũt sit pctñ occultũ: tũc indistincte i arbitrio ponit' sacerdotis. Uñ si sit vnus pẽitẽs q̃ maxie i fece luxurie submersus sit: illi assignet ieiuniũ ⁊ carnis maceratõez: ⁊ sic de alijs. Et super oĩa ꝺsideret otritõez penitẽtis. de pe. di. i. c. mẽsuraz. ubi dr̃. Mẽsuraz aũt tpis in agẽda penitẽtia: idcirco nõ satis apte ꝓfigũt canones pro vnoq̃z crimine: vt de singul' dicat' q̃l'r vnũq̃z emẽdatũ sit. Dz magis i arbitrio sacerdotis itel ligẽtis relinquẽdũ statuũt. Quia apud deũ ñ tã ꝓ tñ valet mẽsura tpis: q̃ ꝓ q̃tũ mẽsura doloris. nec tñ abstinẽtia ciboꝝ q̃ mõtificatio vitiorũ. Propẽ q̃d tẽpora pnie fide ⁊ ouersatiõe penitentiũ abreviãda ꝓcipiunt. ⁊ ꝓ negligẽtia ꝓtelanda existimãt. Tñ quibusdã culpis modi pnie ſ ponẽdi. ĥ ibi ad l'ram. Et sic p3 ista cõclusio.

Quomodo satisfactio ad peccati deletionez ordinetur conclusio tertia.

Accipe tertiã ꝛclonẽ. v3. Ubi est ꝑa satisfactio: ibi ꝺci charitas est. ⁊ nulla p oĩs pcti mortal' aie sordidatio. Sẽsus b⁹ cõclusiõis ẽ. ꝓ si qs ꝟe vult ꝺ pctis satisfacẽ: q̃rat vt sit i charitate. q3 si i charitate nõ esset: neq̃q̃ saluaret'. i. ad Lor. xiij. Si distribuero oẽs facultates meas ⁊c. Nã vt dicit Petr⁹ de tarãta. i. iiij. di. xv. vera satisfactio duo ꝛcludit. Prio culpe ꝺ letõez. ⁊ aĩcitie dei ꝓ pctñ amisse restitutiõez: q̃ sine gr̃a neq̃q̃ fiet. Ad h⁹ ꝛclonis declaratõem tres ingram⁹ ꝟitates. ¶ Prima ꝟi. ẽ. An possit ꝟa fieri satisfactio de vno pctõ sine alio. ⁊ 2ª ẽ. An ꝯfitẽs cũ ꝓposito ñ cauẽdi: ⁊ pniaz faciẽs: ꝟe satisfaciat. ⁊ 3ª ꝟi. ẽ. Quid faciet sacerdos si pctõr videat se illã pniam facẽ ñ posse. sic cõ. ĸ qdã dicẽ solẽt. Date mihi oẽm aliã pniaz excepta absti⁹. q3 ieiunare nõ possũ. ¶ Ad ꝑmã dico ꝑz Petr⁹ ubi ẽ. ꝓ pctã mortalia ex pte ouersiõis differt: ⁊ ex pte auersiõis cõueniũt. Oẽ. n. pctñ mortale: vt dicit Aug⁹ auersio ẽ ab icõmutabili bono: ⁊ cõuersio ad ꝺmutabile bonũ. Oĩa g̃ pctã ĥ ꝺueniunt. q3 ab vno ⁊ eodẽ singli sũmo bono auertũt. Dz q̃tũ ad ouersiõez differt. q3 lz q̃lz pctñ ad bonũ ꝺmutabile ouertat: nõ tñ ad unũ tñ: sed ĥ pctñ ad illud ꝺmutabl'e bonũ: ⁊ ĥ ad illõ. Ut luxuria ad delectatõez ⁊ voluptatẽ carnis. Auaritia ad delectatiõez ⁊ voluptatẽ pecũie. Supbia ad delectatõez ⁊ voluptatẽ bonoris ⁊ ambitiõis. ⁊ sic de aliis. Et dicẽ btũs Aug⁹ q̃ pctñ magis bz rõem offẽse ex pte auersiõis q̃ ouersiõis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

vñ sic ait. ℣ctñ nō est appetit⁹ malax rex: ſz de
sertio bonox. Sz cū satisfactio tollat offensaz. g̃
tollit auersionē. Nō tollit aūt offensa q̃diu ma-
net in aīa id qō dei aīcitie ɔtiū est. Et p ɔnſ nūq̃
potit ẏa satisfactio fieri: q̃diu manet offēsa dei.
q̃diu āt i aīa est pctñ mortale: tādiu remāet of
fensa dei. g̃ ñ poterit de vno pctō sine alio ẏa sa
tisfactio fieri. Audi Augu. de vera ⁊ falsa pnia.
Et ponit de pe. di. iij. c. fūt plures. Scio igt onz
inimicū eē oi crioso. quo g̃ qui crimē reseruat:
de alio reciperet veniā: ℣ic amoze dei ɔlequē
ret veniā: sine quo ēt iuēiet gr̃am. Et de pe. di.
v. c. frēs. sic dr̄. Frēs vros. i. epos ⁊ ꝑsbyteros
āmōem⁹. Ne fallis pēitētis laicox aīas decipi:
⁊ ifernū detrahi patiāt. Falsaz āt pnam eē cō
stat: cū sp̃etis plurib⁹ de vno solo pnia agit. aut
sic agit de vno q̃ ñ recedat ab alio. vñ scriptuz
ē. s. Jacobi. ij. Qui totā legē ipleuerit: offendat
āt i vno: factus ē oium re⁹. s. quātū ad vitā eter
nā. Sicut si oibus pctis esset iuolut⁹. Ita si i v-
no tm̄ mācat: eterne vite ianuaz ñ itrabit. H̄ ibi.
q̃re ⁊c. Et sic p3 p⁴ ẋi. ¶ Ad ſam dico q̃ cū pe-
nitētie ūūcte satisfactio ꝑsupponat culpe dele-
tionē: p3 q̃ talis ofites ñ ɔsequit culpe remissiōz
⁊ p ɔnſ quātūcūq̃ pēiteat: ñ ci valet ad vitam.
Sed valet tm̄ quātū ⁊ ceteza bōa i mortali fa-
cta. Elaboret tn sacerdos salutarib⁹ mōitis: illū
ad verā pniā reducē: ⁊ si ñ pōt: ñ neget sibi pniā
quā pōt. cx̃ de pe. ⁊ re. c. q̃ quidā. vbi sic dr̄. q̃ q
dā. ⁊ ifra. Eox qui cria ofitent: ⁊ tñ asserūt se ñ
posse absolue: ofessio ē recipienda: lz ñ sit ẏa. Et
eis de cribus ɔsiliū dz exhiberi: ⁊ credzis ⁊ alu
bris mōitis ē pnia eis īdicēda. hec ibi ad ſam.
q̃re ⁊c. Sed ponam⁹ q̃ postea ad verā pniam p-
ducat: nūquid dz oia pctā ꝑma ofiteri: ⁊ de eis
satisfacer⁹. Lōiter tenet q̃ sic. Et rō: qz i ꝑma cō
fessione nō fuit dimissa culpa. ⁊ si ñ fuit culpa di
missa: qūo poterat vere satisfacē vt gr̃am ꝓme
reret: Arbitroz tñ q̃ leuiō pnia sit iniūgēda:
si nullā fecisset. q̃re ⁊c. ¶ Ad tertiā dic dns Jo
stiē. q̃ sacerdos nullaten⁹ pctōrē a se recedē de
speratū relinquat. Qui. n. pniā denegat: re⁹ est
aīaz. xx vj. q. vj. c. si ꝑsbyter. ubi dr̄. Si ꝑsbyter
pniā abnegauerit morienti: re⁹ erit aīaz. qz dns
dicit. Quacūq̃ hora pctō ouerſus fuerit ad pe
nitētiā: vita viuet: ⁊ nō morie. ⁊ sūt ẏba Julia
ni pape. Quare cōcludam⁹ q̃ sacerdos potius ī
ponere dz ei vnū pr̄ nr̄: vel q̃ semel i hebdoma
da ad eccl̃iā vadat: vel aliud ēt leuissimū. ⁊ isu-
per alia bona q̃ fecerit: aut mala q̃ patienē tolle
rabit: ꝑ pnia iniūgat: q̃ illū abire q̃si desperatū
relinq̃t. Tñ quātū pōt sacerdos faciat: vt ad ue
rā pniā illū inducat: illi magnitudinē pctōr̄ de-
clarādo: q̃t ⁊ quāta bona amisit: q̃ oia ꝑ pniā re-
cuperabit. oñdat ēt quantā penā ꝑ vno solo pec
cato Adā pr̄ nr̄ sustinuit: ⁊ quāta ꝑ illo xp̃s pas-
sus est passione: ⁊ similia. Si istis l̄ similib⁹ mōi
tis illū ad verā pniam inducē pōt: bñ quidē. Si
āt nō pōt: talē ei pniaz ꝓponat cū uoluntate sua:
quā ẏsimilē poztare possit: ne veteri⁹ ci postea
otingat pniam violando. Ad h̄ tñ ꝓo virib⁹ nu
deat: vt eās excidat pctōr. qz ſm Aug. ẏa satis
factio est pctōr eās excidere: ⁊ eaz ſuggestioni
bus aditum non indulgere. Dec eūā dicit Do-
ctien. quare ⁊c. Et sic p3 prima pars bui⁹ ſmōis.

¶ De sufficiēti q̃ntitate satisfactōis ɔsidera⁹ 2ª.

Secundo loco Dāctre satisfa-
ctiōis sufficientē quātitatē videaz⁹.
vbi tres concl'ones moze solito sub-
iungaz⁹. vz. ſ p⁴ ɔ° est ista. Debitas
in se partes ãplectit satisfactio: ad quas oīs ſdu
cit pnia. ſ 2ª ɔ°. Quocūq̃ in tpe ẏa pnia dño of-
ferat: ēt si ad cumulū pctōr̄ ꝺueniret: acceptat
illā de⁹: ⁊ ꝺi gr̃am ꝓmeret. ſ 3ª ɔ° ē. Qui⁹q̃ fla
gellis patient castigatus: si in gr̃a sit satisfacit: lz
a sacerdote non iniungatur.

¶ De partibus vere satisfactionis concto pnia.

Accipe primā concl'onē ut. s. vbi tres in
quiram⁹ ẋi. vz. ſ p⁴ ẋi. ē ista. Que sunt
ptes vere pnie. ſ 2ª ẋi. ē. Quare ponit⁹
ptes pnie. ſ 3ª ẋi. ē. Que illax potior ē. ¶ Accī
pe primā ẋi. s. q̃ sunt ptes vere satisfactionis. Et
breuiter dico q̃ tres. s. oño: iciuniū: ⁊ el'yna. Je-
iunio satisfacim⁹ ꝺ luxuriā: oño ꝺ supbiā: ⁊ e-
lemosyna ꝺ auaritiā. Dico p̄ deo satisfacim⁹ ꝺ lu
xuriā g̃ iciuniū. vbi nō q̃ iciuniū triplex ē. s. ie-
iuniū cozpis a cibo māli. ieiuniū afflictōis a gau
dio tpali. ⁊ ieiuniū spūalitatis a pctō mortali. Et
quolibet istox castigandū est cozp⁹. pax aut ni
hil. n. ualet iciunare a cibo ⁊ ñ iciunare a pctō: ⁊
q̃ttidianis tripudijs delectari. Isa. lviij. Jeiuna
uim⁹ ⁊ ñ aspexisti: humiliauim⁹ aīas nras ⁊ ne-
scisti. vñ ẋ̃us. Jeiunat auar⁹: eger. i. infirm⁹: gu
la. i. hō gulosus vt auidi⁹ comedat: simiaq̃. i. hy
pocrita: ẋtus. i. ẋtuosus. Nic vltim⁹ mod⁹ ī gna
celestia capit. vñ cātat Greg. Qui cozpali ieiu-
nio vitia cōprimis: mentē eleuas: ẋtutē largiris
⁊ ꝑmia ⁊c. Qui. n. se a cibis abstinet: ⁊ ꝑue agūt
demones īmitant⁹ gb⁹ esca ñ ē: ⁊ negtia semp ē.
vt Criso. ait sup Mat. ¶ Et dico q̃ oroe satisfa-
cim⁹ ꝺ supb ã. Et pōt ēt distingui de oroe q̃ tri
plex est. s. vocal' tm̄: mētal' tm̄: ⁊ cōpōsita. Voca
lis tm̄ ē pctōr. ꝑs. ℣populꝰ hic labijs me bonōat
cor āt eox longe ē a me. Mental' tm̄ ē bonox.
ꝑs. Meditatio cordis mei in ɔspectu tuo semp.
3ª ē pfectox. ꝑs. Oronē meā an ipsū ꝓnūcio. ꝺ
ose. di. v. c. ñ mediocrit. circa medium capt̃i ait
Piero. Nō ẋbis tm̄: lz corde. s. ēt ozand⁹ ē deus.
Quaꝛopē melioꝛ ē qnq̃ psalmox cū ratio cum
cordis puritate ac serenitate ⁊ spūali bilaritate:
q̃ toti⁹ psalterij modulatio cū anxietate cordis
atq̃ tristitia ⁊c. H̄ ibi. ¶ 3ª satisfacim⁹ deo el'yna
ꝺ auaritiā. Et h̄ simil'r triplex ē. vna ꝓtitiōis q̃
gs seipsū ꝺo offert. Ecc. xxx. Mifere aī tue pla
cens deo. ⁊ Ecc. iij. Ignē ardentē extiguit aq̃. ⁊
el'yna resistit pctis. Audi Aug. de ẋbis dñi. Fa
cē ingt el'ynā ē facē mificordiā. Si ītelligis: a re
ipso incipe. Qūo. n. eris mificoz⁹ alī: si crudelis
es tibi: fac verā el'ynā. Audi scripturā dicentē.

Miserē aīe tue placēs deo. mendicat añ te aīa
tua redi ad ɔsciam tuā q̃cūq̃ male viuis: ⁊ ibi i
uēies mdicātē aīaz tuā: egētē: pauperē: ⁊ erūno
sam. ⁊ forte ñ egentē: lz egestate mutescētē. ſ 2ª
el'yna dr̄ ɔpassiōis: q̃ gs alienis tāq̃ ꝓpijs ɔpatit
calamitatib⁹. Jo. xxxi. Ab ifantia creuit mecuz
misatio. ſ 3ª dr̄ auxiliatōis: q̃ primis q̃tū possu
mus i eox neceſitatib⁹ subuenimus. Luce. xi. c.
Date el'ynā: ⁊ ecce oia mūda sē vobis. Audi tex.
de pe. di. i. c. medicina. vbi sic dr̄. Medicia misi
cōdie. i. el'yna tollit pctā. Magī hēmus pulchra
subsidia gbus pctā nr̄a redimim⁹. i. redimē ōbe-
mus. ℣pecuniā hēs. redime pctñ tuuz pecunia.
Nō venal' est oīs: lz tuipse uenal'es. ℣pctis tuis
venūdat'es. redime te opib⁹ tuis. redime pctā
tua. Ulis ē pecūia: lz p̄ciosa est mificordia tua.
El'yna ingt. s. Thob. iiij. a pctō liberat crimia. g̃
el'ynis redimūt̃ h̄ ibi. Et sūt ẏba Ambro. Et sic
p3 p⁴ ẋitas. ¶ Ad ſam dico q̃ sic in edificio mā
li q̃dā sunt ptes ꝓncipales: vt paries: fūdam̄tuz:
⁊ tectū respectu dom⁹. ⁊ q̃dā ptes remote ⁊ min⁹
ꝓncipales: vt lapides: lig̃: cemētū ⁊c. Sic i edifi
cio spūali sce satisfactōis aliq̃ sūt ptes ꝓncipales
vt iciuniū: oño: el'yna. ⁊ vigilie: pegrinatōes: di-
scipline min⁹ ꝓn:ipales. Nā oēs ptes pnie ad il
las tres tāq̃ ad ꝓncipales reducūt̃. Un̄ oīs car-
nis maceratio ad iciuniū reducit̃. Oia opa mifi
cordie ad el'ynā. Oia spūalia opa ad oroneꝫ. Et
sūmit̃ oño largo mō. put ꝓ hēdit oēm actū ote-
platiuū i deū relatū. Nō aūt q̃re p̄dicta tria po
nūt̃ ptes ꝓncipales satisfactōis ē: vt sic hō triplr
a deo q̃ pctñ extitit iordinat⁹. s. supbia: auaritia
luxuria: tāq̃ trib⁹ ꝓncipalib⁹ culpis: ad q̃s oēs a
lie ordināt. Audi Jo. in sua epl'a canonica. Oē
q̃ est in mūdo: aut est ocupiscētia carnis: aut cō
cupiscētia oc'lox: aut supbia vite. sic ꝑ opposita
reformet. Opposita. n. oppositis curāt. xxxij. q.
i. cū renūciat. vbi sic dr̄. Cū renūciat ip:obitati.
i. vitio: stati assistit ẋtus. Egressus. n. malitie: vir
tutis opat igressū. eodēq̃ studio q̃ crimē exclu-
dit: inocētia copulat. H̄ ibi. Jō ogrue ꝺ luxuriaz
ieiuniū ordinat. ꝺ auaritiā ipsa el'yna. ꝺ supbiaz
ipsa oño. q̃re ⁊c. ¶ Ex̄ū ad ẋtiā dicit btus Tho.
in. iiij. di. xv. q̃ el'yna potiō ē cetis. qz el'yna duo
ꝓdicta ic:ludit. Et h̄ duplici rone dicit ipse. ℣p°
qz el'yna illū cui dat' ostituit ⁊ facit debitorez ad
ozandū: ieiunādū: ⁊ ad alia bona faciendū ꝑ eo
q̃ el'ynā dedit. 2° qz el'yna ꝓpter deū data ē q̃si
q̃dā obligatio deo fcā. Un̄ dicit phs. iiij. ethico.
Dona bñt aliq̃d sīe ꝺo sactis. Oblatio aūt ꝺo fcā
vi oñonis hz. qz sic oño ascēdit i ɔspectu dei. ꝑs.
Fiat oño mea sic incēsū in ɔspectu tuo: sic el'yna
die mala liberabit eū dns. Inq̃rū ẏo el'yna bo
na extioza ad vite ɔseruatōez ordiata subtrahit
q̃si ẋtute otinet ieiuniū q̃ macerat corp⁹. Silit
oño potioꝛ ē ieiunio. qz ẋtual'r oño illud otinet.
nā cū orone ⁊ ai attētiōe ad deū corp⁹ debilitet
⁊ macerēt ẋtute ieiuniū otinet. Nō bñ istud di-
ctū. qz videt ɔtriari aliis suis gbusdā dictis infra

vicēdis. Dec oia sī bti Tho. vt ꝑ. Bona. aūt in
iij. di. xv. ar. iiij. i fi. vī dcis bti Tho. ɔcōdari. Di
cit. n. sic ad lr̄am. Unūqōq̃ istox triū ſm suā ꝓ
prietatē est satisfactoriū. Tñ gñal'r loq̃ndo dicē
dū est q̃ in satisfactōe tria ocurrūt. s. vitatio cul
pe. ⁊ ꝺ hāc maxie valet oño. Augm̄tatio gr̃e. et
ad hāc maxie valet el'yna. qz hō facit sibi aicos
q̃ ipetrāt gr̃am. Et solutio pene. ⁊ h̄ maxie est in
ieiunio. Et h̄ est ifimū in satisfactōe. Ista sī ꝓcise
ẏba e⁹. Ecce q̃ tā bt's Tho. q̃ Bōa. ocordāt q̃
ieiuniū est ifimū i gñe satisfactōi. Alīq ẏo argu
unt oppositū sic. Illud ē magis meritoziū ⁊ satis
factoziū qō de meliozib⁹ bōis deo offert. lz ieiu-
nio deo offerē coz⁹. el'yna res tēpales longe iq̃
biliozes a bōis coz⁹pis. g̃ ieiuniū est magis meri-
toziū ⁊ satisfactoziū. Audi ad h̄ ꝓpositū pulcher
rimū textū. de ose. di. v. c. nō mediocrit. Nō me
diocrit̃ errat q̃ mag̃ bono ꝑfert mediocre bonū.
Nōne rōnalis hō dignitatē amittit: q̃ l'ieiuniuz
charitati: aut vigilias ꝑfert sensus itegritati: vt
ꝓpter innocentiā imoderatā atq̃ idiscretā psal-
mox vel officiox decantatiōez: aut amētie: aut
tristitie incurrat notā ⁊c. H̄ ibi. Si g̃ ñ mediocre
bonū ꝓferendū est mag̃: ieiuniū cū offerat coz
pus est magnū bonū: ⁊ el'yna sit mediocre bonū
q: offert deo res tēpales. q̃re ⁊c. Ista rō vidtur
satis appens. Ego aūt dico saluo semp iudicio
meliozi: q̃ cū rō formal' meriti ⁊ satisfactiōis sit
dina charitas. de pe. di. ij. sī. n. pctm̄. post ꝓncipiū
Illud op⁹ magis satisfactoziū erit q̄ magis erit
in charitate. de pe. di. i. c. mēsurā. Et ꝓnſ talis
el'yna ꝑpōderabit: q̃l'r fiet i charitate. ⁊ sic ꝺ alijs
Fōmal'r igr̃ ad ẋitatē rndēdo. s. q̄ illox sit ma
gis satisfactoziū. dico q̃ ista tria. s. ieiuniū: oño: ⁊
el'yna: pñt ɔpari ad tria. vz. q̃tū ad formale satis
factōis: l'q̃tū ad māle: aut q̃tū ad effectum. Si
q̃tū ad formale satisfactōis q̄ ē charitas: sicut
vnū alti ꝑpōderat: sic fūt i charitate. Et io ñ da
tur de eis alia regula. Si ɔsiderāt q̃tū ad māle
q̄ est ipsuz extrinsecū: nulli dubiū q̃ māle oño
nis ē bonū spūale: vt at: ētio mētis. ⁊ māle ieiu
nij ē bonū coz⁹pale: vt tenuatio coz⁹pis. ⁊ māle
el'yne ē bonū tpale. Mō bonū spūale ꝑpōderat
bono coz⁹pali: vt sic. Et bonū cōpale tpali: vt sic
ore saluatoris. Nōne plus q̃ esca ⁊c. Et ꝓnſ
oño ieiunio: ⁊ ieiuniū el'yne ꝑponderabit: vt p3:
Si ẏ ɔsiderant q̃ ad effectū. qz el'yna q̃dāmō in
penitēte effectū oñonis ⁊ ieiunij relingt q̃si fit in
ẏa charitate: sic el'yna potioꝛ cūctis erit. Et sic i
tellexit btus Tho. Inde. i. Thimo. iiij. apostol⁹
ait. Exerce teipsum ad pietatem. pietas enīs ad
omnia valet. q̃re ⁊c. Et sic p3 ista conclusio.

¶ Qz semper penitētia deo grata est si pure do
mino offeratur conclusio secunda.

Accipe ſaz ɔcl'onē. vz. Quocūq̃ tpe ue
ra pnia dño offerat⁹ etiā si ad cumulum
pctōr̄ ꝺuenireē: acceptat illā de⁹: ⁊ ille
gr̃am ꝓmeret. vbi tres igram⁹ ẋitatel. vz. ſ p⁴
ẋi. ē ista. An sacerdos ad petitōez penitētiū pos
sit pniam ɔmutare. ſ 2ª ẋi. ē. An pnia affligta in

Universidad de Deusto
Biblioteca

extremis satisfaciat p pctis. ℣ 3ª ẋi. est. An inferior possit ꝺmutare supiozis affignatã pctõi penitentiã. ¶ Ad primã dicit Ray. g sic. duz tñ ẞ tria ꝺcurrãt. s. discretio: rõnabilis cã: z circa subditos suos: alias nõ. di. lxxxij. c. pſbyt. Sz Huil. ita distinguit. ga aut ille a q ꝺmutatio petit pnie est illemet q iniũxit: aut successor eius: aut alĩ g neutrũ illoꝝ ẽ. Si illemet l successor: nlli dubiũ q ꝺmutare pñt: illꝫ trib⁹ ꝺditõ: b⁹ refuat. Si sit ali⁹: tc distinguc. aut est supior: aut par: aut iferior. Si supior: z sit iudex ordinarius penitentis: sic poterit cõmutare. z ẞ mõ archiepc videt cẽ iudex ordinari⁹ q ad foꝝ pniale respectu subditoꝝ sui suffraganei: cuius ñ sit iudex q ad forum ꝺtentiosũ: nisi in casibus exꝑssis a iure. cẽ de officio iudicis ordinarij. c. pastoralis. Qz ãt archiepc sit iudex ordinari⁹ ipsius subditi in foro penitentiali ꝑz. qz p. puinciã suã põt lras remissio nis gñales ꝺcede. eẽ eo. ti. c. nro. Certũ est ãt q nullus cpc facẽ põt remissionẽ nisi suis subditis ꝓprijs z alijs de voluntate suoꝝ ꝓlatoꝝ. cẽ eo. i. c. q ãt. g subditi suffraganeoꝝ subditi iunt archiepi quantũ ad ẞ. Si ãt ille cui petit dispensatio sit inferior. Tunc si pnia iniuncta a supiori ẽ in tali casu: de q inferior poterat ab initio pniam iniũgẽre: tũc inferior poterit cõmutare l relaxare: nisi superior reseruauerit sibi cõmutationẽ l relaxatiõnẽ. ar. ad ẞ. di. l. c. accedens. z. xxxiij. q. ij. latorẽ. Et in glosis vtriusq capl'i. Si ẋo pnia iniuncta est in casu refuato supiori: ñ poterit inferior ꝛlaxare l cõmutare pniam ꝑmi absq licẽtia supioris: uel illi⁹ q iniunxit. Nisi vrgeat necessitas: aut suadeat vtilitas. ꝓiũ. n. est inꝑpretari q superior in hmõi casib⁹ licentiã ꝺcesserit pniam relaxandi aut cõmutandi. ẞ oĩa Huil. sed ñ sic distincte vt ego notaui. q̃re tc. Et sic ꝑz pria ẋi. Ad sam ẋi. dico breuiter q tanta posset esse ꝺtritõ in extremis q satisfaceret ad delendũ oẽz penã ita q moriens stati euolaret. O magne de⁹ mihi pctõi ẞ benign⁹ accõmoda. Nõ. n. est abbreuiata man⁹ dñi vt saluare nequeat: neq aggrauata auris eꝰ vt nõ audiat: vt ait Aug. in ſolilo quijs. Ex⁰ latronis. Luce. xxiij. Si tn min⁹ ſufficiens est ꝺtritio l pnia: moriens purgabit igne purgatorij. Audi Aug. de pe. di. vij. circa finez c. vlti. Etſi ingt ꝺuersus vita viuat z ñ moriat: nõ tñ ꝓmittim⁹ q euadat oẽm penã. Nã ꝓius purgandus ẽ igne purgatorij: g in aliud scũm di stulit fructũ ꝺuersionis. ẞ ibi. Et di. xxv. qualiſ. ait Hzego. Qualis binc quisq egredit: talis i iudicio pñtab tc. ẞ ibi. Et. xiij. q. ij. tps. ubi dr. Tps qõ inter hois mortẽ z vltimã resurrectõz incpo situ est: alias abditis receptaculis. i. locis ꝺtinet: sic q digna est: l requie l erũna: ꝑ eo qõ ſortita est. i. fecit in carne dũ viueret tc. ẞ ibi. q̃re tc.

¶ Ad ctiã ẋi. ꝑz p ea q̃ dicta sunt ad primam.

Qz flagellis ẽt fit satisfactio pctõꝝ concio 3ª

Accipe tertiã concionẽ. vz. Quisquis flagellis patienẽ castigat⁹: si in gra sit: satisfacit: iz a sacerdote ñ iniungat. vbi tres inquiram⁹ ẋi. vz. ℣ 1ª ẋi. est. Quo differunt flagella bonoꝝ a flagellis iniustoꝝ: flagellatus. n. est ℣ pharao flagellat⁹ est Nabuchodonosor. hic pniam fecit fructuosã: ille ẋo nõ. xxiij. q. iij. ca. Nabuchodonosor. ℣ 2ª ẋi. An ipatientes i flagellis satisfaciant. ℣ 3ª ẋi. est. An sit aliq̃ ꝺ pctm̃ ꝑ q̃ nec flagellis: nec aliq mõ possit satisfieri. Cẽtũ ad primã dico q ista est ꝺria. qm̃ si pctõꝝ patienter suffert z deũ laudat. ꝺstinguo aut ipse est in charitate: aut nõ. si ẽ in charitate: tũc sunt meritoria: z nõ solũ satisfacit ꝓ pctis ꝓteritis: sed ẽt caueẽ facit a futuris: vt dicebat ℣ Paul. Ne magnitudo ꝛuelationũ extollat me tc. z vltra hec semp vlterior acquiriẽ gr̃a. qz ẋtus in infirmitate perficit: vt idẽ ait. Si ãt pctõꝝ ñ est in gr̃a: tũc satisfacit de pctis ꝓteritis de qb⁹ fuit ꝑe ꝺtrit⁹: sed ñ sunt talia flagella meritoria q̃ ad vitã eternã. vñ talia flagella eẽ charitatẽ ñ habit nisi respectũ satisfactionis z ñ meriti: sed in charitate habit vtrũq. Qz ãt habeant vim satisfactionis ꝓteritoꝝ pctõꝝ de qbus vere ꝺtrit⁹ fuit: nec pniam fecit: apparet. qm̃ si ille moziret⁹ talẽ satisfactionez in inferno ꝑ illis ñ punir⁹: qz ñ punit de⁹ bis in idipſũ. Et nõ bñ q̃ dixi nũc. qz multũ facit ꝓ conclone tertia seq̃nti. Flagella ãt bonoꝝ augent: gr̃am purgant si qd purgandũ est: alios iuuant z ꝓsunt xpi fidelibus in charitate exꝑtib⁹. ꝑs. ℣ particeps ego sũ oĩum timentiũ te. q̃re tc.

¶ Ad sam dico ꝑm btñ Tho. in. iiij. di. xv. q. ij. si flagella fiant aliq mõ ipsi⁹ patiẽtis: qõ fit qñ patienter suppoꝛtant. vt dicebat ℣ Paul. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet i me virtus xpi. sic dicit q oẽs tributatoꝛes valẽt ad rõem satisfactõis. Si ãt patiens z impatiẽtiam oĩno ꝺsentiat: sic nõ sunt aliquo mõ patiẽtis sed solũ dei mittẽtis. Et sic cũ nõ bẽant rõez q̃ debeãt satisfacẽ ꝓ tali: cũ oĩno ꝺssentiat: et dine instet volũtati: talia flagella: nec rõem bẽbunt meriti: nec satisfactõis. q̃re tc. ¶ Ad tertiã breuiter dico q in hac vita nulla põt adeo cꝛpa grãdis repiri: dũ peccatoꝛ de oĩbus doleat: etiã q̃tũcũq̃ fero poeniteat: q̃ aut hic aut i futo igne purgatorij nõ deleaẽ. de pe. di. i. c. nemo. Unde ẽ ꝓcedenti dñica in vltia ꝛclone ẽtie ptis pulcherimos text⁹. Sz si q̃s in pctõ mortali scienẽ mor tuus fuerit: sine vlla satisfactiõe cruciabit⁹ i eternũ. Audi tex. di. xxv. q̃lis. paz. post ꝓncipiũ. De quibus dã ingt culpis ãte iudiciũ. s. extermũ: purgatõis credẽdus est ignis. ꝓ eo q ẋitas dic. Si q̃s in spm̃ scm̃ blasphemiaz dixit: neq in ẞ seculo: neq in futuro remittet⁹ ei. Jn q̃ sniã dan in telligi. s. a ꝺctõre sensu: q̃dã culpas i ẞ seculo: quas dã in futuro posse relaxari. Qđ. n. õ vno negat: ꝺñs intellect⁹ ꝑz. qz de qbusdã ꝺcedit tc. hec ibi Et glo. sup illo ẋbo blasphemiam. sic dicit. Qui peccat p ipotentiã dr̃ peccare in ꝑtem. qz patri attribuit potẽtia. Qui peccat p ignorantiã dicit peccare in filiũ. qz filio attribuit scia. Qui ex cõtẽptu peccat. dicit peccare in spm̃ scm̃: vt ille q ẽ obstinat⁹ in pctõ. z illud dr̃ irremissibile. i. nullã cãm remissiõis secũ portat. Et sic intelligit hic in nr̃a ẋitate. q̃r tc. Et sic ꝑz scda pars huius sermonis. q̃re tc.

¶ De vtilitate satisfactiõis cõsideratio tertia.

Certio loco Sancte satisfactionis fructuosam vtilitatẽ videam⁹. vbi tres ꝛcliones subiungam⁹. vz. ꝓima ꝛclo est ista. Juuat satisfactio: ꝺtinet debitũ deo reddit honorẽ. ¶ Scda ꝛclo ẽ ista. Purgat satisfactio: nõ valet: estq̃ semp iteranda. ¶ Tertia ꝛclo est ista. Nõ rdeunt: ualet: atq̃ satisfactio scã cozonat. Jn his trib⁹ ꝛclonib⁹. ir. ponẽ scẽ satisfactõis fructꝰ: q̃s seriatim videaz⁹. ¶ De tribus primis sancte satisfactionis fructibus conclusio prima.

Accipe primã ꝛclonẽ. ut ſ. Jn quibus ẋbis tres ꝑmi ponunt scẽ satisfactõis fructus vz. ℣ primꝰ dr̃ iuuatiu⁹. ℣ 2⁹ dr̃ ꝛtẽtiu⁹. 3⁹ dr̃ reddit iu⁹. ℣ primꝰ inq̃ fructꝰ dr̃ iuatiu⁹ Volet q̃ri an vn⁹ ꝓ alio vere satisfacer possit. Cui difficultati ℣ Petr⁹ ꝺ tarãtasio i. iiij. di. xv. sic rñdet: dicẽs q duplex est effect⁹ satisfactõis. vz Soluto pctõꝝ ꝓcedentiũ. Et exciſio pctõꝝ subsequentium: sicut supra diximus. Satisfactio est ꝑ terita mala plãgere: z plangẽda itez nõ ꝺmittere ſm Aug. Quãtũ igit ad ſm effectũ planũ est q vn⁹ ꝓ alio satisfacẽ nõ põt. Naz caro vnius ꝑ iciuniũ alterius non domaẽ. Nec p elymam aut oratiõnẽ vn⁹ alter ad filia bona assuescit: nisi p accns. Jnq̃tũ gs. s. p bõa q̃ ꝓ alio facit: põt illi gr̃e augmentũ de ꝛgruo ꝓmereri: q̃ facilius assuescet ad bonũ faciendũ z malũ uitãdũ. Sz ẞ stabuẽtio nõ est p modũ satisfactõis: sz p modũ meriti. ℣ Qrtũ ẋo ad ꝑmũ actũ q est solutio debiti ꝑ cedentiũ pctõꝝ: est ꝺstinguẽdũ. qz aut talis ipotẽs est p se satisfacẽ. Et tũc ali⁹ q est in charitate põt ꝓ eo satisfacẽ. Exẽplũ illi⁹ sci pñs q simꝫ cũ pctõe deflebat. z sic paulatine de carta ubi pctã illi⁹ pctõris scripta erãt: culpe lauabant. Si ẋo sit potẽs tũc oz q ipsemet satisfaciat. p seipo põt tñ adiuuari p alterꝫ. Jsta est sniã predicti doctoris. Btus Tho. ẋo dicit q dato etiã q potẽt sit: põt ali⁹. p eo satisfacẽ: sz pmittẽdũ nõ est: nisi defect⁹ rõnalis appeat in peccãte: l coꝛpalis. p quẽ sit ipotẽs ad sustinẽdũ. vel spũalis: p quẽ ñ sit ꝓmptus ad portãdũ penã. Hec est sniã Tho. Ego ẋo satis sufficienter ẞ scripsi in ꝺnicali ꝺmone pambulo. iij. ar. iij. c. i. ℣ Accipe ꝺm fructus q dr̃ ꝛtentiu⁹. Lõtinet. n. scã satisfactio tres actus siue opatões. ℣ Prim⁹ actus est añ baptismũ: si baptiçãdus est adult⁹. Quia vt dicit Aug⁹. quẽ nõ penitet vetꝰ vite: nouã vitã inchoare ñ põt. Qđ sic expõit Petr⁹ de tarãtasio: dicẽs q pnia añ baptismũ põt dupl'r ꝺsiderari. Uno mõ ut sacramẽtũ. z sic nõ ꝑcedit baptismũ. qm̃ baptism⁹ ianua est oĩum sacrorꝝ. Alio mõ põt ꝺsiderari ut ẋtus. z tũc ꝺstinguẽdũ est. qz inq̃tũ est ẋtus fõmata nõ regrit. qz si sic eẽt: tũc culpa in tali non ꝑmitteret⁹ ẋtute baptismi. Sz si ꝺsiderat inq̃tũ est ẋtus ifozmis. i. q̃dã pcti detestatio: q̃uis nõ sufficiẽs cũ ꝓposito cauẽdi: sic in baptiçãdo req rit: vt cã remouẽs ꝓhibẽs. qz volũtate remanẽte ad pctm̃ nõ eẽt hõ suscipibil' gr̃e. Bille. ℣ Secũdus act⁹ est p⁹ baptismũ: vt qm̃ hõ dolet z satisfacẽ de pctis mortalib⁹. ℣ Tertⁱ act⁹ ẽ q fit ꝺ venialib⁹. De his trib⁹ mõis dr̃ ꝺ pe. di. i. tres ſt. ubi sic dr̃. Tres ſt actões pnie: q̃s mecũ vra eruditio recoḡscit. ℣ Una est q nouũ hoiez ꝓturit: dõec p baptismũ salutarẽ oĩum ꝓteritoꝝz fiat abolitio pctõꝝ. Qis. n. q volũtatis sue iã ꝺstitut⁹ ẽ: cũ accedit ad sacrã fideliũ: nisi cũ pẽiteat vetis vite: nouã ñ põt ichoar vitã. Ab hac pnia cũ baptiçã tur soli puuli ꝛmunes sr. Nõdũ. n. vti pñt libo arbitrio. Quib⁹ tñ ad ꝺsecutoꝝz remissiõem q̃ oziginal' pctõ ꝑdest eoꝝ fides a qb⁹ offerũt. ℣ Alia ãt pnia est: cui actio p totã istã vitã: q̃ in carne degimus mortali ꝓpetua supplicatõis hũilitate l ẞeũda est. ꝓrio qz nemo vitã eternã i coꝛruptibilẽ i mõtalẽ desideraẽt: nisi eũ uite h⁹ cõruptibil: rpal' mortal' peniteat. Nõ. n. sic i nouã vitã q̃ q p scificatõez baptismi nasciẽ: vt quẽadmodũ ibi põit oĩa pctã ꝓterita: ita etiã stati mortalitatẽ ipsam carnis coꝛruptionẽq̃ vite deponat. 3ª actio est pnie q̃ p illis pctis subeũda est: q̃ legis decalog⁹ cõtinet. de qbus apl'us ait. s. ad ℟o. xiij. Si nos diiudicarem⁹ a dño nõ vtiq̃ iudicaremur tc. hꝫ ibi tc. ¶ Tertⁱ fructꝰ est redditiu⁹. i. scã satisfa⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

deo honorē p culpā ablatū reddit. Audi Anselmū li.iij. Cur deus hō. Satisfacē ingt é deo honorē debitū reddē. Sed queriť an in equali gra l'maiori l'maiōi hō fr̄gat. vid i 3° Bōa. di.xl.q.r.

De trib⁹ alijs fructib⁹ satisfactionis ocłō pa.

Accipe ꝑam conclonē. vs. Purgat satisfactio:nō ualet:estq; semp iteranda. In q̄ conclone tres alij ponunt satisfactōis fructꝰ. 1° Primꝰ dr purgatiuus. 2° dr restitutiuꝰ. 3° dr iteratiuꝰ. Primꝰ inq̄ dr purgatiuus. vbi nō fm Petrum q pctm̄ mortale duo facit. Prio tollit amicitiā. Scdo tollit debitū honorē dei. q̄ ad verā satisfactionē requirit vt vtriq; r̄ stituat. s. pctōi ipsa amicitia dei: z deo debitus honor. Ex tucūq; q̄ p ctritionē z confessionē pctō ri dei amicitia restituat nisi tm̄ satisfaciat nō reddit deo debitꝰ honor. Et p ꝓs aut hic aut ī purgatorio requirit debita satisfactio. Et h̄ ēt ondit btūs Tho. in. iiij. di. xxij. qr̄ zc. 2° fructus dr restitutiuꝰ. vbi accipe regulā gñalē. q quisquis alienū bz iniuste: dū n̄ satisfacit cum pot: nihil ei sua pnia valet. Audi Aug. xiiij. q. v. si res aliēa pp quā pctm̄ est reddi posit: z n̄ reddit: pnia nō agit: sed simulat. Si āt veracit agit: nō remittit pctm̄: nisi restituat ablatū: sī vt dixi restitui pōt. zc. hec ibi. vbi notandū fm btm̄ Tho. fa Fe. q. lxij. q circa h̄ est sic distinguendū. Aliq̄. n. datio ita est ɔ legē dei sic acceptio: vt ꝑs in eo q simoniace aliq̄d dedit. z talis tenet amittē q̄ dedit. vn̄ nō dz ei restitutio fieri: q: ēt ipse ɔ legem accepit. Et iō dz ipios vsus errogari. Aliq̄n datio n̄ est illicita nec acceptio ex ꝑte dationis ul' acceptionis: sed ex ꝑte modi q̄ dat. sicut illō q̄ dat meretrici: q̄uis. n. modus z rō q̄re dat sit illicit⁹: tm̄ nō tenet ei restituē. Qñcūq; igit̄ ys aliquid ab aliq̄ p fraudē l' dolū aufert tunc eidē r̄stituere tenet. z si nō restituit: n̄ est ꝙa satisfactō Et iō dr. xiiij. q. v. c. elyna. Elyna ingt redēptoris nr̄i oculis illa placet: q̄ nō ex illicitis z inigte ogeritis: sed q̄ de reb⁹ cōcessis z bn̄ acquisit] ipendit. hec ibi. Et sunt ꝙba Hiego. Et. c. forte. rep̄hendit quozūdā erroꝛ. vbi sic dr. Forte aliq̄s cogitat z dicit. Multi sunt x̄piani diuites: auari: cupidi. Nō hēo pctm̄ si suū ill' abstulēo: z pauperibus dedero. Illi. n. nil boni agunt: vn̄ merc edē bre poterunt. sed hm̄ōt cogitatio ei diabolica calliditate suggerit. Nā si totū distribueret q̄d abstulerat: addit potꝰ pctm̄ q̄ minuat. h̄ ibi. Et sunt ꝙba bti Aug. Et. xxj. q. ij. ca. visis lr̄is. pax pꝰ medīū capti. sic dr. Dine. n. legel bn̄t z seculares: vt cuiꝰ est possessio: eiꝰ fiat institutio zc. hec ibi. Et. c. multi. xiiij. q. v. remouet aliꝰ erroꝛ. vbi sic dr. Multi sine pctō eē putant: si alienuz q̄d inuenerint teneant: z dicunt. deꝰ mihi dedit. Cui hēo reddē? Discant g̃ pctm̄ simile eē rapine si qs inuenta n̄ reddit. h̄ ibi. Et sūt ꝙba bti Hiero. ꝙa igit̄ satisfactio parit verā restitutionē idebitoꝛ. aliogn ficta erit zc.

Terti⁹ fructus dr iteratiuꝰ. vn̄ regulā accipe gñalē q̄ totiens dolendū est de pctis z satisfaciēdū: quotiens labit in pctis. vn̄ totiens satisfactō fiat: quotiēs fornicasti: adulterasti zc. vj. q. i. c. imitare. in glo. vbi sic dicit glo. hic videt q̄ tot pnias faciā: q̄t omitto fornicationes: z cū eadē muliere. Et q̄si p diuersis delictis sit mihi diuersa indicēda pnia: ut de pe. di. v. ꝛsideret. z de pe. di. i. mensurā. Itez si pꝰ primā fornicationē q̄s penitet: iniungitur ei pnia. q̄ talis meliozis ꝺditionis erit si peniteat a ꝓncipio: q̄s si pēiteat postea. Itē si ko accedis ad aliā mulierē equale pctm̄ cōmittis: sicut si ko accederes ad prioꝛē. Sed p̄o illo ko pctō q̄d facit cū altera: noua pnia tibi indicit. q̄ z noua pnia ī dicenda est tibi: si ad eandē denuo accedis cum par sit pctm̄. Et h̄ concedi pōt: lz fm leges qui se pius rē contractat: non cōmittit diuersa furta. ff. de furtis. ei qui. Hec oīa in dicta glo. q̄r zc.

De alijs trib⁹ vltimis fructibus concłō ctia.

Accipe tertiā conclonē. vs. Nō redeūt: valet: ateq; satisfactio scā cozonat. Ubi tres ponunt alij satisfactionis fructus. vs. Primꝰ dr nō reditiuꝰ. 2° dr pfectiuꝰ. 3° dr cozonatiuꝰ. Primꝰ inq̄ fructꝰ dr nō reditiuꝰ. Dic dilectissimi est doctoꝛ n̄ parua difficultas. Petunt. n. doctozes: z tangit Hr̄anꝰ de pe. di. iiij. banc q̄nē. An pꝰ verā z debitā satisfactiōez qs recidiuans: ꝓza pctā redeant. Et lz plura in dñicali fmone septio. arti. i. c. i. nōrim tn̄ ad pns latius istā mām ventilare decreui. Jō diligent aduertendū est q̄ circa h̄ multi multa dixerūt. Quidā. n. dicē videnť ea simpl'r: z q̄ ad culpā: z q̄ ad reatū: z q̄ ad penā r̄dire. ꝓbat illud Mat. xviij. Serue neq̄ oē debitū dimisi tibi eo q̄ rogasti me. Et irat⁹ dn̄s ei⁹: tradidit cū tozt̄oribus donec redderet vniuersū debitum. Et sup h̄ait Raban⁹. Consideradū ē q̄ dic vniuersū debitū. q: n̄ solū pctā q̄ pꝰ baptismū hō egit reputant ei ad penā: verūetiā pctā oziginalia: q̄ ei ī baptismo dimissa fūt. h̄ ibi. Hec eadē ꝙba Rabāi ponunt de pe. di. iiij. §. i. Et btūs Tho. z Petꝰ de tarantasio di. xxij. in scriptis suis dicunt. sup dicto ꝙbo Rabani. Originalia notāt in plurali. q: lz sit vnū in eēntia: est tm̄ multiplex in effectu inquantū. s. corrūpit plures aīe vires: z ad plura pctā inclinat. h̄ ibi. Et glo. hic sic dic. q̄ dicit in plurali oziginalia pp diuersos effectꝰ quos bz in hoībus oziginale. q: quosdā inuidos: quosdā auaros: quosdā luxuriosos facit. Et alias plures expositiones ponit ibidē glosa. Itē arguūt bni⁹ opinionis. obꝑuatoꝛes ko sic ex aucte Aug. in li. psalmoꝛ. de pe. di. iiij. c. si Judas. vbi dr sic. Si Judas tenuisset illud ad q̄ vocatꝰ est: nllo mō ad eū l' sua pctā l' pentū inigtas ptineret. Quia g̃ n̄ tenuit adoptionē in familia dei: sed iniquitatē vetusti gñis potius eligit: redijt inigtas parꝛ i ospectu dn̄i: vt in eo ēt ipsa punirent. h̄ ibi. Et glo. sup ꝙbo illo. pentū. dicit. Parētū. i. pctā ab ipso cōmissa parentes imitando. Multa circa banc mām buic opinioni defuietia capla ponūtur: q̄ cā brevitatis obmitto. Hāc opinionē carissimi theologi n̄ri cōiter reꝓbāt. Seq̄ret. n. ex hac opiniōe q̄ vnū pctm̄ fornicatōis eēt ita gue pctm̄ sicut decē hōicidia p̄cedētia: q̄d est incōsonū. Itē quō pñt reuerti eadē numero pctā: cū semel in totū fuerit in ꝛtritōe z confessiōe deleta. De p̄uatōe. n. ad hitum ipossibile est regressio: vt tota clamat pbia. Jō alij dixer̄t q̄ nō redeūt simpl'r. q: hoc est ipossibile vt dictū ē: lz redeūt q̄ ad equalētiā. q: q in uno offēdit: fact⁹ est oīum re⁹. Jacobi. ij. c. z de pe. di. v. c. Alij dicūt q̄ redeūt in q̄ttuoꝛ casib⁹. Primꝰ casus q̄n. vs. vn⁹ nō vult pcē alteri. Matth. xviij. Serue neq̄ zc. Scds casus. q̄n. s. qs apostataret a fide. 3° casus si qs spernit facē pniam. Quart⁹ casus q̄n volet penituisse. Et q̄ ita sit oīa ꝓbent. Qz redeūt in p̄ casu ꝓbat. de pe. di. iiij. c. dicit. vbi dr. Dicit de⁹. dimitte z dimittet tibi. Nā si nō dimiseris reuocabo te: z q̄cq̄ dimiseris r̄plicabo tibi h̄ ibi. Et sic ꝙba Aug. Qz redeāt in 2° casu ꝓbat de pe. di. iiij. c. q̄cūq;. vbi dr. Quecūq; n. pꝰ baptisma: siue p̄uitas hētica siue mūdana cupiditas arripuit: mox oīum ꝓsternet in ima vitioꝛ. h̄ ibi Et sunt ꝙba Bede. Qz aūt in 3° casu redeāt ꝓz xvij. q. iiij. sunt q opes. circa finē. vbi sic dr. Būt quos penituit opes suas dimisisse pauperibus. Sic eos g̃ pniam agūt h̄ solū timē oz: ne ipsi⁹ penitētie agāt pniam. i. de illo doloꝛe quē hn̄t ōdisse sua paupib⁹: agant pniam. vt dicit glo. h̄ ibi. Et sunt ꝙba Ambro. Qz aūt in q̄rto casu redeant. s. q̄ eū peniteat ꝓ eo pepcisse: ꝓbat. de pe. di. iiij. cōstat. vbi dr. Cōstat ga z si in nos qdē q̄d delinq̄t ex corde nō dimittim⁹: z illud rursus exigit q̄d nobis ꝓ pniam iā dimissū fuisse gaudeamus. h̄ ibi. Et sūt ꝙba Greg. Un̄ dat ꝙsus. Fresodit: apostata fit: spernit q̄ fateri. penituisse pigz i. alt̄i pepcisse volet. Et lz ista opinio dño Bōa. in. iij. nō placeat. tm̄ certe videt optio robōari fūdamto. Uidet. n. ill' in casib⁹ q̄dā latēs ꝺditio: q̄ fracta frāgit z sibi q̄d accepit. Un̄ dici solz. Frāgēti fidē fides frāgat eidē. Sz de h̄ dixi in dñica li vbi s. His oīb⁹ obmissis: q: ista nō ita cōit acceptāt: modernoꝛ theologoꝛ expōem videaz⁹. Dicūt g̃ q̄ pctā nō redeūt q̄tū ad culpā. q: iā fuerūt totalr̄ ɔfessiōe ānibilata. nec redeūt q̄ ad penā sensus. Planū est. n. q̄ si qs nūc ɔfessus: pꝰ opletā sibi iniūctā pniam recidiuet z moriat: in iferno nō puniet eternalr̄ nisi ꝓ recidiuio. Et si p orum pctoꝛ sufficiente pniam nō feciss̄et: in iferno ꝓ illis tm̄ tpaliť puniret ꝓ residuo. q̄ pnia expleta: tm̄ in iferno pena eterna sensus⁹ puniret ꝓ recidiuio. Redeūt aūt q̄ ad penā dāni. q: sic ex recidiuio illo eternalr̄ dānabit: acsi oībus pctis grauat⁹ eēt. Quia vt dictū est. qui in vno offendit fact⁹ est oīum re⁹. Uerūtn̄ recidiuiū multuz aggrauat ꝓpt̄ ingratitudinē in quā icurrit ex tali recidiuio. Inde ve pe. di. v. c. frēs. circa medīū capt̄. sic dr. Un̄ scriptū est. s. Jacobi. ij. Qui totā legē obꝑuauerit: offēdat aūt in vno: fact⁹ ē oīum re⁹. s. q̄tū ad vitā eternā. Sic. n. si pctis oīb⁹ eēt inolut⁹: ita si in vno tm̄ māeat: eterne vite ianuam nō ītrabit zc. h̄ ibi. Et sūt ꝙba Jnno. Et ita soluit Hr̄anus ea: di. iiij. Ista videť etiaz sentire dn̄s Bona. in. iiij. sñiaz. di. xxij. q̄re zc. Scds fructꝰ dr pfectiuꝰ. Nō minorē hic ingrūt dilectissimi sacri doctōes vitatē. Querit. n. btūs Tho. in. iiij. di. xv. vtrū satisfactōez iniūctā: lz in mōtali pctō expletaz: necesse sit iterari. Et huic qōni distinguēdo r̄ndet dicēs q̄ aliq̄ sunt satisfactōes ex ḡbus in satisfaciēte remanet aliqs effect⁹: ēt postq̄ act⁹ trāsijt. Sicut ex ieiunio manet corporis debilitatio. z ex elyns largis: sbe diminutio. sicq; de silib⁹. Et ba fm oz reiterari. ga q̄tū ad illud q̄d de eis manet: p pniam seq̄ntez accepte fiūt. Satisfactōes ko q̄ nō relinquūt aliquē effectū in satisfaciēte: postq̄ act⁹ trāsijt: reiterā de sūt. sicut ꝑz de oone z silib⁹. Nā act⁹ intiō q totalr̄ trāsijt: nullo mō viuificať p seq̄ntē pniaz. iō oz q̄ reiteret. Hec rnsio est sci Tho. Alan⁹ ko z Buť. addūt q̄ talis tenet ad suscipiēdū pniaz siue satisfactōem. nō tn̄ est ei ipōnēda pnia tāta acsi nulla fecisset. q: p̄supponēdū est q̄ pp talia iniūcta q̄ fecit: lz ex charitatē dn̄s maioꝛe ei cōtritionē dederit: q̄ ē magꝑs satisfactōis. Sūmatim g̃ ad dubiū isti dicūt q̄ satisfactōes i pēitēte effectū relinq̄ntes: vt ieiuniū z elyna: nō sunt reiterāde. ga q̄tum ad id q̄d de eis remanet p penitentiā seq̄ntē accepte fiūt. Satisfactōes q̄ effectū n̄ relinquūt. postq̄ act⁹ trāsijt: reiterāt. Ista certe dicta videnť ipugr̄e aligb⁹ alijs suis dictis Nā vt supr̄ oñsuz est qn̄ querebať q̄d illoꝛ triuz mag| satisfactoriū eēt. dixit btūs Tho. q̄ elyna oīum potioꝛ erat. q: ꝙtualr̄ alia duo ꝺtinet. silr q̄ oro ieiunio potioꝛ erat. q: oro ꝙtualr̄ ieiuniū ꝺtinet. q: oro fit cū attētōe itellect⁹ ad deū. ex q̄ attētōe ꝺbilitať cū cozp⁹ z macerat q̄si ꝙtute ieiuniū ꝺtinet. Ista sť ꝙba e⁹ ad lr̄am. Ex gb⁹ ꝙbis ꝑz q̄ ex oone relinq̄t in penitēte aligs effect⁹ ēt postq̄ act⁹ trāsijt. s. corpis debilitatio z maceratio. Et de facto ita est. Maioꝛē certe senties cōporis debilitatōez ex vna boza genuflexiōis in oone q̄ ex ieiunio vni⁹ diei. Itē idē btūs Tho. in. iiij. di. xiiij. q̄rit an opa fcā in pctō mōtali p se quēte pniam viuificēt. z dicit q̄ nō. Et rō. q: nō erāt a charitate elicita nec impata. z p ons n̄ poterāt viuificari. Si g̃ sic est z ita ē in rei ꝙitate. quō g̃ illud q̄d remanet in penitēte ō satisfactōe q̄ relinq̄t effectū in eo p seq̄ntē pniam ꝓsit viuificari? Ecce g̃ p ipm̄ i penitēte relinq̄t ex ieiūio corpis debilitatio. Illa g̃ debilitatio est q̄ddam bonū: z tn̄ nūq̄ fuit a charitate elicitū nec ipatū vt p casū ꝑz. q: explet pnia in pctō mortali. quō g̃ p seq̄ntē pniaz possit viuificari nō itelligo. Si tu scis gaudeas. Jō est alia opinio iudicio meo ꝙioꝛ. vz. Scoti in. iiij. di. xv. Et ponā ꝙba ei⁹ ad lr̄az. ait. n. sic. Dico sīn̄ p̄iudicio q̄ quē ꝙe semel peniteť: z suscipit satisfactōez l' pniaz sibi ꝓpositā ab eccl'ia clauī nō erāt: q̄tūcūq; postea recidiuet: nūq̄ tenebiť nisi ad illā vnicā satisfactiōez i plēdā. Et si eā ipleat ī charitate meli⁹ est: q: non tn̄ soluit penā: lz mēť. Sz si ipleat eaz volūtarie z ex̄ charitatē: soluit qdē penā: lz nō mēť gr̄am.

Universidad de Deusto
Biblioteca

In primo ergo est simplr satisfactio recõciliãs t placãs. In scõ aũt est satisfactio. qz volũtaria ẽ sz nõ placãs nec recõciliãs. Et segr ponẽdo exm. Si alicui offẽse in regẽ corrũdet pcise pm leges abscisio manꝰ. Qõ si fiat sat sufficit regi: nec ꝓz legẽ vltionẽ penã dz exigẽ. Et tñ nõ recipit euz in gram l amicitiã. Et sequif si qs pꝰ nouũ pctm in quo recidiuat moziret anĩa copleuisset totz pniam sibi iniunctã: puniret in inferno pena coz rndente illi pene q̃ bic soluta nõ fuit. Et pꝰ tẽpus aliqõ nõ puniretur ãplius illa pena: sic t moziẽs cũ mortali t veniali nõ puniretur pena eẽna ꝑ veniali. Ista ẽ opinio Scoti. Etsi bene eꝰ dicta ꝺsiderentur: ipse magnã dr̃iam facit inẽ satisfacere t mereri gr̃am. Nã satisfactio nihil aliud dicit nisi voluntariã pene solutionẽ i hac vita a sacerdote in remissionẽ pene quã pctõz portare ꝑ suis pctis dz iuridice iniũctã. Qũcũq; g̃ pniaz ipleat: satisfacit mandato t pene iniuncte. Sed ꝟ dr̃ia est: qz si in gr̃a illã facit: nõ solũ satisfacit: �sz ẽt dei meretur amicitiã t gr̃e augmẽtũ: t ꝑparatiõe glorie in futuro. Si eꝛ gr̃am vt in pctõ mortali illã pficit satisfacit quidẽ: sed gr̃am non meretur: nec amicitiã dei. imo ꝑ seq̃ns pctm̃ tollitur eaipsa quã bẽbat gr̃a t amicitia dei. t fit ei ꝑparatio ad gebẽnã: nisi se emendet. Istud ẽ fũdamentũ totiꝰ istiꝰ positionis. Et facio ego istas duas rõnes ꝑ hac opinione. ꝓria rõ ẽ ista. ꝓpenitentia q̃ datur pctõri a ꝓprio sacerdote nõ ꝑcedit a iure dino: sed ab aucte eccle a xp̃o relicta successorꝰ suis. de pe. di. i. c. multiplex. pꝰ ꝓncipiũ aliquãtulũ. vbi dr̃. Mediator dei t hominũ hõ dr̃is nr̃ Jesus xp̃s hãc ꝓpositis ecclesie tradidit potestatẽ: vt ꝓfitentibꝰ pnie satisfactoz darent. Et eadẽ salubri satisfactione purgatos ad edificationẽ sacroꝛ p ianuã recõciliatõis ad mitterent rc̃. Ḅ ibi. Nõ hec eccle auctas quẽlibet peccatorẽ ad pniam iniunctã sub pctõ mortali astringit pficiendã. Si g̃ illã ꝺtenis: iteꝛ p i obedientiã mortalẽ peccas. Et p dr̃is qũcũq; fit: tenef illã adiplere: ne iteꝛ mortalr peccet. t sic satisfacit eccle. Et qõ est eccle satisfactũ: nõ ãplius requirit ds. qz ñ punit bis in idipsũ. Et p ꝺr̃is acceptat illã ds q̃tũ ad cassationẽ pene tẽporalis: quã pctõz facẽ debebat ꝑ pctis ꝑ̃us in ꝓfessione dimissis. Sed pctm̃ seq̃ns hipsũ petẽti talẽ penitenti facit q̃ ñ saluat. Et p satisfactiõz illã ñ liberaf ab eẽna mõte: ad quã pp tale seq̃ns pctm̃ obligat. qz illa satisfactio ñ est recidiuij: �sz pctõz p̃cedentiũ. Audi tex. de pe. di. i. ca. multiplex. imediate pꝰ vba q̃ nũc antea dixim. Si qs ãt coꝛ ꝑ quibꝰ dño supplicam. quocũq; interẽptus obstaculo a munẽ indulgẽtie pñtis excesserit. i. obierit. Et priusq̃ ad ñstituta remedia. s. pnie pueniat: tpalẽ vitã hũana ꝺditione finiẽrit. Qõ manens in coꝛpe. i. in vita ñ recepit: ꝺsequi exut carne ñ poterit rc̃. Ḅ ibi. q. d. qui in hac vita cõionẽ sacroꝛ neglexit: in alia vita nõ recipiet. t ꝑ dr̃is eẽnaliter dãnabit. xiij. q. iiij. tps. Et ꝺfirmaf ista rõ sic. p̃ceptũ eccle ñ minus obligat q̃ ꝑceptũ dñũ. sed ꝑceptũ diuinũ semp dz ipleri: siue hõ sit in pctõ mortali siue nõ. g̃ t ꝑceptus eccle. Et do exm. accipio Ḅ preceptũ honora patrẽ tuũ t matrẽ tuã: t q̃ro an debeat adipleri ab exñte in pctõ mõtali: aut nõ. t planũ est q̃ sic. qz obedientiã obfuas mandati. t sic nõ mortaliter peccas q̃ faceres si ñ fuares. Silr dico i pnia. Si facis pniam tibi iniunctã ẽt in pctõ mortali eccle ꝑceptũ fuas: t nõ mortaliter peccas: q̃ faceres si nõ fuares. Silr tu votũ facis die ꝛginis ieiunare. t eo tpe inuenis te in pctõ mortali. si ñ ieiunas qz es in pctõ mortali: votũ frãgis t mortalr peccas. Etsi illa die in pctõ mortali ieiunaueris: nõ pp Ḅ ieiunũ iterandũ est. fecisti. n. q̃ debebas. Silr si pniam iniunctã facis i peccato mortali t vãnaris: nõ reiteraf pnia illa. ga fecisti q̃ ꝺbebas. Etsi in vita illã in pctõ pficis q̃n postea ꝓfiteris: nõ debef illã postea ĩterare. Itẽ eccla p̃cipit in q̃dragesima ieiunare si i peccato mortali ieiunas iplesti mãdatũ: t fecisti q̃ debebas. Nec ꝑpter Ḅ vnã quadragesimã teneris reinctpe. Silr in ꝓposito. Itẽ tu es sacerdos t obligaris dicẽ officiũ tuũ. eꝛ de celebra. mis. c. i. Si illud in pctõ mortali dixisti obiam fecisti: nec teneris illud reiterare. Silr in proposito. Et multa alia possent adduci exẽpla: sed ista sufficiant ꝑ ꝺfirmatione ꝑme rõnis. q̃ rc̃. rõ est ista. sicut in pctõ mortali accedens ad baptismũ est baptiçatꝰ: nec q̃n de pctõ dolebit: ẽit rebaptiçandꝰ. qz caracterẽ suscepit baptismi. sic gcũq; satisfacit in pctõ mortali ñ dz iterꝛ satisfacere. Unde Ricar. in. iiij. q̃renz an ficte accedens ad baptismũ sit baptiçatꝰ: duo dicit. ꝓrio q̃ est baptiçatus: qz caracterẽ baptismi ꝛcipit. Scõo dicit q̃ talis ñ recipit gr̃am. Et sic dicit q̃ fictõne recedente ñ est rebaptiçandꝰ. sic ad ꝓpositũ. Uerꝛ est q̃ ista rõ nõ est Achilles. nõ. n. est similitudo inẽ baptismũ t satisfactionẽ. qz in ꝑmo ipsumiẽ caracter: in satisfactione ãt nõ. ꝓria ratõ melioꝛ est cũ sua ꝺfirmatõe. Dec semp volui dixisse cũ supportatõe tanti doctoris. Possz tñ saluari sic: t credo q̃ sic intelligat q̃ scũs Tho. itel lexit de satisfactione pfecta. vñ satisfactio pfecta cũ duo includat. s. ãmonitionẽ offense: t dei amicitie restitutionẽ: qõ sine charitate fieri ñ põt. i. ad Loz. xiij. Jõ talis pnia in pctõ mortali fcã: nõ erit pfecta satisfactio. t p dr̃is vt fiat pfecta: reiteranda est: t ꝑmaxie illa q̃ post actũ nullũ effectũ relingt in penitente. Si Ḅ valet ualeat. Sin ãt tu melius apponas. xp̃s Jesus ille ꝟitatẽ oĩ dat qui est benedictus in secula. Amen.

¶ Feria sexta tertie dñice de iudeis t ceteris ifidelibus sermo. xxiiij.

In dei samaritanis. Jo. iiij. Erroꝛ viꝛnus t aiaꝛ xp̃ianoꝛ carissimi hodie de iudeis t ceteis infidelibꝰ zelus fidei me scribẽ cõpellunt. Jd. n. ꝓsus cũ iudis bis tribꝰ agũt xp̃iani: acsi cõfratres t pentes eẽnt: t qõ horribiliꝰ est meditari: xp̃iani cũ mulieribꝰ iudeoꝛ turpiẽ ꝺmiscẽtur in maximũ dedecꝰ xp̃i ane fidei. Jnde hodie samaritana mirãtib⁹ etiaz discipulꝰ: xp̃m q̃dãmõ redarguẽs dicit. Quo tu iudeꝰ cũ sis: bibẽ a me poscis: que fũ mlier samaritana? Nõ. n. coutũf iudei samaritanis. In quibus sacratissimis verbis tres de iudeis t ceteris infidelibus considerationes faciamus. vz.

Judeoꝛum t infidelium reprobationem.
Judeoꝛum t infidelium euitationem.
Judeoꝛum t infidelium participationem.

¶ De iudeoꝛ t ifideliũ reprobatõe ꝺsideraꝰ pꝰ.

Primo iudeoꝛ t ifideliũ reprobatiõez videam. vbi tres ponamꝰ ꝺclones. vz: ꝓria ꝺest ista. Maioꝛ oiuz ifidelitatũ pestis: t fidei Jesu magis inimica est hẽticoꝛ denegãtiũ aut sophisticatiũ fidẽ euãgelicaz. ¶ 1ª ꝺclo ẽ ista. Tãta ẽ inigtas t scelꝰ fidei xp̃i repugre. q̃ Jude pctm̃ ercedit t oẽm despatõez. ¶ 3ª ꝺclo ẽ ista. Etsi grãdis sit ifidelitatis erroꝛ: nullꝰ tñ q̃ fidẽ xp̃i hũit aut hz: est ad credendũ cogendus: sed amenis suauibusq̃ verbis ãmonẽdus.

¶ De hereticoꝛ erroribus conclusio prima.

Accipe ꝓmã ꝺclonẽ rc̃. vt s. Ad cui⁹ declarationẽ tres igram⁹ ꝟitatel. vz. ¶ Pª xp̃i. est. Quot modis dr̃ qs infidel. ¶ 2ª ẽ. Quot modis dr̃ qs hẽtic⁹. ¶ 3ª xp̃i. est. Quis gui⁹ in ifidelitate peccat. an iude⁹: an hẽtic⁹. ¶ Ad ꝓmã xp̃i. dico q̃ q̃druplr qs põt dici infidel. ¶ Pº q̃ de deo nulla fidẽ hz. t sic oẽs pagãi ifideles st. ¶ 2º dr̃ infidel q fidẽ ꝺriã hz. t Ḅ mõ iudeꝰ dr̃ ifideles. ¶ 3º dr̃ infidel q fidẽ corrupta hz. t sic hẽticus dr̃ infidel. ¶ 4º dr̃ infidel q fidẽ mortuã hz. t hoc mõ falsi xp̃iani in mortali pctõ exñtes st ifideles. qz nõ faciũt q̃d ꝑmittũt. Dec satis clara sũt. ꝟz q̃ nĩ an infideles ad q̃s nõ puenit p̃dicatio aplor excusenf? Dico breuiꝛ q̃ nõ. qz oĩbꝰ datũ est viã ꝟitatis posse inestigare. Audi Aug. di. xxx vij. c. vl. ꝟsus fi. Nõ. n. ingt oĩs ignorãs ĩmunis est a culpa. Sz ille ignorãs põt excusari a pena. s. etez na: q̃ q̃ disceret nõ iuenit. Jllis aũt hoc ignosci ñ potert: q hñtes a q̃ discerẽt: operã nõ dederunt. ¶ Ad 2am ꝟi. dico q̃ multis modis q̃s dr̃ hẽticus. ¶ Prio q falsã de fide iuenit opinionẽ: vl inuentã seq̃. xxiiij. q. i. c. hec ẽ fides papa btissime rc̃. E. q. iij. c. hẽticus. vbi sic dr̃. Hereticꝰ est q̃ alicui⁹ tẽpalis ꝺmodi: t maxie gle: ꝓncipatusq̃ sui gram: falsas ac nouas opiniões vel gignit l seqtur. Jlle aũt q hmõi hoibus credit: hic ẽ imagiatõe q̃dã ꝟitatis illusus. Ḅ ibi. Et sũt ꝟba Augu. ¶ Scõo mõ dr̃ hẽticus q male sentit de ecclesie sacris. eꝛ de hẽti. c. ad abolẽdã. vbi sic dr̃. Ad abolendã. t ifra. Quicũq; de sacro coꝛpis t sanguis xp̃i: baptismate: ꝓfessiõe: mrimonio: t aliis sacris aliter sentit t docet: q̃ Ro. ecclia tz t docet. t q iudicati sũt ab ecclia hẽtici excõicent. Male aũt sentit de sacris vno mõ: q illa emit l vẽdit. i. q. i. q̃s p pecuniã. Et de Ḅ pulchre i plũb⁹ seq̃ntib⁹ capitis dr̃. ¶ Tertio mõ dr̃ hẽticus q male interpretaf t diuinã scripturã expõit. xxiiij. q. iij. hẽtis vbi pax post ꝑn̄m Jero. ait. Quicũq; igr aliter scripturã intelligit q̃ sensus spũs sci flagitat: a q̃ scripta ẽ. t Iz ab ecclia nõ recesserit: tñ hereticꝰ appellari põt: q de carnis opibꝰ est eligẽs q̃ peiora sunt. Ḅ ibi. ¶ Quarto dr̃ hereticꝰ q publice ꝺ catholicã fidẽ ꝑdicat: t suũ defendit erroꝛẽ: vel ꝺuictus ẽ vel ꝺfessus erroꝛẽ suũ coz̃a platis t iudicibꝰ suis: vel p sniam est ꝺdẽnatus. eꝛ ꝺ ybo. sig. c. sup gbusdã. ubi dr̃. Sup gbusdã mãdatoꝛ. t ifra. Manifesti dicunt hẽtici q ꝺ fidez catholicã publice ꝑdicãt: vel erroꝛẽ pfitent seu ꝺfẽdũt: vel coz̃a platis suis deuicti sũt vel ꝺfessi: vel ab eis snialiꝛ ꝺdẽnati. quoꝛ bona ꝓpria ꝺfiscantur: t ipsi iuxta legittimas satisfactões puniũt. Ḅ ibi. ¶ Quinto dr̃ hereticꝰ q dubiꝰ ẽ in fide. eꝛ ꝺ hẽ. c. i. vbi dr̃. Dubiꝰ in fide infidel est. neq; eis oio credendũ est: q fidẽ ꝟitatis ignorãt. Ḅ ibi. Et rõ qz debemꝰ firmiꝛ credeꝛ. eꝛ de sũma tri. t fi. ca. firmiꝛ. Et ꝛtellige ꝺ eo q determinate i dubietate psistit. secus de illo q tentaf de fide cũ dolore coꝛdis: q̃bus Ḅ arbitrõ eẽ ad vite eterne coꝛonaz: sicut Paulo stimulꝰ carnis. Audi tex. xxiiij. q. iij. ¶ q in ecclia. vbi dr̃. Qui in ecclia xp̃i mõbidũ aliqd prauũq; sapiũt: si correcti vt sanũ rectũq; sapiũt resistũt: t ꝺtumaciter sua pestifera t mortifera dogmata emẽdare nolũt: �sz defẽdẽ psistunt: hẽtici sunt. Ḅ ibi. ¶ Sexto dr̃ hẽticus q aduersus Ro. eccliam agit: t eꝰ dignitatẽ a dño traditã auferꝛ conaf. xxij. di. c. oẽs. circa mediũ capli. vbi sic dr̃. Uñ nõ dubiũ est q̃ q̃q; cuilibz eccle ius suũ detrahit iniustitiã facit. Qui aute Ro. eccle pulegiũ ab ipso sũmo oium eccliaꝝ capite traditũ auferre conaf: hic, pculdubio i hẽ sim labiꝛ rc̃. Ḅ ibi. ¶ Septio dr̃ hẽticus: largo tñ mõ: oĩs excõicatus. iiij. q. i. q̃ aũt hi. vbi sic dicit paꝛ ãte medietatẽ capli. Hẽticos aũt dicimus tã eos q oliz ab ecclia piecti sũt: q̃ q post Ḅ anathematizati sunt rc̃. hec ibi. Multos ẽt et alios modos Monaldus in. sũma sua nõt. c. hereticꝰ. Jsta sufficiãt ad pñs. Et sic ꝑz 2ª ꝟi. q̃ rc̃. ¶ Ad tertiã ꝟi. dico tres ponẽdo regias gñales. ¶ Pª est q̃ duo principaliꝛ ad ꝓpriaz rõnem hẽtici requirunf ꝑm Petꝛ de tarã. in. iiij. di. xiij. Primũ dr̃ esse in rõne. t hoc dr̃ heresis initiũ. Aliud est in uolũtate. t hoc dr̃ heresis ꝺplementũ. Principiũ igr heresis ẽ in rõne: vt. s. in his q̃ fidei sũt cr ret rõ. Cõplementuz ꝟo heresis est in volũtate. vt. s. ptinaciꝛ illi adhereat falso. ita q̃ nõ tñ falsum eligiat qõ rõ falso dictauit: �sz etiã illi falso p tinaciter adhereat: vt ꝟitati ꝺclarate neq; q̃ uelit assentire. Sic tpe Joãnis bus: t Dieronymi eiꝰ ꝺplicis mãifeste pdocuit. q cremari potiuf q̃ ꝟitati assentire maluit rc̃. ¶ Scõa regula est q̃ qsquis in eisdẽ credẽdis rebꝰ ad q̃ explicite credere nõ cogiꝛ errat hereticꝰ minime cẽsendus ẽ Hanc ponit regulã btus Tho. in. iiij. di. xiij. Ex qbus sequif q̃ idẽ est iudiciũ de opinionibꝰ doctoꝛ diuersis nõdũ ab ecclia detmiatis. vt idẽ declarat pª pte. q. xxxij. sicut exẽplificare possumus de ꝟginis ꝺceptiõe. Audi nõbilẽ tex. xxij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

q.ij.c.in qbus.vbi sic dr. Jn qbus reb⁹ nihil inē est ad capescendū regnū dei vtz credant aut nō. z vtrū uera putent aut falsa.in bis errare.i.aliō ꝑ alio putare:nō est arbitrādū esse pctm. Aut si est minimū esse atqꝫ leuissimū.hec ibi. Et sc̄ba Aug. Tertia regula ē ista:q̄ heretici guioni ī fidelitatis peste sauciant q̄ miseri iudei ex duplici rōne: vt ponit btus Tho.fa fe.q.x. ·Pria rō est hec.qm̄ iudei nunqꝫ xp̄iane xitati adhesert. heretici xo ēt quā susceperunt suis sceleribus machinationib⁹ z sophisticationib⁹ ptinaciter ɔ taminant atqꝫ puertunt. Audi ·Petrum ap̄lm. Melius est illis xitatē nō agnoscer̄ q̄ post agnitā retrorsū verti. Scōa rō ē:q: ēt paganis sūt ō teriores ꝓpter eandem cāz.qr̄ zc̄. Et sic patet ista conclusio.

Q Oz ifidelitas excedit desperatōz concło fa. Accipe fam conclonē. vz. Tanta est iniquitas z scelus fidei xp̄i repugnare: q̄ Jude pctm excedit z oēm desperatōz. vbi tres inquiram⁹ xi. vz. ·P⁹ xi.est. vtz semp sit necessariū fidē xp̄i ore ɔfiteri. z² xi.est ista. Que sunt illa q̄ sunt explicite credenda. z³ xi. ē. An infidelitas sit grauius pctm̄ despatione.

Q Ad primā xi. dico q̄ quicūqꝫ loco z tpe nō fatet xp̄m:mortaliter peccat. Et notanē dico loco z tpe:q: vt dicit btus Tho.fa fe.q.iij.ar.ij. Cōfiteri fidē ꝑceptū affirmatiuū est. Jōo nec semp nec quolibz in loco: sed tpe z loco solū de necessitate salutis est. Uide.ō. feria qnta p̄me dñice ɔsideratione tertia ɔclone p̄ma p totū. Q Ad secundā xi. dico fm btm Tho.fa fe.q.ij.q̄ maiores ad quos ptinet alios erudire de credendis pleniorē tenent habere noticiā q̄s iferiores. Omnes tn̄ gnaliter fidē explicitaz bre debent de xp̄i mysterijs pmaxime quidē de his q̄ solēniçā tur in eccl'a dei z publice ꝓponunt. sicut de incarnatione:passione:resurrectione:z huiusmōi. Similiter z explicite mysteriū credere trinitatis: vt q̄ deus nr̄ est p̄r filius z spūs scūs. Alias āt subtilitates ingenij quidā magis l'minus explicite credere tenentur: fm q̄ unicuiqꝫ statui congruit z dignitati. hec de intentōe btī Tho. vt.s. Sed dic q̄so ingt aīa. Licet hec intelligaz ediscere mihi tn̄ p̄r Ambro.q̄dā q̄ in mentē eueniunt ꝓpto. vz. Utr̄ in angelis añ reprobatiōz z in hoīe añ rebellionē xa fuerit fides. Scōo quero an in angelis reprobis z spiritib⁹ dānatis būanis sit vera fides. z³° q̄ro vtr̄ fides in nob possit intendi fm magis z min⁹. Difficilia petis z rē ꝓpius attentione dignā.tn̄ vt quiescas tibi rndere ōcreui.Dico igit ad primū p̄z btm Tho. fa fe.q.v.q̄ cognitio angelor̄ añ reprobatiōz: z boī añ rebellionē:similis nō fuit cognitioni ō dinis:quā bnt bti:quor̄ visio dine essentie lucu lentissima est. Erat ḡ cor̄ ɔtemplatio altior q̄s nunc nra sit z inferior illa brōr̄. Un̄ plura poterant de effectib⁹ dīnisqꝫ mysterijs manifeste cognoscere q̄s possit nunc mortalis intelligentia. Nō.n.eis deus ita absens erat: vt ab eis ꝓ fidē quererer̄ sicut in nobis ɔtingit:qm̄ illis per lum sapientie magis presens erat q̄s nobis:non tn̄ sic beatis ob defectum luminis glorie qō requirit in vera beatitudine. Nota tn̄ q̄ licet in illo eor̄ statu nulla culpe vel pene esset obscuritas:tamen cum creature dei essent:obscuritas quedā erat nālis:fm quā omnis creatura creatori relata tenebra est. Et talis obscuritas ad fidei rationem sufficit z idonea est. Item nota q̄ in obiecto fidei aliquid est māle:z aliquid est formale. Formale quidem est ipsa prima veritas supra oēm cognitionē naturalem creature existens. Materiale autem est cui assentimus prime inherendo veritati. Nunc vero ad dubium dico q̄ ān tum ad formale fidei sic fides in omnibus est cognitionem de deo habentibus futura beatitudine nondum adepta inherendo prime ueritati. Sed quantū ad ea que mālit̄ nobis credēda ꝓponunt:tunc quedā sunt credita ab vno q̄ clare manifestant alteri ēt in pñti statu. Et fm hoc pōt dici q̄ angeli z hō añ casum quedā de dīnis mysterijs manifesta cognitione cognouerunt: q̄ nunc nisi credendo nequaqꝫ cognoscere valemus.quare satis tue difficultati clare est rn̄sum.

Q Ad fm dubiū dico fm btm Tho.fa fe.q. v. q̄ dupliciter voluntas intellectū ad assentiendū mouere pōt. vno mō ex ordine ipsius volūtatis ad bonū. Et sic credere act⁹ laudabilis ē. Quo quidē mō in reprobis spiritibus fides nō est: qa cū eor̄ voluntas inordinata sit:nō pōt intellectū mouere ad assentiendū veritati in ordine ad aliqd bonum. Alio modo potest mouere intellectum ad credendum:ita q̄ intellectus conuincatur credendū esse bis que dicunt. Exempli gratia accedit prophete banc in ciuitatem:iudicium quoddā predicens esse futurum:z pro confirmatione sua mortuum suscitauit. Ex boc quidem signo videntis intellectus conuincit illud futurū credere iudicium:licet iudicium tale nondū videretur. Et hoc modo fides in eis est. Multa.n. manifesta iudicia conspiciunt: quibus euidēter intelligunt ecclesie doctrinam que est fides nostra a deo celitus data:q̄uis res ipsas quas docet ecclesia minime videant. vtputa deum esse trinum z vnum:z huiusmodi. Ex quibus sequitur q̄ demonum fides quodāmodo coacta est ex signorum euidentia. Jdeo quod credunt nō ad eorum pertinet laudem.z per consequens etiam sequitur q̄ illa eorum fides non est gratie donum:sed magis ex perspicacitate intellectus coguntur vt credant z assentiant. Inde Jacobi.ij.dicitur.Demones credunt z contremiscūt. quare zc̄. Ad tertium dubium dico fm eundem ibidem q̄ intensio z remissio alicuius habitus ex duobus oritur. Aut ex parte obiecti: vt puta quia obiectum est intensius vel remissius ideo habitus erit intensior vl' remissior. Aut ex parte subiecti: vt quia subiectum intensius vel remissius tale suscipit obiectum. Accipe modo fidei obiectū:z distingue. qm̄ aliquid est mātiale z aliqd est formale. Formale qdem est xitas p⁹ vt antea dixim⁹. Māle xo est id qō credenduz ꝓponitur. Dico q̄ habit⁹ fidei q̄tum ad illud qō est formale in ipso nō diuersificat:sed est vn⁹ in oībus. Quātū ad māle aūt qs dubitat q̄ vn⁹ intēsius suscipe pōt habitū vnius credibil' q̄s alt eo q̄ magis explicite credit illud. ·Pōt tn̄ z alit rnderi q̄ fides pōt esse maior vel minor dupl'r. Uno mō ex pte intellect⁹ ꝓpter maiorē certitudinē z firmitatē. Alio mō ex pte volūtatis ꝓpt maiorē ꝓmptitudinē seu deuotionē uel cōfidentiam. Et sic intelligi pōt illud Matb.xv. Mulier magna est fides tua. Et hec sufficiant ad faz xitatē. Ad tertiā xi. dico fm btm Tho. fa fe. q.xx.q̄ pctā illa q̄ xtutibus theologicis opponūtur:fm se alijs pctis sunt guioza. Et rō.qz virtutes theologice deū bnt ꝓ obiecto. Et pctā q̄ illis opponunt directe z principal'r iportant auersionē a deo. Un̄ sequit̄ q̄ illud pctm grauius est qō magis z principal'r auertit a deo. vn̄ si posset ēē auersio ad ɔmutabile bonū:fine dei auersione: illa auersio nō esset pctm̄. Accipe modo xtutes theologicas.s.fidem.spem.z charitatē. Jstis tribus tria pctā ɔriantur. Fidei ɔriatur ifidelitas Spei ɔriatur desperatio. Charitati odium dei z ꝓximi. Jnfidelitas z odiū dei magis a deo auertunt q̄s desperatio.z ꝓ nīs grauiora pctā sūt ipa desperatōe. Et ꝓbo q̄ magis auertāt. Nā infidelitas ex hoc ꝓuenit q̄ hō ipsam dei veritatē nō credit. Odiū ꝓuenit ex hoc q̄ volūtas diuine bonitati cōtrariat. Desperatio ꝓuenit ex hoc q̄ hō non sperat de bonitate dei se posse ꝓticipare ·Prima duo fm se diuine bonitati z veritati cōtrarian̄:sed desperatio fm q̄ diuina bonitas est bonū participatū a nobis. Modo maius pctm̄ est non credē veritatē dei fm se:z odire deū: q̄s non sperare posse gloriā cōsequi ab ipso. Nō tn̄ q̄ ista tria pctā ad inuicē compenent:q̄tum est ex pte nr̄a:sic desperatio periculosior est.qz p spem ꝰ uocamur a malis:z excitamur z introducimur ad facienda bona. Et iō sublata spe effrenate labēmur in pctis:z retrahēmur a bonis. Et h̄ dic̄ glo.sup illud ·Prouer.xxiij. Si desperaueris lapsus in die āgustie:minuet̄ fortitudo tua. dic̄ glo. Nihil exe crabilius est desperatione.quare zc̄. Et sic p̄z conclusio ista secunda.

Q Nullus qui nunqꝫ fidez Christi suscepit ad fidem est cogendus conclusio tertia.

Accipe tertiā ɔclonē. vz. Etsi grādis sit ifidelitatis error: nullus tn̄ q̄ fidē xp̄i nō būit aut hz:ad credēdū est cogēd⁹: ſz admonis suaibusqꝫ xbis āmonēd⁹. vbi tres ingramus xitates. vz. ·P⁹ xi.ē. An iudei z alij ifideles p mūera z ꝓmissiōes ad fidē sint inducendi. z² xi.est. An sint vi trabēdi vt credāt. z³ xi tas est. An cū eis sit disputādū. Q Qtū ad p̄maz dico q̄ mūera nō sunt ꝓpter fidez pollicēda q̄si ex pacto.qa nō infūdit fides.nec dat ex pacto:ſz ex mera dei bōitate z clemētia. Nō ingt ap'lus ad Titū ex opib⁹ iustitie q̄ feciz⁹ nos:ſz p̄z suā miaz saluos nos fecit.hec ·Ray. Sz Buit dicit q̄ si qs iudeus vel alius infidel' xp̄i vellet fidē suscipere z in xp̄ianitate timēt paupertatē incurrē: ne ob hoc iste pderet:posset sibi mūera dari z spōsiōes fieri.ar.xxiij.q.iij.c.ɔz hō. vbi dr̄. Debet hō dili gere ꝓximū tanqꝫ seipm.s.q̄ ad vitā eternaz: vt quē potuerit hoiem bnificentie ɔsolatōe: vl iformatōe doctrine: vel discipline cozrectiōe adducat ad colendū deuz.hec ibi. Et sunt xba Aug. Nota tn̄ banc regulā gn̄alē.q̄ si qs iudeo ul'infideli ꝓpter captādaz beniuolentiā aligd donat l' ꝓmittit:ut.s.ɔgruentiori mō inducat ad fidē:nō peccat:ſz mereb. Sz si donat vt beniuolētiā capter actī xp̄ianus esset:vt conuersē.s.cū eo: comedat bibatqꝫ cū illo: sicut nūc q̄plures faciūt xp̄iani:manifestū est q̄ mortal'r peccat. Sed de hoc infra. Sed pono ꝓ casum. Est quidā iudeus paup:z infra se dicit:si efficiar xp̄ianus:ibo mēdicando z melius viuā.z bac intentōe baptismū petit z suscipit: est ne bic bac corrupta intētione baptiçatus? Dico de boc sicut de ficte accedēte ad baptismū. Dico ḡ q̄ baptiçat⁹ est:sed non recipit grām.iō tn̄ de corrupta intentiōe dicē sua culpā tenet. Ad fam xitatē dico breuiter q̄ nullus vi cogēdus est ad fidē. qm̄ opa nr̄a ideo deo grata sunt:qz voluntarie fiūt.sed xbis blādis ꝓuocandi sunt. Audi tex.di.xlv.c.q sincera Qui sincera ingt intentione extraneos a xp̄iana religione.i.infideles ad fidē cupiunt rectam ad ducere:blandimentis debent: non asperitatib⁹ studere.s.adducere eos. Ne quoz̄ mentē reddita a plano.i.ō facili ratio poterit prouocare: pellat procul aduersitas zc̄.hec ibi. Et sunt verba Greg. Et.c.de iudeis.sic dicitur.De iudeis aūt precepit sancta synodus:nemini deincepſ ad credendū vim inferre. Cui vult de⁹ miserē: z quē vult indurat. Non enī tales inuiti saluandi sunt sed voluntate:vt integra sit forma iustitie. Sicut enī homo proprii arbitrij uoluntate serpenti obediens perijt: sic vocante gratia dei proprie mentis conuersione quisqꝫ credendo saluatur. Ergo non vi:sed liberi arbitrij voluntate vt cōuertantur suadendi sunt:non potius impellendi zc̄.hec ibi. Jnde ps. Uoluntarie inquit sacrificabo tibi. Idem in.c.sicut iudei. extra de iudeis. non pono textum causa brevitatis. Sed ponamus q̄ quis coacta intentione: vtputa per minas:vel suarum rerum ablationem: vl' per verbera:vl' per aliam coactionem christi baptismū susceperit:z postea apostatauerit a fide: quid faciendum? Dico ne nomen domini nostri Jesu Christi blasphemetur:z fidel' quā suscepit contemptibilis fiat:ad fidem omnibus modis vt redeat cogendus est. Hoc expresse dicit.c.de iudeis supra allegatum.ſ.q̄ autem. Sed pono q̄ quis iudeum vi mergat in aqua: z vi baptiçet eum: vel alio modo fieret. Est ne talis baptiçatus? Dico q̄ non. qz non suscepit caracterē baptismi extra de bap.c.maiores. xpus finem. vbi sic dr̄. Qui penit⁹ ɔtradicit:nec rem nec sacrm suscipit

Universidad de Deusto
Biblioteca

q: plus est expresse ꝺicere ꝯ nō consentiꝛ. hec ibi. Nocꝺē ponit Tho. ſa pe.q.x. ar. viij. cc. de ꝓfra feria tertia quarte ꝺnice in ꝓma parte.

¶ Ad tertiā ꝛi. ꝺico ſm btm Tho. vt. s. q. in ꝺi ſputatione fidei duo ſūt ꝯsideranda. vnū ex pte ꝺisputātis: z B ē indubitabilitas. alterꝫ ex parte audientiū: z B ē ꝺocibilitas. ⁊Primū ē indubitabilitas. vbi pono hāc regulā gñalē. q ſi gs cū infidelibꝫ ꝺisputat: expiri volens ꝛitatē tanꝯ ꝺubi⁹ in fide. tūc ꝓculdubio mortaliꝛ peccat. ex ō hereticis. c. i. ꝺubi⁹ in fide: ifidel ē. Si āt disputat ad ꝯfutandū errores l' ad exercitiū: tūc qdē laudabile ē. Et B ꝯtū ad ꝑmuz qō regriē in ꝺisputatōe. Scōm qō regriē ex pte audiētū ē ꝺocibilitas. vbi pono regulā talē. q quicūq; cū ifidelibꝫ de fide disputāt: bn xpianos q sūt ꝓfectes attēdant. Nā si audiētes sūt in fide foꝛtes z bn ꝺocti: nullū est ꝑiculū cū infidelibus disputare. Si āt simplices sūt z de fide titubātes: tūc ꝺistinguendū est. aut disputātes sūt ꝓpulsati: z a iudeis molestati. z infideles nitūt corrūpere fidē. tē necesse est q se foꝛtes z ꝓtos sentiūt. publice ꝺisputare: siue sint ibi simplices xpiani: siue ꝺocti Fides. n. z sacra scriptura defendēda ē vsq; ad sanguis effusionē. xxv. q. i. c. sunt qdā. vide ꝺnica p⁹ cl'one fa ktie ptis. Si āt ñ molestāt: ſz solū quidā aiositate aggrediunt in disputatōe iuꝺoꝝ l'aliōs infideles: vt ꝛitas tñ fidei clareat. si ibi sint simplices xpiani: valde ꝑfecto ꝑiculosū est cū infidelibꝫ disputare. Jō ꝺsuledū ē q talib⁹ int' sunt: si argumētoꝝ subtilitatē se cape ñ posse sentiūt: vt inde discedāt z ꝺēt sathane locū: q eos q liēos a fiō facē possꝫ. Hec ꝺe itētōe ei⁹ ꝺe. qſ ꝛc.

¶ De euitatione iudeoꝝ consideratio ſa.

SEcundo loco Judeorū z ifideliū euitationē videam⁹. vbi tres ꝺcl'ones subiūgam⁹. vz. ⁊P⁹ ē ista. Licet cū iudeis cessēꝯ infidelibꝫ vt ad fidē ꝺuertant' sit aliqualiꝫ ꝺuersandū: tñ i eorū comestionibꝫ z alijs illicitis sunt oīno fugiendi. ⁊2⁹ ē. Quis iudei sint ꝺeclinandi: nec iuꝺa cū xpiano in mrimonio copulari possit: tñ int' eos spōsalia fieri ꝓñt. ⁊3⁹ ē ista. Rectores z ministrantes in ecla iustitiā grauiē peccant: si erroribus iudeoꝝ z falsoꝝ xpianoꝝ cū ipsis indebite ꝺuersantiū: aut ꝺissimulāt: aut ꝓuidē nolunt.

¶ Qualr sit ꝓhibita ꝺuersatio iudeoꝝ ꝺ⁹ ꝑma.

ACcipe ꝓmā conclonē ꝛc. ut. s. vbi tres ingram⁹ ꝛi. vz. ⁊P⁹ ꝛi. ē ista. A quib⁹ ō ꝺbent se xpiani cū iudeis abstinē. ⁊2⁹ ꝛi. ē. Quare sit ꝓhibitū vt iudeoꝝ ꝺsortia vitēt. ⁊3⁹ ꝛi. ē. An iudei ꝺuersi suis a possessionib⁹ excludant. ¶ Ꝙtū ad ꝓmā ꝺico q plura sūt circa iudeos a xpianis ꝓmaxīe obſuanda. vz. ⁊Primo ꝺēt oēs xpiani cū iudeis: necꝫ comedē: necꝫ bibē: necꝫ ad inuicē cōuiuari. z ñ ꝺēt in eadē domo simul manē. ⁊3⁹ ñ ꝺēt cū iudeis i eadē ſtupha l' balneo lauari. Quarto ñ ꝺēt in suis infirmitatib⁹ medicos iudeos ad se vocare: nec eoꝝ medicinas recipe. De his ꝙttuor habeē. xxviij. q. i. c. nullus. vbi sic ꝺr. Nullus eoꝝ qui in sacro ordine sunt: aut laic⁹: açima eoꝝ. i. cibos māducet aut cū eis habiter: aut aliquē eoꝝ in infirmitatibus suis vocer: aut medicinā ab eis ꝓcipiat: aut cū eis in balneo lauet. Si ꝛo quisq; B fecerit. si clericus est: ꝺeponat': laicus ꝛo excōicet'. B ibi. Et. c. se. sic ꝺr. Oēs ꝺeinceps clerici siue laici iudeoꝝ ꝺuiuia vitent. Nec eos ad ꝺuiuiuz quisq; excipiat. q cū apud xpianos oībus cibis ñ vt⁹ tur: indignū atq; sacrilegū. i. malū est eoꝝ cibos a xpianis sūmi ꝛc. hec ibi. Et qui B obſuarā negligunt: sunt infames. vj. q. i. infames. i ꝓncipio. vbi ꝺr. Oēs qui xpiane legis normā abiiciunt: z statuta ecclīastica ꝺtemnunt: infames sūt ꝛc. hec ibi. Sed ꝺubitat'. ꝺic ꝙso an sicut iuꝺoꝝ ita z oīum infideliū a xpianis ꝺuiuia vitari ꝺebeant. Et ꝺico ſm glo. xxiij. q. iiij. c. infideles. q nō est idē iudiciū ꝺe iudeis z ceteris infidelib⁹. qr c. nullus. z. c. oēs. spāliter intelligunt ꝺe iudeis. Audi. c. infideles. xxiij. q. iiij. Infideles inquit ñ possumus xpo lucrari: si colloquiū eoꝝ vitam⁹ z conuiuiū. vñ z ꝺns cū publicanis z pctōribus manducauit z bibit. In his ꝛo qui intus sunt. i. infidelib⁹ putredo resecanda. hec ibi. Et sūt ꝛba Aug. Et. xj. q. iij. ad mensā. sic ꝺr. Ad mensaz paganoꝝ quippe si volueris ire: sine vlla ꝓhibitione ꝓmittimus ꝛc. z infra. Si quis vos vocauerit ex infidelib⁹: paganos significans: z vultꝫ ire: oē qō apponit' vobis comedite ꝛc. hec ibi. Et sunt ꝛba Crisō. Idē ꝺr. ij. q. i. c. multi. quare ꝛc.

¶ Quinto xpiani ꝓmittē ñ ꝺēt vt iudei int' eos publica officia bēant l' exerceant: ne occasionē bēant in xpianos sceuiendi. ꝺ. iiij. c. nulla officia. vbi sic ꝺr. Nulla officia publica iudeis iniūganē. p q eis tribuat' occasio penā xpianis inferre ꝛc. hec ibi. Et. x vij. q. iiij. ꝺr. Constituit sacrā conciliū vt iudei. i. maiores iudeoꝝ: aut q ex iudeis sunt. i. minores officia publica nullaten⁹ appetant: qz sub hac occasione xpianis iniuriā faciunt ꝛc. hec ibi.

¶ Sexto nullus xpianus pōt alicui iudeo l' ꝯgregationi eoꝝ z alioꝝ infideliū aliquid in testō relinqre. qō si fecerit ēt post mortē iudicat' anathema. ex ꝺe hereticis. c. si qs epūs. vbi ēt glo. sic concludit. q nullus ꝺz instituere hereticū heredē siue sit cōsanguineus siue ñ. vt ꝑz ibidē in. c. leqnti. textus q ille. s. si quis epūs sic ordinat' p glo. q si quis epūs instituerit heredes extraneos a cōsanguinitate sua: ul' ēt instituerit paganos l' hereticos: et cōsanguineos heredes post mortē ei anathema ꝺicat'. hec ibi. Aliqui ñ ꝺñi iuriste ꝺicunt q si xpianus haberet frēs iudeos ꝛc. si legaret aliquid talib⁹: nō ad vtandū sed ad sucurrendū extreme l' multū arcte necessitati q nō esset puniendus.

¶ Septimo ꝓmittere ñ ꝺebent vt nouas synagogas errigant: ſz tñ antiquas reficere: ꝺū tñ nec ampliores nec ꝑciosiores solito fecerint. Ritus tamen eoꝝ z solennitates quas obſuare consueuerunt: ꝑ uare permittāt. extra ꝺe iudeis. c. iudei. vbi ꝺr. Judei nouas nō errigāt synagogas: veteres ꝛre ꝑ mittāt. Glo. sup ꝛbo. ꝛre. ꝺicit q si corruerint de nouo ꝑñt illas edificare in ꝑstinū statū: nō tñ vt ap̄liores fiāt. z allegat. c. ꝺsuluit. ex eo. vbi ꝺicit sic tex. Cōsuluit. z infra. Judeos ꝺ nouo ꝺstruere synagogas: vbi nō būerunt: pati nō ꝺebes. Uel si antiq corruerēt l' ruinā minārent: vt ea reedificēt: pōt eq̄nimit' tollerari. Nō aūt eas exaltēt aut ap̄liores aut ꝑciosiores faciāt: ꝯ ātea fuisse noscūtur. q utiq; ꝓ⁹ magꝫ ꝺēbet ꝛre q i ueterib⁹ synagogis z suis obseruātijs tollerārent. B ibi.

¶ Octauo ꝺñi terraꝝ iudeos cogē ꝺebēt talē habitū portare ꝺtinue: vt ab alijs ꝺiscernātur ex ꝺe iudeis. c. in nōnullis. ubi ꝺr. In oi xpiano rū ꝓuincia iudeoꝝ z sarracenoꝝ habitus in vtroq; sexu publice a ꝑsis ꝺistinguāt' ꝛc. Capm ad ſam hic pone. vbi ꝺr sic. In nōnullis ꝓuincijs a xpianis iudeos siue sarracenos habit⁹ ꝺistinguit diuersitas. Sz in gbusdā sic ioleuit ꝺfusio vt nl' la ꝺia ꝺiscernat'. vnꝺ ꝺtingit iterdū q ꝑ errorē xpiani iudeoꝝ z sarracenoꝝ: z iudei seu sarracenixpianoꝝ mulierib⁹ ꝺmiscētur. Ne igr tā dānāde ꝺmictiōis excessus ꝑ uelam erroris hmōi vlī⁹ excusatiōis possit ꝛre diffugiū: statuim⁹ vt tales vtriusq; sex⁹ xpianoꝝ in oi ꝓuincia z oi tē poꝛe q̄litate hit⁹ publice ab alijs ꝑsis ꝺistinguātur ꝛc. B ibi.

¶ Nono i ꝺie passiōis nō ꝺebent ꝑmitti exire in publicū: nec fenestras aptas tenē ex ꝺe iudeis. c. sup bis. vbi ꝺr. Quia sup bis. z i fra. Hīal' iterdicim⁹ iudeis: vt hostia l' fenestra i ꝺie pasceue apta ñ bēant: ſz clausa teneāt tota ꝺie. B ibi. Et. c. in nōnull' in fi. ꝺr. In ꝺieb⁹ passionis ꝺnice nō ꝑdeāt iudei i publicū: ne crucifixū ꝓ nobis aliqt⁹ blasphemare presumāt. B ibi.

¶ Decio nullus iude⁹ pōt ꝺ xpianos ferre testimoniū: ſz bn cogēdi si xpianos accipe i testes ꝺ se. ex ꝺe testi. c. iudei. vbi ꝺr. Judei siue sarracēi z infra. Testimoniū xpianoꝝ aduersus iudeos in oībus causis cū illi aduersus xpianos testib⁹ suis vti ꝑsumāt: recipiēdū eē censem⁹: z anathe ꝺcre uim⁹ feriēdos: gcūq; iudeos xpianis voluerit i hac pte ꝑferre: cū eos xpianis subiacē oporteat: z ab eis ꝓ sola hūanitate foueri. B ibi ad lraz. Uñ nō q iudei ꝑñt ꝺueniri cozā iudicib⁹ nris: ſz nō xpiani cozā seniorib⁹ eoꝝ. Arbitꝝ ꝑñt etiam eligē iudeū c⁹ snīaz ordinari⁹ iudeoꝝ exeqtur. L. de iudeis. l. iudei romano. In sabbatis tñ suis ñ debēt ad iudicia trahi: nec ipsi alios trahāt. Similr in alijs eoꝝ festis nō ꝺñt turbari. L. eo. tit. die sabbato. z ex ꝺe iudeis. c. sic iudei ꝛc. ⁊ Un decio null⁹ xpian⁹ obtētu forte pecūie: ꝺz eoꝝ se pulchra fodē. vel aliud fuitiū facē. ex ꝺe iudeis c. ad B. Ubi ꝺr q null⁹ ꝓ q̄us mercede iudeoꝝ fuitio se exponat: nz cā obstetriçādi: l' puerof nutriēdi. Idē ꝺr in. c. i. z. ij. z. c. iudi. ex eodē. que. c. glo. etiā adducit ibidē. ⁊ Duodecio z vltio gñaliter iudei ꝓhibēdi si facē gcgd in xpiaos eēt mā fuiēdi: z fidē subuertēdi. ⁊Propēea Nicola. iiij⁹. in q̄dā exuagāti q̄ incipit. Olim gñali. statuit z in nouauit q null⁹ xpian⁹: arma: ꝺ̄ge: ferꝝ: liḡmia: victualia: z alia q̄cūq; mercimōia i Alexādriaz l' alia loca sarracenoꝝ terre egypti ꝺferre ul' mittē: siue de suis portib⁹ vt eis ꝺfferāt extrahē: ul' extrahi ꝑmittē: aut eis alias auxiliū l' fauoreꝫ ꝑ stare ꝑsumat. Alias gcūq; fuerit: ipo fcō si excōicati. Nec ꝑñt absolui nisi tñ de bonis suis ꝓpis in ꝺicte tre subsidiū cōuertēdū exoluerit: q̄tuz ad ꝑtes ꝑdictas ꝺtulerit: l' miserit. Et nihilomin⁹ si capiant' fiāt sui capitātiū. Et sūt statuit ō oīb⁹ tris soldano subiectis. Et addit q ꝑter ꝑdictas penas sint ꝑpetuo ifames. ita q nec testari valeant: nec aliqd ex alieno testō ꝓcipe: nec ex testō ul' ab itestato succedē: nec ad publica officia admitti. Et oēs act⁹ legittimi sint eis' ꝑpetuo inēdicti. Et q postq; de B ɔsiterit: ꝺebēt publice denūciari: z oīa eoꝝ bona ad fiscū deuolui. B oīa i ꝑdicta decretali. Q̄ꝛ tñ intelligebat' reuocata ꝑ ꝓoemiū sexti. ſz post factū sextū ifra annū papa Bōifaci⁹ inouauit eā i q̄daz exuagāti q̄ incipit. Cōtra illos. ⁊Postq; aūt papa Clemēs qnt⁹ inouauit: z pape absolutōem ꝓterq; in mortis art⁹ refuauit. in exuagāti q̄ incipit. Multa mēt ꝛc. Et B sufficiāt q ꝑ ꝛitate.

¶ Ad ſam ꝛi. s. qr sic ꝓhibitū est iudeoꝝ ꝺsortiū. ꝺico q sic sani a leprosis si cū eis ꝺuersant' ꝺtingit coingnari: ita ꝑiculosissimū est xpiani cū iudeis ꝺuersari. xx viij q. i. c. sepe maloꝝ. ubi sic ꝺr. Sepe maloꝝ ꝺsortia etiā bonos corrūpūt. z tāto citi⁹ q̄to mag⁹ ad uitia ꝓni si. Nulla igr vlr cōio sit hebreis ad fidez xpianā trāslatis: cuz bis q adhuc in veteri ritu ꝺsistunt: ne forte eoꝝ ꝓticipatōe subuertāt'. Quicū q̄ q ā mō ex bis q baptizati sī. i. neophiti ifideliū ꝺsortia nō vitauerit. z bi. s. neophiti xpianis vonent'. s. ad correctōez: z illi. s. iudei publicī cedib⁹ i. flagell' ꝺputēt'. B ibi. ⁊Propēea i. c. ifideles. xxiij q. iiij. i fi. ꝺr. In bis ꝛo q int⁹ sī. i. i ifidelib⁹ putre⁹ resecāda est. s. p excōicatōez. glo. infli. i. ouis mō bida eiꝯcia[t] ab ouili. xxiiij. q. iij. resecāde sūt. vbi ꝺr sic. Resecāde sūt putride carnes: z scabiosa a caulis ouis repellēda: ne tota ꝺm⁹ massa: z cōpus: z pecora: ardeat: corrūpat' putrescat: z intereat. Arri⁹ in Alexādria vna fauilla fuit. sed q̄ñ nō statī oppssius ē ozbē flāma ꝑpetata ē. B ibi. Et sī ꝛba Piero. Q̄q̄. n. iudeos pūit ecclīa. ex ꝺe vsur. p⁹ mirabilē. z. xx viij. q. iiij. c. ⁊Statuit. Hoc notat glo. sup ꝺcō ꝛbo. in his ꝛo q int⁹ sī. s all'to. Et tñ nōndū ſm btm Tho. ſa pe. q. x. ar. viij. q si reperiant' xpiani q firmi z stabiles sint in fide ita q ex eoꝝ ꝺuersatōe spāt' magis ifideliū conuersio ꝯ ecōtra: in licitis z honestis cū iudeis z ceteris infidelib⁹ ꝺuersari ꝓhibēdi nō sūt. Infirmi aūt z debiles i fide ꝓhibēdi sūt: ne ꝓp ꝑiculū subuersiōis ab ſz magꝝ necessitate cū talib⁹ cōuersent' ꝛc.

¶ Ad tertiā ꝛi. ꝺico q nō. ex ꝺe iudeis. c. iudei. siue sarraceni. vbi ꝺicit ꝛsus finem. Si qui ꝛo eoꝝ ad fidē xpianam ꝺuerterint: possessiones: hereditates: z omnia bona ex itegro eis exhibeant'. hec ibi. Ubi glo. ꝺicit q bōa ifideliū conuersoꝝ sequunt' eos: nisi sint vsurarie vel de rapina cōgata. Dec. n. restituēda sī vel vēdēda

Universidad de Deusto
Biblioteca

bis gbus accepta sunt: l'bēdib⁹ eor. Qui si nō in ueniunt: poterint sic cōuersis tanq̄ paupib⁹ per ep̄m affligi ꝛc. Sz dic q̄o. posito q̄ filij iudeoꝝ ad fidē uertant: pñt sine pctō aliquid de bonis pentū zetinē: Dico q̄ tales sue bēditatis debent hre portionē. ex de iudeis. c. iudei. ij. Et h̄ scōm Hosti. ꝛ Ber. intelligit ꝑter suos eor: qui eos p̄ cesserunt in fide. qz illos ñ recuperabunt. L. de epis. ꝛ cle. deo nobis. ℌ. bis ita. ar. di. liiij. c. fratern itatē ỹram. Efficiunt. n. iudeor fui liberi cum volunt effici xp̄iani. Dicit tñ Ray. q̄ si xp̄ianus emit suū iudeū l' infidelē: ꝛ fiat xp̄ianus. ñ ꝓpt̄ h̄ efficit liber: sed remanet suus. Quia fuitus i troducta est ēt de iur dīno. xxxv. di. c. sexto die bestie sunt create. ꝛ p ius gentiū. di. i. c. ius gentiū. ꝛ a iure canonico ꝛfirmata. xij. q. ij. eccliarū suos. vide glo. di. i. c. ius gentiū. sup ỹbo fuitutes. qz ibi adducit duos modos vñ inducta sit h̄ uitus. Et tandē dicit q̄ fuitus inducta est de iure gentiū: nō q̄ eā p̄mo inuenerit: sed eā inuētā approbauit. vñ si bellū sit iustū: q̄ capit̄ fit suus capientis. xxiij. q. v. c. dicat. ꝛ peccat captus si r cedit a dño suo. xvij. q. iiij. c. si quis suum. secus si bellū fit iniustū. qz lz ei fugē dū pōt. ff. de captiuis. l. nihil interest. h̄ dicta glo. Jo. Dis dictis cōcordant Hoff. ꝛ Hosti. Et addit Ray. q̄ vbi de bona ꝛsuetudine ñ solent xp̄iani esse sui: ꝛsulere q̄ dīs in remissionē pctoꝝ māumitteret eos: l' saltē p pecunia mendicata: l' fuitio ad tp̄s p̄stito ſm arbitriū boni viri seipsos redimerent xij. q. ij. cū redēptor. vbi sic dr. Cum redēptor nr totius conditor creature ad h̄ p: opitiat⁹ būanā voluit carnē assūmē: vt dinitatis sue gra dirruptoq̄ tenebamur captiui vinculo fuitutis: p̄stine nos restitueret libertati. Salubriter agit̄ si hoīes quos ab initio nā liberos ꝓtulit: ꝛ ius gē tiū iugo substituit fuitutis in ea qua nati fuer manumittentis bnficio libertati reddāt ꝛc. hec ibi. Et sunt ỹba Hrego. Et h̄ sane putile est cōsiliū dīnis venetor qui istos infideles emūt: ꝛ suos possident ꝛc. Et hec volo tibi sufficiant p̄o p̄senti conclone.

¶ De mrimonio iudeoꝝ ꝛ alioꝝ ifideliū ꝑ ſa.

Accipe ſam conclonē. vz. q̄uis iudi sint declinandi. nec iudea cū xp̄iano matrimoniāl' copulari possit: tñ poterūt iter eos sponsalia fieri. ¶ p̄o cui⁹ declaratione volo notem⁹ q̄dā dca dīni Bona. ꝛ postea nr̄as solitas inquirem⁹ ỹitates. Est igit̄ notandū ſm Bona. di. xxxix. iiij. sniaꝝ. q̄ in veteri testō duo erant mulieꝝ infideliū gnia. Quedā. n. erant de terra Canaā. quā dīs filijs isrl' spoponderat: ꝛ pp illa gentis obstinationeꝝ in infidelitate mādauerat eas occidendas. Et cū talib⁹ mrimoniū fieri erat prohibitū. vñ si qs de pplo isrl' cū illis ꝛisrl' cū eēt ꝺ p̄ceptū dīni: ñ erat mrimoniū. Alie autē de alijs nationib⁹ infideles erant: ꝛ cū eis mrimoniū fieri nō erat prohibitū: vbi tñ lapsus ad idolatriā nō timeret. Et sic Joseph ꝛxit cū mlie re egyptiaca. Hen. xlj. Et Moyses cū ethiopissa. Numeri. xij. Et ſm h̄ dr intelligi illud Deut. xxj. Si egressus ad pugnā ꝛc. Et rō q̄re ñ ꝓhibuit de⁹ istas ꝛ p̄mas sic: ſm Bona. est duplex. vna qz p̄mas iudicauerat de⁹ oēs reas eē mortis. alia est qz erant obstinate in malo. Jn nouo āt testō alit est. qz infidelis est duplex. vz. aut qz caret fide: aut qz caret fidei sacrō. Si caret fide tñ vbi h̄ notū ē: talis disparitas ipedit mrimoniū sed ñ dirrimit iā ꝺctū. vt si hereticꝰ ꝺbat cū berenica baptiçata. Si āt infidelis sit qz caret fidei sacro: vtputa baptismo. si ꝺbit cū infideli nihil facē ꝛ dirrimit iā ꝺctū. Sicut g̃ in veri testō cult⁹ disparitas mrimonio ꝓstabat ipediēntū: ñ simpliciter sed vbi timebat piculū: ꝛ dīnū aderat iudiciū: ꝛ sup h̄ additū erat mandatū. Jta i lege noua cultus disparitas ñ simplicit ipedit mrimoniū: sz vbi timet piculū: ꝛ vbi est diuersitas sacri: ꝛ ꝓhibitio ecclīastici statuti. Hec de intentōe p̄dicti doctoris in. iiij. di. xxxix. Dis sic ꝓsuppositis tres iquram⁹ ỹi. vz. ¶ p⁹ est ista. An int iudeos ꝛ alios infideles sit vez mrimoniū. ¶ 2ª ē. An infideli uerso cū xp̄iano mrimonia l' iuncto reuertēti ad infidelitatē sit solutū mrimoniuz. ¶ 3ª est. An xp̄ian⁹ possit cū ifideli mrimonio copulari. Ad tū ad p̄mā dico ſm Petrū de tarātasio: ꝛ scōz cōiter de hac mā loqntes q̄ int infideles ē vez mrimoniū: inquantū est ordinatū ad bonū ꝓlis ſm p̄fectōz nāe: ñ ſm p̄fectōz gre. Et iō eoꝝ matrimoniū vez ē: sz ñ p̄fectū. Et pp h̄ ifideles cānalit cognoscentes suas ñ peccāt: si pp bonū ꝓlis: aut pp mrimonij fidē q̄ tenent vxori debitū reddē: h̄ faciāt. Hec eadē ſnia ponit. di. xxvi. ca. deiñ opponit. longū ca'' ē p vnā colūnā. Nō ponō ipsū pp ꝓlixitatē. Sz ad h⁹ ỹitatis clariozez noticiā pono duos casus. ¶ p⁹ō pono q̄ aliqs i fideliū mrimonio copulat⁹ efficiat xp̄ian⁹: potit ne postea cū uxore sua ifideli adhuc simt mānēr: Rndeo ad h̄ sz dtūs Tho. i. iiij. di. xxxix. q̄ ifidelis uersus potit cū ifideli manē sub spe uersionis. si obstiatū viderit: ꝛcedat. Jñ Paul. i. Cor. vij. dic. Si qs frat uxorē hns ifidelē siue ñ cr dēte: si ꝺsentit vroꝛ habitare cū illo: ñ dimittat eā ꝛc. Et dic dtūs Tho. ibidē q̄ ad h̄ tñ ñ tenet. Sz pōt dimittē ēt si ꝑsona ifidel' vna cohabit velit sine ꝺtūelia creatoris: sz uerti tñ ñ vult. h̄ dtūs Tho. Nō tñ q̄ i ōcretali. ḡto. ex ō diuoꝝ. ꝛ xxviij. q. ij. c. uxō. ꝛ. c. ñ solū. ꝛ. c. si ifidel' h̄ oia ponūt clare. Tres ponūt casus i qb⁹ ifidel' ad fidē uersus cū ifideli cui mrimōio copulat⁹ erat: manē ñ dz. ¶ p⁹im⁹ qñ ifidel' ñ uersus noū dīni blaspemaret. Scōs qñ ꝓhēt ifidelē uersū ad ifidelitatē. Tertiꝰ qñ eū iducēt ad aliqō pctūm mōtale. vñ solēt dari tales ỹsus. Spnas spnēt: vt blaspheare volēt. l' te credēte scel⁹ ad mōtale thēt. Nā sl' absq̄ mora sic vicula rupta pora. Si ỹo ñ sit aliqs p̄dctoꝝ casuū: ꝛ spaꝛ illi⁹ ifidel' uersio: potit ifidel' uerl' cū alio ifideli cui mrimōial' ē copulat⁹ si placuerit ſmanē. Hec colligunt ex snia dce decretal. ḡto. 2º casus ē. qd si alter infidelis q̄ mrimonialiter est infideli cōuer

so copulatus nolit ad fidē conuerti. nunqd potit infidel' cōuersus alti xp̄iano copl'ari mrimōio? Circa hoc alia mea diuerse fuerūt opiniones. vt dicit Bona. vbi ſ. ꝛ dicit Bona. q̄ nisi Augu. ꝛ Piero. ỹba retoꝛq̄nt: nō videt quō ad ꝺcordā tiam reduci possint. Btūs igr Piero. fuit istius opinionis: q̄ oīs vita infideliū pctm ēēt: ꝛ q̄ matrimoniū ifideliū ad veterē boiem ptineret. Et qz in baptismi lauacro uer⁹ expoliāt hō cū actibus suis: nouus q̄ induit. hinc est q̄ sicut p̄terita pctā isti ifideli ꝺuerso ꝛ baptiçato nō iputāt nec ꝺputant: sic nec ꝺiugia. Et p ons licitū qdē ēēt i fideli ꝺuerso: cū altero fideli mrimonio copl'ari: illo adhuc ifideli viuēte. Et sic ſm btm Piero. ad casū ridet. Btūs aūt Aug. alr sensit. vz. Cōiugia infideliū: etsi meritoria ñ eēnt: tñ culpabilia nō erāt: sz bona ac licita. Et h̄ triplici rōne. ¶ p⁹ qz de⁹ mrimoniū istituit. ¶ 2º qz ius nāle dictat. ¶ 3º qz apl'us ꝺfirmat. i. ad Coꝛ. vij. Si qs frater vroꝛē hns ꝛc. vbi ſ. Et qz hec licita sūt ꝑ baptismū nō delent. Jnde dns Bona. ait Aug. rectr sensisse. ꝓpter qō canones cū Aug. sentire ꝑter decreuer. Et sic eccl'ia firmat. vz. q̄ mrimoniū ꝺctum cū vna añ baptismū: ꝛ post baptismū cuz alia bigamuz facit. sicut exꝑsse dr di. xxxiij. c. si qs viduā. Hec sunt ỹba dīi Bona. vt ſ. Ex his itaq̄ ỹbis pz q̄ viuēte vroꝛe ifideli: nō potifiō lis uersus alti fideli mrimonio copulari. Audi tex. xxviij. q. iij. c. acuti⁹. vbi sic dr. Acuti⁹ itelligūt: q̄ nec eū ordinādū censuer: q̄ añ baptismū būerit vnā: ꝛ post baptismū alterā. Jn baptismo n. crimia abolent: nō federatio ꝺiugij soluit ꝛc. Et sē ỹba Aug. Et idē dr. ℌ. se. ubi sic dr. Itē Jn nocētius Ruffo ꝛ Eusebio epis macedonie mlt is argumtis. pbat talē bigamū reputari. Quia ḡ iste cui⁹ cā in pñti agit̄ añ baptismū būit vnā: ꝛ post baptismū alterā bigam⁹ reputat. Et lz vite merito: idustria: scia polleat: in ep̄m tñ ordinari nō pōt. h̄ ibi. ¶ Ad cui⁹ rnsionis declaratōez est nōndū ſm Bona. vbi ſ. q̄ in tali casu distīgnēdū est. vz. aut infidel' vult cohabitare cuz ifideli cōuerso: aut nō. Si sic. aut vult cohitare cū blaspemia nois xp̄i: aut nō. Si nō: tūc aut ītendit ꝓturbare ꝛ ꝓturbat ad ifidelitatē: aut ñ. Si igit vult cohitare sine blaspemia nois xp̄i: ꝛ sine p turbatōe uersi ad infidelitatē: nec ad aliō mortale pctm. dicit Bona. q̄ nō pōt alteri mrimōio copulari illo ifideli viuēte: qz nec iuriat: nec facit ꝺtumeliā deo: nec mrimōio: nec maxito: si mulier sit q̄ infidel' est nō uersus. Si aūt infidel' ñ vult cohitare. l' si vult ñ sine ꝺtumelia creatoris vel sine ipulsiōe ad ifidelitatē: vl' ad aliqō pctm mortale. tūc solui mrimoniū ꝛ potit alti mrimoniāl' copulari. s. fideli. Hec est rnsio dīni Bona. Buil. tñ ꝛ Ray. dicūt q̄ si tria p̄dicta. s. ꝺtumelia creatoris. inductio ad ifidelitatē. vl' ad aliqō pctm mortale nota sint ꝛ clara: potit ifidel' uersus mrimonio copulari nō expectato iudicio ecclie. Si ỹo illa tria dubia sint: tē eps siue ecclia aliqs ad mulierē mittat: q̄ ei⁹ pquirāt volūtatē in casib⁹ p̄dictis. Si ỹitatē ꝛpit ꝛ nolit qō expedit facē: tē potit vir mrimonio copulari. Jsta est bona rnsio. Sz tñ ego hic dubito. Cū. n. mrimoniū sit sacrm ꝛ vinculū dīno iure istitutuz vñ est q̄ soluit i h̄ casu mrimoniū: ꝛ nō alia sacra. vñ q̄ semel est baptiçat⁹ semp est baptiçat⁹. ꝛ q̄ semel est ordinat⁹ semp est ordinat⁹. q̄ pfozmit vbi fuit vez mrimoniū illud semp erit. Et p oēs ḡtūcūq̄ illa mulier reuerti nolit: aut aliqs triuz p̄dictoꝝ fuerit: nō erit ille infidel' uersus absolut⁹ a mrimonio ꝛ vinculo eⁱ⁹. ꝛ p oēs nō poterit mrimonio alteri fideli copulari. Dico q̄ mrimoniuz no est pure sacrm ecclīasticū. Non. n. cōferē gra ḡtū faciēs: cū ꝺbit l' exerceē. ꝛ p oēs i ipsi⁹ ꝺctu pcia inueniūt. xxxij. q. ij. c. cōnubia. qō in alijs ñ lz. Et iō qz gra nō cōfert: ꝛ caracterē nō imprimit: sicut facit baptism⁹ ꝛ ordo. iō dissoluit cā legittima obstāte. Audi tex. xxviij. q. ij. c. si infidel' vbi sic dr. Si infidel' discedit odio xp̄iane fidei discedat. Nō est. n. frat aut soꝛō subiect⁹ fuituti in hmōi. Nō est. n. pctm dimisso. s. illo ꝓpter deū si alij se copulauerit. Cōtumelia q̄ppe creatoris soluit illi⁹ mrimoniū circa cū q̄ relinq̄t ꝛc. Ibi. Et sic pz p⁹ vltas q̄re ꝛc. ¶ Ad 2am ỹi. dico sz Bona. vt ſ: q̄ nō erit solutū mrimoniū q̄ ad substantiā. Et h̄ triplici rōne. ¶ p⁹ō rōne euitāde simulatōis ꝛ deceptōis. Possent. n. alig ifideles ad fidē accedē ꝛ ꝺiugel xp̄ianas accipe: ꝛ postea illas relinq̄ndo illudē. Jō ne eis talia faciēdi mā ꝑstet eoꝝ mrimoniū nō soluit: q̄tūcūq̄ ad infidelitatē relabant. ¶ 2ᵒ rōne approbāde ỹitat] Nā in xp̄ianis ꝛ fidelib⁹ mrimoniū significat insolubilē vnionē xp̄i ꝛ eccl'ie. ꝛ p oēs illud erit insolubile. Iste duo rōnes sr dīni Bona. ¶ Tertia rō est rōne pfecte fūdatōis. Nā qz baptism⁹ est oium sacroꝝ fundamtū: ꝛ in ipso ipzimit caracter delebilis. Et p oēs durāte fundamēto durāt oia sacra i eo fūdata. Matrimoniū est sacrm. q̄ erit i q̄cūq̄ idelebile q̄tūcūq̄ ad ifidelitatē dillabat. Et h̄ exꝑsse cū aliis etiā dictis i alia ỹitate ostēdit Innocenti⁹ in. c. q̄to. ex de diuoꝝ. vbi sic ad lr̄am dr. Si alt infideliū cōiugū ad fidē xp̄i conuertat: alto vel nullo mō: vel nō sine blaspheia xp̄i: vel vt trabat eū ad mortale ei cohitare nolēte. si fidel' est pōt ad scda vota cōuolare. Si āt alt fideliū in hōiz labat: q̄ relinq̄t viuēte altero ad scdas nuptias nō trāsibit. h̄ ibi. q̄re ꝛc. Sed ō dices. sicut infidel' uersus ad fidē pōt alti copulari: q̄ñ alter coniugū facit aliqd i ꝺtumeliā creatoris: sic ꝛ iste fidelis ad infidelitatē uersus: qa facit in contumeliā creatoris: poterit alt in fide remanēs alteri mrimonio copulari. Dico q̄ non est sic. qz in p̄ infideli ad fidē uersō: licet matrimoniū eēt vez: non tñ erat ratū ꝛ firmū. xxviij. q. i. Nō est ratū matrimoniū q̄ sine deo est. ait Aug. Jn 2º aūt ad infidelitatē uersō est ratā. et iō in p̄ soluit. i 2º nō. q̄ ꝛc. Et sic pz 2ª principalis veritas buī⁹ conclusiōis. ¶ Ad tertiā ỹi. q̄. ꝓpē ē sensus ꝛclonis dico duo. ¶ p⁹ q̄ simpl' ꝛ absolute fidel' cū ifideli ñ pōt ỹo mrimonio copl'ari.

Universidad de Deusto
Biblioteca

z si copulãtur non erit mrimõiũ. xx viij. q. i. §. ex bis itaq; euident colligũ. Et. c. caue. vbi sic dr. Caue xpiane gentili aut iudeo filiã tuã. s. xpianã tradẽ zc. hec ibi. Et. c. se. dr sic. Non oz cũ hõib⁹ hereticis. i. infidelib⁹ dicit glo. intermiscẽ cõnubia: z filios vel filias dare. sed potius accipe. s. p verba de futuro. si tñ se ꝓfitent xpianos eẽ futuros z catholicos. hibi. Et dñs Deut. vij. z Exo. xxxij. hocipm ꝓhibuit dicẽs. Non accipias uxorem filijs tuis de filiab⁹ alienigenarũ: ne trahant eos post deos suos. zc. hec ibi. ¶ Scõ dicto q; sub additione pñt sponsalia ꝺbi inter fidelẽ cũ ifideli. hec ãr est additio: vt dicendo si infidelis nuerterã. p³ ad Cor. vij. Sanctificat mulier infidelis p virũ fidelẽ: hẽt oñdit dictũ. c. ñ oz. xx viij q. i. in fine. Nõ tñ q; postq; nuersus ẽ ad fidẽ: nõ sufficit ad eoz mrimoniuz illa ꝓmissio fcã p sub additione qñ ifidelis nuersus ifidel erat: sed idiget nouo ꝺsensu. tũ q: illa additio fuit p ꝛ̃ba ꝺ futuro. vt i dicto. c. nõ oz. tũ q: nõ erat mrimoniũ: sufficit ad eoz mrimoniuz illa ꝓmissio fcã p sub additione qñ ifidelis nuersus ifidel erat: sed idiget nouo ꝺsensu. tũ q: illa additio fuit p ꝛ̃ba ꝺ futuro. vt i dicto. c. nõ oz. tũ q: nõ erat mrimoniũ: sponsalitiũ. Sponsalia q; cũ additione supdca pñt fieri ite: fidelẽ cũ ifideli: sed ñ mrimoniũ. qr zc. Et sic patet tertia ꝛ̃bus. Lõcor. btus Tho. z Petrus de tarantasio i. iiij. di. xxxix. qr zc.

¶ De negligẽtia dñoz circa errores iudeoz ꝺ 3ª

Accipe tertiã cõclonẽ. vz. Rectores mistrantes in terra iustitiã grauiter errãt: si errozib⁹ iudeoz z fallaz xpianoz cũ ipsis indebite nuersantiu: aut dissimulant: aut ꝓuidere nolunt. vbi tres inquiraz⁹ ꝛ̃bi. vz. ¶ Pria ꝛ̃bi. ẽ. vtrũ dñi terraz possint exactiones facẽ in iudeos. ¶ 2ª ꝛ̃bi. ẽ. An licite possint tenẽ penas qs iudeis ꝓ trisgressione legũ z statutoz inflixert. ¶ 3ª ꝛ̃bi. est ista. Qua pena debent cũ iudeis indebite nuersantes puniri ¶ Ad primã dico scõm btñ Tho. q; quis iudei merito sue culpe fm leges subdant sruituti: vñ z dñi terraz eoz bona ꝺa accipere pñt tanq; sua: ita tñ q; eis vite necessaria nõ subtrahant. tñ ne nomẽ dñi blasphemẽt. Hẽ seruare debent: vt exactionib⁹ incõsuet] nullatenus ꝓgrauent: ad ꝺuctas tñ eos cogeꝛ pñt sine pcõ. Nõ tñ fm glo. xxiij. q. vij. c. siq iaz ꝓcisi. super ꝛ̃bo. q: illius ꝺpio. q; iudei nõ possũt spoliari reb⁹ suis: q: nra voluntate suas res tenent: z dicunt dñi rex suaz. Sarracenos ꝛ̃o bñ possum⁹ spoliare: q: res nras inuitis nobis tenet s. terrã scãm. sed vbi illã dimitterẽt: t alia dimitterent q; nra ñ essent: eos expoliare ñ possemus. Et de hẽ plene notant Inno. z Posti. ex ꝺ voto. c. q; sup his. hec ibi. ¶ Ad 3am ꝛ̃i. dico fm btñ Tho. q; iudei cũ peccant: puniendi sũt pecunia pena si expedit: z tanto grauiꝰ q̃to indebite pecuniã extorquent. hẽ tñ intellige: si iudei bona hẽant ꝓter usuras. Si ãt nihil hẽrent ꝓter bona acqsita sub usuris: dñi terraz illas penas retinẽ ñ debent: sed in ꝓfos ꝺuertere usus: aut i bonũ cõe ciuitat] zc. ¶ Ad tertiã ꝛ̃i. dico fz Ray. q; si clerici sint: z admoniti satisfacẽ: z emendari noluerint: debent ꝑuari officio z bñficio. Si ꝛ̃o laici: z hẽ sive sint dñi nolentes exequi canonum statuta: sive alij qui aliq̃ apponunt ipedimẽtuz: si admõiti ñ satisfecerint: ꝺbẽt excõicari. xx viij. q. i. c. nullus. vide. s. cõclone. i. b⁹ fe ptis. Si ꝛ̃o fuerint iudei l infideles z ꝺfecerit. Tãdiu xpiani ab eoz totali ꝺsortio sub excõicationis pena sunt remouendi: q̃diu se ñ emendauerint: vt debent. vt p3 ex de iudeis. c. ctsi iudeos. ubi dr sic. Nisi iudei nutrices z fuientes dimiserint xpianos sub pena excõicationis oibus inhibeat xpianis: ne cũ eis cõmerciũ aliq̃ audeant exercẽ. hec ibi. qr zc. Et hẽ sufficiãt ꝓ fa pte b⁹ fmonis.

¶ Quo sit ꝓticipandũ cũ iudeis ꝺsideratio 3ª.

Tertio loco Iudeoz z in fideliũ ꝓticipationẽ videam⁹. ꝛ̃bi tres cõclones subiungam⁹. vz. ¶ Pª ꝺ est ista. Qui cũq; pecuniã accipiunt a iudeis diligenter attendant: an sit iniuste l iuste: debite l indebite acquisita. ¶ 2ª ꝺ. Licet iniuste iudei z usurarie quidã pecuniã z aliã mundi substantiã cumulent: nõ tñ lz bona illoz furtiue l alio indebito mõ rapere. ¶ 3ª ꝺ est ista. In bis q̃ ad vite ꝺuersationẽ sũt necessaria: nõ peccant xpiani: debito tñ discretoq; mõ cũ iudeis ꝺuersatoz hẽre. ¶ Quo sit xpiãis licitũ bõa iudeoz accipẽ ꝺ pª.

Accipe primã conclonẽ zc. ut. s. vbi tres ꝛ̃itates ingram⁹. vz. ¶ Pª ꝛ̃i. ẽ ista. An liceat pro suo laboze a iudeis dono uel ꝓcio aliq̃ accipere. ¶ 2ª ꝛ̃i. An el̃yna a iudeis sine pcõ a xpianis acceptari possit. ¶ 3ª ꝛ̃i. ẽ. An aliquis peccet dono l el̃yna l alio mõ retinendo q̃ nouit esse illicite acquisitũ. ¶ Quantũ ad ꝓmã dico q; recipere aliquid a iudeis dono uel ꝓcio põt intelligi dupliciter. aut. n. iudeus q; quid habet ex usura est: aut alio mõ debito: vt industria l laboze. Si primo mõ adhuc distinguẽdũ est: aut recipiens certat de dãno suo vitando: aut ꝓ lucro suo captando. Si de dãno suo vitãdo: tunc licet accipere. nec sic accipiẽdo peccat. sicut si quis a fure vel raptoze damnificatus ẽ puta per incendiũ z huiusmodi: nõ peccaret si ꝛ cuperaret ab eo damnũ suũ: nisi ipse fur uel raptoz nihil haberet: nisi q̃ esset acquisitũ ex furto vel rapina. tunc. n. non recipiat: quia sic reciperet in specie res alienas: vt suo damno satisfaceret. Si ãt facit ꝓ suo lucro captando: manifestũ est q; recipere non põt. Si ãt habz aliq̃d ꝓter usuras: poterit accipere dono uel ꝓcio a iudeo pecuniã. Hec ꝛ̃sio ẽ Guil. z bti Tho. in quadam ep̃la ad ducissam lotharingie. qre zc.

¶ Ad 3am ꝛ̃itatem pono tria notanda. ¶ Primo notandũ q; tria sunt in elemosyna considerãda. s. iustitia: ordo: z intentio. Justitia vt. s. elemosyna de iuste z licite acquisito fiat. i. q. i. nõ est putanda. vbi dicitur. Non est putanda elemosyna: etiam si pauperibus ꝺspensetur: q̃ ex illicitis rebus acquiritur. Quia qui hac intentõ ne male accipit: vt bene ꝺspenset: grauatur potius q̃ iuuatur zc. hec ibi. ¶ Secundo requirit ordo. vt primo sibi: deinde proximo rã spualiter q̃ tẽporaliter ꝓuideat. De spuali p3. Matth. vij. z Luce. vj. c. Ejice primũ trabez de oculo tuo: z tũc videbis ejicere festucã fratris tui. Uide s sermone ꝓcedenti. de corpali aũt p3 rõne: qm̃ agẽs ꝓius agit in ptem ꝓpinquã q̃ remotã zc. 3ª re quirit intẽtio: vt. s. fiat dei amoze. Hoc ẽ primũ notabile. ¶ Scõo nõndũ fz btm̃ Tho. fa fe. q. xxxij. q; aliq̃d dicit illicite acqsitũ trib⁹ modis. Uno mõ qñ id q̃ illicite acqrit: debet ei a q̃ acquisitũ est. z hoc siue nõ trãsferat dñium: vt i rapina z furto. sive trãsferat vt in usura. lz modrni magnã faciãt difficultatez: an in usura trãsferat dñium. Et de talib⁹ dicit btus Tho. el̃yna fieri nõ põt. ¶ Alio mõ põt eẽ illicite acquisitũ q̃ ꝺ iustitiã accepit: nõ tñ debet ei a q̃ accepit reddere. sed tñ iste q; dedit ꝺ iustitiã dedit: z hic ꝺ iustitiaz accepit: vt in symonia: z hoc oz pauperibus erogari. nec põt ꝓ se retineri. ¶ Alio mõ dr illicite acquisitũ: nõ q: ipsa acqsitio sit illicita: lz illud ex q̃ acquirit est illicitus: sicut illud q̃ meretrix p artẽ lupanarĩ acquirit. Et vocat ꝓprie turpe lucrũ. Licet. n. meretrix ꝺ legez dei faciat exercendo se tali in ĩmũdicia: tñ in eo q; accipit lucr nõ facit ꝺ legem dei. z iõ põt illud retinẽ: q: trãsfertur dñium: nec ꝛpetit repetitio. Et de talib⁹ potest el̃yna fieri. Et hanc distinctoz approbat Aug⁹. xiij. q. v. c. nõ sane. q; quid ab inuito sumitur zc. in fine. ¶ Tertio nõndũ q̃tum ad ꝛ̃itatem distinguẽdo. Aut iudei hñt aliq̃d q̃ nõ fit ex usuris. z tũc z ipsi el̃ynas facere pñt: z xpiani accipe sine pcõ. Aut q; quid hñt ex usuris est. z tũc distinguendũ est. Aut. n. efficiunt ñ solũẽdo z tunc q; scient ab eis el̃ynã accipet: mortaliꝛ peccaret. Aut efficiunt solueẽdo. z sic pñt dare z accipere. q: sic de iure ꝺa pauperz sunt. qre zc. Et est expositio Guil. qre zc. ¶ Ad tertiaz dico q; nõ. z imediate cũ noueris illa ex usuris acqsita eẽ: debes reportare iudeo a q̃ accepisti: si eũ iuneris. si nõ tunc pauperibus xpi de consilio diocesani: vel aliozũ ꝓboz viroz: vel in utilitatem cõm ciuitatis ꝺspensentur. quare zc.

¶ Alius modus retinẽdi iudeoz bona ꝺcto 2ª.

Accipe 4am ꝺclonez. vz. Licet iniuste z z usurarie iudei quidã pecuniã z aliam mundi substantiã cumulẽt: nõ tñ lz bõa eoz furtiue l alio indebito mõ rape. ubi tres inquiramus ꝛ̃itates. vz. ¶ Pria ꝛ̃itas est. An licet iudeo usurario occulte tantũ accipe: q̃tũ ipse illi p usuras extorsit. ¶ 2ª ꝛ̃itas ẽ. An a iudeo usurario aliq̃ bona intentiõe possũ occulte bõa sua accipe: vtputa q: video rem de facili ad manus meas puenire: z ipse nunq̃ sciet qs fuerit. z ego postea aut restituã illi cui⁹ res fuerũt: lz perdite p usuras. aut etiã paupibus errogabo. ¶ 3ª ꝛ̃itas est. An liceat alicui ꝓ extrema sua necessitate aliquid a iudeo usurario: vel ab alio occulte rapere: vt inde mee possim subuenire necessitati.

¶ Qtũ ad primã dico licet aliq; oppositũ dixerint q; ꝓpter piculũ ifamie l etiã ꝓprie psõe. qm̃ si caperet licite vt latro puniri posset. Nulli eni licz suũ sic extorti ab usurario occulte surripe. Si tñ fecerit: satisfacẽ nõ tenet: nisi sibi plus debito exoluissz. Tal. n. lz iustũ faciat. s. tm̃ accipe q̃tũ ille debuerauit: nõ tñ iuste. Deut. xvi. Juste q̃ iustũ est exeq̃ris. qre zc. ¶ Ad 4am dico q; a nullo q̃tũcũq; usurario lz q̃cũq; bona intentõe bona sua accipe ipso nesciẽte vel inuito. Nõ enim sunt faciẽda mala vt inde eueniãt bona. xiij. q. c. forte. vbi dr. Forte aliqs cogitat z dicit. Ut ti sunt xpiani diuites: auari: cupidi. Nõ hẽo pecatũ si suũ illis abstulero z paupibus dedero. vñ q: illi nil boni agũt. mercedẽ hẽre potero. Sed hmõi cogitatio diabolica caliditate suggeritur Nã si totũ tribuat q̃ abstulit: addit potiꝰ pctm̃ q̃ minuat. q: s. aufert sibi copiã restituẽdi. hẽ ibi. qre zc. ¶ Ad tertiaz dico q; tpe necessitatis oĩa sunt cõia. xij. q. i. c. dilectissimi. z di. xl vij. c. sicut bi q; ꝓ insaniã. Et q; ꝺs cuilibet licituz erit a q̃cũq; tm̃ accipeꝛ q̃tum ꝓ tunc necessitas cogit. qa tunc vtit iure suo. de ꝺse. di. v. c. discipulos suos. vbi dicit sic. Discipulos suos cũ per segetes. s. alienas trãsc urrendo euellerent spicas z ederent ipsius xpi vox inocẽtes vocat: q; ꝓ qa coacti hẽ fecerint. hec ibi. Sed si ñ sit extrema necessitas tunc non erit licitũ. Cessãte. n. necessitate cessat z id q̃ permittebat. i. q. vij. q̃ ꝓ remedio. ubi sic dicitur. Q̃ ꝓ remedio ac necessitate tẽpis statutũ est: constat primit⁹ nõ fuisse. Quod ergo necessitas ꝓ remedio repit: cessante necessitate vtiq; oz cessare pter q̃ vigebat. Hec eadẽ uerba ad lraz ponunt. i. q. i. q̃ ꝓ necessitate tẽporis statutũ est: cessãte necessitate zc. Et. ix. q. i. c. ordinatões. i fi. qre zc. Et sic p3 ista ꝺclo.

¶ Qz discrete cũ iudis ꝺuersates ñ peccãt ꝺ 3ª

Accipe tertiaz ꝺclonem. vz. In bis q̃ ad vite ꝺseruationẽ sunt necia: nõ peccant xpiani: debito tñ discretoq; mõ cũ iudeis hẽre ꝺuersationẽ. vbi tres ingramus ꝛ̃itates vz. ¶ Pria ꝛ̃itas est ista. Utrũ xpiani possint seruire iudeis. ¶ 2ª ꝛ̃itas est ista. Utr liceat puulos iudeoz clam accipe: z illos inuitis pentibus baptizare. ¶ 3ª ꝛ̃itas est. Utrũ iudeis liceat que uite sunt necessaria vẽdere. ¶ Qtum ad primuz dico fm Posti. Cum prohibitũ sit q; nullũ mancipium xpianuz iudeo seruiat: multo minꝰ libẽi xpiani cis seruire debent. Unde accipe regulã generalẽ q; nullus xpianus assiduc intra domũ iudei neq; tanq̃ famulus: vl pedisequa: aut obstetrix: aut nutrix: aut aliquo seruitutis officio ꝺmorari debent. Etsi quis hoc fecerit: z ãmonitus noluerit emẽdari excõicetur. ex ꝺ de iudeis. c. iudei. ij. vbi dicitur sic. Excõmunicent manci pia xpiana: z qui cũ iudeis in domib⁹ suis ꝓ q̃ libet causa habitauerint zc. hec ibi. z. ca. ad hec dicit. Nullus ꝓ quauis mercede: iudeorũ seruitio se exponat. Nec q̃ causa obstetricandi: vel pueros nutriendi. hec ibi. Et. c. etsi iudeos. in fine. dicitur sic. Sub pena excõmunicationis omnibus inhibeatur xpianis: ne cum eis ꝺmercium aliquod audeant exercere. hec ibi. qr zc.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ad ꝙm vi. dico ꝙ est duplex doctor opio. vna sci Tho. ꝙ 3e. q. 1. arti. xii. ꝙ simpliciter in deor puulos ⁊ quozũcũq; infideliũ inuitis pentibus baptiçare nõ lz: aut occulte subtrahere. Sed cũ ad ãnos discretionis puenerint: ẽt inuitis parentibus poterunt si noluerint baptiçari. Et rõ vt dicit in quadã qõne de quolibet ẽ. qz si añ vsũ rõnis fidẽ iusciperent: de facili ꝓsuasiõe parentũ puerterent. Itẽ ẽt añ rõnis vsũ ſm rectã iustitie regulã debent filij sub cura esse pentũ. Hec de intentõe bti Tho. Alia opinio ẽ magri Marci de ripa in quodã suo quadragesimali in hac ferta: quã plures insequunt modernor. Cui ꝙba sunt hec. Si pueri iudeor sunt vsu rõnis carentes: ꝑñt licite p principes ⁊ barones: ẽt inuitis parentib⁹ ad fidẽ induci. imo essz grã de bonũ si ꝺñi terrar in suis ꝺ facerent terris: ⁊ illos defenderent: ne ad man⁹ suor parentũ deuenirent: ⁊ sic multor essent cã salutis. Ad ꝺ faciunt textus. xx viij. q. i. c. iudeor. vbi sic dicit. Judeor filios l'filias ne parentũ inuoluant erroribus ab eor ꝺsortio separari decreuim⁹ ꝓpatos aut monasterijs: aut xpianis mulieribus: aut viris deũ timentib⁹ l'sub eor puersatõe cultũ dei discant: atq; melius instituti tã in moꝛib⁹ qz in fide proficiant. hec ibi. Et de ose. di. iiij. capleriq;. circa finẽ dr sic. eos ãt quos circũcidũt: si filij eor sunt: a parentũ ꝺsortio separent: si fuꝛ ꝑ iniuria corꝛis sui libertati tradant. ꝺ ibi. Ad rões ãt bti Tho. sic posset rñderi. Et primo ad primã dr ꝙ intelligit de illis xpianis qui nõ possent iudeor defendere filios. sic. n.. vez ẽ ꝙ de facili ad ꝓuasionẽ parentũ peruerterent. Ad ſam dr ꝙ si filij iudeor subderent cure parẽtũ ſm nãle iustitiã secus esset. sed ẽt suis vltra hoc subdunt sallis eerozib⁹ quos illi pueruli i tenera etate suscipientes: in poster difficulter corrigerent. qz hitus est qualitas de difficili mobilis ꝙ pbm in ꝓdicamẽtis. c. de q̃litate. Et qõ noua testa capit inueterata sapit. Nec est snia aũdicti doctoris. Licet hec opinio magri Marci pia uideat. tñ nõ ꝺsonat determinationi decretor. vnde glo. xxviij. q. i. c. iudeor. sic dr. Quidã intelligũt ꝺ caplm ꝙ iudeis auferendi sunt puuli eoꝛuz ⁊ baptiçandi: sed adulti nequaq;. Sed certe sicut nec adulti ita nec puuli vi trahendi sunt. imo fz ꝺ in breui nullus esset iudeus. Quo ꝙ relige isra bel postea salue fierent. Jõ intelligo ꝺ de filijs iã xpianis: quos forte pentes circũcidere volebant. de ose. di. iiij. c. plerisq;. Et ꝺ idẽ ibi lra inuit. Nec in glo. illa. Et ꝓfecto mihi videt ꝙ sci uiri qui impatoꝛ intimi fuerunt: sicut sanct⁹ Silvester cũ Constantino: Ambrosius cũ Theodosio imperatoꝛib⁹: si hanc ita grandẽ vt dicit magr Marc⁹ vidissent vtilitatẽ: cũ ipatoꝛibus laborassent: vt legẽ gñalẽ de ꝺ istituissent: nec tñ actũ est. Nec forte dicas illos hocipsũ ignorasse: cũ circa fidei vtilitatẽ vigiles pmaxie eẽnt. Nõ ꝙ credo alia destitisse de cã: nisi qz spũs scũs nõ edocuit: qz non opportuit. Sub bono. n. illo pluꝛa fõte mala suboziri possent. Et iõ ſnias gt. magis approbo. ⁊ cõiter ita tenet. Nõ tñ ꝙ si unus parentũ iudeor ad fidẽ puertat: ipsũ sequũtur filij puuli. ex puersione infidelis. c. finali. qõ incipit. ex lris. Sed dic q̃so an mulieres leuãtes pueros possint eos occulte baptiçare: Dico ſm Guil. ꝙ sine ꝓiudicio si in mortis articlo puuloꝛ ꝺ fieret: laudabile eẽt: nec eẽt pctm. aliaſ ãt ñ lz: ne iuuria fieret sacro p reiterationẽ: si forte ad tps puerterent: aut ob aliã rõnabilẽ cãm. ⁊c. Ad tertiã vi. dico ꝙ clar est ex dictis ꝙ ibis q̃ ordinant ad vite necessitatẽ: lz cũ eis conuersari ⁊ vendẽ ⁊ alia vite necessaria ipendere: dũ tñ oĩa sint sine dei ꝺtumelia ⁊ fidei subuersione. qz sic meli⁹ eẽt eos relinq̃re morti: q̃ illos in fidei puersionẽ ⁊ dei ꝺtumeliã iuuare. vnde Aug. ait. Utili⁹ est mori fame: q̃ idolatrijs uesci. Cauent igit̃ xpiani a iudeor indebito ꝺsortio: ⁊ more fideliũ fideliꝝ viuant: vt tandem illis dicatur. venite benedicti patris mei hic per grãz: ⁊ in futuro per gl'am. Amen.

¶ Sabbato tertie dñice quadragesime de virgine gl'osa sermo. xxv. in ordine.

IEsus autem Inclinãs se digito scribebat i terrã. Jo. viij: ꝓncipiũ hũane nãe hodierno die ĩsidiantib⁹ iudeis: mulieris adultere q̃nẽ, ꝓponentibus oñdit: cũ se inclinans i terrã scribebat vt quidã aiunt. terra terrã accusat. sed mystice gl'osus deus se inclinauit in terra q̃ ꝺdit fructũ iuũ: cũ humiliando se ꝺ ẽgine carnẽ assumpsit. ad Phil. ij. Qui cũ in forma dei esset: nõ rapinã arbitratus est eẽ se eq̃lẽ deo: sed semetipsũ exinanuit formã serui accipiens in similitudine hominũ fact⁹: ⁊ habitu inuentus vt hõ. Ecce mirabilis inclinatio in terrã. i. in carnẽ gloriose ẽgin. In quibus sacratissimis verbis tres de gloriosa virgine considerationes faciamus. vz.
Hlorioſe ẽginis dulcoꝛosam susceptionem.
Hlorioſe ẽginis mirificam descriptionem.
Hlorioſe ẽginis debitam similationem.

¶ De gl'osa ẽginis susceptiõe ꝺsideratio ꝓma. Et nõ ꝙ poptia est ista ꝓma ꝑ ntitate dñi. Primo inq̃ gl'osę ẽgis dulcoꝛosa susceptionẽ uideam⁹. Nã cũ ꝺ ẽtni ꝑrisse vellet scoꝝ patrũ uocib⁹ iclinare: q̃ quodãmõ tãtis clamoꝛib⁹ dicẽtes. ytinã dirũpes celos ⁊ descẽderes vsq; ad ima trę: aures dr obtũdẽ videbãt. descẽdit i trã nram q̃ ẽgo gl'osa ẽ: ⁊ fructũ ꝓtulit amenissimũ. de eo plenitudie oẽs accepim⁹ gram. Qõ vt clare videaz⁹ tres ꝺclones ꝓ ordinẽ ponam⁹. vz. ꝓ⁹ ẽ ista. Se duz taxat ꝺ bũ eternũ a ꝑre eternali ꝓcedẽs declauit in trã: ⁊ filij⁹ fact⁹ ẽ tã gl'ose mñis. ꝛ⁹ ẽ ista. Licet ꝑris filij⁹ solus i ẽgine hũanand⁹ descẽderit: eandẽ tñ nãm numero tres ipsas personas assumere potuisse nihil icongruit. Tertia ꝺclusio est ista. Miro certe modo dei filius exeꝛcuit vt i ẽgine iclinaretur tñ quantũ iclinari potuit.

·2T·

¶ De iclinatõe ꝺbi dei i vtez ẽginis ꝺcl'o ꝑ⁹. Accipe ꝓmã ꝺcl'onẽ. vt s. vbi mõe solito tres iquiram⁹ ẽitates. vz. Pria vi. ẽ. Quare ꝺbũ tñ in terrã descendit: ⁊ de ẽgine solũ hũanari voluit. 2ª vi. est. An ga sol⁹ icarnatus ẽ dei filij⁹: a mysterio icarnatõis excludat ꝑ ⁊ spũs scũs. 3ª vi. ẽ ista. Quõ ẽ possibile cũ ꝑsone dine ñ possint separi ꝙ vna sin alia puerit icarnari. ¶ Qtũ ad primã vi. dico ꝙ ꝺ te o. ne fili ñ iuuria miramur. Dic q̃so cur tibi magis decuit hũanitatis depẽdẽtia? Nũqd ꝑri vt tibi ꝑuenit hui⁹ opis diligẽtia? Nũqd tu magis q̃ ꝑ hoiem dilexisti: q ꝓpter charitatez hũasti? Nũqd tu solus ⁊ nõ ꝑ a principio hoiem creasti? Nũqd tu magis q̃ ꝑ sapiẽs ⁊ potẽs hũanasti? An ꝑ noluit ⁊ tu voluisti? Si hec ñ. q̃re ẽginol⁹ i carnasti? Dico aĩa cara ꝙ lz ista ñ sint q̃ deducit vñ fit ꝙ nec impotẽtia nec aliqd victor iterue nerint. Ex quo hãc pono regulã gñalẽ. ꝙ lz tam ꝑ ⁊ spũs scũs q̃ filij⁹ potuerit icarnari: congruum tñ fuit solũ verbũ hũanari. Et hoc triplici ratõe ex pte dei: ⁊ triplici ratiõe ex pte hois oñdo: vt colligit ex snia ꝺñi Bona. in. iij. di. i. Ex pte dei quidẽ ratõe imaginis. rõne ꝓductõis siue manifestatõis. ⁊ rõne filiatõis. ¶ Prio cõgruu fuit verbũ humanari rõne imagis. vñ dicit sic oñs Bona. vt s. Lũ hõ a deo assumptibilis eẽt rõne dignitatis imagis: ⁊ filij⁹ sit imago ꝑis: congruu fuit vt imago imagini vniret. Audi Paulus ad Hebr. ꝑ. Qui cũ sit splẽdor glorie: ⁊ figura sbe eius: portãs oĩa verbo ꝺtutis sue ⁊c. Tria dic hic Paulus de filio dei. Primo. n. dicit ꝙ est splẽdor glorie. i. fõtalis radius i se paterna gl'az manifestãs: vt Dionysi⁹ ait. Scõo dicit ꝙ ẽ figura substãtie ꝑis. ⁊ hoc respectu spũs sci. qz ipe ex se ⁊ ñ a se spm scñ uni⁹ substãtie cũ ꝑre ꝓduc. Tertio dicit ꝙ ẽ portãs oĩa ꝺbo ꝺtutis sue. i. ꝓ quẽ oĩa fuit ⁊ gubernãtur. Ista ak's clari⁹ de clarabo. Lũ ꝑ filij⁹ figura ⁊ imago sit ꝑris ⁊ tota ei⁹ ẽntialis filitudo. ⁊ deus decreuisset fieri vt ita loq̃r filitudo hoĩs: congruũ fuit vt q in eẽnitate imago ⁊ filitudo ꝑris eterni esset: filitudo ⁊ imago hois fieret in trã. hic ãt filius ꝑris erat. ꝑ cõgruũ fuit eũ potius hũanari. Scõa rõ dr mãifestatõis. vnde fiat hec rõ. Sicut ad mãifestationẽ ꝺbi intellectual' requirit vt ꝺbo vel voci vniat sensibili ⁊ corꝑali: sic ad mãifestatiõez ꝺbi eterni patris eẽntialis ⁊ intellectual' exigebat: vt verbũ ipsum vniret nãe corꝑali. Et q̃uis oẽs nãm potuisset sibi vniri: vt dicit Scotus: lz aliq ꝺrium sentiant. tñ qz hũana nã peccauerat: ⁊ ob hoc pmaxime fiebat hõ. cõgruũ fuit vt hũne nature vniret ⁊ hipostatie ꝺiungeret. Tertia rõ dicit filiatõis. cõgruentissime. n. actũ est: ut eaipa psona q̃ in eternitate celestis ꝑris diceba filius ⁊ in hũanitate filij⁹ fieret gloriose ẽginis. Et hãc rõem tangit magr in lra. ⁊ Aug. i li. de trinitate Ubi magr sic ad lram ait. Sed solus filij⁹ i carne missus est: nõ spũs scũs nec ꝑ. Qõ iõ factuz est: vt qui erat in diuinitate dei filius: in humanitate fieret filius hominis. Et subiungit imediate: vñ posset vna quarta rõ formari dicens. Nõ patez vel spũs sanctus carnẽ induit: ne alius in diuinitate filius esset: alius in humanitate. ⁊ ne idẽ eẽt pater ⁊ filius: si deus pater de hoie nasceretur. Unde in ecclesiasticis dogmatib⁹ sic dr. Nõ ꝑ carnẽ assumpsit nec spũs sanctus: sed filius tñ vt q erat in diuinitate dei filius: ipse in hoie fieret filius hois: ne filij nomẽ ad alterũ transiret: q ñ esset natiuitate eterna filius. Nec sunt ꝺba magistri in lra. di. i. tertij. Nũc vero videamus cõgruitatẽ istam ex parte hois. Triplici. n. alia rõne ex parte hois ꝓbat congruũ fuisse filiuz et non ꝑrem nec spm̃ sanctuz de virgine hũanari.
¶ Prima rõ dicit ruinationis. ¶ Scõa dicitur reparationis. ¶ Et tertia dicitur fructificationis.
Prima dicit ratio ruinatiõis. vnde arguat sic. Sicut homo quodãmodo ꝺ similitudinẽ appetendo corruit: sic congruũ fuit vt per dei filitudinem repararet. Uer bũ autẽ est filitudo patris: vt dictũ est. q̃ ⁊c. Et hanc rõez tangit Ber. super illud Jone. iij. Propter me venit hec tempestas. Et similit̃ beat⁹ Anselm⁹ libro cur deus homo: ait eiz sic Anselmus. Homo pro quo erat oraturus: ⁊ diabolus quẽ erat expugnaturus: falsam dei similitudinẽ presumpserant: ideo specialius aduersus filiũ peccauerunt. quãobrem ei spãlis vindicta ⁊ indulgentia opetebat. Se cũda ratio dicitur repationis. vnde arguat sic. Sicut per oratiõnẽ ⁊ supplicationẽ sumus repati: sic per eũ cui magis orare ⁊ supplicare cõueniebat: humanã naturaz reparari conueniebat. Sed filio magis orare ⁊ supplicare q̃ patri ⁊ spiritui sancto conueniebat. Ergo magis per eum humana natura reparari debebat. Audi Anselmum ꝺbi s. Conuenientius inquit est filiuz supplicare patri q̃ aliquã aliam personã. Ecce grãdis supplicatio. Pater ignoscе illis: quia nesciũt quid faciunt. Tertia ratio dicit fructificationis. vnde arguatur sic. Cum omnes per deũ humanandũ filij adoptionis fieri debebant: congruum fuit vt illa persona humanaret̃ que filij⁹ dei erat in diuinitate. sed hoc fuit verbũ. ꝙ verbum magis incarnari cõueniebat. Inde Aug⁹ super illud Pe. i. Qui fact⁹ est ex semine David ſm carnẽ. Et ponunt̃ etiam ista verba a magro di. i. tertij. circa finẽ secundi capituli. Dei inquit ꝙ filius hominis factus est filius. Natus sc̃m veritatẽ nature ex deo dei filius: ⁊ fz veritatẽ nature ex homine hominis filius. vt ueritas geniti non adoptione: non appellatiõe: sed in vtra q̃ natiuitate filij nomẽ nascendo haberet. ⁊ eẽt verus deus ⁊ verus hõ vnus filius. hec ibi. Et hec sufficiant pro prima veritate. ¶ Quantum ad secundam veritatem ꝺco ꝙ ad hoc respondet textus de sũma trini. ⁊ fi. catho. c. i. coniuncta glo. super verbo. a tota trinitate. vbi dicitur. ꝙ a mysterio incarnationis non excluditur pater nec spũs sanctus. Textus dicit sic. Et tandem vnigenitus dei filius Jesus christus a tota

Universidad de Deusto
Biblioteca

trinitate cõiter incarnatus ex Maria semp ẏgine spũs scĩ coopatione cõceptus: ẏus hõ fcũs ex aĩa rõnali ⁊ humana carne cõpositus: vna in duab⁹ naturis ꝑsona: viã vite manifestus monstrauit. Qui cũ fm diuinitatẽ sit imortalis ⁊ ipassibilis: idẽ ipse fm humanitatẽ factus est passibilis ⁊ mortalis. Qui ẽt in ligno crucis pass⁹ ⁊ mõtuus: descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis: ⁊ ascendit in celũ. Sed descendit i anima: ⁊ resurrexit in carne: ⁊ ascendit pariẽ in utroq; venturus in fine seculi: iudicatur⁹ viuos ⁊ mortuos: ⁊ redditurus singulis fm opa sua: tã ꝑbis q̃ electis. Qui oẽs cũ suis ꝓpriis rsurgent corꝑib⁹ q̃ nunc gestant: vt recipiant fm opa sua: siue bona fuerint siue mala. Illi cũ diabolo penã ꝑpetuã: ⁊ isti cũ xp̃o gl'am sempitẽnã. Una ẏo est fideliũ vniuersalis eccl'a ⁊c. Pulcherrim⁹ est iste text⁹. Sic cernis ⁊ vides q; in eo narrant oẽs articuli fidei. Quare ꝺcludam⁹ q; lz eterni ꝓnis filiꝰ incarnatione t̃minauerit. i. humana carne se solũ vestierit: nõ tñ a mysterio i carnationis certe dine ꝑsone ꝑcidunt. Misit nã q; deus ꝑ filiũ suũ ut hũanaret: sed ñ hũanauit ipse: nec hũanari intendens. ad Hal. iij. Misit deus filiũ suũ natũ. i. nascendũ sub lege: vt eos qui sub lege erant redimeret. Jo. iij. Sic ds dilexit mundũ vt vnigenitũ suũ daret. Spũs sanctus quoq; carnẽ qua vestiri debebat: ẏbũ disposuit: ⁊ orgaiçauit. nõ tñ ipse vestitus⁹ est: nec vestiri intendebat. Luce. p. Spũs scũs supueĩet in te. Sed ẏbũ ⁊ venit ⁊ carnẽ induit: ⁊ i nob manifestus apparuit. Baruch. iij. Post ẖ in terris vsus est: ⁊ cũ hoibus⁹ conuersatus est. Jo. p. ẏbũ caro factũ ẽ: ⁊ habitauit in nobis. Et hec sufficiant pro ꝓa ẏi. De hac tñ mã multa dixim⁹ i nro ꝺsticali. in dñica ꝓma aduent⁹: ⁊ in fmone natiuitatis dñi. Hic tñ ea posuim⁹ q̃ ad nñi ꝓpositũ faciunt. qr ⁊c.

¶ Quantũ ad tertiã ẏi. dico q; ẖ nõ ꝺz videri tibi inconuenies. Et rõ: qz lz tres ꝑsone sint vna essentia: tñ tres ꝑsone sunt tres subsistentie. Et incarnatio terminat⁹ ad subsistẽtiã. iõ vna ꝑsona potuit incarnari sine alia. Et iõ faciam⁹ istã distinctionẽ q; incarnatio põt dupliciter ꝺsiderari. aut. s. quantũ ad cãm efficientẽ. aut quantũ ad cãm terminantẽ. Si ꝓmo mõ sic opus incarnatõis fuit indiuisũ. qz vna ꝑsona si eff'cit incarnatõz sine alt'a. Si ẏo mõ: tunc ñ ẽ inconueniẽs q; fuerit diuisa. qz vna ꝑsona potuit incarnatõz t̃minare sine alt'a. ⁊ ita intelligunt doctores de hac mã loquentes. qr ⁊c. Et ẖ sufficiant pro ista ꝓma concl'one. quare ⁊c.

¶ Qeandẽ naturã numero tres ꝑsone diuine assumere potuissent concl'o ꝓa.

ALcipe ꝓam concl'onẽ. vz. Licet ꝓnis filius solus in ẏgine hũanandus descẽderit: eandẽ tñ nam nũero tres ipsas ꝑsonas assumere nihil incongruit. Ad c⁹ declaratõnẽ tres ingram⁹ ẏi. vz. ⁊ P⁹ ẏi. ẽ ista. vtz ista ꝓ posit⁹ sit ꝺcedẽda. diuina nã assũpsit nam humana: an debeam⁹ dicẽ ꝑsona diuina assũpsit nãz humanã. ⁊ 2ª ẏi. ẽ ista. An ista ꝓpõ sit ꝺcedẽda. ꝑsona diuina assumpsit ꝑsonã humanã. ⁊ 3ª ẏi. ẽ i⁹. an i⁹ ꝓpõ sit ꝺcedẽda. tres ꝑsone diue simul eadem nam nũero potuerẽt assũmẽ. ¶ Qtũ ad ꝓimũz dico aĩa mea q; magr̃ sriaz in. iij. di. v. hãc ẏita tẽ poꝑie uentilat. Et tandẽ ꝺcedit q; iste due ꝓpões ꝺcedi pñt. vz. ꝑsona diuina assũpsit nãz humanã. Et nã diuina assumpsit nam hũanã. Hanc ãt ꝓpõem. ꝑsona diuina assumpsit nam hũanã: ꝓbat ꝑ dictũ Aug. li. de fide. ad Pe. c. vj. vbi dr sic. Dic ds hũanã nam i vnitatẽ ꝑsone suscepit: q; se hũanans ꝑ misericordiã ĩcorrupte ẏgil vterꝰ ex ea nascitur⁹ ipleuit. forma g̃ fui. i. nam fui in sua accepit ille ds ꝑsonã. h magr̃ in lra. Relinge g̃ magr̃ istã. ꝓpõnẽ eẽ catholicã. ꝑsona ẏbi assũpsit nam hũanã. Sc̃dz ẏo ꝓpõnẽ. s. nã diuina assumpsit nam hũanã. dicẽ idẽ magr̃ valde eẽ difficilẽ. qz in h̃ dicit ipse plurimũ doctores dissentire videntẽ. Et dicit q; lz illi doctores q; oppositũ isti⁹ ꝓpõnis ferũt ꝑclarissimi fuerint: tñ in h̃ ñ solũ ab alijs doctorib⁹: sed ẽt a scipsis discordare videnẽ. sicut subiecta capt'a docent. Et iõ ꝺcluz tenet magr̃ hic: dicens q; ista ꝓpõ est ꝺcedẽda. nã diuina assumpsit nam hũanã. Et arguit sic vt pz ex lra ibidẽ. Forma dei accepit formã hois. Sed noie forme dei intelligit⁹ nã diuina. Noie fõme hois intelligit⁹ nã hũana. g̃ illa ꝓpõ ẏa. ꝺna nõ. ⁊ maiorẽ ꝓbat ꝑ Aug. ꝑ. de trin. c. vij. sic dicentẽ. Etiã scipso xp̃i minor fact⁹ ẽ: forma fui accipiens. Nec. n. sic accepit formã fui: ut dimitteret formã dei: in q̃ erat eq̃lis ꝑri: vt in forma dei ⁊ in forma fui: idẽ ipse sit vnigenitus fili⁹ ꝑris. h̃ sũt ẏba Aug. dicit g̃ magr̃. Si forma dei formã fui accepit: ꝑfecto nã diuina nam hũanã accepit. Miorẽ ẏo idẽ magr̃ ꝓbat ꝑ aliud dictũ Aug. in li. de fide ad Petrũ. c. viij. Cũ ingt de xp̃o eu dis: qz in forma dei erat: oz te agnoscẽ firmitẽq; tenẽ i illo forme noie nãlẽ plenitudinẽ. i. plenaz nam diuinã debẽ itelligi. hec sũt ẏba Aug. qr ⁊c. Idẽ ẽt ꝓbat ꝑ dictũ Hylarij i li. xij. de trini. sic dicẽtem. Esse i forma dei: ñ alia itelligẽtia ẽ q̃ i dei manere nã. Et ĩmediate magr̃ subiũgit. di diciſti ingt noie forme itelligẽtiam fieri nãe: ⁊ audisti q; i forma dei formã serui accepit. vnde cõsequẽs ẽ q; natura diuina nam humanaz suscepit. Hec sũt uerba magri. Sed dices pater Ambro. hoc valde dubium est: ⁊ videt expresse cõtra dicta alterius cõcl'onis. Uñ arguo sic. Soluz ẏbũ carnẽ accepit ꝑ dicta oium doctor: ut cõclusum ẽ per ꝓcedẽtem cõcl'onẽ. g̃ nõ nã diuina. aĩcedẽs ẽt pz ex cõsilio toletano. g̃ ⁊c. Dico q; illa dictio exceptiua solũ ñ excludit nãz diuinã: sed alias personas. s. patrẽ ⁊ spm̃ sanctũ. Sic ẽt rñdet magr̃ in lra. Sed ꝺ iquies: hoc mihi nõ satisfacit. Arguo eiz sic. Nã diuina ẽ cõis tribus. si g̃ natura diuina nam humanã assumpsit. sequit q; quelibet persona sit humanata: qõ ẽ otra dicta. Dico aĩa mea q; hñ argumẽtum tuum ꝺcluderet: si nã diuina assumpsisset naturam humanã ad vnitatẽ ꝓpriam. Sed ñ est sic: lz assumpsit

3ª vonitas

eã solã ãd vnitatẽ ipostatiã i suppostũ filij. Sz adhuc ista ꝺ. Arguo. n. sic iges. Si g̃ nã diuina naturã humanã assumpsit vt dicis: vr̃ seq ꝑ Ambro. q; sicut ista ꝺcedit. verbũ caro factũ ẽ. ita ista ꝺz ꝺcedi. nã diuina caro facta ẽ. Ad hoc tibi aĩa mea magr̃ i lra rñdz dicẽs q; ista ñ ẽ ꝑcipua rõ ꝛre ẏbũ caro factũ ẽ. qz ipsũ ẏbũ carnẽ hũanã assũpsit. lz qz assũpsit eã i vnitatez suppositi ꝓpij. nõ ãt sic nã diuina vt dcm̃ ẽ. qm̃ non suscepit eã in vnitatẽ ꝓpriã: lz i vnitatẽ suppositi ẏbi. Et iõ argumẽtũ ñ ꝺcludit. ꝛre ⁊c. Et hec tibi satis. ꝓma ẏitate sufficiãt. ¶ Qtũ ad scdã ẏitatẽ dico q; magr̃ i eadẽ dis. 5. tertij ponit alias duas ꝓpositões oio negãdas. vz ista: nã diuina assũpsit ꝑsonã humanã vel ꝑsona diuina assumpsit ꝑsonã humanã. vñ sic ait i. c. iõ ẏo. Jõo ẏo ingt nõ ꝑsonã bois accepit siue assumpsit: qz caro illa ⁊ aĩa illa nõ erãt añ vnita i vnã ꝑsonam quã assũpsit. qm̃ ex illis ñ ostabat ꝑsona qñ illt vnitũ ẽ verbũ. Nã sibi iuicẽ sũt vnita sil' cuz ẏbo sunt vnita. Alia tñ vnione iuicẽ vnita sunt illa duo. s. aĩa ⁊ caro. ⁊ alia vnioẽ ẏbo vnita sũt qz alia ẽ vnio aic illius ad carnẽ. alia est vnio ẏbi ad aĩaz illã ⁊ carnẽ. Nõ g̃ accepit ẏbuz dei ꝑsonã hois: lz nãz. qz nõ erat ex carne illa ⁊ aĩa illa vna cõposita ꝑsona: quã ẏbũ accepit: lz accipiendo vniuit: ⁊ vniẽdo accepit hec ille. Sz magr̃ i. c. sequẽti. qõ icipit: hic a gbusdã arguit sic. ꝑsona est nã roalis idiuidua substantia. aĩa ãt quã ẏbũ assumpsit ẽ hõi. g̃ ẏbũ assumpsit ꝑsonã. Dicit magr̃ q; lz aĩa sit ꝑsona: qñ est a corꝑe sepata: sicut ãgelus: nõ tñ qñ ẽ corꝑi vnita. Et cũ aĩa quã ẏbũ assumpsit nũq; fuerit qn alicui rei ꝺiuncta sit. iõ nõ segt argumẽtũ. Sz certe aĩa mea cara: hic nõ tenet magr̃ a doctoribz vult. n. ipse vt cernis q; aĩa sepata sit ꝑsona. et hoc doctores nõ ꝺcedũt. vñ scotellus i. z. sniaz q. ꝑncipali. dicit. q; de rõne ꝑsone ẽ negatio dependentie actualis ⁊ aptitudinal'. ⁊ iõ qz aĩa separata sp hz dependẽtiã aptitudinalẽ ad cõpus iõ nõ est ꝑsona. ⁊ qz dũ ẽ vnita hz dependẽtiaz actualẽ ad corꝑus. iõ ẽt nõ est ꝑsona. Et qz aĩa xp̃i sp fuit vnita. iõ nũq; fuit ꝑsona. Jn hoc hñ dixit magr̃ ꝛre ex hoc ꝺcludit rñsio: q; nõ suffi cit ad rõnẽ ꝑsone q; sit nã roalis idiuidua substantia: lz oz q; nõ hẽat dependẽtiaz ad corꝑus aptitudinalẽ: nec actualẽ. Et idẽ tz Franciscus maronis. di. tz. in qõe illa. vtz ꝑsona sit ꝓa intẽtio i rñsiõe qõnis. Et hãc negatõz dependentie vocat ipe icõicabilitatẽ. qz ꝓprie ista rõ est constitutiua ꝑsone. ⁊ ꝓpẽ hoc ꝑsone diue ꝑ hãc rõnẽ pmarie ostituũt: cũ sint fiume icõicabiles. Et hoc q̃tũ ad istud dubiũ. Ultra dcm̃ arguũtuz magr̃ i eodẽ. c. adducit alios auctes. vt Aug⁹. i expositõe simboli dicẽtẽ. ẏbũ hoiez assũpsisse. ⁊ sic de alijs. Sz exponit magr̃ hoiez. i. hũanaz nãz vt sit sensus hoiez accepit. i. hũanã nãz. Et hec volo sufficiãt ꝓ ꝓa ẏitate. ¶ Qtũ ad ⁊tiaz ẏitatẽ dico q; ꝺ hoc sũt varie opiones doctor.

¶ Prima opio ẽ dñi Bona. dis. i. ⁊tij vs. q; plures personе vnã ⁊ eandẽ nãm numero sit assumere nõ possint. Nõ qdẽ ꝓpẽ assumit⁹ defectuz siue ipotẽtia: lz ꝓpẽ repugnantiã ꝺdictiõis iplicite. Et q; hoc sit ipossibile sic ꝓbat. qz aut talis assumptio t̃minat⁹ ad vnitatẽ nãe: aut ad vnitatẽ ꝑsone: aut ad vnitatẽ idiuidui. Si ad vnitatẽ nãe. g̃ ex vnitate nãe hũane ⁊ diue vna tertia nã resultaret. ⁊ sic i xp̃o ñ eẽt distinctõ assumẽt⁹ assũpti. ⁊ p ons nõ ẏa assũptõ. Si ẏo ad vnitatẽ ꝑsone seq̃rẽt q; plures ꝑsone cõicarẽt i vnã ꝑsonã. ⁊ sic ꝑ'l ꝑsone eẽnt vna ꝑsona qõ iplicat ꝺdictõez. Si ãt ad vnitatẽ idiuidui: cuz tal' vnitas sit ex ꝑte assũpti: ⁊ nõ ex ꝑte assumẽtis: seq̃rẽt q; assũptũ traberet ad se nãz assũpti qõ ẽ iconueniẽs. nõ. n. trabit hũanitas ad se diuinitatẽ i xp̃o: lz potius dinitas hũanitatẽ. assumere ẽ. n. ad se trabere: siue ad se sumere. Et ꝓpter hãc ꝺdictõez dicẽ ꝑfatus doctor q; ipossibile ẽ ꝑ'es ꝑsonas eãdẽ nãz nũero assumẽ posse. Et h⁹ itelligit ꝓut icarnatõ ẏbi facẽ ẏ diomatũ cõicatõez. ꝓ quẽ modũ dr̃. Filius dei factus est hõ. Sicut oñdit Anselmus li⁹ cur deus hõ. c. 9 dicẽs ꝑ'l ꝑsone neq̃unt vnũ ⁊ eũdẽ hoiez assumere: Et dicit idẽ doctor q; ꝓpẽ hoc nõ excludit ois alius mõs assũptõis. q; cũ itellectus nr̃ multa itelligere neq̃at q̃ deus facẽ põt: ge assere audebit: tres ꝑsonas vnã nãz nũero assũere potuisse. Jta q; ꝑ gr̃az efficẽ potuiss⁹: vt tres ꝑsone vnã sibi nãz ex tpe vniss̃ent siue suppositasset. Cũ creatura ois creatori suo obediẽs sit Et ille tres ꝑsone eẽnt vnus hõ. ⁊ ita tribus ꝑsonis eẽt cõis vna singular⁹ nã hũana assũpta: dato q; nõ eẽt cõis vnitas in vnitate ꝑsone. Et ista i sntia ẽ opio ꝑfati doctoris. Alia ẽ opio sci Tho. pte. 3. q. 3. arti. 6. q; lz tres ꝑsone ñ possent eãdẽ ipostasiz assumẽ: nihil tñ obstat qn possit eãdẽ nãz assumẽ. Et hãc opionẽ isegt. Uarro li. 3. q. 4. Et ꝺfirmat eam sic. Qñq; aliq; duo sẽ hñt sicut ꝑus ⁊ posteriusꝰ nõ oz q; multiplicato posteriori multiplicẽt ꝑus: lz nã ⁊ suppoitũ se hñt sicut ꝑus ⁊ posteriusꝰ. ⁊ p ons multiplicato suppositonõ oz q; m⁹tiplicẽt nã. ⁊ p ons nihil repugnat q; eadẽ nã possit eẽ i ꝑlibus suppositis siue ꝑsonis. Itẽ sicut aĩa vna nãlit põt eẽ in pluribus ꝓtibus corꝑoris: ⁊ vnũ corꝑus supnãliter in pluribus locis: sic multo magis vna nã i ꝑlibus suppositis. Itẽ absolutũ nõ distinguit nz multiplicat ꝑ respectiuũ. nã ẽ absoluta: suppositũ siue ꝑsona respectiua. g̃ nõ oz multiplicari nãz ꝓpter m⁹tiplicatõez ꝑsonaꝝ ꝛre ⁊c. Alia ẽ opio Scoti: q̃ iudicio meo optia ẽ: q; dicit sic: q; de icarnatõe possumus log dupl'r. aut volum⁹ dicẽ q; eẽntia diuina sit formal' t̃minus icarnatõnis. ⁊ tũc ꝺcedit q; ꝑ'es ꝑsone possint diuina essẽtia mediãte assumẽ eãdẽ nãz nũero. aut volũs dicẽ q; ꝓpetas relatiua: siue ipsa ꝑsoa sit forma lis t̃minus tal' icarnatõis. Et tũc dicẽ ipossibile eẽ: eãdẽ nãz nũero a tribz ꝑsonis assumi posse. Et rõ ẽ q̃m oẽ eẽntial'r ab aliq̃ l'ab aliqbz ꝺpẽdẽs oz q; hẽat vnũ: qõ t̃miet eẽntial'r illã ꝺpẽ

alia opio thome.

alia opio Scoti

Universidad de Deusto
Biblioteca

dentiã. Sz i illa assũptione ẽ cẽntiaľ q̃dã depẽ dentia vnius nãe: ꝛ ꝑsona x̄bi totaľ ꝺtermiat eã. igit cadẽ nã nõ põt totaľ a pľib⁹ depẽdere ꝑsonis: vł assũmi a pľib⁹ ꝑsonis ꝺnãtia nõ. ꝛ ma lor pbať: qm̃ ipossibile ẽ idẽ creatũ in eoꝺ gnẽ cẽndi bre pľes cãs totales a quib⁹ ꝺpẽdeat. Nã H ꝺato: seqret ꝙ aligd posz eẽ ab aliq̃ vt a cã: q̃ posito ł remoto nihil min⁹ eẽt: qꝺ ẽ apꝺ ꝺos i couenientissimũ. Mino: x̄o pbať. Naz ꝑsonalitas creata tminat depẽdentia nãe i creatnr. ꝛ p soalitas icreata tminat ꝺpẽdẽtiã nẽ buane. ut pz ꝙ sic ꝑsonalitate creata totaľ tminãte nãz: illa state nõ posset alia ꝑsonalitate tminari: sic ꝑsonalitate vnius ꝑsone ꝺine tminãte nãz buanaz: illa sic state ñ porit alia ꝑsonalitate tminari. Jsta satis nota sũt intelligẽti. Et nõ istud fũdamtuz ꝙ lz nã buana eẽt i potẽtia obiectiua li anĉp as sumẽt ꝛ p ons assũpsibil a pre: tñ nũc ꝺeducta ad actũ i suppositõ filij: nõ posz aliq̃ mõ a pre assumi: cũ pfectissime ei⁹ depẽdentia tminet i suppositõ filij. Et hoc fundamtũ mihi magnaz fidẽ facit. ꝺe H breuiť logť scotell⁹ i. ꝛ bñ vi⁹ ibi. Teñ tu tñ baz opionũ q̃ tibi gratiõ ẽ. qr tc

¶ De humiliatõe x̄bi in x̄gine gloriosa ⁊ c. Ętia

Accipe ętiã ꝺclusionem. vz. Miro certe mõ ꝺei filⁱ⁹ exercuit: vt i x̄gie icliaret q̃tũ iclinari potuit. Ubi tres igramus x̄itates. vz. ¶ Pria x̄itas ẽ ista. Quãta fuit iclia tio x̄bi ẽtn: qñ ex sua benignitate ꝺ x̄gine car nẽ assũpsit. ¶ Scda x̄itas ẽ. Quãtus ꝛ q̃lis bo nor ꝺebeť a nob x̄bo ꝺari ꝓpť suã tantã charitatẽ. ¶ Tertia x̄i. ẽ. Ętã excellẽtiã meruit xp̄s apud ꝺeũ ꝓpť h: qr carnẽ nãz assũpsit. ¶ Ętũ ad pmã x̄i. ꝺico ꝙ x̄bũ ꝺ x̄gine carnẽ assũmẽs triplicit se icliauit. ¶ Pio. n. se icliauit sub an gelica nã. ¶ Scꝺo iclinauit se sub humana nã: ¶ Tertio icliauit se sub passiõe ꝺura. ¶ Pio inq̃ icliauit se sub ãgelica nã. ꝑs. Minuisti eũ paulomin⁹ ab angel: gl. a ꝛ honore coꝺnasti eũ ꝛ ostituisti eũ sup opa manuũ tuaz. Que x̄ba glo. sic expõit. Minuisti. i. passibilẽ ꝛ mortalez fecisti: paulomin⁹ ab ãgel: ꝙ sunt imortales ſm nãz. Sz ista mioratõ p nãz fuit postea i magnã gl. ã p grĩam cõmutata. Jꝺeo segť glia ꝛ bono re cozonasti eũ: gloria: scilicet in resurrectione ꝛ honore: scilicet in pria. Et ostituisti eũ. i. exal tasti eũ sup opa manuũ tuaz. i. sup rõnalẽ crea turã supcelestẽ. i. ãgelicã: ꝛ rõalẽ creaturã ẽre strẽ. i. buanã. Et hic pz pria icliatio. vz. ꝙ fz nãz x̄bũ buanatũ mioratũ ẽ ab ãgel ſm nam itelli ge assũptã nõ assũmẽtẽ. ¶ Scꝺo x̄bũ i assũmẽ ꝺo x̄gis carnẽ iclinauit se sub buana nã. Aucl sp̄m ad phil. 2. Qui cũ in forma ꝺei eẽt: nõ ra pinã arbitrat⁹ ẽ eẽ se eq̃lẽ ꝺeo: fz semetipsuz ex inaniuit formã ſui accipiẽs: i filitudinẽ hoium factus: ꝛ habitu iuẽt⁹ vt hõ. Que x̄ba sic ꝓ Re migius expõit ꝺicẽs. Qui cũ i forma ꝺei eẽt. i. i equalitate ꝺei paẽre ꝺietatis ꝺ balis ꝛ coeq̃ lli i oib⁹. Et Aug⁹ i lib. ꝺe fide ad ꝓetr. vt ꝺe ꝺuck magister sniaz. ꝺis. 5. tertij. expõit sic for mã ꝺei ꝺicẽs. Cũ audis ꝺe x̄po q̃ in forma ꝺei erat. oz te agnoscere firmit qz tenẽ: i illo forme noie nãe plenitudinẽ ꝺbere itelligi. Nõ rapinã arbitratus ẽ eẽ se eq̃lẽ ꝺeo. Remigi⁹. Rapina ẽ qñ gspiã rẽ alienã p violẽtiã sibi vsurpat q̃ il li nõ couenit. Et ꝺns Jesus rapinã qꝺẽ faceret qñ se pri eq̃lẽ i oibus fecit ꝺicẽs. Ego ꝛ pr̃ vnũ sumus: nisi i x̄itate aẽt filⁱ⁹ ꝺei eq̃lis illi i oib⁹. Sic ꝛ pcurso: illius a scribi ꝛ pharisee ꝛ pplo an x̄ps eẽt iterrogat⁹: si ꝺixisset. ego sũ: rapinã feciſſz: fz ait nõ sũ. Dixit. n. plene qꝺ erat ne mẽ tiẽꝺo ꝺiceret qꝺ ñ erat. vt ꝺicit Greg⁹ i omel. super Mat. Si mõ x̄o magnus filⁱ⁹ ꝓditõis eẽ ne: rapinã gdẽ fecit: g cũ filⁱ⁹ ꝺiaboli eẽt: ꝺixit ego sũ filius ꝺei: ego paclitus: ego oia ꝺei. Seg tur: sed semetipsũ exinaniuit ꝺ Remigi⁹. Exina nitio ẽ qñ res magna ꝛ icõprehẽsibilis i pua cõ prehẽꝺit formula. Sicut si gspiã mũꝺi artifex totã mũꝺi machinã: oia ẽt minima q̃ illo sũt i modica cera vel pictura ꝺprehẽꝺẽ voluerit: hec exinanitio ꝺr. Jꝺẽ ꝺr ꝺe ciuitate vel tẽplo vel ꝺe alia q̃cunq; grãꝺi re intelligenꝺuz esse. Sic ꝛ x̄bũ ꝺinũ cũ luce habitet ixcessibilẽ to tũ sua magnitudine mũꝺũ iplẽs: semetipsuz ex inaniuit. i. q̃si ꝺrit: vt in pua formla visibil ap pareret. Hiere. 31. Nouũ faciet ꝺns sup trã: mu lier circũꝺabit vir. Jo. i. Uerbũ caro factũ est 2 habitauit ib nob. Et segť formã ſui accipiẽs. i. in x̄itate hoicm. i. buanã nãz suscipiẽs. Jn si militudinẽ hõiuz factus. i. hõ ver⁹ fact⁹ ẽ. põit. n. silitudo ꝓ x̄itate. Et habitu inuent⁹ vt hõ. habitus ab ãbiẽꝺo nom̃ accepit. ãre gcgd alte rũ ãbit illi⁹ habit⁹ ẽ. Remigi⁹. Mult] modis habit⁹ ꝺr. Quiꝺã. n. habit⁹ illũ cui accidit mu tat: fz nõ mutať. vt sapiẽtia: q̃ ꝺ stulto sapiẽtez fac: fz ñ mutať sapia ipa. Quiꝺã habit⁹ mutat fz nõ mutať: vt cib⁹ q̃ ꝺe lãgore in focilamẽtũ corpis mutãur. iuꝛ illꝺ. ꝛ panis corꝑ hõis confir met. Quiꝺã ẽ habit⁹ g nec mutať: sed tñ aliam ꝺsequit formã. sic vestis q̃ induta alia formam capit q̃ qñ exuta ẽ ꝛ plicata. Nã sine iꝺuať ge veste sine ñ: sp vest] nãz vest] ſuat lz fõmã mu tet. Jta x̄bũ pris hõiez assũmẽs ii hõie mutatũ ñ ẽ nz ipe hõ assũpt⁹ mutat⁹ ẽ i x̄bũ. Licet alĩa formã accepit hõ q̃ ꝑus. qm̃ maioris postea ꝺi gnitatis fuit q̃ fuerit ãtea. qr ꝓciosus forma p filijs hoium. Jnde Aug⁹. i. ꝺe trini. c. 7. Non. n. sic accepit formã ſui: vt ꝺimittẽt formã ꝺei i q̃ erat eq̃l pr̃i: fz vt io i fora ꝺi ꝛ i fora hois fi li⁹ vnigẽit⁹ eẽt pr̃is. Nec sup̃ꝺcã ꝺ mẽte Remi gi⁹: vt s. Ad H ꝓpositũ audi tex. cũ xp̄s ꝺe bẽti cis. Cũ ingt xp̄s pfect⁹ ꝺe⁹ ꝛ pfect⁹ hõ fit: man dam⁹ q̃tenus sub anathemate iterdicas. ne ge ꝺe ceo audeat ꝺicẽ x̄pm nõ eẽ atigd ſm ꝙ hõ qr sic xp̄s ver⁹ ẽ ꝺs: ita x̄us ẽ hõ ex aia rõali ꝛ buana carne subsistẽs. hec ibi. Et glo. sup x̄bo anathematbe. ꝺicť g ꝙ ꝺriũ ꝺicť ẽ excõicat⁹. qr H ꝺicẽ hereticũ ẽ: ꝛ oes hẽtici sũt excõicati. vt in. c. ad aboleꝺã. 7. c. excõicamus. ꝺe hereticis 7c

Tertio x̄bũ ꝺinũ i assumꝺo ꝺ x̄gie carnẽ i

ꝺmault se sub passiõe ꝺira. Isa. 53. Nõ ẽ ei spẽs neq; decor 7c. Pãc auctẽ sepi⁹ i H ope iuenies Jnde apl's vbi. s. Nũliauit igt semetipsũ fact⁹ obediẽs vsq ad mortẽ. Remigi⁹. ¶ Factus igt ẽ obediẽs pri ẽ⁹ volũtas fuit vt genus hũanũ re ꝺimẽt. Et ñ solũ pr̃i: fz ẽt mr̃i fact⁹ ẽ obediens Luc. 2. ꝛ erat subdit⁹ illꝺ. Morte ãt cruc]. Re migius. Jõ crucifixerť eũ: qr oib⁹ mortibz cru cis mors sccuit: ẽ ppť lõgũ cruciatũ. Si. n. gla ꝺio trãsuerberasset eũ cito finisſz. ł sic placuit el. vt quia p lignũ peccauit hõ p lignũ ꝛꝺimẽť gre 7c. H Remigi⁹. Et sic pz pria x̄itas. ¶ Ętũ ad sam x̄i. ꝺico vt colligit ꝺe mẽte ꝺñi Bona. i. 3. ꝺi. 9. ꝙ ꝺupler ẽ pncipal's honor. i. p se ꝛ per accñs. honor p se ẽ ꝺupler. q̃ꝺ p se ꝛ ppť se. q ꝺ̃ p se tm̃. honor p se ꝛ ppť se ẽ ille q̃ soli ꝺeo ꝺ beť. Nã solus ꝺs ẽ q p se ꝛ ppť se honorãꝺus ẽ Et hic honor a greci latria ꝺr. ꝛ a ltis sic ꝺiffini tur. Latria ẽ cultus soli ꝺeo ꝺebitus. Ubi ẽ no tãꝺũ fz Bona. vbi s. q̃ cłť ꝺi pt tripłr ꝺsidera ri. s. cõit: pñe: ꝛ magł ppe. Cult⁹ ꝺei cõit ꝺictus ꝺr actus directus i ꝺeũ sub rõe finis. ꝛ sic cłtus ꝺei cõis ẽ oibus x̄tutibz. ¶ Scꝺo accipit pñe ꝛ nũc cultus ꝺr actus i ꝺeũ directus ñ soli sub rõe finis: sz ẽt sub rõe obiecti. ꝛ sic cłtus ẽ gd p pium x̄tutibz theologic]. q: x̄tutes theologice bñt ꝺeũ p obiecto: vt cõit sẽtiũt oẽs. ꝛ io ꝺicit oibus x̄tutibz pstãtiores. ¶ Tertio mõ accipi tur magis pe. ꝛ sic ꝺr cłtus i ꝺeũ directus ñ so li i rõ finis ꝛ obi: sz ẽt sub rõe honor]. Et sic ẽ ꝑus adorãtis ipsius latrie. Et sic ꝺicť ꝺo ctor latria ẽ q̃ꝺã spãl x̄tus. Nã sic ꝺolatria ñ ꝺr q̃cunq; pcz. sz illud q̃ creatura adorať: sic latria ñ ꝺr glz bitus vel actus: sz ille q̃ solus ꝺs adorať. Et nõnť ꝺirł actus vel bitus. q: latria ꝺicẽ ẽt cłtũ iterioꝛẽ ꝛ exłioꝛẽ. Cultus iterior ꝺ sistit i credẽꝺo: diligẽꝺo: ꝛ spando: ꝛ sic ipropẽ accipiť latria. nec vt sic ẽ x̄tus cardiał: sz theo logica. nõ tñ ab alijs ꝺistincta: sz ons oẽs. Cultui exłioꝛ ꝺsistit i q̃ꝺã imolatõe ꝛ sacrificio. ꝛ sic p pie ꝺr latria q̃ nihil aliuꝺ ẽ q̃ fuitus q̃ꝺã vt ex ponit sacer Aug. i li. ꝺe tri. ꝛ vt sic ẽ x̄tus cardi nał' tẽta sub iustitia: q̃ pñe ꝺr religio. Jnꝺ Au gu. r. ꝺe ciui. ꝺei. sic ait. Religio ẽ x̄tus q̃ colit q ẽ supior] nãe. Inꝺ ꝺicẽ possumus ꝙ latria sic accepta ñ soli ẽ i genẽ x̄tut tãq̃ i gnẽ remoto sz ẽt i gñe x̄tut cardiał' sic i gñe subalẽno: ꝛ in gñe iustitie tãq̃ i gñe pri q̃. In gnẽ x̄o rligiõis tãq̃ i gnẽ pri. Et H colligit ꝺe mente Aurelij Aug]. li. xi. ꝺe ci. ꝺei. c. i. vbi ꝺicť ꝙ ꝺi cłtus q̃ttu or nom̃ibus appellať. s. latria theosolia: siue cu sebẽ. ꝛ H fm grecos. Pietas ꝛ rligio. ꝛ H fz nos q̃ idẽ sũt q̃ꝺ duo ꝺma: lz i plus se bẽant. Nõ tñ ꝙ latria ꝛ theosolia sic ꝺifferunt. qm̃ latria ꝺicẽ exłioꝛẽ fuitutẽ q̃ spectat ad iustitiã: q̃ est x̄tus cardiał': sz theosolia ꝺicẽ fuitutẽ iterioꝛẽ: q̃ spe ctat ad x̄tutes theologicas. Jtẽ nõ ꝙ qñ latria ẽ ipsa ꝺilectio vel sapia itelligiť ꝺ actu iteriõi sz qñ ꝺr ꝙ latria ẽ cultus itelligiť ꝺ actu exłiõi sed ꝺe hoc alias. Patet q̃ ꝙ honor q est p se ꝛ

ꝑpter se ꝺebeť soli ꝺeo. Scꝺs honor ꝺr ꝙ p se ꝛ nõ ꝓpť se. Et hic honor ꝺbeť bũane nãe xp̄i vt x̄bo vnita ẽ. Ubi nõ q̃ nã bũana i x̄po vnita x̄bo p̃t tripłr ꝺsiderari. vno⁹ iẽtũ sustentificať ꝺino suppositõ. Scꝺo iẽtũ vnita ꝺinitati tm̃. Tertio iẽtũ creatura scissima tm̃. Si ꝺsidera tur pio⁹ tẽ ꝺico ꝙ cũ bũanitas sit a ꝺino suppo sito sustẽtata sit vnus hõ. qr vna ẽ ꝑsona xp̄i et vnicũ suppositũ: vt ꝺixius i ka ꝺcẽe p̃cedenti segť ꝙ vt sic hũanitas xp̄i latria ꝺz adorari. qr latria ñ ꝺebeť parti rõne pt]: fz rõne totius: to tusãt xp̄s ẽ ꝑsona xp̄i. g latria adorať bũanitas eius: vt sic ꝺsiderata. Si x̄o bũanitas xp̄i ꝺsiꝺe rať vt vnita tm̃: ꝛ ñ vt suppõłta. Dixeť ergo q̃ ipduila ꝺz adorari. Alij ãt latria. qr nil aliuꝺ sonat nãm bũanã eẽ vnitã q̃ i suppositõ ꝺino eẽ suppositatẽ. Si x̄o ꝺsiꝺrať ẽtio mõ: nil'i ꝺu biũ q̃ ꝺulia ꝺz adorari. H sẽtit ꝺns Bona. vt s.

¶ Accipe mõ fz mẽbr̃ pncipale. vz. q̃ aliuꝺ ho nor ꝺr p accñs. i. q: accidit illi rei vt sic honore tur. Et H tripłr fieri ꝺtigit q̃tũ ad pñs. vz. rõe significatõis. rõne pñtationis. ꝛ rõne ꝺtinentie ꝛ refuatõis. ¶ Prio rõne significatõis: ꝛ H mõ venerãť sacra. qr significãt rẽ sacrã. Nã vt ꝺr 4. sniaz. ꝺi. i. sacramtũ ẽ sacre rei signũ. Honõ. n. q ꝺebeť sacris ẽ rõne signati ꝛ nõ signantis Et H x̄itatẽ bz ẽt i sacris vetis leg]. ill. n. ꝺcb be bať honor in rõne figurati ꝛ significati p illa, vt pz p singła ꝺiscurrendo. Silr ꝛ sacris nouę leg]. Sz ꝺices quõ sacra nouę leg] ꝺñt ẽt figu re: cũ ree nouę testi sint significata ꝛ figurata p sacra ãtiqz legis. Aꝺueniẽte. n. rescessat figura Qr sacra nouę leg] ñ ꝺebẽt eẽ figur fz res. Dl co ꝺicit q̃ sacra nouę leg] sũt res p respectuz sacra vetis leg] sed sunt future per respectum ad futurã pñaz. exẽplũ ꝺe ciroteca ẽ est forma mãus ꝛ tñ ẽ manus. ꝛ postea ꝺe manu intus posita. qm̃ ibi ẽ res ꝛ signũ ꝛ postea ꝺ nuꝺa ma nu. Nuꝺa manus significat statũ celestis pñe: vbi oia clarebũt. Manus ciroteca ta statũ legł gre: i q̃ tminãť vmbre vetis testi: ꝛ tñ figura ẽ status gle. H ifinuare vł Paulus cũ aiebat. Vi demus nũc p speculũ i enigmate: tẽ facie ad fa ciẽ. Ciroteca ait sola q̃ ẽ forma manus tãtum legł scripte statũ tm̃ ꝺignabat. Qr ad ꝓpositũ ꝺicãus q̃ honor q sacris ꝺebeť ẽ rõne significa ti ꝛ nõ rẽe significatis. ¶ Scꝺo honor p accñs alicui ꝺebeť rõe pñtatis. ꝛ H mõ imagiñe x̄at nis gł'ose: crucifixi: ꝛ alior scõꝝ bonoꝛz" ñ rõe sui fz repñtati. vñ x̄sus. virgis intacte cũ vene ris añ figurã: ꝑcreꝺo cede ne fileať ave. Sait n. figure hẽ ꝛ imagines adiuẽte: aut ꝓpť ꝑfito rũz recoꝺatõcs. ꝺe ose. ꝺis. 3. c. venerabiles. Ue nerabiles igt imagies xp̄iãi ñ ꝺeos appellantz fuiũt eis vt ꝺijs: nz spez solut] ponũt i eis neq; ab eis expectãt futurꝝ iudiciũ: sz ad memoriem ꝛ recoꝺatõcs ꝺmitiuoꝝ veneraꝛ eas ꝛ adorãt H ibi. aut ꝓpť simpliciũ eruditionem. ꝺe conse. ꝺistictõe. 3. p latũ. vbi ꝺicť tẽr. circa finẽ. Nã q̃ꝺ legẽtibus scriptura. H idiot] pstat picturã cer

Universidad de Deusto
Biblioteca

uentib⁹.qz i ipsa ignozãtes vident qõ seq̃ ōbe ant in ipsa legũt q lras neſciũt. vñ z pcipue ne/ sciẽtibus legẽ ꝓlectõe pictura ẽ.h ibi. Hegozius sereno epo massiliesi. aut ppt mẽt nr̃e ex citationẽ z feruozẽ. vt ponit Bonauen. vbi ſ.

Tertio bonoz p accñs debeꝫ alicui rõne cõ tinẽtie z ꝯfuatõis. z hec duo pmaxie sũt: vt eu charistia z ẋgo gl'osa. q̃ veracit xp̃m ōtinẽt: ſz ẋgo tm̃ ſel: ſz eucharistia q̃tidie. de ꝯsecratõe dis. 2. c. q̃tidie. vbi accipe regulã gñalẽ q nũq̃ i sacro eucharistie adozes vt deũ qd ocul' cozpis cernis: ſz qd mẽte credis qd cernis sacr̃m tm ẽ qd credis ẋa res. de conse. dis. 2. c. panis. z. c. añ bñdictõez. z pl'ibus alijs capitul': vt do duce cõ clarabit in ebdomada sancta p totũ. Et h̄ ſufficiãt q̃tũ ad ſam ẋitatẽ.

Qtũ ad ẽtiã ẋi. dico breuit̃ q ad h̄ tibi rñdet Paulus ad Philippẽſes. 2. dicẽs. ppter qd z deus exaltauit illũ: z dedit illi nomẽ qd est ſup oẽ nomẽ: vt i noie Jesu oẽ genu flectat celestiũ terrestriũ z infernozum z ois lingua cõfiteat. q. dñs nr̃ Jesus xp̃s i gl'a ẽ patris. Ex gbus gdẽ ẋbis: postea gñale statu tũ i eccl'ia manauit: vt h̄ nomẽ Jesus ſuper oĩa nomina venerarẽt. vt p3 de emũitate eccl'arũ capitulo. docz. libro. 6. de q̃ ad plenũ dñica de passione decẽs. q̃rez̃. Et hec ſufficiãt p pria parte huius ſermonis.

Qualiter tota trinitas ſe i ẋgine ꝺscripſẽrit

Conſideratio ſecunda.

Ecundo loco uir

ginis gloriose mirificã ꝺscriptionẽ videamus. Ubi tres alias ꝺcl'ones ſubiungãus. Prima ꝺcl'o ẽ. Hlorioſus pater cui potẽtia attribuit̃ sic ſe i hac ẋgie gl'osa de/ scripſit vt eã potẽtiſſimã ad ſingulos iunãduz fecerit. Scda ꝺcl'o est ista. Hlorioſus filius cui ſapia attribuit̃: sic ſe in hac bñdicta ẋgie ꝺ ſcripſit: vt eã ſapiẽtiſſimã aduocatam fecerit. Tertia ꝺcl'o ẽ ista. Spũs ſanct⁹ cui bonitas z clemẽtia attribuit̃: sic ſe i hac bñdcã ẋgie ꝺſcri pſit: vt eã clemẽtiſſimã i oẽs peccatozes fecẽit.

Qualiter gl'oſus etern⁹ pat̃ i ẋgine gl'oſa ꝺ ſcripſerit ſuã potentiã ꝺclusio pma.

Accipe pmã ꝺcl'onẽ tc. vt. ſ. Ad cui⁹ declarationẽ tres igraz⁹ veritates. vz.

Prima ẋi. ẽ ista. Que ſit potẽtia ꝺi

Scda ẋi. ẽ ista. Ad q̃ obiecta ſe extẽdat ista potentia dei. Tertia ẋi. est. Quõ i virgine ꝺ ſcripta ẽ ista potentia dei.

Qtũ ad pmã ẋi. dz ꝓcedẽti ſabbato aliq̃ de hac mã dicta ſint ad pñs tñ q̃dã e ſcie pzato b:reuit̃ colligamus. Ad cuius declaratõez tres regulas gñales sub iungãus.

Pria regula est: q potentia gñaliẽ loq̃ndo q̃dã dicit̃ actiua: q̃dã passiua. Potẽ/ tia actiua ẽ ꝓncipiũ trãsmutatõis t̃ actõis i aliꝺ. Potẽtia passiua ẽ ꝓncipũ trãsmutatõis z passi õis ab alt̃o. Jsta diuiſio potẽtie accipit̃ ab Ari ſtotele. 5. methaphice. c. de ptãte.

Ex q̃ rgla ſequit̃ immediate ſa regula. vz. q cũ in ꝺo nullo mã ſit potẽtia paſſiua. ſ. nullo mõ ꝓncipiũ patiendi ab altero. qm̃ id iperfectõem icludẽt ſatis liq̃t q in deo ſit actiua potentia. Que regla sic pro bari põt. vnũ qdz q̃tũ pfecti⁹ ẽ tãto pfectius agit: z q̃tũ iperfecti⁹ ẽ tanto magis patitur. i. transmutari p̃t ab agente. Sz de⁹ ẽ ens pfectiſſimũ nihil i ſe iperfectõis bñs: cũ sit bonũ illꝺ q̃ maius. i. pfecti⁹ excogitari nõ põt: vt Anſelmus ait. q̃ nullo mõ potꝫ ab aliq̃ trãſmutari z pati: ſz ſolũ pfectiſſime agẽ. Oĩa ista satis nota sũt. q̃ regula nostra ẋa

Tertia regla ẽ ista q̃ ꝺz in deo sit vna realit̃ volũtas. tñ formal'r t̃ rõne ꝺz q̃ſdã: alia ẽ volũtas ꝺi absoꝉta z alia ꝺdicta. Ad cui⁹ ꝺclaratõz nõ q̃ vãla ẽ doctoꝝ opio ꝺ potẽtia absoluta z ordiata.

Quidã. n. ferũt q potẽtia absoluta nihil aliud ẽ q̃ potẽtia exe cutia simpl'r ſũpta q̃tũ ad oĩa q̃ qs p̃t facẽ. Po tẽtia ãt ordiata ẽ eadez potẽtia executiua i ha bitudine ad regulã recte rõnis. vbi gra qs i po tẽtia absoluta diceꝫ qñ simpl'r aliqd põt: sed i potẽtia ordinata qñ. ſ. ſolũ aliqd ſm rectã regu lã rõnis facẽ põt. Iste est p̃m⁹ modus declarã di qd sint potentie tales.

Alij aũt aliũt q potẽtia absoluta est q̃ oĩa possibilia respicit. Sed ordiata q̃ ſoluz possibilia moraliẽ respicit. i. iq̃s tũ talia sunt de ꝺsideratione moꝝ. Et ista opio distinctionẽ bar potentiar̃ a distinctione ob iectoꝝ ſumit vt intuenti p3. obiectũ n. potẽtie absolute ẽ possibile simpliciter: ſz obiectũ ordia te potentie ẽ possibile in habitudine mozis vel ẋtutis.

Tertia opinio ẽ q potẽtia absoluta ẽ añ determinationẽ volũtatis: vt. ſ. ꝺsideraẽ i illo ſigno: in q̃ intelligiẽ ſuam p̃cedẽ determi nationẽ. Et ipsa eadẽ potẽtia duz segt̃ determia tionẽ ordinata diceꝫ. Naz qñ simpl'r nõ determi nat̃ agẽs ad h̄ vel ad illud q̃ cuis vtrũqz possit: tũc dr̃ i potẽtia absoluta. ſz qñ postea idẽ agẽs segt̃ ſuã determinationẽ: q̃ determinat̃ ad hoc nõ ad illud: tc̃ diceꝫ i potentia ordinata.

Hec aũt opinio exp̃ſſe logt̃ de potentia absoluta dicit q potẽtia dei absoluta ẽ diuina volũ tas absolute ꝺsiderata. Potẽtia ordiata ẽ eaip ſa diuina voluntas: vt iformata ẽ pfectõne iu ſticie legalis. Exẽpluz i creaturis. nã illꝺ diceꝫ absolute aliqd possꝫ: qñ nihil ei absolute repu gnat: qn illud facẽ possit. Sz tũc ordinate põt qñ id qꝺ facẽ põt: nõ absolute ꝺsideraẽ: vt ſue. ſ. ſubest volũtati tm̃: ſz ſm q ordinat̃ ad ordia tiones legis z ſtatutoꝝ. Ex q̃ ſegt̃ q multa q̃ de potẽtia absoluta facẽ possumus: q̃ de ordinata potẽtia negmus. põt. n. dñs absolute dãnare i nocentẽ z ſaluare nocentẽ: ſz ordinata potẽtia negt̃ qm̃ dz in actibus ſuis ſm leges z ſtatuta ordinari. Sic ad ꝓpositũ in deo diuina volun tas absolute ꝺsiderata ad oĩa ipossibilia diceꝫ potentia absoluta. Sz eadẽ volũtas vt ordina ta legibus z ordinatõibus q̃s ipsa ſtituit: dicẽ tur ordiata potẽtia.

Ex q̃ ſegt̃ q multa põt de potentia absoluta que negat̃ ab eo de po tentia ordinata. vt iuſto negare vitã eternam. et

reo ipsam eñrio dare qõ tñ nõ põt de ordinata dei potẽtia fieri. Frãciſc⁹ aũt marõis ꝺ ſtatili ſup p⁹ ſniaꝝ. di. 44. q. 6. aliq̃tulũ ista ſtrigens diẽ q sibi ꝺ vr̃ q potẽtia absoluta nihil aliud sit q̃ ꝺna potẽtia executi a q̃tũ ad oĩa q̃ sũt in eaipſa potẽtia ẋtualr̃ cõtẽta. Potẽtia vo ordi nata sit eadẽ potẽtia executiua ꝺi ꝺns actũ rõ nis ꝺne ꝺnt̃ deẽmiatõez ꝺne voluntat̃. Ult diceꝫ h̄ q posteq̃ itellect⁹ ꝺnus ituitiue ꝺſpexe rit q ꝺna volũtas sic deẽmiauit: tũc potentia executiua ꝺi segt̃ tale dictamẽ. z tũc dr̃ rgl'ata vt sic. ex q̃ segt̃ q gcgd potẽtia ꝺna executiua añ talẽ regulatõez p̃t: illud ꝺr̃ posse de potẽtia absoluta. vt ãt segt̃ dictamẽ tale: z h⁹ scemodi regulatõz: potẽtia tũc ordiata diceꝫ. Sic enĩz imaginãdũ ẽ. Nã ꝺna volũtas q̃ absolute ẽ re spectu oĩuz gẽtiũ p̃t deẽmiare ſe ad h̄ l'ad aliꝺ: cũ liba sit. z tũc itellect⁹ ꝺnus ituitiue illa cer nẽs diẽ potẽtie executiue sic i ꝺna volũtate eẽ ordiatũ. z postea dictat cidẽ potẽtie vt talẽ de/ termiatõez exeq̃t. Jsta ẽ opio Frãciſci. Nec tñ ista succeſſiue fieri: ſz i eodẽ iſtãti itelligas. Et sic dr̃ quõ tu ais iſtas potẽtias diſtingui: cũ p te tã potẽtia absoluta q̃ ordiata sit ipsa eadẽ po/ tẽtia executiua. Dicit Frãciſc⁹ q potẽtia ordia ta addit ad potẽtiã absolutã h̄itudinẽ q̃dã: et ꝓpt illã h̄itudinẽ ipsa iter ſe q̃ndã diſtinctõez ſm rõnẽ h̄it̃. Et h̄ volo ſufficiãt p pma ẋitate

Uide ẽt Frãciſcũ. q: 5.

Qtũ ad ſam ẋi. pono sit̃ tres regl'as gñales.

Pria regla ẽ q ꝺ po tẽtia ẽ ifinita.

Scda regla ẽ q ꝺ dei ñ ſe exten dit ad ipossibilia

Tertia regla ẽ q ꝺs potest melioꝝ facẽ mũdũ q̃ fecẽit.

Pria regula diuersos h̄z pbãdi modos. oẽs tñ tã pbi q̃ theo logi deũ ifinitũ ponũt: z h̄re potẽtiã infinitam. Phus. n. 8. phiſicoꝝ. ſic ifinitatẽ dei ꝓbare vr̃ dicẽs: oẽ qꝺ mouet motu ifinito vr̃ h̄re potẽ tia ifinitã: ſz ꝺs mouet motu ifinito. q̃ h̄z potẽ tiã infinitã. ꝺntia nõ cũ maioꝝ minoꝝ ẽ nota ex doctria e⁹ q ponit motũ eẽnũ: z tp̃s eẽnũ: z nun q̃ icepiſſe. Sz q: h̄ ẽ ꝺ fidẽ: istã rõez poſte: gez⁹ Jõ alij sic ꝓbãt. de⁹ creat. q̃ h̄z potẽtiã ifinitam ꝺntia ꝓbat̃. q: de⁹ h̄z potẽtiã sup extrẽa i ifiniꝝ tũ distãtia. sic sũt ens z nihil: creãdi ãt extremũ ẽ nisiil. q: dixit z fcã sũt: ipse mãdauit z creata sunt. Alij sic ꝓbãt. itellect⁹ sit̃ ifinita itelligẽs ẽ ifinitus. itellect⁹ ꝺn⁹ ẽ h⁹ i q̃. Jtẽ potẽtia q̃ p̃t i duo ẽ aliq̃ta potẽtia. z q̃ põt i q̃ttuoꝝ ẽ maioꝝ z sic de alijs. Exẽplũ de sorte portãte põdus vt duo: z nõ ãpli⁹ portare valẽte: z de Platõe poꝝ tate vt q̃ttuoꝝ: ficqz de alijs. q̃ potẽtia q̃ põt in i finita: ipsa erit̃ ifinita z p ꝺns si itellect⁹ ꝺnus põt ifinita itelligẽ: pokit z volũtas ifinita facẽ z sic deus erit infinite potẽtie. Jtẽ si deus ñ cẽt ifinitus possꝫ co aliqd maius excogitari: ſz deo nihil maius excogitari põt q̃ tc̃. Sactus Tho. pte ꝑima. q. 7. ar. i. sic hãc regulã ꝓbat. Forma nõ recepta i mã nec possibilis recepi: ẽ ifinita. ſz de⁹ ẽ h⁹ i. q̃ tc̃. Et si dr̃ q h̄ ꝺ dato segr̃ q̃ an gelus cẽt ifinit⁹. diẽ ipse arti. 2. q. 5. q angelus ẽ ifinit⁹ q̃tũ ad inferius: ſz finit⁹ q̃tũ ad ſupius deus ãt ẽ ifinit⁹ vtroqz mõ. Sufficiat q̃ oẽs cõ cedẽ deũ ifinitũ cẽ z infinite potẽtie. Ex q̃ con cludũt oẽs q de⁹ ex q̃ ifinite potẽtie ẽ: erit oĩpo tens. Et ꝺfirmat h̄ Richard⁹ p⁹. de tri. diccns. Ad oĩa q̃ fide tenem⁹ nõ defic̃ rõ necessaria: ſz deũ eẽ oĩpotẽtẽ fide tenem⁹. q̃ circa h̄ nõ defic̃ rõ necessar̃ia. Nondũ tñ ẽ q ał'r de oĩpotentia pbi. z ał't theologi ꝺsiderãt. Nã oĩpotẽtia ꝺi du plicit̃ ꝺsiderari põt. vno mõ mediate. ſ. iq̃tum potẽtia dei respicit possibilia oĩa mediãtibus cãlis scõis. alio mõ i mediate. iq̃tũ. ſ. potẽtia ꝺi r̃ſpicit oĩa possibilia circũſcripta oĩ cã fa. Phi ãt ꝺsiderãt de oĩ ipotẽtia p⁹ mõ. Sed theologi ſo mõ. Et ſ̃o dico q dei oĩpotẽtia p⁹ mõ acce/ pta p̃t nãli rõe ꝓbari. ſil'r ei⁹ infinitas. vñ con/ cedũt q deus i oĩa p̃t mediãtib⁹ cãuſis ſecũdis

Sz ipotẽtia ſo mõ. p ſtatu iſto ꝓbari nõ põt rõne nãli. q: si h̄ cẽt: h̄ rõ potiſſima eẽt. ſ. q: ꝺs ꝺtinet oẽs cãs fas ẋtualit̃. ſz h̄ nõ valet. qm̃ po ſito q ſol ẋtualr̃ ꝺtinẽt cauſalitatẽ bonis: non tñ ꝺcederẽt pbi ſolẽ posse fine cãis scõis pdu cere bouẽ. q̃re tc̃. Et sic p3 pria regla. Uide tñ si placet Frãciſcũ. di: 43. q. 1. q̃re tc̃.

Scda re gula. ſ. q dei oĩpotẽtia nõ se extẽdat ad ipoſſi bilia: declarat̃ sic.

Ubi p⁹ nondũ q ipoſſibi le dr̃ q̃ttuoꝝ mõis. vz. ſimpl'r. ſm qd. p accñs. z ex vi t̃minoꝝ repugnãs.

Primũ impoſſibile dico. dr̃ ipoſſibile ſimpliciẽ. z sic oẽ illud dr̃ im poſſibile qõ nulli cãe nec ẋtuti alic⁹ agent̃ ſu bjciẽ. vt ens phibitũ qbcũqz: vt posse facẽ ali um deũ tc̃.

Scdz ipoſſibile dr̃ fz qd. z sic oẽ illud qõ alicui cãe create nõ ſubiacet: ſz bñ cãe icreate dr̃ ipoſſibile ſm qd. vt mortuos ſuſcita re ẋgine parẽ: z sil'ia. q̃ ſz cauſis scõis sint ipoſ/ ſibilia ñ tñ cãe pzie q̃ ẽ ipſe de⁹.

Tertiũ ipoſ ſibile dr̃ p accñs. z sic oẽ illꝺ qõ nõ ẽ rõe ſui: ſz rõne ꝺiũcti nõ ẽ possibile eẽ i rer̃ nã. dr̃ ipoſſi bile p accñs. Exẽplũ accipiãus motũ extriſecũ vt deãbulatoz locutõez: cõeſtoz: z sil'a. Jsta oĩa ꝺ se possibilia sũt: tñ si vniũt̃ cũ tpe p̃ito nũq̃ possibilia sũt. vñ q deãbulatio p̃terita nõ sit p̃ terita. ſil'r z de alijs sil'ib⁹ omnio ipossibile ẽ.

Quartũ ipossibile dr̃ ex vi t̃minoꝝ repugnãs. z tũc q̃cũqz aliq̃ sic se bñt q qõlz illoꝝ de se ẽ possibile: nõ tñ ꝺiũcti. imo ꝺiũcẽ repugnãt: z sil' stare nõ p̃nt. illa ꝺnatur ipossibilia ex vi t̃minoꝝ exẽplũ lz albũ z nigꝝ qõlz seoꝝsũ sit possibile: ñ tñ ꝺiũcti. vñ q vnũ z idẽ oĩo sit albũ; z nigruz oĩo ipossibile ẽ. Hoc si ꝓnotato ad declaratõz iſtius regule q̃ttuoꝝ pono ꝺcl'ones. tres qdẽ ne gatiuas z vnã affirmatiuã.

Pria ꝺcl'o negatiua ẽ ista de⁹ ñ põt facẽ qõ ẽ ipossibile simpl'r. ſ. illꝺ qõ nulli cãe nec alicui ẋtuti agẽt̃ ſubia cet: tã create q̃ icreate de⁹ facẽ nõ põt. Jsta sa tis nõ sũt. Nã qõ oĩo ẽ ens ꝓhibitũ: oĩo p nllaz cãm fieri põt. Et si diceꝫ ꝺ. Chimera: mõs aure us: z h⁹ i sũt ẽtia ꝓhita: z tñ ñ repugnat q̃n illa de⁹ facẽ possit. z sic facẽ mõſtrũ. Dico q: mon ſtra ñ sũt oĩo entia ipossibilia: nec omnio entia

4or modis dr̃ Impoſſ.

potentia qmd ſit

Universidad de Deusto
Biblioteca

phibita:ꝛ ꝑ ons ds illa facē possꝫ ꝯ nō subijcī ant cālis scdis ꝓpe.Sꝫ qꝫ facē aliū deuꝫ oino ē ens phibitū:ío oino ipossibile ꝑ quācūqꝫ cām.
¶ Fa dcʼo negatia é ista Nullū ipossibile ꝑ accīs pōt fieri possibile ꝑ onaꝫ potentiā:vt ꝙ motʾ ꝑterit nō sit ꝑteritʾ:oino ds facē non pōt. Et nō ꝙ motus ꝑteritʾ sub rōne ꝑteriti é ipossibilis ꝑ se:ꝛ nō ꝑ accns.tm dr ꝑ accns qꝫ accidit illi motui siue rōni formali eius ꝙ sit ꝑteritʾ. et ío dr ipossibile ꝑ accns.Sꝫ dubitaʒ arguo sic. Sic ꝑteritū ds nō pōt facē nō eē ꝑteritū:qꝫ est nō ens:ita futuꝝ ds nō potīt facē nō futuꝝ:cū sit etiā nō ens.ꝛ ꝑ ons oia nccio ꝛ nō ꝛtingent alīq eueniēt. ¶ Dic pōt mʾtiplr rnderi. Primo qꝫ nō eodē mō ꝑteritū é nō ens:q mō futuꝝ est nō ens. Nā qđ est ꝑteritū nullo mō é ut ꝑteritū é.ꝫ futuꝝ é in suis cālis:ꝛ i eē obiectiuo. Ut dicaī ꝙ alīt se hꝫ ꝛina volūtas ad futuꝝ:ꝛ aliter ad ꝑteritū.ad futuꝝ cōtingent se hꝫ qꝫ é in bn placito suo ꝙ sit vl nō sit.nō aūt sic de ꝑterito. qm nō ꝛtingēter se hꝫ ad ꝑteritū:ꝫ efficaciter. Ita ꝙ efficacit vlt ꝑteritū eē ꝑteritū. Ista é rnsio Frācisci.43.di.q.i. ¶ Tertia dcʼo negatiua é. Nullū ipossibile ex vi ēminoꝝ repugnāt pōt ds facē eē possibile.ꝑ.qꝫ illa repugnāt ad iuicē.Nā ꝙ nix sit simlʾalba ꝛ nigra:oino ds facē nō pōt. Itē ꝙ aq̄ sit simlʾ solida ꝛ labilis.ꝛ sic de aliis oino é ipossibile.Sicʾ ꝙ idē sit cecusʾ ꝛ videʒ ꝛc̄.Et si diceret ꝺ.Cōtraria ꝛ ꝓuatiua ꝑ icludūt ꝺictionē:cū sint ſpēs oppositōis ꝺrie vt ꝑ ꝑ phꝫ i posttꝺicamʾ).ꝫ q̄ nō icludūt ꝺictione ds facē pōt.ḡ ista dcʼo falsa ¶ Dico ania mea ꝙ i tuo argumto é petitio ꝓncipij.é.n. vl dc dubiū apꝺ doctoresan ds possit facē quecū qꝫ nō iplicat vel icludūt ꝺictionē. Dico tn ad ꝓns ꝙ si itelligiʒ maioꝛ de oppositione ꝺicto rī:q̄ é affirmatio vl negatio:q̄ dr ꝓma dignitaꝫ:ꝙ verū é ꝙ nō icludit i ꝺrie vl ꝓuatiue oppositis:qꝛ illa oppositio maxia é:ꝛ maximū nō icludit i minoꝛi hꝫ oēs pḃantes ꝛ theologātes. Sꝫ si accipiaʒ ꝺictio ꝓ icōpossibilitate q̄ꝺaꝫ q̄ est ex rōnibus formalibʾ ꝛminoꝝ tūc dico ꝙ i r latiue oppositis iꝺrijs ꝛ ꝓuatiue oppositis ieit talʾ ꝺitio. Impossibile é.n.ꝙ aliqd signat seip̄m.qꝛ ipossibile é idē eē ḡnans ꝛ genituꝫ respectu vniʾ ꝛ ciusdē.ꝛ ḃ ex repugnātia ꝛminorū.ꝛ ḃ exēpluꝫ é de relatiue oppositʒ. Jdeꝫ in ꝺrijs ꝛ ꝓuatiue oppositʒ.vt ostēsum é.ḡre ꝛc̄.

¶ Quarta dcʼo ꝛ affirmatia é.Quicqd é ipossibile hꝫ qd ds ꝑt facē eē possibile.i.qcqd subē potētie soliʾ dei q̄uis nō subsit cālis scdis: pōt ieſse deduci ꝑ potētiā dei. Jstā tn dcʼonē ꝓbi ñ admitterēt:cū negēt deū eē cām imediatā rei hꝫ mediatā:qꝛ ait mediātibʾ cālis scdis. Theologi tn ꝙ cāꝫ ꝓmā ꝺsiderāt potētissimā.dicūt oia q̄ nō fuit oino ꝓhibita:siue subsint cālis secūdis siue nō:aꝫ deo fieri posse.sic i ꝓposito vt ꝙ ꝛgo pariat:ꝛ nō solū pariat hꝫ ertiā deū pariat ꝛc̄.Et ḃ iufficiāt q̄tuꝫ ad hꝫ regulā. ¶ Qtuꝫ ad ertiā regulā.vꝫ.ꝙ ds pōt facē nūdū meliorē q̄ fece rit:est diligenʒ nōndū ꝙ res oēs create ꝑt duplicit ꝺsiderari.vꝫ.ſm eaꝫ ꝑam:vl ſm earuꝫ ordinē.Sbe rep creataꝝ ſūt inʒgnplici ḡdu. q̄ꝺā hñt eē tm:q̄ꝺaꝫ eē ꝛ viuē.q̄ꝺā eē viuē ꝛ seīre.q̄ꝺā eē viuē ſentire ꝛ itelligē cū fantaſmate q̄ꝺā esſe viuē ſetire ꝛ itelligē ſine fantaſmate. Exēpluꝫ ꝑmi vt lapides ꝛ ſilia.exēplū ſecundi vt plāte.exēpluꝫ ertij vt aialia bruta.exēplū q̄rti vt hō.exēplū gnti vt angelus.Ordo aūt ipaꝝ ē duplex.vnus icētuꝫ ordināt ad deū. aliuſ incētuꝫ ordināt ad iuicē.vt ſic iferiora ꝑ ſupiora regāt:vt oia coꝛpalia ꝑ coꝛpa ſupcelestia:et oēs aie ſm nās regāt ꝑ angelos. Et nōnē, dico ſm nām.qꝛ ſm graꝫ plures aie angelos regūt: vt ꝓphtiꝫ credim̄ de aia ꝛginis ꝛ xpi. ¶ Dis sic notis dico ꝙ triplex pōt formari q̄stio.vꝫ.vtꝝ ds possit facē res creatas hꝫ sʾ baꝫ meliores q̄s fecerit. ¶ Fa qđ.vtꝝ meliores q̄s fecerit ḡtum ad ordinē ꝛ depēdētiā quā hñt ad deū. ¶ Tertia qđ.vtꝝ meliores q̄s fecerit ḡtuꝫ ad ordinē ꝛ depēdētiā quā hñt iter ſe.Et pōt addi q̄rta.vtꝝ.ſ.possit ſ potuerit meliori mō facē res creatas q̄s fecerit.

¶ Qtū ad ꝓmā qōnē fuit q̄ūdaꝫ opio vt aꝺducit magʳ in lra.di.44.ꝓmi.c.i.ꝙ ds nō possit neqꝫ potuerit res creatas meliores facē q̄s fecerit.Et ḃ dupli rōne. ¶ Pria rō é.Si ds ꝑt vel potuit facē meliores ꝛ nō fecit segʳ ꝙ deꝰ fuit inuidus:vl mūdus cēt ipfectus:ꝫ qōlibet istoꝝ é falsuꝫ.ḡ ꝛc̄.ꝑa ꝛ seq̄la patēt: ꝫ falsitas ꝓbat.Falsuꝫ.n.é deū inuidū eē.Sicʾ falsuꝫ est mūduꝫ ipfectū eē.qm ex ope coḡscit ꝛtus ꝛ sapia opificis.ꝫ ꝑ te mūdus est ipfectus.ḡ vituperiū ꝛ nō laus opifici reꝺꝺēdū est:qđ é inconueniēs. Itē 2ⁿ arguūt ꝓdicte opinionis ex ſnia Aug.in li.83.qōnuꝫ vbi ait sic Augʰ.Deꝰ quem genuit:qm meliorē se gñare nō potuit. nihil.n. deo meliꝰ:genuit eq̄lē.Si.n. voluit ꝛ non potuit ifirmus é.Si nōluit ꝛ potuit iuidus est.ex q̄ ꝺficit eq̄lꝫ genuisse filiū.A ſimili arguebant de creatione rer̄.ſi ds potuit ꝛ noluit inuidus é.ſi voluit ꝛ nō potuit ifirmʰ é. Sed certe ista opio ab ipso magro ꝛ ab oībus cōit doctoribʰ repꝛobat.Et ꝑhtiꝫ ab Aug.sup Hen̄.ad lraꝫ.ut adducit magʳ i lra.Et ad rōnes bꝛeuit dico ꝙ nec ibi iuidia é.qm ꝺriaʒ charitati:nec illa ſufficiētudo valet.Nō.n.ds res meliores fec̄ ḡtuis facē potuiſſet:eo ꝙ ipotēs aut iuidus cēt ꝫ qꝛ q̄s tū ad ordinē vniuerſi nō fuit expediēs eas facere meliores. Uñ nec ſufficitudo tꝫ.qm ꝑ tenet ex charitate filiū ſibi velle gñare eq̄lē:cum illi cētia ſuā cōicet:q̄ é fundamētū oiuꝫ pfectionū.Fecit.n.oīa creata nō de ſba ſua.ꝛ ío potuit creare ꝛ facē pfectioꝛa.Filiū aūt genuit de ſba ſua.ío genuit cū ſibi eq̄lꝫ.qꝛ aliē fiēi nō ꝓtuiſſet.ꝛ ꝓ ons illū genuit pfectiſſimū:ita ꝙ nec ꝑfectioꝛi potuit gñari. Jstō etiā ſetit magʳ i lra.

¶ Qtū ad 2aꝫ qōnē dr sicʾ ꝙ nō pōt meliorāi ordo creaturaꝝ i deū ꝑ reſpectū ad ipꝫ deū:qꝛ ds é ſūmuꝫ bonū:nec ſūmit crementū ſue bonitat vl decrementū.Sꝫ si ꝺsideraʒ iſte ordo in deo vt ē q̄ꝺā tēdētia in deū planū é ꝙ meliores potuiſſꝫ facē.ita ꝙ expediti ꝛ attenti res diri gerent i ipſū.Sꝫ ío ñ fecit qꝛ nō expediebat ordi vniuerſi. ¶ Qtū ad ertiā sicʾ dico ꝙ creaturas meliores potuit facē ḡtū ad ordinē int̄ se: ꝫ ñ fecit.qꝛ ñ fuit expediēs ḡtū ad ordinē vniuerſi. ¶ Qtū ad q̄rtā qōez dico ꝙ meliori mō fieri ñ potrāt res create q̄s fecēit:ḡtū ad modū agē di ipſi.qm̄ nō meliori ſapia:ꝛtute:aut meliori diligētia q̄s fecerit facē potuiſſꝫ.Si ꝛo referat mōus ad rē quā fec̄ ds:nulli dubiuꝫ ꝙ meliori mō eā facē potuiſſꝫ.Meliʰ ꝙppe si boiez ipeccabilē feciſſꝫ hōi ertitiſſet.imo ꝛ certe meliori mō i ꝑria erit q̄s nc̄ sit. Sꝫ q̄re boiez ipeccabilē ñ fecerit:ē.qm nō ꝛgruebat vniuerſo. Nā cum aialia bruta aut entia tm̄ eē hñtia sic fecerit:vt nec peccare nec ñ peccare possent cū rōe careant ꝛ liba facultate.Angelos ꝛo peccabiles in iſtāti creatōis.vt vꝫ.ꝓma coꝛ opatio:siue bōa siue mala ordiareī i eīnū ꝓmiū vel ſupplicium ira ꝙ ꝙ peccarent firmareī in malū:ꝛ ꝙ bonū eligerēt firmareī in bonū.ons fuit vt homiez peccabilē faceret ꝛ posse ꝑ penitētiā resurgeī. Sꝫ de hāc mā ꝓpulchre dixius i ſcripto nro sr 2ⁿ ſniarū quē edidius.ꝛ i nro ꝺnicali ꝛmōe gnto ibi viō ſi placꝫ. Et ḃ volo ſufficiāt ꝑ ista ꝛa nra ꝓcipali ꝛitate. ¶ Qtū ad ertiā ꝛi.dico ꝙ cū i ꝛgie gl̄osa q̄tū ad ſuſcipiēdā eīnī pīis potēti am qua possꝫ oībus ſubuenire:nulla eēt repugnātia:māifestū é ipsa eē potētissimā. Ubi nā ꝙ triplicit ꝛgo facta é potēs i hac ꝺscriptōne eterni pīis ad oēs ſuccurrēdos. Luc.i. Uirtus altiſſimi obūbrabit tibi. Prio facta é potēs ad ſuccurrēdū i vita. Scdo i morte. Tertō pʾmō tē. Si gſpiā amicū hēret ꝙ oēm ſuā idigētia ſb leuaret caripēdendʰ eēt ꝫ ꝙ i morte ille carior hñdus pfecto eēt. Sꝫ ꝙ i vita i morte:ꝛ pʾ mortē hic lōge i amicitia ceꝛos añcellit.Sꝫ paulisp aia mea practice igrāus gs hac i vita sit nr ꝛ amicʾ.Si mūdū q̄ris decipit.Si parētes:ꝛ ipsi mortuū associāt tumulo ꝛ abcūt illū hūatuꝫ relinq̄ntes.Et pʾ morte gs q̄ſo ꝓ miſo itercedet peccatore:o ꝛgo gl̄osa:tu i vita:tu in morte:tu post morte ſuccurrē miſer) nō deſistis.qꝛ potēs es:ꝛ scīm nom̄ tuū.ḃ hñficia tria:ab eccla deuote depoſcit dicēs.Maria mat̄ gre mie:tu nos ab hoſte ꝓtege ꝛ i hoꝛa mort) ſuſcipe.Prio i uita duo hñficia poſcit.Primū ꝓ iuſt) ibi.Maria mat̄ gre.Scdꝫ ꝓ pcʾoribus.ibi.mr̄.mīe.Primū inq̄ beneficiuꝫ ꝓ iuſtis ibi. Maria mr̄ gre q.d.o Maria q̄ ē grārū dinaꝝ refuatrix:ꝛ ꝓ nos i ḡtia q̄ nihil meliʰ:ꝛ quā q ḃ vt Augʰ ait hꝫ ꝛc̄:ꝛ q ea nō hꝫ:fruſtra hñtur ceīa. Scdꝫ hñficiū poſcit ꝓ pcʾoribus.ibi.mat̄ mīe.q.dicat.o gl̄osa Maria mīe mat̄.i. Jeſu xp̄i q ē ſūma mia mater.oꝛa ꝓ pcʾoribus.qꝛ mīe roꝛe indigēt ffocillari. Inde Ber.deuotiſſimū audi. Si igt crīminū imanitate:turbaris:ſi ꝺscie feditate ꝺfusis:ſi iudicij horroꝛe ꝑterritʾ:ſi baratro deſpatōis absoꝛbʰ.Maria iuoca. Nō recedat a cor nō recedat ab oꝛe.Nā ipſa cogitās ñ erras:ipsa rogās nō deſpas:ipſa ſeqns nō deuias:ipa tenente nō coꝛruis:ipsa ꝓtegēte ñ metuis:ipa duce nō fatigar).Et sic i teipſo poſtis expiri ꝙ merito dicat ſtella mar).H ille. ¶ Scdo ecclia ſcā poſcit ꝙ tpe mort) vbi igētia ꝑlia pctōi pantur ꝺ hoſtes victoriā donet.ibi.tu nos ab hoſte ꝓtege.Paulus.Nō é nob colluctatio aduerſus carnē ꝛ ſāguinē ſupple tm̄:ꝫ aduersʾ ꝓncipes ꝛ ptātes:ꝛ aduerſus mūdi rectoꝛes tenebraꝝ barū. de pug̃ āt demonū i morte sat) dixius ꝺ. feria.5.Fe ꝺnice in ertia ꝺclusiōe Fel ꝺsideratōis ad ꝓmā ꝛitatē. vide ibi. ¶ Tertiū ſubſidiū ꝙ uirgo ꝑstat ē ꝓ mortē.i.i hoꝛa exitʰ mort) .ibi. ꝛ in hoꝛa mortis ſuſcipe.Sꝫ ñ ḃ nisi moꝛetib ī gra dat:ꝛ miſos tali hoꝛa relinqt peccatores Astat.n. ꝛginū regina ameniſſimo cetu ꝛginū comitata:ꝛ cātātib ageʳ aie ſcē ad ꝑadiſi gl̄iā ecleriī deportāt.Qđ nob oībus gra ſua doceī amē.Qr aīa cara satis ḃ dcʼo nra claret.ío ista ſufficiāt.Exēpla nō poſui q̄re ea nō habent:

¶ Quō diuinū ꝛbū i ꝛgine deſcripſit ſuā ſapientiam concluſio ſecunda.

Accipe ꝑam dcʼonē.vꝫ.Gloꝛioſus filius cui ſapiētia attribuit ſic ſe i hac bīdcā ꝛgine deſcripſit:vt cā ſapiētiſſimā aduocātā fecerit.Ad cⁿ declaratōez tres igramuſ ꝛitates.vꝫ. ¶ Pria ꝛitas é ista.Quid est ſapia ꝺi. ¶ Scda é.Ad q̄ extēdit ſe ſapiētia ꝺi. ¶ Tertia é q̄modo i ꝛgie fuit deſcripta ſapientia dei. Ortū ad ꝓmā ꝛi.dico ꝙ ſapiētia dei pōt duplr accipi.vꝫ. ꝑ q̄ꝺā habitu pfectōis exīte i intellectu dei. Plures.n. pfectōes p modū bitus ponunt i intellectu dei:vt ſcia:ſapia:ars:ꝺſiliū:ꝛ bʰmōi. Nā cū tales bitus dicāt pfectōez i nob vt ꝛ ideo ponāt necesse é. Dis.n. pfectō q̄ i humanis é deo attribuit.ꝛ ab eodez ois ipfectio tollit.ꝛ ꝓ ons ſapia i nob cū vna maxia pfectō sit:ab ipso deo minie tolleda est. Jn Salomon Sap̃.7. Optaui igt ꝛ datʰ é mihi ſēſue: ꝛ iuocaui:ꝛ veīt i me ſpūs ſapie. Uñ ad oēs regeꝛ.c. . 6.clamat dicens.Si q̄ delectāini i ſcdib ꝛ sceptris o reges ꝑſi:diligite ſapiaꝫ ꝛc̄.Preposuit eā.n.cūct) opibʰ:ꝛ nihil oīa valē ait i ꝛpatōe illiʰ.Et si i ſcriptur) qñq̄ legāus deū mūdi ſapiētes repꝛobaſſe.pdā.n.igt ons ſapiaꝫ ſapientū ꝛ prudētiā prudētū repꝛobabo.i.Lor).i.ꝛ .i. Lori.3.c.Sapia bʰ mūdi ſtultitia est apud deū Et eadē epla.c.i.Deʰ igt ſtultā fecit ſapiam bʰ mūdi.ꝛ be silēs auctes de ſapia iflata ꝛ ſine timore dei poſſeſſa itelligunt:ꝫ ſapia ꝛa ꝛ cū timore dei é ꝑfimū cōmodata.Ecc.9.c.In manu artificū opa laudabūt:ꝛ ꝓncipes ꝑplī i ſapia ꝛmonis ſuis ſēſu ꝛo ſenioꝛū ꝛbū.ꝙ aūt i deo sit iſte ſapiētie bitʰ audi Salomonē puer.3.Dns iquit ſapiētia fūdauit terraꝫ:ꝛ ſtabiliuit celoꝫ ꝓuidētia.ꝛ ifra.Sapiētia illiʰ eruperūt abiſſi. ꝛ nubes roꝛe ꝺcreſcūt.rl Ecc.i.Ois ſapientia a dño deo é:ꝛ cū illo fuit ſemp ꝛ ē ante euum ꝛc̄.

¶ Scdo ꝑt ꝺsiderari ſapia dei ꝓ ipso filio dei

Universidad de Deusto
Biblioteca

.i.Cor].i. Judei signa petūt:greci sapiaz querūt Nos aūt pdicam⁹ xpm crucifixū. Judeis qdez scandalū:gētib⁹ aūt stultitiā. Jpis aūt vocatis iudeis atqz grecis:xpm dei xtutē ⁊ dei sapiaz. Et ad Col'.2.c.i ipo sūt oēs thesauri sapie ⁊ scie dei abscōditi. Et ꝑ ꝑ hō dic̄ Frācisc⁹ maronis. di.6.q.2.q⁹ sola sapia ocurrit elicitiue i ꝓducti one xbi q: ois pfectio hitualis coopaī sue potētie ad actū de obo:g.s.act⁹ ē de tali obo.xbū aūt dīnū ē dīna cētia respectu cui⁹ ē xa sapia ⁊ p oīs i ꝓductiōe xbi cōcurrit sapia:qsi vt q dā hitus itellect⁹ dīni q est pncipiū ꝓductiuz ptic̄are respectu dīni xbi. Alij aūt hitus dīni itellectus:vt scia:vsimilū:ars:nō ꝑ ocurrunt: q: nō ꝑ ptinēt ad memoriā faz:sz poti⁹ ad ī telligētiā. Nā scia ꝑ ē p respectū ad creaturas:⁊ prudētia p respectū ad ctingentia ⁊ ars p respectū ad factibilia .⁊ sic de alijs. Et si alle garet Aug.q ait q fili⁹ ē ars pris rōnib⁹ oium viuentiū plena. Et sīr q xbū ē scia de scia: ⁊ p silīū de osilio ⁊c. Qia h̄ dic̄ Francisc⁹ itelligāt idēptice:⁊ nō in rōne hitus cōcurrentis cū pn⁹ ꝓductiuo totali ipsi⁹ xbi:q̄ ē dīna ipa memoria. Et h̄ tibi sufficiāt ꝓ ista ꝓma xtē. ¶ Ctūs ad faz xi.sat] ps q⁹ dīna sapia ꝑ nō se extendit nisi ad cognitionē dine cētie. Jn q̄ cognitione ista tria ocurrūt.s.itellectus dinus i rone potē tie.cētia dīna i rone obi.⁊ dīna sapia in rone hitus pfectiōis:⁊ q̄rto loco ocurrit ipa dictio passiua:q̄ est ꝓprie rō formalis ostitutiua cēni xbi.Et ad declarationē hui⁹ māe ponit Frāci scus.di.27.q.2.q̄ttuor ocliones. ¶ Pria ocl'o ē q⁹ xbū dīnū ē act⁹ itelligēdi dinus inatus ⁊ nō elicit⁹. Nā cū act⁹ et] itelligēdi sit i pfc:⁊ i pre nihil ē elicitū:fegī q⁹ act⁹ itelligēdi nō erit elicit⁹. Jtē ois pfectio simplr ē dine cētie inata. actus aūt itelligēdi ē pfectio simplr.q̄ ⁊c. ¶ Fa ocl'o ē q⁹ xbū dīnū ē actus itelligēdi idēptice ⁊ nō formalr.ps.q: ista ꝓdicatio:xbū ē actus itel ligēdi:nī ē ꝓdica⁹ī p⁹mō.oia q̄t q̄ foralr ꝓdicāt ꝺ aliq̄ ꝓdicāt ī ꝑmo⁹ ⁊c. ¶ ctia ocl'o ē ista xbū dīnū ē act⁹ itelligēdi appropate ⁊ nō ꝑ.qm̄ q̄ de oib⁹ psonis ꝑ ⁊ vniformit ꝓdicanī: nō dicūt ꝑ de vna psona.act⁹ aūt itelligēdi cō uenit oib⁹ psonis vniformit.q̄ nō ꝑ vni pso ne potit ouenire.Appropriat aūt xbo:q: oia q̄ ptinēt ad itellectū appropanī filio cū p intelle ctū fili⁹ ꝓducī. Sic̄ et] amor appropriat spūi sc̄o:cū ptineat amor ad volūtatē:q ē pncipiū ꝓ ductiuū spūs sci.fm oēz theologoz disciplinā ¶ Quarta ocl'o ē ista.ista ꝑtas siue appropatio act⁹ itelligēdi ad xbū nō ē ex ꝑtate pro ductiōis:sz ex pre ⁊ rōne emanatiōis sue passiue. Nā sapia dr appropata xbo: q: ipa ocurrit vt hitus ad ꝓducendū xbū.sz actualis notitia siue act⁹ itelligēdi appropat xbo:q: emanat ip sius xbū ad modū actualis notitie i creaturis. q: sic in creaturis nihil dr nisi ipa actualis notitia:sic in dīnis nihil dr a pre nisi illa actualis notitia q̄ ē ipsa dīna cētia itellecta .Et p oīs ipa dīna cētia itellecta ⁊ dca p pfez dicet ver bū sicut et] nos dicē solem⁹ de xbo nro.q̄re ⁊c. ¶ Ctū ad ētiā xi.dico tres regulas gñales.

Pria regula ē ista.Q⁹ xbū ētnū sic suā i xgie sapiaz descripsit:qñ ipsūmet qđ ē xe filius dei de ea xaz carnē assūpsit:vt sicut erat fili⁹ dei i ētnitate fieret filius xgis in tpalitate. ¶ Fa regula est ista. Totū qđ gēuit xgo fuit vna hypo stasis duas nās sustētans. ¶ Tertia regula est ista.q: xgo ē mr sapie dei.i.filij dei q est sapia dei:ío singlare sapie ꝓilegiū obtinuit: vt iter cūctos aduocata pcor singularissima existat Primā regulā clarissime posuit Damascen⁹.li. 3.c.56.vbi sic ad lram ait. Theototon aūt.i.dei gētricē pncipalr ⁊ xe scām Mariā xginē pre dicam⁹. Sicut.n.ds xus est q ex ipsa nat⁹ ē:ita xe theototos.i.dei genitrix ē q̄ xus deū ex ipsa icarnatū genuit.deū.n.ex ipa aimus icarnatuz eē:nō vt dīnitare pncipiū accipiēte ex ipsa: sed vt dei xbo qđ añ secla intēpalr ex pre genituz ē:⁊ anarchos.i.sine pncipio:⁊ ētnc.i.ētnalr exi stit cū pre ⁊ spū scō in vltimis dieb⁹ ꝑ nraz salutē i vtero ei⁹ inbitante:⁊ ex ipsa itrāsmuta bilē icarnato nato.Et ifra aliquātulū illd pau li xbū ad Hal'.4.exponēs.Misit ds filiū suuz natū ex muliere:sic ait.Nō.n.dixit natū p muli erē:sz ex muliere.Significauit igit diuus apls q⁹ ipe vnigenit⁹ filius dei ⁊ ds:q ex xgie natus ē hō:⁊ ipse ē q ex xgie nat⁹ ē filius dei ⁊ ds. Et ifra dic̄ q⁹ nō debem⁹ dicē xginē genitricē xpo toton.i.xpi.qm̄ sub h̄ vocabło dstruerēt theo totos.i.dei genitrix.Naz h̄ nom̄ xps ouenit so lū filio dei inc̄tū hō.qm̄ xps.i.vnctus dr.⁊ bu manitas vncta ē:qñ ei dinit⁹ ē vnita. Et ō hoc et] fac idē Damascen⁹ eodē li.c.80.speciale mē tionē.Et sic ps ꝑma regla. ¶ Fa regula ꝑbat p eundē.Et p⁹.eodē.c.56.dicēs i snia.xba sua p⁹ ea dicā.q: mirari posset gspiā:quo ios q ex xgie nasciī añ xginē ꝑexisteret.Et rndet h̄ singula re mysteriū eē:⁊ doctrinā salutarē. Nā eoipso q⁹ dicim⁹ eū q ex xgie nasciī:añ xginē ꝑexistē nulli dubiū q⁹ duas i xpo nās affirmam⁹.vnaz ex pre ētnā atqz humanā. Jsta sūt ergo verba ei⁹ ad lram. Qualit̄.n.ex muliere q āte secla existit ⁊ habet existētiā:si nō hō genit⁹ est:fili⁹.n.hois mani festū ē.qm̄ vn⁹ ē q ex deo pre genit⁹ ē fm dīna s'bam:⁊ anarchon.i.sine pn⁹ ⁊ i vltis tpibus ex xgie nat⁹ ē fm iceptā ⁊ in tpe s'bam.i. hūanaz. Hoc.n.vnā hypostasiz ⁊ duas nās:⁊ duas gīa tiōes significat dn̄i nr̄i Jesu xpi.h̄ ille. Hoc idē 2⁹ pbat eodē li⁹.c.80.sic dicēs qsi circa mediet̄ē capituli. Hypostasiz igit igt genuit sancta dei genitrix ī duab⁹ cogitā naturis: deitate q dē ex pre itēpalit̄.in vltis aūt tpe ex scipsa in carnatā ⁊c.Et ibi cōcludit q⁹ fm nām hūanam passus est:crucifixus mortuus ⁊c.ipassibili ma nēte ei⁹ dīnitate ⁊c.Et sic ps ista fa regula. Ex ḡbus oibus satis ētia regula claresciī.ex q̄.n.x go gl'iosa sūmaz i vētre ꝓpio gestauit sapiam

quā ⁊ Joānes in vtero existēs sēsit ⁊ exultauit Luc̄.i.Quid dubij ē in ipam xginē plenius in undasse. Jn deuot⁹ Ber.ait.O pcor si ad spe ctū pris accedē times:ne liq̄scas q̄si cera a facie ignis:sz vade ad mediatricē mrem mic:⁊ ondē ei vulnus ⁊ vlcera:⁊ ipsa p te ondet filio pect⁹ ⁊ vbera:filius pri latus ⁊ vulnera. Pat nō ne gabit filio:filias nō negabit mri:⁊ mr nō nega bit tibi.hec ille.q̄re ⁊c.Et hec sufficiant ꝓ pre senti conclusione.

¶ Quo spūs scūs in xginē gl'osaz suā sanctifi caz clemētiam descripsit ocl'o tertia.

Tcipe ētiā ocl'onem.vz.Spūs scūs cui bonitas ⁊ clementia attribuit sic se in hac bndcā xgie descripsit:vt eā clemē tissimā i oēs pcores fecerit. Ubi tres igramus xitates.vz. ¶ Pria xitas ē ista.Quid ē clemtia dei. ¶ Scda ē.qñ fuit mag] nō ipsa clemtia dei ¶ Tertia ē q̄mō i xgine fuit descripta ipsa cle mētia dei ¶ Ctū ad pmā xi.dico q⁹ clemtia dī ꝑt accipi dupl'.vno⁹.ꝓ ipo spūsco q ideptice ⁊ ētialit̄ ē ipsa dei clemtia.alio⁹ ꝓ hitu quodā pietatis ⁊ clementie dei per respectum ad cre aturas.ꝑmo⁹ clemētia vt ideptice ⁊ ētialit̄ ⁊ realit̄ ꝺsideraī ꝓ spū scō sic idē ē realit̄ quod spūs scūs.Si ꝺ mō sic dico q⁹ i h̄ nō bz aliā rea litatē a pre ⁊ filio.qm̄ oia absoluta eq̄lit̄ ōntur de tribus dinis psonis.Sz appropate loqndo clemētia spūi scō attribuit sic sapia filio ⁊ po tētia pri. Jnō Damascen⁹.li.i.c.x.post q̄ ondit spūm scm̄ eq̄lē pri ⁊ filio i oipotētia :ptāte dīa tione ⁊c.circa mediet̄ē capl'i sic ait. Oia q̄cūq bz fili⁹ ⁊ spūs scūs:ex pte bz ⁊ ipsū ee:⁊ si pr nō est:neq; filius ē:nz spūs scūs ē.Etsi pr nō bz qd:neq; fili⁹:nz spūs bz.Et ꝑ patrē.i.ee prez filius ē ⁊ spūs.⁊ ꝑ patrē bz fili⁹ ⁊ spūs sanct⁹ oia q̄cūq hñt:h̄ ē q: pr bz ea pr̄ ē i gñatōz ⁊ gña tōz ⁊ pcessionē. Jn bis.n.sol'ipostatic] ꝑcati bz ab iuicē ꝺferūt be scē tres ipostases:nō s'ba ⁊c. ¶ Qtū xo ad appropationē dicim⁹ q⁹ spūs scūs ē ipsa clemētia ad Ro.5.Charitas dei dif fusa ē i cordib⁹ nr̄is.p spūz scm̄ q dat⁹ ē nobis Et Jo.3.Spūs vbi vult spirat:⁊ vocē e⁹ audis ⁊ nescis vñ veniat aut q̄ vadat.ps.Flabit spūs ei⁹ ⁊ fluēt aq̄.s.dīnaz gr̄az.q̄ oia affluētē spūs sci bonitatē ⁊ clemētia ondūt .q̄re ⁊c. ¶ Qtū ad ſam xi.dico q⁹ sz spūs dīnā clemētia ōs in suis creaturi ondērit:duo tñ tpa sūt i gb⁹ maxima sig̃ sue clementie vedit. Primū tps fuit tēpore Moysi.Scōz fuit tpe Jesu xpi:⁊ sz i vtroqz tē pore multa sig̃ ꝺderit.vnū tñ i q̄lz ꝑter ceta oñ dit.Accipe tps Moysi.Nōne h̄ fuit maximuz diuīe clemtie signū qñ pplm isrl' ꝺ egypto edu xit ⁊ ānis.xl.duz e⁹ fuit:nocte i colūna ignis: die xo in colūna nubis iter pādens añ eos .vt i Exo.legim⁹.Sz h̄ nihil sūt p optatōem ad tēpo ra xpi.Quid.n.magis sue clemētie signū clarū oñdē potuit:q̄ vt sub tunica nr̄a mortali imor talis de⁹ appareret. Jo.3.sic ds dilexit mūdum ut vnigenitū suū daret.Audi Aug.iz.de trini.

Quid.n.tā necessariū fuit ad errigendū spez nr̄a strā:mentesq; mortaliū ꝺditōe ipsi⁹ mortalita tis abiectas:ab imortalitat] desperatōe liberan das q̄ vt demonstraret nobis q̄ti nos pēde ret q̄tūq; diligēt.h̄ ille.Et sic ps ista veritas. ¶ Qtū ad faz xi.dico q⁹ sz spūs scūs xgini oēz gr̄e plenitudinē ꝺderit:tñ tres ei sue clemētie gr̄as plenissime dedit. Pria dr ꝑeminētie. Se cunda dr indifferētie. Tertia dr cōunicantie

Pria inc̄ dr ꝑeminētie. Nā si Virgil⁹ ma gnus ille poeta i p⁹ eneidos. vt Junonē ꝑclarā oñderet.quodā i loco pmi libri eā Diāe ꝺparat ⁊ illā ceteras deas añcellere ostendit.sic dicēs. Hec dū dardanio.Enee mirāda videt.Dū stu pet obtutuq; heret defixus i vno:Regina ad tēplū forma pulcherria Dido Jncessit magꝫ iu uenū stipāte caterua.Qual' ⁊ i Eurote ripis: aut p iuga cinthi.Exercet Diana cōros: quam mille secute. Hic atqz hic glomerāt bacches illa pharetrā Fert hūero:gdiēsq; deas supemi net oēs. Latone tacitū pertant gaudia pectus. Talis erat Dido:talē se leta ferebat -per medi os:istās opi regnisq; futur] ⁊c.Quō g̃ spūs sa ctus xginē sup oēs deas.i.sanctas eminētez ñ statuer?Adi Piero.in fmone assūptōis. Non ē ingt locus i mundo dignior vtero xginali:in q̄ dei filiū Maria suscepit. Nec i celis regali so lio q̄ Mariā dei fili⁹ sublimauit ⁊c. ¶ Scda g̃ tia dr idifferētie.qm̄ xgo gl'osa oibus illā iuo cantibz se offert. Audi Ber.in q̄dā sermōc. Jlle solus igt o xgo brā laudes tuas fileat q te fid liter inuocata senserit i suis necessitatibus :de fuisse.Et qd mirū si inuocata adest:q̄ ēt nō vo cata ꝑsto ē:Et idē q̄dā in alio fmone.de pleni tudine e⁹ accipiunt vniuersi egri curationes: tristes osolatoz:pcores venia:iusti gratiā:age li letitiā fili⁹ bois būane nāe substātiā tota tri nitas gl'iam. Ita vt nō sit q̄ se abscondat a calo re e⁹.q̄re ⁊c. ¶ Tertia gr̄a dr cōicatie.Ex hac .n.benignitate ⁊ largitate xginis:sequūtur cō comitāter miracula ⁊ gr̄e infinite. ¶ Dic nūciate florentine ciuitatis menia surgāt:⁊ nostro opi bic testimoniū reddāt.Et si vacet magnas xgi nis audire coronas.vt virgiliano vocabulo v tar.Ante dē clauso cōponet vesper olipo. Sz aīa mea ipsa expiētia testet:qō stilo pingē non valēus.q̄re ⁊c.Et hec sufficiāt ꝓ ꝑsenti cōclu siōe.Miracla plima exte.pdicato: ipse iuēias

¶ De similitudinibus quibusdam virginis cō sideratio tertia.

Ertio loco virgi

nis gloriose debitā similationē vīō amus. Ubi tres oclusiones subiūga mus.vz. ¶ Pria oclusio ē ista.Nunq̄ fuit:est. aut aliq̄n erit ēra:que talē produxerit' ꝓducat aut producet florē sicut gloriosa virgo produ xit xpm saluatorem ¶ Secunda conclusio ē ista.Sicut terra hec materialis sine debita ara tura granum frumenti ex quo bois panis pro

Universidad de Deusto
Biblioteca

vita eius.conficitur: sic nec bec gloriosa terra
xpo bñdicta que dedit fructū suū panez angloꝝ
ꝛ boiuz nisi arata ꝛ dispositā fuisset:mundo
pduxisset. Tertia octo est ista. Talis ꝛ tāt⁹
ex ista xginali terra fuit fructus:vt infinitū mū
do sapore dederit suauiter degustatus.

Q Or virgo assimilatur terre ꝛ ḡre octo p̄ma.
Accipe p̄mā ocłonem. v. vt s. Ubi tres i
gram⁹ xi. vz. Pria xi. ē ista .Quāta
est nobilitas ẽre. Scda xi. ē. Quare
xpo Maria assimilaꝛ ẽre. Tertia xi. est. Qꝛ
vis ē ille flos q pullulauit ex hac ẽra. Q Ctuz
ad p̄mā dico q ātea videda est distinctio ẽre et
deinde ad ꝓpositū veniem⁹. Q Ctū ad p̄maz
ptez dico q ẽra multipliꝛ in scriptura accipi so
let. Et p maxie i p̄ñti. 6. mōis. accipiꝛ. s. Que
dā. n. ẽ ẽra q̄ dr oiuz rex nāliuz ẽmin⁹ Quedā
ẽ ẽra quā pedib⁹ p̄mlz⁹. Quedā est ẽra quam
ferim⁹. Quedā est ẽra quā credim⁹. Quedaz ẽ
ẽra quā ḡrim⁹. Et q̄daz est ẽra quā spernimus.
Q Prio inq̄ q̄daz est ẽra q̄ ẽ oiuz rex mālium
ẽmiuus. Et h̄ ẽ mā p̄ma: q̄ est p̄ma in cōpositōe
ꝛ vltima i resolutione vt colligiꝛ ex doctria p̄
mi pbilicoꝛ. Heñ. i. In p̄ncipio creauit ds celū
ꝛ ẽraz. i. mām p̄mā. Quā q̄dā veterū chaos ap
pellarunt: ppt ofusionē oiuz rex icōplete i ip
sa existentiū. ꝓpꝛea Heñ. i. dicta ẽ in sui p̄n⁹ina
nis ꝛ vacua. i. ẽra siue mā p̄ma in sui p̄ncipio ñ
erat adhuc distincta formis:ꝛ vacua erat ꝓpꝛ
potētiā. qm̄ erat qd exīs in pura potētia. Fa
ẽra est quā pedib⁹ calcam⁹: q cōi vocabulo ac
cipiꝛ ꝓ ipso elemēto ẽre. Heñ. i. Uocauit deus
aridā ẽraz: congregatiōes q aq̄ appellauit Ma
ria. Et ibidē. Protulit ẽra herbā virentē: ꝛ fa
icientē semē iuxꝛ genus suū: lignū q̄z faciens fru
ctū fm spēm suā. Et ibidē. Formauit igr deus
boiez de limo ẽre. Sz ista trāseam⁹. Tertia
ẽra est quā ferim⁹: vt caro būana. Terra es ꝛ i
ẽraz reuerteris: ait dñs. Heñ. 3. donec reuertaꝛ
in ẽrā de q̄ sūptus es. ps. Ania mea sicut ẽra si
ne aq̄ tibi. Quarta ẽra ẽ quā credim⁹. ꝛ hec
est xgo gl'iosa. Isa. 45. Aperiaꝛ ẽra ꝛ germinet
saluatoꝛē. ꝛ de hac ad p̄ns intēdim⁹. Quita
ẽra dr quā ḡrim⁹ ꝛ h̄ est beata vita ps. Credo
vidē bōa dñi in ẽra viuentiū. Sexta ꝛ vltia
dr ifernus ipse. Job. x. Terrā mīsie ꝛ tenebra
rū: vbi nullus ordo sz sēp'ternus horroꝛ inhitat.
q̄re. ꝛc. Ad dubiū g̃ cuz q̄rit. q̄nta est nobili
tas ẽre: apte cernis fm diuersitatē acceptōnis
h⁹ nois ẽre posse rñdere. qd tu apte forma ꝛ de
clara. nūc xo. ptranseo: ꝛ pcurro ppt tp'is bre
uitatē. q̄re p̄ma xi. satis nō. Q Ctū ad 2am xi.
dico q triplici rōne xgo maria assimilaꝛ terre
vz. rōne gnationis siue pductiōis. Secūdo
rōne subuentionis. Et 3. rōne firmationis

Prio rōne pductiōis. qm̄ sicut ex ẽra flores
pducūꝛ ꝛ pullulāt amena fragrātia plēi sic ex
xgine gl'iosa flos qdā oī suauitate plen⁹: sz ō h̄
intra in ctia xpitate. 2o dr terra rōne subuētō
nis. qm̄ sicut ẽra nr̄ē cuilibet indigētie subuēit
nā i cibū grana frumēti: hordei: ꝛ aliaꝛ segetuz
gīa p̄stat. ouiculas nutrit: vt de vestimētis no
bis ꝓuideat. ex boū corīs calciamēta: ꝛ sic de
alijs diligēter parat. Sic ꝛ gloriosa xgo cibuz
oīa in se bōa ctinētē ex sua purissima carne ge
nerauit. vz. xpm gloriosuz. Jo. 6. Ego suz panis
viu⁹ q de celo descēdit. ps. Panē angelorꝛ mā
ducauit hō: oē delectamentū ꝛ suauitatez in se
bñtem. 3o dr ẽra rōne firmationis. qm̄ sic ter
ra stabilis ꝛ imobilis est. Ponūt. n. phi bāc ma
xīmā: q nēce est celū moueri: ꝛ ẽram qescē. Sic
xgo gloriosa ẽra imobilis ꝛ firma fuit in terre
motu passiōis sui filij dulcissimi fructꝰ vēris
ei⁹. Trepidabāt discipuli oēs: fugiebant: nega
bāt: ꝛ ipla sola sequebaꝛ ꝛ fidē in pectore ꝛua
bat illesaz. Maria aūt ꝛfuabat oīa i. e. s. disci
puli xo relicto eo. oēs fugierūt. Alī aūt Jura
mēto susceptο. audacter: illū non nouisse affir
mauit. Reliq xo dubitātes dicebāt. Ut didi
m⁹ ille. Nisi videro i. m. ei⁹. f. c. tē. Maria xo
vt lapis. ēci affixa pseuerabat. btūs Aug⁹. ideo
stabat ut cantat eccl'ia: mr̄ dolorosa iuxꝛ crucez
lachrymosa duz pēdebat filī⁹. Et qd mīr aia
mea? vbi. n. mr̄ stare debebat nisi iuxꝛ lectū filij
sui dilecti moriētis? Pendebat xps i cruce cor
pore: ꝛ mr̄ erat affixa corde. ꝛ dolores q̄s nō se
sit piendo: expecta ẽ cruci astando. Cernit i cru
ce xps mr̄ez lachrymis rigantē vultū: trabēte
q̄s a pectore voces. succrescit mox in xpi pecto
re dolor: ꝛ mestus aio xps cū xgine ploraꝛ. beu
rez grandē aīa audi. Cū genitrtcem solare xps
voce vellet: tāto itrinseco dolore trāfigit: q
eā mr̄em nō vocauit: sz mulierē dicens. mulier
ecce filius tu⁹. nomē qppe mr̄is tacet: ne verbi
huiuscemōi iaculo acri⁹ xginis ania feriretur.
Sūt. n. aia cara vt xgilius ait: lachrγme reruz
ꝛ mentē mortalia tangūt. q̄re. ꝛc. Ctū ad ter
tiā xi. dico q flos pullulatus ab hac redolenti
ẽra: fuit Jesus dulcissim⁹ q postea fuit oīb⁹ fru
ctus amenissim⁹ ꝛ bñdict⁹. Luc. i. Et bñdictus
fructus vēris tui. de quo bñdicto flore. Isa. xi
. c. ait. Egredieꝛ xga de radice iesse ꝛ flos de ra
dice eius ascēdet: ꝛ regescet sup eū spūs dñi ꝛc.
Que xba Nicolaus de lira sup. 12. ꝓbetas sic
exponit. Egredieꝛ xga. i. xgo Maria: que xga
qppe gracilis dicīꝛ ꝓpꝛ pauptatē ꝛ būllitatez:
ꝛ flexibilis ꝓpꝛ pietatem. Et flos de radice ei⁹
ascendet. i. xps q dicīꝛ flos rōne puritatis. quia
nullum pcm actuale seu originale in eo locuz
habuit: ꝛ fructū ꝓtulit nostre salutis. Dic tam
ipse q hebrei vtrūq exponūt de xpo. qm̄ ꝛ xpi
xga dr ꝓpꝛ regiā dignitatez: ꝛ flos ꝓpter vite
puritatem. Et dr xps ascēdisse de radice Jesse.
qm̄ xps descēdit de David etiā fm iudeos. Na
paī David dict⁹ est Jsai ꝛ Jesse. vñ sensus est
iste. Egredieꝛ xga. i. xps ō radice Jesse. i. ō gna
tione David q fuit filius Jesse. ꝛ regescet sup
eū spūs dñi. q: in baptismo ei⁹ spūs scūs in spe
colūbe appaꝛuit. spūs sapie. i. datoꝛ sapie: vl spi
rit⁹ q ē sapia. ꝛ sic ō alijs dōis ibidē enumeraī

Et dic idē doctoꝛ q septē dona spūs dāī ad p
ficiēdū ꝛ operādū, ad ro. 8. Qui spū dei agūt
hij filij dei sunt. Et ꝓpt̄ h̄ dicit ipse dona spūs
sunt i rōe ꝛ volūtate ro ātē ẽ duplex. f. practica
ꝛ speculatiua ꝛ i vtraq̄z ista duo ꝛsideraī. s. ap
prehēsio xitatis: ꝛ iudiciū de xitate. apꝑhensio
xitatis ptinet ad iuentionē xitatis: ꝛ iudiciuz
de xitate ad discernēdū de veritate. Q Ctū q̄
ad apꝑhensionē veritaī pficit rō speculatiua
per donū itellect⁹: ꝛ rō practica p donū cōsilij.
Ad recte xo iudicādū ꝛ de xitate discernēduz
rō speculatiua pficit p donū scie. rō xo practi
ca p donū sapie. Ualūtas vero pōt dupl'r perfi
ci. f. aut q̄ ad se: aut q̄ ad alterū. Quo ad alterꝛ p
ficitur p donū pietatis. Quo ad se ꝛ h̄ dupliciter
aut quo ad ẽrorē piculoꝝ: aut q̄ ad ocupiaz in
ordinatā delectabiliū. q̄ ad p̄mū perficit p do
num fortitudis: q̄ ad secūdū p donū timoꝛ. Et
quib⁹ dicit ipse apparet: q dona se extēdūt ad
oīa ad q̄ se extendūt xtutes itellectuales ꝛ mo
rales. Ista aūt dona fuerūt pfectissime in aīa xpi
q̄ fuit pfectissima i oībus donis ꝛ crīmatibus
spūs sci. h̄ oīa idē doctoꝛ. Q Si p̄dicta recte vt
decet ꝛsiderant due difficultates isurgūt. Pri
ma ē q̄re dei siue spūs sci dona sint tm̄ septem.
Scda an dona spūs sci differāt a xtutib⁹? q: di
xit q dona se extēdūt ad ea ad q̄ se xtutes extē
dunt. Et pōt addi ctia. s. quis istoꝝ habituū sit
pfectior. Q Ctū ad p̄mā dico q sūt plēs dicen
di mōi. vñ sufficiētia donoꝝ spūs sci accipiaī.
In h̄ tm̄ ocordāt oēs: q septē sūt xtutes: septez
dona spūs ꝛ septē britudies. Quidā. n. sufficiē
tiā donoꝝ accipiūt a septē peccatis mortalibus
dicētes q iō dona sūt septē. q: pctā mortalia sē
septē. Nā sapia ē ꝛ luxuriā: scia ꝛ irā: itellect⁹ ꝛ
gulā: ꝛsiliū ꝛ auariciā: fortitudo ꝛ accidiā: pie
tas ꝛ iuidiā: timoꝛ dei ꝛ supbiā. Et isti⁹ opinionis
fuit ēt btūs Greg. i moralib⁹: sz aliē ordinauit
ipse: ꝛ dicit q sapia ē ꝛ stulticiā: itellect⁹ ꝛ ebri
etatē: ꝛsiliū ꝛ pcipitatōez: fortitudo ꝛ pusillani
mitatē: scia ꝛ ignorātiā: pietas ꝛ duriciā: timoꝛ
ꝛ supbiā. Alij aūt sic dñt: q dona sūt qdā habit⁹
ad expediti⁹ bñ agēdū. Uñ xtutes disponunt
ad bñ agē: ꝛ dona ad expeditius bñ agē. Ista ēt
ē opio Bona. i: 3. dis. 34. Accipiāt q̄ dona spūs
aut illa expediti⁹ mouēt circa finē vltimū: aut
circa ea q̄ sūt ad finē. Si p⁹mo h̄ pōt eē dupl'r:
vel p modū videt: ꝛ sic ponīt donū itellectus.
aut p modū gustātis: ꝛ sic ponīt donū sapie. Si
aūt mouēt p respectū ad ea q̄ sūt ad finē. Et hoc
dupliciter: vel ē bonū supērogatōis: vel neces
sitat. Si supērogatōis h̄ duplicīt. q: donuz ad
illud bonū aut se bz p modū dirigētis: ꝛ sic est
donū ꝛsilij. aut p modū exeq̄ntis. ꝛ sic ē donuz
pietatis. Si aūt donū ē necessitatis. ꝛ h̄ ē dupl'r
q: aut donū ē ad bonū vt ad actū rīsecū: ꝛ sic
ē donū scie: t extrisecū. ꝛ sic ē donū fortitudis
Accipe sufficietiā q̄uis mō sufficiat dona septē
cē ꝛ totidē cē xtutes. Qꝛ oñdit greg. sup Job.
Natī sūt ei filij septē ꝛ filie septē. filij septez ait
ipse sūt septē dona spūs. filie septē sūt septē vir
tutes. Et sic pz pria dubitatio. Q Ctū ad 2am
dubitationē sūt ēt plēs modi dicendi. Prim⁹
modus ē Heretici q̄lz q̄rto. q. 33. q dicit q xtu
tes: dona ꝛ britudines hoc mō differūt. qm̄ xtu
tes mouēt hoiez ad agendū mō būano: dona
modo superhumano: ꝛ beatitudines modo in
humano. i. diuino. Ubi gra accipiaī iste habit⁹
xtuosus q dr fortitudo. Tūc qm̄ hō ne deū of
fendat oīa bona sua negligit, ꝓpter deū: ꝛ mor
tis se periculo exponit. h̄ fit mō q̄dā būano ꝛ i
cto ꝛ iusto. iustū. n. ē vt oīa bona mīoza posꝑo
nanī maioribus bonis. ds aūt ē bonū quo maī⁹
excogitari nō pōt. q̄ iustū ē ut oīa alia bona ne
gligāus ꝛoculcemus: ꝛ oīa aduersa supem⁹. et
h̄ fit p xtutē fortitudinis. fortitudo. n. ē mediū
inter audaciā ꝛ timiditatē. Audacia. n. facē ag
gredi ēribilia sine discretiōe: ꝛ timiditas facit
timere qō nō oz. Fortitudo facit timeī vt oz ꝛ
aggredi cū rōne ēribilia. Qñ xo hō ne deū ꝛ iu
sticiā offendat ñ timet mori. īmo ꝛ mortez ꝓpt̄
deū eligit ꝛ vlī h̄ letanī ꝛ cātādo ad mortē su
scipiēdā pgit. h̄ ē per donū fortitudis. Sicut ō
martirib⁹ ps. Jbant. n. apl'i gaudētes a ꝛspectu
consilij qm̄ digni bīti sūt. p noie Jesu ꝛtumeliā
pati rē. Qñ xo nō solū mortē eligit ꝛ letanī ad
crucē vadit exēplo bti Andree: ꝛ ēt signis ꝛ a
lijs modis ē scipsū sperneī ita vt insanus videa
tur: qō nō ē būanū: sz potius dīnū ē. h̄ fit p bri
tudinē illā Matth. 5. Bti q psecutionē patiunī
ꝓpter iusticiā. Et Luc. 6. Bri eritis cū vob⁹ ma
ledixerit hoies rē. De qb⁹ Sap. 5. Nos insensa
ti vitā illoꝝ existiabāmus insaniā rē Uirtutes g̃ ut
ex his dictis apparet sūt q̄ ad bñ agendū hoiez
regulāt mō būano. dōa mō supbūano: ꝛ btitu
dies mō ibūano. i. dīno. nā scipsū spnere: ꝛ mū
dana vt stercora arbitrari: ꝛ oīa aduersa tolle
rare: ꝛ ad tormēta letāī amore xpi pgē: ꝛ sīla h̄
potius dīnuz ē q̄ būanū: ꝛ iō tales dīni ꝛ bti ap
pellāī Matth. 5. Bti erit] cuz maledixerit vob⁹
hoies rē. 2o āt modus rñdēdi ē dñi Bona. i
3. di. 34. dicētis. q differētia istoꝝ bituū sumiī
a ꝓpriis actib⁹. Et distinguit ipsos actus dicēs
q̄ qdā act⁹ dñtur p̄mi: qdā medi: ꝛ qdā vltimi
siue pfecti. Exēpluz. itellect⁹ pōt here tres act⁹
prius ē credē. Scds ē itelligē. ꝛ ctius ē mūdo
corde vidē. ꝛ hic ē pfect⁹: ꝛ i pria tm̄. Scdz igr
distictōez istoꝝ triuz actuuz accipiunt m'ri ba
bitus. vñ xtutes sūt ad credēduz: dōa ad itelli
gēdū britudies ad mundo corde vidēdū: Nam
fides xtus ē. ꝛ iō hz actū p̄muz q ē credē donū
itellectus hz actuz fm qui ē intelligere. ꝛ beati
tudies hñt actum tertium q est puro ꝛ mundo
corde videre. in primis actibus potētie anime
rectificant: i scdis expediunt: in tercijs perfici
unt. Et q̄ segī fm ipsum q virtutes in anima
sunt vt rectificent ad bñ agēduz: dona vt expe
diant: ꝛ britudines vt perficiant. Terti⁹ mo
dus est bti Tho. pte p̄ma qe. 68. arti. p⁹. dicēs
q virtutes dñt q pficiūt appetitū iq̄tū a rōne
mouet recta dona dñtur inq̄tū pficiūt appeti
tū vt mouet a spū sancto. Alij aūt dñt q p xtutes

Universidad de Deusto
Biblioteca

Stigit pfecte agẽ:p dona pfecti⁹.ꝛ p btitudies expedite. Moderni ãt dñt q ẏtutes ꝛ dona sẽ idẽ realr sz differũt rõe:nã nulla plitas siue distinctio ponẽda ẽ sine nccitate:sz ponẽ distictõ nẽ realẽ iter ista:nulla ẽ nccitas.g ꝛc.ona nõ cũ maiozi.mioz ãt ꝑbaꝫ.qm̃ ad oẽm actũ bũanuz ẏtutes bũanz sufficiũt sine aliquo alio aduenicnte.nã ad oẽ actũ sup nãlẽ ẏtutes theologice sufficiũt.g nõ oz alios bitus realr ab illis distinctos ponẽ. Uirtutes igr ꝛ dõa distiguũt sz rõnez siue p respect⁹ q̃da.qm̃ incẽtuz pficiũt sub icctũ i ozdie ad actũ sũt ẏtutes.incẽtuz ẏo sũt a deo dicũt dona.Et dicũt isti tria ista dona.s.intellect⁹:sapie:ꝛ scie:cẽ eadẽ cũ istis trib⁹ ẏtutibus.s.fide.spe.ꝛ charitate.alia ãut q̃ttuoz dona idẽ realr eẽ cũ aliis ẏtutib⁹ cardinalibus. Naz donu pietatis reducit ad iusticiã:donũ timor ad tẽpantiã donũ fortitudinis ẽ ipsa fortitudo donũ ocilij ẽ ipa prudẽtia. Et addũt vlteri⁹ q si accipiãt tres ẏtutes tm̃:ꝛ septẽ dona:bñ dr̃ia ẽ int dona ꝛ ẏtutes:ꝛ ponũt i numez.si aũt ocirãt dona vt septẽ:ꝛ ẏtutes vt septẽ.sic sunt realr idẽ:differũt tm̃ rõne.q̃re ꝛc. Ista volui sic nõre ꝓpt itelligẽtiã isti⁹ mãe.q̃ tibi gtioz ẽ nescio.mihi ꝑma multuz placz.sufficiat tibi q̃ ad haz istã dubitationẽ ꝛc. Ctũ ad triã dubitationẽ dico q isti bitus pñt ocsiderari tripliciter aut q̃tũ ad fundamtũ ꝛ oziginẽ ipoz.aut q̃tũ ad actꝰ ꝓpꝛios.aut q̃tũ ad actus ocsequentes.

Si q̃tũ ad fundamẽtũ:tũc cũ charitas sit fũdamẽtũ oiuz ẏtutũ:dico q vna nõ ẽ altera digniozi.Si ẏo q̃tũ ad actꝰ ꝓpꝛios:sic una ẽ nobliozi alẽa. Nã ẏtutes theologice nobiliozes sũt cardinalib⁹.qm̃ ipe bñt deũ imediate ꝑ obo.ꝛ inẽ theologicas charitas oiuz ẽ ꝑma. Si ocsidrẽt q̃tũ ad actꝰ ocsequẽtes:cu vsus ẏtutũ bẽat i statu ipfectiõis:ꝛ vsus donoz promouebit ad statũ pfectiõis.sic dona sunt excellẽtioza ẏtutib⁹:sic stat⁹ ꝑficientiũ ẽ pfectioz statu icipientiũ. Hec de itentione dñi Bona.in.3.di.vt s.Et hec sufficiant ꝑ pñti ocsone.

Qualiter virgo fuit disposita vt fructũ sua dissimum xp̃m Jesuz ꝓduceret ocso ad haz.

Accipe haz ocsonẽ.vz. Sic ẽra ẏ mãlis sine debita aratura gnũ frumenti ex q̃ bois panis ꝑ vita ei⁹ oficit:sic nec bec Bliosa ẽra bñdicta ẏgo Maria q̃ dedit fructũ suũ panẽ angelozꝰ ꝛ boiuz:nisi arata ꝛ disposita fuisset:mudo ꝓduxisset. Ubi tres ingram⁹ ẏi.vz. Prima ẏi.ẽ ista.Quo fuit ẏgo disposita ꝛ arata:vt tm̃ fructũ dare mundo posset.

Ha ẏi.est ista.Quis fuit semiator isti⁹ bñdci grani seminãdi i ista gliosa ẽra. Tertia ẏi.ẽ ista.Quis fuit fructꝰ collectꝰ ex hac bñdcã ẽra

Ctũ ad ꝑmã dico ad ꝑns q triplr ẏ ẽra.i.ẏgo gliosa fuit arata ꝛ posita.vz.añ occeptoez in occeptõe:ꝛ post occeptiõem. Ante gdẽ occptõnẽ.qm̃ dñs ꝑmos pentes post pcẽm oseruauit i eẽ.Lõstat.n.ipos a sue trãsgressionis initio nõ solũ mortẽ:sz diructionis exterminũ meruisse z q: ẏ bñdicta ẽra sm seminalẽ rõnez:siue sm

/ tripliciter fuit disposita bñdicta ẽra

copulẽtã sbam in lũbis.Ade erat.de q̃.s.terra nasci debebat fructꝰ salut⁹.Luc.i. Spe.n.saluũ faciet pplm suũ a pccis eoꝝ. Jo illis idulsit:ꝛ i eẽ oseruauit.-Pretea cũ bũana nã multiplicaret:ꝛ viã suã corrupisset ois caro:diluuio oẽm carnẽ nõ finiuit:sz illã in Noe ꝛ alijs ex suis octo ꝑ arcaz ofuauit.Et ẏ solũ q ẏgo ex carne illa nasci debebat.Deinde succedẽtibus ãnis mltis cũ pplm bebreũ elegisset:cuius postea rebelles:tñ illũ miris mõis pfuauit:ꝓterit:ꝛ gubnauit.Et ẏ io:q de ipo descendẽ debebat ẏ gliosa ẏgo. Isa.xi.Egrediet ẏga de radice Jesse ꝛc vt visuz ẽ in alia occone pcedẽti.Lũc tps ap ꝑ pinq̃sset:vt ẏ bñdicta ẽra exiret i actũ.i. pduceret.tũc Joachim ille vir scus:ꝛ Anna illa deuotissima dña dño disponẽte ꝛ coopãte simul sm̃imonialit cognoscẽtes.hãc gloiosã ẽram i eẽ ꝓduxerũt.ꝛ ẏ ꝑma fuit aratura. Secũda aratura siue dispõ fuit in occptiõe qm̃ sic eẽn⁹ dis disposuit:vt i illa occptiõe nulla macla ota minaret. Sap.7.Lando: lucis eẽne:ꝛ speculũ sine macula.Et Anselm⁹ in li.de occptu ẏgine li.Decuit igr vt illa puritate ẏ ẏgo niteret qua maiozi sub celo negt itelligi. Tertia aratura siue dispositio fuit post ei⁹ occptionẽ: qñ.s.cuz tps seminationis grani.i.ẏbi etni uenit:missus est angelus Habriel vt eaz salutaret:ꝛ plenam gr̃a appellarz.Luc.i.Aue gr̃a plena ꝛc. Ctũ ad haz ẏi.dico q scmiatoz dr̃ ispus scus. Luc.i. Spus scus supueniet i te. Triplici aũt rõne spirit⁹ scus fuit seminatoz:ꝛ ꝓparatoz:vt seminaret i ẏgine ẏbũ eẽnuz.vz.rõne dispõnis:rõne vnionis:ꝛ rõne scificationis.-Prio rõne dispõnis.Congruũ nãq erat vt amoz mãm ꝓparet:cũ solũ ꝓpr̃ grãdez amorẽ erga bũanaz nam ẏ bũ eẽnuz deberet seminari. Joan.3.Sic ds dilexit mũduz vt vnigenitũ suũ daret. Et ad Titũ i.Apparuit benignitas ꝛ bũanitas saluatoris nr̃i dei:nõ ex opib⁹ iusticie q̃ fecim⁹ nos:sz sz suã miaz saluos nos fecẽ.Quãobrez g̃ sic amoz ẏbũ traxit in carnẽ:sic amoz q ẽ re ipa spus sanctus:carnẽ illã disponere debebat ꝛ seminare. Secũdo rõne vniois.Nã cuz bũana nãr ꝛ dina hypostatice in psonã ẏbi vniri ẽbebãt:ogruũ fuit vt bãc vnionẽ disponeret g appropriate ẽ ipse amoz.ẏ aũt ẽ spus scus.g̃. Tertio rõne sanctificationis. Nam cũ ille fructꝰ sanctissimus eẽ debebat. Luc.i.Qd̃.n.ex te nascet scũm vocabit filius dei.Logruũ fuit vt illũ seminaret siue disponẽt:cui appropiate scificatio attribuit:sz ẏ est spus scus. Jsa.xi. Regescet sup eum spus dñi ꝛc.q̃re bñ ꝛ cogrue icarnatio attribuit spũi scõ.De ẏ vide magrm sniaz in.3.di.4.c cũ ẏo.Et ẏ sufficiãt q̃tũ ad haz ẏi. Ctũ ad ẽtiã ẏi.dico q q̃uis ifinitos vt ita diceri bũana nã collegerit fructꝰ:tñ tres ad ꝑns declaremus.-Primus fructus dicit pacificatio. Scõs dr̃ illuminatio.Tertius dr̃ sanatio · Accipe ꝑmam ꝛ dr̃ pacificatio. vbi regula generalis ponatur talis.q in toto sanctoz collegio nulla tã sollicita aduocata ẽ ad ociliãdũ:pacificãduz

ꝛ humiliandũ deuz gloiosũ in bũanum genus turbatuz suis exigẽtibus culpis:sicut gliosa ꝛ bñdicta ẏgo. Inde Greg.sic de ẏgie ait.Filioli ẏ pctoz scala:ẏ mea maria fiducia:ẏ tota ratõ spei mee.Quid.n.mirꝫ:pot ne filꝰ aut repellẽ mrez:aut sustiere mris repulsã:Neutꝫ plane. Quid ad mariã trepidat currere bũana fragilitas:Nihil i ea austez.nihil ẽribile.tota suauis ẽ.Agite gr̃as ei q talẽ mediatricẽ sua benignissima nob⁹ mistoẽ puidit.ẏ ille Scõs fructꝰ dr̃ mũdi illũinatio.lõ stella mar dr̃.Audi ẽuotũ Bernar.Dñe Jesu igr q voluisti vt tua matẽt stella mar:ẏ bãc stellã qso illũina tenebras meas ꝛc.Et Piero.de laude ẏgis sic ait.Si diligẽti⁹ ispicias nil speciositat:nil ẏtut:nil splẽdoz:ꝛ glie:qõ i ea ñ resplẽdeat.Lãdoz.n.ẽ luc ẽne.ꝛ speculũ sine macula:ẏ ille.Et bec ẽrẏba de ipsa ponũt Sap.7. Tertiꝰ fructꝰ hꝰ bñdicte ẽre dr̃ sanatõ.Ex gr̃ijs.n.ẏgis ꝛ ẏtutib⁹ q̃i gbusdã medet:oẽs bũane spũales infirmitates curãt atq; sanãt.-Per suã nãq; bũilitatẽ superbia expellit.q: deposuit potẽtes de sede:ꝛ exaltauit bũiles.ꝑ suã ẏgitatẽ luxuria eneruat.qm̃ vt ferũt sci ex eꝰ aspectu tm̃ carnalitas extingue bat ꝑ suã pauptatẽ denudat auaritia.q: esuriẽtes ipleuit bonis:ꝛ diuites dimisit ianes.ꝛ sic de alijs. Inde gliosus Aug.exclamat.Eya ingt gñat oiuz spes:dulc vulnez nr̃oz medicia.nostris q̃s medẽ vulnerib⁹ g pr̃ saluatoris lanacz ꝛ ablutõez tot abluẽda comisim⁹.q̃t illicita ꝓuocãus.q̃r ꝛc.Et ẏ sufficiat q̃tũ ad haz ocloez.

De meritis christi conclusio tertia.

Accipe ẽtiã ocloez:vz. Talis ac tãtus ex ista ẏgiali ẽra fuit fructꝰ: vt infinitum mũdo saporẽ dederit suauitẽ degustatꝰ Ubi tres igrãus ẏtates.vz. Pria ẏi.ẽ ista: Cũ ẏgis fructꝰ g fuit xp̃s bñdictꝰ sit tã pfectꝰ vt ipso sint oia dona spũs. vt visũ ẽ ex pcedẽtibus.q̃rit an i xp̃o fuerit aliq̃ timoz mortis.

Scda ẏi.an i xp̃o fuerit ẏus doloz ꝛ ẏa passio mort. Tertia ẏi.Quid vtilitat sit secutũ ex sua passiõe mort. Ctũ ad ꝑmã ẏi.dico q triplex ẽ timoz.vz.timoz gtuitꝰ:timoz libidinus:ꝛ tioz rõal. Timoz gtiosꝰ siue gratuitus ẽ triplex.qdã tioz pene:qdã tioz offense:ꝛ qdaz tioz reuerẽtie.Et q̃tũ ad ẏ tria timoris gña sic ad ẏitatẽ rñdeãus q ꝓpr̃ plenitudinẽ gr̃e ñ fuerit i xp̃o tioz;pene:nec tioz offẽse.tioz aũt reuerẽtie cũ a charitate ñ expellat:sz ab ipa pficiat sane fuit i xp̃o. Jsa.xi.c.Replebit eũ spũ timoz dñi.ps. Timoz dñi scus pmanet i seculũ seculi. Dec oia sat clara sũt. Scõs tioz dr̃ libidinus. Et bic sit ẏ bz tria mbra.q̃m̃ qdã dr̃ tioz mũdan⁹ qdã bũan⁹:ꝛ qdã fuit.Et sic dico ad ẏitatẽ q ꝓpr̃ plenitudinẽ gr̃e i xp̃o nõ fuit aliqs ꝑdictoz.Nã tioz bũan⁹ ex nimio ꝓpr̃ vite amoꝛ nascit.tioz mũdan⁹ ex nimio terrenoz amoꝛe: ꝛ tioz fuit ex nimia aĩ pusillanimitate:ꝛ modico dei amoꝛe ortũ duc.q̃ oia vt ituẽti ps in xp̃o locũ br̃e nõ pñt. Tertiꝰ tioz dr̃ rõal.i.a rõne

pueniẽs.vt.vz.q̃ rõ dictat de aliq̃ timeri oportẽ.Et hic i suo gñe ẽ triplex: qdã pueniens rõnez:qdam ꝺ rõnem: qdam proueniens ex ratione.ꝛ hic ẽ de q̃ad pñs itendim⁹.-Primus timoz.s.rõez pueniẽs ẽ ipse ꝑm⁹ motus nõ aliter a rõne ꝺsideratꝰ.ꝛ hic ẽ pctm̃ veniale. Scdus ẽ rõnẽ suffocãs.ꝛ ẽ pctm̃ mortale. Tertiꝰ est a rõne recta.ꝛ hic ẽ scus ꝛ bonꝰ.Ex ẏ dico q nec ꝑm⁹ nec 2⁹ timoꝛ fuerũt i xp̃o.q̃m̃ xp̃s arguit ñ pot ꝺ pctõ. Jo.8.Quis ex vob arguet me ꝺ peccato.i.-Petri.i.q pctm̃ nõ fecẽ ꝛc.Sz3⁹ tioz beñ fuit i xp̃o Mat.16.Cepit Jesus pauẽ ꝛ tedẽ ꝛc Nã rõ videẽs istantẽ mortẽ:imaginẽ mortis fecẽ i pte sẽsibili:quã sensualitate cogniscẽte ꝛ admirãte:horrere mortẽ cepit ꝛ pauit.Ex q̃ segt q i xp̃o hic nõ fuaꝰ fuit ordo nãr itelligẽdi.g.s.pcipit a pte sẽsibili in rõez.3.de aĩa. Nccẽ ẽ intelligẽtẽ fantasmatã speculari.Et i li.de sensu ꝛ sẽsato. Nihil ẽ in itellectu qn ꝑus fuerit i sẽsu.Et i ꝑ posterioꝛ.Ois disciplia ꝛ doctria fit ex ꝓexñti cognitõe sẽsitiua vt cõit expõit.Est.n.alius mõus cogniscẽdi i nob:ꝛ aliꝰ fuit i xp̃o. Jn nobis qdẽ scia nr̃a cãtur a rebꝰ.ꝛ ꝑ.pcessu a rebz sensibilib⁹ ad rõez pcedim⁹.Sz i xp̃o igtũ etiam deus erat:scia eꝰ erat cãrcẽ.ꝛ ꝑ pñs ñ fuabaꝫ ordo itelligẽdi sic i nob.qr rõ puidebat:et postea sensualitati oñdebat:ex q̃ postea sensualitas tiebat.tñ i oib⁹ se rõni ꝺmittebat. Uñ qñ sensualitas orauit i orto.pr̃ si possibile ẽ ꝛc.nõ tñ suũ iplẽ aium exposcebat:sz ait subdẽs se rõni:fiat voluntas tua.De ista mã vide scm̃ Tbo. ha he.q.125.Et dñm Bonauẽ.i.3.dis.16. vbi ista collegi.q̃re ꝛc. Ctũ ad ham ẏit.adduco tibi tex.magri sniaz i.3.di.15.c.5. vbi sic ait. Sz q: ñ nulli de suo sensu i passione bũanitat xp̃i male sensisse ueniũt:assertes siltudinẽ atq; imaginẽ passiõis ꝛ doloꝛis xp̃m hoiez ptulisse:sz nullũ oio doloꝛe l passionẽ sensisse:auctoritatũ testimonijs eos conuincentes:idubitabile faciamus qõ supdixius.-Propheta Jsa.dic sic.s.c.53. Uere langores nr̃os ipse tulit:ꝛ doloꝛes nr̃os ipse portauit.Et vitas ipsa i euãgelio ait. Tristis ẽ aĩa mea vsq ad mortẽ.Ubi ẽt Jesus cepit pauẽ ꝛ tedẽ.-Propheta ẽt ex psona xp̃i ait. Repleta ẽ malaĩa mea.Qõ exponẽs Aug.ait. Nõ vitijs ꝛ pctis:sz bũanis malis.i.doloribus repleta fuit aĩa xp̃i gb⁹ ipsa cõpatit carni.Nõ.n.doloꝛ corporis pot eẽ sin̄ aĩa.dolẽ ãt aĩa nõ dolẽte cõpt. Dos ãt bũane ifirmitat defectꝰ sic ipsa carnẽ ac mortẽ nõ ꝺditõis necessitate:sz mistoẽis voluntate suscepit.ẏ ibi vid.q: mltas auctoritates. vt Ambrosij ꝛ euãgelistarũ ad sui ꝓpositũ adducẽ. Ad declaratõez tm̃ ocoz suoꝝ est notandũ sm dñs Bona.vbi.s.q xp̃i doloꝛ põt dupl̃r considerari. Uno modo vt procedebat a rõne i sensualitatem.Alio modo ccõuerso. s. a sensualitate in rõez.Si pmõ:tũc talis ordo ẽat.qm̃ rõ pccoz nr̃oz miltitudinẽ p uidẽt. Jtẽ iudicoz ingtitudinẽ:mris doloꝛe:ꝛ filia:i voluntate im aginẽ ꝓdictoz fcẽ.q facto xs nris mi-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſijs ꝛ pditioni iudeoꝝ ꝺdoluit. Sī ꝙ ꝺſidera
tur doloꝛ vt a ſenſualitate ī aiaꝫ ꝓcedebat: tūc
dico ꝙ anima xp̄i pōt ꝺſiderari vt rō: ꝛ vt nā.
Sī vt rō: ſic aia coꝛpi nō cōpatiebaꝛ: ſꝫ de eius
paſſiōe letabaꝛ. Si aūt vt nā tūc cū cuilibet rei
nāli oiuꝫ nociuoꝝ ſit gdā timoꝛ nālis inſertꝰ:
vt oñſuꝫ fuit ſ̄. feria .3. fe oñice. Et ania ipa ſit
coꝛpis pfectio: nō tñ fm potētias ſenſibiles: ſꝫ
fm ſe totā. i. fm cōplemētuꝫ oiuꝫ ſuaꝝ potētia
rū: ꝛ ad coꝛpꝰ bꝫ nāleꝫ iclinationē ꝛ appetitū. ꝛ
p oñs delectationē vl̄ triſticiā. nccē erat ꝙ aia
patiēte coꝛpe pateret. Et ſic aia xp̄i vt rō gau
debat: ꝛ vt nā triſtabaꝛ. Gaudebat gdē ꝓpt̄ ḡ
tultā eiꝰ ꝺiūctōnē ad ꝺinitatē: ſꝫ triſtabat ꝓpt̄
nutuā quā bꝫ cū coꝛpe ynibilitatē. Hec de mē
te p̄fati doctoꝛis. q̄re tc̄.

¶ Ad ſ̄tiaꝫ vi. ꝺco ꝙ ꝫ tria nōnda ſūt: vt rectius ꝛndere poſſi
mꝰ. Prīo nōndū ꝙ meritu3 ꝺ̄ trib⁹ modis.
Uno⁰ ip⁹ op⁹ie. 2⁰ mō ꝓpe. 3⁰ magis ꝓp⁹ie.

Prīo mō ip⁹ op⁹ie: vt qñ aliq̄ bonuꝫ de gñe
bonoꝝ facimꝰ: malo tñ aio. vt facē exynaꝫ ꝓpt̄
pōpaꝫ: ꝛ ſile. Meremur. n. aliq̄d ī tali bono: q̄
uis ſit mala ꝛ nō recta intētiōe factū. Et nō ſo
lū famā illā. Math. 6. Amē ꝺco voꝫ: recepeꝛt
mercedē ſuā. Sꝫ etiā qñ adeo aliquā p accīs r̄
cipiūt remuneratione. ſic patuit ꝺe Nabucho
donoſoꝛ: ꝛ mīs alijs. 2⁰ meritū ꝺ̄ magis ꝓ
p⁹ie: vt cū bonū bona itētione facimus: ſꝫ ſine
charitate: ꝛ tūc illis bonis ꝺe ogruo meremur
aut bōa tp̄alia: aut diſpōnez ad gr̄aꝫ: ꝛ ſil̄ia: vt
ſ̄ oñdim⁹ feria. 5. fe ꝺnice. 3⁰ q̄ddā meritū ꝺ̄
magis ꝓp⁹ie: vt cū bonū ꝺe gñe bonoꝝ facimꝰ:
ꝛ boa intētiōe: ꝛ in charitate: ꝛ ꝺ̄ meritū cōdi
gni. nō ꝙ ſimꝰ ex opib⁹ nr̄is ſufficiētes carpeꝛ
regnū: ſꝫ ꝺ̄ ꝺdignū ꝓpt̄ charitatē: q̄ ꝺat illis vi
atoꝝ ꝫtutez: vt ꝺixim⁹ ſ̄ feria. 6. fe ꝺnice. 2⁰
nōndū ꝙ duplex fuit meritū in xp̄o. vnū ex pte
ſui. aliū ex pte nr̄i. Ex pte nr̄i vt ꝺicit magr̄ i. 3.
ꝺi. 18. Meruit xp̄s nob⁹ redēptionez a ꝺiabolo
a pena. ꝛ a pcō: ꝛ regni reſeratione: vt āmota
ignea rūpbea libē pateret itroit⁹: ꝛ ſil̄ia alia bo
na. Ex pte ꝙ ſui ꝺic idē magr̄ ꝙ xp̄s ꝓpt̄ hūi
litatē ꝛ obiaꝫ paſſiōis meruit coꝛpis gl̄ificatio
nē. nec id ſolū: ſꝫ ēt impaſſibilitatē aie. Ania. n.
ipſi⁹ añ mortē erat paſſibilis: ſic caro mortalis
ſꝫ poſt mortē merito hūilitat̄ ꝛ ania ipaſſibilis
facta: ēt caro imortal̄. Iſta ſūt ꝙba eiuſdem.

3⁰ nōndū ꝙ meritū qō fuit ī xp̄o nō fuit me
ritū p̄mis duob⁹ mīs accipiēdo meritū: ſꝫ ſo
lū .3⁰ mō. ſ. meritū ꝺdigni. Merebaꝛ. n. de cōdi
gno tā ſibi q̄m nob ꝙ ꝺicta ſūt. Sꝫ q̄liē ḃ ſit itel
ligendū nō ꝙ mereri de ꝺdigno pōt trib⁹ mīs
itelligi. Uno⁰ ex ꝺebito facē debitū. ꝛ ḃ mō nō
meruit xp̄s q̄ ad ſe. Nā ſic ꝓpe mereī qs qñ p⁹
culpe effugationē ꝛ gr̄e ifuſionē aliq̄ bonū de
gñe bonoꝝ faꝯ. qō vt pꝫ xp̄o ꝺuenire non pōt.
2⁰ mō ex ꝺebito facē mag̃ debitū: ſic cū ꝓfi
cim⁹ ꝺe ipfecto ad pfectū: ꝛ ꝺe ꝫtute in ꝫtutē.
ꝛ ḃ mō etiā nō meruit xp̄s. ſ. etiā q̄ ad ſe. qñ nū
q̄ gr̄am vl̄ ꝫtutē būit ꝺiminute: ſꝫ plen⁹ erat.
Jo. i. gr̄a ꝛ ꝫtate. i. ꝫtute. 3⁰ mō mereri ex de
bito ē facē id qō ē debitū vno mō: facē merito
riū plurib⁹ mōis. ꝛ ḃ mod⁹ ꝓpe conuenit xp̄o.
Nā cū dign⁹ eēt oñi bono nō potuit ſibi gr̄a
mereri: vt faceret ſibi debitū qō ꝑus nō erat ꝺ
bitū. nec etiā potuit facē ſibi mag̃ debitū: ſꝫ ſo
lū ḃ mō ſibi meruit coꝛpis gl̄ificatione: ꝛ anie
ipaſſibilitatē. qm̄ qō erat ſibi debituꝫ vno mō:
feē debitū pluribus mōis. Et ḃ oñdit magr̄ in
lr̄a: ꝺicēs ꝙ xp̄s nō pfecit ſibi q̄tū ad ꝫtutem
meriti: ſꝫ q̄ ad numeꝝ meritoꝝ. pluta. n. merita
būit ī paſſione q̄ in ꝺceptiōe. Sꝫ q̄tū ad rōnez
meriti p reſpectū ad nos oibus ꝓdict̄ mōis me
ruit xp̄s. Un̄ patiēdo nobis mag̃ meruit. q̄ qō
nō erat nob⁹ debitū: fecit nobis debitū: ꝛ magis
debitū: ꝛ plurib⁹ mōis debitū. Et ſic ex bis trī
bus nōbilibus pꝫ rñſio ad ꝫtatē. Sꝫ ꝺices ꝑ
Ambroſi valde ꝺubito in bis tuis ꝺictis. rñde
mihi ad ḃ ꝺubia. Ego oñdaꝫ tibi nullo mō xp̄s
mereri potuiſſe. Prīo ſic. Illud nō bꝫ rōez me
rendi qō in malū exire nō pōt. ſꝫ ē ꝺeīminatuꝫ
ad bonū: ſꝫ xp̄s ab iſtanti ſue ꝺceptiōis būit li
bez arbitriū ꝺeīminatū ad bonuꝫ. q̄ nullo mō
mereri potuit. Jdeo ꝺic̄ ſapia. Qui potuit trāſ
gredi ꝛ nō ē trāſgreſſus: facē malū ꝛ non fecit.
lō ſtabilita ſūt bona illius ī ꝺño tc̄. Jtē bñ me
reri nō pñt: ſꝫ xp̄s fuit ꝛe btūs. q̄ tc̄. Jtē meriti
radix ꝛ fundamētū ē ipſa charitas ſꝫ ī xp̄o nul
q̄ aucta fuit. q̄ nec meritū. Poſſez tibi p̄ pluta
argumēta facē: ſꝫ iſtis tñ mihi rñde. Ania mea
libenē faciā qō boꝝtaꝝ. Dico ad p̄mū ꝙ vnā po
tentiā eſſe ꝺeīminatā ad vnū ꝛ nō poſſe ī aliō
exire: pōt ꝺupl̄r intelligi. aut ꝓpt̄ neceſſitatem
nāe: aut ꝓpt̄ plenitudinē gr̄e. Si ꝓpt̄ neceſſitatē
nāe: tūc talis neceſſitas tollit oēz libertatē liber
arbitrij: ꝛ ſil̄r tollit meriti dignitatē. Si aūt il
la ꝺeīminatio ad vnū ē ꝓpt̄ plenitudinez gr̄e:
cū gr̄a ſtet cū libero arbitrio: ꝛ ñ tollat ab ope
ipo bonitatē mor⁹: cū ſit volūtariū. ꝛ p oñs nec
q̄litatē meriti. pꝫ ꝙ tal̄ ꝺeīminatio nō tollat me
ritū. cū aūt ī xp̄o fuerit bmōi: pꝫ ꝙ argumētuꝫ
tuū nō ꝺcludit. Ad fm ꝺico regulā iſtā gñalem
ꝙ qñ gs ē ſimpl̄r ī ſtatu p̄ie mereri nō pōt. xp̄s
aūt nō erat ſimpl̄r ī ſtatu p̄ie: ita ꝙ cēt pfectꝰ
cōpbēſor ꝛ nō viatoꝝ. q̄ diu. n. fuit ī carne moꝛ
tali: viatoꝝ fuit. ꝛ fm ḃ mereb aī. fuit; etiā cōp
bēſor. ꝛ fm ḃ ꝓcedit argumentū tuū. Nā ſicut
aīa xp̄i p ꝺiūctionē ſui cū ꝺiuitate bꝫ ſtatū p̄rie
ita p ꝺiūctionē ſui; cū carne bꝫ ſtatuꝫ vie. Ad
ētiū argumētū tuū ꝺico ꝙ duplr̄ ē meritū. ſ. ade
ptiōis vite eēne: ꝛ meritū ꝺimiſſiōis pene. Me
ritū p̄mū ꝺiſtit ī radice charitat̄. ſꝫ meritū ꝺi
miſſiōis pene duo fundamēta regrit. ſ. charita
tē: ꝛ paſſiōis acerbitatē. Xp̄s ḡ nō meruit p̄mū
meritū p opa meritoꝛia ſua: qꝫ añ oē opꝰ ſuū ut
in iſtanti ꝺceptionis fuit pfecte beatus. ſed bñ
meruit bꝫ meritū. ſ. ꝺimiſſionem pene nobis. p
p̄ē ſue paſſionis acerbitatem. Et non ſoluꝫ me
ruit nobis: ſꝫ etiā ſibi. vꝫ. coꝛpis ſui gl̄ificatoez
Nā cū patēr̄ ꝛ nob⁹ mereī añdcā: ꝛ i tali paſſio
ne facē opꝰ valde gratiſſimū. ꝛ p oñs aliq̄d ēt
ſibi mereri debēt. ꝛ ñ poſſz remūerari q̄ ad ſto
lā p̄mā. ḡ q̄tū ad ſtolā kaꝫ. ꝛ ḃ ē q̄tū ad ſui coꝛ
poris gl̄ificatōez. Prīo igit ꝛ pncipal̄r meruit
nob⁹. Fo ſibi. qr̄ ſat; tibi claret mā iſta aīa cara.
Uides igit q̄ recte ꝛra nr̄a ꝺedit fructū ſuum
ꝺulciſſimū Jeſū. ad quē videdū ꝛ fruēduꝫ: ipſe
nos ſua ſcā gr̄a ꝓducat ḡ ē ꝙ oia ſecla benedi
ctus. Amen.

¶ Dominica quarta quadrageſime de ꝺiuina
miſericoꝛdia ſermo in oꝛdine. 26.

But Jeſus trans

mare Galilee qō ē tyberiadiſ: ꝛ ſeq̄bat
eū multitudo mag̃. Jo. 6. Et ſi ꝺeꝰ cun
ctis ī opibus ſuis mirabil̄ ꝛ gl̄oſus exiſtat: ni
hil tñ tā lipidi⁹ tā iocūdi⁹ tāqꝫ ꝺmēdabili⁹ ī ipo
reperiēus ſic̄ pietatē atqꝫ clemtiā. Nā vt ꝛa fa
tear ſi accurate ꝛ ſtudioſe ꝺinā memierim⁹ bo
nitatē nūq̄ ī ꝺferēdis gratijs ꝛ bñficijs gb⁹ bu
manū gen⁹ pl̄ib⁹ mirijs ſtipatū iuuaret: defen
ſā opiēs. Ecce ꝺicerna vt euāgelia t̄dit bi
ſtoꝛia cū Galilee maꝛ trāſfretaret: ꝛ eū m̄titu
do mag̃ ſeq̄r̄et nec hēr̄ent qō māducarēt: ex gi
qꝫ oꝛdeaccis panib⁹: piſcibuſq̄ duob⁹: gnque
milia hoiuꝫ mirificōdit ſatiauit. Nec tñ aīa mea
credas vna oēs xp̄s itētoe fuiſſe ſecutos. Qui
dā. n. qm̄ ifirmi vt curarēt ſeq̄bāt. gdā vt pa
ſcerēt. q: paupes. gdā vt viderēt vt curioſi. g
dā vt ꝺtraberēt: vt ſcribe ꝛ phāiſei. gdā vt ad
diſcerēt: vt diſcipli. vñ ꝛſus. Moꝛb⁹: ſig: cib⁹
calūnia: ꝺogma fuer̄t. Cauſe cur ꝺñm turba ſe
cura fuit. Qm̄ igr̄ mia ꝺñi ſup oia opa eꝰ. Un̄
ꝛ Dauid ait. Miſericoꝛdias ꝺñi ī eꝛnū cantabo.
Jō i pñti ſm̄oe ꝺe mia videcāus. Ubi tres ꝺſide
ratōes moꝛe ſolito faciāus. vꝫ. Diuie mie ꝛ iu
ſticie neceſſariā ꝺditōz. Diuie mie ꝛ iuſticie op
poꝛtunā accōmodatōez. Diuie mie ꝛ iuſticie cō
gruā aſſociationem.

¶ De neceſſitate ꝺiuine iuſticie ꝛ miſericoꝛdie
conſideratio prima.

Diuie mie ꝛ iuſticie nccīaꝫ ꝺditōez p⁹. vi
deam⁹. Ubi tres ꝺcl̄ones moꝛe ſolito
pulcherrias ponam⁹. Prīa ꝺcl̄o eſt
iſta. Inter ceēa q̄ clareſcūt ꝺina attributa: mia
ꝛ iuſticia ad mūdi pfectōez ſūt pmaxime nccīa.

Scōa ꝺcl̄o ē iſta. Et ſi ī ꝺeo tam iuſticia q̄m mia
ſint ifinita: tñ ꝺina mia ē ꝺo mag̃ accōmo
data. Tertia ꝺcl̄o ē iſta. Quis ī deo ꝛ ī nob
mia ꝛ iuſticia repiaī: alia tñ rōne bis duobus
p̄ticipatur.

¶ Quō ꝺiuina miſericoꝛdia ꝛ iuſticia ſunt neceſ
ſaria concluſio p̄ima.

Accipe p̄mā ꝺcl̄onē tc̄. vt ſ̄. Ubi tres
xi. iquiraūſ. vꝫ. Prīa xi. ē iſta. vtruꝫ
ꝺina mia ſit ad bñ regēdū mūdi machi
nā nccīa. Scōa xi. ē iſta. vtꝝ ad ꝺocipſuꝫ ſit
nccīa ꝺina iuſticia Tertia xi. ē vtꝝ poſſit ꝺs
quēpiā pūire ſine mia. ꝛ ecōuerſo: quēpiā remu
nerār̄ ſine iuſticia ¶ Ad ꝓmā xi. vr̄ ꝺō ꝙ
tanta mia ñ ē circa pcōres ad bñ mūdi machi
nā regēdū nccīa. Jſtud āt poteſt m̄tiplicīr ꝓ
bari. Et p⁹. ſic. Illud ad bñ regēdū nccīuꝫ ñ
ē. imo ſupfluū p qō boīes peioꝛes efficiūr̄ idiet
ſꝫ mia ꝺei ē bⁿ. l. ḡ tc̄. oña nō cū maioꝛi. Et mioꝛ
ꝓbaī aucte Eccl̄iaſtes. 8. c. vbi ſic ait. Quia nō
pferr̄ cito ſ̄ malos ſnia: iō filij hoiuꝫ abſq̄ vl
lo timoꝛe ppetrāt mala. ḡ tc̄. Scōo argultur
ſic. Illud ē ſupfluū ꝛ vanū p qō ꝺina laus tolli
tur: ſꝫ ꝺina mia ē bⁿ. i. ḡ tc̄. Minoꝛ ꝓbaī p ꝓ
pbetā. Ecce. n. igt laudaī pctōꝛ ī deſideriꝭ aie
ſue. ꝛ iniquꝰ bñdicit: nō ē ꝺeꝰ ī ꝛſpectu eꝰ. ing
nate ſūt vie illi⁹ ī oī tpe. Et idē. Noluit ītelligē
vt bñ agēr̄ aſtitit oi vie ñ bone. malicia āt non
odiuit tc̄. Tertio illud ē ſupfluū ꝛ reſecādū
qō q̄ſi ī ſcmī deſpatōez ſcōs iduc: ſꝫ ꝺina mia ē
bⁿ. i. ḡ tc̄. Maioꝛ nō. ꝛ minoꝛ pꝫ pl̄ib⁹ auctibus
ſcōꝝ. Et pⁿ audi ſcm̄ Job. c. 21. Qr̄ ḡ ipij viuūt
q̄re ſupl̄ⁿ feria. 5. fe ꝺnice ī ꝓma ꝛcl̄oe ꝑme ptiſ
ī pncipio. Scōo audi ꝺiere. Qr̄ ꝺne via ipioꝝ
pſpat ꝛ bñ ē bis q opanī malū tc̄. lege totam.

Tertio audi p̄ſ. Quousq̄ pctōres ꝺne q̄uſq̄
pctōres gl̄iabunt: effabūt ꝛ loq̄nt iniqtatē: vi
ꝺuā ꝛ aduenā iterfecerūt: ꝛ pupillos occiderūt.
ꝛ ꝺixerūt ñ videbit ꝺñs: ꝛ no intelliget ꝺeꝰ Ja
cob. Quarto audi Boetiū ī. 4. pſa. i. de ꝺiuina
ꝓuidētia ꝛ q̄rēte: vbi ſic ait. Eaipſa ē ī maxima
nr̄ī doloꝛis cā. ḡ cū rex oiuꝫ bonꝝ rctoꝛ exiſtat
ſ. ꝺeꝰ: vl̄ eē oīo mala poſſint: ī ipunita ptereant
Qō ſolū q̄ꝺignū ſit admīſtratōe pfecto ꝺſide
ra. At huic aliud malū mai⁹ ſupple adūgitur.
Nā ipante ꝛ floꝛēte negtia: ꝛt⁹ non ſolū pmijs
caret: verūctiā ſceleratoꝝ pedib⁹ ſ obiecta calca
tur. ꝛ loco facioꝝ ſupplicia luit. i. recipit. Et re
uera nō paꝝ admīrādū ē ḡ bodierna ꝺie tantū
pctōres ſupporēt ꝛ pſpent. Qr̄ bis ſat; claret
bāc ꝺinā patiētiā ꝛ miaꝫ q̄tū ad xp̄m mūdi ī gi
mē eē potī⁹ nociuā q̄ nccīa. Sꝫ aīa cara nō ſic.
Diuia. n. ꝓuidētia peſſimos viuē ſinit ꝛ ꝓſpat
recta rōe ꝛ nccīa ad mūdi machinā gubnadaꝫ.
Audi Aug. Mal⁹ igt aut iō viuit vt coꝛrigat:
aut vt p eū bon⁹ exerceaī. Et Boe⁹ vt ſ̄. Chri
ſto ꝺ c⁹ regno logmur auctoꝛe cogſces. Semp
qdē potētes eē bonos malos āt obiectos eē ſe
p atqꝫ ibecilles. nec ſin pena vitia: nec ſin p mio
ꝫtutes boīs felicia: maī ſp ifoꝛtūia ꝺtingē. h il
le. Et bonā ꝺat ſcūſ Job. vt ſ̄ rñſionē: ꝺicēſ. Aī
tñ pctōr ex eo ḡ cēties faē malū: ꝛ p patiētiā a
ꝺo ſuſtētaī. ego cognoui ꝙ bñ erit tūmtib⁹ deū
q vereī facie eⁿ. q̄ſi ꝺicat. Sī clemtiſſim⁹ ꝺs tā
benigni⁹ ē ī ſupportādo malos. q̄ta erūt bona
dāda bōis? Certe adeo ḡndia ꝙ ocul⁹ ñ vidit:
nec aur; audiuit q̄ ꝓpauit ꝺs diligētib⁹ ſe. Jnꝺ
ex oīb⁹ regulā accipe gñalē ꝙ vir: imo q̄ſi ipoſ
ſibile ē ꝙ gs pñtib⁹ ꝛ futur; pfruaī delicijs. 2.
ad Thi. 3. Dēs q pie volūt viuē ī xp̄o Jeſu: pſe
cutione patiāī. Neo tñ xp̄s iō bonos ſpnē arbi
tretur. Audi enim ap̄l̄s Petruꝫ. 2. Pe. 2. Nouit
enim deus pios de tetatione erripere iniquos
vero in ꝺie iudicij reſeruare cruciandos. Et
ap̄l̄us ad Thi. 2. Sobrie: iuſte: ꝛ pie viuamus
in ḃ ſeculo expectātes btāꝫ ſpē: ꝛ aduēturn ma
gni ꝺei. De hac ꝓuidētia ꝺi plura ꝺixiūs ꝺnica
ſa q̄drageſime. ꝛ feria. 5. eiuſdē. Dis ḡ ſic bitis

Universidad de Deusto
Biblioteca

põt regula poni q̄ nccīa ē ad ꝑz:scām q̄ mūdi gubernatione ipa mia dei. Et põt ꝓbari rōne: aucte:ꝛ exēplo. ℣ Aucte gdē lege ꝓphaz. In plurib⁹.n.sue ſnie loc⁹ dinaz miaz cōmēdante ſup oīa opa dei. Mia dñi igt plena ē ẽra. Et idem. Mias dñi i ek̄nū cātabo. Et idē. Fac nobiſcuz miaz ꝑ nomē tuū. Et idē. Mia ſua ſubſeq̄t me oīb⁹ dieb⁹ vite mee. Et idē. Quēadmoduz pr̄ miſeř filioz:miſr⁹ ē dn̄s timētib⁹ ſe. q̄m ip ſe cognuit figmētū nr̄z rē. Audi illā ſcāz Judith 7.c. Peccauim⁹ cū p̄rib⁹ nr̄is:iuſte egim⁹:iniq tatē fecim⁹:ſz tu q pi⁹ es miſere nob. Et Hier. Treñ.3. Mie dñi multe:q: nō ſum⁹ conſūpti. Ecce grādis mia. Audi aplm ad Ro.8. Qui ꝓpo filio nō pepcit:ſz p nobis ẽdidit illū. Jo.3. Sic dī dilexit mūdū: vt vnigenitū ſuū daret rē. Sz lo q̄nt ꝓphe. Et p⁹ Moyſes.34. dñator dei:miſi coꝛs:clemēs:ꝛ patiēs. Et Deut.4. Audi vocez dñi:q: miſicōs ē.d.d.t. Et Eccli.18. Quis adijci et ēnarraſ miaz dñi. Et Sap.15. Tu aūt dne ſua uis.ꝛ⁹ es.ꝛ i mia diſponēs oīa. Et Ija.55. ꝺrelī q̄t ipi⁹ viā ſuā. ꝺic cā. Et.c.54. In mia ſepīna miſicōs ſuz de⁹.d.t. Et Joel.2. Cōuertimini ad dn̄z.d.v.q:.b.ꝛ.m. Et Jonas.4. Scio q:. Et tā dē Luc.2. Et mia ei⁹. a.p.i.p.t.cū. Et.26.q.6.c. bis q. Mie dñi nec mēſuras põim⁹ nec tp̄a diſfinim⁹. Jō ꝺicebat.19. Cūtes diſcite gd ē:miaz. volo.ꝛ nō ſacramentuz.nō.n.rē. ℣ 2° ꝓbaī ea dē regula rōne. Illō q̄ ſūme laudaī: bn̄ꝺicīt:ꝛ gl̄ificaī ds:ē ſūme i gubernatiōe mūdi nccium mia dei ē hmōi q̄ rē. Maio: ē ſat⁹ nō. q̄m i bono regimīe laudāī ſingl̄i regētes. q̄ oīa ſumenda ſūt ꝛ nccio q̄ faciūt ad diuinā laudē. Minō āt ē ſat⁹ clara: vt ex dict⁹ p3. q̄re rē. ℣ 3° ꝓbatur exēplo. ſz de h̄ tibi nil aliō adduco:cū taz i veř q̄ i nouo teſtō:oīa dīne mie fonte plena ſint. et vnū inſ ceſa exēplū hēs ſingl̄aī.2. R.13. ꝺbi dī q̄ cū extꝺiſſet manū ſuā āgel⁹ dñi ſup Hierl̄z vt diſpgēt cā. miſr⁹ eſt dn̄s ſup afflictiones: ꝛ ait āgelo pcutiēti. Suffic nē. ꝺtine manū tuaz. Aliō q̄ exēplū hēs de Abrahā. Beñ.18. vide hiſtoriā q̄m pulchra ē. q̄re rē. Et ſic p3 iſta ẋitas. ¶ Ōctuz ad ꝑz ẋi. ꝺico q̄ ꝺina iuſticia ē m⁹tū ad mūdi regimē nccīa. Et h̄ ꝓbo aucte:rōne:et exēplo. ℣ Aucte gdē p̄mo audi.p̄s. Justus dn̄s ꝛ iuſticiā ꝺilexit:eqtatē vidit vult⁹ ei⁹. Nā cuz ds optim⁹ ſit mūdi rector nccē ē vt oibus iuſticiā ꝺuet:hōis bona:malis mala tribuēſ. Q̄m ut ait Aug. i li. vñ malū. Juſticia ē ẋtus q̄ ſua vnicuiq tribuit. Jn p̄s. iteꝝ ait. Juſticia ei⁹ manet i ſeculū ſeculi. Manet gdē i ſeculū ſeculi iuſticia dei:q̄m nūq̄ corrūpi modis gb⁹ hūana corrūpitur iuſticia põt. xi.q.3.c. q̄ttuor mōis. Un̄ ẋſus. Quattuor iſta timor:oduī:ꝺilectō:cēſus: Sepe ſolēt hoīuz rectos puertē ſenſus. Sz nō ſic i ꝺi iuſticia. Quis.n.tā p̄udēs ꝛ caut⁹: vt dei iuſticiā fallat? Oīa.n.nuda ꝛ apta ſunt oc̄lis dei ad Hebr.4. Et ibidē. Nō eſt vlla creatura inuiſibilis i ꝺſpectu ei⁹. Et Proꝝ.15. In oī loco oc̄li dñi ꝺtēplāt bonos ꝛ malos. Et ꝓpha. Quo ibo igt a ſpū tuo:ꝛ q̄ a facie tua fugiā? Si aſcēdero i celū tu illic es:ſi deſcēdero i infernū ades. Celū ꝛ iſernū tāq̄ duo extrema ponit:vt oīa alia cōpēdat itermedia:ꝛ q: boꝝ inēmedioꝝ nullū ſecretius cōde. Jō idē ꝓpha ait. Ipe nouit abſcōdita cordis. Math.9.ꝛ Luc.xi. Jeſus aūt itelligēs cogitatōes eoꝝ rē. i. Cor.2. Nemo nouit ea q̄ ſūt hoīs:niſi ſpūs hois q i ipo ē. Hier.12. Pua uuz est cor hois ꝛ iſcrutabile. qs cogīcet illud? q̄ſi ꝺicat null⁹:niſi ds ꝛ ipe hō pticular reſpectu ſui. Bene igit dōm eſt. iuſticia eius manet in ſeculū ſecli. ℣ 2° h̄ nr̄a regula ꝓbaī rōne. Sic Juſticia i būanis ē qd pfectiſſimū ꝛ nccīuz i rebus gubnandis:ꝛ ꝺinis ꝺſuādis. g̃ ſūme ponēda ꝛ nccīa ē in gubnatiōe dei p3 ꝺna. q̄m gcgd pfectiōis ē in būanis:a diuinis nō eſt negāduz. Añcedēs aūt hui⁹ oñe ꝓbaī p Aug. pluribus i loc⁹. Et p̄ptiz audi eū.2. ve ciui. ꝺi. Oēs igt ſapiētes in h̄ ꝺuenerūt q̄ abſq̄ iuſticia regnari non põt. Et idē.8. de ciui. dei. Quid ſūt iqult regna abſq̄ iuſticia. niſi magna latrocinia? Et ponit exēplū de Diomede pirata. ꝺide ibi. Audi Tulliū. i. de offi. Tanta ē iuſticie ẋtus: vt illi q̄ maleficio ꝛ ſcelē potiūř ſine vlla ei⁹ pticla viuere nō poſſint. Nā ꝛ p̄ncipes latroniū: niſi eḡlie pte dā diuidat: aut relinquet: aut iterficiet a ſuis. Audi Amb.2. ꝺ officijs. Juſticia impia ꝺfirmat iniuſticia ẋo diſſoluit. Nec miꝝ. Audi aīa mea pulcherrimū dn̄m Cipriani de. ix. abuſionibus mūdi. abuſione. 9. paꝝ poſt p̄ncipiuz. Q̄m ingt iuſticia reg⁹ exaltat ſoliū: ꝛ in ẋitate ſolidant gubernacula pp̄oꝝ. Juſticia ẋo reg⁹ eſt neminē iniuſte p potētia oppmere. ſine pſonaꝝ acceptione inſ virū ꝛ primū ſuū iuſte iudicare. aduenis:ꝛ pupillis:ꝛ viduis defenſor ee. cohibeř furta. adulteria punire. iniquos nō exaltare. i pudicos ꝛ biſtriones nō nutrire. impios de terra ꝺdere. p̄ricidas ꝛ p̄ue viuētes viuē nō ſineř eccl̄ias defendē. pauper alimoniſs alere. iuſtoſ ſup regni negocia ꝺſtituē: ſenes:ꝛ ſapiētes. ꝛ ſobrios ꝺſiliatores hr̄e. magoꝝ:ꝛ ariolorꝝ:phitoniſſaꝝ q̄ nō itēdē. iracūdiaz ſuā ꝺifferre. p̄iam fortiē ꝛ iuſte ꝺ aduerſarios defēdē. p oīa i deo ꝺfidē. pſpitatib⁹ animū nō eleuaī. cūcta aduersa patienē tollerare: fidez catholicā in deū hr̄e filios ſuos nō ſinere impie agē. cert⁹ hois oro ni inſiſtē. añ horas ꝺgruas cibos non gustare. Ue.n.r̄e. cui⁹ rex puer ē:ꝛ c⁹ p̄ncipes mane comedūt. Nec regni pſpitatē i pñti faciūt: ꝛ regē ad celeſtia regna melioꝝ pducūt. h̄ ille. Et alia plura de ſcā iuſticia ꝺcludit. q̄re rē. ℣ 3° bregula ꝓbaī exēplo. Uis tu aia mea cernē q̄tuz diuina iuſticia nccīa ſit: accedat i mediū oliz iocū diſſima ꝛ potentiſſima Roma. Quid.n. adeo Romanā potētiā p r̄as:mareq̄z diſtēdē fecit niſi h̄ ſcā iuſticia:? q̄ diu ip̄m comitati ſūt: tandiu potētiſſime claruerūt. At vbi frigefacta ē. ꝛ tandē ꝓfus liquefacta: ruina tm̄ Romanaz potentiam fatur ꝛ predicat. Lege Ualerium: ꝛ ſtupendos decerpes iuſticie flores. Quidaz.n. Lucius brut⁹. vt in.5.li. refert duos filios ſuos ferro pcuti iuſſit. i. decapitari eo q̄ ꝺ libertatē Romanā boſtē reipublice. ſ. Targniū ſuobuz ꝛ tirānū: quē brut⁹ ſua prudētia expulerat reī troduci pcurabāt. Un̄ ꝺic ſic valeri⁹ ad lr̄am. Luti⁹ b:ut⁹ gl̄ia par Romlo. q: ille. ſ. Romul⁹ vrbē. bic. ſ. Luti⁹ libtatē ꝺidit. filios ꝺinatōne Targnij a ſe expulſa recūctes: ſūmū ip̄i uz obtinēs. i. exñs pcōſul idē Luti⁹ ꝺbēſos p q̄z tribunali. ſ. ſedēs ẋgis ceſos. ſ. eoſdem filios ſuos:ꝛ ad palū religatos: ſecuri pcuti iuſſit. i. ꝺ capitari feciť. Exuit p̄rem: vt ꝺſulē agēt. Pulchrū certe nōbile: q̄ſi ꝺicat maluit expoliāi pietate p̄na: q̄ facē ꝺ libertatē Romanā: ꝺbuſq̄z viuē q̄ publice vindicte ꝺeſſe maluit. h̄ ille. Et.c. ſeq̄nti põit de q̄dā alio noīe Laſſi⁹: q filiū hēbat tribunū. q vt i offō tribunat⁹ ꝓpli beniuolētiā captaret: ꝺ ſenatū ꝛ Romanā nobilitatē ꝺplacuit ꝓpl̄o de diuiſione agroꝝ. et ꝺpleto offō dict⁹ Laſſi⁹ occidi. ꝓpriū filiuz pcurauit. q: ꝺ nobilitatē Romanam feccerat. Et.c. ſeq̄nti põit de q̄dā noīe Hai⁹ manili⁹ torq̄t⁹: q filium hīs in macedonia. Obtinuerat. n. is fili⁹ e⁹ di ctā puīciā. ꝛ facta q̄rela p macedōes ad ſenatū ꝓp filij iudex effect⁹ ē. ꝛ cū i cā furti de q̄ accuſabaī reum iuenirſz: cū baniuit. i. i exiliū relegauit. q̄ꝺ fili⁹ cernēs nocte ſeq̄nti ſe ſuſpēdit. Un̄ ꝺic ſic valeri⁹ circa mediū illi⁹ capti. Cū Sillanū filiū meū: ſic. n. appellabaī: pecunias a ſocijs accepiſſe. ꝓbatū mihi ſit ꝛ republica eū e domo mea ꝺignū iudico. ꝓptin⁹ ꝺſpectu meo abire iubeo. Tā triſti p̄ri ſnia pcuſſus Sillan⁹ lucē vl terius ituerī ñ ſuſtinuit: ſuſpēdioq̄z ſe. p̄ria nocte ꝺſūpſit rē. Et vnuz certe mirabile inſ ceſa ponit i:6.li. Dīc. n. ſic q̄ gdā Saleuchus nomie cū legē ſtatuiſſz i vrbe locrēſiū q̄ gcūq̄z ꝺ adulterio ꝺuicēť: ābob⁹ luminib⁹ puarer. ꝛ filiuse⁹ i dānatū crimē icidēt ſniaz dedit vt pena añdcā plectēť. ꝛ cū a ciuibus: totoq̄z ꝓpl̄o ꝓ eius filij venia peteť. tādē vt ꝛ ꝓpl̄o ꝛ iuſticie ſatisfacēt: ſibi vnū ꝛ filio alterꝝ oculū eruī iuſſit. vñ ꝺic ſic Ualeri⁹ Saleuch⁹ vrbe locrenſiuz a ſe ſalubēr̄imis atq̄z vtiliſſimis legib⁹ munita: cuz fili⁹ e⁹ adulterij crimīe dānat⁹ ſm̄ ius ab ipſo ſtitutū vtroq̄z oculo carē debēt: ac tota ciuitas i bonoꝝ p̄ris neceſſitate pene adoleſcētio ꝓmittēt aliq̄ diu repugnauit. ad vltimuz p̄cib⁹ ꝓpli victⁿ: ſuo pus: ꝺinde filij oculo eruto: vſū vtriq̄z vidēdi relīgt. Ita debitū ſupplicij modū legi reddidit eqtatis admirabili tēperamēto ſe iter miſicoꝛdē p̄rem: ꝛ iuſtū legiſlatoꝛē pti tus. h̄ ille. Multa alia exēpla aducē poſſem⁹: ſz iſta ſufficiāt ad pñs. Q̄ꝛ ꝺcludāus q̄ ſi i opti me regēdis ciuitatib⁹ iuſticiā pmaxīe oēs coluerūt. q̄s illā a regi reguz egſſimo ꝛ iuſtiſſimo auferre molieť? Et ſic ſat⁹ clara remanet ẋitas fa. ¶ Octū ad ctiā ẋi. ꝺico ſz de h̄ ad plenū ꝺicemus i ctia ꝺſideratione: q̄ de potētia abſoluta ſimpliciť id facē poſſz: cū nulli ſit obligat⁹. ſed h̄ poēcia ordiata ñ paceť. Nūq̄.n. miſicodia patiť ſibi abeē iuſticiā: nec eōuerſo: ſz de h̄ ſſe ri⁹. Dec q̄ ſufficiāt q̄tū ad p̄mam ꝺclusionē.

¶ De maxia patiētia dei: ꝛ q̄re tantū ſupportat peccatores concluſio ſa.

Accipe ſaz ꝺcloneꝝ. vz. Etſi in deo tā iuſticia q̄ mia ſint ifinita: tñ diuina mia ē deo magis accōmodata. Ubi tres ingram⁹ ẋi. vz. ℣ Prima ẋitas ē iſta. Q̄ ꝺ iſtoꝝ attributoꝝ ē deo magis accōmodatuz: iuſticia an mia. ℣ 2ª ẋi. eſt iſta. Q̄ ꝺ iſtoꝝ eſt magis infinitū: an iuſticia: an mia. ℣ Tertia ẋi. Si ds eſt tā me iuſt⁹: q̄re tm̄ ſupportat peccores. ℣ Ctū ad p̄mā ẋitatez ꝺico q̄ mia eſt magis accōmodata deo q̄ iuſticia. ꝛ h̄ ꝓbo aucte:rōne:ꝛ exemplo.

℣ Aucte p⁹ eccl̄e. Un̄ ſic eccl̄ia vtplurimū peccatoꝝ ꝓpli cōmiſſoꝝ venīā petit: ꝺicēs. De⁹ cui ꝓpriū ē miſereri ſemp ꝛ pcere. Jn fit vt nunq̄ ꝑ pcc̄oꝛib⁹ penitē volētibus iuſticiā: ſz miaz clamet: ꝺicēs. Pat de celis de⁹ miſere nobis? Filij red ēpto: mūdi de⁹ miſere nob. Spūs ſanc ds miſere nob. Sēp. n. miaz petit: q̄i mia ſit ꝺo q̄d ꝓpriuz. Puire aūt extrāeuz ꝛ alienū. Audi Sap. 15.c. Tu de⁹ igt nr̄ ſuauis ꝛ ẋus es: patiēs: ꝛ in mia diſponēs oīa. Eteni ſi pecauerim⁹ tui ſuz? ſcientes magnitudinē tuā. ꝛ ſi ñ peccauerim⁹: ſcimus q̄m apud te ſum⁹ cōputati. Et ps. Tu aūt dñe de⁹ miſeroꝝ ꝛ miſicoꝛ: patiēs ꝛ multe mie ꝛ verax. Jnde Job. 7.c. oēs iuitat: ꝺicēs. Conuertimini ad dn̄m deū vr̄m: q: benign⁹ ꝛ miſi coꝛs ē: patiēs ꝛ multe mie: ꝛ p̄stabil⁹ iup malitia. Et Jone.4. Scio q: tu ꝺs clemēs ꝛ miſicoꝛs es ꝛ patiēs: ꝛ multe miſatōis: ꝛ ignoſcēs ſup malitia. Et be auctoritates ad pñs ſufficiant. ℣ 2° h̄ nr̄a ẋitas ꝓbaī rōe. Si g̃ aia q̄ris q̄re magis appꝛopiaī deo mia q̄ punitio. ꝺico q̄ h̄ ꝺ. git ad pñs triplici rōne. vz. nāl̄ ꝺiſpoſitōis: rōe magnanime iclinatōis ꝛ rōne exp̄mēntal̄. ꝓbatōis.

℣ Primo inq̄ mia ē magis ꝓpa deo q̄ punitio rōne nāl̄s ꝺiſpoſitōis. Ubi aia nō. q̄ q̄ncunq̄ ī aliq̄ ſubiecto: vel i aliq̄ mā aliq̄ repit ꝺiſpoſitō faciēs ꝓ ꝺfatōe alic⁹ forme: durāte e⁹ diſpōne ꝛ ceſis, p e⁹ ꝺfuatōe regſit: ꝺpoſſibile ē illā forma corrūpi. ſic p3 i ſaitate egritudie: ꝛ b⁹ i. Mō ad ꝓpoſitū adaptātes q̄tū ꝺfuire põt ī dinis tal⁹ forme ꝺfuatio i ſubiecto: ſic ꝺicam⁹. Jn deo ē nāl̄ q̄dā diſpoſitio q̄ iclinaī ad diligēdū q̄ cō ꝺidit q̄m nihil odiſti coꝝ q̄ feciſti ait ꝓpheta. ꝛ iſta icliatio ē ꝺfuatiua mie. ſz nūq̄ deerit talis diſpoſitio. g̃ nūq̄ deerit mia: ꝛ p oñs ſic nāl̄t iclinat de⁹ ad diligēdū: ita ꝛ naī⁹ ad miſandū. Sz q̄m ds q̄ēplā pūit: h̄ ñ libenť faē: nec ꝓpie icliaī ad pūiēdū. igit magis ꝓpa ē ei mia q̄ iuſticia. Jud audi Jſaia. i. c. Deu igt ds ꝺſolabo ſup boſtib⁹ meis: ꝛ vidicabo me ꝺ iimicis meis. ꝺbi gl̄. ſic ait. More pij p̄ris lz iimicoſ plāgit: ꝛ pcutit. nz. n. lō dolz: q: ipe ab eis offēdit. ſz q: violēter cogīt aliquē pdē q̄ vellet oēs ſaluos fieri. h̄ ibi. ℣ 3ª rō ꝺr magnanie icliatōis. Dec3. n. p̄ncipē liberalē ee. vt. l. ipialis in p̄n⁹. C. de nuptijs ꝛ facit q̄ nōť in. c. grādi. de ſuppleda negīa pla

Universidad de Deusto
Biblioteca

tor.li.6.Et ẽ̃to ꝓsona nobilioꝝ ẽ ꝛ ditioꝝ tãto
dz cẽ liberalioꝝ.vt.l.cũ in plures.§.cuz tutor.ff.
de admistratione tutor.Si diues daret vnuz
gternũ:q̃ cẽt ei⁹ libalitas:ꝛ sic de alijs:Sz gs
ditioꝝ ꝛ nobilioꝝ xp̃o nr̃o ꝛc. ⁋ Jtez decet ꝓncl
pẽ piũ ꝛ clementẽ esse.Ait.n.Seneca li.i. de cle
mẽtia sic.Nullũ bonũ ex oibus bõis mag⁹ q̃ cle
mẽtia regẽ ꝛ ꝑncipẽ decz. Et Tullius.i. ỏ offi.
c.12.Nihil ingt laudabili⁹ magno:ꝓclaro viro
q̃ digniuꝰ placabilitate atq̃ clemẽtia. Et Amb.
ꝓcul ingt ẽ a magnanimis cupiditas vltois.
Sz gs q̃so ꝓclarioꝝ:dignioꝝ:excellentioꝝq̃ xp̃o
Jesũ nr̃o:Nõne ꝛ pluſq̃ Salomõ h:Matth.12
Est.n.deus nr̃ rex magnus:potẽs:ꝛ dñs vniuẽ
se tre.Malach.i.c.Ego rex magnus dicit dñs
exercituũ.Et ps.46.Qm̃ deus excelsus t̃ribil⁹
rex magnus sup oẽz tra.Et.2.Mach.i.Tu so
lus es rex bõus:solus ꝑstãs ꝛ oipotẽs:ꝛ etnus.
Et Hester.13.Dñe rex oipotẽs in dictõe tua cũ
cta sũt posita:ꝛ ñ ẽ q̃ possit resistẽ volũtati tue.
Et Ecc̃.i.Unus ẽ altissimus creator:oipotens:
ꝛ rex potẽs ꝛc.g̃ maxie deo nr̃o ꝺbet ꝑietas at
q̃ clemẽtia. Jsta ẽ bõa rõ. ⁋ Tertia rõ ꝺr̃ expi
mẽtalis ꝓbatioꝝis.Nã ꝛsi ds oia nosc̃at: vt dcz
ẽ ꝺclusioꝝ ꝑcedẽti.ꝛ i scia nũq̃ ꝓficiat:imo añ
q̃ fiãt cũcta discernit.Multa tñ postq̃ carnez
nr̃az idult expiẽtia didicit:q̃ ꝑus tali expientia
ig̃nauerat: vt clare colligit a theolog⁹.ꝛ exꝑsse
põit btus Tho.pte.3.q.9.ar.3.ꝛ.4. Et int ceꝛa
q̃ expiẽtia ī carne didicit:b⁹ pot:issimũ fuit.qm̃
vt ꝓpha ait.Loquit figmẽtuz nr̃z: recordatus
ẽ.i.expiẽtia didicit:qm̃ puluis sumus.ꝛ tõ ma
gis̃ iclinat ad miſandũ q̃ ad puniendũ. Un̄ bo
nã accipe doctrinã q̃ sic theoice ꝛ ꝑctice aligd
scire possimus:sic ꝛ ds añ icarnatione theoice
q̃dãmõ:sz post ꝑctice nr̃az vt ita dicaz ifirmita
tẽ nouit:qm̃ passus ẽ oẽs ifirmitates bũanas q̃
sue dignitati nõ ꝺrogabãt:vt dic̃ magr̃ i.3.di.
5.ꝛ p oñs libẽtius cõpatiẽ siue miſeꝛ q̃ puniat
Audi ꝓaulũ vas electiõis ad Heb.2.c.Debuit
ingt p oia fr̃ibus similari:vt misericors fierz.Et
4.c. Nõ hẽmus igt põtificez q nõ possit cõpati
ifirmitatibus nr̃is tentatũ p oĩa.q̃rc ꝛc. Et ꝺõ
i ps.Quõ miſeꝛ pr̃ filioꝝ:miſtus ẽ ds timẽtibz
sc.qm̃ ipe cogñit figmẽtũ nr̃z.ꝛc. Et sic pz nr̃a
ꝑis ꝛitas rõne. ⁋ Zꝰcandez ꝓbemus exemplo
Apes.n.duo in se habẽt.s.mellificare:ꝛ aculeis
pugere.Et tñ ꝑmũ magis sibi ꝓpuz ẽ q̃ fz. Nec
aculeis queq̃ ferũt nisi moleste. Uolãt.n.ad
floꝛes:ꝛ de illis succũ colligentes dulcia mella
distẽdũt.Audi Uirgiliũ i.i.li.encidos.postq̃ ꝺ
rit q̃liẽ Eneas carthaginẽ edificãi cernebat:et
mirabat tã pulcherria menia ī altũ leuari: vbi
magalia q̃ndaz cẽ solebãt.i.domus pastoꝛales.
multitudinẽ illã edificantiũ:ꝛ diuersis officijs
incũbentiũ apibus assimilauit:dicens. Qualis
apes estate noua p floꝛea rura Exercet sub so
le labor:cũ gẽtis adultos Educũt fetus:aut cũ
liquẽtia mella Stipãt:ꝛ dulci distendũt nectar̃
cellas.Aut oncra accipiũt venientũ:aut agmie
facto Jgnauuz.l.pigr̃ fucos pecus a ꝑsẽpibus
arcent.Feruet opus:redolẽtq̃ timo.i.illo flor̃
fragrãtia mella.O fortunati q̃r̃ iaz menia sur
gũt ꝛc̃.Sic g̃ ad ꝓpositũ cũ apes duo ꝺ faciant
l.mellificare:ꝛ aculeis pungẽ.ꝛ ꝑmũ est cis ma
gis̃ ꝓpriũ:ꝛ pungẽ q̃dãmõ exñcũ.sic deo mellifi
care.i.miſeri magis̃ cõpetit q̃ punire.ꝛ nũq̃ pu
nit:nisi molesteꝛ. Jnde iudeis Barucḥ.6.dicit
Proꝑ pcẽa q̃ peccast⁹ añ deuz:adducemini in
Babiloniaz captiui a Nabuchodonosoꝛe rege
Babilonie ꝛc̃.Et.3.R.14. Tradet dñs ds Jsr̃l
ꝓꝑ pcẽa Hieroboã:q peccauit:ꝛ peccare fecit
Jsr̃l.Et breuiẽ si legimus deũ nobiscũ irasci:et
diuersis nos punire flagellis:hoc ẽ q̃r pcẽa nr̃a
ad deũ iusticiã clamãt. Heñ.18.Clamoꝛ Sodo
moꝛ ꝛ Homoꝛ:eoꝝ mltiplicatus ẽ:ꝛ pcẽz coꝝ
aggrauatũ est nimis.Et Heñ.42.ꝺr̃ q̃r̃es Jo
seph direrũt ad iuiecz.Merito ḥ patimur: q̃r
peccauimus ī fr̃ez nr̃m: videtes angustiaz anie
eius:cũ deꝑcaret nos:ꝛ ñ audiuimus ꝛc̃.Et sic
sat⁹ pz pñs ꝓma ꝛitas. ¶ Octuz ad 2az dico q̃
tã iusticia q̃ mia q̃tũ ad fundamẽtuz ẽ ifinita.
nec vt si ẽ mag⁹ iustus q̃ misericors ꝛ eꝫ. sz tñ q̃
ad nos lõge ẽ misericors q̃ seuerus.qm̃ nõ ꝺtinz
ī iranias suas:vt ait ꝓpha.Siue.n.i celo siue i
ẽra:siue ī iferno:siue vbilibet:certe magis mia
q̃ seueritas reluceꝛ.sz de ḥ i.3.pte huius ſmõis
¶ Octuz ad 3tiã ꝛitatẽ dico aĩa mea q̃ si deus
moꝛ vt peccauimus puniret.nec nr̃is pcẽis cõ
pateret expectãdo:plura icõueniẽtia sequrent.
⁋ Primũ icõueniẽs diceꝛet iracũdie. Nã si su
bito puniret ds:seq̃reꝛ q̃ cẽt ī opibus furiosus
qõ ẽ valde icõueniẽs:ꝑcipue ī ꝓncipe.Proꝝ.16
Melio ẽ vir patiẽs viro fort⁹:ꝛ q̃ ꝺnat aĩo suo
expugnatoꝛe vrbiũ.Quare bñ ꝺcludimus deũ
nõ furiosũ:sz patiẽtẽ ꝛ oia suppõtatz.ps.De⁹
iudex iustus:fort⁹.ꝛ patiẽs:nunqd irascit̃ p sin
gulos dies:q̃si dicat nõ. Similr̃ ẽ.ds cacabo
grãdi aq̃ pleno:ad quẽ calcfaciẽdũ ꝛ buliendũ
ligna regrũt nõ modica:sz postq̃ bullire cepit
añq̃ frigefiat lõgo manet spacio tp̃is.Sic ꝛ añ
q̃ punitoꝛis bulor quẽpiã punit ds.mlta pcẽoꝛ
ligna regrũt:ꝛ cũ punire ccpit ñ cito frigescit.
ps. Nisi ꝺuersi fuerit⁹.gladiũ suum vibrauit:ar
cbũ suũ tetẽdit:ꝛ pauit illum.ꝛ i eo pauit vasa
mõtis ꝛc̃. In q̃r̃ ꝓa Job logr̃.19.c.dicẽs.Ecce
clamabo vi patiẽs.ꝛ nẽo exaudiet:vociferabo
ꝛ ñ ẽ q̃ exaudiat.Cũ.n.sup pcẽoꝛes dei flagella
frruerit:velit ipi vt nolit.picta ꝛ mala patiẽt.
sz de ḥ s ſmõe ferie.5.cinez.vbi de oſone bõr̃
ꝛ maloꝝ ꝛctauiusꝫ. ⁋ Scdz icõueniẽs diceret ī
ꝓuidẽtie.Nã si subito puniret ds:seq̃reꝛ q̃ ds
nõ cẽt ꝓuidẽs nec ꝓudẽs ī opibus suis.oñs ẽ
erroneũ.g̃ ꝛc̃.Que nãq̃ ꝓuidẽtia aut ꝓudẽtia
ī deo cẽt si ds pcẽoꝛes supportare nesciret. sz ī
ꝓma ꝛitate huius ꝺctionis dictus ẽ ds patiens
ꝛ mlte mie. Judith.8.Quia patiẽs est dñs:ih ḥ
ipso penitcamus:indulgentiam ei ꝛ cum lacbri
mis postulemus ꝛc̃.g̃. Jnde de Ecclia rege
Hier̃im.2.Paralip.vlt.c.dicit̃ q̃ postq̃ malum

fecẽ in ꝺspectu dñi dei sui:de⁹ supportauit eum.
vñ ibi dr̃ sic. Indurauit.i.idurari pmisit cerui
cẽ e⁹ ꝛ coꝛ:vt ñ ꝺuerteret ad dñz deũ Jsrahel.
ꝛ vniuersi ꝑncipes t̃re ꝓuaricati sũt.ꝛ ẽt ꝓpt⁹
luxta vniuersas abõinatões gẽtiũ:ꝛ polluerũt
domũ dñi quã sacrificaueraꝛ sibi Hierz. Mit
tebat ãt dñs ꝺs patꝝ suoꝝ ỏ nocte ỏsurgẽs et
q̃tidie ỏmonẽs:eo q̃ pcẽt ꝓpt⁹ suo. At illi sub
sanabãt nũcios ꝺi:ꝛ ꝓuipẽdebãt ſmões ei⁹: il
ludebãtq̃z ꝓphetas ꝺec ascẽdẽt furoꝛ dñi in
ꝓpt⁹ e⁹ ꝛ nlla ẽ curatio.i.nullũ remediuz. In q̃
b⁹ sane ꝟb̃ sat⁹ clare colligẽ possum⁹ q̃ gliosus
ꝺs neminẽ t̃ ꝓpt⁹:t̃ ciuitatẽ:t̃ psonã ꝑticulare
flagellat:nisi p⁹ fecerit auisatos. Ecce.n.qñ po
pul⁹ Jsrahelitic⁹ peccabat: vt suã ꝓuidẽtiã oñ
dẽt ꝛ sollicitudinẽ cẽn⁹ ꝺs moze solliciti bois
se oñdit:dicẽs se ỏ nocte ỏsurgẽ:ꝛ cũ maxia di
ligẽtia ꝑdicatoꝛes mittebat ad eos vt cõuerte
rẽt.at illi subsanabãt eos.ꝛ ḥ cernẽs ꝺs:idura
re ꝑmittebat coꝛ eoꝝ.ita q̃ nũq̃ ꝓfiaz agerent
nisi qñ furoꝛ dñi vẽiebat sup eos:ꝛ nulla ẽ cu
ratio ps. Cũ occidẽt eos q̃rebãt euz:ꝛ ỏuluerto
ꝛniebãt ad cũ. sz nlla ẽ curatõ.i.nullũ remedi
uz. Huc ẽt oꝛdinẽ fuauit ꝺs ī flagellãdo Jtaliã
tpib⁹ nr̃is:sz de ḥ at⁹. ⁋ Tertiũ icõueniẽs q̃ꝺ se
q̃reꝛ si ꝺs subito pũiret:diceꝛ magne carẽtie.
Quot.n.bõis ꝓuati cẽnt tp̃iãi si ī discipl⁹s tp̃i
scꝛuiẽtes moꝛ exꝛmiasſz.vbi tot coꝛpa martiꝝ
vbi tot relige scõꝝ cẽnt.g̃ supportat vt ex ma
loꝝ iniq̃ ꝑsecutõe ī bonos tot ꝛ tãta bona colli
gam⁹. Si.n.nato xp̃o Herodẽ illũ ꝑsequnte exẽ
miasſz.si Judã ꝛ iudeos ꝛ ꝓpilatũ oẽs xp̃i moꝛ
tẽ ꝓcurãtes subito ꝺs occidisſz:nõ cẽt tãta xp̃i
passiõis vtilitas. Sil⁹ si ꝓetꝝ negãtẽ: ꝓaulũ
psequntẽ:latronẽ ī malo pseueratẽ. Matheũ in
tbolonio sedẽtẽ. Magdalenã peccatricẽ:ꝛ ma
gistrat⁹:ꝛ ꝑncipes ỏs ī xp̃i discipl⁹os scꝛuiẽtes
sine moꝛa ire misisſz. vñ tãta bõa eccl̃a collegisſz
Qr̃ supportat malos:vt aliq̃ bõa cãpaus. Jsta
sat⁹ clara sũt. Et ḥ volo sufficiãt ꝑ pñti ỏclone
¶ Quõ misericoꝛdia sit ī ꝺo ꝛ ī nob ỏcl'o tertia.
Accipe ẽtiã ỏclonẽ. vz. Octuis ī deo ꝛ in
nob misericoꝛdia ꝛ iustitia r̃piat⁹:alia tñ
rõe ab his duob⁹ ꝑcipiat⁹. Ubi tres ꝟi
tates igraz⁹. vz. ⁋ Pria ꝟi. ẽ ista. Si nob erga
primũ ẽ necessaria ista misericoꝛdia. ⁋ Scda ꝟi.
Que sũt iducẽtia ad misericoꝛdiã. ⁋ Tertia est.
Quõ ī deo ꝛ ī nob distinguat⁹ ista misericoꝛdia.
Octuꝰ ad pmã pono tres regl'as. ⁋ Pria r̃gu
la ẽ ista q̃ sine mia ad primũ aĩa saluari nõ pot
¶ Scda regl'a ẽ ista. Nõ i q̃lz mia aĩa saluãi ꝑt
¶ Tertia regl'a ẽ.m⁹te sũt spes mie. ⁋ Accipe
pmã regulã. Ad c⁹ ꝺclaratõez nõndũ p⁹ q̃ mia
dupl'r pot ỏsiderari.aut ꝑ actu:aut ꝑ situ.ꝓo
actu ẽ ipa actual'r subuẽtio.ꝓo situ ẽ ipa mta
lis ỏpassio. Dũ accipit̃ ꝑ actu ẽ ꝑe ipa el'yna.
dũ accipit̃ ꝑ situ ẽ ipa mia. ⁋ Scdo nõndũ q̃
mia iq̃tũ accipit̃ ꝑ situ. tũc p⁹ ꝛ ꝓncipal'r tota
rõ ipsi⁹ mie ẽ ꝺfect⁹ alic⁹. Et hic dupl'r ỏsiderãi
ꝑt.aut.s. vt ꝓpus: aut vt alt̃i⁹ ꝛ ñ vt ꝓpus. Si s
ſderaꝛ ꝺfect⁹ alteri⁹ vt ꝓpus:ꝛ sic ꝺ illo defe
ctu doleũs. Jnẽ ceꝛa.n.amicicie sig̃. vt põit phs
9.etbicoꝛ ẽ ỏdolẽ amico. Qꝺ ꝛ ꝓaul⁹ ad Ro.
xij. oñdit:dicẽs. Haudẽ cũ gaudẽtib⁹:ꝛ flẽ cuz
flẽtib⁹. Si ḥo ꝺfect⁹ alc̃us ỏsideraꝛ ỏ vt ꝓpus
tũ q: nos eius ꝺ spẽi ỏsideraus eẽ:ꝛ id ipsũ nob
accidẽ posse:alieo ẽt ỏdolem⁹ defectu. Sic ḥo
replãt q̃ se oẽs fortũe ipet⁹ effugisse arbitrẽt.
bij atrocissimi ꝛ imanissimi fiũt. Qr̃ q̃ ocludu
mus q̃ defect⁹ alien⁹ siue vt ꝓ⁹ cõsideraꝛ⁹:si
ne vt nob accidẽ possz ẽ sp rõ miſendi. Hoc col
ligit ỏ mẽte bti Th.ha he.q.30. ⁋ Tertio nõn
dũ ꝼm cũdẽ q̃ mia ꝓt cõsiderari ꝟz se:aut ꝑ rispe
ctũ ad bñtẽ. Si ꝟz se tẽ mia ẽ maxia ꝟtutu. Un̄
cũ mia r̃spiciat ꝺfectũ alc̃i⁹. vt ꝺcm ẽ.ꝛ cõpatiẽ
do miam miſo ifudit ꝛ subleuat miſiã ei⁹ q̃ ad
ꝓt.ꝛ cũ ḥ sit maxie ꝓpuz dei: vt oñdim⁹:segt q̃
ipa ẽ maxia ꝟtutũ. Si ḥo q̃tũ ad bñtẽ cõsideꝛ
planũ ẽ q̃ ñ ẽ maxia ꝟtutũ:nisi ille q̃ eã tenueꝛit
sit oium maxius:nullũ s se bñs:sic r̃ps gliosus
Si gs ḥo s se supioꝛẽ buerit:tũc mag⁹.i.meli⁹ ẽ
ei supioꝛi ỏiungi q̃ supplẽ ꝺfectũ inferiorꝫ. Si
ḥo mia accipiat̃ ꝑ actu q̃ ꝑe dr̃ el'yna:tũc tal'
act⁹ ꝓt dupl'r cõsiderari. vnomõ ex pte ꝺant⁹:
alio⁹ ex pte recipiẽt⁹. Ex pte dãt⁹ r̃gnit̃ supfluũ
Luc.6. Qꝺ supest ꝺate el'yna. Supfluuz ãt dr̃
qꝺ vlt̃ sufficiẽtẽ sustẽtatoẽz sui ꝛ q̃r̃ curã bz ī
stat. Hoc ãt sic supfluũ idigẽtib⁹ erogãdũ ẽ. Ex
pte ḥo recipiẽt⁹ regnit̃ nccitas. Carẽte.n. nccĩ
tate ñ ẽ rõ q̃re cuipla el'yna dãda sit. Et itelligo
hic nccitatẽ q̃n̄ qs sic idigẽs est: vt sine aliq̃ el'y
na viuẽ nõ possit sic dic̃ Ambrosi⁹. Et ponit ī
decret⁹.86.di.pasce fame morietẽ:si ñ paueris
occidisti.Sz de ḥ at⁹. Jsta.n. põit ꝑsat⁹ doctoꝛ
ha he.q.32. Hic sic nõt⁹ pono mõ r̃gulã nr̃az. vz.
q̃ sine mia ad primũ aĩa saluari ñ ꝓt. Quã r̃gu
lã p⁹. ꝓbemus de mia vt accipit̃ ꝑ situ. ꝛ q̃ sin̄
mia bituali hõ saluari ñ possit. Audi Aug.9.de
ci.dei. vt põit ẽt btus Tho.ha he.q.30. Misericõ
diã.n.igd ẽ aliẽe miſie i bũano coꝛde cõpassio.
Duo dic̃ ꝑncipal'r q̃.s.mia ẽ aliene miſie.2.dic̃
q̃ ẽ q̃dã cõpassio:siue q̃dã doloꝛ coꝛdis. Dic̃. n
p⁹.aliene miſie.q: ipꝛope gs ꝺr̃ miaz suiipi⁹ bñe
Et si alt̃aꝛ Hcc.30.c. Miſẽ aie tue placẽs deo:
ꝺr̃ q̃ mia ipꝛope accipit̃. ꝓpe.n. mia alienã mi
seria respic̃:vt ꝺcm ẽ. Scdo dic̃ q̃ ẽ q̃dã doloꝛ
coꝛdis.ꝛ hic ꝑ eẽ ꝺupleꝛ. Aut.s. vt ẽ i appetitu
sẽsitiuo tm̃.ꝛ sic ẽ ẽt ī bestijs. Aut vt ẽ i appeti
tu itellectio a rõe regl'atũ.ꝛ hic ꝓpe ẽ in hoib⁹.
De aliẽis.n. miſijs cũ recta tñ rone dolẽus.ꝛ ḥ
ꝓpe ẽ mia. Ecce q̃ q̃ sin̄ ista ỏpassiõe ad primũ
nec ꝟa charitas nec ꝟus amoꝛ ẽ:ꝛ sin̄ charitate
saluari ñ possuz⁹ :vt.ꝰ.plene oñdiz⁹ feria.6.fe
ꝺnice. q̃ sin̄ mia saluãi ñ possuz⁹. Sil⁹ oñdit q̃
sin̄ mia aĩa saluari nõ ꝓt: vt mia accipit̃ ꝑ actu
Dic̃.n.sic btus Tho.ha he.q.32. q̃ sic dilectio ꝑ
ximi cadit sub ꝑcepto:sic ꝛ oia illa sin̄ q̃b⁹ dile
ctio ꝓxi ñ ỏseruat cadũt sub ꝑcepto. Nõ a ꝓxi
dilectoez ꝑtinet nõ solũ ei velle bonũ:sed etiaz
illud q̃ꝺ possimus bonũ eidez faciaꝫ. ī Jo.3.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Non obligamus ꝟbo neq; lingua supple tm̃: sed opc. opus ât subuẽtõis ꝓmi ad clemosinaꝫ pᵗinet. q̃ sine ipsa bõ saluari ñ ꝑt. Et sic ꝑz ꝓia r gula nr̃a. ¶ Scda regla ẽ ista. Nõ i q̃lz mia aĩa saluari ꝑt. Pro cuius ꝺclaratõe nõ aĩa mea q̃ q̃ttuoꝫ sũt ad pñs ꝺditões regslite ad verã ꝓi miam. vz. ꝓia ꝺditio ẽ obni mie. Scda ꝺditõ ẽ motus mie. Tertia ꝺditio ẽ executio mie. Et q̃rta ꝺditio ẽ ꝛctitudo mie. ¶ Accipe ꝑmã r dico q ꝑma ꝺditio ꝟe mie ad ꝓmũ ẽ obz mie. Nã vt dcm̃ ẽ cũ mia sit q̃dã ꝺpassio: regrit̃ de necessitate cui ꝺpatiẽdũ sit. boc ât dr̃ obz mie. cui ât ꝺpatiẽdũ ẽ: miſiaꝫ hr̃e nccesse ẽ. Et boc soluit̃ vna q̃. vz. an i patria celesti sit mia: cuꝫ ibi sit pfecta charitas. ꝑz. n. cũ i ꝑria euacuet̃ oẽ q̃ ex parte ẽ. vt Apl's ait. r mia i nob i sua r̃oe miſiã respiciat: vt i ꝓcedẽti regla oñsũ ẽ: r i patria nulla miſia sit: vt oẽs ꝺcedunt. segr̃ q; i patria nlla mia ẽ. Inde audi aureliũ Aug. i omel. sup Jo. omel. 18. Nemo igt dicturus ẽ post iudiciũ i regno ꝺi frãge esurienti panẽ tuũ: r egẽos vagosq; duc i domũ tuã. q; nõ iuenies esurien tẽ neq; egẽtẽ. nemo tibi dicturus ẽ: vesti nudũ nã oiuꝫ tunica ĩmõtal'erit: nemo dicturus ẽ su scipe pegrinũ. nã oẽs i ꝑria sua viuẽt: nũc vero oẽs pegrini sumus: nemo dicet. visita eg; : vbi ẽ sempiẽna sanitas. nemo dicet sepeli mortuuꝫ vbi moꝛs morier̃. Jsta oĩa pietat̃ officia i vita ẽna necessaria nõ erũt. vbi sola pax erit: r leticia sempiẽna. hec ille. ¶ Scda ꝺditio ꝟe mie ẽ motus mie. vt. s. qs miſiaꝫ ꝓmi cernẽs: i ipm ꝺpatiẽdo moueat̃. Audi Remigiũ. Miſicoꝛs igt dr̃ q̃si miſer̃ bñs coꝛ. q; r malũ alẽius vt ꝓ pum iudicat: r de ipso tãq̃ de ꝓpo dolet. Et in bis mal' dolẽdis ordo bñdus ẽ. vt de malo ꝓi corporali magl q̃ tpali: r de spũali magl q̃ coꝛ porali: r de aĩe dãnatõe sup oĩa doleãus. Nllã ꝑfecto miſia maioꝛ q̃ i pctis viuẽ. Audi Hre. sup Ezech. Peccãtes igt tũc ꝺsideraus ãplius miſos qñ eos ꝺspicius i sua culpa sine flagello derelictos. hec ille. Et Aug. li. de tri. Magna i gt bois miſia ẽ cũ illo nõ ẽẽ: sine q̃ nõ põt ẽẽ r̃c. Et idẽ ꝺ ꝟbis dñi. Qui igt negẽ vult viuẽ: nõ ne tãto miſioꝛ ẽẽ ꝺuicit̃: q̃to facilius eius ma la voluntas ipleť. hec ille. Panc miſiam plorauit dñs nr̃ sup ciuitatẽ Hierlm. Luce. 19. Panc deflẽdã ẽẽ ondit Jnn. de vilitate ꝺditõnis bũane. Quis igt det ocul' meis fõtez lacriaꝫ: r fleã bũane ꝺditõis igressũ: ct'pabilẽ bũane ꝺuersatõnis ꝓgressũ: dãnabilẽ bũane cõditõis egressum Considerẽus cũ lacrimis de q̃ factus ẽ homoꝛ quid faciat homoꝛ quid futurus sit homoꝛ Sane formatus ẽ de ẽra: cõceptus i ct'pa: natus ad penã. Agit praua q̃ nõ licẽt: gbꝫ offẽdit deuꝫ: p rimũ r seipsũ. Agit turpia q̃ ñ decẽt: gbus polluit famã: psonã r cõsnciaꝫ. Agit vana q̃ non expediũt: gbus negligit scena: vtilia r necessaria. Fit cibus ignis q; sp ardet r vrit: r icẽtiguibil' ẽ fit esca ꝟmis q; sp rodit: cõmedit: r imortal' ẽ. fit massa putredinis q̃ sp fetet: foꝛdet: r horribilis ẽ. hec ille ꝺre r̃c. ¶ Tertia cõditio ꝟe mie ẽ executio mie. i. q; qñ facultas adest ope motus ille ipleat̃. Nã de nã cuiusꝫ ꝟtut̃ ẽ: vt ad suos actus iclinet. Audi Aug'. i li. de salubribus documentis. Pudicitia igt pudicos nos facit: iusticia iustos: pietas pios: bũilitas bũiles: mãsuetudo mansuetos: miſicoꝛdia miſicoꝛdes: r sic de aliꝫ. ¶ Quarta cõdictio ẽ rectitudo mie. vt. s. mia iusticie associet̃: r rõe regat̃. ꝫ de boc satꝫ dcꝫ ẽ feria sexta ꝑ dñice i ꝑa cõsiꝺratõe. ¶ Accipe r̃gulã ẽtiã. vz q; mlte sũt spes mie. Ubi nõ q; doctoꝛes gnq; assignãt spes mie. vz. ¶ Pria spes ẽ daꝛ qd̃ supest. Luce. 6. Date r dabit̃ vobis. ¶ Scda ẽ cõmodare. Luce. 6. Date mutuũ nihil inde sperãtes. ¶ Tertia ẽ cõdõare. Luce 6. Dimittite r dimittem̃ vob̃. ¶ Quarta ẽ cõpati. de q̃ Paulus Inuicẽ cõpatiẽtes r̃c. ¶ Quinta ẽ corrigẽ Math. 18. Si peccauerit i te frater tuus: vade r corripe cũ r̃c. vbi glo. ait. boc ideo ait: ne publice coꝛrectus ꝟecũdlã pdat. Sed de bis ãpliꝰ mõ aut declaratõe vltẽlus nõ itẽdimus. q; longius ꝓcederẽus q̃ expediret ad pñs Et sic ꝑz ꝓia ꝟitas ¶ Oẽtũ ad ꝫa ꝟitatẽ dico q; tria sũt iducẽtia r mouẽtia ad miaꝫ. Quedã .n. iducũt: q̃dã pbãt: r q̃dã demõstrãt̃ r q̃dãmõ cogũt nos ad bñdã miaꝫ. ¶ Dico ꝑ. q; q̃dã nos iducũt: r q̃dãmõ nos iuitãt ad miaꝫ. Et hec sũt i triplici dr̃ia. vz. mie dignitas: mie nobilitas: r mie exẽplaritas. ¶ Accipe ꝑmã r dr̃ mie dignitas. Uis. n. cognoscẽ mie dignitatẽ: attẽde vniuersa opa dei. i null' pfecto sic laudaꝫ sic i mia ꝑs. Miſatões eius sup oĩa opa eius. Et rõ q̃n mia q̃dãmõ ꝓualet̃ bonitati. dei. n. bõitas bõis tm̃ ẽ cõicata: ꝫ mia eius tã bonis q̃ malꝫ. Math. 5. Solẽ suũ oriri facit sup bonos r malos: r nõ parce: ꝫ habũdãt. Dat. n. bõa tpalia ad vsus necessarios dat bona spũalia. i. ꝟtutes in tpe. p merit̃ acgrẽdis. r dat bona ẽtnalia ꝙ oẽ tpe. p ꝓmio ẽtno r vltia retributõe. Quid ẽ qõ nob dare debuit qõ nõ dederit. Jsa. 54. Montes r colles cõmouebunt̃: mia ât mea nõ ꝺficiet. Si ergo dñs r creatoꝛ miſicõs ẽ: cur ꝟuus ex creatura crudel'ẽẽ ꝺz? Audi Leonẽ papã i ꝟmõe de appitõe. Miſicoꝛdia ingt tãta ꝟtus ẽ: vt sine illa certe ẽt si sint ꝓdesse nõ ꝓnt. Quis. n. ge si delis sit: castus r sobꝛius: r alijs maioꝛibus oꝛnatus ĩsignibus: si miſicoꝛs tñ nõ ẽ: miam non mereť. hec ille. ¶ Scõm ad miaꝫ iuitans ẽ mie nobilitas. Uis mie attẽdẽ nobilitatẽ. Nã mia oleo comparat̃: vt eius nobilitas oñdat̃. Exẽplũ de hoie q icidit i latrões. Et rõ ẽ. qm̃ sicut oleuꝫ alijs supnatat liq̃ribus: sic mia cũct̃ bñis opibus. Nulla ꝑfecto bois opa sic eũ comitant: sicut opa mie. r sola mia comes ẽ ꝺfucto rũ. vt põt Aug'. i lib. de agẽda cura. p mortuis. Et. 13. q. 2. c. nõ ẽ negandũ. r magr̃ in. 4. di. 47. Nõ ẽ igt negãdũ aias defuctoꝛ ꝑcare suoruꝫ viuentiũ releuari posse. Propẽea i. c. visũ. ꝺ cõse. di. i. ecclesia statuit i oibus missaꝛ solẽnis fieri oꝛones ꝓ ꝺfunct̃. r rõez assignat Gratiãus

dicens: q; si parentes r amici defunctis desint: ab vna oium mr̃e eccl'a fideli suppleat̃. ¶ Tertiũ inuitãs ad miam est mie exẽplaritas. Lege aĩa mea exẽpla scꝛa. Ecce Martinus clamidẽ diuisit. Laurẽtius eccl'e pecuniaꝫ pauperibus dedit: nec ignitos carbones ptimuit. Et vt ceẽos taceam⁹ rp̃i imitare vestigia q; pro nob̃ redimẽdis totũ se dedit: vestis lusoꝛibus: carnẽ flagellatoꝛib⁹: pedes r manus crucifixoꝛibus: faciez sputis r velantib⁹: caput coꝛõe spinee: os amaritudini: aures blasphemãtibꝫ. coꝛ lãcee: sanguinẽ r̃e r cruci: vitam morti. aiaꝫ pr̃i. Quid pl'a? oĩa sua ꝓ nobis exposuit: r i se oẽm infirmitatẽ assumẽs: oiuꝫ nr̃m debita psoluit. Jsa. 53. Displiia pacis nr̃e sup eũ: r liuore e⁹ sanati sum⁹ i. Cor. 6. Empti. n. estis ꝺcio magꝫ: nõ gdẽ auro r argẽto corruptibili: ꝫ pretioso sanguine Jesu rp̃i Apoc. vl. Lauit nos a pctis nr̃is i sanguine suo. q̃re r̃c. Et sic ꝑz q̃ nos iuitãt ad miam. ¶ 2°. dixi q; q̃dã alia sunt q̃ pbãt vt miam faciãus. Et h̃ sũt ẽt i triplici gne. vz. mie cõparatio: mie fructificatio: r mie stupefactio. Mouet̃ qdam r pbat nos miam facẽ debẽ mie ꝺpatio. Si. n. h̃ in corpore cernim⁹ q; vno mẽbro vulnerato ꝓ alterũ mẽbr̃ subuenir̃ r nos sum⁹ inuicẽ mẽbra quo iure? que rõne vnus alteri subuenire nõ ꝺz? Audi apl'm. Alter alteri⁹ onera portate r sic adiplebitis legẽ rp̃i. Audi Cassiodorũ in q̃ dã epla. Necessitas ingt amicũ pbat: r intime charitatis ardoꝛẽ. splẽdõ exhibite subuẽtionis elucidat. h̃ ille. ¶ Scõm pbãs dr̃ mie fructificatio. Audi Barbatũ Piero. i epla ad Nepotianũ: nõ memini ingt me legisse male moꝛtuũ q̃ li benter opa pietatis exercuit: hz. n. mlt̃os interesso: es. r ipossibile ẽ multoꝛ ꝑces nõ exaudiri. h̃ ille. ¶ Tertiũ pbans ẽ mie stupefactõ: Nõne ãso stupẽdũ ẽ. vt boies sic crudeles sibilꝑis inicẽ eriſtãt cũ b'uta se inicẽ iuuẽt Cicõla. n. ut nãles fer̃t: pẽtib⁹ iã debilib⁹. r ãtiqs necessãia subministrat. r Pellican⁹ suo rustro pect⁹ vulnerãs: sanguĩe põ filios nutrit. r sic de aliꝫ.

¶ Tertio dixi q; q̃dã sũt que miam demõstrãt r q̃dãmõ ad eã cogit̃. Et hec silr̃ sunt i triplici gne. vz. mie ꝺceptũ: mie fũdamentũ: r mie fom tũ. Primũ ingr̃tũ ad miam cogẽs ẽ mie ꝺceptũ Luc. 6. Estote miſicoꝛdes sic r paꝛ vr̃ celestis miſericoꝛs ẽ. Et de actu mie. Audi Thob. 4. c. Ex substãtia tua et'ynã fac. si multũ tibi fuerit habundãter tribue. si ꝟo modicũ ẽt illud modicũ ipartiri stude. ¶ Scõm cogens ẽ mie fundamẽtũ. vide maximũ fũdamẽtũ: si mie gr̃az ꝓximo negauerim⁹: dine nobis mie viscera negabũr̃. Audi Aug. i ꝟmone dñi i mõte. Beati inquit illi q; subueniũt miſeris: qm̃ eis rependit vt p miſicoꝛdẽ dñm de miseria liberẽť. Nã et idipsũ vr̃ iustũ: vt q; a potẽtioꝛ iuuari vult: ad iuuet inferioꝛẽ in q̃ ipse potẽtioꝛ. ¶ Tertiuꝫ cogẽs ẽ mie fom tũ. Audi Senecã i epl's suis. Qui in calamitosos miſericoꝛs ẽ: sui meminit. i. sue necessitatis memoꝛ ẽ. Et idẽ. Clemẽtia' ingt alieno sanguini tãq̃ suo parcit: r fit hoĩs cẽ hoies nõ pdẽ. Et Aug. sup epl'am ad Hal'. Nihil ingt ad miam sic iciiat q̃ ꝑi pict'i cogitatio. Et idẽ de spũ r aĩa. Jugi igt mediatõe aium nostꝛ exerceãus: r ꝺsideẽus miserias r calamitates nostras: laboꝛes r doloꝛes. lugẽtes. n. i bãc vitaꝫ i trauim⁹ cũ laboꝛe viuim⁹: cũ doloꝛe moꝛimur r nõ reexituri sumus. h̃ ille. Quare relinq̃mus q; fundam̃tũ ad cõpatiẽdũ alienis mal'ẽ specũlũ miserie nr̃e: vt in q̃ fuim⁹ vt sum⁹: vel cẽ possem⁹. Et h̃ sufficiãt ꝓ ꝫa ꝟitate. ¶ Oẽtũ ad ẽtiã ꝟitatẽ aliq̃ ꝓius nõnda sunt. ¶ Prio ẽ nõndũ fm Bona. in. 4. dis. 46. q; mia i nob̃ duo ꝓncipaliẽ iportat. i. effluxũ bonitat̃ in alteꝛ: r ꝺ alienis miſis ꝺpassionẽ q̃dã. Effundẽ bonitatez i alteꝛ h̃ pfectõis ẽ. Cõpati alienis miſis ipsectõis ẽ. h̃ ꝺcẽ ille doctoꝛ. Scõo nõndũ q; mia i nobis põt tripliciť accipi. vz. aut ꝓ ipsa sẽsitiua passiõe. q̃ põt rõi obedire. aut ꝓ passiõe sẽsitiua nõ subiecta rõni. aut ꝓ passione sensitiua vt subiecta rationi. Si accipiť p⁹. mõ: sic mia nec ꝟtus nec vitiũ ẽ de se. q; tal' motus a nã est r ad vtrũq; idifferẽs. Si ꝟo mõ: sic mia vitiũ ẽ Nã si qs maleficijs miaꝫ faceꝛs: r ꝺpatereť sic vt iusticiã desereret. ꝓius tal' mia vitiũ eẽt: cũ dñs Exodi. 23. ꝺicat. Paupis nõ miſereberis i iudicio. Si ꝟo accipiat 2°. mõ. sic ꝑe ẽ ꝟtus: r sic ẽtelligiť illud Math. 12. Miſicoꝛdiã volo r nõ sacrificiũ. i. potius q̃ sacrificiũ. Et Mat. 5 Beati miſericoꝛdes: qm̃ ipsi miſicoꝛdiã oscõntur. r silr̃ alie auctoꝛitates idẽ sonãtes: Ple sic nõtis apparet quõ mia i nob̃ sit: ꝫ nõ quõ i ꝺo ꝑea ꝺco q; cũ oẽ ꝺcens pfectõez i creaturi fit ponẽdũ i deo: vt sepissime oñdim⁹. r mia in ẽtũ ꝺcit efluxũ bonitatis i alterũ ꝺcẽ pfectõz r fm q; ꝺcit ꝓassionẽ siue doloꝛẽ ꝺ aliẽis miserijs ꝺcẽ ipfectõez. manifestũ ẽ q; mia i deo solũ erit fm ꝓmũ respectũ: r nõ fm aliũ: i creaturis ât vtroq; mõ. Et iõ qñq; doctoꝛes diffiniunt miam tm̃ vt ẽ i creatur̃. Sic r Greg. 20. li. moꝛa. accipe vr̃: dũ ꝺcit q; mia a miſo coꝛõe ꝺicta ẽ. Clar. n. est q; de⁹ coꝛ miser. nec q̃ hẽc ẽt qm̃ vt ponit̃. 7. Etbic. Gaudet ipse ꝺs simplici r puriſſima delectatõe. Dicit̃ q̃ ꝺs miſericoꝛs: qꝛ miserias nr̃as lauat r abstergit. ꝑe. Qui ppiciat̃ oibus iniquitatib⁹ tuis: q; sanat oẽs infirmitates tuas: q; redimit de interitu vitã tuã: q; coꝛonat te i mia r miseratõe. q̃re r̃c. Sz dices hic paꝛ Ambꝛosi surgit vna maria difficultas. Ut deť. n. ex h̃ colligi posse q; dina bonitas r dina mia sint eiusdẽ rõis. boc ât falsũ. q̃ illud ex q̃ sequit̃ q̃ ẽ ipsa doctrina tua. q; ât seqr̃. pbo. Nã p te dina mia nõ ꝺcẽ aliud nisi affluxũ bonitat̃ in alteruꝫ. hoc est aũt est de ratione bonitatis qm̃ bonũ ẽ suiipi⁹ cõicatiuũ. q̃ r̃c. q; ât h̃ fit falsũ pbo. qm̃ qcunqꝫ sũt eiusdẽ rõis sũt eiusdem ãbitus: ꝫ mia r bonitas nõ sunt eiusdẽ ãbitus qm̃ bonitas. dina cõicat̃ oibus creaturis: non ât mia. qꝛ nõ i lapidibus: piscib⁹. r b⁹ mõl. ꝑe. n. creature rõales capaces dine mie sũt. Nã cũ

Universidad de Deusto
Biblioteca

mia miserīā respiciat :z mīa sit ꝺria felicitati z felicitas ñ possit eē nisi rōnaliuꝫ creaturaruꝫ sequit q nec mia eē pōt nisi respectu earūdem Quid dicis ad h pr Ambro. Mia mea tibi dico q q̄uis ꝺina mia sit ꝺina bonitas: nō tñ eꝫ addit.n.mia qđā ad ꝺinā bonitateꝫ. Ubi nō ſꝫ btm Tho.in.4.di.46.q ꝺina mia differt a ꝺiuina bonitate i trib⁹.z ipse postea addit q̄ruꝫ

¶ Prio differt i ēmino.qm̄ ꝺina mia respicit ē minū a q̄:ſꝫ ꝺina bonitas ēminū ad quē. Nam mia respic remotionez defect⁹.z p ons facē de deficiēte pfectū qđ ē pp:liū ipsi⁹ dei.ſꝫ bōitas respicit coicationē pfectiōis:q: bonū ē suiipi⁹ cōicatiuū.z sic solūmō respic ēminū ad quem. Ista ꝺria iudicio meo nō est sufficiēs.q: ta i cōi catione bōitatis q̄ i remotiōe ꝺfect⁹ ꝺsideraī ēmin⁹ a q̄ z ēmin⁹ ad quē. ¶ Jō accipiaꝫ aliā ꝺriaꝫ:q̄ ē q ꝺina mia pp:le loquēdo ptinet ad diuinā puidentiā:q̄ cōicat bona sua creaturis rōnalibus tm̄.cū ipe tm̄ sint felicitatis capaces: ſꝫ bonitas respicit ꝺinaꝫ puidentiā put cōicat sua bona oibus creaturis. ¶ Tertia ꝺria ē. q: mia assimilatione q̄ndaꝫ ipo:tat puidentis ad eū cui puidet :inq̄tuꝫ puidēs alteri⁹ miam reputat q̄si suā.z sic mia nō pōt eē nisi i creatura q̄ aliene miē estimatione ſꝫ. z hec soluꝫ ē rōnalis. Bonitas aūt ipo:tat cōicationē simplicit.z p ons cuilibet creature bonitas cōicari pōt:nō sic aūt mia. ¶ Quarta ꝺria quaꝫ addit doct⁹ est.q: mia remouet debitū ab eo cui p uidet. Nō.n.ꝺr ꝺari miſico:diē cuipiā qđ ei ꝺbet ſꝫ bonitas nō remouet debiti rōnez ab eo cui aliqđ ꝺat. vñ bonitas se ꝺz cōiter ad largitionē iusticie z mie.q̄re ꝛc. Jsta ponit ad lram beatus Tho.Clara sunt oia. ideo ista sufficiāt p:o p:esenti conclusione.

¶ De accōmodatione diuine misericoꝛdie consideratio secunda.

Ecūdo loco diui

ne mie opportunam accōmodatōez videam⁹. Ubi tres ocl'ones subiungimus. vꝫ. ¶ Pria ocl'o est ista. Si accurate studioseq; diuinā meminerim⁹ bonitatē h eē p:incipuū z qd singulare colligem⁹:q: eēnus pr vt nobis succurreret iā miseris:filiū suū vnigenitū mittē ꝺignat⁹ sit. ¶ Scōa ocl'o ē ista. Quis geometre mēsurent imēsitatē:z arīsmetrici cōsiderent numerositatē:nullus tñ ꝺyametrum cōmēsurātez:z numer⁹ numerantē diuinā qđ⁹ posset ꝺcēminare imēsitatez potuit reperire.

¶ Tertia ocl'o ē ista. Si q̄ ꝺe dei mia scripta sī reuoluem⁹:ꝺignā ōi laude eamipsam diuinam miſicoꝛdiam reperiemus.

¶ Quanta fuerit miſicoꝛdia dei patris in mittendo filium suum ocl'usio p:ima.

Accipe p̄mā ocl'onez. vꝫ. vt s. Ubi tres i gram⁹ xi. vꝫ. ¶ Pria xi.ē ista. An ꝺe⁹ potuisset aliē p miaꝫ iuuare būanā nāꝫ q̄ el hypostatice se vniēdo. ¶ Scōa xi. q̄re nō poꝛat bō p se satisfacē:siē p seipm peccauerat.

¶ Tertia xi.ē ista.an ꝺe⁹ poꝛat assumē nāꝫ humanā alio mō q̄ ꝺe gīe Ade. ¶ Octū ad p̄maꝫ xi.ꝺico q h⁹ itētiōis ē magr i.ꝫ.ꝺi.20.z Hugo li⁹.pte octaua.c.x.z cōit oēs.q ꝺeo cui⁹ ptāti cūcta subiacēt:nullus fideliū igzare ꝺz aliū modū fuisse possibilē.Audi xba magri ut ē.c.i.Si xo q̄rit vt⁹ alio mō posset boiez liberare q̄ p mortē xpi.ꝺicim⁹ z aliū modū ꝺeo fuisse possibilē cui⁹ ptāti cūcta subiacēt:ſꝫ hre mīsie lanā de ꝺuenientioꝛe modū aliū nō fuisse:nec eē opportuisse ꝛc.Dns aūt Bonauē.vt ē.bāc ꝺgruētia oñdit tā ex pte ꝺei q̄ ex pte nra. Ex pte dei sic. Nulla rō psuadet vt ꝺe⁹ suo voto z itētiōe frustret.qm̄ ꝺe⁹ z nā nihil agūt frustra. ex.i. ō celo.z mūdo.ſꝫ ꝺs ſō boiez fecit vt eo frueret cūcta.n.ppt boiez fecit boiez aūt ppt se: vt refert Aug⁹.ſꝫ nūq̄ ad h⁹ puenisset bō q̄diu i ruine statu pmāsisset.g decentissimū fuit vt iuuaret. Et ex h pōt iferri corelarie ꝺcm q̄ꝺā bti Anselmi li⁹.cur ꝺs hō.ſ.q opa dei ꝺ necitate cueniūt:necitate supple fuādi imutabilitatem ꝺine ꝺispōnis.2.h idez ꝓbo ex pte būane nāe. nā nisi na būana repata fuisset:tot⁹ mūdi ꝺo frustrat⁹ eēt. Probo.nā nō repato boie.bō ad suū finē nō puenisset:vt p̄z i alia rōne.Asi ipe ñ puenisset.g nec ea q̄ oꝛdinātā ad ipsū. ſꝫ cuncta creata oꝛdinātā ad ipsū.g z oia suo fine frustrata eēnt. Propter imaginādū ē q: būana nā oī miſia plena ab imis ꝺiuinā miam iploꝛabat:et supplicit postulabat:vt sibi man⁹ clementissimas porrigēt adiutrices. ꝺiuina miſie nre voces audiebat:z eā miſicoꝛdiē attēdebat: et alia ex pte ꝺina iusticia satisfactionē poscebat Et sic ꝺina mia una ex pte iusticiā:z alia ex pte miſiā nraꝫ clamoꝛib⁹ instantē audiēs z ꝺsideraꝫ:mēte reuoluebat:q̄ mō ꝺiuie iusticie satisfaceret:z būnaꝫ nāꝫ iuuare posset. Et q̄si sic argumētans ꝺicebat.bō ꝺz satisfacē:ſꝫ negt.fili⁹ ꝺei xbū eē nū pōt:ſꝫ nō ꝺz:qđ faciāꝫ vniā xbuꝫ carni:z oia recte fiēt.z sic se ad diuinā iusticia voluēs:pacē petēs allocuta ē.Faciaꝫ o iusticia sācta q̄ꝺ regris:z tibi mīse būane nāe subsidiū ꝺabo.z sic vt.p̄s.ait. Mia z xitas.i. iusticia osculate sūt:z pacē fecē. Jñ Paulus ad Hebr.4. Cū venit plenitudo tp̄is misit ꝺs filiū suū natū.i.nascēdū sub lege: vt eos q sub lege erāt redimēt. Audi pulcherīmū ꝺcm magri.vt.ē.i eoꝺē.c.i. Quid.n.mēres nras tm̄ erigit: z ab īmō talitatis ꝺesperatiōe libat:q̄ q tantos nos feē vt ꝺei fili⁹ imutabilit⁹ bon⁹ i se manēs q̄ꝺ erat ꝺignat⁹ nr̄m iire ꝺsortiū mala nra moziendo p ferret:h ille.Sꝫ ō h est fezia sexta ꝺnice ꝺe passiōe.q̄re ꝛc. Octū ad kaꝫ xi. videt qđā ꝺixisse:ſꝫ nō recte q: nullū ē icōueniēs: q: nā būana p seipaꝫ satisfacē potuisſꝫ:tñ voluit ꝺs vt icarnādo ipe z satisfaciēꝺo p nā būana grādē amorē suū erga ipsā oñderet.Et possibilitatē banc sic oñdūt. Nā sic p pcō mōtali z ifinitū sit:p nosipsos satisfacim⁹:sic z p pcō suo poꝛant p mi pentes p seipsos satisfacē. Jtē cū non sit ab b:eviata man⁹ ꝺñi ad oia possibilia:vī satis ꝑ

fuisse possibile:ꝺeū alterū boiez nō exñtē i lūb Ade ꝑm co:pulctā sbam creare potuisse:vtputa ex ēra sic ꝑmū homiez fecit.z hic nulla labe pollut⁹ exñs:potuisset p gīe būano satisfacē Oaia mea saluti tue ērige aures:hic tota salus tua:hic ois spes tua:hic ver⁹ amoꝛ tuus.Sit sē per bñdictus ꝺe⁹ z gl'osus q itelligentiaꝫ talez boiē⁹ ꝺdit. Uolo aia mea ꝺcedē q̄ ista fatētur. Et volo q: xp̄s fuerit pura creatura:et puriꝛ oi creatura possibili.z volo q: satisfacēit vti fē negare nō poteris q: būana creatura xp̄o obligata nō sit. Tūc sic.būana nā redempta p xp̄m erat xp̄o obligata:ſꝫ q̄to grā z bñficiū maioꝛa sūt ex pte ꝺant⁹:tāto maiꝛ isurgit obligatio ex pte recipiētis:vt p btm Tb.p3 ka fe.q.106.ar. 2.Cū āt bñficiū redēptōis sit maius beneficio creatōis.fegī q: būana nā magꝛobligata erat p pter bñficiū redēptionis q̄ creatōnis :ſꝫ a xp̄o būit bñficiū redēptōis:a ꝺeo āt beneficiū creationis:g magis erat obligata xp̄o pure creatuꝛ q̄ ꝺeo purissimo creatoꝛi.h āt absonū ē:tū bereticis:tū infidelib⁹ cūctis:z oi prsus rōi ꝺrū: vt creatura magis alteri creature q̄ creatōi sit obligata. g necē fuit vt redēptoꝛ creatoꝛ esset z creatura sīl:vt iq̄tū ꝺe⁹ posset:inq̄tū creatura debēt. Jnde audi Aug.li.2.ꝺ sacment. Qui creauit iquit te:ille redemit te ne amoꝛē tuū ꝺiuideres:pti tribues creatoꝛi:z pti tribues redemptoꝛi.hec ille.Sit bñdict⁹ ꝺus. Audi Ber. Si totū iqt debeo p me facto:qd ꝺebeo p me ffacto? Jtē addo ista rōnez q̄re bō p seipo satisfacē nō poterat:vt.ſ.qlꝫ p sua pte satisfeciss et. ꝺubitare.n.qđā solēt:ꝺicēteſ q̄re nō poꝛat vn⁹ gsqꝫ p sua pte satisfacē:vt tu tua:ego mea:z sic de alijs.Propterea ꝺico q: rō q̄re h fieri nō potuit.ē qm̄ satisfactio q̄ gsq̄ pticularit exsoluit respicit satisfaciētē:vt psonā pticularē:ſꝫ peccatū oꝛigiale cū sit ꝺepuatio nāe:ſspicit ꝓpagatōez z nām cōez:Quare ꝛcludam⁹ q: opoꝛtebat vnū boiez assignari in q̄ ēt tota nā cōis essꝫ hic āt sol⁹ potuit eē xp̄s ꝺe⁹ z hō. Et p ons sic i Adā tota nā cōis erat coꝛrūpēda:ita z in vno boie xp̄o erat saluāda.z p ons sic i Adam omnes moꝛtui sumusita in christo omnes sumus viuificati. quare ꝛc. ¶ Quantum ad tertiam xi.ꝺico q: magr sniaꝫ in.3.ꝺis.12.c.2. banc qōnē tangit sic ad lram ꝺicēs. Solet ēt queri vt⁹ aliū boiez q̄ ꝺe gīe illi⁹ Adā ꝺs assumere potuit.Ad qđ sane ꝺici pōt ipsū z aliā aiam z aliā carnē potuisse assumē.q: ex grā tm̄ assūpta ē illa aia z caro a xbo ꝺei.vt.n.ait Aug.ſ.ꝫ.de trini.c.33. Jn rebus p tēp⁹ oꝛtis:illa sūma grā ē q: hō i vnitate p̄soe ꝺiunct⁹ ē ꝺo.Potuit igr ꝺe⁹ z aliā aiam z aliā carnē assumē.z carnē vtique aliūde q̄ ꝺe gīe Adā. Un Augl. ꝫ.de trini.c.ſ. 38.Poterat ꝺes vtiq; boiez aliūde suscipere i q̄ eēt mediatoꝛ ꝺi z boium:nō ꝺe gīe illi⁹ Adā q pctō suo obligauit gen⁹ būanū:siē ipsū quem p⁹ creauit nō ꝺe gīe alic⁹ creauit. Poterat q̄ l sic l'alio q̄ vellꝫ mō creare vnū aliūde:ꝺe q̄ vin

cereē victoꝛ poꝛis.l.ꝺiabolus. Sed meliꝰ iudicauit ꝺe ipso qđ victū fuerat gīe assumē boiez p quē hois vincēt inimicū ꝛc.h ille. Ex qb⁹ ver bis pꝫ qūo possit rō formari:z ꝺicat sic. Jllud qđ ex mera grā fit: pōt alteri fieri.ſꝫ h q̄ ꝺeus ꝺe gīe Ade boiez assūpserit:ex mea ꝺei grā est q̄ z potuit alteri fieri ꝺña nō cū maīōi:minō āt ꝓbatur ex ꝺictis Aug.adductis i lſa.quare ꝛc. Ex qbus tres sequūt xitates. ¶ Pria veritas est q: absolute loq̄ndo potuit ꝺs assumē q̄lib⁹ nāꝫ:ut bouis assīni:lapiꝺis:z h⁹ i.pꝫ.qm̄ q: assūpserit būanā nām fuit ex grā.g absolute aliam vnire sibi poꝛat. Jsta tñ xitas aligbus ābigua ē.mihi tñ sic videt. ¶ Scōa xi.est q: licet oēm aliā sibi nāꝫ vnire potuit tñ ꝺgruētius fuit: vt humanā assumēt:pꝫ ex ꝺictis. ¶ Tertia xitas ē q: licet absolute nāꝫ būanā i sexu mulebri assumē potuiſſꝫ:ꝺgruētius tñ fuit vt i sexu virili assumereē.Et ꝓbat h xitas p Aug.li.q.83.q.xi sic ꝺicētē. Hois liberatio in vtroqꝫ sexu ꝺbuit apparē.g q: vir⁹ opoꝛtebat suscipe.q: ser⁹ honorabilioꝛ ē:ons est vt femine sexus liberatio hic apparēt.q: ille vir ꝺe femia ē.h ille.Et hec sufficiāt p pñti ocl'oe.

¶ De imensitate ꝺine mie ocl'o secunda.

Accipe ſam ocl'onē. vꝫ. Quis geometre mensurent imensitatem:z arīsmetrici consiꝺrēt numerositatē:nullus tñ ꝺyametrū cōmensurantez:z numerū numerātem: ꝺiuinā quiḃ⁹ posset ꝺcēminare imensitatē:potuit reperire. Ubi tres xitates. ¶ Prima xitas ē ista. Que sunt signa ꝺine misericō die. ¶ Scōa xi.ē. Qui sūt effectus ꝺine mie.

¶ Tertia xi.ē. An sit aliq̄ ꝓtm tā grāde q̄ ꝺi mia tolli ñ possit. Jste tres xitateſ ꝓptie ꝺclarāt ꝺine mie imēsitatē ¶ Accipe p̄mā xitatē:z breuiē.ꝺico q: ꝫ multi sint ꝺine mie respectus ad p̄s tñ q̄ttuoꝛ sīḡ ponāus:q̄ i q̄ttuoꝛ actibus xp̄i Jesu crucifixi oñdunt. ¶ Primū signū ꝺicitur grate expectatōis. ¶ Scōz ꝺicit gratiose ꝛāpleratōis. ¶ Tertiū ꝺicit amoroſe pacificatōis. ¶ Quartū ꝺicit ignite ꝺilectōis. ¶ Primū inq̄ signū ꝺicit g̃te expectatōis. Jsa.30. Expectat ꝺns vt miſeat nr̄i. Nō.n.benigm⁹ ꝺeus ad execut̄oez snie currit:nō festīat irasci. sustinet:ꝺissimulat :z spectat.Audi ꝺeuotū Bern. Magna igt mia ꝺñi oi expectatōe plena. Non .n.āgelū peccāte expectauit:ſꝫ ꝓcipitauit ꝺ celo.boiez xo peccāteno ꝺeserit. Hūc aute expe tat:sustinet annis plurimis:z vſqꝫ ad senectā z senīū ꝺeus. Nolo.n.inquit ꝺeus mortē peccatoris.ſꝫ magis vt cōuertatur z uiuat.O iudex: ubi tāta mia ꝺei uobis ostensa ?Quadraginta enīꝫ ānis p⁹ xp̄i passionē expectati estis:z nolu ist⁹.Audi Jesum de te Hierusalē cōquerētem. Hierusalē hierusalē q̄ occidis ꝓphetas z lapidas eos q ad te missi sūt:q̄tiēs uolui te ꝺgregaꝛ q̄eadmodū gallina cōgregat pullos suos sub alis:z noluisti.Et tu ciuitas potentissima.N. gd facis?an ignoras q: patiētia ꝺei ad pniaꝫ te

Universidad de Deusto
Biblioteca

adducē.ut apls ait ad Ro.2.Sz ue:uc:ue:tibi fi
iduraueris s petrā.Tu igt Paulus thesauri
sas tibi irā in die ire ⁊m duritiā tuā ⁊ ipenitēs
cor tuū.Et Ualeri⁹.Lēto.n. gradu ad vidictā
sui diuina ꝓcedit ira tarditatēq; suppliciꝫ gui
tate cōpensat.An diuitias bontatis ei⁹ ꝓtenis
ait apls:Audi ꝓphaz.Cū accepo tps ego iu
sticias iudicabo ⁊c.Nec aut gradis patietia dī
oñdit i pedū xpi crucifixiōe. ¶ Scdꝫ signū dr
grose amplexationis:qđ oñdit p b̄ q; xpus ma
n⁹ i cruce expādit:qsi tali signo dicē videat il
lud Math.xi.c. Uenite filioli mei:venite ad
me:⁊ ego reficiā vos.Audi gtiosaz acceptatio
nē saluatoris. Pier.3.Tu fornicata es cū ama
toribus multis:tñ reuertere:reuertere: ⁊ ego
inspiciā te.Et bñ dicit fornicata qñ cū deo sit
⁊ xpo Jesu desponsata i fide:aliū ꝑter deū amās
fornicaria effecta est.O ppe stulte.N. auerte:
auerte:auerte.retrorsuꝫ abi.Sz timeo q; oran
duꝫ est ne fiat.ne illud dēm ꝓuoꝝ.i.c.de te itel
ligat. Uocaui ⁊ renuistis.expādi man⁹ meas:
⁊ nō fuit q aspiceret.despexistis oē cōsiliū meū:
⁊ icrepatiōes meas negexistis:Ego q̄s i interi
tu vr̄o ridebo:⁊ subsanabo vos:cuꝫ vobis qđ
timebatis aduenerit.cū irruerit repentina ca
lamitas:⁊ iteritus q̄si tēpestas igruerit.Qñ ue
niet sup vos tribulatio ⁊ āgustia:tūc iuocabūt
me ⁊ nō exaudiā.mane ꝯsurgēt.⁊ nō iuenient
me ⁊c. ¶ Tertiū signū dr amorose pacificatōis
Et b̄ in b̄ mirabili actu oñdit.cū xps i cruce pē
dēs:caput iclinatū a dextris bz.⁊ oculꝫ respicit
a pte sinistra:vbi cōit est pcōr loc⁹.qsi p b̄ si
gnū dicē velit.Uenite o pcōres:venite ad pa
radisū.ecce pedib⁹ affixis cruci manib⁹ expan
sis expecto:⁊ caput iclino vt faciā pacez. Jnde
aīa phlocapta clamat.Osculet me osculo oris
sui.q: melioza sūt vbera ei⁹ vino frāgrātia vn
guēt] optimis.dic vt tibi gra spirat. ¶ Quartū
signū dr ignite dilectiōis:qđ in latere xpi apto
oñdit.vt qsi p b̄ oñdat q; nulli mie ianua clau
dit. Jo.7. Jaz die festo mediāte stabat Jesus ⁊
clamabat voce magna.Si quis sitit:veniat ad
me ⁊ bibat.Sz audi Piere.2.Dercliquerūt fōr
tē aq̄ viue ⁊ fecerūt sibi cisternas dissipatas.i.
occupiscētias ⁊ inigtates suas aīas dissipantes
q̄ aquā diuie gr̄e ꝺtinere ñ valēt.De oib⁹ bis q̄t
uor signis Aug.audi. Jnspice vulnera pendē
tis:saguinē morientis:pciū redimētis:cicatrices
resurgētis.Caput bz iclinatū ad osculādū:ma
nus extēsas ad aplexandū:pedes atq; os ad ex
pectandū:latꝰ aptū ad diligendū:totuꝫ corpus
expositū ad redimendū. Hec q̄ta sint cogitate
b̄ in statera cordis vr̄i apphēdite.vt tot⁹ p vo
bis figat in corde:q tot⁹ p vobis fixus ē i cru
ce. Jñ ⁊ gl̄iosus Ambro.i li.de fuga seculi. Xp̄s
in gt meli⁹ locut⁹ ē in sanguie suo q̄ abel. Jlle
.n. vindictā clamauit:iste indulgētiā. ille pcēm
fris accusat:b̄ pcēm nūdi remisit:ille ꝓdit cri
mē:b̄ indetexit.b̄ ille.Audi ⁊ deuotū Ber.Dul
cedo igt tua xp̄e lapidē Stephano:Laurentio
craticulā:ꝓpie pellis subtractionē Bartholo
meo dulcoꝝauit.Et idē.Sup oia te mihi ama
bilē reddit o bone Jesu: calix passiōis tue op⁹
redēptiōis nr̄e:b̄ ille Et sic ps ꝑma xi. ¶ Qtū
ad ꝓas xi.dico q; ⁊ttuo: sūt ꝓcipue diuine mie
occulti effect⁹. ¶ Prim⁹ qñ oñdit miseri: nec
tñ miser. Scds qñ oñdit miseri ⁊ miser. Ter
ti⁹ qñ nō oñdit miseri ⁊ miser. Quart⁹ qñ nec
oñdit miseri nec miser. ¶ Accipe ꝑmaz. vt qñ
ds oñdit miseri:nec tñ miser. Et bū effectum
i obstinatis i pcīs oñdit:illis bona mūdi mul
tiplicās.de q⁹ satis dixim⁹ i ꝑmalocōne ꝑme
pt⁹ b⁹ ꝑmonis.⁊ feria.5.fe dñice ē. vide ibi.

2⁹ effect⁹ ē qñ oñdit miseri ⁊ miseretur.Et
bū effectū opat bonos et] in tēpalib⁹ ⁊ trāsi
toriis bonis ꝓsperādo.sic legim⁹ de scō Job:
q cū i suis tribulationib⁹ a deo iudicaret dere
lict⁹:⁊ ab amicis ⁊ cōiuge subsanaret. tandē a
deo liberat⁹:bona oia illi⁹ in decuplo auxit et
seruauit.⁊ sic in opulētia fidelit viuens:suos
dies i pace finiuit. Job p totum:Simil⁹ ⁊ Jo
seph a fribus suis Jsmahelitis vēdit⁹:a dño li
berat⁹ felicissim⁹ fuit.Ecc.37.⁊.45.Simil⁹ ⁊
Dauid plurimas p⁹ Saul ifidias a dño libera
t⁹:felicit regnū Jsr̄l recupauit.q̄sic de alijs.

3⁹ effect⁹ ē qñ nō oñdit miseri ⁊ miser.⁊ būc
effectū opat tribulādo bonos. Uñ Greg. Ma
la q̄ nos b̄ ꝑmūt:citi⁹ ad deū ire cōpellūt. Sed
de b̄ et] dixim⁹ feria.5.fe dñice s. ¶ 4⁹ effect⁹
ē qñ nec oñdit miseri:nec miser.⁊ būc effectuꝫ
opat malos i hac vita flagellādo. Exēplum de
Pharaōe:de q̄ ponit pulcherrim⁹ tex.i ōcret]
23.q.4.c. Nabuchodonosor.vbi sic dr. Nabu
chodonosor ꝑniaꝫ meruit fructuosaz. Nā post
inumeras ipietates flagellat⁹:penituit.regnuꝫ
qđ amiserat:rursus accepit. Pharao aūt bisdē
flagellis cesus:duri⁹r effect⁹ pijt ⁊c.q̄re supi⁹
feria ꝓa fe dñice i ꝑma ocōne fe ptis.Et b̄ suf
ficiat ꝑ ꝓas xitate. ¶ Qtū ad ētiā xi.dico q; in
dubitāt nullū est tā grande scelus qđ p vinam
miaz idulgeri nō possit.qđ ꝓbat aucte:rōne:et
exēplo. ¶ Aucte gdē. Introgāti.n.⁹ Petro dñs
q̄ties peccabit i me frat⁹ me⁹ dimittā ei. vsq; se
pties:rndit ipe dns. Nō dico tibi vsq; septies:
sz vsq; septuagies septies.vbi numer⁹ finit⁹
p infinito describit:vt cōit doctores exponūt.
Jtē audi.2.Crisō.de repatiōe lapsi sic dicētez.
Nūq̄ ingt spnit ds ꝑniaz:si ei sincere ⁊ simpl⁹r
offerat.et] si ad summū qs pueniat malor⁹:⁊ i
de tñ velit reuerti:susc̄ipit cū libent⁹:⁊ āplectit
ds. Jtē.3.audi Aug.li.de ecclesiastit] docmati
b⁹.Pnia ingt aboleri pcā idubitant credim⁹
etiā in vltimo vite spū si admissoruꝫ peniteat.
Alie sūt ad b̄ auctates:sz iste sufficiāt ad pns.

2⁹hec xi. ꝓbat rōne.sic. Proptiū nūq̄ dere
lingt id c⁹ ē ꝓpriū.sz miseri ⁊ pcere est ꝓpriuꝫ
dei:vt s oñdim⁹.ḡ nunq̄ potit a deo separi.et
p ꝓas semp miser.⁊ nullū est adeo grāde pcz
qđ mia sua non supet. Maior.n.est mia sua q̄
miseria nr̄a. Jnde.ps.ait. Qui redimit de iteritu
vitā tuā:g redimit oēs inigtates tuas:g ꝓpicia
tur oibus inigtatib⁹ tuis:g sanat oēs infirmi
tates tuas ⁊c. ¶ Tertio b̄ xitas ꝑz exēplo. Nul
lū.n.tā in veteri q̄ i nouo testō repies būillē et
vere miam postulasse ⁊ nō ipetrasse. ¶ Singula
pcurre:⁊ cernes hāc veritatē: vide i li.Reg. de
dauid de achab. de ezechia ⁊ alijs multis. Sz i
ges pr̄ Ambrosii hic nō modicū dubitāt. Plu
res.n.legius miseric⁹diā postulasse:⁊ mime illā
ꝓsecutos cē.sic ꝑz ō Antiocho.2.Macha.9.c.
vbi dr. Orabat sceleſtus deū:a q̄ nō erat miaz
ꝓsecuturus. Et de rep⁹ob Sap̄.5.dr. Dicēt int̄
se pniam agētes:⁊ p āgustia spūs gemētes.bi sē
q̄s aliq̄ habuim⁹ i derisū:⁊ i sit⁹itudinē ꝓpro
ri⁹ ⁊c. Et Jsidor⁹ de ordie creaturaꝝ ait q; an
geli mali nō penituerūt:⁊ si penituissent veniā
mīme inueniss̄ent. Et Mat.12.dr. qđ ē aliquod
pctm̄ qđ nō remittit:nec i b̄ sec̄lo:nec i futuro
Et ne exēpla de lōge pctāus:de Juda exēplum
claz bēmus.g ꝓpositis trigita argēteis:dicēs
peccaui tradēs sanguinē iustū.mime i sua pñ
tia miam adiuenit. Dilarescas aīa mea nec du
bites de bis adducti exēplis.qm̄ regula dei. ge
neralis ē. Quacunq; hora igemuerit pctō: : nō
recordabor inigtatū illi⁹. Et scūs Tho.in.3. p
te.q.86.ar.i. dic q; ñ ē tam gue aut enorme pec
catū i hac vita:qđ p pniam deleri non possit.et
oppositū tenē hereticū ē. ¶ Ad q̄z itelligētiam
nō p⁹ q; ad b̄ vt miam gs ꝺseqūt de pctis regri
tur p⁹.ꝓpositū fidei: vt.s.credat deū sibi ꝓpiti
ciū fieri.q: sine fide ipossibile ē placē deo. 2⁹
rgrit ꝓpositū spei:vt.s.speret q; tāta ē mia dei:
vt nullo pctō excedi possit. Aug. Qui gaudet i
spe:tenebit ⁊ rē:q āt spē nō hz:ad rē nō potit p
uenire. 3⁹ regrit ꝓpositū charitat⁹] vt.s.amor dī
⁊ charitate:⁊ nō penaz timore peniteat.qm̄ p
fecta charitas foras mittit timorē. ¶ 4⁹ regri
tur i posterū ꝓpositū cauendi:confitēdi:⁊ satis
faciēdi. ¶ Quito regrit vt data opportunita
te tps:qđ ꝓpposuit ope adipleat. Ex q̄bus oīb⁹
aīa hanc ocōnē collige:qđ si oium nostr̄ mē
bra ⁊teret i linguis.⁊ sit⁹ arena maris:⁊ stelle
celi:⁊ arboꝝ frondes ⁊ oia creata i te aīa pec
catrice pctā oia eē dicerēt.⁊ ita eēt de facto. ⁊
tunc si spōte illis ꝺditōibus ꝑuatis: ad brūdm̄
Jesū currēs ei⁹ miam postulaueris:nō dubitet
filia:qn te certe ap̄lexabit⁹:⁊ brachijs suis strin
get:⁊ oia illa pctā tua dimittet. O magne deus
o exuiscerate amor.o miser pctōr:cur ñ toll⁹ le
ctum tuū.i.sarcinā pctoꝝ tuoꝝ:⁊ nō ꝓperas ⁊
leua i directū oculos tuos:⁊ vide vbi nūc ꝑstra
ta sis. Et p solutōe eoz q̄ i oppositū adducta sē
est sciēdū q; adeo miam peſe ⁊ pniam facē pōt
dupl⁹r intelligi.aut.n.pctōr miaz clamat ꝓpter
alic⁹ pene iflicte vl⁹ifligēde lesionē.aut ꝓpē di
uine maiestat⁹ offense ꝺsideratōez. Prio⁹ plez
i sacris codicib⁹ legius miaz postulasse:nec tñ
illā assecutos eē.sic de Anthiocho:⁊ alijs q̄s s
adduxius. Dolēt.n.dānati de eoꝝ peccatis.do
lent ⁊ demōes ⁊ siles:sz nō ꝓpē dei offensā:sed
ꝓpter eoꝝ penas:Quare satis ligt q̄mō veri
tas nr̄a intelligat.

De laude dine misericordie conclusio ētia.

Accipe ētiā ocōnē.vz. Si ea q̄ de dīna
mia scripta sūt reuoluam⁹:dignā oñi
laude eāipsā dīnā gtiā ꝑpicuī. Ubi tres
iquiramus xitates.vz. ¶ Prima xi.ē. Quotu
plex ē mia dei. ¶ Scda xi.ē ista. Quotuplex est
laus mie dei. ¶ Tertia xi.ē An pietas differat
a mia dei. ¶ Qtū ad ꝑmā xi.dico q; dī mia oc
to respectus bz.vz. ¶ Prius respectus dr ino
cens. Luc.6. Dimittite ⁊ dimittet⁹ vobis. Ma
th.6. Dimitte nob⁹ debita nr̄a sic ⁊ nos dimitti
mus debitoribus nr̄is. De q̄ xbo vide s feria.5
cinerū. ¶ Scds respectus dr penā relaxās. Lu
ce.7. Mulier remissū tibi pcā tua. ¶ Tertius respectus dr corripiēs. Sap̄.12. Cū o nob⁹ iu
dicat sperāus miam tuā. ¶ Quart⁹ respectus
dr intercedēs Ad hebr.7. Interpellat ꝓ nob⁹
apud patrē ⁊c. Ob quā cām ēt in cruce ꝓ inimi
cis orauit. ¶ Quintus respect⁹ dr subueniens.
Ecc.35. Speciosa mia dei i tpe tribulatiōis. Et
ps. trāsiuius p ignē ⁊ aquā:⁊ iduxisti nos i refu
giū. ¶ Sext⁹ respectus dr reuocās. Prouer.i.
Uocaui ⁊ renuistis ⁊c. ¶ 7⁹ dicit expectat. Isa.
30. Expectat dns vt miseat nostri. ¶ 8⁹ dr dis
simulās ⁊ benigne acceptās Hier.3. Tu fornī
cata es cū amatoribus nūl⁹]: reuertē ad me ⁊ ego
suscipiā ⁊c. Multa ad b̄ dicēda ēent:sz ista suf
ficiāt ad pns. ¶ Qtū ad ꝑas xi.dico q; multiplex
posset describi dine mie laus. Sed ad pns tres
declarēus. ¶ Pria laus dr recreatōis. vbi hāc
regulā accipe q; sic ds ex sua infinita bonitate
mundū creauit:sic ex sua infinita mia recreauit
Pars ꝑma ꝑz ex diffinitōe boni.qm̄ bonū sui
ipsius ē cōicatiuū. vt dic Aug.i lib.de nā boni.
Et Boe.3.ds ꝺso.i metro.o q; ꝑpetua. vbi sic ait
Quē ñ exēne pepl⁹r fingē cāc: Mac̄ie fluctu
antis:opus xuz insita sūmi Forma boni liuore
carens tu cūcta supno Duc] ab exēplo pulchr̄
pulcherrius ipse Mūdū mente gerēs:sit⁹q; ima
gie foimās. Perfectasq; iubes:pfectū absoluē
ptes. Tu nūcris elemēta ligas:vt frigora flāmis
Arida ꝺueniāt ligdis:ne purio⁹ ignis Euolet:
⁊ mersas deducāt pōdera trās ⁊c. Scda ps ꝓ
bat⁹ p ap̄ls ad Thi.2.fm suā miam saluos nos
fecit. Et Piere.3i. In charitate igt ꝑpetua dile
xi te.iō attraxi te miserās tui. Et tāta charitate
gdē attraxit vt ñ solū de celo i trā descenderit
sz nostras mias sumēs:vēdi voluit ⁊ flagel
lari atq; mori.Bach.xi. Apphēderūt me.cc.dez
meā trigita argētcos ⁊c. Sz de b̄ plurīes dixi
mus. ¶ Scda laus dr oppositōis. Nā cū cēnus
pat⁹ bonā nāz ferire iusticia vellz:fili⁹ e⁹ q̄ qđ
dā patr] brachiū se opposuit:⁊ qnqz i ptib⁹ cor
por] ob e⁹ amorē extitit vulnerat⁹. Isa.52. ¶ Pa
rauit dns brachiū suū i ocul⁹ oīuz gentium ⁊c.
¶ Tertia laus dicit retributōnis. Facit.n.mia
oib⁹ misericordib⁹ deū debitorē. Prouerb .xij.
Fenerat dño q miserē⁹ paupis. Et b̄ sufficiat

Universidad de Deusto
Biblioteca

p ꝓa ẏitate. ¶ Qrtū ad ẽtiã ẏl. dico q̄ mia ⁊ pietas sūt eadē ẏtus ſz i ꝫ differūt: q̄ mia ẽ in affectu ⁊ pietas i effectu. Uñ phs sic mias i se diuisit. Mia est ẏtus p quã mouet aiam ꝑ super calamitate afflictoꝝ. ¶ Pietas ãt ẽ triplex. ¶ Pria est theosebia. Et ẽ theosebia cultꝰ dei: ſz Aug. Scda pietas dr opꝰ cõpassionis q̄ miſias primi sublcuam⁹. Ad Thi. 4 Exerce teipꝫ ad pietatẽ. Tertia pietas ẽ veneratio siue obsequium siue bñficiū pentiꝰ debitū. Et hanc sic describit phus. ¶ Pietas ẽ p quã sanguie iũctis ⁊ pꝛie beniuolis officiū diligẽs tribuit cultꝰ. Sz de ꝫ alias. Et hec sufficiant ꝓ ꝓa pte hui⁹ ꝓmonis.

¶ De amoꝛosa societate iustitie ⁊ miſicoꝛdie consideratio tertia.

Tertio loco diuine

Omie ⁊ iustitie amoꝛosaꝝ assoctiatiõez videam⁹. Ubi tres ꝺcliones moꝛe solito subiũgam⁹. vꝫ. ¶ Pria ꝺclo ẽ ista. Tanta ẽ ꝺfraternitas dine mie ⁊ iustitie: vt se in oiꝫ⁹ dei opibus sẽp associent. ¶ Scda ꝺclo ẽ ista. Nõ soluꝫ ꝫ ꝫ mudo vbi pccoꝛes i miſia viuũt. ſz ⁊ i celis vbi nulla miſia ẽ: ſuã miaꝫ deus expãdit: ita vt oẽs ex ea ꝑticipẽt. ¶ Tertia ꝺclo ẽ. Etsi i miſia maxia ⁊ irrecupabili oẽs dãnati ⁊ spũs reꝓbi viuãt: tñ ⁊ ipi de diuia mia participant.

¶ Qr in omnibus operibus dei mia ⁊ iustitia se semper associãt ꝺclo ꝓma.

Accipe ꝓmã ꝺclonẽ. vꝫ. vt ſ. Ubi tres ingram⁹ ẏi. vꝫ. ¶ Pria ẏi. ẽ ista. Utrũ in oi ope dei associata sint dina iustitia ⁊ mia. ¶ ꝓa ẏi. ẽ. quo dei iustitia ⁊ mia associate sint. ¶ Tertia ẏi. e qõ ist⁹ in opib⁹ dei ꝑncipalius ẽ. ¶ Qrtū ad ꝓmã ẏi. dico tres regulas ḡnales. ¶ Pria regula est ista. In oib⁹ opib⁹ q̄ ſpectãt ad regimẽ mũdi. ſũme mia ⁊ ẏitas debẽt repiri. Audi ꝓuerb. 20. Mia ⁊ ẏitas custodiũt regem. ẏitas. i. iustitia: vt cõiẽ exponit. Et de ꝫ ꝓpulchre tãgit Hſran⁹. 45. di. c. disciplina. ⁊ q̄si p totã distinctionẽ. Audi. c. disciplia. Disciplina ingt vt mia destruit: si vna sine alẽa tenea ẽ. ſz circa subditos inesse ꝺz rectoꝝ⁹ ⁊ iuste ꝺsulens mia: ⁊ pie sceuiẽs disciplia ꝛc. Et mlta exẽpla ibidẽ ponũ: vt de boie q̄ icidit i latꝛões exponẽdo p oleũ miaꝫ: ⁊ p vinũ iustitiã. Item ponit exẽplum de Dauid. vbi sic dic̃ ter. hic etꝫ Dauid ait. Uirga tua ⁊ baculus tu⁹ ipa me cõsolata sũt. Uirga. n. pcutimur: baculo sustentamur. Sit ḡ districtio iustitie q̄ feriat sit ⁊ ꝺsolatio baculi q̄ sustẽtat: sit itaq̄ amoꝛ: ſz nõ emolies. sit vigoꝛ: ſz nõ exaſpans. sit zelus: ſz non ꝺmoderate seuiẽs. sit pietas: ſz non plus q̄ꝫ expediat pcẽs ꝛc. Et plura alia ibidẽ plixe ponunt Audi ⁊ aliuꝫ ter. pulcherrimũ ibidẽ. Dis q iuste iudicat slaterã. i. exame in manu gestat. ⁊ in vtroq̄ pense iustitiã ⁊ miaꝫ portat. i. portare ꝺbet. Sz p iustitiã reddit pcẽis sniaꝫ. ſ. dãnationis: ⁊ p miaꝫ pcẽi tẽpat pnã: vt iusto libramine q̄dã ꝓpꝛietatẽ coꝛrigat: q̄dã ẋo p miſationez idulgeat ꝛc. ℞ ibi. ¶ Ka regula ẽ ista q̄ q̄cũq⁹ ẏtutes i nob sũt: i deo bñt exẽplar. ¶ Patet. q̄m cũ ẏtutes sint q̄dã bona: ⁊ oia bona sunt in deo. ḡ oẽs ẏtutes erũt i deo. ¶ Tertia regla est ista: Necesse ẽ vt i oib⁹ dei opib⁹ sint associate iste due domicelle. ſ. mia: ⁊ iustitia. Et rõ: vt etiam ponit btũs Tho. i. 4. di. 46. ẽ ista. Qñ nõ magis differt i deo iustitia ⁊ mia q̄ꝫ potẽtia: bonitas: ⁊ sapia: ſz ꝺe op⁹ sapie ẽ opꝰ bonitat. ḡ vr q̄ opꝰ mie sit opꝰ iustitie: ⁊ eꝫ. Hic tñ ſm scotistas eẽt aliq̄ difficultas: ſz omittam⁹ ad pñs. Itẽ cũ mia ⁊ iustitia maxie sint nccie in opib⁹ regimis mũdi: ⁊ sint due ẏtutes. ⁊ oẽs ẏtutes bõe sint: ⁊ oẽ bonũ sit i deo: nccẽ ẽ illas eẽ i deo. Jñ audi Aug. de ꝺcoꝛdãtia euãgelistaꝝ. De⁹ igt g res bũanas curat: iuste ⁊ miſicoꝛditeꝛ curat. vt nec ꝑculdat mia iustitiã nec iustitia miaꝫ excludat. Quare sat⁹ ꝑz ꝓma ẏi. ¶ Qrtuꝫ ad ſam ẏi: quo. ſ. iustitia ⁊ mia i oib⁹ dei opib⁹ repiantur duos tñ modos exponẽdi ad pñs ponã. vnuꝫ dñi Bonauẽ. i. 4. di. 46. ar. 2. q. 2. Alium beati Tho. cadẽ di. i. 4. suo. Mod⁹ Bona. taꝫ ẽ. dic̃ n. sic. Tã mia q̄ꝫ iustitia dina tripl⁹ cõsideraripñt. ſ. cõit: ꝓpe: ⁊ magꝫ ꝓpe. Et p⁹ de iustitia dicam⁹. Justitia. n. cõit accepta ẽ q̄dã dine bõitatis ꝺdecẽtia. ¶ Propꝛe ẽ in retributiõe ꝓmioꝝ q̄dã liberalitas. Magꝫ aũt ꝓpe ẽ in punitõe malꝝ q̄dã seueritas. Similr de mia dicam⁹. Nã mia cõit dicta: ẽ dine bõitat⁹ q̄dam affluentia: ¶ Propꝛe ẽ i supẽrogatõe ꝓmioꝝ q̄dã benignitas. Magꝫ ꝓpe ẽ in sublcuatõe miſiaꝝ ⁊ malꝝ q̄dã pietas. Accipe ista ſm eoꝝ modos cõpãdo:

Uñ accipe ꝓmũ modũ iustitie: ⁊ ꝓmũ modũ mie. ſ. p⁹ dine bõitat⁹ ꝺdecẽtiã: q̄ ẽ ꝓm⁹ mod⁹ iustitie. ⁊ dine bõitat⁹ affluẽtiã. q̄ ẽ ꝓm⁹ mod⁹ mi ſicõdie: ⁊ tẽ dic̃ q̄ ꝓz istos modos i oi ope dei ſẽ iustitia ⁊ mia: q̄ñ nihil ꝺs ex affluẽti sua bõitate faciẽ: q̄ꝺ ẽt nõ sit ꝫ ꝺdecẽtiã sue bõitat⁹. ⁊ per oñs q̄ꝺcũq⁹ ille ꝺcẽt: nisi sua deceret bõitate nũ q̄ꝫ faceꝛet. Uñ ex affluẽti bõitate possꝫ ꝺs ipiũ ⁊ nephãdissimũ hoiez iustificare ⁊ glificare: tñ nũq̄ faciet: q̄ nõ decet sua bõitate. ¶ Accipe ꝫ modũ. ſ. bõitate dei i supẽrogatiõe bonoꝝ ⁊ ꝓmioꝝ: ⁊ libꝛtẽ i retributiõe ꝓmioꝝ: ꝓz q̄ sẽp ista ꝺcurrũt i ꝺib⁹ opib⁹ ꝺi. Nã si ꝺs cuipiã bona ⁊ ꝓmia nõ retribuit nisi mereti: ⁊ ꝺ id ẽt qꝺ meruit. ad ℞ 0.8. Nõ sũt ꝺdigne passiões buiꝰ secli ad futu: ã glĩaꝫ. Jꝺ si illã tribuit. ꝺ meritũ tribuit. vt ꝓz. ¶ Accipe ẽtiũ modũ. ſ. dinã pietatẽ i subleuatiõe miſiaꝝ ⁊ malꝝ. ⁊ sceuritatez i punitiõe malꝝ. ꝓz etiã q̄ dina mia et iustitia se sẽp simꝛ associãt: q̄ñ nuꝫ ꝺs ita scuere pũit gn aliq̄ pene debitũ relaxet vl minuat: vt dicẽt i ꝺclonib⁹ seq̄ntib⁹. Ex his dict⁹ dñi Boauẽ. colligit pfect⁹ sensus isti⁹ ẏitat⁹. vꝫ. q̄ ꝼm ꝓmũ modũ iustitia et mia. sũt i oi ope dei ſz ꝫ modũ ꝼm tñ sũt in ope retributꝰis bonoꝝ. et ꝼm ẽtiũ mꝺũ sũt tñ i retributõe penaꝝ ⁊ supplicioꝝ. alẽ tñ ⁊ aliẽ. Jnq̄ntũ. n. retribuit hominiq̄ meruit: tũc ẽ iustitia q̄ tribuit. vnicuique qꝺ suũ ẽ. inq̄ntũ ꝺ retribuit. ꝺ id qꝺ meruit: vt in retributione bonoꝝ: vel infra id qꝺ meruit vt in retributione supplicioꝝ: sic ẽ dina mia. Hec de intẽtione ꝓpati doctoꝛis. Sãctus vero Tho. in. 4. vt ſ. i oi ope dei diuinã miam ⁊ iustitiã cõcurrẽ sic oñdit: dicẽs q̄ operatio dei ẽ q̄ qꝺã mediũ inter deũ opãtẽ: ⁊ ipsũ opatũ. Qẽ at mediũ aliq̄ mõ ꝑticipat de extremis. et iõ in oi ope dei oꝝ aliq̄d iueniri ex pte ipsius dei operantis: ⁊ aliq̄d ex pte operanti: ad qꝺ ipsa opa⁹ dei ẽmineꝫ. Ex parte igit operãtis exigit vt sit superbabũdãtia i collatõe bñficioꝝ: ⁊ i dimiutione penaꝝ: cũ ipse de⁹ sit excellẽtissim⁹ opator. Et i hac supbabũdãtia collatõis bonorum ⁊ ꝺminutione penarũ ꝺsistit dina mia. Ex pte ãt operanti regrit receptio: vt. ſ. recipiat id qꝺ ꝺs ex tali supbabũdãtia ꝓstat. Hec ãt receptõ fit ꝫ ꝓportionẽ recipiẽtis. i. ꝼm qꝺ ẽ dispositꝰ p meritũ ita illã collocatõez suscipiat. ⁊ i ꝫ apparet dina iustitia. Et ita dic̃ ipse appꝛs q̄ in oi ope dei aliq̄d mie ⁊ aliq̄d iustitie reluceat. Nec mie iustitia repugꝛt: nec eꝫ. q̄m mia nõ ẽ laudabilis: nisi sit ꝼm rõnẽ rectã: q̄ ẽ regula iustitie: siue ꝼm ordinẽ sapie in dinis. Nec mia iustitie repugnat. q: elargiri aliq̄d ꝑ ꝺbitũ de bonis: vel citra ꝺbitũ de malꝰ nõ ẽ ꝺ iustitia: ſz ꝓ iustitiã. Et iõ nec imẽsitas mie excludit iustitiaꝝ a dino ope: nec imẽsitas iustitie miam. Iste est modus ꝓpati doctoꝛis. Sz ꝺ igeꝝ pr Ambꝛosii ego volo oñdẽ aliq̄ ẽe opus i q̄ tñ ẽ vnũ pdictoꝝ. Et p⁹ hoc ꝑz i ope creatõis. Nã iustitia ꝑsupponit debitũ: ⁊ mia ꝑsupponit miſiaꝝ: sed creatõ nihil pesupponit. ḡ ꝛc. ¶ Scdo ꝑz i punitione alterius: q̄ñ vnus ꝓ alterius crimie punitur: ꝑz q̄ hic ñ ẽ ꝺbitũ. q: talis nõ mereꝛ. et p oñs ibi iustitia nõ ẽ. Uñ ponit pulchra regula in. c. cognoscẽtes: ꝺ ꝓstitutoibus q̄ tal⁹ ẽ. Rẽ q̄ culpa caret i dãnũ vocari nõ ꝺuenit. Et gl. su p ẏbo. culpa dic̃ sic. Qꝺ ẽ legittie factũ penã ñ mereꝛ. C. de adul. l. graec⁹. cũ pccã suos ꝺbeãt tenẽ auctoꝛes. C. de pe. l. sactissim⁹. ⁊ exẽ de his q̄ fiũt a maioꝛi pte capli. c. q̄siuit. ⁊ pulchre ibi ꝺ hoc. ḡ q̄ñ aliq̄s ꝓ alterius pccõ pũit: nulla ẏ ibi eẽ iustitia. Et hoc ꝺfirmari põt exẽplo. Nã daꝫid peccauit ⁊ pplus pũit⁹ ẽ. 2. ℞. vl. Et sic̃ ꝓ pccõ Layn⁹ maledictus est Canaan. Hen. 9. ꝛc. Itẽ pccõ Jsrahelitaꝝ archa dñi⁹ Philistcis tradita ẽ. Itẽ pccõ Achan plebs i mãib⁹ Josue tradita ẽ. Josue. 7. Itẽ pccõ beli pplus i mãu philistiõꝝ coꝛruit. i. ℞. 4. i principio ꝛc. Hec notant i. q. 4. §. itẽ pccõ. Itẽ arguit sic. Ubi nullũ mẽitũ precessit ibi nulla iustitia ẽ: sed i ope iustificatõis ipij nullũ meritũ ꝑcessit. ḡ ꝛc. Itẽ q̄ ẽ iustitia ista: q̄m Jacob ⁊ Esau añ⁹ nati cẽnt aut aliq̄d boni vel mali egissent: vn⁹ ad glĩaꝫ: aliuꝰ ad penã electus ẽ? Itẽ q̄ iustitia ẽ ista: vt q̄nto gl fuerit melioꝛ: tãto magis bonis tpalib⁹ carcꝛt: ⁊ q̄nto peiꝰ: tãto gliosioꝛ? Job. 21. Quare ḡ impij viuũt ꝛc? Quid dicã de pueris decedẽtib⁹ sine baptismo q̄ acerrime diuĩe visiõis pẽa plectũtur vt sepe oñsũ est? Sil⁹ ⁊ q̄ iustitia si sine mẽto baptizati: ⁊ moꝛiẽtes ad celũ volãt? Et ꝓpha decantat. Nõ ꝼm pctã nr̃a fecit nob neq; ꝫ ini quitates nr̃as retribuit nob. ḡ ibi nõ ẽ iustitia Et glo. sup illud p̃s. Ex vsur⁹ ⁊ inigtate ꝛc. dic̃ sic. ¶ Plus exigit ꝺs i penis q̄ cõmissũ sit i ckpis ḡ ibi nec iustitia nec mia. Et Jsa. 40. c. dic̃. Suscipiẽt de manu dñi duplicia ꝓ oibus pctis suis. ¶ Preẽea q̄ i aliq̄bus opibus nõ sit mia: sed sola iustitia: ꝑz Apoc. 18. Qrtũ glificauit se: ⁊ in delicijs fuit: tanto illi date toꝛmẽtũ ⁊ luctuꝫ. ḡ ibi sola iustitia. ¶ Plures al⁹ bẽbco rõnes: ſz istis rñdeas ad pñs. ¶ Reuera ista optia sũt aĩa mea: ⁊ nõ parua indigent attẽtiõe. Et iõ aĩa pono in regulas quasdã: q̄bus inſpect⁹ aĩo reuoluet⁹ tu apte oium rñsiones. ¶ Pria regula ẽ ista q̄ dina iustitia q̄ñq; ꝺsistit i retributõe meritoꝝ: q̄ñq; i dine bonitatis ꝺdecẽtia. Ista regula ꝑz ex dictis ſ. i mõ exponẽdi dñi Bona. Ex q̄ sequ⁹ q̄ i creatõe nõ relucet iustitia ꝼm retributõez meritoꝝ: ſz ꝼm ꝺdecẽtiã dine bonitatis. Nã iustũ est ⁊ vnaq̄q; res sic i creatõe sua se hẽre: sicut dine bonitatis ꝺdecebat: ⁊ i dina sapia ꝓꝺdiatũ extabat. Sil⁹ dicaꝫ q̄ i ope creatõis fuerit dina mia: vt mia dicit dine bonitat⁹ affluẽtiaꝫ vt ꝑz intuẽti. ¶ Scda regula ẽ ista. q̄ ꝫ qs puniat sine culpa nõ tñ sine cã. Et ꝫ exꝑsse ponit glo. supdcã i solutõe q̄stõis: adducẽs. c. renouates. 22. di. ⁊ exẽ de pulegijs. c. ãtiq̄. Ista regula istius glo. duo ꝓncipal⁹ dic̃. ¶ Primũ ẽ q̄ sin culpa vel sine cã nemo puniẽd⁹ ẽ. Concoꝛdat huic pti alia gl. i. c. ãtiq̄ exẽ ꝺ pulegijs. ⁊ dcm. c. renouates. 22. di. Et ẽ bodie tex. i. c. sin⁹ cꝛpa. ꝺ re. iuris. li. 6. Uñ accipiat ꝫ doctrina. Si cessat cã ⁊ culpa: nulla iuridice ꝺz iponi pena. vt ꝑz i iuribus allegatis p glo. supius allegatã sup. c. coḡscẽtes. Et ꝫ idẽ nõt Jnno. i. c. q̄ i eccl̃a: exẽ ꝺ constitutoibus. ¶ Scdm q̄ꝺ ꝓncipal⁹ ponit i hac regla nr̃a ẽ q̄ sine culpa põt aliquis puniri: nõ tñ sine cã. ꝑz i iuribus p dcãm glo. allegatis. Et ꝺcoꝛdat Bar. i. l. fi. C. si ꝺ ius vl vtilitatẽ publi cã. ⁊ i. l. si ꝼm legẽ. C. de iure reipublice. li. xi. ⁊ i l. oẽs ppli. ff. de iustitia ⁊ iure. Et Jnno. ⁊ Joã. an. in. c. i nr̃a de iuriꝭ ⁊ dãno dato. Et angel⁹ i. l. bñ a zenone. C. de q̄ꝺtiẽni pscriptõe. ⁊ glo. p Baldũ i. phemio digestoꝝ i ꝓncipio. Has ꝺcoꝛdãtias posui. vt cernas aĩa mea q̄ recta sit iustitia dei: vt. ſ. neminẽ sine cã puniat. Ex qbꝫ ꝑz rñsio ad mlta exẽpla supius adducta si bñ cernis. ¶ Tertia regula ẽ ista q̄ ꝫ i iustificatione ipij nullũ meritũ ꝑcedat: tñ ꝺcurrit dina iustitia: vt iustitia accipiat ꝓ ꝺdecẽtia dine bonitat⁹ ⁊ ẽt ꝫ exhibitoez ꝓmissi: vt dic̃ glo. super illud p̃s. vt iustificeris i ꝛmoibꝫ tuis. Justũ q̄ppe est postq̄ ꝺs ꝓmisit peccãtib⁹ q̄cũq; boꝛa ꝛeniaꝫ petẽtibꝫ: se ꝛeniã largituꝝ: vt illud fuet. Et sic ꝑz rñsio ad id qꝺ dicebat ꝺ iustificatõe pctoꝝ.

¶ Quarta regla ẽ ista q̄ pena ẽ mẽsura culpe Hec regula ꝑz i. c. sane. ⁊ 2. de offõ delegati: ⁊ i. c. sic̃ dignũ. exẽ de homicidio. Nõ pono tex. ad lĩaꝫ ꝓpẽ breuitatẽ: tñ ita sonãt. ut dixi. Ex qua

Universidad de Deusto
Biblioteca

regula ſeḡt iſtō cōcelariū ꝙ poſtḡ pena ē mēſura culpe:ſegt ꝙ ſi gs dz puniri:ꝑ mō cl'pe puniat. vt ꝑ culpa leuiſſima:leuiſſime puniat. vt l.ſciaz.§.q cū.ff.ad.l.acq'. Et ꝑ leui culpa leuit puniat. vt.l.q caloꝛe.ff.d re iudicata.z l.g edes .ff.de icēdio z naufragio.z i.c.cū dilect⁹.de accuſationib⁹. Et ybi exigit lata culpa nō punit ex leui vel leuiſſima. vt nō't i.l.ſi gs nō dicā rape.C.de epis z clicis.ꝑ Linū z Bal. Et i.l.i.C.d ſiccariis. Et ꝑ Bar.l.i.ff.d legib⁹.z pleni⁹ in repetioue leḡ.ꝙ nerua.ff.depoſiti.z in.l.i.ff.ſi gs teſtō iuſſ⁹ fuerit. Quare reḡlariť tenēdū ē ꝙ ſz ḡtitatē culpe dz cē z plagaꝝ mod⁹. Et ꝑ ē qd dr Apoc.ig. Qtū glorificauit ſe z i delicijs fuit tm̄ date illi toꝛmētū z luctū. Qd btūs Tho.in 4.di.46.ſic exponit:dicens ꝙ iſta duo.ſ.tm̄ z qtū nō dicūt neqꝫ ipoꝛtāt ibi eqlitatē ḡtitatis ſz ꝓportionis. Et dicē ꝙ pene ꝓportio ad culpā pōt dupl'r attēdi.aut i gñali.ſ.aut i ſpāli. In generali ſic itelligit. vt ꝙ peccauit puniat. z ꝙ mlt̄ peccauit multū puniat. ¶ In ſpāli:z ꝑ dupl'r. aut accipiēdo ꝓportionē pene ad culpā ſm̄ de bitū culpe abſolute:aut ꝑſuppoſita mitigatioe diuīe mie:q̄ aliqd ſemp de pena dimittit. Mō ad ꝓpoſitū dicē ipſe doctoꝛ ꝙ p⁹. z 2⁹ mō nunqꝫ dz punit citra ꝺdignū.qz ſemp multū peccātes multū punit.nec aliqd de pene taxatioe q̄ poſt dine mie mitigatione remanet:relaxať ſiue dimittit. ¶ Qtū ad ſm̄ modū ſp punit ꝙs citra ꝺdignū.qz.ſ.nō tm̄ punit ꝙs qtū ꝙ culpam meruit. Iſta rnſio z modificatio vr bona: tm̄ ipſe ponit aliū modū.z dicē ꝙ iſta eqlitas ꝓportionabilitatis nō eſt ḡtitat].z nō eſt attēdenda ſz ꝓportionē pene ad culpā:ſz ſm̄ ꝓportionē ꝺuoꝝ rū peccantiū ad duas penas: vt.ſ.q plus peccauit plus puniat.z ſm̄ qꝺ exoꝛdiť in pcco.ſic cedat i pena. Et ſic itelligēde ſūt oēs auctes q̄ videť eqlitatē culpe z pene demonſtrare. Dec ſūt ꝛba ei⁹.z dicē būc dicēdi moduꝫ cē ꝛiozem. Mihi multū placet i ꝓactica ali⁹ modus. Ex bis apparet rnſio ad auctez Apoc.ſupi⁹ allata Ad auctes ꝛo q̄ dicūt duplicare penā.dicē btūs Tho.ibidē ꝙ illa duplicatio nō itelligit ſz exceſſuꝫ pene ad culpā i ꝺuplo:ſz ꝙ bō in ꝺuobuſ puniet.ſ.in aia z i coꝛpe. Et illō gl.plus exigit i ꝛe iis q̄ cōmiſſuꝫ ſit i culpis:dicit ipe ꝙ intelligit ḡtū ad tēpis ꝺurationē.qm̄ ꝓ delectatōe momētanea pena ifligeť eēna. Que ät iuſticia ſit h̄.vt ꝑ pcco momētaneo pena deť eēna pluries oñdim⁹. Et ſic ex bis ꝑz rnſio ad auctes in oppoſitū adductas. Et ꝺſimiliť alie ſiq̄ adducerēt:exponāt. Ad illō de puer] ſine baptiſmo, ō cedētib⁹ ꝑz ꝙ nō ſit ſine cā. Uel dic ſm̄ beatuꝫ Tho.ꝙ etiā illis ſit mia cū nō ſolū pcco oꝛigiali debeat pena careꝛe viſiōis dei:ſz etiā nāe ꝑ ꝛie ānihilatio.ſat] ḡ eis ē ꝙ ꝺſuāt in eē. Quid aūt meli⁹ ſit:an nō eſſe:an cē z eē i penis: dicēť ꝺcſone tertia ſequēti. Quare ania cara claret ꝙ mia z iuſticia i oib⁹ ꝺi opib⁹ iueniūť. qſ ꝛc.

¶ Qz z in celo etiam mia expandiť ꝺcſo ſa.

Accipe ſaz ꝺcſonē.vz. Nō ſolū in h̄ mꝺo vbi pccores i miſia viuit:ſz et in celis vbi nulla miſia ē:ſuā miaz ꝺs expādit:ita vt oēs ex ea ꝓticipēt. Ubi tres ıgraūſ ꝛi.vz. ¶ Pria ꝛi.ē iſta. An ꝺs iuſte poſſet damnare ꝓbz. ¶ Scda ꝛi.ē. Uñ ſumit ſūma iuſticia ꝺi:ſimiliť z ſumma mia ei⁹. ¶ Tertia ꝛi.eſt Qualit in celo ſit mia dei cū ibi nulla ſit miſia ¶ Qtū ad p̄mā ꝛi. diſtiguē oppoꝛtet de duplici potētia dei vt cōit doctoꝛes diſtinguē ſolēt vz.ꝙ duplex ē potētia ꝺi.ſ.abſoluta:z reſpecti ua. Potētia dei abſoluta reſpicit res abſolute vt.ſ.h̄ſt cē a ꝺco tm̄.Potentia reſpectiua res creatas reſpicit ſm̄ oꝛdinē quē vnicuiq; rei ſz eaꝫ ꝺcētiā ıdidit. Ex h̄ ſegt ꝙ licet ꝺs poſſit de potētia abſoluta dānare ꝓbz:nō tñ de potētia oꝛdinata. Sic.n.oꝛdinauit vt ꝙ bti ſūt ꝑpetuo ſaluēť. Et licet etiaz de potētia abſoluta h̄ facere poſſet:tñ de eadē potētia nūq̄ id faciet.qz ꝺcceret ſuā bonitatē bōis mala etnaliter dare. Et licet i vita pñti h̄ faciat:h̄ tñ ſit ad utilitatē ipſoꝝ:teſtāte Ezeg. Mala q̄ nos h̄ ꝑmūt citi⁹ ad deū ire cōpellūt.qre ꝛc. ¶ Qtū ad ꝛam ꝛi.dico ꝙ ideo ꝺs dr ſume iuſt⁹:qz nullū malū relingt ipunitū. Matth.12. Amē dico voꝭ ꝙ de oi ꝛbo q̄ locuti fuerit boies ſup tra;i dic iudicij reddēt rōnez:z ſi de ꝛo:qd g̈de ſcō? Similiť dr ſume miſicoꝛes:qz nullū bonū relingt ire muneratū: vt Aug.ait. Et Caſſiodoꝛus in eplis ſuis. Irremuneratū non relingt q̄ teſte ꝺscia laudāt. Et idē. Equū gppe ē vt vnicuiq; ꝑficiat labor ſuus:z ſic expendēdo cognoſcit icommoda:ita cū reb⁹ ꝑfectis ꝺſcēt augmenta. Ad hoꝛ declaratione ē notandū z bñ ꝙ q̄daz ꝛtutes ſūt q̄ꝛ ꝑfectio ꝑ acceſſuꝫ ad ſūmuꝫ attēdiť cuiuſmodi ē charitas:z q̄dā ſūt q̄ꝛ ꝑfectio attēdiť ꝑ acceſſuꝫ ad medium: vt iuſticia z mia. Uñ nō ſūme iuſt⁹ dicēť ꝑ exceſſuꝫ ſcueriťa] et receſſuꝫ a mia:ſz ꝑ receſſuꝫ ab iuſticia. Simiľr nō dicēť ſūme miſicoꝛes ꝑ receſſuꝫ ab oī ifictiōne pene:ſz qz tm̄ miſeť ḡtū vnicuiq; ꝺueniens ē:ſiľr z tm̄ punit. Ex h̄ ſegt qūo i iuſtificatione pcoꝛis mia z iuſticia ſe habeāt. Duo.n.ſunt in pcoꝛe.ſ.offēſa ipſa:z reat⁹ ad penā eēnā. Mia remittit penā eēnā:z iuſticia illā cōmutat in penā tēpalez: vt ſic mia z iuſticia iuicē i iuſtificatiōe ꝓcoꝛis ąpleťur. Et explū accipe poſſum⁹ de baptiſmo.qm̄ baptiſm⁹ ꝛz liberet a pena eēna:nō tñ a pena tēpali:qz mlte penalitates taz i coꝛpe q̄ꝛ i aia poſt baptiſmū patimur vt ꝑz i itu ēti. Sic ad ꝓpoſitū. Doc ēt ponit dns Bōauē. i.4.di.46.qre ꝛc. ¶ Qtū ad ēriā ꝛi.dicūt gdā ꝙ i celo nō ē mia aliq⁹ rōnib⁹ moti.tū qz mia miſiaz ꝑſupponit: vt ex ꝑcedentib⁹ ꝑz. In celo aūt nulla miſia ē:qz ibi neqz luct⁹:neqz clamoꝛ ꝛc.z abſterget ꝺs oēz lacꝛymā ab ocul' ſcoꝝ. ḡ ꝛc. Ite z glo.ſup illō Leuitici.25. Sabbatuz regetiōis ē.dicē ſic. In futuro ceſſabūt mādata euāgelica:ſz inē illa potiſſimū mandatum ē de mia. Matth.5. Beati miſicōdes ꝛc.z eſtote mi

ſericoꝛdes ꝛc.ḡ ibi nulla erit mia. Ite z Aug. i li. de charitate. Colle ingt miſos z ceſſabūt opa mie. Et plures ſūt ad h̄ auctes.q̄re ꝛc. Sz reuera anima mea in celo eſt maxia miſicoꝛdia. Sz diſtingue qm̄ duplex ē mia. vna relaxans vl' diſpenſans circa penā vel culpā. alia conſeruās Uñ ſz in celo nulla ſit mia relaxās culpā vl' diſpenſans penā.qz null⁹ ibi icircūcliſus vel imūdus. Ila.3.tm̄ ibi ē ſūma mia ꝺſeruās.qm̄ niſi ꝺus de ſua ifinita clemētia btōs z āgelos ꝺſuaret i eē:ſua nā z nibilū tendēt:vt cōit dñt Aug. z ceteri ſci. Uñ Damaſcen⁹. Oē ingt creabile vertibile ē ad ſui nā ad nō eē conuertibile: q̄re ꝛc. Et iſta ſufficiāt ꝓ pñti concluſione

¶ Qd̄ i inferno ē ēt mia dei ꝺcluſio tertia:

Accipe tertiā ꝺcſonē.vz. Etſi i miſia ma rima z irrecupabili oēs dānati z ſpūs reꝓbi viuāt:ipſi tñ ēt de ꝺna mia ꝓticipāt. Ubi tres ıgraūs ꝛitates. vz. ¶ Pria ꝛi.ē iſta. Utr:tāta ꝺebeat eē mia. vt tāde ſtatuto tpe oēs ſaluari ꝺebeāt:tā boīes q̄ꝫ demōes. ¶ Scda ꝛi.ē iſta. Qui ſit illi⁹ q i inferno ꝺi miſericoꝛdiā ꝺſequiť. ¶ Tertia ꝛi.ē iſta. Qd̄ dānatis meli⁹ cēt:an nō eē:an eē z cē i penis. ¶ Qtū ad p̄mā ꝛi.dicit Aug.21.de ciui.dei ꝙ Origenes iſtius opinionis fuit. vt oēs dānati ēt ꝺnōeratis demōibus i fine mūdi ꝑ ꝺna miaz ſaluarēť. Et de h̄ vis tua aīa mea aliq̄ſ veneōſiſſias z eritiales audire rōnes. Arguit.n.ſic. Sap.xi. dr miſereris oīum dñe:z nibil odiſti coꝛ q̄ feciſti. Sz inter oīa ꝺnumerāt ēt demōes z dānati oēs.ḡ z illoꝝ miſerebit⁹ ꝺs. Ite Anſelm⁹ li.cur deus hō.ſic ait. Nō ē iuſtū vt ꝺs creaturā rōalē quā ad btitudinē fecit oīo pire ſinat:ſz inter rōalē creaturā ꝺnumerāt dānati.ḡ illos i eternū pire nō ſinet. Ite Hcñ.6.dr. Non ꝑmanebit ſpūs me⁹ i eēnū:qz caro ē.ſz ſpūs ꝺci vt ibidem glo.dicē accipiť ꝑ ıdignatōe. Indignatio ät ꝺei z penā quā iſtigit videť idē eē.ḡ ſi ſpūs nō ꝑmanebit.i.idignatio dei i boīe i eēnū:nec pena ſil'z Ite ſi charitas ſcōs i ꝛia monet vt ꝑ eorū ozent inimicis:a fortiozi z i celo:ꝺbi ē cōſūmata charitas ꝑ dānatis ozabūt z cū eoꝝ o rones nō ꝺbeant vane aut caſſe cēſeri vr ꝙ ſortieť ſalutōis effectū.z ꝑ ꝺnōs dānati i fine ſaluabūť. ¶ Et h̄ inuit ꝑs.cū ait. Nūqd i ira ꝺtinebit mias ſuas q̄ſi dicat nō. Ira ät ꝺei punitio eſt ē.ḡ ꝛc. Et ꝺō i ꝑs.boīes z iumēta ſaluabis dñe.h̄ exꝑoit Origenes.ſ.boīes.i.rōales creaturas z iumēta.i. demōes.Mlte alie ſť ad h̄ auctes extorte ꝑ ꝓpha nos hēticos q̄s cā breuitat] omitto. Tu ꝛo aīa mea doctrinā accipe ſalutarē ꝙ i inferno nulla ē redēptio. Et h̄ tibi ꝓbo auctē.rōne:z exꝑlo:

¶ Auctē qdē:Audi p⁹ de demōibus Apoc. 20. Diabolus igt q ſeducebat eos miſſus ē i ſtagnū ignis z ſulphur] vbi beſtia z ꝓpheta cruciabūtur die ac nocte i ſecula ſeculoꝝ Sz ꝑ h̄ ſecula ſeculoꝝ i ſcriptura ſolet eēnitas deſignari.ḡ ꝛc. Ite z Matth.25.dr. Ite maledicti i ignē eternū q parat⁹ ē diabolo z āgelis e⁹. Ite z Damaſcenus ait. Doc ē boibus moꝛs q̄ ꝺ āgel' cāuſz āgeli p⁹ caſū irrecupabiles fuerūt.ḡ z boies ſiť p⁹ mortē. Auctes ples adduriuſ.s. feria ſa pme dñice q̄drageſime i ēria ꝺſideratōe. viō ibi ſi placet. ¶ Scdo h̄ ꝛi. ꝑbať rōe. Nā ſi i fine ꝺs ſaluarēť ſeq̄rēť q oēs poſſent ad libitū offēdē deū:z mūdo gaudē:z poſtea vellz vl' nollet ꝺs ſaluaret eos. Quis ille tā amēs q nō libenē hic z i celo gaudēt q̄ tñ ipoſſibile ē.ut aiūt ſci. qm̄ ꝙ hic vētrē z illic mētē iplcāus: oīo ipoſſibile ē. Ite arguiť ſic. Sic ꝑ ꝺoerſionē ad bonū āgeli boni effecti ſūt.ita ꝑ auerſionez a bono q̄ ē ipſe de⁹ āgeli mali facti ſūt.ſi ḡ miſa malox angelox aliq̄n t̄miabit z finiet ꝑ te.ḡ z felicitas z btitudo bonox aliq̄n finiet z t̄miabit:q̄ cro neū ē dicē. Siľr z pōt formari rō ꝺ aliis dānatis

¶ Tertio h̄ ꝛi. ꝑbať exꝑplo dic vt placz.qm̄ ex ꝑpla plura ſūt:ex ꝙbus ſegt ꝙ nō oium miſebitur ꝺs:ſz tm̄ coꝛ ḡs dignos miſeri ꝺina iuſticia noſcet. Uel dicat ſm̄ btūz Th.ꝙ illa diſtributio miſeri] oīuz itelligit ꝑ generib⁹ ſinguloꝝz z nō ꝑ ſingul' genex. vt ſit ſenſus. Miſeri]oīuz i.de ſtatu vie.qz iudeoꝝ gētiliū ꝛc. miſtus ē ꝺs ſz nō oium:vt pz. Dcm̄ Anſelmi itelligit de nārōnali abſolute:vt ſit ſēſus. De nā āgeloꝝ z de nā boīuz mortalit nō ē iuſtū:neqz ꝺine bonitati dignū ꝑire. Uñ nec oēs āgeli:nec oēs homines dānati ſūt:z ꝑ oñs nibil ꝓbꝺ aliq̄ꝺ coꝝ dānari.z aliq̄d ſaluari.z in bis q ſaluāt iplet ꝺina volūtas nāz rōnalē creāt ad btitudis finē. Illō ät dcm̄ Hcñ. itelligit de boie ſm̄ genus ſuū. vñ idigtio illa ablata ſuit ꝑ xp̄i paſſionem ad Col loc.3. Pacificās ꝑ ſanguine cruc] ſue q̄ i cel'z q̄ i t'riſ. Et ꝑ oñs ſegt ꝙ bi q i hac pace fcā ꝑ xp̄m manē ꝑ pctm̄ neglexerūt. iuſte ꝺbeāt i eēna pena cruciari. De oꝛonib⁹ ät ſcoꝝ dñt Aug.xi.de ciui.dei.z Greg.25.moꝝ z i.4.dialogoꝝ ꝙ ſancti i hac vita mortali io ꝑ inimicis ozant vt conuertāt.qm̄ q̄ꝺiu viuūt ad ꝺuerſionē habilitāt ſz ñ ſic ꝺ dānat].io ꝑ eis nō ozāt. Et certe ſi ita ſci de eoꝝ inimicis certificarēť ꝙ ꝑſciti ēent vti qs ꝑ ill' ñ ozarēt:q̄re ꝛc. ¶ Qtū ad ꝛaz ꝛitatē dico ꝙ mlta h̄ gdā dixerť. Nā ſi q̄rius q ſit bi q ꝺ beāt i iferno dei bre miam. Quidā rndēt:dicētes ꝙ oēs baptizati:et illō multipl'r ꝑbāt. ꝓio ꝑ Mar. vl. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit ſalu⁹ erit. Sz oēs xp̄iāi ſūt h⁹i.ḡ oēs ſalui erūt Ite Jo.6. Qui māducat meā carne et bibit meum ſanguine ꝺs vitā eēnā. Sz oēs xp̄iāi h̄ cibo cōicāt.ḡ oēs finaliť ſaluabūť. Iſta ſufficiāt. Sz reuera ñ ſic aīa mea. Audi apl'z.i.Cor]. 6. iniqui regnū dei nō poſſidebūt. Et.1.pe.2.dr. Melius erat eis viā ꝛitat] ñ agnoſcer ꝙꝫ o⁹ agnitā rtroire. Sz illi ḡ fidē xp̄i ñ coḡuerť eēnal'r pūętur ḡ et bi mali xp̄iani.io Jaco.i.c.dr. Fides ſiñ opi b⁹ mortua ē. Et Mat.7. Nō oīs ḡ dixerit nubi dñe dñe itrabit i regnū celoꝝ:ſz q fecerit volūtatē p̄ris mei q i cel'ē:ipſe itrabit i regnū celoꝝ et i multis locis legimus ꝙ finaliter i fide pmanentes a pena eēna nō erunt ꝺmunes:niſi et ab alijs cr̄imínibus reperiantur abſoluti. Et ad

Universidad de Deusto
Biblioteca

auctoritatē pmā i oppositū dr̄ q itelligit de fi
de iformata:in q̄ oēs q iuenti fuerint finaliter
saluabuntur:ſz tali fidei nō solū opponit ifide
litatis errorē:ſz ēt pctm̄ mortale. Sil'r ſa aucto
ritas itelligit de ſpiritualiter ēt nō corpaliter
mādūcātibus.qm̄ q mālūt vel corporaliter tātuz
sūmit ⁊ nō ſpūaliter:iudiciū sibi mādūcat ⁊ bibit
vt dic̄ apls.1.ad Cor̄.xi.c. Alij āt dixerūt q nō
oēs christiani:ſz solū illi q miaz ī alijs oñderūt
finaliter saluabūt. Et sic ꝓbāt Jaco.2. Judiciuz
ingt̄ sine mia fiet illi q nō fec̄ miaz. q̄ a ꝯrio sen
su q fecerit miaz ipe ⁊ miaz ꝺseqūt. Jt̄e ⁊ Mat.
25. Nō dānant nisi nō facientes miaz:dicēs. Esu
riui ⁊c̄. Jt̄e Mat.6. Dimitte nob̄ debita nostra
sic ⁊ nos dimittim⁹ ⁊c̄. Jt̄e alibi. Dimittite ⁊ di
mittet̄ vobis. Jt̄e glo. sup illō. i. ad Thi.4. pie
tas ad oia valet. dicit. Ois sūma discipline xp̄i
anc ī mia ⁊ pietate ē. quā aligs sequēs in lubricū
carnis patit:sine dubio vapulabit:nō tn̄ pibit
Si q̄s aūt solū exercitiū corpis būerit: pbenes
penas patiet̄. h̄ ibi. Ex gb⁹ h̄bis pz q̄ si q ad pie
tatē se exercēt:⁊ ī pc̄is carnalib⁹ viuerēt:non
dānarēt̄ tn̄ ī ppetuū. Sz neq; iste mod⁹ dicēdi
ē ver⁹. Audi aplm̄. i. Cor.6. Neq; fornicarij: ne
q; adulteri regnū dei possidebūt. Sz multi ex
ercētes se i opibus mie:talē vitā trahunt. q̄ ⁊c̄.
Jt̄e Jaco.2. Quicūq; legē ꝟuauerit: offenderit
aūt ī vno:factꝰ ē oīuz ⁊c̄. q̄ cuis opa mie face
ret:⁊ ī alijs offenderet:nō ꝓpt̄ h̄ ab ēna mōte
libareť. Jt̄e sine charitate nemo saluari potest
Jsta ē cōis oīuz theologoꝝ scola. ſz si q̄s opera
mie facēt:⁊ ī alijs mortalib⁹ ⁊c̄ cēt:planū ē cū
ēnat̄r mꝛi. q̄m aīa q̄ peccauerit ipa morietur.
Ezech.18. ꝓpterea dico ad pmā aucte q̄ oēs
illi miaz ꝺsequēt̄ q ordinate miaz ꝺpendūt. ordi
nate aūt nō ipendūt q̄ scipos ī miſando negli
gūt. Jdeo Aug. ait. Facē ct'yam ē facē miaz. si ī
telligi⁹ a te ꝺcipe ⁊c̄. Ad alia dr̄ q̄ nō solū fiet de
opib⁹ mie examinatio ⁊ sentētiatio. ſz de h̄ vi
de s̄ feria ſa p̄me dñice. Ad illō glo. dico q̄ itel
ligit de lubrico pc̄i venialis. q̄d ꝓ opa mie pōt
lauari. Etsi itelligit̄ de mortali:tunc ꝺz itelligi
q̄ opa mie ꝺsponūt ad pniaz:q̄ mediante peni
tēs nō moriet̄ ī ētnū. Cōcordant Aug⁹. vbi s ⁊
btūs Tho.i.4.⁊ cōit oēs. Jdeo ſa opio ē q̄ so
li xp̄ani sine pc̄o mōtali mꝛiētes:a penis ifer
ni totaliter liberabūt ī ppetuū. q̄re ⁊c̄. ¶ Octū ad
ēciā vi. dico gñaliť:cu ē sit nobilissimū q̄d ī nā
⁊ dānati sint ī rex nā:meli⁹ ē ipos cē ⁊ cē in pe
nis q̄s simpliť nō cē. Et ī h̄ vt dicūt doctores ap
paret ī dānat̄ mia dei. q̄m cū ꝓpt̄ eoꝝ pc̄a de
berēt extenuari. i. ānihilari: ipsos ꝓpt̄ iuā infi
nitā clemētiaz ī cē ꝺseruat. Sz ꝺcēs ꝺ. Nā xp̄us
de Juda dixit. Meli⁹ erat ei si nat⁹ nō fuisset.
Et Apoc̄.9. dr̄. Jn dieb⁹ illis ꝺsiderabūt hoies
mortē:⁊ fugiet ab eis. Jt̄e si in mūdo vt miſiaz
fugiāt mortē clamāt. Un̄ Boe. i. de conso. Deu
beu q̄s surda miſos auertit aure. Et flētes ocu
los claudē scrua negat. a fortiori ⁊ dānati mo
rtē appetē debēt ⁊ p̄ꝺs nō esse. Caripēdo ania
mea te ista q̄re: q; ptcheria h̄ accipies. ¶ Octū
ad pmā aūctez tres sūt modi rndēdi. ¶ Primꝰ
mod⁹ ē. Meli⁹ erat illi tc̄. sic exponc. q; meli⁹
ē nō offendē deū ⁊ nō cē: q̄s offendē deū ⁊ esse.
⁊ p ꝺns q̄s debēt poti⁹ eligē nō cē q̄s offendē
deū ⁊ cē. Meli⁹ igit̄ fuisset Jude nō cē: q̄s fuis
se ⁊ sui dñi ꝓditorē extitisse. Et sm̄ hūc sensuz
pōt exponi illd Job. Utinā ꝺsupt⁹ esset ne ocu
lus me vidēt. i. maluisset nō fuisse q̄s deū offen
dē. Sicq; de aucte⁹ sūbus aiūt. Alij⁹ mod⁹ di
cendi ē q̄ nō cē simpliť sumptū non est malū ad
h̄ in argumētū pōt deduci. c. cū accessisset. ex̄ ō
ſtōnibus. vbi agit de dignitate p̄miceriatus:
quā gdā ipetrauit a sede aplica tāq̄ vacantez.
cū tn̄ capl'm statutū fecisset:⁊ ab eadē sede aplī
ca ꝺfirmatū fuisset q̄ p̄miceriat⁹ dignitas i ec
clesia Tulenensi vlteri⁹ nō cēt. Ubi colligunt
doctores istō nobile q̄d nō ē: vacare nō potest.
Cū ḡ talis dignitas sublata cēt: vacare nō pote
rat. vacatio. n. p̄supponit cē. ⁊ iō q̄d nō ē nō va
cat. cx̄. de despō. ipubex. c. ad dissoluendā. ⁊ de
eccclesijs edificādis. c. ad audiētiā. Sic ad pro
positū q̄d nō ē malū cē ñ pōt. Sz cē pus ⁊ post
ca nō cē h̄ malū ē. q; ꝑuat optimo bono. Quaz
ob rē aiūt q̄ meli⁹ erat Jude nō fuisse simpliť:
ſz postq̄ fuit: pz q̄ nō erat illi meli⁹ nō esse. si. n.
simpliť nō fuisſz: nec bonū nec malū passus cēt.
Sz iste mod⁹ mihi nō placz. Naz q̄n aliq̄ duo ꝺ
pant: oppoꝛtet q̄ ī aliq̄ cōpent sm̄ magis vl' mi
nus vl' simile: sic pz de duob⁹ albis. si aūt vnus
cēt albus ⁊ alter̄ nō: pz q̄ in albedine cōpari nō
p̄nt. Sic ad ꝓpositū q̄d nō est simpliť. nō est bo
nū neq; malū: bonū. n. vel malū ꝑsupponit esse
Quō ḡ fiet cōpatio ad nō cē simpliť: ⁊ ad cē in
penis: cū esse i penis aliq̄d de bonitate habeat.
nō cē aūt simpliť nullaz. ḡ ad inuicē cōpari non
p̄nt. Jsta rō sūmit a simili a Frācisco maronis
in ꝓlogo p̄imi sniaꝝ. q. 3. §. his suppositis ⁊c̄.
Jdeo dico sic saluo iudicio meliorꝝ q̄ predicta
h̄ba attendenda sūt. dicunt. n. Melius illi erat
si natus nō fuisset. Si natus dicit: ⁊ nō simpliť
si nō fuisset. q̄m si natus nō fuisset: ⁊ in vt̄o ma
tris extinctus: anima ei⁹ ad limbuz vel sinum
pueroꝝ ⁊ nō ad penas ifernales portata fuisſz.
Tene q̄d tibi placet. ¶ Ad alijs auctibus ⁊ rōni
bus q̄ fieri possent: pbātes meli⁹ cē rem nō cē
q̄s esse in penis: est notāduz sm̄ btūm Tho. i. 4
di. 50. q̄ non cē pōt dupliť ꝺsiderari. ¶ Uno mo
sm̄ se ⁊ simpliť ⁊ absolute. ⁊ sic nō pōt cē appe
tibile: cum nullā habeat boni rōnem: sed sit pu
ra ꝑuatio. Alio mō nō cē pōt accipi ꝑut est q̄d
ablatiuū ⁊ remotiuuz pene vel mali vel alteri⁹
nocumēti: ⁊ h̄ mō non esse accipit rōnem boni.
Nā carē malo q̄ddā bonū ē: vt dic̄ pbs. 5. etbi
coꝝ. Et sm̄ hūc modū meli⁹ ē dānat̄ nō esse q̄s
miſos cē. Un̄ glo. sup illud Hiere. 16. Maledi
cta dies in q̄ nat⁹ suz: ait. Melius est nō esse q̄s
male esse. ⁊ p ꝺns dānati h̄ mō ⁊ q̄cunq; miseri
volūtate ꝺliberatiua eligere p̄nt non esse. q̄re
concludi corelarie potest q̄ nō cē ñ ē eligibile
per se: ſz p accns. ⁊ sic pz ista ẏtas. Et p Jns to
ta ista ma de mia. Jlle q̄ nobis miserear q̄ nob̄
hec scribendi dedit facultatē. bic p gram: ⁊ ī fu
turo p gloriam. Amen.

¶ Feria ſa quarte dñice q̄dragesime de bono
re ecclesiarum: ⁊ de honore earum a fidelibus
impenso sermo in ordine. 27.

Domus mea do/

mus oronis vocabitur. Marci. xi.
Octa sit dei mia supioꝝ sermone sa
tis vidius: merito hodierno die vidēdum est q̄
ī loco ꝛgruētius: accōmodatiusq; dina ipa mia
possit repiri. Et dns ait. Dom⁹ mea dom⁹ oro
nis vocabit̄. s. ille locus vbi apti⁹ atq; facilius
dei mia repit̄. Sed heu mihe ſtalie: ꝓchdolō
nō pax. Hodie. n. q̄d deo dedicādū cēt: ipio fa
thane ꝺsecrāus. An cernit̄ sceleſtissimū ī ribal
da italia vt ita loq̄r errorē ſbortū. Eccle. n. sce
dei: ⁊ tēpla sacrata dō hodie ꝓstibula ⁊ lupa
naria fiunt. Jnde dns hodie clamat. Doꝰ mea
domus oros vocabit̄. Jn gbus h̄bis tres pul
cherrimas consideratōes faciamus. vz.
Ecclarū dei debitā honoꝛationem.
Ecclesiarum dei singularem roboꝛationem.
Ecclesiarū dei vituperosaz calūniatione m

¶ De gloriosa ecclesiarum dei honoꝛatione ꝺ
sideratio ꝓma.

Ecclesiaū dei debitā honoꝛationē vide
am⁹ ī pmis. Ubi tres ꝺctones moꝛ so
lito subiungāus. ¶ Pria ꝺcto ē ista. Et
si gl'osus de⁹ sit vbiq; singulari tn̄ mō ē in dei
tēplo. ¶ Scda ꝺcto ē ista. Etsi deus possit i oi
loco oꝛari: singulariť tn̄ i eccla debet depcari.
¶ Tertia ꝺcto ē ista. Etsi de⁹ vbiq; debeat ve
nerari i eccla tn̄ eⁱ⁹ honoꝛ debet obseruari.
¶ Qō ds sit vbiq; ⁊ quō ꝺclusio ꝓma.
Accipe ꝓmā ꝺclusionē. ⁊c̄. vt s. Ubi tres
ingrāus ẏtates. ¶ Pria ẏi. ē ista. Luz
ds sibi celū ēpirreū ī sede elegerit: q̄rit
an alibi sit: an tn̄ ī celo. ¶ Scda ẏi. est ista. Quō
cū ds sit obiq; singulariť bēat cē i eccla xp̄ia
na. ¶ Tertia ẏi. ē. Quare eccla xp̄iaoꝝ pcipue
dr̄ dom⁹ dei. ¶ Octū ad pmā ẏi. dico q̄ ista ẏi
tas ingrit̄ a magro sniaruz ī. i. di. 37. ⁊ cōit doc
tores exponētes magistꝝ ī eadē di. bāc difficl'
tatē tangūt. Ad c⁹ declaratōez q̄ttuoꝛ pūcta ad
p̄sens ingrāus. ¶ Primꝰ pūct⁹ ē. si de⁹ ē vbiq;. Se
cundus pūctus q̄d sit illud p q̄ formal'r ds est
vbiq;. Tertius pūctus ē. an sit ꝓpriū dei cē vbi
q;. Quartus pūctus. quibus modis ds sit vbi
q;. Ista q̄ttuoꝛ puncta ingrit̄ Scotellus in eadez
distinctōe. ¶ Octū ad pmū dico q̄ vtplimū oēs
doctores theologi ꝺcoꝛditer aiūt q̄ ds ē vbiq;
Et h̄ dic̄ magister ī lra ī. c. cū nā dina. ⁊. c. fatea
mur. Sz quō ꝑ h̄ ẏtas possit diuersi sūt ꝑ
bandi modi. Btūs Tho. parte. i. q. 8. art. i. sic ar
guit. Omne agēs oz eē coniunctū ei in q̄ agit.
ſz deus agit imediate ī oibus rebus. ergo p ꝺns
ē ī oibus rebus: ⁊ sic ē vbiq;. Maioꝛ pz ex pho
7 phlico ꝛ. vbi ꝑ aī q̄ mouēs ⁊ motū sūt simꝝ
Minoꝛ ꝓbatur. q. creature sūt ꝓpus effectꝰ
dei: ⁊ q. creature imediate ꝺseruāt a deo quē
admodū lumē ī aere ꝺseruāt a sole. Sed certe
ista via nō vr̄ sufficiēt: qm̄ nō oz q̄ oē agens sit
p̄sentialiť, cōiunctū patienti. Nā sol agit ī visce
ribus ⁊re: ⁊ tn̄ ei p̄ntialr nō ꝺiungit. Jt̄e rō vid
tur bona ⁊ sufficiens: q̄ cto ageś fortiꝰ ⁊ ẏtuo
sius ē: tanto pōt agere ī magis distās. ¶ Produ
cere. n. pōt sol vermē. ⁊ tn̄ longioꝛ est vermis
alijs rebz iferioꝛibus. Sed ds ē fortissimū ⁊ po
tentissimū agens. q̄ potuerit ī q̄cunq; distans.
Et ponāus q̄ illa rō sit bona. tn̄ q⁹ Aristoteles
nō ibi eā ponit: nisi vt ẏtatē bēat agētib⁹ nāli
bus. Et cū deus sit agēs p volūtatē ⁊ nō nāle:
sequit̄ q̄ nō oz ipsum eē cōiunctuz effectui sue
creature. Aliuś ē āt modus ꝑandi p viā imen
sitatis vel illimitatōis. Nā oē q̄d ē limitatū et
dēminatū ī vno loco ⁊ nō ī alio dr̄ ꝑfectuz
ſz si deus nō cēt vbiq;: ſz limitat⁹ ī vno loco es
set ꝑfectus q̄d ē absurdū q̄ ⁊c̄. Et p ꝺns con
cludūt isti q̄ sic ds ē ifinit⁹ intensiue: ita extēsi
ue: nō q̄ bēat ptē ex̄ partē: ſz q̄ pōt existere in ī
finitis locis. Sed ne longius q̄s expedit ꝓcedā
solū appono modos declarandi: oppositiones
āt vide in francisco. di. vt s. ⁊ Scotellum. Alij
dñt si deus nō cēt ubiq; posset cōmutari de lo
co ad locū: q̄d ē ꝺ ius ⁊ rōnē. Un̄ Boe. d ꝺso. li.
3. O q̄ ꝓpetua mūdum rōne gubernas: terrarū
celiq; sator: q̄ tpl'ab euo: Jre iubes: stabilq; ma
nens das cūcta moueri. Et p plura ne vageur
accipe dcm̄ Scoti. Dicit. n. ipse q̄ ista ꝺcto. s. ꝺ
us cē vbiq; ē credita: ſz si aliq̄ rō ꝑbabil' est: vt
ait: ē rō magri sniaꝝ. vt s. q sic arguit. Deꝰ aut
nusq̄ est: aut alicubi: sic ⁊ alicubi nō aut vbiq;:
Nō p⁹ mō vt pz. nec ko mō. qm̄ nō cēt maoꝛ rō
q̄re eēt hic q̄s ibi. q̄re ⁊c̄. Et q⁹ iste modus placz
tu tn̄ teneas q̄ tibi gtū ē. Jō dico q̄ ad itellige
dū sil'itudinē q̄dā de aīa accipiāus. Aiunt enim
ꝑi q̄ aīa ē tota in toto: ⁊ tota in q̄libet parte:
⁊ h̄ q̄ ad pfectōez aie ad ipsū coꝛpus. Sic ⁊ ds p
pniam ē vbiq; totus: ⁊ totus i q̄lz parte mundi
Jnde Aug. sup ps. ⁊ allegat̄ a magro i. c. ꝑdicto
fateāur ⁊c̄. Ad h̄ū ingt̄ptinet nō cē i parte: ſz
vbiq; eē ꝑ seipsū. Nec. n. sapia dei q̄ attigit a fi
ne vsq; ad finē fortiter. nō tn̄ locali motu: ſz i
mobilitate sui: velut si moles aliq̄ saxea aliquē
locū ipleat. dr̄ q̄ attigit finē illius loci vsq; ad fi
nē: cū tn̄ altez nō deserat altez occupādo. Nō
ḡ h̄z motū localē h̄ū illō ⁊ sapia illa solida ē ⁊
vbiq;. hec ille. Et f dictis inotescit iquit magr̄
q̄ deus ita est vbiq; ꝑ essentiam q̄ nec spacio
sa magnitudie diffūdit: nec vllo defto loco ali
um occupat. q̄re ⁊c̄. Et sic pz ꝓmus pūct⁹. ¶ Se
cundus pūct⁹ ē. ſ. sit rō essendi q̄re ds sit vbiq;
Et h̄ dico licz alij modi dicendi reperiantur q̄
ratio essendi ī deo vbiq; ē sua infinitas. Et pro
batur sic. Illud est ratio essendi deum vbique
quo posito deus est vbiq;: ⁊ quo remoto deus
non esset ubiq;. Sed posita simplicitate ⁊ infi

Universidad de Deusto
Biblioteca

nitate dei ds est vbiqz:z ea remota nō. g ratio
eendi deū vbiqz ē sua infinitas. Maior ꝑbaꝫ p
Aug. li. de ḡtitate aīe. vbi ait q sic se hz aīa ad
corp̄: ita se hz se ad vniuersuz ꝓter h q nō if̄o
mat. Sz aīa ē tota i toto:z tota in q̄libz pte. vt
dēm ē. z h nō ꝑpē aliud nisi ꝑpē suā simplicita
tē z suaz vnitatē. vnitas aūt dei ē sua infinitas.
g zc. Frācisc⁹ tñ maronis vt s. z iudicio meo
bonū dēm ē: dicit q ds nō est formaliꝫ vbiqz p
aligd qō sit foraliꝫ in eo: hz p aligd qō ē foraliꝫ
in creatura. Nā illud qō ē formaliꝫ i deo ē eternū
hz deū eē vbiqz nō est eternū: q aīi creationē mū
di nō erat vbiqz. q: nullus locus nec creatura
erat i ḡbus realiꝫ eēt. p h g dī ds formaliꝫ esse
vbiqz p respectū quēdā p̄tialitat⁹ ad deū. Unī
sic ds realiꝫ dī creās z agēs p respectū g est for
maliꝫ i creatura: ita dī eē vbiqz p respectū p̄se
tialitat⁹ g est formaliꝫ in creatura. Et sm h dī
ds nūc eē in hac re nouiꝫ facta in q̄ pus nō erat
realiꝫ p mutationē rei z nō dei. Ista ē subtilis
imaginatio. Aliius aūt mod⁹ ē Scotelli. q̄re zc.

Ꝗrtū ad ẽtiū pūctuz dico q tres sūt modi ge
nerales sm q̄s ds ē in oī⁹ creatur⁹. vz. p p̄tiaz
z indistātia. p potentiā z ꝑsentē: z ꝑ loco p essē
tiā. Per p̄tiā z indistātiaz ē vbiqz ds p intelle
ctū q mediāte ꝯsiderat cūcta: z suis queqz ordi
nib⁹ disponit. Per potētiā z ꝟtutē ē vbiqz dū
oēs creaturas ꝓducit z ꝯseruat p volūtatem.
Per ēntiā aūt ē vbiqz dū illabit in oī⁹ crea
turis. Unī dicam⁹ sic. De⁹ p p̄tiā ē vbiqz ꝑpē
itellectū: z ꝑpē volūtatē ē vbiqz p potētiā. z p
pē illapsuz ē vbiqz p eēntiā. Nā ꝓpriū dei est p
eēntiā illabi cuilibet creature. Ꝗrtū ad q̄rtū
pūctuz dico q ꝓpriū dei est esse vbiqz. Audi
Ambro. li. de spū scō. Spūs ingt scūs in oī⁹ et
vbiqz sp ē: qō vtiqz deitati z diuinitati ē ꝓpriū
Itē ꝓpriū deo est eē infinitū. hz ds est vbiqz ꝑ
pē infinitatē z suā simplicitatē. g ei erit ꝓpriū
eē vbiqz. Ista tñ rō nō ꝟuincit. vt p3. Et fac caz
Scotellus. q̄re zc. Sz dices. Si ds est vbiqz. g
in sordib⁹ ē. Cōcedo. Insordib⁹ est ds p̄ Am
brosi. Est inq̄. Sz h nō vī stare posse. q̄m nō vi
deo si i sordibus ē ds gn z sordidari nō possit
an g sordidatā sūmaz puritatē dicemus: Absit
aīa mea. Hāc qōnez mouet magr i lra. in. c. solz
etiā q̄i. di. vt s. Et dic hāc qōnez nō eē dignaz
rūsione: cū z spūs creati sordib⁹ corpis etiā le
prosi vel q̄tūcūqz polluti ignari nō possint. sol
q3 radios suos sine sui pollutiōe effūdit sup lo
ca z cōpa nō solū mūda. hz ēt imūda ac sordib⁹
fetētia. Nō ē igiꝫ mirādū si eēntia dīna oio sim
plex z icōtaminabil⁹ oia replet loca: z oib⁹ crea
tur⁹ eēntialr iest: nec tñ cuiuscq̄ rei sordib⁹ ꝺta
minet vl ꝓtigat. q̄re zc. Quare sat⁹ p3 q ds est
vbiqz: z qō.

Ꝗrtū ad 5az ẋi. dixerit dico q li
cet h ẋitas sat⁹ clare exemplo anie oīdi pōt. Unī
hz aīa sit tota i toto: z tota i q̄libz pte: vt ē oīs
in ꝓna ẋitate: tñ sm aliā z aliā opationē nobi
lissimā ē in vna pte corpis q nō in alia. Unī cōl
ter tenet q aīa sm hāc nobilissimā opationez
q̄ est intelligē sit i cerebro. sm aliā opationē: vt

puta vlue sit i corde: z sic de aliis opationib⁹.
Sic z bñdict⁹ ds hz ex sua infinitate z simplici
tate sit vbiqz: vt oīus ē in p̄cedēti ẋitate: tamē
sm nes nobilissimas opatiōes est i trib⁹ locis.
Uñ p glificationē ē in celo empyreo. Ingt. n. ipe
Lelū mihi sedes ē. Per grām z iustificationem
ē in aīa iusti. ga ait. Qui manet i me z ego i eo.
Et ē in ecclīa catholica p singulare veneratoꝛ
vt dicēt i seqnti ẋitate. Ꝗrtū ad ẽtiā ẋi. dico
q triplici rōne eccl'ia catholica dī domus dei.
vz. ꝑpē eternalē electionē: ꝑpē salutiferā cogni
tionē: z ꝑpē documētalē eruditionez.

Prio
q̄libz eccl'ia catholica dī dom⁹ dei. ꝓpē eternalē
electionē. Ad c⁹ declarationē sūt alq notanda.

Prio nōnduz ē ex glo. i. c. cū clerici. de ẏbo.
sig. q h nomē eccl'ia varias hz significationes.
Qñq̄z eccl'ia designat tñ cpm. vt. 7. q. i. c. scire.
Qñq̄z viros eccl'iasticos. vt. 63. di. c. i. Qñq̄z re
strigit⁹ ad canonicos matricis eccl'ie. vt. 63. di.
ẏ. vlt. z. 24. q. i. c. antiquos. z dicto. c. cū clerici de
ẏb. sig. Qñq̄z designat quālibz eccl'iam ꝑuicie
vt i. c. cū sup. d vlu pali. Qñq̄z congregationē fi
delīū. de ꝺse. di. i. eccl'ia: z sic sumit. 3. q. 4. c. En
geldrudā. z. c. pelt. de scn. ex. Hec oia i dicta gl.

2° nō hz papia q vrbs dī hitaculū vni⁹ ppli. z
orbis domiciliū totius gētis bñani. z dom⁹ dī
habitaculū vni⁹ familie. His sic notatis p3 erā
christiani dñt solū d familia dī. Luc. 12. Fidel
suus z prudēs quē ꝺstituit dñs sup familiā suā
Et dom⁹ sit hitaculū vni⁹ familie: vt nouim⁹
ncēe ē vt eccl'ia christiana sit maxīe loc⁹ dei et
toti⁹ christiani orbis. Para. li. 7. Maiestas dñi
ipleuit domū dñi. Sz quo hitet de⁹ i ifa: dicet
i fa ꝯsideratiōe i ẽtia ocl'one. ps. Elegit eā i ha
bitationē sibi. 2° eccl'ia christiana dī domus
dei ꝓpē salutiferā cognitionē. Uide ecclie xpi
ane maximā dignitate: qm̄ ex eā nūq̄ iuenit:
nec recte cognoscit ds. Et ita fit: vt q ex eccl'ia
deū inqūt: ide pditionē eoꝝ iueniāt: vñ salutē
reportare se sperāt. Inde. i. q. i. c. teneant⁹ fres
vnitatē. dī q ex vnitate eccl'ie christiāe nulluz
op⁹ valet ad salutez. Et. 24. q. i. c. q: ex sola. dī
q ex eccl'iaz nullus saluat. Et. c. gcathedrā. 9z
di. dī. Qui cathedrā ꝑtri sup quā fundata ē
eccl'ia deserit. in eccl'ia se eē nō ꝺfidat. O iudei
miſi: gd tāto tpe dormitat⁹: o ifideles ceci: vbi
vra salus: vtinā h mea vox diffunderet p oꝛ
bē. Qui nō itrat p hostiū. i. eccl'iaz catholicam:
fur ē z latro. z p ons tāq̄ latro eēnalit⁹ suspen
dēdus. Duo. n. hec pmaxīe sūt necc'ia ad salutez
fides. s. z baptism⁹. Audi rex. de ꝺse. di. 4. c. ne
cessariū ē. Necc'iuz igt ē uisibile sacrm aq ad ab
lutionē uisibilis corpis: sic necc'ia ē doctria inui
sibl⁹ fidei ad sactificatōez inuisibilis anie. h ibi.
Et sūt ẏba Aug. sup Jo.

Tertia rō ē ꝓpē do
cumētalē eruditionē. Nā z xps Jesus eccl'iam
fbi i domū elegisse exemplo docuit. cuz Hierlm
ibat: eccl'iaz q̄pmū uisitabat. Luc. 2. Inuenerī
illū i tēplo. Ubi Crisō. ait. Prioriū erat bōi fi
lij: ut ueniēs. Hierlm: p⁹ occurreret ad domuz
pris. Et ꝓpē h xps ipe mādatuz dedit: dicens.

Querite ꝑmū regnuz dei. i. eccl'iā. Et Math.
13. Qui fecerit z docuerit sic hoies magn⁹ vo
cabit i regno celoꝝ. i. i eccl'ia. Et vide mirabilē
disciplinā. Nā cū mr Jesu z Joseph q̄sisset xp3
iter cognatos z notos: illū in tēplo mirifice bo
noratū inter doctoꝛes sedētē inuenerūt. Inter
cognatos z notos illū q̄runt: nec iueniūt. in tē
plo q̄rūt: z illū repiunt. Diuersimodē enim q̄rit
xp̄s. Querūt. n. eū mali: z q̄rūt boni. Mali qdē
q̄rūt: hz nō i ueritate: hz tñ uoce z signis. Isa. 18.
Me et. n. d̄ dic i dīe q̄rūt: z scir uias meas uolūt
quasi gens q̄ iusticiā fecerit: z iudicīū dñi, sui ñ
dereliq̄rit zc. Et Isa. 39. Popul⁹ hic labijs me
honorat: cor aūt eoꝝ longe est a me. Et Jo. 7. 8.
Queritis me z nō inuenietis: z i pctō vr̄o mo
riemini. Judas xp̄m quesiuit vt tradēt: iudi vt
crucifigerēt. Pilatus vt dimittēt. Herodes vt
pdēt: z mali oēs vt scipsos decipiāt. Boni aūt
xp̄m q̄rūt spū. Mat. 7. Querite z iuenie⁹. oīs
. n. q petit accipit: z q q̄rit iuenit: z pulsanti apie
tur. Inde ps. Ingrentes ait dñm nō deficiēt oi
bono. Alig. n. cū q̄rūt: de bonis loquoꝛ: vt gl'iaz
eternā hēant. ps. Una petii a dño hāc regram:
vt hitē i domo dñi oīb⁹ diēb⁹ vite mee. Et idē
Querite ait facie e⁹ sp. Alig vt bona aliq̄ iferi
oꝛa recipiāt. Luc. 6. Dis turba q̄rebat cū tāger
q: virtus de illo exibat: z sanabat oēs. zc. Et h
sufficiāt ḡtum ad istā p̄mā ꝯclusionē.

Que in eccl'ia xp̄iana p̄cipue oratōes. fi
ende sunt conclusio secunda.

Accipe sam ocl'onē. vz. Et si de⁹ i oī lo
co possit oꝛari: singularīt tñ i eccl'ia dēt
deprecari.

Ubi tres ingrāus ẋitatēs
vz.

Prīa ẋi. ē ista. Quare oꝛ q deū oremus.

Tertia ẋi. Oꝛ magis i eccl'ia q̄ alibi deū oꝛa
mus. Ꝗrtū ad p̄mā dico q ō deū oꝛam⁹ vt i
petremus qō ab eēno dispositi. Sz de h vide
supius ꝑmone. 2. per totū. Ꝗrtū ad 5am ẋit.
dico q voꝛ nō ē i oratione eccl'ia ꝓpē effectū oꝛa
nis: hz ꝓpē affectū oratis. Unī ipsa voce hūili ex
citat i deuotōez affectus: vt dic btus Tho. 2a
2e. q. 83. Et si aliq̄ autoritates iueniāt: q nō vo
ce: sed corde oꝛādū ẽsinuēt: itelligāt ḡtū ad ef
fectū oratis z nō affectū oꝛāt⁹. Audi Cassiodo
rū sup miserē. Magna igt voce clamat ille ad
dīm: q ḡtis lingua taceat: bonis tñ opib⁹ ices
santer clamat. Et Chriso. sup Mat. Nō voce i
gt clamoꝛosa pulsandus ē dī. hz ꝺscia recta pla
cand⁹. qz nō ē vocis: hz cordis auditoꝛ. Sz de h
ēt i pdicto ꝑmōe ꝺo p̄te dixim⁹. q̄re zc.

Ꝗrtuz
ad 5am ẋi. dico q triplici de cā i eccl'ia fideli p̄
cipue oꝛādus ē ds. vz. ꝓpē gratioꝛē ipetratōez
ꝓpē pctōū remissionē: z ꝓpē dei gre ꝺsecutōz

Prio ꝓpē ḡtioꝛē ipetratōez. Facili⁹. n. in ec
clesia oratēs ipetrāus. Audi pulchrā auctem. 2
Parali. 7. Locut⁹. n. sic fuit dñs Salomō. Si
clausero celū: z pluuia nō fluxerit. mādauero z
p̄cepo locuste vt deuoꝛet trā: z mīsero pestilen
tiā i pplm. Cōuersus aūt ppl's meus sup quē in
uocatū ē nomē meū: deprecat⁹ me fuerit: z exqsi
erit faciē meā: z egerit pniam a viis suis pessi-

mis: ego exaudiā de celo: z ꝓpiti⁹ ero pctis eoꝝ
z sanabo trā eoꝝ: oculi mei erunt aperti: z au
res mee erecte ad oꝛōnē ei⁹ q oꝛauerit i domo
ista. Elegi. n. z sactificaui locū istū: vt sit nomen
meū ibi i sempiternū zc.

Scdo ꝓpē pctoꝝ re
missionē. Reseruāt. n. i eccl'ia xpiana idulgētie:
ḡbus culparū nostraꝝ macle z pene debite ab
stergūtur. Duplex. n. p pctō assignat pēa. s. tpal⁹
z eterna. de pe. di. i. c. si pctm Dauid. Et de pe. z
remiss. c. q āt. Sz p ctritionē pena eēna dimitti
tur: z pena tpalis p satisfactoꝛez relaxat. Uix āt
in hac vita satisfacē possum⁹ de pctis. z iō i ec
clesia de thesauro passiōis xpi pmaxīe indulgē
tie reponunt⁹ vt de eis p pctis nostris et nō de
pia mater eccl'ia satisfaciat. Uis videre ad q̄tā
pene obligatōe obligēur: audi tex. d̄ pe. c. i. vbi
dī ea q̄ freqnti puaricatione iterant. frequēti
snia pena cōdēnētur. h ibi. Ex q̄ sequit q ꝺcti
ctū plurīes ꝓpetratū ñ pōt vnica pena absolui
tanq̄ vna vice tñ eēt ꝓpetratū. vñ q̄tiens pec
cat ge. totiēs pūiaī. Fallit tñ i ptibus casibus.

Prio qñ pene ñ recipiūt reiteratōez. qz tūc vna
pena sufficeret p oīb⁹ pctis: vtputa si ifrigere
tur pena mortis: vl pena fuitur⁹ zc. Sz de h al⁹
Hoc solū accipiāus q q̄tiēs peccauius i hac vi
ta: totiēs pena assignda ē. Et pctā manifesta ñ
debēt occulta pena purgari. de pe. z re. c. i. Ec
clesia igr pia mr subuenit idigētie nre de the
sauro idulgentiarū. g ꝓpter h ꝓcipue eccl'ia oꝛa
tionis loc⁹ ē. 3°. i eccl'ia mag⁹ oꝛād⁹ ē ds ꝓpē dī
gre ꝺsecutōez. s. facilioꝛē. Unī icolleca dedicatō
nis dī. Quisqs h tēplū bñficia petit⁹ igredi
tur: cuncta se ipetrasse letetur. ps. In ecclesiis
benedicite dominū. quare zc.

Qui in ecclesiis summe bonoꝛ z bonestas ſ
uari debēt conclusio tertia.

Accipe ẽtiā ocl'onē. vz. Et si ds bñdicē
beat venerari. tñ i eccl'ia ei⁹ bonoꝛ dēt
seruari. Ubi tres igrāus ẋitates. vz.

Prīa ẋi. ē ista. Qua dē cā sic stricte ꝑcipit: vt
eccl'e tñ veneret.

Scda ẋi. ē ista. Que sūt re
uerētie ille ḡbz oꝛ ecclas venerāi.

Tertia ẋi.
ē ista. Quā vtilitatē reportāus qñ bonoꝛ ꝺbit⁹
eccl'ijs refuat.

Ꝗrtū ad p̄mā ẋi. dico q inter
cetera tres sūt ꝑcipue cāe q̄re eccl'as debemus
venerari. vz exemplaris maioꝛ imitatio: scōrum
sactissima ꝺsecratio z dīnoꝛ offoꝛ devota au
ditio.

Prīa rō dī exemplar⁹ marion imitatio.
Et āte oia mea ꝺsidera ḡtā reuerētia xp̄s Je
sus tēp'l exhibebat. Nā ibi pdicabat: ibi oꝛa
bat ibi miracla freqntius faciebat.

Et deniqz ad
nra inflamāda corda d tēpla i bonoꝛātes pot⁹
ḡ⁹ suos crucifixoꝛes isurgebat. Nec p alio sce
lē coniḡdo legius xp̄s posuisse manū: nisi d ꝺ
uz i suis tēplis ꝺbonoꝛātes. vt p3. Ma. xxj. Jo.
ij. z i cuāgelio hodierno. Dic z btus Ambr. sui
doctoꝛ⁹ Jesu doctrinā imitatus. Theodosiuz
iperatorē supbe locū sacerdotū occupātē d ec
clesia expulit: z hūlit⁹ cum intrare mandauit
qd tñ hodiernis tp̄ib⁹ esset alienū. Fac ad h. c
In memoria. di. 21. Et sic de alijs exemplis. vide

Universidad de Deusto
Biblioteca

pulcherrima exẽpla ꝰ ferla.3.Ke dñice pte ẽtia. ꝺcone ka. ¶ ka rõ dr scõr sciſſima ꝺſecratio. Uolo aĩa q attẽdas cũ ẽsta ſcitate dei templa ꝺſecrãt. ¶ Prio nãq; ſolẽnis miſſa cãtat. dc ꝺ ſe.di.i.c.2. vbi dic tex. Oẽs baſilice cuꝫ miſſa ꝺ bẽt ſemp ꝺſecrari tc. Et tãta ẽ dignitas hul⁹ ꝺ ſecrationis vt õi die fieri poſſit.taꝫ.ſ.dñicis ẽ feriat]. vt in.c.tua nos.de ꝺſe.eccle. vel altaris vbi dic ſic tex.tua nos frnitas. Et.J. Jngſitiõi tue talit rñdem⁹:q in dioceſi tua licꝫ tibi eccle ſijs dedicatione impẽdẽ:taꝫ in dieb⁹ dñicis ẽ ꝑuatis.h ibi. Ubi glo.ſup ẏbo ꝑuatis. ſic dicit Quolibet ĝ die pñt fieri ꝺſecrationes eccl'iaꝝ ſiue altariũ. Uirgines etiã ,ppt nccitatẽ dieb⁹ ꝑuat] velũ ſacꝝ accipe pñt.20.q.i.c. deuot]. ga nccitas nõ hꝫ legẽ.de ꝺſe.di.i.c.licẽ. ꝛ ſic magna nccitas h iducit vt ibi dr. Et de re.iu.c.qõ nõ ẽ Ordies ẏo ſacri nõ ꝺferunt niſi cert] dieb⁹. vt pꝫ de tpꝛib⁹ ordinationũ.c.i.7.2.7.75. di.c. vlt. Et criſma certo tpe ꝺficit. de ꝺſe.di.4.c.oi tpe Qõ in ſupficie ꝺdicit:ſꝫ exponat oi tpe.i.oi an no añ paſca certo die. Et q: iſta cert] tpꝛib⁹ ꝺſe rũt:dubitauit an idẽ cẽt.de ꝺſe.eccle.h.ibi. Et nõ q epi nõ ꝺſecrãt niſi dieb⁹ dñicis.75.di.c.i. Et die ꝺſecrationis nõ pñt ordines cõferre.vt pꝫ i.c.q fic.de electõe. Dico ĝ q dignitas eccle ſie p.oñdit i h q ꝺſecrari nõ põt ſine ſoleni ce lebratiõe miſſe.vt i dicto.c.2.de ꝺſe.di.i. ꝛ nõt in.c.de fabrica ẏo eccl'ie.i fine.cadẽ di. ¶ 2ci⁹ nobilitas oñdit.q: nullus niſi epꝰ eccl'ias ꝺſe crare põt vt pꝫ de ꝺſe.di.i.c.nemo. Nemo ingt eccl'ias edificet anteq̃ ciuitat] epꝰ veniet: ꝛ ibi dẽ crucẽ figat publice: ꝛ atriũ ꝺſignet.ſ. xxx. paſſus in circuitu vel.xl. Et añ diſtiniat q edifi care vult q̃ ad lumiaria. ꝛ cuſtodiaꝫ. ꝛ ſtipẽdia cuſtodũ ſufficiũt. oñſa ꝺnatõe.i.firmata ꝑ pu blicũ inſtrumẽtũ ſic domũ edificet. Et poſtq̃ cõ ſecratũ fuerit atriũ eccl'ie ciuſdẽ aq̃ ſcã ꝺſpgat h ibi. Ex gb⁹ ẏbis accipe hãc regulã q: ſine cõ ſẽſu epi ꝑ nullũ etiã exẽptũ eccl'ia edificari põt vt pꝫ de ꝑui.c.cũ oliꝫ ,ppt qõnes.in glo. Nõ q eccl'ia. Et de ꝺſe.di.i.c.de locoꝝ.in glo. Et q: et ille q fecit eccl'iaꝫ ꝺſecrari: vel altare dotẽ facẽ tencat. vt dicit.c.nemo. ſatis clare in.c.cũ ſicut de ꝺſe.eccle. vl altaris. vbi dicit ſic tex. Luꝫ ſic ex relatiõe capli ordiẽſis nob innotuit coꝝ fe ceris eccl'iam ꝺſecrari. Et ifra. Cũ nõ ſit eccl'ia niſi de dote ,puiſuꝫ fuerit ꝺſecrãda:eo libera li⁹ ad dotandũ ꝑdictã eccl'iaꝫ apire man⁹ mu nificẽtie tue debes:q̃ ad h fori⁹ tanq̃ ex debi to iam tener]. h ibi. Et ſunt ẏba Honorij tercij ſcripta regine Ungarie. ¶ 3⁹ dignitas eccleſie oñdit in h q eps ꝺſecrãs eccl'iam:trib⁹ vicib⁹ circuit eã. ꝛ in q̃libet circuitiõe eps ad ianuam eccl'ie q̃ clauſa tenet:cuꝫ baculo paſtorali pcut tit:dicẽs. Attollite põtas pncipes vr̃aſ tc. Tri plex circuitus dr ẏbi hũanati ꝑ ſalute nr̃a tri plicẽ circuitũ oñdit. ¶ Prim⁹.n. circuit⁹ fuit qñ de celo i mũduꝫ venit. Jo.i. Uerbũ caro factuꝫ eſt. Scõs qñ de mũdo aſcẽdit ad celũ. Luc. vl. ꝺidẽtib⁹ illis eleuat⁹ ẽ. Et ꝫ⁹ i fine ſeculi erit: qñ iterꝝ de celo in mũdũ veniet vt iudicet mun dũ. ¶ Percuſſio aũt baculi cordis illuminationeꝫ oñdit. Cãti.5. Aperi mihi ſoror mea:colũba mã tc. Apoc.3. Sto ad hoſtiũ ꝛ pulſo tc. Quare ꝺ cludam⁹ q̃ ꝑpt eccl'iaꝝ ſciſſimaꝫ ꝺſecrationẽ ipe plurimũ venerãde ſũt. ¶ Tertia rõ dr diui noꝝ officioꝝ deuota auditio. Naꝫ q̃tidie i ꝑdi ctis eccleſijs ſeptẽ horꝫ canonice dicũt. Quaꝫ aũt tales horꝫ dicãt:dico breuit q h eſt in me moriã ſeptẽ nobiliũ rer̃ geſtaꝝ in xpi paſſiõe. ¶ Prio nãq; in hora matutinali xp̃s in domo Anne ꝛ Cayphe multa obꝓbria ꝛ dura ẏba ſuſtinuit:ꝛ iõ diuinis officijs dedicati: caipſa hora matutinũ decãtant. vbi laudes de tantis obꝓbrijs xp̃o ꝓſoluũt. ¶ 2ª hora ꝑma xp̃s in ꝺſiliũ iudeoꝝ ducit. falſa ꝺ eũ teſtimonia q̃rũt falſis accuſationib⁹ vincit. ꝛ Pilato tradit. i cuius gr̃aꝝ actões horã ꝑme decãtam⁹. ¶ Hora tꝛia Herodi mittit. ꝛ ab ipo cũ ſuo exercitu ſpnit. ꝛ illuſus cũ veſte alba ad Pilatuꝫ remit tit. ꝛ clamãtibus iudeis.crucifige: crucifige:a Pilato flagellat. ꝛ iõ in ci⁹ honorẽ hora ẽtiaꝝ cãtat. ¶ Hora ſexta xp̃s ꝺdẽnat:cõſpuit. illu dit. ſpinis coronat. arũdine cedit. ꝛ crucez ba iulans ciuitatẽ egredit. felle ꝛ aceto potat. cuꝫ ſceleratꝰ cõnumerat. blaſphemat. irridet. ſol obtenebrat. ꝛ nos i honorẽ ci⁹ tali hora ſextaꝫ dicim⁹. ¶ Hora nona matrẽ cõſolat. clamans moꝛit. velũ tẽpli ſcindit. ẽra mouet. petre ſcin dũt. monumẽta aperiũt. Cẽturio cõfitet. ꝛ ce teri reuertẽtes pectora pcutiebãt miaꝫ poſtu lãtes:ꝛ iõ nonã decãtam⁹. ¶ Hora veſpertina lã cea lat⁹ ei⁹ ꝓfert:ꝛ ex vulnere ſanguis ⁊ aqua egredit:ꝛ iõ veſpe docãtat. ¶ Hora cõpletorij i.ſero h oia xp̃s fec. ¶ Prio ſacrm inſtituit. pedes apl'oꝝ lauit:lintheo extſit.apl'is ꝑdicat. ꝑ eis pꝛez orat.ad locũ ,pditõis ,pperat.hora ſue mõ tis nũciat.trinã oꝛoez fac.ſanguinẽ ſudat.ꝺ cru ce deponit. ſepelit. ꝛ lapis ſignat ꝛ cuſtodit: ꝛ nos i hoꝝ memoriã horã completorij dicim⁹. Que oia ,ppha ſpũ coĝſcẽs:aiebat. Septies in die laudẽ dixi tibi. Quas horas ẽt dicẽdas iſti tuit. exꝺ cele.mi.c.i.qõ icipit. ꝑſ bꝛ. vbi ẽca me diũ capli ſic dr. ,ppha dicẽte ſeptieſ i die laudẽ dixi tibi:q ſeptenari⁹ numer⁹ a nob ipleť:ſi ma tutini:pmeꝛtie:ſexte:nonc:veſpe: completorij tpe nr̃e fuit] officia ꝓſoluam⁹. Nã ꝺ noct nũ vigilijs idẽ ipe ,ppha ait. Media nocte ſurge bã ad confitẽdũ tibi. ĝ his tpib⁹ laudes creatori nr̃o ſup iudicia ſue iuſticie referam⁹. h ibi. De iſt] ãt hoꝝ] plura dicẽda cẽnt:ſꝫ iſta ſufficiãt ad pñs. q̃re ſat] pꝫ xi. iſta ꝑma. ¶ Qrtũ ad 4am xi. dico q tripler ẽ ꝑncipal' reuerẽtia quã ſacr] tẽ plis ipẽdẽ ꝺbem⁹. vꝫ. hũl' ⁊ ſcã ꝺuotio: ẏba ⁊ ꝺ bita remotio: ſcã ⁊ hõeſta locatio. ¶ Pria inq̃ reuerẽtia dr hũl' ⁊ ſcã ꝺuotio. Audi pulcherri mũ tex. de ꝺſe.di.i.c.qñ. vbi ſic dr. Qñ ãt ſtam⁹ fres cariſſimi ad oron̄:iuigilare ⁊ icũbere ad ꝑces toto cõde ꝺbem⁹. cogitatio oĩs carnal' et ſecl'ar] abcedat. neq̃ q̃ tũc aim⁹ aliꝺ q̃ id ſolus cogitet qꝺ ꝑcat: Jdeo ſacerdos añ oratiõnem ꝓfatõe premiſſa parat fratrũ mentes: dicendo ſurſum corda. ꝛ dũ rñdet plebs. hẽmus ad dñm ãmoneat nihil aliud cogitare q̃ dñm. claudat ꝺ aduerſariũ pect⁹: ꝛ ſoli deo pateat. Nec ad ſe hoſtẽ dei tpe oꝛois venire patiat. h ibi. Audi ꝛ aliꝺ capꝫ aplica. vbi dr ſic. Aplica auctoꝛitate mãdamus: dũ ſacra euãgelia leguntꝰ i eccl'a: vt ſacerdotes ꝛ ceteꝛi oẽs nõ ſedẽtes: ſꝫ venerabili ter curui: ꝛ i ꝺſpectu euãgelij ſtates: verba intẽ te audiãt: ꝛ fidelit adoꝛẽt. Audi ꝛ.c. decet de i mu.eccle.li.6. vbi dr. Cõueniẽtes.ſ.ibidẽ nomẽ illud qꝺ ẽ ſup oẽ nomẽ: a q̃ aliud ſub celo nõ eſt boibus datũ: i q̃ ſaluos credẽtes fieri oporteat nomen. vꝫ. Jeſu. xp̃i q ſaluũ facit pplm ſuum a petis eoꝝ: exhibitõe ſpãlis reuerẽtie attollant Et qꝺ gnãliť ſcribitur. In nomine Jeſu omne genu flectat: ſinguli ſingulariť i ſeipſis iplentes ꝺcipue duꝫ agunt miſſarũ ſacra miſteria: gl'o ſũ illud nomẽ q̃ncũq; recoliť: flectãt genua cõ dis ſui: qꝺ capitis iclinatõe teſtent. h ibi. Ex q bus tribus capt̃is apparet cũ ẽsta hũilitate de bet cẽ ingreſſus eccl'ie. ꝛ ẽsta ꝺuotõe ſtat⁹. Et de hoc plẽnie ẽt notat Jo.an. ſuper dicto.c.de cet. et ſup verbo. teſtẽť. dicit q ꝑ exteriora ſig̃ indicantur iteriora. Ad h.c. vnũ pncipiũ. de ſac vnctione.li.6. ꝛ Inſtituta de rer̃ diuiſiõe. §. gal linaruꝫ ſm Jo. an. i.d.c. decet. Facit ad h iex ñ codicillũ. L. de codicilijs. ꝛ.c.ex ſtudijs. de ꝑſũ ptis. li.6. Et ſic pꝫ pria reuerẽtia q̃ exhibẽda ẽ eccl'eſiis xp̃ianoꝝ. ¶ Scõa reuerẽtia dr vera ꝛ debita remotio. i. vt oia dñũ cultũ ipediẽtia ſmoueant: vt accipitres: falcones: canes: ꝛ h⁹i ¶ Proide ſm Jſidoꝝ i eccl'a oꝛdiati ſũt hoſtiarij q claues eccl'e tenẽt vt oia ideꝺbita ꝺ eccl'ia ex pellãt: ꝛ debita introducãt. Quo officio bodie vſus ẽ dñs: cũ vendẽtes ꝛ emẽtes eiecit de tem plo ꝓinde hinc ꝺſiderẽt q̃ guiſſime deũ offẽ dant: q arãdo ꝑ eccl'aꝫ dina officia ſuis ꝓcatio nibus perturbãt. Et gdã qꝺ peius eſt ꝓius co medũt ꝛ bibunt q̃ miſſa audiãt: ꝛ cuꝫ iebrieati fuerint ſtãt ãte portã eccl'e ꝺfabulãtes: ꝛ cũ cã panullã ꝑ eleuatione coꝛpis xp̃i audiũt: ẽũ ſtre pitu eccleſiã ĩtrãt: ꝛ vix ꝺno ſacramẽto viſo: eccleſiaꝫ egrediunt: putãtes ſe miſſã audiviſſe qꝺ nõ ẽ verũ. de cõſe.diſ.i.c. miſſas. Jnde i legẽ da ſci Joh. el'ynarij legit q cũ ſel'm miſſã vellet celebrare: pp'ls id obſtuabat qꝺ nũc ꝺixius. qꝺ ſcũs vidẽs: ꝛ ipſe ſil'r exiuit: ꝛ i medio popl'i ſe dere cepit. qbus admirãtibus rñdit. Ubi grex ibi paſtoꝛ. aut igr eccl'aꝫ ĩtrate: ꝛ ĩtrabo. aut ſic ſimil'ſedeãus. ꝛ ſic edificato pp'lo miſſã deuote celebrauit. Concludãť q̃ q oẽ ihoneſtũ ꝛ diui nũ cultũ ipediẽs: exẽplo xp̃i ẽ remouendũ. Jnꝺ Paulus. i. Lor]. 14. ait. Mulieres in eccl'a ſilẽ tiũ teneãt. ꝛ ,ppt honeſtatẽ vela ꝺbẽt hre ſup caput. vt ꝺic ſcũs Amb. 33.q.5.c. mulier: vbi ꝺic tex. Mulier ꝺz velare caput: nõ q: nõ ẽ imago dei: ſꝫ vt oñdat ſubiecta. ꝛ q̃ ꝑuaricatio ꝑ illã inchoata ẽ. h ſignũ ꝺz hre i eccl'a. ,ppt reueren tiã ep̃alẽ. i. ſacerdotalẽ: ñ hẽat caput liberuꝫ: ſꝫ velamie tectũ. h ibi. Concordat apl's. i. Lor]. xi. Mulier igt ꝺz hre velamẽ ſup caput ,ppt ãge los. vbi glo. ¶ Propt ãgelos igt: ſ. q oratib⁹ cir cunſtãt. ps. Jllic pncipes. i. ãgeli ꝺuicti pſallẽti bus i medio iuuẽcularũ timpaniſtaꝝ: i. aiarum orantiũ vel ,ppt ãgelos q. ſ. ſacro coꝛpis xp̃i cir cunſtãt. vt pꝫ i.4. ſniarũ. di.13. vel ,ppt angelos .ſ. q nobis i cuſtodia dati ſũt. vt pꝫ i.3. ſniaꝝ. di. xi. q ãt oĩa talia ipediñta ꝺnũ bonoꝝ ab ec cleſiis remoueri debeãt oñdit. c.2. de cuſtodia euchariſtie. ꝛ.c. cũ eccl'a ꝛ.c. eccl'a de imu. eccl'e Laplm de cuſtodia euchariſtie ꝺic ſic. Reling nolum⁹ icoꝛrectũ q̃ qdaꝫ cl'ici eccl'as ſic expo nunt ſuppellectilib⁹ ,pp'is ꝛ ẽt aliẽis: vt potius doꝫ laice q̃ ꝺei baſilice videãt: ñ ꝺſiderãtes q̃ dñs ñ ſinebat vt vaſ trãſferret ꝑ tẽpli. Sũt ꝛ alij q nõ ſolũ eccl'as ꝺimittũt icultas: verũ ẽt vaſa miſterij: ꝛ veſtimẽta miſtroꝝ: ac palas al taris necnõ ꝛ ipſa coꝛpalia tã imũda relinquũt q̃ inkdũ aliquib⁹ ſũt errozi. Que ẏo zelus nos comedit ꝺom⁹ dei: firmit̃ ꝓhibem⁹ ne h⁹i ſup pellectilia i eccleſijs admittãt: niſi ,ppt icurſus aut icendia repẽtina: ſeu al'ncĉitates vrgentes ad eas opporteat hre refugiũ. ſic tñ vt nccitate res i loca pſtina reꝓrtẽtur. ¶ Precipimus q̃ş vt oratoria vaſa: coꝛporalia: ꝛ veſtimẽta predicta mũda ꝛ nitida ꝺfuent. Nimis.n. vr̃ abſurdũ i ſacris ſordes negligẽ:q̃ ꝺdeceret i ,ppbanis. h ibi. Et glo. ſup ẏbo. veſtimẽta ꝺic. Veſtimẽta eccl'e honeſta ꝛ mũda ꝺbẽt cẽ ꝺ ꝺſe.di.i.c. ve ſtimẽta ꝛ.c. cũ eccl'a. de imu. eccle. ꝺic ſic. Cum eccl'a dei ſm cuãgelicã ẏitatẽ ꝺom⁹. oꝛonis eẽ ꝺbeat nõ ſpelũca lẽtronũ: aut ſaguis foꝛ: ſecu lares iudices cãs ꝺbide ſaguis cñuſione ꝛ coꝛ porali pena agit: i eccleſiis r cimiťijs agitar ſb anathematis ĩtermiatõe. ꝓhibẽus. Abiurdum .n. ẽ ꝛ crudele iudiciũ ſanguiſ exerceri vbi ẽ tu tela refugij ꝺſtituta h ibi. Glo. i. ſup. c. rcling. ꝺ cuſto. eucha. diſtiguit de iudicio eccl'aſtico ꝛ ſe cl'ari. ꝛ ꝺic q iudiciũ eccl'aſticũ p̃t ꝛ ꝺz i eccl'iis exerceri. vt. 2.q.2.c. ꝓceptũ: ſꝫ nõ ſeculare. vt ꝺi cto.c.cũ eccl'a de imuni.ec. Et.c. eccl'a. ſic ꝺic. Eccl'a i q̃ officia ꝺina celebrãt ꝫ adhuc ñ exti terit ꝺſecrata: nullo iure ꝑilegiuꝫ imunitatis adimit. q: obſegis ꝺnis ꝺdicata: nulli⁹ ẽ teme rãijſ auſib⁹ ,ppbanãda. h ibi. ¶ vltimũ fac ad ,ppoſitũ. Et ſic pꝫ ſa reuerẽtia. ¶ Accipe tꝛiaꝫ reuerẽtiã q̃ dr ſcã ꝛ hõeſta locatio. Ubi accipe iſtã regulã q: vnuſqſq; i eccl'a ſuũ locũ tenẽ ꝺz de ꝺſe.diſ.2.c. ſacerdotũ. vbi circa medietatez capt̃. dr. Nulli laicorũ liceat i eo loco vbi ſacer dos ꝛ relig clerici ꝺſiſtũt: qꝺ ꝑſbiťuꝫ nũcupat. qñ miſſa celebrat ꝺſiſtẽ: vt libeť ac honorifice poſſint ſacra officia celebrari. h ibi. Et h idem pꝫ ꝺ vi. ꝛ bo. cle.c.i. ubi dr ſic. ut laici ſec⁹ altar quando ſacra miſteria celebrãt ſtare uel ſedere inter clericos nõ ꝑſumant ſꝫ ps illa q̃ cã celr ab altare diuiďť tñ ꝓſallẽtib⁹ pateat cl'ic]. ad adoꝛãdũ ẏo ꝛ cõicãdũ laic] ꝛ femis ſic mos eſt pateat ſanctã ſanctoꝝ. hec ibi. ex ꝺcilio Magũ tino. glo. ibidem in fine dicit q ſancta ſanctoꝝ ꝑ coꝛpoꝛe eccleſie accipipit: ſiue ꝑ pte maioꝛ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ecclesie vbi stant laici. Facit etiã ad .b.c. puenit de .se. di. 2. Sũmite igit o christiãi exẽpluz publicani: q a lõge stãs nec oculos suos audebat leuare ad celũ: z cũ eo qlqz dicat. ꝓpitiꝰ esto mihi pccori. qr̃ ꝛc. ¶ Qtũ ad ẽtiã ꝙi. dico breuiter ꝙ ecclias honorãtes tria iter ceta officia. i. bñficia reportãt. s. pcoꝝ relaxationẽ: amicoꝝ cõiones: z vite bone tminationẽ. ℣ ꝓio inq̃ reportãt pcoꝝ remissionẽ ad minꝰ venialiuz. Vñ accipe regulã ꝙ nũq̃ dicis dcuote z i gra oronẽ dñicaz: gn semp pcã venialia dimittãt z ℞ q: sine eis viuẽ nõ possuꝫ. ꝑbat .b.c. p ãtri dianis. de .se. di. 2. ℣ 2o reportãt amicoꝝ cõionẽ. Ubi accipe regulã ꝙ nũq̃ intras eccliaz cũ deuotiõe: z dicis vnũ pr̃ nr̃. gn oẽs aie tuoꝝ af finiũ z amicoꝝ in purgatorio pticipent. Audi ꝓ: ro. barbatũ. de .se. di. 5. nõ mediocriter. circa finẽ. Cũ igit̃ ingt̃ p oibus psallim⁹ aiabus: vel missa dr̃: nil min⁹ q̃ si p vno q̃s ipoꝝ cane ret̃: accipit̃ ꝛc. Inde .ps. ait. ꝓarticeps ego suz oiuz timẽtiũ te. 3o reportãt vite bone tminatiõez. Vñ accipe r̃gulã ꝙ nũq̃ honorãs eccl'as z dina libent audiẽs: pot̃ mala mõte finire. Et accipe ℞ exẽplũ. Legit̃. n. de q̃dã pr̃c: g filiũ volens i curiã cuiusdã reg̃ ponẽ: tria ℞ ꝓcepta uli iter ceta dedit. ꝓrimũ vt singulis diebꝫ ꝓ posse deuote eccl'iam itraret: z septẽ pr̃ nr̃ z totidẽ aue maria dicẽt. z si posset: missaz audiret. Scõm ꝓceptũ fuit vt a mẽdacio caueret oino. Tertiũ fuit vt alcĩ nõ faceret qõ sibi fieri non vellet. Sic istructũ filiũ i curiã reg̃ locat. Fuat ille iussa pr̃is: z pbe: sacteq̃ pficiebat: ita vt ab oibus carus haberet. Orit̃ i mẽte alcĩ⁹ curialis ta vt fieri solet iuidia. iuuenẽ hũc obfuat vt i aliq̃ detrabat: z regi accuset. die noctuq̃ pẽsat q̃ via i odiũ reg̃ illũ ponat. Tandẽ die q̃dã regine aquã ad manꝰ ministrãs: regina ãnulo extracto de digito vt rectiꝰ manꝰ lauaret illum iuuenẽ fuandũ dedit. z ipm in marsupio collocauit. diligebat cũ regia sũme ℞tutib⁹ suis. Invidus ℞ cernit: ad regẽ festinans: qb⁹ pot̃ ℞is regiũ se dicẽ sẽp optasse honorẽ. z tãdẽ psuadet reginã turpit̃ iuuenẽ adamare. signũ ãnuli adduc: capite trucari petit si i marsupio nõ repit̃ credit rex. ꝓ iuuene mittit. bursaz q̃rit. factũ repit. mortẽ corde minat̃ illi. Fornacẽ ardẽtẽ exẽ ciuitatẽ parari iubet: fornacariosq̃ ait. Quez ad te mittã talia ℞ba ferentẽ. pfecisti iussa regis. ꝓtinus i fornacẽ ardẽtẽ ꝓice. ꝓparãt oia. mittit iuuenis. accelerat ipe iussa vt pficiat regis. At cũ iaz mediũ iter pfecisset: eccl'iam q̃ndã reperit. suas nõ dixisse oronel memorat̃. illã igredit̃. angulosq̃ i vno oones icipit z deuote. Instat iterea iuidus vt eũ ad fornacẽ mittat: vt videat si fornacarius iussa opleuit: fornax ardet mittit̃ iste z magistro fornaci ait. Dicit rex meus: si iussa opleſti. cui ille. Ueni z vide. Et cũ introspexit: a magistro ꝓcipitat̃: burit̃. z sic pena ꝺdigna punit: qõ eni alteri iuste pauerat: i se iuste ptulit. Finita oronе accedit iuuenis: si rẽ pfecerat ait. Lus ille. Jã ꝺsumptũ reoꝝ iquit accede z vide. Mirat̃ ille factũ: reuertit̃: z factũ narrat. Mirat̃ rex. Et tãdẽ veritate ꝑperta: iuuenẽ magis q̃ ãtea pamauit: q̃re ꝛc. Et sic ps ista ꝺclusio. Et ita p oppositũ notate. Liues Sigs violauerit tẽplũ dei: z vitupat hec duo illũ isecũt. ꝓmo. Que oio mala morte pibit: vt fuit anthiocus i libro paralipomenon. Aut domus eius fiet postribulũ: z vel eiꝰ vxoꝝ aut filie: meretrices efficiũt: z domũ ifallant̃ eni vt tupabilit̃. Et hec vult diuia iusticia. Ut q domũ di: ibonorat dom⁹ eꝰ ibonorẽ. Et iõ dic̃ de talib⁹ Qui honorificauẽ it me honorificabo eũ q ãt otenũtme. Erunt ignobiles. ¶ De roboratione eccl'iarũ x̃pianoꝝ ꝺsideratio secunda.

Secundo loco ec

clesiaꝝ dei singularẽ roboratõez vi deamus. Ubi tres ꝺclusiões subiungamus: vz. ℣ Prima ꝺclusio est ista. Etsi x̃pi ecclesia multis possit tribulatiõibus quassari: tñ nunq̃ poterit extenuari. ℣ Secũda ꝺclusio ẽ ista. Etsi a multis tirãnis ecclesia x̃pi ꝺculcet: nunq̃ tñ sua ꝓuilegia depdunt̃. ℣ Tertia conclusio est ista. Quia eccl'esia x̃pi est domus dei demones illã timẽt: z fugiũt a facie dei.

¶ De duratione ecclesie ꝺclusio prima.

Accipe ꝓmã ꝺclusionẽ: vz. Etsi x̃pi ecclesia multis tribulatiõibus possit quassari: nũq̃ tñ poterit extenuari. Ubi tres igram⁹ ꝙi. vz. ℣ Prima ꝙi. ẽ ista. Quõ scis prib⁹ veris testi eccl'ia x̃pi fuit demõstrata. ℣ Sa ꝙi. est ista q̃tuz duratura eccl'ia x̃pi. ℣ Tertia ꝙi. ẽ ista. Si qs pot̃ seipm baptizare ad ℞ vt ingrediat fidẽ z eccl'iaz x̃pi. ¶ Qtũ ad ꝓmã ꝙi. dico ꝙ trib⁹ ꝑbatissimis viris i vet̃i testõ ecclesia x̃pi fuit i figur̃ demõstrata. ℣ Prima demõstratio fca fuit ꝓ̃iarce Jacob. ℣ Scda scissimo Moysi. Tertia doctissimo Salomõi. ℣ Prima ꝓ̃iarce Jacob i forma scale. Hen. 28. Qui exꝑgefact⁹ erexit ibidẽ lapidẽ i titulũ: z dixit. Uere locꝰ iste scũs ẽ: z ego nesciebã. nihil aliud ẽ ℞: nisi domꝰ dei z porta celi. Jn q̃ gdẽ loco vt dr̃ i bistoriis scolastic⁹: fuit postea edificata Bethel: q̃ inc̃ꝑtat̃ dom⁹ dei. z postea vocata ẽ Pierũn q interꝑtat̃ visio pacis. Erectio aũt ista lapidis figura erat ꝙ i codẽ loco tẽplũ dñi edificari ꝺbebat: vt postea factũ ẽ. Qr aũt vocauit locũ illũ porta celi: figura erat ꝙ ibi passiõis x̃pi crux erigi debebat: p quã patẽtes fierent porte celi. Vñ Piero. Sãguis x̃pi ianua padisi ẽ. Angeli descẽdẽtes z ascendẽtes: figurabãt ꝙ apta ianua celi p x̃pi passionẽ ãgeli ad nos venire debebãt: z sacrificãtib⁹ nobis adeẽ: z oãtib⁹ ad deũ vota nr̃a portare. q̃re ꝛc. Uide historiã ibi z lege eũ. ℣ Scda demõstratio fca fuit sactissimo Moysi. Exodi. 40. c. z Numeri. 7. c. vbi dicit̃: Fecꝫ Moyses tabnaculũ dñi: z scificauit iuxta exẽplũ qõ ci mõstratũ fuerat i mõte. Exo. 26. Sic facies tabnaculũ ꝛc. vide textum. Hoc

aũt totuz factũ est in figurã tabernacli x̃pi: qõ ecclesia est. Jn q̃ p sacerdotes nõ carnes bircorũ aut vitulorꝫ offerũt̃: sz verꝰ ꝺs z bõ. de .se. di. 2. c. semel. vide feria. 5. ꝑme dñice i �fa ꝺsideratione ꝺclone �fa circa finẽ. ℣ Tertia demonstratio facta fuit doctissimo Salomoni: qñ cõstructo tẽplo p ipsũ. dñs ad eũ ait. Sãctificaui mihi locũ istũ. 2. Paral. 7. Ubi nõ ꝙ hoc tẽplũ quod Salomõ edificauit fuit i autũno edificatũ in. 4. die septẽbris qõ postea ꝓphanatũ z destructũ fuit ꝑ Nabuzardum. vt ps. 4. R. 25. Et dicre. 52. Fuit ãt postea a Jozobabel sub Dãio rege i veris tpe. s. die. 12. mensis renouatũ: vt ps Deside. 3. 7. 6. c. Et ℞ tẽplũ postea a supbissimo Antiocho rege fuit turpit̃ ꝓphanatũ. Macha. 1. c. Sed postea iuda Machabeo purgatio tẽpli facta ẽ. s. die. 25. mensis casleu. i. decẽbris. De hac purificatõe bẽtur. i. Macha. 4. c. vbi dicit̃ Elegit iudas sacerdotes sine macula vt mũdarent sactuariũ. Et infra. Statuit vniuersa eccl'a vt agerent dies dedicatõis p dies octo cũ gaudio. Enceniauerũt. n. octo diebꝫ. Et Machab. 8. dr̃. Cũ encenia agerẽt Jherosolimis. Et Joan. 2. Facta sunt encenia Jherosolimiis. z hyems erat. Encenia. n. dedicatio tẽpli ẽ. Et dr̃ i ꝑali: q: octo diebꝫ enceniabãt. i. festũ ꝓtenebant. Et nõ ꝙ bñ. 25. die mẽsis decẽbris Judas purificauit tẽplũ z altare nouũ ꝺstruxit. Figurabãt. n. natiuitatẽ dñi nr̃i Jesu x̃pi altare nouuz z hostia noua. Dicit̃ ãt i histoꝛijs scolasticis ꝙ ℞ tẽplũ postea a ꝓpio exꝛitit violatũ. vz. i co sta bulãdo suos eqs. Vñ i posteꝝ ifoꝛtũat⁹ i bellis fuit. q̃re ꝛc. Et sic ps ꝓma ꝛitas. ¶ Qtũ ad ꝫz ꝛitatẽ dico ꝙ nũq̃ eccl'a x̃pi pot̃ tñ vexari ꝙ talit̃ debeat deficẽ z extenuari. Facit ad .b.c.z. in ꝓncipio. exꝛ de baptismo. z glo. 2. ibidẽ capm sic dicẽ. Maiores eccl'e cãs ꝑserti articulos fidei ꝺtigentes ad ꝓetri sedẽ referẽdas itelligit q cũ q̃rẽti dño quẽ discipuli dicerẽt ipsũ cẽ: respodisse nõbat. Tu es x̃ps filiꝰ dei viui z ꝓ eo dñm eroꝛasse ne deficiat fides eꝰ: ꝛc. Et glo. super ℞bo deficiat sic dicẽ. Ex ℞ ꝑbaꝛ ꝙ eccl'a nõ pot̃ cẽ nulla. 24. q. 1. c. pudẽda. vbi Aug. ℞ ꝑbat. Ad idẽ facit. 21. di. §. 1. ad finẽ ℞si. ego ꝓ te rogaui vt nõ deficiat fides tua. ℞ gl. Sz q̃rit̃ q̃re rogauit dñs ne deficẽt fides ꝓetri. nunqd z alij discipuli nõ credebãt i eum? Dico ꝙ ꝛo de fide ꝓetri speciaľr ait. qz ꝓetrus spãľr eũ dei filiũ asseruit: dicẽs. Tu es x̃ps filius ꝺi. Sz ℞ ẽtiã dixit Natanabel. Jo. 1. c. Rabi. tu es filiꝰ dei: tu es rex Jsrahel. Et Mat. 15. c. q̃ gdã existentes i naui: dixerũt. Uere filiꝰ dei es. Dico ꝙ ꝺfessio fidei ꝓetri fuit pfecta adhesio sine excitatiõe: aliozꝫ ãt solũ ex opione. Uel dicãus ꝙ alij fatebantur x̃pm filiũ adoptiuũ z nõ nãlẽ. ꝓetrꝰ ãt nõ sic. Vñ qdẽ credebãt x̃pm eẽ filiũ dei ꝑ adoptionẽ tm̃: vt hi q eũ Elyaz. Jeremiã: aut vnũ ex ꝓphetis cẽ asserebãt. Illos. n. cogũerant puros fuisse boies: sz tñ scõs. Quidã ꝑ adoptõem z vnionẽ: nõ tñ ꝑsonalẽ distinctõez. vt Natanabel. Quidã ꝙ nãz z ꝑsonalẽ distinctõez: z ℞ ẽ perfecta fides: vt ꝓetrus. z iõ ait x̃ps. Sup hãc petrã edificabo eccl'am meã. Quidã ãt credebãt ꝙ nec ꝑ adoptionẽ: nec aliq̃ mõ cẽt filiꝰ dei: vt pharisei. Vñ z illũ aiebant i ꝓncipe Belzebub eiicẽ demõia q̃re ꝛc. Hec ẽt ponit Francisc⁹ ꝺ Marchia i qonibz suis sup Math. Qtũ ad ẽtiã ꝙi. dico. hãc regulã gñalẽ ꝙ null⁹ ꝓt baptizare seipsũ. De ℞ ẽ casus ad lr̃az. ex ꝺ baptismo .c. debitũ. vbi dic̃ sic ter. Debitũ z infra. Sane intimasti ꝙ qdã iudeus in mortis articulo constitutus: cũ inẽ iudeos tm̃ exisseret: i aquã seipsũ imersit: dicẽdo. Ego baptizo me i noie pr̃is: z filij: z spũs sci. Respõdeus ꝙ cũ iter baptizãtẽ z baptizatũ dẽat eẽ distinctꝺ: sic ex ℞bis dñi colligit dicẽtis apl's. Baptizate oẽs gẽtes i nomine pr̃is: z filij z spũs sci. Mẽozat̃ ꝙ iude⁹ ẽ denuo ab alio baptizãdus: vt oñdat̃ ꝙ ali⁹ ẽ q baptizat̃ z alius q baptizat. Ad qꝺ ẽt designandũ ipse x̃ps nõ a seipso: sz a Joãne voluit baptizari. Qꝺ is si tal' ꝺtinuo decessisset: ad pr̃iam ꝓtinus cuolasset ꝓpt̃ fidẽ sacr̃i: z si non ꝓpt̃ fidei sacr̃z. In baptismo gppe illa spũat̃ gñatio celebrat̃: de q̃ ℞itas ait. Oportet vos nasci ꝺnuo Quia nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̃ z spũ scõ nõ intrabit i regnũ celoꝝ. Sic g̃ i carnali gñatõe q̃ ꝓles ex viro z femina nascit: alius ẽ qui carnaliť gignit z alius q carnaľr gignit. ℣ Sic z i sacrali gñatõne q̃ soboles ex aq̃ z spũ scõ renascit: alius dz cẽ q spũaliť generet: z ali⁹ q spũaľr gñet ꝛc. Ex qbus ℞bis triplex rõ format̃ q̃re qs seipsũ baptizare nõ pot̃. ꝓrio ꝓpt̃ distinctõez baptizãtis z baptizati. Scõo qr ꝛps ℞ exẽplo docuit cũ a Joãne voluit baptizari. Tertio qr si i gñatõe carnali generãs z gẽtiũ regrunt̃. g̃ z i gñatõe spũali. vt sic vir nõ pot̃ sibi filiũ carnaliť legitimũ q̃rere: c⁹ vxoꝝ mater nõ sit: ita nec spũa lẽ: nisi vxoꝝ ciusdẽ sit cõmat̃ pentũ illius. 30. q. 4. c. sicẽ. ℞ ponit glo. sup ℞bo i carnali. Sz an iudeus sit saluat⁹. videt dicẽ tex. q̃ sic ꝑ fidẽ sacramẽti: z nõ ꝓpt̃ fidei sacr̃m. Glo. tñ idez sup ℞bo. cuolasse: ait q̃ nullus expectet ad eccl'am redire qñ peccare nõ pot̃. de pe. disi. 7. c. vl. q̃re ꝛc. Et ℞ sufficiãt p̃o ꝓma ꝺclone.

¶ De ꝓuilegijs eccl'arũ ꝺcl'o ꝫa.

Accipe ꝫam ꝺclonẽ. vz. Etsi a multis tirãnis eccl'a x̃pi ꝺculcet: nũq̃ tñ sua ꝓuilegia depduũt. Ubi tres ꝛgrãus ꝛitates ℣ Prima ꝙi. ẽ ista. Quid ẽ ꝓuilegiũ absolute z ꝑ ꝓuilegiũ eccl'e. ℣ Scda ꝙi. ẽ. Quotuplex ẽ ꝓuilegiũ eccl'e. ℣ Tertia ꝙi. est. Quõ z qñ tollit̃ ꝓuilegiũ. ℣ Qtũ ad ꝓma dico ꝙ ꝓuilegiũ nõ ẽ aliꝺ nisi ꝓuata lex. de ℞bo. sig. c. abbate sci Siluani circa mediũ capl'i. Vñ ẽt ꝓuilegiũ q̃si ꝓuans legẽ dr̃. q: ẽ ꝓpe ꝺ ius cõmũe. vt ibi z. c. ꝓuilegia di. 3. ꝑ Bernar. Exq̃ segit̃ qd sit ꝓuilegiuz eccl'e q: nihil aliꝺ ẽ ꝓuilegiũ eccl'e nisi qdã ꝓuata lex eccl'e vel rex q̃ ptinẽt ad eccl'am. ℣ Sz q̃rẽ quis posset: an possz alicui ꝑ ꝓuilegiũ dare id qꝺ iur̃ cõi sibi ꝺcedit̃. Et dr̃ q: ñ. q: ex q̃ ẽ ꝺ ius cõe nõ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ocedit ꝓuilegiū id qđ ius cōe. Cōtrariū tñ hēt in.c.i.de rescriptis. Unī vni factū ē ꝓuilegiū vt sibi libē licēt appellare: qđ ēt ō iure cōi cuilibz ocedit. Unī quilꝓlā cū ḡuat pōt liber appellar vt plura iura allegat glo.i.cum dicto.c.i.de rescriptis. Dico q ꝓuilegiū ꝓprie ē ꝓuata lex. z de sua nā est q sit ō ius cōmune. tñ pōt etiā ꝓuilegiū dari ad fortificandū ius cōmune. Nota tñ q glo. ꝑdicta ponit tres itellect⁹ declarationes: qd vtutis z robozis habeat ꝓuilegiū ocedēs id qđ ius cōmune. plira glosa ē: z ibi nō ponit illa. Hīialit tñ dico q semp aliqd addit sup ius cōe: z si nihil aliud fac. ad min⁹ tñ h fac: vt ꝓuilegiat⁹ possit ctio appellare: vbi alias sine indulgentia nō posset: vt i.c.suā. de appellationibus: z.C.ne liceat i vna cadēq3 cā ctio ꝓuocar i rubro z nigro. Et itellige: nisi i casib⁹ i.gbus ex ꝓpē declctū ꝓuaret facultate appellādi. de gb⁹ in.§.fūt q3. 2.q.6.z.l.2.C.q3. appellatiões nō recipiāt. Naz ad illos casus ibi notatos nō vr ꝓuilegiū extēdi: q3 ꝓnceps nō vr ocedere in gne qđ i ispē nō ocessisset: vt i.c.gīi. de reg.iur| li.6. Sz de ista mā vide doctores i dicto.c.i. de rescriptis: z Post.sup dicta glo.i. Jsta sufficiāt ḡtū ad ꝓns. Qtū ad 2az vi. dico q aliud est ꝓuilegiū ꝓsone ecclesiastice: aliō eccl'ie: aliō rerū ecclīasticar. Priuilegiū ꝓsone ē qdaz ꝓpria lex occlsa oib⁹ ꝓsonis ecclīastic|: z diuersitatē istoz ꝓuilegioz accipim⁹ ex diuersitate graduū ꝓsonaz. Quoz oiz ordinē numerare longū eēt: sz grā exēpli accipiat h ꝓuilegiuz: q nulla ꝓsona ecclīastica tenet aut oz soluere gabellas: taleas: exactiões: aut collectas: rōne suarū possessionū domoz: ꝑdioz ꝛc. vt ex de i|muni.eccle.c.q: nonulli.li.6. Simil⁹ nec ō reb⁹ qs nō cā negociatōis defert vl deferre fac. vt ex de cēsib⁹ z exactionib⁹.c.ḡquaz.li.6. Q dñi erar q?r ista obꝟuēt tpib⁹ nr'is: vos iudices erit|: z sic de alijs. Sz quā penā incurrūt: dicit.c.nō min⁹. z.c.aduersus ꝺsules. ex. de imūi. eccle.q oēs taleas vl collectas iponētes cīcis vl ipoz iurisdictionē occupātes: si moniti non ḋsistāt: excōicati sūt cū suis fautoribus ꝛc. Et dicit.c.nō min⁹. q ꝓpe bodie accidit illō Piere. dictū. Priceps ꝓuinciaz. i. eccl'ia dña mūdi: ita i telligēdū ē: facta ē sub tributo. sz ista relinq̄m⁹ qz i uanū scribim⁹ ista. Accipe ꝓuilegiū eccl'ie z dico q silr ē duplex. Et q: dirrecte ō eccleſi|nūc facim⁹ mētionē: aliq̄ z si nō oia ꝓuilegia videam⁹. Primū ꝓuilegiū i h ordie ē: q eccl'ia exq̄ ē dom⁹ dei oz cū maxia honestate custodiri: ita q: i ea nulla ihonesta fiāt. Audi bonū tex. c.cū decore. de vi. z ho.cle. vbi sic dr. Cū decore dom⁹ dei. Et ifra. Interdū ludi fiāt i ecclesiis theatrales: z nō solū ad ludibriozz spectacla introducūt i ea mōstra laruaz verūetiā i aliqui b⁹ festiuitatib⁹ diaconi: subdiaconi: ꝓsbi: vicissiz ysanie sue ludibria exercē ꝓsumūt. Et ifra Fraternitati vre mādam⁹: q̄ten⁹ ne p hmōi turpitudinē eccl'ie ignēt honestas: plibata ludibri oz ꝺsuetudinē: vl potiꝰ corruptelam curetis a vris ecclesijs extirpar: h ibi. Innocē. 3ti⁹. Ubi nō q glo. sup ẋbo. mōstra laruaz. dic q etiā p hibitū ē cā ludibriū bitu monachali: vl alio religioso bitu vti. Et q̄ punit q h fac. pt i autēti ca de scis epis. §. vlt. z fac i argumētū. C. ō epāli aucte. l. nime. h ponit glo. Nō tñ itelligit qn deuote repsētatiões fieri possint: vt repnare p sepe dñi. Herodē: magos: z hmōi: q̄ poti⁹ induc̄t ad deuotionē q̄ ad vanitatē. sic i pasca sepulchrū z alia repntant ad deuotionē icitādā. Et q h possint fieri ē argumētū de ꝺse. di. 2. c. semel. z di. 4. gr|. circa finē. Unī qđlibz festū signū est z repntatio ꝓtitaz rex. vt. 75. di. q die dñico. Dec oia pōt et| ꝑdicta glo. sup ẋbo. mōstra. Et glo. sup ẋbo. poti⁹ cōzuptelā. dic q tur pis ꝺsuetudo poti⁹ dr cozuptela q̄ ꝺsuetudo. 8. di. mala ꝺsuetudo. z. 28. di. c. ꝺsuetudo est inē nos. z.c.cū venerabil'. z ex. de excessib⁹ platoz. c. iter dilectos. h glo. Sc̄ꝺ ꝓuilegiū eccl'e ē q de iure bono nullus i eccl'ia sepelirī ꝺz: nisi abbates: epi: aut digni ꝑ bri: aut et| fideles laici. Audi tex. i3.q.2.c.null⁹. Null⁹ igt mortu⁹ intra eccl'iaz sepeliaf: nisi epi: aut abbates: aut digni ꝑ bri: aut et| fideles laici. vbi glo. sup ẋbo. fideles laici. dic sic. Et itelligūt qdā fideles laicos g. i. miracula faciūt. aliq aūt itelligūt de fideli⁹ i dignitatib⁹ ꝰstitut|. sic fūt reges: principes z hmōi. Sz heu hodiernis corruptelis. vnusq|q3. n. ḡtūcūq3 pcōz. nisi i locis eminētioribz ē xp̄m collocet: sepulturas ſpnit. Dic vt placet. qm̄ h sat| nō sūt. ḡre ꝛc. Tertiū ꝓuilegiū ecclesie ē: q oēs ꝺfugiētes ad eccl'iaz: siue homicida: siue debitō: siue q̄quo alio mō grauat⁹: exceptis gbusdā casib⁹: sūt oēs salui z liberi. Ponit h regula i.c.iter alia. de imu.ecclesiaz. dicā postea tex. Fallit h regula i gbusdam casibus. Prio si ille g ad eccl'iaz ꝺfugit ē publicus latro: z q stratas publicas insidijs z aggressibus obsidet. vt i ꝺcō.c.iter alia. 2o si sit nocturn⁹ populator agroz: vt q: de nocte agros duastat vt cōburit: vt ibidē p3. Et nōt i.c. sic. g ecclesia dei deuastat. i7.q.4. 3o fallit i eo g i ecclesia deligt. i. i. ecclesia maleficiū vl gue delicta commisit: sperās se ab eccl'ia defēdi: qđ semp p?sumit nisi ꝺriū ꝓbet. ex. de imu.eccle.c.imunitatē. vbi dic sic tex. Immunitatē ecclesiasticā. Et ifra. Nōnulli ipunitatē suoz excessuū p defensionē ecclesie obtinē ſ crātes: homicidia z mutilationes mēboz i ipsis ecclesijs vl eaz cimiterijs cōmittē nō verēt q̄ nisi p ecclesiā ad quaz ꝺfugiūt crederēt se defēdi nullaten⁹ fuerāt cōmissuri. Et ifra. Cū ẋo i loco in q̄ deligt puniri gs debeat. z frustra legis auxiliū inuocat g cōmittit i leges: mādamus: q̄ten⁹ publice nūciet| tales nō debere imunitatis gaudere ꝓuilegio: q̄ faciūt se idignos. h ibi. Et ē pulcher tex. Et ō h etiā notat Joānes monac. de imu. eccle. c. 2. i ẋbo. seditionē. li. 6. Et Jo. an. eodē ti. c. fi. super glo. fi. Et nōt etiā de fo. cōpe. c. ij. glo. pen̄. z. i7 q.4. ad epos. z.c. sequēti. z.c. frat. Fallit tñ i eo g occidit hoiez in ecclesia non insidiosc: vt nōt

Jnno. de imu. eccl'e. c. inter alia. Quarto fallit in seruis. Unī qñ ser⁹ fugēt ad eccl'am z p̄ staretur a dño de ipunitōe cautio: z inde exire non vellet inuitus expellitur z dño suo reddit vt nōtur. i7.q.4.c.quisqs. z.c. diffiniuit. Jta tñ q nō accedat ad alias domos. i7.q.4.c.id ꝰstituimus z i.d.c.inter alia. Oibus ät alijs his supradict| exceptis gñaliť regula dat: q cū fugiētes ad ecclesiā ḡtūcunq3 criminosi sint saluāt p3 hec regula i supdcō.c.inter alia. cū glo. z.c. fi. glo. fi. i7.q.4.c. frater. p Jo. z.c. sic antigt⁹ per Jo. Audi. c. inter alia. Inter alia inge. z ifra. Tu is qōibus rūdētes sacroz statuta canonū z ēdictiones legū ciuiliū: ita duxīus distinguendū. q fugiēs ad eccl'am: aut liber aut ꝛuus existit. Si liber ḡtūcūq3 guia maleficia ꝺmiserit. alias p petrauerit: nō ē violēter ab eccl'a exhend⁹: nec inde dānari ꝺz ad mortē vel ad penā: sz rectorꝰ eccl'az sibi obtinē debēt mēbra z vitā. Sup eo tñ qō fecit iniq̄ ē al's legittie puniēdus. Et h uerū ē: nisi public⁹ fuerit latro: vel nocturn⁹ populator agroz. q dū itinera freq̄ntata: t' publicas strataꝰ obsidet aggressiōis insidijs. ab ecclesia extrahi pōt impunitate nō ꝓhita fm canōicas sanctiões. Si ẋo fuerit ser⁹ q ꝺfugerit ad eccl'am postḡ de ipunitate sua dñs ei⁹ cīc| iuramētū p̄stiterit ad fuitiū dñi sui redire cōpellit z inuitis aliogn a dño pōt occupari. h ibi. ad lr̄am Jnn. 3. z de h bñ in glo. Et nōre te volo q hāc imunitatē eccl'e siue libertatē h3 ēt ꝺfugiēs ex eccl'am p trigita passus. vt. i7. q. 4: c. gsqs z.c. diffiniuit. Jta tñ q nō accedat ad alias domos. vt i pdicto. c. diffiniuit. Et solū h imunitas triginta passuū ē opertēs eccl'ias z non capell' Unī capelle q̄ sūt int̄ ābitū muroz i castr| nō hnt hāc libertatē. vt i. d. c. gsqs. Sz volo inquies pr Ambrosi scire vnā ẋitatē. dic q̄so: ponamus q vnus iudeus pagān⁹: vel excōicatus ad eccl'am ꝺfugiat: nunqd defēdet? Dicunt doctores q de iudeo z pagano credēdū ē q sic. p li. C. de his q ad eccl'am cōfugiūt. De excōicato ät dubiū ē. Suil. tñ dic q ide ē iudiciū. Ego ät dico ꝺsuetudinē ee seruadā. Nā dubio exīte tutior via cligēda ē. ex. de homi. c. ad audiēti am cū glo. Textus. n. i fi. sic dic. In dubijs semitā debēus cligē tutiorē. Et gl. sup ẋbo i dubijs allegat. c. iuueīs. z.c. significasti. z.c. pe. co. ti. qm̄ in iure dubia certa nō pōt ferri sn̄ia. xi. q. 3. gue. z. 30. q. vlt. §. vl. vide glo. illā si placet. Et si itex q̄rē⁹ gs puidē ꝺz. de victu illis ꝺfugientibus Dico q eccl'a vt in. d. c. diffiniuit. i7. p. q. 4. Jo. Et h sufficiant de ꝓuilegijs eccl'ie. Priuilegiū ät rex eccl'asticaz ēt ē mltipler: sz h solū p nāuf. vz. q oēs res eccl'astice ꝺbēt sūma cū fuerētia z honestate custodiri. vt p3. c. 1. de custodia eucharistie. qō s posuim⁹ i ētia ocloe ḋne ꝺsideratōis h⁹ sermōis. Sz vnā ẋitatē multuz necessariā hic iquirāus. vz. An oēs relige q̄ reperiūtur sint venerande z i loco honesto fuande. Dico q nulla corpora sactoz nec aliaz reli

quiaz sē veneranda nisi ab ecclesia sint approbata. pbat h p. c. i. de reliquijs z veneratōe scōrū. vbi dr sic. Audiuim⁹ q qdā iter vos diabolica fraude decepti hoiez q̄ndā: i potatōe z ebrietate occisū q̄ sc̄z mortē ifideliū venerāt. Cū vix pro talibus in ebrietatibus pēptis eccl'a pmittat orare. Dicit. n. apls. Ebrioſi regnū dei n̄ possidebūt. Illū g de cc'o nō psumatis colē: cū etsi per cū miracula fierēt nō licēt uob ipsuz. p scō abq3 aucte eccl'e Roma. venerari Ex qbz ẋbis apparet q facē miracula nō ē euidēs signū sanctitatis z veneratōis. Unī glo. ibidē sup verbo miracla dic q miracla qñq ēt fiūt p malos. i. q. i tenēaūt. Jō n̄ ꝺz p sancto teneri gsqs miracula facit: nisi ab eccl'a Romana ꝑus fuerit p legitimos testes approbat⁹. vt dic supdict⁹ tex. z.c. seqns. co. ti. z ex de testib⁹. c. venerabili. vbi testes sup vita z miracul' recipiūt. Unī quē vita ipsa reprobat: reprobar: z quē approbat: approbandus ē. 24. q. i. h ē fides z.c. qm̄ vet⁹. z. q. 2. c sane. pfert. h iura ponit dcā gl. gre ꝛc. Etsi vel les aliq̄ de ebrietate videē. lege ꝑdictā gl. gre satis ista occlo nō. De ꝓligi⁹ aliq̄ dicēus i ꝺsideratōne ētia h⁹ sermōis. Qtū ad ētia ẋita. dico q glo. sup. c. suggestū. ex de decimis ponit quinq3 modos q̄bus amittit ꝓuilegiū. Unī dic in solutione qōnis. s. an ꝓuilegia sint ꝑpetua q gñaliť loq̄ndo ꝓuilegia sūt ꝑpetua z imutabilia: sz qñ aliqd cālē supuenerit bñ ꝓuilegiū pdit. Prio cū gl'aburit priuilegio. xi. q. 3. ꝓuilegiū z di. 74 c. vbi ista didicisti. Jtē ꝑpt delictū ciuiū. 25. q. 2. c. ita nos. Item ꝑpter negligētiā spacij. x. ānoz ff. de mūdinis. l. i. Jtē ꝑpt ꝺriū factū. vt i. c. p illoz de pbēdis. z.c. cū accessissent. de ꝰstitutōnibus. z.c. si de ēra. de ꝓuilegijs. Jtē cū cnoīme iudiciū alij iducūt. vt i. d. c. suggestū. de decimis. vbi ille tex. i sūma dic q ꝓuilegiū ocessū sup decimis nō soluēdis reuocat si icipit cē nociuz. Nā dicit ibi tex. q qñ facta sūt ꝓuilegia quibusdā fratribus de decis nō soluendis ab hac ita erāt pauce: q scādalū nō pōat suboziri. Sz p⁹ q̄ multiplicate sunt: z nō soluāt decias multis scādalū oriebat. z ī q: alijs ē nociuū tale ꝓuilegiū. ī tollit. Allegat glo. c. gd p nouale. ex ō ẋborū sig. Jo. an. sup. c. suggestum. addit aliq. sz ista dimittāus. Quare ex his satis claret predicta conclusio nostra.'

¶ Qualiter z quare demones ecclesiā christi anam timeant conclusio tertia.

Accipe ētiā occlonē. vz. Quia eccl'a xp̄iana ē domus dei: demones illā fugiūt: z timent a facie eius. Ubi tres iquiram⁹ ẋitates. vz. Pria ẋi. ē ista. Que ē dom⁹ dn'onis? Scda quō i eccl'a xp̄iana habitat deus? Tertia ē. Quare demōes eccl'am xp̄ianā timent. Qtū ad pmā faciāus istā distinctionem q tripler ē dom⁹. s. hoīs: demōis z dei. Pria domus dr dom⁹ hois. i. vbi habitāt hoīes cuānales iuenerūt: vt defendat nos a caumatibus niuis: z alijs nociuis: vt pbs nr ait. Et de hac

Universidad de Deusto
Biblioteca

ad pñs nō est ꝓmo. ō hac dicebat dñs pharisēs Luc. 7. Intrauī domū tuā: et aquā pedib⁹ meis nō dedisti ꝛc. ¶ Dom⁹ demonis sūt corda malox. Luc. xi. Reuertar i domū meam vñ exiui. ¶ Dom⁹ dei multiplex ē. ¶ ℞io aia cuiuslibz iusti: qñ aia iusti sedes ē sapie. ps. Dñe dilexi ō coꝛē dom⁹ tue. i. dilexi me facē decoꝛā domuz tuā. Et. i. Coꝛ. 3. Tēpluz dei scūm qō estis vos. Itē eccluz ēpirreum. Unī ait. In domo ꝑris mei māsiones multe sūt. ps. Beati q hitant i domo tua: ā secula seculoꝛ laudabūt te. Itē ētia dom⁹ dei ē militās eccla. de q̄ ad pñs vltra ea q̄ dicta sūt aliq̄ subiūgam⁹. Et p⁹ qs fuerit fūdato: isti⁹ dom⁹. Scdo qs pr̄familias. Et ꝛ⁹ quo ordiata est. ¶ Et p⁹ dico q̄ fūdato: isti⁹ dom⁹ ē ipe ds. et pr̄familias etiā ipe ds: q exijt p⁹mane ꝛducē opariosi vineaz suā. Sz qlīt sit ordiata videam⁹. p⁹ fundamētū isti⁹ dom⁹ xps ē. i. Coꝛ. 3. Fūdamētū aliꝰ nemo pōt ponē ꝑter id q̄ positū est: q̄ ē xps Jesus. Lapides ist⁹ fundameti sē apli ad Eph. 2. Supedificata ō fundañtū apostoloꝛ et ꝓphaꝛ. Et Apoc. 21. Mur⁹ ciuitatis bñs fundamēta. xij. et i ipsis. xij. noia. xij. apłoꝛ et agni. i. christi ꝛc. Muri ciuitat⁹ sūt cēli sancti Apoc. 21. Lapides ꝑciosi oēs muri tui: et turres Hier⁹m gēmis edificabūt. Anterioꝛ aūt mur⁹ fuit itelligētia et doctrina discipuloꝛ. Luc. vi. Apuit illis sensū vt itelligerēt scripturas. Murus posterioꝛ fuerūt pr̄iarce et ꝓphe. Et dicūt posterioꝛes: q̄ dū lucē illā q̄ illumiat oēs hoiez veniētē in hūc mūduz aspicē nō poterāt: ōsi ad occidentē plagā positi erāt. Luc. x. Mt i regest et ꝓphe volucrūt videq̄ vos videt⁹ et nō viderūt. Solet. n. posterioꝛ dom⁹ ps ad ptē occidētalē ostrui: et anteriō ad oriētalez: q̄ Luc. i. dr. Uisitauit nos oriēs ex alto. s. xps: q illuminare debebat apłos. Unī dicebat. Cū steterit ate reges et ꝑsides nolite cogitare qīo aut qd loq̄mini ꝛc. Et alibi. Ego vos elegi de mūdo: vt eatis et fructū afferat⁹: et fructus vester maneat. Bis duob⁹ parietib⁹ muri collaterales ꝺiuncti sūt. Muri collaterales ceci christiani et oēs i xp̄m credētes sūt. Unī apłus Petr⁹ uno die i Hierz tria milia: alioq̄s die q̄nq̄s milia ad fidē xp̄i cōuertit: vt dr Actuū. 2. c. Marci. vi. Eūtes p vniuersū mundū ꝛc. Lōfistit ꝟ dom⁹ ex q̄ttuoꝛ angulis. i. ex q̄ttuoꝛ credentiū gñib⁹: vt icipiētiuz ꝓficientiū: pfectoꝛ: et beatoꝛ: vt ex q̄ttuoꝛ euāgelistis q ecclaz ornāt suis gliosis doctrinis: ō qb⁹ tradit doctrinā glo. 9. di. c. vt vetez. Sz ꝟ alias. Lolūne sustētātes hāc domū sūt pdicatores. ps. Ego firmaui colūnas ei⁹. Patimētū dom⁹ ē hūilitas. Luc. 17. publican⁹ a lōge stās ꝛc. Postiū ē fides xp̄i siue ipe xps. Jo. x. Ego sū postiū: p me si qs introierit saluabit. Fenestre sūt bona exēpla pdicatoꝛ: vñ ppł⁹ lux fidei ingredit. Math. 5. c. Nemo accēdit lucernam et ponit eā sub modio: sz sup cādelabrū vt luceat oib⁹ boibus q i domo sūt. Mensa ē sacra scriptura. ps. Parasti i ꝺspectu meo mēsaz. Et idē.

Quā dulcia faucib⁹ meis eloqa tua sup mel oꝛ meo. Lib⁹ sūt difficilia loca scripture: q̄ qñ fragmēta comedim⁹: vt ista. In ꝓncipio erat ꝟbū. Et. Uerbū caro factū ē: et sic de alijs. Pot⁹ sūt alia loca scripture facilioꝛa. i. Petri. 2. Quasi mō genīti ifates lac ꝺcupiscite. Et. i. Coꝛ. 3. Tā q̄ puulis i xp̄o lac potuz dedi uob: nō escā. Ualia i honoꝛē sūt ꝑdestinati vasa i ꝺtumelia sunt ꝑsciti: vt lōgo ꝓcessu declarauim⁹ ō ꝑa dñica. Thalam⁹ fuit vter⁹ ꝟginis. ps. Tā q̄ sponsus dñs ꝓcedēs de thalamo suo. Lect⁹ ē dulcedo spūs. Canti. i. Lectulus nr̄ floꝛid⁹. Familia sūt oēs iusti. Luc. x. Quis putas ē fidelis seruus et ꝓuidēs quē ostituit dñs sup familiā suaz. Ecce q̄ bñ ordinata ē dom⁹ dñi. q̄re ꝛc. ¶ Dictum ad ꝑaz ꝟi. dico q̄ hitatio dei i ecclesia cognoscitur p attributa dei. Unī dico q̄ p potentiaz inhitat pat⁹: p sapiam inhabitat fili⁹: et p clementiā habitat spūs scūs. Per potētiaz ihabitat pr̄. Quā taz potētiaz i tēplis suis oñderit pr̄ ctnus lege libꝝ Machabeoꝛ. Nōne Heliodoꝛ⁹ q sup negocia regis erat ab Apollōio duce Hierz missus: vt pecuniā depositā in tēplo ad regē aspoꝛtaret: ab equo ꝺribilē bñte sessoꝛē calce pcuss⁹ ē: et satellites ei⁹ exēminati. Heliodoꝛo. n. volēte ire tēpluz: et gbusdā iaz suis intratis: tota lachrymāte Hierl'm: ecce moꝛ equ⁹ qdā cū homie q̄daz bñ armato q angel⁹ erat: in medio eoꝝ apparuit: calce mō hūc mō illū ꝺtristans: ad vltimū pcutiēs Heliodoꝛ: et de sella ꝓcipitans multa caligine circūfusus. in sella tandē a suis reposit⁹: et militib⁹ suis q iaz itrauerāt tēpluz: p duos āgelos i forma duoꝛ iuuenū ide expulsis: ad Apolloni⁹ ducē mirabiliē redijt. Apolloni⁹ aūt diuīa ꝟtute humo ꝓstrat⁹ erat oi spe salutis oꝛbat⁹. Judei aūt bñdicebāt dñm q magnificauerat locū suū et templū. q̄re ꝛc. Alia hystoꝛia vide. 2. Machab. 9. Sicq̄ de alijs. Secūdo habitat i eccla xp̄iana filius p etnaz sapiaz. Ecce magna sapia. Jo. 6. Caro mea ꝟe ē cibus et sanguis me⁹ vere ē pot⁹. Nōne magna sapia ꝟ: vt i ꝟ sacro sit ver⁹ ds Ezech. 11. Solē nube tegī. Solē. i. xp̄s verū deū: q illumīat oēs hoiez venientē in hūc mundū. Audi Hegl. et ponunt etiā ꝟba a magro sniaꝝ i. 4. di. 13. Quis igt fideliū ignorare valet i ipsa imolatiōis hoꝛa celos apīri: et angeloꝝ chozos adesse: sūma. s. diuinitat⁹ imis. i. spēbus panis et vini: et ima sūmis. s. ptransubstātiatione sociari. Sz de ꝟ plenius dicet i ebdomada scā. Tertio ihabitat spirit⁹ scūs p sūmaz clemētiā. Quot. n. bonis in eccla pticipam⁹ clemētiā dei: ꝟ baptizamur: ꝟ pcōrum remissiōes accipim⁹: ꝟ istruimur: hic dina officia celebrāt ꝛc. Nec mirꝝ certe si ds i terris vnū sibi ꝓcipuū elegit locū. Nā et reges vnā ciuitatē aliaꝝ caput eligūt: sitr et dñi cēli: vt veneti venetias: florētini florentiā ꝛc. Sitr et papa vnā ecclaz ꝺncipalē: vt Romanā: epi ceteri vnā ecclaz cathedralē sāraceni vnā mosceā in q̄ Machumetb adorant: iudei sinagogam. q̄ ꝛ

christiani vnū debēt bre locuz specialē in quo deū veruz adoꝛent: et in q̄ spāliē habitet ipse ds ps. Hic hitabo qm elegi eaz. Inde antiq ecclaz templū appellarūt. Tēpluz. n. fm Papiā dr qsi tectū ampluz: vel tenēs amplū. Cōtinet. n. deuz quē celi et ꝛra ꝺtinere nō pñt. q̄re ꝛc. ¶ Dictum ad ꝑaz ꝟi. dico q̄ eccla xp̄iana demonib⁹ ꝺribilis ē ppē tria. vz. ppē terribilē ifignitionē: ppē mirabilē ꝺfuationē: et ppē suauē iubilationez. ¶ Primo inq̄ ꝺribilis ē spiritib⁹ reprobis eccla xp̄iana ppē terribilē ifignitiōez. Inspiciuīt. n. demones i xp̄ianoꝝ eccla crucis baculū erectū q̄ eos xp̄s acriē ꝟberauit. Isa. xxx. Pauebit assur ꝟga pcussus. Et. 11. c. in psona dei ait. Figaz vexillū i loco fideli: et erit i soliū glorie dei. Inde eccla i dñica de passione cātat. Uexilla regis pdeūt fulget crucis mysteriū ꝛc. ¶ 2°. ppē mirabilē cōseruatōez. cōseruaī. n. in eis die noctu q̄ xp̄i sacrm: scm crisma: et alie relige sācte. Audi ter. c. i. de custodia eucharistie. Statuim⁹ inquit vt i cunctis eccl'is crisma et eucharistia sō fideli custodia clauib⁹ adhibit⁹ ꝺseruēt: ne possit ad illa temeraria manus extēdi ad aliq̄ horribilia vel nefanda exercenda. Si ꝟo is ad quē spectat custodia ea incaute reliq̄rit: trib⁹ mēsi bz ab offō suspēdaī. si p ei⁹ icuriā aliqd nephā dū inde ꝺtigerit: guioꝛi subiaccat vltōi. Ꝟ ad lit terā ibi Inn. 3. Facit ēt ad H. c. sane de cele. miss. vbi dic sic tex. Sane cū oli. et ifra. Ne ppē icuri am sacerdotū dina indignatio guius exardēscat ꝺstricte ꝓcipiēdo mandāus: q̄ten⁹ a sacerdotibus eucharistia i loco singulari: mūdo: et sigto seper honorifice collocata deuote ac fideliter cōseruet. Sacerdos ꝟo quilz frequenter doceat plebē suā: vt cū i ecclebratōe missaꝝ eleuet hostia salutaris se reuerēt inclinēt. idē faciāt cuz eā pōtat pbyt̄ ad infirmū. Quā in occēti bitu supposito nūdo velamie ferat et referat manifeste ac honorifice ante pect⁹ cū oi reuerētia et timoꝛe sp lumie pcedēte: cū sit cādoꝛ luc' ēne: vt ex ꝟ apud oēs fides et deuotio augeat. Prelati āt b⁹ mādati guit punire nō differāt transgressores si et ipsi dīnā et nr̄am volūt effugē vltionē. ꝟ ibi Inn. 3. In glo. super ꝟ. c. sane verbo iclinet. ponit q̄ oꝛo dicēda sit i tali genu flectō ne: quā nōui. 8. feria. 5. cinerū i ꝓcia ꝛcl'one fe 3 sideratōis ad ētiā ꝟitatē vide ibi. ¶ Tertio ecclesia xp̄iana demōibus ꝺribilē ē ppē suauē iubilatōem. Jubilāt. n. āgeli sit' cū deuote psallētibz et ꝺtantibus. Petr. 30. Uocē ꝺroris audiuīus. Unī et demōes dicebāt Bartholomeo. Qrōnes tue icendūt me. q̄re ꝛc. Et sic ps pñs ꝛcl'o et secūda consideratio huius sermonis.

¶ De diuersis calūnijs que sanctis templis inferuntur consideratio tertia.

Ertio loco eccle

siarum. dei vituperosam calūniatiōnē videāus. Ubi tres ꝛcl'ones subiūgamus. vz. ¶ Pria ꝛcl'o ē ista. Sicut ecclē xp̄iane oibus alijs tēplis dignioꝛes sunt. ita actus ihonesti in eis facti idecētioꝛes sunt. ¶ Scda ꝛcl'o ē ista. Sicut actus ihonesti i tēplo dei facti idecētioꝛes et pleni dedecoꝛe sūt: ita et pena turpioꝛi illa ppetrātes plectēdi sē. ¶ Tertia ꝛcl'o ē. Et si i oibus ecclijs deus offendi possit: tamen in Romana eccla q̄ ihoneste fit g̃ uius pensant.

¶ Quid sit sacrilegium: et quot modis cōmittitur conclusio prima.

Accipe ꝑmā ꝛcl'onem. vz. Sicut ecclesie xp̄iane oibus alijs tēplis dignioꝛes sūt ita actus ihonesti in eis facti idecētoꝛes sūt. Ubi tres igrāus ꝟitates. vz. ¶ Prima ꝟitas ē. Q̄d est illud pcm̄ q̄ ecclesie dei ꝓphanant et calūniāt. ¶ Scda ꝟi. est ista. Quot mōis pñt eccle xp̄iane ꝓphanari ¶ Tertia ꝟi. est ista An ponēres suas filias i monasterijs ꝺ eaz voluntatē: et postea religionem et ecclesiam scandalizantes peccēt ꝺ deū mortaliē. ¶ Ꝛctū ad ꝑmā ꝟi. dico q̄ gñaliē loq̄ndo id q̄ magis scādalizatur eccla ē sacrilegiū vbi de sacrilegio tractari intendētes tria pūcta iquirāus. vz. sacrilegij diffinitionē secūdo sacrilegij distinctionē. tertio sacrilegij ꝓpriatōem. ¶ Accipe ꝑmū: et q̄ritur qd sit sacrilegiū ppie. Et dico fm beatū Tho. i sūma q̄ sacrilegiū vt vis vocabuli ostēdit dr q̄si sacrū ledēs. Unī nō q̄ ois res ꝺuina cūtui dedicata dr sacra: sicut et corona regis coꝛona regal' dr. Et q̄ segī q̄ quicunq̄z circa rē diuinō cultui dedicatā aliqd nō agendū facit: vel aliū vsū q̄ ordiata sit ipudice tractet. sacrilegiū cōmittit. i. sacrū ledit. Unī coꝛollarie segt⁹ q̄ q̄to res diuino cultui dedicata erit maioris dignitatis: tanto abutens illa guius sacrilegiū cōmittit. Unī si qs aliqd nō agendū faceret i sacerdotē: guius peccaret q̄ i diaconē. et grauiꝰ i diaconē q̄ subdiaconū: et grauius in subdiaconum q̄ in clericum. et sic de aliis. ¶ Scdo videāus sacrilegij distinctōez. Et dico breuiter q̄ tres sūt sacrilegij spēs. Una respectu psone ecclesiastice. scda respectu reꝝ ecclesiasticaruz et tertia respectu ipsius eccl'e. ¶ Respectu psone q̄ñ aliqd fit ihonestū l' ñ debitū in pers̄onas diuino cultui dedicatas. vt si qs ꝟberaret clericum: vel mōialem rapet. 17. q. 4. c. si quis suadente. vbi dicit textus. Si quis suadente diabolo b⁹ sacrilegij vitiū vel crimē icurrit q̄ in clericū vel monachū manus iniecerit violentas: anathematis vinculo subiaceat. et nullus eꝝ audeat illū absoluē: nisi mortis vergente piculo: donec aplico conspectui ꝓsenteī: et eius mandatuz suscipiat. hec ibi. ¶ Scda sacrilegij species ē respectu reꝝ ecclasticaꝝ. vt cū res sacra l' sacro vsui deputata i loco sacro: vel ꝓ sacro habito vsurpaī. Et ꝟ diuiditur in tres gradus: q̄ aut auferī sacrū et de sacro: aut sacrū ꝺ nō sacro: aut nō sacrū de sacro. De his oib⁹. 17. q. 4. c. quis. et. c. sacrilegiū. vbi dr sic. Sacrilegium est g̃ q̄tienscunq̄z quis sacrū v. olat: vel au-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ferens sacrū de sacro: vel sacrū de nō sacro ⁊c̄.

Tertia spēs sacrilegij est respectu loci vt ecclesie vel cimiterij. 17. q. 4. c. sicut. vbi dr̄. Sic̄ q ecclesiā dei dcuastat ⁊ ei⁹ p̄dia ⁊ donata spoliat ⁊ inadit fit sacrilegus: sic ille q eius sacerdotes insegr̄ sacrileg⁹ iudicat ⁊c̄. O Italia sacrilega: quot q̄ttidie tā in psonis ecclesiasticis: q̄ in eaꝝ rebus: ⁊ q̄ i locis scis sacrilegia ꝺmittis: gdā in cimiterijs: gdā in ecclesijs: gdā in sacristijs: gdā in cāpanili mille ihonestā ꝺmittūt gdā robaleas ⁊ mātilia furant̄: gdaꝫ candelas asportāt: ⁊ qō pei⁹ ē gdaꝫ saccomāni taberna/cula co:poris xp̄i absq; vllo timore frāgūt qō ego ꝓp̄rijs oculis vidi duꝫ tēpoꝛe comitis Frā cisci sarꝛuferratum in puicia Marchie fuit sac cōmānatus: vt ita dicā ⁊c̄. Quid dicā de pingētibus p̄putia i figura ỽginis: ⁊ oculos cuelleti bus figure crucifixi: qd de pcutiētib⁹ saxo vel gladio: qd de pingētib⁹ cruces in āgulis viaꝝ ne mingat? O scelus nephandissimū ⁊ infandū facinus. Inde dr̄. C. nemini licere. l. i. ỽsi. dicit. Nemini. n. licꝫ signū saluatoris i terra vel in silice vl' in marmoꝛib⁹ humi positis isculpere vl' pingere: ne pedib⁹ ꝺculcēt: q aūt i terra posuerit vel positū nō leuauerit: morte mulcet. Et ꝫ̄ ỽ qdaꝫ allegāt ꝺsuetudinē: qb⁹ dr̄ q ꝺsuetudo sine ỽitate corꝛuptela ē. 8. di. c. cōsuetudo. Et p ōnīs credo q bi qb⁹ ỽ inotescit: ⁊ ex officio malefacta corrigūt: si nō ꝓuiderint mortalit̄ pecc̄t. Quid dcā ꝺ mīcrū vanitatib⁹ ⁊ pcationib⁹ q̄ q̄ttidie diebus pmaxime festis ad vitupiū dei ⁊ scoꝝ cōmittūt? O indemōiati christiani sarraceni maioꝛi cū reuerentia suas moscheas honoꝛāt q̄ christiani ecclesias Jesu xp̄i: ⁊ in signū maxime honestatis sarracene velata facie ad coꝛ eccl'as pgunt: ⁊ meretricule vl' ita loq̄r christiane omni se pōpa adoꝛnāt: vt eccl'as pauperculi xp̄i horꝛenda lupanaria ꝺstituāt. O pcz vindictā clamās vsq; ad celū. Audi Jsa. c. 3. In die illa. s. iudicij auferet dñs oꝛnamētuꝫ calciamētoꝝ ⁊ armillas. i. oꝛnamēta brachioꝝ: ⁊ murenulas. i. oꝛnamēta q̄ fiūt circa collū: ⁊ olfactoria. i. instr̄a gbus fer̄t muscus: ⁊ eris pro suaui odoꝛe fetoꝛ: p zona funiculus: ⁊ p crispanti cīne caluitiū ⁊c̄. Accidit. n. semel cuidā sacriste q nocte q̄dā p horā anteq̄ ad matutinū surgeret in visione q̄daꝫ mulier q̄ de pꝛimo sepulta fuerat: a medietate s̄ tota cōbusta apparuit: cūq; de ỽ mirarer̄: vocē q̄ndaꝫ audiuit. Modica ingens reuerētia quā crimib⁹ suis ecclesijs xp̄i exhibuit: tibi illā cōbustaꝫ oñdit. q̄re ⁊c̄. Propterea dic̄ lex. ff. de iustitia ⁊ iure. l. ex his. i glo. q mīte fūt mulieres male: bone aūt rare. Et de ỽ bo. sig. c. fozus. s. vlt. dr̄ q mulier sp̄ est fallax: ⁊ mutabilis. Et ꝓp̄ ỽ illō caplm dicit q nulieres in cā crimiali: vt exponit glo. nō p̄nt cē testes. q̄re ⁊c̄. Et sic ꝑs secūd⁹ p̄ctus h⁹ pme ỽi.

Terti⁹ p̄ctus ē videre sacrilegij ipꝛopationes. Nā licꝫ supdicti modi sint sacrilegij ꝓp̄rie accepti: fūt tn̄ q̄daꝫ sacrilegioꝝ gn̄a nō ita ꝓpa

Prīo sacrilegiū impꝛopꝛie cōmittit̄ q̄n quis trāsgressoꝛ ē iuris publici: qō ꝺsistit i sacris oꝛdinib⁹ magistratib⁹: vt p̄ꝺ. di. i. c. ius publicum

2° q̄n gs nescit articulos fidei: p̄cepta: ⁊ ꝓbitiones dei: vl' negligit. Qō itelligendū est ꝶ btūm Tho. ꝶa ꝶe. q. 99. q̄n legē dei ipugnat: sic̄ hereticus vel blasphem⁹: q gdeꝫ ex eo q deo nō credit: icurrit ifidelitatis pcm ⁊ ex ỽ q diuia ỽba legis puertit: sacrilegiū cōmittit ⁊ icurrit

3° q̄n publica officia iudeis cōmittit. 17. q. 4. c. ꝺstituit. Constituit ingt textus sacrū ꝺcilium vt iudei: aut q de iudeis fūt. i. familia ipoꝝ aut de iudeis de nouo ad fidem ꝺuersis: officia publica nullaten⁹ appetāt. Multi sūt alij modi: ꝛ isti sufficiant ad pnīs: q; i sequēti ỽitate multa dicent. Octuꝫ ad ꝶaꝫ ỽi. dico q multi modis possūt ꝓpbanari dei tēpla: oēs tn̄ reducuntur ad tres p̄ncipales. Q̄m aut ille ꝓpbanationes sunt in tēpla dei: aut in sibi rebus dedicatj aut in psonis ecclesijs fuietibus. Un̄ nota istā distinctionē q iter res ecclesiasticas p̄mum locū obtinent sacra: iter que summū sacroꝝ ē eucharistia. Cōtra q̄ maximū sacrilegiū iter oēs species sacrilegij est istō: sicut fuit sacrilegium illi⁹ rustici q posuit coꝛpus xp̄i in alueolo apiū vt apes vicinas cōgregaret. Post hoc ē psona pape ⁊ sic ꝛm diuersitatē graduū ⁊ psonarum sanctitatē. Deinde post sacra inter res ecclesiasticas ꝛm locū tenēt vasa sacra apta ad sacroꝝ susceptionē. Et imagines scoꝝ ⁊ relige scoꝝ: i gbus q̄dāmodo ipe psone sancte venerāt̄ vel debonoꝛāt̄. Tertiū locuꝫ obtinent ea que ptinēt ad ecclesie oꝛnamētū vel ministroꝝ. Quartū locuꝫ tenēt ea que oꝛdinant̄ ad ministroꝝ sustētatōeꝫ: siue mobilia siue imobilia sint. Circa hec oia p̄nt cōmitti plura idigna ⁊ ihonesta. De gbus oibus aliq̄ videam⁹.

Et pīmo circa psonas ecclesiasticas.

Scō circa loca ⁊ tēpla sacra.

Tertio circa res ecclesiasticas.

Octuꝫ ad pīmū q̄rit̄: an semp iniciēdo man⁹ i clericos sacrilegiū cōmittat̄.

Secūdo q̄rit̄: an furātes vel accipiētes occulte religas: vt secretioꝛi loco ⁊ bonoꝛatioꝛi locēt̄ sacrilegiū cōmittāt.

Tertio an portātes religas alicuius sācti ad collū mortalit̄ peccēt: ⁊ i crimē sacrilegii incurrāt.

Circa eccleſiā ⁊ loca sac̄ q̄runt̄ ista.

Prīo in gbus casib⁹ eccl'a violat̄: ita q debeat recōsecrari.

Secūdo in gb⁹ casibus violat̄ vt debeat recōciliari ⁊ nō ꝺsecrari.

3° an loca vbi paganoꝝ coꝛpora sepulta fuerunt possint ꝺsecrari.

Circa res eccl'e q̄runt̄ ista. An mulieres tangēdo tobaleas ⁊ paramēta: ⁊ alia hmōi: vl' lauādo: vl' alio mō peccēt: ⁊ sacrilegiū cōmittat. Secūdo an res ecclesie: vt vasa sacra: palle altar\ vestes sacerdotū: ⁊ filia possint ꝺuerti in vsus laicoꝝ. Tertio q̄ctuꝫ peccēt bi q bona ecclesie vsurpāt. Omia ista sigillatiꝫ discurram⁹ q̄n ꝓpulchra sūt.

Octum ad pīmū dico q. c. si qs suadēte. 17. q. 4. supius allegatū nō ꝶ ỽniuersaliē ỽitatē. Un̄ regula gn̄al

est q nō sēper iniscles manus in cl'icos mortaliter peccat: nec sacrilegiū ꝺmittit. Fallit. n. i multis casib⁹: s; tres ad pnīs videāus. Prim⁹ cāus ē in casu ignoꝛatie. Scōs i casu discipline. Tertius i casu iocositatis.

Prīo i casu ignoꝛatie: vt si ignoꝛabat̄ illū clēicū ee. ⁊ adhuc distingue ꝛm Ray. q aut talis ignoꝛatia fuit i psona: aut i q̄litate ⁊ cōditōe psone. Si i psona: tūc nō iciꝺit i canonē: nec icurrit sacrilegij crimē: do exē plū: sortes itendit pcutē Platonez: s; accidit q pcutit Ciceronē. ⁊ cicero clericus ē nō icurrit i canonē. ⁊ ỽ itellige si nō discernebat Ciceronē ee clericū. tn̄ si discernebat q cicero eēt cleric⁹ ⁊ nō laicus: icidit i canonē: cuius nō intēdēt pcutē Ciceronē. Si ỽo erroꝛ nō sit i psona: s; in q̄litate ỽbi gra. Quidā cleric⁹ erat idutus habitu seculari: ⁊ qdā ỽberauit eū putās ipsū esse secularē: bic nō icidit i canonē. De ỽ ē tex. in. c. si ỽo. cl. 2. de sen. excō. vbi dr̄ sic. Si ỽo aliqs i clericū nutriētē comā manus iecerit violētas ꝓpter ỽ nō ꝺz se aplico p̄tare ꝺspectui. nec ēt excōicatōs notari: dūmō ipsū ee cl'icū ignoꝛauerit. vel si ỽ dubiū fuerit: ⁊ ꝓpa mau dūtaxat p̄ stitit iuramētū q eū ee cl'icū ig⁊affs. Ab eo aūt si p̄stare noluerit iuramētū. qui q; violētas mānus ꝺstat eū i clericū iniecisse: sicut ab excōicato: do nec de mādato sūmi pōtificis absoluat ꝺuenit abstineri. ỽ ibi Alex. s. Uide de ỽ i pisanella. ir/ ſglaritas. i. ⁊ absolo. 2. Fallit ỽo i cāu disciplie vt cū gs discipl'ie ⁊ eruditōis cā cū discr̄tōe tm̄ cl'icū verbēat n icidit i cāonē. ex̄ de sen. ex. c. cū volūtate. §. fi. vbi sic dr̄. Si q ỽo rōe officij qō i ecclesia obtinēt: aut ēt cl'icl sēiores zelo deuotōis pueros vel adolescentes i mioꝛib⁹ oꝛdib⁹ cōstitutos turbātes dīnū officiū. ⁊ hi q obtētu p̄latōis ⁊ magisterij subditos ⁊ scholares coꝛrectōis cā leuiter forte pcusserint: excōicatiōis sniam nō icurrāt. Qō de his ēt dō ē q aliqs de familia sua vel ꝓpinq̄ inferioꝝ q̄duū sibi mō: vt cohibeāt a suis isolētijs: ⁊ scia bonisq; moꝛibus iformēt: ꝺxerint coꝛrigendos. ỽ ibi. Et glosa ibi sup ỽbo i minoꝛibus oꝛdinibus. ꝺcit sic ad l'am. Ergo nō possūt sic ꝺpescē ꝺstitutos i sacris oꝛdinib⁹: s; turbēt officia. q; es q̄ pmittit spāliē de istis de aliis ꝓhibet. sic̄ qō de vno negat̄. de alio ꝺcedit. 15. di. q̄lis ⁊ ex̄ de p̄sūptōe c. nōne. Et q; nobiliora mēbra exceptis q̄uoꝛibus culpis verberibus subijci nō debēt. 45. di: cū brūs. Puniāt̄ q̄ aliis admonitōibus. ⁊ si se nō coꝛrexerit pnīt̄ suspēdi. ex̄ de cele. miss. c. dolēteſ ar. Bernardi. Et glo. sup ỽbo. platōis. sic dicit Sic q̄ plati pnīt̄ coꝛrigē subditos ⁊ pcutē leuit̄ sine metu excōicatōis cā coꝛrectōis: ⁊ nō ex odio ex̄. eo. ti. c. ex tenoꝛe. Leuit̄. n. ỽ facē debēt. q; leuiter castigat⁹ reuerētiā exhibet castiganti. 45 di. cū beat⁹. Et glo. sup ỽbo magisterij. adducē ꝺcordantiā capli. i. pe sē. erco. Et dicit q modica ⁊ leuis castigatio ꝺmissa est doctoꝛi. ff. ad le gē aquilā. l. 5. i fine. Et ꝺz eē doctrina magistri būllis. de ma. ⁊ obedientia. c. humilis. ubi p̄ees

ꝺcordātias iuenies ad hec. Et nimia seueritas culpe ꝺnumerat̄. ff. ad legē agliā. l. ꝺceptoꝛis. Et glo. sup ỽbo de familia. dic̄ sic. Nota q gs familiā suā coꝛrigē ꝺz: cū ei ꝺpetat iure p̄rie ptā t. l. 23. q. 4. c. duo ista. ⁊. 45. di. §. Salomō ⁊. c. disciplina: Et q suoꝝ domesticoꝛum curā nō bēt fidē negauit. 47. dis. §. necesse ad fidez. ⁊. C. de patria ptāte. l. si filius: Et nō solū p̄r: s; ēt ꝓpinqui domesticos suos coꝛrigē debēt. C. de emendatōe ꝓpinquoꝝ: l. vna. Et habes dic̄ eadē glo: ex hoc tex. sex casus i gbus s; coꝛrigēr̄ ⁊ pcuteꝛ cl'eicū sine excōicatōe. ut qui hñt officiū i eccl'a seniꝛes: p̄latus: magr̄: dñs dom⁹: ⁊ ꝺsāguei Sūt tn̄ ⁊ alij casus vbi gs nō icidit in canonez vt si iocosa leuitate cl'icū pcutis. ex̄. e. c. i. Item si inueniat eū cū matre: filia vꝛoꝛe: ⁊ soꝛoꝛe. Itē si vim vl' repellat incōtinēti. ex̄ eo. c. si ỽo §. 2. ⁊. 3. Itē clericus si post trinā coꝛrectioez nō se coꝛrigat. pdit hoc bñficiū. ex̄. eo. ꝺtingit ⁊. c. i audiētia. Nec oia i glo. p̄dictis i. c. p̄dicto: cū volūtate. de sen. excō. Hic potes tu multā practicā colligē si volueris: vt ex ꝺcis satis cernit̄

Tertio fallit i casu iocositatis. ex̄ de sē. excō. c. i. vbi ꝺcit sic tex. Super vero co qō cōsiliū postulasti. ⁊ ifra. Qō si cl'ici infra puberes annos se ad iuicē: aut vnus ad alterū pcusserint: non sunt ad aplicā sedē mittēdi. q; eos etas excusat Nec clerici si sunt plene etatis: ⁊ nō odio vel inuidia vel idignatōe: s; leuitate iocosa se adinuicē percutere ꝺtingat. Nec magister scholarez clericū ituitu ꝺscipline: vel coꝛrectōis pcusserit q; nō pōt i ipsis iiectio manuū violēta notari: Ceterū si ex odio idez scholares vel scholares clerici sese percusserint ꝓ sua absolutōe debēt ad apostolicā sedē venire. hec ibi Alex. s. Et gl. sup verbo. excusat. ꝺcit. Excusat qdē nō ab excōicatōe: s; q adhoc q nō sunt mittēdi ad curiā ꝓ absolutōe. vt p; ex̄ eo. c. q̄uis ⁊. c. vl. Et multa ponūt i glo. q concoꝛdant cuz supdictis. q̄re ⁊c̄. Et sic hēs pīmū punctuꝫ declaratū quo ad vituperationē personarum eccl'e

Quantum ad ſm punctuꝫ quod ad honoꝛē personarū eccl'esie spectat. vidz. An furantes vel occulte reliquias sanctoꝝ accipientes. vt secretioꝛi et honoꝛabilioꝛi modo ⁊ loco conseruētur sacrilegium cōmittant. Et dico breuiter q cum sacrilegium fiat: quando accipitur sacrū ꝺ sacro vt dictum est supꝛa. in. c. si quis suadente. 17. q. 4 q tales reliquie transportari non possunt sine licentia pape: uel epoꝝ: ul' sancte synodi. de ꝛsedisti. i. c. coꝛpoꝛa. Et qnomodo fieri debeat. ibi dez notāt̄. Multotiens enim sancti vilissimū locum sibi in sepulturam eligunt. ⁊ quandoqz si quis transferre curauerit: aut transportari ad pꝛopꝛium locum redeunt: aut se moueri nō sinunt.

Exemplum in promptu est de beato Philippo nostri ꝛdinis cum Florentini a tuderto noctu asportarent. infates clamare ceperunt. Coꝛpus Philippi virginis gloꝛiose seruj asportatur ⁊c̄.

Ad tertium punctum de reli/

Universidad de Deusto
Biblioteca

quijs reseruatis in domo secularius: vel portatis ad collum. Dico ꝓm beatum Tho. ꝓa. 96. q. eadem est ratio de reliquijs z ꝟbis scriptis. Nam si relige portent ob maiorez sanctorum fiduciam: non erit illicitus. Si autez circa hoc aliquid vanuz z supsticiosum attenderet: vtputa q essent triangulares: z huiusmodi: qđ nō pertinet ad sanctorum reuerentiam: sed su persticiosaz vanitatez erit omnino illicitus. Si autem queras quid sit attendendum i verbis scriptis: ne supsticiosum quid fiat. ait idez doctor q primo cauenduz est quid scribaꝫ vel ꝓferatur. ne. s. aliquid sit adinuocationez demonum ptinens. vel falsitatez continēs. Secūdo ne caracteres illis misceanꝫ. Tertio ne in scribendo ponatur supsticio: vt cum calamo tali: vel ligetur cū filo tali: z die tali: z similia. de quibus ad plenū. 26. q. 5. c. nō liceat. z alijs pluribꝰ capitulis: qz de hac materia ad plenum tractat ibi Gratianus. ąre ꝛc. ¶ Nūc videamꝰ aliquas ꝺtumelias que fiunt circa ecclesias dei. Et primo videamus in quibus casibus ecclesia xp̄iana violetur: ita q debeat reconsecrari. Et dico q in tribus casibus reconsecranda ē. videlicet. i casu destructionis partis: in casu destructiōis totius: z in casu dubitationis. ¶ Prim⁹ igitur casus est i destructione partis. Unde posito casu q ecclesia combusta sit: z parietes sint in totuz vel in maiori parte destructi tūc recōsecrāda est cuz fuerit repata: vt patet de cōse. di. i. c. ecclesijs. Si ꝟo soluz tectuz: vel aliqua pars cōsumpta esset nō debet recōsecrari: eꝫ. de consecc. vl alta. c. ligneis. vbi dicit sic tex. Ligneis edificijs eccl'e vr̄e casu ꝺsumptis: parietibꝰ tn̄ illesis ac mensa ꝓncipalis altaris in sua exēmitate modicā passaz fractura. Et ifra. Inq̄sitiōi tue taliter duximus respondendū: q ,cū parietes in sua integritate permanserint z tabula altaris mota vl enormiter lesa nō fuerit ob cām predictam: nec ecclesia nec altare debet denuo ꝺsecrari. hec ibi. Alex. 3. Et glo. sup ꝟbo parietes. ait sic. Quādiu parietes integri sunt: non ē eccl'a recōsecrāda: qz i parietibus ꝺsecrat ecclesia z nō in tectis: aut si successiue repati essent. de ꝺse. di. i. de fabrica: z adducit. c. ꝓposuisti. et c. i. eꝫ. eo. ti. z dicit q ea q̄ dicta sūt ibi p̄t dici hic Lapl'm. i. dicit sic. Ad hec si altare motū fuerit: aut ille lapis solūmodo suppositus q sigillu ꝺtinet est ꝺfractus: aut etiā diminut⁹: debet denuo ꝺsecrari. Propt̄ hoc ꝟo nequaquaz reiterare suam ꝺsecrationez eccl'a ꝺsueuit: licz id gdaz canones inuere videāt. hec ibi. ¶ Istud capl'm rndet an eccl'a debeat recōsecrari quando solū altare vel lapis ꝺtinēs sigillu qđ. s. fit in ipo lapide i ꝺsecratione altaris: crit destrnctuz enormiter itelligē: vt dicit etiā glo. Et dicē ħ capl'm q nō ꝺz recōserari eccl'a: ꝫ altare tm̄ ħ dicit in ſnia hoc capl'z. Uolo hic notare que ponit glo. i. Exponit. n. altare. i. mensa altaris. Sic. n. dicit z exponit de cōse. di. i. c. si motum.

Qm̄ tabula cōsecrata de loco ad locū moueꝫ: nec tn̄ ꝺsecraꝫ. de ꝺse. di. i. c. ꝺcedim⁹. Et qđ dicit motū. i. mutatuz quo ad formā. i. qz formaz amisit ꝓpter ꝺminutionē vel augmentū: cum hec sit forma rei. ar. x. q. 2. §. hoc ius. idē si mēsa altaris sit enormiꝫ fracta: qz ꝺsecrāduz est altare: vt p̄z eꝫ eo. ti. c. qđ i dubijs z dicto. c. ligneis Cōsecratio altaris ꝓcipue itelligiꝫ in ꝺiunctōe mēse. s. lapidis supioris: z structure inferioris. Et ita si mēsa fuerit mota: vel aliqs ꝺ lapidibꝰ tangēs ipam mēsaz: execratum est altare: z debet itez ꝺsecrari. Sz si aliqd addaꝫ altari non recōsecraꝫ: ꝫ sacruz trahit ad se nō sacz: vt in dicto. c. qđ in dubijs. eo. ti. hec gl. illa. i. ¶ Hoc āt vltimū dictuz. s. sacz trahit ad se ꝛc. dic' Posti. q ħz locuz in liquoꝛibus: z in his que ꝓmixtōe ꝺfunduntꝫ: alias secus. ¶ Plura hic dicere posse mus: ꝫ accipiamꝰ ꝺm casum. ¶ Scōs casus in quo est recōsecranda eccl'a est i casu destructōnis totius: vt qñ tota eccl'a vel maior pars destructa est. Sz pone q ijsdez lapidibus reedificareꝫ: nungd recōsecrabit: Dico q sic. vt ꝺ cōse. di. i. de fabrica. Sz pone q parietes successiue reparēt: qd dicēduz: erit ne alia eccl'a: Dico q nō: ꝫ itelligiꝫ eadē: z ideo sufficit q tn̄ reconciliet cū aqua exorcizata: z cuz solēnitate misse ¶ Tertiꝰ casus ē in casu dubitationis: vt qñ dubitaꝫ an fuerit ꝺsecrata: nec ne. aut qñ non apparet aliq̄ ꝓbatio de boc: ꝫ qñ ꝓsumit ꝺsecrata: Dico qñ de boc apparet aliq̄ scriptura: vel in instr'o donationis: vel in libro eccl'e: vel i colūna: vel i tabula marmorea: z bmōi: vl etiā si appareat vnꝰ testis de visu vel auditu. ꝺ cōse. di. i. c. solēnitates dedicationū. Et intelligaꝫ tales semiplenas ꝓbationes sufficē ,vbi nō esset de ħ ꝺtentio p quā tollaraꝫ illa ꝓbatio: vt qz fieret alteri ꝓiudiciū. vt. c. ꝓposuisti. eo. ti. z de adulterijs. c. significasti. ąre ꝛc. Nota ad ħ glo. seq̄ntez. ¶ Scōo videamꝰ qñ eccl'a recōciliari z nō recōsecrari debet. Et ħ est in multis casibus. ¶ Prio ,ppter homicidiū vel enormē sanguinis effusionē in eccl'a cōmissam. eꝫ. de ꝺse. eccle. vel altar. l. c. ꝓposuisti. qđ etiā supius allegauim⁹. vbi dic' sic tex. ¶ Proposuisti q veniētibus ad eccl'az btī Jacobi ex diuersis regiōibꝰ pegrinis: z volentibꝰ alijs ab alijs ꝺtētionez vel rixas altaris de nocte custodiaz vēdicare: homicidia ꝺtingūt interdū: z aliqñ vulnera inferūt. Et ifra. Fraternitati tue bzeuit rndem⁹ q manēte eccl'a vel altari ipsa recōciliari potest p aquā cū ,vino z cinere bñdictā. ħ ibi. Alex. 3. Et nota q aq̄ ꝺz bñdici p eꝑm. vt. c. aq̄ p eꝑs. cꝫ. eo. ti. Uolo notem⁹ glo. ibidē. qz facit mltū ad supdcā. dic'. n. sic. Nota q eccl'a ꝺz reconsecrari vel recōciliari ꝓmo si dubitareꝫ an sit cōsecrata. Idē de altari qđ ꝓpt dubiū ꝺz reconsecrari. de ꝺse. di. i. eccl'e vl altaria: qz nō. dr̄ ite ratū qđ nescit eē factū. ꝺ ꝺse. di. i. c. solēnitates: Itē si eccl'a ē exusta tota: vel maior pars debz itez ꝺsecrari. de cōse. di. i. eccl'ijs. 7. c. semel. Si vero tectū corruit z parietes z illesi remanent: l'et modicū de ipsis pietib⁹ destructum fuerit non ꝺz ꝓpt̄ hoc consecrari. eꝫ. eo. c. lineis. Et si tota eccl'a sit destructa ē vel maior ps ꝺz ꝺsecrari si successiue: sufficit aspersio aq̄. de ꝺse. di. i. c. de fabrica. Prio remotione altaris vel fractura eorū nō reconsecraꝫ ecclesia: sed altare: vt dcm̄ ē in. c. i. eꝫ eo. ti. Prio sāguis effusione z adulterio ꝺz tm̄ recōciliari. vt p̄z i. d. c. proposuisti. et de adulterijs. c. significasti. z eꝫ eo. c. vl. ꝛc. vides q̄tū ħ glo. cōfirmet oia q̄ dcā sunt. ąre ꝛc. Qꝫ ocludāus q ꝓpt̄ homicidiū vel ēt enormē sanguis effusionē recōciliāda ē eccl'a. Sed si leuis effusio fuerit: vt si casus sanguis emitteret de naribus vel sic: nō ē reconciliāda. ¶ Scōs casus ē ꝓpter adulteriū vel semis effusionē. vt in d. c. significasti. eꝫ de adulterijs. Facit ēt dcz c. vl. eꝫ de ꝺse. eccl'e vel altaris ꝛc. Sed amore dei āteq̄ vlteri⁹ ꝓcedāus ꝺclara mihi ħ pater Ambrosi. an q̄cunq̄ seminis effusio reconciliā dā faciat eccl'am. Dico q ñ. Un̄ gñaliter nō ꝺz reconciliari nisi ꝓ adulterio fornicatōe: sodomia: z sic̄ibus ihonestis de conse. di. i. i ecclesiis z eꝫ. eo. c. i. Un̄ ꝓpter pollutōez nō ē reconciliāda: z ēt ꝓ supdictis nō ē recōciliāda qñ sunt occulta: ꝫ solū qñ sunt manifesta. vt. d. c. significasti. eꝫ de adulterijs. Idē dic' Jo. an. in. c. i. eꝫ ꝺ ꝺse. ec. li. 6. Sed ponāus pater q gs i loco sacro suā vxorē carnaliē cogīscat: recōciliabit eccl'a? Dico q credo q sic. vt tz Jo. an. ąre ꝛc. ¶ Tertius casus ē qñ excōicatus fuerit in eccl'a sepultus de cōse. di. i. c. eccl'am. z eꝫ codē. c. ꝺsuluisti vbi dicit sic tex. Consuluisti. z infra. Cimiteria in quibus excōicatoꝝ corpa sepeliri ꝺtingit reconciliāda erunt aspsione aq̄ solēniter bñdcē sicut i dedicatōibus eccl'aꝝ ꝺsueuit. ħ ibi. Alex: 3. vbi glo. i. sic ait. Sicut q̄ eccl'a recōciliaꝫ: ita z cimiteriū cū sit ꝺsecrū: ut ħ p̄z. Et illa cōpōa si discēni poteꝛt sr̄ exbēda. z eꝫ cimiteriū ejiciēda. eꝫ de sepulturis. c. sacris. Et eadē gaudet ecclesia z cimiteriū emunitate. i. 7. q. 4. c. si qs ꝺtumax. z. c. se. z ita idē iuris ē in accessorio z ꝓncipali eꝫ de officio delegati. c. prudentiā. §. vl. cū suis ꝺcordātijs. ħ ꝓdicta glo. i. ¶ Quartꝰ cāus ē si ecclesia: ab eo ꝓblice excōicato ꝺsecrata sit. Nā ꝺm Posti. si corpꝰ excōicati eccl'aꝝ polluit. multo magis vbi ipsa ꝺsecratio p os z manus excōicati pficit. quare ꝛc. Ubi gñaliē accipe istā regulā q eccl'a ꝺsecrāda z recōciliāda ē p manus epi dioceſani: vel p aliū de licētia dioceſani. p simplices sacerdotes non pōt ēt si sit ꝺsuetudo. eꝫ de cōse. ec. vel altaris. c. aq̄. Dicit tn̄ Jno. q ex cōmissione dn̄i pape sacerdotes simplices p̄t eccl'am reconciliare. aq̄ tn̄ ꝓius p eꝑm benedcā. Et vt scias qd dicit ꝓdcm̄. c. aqua. audi dic'. n. sic. Aq̄ per eꝑm bñdcā ecclesiā posse r conciliari p aliū eꝑm nō negāus. p sacerdotes simplices de cetero fieri ꝓhibētes nō obstante ꝺsuetudine ,puincie Bracharensi: q dicēda potius ē corruptela. qz ꝫ eps cōmittē valeat q̄ iu-

·2·

risdictōis existunt q̄ ordis epalis tn̄ sunt nō p̄t iferioris ḡdus clicis demādare. Qđ āt mandātibus epis super recōciliatione fcm̄ ē hactenu per eosdē misericorditer tolleraus. ħ ibi. Hlo. ponit ꝺcordātiaꝫ de ꝺsuetudie. z q̄ sunt illa que sunt iurisdictōis z nō ordinis: ut iudicare cogn̄scere de causis: bñficia ꝺferre: z similia. q̄ pōt epus per simplicē sacerdotē opari. vide ibi. magna glo. est. ąre ꝛc. ¶ Octū ad tertiū punctū circa ecclesias. vz. Utr̄ loca vbi sepulta fuerāt cōpora paganoꝝ possint cōsecrari. Dico vt ex dictis p̄z q sic. dūmō prius dcā corpora exhumētur z pjciaꝫ: vt cadaueꝛa canū z aialiū brutoꝝ eꝫ de sepulturis. c. sacris. vbi dic' sic tex. Sacri canonibus ē istitutū: vt qbus nō cōicauim⁹ vius: nō cōunicem⁹ defunctis. z vt careāt ecclesiastica sepultura q̄ prius ab ecclesiastica vnitate p̄cisi: nec i articulo mortis ecclesie recōciliati fuerint. Un̄ si ꝺtingat interdū q uel excōicatoꝝ corpora per violētiā aliq̄ꝝ vel alio casu in cimiterio eccl'astico tumulēt: si ab alioꝝ corporibus discerni poterūt: exhumari debēt. z p cul ab eccl'astica sepultura iactari. q si discerni nō poteꝛt expedire nō credimus: vt cū excōicatoꝝ ossibus corpa exhumulēt fideliū. Cuī nō iustis sepultura nulla vl' vit: ita ipijs tā celebris. vel speciosa n̄ ꝓsit. Nec ibi Jnno. 3. Sz ponamus q̄ aī mortē tales excōicati reconciliari petant: nec p ipsos steterit: z ita excōicati moriuntur: qd faciēdū: dic' glo. i. ibidē q̄ absoluēdi sunt pꝰ mortē. z adduc. c. a nobis. eꝫ de sen. ex. vbi de ħ. z. 26. q. 6. c. qui recedūt. Cū ꝓdicto verbo speciosa. ꝺcordat. c. aie ꝺfunctoꝝ. 13. q. 2. Et ħ volo sufficiāt q̄tū ad eccl'as. ¶ Circa res ecclesie mobiles z imobiles tria alia pūcta subiū gamus: ¶ Prio. n. q̄rit an mulieres abluēdo l' aliter tāgendo res sacras mortaliē peccēt: z sacrilegiū ꝺmittāt. Et q̄tū ad ħ dico tres regl'as ¶ Prima regula ē q̄ res sacrate: vt corporalia altariolū: calices: z hꝰi nō sūt abluēde p laicos nec ēt p mulieres sanctimoniales: ꝫ ħ potiꝰ spectat ad officiū diaconi cū humilibꝰ mīstris ꝺ ꝺ se. di. i. c. nemo. ¶ Scda regula ē. q̄ aliud ē dicer res sacra. z res sacrata. Res sacra: ē ois res cl' tui dīno dedicata. Sed res sacrata ē res ꝺsecrata: vt calices: altariolū z hꝰi. Ois eni res sacrata ē sacra: z nō ecō. ¶ Ex q̄ segtur tertia regula q̄ res sacras p̄nt mulieres tāgere z tractare. si ē lauare camisas: tobalias: z huiꝰi Sz bñ dicerē q̄ cū pānis mulieꝝ nō imiscerēt si possibile eēt. qm̄ sacra cū sacris nō bñ ꝺueniunt. z p ꝺns relinquīt q̄ nō peccāt. ¶ Scōo q̄rit̄ an vasa sāce mātilia z hꝰi possint i vsus laicos sine pcō ꝺuerti. Et dico q nō. imo dico q gēliḡz ħ faciūt mortaliꝰ peccāt: vt cōiē doctōes dicūt. Sz qd agenduz qñ sunt cōsumpta z iutilia eccl'esie: Dico debēt cōburri: z cinēs i eccl'a reponi. 19. q. 3. que semel. z. c. qm̄ de ꝺse. di. i. c. alta. Sed ponamus q nō sint cōsumpta: ꝫ reparent: nungd debent reconsecrari: Dico q nō:

Universidad de Deusto
Biblioteca

qz vt dr̃ in.c.qō in dubijs.ex̃.de ɔse.eccle.q̄ sa/
crū trahit ad se nō sacz.Et licet itelligat de nō
ligdis z cōmiscibilibus: vt dic̃ Hosti.z et] capi
tulū oñdit:dicens. Nō negam⁹ gn olcū nō ɔse/
cratū ɔsecrato possit oleo cōmisceri: tn̄ fac̃ et]
ad ꝓpositū:qz cōiter doctores dicūt q̄ si talia
reportarent manēte suba:q̄ reiterato ɔsecra/
ri nō oportet:et] si ꝑ ptes plures reficiāt:sec⁹
si tota forma simul solueret:qz tūc recōsecrari
debēt. ¶ Sz occurrit dubiū an'res sacre vēdi
possint.Dicūt doctores q̄ sic ꝑ ꝑ ncitatez: z h̄
duz in cadē forma alteri ecclesie vendāt: sz qñ
penitus ɔfracta sūt cuilibet vēdi pñt. de cōse.
di.i.c.ligna.Sed ɔ arguo sic.relige scōz vendi
nō pñt.ex̃ de re.z ve.scōz.c.i.z de cele.mi.c.cū
Marthe.Ꝯ.vlt.z.C.de sacrosanctis eccleſijs.l.
nemo.z ratio istoz vt dic̃ glo.sup dicto.c.i. de
religis z ve.scōz est ista:q̄ res sacra nō recipit
estimatiōez.ff.de reꝛ diui.sacra loca.Ꝯ.vlt. Et
vēditio nō pōt cē sine p̄cio: vt ifra de ēptio
ne z vēditione.Ꝯ.p̄cium.z.ff.codē.l. sine p̄cio.
Ergo ꝓ oñs cōcludat q̄ spūalia vendi nō pñt:
vel etiā spūali annexū.ex̃ de simonia.c.q̄relam
z de iure patronat⁹.c.de iure.imo dicūt docto
res q̄ spūalia venderet crimē capitale cuz si
monia cōmittit.i.q.i.c.q studet. Et ideo dictuz
.c.i.de reliquijs. ꝓhibet ne relige vendi possit
hec dic̃ dicta glo:Dico q̄ simlitudo nō tenet:
q̄ corpora scōz de gbus dicta iura loquuntur
sūt sancta z scūz estimari nō pōt: vt dictum ē.
Uestes aūt sacerdotū pallia:mātilia:planete ñ
sunt sancta:licet sint sacto cultui dedicata:nec
sūt sacrata p exorcismū.q̄re ꝛc. ¶ Circa ꝛtiam
difficultatē q̄ inuestigāda ē circa res eccl'ie: q̄/
rit q̄graue sit coꝛ pcēm q bona eccl'ie vſpant
Deu aīa mea dic q̄so.Si taz graue pcēm ē res
eccl'iasticas paꝛ venerari z ipudice: z sine re/
uerentia tractare:q̄graue delinq̄nt qui bona
eccl'ie deuozāt z vsurpāt:Audi.c.g rapit.i7.q.
4.Qui rapit ingt pecuniā ꝓrimi sui inigtatez
facit.g aūt pecuniā aut res eccl'ie abstulerit sa
crilegiū facit.hec ibi Anacletus papa. Idē.x.q.
1.c.scōz paꝛ.z.c.bāc'ɔsuetudinē.z.c.q: sacer/
dotes.Audi pulcherrimū capl'm.z sūt ꝛba ba/
bati Piero.ad Damasuz papā.Quia igt sacer/
dotes ꝓ ppl'o orare debēt quoꝛ oblationes et
elemosynas accipiūt:q̄ fronte p̄sumūt laici ob
lationes quas christiani ꝓ pcēis suis offerunt:
vel ipsi comedē:vel alijs ꝛcedē:cū ipsi non de/
beant ꝓ ppl'o orare.hec ibi. Inde hmōi excōica
tur boiuz genꝰ ab eccl'ia.Audi.c.scōz paꝛ su/
periꝰ allegatū.Sāctoꝛ ingt paꝛ canonibꝰ cō
sona sanctiētes oblationes de sacratissimo al/
tari beati ꝑetri z ꝑauli apl'i:z saluatoꝛ]:z sā/
cte Marie rotūde:aut de alijs eccl'iaꝛ altari/
bus:siue crucibus a laicis auferri penit⁹ inter
dicim⁹:z sub districtione anathemat] ꝓhibe/
mus z eccl'ias a laic] incastellari aut in seruitu
tem redigi aūcte apl'ica ꝓhibemus:hec ibi La
lixtus papa.Quid hic dicā de bis q̄ filios hñt:
z aiūt. Uolo q̄ iste filiꝰ meus efficiāt clericus.
z indūt illū habitu clericali:q̄ sub fim ulata ue
ste canonicatū querūt:z sic plurimis annis vi
uūt de ꝑmonio crucifixi.Cūq̄z tēpus nubēdi
se offert:aliū filiū minoꝛē clericū substituunt.z
sic de gñe in genꝰ oēs ꝑmoniū paupculi duo
rant crucifixi.O ꝓdones.o fures.o aiaꝛ nr̄aꝛ
z pauꝑ crassatoꝛes:nōne cernit] eccl'iaz dei
vos destruere z ɔsumere:quo ad veniā z cele
stem ꝑiam festinabitis? Nō.n.remittit pcēm
nisi restituat ablatū.ex̃ de vsuris.c. manifestū
li.6.Et pnia non agit:sed simulat si res aliena
nō restituat.14.q.6.c.si res aliena. Sz de hoc
satis ad pñs.q̄re ex his nouē dubijs tactis sat]
pz ꝛitas ꝑa ꝑncipalis huius ꝑme ꝛclonis ꝛtie
ɔsiderationis. ¶ Ctum ad ꝛtiaz ꝛita. dico q̄
sūme peccāt q eoꝝ filias ɔ eaꝝ volūtate mona
cas faciunt vt expēsas nubiles vitent. De sūt
q̄ eccl'ias z monasteria scādalizāt: z alijs ꝑbēt
exemplu⁹ delinquēdi.Si gs certe sciret q̄tas
deꝰ maledictōes mineꝛ talib⁹:non dico mona
cas turpit agnosceret:sed nec qdē aspiceret ni
si facie velata.Audi q̄ noie ꝑdictas uocet eccle
sia.Ueni ingt sponsa xp̄i:accipe coꝛonā ꝛc. Er
go q tales violat xp̄i spōsā rapit z ꝑ oñs dignꝰ
grādi pena:imo maioꝛe q̄ i lege vet'i:vbi adul
tera lapidabat.Et q̄t crimia cōmittat hmōi ge
nꝰ:nōt in glo.in.c.ꝛginib⁹.17.q.i.Et quo puni
at mulier:ponit in.c.de filia.z.c.ɔ vota peccā/
te.cadē cā z qōne.quo aūt puniat vir:ponit in
c.si gs epūs.eadē qōne.vbi dr̃ sic.Si gs epūs:aut
ꝑsbr:aut diacon⁹:aut lectō:aut psalmista: aut
hostiarius cū muliere sanctificata deo mecha/
tus fuerit:deponat.q̄ xp̄i sponsaz coꝛrupit. si
ꝛo sit laicus excōicet.hec ibi. Propter ea i.c.i.de
religiosis domib⁹ li.6.ponit regula gñalis q̄
moniales monasterij clausuras exire nō liceat
nec alij ad illas ītrare:nisi causa legittima z li/
centia supioꝛis ītercueniat.Et q̄graue ipe pec
cēt p secularū domos discurrētes:clare pz in
ꝓncipio dicti capl'i.q.i.graue deū z suam reli
gionē offendūt.Etsi esset cōsuetudo in ɔrium:
nō valet cōsuetudo talis.Cōsuetudo.n. q̄ in pi
culū aīaꝛ induc̃ ꝺuari nō dz.vt.c.i.de ɔsuetudi
ne.li.6.z i.c.mala.di.8.Et q̄ta honestate viuē
debēat:nōt in clementina.c.2.§.i.ɔ statu mo.Et
aliq̄ bona notāt in glo.ibidē.Et nō q̄ etiā mo/
nacis z religiosis nō lz p alienas discurrē do/
mos: vt i.c.placuit.17.q.i.z i.c. magnopc. z i.c.
sup specu.ne clerici vl monaci.li.6.Nā sicut pi
scis sine aq̄ vita caret:ita monac⁹ sine mōaste/
rio.vt dic̃ dēm capl'm.placuit.Et rez infandaz
legi.c.i.de religiosis domib⁹.glo.i.i clementinis
vbi dr̃ q̄ monialiū monasteria q̄daz sūt q̄si ꝑ
stibula.Etsi longi⁹ ꝓcedē vellez:mira audire/
m⁹.vide de Ꝯ.18.q.2.c.diffinim⁹.z.c.in decima.
Et hec sufficiant q̄tum ad ꝛclonem ꝑmam.

De pena sacrilegij conclusio scda.

Accipe ꝺaz cōclos.vz.Sic̄ actꝰ ihonesti
tep'r ōi fci idecētissimi z plēi ōdecoꝛe
sr:ita z pēa turpissia illa ppetrātes plectēdi sē
Ubi tres īgramus veritates.vz. ¶ Prima ve
ritas est. An peccatum sacrilegij sit vnum vel
plures. ¶ Secunda ē Qua pena plectendi sūt
sacrilegi. ¶ Tertia ꝛti.ē.Quis ē quia absoluat a
sacrilegio. ¶ Ctū ad ꝑmā ꝛti.dico q̄ sacrilegiū
nunq̄ cōmitti pōt quin plā pctā ɔmittantur.et
ad minus duo.verbi grā. Tu fornicaris i eccl'ia
hic duplex ē pctm̄.vz.fornicatio.q̄ i se sp pctm̄
ē.Uñ fornicari nūq̄ lz.z ois fornicatoꝛ si bñfi
ciatus ē:puandꝰ ē bñficio.ex̃ de cohi.cle.z mu.
c.si āt cū glo.Et q̄uis fm ciuiles leges simplex
fornicatio crimen nō sit:tn̄ fm canones crimē
est.32.q.4.c.nemo.cū glo.Concurrit g̃ ꝑmo for
nicatio q̄ ē pctm̄:z postea cōcurrit irreuerētia
quā exhibes locis z religis sanctis:z sic de aliis
ob quā cām recolo me ɔsuluisse nimiā nostraz
fragilitatē attēdens:ne relige poꝛtarēt ad col
lū ne aliq̄ mō sacrilegiū icurramus.Et hāc nō r
gulā gñalē:q̄ tāto guius est pctm̄ sacrilegij:q̄s
to res i quā peccat maioꝛē obtinet sanctitatez.
Uñ si sacrilegiū cōmittat i psonā z i locū sacz
grauius erit i psonā q̄ i locū sacz.q̄ sanctitas
loci ordinat ad sactitatē psone.Et sic ēt ꝓpara
do psonas ad psonas:z locū ad locū.Si ꝛo sa/
crilegiū i alias res sacras ɔmittat:tūc diuersos
hz gradus fm sacrarū rerū diuersitatē. Inter
q̄s sūmū q̄dū obtinēt sacramēta qb⁹ hō sancti
ficatur q̄rū p̄cipuū ē eucharistie sacr̃m.q̄ cōti
net ipsū sacrū xp̄m.Et ī sacrilegiū q̄ i ipsū cō
mittit grauissimū ē.pⁿ h pmū obtinēt locū va
sa ɔsecrata ad ipsoz sacramentoꝝ susceptiō
nē post h imagines sacre:i gbus quodāmō ipse
psone sancte venerāt.deinde subsequitur q̄ p
tinent ad eccl'e ornamētū vel mīstroꝛ sustenta
tōem ordinata sūt:siue sint mobilia siue īmobi
lia.Quo ordine attēto colligē possumus q̄ sit
sacrilegiū maius.q̄q̄z minus.Et sic patet ꝓma
ꝛitas. ¶ Ctū ad ꝫam veritatē dico q̄ triplex
ē pena sacrilegij.s.ciuil'canonica:z dīna. Ciuil'
ē q̄ ex atroci iniuria psone ecclesie illata capital'
sentētia erat.C.de epūs z clicis.l.si qs in hoc ge
nus.Si ꝛo atroꝛ iniuria non eēt:aut alio modo
sacrilegiuz committebatur.tunc arbitrio iudi
cis considerata qualitate persone loci:tpis:z ɔ
suetudis relinq̄bat.ff.ad legē iuliā pecu.l.lege
§.1.z.l.sacrilegij. ¶ Pena fm canones duplex
ē.s.spiritualis:z tpalis.Spūalis est excōicatōis
gladius.Nā ꝓ sacrilegio i psonā eccl'asticam
ē excōicatio maioꝛ ipso iure.i7 q.4.c.si qs sua
dēte.q̄ ēt supius ad l'ram nouius i ꝑma ꝛcloe
b⁹ tertie partis.Ꝓ rebus āt eccl'asticis ē mi
noꝛ excōicatō. Sūt tn̄ alīq̄ casus i q̄b⁹ ēt cadit
maioꝛ:vt cū quis īcēdit vel frāgit rē eccl'asticā
de q̄ ē casus ex̃.de sen.excō.c.cōquesti. vbi de q
busdā cōfringentes eccl'as q̄sdaz regni epatus
sic dicit ter.ad litterā paꝛ pⁿ principiū.Qm̄ in
quit g̃uia sunt:nec clausis debent ocul' ꝑteri/
ri.mādam⁹ q̄tenus si ita ē:memoratos sacrile/
gos excōicatos nuncietis z faciatis sic excōica
tos ārtius cuitari:donec passis iniuriaz cōgrue
satisfaciāt:z dāna data resarciāt:z cū litter] ue
stris rei veritatē cōtinentib⁹ apostolico se con
spectui repꝛesentent.hec ibi Clemens tertius.
sup q̄.c.glo:i.sic ait.Ergo vr̃ ex h q̄ ipso iur̃ sint
excōicati.Qō vez ē de violatoꝛibus eccl'aruz
seu icendiarijs.xi.q.3.c.canonica z.17.q.4.c.ōs
eccl'e.Alij ꝛo ñ sūt excōicati ipo iurc:sz excōicā
di.z allegat q̄ dixit sup.c.tua nos codē titu. vid
istā glo.in fine h⁹ cōclusiōis. Si vis scire cāus
excōicatōis maioris z minoris.vide i pisanella
excōicatō z absolutio ꝛc. ¶ Pena vero canōica
tpalis ē pena pecuniaria.i7.q.4.c.gsqs.vbi dr̃
sic.Quisqs inentus fuerit reus sacrilegij epūs
vel abbatibus:siue psonis ad qs q̄rimonia sa/
crilegij puenerit:libias examinati argēti purif
simi.3o.cōponat.Et hoc intelligefm varietatē
psonarū i gbus cōmittit sacrilegiū: vt si gl sub
diaconū occiderit.3oo.solidos cōponat.g aūt
diaconū.4oo.q̄ꝛo pbiteꝛ.5oo. Idē i.c.i.si qs i
atrio.z.c.si quis ɔtumaz.z.c.si gs deinceps. In
quibus capitul' diuerse ponūt pecuniarie pene
q̄ fm q̄titatē crimis:loci:psona.z ɔsuetudis i
ponēde sūt. Idē i.c.qui diaconū.z.c.qui occide
rit. Et nota q̄ solidus accipit ꝑ ducato.z.3z.
ducati vnā libraꝫ auri ꝛponūt. ¶ Pena ꝛo diuia
fuit leꝝ vt patuit i Hiezi seruo. ¶ Na aman.q̄re
ꝛc. ¶ Ctū ad.3.ꝛitatē dico regr̃ q̄ iniiciētes
manꝰ violētas i clericos:nō pñt nisi a papa ab
solui.vt i dicto.c.si gs suadēte.i7.q.4. Itez z a
legatis de latere pape missis ad aliquā ꝓuiciaz
vt pz i.c.ad eminētia.ex̃ de sen.excō. vbi dr̃ sic
Ad eminētia sedis apl'ice.z ifra. Sic ex pte tua
nr̄is ē auriḃ⁹ itimatū vbi ex tat dubiū vtrū ab
solutōis bñficiū asseqūnt q̄ ꝓpe iiectoꝛez manuū
i cl'icos:t'al' religiosas psonas excōicatōez icur
rerūt.z a legat] cardialib⁹ q̄ a latē R̄omani pō
tific] ɔstināt:ꝓ tpe absoluūt cū bi delegati mā
datū sup h⁹ ñ oñdāt exp̄ssū. Sup q̄ ita te volūs
obꝺuari:vt cos hēas absz oi excōicatōis scru
pulo absolutos:q̄s ostitit a talib⁹ bñficiū abso
lutōis adeptos.h⁹ ibi.Et gl.sr̃ ꝛbo.ꝑ tpe.dic̃ q̄
istā aūcte bñt legati a latē dñi pape postq̄ egrs
si sūt vrbē quouisq̄z reuersi sūt:lz iurisdictiōz ñ
hēant:nisi i ea puicia q̄ sibi decreta ē.Et ꝫ lz eis
ex offō legatōis:vt i itinē q̄scūq̄z vēiētes possit
absoluē.lz de h⁹ nō hēant spāle mādatū.Et alle
gat h⁹ glo.ad hoc.c.q̄uis.z.c.ca noscit.extra c:
ti. ¶ Et q̄ possint absoluere dicti legati excōica
tos vndecūq̄z veniāt:ꝑ ex̃.ɔ offi.legati.c.excoi
cat].i glo: vbi dic̃ sic ter. Excoicat] ꝑ iiectiōe
manuū violēta eccle.Ꝛo. legati q̄ ɔ ipsi⁹ latez
ñ mittūt ex̃ puinciā sibi ɔmissā: vl'ibidē.s.i ꝑ
uicia si hmōi manuū iiectoꝛes illuc ꝛtigat acce
dē aliūde:z q̄ eccl'aꝛ suaꝛ ꝓtextu legatōis sibi
vidicāt dignitatē etiā subdit] q̄uis i sua puin
cia existētes bñficiū absolutōis impārī ñ pos
sit: nisi ɔ speciali gr̃a illi⁹.z istis ampli⁹ a sede
apl'ica ꝛcedat hec ibi.Hrcg'.9.Effect⁹ isti⁹ ca
pli est q̄ legati q ñ mittūt ɔ latē dū sūt ex̃ fmi
nos puicie sibi ɔmisse:tales excōicatos ab sol
uē ñ pñt.lz dū sē ifra ꝛtios bñ absoluē pñt excō
municatos huiusmodi exeuntes tantum de ꝑ
uincia sibi commissa: non autem aliunde ac/

Universidad de Deusto
Biblioteca

ecedentes. Alij ẏo locales: g ex ꝓuilegio eccl'ie
sue bñt legatione: vt ep̃o Carturiẽsis ⁊ silꝫ b̃
facẽ nõ ꝓnt. nisi õ spāli mādato dñi pape. Sup
q̃. c. glo. i. dic̃. Secus si legat⁹ missus fuerit de
latere pape. qm̃ tales oẽs ꝓnt absoluẽ in cũdo
⁊ redcũdo. qm̃ b̃ ex officio legatiõis legatis de
latere licet. Et adducit. c. sup̃dictũ ad eminẽtiã
⁊. c. qõ trãslationẽ. de offi. legati. Multa circa
hãc mãm dicẽda eẽnt: ⁊ ẽ glo. magna sup dicto
. c. excõicat]. Sz ista sufficiat ꝗtuz ad ꝓsens.

Adde tñ istud notabile ad dicta. q illi q sũt
excõicandi ⁊ nõ sũt excõicati: ipso iure ante de
nũciatõez factã ꝓnt absolui a suo ep̃o. Sz õnũ-
ciatione facta siue i gñali siue i spāli: nõ ꝓnt ab
solui nisi p papaz. Hoc ponit. c. tua nos. ex. de
sen. excõ. ⁊ bene ibidẽ dic̃ glo. vide ibi si placz.
Tertus dic̃ sic. Tua nos duxit fraternitas ꝛsu-
lendos. Et infra. Fraternitati tue talĩ rñdemus
q nõ soluz hi q in clericos temerarias manus
inijciunt sz etiã incendiarij: ex q̃ sunt p ecclesie
sniam publicati. p absolutionis bñficio ad sẽ-
dez apl'ca sũt mittendi. b̃. ibi. Ubi dic̃ gl. sup
ẋbo. publicati. recitat] q̃rundaz dictis sic. Nõ
credo q oẽs incẽdiarij gñaliẽ sint ipo iure ex-
cõicati: nisi de incẽdiarijs eccl'iaz: cuz de alijs
nõ inueniaz. Et p hanc decretalẽ nõ ꝓbat q ip
so iure sint excõicati: sz illis ꝓmo excõicatis ab
epis publicatione secuta ⁊ denũciatione: papa
p hanc decretalez sibi reseruat eoz absolutio-
nem: vt dixi. alias oẽs incẽdiarios epi absolue
re possunt. ex. eodez. c. nup. hec dicta glo. Ex q̃
ꝓz q incendiarij sint absoluẽdi p papam: ⁊ qui
nõ. Et hec sufficiant p ꝓti ꝛclusione.

¶ De nobilitate eccl'ie Romane ꝛclo tertia.

Accipe tertiã ꝛclonez. vz. Etsi in oibus
ecclesijs de⁹ offendi possit: tamẽ in ec-
clesia Romana qõ inhoneste fit ḡuis
pensat. Ubi tres ingramus ẋi. vz. Prĩa ẋi.
est ista. Que ecclesia est p̃ncipalis in toto orbe

Secũda ẋi. est. An oẽs eccl'ie mũdi habeant
hanc ĩmunitatẽ: vt effugiẽtes ad ecclesiã liberẽt.

Tertia ẋi. est. Quo tẽpoꝛ fuit ecclesia
Romana ꝛstructa. ¶ Qtuz ad ꝓmã pono tres
ꝛclones. Prĩa ꝛclo est. Qz inter oẽs mundi
eccl'ias Romana ecclesia ẽ oiuz eccl'iaz caput
mat̃: ⁊ magra.

Secũda ꝛclo ẽ. Qz Romana
eccl'ia a xp̃o Jesu hãc p̃eminentiã est ꝛsecuta.

Tertia ꝛclo ẽ. Qz gcũq dic̃ Romanã sedẽ
nõ esse caput oiuz: vel nõ posse canones ꝛdere
est hereticus. Prĩa ꝛclo ẽ ista. Qz Romana
ecclesia ẽ oiuz eccl'iaz caput: mat̃: ⁊ magra. Et
p⁹ q sit caput oñdit Gratian⁹. xx. di. p totuz. ⁊ q̃
post ipam seq̃nt ibidẽ etiã nõt. Unde sic Petr⁹
ẽ oiuz clericoz caput: ita sedes Romana q̃ est
sedes Petri ẽ oiuz ecclesiaz caput. b̃ p5. z. q: 6.
c. dudũ. ⁊ ibi p glo. ⁊. xx. di. sacrosan. Post quaz
ecclesia Cõstãtinopolitana ꝓmuz obtinet locũ
eadẽ di. xx. c. renouãtes. Audi. c. duduz. Dudũ a
sanctis apl'is successoribusq; eoz in ãtiquis de
cretuz est statut]: q̃ hactenus scã ⁊ vniuersalis
eccl'ia tenet aplica: nõ oportere sine snia Ro-

mani pontificis ꝛcilia celebrari: vel cp̃m dãna
ri. Qm̃ scam Romanã ecclesiã mrez oium ec-
clesiaz eẽ voluerũt. Et sic̃ beatus Petr⁹ apl's
p̃mus fuit oiuz apl'oz: ita ⁊ hec scã ecclesia suo
noie ꝛsecrata dño instituente p̃ma sit ⁊ caput
oiuz ecclesiaz: ⁊ ad eã q̃si ad mrez ⁊ apicẽ oẽs
maiores eccl'ie cause ⁊ iudicia ep̃oz recurrãt:
⁊ iuxta sniaz ei⁹ ẽminũ sumãt: nec ex Romanũ
gcẽ ex his decerni debẽ pontifices ⁊c. Julius
papa octauus⁹ epis. Hlo. sup ẋbo. voluerunt.
dicit. Sic g̃ ꝛcilia dederũt p̃matum Romane
eccl'ie: qõ verũ ẽ secũdario: sz ipse xp̃s p̃ncipa-
liẽ. xx. di. c. q̃uis. i7. di. hinc est]. 9. q. 3. c. aliorũ. b̃
glo. ibi. Sz de hoc dicem⁹ in fa ẋitate. Hoc est]
dic̃ tex. c. sacrosa. xx. di. circa finẽ. vbi dr̃ sic. In
ter beatos apl'os q̃daz fuit discretio ptãtis: et
licet oẽs eẽnt apl'i. Petro tñ ꝛcessuz est a dño
⁊ ipsi voluerũt iter se idip̃m: vt reliquis oibus
p̃esset apl'is: ⁊ cephas. i. caput ⁊ p̃ncipatũ tene-
ret apl'atus. Qui in cãdez formã suis successo-
ribus ⁊ reliquis epis tenendã tradiderunt. Et
nõ soluz i nouo testõ est b̃ ꝛstitutũ: sz et in vet̃
fuit. Unde scriptũ est Moyses ⁊ Aarõ sacerdo-
tibus ei⁹. i. p̃mi iter eos fuerũt. Et post pauca.
Hec ẋo apl'ica sedes caput ⁊ cardo vt ꝓfatum
ẽ a dño: ⁊ nõ ab alio ꝛstituta ẽ. Et sicut cardine
hostiũ regit̃: sic b⁹ sacte apl'ice sedis auc̃te oẽs
eccl'ie dño disponẽte regũt̃ ⁊c. Anacle⁹ papa.
Qualit̃ aũt Moyses ⁊ Aaron esset̃ p̃mi sacer
dotes. glo. in p̃dco. c. sacrosã. in ẋbo. Moyses
declarat: sic dicẽs. Licet Moyses ⁊ Aaron p̃-
mi ⁊ sũmi dicti sint sacerdotes: tñ Moyses su
it maioꝛ Aarõ in admiñstratiõe: sz nõ q̃ ad sacra
tionẽ sacerdotalẽ. in b̃. n. ambo pares fuerunt.
Moyses tñ hostias nõ offerebat ꝓpꝛio. vt. 36.
di. c. si qs vult. ⁊. 88. di. c. decreuit. Itẽ in b̃ erat
maioꝛ Moyses q̃ Aarõ: q: istruebat eum: ⁊ re
darguebat eũ tãq̃ minoꝛẽ: ut õ pe. di. c. 3. inẽ b̃
bircũ. b̃ gl. ad lr̃az. Et q ecclia Romana sit et]
mat̃ ⁊ magra. p5 ex. de fo. compe. c. fi. vbi circa
mediũ dic̃ sic. Quia tñ oiuz eccl'iaz mat̃ est ea
dẽ ⁊ magra rite cõpelli potuit ⁊c. Qz aũt Cõstã
tinopolitana eccl'ia sit p̃ma post Romanaz p5.
di. xx. c. renouãtes. vbi dic̃ sic tex. Renouantes
sãcti Constãtinopolitani ꝛcilij decreta petim⁹
vt Constantinopolitana sedes sil'ia p̃uilegia q̃
iferior Roma h5 accipiat: nõ tñ in eccl'iasticis
reb⁹ magnificet̃ vt illa: sz vt b̃ fa p⁹ illaz exñs
p̃sẽ Alexãdrina sedes numeret: deide Antio
chena: ⁊ postea Hierosolimitana. Hic dat̃ itel
ligi q Alexãdrina eccl'ia de fa sit facta ẽtia: et
Antiochena de ẽtia sit fca ḡta: nisi forte quis
duas; tẽdat eẽ scdas: vt Cõstãtinopolitanaz ⁊
Alexãdrinaz paret̃ sue dignitat] velit locũ obti
nere. b̃ ibi. Archidiacon⁹ sup ẋbo iferioꝛ. dicit
q ẽ iferioꝛ situ loci: nõ dignitate. Hoc statutuz
fcũz fuit i sexta synodo. alit̃ tñ oꝛdo istaz eccle
siaz oꝛdinabat. vt p5 i fine dicti capli. sacrosan.
vbi dr̃ sic. Hac auc̃te Alexãdrina eccl'ia fz a p̃-
ma locũ hr̃e cẽsẽt: sz postea i Cõstãtinopolitana
synodo eccl'ia Constantinopolitana secundum

ab apostolica sede locuz accepit. b̃ ibi. ⁊ postea
ponitur statutũ. c. seq̃nti. q̃re ⁊c. Et sic p5 pria
regula.

Scda regula est ista q Romana ec-
clesia a xp̃o Jesu hanc p̃rimitatez accepit. p5 b̃
regula. xi. di. c. in nouo testõ. ⁊ p̃ibus seq̃ntib⁹
capitul'. ⁊. xx. di. c. sacrosancta. vbi dicit sic. Sa
crosancta Romana eccl'ia nõ ab apl'is: sz ab ip-
so dño ⁊ saluatoꝛe nostro p̃matuz obtinuit: sic̃
beato Petro apl'o dixit. Tu es Petrus ⁊c. Ad
bibita ẽ societas i eadez Roana vrbe beatissi-
mi Pauli apl'i valis electõis. qui vno die eodẽ
q3 tpe cũ Petro gloꝛiosa moꝛte coꝛonatus est.
⁊ ãbo sanctã romanã eccl'iam ꝛsecrarũt ⁊c. Et
b̃ idẽ gñalia ꝛcilia appꝛobarũt. vt p5. di. 17. c. 3
cilia. Nõ pono tex. q⁹ pꝛolixus ẽ. Facit ad b̃. c.
. i. de translatõe epi. Et glo. i. ibidẽ adducit con
cordãtias. c. i nouo. ⁊. c. q̃uis di. xi. Et p̃it vnũ
pulcherrimũ dcm. dicẽs q i b̃ differt iperiũ a
papatu. qa iperator suã iurisdictõez h3 a pp̃o
vt instituta. de iure nationũ. ¶. sz q̃ p̃ncipi. ⁊ L
de veteri iure enucleãdo. l. i. §. tuni. n. Sed Ro
mane eccl'e iurisdictio voce dñi tm̃ ꝓlata est.
vt p5 i. d. c. i. ⁊. xi. di. c. q̃uis. hec glo. ibi. Et sic p5
fa regula.

Accipe ẽtiã regulã. v5. q Romanã
eccl'am dicit nõ eẽ caput oium eccl'arũ: vel non
posse canones ꝛdere: est hereticus. Hec regula
p5. 19. dis. c. nulli. i glo. vbi glo. sup verbo. pstra
tus sic dic̃. Dic vr̃ q oꝛs qui nõ obedit statutis
Romane eccl'e: sit heretic⁹. Et varios modos
heresis nõui. 24. q. 3. §. q: ẋo ⁊. c. quidã. Sed in-
telligas q hic dr̃. q qui dicit Romauã eccl'am
nõ eẽ caput: nec posse cõdere canones: ille ẽ hẽ-
tic⁹ vt. xx. di. c. i. ⁊. 25. q. i. c. violatoꝛes. ⁊. q. 2. c. sigf
dogmata. Sed sigs aũt trãsgredi⁹ e⁹ mãdata nõ
ẽ ꝓpterea hereticꝰ. sz peccet ex̃ de rescriptis. c.
si qñ hec glo. ad lr̃am. Et notẽus solũ ad lr̃am:
c. si qs dogmata. vbi dr̃ sic. Si qs dogmata inẽ
dicti mandata sanctões: uel decreta p catholi-
ca fide: vel eccl'astica fide: vel eccl'astica disci-
plina p correctõe iminẽtiũ vl̃ futurorũ malox
ab apl'ice sedis p̃sule saluabiliter pmulgata ꝛtem
pserit: anathema sit b̃ ibi. Et sic p5 ista p̃ma ẋi-
tas.

¶ Qtũ ad 2am ẋitatẽ dico q ꝗtũ ad ĩmu
nitatẽ oẽs eccl'e hãc dignitatẽ bñt. vt ꝛfugien
tes ad eas saluẽtur: ꝓter i casib⁹ sup̃ nõtis in fa
pte b⁹ p̃monis. Unde oẽs homicide ⁊ rei ad ipsas
cõfugientes saluãt̃: ⁊ vltra tex. supi⁹ õ hac mã
nõtos duos subiũgãus. Et p⁹ tex. 17. q. 4. c. reũ
vbi dicit tex. Reũ ad eccl'am fugiẽtẽ nemo ab
strahere audeat: neq3 inde donare ad penaz. s.
coꝛporalẽ vel ad moꝛtẽ: vt bonoꝛ eccl'e seruet̃.
Sed rectoꝛes. s. eccl'e pacẽ eⁱ ⁊ vitam ⁊ mẽbꝛa
obtinẽ studeãt tñ lcgittie ꝛponat qcũq3 fec̃
b̃ ibi. vbi. mouet hanc difficultatẽ. Nũquid tal̃
liberatus poterit postea accusari õ illo crimie?
si non p̃ot. q̃ crimina manebunt ipunita: qõ eẽ
nõ debet. ex̃ de sen. ex. vt fame. ⁊ sic p̃uilegium
ecclesie eẽt mult] occasio delinq̃ndi. Et soluit
dicens q quidã dixerũt ꝓpter b̃ q dictũ ẽ q ip
si ab oibus accusari p̃nt: ꝓeter illos qui p̃mise

runt indẽnitatẽ. Sz dicit q b̃ nõ ẽ verũ. q: hoc
eẽt cõtra p̃uilegiũ eccl'e: qõ ẽ iniustũ vel hẽticũ
vt. xx. dis. c. ois. Adqd. n. ipetraret eccl'a ei vitaz
si postea p eodẽ crimie decapitandus eẽt? Dica
tur q̃ q hoc ẽ p̃uilegiuz eccl'e q talis ãmodo:
nec uitaz nec mẽbꝛ perdat: sz q alias pecũialiẽ
satisfaciat: vel si nõ p̃t seruat ei ꝓpetue quem
lesit. vt. 36. q. i. c. de raptoꝛibus. b̃ dcã glo. Sc̃dz
capitulũ ad hoc ꝓpositũ vltra sup̃ dcã ẽ. 25. q. 5.
c. reos sanguis. vbi dr̃ reos sanguis defendat
ecclesia: ne effusione sanguinis. particeps fi
at. ⁊ hec sufficiant p̃ p̃nti ẋitate.

¶ Qtũ ad ter
tiã ẋi. dico q, Roma p gngentos ãnos p⁹ obsi
dionẽ troyanã; pstructa fuit. vt p5. ff. de postu.
l. i. §. casũ in glo. Ad cui⁹ declaratõez nota q
Romani ciues sunt oẽs subditi iperio. ff. õ bis
qui sunt sui vel alieni iuris. l. nã ciuium in glo.

Scõo nõ q oẽs Rome habitantes sunt libi
licet alibi eẽnt serui. ff. de statu hoium. l. i vrbe
p glo.

Tertio nõ q Romana ciuitas ẽ pape
non iperatoꝛis. xx. q. 8. c. igit̃. in glo. vbi dicit sic
Ciuitas Romana ẽ apl'i ⁊ nõ iperatoꝛis. Nam
iperator ꝛcessit ei ciuitatẽ cũ ducatu suo. vt. 63
di. c. ego. ⁊. 96. di. c. Constantinus. Sz iperator
ẽ aduocat⁹ ibi. vt ex̃ de electõe. c. venerabilem
hec glo.

Quarto nõ q Rome stare est sanuz
7. q. i. c. qualiẽ. in glo. vbi dicit sic glo. Potiusꝰ õ
buisset⁹ eps iste fugisse Romã, p sanitate rcupe
randa sicut cõmunis filius. 23. di. c. communis.
Et est hic argumẽtũ q Rome est sanũ mozari.
hec glo. Hoc tñ iudicio oium est õ expiẽtiã cõ-
munẽ.

Quito nota q Romanã sedẽ illegitti
me occupãs est expellẽdus p violentiã. vt. 3. q.
i. §. finali vbi fit mentio de his q expulsi sunt a
sedibus suis: ⁊ q restitui debẽt: ⁊ q nõ ⁊c.

Sexto nõndũ q nõ est licitũ aliud docẽ vel sentir
cẽ eccl'a Romana sentiat. 24. q. i. c. rogamus. ⁊
c. seq̃nti. vbi dic̃ tex. Rogamus vos dilectissi-
mi fratres: ut nõ aliud doceatis: neq3 sẽtiat] cẽ
qõ a beato Petro apostolo. ⁊ reliquis apostol⁹
⁊ pribus accepistis. Ipse enim ẽ caput toti⁹ ec
clesie: cui ait dñs. Tu es Petrus: ⁊ sup hãc pe-
trã edificabo eccl'am meã. Eius. n. sedes p̃mi
tus fuit apud nos: que postea iubẽte dño Ro-
me trãslata ẽ: quã adiniculãte gratia dina: ho-
dierna possidemus die ⁊c. Marcellus vniuer
sis epis̃copis per Antiochiam constitutis. Et
ratio dictoꝛum. quia ecclesia Romana semper
ab hereli fuit immaculata eadem distin. ⁊. q. c.
hec est fides circa fidem. vbi sic dicitur Item
sancta Romana ecclesia que semper immacu
lata permansit domino pꝛouidente: ⁊ bt̃õ Pe
tro apostolo opem ferente: in futuro manebit
sine vlla hereticoꝛum insolutione atque firma
et immobilis omni tempore persistet. hec ibi.
Propterea decretum est per concilia sacra: q
consuetudo Romane ecclesie cẽtuz ad ea que
ad finem pertinent seruentur ab omnibus. In
alijs vcro non opportet: vt notat glosa. de su-
ma trinitate. c. i. super vẽbo. docuit. li. 6. Facit
. c. 2. glo. fi. ex. de ferijs quare ⁊c. Et hec volo

Universidad de Deusto
Biblioteca

sufficiant ꝓ pñti ocone: z fine bulus sermonis Domus ergo mea dom⁹ oronis vocabit: hic p gram: z in futuro p gloriaz sempiternā. Amen.

¶ Feria tertia quarte dominice q̄dragesime de temerario iudicio ꝓmo in ordine. 28.

Nolite iudicare se

Ducuz faciē: fz iustuz iudiciū iudicare. Jo. 7. c. Saluberrimā aliā bodierna die christi Jesu doctrinā habem⁹ Naz rōi suspitiões vitare nō possimus: temerarie tñ quēpiaz iudicare nō debemus. Jdeo ait. Nolite iudicare ſm faciē. Facies h accipit pro signo exteriori: vt sit sēsus. Nolite iudicare fz faciē. i. ſm signa exteriora: supple semp. qm̄ q̄q̄ talia signa bona sūt z oscia mala. Sz qm̄ bodiernis tēpibus hūana negtia ꝓnior est ad facta aliox q̄ sua iudicare: vt plures iudices in fact] aliox q̄ notarij replant. Jdeo i pñti ſmōe de temerario iudicio videam⁹. Ubi tres ocrones faciam⁹. vz. ¶ Qualiē ꝑsūptio nra temerarie iudicat circa deū. ¶ Qualr ꝑsūptio nra temerarie iudicat c̄ca seipz. ¶ Qualiē ꝑsūptio nra temerarie iudicat circa primū.

¶ De temerario iudicio circa deum cōsideratio prima.

Qualiē ꝑsumptio nostra temerarie iudicet ō deuz vel circa deū ꝓmo videam⁹ Ubi tres ocrones faciam⁹. vz. ¶ Pria ocro est ista. Nonulli sūt adeo mēte capti: vt de diuīa potētia iudicēt valde iordinate. ¶ Scōa ocro est ista. Nō soluz diuinā potentiam q̄dam vsurpant: fz etiā de diuina sapientia falsissime iudicant. ¶ Tertia ocro ē ista. Quidā sic infatuañ: vt dei clemētiā: qō oiuz pei⁹ ē calūniēt.

¶ De dei potētia: z quomodo q̄daz de ipsa false iudicant ocro ꝓma.

Accipe ꝓmā ocrone. vz. vt s. Ubi tres ignoramus ri. vz. ¶ Pria ri. est ista. Quot modis accipit h nom̄ potētia: sine posse aliq̄d. ¶ Scōa ri. est ista. Quotuplex est potētia dei. ¶ Tertia ē. Quot modis errari pōt circa potētiaz dei. ¶ Ctuz ad ꝓmā ri. dico fz canonistas: vt notat ex. de rescriptis. c. scisitatus. glo. i. q̄ potentia siue posse aliq̄d dr̄ q̄nque modis. ser aūt ego modos ex ipa colligam. Uñ hsius. Posse q̄dez reb⁹ dant ius: nā: potestas. Officij: meritū: gntū diuina volūtas. Dic hsius ponit in dicta glo. Et declarat singula mēbra Nos ro ad practicā descendētes: dicam⁹ q̄ potētia q̄daz dr̄ iuris: q̄daz nāe: q̄dam potestatis q̄daz potētia meriti: z q̄daz diuine voluntatis.

¶ Accipe ꝓmā. Primo inq̄z dicimur aliq̄d posse de iure. Uñ qs dubitat q̄ ego possum dare aiam meā inimico humane nāe ꝓ salute vl' vtilitate alic⁹: nō tñ de iure bono. 17. q. 7. c. faciat. vbi dicit tex. Faciat bō qcqd pōt ꝓ salute hominū: cū aūt ad id puentū fuerit: vt tali saluti niſi peccādo ꝟsulere nō possit: iam se exīstimet homo nō habere qd faciat. h ibi. Facit ad hoc .c. agatosa. in fi. 27. q. 2. ¶ Secūdo dr̄ potentia siue aliq̄d posse natura: vt cū qs est in etate pubertatis dicim⁹ q̄ pōt gñare. ex. de vesp̄o. ipu. c. puberes. z. c. a nobis. Capituluz puberes. dic sic. Puberes a pube sūt vocati. i. a pudētia cozpozis nūcupati. q: hec loca p̄mo lanuginem ducunt. expone sic. q: hec loca supple q̄ deberent esse pudica p̄mo lanuginez. i. pilositatez ducūt. Quidam tamē ex annis pubertatē exīstimant .i. eū esse puberē q. xiij. annos ipleuit: q̄uis tardissime pubescat. i. signa pubertatis ostendat. Certū est aūt eum puberē esse q ex habitu cozpozis pubertatē ostēdit: z gñare ia pōt. Impuberes sūt que i annis puerilibus pariūt. i. cōcipiunt vel cōcipere possunt: ita expone. hec ibi: Dicit tñ btūs Hzeg. in dialogo. z notat .9. q. i. fūma q̄ sufficit ad h vt qs pubes dicat: vt concipiat vel concipere possit: etiam si annos nouem tñ haberet. Uolo tamen q̄ hic notemus qō dicit glo. ibi sup hbo. gñare. dicit. n. sic q̄ ex boc hbo apparet q̄ pubertas ex vigore naturali nō ex annoz numero cōprobat. Et dicit q̄ h verus est quo ad matrimoniū ꝟbendum: vt. xi. dl. c. de illis. z. c. vbi malitia supplet etatez. Uñ si qs etiam compleuisset. xiiij. annuz: z concipere non posset: eius matrimoniuz nō teneret: vt dicit ibi glo. 2. concordāt cum glo. 3. cū mr̄imonij bona tria sunt. s. fides: ples: z sacr̄m. Et sic ps q̄ mr̄imoniuz ex vbertate tñ ꝟsiderat: non ex numero annoz. Sed pubertas quo ad tutelaz vel curā ex numero annoz ꝟsiderat: z allegat cōcordantias ibidez. q̄re ꝛc. ¶ Tertio potētia siue aliq̄d posse potestate: sicut Petr⁹ z successores possunt potestate a dño sibi tradita ligare z soluere in celis z i terra. xi. di. §. i. ar. hsius finem. vbi dicit q̄ Petrus p oibus claues regni celoz accepit. De hac potētia que oriē ex potestate tradita siue accepta logtur textus. ex. de ſan. z affi. c. i. in fine. vbi dicit sic. Ceterū tuaz ꝓudentiā volumus non latere q̄ nō sunt causa matrimonij tractāde p quoslibet: fz p discretos iudices q potestatem habent iudicandi: et statuta canonum non ignorent. hec ibi Alex. 3. Et bene de hoc in glo. super verbo. potestatez. Duo enim dicit ibi glo. exigunt ad cognoscendum z iudicāduz in causa matrimoniali. s. sciētia canonum: z q̄ habeat iurisdictionem ordinariam vel delegatam ꝛc. ¶ Quarto potentia siue posse dicit officij. de qua ex. ō ma. z obedientia. c. cum inferior. vbi dicit sic textus. Cum inferior potiorem soluere nequeat vel ligare: sed potior inferiorem liget regulariter z absoluat. z satis absonum videatur: vt filius habeat potestatem in pentes ꝛc. De hac etiam potētia loquitur. di. 21. c. inferior. vbi hec eadem sentētia habetur. Q̄ ergo inferior non pōt absolvere superiorem: sed econtra est potestas officii: Unde regulariter qui potest absoluere: potest ligare: sed de hoc in glosa. ibi. ¶ Quinto dicitur potentia meriti. de qua. 5. qōne. 7. §. tria: hsi. idem testat ibi. cuius vita tē. Sexta potentia dicitur diuine voluntatis. de q̄ de. di. 2. §. charitas. Et hec volo sufficiāt p̄o pñti hvitate. ¶ Ctū ad 2am hvitatē dico q̄ de dei ptāte possumus log dupl'r. aut vt ocernit diuinitatē tñ: aut vt cōcernit diuinitatē vnitā hūanitati in xp̄o. Si accipiat potētia dei vt ocernit diuinitatē tñ: sic dico q̄ potētia dei dupliciter appellatur. Aliq̄n dr̄ potētia dei ipsa essentia dei. ps. Potētiā tuā z iusticiā tuā deus vsq; in altissima q̄ fecisti magnalia. Aliq̄n potētia dei accipit ꝓ effectibus dei. Matb. ix. z Luc. 7. Quis potest dimittē pcta nisi solus de⁹? de pe. di. i. verbuz. Aliq̄n accipit ꝓ manifestatōe dei. Mat. vi. Data ē mihi ptās oīs i celo z i ēra. Et h non ſm q̄ hō: fz ſm q̄ ds. Si ro accipiat potētia vt ocernit diuinitatē vt i xp̄o: sic potētia xp̄i multiplicit oñdit. Prio ꝓ modū ſblimatōis. Uñ xp̄s ēt fz q̄ hō habuit quādam potētiā sup oēs creaturas. De q̄ Daniel. 7. dr̄. Potestas ei⁹ ptās eterna q̄ nō auferet. z regnū ipsi⁹ qō ñ corrūpet. Quā gdē potētiā i tribus pcipue oñdit. Prio ad pugnādū. Luc. xi. Cū fortis armat⁹ custodit atriū in pace sūt oia q̄ possidet. cū aūt fortior eo supuenerit z vicerit eū. tē. ps. Dñs fortis z potēs: dñs potēs i pelio. Matb. 4. Uade retro sathanas Scōo oñdit in miracula faciēdo. Jo. x. Ptātez hēo ponēdi aiam meā: z iterū sumēdi eā. i. mortuos suscitare. Tertio ad genus hūanū saluandū. ps. Excita dñe potētiā tuā z veni: vt saluos nos faciat. Q̄m igit xp̄s tā ſm q̄ ds q̄z ꝓ hō potētissim⁹ ē: z null⁹ potētior eo. iō scī clamat vnanimes q̄ oīs potētia cōicata creatur]a domio Jesu xp̄o ē. ad Ro. 13. Qui ptāti resistit ōi ordiatōi resistit. Hoc idē p3. 23. q. i. c. qō culpat. Inde xp̄s Pilato rndit. Jo. 19. Nō hēres in me ptātē ullā nisi tibi datū eēt desup. Ex q̄ cōcludi tur q̄ nō solū boni fz ēt mali oēm ptātē quā habent i mūdo a deo z bñdicto ei⁹ filio xp̄o Jesu accipiāt. Si Herodes i pueros sceuit: a ꝺo] ptātē accepit. s. Pilat⁹ z sūmi sacerdotes i xp̄m: a deo h acceperūt si tirrāni i xp̄i discipulos z ceteros scōs a deo ptātē accepert. z sic ō alijs. vt breuit cōcludat q̄ ois potestas a dño ꝺo ē. vt clamat Paulus ad Ro. Nec mixt. qm̄ ōs vt generat puisor bonū vniuersi attēdit. z nō tm̄ pticular. Utile. n. alijs fuit pcutio talis: et multa sunt ide bona exorta vt alias oñdim⁹. Jn fine tñ qd talibus accidat. audi Sap. 6. c. Potētes potēter tormēta patient. z Isaia. 5. c. Ue q̄ potentes estis ad bibēdū uinū: z viri fortes ad miscendā ebrietatē. Luc. i. Deposuit p depōet potentes de sede: z exaltauit hūiles ps. Quia liberauit pauperz a potēte: z paupez cui ñ erat adiutō q̄r tē. ¶ Ctū ad 3az ri. dico q̄ tri mlt modis falsē ō diuina potētia setiri possit: ōstñ ad duos rducit. vz. aut ad posse facē. aut ñ posse facer Nā si deū posse peccar iudicarēus q̄ facē ñ pt oio falsē iudicarēus. Jo. 8. Quis ex vob arguet me de pctō. Et de pe. dis. 1. §. vlti. Piero. ait. Solus iqt de⁹ oipotēs est. q cū oia possit: h solum nō pōt. h ē peccare. Q̄r āt xp̄s peccare nō possit: dicet dñica scīpti. Es qbus gñaliē accipe istā regulā q̄ deū facē posse q̄ ꝺdictōem ipli cant temerariū iudiciū ē. Implicare āt ꝺdictoz ē dupl'r. aut ex pte dei: aut ex pte creature. Ex pte dei: vt facē alterz deū: aut posse peccare. et h' i. Ex pte creature: qñ rpugnātia ē i creatura vt corrupta hginē facē: qō ds oio facē nō pōt. Audi barbatū Piero. 32. q. 5. c. si Paul⁹. Cū ds i gt oia possit. hoc solū nō pōt. virginē. s. suscitar post ruinā: z sic de alijs. Sit'r temerarium iudiciū ē: cū dicius deū facē nō posse qō pōt sic gdā ponentes in celum os suū facē solēt dicētes. ñ pōt facē ds q̄ sic sit: z h' i. qō genus blasphemādi deū ē negatie. s. q: ei negam⁹ qō ꝺuenit. z sic deū plurimū offendit. qō lōge guius ē q̄ tpalē offendē maiestatē. ex ō bēticis. c. uergētis. Sz q tpalē maiestatē offendit guit punit. ex ō maledicis. c. i. cū glo. Ergo a fortiori guissime puniendi sūt. qm̄ maiora delicta maioribus penis sāt puniēda. Jn auctētica. vt frat⁹ filij. colla. 9 hsus finē. Sz de h alias dicem⁹ ad plenum.

¶ Qualiter temerarie iudicamus circa sapientiam dei conclusio secunda.

Accipe 2am ocronē. vz. Non solū dinam potētiā qdā vsurpāt: fz ēt ō dina sapia falsissime iudicāt. Ubi tres ignāus ri. vz. ¶ Pria ri. ē. Utrū de necessitate credere dēamus q̄ de dina sapia dr̄tur. ¶ Scōa ri. ē. An errātes circa dinā sapiam solū ꝺ filiū cui sapia attribuit peccēt. ¶ Tertia hitas ē ista. Quot modis de dei sapia temē iudicari potest

¶ Ctū ad primā ri. pono tres regulas gñales vz. ¶ Pria regula ē ista Nullus ifidel' z itelligo ifidelē q nūq̄ fidē xp̄i pfessus ē: iuitus credē cōpellēdus ē. ¶ Scōa regla ē ista. Oēs q fidē xp̄i pfess sūt: credere z tenere obligāt sicut credit z tz scā mater eccla. ¶ Tertia regula est ista i his q̄ articulos fidei nō ocernūt: nō tenet qs credē si i suū piudiciū hgeret. ¶ Accipe p3 mā regulā. vz. q̄ null⁹ iuit⁹ credē ꝺpellit. Ista regula p3 ex de bap. c. maiores. §. penul. vbi dr̄ sic ad lrāz. Certū id ē religiōi xp̄iane ꝟsū: ut se per iuitus z penit⁹ ꝺdices ad recipiēdā z obſuandā xp̄ianitatē aliqs ꝺpellat tē. vbi glo. sup hbo ꝟsū. dic sic. Nullus ad fidē cōpelli dz iuitus: fz sic libera volūtate perijt: ita libera volūtate cōuertatur. 4. di. c. q̄ de iudeis z. c. q sincera. z. 23. q. 5. c. ad fidē. Et adducē glo. ista. ar. cōtra se. 33. q. 6. c. i. vbi dr̄ q̄ Paulus coactus vēit ad fidē. Respōdet glo. q̄ illud dīno iudicio factū fuit: cui⁹ factū ad onīam trahi non debet: z speciale in ipso Paulo fuit. Uel dicat sic dic glo. q̄ quis Paulus xp̄m pscr̄ret: tamen inter flagella mutatus est: z factus ē volēs. 23. q. 4. c. displicet. hsi. quare Paulus. z est hec glo. Tā credi. Sed ō ista mā notaui s. feria. 6. tertie dominice in prima ꝟsideratione z conclusiōe tria vide ibi. Et nō q̄ sane dixius in regla hac: itel

Universidad de Deusto
Biblioteca

ligo infidelē q nunq̄ fidē xp̄i ꝓfessus ē: ꝓpter
vnū casū vl̄ similē. Un̄ ponam⁹ q̄ gs troilꝰ
aut ſupplicijs violēt attrahat ad fidē: et ne de
trimētū icurrat: baptismi ſuſcipit ſacr̄m: et tn̄
poſtea liberat⁹: fidē xp̄i nō ſuat: ē ne iſte cogen
d⁹? Caſus iſte ē in ſupdcō. c. maiores. eo. §. pe-
rō. vbi exp̄ſſe determinat q̄ ſic. vbi ſic dic̄ tex. Tal
ſupple q ſic baptizat⁹ ē: vt poſitū ē in caſu: ſic et
is q̄ ficte ad baptiſmū accedit: caracterē ſuſci-
pit chriſtianitat⁹ impreſſus: et ipe tanq̄ additiona-
liter volēs: ſz abſolute nō velit: cogēd⁹ ē ad obſ
uantiā xp̄iane fidei. Et rōnez aſſignat in fine. §.
dicēs. Ne nomē dn̄i blaſphemet: et fides quam
ſuſceperūt ꝑceptibilis beat. Et gl. ſup ꝟbo. vo
lēs dicit. Ex h̄ textu ꝑz q̄ coactio additionalis n̄
impedit ſacr̄m baptiſmi: ſic nō impedit ſacr̄m ordi
nis. 74. di. c. vbi iſta didicīſti. et. 45. di. c. de iu-
deis ꝛc. Sz ponam⁹ q̄ nūq̄ fidē xp̄i ꝓfeſſus fit
tūc nō ē cogend⁹. Et ſi cogit: et tn̄ oīno ꝺicit:
nō recipit caracterē vt i codē. §. in fine. vbi dr̄
ſic. Ille ꝟo q nūq̄ conſentit: ſz penitus ꝺixit: nec
re: nec caracterē ſuſcipit ſacr̄: q̄ plus ē exp̄ſſe
ꝺicere q̄ mūne aſſentire: ſic nec ille notaz alic⁹
reat⁹ icurrit: q ꝺicēs penitus et reclamās ſbu
rificare idolis cogit violenter. h̄ ibi. Sz gd de
amētib⁹ et dormiētib⁹ q baptizāt. Dico q̄ cāuſ
ē i dicto. c. maiores. §. vlt. et breuit ſoluit ſic: q̄
ſi āte catheccumini fuerūt q̄ demētiaz vel dor-
mitionē icurrerēt: et būſſent ꝓpoſitū baptizan
di: tūc ſuſcipiūt caracterē ſi baptizāt: cū obiceē
baptiſm⁹ ꝺrie nō ſuenit obſiſtentē. Qui ꝟo ſp
ſuiti fuerūt et ꝺixerūt: nō ſuſcipiūt effectū ſacr̄i
Un̄ in tali caſu adhuc ꝓſumūt ſuiti: et nemo ad
fidē ſuit⁹? cōpellit: vt ſ. dēm ē. q̄re ꝛc. Sic etiaz
rñdet glo. ibidez p h̄ ꝟba q̄ nouim⁹. Et ſic ꝑz p
ma regula. ⁋ Sa regula ē iſta q̄ oēs q fidez xp̄i
ꝓfeſſi ſūt: tenē et credē obligāt. ſic credit et tenz
ſcā mat̄ eccl̄a. Dec regula ꝑz ex. de here. c. cum
xp̄s. in glo. Ubi nō ꝑm ꝓdictaz glo. et allegat. c.
firmit. ex de ſūma trini. et fide ca. Qz illō q̄ cre
dit ſacta mat̄ eccl̄a: ſūt articuli fidei: et ad illos
ꝺiſtincte tenēt tā clerici q̄ laici. Clerici tn̄ ma
gis q legē ſcrutabilit ſcire tenēt. 38. di. c. omēs
pſallētes. et 24. di. c. q̄n ep̄s. Et ꝺcludit glo. q̄ q
libet credē tenet ꝑm q̄ credit ſcā mat̄ eccl̄a: et
h̄ ſufficit i talib⁹ articulis: dūmō nil i ꝺriuz ſen
tiant. ex. de here. c. ad abolēdaz. Et ſi q̄s ꝺriuz
ſentiret ē hereticꝰ et excōicat⁹ vt in dicto. c. ad
abolendā. Nō pono tex. ad l̄raz: q̄ plixus eſt.

⁋ Tertia regula ē iſta q̄ i bis q̄ articulos fidei
nō ꝺcernūt: nō tenet q̄s credē ſi i ſuū iudicium
vergeret. ⁋ Pono caſuz. dic̄ q̄s ⁋petro. audiui te
i eccl̄a cathedrali excōicari: an teneat credere.
Dico q̄ nō: q: nō ꝺz q̄s ita facilit oīa credē: vt
notat⁹ ꝑ Jo. 86. di. c. ſi q̄s. Un̄ glo. penul. ſup. c.
illō. de cle. excō. q̄ fama alicui⁹ rei p ſe nō ꝓbat
aliq̄d. 4. q. 3. c. ſepe. Et itellige fama paucor. ex
de accuſationib⁹. c. inquiſitionis. i fi. Un̄ talis n̄
tenebat credē: licet diceret ei ab aliq̄b⁹. Et al-
legat glo. ꝺcordātias. xi. q. 3. c. nō ſoluz. 7. c. i cū
ctis. 7. 23. q. 4. c. q̄ magnū. 7. ff. q̄ cū falſo tutor

. 1. 2. 7. 3. Intellige tn̄ q̄ licz a paucis diceret et ſi
gna clara eſſent: cū vnuſquiſq; i ſua cā debeat ee
ꝓuid⁹ et attētus: tūc tenēt credere: et fama pau-
corꝝ tūc ꝓbat q̄tuz ad ipm. Sz ſi ſigna et ꝟba
dubia eēnt: tūc ſtandū ē regule capti. illō. ex. ꝺ
cle. excō. ſupi⁹ allegati: q̄ talis ē: q̄ i dubijs via
ē tutior eligēda. Que etiā regula ꝑz. ex. de ſpō-
ſalib⁹. c. iuuenis. 7 ex. de homicidio. c. ſignifica
ſti nob. Et glo. ſup ꝟbo. in h̄ dubio. idē dicit et
allegat ꝺcordantias. de re. iu. c. 2. 7 ex. de hōici.
c. pen. 7. c. ad audientiā. Un̄ melius ē q̄ credat
dictis illoꝝ: 7 ſi i ſacris ē: 7 ge dicat q̄ excōica-
t⁹ ꝛc. q̄uis dubitet i dictis: tn̄ poti⁹ ꝺz abſtinē
q̄ ſacra eccl̄aſtica ꝑtractare. h̄ dic̄ ꝓdictū. c. il-
lud. de cle. excō. in l̄ra. q̄re ꝛc. Et ſic ꝑz ꝓma ꝟi.

⁋ Qtuz ad ſaz ꝟi. dico. q̄ ſic nō glo. ꝺi. 25. c. q̄
lis. q̄ pcēm q̄ddā eſt in p̄rem: q̄ddā i filiū q̄ddā
in ſpūm ſcūm. vbi dic̄ ſic glo. ſup ꝟbo. blaſphe-
mia. Qui peccat ꝑ ipotētiā dr̄ peccare in p̄rez.
q: p̄ri attribuit potētia. 23. di. c. q eps. in quo. c.
ponit examiatiões q̄ fiēde ſūt q̄n ge ꝺz ordina
ri eps: 7 ꝓſerri ſi credit p̄rem: 7 filium: 7 ſpūm
ſcūm vnū ee deū: 7 circa hūanitatē ſi credit fi-
liū ſolū humanatū ꝛc. Qui ꝟo ꝑ ignorantiā: dr̄
peccare in filiū: cui attribuit ſcia. 38. di. c. ſi iu-
xta. vbi dicit tex. Si iuxta apl̄m ⁋paulū xp̄s ꝺi
ꝟtus et ſapia ē: ignorātia ſcripturaꝝ ignorātia
xp̄i eſt. h̄ ibi ⁋iero. i Jſa. Ut q̄ſi arguat ſic: vt
dicit ibidē glo. Chriſtus ſcia ē. q̄ g ignorat ſciaz
ignorat xp̄m: 7 itellige de errāte q ꝺtēnit diſcē
Qui ꝟo peccat ex cōtēptu dr̄ peccare in ſpūm
ſcūm: cui ſupple attribuit charitas et benigni-
tas: vt ille q ē obſtinat⁹ in pcō: 7 illud dr̄ irre-
miſſibile. i. nō ita de facili dimittit ſic ꝓcedētia
de pe. di. i. c. pett. ⁋pulchr. ꝟbuz ponit de pe. di.
cadē. c. q̄ penitet. vbi dr̄ ſic. De⁹. n. q miſcōs
7 iuſt⁹ ē: ſic ꝺcuat miaz i iuſticia: ita 7 iuſticiaz
i mia. Op⁹. n. ē mie peccanti pcā dimittē: ſz oz
vt iuſt⁹ iuſte miſcat ꝛc. h̄ ibi. Quare cōcludit
q̄ ſic enormi⁹ ex malitia peccat: ita difficili⁹ ex
ꝺna iuſticia pcā relaxāt. q̄re ꝛc. ⁋ Qtum ad
7tiaz ꝟi. dico q̄ 7 ſi de ꝺna ſapia multipliciter
male ſentire 7 iudicare poſſit: tam tres ad pn̄s
modos ponam⁹. vz. ⁋prim⁹ dr̄ curioſitat⁹. Se-
cūdus dr̄ inigratis. Tertius dr̄ malignitatis.

⁋prim⁹ modus dr̄ curioſitatis: vt q̄n ꝺnam
volūtatē i bis q̄ op⁹ nō ſūt ſuſpicioſe ꝛgrimur
dicētes. Naz ꝺs ſi ꝓidebat angelos caſuros:
ſil⁹ et humanā nām: q̄re nō creabat eos. ipec-
cabiles: Sil⁹ ſi ꝓidet aiaz ꝺnāri q̄n eā in cor
pore ifundit: q̄re creat? 7 ifundit: 7 ſic de alijs.
Cōtra q̄s dr̄ ⁋pro. 26. Ne rñdeas ſtulto iuxta
ſtulticiā ſuā: ne efficiar⁊ ei ſilis. rñde ſtulto ſm
ſtulticiam ſuam: ne ſibi ſapiēs eſſe videat. ꝛc.

Secūdus mod⁹ dr̄ inigratis: vt cum ꝺicim⁹.
Aut deus bene ꝓuidit: aut male. nō male. er
go bñ. Si bñ: q̄ impoſſibile eſt diuinam ſapien
tiā falli: cū tamen non aduertāt q̄ ad perfectio
nem vniuerſi de neceſſitate regrant non ſolum
cauſe neceſſarie: ſed etiam ꝺingētes: 7 vtraq;
ſub diuina ꝓuidētia: vt notat bt̄us Tho. ꝑte

i. q. 23. Et ad plenū declarandum dn̄ica ſecūda
⁋ Tertius modus dr̄ malignitatis: vt cuz di-
cim⁹ ꝺinaz ꝓuidētiaz nō curare de iferioribus
iſtis: aut ſi curaz h̄z ipfecte erit vt q̄re ꝑmittat
crebro flagellare inſontes. Nō itelligētes q̄ nſi
ꝺs aliquē puniat ſine culpa: n̄ tn̄ ſine grandi et
rōabili cā. vt dic̄ glo. c. 2. de ꝛſtitutis. vt ſ oñdi
mus dn̄ica ꝓcedenti in 7tia ꝺſideratōe. ꝑs. Judi
cia dei abiſſus multa. Et adduco exēplū ad h⁹
nōbile. Fuit quidā heremita q ſet̄ quendā trā-
ſeuntem mercatorē per nemus vbi e⁹ erat her̄
mus a quibuſdā occidi clare vidit. aufugit ho-
micidia: officiales aſſunt: 7 forte fortuna q̄ndā
aliū inde tranſeuntē capiūt: ligatū mittūt: 7 tan
dem tormentis vict⁹ ſe illū occidiſſe ꝓteſtat⁊
ad mortē cōdēnatur: 7 ſuſpendit. Permita mi
ratur fcm̄: 7 deū iuſte exiſtimās murmurās ꝺ
ambulabat. Aſtat āgelus i forma iuuenis fcm̄
turbatōis ſciſcitat. pandit oīa heremita. paul⁹
de iudicijs dei eū inſtruit: 7 fodē eu⁹ ſubter fur-
cas fecit: 7 ibi cadaueris oſſa repit. 7 āgelus ad
eū. Uides tu inqt iſtuz ſceleriſſimū ſuſpēſū vi
ru? Uideo inqt. At āgel⁹ ad eū. Iſte h̄ i loco būc
quē vides mortuū interfecit: 7 dei iudicia occl̄
ta cū h̄ in loco ſuſpendi fecerūt. nō ꝓpt quē vi-
diſti ſuſpenſus ē: ſz ꝓpter hunc hic miſerrie
iacentē: 7 ſic diſputt angelus: 7 heremita edifi-
catus ad heremū rediit. q̄re ꝛc. Et iō ⁋paul⁹ cla
mabat. O altitudo diuitiarū ſapie 7 ſcientie dei
q̄ icōprehenſibilia ſunt iudicia eius: 7 iueſtiga
biles vie eius. Et iſta ſufficiāt ꝓ priti cōcloe.

De erroribus circa diuinam clementiam cō
cluſio tertia.

Accipe ꝛtiam concl̄onez. vz. Quidā ſic i
fatuant⁊ vt dei clemētiā q̄ oīum mai⁹
ē calūnient⁊. Ubi tres ꝟitates ingram⁹
vz. ⁋pria ꝟi. eſt iſta. Quō dei clementia pue-
ros ꝺcedētes ſine baptiſmo puniat. Scda
ꝟi. ē. Quō dei clemētia oñditur in hoc mundo
circa pctōres. Tertia ꝟi. ē. Quot modis errō
cadē pōt circa ꝺnā clemētiā ⁋ Qtum ad ꝑmā
ꝟi. dico q̄ de hoc canoniſte tractāt. de ꝛſc. di. 4.
c. 3. cū glo. 7. c. regenerāde. cū glo. 7 ex de bap. c.
3. §. ſed adhuc. ſup verbo carētia viſiōis. Audi
c. 3. de cōſc. di. 4. 7 ſunt ꝟba Aug. ad ⁋petrū ꝺa
conū. Firmiſſime ingt tene 7 nullatenus dubi-
tes oēm hoīem qui per cubitū viri 7 mulieris
cōcipit cū originali pctō naſci: ipietati ſubditū
mortiq; ſubiectū: 7 ob hoc nāliē naſci filiū ire:
de q̄ ap̄s ait. Eram. n. nā filij ire ſicut 7 ceteri.
A qua nullus liberat⁊ niſi ꝑ fidē mediatoris bo
minis Jeſu xp̄i. Firmiſſime tene nō ſolū hoies
rōne vtētes: verū et paruulos: q ſiue in vtero
matrū viuere icipiūt 7 ibi moriūt: ſiue iā ꝺ ma-
tribus nati ſin̄ ſacro baptiſmi q̄ ꝺat in nomie
p̄ris 7 filij: 7 ſpūs ſci de hoc ſeculo trāſierint: ſe
piterno igne puniendos. q: 7 ſi pctm̄ ꝑpe actōis
null⁹ h̄ net: originalis tn̄ pctī dānatōez carnali ꝺ
ceptione ex natiuitate traxerūt. hec ibi. Sz con
tra vr̄ q ex verbis iſtis h⁹ i pueri puniāt pena
ignis: q̄ vr̄ ꝺ cōem theologoꝝ ſcholā: q ꝺicūt

eoſ mitiſſima pena puniri. Dicit breuit q̄ Aug.
accepit largo mō ignē. vt ſit ſenſus. igne ſempi
terno. i. pena ſempit̄na. q: ſemp i tenebris erūt
. i. priuati ſēper viſione dei. de ꝺse. diſ. 4. nulla.
Hoc et ſentit glo. ſup dcō. c. firmiſſime. Qō āt
mitiſſima pena puniant. ſ. i cōparatōe ad dānā
tos. oñdit dcm̄. c. regenerāte. vbi dicit ſic. Re-
generāte tm̄mō carne h̄it originale pctm̄. rege
nerante aūt ſpiritu nō tm̄ originaliū: ſz etiā vo
luntarioꝝ fit remiſſio peccatorū. ⁋proide recte
dici pōt paruulos ſine baptiſmo ꝺcedētes in
mitiſſimā oiuz futuros penā. glo. ſ. reſpectu ali
arū ꝑſonaꝝ. 7 erit h̄ pena. q: erūt i tenebris: 7 ca
rebūt viſione dei. Et allegat h̄ glo. duas ꝺcordā
tias. ſ. c. nulla. eadē di. 4. 7 ex ꝺ bap. c. maiores.
Capitulū nulla dic̄ ſic. Nulla ꝓter baptiſmū ꝓ
mittit⁊ infantibus ſalus. q: infantes ſi ꝑ ſacr̄m qō
ad hoc diuinitus ē inſtituti: i credētiū nūmeri
nō trāſcāt: i tenebris manent. h̄ ibi Aug. de ba
ptiſmo puuloꝝ. Glo. ſuper ꝟbo. manent ait. i.
carent viſiōe dei. Et h̄ ē pena 7 ignis afflictio ꝺ
quo hēs. ſ. c. firmiſſime. 7 glo. 7. c. maiores. ex ꝺ
bap. §. ſz adhuc q̄rit. vbi dr̄ ſic ad l̄ram. ⁋Prete-
rea pena originalis pcti ē carētia viſiōis dei. actu
alis ꝟo pena pcti ē gehēne ꝑpetue cruciatus. h̄
ibi. Et glo. ſup ꝟbo. carētia viſiōis. adducit dcā
capla. ꝑ cōcordantijs. vt. c. nulla. c. regenerante
eadē diſ. 7 tn̄ ſēpiterna erit illa carentia. vt i. c.
firmiſſime. 7 tn̄ mitiſ reſpectu alioꝝ: 7 q̄uis mi
tis tn̄ moꝛe ꝑpetua dr̄. 30. q. 1. ad limina. bt̄i ⁋pe-
tri 7 glo. Et ſic ꝑz ꝓma ꝟitas. ⁋ Qtū ad ſam ꝟi-
tatē dico q̄ ꝺna clemētia ſic ſe h̄z circa pctōres
vt q̄ſcūq; mutauerit peccatō vitā mutat ꝺs ſe
tentiā. ꝑz h̄ de pe. di. i. c. nouit. vbi dr̄ ſic. Nouit
deus mutare ſniam ſi tu noueris mutare ꝓpo-
ſitū ſiue delictū. hec Ambro. Et plēs ibi auctes
nōntur ad ꝓpoſituz in tex. Audi ⁋iero. ſuper
Amos. Si agāus pniam. ipſuz quoq; penitebit
ſue ſnie. ꝓmittit. ꝓſpera ſi pniam egerimus. 7 ſi
negligētia diſſoluāur: 7 illū penitebit ſpōſiōis:
ꝓmiſſaq; mutabit. Cuius rei exēplū Samariā
7 Hieruſalē hr̄e poſſum⁹ q̄z alij de iminentibz
ſupplicijs liberati ſt. alij q̄ patribus ꝓmiſſa fu
erant ꝓdiderūt. Et idē ſup Danielē. Dobr̄e in
quit ꝟſiliū meū placeat tibi: 7 pctā tua eleynis r̄
dime: 7 inigrates tuas miſericordijs pauper. ſi fō
te ignoſcat ꝺs delictis tuis. Si ꝑdixit ſniam q̄
mutari nō pōt: q̄mō hortat⁊ ad eleynas pauperū
7 miam: vt ꝺi ſnia ꝓmuteт? Qō facile ſoluit ex
ēplo regis Ezechie quē Jſaias dixit eē moritu
rū. Et Niniuitarū quib⁹ dēm fuerat. Adhuc q̄
draginta dies ſt: 7 Niniue ſubuerteт: 7 tn̄ ad p
ces Ezechie 7 Niniue de ſnia ꝛmutata ē ꝛc. Fa
cit ad h̄ mltū ad ꝓpoſitū. c. iporrūa. de pe. diſt. i.
vbi dr̄ ſic. Impoꝛtūa i cuāgelio mlr̄ tādē meru
it exaudiri. 7 clauſo cū ſuis hoſtio media lz no
cte ab amico panes amic⁹ accepit. ꝺs ipſe q nl̄
li⁹ itra ſe ſupari virib⁹ pōt publicāi pcīb⁹ vin
cit: Niniue ciuitas q̄ pctō corruit ſletib⁹ ſtetit.
Idē ⁋iero. Sz ꝺ h̄ arguit Gratiāus eadē. di. i.
§. q̄ āt. vbi dr̄. Qō āt omni peccāti auctoritate

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ambrosij venia ꝓmittit falsuꝫ vī. Quibusdā ,n. venia denegat: aut ex magnitudine pcci: aut ex gradu officij. Unī Joānes i epla ait. s. epla. i. c. 5. i fine. Est pccm ad mortem: gs orabit ꝓ eo: Itē si sacerdos peccauerit. gs orabit ꝓ eo: Et exponit Hratianꝰ istas ꝛ silēs auctes: dicēs ꝙ nō sēp hmōi iterrogatiōes negationē iferunt: ſz poti⁹ difficultatē vl raritatē notāt. vt ē illō euāgelij. Quis putas est fidelis ſuus ꝛ prudēs? Nō. n. itelligit negatiue: vt q̄si nullus tal sit: ſz difficile vl raro. Sit ꝛ h. Quis orabit ꝓ eo: q̄ si difficulē vl raro exaudiūt tales. De pcco aūt ad mortē exponendū ē de finali impnia: qz g in carne veniā nō ꝓmeruit: nec et post vitā ꝺsequ de pe. di. i. c. multiplex. Et glo. h. §. pōt. sup ꝟbo ad mortē. allegat Aug. dicētē. Tāta ē labes hꝰ pccī vt hūilitatez pnie subire nō possit. Unī nec xp̄us dīē glo. in passiōe ꝓ talibꝰ orauit: ſz ꝓ eis q ignoāter crucifigebāt cū: dicēs. Ignosce illis pr: qz nesciūt qd faciūt. s. Luc. 23. c. Que verba xp̄i et ponūt. 23. q. i. c. parat⁹. Et gbꝰ sat ꝓ oibus pccōib⁹ clemēs ē ds: excepti finalr ipenitētib⁹. Nā g miaz i cāne noluit: iustū ē vt nec post vitā hāc mortalē illā hēat. Et h ꝓpe ē pec catū irremissibile. i. qō nullo mō secū cāz remissiōis portat: vt theologi oēs exponūt. Sz ad ō claratione isti⁹ māe posſ igressi ipam sumus ē notādū ꝙ varia fuit doctoꝝ opinio qd cēt illud pccm qō dicim⁹ pccm i spūm scūz. Nā gdā dixerūt ꝙ oē pccm mortale ē pccm in spūz scūz qz g vnā psonā offēdit sitr ꝛ aliā offēdit. de pe. di. 3. §. cū g. Luz g ingt g criminaliē peccat: charitatē nūq̄ hūisse ꝓbat. Quidā dicūt ꝙ pccz i spūz scūz spāliē ex odio vl malignitate ꝓcedit Nā spūs scūs ē amor ꝛ benignitas. Quidā dīt ꝙ ē mētis obstinatio. Est aūt mētis obstinatio in pcco obdurare ꝓtinacia: quā ipnia cōmittaē Prouenit aūt inēduz hmōi obstiatio ex desperatione: vt cū gs credit suoꝝ magnitudinē delictoꝝ diuinā miam excessisse: ꝛ ꝺb h de vitijs ascēdit ad vitia: iuxta illud Lain Hen. 4. Maior ē inigtas mea q̄ vt veniā merear. de pe. di. i. §. deniq3. vbi dī. Lain q̄s cū ꝑme fuaricationi q̄. s. orta ē inē pentes fratricidiū addidisset: sitr a dño de culpa regsit? é: cum dī ei. Ubi ē Abel frat tu?: Sz qz supb⁹ pccm suū ofiteri noluit: ſz potiꝰ mēdacit negādo fallere dīm conatus ē: dicēs. Nūqd custos fratris mei suz ego: indign⁹ venia iudicaz⁹ ē. Unī i despatiōis ꝓfundū lapsus ē dū ait. Maior ē inigtas mea q̄ ut veniā merear. Uag⁹ ꝛ ꝓfugus exist a facie dīi: significās eos g pccm suū ofiteri dissimulant respectu dīne mīsationis idignos hīi. h ibi. Qnz obstinatio ex ꝓsumptiōe ꝓcenit vt si gs securꝰ deliqt tanq̄ ds nō sit ꝓ tēali flagitio cēnū suppliciū detur⁹. In quo pccī gīe refert Pīcro. se Origenē deph̄endisse: g post mortē anathematizatus ē. 24. q. 2. c. vlt. Sz de h ꝟtate sequenti. Quidā dicūt ꝙ pccm in spūz scūz ē inuidentia fraēna: vt cū gs de gīa alicui adeo ꝺcessa inuidet: ne talis sibi ꝓferat. argu. ad h di. 8. c. g cor tēpta. Quidā dicūt ꝙ est blasphemia in psonā spūs sci. de. ꝺse. di. 4. hi ꝟo hereticī. Ultimo aūt: ꝛ h ē ꝓpie pccm in spūm scūm dico ꝙ ē finalis ipnia. Finalis aūt impnia dupl ꝺsideratur. s. qz aut bz ꝓpositū nunq̄ penitē: ꝛ istud ꝓpositū q̄diu viuit hō relinquē pōt: ꝛ nō ē irremissibile simplr. Aut qz cū tali ꝓposito moritꝰ ꝛ h nō est remissibile: neq3 in h̄ seculo: neq3 i futuro. Et ꝓptera dī pccm ad mortē. Matb. 12. Est pccm ad mortē qō nō remittit: neq3 in hoc seculo: neq3 i futuro. Hec oīa tangit et tex. de pe. di. i. c. ds g similis tibi. vsq3 ad. §. ex his itaq3 apparet. ꝛ glo. ibi q̄si hec oīa tangit. quare ꝛc.

Qrtuz ad ētiaz ꝟi. dico ꝙ licet multis modis dei clementiā temere iudicare possim⁹: tres tm̄ ad pns colligam⁹. Prim⁹ dī irrisiōis. Secūdus ꝑsumptiōis. Et ttius dī neglectionis

Prim⁹ mod⁹ dī irrisionis: cū gs post gram remissionis pccoꝝ ad vomitū redit. de pe. di. 3. c. irrisor. ꝛ sūt ꝟba Isidori de sūmo bono. Irrisor ingt ꝛ nō penitēs est q adhuc agit qō penitet: nec vī deū poscere subdit⁹: ſz subsanare subus. Canis reuersus ad vomitū: ꝛ penitēs ad pccm. Sz audi qd dicat dns Prox. i. Ego q̄s in iteritu vr̄o ridebo ꝛ subsanabo vos cū igruēit sup vos calamitas. Et ps. Qui habitat in ccls irridebit eos: ꝛ dns subsanabit eos. Irridere ſz Gregoriū ē ꝺfusionē cēnaz ꝓ pccis iuste iligere ꝛ subsanare est ei⁹ ēribilez facie pccoꝝ⁹ ostendere. Et ridē dei ē afflictiōi malox nolle miserēri.

2⁹ mod⁹ dī ꝑsumptiōis. Sūt. n. qdaz g adeo i diuina mia natāt: vt ꝺtinue peccates se sperēt e lacu pccoꝝ illa tabula cuadē posse: dicētes. Dabit nobis ds lumē in fine vitesſc ꝛ laetroni fecit: omem⁹ nos nūc flozib⁹ ꝛ gaudeam⁹ nullū sit ptatū qō nō trāseat luxuria nra. de pe. di. 3. iter h̄ hircuz. vbi dī sic. Nō peccare soliuſ dei ē: emēdare sapiētis: ſz raro iuuenis g se corrigat: rara ꝛ cōfessio peccati: rara pnia. Repugnat nā. s. coz ꝛ ꝟecundia: q: obnoxia culpe ē ois caro: ꝛ gſqz erubescit pccm ofiteri: duz magis pnia q̄ futura cogitat ꝛc. Et qdā qō Manī⁹ est temere fatenī i fine seculi: vt dei mia sūme ostendat oēs saluari debere: de cui⁹ opinione dixim⁹ Origenem fuisse: g post mortē excōicatus est. Unī notabilis tex. ad h ponit. 24. q. 2. c. vlt. vbi sic dī. Sane ꝓfert a gbusdaz g dicunt oportere post mortē hereticos anathematizari: ꝛ seq in hoc doctrinā scoꝝ patruz: g nō solū viuētes hereticos ꝺdemnauerūt: ſz etiam mortuos: sic eos g iuste dānati sūt reuocauerē pⁿ mortē. ꝛ i sacris. i. i matriculis dipticis scripserūt. qō factū est i Joāne ꝛ i Flauiano religiose memorie cp̄is Cōstantinopolitanis ꝛc. longus tex. é. Jn q̄ textu etiā vt ibi dīē gl. ꝓbat qnta si nodus hereticos post mortem excōicari posse.

Sz dubitaē. qūo iges mortui excōicari pñt. Nā admōitio sp ds ꝓcedē vidictā. i. q. 2. c. indigne. Sz mortui nō pñt admoneri. g̃ ñ pñt excōi

cari. Itē absens nō pōt excōicari. 3. q. 9. c. absēs Sz mōtui sūt absētes. g̃ nō pñt ꝛc. Hlo. i. c. per. 24. q. 3. duplicit soluit. Prīa solutio ē q istud s. excōicari post mortē est spāle i hereticī. Secūda solutio ē q sat i vita hereticī fuerūt admoniti a canone: ꝛ h sufficit. 23. q. 5. administratores h adducit glo. Tertiꝰ modꝰ temere iudicandi diuinā bonitatē dī neglectionis. Sūt. n. qdam oiuz ꝓdictoꝝ sibiipsis imaniores: g dicūt oīno curam nō esse ponēdaz nisi i voluptatibus. qm̄ mortuo corpe moritꝰ aīa: q̄z opinio q̄ sit detestabilis alibi ostendemus. Et ista sufficiant ꝓ prima parte huius sermonis.

De temerario iudicio circa seipsum considerātio secunda.

Secundo loco qua

lit̄ ꝑsumptio nr̄a temerarie iudicet circa seipſuz videam⁹? Ubi tres cōclusiones subiūgam⁹? Ad q̄z declaratōz ē ꝓmo nōnch̄ q triplex ē iudiciū hois de seipso. Primū iudiciū dī rectū. Scōz iustū. Et tertiū dī ꝑsūptuosū. Rectū iudiciū ē cū quis bōa ꝛ mala facta sua i ꝺscia ꝓpa examiat i. Coz. xi. Si nosipsos iudicarēus nō vtique a dño ꝺijudicaremur. Judiciū iustū ē cū mala pnos cognita et facta diligēt corrigim⁹. ps. Fe i iudiciū et iusticiā. Judiciū i discernēdo: iusticiam i puniēdo. Judiciū ꝑsumptuosū triplex ē .s. vanū supsticiosū et fatuū. Uanū ut cū gs se ipsū iustificat: vt pharisē. Supsticiosum q̄n quis scīa ꝛ spūalē iudicat. ꝛ ē de facto. Fatuū q̄n nō ē. ſz oñdit cē. Et iuxta h tria mēbra nr̄as tres bonas ponāus ꝺcōes. vz. Prīa ꝺclusio ē ista gſqz de se sentit ꝛ iudicat aliud q̄ i rei ꝟita te sit supsticiosus ē ꝛ temerari⁹ iudicator. Secunda ꝺcō ē ista. Quisqz ꝛ seipsū iudicat ꝛ ab aliis iudicari vult q̄ sit. vanus ē. et fumo ꝛ vēto plenus. Tertia ꝺcō ē ista. Quisqz alios spnit: ꝛ bitu se fingit qō nō ē: supsticiosus: pfidus: ꝛ ꝓsūptuosissimus est.

De temerario iudicio supsticioso ꝺcō ꝓma.

Accipe ꝓmā ꝺcōnē. ꝛc. vt s. Ubi tres ingraūs ꝟitates. Prīa ꝟi. ē. An sit temerariū iudiciū i suis bonis opib⁹ aliquē suā spem ponē. Scōa ē. An hūilitat cā dicēs se pctōrez temē iudicet de seipso. Tertia ꝟi. ē. An aliq̄ mō qs pōt iudicare de seipso qō est.

Ertū ad ꝓmā ꝟi. dico ꝙ nullus ex suis opibz bonis ꝑsumē dz se i gra cē stabilitū: nec de illis gloriet. ꝛ h triplici rōe. vz. rone icertitudis: rone ꝺplificatōis: ꝛ rone ruinatōis. Prio rō ne icertitudis. Incertus ē. n. hō an opa illa ex q̄ tia gratūfaciēte q̄ nccia ē ad salutē ꝓueniāt: nā ex ꝟtutibus acq̄sitis. Ecclesiastes. 9. Sunt iusti atq3 sapiētes ꝛ opa coz i manu dei: ꝛ tm̄ nescit hō vtrū odio vel amore dign⁹ sit: ſz oīa i futurū ſuātur icēta: eo ꝙ vniuersa eq̄ eueniāt iusto ꝛ ipio: bono ꝛ malo: mūdo ꝛ imūdo: imolāti victimaz ꝛ sacrificia ꝺtemenī ꝛc. Inde xp̄s discipul⁹ suis dixit. Cū h feceritis dicite fui inutiles sumus. Scōo rōe ex̄plificatōis. Interroga Paulū an de seipo ꝺsidēt. Audi qd ait. i. Coz. 4. Nihil mihi ꝺscius sū. i. nō hēo cōsciam alic⁹ peccati mortal: ſz i h̄ iustificat⁹ nō sū. i. ex h nō debeo me iustificare. Posset. n. i me q̄dā pctā latē Jō subdit. Qui āt me iudicat dns ē. Audi pulcherrimū tex. 33. q. 5. c. si Paulus. ꝛ sūt ꝟba Hiero. ad Eustochiū. Si Paulus igt vas electiōis ꝛ ꝓparat⁹ i euāgeliū xp̄i h̄ carnis aculeos ꝛ incentiua vitioꝝ corp⁹ suū repmit: ꝛ i suitutē sb iecit. ꝛ tm̄ aliā legē videt. i. sēsualitatē vel ꝺcupiscentiā i mēbris suis repugnātē legi mētis sue. Si pⁿ nuditatē ieiunia: famē: carceres: flagella supplicia i se reuersus exclamabat. Infelix ego qs me liberabit de corpe mortis hⁿ? tu te putas secuꝝ eē ꝛc. longus tex. é. p colūnaz vnā: qsi dicat. Noli te iustificare ꝛ de tribulatōibus nō ꝺqueraris. Hlo. sup ꝟbo aculeos. dīē q aculei sē pmi motus de gbꝰ timebat cadē i scōos. Et gl. sup ꝟbo tu te putas. dicit ꝙ h ē argumētum q Paulus fuit ꝟgo: cū fiat cōpatio inter eū ꝛ Eustochiū q̄ fuit ꝟgo Tertia rō dī ruinatōis. qm̄ q̄uis qs iustus sit: cadē tm̄ pōt. Qui. n. putat stare videat ne cadat. Et sunt ꝟba Pauli de h ad plenū dixius dnīca fa i fa pte ꝺclone fa ibi. sūt de h bone auctoritates vide ibi. Qrtū ad faz ꝟitatē videt ꝙ sit temerarium iudicium causa hūilitatis se pctoꝝ dicē ꝛ reputari velle. Ait .n. Greg. di. 5. c. ad ei⁹ i fine. Bonarū ingt mētiū ē: ibi ēt culpas suas cogsce vbi culpa nō ē. ꝛ certe bn̄ huic difficultati rndet glo. sup. c. cū hūilitatis cā. 22. q. 2. dicēs. In gīe qs dicē pōt se pctō rē cē: qz nemo sine crimie viuit. 25. dis. §. crimis ꝛ recogscēdo i se culpā nō peccat: dūmō i h casu credat vez eē. vt dī. 40. di. c. añ oīa. ꝛ c. 9. 7. c. quēq̄ i glo. Sed spāliē dicēdo aliqō pctm̄ ꝺ se cⁿ ꝺriū ē vez mortaliē peccat. Et objcit ꝺ h de sacerdote 9. dicit ꝛ ofitet de se oīa crimina. Et soluit: dicēs ꝙ illud facit i psona eccl'e: Nullū. n. vitiū ē qō nō replat i aliq̄ mēbro eccl'e. Ut dic fm Aug. ꝙ i vno pctō multa pcta possūt nōri. Cū. n. qs mortaliter peccat cōmittit homicidiū occidēdo aiam suā. omittit furtū. qz se subtrahit deo adulteriū. qz recedit a deo ꝛ fornit cū diabolo periuriū. qz fidē ꝓmissā in baptismo nō seruat. Et qn̄ dicit se peccare in oibus vitijs in quibus miser homo peccare potest: ibi comprehenduntur genera singuloꝝ. ꝛ nō singula generum. Tres enim sunt modi peccandi. s. delectatione: consensu ꝛ opere de pe. dist. 2. c. sicut. Quare concludamus ꝙ nunq̄ quis fateri ꝛ in seipso iudicare debet aliquod peccatum qō sit certe non habere. Hanc conclusionem expresse ponit dictum. c. cum humilitatis. 22. q. 2. vbi dicitur sic. Cum humilitatis causa mentiri nō eras peccator antēq̄ mentireris. mentiendo efficeris quod euitaueras. veritas vite non est: nisi ita te dixeris peccatorem⁹: vt etiam esse cognoscas. Ueritas autem ipsa est: vt quod est

Universidad de Deusto
Biblioteca

dicas. Naz qũo est bũilitas vbi regnat falsitas' ꝟ ibi Aug. de ỽbis apli. ¶ Octũ ad ẽtiã ỽi. dico q si nõ scit se eẽ pcozez: põt se iudicare pcozẽ si nesciret in q̃ gñe pcĩ: sufficit q̃ gñaliter dicat se pcozez: sic̃ diccbat Aug. scribẽs Ualeriano cõso: ꝟ ponit i decret. di. 40. c. añ oĩa. i fine. vbi dr̃ sic. Quis aũt sit modus supple i isto mundo vel statu: nec a pueritia nec ab adolescẽtia mea didici eo tpe q̃ discẽ cepiã. vis mihi facta ẽ merito pcoꝝ meoꝝ. rc̃. Si sine pcco mortali õ facto es: ꝟ ita te cog̃scis: etiã ꝟ iudicare potes: sz caue ne labar.]: ꝟ de eo qõ tibi ex gra ablatum est de ne extollar.]. Qm̃ ẽpto g̃sq3 maiozi gra fungit: tãto postea peccans grauius peccat. de pe. di. 5. c. ꝟsideret. vbi plures circũstantie ponũt aggrauantes pcẽm: ꝟ due ponũt i. c. hõ christian⁹. di. 40. vbi dr̃. Homo christian⁹ fortit̃. i. grauit⁹ cadit in pcẽm. aut ppẽ magnitudinẽ pcĩ: aut ppẽ altitudinẽ dignitat.]. ꝟ ibi. Jo. Criso. Et sic patz pñs conclusio.

¶ De iudicio vano suiipsius conclusio scda.

Accipe ſam ocłonez. vz. Quisqs ꝟ scipz iudicat ꝟ ab alijs iudicari vlt q̃ sit: vana⁹ est ꝟ vẽto plen⁹. Ubi tres igrames ỽi. vz. ¶ Prima ỽi. est. An sit curandũ br̃e bonaz famã vl an sufficiat bona ꝟscia ad recte viuendũ. ¶ Scda ỽi. Quõ vitãda ẽ fama. ¶ ẽtia ỽi. ẽ ista. Quãta mala faciat mala fama. ¶ Octũ ad pmã ỽi. dico q̃ sumopere curandũ ẽ de bono noie. Duo. n. ꝟ sũt nccia ad recte viuendũ in vita hac. s. bona ꝟscia ꝓpt̃ te: ꝟ bona fama ꝓpter ꝓximũ. Audi Aug. xi. q. 3. c. nõ sunt audiendi vi dc. s. feria. q̃rta cinez i ꝟsideratiõe ẽtia. ocłone pma i fine. Et dic sic̃ ibi notatũ est rc̃. ¶ Octuz ad saz ỽi. dico q̃ fama q̃ ꝓpt̃ arrogantiã ꝟ superbiaz q̃rit̃ oĩno vitanda ẽ. Ubi nõ q̃ ꝟsi plures sint modi false fame ꝟ glozie vane: tres tamẽ ad pñs discurram⁹. ¶ Prim⁹ mod⁹ dr̃ falsus. Secũdus cecus. Tertiꝰ fatuꝰ. ¶ Prim⁹ dr̃ falsus ut cũ gs libroꝝ numerosã copiã ꝟ variaꝝ mãruz cõpositionẽ ad mũdi põpaz post se relinquere conat̃. de q̃z numerose oñdit cẽ. Ouidi⁹: duz in fine libri metham oz. sic ait. Jãqz opus exegi qõ nec iouis ira: nec ignis: Nec poĩt ferrũ: nec edaz abolere vetustas. Duz volet illa dies que nil nisi corpis hui⁹: Jus hz: icerti mihi spacium finiat eui. ¶ Parte tñ melioꝝ mei sup astra phenis: Alta ferar: nomẽq3 erit indelebile nostrũ. Quaqs patz domitis ¶ Romana potẽtia ẽris: Oze legar ppl̃i: p que oĩa secła fama: Si qd habẽt veri vatũ pſagia viuã. Licit̃ ꝟ in ſnia q̃ tãtũ ac tale op⁹ explcuerat qõ nec ignis: nec pliũ: nec antigtas poterit vnq̃ deleꝛ: ꝟ iõ moꝛs suapte veniat: qm̃ puicuro ꝓmo. q: ipsa nõ hz ipiũ nisi i corp⁹: pte melioꝛi tñ. i. aĩa sup astra phenis ero: ꝟsi oĩa moꝛs extenuare posset: ad min⁹ fama mea volabit q̃diu ¶ Romana potentia vi uet: quã in eẽnũ fata viuẽ dixerũt. rc̃. ¶ Scõs mod⁹ falsa fame dr̃ van⁹: vt cũ gs studet relinquẽ post uitã alta menia: ꝟ multitudinẽ diuitiarũ. de q̃z numero erat ille diues. Luc. 12. Anima mea ingens: hẽs multa bona reposita in annos plimos. gaude. epulare. rc̃. cui postea dictuz est Stulte hac nocte moꝛieris. Audi Greg. 21. moral. Oẽs ingt q cogitatiõe trena huic ſculo conformãt: p oẽ qõ agũt huic mũdo religre sui nomis memoriã volũt. alij bellozꝝ titulis. vt. s. Cesar ꝟ põpei⁹: alij edificiozꝝ menib⁹: vt Arphasat. s. g̃liabat in sua potentissima ciuitate Judith. alij dictis doctrinaꝝ secłariũ libris ĩstãter claborãt: sibiqz memoꝛ. ic nomẽ edificãt. rc̃.

¶ Tertiꝰ mod⁹ dr̃ fatu⁹: vt cũ gs oĩ bono virtutũ noie postergato: solũ mũdo placẽ studet ꝟ famã popularẽ q̃rit: ꝟ boꝝ pessima cõditio est. Job. 21. Haudẽt ad sonitũ organi: ducũt i bõis dies suos: ꝟ in pũcto ad iferna descẽdũt. Oz q̃z oĩs fama mũdi ꝟ põpa postergãda sit: pphẽte oñdit Boeti⁹. 2° d ꝟsol. psa. 7. vbi sic ait. Que q̃z sit exilis ꝟ toti⁹ vacua põderis: sic cõsidera oẽz ẽre ãbitũ sicuti astrologicis demõstratoribus accepisti: ad celi spaciũ pũcti ostat obtinẽr rõnez. i. si ad celestis globi magnitudinẽ ofera tur: nihil spacij ꝓrsus hr̃e videat. bui⁹ igit̃ taz exigue in mũdo regiõis: q̃rta fere portio est: sic̃ Ptholemeo ꝓbãte didicisti: q̃ nobis cognitis aiantib⁹ icolat̃. huic q̃rte pti si q̃tuz maria paludesq3 pmũt: q̃tuq3 siti vasta regio. i. siccitate deserta distẽdit: cogitatiõe subtraxeris: vix angustissima inhabitandi boibus area reliquet̃. Jn ẽ igit̃ mimo pũcto pũcti q̃dã circũscripti ac ocłusi: de pmulgãda fama: de pferẽdo nomine cogitaris: vt qd habeat amplũ magnificuz gl̃ia tã angustis exiguisq3 limitib⁹ arctata. Adde q̃ hoc ipsuz breuis bitaculi sceptrũ plures icolũt nationes. lingua moꝛib⁹ toti⁹ vite rõne distantes. ad q̃s tũ difficultate itinerũ: tũ loquẽdi diuersitate: tũ cõmercij insolertia: non mõ fama hoiuz singuloꝝ: ꝟ nec vrbiũ qde puenire q̃at. Etate deniq3 Marci Tulli⁹: sic̃ ipe q̃daz i loco significat: nõduz caucasũ mõtez Romane reipublice fama trãscẽderẽt: ꝟ erat tũc adulta pthis etiã cecĩsq3 locoꝝ gẽtib⁹ fo: midolosa. Ut des igit̃ q̃z sit agusta: q̃z cõpressa gl̃ia quã ulla tare ac ꝓpagare laboꝛat̃: an vbi fama Romã noĩs trãſire negt: Romani hois gl̃ia ꝓgredietur. rc̃. Long⁹ ẽmo ẽ. tñ i oĩb⁹ illis ỽbis ꝓsc li⁹ Boeti⁹ oñdit famã mudanã spnãdam esse.

¶ Prio ex ẽreni spacij puitate: qm̃ sic̃ punctus ẽ ad celi circũferẽtiã: vt ꝓbat Ptholem⁹ i suo almagesti dictõe ꝓma. c. 6. ꝟ Alpharabi⁹ de differẽtijs astroꝛ. dria. ẽtia. ꝟ õ supficie ẽre tm̃ q̃rta ps bitabil̃ ẽ. nec et̃ illa tota bitabil̃ ẽ: tũ ꝓpt̃ ptes ꝓpi q̃s egnoctionali ex vna pte vbi est nimi⁹ calor: tũ ꝓpt̃ ptes ꝓpinq̃s polo artico ex pte boziali. q̃ dic̃ ipe: vanũ ẽ velle famã q̃rere in tã breui ꝟ agusto spacio. ¶ Scõ b̃ ꝓbat ꝓpt̃ ipossibilitatẽ diuulgatiõis: tũ ꝓpt̃ diuersitatẽ linguaꝝ rc̃. ¶ Tertio ꝓpt̃ discordantiã: q: qõ vna gẽs approbat alia reprobat. ¶ Quarto ꝓpt̃ mortẽ q̃tandẽ oĩa sternet. ¶ Quinto ꝓpter animi anxietatẽ qm̃ tales duas sibi moꝛtes faciũt. vnã corporis: ꝟ aliã nominis. ga necessãio ab boinũ memoria nomẽ ei⁹ ꝓcessu tẽporis dissoluet̃. Jnde Hieronim⁹ barbat⁹ sup illo ỽbo Mathei. Quid ꝓdest homini. rc̃. sic ait. Si haberes sapiaz Salamonis: pulchꝛitudinẽ Absalonis: foꝛtitudinẽ Sãsonis: lõgeuitatẽ Enoch: diuitias Cresi: ptãtẽ Octauiani. gd pſũt hec? Cum tãdez caro deĩ ỽmib⁹? : ꝟ aĩa demõib⁹? cũ diuite epulone cruciãda sine fine? Quar̃ g̃ cũ Paulo dicam⁹. Nõ nos gl̃iari oz in cruce dñi nr̃i Jhu xp̃i: p quẽ mihi mũdus crucifix⁹ est: ꝟ ego mũdo. quare. rc̃. ¶ Octuz ad tertiã ẽtatez dico q̃ vix enumerari possent mala q̃ ex fama turpi ꝟ i honesta generãt̃. ꝓmo. n. ꝟ añ oĩa: mala fama aĩas alioꝝ occidit. xi. q 3. c. nõ sũt audi ẽdi vbi circa mediũ ca. sic dr̃. Existiatoez hõi nũ nõ solũ ipudẽter: verũ etiam ꝟ crudelit̃ cõtẽnẽtes: cum occidãt aĩas alioꝝ rc̃. hec ibi. Facit ad hoc capl̃z nolo vt aliqs i2. q. i. qõ adduxi m⁹ in ꝓma ẽtate hui⁹ cõclusionis. Sed hic vidẽdũ occurrit q̃ sint ille pſone que infames effi ciũt. Dico q̃ ẽplures: vt nõt. 6. q. i. c. infães. ꝟ 5. q. 7. §. ponzo: in glo. vbi plura de hac mã ponũtur. vide ibi: qm̃ lõga est materia: si eã tractare vellem⁹. Hoc solũ nõ vt ponit gl. q̃ infamia alia iurĩs. alia facti. Facti ẽ qñ gs aggrauatur apud bonos ꝟ graues. s. viros. de qua agit. ff. de obsequijs. libe. l. i. ꝟ. l. licet. ꝟ. 6. q. i. sũt plurimi. vt puta qñ lesa est fama alicui⁹ ꝓpter factum qõ cõmissit apud bonos ꝟ graues viros. Jnfamia iurĩs. ꝟ ẽ qñ ꝓpter aliq̃ crimina aliq repellũt̃ ab aliqbus iuribus: vt q̃ nõ sit testis: ꝓcurator. rc̃. vide in dicta glo. rc̃. Et hec volo sufficiãt ꝓ presenti conclusione.

¶ De iudicio pſũptuoso suiipsi⁹ ocłusio ẽtia.

Accipe tertiã conclusionez. videlicz. Quisqs alios spnit: ꝟ habitu se fingit qõ nõ est: supstitiosus: pfidus: ꝟ pſũtuosissimus est. vbi trez inquiramus ỽitates. videlicz. ¶ Prima veritas ẽ ista vtrũ simulare se bonũ sit peccatuz. ¶ Secũda veritas. an simulare ꝟ oñdere faceꝛ aliquid vltra ꝓpias vires sit pctm̃. ¶ Tertia ỽitas est: qs magis delingt an simulãs: an manifeste peccans. ¶ Quantum ad ꝓmã veritatẽ dico q̃ triplex est simulatio quedã circa actum tantum: q̃dã circa habitũ tãtũ: ꝟ quedaz circa vtrũq3

¶ Circa actuz tantũ. ꝟ hoc tripliciter. aut quis simulat actuz q̃z sit: vt moꝛtez cuitet: vel aliud periculum. aut vt ĩstruat ꝟ edificet. aut vt deciplat. Si p⁹ mõ adhuc distingue. aut tal̃ sil̃atõis actus ẽ contrarius fidei: aut nõ. Si nõ: tũc non sp ẽ pctm̃ mortale. ꝟ hoc mõ Dauid simulauit regi Achis se stultũ eẽ. i. Reg. xi. Et de ẽ poeta ait. Stulticiã sil̃are loco prudẽtia sũma ẽ. Aut est õrius fidei: vtputa cuz gs inter infideles vt moꝛtẽ vel aliud periculũ euadẽt: se ifidelẽ simulauit ꝟ hoc sẽp ẽ pctm̃ mortale. 22. q. 2. sanctius. igt Aug. ẽ fame moꝛi q̃z idolatricis vesci. ꝟ. xi. q. 3. c. nõ solũ. Nõ solũ abnegat xp̃m g dicit eũ nõ esse xp̃m: ꝟz ille ẽt q̃ cũ sit negat se eẽ xp̃ianũ. Dñs. n. nõ ait Petro. s. Luc. 22. discipulũ meũ te eẽ negabis. Negauit g̃ xp̃m cũ se negauit ei⁹ eẽ discipulũ. Quid ãt̃ aliũ isto mõ negauit q̃z se xp̃ianũ eẽ Timẽdo moꝛtẽ carnis tue dabis moꝛtẽ aĩe tue Octa. n. vita ẽ ꝟsiteri xp̃m tanta moꝛs ẽ negare ipsum rc̃. Aug. Et glo. monet istã difficultatem dicens. Nõ vr q̃ negans oꝛe tm̃: ꝟ nõ coꝛde reꝰ sit ꝟ peccet. qm̃ vitia ex coꝛde ꝓcedunt. 15. q. 6. c. i. ꝟ deus coꝛ iterrogat. 14. q. 5. c. si quid i fine. Et rñdet glo. q̃ bis nõ obstantibus tal̃ moꝛtal̃ peccat. q: nulla ꝺditione ꝺz ad hoc ĩduci. 22. q. 2: ꝓmũ. Nã ꝛsi nõ vlt negare xp̃m: vult tñ istud ꝓpter qõ negat ipsũ. s. vitã. 15. q. i. c. merito ꝟ c. nolite eadẽ cã. xi. q. 3. dr̃ sic. Nolite timẽ eos qui⁹ occidunt corpus. s. Math. x. Ne forte ꝓpter timorem moꝛtis libere dicatis q̃ audistis: nec fidu cialiter ꝓdicetis oĩbus qõ i aure. i. i secreto soli audistis. Sicut ergo istis ỽbis oñdit: nõ soluz ille ꝓdit⁹ ẽ veritatis qui transgredi⁊ veritatem palã p⁹ ỽitate mendaciũ logtur. ꝟz ẽt q̃ libere nõ ꝓnunciat ỽitatẽ quã libẽ ꝓnunciare oz aut non libere ỽitatẽ defendit quã libẽ defendere ꝺuenit: ꝓdit⁹ est veritatis rc̃. Sz ꝺ b̃ aliꝰ dixiuz. Cõclude g̃ q̃ actus sil̃ationis si sit fidei ꝺrius sẽper ẽ mortale pcm̃. Idẽ tz btus Thoꝛ. fa fe. q. 24. Et sic ps ꝓmũ mẽbrũ sil̃atõis i actu Aut actus erit sil̃atoꝛi⁹: vt illo primũ instruamus ꝟ aliqd misticũ oñdãus. ꝟ ẽ sil̃atio sacra ẽ vt xp̃s qui se finxit lõgi⁹ ire. Luc. 24. Aut sil̃at vt decipiat: ꝟ hoc ẽ pessimũ. Inde Salomõ ait Unusqsq3 a ꝓrio suo se custodiat. qm̃ oĩs hõ supplantator ẽ. ꝟ oĩs frax fraudolẽt̃ icedit. ps. loquũtur pacẽ cũ ꝓrio suo. mala ãt i coꝛdib⁹ coꝝ rc̃. Ut Jude paꝛ q̃ dixit christus. Aue rabi.

¶ Scõo mõ sil̃atio põt eẽ circa bitũ tm̃. Et in hac simulatione inuoluũt mulieres a plãta pedis vsq3 ad ỽticẽ. de q uib⁹ Ambꝝ. ꝟ põt Augu. 4. de doctrina christiana. Quẽ iudicẽ ingt ỽi oꝛe iquirius deformitat.] tue q̃z teipsa: si pchꝛaes: qd abscõderis: si turpis es: cur te formosaz mẽtir.]? Quid dicã de mrib⁹ q̃ filias docent in simulatiõib⁹ audaces: vt eas nuptui tradãt: ꝟ aliquẽ iuuenem ꝺcipiãt i ꝓciosa mercãcia: ꝟ q̃ deterius ꝟ nequs ẽ: cũ de vꝛore aliquẽ iuuenẽ ꝺcepit: ne duz ꝟscia ꝓpugñt̃. imo putãt magnũ obsequiũ se pſtare deo. Sz ꝺ b̃ alias. ¶ Tertio mõ sil̃atio põt eẽ i actu ꝟ i bitu. ꝟ bi sr̃ de quibz i euãgelio Math. 5. dr̃. Exẽmiat. n. facies suas rc̃. Et Math. 7. Attẽdite a falsis prophet.] rc̃. Uñ Ber. Hypocrite ingt bũiles eẽ volũt sine despectu: paupes sine defectu: bñ vestiti sñ sollicitudine: bñ vesci sine labore. alijs adulãtes: aliis detrahẽtes: mordaces vt canes dolosi ut vulpes. superbi vt leones rc̃. Multa de eis dic. Et ꝺ sufficiãt ꝓ ꝓma ỽitate. ¶ Octũ ad famã ỽi. dico fm btũm Thoꝛ. fa fe. q. 130. q̃ semp de se ꝓsumẽs vltra debitã rõem q̃z ꝺ ordinẽ nãlem exñs sine dubio peccat. Uñ si quis op⁹ aggre-

Universidad de Deusto
Biblioteca

dicit qō sue prefert ℞tuti:sine dubio ꝑsumptuo
sus ē.Et dic btūs Tho. vt s̄ q ꝑsumē ō seipso
pōt duplicit eē.Aut ꝑm excessum:ꝛ ꝑm h̄ oppo
nit ℞tuti magnanimitat.Et ió ꝓbs.4. ethico
rū dic q ꝑsumptuosi ppt exhiberi fortuna fiūt
despectores ꝛ iniuriatores alioꝝ:ꝛ talis ꝑsum
ptio sp ē pcm. Un vocabulū ex se sonat q pre
sūptio nihil aliud sit nisi vltra q̄s vires suppe
tūt aliqd intendē.Sc̄do presūptio pōt ꝯsidera
ri ꝑm defc̄m.ꝛ sic ei opponit pusillanimitas:et
h̄ n h̄ dic btūs Tho.ℏa ℏe.q.33.q sic presūptuo
sus ē accedit ꝓportionē sue potētie dū nititur ad
maiora q̄s possit:ita ꝛ pusillanimis deficit a ꝓ
portione sue potētie dū recusat i id tendē qō ē
sue potētie cōmēsuratū:ꝛ ió sic presūptio ē pec
catū:ita pusillanimitas q: est ꝺ nāle3 ordinez q̄
vnaq̄q res nālit inclinat ad exequēdā actionē
sue potētie cōmēsuratā.Et dic btūs Tho.q it
hec duo vitia.s.ꝑsumptionē ꝛ pusillanimitatē
℞tus media ē.s.magnanimitas.q̄re ⁊c. ¶·Qrtū
ad ctiaz ℞i.dico q duo tex. videt sibiꝑsis re
pugnare. Unꝰ tex.est.32.q.4.c.nemo. vbi circa
mediū capli dr sic. Tollerabilior ē si lateat cl
pa q̄s si culpe vsurpet auctes. Alliꝰ tex.ē.11.q.1.
c.certe ego. vbi circa mediū capli dr. Nolo hre
hypocritas.maluz.n.cē qs nesciat.supple h̄ qō
ē hre hypocritas.malū est cadē a ꝓposito:ꝛ pe
ius ē simulare ꝓpositū.Et post pauca. Si nō ℏ
uat forꝛ scitate dimidi cecidit:si intꝰ būit sīa
tionē totꝰ cecidit ⁊c. Istā ℑrietatē licz glo. i di
c:o.c.certe.sup ℞bo.scitatez.bzeuit soluat:cla
riꝰ tn logt glo..sup.c.nemo.Et dic q ℔z diuer
sos respectꝰ vnū altero dr peccare magꝛ. Nam
occulte peccās magꝛ peccat.i.piculosius q̄s ma
nifeste peccās:q: neminē bz cōrigentē.32.di.c.
erubescāt.ꝛ.6.q.i.c.si oia.Et fac ꝓ h̄ qō ponit
ex.de statu mona.c.2. vbi dr. Ue soli:qui si cecī
derit nō ē q sublcuet eū. Allegat ibi glo.cōcor
dātias.7.q.i.c.illud.ꝛ.81.di.c.in oibus. vbi ō h̄
℔z alio mō publice peccās dr magꝛ peccare.et
h̄ duobꝰ modis.¶Prio q h̄ pessimū ē vt qs ma
nifeste peccet:ꝛ adhuc vult rōnibꝰ ꝛ auctibus
defensari.sic illi q ponit in dicto.c.nemo.32.q.
4.q erāt adulterates:ꝛ tn volebāt rōnibꝰ ꝛ le
gibus oīdē se non male facē.ꝺ q̄s sic dicit tex.
Nemo sibi de legibꝰ hominū blandiat. oē stu
prū adulteriū ē.nec licet viro qō mulieri nō lz.
Eadē a viro q̄ ab vxore debet castimonia ⁊c.
Secūdo magꝛ peccat:q: pluribus exēplū pec
cādi ꝓbet.xi.q.3.ꝑcipue. Itē est ꝛ ℞tius respectꝰ
qm occulte peccās magꝛ peccat:q: i hoc vr sci
ent ꝛ nō ex ignorātia peccare.℔z manifeste pec
cās ꝑsumit ex ignorātia ꝛ errore peccare.ff.ꝺ
ritu ipe.l.vlt. Nec de intētione dicte glo.Et sic
ꝑz itellectus dictoꝝ tex.ꝛ ꝓ ois dēa ℞itas. Et
hec sufficiant ꝓ pñti ꝯsideratione.q̄re ⁊c.

¶·De temerario iudicio circa ꝓmū ꝯsidera
tio tertia.

Tertio loco videa
mus q̄liē ꝑsūptio nra temerarie iu

dicet circa ꝓmū. Ubi tres ꝛc̄ones subiūga
mus. ¶·Pria ꝛc̄o ē ista.Q̄ncūq3 ex dubijs in
certis leuibusq3 signis ꝓximos non recte iudi
cam:temerariꝝ iudicij in crimen incurrimus.
¶·Secūda ꝛc̄o ē ista. Nō solum ex leuibus si
gis ꝓximū q̄s in rei ℞itate sit aliter iudicare:ſz
etl ex eisdē ꝑsumere alit q̄s sit ē grauit peccār.
¶·Tertia ꝛc̄o ē ista.Quicūq3 fuerit nebula p
sūptionis excecatus:semp in iudicare alioꝝ
facta est promptus.

¶·Qūo facta ꝓximi iudicamus ꝛc̄o ꝑma.

Accipe ꝑmaz ꝛc̄onē. vz. vt.s. Ubi tres
℞i.ingramus. vz. ¶·Prima ℞i.est ista.
Que sūt signa p q̄s qs mouet ad alioꝝ
facta iudicandū. Uel sic.Quot ē fundamentū
ꝓpt qō alioꝝ facta iudicam. ¶·Secūda ℞i.ē.
An aliquē opationes būane sint semper male.
¶·Tertia ℞i.ē.Quot modis alioꝝ facta possu
mus iudicare. ¶·Qrtū ad ꝑmā ℞i.dico q q̄ttu
or sūt signa siue fundamēta p q̄ ad iudicandū
alioꝝ facta mouemur. ¶·Primū signū dr vio
lentū. Secūdū dr ꝓbabile. ¶·Tertiuz dicit
leue. Quartū dr temerariū. ¶·Primū dicit
violētū:ita q cogimur ad alios iudicandū.ꝛ h̄
ē q̄n in ꝓximoꝝ facta nullū bonū signuz appa
ret.Et pono de h̄ tria exēpla. ¶·Primū ponit
3.℟.3.de illis duabꝰ meretricibꝰ.q̄ꝝ vna pro
priū filiū suffocauerat:ꝛ ante regē Salomonē
litigātes.vna earꝝ dixit.Dñe mi rex.nīr er h̄ et
ego habitāus sīl in domo vna:nullusq3 aliꝰ in do
mo nobiscū:ꝛ peperi apud hāc.mōtuꝰq̄ ē filiꝰ
hꝰ mulier hac nocte.dormiens quippe oppressit
eū.tulitq3 filiū meū de latere meo:ꝛ collocauit
in sinu suo ꝛ suū posuit in sinu meo.Surgēs al
tera:Nō est sic.meus filiꝰ vivit:ꝛ tuꝰ mortuꝰ ē.
Ecōtrario aūt illa dicebat.Dixit aūt rex: affer
te mihi gladium:ꝛ diuidite infantem viuum:ꝛ
date dimidiaz partem vni ꝛ dimidiam partem
alteri.Commota quippe sunt uiscera matris:ꝛ
dixit. Obsecro mi domine:date illi infantē vi
uū: ꝛ nolite iterficē illū.Ecōtrario āt alia dice
bat.Nec mihi nec tibi:ſz diuidat. Respōdit āt
rex.Date huic infantē viuum.hec.n est mater
ei.Dicite q̄so dilectissimi:vī sanctus iste rex ē
cte iudicauit:Certe ga habebat signum violē
tās sic de tali meretrice iudicandū. qm̄ si ꝑma
infantis mat fuisset:nālit viscera in diuisione
filij mota fuissent ¶·Scōm exēplū ponit ꝓbs i
li.de cōmixtione elementorū:q dicit q si alicꝰ
hōicida sup cadauer occisi supuenerit:vlnera
cadaueris sanguinolētant. Et h̄ ꝓbi diuersas
assignāt rōnes.tn theologi dīni iudicij signū cē
aiunt. Inde Hcñ.4.de Lain dicit. Uox sanguī
nis fratrꝛ tui clamat vidictā ad me. Mānifestū
eniz signū est illū homicidā esse:exq̄ illo supue
niente vulnera sanguinolētant ⁊ nō altero ve
niēte. ¶·Tertiū exemplū ē h̄. ponamꝰq̄ plures
sint in cenacꝛo q̄dā ⁊ vnꝰ eorū ciphū siue pate
rā argenteā furtiz in sinu suo absc̄dat: ⁊ ꝑñs
oēs pñtes corā se accersiri iubet quicunq3 ino
cēs fuerit leta ꝓmanz ⁊ intrepida frōte.Fur āt

trepidat:ora pallent:tremꝛa voce respōdet ⁊c.
Dicite ꝛſo. nōne hoc signū violentū est:vt iudi
cetur hic ē latro:Certe sic. Sīle dicāus i alijs.
¶·Scōm signū siue fundamētū dr ꝓbabile:vt
q̄n apparent alīq̄ sīg boni ⁊ multo plꝰ mali.Ex
emplū.Est iuuenis q̄dā alacer ⁊ robustus:q di
cit se iciunare nō posse. pfecto hic sūt sīg plura
mali. vñ possumus iudicare q falsū dicat. Itez
est vnus vsurarius q iconfessus vel nō restitu
tis vsuris moꝛit.si iudicāus q ē dānatus. ꝓba
bile signū ē.intellige tn q ad iudicādū p ꝓbabi
lia signa quēpiam:opportet vt sīg illa plone cō
ueniāt de q̄ iudicas. Si.n.pater secreto in loco
cū filia loqret ⁊ oscularet:licet sit ꝓbabile si
gnū mali i altero nō ꝺiuncto:nō tn in pr̄e.q: pa
tri n̄ ꝓbāt malignitatē vullā. Et de h̄ pōit ꝑma
q.6.i.c.tanta.pulcherrimū exēplū. vbi dicit sic
ter. Tanta negcia in aures meas de senectute
tua puenit:vt cā nisi adhuc būanitus pensare
mus fixa iā maledictōe ferirēus. Et qdez pene
fuerat i te sñia iaculāda:ſz qm̄ simplicitatē tuā
cū senectute cognouim⁹ interiz taceimus. Hre
go. Januario epo. Fuerat.n. Januariꝰ epūs Hre
gorio accusatus de pctō carnis.qm̄ ꝓpter sene
ctutē iter duas iuuenculas dormiebat. Nec.n.
erant signa mali.tn q: plone nō ꝺueniebāt iudi
care:malū opus nō erat. Nec tn a nr̄is senibus
declināda sunt:cū nr̄is tpibus nō tales sanctita
te ꝛ simplicitate pollentes reperiāt. ſz potiꝰ cū
senibus Susanne Dañ.13.in malicia senescunt
¶·Tertiū signū dicit leue. vt q̄n multa sīg bōi
pauca ℞o mali apparent. Exēplū. Accidit ad ec
clesiā mulier cōposite ornata:honesta tn ꝛ vir
tuosa:nec procat:nec qcq̄ facit inhonesti. ¶·Nec
:n.licet videat vana:tn ꝓpt alia sīg plura bōa:
inhonesta iudicāda nō ē. Impudicꝰ.n.oculus i
pudici cordis nūcius ē.32.q.5.c.nec solo. Ergo a
℞io sensu pudicꝰ oculus:pudici cordis nūciusq
ē. ¶·Quartū signū dicit temerariū. vt q̄n nīla
sīg mali apparent.ſz oīa boni.ꝛ tn ex inuidia aut
alia mala itentōe alioꝝ facta iudicāus:dicēt es
aut ꝓpt ypocrisiz aut alia cā non bona ea fieri.
Exēplū pharisei murmurātis de Magdalena
Luc.7.ꝛ phariseoꝝ murmurātiū de xpo plerū
qz vt euāgelia testāt.De qbꝰ ait aꝛ ℞3 ad Lox:
ꝛ. Neqz murmuraueritꝛ sic q̄dā eoꝝ murmura
uerūt:ꝛ pierūt ab exēmiatoꝛe. Et hꝰ i a cōmuni
one ꝛ societate alioꝝ repelli debēt.90.di.c.alie
nus vbi dr. Alienus sit a fratrū.i.xpianoꝝ vni
tate q murmurat.ꝛ opꝰ eiꝰ abiiciat q murmu
rans extitit.ꝛ adducit ℞ba pdcā bti ꝓauli ⁊c.
¶·Qrtū ad ꝑaz ℞i.dico q quidā actus būani sūt
qui de se ꝛ ꝑm se mali sūt.ꝛ tāta eoꝝ malicia ē.
ut nulla bona itentione fieri possint: vt sūt bla
sphemia dei.ꝛ scōꝝ:adulteriū:℞beratio patris
ꝛ matris ⁊c.de hoc ē exꝑsse tex.ex de iureiurā.
c.ꝛ si xps.in ℞tia colūna. vbi dicit sic. Quedam
.n. ꝓhibent.q: p se mala sūt vt furtū:adulteriū
ꝛ hꝰi:q̄ nō sūt aliq̄tenus faciēda. Quedā ℞o ꝓ
bibēt ex cā nō q: p se mala sunt:ſz q: si fiāt fre

q̄nter ꝛ multū ex his mala sequūt. vt vinū qō p
se malū nō ē:ꝛ tn̄ ꝓhibet Apls dicēs. Nolite in
ebriari vino i q̄ ē luxuria.qm̄ ex freq̄nti ꝛ imo
derata vini potatione luxuria gīnat. Sic ꝛ iura
mentū p se malū nō ē:cū sit ꝛfirmatō ℞itatis.ꝓ
hibet tn̄ ex cā.qm̄ ex freq̄nti iuratiōe piurium
ꝛtingit sicut i ecclesiastico legit.s.23.c. Uir mul
tum iurās replebit inīgtate:ꝛ nō discedet a do
mo eꝰ plaga.s.pcti mortal ⁊c. Hoc de iuramen
to ē mā totius illiꝰ.c.q̄re sufficit ad ꝓpositum
nostrū q qdā sūt adeo malignātis nāe: vt nīla
bona itentōe fieri possit:vt supdcā. Addāt his
qdā mechanice artes: q nnnq̄ sine piculo anie
exerceri pñt. vt arsꝛ taxillorū:naiborū:arte fuca
tionū.ꝛ huiusmō. Et dic btūs Th.ℏa ℏe.q.169.
in fi.ar.2.q artifices ornamētoꝝ peccāt i inue
niēdo alīq̄ superflue curiosa ⁊c. Sz de h̄ alꝛ diffu
sius dicet. Alīq̄ sūt actus būani q de se ꝛ ꝑm se
sp sūt boni: tn̄ fieri pñt mali ex intētione mala
vt mercatꝛi:ꝛ elymā facē.88.c.foznicari. vbi dic
tex. Foznicari hoibꝰ sp n̄ lz.negociari siue mer
cari aliq̄n lz:ꝛ aliq̄n nō lz.qm̄ ex mala itentiōne
supple mercari nō pōt. Un̄ accipe regulā q po
tius ē ꝯsidrāda causa facti q̄s ipsū factū.argu.
xx.q.6.c.i.i fine ꝛ.26.q.8 c.occidit.Et exꝺ de ac
cusatoꝛibꝰ.c.cū dilectus.ꝛ.ff.de furtis.l. veruz
Textꝰ occidit.dicit sic circa medium capituli.
Nō solū respiciamꝰ ad opa:sed tempꝰ:ad cām
ꝛ ad volūtatē ⁊c. Cōcordāt huic sētie tex.xv
.q.6.c.i.i fine. Nō tn̄ ingr attendēda sūt q̄ sūt:
q̄to quoue aio fiāt.amplꝰ eni deꝰ respicit ad
cogitatōes ꝛ spontaneas hioū volūtates q̄s ad
actꝰ qui p simplicitatem vel necitatez fiūt.hec
ibi Alex.papa. Aliqui sūt actus humani qui fm
se ꝛ in se boni sūt:ꝛ bona intentōe coīter fiūt:
vt semiatio agri:plātatio vineꝛ:arboꝝ:ꝛ simi
lia.q actꝰ si a casu aliqbꝰ noceāt nō sūt reꝓben
dēdi.de qbꝰ Aug⁹.23.q.5.c. de occidēdis. ℞sus
fi.vbi dr sic. Absit vt ea q̄ ꝓpter bonū ac licitū
facim⁹ aut habem⁹ si qd p h̄ ꝑter nr̄az volūta
tez cuiq̄ mali acciderit noꝫ ipureꝫ.aliogn nec
feramēta domestica vl agrestia sunt hñda: ne
quis ex eis vel se vl aliū interimat:nec arboꝛ ē
plātanda:ne qs se inde suspendat.nec fenestra
facienda:ne p hanc qsq̄ se ꝑcipitet. Et qd plu
ra cōmemoꝛez:Quid ē in vsu homini bonū ac
licitū:vnde nō possit pernicies irꝛogari:q̄si di
cat nihil.hec ibi. Et glo.sup ℞bo.bonū.dicit q
hic est argumētū q si qs dat opaz rei illicite si
aliq̄ malū ide sequt nō est ei iputādū. vt.50. di.
c.sepe ꝛ.c.qd a te.ꝛ.di.6.c.testm̄. Nā ꝺs ispectō
ē cordis ⁊ nō opis.15.q.6.c.i. Cōcordat huic gl.
tex.14.q.5.c.si qd inēsti.ꝛ.c.scriptū.q̄re ⁊c. Et
sic ꝑz ista ℏa ℞itas ¶·Qtum ad ℏam ℞i.dico q
opatōes ꝛ acti būani tribus mōis iudicari pñt
boni vel mali cū pctō vl sine pctō. Uno mō cū
qō certū ꝛ euidēs ē:certū ꝛ verū iudicāus. silr
qō falsū ē falsū iudicāus. Exēplū. Scimꝰ q bla
sphemare ē pctm̄.si iudicāus blasphemiaz esse
pessimū qd:tūc rectū iudiciū est. Et si p oppoſi

Universidad de Deusto
Biblioteca

tuz iudicares: iudiciuz pessimū ē. xi. q. 3. Si qs dixerit iiustuz iustū z iustū iiustuz: abhomiabilis ē vterqz apd deū: silr q dic scūz non scūm: z rursuz nō scūz asserit scuz: vterqz abhomiabil' ē apud deū. Et glo. sup xbo. abhomiabil'. dicit qz mortalit peccat. Et osonat ei qd dic Aug⁹. sup pmā epla ad Lor. q errare in reb⁹ ē mortale pccm. s. cū putat qs id op⁹ eē bonuz qd est malū. vel ecouerso. Nā qlibet adult⁹ tenet scire b eē bonū: illud xo malū b glo. Inde Isa. c. 3 z ponit. xi. q. 3. clamat alta uocc. Ue q dicit] bonū malū z malū bonū: ponētes tenebras lucez z lucē tenebras.

Secūdomō pōt iudicari bumani act⁹ boni vl mali: cū id qd ē incertū z dubiū tanq certū z clarz iudicam⁹. Audi Paulus ad Ro. 14. Qui nō māducat: māducantē non spernat. s. iudicādo ips peccatorē esse vl iiustū z qui māducat nō māducātē nō iudicz. s. tanq hypocritā vl supsticiosū. Ubi accipe vnā regulam generalē q qñcūqz actus būani sūt dubij vel incerti semp i meliorē ptez interptent. ex: de re. iu. c. cstore. vbi dr sic. Estote misericordes sicut. Hoc loco nihil aliud precipi estimo: nisi vt ea facta que dubia sūt: quo animo fiant: in melioze partē interptemur. Quod enim scriptum est ex fructib⁹ eoz cognoscetis eos: de manifestis dictū est. que nō possunt bono animo fieri. vt stupz: blasphemia: furta: cbrietates: z similia. Ō quibus nobis pmittitur iudicar bec ibi Beda in omel. Melⁱ enim est vt dicit glo. super xbo. i meliorē. vt valeat res q pereat. ex: de verboz signi. c. abbate sancti Siluestri. ex: de fide instrumētoz. c. inter dilectos. z plures concordantias allegat ibi glo. Ad declarationez tñ istius regule. vz. q in dubijs melius est semper pars interptanda. volo notem⁹ expositōez beati Tho. Fa. Fe. q. 6. z dic q i meliorē ptez rē interpretari in rebus dubijs potest dupl'r fieri. aut ex psuppositōe: aut ex determinatōne. Si ex psuppositōe: tūc semp debem⁹ interptari peiorē partē: z q deterius est. z adhibere remediū p posse: vel cautū hominez facere. quonam remediuz quod est circa maius malū multo magis erit cōtra minus. Exempluz. Videoaliquod opus qō fieri potest in mala partez: z tñ dubium est an talis illo respectu id faciat. tūc quia natura est magis pcliua ad malū: debeo psupponere q si talis illud faciat. illo respectu quo fieri potest i malum q malus sit illō facē: z sic remediū adhibē si psona corrigibilis ē. Ideo Job ait. Uerebar oia opa mea: z videns psonā ignotā pcliuē ad malū: tollā ante eā qō posset furari. vl vñ posset male agere: nō iudicādo. s. determinate ipm eē malū: ex psuppositōe q eē posset: z ideo remediū adhibebo. Alio mō dubia sūt interptāda i meliorē ptē ex determinatione: qm qō dubiū ē malū cē: nō determinate iudicandū ē malū: similr qō dubie bonuz ē nō ē determiate iudicādū bonū. Et sic itelligēda ē regula q dubia semp i meliorē ptez sunt interptāda. Hec regula ext] ponit ex. de homi. c. ad audientiam. vbi dr sic. Ad audientiā aptatus nri pucnit q cū qda pl byē volēs corriger quēdaz de familia sua cinglo quo cigi solebat ipm xberare ceptasset: otigit q cultellus ō vagina q cingulo adherebat elapsus: eū in dorso aliqtuluz vulnerauit. Postmodū xo cum ille vulnerat⁹ aliqdiu vixisset z qualuisset a vulnere: guiozi vt dr ifirmitate pcussus viam est vniuerse carnis igressus. Quia xo vtr occasione vulner] decessisset dubiū bet: vestre duxim⁹ discretioni rndendū: q cū in dubijs semitā debeam⁹ eligē tutiorez vos ouenit iiugē pastorem memorato: vt i sacris ordinib⁹ submin̄istret. Iniucta tñ pria ogruēti: poteris oceder vt sit i minoribus ordinib⁹ otēt⁹. Si xo ex alia ifirmitate ille obierit: potit sic erat solit⁹ diuina officia ministrare. Et glo. sup xbo. i dubijs. allegat multas concordantias. vt ex. de spō. c. iuuenis. z ex. ō homi. c. significasti. el penul. c. z ex. de cle. excō. c. illō. Et ponit istā aliā regulā. Te ne certū: dimitte icertū: de pe. di. 2. c. si qs positus. in fine. z. ff. de re. iur]. l. i ambiguis. Et aliā regulā subiūgit. vz. q i re dubia certa non pōt ferri sna. xi. q. 3. c. gue ē. et. 30. q. vl. 6. vl. zc. hec glo. Sz dubitat. Nā iudiciū dz cē de bis que i plurib⁹ accidūt: sz i plurib⁹ accidit q homines male agūt. Ecclesiastes. i. c. Stultoz infinitus ē numer⁹. i. pccoz. Et Hcñ. 6. Proni sunt sensus hois z cūcta cogitatio ad maluz ab adolescentia sua. Ergo qñ aliqō signū mali apparet i primo: licet sit dubiū dz poti⁹ i malū qz in bonum iudicari z interptari. Dic rndet btus Tho. Fa. Fe. q. 6. ar. 4. q quis primi dubiū factū in bonū intptādo frequētius hō fallat: z accidat in plurib⁹ illō dubiū i malū: tñ nō debem⁹ illud dubiū determiate iudicare malū: qm melⁱ est q hō frequēti⁹ fallar in bonā opionez habendo de boie bono: qz q dubia i peiorē ptē, intepretetur: q nulla iniuria fit cuipiā malū dubiū interptādo bonū. sz bñ dubiū malū certuz iudicādo maluz. Et subdit q falsuz iudiciuz hois bñ iudicāt] ō malo nō ptinet ad maluz ipi⁹ itellect⁹ sic nec ad pfectionē eius ptinet cognoscere singularitez otingentiuz: sz mag] b ptinet ad affectuz hois bonuz fm charitatem. i. Cor. 13. Charitas nō cogitat malum. s. de proximo. Quare pz quō actus humani iudicatur 2mō.

Accipe ctiū modū. s. qñ act⁹ būani pōt iudicari boni vel mali. Et b ē qñ nō solū ex oubijs et incertis: verū ēt occultis. prios nros iudicāus qō gen⁹ iudicij ē tollē deo qō suū ē. ipse. n. ō occultis iudicare bz. di. 32. c. erubescāt in fine. vbi dicit sic. De manifestis qdē logmur: secretoz āt cognitor z iudex ē ds. b ibi. Et ad Heb. 4. c. i fi. Oia nuda z apta sūt oculis eⁱ. Et b ēti⁹mo dⁿ est. Et b volo sufficiant pro psenti oclone.

De presumptione pessima in iudicādo aliox facta conclusio secunda.

Accipe tam oclonē. vz. Non solū ex leuibus signis primū qz i rei vitate sit aliq iudicare: sz ēt ex eisdē psumē aliq sit ē temē iudicare. Ubi tres vitates iquirāus. vz

Pria vi. ē. Uñ ex qbus causis iudiciū temerariū oritr.

Scda vi. ē. An oēs sint psupponēdi boni.

Tertia vi. ē. Qēto tpe stare oz ateqfcā prioz nroz iudiceus.

Qētū ad pmā vit: dico fm btm Tho. Fa fe. q. 6. q iudiciū temerariū z psūptuosū oritr: ex tribⁿ pmaric. vz. ex ppa malicia ex mala affectōe: z ex longa experietia.

Prio ex ppria malicia. Nā cū qs ex se mal⁹ ē: ex b q ipse ē oscius malicie sue facilē de alijs: vt ipse ēt setit. Ecclesiastes. z. Stult⁹. i. peccatō i via ābulās cū ipse sit iispies oēs existiat iispies tes auarus oēs iudicat auaros. luxuriosus oēs iudicat suo vnusqsq i crimic i q ipse ē. Exēplū illius surdi q arbitrabat omēs eē surdos zc.

Scdo oritr ex mala affectōne. Difficilē. n. ait Crisostom⁹ bñ sentimus de bis quos odimus. ps. Tota die iiusticiā cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta fecisti dolū. dilexisti maliciam sup benignitatē: inigtatē magis q̄ log egtatez. Propterea ds destruet te i finē: euellz te z emigrabit te de tabernaculo tuo: z radicē tuā de tra viuētiū. Nota qso ania mea ista xba ppbe. Ait. n. p⁹ tota die. vt inuat q de bis quos male sentius oī die mala referius. Scdo ait. lingua tua cogitauit: cū nō sit offm lingue cogitare. sz b ait vt oñdat q̄ cito de prio aliqō malū i mētē venerit. tācito otrahēdo cuomūt. Tertō ait sicut nouacula acuta fecisti dolū. Nouacula dr rasoziū qō ab inouādo dr. q: nouacul' barbitō sores hoies q̄ iuuenes reddūt. Pili hois spūales fama bona ē: quā ligue detrabētiū eradē conant. Quarto ait. Dilexisti maliciā vt oñdat b eē pctm i spūz sanctū. q: malicia opponit bonitati q attribuit spūi sancto: vt s dcm ē i ētia cōclusiōe pme osideratōis b⁹ fmonis. Et de hac malicia itez ps. ait. Os tuū habūdauit malicia z lingua tua ocinabat dolos. Sedēs aduersus fratrē tuū loqbaris: z aduersū filiū matris tue ponebas scādalū zc.

Tertio oritr temerariuz iudiciū ex longa expietia. Inde. 2. ethicoz dr q senes sē maxie suspiciosi z facilit iudicāt. q: alios dfect⁹ plurics sūt expti. qr zc. Qētū ad 2az xi. dico q facta prioz q trahi pōt ad bonum z ad malū sep sūt psupponēda pot⁹ bona q̄ mala: p regulā supius datā q dubia sūt i meliorem ptē interptāda. Nō tñ q facta cricoz z deo fuiē tlū sp accipiēda sē i bonā ptē. vñ gl. i. c. absit. xi. q. 3. ponit vnū mirabile xbū: dicēs. Si clericus aplectit mulierē interptat q b cā bndicēdi caz faciat. Et adducit. c. i scriptur] 45. dist. Audi. c. Absit inqt vt gcm sinistruz de bis arbitrēur q aplco gduī succedētes xpi coz⁹ ore officiūt: p quos nos xpiani sum⁹ q claues regni celorum bītes ate iudicij die iudicāt zc. Sz itelligēduz b arbitror: sic supdixius q qñ facta i bonā vel i malā ptē accepi pōt: tū sp i bonū interptēur. qō āt dixius de āpleru. itellige q determiate nō debēus i malū interptari: sz ex psuppositōne: vt sic dicatur. Doc magis bz rōnē turpis q̄ honesti: ne malū ex b accidē posset volo remediū adhiberc: cū oēs ex charitate tenēur primū corrigere z reddē de mal' cautō z auisatū. Et fm b⁹ puto itelligendū ter. i oppositū adductū i glo supdicta sup. c. absit. vbi dic glo. q canon qñqz solā cōfabulatōez mulier cū clicis inkp: etat i decīoze ptē. allegat. 27. q. 1. c. nec aliq putet. vbi dicit ter. Nec aliq putet se posse hac excusatiōe dfendi: q ispiciāt pbari possit q xgo sit: cū manus obstetricū z oculus spe fallar. zsi icōrupta repta fuerit ea pte q mulier eē pōt: potit tñ ex alia corporis pte peccasse q corrupi pōt. z tñ inspici pōt. certe ipse ocubitus. ipse coplexus: ipa ofabulatio: z osclatio: z cōiacētiū duoz turpis z fida dormitio q̄tū. i. multū dedecoris z crimis ofitent zc. De pbatōe tñ ista quā faciūt multeres expiētes an aliq sit xgo. glo. ibi pluta dic vbi exponit singulas pticulas illi⁹ ter. vide ibi si placet. Et b sufficiāt p pnti vitate.

Qētū ad 3am xi. dico q gui pdc a nō subito fcā prioū iudicare debēus. Facit ad b. c. deus omnipotens. 2. q. 1. Deus ingt oipotēs vt nos a pcipitāde sententie platōe opescerct: iz oia nuda z apa sint oculis eⁱ. Mala tñ Sodome noluit audita iudicare pus q̄ manifeste cogscēt q dicebāt. Uñ ipe ait. Descendā z videbo vtr clamoz q venit ad me ope opleuerit. an nō ē ita vt sciā. De⁹ omps cui nihil ē absconditū: sz oia ei manifesta sunt ate q̄ fiāt. Nō ideo b mala multa ob pliri tatē capīi nō inseruim⁹ p se ingrē dignat⁹. n q ea ignorct. sz vt nob exēplū daret ne pcipites i discutiēdis z iudicādis negociis essem⁹. Et ne mala prioz. pus qsq psumat credē q̄ pbare. Cui⁹ exēplo monemur: ne ad pferenda sniam vnq̄ pcipites sim⁹: aut temē indiligēteraz idiscussa āquo mō iudicem⁹: dicēte xitatis vocc. s. Math. 7. Nolite iudicare vt nō iudicemini. in ā. n. iudicio iudicaueritis. iudicabimini z relīq. Et paru ifra. Si n. de⁹ oium cognitor Sodomoz mala: q̄r clamor vsq ad celuz puenerat: oia sciēs pus nec credē: nec iudicare voluit q̄ ipse ea cū fidelib⁹ testib⁹ diligenē inuestigās: qō audierat ope oprobaret. Nos q sum⁹ boies z pccores q bus ignota sūt occulta iudicia dei b pcauētes: nullū añ verā iustāqz pbatōem iudicare aut odēnare debem⁹. zc. hec ibi Euaristus papa. Et glo. ibi sup xbo pus quisq̄. ponit istā regulaz q quēlibet psupponere debemus eē bonū allegās. c. absit. xi. q. 3. Et ex de psum. c. dudum. Sz itellige istā psumptionē ul psupposītōem de reb⁹ q pōt trahi ad bonū vl ad maluz vt dicit gl. sup dicto. c. absit. qre zc. Et hec sufficiāt pro presenti conclusione:

De promptitudine iudicandi aliorum facta conclusio tertia.

Accipe triā oclonē. vz. Quicūqz fuerit nebula psūptōis excecatus sp i iudicādo aliox facta ē promptus. Ubi tres gram⁹ vitates. vz.

Pria vi. ē ista. An aliorum facta iudicātes semp mortalit peccēt.

Universidad de Deusto
Biblioteca

xpi.ē. An istā suspitionē malā de factis aliorum vitare possim⁹. ¶ Tertia veritas ē ista. Quot mala faciūt q alioꝝ facta iudicare sūt ꝑmptl.

¶ Octuꝫ ad ꝑmā xi. dico q rnsio accipitur ex vno xbo posito i. d. c. ds omps. 2. q. i. vbi dicit. In quo. n. iudicio iudicaueritis: iudicabimini. Ex q̄ accipe istaꝫ regulā q si illō qd est in ꝓrio veniale: mortale eē iudicas: mortaliť peccas. z si neutrū est: z neutraliť peccas. ad Ro. 8. In q aliū iudicas teipm odēnas. Uñ in vitis patruꝫ legiť de duob⁹ germanis in deserto deo fuiētibus: q ad tantā mētis puritatē ocuenerūt: ut ad sui libitū alter alteri⁹ grāz viderꝫ ꝑ splēdorē quēdaꝫ ex refulgentē sup eos. Dumqꝫ dic q dā p desertū patres visitaret: accidit vt minor ex eis videt vnū ex illis ꝑibus feria sexta comedentē bona ętiaꝫ: z mor i mente illuꝫ tanq̄ iciuniū trāsgressorē iudicauit: qō tūc bēbať vt ꝓceptū. Reuersusqꝫ ad cellā ꝓpriā: iterea frāter malor solitū sup cella fratris splēdorē non videbat. Et eo accersito si aliqd in oscia remordēs bret: postulauit. qm̄ solitū lumē videre nō poſſet. Ille admirās: ociam discutiēs: nullum aliō se bre asseruit q̄ id qō de scō illo viro suspicaueraſ. Cui ille. Male ingt fecisti frāter: forte cām legittimā bēbat: vt horā none expectaret nō posset. ille suā culpaꝫ confessus: z solitus splēdor rediit. Aliud exemplū de duob⁹ socijs bti ꝑhilippi ordis nr̄i: q semel duꝫ q̄dā scāꝫ mulierē visitassent: z recedētib⁹ illis: illa eoꝝ inuentē osiderās: q seruare castitatē non possent iudicauit. Que cū in oīone solitā dulcedinē nō bret: dolēs plurimū gloriosaꝫ xp̄ginē iuocabat. Que nocte sequēti i visiōe illi tota turbata apparēs: ait. Nōne sufficiens suꝫ fratres meos i puritate seruare: vñ scias hac de cā te solita dulcedine eē ꝓuataꝫ. Que cuigilans igemuit: z confessa delictū: i ꝑstinū statuꝫ est restituta. q̄re rē. ¶ Octū ad ꝓmā xi. dico q suspitiōes vitare nō possum⁹: q: boies sum⁹ iudicis tam̄ diffinitiuaſqꝫ snias otinē debemus. Intelige tn̄ q duplex ē suspitio. s. velox z dūberata. Uelox suspitio ē pm⁹ motus: z ꝓmos mor⁹ vitaſ nō possum⁹: z venialia sūt: hꝫ post deliberatōis osensuꝫ mortalia fiūt. Difficile. n. ē posse determinare iudicare facta alioꝝ sine pcō mortali z b ꝓpť diuersitatē operū būanoꝝ. Uñ nō q opeꝝ būanoꝝ q̄daꝫ sūt que apparēt mala i ꝑncipio tn̄: aliq̄ in medio: z aliq̄ in fine: z iō difficile ē de talib⁹ iudicare. Exēplum de his q̄ apparēt mala in ꝑncipio z tn̄ in fine sūt bona. ꝑ corrigēs z xberans filiū: z de domo expellēs: z silia: vr̄ in ꝑncipio crudelis: tn̄ q: bono respectu z cā legittima id facit: op⁹ illō erat bonuꝫ. Silr ēō. si solū corrigia castigaret z modeste: act⁹ iste vr̄ bon⁹. tn̄ si a casu gladi⁹ ex vagina ad corrigiā pendēte exiuerit: z illuꝫ occiderit: talis act⁹ malus ē. Silr qs coopit domū: z sīg debita apposuit vt cauerēt trascūtes: iste act⁹ ē bon⁹: honest⁹: z nccius: qdaꝫ tn̄ incaute inde trāsītes occidit. iste act⁹ reddit malus. Silr qs in q̄dragesima nō iciunat. iste act⁹ vr̄ malus i ꝑncipio: sꝫ tn̄ q: licita cā id facit: act⁹ reddit bon⁹. Et eō. qs faciet vnā elemosynā: iste act⁹ vr̄ bon⁹: sꝫ q: illā facit vt bon⁹ iudicet aut aliquaꝫ pauperculā mulierē decipiat: ille act⁹ reddit malus. Exēpluꝫ de his q̄ sūt mala i medio. Tu alī qd boni facis z bona itentiōe: iste act⁹ ē bon⁹. tn̄ in ꝓcessu tēporis eris male ꝓtus illud bonū fecisse: ille actus mō efficit malus: z postea eris ꝓtus: ille actus efficiet bon⁹. Exēplum de his q̄ mala sūt i fine: vt ps de illis q toto tēpore vite sue deo fuierūt: z in fine male finiūt. vt il q se laqo suspēdunt i senectute z tn̄ i iuuētute boni fuerunt. Auertat a me z oibus meis omps deus: z ab oibus xp̄icuotis. Quā obrēbis z ſ̄ibus piculosuꝫ ē de alienis factis iudicare. q̄re rē. ¶ Octuꝫ ad ętiā xp̄tatē dico q licꝫ aliorū facta iudicāt esť plurima mala faciāt. tria tn̄ ad ꝑns ponam⁹. ¶ Prio q: qōlibet est⁹ mini mū ꝓximi scm̄ sp augent: z de festuca trabeꝫ scindūt: z de pulice equū. Contra quos ait dns Math. 7. Quid vides festucā i oculo fratr⁹ tui trabē āt tuā nō osideras. hypocrita eijce ꝑmū trabē de oculo tuo: z tūc videbis eicere festucā de oculo fratris tui. Uersus. Tollē festucā si vis de fratr⁹ ocello. Que tua ꝺturbat numia tolle trabē. Audi Aug⁹. in ſmone dn̄i in mōte. Cogitem⁹ cū aliquē rep̄hendē vos nccitas coegerit vtꝝ tale sit vitiū qō nunq̄ būm⁹: z tunc cogitēus nos boies ee: z bēre potuisse: vel tale qō babuim⁹: z tn̄ nō bēm⁹: z tūc tangat memoriā cōis fragilitas: vt illā correctōez nō odiū: sꝫ mia ꝓcedat. si aūt nosmetipos inuenerimus in tali ee vitio: n obiurgem⁹: sꝫ ꝺtremiscāus z ad eq̄lē puniēduꝫ iuutem⁹. hec ille. ¶ Secūdū malū qō faciūt alioꝝ facta iudicātes est q puluerē alioꝝ defectū ligua mouēt: z illā i suis oculis sufflāt. xi. q. 3. c. iter ꝛba. circa medium capt. Quid ingt aliud detrahēres faciunt: nisi q i puluerē sufflāt: z in oculos suos terraꝫ excitant. vt inde puluerē detractōs pflāt. inde magi nihil ꝛitat⁹ videāt rē. Dec volo sufficiāt ꝓpūti mā. Nolite q̄ boies iudicaſ hꝫ faciē. i. hꝫ extrinseca tn̄: sꝫ rectū iudiciū iudicate: vt z recte a dño iudicemini. b in pūti p gram: z i futuro p gl̄am. Amen. Finis b⁹ ſmonis Rome āno dn̄i. 1453. die. 13. febr. z fuit dies carisp⁹inij. z ſa ēt fuit q̄dragesima: i q̄ ꝓdicaui i ouentu nr̄o ad dei z glorioſe xp̄ginis bonorē: z oiuꝫ scōrum

rome i scō marcello. pcurator tūc ordinis mei ſ. seruoꝝ beate marie amen.

¶ Feria quarta dñice q̄dragesime de flagellis del sermo in ordine. xxix.

Magister quis pec

cauit: hic aut pentes eius vt cecus nasceret. Jo. 9. Singularis eni hec discipl⁹ petitio ē. Quis eni iuste nō miraret hui⁹ ceci nati occasionem? Ait. n. dns Ezeh. 18. Fil⁹ nō portabit iniqtatē patris: nec pr̄ iniqtatē filij. Et alia ex parte ait dns Exodi. 20. c. Ego sū dns deus tuus fortis z zelote: visitās iniqtatem patꝝ in filios vsq in tertiā z quārtā generatōnem eoꝝ qui me oderūt. z faciēs misericordiā in milia his qui diligūt me: z custodiūt ꝓcepta mea. rē. Et Job. 17. c. Nō peccaui ingt. z i amaritudinib⁹ moꝝ occulus meus. z tn̄ nō sine causa facit deus. z quicqd facit recte facit. Inde discipuli causā cecitatis a magistro inquirūt: dicētes rē. Ubi tres faciam⁹ cōsiderātōes vz. ¶ Qualiter flagellatur humanuꝫ genus a deo sp̄ualiť. ¶ Qualiter flagellatur humanū genus a deo corporaliť. ¶ Qualiter flagellať būanū genus a do tempaliter.

¶ Qualiter humanum genus flagellatur a do spualiter cōsideratio ꝓma.

Primo videam⁹ qnaliter humanū genus flagellatur a deo spualiť. Ubi tres conclusiones faciam⁹. vz. ¶ Prima cōclusio ē ista. In oi flagello⁊ diuerso gñe flagella spualia dñtur excedere. ¶ Scōa ocio ē ista. Quidā sic sūt spualiter flagellati: vt nūq̄ emendentur: nec videant castigari. ¶ Tertia ocio ē ista. Justo dei iudicio sic qdā dñtur spualiť flagellati vt vnū pctm eoꝝ sit alius pcti pena.

¶ Que sunt flagella spualia conclusio ꝓma.

Accipe ꝓmā cōclusionē. rē. vt ō. Ad c⁹ ō claratōem tres iquiraus xitates. vz.

¶ Prima xi. est ista. Quod istoꝝ duoꝝ p respectū ad aiaꝫ hꝫ magis rōnē mali z flagellū an culpa i quā hō peccādo incurrit: an pēa quā p pctō sustinet. ¶ Scōa xi. ē. An oē malū z flagellū spuale qō accidē pōt aie sufficiēť diuidat p culpā z penā: ita q dicať: oē malū aie aut ē culpa: aut pena. ¶ Tertia xi. ē. An oīa mala culpe sint eq̄lia z paria: ita q vna culpa sit alī eq̄lis.

¶ Octū ad ꝓmā xi. dico sm btm Tbo. i qōnibꝫ de malo q culpa magis hꝫ rōnem mali q̄ pena Et b q̄druplicē rōne. ¶ Prio rōne ꝺtamiatōnis. Secundo ratione alienationis. ¶ Tertio ratione euitatōnis. Et quarto ratione ostensionis.

¶ Prio culpa magis hꝫ rōnē mali q̄ pena rōe cōtaminatōnis. Uñ arguit sic pdictus doctor. Omne qō facit sublectū tale q̄ illud qō subiectū facē n pōt tale. Uel sic z meli⁹. Qñqꝫ aliqd inest alicui: z denomiat illud tale. magi ē tale q̄ illud q̄ nō determinať illud tale. Manifestuꝫ est aūt q ex malo culpe qs dr malus: nō aūt ex malo pene inq̄tū pena ē. q̄ rē. Maiō nō ē. Minor ē Dionisij. 4. de diuinis nominibus: dicēti ꝓuiri nō ē malū: sꝫ fieri pena dignū. ¶ Scōrato dicit alienatōis. Uñ arguit sic. Octo aliqd ē magis alienū a deo: tanto māgis hꝫ rōnē mali sed magis alienū a deo ē culpa q̄ pena. q̄ magis hꝫ rōnez mali culpa q̄ pena. Maio: ps. q: q̄to magis qd alienū ē a deo: tāto magis a sūmo bono cū deus sit ipsa ēntia bonitatis. z p ons magis hēbit rōnē mali: cū bonū z malū sint oppōita. Minor ār ꝓbať. qm̄ de⁹ ē auctor pene: z nō culpe. q̄ culpa ē qd deo magis alienum q̄ pena. Qō ār de⁹ nō sit cā ckpe: ondius. s. feria qta cinerū i ętia osideratōe z occone pma. vide ibi.

¶ Tertia rō dicit euitatōis: vt arguať sic. Qñ cnuqꝫ aliquid euitať ꝓpť aliqd: illud est magi malū q̄ illō ꝓpť qō euitať. ꝛbi gra. Si euitarē tur aliqd fiēdū ꝓpť b. q: plura ide mala sequūtur. manifestū ē q illud ē maximū: sꝫ culpa euitam⁹ ꝓpť penā. imo ꝓcipit ds cā euitādā. Job. 19. Fugite a facie iniqtatis. qm̄ vltor iniqtatis ē gladius. Et. 1. ad Tbl. 4. c. Uidet ē dns de oibus bis. q̄ rē. Et ꝺfirmat. qm̄ io pcꝫ pmū q̄ quissimū dicius p conf⁹pōdētia z osideratione ad xp̄i passionē. Treñ. 3. Attēdite z videte: si ē dolor sicut dolor meus. ¶ Quarta rō dicitur oñsiōis. Nā malū ckpe ꝺsistit i opāi. malū ār peñ ꝺsistit i malū pati. qō ār patiť malū ñ ꝓpter b⁹ oñdit malū: sꝫ est q̄i via quedā ad malū: q aūt gs opeť malum bn̄ oñdit malus Matth. 7. A fructib⁹ eoꝝ cognescetis eos. q̄re rē. Unde regula generalis est q ex eo homo culpabilis est: qa agit actionē nō ordinatā ad debitum finez. Et bec regula satis ē clara si et⁹ dca phi. 2. phisicoꝝ attendam⁹ Ait eni phus q pctm̄ cōtigit in bis q̄ sūt fm naturā: z in bis que fiūt fm artē z hoc qn̄ natura vel ars nō sequūť finez ꝓpter quē opantur. Ex aūt natura vel ars finē nō ꝺse q̄ est qn̄ opans p naturā vel artem declinat a mēsura vel regula debite opationis. que quidē i nālibus ē ipsa nāe iclinatio ꝺseqns aliquā formā i artificialibꝫ xo ex ipsa regula artis. Sic z i ꝓposito i pctō duo cōsiderāda sūt. s. recessus a regula l mēsura z recessus a fine. z cōtigit vnū eē sine reliq̄: vt puta recessū a fine: z nō recessuꝫ a regula vl mēsura. Exēplū i nālibus. posito q ponať i stomaco aliqd id. gestibile. vt ferruꝫ vel lapis. ps q̄ erit re essus a fine z nō a regula z mēsura digestōis. Exēplū i artificialib⁹. posito q medic⁹ sm artē det ifirmo potionē: z ifirmus nō saneť. vt q: moꝝbus icurabil⁹ ē. aut ga i firmus aliqd ꝺ sanitatē agit. ps q̄ b ē recessus a fine. s. a sanitate z nō a regula z mēsura q̄ mediāte medic⁹ itēdit finē. vñ q̄uis ifirm⁹ sanitatē nō ꝺseq̄ť: q: medicus nō decliauit a regla artis nō erit pctō medicus ipse. Sꝫ posito q recederet a reg⁹la z mēsura medicie. z ifirm⁹ sanitatē conseq̄reť: nihilominus medicus peccasset. Ex q̄ ps q̄ magis ē de rōne pcti regulā actōis p terire: q̄ ab actōis fine deficē: z sic siue i nā: siū i arte: siue i moꝝ⁹ de rōe pcti ē ocliare a regu

Universidad de Deusto
Biblioteca

la actōis.q̄re ꝛc. vide si placz btm̄ Tho.i qōnibus de malo. Et h̄ sufficiāt p prima veritate.

¶ Octuz ad 2az xi. dico ꝼm eundē ibidē: q̄ licz oia bonū appetāt: vt p3 pmo ethicoꝝ. tñ nā rōnalis spāli q̄daz mō se h3 ad bonū ꝛ ad maluz. Et rō. Naz ois alia creatura i ꝑticulare bonuz nāliē inclinaī. Sola aūt creatura rōnalis bonuz apprehēdit p intellectū sub rōne cōi: ꝛ mouet̄ p appetitū in ipm bonū cōe. Et q: malū ponit̄ bono: ꝛ malū culpe ꝛ pene nō repit̄ ꝑpe nisi i rōnali creatura: vt p3 p Aug. li. de fide ad ꝓpetrū. Heminū ingt ē creature rōnalis maluz vnū quo volūtas deficit a sūmo bono. s. culpa. alterꝝ q̄ in vita, ponit̄. s. pena. tō maluz creature rōnalis sufficiēter diuidit̄ in malū culpe ꝛ malū pene. Exq̄ segt̄ q̄ de rōne culpe ē q̄ sit scōm voluntatē. volūtas aūt in sola creatura rōnali inuenit̄. q̄re ꝛc. Exq̄ inferī q̄ ipossibile ē q̄ idez ꝼm idē sit pena ꝛ culpa: q: ipossibile ē q̄ idem ꝼm idē sit h3 volūtatē ꝛ ō voluntatē: sz h3 diuersa nihil ꝑhibet idē eē culpā ꝛ penā: sz de hoc i ēt̄ia seq̄nti ꝺcl̄one. ¶ Ad declarationē tñ huiꝰ ē notandū q̄ ista tria. s. malū: pcēm: ꝛ culpa se hñt ad inuicē sīc mal⁹ cōe ꝛ min⁹ cōe. Nā malū cōmuni⁹ ē. In quocūq3. n. sit siue i subiecto: siue i actu ꝑuatio forme: aut ordinis: aut mēsure debite mali rōnez h3: sz pcēm dī aligd debito ordine: aut forma siue mēsura carēs: ꝛ h3 h̄ pōt dici q̄ tibia curua sit mala tibia: nō tñ pōt dici q̄ sit pcēm: nisi forte eo mō loquēdi q̄ peccatū dī effectꝰ pcī: sic ipsa claudicatio pcēm dī. Exq̄ segt̄ q̄ glibet actꝰ ordinatus pōt dici pcēm: vel nāe. vl̄ artis: vl̄ moris: sz rōnez cl̄pe nō h3 pcēm: nisi ex eo q̄ ē voluntariū. Nulli. n. ipūtat̄ ad culpā aliqs ordinatꝰ actꝰ nisi ex eo q̄ ē in eius ꝑtez. nullus. n. bonꝰ. nec btūs. nō volēs. 3. ethicoꝝ. Et eō ꝛ sic p3 q̄ pcēm in plus se h3 q̄m culpa licz ꝼm cōez modū loquēdi theologoꝝ vnū ꝑ altero sumaī. Et p hāc distinctionē saluāt̄ diuersi modi dicēdi circa māz istā. q̄re ꝛc. ¶ Octuz ad ēt̄iā xi. dico ꝼm eundem q̄ opinio stoicoꝝ fuit oia pcā paria eē: vñ secuta fuit q̄ndā hereticoꝝ pestis q̄daz dicentiū nullā inequalitatē esse: nec iter pcā. nec iter merita: silr nec inē ꝑmia: nec iter supplicia. stoi coꝝ aūt hoc fundamentū fuit ꝛ rō: q: vnūq̄q3 ꝛō h3 rōnez pcī: q: ē ꝑter rectitudinē rōnis esse aūt ꝑter rectitudinē rōnis dic̄ ꝑuationem quādaz. ꝑuatio aūt nō vr̄ suscipe mag⁹ ꝛ minꝰ vñ si aligd sit malū ꝑ ꝑuationē alicꝰ: nō vr̄ ibi aliq̄ dr̄ia eē q̄lit̄cunq3 ꝑueī dūmō ꝑuetur. Quōcūq3 g̃ fiat aligd ꝑter intentionē siue mr̄tū siue paz q̄tū ad illō nulla dr̄ia esse vr̄. Qō certe fundamentū si itelligaī: vr̄ q̄ tota vis in h̄ sistat: q̄lit̄ in his q̄ ꝼm ꝑuationē dicūt̄: possit mag⁹ vel minꝰ repiri. Et ꝺ notāduz ꝼm eūdē q̄ ꝑuatio duplex ē q̄tū ad ꝓpositū spectat. q̄daz. n. est ꝑuatio pura: quedā nō pura. ¶ Pri uatio pura ē q̄ nihil, sui oppositi relingt: sic tenebra q̄ nihil lucis relingt: ꝛ sicut moꝛs q̄ nihil vite relingt. ¶ Priuatio nō pura est q̄ aliquid sui ōrij relingt: vt egritudo q̄ nō tollit totam sanitatez que est illi opposita. quecūq3. n. ꝑuāt aliq̄ bono ꝑma ꝑuatiōe: nō refert quocūq3 mō ꝑueī. vñ nō minꝰ motuꝰ ē q̄ vno vulnē inflit q̄ q̄ pluribus. nec domꝰ dr̄ minꝰ tenebrosa si cādela veleī vno velamie q̄ si pluribus: dum tñ p vnū velamē totalit̄ tenebreī. nō sic aūt in his q̄ ꝑuanī aliq̄ bono p secūdaz ꝑuationē: q: cū in ipsis totalit̄ illō bonū nō corrūpat: p3 q̄ illa poterūt dici magis vel minꝰ priuata vnde vnū corꝰ dr̄ magis egꝝ nūc q̄ ꝑus sicq̄ ō alijs Modo ad ꝓpositū cuz duo sint gña pcōꝝ. s. omissionis ꝛ trāsgressiōis accipiāt pcā omissionis. nō. n. ōnittere ꝑceptū facit pcūm magis vl̄ minꝰ: sz diuersa dignitas ꝑcipiētis: vl̄ auctoritas: aut necessitas ꝑceptoꝝ facit omissiōez maiorē vel minorē. Et ꝺo exēplū. ponamus q̄ tibi ꝑcipiat̄ vt vadas ad eccl̄iam: tu ꝺo nō obedis. In h̄ pcō omissionis nō attēdit̄ vtr̄ sis ꝓpe eccl̄iā vl̄ lōge ꝺuz ad eccl̄iaz nō vadas: nisi forte p accidēs inq̄ntuz. s. omissio illa rōne alt̄ cuius adiūcti gr̄uior eēt: vtputa q: reciper maiorē vel minorē cōtēptuz: sz gr̄uitas bui⁹ omissionis attēdit̄ penes ꝑcipiētis dignitatem ꝛc. Similiter q̄uis ꝓcepta ōmittantur: non tamen sequitur q̄ peccata illa omnia sint paria. q: ꝓcepta diuersa sunt: vel habent differētia ꝑcipiētiū ꝼm ꝓtātē vel dignitatē vel etiaz ꝑceptoꝝ necessitatē. ꝛ sic patz in quo cōsistat grauitas peccati omissionis. Accipiāt mō pctā trāsgressiōis. s. qñ gd non fiendū fit. ꝛ tūc ꝺico q̄ peccatū trāsgressiōis cōsistit i deformitate alicꝰ actꝰ. que qdez deformitas ñ tollit totū rōnis ordinē: sz aligd eius: vt si qs comedit q̄ non debet: vel qñ nō debet. pōt tamen in eo hoc rectitudis remanere: qa comedit vbi debet: vel sic̄. ꝛ p oīs actu remanēte ita deformato nō pōt totaliter rōnis ꝓportio tolli. vñ ꝑhus in. 4. ethicoꝝ ait q̄ si malū sit integrū ipoꝛtabile fit ꝛ seipsuz destruit. quare igit̄ cōcludamus q̄ sicut nō ois corꝑis deformitas equalis ē: sz alia maiorꝛ ꝛ alia minoꝛ ꝼm q̄ ꝑuatur pluribꝰ ad decorē ptibus. ita nō ois spūal deformitas: vl̄ ꝺordinatio actꝰ ē eq̄lis: sz q̄dā maiō: ꝛ q̄dā minō: ꝛ q̄dā maior ꝛ p oīs oia peccata paria nō sūt vt illi insinuare videntur. Sed ꝺicesī paī Ambrosi: ꝺic quesꝺ quō intelligiī illud Jacobi apli. Qui i vno offendit factus est oiuz reus. Hieronimꝰ eni⁹ sup per eccl̄iastē hoc ꝙbū exponēs. vz. q̄ in vno offendit m⁹ta bona pdit. ait sic. qui vni subiacet merito oibꝰ subiacet. g̃ ñ vr̄ q̄ vnū peccatū sit altero maiꝰ. ꝛ ꝛfirmat rōnibꝰ arguo. n. sic. Sicut mōs corꝑis vna nō ē maior alia: sic nec mōs aīe vna ꝺz esse maior alia. ifirmitas aūt aīe est pctm̄ mortale. g̃ ꝛc. Itē vnū ifinitū nō ē maiꝰ alio. qōlibz pctm̄ ē infinitū. g̃ ꝛc. Itē si vnū pcī alioꝰ gr̄uiꝰ eēt: sequēt̄ q̄ aliq̄ pctm̄ eēt simplr malū. sic si duo alba cōparēt i albedie: segt̄ q̄ ꝛpireī aligd albissimū. sz nihil ē adeo simplicit malū qō careat oī bono. g̃ nullū pctm̄ erit malus altero. ꝛ p oīa oia peccata paria. Respondēo mihi ad hec paī Ambrosi: ero ꝓtēta igt aia. Facia libēter aia mea. Et pmo ꝺico q̄ auctoritas illa Jacobi nō cōcludit q̄ sit paria: sz oñdit q̄ qui in vno offendit: ita pene eterne reatū incurrit sicut si i oib⁹ offēderet. nō tñ segt̄ q̄ i oib⁹ offendat vel equaliter cū i q̄libz trāsgressione ꝑcepti sit alia ꝛ alia ꝺeordinatio voluntat̄. De hac materia etiā alias supra tetigi⁹. quare ꝛc. Similit̄ ꝛ illud Hieronimi intelligēdū est. Ad illud de morte dī q̄ pctm̄ nō est essētialit̄ mors aie sed effectiue. pctm̄ eni essētialit̄ ꝛ ꝑpe ē actus deformis vel in ordinatꝰ: vt dictū ē. ꝛ ideo nō sequit̄ argumētū. Ad aliud dī q̄ qōlz pctm̄ eēntialiter ē finitū: lz bēat aliquā hitudinez ad bonū ifinitū. Ad aliud dī q̄ i ꝑuatiuis aliquid nō dr̄ magis vel minus tale p accessū ad ēminū sed magis p recessū. vñ ad h̄ q̄ aligd dicaī magis vel minus malū: nō regrit̄ q̄ aligd sit simpliciter malū: sz aligd sit simplr bonū: a cuius rēcessu magis vel minus mensureī malicia illi⁹. q̄re ꝛc. Hec ēt tāgit sanctus Tho. i qōnib⁹ ꝺe pctō q̄re ꝛc. Et h̄ sufficiāt p pnti ꝺclusione.

¶ De obstinatione quoꝛundā peccatoꝛum conclusio secunda. nota bene q̄ penitē finaē cōclusio

Accipe ꝺaz ꝺcl̄one. vz. Quidā sūt sic simpliciter flagellati vt nūq̄ emēdent nec vnq̄ videāt castigati. Ubi tres ingramus ꝛitates. vz. ¶ Pria xi. ē. quō volūtas efficitur obstinata. ¶ Scda xi. ē. quot sūt spēs obstinatōis. ¶ Tertia xi. ē q̄re peccare ex malicia dī peccare in spūz scm̄. ¶ Octū ad ꝓmā xi. pono tres regulas. ¶ Prima regula est ista. q̄ volūtas ē de sui nā libera. Secūda ē. q̄ lz sic liba poterit tñ vinculari. Tertia est. q̄ volūtati solum ipūtat̄ meritū vel demeritū Accipe ꝑmā regulam. vz. ꝛc. Audi dñm illā ꝓbantē. Heñ. 4. Sub ter re erit appetitus tuꝰ: ꝛ tu dñaberis illi⁹. vbi nō ꝼm magistꝝ Fo. dist. 22. c. est āt libertas. q̄ triplex ē libertas. s. coactōis: pcti ꝛ miſie. Libtas coactōis ē q̄ñ quis cogi nō pōt: ꝛ hoc mō volūtas sp libera ē. s. tā ante pctm̄: q̄m post peccatum Audi Ber. i quodā ꝼmōe. Quare iquit peccas? q: nescis gd facias? absit. q: cogeris vt facias? absit. sz q: placet vt sic facias. Libertas āt pcti ē qua gs ē iminus a culpa. ꝺe q̄. 2. Cor. 3. Ubi spiritus dñi. ibi libertas. Et rō hꝰ ē. q̄m sicut pcī seruitutē iducit. Joh. 8. c. qui facit pcēm seruꝰ ē pcti. ita ꝺina gr̄a libertatē. 32. q. 2. c. Cū renūciaī vbi sic dicit̄. Cū renūciaī ipobitati. i. vltio statis asistit̄ virtus. Egressus. n. malicie ꝛtut⁹ operatur igressū. eodēq3 studio q̄ crimē excludit̄ i nocētia copulaī. h̄ ibi. Libertas āt a miſia est tm̄ btoꝝ. vbi ē status oium bonoꝝ aggregatone pfectus. ꝛ sic p3 ꝑma regula. ¶ Scda regla ē q̄ lz voluntas sit libera: pōt tñ vinculari. vbi nō q̄ tria sūt q̄ ligant volūtatē. vz. peccatū mortale: habitus pcti mortalis: ꝛ ipsa obstinatio. Primū iquā vinculū dicit̄ pctm̄ mortale. nā si cut in via errās hac ꝛ illac discurrit: sic errans i via dei excecaī vt nesciat q̄ vadat. Inde Crisoꝰ sub tipo nauis. Ambro. sub foueē exemplo Greg. sub tipo carceris pctōē nōnt. Audi Crisoꝰ. sicut igt nauis eꝰ gubernacło fracto sub potestate ventoꝝ remanet: sic ꝛ miser pctōr dei g̃tia amissa tentationū flatib⁹ q̄ssand⁹ relingtur Audi Ambro. de libero arbitrio. Si datū ingt fuit volūtati posse stare ne caderet. non tamen resurgere si caderet. non enim quis ita foueam faciliter exit: sicut i eam labitue. audi Greg. sup illud Job. 12. Si icluserit hoiez nullus ē q̄ aperiat. vbi sic ait. Ois hō q̄ male agit: quid sibi aliud q̄ ꝺscie carcerē facit. q̄re ꝛc. Sc̄ꝺz vinculuz volūtatis ꝺicit̄ bitus mortal⁹ pcti. habituat⁹]. n. i malis opibus: ad oppositū nā quodāmō assuefieri nō pōt. quos Ari. 4. ethicoꝝ icontinentes vocat. qui ꝛsi q̄ñq3 aliq̄ bonū ꝺesideriū habeant. ex malo tñ habitu se a vicijs ꝺtinere nō valent. ide vitiū vt ait Aug. li. de sacrāmētis dicit̄ a vinco vinclis: eo q̄ hoiem vincit ꝛ ligat: ne id bonū agat q̄ ꝺelit. audi ꝑpham. Iniquitates mee supgresse sūt caput meū: ꝛ sic̄ onus g̃ue g̃uate sūt sup me. inde Albert⁹. 4. ethicoꝝ. ꝺicit q̄ iuuenes ab his permaxie vitijs. i quibus tal⁹ etas iplicari pōt. vt gula: luxuria ꝛ hꝰi: scauere ꝺebēt ꝛ abstinē. q: qō noua testa capit iuctera ta sapit. Inde Anselmus li. de simbolo inquit. In iuuene tria nōnt: quibus ad ꝓbitatē vētur? ꝓnoscit. h̄ āt sūt taciturnitas: coꝛpis: cōtinētia: ꝛ verecūdia. Audi ꝛ Cipriānū de. 12. abusionib⁹ Sicut fructus iquit nō iuenitur i arboꝛe i q̄ p⁹ flos nō apparuit: sic i senectute honoꝛez legitimum ꝺsequi nemo poīt: qui i adolescētia ꝺiscipline alic⁹ excitatōe non laboꝛauerit. ꝛ pt̄a alia nōnda ibi ꝺic̄. Et bis ꝺcis adheret Cassiodoꝛ⁹ i quadā epīa. ꝺiuitie iquit senū nō sūt canicies capitis: sz idustrie iuuētutis: nec pluriū ānoꝛuz circulus. lz laboꝝ, pteritoꝛū stipēdijs mētiēde. Et Sap. 4. senect⁹ venerabil⁹ ē nō ꝺiuturna nz numero ānoꝛū cōputata. cani. n. sūt sensus hoiꝝ ꝛ etas senectutis vita imaculata. Et ꝺe secūdo vinculo. ¶ Tertiū vinculū ꝺicit̄ ipsa obstiatō ꝛ h̄ ꝓpie i ipsis dānatis ē q̄ꝺ volūtas adeo in pctis obstiata ē: ut solui ñ possit. audi Aug. i li. de fide ad ꝓetrū. Tēp⁹ iquit acquirēdi vitaz eēnā. tm̄ in hac vita hoibus ꝺedit: vbi ꝛ voluit pniam eē fructuosā. lō hic pnia fructuosa. ē. qa pōt hic hō ꝺepōsita negtia bñ viuere. ꝛ mutata volūtate sil⁹ opa mutare: ꝛ ea gerē q̄ ꝺeo placēt qō qui i hac vita nō fecerit. hēbit qđ pniam i futuro seculo de malis suis: ꝛ idulgētiaz i ꝺspectu dñi nō iueniet. ¶ Quia ꝛsi ibi erit spūs penitudinis: nulla tñ erit ibi conectio volūtatis. Atalibus. n. ita culpabīī inigtas sua: vt nullaten⁹ possit diligi vel ꝺesiderarī iusticia. volūtas. n. illoꝝ talis erit vt hēat in se sp sue malignitat⁹ supplicia: nūq̄ tñ possit recipe bonitatis affectum Et sic̄ illi g cū xpo regnabūt nullas ī se male voluntatis reliḡas hēbūt: ita illi g erunt in suppli

Universidad de Deusto
Biblioteca

cio ignis eẽni cũ diabolo ⁊ angel'eius deputati
sicut nullã hẽbunt vlteriꝰ regez: sic nullate/
nus bonã poterũt hre voluntate.⁊ sic cobere/
dibus xpi dabit pfectio gre ad eẽnaz gloziaz:
ita pfectibus diaboli donabit ipsa malignitas
penã:qñ exterioꝛibꝰ deputati tenebris: nullo
vlteriꝰ illustrabũt inferiori lumie vitatis.h ille
Jsta cadẽ ẏba ponit magr.i.4.di.vlt.c. hoꝛit
qstio.Et btus Tho.fa fe.q.13.ar.4.qre ⁊c. Et
sic pz fa regula. ¶ Accipe ẽtiaz regulã.v3.q so
li volũtati iputat meritũ vt demeritũ. vbi nõ
q si actões sint suppositoꝛ.2ꝰde aia:tñ ga sup
positi:nobilissima ps ẽ aia.⁊ nobilissima aie ps
sit uolũtas:⁊ ad ipaz ptineat applicaꝛ alias aie
⁊ corpis vires ad opandũ ꝓpt finẽ: vt dicẽ et]
Tho.pma fe.q.16.necesse ẽ q illi iputentꝰ opa
tiones bone⁊ male. vñ si recte applicuit opati
ones ad finẽ.tũc mereꝫ.si aũt male:tũc demẽꝫ
de hac et] mã diximꝰ feria.4.fe pnice.qre ⁊c.
¶ Octuz ad faz ẏi.dico fm Hugo.de.12.abusi
onibꝰ.q tres sũt obstiatoꝛ spẽs ¶ .pria spes
non ẽ eoꝛ q cõrectioẽ pficiũt. ¶ fa coꝛ q ex cõmõi/
tõe dctiores fiũt. ¶ ẽtia coꝛ q emedatione ꝑ
mittũt:sz ñ faciũt.Ex cõrectõe manasses factꝰ
ẽ melior. Nabal ex cõminatioẽ factꝰ ẽ detior.
h ille. Nos ãt ad boꝛ declaratioẽ d fa tñ ex
ẽplũ sumẽtes:d obstinatioẽ pharaõis aliq vi
deamꝰ.Misso.n.moyse ad pharaonẽ ꝑ dñz:
⁊ ꝓmo signo virge in serpẽtez ẏse dato:⁊ ma
nꝰ lepꝛose.vt pz Exo.4.⁊.7.caplis.nec dei po
pulũ liberũ abire pmitteret:decem plagis dñs
pharaonẽ flagellauit. ¶ pzima plaga dr ru/
bẽs vnda.Exo.7.dixit dñs ad Moysen. Tol
le iugũ tuũ:⁊ extende manũ tuã sup aquas egy
pti:⁊ sup riuos eoꝝ ⁊ fluuios:⁊ paludes:⁊ oẽs
lacus aqꝝ:⁊ ẏtant in sanguiné:⁊ sit cruoꝛ i oi
ẽra egypti tã in ligneis vasis ẽ in saxeis. Fece
rũtq ita Moyses ⁊ Aaron sicut preceꝑat eis
dñs:⁊ eleuãs virgã pcussit aquã fluminis coꝛã
pharaone⁊ seruis eiꝰ:q̃ verse sũt in sanguiné
⁊ pisces q erãt in flumine mõtui sũt.cõputruit
qz fluuiꝰ⁊ nõ potuerũt egypti bibere aqtã flu
minis:⁊ fuit sanguis i tota ẽra egypti. hec fuit
ꝑma plaga. ¶ Secunda plaga dr ranaꝝ copia.
Exo.8.dixit dñs ad Moysen.Extende manũ
tuã sup fluuios⁊ sup riuos⁊ paludes:⁊ educ
ranas sup terrã egypti:⁊ ascẽderũt rane opu
erũtq terrã egypti.⁊ ifra. Uocauit aũt pha
rao Moysen⁊ Aaron:⁊ dixit eis. Oꝛate dñm
vt auferat a me ranas⁊ ppꝛo meo:⁊ dimittam
populũ vt sacrificet dño.Fecitq Moyses iu
xta ẏbuz pharaonis:⁊ oꝛauit ad dñm:⁊ dele
uit ranas.vidẽs aũt pharao q data esset reg
es:induravit coꝛ suũ:⁊ nõ audiuit eos:sicut ꝑ
cepat dñs.Et hec fuit fa plaga. ¶ Tertia pla
ga dr cynifes tristes.Exo.1teruz.8.c.dixit dñs
ad Moysen. Loquere ad Aaron.Extẽde vir
gã tuaz⁊ pcute puluerẽ terre:⁊ sint cynifes in
vniuersa terra egypti.fecerũtq ita.⁊ extẽdit
Aaroꝰ manũ ẏgaz tenẽs:pcussitq puluerẽ ẽre
⁊ fuerũt cynifes in hoibus⁊ iumẽtis.Ois pul

uis terre ẏsus ẽ in cynifes ꝑ totã terrã egypti
Fecerũtq sic̃ malefici icãtationibus suis:vt
educerẽt cynifes⁊ nõ poterãt:⁊ dixerũt male
fici ad pharaonẽ.digitus dei ẽ iste. Induratũ
qz est coꝛ pharaonis ⁊c.Sũt aũt cynifes mu
sce valde exiles ⁊c.Et hec fuit tertia plaga.
¶ Quarta dr musca nocẽtioꝛ ꝑmis.Exo.ibidẽ
dixit dñs ad Moysen.Cõsurge diluculo⁊ sta
coꝛã pharaone:⁊ dices.hec dicit dñs. Dimit/
te populũ vt sacrificet mihi: q si nõ dimiseris
eũ.Ecce ego imittaz in te⁊ in seruos tuos⁊ in
populũ tuũ:⁊ in domos tuas oẽ̃ gen⁹ muscarũ:
⁊ implebũt oẽs dom⁹ egyptioꝛ muscis diuer
si gnis.⁊ ifra.⁊ venit musca grauissima in do
mos pharaonis⁊ seruoꝝ eiꝰ:⁊ in oẽs terram
egypti:coꝛruptaq ẽ terra ab hmõi muscis ⁊c.
¶ Quita plaga dr pecudũ strages.Exo.9.dixit
dñs ad Moysen. Ingredere ad pharaonem
⁊ loqre ad eũ.hec dicit dñs deꝰ hebꝛeoꝝ.Di
mitte populuz meũ vt sacrificet mihi. qd si ad
huc renuis⁊ detines eos.ecce manus mea erit
sup agros tuos:⁊ sup equos.asinos:⁊ camelos
⁊ oues⁊ boues pestis gnis valde.⁊ ifra. Moꝛ
tuaq sũt oia aiantia egyptioꝛ.de aialibus ẏo
filioꝝ isrl nihil oĩno piit.⁊ misit pharao ad
videndu:nec erat gcẽ moꝛtuũ de bis q̃ possi
debat isrl.ingrauatũq est cor pharaõis:nec
dimisit eos ⁊c. ¶ Sexta plaga dr vesicaꝝ tu
mor.Exo.ibidẽ dix dñs ad Moysen.⁊ Aaroꝰ.
Tollite manus plenas cinꝛis de camino:⁊ ip
gite eũ coꝛaz pharaone in celũ:⁊ fecerũt ita:⁊
facta sũt vlcera vesicaꝝ turgentiũ i boibꝰ⁊ iu
mẽtis.induranitq cor pharaõis: nec audiuit
eos ⁊c. ¶ Septia plaga dr grãdo magna. Exo.
ibidẽ.dixit dñs ad Moysen⁊ Aaron. Mane
ꝛsurge⁊ sta coꝛã pharaone:⁊ dices ad eũ.Ad
huc retines ppꝛuz meũ⁊ nõ vis eum dimittere.
En pluã bacipsa hoꝛa cras grandinẽ multã ni
mis:q̃lis nõ fuit i egypto a die q̃ fũdata ẽ vsq
ad pñs tps.⁊ ifra.Extẽditq Moyses ẏgaz in
celũ:⁊ dñs dedit tonitrua⁊ grãdinẽ ac discur
rẽtia fulgura sup ẽrã:⁊ pcussit grãdo in oi ẽra
egypti cũcta q̃ fuerũt i agriſ ab hoie vsq ad iumẽ
tũ.Misitq pharao⁊ vocauit Moysen⁊ A
aron:dices ad eos.peccaui et] nẽ dñs iust⁹ ẽ:
⁊ ego⁊ ppꝛs meꝰ ipi.Oꝛate dñz vt desinãt tõi
trua:⁊ grãdo⁊ dimittã vos. Et ait Moyses.
Cũ egressꝰ fuero d vrbe extẽdã palmas meas
ad dñz:⁊ cessabũt tõitrua⁊ grãdo ñ erit:vt sci
as q: dñi ẽ ẽra:qd⁊ fcũz ẽ:et induratũ ẽ coꝛ pha
raõis:nec dimisit ppꝛz dñi ⁊c. ¶ Octaua plaga
dr huc⁹ nocẽs.Exo.x.dix dñs ad Moysẽ. In
gredẽ ad pharaonẽ.ego.n.induraui coꝛ eiꝰ⁊ ꝓ
uoꝝ eiꝰ vt faciã sig̃ mea h ẽo.⁊ ifra. Introiert
g Moyses⁊ Aaroꝰ ad pharaonẽ:⁊ dixerũt ad
eũ.h dicit dñs ds hebꝛeoꝝ. Usqq̃ ñ vis subici
mihi:dimitte ppꝛz meũ ut sacrificet mihi.Sin
ãt:⁊ resistis⁊ ñ vis eũ dimittẽ.ecce ego introdu
cã cras locustas i fines tuos:q̃ oplãt supficiẽ ẽ
re:vt comedãt qd̃ relictũ fuerit grãdini qd̃ sũt
tactũ ẽ:sz cepit rogaꝛ pharao vt oꝛarẽt ⁊c.et

sic factũ ẽ.vñ nec vna locustaꝝ remãsit sup ẽ
rã ⁊c.⁊ induratũ ẽ coꝛ pharaõis:nec dimisit eos
¶ Nona plaga dr sol obscuritas.Exo.ibidẽ. di
xit dñs ad Moysen.Extẽde manũ tuaz i celũ
⁊ sint tenebre sup ẽrã egipti tã dese vt palpari
q̃ant.⁊ ita factũ ẽ:⁊ iduravit ⁊c. Dixitq pha
rao ad eũ. Recede a me⁊ caue ne vltra videas
faciẽ meã.Quocunqz die apparueris mihi mo
rieris. Rndit Moyses.ita fiat vt locutus es:
nec vltra videbo vltra faciẽ tuã ⁊c. ¶ Decia plaga dr
pestis magna.Exo.ibidez dixit dñs ad Moysen.
Adhuc vna plaga tãgã pharaonẽ⁊ egiptũ:⁊ pꝰ
hec dimittet vos⁊ exire cõpellet. Media no
cte ingrediar egiptũ:⁊ morietꝰ oẽ pmogenitum
ĩ ẽra egiptioꝝ a pꝰgenito pharaõis q̃ sedet in
solio suo vsq̃z ad pmogenitũ ancille sue q̃ ẽ ad
molẽ.⁊ oĩa pmogenita iumẽtoꝝ.critq̃z clamoꝛ
magn⁹ i ẽra egipti q̃lis nec ãtea fuit:nec postea
futurus ẽ.⁊ ita factũ ẽ.tũc pharao timoꝛe ppꝛi
pterritꝰ dei ppꝛz abire pmisit.Et pfecti sũt filij
isrl ꝛ ramasse i saꝛoch icẽcta fere milia peditũ
viroꝝ absq̃ puullis⁊ mulieribus.⁊ vulgꝰ pmi
cui gnis inuerabil'cũ eis ascẽdit.⁊ imutatũ est
coꝛ pharaõis⁊ ſuoꝝ eꝰ.⁊ dixerũt qd volumꝰ
facere vt dimitterezꝰ israel ne fuiret nobis.Et
sic recedẽtibus filijs isrl congregauit exercitum:
⁊ pscut' ẽ pplm dei vsq̃z ad mare rubꝝ i quo
tande submersus ẽ.⁊ hec fuit dcia plaga qr ⁊c.
¶ Octũ ad ẽtiã ẏi.ẽ pꝰ nõndũ fz btm Tb.i qõi
bus de pctõ.vt ẽt ponit phs.4.etbicoꝝ q qdã
dixerũt nullũ volũtarie malũ fieri.i.ex malicia
peccare ꝺ q̃s phs ait.Jrratõabile gppe ẽ dicer
quẽplã velle adulteriũ ꝺmittẽ⁊ nõ velle iiustũ
dici.Nã volũtariũ dr:nõ solũ id i q̃ volũtas pꝰ
⁊ p se sic i finẽ ferr.sz ẽt si ferat in id qõ ẽ ad fi/
nẽ nã infirmꝰ exẽpli gratia:nõ solũ vult sanita
tẽ⁊ volũtarie i illã fert:sz ẽt i medicinã tãq̃z in
id qõ ẽ ad finẽ.vñ⁊ volũtarie illã potat:quam
alꝰ mime sumẽt.sicr⁊ mercatoꝛ merces volũta
rie ꝓicit i mare vt vitã seruet:q̃s alꝰ mime ꝓi
ceret.sicr si q̃s volũtarie aliq̃ appetibili iordina
te fruereꝝ.⁊ dicẽt se nõ velle deformitatẽ q̃ illi
ꝺiuncta ẽ icurrẽ:oio nõ ẽ recte itelligibile quar
necesse ẽ dicẽ si volũtarie q̃s eligit delectatõez
carnis q̃ ẽt velit deformitatẽ illi ꝺiunctã:q̃uis
ꝑmo delectatõz intendat:⁊ secũdario deformi
tatẽ.⁊ de h exẽplo ctiaz ponit Aug⁹. in sermone
dñi i mõte.de eo q̃ ꝓpꝛ acille cuiusdã amoꝛẽ vo
luntariã sustinet dñi ſuiturẽ.Sed h distinguit
btus Tho.dicẽs:q̃ aut talis volũtarie eligens
talẽ iordiatã delectatõez:aut scit talẽ deformi/
tatẽ illi cõiunctã eẽ.aut nõ.Si nõ:tũc ex ignoꝛã
tia dr peccar.si aũt scit.tũc dr ex malicia peccar.
Ferr aũt volũtas i illã delectatõez⁊ deformita/
tẽ illi ꝺiunctã q̃z ex aliq̃ passione.⁊ tũc dicitur
ex infirmitate peccare.q̃z ex hitu⁊ ꝺsuetudie.
⁊ tũc cũ sal'bitus sit q̃si ei fa nã:⁊ sic ex ꝓpo mo
tu ferr i illud:ẽ ꝓpe peccare ex electioe⁊ idu
stria:⁊ ex certa scia⁊ ꝓpria malicia.⁊ p ꝺseqũs
pz qd sit ex ꝓpa malicia peccare. Ex q̃ segr q̃ i
peccãte ex ꝓpria malicia:nõ solũ concurrit ipsa
potentia voluntatis:sz ẽt hitus q̃ iterius icliat

ꝑ modũ cuiusdã nãe: vt pz itelligẽti. Hoc sic nõ
to ad vitatẽ nostrã ventaus:ad quã lõgo ꝓce
su btus Tho. vt ꝺ sic rndet dicẽs q̃ de mã hac
doctoꝛes multipliciter locuti sũt.doctoꝛes qdã
sancti q̃ ante Augustinũ fuerũt. vt Hilariꝰ:Am
bro.Hieroꝰ:⁊ Crisostomus dixerũt pcz i spũz
scm eẽ:cũ q̃s spũs scs hlasphemat:hue spiritꝰ
scus essentialr accipiat:ꝓout tota trinitas dici
põt spus scus siue psonalr ꝓut ẽ ẽtia i trinitate
psona.⁊ hoc satis cuãgelio ꝺsonare videt uñ h
q̃ sumit oziginẽ.nã cũ pharisei dixerũt christũ
in pcipe Belzebub eiice ꝺmonia:⁊ diuinitatẽ
xpi⁊ spm scm ꝑ quẽ xps opabat blasfemabãt:
principi demonioꝝ attribuẽtes qd̃ xpi ẏtutu
aut diuinitati attribuere iure debebãt.Ex quo
segr q̃ fz boc q̃cũq̃z blasphemarẽt spm scz:ali
qd.s.attribuẽtes diuinitati:aut remouẽtes qd̃
icõuenit vel cõuenit:i spm scm peccarẽt. Sz ꝺ
h obiic Aug.i ll.d ẏb dñi.dicẽs q̃ cũ pcz i spm
scm ñ ẽmittat nec i h sec'o nz i fut o oꝛ saluato
r] Mat.12.seqrer q̃ qcũq̃z dinitate blasphema
rẽt ẽmissioz i h sec'o nũq̃ hre posset. ꝺns f z ẽ
qm tã iudis q̃ pagãis⁊ hẽtic] xpi dinitatẽ blas
phẽantib⁹ ñ ꝺnegat baptiſz⁹:i q̃ fit ẽmissio pec
catoꝝ.d ꝺse.di.4.c.q̃uiante.ló Aure. iste docto
pcz i spm scz ẽstrige vr ad eos tñ q p⁹ agnitã
ẏtatẽ⁊ scoꝝ susceptionẽ:spm scm nõ solo ẏ
bo blasphemantes: vt infideles sed etiam vel
coꝛde inuidentes veritati⁊ gratie que est a spi
pitu scõ: vel etiã ope ipugnates. Nec obstat q̃
pharisei q̃bus dñs talia loquebat:infideles e/
rãt nõdu fidei scris ibuti.qm dñs eos in spm
scm peccare nõ intẽdebat ostẽdere: sed mone/
bat ne blasphemãdo vti solebãt q̃z ad gradũ
irremissibilis peccati puenirẽt.Sed ꝺ hac sni
az obijcere vr idẽ Aug⁹.i ll⁹ de ẏbis dñi:dicẽs
q̃ dñs nõ ait q̃ gcũq̃z blasphẽauerit i spm scm
nõ accipiet pctorũ remissionẽ i baptismo: sz q̃
nõ fiet ei remissio neq̃z in hoc seculo neq̃z ifutu
ro quocũq̃z mõ.⁊ p dñs h pctm ñ magis ad ba
ptizatos q̃z ad alios ptinere vr. Cũ tñ nulli pe
nitẽti venia deneget.⁊ iõ i libro retractationũ
ꝑdictã sniam retractat:dicẽs q̃ tũc solũ impu
gnatõ agnite ẏtatis⁊ inuidẽs fraterne gratie
dr peccare in spm scm.qñ.s. i hoc pseuerat vs
q̃z ad mõtẽ.Sz de h fmoc ꝑcedẽti i ẽcia ꝺclꝺe
ꝓme ꝺsiderationis.quare ⁊c.Et sic pz.2. ꝺclo.
¶ Qualr vnũ pcz sit pena altꝰ pctꝰ ꝺ ẽtia.
Accipe tertiã cõclusionẽ.v3. Justo ꝺi iu
dicio sic qdã dñr spualit flagellati: vt
vnũ peccatũ eoꝝ sit alteriꝰ pena pecca
ti. Ubi tres ingramꝰ ẏtates.v3. ¶ pzima est
ista.quõ pctm põt eẽ pena peccati. ¶ Secũda
ẏtas est.an idẽ possit eẽ peccatũ⁊ pena pecca
ti. ¶ Tercia veritas.quare deus ruere in pec
catis sinit. ¶ Octũ ad primã ẏtatẽ dico pz bea
tũ Tho. in qõnib⁹ de malo q̃ pctm ẽ punitiuũ
alteriꝰ peccati duplicit.s.intrinsece⁊ extrinse
ce. Intrinsece p penã criminis⁊ remotiũ ꝺscie
de qua pena ait Augu.libro cofessi. Jussisti in
quit domine vt pena sibi sit oĩs.animus inoꝛdi
natus.Et hic remoꝛsus nũq̃ extiguit durante

Universidad de Deusto
Biblioteca

pcō mortall. Isa. vlt. Uermis eox nō morietʼ ⁊c. Sic. n. diuina iusticia exigit: vt ait Augʼ. in encha. vt nec etiā vno momēto tpis sit dedecʼ pcī sine decore iusticie. ps. Appone ingt inigtatē sup inigtatē eox ⁊ nō intrent in iusticiam tuā. i. pmitte vt p supenientē inigtatē pcedēs inigtas puniat. Alio mō pōt esse pena extrinsece vt sit sensus q oēs exteriores pene gbus hu manū genʼ q̄ttidie atteritʼ: ex pcō ℓnro vl parentū oriūz bñt: quē sensum ponit Augu. 22. de ciui. dei. Viere. 5. Inigtates nre declinauerunt hoc: ⁊ pcā nra pbibuerūt bonū a nobis. Magister tñ sniax i. 2. di. 36. p totū hāc māz inuestigat: ⁊ ponit duas opiones. ¶ Pria opio dicit q pcēm nō est pena pcī essentialʼr siue fm illō q̄ est: sz ē pena rone illius q̄ cōmittitʼ vl ose gt: sicut ifamia ē vindicta pcī occlti: nō rone trāsgressionis. ſ. ne primo tuo detrahas: sz rō ne illiʼ q̄ ose gt. ſ. diffamatio quā deʼ ifligit p pcō occulto: vl pōt dici q q̄libet pcēm sit pena pcedentis culpe rone lesiōis quam infert ⁊ ita pcēm essētialiē est cʼpa: ⁊ causaliē pena pcī Iste ē pmʼ modus dicēdi. Sz q: fm hūc modū pcūz possz et dici pena suiipsiʼ: cū oīs peccās seipm ledat: q̄ vl ꝺueniēs. Ideo dat aliʼ modus a magro. ⁊ dic q pcūz nō solū ē pena cāliter ⁊ extrinsece. sz et centialiē ⁊ intrinscce. Naz pena duo dicit. ſ. dānuz ⁊ malū q̄ ifert: ⁊ ordinē ad pcedēs meritū. Exā segt q pcūz sequēs in eo q peccatū ē homini nociuū: ⁊ non solum nocet: sz fac hoiez mereri: vt a deo pmittat in aliud labi ⁊ sz istud meritū dr pena peccati pcedētis. Apoc. vlt. Justū est ut q i sordibus est sordescat adhuc. Etsi diceres ingt magr q̄o ē possibile q peccatū sit pena. naz de rone pene ē q sit inuolūtaria: ⁊ de rone pcti est q sit voluntariū. Ista videt iplicare ꝺdictionē. Magr rnderet dupliciē. ¶ Prio negādo q de rone pene sit q sit inuolūtaria: sz sufficit q sit ꝺ cōmodū nature. Uel pōt dici q pcūz pōt dupliciē ꝺsiderari. Uno mō incūtū dicit deordinationē quādaz a rectitudine ⁊ iusticia. Alio mō incūtū ordinat ad culpā pcedentē de merito cōgrui. pmo mō est ꝓprie pctm. 2mō pena pcti. Unde magr sic ait. Justo iudicio deus cor pcōis obnubilat: vt pcedētis pcti merito in aliud ruat siue cadat. Et idē sentit Anselmus dicēs. Fac deus q̄sdaz peccare in gbus et alia pctā pcesserūt: vt iusto iudicio mereāt in deteriʼ ire. Jrez ⁊ Greg. Peccatū ingt q p pniaz nō delet nisi in aliud trahit. Et hec sufficiāt p pma vitate.

¶ Octuz ad 3az vl. dico breuiē q pcūz incūtū ē q̄daz inordinata actio bz rōnez culpe: sz 3z q agēs incurrit debite opationis impedimentum: bz rōnez pene. Exā segt q idē pōt esse pena et culpa: sz nō fm idem: vt patz. Ista est cōis sniа theologoꝝ ⁊ ponit candē rnsionē btūs Tho: in q̄daz qōne de malo. ¶ Octuz ad 4tiaz vitatē dico breuiē q ideo ruere pcōres i alia pctā sinit: aut ad cor dānationez: aut ad saluationez tūc ad cor est dānationē cū icorrigibiles fiūt. ficut de Pharaone supʼ dixitʼ: ⁊ ꝺ Antiocho: ⁊ aliis pluribus cernitʼ taz i nouo q̄ veteri testō. Tūc ad cor est salutē cuz corrigibiles eos cernit deus. Nā plurimos ruere in pcā guissima pmisit: q ardentiores sūt p pniaz ad gram reuocati. Salubrius. n. Petrus sibi displicuit q̄n sicuit: q̄ sibiipsi placuerit q̄n xpm negauit Similiē dicere possumus de Magdalena ⁊c. Et hec sufficiant p pñti ꝺsideratione.

¶ De flagellis corporalibus ⁊ eoruz origine ⁊ differentia consideratio secunda.

Secūdo loco qua

liē humanū genus corporaliē flagelleī videamus. Ubi tres conclones subiūgamus. v3. ¶ Pria ꝺclo ē. Sicut ℞ nro miho corpe carnaliē multis modis deū offendimʼ: sic ⁊ in ipo iusto dei iudicio pestilētie morbo multiplr atterimur. ¶ Secūda ꝺclo ē ista. Etsi flagella corpis nociua videāt: multe tñ exinde vtilitates gnant. ¶ Tertia ꝺclo. Etsi plerūq corporaliē vitia corporis puniāt: nō tamē recta ꝺna semp est: vt oēs sic flagellati peccatores iudicentur.

¶ De flagellis epidimiaꝝ ꝺclusio prima.

Accipe primā ꝺclonē. v3. vt. s. Ubi tres inquiramus veritates. v3. ¶ Prima vitas est ista: Quot sunt flagellorum pncipalia gña. ¶ Secūda vitas ē ista. vñ gnantur ⁊ oriūr pestilētie. ¶ Tertia vi. ē ista. q̄t sūt remedia ꝺ pestilētiā. ¶ Octū ad pmā vi. dico q sic sūt tria pncipalia peccata: ita sūt tria pncipalia flagella. ¶ Primū pctm superbia ē. Secūdū auaricia est: ¶ Tertia luxuria. vide de B. s. feria secūda pme ꝺxit i prima ꝺclusione pme cōsiderationis i prima vitate. ¶ Octuz ad secūdā vitatē dico ad pñs q pestis ex tribʼ causis accidere solet. v3. ex ꝺiunctione planetaꝝ: ex ꝺna volūtate: ⁊ ex aeris cōtamiatione. Primo incō pestis cōtingere solet ex planetaꝝ ꝺiunctione. Ubi nō q septē sūt plāete siue erratice stelle: q plāete suū celū pticlariē bñt: p q̄ suū glz cor cursū facē. bi sūt plāete. ꝑ. luna. 2. mēcuriʼ. 3. venus. 4. sol. 5. mars. 6. iuppiē. ⁊. 7. saturnʼ. Altior istis est octaua spera vbi sūt oia sidera fixa. ⁊ cū ista sidera pstātissima corpa sint: ⁊ superiora iferiora regāt: necesse ē vt corpa illa suas influētias bēant ⁊ vtutes qbʼ in hec iferiōa corpa influāt. Hāc exꝑsse sniaz etiā ondit btūs Tho. prima pte. q. iiz. ar. 3. ⁊. 4. ⁊. 6. dicunt ego buiʼ scie inuetores q q̄cūq saturnʼ cū marte ⁊ etiā ione ꝺiungit: nisi ꝺna volūtas impediat: necesse est vt hic effectus q pestis dr subleq tur. Et hec ē prima cā. ¶ Secūda cā dicit ꝺna volūtas. ⁊ hec est ꝓprie cā q̄re tot ānis hāc miserā Italiā hac plaga flagellauit. nā cernē ꝺus cā i luxurie fece imꝺodiatā: iratus a ꝺo vt q̄ diceret: penitetme homiez redimisse ab annis dñi. 1448. vsq ad gnquagesimū ⁊ vltra: dira q̄dā peste flagellauit. audi Nau ꝓpham. c. 3. ad te dicentē. Ue ciuitati sanguinuz. i. carnalium lasciuiaruz. et sequitur. Corruent i corpib⁹ suis ꝓpter multitudinē fornicatōuz. ⁊ tamen nihil aut parū conuersa ē Italia a vijs suis pessimis. imo q̄dā duriores more Pharaonis effecti sūt. Apoc. 16. Estuauerūt ingt hoiēs estu magno et blasphemauerūt nomē dñi habentis ptātē sup has plagas ⁊c. Inde dñs habetis ptātē sup hāc plagas ⁊c. inde dñs Numeri. 13. ait. Usq̄q̄ ꝺtra bet mihi oīs populus iste. ⁊ segt. Feriā igr eos pestilētia atq̄z ꝺsumā. Et q̄dā vice vt dr. i. Paral. 21. Misit dñs pestilētiā in israhel: ⁊ cecidерunt de israhel. 70. millia viroꝝ. O Italia audi dñm Viere. 19. Persequar eos i gladio ⁊ fame ⁊ pestilētia: ⁊ dabo eos in vexatōem. Et Ezech. 5. c. Pestilentia fames ⁊ sanguis trāsibūt p te: ⁊ gladiū inducā sup te: ⁊ c. 12. idē ait. Relinquaz ex eis viros paucos a gladio a fame ⁊ pestilentia: vt enarrēt oīa scelera eoꝝ in gentibus. Et 28. c. Immittā ei pestilentiā ⁊ sanguinez i plateis eius ⁊c. Et q̄n hec cā concurrit: paruz valent si dera: Viere. x. A signis celi nolite timē: sicē gentes q̄ timēt: q̄n dñs misit pestē in israhel. O maledicta luxuria. Andi Greg. li. moral. Ex q̄ ingt luxuria mentē alicʼ occupauerit: vix eū bona ꝺ sideria cogitare pmittit. Sz gd agenduz? Audi dñm ꝺ parali. 7. c. Si clauserо iquit celū ⁊ pluuia non fluxerit mandauero ⁊ pcepero locuste vt deuoret ērā: ⁊ misero pestilētiā i populū meum. Conuersus āt populus meʼ sup quē iuocatū ē nomē meū: depcatus me fuerit: ⁊ exq̄sierit faciē meā ⁊ egerit pniam a vijs suis pessimis: exaudiā de celo: ⁊ ppitiʼ ero pctis eox: ⁊ sanabo terrā eox: octīq̄z mei erūt apti: ⁊ aures mee erecte ad oronē eʼ ⁊c. Tertia cā pestis ē aeris ⁊taminatio. nā cū aer sit elemētū valde alterabile ⁊ putrefactibile: ⁊ nos aialia spirātia simʼ sīq̄z ⁊ alia aialia pulmonē bñtia. vñ nō bre pulmonē est cā q̄re aial non respirat: ꝺcit Ari. 6 posteriox. necesse ē ut aer ille putrefactus afectus interiora corrūpat ⁊ q: aliq̄ corpora magis aliq̄ minus dñtur ꝺsposita. iō aliq̄ moriūtur: ⁊ aliqua non: q̄re ⁊c. ¶ Octū ad tertiaz vi. dico q tria sūt remedia singularissima ꝺ pestē. Primū ē fuga. Secūdū ē rectificatio aeris. Tertium ē rectificatō corpoꝝ. Remediū pmū ꝺ pestē dicitur fuga. Et nō q hic logmur de remedijs nālibus. q̄n supnāle remediū ē esse i gra xpi. Et sp contritionez ⁊ ofessionem purgare. Sap. 16. c. Neq3 herba. ſ. 3eduaria: aut tremētilla: neque malagma sanauit illos: sz tuʼ fmo dñe q sanat oia ps: Misit ℞ suū ⁊ sanauit eos ⁊c. Nāliē q loq̄ndo dico q sunt supdicta tria remedia.

¶ Primū ē fuga. vt. ſ. cū pestis incipit vt boies fugiāt ad loca sana. i quibʼ nondū fuerit pestis nec apparet. vel ad loca sana i quibʼ p pces mēses pestis cessauerit: Ista tñ fuga sit anteq̄ aliq̄ mō sint infecti: nā si i eis cēt aliq̄ apparēs macula vel ēt occulta ab ifectis acqsita vel aere ifecto. ipossibile ē q talʼ ꝺsposito ducat ad actuz q̄tūcunq fugerint ad loca sana. fugiāt q̄ statī cū incipit pestis. ⁊ cū fugerint consortiū primorum cuitēr: ⁊ spāliter illoꝝ qui sitʼ fugerūt ad dicta loca sana: ne forte sit iter eos aliquis q̄dā modo maculatus occulte qui alios ificē possit. Sed ponāus q talʼ fuga sit ipossibilʼ: sicut accidē solet tūc ē fm remediū. ſ. aeris rectificatio potest āt aer rectificari duobus mōis: aut vniuersaliter: aut pticulariē. Uniuersaliter ℞ mō vt pluribus dicbʼ accēdat ignis mane ⁊ sero. Et q̄ ista rectificatio sit bona. apparet de mente Halieni. i libello ꝺ comoditatibus tiriace sic dicēt. Quo circa laudo mirabilissimū ỹpocras tē q̄n pestilentiā illā q̄ de Poenia ad Elinos attinxit non aliē curauit nisi ꝺtens aerē ⁊ alteraī precipiēs ne attrahēt ꝑ respirationē aer sic ifectus. Jussit. n. in qualibz ciuitate accendi ignez nō simplicē māz ignis bñtē: sz flores ⁊ ꝺta odorabilissima cōsulebat eē cibū ignis: ⁊ insup ifūdens pigmētoꝝ pinguissima ⁊ odorē bonū habentia: vt ita paꝝ aerē respirarent boiez ad eoꝝ liberatōez. Et reuera ℞ oiuz medicoꝝ salubberrimū remediū ē: vt nō solū hiemali tpe. vez ēt estiuo ignis clare flāme fiat: ⁊ ille magie q̄tū ad faciē boiꝝ appropinq̄nt. Laudo ēt vt habui a bona memoria magrī artiū ⁊ medicie pclarissimi doctoris magistri Antōij cermisoni q mū dent strate a fimo rebusq3 aliis aerē ificiētibʼ q̄tū ē possibile. Et hec q̄tū ad rectificatōem ingñali. Nūc ꝺ ponāus rectificatōez aeris i spāli: vbi talē regulā ponāus. q: quicūq3 i domibus eoꝝ tpe pestis particulariē ꝺuersanē: prio ⁊ añ oia mane ⁊ sero cū itur ad quiet sopozē ignis modo quo ꝺ i eoꝝ cameris accēdatur. optimū quidem ē vt igni superponantur thus: lignum aloes: gariofili: mastix: trementina: cipressus: iuniperum: laurus: ⁊ huiusmodi bonū odorem habentia. Item aceto: aut solo: aut permixto aqua rosata: camphora: vel etiā aqua simplici camere perfundant. Secundo camere i estate specialiter i locis decliuibus ⁊ depressis: et ab ipressiōe celesti remotissimis eligāt: ⁊ fenestre a parte septentrionali eligantur: ⁊ etiā oriētali: quia bonus aspectus ē. ¶ Tertō cōficiatur istō pomum artificiale: ⁊ certe i hoc plures pitissimos medicos fideliter rogaui presidiū gratuz prestari: quoꝝ hec sentētia est. Recipe storac: calamite. 3. i. ligni aloes. 3. i. 5. laudani spice. 3. i. 5. galange: nucis muscate. 3. 4. 5. masticis. 3. xlij. ambre crude: 3. 5. gariofiloꝝ. 3. ii. 5. macis. 3. i. 5. confice storacē: laudanū: ⁊ masticē cū modico olei de spica. Deinde tere in mortario cū pistello calido: ⁊ pi ce sup eos pulueres calidos. ſ. ligni aloes: spice: galange: ⁊ gariofiloꝝ ⁊ macis: ⁊ misce cuz eis. post hoc funde super eos glutinis albotin. i. trementine gūmi arabici q̄tum sufficit: ⁊ misce ꝺterendo. Deinde malasa cuz ābra dissoluta cuz modico olei māardini malasatione multa. vltimo ꝺ aromatizentur cuz 3. 5: muscі ⁊ cāphoꝝ ⁊ aq̄ rosata. ⁊ fiat pomū qꝺ porteī in māibus ⁊ assidue odoretur: et hec q̄tum ad secundum remedium. ¶ Tertiū reme

Universidad de Deusto
Biblioteca

diuꝫ dicit rectificatio corporũ: & hoc fit dupliciter, vno mõ p debitum vite regimẽ. alio mõ per debitam euacuationem. ¶ Quantum ad primum nota regulam fm eosdem q debitum regimẽ dꝫ ad siccitatẽ & frigiditatẽ qõ possibile ẽ declinare: oiaqꝫ humectãtia cibaria declinare: vt pisces oẽs: fructꝰ dulces & recẽtes preter acetosas. similiter & carnes humidas: vt porcꝫ: agnꝫ: castrꝫ & oiuꝫ auiũ aq̃ticarꝫ: vtantur carnibꝰ bis. ut sũt pullꝰ: gallina iuuenis: vitelli: hedi lepores: caprioli: turdi: pdices: fassani: auicule mõtes bitantes. Et hec carnes cum aceto aut agresta: aut succo limonũ: aut succo granatorꝫ: aut arantij ꝺciãt. Laudaturqꝫ magis tẽporꝫ tali acetũ bonũ q̃ acria. q̃n acria ñ sic a corruptiõe ꝑseruãt nec sic ꝓficuũ a nociuo diuidũt: nec sic humorũ & spirituũ iflãmationẽ extingũt. Cũ tẽperamẽto tñ visitẽt & predicte carnes comedãt potiꝰ asse q̃ elixe cõdiãtur etiã cũ mirtho vel sumach pete aromatarios. Fercula aũt sint lẽticule cũ aceto cõdite: portulaca: cucubita lactuca ꝑpata cũ aceto vt agresta. cappares cũ aceto optimi sũt. A ꝺfectionibꝰ de melle abstinendũ ẽ nisi in casu. & gñaliter oia dulcia sũt vitãda. Potꝰ aũt sit vinũ bonũ nõ dulce. qꝛ pessimũ ẽ: & ꝓmisceat aqua frigida. Itẽ potꝰ aque frigide ꝓmixte cũ aceto vt agresta: vt succo granatorꝫ. sitr plurimi sirupi acetosi multa aq̃ ꝓmixti ab auctoribꝰ medicine laudant. Nota tñ q qñ ꝺixim⁹ vinũ eẽ bonuꝫ nõ intelligas potẽtez & vinosuꝫ: vt sũt malua/ticũ: cretense: varnatia, & similia. qm̃ talia nociua sũt: ſz itelligе bonũ. i. boni odoris & coloris: & nõ putrefactũ. A coitu oino abstinendũ ẽ: et a balneo aque calide. Itẽ cauendũ est a labore nimio: & a mora i sole. Itẽ neqꝫ fames neqꝫ sitis tollerãda ẽ. Et sic ꝑz ꝑma rectificatio corporũ

¶ Secũdo corpora rectificãt p cuacuationẽ. Ubi nota q medicine q̃ bis tẽporibꝰ danꝰ: q̃dã sũt corpus euacuãtes a mꝛtitudine humorꝫ & q̃daꝫ corpꝰ alterãtes & ꝓhibẽtes humores a corruptione & venenositate. Euacuãtes in duplici differẽtia sũt. q̃daꝫ. n. sẽsibiliter euacuãt: vt flobotomia: farmantia: & gargarisma & sitia q̃daꝫ iseñsibiliter: vt fricationes: pectinationes et hmõi. ¶ Octuꝫ ad ꝑmas ꝺsiliũ pitorꝫ i arte hec est: vt corpora calida humida & sanguinea: & q̃ sũt caloris viuidi: & ꝑsertiꝫ iuuenes & q vtuntur carnibꝰ & vino: sepe flobotomia vtat plus vel min⁹ fm repletionẽ & sanguinis multitudinẽ: & etatis ꝺditionẽ: & rõ est q: cõpora talia maiori subiacẽt piculo cetꝛis paribꝰ qm̃ eorꝫ humores putredini magis parati sũt. Itẽ sepe vtant euacuationes p farmãtiã cũ pillulis q̃ statiꝫ describẽt. Alia ꝝo corpora q̃ nõ sũt talis cõplexionis nec etat] nec regimis flobotomia nõ vtatur: ſz euacuatione vtãt singulꝰ ꝺiebꝰ: aut saltẽ de ẽtio i tertiũ cũ hmõi pillulis: q̃ a doctoribꝰ oibus ꝑ cetꝛis farmãtijs in ꝑseruatione a pestilẽtia maxime cõmẽdant. Descriptio h est: Recipe aloes sucultrini partes duas croci: mirre añ. ptẽ vnã. incorporẽt cum pauco vino albo odorifero: & formenᵗ pillule. de gbus corpora robusta & repleta assumãt. ʒ. i. minus ꝝo repleta & solubilia facile assumãt. ʒ. ſz. aut tertiã. Hec pillule humiditates exẽneas euacuãt: & a putrefactione humores bonos ꝑseruãt. Euacuatꝫ autẽ superfluitatibꝰ ꝑme digestionis & secunde: puocẽt sternutationes tres vel q̃ttuor cuꝫ puluere elebori: piretri: & cubebarꝫ. añ. ʒ. ſz. & misceant. Itẽ fiant gargarismata omni mane & post dormitionẽ diurnã consuetis dormire de die cũ aqua frigida & aceto ꝑmixta. p nares autẽ attrahat aq̃ rosata cũ pauco aceto: & cãphora ꝑmixta. Et hoc de euacuationibꝰ sensibilibus. euacuationes ꝝo iseñsibiles sũt fricationes q̃ fieri debẽt p totũ corpꝰ & maxime ad dorsum & brachia anteq̃ delecto surgãt. Pectinatiões loge fiãt postq̃ surrexerint: & superfluitates deposuerint. Et hec de medicinis corpus alterãtibꝰ & euacuãtibꝰ. medicine ꝝo alterãtes et a corruptione ꝑseruãtes sunt. sic tyriaca magna andromaci: q̃ nõ debet esse recẽs nec vetusta: ſz mediocris. Iuuenilis recẽs & vsqꝫ ad tres ãnos. post ꝝo trigita annos vetusta ꝺr. & ꝺ hac gsqꝫ sepe sumat. De vsu aũt tyriace iter alios auctores igt Halienꝰ q qcunqꝫ hac antidota sepe vtit: pestilẽtie piculũ fugit: & in libello de tyriaca ad Pamphiliũ asie principẽ intitulato: multas de tyriaca ꝺ pestilentiã laudes describit. Similiter & Aulcenna i suo de ꝛ̃tutibus cardinalibꝰ tyriacaꝫ plurimũ ꝺ pestez cõmendat. Nota tñ q non est sumenda tẽpore magni colꝛis. & si necessitas compelleret vt sumeretur sumat cũ succo arantij: aut cũ vino granatorꝫ dosis eius sit. ʒ. i. vel. ʒ. i. ſz. Et hec sufficiat quantus ad hãc ꝛ̃itatem quã puto notandũ: qm̃ illa approbatissima ꝛ̃ summi medici alũ: & ut tradiderũt rescripsi. Qrem⁹ tñ bñdictum Jesum et eius dulcissimam matrem omnesqꝫ ciues celestes: vt talibus non indigeamus. q̃re ꝛc.

¶ Qꝛ flagella vtilia sint conclusio secunda.

Accipe secundã conclusionẽ. videlicꝫ. Et si flagella corporibꝰ nociua videãt: multe tamen ex inde vtilitates generantur. Ubi tres inquiramus veritates. ¶ Prima veritas est ista. vnde oriuntur infirmitates corporales. ¶ Secunda veritas. an impatientes mereantur aliquid apud deũ in suis infirmitatibꝰ. ¶ Tertia veritas est ista. quot sũt bona que cõsequũtur pacientes in suis infirmitatibus. ¶ Quantũ ad primã licet phisici i principiis egritudinũ oñdẽdis ptimũ elaborẽt: tñ secũdum veram theologorum doctrina dicimus potissimã cãm corporalium infirmitatum anime esse egritudinem. facit caplm. cũ infirmitas. de pe. & re. vbi dicit. cuꝫ infirmitas corporat ñ nũq̃. i. aliq̃n ex pcõ pueniat dicẽte dño lãguido vade & ãpli⁹ noli peccare: ne deteriꝰ tibi ꝛtigat ꝛc. Et recte dicit aliq̃n siue nõnũq̃: qm̃ ñ sp infirmitas corporalis ex pcto prouenit: sed ex pluribus occultis iudicijs. 7. q. i. cũ pcussio. vbi ꝺr cũ pcussio venit: an p vindicta: an p purgatione aie: i ꝺ dei iudiciũ igrat ꝛc. ſz de ꝺ ꝺsideratione seqnti. Relinq̃t g̃ p conclusiõe q infirmitatis corporalis potissima cã ẽ infirmitas aie. & p ptera i codẽ. c. ꝺr vt cessante cã cesset effectus q̃ ẽ vulgatũ puerbiũ. & pot ẽt i. c. cũ cessante ex de appella. Unꝰ nõbilis doctrina colligit q ad sanitatẽ corpis recupandã prio sanitas aie i ducẽda ẽ. & rõ oñdit i. ꝺ. c. cum infirmitas i fine. vbi ꝺr. Letex cũ aia sit multo pciosior corpe fõ iterminatõe anathematis ꝓhibẽus: ne ge medicoꝛ ꝓo cõpali salute aligd egro suadat q̃ ꝺ periculũ aie ꝺuertat. hec ibi. Et ꝺ eadẽ rõ. s. q aia ẽ pciosior corpore. ꝺr ẽt. ii. q. i. c. ꝓcipius. & ꝛ. q. 4. c. si bẽs & l. de sacrosciis ecclijs. l. sancimus i fi. Et dicit Jnno. hic q ꝺ statutũ nulla pt ꝺria ꝺsuetudine tollicũ ꝺcernat aie saluteꝫ & p ñs transgressoꝛ mortal⁹ peccat vt i. c. illud de maioritate & obia. Et ad ꝺ facit. c. solite benignitatis affectu. de maio. & obe. vbi sic ꝺr i ſa colũna Nõ negãus qn ꝛperatoꝛ ꝓcellat i tpalibus: illos dũtaxat q ab eo recipiũt tpalia. ſz i spualibꝰ põtifex añcellit q̃ tãto sũt tpalibus digniora q̃to aia ꝓferꝛ corpori ꝛc. ꝺ ibi. Et ꝺ sufficiãt ꝓo ꝑma ꝛitate. ¶ Octũ ad ſaz vi. ſz ꝺ hoc ẽ ꝺxeriusꝫ breuiter tñ ista sniam ponit btus Tho. & cõtra oẽs: q tribulatões dũ fiũt aligd patiẽtis meritũ ꝛõne bñt: nõ ãt si nõ bñt. vide de ꝺ ẽ. ¶ Octũ ad ꝛtiã vi. dico q ſz viri patiẽtes pẽs colligãt ex infirmitatibus corꝝ fructꝰ tñ tres ad ꝑns describãus. ¶ Prius. n. fructus ꝺr aie ꝑseruatio de pe. di. i. dicis. documtũ bẽtur: qꝺ nocet corpori iuuat spũm. & quo iuuet ibidẽ oñdit. Egritudo inꝙt carnis pctm̃ expellit. i. a pctõ ꝑseruat Audi puchrũ ꝺcm̃ Aug. li. de aia. Quosdã igt ꝓfectos ꝺus multa peccare posse: flagellat eos infirmitate corporis ne peccẽt: ut eis vtilius sit frãgi laboribus ad salutẽ q̃ remanẽ icolumes ad dãnatões. Et Greg. vt ꝑz de pe. ꝺis. i. si pctm̃ Dauid i fine sic ait. Ab electis. n. suis inigtatuꝫ maculas studet tpali afflictõe tergere: q̃s in eis i ꝑpetuũ nõ vult vidẽ. ꝺ ille. Scõs fructꝰ ꝺr obseruatio. ga infirmitas boiem in dei gra ꝛduat 2. Cor. 12. audi Paulũ. libẽter inꝙt gloriabor in infirmitatibus meis: vt habitet i me ꝛtus ꝛpi. & ibi. nã ꝛtus i infirmitate perficit. ¶ Tertiꝰ fructus ꝺr expurgatio. audi Aug. li. de decẽ cordis Melioꝛ igt est modica amaritudo i faucibus: q̃ eternũ tormẽtũ i visceribus: qꝛ si dulcia q̃rimus necesse ẽ ut amara tollerẽus. audi & Ber. Passiones inꝙt bꝰ tpis nõ solũ nõ sũt codigne ad ꝑmia q̃ expectãus: se nec ad purgãda peccata q̃ cõmisimus: nec ad cõpensanda bñficia q̃ recepiũs: nec ẽt ad redimẽdas penas q̃s meruiusꝫ ꝺ ille. Hec sufficiãt ad ꝑns: qm̃ ẽt in seqntibus aliqua subiungemus q̃re ꝛc.

Quod nõ oẽs corporaliter flagellati dicẽdi sunt peccatores conclusio ẽtia.

Accipe tertiam cõclusionez. vꝫ. Etsi plerunqꝫ vitia carnis infirmitatibus puniãt: recta tñ ꝺna semper ista nõ ẽ. Istos aut illos cernim⁹ corporal⁹ flagellari. q̃ oẽs pctores debẽt iudicari. Ubi tres igrãus ꝛitates. vꝫ. ¶ Prima ꝛi. ẽ quotuplex ẽ tribulatoꝛ genus. ¶ Secda ꝛi. est an de oibus q̃ accidũt sit reddẽda rõ. ¶ Tertia ꝛi. ẽ q̃re potius corporalit flagellent boni q̃ mali. ¶ Octũ ad ꝑmã ꝛi. dico q magr & doctor nr̃ oẽs nos iuitas ad psecutões & passiões ꝑmas tollerãdas ait Math. 16. Qui vult venire post me abneget semetipsũ & tollat crucẽ suã & seq̃t me. Sup quo ꝝbo est hic diligenter nõnduꝫ q q̃druplex ẽ boiũ genus ꝛpi crucẽ portãtiũ q dã cni illã portãt inuolũtarie. quidã ipacienᵗ. quidam patienter: sed cõdigne. quidã pacienter: ſz in noceter. ¶ Quidã dico crucẽ ꝛpi portãt: ſz inuolũtarie. & hi i Simõe cireneo figurãt. vñ & illi angariauerũt vt tollerꝛ crucem ei⁹: vt aiũt euãgeliste oẽs. & hi sũt incipiẽtes qui delectationi bꝰ mũdi offuscati deuij a tramite recto: ꝺscientes stimulis crebꝛisqꝫ angelicis & ꝺinis lustratiõibꝰ cõmoti quodãmõ angariãt vt ꝛpi crucem tollãt. Audi Greg. n. pastoralis. Uia ingt dei in choãtibꝰ angusta est: & pfecte ia viuentibꝰ lata. Et dura sũt que cõtra usũ spiritaliter aio ꝓponim⁹. & tñ onus dei leue est: postq̃ ꝺ ferre ceperim⁹. hec ille. Math. 16. Jugũ. n. meũ suaue ẽ & onus meũ leue. ¶ Quidã secũdo loco ꝛpi crucẽ ferũt impatienter: affines latrõi peruerso. & hi pcores oẽs sũt deus in corꝝ infirmitatibus blasfemãtes. ps. Acuerũt liguas suas sicut serpẽtes ꝛc. & idem posuerũt in cclo os suũ. s. deus & scos blasfemãdo. & lingua eorꝝ trãsiuit in tra. s. diẽ & hoiam maledicendo. de q̃ꝝ puersa conditõe & culpa audi Aug. sup illud Math. 26. blasfemauit. Non min⁹ inquit peccant q ꝛpm blasfemãt regnãtẽ in celis q̃ qui crucifixerũt eũ ambulãtẽ i terris ꝛc. ¶ Quidã crucẽ ferũt paciẽter: sed condigne. vt latro bonus. & hi sũt oẽs pficiẽtes. audi Greg. in li. mora. Flagella igt bonoꝝ aut vitia ꝓpetrata purgãt: aut que poterũt ꝓpetrari futura deuitãt. ¶ Quarto q dã fuerũt patienter & inobẽt ꝛpo affines effecti: & hi oẽs pfecti sũt. Audi Piero. Quis igt sine patia coronat⁹ ẽ: & pax ifra. Ecce Abel iustus a fre Cain iniq̃ occidit. Isaac ab Jsmahele filio ãcille psecutõꝫ patit. Joseph inocẽs i la cũ mittit: & a fratribꝰ negt vẽdit. Moyses p fugꝰ et pegrius i aliẽa tra morat. Dauid psecutões a Saul iuidia stimulãte gnat ꝛc. & plures tã noui q̃ veteꝛ testi cmũerat bꝰ i flagella inoceter tollerasse. q̃re ꝛc. Et sic ꝑz ꝑma ꝛitas

¶ Octũ ad fm ꝛitatẽ dico q hãc difficultatem tangit glo. in. c. si quando. de rescriptis. super verbo roãbilẽ causam. in fine. vbi sic ait. De oibus ratio reddi debet si pot. sed qñqꝫ per ipotentiã alias contingit vt. l. non oium. ff. de legi. 23. q. 4. c. nabuchodonosoꝛ. aut q: nõ interest nostra q̃liscũqꝫ sit rõ illa. vt. 23. q. 4. c. de tirijs: & dicto. c. nabuchodonosoꝛ. Nos ꝝo ꝓdicta ꝛba glo. põderãtes: ita de mẽte doctoꝝ ꝺcreta-

Universidad de Deusto
Biblioteca

taliū dicim⁹. ℣ Prio q⁹ de bis q̄ ad vlnā spectāt p̄cise volūtatē cāe rō reddēda nō ē: vt i.d. c.nabuchodonosor i gl.allegato. ℣ 2°nō cogimur reddē rōnez de bis q̄ ꝺsistūt i p̄ncipis volūtate: ꝫ suffic̄ ꝓ rōne volūtas: vt.l.fa.ff.de cōstitutionib⁹ p̄ncipū: ꝛ ita logī lex. nō oīuz.ff.ꝺ legib⁹. vñ ħ regula sūmīt q⁹ supior q̄tū ad ea q̄ ad suū officiū spectāt pōt fine cā p̄cipe. vanū .n.ē ꝛ ridiculū dicē supiorē fine cāe redditiōe p̄cipere nō posse: vt dic̄ Inno. in.c.ad aures.de tēpibus ordinādor. ℣ 3°dicim⁹ q⁹ de bis q̄ in ingenio vł rōne nāli ꝺsistūt: rō reddēda ē ꝛ sic i telligīt capt'm. si qñ. de rescript. vbi Alex. ꝫ. sic ep̄o rauenēsi scribit: dicēs. Si qñ aliq̄ tue fraternitati dirrigiz⁹ q̄ aiuz tuū exaspare vidēt: turbari nō debes. ꝛ ifra. Qualitatē negocij q̄ tibi scribīt diligenter ꝺsiderās: aut mādatuz nr̄m diligēter adipleas: aut p l̄ras tuas q̄re adipleare ñ possis rōnabilē cām p̄tēdas: q: patienter sustinebim⁹ si nō feceris qō p̄uaa nobis fuerat ifirmatōe suggestū ħ ibi. Ecce qūo bis ẏbis papa oñdit reddēda ee rōnē. ſ. de bis q̄ ingenio vel rōne nāli cōp̄hēdūt: ita cōīt doctores exponūt dictū capt'm. si qñ. ꝺ rescript. Unū exempli cā ponam⁹ q⁹ q̄at q̄re introducta ē vsucapio. rō in ꝓmptu ē. ſ. ne diūa sint i incerto. vt.l.i.ff. de vsucapionib⁹. Cōsistit. n. rō hec i rōne nāli Sz si q̄at q̄re p̄fixū fuit triēniū ꝛ nō mai⁹ vel min⁹ tp̄e: certe hic rō reddi nō pōt: q: in p̄ncipis ꝺstitit volūtate. ad ħ lex. i. ff. puericiā. ff. de postulādo. Sic de oībus si ł b⁹ intelligendum ē. Et hec sufficiāt ꝓ p̄nti ẏitate. ¶ Quātū ad tertiā ẏi. dixim⁹ plura i ħ ope. rōnez tñ Gregorij i lib:o moral. audi. ℣ Pena igt inf'rogat si qs ge ł' ẏacit amat. Nā vt Isidor⁹ ꝺ sūmo bono ait In ꝓspitate icerta amicitia ē. qm̄ si i ꝓspitate tm̄ diligit: nescit an p̄sona: an ꝓspitas diligat. Et Ber. ait. Egritudies corpor exp̄imēta sūt mentiū. Et. p̄s. Qui seminat igt in lachrymis i exultatione metēt. ꝛ recte seminat ait. qm̄ semper licet i se pue sit q̄titatis: ẏtute tm̄ sol' aduruz i magnā videm⁹ crescē plantā. sic ꝛ egritudo et alia queuis tribulatio: ꝫ in sc breuis ꝛ trāsitoria sit: ẏtute tm̄ solis spūalis q xp̄s est in arboré grādē crescēs: celū scādere facit. Audi apl'z ad Cor. 4. c. qō ingt in p̄nti nobis momētaneū ē ꝛ leue tribulatiōis nr̄e. sup̄ modū eē in gloriē pōdus opat in nobis: qō ꝛ xp̄s discipulos educuit. Jo. 16. dicēs. Mundus gaudebit: vos ẏo ꝺtristabimini: ꝫ tristicia vestra ẏtet i gaudiū Et Math. 5. Beati ingt q p̄secutionē patiunt ꝓp̄t iusticiā qm̄ ipsor⁹ ē regnum celor⁹. q̄re ꝛc Et hec sufficiant ꝓ p̄senti ꝺclone.

¶ De flagellis temporalib⁹ ꝺsideratio ẏtia.

Ertio loco quali

ē hūanū gen⁹ tpaliť flagelleť videam⁹. Ubi tres more solito cōcl'ones subiūgam⁹. vz. ℣ Pria ꝺclo est ista Sic corporaliť peccātes deus iusto iudicio cō porali flagellat: ita ꝛ tēporalib⁹ abutētes: tēporaliť guerris. ſ. ꝛ spolijs iustissime castigat.

℣ Scda ꝺclo est ista. nō ē incōueniēs ꝺno iudicio vt filii puniāt ꝓpter pcā parētū. ℣ Tertia ꝺclo ē ista. Justos scōsq⁹ dei amicos debem⁹ deuote orare: vt talib⁹ tēporibus deuz deprecent: vt nos pcōres cesset flagellare.

¶ De guerris ꝛ depopulationibus ꝺclo p̄ma.

Accipe p̄maz ꝺclonez. vz. Sic corporaliter peccātes ꝛc. Ubi tres ingram⁹ ẏi. vz. ℣ Pria ẏitas est ista. Quo tēporalibus rebus abutētes iusto iudicio castigētur.

Secūda ẏitas ē ista. Quare ꝺs tātaz stipendiaris tribuit ptātez. ℣ Tertia ẏitas est ista. an domini ad inuicem bellantes moraliť peccent. ¶ Quantum ad p̄imam veritatem dico q⁹ etsi generaliť oēs tpalib⁹ abutentes guēris ꝛ subuersiōib⁹ alijsq⁹ tpalib⁹ telis castiget: tñ inter oēs hāc miserā Italiā in stipendiarior⁹ manus ānis iam plurimis letabiliť trādidit. ℣ Ad cuius ẏitat] declarationē ē sciēdū q⁹ sūmus misericōs deus multis iā seculis hāc miserā Italiā cernēs in tot tantisq⁹ vanitatib⁹ obiutā: vt in balcōis: zornetis: trāpalis: campanulis ꝛ hmōi. quo fit vt plurimū offēdat: ꝛ maxie i templis ꝛ diebus sacris nō ꝺtinuit tñ in ira mīas suas: ꝫ cū plures sue ẏitat] buccinatores: vanitatuz oīuz caterua explorātes: ꝛ eor⁹ scis p̄dicatōib⁹ a mentib⁹ excecat] extirpātes: ꝛ ad verā bonestatē verbis ꝛ factis initātes phācipsā miserri mā Italiā semiauit. sed cū ẏbis nō ꝓficēt ꝛ ſb sanari seruos ei⁹ cernēt ꝓcessit dñs ad ẏbera. ꝛ caipsa i pte vbi maiores repit vanitates: habūdanti⁹ guerrarū multiplicauit acerbitates. O ifelices populi vbi hec sūt: pulsant ꝛ obaudiūt: exp̄gīscūt ꝛ obdormiūt. Isa. 28. Manda remāda māda remāda: expecta reexpecta: modicū ibi modicū ibi. i. nullū apparet penitudis signū. O ciuitas. N.o pp̄e supbe. o gēs sine fide audi ꝛ erige aures ad Isaie ẏba. 47. Audi igt hec delicta ẏitās cōfidēter: qa dicis corde tuo. ego sū ꝛ nō ē p̄ter me ampli⁹. nō sedebo vidua ꝛ ignorabo sterilitatē. venit tibi duo hec subito i die vna sterilitas ꝛ viduitas. vniẏsa veniet sup te ꝓpter multitudinē maleficior⁹ tuor⁹: ꝛ ꝓpter duriciā icātator⁹ tuor⁹ vehemēt. ꝛ fiducia habuisti i malicia tua ꝛ dixisti. Nō est q videat me. sapia tua ꝛ scia tua hec decepit te. Et dixisti i cōde tuo. ego sū ꝛ p̄ter me nō est altera. Veniet super te malū ꝛ nescies ortū ei⁹. Irruet sup te calamitas quā nō poteris expiare. veniet sup te repēte miseria quā nescis. sta cuz icantator⁹ tuis: ꝛ cū multitudine maleficior⁹ tuor⁹: i qb⁹ laborasti ab adolescētia tua: si fōte qd ꝓsint tibi aut si poteris fieri fortior ꝛc. O Isa. tanta ne sup nos fut'a p̄nicias? ꝫ huic nō tm̄ o ciuitas supba credas. audi ꝛ Micheā. c. 5 Auferā igt equos tuos de medio tui: ꝛ dispgā q̄drigas tuas: ꝛ pdā ciuitates ẽre tue: ꝛ destruā omnes munitiones tuas ꝛc. Nōcredas ꝓpbe. Audi dominuz. Deutero. 17. comminantem tibi p Moysen sanctum: et dei fidum amicum

Mittet sup te dñs famē ꝛ esurie ꝛc. vide ꝺ. Et sic p̄z p̄ria veritas. ¶ Quātū ad 2am ẏi. pono regulā hāc q̄nālē: q⁹ nūq̄ stipēdiarij ꝛ faccomāni tm̄ i hac mīsa Italia ꝓualuissent: nisi dei iusto iudicio inuarent. nā nr̄is exigētibus culpis fiunt: vt ita dicā: māgoldi: ꝛ boya de dio. Apoc. 9. data ē illis clauis putei abiſſi. i. ptās clauden di abiſſū. i. ifernum. q̄. ſ. sūt dñi ifernor⁹ spūum obediūt. n. eis oīuz tartār⁹ agmia ꝛ ascēdit fumus putei sicut fum⁹ fornacis magne. q̄. ſ. oīa cōburūt. Et obscuratus ē sol ꝛ aer. i. ꝓpē eoruz pctā excecantur italici ne iudicia dei añ oculos cernāt vt acrius i illis ruant. Et de fumo putei .i. de ptāte ꝺcessa exierūt locuste in trā. i. boies armati: ꝛ data ē illis ptās sic hnt scorpiones terre. Tria. n scorpio facit. vz. brachijs stringit: lingua lingit: ꝛ cauda pungit. sic ꝛ b⁹ i boiuz gen⁹ bona tpalia stringunt ꝛ asportāt. lingua ligunt adulādo te defēdē spōdētes. ꝫ cauda pungūt. q̄ nulla in eis repitur fidelitas. ad inuicē comedūt ꝛ bibūt ꝛ aiūt. tu ab illa pte: ego ab alta. Et sic misera Italia multis iā tēpor⁹ curriculis dilaniata iacet. Audi Piere. c. 5. Nec dic̄ dñs exercituū. Ecce ego adducā sup vos gentē robustā gentē iniquā: gētē e⁹ ig̃rabitis linguā. nec intelliges qd loq̄t. ℣ Pharetra e⁹ q̄i sepulchr⁹ patens vniuersi fortes. ꝛ comedet segetes tuas: ꝛ panē tuū deuorabit: filios tuos ꝛ filias tuas: comedz gregē tuū ꝛ armēta tua. ꝛ comedet vineā tuā ꝛ ficū tuā. ꝛ ꝺteret vrbes tuas munitas: in qb⁹ tu bēs fiduciā gladio. verūtm̄ in dieb⁹ illis ait dñs nō faciā vos i ꝺsumationē: supple si pniaz egerit is. Luc. 18. Qui se būlliat exaltabit. Audi ergo dñm ad te dicētē. O mīsa⁹ Italia Jobel'. i. Exp̄giscimini ebrij ꝛ flete ꝛ vlulate oēs q̄ bibitis vinū in dulcedie q̄m p̄iit. i. pibit de ore vr̄o. gens .n. ascendit sup t̄rā meā: fortis ꝛ inumerabilis Dentes e⁹ vt dētes leonis: hec ē gens eq̄stris ꝛ molares e⁹ vt catuli leonis: hec ē gens pedestris posuit. i. ponet vineā meā. i. ciuitatē istā i desertū. ꝛ ficū meā. i. deliciositatē pōrū decorticauit. i. expoliauit ꝛc. Utinā ait dñs p ỹ saiam. O Italia si attēdisses ad mādata mea: q̄ sup̄plet certe facilia sūt Math. xi. c. Jugū. n. meū suaue est Et p̄s. Si pp̄us iquit me⁹ audisset me isr'l si in vijs meis ābulasset: ꝓ nihilo forsitā iimicos e⁹ būiliassez: ꝛ sup tribulātes eos posuissez manū meā. Et. Jſ. x. Noli ingt timere populе meus habitator syon ab assur. Syon. n. interpretat custodiēs mandatū ꝛc. Et hec sufficiāt ꝓ ẏa ẏi. quantū ad ẽcia ẏitatē lcet ꝺ dixerimus de mā ista fēia ẽia p̄me dixe in ẽcia ꝺclusiōe p̄me cōsideratiōis ad p̄sēs tñ dicim⁹ sm̄ btm̄. Th. 2a fe. q. 40. q⁹ tria regrunt ad licitū et iustū bellū. vz. p̄ncipis auctoritas: iusta cā et recta itētō ℣ Primo igit regrit p̄ncipis auctoritas ꝺcl ali cui⁹ dñatiōis bellū indicētis qm̄ p̄uata p̄soa bellū cōtra inimicū mouē nō pōt: ꝫ p citatiōez i iudicio pōt se ꝺfendē et rē suaz petē. Et qm̄ p iudicē iuuari nō pōt sufficē ei suorū dñor⁹ anctoritas. ℣ Secūdo regrit cā iusta ut. ſ. ex cā rōnabili bellū moueat. ꝺ inimicū. 23. q. 2. ca. dñs nr̄: ꝛ sūt ẏba. Aug] sup. Josue. ubi dicitur sic. Dñs nr̄ iubet ad Joānē naue ut cōstituat sibi ꝛtrōsū isidias. i. isidiātes bellatōes ad isidiādū hostib⁹. hic admōemur ħ iuste nō fieri ab eis q̄ iustū bellū gerūt. Et pax ifra. Justa bella diffiniri solent q̄ vlciscūt iiurias. sic gēs l' ciuitas bello petēda ē: q̄ vel vindicare neglexerit qō a suis iprobe factū ē: l' reddē qō p̄ iuriā ablatū ē. ħ ille. ℣ Tertio regrit itentio recta. Recta āt itentio ē: q. ſ. intendit vt uel bonū ꝓmoueat: vel ut malū euitet. vñ bellū ex odio: l' vt turpis expleat cupiditas: vel b⁹ i. ceteris neq̄q̄ fieri ꝫ: ꝫ tm̄ aio ſuāde iusticie vt ꝺcet: ꝛ ꝓpter ꝓximoruz oppressoruū charitatē. Ex bis tribz ꝺdi tōibus tres ifero ẏitates. vz. ℣ Pria ẏi. ē q⁹ si p̄nceps idixerit belluz ex cā legittia ꝺ hostes: ꝛ aio defendē rē publicā nō peccat. si ẏo cām legittimā figat: vł malo id aio faciat: p̄culdubio peccat moraliť. subditi tñ ħ igrātes. igrātia. ſ. q̄ p̄nt ẏisiť excusari: si recta itentōne bellent: a mortali culpa excusāt. 23. q. i. c. qd culpat'. i fine ꝛ sūt verba Aug]. ꝺ manichēos. vñ sic dr. Uir iustus si forte ēt sub boie sacrilego militet recte pōt illo iubēte bellare: eiusdē pacis ordinē ſuans. q⁹ sibi iubet': vel ñ ee ꝺ ꝺi p̄ceptū: certuz ē: l' vtrū sit: certū nō ē: ita ut fortasse reū faciat regē iigtat] ipādi. Innocētē āt militē oñdit ordo fuiēdi. ħ ibi ℣ Scda ẏi. ē q⁹ q̄ñcūq⁹ bellātes iussu dñi: ꝛ si cā igret: si recta tñ itentōe mouēt vt pacis acq̄rēde ꝛ reipublice ꝺfuāde sp merētur. 23. q. i. eo. c. qd culpat'. ꝛ sūt verba Aug. ꝺ vbi ꝺ. Ordo ingt ille nāt' moraliū paci accōmodatus. ħ poscit: vt suscitandi belli auctoritas atq⁹ ꝺsiliū penes p̄nceps sit: exeq̄ndi āt iussa belli ca ministeriū debeant paci salutiq⁹ cōi. ħ ibi circa mediū capł'i. ℣ Tertia ẏi. ē q⁹ acgrētes spolia i bello iusto nō tenēt restōni. ex q̄ sequit q⁹ si bellū sit iiustū ꝛ notū sit iiustū ee: qcqd ex spoliis rapērūt restituē ꝺ pene dānatōis eternē tenēt. nec eos excusato bediētia p̄ncipis. q. ops deo magis obedire q̄ boibus. secus āt i dubijs: ubi. ſ. dubitat' an illꝺ bellū licitū sit. nā ꝓpter dñi obediētiā excusāt: ꝫ dñs male p̄cipiēdo peccauerit: ut p̄z exp̄sse in. ꝺ. c. qd culpat' i fine. Et ħ tibi aia suffi ciāt ꝓpresenti conclusione.

¶ De pena filiorū conclusio secunda.

Accipe scdaz ꝺclonē. vz. Nō ē icōueniens ꝺno iudicio vt filij puniāt ꝓpter pctā parētū. vbi tres igrāus ẏitates. vz. ℣ Pria ẏi. ē ista vtrū pctā parētū ꝛ p̄riorū originaliť in posteros trāseāt. ℣ Scda ẏi. ē vtruz filij iuste puniātur: vel puniri possint ꝓpter peccata parentū. ℣ Tertia ẏitas est ista. quot sūt cāe ꝓpē q̄s qs puniri ꝛ flagellari potest. ¶ Quantum ad p̄mā ẏitatem dico q⁹ licz hec materia a doctoribus nr̄is ventilet: ꝛ de ea mgr̄ sniar. dis. 21. secūdi: vsq⁹ ad distinctionez. 30. describē conetur: ꝛ plura plures posteris in doctrinaz relīq̄rint: tñ ad p̄ns quedā dicta bti Tho. in qōnib⁹ de pctō mihi ꝓfecto gratissima notare de cre-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ui. Est ergo notādū ſm eundē ꝓmo q̄ generās vniuocū:naturā ſue ſpēi cōicat generato. hoc patet.2.de aia. vbi dicit. Naturaliſſimū eni opꝰ uq̄ quecūq̄ nō ſunt ozbata.neq̄ generationeꝫ ſpontanea bñtia:eſt gnāre ſibi alterū quale ipſe ē: vt hō hoiem:planta plantā. Et notanter dicit generās vniuocū ꝓpter equoca.ga talia non generāt p ſe:ſꝫ p accidēs: vt colligit a cōmentatoꝛe ibidē commēto.33. Ubi nota ꝫ cō muniōeꝫ pbꝫ doctrinā q̄ duplicit ſumit generatio. vno mō ex aliena mā z extrinſeca ſba fit ignis ex cōbuſtibili gnat ignez: z de hac nō itelligit h. Alio mō ex ꝓpria mā z intrinſeca ſba ꝟtute aie:ita q̄ ꝟtute aie illa mā z ſba fiat ſemē gnationis. Et hoc pōt eſſe tribus modis.

Uno mō vt accipiat iſta gnatio ꝓpagatiōe illius māe p motū localē. z ꝫ hūc modū coit pōt dici gnatio. Alio mō pōt accipi ꝓ diſpōe ꝓpingoꝛi:ſic illa q̄ fit i matrice.alio mō ꝓanie itroductiōe:z iſta ꝓprie dr̄ gnatio. Et in q̄libꝫ iſtoꝝ modoꝝ ocurrit ꝟt⁹ vegetatiua.ꝓmo nā q̄ vegetatiua ꝑtis ſepat ſupfluū alimēti: z ipꝫ collocat i deēmiato loco.2°.uegetatiua mīſt cū adiutoꝛio q̄litatū z ꝟtutū exīciū in ſemine. z ē tio itroductio ſcḡt fozme: ſꝫ iſta ōmittam⁹. h posui ad clariorē noticiā gnant vniuoci. Exā ſcḡt q̄ gnans vniuocū ē:qn̄ gnans z genitū ſt ſiūia in ſpē:z gnans equocū qn̄ diſſimilia ſunt. de vniuocis g̃ intelligēduꝫ ē h. 12°.nō ſm eūdez btūm Tho.ibidē.q̄ gnans vniuocuꝫ ſicut cōicat gnato ſuā ſpēꝫ.ut hō hōi:plāta:plāte:ſic cōicat illi oia accña q̄ oſequūt ſpēꝫ. Uñ ſic hō gnat hoiez:ita riſibil riſibilem. Etſi repiat hō fort gnāe.i.q̄ ꝟt⁹ gnantis ſit potēs z vigoroſa: gnabit hoiez ſilem nō ſolū in ſpē:ſꝫ et q̄tū ad q̄litates coꝛpis:vt alb⁹ hō albū gnabit hoiem z magn⁹ magnū:z ſic de aliis:vt frequēt ꝟtingit. Et nōnt dixi q̄tuꝫ ad q̄litates coꝛpis:quia gnans nō cōicat genito q̄litates aie.non.n. grā matic⁹ grāmaticū.aut pbic⁹ gnat pbicuꝫ:z ſic de aliis. Dis ſic nōt accipiat ꝓmo ſtatus ꝓmo rū pentū in ſtatu inocētie. Fuit.n.i ꝓmoꝛdio ꝛ ditiōis būane gr̄uꝫ q̄ddā donū ꝓmo hōi diuini t⁹datū:nō rōne pſone ſue tm̄:ſꝫ rōne toti⁹ būa ne nāe ab eo deriuāde:q̄ donū iuſticia oꝛigia lis dicebat:q̄ gdē ꝟtus ſeu iuſticia nō ſoluꝫ in aia itellectiua fūdebat:ſꝫ diffūdebat i ꝟtutes ſēſitiuas:ita q̄ nō ſolū vires aie iferioꝛes rōni obediēbāt.i.pti ſupioꝛi:ſꝫ et oēs vires coꝛpis cidē ſubiiciebāt:vt q̄ſ nec vellēt aut egre rēt q̄ rōi ſupioꝛi derogaſſet. O felix iſte ſtat⁹ Ex q̄ ſeḡt q̄ h iuſticia oꝛiginalis duplici rōne trāſiſſet in poſteros. ꝑ.q: h donū ex dei munē nāe hois ſeqbat:licet nō ex oꝛdie nāe. 2°.q: trā ſibat vſq; ad coꝛpis vires:q̄ p gnationē tra ducit. vñ ſi Adaꝫ i ſtatu inocētie filios gnaſſꝫ: iuſticia illa repta i carne in ipos utiq; deſcēdiſ ſet. Ex q̄ ſit⁹ p peccatū dono illo ſublato rōna bilit actū eſt:vt z pcēm coꝛ trāſeat i poſteros Mō ad ꝓpoſitū nr̄e ꝟitatis dico q̄ nullū pec catū mōtale ſiue veniale inḡtū reſpicit ꝓſonā tm̄ z nō nāꝫ deſcēdit i poſteros:qm̄ nullū pec catū actuale ut reſpicit ꝓſonā tm̄ deriuat i coꝛ p⁹:ſꝫ ſolū ſubiectiue ē in aia:ſic z gr̄a dei gr̄tum faciēs:z p ons cū aia nō genereť a⁹gnante: ſed creeť a deo:ſolū coꝛp⁹ gnabit z accña q̄ oſequ unť coꝛp⁹. Nō eſt g̃ fiḷitudo cōpando pcēm p mor̄ pentū ad nos z pcēm pentū nr̄oꝛ ad nos naꝫ dū ꝑmi pentes peccarūt:totā humanā nāꝫ coꝛruperūt donū g̃tuitū ſubtrahēdes. peccata aūt actualia pentū alioꝛ ſua tm̄ ſunt:z ſibi tm̄ gr̄aꝫ tollūt:z nō poſteris. Poſſent aūt imitatō ne pentū dici trāſire in⁹ poſteros:aut p aſſiduā cōuerſationē filioꝛ cū pentib⁹ ipſis. q̄re z̄c. Et ſic ꝑ iſta ꝟitas. Octū ad ſaꝫ ꝟi. dico q̄ aliq̄ puniri ꝓ pcēo pentū pōt dupl⁹ intelligi:aut de pena dna:aut de pena būana. Si de pena dna z h duob⁹ modis:aut de pena eťna:aut ō pena tēpali:ſi de pena eťna dico hāc regulā gñalem q̄ filij nunq̄ puniūť ꝓ pcēis parētum niſi illa imitauerint. h ſonat ipe ds Ezech.18. Sic ania ꝑtis ita aia filij mea ē. fili⁹ non portabit iniq tē ꝑtis:nec pr̄ inigtatē filij. Hoc idē ꝑz de ꝺse. di.4.c.q̄ris.p longū ꝓceſſuꝫ oñdit. z de pe.di. 4.§.pen̄t. vbi dr̄ ſic. Cū ita puniant ne cogitēt q̄ ꝓ veterib⁹ pcēis patr̄ puniā cos:q nunc.i.i ꝑnti ꝓ malicijs ſuis q̄s inuenerūt circūdati ſē pena. z mala coꝛ ſic putāt nō ꝑnt me latere:ſꝫ poti⁹ ipe adinuētiones apte ſūt coꝛa facie mea z̄c. Ubi.n.plane oñdit vt dic ibidē glo. filios ñ ꝓ pentū pcēis ſꝫ ꝓ ſuis a deo puniri. h idē clar in ſūma ponit.i.q.4.z.24.q.3.z de regulis iur .c.nō dz.li.6. Si aūt logmur de pena tēpali tūc aliā regulā ponam⁹. vꝫ.q̄ nō ē icōueniēs: imo creb⁹ ꝛtingit: vt filij puniāť ꝓ pentū pcēis: ſi cut z ecōtra ꝓpť bona pentū vitā multa filijs bona ꝛtingūt. Audi Anſelmū de cōceptu ꝟgia li.ca°.28.i fine. Nō nego ingt ꝓpť merita bono rū pentū filijs multa z magna bñficia coꝛpis z anie.ſ.diſpōne ipendi:z ꝓpť pcēa pentū filios z nepotes vſq; in ťtiā z q̄rtaꝫ gñationē:z foꝛſi tan vltra diuerſis i hac vita tribulationib⁹ fla gellaťi. Noc idē oñdit dns. Exo.20. Ego ſuꝫ igt dns ds tu⁹ foꝛtis z zelotes:viſitās iniq tatē pa trū i filios vſq; i ťtiaꝫ z q̄rtaꝫ gñationē coꝛ g me oderūt:z faciēs miaꝫ i milia bis q̄ diligunt me z cuſtodiūt p̄cepta mea. Et ut ver⁹ teſti ex ēpla trāſeaꝫ:exēpluꝫ illō Hzeg. in dialogo acci piam⁹. Scribit.n.filiū quendā deū in blachijs ꝑris deū blaſphemantē: a diabolo aſportatuꝫ fuiſſe:q̄d btūs Tho.ſa ꝑc.q.108.ar.i.dic i penā ꝑris accidiſſe.nā cū filiꝰ ſit ſm coꝛp⁹ aliqd ꝑris i filio pcēm ꝑris filiū blaſphemare ꝓmittentis punitionē accepit.aia tm̄ pueri mic dānata fuit cū doli adhuc capax nō hr̄eť. Plura et indies occurrūt exēpla:q̄ cā bzeuitať ad ꝑns omitta mus. Et ſic ꝑz qd ſentiēdū ſit q̄tū ad penā dnā. Si vero loquāur de pena būana:nulli dubiuꝫ q̄ tā ꝫ leges ciuiles q̄s ꝫ canones filij ꝓpť pa rentū delicta puniāť. nā ꝓpter crimē leſe ma

leſtať filij ꝑna hereditate priuanť: vt l.q̄ſquis C.ad.l.iuliā maieſtatis. vbi pena ponit cōfiſca tōis bonoꝝ:z deportatōis bonoꝝ:z deportatō nis filioꝝ:z vltimi flagi tij delinq̄ntiū. Simlr z ſm canones filius ex adultrio natus ꝓpť di gnitatem clericť nō pōt ad ſacros oꝛdines ꝓ moueri. talis. n. dignitas vilibus z infamib⁹ ꝑſo nis cōmitti nō dz.ex de exc.ꝑla.c.inter vbi i ſū. dr̄ q̄ ab optinēda dignitate repellit vſurarius z publicus aleatoꝛ. q̄re z̄c. Iſta ſufficiant ꝓ ꝑnti ꝟitate. Octū ad tertiā ꝟi. dico q̄ magr ſnia i.4.di.ſ. ꝑles pōit cās dine flagellatōis. vñ ꝟs⁹

Cur hō toꝛquetur: vt ei meritum cumuletur.
Cur hō toꝛquetur: ne faſtus ei dominetur.
Cur hō toꝛquetur: vt penis coꝛripiatur.
Cur hō toꝛquetur: vt xp̄s glorificetur.
Cur hō toꝛquetur: vt dupliciter crucietur.
Cur hō toꝛquetur: vt citius premietur

-propter primū flagellatus ē Job: Tobias.z q̄s ꝑles alij. ꝓpť ſcūm flagellatus ē -paulus. vnō z ipſe ait. Ne magnitudo reuelatiōum extollat me z̄c. Et ꝓpter hāc cauſā arbitroꝛ filios ꝓuiſos ſodomoꝝ cū patrib⁹ coꝛ igne extictos eē. nā ſi viſſent parētū fuiſſent pctā ſecuti. z ita eťnal liter dānati. conſulens g̃ ds ſaluti ipſoꝝ tpaliť puniti ſūt ne eťnaliter dānareť. Sic ēt i depo pulationibus bodiernis i filios iſontes contin git: q̄rū exēplis tota lōbardia clamat. Inde po nitur ter. i.q.4.c.eccleſia. §. itē pctō. vbi inť mť ta ibi notata de flagellis dr̄ ſic ad lr̄am. Itē par uuli ſodomoꝝ cū patno ſcelere pierunt. ſꝫ hoc igne pena illis diminuta ē gb⁹ ſucceſſio pater ni ſceleris ē adepta. i. maioꝛ pena q̄s meruiſſent ſi viſſent imitādo patnū ſcelus. h ibi. -propť tertiū italia flagellatur. -propť q̄rtū exēplū ē in ꝑti ceco nato. -Propter gntū Herodes z -Pha rao puniti ſunt. -Propť vltimū oēs dei fuitō fir miter laborantes a mūdo:carne z diabolo di uerſis penis z tribulationibus moleſtantur. q̄ re z̄c. Et iſta ſufficiāt ꝓ ꝑnti ꝛcſone.

De flagellis bonorum concluſio tertia.

Accipe tertiā ꝛcſonē. vꝫ. Juſtos ſanctoſ q̄ dī amicos debem⁹ deuote orare: vt talib⁹ tpibus depcent deū vt nos ceſſꝫ flagellare. Ubi tres iquirāt⁹ ꝟitates. -Prima ꝟi. iſta. an mali ſemp ſint a bonis tollerādi.

Scda veri. eſt iſta. an ſp appetitus vindicte ſit peccatuꝫ mortale. Tertia ueri. eſt iſta. an ſci vnq̄ de iiurijs vindictā fecerit. Octū ꝑ mā dico ſm btm̄ Tho. ſa ꝑc.q.108.q̄ mali ſemꝑ a bonis tollerādi ſunt: i eo q̄ ab eis iiurias ꝓprias patiēter ſuſtinēt ſm q̄ oꝛ. Hoc ēt dictū ꝓbatur ꝑ glo. ſup illō Cant.2. Sicut liliū inter ſpinas vbi ſic dr̄. ñ fuit q bon⁹ malos tollerare ñ potuit. Et nōnter dr̄ ꝓpas iiurias:ga de iiu rias tollerare nō debēus. Audi Criſo. ſup Ma th. In iniurijs ꝓprijs eē q̄nēpiā patiēte: lauda bile ē: Iniurias aūt dī diſſimulare nimis ē ipiuꝫ Audi bonū tex. xxiij.q.iij.c.ſi ea. vbi dr̄ Si ea q bus deus offendit: inſeq vel vlciſci differrim⁹ ad iraſcēdū vtiq; diuinitatiſ patiētiā ꝓuocāus

ť idē.c.ea vindicta. Et ꝓpter hanc cām ds ipſe multū delectat i correctōe malorū. vt i.c. ſi q̄s eadē cā. z q̄c. z bona regula ponit eadē cā. q̄ ne gnta i.c.non ē. z i.c.g malos. q̄ gcunq; iuſte malos occidit dei miniſter ē. audi tex. g malos z ſūt verba Piero. ſup Ezech. Qui malos ingt pcutit i eo qui mali ſunt: z hꝫ cām iter dictōis. i. ptāte vt occidat peſſimos: dei miniſter ē. Illō tñ oēs iuſticiā miſtrātes diligent attēdāt: vt. ſ. peſſimos corrigāt z iudicēt ſine aio vindicādi In nullo.n. ꝓncipe vidicta laudabil ē. de poſtu latōe ꝓlatorū. c.i. ſup ꝛbo vlciſci. i glo. vbi glo: ponit hec verba ad litterā. Uñ dcm ē de celaſ Qui vicis ſp:ut victis ꝑcere poſſis. -Parcē p:o ſtratis ſit nobilis ira leōis. tu q̄s fac ſile: quiſq; dñaris i orbe. h ibi. Regulā igr i hac ꝟitate ac cipiāus q̄ ꝓpas iiurias vt ꝓpas nūq̄ vindicar debemus. Sed dices o pater Ambro. dic mihi Iſte mihi tāta dāna intulit: z gs ꝓ me vindica bit: Quezis a me hoc aia mea. Audi -Paul.i. ad -R.o.12. Da mihi vidictā z ego retribuā dic dominus. Et ꝑma ad Thi.4. videť ē dīſ de oib⁹ bis. z bec volo ſufficiāt ꝓ ꝑria ꝟitate. Octuꝫ ad ſecundā dico ꝫ btm̄ Tho. vbi ſup. q̄ ſi ité tio vindicantis vel vindictā appetentis: vl' ma lum imp:ecātis ꝓncipalit ferat in malū alteri⁹ de quo. ſ. vindictā ſumit: vel appetit: vel imp:e cat: z i hac ipſa intentione ꝑſiſtat: cuꝫ hoc ad o diū ꝑtineat z charitati repugnet: claꝝ ē q̄ talis mortaliť peccat. ſi vero eius intētio i aliqd bo nū ꝓxīmi ferat: vtputa ad emēdationē vl' pec cantis coꝛrectionem z ad iuſticie conſeruatio neꝫ z ad dei honoꝛem z ſimilibus aliſ circun ſtāciis: poterit tūc vindicta fieri z optari. Sed de hoc clare in ſequēti ꝟitate. Quantum ad ťtiaꝫ ꝟitatem dico q̄ ſic. Audiui voces ſcoꝝ Apo. 6. Uidi ſub altare dei aias interfectoꝝ pro pter ꝟbū dei z ꝓpter teſtimoniū q̄ habebāt. z clamabant voce magna dicentes. Uſq; quo dñe ſanctus z verus non iudicas z nō vindicas ſanguinē noſtrū de bis q̄ hitant i tra. i. inter ť renas affectōes. Et date ſunt illis ſingule ſtole albe. z dictū ē illis vt regeſcerēt adhuc temp⁹ modicū: donec compellāt⁹ cōſerui coꝛ z fra tres coꝛ q̄ interficiēdi ſūt ſicut illi z̄c. Ecce bis ꝟbis audis ſanctoꝝ voces ſub altare. i. ſub al tare que xp̄s eſt vindictā iſtāter poſtulātes. Et ut aliquoꝝ etiaꝫ hac in vita exempla videam⁹ lege.4. Reg. i. intelliges Helia ſup eos q̄ ipſū capere venerāt ignē feciſſe deſcendere. Et.4. Reg. 2. Heliſeus pueris. ipſū deridentib⁹ ma ledixit. vide hiſtorias. Similit z Siluеſter pa pa coſ q̄ ipſū in exiliū deſtinauerāt, excoicauit .23.q.4.c. Huilfartus vbi dicit textus. Huilfā tus patrici⁹ mihi mandauit. i. rogauit me ad ſe ṽeire pacifice ꝓ gbuſdā eccleſiaſticis diſpoſi tiōib⁹ i pallatiū ꝓncipis. Et ad. primū z ſecūdū velū. i. camerā retiuit oēs clerū z ppl; q̄ mecuꝫ uenicbāt: z nullū ꝑmiſit itroire. niſi me ſolum z Uigiliū diacōū nr̄ꝫ: nc ꝛo vi ťēto: z ātc ꝑdi tū -Patriciū ꝺducto miſit me i exiliuꝫ: in quo

-Siluеſtrus

Universidad de Deusto
Biblioteca

sustentor modo pane tribulationis ꝛ aq̃ angustie. ego tñ nec dimiti nec dimitto ꝓpterea oñi ciuꝫ meū: ſꝫ cū eptis quos congregare potui eos q talia erga me egerunt excōicaui. h ibi. ¶Plures alios posset adducē textus ꝛ exepla: ista tñ ad pñs sufficiāt. gñalem tamē banc regulaꝫ pono q̃ qñcūqꝫ iniuria ꝓprie ꝑsone in deū ꝛ ecclesie ꝛ ꝓximi correctiōe reddūtur: ꝓculdubio vindicare licebit: vt i dictis exēplis si pscrutēt: liq̃ dissime cōstabit. Jnde. ꝑs. ait bat. O de⁹ inueniat manus tua ſ. vltrix oibus inimicis tuis. ō xtera tua inueniat oēs qui te oderūt. a q̃ liberet nos Jhs xp̄s h̄ p gr̄aꝫ ꝛ i futuro p gl̄iaꝫ. Āmē.

¶ Feria q̃nta q̃te dñice ꝑmo i ordie trigesim⁹.

Ece defunctus

efferebat filius vnicus matris sue Luc. 7. Si pres optimi i supioribus rerū materijs diligēter iſtudauimus i hac de q̃ ad pñs sermo habedus ē: tāto attentius imorandū arbitror: q̃to p ecclis primescēda ē. hic oēs tā diuites q̃ paupes: docti ꝛ igna ri: potētes ꝛ ibecilles: ꝛ vniuersa viuentiū gēa finē suū pcipiēt: ꝛ diuersuꝫ cognoscēt exitum: testāte ꝓpha. Quis est homo q̃ viuit ꝛ non videbit mortem. Audi Ber. i sermone de morte. Quid igt in rebus humanis certius mōte: qd hora mortis icertius: non miserē cuipiā. non diuitias reuerē. nō generi cuiusq̃s. nō moribꝰ nō ipse deniq̃s pcit etatī: nisi q̃ scriptꝰ est in iuuenibus aūt in insidijs. hec ille. Jnde in buiꝰ rei signū ꝛ doctrinā: a hodierno euāgelio adolescēs mortuꝰ portatus ad tumulū lachrymantibus oibus: ꝛ ꝑsertim vidua mr̄e: miro q̃ dā mō describit cū dicit. ecce defunctꝰ ꝛc. Jn q̃bus q̃dꝫ ꝓbis de flagellis corporalibꝰ vt sūt infirmitates corporis: ꝛ ipsa mors agendū duximus. vbi tres ꝯsiderationes faciamus. vꝫ.

Mortis tremebundam obscuritatem.
Mortis stupendam nunciabilitatem.
Mortis prudentissimam studiositatem.

¶ De tremebunda obscuritate mortis cōsideratio prima.

Primo inq̃ mortis q̃ est corporis vltimū flagelluꝫ tremebundā obscuritatē videam⁹. Ubi tres ꝯclones more solito faciam⁹. vꝫ. ¶ Pria ꝯclo est ista. Etsi boi pcēm plurime sint inflicte pene ꝛ corporis āgustie: mors tñ est iter oēs acerbissima. ¶ Scda ꝯclo ē ista licet hō semp fuerit mortalis: nunq̃ tñ mortuꝰ fuisset: si in eo mās isset iusticia originalis. ¶ Tertia ꝯclo est ista. Postq̃ hō pdidit sua culpa iusticiā originalē. q̃tucunqꝫ ō ligno vite comedisset: vitam nunq̃ fuisset ꝓsecutus immortalitatem.

¶ De acerbitate mortis conclusio prima.

Accipe primaꝫ ꝯclonez. v. vt. s. Ubi tres ingr̄amus ẋi. ¶ Pria ẋi. est ista. quotuplex ē mors. ¶ Scda ẋi. est ista. quotuplex est figura mortis. ¶ Tertia ẋi. est. quare mors certa ē ꝛ dies mortis incertus. ¶ Ctum ad primā dico q̃ triplex est ꝑncipalis mors. vꝫ. corporalis spualis: ꝛ tēporalis. Mors corpalis est ꝺiunctoꝝ spatio. duo aūt maxime cōiuncta sūt: ania ꝛ corꝰ: q̃ anie ꝛ corpis separatio mors ē: de q̃ aplus ad Heb. 9. c. ait. Statutum est bōi semel mori. ꝛ Ecclesiastes. 9. Nemo est q̃ semp viuat. ꝛ c. 2. Moriē ingt doctꝰ piter ꝛ indoctꝰ ꝛ idcirco teduit me vite mee: videt ē mala vniuersa sub sole. Et Ambrosiꝰ in exameō. Nudi nascimur oēs. nudi morimur. nulla discretio iter cadauera mortuoꝝ: nili forte q̃ grauius fetēt diuitū corpora distenta luxuria ꝛc. Simili tudiné aūt hanc itelligas q̃tuꝫ ad cōporis dissolutioneꝫ: nō q̃tuꝫ ad aiaꝫ rōnalem: vt q̃dam deuꝫ nō timētes asserere videt: vt alias oñde⁹ mus. ¶ Scda mors dr̄ spualis qua. ſ. moriunt oēs damnati. p̄s. Mors pccoꝝ pessima. Et ꝓv. 6. Homo p malicīā occidit aiaꝫ suaꝫ. ꝛ Ezech. 18. Ania que peccauerit ipsa morietꝰ. i q̃ ne pirꝫ bōtabat ꝓpha dicēs. Ne pdas cū ipijs de aiaꝫ meā ꝛ cū viris sāguinū vitaꝫ meā ꝛc. Tertia mors dr̄ tpalis: ꝛ hac morte spōte q̃q̃ religiosus mōac⁹: ꝛ q̃q̃ deo in sancta obseruātia militās mori studeat ꝛ ꝓcuret. O frēs mei. o veri religiosi vosipsos in hoc mūdo pimite vt ineē num viuatis. ꝛ triplici vos gladio ꝓcutite. vīd licꝫ. gladio castitat] ō vitaꝫ luxurie: gladio paupertatis otra vitā auaricie: gladio obedientie ō vitaꝫ supbie. vita. n. oiuꝫ iniq̃oꝝ in istis tribꝰ sistit. i. Joh. 2. Omne q̃d est i mundo. iā mūdanis hominibꝰ: aut est cōcupiscentia carnis: ecce vita luxurie: aut cupiscentia oculoꝝ: ecce vita auaritie: aut supbia vite: ecce vita supbie. Audite religiosi mei apostolū ad Coloꝫ. c. Si cōsurrexistis cū xp̄o que sursū sūt querite vbi xp̄s est in dextera dei sedēs: q̃ sursū sūt sapite nō q̃ super terrā. Mortui eni estis ꝛ vita vr̄a abscondita est cū xp̄o. Cū aūt appuerit xp̄s vita vr̄a: tūc ꝛ vos appebit] cū ipso in gl̄ia. Mortificate ergo mēbra vestra que sūt sup terā: fornicationē: imūdiciā: libidinē: cōcupiscētiā malā: auariciā q̃ est idolorū seruitus: ꝓpter que venit ira dei sup filios diffidētie: i quibꝰ ꝛ vos ābulastis aliq̃n cū viueretis i illis. nūc aūt ꝛ vos deponite oia: irā: indignationē: maliciā: blasfemā: turpe sermonē de ore vro ꝛc. Dux ꝓfecto quibuslā videt pauptatē sectari ꝛ ꝓpriū non hr̄e: Audiāt tñ textuꝫ in decretali cuꝫ ad monasteriū. de statu regularīū. vbi dicit sic. Cum ad monasteriū sublacēse. ꝛ infra. firmiter inbibemus: ne gs de cetero monacoruꝫ lineis camisiis vteret. ꝛ infra. Prohibem⁹ quoq̃ districte ī virtute obie sub obtestatōe diuini iudicij: ne gs monacoꝝ ꝓpriū aliq̃ mō possideat. sed si gs monacoruꝫ aliqd habet ꝓpriū: totū in continēti resignet. Si vero post hec ꝓprietatē aliquaꝫ fuerit deph̄ēsus. ſ. de facto supplie habere regulari monitione p̄missa de monasterio expellat. nec recipiat vlteri⁹ nisi peniteat ꝙ monasticā

disciplinā. Cē ſi ꝓpietas apud quēcūq̃ i monasterio inuenta fuerit i moze ipsa cū eo in signū pditionis ex monasteriū i sterglinio subtēret: ꝙ btūs Hre. narrat in dialogo se fecisse. Un̄ si gc q̃ fuerit alicui spāliē destinatū nō ꝓsumat illud accipere: ſꝫ abbati vel ꝓriori: aut cellario assignet. ꝛ postea ponit de silentio ꝛ multis alijs pulcherrimis ꝓstitutionib⁹: q̃ oia cā brevitatis omitto ꝛ in fine capli sic ꝯcludit. Nec estiet abbas q̃ supn̄da ꝓpietate possit cū aliq̃ monacho dispēsare. q: abdicatio ꝓpetatis sic ꝛ custodia castitatis adeo est ānexa regula monachali vt contra eā nec sūmus pontifex possit licētiaꝫ indulgere. hec ibi. ꝛ sūt ẏba Innoc. ꝫ. Et glo. ibi sup verbo expellat. ponit aliū puniēdi modum dicēs: vel pōt mitti i arctius monasteriū ne euageī. ꝛ sic peniteat ꝛ restituat illud. ar. 16. q. 6. c. de lapsis ꝛ 17. q. 1. c. si qs rapuerit. hec glo. Et super verbo i morte. glo. dicit. Secus si in vita: q: tunc dz ꝙuerti i vtilitatē eccl'e ꝑ. de officio ordinari. c. q̃to. ꝛ. 18. q. 2. c. abbates. Et gl. sup verbo i sterquilinio. dat rōem q̃r hoc fieri dz ꝛ dicit q̃ ideo ē. q: decessit in pctō mortali. vt ps i. c. mōachi ꝛ c. super q̃dā cānonico de statu regula. Et h duo capla et glo. pma allegat: q̃n faciūt multū ad ꝓpositū. Concordāt bis capl'is capl'is placuit ꝛ c. nullus monachꝰ. 2. q. 7. Nullus igt mōachꝰ talia vnq̃ arripiat: nec secularia aut ecclastica negocia pturbare ꝑsumat: q: mortua ē i talibꝰ vita coꝝ ꝛc. ꝛ sunt ẏba palagij pape. ꝛ gl. fa dicit mortuos cē q̃tū ad ciuiles actus: ꝛ ēt q̃tum ad dīos: vt sūt baptizare. sepelire: pniam dare ꝛ hꝰ modi. i6. q. 1. c. q vere. ſꝫ semp fiere debēt. h gl. Cōcordāt et his. c: q̃n velia velia é nom̄ pluriū eccl'arū. vt dicit glo. ꝛ. c. q: tua fraternitas. ꝛ. c. se. ꝛ. c. nolo vt aliqs. ꝛ. c. se. ꝛ. c. nō dicat]. vbi dicit tex. nō dicatis vos hr̄e aliqd ꝓpriū: ſꝫ sint vobis oia cōia ꝛc. Et sūt ẏba Augu. de cōi vita clericoꝝ. h oia capl'a hñt. 12. q 1. cā brevitatis ñ scribo. Nec q̃tū ad gladiū pauptatis ptinent que oia ẏba sūt de iure ꝛ regularit'. Super q̃ tñ volo vt sciat aia mea q: monachus ille dicit habere ꝓpriū cū aliqd retinet sine licentia sui superioris: vt ꝑz i dicto. c. cum ad monasteriū de statu regu. superiꝰ notato. sed q̃n aliqd retinet de licentia sui supioris ꝓ vsu tm̄. iā illud nō dr̄ ꝓpriū. ꝛ iō i buiꝰ rei signū q̃n moritur monachus oia bona illius repta devoluūt ad monasteriū. q̃ nō fieret si illi⁹ ꝓpria fuisset. q̃n aut ad affines. aut sicut legasset devoluta fuissent. Et hoc vr̄ satis oñdē dcm̄. c. cū ad monasteriū. ibi q: si ꝓprietas ꝛc. sed hec subtiliori ingenio r̄ linq̃mus. Sufficiat q̃ q: religiosi oēs regulariter viuētes debēt ō vitā auaricie se gladio paupertatis occidē. ¶ Scōs gladius dr̄ obediētia vnde regula gñalis accipiat q: quilz ꝓfessus i religione ꝓpriū arbitriū i manibus sui superioris ponē dz: diuitijs: honorib⁹ atq̃s vniuersis mundi delitijs sptis. ꝑz hec regula in. c. quorūdā in prin. de electōe. l. 6. Obediētia. n. melio

ē q̃tū victima: de maioritate ꝛ obediētia. c. illud. ꝛ per oñs non obediēs ꝑlato censet eius inimicus. dis. 50. ℌ. ecce in glo. vide de hoc. 8. q. 1. c. sciendū. ꝛ hec sufficiāt ꝓ gladio obediētie q̃ supbia extinguit. ¶ Tertius gladiꝰ religiosoꝝ ō vitā luxurie ē ipsa castitas. de q̃ Hiero. in q̃dā epla ait: quacūqꝫ virtute polleas: quibuscunq̃ operibus niteas: si cingulo castitat] careas: oia per ērā tbis: ſꝫ ne sim longioꝝ ista dcā sufficiant q̃tū ad primā veritatē. ¶ Ctū ad secūdā dico. q: multipliciter mortē appellāt quidā finē curſus: quidā falcē: quidā vaporis aut nubis terminum. ꝛ vt aliq̃ sanctoꝝ dcā colligāt. Audi Job Dies mei velociores fuerūt cursore. fugierunt ꝛ nō audierūt bonū. pertrāsierūt q̃si naues poma portantes. Audi ps. Mane sicut herba trāseat: mane floreat ꝛ transeat: vespe decidat induret ꝛ arescat. q̃d ꝛ Boe. gnto de conso. ꝑsa. 6. ꝛ firmat dicēs. Nihil ē i tpe ꝓstitutū q̃d sue vite terminū possit āplecti. tāta est. n. rerū subiecta velocitas: vt nulli rei ēminus dari possit. Audi apl'm Jaco. c. 4. Quid ē vita nr̄a? vapor ad modicū parēs. Audi illū moralissimū Senecaꝫ ad Lucillū epl'a. 4. Exq̃ igt natus ē ad mortē ducēris. h ꝛ hꝰ i aio versanda sūt si volumus illā hora placide expectare: ꝛc⁹ metus oēs alias iniqtates facit. h ille. Et ad eūdē epl'a. 24. sic ait. Memini iquit te illū locuꝫ aliq̃n tractasse: nō repente nos i mortē icidē: ſꝫ minutatiꝫ procedē: quotidie morimur. quottidie demit aliq̃ ps vite. et tunc quoq̃ cuꝫ crescius vita decrescit: ifantiā amittius: deide puericiā: deinde adolescētiam vsq̃s ad extremū. Quicquid trāsiit tpis perijt huc ipm quē agim⁹ diez cū morte diuidimus. h' ille. Et hec sufficiāt ꝓ pñti veritate. ¶ Ctū ad ꝛtiaꝫ ẋi. dico q: licet de h̄ plene dixerim⁹ ē sermone. i6. tñ tres rōnes assignabim⁹. ꝑma rō dr̄ ꝺtinua ꝑstolatio. ¶ Scda dr̄ ꝺtinua obſuatio. ꝛ ꝛtia dr̄ cōtinua meditatio ¶ Prima ratō dr̄ ꝺtinua ꝑstolatio. Audi Greg. in mor. Ad h̄ aūt ꝺditor nr̄ latere nos voluit finē nostruꝫ: diē q̃s nr̄e mortis eē icognitū: ut dum sp ignoratur semp ꝓximꝰ esse credat. ꝛ tāto gsq̃s sit feruenti or i opatione quāto ꝛ icertus ē de vocatōe. vt duꝫ icerti sūm⁹ q̃n moriamur: semper ad mortem parati venire debeāus. hec ille. Audi ꝛ Senecā ad lucillū. epl'a. 66. Mors igt oiuꝫ par ē: p que venit diversa sūt. mors nulla maior aut mior ē. hꝫ. n. cūdez modū i oib⁹ finisse vitā ꝛc. ¶ Scda rō dr̄ cōtinua obseruatio. audi Augl. in epl'a q̃daꝫ. Latet ingt. vltim⁹ dies: vt obseruent oēs dies. fero parant remedia cū mortis imīnet picula. h ille. Audi ꝛ Senecā ad Lucillū. epl'a. 72. Nihil melius ēna lex fecē q̃ vnuꝫ itroitū ad vitā dedit: ꝛ multos exit⁹. Et ibidē magistra rer̄ igt oiuꝫ rō docet facti varios ēe accessus: finē eundez ꝛc. ¶ Tertia rō dr̄ continua meditatio. Audi eundē Senecā epl'a. 14. Nihil ingt tibi tā eque ꝓfuit ad tēpantiā oiuꝫ rerūq̃ frequēs cogitatio brevis cui: ꝛ hꝰ icerti

Universidad de Deusto
Biblioteca

respicere ad mortez: z ideo dicit sapiēs memorare nouissima tua: z in eternuz nō peccabis: an nos prēs meliores sum⁹ antiqs: Nō. n. Alexander ceteriqz ipatores toto suo cū impio morti pualuerūt. Salomon: Plato: Aristoteles: Anaxagoras: Anaximandros: Pytagoras: Cicero: Seneca: Seruius: Cato: Iuuenalis: Virgilius z ceteri eloquētia florētes argumētis mortem demulcē neguerunt: nec Mida vir ille ditissimus suis cū thesauris: z oēs diuitiaz amatores mortē decipe potuerūt. vbi nūc Sanson: Aiax Ulixes: Hector: Antenor: Priamus: Paris: Hercules: Eneas: Ascanius: ceteriqz fortissimi: vbi Absalon iuuenū pulcherrim⁹: pathasilea Pelena: cetereqz fortissime mulieres? vbi potētia Octauiani zc. Sz qd antiq trāscurrim⁹? nō nullos q nostris seculis claruerūt: vbi eos repis? vbi cernis? in fouea: i fouea: i fouea: ossibus vermibus z pulueribus plena. O q̄ bene barbat⁹ ille Hieronym⁹ i suo transitu clamat dicēs. vita mūdi nō vita sz mors vita fallax. uita bonusta tristiciaz: imbecillz z vmbratica: vita mēda. Nūc flores z stati aresciś zc. z ifra. O vita plena laqueis: q̄t boies mūdo illaqueas! quot iā p te sustinēt tormēta infernalia zc. Jn Aug. in q̄dam ꝓmone de morte cuiusdam phi dictū de Cesare loquētis ponit dicēs. Intuit⁹ sū cadauer Cesaris in sepulchro: z vidi euz liuido colore ornatū: putredine circūdatuz: z vētrē ei⁹ vndiqz dirruptuz. discurrētes vidi per corp⁹ cateruas vermiū: z duo famelici pascebāt in fouels oculoz. Crines nō adherebāt capiti: dētes patebāt labijs ꝛsumptis: z dixi: vbi Cesar corp⁹ puellaz magnitudo deliciaz: multitudo diuitiaz caterua baronū: acies militū: canes venaces: equi veloces: aues rapaces: talamus depict⁹ lect⁹ eburneus: aureuz atrium: mutatoria vestimēta: diuersa cibaria: canticū lire. organoz sonitus: odor aromatic⁹ te venerabāt reges: timebāt pncipes: colebāt orbes. vbi ē tanta potētia: tā preclara magnificētia? z rndit mihi. bec oia defecerūt: qz defecit i me spūs meus: z reliquerūt me in sepulchro circū uolutū putredine carnis mee. Z ibi.

¶ De mortalitate z imortalitate hoīs. 2° fa.

Accipe fam ꝛclonez. vz. Licet hō semp fuerit mortalis nūq̄ tn mortu⁹ fuisset si i eo mānsisset iusticia originalis: Ubi tres ingram⁹ ꝟl. vz. ¶ Prima ꝟl. est ista. An hō i statu inocentie erat imortalis. ¶ Secūda ꝟl. que ē illa iusticia originalis in q̄ hō in statu innocētie erat tā regalis. ¶ Tertia ꝟl. Qualiter hō effect⁹ ē mortalis. ¶ Octuz ad pmā tria notāda ponam⁹. vz. pmo notādū fm btūz Tho. pma pte. q. 97. q aliqd dr icorruptibile tripliter. s. ex pte māe: z ex pte forme: z ex pte cāe efficientis. Prio ex pte māe. i. eo q nō hz māz de genere molis: z Z nō de⁹ z angel⁹ dr incorruptibilis: z si repiret aliqd qd bret māz: z illa nō esset i potētia nisi ad vnā formaz: illō ei esset incorruptibile: z sic corp⁹ celeste fm suaz nāz est icorruptibile. Allo mō dr ico: ruptibile fz formā: qz. s. illi inderet aliq̄ forma siue dispositio p quā illō tale a corruptiōe totaliť ꝓhibeť: et fm B illud erit icorruptibile fm gloriā z nō fz nāz. Tertio mō ex pte cāe efficiētis. z B mō in statu inocētie hō fuisset icorruptibil⁹ z imortalis: q: nāe anie iberebat q̄daz vis supnāliť data p quā poterat corpus ab oi corruptiōe ꝑseruari q̄diu deo subiecta extitisset. Et rō huius ē: qm rōnalis aia corpalis nāe ꝓportionē excedit: z ío ꝛueniēs fuit vt i ꝓncipio ei q̄daz virtus supnāliter donaret q̄ posset corpus super nāz corporalē ꝑseruari: fz de B clare in fa ꝟl. Et ideo magr sniaz. di. 19. c. solz hic q̄ri. mouz hāc difficultatez: dicens. An imortalitas ꝓmi hois in statu inocentie eēt a nā vl a gra dei solū z tandez multis iterpositis ꝛcludit q fuit a gra dei solū. Dns aut Bonauē. in suo secūdo i hac distinctiōe dr q imortalitas illa poterat dupliciť ꝛsiderari. s. absolute z ex suppone. absolute duob⁹ modis: aut nā ipsius tn ꝛsiderata: aut nā ipsa cū dono collato. Si ꝛsiderať nā hois tn: tūc dr q hō fm nām erat mortal: qm cōpositus ex q̄ttuor elemēt⁹. z p ons ex ōrijs: z sic corruptibilis. vñ in tali inocētie statu si hō in puro suo nāli esse relict⁹ fuisset: elemēta se inuicē: alterassent alteratione nō solū ꝛseruatiua fz et corruptiua. Si ho nā ipsa ꝛsiderať vt dotata dono dei: tūc dr cuz tale donū esset illi cōcreatuz: z p ons cōnaturale extēdendo B nomē nāle ad id qd ge in ꝓncipio sui esse ꝛsequitur: pōt dici q hō natura. i. nāliter immortalis erat. nāliter. i. ex dono sibi cōnaturaliť infuso siue a deo cōcesso. Et sic p3 ꝓmus modus acciꝑiēdi mortalitatē z imortalitatē. Si āut imortalitas sūmať. 2°mō. s. ex cōditione vel ex suppositione: tūc dr q hō erat mortalis z imortalis: mortalis ga poterat mori: imortalis quia poterat non mori: z propter hoc vltimum ꝟbum subiungamus notabile secundum.

¶ Nō g ſo vt colligiť de mente magistri. vt ō q duplex ē imortalitas. s. vna fm quā ge dr non posse mori. alia fm quā ge dicit posse nō mori vñ Scotell⁹ hic dic q hoc ꝟbū pōt z B ifinitū mori pōt determiare actū vel potētia. si potentia: tē ē sensus q Adā i statu inocētie hēbat posse vt illud corpus dissolueret. z hic sensus est verus z catholic⁹ vt eū approbat hic magister in fa. Si aut referūť ad actum: tūc ē sensus q Adam poterat dissolui i statu inocētie: ita q siť eēnt pena corruptōis z inocētia. z ga ista repugnant. iō B sensus ē falsus. Ex gbus colligē posumus q hōi i statu inocētie ꝛueniebat posse nō mori: z i statu glorie ei tn cōuenit nō posse mori. z nō posse nō mori ꝛuenit ei i statu nāe corrupte. Et de B ēt ponit tex. i decret]. de ꝛse. di. 5. c. placuit vbi dr sic placuit q figs dixēit Adā p mū hoiez mortalē fcm vt siue peccaret siue nō moreret i corpe. i. corpaliť: nō pcti merito: sed nccitate nāe anathēa sit zc. ¶ Tertio nōduz q ista ons nō ꝟz. mortale z immortale sūt differentie opposite sic rōale z irrōale. sz rōale z irrōale de eodē siť respectu eiusdē ꝟificari nō pōt vt p3. q nec mortale et imortale. z p ons falsū ē q hō eēt mortal z imortalis. Et rō q̄re ista cōsequtia nō vz. ē. qm imortale qd puat actū z bitū bn opponiť mortali simpliť: sz imortale qd puat actū z nō bitū nō opponiť mortali fm qd. vnde si aliqs eēt imortal actu. tn bitu mori posset. B eēt mortale fz qd: z ita mortale z imō tale fz quid nō opponūť. Et si dicēs pr Ambrosi maior hic gīat difficultas. dic q̄so. dices pater ā guo sic. Sic se hz simpliť ad simpliciter ita fz qd ad fz qd. sz mortale simpliť oppoit imortali simpliť. g mortale fz quid oppoit imortali fz quid. Dico aia mea q diceres ꝟuz si mortale z imortale fz quid diceret de eodē eadē ratione z respectu: qd ñ ē i pposito nro. Nā hō erat mortalis p nāz z imōtalis p graz. mō mortale p naturā z imortale p graz nō opponūť. bn aut mortale p nāz z imortale p nāz: z mortale p graz z imortale p graz opponūť. q̄re zc. Et h volo ti bi sufficiāt. p pria ꝟitate. ¶ Octū ad faz dico fz cōz theologoz scholā q iusticia originalis nō ē aliud nisi q̄da bitualis q̄litas q a solo deo ꝛabatur z ꝛseruabať: p qua appetit⁹ sensitiu⁹ siue inferiores aie vires nō pualebāt rōnē. nec repugnant ꝺ dcā rōnis supioris. Si āt q̄riť vbi ista q̄litas subiectiue fundaret: diuersitas ē doctoz. Quidā dr i volūtate: qm volūtas istū bitum accepat vt p ipsā sensualitas rōni subderetur. Aureolus āt z alij nō nulli aiūt q erat subiectiue i sensualitate. qz genz. dicit. Erāt nudi ābo: nec erubescebāt. Et Aug]. ꝺ iulianū dic hoiez ꝓpter peccatū puatū eē illa obediētia q̄ erat i mēbris ei⁹. Alij dr q pncipaliť erat i volūtate: z cōsequnter i sēsualitate. Sz doctō subtiliť primū mōz dicēdi sequť. ¶ Sz q̄mōlz boc fuerit: sufficit q ista originalis iusticia inerat hōi pusq̄ deo rebellis fieret: q̄ puatus ē ꝓpter pctm. Sz dic q̄so pater Ambrosi. an ista iusticia originalis restituat nobis p baptismū. vr. n. q nō. qz adbuc p⁹ babtismū vires iferiores z sensualitas ꝺ rōnē militāt ad Ro. 7. Uideo aliā legē i mēbris meis repugnantē legi mētis mee: z captiuū me ducētez i lege pcti. Dico aia mea q i baptismo restituit iusticia originalē q̄tū ad B q supiores ps aie ꝟsequitur ꝺo. p⁹ puatoez ierat culpe reat⁹: sed ñ restituitur q̄tū ad B q vires inferiores subiciant rōi z hoc ē ex defectu ꝛcupie q̄ remanet p⁹ baptismū. z ꝟz hoc dr ēt q licet in baptismo restituat iusticia originalis inq̄tū supiores ps deo cōiungit nō tn restituit q̄tū ad B vt detur anie virtus p quā posset cōseruare corp⁹ absq̄ corruptiōe. vñ manet p⁹ baptismū nccitas moriēdi. ꝓpē ꝛcupiscētiā remanētē ēt p⁹ baptismū. q est māle pcti originalis fm btūz Tho. in 2°. sniaz. z i qōib⁹ de pcto. Sz q̄so vnū aliud ꝟbū. nō. n. mihi vr iurdicū q ꝓpter pctm Ade z Eue debē tota nā humana puari ista iusticia originali. nā corruptoi feriori nō corrūpitur superius. nō. n. sequit h ō nō est. g aial nō est: sz potius eō. modo nā humana est superius ad quācūq̄ personā humāe nature. quare segtur q persona⁹ infectio ipsi⁹? Ade nō potuit corrūpē totā nām humanā pctō originali. Alia mea boc argumētū facit btūs Tho. in dictis qōnibus de pctō. vbi q̄riť an pctm Ade originaliť z seminaliť descēdat i posteros. Et q: ē bona rnsio. ideo pono eā ad lraz. dic. n. beatus Tho. ibidē. q sz nā humana absolute accepta i plus se bēat q̄ psona: tm nā humana tota aut in clusa i vna persona: sapit nāz persone. i. icludit ifra limites psone: nec i plus se hz. z q nā hūana sic erat i Adā: potuit ipse corrūpe totā: cū ōs ab eo semialiť descēdentes ipsā humanā naturā accipiāt. sicut si aq̄ corrūpet i fonte corrupto ꝺ ueniret ad totū riuulū discēdēte ex fōte. z B itel lige nisi i aliq̄ semialiť discēdēte eēt data aliq̄ ꝓpuatio sic tenez⁹ ꝺ ꝟgine gliosa fz verā opinē quā sequor z sēp sequar. q̄re zc. ¶ Octū ad ētiā ꝟitatē dico q triplex fuit occasio mortis. s. diuina lex: diabolica iuidia. z hūana ꝛobediētia. ¶ Prīa occasio fuit diuina lex. Statuit enī de⁹ ꝓmo hoi q si de ligno q̄d erat i medio paradisi comederet mozeret. Sed de boc stati mouebo aliq̄s difficultates. ¶ Secūda occasio fuit diabolica iuidia. ait. n. Bernard⁹ sup illud Jone. 3 ꝓpt̄ me venit bec tēpestas. q diabol⁹ videns i diuina essētia dū adhuc angel⁹ eēt sibi reuelatū q ꝟbū hūanari ꝺbebat: supbiuit. z vlteri⁹ us ꝛspiciēs z videns q illi humane nature a ꝟbo assumpte iclinari debēt: ferre nō valēs. a deo cum tercia āgelo⁹ pte rebellauit. z post ei⁹ deiectiōnē videns hoiem creatū: cui antea nouerat in cliari se debere tentare illū ꝓcurauit. z ide bellū sūmēs vnde debilioē ispicieabt itroitū: mulierē tanq̄ infirmioē aggressus tentauit z deuicit: z p illā virū supauit. z sic: mors iuasit. Et fm boc mors a morsu dici. pōt: eo q mors ligni veriti mors iutroducta ē. ad Ro. 5. c. ꝓper vnū hoiem mors itroiuit i orbē terraz. Ex gbz segť tertia occasio mort]. s. humana ꝛobediētia vt p3 intuenti. Sz circa istā mām q̄ro primo an alia icōmoda z mala q̄ quottidie patiur sint secuta i penā pcti originalē. ¶ Scdo q̄ro q̄re ds mētionē nō fecit de aliq̄ ꝓcepto morali: sz solum istud ꝓceptū cerimoniale dedit ne. s. comedēt ꝺ ligno scie boni z mali. ¶ Tertio q̄ro q̄re solum ꝓceptū circa actū gule dedit z nō de alijs: cū aliter ēt peccare possz q̄ p eſu pomi. ¶ Quarto q̄ro ad qd opportuit ꝓceptuz dare vt de alijs arboꝛib⁹ paradisi comedēt cū ad boc naturaliť inclinaret: z etī ad suā ꝓpetuationē esus ligni vite sufficēt. ¶ Quito q̄ro qualiť boc sibi ꝓcepit an voce sensibili: an p angelū: vel qūo. Volo q ista qnqz videamus. ¶ Quantū ad pmū dico fm btūz Tho. vbi s q pena q̄dā ē taxata: q̄daz cōcomitās. ꝟbi gra. posito q iudex p aliquo crimie excecari quēdā sentētiet: certe excecatō pena taxata est a iudice p crimine. alia autē q̄ sequūť ex cecitate incōmoda: vt medicaī z b⁹i

Universidad de Deusto
Biblioteca

fuit pene cõmitantes penã taxatas, sic ꝛ in ppo
sito.nã bõi i pmordio suo data fuit iusticia ori
ginalis: vt dictũ ẽ in pcedẽti ꝟitate:p quas po
terat se ab oib⁹ icõmodis q̃ nũc patimur ꝓser
uare:q̃ iustícia ꝑuat⁹:taxata pena fuit mors:ex
q̃ alie pene sũt inumerabiles cõsecute. ꝙre ꝛc̃.

¶ Octus ad ⁊z dico q̃ nõ fuit op⁹ bõi mõtalia
pcepta dare:qm̃ p nãlez simꝫ ⁊ ꝟtualẽ sue rõis
ꝛ volũtat⁊ necnõ ꝛ sensualitat⁊ rectitudinẽ suf
ficiẽter iclinabat ꝛ istruebat. Dedit ãt de⁹ ei
ħ pceptũ cerimõiale ad pñs ppẽ tria. Prio
ppẽ mai⁹ bõis meritũ ꝛ altioris exercitij ma
iorẽ ornatũ vt.s.alti⁹ dine volũtati subiaceret
tã mẽte q̃ corpe:ꝛ volũtatẽ ppriã p dina i dei
obsequz captiuaret. vñ q̃ sic bõ constitutus erat
ex corpe ꝛ itellectu: sic debuit ꝑm vtrãq3 nãm
illuminari itellect⁹ qdẽ habitib⁹ ocreatis: sen
sus ꝑcepto sensibili:ꝛ sic se totũ itelligẽ posset
captiuandũ in obsequz dei. 2°. ppẽ bois iex
cusabile rõnez.si.n.grandẽ rez ꝑcepisset ut
forte excusationẽ hrent:sz qz rẽ taz modicaz p
cepit:si ꝑceptũ negligerẽt: clarissime cernerẽt
se excusationẽ nõ hre. Inde Naamã sirus cuz
ad Heliseũ p sanãda lepra accessissz:ꝛ Helise⁹
dixisset. Uade ꝛ laua te septies i iordano ꝛ mũ
daberis.ꝛ dictũ ppẽ subsanasset: dicẽs melio
ra cẽ balnea egypti:serui ei⁹ dixerũt ei. Si rex
grandẽ ꝑcepisset tibi ppẽa facẽ debuisses:q̃
to magis qz dixit. Uade ꝛ laua te septies ꝛ mũ
daberis. q̃si dicẽ vellẽt.ñ bẽs excusatiõis rõnẽ
sic ꝛ in pposito. 3°. ppẽ xp̃i singlaris obedi
tie triũphationẽ.ħ.n.lignuz figura erat altissi
mi mysterij crucis:vt sic p trãsgressionẽ ligni
veriti bõ vincẽdus ꝛ dei gra ꝑuãdus erat: ita
p obiaz ligni crucis recuperãd⁹ ꝛ in dei gra re
stituẽdus erat. Inde tpe passionis xp̃s cũ anta
ritudinẽ ligni crucis oppositã dulcedini ligni
veriti ãte oculos cernẽt:clamare cepit. Pater
mi si possibile est ꝛc̃. vsqz fiat voluntas tua.

¶ Octus ad ⁊tiũ dico q̃ iõ de esu siue gustu mẽ
tionẽ fecit ꝑceptũ dando: vt mistice itelligeret
nullũ corruptibile eligendũ deo spreto. Soluz
.n:se bõi dedit saporãdũ ꝛ degustãdũ: ꝛ finaliꝫ
fruendũ:ꝛ nõ aliquã ereaturã.i gustus cibi ve
titi noie ds ipse pdocuit oẽs creaturas nõ esse
degustandã ipso spreto. Ad q̃rtũ dr̃ q̃ q̃uis
ꝑmus bõ nãliꝫ ad esuz alioꝝ lignoꝝ iduceret
cũ se cibo ꝛ alimẽto idigẽ videret: vt vita eius
ꝺseruaret: tñ ꝺgruũ fuit de illis facẽ ꝑceptum
vt comederet. vt itelligeret se facillime ab esu
ligni veriti abstinẽ posse: cũ tantã alioꝝ bono
rũ fructuũ copiã comedẽdi hret. Uel põt dici
si opio Aug. ꝟa ẽ.s.q̃ in ligno vite nõ solũ que
dã ꝟius vite nãlis erat:sz et occulta q̃daz ꝛ sa
cramẽtalis existẽtia dine ꝟtutis ad quã ptigẽ
bõ nõ poꝫat nisi p spãlez reuelationẽ. ꝛ iõ ꝑce
pit vt comederet de ligno vite: vt maximaz li
gni ꝟtutẽ p spãlez reuelationez itelligeret ꝛc̃.

¶ Ad gntũ dr̃ q̃ ex textu Sen.q̃ illoꝝ vt alio
rũ modoꝝ fieret tale ꝑceptũ nõ clarescit. mo
dus tñ ex oibus ꝺueniẽtior fuisse vr̃: vt sic bõ
fuit ex aĩa ꝛ corpe:ꝛ plustratus lumie nature
ꝛ gr̃e:ꝛ sub angelo custodia deputat⁹: q̃ p an
gelũ a deo ꝛ p vocẽ sensibilẽ ꝛ intelligibilez ħ
ꝑceptũ accepit. Sz an Adaz deũ viderit p essẽ
tiã ad pñs relinq̃mus. Hãc si mãm ingredere
mur: op⁹ eẽt vt diuersas doctoꝝ opiones po
nerem⁹.ꝛ lõgi⁹ q̃ expedit ħ nr̃ ꝑmo pgredẽr.
Quare sufficiãt tibi aĩa mea ħ p pñti ꝺclone.

¶ De esu ꝛ natura ligni vite ꝺclo tertia.

Hcipe ẽtiaz ꝺclonez.vz.·Postq̃ bõ per
didit sua culpa iusticiã originalẽ. q̃tũ
cũqz de ligno vite comedisset: vitã nũ
q̃ fuisset ꝺsecut⁹ imortalẽ. Ubi tres igramus
ꝟl. vz. Prĩa ꝟi.ẽ ista.ad qd fuit op⁹ ad vite p
mi bois sustẽtatõez vlẽ alioꝝ padisi deliciaꝝ
fructuũ comestionẽ etiã comedẽ de ligno vite
Secũda ꝟitas est.ponamus q̃ bõ p⁹ pctm̃ ꝺ
paradiso expulsus nõ eẽt:an p esum ligni vite
ꝑpetuari potuisset. Tertia ẽ.posito q̃ ñ pec
casset:an obisset si de ligno vite non comedis
set. Octum ad pmaz dico q̃ bõ i statu inocẽ
tie duos effec⁹ habebat nãles vt dicẽ dns Bo
nauẽt a.pmus erat humidi radicalis p actionẽ
caloris nãlis depditio. Secũdus erat vigor
nãlis debilitas ex comestione extranei ꝓueni
ens Uñ ex sñia Aristotel⁹ p⁹. de generatiõe q̃
aliq̃d generãt ex aliquo extraneo alimẽto ad
iũctũ ei q̃ ꝑus erat humido ꝑsistẽti: minuit
ꝟtutẽ actiuã spũs. ꝟbi gratia. Si aqua misceat
vino.nã q̃to plus aque vino cõmisceꝫ: tãto vi
nũ magis i ꝟtute minuit vt tã dẽ vinũ aquosũ
fit: ꝛ eius spiritus ꝛ ꝟtus amittit. Sic etiã a si
mili ẽ i sũptione cibi.nã q̃uis p cibuz repet bu
midũ radicale:nõ tñ i vigore ponit⁊. vñ fit vt fi
nalit̃ soluat ꝟtus illa:ex qua segit senect⁹ ꝛ de
crementũ: ꝛ tãdẽ corpis dissolutio. De⁹ q̃ glori
osus tã q̃ ꝟus ꝓuisor talib⁹ defectib⁹ ꝓuidit
ꝛ ꝺ pmuz p esũ aliorꝝ lignoꝝ padisi subueniẽ
bat. Contra secũdũ ꝟo p esuz ligni vite. habe
bat.n. lignũ vite ꝟtutẽ qndã fortificãdi vigorẽ
spũs.ꝛ p pñs debilitatẽ ei⁹ restaurãs. nec semel
tm̃ comestus id fecisset.sz necesse erat iterata
comestio: vt rõ illi tũc tempis ꝓuasisset.ꝛ rõ ẽ:
qa ꝟtus cuiuscũqz corpis cst finita:ꝛ lignũ illõ
corporeũ erat:ꝛ p pñs finite ꝟtutis.quo fit vt
semel sumptũ vitã p tpe ifinito dar̃ nõ posset.
seruabat aũt vitã vsqz dũ bõ ad gloriaz trãsla
t⁹ eẽt. q̃re ꝛc̃. Octũ ad ⁊tiã ꝟitatẽ dicẽ dominũ
Bona.di.19.secũdi sui q̃ ea lege qua ꝺina iusti
cia nõ patit̃ inocẽtẽ pũiri ꝛ mori:nõ patit̃ etiã
malũ ipunitũ ptrãsire.ꝛ ideo dinũ decretũ fuit
q̃ si bõ diuinũ mãdatũ ꝑteriret: vita corpali p
uaret. vt sic volũtas a ꝺo recederet:sic aĩa i vi
ta corp⁹ ꝺserẽt. Cũ ãt dinũ decretũ iuiolabile
eẽt: hic ẽ q̃ postq̃ homo peccauit q̃tũcũqz ꝺ li
gno vite comedisz nũq̃ euadẽ mortẽ potuisz
Dicẽ tñ possum⁹ q̃ maiorẽ ei vite diuturnita
tẽ otulisset:sz nõ vite iterminabilitatẽ. q̃re ꝛc̃.

¶ Octũ ad ⁊tiaz dico q̃ si bõ in statu inocẽtie
ꝑ durasset:esuz ligni vite nũq̃ religisset:cũ illõ
ꝺs dedisset i mãdatis. Et dato etiã q̃ a deo de
ħ preceptũ nõ bũisset:cũ ꝓfecte suos cognosce
ret defect⁹: de qbus i ꝑma ꝟitate bui⁹ ꝺclonis
dixim⁹:nã ipsa dictasset vt de ligno vite ac
cepisset ꝛ comedisset. Et iõ dicit magr̃ sniaruz
vbi sup̃.q̃ posito q̃ non comedisset oino mo
rtuus eẽt nõ qz moꝛs eẽt añ pctm̃:sz qz nõ come
disset: aut diuinũ aut nãe dictamẽ trãsgressus
eẽt:ꝛ p pñs mortaliter peccasset. ppẽ qõ mor
tuus esset. Utrũ autẽ mors sit ꝓcise pena pcti
ad pñs relinquamus. Audi g̃ Aug. sup Ecñ.ad
lfam:ꝛ allegaẽ a magr̃o.dis. vt s.c.ꝺ hac ꝛo ho
minis imortalitate ꝛc̃. Caro iquit Ade añ pctm̃
ita imortal⁊ creata ẽ vt p alimonias .s. ligni vite
eẽt mortis ꝛ doloꝝ expl⁹. sic g̃ imortal⁊ ꝛ icorrup
tibilis cõdita est caro bois: vt suã imortalitatẽ
ꝛ icorruptiõnẽ p obseruãtiã mãdatoꝝ dei custo
diret. i qbus mãdatis ħ ꝺtinebaẽ: vt de illis li
gnis ꝺcessis mãducaret:ꝛ b⁹. supple q̃tũ ad mã
datũ nãe:ꝛ ab interdicto abstineret. ꝛ ħ supple
q̃tũ ad mãdatũ discipline. ꝛ per boꝝ cõcessoꝛũ
eduliũ imortalitatis dona cõseruaret donec cõ
paralibus incremẽtis pductus ad etatẽ q̃ ꝺdito
ri placeret multiplicata pgenie ipso iubente sũ
meret de ligno uite. q̃ pfecte imortal⁊ fact⁹ cibi
alimẽta nõ vlteri⁹ regrẽt. hec Aug. Et go⁹ ꝟb
satis appet q̃ caro ꝑmi bois imortalitatez in se
habuerit: q̃ p alimõiã cibor̃ ꝺseruarẽt vsqz ad
tps trãslatõis sue i meli⁹: qñ ꝺ ligno vite come
deret ꝛ fieret oio imortalis ita vt nõ possz mo
ri. hec sũt ꝟba magr̃i i lra. Et hec sufficiant ꝓ p
senti materia. quare ꝛc̃.

¶ De stupẽdis nũciis mortis ꝺsideratio ꝑa:

Ecũdo loco mor
tis stupendã nũciabilitatẽ videam⁹
Ubi tres alias conclusiões subiũga
mus q̃rũ ꝑria ẽ ista. Diuersi ꝛ innume
rales iopinati casus q̃s idices pluribus cerniz⁹
ꝺtingẽ pculdubio posteris videtibus silẽt mõ
tis euẽtũ videt̃ nũciare. Scda ꝺclo est ista. i
firmitates corpales q̃bus iuste flagellãur: mo
tẽ nobis nũciant vt corrigãur. Tertia ꝺclo ẽ
ista misera senectus quã si diu viuius nõ possu
mus decliare mortis falcẽ q̃ vita nostra succi
datur videtur apportare.

¶ De diuersitate fortuitorum cõclusio prima.

Hcipe primã ꝺclonẽ. vz. diuersi ꝛ inũe
rabiles ꝛc̃. Ubi tres iquirãs ꝟitates.
vz. Prĩa ꝟ.ẽ ista.quot sũt diuersi vite
nr̃e fines. Scda ꝟi.ẽ.quare ꝺus tot diuersos
mortis sinit ꝺtigẽ fines. Tertia ꝟi.ẽ ista. an
malus vite finis sit signũ eẽne dãnatõis. ¶ Octũ
ad primũ dico q̃ Prosp ad hoc rñdet dicens.
Ferro: peste: fame: vinculis algoꝛe: caloꝛe: mille
modis miseros mors capit vna boies: faciunt
ad hoc auctoritates. Senece supius allegate in
secunda conclusione ꝛ tertia ꝟitate prime con
sideratõis huius rmonis. Ubi aĩa attẽde ꝓmo
nib⁹ meis ꝛ p regla tene vnũquẽqz.s.i hac vita
diuersis ꝛ inumeris pericul̃ subiectũ: sed hic sũ
mopere cauẽdũ est: ne si corpus nouo genẽ mõ
tis vitã finiat. aĩa ad minus i baratruz ꝓcliteẽ
sempiternũ. Audi moralissimũ Senecã ad Lucil
lum epla.71. Citius ingt mori aut tardi⁹ ad rez
nõ pertinet. bñ ãt mõi aut male ad rẽ ptinet. bñ
ãt mori ẽ effugẽ male viuendi piculũ. itaq̃ esse
minatissimã vocẽ illius Rodij existio: qui cuz
i caueã ꝺiect⁹ eẽt a tirãno:ꝛ tãq̃ ferũ aliq̃ aial
alereẽ: suadẽti cuidã vt abstinẽt a cibo. Dia in
quit bõi duz viuit spanda sũt ꝛc̃. ħ ille. Uis tu
aĩa mea q̃dã ne dũ bonoꝝ: verũ ẽt malorũ di
uersos ꝛ iopiatos dicaz fines. Nonne.3. Regl.
scribit̃ de q̃dã sancto viro ꝛ ppha: post q̃ a do
de idolatria Hieroboaz conectus ꝛ icrepatus
eẽ domũ rediẽs a leõe extitit strãgulat⁹: Nõne
Josias inocẽs ꝛ dei fidelissimus ꝛ optim⁹ fu⁹ i
egypto a rege ifideli i bello occisus ẽ: Nõne iu
uenis gdã vt Greg. refert. 4. li. dialogorũ infir
mitate acerbia ꝗuatus: postea ꝑijs manib⁹ late
ratus: ꝛ morsibus ꝑrijs dilaniat⁹ iterijt: Silz
de q̃dã matrõa legius q̃ cũ ꝑrijs fillis i bello oc
cisũ audisset q̃ tñ mĩme verũ erat: ꝓ magnitu
dine doloris ꝺie quadã domũ veniẽs: filiũ do
mi repiens ꝓ gaudio crepuit ꝛ mortua ẽ. Et vt
de sceleratis aliq̃ dicã. Nõne Antioch⁹ de q̃. 2.
Macha. 9. legit̃. ga nõ potuit obtinẽ q̃ volu
it pre tristicia ꝛ dolore mortu⁹ ẽ: Sisara cruꝺ
lis tirãn⁹ ꝓ manũ femie clauo ꝛ malleo itẽ: fect⁹
ẽ. Judicũ .4. Saul g crudeliter Dauid ꝑsecut⁹
ẽ ꝑpie se gladio iterẽit. i. Reg. 21. Holofernes
pessim⁹ ꝓ manũ fratr⁊ capite est truncat⁹. Judi
cuz.2. Herodes de quo dr̃ Actuũ. 12. Misit he
rodes rex man⁹ vt affligerent quosdam de eccla
ꝛc̃. ab ãgelo dei ꝑcussus ꝛ ꝺsũpt⁹ a ꝟmib⁹ expi
rauit. vt ibidẽ dr̃ i fine capli. Infinita fere pos
sẽt adduci exẽpla: sz ista sufficiãt ad pñs. ex q̃bz
satꝫ pz q̃tũ ad ꝓpositũ dcm Senece q̃dã i epla
ad Lucillũ. 70. i mediũ adducẽ possuz⁹. Nihil i
quit meli⁹ eẽna lex fecit q̃ q̃ ynũ itroitũ ad vi
tã dedit ꝛ exit⁹ multos. q̃re ꝛc̃. ¶ Octũ ad scdaz
⁊i.ẽ notanda q̃dã doctria btũ Tho. ꝑte pria. q.
22. q̃ omnipotens deus cum sit omnium entiũ
prouisor generalis ad ipsius prouidentiam p
tinet vt permittat quosdã defect⁹ cẽ ꝛ ꝺtingẽ i
pticularib⁹ q̃busdaz reb⁹: ne bonum vniuersi
pfectũ impediat. Si.n. oia mala ipediret deus
multa bona deessent i vniuerso. nõ.n. esset pa
ciẽtia martirũ si nõ esset psecutio tyrãnoruz.
vñ dicẽ Augu. in Encha. q̃ nũq̃ deus ꝑmitterz
aliq̃d defectũ icurrẽ nisi ex illo bonũ aliquez
effectũ elicerz: sz ꝺ ħ satis dixim⁹ supr̃ dñica ꝓ
vide ibi. Ex his accipe aĩa regulam. q̃ si diuer
sos eueñt⁹ ꝛ iopinatos aliq̃b⁹ accidẽ cernis ti
bi ⁊tidẽ ꝺtingẽ posse animo reuoluas. Errat
.n. ait Boeti⁹ q̃ oẽs ipet⁹ fortune credũt Audi
Senecã ad Lucillũ epla.4. Neminẽ igt eo fõ
tuna ꝓuexit vt nõ tm̃ illi miarẽt q̃tũ ꝓmise
rat. Noli huic trãgllitati ꝺfidere. Memento:
mare euertit̃ eodẽ die vbi luserũt nauigia sor
bẽt: ꝛ idez epla.74. Nanc imaginẽ ingt anio

Universidad de Deusto
Biblioteca

tuo ꝓpone:ludos facere fortunā:z in hūc mo
taliū cetū:honores:diuitias:gr̄az excutē.Quo
rū alia iter diripientiū man⁹ scissa sūt.alia infi
da societate diuisa.alia mag̃ detrimēto eox in
ḡs deuenerūt ipēsa.Et idē epla vltia. Interim
igt ꝺ morde:ꝺ tene.Aduersis nō succūbe:letis
nō crede:oēz fortune licētiaz i ocul⁹ habe tā
gcgd pōt facē factura sit:gcgd expectatuz est
diu leuit credat tē.ꝺ sufficiāt ꝓ ista xi. ¶ Ad
tū ad ꝓmaz xi.dico ꝺm Nicolaū de lira
sup capto gnto z sexto Ben.g ꝓpt sex rones
antiq longiores ducebāt vitaz ḡ nos. ¶ Prio
ex bonitate cōplexionis ꝓmox parentuz.nam
cū ipsi fuerint a deo imediate formati: z ꝓ nās
oēs pfecte cōplexionati:z illa bonitas magis in
ꝓpinquos vt fuerūt antiq ḡ in remotos vt su
m⁹ nos descēderit ꝓ seminalē gr̄ationē: equū
est vt illi lōgiore vita supuiuerent. ¶ Secūdo
ex mō viuēdi.tempatissime.n.illi viuebāt:mic
aūt vt plurimuz intēpatissime. Ecc.37. ꝓpt
crapulā multi pierūt. Inde ꝺns ait. Luc.21. Ca
ue ḡuent corda vra crapla z ebrietate. ¶ Ter
tio ex bonitate nutrimēti.ante.n.diluuiū meli
ora fuerūt ēre nascētia:z ideo melioris nutri
mēti.Et rō est bec.qm̄ diluuij iundatio ex agis
oceani fuit ex magna pte:z qm̄ salse sūt iducte
sterilitatez. ¶ Quarto ex scia Ade. Adam eīm
oiuz naturaliū rex pfectā ꝺ habuisse noticiā
z ꝓ ns berbaz vires:z lapidū vtutes q̄ pluri
mū faciūt ꝓ seruatione vite cognouit: z suc
cessores docuit:z sic illis etiā posteri vtebāt.
¶ Quinto ex diuina dispositione: vt.s.p lōgā
hominū vitam cito multiplicarēt humanum
genus. ¶ Sexto ex bono aspectu sideruz sup
regionē illā.aspectus nāqz celi multuz facit ad
vite diuturnitatē.bec de itētiōe pfati doctoz
Ego tn̄ i hac pte nescio qd dicā:quid ad rez g
illi cētū z vltra supuixerint ānis z tādē vt nos
mōtui sint oēs:Audi Senecā ad Lucillū epla
71. ¶ Prenauigauius ingt Lucilli vitā: z quēad
modū i mari:ut ait Virgili⁹ noster. Terre vr
besqz recedūt sic i occursu rapidissimi tpis:pri
mū puericiā abscōdim⁹: deinde adolescentiaz
deide qcquid illud ē inter iuuenē z senē medi
um i vtriusqz ꝺfinio positū:deide ipos senectu
tis optimos ānos nouissime icipit oñdi publi
cus finis gñis hūani tē.Et idē ad enndez epla
centesima.Dimidiū ingt vite dōmit. adiice la
borēs:luct⁹.pericula:z itelliget nouissima vita
minimuz eē qd viuit.hec ille.vide ēt de hoc ō
feria qnta scde dnice in secūda ꝺsideratiōe.q̄re
tē. ¶ Ad tū ad ꝓmaz xi.dico q̄ mors pōt dupliciē
ꝺsiderari.vno mō vt corruptio vite z ꝓuatio
boni nālis.z vt sic nō habet appetibilitatis ra
tionē.Et ꝺm hoc eadē ratione qua hō viuere
cupit naturalit:mortē fugit z euitat:qa a pri
cipio gñi animantiū omni ē a natura tributuz
vt se vitam corpusqz tueat:declinet que noci
tura videnť:z q̄ ad viuendum nēcia sūt ¡grat
z paret:vt ait Tullius primo de officijs. Alio
modo pōt ꝺsiderari mors vt q̄dam ꝺdtio na
ture z ordo dei.z sic cum venit acceptanda ē:

Accipe ꝓmaz ꝺclonez. vz. Infirmitates cō
porales gbus iuste flagellamur mortē
nobis nūciāt vt corrigamur. Ubi tres
ingramus ꝓitates. vz. ¶ Prima xi.est ista. An
longiore vita q̄ nos viuerēt antiq. ¶ Secūda
xi.est. An mors cū venit acceptāda sit. ¶ Ter
tia xi.est. Quod est magis ꝺrium bone mortī.
¶ Ctuz ad ꝓmaz xi.dico ꝺm Nicolaū de lira
sup capto gnto z sexto Ben.g ꝓpt sex rones
antiq longiores ducebāt vitaz q̄ nos. ¶ Prio
ex bonitate cōplexionis ꝓmox parentuz.nam
cū ipsi fuerint a deo imediate formati: z ꝓ nās
oēs pfecte cōplexionati:z illa bonitas magis in
ꝓpinquos vt fuerūt antiq q̄ in remotos vt su
m⁹ nos descēderit ꝓ seminalē gr̄ationē: equū
est vt illi lōgiore vita supuiuerent. ¶ Secūdo
ex mō viuēdi.tempatissime.n.illi viuebāt:mic
aūt vt plurimuz intēpatissime. Ecc.37. ꝓpt
crapulā multi pierūt. Inde ꝺns ait. Luc.21. Ca
ue gruent corda vra crapla z ebrietate. ¶ Ter
tio ex bonitate nutrimēti.ante.n.diluuiū meli
ora fuerūt ēre nascētia:z ideo melioris nutri
mēti.Et rō est bec.qm̄ diluuij iundatio ex agis
oceani fuit ex magna pte:z qm̄ salse sūt iducte
sterilitatez. ¶ Quarto ex scia Ade. Adam eīm
oiuz naturaliū rex pfectā ꝺ habuisse noticiā
z ꝓ ns berbaz vires:z lapidū vtutes q̄ pluri
mū faciūt ꝓ seruatione vite cognouit: z suc
cessores docuit:z sic illis etiā posteri vtebāt.
¶ Quinto ex diuina dispositione: vt.s.p lōgā
hominū vitam cito multiplicarēt humanum
genus. ¶ Sexto ex bono aspectu sideruz sup
regionē illā.aspectus nāqz celi multuz facit ad
vite diuturnitatē.bec de itētiōe pfati doctoz
Ego tn̄ i hac pte nescio qd dicā:quid ad rez g
illi cētū z vltra supuixerint ānis z tādē vt nos
mōtui sint oēs:Audi Senecā ad Lucillū epla
71. ¶ Prenauigauius ingt Lucilli vitā: z qualiad
modū i mari:ut ait Virgili⁹ noster. Terre vr
besqz recedūt sic i occursu rapidissimi tpis:pri
mū puericiā abscōdim⁹: deinde adolescentiaz
deide qcquid illud ē inter iuuenē z senē medi
um i vtriusqz ꝺfinio positū:deide ipos senectu
tis optimos ānos nouissime icipit oñdi publi
cus finis gñis hūani tē.Et idē ad enndez epla
centesima.Dimidiū ingt vite dōmit. adiice la
borēs:luct⁹.pericula:z itelliget nouissima vita
minimuz eē qd viuit.hec ille.vide ēt de hoc ō
feria qnta scde dnice in secūda ꝺsideratiōe.q̄re
tē. ¶ Ctuz ad ꝓmaz xi.dico q̄ mors pōt dupliciē
ꝺsiderari.vno mō vt corruptio vite z ꝓuatio
boni nālis.z vt sic nō habet appetibilitatis ra
tionē.Et ꝺm hoc eadē ratione qua hō viuere
cupit naturalit:mortē fugit z euitat:qa a pri
cipio gñi animantiū omni ē a natura tributuz
vt se vitam corpusqz tueat:declinet que noci
tura videnť:z q̄ ad viuendum nēcia sūt ¡grat
z paret:vt ait Tullius primo de officijs. Alio
modo pōt ꝺsiderari mors vt q̄dam ꝺdtio na
ture z ordo dei.z sic cum venit acceptanda ē:
q̄ñ sic statutū est bōi sel mori. Et ꝺm hoc itelli
guntur plura dcā moralissimi Senece. Audi eū
epla ad Lucillū.98. Oia ingt ad q̄ gemim⁹ z ex
pauiscim⁹ tributa vite sunt. Et q̄si statī oia ista
in longa vita sunt:quō in longa vita sunt pul
nis z lutū z pluuia. Et epla.83.ait. Mors ē illa
qdē ē q̄ mala nō sunt:hz tamen speciez mali. sui
quidē amor ē z permanēdi:seruādiqz ista vo
luptas atqz aspernatio dissolutionis.quia vide
tur nobis multa bona eripe:z nos ex hac cui as
sueuimus rerū copia educē.illa ad q̄ transituri
sumus nescius qualia sūt:z horrem⁹ ignota:nā
lis ēt tenebrarū ē met⁹ i quas aditura mors cre
dit tē.Multa.n.de hoc dicit i hac epla. Et idē
epistola.94. Obiurgāus igt quottidie fatuz q̄
re ille non rapitur:quare ille i medio cursu ra
ptus est:quare ille nō rapit. q̄re senectutē z sibi
z alijs grauē extendit.vtrū obsecro te equius
iudicas tenē:an tibi parere nām? qd autez inē
est q̄cito ereas. vnde tibi q̄qz exeundum est:
ñ vt diu viuāus curāduz ē:hz vt satis.nā vt diu
viuas fato opus est: vt satis aio.s.opus est. Et
bec sufficant ad pñs q̄ḡuis ad hoc ꝓpositū mul
te sint auctoritates. ¶ Ctuz ad tertiā xi.dico
q̄ ꝺriū bone mōti ē mortale pctm̄. Nō.n.ꝺ be
ne mori qui male vixit male āt vixit q i mortali
bus culpis vitā finiuit. Audi eundē Senecam
ad Lucillum epistola quadam. Ante inquit di
em mortis morianť vitia:dimitte istas voluptā
tes turbidas. Nō.n.tantū venture nocēt sed ꝓ
terite z recte dicit ante diē mortis.q̄ñ vt dicit
Cesarius z Aug.i sermone inocētū: percutitur
bac aiaduersione peccator: vt moriens obliui
catur sui qui dū viueret oblitus est dei. Istis xi
tatibus sic deductis exēplo ꝓbare possumus i
firmitates corporales nuncios mortis esse Isa.
38. Egrotauit Ezechias vsqz ad mortē. ecce q̄ i
firmitas nuncius mortis fuit. z de Lazaro Jo:
xi.dicitur. Dñe ecce quē amas infirmatur. z sic
de alijs. Nō tn̄ q̄ licet ifirmitas mortis sit nun
cius non tn̄ ita necessarius nunci⁹: vt ea posita
mors ipsa ponatur:hz ita intellige vt mors non
pōt cuipiā nāliter cōtingere siue ꝓcuia ifirmi
tate. Audi textū.15.q:1.ꝺ.ut itaqz. Infirmitas in
quit que ꝓprie carnis dicit ē que elemētoruz
seu humorū cōcordia perturbata:caro ipsa af
fligitur:z tandē dissoluitur. vide q̄so calamita
tē nostrā. vix eniz quispiā reperitur qui non ab
vtero matris aliquā deportet infirmitatē. q̄ tā
dē grauatus per illā perit. quidā illoruz infirmi
tatem:quidā colicā:quidā podagram: quidam
ydropisim:tussim:vel paralisim patiuntur. plu
rimi torquentur dolore capit⁹:vel stomaci:z sic
de alijs. vnde q̄uis medicine auctores multa
suis i libris remedia scripserint:mortis tamen
remediū adiuenire nequierunt. q̄re tē. Dec suf
ficiant pro presenti cōclusione.

¶ Qō senectus est nūcius mort⁹ ꝺclo ꝺtia.

Accipe ꝺtiā cōclusionē. vz. miseria sene
ctus quā si longo viuim⁹ tēpore:ñ pos

sumus decliare:mortis falcē qua vita nra succi
datur videtur denūciare. Ubi tres ingramus
veritates videlicet. ¶ Prima vēitas est ista. q̄
sūt conditiones misere senecturis. ¶ Secunda
veritas est ista. vera z sancta senectus quan
tū debet honorari. ¶ Tercia xi.est. quomō se
nectus est nuncius mortis. ¶ Ctuz ad primaz
dico q̄ tres sūt ꝓcipales conditiones senectut
naturalis quodāmodo videlicet antecedētes:
cōcomitātes:z subsequētes. Antecedentes sūt
intriplici gradu. quedam sūt circa itellectum
quedā circa memoriā z volūtatem z quedā cir
ca omnia corporis mēbra. Circa intellectuz fit
mentis alienatio. circa volūtatē z memoriā fit
oblīuio z nō contentatio. z circa corporis mē
bra fit dolor. Dico p⁹ q̄ circa itellectū fit mēt
alienatio. vnde ls intellectus nō sit potentia or
gānica nec ōgāo corpis affixa. vt pz.3.ꝺ aīa. vbi
dicit pbus sic ad lram. Dico aūt itellectū q̄ opi
natur z itelligit aīa nihil eē actu coz que sūt an
te itelligē. vnde neqz misceri est rōabile ipsum
corpori. Qualēni aliqs vtiqz fiet: aut calidus
aut frigidus: si organū aliqō erit sicut sensitio
nunc āt nullū ē.s.calidum aut frigidū tē. tamē
dū homo senescit experiētia teste adeo i plb⁹
debilitat intellectus: ut plerūqz q̄si ad pueritiaz
deducatur. sicut de Alberto magno legim⁹ qui
sūmus fuit philosophoz: sicqz de alijs. Quedā
fiunt circa memoriā z voluntatem. faciliter. n.
senes obliuiscuntur z cum difficultate conten
tant: nescientes qd sibi velint. z vnū quodque
etiā minimuz illis impedimentum prestat. satis
ista nota sunt. Tertio loco aliq̄ cōditiones. cir
ca omnia corporis membra fiunt. deficiunt
enim in senectute crura: vt neduz currē: hz nec
passiz ābulare possint. dentes marcescūt: z pau
lati cadūt. oculi caligant z sepe excecantur. au
res surdescūt. male digerūt ꝓpter caloris na
turalis defectū: quo fit vt plurimuz frigidi fiāt
sicut de Dauid.3. Regl.p⁹ dicitur. Rex David
senuerat: habebatqz etatis plimos dies. Cunqz
operirēt vestibus: nō calefiebat: vnde nec Al
basc sūamitē cogīscē potuit male isup dōmūt
ꝓpter frigiditatez z humorum siccitatez. Fri
gescente ē z sanguine z humoī siccato ex nutri
mēti paucitate: ad cer⁹ brū pauci vapores ascē
dunt: quo fit vt pax dormiāt. Quid plura? do
lent i senectute ossa: dolēt neruli: vexāt mēbra
cuncta: boy: bey clamāt. ps. Sup lectū doloris
eius versasti omnes infirmitates eius. Et b⁹ō
p⁹imis. Secunde senum conditiones concomi
tantes dicuntur. Etsi quodammodo infinite
sint: tres tamē sunt principales. ¶ Prima est ide
fectu vrine. secunda i corpore stiptico. tercia in
virtute augmētatiua z nutritiua. ¶ Prima in
quā est in defectu vrine. Ubi nota q̄ vesica ē
vrine receptaculū ꝓcedēs ab epate. z vrina ē
colamētuz sanguinis z alioz humorum qui ab
epate tāḡ a fonte in totū corpus ꝓcedit. vnō
licet sit corpori vtilis: multotiens in senectute

Universidad de Deusto
Biblioteca

emitti non poteſt: vnde corroſio ſequit̃ z innumerabiles infirmitates ꝛc̃. ¶ Secũda ē incorpore ſtiptico. magna. n. cũ difficultate egerit: z vt plurimũ ſtiptici ſunt. ¶ Tercia ē i augmẽtatiua z nutritiua. ſenes enim non creſcunt: ſed decreſcunt. parũ nutrit̃ z parũ generant. ¶ Hec ſatis nota ſunt. quare ꝛc̃. ¶ Tercie conditiones dicuntur ſubſequentes. z hec etiam ſunt intriplici gradu. prima dicitur putredo. ſecunda corroſio. z tertia vilis eſtimatio z dicuntur ſubſequentes. ſcz mortem: quia poſtq̃ ſenes in miſeria vixerunt: tandem mors vitam eor̃ tollit: vnde ſequitur corpum putrefactũ Job. 25. Homo putredo z filius putredinis. caterua ẏmium corrodentiu̇ oritur Ecc̃. 10. Cum dormierit homo hereditabit beſtias z ſerpentes. z tandem ſequitur vilis eſtimatio qm̃ nihil vili⁹ cadauere hominis. Iſa. 33. Interfecti eor̃ pi icientur: z de cadaueribus eor̃ aſcendet fetor ꝛc̃. Et ſic breuiter ſenũ trãſcurrimus conditiones. Sed quia forte ſenes hic dicẽ poſſet pater Ambroſi nos ſic bodie deſpectos oſtendis q̃ lapidabitur noſtru̇ quiſq̃: adiuua nos precamur. ideo ad ſecundȧ veritatė tranſeamus. videlicꝫ. quantu̇ vera ſenectus ſit bonoranda. ¶ Octu̇ ad ſecundȧ veritatė dico q̃ ꝓpter ſex rationes ſenes ſunt plurimũ bonorandi. Primo quia ſenes in rebus diuinis ſũt doctiores: tu̇ quia frequẽtius ſeruos dei viſitãt z ꝺ diuinis inquirunt: z in libris ſacriſ libenter legunt. qꝺ raro in iuuenibus accidit. Secundo quia ſũt in rebus regendis idonioꝛes. Exemplu̇ de romanis z de filio illo qui patrẽ ſenẽ non occidit. Job. i2. In antiquis ẽ ſapiẽtia z in multo tẽpore prudentia. Tertio quia eor̃ cõſiliũ ſanius ẽ. Inde dñs vt Moyſes bene populu̇ regeret Numeri. xi. ait ad eu̇. Cõgrega mihi. 70. viros ꝺ senioribus iſrl̃ quos tu noſti q̃ ſenes populi ſunt ac magiſtri: z duces eos ad boſtium tabernaculi federis: faciesq̃ ibi ſtare tecu̇ vt deſcendaꝫ z loquar tibi: z auferaꝫ de ſpiritu tuo: tradãq̃ eis vt ſuſtẽtẽt tecu̇ onꝰ populi z nõ tu ſolus graueris ꝛc̃. ¶ Quarto quia puriꝰ viuũt. Sap. 4. Canitiẽ enim ſunt ſenſus hominis: z vita ſenectutis vita imaculata. ¶ Quito q̃ cõpoſitius loquunt: z ideo iuuenes ſilẽtiũ tenere debẽt. Ecc̃. 32. Adoleſcẽs vir loquere in tua cauſa cũ neceſſe fuẽrit ſi bis interrogatus fueris: caput habeat reſpõſu̇ tuu̇. In multis eſto quaſi neſciuſ: z audi tacens ſimul z querẽs. z loqui i medio magnatoꝛu̇ nõ preſumas: z vbi ſunt ſenes non multu̇ loquaris ꝛc̃. Et Leuit. 19. Coram cano capite ꝺ ſurge: z honora pſonam ſenis. ¶ Sexto z vltimo ſunt bonoꝛandi: q̃ ſunt alioꝝ exemplũ. Inde Piero. in epla ad Nepotianũ. poſtq̃ oſtendit iuuentutẽ multa bella corꝑis ſuſtinere: ita de ſenibus ait. Senectus ẏo eor̃ qui adoleſcentiam ſuam bonestis artibus inſtruxerunt: z i lege dñi meditati ſunt die ac nocte: etate ſit doctioꝛ: vſu tritioꝛ: pceſſu temporis ſapiẽtioꝛ: z veteru̇ ſtudioꝝ dulciſſimos fructus metit. vnde z ſapiens ille vir grecie Demoſtenes: cu̇ expletis centu̇ z ſeptẽ annis. z ſenirẽ cerneret dixiſſe fertur ſe dolere q̃ tunc egrederet e vita quando ſapere incepiſſet. Plato octuageſimo z nonageſimo anno ſcribens mortuus eſt. z Socrates nonaginta z nouem annos in docendi ſcribendiq̃ laboꝛe compleuit ꝛc̃. Ecce q̃ pulcꝛa vita ſenu̇ adducit nobis i exemplũ. q̃re ꝛc̃. Et hec volo ſufficiant ꝓ preſenti ẏtate.

¶ Octu̇ ad tertiam veritatė ſolũ audi vnam pulcherrimaꝫ Hugonis auctoritatem in libꝛo de clauſtro anime. Inter abuſiones ſeculi hui⁹ ſola maior eſt ſenis obſtinatio: qui mortẽ proximus mortis nõ abhorret aduẽtu̇: qui quaſi ad boſtium mundi huius poſitus foꝛis expectat. Nec tamen vite preſentis attẽdit egreſſu̇: nec future cõſiderat ingreſſu̇. Audit nũcios mortis z credere nõ vult eis. Tres enim ſunt nũcij mortis: caſus: infirmitas z ſenectus. caſus dubia: infirmitas grauia: ſenectus certa nunciat. Caſus enim nunciat mortẽ latentẽ: infirmitas apparentem: ſenectus preſentẽ. ex incertitudine mortis timor: ex infirmitatis grauitate dolor: ex certitudine ſenecturis nõ obſtinatio: ſed afflictio z humilitas ſequi deberet. hec ille. Et hec ſufficiant ad preſens ꝓ iſta concluſione.

¶ De prudentiſſima ſtudioſitate mortis conſideratio tertia.

Tertio mortis pru

dentiſſimaꝫ ſtudioſitatẽ videam⁹. Ubi tres cõcluſiones ſubiũgamus videlicet. ¶ Prima concluſio ẽ iſta. Generaliter omnes quos videmus ſe vita tranſire debem⁹ maxima cu̇ moderatione dolere. ¶ Secunda cõcluſio eſt. quantũcũq̃ gens periculis mũdi ſuccumbat: nũq̃ tamen vt eua dat mortem procurare debet. ¶ Tertia concluſio eſt iſta. illi ſũt maxime defiendi quos certis cognoſcim⁹ ſignis q̃ in infernũ erũt cruciãdi.

¶ De fletu mortis concluſio prima:

Accipe primã concluſionẽ. vꝫ. generaliẽ omnes ꝛc̃. Ubi tres inquiram⁹ veritates. vꝫ. ¶ Prima veritatis eſt iſta. quo mõ ſine peccato mortuos nr̃os flere poſſimus. ¶ Secunda veritas ẽ iſta. que ſũt remedia vt patiẽtiã in morte habere poſſimus: ¶ Tertia veritas eſt iſta. an ordinate mortuos flẽdo mereamur. ¶ Octũ ad primã veritatem pono tres regulas. Prima eſt iſta q̃ multiplex eſt fletus. Secunda eſt q̃ tres cõditiões requirũtur in ordinato fletu. Tertia regula q̃ ſine peccato poſſumus mortuos noſtros flere. ¶ Quantu̇ ad primã regulam eſt notandũ q̃ triplex ſ. principalis luctus: quidam bonus: quidam malus: q̃dã indifferẽs. Fletus bonus eſt triplex. ſ. compaſſionis: iocũdationis: z pegrinationis. Fletus

·30·

cõpaſſionis eſt quãdo de morte vel aliquo alio primi i cõmodo dolemus z ex charitate plangimus Dauid eni nõ ſolu̇ mortẽ ſui dilectiſſimi. Jonate: ſed z Saulis inimiciſſimi miro mõ defleuit z ꝓ ipſo ieiunauit. vt. 2. Reg. i. legim⁹ Sacerq̃ Ambroſius mediolãenſis epũs z eccl̃e doctõ cũ bonũ viꝝ mortuũ audiebat amãiſſe flebat: tũ q̃ eũ ad primũ pceſſerat: tũ q̃ a fidelib⁹ trñ ſublatũ eẽt auxiliũ. Quid dicaꝫ de xpo Jeſu nr̃o qui inter medias laudes ẏſus hieruſalẽ ꝓxius paſſionis aſinũ ſuperſedens lachrymabiliter fleuit. ſimiliter et in morte Lazari fleuit. Audi ſenem Hieronymum. i epla ad Tiſaliũ in q̃ plurib⁹ ratiõibus confortat̃ eũ ꝺ mõte filie ſue: inter ceꝛa ꝺ dicit. Plane Lazarum mortuũ fleuit: ſz nõ tuas lachrymas fudit. Reſurrectõis ꝓmiſſor doloꝛẽ docẽ nõ poterat: ne fidẽ pfidiã facẽt quã docebat. Doluit Lazarus non dormiẽtẽ: ſz reſurgentẽ. z flebat quẽ cogebatur ꝓpt̃ ſaluãdos alios ſeculo ꝛuocare. hãc vitã dñs dãs ingemeſcebat quã tu dolet̃ cẽ ſublatã. Cõtra lachrymas eꝰ pugnãt lachryme tue z amoꝛ tuꝰ amoꝛi eꝰ nõ ꝺuenit: hic fletus nõ ꝺs pietatẽ. Ille nolebat redire doloꝛibus quẽ dilexerat: z amare credis te cui doloꝛi volebas ad huc pſtare tormẽta? Letex ſi putas eũ Lazarũ doluiſſe: aut nõ permiſiſſet exire qui repellere poterat mortã: aut certe nõ fleret quẽ mortuũ reſuſcitare poſtmodum habebat ptãtem. vnde apparet ſolũ eũ hac de cã fuiſſe ꝺmotum: ga ad boſtilẽ vitã cariſſimũ reuocare denuo: z ꝓpter credẽturos alios: z confũdendos incredulos urgebat̃. hec ibi. Inde z ſanctus Job. 30. ait Flebã quondã ſuper eo qui afflictus erat: z cõpatiebatur aĩa mea pauperi. Et Hieremias in trenis. c. 2. ait. Defecerunt pre lachrymis oculi mei: conturbata ſũt viſcera mea. effuſũ eſt in tra iecur meũ ſuper ꝺtritionẽ filie populi mei cũ deficeret paruulus z lactãs i plateis oppidi. z ſic pz primus luct⁹ bonus. ¶ Scũs luctus bonꝰ dr̃ iocundatiuus. z hic accidit in deſiderio celeſtis patrie: z contẽplationis oratione: z in doloꝛe peccatl. de pꝰ audi ꝓs. Super flumina babilonis illic ſedimus z fleuim⁹ dum recoꝛdaremur tui ſyon. De ꝺo. audi Greg. ſup illud holocauſtu̇ tuũ pingue fiat. Holocauſtũ inquit tecum eſt bonũ opus qꝺ oratiõis lachryme nõ infũdũt holocauſtũ pingue ẽ qñ hoc qꝺ bene agit̃ coꝛꝺ büili ẽt per lachrymas irrigat̃. Et Aug. li⁹ de ciui. dei. Quanto ĩgt eſt quiſque ſanctiꝰ: tanto eius i oꝛando fletus vberiꝰ ꝛc̃. ¶ De tercio audi Ambꝛo. ſuper Lucam. Fleuit inquit Petrus amare vt lachryme lauarent delictũ. Tu ſiẽr lachrymis dilue culpã. nõ inuenio qd dixerit: ſed q̃ fleuit. Et Bernardus de ꝺcẽptu mundi. Felices ĩgt lachryme q̃s benigna manus ꝺditoꝛis abſterget. z bti oculi q̃ in talibus liq̃fieri elegerunt: q̃s eleuari in ſupbiã: q̃s oẽ ſublime videre: q̃s auaricie z petulãtie famulari. Et Caſſiodoꝛ ſuper illud fuerũt mihi lachryme nee ſicut panes ꝺie ac nocte ait. Fletus ẽ cibus aiarũ: coꝛporatio ſenſuũ: abſolutio pctoꝝ refectio mentiũ lanacrũ culpaꝝ ꝛc̃. ¶ Tertius luctus bonꝰ dr̃ peregrinatõis. pe. Heu mihi q̃ incolat̃ meꝰ plongatus eſt. z Paulus ad Ro. 7. c. Infelix ĩ gt ego hõ: gs me liberabit de corꝑe mortis hui⁹? Et talibus dñs ait Luc̃. 6. Beati q nunc fletis: qm̃ ridebitis. z Jo. i6. ait. Amen dico vob is gaudebitis z flebitis vos: mũdus ãt gaudebit: ſz triſticia vr̃a ẏtet̃ i gaudiũ q̃re ꝛc̃. ¶ Scõus ꝑncipalis luctus dicit malus. z hic ẽt ẽ triplex: ſ. dãnatoꝝ: deſperatoꝝ: z boiũ mũdanoꝝ. Luctus dãnatoꝝ deſcribit Mat. i3. Ibi ẽit fletus z ſtridoꝛ dentiũ. z Apoc. i8. Plangent ſe ſuper illã. ſ. beſtiã oẽs reges terre qui cũ ea foꝛnicati ſunt. z Sap. 5. Uidentes turbabuntur timore horribili: z mirabunt̃ i ſubitatõne inſperate ſalutis dicentes intra ſe penitẽtiã agentes z ꝑ anguſtia ſpũs gemẽtes ꝛc̃. Fletus deſperatoꝝ ẽ vt Jude Matb. 26. Peccaui tradẽs ſãguinẽ iuſtũ z abiens laqo ſe ſuſpendit. ¶ Luctus mũdanoꝝ ẽ qñ diues ploꝛat de amiſſa pecunia: et ſic de aliis. hoc ſatis practice oñdi põt. ¶ Tertius principal⁹ luctus dicit indifferens. z dicit i differẽs. q̃ ex ſe nec bonus nec malus eſt: ſz ad vtrũq̃ flecti põt: vt ſi nãliter gs doleat de tpalibus ſicõmodis ſi deũ in tali luctu laudat: bonꝰ ẽ: ſi nõ: ſz murmurat cõtra deũ z fit̃ia: tũ malus ẽ. Et ſic pz prima regula hꝰ ẏtatis. ¶ Accipe ſecundã. vꝫ. q̃ tres ꝺditões reperiũtur i ordiato fletu. vꝫ. ordo debit⁹: electio: ſupfluꝰ: z ordiata ſupportatio. ¶ Prio ordinatio lachrymaꝝ debita ſiue debitus ordo lachrymãdi. Ecc̃. 38. In mortuũ pduc lachrymas: z q̃ſi diꝛa paſſus incipe plorare. cogit nã vt gſq̃ de icõmodis doleat Heñ. 43. Erũpebãt lachryme z introiens in cubiculũ fleuit. z charitas flere cogit i dãnis ꝓximoꝝ. Ecc̃. 22. Sup mortuũ plora. defic̃. n. ſpiritꝰ eꝰ. Audi Senecã ad Lucilliũ epla. 99. Excidũt ĩgt ẽt retinentib⁹ lachryme: z aiuꝫ pfuse leuant Quid ergo eſt: permittamus illas: nõ imperemur. fluuant inq̃tum affectus eiecerit: nõ q̃tum poſſet inuitatio. Et. 63. ait. Nobis ignoſci poteſt ꝓlapſis ad lachrymas ſi ñ nimie decurrunt: ſi ipſi illas deprecemur. nec ſicci ſint oculi amiſſo amico: nec fluuãt. lachrymand⁹ ẽ non plorandus. hec ille. Secundo requiritur ſuperflui electio. i. nõ ita lacrimas fundamus tã q̃ deſpantes. i. Theſa. 4. c. Non ꝺtriſtemini ſicut z ceteri qui ſpez non habent. Ecc̃. 38. Ne dederis in triſticia coꝛ tuum: ſz repelle eam a te. non eni conuerſio eſt ad vitam: z huic. ſ. mortuo nihil proderit. ¶ Tertio requiritur ordinata ſupportatõ. ſed de hoc ẏtate ſequẽti. Et ſic patet ſecũda regula hui⁹ prime ẏtatis. ¶ Tertia regula eſt q̃ ſine pcto poſſum⁹ mortuos noſtros flere. de hoc audi Joh̃em criſo. in epiſtola ad hebꝛeos poſitum in decretis. ĩz. q. 3. c. vbi cũq̃. §. hoc autem. in fine vbi ſic dicit. Pietatẽ nãq̃ affectu z humanitatis ituitu mortuos lu

Universidad de Deusto
Biblioteca

gere non ꝓhibem⁹:sicut nōnullos scōꝝ alioꝝ exequijs plas lachrymas ipendisse legim⁹.hec ibi.Et hec sufficiant pro prima veritate. ¶ Oc tū ad secundā dico q⁹ decē sūt ꝑncipalia remedia ad būdaz patiētiaz i morte aliq̄ꝝ.vz.Diuie uolūtat] ispectō.Diuie iustitie meditatio.Dūa ne nccitis ꝓsideratō Fraēne vtilitat] ispectio. Diuine dispositionis aiaduersio.Inutilitat] attentio.·Proprij interesse cumulatio.Utilitatis ꝑprie consecutio.Resurrectionis certificatio Et stultoꝝ confusio. Ista breuiter videamus.

¶ ·Primum inc̄ remediuz dicitur diuine voluntatis inspectio. Audi Piero.ad Tinasium de morte filie sue consolatoriaz epłam scribēz.q⁹ dederat ingt abstulit qui creauerat.cōmodauerat vt haberes c̄ tocuiqz tēpore voluisset:z cuz uellet rursum auferret. nihil abstulit tuū g recipe dignatus ē ꝑpriū.Creditū suuz deuit recipe creditorē:z nihil aliud decet q̄ creatori suo gratias agere mutuāti:sicut Job legim⁹ deuotissimi uocē dicētis dns dedit dns abstulit:sicut dño placuit ita factū est: sit nomen dñi benedictū.hec ille.Audi z Cypzianuz in decret]:13.q.3.c.q̄ ꝓpostea.vbi dicit sic.q̄ ꝓposteruz est q̄q̄ puersuz cū dei uoluntatez fieri postulam⁹:quādo uocat nos z accersit de ꝟ mundo:nō statim eius uolūtatis impio pareamus zc.ꝟ ille.Audi z Joan.Criso.i epła ad hebꝛeos allegatuz in decret]. vt 9.c. imediate sequenti. vbi dicit sic.Ubicūqz sepeliamur dñi est terra z plenitudo ei⁹.s.q⁹ oz fieri efficiaꝫ.lugere aūt z deplozare z lamētari eos g de hac vita decedunt ex pusillanimitate ꝛigit.hec ille. Audi et mozalissimuz Senecam ad Lucillum epła.ioi. Quid ingt ē stultius:illud vno die factū quod oī die fieri pōt.stat gdez terminus nobis vt illū fatoꝝ inexozabilis necessitas fixit.sed nemo scit nostrū q̄ ꝓpe ꝛsetur termin⁹.sic ergo formem⁹ aiuz tanq̄ ad extrema ventū sit.hec ille. Et idez epła.78.Fata ingt deoꝝ fixa sūt:z magna atqz ēna necessitate ducunt. eo ibis quo oia eunt.Quid tibi noui zc. ¶ Secūduz remediuz diuine iusticie meditatio.·Ponit.n. a beato Dionysio ō ecclesiastica hierarchia.c.5. Regula quedā gñalis q⁹ inferioza p sua superioza sursuz agant.i.ad finē ꝓpriuz pducant.Corpa enim elemētata.i.ista corpoza inferioza p corpa supercelestia in suū finez deducūt:vt ait Greg. sup Job.z potētie rōnales tanq̄ supioꝛes potētias:aiales tanq̄ inferioꝛes in suū finē dirigūt vt ostdit beatus Aug.li⁹ de cōceptu virginali. z angeli inferioꝛes p superioꝛes sursuz agunt in deū:vt docet beatus Dionysius de angelica hierarchia p totuz.cū aūt gloriosus deus oīb⁹ rebus superior sit:nccē est vt boiez quem ad finē btitudinis creauit ad se p mortez trahat: et p ons iustuz est ut talis iusticie ordo cōseruet ꝛe zc. ¶ Tertiuz remediū est necessitatis ꝛsideratio.Audi ꝓphām. Quis ingt est homo q viuit z nō videbit mortem;Audi z Ambrosiū:

Quid inquit abdsurdius c̄ q⁹ scis omnib⁹ eē prescriptum quasi speciale doloꝛes:aut quid imprudentius c̄ q⁹ futuruz scis id cuz acciderit ferre nō posse.Audi z Senecaz ad Lucillū epła.78.Quid inquit tibi noui est:ad banc legē natus es:hoc patri tuo accidit:hoc matri:ꝟ maioribus:hoc oībus ante te: hoc oībus post te zc. ¶ Quartuz remediū est fraterne utilitatis inspectio.Quid.n.est mors nisi finis oium laboruz.Audi Piero.in epła ad Tirasium de morte filie sue.addit ingt consolationis alia ꝓuidentia que iaculo orbitatis.i. mortis occurrat.·Plangere debuimus de seculo recedentes si seculi inimicitias cōtra nos mime sentirem⁹ z plangimus dñi bñficia qui nouit infirmitati nostre gd prestet.·Periclitari volebat adhuc g doleꝛ aliquez morientez:z inter fluctus vite presentis videre cupiebat miseruz laboꝛare talibus ac tantis tempestatibus diaboli.tot corꝓoꝛum bella:tot seculi clades cuasit:z lachrymas fundis quasi nescias quottidie quid in te ipso patiaris ꝓpter q̄ dns āmonet ap̄los suos dicens.Si dilexerit] me gaudebitis vtiq;:gavado ad ꝑem zc.hec ille. Hic de miserijs z piculis huius seculi dicere potes zc. ¶ Quintuz remediū ē dispōnis aiaduersio. Audi Aureliuz Aug.in soliloquijs. Nouit ingt deus q̄ diu expediat bōi viuere z quando mori.de salute cor poꝛis mei q̄diu quid mihi vtile sit nescio: tibi dñe hoc cōmitto.Et ·Petrus ap̄lus.i.·Pe.2.ait. Oēz sollicitudinē vestrā ꝓiciētes in eū:q⁹ ipsi ē cura de vobis.Audi z Aug.i soliloquijs.Constāter ingt deo crede.eiqz te totū cōmitte q̄tū potes.noli esse quasi ꝓpriꝰ z in tua potestate sed eius clementissimi z utilissimi domini te ꝟuuz esse ꝓfitere.ita enim te ad se subleuare nō deūnet:nihilque tibi euenire permittet:nisi q⁹ tibi prosit ēt si nescias.audi z Ber.sup illō g bitat in adiutoꝛio altissimi.vigilat ingt super nos ideffessus:z puigil ille singla] clemētie oculus non dormit neqz dormitat g custodit isrl. zc.ꝟ ille. ¶ Sextū remediū oꝛ utilitatis attentio .O tu qui flere nō cessas:si vsqz ad diē iudicij i fletu pseueres:an mortuū reuocabit ad vitā?·Responde q̄so.Audi Barbatū Piero. viō inquit si doloꝛi oz aliqd concedi vbi sine remedio potest aīus fatigari.hoc ē q⁹ Dauid ō filio defuncto iā desolatus ait.Nūqd cū potero ꝛuo care?ego magis ad eū vadā:ille ꝛo nō reuertetur ad me zc. ¶ Septimū remediū dicitur proprii ikesse cumulatio.iordiate.n.flere tā corpi q̄ aie nocz. pꝟ.52.Sic tiea vestimto z ꝛmis ligno:sic tristicia viri nocet cordi. Et Eccle.30. Tristiciā igt ne ꝺs aie tue z ñ affligas temetipz i ꝛsilio tuo.Jocūditas coꝛdis hec ē vita hominis:z thesaur⁹ sine ꝺfectiōe sanctitat:z exultatio viri ē lōgeuitas mise aie tue placēs ꝺo z ꝺtine z ogrega cō tuū i scitare ei⁹:z tristiciaz longe expelle a te.multos enim occidit tristicia:z non est utilitas in illa.Et Ecc.38.A tristi-

cia inquit festinat moꝛs et cooperit,virtutem z tristitia coꝛdis flectit ceruicē.i abductōe permanet tristicia z sba iopis fm coꝛe⁹.Ne dederis in tristicia coꝛ tuū sed repelle eā a te:z memto nouissimoꝝ noli obliuisci:neq3.n.ē uersio ia mozte resuscitatio.z huic.s.mortuo nihil ꝑderis z teipsū pessimabis.i.pessimuz facies. Et ·Paulus.2.ad Coꝛ.7. Que igt fm deū tristicia ē penitētiaz i salutē stabilē opaꝫ seculi āt tristicia mozte opaꝫ zc. ¶ Octauū remediū oꝛ utilitatis ꝑprie ꝺsecutio.Audi Piero.nostꝝ de patientia z foꝛtitudine onexa. Oē inquit gaudium estimate:cū multa bēt] i seculo obꝓbꝛia z aduersitatē:sciētes q⁹ foꝛtitudo z patiētia ex ipsis oriaꝫ.patiētia aūt ꝑfectū op⁹ hz.·Probant aūt virtutes i hoīe ꝑ patientiā tāq̄ aurū per ignem Qui ceteras hz ꝟtutes sine patientia:aurū i vasis fictilibus poꝛtat.in sola dicebat saluatoꝛ patientia vra possidebitis aias vestras.foꝛtitudo onexa est aio q patiens z foꝛtis ē:secure bōa sequent zc.Et idē i epła de egrotatōe Blesille sic ait.Abrahā tentatur i filio z fidelioꝛ inuenit. Joseph i egyptū vendit vt pascat patrē z fratres Ezechias vicina mozte terret:vt fusus i lachrymas.15.annoꝝ spacio ꝓceles ad vitā.·Petr⁹ Apostolus dñi passiōe ocutit:vt amare flens audiat:·pasce oues meas.·Paulus lup⁹ rapax et Beniamī adolescētul⁹ adolescētioꝛ extasi exceatur:vt videat:z repētino tenebraꝝ horroꝝ circūdatus dominū vocat:quē dudū vt hominem psequebatur.ita nūc mea Marcella Blesillam nostraz videmus ardoꝛe febriuz per.30: ferme dies iugiter estuare:vt sciret reliciēdas delicias coꝛporis:q⁹ paulo post vermibus eraranduz sit zc.inde illa tuba magna.·Paulus.2. Cor].12.ait.Ne magnitudo reuelationū extoꝛlat me.datus est mihi stimulus carnis mee angelus Satbane qui me colaphizet.ꝑpter q⁹ ē dñm roganī vt discēdret a me:z dixit mihi:sufficit tibi gratia mea.nam virtus in infirmitate pficitur:libenter igitur gloriaboꝛ in infirmitatib⁹ meis vt inhabitet in me,ꝛtus xp̄i ꝓpter q⁹ placeo mihi in infirmitatib⁹ meis:in cotumeliis:in neccessitatibus: in pscutionibus:in angustijs ꝓ xp̄o zc.Audi z Senecam ad Lucillum epła.67.cū aliquis tormēta foꝛtiter patiꝫ ingt oībus virtutib⁹ utitur.foꝛtitudo vna in ꝓmptu sit:vt maxime appareat patientia.ceterum illic est foꝛtitudo:cui⁹ patientia] z ppessio z tolerantia rami sūt. Illic ē ꝓudētia sine qua nullū initur ꝛsiliū:que suadet q̄ effugere nō possis q̄ fortissime ferre.illic est ꝺstātia q̄ deiici loco nō pōt z ppositū nlla vi extoq̄ dimittit zc.ꝟ ille. ¶ Nonū remediū oꝛ resurrectionis certificatio.Audi Piero. ad Theodoram de morte Licini.Aduersus igt mōtis duritiā z crudelissimā nccitez:ꝟ solatio erigimur q⁹ i breui reuisuri sum⁹ eos q̄s dolem⁹ obrūtes.neqz.n.mos ſz dormitio z son⁹ appellat. vñ z btus ap̄s vetat de dōmictib⁹ ꝺtristari:z q̄s dormiꝛ nouiz⁹ suscitare posteā credaz⁹:z post digestū soporē

vigilare cū scis:z cū āgelis dicer.gloria i excelsis deo z i terra pax hoīb⁹ bone volūtatis. In celo vbi nō est pctm.gloria ē z ppetua laus z i ōfessa ꝓconia. In terra aūt vbi seditō z bella aut q⁹ discordie:pax iprecāda ē:nō in omnib⁹: ſz i bis q bone voluntatis sunt:z saluationem audiunt apostolicam: gratia vobis et pax a deo patre z domino Jesu christo multiplicetur vt in pace sit locus eius z habitatio ei⁹ in syō zc. Et idē ad Tarsiū de morte filie sue paruz post ꝓncipiū.Resurgē ingt credius nros z plāgius qd facerēus si mozi timmō ꝑcipet deus:z voluntas e⁹ vtiqz sola sufficeret ad solatiū: cui nullū ꝓponē iubēus affectū zc.hec ille.z in fine huius epłe sic concludit.nūc aūt ɔ luctū sumenda sūt arma vt spes nra possit hre victoꝛie z adducit ter.apli.Nolo vos igrare frēs de dormiētibus vt nō ꝛtristemini sic z ceteri q spē nō bñt. Si eim credius q⁹ Jesus mortu⁹ ē z resurrexit:ita z eos q dormieꝛt i xp̄o adducet cū illo zc.hec ille. Audi pulcherrimū text.13.q.3. hñt foꝛsitā illi longi doloꝛis iustā excusatōez qui vitā alteram nescīt.q de boc seculo ad meli⁹ eē transitū nō cōfidūt.Nos āt qui hoc credius z docem⁹:cōtristari nimiū de obeūtibus nō debēus:ne q⁹ magis apud alios pietatis tz spēm hoc nobis magis i culpa sit.nā diffidētie quodāmo genus est ɔ h⁹ q⁹ quisqz predicat querē iusticiā amās dicente apło.Nolumus vos igrare de dormientibus :vt nō ꝛtristemini sicut z ceteri qui spē nō hñt hec ibi.z sūt verba Anastasi.c̄te zc. ¶ Decimū remediū oꝛ stultoꝝ ꝺsusio .Audi Cipriānū i libro de morte.Nō sunt iquit lugendi frēs nostri accersiōe dina de seculo liberati cū sciam⁹ eos ñ amitti sed ꝓmitt:z occasionē nō esse dandā gētib⁹ vt nos merito reprehēdat ga q̄s apud deum viuere diciꝰ vt extinctos audi tos lugeāus.nihil.n.prodest ꝑferre ꝛtutez z factis destruē ꝛitatē.ꝟ ille.Et sic ꝑ ista ꝛitas.

¶ Octū ad ctiā ꝛi.ꝑ3 ex dictis i ꝓria ꝛitate. Si eni lugeāus ordiate z in charitate:nihil obstat gn aliq̄ subseqūt merces. Nec te moueat q⁹ alig i veteri testō iordiate luxerūt:nec tñ obiurgati sunt.70.eim diebus filij isrl mortē patriarce plāxerūt:vt ꝑ3.Heñ.50.c.z.30.diebus mortem Moysi Deu.c.vltimo.sicqz de aliis.qm̄ vt ait Gratiāus.25.q.1.Multa i veteri testō permittebant tāq̄ imperfectis q̄ tpe gratie nō licent. Jnō dñe Luc.7.vidue cui vnic⁹ filī⁹ mōtu⁹ fuerat ait.Noli flere.quare zc. Et ista sufficiāt ꝓ presenti conclusione.

¶ Qō propter mundi mala mors querenda ñ est conclusio secunda.

Accipe scdam ꝺclonē.vz. Quātūcunqz gs piculis mūdi succūbat:nunq̄ tñ vt euadat mortē ꝓcurare ɔz. Ubi tres inquiraus ꝛitates.vz. ¶ ·Pria ꝛi.ē ista .si periculа mūdi vincē volum⁹ quid ē q⁹ magis attendere debeāus. ¶ Scda ꝛi.ē ista. vñ accidit q⁹ homines i tribulatōib⁹ ꝺsperāt. ¶ Tertia ꝛi.est an liceat i aliq̄ casu mortē corporis procurare

Universidad de Deusto
Biblioteca

Octuꝫ ad ꝑmam ꝟitatez pono bāc regulam ginalez ꝙ ctū ad anie salutē spectat: nō ofidera re necesse est qles fuerimus in sanctitate: sed q̄ les erimus. Audi Isidorum de sūmo bono. i vi ta bois finis q̄rendus est qm̄ deus nō respicit qles antea fuerimus ꝛ qles circa finē vite erimus. ꝛ. 25. di. c. qlis. qualis ingt vnusqsq; hinc egredit talis in iudicio apparebit ꝛc. Quid ꝑ fuit Jude aplatus g̃duꝫ tenuisse: ꝛ Nicolao ad uene sanctā electionez habuisse ꝛ male finisse? Nō ergo a bono ope cessandu ꝫ est: licet inume ra occurrāt impedimēta. Tobias. n. licet plaga cecitatis feriret: a timore tamē dñi nō recessit. Tobie. 1. c. Nec Daniel deuꝫ verū adorare reli quit q̄ius Darius rex edictū in ōrium fecisset. Daniel. 6. Constāter Susanna duobus senib⁹ rēsistens in ꝓposito sancte castitatis pseuera uit. Daniel. 13. Eleazarus ꝑ nomie dñi oia tor mēta pseueranter sustinuit. 2. Macha. 6. idem patet. ꝛ de septez fratribus. 2. Macha. 7. c. ꝛ sic de alijs. Et diligēter ātedicte regule nostre aia mea attende sensū. nō. n. eoipso qō dixim⁹ q̄ꝫ tuꝫ ad aie salutez spectat: nō opus eē qles fue rimus in sanctitate: sed qles crim⁹ cōsiderare vt ꝑ hoc peccādi materia deī: vt dicas possum ego aliquo tēporis interuallo mūdanis frui de liijs ꝛ locis: ꝛ postea finē bonū facere. Sūma eniꝫ deceptio hec est. Audi Hieronymū nostrū de sero penitētibus. Sed forte ingt quis iterū dicit ꝙ vir q toto tēpore quo vixit male fecit: i mortis articulo accepta pnia a deo veniā obti nebit. Deu q̄ vana suspicatio ꝛ falsa cogitatio vix de centū milibus boiuꝫ quoꝝ mala semper fuit vita meret habere a deo indulgentiā vn⁹ v.r totus in pcis genit⁹ ꝛ nutritus: ꝙ nec deuꝫ vidit: nec cognouit: nec de eo audiē voluit: nec se peccare cognoscit: nec scit qd sit pnia: nisi fō te dormiēdo nouit. Totus adhuc secularibus inodatus negocijs: quē angustia premit filioꝝ quos deserit: quē infirmitas cōterit: quē doloꝝ diuitiaꝝ ꝛ bonoꝝ tēporaliū cōcutit: quaꝫ acce ptaꝫ a deo accipiet pniam: quā non acciperet si adhuc se posse saluari crederet: certe verū con cludaꝫ. qui dū sanus est ꝛ inuenis deum offen dere nō formidat in morte nō merebit diuinaꝫ obtinere indulgētiā. que dilectissimi pnia quā solꝫ quis accipit: q: se viuere amplius nō pos se cernit qui si ex infirmitate cōualesceret pe ior q̄ prius fieret. hec ille. ꝛ sic ꝑ prima ꝟitas.

Octum ad secūdaꝫ ꝟitatez, licet de hac mate ria pluries in hoc opere dixerimus tñ ad pñs dico ꝟm btm̄ Tho. ꝟa pe. q. 20. ꝙ desperatio ori tur ex falsa estimatione. falsa aūt estimatio est iudicare rem aliter esse q̄ sit. quo fit ut falso rē iudicātes in desperationē inducunt. Pro quo notandū ꝟm phm. 6. ethicoꝝ ꝙ illud qō i intellectu est affirmatio vel negatio i appetitu est fuga vel psecutio: ꝛ qō i intellectu est verū vel falsuꝫ in appetitu est bonū vel maluꝫ. Exq̄ segtur ꝙ omnis motus appetitiuus cōformit se habens intellectui falso est ꝟm se malus: ꝛ ꝺ formiter se habens intellectui vero est bonus. Hoc sic notato pono per casum ꝙ quis morta liter peccet: si intellectus estimat ꝙ peccatori bus dum ad pniam redeunt deus veniam lar giatur: iuxta illud Ezech. 18. c. Nolo morte pec catoris: sed magis vt cōuertatur ꝛ viuat: tūc ta lis intellectus dicit verus. si aūt estimet deū talibus peccatoribus veniam denegare: talis intellectus dicitur falsus. Ex quibus sequitur talis regula ꝙ sicut motus spei ꝙ conformiter se habet ad estimationem veraꝫ est laudabilis ꝛ virtuosus: ita motus desperationis qui est il li oppositus cōformiter se habēs ad estimatio nem falsaꝫ est vitiosus: ꝛ per consequēs pctm̄. Sed querit predictus doctor ista falsa estima tio vnde habet ortuꝫ: estimat eniꝫ falsuꝫ intel lectus: an quia nō credit ꝛ est infidelis. an quē? Et rñdet ꝙ ista falsa estimatio oriē circa pticu laria: remanēte tamen vera estimattone in uni uersali. ꝓ quo sciendu ꝙ nō credere siue in fidelitas pertinet ad intellectum: ꝛ desperatio ad vim appetitiuaꝫ. Intellectus autez est vni uersalium: ꝛ appetitus mouetur ad pticularia Est. n. inquit phus in. 3. de anima. in fine. mot⁹ appetitiuus ab ania ad res que i se pticulares sūt. modo planuꝫ ē ꝙ ingt aliqđ bñ rectaꝫ estimationē in vniuersali: ꝛ circa motū appeti tiuū nō recte se bñ corrupta ei⁹ estimatione in pticulari. qꝛ necesse ē ꝙ ab estimatione in vni uersali ad appetitū rei pticularis puenīat me diāte estimatione in pticulari: vt ꝑ. 3. de ania. Sicut a ꝓpositione vniuersali nō infert ꝺcło pticularis nisi assumēdo ꝓpōem pticularem. Et vt intelligat quo pōt bri ꝟa estimatio in vni uersali: corrupta tñ vera estimatione in pticu lari. accipe exemplū. nā ille g fornicat eligit for nicattonē vt bonum sibi vt nūc. i. vt pticulare bonū: ꝛ tñ ꝟa remanet in eo estimatio i vniuer sali. s. ꝙ fornicatio ē pctm̄ mortale. ꝛ sic de aua ritia ꝛ alijs pctis. mō ad ꝓpositū poterit quis i vl̄i bñ hanc ꝟaꝫ estimationē. s. ꝙ in ecclesia ē remissio pctoꝝ: ꝛ tñ poterit bñ motū desperatio nis. s. ꝙ nō sit speranda venia corrupta intentō ne circa pticularia. Ex quo ꝑ dicit iste doctor ꝙ pōt esse desperatio sine infidelitate sicut ꝛ alia peccata mōtalia. Sꝫ patꝫ iste pat Ambrosi: dic q̄so qō istoꝝ ē grauius pctm̄: an desperatio: an i fidelitas? Dico ꝙ pcča q̄ opponunt ꝟtutibus theologicis sūt ꝟm suū gen⁹ alijs pcīs ḡuiora cū ꝟtutes theologice deū bēant ꝓ obio: ꝛ pcča p oñs eis opposita auersionē a ꝺo directe ꝛ ꝑn cipal' ipōtat. ꝛ ꝫ istā rōez. s. auersiōis a ꝺo ois pcti mortal' ḡuitas ꝺpēsat. ga si posset eē auer sio ad ꝺmutabile bonū finā a ꝟtiōe a ꝺo q̄uis tal' iordinata esset: non esset tamen peccatū morta le Aduersio ergo a deo facit esse peccatuꝫ mor tale. si sic sequitur ꝙ illud qō ꝑmo ꝛ ꝑ se banc auersionez habet: erit inter omnia peccata mō talia grauissimum. Accipiantur modo ista tria peccata. f. infidelitas: odium dei: ꝛ desperatio Infidelitas opponit fidei: odiū ḋi charitati et desperatio spei. Si igit infidelitas ꝛ desperatio ad iniceꝫ cōpent ꝫ eoꝝ rōnez specificā sic infi delitas ḡuius pctm̄ est desperatione. ifidelitas. n ex hoc ꝓcenit ꝙ hō ipsaꝫ dei ꝟitatē non credit desperatio aūt ex h̄ ꝙ nō sperat se bonitatē dei p ticipare: ꝛ ga maius pctm̄ ē nō credere dei ꝟi tatē q̄ nō sperare ꝺseq̄ posse gloriā ab ipo: ga ifidelitas ꝓprie ꝟm se ē ꝺ deuꝫ: ꝛ desperatio non nisi ꝫ ꝙ ē bonuꝫ pticipatū a nobis: ideo ifideli tas grauiꝰ pctm̄ ē. similr ꝛ odiū dei ḡuius ē de speratione ꝓpē cādē cāꝫ. ga ḡuius ē odire deū q̄ nō sperare ꝺsequi bonitatē dei. Si autez fiat cōpatio ifidelitatis ꝛ desperationis q̄tū est ex p te nostra: tūc desperatio ē pctm̄ grauiꝰ. nā ꝓpē spez glorie reuocamur a malis ꝛ pronocamur ad facienda bona: ꝛ ideo sublata spe irrefrena te labimur in pctis: ꝛ a bonis retrahimur. non sic aūt p sublationē fidei. ꝛ buic snie cōcordat glo. sup illud ꝓv. 24. c. si desperaueris lapsus in die angustie minuet fortitudo tua: vbi sic ait. Nihil ē exercabilius desperatione. Hoc etiaꝫ po nit brūs Tho. vbi. s. Et ista tibi aia sufficiāt ꝑ secūda ꝟi.

Octuꝫ ad tiā ꝟi. dico ꝙ nullo mō ꝫ sibiipsi ꝓcurare necē. hinc Saul reddit con demnatus: ga sibiipsi mortē ꝓcurauit. i. ꝟ. vlt]. c. ꝛ Judas. Act]. pc. ꝛ sic de alijs. Audi ter. 23. q. 4. §. Item hoc dicimus. vbi sic dicitur. Item hoc dicimus: hoc asserimus. hoc mo dis oibus approbamus. nemine spōtanea mō tez sibi iferre debere. velut fugiēdo molestias tpales: ne incidat i ꝓpetuas. s. molestias. hec ibi de h̄ sup plene notauimus. feria qnta secunde dñice in tertia ꝺcłone secūde ptis.

Nota tn regulā gñalez ꝙ licet nō sit culpa cōtessuꝫ mō tez ꝓpriā ꝓcurare ꝛ iferre tñ duꝫ ab alijs iser tur ꝓpē ꝟitatez ꝺseruandā: ꝛ fidez tuendā bi larit oia picula: ꝛ ipaꝫ ēt corpis mortē aggredi amur. Audi barbatū Hieronymuꝫ i exhortati one ne psecutio timeat. Filij iquit dilectissimi accingimini potēcia: estote filij potentes ꝛ noli te boꝝ miseroꝝ diuitū: quoꝝ ia tantā oñdim⁹ i becilitatē ꝛ miseriā cē q̄tā nō diceret ligua po tentiā formidare i opando iusticiā. q. n. ꝓpt iu sticiā psecutōez patit: beatus ē ꝛ bñ sibi erit tñ mozit beatioꝝ. pciosa nēpe ē i ꝺspectu dñi mōs scoꝝ ei⁹. si cupis vitā tenē cū xpo mortem noli timere pro christo. Non enim potes illa sustine re ꝑo xpo qui sunt condīg̃ ad futuram gloriaꝫ que reuelabit cū apparuerit gloria nr̄a q̄ surrū ē ñ q̄ sup ērā. Nō spet mercedē q nō laboraꝛ: nō sufficit solū xpiāi nomē. xpianus es imitare xpm Frustra xpiani hꝫ ille nomē q diabolū sequit: animo xpianus oio nō est: sed antixps: iuxta il lud euāgeliste Joānis. audistis q̄ ātixps venit nūc antixpi multi facti sūt. Uis ḡ cū xpo regre cū xpo mala tollera. Si xpm dñs ꝛ regē qui est nomē sup oē nomē opportuit pati. ꝛ ita intrare in gloriam suaꝫ: quā fiduciā bemus nos intrā sine labore? O q̄ stulti sumus ꝛ tardi corde ad credēdū. volum⁹ hic gaudē cū seculo: ꝛ postea cū xpo. Dñs nud⁹ igredit ꝛ seru⁹ superfluitate bonustus vestiū: auri ꝛ gēmaꝝ intrabit? Ille ie iunus iste crapula ꝛ luxuria plen⁹ ille i cruce ꝓ nobis moziēs: iste i lecto delicate dormiēs. qō dñs nō facit: Fuus faciet. promittit de⁹ zebedi filijs regnū suū si calicē quē bibiturus erat pos sent bibē ꝛ ifra ꝟsus finē segt. Nō. n. q̄ dico vo bis ꝟba accepi ab boie: nꝫ ꝓ boiez didici: sed ꝓ euāgeliū suū. itaqꝫ oio oꝫ nos ꝓ multas tribula tōes acgtē regnū ḋi. erāt i via g ꝓ ḋlicias ꝛ ditias ꝓparāt ire. Signū maifeste dānatōis ē: i h̄ mun do sua beneplacita assequi. ꝛ in mundo gloriari oportet libenter gloziemini in tribulationi bus et aduersitatibus vestris ꝛc. hec ille. Et h̄ tibi ala sufficiant ꝓ pñti ꝺcłone.

Qui sunt i morte deflēdi ꝺcło tertia:

Tcipe tertiā ꝺclusionē. vꝫ. illi sūt maxi me deflēdi quos certis cōgscius signis ꝙ in infernū erunt cruciādi. Patꝫ ista ꝺcło: qm̄ hō i morte sig̃ oñdit dānatōi. vt spuē i crucē ꝛ sillia. certe illa aia ad mōtē eīnā festinat ꝛ a fine ad quē creata ē discordat. ꝛ ꝓ oñs rōa bilit⁹ e⁹ pditio fienda. Audi Piero. nrꝫ i epla cō solatoria ad Paulā de morte Blesille. ad h⁹ n. ingt nati sum⁹ vt mancāus eterni. Abrahā: Isa ac: Moyses: Joānes: Paulus. vas electōnis: et sup oia filius dei mozit: ꝛ nos idīgmur aliquē exire de corpore: g ad h̄ forsitā rapt⁹ ē ne mali cia mutaret mētē e⁹. placita. n. erit deo aia illi⁹ ꝛ ifra. Reuera si seculare desideriū: ꝛ qō deus auertat delicias h⁹ vite cogitātē. moꝛs imatu ra rapuisset: plāgenda erat ꝛ oi fōte lachryma ruꝫ lugēda: nūc ꝛo cū ꝓpicio xpo añ q̄ttuoꝛ fer me mētes ꝛc. long⁹ fmo ē. q̄re ꝛc.

Hinc iqui ramus tres ꝟitates. vꝫ. Pria ꝟi. e. an liceat in terrogare moziētē vt reuelet statū suū ꝓ⁹ mor tē. Scda ꝟi. ē. ponamus ꝙ qs a mortuis rēsuscitetur sacmēta q̄ habebat ꝓlius i vita an ꝺcle ta sint per mortē: ꝛ ꝓ ꝺsequēs resuscitat⁹ ops ne sacramēta reiterari? Tertia ꝟitas. ē. an reli giosus resuscitat⁹ tenear redire ad religionez.

Octuꝫ ad ꝑmaꝫ dico ꝟm btūm Tho. in qō ꝫ ꝙ nulla iordinatio vl̄ sigs regrat a mōtē te co gnoscere statū suuꝫ post mortē: subijciendo tñ h̄ diuino iudicio. sigs tñ hoc faceret qꝛ dubita ret in fide de statu. s. futuro beatās, pculdubio peccaret. talis. n. ingsitio nihil aliud ē q̄ qddaꝫ tentare deū. Ubi nō ꝟm btūꝫ Tho. ꝟa pe. q. 77 ar. i. ꝙ tētare deū est exprimētū sumē de aliq re qō fieri pōt duob⁹ modis. s. ꝟbis ꝛ factis. Uer bis vt cū ꝓblema facimus. s. vtr boc possit eē: vel vtr boc ꝺtingat ꝛc. Et talia ꝓblemata pos sunt adhuc fieri duob⁹ modis. s. aut vt sciam⁹ aut vt insidiemur. si vt sciamus nō est peccatū imo ꝟtus. Nihil. n. pōt pfecte sciri nisi pus du bitet. ꝛ ois ꝓpō ꝟe scibilis ē ꝑmo ꝓpositio du bitabilis. ideo phs 2⁹ posterioꝝ ꝺcit ꝙ qōes sūt eqles nūero bis q̄ ꝟe scim⁹. q̄rim⁹ aūt q̄ttuo . s. si ē: qꝛ ē: qd est: ꝛ ꝓpē qd est. Si aūt querim⁹ insidiose. s. nō vt sciam⁹: ꝛ vt calūniem⁹: manꝺ

Universidad de Deusto
Biblioteca

festum est esse peccatuz.z hoc modo plerunqz iudei insidiabant xpo. Math.22. Licet censuz dari Cesari:an non:.z de muliere comprehēsa in adulterio. Joā.8.etiā exēpluz p3. Factis etiā deū tentare duplicīt possum⁹. Uno mō vt sciam⁹ z nāz rei cognoscam⁹ vt medici z artifices facere solēt.z talis tentatio dū in ꝓximi detrimētuz nō redūdet nō est illicita nec peccatum. Allio mō vt calūniem⁹ tñ:z nō vt sciam⁹: quo mō iudei signa a xpo petebāt:dicētes Math. 12. Magister volum⁹ a te signū videꝫ: z hec tentatio pessima ē. Math.12. Hñatio ꝑua z adultera signū q̄rit zc. Quibus sic notatis satis p3 qđ dixim⁹ in hac ꝥitate. ¶ Ōctum ad ƒaz ꝥi. pono ista regulā:q ea in gb⁹ ofert gra morte nō delent. Sūt aūt tria pmaxime sacra in qbus gra ofert.s.baptismus:cōfirmatio:z ordo.mrimoniū aūt z alia hmōi nō ofert graz. hoc p3.32.q. 7.c.licite dimittit vxor.in glo.Et ideo baptismus:ofirmatio:z ordo p morte nō delent: et ꝑ oēs nec post morte reiterāda.de h expresse habet.i.q.i.c.q qdā.z de ose.di.5.c.dictum. z.c.de homic.Et nulli sacramēto facienda ē iniuria: q̄ fieri dz qui nō reiterandū reiterat q̄si ꝑma collatio nō valuerit.de hoc ē tex.i.q.i.c.sacramēta: z de ose.di.4.c.oñdit.vbi hec mā bñ ventilat vbi pax post pncipiū sic ad ſraz dz. Itez sacruz baptismi ē qđ bz q baptizat:z sacruz dandi baptismū est qđ bz q ordinat. sicut.n. baptizatus si ab vnitate recesserit sacruz baptismi nō āmittit:sic etiā ordinatus si ab vnitate recesserit sacramētuz dādi baptismū nō āmittit.nulli.n.sacramēto facienda est iniuria. si discedit a malis vtrūqz pmanet. Sic g̃ acceptat baptism⁹ quē nō potuit āmittere q ab vnitate discesserat: sic acceptādus ē baptism⁹ quē dedit ille q sacruz dādi cū discesserat nō amiserat zc.h ibi. z sunt ꝛba Aug.Et rōnez aliā addūt theologi q̄re hec tria reiterāda nō sūt.qm̄ in quolibz illoꝝ triuz collatiōe imprimit i aia caracter:q p morte ab aia separi nō pōt. In alijs aūt sacris nō iprimit caract.z ideo post morte nō remanēt: z p oēs reiterari pñt.glo.aūt sup dicto .c. licite .32.q.7. dicit aliā rōnez.v3.q p baptismū imortale imō tali copulat.s.aia deo:ſz p mrimoniuz mortale mortali.s.corpus corpori diūgit :mors aūt non bz ptātez in aia nec in deo:ſz bñ in corpus:ideo mrimoniū mōte dissoluit nō aūt baptism⁹. Inde notauit Hugolin⁹ q Lazarus de q̄ dr i euāgelio sequēti.s. Joan.xi.c. Post resuscitationez suā vxorez suā repetere nō potuisset:nec eī sed si iungi i mrimonio voluisset:opportuisz illos denuo ꝺhere.Et hāc sniaz approbāt cōit theologi oēs.q̄re zc. ¶ Ōctuz ad ƒtiaz ꝥi.dico q de h sūt diuerse opiones.Quidā dicūt q sic: z rō hec ē:qm̄ quecūqz imaterialia z icorruptibilia vniūt imaterialib⁹ z icorruptibilibus illa per morte nō sepant:ſz p religionē xpianaz fuorū dei claustraliū ania vnit deo q̄ sunt icorruptibilia z etna.ergo ipsa p morte nō potert sepa-

rari.Ista rō sumit ex glo. sup.c.licite.32.q.7. q̄ ad maiorē:ſz minorez ꝓbāt.v3.q aia deo ꝺiungat.nā aia ōctuz ad rōnales ꝺiungit deo p obediētiaz:ōctuz ad irascibile p pauptatē:z ōctum ad cōcupiscibilez p castitatez.Cū ergo mortuo religiosi corpore ania imortalis remaneat:sequ tur q remanēat oia que erāt in ipsis potentijs anie.z p oēs in rationali remanebit obediētia zc. Ista ratio pax valet.quoniā non opportet oia que in vita pñti anime infuerūt post morte repiri in ea:quoniam aliū habet essendi modū post vitā pñtem q̄ in vita:vt dicit btūs Tho. parte.i.q.89 Nec cōpatio baptismi z aliox duorū sacramētox.s.ofirmatōis z ordis z religionis valz.qm̄ i illis iprimit i aia caracter indelebilis:nō sic i assūptōe bit⁹ religiōis: z q̄uis aia per religionē deo ꝺiūgat:tal tamē ꝺiūctio non ē nisi p̄o statu vie. vnde multa sūt i via qb⁹ aia iungit deo:q tñ nō remanēt in aia p⁹ morte:sic patet de fide z spe z alijs multis. Et rō ē. ga tal coniunctio nō ordinat:nisi ꝑ statu vie. Jō est alia opio.v3.q religiosus fsuscitat⁹ nō tenetur redire ad religionē cū illud votū dūtaxat duz vixerit sic emissuz.z ido absoluit p morte. Addunt tñ q tal ingtissimus eet si vellet seculo ꝺseruire.redeat q̄ tal ad primā vel ēt regulā arctiorē.q̄re zc.Nos supplices deū exorabimus: vt in resurrectōe futura cū videre p gr̄iam possimus:z hic per gratiam Amen.

¶ Feria sexta quarte dominice ꝺ amore ſmo trigesimusprimus.

Diligebat autem Jesus Marthaz z Mariā sororez eī⁹ z Lazarū. Joā.xi.cap'o. Quāuis in opibus dei erga humanaz nāz sūmope dei amor clarescat:tamē hodierna sancti euangelij lectione amor qđā pticularis oñdit: dum dr.diligebat Jesus zc. Et licet mīta exordiri possem⁹:tñ breuitatis cā in pdictis verbis tres de amore ꝺsiderationes ꝺtemplemur.v3. Amoris dini siue xpi Jesu feruentissimā cōicationē. Amoris ꝓprij inutilez fructificationem. Amoris ꝓximi singularem ordinationem.

¶ De diuino amore z Jesu dulcissimi dilectione consideratio ꝑma.

Primo diuini amoris siue Jesu christi feruentissimā cōicationem videamus. Ubi tres ꝺsiones more nro faciamus: v3. ¶ Pria ꝺcło est ista. Licet diuin⁹ amor eq̄lit in oibus diffūdat signa tñ dicti amoris non eq̄lit in oibus replent. ⁋ Secūda ꝺcło ē ista. Amor diuin⁹ adeo ē pfectus:vt amantē transformet:z plures i eo generat effect⁹. ⁋ Tertia cōclusio est ista. Diuinus amor licz vndiq; diffundat:in volūtate tamē humana quietat.

¶ De diuino amore i se: z ei⁹ signis ꝺcło ꝑma.

Accipe ꝑmam conclusionez.v3. Licet diuinus amor equaliter in omnibus diffundatur : signa tamen dicti amoris

·31·

nō equalit in oib⁹ reperiunt. Ubi tres ingrāues veritates.v3. ⁋ Pria ꝥi.est an ds oia eq̄lit dilegat. ⁋ Scda ꝥi.ē.ga ē i hac vita a xpo Jesu magis dilectus. ⁋ Tertia ꝥi.q̄ sunt fig dini amoris

¶ Ctū ad pmā dico q dei amor ē duplex. non tñ realit:ſz rone vel formal⁹ differens.v3.amō absolut⁹ z amor respectiu⁹. Amor absolutus ē dina voluntas ofōrmata itellectui dino practico.z talis amor respicit ordinē nāe create absolute put a deo cōdita ē.z ga qcqd creauit deus bonū ē:z vnūqōqz pticipat nāz boni vt sic.ido de⁹ vt sic eq̄lit oia diligit.nec i h ē distinctio in dei:greci:xpiani:z sic de alijs.Sap.vi.Oia diligis q̄ sūt:z nihil odisti eox q̄ fecisti.Amor respectiuus respicit ordinez nāe ofōrmat cū voluntate dei:z qa nō oēs ofōrmāt cū dina volūtate sic nō oēs eq̄lit amat:ipo testāte.q fecēit igit voluntate patris mei q in celis ē:ipse meus pr̄ mat z soror ē. Nec snia colligit a Damasceno sup illo ꝥo apti.i. Tbi.2. De⁹ vult oēs boies saluos fieri.Sz iquies pat Ambrosi:ista sūt mihi valō dubia:z volo tibi oñdē q de⁹ nō amet ista inferiora.volūtas.n.e⁹ vilescēt si amaret ista trāsitōia:sic itellect⁹ ꝺin⁹ vilescēt si h fingt⁹aria ītel ligeret:vt ait Auerrois.Arguo igit sic. Ubicūqz nō reperiūt ꝺditōes veri amoris:ibi nō reperiūt ꝺditōes veri amoris ergo nec verus amor: consequentia nō cū maiori.Minor aūt probat aucte Dionisii de dinis noibus.c.4. vbi dic: Uer⁹ amor amātē ex se ponit:z eū qđā mō i amatū trāsfert ſz icōueniēs ē vt de⁹ ex se sit posit⁹:z i alia trās ferat q̄ zc. Itē amor dei ē etern⁹:ſz alia a deo n̄ sunt etna.q̄ si illa amat nō amat nisi vt i seipso. ſz q̄cūqz sūt in eo nō sūt alia ab eo.q de⁹ n̄ amat alia a seipso. Itez si amat creaturas:aut amat amore ꝺcupiscētie:aut amicitie. Nō ꝺcupiscētie: qr nullo idiget vt ps.ait.Dñi ē ꝥra zc.nec amor amicitie.qr talē ad creaturas irrōales bēre nō pōt.q nō amat oia. Itē arguo aucte.ait ps.Odisti oēs q operāt iniqtatē zc.q nō oia amat.Alia mea bñ dicis:tñ rgulā bāc accipe gr̄ialē q amōnr nō ē sicut amor dei.nā volūtas nra nō est cā bonitatis rerū: ſz ab ea mouetur sicut ab obiecto.vñ bonitas rei ſm nām: vel estiata bōitas mouet volūtatē nr̄am:ut alicui bonū velimus. ſz amor dei ē causans z fundās bonitatē i reb⁹ z ſō volūtas dei.qr oia bona sūt:oia absolute e qualiter amat.Et ſō ad tua rōnē intellige sēsū Dionisij.nihil.n.ē aliud amātē ex se poni z trās ferri i amatū.nisi amato velle bonū:z p̄ quidētiā suā oparī sic z sibi.z h ēt ꝺpetit amore diuino oibus.n. vult absolute aliq̄ō bonuz:z p̄ quidentiā suā opatur i oibus absolute. ⁋ Ad scdaz tua rōem dico q ꝛz creature nō sint etne nisi in deo:tñ qr sic ab eterno naturas oiuz rerū i ꝑpo earū gñe z cōditōe cogūlt:eadē rōne amauit eremplū. Nā nos p similitudines rer̄ q̄ i nob sūt cog scius res i seipsis existētes:z cognitas amamus sic:z de⁹ p similitudines z ideas rerū cogūlt oia ab eterno:z videns eaz bonitatē ab eterno oia dilexit.

¶ Ad ētiā dico q de⁹ nō pōt amare creaturas trēōales amore amicitie.qr amicitia nō pōt bē ri:nisi ad rōales creaturas i quibus ꝺuenit esse reamationē z cōicatōez i operibus vite.i. gbus ꝺtingit bñ vel male euenire fm fortunā vel felicitatē.Irrōalia aūt reamare nō pñt,deū:nec bēre cōicatōez vite q̄ de⁹ viuit:ut p3.Et cū amor perfecte diuidat i amorez amicitie z ꝺcupiscentie z de⁹ creaturas nō amet irrōales amore amicitie:relingt q eas amet amore ꝺcupie nō q eis i digeat:sed ingtū eas ordinet ad rōnales creaturas z ad seipsuz.z hoc facit ex plenitudie sue bonitatis:nō indigēte. ⁋ Ad vltimā tuā rōnē dico q nō est icōueniēs vnū amare z odire diuersis respectib⁹. Sic.n.ait Aureli⁹ Aug⁹. Diligēdi sūt boies vt eox nō diligāt errores. sic ō⁹ peccatores amat ingtū nāz ab ipso sūt:ſz ingtū pctōres ab ipso nō sūt:ſz ab ipso deficiūt z illos odit.Contēt⁹ ingt aia de hac qōne ſz valde dubito ō ꝑncipali veritate.v3.an equaliter oia amet.h mihi videt q nō amet aliq̄ mō oia equalit. Nam Aug⁹.sup Joh.sic ait.Oia diligit de⁹ q̄ fecit.z it eas mag⁹ diligit creaturas rōnales z ō illis ampli⁹ q̄ sūt membra vnigeniti filij sui:z multo mag⁹ vnigēitus suū.hec ille.ecce q̄ clare ponit inequalitatez amōis dini.Dico aia mea q de⁹ n̄ amat vnū mag⁹ q̄ altez.i. maiori intēsione act⁹ amoris:imo vno z simplici actu volūtat⁹ vno mō se ꝑ habēt⁹ oia amat.sed inq̄lit intelligit amare:qa mal⁹ bonū vult vni q̄ alteri.vni aūt sic vult z n̄ alteri:ſz q repit i ill⁹ formitatē i amore sui.z sic itelligūt auctoritates h oñdētes. vñ h bonū qđ est dare vitā eternā vlt dare Petro:qa repit eū cōforme sue voluntati.s.figni.z Joanni n̄ vult dare h bonū qa nō repit eū sic dispositū.z ō xp̄s deus sup oēs creaturas dilexit:qa ei maiora bona cōtulit.s. nomē q est sup oē nomē.Itē eē victorē diaboli. Isa.9. Factus est ꝑncipat⁹ sup humeruz ei⁹. Itē q eēt būanitas i ipo vnita diuinitati.z sic de alijs. Dec etiā ponit btūs Tho.ꝑma pte sume.q.128.z duab⁹ qōnibus sequētibus. Ista tibi sufficiāt ꝑ ꝑma ꝥitate.

¶ Ctū ad secūdā ꝥitatē dico q q̄tuor sūt genera boiuz in hoc mūdo quos deus ꝑmaxime diligit.v3. pctōes.z bi figurāt per Lazar.secūdo incipiētes:z bi p apl⁹os.3⁹ ꝓficiētes:z bi p Martā.quarto pfecti: z bi p Mariā designāt. ⁋ Primo inquā diligit deus pctōes figuratos p Lazarū. Nam Lazar⁹ velatā būisse facie ꝺscribit:ligat⁹ mānus z pedes.q̄triduānus z fetēs velatā qdē faciē pctō bz cū nec deū quē offēdit:nec penā quā icurrit: nec bona q̄ pdit ꝺsiderat ps. Nolnit itelligē vt bene ageret. Ysa.6.c. Excreca cor populi huius z aures eius aggraua:z oculos eius claude ne forte oculis suis videāt:z corde suo itelligāt:z ꝺuertant z sanē eos.z.59.c.ponit qđ inde talibus secutū sit:dicēs. Palpauim⁹ sicut ceci parietē:z q̄si absq; oculis attractauim⁹. Ipegim⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

fu meridie q̃si i tenebꝛis:ꝛ in caliginosis quasi mortui. Et trenoꝝ.4.c. Errauerũt ceci in plateis:polluti sũt sanguĩe. Inde dñs de pharisęis Math̃.15.c. dicebat. Sinite illos:ceci sũt ꝛ duces cecoꝝ. si cec⁹ ceco ducatũ p̃stet:ambo i foueaz cadũt. Audi aplm ad Ephe.4. Nõ ambuletis ingt sĩc ꝛ gẽtes ambulãt i vanitate sẽsus sui:tenebꝛis obscuratuz hãtes itellectũ:alienati a vita dei p ignorantiã q̃ est in illis ꝓpꝑ cecitatẽ cordis ipsoꝝ:g desperãtes semetipsos tradiderũt ipudicitie in operatiõe oĩs imundicie i auariciã vos autem non ita didicistis xp̃m ꝛc.

Secũdo Lazarus ligatus erat man⁹ ꝛ pedes sic pcõꝛ in oibus opibus bonis. Sap̃.17. Una cathena tenebꝛaꝝ oẽs colligati erant. In Isa. 58. ait. Si abstuleris de medio tui cathenam:ꝛ desieris digituz extendẽ:ꝛ log qõ nõ ꝓdest. cũ effuderis csurieti aiaz tuã:ꝛ aiaz afflictã repleueris:oꝛietur in tenebꝛis lux tua:ꝛ tenebꝛe tue erũt sicut meridies:ꝛ reqũz tibi dabit dñs de⁹ tuus semp ꝛ,replebit splẽdoꝛib⁹ aiaz tuã ꝛ ossa tua liberabit:ꝛ eris q̃si ortus irrigu⁹:ꝛ sicut fons aq̃ꝝ cui nõ deficient aque ꝛc. 3⁹ Lazarus q̃triduan⁹ erat:ꝛ pccõr q̃triduan⁹ efficit i ꝛsuetudine pcti. p̃m⁹. n. dies ẽ delectatio pcti secũdus ꝛsensus pcti. ẽtius opatio pcti.,ꝛ q̃rt⁹ ꝛsuetudo. h̃ et ẽ ille lapis g bodie supponitur Lazaro describit. vñ glo. sup illo ꝛbo.ꝛ lapis suppos⁹ erat ei:ait. difficulẽ surgit quẽ molest male ꝛsuetudinis p:emit. 4.⁹ Lazarus fetẽs erat:q: peccata nr̃a fetẽt apud deuz ꝛ scõs. p̃s. Dispericrũt i endor facti sũt vt sterc⁹ ẽre. endor dic̃ glo. fons gñationis carnalis ẽ:ꝛ merito facti sũt vt stercus ẽre:qm̃ carnalibus dedi ei nihil aliud q̃ fecũditatẽ carnalitat] ꝓducũt Audi. Ecc̃. 9. Nõ des mulieri pt̃atez aie tue ne ingrediat i ꝛtute tua ꝛ cõfundaris. Ne respicias mulierẽ multiuolã:ne forte icidas in laqos illi⁹. cũ saltatrice ne assiduus sis:nec audias illaz:ne forte pereas i efficacia illi⁹:ne des forti carijs aiaz tuaz in vllo:ne pdas te ꝛ hereditatẽ tuaz. Noli circũspicere in vicis ciuitatis: ne oberrauerĩs i plateis illi⁹. Auerte faciẽ tuaz a muliere cõpta. ꝛ ne circũspicias spẽz alienaz. ꝓpꝑ spẽz. n. mulieris multi pierũt:ꝛ ex h̃ cõcupia q̃si ignis exardescit. Ois mulier q̃ ẽ forticaria q̃si stercus i via ab oĩbus pterẽũtibus cõculcabit. Spẽz mulieris aliene multi admirati sũt ꝛ reprobi facti sunt ꝛc. Jñ. i. Macha. 2.c. dr̃. Hlozia eius. s. pcõꝛis stercus ꝛ ꝛmis. bodie extollit ꝛ cras nõ iuenieꝝ ꝛc. Vos igit pcõꝛ:es q̃diu sũt i mundo diligit deus: diligebat. n. ait textus bodiernus:dñs Lazarũ. i. pcõꝛez figuratũ p̃ Lazarus. Audi Augu. 4. de trini. Diligi ingt nos dñe peccatoꝛes ꝛ fetidos ꝛ sepultos: ꝛ tantũ diligis vt lachrymeris ꝛ spũ turberis vt clames oẽs vt moꝛtaris. ideo valida spes ẽ mihi i ꝛte q: sanabis egrotũ: viuificabis impiũ: suscitab educẽs sepultũ: fetidũ faciẽs redolentez. hec ille. Ubi nõ aia q: trib⁹ de causis amat deus pcõꝛes. vz. Propt fragilitatẽ humane ꝛditionis. Propt aduersariuz nr̃e saluationis. Et ꝓpt exhibitionẽ large donatiõis. Prio inq̃ amat de⁹ pcõꝛes ꝓpt fragilitatẽ humane cõditionis. Audi dñm cõpatiẽtez nr̃e fragilitati. Joan. 6. Misereor ingt sup turbam: q: ecce iã triduo sustinent me nec bñt qõ manducent. turba hec pcõꝛ multitudinẽ significat. Triduuz hois facultates ostendit. s. velle: scire: ꝛ posse: que i miseris pcõꝛibus deficiũt: nisi supleat pietas creatoꝛ]. Quo q̃so mis pccõr bonũ vellet nisi dina pietas adiuuarz: ad ꝛo. 8. Nõ ẽ volẽt] neq; currentis. sz dei miserentis. quo in op⁹ bon⁹ exiret cuz sit ligatus mãus pedesq;? Audi Ysa. 41. Ego ingt dñs apprehẽdẽs manum tuã ad cooperãdũ. ne timeas: ga ego adiuui te. quo insup reuẽti ad viã dei scict cũ sit velat⁹ faciẽ? ps. Dñs illuminat eccos. ꝛ idẽ. Nisi ga dñs audiuit me: paulomin⁹ habitasset i iferno aia mea. Et idez. Quẽadmodũ pat̃ miseret filioꝝ misert⁹ est dñs timẽtibus se. qm̃ ipse cognouit figmẽtũ nostrũ: recoꝛdat⁹ est qm̃ pulvis sum⁹ ꝛc. Secũdo amat deus pcõꝛes in hac vita ꝓpter aduersariũ nostre saluatiõis. p̃º Macha. 4.ca°. Quo poterim⁹ resistere: dixerũt illi sancti machabei: nisi tu adiuues nos:ꝛ Apoc. 13. Quis similis bestie?ꝛ qs poterit pugnare cõt eã:ga datũ est ei os loquẽs magna ꝛ blasphemias. ꝛ data est ei ptãs in oẽm tribũ ꝛ pplm ꝛ linguã ꝛ gẽtẽ ꝛc. Et Job. 41. Nõ est ptãs sup ẽraz q̃ ꝓparet ei. Et iõ xp̃s fragilitati hũane ex vna pte cõpatiẽs:ꝛ ex altera ptãtẽ diaboli ꝛsiderãs misereꝝ pcõꝛibus ꝛ amat illos. Jñ Math. 10. c. dr̃. Lõuocatis discipul⁹ suis dedit eis ptãtẽ spirituũ ĩmũdoꝝ:vt eijcẽnt eos Simile dr̃ Marci. 3. c. vbi dr̃. Dedit Jesus ptãtẽ discipulis suis curãdi ifirmitates:ꝛ eijciẽdi demonia. Tercio amat pcõꝛes ꝓpter exhibitiõez large dcationis. Quid. n. q̃so debuit facẽ xp̃s ꝓ pcõꝛib⁹ qõ nõ fecerit? Cõsidera natiuitat] hoꝛã vsq; ad vite ẽminũ. Quid aliud q̃ penas itollerabiles iuenies? ps. Ego i laboꝛib⁹ a iuuẽtute mea. Audi Aug⁹. ꝛ gnqz bereses. Cũ eẽs igt inimic⁹ pfi: recõciliaui te p me. Cũ iter siluas ꝛ montes errares: quesiui te: humeris meis apposui te: laboraui: sudaui: caput meũ spinis opposui: manus meas clauis obieci: lãcia latus meũ pfoꝛauit: vt fugerẽ te mihi ꝛc. Jnde paul⁹ ad Hebr̃. 2. Debuit igt p oĩa fratrib⁹ similari vt misericoꝛs fieret. Et. ca°. 4. ait. Nõ habem⁹ põtificẽ q̃ nõ possit ꝛpati ifirmitatib⁹ nr̃is tentatũ p oĩa ꝛc. exẽplũ iudicis crudelissimi ꝓpt iexpugnabilẽ tõmẽtorũ. q̃re ꝛc. Et sic ꝑz ꝑmũ bonuz gen⁹ amatoꝝ a xp̃o. Accipe. 2. gen⁹:ꝛ bi sũt incipientes in via dei ambulare significati p aplos. Audi qd bodie dicat dñs. Lazarus moꝛtu⁹ ẽ ꝛ gaudeo ꝓpter vos vt credat]. ecce iã gaudet dulcissim⁹ Jesus de signo quod factur⁹ erat quo sciebat apostolos animari ad inceptum opus in via dei: Facit enim deus cum incipientibus sicut capitaneus cuz militibus nouis. ponit. n. illos i armoꝝ pulcherrimis preliis vt animẽt: ꝺmũ cũ edocti fuerint ad atrocissima plia oꝛdinat ꝛ in illis imisset. sic ꝛ ds. ꝑmo. n. incipiẽtib⁹ pulcherrima scꝛũ gesta ante oculos ponit: vt exẽplo eoꝝ animent velle postea qñ expediens fuerit pro xp̃o moꝛi. Jñ Petr⁹ paratus suz igt in carcerẽ ꝛ i moꝛtẽ tecũ ire. ꝛ alij discipuli: camus ingunt ꝛ moꝛiãur cũ eo. sz de h̃ infra dicẽus ꝛc.

Tertiũ genus amatoꝝ a xp̃o sunt ꝓficiẽtes i Martha figurati. videꝫ. n. de⁹ aiam iã i suo amore feruẽtẽ: iã circa illã ãpli⁹ nõ laboꝛat: sed i illa tm̃ delectat. exẽplo capitanei milites suos iã exptos ꝛ ꝑbos signis ꝛ clamoꝛib⁹ excitat cũ ꝛo aiati fuerit:ꝛ viriliter eos agẽ cernit: plus gaudet. Luc. 15. Hauditũ ẽ ãgelis dei ꝛc. Quãtum genus amatoꝝ a xp̃o sũt perfecti: licz rari sint. ꝛ hi figurant ꝓ Maria. de qꝝ nũcro cãtando ꝛ psallẽdo dicebat aplꝰ ad Hal. 2. c. Viuo ãt iã nõ ego viuit ãt i me xp̃s. Jñ. c. 4. cadẽ epla ait Si spũ viuiuꝫ: spũ ãbulẽus. q̃re ꝛc. Et hec sufficiãt ꝓ hac ꝛitate. Quãtũ ad ctiã ꝛi. dico q: sic sũt q̃ttuoꝛ gñia hoiuz qs i hoc mũdo diligit xp̃s ita cuilz gñi spãlia sig̃ dini amoꝛis assignat p̃t. Quattuoꝛ. n. sũt sig̃ amoꝛis in pcõꝛib⁹. primus ẽ cognitio pcti. fm detectio vulneris. ẽtiũ satisfactio. ꝛ q̃rtũ scã ꝛuersatio. Primũ inq̃ signuz dr̃ cognitõ pcti. audi Senecã ad Lucilũ epla. 28. Jnitiũ igt salutis est cognitio pcti. Egregie mihi Epicur⁹ h̃ dixisse vr̃. nã q peccare ic nesciẽ corrigi nõ vult. dep̃hẽdas te oꝛ aniq̃ emẽdas. Audi Aug. i pbemio q̃rti de trini. Laudabilioꝛ igt ẽ aius cui nõ ẽ infirmitas ꝓpria: q̃ q ea nõ respecta: menia mũdi: vias sidez: fundamenta ẽraz: ꝛ fastigia celoꝝ scrutat. hec ille. Audi ꝛ Greg. 35. moral. Qõto qs iquit minus se videt tãto min⁹ sibi displicet. Et q̃to maioꝛ lumẽ g̃tie recipit: tãto ãpli⁹ reph̃ensibilẽ se eẽ cognoscit Audi ꝛ Aug. li. suo p⁹ de aia. Frustra. n. ait coꝛdis ẽrigit oculũ ad videndũ deũ q nondũ idone⁹ ẽ ad videndũ seipsũ. Prius. n. ẽ vt cognoscas iuisibilia spũs tui q̃ possis eẽ idone⁹ ad cognoscẽda i uisibilia dei:. ꝛsi nõ potes te cognoscẽ: nõ ꝑsumas aph̃dẽ ea q̃ sũt s̃ te. Precipuũ ꝛ pricipale speculũ ẽ ad videndũ deũ: aius rõalis iueries seipsũ. Meliõ es si teipsũ cognoscas q̃ si te neglecto cursus sideruꝫ: vires herbaꝝ: cõplexiones boiuz: naturas aialiũ: celestiũ boium ꝛ terrestriũ sciam hẽres. multi. n. multa sciũt: ꝛ seipsos nesciũt: cũ tñ summa pha sit cognitio sui. h̃ ille. Scõm signũ amoris dei i pcõꝛe ẽ detectio vulneris. nõ eim sufficit suã nouisse ifirmitatẽ: nisi q̃totius possibile fuerit illa medico spũali oñdat: cũ oibus circũstantijs opportũis de pnia. dis. 5. c. cõsidẽt ps. Qm̃ inigratẽ meã ãnunciabo ꝛ cogitabo ꝓ pcõ meo. Et idẽ dixi cõfitebor aduersũ me iustitiã meã dño:ꝛ tu remisisti ipietatẽ pcti mei. audi Greg. i pa stozali. Vulnera igt clausa plus cruciãt. nã cũ putredo q̃ i ifi⁹ seruet ejicit: ad salutẽ dolor apit. ꝛ Amb. sup bti immaculati. Cessat ingd vindicta dina si ꝛfessio ꝓcurat bũa na ꝛc. Tertiũ signũ amoris dr̃ satisfactio. et q̃d sit. audi Aug. i solilogis. Satisfactõ quid est ẽ cãs pcõꝛ excidẽ:ꝛ suggestiõib⁹ eaꝝ aditũ nõ idulgẽ. ꝛ hic ẽ vnus mod⁹ fm Aug. audi Greg. i pastozali. Nequaq̃ iquit satisfacius si ab iniq̃tate cessam⁹: nisi voluptates q̃s q̃s dilexius cõtrario oppositis lametis iseq̃mur. hec ille. ꝛ h̃ ẽ alius modus fm Greg. audi ꝛ Leonẽ pa pã in fmone de ieiunio. Ꝺoni ingt ꝓficiatio dei q̃rit. ieiunio cõcupiscẽtia carnis extinguit: cessanis pcã redimũt siq̃s p oĩa dei imago i nobis rnouatur hec ille. Et iste ẽ alius modus satisfaciendi spãliꝰ. Quartũ signũ dr̃ scã ꝛuersatio. qm̃ vt Jsidoꝛ⁹ li. 2. solilogoꝝ ait. Sancta ꝛuersatio ꝺfundit inimicũ edificat ꝓmũ ꝛ glorificat deum. audi Senecã ad Lucilium. Nulla ingt res magis aios iduit honestos dubiosq; ꝛ i ꝓnaũ declinabiles reuocat ad rectũ: q̃ bonoꝝ vsoꝝ ꝛuersatio. Paulatiz. n. descẽdit i pectoꝛa: ꝛ vim ꝓceptoꝛũ obtinet: freqũter aspici ꝛ freqũter audiri. Et h̃ sufficiãt q̃tũ ad ꝑmũ gen⁹. Accipiamus fm. vbi nõ q: alia q̃ttuoꝛ sũt sig̃ q̃b⁹ vn⁹ q̃sq; i via dei ãbulare icipiens cogscit. vz. xp̃m oĩbus reb⁹ ãteponẽ: se vilẽ reputare: mũdũ et suas diuitias spnẽ crucẽ xp̃i i corde retinere.

Primũ inq̃ signũ ẽ xp̃m oĩbz rebz ãponer Et rõez assig̃t Ambr. i q̃dã sermõe. Ꝺia ingt habemus in xp̃o: ꝛ oĩa i nob xp̃s. si vulnẽ curari desideraſ: medicⁿ ẽ. si febꝛibz est uas: fons ẽ: si g̃uaris iigtate: iustitia ẽ. si idiges auxilio: virt⁹ ẽ si moꝛtẽ times: vita ẽ. si tenebꝛas fugis: lux ẽ: si celũ desideras via est: si cibũ q̃ris: alimtũ ẽ: h̃ ille. Jnõ ille magus Paulus ad phi. 3. ait. Ꝺia arbitroꝛ vt stercoꝛa: ut xp̃m lucrifaciã. Accipe fm signũ. vz. se vilẽ reputaſ. Ecc̃. 3. Qõto es magnus hũilla te i oibz:ꝛ coram deo iuenies gram: ps. Ut iumẽtũ factus sũ apud te. Jnde aia clamat ad dñz trenoꝝ p⁹. c. Uide dñe ꝛ ꝛsiꝺra: qm̃ fcã suz vilis. s. ꝓpt amoꝛe tuũ. Et Hester. 8. ca. Tu scis iquit dñe ifirmitatẽ ꝛ necessitatẽ meã q: abhominoꝛ signũ supbie ꝛ glorie mee: quod est super caput meum in die ostentatiõis mee.

Accipe ẽciũ signũ. s. munduz ꝛ suas diuitias spernere. Audi Piero. de diuitibus ex suis diuitijs gloriã q̃rentib⁹. vbi sic ait. sz qm̃ mihi nẽ de his q i caducis suis diuitijs gloriãt: qqz q̃daz fetide carnis postmodũ in cinerẽ rcuersure. nobilitate: potẽtia: ꝛ dignitate: vna ꝛ leui sigdez auriuz quoꝛũdaz si ultoꝝ hoiuz insufflatione extollũt: ꝛ alios ꝺtẽnendos ꝺprimũt: ac se ob hoc credũt illã attingẽ gloriaz quã solis hoibus ꝛ mũdi ꝛeꝓtoꝛibus pius dñs ꝓpauit. sermo ẽ: qd de his vt ꝛuenit differã: ne vos ad celoꝝ regna diuitiaꝝ itinere festinctis: q̃m facilius est trãsire camelũ p foramẽ acus: q̃s diuitẽ itrare in regnũ celoꝝ. nõ mea ꝛba sunt: sz xp̃i. Si hec reuocabilis est ſnia: iust⁹ omnino deus nõ est. Celũ ingt ꝛ ẽra trãsibũt: ꝛba autẽ mea nõ trãsibũt. Ululate vos o miſi vẽto istabilis fortune nobiles ꝛ potẽtes: g alios tanq̃ ignobiles cõculcatis: ga hui⁹ mũdi vanitatis⁹ bonorũq; ꝛ falsaꝝ dignitatũ fauſtis obcecati cũ vite vre breuissima tela succidet ꝛc. Et mꝛ

Universidad de Deusto
Biblioteca

ta pulchra ponit q̄llē cū diuite Epulōe in iferno cruciabunt. Inde ꝓpha ad diuites clamat diuitie igt si affluāt: nolite cor apponē. Budi eūdez Hiero. i exhortatiōe de pauptate imitāda. Imitatores ingt pauptatis estote. vt sequamini vestigia ei⁹: g cū i forma dei cēt: portans oia ẏbo ẏtutis sue. i cui⁹ domo sunt diuitie et gloria: semetipz exianiuit formā serui accipies ⁊ paup ⁊ inops fuit. nat⁹ ē paup ⁊ plusq̄ iops fuit quousq3 vixit: pauprim⁹ mortu⁹ ⁊ sepultus ē. vñ vulpes ingt ideꝫ foueas hñt: ⁊ volucres celi nidos: filj⁹ aūt hois nō hz vbi caput suū reclinet. Bplis et| iubet nō portare sacculū neq3 perā: ⁊ iuueni cōsuluit vendē q̄ hēbat et pauplbus errogare. Si xp̄z deū creditis: ⁊ nō falli posse eū credītis: ipz segmini. Impossibile ē diuitijs affluere ⁊ xp̄z seq. nā negat vt ꝺria misceāt. nō possum⁹ deo seruire ⁊ mamōe: aut ipi i fine decipiunt: aut ego fallor. g nō credūt mihi cū diuitie sue trāsierint i egestatē sentiēt. Diues ẖ quottidie splēdide epulabaī indutus purpura ⁊ bisso: hz mortuus q Moysi ⁊ ꝓphe nolunt credē: i tormētis posit⁹ sensit. Nemo militās deo iplicet se negocijs secularib⁹. non salvabiī rex p multā potētiā suā: nec diues in diuitijs suis. Nōne diuitije cōiucta est supbia: ⁊ vbi supbia ē ibi pei⁹. nōne oia oriūt mala ex supbia taq̄ vna radice: Lū. n. diues fact⁹ est hō: ⁊ cū multiplicata fuerit gloria dom⁹ ei⁹: nōne supbit: ⁊ cū supbierit: nōne polluūt vie ei⁹ i oipe: Et tūc sedes i insidijs cū diuitibus: i occulto cogitat vt iteficiat inocentē. oculi ei⁹ i pauperē respiciūt: ⁊ insidiaī i occulto vt rapiat cuz tanq̄ leo i cubili suo ⁊c. ẖ ille. Accipe q̄rtū signū. vz. crucē xp̄i i corde tenē. Exēpluz illi⁹ matrone q̄ ad sepulcrū dñi p gaudio mortua est: ⁊ tandē i corde ei⁹ reptuz ē lr̄is aureis scriptuz Jesus amor me⁹. Itē exēpluz tyrāni q dū in psecutiōe xp̄ianoz de coz ꝺstātia miraret tandē corde xp̄iani cuiusdā apto: sculpta iueta est crux xp̄i. Et sic bēs q̄ttuor signa incipiētium.

Accipe ẗtiuz gen⁹ dilectoz a xp̄o. i. ꝑficientes. In his q̄ttuor alia signa sūt dini amoris: tāq̄. 4. sagitte coz cor vulnerātes. vz. augmētatio charitatis: appetit⁹ intensio: cordis dulcedo ⁊ mētis trāsformatio. Primū signū amoris tanq̄ pma sagitta vulnerās ꝑficiētes dī charitatis augmētatio. vbi accipe istā ẏi. q quāto gs i via dei ꝑficit tāto magis in eo charitas crescit. ad Ro. 5. Charitas dei diffusa ē in cordib⁹ nris p spūz scūz q datus ē nob. Et. i. Pe. 4. Anteoia charitatē cōtinuā hñtes: q̄ charitas opit multitudinez pccoz. Et ad Phil. i. ait. Oro vt charitas magis ac magis habūdet in scia ⁊ in oi sensu: vt ꝓbetis potiora: vt sitis sincēi ⁊ sine offensa in die xp̄i: repleti fructu iusticie per Jesuz xp̄z i gloriā ⁊ laudē dei. Sz quo charitas augeat. an. i. fm suaz cētiā: an hz suā existētiā an hz depurationē a suo ꝺrio: ⁊ an p pticipatiōnē sui subiecti maiorē. magne eē difficultatis. Sz vide i ꝺstatili Francisci maronis. di. 18. q. i. qm̄ plebre tāgit istā māz.

Scdz signū dr̄ appetit⁹. s. hñdi charitatē affectio. ps. Sitiuit aia mea ad deū fontē viuū. Itē quēadmoduz desiderat ceru⁹ ad fōtes aq̄z: ita ꝺsiderat aia mea ad te de⁹. Sz ẖ q̄ri pōt an sit de ncitate ponere charitatē creatā i aia nr̄a. vide de ẖ i Hāciscō. di. 17. q. i. ⁊ de hac mā notauim⁹. ē. feria sexta Fe dñice. Accipe ẗtiuz signū cōdis dulcedo. Audi Aug. li. ꝺfessionū. Uerus igt amor nō sentit amaritudinē hz dulcedinem: q⁹ soror amoris dulcedo: sic soror odij ē amaritudo. ẖ ille. gustato. n. spū desipit ois caro. Quartū signū ē mētis trāsformatio. nā fm Dionysium de diuinis noīibus. Amor diuus ē extasiz faciēs g trāsformat amantē in amatū. Audi Aug. sup ps. Duas igt ciuitates duo faciūt amores. hie rusalē facit amor dei. Babiloniā facit amor sculi. Intꝛoget q̄ se qsq3 qd amet ⁊ iueniet vñ sit ciuis. ẖ ille. Et hec sufficiāt q̄ ad ẗtiuz gen⁹.

Quarti gr̄is q̄ttuor sūt alia signa dini amoris. vz. cordis liquefactio: ex̄ corpis sēsus subleuatio: continua meditatio: āgelica visitatio.

Accipe pmū. s. cōdis liquefactio. Cāti. 5. Alia mea liquefacta ē: vt dilect⁹ me⁹ locut⁹ ē. ⁊. c. i. ait. Indica mihi quez diligit ania mea: vbi pascas: vbi cubes i meridie ⁊c. Et ps. Factum est cor meū tanq̄ cera liquescēs i medio ventris mei. Secūdū signū ē ex̄ sensus corpis subleuatio: ⁊ ẖ ꝓpie ē extasiz facē. i. raptuz. Raptus aūt fm theologos est eleuatio mētis ab eo qd̄ est fm nāz in id qd̄ ē s nām vi vl̄ ẏtutē superioris nāe. Pro dicūt q ē q̄daz mentis eleuatio. vbi nō q triplicit pōt mēs eleuari a sensibilib⁹ istis. vz. ex ifirmitate: ab opatiōe diabolica: ⁊ a ẏtute dei. Pro ex ifirmitate: sic accidit in freneticis ⁊ mēte captis: ⁊ talis ꝓpie nō ē eleuatio: hz a sensu ⁊ intellectu alienatio ⁊ bi q̄nq3 ẏa dicūt ꝓpt fātasie ioccupatū exercitiū. quo fit vt fidex ipssiones facilē suscipiāt a qbus depēdēt motus corporum naturales.

Scdo pōt eleuari ab opatōe diabolica. pt. n. diabol⁹ pstrigē sēsus hūanos: ⁊ aliq̄ fictiua oī dere itellectui sicut accidit istis strigi q̄ aiunt se iuisse i forma carnis l̄ sik̄ cū dña accursij uk̄ cubiana: vel q̄ alio vocabulo noīet. qd̄ sub peccati mortal⁹ pena ē ab eccl̄a phibitū credē. 26. q. 5. per totū. Et talis visio nō ē ꝓpie mētis eleuatō sed potius depssio ⁊ decceptio. Certō pōt eleuari ẏtute dina ⁊ i tali eleuatōe hz mens a sensib⁹ corporis alienet: ⁊ i cōtēplatōe rerū occultarū eleuet: nō tn̄ boc ē ō nāz aie: hz sit ō nāz. nāle. n. ē menti hūanē dina ⁊ alta misteria ꝺtēplari. Et fm dicētes deū i vita hac posse videri p essentiam oz dicē q̄ttuor ꝺcloes. Pria ē q ꝓ i tali eleuatione oz mētē eleuari a cognitōe sensitiua. lō Paul⁹ i raptu suo dicebat: siue in corpe siue ex corp⁹ nescio: ds sic. Et rō ē q⁹ sēsatio ē corporū tm̄. deus aūt ē incorporeus. Scda ꝺclo ē q ꝓpter mentē eē eleuatā ab oī fantasia ⁊ imaginatōne qm̄ q ꝓ imagiatōem videt. per aliquā spēz viō tur. hz ōi fm suā essentiā nulla pōt eē spes repn̄ tatiua. Tertia ꝺclo est q ꝓpr̄ sit abstracta ⁊ eleuata ab oi spē itelligibili. q⁹ cū ois spēs itelligibil⁹ sic creata: ⁊ p nīs finita: nulla tal⁹ potēit dei eē repntatia. Et posito q eēt aliq̄ spēs creata nulla vī melior q̄ spēs sulipsi⁹ aie. hz clarū ē q p suā spem deū nō videt. q̄ ⁊c. Quarta ꝺclo ē hz de lege ordiata de⁹ i carne mortali p eēntiā videri nō possit: nn̄ pōt de pulegio spāli fieri. Q̄ i carne mortali ẖ fieri non possit ꝑ Exo. 33. Nō videbit me hō ⁊ viuet. ⁊ Jo. i. c. Deū nēo vidit vnq̄. Q̄ ār de pulegio possit. appet i Moyse ⁊ Paulo: put sentire vī Aug. sup Gen. ad litterā. ⁊ li. de videdo deū. de Moyse br̄ Nūeri 12. Ore loq̄r ei ait dñs ad Aarō. ⁊ palā: nō p enigmata ⁊ figuras: hz clare ⁊ mānifeste. D⁹ fnie ē beat⁹ Tho. pte. i. q. 12. ar. 5. i solutōe scdi argumēti dicēs q de⁹ pter oēz ordinē mētes aliq̄z in carne viuētiū: hz nō sensib⁹ corporis vsqz ad visionē sue essentie eleuauit. ⁊ ista est cōis opio. Aliq̄ tn̄ oppositum tenēt p dcm̄ Dionysij de mistica theologia q indoctos appellat q nosse dñt eū q opsuit tenebras latibulū suū. Et h⁹ opiones fuit Durādus ⁊ q̄plēs asserētes q⁹ q̄cūqz mēs i ꝺtē platōe profecerit nō puenit ad cognitionez dei. Sed ō hoc ꝺcise feria. 5. ꝓxie dñice. Ista sufficiāt ad pns. Tertiū signū vr̄ ꝺtinua meditatio. s. supbioz ⁊renoz: ⁊ ifernoz: supioza appetit ⁊rena spernit: ⁊ iferna metuit. ps. Meditatio cordis mei i ꝺspectu tuo sp. Sz ō h ꝺcloe sequēti. Tertiū signū ē āgelica visitatio: vt p3 de Petro i carcē visitatio ⁊ alijs. q̄re ⁊c.

De effectibus dini amoris ꝺclo ka.

Accipe fm ꝺclonē. vz. Amor ꝺuus adeo ē perfectus vt amātē trāsformet i amatū ⁊ pfces i eo generet effect⁹. Ubi tres inquirāt ẏtates. vz. Pria ẏi. é ista. quomō amor vnit amātē cū amato. Scda ẏ. quomō amor trāsformat amantē i amatū Tertia ẏi. q sūt effectus quos causat dei amor i amātem.

Q̄rtū ad pmā dico q⁹ Aug. 8. de tri. ponit hāc doctrinā: dicēs. Amor ē q̄si iunctura q̄dā: duo aliq̄ copulās: vel copulare appetēs. duo aūt sūt h amās ⁊ amatū. Ad c⁹ declaratoz nō q⁹ dupl̄r vnitur amās cū āato: aut hz effm: aut hz affm. Pr⁹ vnit amās cū amato hz effectū. ⁊ tūc amor regit pntiā amati. Mouet. n. amor amantē ad q̄rēdū ⁊ ꝺsiderādū pntiaz amati: q̄si sibi ꝺuenient| ⁊ ad se ptinēt|. Cānti. i. Indica mihi quē diligit ania mea ⁊c. Nōne h expiēta discim⁹: cū q̄s amamus absentes hēmus de die i die suā pniaz affectāus ⁊ visos sūmope letāur: certe exploꝺ idiet Audi pulcherrimū dcm̄ Senece ad Lucillū. q freqnt mihi scribis: gr̄as ago. Nā q vno⁹ potes te mihi oñdis. nūq̄ epla tuā recipio vt nō ꝑtinus vna sim⁹. Si imagiatōes amicoz abntiuz nob locūde sunt q̄ meꝺtā reuocāt: ⁊ desideriū absentiū falso atqz iani solatio leuāt: q̄to ꝺcuū diores sūt lr̄e q̄ vera amici abntis vestigia ẏas notas asserūt. nā q⁹ i ꝺspectu dulcissimum ē: id amici man⁹ epla ipressa pstat aḡscē. hec ille. Et rō q̄re amor hz effectū regrit pntiā amati q̄: vt dicit phs ko politice: qm̄ amātes desiderant ex duob⁹ fieri vnū: hz q: ex ẖ accidēt aut ābos aut alterū corrūpi: q̄ru nt vnionē q̄ndā q̄ eos decet ⁊ ꝺuēit. ⁊ hec ē sit ꝺuersari: sit collog ⁊ bis sit ia Et q: ista fieri nō pñt sine pntia amatoruz. lō amor fm effectū regrit pntiaz amati: nec sic fieri pñt vnū nisi sint pntes. Et h ē pp⁹ effect⁹ amoris. Inde Aug. 4. li. ꝺfes. ait quēdā bn̄ ꝺfisse de amico suo ꝺmidiuz aie. Secundo mō amor vnit amantē cū amato fm affectū. ⁊ tē tal⁹ amō nō regrit pntiā corporalē. vñ ēt q⁹ nūq̄ videus moueūr vt diligāus. vt ꝺcit Tull⁹ de amicitia. h mō Paul⁹ ad philippēses: dicebat eos sp bēre i corde: hz pntiaz nō hret. ait. n. sic. Hr̄ās agodeo meo i oi meoria vr̄i sp i cūctis orolb⁹ meis p oibus vob. Cū gaudio depcatōez faciēs sup cōicatōe vr̄a i euāgelio xp̄i: ⁊ pria die vsq nc. ⁊ fidēl h ipz: q: q cepit i vob op⁹ bonū pficiet vsq i die Jesu xp̄i sic ē iustū h sētir p oib⁹ vob co q habeā vos i corde ⁊ i viculis meis. ⁊c. q̄re sat| nō pma ẏitat|. Q̄rtū ad scdaz dico q⁹ duplex ē trāsformatio amātis cū amato. q̄dā ē hz vi appbēsiuā: q̄dā hz vim appetitiuā. vñ aliq̄n amatū trāsferī i amātē: ⁊ aliq̄n eō. ⁊ h duob⁹ mōis Accipias⁹ p⁹ trāsformatione q̄ amatū transformat i amātē. ⁊ dico q⁹ boc pōt eē aut fm vi appbēsiuā: ut hz vis appetitiua. hz vi appbēsiuaz trāsformat q̄n amatū imoꝺat i appbēsiōe amatis. Scōm vi appetitiuā q̄n i affectū amātis est q̄dā ꝺplacētia r̄spectu amati vt ga delectat de eo: vel de bonis ei⁹. siue h ꝺtigat amōe amicitie siue ꝺcupie. vt cū qs desiderat alicui bonū. ppt altez: aut nō ꝓpter altez: hz ꝓpter cōplacētiaz amati iteri⁹ r̄ditā. Sic⁹ amās i amatū trāsfert dupl̄r aut hz appbēsiuā aut secunduz appetitiuā. Scōz vi appbēsiuā ē q̄n amās nō est ꝺtēt⁹ sup finali appbēsiōe amati: hz nititr singla q̄ ad amatū itrisec⁹ ptinēt exḡre. ⁊ sic ad iteriōa ei⁹ igredīr. sic de spū scō dr̄ q est d⁹ amor. i. Cor. 2. q⁹ seruāt etiā pfūda dei. Scōm vi appetitiuaz ⁊ b⁹ duob⁹ modis: aut. s. p amorē ꝺcupie: aut p amorē amicitie. Amor ꝺcupie nō regrit pntiā corporalē. vñ ēt q⁹ nūq̄ videus mouēur vt diligāus. vt ꝺcit Tull⁹ de amicitia. h mō Paul⁹ ad philippēses: dicebat eos sp bēre i corde: hz pntiaz nō hret. ait. n. sic. Hr̄ās ago de

Universidad de Deusto
Biblioteca

.6. vz. Illa ingt ꝟa amicitia ē quā nō spes. nō timor: nō vtilitat] sue cura diuellit. cū q̄ ꝛ ꝓpter quā boies moriūt. ꝛ epta. z. ait. Si aliquez amicū existimas cui nō tm credis q̄tuz tibi: vehemēter erras: ꝛ nō satis nosti viz vere amicitie ꝓnit aūt ibi vnā pulcherrimā regulā: dices. Oia cū amico delibera: ſz de ipo p̄us. post amicitiā credendū ē: añ amicitiā iudicādū. Iſti vo ꝓpoſtē officia pniscent q ꝫ ꝓcepta theophastri: cū amauerint iudicāt: ꝛ nō amāt cū iudicauerint. ꝛ ifra. Diu deliberā: an aliqs tibi in amicitiā vel re pciplendū ſit: ꝛ cū placuerit fieri illū toto pectore admitte: tā audacter cum eo loquē q̄ tecū. Tu aūt ita viue vt nihil tibi cōmittas nisi qđ etiā cōmittē inimico tuo possis ꝛc. hec ille. Et hec sufficiāt q̄tū ad ſaz ꝟi. ¶ Qtū ad ꝫtiaz ꝟi. dico q̄ licz mlti sint dini amoris effectus: tñ iurta septē spūs sci dona septē amoris ponam⁹ effect⁹. ·Prim⁹ dr meditatiuus. 2⁹ dr opatiu⁹. 3⁹ dr ſpatiu⁹. 4⁹ dr tupatiuus. 5⁹ dr rutilatiuus. 6⁹ dr exꝑplificatiu⁹. 7⁹ dr pueratiuus. Dos septē affect⁹ onđit se hꝫ aia philocapta. Canti. 8. c. vbi sic ait. ·Pone me vt signaculū iuꝝ cor tuū: ꝛ vt signaculuz iuꝝ brachiū tuū: q̄ fortis ē vt mors dilectio tua: dura sicꝫ infern⁹ emulatio tua. lāpades eius lāpades ignis atq; ſtāmaꝝ: aq̄ multe nō potuerūt extinguere charitatē. ¶ Accipe igit ꝑmū effectum amoris] q dr meditatiu⁹: q̄ ait. Dñe pone me vt signaculū iuꝝ cor tuū. ſupple vt ꝺ te amoz me⁹ possit meditari. qđ significat signaculū iuꝝ cor nisi assidua meditatio dei. ꝑs. Meditatio cordis mei] ꝺspectu tuo sēp. h aūt fac spūs scūs i aia p donū sapie. Sapia aūt pōt tripl⁹ ꝺsiderari. cōit ꝓprie: ꝛ magis ꝓprie. Lōit sapia dicta dic quādaz cognitione dinaꝝ atq; humanaꝝ rerū ſm Aug. 4. de tri. vbi ait. Sapies diuina ꝛ humana rimat. ꝛ ſm aplm. Sapies ē q oia nouit. Sapia ꝓprie dicta ē cognitio q̄da dei cū suaui ꝛ exꝑimētali degustatione suauitat] dei ꝛ h act⁹ ptiz ptinet ad itellectū ꝛ ptiz ad effectū: vt ps. nā inchoat in itellectu. s. deū intelligendo: ꝛ ꝺsumat in affectu. s. degustādo ꝛ saporādo: ꝛ sic logt Ricard⁹ de scō Victore: dicēs Amor ē dulcedo sapor] itimi ꝛ q̄tō ardentius amat: tāto suaui⁹ gustat. Et ad hāc sapiaz que nihil aliud ē q̄tū q̄da sapida scia: hortat ·Paul⁹ ad Col. 3. Que surſū sūt sapite nō q̄ sup terram. Sz ꝺ inges pr Ambro. ait. n. ppha. Gustate et videte q̄m suauis ē dñs. Itē. pv. vlt. Gustauit ꝛ vidit q̄m bona ē negociatio ei⁹. ꝛ. i. R. 14. dr Vidistis igt Jonathas q̄ illuminati sūt oculi mei eo q̄ gustauim⁹ paululū de melle isto. Ecce q̄ sapia ista ꝑus gustat: deinde cognoscit ꝛ intelligit: ꝛ tu dicis q̄ sapia in itellectu ichoat ꝛ in affectu ꝺsumat. gustauit ꝑus Jonathas ꝛ ꝑus illuminati sūt oculi ei⁹. Dico ania mea q̄ duplex ē cognitio. s. recta ꝛ reflexa: vt ita dicā. Manifestū ē aūt q̄ gustare non possum⁹ q̄ nisi ꝑus ꝑcognoscat: vt ait Aug. Inuisa diligē possum⁹ icognita neq̄q̄. ·Pr⁹ q̄ opportet q̄ cognoscat diligibile: q̄ cognito amem⁹: q̄ amato ꝛ degustato itez speculamur: ꝛ illi⁹ bonitatez ꝺsideram⁹ attenti⁹. De ꝓma q̄ cognitione itelligit q̄ supius dixim⁹. de ſa aūt itelligūt ꝓphete auctes. q̄re ꝛc. Ait q̄ aia. ·Pone me dñe vt signaculū iuꝝ cor tuū. i. da mihi dñe hunc amorē tuū vt p donū sapie meditari possiz ꝛ gustare suauitatē tuā. nā fit̄ p signū aliq̄ digito vel brachio alligatū i rei memorlā ducimur freqn tioze: sic p cognitionē altissimaꝝ ꝛ dinaꝝ rez ducimur i meditationē frequētioze dei in sua bonitate: ꝛ illā suaui⁹ degustam⁹. q̄re ꝛc. 2⁹ effect⁹ amoris dr opatiuus: q: aia ait. ꝛ pone me vt signaculū iuꝝ brachiū tuū. p brachiū. n. ꝺsignat: q: amor dei nō ē otiosus. veniat illa amorosa Magdalena sollicita in q̄rendo amatū audi glo. sup illō Joā. 20. Si tu sustulisti eum dicito mihi. nō dic quē. q: h agē solet. i aia vis amoris: vt quē semp cogitat nullū ignoraī credat. h glo. Duc aūt effectū opat⁹ i aia spūs scūs p donū pietatis. Et circa h q̄rit dns Bonauē. hāc difficultatē. vtz donū pietatis ꝺsistat i religione respectu dei: an i cōpassiōe respectu ꝓximi. Et dic q̄ cū pietas multiplicit dicat secundum Augu. in principio decimi de ciuitate dei. dicit enim pietas erga deum: erga parentes: ꝛ erga quēcūq; hoiem: oꝫ q̄ pietas ſz q̄ ordinat erga deū nō sit nomē dñi: ſz magis sit idē qđ latria. Sc̄m aūt q̄ ordinat erga parētes nō tenet adhuc nō tenet rōnez doni: sed potiꝰ est spēs ꝟtutis iustitie nā ſz ordinē ꝛ regulā iuris nālis. vnusq; sq; pi⁹ esse dz i pētes maxie cū necitas iruenit. ꝛ ſz h dicebat apl⁹. Qui suos et maxie domesticoꝝ curā nō hz fidē negauit. Sc̄z aūt q̄ ordinat erga quēcūq; ꝓximū: sic ē vnum de septē donis. Et talis pietas ꝛ amor ꝓ loco ꝛ tpe q̄druplicit venit i actū. s. ꝺdelectando ꝛ ꝺgaudēdo. 2.° cōpaciēdo. 3.° excusādo ꝛ. 4.° bona tribuēdo. ¶ ·Primo cōdelectādo ꝛ ꝺgaudendo. ad Ro. 12. Gaudē cū gaudētib⁹ ꝛ tanto mag] delectat: q̄to magis ꝓximū cernit de ꝺo ardētissime philocaptū. ꝛ h ē illa scā charitas q̄ nō emulat ſm aplm. i. Cor]. 13. ¶ Secūdo cōpatiēdi ad Ro. 12. Flē cū flētib⁹ ꝛ q̄q̄z aḋo ista pietas accēdit vt pot⁹ bō eligēt pati q̄ cōpati. 2. Cor]. 12. Quis infirmat ꝛ ego nō infirmor? ꝺgs scādalizat ꝛ ego ñ vror? ꝛc. ¶ Tertio excusādo exꝑplo xpi. Luc. 23. ·Pr ignoſce illis: ga ne sciūt qđ faciūt: ecce mira excusatio. Et rō hui⁹ ē: ga charitas ñ cogitat malū. vt ait apl⁹. i. Cor. 13. ¶ Quarto. bona tribuēdo. ꝑs. Man⁹ suas appuit iopi: ꝛ palmas suas extēdit ad paupem Et Job. 27. Flebā quōdā sup eo q̄ afflict⁹ erat ꝛ compatiebat ania mea paupi. q̄re. ꝛc. ¶ Accipe tertiū effectū amoris q̄ dr ſpatiuus. ga ait aia. Fort] ē vt mors dilectio tua. vide mirabilē dini amōis effectū. nā sic mors a mūdi habitatōe: ppiquoꝝ dilectiōe: ꝛ ẽrenoꝝ dulcedie sepat trifurcato ictu sic ꝛ dn⁹ amor mētē quam igredit ſpat a mūdo: pētibz: ꝛ oīb⁹ tpalibz. Jn Greg. i omel. xl. ait. Fortius ē vt mors dilectio tua. q: sic corp⁹ ibumat: sic ab aore tpaliū ekna charitas occidit. nā quē pfecte absorbuit ad ẽrena for] desideria velut ifēsibilē reddit. nz sc̄t⁹ qs mort⁹ p dño potuisset nisi ꝑus a trēis ꝺsideriis i mēte mortu⁹ fuisset. h ille. ·Dr. ät fac spirit⁹ scūs i aia p donū ꝺsilij. vbi nō q̄ ꝺsiliuz dicēbitū q̄ expedit ꝛ dirigit aiaz ad eligēdū ea q̄ pse q̄nda sūt: ꝛ ad vitādū fugiēda. Et tal⁹ bit⁹ ꝓt eē duplex. ¶ ·Prio respcū eligibiliuz q̄ sūt de necitate salut⁹. ꝛ h ꝓpe ē prudētia q̄ ad talia dirigit min⁹ excellēt q̄ donū scie. Jn tali gppe electōe hz eligē bō qcqd ſm regulā iur] nāl⁹ prudentia dignit. ¶ 2.° h bit⁹ ꝓt eē respcū agibiliū arduoꝝ ꝛ difficiliū q̄ sūt ncēa l⁹ nccia ad salutē: ꝛ h ꝓpe ē donū ꝺsilij ꝛ tc h bit⁹ dirigit aiaz ſz riaz iur] ꝺdini. vñ donuz ꝺsilij ꝓpe dirigit i electōz se q̄ndoz ꝛ fugā vitādoz. ꝛ sic ps q̄ prudētia ꝛ ꝺsiliū se ꝺ i ceētia. ſz ꝺsiliū supbabūdat prudētia i vno articulo. s. q: e⁹ ē ipare. ſz ista relinq̄mus. Suffic q̄ itelligē q̄ ꝺsiliū hz dirigē boiez i electōez agēdoz. pseq̄ndoz vel fugiēdoz. q̄ sē spālis arduitat]. ꝛ h ſz regulā iuris dini. Audi ꝺsiliuz. Si vis pfect⁹ eē vade ꝛ vēde oia q̄ hēs ꝛ da paupibz. q̄re ꝛc: ¶ Quart⁹ effect⁹ amoris dr spatiu⁹. q: anima ait. Dura sicꝫ ifern⁹ emulatō. i. stimlatio tua: Est. n. stimlatio dini amoris qđā ardēs desideriū bn sp opādi: ꝛ nūq̄ tal⁹ phi locapto qcq̄ appet icepisse boni: ſz sp ait: miser q̄n icipiā bn agē. Ista q̄ stimlatio: ist⁹ igēt ꝛ fez uens desideriū pfecte opandi dura ē sic ifern⁹ q̄n sic ifern⁹ nulli pcit: nec tps ꝺsiderat q̄le sit: vt q: ver aut estas ꝛc. ſz sp siue papā siue alios q̄scunq; vorare parat⁹ ē: sic ꝛ amor nulli rpi nāli etati: nulli pfecto ꝺditōi pcit: ſz sēp operāri boni facit. Audi ·Petr⁹ rauēnas i q̄dā ſmone. Nihil igt durꝝ: nil amarꝝ: nil grue: nil letale cōputat ver⁹ amor. q̄ ferrū q̄ vulnera: q̄ pena. q̄ mors amorē pfectū ꝑualet ſupare? Amor ipenetrabilis loꝛica ē. respuit iacula: gladiū excutit: piculis insultat morte irrident. si amor ē vincit oia. Duc aūt effm amoris opat⁹ spūs scūs i aia p donū fortitudis. Ubi nō q̄ fortitudo q̄ ē ꝟtus moralis: ꝛ fortitudo q̄ ē donū differt ab iuicē. Nā ppeti passiōes vl ardua aggredi pōt hō dupl⁹: ꝛ ppe iusticie ꝛ honestat] ꝺsumatoez. ꝛ sic ē virtus. q: h: ē de dictamie iur] nāl⁹. vel ppe pfectaz imitatione. ꝛ sic ē donū ꝛ h ē de dictamie iuris dini. Nā. n. fortitudis q̄ ē ꝟtus ē pariēter tollerare aduersa: ſz nā doni ē gaudē ꝓmpte ꝛ expedite aggredi passiōes: ꝛ ardua cū supuenerint libentissime tollerare. vnō facit h donū i aduersitatibus iocūdari. Act]. 5. Jbant apli gaudentes a cōspcū consilij: q̄m digni habiti sunt ꝓ noie Jesu contumeliā pati ꝛc. ¶ ·Quint⁹ effectus dini amoris dr rutilati⁹: ga ait. Lāpades ei⁹ lāpades ignis. lampas. n. dini amoris est cor hūanum: in quo oleuz dini amoris ardet: Luc. 20. c. Nōne cor nr̄m ardens erat? ꝛ Jo. 12. Jgnē veni mittē in trā. i cuius misteriū Leui. 6. c. dr. Jgnis i altari meo sēp ardebit qđ nutriet sacerdos: ſubijciēs ligna ꝓ singulos dies. altare vtiq; mēs hūana ē q̄si alta rei. alta nēpe res est aia nr̄a ad imaginez ꝛ similitudiue dei creata. Jn hac ignis dini amoris semp ardē debz: qđ sacerdos. i. illuminata rō nutrit ꝛ cōseruat. ꝛ subijcit ligna cuz quottidie bñficia magna sibi a dīna gr̄a collata rememorat. Jn altare vtiq; cinis erat. qđ ꝓ cineres nisi ꝟa hūilitas deſignat? ga sic in cinē ꝺseruat ignis: sic dei amor cōseruat i hūilitate ꝛ iuuenescit. Duc aūt effectū amoris opat⁹ i aia ſps scūs p donū intellect⁹. Ecc. 2. Diligite dñm ꝛ illuminabit cor da vr̄a. Illumiat aūt donū i tellectus aiaz ſpaliter ad tria. s. ad cognitōez dei: sui: ꝛ vniuersi. ꝑmo ad cognitionē dei. vbi nō q̄ tripliciē pōt aia illuiari q̄ ad cognitōz ꝺi. s. ꝓ siplicē assensu: ꝓ rōis admiculū ꝛ per simplicē ꝺtuitū. ꝓ⁹ ꝓ simplicē assensū. ꝛ h fac fides. nā fides ſm Aug]. ē credē quod nō vides. ꝛ Ecc. xi. Dulce lumē ꝛ delectabile ē ocul⁹ videre solez. i: per fidē cognoscē deuz. 2.° cognoscit ꝓ rōis admiculū. ꝛ h fac donuz intellect⁹: ꝛ. c° est credita per rōnez itelligē. amor. n. per h donū illuiat intellectū dādo ei lucidā ꝛ pfundā infitaꝝ rōnū cognitionē. ꝓpter q̄s deuz diligē dēm⁹. Jt illuminat ꝓ ea q̄ scripta pōt q̄ ꝺus sit vnus: trin⁹ iment⁹: increat⁹: imortal⁹. ꝛc. ad Ro. 15. Quecūq; q̄ scripta sūt ad nr̄az doctrinā scripta sūt. 3.° cognoscit ꝓ simplicē ꝺtuitū. ꝛ h est. 6. btitudo. s. mūdicia cordis c° est videē deū Ma. 5. btī mundo corde: q̄m ipi deū videbūt. 2.° h donū illuiat ad cognitionez sui. ꝛ h q̄tū ad. 3. s. mirabilez cōditōez Job. 10. Memēto q̄so q̄ sic lutū fecer] me ꝛ i pulez reduces me. ꝛ ecc. x. qđ supbis ira ꝛ cinis. 2.° mirabilē dimissiōz. s. bonoꝝ q̄ facere pōt: nō tn voluit ꝛ pmaxie tps ām̄issum. Audi Senecā ad lucilluz. fugit ingt irrepabile tps. vigilāduz. ē nisi ꝓpem⁹ reliq̄mur. agit nos velox dies. insci] rapimur. omnia in futurum deponim⁹ ꝛ int̄ cipitia lenti sum⁹. ꝛ ifra. Optima q̄q; dies miſis mortalibz eui. ·Pria fugit: subeūt morti: tristisq; senect⁹: Et labor ꝛ dire rapit icleñtia mort]. ꝛ ifra. Q̄r ꝑma dies: q: qđ restat icertū ē q̄r optia: q: iuuenes possum⁹ dicē: possum⁹ facilē aiuz ꝛ adhuc tractabilem ad melioa ꝺuertē ꝛc. Audi Ber. i ſmōe q̄dā. Nihil igt ꝑciosi⁹ tpe: ꝛ beu bodie nil vili⁹ inuēit trāseunt dies salut] ꝛ nemo recogitat. Nemo sibi plere dicē ꝛ nūq̄ reditur curat. ſz sic capillus de capite: sic nec moñtū pibit ꝺ tpe. h ille. ¶ Tertō fac cognoscē mirabilē ꝺmissionē. s. pctōr. ꝑs. Jniquitatē meā ego cognosco: ꝛ pctz meū ꝺ me ē sp ꝛc. ¶ 3.° h donū illūinat ad cognitōez vniuersi ad Ro. 15. Inuisibilia dei ꝓ ea q̄ fca sūt itellecta cōspiciūt. Et Job. 12. Jut⁹ roga vniuersa ꝛ docebūte: ꝛ volatilia celi ꝛ idicabūt tibi. loq̄re ẽrc: ꝛ respōdebit ea pisces mar] ꝛc. Sz dices nunqd et pbi ista ifelioza cognouerūt: ꝛ tn deū vez ig̃raverūt: dico q̄ pbi ista creata tm̄ māl⁹ cognouerūt: si

Universidad de Deusto
Biblioteca

mīles puer|effecti g i libris et lris ūaurat|z pul chris:tm̄mō aspectū figūt.de bis solūmō admi rātes:z ea q̄ p scriptura significāt mūme pgrē tes.bi.n.sūt q dicētes se ee sapientes:stulti facti sūt.q̄re zc. ⁊ 6° effect⁹ amoris dr̄ explificatiu⁹:qz sbdit.atqz flāmaz. In flāmis.n.istis splē dores scē edificatiōis z explificatiōis itellige. Matb.5.Sic luceat lumē vr̄m coraz boib⁹ vt videāt vr̄a bona opa zc.Audi Senecā ad Lu cillū.Logita igt q̄ nob explа ꝑsint:z scies ma gnoz boiuz memoriā nō min⁹ ee vtilē q̄ pñtiā h ille.Audi Aug.li.⁹ de pastoribus.Fecit.n.Augl. libz de pastoribus:z libz ō ouib⁹:ait g̃ sic. Ois q male viuit i ospectu eoz gb⁹ ꝓpositⁿ é q̄tuz i ipso é occidit:z forte q imitat moritⁿ g nō imi tat viuit:tñ q̄tuz ad illū ptinet āb⁹ occidit.h ille.Audi Hieg.sup Ezech.Qui i occlto igt bñ viuit:sz alieno ꝑfectui mūme ꝑficit:carbo est. Qui vo i imitatione scitatis positⁿ lumē recti tudis ex se mlt̄is demōstrat:lāpas é:qz sibi ar det z alijs lucz.h ille. Hoc aūt fac i aia sps amo ris p donū scie.carbones.n.accēsi alit icendit pallcas:alit liḡ:alr lapides:alr ferz zc.sic amō p scie donū alr icēdit coz:alr os:alr op⁹. Mē tez nāqz z cor icēdit p verā cognitionē:os per discretā locutionē:z op⁹ p ogruentē uersatio nē. ⁊ Prio inḡ donū scie itedit cor humanū z illumiat ad verā cognitionē. Hoc.n.ē spāle do ni scie dirrigē i agēdis z dicēdis fm exigentiā regule fidei z imitatōis xp̄i. Hz.n.scie donū rō nes gb⁹ se defēdat ab ipugnātib⁹ suā fidē: z nō solū sapit ea q̄ posita sūt i theologicis libris:ve rūtiā q̄ scripta sūt i tota pbia:gb⁹ tanḡ admi niculis ad ꝓbandū iuuat fides. Itē p h scie do nū illumiat mēs vt discernat bonum a malo:z ne malū sub rone bōi itret:z lz et| ex prudentia aliq̄ talis noticia hēat:h ē ex pncipijs iur| nāli scie tñ donū ex pncipijs lumiose fidei. Itez p h scie donū scit bō gd sit z a q̄ sit:z ad gd sit. Itez scit ꝓbare q̄ sit volūtas dei bona:bñplacēs z p fecta.bona q̄tū ad statū incipientiū:bñplacens q̄tū ad statuz ꝓficiētiū.z pfecta q̄tū ad statuz pfectoz.ad Ro.12.Et sic ps q̄ scie donū nō so lū dirrigit i agēdis fm ꝑrigentiā regule fidei: sz et| dirrigit i ea q̄ sūt fidei tāḡ fundamēta sue dirrectiōis:vt dic et| dns Bona. in.3.di.35.q̄re zc. ⁊ 7° z vltim⁹ effect⁹ amoris i noie dñi dr̄ pseuerātiu⁹:qz subdit.aq̄ mlte nō potuerūt ex tinguē charitatē.Aq̄.n.in scriptura sacra mlta significat.sz h ꝓ tribulatiōe accipit.ps.Misit de sūmo.s.graz suā:z eripuit me de aqs multis z idē trāsiuim⁹ p ignē z aquā:z eduxisti nos in refrigeriū.i.i trāgllitatē celestis ꝓrie. Fac igit h ver⁹ amor.vt nulla mala timeant.ad Ro.8. Quis nos sepabit a charitate dei zc. dic totū. Aug. Nihil igt tā durū atqz ferreū qō nō amo ris igne vincat. Hoc aūt fac i aia spūs amoris q donū timoris.pseuerat.n.aia in añdictis bōis: qz timet ne ꝓpt tpalia eēna pdat.ps. Logitaui vias meas:z uerti pedes meos in testimonia tua.Et Ecc.i. Timor dñi expellit pctm̄. Quar

ocludam⁹ eū ·Paulo ad Hal.6.Opemur bonū dū tps hēm⁹:vt xp̄s p amorē in nob trāsformetur.z nos i ipm zc.Et h sufficiant ꝑ ta oclone.

¶ De subiectiuatione amoris oclo ētia.

Accipe ētiaz oclonē.vz. Diuin⁹ amor lz vndiqz diffūdat:i voluntate tñ būana getat. Ubi tres ingram⁹ hi.vz. ·Prima hi.ē.Qō é amoris obiectū. ⁊ Scda hi.est. Qō é amoris subiectū. ⁊ Tertia hi.ē.Utrum i dilectione z amore dei sit mensura z modus: ·Quz ad ꝑmā dico fm btm Tho.ꝑma fe.q. 27.q bonū é obm amor|:z p dns id qō i appe titu amorē causat é bonū. Hā obm compat ad potentiā sic cā mot⁹ vl actus ipsi⁹.z p dns illō é cā amoris qō ē obm amoris.obm aut amoris é bonū.ḡ cā amor| é bonū.Et rō ē h.qz amor i portat quādaz dnālitatē vl cōplacentiā amāt| ad amatū.eēt aūt dnāle aliqd alr vl cōplacēs é qōdaz bonū.z p dns bz rōnez appetibilitatis .i.et hi.Dia bonū appetūt.ḡ segt q tāto magis vl min⁹ bonū mouebit potētiā appetitiuaz ad amorē:ḡto magis vl min⁹ iter potentiā z obm repiet dnālitas z cplacētia.vn duo boies sitef se magis amāt q̄ dissites vn⁹ cātor aliū amat zc. Et si dicis cantor amabit scriptorē:q ibi dnālitas :dico q ibi attēdit ꝓportōis sitūdo.s.bo q vr̄qz bz qō ueīt ei fz suā artē.Et h ē vna po tissima rō q̄re deū sup oia diligē debeūs.qa ma gis vnusqsqz sitis é do q̄ cātor cātori: aut scri ptō scriptōi.fcē.n.nos ad iaginē z sitūdiē suā Hen.i.z ps.Si ḡtū é sup nos lum̄ vult⁹ tui dñe dedisti leticiā i corde meo.glo. sigtū dixit.qm̄ tāḡ denari⁹ sigt⁹ imagie regis factus é bō ad imaginē ōi:q peccādo corrupit:rnascēdo sigt h gl.Et ꝓfitmat.nā ex q̄ bonū causat i volūtate amorē:segt q vbi é mai⁹ bonū:ibi maior ama bilitas siue amabilitat| rō.fz ds é sūmū bonum ḡ zc.Qr̄ satis ps quō bonū mouet volūtatē ad amorē:z quō é cā ē⁹.ꝑ hec phs p⁹ etbicoz di cit. Phi bñ añclart bonū ee dicētes qō oia ap petunt. Nec est istantia de q busdā g appetunt malū.qm̄ malū n appetūt nisi sub rōe boi iḡtū s.estimāt illō ee bonū.z sic itentō eoz p se fert ad bonū:sz p accns ēca malū.Qr aūt dic phs oia bonū appetūt.dicit btus Tho.ibidē i expositō ne lr̄e:nō est itelligendū solū de bñtib⁹ cogniti onē q̄ apphēdūt bonū: sz et| de reb⁹ carentib⁹ cognitiōe:q nāli appetitu tēdūt in bonū: nō q̄si cognoscāt bonū:sz q: ab alq̄ cognoscēte mouē tur ad bonū.s.ex ordinatiōe dīni intellect⁹: ad modū q̄ sagitta tēdit ad signū ex dirrectiōe sa gittātis ipaz aut tēdē i bonū é apptē bonuz.q̄ re zc. ¶ Qtuz ad ꝑaz ꝑmi.dico fm btm Tho.ꝑ ma fe.q.26.q subiectū amoris é appetitus.vn segt q fm dr̄iaz appetit⁹ erit dr̄ia amor|. Hic nō q triplex é appetit⁹:gdā dns apphēsionem alteri⁹ z nō suā.z h dr̄ appetit⁹ nālis.q̄libet.n. res appetit q̄ sibi fm suā nām̄ conuenit. nō q ꝑ priā apphēsionē:sz p apphēsionē istituētis naz s.intellect⁹ dīni:vt dictū é in ꝓcedēti hi. in fine. Quidā appetit⁹ é dns apphensionē ipsi⁹ ⁊ appe

tētis ex necēsitate.z nō libero iudicio.et talis est appetit⁹ sensitiu⁹ i brutis: q tñ in hoīb⁹ aliqd ꝓpicipat libertatis:inḡtuz.s.obedit rōni. ⁊ 3° appetit⁹ é dns apphēsionē appetētis fm libez iudiciū.et tal⁹ é appetit⁹ rōnal⁹ siue intellectiuus q dr̄ voluntas. Scōm igit diuersitatē boz ap petituū fundat diuersitas amoris.et amor est pncipiū motiuū i amatū boz appetituū. vnde i appetitu nāli pncipiū h⁹ mot⁹ é dnālitas appe tentis i illud qō appetit⁹ i intēdit. Et h pōt dici amor nālis.vñ Diony⁹.4.de dīnis noīb⁹. Oi bus igt ē pulchz z bonū amabile:cū vnaqz res hēat dnālitatē ad id qō é sibi ꝺueniēs fz nāz.si cut ipsa dnālitas corꝑis guis ad locū mediū est ꝓpter guitatē i ipso formal⁹ existentē Silr cō placētia alic⁹ boni ē i appetitu sensitio vl rōali z talis ꝺplacētia dr̄ amor.vñ ꝺplacētia siue a mor sēsitiu⁹ ē i appetitu sensitio cōplacētia sūi amor intellectiu⁹ ē i appetitu intellectiuo.z p dns amor nr̄ erit i volūtate nr̄a fic i sbo. Jn Aug. ō ha reli.sic ait. Bona volūtas é q̄ appetitus recte bōesteqs viuē z ad sūmā sapiaz puēire. Et h suf ficiāt ꝑ ha ētatē. ¶ Qtū ad ētiā hi.videt rndē Aug.li.⁹ de diligēdo deū. Et Ber.eo.li. z i li.⁹ ad frēs de morte dei. Cā diligēdi deū āt ipse de⁹:z mod⁹ é sine mō.ḡ ex his ꝺbis appet q dilectio dei é sine mō z sine mēsura. Sz quō pr Ambro. h pōt ee vez.nā rō boni ꝺsistit i ordie spē z mē sura.vt dic idē Aug.de nā boni sz dilectio ōi é qd optimū.ḡ dz hr̄e modū z mensurā.z idē Au gu.4.sup Hen.ad lr̄am diffinīēdo qd sit mod⁹ dic.Modus é quē vniculqz ꝑa mēsura ꝓficit sz mēsura volūtatis būane q é sbm amoris: vt dcm é i ꝓcedēti hi.tate:est ipsa rō.qz volūtas re gulat a rōe.ḡ.05 dilectōz ee regulatā a rōe.Aia mea tria volo q h iuestigēus.vz. ·Prio q̄liter itelligūt ista hba Deu⁹.6.c.Diliges dñm deū tu um ex toto corde tuo:z ex tota aia tua:z ex to ta mēte tua. ⁊ 2° volo q videāus qd sentiunt docto.i ista hitate. 3° ocōdabiusarguīta fcā ·Qtū ad ꝑmū sūt aliq nōnda:z pulcherria q dē. Prio nondū é q rō intellect⁹ é duplex.s.su pior z iferior. Supiō tēdit i res imāles z eternas Inferior i res māles z corruptibiles.h āt duo.s. mālia z imālia cōpāt ad cognitōz h mō.q: via iuētōis p res māles deueīm⁹ i cognitōez rei i mālīū.via āt iudicij p imālia iam cognita ō mā libus iudicam⁹.z fz rōnes eternoz corruptibilia dispōimus.vñ bitus cognitōis supioz dr̄ sapia z bitus cognitōis iferioz dr̄ scia:vt ps p phm 6.etbicoz. Et nullus istoz bituū mouet boiez ad fugā t pseutōez:cū sint bitus solū speculati iclinātes i scire z nō i opari. ⁊ 2° nondū q appetitus nr̄ sensitiu⁹ ad h vt pti supioi aie cō formet ncēe ē q p volūtatē moueat.qm̄ sic spe ra supioz suo motu iferiores mouet:sic z volū tas appetitū sēsitiuū:vt ps.3.de aia.vñ s de h⁹ feria.4.fe dñice. ⁊ 3° nō q sic ꝓncipia specula bilīū sūt nob nāli idita:ita z ꝓncipia opabiliuz q̄ sicut itellect⁹ nāli fert in ista ꝓncipia de q̄lz

ē l nō ē:z de nullo ābo sit:ita z nāli fert i ꝓnci pia opabiliū:q̄ st oē bonū ē faciēdū:z nullū ma lū ē opandū:nec cognitio actual⁹ taliuz ꝓncipio rū ē potētia:sz solū h⁹ acgsitus lumie itelle ctus agētis q̄z ꝑmus vocat itellect⁹ iclinās ad sciaz z rethens ab igrātia. Et scōs dr̄ findēsis c⁹ opatio ē istigare ad bonū:z rethē a malo.et sic ꝓius bitus nō mouet:ita nec scōs ad fugaz l pseutōz.qz vlia ñ mouēt nz mouēt:sic nec gr̄a nec gñant.p⁹ ō gñatōe. His sic nōt|veniāt ad ꝓctica theologica.z dico q gl⁹sa ōs videt q bōi iserta erat a nā cognitio veri z falsi boni z mali z q a nā bz iclinās ad bonū: z rethens a malo:z q volūtas mouē bz iferiores potētias volēs boiez r̄are vt ad finē rēdēt ad quē crea uit illū:vedit regl⁹az talē dicēs. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo .q̄ hba lz multos habeāt exponēdi modos:tres tñ ad pns tāḡ clariores videāus. ⁊ Prius mōus sic expōit.diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo.i.ex volūtate eliciēte ita q volūtas tua nihil eliciat qō sit dine oppo sitū volūtati.z desigt h act⁹ i cord.qz sic cor oi um viriū corꝑis ē ꝓncipale motiuū sic volūtas vt dixius i nobilib⁹.Et ex tota ñte tua.i.ex vo luntate ipāte ita q volūtas inferioribus potē tijs nihil ipet qō dine deroget dignitati.z h ac tus ogue i mēte sigt.qz mēs ab eminēdo dicta ē.z volūtas ipans ē oiuz viriū aie regia.z ex to ta aia tua:z ex tota fortitudie tua.h ptiet ad ōs anime vires z corꝑis:vt sit sensus :sic te|or dines: vt nulla anime virtus: aut corporis passio deum offendat. iste est vnus modus.

⁊ Secūda expositio ē Aurelij Augustini: vicē tis q ista totalitas qr dr̄ ex toto corde ex tota mēte zc.alr accipiēda ē .put cōpetit statui pfie z alr .put cōpetit statui vie.fz q cōpetit statui pfie ista totalitas sic itelligit vt oēs mot⁹ aie totalit i deū vl ad deū referāt:z fm h in via p ceptū z regula talis ipleri nō pōt.z h intelligit Aug.in li.⁹ de pfectiōe iusticie.z magr sniaz in 3.di.27.Et si diceres q̄re ꝓcipit qō impleri nō pōt:qz.n.i vita hac tantū deū diligit:vt nihil ō sit qō ad talē dilectionē regrit. Rndet Aug.q ideo ꝓcipit:qz nō recte currit:si q currendū sit nesciat.quo aūt sciret si nullis ꝓceptis onder. Itē i ꝓcepto affirmatiuo potuit ꝓcipi qō nō po test i via ipleri.nō.n.qs tenet ꝓceptū affirmati uū suare semp z ad sp:sz vt impleat loco z tpe. Inde Ber.Mādata igt ipossibilia nō fecerūt trāsgressores:sz humiles.Si aūt ꝑdicta regula attēdat fm q cōpetit statui pntis vite: sic ista totalitas itelligit:vt.s.null⁹ mot⁹ sit i aia amo ri dei ꝓius:z q nihil desit de cōpetēti ad talez dilectionē q̄tuz supple būana fragilitas sinit. Et fm h pōt ee hō pfectus i via in dilectiōe dei vt ponit btus Tho.fa fe.q.184.ponēs distincti onē de pfecto:quā ponit phus.3.etbi. dicēs q pfectū dupl⁹ capi pōt. Prio mō vt dicat illud ee pfectū:cui nihil deest de pfectione sibi pos sibile.Allio mō vt nihil sibi deest de pfectione

Universidad de Deusto
Biblioteca

sibi cõpctenti.sicut bõ mediocris ſtature pfcẽ
dr̃ q̃ntitatis q̃uis nõ bẽat q̃ntitatẽ gigantcaz.q̃
re tc. Jſta ẽ ſa expoſitio. ℣ 3° mod⁹ exponẽdi
ẽ:dicẽs q⁹ affect⁹ buman⁹ ad tria diuidi ꝛ affi
ci pōt.ꝓmo ad res exteriores.2°.ad res iteriores.
3°.ad res ſupiores. ℣ Primo inq̃ pōt affici ad
res exteriores c⁹ mōi ſunt oia ſenſibilia: ꝛ h̄ affe
ctus i cozde ſignat̃.Eſt.n.cor domiciliū vite: ꝛ
ꝓncipiū mot⁹ ꝛ ſenſus aialis:ꝛ ẽ organū iraſci
bilis ꝛ cōcupiſcibilis.Dicẽ g̃:diliges dñm deū
tuū ex toto corde:ẽ bumanā volūtatẽ ab oīb⁹
ſẽſibilibus eleuare i deū:ita q⁹ nullo affectu ob
rem ſenſibilẽ a diuino amoꝛe quomodolibz re
tardeť:ſz poti⁹ ꝓ bec ſenſibilia i eoꝛ opificem
eleueť.exeplo ꝓphe dicẽtis. In toto cõde meo
exſtiui te. ℣ 2° afficit̃ bõ ad res interiores: vt
ad ꝓpriã vitaz vl ad ſeipſũ:ꝛ talis affect⁹ i aia
ſignat̃.aia.n.ab aiando dicta ẽ.q⁹ aiat coꝛp⁹ af
fectu nāli quẽ bz ad ipm.diligẽ g̃ deum ex tota
aia eſt reſpectu diuini amoꝛis deſpicẽ etiã pro
priã vitã. Jo.12.Qui amat aiaz ſuã.l. vitã ꝓdet
eã. ℣ 3° afficit̃ bõ ad res ſuperiores: vtpote ad
res itellectuales.ꝛ talis affect⁹ in mẽte ſignat̃
mẽs.n.ab eminẽdo dicta ẽ. in mẽtis ergo noie
ſupioꝛ aie ꝓ ſpũalis itelligit̃:qm̃ ipſa eminet i
ſtrutib⁹ ſpualib⁹ cognitiuis:cũ ſit circa diuina
ꝛ eterna: vt dictũ eſt.Diligẽ g̃ deū ex tota mente
ẽ oia intelligibilia deſpicẽ reſpectu diui amoꝛ
Jſta ẽ ẽtia expoſitio.Beat⁹ tn Hzegl.in expoſi
tionẽ ꝓdictoꝛ ẽboꝛ dicẽ q⁹ ẽ q̃daz ẽboꝛ cõcul
catio indicantiũ diui amoꝛis excellẽtia. ſicẽ etiã
de magi dr̃ q⁹ gauiſi ſũt gaudio magno valde.
Et iſto ſufficiat q̃tũ ad ꝑmũ. ℣ Nūc videam⁹
q̃tuz ad ſm. vz.qd circa moduz diligẽdi deum
ſentiant doctoꝛes. Nōduz.n.declaratũ ẽ an ds
diligend⁹ ſit ſine modo:ita q⁹ totũ coꝛ:tota aia
tota mẽs ſine mō diligat deū:an in iſta totalita
te intelligat̃ modus et mẽſura et ordo debitus
Dicam⁹ g̃ ſm btm̃ Tho.ſa ſe.q.26.q⁹ cũ mod⁹
nibil aliud ipoꝛtet niſi q̃ndaz menſurã ſiue q̃n
dã mẽſure determinationẽ:vt ꝑz p Aug. vbi ꝺ
determinatio aũt mẽſure ſit cẽtialit̃ in mẽſurã
te:ꝛ reſpectiue i re mẽſurata ad ipſaz mẽſuraz
ſō in re q̃ mẽſura ẽ nō pōt aliqd iueniri imodi
ficatũ:cũ ſit alioꝛ mẽſura cẽtialit̃. Jn re autẽ
mẽſurata bñ pōt aliqd repiri imodificatuz: vt
puta ſi res mẽſurata exceꝺeret vel deficeret p
reſpectũ ad ipſaz menſurã.modo ad ꝓpoſituz.
Menſura oiuz bumanaꝝ actionũ ꝛ oiuz voli
tionũ ẽ ipe finis amat⁹.vñ gcgd amam⁹: gcgd
volum⁹ bz modũ ꝛ mẽſuraz ſm ꝓpoꝛtionẽ fi
nis.Appetit⁹ aũt finis i oibus actib⁹ ẽ abſqz fi
ne ꝛ ẽmio:vt dr̃ ꝓmo politice:ſz eoꝝ q̃ ſũt ad fi
nẽ eſt aliqs termin⁹ ꝛ finis.exemplu vt clari⁹
itelligam⁹.Nã medic⁹ ſanitati nullũ terminuz
aut finẽ ponit:ſz ſemp facit eã pfectioꝛẽ inq̃tũ
pōt.bis aũt q̃ ſũt ad finẽ ut medicinis:bñ ponit
modũ ꝛ terminũ:qm̃ nõ tantã medicinã dat q̃
taz dare pōt:ſz ſolũ ſm ꝓpoꝛtionẽ.vñ ſi exceꝺe
ret vel deficeret imoderata cẽt.Finis aũt o.uz
nr̃aꝝ,volitionũ ẽ dilectio dei p ꝙuaz imediate
attingim⁹ vltimũ finẽ.ꝛ lō in delectiõe dei q̃ ẽ
mẽſura nõ pōt accipi mod⁹:ſicut fit i re mẽſu
rata.imo q̃to plus attigit finis:tãto meli⁹ eſt.
ꝛ h̄ eſt qđ dixit Aug.ſ.q⁹ dilectio dei ẽ ſine nõ
ꝛ ſic ꝑz ſm. ℣ Octuz ad ẽtiuz ꝑz q⁹ argumenta
in oppoſitũ ſic ꝓnt cõcoꝛdari:ſic dicẽdo q⁹ act⁹
iterior charitatis nõ mẽſurať nec modificať:
qz eſt mẽſura alioꝝ ſz bñ actus exterior: qz ad
finẽ ꝛ ꝓpter finẽ.qre tc. Dec notare volui ad
verã noticiã dilectionis dei. Et bec ſufficiant
pro prima conſideratione.

℣ De amoꝛe ꝓprio conſideratio ſecunda.

Ecũdo loco amo
ris ꝓpi iutilẽ fructificatõz videam⁹
Ubi tres cõcluones moꝛe ſolito ſub
ſũgam⁹.vz. ℣ Pria ꝛcl'o ẽ iſta. Poſt
ver⁹ ꝛ ſcũz dei amoꝛẽ:nullus ẽior amoꝛ atqz p
fectior q̃ amare ſeipm. ℣ Secũda ꝛcl'o eſt iſta
Etſi amare ſeipſuz poſt deũ ver⁹ ſit amor:tam
ſi iordinat⁹ fuerit:vitioſus erit atqz ifructuo
ſus. ℣ Tertia ꝛcl'o ẽ iſta. Uerus ꝛ pfect⁹ amõ
ad ſeipſum plura ante oculos ponit meditãda
in noſtri cozdis ſpeculum.

℣ Q̃ poſt dei amoꝛẽ amoꝛ ad ſeipſuz eſt ꝓmus
concluſio prima.

Accipe primã ꝛcl'onez.vz. Ubi tres ing
ram⁹ ẽi.vz. ℣ Pria ẽi.ẽ iſta . Quid eſt
amoꝛ ꝓpri⁹? ℣ Secũda ẽi.ẽ iſta. Quare
amor dei ẽ ꝓm⁹: ꝛ amoꝛ ſui ẽ ſecũd⁹. ℣ Tertia
ẽitas ẽ.q̃ vtilitas ẽ amoꝛi ꝓprij. ℣ Octũ ad ꝓ
mã veritatẽ dico q⁹ amor ꝓprius ẽ appetẽ: p
curare ꝛ facẽ ea q̃ ad ꝑsũ ꝛ ꝑticulare ſuiſpiſ
bonũ ſpectãt. ℣ Ad cui⁹ declarationẽ nota q⁹
tripler ẽ ſpes amoꝛis ꝓprij vna ſine pctõ veni
ali ꝛ mortali.alia cũ pctõ veniali tm̃.tercia cuz
pctõ mortali. ℣ Pria ſpes ẽ ſine oi pctõ ꝓpo
.ſ.taz veniali q̃ mortali.ꝛ bic amor nibil aliud
eſt q̃ qđ nāliſ iclinatio cuilibz creature rõna
li a deo inſita:qua ⁊ vnuſqſqz ad bonũ ſibi cõue
niẽs ꝛ delectabile ꝑcurãdũ iclinať ꝓpť deum
.ſ. vt deo tãq̃ ſuo fine fruať. Nã ſic ĩtelectu ẽ
q̃dã nālis iclinatio:q̃ vnuſqſqz i ſũmã,ẽitatem
itelligẽdaz ferť.ꝓmo metbaꝑbice. Oẽs boies
nã ſcire deſiderãt:ita ĩ volũtate ẽ q̃dã nālis in
clinatio q̃ vnuſqſqz i ſũmũ bonũ amãdũ ferť.
ꝓmo etbicoꝝ.Oia bonũ appetũt.h̄ g̃ appetit⁹
amãdi ſeipſũ cũ ſit nāl⁹ ꝛ i bis q̃.a nã ſũt:neq; la
us neq; vituꝑiũ ẽ ꝛ ꝑ ſñe ſegť q⁹ i boc amore
nõ erit pctm̃. vñ.7.etbicoꝝ dic Ar⁹.Nõ manẽ
tib⁹ nobis ad ſortes ocupias venia debeť ma
licie aũt nũq̃.Ex bis ſoluiť vna q̃ que fieri ſo
let.vz.q̃re nõ ẽ datũ ꝑceptũ ꝺ diligẽdis ſeipſis
ga.ſ.nālis iclinatio ad nos ipſos amãdos incli
nat.Et eadẽ rõne pentibus nõ ẽ datũ ĩ mãdat⁹
vt ſuos filios ameť.qm̃ cũ filij ſint aliqd pentũ
.ſ.pr̃is ꝛ matris nāli dilectione i illos diligen
dos ferũtur filij aũt nõ ſic.ga nõ ipſi parẽtib⁹
dederũt ſz ipſi a pentibus ſ ẽam acceperũt.licz
eniz ſciãt ſe ab aliqbus pentibus ſubſtantiam
accepiſſe: ꝛ ſic naturaliter deberẽt illos diligẽ

tñ ĩgrat ſe ab bis vel ab illis:ſz ita credũt vt au
diunt: vel ꝓbabilẽ rõnẽ credẽdi bẽnt ſe ab ꝙhoc
vel ab illo ſ ẽam coꝛpis accepiſſe.ꝛ lō eis dať ꝑ
ceptũ: vt diligãt pentes ſuos:ſz pentes certe ſci
unt hos vel illos ſuos cẽ filios.lō nāl⁹ i eos di
ligẽdos ferũť:ꝛ p ꝙñs nõ eis ꝑceptũ dať vt fili
os diligãt. Ad ꝓpoſitũ g̃ talis apperit⁹ volendi
faciẽdi ꝛ ꝑcurãdi ſibi bonũ cũ ſit nāl⁹ nõ erit vi
tioſ⁹:ꝛ ꝑ ꝙñs ſiñ oi pctõ. Et ſic ꝑz ꝓria ſpes ãoꝛi
ꝓprij. ℣ Scda ſpes ẽ q̃ eſt cũ pctõ veniali:vt cũ
aliq̃ nobiſipſis appetius:ꝑcurãus ꝛ facius no
bis vtilia bona ꝛ boneſta ꝛ vite nr̃e neccia :pax
tñ aut excedius aut deficius.i.qz aut talia nob
ioꝛ ꝑcurãus vel facius nob vtilia tc. ma
ioꝛ delectatõe q̃ expediat:aut minoꝛi diligẽtia
q̃ ſit opus:ñ tñ cũ intẽtõe offẽdẽdi deũ nec ꝓxi
mũ.Et ad hoꝛũ declaratõez accipiãus vnũ pul
cherimũ nõbile ꝓbi.7.etbicoꝛũ.ca°.qz ãt ſũt q̃
dã.vbi ponit iſtã pulchrã diſtictõez dicẽs.q⁹ ꝺ
lectabiliũ q̃dã ſũt delectabilia ſm nāz.q̃dã non
ſm nāz.ꝛ coꝛũ q̃ delectabilia ſũt ſm nāz. quedã
ſũt delectabilia oi bñti ſenſuz: vtputa dulce q̃ ꝺ
ẽ delectabile nāl⁹ oi bñti guſtũ.q̃dã ãt delecta
bilia qbuſdã differẽtijs aialiũ tm̃ ꝛ boiuz. Alij
n.cibi ſ⁹ nāl⁹ ꝺlectabiles aialib⁹ cõcedẽtib⁹ car
neſ:alij comedẽtib⁹ ſterc⁹.Sil⁹ i hõib⁹.nã i bo
mib⁹ coleric⁹ ꝺlectabilia ſũt nāl⁹ frigida.q⁹ tẽ
perãt coꝛũ cõplexiões. Flegmaticis ẽo calida
ꝓpter eandẽ roẽz.Eoꝛũ ẽo q̃ ſũt delectabilia ñ
nāliť q̃dã ſũt delectabilia ꝓpť oꝛbitates.i. ꝓpť
aliq̃s ſupueniẽtes egritudies coꝛpales: vel etiã
ꝓpť triſticias aiales ex qbus trãſmutať nã ad
aliã diſpoſitõez de oīb⁹ dabius exẽplũ.q̃dã ſũt
delectabilia ꝓpť pniciosas ꝛ malas nãs: vtputa q̃ñ
boies coꝛruptas bñt ꝛ puerſas coꝛpis oplexiõ
nes q̃ ſũt beſtiales. ꝓpť.n.coꝛũ malas oplexiõeſ
beſtijs aſſimilãť:vt de q̃dã boie dr̃ q⁹ vẽtres ꝑ
gnãtiũ mulierũ ſcidebat:vt pueros i ventre cõ
ceptos deuoꝛaret.Siť ẽ de illis q⁹ i talib⁹ dele
ctant q̃libus delectãť boies q̃dã ſilueſtres. vñ
q̃dã circa mare põticũ ꝺmoꝛates comedũt car

nes crudas q̃dã carnes bũanas:q̃dã ſibi iuicez
ad celebꝛanda ꝺiuiuia ſuos filios accõmodant.
ꝛ ſil⁹ dr̃ de q̃daz crudeliſſimo tirãno: q⁹ in ipſis
cruciatibus boium delectabať. Qui igit̃ ſitib⁹
delectant̃ coꝛruptas bñt cõplexiões:ꝛ beſtijs ſi
miles ſũt.bec oia exẽpla ponit pbs in lr̃a vbi ſ.
Et nõ q⁹ vltimũ boc boiuz genus ñ ſolũ affect⁹
ſenſibiles coꝛruptos bz:ſz et puerſiſſimas bẽt
apꝛehẽſiões ꝛ imaginatões. Inſeq̃ť.n.itellect⁹
ſenſũ coꝛpis.ĩo ſi coꝛpus ẽ beſtiale:ſil⁹ ꝛ ſenſus
ꝛ ſi ſenſus beſtialis:ſil⁹ ꝛ itellect⁹. ꝛ ſi itellect⁹
beſtialis:ſil⁹ ꝛ affectus.qm̃ affectus ſegť itelle
ctũ tc.Dimittam⁹ nũc delectabilia inãlia:ꝛ di
cãus de nālibus.ꝛ ponať regula taľ. q⁹ qñcũq;
nobis aliq̃ bona delectabilia cõcupiſcius ,pcu
ramus ꝛ facius nõ vt deũ offendamus nec ꝓxi
mũ.ſz i mõ aliq̃liť excedius tũc ẽ amoꝛ ꝓpri⁹ cũ
pctõ veniali. de qbus Aug.15.di.c. vnũ oꝛariuz
exꝑſſe ponit. vbi dr̃ q̃tiẽs aligſi cibo l'potu pl⁹
accipit q̃ neceſſe ẽ: ad miuta pctã nouerit ptinẽ
q̃tiens plus logť q̃ expedit vel tacet.q̃tiẽs pau
perẽ ipoꝛtune exaſpat.q̃tiẽs cũ ſit ſanus coꝛpe
alijs ſciunantibus prandere voluerit:aut ſomi
no deditus tardius ad eccleſiam ſurgit. quoti
ens excepto filiozum deſiderio vxoꝛem ſuam
cognouerit:q̃tiens in carcẽ poſitos tardi⁹ ing
ſierit.ſi diſcoꝛdes ad cozdiam reuocare negle
xerit:ꝛ multa alia q̃ ibi ponũť ad minuta pcca
nouerit ptinere:ꝛ itellige oia iſta niſi in ꝺſuetu
dinẽ mittãt:qm̃ ꝺſuetudo mortalia ea reddit.
22.q.1.nõ eſt. Nõ eſt igt ꝺ ꝑceptuz dei iurare:ſed
duz iurãdi vſuz facim⁹ ꝓurij crimẽ icurrim⁹
q̃re tc. ℣ Tertia ſpes amoꝛis ꝓprij ẽ cũ pecca
to mortali.ꝛ h̄ fit qñ ꝺſuetudini q̃ fit q̃ſi q̃dã
nã.Et q̃dã ſũt delectabilia ꝓpť pniciosas ꝛ ma
las nãs. Exẽplũ de bis q̃ ſũt inãl⁹ delectabilia
ꝓpť oꝛbitatel.i. ꝓpť aliq̃s egritudies:puta ꝓpť
maniã q̃dã egritudo ẽ: vel furiã : alia egritudo
ẽ:aut aliqd b⁹i.ſic exẽplificat.Arist. in tex.de q̃
dã ꝓpter egritudinẽ manie.q⁹ mr̃ez ſacrificauit
ꝛ cõedit: ꝛ occidit fuũ ſuũ ꝛ cõedit ep ei⁹. Jſta
.n.inãliter delectabilia ſũt:ſz fiunt delectabilia
ꝓpter egritudies. Exẽplũ de bis q̃ inãliť dele
ctabilia fiũt ex ꝺſuetudie vt cuellẽ pilos :como
dere vngues:comedẽ carbones:ꝛ ẽrã:ꝛ ſil⁹a. ve
rũ ẽ q⁹ iſta ẽt poſſũt accidẽ ex aliq̃ nāli oplexiõe
quã a ꝑn⁹ accepunt:vl⁹ ẽt ex aliq̃ ĩteriori egri
tudie qõ idẽ ẽ q⁹ vna ꝺſuetudo mala. naz dicit
pbs bic q⁹ mala ꝺſuetudo q̃dã egritudo aial⁹ẽ.
ꝛ ſic iſta delectabilia bñt duo ꝓncipia. vz.cõple
xionẽ ꝛ ꝺſuetudinẽ ſiue egritudinẽ iteriorẽ:qõ
idẽ ẽ ſm pbz bic. Exẽplũ de bis q̃ inãliť ꝺlecta
bilia ſũt ꝓpť pniciosas ꝛ malas nãs: vtputa q̃ñ
boies coꝛruptas bñt ꝛ puerſas coꝛpis oplexiõ
nes q̃ ſũt beſtiales. ꝓpť.n.coꝛũ malas oplexiõeſ
beſtijs aſſimilãť:vt de q̃dã boie dr̃ q⁹ vẽtres ꝑ
gnãtiũ mulierũ ſcidebat:vt pueros i ventre cõ
ceptos deuoꝛaret.Siť ẽ de illis q⁹ i talib⁹ dele
ctant̃ q̃libus delectãť boies q̃dã ſilueſtres. vñ
q̃dã circa mare põticũ ꝺmoꝛates comedũt car

Universidad de Deusto
Biblioteca

lexit ꝛc̄.ꝛ sic de alijs. Inde clamat dñs. Joā.12. Qui diligit aiaꝫ suā pdet eā. Hreg. Noli amare ne pdas.noli amare i hac vita ne pdas i alia vita ꝛc̄.Et hec sufficiāt ꝑ ꝓma ꝟitate. ¶ Ostum ad ſa3 ꝟi.dico q̄ amor dei ē p̄m⁹:qm̄ bonū est obm amoris:vt dixim⁹ in ꝓma ꝺsideratione:ꝛ in deo ē ois ratio boni.q̄ in ipso dz esse rō mouēdi appetitū ad amandū ipsuꝫ bonū: ꝛ sic erit ꝓmus amādus.vbi nō q̄ q̄ñz amor fundatur sup bono delectabili:ꝛ vocat amor cōplacētie ꝛ q̄ in deo ē ois rō boni delectabilis idco i ipso sūme cōplacet ꝛ delectat.ibi.n.ē sūma pulchritudo:dulcedo:sapozositas ꝛc̄.Q̄ñz amor fundat sup bono vtili:ꝛ h̄ amor dr̄ ocupie: ꝛ quia aia in deo repit oēz vtilitatē:iō ip̄m sūmopere amat.ps.Diligā te dñe fortitudo mea:dñs firmamentū meū ꝛ refugiū meuꝫ ꝛ liberator: meus quādo aut xp̄s discipulis:nisi vos sine sacclo ꝛ pera:nūqd aliqd defuit vobis:at illi respōdērūt nihil.Ostdoq3 amor fūdat sup bono honesto:ꝛ dr̄ hic amō amicitie.ꝛ ga aia cernit ee qd honestissimū vt deus amet tanq̄ creator redēptor:gubernator: ꝛ glorificator:iō sūmope diligit illū.Sub hoc triplici bono fūdat oīs amō omne.n.qō amat:aut iō amat : ga delectabile: aut q: vtile:aut q: honestū:ꝛ ideo opportet dare vnū ꝓmuꝫ bonū delectabile:unū ꝓmuꝫ vtile vnū ꝓmuꝫ honestū:qō bonū ꝓpt̄ se amet ꝛ nō ꝓpt̄ aliud:oia aut alia bona amāt ꝓpt̄ ipz. ꝛ h̄ ē ipse ds:q est finis gr̄a cuius oia alia appetūt. Facit.n.phs ꝓmo etbicoꝝ volēs ꝓbare q̄ i rebus humanis opportet ee aliquē finē optimuꝫ hāc rōnez qcūq3 finis ē talis q̄ alia volum⁹ ꝓpter ipm:ꝛ ipsuꝫ volum⁹ ꝓpt̄ ipz:ꝛ non ꝓpt̄ aliud:ille finis nō solū ē bon⁹: sz optim⁹ sz necesse ē talē finē esse.q̄ in rebus humanis ē aliq̄ finis bon⁹ ꝛ optim⁹.maioꝝ ē manifesta:qm̄ sep finis gr̄a cuius alij fines q̄runt ē pncipalioꝝ: vt pz i pn⁹ ꝓmi etbicoꝝ. Minorē āt ꝓbat phs ꝓ rōnez ducentē ad ipossibile sic.vn⁹ finis ꝓpt̄ aliū ꝺsiderat:vt ꝓbauit i pn⁹ libri. aut q̄ ē deuenire ad aliquē finē q̄ nō ꝺsiderat ꝓpt̄ aliu finē: aut nō.si sic:hr̄ ꝓpositū.si nō:q̄ erit ꝓcessus in infinitū:sz h̄ ē ipossibile.qō ꝓbat sic.si ꝓcedat i infinitū in desiderio finiū:vt.s.vn⁹ finis desideret ꝓpt̄ aliū i infinitū:segt q̄ nunq̄ hō in desiderio suo deueniet ad fines desideratos: ꝛ per ons frustra eēt tale desideriū.sz tale desideriū ē nāle:vt ꝓbauit in pn⁹ dicēs:oia bonuꝫ appetūt.q̄ desideriū nāle eēt iane ꝛ frustra hoc aūt ē ipossibile:q: nāle desideriū nihil aliud ē q̄ inclinatio q̄daꝫ reb⁹ inhereꝫ ex ordinatione ꝑmi mouētis:q̄ nō pōt ee frustra.q̄ impossibile est i finibus ꝓcedē i infinitū:ꝛ sic ē necesse aliquez finē vltimū ponē:p quē oia alia desiderāt: ꝛ ip se nō desiderat ꝓpt̄ alia sz ꝓpt̄ se:ꝛ ita ē necē aliquē finē ee optimū humanoꝝ actuū.ꝛsi ē optimū:necesse ē vt sit sūme delectabile:sūme vtile:ꝛ sūme hōestū:ꝛ p ons sūme appetibile: ꝛ sic sūme amabile.q̄re satis pz q̄ ꝑncipalior amor est amor dei.Quare aūt amor sui sit secundus pz.q̄m̄ post dei bonitatē nulla ē nobis magꝭ bona q̄ bonitas ꝓpria ꝛ vtilitas ꝓpria.sz bonum q̄to magis bonū nobis tanto magis mouet appetituꝫ.qre ꝛc̄. ¶ Ostuꝫ ad ktiaꝫ ꝟi.dico q̄ sar ex ꝟbis apl̄i.Fa.ad Thimo.3. supius allegatis potest per opposituꝫ colligi vtilitas amoris ꝓprij boni ꝛ nō mali. videlicz. q̄ nō sunt cupidi: nō elati:nō superbi.ꝛc̄. Et vtilitas ꝓprij amoris mali est illa quā enumerat ibi. Jñ Hregl.i mōalis.ait Carnales boies p̄item vitā diligūt:quia quāta sit ēnitatis gloria nō attēdūt.ꝛ dū pbēnitatis dulcedinē nō cōsiderāt:curſū stationē lapſū firmū habitaculū arbitrant. hec ille. Et hec sufficiāt ꝑ ꝓma cōclusione.

¶ De ioꝛdinatione amoris ꝺcl̄o secūda.

Accipe secūdā ꝺclonē. v3. Et si amare se ipsū p⁹ deū ver⁹ sit amor ꝛ bonus:nī si erit inoꝛdinatus vitiosus erit atq3 infructuosus. ¶ Ubi tres ingramus ꝟitates. v3. ¶ Prima ꝟitas est ista.q̄liter pōt hō deoꝛdinari circa coꝛp⁹ ꝓpriū. ¶ Secūda ē ista. qualiter pōt hō deoꝛdinari circa aiaꝫ. ¶ Tertia est ista. qualit̄ pōt homo deoꝛdinari in amoꝛe circa bona tēpalia. ¶ Ostū ad ꝓmā dico q̄ deōdinat̄ hō in amoꝛe ꝓpꝛio circa coꝛp⁹ ꝓpriū trib⁹ modis ꝑncipalit̄.v3.circa ornatū:circa gulā: ꝛ circa actū venereū. ¶ Prio circa ornatū.ꝛ circa hoc querūt tria. ¶ Prio an in exteriori apparatu vestiū possit ee ꝛr⁹ ꝛ vitiū. ¶ Secūdo an illicito ornatu sit sēp mortale peccatū. Tertio an cōstitutis in dignitate liceat vti ꝑciosoribus vestibus. ¶ Ostū ad ꝓmū rñdeo ſm btūz Tho.ſa ſe.q.169.q̄ i exꝛioꝛib⁹ rcb⁹ pōt ee peccatū ꝛmoderātie duplicit̄. Uno mō p ꝓparationē ad ꝺsuetudinē boiuꝫ cū q̄bus viuit. Alio mō p cōparatōez ioꝛdinati affectus. Si p⁹ mō tunc ponit regla gñalis q̄ hō ſm ſui status ꝺditōez ꝓ posse nitat̄ vestibus vti ſm ꝺsuetudinē loci ꝛ patrie. Audi Aug.3.li.cōfessionū.q̄ ingt oꝛ moꝛes boiuꝫ sūt flagitia ꝓ moꝛ diuersitate vitāda sūt:vt pactū iter se ciuitatis ꝛ gētis ꝺsuetudine vel lege firmatū:nulla ciuis aut pegrini libidine violet. Turpis ē.n.ois pars vniuersi suo nō ꝺgruēs.hec ille. Alio mō pōt cōsiderari ¶ ad ioꝛdinatū affectū vbi alia regula datur v3.q̄ q̄cūq3 q̄ exꝛioꝛi vtit̄ ōnatu siue ſa ꝺsuetudinē coꝛ cū q̄bus viuit:siue p̄ē coꝛ cōsuetudinē ꝛ bēat metem cōtaminatā:talis ornatus est vitiosus. Hoc aūt fieri ꝺtingit duplicit̄. v3. aut ꝑ supbabūdātiaꝫ:aut ꝑ defectū. Per superbabūdātiaꝫ:ꝛ h̄ triplicit̄:aut supbiat aut vt delitias bēat:aut vt nimiū i illis studeat. ¶ Prio vt supbiat ꝛ gloriā boiuꝫ q̄rat.ꝛ hoc ē peccatū Audi Hreg.i omelia de diuite Epulone. Sunt i quit nōnulli q̄ cultū subtiliū ꝑciosarūꝫ vestiū nō putāt ee pc̄m:qō v3 si culpa nō esset neq̄ sermo dei tā vigilāter exprimeret q̄ diues qui torquebat apō iferos bisso ꝛ purpura indut⁹ fuisset. Nemo qppe vestimēta ꝑcipua ꝛ ꝑciosa f.excedentia statū ꝓpriū nisi ad inanē gloriam querit.hec ille. Et Jnno.de vilitate cōditionis humane. Superbus iquit vt magnific⁹ videatur ſagit vestiri duplicib⁹:idui mollibus:pciosis ornari. Sz qd est o hō ꝑcioſior ornatus nisi ſepulcrū foris dealbatū:ritus aūt ſpurcicia hyacintus :purpura:ciroc⁹, ꝛ biſſus i limo putreſcūt:aurū ꝛ argentū:lapides ꝛ gēme in luto ſordeſcūt.dignitas ꝛ ptās in puluere.honor et gloria mala sedēt in cinē.hec ille. ¶ Secundo pōt hr̄i appetitus ioꝛdinat⁹ ꝑ supbabūdantiaꝫ vt delitias habeat ꝛ h̄ ē etiā malū. Audi Ber. in epl̄a q̄daꝫ. Mollia iquit indumenta animi mollicie indicāt.nō de tāto curarēt coꝛpis cultu nisi pri⁹ neglecta fuisset mēs inculta virtutibus.hec ille. Tertio vt nimiū in illis studeat.et tunc q̄n nimia ſollicitudo apponit̄ q̄ulis nō sit alius malus finis:talis ioꝛdinatio mala ē. Inde Piero. Si vir iqt vel mulier se ornauerit ꝛ vultus boiuꝫ ad se puocauerit:ꝛsi nullum ide seq̄t dānū iudiciū trī patiet̄ eternū.q̄ venenū attulit si fuisset q̄ bibēt.h̄ ille. Audi Ambr.li.p⁹ de David. Saſon ingt valid⁹ ꝛ fortis leonē ſuffocauit:sz amoꝛē ſuū ſuffocare nō potuit. vincla ſoluit hostiū:sz ſuaꝝ nō ſoluit nex⁹ cupiditatū mesſes incēdit alienas:sz vni⁹ ipse mulieris accensus igniculo messē ſue ꝟtutis amiſit.h̄ ille. Ostāt mala ex ioꝛdinato cultu mulieꝝ q̄tidie oriūtur alias dicēt. Et sic pz q̄liter ioꝛdinat⁹ cultus q̄ ad supabundantiā dicat̄ malus. Ex pre q̄z defectus pōt duplr̄ fieri ioꝛdiatio cultus vestiuz ſm affectū. Uno⁹ ex negligētia hois q̄ nec studium nec curā aliquā adhibet vt exterioꝛi cltu vtat̄ ꝑz q̄ oz ꝛ hoc ē vitiū. vñ phs.7. ethicoꝝ dicit q̄ ad mollicie ptinet q̄ gs p tezrā vestimētū trahat ne laboꝛet ꝛ fatigēt i eleuādo ipsum. Sunt.n.q̄dā hoium gña adeo spurce viuētes vt poꝛcis ſiles fiāt.ꝛ dñt se nō curare de iſtis pōpis ꝛc̄.quoꝝ ē pessima ꝺditio. Secūdo mō pōt defectus ꝺtingē ꝑz affectū inq̄tū talē vilē ꝛ abiectū ornatū oꝛdinat ad ianē gloriā. Unī Aug.in sermone dñi i monte. Nō in solo ingt coꝛpeaꝝ reꝝ nitoꝛe atq3 pōpa:sz ēt in ipſis foꝛdib⁹ ꝛ luctuosis eē posse iactantiā.ꝛ eo piculosioꝛ ē q̄ sub noīe fuitutis dei decipit. Et idē de cohabitatōne cl̄icoꝝ ꝛ mulieꝝ.q̄ē ingt inimicū.s.mulierē sortita ē castitat̄:cui nō solū resistēdū ē:sz dimiſso freno longi⁹ fugiēdū:nec eo minus timende sūt.q̄ religiose videēt.q̄ tanto citi⁹ alliciūt.ꝛ sō ꝓtertu pictat̄ latet viſe⁹ libidis.vñ btūs Tho. vbi.s.q̄rens an liceat vilib⁹ vti. dicēq̄ si h̄ fiat ꝓpt̄ iactātiā vel supbiā:aut vt se ceteris ꝓferat: tc̄ vitiū supstitōis ē si āt h̄ faciat vt carnē dōet: ꝛ spūm humiliet:tūc ad ꝟtutē tpantie ptinet. ꝛ ꝑcipue bis cōpetit vilib⁹ vti q̄ alios ꝟbo ꝛ exēplo ad pniam hortant̄.sicut fuerūt ꝓpbete ō q̄ bus apl̄s ad Hebr.xi.ait. Circuierūt i melotis ꝛ in pellibus caprinis egentes āgustiati afflicti q̄bus dignus nō erat mūdus. Et glo. sup Mat. c.4.ait. Qui penitētiā p̄dicāt:habitū p̄nie ꝑtē dant ꝛc̄. Et sic pz ꝑmus p̄ct⁹ ꝓme ꝺsideratōis.

¶ Secūdo q̄rebat an i illicito ornatu sit semp mortale pctm. Rndeo ſm btūm Tho. vbi s. q̄ ornatus cultus i mulierib⁹ viros ad lasciuiā p uocat. puer.7. Mulier occurrit illi ornatu meretricio ꝑparata ad capiēdas aias .ꝛ iō mulieꝝ q̄ viros no h̄t:nec itendūt hr̄e:nō possūt absq pctō appeꝛe viroꝝ aspectib⁹ placē ad cōcupiscendū:q: h̄ ē dare eis peccādi incendiū. Si aūt fiat ex q̄dā leuitate vel ēt ex q̄dā vanitate ꝓpt̄ q̄ndā iactātiā:nō sp ē pctm mortale:sz qñz vēale. Et eadē rō q̄tū ad h̄ ē de vir⁹.hec dic ille doctoꝛ. Sz q̄tū hoc dcm̄ sit sane itelligēdū:ꝛ cum maꝛia maturitate ꝑdicandū tuipsc lectoꝛ exogita:ꝛ iudicio maioꝝ determināda relinquo .qr ꝛc̄. ¶ Ostū ad ktiū dico ſz eundē vbi s. q̄ ostitutis in dignitate ꝛ altari ministrātibz vti ꝑciosoribus vestibz nō ē vitiosuꝫ:sz ꝑti⁹ debituꝫ ad sui misterij excellētiā ꝛ dini cult⁹ oñdēdā. Sz de hac mā dixius ē feria ktia fe dñice. De amore i oꝛdiato circa actū gule ifra dicit̄.s.feria tertia dñice ꝺ passiōe i tertia pte ꝺclusiōe fa. De amore ioꝛdiato circa actuꝫ venereuꝫ dicet i eodem ſmōe i ꝓma pte ꝺcl̄oe fa. ḡre ꝛc̄. Jsta sufficiant q̄tuꝫ ad ꝓmā veritatē. ¶ Ostuꝫ ad ſa3 ꝟi. dico q̄ q̄tuꝫ ad aiam i aoꝛe pōt hō deoꝛdiari multiplicit̄:sz ad p̄ns dico q̄ maxie ioꝛdiat̄ ꝑ pctꝫ negligētie. Unī ſm btuꝫ Tho.ſa fe.q.54. Negligentia nihil aliud ē q̄ defect⁹ debite sollicitudinis aliqd agēdi qō sit bonuꝫ: vel remouendi aliqd qō sit maluꝫ. Et sz h̄ possit ēt ꝛtelligi imo ēt de facto ꝛtelligat̄ de negligētia sollicitudis q̄ gsqz obligat⁹ teneꝛ ad curā alioꝝ: tñ ad p̄ns soluꝫ de negligētia quā hz hō circa seipſuꝫ ꝛtelligāus. Pōat q̄ regla talis ꝓria q̄ qcunqz ē circa salutē aie sue negligēs adiplē aliqō bonum: talis ioꝛdiatuꝫ sulpitius hz amoꝛē. Secunda regula ē ista. qcūqz ē circa aie sue salutē negligēs euitādi aliqō maluꝫ:ille suipsi⁹ ioꝛdinatiuꝫ; hz amoꝛē. ¶ Accipe ꝓmā regulā. qcunqz ꝛc̄. dic totam. Ubi nō q̄ tal̄ negligētia.s.nō adiplēdi aliqō bonum. aut ē circa bonum leg⁹ nāe:aut ēca bonum leg⁹ ſcripte. negligētia circa bonum legis nature est quando quis opus nature quod de leui facere posset in salutem anime negligit adimplere. exēplū. licet nūc ieiunare ñ obligeꝛ tñ cerno q̄ si ieiūaꝛē ad extinguendā libidinē mihi vtile eēt:ꝛ nō facio. hec dr̄ negligētia circa op⁹ nāe. Similit̄ licet non obligeris media nocte surgē ad matutinū:tñ cernis q̄ si surgēs tibi m⁹tū ad tue aie deuotionē ꝛ salutez ꝓficeret:ꝛ non facis. hec est negligētia circa op⁹ nāe similit̄ dicitur de eo q̄ negligit sumere cibuꝫ ꝓ vita necessariū. aut dormire nō vult: sed vltra debitū vigilare ꝛc̄. similiter ꝛ de alijs. ¶ Secūdo pōt ee negligētia boni nō adimplēdi qō sit bonū legis ſcripte: vt cū negligim⁹ qō dina nobis ꝓcepta mādāt. Jdez de ꝓcept⁹ ecclesie ad h̄ reducūt vota emissa. sed ō hoc dicem⁹ i sequēti veritate. ¶ Accipe secūdā regulā. v3. Quicā

Universidad de Deusto
Biblioteca

qz ꝛc. dic totā. Nec negligētia similiter fieri ꝑt aut circa bonū nāe: aut circa bonū legis scripte. Circa bonū nature: vt cū gs aliq̄ bonū siue sit coꝛpale siue tpale: siue spuale cuitare cōtenit: qđ certissime cernit i nocumētū nāe cōueti. vt sūptio cibi. ꝛ sic de alijs. discurras tu per singla. Circa bonū legis scripte: ꝛ bꝰ pōt duob⁹ modis ꝛtingē: aut ga negligit bonuz ꝛcernēs ꝑceptuz affirmatiuū: aut negatiuū. Si circa negatiuuz. vtputa nō occides ꝛc. tunc si hō negligēs fuerit talia ꝓhibē ne fiāt: ꝑserti officiales gbus ex officio hoc icūbit: ꝓculdubio peccāt. vt patz ex regula decreti. 86. di. c. faciētis. ꝛ exō homicidio. ℣. sic dignū. Jn Numeri. 25. dr q ꝓpls dei ꝛtra ꝑceptū legis comedit ꝛ bibit cuz paganis ꝛ sethiz: quos ꝓncipes populi corrigē neglexerūt. vñ secutū ē vt ꝓpls audaci⁹ comederet ꝛ tādē se populus nepharie ꝛmiscuit cū mlierib⁹ mohabitaꝝ. quē postea deuz belphegor deuz moab adorare fecerunt. ꝓpt qđ ꝓcepit dñs Moysi vt ꝓncipes ꝓpli quoꝝ negligētia id secutuz fuerat cōtra ozdēte i patibulis suspēderētur vt ab oīb⁹ viderent. De negligētia correctōis sat⁹ dixim⁹ sup feria tertia ttie dominice. ¶ Secundo talis negligētia pōt fieri circa ꝑcepta affirmatiua. vt cuz gs negligit honorare parētes ꝛ similia. Sed quero an talis negligētia de qua dixim⁹ semp sit mortale peccatum. Dico �means btm Tho. vbi sup. q in n gligētia dupl'r pōt eē mortale peccatū vno modo ex parte eius qđ p negligētiaz ꝓtermittit. alio modo ex ꝓte cause. si ꝓmo mō ꝛ illud sit de necessitate salutis siue sit act⁹ siue circūstātia: sp talis negligētia erit pctm̄ mortale. si secūdo mō tūc si volūtas tm̄ sit remissa circa ea q̄ dei sunt vt totaliter a dei charitate deficiat: ꝛ ꝓcipue qn̄ facit ex ꝛtēptu. talis negligētia sēp etiā erit peccatū mortale. Si aūt negligētia ꝛtingat i ptermissiōe alic⁹ act⁹ vl circūstātie q̄ non sit de nēcitate salut⁹. nec id ex ꝛtēptu fiat ſz ex alio defectuz: g iterdū ipedit p aliqđ venialc. talis negligentia nō erit pctm̄ mortale. Jn Seneca ad Lucillu. Turpissima ingt res ē que p negligētiaz venit. q̄re ꝛc. Et sic ꝑz qūo hō deordinat circa alias ꝓpriā. ¶ Octuz ad ctiā ꝗritatē videam⁹. f. quō deordinat hō circa res tpales. Et circa hoc tria igram⁹ pūcta. ¶ Prio an res tpales sint sub ptāte humana. ¶ Secūdo an nimia sollicitudo circa res tpales sit vitiosa. ¶ 3°. an debeam⁹ expectare vt ds nobis ꝓuideat. et sollicitudinē istoꝝ ꝛrenoꝝ postergare. ¶ Octū ad ꝑmuz dico �means btm Tho. ſa ſe. q. 66. q res tpales ꝛ exteriores possunt triplicit' ꝛsiderari. s. q̄tuz ad nām: q̄tuz ad gubernationē: ꝛ q̄tum ad vsuz. Octuz ad nām nulli potestati subdūt nisi diuine: cui oīa famulāt ꝛ ad nutū obediūt. ꝑs. Dñi est ꝛra ꝛ plenitudo ei⁹. Octuz ad gubernationē nō tm̄ diuine: ſz etiā humane subdunt ptāti. Heñ. ꝑ⁰. oñamini piscib⁹ maris. ꝛ volatilib⁹ ꝛ bestijs. vni. t. ꝛc. Huc. n. ordinē posuit ds vt iferiora p supiora: ꝛ ipfecta per pfectiora regāt: vt dixim⁹ �means ꝑcedēti. Et �means boc ꝑs ꝑ⁰ suo politice ꝓbat q ꝓssio rez exteriorū ē hōi nālis. sit'r q nāliter alig sūt serui ꝛ aliqui dñi. qm̄ quecūqz ex plurib⁹ ꝛstituta sūt: in bis ē aliqs ꝓncipat⁹ ꝛ aligd subiectū nāliter. ſz bominū multitudo ē ꝛstituta ex plurib⁹. g̃ nāle ē ꝛ expediens q aliqs ꝓncipet ꝛ aliqs subijciat. maiorē ꝓbat ꝑs plurib⁹ exēplis vt armonie: ꝛ corꝑis humani: ꝛ alioꝝ aialiuz. in armonia. n. est aliq̄ vox que alijs ꝓncipat. i corꝑe huano aia ꝓncipat. in aialib⁹ aialia dignioꝝ ꝓncipant: ꝛ sic de alijs. minorē relingt ꝓbatā ex dictis i eodē ꝑmo politice. hō. n. est animal politicū ꝛ ideo est nāle: vt ex multis hoīb⁹ vna multitudo ꝛstituat'. Jsta relingm⁹. 2°. ꝛsiderāt q̄tuz ad actū gubernādi: ꝛ q̄tuz ad hoc diuina ꝑ uidētia statuit q vnusqsqz ꝓprias possessiōes custodiat: ꝛ vniculiqz liceat ꝓpriū bre tāq̄ hūane vite necessariuz ꝛ h triplici respectu ꝛ rōne ordinauit. ¶ Prio q vnusqsqz ad ꝓcuranduz magis sollicit⁹ ē qđ sibi soli ꝛuenit q̄ pluribus. ¶ 2°. q rectius mūdus disponit. esset enim ꝛfusio q̄daz si glibet indistincte quelibet ꝓcuraret. ¶ 3°. q boies magis pacifice viuūt. experientia. n. didicim⁹ q qui idistincte aligd possidēt frequēt' irascunt: ꝛ iurgia nō pua nascūt inter eos. ¶ 3°. res exteriores ꝓnt cōsiderari q̄tum ad vsuz. Et tūc dicit ꝑsat⁹ doctor q nō ds hō res exteriores bre vt ꝓprias ſz vt cōes. vt. s. ea de facili in necessitatib⁹ cōicet alioꝝ. Jnde Hiero. i tractatu mortis. Si vestimentuz ingt vl aligd vltra nēcitatē possides: ꝛ paupi idigēti nō subuenis: fur es ꝛ latro. Et Ambro. i ome. Nō minus ingt pctm̄ est isuphabūdātia paupi nō dare q̄ cū possis ꝛ habūdans denegare. Esurientiū panis ē que tu detines. Nudoꝝ vestimētuz qđ recludis. Miseroꝝ redēptio ꝛ absolutio ē pecunia quam tu in terram defodis ꝛ cetera. 47. di. c. sicut hi. Et ꝓpter hanc causaz necessitas excusat a furto. extra de furtis. ca⁹ tertio in glo. Necessitas. n. nō bz legē. ex ꝛ de ꝛsue. c. q̄to. ꝛ de ꝛse. di. 5. c. discipulos in glo. ſz dices ꝛ. Jn delictis iopia nō excusat. 11. q. 2. fraternitas. cū glo. ſz iopia ē qđā nēcitas. Jtē poti⁹ dz hō mori fame q̄ peccare mortaliter. 32. q. 4. sicut sanctius ꝛ oīa mala sufferre. 32. q. 5. ita nc. ꝛ. 22. q. 2. faciat. ſz furari ē pctm̄ mortale q: ꝛ ꝑceptū dei. g̃ dico q si ē magna iopia excusat: ſz illa fuit pua: ut dicit glo i. d. c. fraternitas. Ad alia dico q nō ē ꝑ ptie furtū. q: i necessitate oīa sūt cōia. vt ꝑz i. d. c. discipulos cū glo. sup ℣bo fame. allegat capl'z sicut hi. 47. di. q̄re ꝛc. ¶ Octū ad �means dubiū dicē btūs Tho. ſa ſe. q. 55. q' sollicitudo tpaliū tripliciē pōt eē illicita. vno⁹ ex ꝓte ei⁹ de q̄ sollicitamur. vt. f. si tpalia tanq̄ nosꝝ finē q̄rāus. vnde Augu. i li. de opib⁹ mōacoꝝ ait. cū dñs dicē. Nolite solliciti eē ꝛc. h dicē vt nō ista ituēāur ꝛ ꝓpē ista faciāt gegd i euāgelij ꝑdicatiōe facē iubet. Alio⁹ ē illicita ꝓpē supfluū studiū qđ apponit ad tpalia ꝓcurāda: ꝓpt qđ hō a spūalibus gb⁹ ꝓncipalit' inseruire dz retrahit'. Et tertio rōe tioris supflui. qñ. f. timem⁹ ne nobis nēcia deficiāt qđ dns Math. 6. triplicit' excludit. Nolite solliciti eē ꝛc. Ego āt ad hāc difficultatem dico sic q̄ iordiata tpaliū sollicitudo circa tria ꝓncipaliter ꝗsari pōt. f. circa māz: circa formaz ꝛ circa ꝑcū. Circa mām. i. qñ mā circa quaz ꝗsat boīs sollicitudo ē idebita: sic sollicitudo vendēdi tapetes: tabulerie: ꝛ alia bꝰ mōi: q̄ sine pctō exerceri ñ pnt. Circa formā ꝛ bꝰ q̄druplicit'. i ꝛctu. s. usurario i ꝛctu ēptōis ꝛ vēditōis ꝛ i ꝛctu cābiorū: ꝛ i ꝛctu fideiussionis. de gbus alꝫ dicemus. Circa ꝑcū vt qñ res extimat' pl⁹ aut min⁹ q̄ valeat. ꝑcū āt ē triplex. f. nāle rōale ꝛ accidētale. Nāle ē qñ res valet suā nām aut nobilitatē. vt valor gēmaꝝ ꝛ siliuz. Rōale est qđ accidit cōputatis expēsis: laboriꝫ: salarijs: ꝛ bꝰ i. Accidētale ē qđ bz tres ꝑs pnt̄ curſū. Ex gbus sequitur q res nō sp vendi vel appciari dz ꝑs ꝑciuz nāle. q: sic nūq̄ qđā res ꝑcios vēdi possent. vñ si mius emāt q̄ valeāt ꝑcio nāli non errāt. nec ꝑz ꝑciū rōale. qñ. f. p maria ē penuria ꝛ pric idispositio: sicut ist⁹ tpibus accidit dñis florētinis ꝓpt obsidionē regi aragonū. 1455. Relinquit ḡ q res appciari debēt ꝑs ꝑciū accidētale sup ple vū nō fiat i fraudē: sicut fieri soler qñ bītes victualia tenēt illa absconsa: ꝛ sic penuria subort': ꝛ tūc res cariores fiūt. q̄re ꝛc. Octū ad ẗiū dubiū quidā ignauia pleni dñt ñ eē curādū de istis exteriorib⁹. ꝛ iō paꝝ aut ẽt nihil defatigant. Et boc oñdūt p ꝓes rōnes. ¶ Prīa rō sūmitur ex ꝓte dine ꝓuidētie. oñt. n. de⁹ alijs creaturis sine coꝝ studio ꝓuidet. g̃ a fortiori ꝛ nobis. Adducūt dēz saluator] Mat. 6. Nolite solliciti eē aīe. i. vite vr̄e qđ mādūcet] aut corꝑi vr̄o qđ iduimi. Nōne aīa plusq̄ esca: ꝛ corꝑ⁹ pl⁹ q̄ vestimētū? Respicite volatilia celi. qm̄ neq̄ serūt: nz metūt: nz congregant i horrea fructus ꝛ pr̄ noster celest] pascit illa. ꝛ de vestimēto qđ solliciti estis? Respicite lilia agri quō crescūt: ꝛ tm̄ nō serūt nz nent. Amen dico vob⁹ q nec Salomon i oī gl'ia sua iuētus ē sicut vn⁹ ex illis. ꝛ ꝑs. ait. Jacta cogitatū tuū i dño ꝛ ipse te enutriet. Nōne aūt illi dñs ꝓpl'm israhel q̄dragita annis māna in deserto pauit? ꝛ panē subcinericiū ꝛ vas aq̄ helie p angelū misit: ut i fortitudie cibi illius ābularet. Libū Danieli i lacu leonū existēti. nōne p abachuc misit? nōne p colūbā ciba uit Paulū ꝓmū bēmitā? Magdalenā i deserto triginta āis nutriuit. Katherinā i cathēis nō dereliqt. ꝛ sic de alijs. Jnde ocludit dñs vbi ℣. Scit. n. pater nr̄ q̄m bis opus bētis. Et Luc. 7. dr. Si vos cū sitis mali nostis bona data dare filijs vestris: q̄nto magis pat̄ vester dabit spm bonū petentib⁹ se. ¶ Scda rō sūmit' ex nāe reparatōe sufficiēti. Pau]. n. igt Boeti⁹. p⁰. dō solat]. minimiſqz nā ꝛtenta ē. Et Paulus. Habētes ingt alimēta qbus tegāur bis ꝛtēti simus. Et Salomō id sibi dari dñm orabat: dicēs. Divitias ꝛ pauptates ne deder] mihi: ſz tm̄ victui meo tribue nēcia. Et Ecc. 4. c. Reꝑbendit istos sollicitos dicēs. Cōsideraꝝ repi aliā vanitatez. vnus ē ꝛ ꝑs nō bz ꝛ tm̄ laborare ñ cessat: nec satiāt' oculi e⁹ diuitijs: nec cogitat dicēs. cui laboro ꝛ fraudo aiam̄ meā bonis? i ℏ certe verū ē ꝓuerbiū q alius est q seminat: ꝛ alius ē q metit. q̄re ꝛc. ¶ Tertia ratio sūmit' ex multitudie sclerū ꝓcedēte. Audi Jnnocētiū de vilitate cōditōis humane. Radix ingt oiuz malorꝫ ē cupiditas. i. inordinata sollicitudo. hec. n. sacrilegia ꝛmittit furta: rapias exercet ꝛ ꝑdatur. bella gerit ꝛ homicidia ſymoniace emit ꝛ vendit. Jniq̄ petit ꝛ recepit. iniuste negociat ꝛ feneratur. Jn stat dolis ꝛ iminet fraudib⁹? dissoluit pactū et violat iuramētū: corꝛupit testioniū ꝛ puertit iudiciū. h ille. Et Origenes i ome. 19. sup illō Leuit] Devorauit eos tra ait. An tibi nō videt' ē tra devorari iste q sp de terra cogitat: q sp terre nos bz affectus ꝛ act⁹ q de tra logr̄ de tra litigat tra desiderat: ꝛ oēm spez suā ponit i tra: q ad celū nō respicit: qui futura nō cogitat: q iudiciū dei nō metuit: nec bona ei⁹ pmissa desiderat ſz sp de pnt̄ibus cogitat: ꝛ ad cēna nō suspirat. Talē cū videris: dic q devorauit eū terra. h ille. Sz audi qđ de talibus ꝓpheta dicat. Diues cū dormierit nihil secū auferet: aperiet man⁹ suas ꝛ nihil inuēiet. Et idē. Dormierūt igt somnū suū ꝛ nihil inuenerūt oēs viri diuitiaꝝ i manibus suis. Vis igit' rōibz cōmūit] talibz auctibz aiūt ociosi ꝛ accidiosi nō eē fatigādum: ſz viuē in spe dñi. Sz anima mea nō est sic: nec sum⁹ nos bestijs silēs q̄ nec' serūt neq̄ metūt. Animalia enim ceca cū sint determinata ad vnū: de⁹ illis ꝓuidit ꝛ vestimētis ꝛ armis. dādo eis cornua: unguel pilos: ꝛ alia hmōi. Natura aūt rōnal' vt homo cū nō sit determinata ad vnū nō bz determinatū vestimentū: nec determinatū cibū: ſz de⁹ illā intellectū dedit q̄ q̄ diuersas pōt excogitare artes gbus de vestimētis ꝛ cibis ꝓuidē potest ꝛ circa illa sollicitari. ſz cuz sit rōnalis dz talis sollicitudo rōnalis esse. Non ergo dñs ꝓbibet sollicitudinē rōnalez cū sit pars ꝓudētie: imo si qs qđ arte ꝛ natura bre posset deuz expectaret sibi ꝓuidentē. ipsuz ꝑfecto deū tentaret ſz sollicitudinē inordinatā ꝓbibet ipse sic' ꝛ alie auctitates adducte. Et boc oñdit xp̄s Math. 6. c. post añdicta ꝛba: dicēs. Querite ergo ꝑmū regnū dei: ꝛ iusticiā ei⁹: ꝛ bec oīa adijcient vobis. si ꝑmo q̄rendū est regnū dei: ergo et secundario bona temporalia tanq̄ quedaz ām̄icula. quod etiam ostendit dominus Math. 6. Panē nostr̄ quotidianū da nobis hodie q panē oīa vite nostre nēcia itelligūt. q̄re ꝛc. Et ista sufficiant q̄tū ad ꝑtēte conclusionē.

¶ De conditionibus bonis ꝓprij amoris ꝛclusio tertia.

Accipe ẗiā conclusionē. vz. verus ꝛ ꝑfectus amor ad seipsū plura ante oculos ponit meditāda in cordis nostri specu-

Universidad de Deusto
Biblioteca

lum. Ubi tres ingram⁹ ẏlitates. vz. ℣ ꝓma ẏl: est ista. quo regulat̃ ꝓpri⁹ amor. ℣ Secūda ẏi. que sūt signa ẏi ⁊ pfecti amoris ꝓprij. ℣ Tertia ẏi. que inducūt ad amorē ꝓpriū bonū veū atq; pfectum. ¶ Qᵉtuz ad ꝑmū dico q; tres sūt regule gbus hō ordinat̃ circa seipsuz. vz. ꝑmo diuina ꝑcepta. 2°. diuina ꝟsilia. ⁊ 3°. ecclesiastica institutio. ℣ Prima inḡ regula dr̃ diuia ꝑcepta. Math.19. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Sūt.n.decē ꝑceata q̄si decē viuēdi regule. Exo.20. Locut⁹ est dñs cūctos sermones hos. Ego sum dñs de⁹ tuus q eduxi te de terra egypti: ⁊ ḋ domo seruitutis. Nō habebis deos alienos coꝝ me. nō facies tibi sculptile: neq; si militudinē q̄ i celo ē: neq; i terra deorsuz: neq; eoꝝ q̄ sunt i ags sub t̄ra. non adorabis ea neq; coles. Ego sum dñs de⁹ tuus zelotes visitās iniqtatē patrū in filios in t̄tiā ⁊ q̄rtaz gñationem bis q diligūt me ⁊ custodiūt ꝑcepta mea. Non assumes nomē dei tui in vanū. nec.n.hēbit insontē dñs cū q assūpserit nomē dei sui frustra. Memēto vt diē sabbati scifices. sex diebꝰ operaberis ⁊ facies opa tua. septio aūt die sabbatus dñi dei tui ē. nō facies in eo omne op⁹: tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua. Sex.n. diebus fecit de⁹ celuz ⁊ t̄raz ⁊ mare ⁊ oia q̄ in eis sūt: ⁊ requieuit die septimo. Idcirco bñdixit dñs diē sabbati: ⁊ scifi cauit eū. Honora ꝓfez tuū ⁊ mſez tuā: vt sis lōgenus sup t̄rā qua dñs de⁹ tuus dabit tibi. Nō occides. Nō mechaberis. Nō furtū facies. Nō loqueris ꝺ ꝓximū tuū falsuz testimoniuz. Non cōcupisces vxorē ꝓximi tui. Non desiderabis domū ꝓximi tui: nō seruū: nō ancillā: nō bouez nō asinū: nec oia q̄ illi⁹ sūt ⁊c. Dis decez regᵇis ordinauit vitā de⁹ vniuscuiusq; recte viuere volētis: ⁊ recto amore seipsuz amātis. Tria ipsoꝝ ordināt aiaz quo ad deū: ⁊ septez quo ad ꝓximū. Et ꝑmo declarem⁹ quō ordinet quo ad deū: Ubi nota q; triplici respectu creatura rōnalis refert quo ad deū. ꝑmo sub respectu creationis: q; creatura relatiue dr̃ ad creatorē. ⁊c relatio intrinsecus aduenies: q; positis extremis isurgit relatio talis. ℣ Secūdo refert sub respectu gubernationis: q; de⁹ non solū creat: sz etiā creata ꝟseruat ⁊ gubernat. Dis.n. creatura de se i nihilū tenderet nisi bonitate conditoris ꝟseruaret: vt dic̃ Aug. in pluribus locis. Et Damascenus ait. Omne creabile ẏtibile ē. ad Heb.i. Portās oia ẏbo ẏtut⁹ sue. Et Greg. 23. moral. Quid.n.sum⁹ si ꝺditor noſtri ptāte. deserimur? ⁊ ifra. Nemo ḡ alicui⁹ ẏtutis se existimet: etiā cū gd fortiē pōt quez si diuina ꝓtectio deserat: ibi repēte obruit vbi se valenter stare gloriat̃. hec ille: ℣ Tertio refert sub respectu glorificationis: q; oia que creauit deus creauit ꝓpter seipm. i. ad suaz laudē. s. aut immediate: aut mediate: mediate gdē oia nō ratione ytentia. imediate ẏo omnia rōne ytentia. Secunduz igit̃ dos tres respectus ordinat̃ hōmo quo ad deū vt recte viuat: ⁊ sic isurgūt tria ꝑ

ma ꝓcepta. Nā q; sue sumus creature merito debem⁹ ei cultū ⁊ famulatū: ⁊ ideo dixit. Non habebis deos alienos coꝝ me ⁊c. ℣ 2°. q; de⁹ nos gubernat ⁊ ꝟseruat: merito ei debem⁹ sui nois scificationē: ideo ait. Nō assumes nomen dei tui in vanuz. ℣ 3°. q; noster est glorificator merito debeī ei alicui⁹ tempis dedicatio: ideo ait. Memēto vt diē sabbati sanctifices. Et sic habēt̃ tria ꝑcepta. Alijs septē ordiat̃ homo circa ꝓximū: ⁊ qm̄ deo excepto a quo ꝓncipalt̃ bona cuncta ꝓcedūt: parētes nr̄i secūdum obtinēt gradū: a gbus corpus ⁊ bona temporalia suscepimus: ideo ait. honora ꝑem ⁊c. Et quia nō sufficit tm̄ ad bene viuendum ordinari i parentes: sed etiam in alios ꝓximos: ideo alia sex nos in ꝓximos alios ordināt duplicit̃ aūt possumus amare ꝓximos: aut nō nocēdo: aut bonum ꝓcurando. nō nocendo triplicit̃. s. opere: ẏbo: ⁊ corde: ope triplicit̃. s. in psonam ꝓpriaz: diunctā: ⁊ rem ꝓpriā. Et ideo ne i psonā ꝓpriā offendam⁹ ait. Nō occides. ne in psonam diunctā: ait. Nō mechaberis. ne i rem ꝓpriā: ait. Nō furtū facies. Secūdo ne ore offendam⁹: ideo dicit. Nō falsum testimoniū dices. 3°. ne corde offendat̃: dant̃ alie due regle. s. Nō cōcupisces vxorē ꝓximi: ⁊ nō desiderabis rem eius. Ecce hic decē regulas habes gbus homo regulatur in seipso vt bene viuat. Diffusius de his diximus in nostro dominicali sermone. ix. Secūda regula qua hō circa seipz regl̃at̃ diuina ꝟsilia dicūt̃. Est.n. ꝟsiliū melioris bōi discreta psuasio ad qō nullus de necessitate obligatur nisi illud sponte expsse vel tacite seruare ꝓmiserit 14.q.i.c. quod nullum vbi dicitur. vbi ꝟsilium dat̃ offerent̃ est arbitriū: ubi ꝓceptū necessitat̃ seruientis: ⁊ sunt verba Grego⁹. exemplum ponamus. nam licet virginitas sub precepto non cadat: sed sub consilio. 32.q.i. integritas. tamen voto emisso tacite vel expresse de virginitate seruanda ipsa profecto sub precepto cadit: et transgressor mortaliter peccat: sed differenter. Nam solemniter vouens ⁊ votum frāgens tripliciter peccat. s. i deum quem derisit: i ecclesiam quam spreuit ⁊ in proximum qué scādalizauit. Crebro enim ego ipse vidi quasdā fatuas mulieres effici bizochas ⁊ mantallatas: et post ea maximo certe cū populi scādalo nubūt. credūt.n. deū nō videre q cuilslibet religionis ē ꝓncipale fundamentū: sz mihi credāt q̄ videre dñs de oīb⁹ bis. i. ad Tbi.4.c. Oēs.n. bmōi psone in mortali pctō viuūt: nec mīmoniuz illud tenēt. 27. di. vouētib⁹. ⁊. 27. q. i. p totū. Ille aūt q simplr̃ vouet deū tm̄ offendit si votū nō ſuat. Nec obstat illud qō dic̃ beat⁹ Tho. ſa ſe. q. 88. vz. q; votū simplex nō min⁹ obligat q̄s solēne qm̄ illud sic itelligit̃. s. q; vtriusq; trāsgressor mortalit̃ peccat: sz grauī⁹ peccet solēne votū ñ seruās q̄s simplex. ide. ꝑs. Uouete igt ⁊ reddite. ⁊ Ecc̄.5. Si qd vouisti ꝺo: ne morer⁹ rḋē. displicet.n. sibi ifidel̃ ⁊ stulta ꝓmissio. ifidel̃ ē q̄

do nō seruat̃. stulta quādo aliquid ridiculosū ꝓmittim⁹: vt nō ꝺmedere de capite ⁊c. Simili ter dicam⁹ de alijs bonis q̄ sub ꝑcepto non cadūt. ⁊ sic ꝑs secūda regula. ℣ Tertia regula ē ecclesiastica institutio. Ad bene aūt beatezq; viuēdū nō solū regrit̃ obseruātia diuinoꝝ ꝑceptoꝝ: ⁊ diuinoꝝ cōsilioꝝ: sz etiā ecclesiasticoꝝ institutoruz. Nā si ecclesia ꝑcipit vt in quadragesima ieiunes. de ꝟse. di. 3. c. nō licet. ⁊. c. nō oppōz. necesse est te ieiunare legittima cā non obstāte. similiter ꝑcipit vt ieiunes q̄ttuor tpa. 76. dis. c. statuim⁹. Item vigilia apl̄oꝝ illis excepta que in fra pascalia venuit. ex̄. de obseruatione ieiunioꝝ. c. cōsiliū. Item vigilias natiuitat⁹ ⁊ pentecostes. 76. di. c. necessario. item vigilias assumptiōis. ex̄. de obseruatione ieiunioꝝ. c. i. ⁊ sic de aliis. Si saluari cupis te oz aīa mea ieiunare. Similit̃ ecclesia ꝑcipit vt quolibz die dñico missa ꝓprij sacerdotis audiat. de cōse. di. i. c. missas. si nō seruas mortalit̃ peccas. Item ecclesia ꝑcipit vt semel in anno cōfitearis ex̄. de pe. ⁊ re. c. ois vtriusq; sex⁹. aia mea si nō seruas: mortalr̃ peccas. ⁊ sic de alijs quare ꝺcludāus q̄tū ad ꝑmaz ẏtātē q; verus fuiſpius aīe amor tribus optimis supdictis regulis bz ordinari q̄re ⁊c. ¶ Qᵉtū ad secūdā ẏtatē dico ad pnōs q; septē sūt sig veri ꝓpij amoris: s. pudor: dolor: bonor: rigor: vigor: turbatio: ⁊ discretio. ℣ Primū inḡ signū pfecti ꝓpij amoris dr̃ pudor. facit.n. hic amor aiam totā verecūdā ex suoꝝ pctoꝝ multitudie turpitudine ⁊ ḡuitate. ꝑs. Inigtates mee supergresse sūt caput meū: ⁊ sicut onus ḡue ḡuate sūt super me. ⁊ bancipsā aiam iste amor cū filio prodigo associat ⁊ exclamare facit. pr̃ peccaui i celū ⁊ corā te ⁊c. Luc̄. ıś. Item associat cū penitente manasse ⁊ clamat. Peccaui s̄r numeꝝ arne maris: ⁊ multiplicate sūt inigtates mee. 2°. Paralisis. vltio. Item cū publicano ⁊ clamat. Propitⁱ⁹ esto mihi peccatori. Luc̄. 18. item cū ꝓpheta ⁊ clamat. Misere mei ⁊c. fuerūt mihi lachryme mee panes die ac nocte ⁊c. sit̃ cū oibus alijs penitentibus vt Maria magdalēa ⁊c. Hoc ē ꝑmū signū ℣ Scōm signū dicit̃ dolor. dolē. n. facit hic ꝓprius amor q; de deo ⁊ propria salute parum aut nihil cogitauit. Bernard⁹ i q̄dā ſmōe. Item sicut ingt dies salutis: ⁊ nemo te cogitat. nemo pire sibi diē cēsebit ⁊ nūq̄ reditur. ıś sicut capillus de capite: ita nec momētū pibit de tēpe: Audi ⁊ Hug. de claustro aīe. Sicut ingt nullus momentū est quo bō nō fruat̃ vel vtat̃ dei bonitate ⁊ misericordia: sic nullū ꝺz eē momētum quo eū presentē non bēat in mēoria. quo tpe de deo nō cogitas: hoc te cōputa pdidisse: hec ille. Inde Aug. sup epłam Joānis. c. 8. ait. Agnosce eū q̄ s te ē: vt cognoscāt te q̄ infra te sūt. Ideoque cū Daniel aḡuisset s̄ se deū: agnouerūt eū infra se leones. hec ille ⁊c. ℣ Tertiū signuz dicit̃ bonor. facit n. hic amor bonē cuz ꝺsiderat qñ sub pctō erat nihil i ea fuisse ꝑs. Inflamatū ē cō meum. s. ad amorē mei. ⁊ renes mei. i. sensus mei ꝺ

·31·

mutati sūt. s. ad bonorē mei. ⁊ ego ad nihilū redactus sū ⁊ nesciui. s. aliqd boni i me eē. Item bonor idā aīam facit dū tantā dei patiētiā ad sua pecata ꝺsiderat. item offēsiones tā crebraſ. Item ditinas voces: bonas ispiratōes: ⁊ ceā sīlia ꝺsidera re facit: ⁊ bōret aīa sua tantam negligētiā ⁊ frigiditatē a deo itensā babuisse. ꝑs. Infixus sū in limo ꝓfundi ⁊ nō ē ſba ⁊c. ¶ Qᵉtū ad signū dicitur rigor. facit.n. hic amor aiaz rigidā ꝺ cōp⁹: ⁊ illud castigat ꝺ auariciā ⁊ luxuriā q̄ i mūdo regnāt. Paulus. Castigo corpus meū ⁊ in suitutē rdigo. i. ad Cor̄. 9. Item refrenat ⁊ repmit pmos motus. ꝑs. Brūs g tenebit. s. rigor ē mētis: ⁊ allidit puulos suos. i. pmos insurgētes mot⁹ ad petrā q̄ ē xp̃s. pr̃. ix. Qui custodit os suū ⁊ liguaz suā custodit ab isidijs aīam suā. Et Ecc̄. 22. Ores dabit oti meo custodiā: ⁊ sup labia mea sigculū certū vt nō cadā ab ipsis: ⁊ lingua mea pdat me: ⁊ ꝑs. Pone dñe custodiā oti meo ⁊ bostiū circūstantie labijs meis. bostiū dicit ⁊ nō mux: vt oñ dat q̄ ē tps tacendi ⁊ loq̄ndi. Ecclīastes. 3. ⁊c. ¶ Quitū signū dr̃ vigor. Reddit.n. aiaz vigoro sā. i. vigilantē facit circa vires iteriores ⁊ exteriores. Interiores vt circa itellectū. 2. Cor̄. x. In captiuitatē redigētes oēm itellectū i obsequiū xp̃i Item circa voluntatē faciēs eā feruētem i amore Cāti. 8. Fulcite me floribus qa amore lāgueo. Item memoriā i dina spe. ꝑs. Quis sparuit i dño ⁊ ꝟsus ē: Sil̃r aiaz vigilātē reddit circa vres exteriores: gust⁹ qdē dei suauitatē degustat. ꝑs. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis ē dñs. auditus i diuinoꝝ attētionē i surgit. pr̃. Audiā qd loq̄t̃ i me dñs ds qm̄ ⁊c. Odorat⁹ clamat illud Cant. p⁹. Trahe me p⁹ te. currēus i odorē vnguentoꝝ tuoꝝ tactus ait. Mihi adherē dño deo bonuz ē: ⁊ ponē i ꝺo meo spē meā. Et breuit̃ iste ver⁹ amor proprius totam animam ⁊ totum corp⁹ in propriam salutem sollicitat. Inde Paulus ad Roma. 12. Obsecro itaque inquit vos fratres per misericordiam dei: vt exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem: sanctam deo placentem: rationabile obsequium vestrum. ⁊ nolite conformari huic seculo: sed reformamini in nouitate sensus vestri: vt probet⁹ que sit voluntas dei bona ⁊ beneplacens ⁊ perfecta. ⁊ infra. Sollicitudine nō pigri: spiritu feruētes dño seruiētes: spe gaudētes: i tribulatōe patientes: orationi instātes: necessitatib⁹ sanctorū cōmunicātes: hospitalitatē sectātes bñdicite. psequentib⁹ vos. benedicite ⁊ nolite maledicere ⁊c. ℣ Septimū signū est turbatio. duplex aīa mea turbatio ē ſm Greg⁹. in fine decimi gnti libri moral̃. ꝑma turbatio dicit̃ vitiosa. Secūda dr̃ gratiosa. ℣ Prima dr̃ vitiosa. Job. 5. c. Virum stultuz interficit iracūdia: ⁊ paruuluz occidit inuidia ⁊ adeo hec iracunda turbatō nequam ē: vt boīez anteq̄s occidat: stultum ⁊ insanuz reddit ⁊ iō Job iracundum stultuz vocat. Impedit .n. aiuz ne possit cernē verum: ait poeta. Audi

Universidad de Deusto
Biblioteca

greg.libro moral. Quãta sit ingt iracũdie cul
pa pensare possumus: p quã patiẽtia pdit vt qd
que ordine sit agendũ: oino nesciat: q nimirũ
intelligẽtie lumẽ subtrahit cũ mentẽ pmouẽdo
ɔfundit. Et idẽ ibidẽ. Per iram inquit iusticia
relingt. q: dũ prturbata mens iudiciũ sine rõne
exasperat: oẽ qõ furor suggerit rectũ putat. p ira
gtia vite sociat amittit. ga ex q se buana rõe nõ
tẽpat: necce ẽ vt bestialit viuat. p ira mansuetu
do amittit. p fraz ɔcordia rũpit. p ira lux ẋ ita
tis amittit. ga cum mẽti iracũdia ɔfusiõis tene
bras icutit huic ɔe radiũ sue cognitõis absconꝺit. h ille. ¶ Scda turbato dicit gtiosa. ps. Ira
scimi t nolite peccare. Irascimi inq vobismet
ipsis ppt pcta vestra t ãpli nolite peccare tc.
¶ Septimũ t vltimũ signũ dicit discretio. qm
vt Ber. ait. Discretio ẋtutib ordinẽ ponit: mo
dũ tribuit: ɔcoꝛẽ t ppetuitatẽ ofert. Ex quo se
quit q discretio no tm ẋt ẽ is ẋtutũ modera
trix: ɔdiatrixq affectuũ: t mox magistra. Tol
le bãc: t ẋtus vitiũ erit: ipsaqz affectio nãt in p
turbatõez magl ouertet exmininũq nãe. h dic
idẽ doctor. Et idẽ sup cantica. In cũctis nobis
semp oz esse discretio: t qsi moderãdo singu
las discernere volũtates: ne opinio verissimi
fallat: ne decipiat sermo ẋsutus. i. astut ne qõ
bonũ est malũ: nec qõ malũ ẽ bonũ cẽ credatur
hec ille. Et sic ps ẋa ẋitas. ¶ Octuz ad ẽtiaz ẋi.
bemit dico q tria pncipalit ad scipsũ amandũ
mouẽt. vz. Nobilit aie ɔditio. 2. corpis t aie stu
penda vnio: t ẽtio corpis t aie pfecta getatio.
Iz qz hec diffusaz inuestigatione igrunt: ad pñs
nos ad alia trasferamus. gre tc.

¶ De amoꝛe primoꝛ consideratio ẽtia.

Ertio loco amo/
ris primi singularẽ oꝛdinationẽ. vi
deam. Ubi tres ɔclones sabiunga
m. vz. ¶ Pria ɔclo ẽ ista. Sumo ar
dẽtiqz t regulato amoꝛe filij t parẽtes se amẽt
t diligãt cũ feruoꝛe. ¶ Secũda ɔclo. Marita/
ti t gnalit oẽs vxoꝛati debẽt i amoꝛ eẽ sumope
regulati. ¶ Tertia ɔclo. Oẽs qs prios appel/
lam diligẽ debem: t illis ẽtũ possum recte
vniamus.

¶ De vero parentũ t filioꝛ amoꝛe ɔclo pma.

Cipe pmaz ɔclonez. vz. Ubi tres moꝛ
solito ẋitates igramus. vz. ¶ Pria xi.
est ista. qs veras pentes debẽt habere
ɔditiones: vt filios suos bñ t sine pcẽo possint
amare. ¶ Secũda ẋitas. qs ɔditões debẽt filij
hre vt parẽtes suos recte dicãt amare. ¶ Ter
tia ẋitas. an filij sp pecẽt mortalit si pentibus
hcipiẽtib nõ semp obediãt. ¶ Octuz ad pmaz
dico q tria pmaxime i ẋo filioꝛ amoꝛe ɔsideꝛãda sũt. vz. Sancta monitio ẋtuosa correctio:
t discreta castigatõ. Prio inq ɔsideꝛãda ẽ sã
cta monitio. Est. n. iuuẽtus tenera tanq vitis
nouit trãsplantata: q nisi ordie recto dirrigat
atqz tpe debito putet: siluestrẽ näz iduit. Ecc.
7. c. Filij tibi sũt: erudi illos t curua eos a pue
ricia eoꝛ. filie tibi sũt: serua corpus illaꝛ t non
ondas bilarẽ facit tuaz ad illas. trade filiam t
grãde opus feceris t bõi sensato da illã. o ma
la merces lõgo tpe i domo tenẽda. Audi cũdez
sapientissimũ Salomonez. Ecc. 42. Filia ingt
pris abscõdita est: vigilia t sollicitudo sua au
fert somnũ: ne forte ab adolescẽtia sua adulte
ra efficiat. t cõmorata cum viro odibil fiat: ne
qñ polluat cũ ẋginitate sua. t i paternis suis g
uida iueniat tc. In gb ẋbis quãta aiaduersi
one pentes sup eoꝛ filias iuigilare opporteat:
tuipsa aia mea ɔsidera. qre tc. ¶ Secũdo cõsi
derãda ẽ ẋtuosa cõrectio nã nõ soluz filij amã
di sũt: sz etiã si i monitis errant ẋbis qñqz len
bus qñqz aspis corrigẽdi sunt. ad Debr. 12. ca:
Quis ẽ filius quẽ nõ corrigat pat. Ecc. 6. Ne
iocũderis i filijs impijs si multiplicẽt. nec ob
lecteris sup ipsos si nõ ẽ timoꝛ dei cum illis. ne
credas vite illoꝛ. melior ẽ. n. vnus timẽs deuz
q mille filij impij: t vtili ẽ moꝛi sine liberis q
relinquere filios ipios. o notabile ẋbũ t semp
mẽti tenẽdũ. pulcbrũ hic adducẽ exemplũ pot
sum de duob filijs Hely sacerdotis. p. Reg.
2. vbi dr q Hely sacẽdos duos filios bũit. vz:
Ophim: t Phinees. Hely aũt erat senex valde
t audiebat oĩa mala q faciebant filij sui i ppto
isrl. t quõ dormiebãt cũ mulieribq obfuabãt
hostiũ tabernacli: t dixit eis. qre facit res hec
quas audio res pessimas ab oi ppto: nolite filij
mei. nõ. n. est bona fama quã audio vt trãsgre
di faciatis populũ dñi. si peccauerit vir in virũ
placari ei de põt. Si aũt i dño peccauerit vir
quis oꝛabit p eo: t nõ audierũt vocẽ pris sui: ideo
que vno die pugnarct philistyn cesus ẽ isrl tri
gita milia peditũ: t arca dei capta ẽ: t mortui
sunt duo filij Hely. Ophim: t Phinees. Hely
aũt sacerdos sedẽs in scla t audiẽs arcã cap
tã: t filios mortuos: cecidit de scla retrorsum
iuxta hostiũ: t fractis ceruicibus mortuus est.
Simile aũt creb accidere solet in pribus fili
os hñtibus cõtumaces q tandẽ desperãt. t ma
le finiũt. qre ad eoꝛ amoꝛẽ verũ necessaria est
ẋtuosa correctio. ¶ Tertio regrit discreta ca
stigatio. nõ. n. tm ẋbis: sz ẋberibus qñqz aman
di sunt. Ecc. 30. Qui diligit filiũ assiduat illi fla
gella vt letet i nouissimo. 5. q. 5. non ois. Nõ ois
q parcit amic ẽ: neqz ois q ẋbeat inimic. me
liora. n. sũt vulnera amici q fraudulẽta oscula
inimici. t. c. nõ osculat. Non osculat igt semp
pr filiũ. sz aliqñ castigat. Iñ lex erat i veti testo
tat vt ponit Deut. 21. c. i fin. Si genuẽit hõ filiũ
ntumacẽ t pfusũ: q n audiat patr t matr ipiũ:
t cobercit obedire cõtempserit: apphendẽt
eũ t ducẽt ad seniozes ciuitat illi ad põtã iudi
cij. dicẽtqz ad eos. Filij nr iste pfusus t contu
max monita nra ntenit: comesatiõib vacat: t
luxurie atqz ouiuliss. lapidib eũ obruet popul
ciuitat illi: t mõiet vt auferat malũ d medio
vestri: t vniuersus isrl audiẽs ptiescat tc. Et sic
ps ẋta ẋitas. ¶ Octil ad scdam ẋl. dico q tres
principales conditões debẽt hre filij i ẋo amo
re parentũ. vz. cordialẽ dilectõez: benignã sup
portatõez: t gtiosã subuentionẽ. ¶ Prio iquaz
hre debent cordialẽ dilectõez. vt. s. ex corde ẋo
t nõ ficto pentes diligãt. t h ppt tria maxia hñ
ficia. pmo qz a parentibz hñt esse. ẋo q: dant hñ
ẽ. 2. q: multa incõmoda ferunt. ¶ Primo qz a
parentibus hñt ẽ: qõ maius ẽ q hñ sit terra cum
suo toto ornatu: q aqua: q aer tc. cũ suis oibus
ornamentis. t qle ẽ. an certe brutale an vege
tabile tm nõ gdez: sz his oibus maius. s. ẽ aial
nobilissimũ informatũ nobilissima forma inter
oes formas eductas d potẽtia mãe. s. forma co
gitatiua de q cõmentatoꝛ. 3. de aia ad plenũ tra
ctat. Inde Ecc. 7. dr. Honoꝛa prem tuũ t gemi
tus matr tue ne obliuiscaris. memẽto qm nisi
p illos non fuisses. Audi barbatũ Hieronymũ
i epistola de bonoꝛandis pentibus. Parentum
ingt subligans meritis filios oipotẽs deus: f
uiendi legẽ i officijs posteris dedit: vt demum
cogant facẽ iperio q debuit pietas suadẽ: dicẽ
te li. Exodi. Honoꝛa prez tuũ t mrez tuã sicut
pcepit tibi dns: vt sic sis longeu super terram
quam dominus deus dabit tibi. ¶ Audite filij
salutiferã iussionẽ: t precepta legis affectu de
biti amoꝛis iplete. Seruite patribus futuri pa
tres: t matres vestras tenera diligite pietate:
vt t ɔiuges vestre mereãt matrũ noie nũcupa
ri tc. ¶ Secũdo filij cordialẽ ad suos parẽtes
debẽt hre amoꝛẽ. qz a pentibus accipiunt bene
ẽ. s. nutrimentuz: vestimẽtuz: t bereditatem: t
mlta alia bona. vide de hoc s feria qrta dnice
ẽtie. ¶ Tertio qz pentes ppt filios mlta incõ
moda ferunt. t experientia filij postea discẽt q
nunc pdico: cuz t ipsi filios nutrire cognoscẽt
Quis matruz picula t incõmoda narret i por
tando: pariẽdo. nutriẽdo: baiulando tc. die ac
nocte: qre tc. ¶ Secundo filij erga pentes ha
bere debẽt benignã supportationẽ. Ecc. 3. Qui
bonoꝛat pez suuz: iocundabit i filijs: t in die
oronis sue exaudiet. Qui honoꝛat patrẽ suuz:
vita viuet longioꝛe: t q obedit patri: refrigera
bit matrẽ. q timet dnm honoꝛat pentes: t quasi
dnis seruiet bis q se genuerũt. In ope t sermõe
t oi patiẽtia honoꝛa prez tuũ: vt supueniat tibi
bñdictio a deo. t bñdictio illi i nouissimo ma
net. benedictõ patris firmat domos filioꝛ. ma
ledictio aũt matris eradicat fundamenta. Ne
glorieris i contumelia patris tui. nõ. n. ẽ tibi glo
ria: sz cõfusio. gloria. n. hois ex honoꝛe pris sui:
t dedec filij pat sine honoꝛe. fili suscipe sene
ctã patris tui: t ne ɔtristes eũ i vita illius. tã d
fecerit sensu: veniã da illi. t ne spnas eũ i tua ẋ
tute tc. Audi t Piero. in eadẽ epla. ¶ Nemo igt
patrẽ asperis ẋbis ledat. Nõ fiat amara dulce
do. t infra parũ. boc filioꝛ ora loqnt: qõ paren
tes delectat audire. prebeat patrib amoꝛi mix
ta fomi do: g primi nobis sũt cã nascẽdi exhibe
te filij patribus qõ uos ptãs patni nois cogit:
q a deo ẽ eoꝛ meritis attributa. matrib qz de
bitã ipẽdite reuerentiã: q nobis vteri liuoꝛe ser
uiẽtes pondus nostri corpis tollerãt: atqz igno
tã portantes ifantiaz: famulatũ quẽdã exhibẽt
nascituris tc. t ibi multa narrat de matribus
ipsis. qre tc. Quid hic dicã de maledictis filij
qui patres expellũt: t mfes: kberãt t illudunt?
Da Cam quare a patre tuo Noe fuisti maledic
tus? nisi qa patrez pudibũda ostendẽtẽ a vino
crapulatuz derisisti. t hic discurrere potes va
rios malos t diuersos fines filioꝛ pentib rebellãtiũ. ¶ Tertio debẽt parẽtib gratiosam
subuẽtionez. Ecc. 3 Elemosyna patris nõ erit i
obliuiõe. t infra parũ Quod male fame ẽ qui
relingt patrem t ẽ maledictus a deo qui exas
perat exemplum illius filie que matrem incar
ceratam gndeciz diebus ignorãtib tiranno t
custodibus suo ppio lacte nutriuit. qõ ponit
Ualerius maximus in. c. de pietate erga parẽ
tes. qre tc. Ista sufficiãt p secũda ẋitate. ¶ Oc
tũ ad tertiã pono tres regulas de intẽtione bti
Tho. fa. fe. q. 104. ¶ Prima regula est q quã
docũqz parẽtes pcipiũt aliqd iusti vel inhone
stuz: nũq sũ obediẽti t nõ solũ ad pentes: sz ad
oes supioꝛes hec nostra regula se extẽdit. patz
hoc. di. 8. c. que d moꝛes. t. xi. q. 3. c. qui resistit. t
. c. nõ semp. vbi dicit glo. inferioꝛ nõ soluz obedi
re nõ debẽt cũ pceptuz est iniustũ: sed etiã cuz ẽ
inhonestũ. Inde Act. 4. c. dr q pncipes populi
t seniozes videtes Petri t Joãnis cõstãtiã: cõ
pto q hoies erãt sine litter idiote t ãmirabãt
t timentes ne fama coꝛ multiplicaret: pceperũt eis ne vltra loquerẽtur de h noie Jesu. Pe
trus aũt t Joãnes dixerũt ad eos. Si iustuz est
i cõspectu dei vos potius audire q deũ iudica
te. nõ. n. possumus que audiuim vidim non
log tc. ¶ Secũda rgula ẽ. in his q ad mẽt inti
oꝛe motũ ptinẽt. i. volũtatis hõ homi obedire
nõ tenet: sz tm in his que exteri p corp agen
da sũt: dũ tamẽ illa que extrinsec agenda sũt:
supple nõ st ad naturaz spectãtia. qm i his que
ad nãm corpis ptinẽt: etiã hõ hoi obedire non
tenet: sz soli deo. ga oẽs nã pari sum. De claro
istã regulã quo ad singlas ptes. exẽplũ pnie pti
t dico q nec fuit dominus: nec filij parentibus
obedire tenent de matrimonio ɔbendo vel ẋ
ginitate vouẽda vel sernãda vt simile. qm hec
oia ptinẽt ad hois volũtatez: c glibz dñs ẽ. vñ
in iure canonico põit rta gñal q castitas iuxta ri põt: ipari aũt mime ps. 32. q. i. c. integritas. t de
statu monacoꝛ. c. cũ ad monasteriũ i fi. t de ba
ptismo. c. 3. §. pet. i ẋbo ditionalit volẽs. Sz
de hoc als dixius. ¶ Exẽplũ secundi. nã miles i
bis q ptinẽt ad bellũ: t fuus i bis q ad seruitia
opa ptinẽt: t filij i bis q pertinẽt ad disciplinã
vite t domesticã curã obedire tenent. Et sic ois
subdit ẽtũ ad dispositionẽ actuũ hũanoꝛ. Iz
illã rõnez q subditus ẽ supioꝛi obedire tenet:
vt miles duci: seruus dño filius patri tc. ¶ Ter
tiuz aũt satis patet. s. q in actibus exteriorib
naturalibus iferioꝛ supioꝛi obedire nõ tenetur
q: in natura pares sunt. quare t ceta. ¶ Tertia

Universidad de Deusto
Biblioteca

regula ē ista.q laici ecclesiasticis ꝓlatis in bis ad quorū obseruātiā se in baptismo obligaue rūt obedire teneāt.vt.s.teneāt catholicā fidē: ⁊ abrenūnciēt sathane:⁊ oib⁹ pōpis ⁊ operibus ei⁹.⁊ ꝓ oīs q vitēt oē pctm ⁊ bonū spūale sequātur ⁊ huiusmōi. Jn alijs aūt actib⁹ nō subdūt eis nisi inq̄tū ad ꝓdicta reducerēt: vel reduci possūt Hec ē sententia Ulderici.qō tñ verū itelligē vbi ꝓlati nō habēt dñiū tempale:sz spirituale tm. Sz querit an obedies mādatis alic⁹ ꝓ boc ei⁹ ꝓpetur subditus:ita q valeat ista ōntia.iste obediuit mādatis talis ducis.g⁹ est eius subditus: ⁊ sic de alijs. Dico q ꝓpt talē obedietiā nō ꝓbat eius subdit⁹ nisi tali aio ⁊ intentione obediat q fiat ei⁹ subditus. Casus est ex. de resti. spo. c. oli inter te ꝓ abbatia tua. glosa secūda vbi glo. mouz banc qōnē: an ex eo q gs mādato alicuius parcr: habeat ꝓ subdito eius. ⁊ dic q nō nisi faciat aio sic obediēdi: vt fiat subdit⁹ eius. Et hec sufficiant quantuz ad ꝓmam conclusionem.

¶ De regulato amore cōingū conclusio ſa.

Accipe secūdā cōclusionē. vz. Maritati ⁊ generalit oēs vxorati debēt i amore sumope eē regulati. Ubi tres ingram⁹ ħitates. vz. ¶ Pria veritas ē ista. quid est esse vxoratū vel maritatū. ¶ Secūda ħitas ē ista. quis ꝓprie dr vxoratus vel maritat⁹. ¶ Tertia ħitas est ista. quot regrit ad esse bene vxoratū vel maritatū: vel ad bene vxorari vel maritari. ¶ Qtū ad ꝑmā ħitatē dico q eē vxoratū vt maritatū nihil aliud ē q̄ quedā viri ⁊ mulieris ōiūctio idiuiduā vite consuetudinē retinēs. ⁊ recte dicim⁹ viri ⁊ mulieris: ⁊ nō viroꝝ ⁊ mulieris: aut viri ⁊ mulieꝝ. q̄m nec vnus vir plures vxores: nec vna mulier plures viros habere pōt. ex quo patz error illi⁹ sceleſtissimi Machumethi qui plures vxores vni viro cōcedit. talis aūt ōiunctio nō itelligit carnalis: sz aioꝝ: q⁹ alias matrimoniū ħginis nō fuisset verū. Et q dixim⁹ idiuiduā vite ōsuetudinē retinēs: sic itelligit. i. q ncuer absq̄ cōsensu alt⁹ pōt otinentiā ꝓfiteri: nec oīoni vacare: vl alt⁹ se copulare: sz debet sibi mutuā fidē seruare: ⁊ debiti redditionē: ⁊ mutuā i necessarijs vt possunt subuentionez ꝓbere. Supdicta diffinitio colligit. 27. q. 2. §. i. ⁊ ex de ꝓsump. c. illō. ⁊ ō trās latione epi vt electi. c. licet. glo. pma. q̄ glo. allegat dictū capm illō. Colligit et a magro sniarum. in. 4. di. 27. itez ⁊ instituta de nuptijs. §. 2.

Ad cui⁹ regule declarationē plures regulas subiūgam⁹. vz. ¶ Pria regula ē ista. Mrimoniū solo ōsensu ħbit. ¶ Secūda regla. Quādo mrimoniū ħbit ꝓ ħba obscura: tūc sequēdus ē cōis ħboꝝ sensus ¶ Tertia regla. Matrimoniū nō ħbit vbi vn⁹ ħbentiū nō bz aiuz ħbēdi. ¶ Quarta regla. Matrimoniū sequēs legitimat filios ante natos. ¶ Quita regula. Matrimoniū carnalis copula pfectū nullo casu ita pōt dissolui: vt viuēte vno alter possit ad ſa vota trāsire. ¶ Sexta regula. Matrimoniuz ħbere pōt surdus ⁊ mut⁹. ¶ Septima regula. Mrimoniū ħbere cū meretrice pjssimū est opus et valde meritoriū. Jstas septē regulas ad bonorē gaudioꝝ ꝰginis glorioſe videam⁹: ⁊ tūc patebit ħitas ħitatis ꝑme. ¶ Pria igit regula est hec. q mrimoniū solo ōsensu ħbit. ps. b regula. ex de spō. c. cū locū nō bēat. vbi dr sic tex. Cum locū nō bēat ōsensus vbi met⁹. s. qui cadē posset in ostantē virū: vt dic glo. vl coactio iterdit: nc̄e ē vt vbi assensus cuiusc̄ regrit coactionis mā repellat. mrimoniū aūt solo ōsensu ħbit ⁊ vbi de ipo q̄rit dr plena securitate gaudere: cui⁹ ē anim⁹ indagādus. nec ꝓ timore dicat sibi placer q̄ odit. tc̄. Sz q̄rit an ħba sint nc̄ia vt accipio te i oxorē: vl sic. a: Rñdeo ꝙz magr sniaꝝ i. 4. di. 27. ⁊ ꝑm Petrū de tarātasio q vltra aioꝝ ōsensu regrit et ħba: vl signa equalentia. Et rō: q⁹ mrimoniuz res sensibilis ē: ⁊ iō regrit signū exteriꝰ sensibile exꝑssuz. Decretalis aūt aliā assignat rōnez i. c. tue fraternitatis. ex de spōsalib⁹. vbi sic dic tex. tue fraternitatis. ⁊ ifra. postulasti vtrū ex solis ħbis ⁊ ex gb⁹ mrimoniū ħbat. Nos igit igstitōi tue talit rñdem⁹ q mrimoniū ħbit ꝓ legittimū viri ⁊ mulieris ōsensū. ꝙz nc̄ia sūt q̄tū ad ecclesiam ħba ōsensū exꝑmētia de pnti tc̄. ⁊ glo. sup ħbo ꝓ ħba sola. q ħba sūt i fine capli dic sic. g pz q duo sūt nc̄ia ad istud sacm. s. ħba vl signa: ⁊ ōsensus: ⁊ altero subtracto nō ē mrimoniū: sicut dr de baptismo. i. q. i. detrahe ħbū. h glo. Et hec ēt ōfirmat glo. anpenultia. i. c. tua nos. ex de spō. q̄re tc̄. Et. sic pz ꝑma regula. ¶ Accipe ꝑz. vz. q̄ mrimoniū ħbit ꝓ ħba obscura: tūc sequēdus ē cōis ħboꝝ sensus ꝰbi grā. Joānes coram plurib⁹ ꝓtestat q qcqd faciet nō faciet animo ꝺbēdi. postea ħbit: ⁊ cognouit carnalit. Dico q iudicabit mrimoniū: ⁊ iterꝓtatio ħboꝝ faciēda ē ꝺ cuz q dolū adhibuit: q⁹ fraus ⁊ dolus nemini patrocinari debēt. ex de clerici. nō residētib⁹. c. tue. cū silibus i glo. finali. Qn aūt ħba obscura debeāt ad cōez intellectū reduci. patz. in c. ex lris. ex de spō. cū glo. vbi dic sic tex. ex lris ⁊ ifra de hoc aūt q̄ ōsuluisti qd debeat obſuari q̄n iter aliquos spōsalia ħbit nec itelligit alter q̄ alter ꝓponit. Rñdem⁹ q ispiciendū est iudici si mrimoniū viri ꝺcuri sint scia idonei. i. discretione ⁊ etate. s. 12. annoꝝ i muliere. ⁊ 14 i viro vt ponit glo. cū ꝺcordantijs. q̄ cognito si alter nō itellexit q̄ alter ꝓposuit. i. dicat se nō itellexisse p se vl interꝓtez: vt dic glo. ad cōem ħboꝝ itelligentiā recurrat ⁊ cogat vterq ħba plata insensu retinere quē solet recte itelligētib⁹ gñare. hec ibi q̄re tc̄. ¶ Tertia regula ē ista matrimonium nō contrahit vbi vnus contrabentium nō habet animū contrahendi. ħbi gratia. Petrus ⁊ Berta per verba de ꝓsenti cōtrahunt matrimoniū. discordat tamen alter eoꝝ corde: ⁊ totaliter dissentit. ē ne hoc matrimonium? dicit regula nostra q⁹ non: quia illa duo sunt necessaria: s. consensus ⁊ ħba. vñ glo. pctr. in. 4. tua nos. ex de spō. sic dic. Quo ad eē mrimonij duo sūt necessaria. s. substātia ⁊ forma sicut ad eē hois. ꝙ substantia ē ōsensus: ꝙ forma ħba ad exprimendū cōsensuz deputata quā formā habes infra eodē. c. si iter virū. ⁊ de spōsa duoꝝ. c. licet ꝓter solituz: ⁊ quia ħ defuit substātia ⁊ forma: ideo nullū fuit mrimonium idez esset si alterꝝ deesset. ē. cum apud sedē. 7. c. tue. ⁊ de frigidis q sedē ⁊ tamē matrimonium res simplerꝝ ē ⁊ i diuidua. 27. q. 2. §. i. hec sūt ħba glo. ad lram. Hoc idē ōfirmāt oēs doctores theologi: declarātes banc māz in. 4. di. 27. Ad huius regule ⁊ glose declarationez nota q q̄n dicim⁹ q alco ħbis ōsentiēte ⁊ nō mēte: matrimoniū nō tenet: itellige i foro dei ⁊ pnīe. secus in foro iudiciali: q̄n i tali foro cū de mente cōstare nō possit: iudicabit mrimoniū: ⁊ sic itelligit capl⁹. tua nos. supius allegatuz. ex de spō. Et sic pz ēt̄ia regula. ¶ Accipe q̄rtā. vz. mrimoniū seqns legittiat filios ante natos. exꝑssū pone tuipse. Hanc regulā colligo ex de electōe. c. i notuit. glo. 4. vbi de hoc exꝑsse ē casus. ⁊ ponit illa glosa ħ ħba: dicēs. Mrimoniū seqns oia p cedētia purgat ⁊ allegat. c. tāta. ex q filij sint legittimi. vbi dic sic tex. Tanta ē vis mrimonij: vt q antea sūt geniti p⁹ ōtū mrimoniuz legitti habeāt. ⁊ hic glo. sic dicit. Ecce q̄ta est vis mrimonij: vt illegittios faciat legittios. Jnsti. ō nuptijs. §. vltio i autentica. gbus mōis nāles efficiāt sui. §. si gs igit dotalia collatōe. 6. ⁊ al⁹ concordantias ponit. Et dicit vlteri⁹ q legittiatio ista itelligit quo ad ordies ⁊ bonores seculares ⁊ adducit ꝰcōdātias suas. q̄re tc̄. Et sic pz q̄rta regula. ¶ Quinta est ista q matrimoniū carnali copula pfectum nullo casu ita pōt dissolui: vt vno viuēte alter possit ad secūda vota transir. Hec regula exꝑsse ponit ex de ꝺuersione cōiugatoꝝ. c. ex pte el scō. vbi i determinatōe casus sic dicit tex. nos āt igstitōi tue talit rñdem⁹ q ⁊ si possit nō iconsulte videri q exq̄ matrimoniū inter legittias ꝑsonas ꝓ verba de pnti ħbit: illt viuētibus nullo possit casu dissolui: vt viuente relīq alter ad secūda vota trāsmigret: ēt si vn⁹ fideliū iter quos è ratū coniugiū fierer bēticus ⁊ nollet ꝑmanē cū altero sine cōtumelia creatoris tc̄. ista sūt ver ba tex. Sz dic q̄so pat Ambr: licz vno viuente alter nō possit alteri nubere nungd poterit religionē itrare? Dico ꝙz sniam theologoꝝ q aliter ē dicēdū de eo q carnaliter matrimoniū cōsūmauit ⁊ al⁹ de eo q nō cōsummauit: si nō cōsūmauit pōt religionē cuz altero viuēte ingredi ēt ipso iuito. si āt cōsūmauit nullatenus pōt. ⁊ si itrauit cogendus ē vt exeat. Et rōnē b⁹ brūs Tho. in. 4. dist. 27. talē assigt. q̄n ante carnalē copulā ē inter coniuges tm spūale vinculū. ꝙz p⁹ illā ē ēt vinculū carnale. ⁊ ido sic p⁹ carnalē copulā mrimoniū soluit ꝑ carnalez motē ita ante carnalē copulā soluit vinculuz spūale p ingressū religiōis: q est q̄dā mors spūal

mortui q̄dē ait ap̄l⁹ estis mūdo: ⁊ glia vestra abscōdita ē cū xp̄o. ⁊ iō antecēt interueniat carnale vinculū posit dissolui spūale p mortē spūalē sz postcēt interuenerit ēt vinculū corpale: nō poterit nisi p mortē corpalē dissolui. Fit. n. p carnalez copulā vnū corp⁹ viri ⁊ vxoris. ⁊ p ōsequns vnus de bono aliēo ꝺo obligatōez facē nō pōt boc inuebat ap̄l⁹ dicēs. Uir sui corpis ptātem nō bz sed mulier. Hec sufficiāt ꝓ regula gnta.

Sexta regula est ista: matrimoniū ħbere possunt surdus ⁊ mutus. ps ħ regula ex de spōsalibus. c. cū apud. vbi dic tex. Cū apud sedē apl̄icā ⁊ infra. Sane ōsuluisti nos vtr mutus ⁊ surd⁹ possint matrimonialit copulari. ad q̄ō tibi rñdemus q cū ꝓhibitorū sit edictū de matrionio ꝺbendo: vt q̄cūq nō ꝓhibet ꝑ ōsequntiā admittat ⁊ sufficiat ad ꝺbendū matrimoniū solus cōsensus illoꝝ: de quorū q̄rūq cōuictōib⁹ agitur videt q si talis velit ꝺbere sibi nō possit vel ꝺbeat denegari: cū quod ħbis nō pōt signis valeat declarare. ħ ibi. Et glo: ꝑma ponit cām dubitatōis. ⁊ dic q ista potuit eē cā dubitatiōis. q̄n certa forma ē exꝑssa ad ꝺbendū matrimonium sicut ps i. c. si inē vir. ex eode ⁊ de spōsa. duoꝝ. c. ls. ⁊ q⁹ surdus ⁊ mutus illā formā ſuare non pōt. ⁊ ēt q̄tū ad ecclaz ħba sūt nc̄ia. vt i. c. tue fraternitatis. ex eo. ⁊ alco subtracto ñ ē matrionij. ar. i. q. i. detrahe ħbū. merito dubitat qd iuris. sz nō ē ita. q⁹ solus ōsensus sufficit vt hic dicit tex. ⁊ 17. q. 2. sufficiat. vñ si nō pōt exꝑmi ꝙ ħba exprimatur per nutum: vt hic in fine. ⁊ in dicto. c. tue. extra eode. hec ponit glo. ad litteram Etsi q̄ris que est ista forma ħboꝝ. dicit capm licet. s allegatū q ē hec. Ego accipio te in meaz ⁊ ego accipio te in meū: ⁊ capm si iter vir. ponit eadē ħba. sz addit hoc vl alia ħba cōsensuz exꝑmentia: vl ꝙ signa. vt dicit glo. ꝑma. ⁊ hoc ꝓpt mutos ⁊ allegat dictū capm. cū apō. supi⁹ allegatū. Et hec sufficiāt ꝓ sexta regula. ¶ Accipe regulā septimā in noie Jesu xp̄i. vz. Mrimoniū ꝺbere cū meretrice pjssimū op⁹ ē ⁊ valde meritoriuz. ¶ Ponit hec regula exꝑsse. ex de spon. c. inte opa. vbi dicit sic tex. Inter opa charitatis nō minimū est errantē ab erroris sui semita reuocare. ⁊ ifra. Statuimus vt oibus qui mulieres publicas de lupanari extraxerit ⁊ duxerint i vxores: qd agāt i remissionem ꝓficiat pcēoꝝ. hec ibi. Et qd sit meretrix declarat glo. ſa: dicēs q meretrix dr que multoꝝ libidini pz vt. 34. di. c. iudici. vel q̄ruz publice venalis est turpitudo. vt. 32. q. 4. c. meretrices. ⁊ que meretrices sint accipiēde i vxores: declarat glo. vlt. dicēs q intelligit de illis que desinūt meretricari. secus de alijs. Sūt. n. cōplures que popta rēt exire turpitudinem si quos inuenirent eas velle accipere in vxores: ⁊ de his itelligit tex⁹ vt dicit ista glosa. Et nota q ista glosa secūda dicit in principio q nulla necessitas excusat meretrices. et allegat concordantias multas. q̄re ⁊ cetera. Et hec in nomine Jesu ⁊ eius matris

Universidad de Deusto
Biblioteca

sufficiant ꝑ ꝑma ẏitate. ¶ Octuꝫ ad ꝓꝫ ẏi. pono sit' aliqs regl'as. ¶ Prīa regl'a ē ista. Quor nullus necessitari dꝫ ꝫbere mr̄imoniū. ¶ Scda regula. Matrimoniū ꝑhibet iter aliqs lege diuina: ⁊ iter aliqs lege humana. ¶ Tertia regl'a Matrimoniū ꝫbentes sciēter i gradu ꝑhibito dotē ꝑdūt ⁊ donationē ꝑꝑ nuptias: ⁊ applicatur fisco. ¶ Quarta regula. Marito absente uxoꝛ ꝫbere nō dꝫ: nisi certificata de ei⁹ morte. ¶ Quita regula. Maritus ꝑꝑ uxoris sterilitate ex ancilla filios querē nō pōt: nec ꝑꝑ longaꝫ ei⁹ absentiā: vl' uxoris infirmitatē alterā cognoscere. ¶ Sexta regula. Maritus nō dꝫ de honestate uxoꝛē ꝑma nocte post bñdictionem cognoscē. ¶ Septima ⁊ vltima regl'a. Oēs sūt vere maritati q sūt sani mēte ⁊ i forma ecclesie ꝫbunt: nec bñt aliqd ꝫbēdi ipedimētū. ¶ Accipe ꝑmaꝫ regulā. vꝫ. nullus necessitari dꝫ matrimoniū ꝫbere. ponit ꝫ regula. ex̄ de spōsalibus .c. de muliere cū glo. vbi dic̄ tex. de muliere q̄ ivita tradita ē viro ⁊ detēta: cū inter vꝫ ⁊ vim sit dr̄ia. ⁊ vtr̄ postea ꝝsensus intercesserit certū nobis nihil inde exꝑsistit vñ tibi possim⁹ rñdere. hec sūt ẏba tex. Ubi glo. sup ẏbo iter vꝫ. dicit. ꝫ ideo dicit: q̄ duplex ē vis siue met⁹. vnus q cadit i ꝛstantē virū ⁊ ille metus excusat: nisi postea ꝝsentiret. ex̄ de spō. impu. c. de illis. Ali⁹ ē met⁹ van⁹ siue uis: ⁊ ille nō excusat. codē titulo. c. veniēs. ⁊ .c. ꝝsultationi. ꝫ glo. Et sup ẏbo certū. dicit glo. q̄ nesciuit papa q̄ violētia fuerit illata certū nō potuit dare rꝛsponsū: q̄ gue ē vt i re dubia certa possit dari ſnia. xi. q. 3. gue ⁊. 30. q. vlt. c. vlt. ⁊ i dicto. c. veniens de spō. ⁊c. Et sic ꝑꝫ ꝑma regula. ¶ Accipe ꝓꝫ. vꝫ. mr̄imoniū ꝑhibet iter aliqs lege diuina: ⁊ iter aliqs lege humana. Hec regula ꝑꝫ. ex̄ de restl. spo. l'ras sup ẏbo diuina lege. i glo. vbi dicit sic glo. diuina lege: vt i Leuitico. c. 32. ꝓrio gdē ꝓꝑ boiuꝫ raritatē tm̄ due ꝑsone excludebāt a ꝛiugio: ut nec filij⁹ mr̄ꝫ nec filia pr̄ꝫ duceret. sub lege accipit. 12. s. matrē: nouercā sororē: neptē: amitaꝫ: materterā: uxoꝛē ꝑr̄is: uxoꝛꝫ fratris: ſꝫ ꝑ recipit determinationē. 8. q. i. c. oliꝫ: puignā: filiā ꝑpuigni vl' puigne: sororē uxoris. paucas ẏo excluſit vt multiplicarēt boues. Sub gr̄a ẏo ꝑme excludūt vt locū hr̄et ꝛtinētia: ⁊ nō ꝛnumerat vlteri⁹. Et quo ecclesia diſpēset i talib⁹ gdibus vide ibi. nō. n. visuꝫ fuit mihi ad ꝑns tāgē vlteri⁹ hāc māꝫ. gre ⁊c. Nota tm̄ q̄ mr̄imonij ꝑhibitio hodie. nō excedit q̄rtū gradū ꝝsanguinitatis ⁊ affinitatis. dē ꝝsan. ⁊ affi. c. nō dꝫ. Et suffic̄ q̄ vn⁹ sit i gnto gdu a stipite. vt i. c. fi. ex̄ eo. vñ si vir distat a stipite q̄rto gdu: ⁊ mulier ex alio latere distat gnto: licite ꝑnt mr̄imonialit' copulari. De hac mā vide i ꝑsanella. ipedimentuꝫ ꝓ totū. ⁊ sic ꝑꝫ ꝓa regula. ¶ Tertia regula. Matrimoniū ꝫbentes sciēter i gradu ꝑhibito: dotē ꝑdūt ⁊ donationē ꝑꝑ nuptias: ⁊ applicat fisco. ꝑꝫ hec regula ex̄ de donatione iter virum ⁊ uxoꝛē. c. ꝑmo. glo. ꝑma. ſꝫ meli⁹ notat glo. eodeꝫ titulo. c. ⁊ si necesse. Et recte dicim⁹ ꝫbētes sciēter q̄ si ignoāter ꝫ eēt nihil ꝑdūt: vt dicūt dicte glo. ⁊ itelligit dictū capl'm ꝑmū de donatiter vi. ⁊ uxo. dicit. n. sic tex. Mulieres cū ꝓ aliqua cā licita a ꝑuijs viris fuerit sepate totaꝫ dotē ꝓcipim⁹ sibi reddi. ꝫ tex. ⁊ glo. ꝑma exponēs q̄ sit illa legittima cā: dicit vt cōsanguinitatis ⁊c. ⁊ sic ꝑꝫ ẏtia regula. ¶ Quarta regula ē. Marito absente uxor ꝫbere nō dꝫ nisi certificata de viri morte. Hec regl'a ponit ex̄ de spō. c. in ꝑntia. vbi dicit tex. In ꝑsentia nr̄a q̄siuisti gd agendū sit de mulierib⁹ q̄ viros suos cā captiuitatis vl' pegrinatiōis absentes vltra septēniuꝫ ꝓstolate fuerit. nec certificari ꝑnt de vita vl' de morte ipsoꝝ: licet sup hoc sollicitudines adhibuerit diligētes. ⁊ ꝓ iuuenili etate seu fragilitate carnis nequeūt continere petentes alijs matrimoniꝫ copulari: petitiōi tue rꝛspondemus q̄ quādocūq̄ ānoꝝ numero ita r̄manent: viuentibus viris suis non ꝑnt ad alioꝝ cōsortiū canonice cōuolare. nec auctoritate ecclesie ꝑmittas cōtrahē tales donec certū nūcium reciꝑāt ꝺ morte viroꝝ hec ibi. Glosa tamē super ẏbo viuētib⁹. dic̄ sic. vbi tamē verisimile ꝑsumit' de morte: si mulier nubat excusatur. ⁊ viro reuerso nisi spōte redeat stati ad virū ē revocāda hec glosa. vnde posito casu q̄ talis mulier nubat alteri: ⁊ vir ꝑmus reuertat': reddenda est ꝑmo: ut exꝑsse notat'. 34. q. 2. i sententia. ⁊ cogēda est si nō uellet: ut ibi notatur ⁊ sic patet ista regula. ¶ Accipe gntaꝫ. vꝫ. Maritus ꝓpter uxoris sterilitatē ex ancilla filios querere nō pōt: nec ꝓ lōgaꝫ ei⁹ absentiā uel uxoris infirmitateꝫ aliā cognoscē. ꝓrima ꝑs huius regule patꝫ. 32. q. 4. i sententia. Secūda ꝑs ꝑꝫ cadē causa. q. 5. c. si uxoreꝫ. ubi dr̄. Si uxoꝛem q̄s habeat sterilē: siue coꝛpore deformē. siue debilē mbr̄ uel cecam: uel surdam: uel claudam: uel si quid aliud siue morbis uel doloꝛibus: uel laboribus cōfectā: ⁊ gcgd excepta fornicationis cā cogitari pōt vehemēt horribile ꝓ societate fideꝫ sustineat. hec Aug⁹. Et addē q̄ posito q̄ vir efficiat castrat⁹: nō ꝓpter ꝫ diſoluit matrimoniū. eadeꝫ cā. q. 7. c. hi q. vbi dic̄ tex⁹. Pi q̄ matrimoniū sani cōtraxerūt: ⁊ vni ex duobus amētia: aut furoꝛ: aut alia infirmitas accesserit: ob hanc infirmitatē cōiugia taliū ſoluī nō ꝑnt: similē est sciēdū de his qui ab aduersarijs excecant' l' membris truncant': aut a barbaris effecti fuerint. hec ibi. ¶ Sexta regula est. maritus non debet de honestate ꝓma nocte post benedictionem uxoꝛem carnaliter cognoscere. patet hec regula. 30. q. 5. c. sponſus. vbi dicitur. Sponſus ⁊ ſponſa cum benedicendi sunt a sacerdote: a parentibus: vel a paranimphis offerantur in ecclesia sacerdoti. qui cum acceperit benedictionem: eadem nocte ꝓo reuerētia benedictionis in virginitate ꝑmaneant. hec ibi. ¶ Septima regula satis patet. ⁊ patet secūda veritas. ¶ Octū ad tertia veritatē dico q̄ septem ꝑncipaliē regr̄untur ad bene uxoraꝛi ⁊ maritari. vꝫ. ¶ Primo volūtas ꝺi. ¶ Secūdo voluntas ptis. ¶ Tertio causa iusta. ¶ Quarto eq̄litas honesta. ¶ Quito parentum bonitas. ¶ Sexto prudens honestas: ⁊ .7°. mutua fidelitas. ¶ Primo inq̄ regr̄it' dei volūtas. 28. q. i. c. nō est. Nō est inqt Aug⁹. ratū matrimoniū q̄ sine deo est. tūc aūt dei iteruenit volūtas q̄ndo orationibus a ꝺo maritus vl' uxor ꝑcurāt' qui aūt ꝓ incātationes lenonitiū uxoraꝛi queꝛit: nō ꝺci sed diaboli volūtas ⁊termediat. Itē si quis occulte nubat nō seruato ecclesie ordine: ibi diaboli etiā volūtas ⁊ credit. ide. 30. q. 4. c. nullus. vbi sic dr̄. Nullus fidelis cuiuscūq̄ ꝺitiōis sit: occulte nuptias faciat: ſꝫ benedictione accepta a sacerdote publice nubat in dño idē i. c. nostrates. ⁊ .c. nullū. ꝺ. bis oibus auctib⁹ idē ex̄ de clādestina despōsatōe. c. cū inhibitio: Cū inhibitio ingt copule ꝛiugal' sit i vltis tribꝫ gdibus reuocata. cā i alijs volum⁹ districte obseruari. vñ ꝑdecessoꝝ nr̄oꝝ vestigijs iherēdo: clādestina ꝛiugia penit⁹ ibidem⁹. ꝑhibētes ēt ne gs sacerdos talibꝫ ineſſe ꝑsūat ⁊c. ⁊ postea ponit modū seruandū. Ubi glo. sup ẏbo clāde ſtina sic dicit. Clādestinū mr̄imoniū dr̄ tribus modis. Uno mō cū nō bēntur testes. ex̄. co. c. q̄ nobis. ſo mō cū nō fit cū ſolēnitate. 30. q. 5. c. al' tertio mō q̄ fit ꝺ tenoꝛē h⁹ ꝛstitutōis ⁊c. Et ꝺ hoc ē plenus tot⁹ mūdus: vt ita loq̄r quare ⁊c. 2°. requir̄it' voluntas ptis. s. mutu⁹ ꝝsensus. ſꝫ de hoc dixius i ꝑma ẏitate. 3°. regr̄itur cā iusta. due. n. sūt mr̄imonij ꝑncipales cāe: ⁊ multe secūdarie. Cāe ꝑncipales sūt susceptio sobolis ⁊ vitatō fornicatōis. 32 q. 2. c. sic nō oīs. ꝺ. bis ita q̄s rñdeꝛ. vbi dic̄ sic tex. bis itaq̄s rñdeꝛ q̄ ꝑma ꝛstitutio ꝛiugij in paradiſo facta ē: vbi eēt immaculatus thor⁹ ⁊ honorabiles nuptie. Scda ꝓꝑ illicitū motū eliminādū. i. coercēdū vel vitandū. ex̄ paradiſū facta ē: vt ifirmitas ꝑna i ruinā turpitudis: honestate excipet ꝛiugij. vñ apls scribens ad Cor. ſ. c. 6. ait. ¶ Propt' fornicatōeꝫ vn⁹ quiſq̄ suā uxoꝛē ⁊ vnaq̄ꝫ suū virꝫ habeat ⁊c. Ex q̄ bus ẏbis satis appet q̄ q nō ꝓpt' ꝑdictas cās: ſꝫ explēde libidis cā iuīcē copulāt': q̄ tale mr̄imoniū poti⁹ fornicatio ē q̄ mr̄imoniuꝫ. Audi tex. 32. q. 4. ꝺcigo. Ꝺcigo ingt gdē hōesta erat amoꝛ ſꝫ magnitudo delectoꝝmis. Nihil āt inest ex q̄ honesta cā gs ſaniat. vñ ⁊ Sixt⁹ i sentētijs. Adulter iquit ē i suā uxoꝛē amatoꝛ ardēt ioꝛ. In alienaꝫ ꝓꝑe uxoꝛe ois amoꝛ turpis ē ⁊ i sua nimius sapiens iudicio. i. discretōe dꝫ amare cōiugē: nō affectu. s. explēde libidis nō regnat i eo ipetus voluptat': nō ꝑces ferāt ad cohitū. nihil fetidi⁹ ē q̄ amare uxoꝛē q̄si adulterā. ꝫ ibi. Cause autē secundarie plures sūt vt pacis reformatio ⁊ h⁹ modi. 32. q. 2. c. solet q̄r̄i. gre ⁊c. ¶ Quarto regritur bonesta eq̄litas. vt fidel' cū fideli. ſꝫ de hoc vide ē⁹ feria. 6. ẏtie dñice. Itē eq̄litas etatis: gaudatur iuuenis seni: custodiat illuꝫ deus. sepe. n. tales ꝛsignia portāt brachij de montono. Item ꝓ posse seruēt equalitas fortune: vt diues non dēt paupi aut ecōtra: ga nuq̄ ibi pax ē. Itē eq̄litas nature vt pulcher nō accipiat turpē ⁊c. In hui⁹ signū deus mulierē de costa viri creauit vt eq̄litas ostēdēt. ꝓꝑea Adam mox ait. hoc est os ex ossibus meis ⁊ caro ꝺ carne mea. per que ẏba q̄dam dicūt tunc instituū esse matrimoniū: ⁊ aliq aiūt q̄ per illa ẏba. Crescite ⁊ multiplicami. 27. q. 2. c. ler diuina. ⁊ de voto. c. i. li. 6. ⁊ ibi per doctoꝛes. licet Bernardus ꝺtradicat. ex̄. de frigidis. c. fi. glo. antepenultima. vñ ꝓpa ista sūt ẏba illi⁹ glose: Et q̄dꝫ dicūt. vt. s. Joannes tācredus ⁊ Hostiēsis q̄ his ẏbis fuit institutuꝫ matrimoniū. Hoc nūc os ex ossib⁹. ⁊c. sed verba illa ꝓlata sē ab Adam. vt ex̄. de bigamis. c. debitū. vñ uidet' veriꝰ q̄ ꝑ illa verba Crescite ⁊ multiplicami ab ipo dño ꝓlata Sed certe ꝓma opinio videt' verioꝛ. vt patꝫ ex̄. de voto. c. vno. li. 6. ¶ Quito regrit' parētū bonitas. ga oꝛe saluator. Nō potest arbor bona fructus malos facē ⁊ si quādoq̄ꝫ ex malis parētib⁹ boni filij generēt': hoc est ex dei immensa bonitate ⁊ gratia. sed heu tpib⁹ nostris nō parētū bonitas: ſꝫ marsupij grauitas q̄rit'. qs hodie puellam bonis ortā natalib⁹: formoſam: ẏtuoſaꝫ ⁊ paupē i uxoꝛē acciꝑet? ⁊ si q̄s id accidat: nūq̄ tñ paupcula iuuenis pacē habet. ſmp. n. aiūt: ⁊ quid poꝛtasti ⁊c. ¶ Sexto regrit' prudens bōestas ⁊ sup ꝫ sūme ſuigilādū est. ꝓ. 18. Domus ⁊ diuitie dant' a paretib⁹: a domino aut' uxoꝛ bona ⁊ prudēs. ⁊ ꝓ. 31. Fallax inquit ē imago ⁊ vana ē pulchritudo. Mulier timēs deum ipsa laudabit'. inhonestul. n. ornatus mulierū Salomōnē ad idolatriā ꝛtit. 32. q. 4. c. Salamō vbi dicit textus. Salamon qppe imoderato vsu atq̄ assiduitate mulierū ad hoc vsq̄ꝫ ꝑduct⁹ est: vt templū idolis ꝓfanaret ⁊ qui p⁹ creatoꝛi tēplum ꝛstruxerat: assiduitate libidinis ⁊ pfidie subtractus: idolis cōstruere templa nō timuit. hec ibi. Et sūt verba Gregl. ¶ Septio ⁊ vltio regrit' mutua fidelitas. Ubi nō. q̄ tria sē bona matrimonij. s. fides: plesꝰ ⁊ sacramētū. ex̄. g filij sint legitimi. c. ꝑ venerabilē. cū glo. sup ẏbo de tribus bonis. ⁊ allegat cōcordāt' .27. q. 2. c. omne itaq̄s. ⁊. 32. q. i. c. nō. n. in sola. Fides itelligit quo ad thorū vt nullū adulteriū ꝺmittat vt in dicto cap⁹ nō. n. ꝑles intelligit generatio filiorū. scꝫ itelligit vt nullū diuoꝛtiū fiat. Tria. n. sacra signat matrimoniū. s. matrimoniū spūale inē xp̄m spōsū ⁊ ecclesiā spōsā: ⁊ matrimoniuꝫ spūale iē xp̄m ⁊ aiam: ⁊ inter diuinitatē ⁊ būanitatē. Jnq̄tū iter ꝛtrabētes ē mutuus ꝝsēsus ꝑma vnio significat'. s. xp̄i ⁊ ecclesie. q̄ amoꝛe ⁊ charitat' ardoꝛe xp̄s adamauit. iq̄tū it' eos i teruenit cānal' copula significat' vnio diuinitat' ⁊ būanitat'. Jq̄tū inē illos dēt esse mutu⁹ amō significat' vnio aie ⁊ xp̄i per gratiā. ad Ephe. 5. Viri diligite uxores vestras sic xp̄s dilexit ecclesiā. Sic ḡ ifeꝛabilit' vniuit xp̄s sibi ecclesiā: ⁊. de⁹ humanitatē sic ⁊ matrimoniū nūq̄ ꝺ separi cōsūmatū. Mat. 19. Quos de⁹ cōiunxit homo nō sepet. ⁊. i. Cor. 7. Vis qui matrimōio iuncti sūt ꝑcipio nō ego: sed domin⁹ uxoꝛē a viro nō discedere. Jn gbus autē cās ibus liceat uxoꝛeꝫ

Universidad de Deusto
Biblioteca

dimittē q̄ ad thoꝛ: vide.32.q.7. c.licite dimitti tur vxor ob cām fornicationis:ꝛ vide.28.q.i.c. idolatria.ꝛ ex̄ de diuoꝛtijs capl̄o de illa q̄ viro textus nō pono causa breuitatis. Et hec volo sufficiant ꝓ pñti conclusione.q̄re ꝛc̄.

¶ De generali amore conclusio tertia.

Accipe ēti ā ꝛelonem: vꝫ. Oēs quos ꝓxi mos appellam⁹ diligē debem⁹: et illis nosipsos q̄tuꝫ possum⁹ recte vniam⁹. Ubi tres ꝛgram⁹ x̄i. vꝫ. ⁊ Prīa x̄i.ē ista. Quot regrūt ad amoꝛē verū gñalez oiuꝫ ꝓximoꝛuꝫ. ⁊ Secūda x̄i.ē ista. An debeam⁹ diligē dei et scōꝛ rebelles. ⁊ Tertia x̄i.ē ista. An teneamur diligere inimicos. ¶ Qtuꝫ ad ꝑmā dico q̄ scpt̄ erga quēlibet ꝓximū in amoꝛe cōsideranda sūt. vꝫ. pia cōpassio: dulcis congratulatio: trāgl la supꝑtatio: benigna ꝛuersatio: humilis hoꝛatio. cordialis vnio:ꝛ amoꝛosa fuiipsi⁹ oblatio. Nō tñ q̄ iste ꝛditiones fuari debēt ſm g duꝫ psonaꝝ. Accipe ꝑmā cōditionē que dr̄ pia cōpassio: vt.ſ. vt ita doloꝛē de malis alieni i cōde sentias. sic de tuis ꝓꝑijs. si patiat malū coꝛporale: cōpatere aīa illi.i. Lor⁹.i2. Si quid patiē vnū mēbrū cōpatiūt ei oia mēbra:ꝛ ad Hebr. x. Uincti cōpassi estis. Itē si patiē maluꝫ tpale aia cōpatere illi.exēplo Neemie.c.2.g dicebat. Quare nō mereat vultusmeus.ga ciuitas domus sepulcroꝝ patriſ mei deserta ē ꝛ ponte ei⁹ cōbuste sūt igni. O Italia gladijs stipediarioꝝ cōsternata: q̄nta cōpassione digna es ꝛc̄. Itez si ꝓximus tuus patiē malū spirituale: qō pessimū ē iē oia: aia ꝛpatere illi.ꝓꝑ. Infirmata ē i pauꝑtate x̄tus mea.ſ. ꝓpter coꝛdialē ꝛpassionē. vocat āt h̄ ꝓpheta cōdialē passionē defectū x̄tutū. O q̄ta cōpassione nūc dignus ē vniuersus mūdus ꝛsiderata in quolibet statu pauꝑtate diuine cognitiōis: dilectionis:ꝛ timoꝛis. ex hac eiꝫ ꝛpassione lachrymatus ē māsuet⁹ agnus Je sus xp̄s. Lucē.19. Uidens ciuitatē fleuit sup illā.ꝛ nūc vidēs ciuitatē.i. Italiā totā: mlt̄itudine: magnitudie:ꝛ turpitudie peccatoꝝ obrutā flet sup illā: dicēs. si cognouisses ꝛ tu ea que ad pacē tibi: nūc āt abscōdita ab oculis tuis. Et licet aīa generalit̄ omnib⁹ tuis ꝓximis i suis infirmitatib⁹ ꝛpati dēas: rō tñ nalis dictat vt ill⁹ magꝫ ꝛpatiar⁹ q̄ tibi q̄dā sorte iūgūt. vñ vn⁹ fr̄ vn⁹ religiōis eiusdē religiōis alt̄i fr̄i cōpati dz. similit̄ de fratrib⁹ cānalib⁹: de mercatoꝛibus: artificibus:ꝛ de alijs sil̄ib⁹ discurras. Secūdo regrit̄ cōgratulatio: vt.ſ. sicut de coꝝ malis tāq̄ ꝓꝓijs doluisti ita de bonis coꝛundē tāq̄ ꝓꝓijs cōgtuleris. Si enī audis imperatoꝛem recte mundū gubernare:ꝛ papā scē ecclesiā regere: dñz vt dñationē tuā iuste ꝛē publicā attractare: gaudeas aīa mea. ad ꝛo.i2. Haudere cū gaudētib⁹. sil̄r mercator de lucro alteri⁹ mercatoꝛis gaudeat ꝛ sic de alijs gradib⁹ ꝛ psonarū cōditionibus dicendū ē. Sz pater Ambrosi sufficit tñ coꝛde gaudere: aia nō. sz gd agendū dico q̄ oꝛe sil̄ ꝛ ope gaudeas. Ecce Luc̄. primo gd dr̄. Et audierūt vicini ꝛ cognati ei⁹ ꝛ ogratulabant ei: q̄ bonus bō de bono thesauro coꝛdis sui ꝓfert bona. bi gaudebāt cōde ꝛ oꝛe. Sz Tobie. xi. audi gd dr̄. Fecer⁹ socrus Tobioꝛ ꝛ Naboth ꝛsobrini Tobie gaudiū magnū de oibus bōis q̄ circa illū oñderat dō:ꝛ septē dieb⁹ epulantes cū eo letitiaz maximā oñderūt. bi dilexerūt coꝛ de:oꝛe ꝛ ope. O infelicissima tpa nr̄a: ab bis tā tis bonis aliena: bic ē amoꝛ nr̄: bec dilectio nr̄a gaudere de ꝓximi scādalo:ꝛ tristari de bono. tuipsa aīa mea discurrē oia potes:ꝛ cernes experientia q̄ nūc audiēdo ꝛsideras. q̄re ꝛc̄. ⁊ 3°. regrit̄ trāglla supꝑtatio. difficillimā qppe ē in ꝛuersatione humana parua aut et| magna scādala nō oīri. Tū ex ignoꝛātia: tuꝫ ex fragilitate: tū et| ex malicia q̄ in pñti seclo regnāt. Idco ille magnanim⁹ ꝛ x̄tuosuꝫ ē q scit supꝑtare cū prudētia. Alter alteri⁹ ingt Paulus ad Gal. onera portate:ꝛ sic adiplebitis legē xp̄i. Et ad Ephe. 4.c. Estote ingt inuicē benigni: misericordes: donātes. i. parētes inuicē: sicut ꝛ de⁹ donauit vobis. i. ꝑ xp̄m vobis pepcit. O p̄r Ambrosi. accepit fama meaz: quā q negligit crudelis ē sibipsi. O x̄pe ꝛ tu q̄lit̄ vocat⁹ es stultus: blasphem⁹: trāsgressoꝛ legis: hypocrita: samaritan⁹ ꝛc̄. tū in cruce pendens pepcit ꝛ ꝓ ipsis exoꝛauit. Hey p̄r Ambrosi. deprędata iuꝫ ꝛ bonis meis iniuste expoliata. Aīa mea cerne parumꝑ tuū dilectū xp̄m: q bis vestibus q̄bus ꝛtectuꝫ erat illud scissimū coꝛp⁹ crudeli rapina ꝓuat⁹ est:ꝛ ita sic de vētre mr̄is exiuit ſm Ambrosiū in cruce posit⁹ ē:ꝛ tñ supꝑortauit. Inde apl̄us ad Hebr. 9.c. ait. Rapinā bonoꝝ vr̄oꝝ cū gaudio suscepistis. Sz dices o p̄r vna paupcula vidua: illa alia vetula: illi pupilli: ista bospitalia ꝛ sil̄ia derobāt: vt ita loq̄r: devoꝛāt: ꝛ male tractāt: qd ē meli⁹ an petere suuꝫ ꝓ vnūquēqꝫ sic molestatū: an supꝑortare? Dico aīa q̄ q̄buscdā ē pmittuꝫ: q̄buscdā ꝑceptū petē sua. obligāt nā q3 petē bona furata ꝛ fraudata oēs bospitalarij: ecclesiaꝝ rectoꝛes: tutoꝛes: testamentoꝝ executoꝛes: ꝛ oēs bona alioꝝ gubernātes: sed supuenit pessima i hac italia miserēda ꝛditio: vt ſ abbas: ꝓꝛ: vel alige supradictoꝝ res sub eorū cura assignatas iquirāt: moꝝ iuriāt. ifamant: ꝛ isidiant: ꝛ dicūt: ē vnus ribaldus: ꝛ furat bona monasterij ꝛc̄. Audi diabolicū dictū. ga bona q̄rit ecclesie: dr̄ q̄ furat ꝛ ē vnus ribaldus. ꝛ ego dico tibi q̄ si ñ facerēt: mōtalit̄ peccarēt ꝛ si sua negligētia talia bona perderent: in conscientia tenēt de suo satisfacē. ex. ō iurije ꝛ damno dato. i.c. si culpa. vbi dic̄ sic textus. Si culpa tua datū ē damnū vt̄ iuria irrogata: seu alijs irrogātib⁹ opez forte tulisti: aut bec imperitia tua? seu negligētia cuenerūt: iure super bis satisfacē te oppoꝛtet nec ignoꝛantia te excusat si scire debuisti ex facto iniuriam verisimilit̄ posse contingere vel iacturam et cetera. textus iste optime facit ad propositum: vt cernere potes. Concoꝛdat sufficientissime glosa secunda et tertia⁹. in capitulo sicut. extra de testibus cum suis concoꝛdantijs. Nota tamen vt notatur extra de iuriis ꝛ dāno dato i capitlo in nostra in glo. q̄ damnum quodda; est circa rem: et illud tenetur restituere qui est auctor rem: et illud tenetur restituere qui est auctor dāni q̄dā ex rem:ꝛ illud nō tenet restituere. Et ga glo. ista clare dicit: pono ꝛba e⁹. q̄dā. n: iquit dānuꝫ siue itereē dr̄ circa rē: puta subtrā tisse istā q̄buscdā possessio eccl̄e firmat⁹ ꝛ alteri⁹ tenet⁹ ad illud dānū quod etiā cōtingit propē absentiā istrumtoꝝ. i2.q.2. si ge de clericis. Qō dā dr̄ ex rē: puta debui tibi frumtū. ꝛ qz ñ dedi suo tpe familia fame pijt: istud dānū nō ꝛseq̄r⁹ ꝛ pcia frumēti vel vini. ꝛ allegat vnā ꝛcordan tia iuris ciuil⁹. Ꝫ sūt ꝛba dicte glo. Qr̄ satis pz ex dcis q̄ sūt bi q̄ obligāt nō supꝑortare qñ bona male tractāt. Illis āt ꝓmittit bona sua petē q̄ bona ꝓpria sunt. vñ Nico. de lira ait: q̄ i illa tis dānis pēlanda ē iuria ꝛ offensa. offensa. n. fit i rei coꝛpal⁹ vel tpalis: vel ēt spūalis vt fame ablatōe. ſz iuria fit ꝓprie qñ ex dāno illato ipa⁹ cientia l'odiū i mente iuriati gignit. Iniuria q̄ d nccitate salutis remittēda ē. dānū āt ꝓpriū nō: ꝛ iuridice ꝛ sine pctō satisfactoꝛe pete potes. si āt patiētia bēs. Ꝫ pcctōis ē: nō nccitatis. ꝛ bis pñti ſmone suadeus vt supꝑortēt ꝛ patiētia beant. q̄r ꝛc̄. ⁊ Quarto regrit̄ benīg ꝛuersatō .ſ. i ꝛbis: factis ꝛ gest⁹. x̄us. n. ꝛ bon⁹ amō ex benigno ꝛ amoroso coꝛde ex̄bit gtiosissima ꝛba Mat. i2. Ex habūdātia coꝛdis os logit. Itē ex̄bit benīg ꝛ salutifera opa. 2. Loꝛ. 9. Hilarē daꝛē diligit ds. vñ ꝛz glo. Benignitas nihil aliud ē q̄ largitas q̄dā rex̄ q̄ fieri dēnt cū dulcedine aī: q̄ bōitas nūcupat. Itē haurit ex benigno coꝛde benīg gesta: i visu: gestu:ꝛ statu:ꝛ oi dnīq3 motu coꝛpis ad Eph. 4. Estote iuicem benigni. ſ. i ꝛuersatōe vr̄a ꝛ vita. q̄re ꝛc̄. ⁊ Quito r̄ grit̄ humil⁹ hoꝛatio vbi nō ſm Alex. de ales i.3.q. duplex ē peminētia. vna creata:ꝛ alia icreata. Increata ē ipse de⁹. i. q̄ aīa tria ꝛsidera. ſ. potētia: sapiētia:ꝛ clemtīa. Cū potētia creat: cū sapiētia ꝛfuat:ꝛ cū clemētia gubernat.ꝛ iō sūme mereē bonoꝛari. Deu⁹ 6.ꝛ Mat. 4. Dñm deuꝫ tuū adorab⁹ ꝛ illi soli fuies. ⁊ Scda ꝑminētia dr̄ creata q̄ cū ꝑma ꝓticipat ꝫ diuersos bonum stat⁹. Alliq. n. ꝓticipāt ꝓncipiū dī. i. rōez ꝓncipiā di dei. aliq sapiam:ꝛ aliq bōitatē. Di q ꝓticipāt rōne ꝓncipiādi ꝛ potētia dei sūt i triplici differentia. vꝫ. prēs coꝛpales: prēs spūales:ꝛ prēs tēporales. prēs coꝛpales vt parētes. q nos genuerūt. ꝛ bi bonoꝛe digni sē. Exo. 20. Honoꝛa prēz tuū ꝛ mr̄ez tuā. ſz ō h⁹. s. dixius i ꝑma ꝛcꝺe h⁹ ꝛsideratōis. prēs spūales sī ōs sacēdotes. i. Tbi. 5. Presbyteꝛi duplici bonoꝝ digni sūt. sūt. n. oiuꝫ fideliū prēs. di. 96.c. qs dubitat. de q̄ mā sat⁹ dixius ē feria ētia fe oñice p totū. prēs tpales sī oēs ciuitatū rectoꝛes ꝛ dñi. i. Petri. 2. Deū time te. regē bonoꝛificate. p quē oē regim tpale dnō tur. Et sic pz q participāt potētia dei. 2°. gdā ꝓticipāt sapiam dei. ꝛ bi sūt i duplici gdu. Primi sūt oēs senes:ꝛ bi bonoꝛe digni sūt. Leuit⁹. 19. Coꝛā cāo capite ꝛsurge. ꝛ honōa psonā sēis. Scōi sūt oēs ꝓbi ꝛ sapiētes viri. ꝛ bi maxio bonoꝛe digni sūt. qm̄ ois sapia a dño deo ē. Sap⁹. 6.c. ⁊ 3°. alig ꝓticipāt bonitatē dei. ꝛ bi sil̄r sūt i duplici gdu. gdā ꝓticipant illā actu. gdā hitu. Participāt actu oēs veri fui dei. ꝓticipāt h abitu oēs mali: q̄ diu viuūt effici pñt melioꝛes. i. Petri. 2. Oēs bonoꝛate. ꝛ ad Ro. i2. Honoꝛe inuicē pueniētes q̄re ꝛc̄. ⁊ 6°. ad būc ꝛuz amoreꝝ regrit̄ cordial⁹ vnio. i. q̄ q̄tū ex te aīa ē cū oib⁹ pacē ꝛ vnitatē retinens. ad Ro. i2. Si fieri pōt qō ex vobis ē: pacē cū hoibus hītes. ꝛ Marci 9. Pacē hēte iter vos:ꝛ ad Eph. 4. Solliciti ſ uare vnitatē i vinculo pacis. ꝛ Act⁹. 4. Multitudis credentiū erat aīa vna ꝛ coꝛ vnū ꝛc̄. ⁊ 7°. ꝛ vltio i noie dei ꝛ virgis gl̄ose regrit̄ amoꝛosa suiipsi⁹ oblatio. vt. ſ. aīa mea sēp parata sis orare ꝛ laboꝛare: ꝛ ēt coꝛpis tui vitā ponē vt oēs x̄po iuscerēt: ꝛ x̄pe i eis. Ubi nō q̄ tripl⁹ ꝛtingit ꝓ ꝓrio vitā ponē coꝛpalē. p⁹. ꝓ ei⁹ vita coꝛporali. Fo. p⁹ e⁹ vita spūali. 3°. pro eccl̄a generali. Primo ꝓ eius vita coꝛporali. ꝛ hoc non est de necessitate precepti: sed de perfectione consilij nō. n. dixit dñs. diliges ꝓximū tuum plus q̄tepsū: ꝫ sic teipsū. ergo si gl̄ eligēt mori ꝓ ꝓximi vita coꝛpali: pfectio eēt cōsilij: nō ꝑcepti. 2°. ꝓ eius vita spūali. ꝛ in h̄ ē disligūēdū. ga aut manifeste iminet piculuꝫ aie ꝓximi. vt puta ga ab negat fidē si me nō oppono cū mālfesto piculo tūc de necessitate salut⁹ obligoꝛ vitā meā ponē coꝛpalē ꝓ seruāda vita ꝓximi spūali. aut non iminet piculū: ꝛ tūc est ꝛsilius non ꝑceptū: ꝛ ꝓfectionis ꝛ nō necessitatis. Jo. 15. Maioꝛē charitatē nemo. habet vt aīam suā ponat quis ꝓ amicis suis. 3°. ꝓ eccl̄ia generali: sic būt Thoꝛ: carturiensis est passus: binc btūs Amb. Theodosio ipatoꝛi dixit. Si rapis si duoꝛas: si accipis: sustico. Si āt exstēdas manū ad sactuāiū dī me iuenies sacerdotē. ꝛ ponit. 23.q.8.c. ꝛueniꝛ ipse a comitib⁹ ꝛc̄. longū capl̄m ē q̄si p colūnas duas: in quo Ambrosi⁹ oñdit ꝓ defensiōe eccl̄e se oia icōmoda velle subire. q̄re ꝛc̄. de ka ꝛ ēcia x̄itate vide feria sexta fe oñice i ka ꝛsideratōe Haude igit̄ aīa mea: ꝛ tuū sup oia spōsū Jesum xp̄m ama ꝛ teipsā ꝛ ꝓximos tuos. vt tandē cū Lazaro a pcti moꝛte resurgas ꝓ gratiā: ꝛ cū eo dē spōso celuꝫ ascēdas ꝓ gloriam Amen.

¶ Sabbato q̄rte oñice quadragesime de ꝛgine gloriosa sermo in oꝛdine. 31.

Ego sum lux mundi Jo. 8°. Tanta aīa mea est vnitas virginis gloriose ad dulcissimū xp̄m: vt dignitates q̄ x̄po cōueniūt ꝓ naturā: ꝛgini ꝛueniāt ꝓ gratiā. Dedignitatib⁹ loquoꝛ q̄ ñ cōcernūt generis humani redēptiōz ꝛ ꝓ ofequēs sic bodie x̄pe ꝓ naturā ait ego sū lux mūdi: sic ꝛgo gloriosa ꝓ gratiā dicē pōt: ego sū lux mūdi. Audi Ber. O Maria ingt tu x̄tutū a deo tibi ꝛditarū magnificis crēplis ad imitatiōez tui nos ꝓuocas: sicqz nostrā noctē illumias vt q vias tuas ꝛsecut⁹ fuēit: ñ ābulat i tnbr⁹: ꝛ bēbit lum̄ vite. Ꝫ ille Qd q̄so nos mīsi ꝛ obtēbrati in bu

Universidad de Deusto
Biblioteca

ius seculi nocte facerem⁹: si tam lucidaz lucer naz: si taz luminosa colūnā non habēm⁹. Quid enim totus valeret mūdus si solē nō haberet? Audi Bernar. Tolle hoc corp⁹ solare qō mūdus illumiat: vbi dicis: Tolle hāc Mariaz maris stellā: qd nisi caligo iuoluēt z vmbra mortis ac densissime tenebre relinquēt? hec ille. Merito ergo ait: ego suz lux mūdi: In quibus sacratissimis ꝟbis tres de gloriosa virgine ꝺsiōrationes faciam⁹. v3. ¶ Quatiter virgo gloriosa est lux mūdi q̄tum ad aiaz. ¶ Qualiter est lux mūdi q̄tū ad gloriā in corpe z anima.

¶ De gloriosa virginis illumiatiōe q̄tum ad aiam cōsideratio prima.

Qualiter ꝟgo gloriosa sit lux mūdi q̄tū ad aiaz: ꝓmo loco videamus. Ubi tres conclones more solito faciamus. v3. ¶ Pria ꝛclo est ista. Qtuz ad itellectuz virgo gloriosa fuit pfecte illuminata. ¶ Secūda ꝛclo est ista. Qtuz ad affectū ꝟgo gloriosa fuit pfecte inflāmata. ¶ Tertia ꝛclo ē ista. Qtum ad memoriā ꝟgo gloriosa fuit pfecte stabilita.

¶ Qualiter virgo gloriosa fuerit illuminata quo ad intellectuz conclusio prima.

Accipe ꝓmā ꝛclonez. v3. q̄tuz ad intellectū ꝟgo gloriosa fuit pfecte illumiata. Ubi tres ingram⁹ ꝟi. v3. ¶ Pria ꝟi. ē ista. quot fuerūt res q̄s ꝟgo gloriosa intellexit.

¶ Secūda ꝟi. ē. an oia futura ꝟgo gloriosa cognouerit. ¶ Tertia ꝟi. est. an ꝟgo gloriosa sue btitudinis certa fuerit: sicut z sancti in patria.

¶ Qtuz ad ꝓmaz pono oēs istas regulas z ꝟi. v3. ¶ Pria ꝟi. ē ista. Adeo eēnuz ꝟbū q̄ ē sūma sapia ꝑris ꝟginis aiaz irradiauit: vt nām oēm ēre cognosceret. v3. quo fuerit ꝓducta. Quo diuersoꝝ generū entia miro q̄dā mō ꝓducit. Itē pfectissime cognouit nāz oiuz herbaꝝ: plantarū: fructuū: radicū: z floꝝ: oiuz lapidū: gēmarū plaꝝ: auri: argēti: eris: plūbi: z oiuz metallorū: z breuiē oiuz ēre nascentiū nāz pfectissime cognouit. ¶ Secūda ꝟi. ē ista. Jdē ꝟbū adeo virginis itellectū irradiauit: vt oēz aque mar⁹: fluminū: fontiū: torrentiū: z oiuz pisciū: z spēs eoꝝ z oiuz reꝝ in aq̄ nascentiū: z de aq̄ viuētiū nāz pfecte cognosceret. ¶ Tertia ꝟi. ē ista. Jdez ꝟbū sic eā irradiauit: vt oēz aeris nāz cognoscēt z q̄tuz rarus, cēt respectu aque z ēre: z q̄tum densus respectu ignis. Et cognouit nām oium vētoꝝ: flatuū z eoꝝ ḡnationē: z quā ꝟtutē ḃnt

¶ Quarta ꝟi. ē ista. Jdē ꝟbuz sic eā illumiauit vt cognosceret nāz ignis z el⁹ spere. z el⁹ ābitū z ꝟtutez eiusq̄z subtilitatē z incēdiū. ¶ Quinta ꝟi. ē ista. Jdē ꝟbuz sic eā illuminauit vt nāz ꝺditionē z numeꝝ oiuz aiaꝝ cognoscēt: z oiuz indiuiduoꝝ aiatorū z quot de hoib⁹ vini erāt z quot mortui: quot salui: z q̄t dānati. ¶ Sexta ꝟi. ē. ista. Jdez ꝟbū sic ꝟginez illumiauit: ut nāz orbis lune: orbis mercurij: veneris: solis: martis: iouis: z saturni: z spiritudinē eoꝝ z influētiā. Itez nām firmamenti z oiuz stellaꝝ. Itez celi chrystallini: celi empirrei: z eoꝝ ꝓprietates: z ꝟtutez pfecte cognosceret. ¶ Septima ꝟi. ē ista. Jdē ꝟbuz sic ꝟginē illuminauit vt nām. ḃnaz numerū: z distinctionē: officiaq̄z oium angelorū z archangelorū: ꝓncipatuū: ptātuz: ḃtudinū: ꝺnationuz. tronoꝝ: cherubi: z seraphi pfecte cognosceret. ¶ Octaua ꝟi. ē ista. Jdē ꝟbuz sic ꝟginez illuminauit: vt pfectissime cognosceret trinitatez. s. quomō pat est a se: z q̄o p intellectuz cū actu dicendi filiū gñet: z q̄o ambo per actū spirādi ꝓducant spūz scūm. ¶ Nona ꝟi. ē ista. Jdez ꝟbuz sic ꝟginez illuminauit: vt nām numerū: officia: penas: z cruciatus oium demonū pfecte cognosceret. itez z quot aias pessidebant in iferno: quot in purgatorio. quot in limbo pueroꝝ: quot in sinu patrū z in toto breuiē inferno. ¶ Decima ꝟi. ē ista. Jdē verbū sic ꝟginē illuminauit: vt oium ꝟtutū z vitioꝝ nām z ḡuitatē: z dr̄iam: z qd eligendū: qdue fugiendū eēt pfecte cognosceret. Et vt singula cognitā dēt ḃdicta virgo rerū oium taz superioꝝ q̄z inferioꝝ: z interiorū z exteriorū pfectā cognitionē būane nāe possibilem a suo dilectissimo filio plenissime suscepit. O virgo gloriosa q̄z mirabilia dicta sūt de te ciuitas dei. Nec hoc iniuria ꝑces. ge. n. hec z maiora a virgine tāta negabit: q̄ē maē dei: gbus. n. te laudib⁹ neścio qꝛ quē celi capere nō poterant tuo gremio contulisti: ait scūs ille Greg. Uerūtamē aia mea tribus tibi rōnibus predicтae ꝟitatez psuadebo.

¶ Pria rō est hec. si in lumine solis mīra. videtur. quo fine minime videreēt. lumē. n. vt dr̄ 2°. de aia. faē potētia colores actu colores. i. actu visibiles. Quid obstat q̄ in lumine Jesu q̄ ē lux mē illuminās oēz boiez veniētē in hūc mūdū. Joan. i. maē dei oia supdicta cerneret z videre oēs. n. doctores nr̄i ꝺcedūt q̄ exā virgo icepit eē maē dei: q̄ fuit finitis illis verbis. Ecce ancilla dñi: etc. mox i illa oēs gr̄e possibiles būane creature cū ḃdicto ꝟbo pariē descēderūt. vñ si itellect⁹ serapbin cognoscit nām sui ordinis silr z de alijs: z sipsi nāz celi: z planetaꝝ: z stellarū: aāz cursus z nām cognoscūt: aut oēs aut aliq̄s boc a ꝟgine negabit: lumē ḡ illō sanctissimū diuini ꝟbi in q̄ oia relucēt in vēo ꝟginis psonalit existēs. i gloriosaz ꝟginis aiaz oia ḃdicta redūdauit. exā segt q̄ recte dicere potest illō Cāti. 4. Ego dormio z cor meū vigilat

¶ Secūda rō ē ista. De q̄ minus vr̄ inesse z inē ergo de q̄ magis. s̄z Joānes i vētre mr̄is in ꝟtute illius pclarissimi lumis diui ꝟbi ipm ꝟbū ꝓcognouit: z tāq̄ futurus el⁹ pcursor in vētre Elizabet exultauit. Luc. i. Ergo a fortiori ꝟgo gloriosa q̄ in ventre predictum lumen realiter portabat. debebat in ꝟtute illi⁹ lumis oia ꝑdicta cognoscere que multa differēt̄a distant ab ipso ꝟbo. quoniam omnia illa creatura dei sūg excepтis illis que diximus in octaua ꝟitate: ꝟbum sūt creatura nō est: sed creator. Jā Ambr. sup Lucam. Uocē igt ꝟbis Elisabeth audiuit s̄z Joannes ꝑo ḡtiā sēsit. illa nat̄e ordine audiuit: ille exultauit rōne misterij. illa Marie iste domi sēsit aduētū. hec ille. ¶ Tertia rō ē ista. si legim⁹ aliquos scōs i eoꝝ puericia mirabili lumine plustratos q̄to magis potiori mō illō ēcebmus ꝟgini gloriose q̄to efecta ē maē ḃi. legit. n. ꝺ beato Nicolao q̄ bis i ebdomada ieiunabat. die b⁹. n. mercurij z sabbati semel tm̄ matris sugebat māmas. benedict⁹ in puericia miracula faciebat. ab ore Ambrosij i cunabul apes cātādo exibāt. z sic de alijs: q̄re nihil obstat. gn sue dulcissime matri ꝟbū eēnū oēm cōgnitionē creature possibilē. ex dono z speciali gr̄a ꝺcesserit. q̄re r̄. Et sic p3 ꝓma ꝟitas. ¶ Qtuz ad secūdā ꝟitatē dico q̄ ꝟgo gloriosa oēm modū possibilē ad futura cognoscēda a verbo suscepit. Ubi nota s̄z Jsidoꝝ q̄ septē sūt visionuz genera p que futura z alta dei misteria cognoscē possim⁹: ¶ Primū genus ē vidē p somnū: sicut p sonū Jacob scalā āgelicā vidit. Heñ. 23. z Joseph vidit suū ꝓncipatū. Heñ. 28. Uidi solē z lunā z stellas adorare me. z Joseph Virgis sponsus i somnis vidit psecutōez ꝟpi p Herodez Mat. 1. c. ¶ Scōz gen⁹ ē extasis siue mētis raptus: sicut p3 de Paulo q̄ vidit arcana dei r̄.

¶ Tertiū genus dr̄ ꝓpr̄ie visio. Heñ. 15. Factus ē sermo dñi ad Abrahā p visionē dicēs. Noli timē. ego ptector tu⁹ tuꝰ. Et Heñ. 46. audiuit Jacob dñm p visionē nocte vocāt̄e se. z Ysa. 1. dr̄. Uisio Ysaie. ppbe filij Amos quā vidit sup Judā z bierusalē. z Ezēc. 1. Lū eēm i medio captiorū iuꝛ fluuiū chobar apti sūt celi z vidi visiōes dei r̄.

¶ Quartū genus ē vidē p spūs scī repletionē sicūt ꝑdicatores z ꝓphē futura ꝑdicunt.

¶ Quintū gen⁹ ē vidē p nubē. sic ad Moysē et sem̄ Job p⁹ eoꝝ plagas locut⁹ ē ꝺus Exo. 33. z Job. 38. ¶ Sextū gen⁹ ē p vocem ꝺ celo: sic q̄n Abrahā audiuit. Ne extēdas manū tuā sup puerū. Heñ. 22. z tres apli i trāsfiguratōne audierūt testimoniū dei. q. s. xp̄s erat fili⁹ dei. Mat. 17. Hic ē fili⁹ meus dilect⁹ i q̄ mihi bñ ꝺplacui r̄.

¶ Septimū gen⁹ ē p pabolā. sic apud Salomonē i puerbijs: z apud balaaz. sicut idē Jsidorus pōit exēplū. Dis igit sic nōtis: cū ꝟgo gl'osa magis dispositā fuerit ad susceptōez cuiuscūq̄z illūinatōis q̄ aliqs ꝑdcōr. segt q̄ si i ipsis p ptes fuerit. q. i Maria tota fuerit oiuz illoꝝ mōruz pfecta ifusio z accōmodatio. q̄re sa ꝟitas p3.

¶ Qtū ad ētiā ꝟitatē dico q̄ sic. Ubi nō q̄ tripliciter qs ꝺ futura btitudie pōt certificari. v3. aut p ꝓmissionē dei ꝺditōalē: aut p sig̃z dei noticiā exprimētalē: aut p nudā reuelatōez spālem. ¶ Prio p dei ꝓmissionē ꝺditōalē. z h̄ mō credo i scriptura sacra m'ta dīna ꝟba debē itelligi. v3. sub ꝺditōe: vt. s. si sic fecer⁹: si sic pseuerauer⁹ et filia. vñ sēl'ait dñs ad Noe. s. ante diluū. erunt dies boīs centū. xo. ānī. z tm̄ nō fuerūt nisi centū quō itelligit ḡ dcm̄ dei: an de⁹ mēdax ē? absit. s̄z sic itelligit supple si hō pseueraūēit i hac malicia: s̄z si eā dimisit: erūt p'ces. si āt creuerit erūt pauciores. Itē Ysa. 38. dixit dñs ꝑ Ysaiā Ezechie regi. Dispone domui tue: ga moz⁹ier⁹ tu z nō viues: z tm̄ nō fuit ita. s̄z itelligit si i tali vita pseuerauerit: z q̄ ꝟtit faciē suā ad parietē: z fleuit dixit dñs ꝑ Ysaiā. Audiui oꝛoez tuā z vidi lachrymas tuas: ppēea adijcias sup dies tuoꝝ qndecim ānos. Itē Jone sēl'ait dñs. Uade i niniue ciuitatē magnā: z ꝑdica ibi ꝟbū r̄. z igressus ciuitatē clamare cepit. Adhuc q̄dragita dies z nineue subuerteē: z tm̄ ga pniaz fecerūt i ꝑdicatiōe Jone: nō fuit ita. itelligit ḡ si pseuerauerit i malo: Itē z xp̄s sēl oib⁹ discipul⁹ ait. Gaudete z exultate. q. noīa vr̄a scripta sūt i celis. z tm̄ nomē Jude fuit scriptū i iferno. itelligit ḡ si pseueraueri⁹ i hac vocatōe. silr z vita eēna ꝓmittitur olbus xp̄iāis. Jo. 3. Nisi qs renat⁹ fuerit denuo nō itrabit i regnū celoꝝ. ḡ a ꝺuo sensu q renat⁹ fuerit denuo itrabit i regnū celoꝝ. z tm̄ de fcō nō oēs itrant. ḡ itelligit dcm̄ cū ꝺditōe. s. si bñfecerit z pseuerāt i tali fide. Et h̄ mō glz de sua btitudie cert⁹ ē. Mat. x. Qui pseuerauerit vsq̄ i finē hic salu⁹ erit. ¶ Scdo mō qs pōt certificari p sig̃z dei noticiā exprimētalē. vt q̄ libenē ꝟba dei audit: vl moz⁹ p xp̄o desiderat: z sic de alijs. de gbus signis dixim⁹ s̄ i 5a ꝑdca. ¶ 3°. pt certificari p nudā reuelatōez spālē. z h̄ sci ꝓma xime bñt i ꝑria. ifūdit nāq̄z i eis ꝺs ipse lum̄ q̄ dā vt nūq̄z nō dico dubitatio: s̄z nec qdē q̄: aut aliq̄ titubatio de eoꝝ btitudie i mēte eoꝝ oīri aut cadē possit. Et h̄ mod⁹ i via nemi ē ꝺcessus nisi soli ꝟgini gl'ose rōe maēnitat⁹. q. s. erat mater dī z p ꝺnīs mag⁹ vnita cum ipso deo q̄ aliqs bēōr. Q̄ ār ꝟgo sue btitudis certitudinez hūerit p.mō nō ē dubiū. Qz ār pfectissimū signū habuerit. p3 qm̄ exq̄ icepit eē maē dei sic se i ḡtia ꝺfirmatā sensit vt nullo mō peccare possz: z p ꝺseqūs nec a dei ḡtia cadē: z sic se eē ifallibiliter ordinatā ad gl'az. Et vlr hoc lum̄ spāle i eā infudit ds: vt h⁹ certa reuelatōe cogñscēt. Qf ꝺcludamus si alicui scō h̄ i via ꝺcessa sūt aliq̄ pfecta signa salutis: illa i sūmo ꝟgini gl'ose accommodabimus. vñ si Magdalena p triginta annos septies i die ab angelis a ēra leuabaē. pfecto z ꝟgo altior ipsa fuit. Et si ¶ Paulus i extasim positus alta mysteria vidit: sane hec: nō soluz vidit: s̄z expecta ē: z sic de alijs. q̄re sat⁹ claret p̄ns ꝟitas. Et sic patet ꝓma conclusio.

¶ Qualiter ꝟgo fuit inflāmata quo ad affectū conclusio 2a.

Accipe 2az ꝛclonez. v3. q̄tū ad affectum ꝟgo gloriosa fuit pfecte iflāmata. Ubi tres ingram⁹ ꝟitates. v3. ¶ Pria ꝟi. ē ista. qualit ꝟgo fuit i affectu iflāmata. ¶ Scōa ꝟi. qō signū oñdit q̄ fuerit iflāmata. ¶ Tertia ꝟi. si aliqua res opposita potuisset repiri impedies el⁹ affectū ne tm̄ esset inflāmata. ¶ Qtuz ad ꝓmā ꝟi. dico q̄ ꝟgo gloriosa būit i corde septē flāmas ꝺ frigiditatē septē mortaliū pcoꝝ. Est. n. oē frigidissimū venenū coꝝ aie indurans

Universidad de Deusto
Biblioteca

sup̄ petrā. ¶ Prima flāma dicit humiliās. ¶ Secūda dr ardēt. ¶ Tertia dr supportās. ¶ Quārta dr depaupās. ¶ Quinta dr sobrias. ¶ Sexta dr sollicitās. ¶ Septima t vltia dr mūdificās

·Prima flāma ē ꝺ supbiā. ¶ Secūda ē ꝺ iuidiā

·Tertia ē ꝺ irā. ¶ Quarta est cont̄ auaritiā.

·Quinta ꝺ gulā. ¶ Sexta dr accidiā. ¶ Et septima dr luxuriā. Et ad declarationē istor nota gd sit vnūqꝺq; pdictor pctōr: put babes sup̄ feria gnta cinerū i ptia ꝓsideratiōe ꝛclusiōe ꝛa: vbi pulcre de h̄ dr. ¶ Quib⁹ sic notat. Accipe p̄mā flamā q̄ dr humiliās. habuit. n. ✠go gloriosa ꝓfūdissimā hūilitatē. t h̄ ꝺ supbiā. ecce hūilitas grādis ecce ācilla dñi. tc. Luc. i. c. O Māie ꝓfūda hūilitas. āgelus. n. t nō de minorib⁹ sꝫ ō maiorib⁹ eā allogt. plena gra dr subuētio spūs sci ꝓmittit. Maria i matrē dei assūmit. Maria iā oib⁹ creat is añ pōit. Maria iā celi t tre dña efficit. Et ꝓ his oib⁹ nulla supbia extollit sꝫ i oib⁹ mira hūilitate depmit: dicēs. Ecce ancilla dñi. nō dicēs: ecce mat̄ dñi: nō domina mū di: sꝫ gd ais dña cara: ecce ācilla dñi tc. Sup q̄ ✠bo ait Beda. Maria nequaq̄ se dōis celestib⁹ q̄si h̄ a se eēt extulit: sꝫ vt magl ac magl dōis eēt apta dīnis i custodiā hūilitat] mēt] gressus fixit: archāgelo rnd̄ēs. Ecce ācilla dñi. hec ille. de hac hūilitate dixim⁹ ꝺ sabbato p̄cedēti. q̄re tc. ¶ Secūda flāma dr ardēs: t hec ē ꝺ iuidiā: Quis q̄so ✠ginis ardētē charitatē in deū t in ꝓximū exp̄mē posset: gd q̄so tenellā hāc puellā exurgē i mōtanaqꝫ abire cū festinatiōe coge bat: gd labia ei⁹ mouit vt tā dulcit Elizabeth salutaret: gd illā trib⁹ mēsib⁹ vt in pātu eius deseruiret: nisi feruēs in corde eius charitas. i gēs amor: t ardētissimus feruor: Ait. n. Hegl. q̄ pbatio dilectiōis exibitio ē opis. ¶ Tertia flāma dr supportās. t h̄ dr irā nam sꝫ passio sui dilectissimi filj cor ei⁹ vulnerauerit: vt Symeon pbetauit. t tuā ipsi⁹ aiaꝫ ptrāsibit gladius ipsā tn̄ p odiū nec occidit: nec p impatiētiā sauciauit. O mira patia Marie: t māsuetudo. n̄. n solū patiētissima fuit dū i ei⁹ pnōia suos pamatus filj⁹ crucifigēt: sꝫ ēt dū i ei⁹ pfetia vilipendēt. h̄ de irrisionib⁹ mult] Jesu xp̄i aia pensa. ps. Oēs videtes me deriserunt me: locuti sūt labijs t mouerūt caput. Ubi nō. q̄ derisio t subsanatio ñ sūt idē. nā derisio ē act⁹ oris q̄ gs itendit ꝛfusionē t erubescētiā i aliū iducē. vñ q̄ꝺo aliq̄ dicim⁹ siue ore aliq̄ signa facimus vt ꝓximū cōfūdam⁹: vt ridēdo: vl labia tōquēdo t similia. h̄ irrisio dr. Inde derisio a risu dr. Subsanatio āt ē act⁹ oris cū naso rugato t eleuatione capit]: vt dic glo. sup. ps. Cōueniūt ista duo i fine: qa vterqꝫ itēdit ꝓximi cōfusionez: ñ solū āt ✠go vidit filiū suū irrideri: sꝫ ēt subsanari h̄ āt xp̄s mētione facit de ꝺrisione: cū ait Oēs videtes me deriserūt. sꝫ h̄ locuti sūt labijs t mouerūt caput: mētione fac̄ de ſbsanatiōe. Et dic̄ oēs: q̄si dicēt ñ fuit aliqs q ñ dexideret me ꝓpt̄e aia mea. Regel inquā spreuerūt me. Luc. 23. Spreuit eū Herodes cū exercitu suo: t illusit i dutū veste alba q̄si fatuum fuppie. Simi sacerdotes t ꝓncipes illuserūt me. Luc ibidē. Summi sacerdotes tenētes eū illudebāt: velātes facie ei⁹: alaphis eū cedētes: t dicebāt: ꝓphetiza nob⁹ q̄s ē q te pcussit. Illuserūt me milites. s. ꝓpl lati. qa post sniaꝫ datā illuserūt ei iponētes coronā de spinis i capite eius: t harūdinē i manu ei⁹: t veste purpurea t regia iduert illū. Jo. 19. Et dixerūt latrōes: barateri]: lenones: pedites: ragacij: meretrices: t oēs ribaldi xp̄m i die sue passiōis irridebāt. Et tn̄ gloriosa ✠go nec unū eor⁹ odio habuit: aut p ira i impatientiam ceciꝺit. q̄re tc. ¶ Quarta flāma dr depaupās. t h̄ ꝺ auaritiā. Audi pauptatis flāmaz. Inuenerūt Mariā t Joseph t ihantē positū in ꝓsepio. Ancredis aia mea q ✠go bonū hospitiū nō inenisset si diues fuisset: sꝫ i signuz magne pauptatis xp̄m pauprimis pānis inuolutū in ꝓsepio in medio bouis t asini reclinauit: vt saltez flatu aialiuz frigor⁹ existēte xp̄o ꝓuideꝛz. Jn xp̄o Matbe. 8. ait. Vulpes foueas hn̄t t volucres celi nidos: fili⁹ aūt bois nō h̄z vbi caput suuz reclinet. Nec mirz si pauptatē elegit. quō. n. diuitias elegisset q̄s in oi scriptura docet eē fugiendas tāq̄ q̄ddā supbie finitimū: t a deo rebellare facies: Osee. ix. Adipleti sūt. t saturati sūt: t eleuauerūt cor suū t obliti sunt mei. t Matb. ix. Sollicitudo seculi isti⁹: t fallacia diuitiaz suffocat ✠bū: t sine fructu efficit. Jn̄. pe. Melius ē modicū iusto sup diuitias pctōr mltas: t miratiue: siue ꝺspectiue loquēs i ps. 76. ait. Ecce ipsi pctōres t habūdantes i seculo obtinuerūt diuitias: sꝫ gd de istis tandē: oñdit. ps. 75. Dormierūt ingt somnū suū: t nibil iuenerūt oēs viri diuitiaz in manibus suis. Et rōnez assignat Paul⁹. i. Thi. 6. Qui volūt diuites fieri icidūt i tentationē t in laqueū diaboli. O serui dī ne timueritis ḡ: vt ait ꝓpha. Cū diues fact⁹ fuerit hō: t cū multiplicata fuerit gloria dom⁹ ei⁹: qr q̄si sterqliniū i fine pdet. Quid igit̄ mirū si laudatā ab oibus via pauptatis elegit de⁹ i mūdū venīt: t viā diuitiaz ꝺdenatā recusauit: Inde Paul⁹. 2. Cor]. 8. ait. Scitis. n. gra dñi nr̄i Jesu xp̄i: qm̄ ꝓpt̄ nos egem⁹ fact⁹ ē: vt illi⁹ inopia vos diuites esseti: nō supple diuitijs seculi: sꝫ gra dei. q̄re tc. ¶ Quita flāma dr sobrias ꝺ gula. vbi accipe regulā istā. Nūq̄ ✠go xp̄z genuisset si ei⁹ veter mero t crapula aliqn̄ estuasset. Inde Crisostom⁹ ait. Comesatrix aut vinolenta nūq̄ Maria fuit. Nō. n. aia cara ista stat sit: vt qs sit sil deo ḡtus p gra: z nō gt⁹ p gulā. ad Hebr. xi. Optimū. n. ē gra stabilire cor: nō escis q̄ nō ꝓfuerūt ābulātib⁹ i eis. Audi Hzg. i moral. Pene sp epulas ꝺcomitat voluptas. nā dū corp⁹ i refectiōis delectatione resoluit: cor ad inane gaudiū relaxat. ḡ merito ꝺ ipaz gulā gloriosa ✠go habuit tpatissimā sobrietate. q̄re tc.

·Sexta flāma dicit sollicitās. rh̄ dr accidiaz vñ post xp̄i ascēsionē sollicitudine discipulor scriptura cōmemorās: de ✠gine gloriosa specialit fac̄ mētione: dicēs Act]. p: Vi oēs erāt plenerātes vnanimit i orōne cū mulierib⁹. t Maria matre Jesu. cā specialit noiat: vt cā sup oēs pseuerārē oñderet. nouerat. n. ✠go gloriosa q nō dormiētibus ꝓuenit regnū celor. nec ocio t desidia torpentibus btitudo eternitatis ꝛpromittit. vt ait Leo papa. Jn̄ Piero. in epla. Sic ingt dñs nō vult mortē pctōris: sꝫ vt ouertat et viuat ita tepidos odit: t cito ei nauseā faciūt. t nonter inter ceta opa ✠tutū discipulor ✠gis de oratōe pseuerāti fit mētō. qm̄ oro inter ceta multū cor ad deū leuat. Audi Pier. i epla. i. 4. Oratōib⁹ igt fillj mei istate ꝺtinui. multuz. n. valz freqns oro t deuota oro boiez de ẽra subleuat ad celestia vehit. t facit boiez cū deo log. gras ab eodē obtinet dūmō sit deuota t mixta lachrymis. Multū. n. valet oro freqns t ꝺspsa lachrymis ad ꝓmerendā dinā clemtiā t ad exauditionē bñficij. Obtinuit Ezechias stati gti as a dño suis lachrymis t orōib⁹: vt mutaret sētiā quā dixerat. Libauit dñs Susānaz a iudicio dire mortis ꝓpt orōes t lachrymas. Orationib⁹ Helie celū dedit pluuiā qō clausū fuerat tribz ānis t sex mēsibus. si q̄ eget]: petatis a dño orōibus t lachrymis i fide nibil dubitātes q fidē. n. verā h̄z q̄tū ē gnū sinapis: qō petierit fiet stati. Jlle idē dñs ē diues i oibz q tūc erat t nūc ē. Spes vra t gaudiū vrz cogitatio vestra t oē desideriū vestr sit sp ds. qm̄ ex ipso t i ipso t p ipsū sunt oia i q̄ viuius: p quē mouēur et sum⁹. sine q̄ nihil penit⁹ sumus. h̄ ille. q̄re tc.

·Septia flāma dr mūdificās. t h̄ ꝺ luxuriam: Ne. n. aliōlit ✠go gloria carnis delectatōez hēt: a sua iuuēili etate votū emisit ꝓpetue ✠ginitat] Luc. i. Quō fiet istud qm̄ vir nō cogsco. i. non cogscitura ꝓpono. Audi Aurelius Aug. Mariā ingt t ✠gine veracit ꝓdicāus t mrez. Cui⁹ ✠gnitatē gl̄ificauit ꝺa fecūditas: t cuius verā fecūditatē gl̄ificauit itemerata ✠ginitas. Et hec sufficiāt q̄tū ad p̄mā ✠itatē. ¶ Octū ad fazz ✠i. dico q̄ mītis ardō p ✠ba ardētia cogscit Mat. 11. Ex abūdantia cōdis os logt. ex gndi ḡ ardoris abūdātia ✠go gloria cātare cepit. Magnificat aia mea dñm tc. Nec mirz. Nā si angeli xp̄o nato gliaz deo decātauerūt. qz. s. eor repatorē natū sentiebāt. Si Zacharias Joannis baptiste p̄ Benedictus q venit i nom̄e dñi decātauit. qz. s. ꝓph. libatōez ispiciebat: si ille ānosus Symeon xp̄m i suas vlnas accipiēs i laudē dñi ꝓrupit: dicēs. Nūc dimittis tc. Octo magis ✠go gloria q̄ mēte t corpe xp̄m portauerat deuz hn̄ dixisse t laudasse putāus. Ecce igit̄ qd ait Magnificat aia mea dñm. i. de magnis rebus laudat aia mea dñm. Et nō q ista bñdicta cantrix non dixit: magnificat aia mea deū: aut sponsū: aut patrē: aut filiū: q̄uis qōlz illoruz dicē potuisset: sꝫ tn̄ ait magnificat aia mea dñm: vt oēs laudes būanas se fugē oñdēt: t solū dinis laudibus intendē. Est. n. dns relatiuū ad seruū t ācillā: t suus t ācilla ē nomē vilitatis. ḡ dixit dñm: vt se humilē ancillā oñderet. Et nonter dicit dñz absolute: t nō dñm ẽre t maris vel sile: qa non locutura erat de dño inḡtū alicuius rei dño sꝫ ō dño vniuersi: a q̄ istā gratiā phandi t loq̄ndi ac ceperat. iuꝫ illud ꝓphe. Immisit i os meū cāticū nouū: carmen deo nr̄o. t certe nouū. qz ō nova re t mirabili. Piere. xi. Nouū faciet dñs sup terrā mulier circūdabit viz. Et dicit carmen: qz tria sūt quibus spāliter laudatur deus. scilz ps: hymn⁹: t cāticū. Psalmus ē q cātat ad psalt̄iū hymn⁹ ē cāticū laudātiū. vñ hymn⁹ grece latine laus ẽptat: eo q̄ sit carmē leticie t laudis vt dic Jsidor⁹. 6. ethimologiaz. c. 2. Cāticū aūt est ipa vox laudis. Ex quo sequit q̄ cāticū includit hymnū t psalmū. t qz tā hymn⁹ q̄ psalm⁹ ex ✠ibz t carnib⁹ cōstat: dixit carmē deo nostro. qz h̄ glorioſū cāticū ✠ginis oēz laudē possibilē do dari siue cū psalmis siue cū hymnis mirabilit̄ t supemīnēter cōtinet. Et iō nō sine grandi mysterio illud i dē ✠sus ✠go gl̄iosa distixit: vt oīs mod⁹ laudādi exp̄mēt. Sūt. n. decē ꝓncipalit q̄b⁹ deus laudari pōt. vz. vox hūana: tuba: psalteriū: citbara: tympanū: organū: cimbalū: fistulā: lira: t tibia. lege istor istrūntor genera. 2. Reg]. 6. c. vbi dicit sic Dauid t oīs pplus laudabāt coram dño i oib⁹ lignis fabrefact]: t citharis t liris. t tympanis: t sistris: t cimbal tc. Videam⁹ q̄ quō ꝓdict instrumētis decē virginis carmia accōmodēt. Et qz dixim⁹ q̄ primo voce hūana de⁹ laudari pōt: iō ✠go cantās ait. Magnificat aia mea dñm. quo q̄dez mō vt ait brūs Tho. in. 4. di. 44. sci in patria deum laudāt. ¶ Secūdo laudari pōt de⁹ psalterio. t qa psalteriū exultare fac: iō ait. Et exultauit spūs meus in deo salutari meo. Differt namqꝫ aia a spū. qm̄ aia cōe ē nomē q̄tuor generib⁹ aiatoꝝ vt ps. 2. de aia. spūs āt nomē cōe est aiabus t aliis spiritib⁹ rōne vtētibus. Et iō ait. exultauit spūs me⁹ q̄si dicat cū magna t ex magna rōne exultauit aia mea. Sed ad pñs nō intēdim⁹ h̄ exponē. iō tn̄ ad ꝓpositū nostruz atēdamus

¶ Tertio laudari pōt de⁹ tympano. t qz tipanuz de corio fit asinino qō ē valde hūile t abiectū: ideo ait. qz respexit humilitatē ancille sue:

¶ Quarto laudat deus organo. t qa organū i festiuitatib⁹ pulsant: iō ait. qa fecit mihi dominus magna. ¶ Quinto laudat cimbalis. t quia cimbalū ē istrūntū pium. ideo in quinto versu oñdit magnā dei misericordiā concessam hūano gn̄i: dicens. t misericordia eius a progenie i ꝓgenies. ¶ Sexto laudatur sistro sistrū ē istrumentum quo utebāt mulieres in victoriam et potentiā regis Dauid ꝺ superbū Goliath. i. Reg]. 18. iō ✠go ait. Fecit potentiā i brachio suo.

¶ Septio laudat tuba. t qz tuba instrumētuz est belligeros viros excitans ad pugnā t timos⁹ vicendū. iō ✠go ait. Deposuit potētes ꝺ sede

¶ Octauo laudat deus tibia: t quia dulcez facit melodiā: t quodāmodo suos audiētes sua satiat suauitate: ideo ait. Esurientes implenit bonis. ¶ Nono citbara laudat deus. t qz i mo

Universidad de Deusto
Biblioteca

dum humani pectoris fozmata est: ⁊ i brachio pulsat dulci melodia: ideo virgo gloriosa ait. Suscepit isrl̃ pueruz suū. ¶ Decimo ⁊ vltimo laudat de⁹ lyra ⁊ qz longa est ⁊ arcu pulsatur: ideo ẏgo ait: q̄ lōgo tpe patribus promissa sūt: oñdens adimpleta dicēs. Sicut locutus est ad patres nostros. Nō ponit autē hic simphonia ⁊ chorus: q: illis potius instris vtebāt i dieb⁹ festis ad alios excitandū ad exultandum q̄ ad laudandū deū. sic ps. Luc. 15. de filio pdigo. q̄re ⁊c. Bene g̃ decē ẏsibus ẏgo deus laudat ut mistice oñderet oibus instris se deus laudare voluisse. Etsi vellemus aliquā huius melliflui cantus bre rōnez: vnā deuotissimi Bernardi i sermone aduetus colligamus. Angelus ingt ipse: ampli⁹ bōi nō loquebat. patriarcha defecerat decrat ppha. sacerdos auaricie studeb ⁊. dux nō inueniebat: q̄ venit dns in tm̄ vt auderet diabolus dicē: oia regna mūdi fore sua. s. Matth. 4. ⁊ ipse filius dei q tam p̄dicare cepat non inueniēs dnm laudātes veraciter dixit se nō habere vbi caput suum reclinaret. Erat igit dns nō soluz puulus: iz fere nullus i ꝺspectu boiuz dei⁹ laus totalit defecerat. ideo ẏgo sola mutefacta boium labia ad dnm laudanduz iuitat dicēs. Magnificat aia mea ⁊c. In cui⁹ ppetuā memoriā singulis diebus istud bn̄dictū cāticū hora diei declināte p oēs ecclesias vbi diuina officia victim celebrāt cum maxima deuotiōe cantat. q̄re ⁊c. Et sic ps pns vitas. ¶ Octuz ad ētiā vi. manifestuz est q nō: qz elegit eā deus et preelegit eam. elegit in spōsaz: ⁊ preelegit in matrē. ideo eaz sit roborauit ⁊ fortificauit: vt nulla creatura cōtra eam taz interius q̄ exterius ꝓualere posset. q̄re ⁊c. Et sic ps ista ꝺcło.

¶ Qualiter virgo quo ad memoriaz fuerit stabilita conclusio ttia.

Accipe ētiaz ꝺcłonez. vz. Octum ad memoriā ẏgo gloriosa fuit pfecte stabilita. Ubi tres ingramus veritates. vz.

¶ Prima vi. ē ista. quid est memoria. ¶ Secūda vi. si ania separata habeat memoriā eorum q̄ gessit in vita. ¶ Tertia vi. si ẏgo gloriosa alicuius rei ē aliquando oblita. ¶ Octuz p̄mā vi. dico fm intētionez phi in. 3. de aia. ⁊ coiter fm oēs theologos q memoria ē in aia intellectiua vt ꝺseruatiua spēz intelligibiliuz que nō actu cogitantur: ita q memoria est i pte intellectiua aie. vñ dicit sic Az. vbi sup̄. Et bene ia dicētes sunt animā esse locuz speciez nisi q nō tota: iz intellectiua neqz actu: iz potentia species. hec sunt ẏba tex. ⁊ Auicenna. 8. nāliū. 6. c. dic sic. Concedo formas reruz subsistere in anima de corāt̄es ⁊ nobilitātes eaz: q̄z quasi locus ē anma mediante intellectu materiali: ⁊ itelligit h Auicēna de habentibus ppriaz speciem in intellectu. sunt res materiales que de se actu intelligibiles nō sunt: sed fiunt itelligibiles per actionez intellectus agentis. Et cōmentator in. 3. de anima. cōmēto. 6. glosando predicta ẏba Az. dicit q ista ꝓpositio aia est locus speciez non est ẏa absolute: sed fm quādaz similitudinem. naz locatum nō est subiectiue in loco: iz species intelligibiles sūt subiectiue in anma intellectiua. est ergo fm hanc similitudinē vera ista ꝓpositio ad hunc sensuz. sicut locus recipit locatuz: sic aia intellectiua species itelligibiles. Et btūs Tho. in p̄ma pte querens hāc difficultatem: vtruz memoria sit in parte itellectiua: ad rōnes vltimi argumēti ponit vnaz bonam distinctionē: dicēs q species intelligibilis aliq̄n est i intellectu in potētia tm̄: ⁊ tūc dr̄ intellectus in potētia tm̄. aliq̄n fm vltimaz cōpletionez actus: ⁊ tunc itellectus intelligit actu: vt. s. q̄n actualiter ꝺsiderat. Et aliquādo sub medio modo se habet. s. inter potentiā ⁊ actuz: ⁊ tunc dicit intellectus in habitu: ⁊ fm hunc moduz intellectus ꝺsiderat species etiam quādo actu nō intelligit. Et ꝓpter hoc ps q nō valet ista ꝺsequētia. si species reseruāt actualit i itelletu ergo actualit itelligit. nō. n. actualit dicit itelligere nisi quando species receptas actualiter ꝺsiderat. Et si queris quō memoraī ania. dicit ibidem btūs Tho. q cuz memoria sit respectu preteritoruz q sic saluat ratio memorie q̄tuz ad hoc q ē preteritorum in intellectu: fm hoc q intellectus intelligit se prius intellexisse. nō aūt vt intelligit preteritū: vt est hic ⁊ nūc que sunt conditiones materiales. que nō cognoscūtur ab intellectu: sed sensu percipiunt. Quare ergo ꝺcludit q ania intellectiua p ꝺuersionez ad species reseruatas intelligit ⁊ scit se nō illas species de novo acquirere: sed novit se prius illas intellexisse. Hec materia est subtilis ⁊ non predicanda: nisi vbi doctissima esset audiētia auditorū. quare ⁊c. ¶ Quātuz ad secundā vi. qm̄ difficilis est questio ꝓpter dictum Aristotelis. 3. de anima. vbi dicit sic ad lram. Non reminiscimur aūt: q: hoc quidez impassibile. passiuus ẏo intellectus corruptibilis ē: ⁊ sine hoc nihil intelligit. Sensus hoz ẏhoz talis ē. itellectus noster licet sit perpetuus ⁊ ēnus: nō tamē reminiscitur post corporis mortem: q: itellectus non pōt reminisci absq̄z virtute sensitiua que corrūpit cū corpore. Et cōmentatō ibi dez cōmento. 20. dicit sic. Non rememoramur post cognitionē humanā i hac uita: q: rememoratio fit p ẏtutes compcbēsiuas passibiles. s. māles. Et sūt be tres. s. imaginatiua: cogitatiua: ⁊ rememoratiua. his ergo ꝺficiētib⁹ ipossibile ē reminisci. imaginatiua g̃ videt p̄ncipaliter deseruire itellectui quo ad sēsata: cogitatiua q̄ ad isēsata: ⁊ memoratiua q̄ ad differētia temporis. Intellect⁹ g̃ phi ⁊ cōmētatoris ē q̄ species itelligibiles depēdēt in esse ⁊ cōseruari a fātasmatib⁹ sic lumē a cōpore lumioso: ⁊ sic spēs visibiles a colore. iz deficiente corpe lumioso deficit ⁊ corrūpit lumē. ⁊ deficiēte colore deficit spēs. ergo deficiētib⁹ fantasmatib⁹ ꝺficiūt species intelligibiles. Fantasmata aūt deficiūt corupto corpe: cū sint materiales q̄re ⁊c. Propterea ē notāduz q de hac materia sūt plures modi dicēdi. ¶ Primus ē Platonis quē tangit ꝺmētator: cōmento allegato ponētis omniū rez species in aia cōcreatas. Sed ꝓpter vnionē ad corp⁹ ab itellectione illaz spēz impedit. ⁊ iō cessante impedimēto sez vnione cū corpe: p illas spēs aia separata intelligit. ⁊ cōsequēr memorat ⁊ reminisciť eoz que egit in corpe. Istam opinionē nec theologi nec philosophi tenēt q̄ modo. n. intellectus a sua opatione ipediretur p illud q̄ ē sibi naturale? vniri. n. ad corp⁹ est aie naturale. g̃ p illam nō impeditur ab opatione sua. ⁊ per ꝺns tal vnio cederet aie poti⁹ i pe ius q̄ in meli⁹. ¶ Secūda opinio ē Auicēne. 9. methaphisice: dicentis q aia exuta a corpore intelligit ⁊ reminiscit eoz que gessit in vita ⁊ letatur quando memorat ẏtutū: ⁊ tristat memorans vitioz. Ista opinio si sane intelligeret bona eēt. sed ad intellectū ps quē ipse hāc opinionem posuit: ipsa oīno bona non est. Voluit enī Auicenna q intellectus agens eēt quedaz decima intelligētia separata que influebat oēs formas in hec inferiora. agentia. n. naturalia solū materiā disponebāt. Sic dicebat de intellectu possibili q sensus ⁊ sensibilia nihil aliud facie bāt: nisi q itellectum posibilē disponebāt: vt ꝺuertere ad intellectū agentez. ⁊ sic ex sola illa cōuersione spēs intelligibilis in aia influebat. Ex quo seqtur q aia a corpe exuta sine sensu ⁊ sensibilib⁹ poterat se cōuertere ad illam itelligētiaz decimā. ex qua cōuersione poterat spēs itelligibiles acqrere ⁊ sic intelligē sic ante. Si hic modus eēt verus. nescio quō intellect⁹ humanus posset itelligē magis vnū q̄ aliud: cum intellect⁹ ille agēs sit naturalis. ⁊ nō maioz est rō q̄re vnū influere debet q̄ aliud. Sed dimittamus ꝓ nūc hec. ¶ Tertia opio ē Alpharabij in tractatu de intellectu ⁊ itellecto dicētis q aia a corpe separata intelligit res p eēntia suā sicut alie intelligētie abstracte mouētes orbes. Sed hec etiā stare nō pōt qa intelligētie hec inferiora cognoscūt: ⁊. etiam sūt cause ipsoz fm auctorē de causis Intellectus aūt noster nō est causa ipsoz. Jt. intelligētie p̄mo intelligūt se ⁊ postea hec inferiora. itellect⁹ noster fm suaz naturā primo hec inferiora. deinde seipsum cognoscit fm verā phiam. ¶ Quarta opio ē phi ⁊ Auerrois: quā sup̄ posuim⁹. ¶ Quinta opio est coiter oiuz modernoz dicētiū q aia intelligit ⁊ reminiscit p⁹ mortem p bitus reportatos q̄s acqsiuit i corpe mediātibus fantasmatib⁹ qm̄ si sensus iteriores retinet spēs i absentia sēsibiliū fortiori itellect⁹ i abītia fantasmatum. Jn parabola de diuite Epulone. Luc. 16. dr̄ Recordare q̄ recepisti bona i vita tua. ⁊c. Ex ꝺbus ps q nō eodē mō itelligit aia in vita ⁊ p⁹ mortē corpis. qm̄ i vita corpis itelligit p ꝺuersionē ad fantasmata: p⁹ mortē nō. iz mō alio cōueniēti aie separate. ⁊ p ꝺns cōcludit q diuersus mod⁹ itelligēdi nō pueniet ex diuersa ẏtute specieruī: iz ex diuerso statu aie itelligētis: vt dicit ēt btūs Tho. in p̄ma pte q. 87. ar. 6. Et idē doctor: vt ꝺ articulo. i. in fine ponit veruz moduz q̄ aie reminiscūt p⁹ mortē dicēs sic. Aia separata non intelligit per species innatas: nec per species quas tunc abstrahit: nec solum per species ex influentia diuini lumis participata. s. q̄rū aia fit pticeps sicut ⁊ alie sbe separate: q̄tuis iferiori mō. vñ cessante ꝺuersiōe ad corpus: ad supiora ꝺuertit: nec tñ ꝓpē B cognitio hec nō ē nālis. q: ꝺus ñ solū ē auctor gtuiti lumis iz ēt nāl. Jsta sunt ẏba ei⁹. Et hec sufficiāt p pnti ẏtate. Ot tum ad tertiam vi. dico q ẏgo gl̃osa nō obliuiscebat. ⁊ si ꝺ ge ꝓbaret intelligāt tal obliuio p quadam inadvertentia. ⁊ hoc ponim⁹ ꝓpē oez plenitudinē gratuitoz ⁊ naturaliū donoruz in ipsa repertaz. quare ⁊c.

¶ De splendore virginis q̄tum ad corpus consideratio secunda.

Nunc qualiter lux mundi fuerit q̄tum ad corp⁹ videamus. Ubi tres conclusiones sublungāus. vz. ¶ Prima ꝺclusio ē ista sicut prima mulier fuit creata speciosissima: ita virgo gloriosa fuit gr̃iata nobilissima. ¶ Scda ꝺclusio ē ista. sicut p̄ma mulier fuit creata sine culpa originali: ita ẏgo gl̃osa fuit i sua gr̃iatiōe pseruata a pena tali. ¶ Tertia cōclusio ē ista sicut ẏgo gloriosa fuit i sua gr̃iatione pseruata a culpa originali: sic e⁹ benedicta caro ab omni contagione ⁊ corruptiōe carnali.

¶ De nobilitate virginis fm carnez conclusio prima.

Accipe primā ꝺclonem. vz. Sicut prima mulier fuit creata speciosissima: ita ẏgo gloriosa fuit generata nobilissima. Ubi tres iquirāus ẏtates. vz. ¶ Pria vi. ē ista de q̄ tribu fm carnē descēdit ẏgo gl̃osa. ¶ Secunda vi. est ista. quot fuerūt nobiles a quibus descēdit beata virgo: ¶ Tertia vi. quare Matheus euāgelista qui istā virginis nobilitatem inter ceteros euāgelistas lucidius ostendit: Duid Abrahe preposuit cum Abrahaz prius tpe fuerit q̄ Dauid. ¶ Octū ad primā dico q Damascenus. li. 4. c. 6. dicit ẏgine fuisse de tribu caō qua ⁊ Joseph vir ei⁹. Joseph autē fuit de tribu Dauid. vñ ait Damascen⁹. Joseph āt ex dauitica tribu descēdens: ⁊ iustus existens. hoc. n. ipz testat dinuz euangeliū. nō vtiqz scāz ẏginē ad desponsatōez duxisset: nisi ex e⁹ sceptro descēdisset. hec ille. Sz si q̄ris q̄re accepit eā i vxorē Joseph cum eēt antiqu⁹ ⁊ virgo iuuenis. Rñdent theologi. vt Damascēus: Hugo: ⁊ alij: ga cogebatur ex lege ẏgo vnū ex tribu sua i virum accipere. Uñ lex volebat q q̄n vir decedēt sine masculis relictis filiab⁹: ne bēditas i aliā tribū descenderet: q vnus de eadē tribu vnā illaruū in vxorē acciperet. Cum g̃ Joachim pater virginis

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛ Anna eius gloriosa mr̃ alium filiũ vel filiam
nõ haberent: ad ꝟginẽ tota trãsiuit hereditas.
Et qꝛ Joseph erat de eadẽ tribu ꝛ ꝓpingor ꝟ/
gini: quodamõ coactus ẽ eaꝫ accipe in vxorem
ꝛ ob hoc etiã ꝟgo cũ Joseph uit in bethlecz ciui
tatẽ Dauid vt cũ eo ꝓfiteret. Luc. 2. c. Etsi di
cis quõ ꝟgo fuit ex semine Dauid. Dico q̃ Da
mascen⁹ vt s̃ h onẽdit: dicẽs sic. Ex catbena Na
tan filij Dauid: Leui genuit Melchi ꝛ pãthe
ra. Panter aũt genuit Barpanthera: ita deno
minatũ. hic Barpanther genuit Joachim. Joa
chim aũt genuit scãm dei genitricẽ. Ista sunt
ꝟba ad lram Damascẽni. ¶ Quõ aute Joseph
fuerit ex tribu Dauid. ipse ex̃ declarat: dicens
q̃ Hely ꝛ Jacob fuerut frẽs: ꝛ Hely mõtuus ẽ
sine liberis: ꝛ accepit Jacob vxorẽ ei⁹: ꝛ susci/
tauit semẽ fratri ei⁹: ꝛ genuit Joseph. lex enim
erat sine semine viro deficiẽte: but⁹ fratrẽ de/
functi vxorẽ in matrimoniuꝫ ducẽ ꝛ suscitare
semẽ fratri. Qõ aũt pariebat ꝑm nãm qdez se/
cũdi. s. gĩantis erat ꝑm legẽ aũt defucti. hec ille
Et sic p̃z q̃ ꝟgo gloriosa fuit de tribu dauitica
ꝑm carnẽ. ḡre ꝛc. ¶ Qrtũ ad ꝓz ꝟi. dico q̃ ꝑm
doctrinã euangeliste Math. 42. nobiles viri
extiterũt. vñ sic ait ter. Math. c. i. Oẽs itaque
gĩationes ab Abrahã vsq̃ ad Dauid: gĩatio/
nes. 14. ꝛ a Dauid vsq̃ ad trãsmigrationeꝫ ba
bilonis gĩationes. 14. ꝛ a trãsmigratione babi
lonis vsq̃ ad x̃pm. s. inclusiue gĩationes. 14.
Ex ꝟbis ꝟbis p̃z q̃ ꝟgo fuit ꝑm carnẽ ꝑmo ex
. 14. patriarcis: ꝛ ex. 14. regibus: ꝛ. 14. ducibus
ꝛ ꝓncipibus. Et tãta fuit hec nobilis parentũ
dignitas q̃ tota nobilitas iudeoꝝ exhausta ẽ:
ꝛ in x̃po ꝛ Maria gloriosa mr̃e ei⁹ terminata
ex qua postea oĩs nobilitas ꝛ dignitas x̃piano
rũ oꝛtuꝫ sumpsit. Qꝛ aut a iudeis fuerit ablata
expientia p̃z. qm̃ a x̃po citra: iudei: neqꝫ ꝓphas
neqꝫ duces: neqꝫ reges habuerũt. Heñ. 49. Nõ
auteꝛet sceptru de Juda: ꝛ duꝝ de femoꝛe eius
donec veniat q̃ mittẽdus ẽ. Et Daniel. 19. c. Cũ
venerit scũs scoꝝ cessabit unctio vr̃a. In Pau
lus ad Hebr̃. 7. Quosdaꝫ hebreos christianos
factos legẽ ꝟuare volẽtes: vt sabbatũ custodi/
ri: ꝛ circũcidi ꝛc. acriꝛ reprehẽdit: dicẽs. Trasi
lato sacerdotio nccẽ est vt legis trãslatio fiat.
Et Aug. sup hoc rõnem assignat: dicẽs. q. n.
simul ꝛ ab eodẽ ꝛ sub eadẽ ꝓfessione vtraq̃ da
ta sunt: ꝛ qõ de vno dr̃ necesse ẽ ut de altero in
telligaꝛ. Et ponit hec eadẽ ꝟba in. c. trãnslato
de ostitutionib⁹ i decretali. q̃ꝝ ꝟboꝝ expositi
onẽ posuim⁹ feria ꝛtia ꝓxime. ḡre ꝛc. ¶ Qrtũ
ad ꝛtiã ꝟi. dico q̃ magr̃ Hugo sup Mattheuꝫ
q̃ttuor assignat cãs: vt ex dictis scoꝝ collegit.
¶ Prio vt rectius ꝛ ꝙueniẽtius gĩationis or/
do texeꝛet. qꝛ sic a radice vltimo nominata in
cohaꝛ. Secũdo: qꝛ Dauid peccator: ꝛ Abrahaꝫ
iustus fuit. ꝛ Dauid facta est mĩa: ꝛ ꝙ ostidit q̃
x̃ps ex sola mĩa natꝰ est ꝑm carnẽ. ad Titꝫ. i.
Apparuit benignitas ꝛ humanitas ꝓsalnatoꝛis
nr̃i dei: nõ ex opibus iusticie que fecim⁹ nos: sz
ꝑm suã mĩam saluos nos fecit. Hic põt argũ/
tuꝫ sũmi q̃ vita actiua significata p Dauid pre
ponit cõtẽplatiue significate. p Abrahã ꝛ sit
q̃ peccator ꝓpoit iusto. ¶ Tertio qꝛ fuit Da
uid facta ẽ ꝓmissio cuꝫ iuramẽto. ps. Jurauit
dñs Dauid ṽitatẽ ꝛ non frustrabit euꝫ. de fru/
ctu vẽtris tui ponã sup sedẽ meã. de fructu vẽ
tris tui: ꝛ nõ femoꝛib⁹ tuis subtiliẽ ait: ut oñde
ret x̃pm de muliere nasci sine viro. ¶ Quarto
ꝓpt regiã dignitatẽ. Nã Dauid rex eximi⁹ fuit
ꝛ ꝓphã: nõ aũt sic Abrahã. Sed q̃re Matthe⁹
ait x̃pm esse filiũ Dauid: ꝛ Abrahã. ait. n. sic. Li
ber gĩationis Jesu x̃pi filij Dauid filij Abrahã
Crisostom⁹ sup Math. dicit hoc ideo factum
esse: vt x̃pi oñderet dignitas. Tres. n. dignita/
tes x̃ps hr̃e debebat: q̃ debebat esse rex. ꝓphã
ꝛ sacerdos: q̃ rex. nomiat cuꝫ filiũ Dauid quia
ꝓphã ꝛ sacerdos vocat eũ filium Abrahe. Ab
raham. n. ꝓphã fuit ꝛ sacerdos: q̃ fuit ꝓphetꝫ
patet Heñ. xi. Redde vxoꝛeꝫ filio suo: q̃ ꝓphã
est: q̃ aute sacerdos patet Heñ. xx. quando arie
tem ꝓ filio suo obtulit. q̃re ꝛc.

¶ De puritate virginis q̃tuꝫ ad originale pec
catum conclusio ꝟa.

Accipe ꝟaꝫ ꝛclonez. vꝫ. Sic ꝑma mulier
fuit creata sine peccato originali: ita ꝟ
go gloriosa fuit in sua gĩatione ꝑseruata a pena tali. Ubi tres ingram⁹ ṽitates. vꝫ.
¶ Pria ṽi. est. qd ẽ pctm̃ originale. ¶ Secũda
ṽi. quõ ꝺbit pctm̃ originale. ¶ Tertia ṽi. an ꝟ
go fuerit infecta a culpa tali. ¶ Qrtuꝫ ad ꝑmã
ṽi. dico q̃ de hac mã taꝫ ãtiqui q̃ moderni mꝭ
ta scripserũt. Et dimissis opinionibus hẽtico
rum quas magister sententiarũ in. 2. di. 30. c. i.
ꝛprobat. Et similiter dimissis diffinitionibus
illis q̃s magister ponit ibidẽ i. c. supest nũc vi
dere: vt qõ pctm̃ origiale sit fomes cõcupie: lex
mẽbroꝝ lãgor nature: ꝛ tyrãnus: solũ alĩq̃s fa
mosas opiones ꝛ modos declarãdi videãus. et
iter oẽs tres ꝑncipales videãus. ¶ Pria ẽ bti
Anselmi i. li. de cõceptu virginali. c. 27. dicentꝭ
sic. Hoc ingt pctm̃ qõ origiale dico aliud itelli
gere nescio i ipsis ifantibus: nisi factã p ꝺobedi
entiã Ade iusticie debite nuditatẽ: ꝑ quaꝫ oẽs
ab eo descẽdẽtes cõcupiscẽtiaꝫ geniti efficiũt
filii tre. hec ille. Ex ista diffinitõe tria colligũ
dcã. ¶ Primũ est q̃ pctm̃ origiale ñ ẽ aliquid
fomaliter positiuũ: sz solũ ꝑuatiuũ ga. dicit qõ
ẽ iusticie origialis nuditas. Nuditas. n. ꝑuatoꝫ
dicit. vñ sz ꝓpt ꝑuatoꝫ iusticie i nob fuerit in
ordiata ꝛcupiscẽtia ꝛ fomes ꝛ appetit⁹ sẽsitiu⁹
hoc tñ nõ ẽ q̃ ista sint formaliꝛ origiale pctm̃:
sz ido sũt ꝛordiata: ga priuatõ iusticie tollit ab
ipsis frenũ. s. iusticiã origialẽ ꝑ quã talia mode
rabant ꝛ rõni subdebant. Et sic ꝑuatio illi⁹ iu
sticie origialis erit pctm̃ originale. Ex quo seq̃
tur ꝑm correlariũ. s. q̃ pctm̃ origiale nõ ẽ ꝑua
tio qualiscunq̃ iusticie: sed iusticie originalis
Ex quo sequitur quod post baptismũ ista ꝑua
tio originalis iusticie non est pctm̃ originale:
qꝛ tollit illud debitũ per x̃pi mortẽ ꝛ gr̃am ba/
ptismalẽ. nõ. n. sumus ãpli⁹ debitores illi⁹ iusti
cie. qꝛ melioꝛe bituꝫ recepimus: vt ait ꝓaulus.

¶ Tertiũ dictũ ẽ q̃ ista nuditas nõ ẽ q̃liscũq̃ ꝛ
sz nuditas cãta demeritorie ꝑ iobediẽtiã Ade:
ꝑ quã ꝑuauit se ꝛ suã posteritatẽ iusticia origia
li. ꝑ qõ dcm̃ segr̃ aliud. vꝫ. q̃ cuius fuerit iusti/
cie origiali ꝑuatio ꝓpr̃ eoꝝ iobediẽtiã: nõ tñ fu
it i eis pctm̃ origiale. ga nõ fuit i eis transfusa p
aliquos. iõ qõ in nobis dr̃ pctm̃ origiale i ipsis
fuit pctm̃ actuale. Et sic p̃z ꝓpia descriptio. q̃re
ꝛc. ¶ Secundus mõus dicẽdi ẽ Aureoli dicẽtꝭ
q̃ pctm̃ origiale dupliꝛ põt ꝛsideraꝛi. s. mãliẽ et
formaꝛ. Materialiẽ sic diffinit: pctm̃ origiale
ẽ q̃dã qualitas morbida i carne siue i appetitu
sensitiuo: ꝑ quã fit q̃dã difficultas ad bonũ: ꝛ in
clinatio q̃dã ad malũ: ꝛ declaraꝛ ex̃plo. Nã sic
lepꝛosus gĩat q̃litatẽ q̃dã infectã i sba gĩati ꝑ
quã ẽ lepꝛosus: sic ex ꝓpagatõe parẽtuꝫ gĩatur
q̃dã q̃litas infecta i carne gĩati ꝑ quã redditur
filius ire. ꝛ qm̃ caro aggꝟuata tali põdẽ est. ideo
aiam reddit difficilẽ ad bonũ. Iuꝫ illud sapiẽtis
Corpus qõ corrũpit aggꝟuat aiam. ¶ Formaꝛ
aute pctm̃ origiale ꝑm ipsũ est deformitas q̃ fit
in actu ꝑmoꝝ parẽtũ i rõe diſplicibit̃ ꝺo ab ipis
parentib⁹ i oẽs posteros suos trãsfusa. Sz ista
opio cõiter nõ tenẽt vt videbit̃ i seq̃nti ṽitate
¶ Tertius mõus dicẽdi ꝛ melioꝛ oĩbus iudi
cio meo ẽ q̃ pctm̃ origiale ẽ carẽtia iusticie ori
ginalis ꝛ reat⁹ aĩe. i. obligatõ ad penã dãni pue
niens ex trãsgressione ꝑmoꝝ parentũ ꝛ decre/
to dino. sic. n. statuit dñs vt oẽs descendẽtes per
carnalẽ cõcubitũ obligenẽ ad penã dãni. i. visi/
onis dine: sicut lex statuit q̃ spurius ordairi ñ
possit. qꝛ talis dignitas vilib⁹ ꝑsonis cõcedi nõ
ꝺz eẽ ex̃ de expoliatõe ꝑlatoꝝ. c. inter dilectos. Ex
hac diffinitõe sequũt duo dicta. ¶ Primuꝫ q̃
gcqd reperiẽ sub pctõ origiali ꝓ toto tẽpe illo
verũ ẽ dicẽ q̃ illud ẽ in ptãte diaboli. patꝫ qꝛ si
moꝛiẽ dãnat⁹ est. Scõo segr̃ ꝛfutatio Juliãi
apostate aꝛguebat. n. sic. Nõ peccat ille q̃ nasciẽ
nõ peccat ille q ꝺidit. ꝑ q̃s igiꝛ minas i tot ino
centie ꝓfidia pctõ fingis ingressũ: ꝑz q̃ illud non
vꝫ. sicut ꝑz i spurijs. Qꝛ cõcludit q̃ pctm̃ origi
nale ẽ carẽtia illa iusticie origialle ex pctõ ꝑmo
rũ parentũ ꝛ decreto dino ꝙuenies. quare ꝛc.
¶ Qrtũ ad scdam ṽi. oꝝ in primis aliq̃ nõre. p⁹
q̃ cõceptio tripliciẽ accipiꝛ. Uno mõ ꝓ semiꝭ
susceptõe. iuꝫ illud ad Hebr̃. xi. Sara sterilꝭ i ꝛ
ceptu ṽtutẽ semis accepit. ¶ Scõo ꝑ formati
corpis figuratõe ꝛ lineatõne. iuꝫ illud Sap̃. 7⁹
In ventre matrꝭ figurat⁹ sũ caro. x. mẽsiũ tẽpe
coagulatus i sanguie ex sanguie hois ex ꝺlecta
mento somnii ꝙueniẽtis. 3⁹. p aia rõnalis ifusio
ne. iuꝫ illud Heñ. 35. Dedit dñs sceptũ Rabec
ce: ꝛ collidebanẽ i vtero e⁹ paruuli. ꝛ qm̃ vsq̃
ad horã illã q̃ aia corpi ifundit: nõ dicit fetus
ꝓprie aiatus aut hõ. ꝑm ṽitatẽ ꝓprie dicit i ip
sa hora ifusiõis hõ concipi. Uulgaris tñ ꝑmo ꝛ
ceptõez accepit ꝓ ipsa semis susceptõne. ¶ Se
cundo notandũ q̃ pctm̃ originale non ipmit a
deo creante aiam. ga gcquid de⁹ facit ẽ valde
bonũ. Itẽ nec a patre gĩante. ga nẽo dat qõ nõ
ꝺz. pater ãt fuit i baptismo ab origiali purgtus
nec a matre eadẽ rõe. Itẽ nec ab angelo bono:
cũ ipsi malũ facere nesciãt. itẽ nec a demõe cuꝫ
nõ possint ꝛcurrẽ ad aĩe creatõez ꝛ ifusionem.
Itẽ nec a carne ꝓpria iquinante. ga infectio
corporalis nõ agit in spũale coingnando teste
saluatore: nõ q̃ intrat ꝑ os coingnat aniaꝫ. Et
Berb. i li. de conceptione aĩe ꝛ corporis sic ait.
Caro p̃ se malũ nescit. caro ꝑ se mortua gescit.
¶ Cõclusio ergo est q̃ pctm̃ originale cõtrahiꝭ
i ipsa vnione aĩe ꝛ corpis ex decreto dino. Naꝫ
cũ ista duo ꝛcurrãt i cõceptiõe hois. s. aia ꝛ ca
ro ꝛ aia añq̃ vniaꝛ, pura sit: nõ ꝛtrahit secũ ma
culã talẽ. similiꝛ nec materia anteq̃ illi aia vni
atur nõ ẽ tali macula infecta. ga materia non ẽ
subiectũ pcti. ga casu possibili ꝓsito q̃ aia i il/
la mã nõ ꝛroduceret: ita q̃ fieret abortus: ꝑz
q̃ talis materia nõ ꝛsubderet pene pcti originā
lis. s. ꝑuationis visionis dine. Cõtrahiꝭ ergo ipa
macula in ꝑmo instanti cõceptiõis hois: sz ñ ꝑ
quocũq̃ signo. Diuidiꝭ. n. instãs ꝛceptiõis ꝑ q̃t
tuõ signa nãe. ¶ In ꝑmo. n. signo forma ꝙsubstã
tialis corpis orgãici generaꝛ añ aie creationeꝫ.
ga mã ꝛcedit suã formã ordine nature. ¶ In se
cũdo signo aia creaꝛ a deo. ga ꝺator formaruꝫ
a quo est ista forma. ꝓducit formas ꝑm dispoſi
tionẽ mãꝛ. vt ꝑz. 2. de aĩa. ¶ In tertio signo aĩ
ma corpi vniꝛ. quia cuilibet forme ꝓportate na
ture ꝑus ẽ suũ eẽ q̃s suũ iesse. In q̃to signo ꝛtra
hitur pctm̃ originale nisi dinũ decretuꝫ fuerit
sublatũ gratia ꝑ speciali ꝺ q̃ decreto supius dixi
m⁹. Inde Ber. in glo. sup Exo. ait. Oẽs ex car/
nis delectatiõe ꝛcepti culpã originalẽ nobiscũ
ꝛtim⁹. Et Aug. i libro ꝺ fide ad ꝓetrũ. Firmiſ
sime tene ꝛ nullatenus dubites hoĩcm q̃ per cõ
cubitũ hois ꝛ mulieris cõcipiꝭ cũ pctõ origina
li nasci. vide sabbato prime dominice. q̃re. ꝛc.
¶ Qrtũ ad ẽcia veritatẽ: qm̃ due adhuc famo/
se opiniones de hac mã militãt qnarũ quelibet
initiꝭ optimis fundamẽtis ideo regẽ vnũ ꝛ iu/
dicẽ ostituam⁹: q̃ rõnibus ꝓtiũ auditis teneat ꝛ
diffiniat qõ rectius videbit̃. Illi. n. opiniõi stã
dũ ẽ que plimoꝝ testimõio ꝛprobaꝛ: vt ponũt
domini iurisꝭ. ff. ꝺ officio q̃storis. l. i. dũ tñ alia
cois opinio nõ cõstaret. ga tũc cõi opioni stan/
dũ eẽt. vt i. l. athletas. ff. de his qui notanꝰ ifa
mia. ꝛ. l. inter oẽs. ff. q satisfdare coganẽ Sed ꝺ
opionib⁹ istis diceẽ i sermone ꝺ Magdalena.
In hac igiꝛ ṽitate aducem⁹ ꝓdictaꝫ opionuꝫ
rõnes. Et vniuſ arguméta soluẽ. ¶ Accedant
igiꝛ in mediũ rõnes opionis dicẽtis ꝟginez ꝛin
pcõ originali cõceptã: sz tñ subito sciſicatam.
ga sanctificauit ingt ꝓphã tabernaculũ suũ al
tissimi. ¶ Pria q̃ rõ ẽ hec. audi ꝓpham. Oẽs
iquit declinauerũt: siꝛ inutiles facti sũt non ẽ qui
faciat bonuꝫ. nõ est vsq̃ ad vnũ. s. x̃pm ꝑz glo.
ꝛ ꝙ ñs ꝟgo aliq̃n declinauit ꝛ inutilis fuit. Et

Universidad de Deusto
Biblioteca

aplus ad ꝛ̄h̄.3.Oēs peccauerūt ꝛ egēt gr̄ia dī Et Ecc̄.7. Uirū vnū de milib⁹ nō inueni. vir vn⁹ xp̄s ē. Et ad Eph̄. 2. Eram⁹ nā filij ire. glo. i hac ira oīs hō nascitur. Jtē ꝛ magr̄ sniaꝝ. i. 3. di. 3. c. i. sic ait. Queritur etiā de carne xp̄i an pus cōceperit obligata fuerit pcō: ꝛ an talis assumpta fuerit a verbo. Sane dici pōt ꝛ credi opportet iuxt̄ scōrum attestatiōis uenientia: ipsā p⁹ pctō fuisse obnoxiā. sic reliqua xp̄i caro: ſz spūs sci opatione mundata: ita vt ab oi cōtagione imunis vniretur xp̄o: pena tm̄ nō necessitate: ſz voluntate assumētis remanēte. Mariam q̄s tota spūs scūs i eā ꝓueniēs a peccato ꝓrsus purgauit: ꝛ a fomite etiā pctī liberauit: vel fomitē penitus euacuando vt gbusdā placet: vl̄ sic extenuādo ꝛ ōbilitando. vt ei postmodū occasio nullatenus exiterit ꝛc̄. Multe sūt alie auctōritates: ſz iste sufficiāt. ¶ Secūda rō est ista. xp̄o gloriosa fuit per xp̄i passionē redēpta: q; incōueniēs esset ipsam tāto bono fuisse ꝓuatā. ſz nō pōt intelligi redēpta ꝛ liberata nisi a pcō. q̄ fuit cōcepta i pcō. Jtez p tex. magr̄i allegatū i Maria p spūz scūz supueniente in ea fomes fuit extincta pcī. fomes aūt ē aut originale pc̄m aut sequēs. i. effectus eius. q̄ ꝛc̄. Jtē mors est pena pcī originalis. Hen̄. 2. In q̄cunq; hora comederetis mōte morieminī: ſz mortua xp̄o ē. q̄ ꝓpt̄ pctm̄ originale ōctuz. Jtē si añ xp̄i passionē mortua xp̄o fuisset cū cēteris p̄ribus ad limbū descēdisset. sed patres sci nō ob aliā cām ad limbū descēdebant: nisi ꝓpt̄ pctm̄ originale. q̄. Jtē caro xp̄inis fuit indistincta i lumbis Ade. q̄ erat sicut ꝛ alij subiecta pcō. ¶ Tertia rō est ista. Solus christ⁹ fuit ꝺceptus sine pctō originali: ꝛ nihil q̄d non ē xp̄s fuit sine pctō originali. ſz Maria ē aliq̄d q̄d nō est xp̄s. q̄ nō fuit sine pctō originali. patz ꝺnītia. qm̄ si solus xp̄s est sine culpa: p; q; nihil q̄d nō est xp̄s est sine culpa. quā q̄dez excludūt ꝓbāt Aug⁹. li. 2. de baptismo puuloꝝ: ꝛ i libris ꝺ Jullanū hereticū. ꝛ Ambro. super Lucam. ꝛ Piero. sup illud. p̄s. De manu canis vnicā meā Et Greg⁹. libro moral⁹. ꝛ Anselmus. 4. sniaꝝ. et Ber. in epla ad canonicos lugdunēses: ꝛ multi alij. q̄re ꝛc̄. ¶ Quarta rō ē. dicē xp̄inez nō ꝺtrā se culpā originalē est bēticuz ꝛ expresse ꝺ fidem. q̄ nō tenenduz neq; p̄dicanduz. añ se. ꝓbat. qm̄ dicē talia ē affirmare ꝺ dicta scōrum que ecclesia approbauit. vt p; 23. di. c. scā Romana. nam mlti sci xp̄inē dixerūt cōceptaz in pcō originali. q̄ ꝛc̄. Jnde Aug⁹. li⁹. de fide ad petrū sic ait. Petre si quē ꝺ hēretice cognoueris tanq̄ pestem fuge ꝛ bēticuz abijce. q̄re ꝛc̄. Jste rōnes sufficiāt. p̄ma opione. ¶ Nūc rōnes ke opionis videam⁹. s. coꝝ q dicūt xp̄inē nō fuisse ꝺceptā in pcō originali: ſz p ꝓuilegiū spēale fuisse preseruatā. ¶ Prīa rō est ista. domū tuam dñe decet scitudo in longitudinē dierū: ꝛ que ē hec dom⁹ nisi xp̄o bñdicta. Ecc̄. 24. Qui creauit me requit in tabernaculo meo. Et merito. dic̄ scitudo q; ꝺs ille est nisi sit minus boīs q domuz sozdidatam nō fugiat aut ꝺs nitidā ꝛ ornatā habitare nō studeat: de⁹ q̄ qui scissim⁹ est: quō in vterū xp̄inis tanq̄ i ꝓpriū habitaculū aliqñ fedatū: ꝛ pcō originali deuoluturus habitasset: absit vt scūs scōz nō nisi scūz voluerit ꝛ elegerit habitaculū. Lāti. 4. Tota pulchra es ꝛ macla nō est i te. Et Sap̄. 7. Lādor lucis etne ꝛ speculuz sine macula. Jtē audi Anselmū de cōceptu virginali. Decuit inqt vt xp̄o gl̄iosa ea puritate niteret: q̄ maior sub celo negt itelligi. Et q̄ maior hac puritate repiri pōt q̄s ab oi pcō ꝑseruari? nam si xp̄o semel fuisset deturpata: ꝛ postea scificata: nō maior fuisset puritas que possit intelligi: sed maior est ab oi culpa preseruari: et cōfirmat. Nōne pstāti⁹ ꝛ nobilius ē nūq̄ i luto ceeidisse: ſz se a cāu p̄fuasse. q̄s semel ceciderit se ꝛ postea cultello se ꝓfecte mūdasse: quis hoc ignorat pstantius ee: huc ad ꝓposituz in xp̄ine. Jnde Aug⁹. i li. de natura ꝛ gratia: vt etiā ad sum ꝓpositū adducē magister in littera. in. 3. di. 3. c. 2. Excepta inqt scā Maria de qua ꝓpt̄ honorē dñi nullā prorsus cū de pctis agit: haberi uolo q̄nē. Jnde. n. scimus q; plus gratie ei fuit collatū ad vincendū oi ex pte pctm̄. q; ꝺcipe et parere meruit quē cōstat nullū habuisse pctm̄ hac ergo xp̄ine excepta si oēs sci ꝛ scē ꝛgregari posset: ꝛ q̄ret ab eis an pctm̄ haberēt: qd rī pōsuros putamus: nisi q̄ Joānes ait: Si dixerim⁹ q̄m pctm̄ nō habem⁹ nosipsos seducim⁹ ꝛc̄. hec ibi. Jtez Audi Piero. i sermone assūptionis. Quicqd igt hūanis pōt dici xp̄is minus ē a laude xp̄inis. ꝛ p ōnis oē ꝓuilegiū oīsq; ꝓgratiua xp̄ini ꝺcedi debet. q̄d ꝛ Greg⁹. cōfirmat i p̄rosa. Felix inqt nāq; es xp̄o Maria ꝛ oīa laude dignissima. ꝛ i alia. ꝑsa ait. Quibus te laudib⁹ referā nescio ꝛc̄. ¶ Secūda ratio ē ista. ꝺ us aut potuit ꝑseruare xp̄inē a culpa originali: aut nō. ist: p; p̄mū p̄ncipiū de quolibet ē vel nō est. ꝛ de nullo ābo simł. nō est dicēduz q; nō potuit. Audi scm̄ Job. 15. c. Quis pōt facē mundū de imūdo ꝺceptū semine: nōne tu qui solus es? Si ergo potuit aut voluit: aut nō. nō ē dicē dū q; nō. qm̄ nō eaz pfecte dilexisset: si eam potuisset ꝑseruare ꝛ noluisset. si q̄ potuit ꝛ voluit ergo ꝛ fecit: q; nisi fecisset illud velle ꝛ illa potētia frustra fuissent. ſz dices noluit eā p̄fuare q; nō decuit. ¶ Cōtra. Sicut decuit filium habere patrem sine matre in celis: ita decuit euz habere matrem sine patre in terris. ergo sic̄ in celis nulla puriot ē generatio: ita decuit vt in t̄ris nulla cēt purior. sed si eam non preseruasset non fuisset purior oi possibili puritate ergo ꝛc̄ ¶ Tertia rō ē ista. q̄d ē sub pctō originali. p illo tpe. p q̄ subest: illud ē sub ptāte diaboli: ꝛ ꝺ icctū pene etne. ſz ꝺ incōgruit matri etni dei et redēptoris gr̄iis humani ergo ꝛc̄. Jnde Hen̄. 3. dixit dñs ad serpentē. Jpsa ꝺteret caput tuum ꝛ Greg⁹. illud exponit de btā xp̄ine. ergo ꝛc̄.

Quarta rō ē ista. imperator ꝛ papa legib⁹ q̄s facūt nō subdūt. ff. de legibus. l. p̄ceps. ꝛ. 8. q. 3. c. cūcta. ſz xp̄o gloriosa ē sūma ipatrix. q̄ nō debuit subijci legib⁹ q̄s fecit filius suus. Et cōfirmat. q facit legē circa illā pōt dispēsare. sed deus fecit illā legez supius allegataz. q̄ potuit circa illā dispensare: ſz nō vī decens vt cū alio dispensare debuerit q̄s cum gloriosa eius mr̄e q̄ ꝛc̄. Hec igit aīa mea ē illa colūba bñdicta nō tangens putredinē aliquā: ſz reuersa ad vespazramū portauit oliuc. qm̄ virgo nō fuit ꝺtamina ta: ſz filiū suū pacis ramū portauit ꝛ mūdo ꝺdit vñ ꝛ angeli gl̄ia i excelsis deo: ꝛ i ēra pax hoib⁹ cātauerūt. Jtē h̄ est illa arca a diluio ꝑseruata i q̄ hūanū genus ꝺseruatū ē ne piclitaret. Jtē hec ē xp̄a illa aaron q̄ a mortibus serpētiū ꝓpharaonis fuit preseruata. aia mea ista ē puritissima colūba quā ꝺs. p honore mr̄nitatis sic gr̄iari voluit. seruauit. n. ꝺs ppm̄ suū ab ago maris rubri: ꝛ per. 40. ānos coꝝ vestimēta ꝛ calciamēta illesa ꝺseruauit. ꝛ hoc ꝓpt̄ dignitatē ppl̄i sui ꝛ q̄modo mr̄ez ꝓpriā ab oi macula nō ꝑseruasset. p pt̄ dignitatē maternitat⁹ sue: q̄ ꝛc̄. ¶ Ō p̄r Ambroſi qd hic faciēdū? Dico aīa q; ista q̄ō aut intelligitur de lege communi aut speciali de lege communi debuit virgo concipi i pccato originali. ꝛ sic illi prīe opionis intelligūt. nullā. n. legez spālem i xp̄inē ꝺsiderarūt: ſz legē cōez tm̄. et ꝺ fm legē cōez locuti sūt: nō āt legē spālē ꝺsiderārūt. q; forte nō curarūt cū eēt dubiū: nec adhuc aliqd ꝺ oppositū hērent. aut q; ꝺs talibus noluit adhuc tale reuelare secretū. voluit. n. de⁹ vt tales sācti ꝑus illuminarent ad cognscendā xp̄inis conditōez fm cōez legē ꝛ oñderēt i coꝝ scriptis celeberrimā spūs sci scificatōz a culpa quā ꝺbē debebat fm cōez legē. ſz postq̄ ꝺns reuelauit grāde secretū. vz. q; ſz verū eēt q̄ illi sci ꝺterēt q; xp̄o de cōi lege ꝺbuerit cē subiecta pctō tm̄ ipse uoluit. ꝓpter filii sui dignitatē eam ab oi culpa ꝑseruare. Jnde ꝓpha ait. Ruelauit dñs ꝺnsa ꝛ i tēplo e⁹ oēs dicēt gl̄az q̄m ut mox patefacta ē talis bñdicta ꝺceptio i eccl̄a dei facta ē leticia mag̃ ꝛ offm̄ pulcherrimū de ea istitutū ꝛ tandē plura sūt ide miracula cōsecuta. Que diuersi doctoꝛes audiētes de hac bñdicta conceptione pluria nobilia scripserūt: ꝛ nob⁹ posteris legenda relinq̄runt. vt Alex. de ales. Nicolaus de lira: Petrus de candia: Aureolus: Scotus: Franciscus maronis: Huilhelmus: Uarro a multi alij. q̄rū alig ad plenū scripserūt ipsā nō fuisse i oriḡali pctō ꝺceptā: alig q oppositū ꝺterāt: retractauerūt: ꝛ nisi ꝓlixitas me fatigasset oīa oñdissez ad plenū. His auditis vos i hac cā iudices critis. Ego āt dico ipsā oīo ab oi culpa fuisse imunē. nā cū iura partiū obscura sunt: reo potius fauēdū ē q̄s actori: vt ponūt dñi cānoniste. de regu. iur. li. 6. Jō argumēta ꝛ auctōritates p̄me opionis dilucidare itēdo: ne gs illis cō uincē credat simpl̄r. ſz tātū de cōi lege: ut dez ē.

¶ Propterea p⁹ dico q; oēs ppōes vniuersales illę adducte vel silēs q̄ adduci possent vt q; oēs peccauerūt: oēs declinauerūt ꝛc̄. q̄ posite sūt i p̄ma rōe p̄me opionis distingui debēt. qm̄ aut i telliguntur de vl̄i simpl̄r: aut de vniuersali ac cōmodato: sicut distinguit i p⁹. sniaꝝ. di. 46. c. 5. Ule simplicit oīa distribuit. vt ista oīa q̄ voluit ꝺs fecit i celo ꝛ i ēra. vl̄e accōmodatū distribuit tātū ſz gd. vt hic ꝺ illumiat oēm hoiez venientē i hūc mundū. q̄ ꝺ itelligit de oibus illiat⁹ fm Aug⁹. nō q̄ ille vl̄es simplicit xe sūt: ſz ſz gd vt oēs peccauerūt. g. s. sub tali lege nati sūt ꝛ nō ꝑseruati q̄re ꝛc̄. ¶ 2⁹ dico q; xp̄o sume p xp̄z fuit redēpta: q̄niā ꝑseruata ē p illā passionē: ꝛ ita pōt dari duplex redēptio. s. p̄fuās ꝛ elcuans. p̄f uāte xp̄o redēpta ē: eleuāte oēs cēti. ꝛ p ōnes p; q; nō oīs redēptio ē ex culpe cā. 3⁹ dico q; rō cālis nō icludit rōez fōmalē: vt ꝓbat magr̄ sniaꝝ i ſo. di. 31. c. fi. vbi ponit puerpiū i p⁹. ꝺceptu bē re rōez cālē pcti originat⁹ ꝛ nō fōmalē: ꝛ sic ꝓpt̄ i telligi Mariā habuisse fomitē pcti. s. i p⁹. cōcepru q̄ ad legē ꝓpagātiū sub q̄ fuit ꝺcepta. ſz nō būit fōitē formalit i p⁹. ꝺceptu semis cum caro ꝓpagat nec i ſo cū forma hūani corpis recipit nec i ēctio: vt i infusiōe aie. vñ ſz lege ꝓpagātiū tā caro xp̄i q̄s xp̄inis fuit sbiecta pctō. vt p; i. 3. sētētiaꝝ. di. 3. c. i. ſz ſz legē ꝓlis ꝓpagate nec caro virgis: nec xp̄i fuit subiecta pctō. ¶ Quarto dico q; mors nō sp ē effect⁹ pcti: ſz tm̄ i illis q pecauerūt vel i pctis nascūt. vñ si xp̄s morte crucis nō vitaz finisset: senio decessisset: sic ait Augu. 2. de baptismo puuloꝝ. Et posito q; ꝺs aliū hoiez de ēra formaret: nulli dubiū q; sue nāe relictus moꝛiret. q; oē ꝺpositū ex q̄ttuor elementis aliq̄n cozrūpet. vt p; ex p⁹. de gn̄atōe. immo Adā ipse i statu innocētie p nāz mortalis erat: ſz imortalis p gr̄iā: vt oñlū ē i feria gnta p̄cedēte q̄re ꝛc̄. ¶ Quito dico q; xp̄o si añ xp̄i passionē decessisset: ad limbū iuisset nō ꝓpt̄ pctz originale. ſz ꝓpt̄ aliud decretū q̄s fecerat ds. s. vt null⁹ celos ascēdēt p̄sq̄ filiꝰ e⁹ p mortē crucis ianuas appiret. Piero⁹. Sāguis xp̄i ianua padisi ē. Jo. .c. Nemo ascēdit in celū nisi q ꝛ descēdit: filius boīs q ē in celo ꝛc̄. ¶ Sexto dico q; vita re nō possumus q; xp̄inis caro nō fuerit i lumbis Ade. ꝛ p ōnes ab alijs indistincta. sicut etiaz ē caro xp̄i. vt dicit magr̄ vbi ꝛ. Jdeo ad saluandū oīno illā bñdictā carnē dicamus q; de⁹ añ secula p̄sciēs ꝛ oīo volēs incarnari in lumbis Ade. quādaz carnis portiunculaz de statu innocētie sue ꝺseruauit quaz postea de gn̄atione in gn̄ationez descēdē fecit vsq; ad Mariā. Naz magr̄. in. 3. di. 16. distinguēs de q̄druplici hois statu. s. ate pctm̄: post pctm̄: sub gr̄a ꝛ sub gl̄ia. ꝛ tandē doctoꝛes ꝛcludūt q; xp̄uz de quolibet statu hois assumpserit. ꝛ p ōnes de statu innocēcie. q̄ nō fuisset si oīs caro in lūbis Ade. cōtaminata fuisset. Jnde Aug. sup illo xp̄o Joānis q de surs̄uz venit sup oēs ē: ait xp̄m venisse de surs̄uz. i. de altitudine humane nāe ante pctm̄. Nec ꝛportet dicē q; ideo dicit de altitudine humane nature carnē assumpsisse: q; de statu

Universidad de Deusto
Biblioteca

inocētie: ſz ſimil ſtatui inocētie:q; fuit illa caro anteq̄ aſſumeretur pfecte purgata:ita vt ſimilis eſſet carni inocētie:ſic̄ vī dixiſſe Bona. i.3.di.3.qñ pfectoīſ maioris ē:z xp̄o ꝺueniēti? vt illa caro dicaī p̄ſeruata vſq; ad gñatiōez x̄ginis q̄ q; ſemel fuerit ifecta z poſtea p̄ſeruata. Et ex his limitaī qō dictū eſt in ītio nr̄o dicto hic.q̄re ꝛc̄. ¶ Sexto dico q; excluſiua ē duplex.ſ.ſimplex z accōmodata:ſiue ſm gd. Simplex eſt iſta:ſolus xp̄s eſt ſine pcēo ꝺceptus de iure z de facto.ſz nō ſolus de facto.accōmodata ē ut iſta.nemo nouit filiū niſi pr̄ ꝛc̄.p; q̄ quō intelligiī dicta excluſiua ſupius facta. ¶ 7°.nota q; licz eccleſia approbet dicta ſcōr q̄ nō ſunt retractata:nō tñ i oi ſenſu quē facūt. Jñ Aug⁹. ad Uincentiū. Hoc genus igt ſcripturar̄ a canonicis ſcripturis diſtinguēdum ē.nō.n.ex eis fic teſtimonia ꝓferūt:vt ꝺriū ſentire nō liceat .i.dicta ſcōr nō ſunt tāte auctitatis qn liceat ſē tire ꝺriuz in his q̄ nō ſunt p̄ ſacraz ꝺoctrinam determiata. Jſta aūt dicta ſcōr alteri⁹ opinionis nō ſūt adhuc deīmiata:licz ſint canonizata. Jō ſentire ꝺriuz nō eſt bētic̄uz:z i ꝺubijs benignior iterp̄etatio ē facięda.ff.de bis q in teſtō de legāī .l. p̄rime.z ex̄ de re.iur⁹.c.eſtote.z ſi dicis glo.de ꝺſe.ꝺl.3.c.i.z ꝺi.4.c.2.p Joānez.ponunt ꝺceptionē nō eſſe celebrādaz? Dico q; ſic itelligūt.i.nō ponīt neq; cōnumerāt iter feſta celebrāda p annū.de gbus dr̄.de cōſe.ꝺi.4.c.i. Et rō q; nō appet adhuc exp̄ſſa determinatio eccleſie.iō nec eos redarguit q nō celebrāt: nec eos q celebrāt.q̄re ꝛc̄. Unū mihi dictū p̄ Ambroſi ſolue z teneo opionē ꝓaz.ſcificari p̄ſupponit culpā:vt oēs ꝺcedūt.ſz x̄go fuit ſcificata.ergo a culpa:ſz nō niſi originali.q̄ ꝛc̄. Dico aīa q; fuit ſcificata z purgata:nō a pcēo qō infuit ſed qō infuiſſet:niſi p̄ſeruata fuiſſet ad modū loquendi magr̄i.2.ſniaz.ꝺi.9. vbi ꝺicit q; āgeli cecidērūt de ordinib⁹. nō q; ineſſent:ſz i gbus infuiſſent:ſi nō rebellaſſent. Jubilemus q̄ oēs cuz x̄gine gloriosa z ei gr̄as p̄ſoluam⁹:vt ipa p nob⁹ intercedat ad ꝺilectum ſuū filiuz. Amen. Et ſic patet tertia x̄itas.

¶ De contaminatōne carnis glorioſe virginis concluſio tertia.

Accipe tertiā ꝛcl̄onē.vz. Sicut x̄go glo
ſa fuit i ſua gñatōe p̄ſeruata a culpa ori
ginali.ſic e⁹ bñdicta caro ab oī ītagiōe
z corr̄uptōe carnali. Ubi tres iquirāus x̄it.vz.
¶ Pria x̄i.ē iſta.quō ē poſſibile q; virgo pariat
z ſp virgo remaneat. ¶ Scōa x̄i.eſt iſta.quare
Joſeph virginē carnaliī nō coḡuit:ex̄a iter eos
erat vex matrimoniū. ¶ Tertia x̄i.q̄re x̄go ante
fuit deſpōſata q̄ de ſpū ſcō cōciperet. ¶ Quātū
ad p̄mā x̄itatē ꝺico q; tres fuerūt ſecte x̄ginitati gl̄oſe virgis detrahentes. ¶ Pria ē ebionitarū ꝺicentiū xp̄m ex ſemie Joſeph fuiſſe ꝺceptū
z ita virgitati ei⁹ derogāt ante ptū. ꝓa ſecta eſt
ph̄or ꝺicētiū q; ꝺuo corpa i eodē loco eē ñ p̄nt
z p ꝺnōs xp̄s nō potuit exire de ventre matris i
tegritate manēte. tertia ſecta ē Eluidij⁹ bētic̄i3
quē beatus Hiero.libr̄ cōpoſuit.z fuit vn⁹ idiota ſacerdos: g loḡcitatē facūdiā eſtimās acceptā mā diſputandi a blaſpbemis gl̄oſe matris dei icepit:ꝺicēs eā a Joſeph p⁹ partuz fuiſſe cognitā.z ita p̄mi x̄ginitati matris dei derogant añ partū ſcōi i partu:z ītil p⁹ ptū. Et h̄ maledictus Eluidius filī⁹ pditōis:vt ſuas blaſpbemias coloraret gbuſdā rōnibus z auctoritatibus ꝓpoſitū oñdebat.q̄r alīq̄s audiāus z recte ſm verā ꝺoctrinaz ſoluāus. Et p⁹ arguit ex aucte Math.i.c. Joſeph accepit ꝺingē ſuā z non coḡuit eā ꝺonec pepit filiū ſuū p̄mogēitu. Jtē ide Math.ibidē ait. Cū deſpōſata eēt Maria mr̄ Jeſu Joſeph anteq̄ ꝺueniret inuēta ē in vtero hñs de ſpū ſcō. Jtē rōe ſic arguebat. ꝓimogēitus dr̄ reſpectiue ad ſecūdos natos. ſz xp̄s dr̄ p̄mogenit⁹.q̄ reſpectiue ad ſecūdos natos. ſz vt go alios natos de ſpū ſcō non habuit q̄ xp̄m.q̄ habuit alios ex Joſeph. Jtē xp̄s hūit fratres.iuxta illud. Ecce mat̄ tua z fratres tui foris ſtant ſz non potuit hēre frēs niſi ex matrimonio Joſeph:cum nullibi legatur alteri deſpōſata aut ꝺiuncta.ergo ꝛc̄. Sz q̄ irrōnabile z indignum ſit vt hñ dictū illō vaſculū:quē celi z ēra capere nō p̄nt i ſe x̄cię ꝺtinēs:poſtea virili fuerit cōtaminatū ſemie: vos oēs iudices eritis. ꝓimi etiā q̄ beſtialiī loquāt ſatis ē notū cuz ois ſcīptura tā noui q̄ veīs teſti xp̄m ꝺceptū de ſpū ſcō affirmet. ꝓhi aūt verū ꝺicerēt ſi pitus virginis nālis fuiſſet:ſz nō ſic:ſz fuit miraculoſus z ſup nām:licz nō ꝺ nām. Alīg tñ ꝺicūt vt ꝺicit btūs Tho.in.4.ꝺi.30.ar.vlt.q; xp̄s naſcēs accepit ꝺotē ſubtilitatis:ſz ꝺicit ipe q; melior eſt expoſitio p̄ma. Et p rōnibus Eluidij eſt notāꝺū q; iſta ꝺictio ꝺonec aliq̄n ſignificat tp̄e:quo trāſacto fit aliq̄d:ſicut ſi ꝺicerēt.non comedi ꝺonec hora x̄tia eēt ſensus ē q; hora x̄tia trāſacta comedi.aliq̄n accipiī p ſemp.vt i.p̄s.Dixit dn̄s pr̄ dn̄o meo.ſ.xp̄o:ſede a ꝺextris meis:ꝺonec ponā inimicos tuos ſcabellū pedū tuoruz. ſensus nō eſt q; poſtq̄ inimici xp̄i erūt ſub ei⁹ pedibus poſiti.ſ.in ꝺie iudicij:q; tūc ſedere ad ꝺexterā pr̄is deſinet.i.āplius nō ſedebit: quia xp̄s eīnalit̄ ſedebit ad ꝺexterā ꝺei pr̄is: accipitur ergo ꝺonec p ſemp. Silis ſensus ē. Heñ.8. Lozuus nō eſt reuerſus ꝺonec ſiccarent aque ſup ēraz.nō.n.poſtea reuerſus ē.ſi⁹ ponamus exēplu; q; tibi ꝺonare vellē aligd z nūq̄ repetere:nōne ꝺicerē:teneas illud ꝺonec repetaz.i. ſemp:q: nūq̄ repetā. ꝓio igit mō nō intelligitur auct⁹:itas p̄ma p Eluidium adducta:ſz 2° mō. ¶ Ad 2az auctoritatē ꝺico q; iſta ꝺctia nō valet.añq̄ cōueniret:inēta eſt i vēo babēs de ſpū ſcō.ergo poſtea ꝺuenerūt:ſic̄ non ſeq̄t.iſte nō penituit añ mortē.ergo poſt mortez ſensus ergo ē:ſi iſte nō penituit ante mortē.ergo a fortiori nec poſt mortē. Et ſi⁹ hic.ſi añ nō ꝺuenerūt.ergo a fortiori nec poſtea:qa cognouit myſteriū icarnatiōis filij ꝺei. ¶ Ad rōnez ꝺe p̄mo genito ꝺico q; p̄mogenit⁹ nō ꝺr̄ reſp reſpectiue ad ſecūdos natos:ſz aliq̄n ꝺr̄ p̄mogenit⁹ antequē nullus aliꝰ natus eſt.alias vnigeniti viz p̄mogeniture nō haberent:nec ꝺebuiſſent i lege offerri.qō eſt falſum. ¶ Ad illō ꝺe fratrib⁹ ꝺico q; itelligiī ſm coḡtōez.q̄.ſ.erāt de eadem familia.ſic.n. Loth z Abrahā ꝺnūtur frēs. Heñ. 17. Fratres.ſ.ſm coḡtōez.q̄re ꝛc̄. Et ſic p; pria x̄itas. ¶ Qtū ad ſcōaz x̄i.ꝺico q; ꝺoctores ꝺiuerſas cās aſſignāt.q̄ ꝺñ q; ex facie x̄ginis radius vnus ſplendēs exibat ſicut tpe Moyſi in monte.ſinai. vñ z Joſeph ſe illi⁹ ꝺſortio ꝺignū reputans:voluit occulte ꝺimittē eā:nec h̄ ē icōueniēs.ſi.n.ex locutōe quā fecerat Moyſes cū ipſo ꝺco:tantus ex eius facie ſplendor exibat: gd facē ꝺebēt i x̄gine q̄ ipſū portabat in vētre? Et ſm hūc ſenſuz iſti p̄ꝺicta x̄ba exponūt:z nō coḡuit eā.ſ.i faciē ꝓpr̄ ꝺcāz rōz. Quidaz ꝺñt q; nō coḡuit eā:q: vterq; x̄ginitatē fouerat:vt ex poſtum⁹ ſ̄ ſabbato pme ꝺīſce. Quidam ꝺñt q; mos iuſtor̄ erat nō ſubito mr̄imoniū cōſūmar̄ ſz p⁹ ꝺies aliq̄t ocōi iſtabāt:vt p; Tbobie.4. Tu aūt cū accepis eā tribz noctibus oꝛonib⁹ vacabis.tertia aūt nocte accipies x̄ginē cū timore ꝺñi. Sil̄r de Joſeph cū iuſt⁹ eēt arbitrādum ē: z i ipſa oꝛone putāꝺū illi fuiſſe reuelatū q; Maria i x̄gitate p̄ſeruaret.qñ ideccns z iconſonū videbaī vt x̄tus p voluptatē:caſtitas p luxuriam:incoꝛruptio p coꝛruptōez naſceret.ivt ꝺicit Aug.in ſermone natiuitatis ꝺñi.q̄re ꝛc̄. ¶ Qtū ad tertiā x̄i.ꝺico q; btūs Amb.circa hoc plures rōes aſſiḡt.q̄rū aliquas accipiāus. ¶ Pria ratio ꝺr̄ euitatio ſuſpiciōis.nā ſi oppoſitū actum eēt.rōabiliter ꝺulciſſimus Jeſus ſic̄ illegittius a iudeis potuiſſz repudiari:z nō ſicut xp̄s z verus meſſias acceptari. ¶ Scōa rō ꝺr̄ diſpoſitō p̄uiſiōis.nā cū tanta pueroꝛ ſtrages p Herodē aſcalonitā futura eēt ob quā cām xp̄s i egyptū deportandus erat que oīa ꝺeo p̄ntia erāt: z ab ipſo nccio p̄uiꝺēda: Joſeph ab hoc tāq̄ ogruētiſſimum mediū elegit:vt ꝺū ſpōſus e⁹ fieret oī ſuſpiciōe ſemota xp̄z fugare poſſet:z alia q̄ multiebris ſerus facē nō porat:aut nō licēt:ipſe p̄ſi ceret. ¶ Tertia rō ꝺr̄ oſeruatio iteḡtōis ifamiam.n.nō puā icurriſſet virgo:ſi guida ſine mr̄i monio inuēta eēt. Unī Ambro. Maluit ingt ꝺī de ſua ꝺinitate q̄ de mr̄is itegritate ꝺubitari. Leui.21. Scottū z vile.p̄tibulū nō ꝺucet vroꝛē nec eā q̄ repudiata ē.a marito. ¶ Quarta ratio ꝺicit mā certificatōis.nā ſicut cicatricū palpatōe magi p Tho.q̄ p ceteros ꝺ xp̄i r̄ſurr̄ctōe certificāur:vt Hre.ait.pl⁹ n. Tho.ifidelitas p̄fuit q̄ fiꝺlitas ꝺiſcipl̄oꝛ ꝛc̄.ita ꝺ x̄gis itegritate z x̄gitate magi p Joſeph q̄ p ceteros ſum⁹ certificati. Cū.n.eā grauidā cernēt z deficiētib⁹ argumentis q̄bus fortius argui ſoleī:ſola remābit apud ꝺeuz ꝺine gr̄e ſuſpicio: vt Criſoſtom⁹ ait ſup Matb. vnde magis virgis caſtitati credidit q̄ vētri:pl⁹ gr̄e q̄ nāe. ¶ Quarta ratō ꝺr̄ artificiū occultationis:z ē rō Damaſceni li⁹.4. c.6. vbi ſic ad lr̄am ait. Quia.n.obſeruabat x̄gines nr̄e ſalutis inimic⁹ ꝓpr̄ Iſaie p̄ꝺicatōez Ecce x̄go ꝺciplet ꝛc̄. vt ꝺeciplat euz q̄ in ſapia ſemp extollit̄. Je q̄ appr̄ehēdit ſapientes i aſtutia eoꝛ oꝛdinauit:vt i ꝺeſponſatiōe puella Joſeph a ſacerꝺotib⁹ traderet̄. Deſponſatio aūt z cuſtodia x̄ginitatis extitit:z obſeruātis x̄gines ꝺceptō.ergo hec ꝺeſponſatio facta fuit vt hoſtis humani gñis decipet̄. Et adeo hec bene dicta icarnatio occulta fuit:vt ait Bernar:ꝺus ſupmiſſus ē q; archangelo Gabrieli excepto q oīuz rex nuncius extitit:nulli alt̄i p̄ſq̄ x̄gini fuit reuelata. Sz btūs Tho. vbi ō.mouet iſtaz difficultatē:ꝺicēs. Nōne ꝺiabolus ſciebat q; illa ſ Joſeph nupta ē x̄go erat:z bñ cernere poterat ſi Joſeph illi carnalit̄ cōmiſceretur nō q̄ vī q; ꝓpt̄ ei⁹ mr̄imoniū x̄ginitas occulteī. Et rñdet ꝺicēs q; de facto ꝺiabol⁹ cognitiōe nāli de x̄ginitate Marie x̄gis ꝓpdiſſet q̄ꝰ nupta eēt:niſi ꝺs eū a ꝺiligēti examinatōe q̄ cca iſaz erat:ꝓhibuiſſz. Si⁹ ꝺici pōt q; p miracla x̄gis poīat eā cogiſcē mr̄ez ꝺei eſſe:niſi ꝺina x̄tus eū a cogitatōne ꝺiligēti retraxiſſet.q̄re ꝛc̄. Et hec ſufficiant ꝓ p̄ſenti cōſideratione.

¶ Qualiter glorioſa virgo ſit vera lux in anima z corꝑe i empirreo celo ꝺſideratō ītia.

Tertio loco qualiter gloriosa virgo ſit vera lux in cōꝑe z anima videam⁹. Ubi tres concluſiones more ſolito ſubliīgam⁹. vz ¶ ꝓprima ꝺcluſio eſt iſta.ſi vnq̄ alicui creature ꝺata ē in celo corona: ꝓfecto x̄gini glorioſe ꝺata ē ſup oīa pulcherria. ¶ Secunda cōcluſio eſt iſta.ſi frui ꝺiuina cētia z ꝺeū ꝺidere facie ad faciez ſūma z optima res eſt: ꝓfecto in hoc x̄go gloriosa ſuprema eſt. ¶ Tertia ꝺcluſio ē iſta.ſi p cōſolatione ſcōr ꝺeus relucētia i ſua eſſētia ipſis coīcat: pculdubio virgo gloriosa ſup oēs illa conſiderat.

¶ De corona x̄ginis in celo concluſio p̄ma.

Accipe p̄mā ꝺclusionez.vz. Ubi ſeqūtur veritates.vz. ¶ ꝓprima veritas ē iſta.que ē illa corona qua beati i patria coronātur. ¶ Secūda veritas eſt iſta.ſi oībus ꝺat iſta corona. ¶ Tertia x̄itas.quomō ſuper oēs virgo gloriosa fuit coronata. ¶ Qtū ad p̄maz ꝺico q; corona ſctoꝛ ē aligd auree ſupad ditū qō ſācti aureolā appellāt. ¶ Ad cui⁹ ꝺclationē eſt p̄mo ſciēꝺū gd eſt aurea.ſecūdo gd ē aureola. ¶ Tertio an corona iſta ꝺeī ſoluz bene opantib⁹. ¶ Qtū ad p̄muz ꝺico q; aurea nihil aliud eſt q̄ gloria ſubſtantialis beatoꝛ que in maieſtate:bonitate:z veritate ꝺei fūdata eſt vñ tres aie ꝺotes reſultāt.ſ. clara viſio: firma tētio:z conſūmata z pfecta ꝺilectio. Clara viſione iformaī itellectus qui i hac vita fide illuminabaī. firma tētōe q̄ ſepe i hac vita iformabaī memoria.pfecta ꝺilectiōe voluntas q̄ i hac vita i ꝺilectione ꝺei z p̄rimi tepide mouebaī: perficitur. Clara viſio inquit ¶ Ricardus de me
ꝺia villa eſt quidam habitus luminoſus in in-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝛellectu:quo eleuaꝫ ad deū clare videndū:sicut
ti est ꝑmo Cor'.15. Uidem⁹ nūc p speculū i enig
mate:tunc facie ad faciē.Dilectio pfecta ꝛ con
ſūmata est diuine bōitatis pfecta fruitio. Frui
tio autē vt idē Ricardus ꝛ coiter oēs aiūt:est
ſūmo bono clare visio pfecto amore inherere
ꝑpter ſeipm. Uel pōt dici qō est pfect⁹ charita
tis bitus q̄ aia fruit ipo deo:vñ dicit Ricard⁹
in.4.di.49.vbi hec mā vētilaꝫ q licet de⁹ in
gloria sit btor ꝑncipale obm:nihilomin⁹ reliq̄
vt illi ꝺiuncta videāt ad gloriā substātialeꝫ pti
nere.vñ de pfectione charitatis ē diligē deum
ꝑpē ſeipz:ꝛ oēs ꝟtutes illi cōnexas. Itē buanı
tatē xp̄i vt illi ꝺiuncta. Itē oēs beatos inq̄tuz
amorosissimo dei amore pleni sūt:ꝛ vnū corp⁹
collegij a deo ꝛ in deo ꝺstricti ꝛ colligati. Firma aūt tentio ē sempiterna securitas inamissibil'
dignitatis.Dicit tñ Ricardus q firma tētio a
duabus ꝓcedētibus nō est distincta qz ſm pa
piā tenere nihil aliud sonat q̄ hr̄e vel possideꝛ
Sz meli⁹ ē dicē q ꝑprie loquēdo firma tentio
sit habitus gdā quo itelligentia ꝛ volūtas sūt
pfecte securē ꝺ tentōis ꝑpetuitate. Inde Augl.
ſz.de trini.c.8.ait. Impossibile ē aliquez eē bea
tū nisi sit securus de sue btitudinis ꝑpetuatōe
Et dicit dñs Bona.in.4.q isti tres habit⁹ sūt
inuicē adeo cōnexi ꝛ ꝺiuncti.vt qcunq; pfecte
videt:pfecte amet ꝛ pfecte possideat.Et hoc ꝺ
ꝑmo. Octuz ad ſm dico ſm Ricardū. Tho.
ꝛ cōiter oēs in.4.di.49.q aureola est qꝺdam
gaudiū de opibus a se factis rōne excellentı vi
ctorie.naz pugne debeꝫ corona.2. Tbi.2. Nō co
ronabit nisi q legittime certauerit.ergo vbi ē
ſpecialis ratio certaminis ibi ꝺz esse specialis
corona.sed in alijs bus opib⁹ est specialis ratio
certādi:vt videbit in ſa ꝟtate.ergo ꝑ alijs alı
quā debēt hr̄e coronā.ꝛ hec vocatur aureola.

Octū ad ꝯtiuz ꝺico q soluz añ opantibus:et
nō tm̄ bene opari opantib⁹ ꝛ volentib⁹. vnde
si vnus appeteret mori ꝓ xp̄o ꝛ martyr fieri:si
cut de beato Martino legit ꝛ cū illo bono ꝓ
posito ꝛ i gr̄a dei moꝛiꝛet :nō tm̄ aureola coro
naꝛet.Sz inges qꝺ ergo ꝑmiū ꝺabit tali volū
tati?Dico:q ꝺabit ꝑmium qꝺ ꝺr̄ palma. vnde
de beato Martino cantat ecclesia.quez si gla
di⁹ ꝑsecutoꝛis nō abstulit:palmaz tm̄ martyrij
nō amisit:ꝛ sic ꝑz ꝑma ꝟi. Octuz ad ꝓaz ꝺico
q tria sunt gn̄a boium qbus aureola ꝺar̄ siue
corona.vz.ꝟgines:martyres:ꝛ doctoꝛes: ꝟginibus qz vicerūt carnē.martyrib⁹ qz viceruntı
mundū.doctoꝛibus qz vicerūt ꝺiabolū. Quilı
bet.n.hoꝝ in signū victorie xp̄o ꝺona obtulit.
ꝟgines carnē ꝑpriā incoꝛruptā ꝛ scām.martyꝛ
es sustinentiā mortis p acerbā penā.doctoꝛes
ꝛ ꝑdicatoꝛes ꝛ sacti ꝺsciſſoꝛes vetā fidei doctri
nā ꝛ pplꝝ ꝺuersionē. Ratio igit̄ q̄re ꝟginib⁹
corona ꝺar̄ est ꝓpē victoriā carnis.qm̄ vbi est
ꝑcellēs rō victorie ibi ꝺebeꝫ aliq̄ specialis co
rona:ſz p ꝟginitatē excellēs victoria habeꝫ cō
tra carnē:ꝺ quā ꝺtinue bellū gerit:vt patet ad

Hal'.5. Ergo vincētibus carnez ſpeciat corona
debeꝫ. Nō tm̄ ſm btm̄. Tho.in.4.di.49.q vir
ginitas cōtuz ad suū matiale.ſ.inq̄tū nobis na
scit a nā:qz a natura oēs ꝟgines sum⁹ nō babz
meritū aureole:ſz solū cōtuz ad suū esse form̄a
le qꝺ est ꝓpositū firmū nunq̄ expiēdi ꝺelecta
tiones carnales ꝓpē deū ꝛ hoc venit ex munē
gr̄e dei:siue illud ꝓpositū fuerit voto firmatū
siue nō.Sz hic ponam⁹ duos casus. Prim⁹
ē iste.vnus vl vna firmit̄ ꝓposuit seruare ꝟgi
nitatē ꝓpē deū:ſz tñ in ꝓcessu tēpis penituit se
illū hūisse ꝓpositū.hic moꝛit̄ q̄rit̄ an aureolā
pdat.Dicit btūs Tho.q ſi ꝺrit̄ est de malo ꝓ
posito ꝛ carnis integritas remanserit:aureolā
nō ꝑdit:qz ꝟginitas mētis recupari pōt:vt ex
ꝑsse etiam ꝑbat.in.4.di.33. Inde Augl.sup.ꝑz
Quid prodest inquit integra caro mente cor
rupta:melius est humile coniugium q̄ super
ba virginitas.hec ille.Sed ponamus q carnis
virginitatem perdat: nunquid posset deus
carnis integritatē restituere? Audi beatū Hier.
ad Eustochiū scribētez. Audacter igt loquar:
cum oia possit de⁹:ſuscitare ꝟginē nō pōt post
ruinā.valet.n.liberare de pena:ſz nō vult coro
nare corruptā. Hec ille. Secūdus casus ē qꝺ
de illa pater Ambrosi que violenꝰ oppꝛssa ꝟgi
nitatē cānis amisit.nūqꝺ coronā ꝑdi?Dico ſz
beatum Tho.ꝛ Ricardū i .4.di.49.q siue ꝓ
fide siue ꝓ quacūq; alia causa violēter virgo
corrūpit: nō ꝑditur aureola: dum tñ ꝓpositus
firmiter maneat:nec illi actui oino cōsētiat.qa
nō pōt corpus corrumpi.ſ.quo ad meritū vel ꝺ
meritū:nisi de cōsensu mētis.32.di.5.c.non pōt
ꝛ ideo mēte incorrupta ꝺurāte carne violēt cor
rupta:nō ꝑdit meritū.32.q.5.c.magis timeam⁹.
Nota tamē q ꝺifferētia ē inter corruptā violē
ter ꝓ fide:ꝛ ꝓ alia causa.qm̄ que ꝓ fide corrū
pitur meritū ei duplex ꝓparat. Inde ſacta Lu
cia ꝺixit.Si me inuitā violari feceris mihi ca
stitas duplicabit̄ ad coronā.non q duas habe
at ꝟginitatis aureolas:ſz ga duplex ꝑmiū ꝛpō
tabit.vnū ꝓ ꝟginitate custodita.aliud ꝓ iniu
ria quā ē passa.ꝛ hoc ad genus martyrij ꝑtine
bit.si tñ ꝓ alia cā corrūpat meritū ꝟginitat⁹ nō
ꝑdit martyr tñ nō est:nec coequabit̄ ꝑme cō
rupte i multis ꝺonis. Et si ꝺicis o paꝛ:ꝛ vidue
q̄ multā carnis tentationē patiuntur ꝛ carnez
vicūt:qd repoꝛtāt?Ꝺic beatus Tho.vbi ꝑ.qc/
qd sit de pugna carnis:qm̄ possibile ē viduam
aliq̄ magis tentari q̄ ꝟginē.Certū tñ est q ꝑ
fectioꝛ ē victoria virginū q̄ viduaꝝ.qm̄ pfec
tissimū victorie gen⁹ est nūq̄ cecidisse.Corona
autē nō debeꝫ pugne:ſz victorie de pugna.ſꝺo
ꝟginib⁹ coroa.i.aureola nō viduis ꝺar̄.Quid
aūt repoꝛtent:ꝺr̄ ſz Bona.i.4.di.vt.ꝑ.q ꝛpoꝛ
tāt sexagesimū.fquo numero sex vicib⁹ numeꝛ
rus denari⁹ repit:vt sex opa oñdāt i qbus vi
due vere se exercere ꝺebēt.vz.reddere vicez pa
rentib⁹:instare orationib⁹:filios educaꝛ si ha
bent:pauperes hospitio acceptare:scoꝝ pedes

lauare:ꝛ tribulatiōz sustinētib⁹ subministraꝛ:
Hac tamē nostra etate:qm̄ ꝺies mali sūt cū ma
gna prudētia talia exercēda sūt. Quāta aūt ꝺi
gnitas sit cōseruāde castitatis:oñdit in collati
onib⁹ scoꝝ patruz ꝑmaxime in ꝺuobus ꝺictis.
Primuz ꝺictū ē.maius miraculuz ē ꝺe ꝑpa
carne fomitē luxurie eradicare q̄ imūdos ſpūs
ꝺe coꝛpib⁹ alienis expellere. Secūduz ꝺic
tuz ē maior ꝟtus ꝛ sublimior gratia ē i ternā li
bidinē carnis extīguē q̄ negtias demonuz ex
trisec⁹ irruētes signo ꝺn̄i ac ꝟtute altissimi po
tētia subiugare.hec ibi.Et hec ꝺicta sint q̄tuz
ad coronā ꝟginū. Nunc rōnez videam⁹ q̄re
martyrib⁹ corona siue aureola ꝺeꝫ.Ubi notā
ꝺuz ē ſm btūm Tho. vbi ꝑ.q sicut pugna que
ꝺā ꝺ interiores cōcupias ineſt ſpiritui ita et q̄
ꝺaz pugna hōi ineſt ꝺ passionez illatas exteri⁹
Et sicut victorie carnis ꝺebetur trūpbus:ita
ꝛ victorie passionuz exteriuz. Inter oēs autez
passiones illatas exteriꝰ ꝑcipuū locū moꝛs te
net.sicut inter oēs passiones interiores ꝑcipuuz
locū tenēt venereoꝝ cōcupiſcētie. vt ait Aug⁹.
Inter ꝺuriora certamia ꝺuriora sūt certamina
castitatis.ꝛ ideo sicut ꝑ victoria passionū iſtioꝝ
carnis ꝺebeꝫ coꝛona:sic ꝛ ꝑ victoria passionuz
illataꝝ exteriuz.quarū ꝑcipua ē moꝛs ꝑ gl'oſo
xp̄i noie. Tria.n. vexꝫ martyrē efficiūt: volūtas
prompta:cā iusta .ſ.ꝑ xp̄i fide:ꝛ acerba pena.
Mat.16.Qui vult veniꝛ p⁹me abneget ſemet
ipſū ꝛ tollat crucē ſuā ꝛ ſeq̄tur me.Sz h q̄runt
ꝺuo pūcta.Primū ē.ponāus q ge ꝑpē fidē vul
nus mortale acciꝑat vt ſupuiuat:ē ne martyr?
ꝺicit btūs tho.q sic sic ꝑz ꝺe btā Cecilia que tri
ꝺuo supuixit.ꝛ ꝺe multis sanctis q in carcē de
functi sūt.Sz ponāus q vuln⁹ nō fuerit moꝛ
tale:tñ ex illo ꝑpē negligētiā moꝛtui sūt:nunqd
aureolā bñt?Quiꝺā ꝺn̄t q nō.qz ex eoꝝ icuria
ꝛ negligētia moꝛtui sūt.Btūs Th.ꝺicit q si fu
erit negligētia q̄ culpā mortalē ꝺucat:aureolā
nō merent :ſz si nō totalis aut aliq̄lis fuerit:q̄
cūcunq; paruā negligētiā habuerit:illā nō ꝑ
ꝺūt.vñ q̄rūdā sctoꝝ martiria i eccl'a celebrant
qui i carcē moꝛtui sūt aligbus vulneribus lon
ge añ susceptis:sic ꝑz ꝺe Marcello papa. Unꝺ
ꝓ regula accipe q ſige ꝓ fide xp̄i siue imediate
siue p⁹ aliq̄ vulnē puo vel magno libent ꝛ vo
lūtarie ſuscepto moꝛiꝛ:ille martyr ē:ꝛ aureolā
mereꝫ:ſz si ifinitas iiurias ꝛ percussiones būs
set nec tñ moꝛtu⁹ ē:nō est martyr.sic ꝑz ꝺ beato
Silluestro de q̄ nō solēnizat eccl'a sicut ꝺe mar
tyre.qz in pace vitā finiuit:q̄uis ꝑ xp̄o aliōs pe
nas ſustinuerit.hec beatus Tho. Idē premiuz
ꝺsequūt q rē publicā ab hostiū ipugtōe ꝺefen
ꝺunt:q xp̄i fidē conūpere molīūt:ꝛ i tali ꝺefen
ſione moꝛiūt. Intellige si sint ſine pctō mortali
qa martyꝝ pctm̄ mortale nō pugt.vt ꝑz.90.di.
.c.neq; cū glosa.ꝛ i.q.i.c.vide.ꝛ ibi per Joā. Et
hoc ꝺe p⁹ puncto. Scōus pūctus ē qꝺ ꝺō de
inocentibus ꝓ xp̄o occisis:habuerūt ꝛ ipsi co
ronā?Ꝺicit btūs Tho.vbi ꝑ.q qꝺā ꝺixerunt q

sic qz ꝺina ꝟtute fuit i eis vsus rōis accelerat⁹
sicut ꝛ ioāni baptiste adhuc exīstenti i vt̄o ma
tris.Alij ꝺicunt q fuerūt martyres actu et nō
voluntate.ꝺistinguit.n.triplex genus martyꝝ
videlicet martyr volūtate tm̄.vt Joānes euan
gelista ope tantū:vt inocētes. volūtate ꝛ opere
vt Stephanus ꝛ alii multi.Et hoc videtur ſēti
re Bernardus qui hāc ꝺistinctōez ponit. Uera
tamen opio ē q nō ptingit ad pfectā rōez mar
tyrij.ſz aliqd martyrii bñt ex h q ꝓ xp̄o passi sē
Et ideo ꝺicit btūs Tho.q sicut nō pfectā rōez
martyrii bñt:sic ꝛ aureole pfecte rōez non bñt:
ſz solū ſm q̄ndā pticipatōez:inq̄tū.ſ. gaudēt se
i xp̄i obsego occisos fuisse:sicut et pueri decē
tes cū baptiſmo aliq̄ gaudiū bēbunt de in
nocentia ꝛ carnis itegritate.Et hec ſpfficiāt q̄
tū ad coronā scoꝝ martyrū. Nūc de sanct⁹ p
ꝺicatoꝛib⁹ rōez videāus.vbi nodū ꝑz btūs Tho:
vbi ꝑ.q sicut ꝛ victoria carnis p virginitatez ꝛ
ex victoria mūdi per mortē:ita ex victoria ꝺia
boli p fidē ꝑdicatā mereꝫ aureolā. ꝑdicatoꝛes
.n.nō solū a se ꝺiabolū expellūt ꝛ vincūt:ſz etiā
suis scis ꝑdicatōibus ab aliis supare ꝺocēt.Et
audi nobile ꝟbū ꝺei doctoꝛis. Nec ē ꝺicēdū in
quit vt qꝺā aliūt q aureola tātū prelatis ꝺebeꝫ
gbus ex officio ꝑdicare icūbit ꝛ ꝺoceꝛ:ſz gbuscū
qz qui licite būc actū exercēt nec ipſis ꝑlatis ꝺa
tur nisi actu ꝑdicēt:ſz ex officio ꝑdicare tenēāt
q:corona nō ꝺebeꝫ habituī:ſz actuali pugne.2.
Tbi.fo. Nō coroābit̄ ꝛc.Et i fine h⁹ qōti sic ait
cū ꝺr̄ q ꝺoctrine ꝺebeꝫ aureola:itelligendū est
ꝺe doctrina q̄ ē ꝺe ptinentibus ad saluteꝫ p quā
ꝺiabol⁹ a coꝛporibus boiuz expugtur sic ꝑau
lus ait.2.Coꝛ.x. Arma militie nre n sūt carnalia
ſz spūalia. Siqs aūt ꝑdicaret ꝓpē pōpā ꝛ seculi
famā:aut ꝓpter ꝺignitates acqrendas: amē ꝺi
co vobis recepit mercedē suā.qre ꝛc.Et h iussi
ciāt pro secūda ꝟtate. Octū ad ꝯtiā ꝟi.ꝺico
q ꝺe corona ꝛ aureola virginis plures sē modi
ꝺicendi.Quiꝺā aiunt q ꝟgo glosa ꝓ virgitat⁹
ꝑmio nō būit aureolā:vt aureola ꝓprie accipiē
quoniā talis coroa ꝺebeꝫ pugnātibus ꝺ carnem
ꝛ vincentibus:ſz ꝟgo glosa nullam carnis pu
gnā būit:ꝛ ꝓ oñs nec victoriā:ſz būit alia ꝺ mia
vt mīez dei decet. Alij ꝺicūt q licz ꝟgo carnis
pugnā nō senserit tñ aliquā pugnā būit.nō sen
ſit aūt illā ex vehemētia ꝟtutis ꝛ charitatis p
quā caro rōni subdita erat:ꝛ sic talis pugna q̄
ꝺāmodo insensibilis erat. Ista opio falsa ē: qm̄
ꝟgo imunis ab oi fomitis iclinatiōe fuit:vt te
nent coīter oēs:ꝛ oñdit magr̄ in.3.di.3. ꝛ ꝓ oñs
i ea nō fuit talis pugna:cū ois talis ex fomitis icli
natione ꝓueniat:vt receptatio q̄ fit a carne sī
ne pcto eē nō possit:vt ꝑz ꝓ glosaz sup illud.2.
Cor'.12.Datꝰ ē mihi stimul⁹ ꝛc. Jō est ali⁹ mo
dus ꝺicēdi q ē bti Tho.vt.ꝑ.q ꝟgo glosa ꝓ
prie aureolā būit:vt in ꝑ alijs mēbris ecclesie
ꝺformareꝫ in qbus inueniꝫ aureola. ꝛ Quis n̄
babuerit pugnaz ꝓprie carnis habuit tamē pu
gnā p tentationē hostis q nec et⁹ ipſz xp̄m reue/

Universidad de Deusto
Biblioteca

ritus fuit: vt ps Math. 4. c. Sed certe iudicio meo nō saluat rōnez aureole ꝓpie date i ꝑmiū ꝓ ẏginitate. cū talis corona debeat ꝓ victoria carnis: vt supius dictū est Ideo dico q ió dat ei aureola ꝓ victoria carnis: nō quā būit: ſz habuisset nisi scificata z ab oi culpa ꝑseruata fuisset. Simile dicē possumus de inocētibus q eis vere debeť aureola ꝓ victoria volūtaria martyrij: nō quā tūc baberent cū carerēt rōnis vsu ſz quā habuissent si vixissent. Dicas tū vt placz Sufficit q si cuipiaz gloriosa data ē corona q ẏgo sup oēs excellit. fuit nāqz z ē coronata corona ẏginū. qz ipsa est regina oiuz ẏginuz. Est coronata corona martyrū: qz ipsa sūme corpoř z mēte passa ē. Est coronata corona ꝑdicatoꝝ: qz in ipsa sola remansit filij sui fides. Inde. ps. de ea cātat in spū. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circūdata varietate. Et Jo. Apoč. 12. c. de ea ait. Mulier amicta sole z luna sub pedib⁹ eius. ꝗs auctoritates deo duce i sermōe sue assumptionis exponemus. Et hec sufficiant ꝓ presenti conclusione.

¶ De fruitione ẏginis in pria ꝛcio ſa:

Accipe ſaz ꝛcionez. vz. Si frui dīna essē tia z deū videre facie ad faciez sūma et optima res ē: pfecto i hoc ẏgo gloriosa supma ē. Ubi tres ingram⁹ ẏi. vz. ¶ Prima ẏi. est ista. vtz ẏgo gloriosa deū intuitiue videdo euz cōꝑhendat. ¶ Secūda ẏi. vtz iferiores a ẏgine clarius deū videāt vn⁹ alīo. s. ¶ Tertia ẏi. an ẏgo clarius oībus videat. ¶ Ad tū ad ꝓmaz dico ꝓmo q cōꝑhendē vt vis vocabuli sonat est sīc totū prehēdere. i. capere. ita q nō sit maior cētitas cōprehēsi cē cōprehēdētis: sicut dicim⁹ de ꝛcento z ꝛtinēte. ¶ Secūdo dico q essentia dei est infinite virtutis: aliť nō esset ds ¶ Tertio dico q virgo cuis esset maī dei: tī creatura dei est z finite virtutis. ¶ Unc dico ad veritatem q cum dei quantitas virtutis sit infinite: z glibet intellect⁹ z oculus corpalis sit finite ẏtutis: q gloriosa ẏgo lz clarissime vltra oēs: vt videbit i tertia ẏitate deuz videat: tamen nequaquā ipsū cōprehēdit: nisi cōprehēdē accipiat largo mō. ꝓ ipsa felicitate: sīc ait apl⁹s. i. Cor. 9. Sic currite vt cōprehēdatis. Unde accipe istā regulā q ẏgo gloriosa totā dīnaz essentiā videt. qz ipsa ē indiuisibilis. tī nō totaliter: ita tī intellige istud totaliť. nolo. n. dicere q sit aliqs modus in deo quē nō videat neqz q sit aliqs modus in intellectu ẏginis q nō ꝑuertatur ad deū: ſz sic itelligiť q mod⁹ quo ipsa ꝑuertiť ad deū cognoscendū: nō est eālis mō quo deus ē cognoscibilis. Quādo ģ dico cētia dīna nō totaliť vī a ẏgine: b aduerbiū totaliť nō dicit modū videndis absolute: neqz moduz absolute rei vise in se: ſz modū videndis p cōparationez ad rem visaz: ita q b aduerbiuz totaliť determinat ipsaz visionē ꝑm q cōparat videntes ad visuz. z b voluit itelligē Aug. i li⁰ de videndo deū: cuz ait: Dei plenitudinē nō solus oculus corpis: ſz nec ipsa mēte gſcģ aliqn cōprehendit. Et Damascenus li⁰ p⁰ ait. Incōprehēsibilis ē bi ſba bis qui dīne credūt scripture: z fortificať rōne. naz oē qđ totaliť cōprehēdit aliqd ē maius vt eālis illi ſz nullus itellect⁹ creat⁹ ē maior deo: vt eālis ģ nō pōt ipm totaliť cōprehēdē. Et sic ps q visio que causať ab eēntia dīna i intellectu creato nō mensurať ꝑm modū infinituz: q ē ipse⁹ essentie ꝑm se: ſz ꝑm modū q intellect⁹ ptingit ad b q ipz pficiať. ģre ꝛc. Et sic ps ꝓma ẏi. ¶ Ad tū ad ꝓmaz ẏi. dico q sicut intellectus possibilis p itellectū agētez fit cognitiu⁹ rez naliuz cognoscibiliū: qz itellect⁹ est sicut qđaz lumen irradians itellectū possibilē: vt itelligat res nāles vt ps. 3. de aīa: ita lumē glorie i patria supaddituti ẏtuti itellectiue irradiat itellectū ad videndus dīnaz cētiaz: z ió cū istud lumē ꝑm magis z min⁹ ꝑticipet a scīs ꝑm q eoꝝ merita ꝓcesserūt i vita: necesse ē vt vn⁹ alio dīnaz essentiam clari⁹ intueať. Ad aūt i lumie glorie dīnaz essētiā videam⁹: audi ꝓbaz. In lumīe ingt tuo videbim⁹ lumē. Ad aūt ꝑticipet ꝑm magis z minus: audi eplam. i. Cor. 15. Sicut stella a stella differt in claritate: sic erit resurrectio mortuorū. claritas aūt corpis claritatē videbit mētia. ģ qdaz clarius videbūt dīnaz cētiā. Itē boies assumūť in gloria ꝑm sortē angelo⁹ q corruerūt ꝑm totā theologiaz: ſz suplores angeli clarius deū videt ꝗ inferiores ꝑm Dionysiū ꝺ celesti hierarchia. ģ z boies qdā clarius videbūt dīnaz essentiā tī intellige q nō erit i vno tenebra aliq: imo glibet clare videbit: ita q mod⁹ videndi me⁹ mibi erit clarissimus q possit ieſse mibi: z ita tuus tibi: z sic ꝺ aliis. tī cōpando postea lumē glorie vt ꝑticipatū ab b: z vt ꝑticipatū ab illo: erit tūc disparitas: nō ꝓpē defectū obi qđ est dīna cētia: nec ꝓpē defectuz lumis glorie qđ ꝗtum ē in se: est maxime latitudis: ſz b ꝓuenit ex diuersa dispositōe capacitatis bumane ģ causata ē ex diuersa dispositōe meritorū. ģre segť q illō aduerbiū magł. s. i hac ꝓpōe vnus magis clare videt dīnā cētiā: nō determinat dīnā cētiā. qa vt sic nō ē dķa: ſz determinat modū ex pte videntis. ¶ Ad tū ad tertiā ẏi. dico q sic. z boc ꝑmaxie triplici rōe. ¶ Pria rō dicitur meritoꝝ vbtas. ¶ 2ª pē ģtie fertilitas. ¶ Et ertia pē loci sublimitas. ¶ Pria dicit meritoꝝ vbertas. vñ arguať. Quāta fuit opa meritoria tāta ꝺz eē merces. qa vnusqsqz suā mercedē accipiet ꝓut gessit i corpe suo sive bonū sive malū. z ió xp̄s discipul⁹ ait. Gaudete z exultate: qm merces vra copiosa ē in celis. Sap. i. Reddet deus mercedē laboꝝ suoꝝ. pē Labores manuū tuarū. qa mānducabis: btūs es z bñ tibi erit. ſz ẏgo gl̄osa pfectiora opa meritoria oībus būit. ģ super oēs fuit pfecte btā. in vera āt btitudie pōt clara visio: vt dīcīus i alla ꝛcio. ģ ipsa clarius oībus deū videt. ꝓbo minoreꝫ. plus. n. meruit gl̄iosa ẏgo i vno solo ꝺsu s. ꝺceptōis filij dei ꝗ oēs creatuř sive sint angeli sive boies. Quid enīz ipsi ex suis bonis actibus meruerūt vltra ꝗ gloriam felicitatis eterne ſcōz eorum diuersos gradus: ſz ẏgo gloriosa in illō solo bumillimo sensu. ecce acila dn̄i: fiat mibi ꝑm ẏbū tuū meruit primatū oībus mūdi dn̄m: sceptrū regni plenitudinē oiuz gtiaꝝ: oiuz ẏtutū: oiuz donorū: oiuz btitudinū. oium fructuū spūs. Ad sit pōta celi. stella mar⁹: mī mie: z qđ oia excedit q est mī dei. ģ ró q sup oēs nō debēt premiari?

¶ Scda rō ꝺr gtie fertilitas. vñ arguať sic. Ad ta fuerit gtia aīe in patria tāta erit lumis gl̄ie participatio. ſz ẏgo fuit vltra oēs tā in mūdo ꝗ in patria plena gtia. qz ceīs per ptes. in Maria aūt tota se infudit gtie plenitudo. vt Piero. ait ģ debuit z ꝺz virgini dari vltra oēs lumis gl̄ie plenitudo. ꝺña nō. z maiō ꝓbať ex dcīs i ꝑcedēti ẏitate. qm̄ ita lumē gl̄ie ifundit ē: sicut ē ꝑparatio subiectoꝝ ꝛc. minoꝝ ꝓbata ē ģ ꝛc. Tunc vlē Virgini accōmodať lumis gl̄ie plenitudo supoēs creaturas. ģ segť q ēt vltra oēs creaturas clari⁹ deū videat: z ipso fruať ꝑfecti⁹. ps ꝺñtia qz ita clare cernit ꝺs sicut accōmodať lum̄ gl̄ie z per boc dīcius i ꝑcedēti ẏitate q vnus sanctus clarius alio deū videt. ¶ Tertia rō ꝺr locī sublimitas. dicius. n. ex ſnia bti Dionisij ꝺ angelica hierarchia q ꝗto vnus āgelus z vna aīa altioꝛ fungiť loco: tāto clarius deū videat: sed virgo gloriosa altioꝛ ē oībus. qz exaltata ē sup chozos angeloꝝ ad celestia reg: cantat eccl̄a. ģ ipsa clarius deū videt. Audi bz Piero. gd ꝺ ẏgine dicat. Eleuať ingt sup oēs chozos āgeloꝝ vt possit spēm vultūqz videntis saluatoris quem amauerat ꝺcupierat ex toto ꝺsiderio cordis. audi Aureliū Aug. Marie inquit aīa claritate fruiť xp̄i: z gl̄osis e⁹ ꝺspectibus sp pñs: sp ꝺspiciēs: sp videntes inestimabiliť pascit ꝛc. Audi z gl̄osū Bernardū. Profundissimā ingt dīne sapie vltra ꝗ credi valeat penetrauit abissum z ꝗtū sine personali vnione creature ꝺditio patet. luci illi inaccessibili videt imersa. bcc ille. ģ re ꝛc. Et bec sufficiāt ꝓ pñti ꝛcio.

¶ De ꝺsideratōe idearū conclusio tertia.

Accipe tertiā ꝛcionē. vz. Si ꝓ ꝺsolatōne scōrū de⁹ relucētia i sua eēntia ipsis cōmunicat: pculdubio ẏgo gloriosa sup oēs illa ꝺsiderat. Ubi tres iquirāus ẏi. vtlz.

¶ Pria ẏi. ē. vtz virgo nūc i patria existens in aīa z corpoꝛe videat deū oculis corpeis sīc videt oculis spūalibus. ¶ Scda ẏi. ē. an virgo gl̄iosa videndo deū videat oia relucētia i eo. Tertia ẏi. ē. an virgo reuelet aliqb⁹ de iferioribus spiritib⁹ ꝗ in eēntia dīna cernit. ¶ Ad tū ad primā veri. dico q ꝓ se z imediate: nec ẏgo: nec aliquis scūs deū oculis corpis videť pōt. Et boc ꝓbo sic. nā si a sensu remoueat id qđ ꝓuenit sensui ingtū sensus nō erit sensus. Et sīr si a visu remoueat id ꝑm qđ ē visus nō erit āpli⁹ visus. cū ģ sensus ingtū sensus ꝑticipat sensibilia cōmunia ꝓ se: ut magnitudinē: motū: numerū ꝛc. vt ps ꝺ de aīa. Et sensus visus ingtū talis sensus ꝑticipat colorē. ipossibile est q sensus ꝑticipat aliqd qđ nō ē magnū: nec visus ꝑticipat aliquid qđ nō ē coloratū: ſz i patria ē idē visus et idē sensus: qđ bic in via: lz pfectioꝛi mō tī ſz eādē rōne formalē: ģ in patria deū ꝓ se nec oculus corporis: nec aliqs sensus corpis deū vidt. Uirgo āt gloriosa bz in patria idē corp⁹ quod būit i mūdo. ģ ipsa deū ꝓ se videť nō pōt. Pōt tī videri ꝺs oculis corpeis p accīs. videť. n. p accīs est videť aliqd quod ē ꝺiunctū ei qđ est ꝓ se uisibile sicut dicius video boiez viuē. qz video corpus qđ est sensibile p se moueri. z sic aniam videns qz corpus videns. sīr oculi virgis z aliox scōrū vident deū p accīs. qz videt gloriosū xp̄i cōpus qđ ē sensibile p se sub q ē ipsa ꝺnitas. quia xp̄s deus z bō ē. Et quo segť q aia ẏgis pfecte brificať i ꝛtēplando dīnaz eēntiā. z corpus i ꝛtēplādo corpus sui dilectissimi filij. Et bac rōe dixit Aug. deū boiem factū eē: vt bō itus z exitus pascua inueniret itus in contēplatione creatoris. extra in humanitate saluatoris. Hec omia etiā ponit beat⁹ Tho. in ſnia. in. 4. dis. 49. Sz ꝺtra inges pater Ambrosi. audi exp̄sse Job. 19. qđ dicat. Scio igt q redemptoꝛ meus viuit: z i carne mea videbo deū saluatorē meū ꝛc. Itez z ipse de se ait 39. ca⁰ dicēs. Auditu auris audiui te: nūc aūt oculus meus videt te. sed oculus glorificat⁹ maioris ē ẏtutis ꝗ nō glorificatus ģ in pria deū videre poterit. Itē que ē differentia corpaliū ad incorpalia cadez ē cōuerso. ſz oculus icorporeꝰ corpalia videre pōt. ģ oculꝰ corporeꝰ icorpalia. z p ꝺñs deū q ē sūme icōporeꝰ. Dico aīa mea q oēs auctoritates q̄ dicūt ō um vidisse vel videre: itelligūť de oculis spūs: z nō carnis. de qb⁹ oculis logť apl⁹s ad Eph. i. Illumiatos habē oculos cordis vr̄i. ¶ Ad rōnē dico q sīlitudo ñ tenet quo ad oia. si. n. oculus corporis haberet vim z dispositiones ad videndū spūalia sīc oculus spūalis ad videndū corpalia sīlitudo teneret. sed nō sic est. qm̄ materialitas ipedit oculū corpalē. ſz oculū spūs ñ impedit cū sit spūalis. Forma. n. ꝗto est māgis abstracta. tāto magis ē cognitiōis ꝓncipiū. z ió quādo ē i mā nullo mō ꝑt ē cogniatiōis ꝓncipium. Ex quo patz q materia ē impedimētuz cognitionis. z ꝓpter hoc dať intellect⁹ agēs ꝑm phos vt abstrahat spēs a mā sēsibili. vt ps. 3. ꝺ aīa. Quādoqđ ocul⁹ spūalis cū ab ipso remouea cognitiōis ipedimētū: pōt videre rem corpalē. nō aūt sic oculus corpalis: cū ꝑticipet ꝺ mā: pōt videre rem spūalē Sufficiat tibi aīa ꝓ ista ẏitate. ¶ Ad tū ad ſcūdā ẏitatem dico q btūs Tho. ꝑma pte. q. 12. artic⁹ 2. breuiter bāc cōnezitātem. Et breuiť dic. cū oia que sūt in dīna cētia relucētia nō videať singula p singulas sīlitudines: ſz oia p vnā eēntiā dei: necesse ē vt beati singula simul videāt z nō succ̄siue Et reuera multi arguunt contra istud dictum ostēdentes q succ̄siue possunt aliqua videri. quia si nō certum est q ꝑiret reuelationes z illuminationes angelice: z multa alia incōuenientia. Propter ea egoipse legens eundem in. 4. sniarū. di. 49. in

nota istam primam veritatem ac ẏgine gloriosa nec aliam dnī de Jn carnahoe.

Universidad de Deusto
Biblioteca

hac qōne:iudicio meo'sanius loquit'. ⁊ ponam ꝓba eius ad lr̄am. ℟ndendo igit ad qōez post q̄ duo dicta dixit:rn̄det ad ꝓpositū. ℣ Primū dictū ē.nulli dubiū q̄ itellect⁹ dinus intelligit oia q̄ relucēt i dina essētia:psentia:pterita:⁊ futura. ℣ Secūduz dictū ē b̄ ⁊ sunt ꝓba eius ad lr̄am. Impossibile ē aūt q̄ aliqs itellectus creatus cognoscat oia videndo dinaz eēntiā q̄ deus pōt facē. Et rō:q: q̄to aliq̄ ꝑncipiuz pfectius cognoscit:tāto plura sciūt in ipso.sicut in vno demōstratiōis ꝑncipio ille q ē pspicatioris ingenij plures ꝛcl̄ones videt q̄ alⁱ⁹ q ē ingenij tardioris Cū ergo q̄titas dine potētie attēdat ꝼz ea i q̄ ipsa pōt:si aliqs itellect⁹ videt i dina essētia q̄ oia ds pōt facē:eadē eēt q̄titas pfectiōis itelligēdo q̄ est q̄titas dine potētie i ꝓducēdo effectus:⁊ ita apphēdēt dinā eēntiā qō ē ipossibile oi intellectui creato. Illa aūt oia q̄ de⁹ scit notitia visiōis:aliqs itellect⁹ creat⁹ cognoscit i ꝓbo.s.aia xp̄i:vt i.3.li.di.14.dictū est. ℣ Mō segī ad ꝓpositū:⁊ sic ait.ſz de alijs videntibus dinaz essentiā ē duplex opio. Quidā.n.dicūt q̄ videntes dinaz essentiā:vidēt oia q̄ deus videt scia visiōis:ſz b̄ repugnat scōz dictis q̄ ponūt ãgelos aliq̄ ignozare:q̄s tn̄ cōstat ꝼm fidez oēs deū p eēntiā vidē. Et iō alij dicunt q̄ alij a xp̄o q̄uis videāt deū p eēntiā:nō tn̄ vidēt oia q̄ ds videt:eo q̄ essentiā dinā nō cōp:ehēdūt.nō.n. est neciuz q̄ sciens cāz sciat oēs effect⁹ ei⁹:nisi cām cōp:ehēdat:q: nō cōpetit itellectui creato ⁊ iō vnusq̄sq̄ deū videntū p essentiā:tāto plura in ei⁹ eēntia ꝛspicit:q̄to clarⁱ⁹ dinaz eēntiā intuet:⁊ ide ē q̄ vn⁹ pōt aliū istruere:⁊ sic ãgelos scia ⁊ aiaz scāz pōt augeri vsq3 ad diē iudicij:sicut ⁊ alia q̄ ad ꝑmiū accidētale ptinēt:ſz vltius nō ꝓficiet:q:tūc erit vltim⁹ ſtat⁹ rez.⁊ i illo statu possibile erit q̄ oēs oia cognoscent q̄ de⁹ scia visionis cognoscit. Ista ē rn̄sio eius ad lr̄az. Ecce q̄ in b̄ vltio ꝓbo se modificat:dicēs q̄ possibile erit in illo statu rē.⁊ non dicē q̄ de facto sic sit:vl̄ erit. Et ponit vnū notabile ꝓbū in rn̄sione secūdi argumēti.dicē.n. sic: exponēs illā aucītatē bti Greg.i.4.dialo. dicentis: Quid ē qō nō videāt q̄ videntē oia vidēt:er illo ꝓbo Greg.ondit q̄ i illa btā visiōe ē sufficiētia ad oia ituēda ex pte dine eēntie:q̄ ē mediuz quo vr̄:p quē de⁹ oia videt. Sz q̄ nō oia videāt. b̄ ē ex defectu itellectus creati q̄ dinā essentiā nō cōp:ehēdit. Et segī in ētia rn̄sione aliud bonū dictū dicēs. Intellect⁹ creatus nō videt dinaz eēntiā ꝼm modū ipsi⁹ eēntie:ſz ꝼz modū ꝓpriū q̄ finit⁹ ē. vn̄ nō oz q̄ ei⁹ efficacia i cog̃scēdo ex visiōe ꝑdicta amplieī i ifinitū ad oia cognoscēda b̄ ille. Et ad vltimū argumētū mirabilius dicit ⁊ clarissime.nescio q̄ pacto q̄daz latrent ꝺ hunc scūz doctorē in b⁹ passu. dicit q̄ sic. Nihil ꝓbibet dicē q̄ post diē iudicij q̄n gloria ãgelo⁹ ⁊ hoiuz erit penit⁹ ꝛsumata q̄ oēs bti sciēt oia que de⁹ scia visionis nouit: ita tn̄ q̄ nō oēs oia videbūt in dina eēntia:ſz aia xp̄i bi plene videbit oia:sic̄ ⁊ nūc videt.alij autez videbūt ibi plura vl̄ pauciora ꝼm gradū q̄ deū cognoscēt:⁊ sic aia xp̄i de oibus que ꝑ alios videt in ꝓbo oēs alios illuminabit. Apoc.xi.dr̄. q̄ claritas dei illuminat ciuitatē brōz:⁊ lucerna eius ē agn⁹.⁊ sic̄ alij supiores illuminabūt iferiores:nō qdē noua illumiatione:vt scia angelo⁹ inferio⁹ augeat ꝛtinuatiōe illumiatōis sicut si itelligat q̄ sol gescens illuminat aerē: hec ille ad lr̄am. Quō g̃ verū est q̄ btūs iste doctor vt qdā aiunt dixerit q̄ videt essentiā videt oia que sūt in eēntia.hic oñdit ꝺrium eum sentire. Sz dicē potes in istis suis ꝓbis est ipli catio.dicit.n.in vltima ista rn̄sione q̄ bti omia videbūt post diē iudicij que de⁹ videt scia visionis.⁊ postea dicit ita tn̄ q̄ non oēs oia videbūt in dina eēntia ista ꝓba implicāt q̄ oēs oia videbūt:⁊ q̄ ñ oēs oia uidebūt. Dico q̄ ābe iste ꝓpositiōes sūt ꝛe. Sēsus ꝑme ꝓpositōis ē iste: q̄ oēs oia videbūt: referendo singla singulis vt q̄ iste ista videbit: ⁊ iste ista alia videbit ⁊ sic de singulis'.ergo oēs oia videbūt.sic̄ etiaz apud vulgares dici solet.oēs boies oia sciūt:sēsus ē q̄ iste vnā rez scit:⁊ iste vnā aliā: ⁊ sic de singulis.⁊ sic bene segī q̄ oēs boies sciūt oia. Similiter secūda ꝓpō ꝓba ē.ga nullus itellect⁹ creatus aliquo⁹ scō⁹ pōt scire oia:vt patet ex ꝓbis eius. Quare satis ps̄ q̄ gloriosa ꝓgo cū altiō sit oib⁹ alijs creaturis clarius videt dinam essentiā:⁊ p q̄ns plura q̄ aliqs scō⁹. nō tn̄ oia vt ps̄ ex dictis. q̄re rē. ℣ Ūtū ad terciā dico q̄ ꝛz ex dictis i fine ꝓcedētis veritatis apparet q̄ virgo gloriosa illuminat ⁊ reuellat sact⁹ ⁊ etiā ãgelis aliq̄ q̄ nouit i dina eēntia siue i ꝓbo:tn̄ volo adducē vnā optimā rōnē q̄ fac̄ btūs Tho. prima pte.q.10.4.ar.4.dicēs. Oēs creature ex diuina bonitate ꝑticipāt vt bonū qō habēt i aliā diffūdāt. naz de rōne boni est q̄ se alijs coīcet. Et ide ē q̄ agētia nālia sit̄ itudine suā alijs trad̄ūt q̄ntū possūt. quāto igit aliq̄ agētia magis in dine bōitat⁹ ꝑticipatiōe cōstituūt:tāto magis pfectiones suas nitūt i alios trāsfondē q̄tum possibile ē. vnde ꝑetrus monet eos q̄ dinā bonitatē ꝑticipāt:dicēs.i.ꝑe.4. Unusq̄sq̄ sicut accepit gratiā i alerutrā illā administrātes sic. boni dispēsatores multiformis gratie dei.g⁹ multo magis ãgeli q̄ sūt i plenissima ꝑticipatione bonitat⁹ dine:q̄qd adeo ꝓcipiūt: subditis ipartiūt. nō tn̄ accipitur ab iferiozib⁹ ita excellēter sic ē i supiozib⁹.⁊ iō supiores semp remanēt i altiozi ordine:⁊ pfectā sciam habētes. sic̄ vnā ⁊ eādē rē pleni⁹ itelligit magister q̄ discipulus q̄ ab eo addiscit.⁊ sic itelligit q̄ scia supⁱoz ē coīoz.i.quo ad eminētiozē modū itelligēdi. Quare ad ꝓpositū nostrū cū gloriosa ꝓgo ñ solū aias scōz:ſz etiā oēs ãgelos excedat i ꝑticipatiōe dine bonitat⁹ p gratiā nō p nām:apparet q̄ ipsa nō debet eē auara i coicando suas pfectiones q̄s accipit a cognitiōe dine eēntie oib⁹ iferiozib⁹. Bn̄ igit i ꝓncipio nr̄i sermōis dcm ē. Ego fuz lux mūdi. Ita nobis gr̄am largiatur vt eā facit ad faciē in gl̄a videamus. Amen.

℣ Dsilca de passione sermo in ordine.33.

Quis ex vobis arguet.me de peccato. Si veritatē dico.vobis:q̄re nō creditis mihi Jo.8 ⁊. Si modū redēptōis nr̄e paulisper aia mea repetere volum⁹. pfecto euz totū i bellis ⁊ miliția forte ꝛstitutuz r̄piem⁹ Nā cū saluator nr̄ ꝑmuz carnē assumēs i būc mūdū q̄si pegrin⁹ adūenīt:illico cū ꝓncipib⁹ ⁊ pditissimis bōibus bella atrocissima habē cepit.⁊ per totū vite sue decursū cū sceleratissimis ⁊ nepharijs iudeis: cūq3 etiā ipo ōmone ifernali ꝑ nr̄a salute ōcertauit. Inde bodie euāgelica tradit hīstoria xp̄o insultātib⁹ iudeis vt se vez deū oñderet:ait. quis ex vobis arguet me de peccato.

Inquibus sacratissimis verbis tres consiōrātōes faciamus. vz.

Christi Jesu carnis perfectionez.

Christi Jesu carnis ⁊ aīe incōtaminationez.

Christi Jesu carnis ⁊ anime conditionem.

De pfectōe carnis xp̄i ꝺsideratio prima:

Christi Jesu p⁹ carnis pfectionē videamus. Ubi tres ꝛclusiones more solito ponāus. vz. ℣ Pria ꝛclo ē ista. Tm̄ fuit ⁊ ē nobilis christi caro:vt nūq̄ aliq̄ ꝺ idiuiduum hūanū sit ℓ erit ℓ possibile ē eē nobilⁱ⁹. ℣ Secunda cōclusio ē ista. Sicut nulla cāo ē pfectiō aut possibil⁹ eē:ita nulla pfectⁱ⁹ i suo supposito opata est sic̄ e⁹ gl̄osa caro. ℣ Tertia cōclusio ē ista. Sicut nulla caro pfecti⁹ opata ē:ita ⁊ nulla vnq̄ gtioz ꝺo ē aut vnq̄ erit:⁊ magⁱ bonozāda

De nobilitate carnis xp̄i cōclo prima.

Accipe ꝑmā ꝛclonē rē. vt s. Ubi tres inquirāus ꝛitates. vz. ℣ Pria ꝛi.ē ista. ꝺ quo statu humane natur̄ erat xp̄i caro. Scda ꝛi.ē. an tote tres ꝑsone dine potuisset accipe eandē carnē ⁊ aiam. i. eādē nāz humanā ℣ Tertia ꝛi.ē. quare tm̄ ꝓbū voluit nobilitar ista carnē sibi vnīēdo hypostatice ⁊ ñ ita pat̄ ⁊ spūs scūs. ℣ Ūtū ad primā dico ꝼm magistruz sniarū in.3.di.16.c.⁊ hic ē nōdū. Ubi sic dicē ter. Et est hic nōndū xp̄m de oi statu hois carnē accepisse:q oēs venit saluare. Sunt.n.4.stat⁹ hominis. Prim⁹ añ pctm̄. Secūdus p⁹ pctm̄ ⁊ añ gr̄az. Tertⁱ⁹ sub gr̄a. ⁊ Quart⁹ i gl̄a. De p⁹ statu accepit imunitatē pcti. vñ Aug⁹. illud Jo. euangeliste exponēs q̄ de surſuz venit:sup oēs ē. dicē xp̄m venisse de surſū. i. de altitudie būane nature añ pctm̄. q: de altitudie illa assūpsit ꝓbū dei humanā nām:dū nō assūpsit culpā cui⁹ assūpsit penā. Sz penā assūpsit de secūdo statu: ⁊ alios defectus. De tertio ꝺo gr̄e plenitudinē. De q̄rto nō posse peccare ⁊ dei pfectā cōꝛplatōnem habuit. n. sit̄ bona q̄dā vie:q̄dā etiā bōa patrie sicut ⁊ q̄dā mala vie. b̄ ille. De hac altitudie bumane nāe dixius sabbato p̄cedēti i ꝺsideratōe. ℣ Sz ꝺ vltimū dcm magistrivbi ait xp̄s fuisse viatorē ⁊ cōꝛpehensorē arguo sic. pēa ⁊ gl̄a repugnāt:⁊ sit̄ i eodē subiecto eē nō possūt. naz beatitudo ē status oium bonorū aggregatōe p fectus. ergo ibi nulla pena. xp̄s aūt pcti penā assumpsit. quō g̃ erit comprehensor siue pfectus beatus: Dico q̄ pena ⁊ gl̄oria i eodē ꝼm eandez nām sit̄ esse nō p̄nt. Sz in xp̄o ꝓpter duas naturas saluant̄ i ipo illa duo. quoniā ic̄tū ꝺs p fecte beatus erat cū sp esset in patre:⁊ p̄ in eo. Sz inc̄tū nō nostros defectus bebat: q̄ sue nō derogabant dignitati. Qō ēt ꝑoptie nōtatis glo. i cle. ꝑma de sūma trinitate. sup ꝓbo possibile. Sz ista clarius patebūt in seqntib⁹. Ūtū ad scdam ꝓtatē dico q̄ ꝺ hac sūt varie opiones ℣ Pria opio est dñi Bona. in.3.di.i.q⁹ plures ꝑsone nō p̄nt vnū ⁊ eūdē hoiez assumē:nō ꝓpt ꝺfectū potētie assumētis:ſz ꝓpē repugnātiaz ꝺdictionis iplicite. Quod si probat:aut talis assūptio terminarēt ad vnitatem nāe aut ad vnitatem ꝑsone:aut ad vnitatē idiuidui. Si ad vnitatē nāe:segī q̄ ex vnitate nāe dine ⁊ būane cōstituīt vna ⁊tia nā. ⁊ ꝑ ons i xp̄o nō esset distinctio affumentis ⁊ assūpti. ⁊ sic nō eēt ꝓba assumptio. Si ad vnitatē ꝑsone:segī q̄ ꝑles ꝑsone ꝛmunicātur i vna ꝑsona. ⁊ sic ꝑles ꝑsone ñ eēnt plures ꝑsone:quod est ꝺdictio. Si ad vnitatez idiuidui cū talis vnitas sit ex pte assūpti ⁊ non assumentis:segī q̄ assūptū trahēt assumētē ad nāz suā qō est falsuz. Et segret q̄ nā dina non assumēt nāz humanā:ſz potius ecōuerso. q: assumē ꝼm viz vocabuli ē ad se sumere. Et sic ꝑpter hāc ꝺdictōez ponit idē doctor q̄ ē ipossibile ꝑles ꝑsonas eandē nāz nūero assumē. ⁊ itelligit hoc dēz put icarnatio ꝓbi facit ydiomatū cōicatōez:p quā filius dei fact⁹ est bō:sic̄ oñdit btūs Anselm⁹. li.cur ds hō.c.9. vbi dicit ꝑles ꝑsone neq̄unt vnū ⁊ eūdē hoiem assumē. Nec ꝑpter hoc excludit dicit idē doctor ois aliusmodus assūptōis. q: cuz multa deus possit facē q̄ intellectus nr̄ negt itelligē:qs audebit asserer q̄ tres ꝑsone nequeūt vnū ⁊ eūdez hoiez assumē? Nihil.n. videt ipedire quī tres ꝑsone ꝑ gr̄az possint illud efficē vt sint ꝑsone vni⁹ singular⁹ nē ī tpe:cuz illa nā sit possibil⁹ ⁊ oio obediēs respectū cuiuslibet persone in trinitate. Sic itelligēdo q̄ illa assumptio nō terminaretur ad vnitatem idiuidualem ex parte assumētis. quia hoc esset cōtra iam dicta. ſz vult dicere q̄ ille tres ꝑsone i vnum homiem assumerēt: esset ille tres persōe vnus homo secūdum quem sēsum verū est q̄ tres persōe possēt assumere vnum hominem i vnitate idiuiduiui:ita q̄ i illis tribus ꝑsōis esset commūis vnitas singular⁹ nature assumpte:dato q̄ nō essz commūis vnitas i vnitate persōe. Et sic itelligit iste doctor. Alia est opinio beati Tho. parte.3.q.3.arti.6.q̄ licet plures persone non possint assumere eādem numero hypostasim. bene tamē possunt assumere eādē naturam. Et hāc opinionem sequitur Guilibelmus varro. li.3.q.4.⁊ ꝓbat per hoc: quia nā est ꝓior suppositō:modo multiplicato posteriori nō sequitur nec̄io multiplicatio ꝓioris: sed

Universidad de Deusto
Biblioteca

suppositum vt presupponit est posterior nā. g multiplicato supposito non oportet multiplicare nām. ꝛ sic eadem nā pōt esse in pluribus suppositis. Itē eadem aīa pōt esse in pluribus ptibus corpis nālit. ꝛ idē corp° i plurib° locis supnaturaliē. ergo mltonagis in plurib° suppositis cadē nā. Tertio opio ē Scoti distinguētis ꝛ dicētis sic. Aut ponit q essētia sit ēmin° formal' illi° icarnatōis. aut ppietas relatiua vl' psona: h cē ñ pōt. Ista sūt valde ardua: ꝛ aīa cara valde vtilia: nec oib° pdicāda. Uez dicis pat Ambrosi. ꝛ si auditores ita subtilis igenij ñ essēt: qd facē debeo. Potes aīa mea mouē hanc difficultatē. vz. quō est possibile q dō potuerit vniri carni hūane. Sz aduerte si istā xi. ingris ponas eā. p pma xi. ꝛ pmaz quā posuim° p ꝛa ponas.

Ctū g ad xl. hāc dico aīa: aut tu qris istā possibilitatē p fidē: aut p rōnes. Si p fidez cū fides nihil ipossibile ponat. simplr credē oportet. fides aūt clamat. xp̄m caro fcz ē. g credere oz. Et apls idē sonat ad Hal. 4. Luz venit plenitudo tēpis misit dō filiū suū natū. i. nascēdū sub lege: vt eos q sub lege erāt redimēt. Et Jo. 3. Sic dō dilexit mūdum vt vnigenitū suum daret. Exq g fides xpi h ponit possibile: eādem fidē credē simplr ꝛ iteri oz. de h ē tex. di. i. c. i. i pn° ꝛ. 23. di. c. q epōs. Fides aūt nra ē q ꝛtinet in simbolo. 34. q. i. h ē fides. Et i simbolo pōitur ista possibilitas. ibi. Qui ꝛcept° ē de spū scō natus ex maria xp̄o. g hāc credē oz. Si aūt hanc possibilitatē ex rōne qris. Licet nulla rō nālis ad h suppetat: q: pter rōnez ē. imo nonnulli garonib° nālibus h intelligē nō potērāt diuersi diuersa dixerūt. Quidā aiūt co:p° attulisse dō celo. qdā carnē nō eē verā: ꝛ fantasticā ꝛ similia. pptea talia dixerūt q: intellectu nāli cōprehendē nō potērāt. quēadmodū ocul' grossus: q: rē subtilē nō ītuet: firmiē asserit rē illā ñ eē. Posumus tn alīqs psuasiuas rōnes adducē ꝛ. Quidā alij doctores sic xitatē istā pbant. Prius pōt separari a suo posteriori. ꝛ singularitas nāe por ē psonalitate vl' supposito. g pōt ab eo separi. et p ons ab alio supposito sustētari. qō factū fuit i incarnatiōe: q: nā būna assūpta a xbo fuit absoluta a pprio supposito ꝛ suppositata supposito diuino. Alij sic pbant. Qō pōt ctreatura sacere ꝛ bn pōt ꝛ creator. ꝛ creatura rōnal'. s. supositū būanuz pōt sustētare nām humanā. g et suppositū dinuz. h aūt suppositatio fuit in icarnatione. qre ꝛc. Et ne tibi fastidiū generē: alios modos relinqmus. Qm quot doctores super .3°. sīliaz scripserit tot sūt rōnes. Et mlta plcha ponit btūs Tho. i. 3. pte sūme. Et hec sufficiāt p pnti xi.

Ctū ad ꝛtiā xl. dico ſm dnm Bonauē. i. 3. di. i. q de hac icarnatōne log possum° dupl'r. s. aut quo ad ipsas psonas diuinas: aut quo ad nām humanā lapsaz. Si ꝛsideraī q ad psonas dinas: tūc dicit q triplici rōne cōgruit xbuz poti° icarnari q aliquā aliaz psonaruz.

Primo q: filius ē imago pris. Secūdo q: ē xbuz pris. Tertio q: ē filius pris. Pria q: ē imago pris. Nā cuz humana nā eēt assumpsibil' a deo rōne dignitatis imaginis. ꝛ nulla alia psona sit imago pris nisi filius. g ogruum fuit vt solus filius iugeret carni hypostatice. 2°. q: filius ē xbuz pris. Nā sicut ad manifestationē xbi intellectualis oz q ipm copulet verbo vl' voci sensibili: sic ad manifestationē xbi eterni patris congruuz fuit vt uniretur carni sensibili. ētio quia erat filius patris. Et hanc rōnem tangit magister in. 3. di. i. c. i. vbi sic ait. Qō io fcm ē vt q erat i dinitate dei fili°: i būnitate fieret fili° hois. Nō pr vel spūs sanctus carnē iduit: ne ali° i dinitate fili° eēt alius i būmānitate. Et ne idē eēt pat ꝛ fili° si dō pat de homine nascerē. Jn Aug. li. 3 de ecclastic dogmati b°. Nō pat carnē assūpsit nz spūs scūs. ꝛ filius tn vt q erat i dinitate dei fili° ipse i hoie fieret filius hois. Ne filij nom ad alteꝝ trāsit q ñ eēt i trinitate eēna fili°. h ille. Si āt ꝛsideraī incarnatio q ad nām lapsā: tūc ēt trib° rōnibz pbat q ogruēti° xbū carnē assūpsit q pr l'spūs scūs. Prio ex ꝛsideratōe hois lapsi. Scdo ex ꝛsideratōe mōi repandi. 3°. ex ꝛsideratōe fructº reparatōis.

Prio ex cōsideratōe hois lapsi. nā si cōsideraūs hois lapsus pz ipsū cozuisse. q: sil'itudinē dei appetijt ꝛ eq̄litatē. vt pz p magistrū in .2. di. 22. Sz filius ē sil'itudo patris ꝛ cui ppie attribuitur equalitas. congruum ergo fuit vt in de assumeret repatio vnde homo assumpsit ruine occasionē. Hanc sniam ponit Bernardus super illud Jone. 3. c. propter me venit hec tempestas. Alt. n. quia homo presumpserat dei similitudinē dirrecte ō filiuz peccauit: iō meritō filio ꝛ vindicta ꝛ idulgētia magl ogruebat. Idē sonat ꝛ btūs Anselm° li°. cur dō hō ingt. p q erat oratur° ꝛ diabol° quez erat expugnaturus: salsaz dei similitudinē pstpserāt. ꝛ iō spāli° aduersuz filiū peccauerī. Scda rō sūmit ex ꝛsideratiōe mōi repandi. Repati. n. sum° p obiaz mediatoris ꝛ el° supplicationē. Filio āt magis ogruit supplicare ꝛ pri obedire. g filius poti° voluit icarnari. Hoc oñdit Anselm° vbi s dices. Louenieti° sonat filiū supplicaī pri q aliam psonaz. Tertia ñ sūmit ex ꝛsideratione fructº rpatōis. Ad hoc. n. icarnatio ordiaī vt sim° fili° dei. ꝛ cū oē posteri° reducaī ad suū pnes: ogruū fuit xbū poti° icarnari q ē pm° nāt fili° h°. ēt oñdit btūs Aug. 3. de tri. vt hō igt ex deo nascereī. pmo ex ipso nat° ē dō. Opportuit. n. vt p illū efficereūr filij adoptiui q ē fili° nālis. qre ꝛc. Si āt a me aīa itrogas ꝛ dicas. tu pr Ambrosi qd tibi vī. qre dic mihi poti° xbū icarnari voluit q̄ aliq aliaz psonarū: Breuit dico q si alia psona carnē assūpsiss pla icouenietia secuta eēnt. Prio qdā trinitat] ofusio: dū plres filij i trinitate dicerēt. 2°. q: nascereī qdā eql itat] diminutio: dū duo filij eēnt i trinitate q̄uz vn° hīt excellētiorē nobilitatē alt°. 3°. qa ēt nascereī qdā oppositorū idistinctio. q: tūc idē filio genit° ꝛ nō geitus dicēt: vt p3. ꝛ sil'r multa alia iconuenietia secuta eēnt. iō ogruēti° fuit filiuz icarnari. qre ꝛc. Et ista sufficiāt p pnti oclone.

De pfectissima operatione carnis christi cōclusio secunda:

Accipe ſam oclonē. vz. Sic nulla caro ē pfectior aut possibilis eē: ita pfecti° in suo supposito nulla opata ē sic ei° gl'ria caro. Ubi tres igraūs xitates. vz. Pria xi. ē ista. Quis fuit mediū ꝛ mediator ad faciēdū pacē iter deū ꝛ humanā nāz. an. s. xp̄s ſm q dō: an xp̄s ſm q hō. Scda xi. ē. Que fuit pcipua cā istius icarnatōis. Tertia xi. ē. Qr tm distulit icarnari. Ctū ad pmā dico ſm Bona. i. 3. dis. 19. q aliud ē eē mediū: ꝛ aliud ē eē mediatorem Mediū. n. dic cōicātia cū extrēis mediator aūt nō: ꝛ dicit] officiū recōciliatoris. Si g qris qlē xp̄s fuit medius distinguēdū ē q: aligd eē medius triplicit ꝛtingit. Prio q due nāe ocurrāt i vnā nāz: ita q ex illis duabus natur] fiat vna ētia nā. Et h°mo nec xp̄s nec qcq̄ aliud mediū eē pōt inē dinā ꝛ būanā nāz. 2°. q due nāe cōcurrāt i vnū sic i vnā psonā. ꝛ h°mo xp̄s dī mediū ingtū ipse ē vna psona i duab° nāis. 3°. q due, ppietates oformes duabus nāis i vnū cōcurrāt: ꝛ h°ēt mō xp̄s ē medium inē nāz dinā ꝛ humanā. Sil'. n. duas ppietates hēbat s. mortalitatē ꝛ brītudinē. mortalitate qdē cū hoib°: brītudie xo cū deo ipso ocueniebat. Et sic patz quō xp̄s fuit mediū iter hūanā nāz ꝛ dinā. Si āt qr] ſm quā nāz xp̄s fuit mediator. Dico q cū mediator dicat offiñ recōciliatoris vt dcm ē. Et recōciliator dz differre ab his qs recōciliat. xp̄us nō erit mediator ſm nāz dinā. qr ſz illā ei fit reconciliatio: ſz ſm nāz humanā i q pōt reconciliare ſz pp̄etates diuersas i gbus cōcat cū deo ipso ꝛ boie. Justiciā. n. hēbat ꝛ inocētiā i q cōueniebat cū ipso deo ꝛ mortalitatē i q ocueniebat cū boie. Et dū mors iusticie oīugit i eodē: hō pctō ꝛ mortal' ofederat cū deo iusto ꝛ imortali. Inde ait apls ad Ro. 5. Cū essem° inimici recōciliati sumus deo p mortē filij eius. Que xba magr ſtētiaz i. 3. di. 19. sic exponit i. c. q sol°. vbi sic ait Qō nō sic itelligēdū ē q ei nos sic recōciliaverit xp̄s vt icipet amare qō oderat: sicut recōciliaī inimic° iimico vt deinde sint amici q añ seoderāt. Sz nos iā deo diligēti recōciliati sum°. Sz quō diligēti nos deo recōciliati sum°? Respōdeo ppt pctm cū eo hēbāt iimicitiaſ g bēbat erga nos charitatē: ēt cū iimicitias exercebamus aduersus eū opando iigratē. Ita ergo iimici eramus deo sicut iusticie sūt iimica pctā ꝛ iō remissis peccat] tales iimicitie finiūt ꝛ recōciliant iusto: qs ipe iustificat. xp̄s g dī mediator eo q medi° iter deū ꝛ hoies ipos recōciliat do. Recōciliat. n. dū offedicta hoiuz ab oculis dī tollit. i. dū pcča delet qb° ds offedebaī: ꝛ nos inimici el° eram°. h ille. Sz ibidē magr p° pdicta xba mouet istā difficultatē. Cū pcča deleat nō solū fili°: ſz ꝛ pr ꝛ spūs scūs: q̄z deletio nr̄a ē recōciliatio ad deū. qre g sol° fili° dī mediator. Alt. n. apls. i. Cor]. 5. deus erat i xp̄o mūdū sibi recōcilās. cū igit recōciliet. qre g nō dī mediator. Et rñdet q iō pr nō dī mediator: ga nō fuit medi° iter deū ꝛ hoiem. nec habuit illa sacra q̄ fide ꝛ imitatiōe iustificaremur. i. reconciliaremur deo. Recōciliauit g nos tota trinitas xtutis vsu. s. dū pcča delet. ſz fili° solus impletiōe obie in q patrata sūt ſm humanā nām. p q credētes ꝛ imitātes iustificamur. Formaliter g ad dubiū dī q ista tria noia mediator: redēptor: ꝛ cōciliator diuersimode de diuinis psonis dicūt. Naz iste ēminus mediator solū dī ō filio dei ſm humanitatē ꝛ nō ſm diuinitatē: ga nō ē mediator iter deū ꝛ deū: q: vnus ē deus: ꝛ h tangit magr in. 3. di. 19. c. vñ ꝛ mediator. Redēptor aūt ꝛ cōciliator pōt cōuenire alijs psonis ppē vsuz ptātis: nō aūt ppē exhibitionem būilitatis ꝛ obie. Ex quo segt q de redēptiōe possum° dupliciē log. vz. q talis redēptio ꝛueniat xp̄o vt pncipali agēti aut vt pncipali executori. Si vt pncipali agēti: sic redēptio cōuenit toti trinitati. qm tota simul trinitas pncipale agēs auctoraz fuit redēptionis: q: indiuisa sūt opa trinitatis. Si aūt vt pncipali executori: sic respicit būanitatez que assumpta est a solo xbo. ꝛ sic opetit soli filio. Sic diciuſ q passio attribuiī soli ꝛ po: ſz opatio xtut] toti trinitati. qr ꝛc. Et ista sufficiāt p ista xitate.

Ctū ad ſam xitatē dico q ē diuersa doctoꝝ opio. btūs tho. pte. 3. q. 1. ar. 3. dic q pcipua cā icarnatōis fuit redēptio būani gīis. Et p ons ꝛcludit q si hō nō peccasſz filius dei icarnat° nō fuiſſz. Et pbat plibus scoꝝ auctoritatibus. Nam prio

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ambrosi⁹ de incarnatiõe ꝟbi sic ait. Que nãq erat cã icarnatiõis nisi vt nã q̃ peccauerat redi mẽr? Et gl. sup. Lepla. Pauli ad Thimo. i. vbi Paul⁹ ait. xp̃s Jesus vẽit i hũc mũdũ pcores saluos facẽ. dic glo. Nulla cã veniẽdi fuit xpo deo nr̃o: nisi pcores saluos facẽ tolle vulnera z nlla ẽ cã medicie. Et sũt ꝟba Aug. sup Jo. Jtẽ Aug. de ꝟbis dñi sic ait. Si hõ nõ peccasset de⁹ nõ venisset. Et Leo papa i ſmõe. Si hõ ad imaginẽ z sĩl itudinẽ dei fact⁹ i suo bonor mãsitq creator creatura fact⁹ ñ fuisq. Et apls ad gal. 4. Cũ venit plenitudo tpis tc. Jtẽ z idez Aug. magn⁹ igt vẽit medic⁹: qz magn⁹ iacebat egrot⁹. Mte alie sũt aucitates ad ħ: sz iste sufficiat Scotiste ꝟo dicũt q̃ pcipua icarnatõis rõ z cã fuit hũane nãe pfectio. Nã cũ hõ ex duplici ſba cõponat itellectuali. s. z sẽsuali: z ꝟ vtrãq; bti ficabil⁹ existat: z ñ possit bificari i dinaz videndo essẽtiã ꝟ ptẽ sensibilẽ ꝑpẽ ip̃oportiõez vital imutatiõis ad obm ꝺgruũ fuit aligd iueniri i q̃ps sensitiua gesc̃et ultiate. ħ aũt ẽ ipa filij dei vnigeniti assũpta hũanitas. Quare vt õi pfecta opa eẽnt. etiã si i inocẽtie statu ꝑmi hoies pstitisset adhuc ꝟbuz hũanasset. Q̃ z sentire Aureli⁹ Aug. vr̃ i ll⁹ de spũ z aia. ꝑpẽa igt de⁹ fcũs hõ vt totũ hoiez btificaret i se vt int⁹ z ex pascua iuenıret. Ex i carne saluator]. Int⁹ i dẽ tate creator]. Et ꝺfirmat ex dcõ eiusdẽ. iz. ō trinitate. vbi sic ad ſraz dic̃. Quid. n. tã nccẽ fuit ad erigẽdũ spẽ nr̃az mẽtes q̃z mortaliũ ꝺditõe ipsi⁹ mortalitat] ablectas ab imõtali despatõe liberãdas q̃ vt demõstrareť nob q̃ti nos pen ħrz ħs q̃tũq; dilige ̃t: ħ ibi. Si igit ex his ꝟbis ħs assũpsit hoiez vt nos ad sui amorẽ eliceret: clar ẽ q̃ si hoiez i statu inocẽtie assũpsisset ma g] nos ad suã dilectionẽ traxisset. Et sic bẽs ania mea duas famosas opiones. Ego ãt mediãte g̃ tia spũs sci z dictis alioz doctoz ꝑ ꝺcordãtia istaz opionũ pono hãc distinctionẽ q̃ de incarnatõe dupl⁹ log ̃tingit aut q̃tũ ad ſbaz: aut q̃tũ ad effectũ passibilitat]. Si 2⁹ mõ: tẽ ꝑcipua rõ i carnatõis fuit redẽptio hũani g̃nis: z sic itelligũt ꝑmi. Si p⁹ mõ: tẽ ħcipua rõ fuit pfectio vniuersi. z sic itelligũt scdi. Quattuor. n. sũt mõi ō ducẽdi hoiez i eẽ. s. de viro z mulĩe. vt nũc. Sine viro z mulĩe: vt adaz. de viro sine mulĩe: vt eua. Restat q̃rt⁹ mod⁹ vt pfecta sint opa dei. s. de mulĩe sine viro: qō fcũz fuit i hac bñdicta icarnatiõe. Hãc distinctionẽ sentit dñs Bona. i 3. di. i. q̃re tc. Qtũ ad ẽtiã ꝟi. dico ſm Bona. vt: s. q̃ q̃druplici rõne tm̃ distulit icarnari. vz. vt dinã iustitiã demõstraret: vt hũanã ipotentiã idicaret vt eknã dispõnez apꝛobaret: z vt hũanũ amorẽ accẽderet. O dulcissime de⁹ cur tot ãnoz curricula ptrãsisti? gd tm̃ aures tuas dulcissimas a vocib⁹ scõz p̃ruz declinasti ãteq̃ hac nr̃a tunica mortali vestiri velles? Ecce oẽs clamãt vt disrũperes celos z descenderes vsq; ad ima ẽre. Mitte quẽ missur⁹ es. Cur ob audis? Feci igt de⁹ aia mea vt iustitiã meã demostrarẽ. Nã si moz aut puo i tpe hũanasse le

ue pctm̃ ꝑmoz pentũ credidisses z rigorẽ dine iustitie ñ itellexisses. sz dũ tãta tpa ptrãsita cernis arguere potes ꝑmoz pentũ pcti ̃guitatẽ et dine iustitie rigorẽ: q̃ nil i ẽltũ abiť ꝓmittit. ꝑs. Just⁹ dñs z iustitiã dilexit: eqtatẽ vidit vultus ei⁹. 2⁹ aia tm̃ distuli vt tuã ipotẽtiã z carnis tue quã iformas oñderẽ. sat]. n. ꝺuicẽ potas cũ tot scõs pres ad iferna descẽdẽ cernebas: nlt̃ã i te aut carue tua potẽtiã eẽ ad dinã iustitiaz p soluẽdã. Et vere dicẽ potas q̃ scribit 2⁹ pali. 2. c. Cũ igꝛam⁹ qd agẽ debeam⁹: ħ soluz reũdui habem⁹: vt oculos nr̃os figamus ad te. Nec tm̃ putes talẽ mozã scis p̃ribus fuisse molestã: cuz dine essent volũtati concordes. ꝑs. Justitie dñi recte letificãtes corda. s. sanctoꝛ patrum. 3⁹ tm̃ distuli vt eknã dispõnez apꝛobarez. oia. n. suuz tpis hñt. cum aũt venit plenitudo tpis misi filiũ meũ. Ecce diuina dispõ. Mundus. n. in sexto mense. s. martij ſm cõem opionem: z die sexto fuit ꝺsumatus. ergo congruum fuit vt in sexto mense: z sexto die: z sexta etate reparare tur. Prima etas est ab Adam vsq; ad Noe. Secũda a Noe vsq; ad Abraham. Tertia ab Abraham usq; ad Moysẽ. 4. a Moyse. vsq; ad Dauid. 5. a Dauid vsq; ad xp̃z. 6. a xp̃o vsq; ad finẽ mũdi. Sz ō ħ alia dixim⁹. Quãto tãtũ distuli icarnari: vt te i amorẽ meũ accẽderẽ. Nã si verũ est q̃ nil car⁹ q̃ q̃ ꝺ pcib⁹ ꝺparet: q̃re tc. Et hec sufficiãt ꝑ senti conclusione.

¶ De adoratõe ꝺclusio tertia.

Accipe ẽtiã ꝺclusionẽ. vz. Sic̃ nulla cão pfect⁹ opata ẽ: ita z nũq̃ aliqua tarioꝛ ħo ẽ vl̃ fuit vl̃ erit z magl honoranda: Ubi tres ꝥgram⁹ ħitates. vz. Pria ħ. ẽ ista. O eẽne ō⁹ postq̃ carnẽ xp̃i tã carissimã tibi fecisti vt eã tibi vniẽdo hõ apparuisti: q̃e gr̃aruz actões z bonorẽ tibi ꝑ tãto bñficio facẽ debem⁹. Secũda ħitas ẽ. O eẽne ō⁹ ꝺbem⁹ ne cã nẽ tuã siue hũanitatẽ eadẽ adoratõe adorar sic tuã scãz dinitatez: Tertia ħi. ẽ. ne pctm̃ eẽ ne de⁹ imagines adorare q̃ in eccl̃ia filij tui q̃tidie depigũt. Dic igit mihi ꝑmũ p̃ scẽ quõ te adorabim⁹ z quẽ honorẽ tibi faciem⁹ ꝑ tãto officio? Nã Abel te adorauit munezib⁹. Enoch fili⁹ seth tuũ nomẽ ꝑm⁹ vocauit: Noe. Abrahã: Moyses sacrificijs z decimis: z alij sci pres fili⁹ te honorarũt tc. Rndeo ad istã tuã ꝑmam ħitatẽ aia cara loco dei. Et dico q̃ btus Thoma 2e. q. 84. ꝑpẽ illõ ꝟbũ Jo. x. veit boza qñ xi adoratores tc. mouz hãc difficultatẽ. vtrũ adoratio ꝺsistat i actib⁹ interioꝛib⁹ vl̃ exteꝛioꝛib⁹. xp̃s enim ibidez. s. Jo. x. dicit q̃ veri adoratores adorabunt i spũ z veritate. ergo nõ actibus exteꝛioꝛibus: sz tm̃ i spũ adorandus ẽ ħs. Et paul⁹. i. Cor. 14. ait. Orabo spũ: orabo z mẽte. Jtez arguit sic. Act⁹ exteꝛiores ptinẽt ad cognitionez z motũ sensibilẽ: sz ħs attigi nõ põt p actũ sensibilẽ. g̃ nõ ꝺz honorari ꝑ act⁹ sensibiles. Et respõdet idẽ doctor q̃ sic̃ bõ ex duplici s. ba cõpo

natur mãli. s. z intellectuali sic z mãlĩ z spũali ter deũ honorẽt. mãliẽ cũ exteꝛiõib⁹ actib⁹. spũaliter deũ honorẽt. mãliẽ cũ exteꝛiõib⁹ actib⁹. spũa liter spũ z mẽte. sz hoc ordine vt q̃ exteꝛi⁹ facimus ad mẽtẽ z spm̃ fferam⁹. Nã p signa que corpalĩ exibem⁹ alios ardẽtius i deũ subleuat Cõnatural⁹. n. nobis modus ẽ: vt p sẽsibilia ad itelligibilia ꝓcedam⁹ p⁹ phi. Innata ẽ. n. nob via ad certioza nob z icertiõa nãe ꝓcedẽ. z p⁹ posteꝛioꝛ ois doctria z oĩs disciplia fit ex ꝑti stẽti cognitõe. s. sẽsitiua exponũt doctores phi sici. z. 3. de aia ncc̃e ẽ itelligẽtẽ fãtasmata specu lari. z i libro de sensu. Nihil ẽ i itellectu qn pus fuerit i sẽsu. g̃ p sensibilia z p actus exteꝛiores manuducimur i spũalẽ dulcedinẽ dei: z cognitõez: z spũalẽ bonorẽ: z ad oratõez. Et ıõ q̃tuz ad oratõez z bonorẽ spiratualẽ ñ ꝛgrit⁹ ali⁹ loc⁹ nisi mẽs z spirit⁹. Sz q̃tũ ad oꝛões z bonorẽ corpalẽ ꝛgrit⁹ loc⁹ corpal⁹ scũs. ꝑs. adorabo ad tẽplũ sactũ tuũ. loc⁹. n. scũs vt ecclesia sic et ceteri mot⁹ spũales corpor] excitãt spiritũ i cõ templatiõe creator]: sic̃ oñdim⁹ feria. 5. cinez. Nota tm̃ q̃ bonor z dei cultus: vt dic̃. dñs Bona. i. 3. di. ix. ꝑt ꝺsideranda triplicit̃. Uno mõ vt qdã act⁹ i deuz direct⁹ sub rõe vltimi finis Et sic talis bonor ẽ cõis ħtutib⁹ omnib⁹ qñ omni actu ħtutis bonõam⁹ deuz. Secũdo mõ vt act⁹ i deũ direct⁹. nõ solũ in rõe vltimi finis sz i rõe subiecti. z sic tal⁹ honor cõis ẽ tm̃ trib⁹ ħtutib⁹ theologicis s. fidei spei z chãitati. qm̃ fide z spe z charitate dũ diligim⁹ z honoram⁹. 3⁹ vt ẽ q̃dã act⁹ i deũ direct⁹ ñ solũ i rõe finis z obiecti: sz i rõe bonoꝛ]. z sic talis actus ẽ spũalis adoratõis latrie: q̃ nil aliũ ẽ nisi cult⁹ soli dõ debit⁹. Uñ sz i oi actu ħtuoso ꝛlato i deũ honorer dẽ: tm̃ latria vẽdicat sibi spãlẽ ꝓogatiuã vt sit cult⁹ z bonoꝛ soli dõ ꝺbit⁹. vt ait Aug. sz vt clari⁹ aia mea eẽno p̃ri bonorẽ q̃lẽ dbeas ipẽdẽ ꝑ pẽ tm̃ ac tale bñficiũ icarnatõis filij e⁹ itelligas: diligẽs: aiaduerte q̃ ois bonõ g̃ ẽo attribui ꝑt: aut ptiet ad dinã potẽtiã: aut ad dinã sapiam: aut ad dinã cleñtiã. Et ıõ ħ tria pũcta videnda p⁹ q̃lẽ bonorẽ facẽ debẽus ẽo ꝑpẽ e⁹ ifinitã potẽtiã. 2⁹ q̃lẽ bonorẽ ꝑpẽ e⁹ ifinitã sapiaz. 3⁹ q̃lez bonorẽ ꝑ e⁹ ifinitã cleñtiã. Qtũ ad pmũ dico q̃ triplr bonorãd⁹ ẽ adoratõe. s. exoratiõe et veneratõe. Adoratõe q̃druplr. s. icliatõe mẽtis icliatõe capit]. genuflexiõe corꝑis. z totali pstratõe. p⁹ adorãd⁹ ẽ mẽt] icliatõe i signuz bũlitat] exẽplo pharisei. Luc. 18. q oclos suos ñ audebat ad celũ leuare: sz pcutiebat pect⁹ suũ dicẽs. ppi ti⁹ esto mihi pctoꝛi. Jñ Hre. li. moꝛ. Ille igt ꝟbz oꝛões deo exhibz q̃ semetip̃z q̃ puluis sit bũlr vidz: q̃ sibi nihil ꝟbrut] tribuit: q̃ bõa ñ agit eẽ ō mia dei agẽscit. ħ ille. 2⁹ adorar icliatõe capit] qñ. s. audiť nom̃ dñi nr̃i Iesu xp̃i. sic̃ bẽť de imũlta te eccl̃ax. li. 6. c. 2ecz. de q̃ dñica seq̃nti dicẽt ad plenũ. Jt] qñ dr̃ q̃a p̃ri l'audiť cãtarl. 3⁹ gẽuflexiõe corꝑl. s. qñ eleuar corꝑ⁹ xp̃i. gẽuflectẽ. n. dẽ mus ãbo gẽua. ad ꝑbi. 2. Jn noie Iesu oẽ genu flectar tc. ad dr̃iaz pape: ipatoꝛ] z alioꝛ maꝛo

rũ de ꝺse. di. l. c. qñ ãt stãus. 4⁹ i totali corꝑ] pstratõe. ꝑs. adoꝛẽus z pcedãus añ eũ q̃ mo iacti magi xp̃z bonoꝛarũt igꝛtũ deũ. Mat. 2. c. z pcedẽtes adoꝛauerť eũ. Sicr z xp̃s igꝛtũ bõ bonõa uit p̃rez. Mat. 26. pgressus pusillũ: pcidit i faciez suã oꝛãs z dices. p̃r mi si possibile ẽ trãsĩat a me calix iste. Sicr z Petr⁹ xp̃z igꝛtũ deũ honorauit Luc. 5. Q̃ cũ vidẽt Petr⁹. s. mlt̃itudiem pisciũ pcidit ad gẽua iesu dicẽs. exi a me dñe q̃ hõ pctõ sũ. Et de illo g bẽbat demoniuz Mat. 8. scribit. Currit ille hõ g bẽbat ꝺmonũ. z ifra Jo vt vidit iesũ pcidit añ illũ. Luc. 5. c. dr̃ de leproso. Ecce vir plen⁹ lep̃ vides iesũ: z pcidens i faciẽ suã rogabat eũ dicẽs. dñe si vis potes me mũdare. q̃re tc. 1⁹ bonoꝛat ꝺs q̃tũ ad suã potẽtiã exoratõe. Triplr ãt dinã potẽtiã exoratõe. s. p oꝛões: depcatões: z sacrificatões. per oꝛones Mat. 9. p̃r nr̃ tc. Jn q̃ nccia tã cop] q̃ aie postulam⁹. ꝑs. ꝟba mea auribus pcipe dñe: itellige clamoꝛẽ meũ. Intẽde voci oꝛõis mee rex me⁹ z deme⁹. Jñ Ber. q̃n igt sidet z bũlr z ferues fuerit oꝛõ: celũ sin̄ dubio penetrbit. vñ certũ ẽ q̃ vacua redire ñ possit. ħ ille. 2⁹ per depcatõnem q̃ fit ꝑ mal'amouẽdis: sic̃ Thobias fec̃ ꝑ plaga cecitat] amouẽda. z Sara ꝑ obꝓbrio viroꝛ occisoꝛ. Tho. 3. Et segr q̃ i illo tpe exaudite sũt pces ãboꝛ i ꝺspectu gl̃e sũmi dei. ꝑs. depcat⁹ suz faciẽ tuã i toto cõb meo: miser mei z exaudi me 3⁹ p sacrificatões. Sacrificiũ. n. dr̃ q̃si sacruz faciẽs. iter ãt oia sacrificia fcã sacrificiũ copis xp̃i ẽmaxiuz de ꝺse. di. 2. c. nihil i sacrificijs maius eẽ põt. vt plene oñdeť dñica seq̃nti. 3⁹ bonoꝛat ꝺs q̃tũ ad potẽtiã veneratõe. veneratio ãt sũme potẽtie dei oñdit⁹ i sacr] tẽpl. Ad venerãdũ ãt deũ i sacr] loc] tria pmaxie regrũt. s. p⁹ vt tẽpl⁹ ipsi⁹ maxius exhibeat bonoꝛ. quia tota ibi ẽ trinitas: tota celestis curia tc. ꝑs. dñs i loco scõ suo. Jn c⁹ figura Jacob dũ a somno vigilasset ait. exhibit ẽ loc⁹ iste. ve nõ ẽ ħ aliud nisi domus dei z porta celi. Hen. 28. 1⁹ regrit mũdicia ministroꝛ. q̃ scã a scis tractari debent. Audi Aug. pl⁹ igt placet deo latrat⁹ canũ mugit⁹ bovum: gronitusq; porcoꝛ q̃ cãt⁹ clicoꝛũ luxuriãtiũ. Jsaia. s. lauami: mũdi estote tc. 3⁹ regritur vasoꝛũ ncciorũ ꝺcẽtia vt i apparatu vasoꝛ: lũinariũ: vestiñtoꝛ: z h⁹ i. q̃ oia manifestãt z oũdunt gl̃oriã z magnificẽtiã dei. q̃r tc. Accipe nẽ honorẽ quẽ ꝺo facẽ debẽus ꝑpẽ e⁹ ifinitã sapiaz. Triplex. n. ẽ tal'bonor. s. timor: pudor z dolor. Prim⁹ ẽ timor dei. ꝑs. Initiũ sapie est timor dñi: itellect⁹ bon⁹ oibus faciẽtib⁹ eũ. Ex ħ duo bona oziũť. s. stupoꝛ dini iudicij z tremõ eknĩ supplicij. ō p⁹ oia iudicia ei⁹ i ꝺspectu meo Et dic̃ oia. q: ꝺsiderare aiaz spũalẽ oꝛ: iudiciuz ãgeloꝛ: hũane gñationis sodome z gomoꝛre z sĩl'ia. Jñ Petrus apls. Si ꝺs ãgelis nõ pepcit tc. Eccl. 17. Loq̃sce iustitias z iudicia ꝺi et stupeas. s. peccare ꝺ dinaz sapiaz. de 2⁹ ꝑs. timor z tremoꝛ venerũt sup me tc. Mat ħ. 25. Jte male dci tc. 2⁹ bonor q̃ debeť dñe sapie dr̃ pudõ

a nõ totum usq; in finem

Universidad de Deusto
Biblioteca

q̄.s.cōmissa pcā:z ōmissa bōa pōderam⁹ z pē/
sam⁹.ps.cogitaui dies ātiquos z annos eēnos
i mēte habui.Ex q̄ duo alia bona oriūt.s.vere
cūdia cōmisse culpe:z erubescētia satisfactiōis
future.de p⁹.exēplus ō magdalena q̄ stās retro
zc̄.Luc.7.de 2°.ps.mlta flagella pcōz sperā/
tēs āt in dño mia circūdabit. ℣ 3° dine sapie bo
nor dr̄ dolor.s.q̄ cōmissa detgat.ps.Dolor me⁹
z gemit⁹ me⁹ i ꝺspectu tuo sp.Ex q̄ duo bona
oriūt.s.ofessio z satisfactio.de p⁹.ps.dixi aduer
sus me ifitebō iiustitiā meā dño z tu remisisti
ipietatē pcci mei.de 2°.ps.Laborauī in gemitu
meo:lauabo p singlas noctes lectū meū:lacb:y
mis meis stratū meū rigabo:z h ō bonore g at
tribuit deo rōe sue ifinite sapie.Accipe mō bo
norē g attribuit deo rōe sue ifinite bonitat⁹ z
clemētie.Et h siīr ē triplex.s.gtitudo deuotōis
pmptitudo dilectiōis:z rectitudo itentionis.
℣ Prio ē gtitudo deuotōis.s.circa dei bnficia
g nob ingtis z idignis sua dona nō cessat quot
tidie mltiplr illargiri.ps.g dat oibus affluenē
Et huic bonori.4.cor:respōdēt opatiōes:quas
spūs scō grax dinax largitor⁹ psoluē debemus
s.grax actio.s.recogscēdo bnficia.ps.Labo
dño g bona tribuit mibi.Et dic̄ bona i plurali
q: ds ipe dat bōa tpalia:copalia:z spūalia.Ja.
i.oe datū optimū z oe donū pfectū de sursuz ē
descendēs a pre luminū. ℣ 2°cordis z oris bn/
dictio.ps.Bndicā dñz i oi tpe:sp laus ei⁹ i ore
meo.z Apoc.2.dr̄ de btis.Bndictio:z sapia:et
grax actio:bonor:ꝟtus z fortitudo deo nr̄o i
secla seculoz.amē. ℣ 3°cordis z oris magnifica
tio.ps.magnificate dñz mecū:z gliosa ꝟgo ait.
Magnificat aia mea dñm. ℣ 4° bnficioz di/
uulgatio.exēplū ceci nati.i.Tbi.i.regi seculoz
īmortali inuisibili zc̄.Et h ē pm⁹ bonor. ℣ 1° bo
nor dr̄ ꝓmptitudo dilectiōis.s.circa benignaz
gtitudinē suaz q̄ nob pcā idulget.Et hui⁹ di/
lectiōis q̄ttuor sunt sig̃.s.corpis flagellatio.ad
Gal.5.Qui xp̄i sūt carnē suā crucifixerūt cū vi
tijs z cupiscentijs.ps.Disciplina tua cor:rexit
me i finē:z disciplina tua ipa me docebit.2° ele
mosynax largitio.ps.manus suas apuit inopi
z palmas suas extēdit ad paupes. ℣ 3° scōz lo
coz z iduligētiax visitatio: vt ire ℞omaz zc̄.
℣ 4° desideriū moriēdi p xp̄o:ex⁹ Pauli dicē
tis. Infelix ego gs me libabit de corpe mortis
hui⁹? Cupio dissolui z cē cū xp̄o ℣ 3° bonor dr̄
rectitudo itentiōis Matb.6.Si ocul⁹ tuus.i.
itētio tua simplex fuerit totū corp⁹ lucidū erit
Et huic recte z simplici itētioni corresp̄dent
q̄ttuor opatōes.s.patiētie dei ꝺsideratio q̄.s.tā
te tpe nos ad pniaz expectat z iuitat cū brachi
is expānsis i cruce. Jn aia iamorata q̄rit qd sūt
plage iste i medio manuum tuax? Jacba.13.Et
dicet.s.xp̄s bis plagat⁹ suz i dom o cox q dili/
gebāt me.Plagat⁹.n.ē dulcissim⁹ Jesus in ma
nibus z pedib⁹.ps.Foderūt man⁹ meas z pe/
des meos.plagat⁹ i dorso.ps.sup dorsū meū fa
bricauerūt pccores.Plagat⁹ ē in latē. Job.11.
vulneraucrūt me lācea ꝺciderūt me vīnē sup
vnus.Et breuit i toto corpe. Jsa.53. A planta
pedis vsq; ad ꝟticē nō ē inuēta i eo sanitas.Et
tāti dolores extiterunt vt xp̄s i cruce clamet.
Trenox.3.O uos oēs q trāsitis p viā attēdite
z videte si ē dolor sīlis sic dolor me⁹ zc̄. ℣ Ha
opatio dr̄ i bonis exercitatio.qm̄ i bn agendo
sp piculū ē in mora.Greg.i pastorali.c.41.Se/
pe cū opportūe q̄ agē possum⁹ nolum⁹: paulo
post cū volumus nō valem⁹.2.ad Cor.6.borta
mur vos ne i vacuū gr̄az dei icipiatis zc̄. z ad
Gal.6.dū tps hēm⁹ opemur bonū. ℣ ētia opa
tio ē pict⁹ declinatio.l.Jo.5.totus mūdus in
malo ligno positus ē. ℣ q̄rta dr̄ ex⁹ affectō
p̄s.q̄e admodū desiderat ceru⁹ ad fōtes aq̄x
ita desiderat ania mea ad te ds.gr̄e zc̄. Et ista
aia tibi sufficiāt p pñti ꝟitate. ¶ Ostū ad fam
ꝟi.dico fm dñm Bona. z Scotū i.3. di.9.q
duplex ē adoratio q̄tū ad ppositū spectat:q̄dā
ē adoratio p se:q̄dā p accīs. Adoratio p accīs
fit gnq; mōis. ℣ Uno⁹ rōe significatōis: et sic
adorāt sacra:q: sūt signa sacre rei z ꝟba sacri
euāgelii.q: sūt sig̃ scitatis ℣ Scdo rōe imitatō
nis ꝛ repntatōis.z sic adorāt imagines scōz z p̄
tis ꝟgis gl'ose.ſz de h i seq̄nti ꝟitate. ℣ 3° rōe ꝺ
tinētie.z sic adorāt spēs i sacmēto altaris.ado
ratōe hypdulie.Siīr z ꝟgo maria:ga contiuit
deū ꝟuz i vt̄o suo. Siīr crux xp̄i i q̄ xp̄s pepen
dit.alie āt cruces q̄ sūt fcē i mēoriā crucifixi ñ
sūt adorāde. ℣ 4° rōe nālis dētiatōis vt cō/
plexiōis.z sic adorāt mēbra scōrū z cadauera
eorū 5° rōe ptractōis.z sic sup oēs adorat ꝟ/
go q̄ sepi⁹ ptractauit corp⁹ xp̄i. Itē z sci sacer
dotes q eorū mālbz gl'osū xp̄i corpus fctare ert
℣ Adoratō p se duplex ē q̄dā p se z ppē se:q̄dā
p se z ñ ppē se:Adoratio q̄ ē p se z ppē se dicit
latria.z ista soli deo cōpetit z trinitati.ga solus
ds ē vltius finis p se z ppē se adorādus. Ado
ratio āt p se z ñ ppē se ē qñ ppē aliqd ei ꝺiūctū
aliqd adorat vt xp̄i būanitas vnita ꝟbo.Que
natura potest triplicitez accipi pōt. Uno⁹ iḡ/
tum sustentificatur suppositō diuino.Ro mō in
q̄tū vnita dinitati.2° iḡtū vnita p dōa gr̄uita.
Si p⁹ mō:sic adorat latria.Si 2°mō:hypdulia
Si 3°dulia.q̄ etiā adoratōe adorat glibz scūs
z q̄libz pura alia creatura. Ista distictio scotel
li ē.Alii aūt declarat dñs Bona.p̄dcaz difficl
tatē:dicēs q caro xp̄i z būanitas pōt dici tot⁹
ille bō.iux illō Jo.i.ꝟbū caro factū est:z h mō
caro xp̄i z būanitas adorat adoratōe latrie rō
ne psone:qz ē vna psona z nō plures persone.
℣ 2° mō pōt ꝺsiderari vt noīat ipaz ptē buma
nitatis p se:nō vt vnitā:et sic debetur ei dulia.
℣ 3° put noīat ipaz nām creatā ut dinitati vni
tā:z tūc debet ei dulia dignior:q̄ hypdulia dr̄
ſz q̄sdā. Alii tn dñt q sic ꝺsiderata vt vnita di
mitati in rōne psone:q latria adorari ꝺz ga la
tria nō debet pti rōe ptis:ſz rōe toti⁹.tot⁹ aūt
xp̄s ē psona xp̄i. Sz forte qs iterrogabit qd ē
latria:dubia:z hypdulia. Licz h mlta dicenda
eēnt:breuit tn dico fm Bona.vt ꝺ q latria in
q̄tuz ꝟtus ē bitus inclinās boiez ad exhiben/
dū deo obseq̄z debitū l rōe vltis dñij. dulia ē
bitus iclinās ad exhibendū obsequiū hoibus
ad bono:ē debitū.hypdulia ē obseq̄ qō ōbet
alijs psonis excellētioribus:vt xp̄o hōi z ꝟgi/
ni: Jta q latria soli ꝺo:dulia pure creature:hy
pdulia excellenti creature debet. Et scias q p
obseq̄z itelligo fuituē:vt exponit Aug.li. de
trinī. Et h sufficiāt p pñti ꝟi. ¶ Ostū ad ētiaz
ꝟi.dico q ꝑma facie vī q nulla imago vt scul
ptile adorari debeat:Et p⁹.q: vī ꝺ doctrinā et
pceptū ꝺi.dic̄.n.ꝺs.Exo 20. Nō facies tibi scul
ptile neq; oēs sīlitudinē.s.dei:g quidē ifigura
bil ē.Si g aliq dei imago fieri nō ꝺs g nec ado
rari.Et ꝺfirmat p Damascenū.c. ō imaginib⁹
li.4. vbi dic̄ sic. Jnsipiētie igit sūme z ipietat⁹ ē
figurare qd ō dinū.i.qd ō dinū ē. Itē arguit 1° sic.
Nobilior ē creatura viuēs z dignior ꝺ creatu
ra nō viuente.q: mag sīlis z ppingor ē sūme ui
te q ē ipse ds.ſz ois imago l picta l sculpta ē gd
nō viuū.g iḡbilior z idignior.Et p ois si muscā
asinū:z canē:ñ adorāus.nec p ois imagines ado
rare debem⁹. Jtē aia rōal'ē imago dei: z trī non
adorat.g a fortiori nec imago boīs. R⁹ aia mea
bis tuis difficultatib⁹:qm̄ fides nr̄a nihil indi/
gnū aut male fcm tāq̄ dignū z bene fcm putat:
Damascen⁹.n. vbi ꝺ. Et dic̄ Bona.i.3.di. 9.po/
nūt bāc ꝺcloz q: cuilz imagi tal'ē exhibēd⁹ bo
nor:qlis dētur rei c⁹ ē imago. vī imagini xp̄i la
tria reddat:imagi ꝟgis hypdulia:z imagi alio
rū scōz dulia. Audi Dama. vbi ꝺ. Qm̄ g aduer
sū nos ꝺgrūt adorātes z orātes saluator⁹ nr̄i z
regie nr̄e z dei genitricis imagine āpli⁹ āt z re/
liq̄x scōz z mīstroz xp̄i audiāt q a pncipio ꝺs
boiez ſz ppam imaginē fecit.Cui⁹ igit gra nos
ad iuicē adorāus nisi q ſz imaginē ꝺi fci sum⁹.
vt.n.ait dei fot⁹ z magn⁹i ꝺnis basilijs imagis
bonor:ad ꝓtotipū pueit.i.exēplar. Prototipuz
āt ē qꝺ imagiat.ex q̄ qꝺ deriuat fit.h ille: Ad q
rū declaratōez nōnduz q imagies scōz triplici
rōe iuēte sr̄.s. ppē simplicitū ruditatē.pp ꝺuotō
nis tepiditatē: z ppē memorie labilitatē. ℣ P⁹.
ppē simplicitū ruditatē.vt.s.simplices q lr̄as ne
sciūt i picturis z sculpturis tāq̄ i scriptur⁹ fidei
nr̄e mistēia legē possint. Hāc rōez tāgit Dama.
vt ꝺ dicēs sic. Qra ꝺs ppē viscera mie sue ſz ve
ritatē scūs ē hō ppē nr̄am salutē:nō vt Abrahe
visus ē i spē hois:nō vt pphis:ſz fm s baz ver⁹
fact⁹ ē hō:z pābulauit ēr̄ā:z cū hoib⁹ ꝺuersat⁹
miracula fecit:crucifix⁹ ē:passus ē: resurrexit:
assūpt⁹ ē:z oia fm ꝟitatē fcā sunt z visa sūt ab
hoib⁹.Scripta sr̄ qdē ad mēoriā z doctrinam
nr̄az tē ñ pñtiū: vt ñ vidētes audiētes z cr̄dētes
potiāur btitudie dñi.Qra ꝟo nō oēs noscūt lit
teras nz lectōi vacāt. prēe excogitauerūt velut
q̄sdā triūphos i imagib⁹ h scribē.h ille. Nec ēt
rō tāgit i decretis.de ꝺsc.di.3.c.platū. vbi dr̄ si
circa mediū capti. Aliud ē.n. picturaz adorare:
aliud p pictur⁹ bistoriā q̄ sit adorandus adiscē
Nā q̄ legētib⁹ scriptura h idiot⁹ pstat pictura
cernētib⁹.qz i ipsa iḡrētes vidēt qō seq̄ dēant.

In ipa legūt q lr̄as nesciūt. vñ z pcipue legē ne
sciētib⁹ p lectōe pictura ē.h ibi. Et sr̄ ꝺba Gre.
℣ 1° iuēte sūt imagies ppē deuotōis tepidita/
tē. Excitāt.n.ad deuotōez mētis xp̄i fideles ꝺsi
derātes ex talib⁹ picturis q̄ z q̄tā de⁹ ppē nos
fecit zc̄. ℣ 3° iuente sūt ppē memorie labilitatē
bis n.recoꝛdāur p̄ritoꝛ:sic rōe fiebāt archi tri
umphales i mēoriā alic⁹ magni viri. Hec rō tā
git in decret⁹ de ꝺse.dis.3.c. venerabiles vbi dr̄
sic. Uenerabiles imagies xp̄iāl ñ deos appellāt
nz seruūt eis vt ꝺis:nz spez salutis ponūt i eis
nz ab eis spectāt futuꝛ iudiciū. Sz ad memori
am z recoꝛdatōez pmitiuoꝛ venerāt eas z ado
rāt.h ibi. ℣ His sic declaratis ad obiecta rnde
amus. Et p⁹ ad pmā rōez q iō añ icarnatōez ꝺi
imagies fieri phibitū ē.qz tūc ds fm ppaz nāz
ifigurabil'erat.ſz postea qñ carnē assūpsit figu
rabilis extitit fm ipsā nāz assūptā. Et fm nāz ꝺ
nā icelligit dcm Demas.q isipiētie sūme z ipie
tatis ē figurar qō dinū ē. Hic i veri testō ñ erat
assūpt⁹ imagis vsus. ℣ Ad 2az rōez dico q cre
atura viuēs nobilioꝛ z dignioꝛ ē ñ viua nobili/
tate reali:ſz imagies z picture sigificatōe.qz res
pui valoris qñz rē optimā repntāt.vñ Damas.
vbi ꝺ. Quapropē nō fm mētez hnes dñi passi
onē.i.nō recoꝛdates:imagines xp̄i crucifixiōis
videtes:z salutaris passiōis i remēoratōez ve/
nientes: pcedētes adorāue:nō mām ſz imagina
tū.qđ admodū nz cuāgelij māz nz crucis mām
adoram⁹:ſz tipomā.i.figuratōez. Siīr z dei ge
nitricis imagis nō mām:ſz figurā adoram⁹.ho
noꝛ.n.q ē ad ipsā:ad eū q ex ipsa icarnatus ē re
ducit. Siīr z scōz certāina erigētia nos ad sō
titudinē z imitatōez et zelū ꝟtutis eoꝝ:z gl'iā
dei.bonoꝛ q ē ad deuotos cōfuos dei bz demō
stratōez beniuolētie q̄ ē ad cōez dñatoꝛē:z ima
gimis bonos ad ꝓtotipū.exēplar pueit.h ille.
Cū q adorat imago:nō adoꝛat rōe sue realita
tis:ſz rōe sui significati.Et si abilicias creature
oēs sūt vestigiū dei:z trī nō adoꝛant imagines
z picture nō sūt vestigiū dei.q̄ a fortiori nō de/
bēt adoꝛari.Dico q ꝺnā nō valz:qz oēs creatu
re itellectui nr̄o ꝑmo repntant sc:deide deum:
cui⁹ sūt vestigiū.nō sic aūt i figuris z picturis.
qm̄ nō ꝑmo sc:ſz figuratū repntant. Jux̄tuz.n.
res sūt q̄dā res bn̄ se ꝑmo repntant:ſz inq̄tum
figure sūt repntant.ꝑmo eū cui⁹ figure sūt:z iō
ire adoꝛat:nō ille. Siīr dr̄ ad illud de ania qm̄
ꝑus suā entitatē q̄ dei imaginem repntat. Et
iō nō est silr zc̄. Et ista sufficiant p presenti
ꝺcione z prima parte huius sermonis.

¶ De incōtaminatione carnis christi ꝺside⁹ fa.

Ecūdo loco chri
sti Jesu carnis icontaminationē vi
deam⁹. Ubi tres ꝺcones subiunga
m⁹. vz. ℣ Prīa ꝺclo ē ista. Tall ac tā
to i sua ceptione fuit xp̄s Jesus ꝑuilegio ꝺco
rat⁹: vt oi plenitudie gr̄e fuerit redimit⁹. ℣ Ha
cōclo ē. Et si xp̄s fuerit oi gr̄a decoꝛat⁹: nunq̄

Universidad de Deusto
Biblioteca

fuit tñ scificat⁹: ⁋ ktia cõclo ē. Tanta fuit ipsa
gra christus fortificat⁹: vt nunq̃ aliquo vitio
fuerit contaminatus.

¶ De plenitudine gratie christi cõclo ꝑma:

Accipe ꝑmaz cõclonez. vz. Ubi tres ingram⁹ ẏitates. vz. ⁋ Pria ẏi. ē. An xps ab istanti sue cõceptionis fuerit oi gra plenus. ⁋ ka ẏi. ē. An xps i ẏtutib⁹ z scia ꝓfecerit. ⁋ ktia ẏi. ē. An sic xpo nõ ē dar⁹ spũs ad mẽsurã ita nõ sit data ei oipotẽtia ad mẽsuraz ¶ Octũ ast ꝑmã ẏi. dico ꝼm magrz sniarz in. z. di. iz. c. i. q. sic. vñ dic̃ sic magr ad lram. Preterea sciendũ ē xꝑm ꝼm boiez ab ipa cõceptione gre plenitudinẽ accepisse: cui spũs dar⁹ ē: nõ ad mẽsurã: z in q̃ plenitudo diuinitatis corꝑaliter bitat ista ẏo bitat: vt Aug⁹. ait ad Dardanũ: q oi gra plen⁹ ē. Et ofirmat paz. ifra. Ꝟ p Hieremie dez z dic̃ sic. vñ recte Hieremias dic̃. Nouuz faciet dñs sup ẽraz. mulier circũdabit vir. qz i vtero ẏgis pfect⁹ vir extitit ñ solũ ꝑpr̃ aiaz z carnẽ: sz ẽt ꝑpr̃ sapiaz z gram q̃ plen⁹ erat. Et pñt ad duci alle aucitates faciẽtes ad ꝓpositu. Audi Jo. c. i. plenũ gre z vitatis. Et codẽ. c. ꝺ plenitudie ei⁹ oẽs accepim⁹ gram. Et ad Col⁹. 2. In ipo bitat ois plenitudo diuinitatis corꝑal⁹: z estis i illo repleti zc̃. ⁋ Ad declarationẽ tñ istoz ego distinguo q ista ꝓpositio. s. gra fuit xpo collata in sumo. bz duplicẽ itellectũ: s. positiuũ z negatiuũ. Intellect⁹ positiuus ē: vt sit sensus. gra xpo collata fuit i sumo. i. q gra xpi fuit tanta q ẽ maioz oi gra possibili. Et Ꝟ sẽsus ē falsus. Nã ponam⁹ Ꝟ. s. q sit possibile q aliq̃ alla⁹ sniarũ psonaz carnẽ assumeret. certuz ē q possibile ē q bret graz equalẽ aie xpi: z p ois gra xpi non ẽ maioz oi gra possibili. qñ illa pris incarnati eccl̃is esset z nõ minor. Sẽsus negatiu⁹ ē q nulla alia gra que ẽ vl fuit vl possibilit est esse excedit excessit vl excedẽ pot graz xpi: z Ꝟ sensus ē ver⁹. Et Ꝟ ẽ gõ magr vbi ꝑ ait q tanta gra fuit collata aie xpi vt maior creari ñ posset. q̃re zc̃. ¶ Octuz ad ꝓmaz ẏi. dico q magr vbi ꝑ dic̃ q xps ꝓfecit in sapia z alijs ẏtutib⁹: nõ q̃ ad se: sz quo ad nos. dũ. i. nob⁹ sapiaz z gre munera ꝼm ꝓcessuz etatis magi ac magi patefaciebat. vñ Hieg. i q̃daz omel. ait. Jux bois nam ꝓficiebat sapia nõ q ipse sapiẽtior eẽt ex tpe: q a ꝑma ꝺceptois bona spũ sapie plenus ꝑmanebat: sz q eandẽ q̃ plenus erat sapiaz: ecclis ex tpe paulatiz demõstrabat. zc̃. Ꝟ ille. Ego aũt ad plenioꝛẽ isti⁹ mãe noticiã pono tres ꝺlones. ⁋ Pria ē. q xps ꝼm sapiaz z sciam z ẏtutes icreatas ꝓficẽ non potuit. ꝓ ista ꝺclo. qz cũ xps sit õs: ꝼz ea q̃ dei erãt ꝓficẽ nõ poꝛat. Scia. n. dei z alie pfectiões nec augeri nec diminui pñt vt patz p. sniaz. di. 39. ⁋ Scda ꝺclo ē. q xps ꝼm aiaz nõ poꝛat ꝓficẽ nec gra: nec sapia: nec aligbus ẏtutibus ifusis. Nec ꝺclo ꝓ ex ꝓcedẽti ẏitate. Si. n. a ꝑncipio sue cceptionis fuit plenus oi gria z oi sapia z oi ẏtute: ꝓ q ꝼm eã ꝓficẽ nõ potuit. Jñ ⁋ Paulus Jnꝑo igt sunt oẽs thesauri sapie z scie dei ab scõditi. ⁋ ktia ꝺclo ē. q aia xpi ꝑfecit z creuit ꝼm sciaz acgsitã. vbi nõ q i xpo fuit duplex nã. s. dina z bũana: vt ꝓ. 3. sniaz. di. 5. z p Dama. li. 3. z ex de bẽt⁹. c. cũ xps. Inq̃tũ igit bõ pfectus ncc̃e ē vt bẽat ẏtutes z pfectiões ad bois rõez spectãtes. Intellect⁹ aũt ages ē bois pfectio vt ꝓ. 3. de aia. g̃ ncc̃e bũit eẽ in xpo. Cũ aũt lumen itellect⁹ agẽt⁹ a nã nõ ordinet nisi ad fatasmata illuminãda ꝼm cõez phiaz: z ea deputare a ꝺditionib⁹ mãlib⁹. Ergo cũ i xpo talis ẏtus eẽt ꝓ q sic i eo ordiari ꝺgruebat. Aliq̃ aliq̃ pfectio nãlis xpo defuisset: qd ē erroncũ. Quare cuz p tale lumẽ xps nõ posz sil⁹ oia scire. g̃ successiue Jsta rõ ē bti Tho. pte. 3. q. 9. ar. 3. z. 4. Dñs Bonauẽ. i. 3. di. 13. dic̃ glosãdo aucitatez Ambrosij dicẽt⁹ xꝓ. pfecisse ꝼz bũanũ sensũ: q sensus xꝑi exterior ẏacit ꝓfecit cẽtũ ad cognitionẽ exprimẽ talẽ. Et Ꝟ vt i eo ꝑbaret ẏitas bũane nãe. Uñ cẽtuis nõ posz xps ꝓficẽ cẽtũ ad cognitõez sim plicis noticie tñ q: sẽsus exterior ad aliqd de no uo ꝺuertebat⁹ ad q̃ ꝑus ꝺuersus nõ fuerat: cognitõe exprietie dr̃ ꝓfecisse. Ꝟ inuit apls dicẽs. xps dicit ex bis q̃ passus ē obiaz. i. expectus ē. q̃re zc̃. ¶ Octũ ad ktiã ẏi. dico q magr sniaz. i. z. di. i4. mouet ista difficltatẽ dicẽs sic. Si ẏo q̃rit q̃re ꝺs ñ dedit ei ptãtẽ faciẽdi oia vt sciaz Rñderi pot q: nãlit capax ē scie: z iõ cognitio data ē ei sine mẽsura. Nõ ē aũt datũ ei posse facẽ oia q ꝺs facẽre oipotẽs z p Ꝟ ꝺs putaret. Ꝟ ille. Uñ sz ꝺs de potẽtia absoluta potuisset cõferre xpo potẽtiã talẽ: nõ tñ potuisset illã susci pere xps inq̃tũ creatura. vñ nõ fuit ipotẽtia ex pte dei: ꝼz ex pte xꝑi inq̃tũ creatura. Sz dices ꝺ Luc. i. dr̃. q erit magn⁹ z filꝰ altissimi voca bit. Jsta magnitudo nõ pot eẽ añ ptuz ẏgis: qz añ magn⁹ erat. g̃ dic̃ btus Ambrosi⁹ sup Lucã q illa aucitas sic itelligit. erit magn⁹: q⁹ potentiã quã dei filꝰ nãlit bũit: hõ erat ex pte acceptus. Ecce q Ambro. exꝑsse dic̃ ipsũ iquãtum hõ accepisse potẽtiaz quã dei filꝰ nãlit bẽbat. Huic ofticultati ñdet magr dicẽs q illa ẏba referẽda sũt ad psonã ẏbi. nã cuz vna iu xpo p sona cẽt: q̃ iq̃tuz psona dei sẽp z nãlit oipotẽtiã habuit. sz iq̃tuz bois nõ sẽp fuit oipotẽs: sz ex tpe. Et sic itelligit oẽs auctoritatez q̃ xꝑz oi potẽtẽ dicũt. Et ista sufficiãt ꝑ ꝑma ꝺclusiõe.

¶ De sanctitate xꝑi conclusio secũda.

Accipe secũdã ꝺclonẽ. vz. Et si xps fuẽit oi gra decoratus: nũq̃ tñ fuit scificat⁹. Ubi tres ingram⁹ ẏitates. vz. ⁋ Pria ẏitas ē ista. vtrũ xps fuerit vnq̃ scificatus ⁋ Secũda ẏitas ē ista. Si aliq̃ pura creata in hac vita possit adoꝛari vt bona z sãcta. ⁋ Tertia ẏitas est ista. an sit pctñ ꝑpr̃ deuotiõem et scitatẽ poꝛtare religas scõz ad collũ. ¶ Octuz ad ꝓmã pono vnã distictõez quã fac̃ beat⁹ Dionisi⁹ li. de ꝺnis nõib⁹. c. ii. q aliud ē scificari: z aliud scm eẽ. Nã scm eẽ dic̃ negatiõe ois imũditie ꝑ oi tpe. vñ sic ibidẽ scitatẽ diffinit. Scitas ē vt ꝼz nos dicẽz q̃ ab oi pollutõe est libera z p fcã z ois iniolata puritas. Scm g̃ ē q̃ ꝑ nullo istãti vez ē dicẽ q illud culpe sit subiectũ. Sz scificari siue scificatũ eẽ ꝑsupponit aliqñ i subiecto maculã fuisse z postea mũdatũ. Et bis sez q̃ cũ xps nũq̃ fuerit subiectus pctõ. z p ons nũq̃ scificat⁹: sz sẽp fuit ẽ z erit scũs. ꝑs. iustus dñs i oib⁹ vuijs suis: z sanct⁹ i oib⁹ opib⁹ suis. In Isa. 6. dicit scũz seraphi clamare alta voce. scũs: scũs: scũs: dñs de⁹ sabaoth. ⁋ Ad quoꝛ ꝺclaratõez nõ q scificari duplicit̃ ꝺsiderari põt. vno mõ q̃n ex scõ fit sanctũ: alio mõ q̃n ex ñ scõ fit sanctuz. ⁋ Prio mõ q̃n ex scõ fit sanctũ. Et Ꝟ fieri põt duob⁹ mõis. vno mõ q̃n ex min⁹ scõ fit magis scm. z hoc mõ xps ꝑ discipul⁹ suis patrẽ oꝛauit. Jo. 17. c. pr̃ scifica eos i ẏtate. i. q̃tus sint sci: magis ẽt scifica. Et sic nũq̃ xps dr̃ scificatus. vt. s. immediate añ hoc dicat⁹ min⁹ scũs: et immediate ꝑ Ꝟ magis scũs. ⁋ 2° mõ ex scõ fit scz ꝼz q̃dã ꝺtinuatõs scitat⁹: seruata tñ q̃dã ꝺtinuitate scitatis. Et Ꝟ mõ põt dici xps scificat⁹. Quõ itelligit illud Jo. i. quẽ pat̃ scificauit z misit in mũdũ. i. ꝼz plenitudinẽ scitatis ꝺsecrauit. Et illud Jo. 17. scifico meipsũ. i. i scitate ꝺseruo. ⁋ 1° modus scificatõis ē q̃n ex nõ scõ fit scm. Ꝟ hoc sil⁹ ꝺtigit duobus mõis⁹ vno⁹. ꝓuatiue. alio⁹. negatiue. Scificari ꝓuatiue ē q̃n aliq̃ ꝺ subiectũ ē ꝓuatũ scitate: z postea i eo ifundit. sic̃ de peccãte mortal⁹ z postea ꝺtrito z ꝺfesso: cui ꝑ graz infundit scitas: satis ꝑ. Et Ꝟ mõ nũq̃ xps fuit sanctificat⁹. qz sp xps fuit Ꝟ z scũs Ꝟ: z nũq̃ ꝓuatus scitate. Scificari negatiue fit duobus mõis. vno⁹. Si rõe scitatis create: tũc xps põt dici scificatus. i. fact⁹ scũs Ꝟ. Et iteꝛ ꝼm hũc sensum põt itelligi ꝓdicta auct. s. quẽ pr̃ scificauit z misit i mũdũ. i. scm boiez fecit z misit i mũdũ. Si rõe scitatis increate: tũc dico q eodẽ mõ dr̃ xps scũs fauct⁹: quo⁹ dr̃ Ꝟ fact⁹ ē ꝺus. q locutio min⁹ falsa ē q̃ ista ꝺs scũs ē Ꝟ. Sz de Ꝟ ifra. q̃re zc̃. Et sic ꝑz ꝓma ẏitas. ¶ Octuz ad ꝼam ẏi. dico q aut logmur de creatura viuẽte aut mortua. Si de viuẽte. dico q nulla creatura viuẽs ē adoranda vt scã. qñ null⁹ viuẽs scũs ē. sz sit ꝺn⁹: nisi forte accipiẽdo scitatẽ largo mõ. ut illud Leui. 19. sci estote qñ ego scũs ꝰ. q̃ꝺtu. n. qs viuit peccator ē. i. Jo. i. Si ꝺxerius qñ pcz ñ hẽm⁹ zc̃. scitas ãt oẽz ꝓuitat⁹ maculã excludit: vt patuit ꝑcedẽti ẏitate. Si ãt loq̃mur de creatura viuẽte iã z postea mortua. tũc dic̃ Inn. q si morit aliq̃ scã ꝑsona c⁹ vita ē tibi nõ. potes eã occulte z nõ publice venerari nõ adoꝛare. Et nõnter dico occulte. q: publice ñ sz nisi sit ab eccl̃a canonizata z approbata: q̃uis ẽt ille scũs miracula facẽt. vt ꝓ. i. q. i. c. teneãus. vbi sic dicit. teneãus vnitatẽ frẽs mei. ꝓter vnitatẽ ẽt q facit miraculũ nihil ē. Jn vnitate erat ꝑpls Isrl z ñ faciebat miracula. ⁋ Pre vnitatẽ erant magi pharaõis z faciebant sil⁹ a Moysi. ꝑpls isrl vt ꝺiri nõ faciebat miracula. an erãt saluãdi apõ deũ q faciebãt miracla: qq nõ faciebãt: ⁋ Petr⁹ aplus resuscitauit mortuũ. Simõ magus fecit multa. Erãt qdẽ xꝑiani q nõ poꝛant facẽ qõ faciebat ⁋ Petr⁹: nec qõ faciebat Simõ: sz tñ gaudebant. qz noia eoꝝ scripta erãt in celo. hec ibi. Aug. Magi. n. pharaonis miracula fecerũt: sil⁹ z Simõ magus. Quattuoꝛ tñ regrũtur ad Ꝟ vt aliqd sit vez miraculũ. ⁋ Prio vt nõ ex arte: sed ẏtute spũs sci fiat. z ꝑꝑ Ꝟ miracula magoꝝ miracula ẏa nõ sũt. ⁋ 2° vt fiat s̃ nãz. ga qõ ẏtute nãe fit nõ ē miraculũ. z Ꝟ mõ diabol⁹ ꝑ icantatiões opar̃. qz ipse istinctu serpẽtis ãtiq mlta diabolica facit: z ille ꝑ ẏtutes herbarũ. qñ oia nouit: occl̃te opar̃ effect⁹. ⁋ 3° vt nõ fiat vi ẏborũ tñ: sz merito bois z gtia dei. z sic trãsbatõ pãis ẏ vini nõ ē ꝑꝑ miraculũ. ga ui ẏbox fiat vt Aug. ait. Accedit ẏbũ ad elemtũ z fit sacrm 4° ut ad coꝛoboratõz fidẽ fiat. Dal ꝺditões põit Hof. i suma sua. rubrica ꝺ rligis z vẽe. scoz. Et qñ ista discernẽ ñ paz difficile ē: rcẽ eccl̃a statuit nũ coꝛ⁹ a xpicol⁹ publice venerari nisi sit scũs ap⁹bar⁹ ab ea z caõizat⁹. Et sol⁹ papa canonizar̃ pt. vt nõt Jo. ãdrea ꝺ rligis z vene. scõrũ. c. i. li. 6. Et ꝑces fcẽ tali scõ valet. sz papa i cãnonizatõe errauẽit. Et mlta ꝺ canonizatõe ibi dez põit Jo. an. Et hec sufficiant ꝑ pñti ẏitate.

¶ Octũ ad ktiã dico q eadẽ rõ ē ꝺ rligis scõz: sic̃ de ẏbis scripties vt dic̃ beatus Tho. ꝼa Fe. q. 96. Nã si portãr̃ ex dei fiducia z scõz quoz sũt ñ erit illicitũ. Si ãt circa hec attẽdar̃ aliqꝺ vanũ: vt q vas sit triãgulare z hmõi oino erit illicitũ. Et diligẽr̃ aniaduẽte: vt clar̃ scias illas eẽ rligas scõrũ ab eccl̃a approbatoz. qz si nescirs⁹ c⁹ sci eẽnt: aut an ab eccl̃a ap⁹bat⁹ i errorẽ facilẽ icurrẽ possce: vt. s. portar̃e rligas vni⁹ sus pẽsi aut bois male vite. Sic̃ exꝑsse ē cal⁹ ex ꝺreli. z ve. scõrũ. c. i. vbi dic̃ sic tex. Audiuim⁹ q q̃dã iter vos ꝺabolica fraude decepti: hoicm quẽdã i potatõe z ebrietate occisũ: q̃si scm more ifideliũ venerãr̃. Cũ vir ꝓ talib⁹ i ebrietat⁹ pempt⁹ eccl̃a pmittat oꝛare Dic̃. n. apostol⁹. s. i. ad coz. 6. ebriosi regnũ dei nõ possidebũt. Illũ g̃ ñ psũmat⁹ ꝺ cetero colere: cũ etsi p eum miracula fierẽt non licẽt vobis ipz ꝓ scõ absqz aucte ecclie romane venerari. hec ibi. Et glosa sup ẏbo. miracula. dic̃ sic. qñ miracula etiã p malos fiũt. i. q. i. c. teneam⁹. Ideo nõ ꝺz tenerj ꝓ scõ q̃qs miracula fac̃: nisi ab eccl̃a romana ꝓ⁹ fuerit ꝑ legittios testes sup ꝺta z miracul⁹ ap⁹bat⁹. vt dic̃. c. primũ z. s. ꝺ testib⁹. c. venerabili. Quẽ. n. eccl̃a r̃ ꝑbat r̃ ꝑbãd⁹ ē. z quẽ ap ꝓbat ap⁹bãd⁹. 24. q. i. hec ē fides. z. c. qñ ver⁹. z. q. 2. c. sane ꝓfertur. hec glo. q̃re zc̃. Et sic ꝑz ista prima cõclusio.

¶ De ipeccabilitate xꝑi conclusio tertia.

Accipe ẽtiã ꝺclonẽ. vz. Tanta fuit ista g̃ tia xps fortificat⁹: vt nũq̃ aliq̃ vitõ fuerit ꝺtamiat⁹. Ubi tres ingraus ẏitates vz. ⁋ Prima ẏi. ē. vtr̃ de⁹ potuisset l posz facẽ creaturã rõalẽ ipeccabilẽ ꝑ nãz. ⁋ Scda ẏi. est. an ista ꝓpositio sit ẏa de⁹ fcũs ē bõ: z bõ fact⁹ ē de⁹. ⁋ Tertia ē. an xps ꝼm illã nãz bũanaz q̃ bõ ẏus ñ potuerit peccare. ¶ Octũ ad ꝓmã dico q cõiũ oẽs theologi ꝑtẽ negatiuã ꝺcedũt. s.

Universidad de Deusto
Biblioteca

q nō. ꝓio ꝑpt dcm Piero. i tractatu de filio ꝑdigo dicēt q solus ds ē in quē pctm cadē nō pōt. Et Anselm⁹ li. cur ds hō. qres hāc qōnē dicit ds boiez ipeccabilē facē nō potuit p nāz: q nō potuit ipz facē deū. ꝓpriū. n. dei ē q nec mutat nec mutari pōt: vt ꝑbat magr p plures auctoritates li. i. di. 8. Audi Jacobū i epla canōica c. i. Apud quē nō ē trāsmutatio neq3 uicissitudinis obūbratio. Et Dauid mutabilē ea z mutabūtur: tu aūt idē ipe es. Et magr oiuz creaturarū mutabilitatē ondēs sic ad lrāz vbi s̄ ait. Nā angeli peccauerūt z demōes fcī sūt: q̄r ē diabolus pnceps. Et q nō peccauerūt peccare potuerūt. Et cuicūq3 rōnali creature ꝑstat vt peccare nō possit. h nō ē nāe ꝑpe: sz dī gre. Et dic q ꝺ aliqs creatur] z de coz mutatōe tacē itendit: qm lōgū eēt de ill⁹ disputare. Quare relingr q nulla creatura rōnal⁹ fm suā nām pōt ipeccabil⁹ esse. Sz dices ꝺ pr Ambrosi arguo sic. Sic se hz cōp⁹ ad motū: ita se hz volūtas ad velle. Sz deus pōt facē coz⁹ sp ordiatū i suo motu. z. sic ꝑz de eccło. q pōt facē volūtatē semp ordinatā i suo velle. sz semp eē ordinatū i suo uelle ē eē ipeccabilē. q. Jtē ds pōt facē q aligd sit sine eo qō nō ē de eēntia e⁹. sz posse peccare nō ē ꝺ eēntia volūtat]: cū nō sit libertas nec ps libertat] p Aug. q ds pōt creare z facē creaturā rōnalez ipeccabilē. ¶ Ad ꝑmū aīa hz euīt tibi dico q illa silitudo i tuo añcedēte nō tenz. q. celum cōpat ad motū nō vt cā liba. sz volūtas cōpat ad suū velle vt cā liba lō argumētū nō tenet. Ad fm dico q posse peccar pōt accipi ꝑ eo qō significat: ul ꝑ eo qō denoiat. Si ꝑ eo qō significat: tē dicit respectū ad actū: z sic ꝓprie nō ē posse: sz deficē z sic itelligit Aug. q nō ē libtas neq3 ꝑe libtat] Si ꝝo accipit ꝑ eo qꝺ denoiat tē denoiat ꝓprīū fundamentū elicitiuū act⁹: z vt sic ē libtas q̄re tē. Et ꝫ suffic ꝑ ista ꝝi. ¶ Qtuz ad ltiā ꝝi. dico q sūt diuersi mōi rādendi. sz duos tm ad pns dicam⁹. ¶ Prim⁹ ē magr i. 3. di. 6. c. i. vbi q̄rit ꝝi. istaz ꝓpōnū. ds fact⁹ ē hō. fili⁹ ꝺi fact⁹ ē filius hōis tē. Et recitat] mult] opinioib⁹: tādē i snia ꝺcludit q ista ꝓpositio de⁹ fact⁹ ē hō. hz res sēsus. Prim⁹ ē. de⁹ fact⁹ ē hō. i. factus ē vt de⁹ eēt hō. z ē sēsus ver⁹. ga ꝫ factū ē i incarnatōe. Secūd⁹ sēsus ē. de⁹ fact⁹ ē hō. i. deus ē hō q gdē hō fact⁹ ē siue ꝓduct⁹. z hic ē etiā verus Certi⁹ sēsus ē. de⁹ fact⁹ ē hō. i. ds fecit semetipm hoiez p hūanitat] assūptōez z ꝫ sēsus ē mag] ꝓprius. Sz ista ꝓpō hō fcūs ē. ds nō ē ꝝa nec i 1⁹. nec i 3⁹. sēsu sz tm i p⁹. vt sit sēsus. hō fcūs est ds. i. fcūz ē vt hō eēt ds. Jsta ē snia magri. Alⁱ mod⁹ rādēdi z clarissim⁹ ē q si fcūz aut determinat deū aut hoiez. si determiat subiectū. s. li deus sic ꝓpō ē falsa: q i deo nulla cadit factio. Si ꝺ terminat ꝓdicatū. s. li hō: tūc ꝓpō ē ꝝa: z ē sensus. de⁹ fcūs ē hō. i. ds hō fcūs ē: z sic cantat ecclesia. Et pōt dari alius mod⁹ q q̄n ponit vna ꝓpō de 2⁰. adiacēte: tūc dic eē vl nō eē simplr vt hō ē vl nō ē. Sz q̄n pōit vna ꝓpō de 3⁰. adiacēte: tūc dic eē vl nō eē fm gd: vt hō ē alb⁹ l nō alb⁹. nō. n. dic simplr boiez nō eē: sz nō eē talez i. albū. Sil⁹ ista ꝓpō. ds fcūs ē. est falsa. q. signi ficat q ds simplr accipiat eē: sz dicēdo ds fcūs ē hō significat q ds accepit tale eē. i. eē hūanitatē tē. ¶ Qtū ad ltiā ꝝi. dico q magr i n. 3⁹. di. 11. c. 3. hāc difficltatē q̄rit. vbi sic ait. Jō nō imerito q̄rit vtr ille hō potuerit peccare vl nō eē ds. Si. n. potuit peccar potuit dānari. si potuit dānari potuit nō eē ds. q si potuit peccare potuit nō eē ds. q eē deū z posse velle ilgtarez sit eē nequeūt. Dic distinctiōe op⁹ ē vtr de psona. s. dina agat: an de nā. s. hūana. Si. n. de persona agit: manifestū ē q peccare nō potuit. Si vero de nā: distinguendū ē: vtr agat de ea vt ꝝbo vnita. an de ea tāq nō vnita ꝝbo. Non ē ambiguū aiam illam entē vnitā ꝝbo peccare nō posse. Et sine ambiguitate verū ē: eandē si eēt non vnita ꝝbo posse peccar. hec sūt ꝝba magri. Ad quor declaratiōez pono duas ꝺcłones. ¶ Prima ꝺcło ē. q aīa xpi vt vnita ꝝbo peccare non potat ꝓpter plenitudinē gre. ¶ Secūda ꝺcło ē. aīa christi vt vnita verbo peccare nō poterat q: erat perfecte beata. Et potest addi tertia q aīa xpi in puris suis nātibus a ꝝbo de relicta peccare poterat. ¶ Qtū ad ꝑmā notādū q gra i xpo tūc ad pns spectat habuit tres respect⁹ s. cōlūctōis: pfectōis: z efficiētis. ¶ Prio habuit respectū vnctōis. qm xps n solū dilectōe cognitiōe vel fruitiōe deo vnct⁹ erat: sz hypostatice: ita q aīa ñ erat psona: sz ꝝbuz erat hypostasis. i. psona nature dine z hūane. que suppositatio nāz ꝫ beatū Tho. pte. 3. q. 2. ar. i. z i tertio snia ruz di. i. z dm̄ Bona. ibidē. similis ē suppositatōi q fit p insertōez. Nā sic vn⁹ trūc⁹ duos ramos diuersaz nāz sustētat insertos: sic dina p/sona duas nās. Et sic rami illi duaz nārū duas nō faciūt arbozes' sz vnā: sic due nāe i vna p sona tāq i vno trūco inserte nō faciūt plura sup posita: sz vnū. Et fm hāc ꝺuctōez xpm dicim⁹ eē deū: ga vna ē i xpo psona dī z hōis. ¶ Secūdus respect⁹ dr pfectōis. Nā sic de rōe fore est pficē suū subiectū: sic de rōe gre cū sit q̄daz forma. plenitudo ār gre erat i xpo Jo. i. plenū gre. ergo ipsū pfcē pficiebat. pfecta aūt pfectio nō solū i positiōe ꝝtutū z pfectōe vius eaz ꝺsistit sz etiā in remotōe ois ipfectōis actualis z habitualis: quo fit vt xps nō solū ꝝtutū oiuz habūdātia plenus eēt sed etiā ab eo aliene erāt oēs impfectōes actuales z bituales. ¶ Tertius respectus dr efficiētis. tāta. n. fuit gre plenitudo i xpo vt etiā effectiue in alios babūdaret. Jo. i. ꝺ plenitudine ei⁹ oēs accepimus. Ex q̄bus ꝑz q ꝓpt ꝑmū gre respectuz xps peccar nō poterat. qa cū sic eēt ꝺus: z peccatum nihil aliud sit nisi recessus a deo. q si sic peccare potuiss. sequ q a seipso recessisset. Similiē ꝓpt ꝫ respectū peccare ñ poterat. qm exquo in ipo gratie erat plenitudo sequ q ab omni actu z habitu vitioso erat alienus. z p oēs non soluz erat actu z vsu peccati ꝑuatus: sz etiā aptitudine ad illō. i. peccatū. i. q pctm nō fecit: nec iuēt⁹ ē dol⁹ i ore eius. Inquātū etiā tertio loco plenitudinē gratie in alios efficit peccare nō poterat. qm si p gratiaz nos q partē gre habem⁹ efficimur impeccabiles: a fortiori ipse i quo ē gratie plenitudo. Hic qdā hāc gratie plenitudinē ꝺsiderātes aliūt qō hora sexta i cruce pēdens cū sol retro spatulas xpi existeret vmbrā xpi causauit ex pte ꝺtra: que tāte i fragrātie fuit latronē a pte illa tāgēs gratiā quādā i eius aīa ip⁹sit vt mox i se reuersus clamaret: memēto mei dū veneris i regnuz tuum. ¶ Qtuz ad secūdā ꝺclusionē ē notādum q tota hūana nā i ꝓmo instāti ꝺceptōis assumpta ē a ꝝbo. z p ꝑns vnita ꝝbo sz se totā: vt dicit magr i. 3. di. 3. z iō aīa eius vt sic vnita erat pfecte beata. beati autē peccare nō possunt. ergo nec xps. ps. beatus quē elegisti z assūpsisti. illō relativuz quē hūanā nām refert. Jnde Damascen⁹. ll. 3. ait. q xpi coz⁹ z aīa q̄si diuinitatis organa fuerunt. z iō sic ea dirigebat vt nullo mō peccare possent. ¶ Tertia ꝺclusio ꝑz ex dcis magri vt s̄. Sz magr i. c. qdā. mouet vnuz dubiū dicēs. Quidā tn ꝑbare conātur eā etiaz vnitā ꝝbo posse peccare. qa libez arbitriū hoc z ita pōt flecti i vtrāq3 ptē. Et rndet imediate dicens. Qz friuolū ē: cū z ageli libez arbitriū habeant. z tn gra a deo sūt ꝺfirmati vt peccar nequeant q̄to magis q ille hō cui spūs dat⁹ ē sine mēsura. h ille. Ubi nō q libez arbitriū n ordinat⁹ ad peccādū: imo pcz icidit ex defectu e⁹. z iō peccare nō specificat potētiā liberi arbitrij. vn cū dr h: potētiā hz ad peccādū. nō intelligit q ꝑt h hēat libez arbitriū: sz q hēat ipsū ordinatū ad peccādū: ita vt peccare possit q̄obrē sic xps peccare nō potuit: ita nec hūit potētiaz ad illud. vlō btuz Tho. i. 3. di. 12. Sz ꝺ pr Ambrosi. si xps peccare non potuit. q nec mereri. Audi eccłasticū. 31. c. 9 potuit igt trāsgredi et n ē trāsgressus. facē mala z nō fecit. iō stabilita sūt bona illi⁹ i dño. Magr soluit dicēs q h auctas accipiēda ē fm mēbra. vel parti de capite z pti ꝺ mēbris. de capite illud: nō ē trāsgressus: nō fecit malū. de mēbris illud: potuit trāsgredi: z facere malū. Jsta sūt ꝝba magri. Ego aūt dico q duplex ē ipotētia. s. coactōis: z euacuatōis. Coactōis qñ quis cogit vt sic faciat l nō faciat. z h tollit rōez meriti l demeriti. vn si qs coactus sacrificet nō demereī: z sic a. Impotētia euacuatōis ē ab aliquo tollūt ipfectōes oēs: z pfectōnes oēs ifundūt. Et tūc dico cuz posse peccare nō sit posse sz deficē: rōabilr tollet a xpo ꝓpter gtiē plenitudinē. Et q: sic pfectus extitit z via torio pfectissime meruit. q̄re tē. Et ista sufficiant ꝑ pnti ꝺsideratōe.

¶ De conditiōib⁹ corpis z aīe xpi ꝺsideratō. s.

Nunc tertio loco

de ꝺditiōibus corporis z aīe xpi videamus. Ubi tres cōclones subiūgam⁹ vz. ¶ Pria cōclo ē ista. Sic xps ver⁹ hō fuit ita veras hois penalitates būit. ¶ Scda ꝝi. q xps pfect⁹ ēt ds z hō: nō tn oia sp voluit q ipse ds. ¶ Tertia cōclo ē. q volūtas xpi aliqn a dī volūtate discordaret: nūq tn ipse q̄tūcunque patereturtur turbatus ē aut rebellauit.

¶ Qz xps assūpsit penalitates hūanas ꝺ. ꝑma.

Accipe ꝑmā ꝺclonē. vz. Sic xps fuit ver⁹ hō: ita ꝫas būit hois penalitates. Ubi tres igrāus ꝝitates. vz. ¶ Pria ꝝi. est vtrū xps ꝫ q hō oēs hērz ꝺfect⁹ hūanos. Secunda ꝝi. ē. an qñ humanitas patiebat: ꝺinitas q illi vnita erat aliq mō patēt. ¶ Tertia ꝝi. est. an passio z xpi ꝺlō fuerit ꝫ roez: an ꝫ sensualitatē. ¶ Qtū ad ꝑmā ꝝi paucis ꝝbis magr in ꝺ. 15. c. l. rndet dicēs. Suscepit ār xps sic veraz nāz hois: ita z veros defectus hois: sz nō oēs. Assūpsit. n. defect⁹ pene: sz nō culpe. Nec oēs defect⁹ pene: sz eos oēs q̄s hōi eū assūmē expediebat: z sue dignitati nō ꝺrogabat. Et ꝑbat h c. se. dicēs. nō. n. assūpsit ig̃rātiā aliquā: cū sit ig̃rantia q̄dā q̄ defect⁹ ē. Et postea successiue i capitul⁹ seq̄ntib⁹ ꝺcludit dicēs. veros ig̃r būit defectus sic z nos: sz nō eadē cā. Nos. n. ex peccato originali hos defect⁹ ꝺhim⁹ sic ap's insinuat dicēs. Corpus q̄dē ꝓpt pctm mortuū ē. i. necessitatē moriēdi hz i se. xps āt nō ex pctō b⁹ i būit ꝺfectus. q: sine pctō ē cōcept⁹ z natus z i ꝛris cōuersat⁹. Sz ex sola volūtate miseratōis de nostro i se trāstulit verā ifirmitatē. sic sine oi ifirmitate assūmē potuit sic ablz culpa eādē fusce pit. Nec sūt ꝝba e⁹ i. c. hos āt defect⁹. Ad q̄ruz declaratōez ē nōndū q q̄dā sūt passiones hūane q ꝓncipalr fluūt z derivāt a carne: z redūdant i aīaz. Quedā q ꝓncipalr fluūt ab aīa z rdūdāt i coz⁹ ꝺme sūt vt fames: siti] z b⁹ i. Nā hec passiones sentit aīa i corpe existēs q̄e sine corpe non sentiret. z iō fames: sitis z b⁹ i ꝓpe ꝺnūtur passiones corpis. Passiones āt ab aīa fluētes z i corpus redūdātes sūt dolō z tristitia: gaudiū z b⁹ i. Nā aīa ēt sine corpe tristat: dolet: z gaudz. licz ēt q̄sdā dolores sentiat p coz⁹ tāq p istrumētuz. Ita q q̄sdā dolores sentit p coz⁹ tāq p istrm q̄sdā ꝝo nō. Hāc distictōz de passionibus pōit magr. vbi s. c. l. Cū igit xpus fuerit ꝝus hō supdictas passiones ꝝissime assūpsit. q̄re tē. De hac mā vide s. sabbato xtie dnice i xtia ꝺsideratōe Si q aīa mea aliqn ꝺqrer] dicēs. fameo valde: aut sitio: sū fatigata tota plena sudore: rieo mō tē z b⁹ i. Et xps ait. ego aīa h oīa ꝓpt te suscepi Audi Aug⁹. li. de cathetizādis rudib⁹. xps ingt esuriuit q oēs pascit. sitiuit p quē cātur ois potus. z q ē panis esurientiū fōsq3 sitientiū ab itinē terrestri fatigat⁹ ē. q se nob⁹ viā fecit celū velut ouis obmutuit z obsurduit cui⁹ cōuitiatibus p quē mutus locutus ē z surdus audiuit. vict⁹ ē q de infirmitatū vicul nos soluit. flagellatus ē q oiuz flagella dolorū ab hoiuz corpibz expulit. Crucifixus ē q oēs suscitauit. h ille. Jn Isa. 50. dr. vere langores nr̄os ipse tulit: z dolores

Universidad de Deusto
Biblioteca

nr̄os ipse portauit rc̄. Et hec sufficiāt p̄ prima
ħitate. ¶ Octū ad ħam breuit̄ Damascen⁹. li. 3. c.
de passione corporis dn̄i nr̄i Jesu xp̄i. rn̄det sic
ad ipam dicēs. Sciendū aūt q̄ deum qdē carne
passum aim⁹. i. dictum⁹: deitate aūt carne passam
vl̄ dcm q̄ carnē passum nequaq̄m. Et declarat per
exēplum: dicēs. Quēadmodū. n. in ligno supluc-
cēte sole: si securis q̄dā icidit lignū: incisibilis r̄
impassibilis pmanet sol multo magis ipassibil̄
ħbi dinitas ꝑ hypostasim vnita carni: carne pa-
tiēte pmanet ipassibilis. Et quēadmodum si ig-
ignito ferro supfunderet aquā. Q̄ō qdē natū
ē pati ab aqua: ignē dico: extinguit̄. Innocuus
aūt pmanet ferrū. nō aptū natū ē. n. ab aqua cō-
rūpi. Mlto plus carne passa: sola ipassibil̄ di-
uinitas passionē nō suscipit: r̄ isepabil̄ ab ipsa
pmanēs. H̄ ille. Et dic̄ in fine q̄ licz exēpla oino
silia repiri nō possint. sufficit tn̄ ēctū ad ꝓpositū
faciūt illa adducē. q̄re rc̄. Et sic ps̄ ista ħitas

¶ Octū ad ctiā ħi. dico fm Augl. de ciui. dei q̄
duplex ē in aia dolor. vn⁹ q̄ iest aie fm se. alius
nō fm se: ꝑ fm corp⁹ resultās ex vniōe vtriusꝫ
Si logmur ꝺ dolore p⁹. mō: tūc dico q̄ xp̄s pas-
sus ē fm rōem. nulli dubiū q̄ passus ē r̄ doluit
ꝑ pctis nr̄is: r̄ ille dolor i rōnali volūtate ex ꝺ
sideratiōe rationis processit scilicet ex conside-
ratōne peccator̄ nr̄or̄. ꝓpt̄ qō sup Hierusalē
fleuit Jo. 19. Si logmur de dolore ex carne pro
uenīēte i aia: tūc dico q̄ aia pōt cōsiderari vt
rō r̄ vt nā. si ut rō tūc passiones q̄ aie attribuū-
tur deliberationē ꝺsequūt̄: r̄ sic aia xp̄i nō ꝺpa
tiebat corp⁹ xp̄i ei⁹ patiēti: ꝑ letabat̄. qm̄ multū ca
ripēdebat q̄ corp⁹ qō informabat ꝑ hūani ge-
neris salute pateret. Si aūt aia ꝺsiderat vt nā
sic cū habeat nālez iclinationē r̄ appetitum ad
corp⁹ sic̄ pfectio ad suum pfectibile: sic cōpatie
bat carni patiēti. Ania. n. nō ordinat̄ ad corp⁹
fm potētias sensibiles tm̄: q̄ ħ etiā hmōi pueit
ꝑ ordinat̄ fm se totā: r̄ ꝑ oēs fm oēs potētias
r̄ ꝑ oēs ꝓpt̄ talē ꝺiūctionē r̄ appetitū ad corp⁹
nccio hꝫ ad ipam delectationē: tristiciā: cōpassi-
onē r̄ hmōi. Et q̄ legt̄ q̄ aia xp̄i cōpatiebat̄ cor-
pori vt nā. r̄ nō cōpatiebat̄ eidē vt rō. Item q̄
gaudiū aie xp̄i vt rō erat ꝓpt̄ ꝺiunctōem ꝑfuitā
cū ipa diuinitate: sed dolor ꝓpt̄ nālem ꝺiūctio
nē ipsius cum carne. Hoc sentit dn̄s Bonauē.
in. 3. di. 16. Et hec sufficiāt p̄ ħa ꝺclone.

De diuersitate volendi in xp̄o ꝺcto ħa.

Accipe ħa ꝺclones. vꝫ. Licz xp̄s pfect⁹
esset ꝺs: nō tn̄ sēp oia voluit q̄ ipse ꝺs.
Ubi tres igramus ħi. vꝫ. ¶ Prīa ē ista
vtr̄ i xp̄o esset plures voluntates sic̄ sunt nāe
plures. ¶ ħa ē ista. An sēp xp̄s voluerit inq̄tū
hō oia q̄ voluit ꝺs. ¶ ctia ē ista. An xp̄s sēp icq̄
tuz hō obtinuerit q̄ a deo postulauit. ¶ Octuz
ad p̄mā rn̄deo ꝑ magr̄z sniaꝫ i. 3. di. 17. c. i. vbi
dic̄ sic. quocirca ā bigēdū nō est diuersas i xp̄o
fuisse volūtates iuꝫ duas nās. s. volūtatē dinā
r̄ hūanā. Et hūana volūtas ē affect⁹ rōis vl̄ af-
fect⁹ sensualitatis. r̄ ali⁹ ē affect⁹ aie fm rōem
ali⁹ fm sensualitatē vl̄ q̄ tn̄ ꝺ hūana volūtas

Et ifra. ideoq̄ sit̄ in nob̄ ē duplex affect⁹. s. mē
tis r̄ sensualitatis: ita i xp̄o debuit eē geminus
affect⁹. Et m̄tis auctōritatibus ꝓbat i capitul̄ se
quēt̄bus i xp̄o fuisse duas volūtates. s. dinam
r̄ hūanaꝫ. Dn̄s aut̄ Bona. i. 3. di. 17. sic ꝓdictas
volūtates ordinat. qm̄ affect⁹ voluntatis dine
ordinat̄ ad actū cognitōis itellect⁹ dinit̄ r̄ affe-
ctus volūtatis hūane ordinat̄ ad actū cogniti-
onis itellect⁹ hūani. Cognitio. n. ē act⁹ itellect⁹
affectio act⁹ volūtatis. Nec aūt diuersitas po-
tētiaꝝ sūmit̄ ex diuersitate nāꝝ: vt ps̄ ꝺcta.
Jn̄ Damascen⁹ li. 3. Quoꝝ ingt̄ s̄ ba. i. nā ē eadē
boꝝ volūtas ē eadē. q̄ꝝ vero diuersa volūtas
boꝝ diuersa s̄ ba. Sz i xp̄o fuerūt due diuerse
nāe. s. dina r̄ hūana. q̄ due diuerse volūtates. s.
dina r̄ hūana. ¶ Quidā aūt distinguunt q̄ vo
lūtas pōt tripl̄r ꝺsiderari. s. vt volūtas: vt po-
tētia: r̄ vt act⁹ volēdi. vide ꝺ feria. 4. 2. dnice
i ħa ꝺsideratōe cōcloe ꝑma. Et ista sufficiāt q̄
tū ad istā ħitatē. ¶ Octū ad ħam dico fm Bon⁹
vt ꝺ q̄ cōformitas volūtat̄ ad volūtatē i duo
bus cōsistit. Jn volito r̄ in rōe volendi. Confor
mitas i volito ē qn̄ diuerse voluntates vnum:
r̄ idem uolunt. Cōformitas i ratōne volēdi est
qn̄ diuerse volūtates idē eodē mō volunt: vel
altera illaꝝ si ē iferior vl̄ illud eo mō q̄ supior
ad ipaꝫ vl̄ eā velle. Cōformitas i volito nō est
de neccitate: ita q̄ si volūtas supior vnū velit: il-
lud de neccitate volūtas iferior velle debeant:
imo qn̄ vellēt ꝛriūs sufficit ꝺformitas in mō
volēdi dico q̄ ad ꝓpositū q̄ oēs voluntates in
xp̄o ꝺformes erāt i mō volēdi: licz discordarēt
i volito. vnaq̄z. n. volūtas qō suuz erat vole-
bat. vn̄ vt dic̄ Hugo dina voluntas qō iustum
erat voluit. volūtas rōnis iustitie ꝺsensit r̄ iu-
stitiā approbauit. volūtas pietatis ꝺdoluit mi-
sie: r̄ volūtas carnis iustitiā nō accusabat: sed
penā recusabat. Nec tn̄ segt̄ q̄ ꝺto q̄ aliud et
aliud vellēt: esset iste volūtates simplr̄ discor-
dātes. q̄ ꝺueniebāt i rōe r̄ mō volēdi. qm̄ uolū
tas iferior eo mō volebat quo mō volūtas su-
perior. s. uolūtas rōnis r̄ volūtas dina volebat
eā velle. Qō magr̄ sniaꝫ i. 3. di. 17. ꝑ plures au-
ctoritates oñdit. Audi Aug. sup illō. ps̄. quoad
usq̄z iustitia ꝺuertat̄: xp̄s igt̄ in passione duas
exp̄ssit voluntates. in se scōm duas naturas.
Ait enim pat̄ si fieri potest transeat a me calix
iste. ecce habes hominis voluntatem. Quam
cōtinuo ad dinā dirrigēs ait. verūtn̄ nō sic̄ ego
uolo. sz sic̄ tu vis. H̄ ille: Audi r̄ Ambro. li. ō tri.
Scriptū ē igt̄ p̄ si possibile ē trāsier calicē būc
a me. ꝛba xp̄i sc̄ sz quō r̄ i q̄ forma dicāt̄ aduer-
te: hoīs s̄ba gerit: hoīs supsit affectū. Nō q̄ ās
ꝺs: sz q̄i hō logt̄. Suscepit qdē volūtatē nr̄am
mea ē volūtas quā sua dixit cū ait. non sic ego
volo. sz sic tu. cū aūt dixit oia q̄ hꝫ p̄ꝝmea sūt. q̄
nihil excipit̄ sine dubio: quā hꝫ pat̄ eandē r̄ fili
us hꝫ volūtatē. H̄ ille. Audi r̄ ipsā ħitatē Jo. 16.
Nō veni facē volūtatē meā: sz volūtatē ei⁹ qui
misit me. q̄re rc̄. Et ħ sufficiāt p̄ pnti veritate.

¶ Octū ad ctiā ħi. dico q̄ i his q̄ petijt xp̄us vo-

luntate sēsualitatis nō sp̄ fuit exauditus: vt ps̄
de oratōe scā i orto. sz q̄ petijt volūtate rōis sp̄
fuit exaudit⁹. vn̄ dic̄ magr̄ vt. s. ait. Ex affectu
hūano sensualitatis qdē nō rōnis illud voluit
r̄ petijt: qō nō impetrauit. Et si q̄ritur si rō scie
bat sensualitatē exaudiendā nō esse. q̄re orare
talia pmisit? Ad hoc rn̄det magr̄ dicēs. Ad qd
ergo petijt: ut mēbris formaꝫ ꝑberet iminente
turbatione clamandi ad dn̄m r̄ subijciendi uo
luntatez suā dine uolūtati: ut si pulsante mole-
stia tristent̄ ꝑ eiusdē amotōe orēt. Si nequeūt
uitare dicāt qō ipe xp̄s. hec ille. Uide de hoc s̄
feria. 4. 2. dn̄ice in ħa ꝺsideratiōe. quare rc̄.
Et hec sufficiant ꝓ presenti ꝺclusione.

Ut christus nunq̄ turbatus est concto ctia.

Accipe ctiā ꝺcloez. vꝫ. Licet volūtas bo
minis xp̄i aligñ a dina volūtate discor-
daret nūq̄ tn̄ ipse ēctūcunqz pateretur
turbat⁹ ē aut r̄bellauit. Ubi tres igraus ħitates. vꝫ. ¶ Prīa ē ista vtr̄ in xp̄o fuerit rebellio
carnis ad spm̄. ¶ Scda ē. vtr̄ xp̄s aligñ fuerit
i mēte turbatus: ¶ Tertia ē. q̄ fuit i xp̄o turba
tio spual̄ r̄ itensioꝫ tristicia quā būit. ¶ Octum
ad p̄mā dico q̄ i xp̄o nō fuit rebellio carnis ad
spm̄. Audi magr̄z sniaꝫ i. 3. di. 17. c. i. nec tn̄ in eo
caro ꝺ spm̄ l̄s deū ꝺcupiscebat. q̄ vt ait Au. li.
19. de ciui. dei. c. 4. Nōnullū ē vitiū cū caro ꝺcu
piscit aduersus spm̄. Caro āt dcā ē ꝺcupiscē. q̄
ħ fm ipsā agit aia: sic̄ aia ꝑ aurē audit: ꝑ oculuz
videt. Caro. n. nihil nisi ꝑ aiam ꝺcupiscit. Sz cō
cupiscē dr̄ cū aia carnali cōcupiscētia spūi relu
ctat. hūs carnalē delectatōez de carne r̄ ad car
nē aduersus delectatōem quā spūs hz. Ipsi⁹ āt
carnalis cōcupiscētia nō ē i aia sola: nec i carne
sola. Ex vtraq̄z. n. fit. q̄ sine vtroq̄z delectatio
talis nō sentit̄. Talis ergo rixa atq̄z cōcitatio i aia
xp̄i ee nō potuit. q̄ cōcupiscētia carnalis ibi eē
neq̄uit. H̄ ille. Sz de hac mā dicēus i fmone de
magdalena cōsideratōe ħa q̄re rc̄. ¶ Octō ad se
cundā ħi. dico fm dn̄z Bona. di. 15. r̄ cōit ita est
doctria scōꝝ q̄ turbatio r̄ ira pnt̄ considerant
4. mōis. p⁹. mō vt dicit effm̄ detestatōis alicui⁹
mali s̄ apparētis mali. Et ħ turbatio ē i oibz bo
nis q̄ turbant cū ꝺtestant̄ malū. ps̄. aia mea tur
bata ē valde: sz tu dne vsq̄z q̄. Et Ysaie. xi. hoiez
cū audieri turbat⁹ fū cū videre. Et dic̄ idez do-
ctor q̄ ħ turbatō r̄ ira potuisset ade i statu ino
cētie ifuisse. Secūdo mō vt dicit motū detesta-
tōis mali cū quadā pturbatōe r̄ igetatiōe part̄
sensualis ab sz aliq̄ pturbatōe mentis siue rōnis
Et ħ mō pertūrbati sūt sci i corꝑ psecutōibus r̄
temporalibus oppressionibus. 1. cor. i. ¶ Supra
modū grauati sum⁹: ita vt tedet etiā. nos viuē
r̄ de Helia. iij. ℟. 19. scribit̄ q̄ petiuit aie sue vt
moreret. r̄ ait. sufficit mihi dne tolle queso aiaz
meā. neq̄z. n. melioꝛ sū q̄ patres mei. Et hoc mō
pluries turbat⁹ ē xp̄s i sua pscutione r̄ morte.
Jo. 13. cuz hec dixisset Jesus turbatus ē spū. et
dixit. Amen amen dico vob̄ ga vn⁹ ex vob̄ me
tradet. r̄ Matb. 26. Assūpto ·Petro r̄ duobus

filijs zebedei cepit̄ cōtristari r̄ mestus eē. r̄ ait
illis. Tristis ē aia mea vsq̄z ad mortē. Et Jo. 12.
iterꝝ scribit̄. Dixit Jesus. nūc aia mea turbata ē
Tertio mō vt dic̄ affectū detestatōis cū ꝺmo-
tōe r̄ ꝑturbatōe nō solū ptis sēsualis: sz ctiā rō
nis ad breue tempus. r̄ hoc mō sepe turbāt̄ sāc
ti deḡb⁹ Hegl. ait q̄ mēs turbata ꝓficit vt cla
rescat. Sic̄ ocul⁹ per colliriū imissū ad tempus
turbāt̄ vt postmodū clarioꝛ efficiat̄. ¶ Quarto
mō accipit̄ turbatio vt dic̄ affectū detestatōis
cū cōmotōe sēsualitat̄ r̄ mētis ꝑ tempus r̄ ani
mi indignatōe. r̄ ħ mō ē peccatū mortale quo i
dignāt̄ r̄ turbāt̄ oēs iniq̄ Mat. 2. c. Audiēs āt
Herodes rex: turbat⁹ ē r̄ ois hierosolia cū illo
Ubi Hegl. ait. i omelia. Nato. n. rege celi rex ē
re turbat⁹ ē. ga ni mirū ērena celsitudo cōfun
dit̄ cū celestis altitudo apitur Quare satis ex
bis ps̄ rēspōsū ad veritatē. q̄re rc̄. ¶ Octum ad
tertiā veritatē dico q̄ duplex fuit i xp̄o spiritu
alis tristitia r̄ dolor. i. passionis ꝓpt̄e pene. r̄ ꝺ
passionis nr̄e calamitatis. Et q̄ꝰ magna eēt
cā dolēdi i sensualitate ꝓpter sepatōez aie a cā
ne: r̄ magna etiā dispositio essz ad dolēdū ꝓpt̄
cōplexionē corꝑis optimā. Jn tristicia tn̄ r̄ do-
re cōpassionis aplioꝛ erat rō dolēdi ꝓpter ibo
noratōez r̄ a deo nr̄am separatōez. maioꝛ q̄z eti-
am erat ad dolēdū dispositio ꝓpt̄ dilectōis ba
būdātiā. ħz. n. q̄ dilectio maioꝛ ħ plage ꝺpas-
sionis maioꝛes fūt. Luz igit̄ xp̄i ꝺpassio oēs ex
cellerit cōpassiones: nccē ē eā intēsissimā fuisse
q̄ꝰ passio sua grauissima eēt. Hāc aūt ꝺpas
sionē triplici signo oñdit vꝫ. signo sepatōis: la-
chrymatōis: r̄ ꝑtestatōis ¶ Primo signo sepa
tionis. maluit. n. aiaz suā a corꝑe separi q̄ nos a
deo sepatos eē. ¶ Scdo signo lachrymatōis:
q̄m fleuit ꝓpter peccatis nr̄is: nō tn̄ ꝑ penis corꝑa-
lib⁹ ei⁹ ad Heb. 5. Clamoꝛe valido r̄ lachrymis
offerēs exaudit⁹ ē ꝑ sua reuerētia. Et Luce. 13:
Clamās Jesus voce magna ait. pat̄ i manus tu
as cōmēdo spiritum meū. Et Math. 27. Jesus
āt iterꝝ clamās voce magna emisit spiritū. Ubi
aia nota q̄. 12. rationib⁹ xp̄s clamauit in cruce:

¶ Prima dr̄ rō ꝓuationis. nā cū ver⁹ deus esset
vt vidim⁹ ꝑterita p̄sētia r̄ futura oia habebat
añ oculos. Et lō ga tot aias cernebat q̄ꝝ ifiniti
tus ē numer⁹ dānari debē: lō lachrymās clama
re cepit. Audi Ambro. Tristi erat r̄ tristis ap
parebat: nō tn̄ ꝓpter suā passionē: sz ꝓpē nraz
tāte vite ꝓuatōez. Et tāta fuit illa pena: q̄ta est
glozie magnitudo qua ꝓuari oēs tales cerne-
bat; ¶ 2° clamauit ꝓpē magnā obligatiōez. tā-
to. n. doluit q̄ta erat pena oiuz dānator̄ ꝑteri-
tor̄ p̄sētiū r̄ futuroꝝ ab initio mūdi vsq̄z ad fi-
nē eiusdē: quos cernebat eē dānatos s̄ damnā-
dos. trenoꝝ. 3. Collocauit me in obscuris r̄ tene
brosis infra mortuos sempiternos. ¶ Tertio
clamauit ꝓpter sepatōez tāta. n. erat xp̄i pena
q̄ta erat multitudo quos sciebat rescindi a cō
pe ecclesie ꝑ eoꝝ falsos errores. Nā cū scimus
oēs inuicē mēbra r̄ xp̄s oiuz corꝑ⁹: tot dolōes

nō Patrem bonas quare ꝺ clamauit fr cruce.

Universidad de Deusto
Biblioteca

habuit quod mẽbra cernebat debẽ ab eo sepa
ri. ¶ Quarto clamauit ꝑpẽ martyꝝ ꝓsecutões.
vñ tãt⁹ i eo dolor fuit qꝺ cernebat flagella mã
ryꝝ ⁊ scoꝝ ꝓsecutões. ¶ Quito clamauit ꝑpter
ꝺformatõez.tãta.n.fuit ei⁹ pena quot aias xp̃i
ũnoꝝ cernebat ꝺcformari ⁊ ꝓdere imaginem
ei⁹:⁊ ipsimi imaginẽ ꝑpẽtis. vñ ꝑpha.quõ igt
denigrata ẽ facies tua sup carbões? ¶ 6°.clama
uit ꝑpẽ offẽsionem.vñ tãta ei⁹ erat pena q̃tas
offẽsas fieri cernebat deo p̃ri.p̃s.Circuꝺeꝺrũt
me ꝺlores mort⁹.ſ.ꝺsiderando offẽsas illatas
deo p̃ri. ¶ 7°. clamauit ꝑpẽ excecatões.vñ tãt⁹
fuit ei⁹ ꝺlor q̃tã cernebat iudeoꝝ cecitatẽ cũ
eis tot ⁊ tãta miracula bonaq̃ fecissẽt. ¶ Oc
tauo clamauit ꝑpter ꝺiscipulox ꝺerelictionẽ
vñ tãt⁹ fuit ei⁹ ꝺlor q̃tus erat amor quẽ ha
bebat ad ꝺiscipulos suos quos postea cernebat
fidez ꝓdituros rc̃. ¶ Nono clamauit ꝑpẽ Iuꝺ
ꝓditionẽ. ¶ Decimo clamauit ꝑpter omniũ ꝺ
relictionez. ¶ Undecimo clamauit ꝑpter acer
bã passionez. ¶ Duodecimo clamauit ꝑpẽ ma
tris sue mutuã passionẽ. Ista oĩa practice expo
nas.quare rc̃. Et sic patet secũꝺus signus quo
oñdit xp̃s cõpassionez:quã erga nos habuit in
cruce pendẽs. ¶ Tertiũ signũ ꝺ ꝓtestationis
vt patz in resurrectione Lazari. Jo.xi. Infre
muit ⁊ turbauit semetipm ꝺicẽs. vbi posuistis
eũ?⁊ lachrymatus ẽ Jesus rc̃. Merito igiẽ cuz
ꝺulcissimus Jesus ꝓ nobis tanta fecerit: ipsuz
esse mũꝺuz puꝝ ⁊ nitiꝺũ ab oĩ macula oppor
bat vñ nõ iniuria ꝺicẽ poterãt.qꝫ ex vobis ar
guet ꝺe peccato.quẽ suppliciter exoremus:vt
ꝓ banc suaz gloriosaz puritatez nos ꝓ gr̃az hic
purificet.⁊ tandem in scã gloria scifficet:amen

¶ Feria secunda ꝺominice ꝺe passiõe ꝺe iꝺul
gentijs sermo in ordine.34.

Si quis sitit veni

Sat ad me ⁊ bibat. Jo.7. Jam bis ver
bis glorioſus xp̃s gr̃e sue plenitudi
nẽ ꝺe qua añcedenti ſmone ꝺixim⁹
oñdit. Jam nos ad cellariũ scũm ei⁹ inuitat qꝺ
sancta ecclesia catholica ẽ: vt bibamus ⁊ sitim
extinguamus. In hoc.n.bñdicto cellario iꝺul
gẽtiaꝝ infinitã multitudinẽ posuit: vt q in hac
vita ꝓ pctis satisfacere nõ sufficim⁹:ꝓ indulgẽ
tias iuuaremur. Alit ergo si gs sitit.ſ.habere in
ꝺulgentiaz suaꝝ culpaꝝ veniat ad me.i. ad ec
clesiam meã corꝺe cõtrito ⁊ ofessione facta: et
bibat.i.importet effectũ iꝺulgẽtiaꝝ. In gꝺ⁹ sa
cratissimis ẽbis ꝺe indulgẽtijs tres ꝺsideratio
nes faciamus. vz.
Indulgentiarum specificationez:
Indulgentiarum ꝺeriuationem:
Indulgentiarum fructificationem:

¶ De indulgentiaꝝ specificatiõe ꝺsiꝺer°.ꝓma:
¶ Primo indulgẽtiaꝝ specificationez vi
ꝺeam⁹. Ubi tres more solito ꝺctones
faciam⁹. vz. ¶ ꝓria cõcto ẽ ista. Quia
vix i vita ꝺe pctis satisfacẽ possumus: merito
iꝺulgentie ꝺanť vt nos aꝺiuem⁹. ¶ Secũꝺa
ꝺcto est. Indulgẽtie licet maxie sint ꝛtutis:ha
bẽt tñ ꝺebitã rõnem sue latitudinis. ¶ Tertia
ꝺcto ẽ. Licz indulgẽtie sint in peccatoꝝ reme
ꝺium:suum tamẽ ꝓpium requirunt actum:

¶ Q̃ iꝺulgẽtie pcõꝝ ſmeꝺio ꝺãt ꝺcto ꝓma:

Accipe ꝓmã ꝺctonez. vz. Quia vix i vita
ꝺe peccat⁹ satisfacẽ possum⁹:merito in
ꝺulgẽtie ꝺanť vt nos aꝺiuem⁹. Ubi
tres ĩgram⁹ ẽbitates vz. ¶ ꝓria ẽbitas ẽ ista.qꝺ
ẽ iꝺulgẽtia. ¶ Secũꝺa ẽ.an valeat tñ i foro ec
clie. Tertia ẽ.quõ aiaz soluũt. ¶ Qãtũ ad ꝓmaz
ꝺns Frãcisc⁹ marõis i ſmõe.quoꝺcũqz ligaue
ris.ꝺicẽ sic. Jnꝺulgentia ẽ ſmissio pcõꝝ quo ad
illa q̃ post susceptũ pnie scſm ſmanẽt ꝺe pecca
tis. Ego ãt ꝺico sic. Jnꝺulgẽtia ẽ pẽe relaxatio
q̃ gs iuste ꝓ culpis ꝓijs facẽ ꝺebuisseꝺ thc
sauro ecclie ad ꝺiną iustitiã ꝓsoluẽꝺa sumpta
Jn hac ꝺiffinitõe ponit aliqꝺ loco gener⁹ ⁊ ali
qꝺ loco ꝺrie. Loco generis.i.alicui⁹ mag⁹ cõis
põit relaxatio.qa omnis iꝺulgẽtia ẽ q̃ꝺa ſlaxa
tio:⁊ ñecnouerso:ſumẽꝺo ꝓpe iꝺulgẽtiã. Lo
co ꝺrie ponit pene:aꝺ ꝺifferẽtiã ſlatõis culpe
q̃ fit ꝓ gr̃az ꝺei i cõtritõe. Et ꝑpẽ ꝺ patet ñ sat⁹
recte positũ i ꝺiffinitõe ꝓma remissio peccatoꝝ
ꝺe⁹.n.effectiue ꝺimittit culpã.ꝺe pe.ꝺi.i.c.ẽbũ
ſz gr̃a formaliť lauat i cõtritõe.zz.q.3.i ſnia. Itẽ
ponit q̃ ge iuste rc̃.aꝺ ꝺifferẽtiã penaꝝ iuste
iflictaꝝ. Itẽ ponit ꝺe thesauro ecclie:vt oñꝺa
tur q iꝺulgentie non sunt simpliciter gratuĩ
te ſz etiam ecclesia soluit. Et sic patet prima
ẽbitas. ¶ Qãtũ ad ſam ẽbitatem ꝺico secunꝺum
ꝺñm Bona.in.4.ꝺi.20.⁊ beatum Tho.ibiꝺez
q quorũꝺam opinio fuit q buiusmoꝺi iꝺul
gentie fiant solũ i foro ecclesie ⁊ non i foro ꝺei
Nam sacri canones ꝓo mortalibus culpis gra
ues ⁊ ꝺiuturnas penas taxarunt. ⁊ per vnum
quoꝺqz mortale septẽnariũ vel eo ãpliꝰ ſm q
graui⁹ ẽ q̃ pnie vix i hac vita fieri pñt. tõ eccla
remeꝺiũ iꝺulgẽtiaruz aꝺhiꝺuit:vt ois pnia ar
bitraria cẽt.⁊ ꝺe resiꝺuo q̃ꝺ canones taxarunt
fieret relaxatio p iꝺulgentias. ¶ Prima nãqz fa
cie appet q opio mtrũ probabilis sit. Sz in rei
veritate falsa ẽ i eo q nõ vult iꝺulgẽtias effica
ciam remissionis habere :nisi in foro ecclesie:⁊
non in foro ꝺei. Qz enim ecclesia penam relaxa
ret:⁊ ꝺeus non:potius ꝺeceptio fiꝺei essz cõ ve
ritas. ¶ Et vt ꝺicit beatus Tho. expresse mili
tat contra ꝓiuilegium ¶ Petro ꝺatum. vt quoꝺ
in terra remitteret in celo remitteretur. Jꝺeo
aiunt preꝺicti ꝺoctores q iꝺulgentie que ab
ecclesia ꝺantur valent aꝺ relaxationem pena
rum quã quis ꝓ culpis ꝓpijs portare meruis
set etiaz in foro ꝺei. Jta q̃ qõ ecclesia ꝺonat ꝓ
ꝺonato habet:⁊ſi partem ꝺonat:partem acce
ꝑtat ꝺeus. Et ꝑbatur hoc p glo.super illuꝺ.2.
Lor.2. Nam ⁊ ego quoꝺ ꝺonaui:siquiꝺ ꝑpter
vos ꝺonaui in ꝑsona xp̃i.glosa ait. acſi chr̃ist⁹
ꝺonasset.sed xp̃s poterat relaxare absq̃ oĩ sa
tisfactione peccati penam.ergo simiľ ⁊ pau
lus. Et per consequens etiam papa põt.cuz nõ
sit minoris ptãtis in ecclesia q̃ Paulus. Qz au
tem xp̃s penam potuerit omnem relaxare sine
satisfactione:pz ꝺe muliere aꝺultera. Joã .8.c.
Et si ꝺic⁹ pater Ambrosi. Quõ iferiõ põt absol
uere ab eo qꝺ supior ligauit.ex ꝺe electõe. c.in
notuit.si par in parẽ iperiũ nõ bz.nec iferior a
fortiori i superiorẽ:sz ꝺs absoluẽꝺo a culpa ligat
aꝺ penã tpalez:vt ꝺicẽ Hug.ꝺe sancto Victore.
¶ nullus hõ põt absoluẽ a pena illa aliqꝺ ꝺimit
tẽꝺo. Et cõfirmať.xi.ꝺi.c.inferior.vbi ꝺr̃. Jnfe
rior sedes ꝓtẽ soluẽ nõ põt. Dico aĩa q accipi
ens iꝺulgẽtias nõ simpl⁹ absoluiť q̃tis: sz ꝺať
ei ꝺe thesauro ecclie vñ satisfaĉ.ꝺe q̃ thesauro
ꝺicem⁹ i fa cõsiꝺeratiõe. ¶ Qãtũ ad ertã ẽbi.ꝺico
ſm Bona.vbi ꝑ.q sicut trib⁹ modis bonũ aꝺi
pisci possumus ita trib⁹ mõis malũ a nob amo
uere possums. Aꝺipisci.n.possuz bonũ:aut me
rito ꝓprio gr̃a iformato:aut merito xp̃i:aut me
rito eccle. Merito ꝓprio primo:cũ bonũ q̃tuitũ
.i.ꝺei gr̃a informati facius. Jsa.3.Dicite iusto q̃
nia bene q̃m fructũ aꝺiuẽtionũ suaꝝ comeꝺet.
Et.ps.93. Reꝺꝺet illis iniq̃tates eoꝝ:⁊ i mali
tia coꝝ ꝺispꝺet eo. Et Piere. 25. Reꝺꝺam eis
secunꝺum opera eorum : et secunꝺum facta
manuum suarum. Et trenorũ.3. Reꝺꝺas eis vi
cem ꝺñe iuꝝ opa manuuz suaꝝ.⁊ Osee.ii. Juꝝ
vias ei⁹:⁊ iuꝝ aꝺimuẽtões e⁹ reꝺꝺet ei.⁊ Mat.
12.ꝺe oĩ ẽbo otioso qõ locuti fuerit hoies super
ẽrã:i ꝺie iuꝺicij rꝺẽt rõez. Et.c.16. Filj⁹ hois
venturus ẽ i gl̃ia patr⁹ sui cũ ãgelis suis:⁊ tunc
reꝺꝺet vnicuiqz ꝑ opa sua. Et.c.20. Uoca ope
rarios:⁊ reꝺꝺe illis mercẽꝺe suã.⁊ Apoc.22.Ec
ce venio cito.⁊ merces mea mecũ est:ꝺare vni
cuiqz ꝑ opa sua rc̃. Qz ãt merito xp̃i multa bo
na aꝺipiscãur:null⁹ fiꝺeliũ ignorat. Jo.i.ꝺ ple
nituꝺine e⁹ oẽs accepimus gr̃am. Qz ãt merito
ecclie aꝺipiscãur.audi Aug.li.ꝺe pe. Nemo põt
ꝺigne penitẽ quẽ nõ sustinear vnitas ecclie. Et
ꝺe pe.ꝺi.6. Laboret ingt penitẽs aꝺ vnitatẽ ec
clie reuerti.quia nisi peccatori vnitas ecclie suc
currat:⁊ qõ sibi ꝺest sua c patõe ꝺpleat:ꝺ mani
bz iimici ñ ẽripiť.ꝺ ibi.Siꝝ⁊ malũ trib⁹ mõis
a nob possuz amouẽ.ſ.aut p mẽitũ ꝓpuz aut p
mẽitũ xp̃i:aut p meritũ eccle. Per meritũ ꝓpuz
ꝺei gr̃ia iformatũ liberãur a pena eterna. Per
meritũ xp̃i ab aliq̃ta pena:sicut in sacris opať
⁊ clauiũ ptãte:i q̃ ꝺimittiť pars pene. Per me
rita ẽt eccle gr̃ia pena liberãur. Uñ in istis libe
ratõibus fit q̃ꝺã ꝺmutatio maioris i minus. vñ
p⁹ pena eterna mutať i penã tpalẽ.⁊ cũ ꝺ ſmit
tiť culpa mortaľ. ¶ Scõo pena tpalis magna et
supra vires aꝺ quã gsqz remanet obligar⁹:i pe
nã maiorẽ ⁊ viribus nris ꝺpetẽtẽ cõmutať:⁊ ꝺ
i sacerꝺotis absolutõe. De resiꝺuo aũt pene aꝺ
q̃ꝺ bõ tenerẽ ꝑ proꝑis culpis:q̃ꝺ nõ fuit i ꝓnia
iniunctũ:siue iiunctũ ⁊ nõ satis actũ:ꝺe thesau
ris q̃s xp̃s ei i terris religt ꝺiuie iusticie satisfa
ciat. Et hoc ꝑpẽ indulgentia ꝺicit. Et sic patz q̃
mõ iꝺulgentie aiam soluat. q̃re rc̃.

¶ De latitudine iꝺulgentiarum ꝺcto ſa:

Accipe ſam ꝺctonẽ. vz. Jnꝺulgentie lez
maxie sint ꝛtutis:bñt tam ꝺebitã ratio
nẽ latitudinis. Ubi tres iquiramus ẽbi.
tes. vz. ¶ ꝓria ẽbi.est an iꝺulgẽtie se extenꝺant
aꝺ culpã:an solũ aꝺ penã:an aꝺ vtrũqz. ¶ Scꝺa
ẽbi.ẽ.quã pene iꝺulgentiã rcuelẽt. ¶ Tertia ẽbi.
est.an inꝺulgentie putatiue bẽant aliquã latitu
ꝺinẽ.i.an qs iꝺulgentiã ꝺsequ⁹:vbi ꝺr̃ q ẽ talis i
ꝺulgentia ť talis que i veritate ⁊ nõ est ita. Qꝺ
tũ aꝺ ꝓmã ꝺico q iꝺulgentie nõ se extenꝺunt
aꝺ culpã:sed aꝺ penã. Ubi nõ ꝑ Franciscũ ma
ronis vbi ꝑ q̃ q̃ttuoz sũt i pctõ ꝺsiꝺerãꝺa.ſ.actu
alis culpa q̃ peccatur. Joac.i. ocupiscẽtia piter
pctm̃. ¶ Scõo habitualis macula ꝺerelicta ex
actu pcti iclinãs aꝺ malũ. Jo.8.g facit pctm̃ ser
uus ẽ pcti q.ſ.seruit malo habitui iclinanti aꝺ
malũ. ¶ Tertio reatus aꝺ penã q remãet actu
malo transeũte. ꝺe q̃ Luc̃.7.ait. x̃pus remittun
tur ei pctã multa. ¶ Quarto refectue aꝺ ꝺinaz
offensam:q̃ ꝺs oꝺio bz pctõez. Sap̃.12. Altissi
mus oꝺio habet peccatores. ¶ Dis sic notatis
ꝺico q iꝺulgentia non est remissio quantum
aꝺ actualem culpam.quia cum illa sit totaliter
in contritõe ⁊ confessione ꝺelcta:ampliꝰ ab
stergi nõ potest. Itẽ nec ẽ quantum ad bituale
maculã:q ꝓ vnius actũ iꝺulgẽtia acgrit ⁊ tñ
habitualis macula vno actu nõ carpit nec era
ꝺicať:q aꝺhuc ꝓnitas aꝺ malũ remanet exꝑie
tia teste. Itẽ nec ẽtuz aꝺ ꝺinaz offensaz :q cuz
añ iꝺulgentiã illa sit remissa in actu ctritiõis
vel ofessionis.p̃s.Diri cõfiteoꝝ aꝺuersuz me
iniustitiã meaz ꝺño ⁊ tu remisisti ipietatẽ pcti
mei.⁊ p oñs ampli⁹ remitti nõ põt. Et ofirmat
q culpã mortalẽ ⁊ ꝺinaz offensam tollit solus
ꝺs ⁊ ꝺe ose.ꝺi.4.nemo tollit pcca nisi solus ꝺs
ꝺe pe.ꝺi.i.c.ẽbũ.⁊ p oñs nõ tollit ꝑ iꝺulgẽtiã
Relingtur ergo q erit relaxatio pene tm̃. Ex
his tria inferunt ꝺocumẽta. ¶ ꝓmũ ẽ q sic
facm̃ pnie ꝺirrecte respicit culpã:ita bñficiuz
iꝺulgentie ꝺirrecte respicit penã. Et sicut per
pnie sacm̃ ꝺeo recõciliamur ⁊ penaz recipim⁹
sic.ꝑ bñficium iꝺulgẽtie iam nobis ꝑ pniam
recõciliatis aliqua pena ꝺimittiť aut totaliter
euacuať. ¶ Scõm ꝺocumẽtuz est q nulla iꝺul
gentia ꝺirrecte põt esse a pena ⁊ a culpa:ls vul
gus hoc affirmet:q vt ꝺixim⁹ sicut pnia ꝺirre
cte respicit culpã:sic iꝺulgẽtia aꝺeq̃te respicẽ
penã. Et ꝑpter hoc ecclesia nunq̃ vtiť tali for
ma vt.ſ.ꝺicať iꝺulgẽtia vari a pena ⁊ a culpa
qm̃ si tali vteret forma:viꝺeret euacuari sacm̃
ofessionis. Quod cẽ nõ põt.ſ.ꝺe necessitate sa
lutis:q est ꝺ oẽm theologicaz ꝺisciplinaz. ⁊.ꝺ.
c.cõis vtriusqz sexus.ꝺe pe.⁊ re. ¶ Tertiũ ꝺo
cumentũ est q licz in sacrameto penitentie nõ
fiat absolutio pene:tamen fit quedaz pene trãs
mutatio:quia cum peccator ante confessionez
obligatus esset aꝺ penam eternam : in confessi
one mutatur in penam temporalez.cuius pene
iuꝺex ⁊ arbiter est ecclesiastic⁹ sacerꝺos.vt pz
4.sniaz. Sed ꝺe hoc vltimo etiam ꝺicetur ve
ritate sequenti. ¶ Quãtum aꝺ secũꝺaz ẽbitatez

Universidad de Deusto
Biblioteca

dico q̄ ē duplex reatus ad penam. vnus ad penam cēnā: ad quā obligatur peccator añ pniaz. Et ad hanc tollendā non valēt indulgentie vt dictū est. Ālius reat⁹ est ad penā tēpalē: q̄ in sacramēto ꝓfessionis suscipit: aut iſligit̄ i purgatorio si in mūdo nō fuit plene satisfactū. Et ad hāc se extēdit idulgētia. tollit ergo idulgentia penā tpalez: vel totā: vel saltē ptez vt videbit̄ inferi⁹. Et ꝓsulit Jo. an. i. c. q̄ aut̄ .ex̄. de pe. et re. q̄ pctores reseruēt indulgētias q̄s accipiūt i purgatorio: r in hac vita adipleant pnias sibi iniūctas. Et huic ſnie de duplici reatu ꝑcordat glo. ex̄. de pe. r re. dicto. c. q̄ aūt. in ꝟbo ꝓsint. circa finē. Et q: gl. hōa ē pono ipsā ad lr̄az. dic̄. n. sic. Nā ꝓ oi. ſ. pcō mortali duplex pena debet̄. ſ. tpalis r cēna. de pe. di. i. si pctm̄ Dauid. r c. sicut pmi. ſz ꝑ ↄtritionez pena cēna dimittit̄. de pe. di. i. ꝟbū dei. tpalis ꝟo ꝑ satisfactionē: ut̄ i. c. ꝓdicto. si pctm̄. Et ꝓ ista pena q̄litercūq; satisfaciat ecclesie: dū tm̄ non decipiat̄. ſ. q: minor ē ei pnia ipposita q̄ exigat pcti q̄litas suffic̄. Et absolutus ē quē absoluit: r ligatus ē quē ligat 24. q. i. q̄cunq;. Sz si ipposita ē alicui septēnis pnia datis septē denarijs: bz septē ānos valituros sibi ꝑcepto iponētis sibi pniam. Nunquid ieiunare tenet̄? ℟ Rndeo q̄ si in ꝟitate sat. fecit ecclesie: nō tenet̄ ex necessitate ieiunare ſz ex bonestate. Etsi ↄcēpsit peccat mortaliē ꝓpt̄ ↄtem ptū. Debet. n. semp dolere de pcō. de pe. di. ꝫ. c. ꝓductior. q: nescit an sint ei dimissa pcā. ar. ō purgatione canonica. c. vl. ibi. r si simpl̄r fuerit̄ cū suis ꝑcordātijs. Etsi pōt cōmode adeq̄ri pena cū precedēti culpa saltē ↄz: vñ ap̄lus. ſ. ad Ro. 7. Sic exhibuistis mēbra ⁊c. 47. di. c. oēs huius seculi: r punire in se q̄ ō deligt. de pe. di. i si pctm̄. Et de pe. di. ꝫ. c. pnie ē. hec glo. Tancredi. Jn glo. optia ē. ſz i hoc q̄ dicit q̄ idulgentia nō ꝓdat nisi arbitrio sacerdotis iniungentis pniam. vt sic exp̄sse sacerdos dicat q̄ illi cōfitenti ꝓficiāt idulgētie: r ꝑ pniaz redimat ꝑ idulgētias i totū l'in partē. Jo. Andrea ꝫ hanc glosaz reprobat. Et rō sua ē. q: ea q̄ posita sūt i thesauro eccl'e nō sūt determinate i specie ꝑ aliq̄ reposita: ſz cōiter ꝑ oibus. Et talia distribuūt̄ ſm voluntatē ꝓsidentis. r sic pape ponderat̄ intentio: r illius q bz ptātē ab eo cōcedēdi idulgentias. iō ꝓderunt tales idulgentie sine ꝓfessoris cōcessione. hec ille. Sanū tm̄ ↄsiliū ē q̄ de licētia ꝓfessoris q̄s vtat̄ indulgētijs cōcessis iudicio meo. ⁊c. Et addit idē Jo. andrea q̄ effusio sāguinis x̄pi ē thesaurus posit⁹ i scrinio eccl'e: c⁹ claues bz vicari⁹ x̄pi. r q̄n vult apit̄ r cōicat. q̄ nō dz eē i arbitrio ꝓfessoris q̄tū r̄missio idulgētiaꝝ opetur. Et dat ↄsiliuz vt dixi in ꝓncipio huius ꝟitatis q̄ tales indulgētie reseruent̄ i purgatorio. Et nō redimat penitēs pniaz iniunctā ꝑ indulgētias: ſz faciat i charitate pniaz iniunctaz. Nā ex vno pcō mortali multa sequūt̄ r includunt̄: vt i fornicatiōe: mēdacio r ꝑiurio: r hoc ꝓpt̄ circūstantias pcti q bus pcā semp aggrauāt̄: vt in. c. ois. de pe. r re. ⁊c. Et hec sufficiant ꝑ pnti ꝟitate.

¶ Octuz ad ētiā ȳi. dico q̄ ē duplex opinio. ⁋ Pria dicit q̄ tales idulgētie valēt ignorātibus illas esse fictas. Et hoc ꝓpt̄ eius fidē: q: fides ē ianua oīuz indulgentiaꝝ et oium sacrōz ecclesie. ex̄ de p̄s byto nō baptizato. c. i.

⁋ Secūda opio dicit q̄ nō valēt cuz sint i deceptionē aiaꝝ. Nō intendo istaz mām vēti lare ꝓpt̄ quotūdaz ecclesias q̄ bmōi indulgentias nō bnt nisi ſm cōez opionez vulgi. ⁊c.

¶ De actu ꝓprio indulgentiaꝝ conclo ētia.

Hcipe ētiaz ↄclonez. vz. Licz indulgentie sint i pcōz remediū suū tm̄ ꝓpriuz regrūt actuz. Ubi tres igram⁹ ȳitatem.

Quaꝝ ⁋ pma ē ista. Utrū indulgētie regrāt actū an sufficiat sola volūtas. ⁋ Secūda ȳi. ē: An valeāt indulgētie quas vnus ꝑ alio accipit

⁋ Tertia ȳi. ē. An sit licitū facē indulgētias ꝑ tēporali subsidio.

¶ Octuz ad pmā dixerunt q̄daz q̄ q̄n gs ipotens ē ad faciendū illud quod indulgētie sonant: q̄ excusat̄: r sufficit ei bona voluntas. Sed ista opinio non est vera. vnde beatus Tho. i. 4. di. 20. ar. 5. q. 3. dic̄ q̄ nō exīte conditōe nō ↄsegtur illud qd̄ sub ↄditōe datur vñ cū indulgentia dat̄ sub hac ↄditōe q̄ aliquis aliqd faciat vel det: si illud nō exerceat indulgētia nō ↄsegt̄. Et dns Boñ. i. 4. di. 20. adducit hāc rōez. q: q̄n ē aliquis actus q̄ quo ad meritū respicit voluntatē r actū: nō sufficit ad illud meritum cōsequendū solā volūtatē hr̄e. verbi gra h⁹ mandatū. honora patrē r matrē regrit volūtatē r actū. si gs solū volūtate bonoret ñ ipler mādatū nec consequit̄ meritū impletōis mandati. Cū āt idulgentia respiciat voluntatē r actū: nisi alia cōditio apponat̄: ꝑz q̄ nō sufficit sola voluntas. Nec ſegtur q̄ debeat ibi valere cū aliq̄ facere non pōt. q̄n pauper ē: iō elemosynā dar̄ nō potest. aut infirmus. iō ꝓsonaliter accedere nō pōt. q̄n null⁹ bz arbitriū ō volūtatē istituendi. r ꝑ oēs e⁹ volūtatē ad aliū sensū mutar̄ ñ ꝑt Si q̄ istituēs dixerit q̄ qcunq; ierit vel sic fecerit ⁊c. nō valēt idulgentie nisi sic faciēti r ñ volenti tm̄. Et si q̄ris ad qd̄ q̄ valet talis bona voluntas dicit ꝓdictus doctor q̄ valet ad augmētū charitatis. r per oīs cōtritiōis r dimissiōis penc: ſz nō illius q̄ ꝑ idulgētias: licet vulgares predicatores oppositum predicent. Et beatus Tho. vbi supr̄ facit hanc rōnez. Remota cā remouet̄ effectus. Si ergo aliqs nō facit ꝑ quo indulgētia dat̄: q̄ō est indulgentie causa: indulgentia non cōsequit̄. Cōcordant cōiter omnes.

¶ Ōrtum ad ſam ȳitatē dico q̄ aliqui dixerūt q̄ sicut vnus ꝑ alio satisfacere pōt. ita idulgētiam accipe. ꝑz ex̄tia: q: sicut satisfactio ita indulgentie ordināt̄ ad satisfactionē pcōz. Q̄ō tm̄ improbāt oēs. Et rōnez assignat btūs Tho. vbi supr̄ dicēs q̄ propr̄ium opus potest gs ꝑ intentionem cuicunq; voluerit applicare. satisfactio autem cum sit propr̄ium opus: poterit gs cui voluerit ꝑ intētionē suā applicare: r sic ꝓ alio satisfacere. Indulgentia autem non ē propr̄ium opus: ſz eius qui dat indulgentiam quod op⁹ ipse applicat ꝑ intentōez ad huc l' illū q̄ sic fecerit ⁊c. ꝑ cōsequns nō pōt gs banc intentionē ad alterz trāsferre. Si tm̄ sic fieret idulgētia: vt q̄ hoc facit. vel ꝑ q̄ fit: ualebit certe idulgentia. hec ille. quare r cetera.

¶ Quantuz ad ētiā dico ſm btūm Tho. vt s. ar. ꝫ. q. vlt. q̄ tē poralia ad spūalia ordinār̄. q: ꝓpter spūalia tpalibus vti debem⁹. Et iō ꝑ tpal. bus simpl̄r idulgentia fieri nō pōt: ſz ꝑ tēpalibus ordinatis ad spūalia. Et ꝓpt̄ h̄ ꝑz q̄ ñ ē simonia. q: nō datur spūale ꝑ tpali. ſz ꝑ spūali. Et aliq̄n ēt dat̄ idulgētia ꝑ spūali bono sine h̄ medio tpaliū bonoꝝ sic cōr idulgētia dat̄ ꝓdicātibꝫ crucē sic crucē accipi ētib⁹. h̄ btūs Tho. Caueāt tm̄ ꝓdicatores ne idulgentias indiscretas predicēt. vt ꝑz i clementina ꝑma de ꝓnlegijs religiosoꝝ. vbi sic dr̄. Quibus. ſ. religiosis ēt i ꝟtute sancte obedientie r sub ēterminatōe maledictōnis eterne di strictius inhibemus: ne i sermonib⁹ suis eccl'ia rū ꝑlatis detrahāt: aut ēt retrahāt laicos ab ecclesiarū suarū freqntia vel accessu. seu idulgētias ꝓnunciēt idiscretas ⁊c. h̄ ibi. Sz quid dicēdum de istis q̄stuarijs qui hac illacq; discurrūt ꝓdicando idulgentias nescio q̄l⁹? Dico vt pōtur in. c. cum ex eo. ex̄ de pe. r re. q̄ tales nō debent admitti nisi bēant veras lr̄as pape l' diocesani. r q̄ nihil ꝓponāt nisi q̄tū i litteris cōtinetur. Dicit. n. sic ter. Cū ex eo r infra. Elemosynarū q̄stores quoz gdā se alios mētiendo abusiones nōnullas i sua ꝓdicatōe ꝓponūt admitti nisi ap̄licas vel diocesani epi lr̄as veras exhibeant: ꝓhibemus. Et tūc ꝓter id q̄ō i ipsis ↄtinetur lr̄is nihil ꝓp⁹ ꝓponere ꝑmittant. formam ꝟo quā cōiter talibus ap̄lica sedes idulget: duximus exp̄mendā ⁊c. ponit formā litteraꝝ. Idē ponitur i clemētinis. de pe. r re. c. abusionibus Et ponit ꝓhibitionē ne ipsi ꝓdicēt suas idulgētias: ſz tm̄ charitatiua subsidia petant. r idulgētias si q̄s bn̄t exponāt. vbi dicit sic ter. Abusionibus q̄s nōnulli el'ynarū q̄stores i suis ponūt ꝓdicatōibus r simplices decipiāt: r aurū subtili r fallaci pot⁹ ingenio extorq̄ant ab eisdē. Cuz i aiarū tendatur piculū r scandalū plurimoruz viā put ē nobis possibile ꝑcludē cupientes: iuxta statutū cōcilii gn̄alis duxius ꝓhibēdū districte. Ne q̄stores aliq̄ nisi ap̄licas l' diocesani epi lr̄as exhibuerint q̄ nōlz admittant nec ꝑmittātur. Cū soli ipsis opetat idulgētias sibi ↄcessas ānuare pp⁹: r charitatiua postulare subsidia supplicēt ab eodē nullatenus ipsi pp⁹ ꝓdicare nec aliud exponē q̄ q̄ō i lr̄is ↄtinebit̄ ō. dictis lr̄as q̄s ap̄licas diocesani episcopi. ne qd fraudis cōmitti valeat ꝑ eosdē: anteq̄ admittāt q̄stores examinēt diligēter ⁊c. Et postea ꝓhibeant ne idulgentias pp⁹ motu suo ꝓpo de fcō ↄcedāt r q̄ ñ possint dispēsare supr̄ vot⁹ nec absoluē a ꝑiuriis. homicidijs r alijs peccatis ofitentes sibi. Nec male ablata ↄcerta data sibi aliqua pecunie q̄titate r̄mittē ētiā aut q̄rtā ptē r b⁹ (de pniis iunct⁹) relaxare. nec aiam vt mēdacē asserūt ō purgatorio extrabē. nec plenā peccatorū remissionē idulgē nec a pena et a culpa absoluere ⁊c. Et si de h̄ bēat ꝓuilegia dicit Clemens q̄ vult illa oīa nulla r abolita esse ⁊c. Et cū quanta honestate r modestia el'ynas petet̄ ō beant. ponit dcm̄. c. cū ex eo. de pe. r re. vbi dic̄ sic ter. Qui āt ad acgrēdas el'ynas destinātur modesti sint r discreti nec i tabernis aut locis icongruis hospitēt̄: nec iutiles faciant aut sumptuosas expensas: cauentes oīo ne falsc religionis habitū gestent. hec ibi. Et hec sufficiant ꝑ presenti veritate r conclusione.

¶ De ○rigine idulgentiaꝝ cōsideratio ſa

Ecundo loco in/

dulgentiarū deriuatione videamus Ubi tres cōclusiones faciāus. vz.

⁋ Pria ↄclo ē ista. tanta ē potentia aucatis cōcesse a x̄po pastoribus eccl'ie i terra: vt nullo mō limitari possit: aut eē per aliquam creatā potētiā occupata. ⁋ Scda ↄclo ē. A suphabūdātib⁹ scōz meritis idulgētie robur sūmūt r fūdamtū. ⁋ Tertia ↄclo ē. Sicut secundus ecclesie sācte diuersoz statuū ↄditione indulgētie extēdūt̄: ita sue ↄcessiōis habēt rōem.

¶ De potestate pape ↄclusio ꝑma.

Hcipe ꝑmā cōclusionē. vz. Ubi tres igram⁹ ȳitates. vz. ⁋ Prima veritas est ista. Utrū papa possit plēarie ab omni pena aiā in hac vita absoluere. ⁋ Secūda ȳitas est. plati alij vltra papā quot idulgētias dare possūt. ⁋ Tertia ȳitas est. an legatus ō latere possit indulgētias concedē sicut r papa: r q̄tū durāt.

¶ Octuz ad ꝑmā ȳitatē pono tres regulas

⁋ Prima est ista q̄ auctoritas pape ē illi mitata. ⁋ Secūda regla est q̄ quē simpliciter absoluit imediate si moriāt ad celos volat. ⁋ Tertia regula ē q̄ debet cē multū ꝑnus ad miſicordiā peccatorū⁹ faciēdaz.

¶ Prima regula ꝑz per glo. i. c. q̄to. de trāslatione epi. vbi dr̄ q̄ bz plenitudinē potestatis de q̄ dixim⁹ feria tercia fe dominice. Unde tāta ē ista potestas: vt q̄ videtur reseruata deo videāt etiā r̄seruata vicario ei⁹. Et fallit regula. in dissolutione matrimonij corporal. q̄ō dissoluē nō pōt nisi solus deus. vt ꝑz i dicto. c. q̄to. r. c. ex̄ corpalia r spūalia cā cognouim⁹ dr̄az i textu r glo. ⁋ Ad quoz declarationez notādū q̄ illa ꝟba. Math. 18. Q̄cūq; ligueris ⁊c. ga ꝑ hoc q̄ x̄ps ait. quodcūq; cū sit vt̄e affirmatiū nō ipeditū aliquo alio signo. clare oñdit̄ q̄ auctoritas btō Petro cōcessa ē illimitata: dūmodo exerceat illā i cā iusta. vñ glo. 2. i. c. ñ ē vot⁹ trāsgresſor. vbi de dispēsatōe voti tractat̄: dic̄ sic. Nō ē securus quo ad deū cuz quo papa dispēsat. nisi subsit iusta cā dispēsandi. Et illud q̄ō dr̄ q̄ i bis que vlt papa ē ei ꝑ ratione voluntas. istituta de iur̄ nāli. §. ſz q̄ō ꝓncipi. Intel'r i bis q̄ [ſc̄ iur] positiui: ñ q̄ [ſc̄ iur] diui

Universidad de Deusto
Biblioteca

facit ad hoc.c.nō est deuoto r.c.bone memorie de ꝯfirmatione vtili uꝫ inutili.Et dicit glo.sup dicto.c.ḡto.de trāslatione ꝙ tāta est ista pape auctas:vt nemo possit dicē pape.cur ita facis? de pe.r re.di.3.§.ex psona. Intellige nisi incidat i beresim:ob quaꝫ potest argui r deponi p ꝯciliuꝫ gñale:vt.4.o.di.si papa. Et plura ponit ꝑdicta gl.de hac pape auctitate.Cū ergo auctoritas pape sit illimitata:ꝑꝫ ꝙ pōt se extendē ad oēm penā:r ad ptes ꝓut sue placuerit voluntati.Inde Piero.sup ẏbo illo.tibi dabo claues regni celoꝝ:ait ꝙ clauis hec ē ptās ligādi atqꝫ soluēdi:q̄ dignos dꝫ recipe r idignos excludē a regno dei.Exquo ẏbo formaī argumentum a maiori.Si.n.deus pape ꝯcessit qđ maius est. s.excludē aliquos a regno dei:a fortiori potest qđ min⁹ ē.s.cōcedē indulgentias q̄ sumunt ex thesauro ecclesie:c⁹ ipse dispensator ē:vt dicit ꝓetrus de tarātasio i.4.di.20.Nō dubites de allegationibus factis,qꝫ oia vidi i fonte.Et sic habes ꝑmā regulaꝫ. Secūda regla ꝑꝫ ex prima.qm̄ si quē ab oi pena absoluit:nihil obstat qn volet ad celū imediate.itellige si fuerit otritus:qꝫ nisi a deo pena ēna remittat:pena tpal ꝑ papā nō tollit:cū vna ꝑsupponat alterā. q̄re r̄c.Et dicit Goffred⁹ ꝙ decretalis ex. de pe.et re.qđ aūt.que dic̄ qđ indulgētie non valēt nisi subditis r illis ad quos eoꝝ uolūtas se extēdit nō bꝫ locū i indulgētijs pape.qꝫ tales indistincte oibus ꝓsunt.cum sit dns omniū ſin tris r̄c. Tertia regula sic ꝓbat.ois iudex subordinatus dꝫ se volutati ꝑmi ꝑncipis cōformare: sed xps ē ꝑmus ꝑncepꝫ:r papa ei⁹ vicarius. ex de trāslatione epi.c.iter corpalia.r de homicidio c.ꝑ humani li.6.ergo oꝫ ipm ꝯformari voluntati r moribus xpi.sed xps ꝓmptissimus fuit ad miaꝫ:vt patꝫ de adultera.q̄ r̄c. Inde arguebat dns pharisęos Math.23.ve ingt vobis scribe r pharisei hypocrite,q clauditis regnū celoꝝ anī hoies.ipi aūt non introitis.Et Math.21.ve vobis scribe r pharisei q decimatis mentā r ciminū:r relīqstis que grauiora sūt legis iudiciū miam r fidē r̄c.Et ista sufficiāt ꝑ ꝑma ẏtate. Qꝫ ad ſam ẏbl.pono istā regulaꝫ ꝙ archiepi possunt ꝯcedē indulgētias ꝑ totā ꝓuinciam suaꝫ:r epi ꝑ totaꝫ diocesim suā tm̄. Inferiores aūt istis nō nisi ex ꝓuilegio. Hec regula colligitur.c.penūt ex de pe.r re.cū gl.r clarissime ista pōit. Un̄ abbates r alij ifiores ꝑlati q̄tūcunqꝫ sint exēpti:r nō cognoscāt aliū supiores nisi Romanū pontificē:nō ꝑnt tn̄ hmōi idulgētias ꝯcedē:nisi ex spāli ꝓuilegio sedis apl̄ce.glosaꝫ ego nō pono ad ſam cā brevitatis. Si autē q̄ris quot indulgentias ꝑnt isti ꝑlati ꝯcedē sic sūt ꝓriarca: archiepⁱ:vt epⁱ:r alij ꝑlati inferiores papa:q indulgētias dare ꝑnt? Dico ꝙ metā ponit dēm.c.cū ex eo.de pe.r re. dicens ꝙ in die dedicatiōis cuiuscūqꝫ ecclesie:basilice:oratorij:vel altaris vnū ānuꝫ idulgētiaꝝ ad plus ꝯcedere ꝑnt. In alijs aūt diebus gbuscūqꝫ vnā quarātenaꝫ r nō vltra.Solus aūt papa q plenitudinē ꝓtātis bꝫ:pōt indulgētias plenarias: r in q̄cunqꝫ numero sibi placuerit ꝯcedē:vt dictuꝫ ē in ꝓcedēti ẏtate.Dic̄.n.sic tex.ad ſam. Adhuc:qꝫ indiscretas r supfluas idulgētias quas gdē ecclesiaꝝ ꝓlati facere nō verent:et claues ecclesie ꝯtemnunt:r pnialis satisfactio eneruat.decreuimus vt cum dedicat basilica, Basilica ꝓꝑie dr ecclesia ꝯsecrata.ex de religiosis domibus.c.i.non extēdat indulgentia vltra annū:siue ab vno solo siue a pluribus dicet.Ac deinde in anniuersario dedicationis tpe.40.dies de iniunctis penitentijs idulta remissio non excedat r̄c.hec ibi. Et sic ꝑꝫ ista ẏl. Qtuꝫ ad ētiam dico ꝙ legatus de latere pōt gñales idulgētias i sua ꝓuincia ꝯcedē:r durāt ꝑpetuo:etiā postq̄ fuer⁹ ē sua legatiōe.Ḃ habetur i.c.vltio.ex de officio legati.ex textu r glo. Tertiue.n.dic̄ sic. Nemini dubiū esse volum⁹ gn legatoꝝ apostolice sedis statuta edita i ꝓuincia sibi cōmissa durēt tāq̄ ꝑpetua: licet eandez postmodū sint egressi r̄c.hec ibi.Et glo.mouet difficultatē de indulgētijs r dic̄.Nūqd r indulgētie ꝙ eos ꝯcesse erūt ꝑpetue.Et ꝯcludit ꝙ sic quia lꝫ administratio sit tpalis:illud tn̄ qđ ꝑ eū factū est:est ꝑpetuuꝫ.vnde qui,facit contra incidit i penā:fiqua pena apposita est.hec glo.Et ista sufficiāt ꝑ ꝓsenti cōclusione.

De thesauro ecclesie conclusio secunda.

Hcipe secūdā ꝯclusionez.vꝫ.Alsup habūdātibus sanctoꝝ meritis.indulgētie robur sumūt r fūdamētū.Ubi tres ignamus ẏtates.vꝫ. Prima ẏtas ē ista.Quis ē iste thesaur⁹ ecclie:vnde iste idulgētie sumūtur. Secūda ē.vtrū papa vl alⁱ⁹ prelatus existēs i pctō mortali possit de thesauro ecclie ac cipere r dare idulgētias. Tertia ē.An sacerdos ꝓchialis possit ꝺ isto thesauro dare suis ꝓchiālis. Qtū ad ꝑmā dico fꝫ cōez theologoꝝ scolaꝫ loquentiuꝫ in materia indulgentiarum:ꝙ thesaur⁹ ecclie vnde idulgētie sumūt: cui⁹ claues habet summus ꝑōtifex:ē q̄druplex. vꝫ.meritū suphabūdās passionis xpi. Meritū ꝑfūdissimuꝫ ẏgis gloriose. Merituꝫ largissimuꝫ sāguinis martyrū.Et merituꝫ excellēs castitatis ẏginuꝫ r austeritatis ſctoꝝ ꝓfessoruꝫ: Prim⁹ inq̄ thesaur⁹ ē merituꝫ suphabūdās passionis.xpi.Cuꝫ.n.meritū illi⁹ benedicti sanguinis eēt ifiniti ſpositi:sufficiēs erat ad infinitos hoies redimedos.vt dic̄.Anselm⁹ li. cur de⁹ hō.r Postiensis i sūma de remissionib⁹ .§. penul.r vltl.dic̄.n. Posti. Minima gutta sāguinis ē sufficiēs ad remissionē omniuꝫ peccatoꝝ de hoc thesauro logt etiā Jo.an.in.c.qđ aūt.ex de pe.r re. Secūdus thesaur⁹ ē merituꝫ ꝑfūdissimuꝫ ẏginis gloriose. Nā cuꝫ nūq̄ fuerit subdita pctiꝫ:r multas illā legim⁹ tribulationes r passiones ptā sisse:qb⁹ vltra suphabūdāte gtiam fructuosissime ꝓmeruit.merito nos q indigem⁹ ab ipsa plenitudine necessitatē nr̄aꝫ accipimus ꝑ manus sūmi pōtificis. Tertⁱ⁹ thesaur⁹ ē meritū largissimū sanguinis martyꝝ.Nā eum sci martyres r eoꝝ sanguinis effusione ꝓ xpo plus meruerunt q̄ ad salutē eoꝝ opus esset:illud plus ponitur i scrinio ecclesie: et de ipso indulgentie conceduntur. Quart⁹ thesaurus est meritū excellens castitatis ẏginū r austeritatis ſctoꝝ ꝓfessoruꝫ.Dozuꝫ.n.hūdicta societas cū lōge mⁱ⁹ maiora merita habuēint q̄ eoꝝ saluti fuisset nccīuꝫ:de illo pluri reposito i ecclesia idulgentie sūmūt. Ista ē ſnia vt dicit cōiter oiuꝫ theologoꝝ.Et btūs Tho.in.4. di.2.ar.3.q.1.dic̄ sic.Ratio aūt q̄re indulgentie valere ꝑnt est ꝙnitas corpis mistici:in q̄ multi in opibus ꝑfie supērogauerūt ad mensurā debitoꝝ suoꝝ.r mⁱtas tribulatōes iniuste sustinuerūt patiēter ꝓ q̄s multitudo penaruꝫ potat expiari si eis debēt. Quoꝝ meritoꝝ tanta est copia ꝙ oēs pena debitā nūc viuētib⁹ excedūt Et ꝑcipue ꝓpt meritū xpi.qđ tm̄ i sacmentis opat nō tm̄ efficacia eⁱ⁹ i sacmētis includit.s.vt ex sacra ẏtute fꝫ nō habeat.fꝫ sua infinitate efficacia sacroꝝ excedit.dictū est ꝙ vnus ꝑ alio satisfacē pot.Sancti aūt in gbus supbabūdātia operū satisfactōis iuenit nō detmiate ꝑ isto q remissione indiget h⁹ i opa fecerūt.alias.n.absq̄ oi idulgētia remissionē cōsequēt.fꝫ cōiter ꝓ tota eccla:sicut apl⁹ dicit se iplere ea q̄ desunt passioni xpi i corpe suo ꝑ eccl̄ia ad quā scribit. 2.coꝝ.i.Et sic ꝑdicta merita sūt cōia toti⁹ eccl̄e Ea aūt q̄ sūt cōia multitudis alic⁹ distribuūtur singul⁹ d mⁱtitudie fꝫ arbitriuꝫ eⁱ⁹ q mⁱtitudini ꝑest.vñ sicut alīqs ꝯsequēt remissionez pene si alius ꝑ eo satisfecisset.ita ei si satisfactio alcuius p eū q pōt distribuat. Dec sūt ẏba eⁱ⁹ ad ſraz.q re r̄c.Et sic ꝑꝫ ista ẏtas. Qtū ad ſam ẏl.dico fꝫ btūm Tho.vt s.ar.4.q.vl.ꝙ facē idulgētias ꝑtinet ad iurisdictōez.ꝑ pcm aūt mortale nō amittit iurisdictō.Et ſō inqulgētie eque valēt si fiāt ab eo q ē in pctō mortali sicut si fierent a ẏo scīssimo.Cū ñ remittat pēaſ ex vi suoꝝ meritoꝝ fꝫ ex vi meritoꝝ recōditoꝝ i eccl̄a dei.Ledo tn̄ q̄ grauit peccent. Sꝫ dices pr Ambrosiū arguo sic. Maius ē indulgentias facē q̄ recipe.sicut agens ē nobil⁹ patiēte.z.d aia. fꝫ ex istēs i pctō mortali ñ ꝯsequt idulgentias. q̄ a fortiori q ē in pctō mortali nō potest illas facē. Dico aīa mea ꝙ mai⁹ ē indulgētias facē q̄ recipe q̄tū ad ptāte.Sꝫ ē minus q̄tū ad vtilitatē ꝑꝑ am.r ſō nō segtur.Et sic ꝑꝫ ista ẏtas. Qtum ad ētiā ẏtatē dico fm eundē ꝙ cū facē idulgētias seq̄t iurisdictōnez:si sacerdotes simplices aliā iurisdictōez nō bnt nō ꝑnt idulgētias facē. Nā lꝫ sub se bēant curā multarū aiaꝝ:tn̄ nō st ꝑlati:fꝫ q̄l coadiutores prelatoꝝ suoꝝ.ꝑꝑe aūt ꝑlati sui sūt epⁱ.q solus tanq̄ ꝑnceps sue diocesis annulū eccle recipit r portat.Et si queritur an q nō ē sacerdos:vt diacon⁹:subdiacon⁹ r̄c. possint idulgētias facē.Dico ꝙ sic si iurisdictō nē bnt vel cōmissā sicut legati:l ordinariā sicut electi.Nec segt si tales possūt idulgētias facer q̄ et absoluē.qm̄ facē idulgentias segt iurisdictionē.Absoluē aūt clauē ordinis.q̄re r̄c.Et ista sufficiant pro ꝓsenti conclone.

De rōe ꝯcessiōis idulgentiaꝝ.o⁹.3.

Hcipe ētiā ocōez.vꝫ.Sicut fm eccl̄e sc̄te diuersoꝝ statuū ꝯditōz idulgētie extendūt ita sue cōcessiōis bnt determiatā rōem Ubi tres iquirāus veritates.vꝫ. Pria ẏl.ē. que sūt q̄re idulgentie cōcedūt. Scda ẏl.est. Quot cāe regrunt ex pte recipiētis vt sibi valeant. Tertia ẏl.ē.an bō scire possit qn̄ sibi ualuerit apud deū. Qtū ad ꝑmā ẏl.dico ꝙ dñi decretaliste in.c.qđ aūt.ex de pe.r re.sup ẏbo i edificatōibus. colligūt duas eē cās ꝓpt qs in dulgentie ꝯcedunt.vꝫ. ꝓpter fabricā ecclesiaruꝫ r aliorū pioꝝ locorū. Secūdo ꝓpt edificatōnē pontū.qꝫ pontes ꝑmaxie sūt necessarii ꝑ totū orbē ꝓpt itinerātes.r intellige de pōtibus in gbus itinerātes trāsire non ꝑnt. Et q̄uis ꝓnant istas duas cās:idē tn̄ itelligendū ē i oibus aliis ꝑpt opibꝫ.ꝑnt.n.idistincte ab epⁱ idulgētie ꝯcedi.ut i.c. cū ex eo.ex. ō pe.r re.ibi ꝑ gbusꝫ causis aliq̄tiēs ꝯcedūt.idistincte.n.logt vt ꝑꝫ. Et ponūt ẏba i fi.capⁱ.q̄re r̄c. Et sic ꝑ oi pio ope idulgentie dari ꝑnt q̄re r̄c. Qtū ad ſam ẏl.dico ꝙ sex sūt cāe q̄ regrunt vt idulgētie valeant. Prio regrit ptās ꝯcedētis.vꝫ.vt cōferens idulgentias sit ordinarⁱ⁹ i sua dioceſi. Nā iferior ab epo i dioceſi sua nō pōt idulgentias dare vt i.c.accedētib⁹.ex de excessib⁹ ꝓlatoꝝ Ubi dicit sic tex.Accedētibus ad nos de diuersis mūdi ꝑtibus epoꝝ q̄relis:itellexim⁹ grauesr grādes q̄rūdā abbatū excessus.q suis fratribus nō contenti:man⁹ ad ea q̄ sūt epalis dignitatis extēdunt de cāis mⁱmonialib⁹ cōgscedo:iniūgendo publicas penitētias:ꝯcedēdo et idulgētiarū lras.r sīla ꝑsumēdo.vñ cōtigit interdū ꝙ vilis sit epalis auctoritas apud mⁱtos. volētes igit i bis r epoꝝ dignitati r abbatū ꝓuidē saluti:ꝑuti decreto firmit ꝓhibem⁹ ne qs abbatū se ad talia ꝑsumat extēdēr:si ꝓuiū voluerit piculū euitare. Nisi forte qlīb⁹ coꝝ epalī cōcessione l alia cā legittia sr̄ h⁹ i valeat se tueri.h ibi. Inn.in gñali concilio. Itē requiritur nō solum ꝙ sit ordinarⁱ⁹ i sua dioceſi.fꝫ etiā ꝙ ꝯcedat in dulgētias in sua dioceſi:qꝫ ex suā diocesim nō pōt ligare vel soluere.ex. de pe.r re.c. qđ autez vbi Alexāder papa ētius i diffinitiua inia illⁱ⁹ capituli dic̄ sic. Dic volumus tuā fraternitatem tenē ꝙ cū a non suo iudice ligari nullus valeat vt absolui:remissiones ꝑdictas ꝑdesse illis tm̄ modo arbitramur:gbus ut ꝑsint ꝓpⁱj iudex specialiter idulserit .h ibi. Facit ad h.c.vt aiaꝝ i fine.de ꝓstitutionibus li.6.facit fm iuristas: l.ex ēritoriuꝫ.ff.de iurisdictione om.iud.Et sic patet ꝑma cā. 2° requirit būilitas r nccitas ex pte acgrē volētis:vt puta qꝫ iciunare nō pōt vl iniunctā pniaꝫ exequl. 3° discretio:ut.s.cū magna discretione denī:r a suscipiētibus operēt. 4° deuotio r fides:vt.s.credat accedēs i illo loco idulgētiā talē eē:r epm brē ptātem.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ 5ᵒ ⁊tritio ⁊ ⁊fessio ex pte suscipiētis de necc tate:⁊ ex pte ꝓferentis de bonestate. ¶ 6ᵒ loci nccitas:tta ꝙ appareat euidēs nccitas loci: ⁊ n̄ fiat ꝓpē amicitiā isti⁹ vl illi⁹.ḡre ⁊c. ¶ Ortum ad ēt̄iā ꝟi.dico ꝙ bō in bac pn̄i vita scire non pōt an sibi idulgētie valuerit:⁊ q̄tū:nisi fuerit ei dn̄i⁹ reuelatū. Et rō q: licet idulgētie tm̄ so nēt vt mille ānos ⁊c.sic valebūt ꝑut erit deuo tio penitētis.de ꝯse.di.4.c.q̄ris.⁊ di.5.c. nō me diocrit.⁊ de pe.di.i.c.quē penitet. Quis ḡ ille ē ꝙ scire possit mēsuraꝫ charitatis in q̄ ē: ⁊ deuo tionis. Quis scire pōt quot ānos obtinet apō deum ꝓ peccatis. Certe nullus nisi fuerit ei di uinitus reuelatum.quare ⁊c.

¶ De vtilitate indulgentiaꝝ ꝯsideratio ēt̄ia.

¶ Onsequēter de idulgētiaꝝ vtilitate videam⁹. Vbi tres ꝺcl'ones subiūgam⁹.vꝫ. ¶ Pria ꝺcl'o ē.Quisḡs recte icedit ad indul gētiaꝝ loca:plurima scā bōa reportat. ¶ Fa cō ꝺcl'o ē.Quāuis idulgētie bēant i se maximā vti litatē:nō tn̄ oēs accedētes illā reportāt. ¶ ēt̄ia ꝺcl'o ē.Loiter vt theologorū ⁊ doctoꝝ scbola tradit idulgēie tm̄ valēt sup ēt̄ā ⁊ nō sub ēt̄a.

¶ De multiplici vtilitate idulgētiaꝝ ꝺcl'o ꝑma.

Accipe ꝑmā ꝺcl'onem.vꝫ.Quisḡs recte ⁊c. Vbi tres igram⁹ ꝟi.vꝫ. ¶ Pria ꝟi. ē.an vltra tenorē lr̄aꝝ idulgētie deuo te accedēs alia bona reportet. ¶ Fa ꝟi.ē. vtruꝫ idulgētie valeāt aliqd dāri ⁊ ꝺcedēti. ¶ ēt̄ia ꝟi. ē.vtꝫ valeat existētib⁹ i monasterio illi⁹ eccle sie vbi sūt idulgētie:vl alijs i talib⁹ ecclesijs re sidētiā faciētib⁹. ¶ Ortū ad ꝑmā dico ꝙ deuo te ⁊ i gr̄a dei accedētes ad loca vbi idulgētie ꝺ cedūt:vltra bona q̄ i tenore lr̄aꝝ ꝺtinēt q̄tuō alia ꝑcipua bn̄ficia reportāt. ¶ Primuꝫ est gr̄e augmētatio. Mereī.n.charitas augeri:ait Au gul.qn̄ opa bona ifor̄ata fiūt. vn̄ q̄to ge cū ma iori fide ⁊ deuotiōe aliqō bonū facit:tāto magꝭ charitas augeī.2.ad Cor.xi. Augebit iremen ta frugū iustitie vr̄e. ¶ Scōꝫ bn̄ficiū est glorie dillatio. Nā cū idulgētie sine fide bn̄ri n̄ possint vt visū ē:⁊ fidei debeaī ꝓ ꝑmio clara visio:me rito fideliē idulgētias visitātes:glorie clare vi sionis mereī augmētū.ps. Adiplebis me in le titia cū vultu tuo:saciabor cū apparuerit gl̄ia tua.pleni.n.sūt ex gr̄e habūdantia:⁊ adimpleti ex gl̄ie augmētatiōe. ¶ ēt̄iū bn̄ficiū ꝺ pene in hac vita remissio. Nā cū qōlibet bonū gr̄a ifor matū i hac vita dine iustitie ꝓ pctis nr̄is debi tū soluat:ncēe ē vt illa scā opatio:vltra illū nu merꝫ idulgētiaꝝ ex gr̄e plenitudie: si aliḡd resi duū fuerit ꝓ idulgētias nō relaxatū: relaxatio nē operī. ¶ Quartū bonuꝫ ꝺ remissio pene in alia vita.ps qm̄ si nō plenarie satisfecit ꝓ indul gētias:aut ꝓ pniaꝫ i hac vita:scā illa opa adiu uāt i alia vita.ḡre ⁊c. ¶ Ortū ad ꝑaꝫ dico ꝙ sic. q: cū indulgētia ꝓcedat ꝓ modū cuiusdā dispē sationis:potīt hō in seipm illā exercē. Vn̄ licet hō iurisdictiōis actū nō possit in seipm exercē: tn̄ eis q̄ aucūitate iurisdictōis alijs dāt: pōt etiā plat⁹ taꝫ in spūalib⁹ q̄ in tpalibus ꝓ seipo vti. Sic ꝑ ꝺ sacerdote q alijs eucharistiaꝝ dat:q̄ t'ipe vti pōt. Et ita eps pōt sibi accipere suffra gia ecclesie q̄ alije dispēsat:q̄ effectus imedia t⁹ est remissio pene ꝓ idulgētias ⁊ nō iurisdicti onis. vn̄ licet idulgētia regrat bn̄tes iurisdicti onē vt patuit.nō tn̄ dat ꝓ modū iurisdictiōis: ꝛ ꝓ modū cuiusdā dispēsationis. Et ꝓ b̄ ꝑ solutio vnius argumēti qō cōit fit.vꝫ.Sic bō nō pōt seipsū ligare ꝓ excōicatōes:ita nec soluē ꝓ i dulgentias.ꝑ q nō valꝫ.q: excōicatio ꝑfert ꝓ modū snie:quā null⁹ i seipsū ferre pōt:eo ꝙ i iu dicio nemo pōt eē iudex ⁊ reus. Indulgētia āt ꝓ modum dispēsatōis:quā bō pōt facē a seipso q̄re ⁊c.hec btūs Tho.i.4.di.20.ar.5.q.6. Or tū ad ēt̄iā ꝼm eundē dico ꝙ ita ꝺsequūt idulgē tias sacerdotes ⁊ clici ⁊ religiosi illi⁹ loci vbi i dulgētie ꝺceduī sic ⁊ remoti ⁊ q de longinquis ꝑtibꝫ veniūt. Idē dic dn̄s Bona.i.4.di.xx. Et ponit idē Tho.vnū bonū dēꝫ:dicēs ꝙ ꝑ idulgē tias nō dimittūt pene q̄ fribus iiungūt i capso ga i.c.agit fox potius iudiciale q̄ pniale:ꝛ ab soluūt a pena iiūcta l' debita ꝓ pctis i foro pnia li. Jtē ponit aliud ꝺcm̄.vꝫ.ꝙ religiosi magꝭ me rent religionē suā ſuando q̄tū ad ꝑmū vite eē nc q̄ idulgētias exgrēdo:q̄uis min⁹ mereant q̄tū ad dimissionē pene:qō ē minus bonū q̄ ꝑ miū vite eē ne.q̄ ⁊c. Et ista sufficiāt ꝓ pn̄i ꝙ ¶ Or nō oēs idulgentias reportāt ꝺcl'o ꝟa.

Accipe ꝟaꝫ ꝺcl'onem.vꝫ .Quis idulgētie bēant ⁊c. Vbi tres igram⁹ ꝟi.vꝫ. ¶ Pri ma ꝟi.ē.quō intelligūt āni:dies ⁊c.q̄ in lr̄is ponūt indulgētiaꝝ. ¶ Scda ꝟi.ē.quot sūt ipedimēta idulgentiaꝝ. ¶ Tertia ꝟi.ē.an quo tiēs itur ad idulgentiaꝝ locū:totiēs indulgen tie reportēt. ¶ Ortū ad ꝑmā ꝟi. dico ꝙ cōiter ponit vna regula ꝙ indulgētie tātū valēt q̄tū sonāt. Ubi nō ꝙ aliq̄n idulgētie sonāt numeꝝ dierū: vt qn̄ dr̄.gcūqꝫ ierit ⁊c.bēat.40.dies de idulgentia. Aliq̄n sonāt numerū ānorū. vt'cum dr̄.gcūqꝫ ierit ⁊c.habeat duos ānos de indul gētia. Aliq̄n sonāt ptē pccoꝝ: vt cū dr̄.gcūqꝫ ie rit vl sic fecerit:bēat suoꝝ pccoꝝ ēt̄ie vl ārte ptis remissionē. Aliq̄n sonāt plenariā remissio nē: vt cū dr̄.gcūqꝫ ierit vl sic fecerit bēat suoꝝ pccoꝝ plenariā remissionē. Si idulgētie sonāt numeꝝ dieruꝫ:tūc talis indulgētia ꝺ sic itelli gi:ꝙ si alicui essēt.40.dies in pnia iniūcti.40 dies de indulgētia ipaꝝ pniam euacuāt. Jta.n: dr̄ in forma lr̄arum.40.dies de iniunctis sibi penitētijs mifico:dit relaxamus. Si sonāt nu merū ānorū:tē sil'r itelligendū ē vt ꝙ pniaꝫ i cō fessiōe vni⁹ āni iiunctā vn⁹ ānus idulgētiaruꝫ soluit. Etsi dr̄.pōam⁹ tāta mihi nō fuit assīgta pnia. vt cōiter fit.qd dicēdū:Dico ꝙ tibi i pur gatorio recompensabit acsi illā fecisses ⁊ tibi iniuncta fuisset. vnde posito ꝙ quis ꝑ decēniū i purgatorio stare deberet.⁊ ipse septem ānos de indulgentia in vita habuisset:certe solum ꝑ triennium in purgatorio puniretur : ga quod semel fuit relaxatū amplius a xp̄o non repetit. aliter scqueretur ꝙ opinio illa dicens idulgen tias nihil valere in foro dei uera eēt:quā tamē oñdimus falsaꝫ.ga xp̄s ait.qōcūqꝫ soluer sup terraꝫ erit solutū ⁊ in cc̄l.24.q.i.c. quodcunqꝫ Si āt idulgētie ptē pctōrū sonāt: tūc tātuꝫ va lēt acsi gs pniaꝫ illi⁹ ptis suorū pctōruꝫ fecis set.Et si tal'i gr̄a decedēt:manifestū ē ꝙ i pur gatorio nisi ꝓ residuo puniret. Si plenariā in dulgētiā sonāt:clam ē ꝙ plenaria ei pena r̄laxa tur. Et si i illo istāti moriret absꝫ additōe no ue culpe. ꝓcludubio si fuissꝫ pctōrū maximus ad celos euolaret. Et si aliq̄diu supuiuēt: ⁊ v nū vl duo vl tria pcta fecissꝫ:⁊ ꝛtri⁹ moriret sine pnie satisfactōe:certe: ꝓ illis tm̄ i purgato rio puniret. Quod.n.semel relaxatū ē: vt dixi: nō repetit. bene ꝓfecto dixit Jesus ꝓetro.tibi dabo claues r̄gni celorū.qō ⁊ ō oīb⁹ suis suc cessorib⁹ xp̄itatē bꝫ.ex ō trāslatōe ꝓlatorū.c.q̄s to. vbi parū ꝑ⁹ ꝓncipiū dic sic text⁹.ptāte trās ferēdi pōtifices ita sibi r̄tinuit dn̄s ⁊ magister: ꝙ soli⁹ beato ꝓetro vicario:⁊ ꝑ ipsuꝫ successo rib⁹ suis speciali priuilegio ꝓbuit ⁊ ꝺcessit ⁊c. Qō.n.factū ē a papa vt a vicario christi cēset factū ⁊ a deo c⁹ locū tꝫ papa i ēt̄is. vt i ꝺcō.c. q̄s to ⁊.c.añcedēti:qō icipit. Inter cozporalia ⁊c.

¶ Ortū ad ꝑam dico ꝙ q̄ttuoꝝ sūt ipedimēta in dulgentiaꝝ. ¶ Primū dr̄ icredulitas.q: sine fi ne ipossibile ē placē deo. Jn̄ Aug.li.de doctria xp̄iana.xp̄s ingt claues ecclesie dedit:vt q̄ non credēt i ea sibi dimitti pctā:nō dimitteret. qui āt credēt idulgētia ꝓciper. ¶ Scōm ē mortale pctm̄. Nā vt dēꝫ ē in pria ꝺsideratōe: idulgētia respicit penā:⁊ pena culpā.q̄re segī ꝙ cui nō r̄ mittit culpa:nec pena.⁊ ꝓ n̄ſ nec idulgētiā bē re pōt. Et fortificat:qm̄ mēbrū mortuū ab alijs mēbris viuis ifluētiā bn̄e nō pōt.exn̄s āt i pctō mortali:mēbꝝ mortuū ē.ḡ nō pōt ifluētiā suſci pe meritoꝝ mēbꝝ viuoꝝ. Et si dicēs. Indul gētie dant vbi ē magꝭ nccitas:sed exn̄s in pctō mortali ē i magꝭ nccitate:sic dicebat ꝓpha. aia mea sic ēt̄a sine aq̄ tibi supple qn̄ ē i pctō morta li. Dico ꝙ ꝛs sit i magꝭ nccitate:tn̄ ē i magꝭ nō ca pacitate.q: nō ē capaꝝ dine gr̄e:ꝓ quā expellit culpa.⁊ p n̄ſ nec dimissiōis pene:q̄ fit p idul gentias. ¶ Tertiū ipedimētū dr̄ ꝑcisio.vt.s.qn̄ qs ē ꝑcisus ab eccl'a. vt p excōicatōes: vel alio⁹ Un̄ dn̄i ꝺcretaliste excōicatōꝫ diffiniūt. Excōi catio ē a q̄ꝛ legittia cōione fideliū ⁊ legittio ac tu sepatio. Sꝫ de b̄ dixius i supio:lb⁹ ꝫmōibus ¶ Quartū ipedimētū ē taciturnitas siue ꝺfes siōis defectio. Sic.n.littē idulgētiaꝝ sonāt .he penitētib⁹ ⁊ ꝺfessis.q̄re ⁊c. ¶ Ortū ad ēt̄iā ꝟit. dico ꝼm btūꝫ Tho.i.4.di.20.ꝙ aliq̄n idulgētia deī̄miata ē ad tps.vt qcūqꝫ vadit ad talē locū vsq̄ ad tale tps:bēbat tm̄ de idulgētia.⁊ tūc̄n. telligīt sel'tm̄. Aliq̄n ē ꝑhēnis sic i eccl'ia beati ꝓetri rome.⁊ tūc q̄tienscūqꝫ vadit:totiēs ꝺse gtur. Et hec sufficiāt ꝓ ista ꝺcl'oe.

¶ Or indulgentie tm̄ valent sſ ēt̄ā ꝺcl'o ēt̄ia.

Accipe ēt̄iā ꝺcl'oez.vꝫ. Loiter theologo rū schola tradit ꝙ idulgētie nō sub ēt̄a ſꝫ sub ēt̄ā valēt. Ubi tres igr̄aus ꝟitates.vꝫ. ¶ Pria ē. an idulgētie valeāt defūctis ita ꝙ ꝓ defunctis accipi possint. ¶ Scda ꝟi.ē. an idulgentie se extēdat ad fozēses.g.ſ.nō sūt ſ lius dioceſis aut ꝓuincie vbi idulgētie date sūt. ¶ Tertia ꝟi.ē.an xp̄s si iuisset ad idulgētias ef fectū idulgētiaꝝ buisset. ¶ Ortū ad ꝑmaꝫ.dico ꝙ due sūt famose opiones. ¶ Pria dicit ꝙ n̄ se extēdunt nisi ad viuos tm̄.Et b̄ ꝑ tribus rōibus ꝓbat. ¶ Prio sic. Null⁹ a suo nō ꝺlice ligari ꝓt ex ō ꝑe.⁊ re.qō ār.cū alijs ꝺcordantiis q̄ ꝓsite sint in ēt̄ia ꝺcloe se ꝺsideratōis hic.Sꝫ papa n̄ ē iudex defunctoꝝ.24.q.i.qō cūqꝫ ligauer sup er ēt̄ā.g ⁊c. Jtē cū par i pare iperiū bre nō pos sit.ex de electōe.c.inotuit.a fortiori nec minor i maiorē.Sꝫ papa ē minor deo ꝛs sit deū i ēt̄is r̄ presentās.ex de trāsla.c.inē cozpalia.⁊ i.c.q̄to Et ꝺs i purgatōio cuiꝫ aie penā tarauit.Apoc: 18.q̄tū gl̄ificauit se:⁊ i deliciis fuit:tāto illi da te tormētū ⁊ luctū.ḡ ꝑ papā talis nō pōt ꝑ n̄ſ reuocari.Et ꝛfirmat sic.papa ē xp̄i vicari⁹.vt i.d.c.q̄to.⁊ i clemētia pastoral'i fi.de re iudica ta.Sꝫ vicari⁹ nō pōt infringē legeꝫ dn̄i sui:nec ꝺ ē⁹ fcm̄ veni. vt allegāt dn̄i iuriste i.l.si boiez ff.mādati.⁊.l.formā.C.de ofō ꝑfecti ꝓtozie ozi entis.⁊ nōtur in.c.1.⁊.c.de his.de maiozitate et obedētia.li.6.ḡ nō pōit facē ꝺ fcm̄ ōi pene ta xate i purgatozio. Jtē ḡ qō idulgētie sonāt fa cere nō pn̄t:idulgētias nō ꝺsequūt:vt ex ꝑcedē tibus ꝑ.ſꝫ mortui id facē nō pn̄t. ꝓbo ga dr̄ in lr̄is. vere penitētibus ⁊ cōfessis'. q̄ mortui facē nō pn̄t sicut nec alia sacmēta eis dare possum⁹ ḡ ⁊c. Jtē idulgētie acgrūī ꝓ modū meriti. mor tui sūt ex.statū meredi.ḡ ⁊c. Et hāc opiez defē dit dn̄s Frācisc⁹ marōis ordis minoꝝ i lectu ra sup decretales firmit̄ credius.⁊.c.cū mātbe ⁊ in ꝑticione q̄m de indulgētiis edidit:ꝙ icipit .qō cūqꝫ ligauer.Multe sūt adbuc alie rōes:ſꝫ iste ad pn̄s sufficiāt. ¶ Scda opio dic ꝙ ēt defunct ꝓfūt.⁊ ꝓbāt auctē rōe:⁊ exēplo ¶ Auctē sic.ait .n.apls ad Hal'. Siue ego siue alii apli siue etiā angel⁹ cuāgelizauerit voꝭ alr q̄ euāgelizatuꝫ fuerit:anathema sit. Si ḡ ex his ꝟbis ꝓaul⁹ su ꝑ āgelos bꝫ ptātē:ga cos anathematizat.a fo tiori ⁊ sup alias defūctorū. Auctes āt ꝓauli nō ē maior q̄ alioꝝ sūmoꝝ pontificū.ḡ ⁊ ipsi talem auctatē bn̄t. ¶ Rōe ꝓbat sic.nā cum suffragia ⁊ elemosyne ⁊ orōes q̄s pro defūctis dāus aut facimus eis valeāt.lꝫ.q.2.c.nō ē negādum. vbi dicit. Nō ē negandū ingt aias ꝺfunctoꝝ pieta te suoꝝ viuentiū releuari posse. Et b̄ idē ꝓbat Aurel⁹ Aug.i enchiridiō.c.ii. Et magr̄ sniaꝝ i.4.di.47.c.2.ḡ a fortiori si ꝑ aiabus defūcto rū i uia laboro eccl'ias visitādo ⁊ idulgētias ac cipiēdo:eis debēt ille idulgētie valē. Mal⁹.n. bonū ē lassitudo cozpis q̄ itinerādo causat q̄s leuis ozis flat⁹ orādo:vl pecunia de marsupio Etsi ista minima prosunt a fortiori ⁊ maiora et

Universidad de Deusto
Biblioteca

melioza. Itē exēplo ꝑbāt sic. Ecclesia mortuos sepultos i excōicatōe rcōciliat. sz excōicatio nō ē i corpe: sz i aia. ḡ ecclesia habz auctoꝛtatē super illas aias. Et sic habes aia duas opiniones Ego āt quoad possū dina gra suffragāte: qd sit seruēdū iubūgā. Ubi aia nota q tā theologi q̄ canoniste p distictiōis modū ꝓcedūt. Et de numero theologoꝝ dñm Bona. i. 4. di. 20. accipiamus: qui sic ait. Indulgētia pōt dupl'r cōsiderari: aut p modū suffragij z aditoꝛij aut p modū iudicij. Si pmo mō: tūc dic q cū aie i purgatoꝛio existētes rōe charitatis i qua sūt idonee repiāt z dispōsite ad recipiendū spūalia beneficia: si gs ꝑ aliabus suoꝝ defūctoꝝ idulgētias accipiat z dicat dulcissime Jesu meritū q̄ habere i has ecclesias visitādo: p tuam miaz tali aie tribue nihil obstat deū pijssimū graz oāti ꝺcedē si sit i gra. Si cōsiderāt p modom iudicij q̄ ꝑpe ē de rōe idulgētie. cui idulgētia sic sumpta dicat aliquā cōmutatiōez i penā volūtarie assūptaz: q̄ defūctis ꝺsuenire nō pōt māifestū ē sic defūctis idulgētias nō valē nec ꝑ eis acci pi posse. Dñi aūt decretalistę sic distinguūt. Q̄ dā sūt q̄ nō dependent a iurisdictōe: sed ab alio charitatiuo subsidio vt oro: elymosa: sacrificiū z hmōi. Et oia talia pñt ꝑficē defūctis: z ad hoc faciunt oēs isti tex. 24. q. 2. c. i. z. iz. q. 2. c. tps. z. c. aic. z de pe. di. 6. §. i. Nō. ē. n. rō q̄re eccl'ia ñ possit hmōi thesaurū defūctis dispensare: pmaxie cū adhuc sint mēbra corpis mistici p graz in q̄ sūt. Et faciūt ad h nōta i. c. a nob. el secundo. ex de sen. ex. p Jo. ādree sup ẏbo. Sup z az videundē i. c. q̄ aūt. de pe. z re. sup ẏbo. nō suo iudice. Quedā sūt dependētia a foro z iurisdictione. sic ē ꝺcessio idulgentiaꝝ q̄ dari nō pñt nisi ab ordinarijs locoꝝ vt a papa: vl' legato de latē: epo: archiepo: vt pz i. c. accedētib⁹. ex de excessib⁹ ꝑlatoꝝ q̄ posuim⁹ supꝛ i fa ꝺsideratōe Et ista defūctis ꝓdesse ñ pñt. s. p modū iudicij vt dēz ē. ḡre rē. Et sic pz ista ẏi. ¶ Qrtū ad faz ẏi. dico breuit q ꝛpe meruisset idulgētias nō sibi sz nobis: cū in dulgētia pene absolutionē dicat. z pene absolutio culpā ꝑsupponat: vt ex dictis pz. Jn ꝛpo aūt cū nulla culpa esset. nulla p ꝺnās potat esse absolo pene sz ipe ē fons i q̄ oēs lauāt pene: et oēs siciētes bibūt vt bodie clamādo ait. Si gs sitit veniat ad me z bibat: h p graz z in futuro per gloziam. amen.

¶ De diuersis abusionibus christianoꝝ feria ẽtia dñice de passiōe fmo in ordine. 35.

Dos ascendite ad

u

dies festū būc. Jo 7. Tāta. n. ē ꝺmonū negtia ac nocēdi cupiditas: ut gd a deo ꝑ salute aiarū istitutū ē et ad el⁹ honorē: totū in obꝓbriū dine dilectōis z i detrimētū nr̄e saluti conēt euertē. Nos ẏo z ꝑserti Italici i tātā ibecillitatē z puersitatez deuenim⁹: vt nec. diabolo r̄sistam⁹: nec ad uiaz ẏitatis veniꝛ curem⁹. Statuit nāq de⁹ dies festos celebrādos: i q̄bus nil aliꝺ q̄ scm̄ agēduz voluit. Nos ẏo pctis inuoluti cūctos dies festos i pctis expēdim⁹: z horribiliora illis i diē⁹ facinora ppetram⁹ ꝓpt̄ q̄ Isa. i. dī ꝑsona. c. i. cōqueritur dicēs: calendas vr̄as z solennitates vr̄as odiuit anima mea. Et Amos. 5. Odi z proiecī festiuitates vr̄as: z ñ capiā odōē cetuū vr̄oruz. Deu magna xpianoꝝ ꝺfusio. Judei adhuc tāta cū diligētia sabbatū custodiūt litterale. et xpicole iſēſati tāta solleritia polluūt sabbatuz spūale. Trenoꝝ pmo. Uiderūt eā hostes z dēl'rūt sabbata ei⁹. hic aia cara xp̄s figura nr̄oꝝ tpz ad pñtez sinophegie iudeoꝝ festiuitatē accedē noluit i publico: vt oñdēt publica i talib⁹ diebz pctā ꝺmittī: sz q̄ī occlto. ga occīte p gra ad bonoruz z iustoꝝ festiuitatez ascēdit. ait ḡ. vos ascēdite rē. Ubi tres ꝺsideratōes de abusionib⁹ q̄ i diēb⁹ festis fiūt moze solito faciam⁹. vz. ¶ Qrtū horribiles abusiones fiāt i diēb⁹ festis circa opa culpe. ¶ Qrtū horribiles abusiones fiāt i talib⁹ diebus circa opa fōtune. Qrtū horribiles abusiones fiāt i talib⁹ diebus circa opera nature.

¶ De abusionibus que fiūt in diebus festiuis circa opera culpe ꝺsideratio ꝓma.

Primo q̄tū horribiles abusiōes fiāt i diēb⁹ festis circa opa culpe videam⁹. Et volo aīa sclas q oēs abusiōes spūales fz tria horrēda pctā ordinabim⁹. de qb⁹. 1. Jo. 2 scribit. omne q̄ ē i mūdo: aut ē cōcupiscentia carnis: aut concupiscētia oculoꝝ: aut superbia vite. Secūduz que fit ista ꝓma cōsideratio.

Supbia inīq̄ q̄ nō curat vt ds negligatur: mentes xpianoꝝ exerceat vt i diebus festis magis q̄ alio tempore deus benedictus cum vanitatibus offendat. ¶ Scda ꝺclo ē. Luxuria ficta dulcedo sic oculos xpianoꝝ fuscat vt magis i diebus festis deū cū libidie offendāt. ¶ Tertia ꝺclusio ē ista. Sitibunda auaritie cupiditas q̄ nū q̄ contētat: in auaroꝝ mētibus sic estuat: vt ō unq̄ magis in diebus festis offendat.

De vanitatibus mulierū ꝺclo prima. Accipe ꝓmā ꝺcloez. vz. Supbia iniq̄ rē. Ubi tres igraus ẏitates. vz. ¶ Pria ẏi. ē. An a supbia oia vitia oriant. ¶ Scda ē. An vānitas sit pctm̄ de militia supbie. ¶ Tertia. An vānitas sp sit pcz mortale. ¶ Qrtū ad ꝓmā ẏi. dico fz glo. i. c. nā cōcupiscentia. cx de cōsti. sup ẏbo oriūt. q̄ duplex ē origo pcī oꝝ. s. gnālis z spālis. Hīal origo vñ oia vitia orta sūt ex ꝺcupia ꝓmi parētis iordinata. qm̄ si iordiate non ꝺcupuisset nec nos peccarēus. 5. di. c. ad e⁹ ꝺcubitū. i fine. vnō Greg. Caro nos leta traxit ad culpā. afflicta reduxit ad vitā. Ex q̄ gdē ꝺcupiscētia gnāli orta ē i nob ꝺcupia iordinata z appetit⁹ irregl'atus. vñ septē vitia capitalia i nob oriuntur vel oriri pñt. vt supbia. ira: accidia: iuidia: gula: luxuria: z auaricia. Origo spāl'pctoꝝ multiplex ē. aliꝺ do. n. cupiditas dr radix oium maloꝝ de pe. di. 2. q. radix. Aliq̄n dr q auaricia siue amor pecunie ē mā oiuz criminū. vt i aurētica. vt iudices sine q̄quo suffragio. §. cogitatō ẏsi. fi. collatiōe ꝓma z. 11. di. §. bis igit fz Post. Aliq̄n dr q ebrietas ē fomētū oium vitioꝝ. 40. di c. añ oia. Aliq̄n dr q igrātia ē mat'oiuz errorꝝ. 38. di. c. igrātia. Et dic glo. ꝑdcā q b⁹ locutoes cōprehēdūt gna singuloꝝ z nō singula generꝝ. ad huc sensū q nō ē aliq̄ gen⁹ mali q̄ nāz ñ possit oriri aut ex cupiditate: aut ex auaritia: aut ex ebrietate: aut ex igrātia: z sic de aliꝭ. Ex q̄bus pz q supbia ē origo spālis q̄daz vñ oia gna pctoꝝ oriri pñt. Ad c⁹ declaratōez ē nōndū ꝺm btūz Tho. 2a 2e. q. 14. q supbia fz vsū accipit dupl'r. Uno mō vt ē dine regule volūtari⁹ qdaz ꝺcēpt⁹. q̄ nihil aliud ē nisi q̄dā ꝺpuata volūtas: q̄ dinaz volūtatē z e⁹ ꝓcepta adiplē ꝺtenit. Eccl. x. Initiū pcti ē apostatare deū. z sic oē pctm̄ nascitur ex supbia qm̄ glz mortal'r peccās dinā negligit volūtatē: z ꝓcepta e⁹ ꝺtenit. Et ꝺm b Aug'. i li⁹ de nā z gtia describit pctm̄ dicēs q pctm̄ ē voluntas ꝺcēndi l'r tinēdi q̄ iusticia vetat. i. vel le q̄ deus nō vl't: z nolle q̄ de⁹ vult. Jñ Eccl. 29. dr Initiū ois pcti supbia ē. ¶ 2⁹ mō accipit supbia ꝑut ē ꝑpe excellētie iordiat⁹ appetit⁹. Ubi nō ꝺm btūz Tho. 2a 2e. q. 47. ar. 4. q appetitus ꝑpe excellētie ꝑt ꝺsiderari dupl'r. Uno mō vt talis appetitus ꝑpe excellētie sit regulatus a rōe. vt. s. appetat excellētia ꝑpe ꝓne: aut suoꝝ tātū q̄tū q̄tū ꝺuēit z ẏtuti sue cōgruit. 2. Cor. x. Nos āt ñ imēſū gl'iabim⁹: sz fz mēſurā q̄ mensus ē nobis de⁹. ¶ 2⁹ put talis appetit⁹ excellētie nō ē regulatus a rōe q̄. s. appetit dignitatez l'excellētia suo gduī vel ꝺditoi ñ ꝺgruētem. Et sic supbia pōt sic describi. Supbia ē gidā iordinatus appetit⁹ q̄ gs appetit l'q̄rit alios ꝑē. vel dñari q̄ suo statu z ꝺditoi nō cōgruūt. Jñ Hre. li. mor'. Supborū igt mēs ē sp ad irrogādū ualida ad tollerādū ifirma: ad obediēdū pigra ad laceſcēdos aliq̄s iportūa: ad ea q facē dz z pualet ignara. ad ea āt q facē nō dz nec ꝑualet parata. h i eo q̄ sponte nō appetit nullis exhortatōnibus flectit. Ad h āt q̄ latenē desiderat q̄rit ut cogat. q. dū metuit ex deliḃrio suo villescē optat viz i sua volūtate tollerare. h illas. Inde Augu. 14. de ciuitate ait. Supbia ē puersē celsitudis appetit⁹. Cōsistit. n. supbia i appetitu suū volūtate sic z ceta pctā. Ex q̄bus correlarie se q̄t q appetitus pōt ad excellētiā iclinari triplicit. ¶ Uno mō vt appetat excellētiā ad debitū finē z cū debitis modis. z h ꝑtinet ad ẏtutem magnanimitatis. Aliquādo appetitus talis deficit z se totalit' r̄trahit ab opere magno z bonorabili sibi ꝓportionato z h ꝑtinet ad vitiuz pusillanimitatis. Aliquādo excedit debitā r̄gulā rōis. vt ga gloriaz q̄rit ñ ad debitū finē: nec sibi ꝓportionatā. z h ꝑtinz ad vitiū supbie. Nā supbia vt dcm̄ ē ñ ē aliud q̄ excedē mēſurā ꝑ pā i appetitu z excellētia. Inde supb⁹ dr q̄si supra id q̄ ē vadē. Et sic pz q mā supra quā supbia vadit excellētia ē: sic pecunia supꝛ quā auaritia z delectatō vencra supꝛ q̄ luxuria vadit. Hoc ét pōt btūs Tho. 2a. 2e. q. 102. Sz pr Ambroſi ꝓcoz duo mihi pūcta ꝺclara. Intellexi. n. qd sit supbia: z q̄lit sit oriḡo pctoꝝ. Nūc ꝓmuz mihi declara q̄tū supbia sit gue pctm̄. ¶ Secūdo q̄t sī ei⁹ species. Et ét vnu ẏtiū. s. an vanaglꝛia z supbia realit' distinguāt. Cōtētō aia. Ad ꝓmā tuā dubitatiōez dico q supbie gnitas ex duob⁹ oñdi pōt. s. rōne auersiōis z aēbe punitiōis. ¶ Primo ex rōe auēsiōis. Nā sz omne peccatū sit auēsio ab icōmutabili bono z ad besio ad cōmutabile bonū: vt Aug'. ait. supbia q̄tuz ad auersionē ꝺmutabilis boni ñ ē maximū peccatū omniū pctoꝝ. qm̄ supbus ꝑpe vt dictū est iordinate excellētiaz appetit q̄ ñ hz maximaz repugnātiā ad bonū ẏtut'. Sz supbia q̄tuz ad auersionē sic habet maximā gnitatē. Nā i alijs peccat ꝺtra ꝺo auētif: aut ignoꝛātia aut fragilitate vl' ꝑpt̄ occupiscētiā alic⁹ alteri⁹ boni. Sz supbia se a deo totaliṫ auertit: dū ei subīci nō vult i ꝓceptis ei⁹. Inde Greg'. i li⁹ moꝝ. Tollerabili⁹ igt deo ē vt ifirmitate atq̄ ignoꝛantia q̄s cū humilitate iaceat q̄ cū elatiōe alta ꝺpbēdat. ¶ 2⁹ oñdit ex pte aēbe punitiōis. Loquz quippe aīa eēt oīs q ꝑpt̄ eoꝝ supbiā corruerūt narrare. tñ aliquos ꝑ nr̄a eruditōe trāscurram⁹. ¶ Habes. n. pmo exemplū lucifēi Isai. 14. quō cecidisti de celo lucifer q̄ mane oriebaris. cōruisti i trā q vulnerabas gētes. q dicebas in corde tuo. i celū ascēdā. sup astra ccli exaltabo soliū meū. sedebo i mōte testamēti i lateribꝰ aquilonis. ascēdā sup altitudinē nubiū. z ero simil altissimo. ẏū tñ ad ifernū ꝺtraberis i pfundū lacī rē. ¶ 2⁹ habes exēplu ꝓmoꝝ parētū. vnde

Universidad de Deusto
Biblioteca

Augl. sup Heñ. ad lram. Nunq̃ ingt diabolus ꝓmos parẽtes deiecisset: nisi prius ꝺ̃ dz elatio i mente eoꝝ precessisset. ¶ Tertio habes exẽplum de edificantibus turrim babel: vt a deo se defenderẽt: si deus aq̃s diluuij ãplius sup ẽras inducere vellet vbi lingue ꝯfuse sunt ⁊ opus in cõpletũ remãsit. Heñ. xi. ¶ Quarto habes exẽplum de ꝓpharaone in mari rubro submerso. Exodi ꝑ plura capla. ¶ Quito' habes ꝺ̃ Datã ⁊ Abiron q̃ exaltabia Moysi rebellãtes: ⁊ ei⁹ ꝓncipatũ ꝺtẽnentes ẽra eos viuos deglutiuit. Numeri. xvi. ¶ Sexto habes de Roboaz filio Salomonis: q̃ dixit. Minimus digitus meus grossior ẽ dorso ꝑris mei. ꝓpẽ qꝺ̃ recesserunt ab eo decẽ tribus: ⁊ aliaz sibi regẽ ꝛstituerũt. ſ Nabuchodonosor. Daniel. ij. ¶ Septio habes de Senacharib rege assiriorum. de quo. 4. Reg. xix. ⁊ Isa. xxxvij. dr. Superbia tua ascẽdet i aures meas. ponã ergo circulũ in auribꝰ tuis ⁊ frenũ in labijs tuis: ⁊ reducã te ꝑ viaz qua venisti. Et secutus q̃ angelus dñi i nocte vna. clxxxv. milia sui exercitus iterfecit: ⁊ tandẽ ipe reuertẽs in ninuen ciuitatẽ ẽraz suã: a filijs suis occisus ẽ in tẽplo dei sui. Et Nicolaꝰ de lira sup. xij. ꝓphas hunc locũ sic exponit. Superbia tua q̃. ſ. ꝓdicta attribuisti ꝟtuti tue: ascẽdet i aures meas: q̃si dicat tps est te puniẽdi ⁊ reprimẽdi. ponã circulũ in auribus tuis. ſ. sicut fecit Bubulis: ut iugo sup ponãt: ⁊ frenũ in labijs tuis. ſ. sic̃ eos idoneitis ⁊ reducã te in ẽrã tuã. ſ. velis nolis: qꝺ factũ est vt ps. c. sequẽti. ¶ Octauo exẽplum habes de Nabuchodonosor. Daniel. iij. de q̃ infra dicẽ. ¶ Nono de Holofeme ⁊ exercitu ei⁹: q̃ ex superbia dixit. postq̃ Achior locutꝰ ẽ collaudans illũ ꝓphm ⁊ deũ suũ: vt oñderet q̃ nõ ẽ aliꝰ ꝺs nisi Nabuchodonosor: postq̃ ꝑcusserimꝰ eũ q̃si vnũ hominẽ: tu etiã cũ eis gladio iteribis. Judith. vi. Sz tandẽ ãputato eius capite a Judith decapitatꝰ ẽ. ¶ Decimo habes de Amã q̃ ꝓpẽ ei⁹ superbiã pati nõ poꝛat q̃ Mardoche⁹ eum nõ adoraret sic̃ boies ceꝛi. q̃ tandẽ suspẽsus est i ligno qꝺ̃ pauerat Mardocheo ꝑ patibulo. ⁊ oẽs inimici ꝓpli iudeoꝝ occisi sũt a iudeis die illo: data licẽtia sup ꝟ ab assuero rege. Hester p totum. ¶ Undecio hẽs de Antiocho rege. i. Macha. vi. de q̃ ꝺ̃ q̃ Antiochꝰ superbe locutus ẽ: audiẽs q̃ exercitꝰ eius fuerat a iudeis deuictus: dicẽs se vẽturũ hierosolimã: ⁊ ꝛgerie sepulchꝝ eã facturũ: sz post modicũ tps viscerũ dolor eũ apphẽdit: ⁊ tãtus fetor de eꝰ corpoꝛ scaturiẽtib⁹ ꝟmibus exhibat: q̃ nõ poꝛat eum exercitꝰ tollerare. ¶ Duodecio hẽs ꝺ̃ Herode q̃ Jacobũ apl̃m decollari fecit. Actuũ. xij. sz diffusius i hiſtorijs scolasticis hẽt. ¶ Decimoctio hẽs de ꝓplo iudeoꝝ q̃ ꝓpẽ suã superbiaz crebro fuit a dño flagellatus: q̃ adhuc q̃ mundũ dispsi sũt. Etsi oĩuz antiquoꝝ ⁊ modernoꝝ volumia discurrẽ volumus ifinita ꝺ̃modo ad ꝟ exẽpla hñt. Ex q̃bus ps q̃ultas huius pcĩ. 2ª ad uã ꝓz dubitationẽ aĩa btũ Hreg. i. 4. li. moꝛ rñdet dicẽs. Quattuor sũt spẽs q̃bus omis ꝛmor arrogantiũ demõstrat: vt cũ bonuz aut a semetipis hr̃e se existimãt. Aut si sibi datuz desup cꝛedunt: ⁊ ꝑ suis meritis se ꝟ accepisse putãt. aut certe cũ iactãt se hr̃e qꝺ̃ nõ hñt: aut despectis ceꝛis singularit̃ videri hr̃e appetũt qꝺ̃ hñt. ꝟ ille. Jnde ps. Dñe ingt nõ ẽ cor meũ exaltatũ. ſ. appetẽdo excellẽtiã iordinate: tãq̃ mea ꝟtute putãs hr̃e illã. neq; elati sũt oculi mei. i. vltra modũ leuati: putãs bona meis meritis a te hr̃e. Neq; i magnis. ſ. magnificando me hr̃e qꝺ̃ nõ bẽbaz aut plusq̃ bẽbaz. Neq; i mirabilibus sup me. ſ. ambulaui aut alios despiciẽdo ⁊ me sup alios extollẽdo. ¶ Et vt clariꝰ hec intelligamus accipe ꝓmã spẽz. ſ. q̃ supbꝰ se existimat bona q̃ hz a deo nõ hr̃e. Ubi nõ ꝼm btũz Tho. ꝼa ꝼe. q. clxi. ⁊ i 2ª sniaꝝ di. 42. q. extimatio rõis dupl̃r corrũpi põt. ſ. in vtl ⁊ in pticulari. Jnde vtl. q̃ bonũ qꝺ̃ vliter hz a deo se nõ hr̃e existimat. Et ꝟ ptinet ad infidelitatẽ. q. recta fides hz q̃ a deo oĩa bona pcedũt. Jaco. i. Omne datũ optimum. ⁊c. ¶ 2º corrumpi potest in particulari. ⁊ ꝟ ꝓpter aliq̃ passionẽ offuscãtẽ rõem ipsã. sic̃ cũ q̃ fornicationẽ ñ eẽ malũ existimat. q̃ delectabil̃ sibi. Iz i. vtl xe iudicet omnẽ fornicatiõez pctm eẽ. Et ꝟ mõ ꝺtigit error i omni pctõ mortali Jsta q̃ existiatꝺ̃ supbi q̃ existiat bona q̃ hz a seipso ñ a ꝺo habẽ: ẽ falsa i particulari nõ i vniuersali. beñ. n. scit oĩa a deo cẽ. Iz sup bꝰ ita se magnificãdo extollit ac si bõa illa a seipso habuisset ñ a deo. Et ꝟ ꝺ̃ ꝓma. ¶ Accipe ſ̃ spẽz qua supbꝰ bõa a ꝺo dic̃ se habẽ: Iz sua ꝟtute ⁊ merit⁹. Jn q̃ⁿ Pelagiꝰ icidit cũ dixit vitã eẽ nã posse ꝺseq; sine gra dei. Hac vulneratꝰ ẽ nabuchodonosor rex q̃ndo i pallatio suo sedens dixit. Nõne hec ẽ babilõ magna q̃ edificaui. i. ãpliaui i robore meo? Et bũlianit illũ dñs i delua ꝟuertẽs: q̃ septẽ ãnis comedit fenũ. q̃ mutatio nõ fuit ex substãtia: Iz ex apparẽtia. qa sic sibi ⁊ alijs videbaꝛ vt cõic exponit. de q̃ vide. xvij. q. iiij. c. mino. vbi dic̃ textus circa medium capli. Sz etsi de ptãte ꝓsumit: nabuchodonosoꝛ itẽꝺ̃ q̃ ex sua superbia i bouẽ ẽ ex boine cõmutatꝰ ⁊c. hec ibi Aug. l. ad Bonifaciũ. glo. dic̃ In bouẽ. i. i bouinã mẽtẽ. xx. q. iiij. nabuchodonosoꝛ. In hiſtorijs. n. scholasticis dicit̃ q̃ a capite vsq; ad corpis mediũ bos ⁊ residuũ vt leo videbat. Et sic ꝑ illꝺ̃ tẽpꝰ regnũ amisit ⁊ ꝑ sapiẽtes ciuitatis ꝛgebaꝛ. ⁊ ipe ꝺo sic disponẽte cũ feris i desertis habitabat. nec ledebaꝛ. viꝺ̃ hiſtoriã Dan. iij. Et põt etiã Hreg. i. moralib⁹ exẽplũ illiꝰ sci viri q̃ a leone straglat ẽ. iij. R. xiij. c. ⁊ dicit Hreg: q̃ ꝺdaz occulta superbia mẽtes eiꝰ obnubilauit suis meritis illa magna opa q̃ faciebat sibi ascribens. ob quam cãm datus ẽ Paulo stimulus carnis. ¶ Accipe ẽtiaz spẽm. quot. n. in hac icidũt. aut. ſ. hr̃e se. pfitẽtes qꝺ̃ ñ hñt: aut magis q̃ hẽant. h. n. sapiẽtiores: ꝟ plebriõ: ꝟ ditiõ: ꝟ nobilior existiat scipsũ qꝺ̃ tñ i ꝟtute nõ ẽ. Contra quos Hieronymus ait. Nos pulices ⁊ ꝛmiculi nostrã debtmꝰ scientiã inscientiã ꝓfiteri. Jn hac pestẽ icidit Dauid cũ ait. Ego ãt dixi in habũdãtia cordis mei non moueboꝛ in eternum. ⁊ tandem ianctantiã habuisse, pfiteꝛ. cũ ait. Auertisti faciẽ tuã a me: ⁊ factꝰ sum ꝛturbatꝰ. hoc põitur vi. q. i. imitare. Jn hac icidit Petrꝰ cum ait. Etsi oẽs scãdaliq̃ati fuerit ⁊c. ibidẽ. Et adeo ꝟ pessima fera ẽ vt ⁊ boni ⁊ mali deuozent̃. Iz differẽt q̃ñ boni cito in seipsos reuertunt̃. mali autẽ aut vix aut nunq̃. Jnde Hreg. in moꝛ. Solẽt etiaz electi in gbusdã suis cogitatõib⁹ ⁊ actib⁹ supbiꝛ. sed q̃ electi sũt cũctis ꝺieb⁹ supbire nõ pñt. q̃ ꝓ uſ. ꝟ vitã finiãt ab elatõe ad bũllitatẽ cozda cõmutant. Impiꝰ ꝟo cũctis ꝺieb⁹ supbit. q̃ sic vitã terminat. vt tñ ab elatõe nõ recedat: circũspicit q̃ tẽpaꝛ floret in vita carnis fiduciã ponit: eaz q̃ ꝺiu ꝓmanẽ existimat quã ad pñs tz. Solidat in elatõe aĩus. Jn despectũ adducit̃ oĩs ꝓpinq̃ q̃ ꝓ quantũ repentina moꝛs subꝛepat nõ considerat ⁊c. ¶ Accipe q̃rtã spẽm hui⁹: exẽplũ bẽ pharisei q̃ dicebat. Hras tibi ago dñe ⁊c. Luce xviij. Jnde Hreg. in fine. xxxiiij. moꝛ. ait. Superbo cũcta q̃ ab alijs bñ agunt̃ displicẽt. ⁊ sola ei q̃ ipse vel ꝓtaue egerit: placẽt. Semp aliẽa opa despicit. semp miratꝰ qꝺ̃ facit. qa q̃quid egerit e gisse se singularit̃ credit. Et cũ se in cũctis transcẽdere ceteros estimat: ꝓ lata cogitatõuz spacia secũ deãbulans: laudes suas tacitꝰ clamat. hec ille. Exemplũ illiꝰ tyrãni q̃ de oĩbus libris i suis terris reptis fecit eradi versũ illũ. Deposuit potẽtes de sede. ⁊ tandẽ cũ ad balnea iuisset: ⁊ i camera expoliatis vestib⁹ in lecto dormiret. angelus dei formã illiꝰ accipiẽs: ⁊ eiꝰ se vestib⁹ induens: famulos ꝛuocat. panẽ eq. ad ciuitatẽ ꝓgunt ingredit̃ pallatiũ vt dñs. credũt sic oñes. Euigilat dñs. clamat vestib⁹ suis nõ reptis. dñm se dicit. Irridet̃ ab oĩbus. ⁊ vili veste indutus ciuitatem ingredit̃. mirat̃ q̃ nõ agnoscit̃. pallatiũ visitat. famulos noiatim vocat. se dñm dicit. rident oẽs ei illudũt ⁊ dño quẽ credebãt factũ narrant ⁊ tandẽ cũ sic ꝓ dies aliquot illusus mãsisset: dixit angelꝰ famulis. Uocate ad me illũ fatuuz q̃ se dñm facit. ⁊ eũ in cameꝛã ꝛtroducẽs acerime reꝛhendit. ⁊ sic ei factũ narrauit. exuit vestib⁹. i duit̃ ille. recessit ãgelus. ⁊ ille in timoꝛe dei deinceps viuẽs bñ finiuit ⁊c. ¶ Octũ ad tertiã tuaz dubitatõez dico q̃ q̃uis supbia ⁊ vana gla ide esse videant̃. ꝓpter qꝺ̃ quidã doctoꝛes eã vnuz cũ superbia pctm esse posuerũt. Tñ ꝼm Hreg. xxxj. moꝛ. ⁊ ꝼm Tho. ꝼa ꝼe. q. cij. diuersa sunt ⁊ realr distincta. qa superbia appetitꝰ excellẽtie manifestatio. Uñ superbꝰ inordinate excellentiã appetit: ⁊ vanagloꝛiosus inordinate appetit q̃ manifestet̃. Et iõ oꝛ nullꝰ excellẽtiã appetit nisi ut alijs manifestet̃. iõ ipsa ꝑ filia superbie ponit̃ q̃re ⁊c. Et hec sufficiãt q̃tum ad primã ꝙ. ¶ Octũ ad ꝙam ꝙ. dico q̃ nulli dubiũ q̃ vanitas est de militia superbie. Jnde Salomon ille vitatꝰ opibꝰ ⁊ cũcta q̃ desiderauerat sũmo culmie pstringẽs. oĩa cũ tandẽ cõsideraꝛet dixisse legit̃. Cũ me ꝟuertissem ad oĩa q̃ fecerãt manꝰ mee: ⁊ ad labores in q̃bus frustra sudaueram: vidi in oĩbus vanitatẽ ⁊ afflictõez spũs. Est q̃ vanitas superbie comes: imo oꝛigo superbie ipsa. Ubi nõ ad pñs q̃ sex sunt fõtes vñ scaturit pessima superbie aqua. Oꝛit̃. n. q̃nq̃ superbia ex gra. q̃nq̃ ex sciẽtia. q̃nq̃ ex corporis pulchꝛitudine. q̃nq̃ ex vanitate vestiũ. q̃nq̃ ex dignitate. q̃nz ex sanguis nobilitate. ¶ Accipe primũ fontẽ. Scaturit. n. q̃nq̃ superbia ex gra occasionalr. Ubi nõ ſm Bona. in p̃ sniaꝝ di. xl vi. q̃ aliqua oꝛiuntur ab aliquo triplr. ſ. aut sicut a cã. aut sicut a casu. aut sicut ab occasiõe. Jsta. n. tria a se iuicẽ differunt. ſ. cã. casus. ⁊ occasio. Nã cã ꝑ se dicit q̃ circa illꝺ̃ circa q̃ ponit̃ sit. pducẽs ⁊ itẽdẽs. Casus priuat intentoem: sed non operatõez. sicut ꝑz de fodiẽte terrã: q̃ preter intentiõem sui fodiẽtis inuenit thesauꝛ. vt ꝑz 2ª phisicoꝛ. Occasio autez priuat vtrũq̃. ſ. opationẽ ⁊ intentõem. sicut cuz aliqs ex ꝟbo iniurioso audito aliũ pcussit ꝟbuz auditũ. fuit occasio: nõ efficiens pcussionez: nec coopans efficienti: sed quodãmõ afficiens. Et ꝟ occasio vnob⁹ modis esse põt. q̃ñ quedã hz rõnem actiui. i. quodãmõ mouet efficiẽtẽ. sic malum exemplũ mouet bõez ad peccãdũ. Quedã hz rõnem passiui: vt illud ex quo aliqs sũmit rõnem. sicut aliqs ex malo alteri⁹ se excitat ad faciendũ bonũ. Et hoc mõ gra est superbie occasio. q̃ ex plenitudine gre sũmit quis mẽtis elatiõez ⁊ superbit. Qui autẽ de gra superbit: crede mihi q̃ vitã aĩe in mortẽ cõuertit. Sicut. n. aĩa est vita ⁊ actus corpis ꝛ de aĩa: sic ipsius aĩe vita est gra. ad Hal. ij. Jn fide viuo filij dei. Et redarguẽs superbiẽtes ait ad Corinthios scribẽs. Quid hẽs qꝺ̃ nõ accepisti? Uitꝛ. n. ꝛspicuũ ⁊ diaphanũ de se tm radiũ nõ gignit: sed accipit a sole ꝛ ꝺ aĩa. Lumẽ est actꝰ diaphani ſm q̃ diaphanuz. Ber. Quis credet pieti si se dicat radiũ solis genuisse. Jnde Aug. gram diffiniẽs dicit q̃ est donũ dei sine meritis. Et ꝟtute dicit bonũ bitum mẽtis quẽ dñs opat̃ in nobis sine nobis. q̃ licet coopemur gre l̃ ꝟtuti motu liberi arbitrii: crea re tñ eã nõ possum⁹ nz infundẽ. q̃re ⁊c. ¶ Scõs fons vñ superbia oꝛit̃ est scie limpiditas. Actuum xxvi. Dixit quidã Paulo apostolo loquẽti regi Agrippe q̃ ipse non fuerat icredulus celesti visioni: ⁊ qual̃ his q̃ hierosolymis ⁊ bis q̃ erãt damasci. ⁊ ꝑ oẽm regionẽ iudee: ãnunciasset vt penitentiã ageꝛẽt ⁊ ꝟtuerẽt̃ ad deũ. digna pnie opa faciẽtes ⁊c. dixit ille. Insanis Paule. mlte te lre ad insaniã ꝟtut̃. Nõ insanio ingt optime Feste: sed ꝟitatis ⁊ sobꝛietatis ꝟba lõquoꝛ etc. Jnde Isidoꝛ de summo bono. Pleriq̃ ingt accepta scia lrar: nõ ad dei gl'am: sed ad suã laudem vtunt̃: dum de ipsa extollunt̃: ⁊ ibi peccãt vnde peccata emẽdare debuerũt. hec ille. Sed ꝺ̃ hoc ad plenũ dixim⁹ ꝓma dñica s. q̃re ⁊c. ¶ Tertiꝰ fons est corpis pulchꝛitudo. Prouer. xxxi. Fallax est gra ⁊ vana est pulchꝛitudo: mulier timẽs deũ ipsa laudabit̃. Et Prouer. xi. Circulꝰ aureꝰ

Universidad de Deusto
Biblioteca

in naribus suis mulier pulchra ⁊ fatua. Jñ hie
ire. xlix. c. ait. Ecce quasi leo ascendet pulchritu
do de superbia iordanis ad pulchritudinē robu
stā. Nicolaus de lira sic exponit. Ecce q̄si leo a-
scendet. i. rex babilonis qui designat noīe leōis
eo ꝙ habebat signū leonis in vexillo. de super
bia iordanis. i. ad similitudinē iordanis intume-
scentis: qui tunc opit terrā uꝛ̄ posītā. i. rex babi
lonis veniet cū tanta multitudine: ⁊ potestate
ut absorbeat idumeā. i. gentē idumeoꝝ siue ciui
tates eoꝝ. qđ denotat ꝑ hoc qđ dicit. ad pulchritu
dinē robustā eo ꝙ pulchre ibi erant ciuitates ⁊
fortes. hec ille. Hec est expositio ꝛalis. Tu aūt
expone ſm sensū allegoricū siue moralē ad pro
positū tuū. De hac corporis pulchritudine dicet
satis ꝓxīte sequnti. ¶ Quart⁹ fons vñ superbia
oꝛīt est ex ꝓciositate ⁊ ornatu vestiū. vñ Criso.
Si cultus preciosaꝝ vestiū culpabilis nō esset:
nunq̄ diues qui purpura ⁊ bisso indue bat apō
inferos torqueret. de hoc virim⁹ feria sexta q̄rte
dñice. Audi Jaco. c. v. Agite nunc diuites: plo-
rate in miseriis vestris q̄ aduenient vobis. diui
tie vestre putrefacte sunt: ⁊ vestimēta vra a ti-
neis comesta sunt. Aur⁹ ⁊ argentū vrm erugia
uit. ⁊ erugo eoꝝ in testimoniū vobis erit: ⁊ man
ducabit vos sicut ignis. thesauriçastis uobis irā
in nouissimis diebus. Ecce merces operiꝝ qui
messuerunt regiones uestras q̄ fraudata ē a uo
bis clamat: ⁊ clamor eoꝝ in aures dñi sabaoth i
troiuit. Epulati estis sup terrā: ⁊ in luxurijs nu-
tristis corda vra. in die occisionis adduxistis ⁊
occidistis iustū ⁊ nō restitit vobis ⁊c. Jñ Ber.
O beiua bō qui gl'aris in vestib⁹. nō. n. tibi con
creata est ꝓciosa vestis sed aliunde mutuo ac-
cepta. Lanā habes ab one: a floꝛib⁹ terre colo-
rē. A terra linū: ab aīalibus coꝛeū. vñ vīuēs su
perbis cū inter oia aīantia pauperioꝛ nasçaris.
Nudus ⁊ gemens ⁊ ipotens ⁊ plorans ⁊c. Jnde
Piero. Puer ingt nat⁹ stati, plorat ꝓpha cala-
mitatis sue. q. d. qr̄ ō vultus egressus sū: Qui
tus fons dr̄ ꝓeeminentia dignitatis. Audi Am
bro. Hec est cathedra pestilentie. i. amoꝛ vñan-
di q̄ aliquis vīr nūq̄ carere potuit. Audi Aug.
Valde pauci sunt q n magis ꝑeligant ꝑesse q̄ ꝑ
desse. Et idē b̄ docuit dñs declinare fugiēs ne
rapereꝛ in regē. s. Jo. vj. Spōte tū se obtulit dū
quereret ad mortē. Jo. xviij. Sap. vj. Potētes
potenter torm̄enta patient ⁊c. Audi Ber. in q̄dam
ſmone. Potestatis ingt ābitio angelū angelica
felicitate ꝓuauit. Scie appetitus hominē im-
mortalitatis gl'ia spoliauit. Nō euā cib⁹ defle-
xerat. tū mandatoꝝ destituerat obliuio: sed pro
missio honoris: ābitio illecebrosa ꝺcepit. Et idē
Aug. Quotiēs hoīb⁹ ꝑesse desidero: totiens dō
meo pīre ꝓtendo ⁊c. ¶ Sextus ⁊ vltim⁹ dr̄ no-
bilis pentela siue sanguis nobilitas. Audi mōa
lissimū Senecā. Quid est ingt dñs: quid ē fu⁹:
quid est libertin⁹: hec. n. oīa ex ābitione ul' incu
ria nata sunt. Nō. n. fecit dñs ab initio vnū ho-
minē aureū: alīū argenteū: aliū luteū: vt primi
dicant nobiles: ⁊ secundi ignobiles: sed oēs ex
vili terra. Audi Boe. de ꝺsola. Cunctoꝝ inquit
pr̄ vnus est. Nullus degener exstat. Jñ Piero. i
epla ad Cellantiā. Nulli te ingt unq̄ de gīi no
bilitate ꝓponas. nec obscuriozes quaslibꝫ ex bu
mili loco natas te inferiores putes. Nescit reli
gio nra personas nec ꝺditiones hominū. Et di-
scipulis inſe ꝛgrientibus audita xp̄i passione: gs
inter eos videreꝛ esse maioꝛ: xp̄s idē ait. Princ-
ceps gentiū dñant eoꝝ ⁊c. Scis tu aīa mea q̄ ē
ꝛa nobilitas. Audi Criso. sup Mat. Ille inquit
clarus: ille sublimis: ille nobilis: ille tunc ite grā
nobilitatē suā putet: si dedignaꝫ deſuire vitijs:
⁊ ab eis ñ superi. Et idē ibidē. Quid. n. ꝑdest ei
quē sordidant mores gīiatio clara: aut qđ illi no
cet gīiatio vilis: quē mozes adornant: Ipse em̄
se vacuū a bonis opibus ondit qui gl'aſ in p̄ib⁹
Quid ꝓfuit Cam ꝙ fuit Noe fili⁹. Nōne sepa-
tus de medio filioꝝ: q ex carnē frater fuerat na
tus: ſm animū fact⁹ est fuus: nec familia sācta
potuit defendē ipios mores. Et idē ibidē. Quid
Thimoteo nocuisse credit ꝙ fuit ex pre gētili:
aut quid nocuit Abrahe ꝙ prem habuit Tha-
rā luteoꝝ deoꝝ cultoꝛē. Nōne sepat⁹ a gīe suo
posit⁹ est in caput fideliū: vt iā ñ diceret fili⁹ pec
catoꝝ: ex pr̄ scoꝝ: Nec potuer̄t gl'az ei⁹ sordidaꝛ
pīni errores. h̄ ille. Et h̄ sufficiant, p pīni ꝓxitate.
¶ Qrtū ad tertiā ꝑ. dico ꝙ quis ō h̄ ad plenū
dictū sit feria sexta quarte dñice ꝺsideratiōe fa
⁊ oc'one fa in p⁹ ꝓxitate. tñ qñcūq̄ quis vestib⁹
utit vt supbiat: aut carnalit placeat aspicientib⁹
⁊ se ostentet: semp est pctm̄ mortale. O infelices
mulieres quāta supbia: quāta inuidia in vos ī-
gnat: Felix illa ex vobis q̄ maiori excessu i di-
ebus festis bellū ordinat ꝺ deū. Jnsano studio
altera alterā supare in pōpis ⁊ vanitatib⁹ ꝺten
dit. Jsa. iij. Pro eo ꝙ eleuate sunt filie syō. ⁊ am
bulauerunt extento collo: ⁊ nutib⁹ oculoꝝ ibāt:
⁊ plaudebant: ⁊ ābulabant: pedib⁹ suis cōposito
gradu incedebant: declauabit dñs verticē filia
rū syon: ⁊ dñs crinē eaꝝ nudabit. In die illa au
feret dñs ornam̄ta calciam̄toꝝ ⁊ lunulas ⁊ mi
tras ⁊ discriminalia: ⁊ perichelides: alias etbi-
chelidas: ⁊ murenulas: ⁊ olfactoriola: ⁊ ianuresꝛ
⁊ ānulos: ⁊ gēmas in frōte pendentes: ⁊ mutato
ria: ⁊ palliola: ⁊ linteamina: ⁊ ac⁹: ⁊ specula: ⁊ sin
dones: ⁊ vittas: ⁊ teristra. Et erit ꝓ suaui odore
fetoꝛ. ꝓ suaui ςona funiculus. ꝓ crispanti crine
caluiciū. ⁊ ꝓ fascia pectoali ciliciū. hec ibi. Que
ꝛba Nicolaus de lira sup. xij. ꝓphas sic expoit
Eleuate sūt filie syon. s. eleuatōe mētis: ⁊ ābula
uer̄t extēto collo: qō ē iudiciū inſioris elatiōis.
Et nutib⁹ oculoꝝ ibāt. s. ipudice respiciendo. Et
plaudebāt. s. dissolute ludēdo. Et ābulabāt pe-
dib⁹ suis. s. curiose ⁊ lascīue incedēdo: ꝙ q̄ ꝓuo-
cant boies ad luxuriā. decaluabit dñs verticē
filiaꝝ syon auferendo. s. naturale ornam̄tū: quia
crines dati sunt a nā mulieri in ornamentū. ideo
subdit: ⁊ dñs crinē eaꝝ nudabit. s. declarādo fal
sitatē capilloꝝ extraneoꝝ. Jn die illa. s. diuine
punitōis aufert dñs ornamentū calciamentoꝝ
ga mulieres sotularib⁹ curiosis vtebant̄. ⁊ lunu
las. i. incisiōes factas ad modū lune in sotulari-
bus: vt dicunt quidā. Alij vo dicūt ꝙ lunule e-
rant quedā que lune aureе depēdēres circa col
lum. ⁊ mitras. i. cucufas. ⁊ discriminalia. i. pecti-
nes. ⁊ etbichelidas q̄ sunt ornamēta brachioꝝ
ꝓpe manū. ⁊ murenulas que fiebāt in finib⁹ ue
stimentoꝝ exterte ex diuersis colorib⁹. iō vocan
tur murenule. ⁊ olfactōia. i. vasa parua argētea
vel aurea vbi reponebātur redolētia ad magis
boies ꝓuocandū. Et in aures. i. ornamēta auri-
um. ⁊ annulos. i. ornamenta digitoꝝ. Et gēmas
in frōte pendētes. Debant. n. serta in qbus erāt
gēme posite pēdentes in frōte. Et mutatoria. i.
diuersa vestiū paria. Et palliola. i. exteriora ve
stimēta. Et linteamina. i. iteriōa inter carnē. Et
acus ⁊ speculū instra sunt cū quibus mulieres a-
ptabant ornamēta corpis sui. Et syndones. i. sub-
tilia velamina qbus cooperiunt humeri in terra
illa. Et vittas. i. pepla. Et teristra. Est autē teri
strū vestis linea qua vtunt mulieres in estate.
Et erit. s. illis mulieribus ꝓ suaui odore fetoꝛ ex
infirmitate ⁊ miseria. qm̄ ille mulieꝛ de qbus ꝓ
pheta loquit fuerūt ex ipsis multe incarcerate i
locis fetidis. Et ꝙ ςona funicul⁹: q̄ ligant̄ vt ca
ptiue. ⁊ pro crispāri crine caluitiū. qa trahebant̄
ꝙ capillos. ⁊ ita tā ex illo q̄ ex infirmitatib⁹ ca-
pilli cadebāt. Et ꝓ fascia pectorali ciliciū. Est āt
fascia pectoralis vitta tenuis ⁊ delicata: cum q̄
stringunt̄ māmille ne ex sua grossitie turpitudi-
nē ingerāt. Oia. n. ista inflicta sunt mulierib⁹ ca
ptiuitatis babylonice. hec Nicolaus. Bꝫ vt ad
nras mulieres veniā: q̄sta fatuosa pompa icedāt
maxime pulchrioꝛes: qs dicē ⁊ enarrare sufficꝫ:
Quid dicā de matrib⁹ illaꝝ: O ifelices matres
que vt filie vre placeāt aspicientib⁹ cūctis: q̄sta
solertia iuigilatis: vt vltra illa formosa q̄ filiab⁹
vris nā concessit: alia industria vra supaddatis.
Si. n. solito macilētioꝛes sunt: facit] vt comedāt
panē ipastatū: vt ita loquar cū sumani: qō ē qō
dam semē. Si frontē paruū bīt: illas depilatis.
Si pallide sunt: mille fucatōibus illas pingitis.
de se. di. v. c. fricari. Fricari est se comētis vel
succo palliare seu inungē: vt rubicūdioꝛ vel al-
bioꝛ videat. Quid multis moꝛoꝛ tāq̄ hec nobis
incognita sint: O parentes dementes: uos ne in
fontes abire sinā: iam ꝓpter filias vras ad inte
ritum ꝺditionis eterne curritis: illaſ vobiscū tra
hentes. O genitoꝛes carnis: ⁊ aīaꝝ vestraꝝ et
suaꝝ crassatoꝛes. O paupes ipsa gratia dei: q̄sta
affectōe diuitias cumulare studetis: quot fur
tis: quot rapinis: atq̄ aliis iniustis lucris sata-
gitis aliā subām ꝛgregare: vt filias vras cū do
tibus āplis alte locetis: nō curantes an nuptui
tradant̄ vsurario: siue raptōi ⁊c. O paupercula
vita vra. Vinc o italia te deus cernens tāta su-
perbia ⁊ vanitate discurrere tot tantisq̄ seculis
guerris ⁊ epidimijs flagellauit. Nec adhuc finis
aut b⁹ libri explicit. Circūspicite q̄so banc nram
longobardiā ab hostib⁹ occupatā. q nulli pcente
etati vel sexui: imo oīa que ad ipietatē spectare
videnē exercent. Ab eis. n. bei vidue polluūtur
ꝛginet corrūpunt̄: thoꝛi iura frangunt̄: oīa adul
terijs ꝺhonestant̄: multoꝝ sanguis innocent̄ ef
fundit: vastant̄ ꝓdia: ꝺpopulant̄ regiones: do
mus funditus euertunt̄. Quid plura: Ipse sacre
edes ac sūmi ac optimi deī tēpla multis in locis
facta sunt militū hitacula: ⁊ equoꝝ stabula. heu
scelus: heu abhoīatio in tēplo dei. Jnde per So
pho. c. i. dñs ait. Ussitabo sup ꝓncipes ⁊ super fi
lios regis: ⁊ sup oēs q induti sunt veste pegria.
Tūc cōparent vestes lōgiozes vestiētes lutum
⁊ pauperē relinquētes nudū. Tunc maxie expā
duntur largaꝝ ⁊ magnaꝝ manichaꝝ ale: vt. s. ci
tius ad infernū volitent. Piere. ij. Jn alis tuis i
uentus est sanguis aīaꝝ paupeꝝ ⁊ innocentuꝫ.
O si premerent̄ tales ale q̄stus sanguis de rapi
na paupeꝝ ⁊ exuisceratoꝝ pupilloꝝ ⁊ viduarū
inde egrederet. Bꝫ nō sic ipij: non sic. Audite o
mres Crisostomū in sermone de filijs Zebedei.
sup illo vbo. Dic vt isti duo filij mei: vn⁹ sedeat
ad dexterā tuā: ali⁹ ad sinistrā tuā i reg̃ tuo. Nō
sentiebat ingt illa sicut cetē matres: q̄ coꝛp⁹ suo-
rū natoꝝ amāt: aīam aūt ꝺtēnūt. desiderāt illos
valē in seculo isto: ⁊ nō curant qđ sint passuri in
alio. perditōes illoꝝ cū magis ꝑcio ꝙpant ⁊ salu
tē illis dono accipere nolūt. Si. n. uiderint illos
paupes tristātur ⁊ suspirant. si aūt viderint eos
peccātes nō tristant̄: vt oñdant ꝙ parentes sunt
coꝛpoꝝ nō animaꝝ. hec ille. Multa hic dicēda
essent: sed ista ad psens sufficiant. quare ⁊c.

De luxuria conclusio secunda.

Accipe ſam oc'onem. vꝫ. Luxuria ficta
dulcedo: sic xp̄ianoꝝ oculos offuscat:
vt magis in dieb⁹ festis deū cū libidie
offendāt. vbi tres ingramus ꝛitates. vꝫ. ¶ Pria
ꝛitas ē ista. Quid est luxuria. ¶ 2ª est. Qrtū sit ō
testabile ⁊ graue pctm̄. ¶ 3ª est. Que sī abusiōes
h⁹ pcti. ¶ Qrtū ad ꝑmā dico ſm Hugo. ꝙ ven⁹
siue luxuria est illecebrosa voluptas: adulteria
iucūditas: q̄ mel hz in oze ⁊ fel i corde: aculeum
ꝛo i dorso. Et Piero. in epla. O q̄ ingt est acer
bus luxurie fruct⁹: amarioꝛ felle ⁊ crudeliō gla
dio. O magꝫ Troia testimoniū ꝓhibe q̄, ꝓpe uni⁹
mulieris fetulentā rabiē ꝺstructa ⁊ fūdit⁹ euer-
sa iaces. Jā segeſ ē cātat Ouidi⁹ i eplis: vbi tro
ia fuit resecādaq̄ falce. Diuidit aūt h̄ pestif i sex
spēs. s. in fornicatōes. stupꝝ: adulteriū: incestū: ra
ptuz: ⁊ vituū ꝺ nām. Fornicatio ꝓprie est illicit⁹
coit⁹ solutaꝝ. Large tñ ois illicit⁹ coit⁹ pōt dici
fornicatio. Stupꝝ ꝓprie est illicita ꝛginū ꝺflo-
ratio. Adulteriū est alieni thoꝛi. i. vꝛoris violaᵒ.
Incest⁹ est ꝺsanguineaꝝ l'affiniū abusus: aut ēt
sanctimonialiū. Rapt⁹ est cū puella violēter et
ꝺ ei⁹ l'pentū volūtatē educit: vt corrupta i vxo
rē b̄eat. xxx vi. q. i. c. cū ergo. vel vt etiā b̄eat in
cubinā. ex de rap. cū cām. Uitiū ꝺ nām ē marꝫ
cū mare. vel maris cū femina abusus carnis. vt
qñ mas cū mare: vt masꝫ cū mulie i loco ꝺbito

Universidad de Deusto
Biblioteca

turpitudinē operātur. Etsi q̄ris qđ istoꝝ ē ḡuius
Dico fm btm̄ Tho. fa fe. q. cliij. q. int̄ oīa ḡuissi
mū ē vitiū ꝺ nām: ut ēt oñdit Aug. li. ꝺ adulterinis
iugijs. Et rō. ga trāſgredit illud qđ fm nām de
terminatū est tanḡ p̄incipiū fm vsuꝫ venereū
·Post h̄ ē incestus: qm̄ ē ꝺ reuerentiā quā ꝑsonis
nobis ꝺiunctis exhibere debemus. ❡ Fornicatio
simplex mūa ē inter ſpecies luxurie. Adultriuꝫ
grauius ē q̄ stupriū. qz maioꝛ abusio fit z maior
iniuria in cognoscendo carnalit mulierē alteri⁹
ptāti subiectā quātū ad vsum ḡnationis: q̄ cog̃
scendo mulierē sue ptāti subiectā. vtrūq; āt ag
grauat̄ pp violentiā. Et iō raptus ✠ginū ḡuior
ē q̄ simplex stupriū. z rapt⁹ vꝛoris q̄ adultrium.
De vña istoꝝ pctoꝝ hēmus. xxxvj. q. i. c. lex illa.
§. cū ḡ. Et fm legistas. §. ad legē iuliā. de adulte
rijs sup rubrica. qr̄ ꝛc. Quantū ad 4am ✠ita.
ꝺico q̄ ꝺetestabilitas h⁹ pcti ex q̄ttuoꝛ fundam̄
tis oñdi pōt. vꝫ. ·Prīo qz ꝺeo multū ꝺisplicet.
2° qz ꝑpio subiecto nocet. 3° qz ꝑrio dānū i
fert. Quarto qz ꝺiabolo multū placet. ·Pri
mo ꝺico q̄ ꝺeo multū ꝺisplicet. qđ ꝑbat triplici
rōe. p̄mo rōe ꝑhibitionis: rōe puniti⁹: z rōe
electōis. ·Prīo rōe ꝑhibitōis multiplicit de⁹
luxuriā ꝑhibuit. p̄. Exo. xx. Nō mecbaberis. no
mine mechie oēm luxurie ſpeciē intellige fz do
ctores. Et Leuitici. xix. Locut⁹ ē dñs ad Moy
sen ꝺicēs. Loḡre filijs isr̄l: z ꝺices ad eos. Estote
sci: qm̄ ego scūs suꝫ. Et postea circa mediū ca
pli pctm̄ luxurie ꝑhibet. Et meli⁹. Exo. xxij. le
ge textū. Et tāde circa finē ꝺicit sic. Si ꝺormierit
vir cū vxoꝛ alteri⁹ uterq; moriet̄. i. adult̄ z adul
tera z auferes malū ꝺe Isr̄l. Si puellā ✠ginē ꝺ
sponderit vir: z inuenerit eā aliquis in ciuitate:
z cōcubuerit cū illa: educes vtrūq; ad portā ci
uitatis illi⁹: z lapidib⁹ obruent̄. ·Puella qz n̄ cla
mauit: cū essꝫ in ciuitate vir qz būiliauerit uxo
rē ꝓximi sui. z auferes malū ꝺe medio tui. Si
āt in agro reperis puellā q̄ ꝺesp̄sata ē: z appḧē
dens cōcubuerit cū illa: ipse morietꝛ solus. puel
la nihil patiet̄: nec est rea mortis. qm̄ sicut latro
ꝺsurgit fratrē suū: z occidit, aīam ei⁹: ita z puel
la ꝓpssa ē. Sola erat in agro z clamauit: z nul
lus affuit q liberaret eā. Si inuenerit vir puel
lā ✠ginē q̄ nō h̄z sp̄sꝫ: z appḧendens cōcubue
rit cū ea: z res ad iudiciū uenerit: ꝺabit q ꝺormi
erit cū puella p̄i e⁹. l. siclos argēti: z habebit eā
vxoꝛē. hec ibi. Multi sūt ad h̄ textū. Piere. etiā
iij. arguit fornicantē Judā ꝺicens. In facilitate
fornicationis sue ꝺtaminauit terrā. Itē Eccl̄. x viij. ·Prohibet dñs oēm inundiciā z abhomia
tionē luxurie. Itē Dañ. xiij. Sacerdotes iffecti
sūt q i ocupisciam Susāne exarſerūt ꝛc. Et i no
uo testō ·Paul. ad Coꝛ. vj. ait. Neq; fornicarii:
neq; adulteri: neq; turpia faciētes regnū ꝺi pos
sidebūt. Et ad Hal. vj. Mānifesta sūt opa carnis
q̄ sūt imūdicia: fornicatio ꝛc. Et addit. q talia a
gūt regnū ꝺei ñ ꝺsequent̄. qr̄ ꝛc. 2° oñdit q̄ ta
le pctm̄ ꝺeo ꝺispliceat rōe punitionis. pp h̄ eniz
pctm̄ ꝺe⁹ mūdo ꝺiluuiū induxit: z ꝺelenit oēm
carnē octo ꝑsonis exceptis. Heñ. vj. Itē totam
pentapoliz igne z sulphure ꝺsūpsit. Heñ. xix. Itē
Amon pp sozoris violentiā ab Absalone fuit in
ꝺuiduo occisus. iij. Reg. xiij. Et vt ista antiq̄ relinq̄
mus satis q̄tidiana mala vt pestilētia z hmōi q
bus ꝺe⁹ hāc miserā carnē flagellat indicant: q̄
tū h̄ vitiū detestat̄ ꝺs. Jn ponit⁹ pulcher textus.
xxxij. q. vij. c. flagitia. vbi ꝺr̄. Flagitia ingt q̄ ꝺ
nām sūt: vbiq; ac semp repu ꝺianda sūt: ac puni
enda q̄lia sodomoꝛ fuer̄t. Que si oēs gētes fa
cerent eodē cr̄is re atu ꝺine lege teneret̄ q non
sic fecit hominē: vt se illo vterent̄ mo violat̄ qp
pe ipsa societas q̄ cū ꝺeo nobis cē ꝺz. Cū eadez
nā c⁹ ipse auctoꝛ ē libidis ꝓuersitate pollut̄. hec
ibi. Aug. li. iij. ꝺ fessionū. Audi aliū textū i. c. cle
rici ꝺe exce. ꝓla. vbi ꝺr̄. Clerici. z infra. Quicūq;
illa incōtinentia q̄ ꝺ nām ē pp qđ ira ꝺei ue
nit in filios ꝺiffidentie: z gnq; ciuitates igne cō
sūpsit ꝺeprhensi fuerint laboꝛare. Si clerici fue
rint ꝺeijciant̄ a clero l̄ ad agendā pniam i mōa
sterijs ꝺetrudant̄. Si laici excōicationi subdāt̄:
z a cetu fideliū fiant penit⁹ alieni. h̄ ibi Alexan.
iij. z h̄ fm canones. Sc̄ḋm ꝺo leges ciuiles ca
pite puniri debent. vt in autē. ut nō luxurient ꝺ
nām. circa finē. coll̄. vj. vbi loquit̄ ꝺe ciuitatib⁹
hic enumeratis. ꝺe q̄bus ēt habet̄ ꝺe pe. ꝺi. c.
sed z ꝺtinuo. z numerant̄ ēt in glo. sup ꝺicto ca.
clerici. i ✠bo. gnq̄. qr̄ ꝛc. 3° p3 q̄tū ꝺs h̄ vitiū
detestet̄ rōe electōis. qm̄ mr̄em ñ coꝛruptā: fz ✠
ginē eligit: z sup oēm creatā potentiā ✠ginē eā
in ptu atq; post ptū fuauit. qr̄ ꝛc. Scḋo boc
pctm̄ ꝓprie ꝑsone nocet: z h̄ tā ex pte coꝛpis q̄
ex pte aīe. Ex pte coꝛpis satis notū ē: cū ꝺimiu
at̄ ꝑs nobilissima substantie. s. sanguis. Fit. n. de
cisio q̄ꝺā vt ꝑhi aiunt in tali actu ex oibus iun
cturis z venis z musculis coꝛpis. Sed q̄ aīe no
ceat: audi ·Prouer. vj. Nō cōcupiscat pulchritu
ꝺinē mulieris coꝛ tuū ne decipiaris nutib⁹ illi⁹.
Seoꝛti p̄ciū; vir est panis vni⁹: p̄ciosā aīam viri
mulier rapit. Et recte ꝺicit: vir vnius est panis
qz vn⁹ panis reficē pōt hoīem p. xxiij. hoꝛas di
ei nālis. vna fornicatio vir sufficit infelici lecca
toꝛi p ꝺuas l̄ tres hoꝛas. Et idē. viij. c. Mulier
occurrit viro in oꝛnatu meretrico ꝓparata ad
capiendas aīas. Et Eccl̄. vij. c. Jnueni amario
rē moꝛte mulierez. vere amarioꝛ moꝛte est. qm̄
moꝛs nālis solū coꝛp⁹ occidit. z mulier q̄ñq; z cō
pus z aīam. Itē vna moꝛs vnū coꝛpus occidit:
mulier q̄ñq; coꝛpoꝛa parit̄ z aīas. Et ·Prouer.
xxiij. Fouea ꝓfunda ē meretrix: z pute⁹ āgust⁹
vxoꝛ aliena. Et Eccl̄. ix. c. Ne ꝺes mulieri ptāt̄
aīe tue: ne ingrediat̄ in ptāte tua z ꝺfundaris.
Ne respicias mulierē multiuolā: ne forte icidat̄
in laqueos illi⁹. Cū saltatrice ne assidu⁹ sis: nec
audias illā: ne forte pereas in efficacia illi⁹. Ne
ꝺes foznicarijs aīam tuā in vllo ne ꝑdas te z a
nimā tuā z hereditatē. Aluerte faciē tuā a mulie
re cōpta: z ne circūspicias ſpēm alienā. pp ſpēm
n. mulieris multi ꝑierūt. z ex h̄ ocupiscia quasi
ignis exardescit. z multa alia ꝺ mulierib⁹ z eas
vane aspicientib⁹ ꝺicit. q̄re ꝛc. Ob hanc causaz
mirabant̄ ꝺiscipuli xp̄i: q ipse cū muliere sama
ritana loquerē. Jo. iiij. c. Et sic p3 quō nocet lu
xuria, ꝓprie ꝑsone. q aūt noceat ſbe ꝺom⁹ tuipe
ꝺsidera. Jn scripturis h̄ēt exēplū ꝺe filio ꝓdigo
q ꝺissipauit oēz s̄baz suā viuēdo luxurioſe. ·Pro
uer. xxix. Qui nutrit scoꝛtū perdet s̄bam suā. Et
Piere. ij. Oē vilis fcā es nimis iterās vias tuas
ꝛc. Tertio nocet h̄ pctm̄ ꝓximo vt visuꝫ ē. qm̄
ꝺbo luxuriātes moꝛtal̄ peccāt: coꝛp⁹ ꝺsūmūt̄ pi
cul⁹ se exponūt: z alijs malū exēplū ꝑbēt. ꝺ h̄ ꝺif
fusi⁹ alibi ꝺicem⁹. Quarto ꝺiabolo multū pla
cet. Jnde glo. sup Leuit̄. Cū ꝺe oī ingt pctō gau
ꝺeāt ꝺemōes: ꝑcipue ꝺ gaudēt fornicatōi. qr̄ ꝛc.
Et sic p3 2am ·Pri. Qtū ad tertiā ·Pri. ꝺico q̄ tres
sunt maꝛie abusiōes luxurie q̄ fiūt ꝓmaꝛie i die
bus festis. s. in visu: in oꝛe: z tactu. ·Prīo est i vi
su: cū i ecclīis, pcant. ga ipudic⁹ ocul⁹ ipudici cō
ꝺis nūciuſ ē. xxij. q. v. c. nec solo. ꝑs. Auerte ocu
los tuos ne videāt vanitatē. Et Greg. ·Pēsādū
est q̄tū ꝺebem⁹ visuꝫ restringē q mōtal̄ vituꝫ
ga mr̄ viuentiū p oculos ad moꝛtē venit. Quid
ꝺe porcis luxurioſis q in ꝺieb⁹ festis cū ſe i luxu
ria ꝺeuoluūt oīa vereda z turpia cū oī porcina
zexecrabili ꝺplacētia speculāt̄? Quis. n. ꝺubitet
būc ē effrenatū z inhōestū vl̄ limites mr̄imōij
xp̄iani aspectū? O ifelicesꝰ o ceci. o ꝺbꝛodiati: qđ
turpi⁹ q̄ amare vꝛoꝛē q̄si adulterā. xxxij. q. iiij.
c. ꝺrigo. z. q. ij. c. pudoꝛ. Jnde ꝺns Matḧ. v. Si
ocul⁹ tu⁹ scādaliçat te erue eū z p̄jce eū abs te.
Meli⁹ est. n. tibi cū vno oc'o ītrare in regnū ꝺi
i. min⁹ malū: q̄ duos oculos h̄ntez mitti i gehen
nā ignis. Et meli⁹ est tibi o ꝺna frōtosa te pati ✠
ba z ✠bera mariti q̄ velis ipudicis aspectib⁹ e⁹
ꝺsentire ꝛc. Sc̄ḋa abhoīatio ē in oꝛe: nō soluꝫ
ꝺhonesta ✠ba inuicē ꝺmētates: uez etiā turpissi
mis oscul⁹ z lingua se inuicē abutētes. stupoꝛe ꝺ
fūdoꝛ dū hec mēte reuoluo. Un̄ btūſ Tho. fa fe
q. cliiij. ponit vnā regulā: q q̄ñq; oscul⁹ ap̄lexus
z tact⁹ manuū fiūt cā libidis: semp ē moꝛta
le pctm̄. Sz si nō fūt cā libidis nō ē pctm̄. sicut ē
ꝺsuetudo in alīq⁹ ciuitatib⁹. q̄re ꝛc. Jn Beda
sup ·Para. Qui ingt mezetricē oscular̄ pulsat in
ferni ianuā. Tertia abhoīatio ē in inoꝛdinato
tactu: nō solū circa faciē: fz etiā ꝺiuersaꝝ partiū
coꝛpis loca. Et qō pudet etiā ꝺicē pudēda ipu
dētissime ꝺtractāt. Sz ꝺe h̄ satis. Et iō eccl̄ia ut
boīes cauerēt in ꝺieb⁹ ꝓmaꝛie festis talia exer
cē: pōit vnū ꝺecretū. xxxiij. q. iiij. c. q̄tiēscūq;. sic
ꝺicēs. Quotiēscūq; natal' ꝺñi aut reliq̄ festiuita
tes aduenerit: nō solū ab ifidelīū ocubinaꝝ: fz z
a, ꝓprijs uꝛoꝛib⁹ abstinete. Et sūt ✠ba Aug. Et i
c. si cā idē ꝺfirmat̄. vbi ꝺr̄ sic. Si cā, pcreandoꝝ
filioꝝ ducit̄ vꝛoꝛ: nō multū tp̄s videt̄ ꝺcessū ad
ip̄m vsuꝫ. ga z ꝺies festi: z ꝺies ꝓcessiōis: z ipa rō
ꝺcept⁹ z part⁹ inꝝ legē cessare vsū carnis bis de
bē tpib⁹ ꝺemōstrat. Et sunt ✠ba Ambꝛosij. Lex
ista quā ꝺicit Leui. xij. z xviij. repit̄. Sz qd ꝺicē
dū si al' ꝺieb⁹ festis ꝺbitū petit? Ꝺico q̄ peccat
moꝛtal̄ si libidis cā fac̄ petēs. Reddēs āt q̄ sui
coꝛpis ptātez nō h̄z nō peccat. Faciat tñ q̄tum
pōt sine pctō ne ꝺsentiat. Querit btūs Tho. fa
fe. q. xxiiij. vtr̄ ꝺsensus i ꝺlectatōez sit peccatū
moꝛtale. z ꝺicit q̄ sic. Et al'at Aug. xij. ꝺe trini.
ꝺicētez q̄ ꝓpt̄ pctm̄ cogitatiōis etiā sine volūta
te pficiēdi: fz cū uolūtate oblectādi: tot⁹ hō ꝺam
nabit̄. Nā q̄ aliqs in talē venereā ꝺlectatōem
ꝺsentiat: nihil aliud ē q̄ oñdē q̄ affect⁹ su⁹ ē icli
nat⁹ z patus ad fornicatōez. Et nō vnā regulaz
gñalē fz ip̄m ibidē: q illa ꝺlectatio ītell'r eē mō
tal' q̄ñ mozosa ē. Nō aūt ē mozosa fm ꝺiuturnī
tatē tp̄is: fz ex eo q rō ꝺliberās circa eā imoꝛat̄
nec eā expellit: tenēs z libēt volēs ea q̄ ut statiz
attigūt aliuz respui ꝺebeāt. vt ꝺicit Aug. xii. ꝺe
tri. Uolo aīa mea q ista tibi sufficiāt, p ista ꝛcl̄oe.

¶ De auaritia conclusio tertia.

Accipe tertiaz ꝛcl̄onem. vꝫ. Sitibunda
auaritie cupiditas: que nūq̄ otentat̄ in
auaroꝝ mētib⁹ sic estuat vt ꝺeū magis
in ꝺieb⁹ festis offēdat. vbi tres ingram⁹ ✠itates
vꝫ. ·Prīa ·Pri. ē ista. Quid ē auaritia. 2a ·Pri. est
ista. Quot mala facit auaritia. 3a ē ista. Quot
sunt illi q ꝺānant̄ ꝓpter auaritiā. ¶ Qtū ad p̄
mā ꝺico fm Aug. xiiij. ꝺe ciui. ꝺei. Auaritia est i
moꝺerata libido. i. amoz h̄ꝺi. vel sic. Auaritia
est multa acḡrē z supflua paupib⁹ nō errogare.
vel sic fz p̄hm. Auaritia ē glozie siue q̄rūlibz re
rū insatiabil' z inhonesta cupido. Et ꝺr̄ auar⁹ q̄si
auidus auri. Jnde Aug. vbi s. Nō est ingt ana
ritia auri vitiū: fz hois puerse amātis auꝝ. Ubi
nō fm btm̄ Tho. fa fe. q. xxviij. q ista amoz h̄ꝺi
pōt ꝺupl'r ꝺsiderari. Uno mō vt tm̄ crescat q
charitati ꝓferat: ita q ꝓpt̄ h̄ꝺas ꝺiuitias qs nō
curat an sit ꝺ ꝺilectōez ꝺei z ꝓximi: z quōlibz lu
creḳ ñ curat. Et iste amoz pctm̄ moꝛtale ē. Et de
hac logt̄ Aug. li. ꝺe ✠bis ꝺñi. Que ē ingt ista aui
ꝺitas ꝺcupiscie: cū z ip̄e belue modū h̄eant? Tē
n. rapiūt qñ esuriūt: parcūt ✠o p̄ꝺe cū senserint
satietatē. Insatiabil' est sola auaritia ꝺiuitū. Sē
per rapit z nūq̄ satiat̄. Nec ꝺeū timet: nec boīez
reuereḳ: nec p̄ri pcit: nec mr̄ez cogscit: nec fr̄i ob
tēperat: nec aīco fidē fuat. viduā opp̄mit. pupil
lū inuadit. liberas in fuitutē fuocat. testimoniū
falsuz, p̄fert. res moꝛtui occupant̄ q̄si z q faciunt
nō moꝛiant̄. q̄ est illa aīoꝝ ilsania: amittē vitā: ap
petē moꝛtē. acgrere auꝝ. pdeꝛ celū ꝛc. h̄ille. Et
ꝺe hoc inoꝛdinato amoꝛe h̄ꝺi ītelligūf oīa q̄ in
hac ꝛcl̄one seq̄nt. Sz si talis inoꝛdinat⁹ amoz h̄ī
ꝺi ꝺeū z ꝓximū nō offēdat: z res tpales amōe ꝺi
z ꝓximi nō ꝓferat: ita q si cert⁹ eēt totū mūduz
lucrari cū pctō nō faceꝛet. talis certe lz sit cupid⁹
h̄ꝺi: nō erit pctm̄ moꝛtale. Et h̄ sufficiāt, p ꝑma
·Pri. ¶ Qtū ad 2am ꝺico q in toto h̄ voluīe non
scriberēt ✠plete mala q̄ ex auaritia ꝓueniūt: tm̄
aliq̄ numerem⁹. ·Primū malū est qa ꝺonoꝛem
ꝺiuinū tollit: qđ est pessimū int̄ oīa. Nā ꝺe⁹ cuz
sit sūme bon⁹: sūme amādus ē. bonitas. n. causa
amoris ē. z p oñs sūma bonitas summi amoris.
ꝺe⁹ aūt est sūmū bonū. q̄ sūme amādus. Et mīs
auar⁹ vnuz obulū amoꝛi ꝺiuino añponit. Jdeo

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ephe.v. dr̄ idoloꝝ fuistus. Quō.n.auare miser deo fuis: quo amas sup oia. Audi ꝓcepcuꝫ dñi. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ex tota aīa tua: ex tota mēte tua. Ex toto cōde vt Augu.exponit.i.ex ꝙ intellectu sine erroꝛe. Ex tota aīa.i.ex tota volūtate sine ꝺdictiōe. Et ex tota mēte.i.ex tota memoria sine obliuiōe. Nōne miser diuinā ordinatione ꝛ ordinē nāe puertis? Celū.n.elementis: ꝛ elementa elemētatis ꝛ terrenis siue his inferioꝛib⁹ ꝓponis. ꝛ tu terrena sursū locas ꝛ celū deiicis ad ima. Nā docet terraꝫ ꝛ q̄ ex ea nascunt̄ terenda pedib⁹ eē. ꝛ mīs auarus eā sup caput suū ponit. Jn in primitiua ecclesia q ad xp̄i fidē puertebant̄ oia vendentes: ad pedes discipuloꝝ ꝓciū ponebant: vt manifeste oñderent terrena pedib⁹ cōculcanda esse. Jnō terra a tero teris dr̄: q: terit̄ pedib⁹. vbi spes tua miser auare? Jn la roba frater Ambrosi. vbi amoꝛ tuus? Jn la roba. Et dic q̄so. si vidēs paupereꝫ famelicū: nudū ꝛc̄. dares illi de tuo? Dico ista ꝛpa frater Ambrosi. Res euerse sunt. nollē depauperari. Miser quō ꝓmū tuū diligis sicut teipsū? Ait Aug. Proximū nō diligit qui eī necessitati nō succurrit. Et.i. Jo.iij. Qui habuerit substām huius mundi: ꝛ fratri indigenti nō subuenit: quō charitas dei est in illo? O pr̄ Ambrosi: ꝑma charitas incipit a seipso. vez dicis si indiges. Sed si supabundas: quid de ꝫ facis? O miser audi Piero. Si vestimtū inquit ul' aliquid vltra necessitatē possides: ꝛ pauperi indigenti nō subuenis: fur es ꝛ latro. Audi Ambro. i homelia. Nō min⁹ inquit pctm̄ est in habūdātia pauperi nō dare q̄ ꝫ nūc tollere. Et est bon⁹ text⁹ in decretis. xl viij. di. c. sicut hi sunt. Et est ali⁹ text⁹ Lxxx vj. di. pasce. vbi dic. Pasce inqt fame morientē: si nō paueris occidisti. Quid ad ꝫ dicis insensate? Timeo ego ne dicat mihi o pater Ambrosi. Audi Jsa. lvj. Oēs in viā suā declinauerunt: vnusquisq; ad auaritiā suā a sūmo vsq; ad nouissimū. Audi ꝛ Piere. vj. c. A minoꝛe vsq; ad maioꝛe oēs auaritie studen. Audi Amos ix. c. Auaritia in capite oium. Sed ve ve q congregat auaritiā domui sue. Abacbucb. ij. Et ibi dē ve q ꝯgregat ꝛ sua. Et Luce. vj. ve vobis diuitibus qui habetis bic ꝛsolationez. ve vobis q saturati estis: qz esurietis. ve qui nunc ridetis: qñ lugebitis ꝛ flebitis. O peioꝛes Juda. Judas n. xp̄m vendidit. xxx. argenteis. Zacharie. xj. At ipsi tulerunt. xxx. argenteos: ꝑciū q̄ appciatus sū ab eis. Et tu miser auare, p vno denario xp̄m vendis ꝛ tradis. Judas semel xp̄m vendidit tu millies. ve inquit Jsa. c. v. Qui iungitis domū ad domū: ꝛ agrū agro copulatis v.ꝫ ad terminū loci. Nūqd habitatis vos soli in medio trę: vis videē oēm auari a deo dissimilitudinē. de⁹. n. oībus reb⁹ creatis ſm eoꝛ esse suā bonitatez cōicat. Mat. v. Solē suū ꝛc̄. Sed maledict⁹ auarus nunq; suaꝝ reꝝ quēpiā ꝑticipē facit nisi in mōte: qz aliter facē nō pōt. Et qñq; ēt celat ꝛ sub terra abscondit vt diuitie sue denē ātiꝛpo i sub sidiū pugne ꝺ xp̄m: vt manifeste se oñdat nō eē amicū xp̄i sed diaboli ꝛ filioꝝ e⁹. Job. v. Bibēt sitientes diuitias e⁹: ꝛ edent famelici messez e⁹ ipsū quoq; rapiet armat⁹. Sitientes sunt pentes e⁹: ꝛ famelici oēs heredes iniqui diuitis mortez sitiūt. Audi Eccl. iiij. c. Considerans repi ꝛ aliā vanitatē. vnus ē: ꝛ fm nō hz: nō filiū: nō fratrez ꝛ tñ laborare ñ cessat. Nec cogitat dicens. Cui laboro: ꝛ fraudo aīam meā bonis? Jn Aug. in q̄ dā ſmone. Auarus, inquit añq; lucrē seipsū ꝓdit: ꝛ añq; aliqd capiat capit̄. Et ꝫ de ꝓ malo.

Scdm malū est qz ecclīam spnit. eccla. n. q̄sdā festiuitates statuit celebrandas ꝛ scificādas ꝛ maledicti auari ad tantā insaniā puenerī: ꝛ diabolus ita cos dementiat: q; q̄si nullū existimāt lucrū: nisi qđ in festiuitatib⁹ cumulant. ūmo ad extremā pauperiē deuenire se credūt: nisi lucrēt in dieb⁹ festis. Sepeq; videbitis boiez iā detrītū ꝛ capite tremulū diuitijs plenū ꝺsanguine is desolatū pene in bitaculo solū: ꝛ tñ in diebus festis tantis exercitijs: tot anxietatib⁹: tot sollicitudinib⁹ laborare: q̄si videat sibi deficē mundus. O stolidi ꝛ insensati ꝛ aīaꝝ vsuꝝ crassatores ꝛc̄. Sap. xv. Oēs ingt insipiētes ꝛ infelices sup̄ modū aīe sue supbi sūt inimici populi tui ꝛc̄.

Tertiū malū est: qz seipsū perdit ꝛ infatuat. Eccl. ij. Cūcti dies e⁹ dolozib⁹ ꝛ erūnis pleni sē: nec ēt p noctē mēte gescit. vis tu auaroꝝ audīr insaniā? Nōne insan⁹ eēt q nouos sotulares bis in sinu repositos: ꝛ p loca arida ꝛ spinosa icedēs pedē cū guiter lesisset: gauisus est q̄ sotulares illesos ꝺpuasset? Sic ꝛ auar⁹ oi lesioni corpis ꝛ aīe se exponit: ut res suas ꝺseruet illesas. Jō. n. terre longa formidat itinera: ñ maris picula: nō corpis supplicia. Et tandē nihil auar⁹ c̄ q̄ bursa principiū: cellariū latronū: rixa potentū: ꝛ sibulus oium. vt Grego. ait. Prouer. xxij. Qui calū niat pauperē vt augeat diuitias suas dabit ipe ditioꝛi ꝛ egebit. Nōne similiē stultissim⁹ hoium esset q naufragiū patiens mergiq; ꝺberet: si lac cui' argenti ꝛ auri adhereret: ꝺbus trahereī ꝓ fundū: ꝛ tabulā spneret l'remū in q̄b⁹ supnataret ꝛ euaderet? Sic miser auar⁹ in ꝫ mūdo proꝑ celloso mari tabulā pnīe tpnit: ꝛ ꝺremo bonoꝝ opeꝝ curat q̄b⁹ ꝓmouereī bō q̄si nauigio in vitā eternā. Jtē nōne stult⁹ eēt q vmbrā videns hominē armatū cōderet? Sic ꝛ mīs auar⁹ semp tiet: semp titubat: ꝛ mīmā umbrā furē suspicat. Job. xv. Sonit⁹ terroꝛis semp in auribꝰ ei⁹: ꝛ cū pax sit semp insidias suspicat. Jn Prouerbia recte ait. Diuitie si affluāt nolite coꝛ apponē. Quar tū malū ē: qz ex ꝫ pctō multa mala oriūt ut fraus: dolus: inimicitie: lites: mendacia: piuria: furta: vsure: symonie: homicidia ꝛc̄. hmōi. Jn Prouer. xj. Qui ꝺfidit ingt in diuitijs: coꝛruet. s. ꝓpē multitudinē pctoꝝ. Justi āt q̄si virēs folijs germinabūt. Jn Eccl. xiij. dr̄. Bona est subā cui ñ est pctm̄ in ꝺscia. Et ꝓuer. xvj. Meli⁹ ē cū iusti tia puū q̄ multi fruct⁹ cū inigtate. Et. ps. Melius ē modicū iusto sup diuitias pctoꝝ multas.

Quintū ꝛ vltimū ad pñs malū ē: qz tandē diuitijs sibiipsis ꝛnūt: ꝛ moꝛiētes nihil nisi pctā inuenūt. ps. Dormierī somnū suū: ꝛ nihil iuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in manib⁹ suis. Et Sap. v. Quid nobis ꝓfuit supbia: aut qd diuitiaꝝ iactātia ꝛtulit nobis. Transierī oia ista tanq̄ umbꝛa. Jnō Apoc. xviij. dr̄. Ue ciuitas illa magna que amicta erat byssō ꝛ purpura ꝛ croco: ꝛ ꝺaurata est auro ꝛ lapide ꝑciosō ꝛ margaritis. qñ ꝛna hoꝛa destitute sē tāte diuitie. Audi finē tuū aua re ꝛsensate. Job. xx. c. Diuitias igt q̄s deuoꝛauit euomet: ꝛ de vētre e⁹ extrahet eas de⁹. Et ifra. Reuelabūt celi iniqtatē e⁹: ꝛ tra ꝛsurget aduersus eū. apertū erit germē dom⁹ ei⁹: detrahet in die furoꝛis dei. Cōfiliū ꝺ sapientissimi Salomōis accipe. Eccl. v. c. Noli ingt eē anxi⁹ in diuitijs iniustis. non enī ꝓderūt in die obductōis vindicte. q̄re ꝛc̄. Et ista sufficiāt, p pñti ꝛi.

Ꝟtū ad tertiā dico q; hoꝛ est multitudo magꝝ: ad pñs tñ alijs nūerem⁹? Primi. n. q dānār sē fures oēs. Sz anteq̄ vlteri⁹ ꝓcedam⁹ ynā ponam⁹ regulā gñalē. vz. q; nūq; q̄s penitē nec absolui ꝛe pōt: q ꝓ se vel ꝑ alios dānū aliq̄ ꝺ scienē vel negligētia crassa itulerit: nisi dānificato ꝓ se vel ꝑ alios satisfaciat. Patet ꝫ regula. xiiij. q. vj. c. si ref. ubi dr̄. Si res aliena nō restituaf pnia nō agitꝫ sīa tur. ꝛ ofirmaf regula q̄ tertū de vsuris. c. māsestū. li. vj. Hac regula ꝓsupposita accipe ꝑmos q ex auaritia dānanf. vz. oēs fures. Est. n. furtum ꝫ legef ꝺtractio rei alienē mobilf ꝛ coꝛpalf fraudolosa inuito dño: lucrifaciēdi gr̄a: siue ipsi⁹ rei siue etiā vsus possessiōis vēdite. Et ponif ꝫ diffinitio. ff. de fur. l. i. Jn hac diffinitiōe ponif ꝺctio: q̄n sine ea furtū nō est. vñ si interueniat voluntas furādi vel ꝺbū: ita q; ꝺba feceri velle ꝫ furari vel illud: certe nō erit furtū. Per solā tamē voluntatē erit q̄s alteri⁹ ꝓcepti transgressoꝛ. vt Nō ꝺcupisces rē ꝓximi tui. Jtē dr̄ rei alienē. qz in re ꝓpria nō ꝺmittif furtū. Jntellige nisi q̄s in rē illā aliq̄ ꝺ ius habēt: vtputa si q̄s rem ꝓpriā ꝓ pignoꝛe datā furareī: fur eēt. ff. de fur. l. si res. §. i. ꝛ. l. si quis rē. in ꝓncipio. Jdez dicit btūs Tho: ꝺ fa. q. lxxj. Jtē dr̄ mobilf ꝛ coꝛpalis. q̄ in reb⁹ imobilib⁹ vt in agro domo; vel in reb⁹ coꝛpalib⁹ vt sunt actōes ꝛ fuitutes nō ꝺmittif furtū: eo q talia ꝺtractari nō pñt. Jtē dr̄ fraudolosa. qz fōte aliq̄s rē nō suā crederet eē suā. vt si erat sua: crederet tamē q; ab eo q ius in eā bēbat accipē possēt. Jn talib⁹ nō ꝺmittif furtū: ꝫ alias teneatur. Jtē ponif inuito dño. q; si credebat dñz ꝑmissurū: ꝛ subest iusta cā credēdi: ñ ꝺmittit furtū. Secus si cā iusta nō subest. ff. de fur. l. si is qui rem. Et dr̄ dñs inuit⁹ etiā si videat dñs rē auferri q̄ꝫ nō ꝺdicat. ff. eo. l. penl'. Si autē putat facē in uito dño: etiā tñ dñs vult. furtū quidē facē q̄tuz ad intentōez sed nō teneī ad restitutōez. nec dñs pōt petere obstante sibi sua volūtate. ff. eodez. l. inf oēs. §. penl'. Jtē dr̄ lucrifaciēdi gr̄a. qz si q̄s alienā ancillā rapuerit cā libidinis tñ nō ꝺmittit furtū. ff. eodē. l. verū. Item dr̄ siue ipsi⁹ rei siue usus possessionis. ga nō solū ꝺmittit furtū qui rē dñi vult sibi lucrari: sed etiā q; vult de ipsa re lucri vsuz ꝛ possessionē. di. l. c. qui sacrū. ꝛ ff. eo. qui iumenta. Jsta ponunt̄ in Pisanella siue in magistrutia. c. furtū. Sz ad ꝺclarationēs istoꝝ queriī qd dicendū de eo q rem suā uel debitū suū rebabere nō pōt. vt ga ipotens ē cū maioꝛe ꝛtendeī vel qa nō pōt sua ꝑbare: aut qa iustitia minime ei i iudicio ministraf: pōt ne furtiue rem suā accipere: ꝛ p debito suo sibiipsi satisfacē? Dicit btūs Tho. ꝺ fa. q. lxvj. q; si qs rem suā iniuste detentam furtim accipit peccat. ga ꝺ cōem iustitiā faciet dñi sibi vsurpat sue rei iudiciū iuris ordine ꝓtermisso: nō tñ tenef rem restituē. Si tñ inde aliq̄ scandalū oꝛtū est: det operā vt sedeī. Sz si fecit qđ potuit p viā iustitie: nec rez suā habē pōt: qd si accipit furti? Dicit Henricus de gādauo: q; q̄si p publicū iudicē quis ꝛpellē nō possit aliū ad restitutiōez: tūc singulari ꝑsōe dr̄ esse ꝛcessū ꝛ sic in tali casu pōt p seipm recupare rem suaz. Hui⁹ sniē videf Aug. xiiij. q. v. c. nō sane. vbi dr̄ Nō sane quicqd. ab initio sūmif iniurioseauferī Nā qa pleriq; nec medico uolūt reddē honorez suū: nec opario mercedē: nec tñ hmōi q ab iuito accipiūt ꝑ iniuriā accipiūt. hec ibi. Licet ista saluari possint: dico tñ q facef nō dz: ne mā dicēdi vnicuiq; furi ꝛ raptoi deī. Ego ñ rapui ꝛ furat⁹ suz: ꝫ q̄ mihi debebaf trīmō mihi solui. Jtē posset ex hoc scādalū facilr oriri. Jtē piculū ifamie ꝛ forte ꝑsone ꝛ vite. ga si ꝑ testes efficaciꝫ ꝓbare tur tanq̄ fur iuste puniri pōt. Jtē si ei sacrm̄ daretur: ꝺ facili posset i piuriū icidē: ꝛ sīa. Sūt tñ duo casus i q̄b⁹ pōt bō sibiipsi satisfacē. Prio si ipsi⁹ dñi efficereī ꝺspēsatoꝛ. Scdo q̄n res ꝺbitoꝛis ad ip'uz ꝑ aliā viā licite venit: vt qa casu a liquā rē illi⁹ inuenit. Jn alijs autē casib⁹ nō ꝫ. ꝛ si faciūt semp peccāt ꝛ pniam facē obligāt: nō tñ r stituē obligāt nisi plus sibi exoluissent: ꝛ aliquod scādalū iminēt. Et rō oiuz ꝓdictoꝝ ē. qz si sic rtinēt: ꝛ ꝺ se ꝛ ꝺ priūz puertēt iustitiā nālē. Cū. s. ꝓꝑ rē tpalē postponēt rē maioꝛē. s. famā: aut ēt ꝓꝑ am vitā. q̄re. Scdi q ex auaritia dānant̄ sunt raptoꝛes. Rapina aūt ē rapt⁹ uiolēt⁹ rei ꝛ ꝑsone aio ꝓpetuo retinēdi: ꝛ ad placitū ꝺsponēdi ꝺ re rapta ꝛ de e⁹ vsu. Dec diffinitio pōit. xxxvj. q. i. c. ex hac aucte. Per ꝫ qđ dr̄ ꝑsōe nō itellr q; raptus sit soli⁹ ꝰgis. ꝫ etiā de vidua ꝛ scīmoniali. xxxvj. q. ij. c. raptoꝛes. ꝛ. c. si. qs nō dicā rapere. Rapia reꝝ est qñ qs ꝑ violētiā res aliēas capit hec dic de siccarijs ꝛ soldatis ꝛ sīlib⁹ ꝑsonis. Sz queriī an in spōsaz ꝓpriā ꝺmittit rapt⁹. Dico q; fm leges ciuiles nō distinguiī vtꝝ violēter quis rapiat inuitā sponsā alienā ꝛ ꝓpriā ꝺiugatā. C. ꝺ raptu ꝰgi. l. raptoꝛes. Secundū canones autez non cadit raptus in ꝓpria sponsa. xxxvj. q. i. c. lex illa. ꝛ ex̄ de rapto. c. cū causa. nec etiā in alienam vbi cōsensus ꝓbereī. vt in dicto. c. cū cā. Et de boc optime in glo. Non pono tex. cā breuitatis. Scdo q̄riī qđ ē grauius pctm̄: an furtū? an rapina? Dico fm Tho. ꝺ fa. q. lxvj. q; rapia

Universidad de Deusto
Biblioteca

grauius est. z hoc ꝓpter duo q̄ in rapina z nō in furto concurrunt. ¶Prio pp violentiā z pp iniuriā q̄ inferē persone cui rapiē. Sensuales tñ homines magis verecundant de crīe furti q̄ rapine. hec ille. ¶Tertij sunt oēs symoniaci. Est ār symonia studiosa cupiditas vendendi l' emendi aliq̄d spūale l' spūali ānexū. ¶Ponit hec diffinitō i. q. i. c. qui studet. Et hēt mō diffiniūt ipsā theologi in. iij. sniaz. di. xxv. z btūs Tho. fa fe. q. 100. Lōmittit ār triplex fz glo. i. q. i. c. i. z secūdū Grego. sup Isa. xxxiij. Qui excutit manus suas a munere. Munus ār aut est a manu: aut obsequio: aut lingua. A manu vt pecunia z oīs res tpalis siue mobilis siue īmobilis. i. q. iij. c. totuz. Ab obsequio est fuitus indebite ipensa. Mun⁹ a lingua est fauor. i. q. i. c. sunt nōnulli. vbi dic textus. Sunt nōnulli q nūmoz quidē pmia ex ordinatione ñ accipiunt: z tñ sacros ordines p humana gra largiunt: atq; de ipsa largitate laudis solūmō retributionē ḡrunt. Hi ēt nimiz q̄d ḡtis accipiunt gratis gram nō tribuunt. hec ibi. Sub munere ab obsequio ꝓhendit oīs labō indebite ipensus. Sub munere a lingua cōprehendit oē ḥbū p indigno platū. i. q. i. de ordinationib⁹. ex̄ de etate z qualitate. c. tuā. i. q. i. c. latorē. z ex̄ de symonia. c. mandato. z. viij. q. i. c. in scripturis. Collige ḡ istā conclonē q̄ symonia cōmittit nō solū pecunia: sed ēt q̄ fauor obsequiū l' munus infuenit: nisi munus sit paruū. vt i dco c. sunt nōnulli. cū glo. z. c. seq̄nti. Et nō q̄ infuenit pces ēt p sanguineū nō infuenit symōia si sunt digni. pz. viij. q. i. c. Moyses p Joānez. z q. ij. in snia. ex̄ de symonia. c. cū essent. Et q̄tuz ad ꝟ dicendū est q̄ ꝟ notat per glo. in. c. tuā. ō etate z qualitate. Et volo notare hic ḥba huius glo. Dicit. n. sic. Nō. n. pces carnales oz respicē ordinator: sed tñ merita z prouidentiā ordināti. i. q. i. c. quibusdā. z. viij. q. i. c. Moyses. z. ca. si ḡ. Et iō nō q̄ cū quis eligit l' ordinat: aut suis pcibus interuenientib⁹: aut alienis ꝟ fit. Si suis dicunt quidā z Hugolin⁹ cū eis q̄ quantūcūq; sit idoneus symoniā cōmittit. arg. viij. q. i. c. i scripturis. z. i. q. vij. sicut is. z. q. i. ordinationes. z de iure patronat⁹. c. p nras. Idē credo si est idign⁹ fm q̄ dicit Tancred⁹. Sed si est indignus pōt pces porrigere superiori cū indiget. q; tunc ñ p sumit ābitiosus: sed potius pp vtilitatē l' necessitatē. alias pōt dici q̄ symonia esset. argu. i. q. i. §. nō itaq;. z de symonia. c. tua. Si pr̄eces gs p se porrigat ābitiose sunt z illicite. argu. i. q. i. c. nūlus. Si ꝛo ꝟ fit precib⁹ alterius: aut pces sūt cānales: aut spūales. Si carnales: z fiant p indigno symonia cōmittit. i. q. i. de ordinatoribus. q; succedunt loco pcij. i. q. i. c. sunt nōnulli. Si p digno dūmō supior ñ habeat respectū ad pces: fz ad meritū psone licite possunt admitti: vt hic in textu. z. i. q. i. quibusdā. Si ꝛo pces sunt spūales admitti possunt: z ñ inducunt symoniā. i. q. i. c. latorē. hec ad lr̄am ponunt in glo. Et est glo. Joānis glosatoris. Sed q; ista mā est multū diffusa ista sufficiant ad pr̄sē. ¶Quarti qui pp auaritiā dānant sunt oēs usurarij. Et q̄n ista mā multuz necessaria est: iō tria de usura videam⁹. vz. usur diffinitionē: usure declarationē: z usure ꝺtestationē. ¶Prio usure diffinitionē. Et hic aia nō q̄ tanta est vitij h⁹ pauitas: vt oēs doctores ō ipsa loquant. Et pmo magr̄ sniaz in. iij. di. xxxvij. in declaratione quarti pcepti fe tabule. s. ñ furtū facies. dicit sic. hic ēt usura prohibet que sub rapina ꝺtinet. vñ Piero. usuras ḡrere aut fraudare: aut rapere nihil interest. Lōmoda fratri tuo z accipe q̄d ō dedisti: z nihil superfluū q̄rat. q; supabundantia in usura cōputat. Est. n. usura vt ait Aug. s. super ps. Nō defecit de plateis eius usura z dolus. Cū quis plus exigit in iniuria l' qualibet re quā acceperit. hec magr̄. Idez dicit btūs Piero. super Eccl̄. li. vj. sup illo ḥbo. z ad usurā nō accōmodauerit. c. xviij. Putant inquit quidā usurā esse tñ in pecunia. q̄d p uidens ecclia oīs rei aufert supabundantiaz: vt plus nō accipiatis q̄ dedistis. Et infra. Alij pro pecunia fenerata solent munuscula diuersi ḡnis accipere. Et nō intelligunt scripturā usurā appellare z superabundantiā quicquid illud ē si ab eo q̄d dederunt plus acceperunt. Sed q̄liter ista intelligant: apparebit in fa pte. Hoc idē ꝺfirmat btūs Ambro. z pōit. xiiij. q. ij. c. plerīq; vbi dr̄. Plerīq; refugientes pcepta legis cū dederint pecuniā negociatoribus: nō in pecunia usuras exigunt: sed de mercib⁹ eoz tāq; usurarū emolumenta pcipiunt. Jō audiant quid lex dicat. Neq; inquit usuras escaz accipies: neq; oium rez. hec ille. Sed q̄ sunt pr̄ Ambro. ista pcepta legis. Audi Leuiticū. xxv. c. Time deū vt viuere possit frater tuus apud te. pecuniā tuaz nō dabis ei ad usurā: z frugū supabundantiaz nō exiges. Audi z Deut. xxiij. Non fenerabis fratri tuo ad usurā pecuniā: nec frugeſ: nec quā libet aliā rē. Hoc idē ꝺfirmat Aug. z ponit. xiij q. iij. c. si feneraueris. vbi dr̄. Si feneraueris homini. i. si mutuo tuā pecuniaz dederis: z q̄ plus q̄ dedisti expectas: nō solū pecuniā: sed quicqd plusq̄ dedisti: siue sit triticū: siue vinū: siue oleū siue q̄cūq; aliud: si plusq̄ dedisti expectas accipe fenerator es. z in ꝟ improbandus z nō laudādus. hec ille. Jn Ambro. vbi supra ait. Esca usura est: vestis usura est: z q̄cūq; sorti accidit usura est: z q̄cūq; velis ei nomē ponas usura est. hec ille. Hoc idē ꝺfirmatū est ex concilio Agatensi. xiij. q. iij. c. usura. vt. s. quicquid vltra sortē exigit usura sit. Jn. c. tñ consuluit. z. c. fi. ex̄ ō usuris. ponit vna alia diffinitio talis. Usura est quicquid sorti accidit intentione vel pacto precedente. Ex qua due conclones sequunt. ¶Prima q̄ sola intentio facit hominē usurariū. Et ō firmat dicto saluatoris. Luc. vj. Mutuū dantes nihil inde sperātes. Q̄ intellr̄ fm glo. z doctōes in victo. c. ꝺsuluit. cū cā mutui in spe mutui prin cipalr̄ eradicat. Nā si pncipalr̄ ad mutuādū moueret pp charitatē: z tñ credit q̄ ille retribuet: non erit vitiosuz neq; malū. arg⁹. l vj. di. c. qd p derit. z. lxvij. di. c. in singulis. z. lix. di. c. si officia ¶Scda ꝛclo est ista q̄ si quid gratis offerat et accipiat etiā intentōe precedēte: dum tñ primo ex charitate mutuet: non ꝺmittit usura. Nā mutuū dans liberalr̄ scire pōt debitorē sibi nāliter obligari ad antidota. ex̄ de testis. c. cū in officijs vbi dr̄. Cū in officijs ingt charitatis p loco illē teneamur obnoxij: a q̄bus beneficiū nos cogsciz⁹ recepisse z̄c. ubi glo. sic ait. Donatari⁹. n. donatori nāliter est obligat⁹ ad antidota. z allegat ꝛcordantias. Quare igr̄ ex dictis ꝛcludamus gñalr̄ q̄ ois superadditio vltra sortē usura est: siue cō sistat in pondere: siue in numero: siue in mēsura vt dicit glo. in victo. c. si feneraueris. xiiij. q. iij. Facit ad ꝟ ꝓpbe dictū z multū cōcordat. Qui iurat ingt ꝓprio suo z nō decipit. q̄ pecuniā suā nō dedit ad usurā: z munera sup innocentē non accepit. De hac mā copiosissime tractat Alex. ō ales in. iij. sniaz. di. xxxvij. z btūs Tho. fa fe. q. lxxxviij. Et hec sufficiāt ꝓ isto p pūcto. ¶Scds punctus est videē usure declaratiōez. Q̄n supdicta nō paruā intelligentiā exgrūt: ppulchra quedam sunt ponēda notāda. ¶Prio notāduz ē q̄ usura ꝓprie hz esse i ꝛtractu mutui. In ꝛtractu aūt mutui duo pncipalr̄ cōcurrunt. ¶Primo q̄ sit gratuit⁹. Luc. vj. Mutuū dantes nihil inde sperātes. ¶Scdo q̄ si dar aliq̄d: aut grat⁹: aut ex pacto transferr̄ ōnium illi⁹ dati a dante in recipiente. Nā ois volūtaria datio facit trāsferri ōnium. z cū usure datio sit quedā volūtas conditionata: iō in ea transferr̄ ōnium. Ult. n. aliq̄s vltra sortē aliq̄d dare q̄ mutuū non accipe. Et ista ē opinio Huil. z cōcordat glo. xiiij. q. iij. c. si q̄s usurā. ¶Scdo notandū q̄ sicut usura ꝓprie dicta hz esse solū in ꝛtractu mutui: ita se hz soluz in pecunia. ps. Qui pecuniā suā nō dedit ad usuram. Quis in alijs ꝛctibus z alijs rebus possint multe usure fieri: sicut pz. c. ꝺsuluit. z. c. nauigāti vel eūti ad nūdinas. ex̄ de usur. z̄c. Inde Piero. sup illud Eccl̄. xviij. Ad usurā nō accōmodaueris: sic ait. Secūduz etiā hebraicā veritatē cūctaz spēz usura ꝓhibetur. cū tñ dicat ꝓpha i ps̄. Qui pecuniā suā nō dedit ad usurā. subdēs z munera sup innocētē ñ accepit. hec ille. Qualiter aūt in alijs reb⁹ q̄ pecunia ꝺmittat. vt vīo gno: oleo: z silibus. vide in ¶Pisanella. c. usura.

Tertio notan dū q̄ quedā sunt res que ꝓpe loq̄ndo nullū usuz bnt. sicut pecunia q̄ ob ꝟ iuēta est ut mediū in ꝺmutatōibus quoddā eēt rez ipsaz que vsum bnt. Et iō ꝓprie pecunia vendi nō pōt: nec emi: nec locari: nec cōduci: sed soluz mutari pōt: deponi z ꝑmutari. Quedā sunt res q̄ bnt usuz: sed eaz q̄dā sunt a q⁹ separi pōt usus. ita q̄ usus pōt separi ab ipsa re. vt dom⁹ vinea z hmōi. Et hec pnt vēdi: emi: z locari: z ex locatōe vtilitas pcipi. vt po vel loco tibi usuz vinee mee p tāto z̄c. silr̄ de domo z silib⁹. Quedā sūt quaz usus separi nō pōt. vt uinū. granū. oleum caseus. z silia. q̄ usu ꝺsūmunt. Dicit. n. bēs Tho. fa fe. q. lxxxvij. q̄ si qs in talib⁹ usum ab ipsa re seorsuz ꝑputare vellet: certe nām violēter et. vt si qs seorsuz vinū ab usu vini uendere uellet: pz q̄ uel uendēt id q̄d nō est: uel bis eandē rez: q̄d est iniustū. In talib⁹ ḡ nō pōt fieri vēditio l' emptio: uel locatio usū separando a re. sicut pōt in domo vel agro. Uñ reseruato mihi dñio dom⁹ possum de usu ei⁹ accipē pr̄ecium. ut pz ex̄ de locat. p totū. ¶Quarto notāduz q̄ duplex ē usura. s. realis: z mentalis. Realis est q̄n aliquid mutuatur ex pacto uel cū ilinuatōe plus accipiēdi: ita q̄ ille qui mutuat alias nō mutuaret nisi certus esset aliquid lucrari. Mentalis est q̄n mutuat sine pacto uel insinuatōe plus accipiēdi: tñ itētione ei⁹ adhuc ferē. nec mutuaret nisi speraret aliq̄d accipere vltra sortē. Hec. n. sola intētio hominē usurariū facit. ut in victo. c. ꝺsuluit. ex̄ de usuris cū gl̄. Et adducit dictū. c. ꝺsuluit textū euāgelij. Date mutuū nihil inde sperantes. Luc. vj. Et si qd ultra sortē accepit restituē obligat. ut i victo. c. ꝺsuluit. cū glo. scda. ¶Ultimo notādū q̄ usuras soluē nō est pctm̄: fz accipe sic. ut pz ex̄ ō iurando. c. debitores. glo. fi. z. c. i. cū glosa. c. debitores. dicit sic. Debitores ad soluendas usuras in quibus se obligauerant: cogi nō debent. Si uero de ipsaz solutione iurauerint. s. ipsi debitores: cogendi sunt dño reddere iuramentuz. Et cū usure solute fuerint creditores ad eas restituendas sunt ecclesiastica seueritate ꝓpellendi. ℞ ibi. Et sunt uerba Alexandri. iij. Et. c. pmū dic sic. Qr administratōis. z ifra. Mandam⁹ ḡten⁹ creditores ad iuramenta sup usuris soluēdis pr̄estita relaxanda ecclesiastica districtione cogat] hec ibi. Et sunt ḥba Greg. iij. Et glo. exponit illud uerbū iuramēta. dicens. Juramenta. s. recepta a debitorib⁹ pro soluendis usuris creditoribus: que uergūt in preiudiciū animaz q̄ ad creditores seruari non pnt. z iō rone peccati ꝓpellūtur creditores hmōi iuramēta relaxare. ut ō iudicijs. c. nouit. sed quantū ad iurantes nō est peccatū. vñ solnere tenent z̄c. hec glo. Sed glo. i. c. debitores. sup ḥbo cogēdi. arguit q̄ nō sunt cogendi etiā ḡtūcūq; iurauerint. tuz ga ubi soluit indebitū scient nō repetit. tum ga talis nō uidet a iuramēto liberatus. ut. s. soluat ut repetat. z facit multa arg⁴ que cā breuitatis obmitto. Et tādem uplr̄ soluit. ¶Et p̄ dicit sic. Adhuc dicas q̄ usure indebite sunt iure canonico z diuino: z ideo solute repeti possunt tanq̄ indebite. Non obstante eo q̄d dicit. Indebitū scienter solutuz non repetit. ga hoc fit metu iuramenti. vñ sibi ñ p̄iudicat q̄d per metū facit. Jsta est ꝑma rnsio.

Scdo rndet sic dicens q̄ ipse debitor vno iur̄ soluere tenet ꝓpter iuramentū. Sed alio iur̄ repetit. ga indebite soluit. z sicut hz debitā actiōez ad repetendū solutū: sic hz actionē aduersus creditorē ut eū liberet a iuramento. Et q̄d dicit. cogendi sunt. intellige cū non poterāt absolui a iuramento. hec glo. Multa hic dicenda essent: fz cā breuitatis obmittamus. Et hec sufficiant ꝓ

Universidad de Deusto
Biblioteca

secundo puncto de materia ista. ¶ Tertius pūctus est oñdere detestationē ⁊ grauitatē istius peccati. Oñdo āt tibi anima grauitatē hui⁹ peccati ex septē rōnibus. ¶ Septē.n. leges vsuras detestant. vz. lex naturalis: lex mosaica: lex prophetica: lex euangelica: lex apostolica: lex canonica: ⁊ lex politica. ¶ Primo enim vsuras detestatur lex naturalis. quoniā ꝺ naturā est vt pecunia pecuniā pariat. Si enīz pecuniā ad lucrāduz hoc modo dare liceret: quanta queso mala subsequerētur. ad aliud enim homines non inderent nisi aliter facere non possent. ⁊ sic agricultura et mechanice artes deficerent. quo fit vt carisstia ⁊ penuria reꝛ superueniret. ⁊ exinde pauper fame perirent. Et esto ꝙ pauperes laborare vellēt: certe nō possēt. quia instrumēta necessaria habere non possent probo. quia ea a seipsis habeř non possent: quia pauperes sūt. nō a diuitibus. quia potius diuites ponere suas pecunias vellent in vsuras ꝯ talia ıstrumenta fiēda que non sunt tanti lucri. Et dato ꝙ in bis ali qui expenderent: tñ ita cara victualia essent vt pauperes emere nō possent: ⁊ sic fame perirent. Propterea Dauid cū a dño sibi dareť vt vnuz ex tribus eligeret: aut. ſ. septem ānis famem pateretur in terra sua: aut tribus mensibus persecutionē hostiuz perpeti: aut trbus mensibus pestilentiam habere. Tādem inquit melius est mihi incidere in manus dei ꝯ ī manus hominum. Et sic pestilentiam que cōis erat diuiti ⁊ pauperi potius eligit: ꝯ famem que tamen pauperi cōis erat. vt patet. ij. Reguz vlti. vbi patz ꝙ in tribus diebꝰ mortui sunt septuagita millia virorum ⁊c. ¶ Secūda lex est mosaica. Audi Exo. xxij. Si pecuniam inquit mutuam dederis populo meo pauperi q habitat tecū: non vrgebis eum quasi exactor: nec vsuris opprimes eum. Audi Leuit. xxv. Si attenuatus fuerit frater tuus ⁊ infirmus manu: ⁊ susceperis eum quasi aduenam ⁊ peregrinum: ⁊ vixerit tecum: non accipias vsuras ab eo: nec amplius ꝯ dedisti. Et infra. pecuniam tuaz non dabis ei ad vsuram: ⁊ frugum superbabundantiaz non exiges Audi Deuteronomii. xxiij. Non fenerabis ingt fratri tuo ad vsuram pecuniam nec fruges nec quamlibet aliam rem: sed alieno. Alexāder de ales in. iij. dis. xxxvij. dicit ꝙ illud non fenerabis ⁊c. est preceptum: sed illud sed alieno est permissiuum. Permissum est enim eis propter eorum magnam cupiditatem vsuras ab extraneis accipere. ⁊ precipue ab his qui terram eis debitam ihabitabant. Sicut dicimꝰ ꝙ eis libellus repudii fuit pmissus propter eoruz crudelitatem. ſ. ne vxoricidia ppetrarēt. Et beatus Tho. 2a 2e. q. lxxxviij. dicit ꝙ ideo permisse sunt eis vsure: vt mala grauiora vitarentur. Minus enī malum erat si propter eorum cupiditatez satiari non possent: ꝙ ab extraneis. ſ. nō ueruz deum colētibus vsuras exigerēt ꝯ a iudeis qui verū deū colebāt. Et Uldaricus dicit ꝙ talis exactio vsure potius erat recuperatio sue rei ꝯ vsura. quia eis tanꝯ verum deū colentibus vniuer se terre dominum competebat. Et sic patet sensus illius mosaice legis. ¶ Tertia lex vsuras ꝓhibens est lex prophetica. Audi Neemiaz. c. v. Increpaui optimates ⁊ magistratus: ⁊ dixi eis. vsuras ne singuli a fratribus vestris exigatis. Et infra. Centesimam pecunie frumenti vini ⁊ olei quam exigere solebatis ab eis date ꝓ illis. Audi Dauid. domine quis habitabit ī tabernaculo tuo. ⁊ infra. qui pecuniam nō dedit ad vsuram. Et idez precipita domine ⁊ diuide liguas eoz: quoniaz vidi iniquitatem ⁊ contradictionem in ciuitate. die ac nocte circundabit eaz super muros eius iniquitas ⁊ labor ī medio eius ⁊ iniustitia: ⁊ non defecit de plateis eius vsura ⁊ dolus. Audi Salomonē ꝓuer. xxviij. Qui cōgregat siue coaceruat diuitias vsuris ⁊ fenoꝛ liberali: pauperes eas congregat: quasi dicat. Sicut ex malis lucris ditatur: ita cito ꝺpaupabitur. Audi Ezechielē. xviij. anima que peccauerit ipsa morietur. Et vir si fuerit iustꝰ ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iustitiā: ⁊ nudū oppuerit vestimēto ⁊ ad vsuraz nō accōmodauerit: ⁊ amplius non acceperit: hic iustꝰ est: vita viuet ⁊ nō morietur. Et. xxij. capitulo ait. usurā ⁊ suphabūdantiā accepisti: ⁊ auare ꝓximos tuos calumniabaris: meiq oblitꝰ es: ait dñs deus. Ecce cōplexi manus meas sup auaritiā tuā quā fecisti: ⁊ sup sanguine q effusus est in medio tui ⁊c. Cōplexit. n. deus manus vt dicit Nicolaus de lira quasi hō pre dolore tantoꝛ peccatoꝛ. Et terribiliter dñs vsurarijs in ꝺ capitulo cōminat. vide si placet. vide Eccl. xx. Qodie fenerat quis pre inopia ⁊c. ⁊ capto. xxix. Multi in cā nequitie ñ fenerati sūt ⁊c. Et Isa. xxiiij. c. Ecce dñs dissipat terrā ⁊c. Et multe sūt alie auctoritates q cā breuitat] ommitto. qs ⁊c. ¶ Quarta lex est lex euāgelica. Luc. vj. Mutuū date nihil inde sperantes. Et Mat. v. Gratis accepistis: gratis date. Satis.n. Jesus auaritiā detestari oñdit qñ cathedras ⁊ mensas nūmulariorꝛ euertit. Jo. ſo. Jtē de illo diuite. Luce. xij. cui dictuz est in nocte. Stulte hac nocte morieris: ⁊ aīam tuā repetent a te. ⁊ q parasti cui erunt. Jtē de diuite epulone. Mortuus est dives: ⁊ sepultus est ī inferno. Luc. xix. Et Mat. xix. Dicit facilius ē camelū ꝓ foramē acꝰ trāsire ꝯ diuitem introire in regnum dei. Inde Luce vj. dñs clamat. Ue vobis diuitibus qui habetis consolationem vestram. ve vobis qui saturati estis. ve vobis qui ridetis nunc ⁊c. Concordat his euangelicis dictis optime textus. xlvij. dis. c. omnes. vbi dicit textus. Omnes huius secli dilectores in terrenis rebus fortes sunt. In celestibus debiles. Nam pro temꝓali gloria ꝺ sudare vsq ad mortem appetunt: ⁊ pro spe perpetua nec parum quidem in labore subsistunt. pro terrenis lucris quaslibet iniurias tollerant. ⁊ pro celesti mercede tenuissimi verbi contume lias ferre recusant. Terreno iudici toto die assistere fortes sunt. In ozōe vero coraz dño vnius hore mométo lassant. Sepe nuditatē: deiectōez famē: pro acgrendis diuitijs atq; honozibꝰ tollerant: ⁊ eaꝛ reꝛ spe cruciāt ad quas adipiscēdas festināt. Superiōa aūt laboziosę querē tāto magis dissimulant: ꝯto magis ea tribui tardi⁹ putant hec ibi. Et sunt ꝟba Greg. O maledicti auaricia bimini vnꝯ: certe nō. xlvij. di. sicut. ubi dr Bz nec satietas nec finis aderit vnꝯ cupiditati Et sunt ꝟba Ambrosij sup Luc. Et rōem ibidē assignat glo. dicens qa totꝰ mūdus nec obulꝰ videt auaro. xiiij. q. iij. c. qd dicā. qre ⁊c. ¶ Quita lex est apostolica. Audi aplm ad Eph. iiij. Hoc igit dico ⁊ testificoz in dño: vt iam nō ambulet sicut ⁊ gētes ambulāt in vanitate sensus seu obscuratū mītes intellectū: alienati a uita dei ꝓ ignorantiā que est in illis, ꝓpter cecitatē cordis ipsoꝛ Qui desperantes semetipsos tradiderūt impudicitie in operatiōez imundicie oīs in auariciā. Uos āt nō ita didicistis xpm ⁊c. Et idē. c. v. Fornicatio ⁊ oīs imūdicia aut auaricia nec noiet in vobis sicut decet sanctos. Hoc aūt scitote intelligētes qa omnis fornicator: aut imundus: aut auarꝰ qd est idolozꝛ seruitꝰ non hz hereditatē in reg xpi et dei. Et ꝓ. Thi. vl. Est aūt inquit ꝯstus magnus pietas cū sufficiētia. Nihil.n. intulimꝰ in hūc mūdum: haud dubiū qa nec auferre quid possumꝰ. hītes aūt alimenta ⁊ qbus tegamur his cōtenti simꝰ. Nam q volūt diuites fieri incidūt in tentationē ⁊ in laqueū diaboli ⁊ desideria multa inutilia ⁊ nociua: que mergūt homines in interitū ⁊ ꝺditionē. Radix.n. omniuz malozꝛ est cupiditas: quā quidā appetētes errauerūt a fide: ⁊ inseruerunt se doloziꝭ multis. Tu aūt homo dei ꝺ fuge ⁊c. Et pluribus alijs in locis ostendit aplus auaritiā detestandā esse. qre ⁊c. ¶ Sexta lex ē canonica. Et hic anima mea plures ad ꝺ textus hēs. Audi textū. xlvj. di. c. seditionarios. vbi dr. Seditionarios statuimus nunꝯ ordinādos clericos sicut nec vsurarios uel iniuriaꝛ suaꝛ ultores. Et. c. sequenti dr. Non lz fenerari ministris altaris vel in sacerdotali ordine ꝟstitutis. Et. c. finali dr. Nec suo nec alieno noīe quis clericoꝛ exercere fenus attendat ⁊c. Et. xlvij. di. c. p. dr. Qe aūt in fine hꝰ capituli vsurarij ordinari ꝓhibent inde est ꝙ vsurā exercētes cupiditati deseruire ꝓbantur. Et breuiter p totā illā distinctōez fit magna detestatio vsuraꝛ ꝺtra clericos ordinatos vel ordinandos. Bz dices amoze dei paſ Ambrosi. Jnstū est deo seruiētes negocijs secularibus non imiscere. Proba mihi ꝙ per legem canonū vsure sint etiā laicis ꝓhibite. Faciam libenter anima mea. Dico tibi ꝙ diffusiꝰ hec ꝓhibitio habetur. xliij. q. ij. c. i. ij. ⁊ iij. ⁊ p totā qoem ſam. Jtē ⁊. xliij. q. iij. c. i. ⁊ per totā qōem usq ad finem. Audi Ambrosiū. xliij. q. iij. c. si qs vsuram. Si quis inquit vsuram accipit rapinam facit vita non viuet. Et Aug. c. quid dicā ibidez. An inquit crudelioz est qui subtrahit aliquid: ul arripit diuiti: uel q trucidat fenoze pauperē? Textus alios nō pono ad litterā. qa maioza tidere habemus. Ueniant usurarij oēs ⁊ audiant hos textus decretaliū. Audiāt ꝓ caplm secūdū de usuris. ubi dr sic. Qm non solū viris ecclesiasticis: sed etiā ꝙbuslibet alijs periculosuz est usurarum lucris intendere: auctoritate presentium duximus iniungendū: vt eos qui de possessionibus uel arboribꝰ quas tenere in pignoze noscūtur: sorte deductis expensis receperūt: ad ea pignora restituenda sine vsuraꝛ exactione ecclesiastica districtione ꝓpellas. hec ibi. Et sunt uerba Alexandri tertij. Et idem animosius contra vsurarios insurgendo in cōcilio lateranensi cōstituit magnaz penam vsuraꝛ. vt patet eo. tit. c. quia in omnibus. vbi dicitur. Quia in omnibus fere locis crimē vsurarū inualuit vt multi alijs negocijs pretermissis quasi licite usuras exerceant: ⁊ qualiter vtriusq; testamenti pagina ꝺtemnetur nequaq; attendant. Jdeo statuimꝰ vt usurarij manifesti: nec ad cōiunctionez admittant altar] nec xpiana si in hoc decesserint accipiāt sepultura. Iz nec oblatōes coꝛ quisquā accipiat. Qui aūt acceperit aut xpiane tradiderit sepulture. ⁊ q acceperit reddē cōpellaſ ⁊ donec ad arbitriū sui epi satisfaciat: ab officij sui maneat executōe suspēsus. Hꝰ ibi. Et glo. sup ꝟbo reddēr: dicit cui: Alanꝰ dicit ꝙ epo loci. Bz potius credo illi qui dedit: ⁊ ipse postea restituat illi a q accepit. Hꝰ gl. et idē Alexāder in. c. preterea sic statuit dicens. Precea prochianis tuis vsuras recipe inſdicas Qui si parē ꝺtemperint. si clerici sunt eos ab officio bñficioq; suspendas. si laici vsq ad dignaz satisfactiōez ipsos vinculo excōicatōis astrigas. hec ille. Et nō soluz actualiter vsuras exercē ecclesia ꝓhibet: imo ⁊ hēre voluntatē oīno vetat. vt patet per Urbanū tertiū in. c. cōsuluit eo. tit. Jā certe defessus sum tanta scribē. Bz vt clarissime ꝓhibitio vsurarū videaſ adducant textus sexti decretaliū ⁊ clemētine. Nā Greg. decimꝰ in generali ꝯcilio Lugdunēsi expressius cū gravamine penaꝛ compescuit vsurariū prauitatez statuens vt nec collegiū nec aliqua vniuersitas vel singularis ꝑsona cuiuscūq; dignitatis cōditionis: vel status existat: alienigenas ⁊ alios nō oriundos ꝺ terris ipsoꝛ publice pecuniā fenebrē exercentes aut exercere volētes: ad hec domos in terris suis conducere vel conductas habere: aut alias habitare permittant: sed omnes huius modi usurarios infra tres menses de terris suis expellant nunꝯ de cetero tales admissuri. Nemo illis ad fenus exercendū domos locet: vel sub alio titulo quōcūq; concedat. Qui ꝟo contrafecerit: si persone fuerint ecclesiastice: vt sint patriarce: episcopi: archiepiscopi: suspensionis: minores vero persone singulares excōicatiōis: si autem collegiū seu alia vniuersitas interdicti sententiā ipso facto se nouerint incursuros ⁊c. q ponunt in. c. p. de usuris li. vj. Et nota ꝙ licet p dictū capitulū primū loquatur de alienigenis ⁊ non indigenis: tamen si indigene crimen ꝺmisc-

Universidad de Deusto
Biblioteca

rint vsurarum:alijs penis ꝺ vsurarios instituti
puniri debent. Et dicit ibi glo.q̄ isti alienigene
etiā si ciues essent vel incole hꝫ locū p̄dicta con
stitutio. Est aūt alienigena quasi aliūde genit⁹.
Et indigena quasi inde genitus. Et tandē in.c.
quāq̄ de vsuris.eo.libro.statuit q̄ testamēta ma
nifestoꝝ vsurarioꝝ qui in vita nō satisfecerint:
vel de satisfaciendo pro suaꝝ virium facultate
idoneā cautionē nō pstauerint:sint ipso iure nulla. Et ponunt multa ꝺ vsurarios in dicto.c.quā
q̄. Quid multis moror:nō solū textus:nō decre
tales.nō decreta:sed ēt clementine ꝺ vsurarios
expresse loquunt:z illas ꝓhibent. Et de hac no
tabilis textus in.c.ex graui.de vsuris vbi dicit
sic. Ex graui ad nos insinuatione guenit q̄ q̄rū
dā cōitates locoꝝ in offensā dei z proximi et ꝺ
iura diuina pariter z humana vsurariā quodaꝫ
mō approbantes prauitatem:per statuta sua in
ramēto q̄ꝫ firmata usuras exigi z solui:ne dū
ꝺcedunt:sed ad soluendū eosdē debitores scien
ter cōpellunt:ac iuxta ipsoꝝ ꝺtinentiā statutoꝝ
grauia iponendo plerūq̄ vsuras repetentibus
onera. Aliisq̄ vtendo sup his diuersis coloribus
z fraudibus exquisitis repetitionē ipediunt co
rūdē. Nos igit perniciosis his ausibus obuiare
volentes sacro concilio approbante statuimus
vt quicūq̄ cōitatū ipsaꝝ potestates:capitanei:
rectores:consules:iudices:consiliarij: aut alij q̄
uis officiales statuta hmōi de cetero facere:scri
bere:vel dictare:aut q̄ soluant vsure: vel q̄ so
lute cū repetent nō restituant:plene z libere sci
enter iudicare p̄sumpserint sniam excōicatiōis
incurrant. Eandē ēt sniam incursuri nisi hmōi
statuta hactenus edita de libris cōitatū ipsaꝝ si
super hꝫ potestatē habuerint infra tres menses
deleuerint:aut si ipsa statuta siue ꝺstitutiones ef
fectū eoꝝ hītes quodāmō p̄sumpserint obser
re. Et infra paꝝ. Sane si quis illū errorē incide
rit: vt pertinaciter affirmare p̄sumat exercere
vsuras nō esse pctm̄ decreuim⁹ eū velut hereti
cū puniendū. Locoꝝ nihilomin⁹ ordinarijs z he
retice prauitatis inquisitoribꝰ districtius iniun
gentes:ut ꝺ eos quos ꝺ errore hmōi diffamatos
inuenerint aut suspectos:tāq̄ ꝺ diffamatos vel
suspectos de heresi ꝓcedē nō obmittant. Hꝫ ibi
ad lr̄am. Et hec sufficiant quantū ad legē cano
nicā.q̄ꝫ ꝛc. ¶ Septia z vltia lex vsurans ꝺdem
nans est lex politica.nā lz leges ciuiles pmittāt
moderatas vsuras.vt p̄z.ff.z.C.de vsuris. Attn̄
de iure autenticoꝝ.vt autentica de ecclīasticis
titulis.§.i. ꝓhibent vsure. Ex qua autentica cū
sit de vltimis factis apparet quasi penitere eū
qui vsuras prius pmiserat. Et posteriora prioribus derogant.ff.de legatis.p̄.l. si mihi z tibi.§.
fi. Nec obstat huic opinioni in autentica ꝺ vsu
ra nautica q̄ est posita in autē.de ecclīasticis ti
tulis:q̄ permittit vsurā.q̄ꝫ spāle est in nautica in
qua ēt iure veteri multa erant spālia pp̄ piculū
qđ subijcit creditor. Et qđ nullo pacto sin stipulatione debent.vt.ff.de nautico fenore.l.piculi
z in eo.l.eos.§.i. Et dn̄s Baldus de perusio in
prima q̄ sup autenticā.ad hC.de vsuris.dic sic.
Quero nūquid vsure q̄ bodie iure dīno ꝓhibite sūt:sint p̄cise ꝓhibite an nō. Scōm tenorem
bꝰ autentice mediocriter sunt pmisse. Et dicit q̄
ista autētica est correcta p ius diuinū: qz cū ius
diuinū sit maⁱ ius:p ius humanū tolli nō pōt.z
quicquid est ꝺ ius diuinū ē pctm̄. Et sine dubio
lex euangelica vincit legē Cesaris.qz debēt leges sacros canones imitari. vt in autē. vt cleri
ci apud proprios epos.in fine.coll.fa. vbi dic.
Nre leges nō dedignant sacros imitari canones
vñ diuine auctes allegant tāq̄ leges scripte in
corpore iuris.vt nō.ꝰ in auten. vt iudices sine q̄
quo suffragio.§.cogitatio.in ꝓbo sacroꝝ elogo
rū. Et hꝫ tenet Jnno.in.c.qz plerīq̄.in fine. exꝰ
emunitate ecclīaꝝ. Et arguit dn̄s Baldꝰ z dānat opinionē Nicolai ꝺ matarellis qui dicebat
legē diuinā distingui p humanā.z sic intēdebat
vsuras aliquo mō ꝺcedendas p dictā autē. que
opinio falsa est:vt ingt dn̄s Bal.z ab oīb⁹ canonistis reprobat. Quia qđ ex diuina institutione
ꝓhibitū est z dīno iudicio:hūana rōe pmitti nō
pot. Et cā est.qz talis rō nō est rō:sed abusio: cuz
se dīne voluntati nō cōformet. qđ ex q̄ ita deo placuit aliā rōnē q̄rere nō debem⁹. Jstas leges a me
ipso nō habui:sed a doctoribꝰ famosissimis ipsas
accepi. Nō.n.talibꝰ dedi operā:sed ab eis inquirens ꝓbitatē:talia ex eoꝝ documentis accepi. z
ista sufficiant quantū ad pñtem mām. ¶ Quiti
qui pp auaritiā pereunt sūt oēs iudices male in
stitiā mīstrantes. vt.s.qñ iudices ordinarij id qđ
debent gratis ipendē: penale ꝺstituūt. vbi nō
q̄ q̄ttuoꝝ modis oē hūanū iudiciū puertīt. vz.ti
more:odio:dilectione:z censu. Timore dū metu
ptātis alicꝰ loqui ꝓbitatē ptimescim⁹. Cupiditate
dū p̄mio animū alicꝰ cōrūpim⁹. Odio dū ꝺ quē
libet aduersariū mollimur. Amore dū amico l
ꝓpinq̄ auxiliū pstare intendim⁹. vñ ꝙsul. Quat
tuoꝝ ista tioꝝ odiū dilectio cēsus. Sepe solēt bo
minū rectos puertē sēsus. Et ponūt ista.xj.q.iij.
c.q̄ttuoꝝ modis. Diligent igit oēs iudices ordinarij attēdant: vt in ꝺcipiendis ferendisq̄ sentētijs
deū solū p̄ oculꝫ hēant. Jn statutū est in.c.statutū.§.insup.de rescriptis.li.vj.q̄ iudices delegati caueāt ne aliqđ ensenīū ꝓ faciēda iustitia accipiant:nisi eēt puū z qđ in paucis dieb⁹ ꝺsumi
posset. Etsi accipiūt magnū ad restitutōz teneāt.
z si iniuste iudicauerint:tenēt lesō ad oē intēsse.
Et nō q̄ hic tex.logt de iudice delegato. Sed
de ordinario q̄ hz ordinata stipēdia. Licet in alijs
possit moderate oblata accipe.viij.di.c.ꝺ enlogijs.z ꝺm legistas.ff.de officio p̄sidis.l.solēt. vñ
accipe regulā q̄ q̄ꝫ iudex sit q̄ male iustitiā sciens mīstrauerit:gui ꝺz pnīa puniri. Si sclaris ē
ei pnīa tāq̄ ꝓ gnīssimo crīe iponi ꝺz. xj.q.iij. c.
gcūq̄. Si ecclīasticꝰ suspēsus ē p ānū ab exercitōe officij. Etsi suspēsiōe durāte igessit se dīnis
officij irregtar:a q̄ nō nisi p papā potit libari. vt
p̄z de snīa z re iudicata.c. cum eternis.li.sexto.

Et btūs Tho.ka hc.q.c. dicit q̄ vendens q̄cūq̄
spūalia ad que tenet ex officio simoniacⁱ est. argumēto exꝰ ꝺ simōia.c.nemo. Hz si est iudex laicus:z sup re tpali nō est simōia:hz gñe pctm̄.i. q.
i.c.iubem⁹. Hz ponam⁹ q̄ ignoranter iustitiā non
recte ministrauerit.si fuit i culpa: vt ga scire debuit se insufficientē.z iudicare p̄sumpsit qđ nescivit.certe in bona ꝺscia tenet lesō ad oē intersse
Hz ponam⁹ q̄ ēt sufficiēs: sed tm̄ negligit studē
z merita causaꝝ vt debuit ingrē. Dico q̄ mitius
agendū est cū eo q̄ cū scienter male iudicante.
Bene igr̄ aīaduertāt iudices ne male iudicādo
ipsi postea a dīno Jesu bñ iudicent. Et q̄ iudicāt
ꝺm iura z nō ꝺm sensū suū iudicēt. vt in.c.i.ꝺ cōstitutōib⁹.cū glo. Dicit.n.rext⁹ sic. Canonū statuta ab oībus custodiant.z nemo in actōibus l iudicijs ecclīasticis suo sēsu vtat. hec ibi. Sed ista
sufficiāt ad p̄ns. ¶ Sextū genⁱ qđ ex auaritia dānat sunt oēs aduocati male aduocātes:z pcuratores male pcurā:es. O aduocati dicite mihi q̄
so. Est vnⁱ cui nō fauet ius:z vult facē litē cū ta
li vel tali:z vos illi p̄ociniū dabitis: z vīs cau
telis iustū p iusto obtinebit:tenemini ne leso ad
oē damnū? Certe sic.qz q cām dāni dat damnū
dedisse videt.ex de in.z dam. dato in.c. si clꝛa.
O aduocate errige aures. Si appellasti in snīa
iuste lata:z in appellatiōe ꝓcedis:teneris ad oē
damnū lesi. Jtē si leges falso mō allegasti qbus
iduxisti iudicē ad falsaꝫ snīam dandū. Jtē si falsos pduxisti testes: vel falsuꝫ docuisti dicē testimoniū. Jtē si partē docuisti veritatē negar. Jtē
si cās plongas quas in breui tpe possis expedir
Jtē si ꝑpter pecuniā vel ensenīā a iustitia duias
z qbz ius dānificat in tāto.z breuit si culpa vra
qs dānificat:q̄ sine nō esset dānificat⁹:tenet ad
oē intersse dānificati. Hoc exp̄sse tenet Posti.
de pe.z re.§.q̄ pēa.vsi.qđ de aduocatis? O pau
pes.o uidue.o pupilli.o nesciētes log:qliter dilla
niati estis ī pallatijs istoꝝ iudicū. Audi pulcherimū textū.xj.q.iij.paup. vbi dn̄. Paup duz nō
hz qđ offerat:nō solū audiri ꝺtemnit: sed etiaz ꝺ
veritatē oppzumit. Ciro violat auro iustitia: nul
lāq̄ reus ptimescit culpā quā redimē nūmis existimat.hec ibi. Audi qđ dicant isti rabidi canes.
Bap.ij.c. Oppzimam⁹ pauperē iustū: z nō pcamus vidue nec ueterano.nec reuereamur cāos
multi tpis ꝛc. Et ps. Ut decipiāt pauperē z inopē: vt trucidēt rectos corde. Et Job. xxxiiij. O
mnes vias dei intelligē noluerūt: vt puenire facerent ad eū clamorē egeni:z audiret uocē pauperꝝ. Et idē.xxiiij. Subuerterūt ingt pauperuz
viā. oppzesserūt piter māsuetos terre. Agrū nō
suū demetūt:z vineā eius quē vi oppzessert uindemiāt. Nudos dimittūt boies indumēta tollētes:qbus nō est operimentuz in frigore: q̄s hym
bres montiū rigant. z nō hītes velam amplexā
tur lapides. Uim fecerūt depdantes pupillos:
z vulgū paupem spoliauerūt.nudis z incedentibus absq̄ vestitu:z esurientibus tulerūt spicas. z
multa alia ibi ꝺ eis dicit. Hz ve ait dn̄s Jsa.x.c.
qui ꝺdunt leges iniquas z scribentes iniustitiaz
scripserūt vt oppzimerēt in iudicio pauperes: z
vim facerent causis humiliū populi mei. vt eēnt
vidue preda eoꝝ z pupillos direriperēt ꝛc. Jnde
Ber. ad Eugeniū libro p.c.ix. ait. Miroꝝ nāq̄
quomō religiose aures tue sustinēt huiusmōi di
sputationes aduocatoꝝ z pugnas verboꝝ: que
magis ad subuersionē q̄ ad inuentionē ꝓficiūt
veritatis. Nihil.n.ita absq̄ laboꝛe manifestā facit veritatē sicut breuis z pura narratio. Preci
de ergo linguas vaniloquas z labia dolosa clau
de. Di sunt qui docuerunt linguas suas log mēdacium:diserti aduersus iustitiā:eruditi pro falsitate. Sapientes sunt vt faciant malū: z loquētes vt impugnent uerū.hec ille. Jnde Salomō
Ecclīastes.iiij.c. Uerti me ad alia z vidi calumnias que sub sole gerunt: z lachrymas innocētū
z consolatorē neminē.nec posse resistē eoꝝ violentie cunctoꝝ auxilio destitutos:z laudauii magis mortuos q̄ꝫ viuētes.z felicioꝛē vtrūq̄ iudicaui q̄ nec dū natⁱ est: nec vidit mala q̄ sub sole
fiunt. Silr̄ dicim⁹ de ꝓcuratoꝛib⁹ q̄ qui in aliq̄
scienē vel ignoratia crassa dīm siue cui⁹gñe ꝓcurat in aliq̄ leserit:tenet ad dānū z ītersse qđ
sua culpa inuenit. Et noīe ꝓcuratoꝛis itelligūt
doctoꝛes qđā gñale nomē se extendēs ad oēs
q̄ aliena fcā z res administrāt. Nec refert qbus
ꝛbis ꝺstituat: dūmō appareat de intentōe instituentis. vt est casus in.c. ga in casus.z.c. petitio
vra.ex ꝺ ꝓcuratoꝛib⁹.cū glo. Et idē dic glo.ij.c.
dilect⁹. vbi dicit sic glo. Pōt q̄ qs constituē gñalem ꝓcuratorē ad oīa:tā ad iudicia q̄ꝫ ad negocia. Et dicit q̄ qlibet absens tenet dimittē ꝓcuratorē.alias ꝓcederet ꝺ absentē. z allat ꝛcordā dantias. Multa de ista mā dici possent: hz hꝫ tm̄
sufficiat ad p̄ns: vt ꝓcuratōes oēs diligenē attē
dāt:ne eoꝝ defectu: vt ga nō ꝛparent tpe ꝺbito
alioq̄ mō suos dnos dānificent. qa tenent satisfacere.ga qui cām damni dat ꝛc. ¶ Septimū q̄
ex auaritia damnāt sunt oēs falsi notarij. Ueni
notarie: fecisti nūq̄ instrumentū vsurariuz: aut
chartas: de duplo vl de triplo? Audite oēs notarij q̄ quicūq̄ talia instrumēta sciēter ꝛficiunt
si vsurarij nō restituūt ipsi restituē tenent. Et rō
ga eoꝝ instrm̄ est efficax cā ad hoc vt vsurario
tales soluant vsure. Et itellige si faciūt talia instrumēta z chartas de duplo nō exp̄mēdo q̄ fiat
ex vsura:hz tanq̄ ꝛba instra eēnt scribūt. vbi gra
Joānes mutuauit.x.titio:z dicit q̄ vult viginti
ꝛc.z de hꝫ facit chartaz.si notarⁱ? sciēter illā facit
tenet regula nra. Si ꝛo ī charta vel instro esset
exp̄ssa facta mētio de vsura:tūc nō tenet hz Si
raldū odonēsez. Sz hz Posti. ipsi sūt piuri. q̄ cū
creant iurāt se talia nō ꝛficē instra. Et p ꝛsequs
de cetero publica instra ꝛficere nō pñt:nec testificari.ex de testibus.c.ex parte.z.c. vlt].z vltra
hoc sunt infames. vt in.c.licet ex quadā necessitate.eodē titulo. Et fortius sūt omnes excōicati
vt in.c.ex graui superius allegato. de vsuris in
clemē. Omnes istas regulas colligatis notariꝰ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Pria q̄ si i exaiatione testiū nō recte scribitis vtputa ga plus vel min⁹ q̄z testes dixerint addi tis l' minuitis. vñ scriptura vra vitiosa ē. z in dā nū alie⁹: tenemini ad restitutōem in solidū lesō. ¶ Scda si ō intentōez testatoris aliq̄ scribitis l' nō scribitis. ¶ Tertia si ꝑce l' pecunia intentōez testatoris mutat. ¶ Quarta si facitis testm̄ z nō sit sane mētis. Et multe alie regule possent dari tenemini semp ad satisfaciendum lesō ꝓ regulā. g cām dāni dat cc. z. ff. ō dāno ifecto. l. nouella. ¶. si ali⁹. z. ¶. itē cū eo. z. ff. de iniurijs. l. ñ soluz. in ꝑn⁹. z. ¶. cū mādato. Et intellige in oīb⁹ dict] q̄n notari⁹ eēt cā efficax illi⁹ dāni. Ita q̄ illō dānū ñ intuenisset nisi opatione sua z scripto suo. Sz nūqd ꝑ Ambrosi tenent notarij restituē denarios q̄s ꝓ suo labore acceꝑt ꝓ scriptura: Dico q̄ nō. q̄z q̄uis ille labor sit illicit⁹: ñ tñ illicita merces. sic de eo dicim⁹ qō dat meretrici. quia turpiter agit: nō tñ turpit accipit. Nā illud ex q̄ notari⁹ lucrat⁹ ē lz sit illicitū. s. act⁹ fraudolent⁹: ipsa tñ acqsitio. s. meretricū z notarioꝝ ñ est illi cita. Nec cōpetit repetitio. de q̄ satis ꝓ auctem Aug. xiij. q. v. c. nō sane. in fine. z. ff. de ꝛditōib⁹ ob turpē cām. l. i. z. ij. z q̄si ꝓ totū. z fz bñ Tho. ꝑa se. q. xxxij. z. lxxij. q̄. cc. ¶ Octauū q ex auaritia dānant sūt oēs officiales terraꝝ q nō recte rēpu. defendūt. Mai⁹ ꝑfecto malū ē rēpu. dānificare q̄s psonā pticularē. q̄ bonū cōe ꝓpōderat bono pticulari. Si q̄ dānū psone pticulari i ferēs teneat lesō: q̄nto magis rēpu. dānificās: O officiales si mala pōdera iueitis: falsas mēsuras z similia: z pp aliquā vtilitatē penā ꝛtēnitis statutoꝝ. z ille re⁹ ñ soluit. si scienter opat certe dānū ifertis in rēpu. z tenemini si alit ñ fit satisfactio vosipsi satisfacē. Idē or ō rectorib⁹ q nō puniūt ꝑm statuta: sed arbitrio suo. intellige q̄n statuta penas ꝛponunt. vt q blasꝑhemauerit soluat tñ z similia: z potestas z ciuitatis rector ñ curat: aut medietatē penē accipit. Sed si statuta ponerēt penas in arbitrio coꝝ: tūc nō pec cant paruā l' magnā penā ꝛponētes z exigētes. Antiq. n. uiri boni penas istas inuenerūt z statu erunt: vt pena vni⁹ met⁹ esset multoꝝ. vt ꝑz de cohabitatione clericoꝝ z mulieꝝ. c. iij. in glo. fi. z allegat multas ꝺcordantias cc. Et breuit q̄o libet ꝓ officiales respu. dānificāt tenent in foro ꝺscie satisfacē. ¶ Nono loco ex auaritia dānan tur oēs falsificantes monetas. Ubi nō q̄ mltis modis fraudat z falsificat moneta. ¶ Primo q̄n minuit ꝑ in pondere vñ scandalū i ppls ozit. Ita q̄ ꝓnceps l' ors q facit fieri illā monetā: vult illā sic diminutā in pōdere expēdi acsi legittia esset. de ꝟ est casus in. c. q̄to. ex de iureiurando. vbi Inno. iij. Illustri regi aragonū scribens i dif finitione casus sic dicit. Cōsulum⁹ z mandamus vt reꝓbata moneta q̄ a legittio pondere fue rat defraudata alta sub noīe ꝑis tui mōeta cu dat: quā ad legittimū pondus reducas ꝑm eum statū quē tpe ꝑis tui habuerit meliorē. Ita q̄ antiq̄ moneta q̄ ab illo statu falsificata ñ fuēat: cū ea pariter expendat. pp qō dispendiū vitari potezit z iuramētū fuari cc. hec ibi. vbi doctōes notant q̄ rex l' ꝓnceps in iudiciū ppli nō pōt a liquid statuere sine ipsius ꝺsensu z sine iusta cā. sed si iusta cā eēt: pōt de fcō statuer in iudiciū ppli. vt notat ex de ostitutionib⁹. c. q̄ in eccl'ax. Et p Posti. in sūma de penis. sup ꝟbo. sed pone q̄ guerra. vbi dic q̄ ors faciendo pacē: nō pōt remittere dāna data z illata subditis: nisi q̄n a liter pax fieri ñ posset: z expediret pp'o pacem fieri. ꝟ ille. Facit ad ꝟ qō notat Inno. ō iniurijs. c. olim. Itē ex ꝟ textu colligunt doctores q̄ mo neta minuta in pondeꝛ pōt dici falsa. Itē q̄ mo neta antiq̄ bōa mātenenda z expēdēda ē. ex ō cēsibus. c. oli. Et bñt ad ꝟ legiste leges suas. Ite falsat moneta q̄n tondit ab istis bancherijs vel ab alijs. Itē faciendo monetas alchimicas z fal sas. Et ꝟ est pessimū genus. Et puniunt tales fz leges ciuiles in ofiscatione oīum suoꝝ bonorū. vt in. l. ij. C. de falsa moneta. vbi dr sic. Si quis nūmos falsa effusione formauerit: vniuersas eo⁹ facultates fisco nro adiici ꝑcipimus cc. Et ñ so lū of. iscant bona sua: sed z vltio supplicio punit. vt. C. de falsarijs. l. i. Et cremari debent oēs hu iusmodi falsarij. vt in. l. ij. ibidē. vbi dr. Illico. n. dillatiōe semota flāmaꝝ exustionib⁹ manciper. Facit ad ꝟ. ff. de falsarijs. l. quicūq̄. Et nō soluz punit falsarius: sed ēt ille in cui⁹ domo falsa mōe ta cudit: lz ꝟ ignoret. C. de falsa moneta. l. i. Ita habui a dñis iuristis. q̄ cc. ¶ Decio loco dānāt falsū testificantes: qō est ō legē dei. Exo. xx. Nō loquaris ō proximū tuū falsū testimoniū. Et te net ad oēm satisfactionē dāni ꝓximo illati ꝓ ꝑz ꝓ regulā. g cām dāni dat cc. supius allegata. Et nō solū dr falsus testis q falsū dicit: sed ēt q vita tē tacet induct⁹ in testē. xj. q. iij. c. nolite. vñ Ori geñ. sup Leuiticū. Si quis ea q̄ vidit in ꝓximi sui delicto vel non indicat: vel in testimoniū uo catus non que vera sunt dixerit: peccatum q̄ cōmisit ille qui celat ipse suscipiet: z pena cōmis si reuertetur ad conscium. hec ille. Hoc etiaz po nitur extra de crimine falsi. c. ꝓ. vbi sic dicitur. Falsidicus testis tribus personis est obnoxius. ꝓmum deo cuius presentiam contemnit: dein de iudici quem mentiendo fallit: postremo inno centi quem fallo testimonio ledit uterq̄ reus ē: z qui veritatem occultat: z qui mendaciuz dic. Quia z ille ꝓdesse non vult: z iste nocere desi derat. Et glo. super verbo ledit. dicit. quia i tri bus offendit: triplex ei pena debetur. primo qa deum offendit septēnis sibi iniungitur pnia pro periurio. vj. q. i. c. quicūq̄z. Quia iudicem delu sit infamabit. xxij. q. v. c. si quis ꝺiunctus. z ꝟbe ribus castigabit. v. q. v. c. illi qui. vel ex ordinez ēt iudicis arbitrio puniet ex de officio delegati c. de causis iuncta glo. Et quia ꝓximum lesit iuxta modū lesionis puniet. ar. iij. q. ix. c. nihilominus. licet ibi non loquat de tali pena. hec ibi. vnde restituet damna z interesse lesō: sicut de alijs supra dictū ē. ꝓ regulā. qui cāz dāni dat cc.

Et aīaduertite oēs testificantes q̄ tñ meraz z purā veritatē dicē debetis: nihil de vro adijciē tes nec velate dicentes: vt ꝑz. iij. q. v. c. pura z simplex. Et reijciēdi sunt si nō ꝺueniūt de loco: tpe: z die: z q̄ntes crāt. z si variāt eoꝝ testimo niū est inualidū. vt in dicto. c. nihilominus. iij. q. ix. Et adeo ē q̄ue pctm̄ falsuz testimoniū: ut quo tiens qs i ipsuz fuerit, plapsus: totiēs xp̄m negat xi. q. iij. existimāt. vbi dicit text⁹. Existimāt qdaz in eo tm̄ deū negari si in pscutōe qs a gētibus ꝓpebēsus est: se ꝟfiteri renuit xp̄ianum. Ecce a postol⁹ oībus q̄ querīa sunt fcā debēt negāi xp̄i sapiētia z iustitia ꝟitas scitas z fortitudo. negat ꝓ insipientiā sapiētia. ꝓ iniquitatē iustitia. ꝓ men daciū ꝟitas. ꝓ turpitudinē scitas. ꝓ ibecillitatez animi fortitudo. Quotiēscunq̄ vincimur vitijs atq̄ pctis: totiēs deū negamus cc. hec ibi. Ad ꝟ gen⁹ reducunt oēs piurij: siue q̄ facm falsuz ac cipiūt: qō pctm̄ est q̄uis hōicidio. vt dicit btus Tho. in ꝙlibet. z ꝑa se. q. xiij. Et p̄t assignari tres rōnes. ¶ Pria. quāto maior est dignitas psone offēse tāto q̄uior culpa. fz maiō est dignitas dei q̄s hois. fz magis offendit dignitas dei in piurio q̄s in hōicidio. vt ꝑz cc. minor ē satis nō. q̄ magis virrigit ō deuz piurijs q̄s homicidijs: vt ꝑz. ¶ z sic Stricti⁹ obligāt ꝓcepta ꝑme tabule q̄s scde. z p ors peccās ō ꝓcepta ꝑme tabule q̄uis peccat. z rō. q̄ maius bonū ꝺtemnit. Sz piurijs est ꝺtra ꝓceptū ꝑme tabule: hōicidiū ō ꝓceptum ꝑe ta bule. q̄ cc. ¶ Tertio sic. grauioza sunt pctā spūa lia q̄s corpalia. piurijs est pctm̄ spūale. hōicidiuz corpale. q̄ cc. Ista sufficiāt ad ꝓs de hoc. ¶ Un decimo dānāt oēs vsurpātes bōa eccl'iaꝝ. xvij. q. iij. c. oēs. vbi dicit text⁹. Oēs raptores eccl'ie atq̄ facultatū suaꝝ alienatores: a luminib⁹ eius dē mris eccl'ie anathematicam⁹ aplica auctē o pellim⁹: dānatos atq̄ sacrilegos iudicam⁹. Et ñ solū eos: fz etiā oēs ꝺsentiētes eis. Quia nō solū q faciūt rei iudicant: sed etiā q facientib⁹ ꝺsētiūt ꝑ. n. pena agētes z ꝺsentiētes ꝺpzebēdit. hec ibi. De hac mā bñ notaum⁹ feria ꝑa q̄rte dnice in tertia ꝟsideratōe z ꝓma ꝺclusione. vide ibi.

¶ Duodecio dānant oēs emētes z uendētes in debite. vt si rem furatā emis vel vēdis. vbi ꝛgu lam accipe gīalē: q ꝺ si qs rem predatā vel fura tā emit. teneat ad restitutionē rei empte z ōmniū fructuū inde sequentiū: deductis tñ expēsis. et restituēda est in bono statu. ex de resti. spol. c. q̄uis. vbi dic text⁹. Grauis nos q̄rela. z ifra. Nō dam⁹ q̄tenus si vobis ostiterit de premissis: pre dictū archiep̄m ablata prenoīati monasterij fra trib⁹ cū integritate restituē: z dāna plenaria re sarcire: z de illatis iniurijs opetent satisfacē cō pellatis. puisuri vt nō tñ fruct⁹ a nouo z violē to prioze ꝓceptos: sed q̄s si eis p̄sidē fuissz lici tū: priores vetēs pcepissent: reddi faciat] eisdez hec ibi. Celestin⁹ tert⁹. Ex q̄ ꝑz q̄ violēt⁹ possē sor nō solū tenet ad fruct⁹ ꝓceptos: fz ēt ad eos q ꝛcipi potuerī. z itelligē ō possessore malefidei z doloso. Sz quō ꝑ Ambrosi cognoscā rez esse furtiuā? Dico q̄ diligēter respicias si sunt res q̄ in ꝛmercio hoium cadē nō ꝑnt: vt sunt crucef pa mēta: thurribula: z alie res eccl'iastice. Itē cōsi dera psonā q̄ vēdit z tēpus. vt si est sacomānus z vēdit capas: boues: tobaleas: linteamina. etc. Itē si ē temp⁹ guerre vel pacis: z alia sil'ia ostē dūt rem eē furtiuā. fz de hoc al'as. ¶ Decio tio sunt oēs falsi mercatores. fz de his in seq̄nti cōsi deratione. ¶ Decimoq̄rto dānant legata ñ exe quētes. Inde. xiij. q. ij. c. clerici. vbi dr. Clerici l' seculares q oblatōes defunctoꝝ retinē: z eccle sie tradē demorātur: vt ifideles ab eccl'ia s. abij ciēdi. s. ꝑ excōicatōez. Nā rape gcq̄s furtū est: ec clesiā defraudare sacrilegiū est. hec ibi. Alibi ō hoc dixim⁹. ¶ Decioqnto loco nouē sunt a⁹ gīa psonaꝝ q̄ ex auaritia dānant. Et ꝺtinent in his ꝟbis. Jussio: consiliū: cōsēsus: palpo: recursus ꝑticipās: mut⁹: nō obstans: nō manifestans. Que breuiter declarem⁹. ¶ Pzio oēs iubentes dānū iferri ꝓximo. si ex sua iussiōe dānū secutū est z alr nō fuisset: tenent ad restitutōez i solidū ¶ Scdo cōsiliū. s. dās vt q̄ fiat ablatio rei alic⁹ l' q̄ nō fiat eiusdē restitutio. intellige si sit efficax tenet in solidū. ¶ Tertio ꝺsensus. i. ꝺsentiēs co opando. s. z dānū iferēdo. Et tūc si tantū coopa uit: vt sine ipso factū nō eēt: tenet i solidū. Sz si coopauit: tñ etiā sine ipso factū eēt: tenet tñ ad illud qō habuit. ad hoc. ij. q. i. notuz sit. i fine. vbi dr. Faciētē z ꝺsentiētē par pēa ostringit. z. ij. ad Ro. ꝑ. Agentes z cōsentientes pari pena puniun tur. Facit. xvij. q. iij. c. oēs. supi⁹ al'ar. ¶ Quar to palpo. i. adulator vel laudās malefactorē q̄si strenuū z ꝓbum. ꝓpter qō ille ad inferendū dā num mouet. z ga talis adulatio quidā cōsensus ē lxiij. di. c. si inimic⁹. Ideo tenet in solidū si prin cipalis non satisfacit. Et de hoc vitio plenus est totus mūdus. ¶ Quinto recursus. i. receptator apud quē est maloꝝ recursus. z apud quē res ab late dolose celant: ne possit fieri ōbita restitutio z ne de malefactoribus possit fieri iustitie cōple mentū. Talis in solidū tenet sicut ipsi malefacto res. xj. q. iij. qui cōsentit. Facit text⁹ ex de furt]. c. q cū fure. ubi dixit text⁹. Qui cū fure partitur occidit aīam suā. Nō fur solū: sed ille reus tenet q furti cōscius querēte possessore non indicat. ꝟ ibi. Et glo. ait. Qui cū fure partit. s. accipiēdo l' occultando. tales. n. tenent de furto. hec glosa. ¶ Sexto dicitur participans. s. in crimine furti vel rapine in comedēdo: bibēdo de illis l' coopā do: vt sociādo cc. Itē in donis accipiēdo: z si ꝛia Hoc itellige si sciēter ꝑticipāt. vt ꝑm Posti. nisi ꝺsumpta eēnt antēq̄ intelligēt illa de rapia fu isse. C. de rei vēdi. l. certū est. vide in Pisanella c. vsura. ¶ Septio dr mut⁹. i. ille q videt furtuz fieri z dolose tacet: cū posset ipedire si uellet: tal tñ restituere damnū non obligāt: nisi sibi ex offi cio talia mala ipedire incūberet. di. lxxxvj. c. fa cientis. z ex de hōicidio. c. sicut dignū. ¶. illi etiaz Faciēt] igr ꝑ dubio culpā hz q q̄ō pōt negligit emēdare. z i. ¶. illi ēt dr. Qui potuit boiez libare

Universidad de Deusto
Biblioteca

a morte ⁊ non liberauit eum occidit. ⁊ pax ifra. Nec caret scrupulo ɔsentionis occulte qui mãi festo facinoꝛ desinit obuiare. Et ℙrouer. xxiiij Erue eos qui trahunt ad mortẽ: ⁊ eos qui trahũ tur ad interitũ liberare nõ cessẽs. Si tñ ex offi cio nõ teneꝫ: lz moꝛaliter peccet: si sine periclo suo ꝟbo nõ ipediuit: restituere tñ nõ obligatur.

¶ Et ex ℙ sequiꝫ octauus. s. nõ obstans. s. q posset obstare ⁊ nõ obstat. Intellige sicut dictũ est de muto. Et ℙ maxime hz ꝟitatẽ in capitaneis gentiꝫ armoꝝ ⁊ pncipalibꝫ: qui obuiare posset ne soldati tanta mala facerent: ⁊ nõ faciunt: tenent ad oĩa illa dãna q̃ illi faciunt. ¶ Nono sequiꝫ nõ manifestans. s. i. qui scit vbi res furtiua sit ⁊ nõ manifestat: maxime si sub iuramto: l' excõicationis pena: aut p verã obedientiã si regl'aris est: fuerit interrogat⁹. qꝛ tunc per iuramẽtũ: excõicationẽ: l' obedientiã magis astringit ⁊ negãs ꝟitatẽ: tenet satisfacere ipse. Sed si ꝟbis simpli cibus interrogef: ⁊ persona sit publica: tenetur manifestare. si ãt nõ sit ꝑsona publica: ẽt tenetur si sine scandalo id fieri possit. ⁊ pmaxime tenet ꝛ uelare his qui possint prodesse ⁊ nõ obesse. facit c. qui cũ fure. ex de furtis. superi⁹ allegatũ. Ibi. nõ fur solũ ⁊c. Et sic habes viginti tria genera hominũ q ex auaritia dãnant. Breui⁹õ hac mã diꝛiz⁹ q̃ potuiz⁹. Et ista sufficiãt p p⁹ ɔsideratõe.

¶ Qtũ horribiles abusiones fiant in dieb⁹ festis circa opa foꝛtune consideratio secunda.

Qritο nunc de a/

In abusionibus q̃ fiunt in diebus festis circa opa foꝛtune videam⁹. vbi tres coclones subiungam⁹. vz. ¶ ℙ⁴ ɔ° ẽ ista. Quis mercari sit licitũ: tñ id fieri in dieb⁹ festis est graue pctñ. ¶ 2ª ɔ° est ista. Etsi necessitas legẽ nõ habeat: aliqua tñ opera seruilia facere: illa nõ obstante aiam multũ grauat. ¶ 3ª ɔ° est ista. Quis liceat interdũ curis humanis solaciũ inẽponere: tñ in dieb⁹ festis est graue pec catum ludere.

¶ De mercantijs concl'o prima.

Accipe primã conclonẽ ⁊c. ut. s. vbi tres inquiram⁹ ꝟi. vz. ¶ ℙ⁴ ꝟi. ẽ. vtꝛ mercari sit licitũ. ¶ 2ª ẽ. Quot modis mercãtia redditꝛ vitiosa. ¶ 3ª ẽ. Quare in diebus festis mercari sit illicitũ.

¶ Quantũ ad primã dico q mercari in se est licitũ. Et ℙ triplici rõe. ¶ Primo rõe dine ordinationis. Nã cũ ðs sit gñalis ꝓui sor: vt dicit btus Tho. in pma pte sume: necesse est vtsicut minoꝛi mundo diuersa mẽbra ðdit: q̃ nõ eundẽ actũ hñt: sed p vnũ alteri subuenit: sic ⁊ maioꝛi mundo diuersas ptes ordinauit: q̃ nõ habet oĩa vnifoꝛmiter: ⁊ tñ per vnã partẽ alteri subuenit. Naz hõi diuersa mẽbra diuersa hñtia officia dedit: que tñ oĩa ad vtilitatẽ totius coꝛpoꝛis operant. vñ oculis coꝛpus videt: pedibus gradit ⁊c. Similiter ⁊ toti mundo quibusdã ciuitatibus ⁊ regionibus ɔcessit deus nãm ⁊ oditõz ꝓducendi granũ ⁊ nõ vinũ: ⁊ aliquibus eõ. Et per oĩs sicut mẽbra nõ hñtia eundẽ actũ iuuãt se ad inuicẽ: sic vna ciuitas: ⁊ vnus locus vna re habũdans ⁊ alia carens iuuat illã ⁊ iuuaf ab ea. ℙ ãt ogruentissime fit p mercantias. q̃ ⁊c.

¶ Scõo rõe gñalis fructificationis. nã ex mercantijs viuunt pauperes: diuites: sani: infirmi: viri: mulieres: aialia ⁊ similia. qõ satis apparet in lanificibus. ¶ 3° rõe ecclĩastice ɔfirmationis. lxxxix. di. c. fornicari. vbi dr. Fornicari nũq̃ lz mercari aliq̃n licet: ⁊ aliq̃n nõ licet. Et põt addi quarta. s. rõe ꝟtualis exercitationis. qꝛ hoies exercitant in persona: in ingenio ⁊ alijs ꝟtuosis actibus. vide de ℍ. s. feria. vj. quarte dñice i fa ɔsideratione in fa ꝟitate fe conclonis: qꝛ ibi ba bef satis diffuse. Et hec sufficiant ꝓ pñti ꝟita.

¶ Quantũ ad 2am ꝑ. dico q cõiter doctoꝛes in hac pte ponunt qnq̃ modos quibus vitiaf oĩs licita mercantia. ¶ Prim⁹ est rõe psone. 88. di. c. negociatorẽ. vbi dicit tex. Negociatorem clericum ex inope diuitem: ex ignobili generosum tanq̃ pestem fuge. Et sunt verba Hiero. Et de hoc satis tractat Aug. in li. questionũ noui ⁊ veteris testi. Idẽ etiam dr de militibus q bus per se negociari nõ licet. L. de mercibus ⁊ mercimonijs. l. milites. Hic caueant mercatoꝛes ne mercenf cũ pecunijs que sunt de bonis eccle sie ⁊c. ¶ Secundus modus est ratione loci. vt cum fit negociatio in loco diuino cultui mancipato seu dedicato. vt. c. decet domum dñi. de e munitate eccliaꝝ. li. vj. ⁊. c. eijciens. lxxxviij. di. c. decet. in ꝟsi. cessent. dicit q in ecclesia cesset vaniloquia: negociationes: nundine: ac iudicia secularia: ⁊ maxime criminalia. Et de hoc dicit vsq ad. §. ordinarij. Concoꝛdat huic sententie clementina pma de cele. mis. in qua pꝛohibentur vaniloquia: cantilene: coꝛiçatio: ⁊ similia inhonesta. quare ⁊c. ¶ Tertius ratione rẽpoꝛis. s. feriandi. sed de hoc veritate sequenti. ¶ Quartus modus est ratione modi: vt cum exercetur mercatio cum periurijs ⁊ mendacijs quibus hodie mercatoꝛes habundant. Inde Criso. super Mat. xxi. c. de eiectione de templo. ⁊ ponitur. lxxxviij. di. c. eijciens. vbi dicitur. Mercatoꝛes sine periurio ⁊ mendacio esse non possunt. Et iõ instabilis est coꝝ substantia. de hoc satis habetur. xxij. q. ij. c. homines. ⁊. q. iiij. c. tribus modis eadez causa. ⁊ extra de iureiurando. ca. si xps. vbi tractatur ⁊ ostenditur qualiter iuramtum sit licitum vel illicitum ⁊c. ¶ Quintus modus est ratione consoꝛtij: vt cuz quis carius uẽdit res transeuntibus ⁊ peregrinantibus: qõ est contra legem dñi. Exo. xij. c. vbi dicitur. Eadez lex erit indigene ⁊ colono qui peregrinantur apud vos. Indigena est indegenitus: vt diximus in precedenti conclusione in materia de vsuris. Iste malus modus vbiq̃ inualuit. Naz cũ mercatoꝛes quẽpiam viderint bincinde inspicientẽ cognoscunt esse foꝛensem. ⁊ exeuntes de coꝝ apothecis quasi speluncis illum aggrediuntur: dicẽtes. qd vis? vis vnũ biretũ: vnã bzaccã ⁊c.

Et tandẽ illi vendũt vnaz rem: quã si bẽzent ab vno idigena interrogati eẽtmẽdacit dixissent illã nõ babẽ. Inde. c. i. de emp. ⁊ uẽdi. dr. Placu it vt ꝑ byteri. i. epi plebes suas admoneãt: ut et ipsi hospitales sint: ⁊ nõ carius uendãt trãseunti bus q̃ i mercato vendẽ pñt. aliogn ad ꝑ byteꝝ i. epm trãseuntes hoc referãt: vt illi⁹ iussu cũ humanitate sibi vendãt. hec ibi ex ɔcilio Magun tino. ℙropꝛea btus Tho. ℙa ℙe. q. lxxvij. ⁊ Scotus in. iiij. di. xv. q. ij. dicũt q cari⁹ rem uendere aut vili⁹ emẽ q̃ ꝑ valeat ẽ iniustũ ⁊ illicitũ. Et rõga emptio l' vẽditio videf esse introducta ꝓ cõi utilitate: dum. s. vn⁹ indiget re alteri⁹: ⁊ ecouerso: vt dicit ꝑ⁹ bus ꝓ ethicoꝝ. Qõ ãt ꝓ cõi vtilitate ẽ inductũ nõ dz eẽ magis in grauamẽ vnius q̃ alteri⁹: ⁊ iõ dz otractus inẽ eos fm q̃ titatem rei restitui. Quãtitas ãt rei q̃ in usum hõis venit mensurat fm pꝛeciũ datũ: ad qõ est inuentũ nũmisma: ut ꝑz. v. ethicoꝝ. Et iõ si pciuz exꝛcidit q̃titatẽ valoꝛis rei: l' ecouerso res excedat pciũ tolleꝛ iustitie eq̃litas. Et ꝓ oĩs cari⁹ uendẽ l' uilius emere ẽ illicitũ. Nõ tñ fm cosdẽ q si res q̃ uendi cedat in detrimentũ uẽditoꝛis: vputa qꝛ mꝛiuz re illa idiget: tũc justuz ẽ ut nõ solũ respiciaf ad rem q̃ uendit: sed etiã ad oẽ damnũ uenditoꝛis. ⁊ p oĩs poterit plus uẽdẽ q̃ ualeat. Sz si nõ mꝛiuz damnũ uenditoꝛ icurrẽt q̃uis emẽti mꝛiuz nccia ⁊ util' tal' res eẽt: nõ põt tamẽ ex ℙ cari⁹ uendi q̃ ualeat. qm̃ tal' utilitas rei nõ ẽ ex oditione rei uendẽde: sed ementis. nulli autẽ lz uendẽ qõ non ẽ suũ. Tñ honestũ eẽt ut emptor vẽditoꝛi aliqd ꝓpter talẽ vtilitatẽ quã cõsequiꝫ liberaliter suꝑꝛogaret. Uide de hac mã in ℙisanella. c. vsura 3° ꝑ totũ. Et ℙ sufficiãt ꝓ pñti ꝟi.

¶ Qtũ ad tertiã ꝟi. dico q ꝑꝑ tria ẽ illicitũ mercari in dieb⁹ festis. ¶ ℙrio qꝛ est ɔ̃ ꝓceptũ dñi. Exo. xx. ⁊ Deut. Memẽto vt diẽ sabbati scifices. Sex dieb⁹ opaberis: ⁊ facies oĩa opa tua. septio ãt die sabbatũ dñi dei tui ẽ. Nõ facies oẽ op⁹ in eo: tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia tua: ꝟuus tuus ⁊ ancilla tua: iumentũ tuũ ⁊ aduena q est intra portas tuas. Sex. n. dieb⁹ fecit dñs celũ ⁊ terrã mare ⁊ oĩa que in eis sũt: septimo autẽ die requit. Idcirco bñdixit dñs diẽ sabbati ⁊ scificauit euz hec ibi. Hugo in expositiõe noui ⁊ veteris testi dicit q alig dicũt q hoc pꝛeceptũ ptim est cerimoniale: ⁊ ptim mozale. Mozale est inquantuz vnã diẽ ebdomade ꝑcipit scificari. Inq̃tũ vero ꝑcipit septimã diẽ est cerimoniale. Et q̃tum ad ℙ cessit ⁊ nõ ꝟuatur: sz dies dñicus loco e⁹ accipit Mutatũ est ãt sabbatũ in diẽ dñicam triplici rõe. ¶ ℙrio rõne pfecte terminatõis. 2ª ratiõe mirabil' opatõis. 3° rõne mystice figurationis.

¶ ℙrio rõne pfecte terminatõis. Nã ante ꝟbi dei bũanatõez ⁊ in pncipio mũdi: gl'osus de⁹ opi creatõis in die sabbati finẽ dedit: ⁊ iõ merito sci ficãdus ⁊ custodiẽdus. ℙostq̃ ãt carnẽ bũam induit vt hoiem ffozmaret q ꝑ culpã ruerat op⁹ redẽptõis in die dñico pfecit. s. dñ resurrexit. ut dicit ℙaulus: resurrexit ꝓpter iustificatiõez nostram: ⁊ mortu⁹ est ꝓpter scelera nꝛa. iõ iustũ est vt hic dies scificet ⁊ bñdicaf. Inde de ɔse. di. iij. c. sabbato. Innocẽtius papa ait. Diẽ dñicam ob venerabilẽ resurrectõez dñi nꝛi Jesu xꝑi: nõ solum in pasca celebzam⁹: verũ etiã ꝑ singulas ebdomadas ipsius diei imaginẽ frequentam⁹. In xꝑo nempe residet exẽplar ⁊ causalitas resurrectionis gñalis. Et iã in ipso sicut in capite glozificata regelcit bũana nã. Et Joãnes damascenus ait. Celebzem⁹ resurrectõis diẽ in qua dñs Jesus vite ꝓnceps ⁊ saluatoꝛ hos q deũ spũal'r coluit in ꝓmissam bereditatẽ itroduxit. supple i spe ℙrecursoꝛ nꝛ intrauit: ⁊ resurgens a moꝛtuis a pertis ei celestib⁹ portis in dexteꝛa pꝛis cozpali ter sedet: vbi ⁊ q spũalez legez seruãt introibũt. hec ille. Ex hoc pz dña inter sabbatũ ⁊ diez dñi cam. q̃ sabbatũ bñficiuz creatõis: dñica redemptionis respicit. Et q̃ dei eterni ꝟbi beneficiuz redemptõis longe a beneficio creatiõis distat: iõ maxime colẽdus dies ille. Nam creãdo dixit ⁊ facta sunt: sed recreando multa dixit fecit ⁊ sustinuit. Et sic pz ꝓma rõ.

¶ Scõo rõne mirabil' opationis. Nã die dñico gestuz est qcquid a domino insigne ostitutũ est. Inde Leo papa: ⁊ ponitur. lxx v. di. c. q̃ die dñica. in fi. ait. Dñica dies tantis diuinaꝝ dispensationũ mysterijs est cõse crata: vt quicquid a dño insigne est ostitutum in huius diei dignitate sit gestũ. Et i hac die mũdus sumpsit exordiũ. In hac per resurrectiõez ⁊ moꝛs interituz ⁊ vita accepit pncipiũ. hec ille. Alias dicemus omnia que in die dñico perfecit deus.

¶ Tertio rõne mystice figurationis. Nã licet sabbatũ requiẽ animaꝝ ⁊ coꝛpoꝝ significaret vltimã perficiendã. s. in septima etate: tamẽ qa ab illa per pctñ ceciderames quasi cessauit illa mystica figuratio. Quia vero q xꝑi passionem ⁊ resurrectõem resurreximus ad statum q̃ gẽ relcuati: ipse dies dz sume venerari in quo resurreximus. sed hoc fuit in die dñico per xꝑm resuscitatum. ergo dies dñicus nobis valde bonozandus colendus ⁊ sanctificandus est. Inde ꝑ⁴ ℙetri ꝑ dr. Benedict⁹ deus ⁊ pater dñi nꝛi Jesu xꝑi: qui fm omnẽ misericordiã suã regñauit nos in spem viuam per resurrectionez Jesu xꝑi. hec ille. Et pma Coꝛ. xv. Quomõ quidã dicunt in nobis qm̃ resurrectio moꝛtuoꝝ non est. si autẽ resurrectio mortuoꝝ non est: neq̃ xꝑus resurrexit. Nunc autẽ chꝛistus resurrexit a moꝛtuis primitie dozmientiũ. qm̃ quidẽ per hominẽ moꝛs: ⁊ per hoiem resurrectio est moꝛtuoꝝ. Recte igit dies dñica nobis celeberrima est ⁊ multũ venerãda. Inde de ɔse. di. iij. c. sabbato supi⁹ allegato dr. Tal' dies celeberrim⁹. nec i ipsa die scã aliq̃ opatio agaf: sed tñ hymnis: psalmis: et canticis spiritualibus illa dies transeaf. Dicit tñ beat⁹ Tho. ℙa ℙe. q. cxxij. q obseruatio diei dominice succedit loco sabbati. non ex vi pꝛecepti sed ex constitutione ecclesie ⁊ consuetudine populi xꝑiani. Idco non est a deo oꝛta pꝛohibitio diei dñice sicut sabbati. sed quedaz opa ɔcedũt

Universidad de Deusto
Biblioteca

que prohibeant die sabbati. vt decoctio ciborꝫ
& hmoi. de conse. di. iij. c. peruenit. in fine. hoc. c.
ponitur in seqnti conclone. Et etiã in quibusdã
operibus prohibitis facilius dispensat in noua
ꝙ in veteri lege. sicut patet de piscatione. i. c. lz.
ex de ferijs. ubi dicit text⁹ in sũma: ꝙ in diebus
festis ꝓpter necessitatẽ licitũ est piscari. Et dat
exemplũ de allecib⁹ qđ gen⁹ est piscis. Vñ ꝓpe
dicit sic text⁹. Indulgemus ut liceat prochianis
vris dieb⁹ dñicis & alijs festis preterꝙ in maio
ribus anni festiuitatib⁹: si allecia terre se iclina-
uerint eoꝝ captioni incõgruente necessitate itẽ
dere: ita ꝙ factã capturaꝫ ecclijs circũpositis &
xpi pauperibus congruã faciant portionẽ. hec ibi.
Allecia gen⁹ piscis est qđ raro & certis dieb⁹ ap
paret. Jdeoꝙ pp necessitatẽ facili⁹ indulget: vt
dieb⁹ dñicis captioni intendãt: excepti festi ma
iozib⁹: vt natiuitatis dñi: epiphanie: pasce: pen-
thecostes. hꝫ ḡ: & ẽt festo assumptionis fm qđaz.
Et sic pz p⁹ rõ qđ in dieb⁹ festis mercari ñ lz. 2°
mercari nõ lz in dieb⁹ festis: q: est ɔ preceptũ ec
clie oppositũ. facere. vt pz ex de ferijs. c. omnes
dies. vbi dicit text⁹. Oẽs dies dñicos a vespa
in vesperã cũ oi veneratione decreuim⁹ obsua
ri: & ab oi illicito ope abstinere: vt mercatũ i eis
minime fiat neꝙ placitũ: neꝙ aliquis ad mortẽ
l' ad penã iudicet. Nec sacra nisi pro pace l' alia
necessitate prestent. hꝫ ibi. Lõcordat huic caplm
ɔquestus eo. ti. & ipsũ allegat glo. super dicto. c.
oẽs. De hꝫ qđ dicit a vespera in vesperã ñ fuat
quantũ ad cãs: imo põt iudex ꝓcedere vsqꝫ ad
illã horaz qđ possit pficere qđ incũbit añ noctis te
nebras. de offi. delegati. c. ɔsuluit. sed quãtũ ad
celebrationẽ officioꝝ hꝫ dr: vt pz in. c. qm in pte.
de feriis. hꝫ dicit glo. in dicto. ca. oẽs. Et sic pz ꝙ
dies dñicus incipit & finit a vespa in vesperam.
Et incipit die sabbati & finit in vesperis dñice.
2° pz ꝙ in dieb⁹ festivis ñ liceat mercari: liti-
gare: l' iurare: nisi iurẽ ꝓ pace l' alia necessitate
qr ꝛc. 3° mercari nõ licet: q: est ɔ debitũ nãe.
Nã cũ hõ ex duplici subã ɔstet. s. aĩa & corpore:
& qõlibet eoꝝ suũ debitũ hre debeat: iustũ ẽ vt
si ser diebus hebdomade ꝓ corpe operamur ꝙ
ad min⁹ vno die pro aĩa aliquid faciam⁹. qr ꝛc.
Ad hoꝝ clarioẽ noticiã mouẽt tria dubia. Pri
mũ est. An ꝓhibitio superi⁹ fcã in. c. oẽs. ex õ fe
rijs. se extendat ad alias festiuitates: cũ ibi ñ fi-
at mentio nisi de die dñico. 2° an mercari i die
bus festis sit in necessitate licitũ: sicut piscari &
alia opa necessitatis: q: in dicto. c. nõ ponit nisi
de iuramẽto: an. s. liceat iurare ꝓ pace & alia ne-
cessitate. 3° an doctoribus & scholarib⁹ liceat i
dieb⁹ festis studẽ & scribere. Quantũ ad p^m
dico breuiter, ꝙ sic. Et licet in dicto. c. ñ fiat mẽ
tio nisi de dñica: alibi tñ fit mentio. vt in. c. con-
stus. de feriis. & c. ꝓnunciandũ. de consec. dis.
iij. vbi ponunt dies feriandi: vt natalis dñi sancti
Stephani ꝛc. ponerẽ textũ: sed cã brevitatis re
linquo. qr ꝛc. Quantũ ad 2am dico fm qđaz
ꝙ mercari põt hõ triplici rõe. s. rõe cupiditatis:
rõe necessitatis: & rõe nãlis vtilitatis. Primo
rõe cupiditatis. & hoino est pctm mortale siue in
festis siue nõ. vt pz in tertia ɔditione ꝑme partis
hui⁹ ꝓmonis. & rõe necessitatis: & tunc si est in
euitabilis necessitas nõ est pctm. sicut sunt ḡdã
artifices qui aliud tps ñ hñt vre ad nundinas ni
si dies festos: quos alijs diebus oz laborare: vt
sibi & sue familie victũ quottidianũ acquirant.
hi dũ tm missaz audiant: & horã aliquã accipiant
si possunt vt diuinis vacent: nõ est pctm. 3° rõ
ne cõis vtilitatis. Aliqua. n. sũt vtilitati corpõis
defuientia: vt emere: vendẽ qđ sũt necessaria vi
ctui corporis. & tunc si alijs tpibus emi ñ potue
runt ñ peccant in emendo l' vendendo: vt panẽ
vinũ: carnes: pisces: & hmoi. qr ꝛc. Quantum
ad tertiuz dico ꝙ sunt varij modi rndendi. Dñs
Joãnes Andre. super dicto. c. oẽs. de ferijs. dic
ꝙ sit licitũ: cũ sit opus licitũ. Dñs Antoni⁹ dicit
ꝙ ñ licet forte cã expediendi forenses de longi-
quo venientes: l' nisi esset studiũ in sacra pagia
l' alia re spũali. alias dicit vacandũ esse ocẽplaci-
oni: & alijs diuinis officijs. Alia dicunt ꝙ dum
audiant missã ñ est illicitũ legere & iura studẽ: ma
xime cũ iperator in ꝓmio. ffoꝝ. statuat studen
tes sedulo studẽ. §. aiaduertite. Itẽ cũ leges di
cant sacre & doctores ẽt legũ nocent sacerdotes
vt pz in eodẽ ꝓmio: videt rõnabile ꝙ sicut ꝑ-
mittit studiũ in sacra pagina die bus festis: sic ẽt
pmittat in iure. Sed tñ aduerte ꝙ hõ fiat ocẽ
platione precij: nisi forte ꝓ expeditione forẽsiũ:
l' alia iusta cã seu pia intueniente. Intentio enim
doctoꝝ & studentiũ principalis esse dz cult⁹ iu-
stitie & discipline: merces ãt & premiũ ex seqnti
Tutio: videt opinio Antonij. qr ꝛc. Et hec suf-
ficiant pro presenti concone.

De opib⁹ fortũe i dieb⁹ festis ꝓhibitis ɔ fa.

Accipe fam concionẽ. vz. Etsi necessitas
legẽ ñ habeat: aliqua tñ opa seruilia fa
cere illa nõ obstante ajam multũ ḡuat
vbi tres inquiram⁹ xvi. vz. Prima xvi. est. vtrũ
necessitas nõ habeat legẽ. 2ª est. vtrũ necessi-
tas excuset ab oi opere humano. 3ª est. Quar
nõ custodimus sabbatũ sicut diẽ dñicũ. Qtũ
ad primam dico ꝙ quedam est lex diuina: que-
dam nature: quedam moris: & quedam ab homi
ne facta. Modo dico ꝙ contra legem diuinaz
nec moris nec nature nulla necessitas vim ha-
bet: quia contra istas leges facere est peccare
mortaliter: modo nulla necessitate mortal' pec
care debemus. & per consequens nulla mala ɔ-
suetudo peccatoẽ excusat. facit. xxv. q. ij. ca. ita
nos. & l. de ẽpali audi. liij. vnde nuꝙ fornicari
aliqua necessitate licet. lxxxviij. di. c. fornicari.
Et ratio. quia est contra legem moris nature &
dei. Jnde glo. in. c. iij. extra de furtis. querit ḡre
mulier propter necessitatez famis fornicari nõ
potest. & dicit ꝙ mulier potius omnia mala su-
stinere debet qꝫ fornicari. vt. xxxij. q. v. ca. ita
ne. Et ratio. quia est semper peccatuz mortale.
Sed vices quomodo non licet: quia furari
necessitate famis non est pctm mortale: & tm de
ꝑcipit. Nõ furtũ facies. Dicit glo. ibi ꝙ nõ ẽ sile
q:, ꝓpter necessitatẽ bona tpalia sunt cõia: nõ ãt
sic bona corpalia. xlij. di. §. i. & in. c. qđ aũt. xxiij.
q. iij. Et ite lũge ꝙ illa necessitas qñ oia fiũt cõia
& furari tũc licet dz eẽ magna & nõ pua. vt i. d. c.
iij. ex de fur. in glo. Et an teneanr restituẽ cũ ad
pinguiozẽ fortunã puenerit Jnno. ibidẽ nõnter
dicit ꝙ sic: licet a ꝓncipio excusarenr. Et rõ est:
q: talis pmissio licita est, ꝓpter necessitatẽ: q facẽ
oia tpalia cõia. ḡ cessante tali necessitate cessat
illa pmissio. Et si non restituerit qñ poterit. dicit
Jnno. ibidẽ ꝙ ille mortal' peccat. Et vt clarius
hec mã bẽatur est nõndũ ꝙ necessitas ẽ dupler
l. absoluta. & ex suppõne. Necessitas absoluta est
qñ nec potuit: nec põt: nec poterit al' eẽ: ut iusta
ꝓpositio de⁹ est. Necessitas ex suppõne est qñ
posita aliqua re in eẽ & postea alia ad illã segtur
p modũ ɔsequẽtis. vt posita in ẏitate ista, ꝓpõe.
soz. currit. de necessitate ad illã segtur p modũ ɔ
seqntis. ḡ mouet. Hec aũt bz tria mẽbza. Prio
mõ dr nccium sine qđ nullo mõ possum⁹ viuẽ. vt
nutrimentũ quo ad vitã corpalez: & sacra eccl'ie
qđ ad vitã spũalez. Scõo mõ dicit nccium sine
quo possum⁹ viuẽ: sed nõ bñ. & ꝓprie dr nccium
causatiuũ. Et põt eẽ ista necessitas vrgẽs & ma-
gna: lenis & pua. Exẽplũ. Infirmo nccia est me-
dicina & op⁹ medici: lz sine medicina qñqꝫ bõ sa-
net. Tertio mõ dr nccium coactũ & violentũ
vt qñ vi cogoz aliqd facere. vt in. c. sacris. ex qđ
mer⁹cã. vbi dicit text. in sũma ꝙ excõicatus non
est g absolute coact⁹ cũ excõicato cõicat. sec⁹ si
coactio fuerit ɔditional'. & glo. ibi cõcordantias
allegat. Dis sic nõns pono aliquas regulas fa-
cientes ad ꝓpositz. Prima regula est ꝙ ne-
cessitas viz legis hz & dr altera lex. pz hec regla
i. q. i. §. si ergo. §si. sed nõndũ. vbi dicit sic text⁹.
Sz nõndũ est ꝙ sacroꝝ alia sunt necessitatis. a⁴
dignitatis. Quia. n. necessitas nõ hz legẽ: sz ipa
facit sibi legẽ: illa sacra que saluti nccia sunt: ga
iterari nõ pñt: cũ sint ꝑa auferri vel dimitti non
debẽt ꝛc. & de obs. iciu. c. ij. in glo. sup ẏbo. puni
endos. vbi dicit sic glo. Et sic nccitas excusat q
legẽ nõ hz. de ɔse. di. i. c. sicut. & de cõsue. c. ḡto.
& allegat etiã. c. vlt. eo. ti. & sic pz ꝑma rla. Se
cũda regula ẽ ista. ꝙ necessitas legẽ humanã tol
lit & vincit. & sic tollit ius positiuũ. Et rõ. qz necel
sitas nõ est sub lege bũana: sed sup legẽ. Hec re
gula pz de ɔse. di. v. c. discipulos. in glo. & in. c. 5°
ex de fur. in glo. Vñ si vrgẽs erit necessitas totã
legẽ positiuã tollit: qcunqꝫ sit illa necessitas: siue
absoluta: siue ex suppõne. Si aũt sit levis: delic-
tum qdẽ alleuiat: sz nõ tollit: vt est casus i. d. c.
iii. de fur. vbi dicit sic tex. Si qs p necessitatẽ fa
mis: aut nuditatis furat⁹ fuerit cibaria: vestez l'
pecus: peniteat p ebdomadas tres. si reddiderit
nõ cogat ieiunare. hec ibi. Et glo. ibi sup verbo
peniteat dicit. Ex eo ꝙ pnia imponit colligit ꝙ
modica fuerit necessitas. Si. n. magna fuisset ñ
ponerer pnia. hec glo. & allegat multa iura: ex ꝙ
bus sequũtur aliqua corrolaria. Primũ ẽ ꝙ
si qs necessitate vrgẽte violat ieiuniũ: vel qđra
gesimã excusat in totũ. ex de reg. iur. qđ non est
lege licitũ necessitas licitũ facit. Si aũt sit pua
ñ excusat: sz ɔlictũ alleuiat. 2m corrolariũ ẽ ꝙ
necessitate vrgẽte a iudeis lz cibũ sumẽ. silr ab
alijs infidelib⁹. vt nõt glo. in. c. qꝫ sit. glo. penul'.
ex de iudeis. Dicit. n. ibi text⁹. Cõcedim⁹ vobis
bis cibis cũ modestia & gratiaꝝ actione seruata
temporꝝ qualitate ꝑm sanctiões canonicas vt li
ceat ꝙ vobis ab ipsis ifidelibus apponũtur &c.
vbi glo. sup verbo. apponũtur. dicit sic. Quecũ
qꝫ ergo apponũtur vt possit nisi dictũ sit ꝙ fu-
erint idolis imolata. vt. i. q. iiij. §. vlt. & xx vi. q. ij.
c. si de area. Tũc. n. est sancti⁹ mozi fame qꝫ ido
laticis vesci. vt. xxxij. q. iiij. §. sicut sanctius. hec
glo. Ex quo pz ꝙ tẽpore necessitatis oia q̃ appo
nuntur nobis comestibilia comedẽ debem⁹ nisi
sit idolis imolatũ. qz tunc faceret ɔ legẽ dei que
ꝑcipit de idolaticis nõ vesci. & ɔ legez dei nulla
valet necessitas. vt dictũ est in ꝓncipio hoꝝ. qr
&c. Plura alia corrolaria iduci possent: hz tõgioz
eẽm. Tertia rla est. ꝙ si pr nõ hz vñ viuat tpe
famis & necessitatis põt filium ꝓpzium uẽdere.
tex. ẽ i. l. ij. C. de pribo ꝙ filios distraxerr. Jdẽ dic
glo. & ꝙ si vendẽ eos lz multo magis eos pignare
licebit. Quarta rla est ꝙ, ꝓpter necitatez põt
gs absolui ab excõicatõe a qcũqꝫ: dato ꝙ cessan
te necitate ñ possit absolui nisi a papa. Ista rla pz
xvij. q. iiij. c. si qs suadẽte. & de ɔse. di. iiij. c. scm. &
de offi. oz. c. pastoral. §. i. Ista aũt necessitas itel
ligit vt in mortis arti⁹. Jdẽ dicim⁹ de pnia. ꝙ in
necitate põt qs a qcũqꝫ absolui. ex õ fur. c. fures
vbi dicit tex. Fures & latrões si in furãdo & dep
dãdo occidũt: visuz est, ꝙ eis nõ cẽ ozãdũ. sz si ꝓ
hensi aut vulnerati pl' bro vel diacono ɔfessi fu
erint: cõionez eis nõ negam⁹. hec ibi. Et glo. ibi
sup ẏbo. diacono. dicit. in necessitate etiã laico
de ɔse. di. iiij. c. scm. de pe. di. i. quẽ penitet. ẏsus
finẽ. & di. vi. c. i. circa pn^m. hꝫ glo. Quinta rla
est ꝙ licet dictũ sit ꝙ nulla necessitas valet ocra
ius diuinũ intell' ubi nũqꝫ repit ꝙ nec in veteri
nec in nouo testõ fuerit aliqñ dispẽsatũ. sicut de
adoratõe alteri⁹ dei. de nõ assũmendo nom̃ dei
in vanũ. nõ mechari: & silibus. Sz si repiat dispẽ
satũ a deo: tũc nõ semp est petm̃ facẽ ɔ legẽ dei.
vt pz de furto tpe necessitatis: vt ɔ dixim⁹. Itẽ
hoicidio tpe necessitat] vt dicit glo. d. c. iiij. ex õ
fur. Itẽ in multis alijs vt patebit in seqnti ẏita
te. qre &c. Multa. n. de⁹ ex his qđ in veteri testõ
statuerat mutauit in nouo, vt pz ex de consan. &
affi. c. nõ dz. & õ pe. di. i. c. nouit de⁹. & xxij. q. iiij.
c. incõmutabilis. & iste due concordãtie allegan
tur in dicto. c. nõ dz. in glo. ij. Et ista sufficiãt ad
pñs. Quantũ ad 2am veritatẽ dico ꝙ lz diei
festi debeant absolute celebrari. vt. c. fi. de fer.
& de cons. di. iij. c. pronunciandũ. & l. dies festos
C. de ferijs. & l. i. ff. eodẽ tit. tamẽ necessitate co-
gente non est peccatũ multa opera absolute ꝓ-
hibita facere. sicut dictũ est supra de piscatione.

Universidad de Deusto
Biblioteca

vt nō.in.c.licet.eꝛ de ferijs. Itē colligeꝛ granū vinū:reponere fenū:ꝛ de similibus idē est iudicū. qꝛ ꝛc. ℣ Quantū ad tertiā dico ꝙ licet qui busdā ꝛ nō sane videat a xp̄ianis ēt sabbatū observari ꝺbere:cū ꝛ ipsi deo obligenť pp̄ bñficiū creationis:tñ ne iudaiçare videamur ℟ Hosti. in sabbatis maxie opari ꝺebem⁹. ꝺe ħ est textꝰ de conse. ꝺi.iij.c.peruenit. vbi dicit textus. ℣Peruenit ad me quosdā puersi spūs hoies p̄uaa inť vos aliqua ꝛ scē fidei aduersa seminatiē:ita vt i die sabbati aliquid opari ꝓhiberent.quos quid aliud q̄ꝫ p̄dicatores antixpi dixerim⁹ꝫ ꝙ veniens die sabbatū atq; dñicū ab oī faciet opere custoꝺiri.qz.n.se mori ꝛ resurgere simulat ꝺebere vlt in veneratione dñicū dicꝫ.ꝛ qz pp̄ĺm iudaiçare cōpellit vt exteriozē ritū legis ꝓuocet ꝛ sibi in deoꝛ perfidiā subdat:coli vult sabbatū. hec ibi quare ꝛc. Et ista sufficiant p̄o pñti conclone.

¶ De ludo conclusio tertia.

Accipe tertiā conclonē. vꝫ. Quis liceat interdū curis būanis solaciū inponeꝛ: tñ est grave pctm̄ in ꝺiebus festis ludē. vbi tres inquiram⁹ ℣i. vꝫ. ℣ 1ª ℣i. est ista. Que sunt solacia licita in ꝺieb⁹ festis accipienda. ℣ 2ª ē q̄re lud⁹ aleaꝛ ꝛ hmōi ñ p̄oīť inť solacia licita. ℣ 3ª ℣i.ē ista.qō sunt abusiones ludi. ℣ Quātuꝫ ad primā dico ℟ btñ Tho. ℟a fe.q.clxviij.ꝙ sic hō indiget coꝛpali refocilatiōe: qz quottidie laꝺorare nō p̄ōt:ita ēt ex parte aīe iꝺiget quiete ꝛ solacio:qō fit per ludifica ꝛ iocosa. Jñ poeta ait Interpone tuis interdū gaudia curis. Et ea qui ꝺē solacia accipiēꝺa sunt q̄ licita sunt. Licita āt sunt q̄ ꝺiuinā maiestatē nō offendunt. Sunt āt quinq; q̄ solacia illicita faciunt. ℣ Primū qñ i solacio ꝛ tripuꝺio ℣ba turpia ꝛ inhonesta ꝓferūť. sicut cantilene inhoneste:ꝺe quib⁹ ꝺr. xcij. ꝺi.c. in scā. ꝺeū manibus stimulat qui pp̄lm vocibus ꝺelectat. ℣ 2° qñ in tripuꝺijs ꝛ solacijs turpia fiunt ꝛ operanť.sicut sunt larue inhoneste ꝛ hmōi ꝛ pmaxime laruantes se in hītibus religiosoꝛ. ꝛ ꝺebent tales grauiter puniri ſm leges: vt in autē.ꝺe scissimis epis.§.fi. ℣ 3° qñ in solacijs aliqua fiunt ℨ bonozē cōmoꝺū ꝛ utilitatē ꝓmi vt stantes supra portas ꝺomoꝛ: vt faciunt mulieres:ł ad eaꝛ fenestras stantes illuꝺentes hūc ł illū ł illā:qō est ℨ charitatē. Similiter iuuenes irridentes pauperes ł senes ꝛ religiosos transeuntes:ꝺicentes.o dñe ꝛc. simił murmurantes inuicē. Jtē euntes ad vineā ꝛ hortū alioꝝ sine licentia. Hec ꝛ similia sunt ℨ ozdinē charitatis ꝛ legis nature q̄ ait. Qō tibi nō vis fieri alijs nō facito. ℣ Quarto qñ solaciū fit tpe ñ ꝺebito:ut tpe auditionis misse ꝛ ℣bi ꝺei quis venatū ł piscatū vaꝺit:ꝛ similia. ℣ Quinto qñ facere talia solacia p̄sone nō ꝺuēť. xxiij. ꝺi.c.bis igiť. vbi ꝺr Bis igiť lege patrū cauēť: vt a vulgari.i.laicali vita secluſi a mundi voluptatib⁹ se abstineant: nō spectaculis:ñ pompis interſint:ꝓuiuia publica fugiant: ꝓuata nō tm̄ pudica: sed ēt sobzia colant: vsuris nequaq; incūbant: neq; turpiū occupationibus lucroꝝ fraudib⁹ cuiusq; studiū non appetant.amoꝛē pecunie q̄si mām cunctoꝝ criminū fugiant:secularia officia negociaq; abnuant.i.renuncient: bonozis gradū per ābitionē ñ suſcipiant ꝛc. Multa alia pulchra ibi vide si placet. Et loquiť ꝺe clericis.ģ a fortiozi ꝛ religiosis minus ꝺuenit. Facit multū ad propositū.c.clerici ꝺe vi.ꝛ bone.cle. vide ipsū supra feria ℟a fe ꝺnice in tertia ꝺesideratione conclone p̄ma i fi. Et p̄ōt addi sextū qō solaciū facit illicitū. vꝫ. q̄ñ fiunt in locis ñ ꝺebitis.eꝝ ꝺe vi.ꝛ bone. cle.ca. cū ꝺecoꝛē. vbi ꝺr. Cū ꝺecoꝛē ꝺomus ꝺei.ꝛ ifra. Interdū ludi fiunt in ecclesijs theatrales:ꝛ nō solū ad ludibrioꝝ spectacula introducunť in eas monstra laruaꝝ: verūetiā in aliquibus festiuitatibus ꝺiaconi:p̄sbyteri:subꝺiaconi isanie sue ludibria exercere p̄sumunt.ꝛ infra. Jmitati tue mandam⁹ quaten⁹ ne ꝙ hmōi turpitudinē ecclesie inquinet honestas:prelibatā ludibrioꝝ ꝺsuetudinē ł potius corruptelā curetis a vestris ecclesijs extirpare.hec ibi. vbi glo. super ℣bo mōstra laruaꝝ.sic ꝺicit. Prohibituꝫ ē ēt cā ludibrij vti habitu monacali ł alio religioso. ꝛ grauiter puniť qui ħ facit: vt in autē. ꝺe scissimis epis. §. vlti. Nō tm̄ prohibeť hic xp̄ianos p̄sepe ꝺnī: berodē:magos:ꝛ qualť Rachael plorabat filios suos:ꝛ cetera q̄ tangunt festiuitates illas:cū talia potius inducant hoies ad cōpunctionē q̄ꝫ ad lasciuiā. Et ꝙ hec possint fieri est arm̄ ꝺe conse. ꝺi.ij.c.semel.ꝛ ꝺi.iiij.c.q̄ris. ℣ius finē. Et qōlibꝫ festū est signū ꝛ repetitio ꝓteritoꝝ.lxx.v.ꝺi.ca. ꝙ ꝺie ꝺnico.hec glo.ibi. Etsi ꝺiceret: o pr̄ Ambrosi ista ꝺsuetudo est hic ꝛc. Dico ꝙ glo. vltia i ꝺicto.c.cū ꝺecoꝛē.tibi rñdet ꝛ ꝺicit ꝙ turpis cōsuetudo potius ꝺr corruptela q̄ꝫ ꝺsuetudo:q̄ citius est extirpāꝺa. viij. ꝺi.c.mala ꝺsuetudo.ꝛ eꝝ ꝺe consue.c.cū inter vos.ꝛ.c. venerabilis. ꝛ ꝺe excessi.prelato.c.inter ꝺilectos. hec glo.q̄ ꝛc. Sed ad clarioꝛē noticiā quero vtrū ꝺidere ipsa spectacula sit pctm̄ mortale. Et hic sunt ꝺue opiniones. Prima ꝺicit ꝙ sic. Et probat per textū. qui ꝺie. ꝺe conse. ꝺi.i.ꝛ per.c. qui venatoribus. xxvj. ꝺi. textus. qui ꝺie. ꝺicit sic. qui ꝺie solēm p̄termisso ad spectacula vaꝺit excōicēť.sed excō municať nullus nisī pro peccato mortali.ģ talia ꝺidere est peccatū mortale. Textus. qui venatoribus. ꝺicit sic. viꝺent hoies venatores ꝛ ꝺlectanť.sed ve miseris si se nō correxerit. videbūt n.saluatoꝛē in iudicio ꝛ contristabunť.hec ibi. ꝛ sunt ℣ba Augu. super psalteriū. sed ve fm Diero. ipoꝛtat ꝺamnationē eternā que ꝺat p̄o peccato mortali tm̄.ģ talia ꝺidere est mortale pctm̄ ℣ Alia opinio huic cōtraria est Alberti sup. iiij. sniaꝝ. vbi ꝺicit ꝙ spectacula sive inventa sint ad remouenꝺū tediū:sive ad solaciū p̄standū: q̄ꝫ habeant vanitatē annexā supple nō inbonestā:nō sunt mortalia nisi fiant tpe interꝺicto ł loco sacro.hec ille. Jꝺē viꝺeť sentire btūs Tho. ℟a fe.q.lxviij. Ego āt ꝺ consilio peritoꝝ viroꝝ ꝺico sic.ꝙ aut spectacula repsentatiua sūt piaꝝ rerum. vt ꝺoratio magoꝝ ꝛc. ꝛ hec ꝛ coꝝ inspectio ꝺeuota licita sunt. ſz oīa vana ꝛ turpia a talibus resecāꝺa sunt. vt in.c.cū ꝺecoꝛē supius allegato. Aut talia spectacula nō sunt repsentatiua piaꝝ rez:ꝛ tūc ꝺistingue. aut talia a iure exp̄sse ꝓhibita sunt. vt torneameēta:ꝺuellū.eꝝ ꝺe torneo.p totū.ꝛ hīs silia. vt quecūq; in ꝙbus imineꝛ vite periculū vel notabilis lesiōis.ꝛ tūc ꝺico ꝙ exercitiū hoꝝ semp mortale est. Jnspectio aūt ñ ꝺidet mortale nisi ꝙs ita inoꝛdinate afficereť ad aspectū ꝙ etiā si ꝓhibereť nō ꝺesisteret qn viꝺe velleť. Et ħ intellige ꝺe secularib⁹ tm̄. vt ꝺictū est supꝛ. Aut talia spectacula nō sunt expresse ꝓhibita.tūc si turpia ꝛ inhonesta multū repsentāt ea exercētes mortaľ peccant.ꝛ inspectio voluntaria mortale est.ga ibi nō est nisi in turpib⁹ ꝺelectatio.tum etiā ga piculo tentatōis se exponit ꝛ sic intelligit Aug.supꝛ ꝺ vena. Si aūt talia vana ꝛ solaciosa ad solaciū repzesentanť. ꝛ nō fit in opprobriū ecclie: vel cleri: vel religiōis: non est pctm̄ mortale. ut aspicere laruas coꝛizātes:saltātes:currentes ad ꝺrauiū:in palestra ꝛ silia:q̄ꝫ in eis sit amissio tēpoꝛis. Posset tm̄ ibi esse mortale p accīs. vt ꝓpter malū supueniēs: vel malā intentōez: vel ꝺignitatē p̄sone. vt clerici vel religiosi q̄bus ꝓpter scandalū talia aspicere nō ſz. Unde in.c.nō oppoꝛtet.ꝛ.c.se. ꝺicit ꝙ ñ pmittāt laruas ante se fieri. Hec ꝺicta sint saluo semp iuꝺicio melioꝛi.q̄re ꝛc. Et ista sufficiant p p̄ma ℣i.

¶ Qtū ad ℟am ℣i. ꝺico ꝙ ludus aleaꝛ: taxillorū: naiboꝝ:ꝛ ois ludus q̄ innittiť fuꝛtune ē illicitus ꝛ a lege ꝓhibitus. ga est p̄ncipaľ p se pctm̄ auaricie sive rapine. ℣ 2ª qa ibi fiunt multe ꝺeceptiōes. ut taxilli falsi: vel etiā veri ꝺoloseꝫ piecti ℣ 3ª qa talis luꝺus est cā blasphemiaꝝ ꝺei ꝛ ℣gis gloriose ꝛ sanctoꝝ:ꝛ multoꝝ alioꝝ maloꝝ. Unꝺ ꝓprie talis ludus ponit pctm̄ mortale.ꝓpter ꝓꝺicta. Propter.l.fundamentū ex q̄ oꝛitur.l. auaritia:ꝛ ꝓpter mala que ide sequiunť. Unde ludētis intentio est semp vincere ꝛ sociū spoliare. qꝺ ꝺe se est mortale peccatū. Unde Guil. querens an sit ludus semp peccatū mortale: ꝺicit ꝙ sic.l. q̄ ex auaritia ludit.ga auaritia est peccatū mōtale.ꝛ p ois ludus ille. Et ꝓprie ludus aleaꝝ et silium est ille q tenet in baratarijs:in tabernis: i lobijs ꝛ locis p̄uatis:ꝛ ꝺomib⁹ etiā ꝓprijs ubi ꝛ gregant lusores ad se inuicē depꝛedandū. Et circa hec ꝺz per p̄tes ꝛ ciuitatū rectores magna ingsitio fieri ꝛ punitio: vt patebit ℣itate sequēti Et ꝺe hoc ꝓprie loquūꝛur leges:ꝛ btūs Tho. ℟a fe.q.xxxij. ſz ꝺubitať nūquid pecunia q̄ perꝺitur in alea p̄ōt repeti. Hanc ꝺubitatōez mouet glo.in.c.clerici. ꝺe vi.ꝛ bo.cleri.in ℣bo aleas.et rñdet ꝺicens. Ꝺicūt quiꝺā ꝙ nō: sed pauperibus pecūia illa erroganda est.ar.xiiij.q.v.c.nō sane. ꝛ hec fuit opinio ℟la. Alij ꝺicūt ꝙ possit repeti ꝛ meli⁹.ut.ff. ꝺe alea.l. vl.in fine. vbi ꝺicit ꝙ si ꝑ uus vel filiusfamilias amiserit pr̄i vel ꝺño ꝺabit ur repetitio. Unde si quis in alea rem suā venꝺidit nō teneť ꝺ euictiōe.ut.ff.quaꝝ rez actio ñ ꝺatur.l.ij.§.i.ꝛ ista est opinio Bernāꝺi. hec glo. Theologi tm̄ ꝺicunt ꝙ ista scꝺa opinio locuꝫ hꝫ vbi vincit legib⁹ impialibus per quaſ ꝛ ipsa opinio ꝓbatur. vbi vero nō sic: vel vbi leges abzogate cēnt videť valere p̄ima opinio.ſ.ꝙ ꝺbeat pauꝑibus errogari. Nam cū ludus sit quedam expoliatio nō p̄ōt quis per cū licite aliquid retinere:ſz nec p̄ꝺenti reꝺꝺē.ga indign⁹ est rehabē. Quia quantū in se fuit ꝓximū expoliare conabatur.ꝛ iō ꝺz pauꝑibus errogari. Nota tm̄ ꝙ si ꝙs luserit cū aliquo ꝙ non hꝫ potestatez alienādi pecuniā:ꝛ rebus suis supesse nō p̄ōt. vt sunt pupilli:filijfamilias:serui:religiosi. vxores que nō hñt res parafrenales ꝛ hmōi. Talis ꝓfecto ꝺz ꝺare ꝛ restituē qꝺ a talib⁹ ꝛ filibus p̄onis uicit nō quiꝺē illis qui p̄ꝺiderūť: ſz tutoꝛib⁹ vel curatoꝛibus: patri:ꝺño: monasterio:siue ecclesie: et marito. Hec ponit btūs Tho. ℟a fe.q.xxxij. et Ray.in sūma. vide ꝺ hac mā in Pisanella.c.ludus alee.ꝛ hec sufficiāt p̄o pñti ℣itate. ¶ Qtū ad tertiā ꝺico ꝙ multiplex est abusio ludi. ℣ 4ª abusio est male ꝺsuetudinis. vnde ꝑ ꝙ illa ciuitas nō sit ciuitas ubi nō est barataria ꝛ ecclesia ꝺiaboli:que nō est ꝺsuetudo: ſz puersa corrupte la. vt ꝺictū est in fine p̄me precꝺentis ℣itatis. Ubi semp hec regula mēti tenēꝺa est ꝙ ad hoc ut ꝺsuetudo bona sit oꝛ ꝙ sit rōnabilis: ꝛ ñ ꝺtra legē ꝺei:nec ꝺ legē nāe: ꝺ quas nulla ꝺsuetudo valet vel statutū. vt. viij. ꝺi.q̄ ꝺ mozes. ꝛ.xxxij. q. vij.c.flagitia que ꝺ nām sunt ꝛc. Jmmo q̄nto talis ꝺsuetudo ꝺiutius ꝺurat tanto ḡuius pctm̄ efficiť.eꝝ ꝺe cōsue.c.fi.ꝛc. vbi.c.finale ꝺicit sic. Cū tanto sint grauioza pcta q̄nto ꝺiuti⁹ infelicez aīam ꝺetinēt alligatā: nemo sane mentis intelligit nāli iuri cuius trāsgressio periculū salutis inꝺucit quacūq; ꝺsuetuꝺine q̄ ꝺicenꝺa est in hac ꝑte verius corruptela posse aliquaten⁹ ꝺerogari ꝛc. Et sunt ℣ba Greg. ix. Et ꝺcoꝛdat huic snie c. non ꝺz. eꝝ ꝺe ꝺsan.ꝛ affi. in fine. ubi ꝺr. Cū ꝺiu turnitas tēpoꝛis nō minuat peccatū. sed grauet tantoq; sint grauioza q̄nto ꝺiutius infelicē aīaz ꝺetinent alligatā. hec ibi. Et in.d.c.cū tanto. in glo.supꝛ ℣bo.rōnabilis. ponit quę sit rōnabil⁹ cōsuetudo. sed cā ꝺrenitatis alia ꝺ ꝺsuetuꝺine mala nō posui. ℣ Scꝺa abusio ludi est rectoꝝ ciuitatū: qui tales abhominatōes nō tollūt. Silr ꝛ ꝺñi ciuitatū: qui oēs rei sunt oīum peccatorum lxxxviij. ꝺi. faciētis. ꝛ eꝝ ꝺe ꝺomi.c. sicut ꝺignū. §. illi aūt. vt notauim⁹ in ℨ ocłone p̄me cōsideratiōnis h⁹ sermonis in fine. Silr ꝛ oēs epi ꝛ p̄lati ciuitatū q̄bus incūbit cura aīaꝝ. vt in autē. ꝺ sanctiſ.epi.§. interꝺicim⁹. Silr ꝛ pentes q filios non ꝓhibent vel nepotes ludē. ꝓ eaꝺē iura. q̄re ꝛc. ℣ Tertia est oīum p̄ꝺicatoꝝ quib⁹ ꝺñs p̄cepit vt ānuncient populo sceleꝛa coꝝ: qui aut timoꝛe:aut alia rōne ꝺesinūt nō arguere viros silēs.q certe nō sine graui pctō euaꝺunt. Audi Eçech.iij.c. Si ꝺicēte me ad impiū moꝛieris.non annūciaueris ei:neq; locut⁹ fueriť vt auertatur a via sua impia ꝛ viuat. ipse impius in iniqtate sua

Universidad de Deusto
Biblioteca

moziēr:z sanguinē ipsius de manu tua requirā. si āt ānunciaueris ipio: z ille nō fuerit uersus ab ipietate sua z a via sua ipia. ipse quidē in iniquitate sua moziēr: tu āt aiaz tuaz liberasti zc.

¶ Quarta abusio est oium vendentiū: emētiū accōmodantiū taxillos: tabuleria: carticellas: z hmōi. qui oēs mozaliter peccant z participes sunt oium criminū q̄ inde ꝓueniunt. p regulaz superius allegatā sepius qui cām dāni dat zc. Que. n. z quanta queso putarē culpa si gs sciēter gladiū fabricaret uł venderet aut accōmodaret ł donaret: vt p aliquos malos z sceleratos viros inocentes ac iustissimi viri occiderentur inique: quanto maiꝰ incōparabilr sceleus reputandū est hmōi operari in tabulerijs z illis q̄ diximus. Cū quibꝰ inumerabiles ō deū ꝟginem gl'osam z scōs blasphemie z ipietates cōmittūt. vt pz in percutientibꝰ z vulnerantibꝰ scōz imagines: quoz malis exēplis z peruersō fine totus mundus plenꝰ est. O infelix inuentio. o excidiū animaz. ps. Jbunt in adinuentionibꝰ suis. s. ad infernū quoz nunq̄ erit remissio neq̄ indulgētia: z per oēs nec aīe salus tā vendentibꝰ q̄ ementibus: tā officialibꝰ q̄ oīis terraz z gñaliter oībus dicta instra in domo hītibus: donec ō oībus fiat publica pnīa. qm̄ manifesta peccata nō sunt occulta correctione purganda. vt dic̄ ter. exī de pe. z re. c. i. z glo. ibidē dicit. Immo q̄ publice peccanī publice corripiant. ij. q. i. c. si peccauerit. z hec sive grauia sive leuia fuerit vt sedeī scandalū. hec ibi. Publica āt hoz pnīa ē vt oēs illa hītes in platea ł in alio publico loco deponent: z officiales z rectores ciuitatū faciant pariter illa cōburi. alioquin oēs dānati sunt. qī zc. ¶ Quinta abusio est eoz qui pro talibꝰ exercendis maleficijs domos locant ł cōpiestant: q oēs pariter oium criminū que ibi patranī partícipes fiunt per dictaz regulā. qui cām dāni dat zc. ¶ Sexta abusio est oium inspicientiū: q oēs mozaliter peccant. Nā si mortale est fornicantes duos aspicere: z cū delectatione illa inhonesta videre: quanto magis ludentes si quis ſpexerit z cū delectatione imoz auerit mozalr peccabit: z tanto grauius peccabit quanto maior reputationis erit. Jñ oībus clericis Innocentiꝰ tertius in concilio gñali mādauit z statuit vt nec epi luderent: nec ludentibꝰ astarent. vt nō. in. c. clerici. de vi. z bo. cleri. vbi sic dr. Ad aleas z taxillos nō ludant: nec hmōi ludis intersint. z glo. ibi dicit. Ꝟ prohibet clericis in tn̄ q̄ q publice aleatoz est: repellīr a promotiōe. exī de excessibus prelatoz. c. inter dilectos. nec debent esse ispectores ludoz hmōi. vt in auten. de sanctiſ. epis. ¶. interdicimus. hec ibi. Jñ Thobie. iij. dr. Nūq̄ cū ludentibus miscui me: neq̄ cū his qui ī ciuitate ambulant participē me prebui. q̄ supple Cū sancto sanctus eris: z cū peruerso peruerteris. qī zc. ¶ Septima z vltima abusio est eoz̄ qui denarios pignus ł aliquid prestāt ł mutuāt vt ludaī. hi similiter oiuz criminū participes fiunt per eandē regulā. Que oīa z alia mala non essent si tales maledictiones de medio ppłi xpi ani tollerent. qm̄ remota cā remouet effectus. de pe. z re. c. cū infirmitas. z exī de iureiuran. c. si xps. ad finē. qī zc. Et hec sufficiant pro pīti conclone. z similiter pro ſa parte sermonis.

¶ De abusiōibꝰ q̄ fiūt circa opa nāe ꝺsideratō 3ª

Estat nūc tertio

¶ Loco quantū horribiles abusiones fiant in dieb⁹ festis circa opera nāe. vbi tres alias conclones more solito subiungamus. vz. ¶ 1ª conclo est ista. Sicut quedā opera nature tpe legis scripte ne in diebus festis fierent prohibita sunt: sic z spūalit illa intelligendo in nostris festiuitatibꝰ cauenda fugiendaq̄ sunt. ¶ 2ª conclo licet bibere z comedere sit opus nature: in dieb⁹ tn̄ festis tabernas quantū possumus z licitū est debemꝰ fugere. ¶ 3ª conclo est ista. q̄uis mēbra corporis hūani sint data in officiū nature: tn̄ per illa male operātes nihil aliud est q̄ deum grauiter offendere.

¶ De opibꝰ nāe, phibitis in dieb⁹ festis ꝟ ꝑma. ¶ Accipe primā conclonē zc. ut. s. vbi tres inquiramus ḣitates. vz. ¶ 1ª xi. ē. que sunt opera nature que in lege scripta, p hibita sunt. ¶ 2ª xi. est. qūo illa spūaliter apōd nos intelligenda sunt. ¶ 3ª est. qūo illoz in diebus festis magis fugiendū est. ¶ Quantū ad primaz dico breuiter q̄ nouez sunt opa nature in lege scripta prohibita. vz. onera portare: ignē succēdere: vuas calcare: debita repetere: cibos emere: cibos coquere: z plusq̄ mille passus ire ligna colligere: z opera seruilia facere. qī zc. ¶ Quātū ad ꝑmam dico breuiter q̄ predicta noue sic breuiť spūaliter intelligenda sunt. ¶ Primo in diebus festis onera nō corporalia sed spūalia portanda si sunt. onera āt spūalia peccata mortalia sunt. q̄ licet semper fugienda sint: precipue tn̄ in diebus festis cauenda sunt. ps. Iniquitates mee supergresse sunt caput meū: z sicut onus graue grauate sunt super me. ¶ Secdo ignē nō debemus succendere: nō materialē: sed spūalem. Ignis spūalis est ira: que ſm eius diffinitionē formalez est appetitus vindicte. vt patet ſo de aīa. vñ licet nunq̄ odiū ad proximū habere debeamꝰ: precipue tn̄ in diebus dñicis cū audiunt diuina officia z oīo dñica dr. ibi. dimitte nobis zc. reliquē dū est. quia ait diis. dimittite z dimittet vobis. q: nisi parua a nobis fratribus dimittant: magna vtiq̄ nobis a deo nō dimittent. vt ait Bernardus. ¶ Tertio nō debemus vuas calcare: nō tpales: sed spūales. vue spūales sunt bōa spiritualia que tunc calcamus: qm̄ propter eas bona corporalia aut tpalia postergamus. ſ. Prouer. xxvij. Alia satura ata. s. mundanis calcabit fauus i. spūalia que dulcia sunt sicut mel z fauū. vt ꝑ. ait. ¶ Quarto nō debemus debita repetere. z licet ēt hoc de corporalibꝰ z tpalibus itelligatur. de corporalibꝰ: vt debitū mrimonij. xxxiij. q. iiij. c. quotiēscunq̄. De tēpalibus. vt debitus creditori debendū. exī de ferijs. c. oēs dies. z. c. vltio. tn̄ de debitis spūalibus etiā intelligunt. Debita aūt spūalia sunt dāna spūalia a malis illata. vt infamatio: ōtractio: z hmōi. que licet teneamur semp parcē: ꝑcipue tn̄ in dieb⁹ festis nō sunt ad mentē reducēda. Et dicunt debita quia illi q̄ infamāt z detrahūt: tenent illa ab ifamatis p eos tollē z bonā famā reddē. Jnde Eccl. x. dr. Omnis iniurie ꝓximi tui ne memineris: z nihil agas in opibus iniurie. ¶ Quinto nō debemꝰ cibos emē: nō corpales: sed spūales. cibi spūales ñ emēdi sunt delectatōes sensuales. Uñ licet sēp hō fugere debeat hmōi: ꝑcipue tn̄ in dieb⁹ festis vt auertē oc̄los a vanitatib⁹. ps. Auerte oc̄los tuos ne videant vanitatē. Aures ne audiāt mūdanas cātilenas. os ne vana loquat zc. ps. Dixi custodiā vias meas: vt non delinquā in lingua mea. ¶ Secto nō debemꝰ cibos coquē: nō corpozales: sed spūales. q: ponamꝰ q̄ illos emerimꝰ per aliquē illoz sensuū: nō tn̄ eos coquamꝰ. i. in mente diu teneam⁹: ſz cito eiiciam⁹. Nā sic cibꝰ coquit in stomaco: z uertit in nām aliti. ex ꝺ de aīa: sic vane delectatōes diu in mēte retēte cōuertunt in malā ꝺsuetudinē. Job. v. Multiplicate sunt ꝑuaricatōes eoz: cōfortate sūt abusiones eoz. Jnde Ezech. xviij. ait. Proijcite a vobis oēs ꝑuaricatiōes vras in qbus preuaricati estis: z facite vobis coz nouū. ¶ Septio nō debemus plus q̄ mille passus ire. nō. s. hac illac discurrētes: z venatū eūtes diuinis spretis officijs Uel discursus spūalis est q̄ aīa p illicitos actus discurrit: mō in vnū: mō in alterū peccatū labēs. ad quā Diere xxxi. dicit. Reuertē ꝟgo israhel i. aīa ꝑdestinata ad fidē: ad ciuitatē istas. i. ad ecclesiā militantē z triūphantē: que ciuitates dicūtur in nouo z veteri testō. vtq̄ quo delicijs. s. carnaliter viuēdo: dissolueris filia vaga. s. p diuersa vitia. ¶ Octauo ligna colligē nō debemꝰ: nō quidē materialia: ſz spūalia: q̄ sunt vanitates mulierū: q̄ mētes aspicientiū succendūt. Sapiē. vi. Ignis in aqua ardebat sup virtutē suā. Per aq̄ intellige boies q̄ in aspectu mulierū molles sunt. Prouer. vj. Ignis abscōdi nō pōt in sinu nisi cōburat vestimēta. i. nō in secreto mentis retinet luxuria nisi ꝺsumat oīa spūalia bona zc. Nono ñ debemꝰ opa fuilia facer. opa seruilia facit q̄ q̄q̄ mō deū offendit grauiē. Leui. xxxiij. Oē opꝰ ſ nile nō facietis. i. nō ꝓpetrabitis aliqō pctm̄ mōtale. Jo. viij. Qui facit pctm̄ ſuus est pcti. qī zc. z sic pz ista ḣitas. ¶ Octō ad tertiā xi. dico q̄ ſz ab oībus supdictis in dieb⁹ ꝑmarie festis sūmo pesit cauendū: ſsup oīa tn̄ sensus corpis ꝟrefrenādi sunt. Ubi nō ſm btm̄ Tho. ſa se. q. clxviij. q̄ cognitio sensitiua tā in nobis q̄ in brutis ad duo ꝑncipaliter ordinat. Uno mō ad corporis sustentationez: inq̄rum. s. p ea boies z alia nociua oīa vitāt: z necessaria ad sustentatōes quērūt: sicut bōs: z ouis lupū vidēs fugit. z silia. Alio mō ordinatur ad cognitionē practicā vel speculatiuam.

ꝟbi gra. Medicus videns herbā ordinat illam ad medicinā: z bō p alios copis sensus sentiens z videns rez creataz pulchritudinē z virtutē: surgit in laudē creatoris. Unde ex magnitudie rez dei magnitudo: ex ꝑpetuitate eaz dei eternitas z ex ꝟtute eaz dei pfectio: z ex pulchritudie earū dei sapientia cognoscit. Dis sic notatis accipe istā regulā gñalē: q̄ qūcunq̄ studiū sensuū nrorū opi adaptam⁹: vltra illos duos modos antedictos. s. aut ad necessitatē sustentatōis: aut ad intelligendā veritatē: pfecto oculos nostros. i. sensus nros ad vanitatē declinam⁹. Jnde Aug. in libro cfessionū se peccare fatet: si canē currētē post lepozē aspiceret: eo q̄ hmōi aspect⁹ crebro ab vtili ꝺsideratōe z specłatōe distrahē ꝺsuevit. Nōne queso ga pomū nostra ꝑma mater Eodia te respexit: mortē sibi z posteris suis ſtulit? Heū. iii. Nōne in ꝑma mūdi etate: q: viderūt filij dei filias hominū q̄ eēnt pulchre: eligerūt sibi vxores ex oībus quas viderāt. z tandē inter se turpitudinē operātes iratus est deꝰ? Heū. vj. z dixit Delebo boiez quē formaui a facie terre ab boie vsq̄ ad aīantia zc. z ita diluuio boiez destruxit Nōne Samson dū in mulierē alienigenā oc̄los fixisset: ei finalr adherēs sibiipsi mortē intulit p eius enulsi oculis: z more asini molā ducēs? Judi cū. xvj. Nōne Dauid sanctꝰ ga Bersabee lauātem se in pomerio Eodinate asperit: adulteriū z homicidiū cōmisit? ij. ℟. xi. Itē Amon eiꝰ filius maior: dū pulchritudinē ꝑprie aspexisset Eozois z eā adamasset: z carnalr cōgnouisset: nōne a fratre suo. s. Absalone interfectꝰ est? ij. ℟. xij. Silr z senes in ocupiscentiā Susanne ardētes: ga caz in pomerio lauantē viderūt mozti traditi sū. Dan. xiij. Et ut breuiter ocludā: accipe regulā vnam gñalē. q̄ fere pctā oīa p portā oculoꝝ non recte custoditā ingrediunt. z sic aīaz depredant. Treno. iij. Oculus meꝰ depdatus est aiam meam. Jnō Aug. xxxij. q. v. c. nec solo. ait. Nec solo tactu z affectu sed aspectu q̄ qd appetit z appetit ocupiscentia feminaz? Nec uos dicatis hēre animes pudicos si hētis oculos ipudicos. q: ipudicus oculus ipudici cordis nūcius est. Et rō qī potius p oculos q̄ p alios sensus peccata bīt in gressū est: ga alioz sensuū obiecta nō ita sunt in ꝑmptu. Citius. n. visus suo obiecto cōiungit q̄ ceteri sensus. Propterea gdā sanctus paī cū semel a quodā Romano nobili vt ad eiꝰ domū p sanitate sue uxoris accedē rogaret: rndit. Nō curres pīam hēre suoz dei: sed tn̄ eoz oōes exquire. Et vos ſane mulierē quotidie bibigliare vt ita loquar: nō finitis: in vraz z suaz aiaz pditionē. Septies. n. mulieris laqueꝰ diaboli est: quo aspicientes capit z illaqat: vt Salomō ait. Si g aīa oī tpe supdicta piculosa sūt z fugiēda: ga dubitat q̄ in dieb⁹ festis magis sūt ꝑcauēda? Jnde de ose. di. i. in dieb⁹ festis spectacula ꝟbi bent: in. c. qui die. vbi dr. qui die solenni pretermisso ad spectacula vadit excōicet. Et q̄ sequit q̄ qui ad talia spectacula vadit mōtalr peccet.

Universidad de Deusto
Biblioteca

quia nullus propzie excõicari dr: nisi pro pecca
to mortali. Sed ꝫ non videt vex: qñ spectacla
siue ad tediũ remouendũ: siue ad solatiũ pstandũ inuenta sunt: z ꝙuis vanitatẽ ānexa hẽant: non tñ mortalia sunt: nisi fiant tpe interdicto z in loco sacro. vt dicit Albertus in. iiij. sniaruꝫ. z btus Tho. ka fe. q. clxviij. Ego dico in hac pte q si spectacula fiant pp deuotionẽ ꝛc. sine laruis z alijs inhonestis: nõ est illicitũ illa videre. Si ãt ad vanitatẽ z periculũ corpoꝝ z aiaꝝ: vt tozneamenta: hastiludia: z hmõi sunt a iure oio prohibita. z talia operantes mortaliter peccãt: non tñ videre semp est pctñ mortale. tunc eniꝫ mortale est qñ tenaci aio ita illis afficit: vt si ẽt prohiberent oino ad videndum accederent: aut qñ turpis delectatio in illis ponit. Si ãt tñ sola tiose uidenẽ: z non cũ turpi delectatione: nõ erit mortale. intellige de secularib⁹ tñ: qz diuio cul tui dedicatis illa videre est illicitũ oino. vt pa tuit in. z^a^ conclone fe. ꝺsiderationis hui⁹ mõis. Sed dic pr Ambrosi: corea est ne semp peccã tũ mortale: Dico sm Alanũ in. iiij. di. xvj. q. co rea de se malũ nõ est: qz põt bñfieri. sed triplici cã mala erit. p qñ ad prouocandũ libidinẽ z bu iusmodi fiunt. ko qñ persone non ꝺueniũt: vt cle ricis z religiosis. z^o^ qñ tpe indebito: vt tpe pnie t simili fiant. Si ãt pp honestã cãm fiant: z supdicta non inueniant: ñ erit pctñ mortale: nisi forte per accñs inquantũ quis sũmit occasionẽ male cogitationis z delectationis periculosa sc. Audi Hiero. in quadã bomel. Non credo ingt viro si dicit se illesũ euasisse a spectaculis taliũ: cũ Dauid ex eo q uidit Bersabee lauantẽ se ad libidinẽ prouocatus est. hec ille. Et nõ q illici tas coreas ducentes semp mortaliter peccant: vt dic Huil. qr ꝛc. Et ꝫ sufficiãt p pñti ꝺclone.

¶ De tabernis concl'o fa.

ACcipe fam concl'onẽ. vz. Licet bibere z comedere sint opera nãe: in diebus tñ festis tabernã quantũ possum⁹ z est licitũ debemus fugere. vbi tres inquiram⁹ vi. vz. p^a^ vi. est ista. quare taberne sunt istitute. 2ª est. quot est grauius pctñ qõ in tabernis fiat. 3ª est. an semp tre ad tabernas sit pctñ. ¶ Oetũ ad primã dico q taberne prius inuente sunt ppt forenses z trãseuntes: vt moderate possent in eis comedere z bibere: sed hodie taberne facte sunt ad bñ potandũ z melius comedendũ in ordinate. Circa qõ tria puncta quero. Primus punct⁹ est. an semp bñ comedere z epulari z bñ bibere sit mortale. 2° punctus est. an facẽ cõtra uias sit mortale. 3° punct⁹ est. quot mala pueni unt ex indebita z inordinata comestione. ¶ Oetũ ad primũ punctũ dico q bona comedẽ z bo nũ vinũ bibere nõ est pctñ: sed inordinate sic. vñ inordinat⁹ appetitus edendi ul' comedendi pctñ mortale facit. vbi nõ q talis inordinatus appetitus ad tria põt hre respectũ. s. ad rẽ come stibilẽ: ad comedentẽ: z ad effectuꝫ gule. Si ad rẽ comestibilẽ: tunc hoc põt esse duobus modis

qz aut appetit nociuã rẽ: aut prohibitã. Si nocl uã z scienter non dubiũ q peccat. vñ Augu. in quadã epla. Non põt inquit fieri comestio noci uoꝝ sine cupidinis vitio l' vozacitatis. Si rẽ ꝓ hibitã sicut carnes z lacticinia tpe quadragesi me quibus vesci nõ licet. de conse. di. iij. c. ñ licꝫ z. c. nõ oꝫ. z. lxx vj. di. statuimus. manifestũ est q talia appetere est pctñ. z intellige necessitate ñ obstante: vt sunt infirmi z similes. ex̃ de obsa tione ieiunioꝝ. c. consiliũ. §. vlti. vbi dr. Preterea de illis qui in quadragesima ul' in alijs ieiunijs solẽnibus infirmant: z petunt sibi esum carniuꝫ indulgeri: ꝛndemus q cũ nõ subiaceat legi ne cessitas: desideriũ infirmoꝝ cũ vrgens necessi tas exigit: supportare potes z debes: vt maius in eis periculũ euitet. hec ibi. z sunt ẏba Inno centij tertij bracharensi epo. Et sic ꝑ primus respectus. 2° respectus est ad comedentẽ: z tẽ dico q quinq modis põt esse inordinatio in co medente. ut ponit btus Hiego. in li. moꝝ. vnde dat talis ẏbus. Propere: laute: nimis ardenter: studiose. Primꝰ modus dr propere. i. cũ quis hozã comedendi preuenit. vñ Jonathas sniam mortis meruit: qz gustũ mellis constitutũ tẽpoꝝ antecesserit: vt dicit Hiego. super p. R. xiiij. su per hoc ẏbo. Jonathas ãt intinxit sũmitatẽ vir ge in fauo mellis. Jñ Jsa. xv. Ue inquit q surgi tis mane ad ebrietatẽ sectandã z potandũ vsq ad vesperã ꝛc. 2° modus dr laute: vt cũ quis nimis delicata cibaria querit. vt de filijs isr'le git. Numeri. xj. Qui flebant pro desiderio car niũ. Jñ Hiego. ait. De egypto ductus est popu lus: z in heremo occubuit: qz despecto mãna ci bos carniũ petijt quos lautioꝛes putauit. Diues ẽt epulo condemnat⁹: qz quottidie splẽdide epu labat. Luce. xvj. Jñ Seneca. Palatũ tuũ exci tet fames: non sapoꝛes. Contra quos dr Jobel. p. Ululate oẽs qui bibitis vinuꝫ in dulcedine: qñ pereatis. i. peribit de oze vestro. exẽplũ abba tis fastiditi euntis ad balnea pro recuperando appetitu: qui cõprehensus a tyrãno z in carcerẽ reclusus sanatus est comestione sola fabaꝝ. qre ꝛc. 3° modus dr nimis. s. sumendo cibũ. Ezechiel. xvj. Hec fuit iniquitas sodome sozoris tue saturitas: panis habundantia z ociũ. Audi Hie go. Sodoma inquit salutẽ perdidit: qz superbie vitio mensurã moderate refectionis excessit. Jñ Jsa. v. Ue qui potentes estis ad bibendũ vi nũ: z viri fortes ad miscendã ebrietatẽ ꝛc. Jnõ Hiero. Illa inquit pluuia optima est q sensim ꝺ scendit. Subitus ãt z nimis pceps imber arua subuertit: sic z nimius cibus nocet: Quartus modus dr ardenter: vt cũ quis auide z cũ iglu uie cibũ sũmit. sicut ꝑ de Esau qui pre fame se quasi morientẽ reputauit. Hen. xxv. Jñ Hieg. Esau inquit primogenitoꝝ glam pdidit: qz ma gno esu desiderij lenticulã cocupuit. Jñ Eccl. xxxvij. Noli ingt eẽ auid⁹ in oi epulatione tua: neq te effundas sup oẽm escã. z Bernardus ꝺ mõ sumẽdi cibũ dicit. Ad sanitatẽ coꝛpoꝛis qnto

cibus honestius z ordinatius ingredit: tanto fa cilius z salubꝛius digerit ꝛc. Quintus mod⁹ dicitur studiose. i. cũ qs nimia solertia cibũ par. Nouj. n. quẽdaꝫ fratrẽ: q qñ aliqd pro comestio ne parabat tãto studio id faciebat z iglunie q eẽ ties spuebat anteq̃ finez daret. Jnde filij Heli q carnẽ crudã rapiebãt a pplo vt eã delicate si bi ppararẽt redarguti sc. ꝑ. R. ij. c. Jnde Hreg. Ex eo filioꝝ heli culpa suborta est: qz puer car nes crudas q̃reret quas curati⁹ exhiberet. Au di Jsidoꝝ. Tota ingt die epulas ruminant q ad explendã gulã vesperẽ delicias parant ꝛc. Et hoc de ko respectu. Tertiꝰ respect⁹ est ad effectũ gule. i. prout tal' inordinat⁹ appetit⁹ producit in ordinatũ effectũ gule. Et sic gula tot in se defe ctus amplectit quot mala ꝓducit. de qbus ifra dicet. Et sic ꝑ primus punct⁹ prime ꝺsideratõis Dz an supdicta sint semp mortalia: dicit beatus Tho. ka fe. q. clxvij. q talib⁹ ꝓpter vitiuꝫ gule habeat tanq̃ finẽ p quẽ deuꝫ cõtemnit parat⁹ ꝺ dei pceptа agere vt delectatões hmõi assẽq̃tur sic est mortale pctñ. Si ẏo in talib⁹ comestiõib⁹ sit inordinatio ꝛz ea que sunt ad finẽ. vt qz nimis ocupiscit delectatõez ciboꝝ: ꝛz nõ ꝓpter aliquid facẽ ꝺ legẽ dei: sic est veniale. q̃re ꝛc. Oetum ad fm punctũ dico q duiuia q̃ttuoꝛ de causis fi eri pñt. vz. ꝓpter dei honorẽ. ꝓpter amicitiã. ꝓ pter remuneratõem. ꝓpter malignatõez. Pꝰ fieri pñt cõuiuia ad dei honorẽ. Luce. xiiij. Cuz facis prandiũ aut cenã noli vocare aĩcos tuos: neq̃ fratres tuos: nz vicinos diuites: ne forte z ipsi te reciuitẽt: z fiat tibi retributio. Bz cũ facis duiuiũ voca paupes: cecos: debiles: claudos: z beat⁹ eris: qz nõ bñt retribuẽ tibi ꝛc. Qñ gcũq potũ ꝺderit vni ex minimis istis q in me credũt ꝛc. ait dns Mat. x. Sic faciebat bon⁹ ille Tho bias. Thob. ij. c. Cũ esset dies festus dñi: z factũ eẽt prandiũ bonũ in domo thobie: dixit filio suo Uade z adduc aliquos de tribu nra timẽtes deũ vt epulẽtur nobiscũ ꝛc. Scõ fiunt duiuia p pter amicitiã z beniuolentiã aĩcoꝝ: aut ꝓpt tractandã pacẽ. z cõcoꝛdiã: qõ est valde meritoꝛius vt Aug. ait. Et hoc mõ fecit Jsaac duiuiũ trib⁹ suis inimicis. ut dr Hen. xxvj. Fecit eis Jsaac conuiuiũ. s. Abimelech z Ocoçath z Picol. z p⁹ ci bum z potũ surgẽtes mane iurauerunt sibi mu tuo. s. se inuicẽ nõ offendẽr. Dimisitq̃ Jsaac eos pacifice in locũ suũ ꝛc. Tertio ꝓpter remũe ratoẽm: sicut Balthasar rex fecit Dañ. v. c. vbi dr. Balthasar rex fecit grãde duiuiũ optimati bus suis mille: vt. s. remũeraret eos in pte ex bñ ficijs susceptis ꝛc. Quarto ꝓpter malignatio nẽ. ut. s. inuicẽ lasciuiẽt z ventrẽ ipleãt. Prouer. xxiij. Noli eẽ in duiuijs peccaroꝝ. q. carnes ꝺfe cerũt ad vescendũ ꝛc. Ut igr in cõuiuijs debita regula z forma seruet nota istos ẏsus. Sit timõ in dapibus: bñdictio: lectio: tps. Sermo breuis vultus bilaris: pars deꝛ egenis. Absint delitie: detractio: crapula: murmur. Ebrietas: nimi⁹ affe ctus: z bilriõat⁹. Finitoq̃ cibo reddat gra xpo.

De ꝑ dr Eccl. ix. Uirl iusti sint tibi cõsiue: z ti moze dei sit tibi gr'ia: z in sensu sit tibi cogita tus dei: z ois enarratio tua in pceptis altissimi. De z^o^ ex⁹ xpi. Bñdixit z fregit. Et cetera q̃re in sũmeta de vitijs. Oetũ ad tertiũ punctũ dico q nõ sufficim⁹ mala q̃ ex inordinata comestiõe ꝓueniũt numerare. aliq̃ tñ hic ponam⁹. Pro. n. ex gula pijt genus humanũ. Hen. iij. Jtez si lij isr'l carnes ꝺsiderãtes in furoꝛe dñi ꝺsupti sũt Nũeri. xj. Itẽ filij Dauid in duiuio Absalonis interfecti sũt. ij. R. xxiiij. Itẽ filij Job ꝓ qb⁹ ar denter oꝛauit pr in duiuio fris ꝓgeniti a sathan pcussi sunt. z multa alia ꝛc. Jtez in nouo testõ Joãnes bap. in duiuio a puella saltatrice mortẽ accepit. Math. xiiij. Itẽ in cena dñi itrauit sa than in corde Jude. Jo. xiij. Itẽ diues epulo i inferno sepult⁹ est. Luce. xvj. Et sic ꝺ aliꝫ diffu sius q̃re in sũma de vitijs. q̃re ꝛc. Et ista sufficiãt q̃tum ad primã ẏtatẽ. Oetũ ad sam: dico q tria sũt grauissima pctã que in tabernis fiũt. vz. ebꝛietas: ludus: z blasphemia. Primũ est ebꝛi etas. Est autẽ ebrietas vt dicit btus Tho. ka fe q. cl. immoderatus vsus vini. z pot triplic iter fieri Uno mõ qñ ignorat⁹ potũ imoderatũ eẽ z ine bꝛiare potãtez: z sic põt eẽ sine pctõ. sicut quidã credũt de Noe qñ plantauit vineã z bibẽs uinũ inebriat⁹ est. Scõo mõ qñ qs potũ imoderatũ eẽ pcipit: nõ tñ existimat iebꝛiari posse. z sic põt eẽ pctñ veniale. Tertio mõ qñ scit potũ imoderatũ: z inebꝛiari nõ curat. z tũc ẽ mortale. Bz ponam⁹ q vnus ebꝛi⁹ aliqua mala ꝺmittat: nun qd ꝓpter ebrietatẽ excusabit? Dicit Ray. q si si ne sua culpa ebrietatẽ incidit z oio fiat mẽte alie nus excusat. xv. q. i. Secus si culpa sua: aut non oio alienat⁹ fuerit. Bz de mã ptinenti ad ꝫ dice tur sm one seqnti. Nõ q dria est inẽ crapulaz et ebrietatẽ. Crapula. n. dr q̃tum ad superfluitatez ciboꝝ. Jnde crapula q̃si cruda epula dr. Ebrie tas ẏo dr q̃tum ad potũ. Jnde ebrietas dr ab e qõ est sine z bꝛie qõ est mẽsura. inde ebrietas q̃si sine mẽsura. Et p dns ebꝛius dr q sine mẽsura bi bit. Unde Horatius. Fecũdi calices que nõ fecẽ disertũ. Hec ponit glo. in. c. crapula. de vi. z ho. cleri. ad l'ram. Et dicit Ambrosius q ebrietas ẽ vile sepulchꝝ rõnis. Et hec sufficiãt ꝓ pñti ẏtate. Qñ de ludo dictũ est ꝛ. de blasphemia etiaꝫ satis est cuidẽtia in ꝓmptu: z alibi diffusi⁹ dicẽt. q̃re ꝛc. Oetũ ad tertiã ẏi. dico q gliar' ire ad tabernas sine necessitate z ꝺbita moderãtia est oio illicitũ. z q̃to pson̄a est gnioꝛis etatis z ꝛputatõis: tanto magis deꝛorme frequẽtare taber nas. Jnde clericis z religiosis psonis ꝓhibẽt ad tabernas ire sine grãdi necessitate. in. c. clerici ꝺ vi. z ho. cleri. vbi dr. Et tabernas ꝓsus euitẽt: nisi forte necessitatis cã in itinẽ ostituti. Cõcoꝛdat. xliij. di. c. clerici. Et nõ solũ tabernas decli nare debẽt: ꝛz etiã in domib⁹ eoꝝ vel alioq moderate comedãt z bibãt. vt in. c. a crapula. ꝺ vi. z bone. cleri. vbi dicit sic ter. A crapula z ebrie tate oẽs clerici diligẽter abstineãt. vnde vinus

Universidad de Deusto
Biblioteca

sibi tēpent. Nec ad bibendū quispiā inciteť: cuz ebrietas ꝛ mētis inducat exiliū: ꝛ libidis ꝓuocz incendiū. Uñ illū abusū penitus decreuim⁹ abolendū quo ī gbusdā ptibus ad potus cēles suo mō se obligāt potatores: ꝛ ille iudicio taliū plus laudaťr q pluries ebꝛiat ꝛ calices fecūdiores exhaurit. Si gs aūt sup his culpabilē se exhibuēit nisi a supiore ꝫmonitus satisfecerit: ab officio vł beneficio suspendatur. Nec ibi Innocentius in concilio generali. ꝛ sic patet ista conclusio.

¶ Qualiter in diebus festis deum cū membris corporis offendimus conclusio tertia.

ALcipe tertiā concłonē. vz. Quis membra corporis hūani sint data in officiuz nāe: tñ p illa male operātes: nihil aliud faciunt q3 deū grauiter offendē. vbi tres ingrauitates. vz. ꝑ⁹ ꝧi. est ista. quot modis offēdiť deus mente. ſ 2ª ē. quot modis offendiť ore. ſ 3ª ē. quot modis offendiť ope. ſ Quantū ad ꝑmā dico q3 ꝛ ſialiter loquendo oia ista sunt peccata cordis. vz. cogitatio: delectatio: ꝛsensus: ō sideriū mali: voluntas puersa: infidelitas: indeuotio: ꝓsumptio: desperatio: timor male humilians: amor male inflāmans: suspitio: inuidia: ira: odiū: timor ꝟilis: exultatio in aduersis ꝓximi: ꝛēpt⁹ pauper ł peccator: ꝓsonaꝝ acceptio: pfidia: affect⁹ inordinat⁹ parentū carnaliū: inepta leticia: seculi tristitia: ipatientia: auaritia: superbia: accidia: pplexitas: obstinatio: malitia: rediū boni: incōstātia pnīe: penitētis dolor: q3 non fecit āpliꝰ mala solita: hypocrisis: amor placēdi: timor displicendi: verecundia de bono opere: amor priuat⁹: sensus singularis: ꝛbitio dignitatū: vana gloria de bonis fortune ł glozie: verecundia de pauptate: ꝛēptus admōitionū: ꝛ appetitus iniuriandi. Ista sūt peccata cordis quasi capita oīum q̄ dependent inordinate a corde. q̄ re ꝛē. ¶ Quantuz ad ꝫam dico q3 sunt ista. vz. Crebra iuratio: piuriū: blasphemia: nomē dei irreuerenť noīare: ꝧitatē impugnare: deū sperneť: ō deū murmurare: irreuerēter loqui: adulatio: mēdaciū: vituperatio: maledictio: infamatio: cōtentio: murmuratio: impugnatio agnite ꝧitatis: inuidentia fraterne charitatis: seminatio discordie: ꝓditio: falsū testimoniū: malū ꝛsiliū: derisio ꝛdictio. inobediētia. iuertere ł irritare bona scā in ecclesijs placitare. ad irā quēq3 ꝓuocare. reꝓhendere in eo q3 ipse fecit. uaniloquiū. stultiloquiū. multiloquiū. turpiloquiū. scurrilitas. proferre ꝧba iocosa otiosa ꝛ curiosa. iactatio ꝧborū. paliatio peccatoꝝ. defensio. clamor. risus dissolutus. cachin⁹. lenonitiū. cantus van⁹ cantilenaꝝ seculariū. cant⁹ diuin⁹ ī nota seculari. ꝧba diuina magis frāgere q3 deuote ꝓnūciare. ī iusta cā aduocare. bonū spernere. ꝛ ꝧtutes detestare. q̄re ꝛē. ¶ Quantū ad tertiaz dico q3 sūt ista. vz. luxuria. gula. ebrietas. sacrilegiū. symonia. sortilegiū. violatio festiuitatū. idigne cōicare. votoꝝ fractio. apostasia. dissolutio ī diuino officio. scādaliçatio. malo exēplo ꝓximū corrūpere: lederē bominē ł reb⁹: ł ꝑsona: ul'in fama: furtū: rapina: usura: deceptio: ludus: venditio iusticie: tholonea iniusta: auscultare mala: iocularoribus donare: necessaria subtrahere sibi ł alijs: superflua sūmere: ultra vires quicpiā aggredi: cō suetudo peccandi: simulatio: tenere expēsas ad q̄ nō sufficit: ł q̄ sine peccato nō exercent: coꝛiçar: nouitatū inuentio: maioribus rebellare: minores oppꝛimere: delingre visu: auditu: olfactu: gustu ꝛ tactu: osculū: luctatiꝰ: itinera nociua: ꝛ mādatis resistere. Istis addunť peccata ommissiōis vt de deo nō cogitare: deū nō timere: deo grās ō bñficijs nō agere ł reddere: bona opa ad deuz nō referre: de peccatis sicut oz nō dolere: ad gaꝛa tiā percipiendā nō se ꝑparare: gra accepta nō uti ł eā nō conſuare: ad inspiratiōē dei se nō auertere: voluntatē suā diuine nō cōformare: ad horas dicendas nō attendē: oīones debitas ommittere ł negligenter ꝓsoluere: ea q̄ tenenť ex uoto ł ꝓcepto ł officio negligere: confessionē ꝛ cōionez semel in āno ad minus nō petere ł recipere: pentes nō honorare: seipsū nō cognoscere ꝛ reꝓhendē: ꝛsciam negligere: eccłiam: missas ꝛ ꝓdicatiōes fugere: tēptationibus nō resistere: pnīas iniūctas ꝛtenere ł ommittere: ea q̄ statim fienda sunt differre: de bonis ꝓximi nō gaudere: de malis eiꝰ dē nō dolere: iniurias nō remittē: fidē ꝓximo nō fuare: bñficijs ꝓximi nō rñdere: delingntes nō corripere: lites nō sedare: ignoꝛantes nō instruere: afflictos nō ꝛsolari: ꝛ admonitionibꝰ nō acquiesce. hec sunt capita oīum peccatoꝝ. Etsi queris vñ accipiť istoꝝ peccatoꝝ ordo. Dico q3 peccata cordis pñt accipi ex ꝧbis apostoli ad Gal. v. c. ibi. manifesta sunt opa carnis. Scōa ad ℞o. i. ibi. dicentes se ee sapientes stulti facti sunt: ꝛ mutauerunt ī coꝛruptibilitatē dei in similitudinē imaginis coꝛruptibilis hominū: volucrū: quadrupedū: ꝛ serpentū. ꝓpter qō tradidit eos deꝰ in desideria cordis eoꝝ. Tertia. ij. ad Thi. iij. ibi. hec aūt scitote: q̄ in nouissimis diebus ꝛē. Et q̄m B ꝛ oīa q̄ dicta sunt in B ꝫmone vitiosa magis ī diebus festis q̄ alio tpe fiunt. mystice dns bodie ait. Uos ascendite ad diē festū būc: ego aūt nō ascēdā: q̄ supple istas festiuitates odiui. sed ad festa ꝟoꝝ dei ascendit quasi in occulto ne ipsi inaniter extollanť. Sic ipsuz oremus vt descendat q3 grām in corda nra: vt nos tandē ad ipsum ascendamus per gloriam. Amen.

¶ Feria quarta dnīce de passione de actibus ꝛ operibus humanis per se ꝛ per respectum ad voluntatē sermo in ordine. xxxvj.

Opera que ego fa/

ſ cio ipsa testimoniū perhibent ō me. Joānis. x. c. Lū. n. aīa cara uoces sint eaꝝ q̄ sunt in aīa passionū note: ut dicit ꝑmo periermenias: ꝛsequens satis videť vt bona ꝧba bone sint voluntatis signa. vt etiam Mat. xij. Magister nr̄ intendit dicens: q3 bonus bō de bono coꝛdis sui ꝓfert bōa. ꝛ alia bois opa sint signa boni vel mali bōis. Math. vij. A fructib⁹ eoꝝ cognoscetis eos. q̄m valde p exteꝛioꝛa cognoscuť interioꝛa. Et p ꝛ̄ns ꝫm leges dicit q3 nō est vir bon⁹ qui facit aliq̄d penale. i. dignū pena. vt. l. si pendēte l. §. fi. ff. de vsufructu. Inde gł̄osus Jesus vt sue intentiōis ꝛ volūtatis recti tudinē oñderet: opeꝝ suoꝝ bonitatē añponit dicēs. Opera q̄ ꝛē. In gb⁹ sacratissimis ꝧbis tres cōsiderationes faciamus. vz. Actuū ꝛ opeꝝ xp̄i ℔tū ad volūtatē diuinā in ipo exīteꝝ pfectōez Actuum ꝛ operum humanorum testificationez Actuum ꝛ operū humanoꝝ contrariationez.

¶ De actibus xp̄i quantum ad diuinam voluntatem in ipso existentem consideratio ꝓma.

PRimo actuū ꝛ opeꝝ xp̄i ℔tum ad voluntatē diuinā in ipso exīstem pfectōez videam⁹. vbi tres ꝛcłones ponam⁹. vz. ꝓma ꝛcło ē ista Quis diuinitas ī xp̄o sub carne lateat: nō tñ diuinā voluntatē in eo exīstem ipsa caro hūana coarctat. ſ Scōa ꝛcło est ista. Sicut diuina volūtas in xp̄o sub carne latēs libera est: ꝛ caro ipaz nō arctat: ita ipsa diuina voluntas nostrā voluntatē nō necessitat. ſ Tertia ꝛcło ē ista. Licet nec diuina volūtas a carne necessiteť: nec ipa nraz volūtatē neciteť: tñ q̄n diuina uolūtas ī xp̄o aliq̄d ōliberat ncce ē ut cueiat ¶ Quid diuina voluntas latens in xp̄o non necessitatur a carne conclusio ꝓma.

ALcipe primā ꝛcłonē ꝛē. vt s. Ubi tres inquiram⁹ ꝧitates. vz. ſ ꝓma ꝧi. est ista. Utrū diuina uolūtas exīs ī xp̄o de necessitate velit q̄cquid vult. ſ 2ª ꝧi. est. Utruz q̄n xp̄s Jesus aliq̄d diuina volūtate vult illud uelle sit cā rei vt sit. ſ 3ª ꝧi. est. An q̄n Jesus aliq̄d diuina volūtate vult possim⁹ assignare cām q̄r sic vult. ¶ Qtū ad ꝑmā dico q3 hoc clare itelligere nō possum⁹ nisi p inferioꝛa innuemur. Accipe igr̄ humanā voluntatē: ꝛ tūc dico ꝫm beatuz Tho. p⁹ pte. q. xix. ar. iij. q3 voluntas hūana pōt dupl'r ꝛsiderari. aut p respectū ad obiectū ī rōe finis. aut p respectū ad ea q̄ sunt ad finē. Et tūc dicit q3 volūtaſ p respectū ad obiectū in rōne vltimi finis necessitaſ: q3 volūtas nra vult de necessitate suā beatitudinē: sicut ꝛ q̄libet alia potēcia necessariā habitudinē hz ad suū ꝓpriū ꝛ ꝓncipale obiectū. vt visus ad colorē: q3 de ei⁹ rōne ē vt in illud itendat. Si aūt ꝛsideraſ p respectum ad ea q̄ sunt ad finē nō de necessitate illa volumus volētes finez: nisi sint talia sine gbus finis eē non pōt. sicut volum⁹ cibū volētes ꝛseruationē vite. ꝛ nauē volentes transfretare. Nō sic ex necessitate volum⁹ ea sine gbus finis esse pōt. sicut equū ad ambulādū: q3 sine boc possum⁹ ire. ꝛ sic de alijs. Itē nō q3 necessitaſ est duplex. s. absoluta: ꝛ ex suppositōe. Absoluta est q̄n aſr eē nō pōt: nec potuit: nec poterit. ꝛ hec dr̄ absoluta simplicit. Alia ē absoluta ꝫm qd. vt q̄n nō pōt aliter eē: nec poterit: l3 potuerit. Et hoc fit duob⁹ modis. aut q3 predicatū est in diffinitōe subiecti. et sic ista est nccia. hō est aīal. aut q3 subm ē ō rōne predicati. ꝛ sic ista ē nccia. numer⁹ ē par ł impar Necessitas ex suppositiōe est suppositō q3 ita sit illud tale eē necesse est dū sic est. vt dū sortes sedet necesse ē ipsum sedē duz sedet. ſ Dis sic notatis dico q3 diuina voluntas si ꝛsideraſ penes suū obiectū: q3 est bonitas diuina q̄ est finis oīum rez: sic de necessitate vult q̄cquid vult q̄a de necessitate ferť in diuinā bonitatē. Si aūt ꝛsideratur p respectū ad ea q̄ sunt ad finē. s. p respectū ad creaturas q̄ ordinanť ad bonitatē dei tanq3 ad ꝓpium finē: tūc nō vult ea de necessitate absoluta. Uñ q̄n aliquid extra se vult deꝰ: nō ſō vult vt sit medium ad ꝛsequendū bonitatē suā tanq3 vltimū suū: l3 vult tanq3 aliq̄d ordinatum ad ꝑticipandū suā bonitatē ut finē vltimū illius rei. vnde nō ꝓpie illud volitū mouet eiꝰ voluntatē ut velit: q̄a sic eēt ipfecta: l3 mouet a ꝓpria bonitate q̄ facit ut illud velit. vnde sicut alia intelligit intelligēdo suā essentiā: sic alia a se vult volēdo suā bonitatē. ſ Pōt tñ aliq̄d velle ex necessitate suppositōis. ut suppositō q3 hoc velit: tē nō pōt nō velle. q̄n mutari eiꝰ volūtas nō pōt. Ex q3 inferūtur aliq̄ cōrelaria. ſ Primū ē q3 l3 deꝰ ex necessitate uelit bonitatē suā: nō tñ de necessitate uult illa q̄ vult. Et rō. q3 eiꝰ bonitas pōt eē sine alijs reb⁹. l3 nō pōt eē volūtas sūi diuina bōitate: q̄ est eiꝰ obiectū. ſ Scōm ē q3 uel le alia a se nō est dine uolūtati nāle. q3 sic de necessitate uellet. nec ē etiā ꝛ suā nām: l3 est uoluntariū. ſ Tertiū est q3 si deꝰ nō vult ex necitate alia a se: hoc nō est ex ipfectōe eiꝰ: l3 ex ifectione rez. ga. s. talia tale eē hñt ut sine ipsis possit eē ꝛ sit bōitas dei. Et p ꝛ̄ns segť q3 si uolūtas ōi uult aliq̄d extra se nō inclinať q3 illud ut illud uelit. l3 bonitaſ diua determinat illā ad illud uolitū ad q̄ nō hz nccia3 bitudinē. ſ Quartū est q3 l3 diuus eē ꝛ diuinū uelle sint idē realr: tñ nō ꝫm rōnem formalē uel modū intelligēdi. ꝛ ꝓpter B nō segť ista ꝛsia. Deꝰ nō est aliud a se. q̄ nō vult alia a se qz in B q3 dico deū eē nō ꝛportaſ aliq̄ bitudo ad aliq̄d exī ipm. l3 dicēdo deuz velle B ꝛportaſ aliq̄ bitudo ad id q̄ vult. ꝛ iō nō segtur. ſ Quintuz corelariū ꝛ ultimū est. q3 l3 diuinū itelligē alia a se sit necessariū: nō tñ diuinū uelle. Et rō. quia scia hētur de reb⁹ ꝫm q3 sunt in sciēte. voluntas aūt ꝛparať ad res volitas ꝫm q3 sunt ī scipsis. vt dicit pbus. vj. methaphice. Uez vel falsū sūt in aia. bonū ꝛ malū sunt in reb⁹. Quia q̄ oia alia a deo ꝫm q3 sī in deo hñt nccia3 bitudinē ad deū: iō talia itellectꝰ diuus nccio itelligit. Et eadem ꝫm q3 sī in seipsis nō hñt nccia3 bitudinē ad ipz. Iō deꝰ q̄cūq3 scit ex nccitate scit: nō aūt q̄cunq3 vult de nccitate vult. Ista tibi aia mea clarioꝛi mō q̄ potui apui: l3 sic ꝓdictus doctoꝛ nō loq3tur Et B sufficiāt p ꝑ⁹ ꝧitate. Nō posui tibi subtilitatē scotiçatiū. vz. An uolūtaſ necessitari possit ab obo. q̄m ista dicta bti Tho. sūt clarioꝛa ad ppz.

ſ Qtū ad ꝫm dico q3 diuersus dicēdi mod⁹ repiť. Quidā dicūt q3 sola volūtas est cā ꝛ ꝑ⁹ fgra oīum rez tā necessariaꝝ q3 ꝛtingētiū ad extra.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Qñ ſm Aug. de trini. diuina volũtas eſt oium q̃ fiunt p̃ma ⁊ ſũma cã. ⁊ p̃ma cã eſt p̃ⁿ regula. g̃ diuina uolũtas cor̃ q̃ ſũt ab eꝫ eſt p̃ⁿ cã ⁊ p̃ⁿ rgla Alij dixerũt q̃ nõ ỹ neceſſariũ diuã volũtatẽ ꝯ currere tanq̃ cãm circa iſta iferioꝛa. q̃ ubicũq̃ iueniũt ſufficiẽtes cãe reſpcũ aliquoꝝ effectuuꝫ non opꝫ ad alias cãs recurrere. ſed in creaturis reperiunt ſufficiẽtes cauſe aliquoꝝ effectuum. ſicut ignis ſufficiẽter dꝛiet calorẽ: ⁊ ſol ſuos effectus g̃ nõ ỹ nccio diuiną uolũtatẽ ocurrẽ ad tales effect⁹. Iſte modus ẽ hẽticus ⁊ a doctoꝛibus reprobatus in p̃ ſniaꝫ. di. xliij. Jõ oibus aliſi dicendi modis omiſſis dicim⁹ ſm btũ Tho. vbi ſ. ar. iiij. ⁊ ſm cõiter loq̃ntes q̃ de⁹ eſt cã rerꝫ p intellectũ ⁊ uoluntatẽ. p intellectũ quidẽ tanq̃ ꝺcipiens. p uoluntatẽ aũ tanq̃ determinans. ⁊ cũ ſe determinat operaꝫ. Et iõ pꝛopꝛie volũtas determinata dei eſt cã rerꝫ. Et q̃ oium rerꝫ ſit cã diuina voluntas ꝓbat aucte: ro: ⁊ ex⁹. Aucte quidẽ tã noui q̃ veteris teſti. Audi p̃ Heſter. viij. c. Dñe inquit deus rex oipotens. in dictiõe n. tua cuncta ſunt poſita. ⁊ nõ eſt qui poſſit reſiſtere voluntati tue. Si decreueris ſaluare iſrl ꝓtinuo liberabiſ. Tu feciſti celũ ⁊ terrã: ⁊ q̃cqd celi ambitu ꝓtinet: dñs oium es: ⁊ nõ eſt qui reſiſtat tue maieſtati. Lucta tu noſti ⁊c. Audi ⁊ Judith. viij. c. Nõ. n. quaſi hõ deus ſic cõminabiſ. neq̃ ſicut filius hois ad iracundi inflãmabiſ. iõ humiliem⁹ illi aĩas nr̃as. ⁊ in ſpũ humiliato ſ uientes illi dicamus flentes dño: vt ſm voluntatẽ ſuã ſic faciat nobiſcũ miſicordiã ſuã ⁊c. Audi Danielẽ. iiij. c. iuxta voluntatẽ ſuã facit tã in ỹtutibus celi q̃ in bitatoꝛibus terre: ⁊ nõ ẽ qui reſiſtat manui eius: ⁊ dicat ei. q̃re feciſti ⁊c. Audi. ps. lxvij. Pluuiã voluntariã ſegregabis de⁹ hereditati tue: tu ỹo perfeciſti eã. Jtẽ idẽ. Deus aũ in celo oia quecũq̃ uoluit fecit. Jñ illi ſci matthabei ſcribentes iudeis q̃ erant p egyptũ ſic dixerũt. ij. Macha. i. Bñfaciat vobis deus ⁊ meminerit teſti ſui qõ ad Abzabã Jſaac ⁊ Jacob locutus eſt ſuoꝫ ſuoꝫ fideluſ: ⁊ det vobis coꝛ oibus vt faciatis eiꝰ voluntatẽ coꝛde ⁊ aĩo voleti. Aperiat coꝛ vr̃m in lege ſua ⁊ in p̃ceptis ſuis: ⁊ faciat pacẽ. Exaudiat oꝝones vr̃as: ⁊ recõciliet vobis: nec uos deſerat in tpe malo ⁊c. hec ſufficiant pro veteri teſtõ. Pro nouo teſtõ. Audi p̃ Aplm ad Phil. ij. c. Deus eſt qui operaꝫ in nobis ⁊ velle ⁊ perficere p bona voluntate. Et ad Ro. ix. Nõ volentis inquit neq̃ currentis: ſed dei miſerentis. Et Jacobi p̃. Uoluntarie. n. genuit nos ỹbo ỹtatis: vt ſimus initiũ alquod creature eꝰ. ⁊ Mat. vj. Fiat voluntas tua ſic i celo ⁊ in terra. Et vt clariſſimũ textũ intelligaſ audi Aug. li. iij. de tri. c. vj. Et allegaꝫ a magro in pꝛima di. xlv. Uoluntas dei pꝛima ⁊ ſũma cã eſt oium ſpeciep atq̃ motionũ. Nihil. n. fit qõ ñ de ſuperiori atq̃ intelligibili arꝛta ſũmi ipatoꝛis egrediaꝫ ſm ineffabilẽ iuſtitiã. vbi. n. non opeꝛatur qõ vult dei oipotens ſapientia que pertigit a fine vſq̃ ad finẽ fortiter ⁊ diſponit oia ſuauiꝫ ⁊ non ſolũ ea que perſeuerantia ſtuetudinſ ad mirationẽ non admittunt: ſed ẽt ea que propter raritatẽ ⁊ inſolitũ euentũ mira videntur: vt ſũt defectus luminariũ: ⁊ terre motus: ⁊ monſtruoſi aĩantiũ partus: ⁊ bis ſimilia: quoꝝ nihil fit niſi dei voluntate. Jtaq̃ nõ niſi dei voluntas cã p̃ma eſt ſanitatis: egritudinis: premioꝝ atq̃ pearũ ⁊ retributionũ. hec igiẽ ſola eſt vñ oꝛtũ eſt gc quid eſt. ⁊ ipſa nõ eſt oꝛta: ſed eterna. hec ille. Et nõ q̃ deus diſponit oia fortiter quo ad damnatos in quibus exercet iuſtitiã. Et ſuauiter q̃ ad ſaluandos in quibus exercet ſuã miſicordiam. Jtẽ nota q̃ predicta auctoritaſſic allegaꝫ a magro: ⁊ ſnia eſt Aug. in. c. iiij. v. ⁊. vj. de tri. Et hec ſufficiant quantũ ad auctes.

Scõo ỹ ỹitas ꝓbaꝫ rõe ſic. Illud eſt cã alicuius: quo poſito ponit illud: ⁊ quo remoto remouet illud. ſed poſito velle diuino ponunt res: ⁊ eo remoto nõ ponunt res. g̃ diuinũ uelle eſt cã q̃re res ſunt. mior pz per auctoꝛẽ de cauſis pꝛima ꝓpõe. vbi ait q̃ pꝛima cã plus influit in effectũ q̃ ſecũdaria. Influere aũt nõ eſt aliud q̃ dare eſſe. g̃ deus imediate concurrit ad oẽs res. Nec dedit deus ỹtutẽ agendi cauſis ſecũdis tanq̃ ſine ipſis agere ñ poſſet: ſed vt bonitatẽ ſue cauſalitatis creaturis cõicaret: vt dicunt oẽs doctoꝛes nr̃i. q̃ꝛ ⁊c. 3° hoc ꝓbaꝫ ex⁹ triũ puꝛoꝝ in fornace ardente. Nã ibi erat agens diſpoſitũ ad cõburendum: ⁊ paſſum diſpoſitũ ad cõburi. vñ g̃ illeſi hymnuꝫ in fornace exĩtes dño decantabant. Certe non pp aliud niſi qa ſubtraxerat eos diuia voluꝛtas. Et ſic fieret in oĩbus aliis rebus: q̃ niſi ipſa cõcurreret nihil fieret. q̃ꝛ ⁊c. Et hec ſufficiant pro ỹitate.

Octũ ad tertiã ỹi. dico ſm Aug. lxxxiij. q. ⁊ magiſtrũ ſniaꝫ in. i. di. xl v. c. qui eni. ⁊ btũ Tho. vt ſupꝛa. arti. v. q̃ dei voluntas nõ bꝫ aliã cãm. vñ licet debeamus ſi ſcire volum⁹ effectus inquirere cãs illius. vt pꝫ p̃ poſteriozũ ſcire eſt rẽ per cãm cognoſcere ⁊c. Et quattuoꝛ ſint cãe. ſ. mãlis: formaliſ: efficiens: ⁊ finalis. ⁊ una per alterã demonſtreꝫ: vt pꝫ p̃ poſteriozꝝ ⁊ ſecundo de aĩa excepta cã finali: tñ vltra illas cãs cã querimus de fine quare ſic eſt talis finis: uꝫ q̃re illius rei talis eſt finis ⁊c. nullã aliã cãm habemus niſi diuinã voluntatẽ que ſic ſtatuit pp ordinẽ uniuerſi. Etſi ulterius querere uolumuſ quare deus ſic uoluit: nulla ẽ alia cã niſi ipa ſua pꝛopꝛia uoluntaſ: q̃. ſ. ſic placuit ⁊ ſic placuit: q̃ ſic uoluit ⁊ ſic uoluit: q̃ ſic placuit. Audi Aug. ut. ſ. Qui inquit q̃rit quare uoluit deus mũdũ facere cãm querit voluntatis dei. Qis aũt cã efficiens maioꝛ eſt eo qõ efficit. nihil aũt maius eſt voluntate dei. nõ g̃ cã querenda eſt. hec ille. q. xx viij. Jdẽ confirmat Aug. ℥ manicheos li. i. parũ poſt pncipiũ. vbi ſic ait. Si qui dixerint q̃ i. cur placuit deo facere celũ ⁊ terrã: rñdendus eſt eis qui uoluntatẽ dei deſiderant noſce cauſas ⁊ uoluntatẽ dñi ſcire querunt: q̃ uoluntas dñi oium que ſunt ipſa ſit cã. Si. n. habet cãm uolũtas: eſt aliquid qõ antecedat uoluntatẽ dei. qõ

hephas eſt credere. Qui g̃ dicit. quare fecit deꝰ celũ ⁊ terrã: ? Rñdendũ eſt q̃ uoluit. uoluntas enĩ dei cã eſt celi ⁊ terre. ⁊ iõ maioꝛ ẽ uoluntas dei q̃ celũ ⁊ terra. Qui aũt dicit q̃re uoluit facẽ celũ ⁊ terrã: mai⁹ aliqd querit q̃ eſt volũtas dñi. Nil aũt mai⁹ inueniri pot. Lõpeſcat g̃ ſe bũana temeritas ⁊ id qõ non ẽ nõ q̃rat: ne id qõ eſt non ſueniat. hille. Et magr̃ vbi ſ ait. Qui. n. ei⁹ cãm q̃rit aliqd mai⁹ ea q̃rit: cũ nil mai⁹ ipſa ſit. hille. Faciũt ad hoc auctes ille ſupꝛa poſite in ſecũda vñica. xl. ꝺideratõe ſcõa. quare ⁊c. Et hec ſufficiant pro preſenti concluſione pꝛima.

Qꝛ diuina voluntas humanam voluntatem non arctat conclusio ſecunda.

Hcipe ſam ocl'onẽ. vz. Sicut diuina uolũtas in xp̃o ſub carne latẽs libera eſt: ⁊ caro ipſa nõ arctat: ita ipſa diuina uolũtas noſtrã uoluntatẽ nõ neceſſitat. Ubi trez ingram⁹ ỹitates. vz. Pꝛia ỹi. ẽ iſta. Utꝛ uolũtas diuina in xp̃o latẽs ſit cã maloꝝ. 2ª ỹi. ẽ. Utrũ poſſum⁹ cogſcere q̃ aliqd eſt de ei⁹ uolũtate diuina. 3ª eſt. Utꝛ diuina uolũtas neceſſitatẽ imponat.

Octũ ad pmã ỹi. dico ſm magiſtꝛm ſententiaꝫ in p̃ⁿ di. xl vj. c. ideoq̃. q̃ lz cõſtet oĩa bona q̃ fiunt ei⁹ uolũtate fieri: q̃ ſi fieri nollet nꝛ latenus fieꝛẽt. ualde tñ dubiũ eſt an oĩa mala q̃ fiũt ſiue ſint tpalia: ſiue coꝛpalia: ſiue ſpũalia: eꝰ uolũtate fiãt: ⁊ eo nolẽte nõ fiant. Et circa ỹ ſũt aliq̃ notãda. Eſt igr̃ notãdũ q̃ malus eſt triplex ſ. malũ nãe: ut q̃ quis cec⁹ ℓ claud⁹ ℓ ſiſtis naſcat. Scõo malũ pene: quo quis punit. Tertio malũ culpe quo quis repꝛobat. Ex quib⁹ dico tres ꝰones.

Pꝛia ocl'o ẽ iſta. q̃ de⁹ non pot uelle malus abſolute loq̃ndo de malo ſub rõne mali. Et rõ qa illud nõ pot eſſe a deo uolitũ qõ eſt exr̃ rõnem obiecti volũtatis. ſed malũ ſub rõne mali ẽ exr̃ rõem formalẽ obiecti volũtatis. igr̃ nõ pot a deo eẽ volitũ. Uñ dñs Egidi⁹ i p̃ ſniaꝫ di. xl vij et Dionyſi⁹. iiij. de dinis nõibus aiũt q̃ gcqd uoluntatẽ mouet: nedũ dei ſz etiã nr̃am ſemp ẽ bonũ: vel ſimpl'r vel appens. Qñ ſm pl'm. iij. de anima. qõ eſt motiuũ appetitus nõ refert vtꝛ ſit bonũ ſimpl'r vel bonũ appens. Et Dionyſius ut ſup̃ ait. Nullus aſpiciẽs ad malũ. ſ. inq̃tum malũ facit id qõ facit. Malũ. n. eſt exr̃ rõem voluntatis. Et iõ nunq̃ aliqd mouẽ voluntatẽ poſſet niſi apꝛehenderet ſub rõne boni. Niſi forte eẽt aliqs erroꝛ vl' neſcientia aliqua in rõne. Quare cũ in diuino intellectu non poſſit cadẽ erroꝛ aut neſciẽtia. qa ſibi repugnat: neceſſe eſt ocdeꝛ q̃ nunq̃ aliqõ malũ inq̃tum malũ eſt a deo volitũ. ⁊ ita malũ ſm q̃ malũ pꝛeter diuinã volũtatem fiet.

Scõa ocl'o eſt iſta. q̃ malũ nãe ⁊ malũ pene pot deus velle p accñs. Et rõ qꝛ illõ pot eſſe a deo volitũ p accñs qõ facit ad maiꝰ bonũ vniuerſi. ſz ex bis malis vniuerſo puenit maius bonũ. g̃ ⁊c. minoꝛ pz. ⁊ p̃ de malo nãe. qa ex coꝛruptõe vni⁹ ſequit generatio alteri⁹ in vniuerſo. 2ª pz qa de malo pene puenit in vniuerſo diuine bonitatis ⁊ iuſtitie veneratio. Et hoc eſt q̃ dixit btus Tho. p̃ⁿ pte. q. xxij. q̃ deus eſt puiſõ vniuerſal: ⁊ finit aliq̃ mala nature ⁊ pene fieri. vt guerras ⁊ bmõi. qa hec faciũt ad bonũ vniuerſi. Et de hoc dixim⁹ ſ oñica ſa in ſa ꝺideratione ocl'one p̃ma. Has duas ocl'ones ponit ẽt in ſnia btus Tho. p̃ma pte. q. xix. ar. ix. in rñſiõe articuli ſic dicẽs. Cũ boni ſit rõ appetibil': malũ aũt opponaꝫ bono: ipoſſibile eſt q̃ aliqõ malus inq̃tũ malus appetaꝫ: neq̃ appetitu nãli: nz appetitu aĩali: neq̃ appetitu intellectuali qõ ẽ uoluntas. Et ptinet ad p̃mã ocl'onẽ. deinde ſegꝛtur ſz aliqõ malũ p accidẽs inq̃tuz. ſ. illud ꝺſegꝛtur aliqõ bonũ pot hẽre rõem appetibilitatis: ſicut apparet in quolibet appetitu. Nã agens nãle intendit p̃uationẽ vel coꝛruptiõem ſm formã cui ꝺiungit p̃uatio alteri⁹ forme: ⁊ gñatio illius que eſt coꝛruptio alteri⁹. Uñ etiã leo occidẽs ceruus intendit cibũ: cui ꝺiungit occiſio aĩalis. patet q̃ leo appetitu aĩalis occiſionẽ appetat cerui inq̃tum ꝺſequit bonũ ſibi. ſ. cibus. ⁊ bonũ illud p̃ eꝰ mouet appetitũ. ſilr pz in appetitu rõnali. Nam fornicato: intẽdit delectatõez cui ꝺiungit malũ culpe. Et hoc ptinet ad 2az ocl'onẽ.

Tertia ocl'uſio eſt vna difficil'rõ. vz. Utrũ deꝰ poſſit velle q̃ malũ culpe fiat. Et hic eſt opinio duplex ſa moſa. ſ. Hugonis ⁊ magr̃i ſniaꝫ. Hugo. n. dicit q̃ malũ culpe eſt a deo volitũ per accñs. ſ. inq̃tuz ptinet ad decentiã vniuerſi. Uñ in pte. iiij. c. xxij ſuo in li. de ſacrñs dicit q̃ deꝰ pcepit qõ erat bonũ ſingulis: ſz pmiſit qõ erat bonũ vniuerſi. ⁊ hẽ apertẽ etiã tenet li. i. ſniaꝫ. c. v. Ex quo ſequit q̃ licet deꝰ velit mala culpe fieri ga ptinẽt ad bonũ vniuerſi: nõ tñ deꝰ vult ipſa mala. ſ. iq̃tũ mala ſunt. Alia eſt opinio magri vt ſ. q̃ malũ culpe nec p ſe nec p accñs eſt a deo volitũ. Et hẽ ꝓbat magr̃ rõne ⁊ aucte. Rõne ſic. Si. n. deꝰ vult mala fieri vel eẽ: faceret vtiq̃ ea fieri vel eſſe: ⁊ ita eẽt auctoꝛ maloꝝ. Nõ eſt aũt auctoꝛ malozũ: ut ſanctoꝝ ꝓteſtant aucte. nõ g̃ eiꝰ volũtate fiunt mala. Jtẽ ſi nollet mala fieri: vel vellet nõ fieri: ⁊ tñ fierent: ſequereꝛ q̃ oipotens nõ eſſet: cũ eiꝰ volũtas bũane volũtatis effectu ipediꝛeꝛ. ergo nõ eſt cõcedendũ deũ velle mala fieri: ne maloꝝ auctoꝛ intelligaꝫ. nec oz euz velle mala non fieri: ne ipotens videaꝫ. Scõo hoc ꝓbatur auctoꝛitate. Nam deũ oium bonoꝝ eſſe auctoꝛ: ez euãgeliſta Joãnes oſtẽdit dicẽs. Oia. ſ. bona p ipm̃ fcã ſũt: ⁊ ſine ipſo fcm̃ ẽ nihil. i. pctm̃. Nõ. n. dixit p eũ fcm̃ eẽ: ℓ eo nolẽte ul' inuito: ſed tantũ ſine eo. i. ſine eꝰ volũtate. q̃ nõ eꝰ voluntate fit pctm̃. Nõ g̃ deo volente ℓ nolente: ſed nõ volẽte mala fiunt. q̃ nõ ſubeſt diuine voluntati vt malũ fiat ℓ nõ fiat. i. nõ vult mala fieri: nec vult mala nõ fieri. ⁊ ſic nec velle dei ꝓdicaꝫ de eo qõ eſt mala fieri. q̃ nec hẽ eſt volitũ a deo. ⁊ iõ neutrũ ſubiicit diuine volũtati. Et pot fiẽi vna alia rõ fortificans rõnẽ magr̃i ſic. voluntas volens malũ culpe ſiue p ſe ſiue p accñs eſt obliq̃ ⁊ torta. ſed diuina uoluntas nullaten⁹ torta eſt ⁊ obliqua. g̃ nullatenus pot uelle malũ culpe ſiue

Universidad de Deusto
Biblioteca

p se siue p accns. Et pp hanc rōnē voluntas nra nō excusat a culpa. q: licz fornicationē appetat nō simplr: sed per accns. s. sub rōne boni vt sibi tñ q: deordinata est z torta: iō peccare dr. Bat nullo mō deo nocere pōt vt appetat malū fieri: siue velit sub rōne boni. q: quis sic vellet: tamē orta esset z obliqua. qđ tenendū nō est. Idē sentit btūs Tho. in prima pte ut. s. Sunt āt moderni quidā dicentes q deus ñ vult malū voluntate efficaci: sed vult voluntate permissiua. q: permittit. s. illa fieri. Quo quidē mō intelligit Aug. in enchiridion dicens q malū fieri bonum est. Nec sinerent mala ab oipotenti bono fieri nisi B esset bonū vt ea essent. nō. n. B voluit dicē Augu. q malū culpe habeat rōnē boni aliquo mō q: vt ait btūs Tho. vbi. s. malū culpe priuat or dinē ad bonū diuinū. z per ons deus nullo mō pōt illud velle. Sed iō malū illud dr bonus: quia deus ex malo bonū elicit: quis malū nō voluerit: sed permiserit esse l fieri. Et sic deus pmisit psecutiones xpianor z suor seruor fieri: q infe rentibus nocebant z nocent ad aiar cor perditionē: vt alijs B bonū eliceret. s. ipsis substinentibus qđ est dare eis vitā eternā. Quo quidem mō dictū Alpli ad Ro. viij. intelligit. vz. Scim⁹ qm diligentibus deū oia cooperant in bonū. s. ēt mala q eis inferunt. Et sic dz intelligi oīs textus sacre scripture vbi dr q malū est bonū eē z similia. Intelligit. n. sic q ex pmissione diuina illius mali: deus ex malo elicit aliqđ bonū. Hoc videt determinatū ēt in decretis. vij. q. i. c. sicut aris. p Joānē. Si quis āt opinionē magri tenē vellet: dicere hz q malū culpe nō ptinet ad decentiā vniuersi. z sique auctes id sonare viderē tur: intelligant de malo nāe l pene: z nō de malo culpe. qr ꝛc. z hec sufficiant. Ricardus tñ i p. di. xl vj. declarare conat quō malū fieri sit bonū z dicit q B dupliciter pōt intelligi: l q illud malū sit bonū simplr. z B est impossibile. qm malum sub rōne quaſformalitez est malū. i. sub rōne illi⁹ deformitatis qua res formalr est mala sic malū est propie deficere. vt Aug. ait. xij. z. xiij. dō ciui. dei. c. vij. Alio mō pōt intelligi malū nō esse bonū simplr: sed alicui. z B pōt esse duplr. s. q se: l per accns. Malū fieri nō est alicui bonū p se: sed per accns sic. vñ qnq; tale est bonū facienti vt qñ ex illo malo qđ est subire cognoscit ꝑtū malū sit: z ñ attentū eē ad ea q ad aīe salutē spectant. z sic hūilior resurgit: z in dei fruitio fit fortior. Aliqñ tale malū ñ erit bonū facienti: sz ex illo deus bonū aliqđ elicit: sicut dictū est. Et sm istā expositionē dicat q malū culpe nō est ō perfectione eēntiali uniuersi: sed accntali tñ ad sensū datū. Et hec sufficiant pro pñti xi.

¶ Qtū ad sam dico q duplex est dei voluntas formaliter: l rōne distincta. s. voluntas signi: z voluntas bñplaciti. Voluntas bñplaciti est dei voluntas efficax respectu cuiuscūq; effectus producibilis: l producti. Voluntas signi est voluntas dei cuiuscūq; producibilis l producti nō efficax. Ex⁰ de rege. nā qñ conat pro viribus aliquid adiplere: tunc dr eius voluntas efficax. Si āt nō conat aliquid facere: sed vellet B illđ fieri: z dat leges suas quibus se oñdit sic velle: B dr voluntas signi. sic z de voluntate dei. Nam qñ diuina voluntas determinat ad B l illud ꝓducibile: tunc talis voluntas est bñplaciti. Et ō hac dixim⁹ q nō est ingrenda cā l rō qr B fact l illud. q: tali voluntate facit B l illud. q sibi placuit. Et hanc alr cognoscē nō possum⁹. Si loq̄mur de voluntate signi: sic possumus cognoscē quid velit deus. Sunt āt quinq; p q diuinā voluntatē cognoscim⁹. q ponit magr in p. dis. xl v. vz. preceptū: prohibitio: consiliū: pmissio: z operatio. Hec tñ quinq; nō sunt quinq; dei voluntates sed signa quinq; diuine voluntatis: licet aliqñ i scriptura dicant voluntates: vt. ps. ait. Magna opera dñi exquisita in oēs voluntates e⁰. plura lr dicit voluntates: q: diuersis modis concipit diuina voluntas. sicut a filij dicim⁹. misericordias dñi in eternū cantabo: quis nō sit nisi una misericordia dei. similr dicim⁹ iustitie dñi recte: quis nō sit nisi una iustitia dei. sed pluraliter dicunt: q: plures sunt misericordie diuine z iustitie effectus p quos misericordiā diuinā z iustitiā cognoscim⁹. sic plres dicunt diuine voluntates: q: plib⁹ modis concipit una diuina voluntas: l ēt q: plibus signis cognoscit. ¶ Primo ꝑceptū dr dei voluntas. i. signū diuine voluntatis. de quo intelligit illud Mat. vj. Fiat voluntas tua sicut in celo z in terra. i. sicut ꝑcepta tua implent in cel: ita implenant a nobis in terris. dedit. n. nobis deus de cē ꝑcepta ut suā voluntatē cognoscam⁹ quantū in ipso est. ¶ 2um signū dr prohibitio: qñ. s. aliquid prohibet ne aliquid faciamus. Et accipitur ꝓhibitio largo modo. vnde qūlibet aliquid prohibeat: dicere possumus dei voluntatem sic cē. Aliquando enim prohibet deus malū fieri qñ non dat potestatem creature faciendi illud propter: ita q nunq; tal habet potestatem faciē di illud malum. Aliquando prohibet non dādo potestatem faciendi pro aliquo tempore. aliqñ prohibet malū: quia q̄uis aliquis habeat potestatem faciendi illud: prohibet tamen ne faciat illud l cohibendo voluntatem ne faciat illud: l voluntatem mouendo ad aliquod bonū oppositum illi malo: l tenendo voluntatē ne illi malo consentiat: q̄uis non moueatur ad bonū oppositum illi malo. Et sic de alijs modis quibus deus prohibet ne mala fiant. Nota tamen unū bonum dictum magistri ut supra q q̄uis deus aliquando aliquid precipit: non tamen voluntatis sue est ut illud fiat. Nec semper quando aliquid prohibet sue voluntatis est vt non fiat. Precepit enim deus Abrahe immolare filium suum: nec tamen voluit: nec ideo precepit ut id fieret: sed ut Abrahe probaretur fides. z Mat. viij. Precepit leproso sanato ne cui diceret. ille autem predicauit vbiq;: intelligens deū ñ ideo prohibuisse qn uellet opⁿ suū ꝓdicari: sz ut daret formā homini laudē humanā declinādi. Tertium signū dicit consiliū. vt qñ dās p suasionem aliquid suadet vel dissuadet. Apoc. iij. Suadeo tibi a me emere aurū ignitum probatū vt locuples fias. Et illud. si uis pfectus eē: vade z vende oīa que habes: z da pauperib⁹. Nota tamen q sub hoc nomine preceptū: cōtinet affirmatio z negatio. z ita prohibitio z consiliuz. quare ꝛc. ¶ Quartū signū dicitur pmissio. De quo Augustinus in enchiridion ait: q deus mala nō facit: sed finit fieri. ¶ Quintū signū dicitur operatio. vt quādo ipse aliquod operat bonuz. Unde deus dr velle mala: q: finit illa fieri. bona autē velle: quia illa operat. Unde Aug. ibi ait. Non fit aliquid nisi oipotens fieri velit: vel sinēdo vt fiat: vel ipse faciendo. Nec dubitandū est deuz facere bene: etiā sinendo fieri quecūq; fiunt male. Non. n. hoc nisi iusto iudicio finit. Et ꝓfecto bonū est omne quod iustū est. In quibus verbis manifeste habes dei voluntatē appellari ipsius operationē vel permissionē: cum dicit non fieri aliquid nisi omnipotens fieri velit. vbi includit bona z mala omnia que fiunt. z ne eadem rōne intelligeremus deū bona z mala velle: immediate subdit. vel sinendo vt fiat: uel ipse faciendo. p hoc q dicit sinendo: mala que fiunt includit. per hoc q dicit. vel ipse faciendo: bona que fiunt ostendit. Mala. n. finit: sed non facit: vt dictū est. bona vero ipse facit. Hec de intentiōe magistri vbi supra. z beati Tho. vbi supra. Et hec sufficiant pro presenti veritate. ¶ Quantū ad tertiaz veritatē dico secūdū beatū Tho. vbi supra. ar. viij. q diuina voluntas adeo est efficacissima causa vt non solum fiant que fieri vult: sed etiaz eo modo quo vult. Voluit autē deus ordinis cōplementū in rebus ut aliqua fierent necessario: z aliqua contingenter. Illis que voluit z vult necessario fieri: assignauit causas necessarias q bus illa de necessitate fierēt. Illis autē que voluit ordingenter fieri: cās assignauit contingētes qbus illa cōtingenter fierent. Sicut liberū arbitrium qud est causa secūa concurrens ad salutem nostram: propter quod nostra salus ordingens est. Quia qui fecit te sine te: non saluabit te sine te. Contra inquies pater Ambros. Ait enim sic Aug. in enchiridion. Nullus fit saluus nisi quē vult deus saluari: z ideo rogandus est vt velit. quia necesse est fieri si voluerit. Itē arguo rōe. Voluntas dei nō potest impediri. q: oīa quecūq; voluit fecit. ergo ipse necessitatē rebus imponit. Anima mea dico q per illā auctoritatē non intelligit Augustin⁹ diuinā voluntatē imponere necessitatē absolutā in reb⁹ creatis: sz sufficit q ī pōat necitatē ordinatē. vt sic dicēdo. Si de⁹ vult B fieri: de necitate fiet. Uñ res talē bñt necitatē qlē de⁹ vult. s. aut absolutā: aut ordinatē tñ. Et sic ñ oīa sūt necia absolute. Ad sm dico q ex B q dine nolūtati nihil resistit: seqr q ñ solū fiāt ea q de⁹ vult fieri: sz ēt sz modū q vult fieri. z B est ordinē l necio. qr ꝛc. Et B sufficiāt pro pñti dcone.

¶ De efficaci velle diuine volūtatis dcto tertia dcone. vz. Licet nec diuina volūtas a carne necessitet: nec ipsa nraz voluntatem necessitet: tamen qñ diuina volūtas in xpo aliqd deliberat necesse ē ut eueniat. Ubi tres ingram⁹ hitates. vz. ¶ 1a hi. ē. vtz diuina volūtas in xpo sit mutabil. ¶ 2a est. vtz diuina volūtas semp impleat. ¶ 3a est. vtruz aliqđ bonū volitū a deo p malos possit implezi

¶ Ctū ad pmā hi. dico q diuina uolūtas ē oino imutabilis. iuxta illud Boetij. O qui perpetua mūdū rōne gubernas. ꝛc. Ubi nō hz bñ Tho. p⁹ pte. q. xix. ar. vij. q aliud est mutar volūtatē z aliud velle rez aliq̄s mutatōez. Pōt. n. qs eadez volūtate imobilr pmanēte velle q nūc fiat hoc: z q postea ꝺnium fiat. Sz tūc volūtas dicit mutari qñ aliqd incipet velle qđ priuſ nō voluit qđ esse nō pōt nisi supposita mutatiōe ex pte cognitōis: vel circa dispositōez substātie uolentis: cū absq; mutatōe eius esse nō possit. Sz cū tā scia dei q eius sūba sit oino imutabilis: necesse est volūtatē eius oio imutabilē esse. Mutari autē dr sm variationē causar scdar. vñ aliqñ de⁹ vult aliqua fieri sm cās supioresi que nō vult fieri sz cās inferiores. sicut resuscitatio Lazari. Unde aliqs respiciens ad cās inferiores dicere potat. Lazarus nō resurget. z idē respiciens ad cās supiores dicer poterat. Lazar⁹ resurget. z vtrūq; de⁹ vult. s. qñ aliqd est futur sm cās supioresi: qđ nō est futur sm cās inferiores. vel ecouerso. Et sm istam distinctionē verificant pphārū dicta. Aliqñ. n. de⁹ prenūciabat p pphas aliqd futur sm q ordinebat in ordine cār iferior. urputa sz dispositōem nature uel meritor. qđ tñ nō fiebat q: aliter erat in ordine cār supioriſ. Ecce exēpli gratia. Isa. c. xxx viij. Ezechie dixit. Dispone domui tue: q: morieris tu z nō uiues. qđ tñ nō euenit. imo. xv. supuixit ānis. z rō. Quia alr erat ordinatū in mente diuina. Et sm hoc dicit Greg. Deus imutat sniam: sed nō imutat ꝺsilium. s. uoluntatis sue. z sic de alijs. De hoc etiaz dictū est supra. feria qnta fe dnice in fa dcone fe ꝺsiderationis. vide ibi. Aliqui tñ imutabilitatē dei ostendere uolentes distinguūt de diuina uoluntate. qñ quedā est signi: quedā beneplaciti. Et volūtas bñplaciti est duplex. s. ātecedēs: z ons. Uoluntas añs est absoluta: z respicie nām creatam absolute. Uolūtas ꝺsequens est determinata: z respicit psonas z modos in qb⁹ repiunt. Volūtas signi diuidit i gnq;. s. preceptū. ꝓhibitiōez. ꝺsiliū. ꝓmissionē. z opatōez. Et sic p hāc distinctōez ad vitatez respondēt dicentes qđ uoluntas dei añs semp est imutabil. q: oē itrinsecū deo est imutabile. volūtas añs est hmōi. q ꝛc. 2um dicunt qđ uolūtas ons est mutabil: nō ex pte ipsi⁹ dei: sed ex parte creature quā respicit sm moduz in quo reperitur. Et sic deus vult Petrū saluare pro aliquo nūc. vtputa qñ est in gra: quē ñ vult saluare pro aliquo alio nūc. vtputa qñ nō est in gra. Et ꝓprie voluntas dei ons est ꝺditionata

Universidad de Deusto
Biblioteca

uolũtas. qz sic statuit. ſ. ut dr Matth. xix. Si uis ad vitã ingredi serua mãdata. Ex quo seqr si petrus ea fuabit: z sit in statu gre q de⁹ vult illuz saluari. si nõ seruat vult eũ dãnari. Et sic totiẽs uoluntas dei mutabil' erit quotiens persona ad culpã mutabit' z ad grãm. qũo intelligit dictum illud: Nouit deus mutare sniam si tu noueris mutare propositũ. ¶ 3⁹ dicunt q uoluntas signi similr nõ est imutabil': z hꝫ nõ per rispectũ ad ipz deũ: sed per respectũ ad creaturã que mutabil' ẽ. qr ꝛc. Jn Joannes glosator decretoz. xxij. q. iiij. c. incõmutabil'. dicit unũ bonũ dictũ. deus i quit sepe mutat q̃ cõmonendo l' cõminando dic sed nõ q̃ dicit asserẽdo. uide ibi. Et hec sufficiãt pro prima ꝟitate. ¶ Qtũ ad ꝟam solet q docto res breuiter rnderi q uoluntas dr implaciti dr sem per implet: uoluntas aũt signi nõ. patet: qz n semp eius pcepta prohibitiones z ꝟsilia ꝟamus. Jste est unus modus dicendi. Magister aũt sniaz in p. di. xl vij. dicit q ẽt nõ est simplr uez uolunta tẽ signi nõ impleri semp. Et dicit q uoluntas p missiua dei semp implet. Jsta sunt ꝟba ei⁹. Mlta. n. fiunt ꝺ dei preceptũ l' prohibitionẽ: que tñ nõ fiunt preter eius permissionẽ. ipsius nãq; p missione oĩa fiunt mala: que tñ preter ei⁹ sempiternã uoluntatẽ fiunt: sed nõ preter ei⁹ pmissioz ꝛc. Et breuiter in illo. c. z seqnti concludit: q hꝫ mlta fiãt preter dei uoluntatẽ: nõ tñ ꝺ eius uoluntatẽ. Et q uoluntas dei absoluta que nihil ẽ q̃ ipsemet in nllo cassat: sed semp implet. Nõ aũt voluntas ꝺditionata. ſ. signi excepta pmissione qz diuina nunq̃ frustrat permissio. Btus Tho. in prima pte ut. ꝰ. arti. vj. notabil' dicit: z ponit rlam gnãlẽ q uoluntas dei semper implet. Ad c⁹ euidentiã ponit unũ notabile: in quo mltũ se fũdat qñ de dei uoluntate: gubernatione z prouidentia loquit. Cõsiderãdũ inquit ẽ q cũ effect⁹ ꝺformet agenti fm suã formã: eadẽ rõ ẽ in causis agentib⁹ que ẽ in causis formalib⁹. In causis aũt formalibus talꝫ ordo ẽ q hꝫ aliquid possit deficere ab aliqua forma particlari: a forma tñ universali nequaq̃ deficere põt. Exm. põt. n. aliquid deficere a forma hois l' asini z similiũ: ita q põt esse q nõ sit bõ nec asinus. ut pz i mõstris plimis: nõ tñ põt deficere a forma uniuersali. ſ. entis. qz nõ põt esse quin illud tale sit ens. Bit'e erit in causis agentib⁹. põt. n. aliquid fieri ex ordine cãe particlaris agentis: nõ aũt ex ordine cãe uniuersal' sub qua oẽs cãe particlares cõprehẽdunt. Nã si aliqua cã pticlaris deficiat a suo effectu: ẽ est pp aliquã aliã cãm pticlarẽ ipedientẽ q̃ cã pticlaris ꝺtinet sub ordine cãe uniuersal'. q tñ effect⁹ ñ deficit ab ordine illi⁹ cãe uniuersal'. Uñ ponam⁹ q una cã pticlaris ñ possit ꝓducẽ effectũ suũ: ut in monstris pz pp aliquã aliã cãz pticlarẽ ipedientẽ. illa cã pticlaris ipediens reducet illũ effectũ in ordine pme cãe. uñ q̃uis cã pma ocurrens cũ aliquib⁹ causis pticularibus ad aliquẽ effectũ: qui nõ põt ꝓduci pp aliaz cãs pticulares ipedientes: tñ illa cã vniuersalis nõ frustrabit sua intentõe. qz ocurrens cũ illis causis secundis ipedientib⁹ illas pmas cãs fas ꝓducet intentũ suũ. Luz igit diuina voluntas sit cã oĩum rez: ipossibile est diuinã voluntatẽ suã effectũ nõ conseq. vñ qõ recedẽ videt a diuina voluntate fm vnũ ordinẽ relabit in ipsã fz aliũ ordinẽ. vñ peccator quantũ in se ẽ peccãdo a ꝺdiuina voluntate recedit: q tñ incidit in ordinẽ diuine volũtatis: cũ p eius iustitiã puniat. Et aliã regulã subiungit faciens ad ꝓpositũ q vnũq̃ q̃ fm q est bonũ sic est uolitũ a deo. Bonũ aũt rei est duplex. ſ. absolutũ. z sic vnaquaq̃ res positiua bona est. aliud est bonũ ꝺditionatũ. z sic ñ ois res positiua bona est. vñ exis i peccato mõ tali: hꝫ absolute bonus sit: nõ tñ ꝺditionate. qz il le ꝺditionaliter bon⁹ est q est in gra dei. Si igit aliquid ꝺsideraf bonũ absolute: nulli dubiuz q deus illud bonũ oib⁹ generalr vult. z sic ista uoluntas semp implet. z sic intelligit illud. pma ad Tbi. ij. Deus vult oẽs boies saluos fieri. qz gnaliter quantũ in se est: vult oibus ẽ bonũ q̃ ẽ vita eterna. Si aũt aliq̃ bonũ ꝺditionalr ꝺsideret nulli dubiũ q nõ implet diuina voluntas: nisi in illis q in illa ꝺditione sunt. z sic nõ vult oib⁹ daf vitã eternã: sed tñ illis q ꝺditionalr boni sunt. ſ. qui sunt in gra. Et accipe exm. bonũ est. n. boiez viuere absolute loq̃ndo: z hominẽ occidere est malũ fm absolutã ꝺsideratõz. Sed si addaf circa aliquẽ hominẽ q sit homicida: l' viuens in pculũ z dãnũ multitudis: sic bonũ est hominẽ ullũ occidẽ: z malũ ẽ ipsũ viuẽ. ponam⁹ q iudex uelit ipsũ interfici p sniam: talis iudex erit iustus z bonũ facit. vñ z si ipse quantũ in se est velit hominẽ quẽlibet viuẽ absolute: nõ tñ cõcomitanter ꝺditionalr. ſ. homicidã. Sic z deus absolute saluari vult oẽs: sed si repit homicidã aĩe sue illuz vult dãnari. qr ꝛc. ¶ Qtũ ad tertiã ꝟi. dico fz magrm in p sniaz di. xl viij. q bona voluntas ꝺi qñq̃ p malã bois uoluntatẽ impleat. vt in crucifixione xpi factũ est: quẽ deus bona voluntate voluit mori: z iudei eũ ipia voluntate crucifixerunt. voluit. n. deus xpm debẽ pati: sed nõ mala voluntate. Judei aũt mala voluntate ipleuerũt vñ deus passionẽ xpi voluit: sed iudeoz actũ ꝺordinatũ noluit. Sed ꝺ inquit magr. Si. n. deus voluit ut xps pateret: aut voluit. vt pateretur a iudeis: aut non. Si uoluit vt non pateretur a iudeis: z cum ab eis passus sit: sequitur q factum sit quod deus uoluit non fieri. Si vero voluit q a iudeis pateretur. ergo voluit eum a iudeis occidi. z sic factum est. Ad quod respondet magister: q simpliciter concedendum est q deus voluit christum pati z mori: quia eius passio bona fuit z causa nostre salutis. Cum vero dicitur si deus voluit christum a iudeis pati. ergo voluit eum a iudeis occidi. Dic distinguit magister dicens. si intelligitur q deus volebat christum debere passionem sustinere siue crucifixionem a iudeis illatam: versus est sensus. Si autem intelligitur sic. voluit deus vt iudei crucifigerẽt eũ z occiderẽt: falsus ẽ sensus. Nõ. n. uoluit de⁹ actiõez malã iudeoz: hꝫ uoluit xpi passiõem bonã. z hec uolũtas p iudeoz malã uolũtatez ipleta ẽ. Jnde dici solet. Actio dsplicuit: passio grata fuit. Audi Aug. in enchiridiõ allegatũ a magro ibidẽ. De⁹ ingt quasdã uolũtates suas utiq̃ bonas iplet p maloz boiuz volũtates malas. sicut p maliuolos iudeos bona uolũtate pris xpus p nobis occisus ẽ. qõ tñ bonũ fuit vt apls Petr⁹ qñ id fieri nolebat sathanas ab ipso q occisus est dicere t. hec ille. Mlte. n. uolũtates erãt q̃ xpm pati z mori uolebãt. ſ. volũtas trinitatis. voluntas iudeoz. volũtas Jude. uolũtas Pilati. uolũtas pop'oz. Bz be oẽs ꝺordiato affectu volebãt excepta trinitatis volũtate. Practicã hic bonã facẽ potes si exper⁹ es in modis pdicãdi. Bz nũ qd pr Ambrosi z sancti z boni viri volebãt xpm pati z mori: Uolebãt qdẽ z vehemẽter cupierũt ppter hois liberatõez z volũtatis dei ipletiõez hꝫ nõ voluerũt delectatõe ipsi⁹ afflictõis. de eodẽ q̃ dolebãt z gaudebãt. Letabanf qdez z gaudebãt in volũtate spũali siue reformata. q̃ ꝺformis erat diuine uolũtati. Tristabanf volũtate nãli cui⁹ est opati passe carni. Quomõ Petrus xpm pati nolebat. ſ. passiõe pietaf: vt qdã aiũt Et sic dicim⁹ volũtatẽ bonã passiõis xpi ipletaz eẽ p iudeos. Sic z de alijs bonis volũtatib⁹ ei⁹ vt de passiõib⁹ martyz pz quas xps pati voluit z volũtas illa p malos ipleta est. quare ꝛc. Et hꝫ sufficiant p pma consideratione h⁹ sermonis.

¶ De rectitudie opez bũanoz ꝺsideratio scda

Nunc de rectitudine bũanoz actuũ videam⁹. Ubi tres ocones more solito subiũgamus. vz. ¶ Prima ocio ẽ ista. Tẽ act⁹ bũani z opatões rectificãtur: qñ volũtas q̃ est oĩum fundamẽtũ erit rectificata. ¶ Scda ꝺ est ista. Quis opatões bũane a bona volũtate egrederent: nõ tñ sufficit hoc nisi alie circũstantie apponerent. ¶ Tertia ꝺ ẽ ista. Etsi hõ se pscitũ ẽ sciret: nũq̃ tñ a bono ope cessaf ꝺberet. ¶ Qz actus humani ex bona voluntate rectifi cãtur conclusio prima.

Accipe primã conclonẽ ꝛc. ut ꝰ. vbi tres inquiram⁹ ꝟitates. vz. ¶ P⁹ ẽ ista. Quot requirunf ad rectitudinẽ intẽtõis. ¶ 2⁹ ẽ Utz act⁹ z opatões humane sint meritorie sine volũtate. Uel sic. Utz actus bũani possint esse meritorij sine volũtate. ¶ 3⁹ ꝟi. ẽ ista. Utz voluntas bona l' mala p facto reputet. ¶ Qtũ ad pmã dico q qnq̃ regrunf ad rectitudinẽ intẽtõis vz. ¶ Primũ vt nõ ꝺfidat in ea superbia. vt qcquid agit' qcqd dicit: qcquid meditat: sit cũ bũilitate: z nõ ex superbia ꝓueniat. Audi xpm Mathei. xj. Discite a me q: mitis sum z bumil' corde. Jnde Aug. in fmone ait. Quid ad hec rndebim⁹ frẽs vel quã excusatõez hẽre poterim⁹ si tibi aliquis dicat ꝛc: Quere i breuiario in fmone plimorũ martyz. Et Eccli. ij. vſ. Depme coz tuũ. i. ꝺorsũ pzeme p humilitatẽ z iclina p humilitatẽ. Et rõ fm Ber. est qz superbia de supnis z celestibus ad ima pcipitat. humilitas aũt ab imis ad alta leuat. Angel⁹ de celo ad tartara cozruit. hõ aũt ꝺ mũdo ad celũ ascẽdit. hec ille. Et saluator ait. Qui se hũiliat exaltabit. Quid. n. q̃so est tanti meriti: vigoris: z dignitatis in opib⁹ nris vnde superbire debeam⁹: An forte credim⁹ q mediatib⁹ nris opibus gram eternã lucrari possim⁹. Audi Paulũ ad Ro. viij. Nõ sunt ingt ꝺdigne passiões hi⁹ seculi ad futurã gram q̃ revelabit' in nobis. Audi Crisostomũ in homelia. Quicqd gesseris p xpm ẽ. qcquid feceris min⁹ est. Oẽ. n. meritũ hꝫ z est ꝺparatõe donoz. Numera bñficia si potes. z tẽ ꝺsidera qd mereris. Si totũ tps vite hꝫ occupẽt obsequia: laudes teneãt: gratiaz actões insistant: nõ poteris pẽsare qõ debef. hec ille. ¶ Scõo requirit rectus finis. ut. ſ. intẽdam⁹ qõ opamur in bonũ ad rectũ finẽ opari. ad Ro. ij. Nõ st facie da mala vt inde eueniant bona. vbi gra. Nõ est ꝺmittendũ adulteriũ ut go a morte corpali libẽtur. Non ẽ furandũ diuitib⁹ vt pauperibus detur nec piurandũ ppter aliqd cõmodũ vel incõmodum. faccre vsurã ut eccleste reparent. Qui eni offert sacrificiũ de substãtia pauperis: qsi victi mat filiũ in ospectu pris. Eccli. iiij. Abhoiabilis nẽpe deo ẽ impioz oblatõ. Prouer. xxj. Hostie impioz abhominabiles que offerunt ex scelere. Nulla ergo intentiõe bona fieri mala debẽt. Audi ad ꝓpositũ z Greg. i. q. i. c. non ẽ purãda. Qui bac ingt intentõe male accipit ut bñ dispenset: gratur potius q̃ iuuet. Jdem dicit magr in z sententiaz di. xl. circa finẽ. ¶ Tertio requirit puritas ꝺscie. vt quicqd fit: pura z sancta ꝺscientia. i. sine pctõ mortali fiat. Nã si agens nãle dispositionem in passo requirit conuenientẽ sibi si debet assimilare sibi passiuz: quia actus activoruz sunt in patiente bñ dispositio z de aĩa. A fortiori si volum⁹ deo assimilari per gratiã requirit debita dispositio z forme cõtrarie expulsio. Forma aũt cõtraria est pctm mortale. q̃ ꝺ q illud ab aĩa expellatur. Expellitur aũt per oppositũ ei⁹ quo in aĩa introductũ est. Est aũt introductũ p placentiã z delectatõem. q̃ expellit p displicentiã z dolorẽ eius. Jnde Aug. de pe. di. iij. ait q pnia est quedã dolẽtis vindicta puniens in se qõ volet ꝺmisisse. qõ si nõ feceris nihil tibi pdest p⁹. ad Cor. xiij. Si linguis hoium loquar ꝛc. Et Jaco. iiij. Purificate corda vestra. miseri estote z lugete. z Joel. ij. Scindite corda vra z nõ vestimenta vra ꝛc. ¶ Quarto regrit bonoz dei. vt qcqd fit: nõ ad mũdi pompã aut lucr: hꝫ ad ꝺi honorẽ fiat. Quõ. n. rectã intentõez hꝫ q iõ bñ opatur ut laudẽ humanã reportet: Nã bona intẽtio iũgit opantẽ z op⁹ cũ suo fine. finis aũt nr deus est. Ergo qui ad laudẽ humanã facit iũgit opantẽ z op⁹ cũ nõ debito fine. Audi Aug. Fec deus hoiem ut sũmũ bonũ itelligẽt: itelligẽdo amaet amãdo possidẽt: z possidẽdo frueret. Et iõ Jesus q rectissimus erat: iudeos z pharisẽos presertim

Universidad de Deusto
Biblioteca

qui cuncta q̄ faciebāt ad laudē būanā faciebāt redarguit dicens Matħ.xxiij. Oia opa sua faciunt vt videant ab hoib⁹.ꝛ Mat.v. regulam dat dicens. Tu āt cū ieiunas vnge caput tuuꝫ i.habeas deuotōz in mente tua:ꝛ faciē tuā laua i.ostiam purga ab oībus p̄dictis malis cogitationibus:ne uidearis bōibus ieiunans.i. ne videaris appetere meritū ꝛ p̄miū in ħ mundo ꝛc.

Quinto requirit pseuerantia. vt. s. intendat pseuerare in operib⁹ bonis. Mat.x. Qui pseuerauerit vsq̄ in finē hic saluus erit. ꝛ Crisostom⁹. Nō qui bñ ceperit:sz q bñ pseuerauerit hic laudandus est. Et Isidor⁹ de summo bono. Tūc ingt placet deo nra uersatio:qñ bonū qō inchoam⁹ pseuerāti fine cōplemus. Ex⁹ de Juda ꝛ Nicolao aduena:quib⁹ nibil ꝓfuit bñ incepisse:qz ñ pseuerarunt:sz male finierunt. Ista sūt quīq̄ q̄ requirunt ad rectitudinē bone intentōis. Sz p̄ Ambros⁹ vnū mihi grande dubiū in mentez venit. Dicis.n.q ñ sunt faciēda mala pp aliquā bonā intentōz. Cōtra.arguo sic. Loth.n. vir ille scissim⁹ ꝛ deo gratus in subuersione Sodome ꝛ Gomorre:ne gomorreani angelis abuterentur duas e⁹ filias stuprandas obtulit. vt p̄z.xiiij.di. c.qō ait. Stupū āt est pctm vt oēs dicunt:ꝛ tm finis ꝛ intentio e⁹ bona fuit.qr ꝛc. Itē Moyses dū dñm cerneret iratū ꝺ pplm:ꝛ cū vellet prohibere destruē:ait Moyses Exo.xij. Aut pce pplo tuo:aut dele me de libro vite. Ecce q deletio de vite libro malū est ꝛ intentio bona.s. ut parceret pplo suo. Itē iudei xp̄m crucifixerūt:ꝛ tyrānī scōs e⁹ trucidarūt:credentes obsequiū se p̄stare deo.q̄ videt ex his q ñ semp malū facē bona tm intentōe ꝛ fine sit illicitū. Alia mea bñ vicis.his tm rndeo:iudicio semp saluo meliori. Ad p̄imū q ín Loth dupler fuit voluntas.s. deliberatōis ul rōis q̄ voluit angelos ab iniuria sodomitaꝝ liberare.ꝛ ħ bona voluntas est. alia voluntas fuit ꝓturbationis ex subreptōe q̄dā̄ puniens:q̄ Loth in mente decreuit illā remouē iniuriā p̄ uuaꝝ filiaꝝ stuprationē.ꝛ ħ ñ oio bōa ē: excusanda tm:qm subita fuit:ꝛ ñ deliberata. ga sup hūcipsū modū vlteri⁹ ñ ꝺsiderauit:q̄.s. modo gomorreanos a tali iniuria liberaret. Si āt hūc modū ꝺsiderasset:ꝛ mente decreuisset ꝓ illū iniriā illā tollere cū mod⁹ sit oio illicit⁹:ñ esset dubium q̄ mortal⁹ peccasset. qō ñ est asserendū i tā to suo dei. forte āt dicam⁹ illū venial⁹ peccasse qr ꝛc. Hec solutio ponit in glo.in dcō.c. qō ait. xiiij.di.lz ñ ita ordinate:tm sniа est ista. De Moyse āt dico q moyses ñ intellexit ꝑdeleri de libro vite gl'am eternā. vt sit sensus poti⁹ dāna me in eternū q̄ irascaris pplo tuo ꝛ pdas. qz aie ꝓpe salus cunctis reb⁹ ꝓponēda ē.xxij.q.ij.c. faciat. Faciat ingt hō ꝓ tpali salute hominū qō pōt. Sed cū ad ħ ventū fuerit vt tali saluti nisi peccando ꝺsulere ñ possit:iā se existiet hō ñ hēre gd faciat.ħ ille.ꝛ sūt ꝛba Aug. Intellexit āt Moyses ꝑdeleri de libro vite ꝺsolationes aliās q̄s a dño bic recipe debebat. vt sit sensus: aut auferа me ꝺsolationes q̄s mihi dare in hac vita i tuo libro vite scripsisti:aut ꝑce pplo tuo. De duob⁹ n. malis min⁹ est eligendū. Min⁹.n. malus erat Moysen talib⁹ in vita ꝺsolationib⁹ ꝑuari:q̄ populū qui forte aliqñ penitē pōcat totaliter delere. Ad illud de iudeis p̄z rnsum ē in 3ª ꝺcōne b⁹ p̄ me ptis in fine.qr ꝛc. Nō.n. obsequiū se p̄stare deo credebant:sed ꝓp inuidiā illū occiderūt:vt Euangeliste narrāt.qr ꝛc. Qtū ad 5am ħi. dico q in actib⁹ būanis sine voluntate ē pctm l meritū tripliciter pōt intelligi. Aut q voluntas circa talē actū oio ꝺdicat.aut qz oio ignorat qō facit.aut qz est negligens ꝺsiderare circa ipsū. Si ꝺsiderat actus būanus ut ei oio voluntas ꝺdicat.ꝛ opponit:tūc dat regula gñalis.q si ꝺdicit actui malo:tunc certe act⁹ ille q̄uis in se sit malꝰ inq̄ntū.s. includit deformitatē q̄ndā:tm ꝓp repugnantiā volūtatis ñ erit demeritū. Etsi volūtas ꝺdicit actui bono:ñ erit simr meritū. Nā ad ħ q actus sit meritorius l demeritorius oꝛ q sit volūtaria:ꝛ ñ q voluntas ei ꝺdicat. Audi Piero.ꝺ Johanniānū. Liberi arbitrij ingt nos ꝺdidit ds. nec ad ħtutes l vitia trahimur. aliogn vbi necessitas nec corona. Audi Ambro.xv.q.i.nō ē. Nō est ingt iustū q cuiq̄ nr̄am asscribam⁹ erūnā.i. culpā:nisi nre uolūtati. Nemo nr̄m tenet ad culpā:nisi ꝓpria volūtate deflexerit. voluntariuꝫ n.milite eligit sibi ds. voluntariū fuit diabolus actionat.i.emit:l ꝓ actione petit.ꝛ Gen.iiij. dixit dns ad Cain. Subē te erit appetitus tuus:ꝛ tu dñaberis illi⁹.ꝛ Eccl.xv. De⁹ ab initio ꝺstituit hominē ꝛc. Si.n. liber hō ñ esset ois lex ei impossibilis esset. lex āt ipossibilis eē ñ ꝺz. de ꝺse. di.iiij. est āt lex. vbi dr. est āt lex honesta possibilis fm nām.i. fm nālē rōnē fm ꝺsuetudinē ꝑue. i.bitantiū:loco tpiq̄ ꝺueniens.qz.s. in aliquibus locis aliqd statuit:qō alibi ñ tenet.xxj.di.c.añ.ꝛ c.aliter. Necessaria:qz ñ nisi instante necessitate ꝺz institui.xxix.di.c.regule. vtilis:manif. stāq̄z:ne.s. aliquid in obscuritatē in captione ꝺteat nullo ꝓuato cōmodo: sed ꝓ cōi vtilitate ciuiū ꝺscripta.ħ ibi.cū expositōe glo.sue ibidē. ꝛ multa alia incōuenientia scq̄rent si bois volūtas libera nō esset.ut alibi oñdim⁹. q̄re ꝓ regla nra clare ꝺcludat q nullus act⁹ malus ħz rōnē demeriti si oio illi volūtas dissentiat ꝛ ꝺdicat. Similiter nec vll⁹ act⁹ bon⁹ est meritoꝛ⁹ si illi oio volūtas ꝺrieꝛ ꝛ dissentiat. Ex ḡbus sequūt due ħitates. Prima est q si ħgo violenē stupreꝛ ita q oio tali actui venereo dissentiat ꝛ fnuat: certe nō peccat:nec premiū ħginitatis perdit.xxxij q.v.c.nō pōt. Nō pōt inquit corpus corrūpi nisi de ꝺsensu mentis. Et rō.qz nec peccatū:nec iustitia sine voluntate perficit.xxxij.q.v. sicut eiz peccatum. vbi sic dicit ter. Sicut eniz peccatū opus sine voluntate non facit:ita ꝛ iustitia ex opere nō consumat:nisi voluntas affuerit. Multi quidem castitati corpore studeꝛ:adulterium autē cōmittunt voluntate:cum dns dicat. Qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eā:iā mechat⁹

est in cōde suo.ġ volūtas sine ope frequenter peccat. Ista est ġ gloriosa ꝺtinentia:quā trāsgredi ñ pōt necessitas ꝺbilitati corpis:sz quā ꝓplectit uolūtas sancti ꝓpositi. hec ibi Crisos⁹ sup Matħ. Inde bt̄a Lucia ꝓ pascasio dixit. Si me inuitaz feceris violari castitas mibi duplabit ad coronā Nō.n.coinqnat corp⁹ nisi ō ꝺsensu mētis. Secūda ħitas est q si qs vi thura ponat ꝛ vi dijs ꝛ nō deo sacrificet nō peccat. Silr si qs inuitus baptiçat nō meret. Silr si inuit⁹ ꝓ xpi fide occidatur nō meret.qm̄ de⁹ cor interrogat:nō manū xxxij.q.v.c.i.§.i. ubi sic dr. Qr āt pudicitia violenē ēripi nō possit multoꝝ auctib⁹ ꝓbatur. Est enī pudicitia ħtus animi q̄ uiolentiaz nō sentit. Corpori nāq̄ vis inferet nō aīe. Un q̄uis corꝑ violēter corrūpat⁹ pudicitia mēt seruet illesa: tm castitas duplicat.i. maioꝛ reddet. sicut beatā Luciā fertur dixisse pascasio. Si iuitā me feceris violari castitas mibi duplabitur ad coronā. De sensib⁹.n.i. de itetiōib⁹ ꝛ voluntatib⁹ iudicat de⁹. hec ibi. Et plures ad ħ ibi adducūtur auctrates:q̄s cā breuitatis ōmitto. Et.xv.q.vj. pōitur bon⁹ text.c.i.i fine. vbi dr. Nō tm attrēdenda sūt q̄ fiūt:quantū quo aīo fiāt. Ampli⁹.n. de⁹ respic ad cogitatōes ꝛ spōtaneas boium volūtates:q̄s ad actus g ꝓ simplicitatē uel necessitatē fiunt. ħ ibi Alexander papa. Uide de hoc feria.iij.q̄rte dñice.in 2ª ꝺcloue pme ꝺsideratiōis.qz bñ facit ad ꝓpositū. Et nō q qñ dicim⁹ aliquē cogi: ītel ligim⁹ de coactōe vbi fuit iust⁹ met⁹ mortis.s. q cadit in ostantē vir. Et nō oꝛ q sit coacta volūtas ꝺditōalis.qm̄ talis nō excusat. Coacta volūtas ꝺditōalis est. vt si qs terrorib⁹ ꝛ supplicijs. et minis ad ds sacrificandū trahat.ꝛ ille ne icurret detrimentū thurificauit. Hec volūtas coacta ꝓ volūtate hētur. ꝛ sic itelligūtur iura q̄ dicūt q coacta volūtas est volūtas. Sed coactio simplr dicta est qñ nec minis nec supplicijs nec mortis pēnia qs timet ꝛ immobilis ē.ꝛ tādē vi cogitur aliqd facē. tūc ibi est coacta volūtas.ꝛ tal nō habet ꝓ volūtate. Bñ ponit glo.in.c.iij.ex ō baptiz.ꝯ.penl.sup ħbo volēs.q̄ sit coacta uoluntas ꝛ q nō. vide ibi.ꝛ notauī aliq̄ dicte glo.i dca feria.iij. q̄re ꝛc. Ex his igr p̄z qñ act⁹ būani sint meritorij vel demeritorij volūtate ꝺdicente et renuēte. Nūc videam⁹ de ꝛ respectu. qñ.s. act⁹ būani sint meritorij l demeritorij volūtate ignorāte l nesciēte ita q ignoret qs illud qō agit. Et tūc ponat talis regula gñalis. q nulli vsu rōnis carēte ꝑputat act⁹ malus ad detrimentū. nec actus bon⁹ ad meritū. Et circa hoc querunt tria pulcherrima pūcta. Prim⁹ punct⁹ est qñ i pueris dr eē rōnis vsus. Secūs est q̄re g̃ pueris valet ad meritū susceptio baptismi si nō bñt rōis vsū. Terti⁹ pūct⁹ est. ponam⁹ q puer añ ratōis vsū aliqd malū faciat. vt hōicidiū:furtū ꝛc. nūqd peccat ꝛ pūri dz? Et addam⁹ q̄rtū punctū. v3. An qs demēs:furiosus:ꝛ ebri⁹ omittēs aliqd malū peccet ꝛ imputet ad penā. Qrtū ad p̄m punctū dr q cōit rōnis vsus solet accipi qñ qs ē

doli capax. Est aūt doli capax cū est prim⁹ pubertati. vt oñdet in 3° seqnti pūcto. Pubertatis aūt tps in fcia accipit⁹ duodecio āno:ita q ei⁹ puerilis etas durat vsq̄ ad.xij.annuꝫ. quo finito est pubes ꝛ viripotēs. In masculo aūt accipit pubertas a.xiiij.āno:ita q ei⁹ puerilis etas durat vsq̄ ad.xiiij.annū.ꝛ in.xiiij.est pubes. Hoc hētur ex de despon.impu.c.puberes.ꝛ.xx. q.i.c.i.ꝛ.xxij. q.v.c.paruuli.ꝛ.i.q.i.c.pueri.ꝛ ex de tēpo.ord.c. vl nō est ꝺpos.ꝛ ex de delictis pueroꝝ.c.ij. Et dic glo.sup ħbo pubescē i.c.i. de ōlictis puerorū q ante.xiiij.annū p̄sumendū est pueros feminas ñ posse cognoscē. Doctores tn dicūt q nō est hoc semp verꝝ: vt patuit de Salomōe q in.xj.āno genuit filiū. vt dicit Jo.an. post Hostiredū in.c. fi. ō eo q cognouit ꝺsan. vxo.sue. In gbusdaz.n. malicia ꝛ nā excedit metas suas. vt in.c. a nobis. ex de despō.impu.ꝛ in.c.puberes. Et dicit btus Gregoriꝰ. q quidā puer nouē annoꝝ nutricē suā impregnauit. Uide glo.xx.q.i.in sūma.ꝛ dicit Hosti.in dicto.c.fi. de visu se repisse in quodā castro sancti Michaelis icarjēsis diocesis quēdā puerū.xi. vel.xij.annoꝝ mulierē impregnatie. Et rō forte est qz aliqñ tanta est malicia in pueris ut tractent ꝛ nitant facer qō adhuc nā non patit. ex q̄ tractatōe assidua accelerat forte in eis usus coeundi. Ad hoc facit text.in.c.iuuenis. ex de spon. vbi dicit text. Juuenis q puellā nōdum septenez duxit:q̄uis etas repugnaret: ex humana tm fragilitate forsan tētauit qō implere nō potuit ꝛc. Sed dic q̄o pater Ambros⁹. q̄re in mulieribus accelerat temp⁹ pubertatis. Dico q quesiui et interrogaui sup hoc dños legistas. Ipsi mibi dederūt has rōnes. Et ꝓma rō est qz mala berba cito crescit.ꝛ hētur hec rō in glo.in.l.ij.C. de his qui veniā.etatis ipetrauerunt. Scda rō est. qz citius sagacioꝛ efficit femina q̄ masculus. Tertia rō ē qz femia citi⁹ efficit uiripotēs q̄ mascul⁹ Canoniste ħo scribentes sup.c.lras de despon. impu. dicunt q rō est qz citius calidioꝛ efficitur. Et hoc rōne nāli ꝓbatur. qz tanto debilioꝛ sex⁹ cōiter minus viuit. qz minoꝛē caloꝛē nālem hēt: ꝛ minus humidi radicalis. ꝛ iō sicut citius finit citius perficit. sicut apparet in plātis. q̄re ꝛc. Et sic p̄z p̄imus punct⁹. Qrtū ad 5m dico breuiter q hoc est ex spāli munē dei: qō non dz trahi ad argumentū in oibus carentib⁹ rōnis vsu. ga eis hoc spāle est: sicut ꝛ puulis innocētib⁹: ga mō tui ꝓ xpo sunt ex spāli priuilegio aureola martyrij eis data est. Dic de ħmone Augustini in festo eozūdē. qz est pulcherrim⁹ ħmo. q̄re ꝛc. Qrtū ad tertiū punctū dico q tūc puer ul puella peccat:ꝛ punitur ꝓ culpa qñ est doli capax. Et tē omne delictū. s. quādo puer est doli capax cadit in puerum ꝓter carnis delictū. ita dicit glo. fi. in.c.i. ex de delictis pueroꝝ. ꝛ allegat concordantias. ꝛ mouet ibi questionē ꝛ soluit. Sed difficilis est apud iuristas ꝛ decretalistas qō: qñ. s. puer dicat doli capax. Et q̄uis glo p⁹ⁿ i dicto.c. de delictis pueroꝝ dicat q doli capaces sūt. vij.

Universidad de Deusto
Biblioteca

annoꝝ. qz tales mẽtiri ⁊ dicere vex: ꝺfiteri et negare prit. Tñ doctoꝝ cõiter dicit ꝙ voli capax est ꝙ est primus pubertati. ⁊ allegãt multa iura. vt tex. in.l.impuberẽ. in ꝑn̄. ff. de fur. ⁊ isti. de fur. ℈. penl. ⁊ tex. in.l. excipiũtur. ff. ad sillẽia nũ. ⁊ in.l.beredib⁹. in. ℈.i. ff. de dolo. Et ita determinauit glo. ij. in. c. exhibita. eẋ de homi. ⁊ etiaꝫ voluit glo. in ℞bo pueroꝝ in. c. ecce. i. q. i. Et facit ẽt textus in. l. ipunitas. C. de penis. ⁊ isti tuta de inutilib⁹ stipulationib⁹. in. ℈. penl. ⁊ i. l. apꝺ. ℈. si tutorẽ. ff. de voli exceptione. ⁊ alias concoꝛdantias. Sed si querit quis sit ille qui est proximus pubertati? dico ꝙ circa ꝑ habui a diis legistis tres famosas opiniones. Prima opinio dicit ꝙ ille est proxim⁹ pubertati qui est in medio pueritie. ⁊ sic ille qui est natus ãnos decẽ cũ dimidio erit proxim⁹ pubertati. Et ꝑ opinio ẽ gl. in. l. i. in fine. ff. de nouationib⁹. ⁊ insti. de obligatione. q̃ ex quasi ꝯctu. ℈. fi. ⁊ insti. de inutilib⁹ stipulationib⁹. ℈. i. Sc̃da opinio dicit ꝙ puer ꝺ̃ p rimus pubertati qui nunc eã ingressus est: ita ꝙ qui bz. xiij. ãnos cũ dimidio ⁊ n̄ añ pubes est. Et ꝑ probat ꝙ tex. notabilẽ in. l. excipiunt. ff. ad sillenianũ. vbi dicit tex. ꝙ tunc puniri ꝺz puer qñ nõ nimis distat a pubertate. Itẽ p aliũ textũ notabilẽ in. l. iij. ℈. fi. ff. de liberis exhibendis. ꝙ dicit ꝙ tunc puer ꝺ̃ esse proxim⁹ pubertati qui nunc eã ingressus est. quẽ tex. vt dicunt oñi iuriste multũ põderat ꝺñs Bal. Cõiter tñ opinio prima videt verior pp iura superius allegata. s. quo ad hoc vt puer puniat̃ de delicto. vñ proximus pubertati dicẽ qui est in medio sue pueritie: ⁊ sic poterit in tali etate puniri de ꝺlicto. Jura ãt allegata pro alia opinione intelliguntur in ꝺctibus. Jta exponunt defendentes opinionẽ p̃mã. Quare relinquit ꝙ pueri peccantes ſm p̃mã opinionẽ possunt puniri cũ bñt decẽ ãnos cũ dimidio: qz tunc est in medio pueritie sue. ℈ opinionẽ ſam nõ possunt puniri añ. xiij. ãnũ cuz dimidio. ⁊ 3ª opinio est Abbatis siculi dicentis ꝙ doli capax ꝺ̃ qui est post septẽnariũ. i. a septimo ãno vsq̃ ad. xiij. ⁊ illa proprie vocat̃ pueritia etas. vt ꝓ eẋ de etate ⁊ qualitate. c. i. glo. i. ⁊ allegat ꝯcoꝛdantias plures. ⁊ ita in illa etate põt ꝙ delicto puniri. vñ Hzego. in dialogo narrat quẽdã pueꝝ quinq̃ ãnoꝝ pp blasphemiã fuisse a demone tñsportatũ. Sed dubiũ mihi grande oꝛit p̃ Ambroſi. Ego nõ curo an puer sit ingressus nunc eã siue sit in medio: siue sit septẽni. dic mihi quesо pro quib⁹ delictis debent puniri: an puniunt̃ ꝙ quocũq̃? Dixisti. n. ẽ ꝙ glo. vlti. i. c. i. de delictis pueroꝝ tenet ꝙ pueri puniunt̃ pro quocũq̃ delicto si sunt doli capaces excepto ꝺ̃ licto carnis. Est ne ꝑ vniuersaliter veꝝ ꝙ pueri doli capaces excepto delicto carnis ꝙ libet alio peccato puniant̃? Rideo tibi aia ꝓz doctores ꝙ qñ dicim⁹ pueꝝ puniri pro delicto: intelligit de delictis que consistunt in faciendo ⁊ cõmittendo. vt in furto: homicidio: furto: ⁊ buiusmodi. Sed pro delictis q̃ ꝯsistunt in ommittendo seu negligendo. vt si ommittat ꝯfiteri semel in ãno: l' aliud ad qđ tenet puer: quantũcũq̃ doli capax ⁊ proxim⁹ pubertati ñ punit̃. tex. est i. l. i. ℈. ipubes. ff. ad sillenianũ. Et ita firmauit ꝺñs Bartholus in dicto. ℈. ipubes. Facit ad ꝑ tex. i l. ij. C. si aduersus delictũ. Et rõ huius est. quia maius est delictũ in faciendo q̃ in ommittẽdo. vt. l. solet. C. de liberali cã iuncta. l. ij. cũ gl℞ sua C. de libertis ⁊ eoꝝ liberis. Q ãt pueri debeãt puniri si doli capaces sunt pro quolibet delicto in faciendo. i. qñ faciunt aliqđ delictũ: est apud decretalistas tex. in. c. i. de delictis pueroꝝ. vbi dicit sic tex. Pueris grandiusculis pctñ nolunt attribuere quidã: nisi ab ãnis. xiij. cũ pubescere ceperunt. qđ merito crederez⁹ si nulla esset peccata nisi q̃ mẽbris genitalibus admittunt̃. i. cõmittunt̃. Quis ℞o audeat affirmare furta: mendacia: ⁊ iniuria ñ esse pctã? At bis plena est puerilis etas: q̃uis in eis nõ ita vt in maioribus punienda videant. hec ibi Alexander. iij. Ecce ex hoc tex. iuncta glo. vltima concludit ꝙ ipuberes cũ sint doli capaces delinq̃re possunt in oi peccato ꝓterq̃ in vitio carnis. ⁊ ita si delinquũt puniunt: ltz leui⁹ q̃ adulti. Etsi diceres ꝑ videt ꝺ̃ca p̃m imediate huic supradicto sequentẽ. vbi ꝺ̃ ꝙ in pueris relinqui solet inultũ qđ in alijs proiectionis etatis hũanc leges dicunt seueri⁹ corrigendũ: ita dicit tex. ille ad lr̃am. Dico ꝙ glosa ibi sup ℞bo inultũ. dicit ꝙ ꝑ intelligendũ est de eo qui ñ est doli capax. vñ expone inultũ. i. ñ p̃fecte vltũ. vt in dicto. c. pueris nunc allegato. ⁊ allegat glo. ibi multas ꝯcoꝛdantias. Multa hic scribenda occurrũt: sed ista sufficiãt ꝙ tertio pũcto. Qrtũ ad quartũ punctũ de amentib⁹: furiosis: ⁊ de ebrijs doctores distinguẽ solent: ꝙ aut tales ex sua culpa inciderunt in amentiã furiã: ⁊ ebrietatẽ: ⁊ tũc mala q̃ faciunt ꝑputant̃ eis. aut nõ: ⁊ tunc nõ imputant̃. Alia est opinio quã cõiter insequunt̃ oẽs. vz. ꝙ in similib⁹ ꝑsonis culpa sequens ñ imputat̃: licet culpa ꝑcedens magis aggraueꝛ ex malis q̃ inde sequunt̃. vñ si ebrius adulteriũ cõmittat ignorans qđ faciat: ñ ꝑputat̃ ei in pctñ adulteriũ: sed ebrietas illa aggrauat̃. Similiter si amens l' furiosus homine interficiat: nõ imputat̃ homicidiũ: sed pp qđ in amentiã l' furiã venit aggrauat̃ pp homicidiũ seqns. Hec opinio ponit̃. xv. q. i. c. merito q̃rit̃. ℈. ltz obij cit̃. circa finẽ. vbi ꝺ̃ sic. Mens ℞o alienata furoꝛe cũ sui cõpos nõ sit: eoꝝ que admittit reatũ nõ ꝺbit. quia facultatẽ deliberandi non habuit. vñ ⁊ pupillo ⁊ furioso bõi in maleficijs ꝯsubenit vt eis ñ ꝑputent̃ ad penã: q̃ ex mentis deliberatione non ꝓcesserunt. hec ibi. Põ tñ ad cautelam talibus iponi aliqua pena: nõ ꝙ ꝺ facto oporteat. vt. xv. q. i. c. si quis insaniens. si qs ingt insaniens aliquẽ occiderit. si ad sanã mentẽ peruenerit: leuior pnia iponenda est. s. quantuz ad cautelam. ⁊ iudicandus est in codẽ statu in quo fuit añ furiã vel amentiã. eẋ de baptis. c. maiores. ad finem. vnde si quis ante amẽtiã voluit ⁊ petijt baptiçari: ⁊ postea in amẽtia ꝺicat. si ꝺ̃ ma bona intẽtiõe ꝯfiteri: ꝺz oio baptiçari: ⁊ caracterẽ suscipit sacri ꝓpter primã bonã intẽtoez q̃re ⁊c. Et sic ꝑz rñsio ad ꝓdicta. Et ꝙ oñs ad ꝑz ptẽ principalẽ. vz. qđ dicendũ sit de actib⁹ hũanis qñ voluntas ẽ ignã ⁊ nescit qđ faciat. Tertio loco videam⁹ de 3ª respectu hũanoꝝ actuuz s. qñ voluntas est negligẽs circa ipsos. Et tẽ dico ꝙ voluntas negligẽs ⁊ ꝯsopita circa actũ hũanũ põt dupliciter ꝯsiderari. Aut. n. ẽ negligẽs ex certa scia: aut ex certa ignoꝛãtia. Si ex ignoꝛãtia tũc etiã distiguo. qz aut ẽ ignoꝛãtia iuris: aut facti. Si iuris iterum distiguo. qz aut ꝓtinet ad ꝑsonã scire illud ius: aut nõ. Si nõ: illa ignoꝛãtia excusat. si sic: nõ excusat. i. q. iiij. ℈. vlt. vbi datur hec distictio de ignoꝛãtia. Inde Paul⁹. i. ad Tbi. i. ait. Miseri cordiã ꝺsecut⁹ sum: qz ignoꝛãs feci. Et Aug. ait. Illis oẽs ignosci nõ poterit: q a q̃ discerẽt copiã bñtes opã nõ dederũt. s. qñ tali ꝑsone incũbit legẽ scire. Exẽplũ. Si qs offiñ diuinũ ꝺmittẽt dũ est i sacris: ignoꝛãs se ad illud dicẽdũ obligatũ: nõ excusat. qz oꝛ ⁊ ꝓtinet ad ipm hoc scire ⁊ dicẽ eẋ de cel. mis. c. volẽtes. ⁊ di. xxxvij. ℈. vl. Ad q̃ rñ declaratõez est sciẽdũ ꝙ alr obligat ius nale alr ius ciuile: alr ius diuinũ: alr ius canonicuz: ⁊ alr ius morale. Jus diuinũ oẽs doli capaces a dultos gñaliter obligat: cũ sit lex scripta in coꝛdib⁹ nñis. i. q. iiij. ℈. vl. Et recte ꝺ̃ doli capaces. qz et si furiosi ⁊ amẽtes adulti sint: nõ tñ doli capaces Jus diuinũ sic̃ sunt ꝓpie: euangelia: aplice doctrine: ⁊ hmõi. Oẽs plati ⁊ maxie curã aiaꝝ bñtes teneñ scire: ⁊ ignoꝛãtia ei⁹ magꝝ platos ac culpat: ⁊ q curã aiaꝝ bñt sicut de magꝝ pctõ mõtali ſm Bõna. ⁊ Alex. de ales in 2ª smaꝝ. Sipliceſ ℞o sacerdotes ⁊ q curã aiaꝝ ñ bñt. q cũ potuisset ꝺiscẽ noluerit: accusat sic̃ ꝺ̃ qui venialiter. Laicos ℞o i nullo accusat. qz ad ipsos nõ ꝓtinet dũmõ ñ ꝺtemnat. Tenent̃. n. laici ad notitiã decalogi: et eoꝝ q̃ ꝓtinẽt ad fidẽ: put ꝓtinet in symbolo apostoloꝝ. vt dicit idẽ Alex. Et ita ignoꝛãtia iuris diui q̃ ad quedã laicos simpliter excusat. ⁊ q̃ ad q̃dã accusat a tãto ltz nõ a toto. hoc etiã ſm eosdez Jus ciuile solos iudices accusat. Unñ in p̃dcõ. ℈: nõndũ ꝺ̃ sic. Jus ciuile alijs ꝓmittit ignoꝛare. alijs ℞o nõ. Jus canonicũ ⁊ ꝺtinẽs morales ꝺsti tutões ad discernẽda pctã: oẽs sacerdotes curã aiaꝝ bñtes ⁊ oẽs ꝺfessores accusat. ⁊ ꝑserti ea q̃ ad absoluẽdũ ⁊ ligãdũ: ⁊ suspẽdendũ ꝺueniunt. Qui ℞o curã aiaꝝ nõ bñt excusat a tãto: ltz nõ a toto. Unñ ſm ꝙ dicit Alex. de ales: nõ oẽs clerici tenent̃ ad noticiã oĩum q̃ sunt i iure canonico ltz ad noticiã quoꝛũdã teneãt. De hoc etiã habet tex. xxiiij. q. i. c. si qs ꝺerit. vbi glo. sic ait. Argm hic elicit ꝙ ignoꝛãtia iuris ꝓtim excusat: ltz nõ ex toto. Reciuat. n. pniam: ltz nõ absoꝛbet culpam. Sile inuenit̃ di. lxxij. c. plurimos. ⁊ di. xxviij. c. ꝑ bytey. ⁊ di. viij. c. ꝺsuetudo. Itẽ. xxx. q. i. ꝺ bis itẽ di. lij. c. i. ⁊ de ꝺse. di. iiij. retulerũt. Hec oĩa ponit dicta glo. Ultra dicta nõ regulã gñalẽ ꝙ oẽs q fugiũt p̃dicatões ⁊ fuorũ dei bona ꝺsilia: si postea ignoꝛãt uiã salut̃: tal' ignoꝛãtia eos ñ excusat: ltz sũme grauat. i. Coꝛ. xiij. Si qs ignorat ignorabit̃. ⁊ di. xxxviij. q. ca. vbi dicit tex. Qui ea q̃ dei sunt sapiũt. s. fide ⁊ ope a ꝺño sapiunt̃. i. approbant̃. ⁊ q ea q̃ dei sunt nesciũt a ꝺño nesciunt̃. i. reprobant̃. Paulo attestãte: q ait. Si quis ignoꝛat ignorabit̃. i. reprobabit̃. Idẽ. Qui stult⁹ est ꝺculpa. s. euitãda nccia ad saluteꝫ: sapiẽs erit i pena sustinẽda. l. hec ibi. Cõcoꝛdat p̃dictis btus Tho. Fa fe. q. lxxvj. Bz audi paulisp p̃ Ambrosij. Dicis. n. ꝙ ius nãle oẽs adultos ⁊ doli capaces gñaliter obligat. dic mihi. Filie Loth patrẽ i ebriatẽ: vt ex eo ꝺciperẽt: qz totũ mũdũ subuersum putabãt: excusant̃ ne a pctõ ꝓpter ignoꝛantiã iuris nãlis: qđ. s. dictat nõ eẽ succũbẽdũ pñ? Dico ꝙ nõ excusant̃ a pctõ: ltz multi diuersis vijs dicẽ velit. Ego aũt dico ꝙ nõ excusant̃. de hoc est tex. xv. q. i. c. inebriauerũt. vbi dicit tex. Inebriauerunt Loth filie ei⁹: ⁊ se nesciẽti miscuerũt. quapp culpãdus est quidẽ: nõ tñ ẽctum ille incestus: sed tñ ẽctuz illa ebrietas mereꝫ ꝑ ibi. Glo. sup ℞bo nescienti dicit sic. Videt q̃ ꝙ peccat q nesciens ⁊ in ebrietate aliqd facit. vt hic. ⁊ xxx. di. c. sexto dic. Bz dic ꝙ Loth nõ erat hic nesciens. Nã eni non patit ꝙ aliquis nesciẽs coeat. sed dicit̃ nescius qz nesciebat illas eẽ filias suas Credebat. n. esse vxoꝛẽ suã. Facit tex. in. c. i lectũ xxxiij. di. bac ibi. Et sup ℞bo nõ tãtũ ẽctũ ille incestus. glo. dicit ꝙ hoc tripliciter exponit̃. Quidam sic exponunt: ꝙ punit̃ pro incestu ⁊ p ebrietate. Uel aliter non punit̃ ẽctum incestus mereꝫ. s. si esset ꝺmissus ex deliberatõe. Alij dicunt ꝙ nullo mõ punitur ꝓ incestu: sed tñ pro ebrietate: q̃ ebrietas est tãtum pctñ veniale. di. xxv. ℈. criminis. hec glo ad lr̃am. q̃re ⁊c. Et sic ꝑz qualiter quis peccat ⁊ excusat̃ ex ignoꝛãtia iuris. Nunc ℞o videam⁹ si ignoꝛãtia facti excusat a peccato vel accusat. Ponam⁹ q̃ ꝙ aliqs aliquod malus faciat: ⁊ voluntas sit negligens cõsiderare factũ an talis ignoꝛãtia facti excuset. Dico ꝙ hic distinguendus est sicut ponit̃ di. l. c. de his. ⁊ eẋ de homicidio. Joãnes. ⁊ c. quidã vt asseris. ꝙ quis in facto qđ agit aut ꝺbat operã rei licite: aut illicite. Si licite tũc itez distinguẽdum est. qz aut adhibuit debitã diligentiã: aut nõ. Si nõ: nõ excusat a peccato. Ut si quis coopiens domũ sig⁹ nõ apposuit: ⁊ regula hominẽ interfecit. Si adhibuit debitã diligentiã: ⁊ ide malũ ꝺtingat. certe nõ imputabit̃ ei. vt di. l. c. sepe. ⁊ xv. q. i. c. si qs nõ iratus. Unde ⁊ Jacob excusat̃ qui cognouit Liã que nõ erat vxoꝛ eius loco Rachel vxoris sue. Caplm sepe sic dicit. Sepe ꝺtingit dũ quis opi necessario. i. vtili ⁊ licito insistẽs: arboꝛẽ iciderit ut aliqs subt⁹ ipam veniẽs depmat̃. Et id circo si voluntate l' negligẽtia icidẽtis arboꝛẽ facti ẽ: vt bõicida pnie oio ꝺz submitti. Qđ si nõ voto ltz incurrit illi⁹: nõ hec cũ snia ꝺtingit. Si. n. dũ illi opi nccio forsitan incũbẽt ⁊ iste insparoc currẽt sub arboꝛe ⁊ l' bipa oppressus ẽ: iciso⁹ arboris non tenet̃ ꝙ homicida. i. tanq̃ homicida. hec

Universidad de Deusto
Biblioteca

ibi. Si aũt vabat operã rei illicite. vt cũ gs sola
ciatur in aliquo ludo piculoso vnde segf mors l'
mutilatio. vel cũ clerico lapidẽ vel sagittã ꝓiicit
t hoẽm interficit: vel sanguinẽ fũdit: tales non
excusanf a culpa t a pena. Nã licet homicidiuz
vel aliud malũ nõ uelle: tñ voluit opꝰ illicitum
vnde tale malũ subsecutũ est. di. l. c. clerico. Unꝰ
Lamech qñ Lain interfecit putãs eũ feram eẽ:
nõ excusat a culpa. Et sic pz qñ actus bũani sũt
pctñ cũ volũtas ex ignorãtia iurĩ vel facti pec
cat. Silr dicendũ est de opibus bonis. vnde qñ
fit aliqd bonũ ex ignorantia iuris l' facti: nõ ba
beẽ meritũ illius boni. qz ibi voluntas t intentõ
nõ cadit actualis l' habitualis. ꝟbi gña. Das pro
el'yna vnũ ducatũ credens dare solidũ ul' bolo
nenũ: talis tñ mereẽ acsi solidũ vnũ dedisset. Iñ
Ambro. Nõ satis est inquit bñ facere nisi ex bo
no fonte. i. bõa voluntate ꝓficiscat. de pe. di. i.
voluntas remunerat: nõ opus. i. voluntas facit
opus remuneratione dignũ. t. x v. q. i. c. si quis
nõ iratus. vbi dr. Si quis nõ irat⁹: sed propt di-
sciplinã palmaz alicui dederit: t casu occiderit:
vt fieri solet. quantũ ad gñam innocens est: qz. s.
deus nõ punit eũ pp tale pctñ: qz volũtate non
opus requirit. s. pncipaliẽ. ¶ Quantũ ãt ad legẽ
s. ꝓmotionis reus ẽ. qz opa qrit ler. Itẽ si in ꝓse
cutione ꝟgo fuerit oppressa: lege. s. consecratio
nis repellit. qz opus inspicit: nõ voluntatem. In
gña ãt quasi ꝟgo suscipit. qz nõ opera quĩt: sed
voluntatẽ. hec ibi. t sunt ꝟba Piero. Et sic bẽs
qũo voluntas se bz qñ est negligens circa opus
bonũ l' malũ. Sed ponamus qꝺ voluntas nõ es-
set negligens: nec ex ignorantia: sed ex certa sci
entia circa opus humanũ versaret. tunc dico qꝺ
si quis bonũ agit voluntate negligente nõ acq
rit meritũ. exemplũ vakifideli electio vt aut ba
ptiçet: aut occidet: l' perdet bona sua. Iste eligit
baptiçari: certe nõ mereẽ gñam pp defectũ in-
tentionis. ar. de pe. di. i. c. tres actiones. vbi dr.
qꝺ ois q sue voluntatis arbiter est ostitut⁹ nõ po
test nouã inchoare vitã nisi eũ peniteat veteris
vite. t sunt ꝟba Aug. li. de gña t libero ar⁰. De
operib⁹ ãt malis nõ est sic dicendũ: qñ qñ quis
ex certa scientia malũ operat: licet uoluntas nõ
intendat illud malũ vt demeritoriũ est; licet il-
lud intẽdat vt aliqd malũ euitet: certe nõ excu
sat. Exm. quis perinrat ne suã rẽ perdat nõ intẽ
dens tñ deũ offendẽ. certe talis mortaliter pec-
cat. Audi Aug. Si diligenf ingt inspiciat forte
ipsũ peccare nẽo vellet: sed pp aliud, qꝺ vlt pec
cat. Oẽs quippe hoies qui scienf faciunt qꝺ nõ
lz: vellent licere. vsqꝫ adeo ipsũ peccare nẽo ap
petit pp hocipsũ: sed pp aliud qꝺ ex eo sequit. Ꝫ
ille. t ponit. x v. q. i. c. merito. Prefca illa nobilis
sima Lucretia romana: q filio Tarquinij i adul
teriũ consensit ne infamiã incurreret: quã filiꝰ Ta
quinij minabat: vt ẽt facere solent discoli iuue-
nes paupculas decipientes: ñ excusat a pecca-
to: cũ seipsam cozã suis cõsanguineis interfecit.
Propterea dat regula gñalis qꝺ potius qꝺ vz

oĩa mala sustinere qꝫ consentire peccato. xxiij. q.
v. c. ita ne. qꝫ tc. Satis arbitroz aĩa mea bãc ma
teriã enucleata esse. t iõ tibi ista sufficiant. Unũ
tñ facere volo. qñ predictũ. c. ita ne sepius alle
gaui in superioribꝰ: volo ipsũ ad lram recitare:
dicit. n. sic. Ita ne aliquez polluat aliena libido
metuiẽ. Nõ polluit si aliena erit. si ãt polluit. s. p.
consensum ñ aliena erit. sed cũ pudicitia. s. mẽtis
ꝟtus sit animi: comitẽqꝫ habeat fortitudinẽ: po
tius qlibet mala tollerare: qꝫ malo cõsentire deꝺ
minat. Nullus ãt magnanimꝰ t pudicus ĩ ptãte
bz quid de carne sua fiat: sed tñ quid ãnuat mẽ
te l' renuat. s. B est in ptãte. hec ibi. Et concordat
bis. c. illa. x v. q. i. vbi dr. Illa cauenda sunt qꝫ ex
ñra voluntate ꝓdeunt: ỗlicta iuuentutis t irro
nabiles cozporis passiones. Quoꝝ igit nos suz⁹
vñi eoꝝ pncipia. i. cãs exterius nõ ingram⁹: nec
deritem⁹ in alios. i. nõ asscribam⁹ alijs sicut feẽ
Adã: sed agnoscam⁹ ea qꝫ propzie ñra sunt qꝫ pos
sumus nõ facẽ si volum⁹. huius electionez mali
potius nobis debem⁹ asscribẽ qꝫ alijs. Jõ ẽt in
iudicijs bmõi volũtarios reos ñ ex necessitate
s. absoluta cõpulsos culpa astrigit: pena ꝺdenat.
Necꝫ. n. si gs ꝓ furoꝛe aliquẽ innocẽtẽ pimat ob
noxius est morti: gnerią ipsius diuine legis ora-
culo. i. rñso. s. Deut. xviij. Nũeri penlt. t Josue.
xx. in ꝓin. Si. n. p iprudentiã itulit necẽ accipit
ipunitatis spẽ: t refugij facultatẽ vt possit cua-
dere. B igit de eo qõ propzie malũ videt dictũ ẽ
Mala. n. nõ sunt qꝫ nec crie mentẽ iplicant: nec
scientiã ligant tc. Et sũt ꝟba Aug. i examerõ.
Dis cozdat. c. sacris. qõ metꝰ cã. qr tc. Et sic pz
fa ꝟitas ꝑme ocꝰonis ꝑme osideratois. ¶ Qtũ
ad tertiã ꝟi. s. vtz voluntas ꝓ fcõ reputet? dico
qꝺ Archidiacon⁹ sup. c. qui bona. x vij. q. i. optie
hanc mãm tangit. Ex cꝰ dictis colligã tñ qꝫ ad ꝓ
dicationis propositũ spectant. Que vt clariꝰ ba
beanf: videam⁹ sex puncta. vz. Primus pũctus
est an voluntaf bona ꝓ fcõ reputet? qꝫ ad deũ.
¶ Scõs punctus est: an voluntas bona ꝓ fcõ
reputet quo' ad ecclesiã in foro ꝺtioso. ¶ Ter-
tius punctꝰ: an voluntas bona ꝓ fcõ ꝟputet? qꝫ
ad eccliã in foro pnĩali. Similiter alia tria pun-
cta de mala voluntate videaz⁹. ¶ Primꝰ ẽ. vtz
mala voluntas ꝓ fcõ reputet quo ad deuz. 2º
vtrũ quo ad eccliã in foro ꝺtentioso. ¶ 3ꝰ ẽ vtz
quo ad eccliam in foro pnĩali. ¶ Quantũ ad p-
mũ. s. vtrũ bona volũtas ꝓ facto reputet quo
ad deũ. Et dico aut queris de preterito: aut de
presenti: aut de futuro. Si de preterito: dico qꝺ
bona voluntas apud deũ pro facto non babet.
Exemplum. voluissez nunc quia senui iuisse ad
iubilcum: quadragesimas ieiunasse: ecclesiaf ut
sitasse: elemosynas fecisse: t similia. Certe talis
voluntas apud deum pro facto non babetur. i.
non remuneratur acsi fecisset. Similiter si que
ris de futuro: dico qꝺ nec etiam bona voluntas
apud deũ ꝓ facto reputat. i. nõ remunerat ac
si fecisset. Exm. propono quadragesimã futuraz
ieiunaf: l' i pasca ꝛ vnũ fuũ ỗ. taf volũtaf

nõ bẽtur ꝓ facto. Imo si qõ ꝓposuim⁹ ommittiz⁹
peccam⁹. Audi Greg. sup Eçech. Qui bona in
quit agũt: t meliora agẽ ꝓponunt: si ea nõ agũt
licet in bonis ꝓpozib⁹ ꝑseuerẽt: in ospectu tñ ỗi
eciderũt. i. mortaliꝰ vel venialiꝰ peccauerũt ꝼz
qꝫtitatẽ boni ꝓpositi qõ ommittũt. Mortaliꝰ q
dem qñ ꝓposuit facẽ aligd necessarii ad salutez.
qñ si votũ vum põt nõ implet mortaliꝰ peccat.
Venialiꝰ aũt qñ ꝓponit aliquid facẽ nõ necessa-
riũ ad salutẽ: vt facere talẽ deuotõez vel talez:
vum tñ nõ vouat: sed tñ ꝓponat. qz si vouẽt eẽt
sicut i ꝑ casu. qz ꝓpha ait. Uouete t reddite do
mino deo vro oẽs qui in circuitu ei⁹ affert] mu-
nera. Et idẽ. Uota mea dño reddã in ospectu ti
mentiũ eũ. Et idẽ. Immola deo sacrificiuz lau-
dis: t redde altissimo vota tua. Et sic bẽs qõ uo
luntas bona apud deũ, ꝓ facto nõ babeẽ respcũ
ꝓteriti t futuri. ¶ Si qris õ pnĩ: tũc distiguẽdũ
est: aut talis volũtas põt ipleri aut nõ. Si põt i
pleri t nõ implef: tũc distingue. aut nõ iplef ex
negligẽtia vel alia cã possibili vitiosa: aut ex im
possibilitate. Si ꝑ mõ ps qꝫ ꝓ fcõ nõ bẽtur. Exẽ
plũ. habeo voluntatẽ dicendi officiũ: t ex negli
gentia vel ex silẽ nõ dico. certe nõ bẽtur ꝓ fcõ
acsi dixissez. viij. di. Nõ satis est bñ velle: ꝛz etiã
bñ facere. Et sunt ꝟba Ambrosij. i. nõ suffic bo-
na volũtas sine ope dum facultas adest. Si ꝟo
nõ implet ex ipossibilitate: tũc talis volũtas re-
putat ꝓ facto in gñe boni qꝫtum ad gloriã osc
quendã: t ad penã eternã euitandã: ꝛz non qꝫtuz
ad qꝫtitatẽ ꝓmij accidẽtalis: vt aureole. uel quã
tum ad euasionẽ pene tpalis ꝓ pctis suis. exẽ
plum. Cupio baptiçari: cõfiteri: cõicari: t nõ pos
sum. q: aut minister abest: aut aligd necessariuz
ad talia sacra nõ babeẽ: vel sile. Si moriοr talis
bona volũtas ꝓ fcõ babeẽ quo ad gñam t eui
tationẽ pene eterne: sed nõ tpal' qꝫ in purgatorio
solnẽda est. nec tñ cõiter ꝓmij osequit accitalis
sicut si ope bonã volũtatẽ opleuisset. Silr si gs
cupet martyriçari, ꝓ xpi noie t nõ bẽret modũ:
valet illa volũtas quo ad gñam essentialẽ: ꝛz nõ
quo ad aureolã qꝫ actui pugne daf. t nõ volũta-
ti tñ. vt dictũ est ꝟabbo ꝓcedẽti in 3ª osideratõe
l. Dbi. ij. Nõ coronabit nisi q legittie certauerit
Silr vna bona vetula cupit venire ad eccliam
ñram vt accipiat indulgẽtias a sũmis põtificib⁹
ñris ecclesijs ocessas: t nõ põt qz ifirma vel sile
ꝓfecto talis volũtas, ꝓ facto reputat quo ad ac
grendã gñam: vel augmẽtãdã quã bz: ꝛz nõ qꝫtũ
ad osequẽdũ indulgẽtias illas qꝫ solũ vant acce
dentib⁹: t nõ tñ uolẽtib⁹: nisi hoc i forma lrar ꝺ
tineret. vt dixim⁹ feria. ij. pñtis dñice. Et sic pz
solo ad primũ punctũ. ¶ Qtũ ad ꝼz dico breui
ter qꝺ bona volũtas qꝺ ad eccliã in foro ꝺtioso
nõ bẽtur ꝓ fcõ. exẽplũ. Joanes fuit excõicat⁹ et
qsiuit absolui t nõ potuit: certe si moriꝰ eccliasti
ca carebit sepultura. qz nõ valuit illa voluntas
qꝺ ad eccliam. nec ozõ solẽnis ꝓ eo fiẽda ẽ donec
sit absolut⁹. qõ fieri põt si eccliẽ ꝑ aliqꝫ extrinseca
fiãt ostiterit de bona volũtate t diligẽti solliciꝺ

dine absolutõis. Ille tñ dãnatus nõ est. qz de⁹ q
est ispector cordiũ bonã volũtatem acceptauit.
Nõ acceptaret ãt eũ eccliа si aliqꝫ mõ ꝑ sigñ ex
teriora de bona volũtate nõ ostiterit. qz in foro
ꝺtentioso eccliа actꝰ extrinsecos tñ ꝺsideraꝺ. x v
q. i. c. si qs nõ iratꝰ. qre tc. Et sic pz scõs punctꝰ.
¶ Qtũ ad tertiũ dico qꝺ volũtas ꝓ facto repu
tat? qꝫ ad eccliam in foro pniali. exẽplũ. Est vnus
q nũqꝫ in vita sua ꝛfessus ẽ: morte puent⁹ ꝛfessio
nẽ petit t sacra. Intẽa vũ accersit? sacerdos hic
moriꝰ. certe si ostiterit de bona volũtate t dili-
gẽtia ꝛfessiõis petite eccliа eũ suscipit: nec care
bit eccliastica sepultura. Nã eccliа oẽs quos ꝑ
sigñ exteriora cogñscit eẽ in pctõ mortali: t sic sine
aliq sigñ exteriozis pnie mortuos eẽ: ꝓuat eccli
astica sepultura. vt sunt fures t latrões. exẽ õ fur.
c. fures. vbi dr. Fures t latrões si in furãdo t õ
predãdo occidunt? visum est, ꝓ eis nõ eẽ orandũ
glo. Quia eos in mortali ostat decessisse. xxiij. q.
v. c. placuit. Itẽ t eos q moziunt? in tozneamẽtis
exẽ. de tozne. c. i. Itẽ t raptozes. exẽ de rapto. c. su
per eo. Nõ pono capꝰa distincte ad lram breuitatis
cã. Itẽ oẽs q seipsos iterficiũt. xxiij. q. v. c. placu
it. Et breuiꝰ oẽs qs in mortali pctõ ostat decessis-
se. xiij. q. ij. c. extimem⁹. t. c. pro obeũtib⁹. t etiaz
oẽs q post mortẽ ꝺuincunt de heresi. Oẽs istos
ponit glo. in. c. ex pte. el scõo. exẽ de sepul. Silr
qs ostat aliqꝫ sigñ exteriοr nõ eẽ mortuos i peccato
mortali: ꝛz aliqꝫ casu futuro sine ꝛfessiõe ỗcesse
rint: eccliа scã suo i gremio accipit: nec eccliasti
ca ꝓuat sepultura. vt ẽ casus i. d. c. ex pte. vbi dr
sic. Ex pte pentũ. M. nobis est itimatũ: qꝺ cũ no
bil' vir de insula eidẽ posuisset insidias: t ipa gartõ
nib⁹ q eã rapere nitebãt sup quẽdã põtẽ occurrẽt:
tãdẽ fugiẽs man⁹ illoꝝ i amnẽ. i. fluuiũ de põte
cadẽs: fuit casu submersa. Quo circa mãdamus
qꝫten⁹ cũ illa nõ spõte ꝑcipitauerit se de põte: si si
cut supi⁹ est exꝑssuz casu ceciderit: cozp⁹ ei⁹ tradi
facias eccliastice sepulture: ꝑsertiz cũ ex bõesta
cã fugisse noscat: t cui cõicabit viuẽti cõicãduz
sit iã defũcte. B ibi. Ecce qꝺ ex vltio B ꝟbo ꝑsup
põit iã nõ fuisse illã. M. moztuaz i pctõ mortali.
qre tc. Et sic patẽt tria pũcta qꝫ ad volũtatẽ bo
nã. ¶ Nũc videam⁹ ad primũ punctũ ỗ volũtate
mala. Utꝝ. s. mala volũtas apud deũ ꝓ facto
reputet. Et dico distinguẽdo. qa aut talis mala
volũtas est deliberata ad tale malũ: aut nõ. Si
nõ: cuz ad illã nõ accedat ꝺsensus rõnis: clazꝫ est
qꝺ ꝑ facto nõ babebit apud deũ. de pe. di. ij. Ne
quaqꝫ mẽte cogitatio imunda maculat cũ pul
sat: si tñ banc ỗlectatiõez supat. s. ꝑ dissensuz rõ
nis. Si aũt volũtas est deliberata: tũc dico qꝺ si
ue sit de pñti: siue de ꝓterito: siue de futuro: tal'
volũtas apud deũ, ꝓ facto reputat qꝫtuz ad gra
uitatẽ peccati mortalis in gñali: t non in spãli. i.
ita ex illa mala volũtate acsi ope ꝛsũmasset: ge
hennam ignis mereẽ. non tñ tanta plecteret? pe-
na acsi fecisset qõ male appetijt. Et rõ qz cõiter
actus voluntatis auget inordinatõez volũtatis
t sic intelligit? tex. de pe. di. i. homicidioꝝ. ubi dr

Universidad de Deusto
Biblioteca

homicidiorum tria sunt gña. s. odientis: detrahẽtis: z actualiꝰ occidentis. z ꝙ eoꝝ pena est eqlis s. quo ad dãnationẽ: qz ꝛterꝯ mõtaliter peccat qr̃ zc̃. Et sic ꝑz ꝓim⁹ punctus de volũtate mala. ¶ Quantũ ad 3m. s. vtz mala voluntas ꝑ facto reputeꝝ quo ad eccl̃iã in foro ꝛtentiso. z dico ꝙ nõ. qz nõ dz puniri in foro ꝛtentiso qui sola voluntate peccauit quo ad eccl̃iã: acsi ẽt operꝫ z voluntate peccassꝫ. xxxiij. q. i. c. pozro. vbi dicit ꝙ xpiana latentia peccata vindictã nõ bñt. sed ꝙ sola voluntate peccant deũ tñ bñt vltorẽ vt dr̃ in eo. c. pozro. Et qz iste text⁹ est notabilis: audi quid ad l̃am dicat. Pozro inquit illi quorũ peccata humanã noticiã latent: nõ ab eis cõfessa: nec ab alijs publicata. si ea ꝛfiteri l̃ emendare noluerint: deũ quẽ bñt testẽ: ipsi bituri sũt z vltorẽ. Et quid eis ꝓdest humanũ iudiciũ vitare: cũ si in malo suo ꝑseuerent ituri sunt in eternũ deo retribuente suppliciũ. ꝙ si sui iudices fiant: z veluti sue iniqtatis vltores: hic. i. in mundo isto in se voluntariã penã seueriꝫme animaduersionis exerceant: tpalibus penis mutabũt eterna supplicia. Et lachrymis ex xa cordis cõpunctione fluentib⁹ restringent eterni ignis icẽdia. hec ibi. z sũt xba Prosperi. Quare cõclude ꝙ peccata occulta in iudicio vindicari ñ possũt qz sicut ignota sũt: ita probari ñ possunt. In iudicio ãt procedit ꝑ allegata z probata. ij. q. i. nos Nos inquit in quẽꝫ sniam ferre ñ possum⁹: nisi ꝓuictũ aut sponte ꝛfessũ. Qui si ñ fuerit ꝓuictus aut ꝛfessus libertati restituend⁹ est. ij. q. i. notuz sit. z. c. iudex. z. c. primates. z. c. nihil. qr̃ zc̃. Sed dubitaꝝ. pono ꝙ Jo. habuerit animũ z volũtatẽ deflorandi. M. xginẽ. z ꝑfecte exiuit i actũ. puta qz locur⁹ est cũ ea z petijt factũ zc̃. nũquid reputabit ꝑ facto? Dico ꝙ Joãnes aut nõ ꝓsecut⁹ est cũ effectu voluntatẽ illã malaz. ga eũ penituit. aut qz aliter facẽ ñ potuit: tñ libenẽ illud facẽ ꝓcurauit. si destitit qz penituit: ñ ꝓputaꝝ voluntas ꝓ facto. si qz aliter facẽ ñ potuit: z quantũ in ipso fuit vt adipleret fecit qõ potuit: sic voluntas ꝑfecto habebit: z ab eccl̃ia puniri dz. Et sic intelligiꝫ. c. si quis. de pe. di. i. vbi dicit tex. Si quis quidẽ ꝓpulsat⁹ ñ est. i. ꝛberatus: ve. ꝓ ꝙ manꝰ aduersus eũ leuate. s. sũt z sepe territ⁹ qsi vapulaturus: nõ tñ pcussus. s. ẽ iniuriaꝝ actione tenet. s. qui facit b̃. b̃ ibi. Et de b̃ habet lex. C. de furtis. l. quis ꝛuo. Ad declarationẽ tñ istoꝝ nõnt doc. ꝙ aut pene ꝛponunt ab boie: aut a canone. Si a canone: tunc est regla gñalis ꝙ ꝛsideraꝝ effectꝰ ñ affectꝰ. xbi gra. Joãnes decreuit clericũ xberare: z solũmõ insultuz facit z eleuat manũ vt pcutiat: nõ tñ clericũ tãgit: nõ ꝓp b̃ pene canonis. s. excõicationi subdeꝝ ꝑz. x vij. q. iiij. c. si quis suadente. vbi dr̃. Si quis suadente diabolo hꝰ sacrilegij crimen incurrit ꝙ in clericũ l̃ i monacã violentas manꝰ iniecerit: anathematis vinculo subiaceat. z null⁹ eporũ illũ ꝑsumat absoluere: nisi mortis vrgẽte periculo: donec apostolico pñteꝝ ꝛspectui: z eⁱ mãdata suscipiat. hec ibi. Ex quo sequit ꝙ si manꝰ ñ ineceriꝫ: ꝫ insultũ fecerit: nõ subdit tali pene. idẽ in. c. si aliquis. ex̃ de homi. Si ãt pena iponatur ab boie: tũc dico ꝙ si male voluntatis apparent aliq̃ exteriora signa: tunc voluntas z aĩ destinatio ꝛsiderabit. vbi gra. Judex ordinari⁹ dicit excõico te si eligis: z tu incõtinenti te paras ad eligendũ: cuius ope ñ cõpleueris illã malam voluntatẽ: nihilomin⁹ incidis in canonẽ. vt nõ. Inno. ex̃ de appel. c. ꝓterea. el secũdo. Et rõ qr̃ voluntas ñ ꝑfecte ꝓducta ad actũ ꝑ facto habeaꝝ in pena ſpũalib⁹ patis ab boie est. qz talis pnie medicine sũt ſpũales. ij. q. i. c. multi corrigũtur. In penis xo ꝺditionalib⁹ iudicialib⁹ secus dicendũ est. qz in illis ꝛsideraꝝ iuris effect⁹: ñ affectus l̃ aĩ destinatio. ex̃ de spon. c. vlti. in xbo conat⁹. in glo. Et rõ. qz pene sũt potius emoliẽde cui exaspãde. de pe. di. i. §. pene. qr̃ zc̃. z sic ꝑz secund⁹ punct⁹ de mala voluntate. Vide glo. in dicto. c. vlti. q̃ tangit arguñta bona qñ volũtas accipiꝫ ꝑ fcõ z qñ nõ. sed arguñta nõ soluit. ꝗre zc̃. ¶ Quantũ ad tertiũ punctũ. s. an mala voluntas ꝑ fcõ reputeꝝ quo ad eccl̃iaz in foro penitentiali? z dico ꝙ nõ. Nulli. n. dubiũ ꝙ ñ tãta debeꝝ pena ꝑ peccato soli⁹ voluntatis quanta deberet ꝑ fcõ z voluntate. vñ pnia septenis q̃ ab eccl̃ia ꝑ crib⁹ mortalib⁹ taxaꝝ cõiter ipon. ꝑ actib⁹ exteriozib⁹: ꝫ illa mala voluntas sufficiat ad eternũ interitũ. de pe. di. i. si cui. vbi dr̃. si cui ẽt ñ ꝛtingat facultaꝝ concũbendi cũ ꝛiuge aliena: plane tñ aliquo mõ sit euz cupe: z si ptãs dareꝝ esse factuꝝ ñ min⁹ reus est cr̃ si in ipso deꝑhenderetꝝ. s. cũ effectu. b̃ ibi. vbi glo. ait sic. Re uera magis reus ẽ si opⁿ adhibeat. sed b̃ quo ad sufficientiã eterni interitus accipe. Uel dic ñ minus est reⁿ. i. nihilomin⁹ est reus cuius ad factuz ñ ꝙueniat: ñ gn plus peccet: vt dixi si opⁿ sequat qõ ꝑz. qz ꝑ bibitũ est malã voluntatẽ in opⁿ ꝓducere. b̃ glo. Excipiũt symonia z vsura. nã cu sola spes q̃ est ꝓncipaꝝ ad lucrũ in mutuo hominem symoniacũ reddat. z talis spes includat volũtatẽ deliberatã ſm Archi. z cõiter oẽs doctores hic est ꝙ talis volũtas in foro pniali ꝑ fcõ ñ putanda ẽ. Sil⁹ de vsuris. vtrũq;. n. studiosa uolũtate cõmittiꝝ. ex̃ de symo. §. itẽ cõmittit. Etli vt cr̃ ex tali mala intentõe aligd ꝛcipiat in foro penitentiali ad restitutõz cogend⁹ est. Et b̃ qõ dicim⁹ ꝙ volũtas taⁱ ꝑ fcõ reputaꝝ: intelligiꝫ qntũ ad culpã: ñ ãt quantũ ad aliquã censurã ecclesiasticã l̃ depositõz. ex̃ de symo. c. vlti. qr̃ zc̃. Et b̃ dca ſufficiãt cr̃ ad pñtẽ vitatẽ. z sic ꝑz ꝙ ꝑ⁴.

¶ De circũstantijs q̃ regrunt ad bonitatẽ actuum humanoꝝ concl'o ꝙa.

Accipe ꝙam conclonẽ. vz. Quis opationes bũane a bona volũtate egrederẽt. a ñ tñ sufficit b̃ nisi alie circũstantie apponant. vbi tres inquiram⁹ ꝛi. vz. ꝙ⁴ ꝛi. ẽ ista. qtuplex ẽ bũanoꝝ actuũ bonitas. 2ª ꝗt circũstãtie regrũt ad bonitatẽ moralẽ bũanoꝝ actuũ. ¶ 3ª ẽ an vn⁹ act⁹ bũan⁹ ſ melioꝛ l̃ peioꝛ alẽo.

¶ Oꝝ ad primã veritatẽ dico ꝙ humanoꝝ actuuz duplex est bonitas. s. moralis z nãlis. Bonitas nãl' ſm bñ Tho. ꝑ⁴ qe. g. x viij. est ex bonitate eẽndi. ex quo sequit ꝙ ẽtum vnũquodq; bz ẽ entitate nãli: tñ bz ẽ bõitate nãli. Bonũ. n. z ens cõuertunt⁹ ꝑ methaꝑice. Et sil'r ꝑz ẽtum aliquid deficit ab entitate nãli: tñ deficit a bonitate nãli. Exemplũ de carẽtib⁹ mẽbris. vt oculo. naso. manu. z silib⁹. que nõ sunt i spẽ sua entia pfecta z p ons nec pfecte bona bonitate nãli. Moralis bonitas est ex xtute. xtus. n. est quedã bõa qualitas mẽtis q̃ recte viuit. ut Aug. ait. z que bonũ reddit bñz. s. moral'r. Et diligẽter nõ ꝙ qñ dicimus vnũquodq; tñ est bonũ nãl'r ẽtũ bz ẽ entitate: intelligim⁹ de entitate ꝛgruẽte illi speciei Nã mõstra q̃ ſuꝑhabũdãt in ẽtitate vocãt apõ ꝑm ꝛ⁰ ꝑbicoꝝ pcta in nã. z ꝓter intentõez agentis nãlis fiũt: z p ons a casu. Necesse. n. est dicit ꝑbus ibi. ꝙ in nã aliq̃ fiãt a casu. Uñ sicut ĩ artificialib⁹ cõtingit aliqñ erroꝝ z defect⁹: ita in nãlibus. Nã grãmatic⁹ qñz scribit nõ ꝛrẽ. z medic⁹ qñz potauit potionẽ nõ rectã. Ita z nã qñq; nõ recte ꝓducit. vt qñ fit bõ cũ duob⁹ capitib⁹: z similia. Peccata ãt nõ sunt bona: imo mala. q̃ illud diceꝝ bonũ nãle z nõ pctñ qõ bz ẽtitatẽ debitã z ogruentẽ illi spẽi. Si ãt aut min⁹: aut pl⁹ ẽ expedit ad talẽ spẽm l̃ indiuiduũ ẽtitatis beat nõ erit bonũ in nã: ꝫ defect⁹. nec ẽ ens bonũ nãle: ꝫ pctñ z malũ nãle. Nõ tñ ſm Buzleũ in ꝛ⁰ ꝑbicoꝝ. c. penl'. ꝙ mõstꝝ dupl'r ꝛsideraꝝ. vz Aut ꝑ illo idiuiduo subẽ qõ est subm illi⁹ dispõis discõueniẽtis. Aut ut totũ illud aggregatũ ex ĩ diuiduo subẽ z illa dispõne discõueniẽte. ¶ Si ꝑ mõ: tũc nullũ mõstꝝ est pctñ i nã: nec fit a casu: qñ tale idiuiduũ l'be est p se in gñe subẽ. z nulla suba fit a casu: vt ꝑz p cõmentatoꝛẽ. viij. ꝑbicoꝝ z. vj. methaꝑbice. ¶ Si ꝛ⁰ mõ tẽ ve. ẽ ꝙ mõst⁴ sẽ pcta in nã z fiũt a casu. z ſm hec bõ mõstruosus z bõ nõ sunt i eadẽ spẽ: qz tale aggregatũ nõ est in spẽ nec in gñe. z p boc soluit ar'" qõ cõiter fit. vz Impossibile est ꝙ eadẽ spẽs sit a casu z a nã: vt dicit cõmentator. viij. ꝑbicoꝝ ꝛmẽto. xl vj. sed bõ mõstruosus est eiusdẽ spẽi cũ boie ñ mõstruoso. Ergo sicut bõ mõstruosus nõ fit a nã: ꝫ a casu: ita nõ mõstruosus: vel ecõuerso. Patet ꝙ nõ sunt eiusdẽ spẽi: vt bõ mõstruosus accipiꝫ ꝑ illo aggregato ex idiuiduo subẽ z illa dispõne incõueniẽti. Sz pr̃ Ambroſi isurgit mihi vna grãdis dubitatio. Si mõstra nõ fiũt a nã: ꝫ a casu: segr̃ ꝙ nã nõ intẽdit illa: z ꝑ ons vr̃ ꝙ nõ ꝛtinuabit ꝓductionẽ mõstri. vñ si nã nõ intẽdit sextũ digitũ in boie: stati facto gnto digito qõ ꝓducẽ intẽdit cessaret a ꝓductõe sexti digiti quẽ nõ intẽdit. ꝑz ista ꝓña. qz que fiũt a casu: fiũt ꝓter intentionez agẽtis: vt dicit idẽ ꝑbus. z ꝑbilicoꝝ. mõstra ãt fiũt a casu ꝙ te. g̃ nõ intẽdunt a nã. nõ intendunt g̃ illa nõ ꝓducet. Alia mea boc ñ obstãte sẽtẽtia Aristotel' ibi ẽ: ꝙ mõstra sũt pctã illi⁹ g agit ꝓpr̃ finẽ. ꝫ pctñ z defect⁹ fit ꝓter intẽtõez agẽtis. et ꝙ ons fit a casu. vñ mõstꝝ ꝓprie põt sic describi.

Mõstꝝ est ens gñatuz cũ dispõne discõueniẽti z raro z in minoꝛi pte. Cause ãt monstri sũt uel paucitas materie: uel ſuꝑhabũdãtia eiusdẽ: ul' q̃litas actiua vel passiua: l' malicia ꝛtinẽtis. Cum ãt dr̃ si nã nõ ꝓducit mõstꝝ. g̃ nõ intẽdit. si nõ i tẽdit. g̃ nõ ꝛtinuabit ei⁹ ꝓductõez. Dico ꝙ intẽdere aligd est dupl'r. aut simpl'r. aut ſm qd. Simpliciter aligd intendiꝫ qñ agẽs bz uirtutẽ actiuã ꝓducẽdi aligd: z illud freq̃nter ꝓducit: z vt i pl'ibus. vt sperma boĩ receptũ in matrice bz xtutẽ actiuã ꝓducẽdi boiem cũ dispõnib⁹ ꝙueniẽtib⁹. z talẽ boiem ꝓducit freq̃nter z ut in pl'ibus. z iõ talẽ boiem simpl'r intẽdit. Si ãt repiaꝫ agens bñs virtutẽ ꝓductiuã alic⁹ effect⁹: z illud raro ꝑducat: z ut in pauciozib⁹: illud agens ꝛtendit illũ effectũ ſm qd. Et hoc mõ. mõstra intẽdunt a nã: qñ ipsa bz virtutẽ actiuã ꝓducendi illa cuz illis dispõnibus discõuenientib⁹ z ꝓducit illa raro z ut in pauciozib⁹. Et qõ sic ꝓducitur a casu ꝓducitur. Uñ ſm intentõem Ari. ibidẽ: illud ꝓprie a nã ꝓducit: qõ frequẽter z vt in plurib⁹ ꝓducitur. ꝫ illud ꝓducitur a casu qõ raro z ut i pauciozibus fit. ꝗre zc̃. Ex ꝙbus ꝑz quomõ entia dicũtur bona vel mala ſm nãm. Bona sunt q̃ bñt de entitate ẽtum illi spẽi ogruit. Defectuosa ãt z mala que plus aut minus bñt. ꝗre zc̃. Et sic ꝑz ꝓma ꝓ̃a. ¶ Oꝝ ad 2am dico ꝙ quattuor inter cetera requirunt⁹ ad bonitatẽ actus moral'. vz. obiectũ. debitũ. circũstantia regsita. finis bonus. z recta intẽtio. ¶ Pro regrit⁹ õm debituz vbi accipe regulã: ꝙ sicut bonitas rei nãlis denoiatõez capit z spẽz a sua forma: sic bõitas act⁹ moral' capit denoiatõez z spẽm ab obiecto ꝙuenienti: sicut mot⁹ a termino. qõ bonũ qdã vocãt bonũ ex gñe. i. uti re sua. Et ꝑ ons sic malũ z defectuosũ est in nã qñ nõ ꝛsequit indiuiduũ õbitã formã specificã: sicut est dictũ õ mõstris: ita opatiõ bũana erit õfectuosa z mala qñ ñ attigit suũ obm: nec ẽ circa illud. Ubi nõ ꝙ obm opationis bũane bz duos respect⁹. vnũ materie z aliũ formẽ. Materie inẽtũ opatiões bũane ꝛsiãt circa illud. z sic diceꝝ mã circa quã z nõ ex q̃. qz mã ex q̃ est altera ꝑs ꝙpositi. vt ꝑz ꝑ philicorũ. Sz mã circa quã est circa quã ꝛsiãt actio. vnõ mã circa quã ꝛsiãt diues sũt pecunie. z sic de alijs. Habet etiã respectũ fõme inẽtũ opatio bũana capit õ nominatõez z specificatõez ab ipso. nõ autẽ quat ista denominatõez opⁿ ipm obm inẽtũ ens nãle tñ. qz sic oia entia nãlia bona sũt: ꝫ inẽtũ est debite ꝓportõatuz huic opatõi l'illi. Nõ. n. sufficit ꝙ opatio ꝛsiãt circa obm bonuz in se tñ ad b̃ vt dicãt opatio bona: ꝫ regrit ẽt vt debite z mõ requisito z ogruẽti l' ꝛte obm dirrigaꝝ. ut etiã dic̃ b̃s Tho. ſa. qe. q. x viij. ar. v. Ex q̃ ꝑz ꝙ furãi rẽ alienã est pctñ mortale. qa nõ est circa mãm ꝓpriã: ꝫ alienã. sil'r fornicari. z sic õ alijs. ¶ Scõo regrit õbita circũstãtia. Nã ꝫ bõitas nãl' sũmaꝝ a ꝓpria forma: vt dictũ est: tñ vlr formã debitã regrunt alie debite circũstãtie. sic in bõitate morali ñ sufficit bõitas obi õbiti tñ: ꝫ alie circũstãtie. vñ in

Universidad de Deusto
Biblioteca

bonitate effectus nālis requirit debita quantitas: qlitas: pportio mēbroꝝ: z similia. quoꝝ si aliquid deficeret: ḡuis spetiē bois haberet: z ect bō: nī ipfectus bō diceret. Circūstantie āt reddentes actū moralē nō bonū: sunt ordo: locus: psona: scia: tps zc. de quib⁹ dicim⁹ dñica 3ª. qr zc. hec sentit btūs Tho. vbi. s. ar. iiij. ¶ 3° requirit bonus finis. vñ Boe⁹ ait. Cuius finis bonus ē: ipsū ḡz bonū est. z e⁹ finis malus est: ipsū ḡz malū est. Nō sufficit ḡ bonū velle z opari nisi etiaz bono fine. Nā licet ire ad ecclīa sit bonū: z silr ire ad p̄dicationes: tñ si voluntas ordinet illud ire ad finē malū: ille act⁹ erit malus: z sic de aliis. Ex quo sequit ꝙ propie loq̄ndo actus būani capiunt denominationē mālē ab obiecto exterioris actus: z formalē capiunt a fine. vñ. v. ethico rū pbus ait. Qz qui furat vt mechet p se loquēdo magis mechus q̄z fur est. Ḃ btūs Tho. vbi. s. ar. vj. ¶ Quarto requirit intentio: z B ḡ ad meritū l' pmiū. Sunt. n. quedā būane opationes q̄ de se indifferentes sunt. qz nec bone nec male moraliter sunt nisi put eis addit intentio bona l' mala. vt leuare feitucā de terra zc. Sed q̄o B habeat intelligi diuersi sunt modi dicendi: quos ad pns relinquo. qz mā potius est disputabil' q̄z p̄dicabilis. Sed si vlterius videre intendis lege btūm Tho. vbi. s. ar. ix. z ·pe. de aquila in fo sententiaz. di. xlj. Tñ dico ꝙ pncipalis intentio fiat pp deū: z secundario pp alios respect⁹. Et qr meritū opatōis būane n̄ pōt esse sine charitate i. Cor. xiij. Si linguis hominū loq̄r zc. addat gn tū qđ requirit ad bonitatē būane opationis vt sit meritoria charitas z gra dī: sine q̄ ut Aug. ait frustra habent cetera. q̄z zc. Et B dicta sufficiat pro pnti fa xi. ¶ Quantū ad tertiā dico ꝙ bōitas act⁹ būani meritorii mensurat fm appropiquationē ad fīm bonū. z e⁹ malitia p e⁹ distantiā. Nā fm Aug. pctm nihil aliud est q̄z auersio ab incōmutabili bono: z auersio ad cōmutabile bonū. Et p ons quanto magis aia auertit a sūmo z incōmutabili bono: tanto magis iperficit meritis. Auersio āt fit p delectationē: consensū: p seuerantiā: ipatientiā: obdurationē: z finalē ipenitentiā. Ex quib⁹ si practicā habes p̄dicandi satis dilatare mām potes. placeat tibi ꝙ ista sufficiant quantū ad pntem conclonem.

Qz nūq̄ a bñ agendo cessandū est cōclo 3ª. Accipe tertiā conclonē. vz. Etsi bō se p̄scitū esse sciret: nūq̄ tñ a bono ope cessare deberet. vbi tres inquiraz⁹ xitates vz. ¶ 1ª xi. est ista. An ꝙ scandalū bñ opari sit relinquendū. ¶ 2ª xi. est. an semp bñ opari reliḡndo sit pctm. ¶ 3ª xi. est. si scio me p̄scitū debeā sēp bñ opari. ¶ Quantū ad primā patebit xitas in quibusdā infra dicendis. ḡ vt magis pateat aliqua puncta videam⁹. ¶ Prim⁹ punctus est. qd ē scandalū. 2° an bona spūalia sint dimittēda pter scandalū. 3° an sacra doctrina sit dimittē da pp scandalū. Et quart⁹ est an iustitia sit dimittenda pp scandalū. ¶ Ctū ad primā nō ꝙ dupler est scandalū. s. necessariū: actiuū: z passiuum. Scandalū necessariū est qō de necessitate euenire ōtingit. Mat. xviij. Necesse ē ut scādala veniant. z Luce. xvij. Impossibile est vt nō veniant scandala. Ista āt necessitas triplr pōt i telligi. Uno mō vt sit sensus. necesse est. i. nō pōt nec potuit: nec poterit aliter fieri quin scandala oriant. Et hic sensus est falsus: qz in his q̄ vitare nō possum⁹ venia debenda est. vñ Crisost⁹. Nullus inquit incusat cū quis de necessitate talis ē. sicut pz de ceco a nā. ¶ 2° mō pōt itelligi ex q̄dā suppositione vt sit sensus. necesse est scandala oriri data tali additione l' suppositione: z hic sēsus est verus. Nā supposito ꝙ quis male viuat: necesse est vt male finiat. qz ipossibile est male viuere z bñ mori. ¶ 3° mō vt intelligat necessitas quedā vtilitatis: vt sit sensus. necesse est vt scandala veniant: vt ꝙ vni nociuū est alteri fiat utile. z h mō ēt ē sensus verus: qm̄ diuina pmissione multa mala fiunt: q̄ aliis sunt vtilia. z ex illis deus bonū elicit: vt dictū est in pxima pte buius mōnis. Et sic pz quid est scandalū necessarium. ¶ 2um scandalū dī actiuū: qō nihil aliud est q̄z dictū: factū: l' signū quo gs in mente turbat. vñ sequit scandalū passiuū: qō nihil aliud est nisi ai motio quedā ex dicto: l' fco: l' signo n̄ grato. z B pōt fieri tribus modis. s. ignorantia: fragilitate: z malitia. vltimū pessimū est: z in pctōrib⁹ nūm ē. alij duo modi ēt bonis ouenire possunt. sed cuz sint primi mot⁹: veniale erit: nō mortale. Et sic pz prim⁹ punctus. ¶ Ctū ad fm pūctū. s. au bona spūalia sint dimittenda pp scandalū: dico fz btūm Tho. fa. fe. q. xliij. ꝙ bona spūalia aut sunt necessaria ad salutē. z B nūq̄ ommittenda sunt pp scandalū: qz nō pōt ommitti sine pctō mortali. pctm āt mortale nullo respectu fieri lz. ḡ nec. propter scandalū vitandū opa spūalia ad salutē necessaria sunt ommittenda. Imo p̄dictus doctor vnū notabile dictū ponit: ꝙ ēt nullus oz vnuz pctm veniale cōmittere: ne alius mortale committat. Et rō sua ē: qz nō oz quis offendē deum pauc: ne quis eū offendat multū. Nā si liceret veniale cōmittere vt mōtale vitaret sequit ꝙ peccatū venale nō eēt peccatū. qz si licet aliqd illō nō est pctm. z ita pctm nō eēt pctm. qđ ē p̄dictū. Si opa spūalia nō ptinent ad salutē: distingue: aut scandalū ozit in mēte eoꝝ ex ignorantia: aut ex fragilitate: aut ex malitia. Si pp bōa spūalia quis ex malitia scandalizat: tunc n̄ ē cessandū. z sic erat scandalū pharisеoꝝ de quibus xps ait Mat. xv. Sinite illos: qz ceci sunt z duces cecoꝝ. si āt ē ex fragilitate aut ignorantia. dicit p̄dictus doctor ꝙ supsedendū est a tali ope bono l' occulte fiat quouscz reddita rōne huiusmodi scandalū cesset. Et B dī scādalū pusillor. Si āt postea reddita rōe adhuc scandalū duraret: iā pz ꝙ ex malitia tunc fieret. nec ē a bono tunc ope cessandū: sed sciam suā habeat in testē. ij. Cor. i. Hec nra B est testimoniū scīe nre. rj. q. iij. senti. Senti ingt quicquid velis ō Augustio

fola me scia in oculis dei nō accuset. ¶ Et his igr faciam⁹ tres regulas gñales. ·Prīa est ꝙ nūq̄ propter vitandū scandalū l' aliud malū: vel pp scq̄ndū aliq̄d bonū: est ōmittendū aliq̄d bonū necessariū ad salutē aie propie: nec ommittendū a ligd ō salutē eiusdē. Ista regula optie pz in. c. cū ex iniūcto. de no. ope. nūcia. i tex. z glo. In tex. ē vna pricula q̄ sic dic. Opera illa q̄ sine mortali pctō ōmitti nō pñt: p vitādo scādalo nō sunt dimittēda. nec ea debet p scādalo ommitti: q̄ finī peccato mortali ommitti nō pñt. B ibi. Et glo. allegat multas doctātias. z ex de his q̄ vi vel me. cā fiunt. c. sacris. i fi. etiā dī sic. ·Pro nullo metu ōbz ge mortale pctm incurrē. ¶ Secda rla est ista. q̄ cūq̄ pñt sine pctō ōmitti l' ommitti: propter scādalū euitādū ommittēda vel ōmittēda sūt. ·Patet hec rla in. d. c. cū ex iniūcto. vbi post illa ybā q̄ diximus imediate ista subdūt. Ab his tñ q̄ sine pctō ōmitti pñt piter z dimitti: sic p scādalo tollendo cessandū est: z etiā eis p vitādo scādalo est ifistē dū. Uñ apl⁹. i. ad Cor. viij. c. in fi. supple. Si scādaliçat frat nō comedā carnes i eternū. Et dns in euāgelio. s. Math. xviij. Ō eos q scādali mām pstant. Ue ingt bōi illi p quē scandalū venit. Et hz maioꝝ sit scandalū vitādū: vitādū est etiā scādalū pusillor. iuxta testimoniū xitatis. Qui scā dalizauerit ingt de pusillis istis q in me credūt zc B ibi. Hoc idē confirmat glo. cū ocordātijs suis ibi dē. z est glo. penal. z idē confirmat. c. nisi. de renun. Silr. z glo. ibidē. ¶ Tertia rla est ꝙ si scādalū pusillor durat data eis rōne z cā q̄re illa bona fiant, propter qđ nō debēt scādaliçari: tūc illd scādalū nō est ampli⁹ pusillor: hz iniquoꝝ. z sic, ppt eoꝝ scandalū nō ōmittant bona. q̄re zc. Ista rla pz ex supdictis. q̄re zc. Et sic pz 2° pūct⁹. ¶ Ctū ad 3um. s. an sac doctrina sit dimittēda. ppt scādalū: ·Rndeo fm btūm Tho. vbi s. ꝙ circa doctrinā duo cōsiderāda sūt. s. xitas q̄ docet. z ipse act⁹ docēdi. Ueritas q̄ docet est de necessitate salutis. z ista nūq̄, propter scādalū ōmittēda est. ita ꝙ propter vitandū scādalū ōrium z oppositū xitat] pdicet aut doceat. Audi Aug. li. de libo arbitrio Si de xitate ingt scandaluz sūmit⁹ vtili⁹ pmittit nasci scādalū q̄z xitas relinq̄tur. Que ybā ponūtur in ocretali de reg. iur. c. q scādaliçauerit zc. Qui scādaliçauerit ingt zc. vtili⁹ scandaluz nasci pmittit q̄z xitas relinquat. imo poti⁹ oia tollerāda sūt: q̄z opposituz xitatis pdicare aut docere. xij. q. v. ita ne. Facit. c. sacris. de his q̄ vi l' me. cā fiūt, z alie ocōdātie q̄ ponūtur i glo. in. d. c. cū ex iniūcto. in ybo. nō sunt, p vitādo scandalo dimittēda. Nūq̄ igr xitas reliq̄nda ē. Sz act⁹ docēdi cū regrat tps debitū: z circūstātiū audiētiū idoneitatē: z debitā dispōem: nō erit ic̄ueniens p tpe aliq̄ a pdicatiōe cessādū: quouscz reddita dispone audiētiū z tpis idoneitate: docē z pdicare possit. Si aūt semp tal' idispositio duraret: cū eēt ō aia, salutē: nullo pacto a dīna doctria cessandū eēt. Et glo. i. c. nisi. ·S. pro gui. sup ybo. distinguēdū. declarat qñ propter idispōem audiētiū

z tpis incōgruitatē ab actu p̄dicatōis z disciplie sit cessandū. Et dicit ꝙ tūc est qñ multitudo peccantiū eēt in cā: dū tanta multitudo peccātiū n̄ velit defendē malū qđ facit. ar. xliij. di. c. omesatōes. vbi de hoc. z l. di. c. ut ostitueret. z ex de cleri. exco. c. latores. vbi dī de multitudine peccantiū tpe iterdicti. Si vo defendē voluerit malū qđ facit: z excusare illud q̄si ex auctē: tūc multitudini peccantiū pcendū nō est, propter scādaluz de pe. di. vj. c. i. in fi. ar. lxxvij. di. c. primos zc. Et hec dicta glo. q̄re zc. Et sic pz 3° pūct⁹. ¶ Ctū ad quartū dico ꝙ p iustitiā duo possū⁹ itelligē aut ipsam xitatē iustitie: aut penā q̄ dat p iustitiam. Ueritas iustitie nūq̄ defenda est cū pticat ad aīe salutē. Et B ponit glo. supdicta. in. c. nisi. ·S. eodē. de renū. Si aūt p iustitiā intelr pena. tūc dī fm btūm Tho. vbi s. ꝙ penaz iflictio in tātū hz rōem iustitie in q̄tū p eas pctā cohibent. Uñ si p inflictōz penaz manifestū est pla z maiora seq pctā z mala: tūc penaz inflictio sub iustitia n̄ otinet. z in B casu a punitōe cessāduz ē. B ille. Et huic dicto ocordat glo. in. c. sanc· de tēpo. ordi. su p xbo. multitudo. vbi dicit ꝙ multi⁹ dispēsatiōz obtinet. Et allatis ibi multis ocordātijs pōt postea istud dictū: z dicit sic. Et ita ppt scādalū aliqd dimittit ipunitū. qđ alias n̄ est ōmittēdū. Et itelligе in illr penis in qb⁹ dispēsari pōt. Quia iusdē qđ indispēsabile est nō est ōmittēdū, ppt scādalū. vt dicit glo. in. c. q scādaliçauerit. ō reg. iu. ·S. ius cōe q̄ñ dispēsabile ē: tc̄ propter scādalū recedit a iur cōi. vt pz di. i. c. vt ostitueret. z. i. q. vi. c. dispēsatōes. z. c. exigūt. Hec ponit dca glo. et est glo. Ber. Et sic pz ꝙ p vitādo scādalo sepe rigor iustitie cessat: hz ipia iustitia nūq̄ cessare debeat. q̄re zc. Hec sufficiāt ad pns q̄tū ad ista xitatē. ¶ Ctū ad 4am xi. dico ꝙ trib⁹ modis a bono ope sine pctō cessare possum⁹. vz. qñ nō ē necessariū. qñ nō ouenit opāti. z qñ n̄ hz bonū finē ·Prio qñ nō est nec̄iuz. Nā hz bō de necitate salutis teneat semp eē paratus velle poti⁹ mori q̄z fidē negare cū piculū iminēt: tñ cū piculū n̄ imicat a tali bono ope cessare nō est pctm. z sic ō aliis. Faciūt, p B iura supi⁹ allata in pcedēti xi. 2° qñ opanti nō ouenit. vbi gra. Nō boiez ex maligni tate occidit. z cū iustitia poscat ꝙ p ptātez ordinet ad mortē: tūc ille bōicida ipune vadit: z cū ex tul eē debēt libē inhitat ciuitatē. Ecce ꝙ in B iustitia pit. Nulli tñ hz ne iustitia peat abhz auctē i terime talē. Nā hz mereat ille bōicida mortē: nō tñ nisi a debito iudice z debito mō occidi oz. ex de pe. z re. c. qđ aūt soluisti. z ex de iudi. c. at si clerici. cū glo. Nā z q iustū ordinat z iniustū sine iuris ordine: vterq̄ mortal⁹ peccat. Nō. n. sufficit bonū agē: nisi etiā bene agat: ut dictū est in pcedēti conclone. Silr neq̄t est iustū ul licitū dño seculari l' iudici religiosū l' clericū delinq̄nte: ne iustitia peat iuris ordine ptermisso pūire ul ordinare: hz p supiozē suū nō corrigat: alr nō eēt cōrigē mala: sz addē mala mal. Nā si ipiū ē clericū l' religiosū opari scel⁹: iniquū ḡz ē p suū supiozē si

Universidad de Deusto
Biblioteca

puniri. certe nec insitate caret talē ordinari p illū ad quē nō ptinet castigare scelº. Deut. xxiij. Nemo mittat falcē i messe aliena. Unde p rīa ponit gīali gp clericº aut religiosus a iudice secularī destringi aut ordinari: nec ciuiliter: nec criminaliter aliq̄ modo pōt. vt pz de cleri. cōiuga. c. clericis. li. vj. Et si plūptuosus fuerit iudex ut iudicare presūpserit: puari debz officio iudicādi. ij. q. i. c. multi. nec valebit ei⁹ sīia ō ipsos. vt in. d. c. atq̄ clerici r. c. cū nō ab hoīe. eī de iudi. Et sic breuiter q̄n nō ouenit ordinatio psone p̄ l'illud bonū facē: ñ peccat si desistit. Sed an spectet ad suos r subditos corrigē dños suos l'superiores. vide. s. feria 3ª tertie dnice. ¶ 3º ctingit nō eē pctū a bono opere desistē: q̄n bonū finē ñ hz. vbi gra. vitas vtiq̄ in se scā ē: r tñ sepe dicē vez ē valde malū: qz ē tpe tacēdi r tpe loq̄ndi: vt dic Eccl. Nō tñ lz vnq̄ dicē mendaciū. xxij. q. ij. p totū. tñ occultare vitatē q̄nq̄ lz. r ñ dicē vitatē q̄n est tpe ē malus. Silr erit vn⁹ pdicans indiscrete ō dños: platos clericos: r hmōi. r dicta sua auctib⁹: rōib⁹ r exēplis optimis confirmabit: r vitatē dicet. r tñ qz potiº scādalū q̄ aliud bonū cōcitabit: si desisteret tali mō dicē vitatē ñ peccaret. imo meliº facēt. Jñ Hiero. Frustra niti. i. conari: nihil aliud q̄ odiū q̄rere extreme demīrie ē. Multū. n. regrūt r facūt circūstātie ad h̄ q̄ bonū op⁹ sit bene factū: vt dictū ē. s. ¶ Qtuz ad tertiā vi. dico ad pnōs q̄ quis bō sciret se esse pscitū semp bn agē debēt ppē decē rōes. ¶ Prio rōe dīne ordinatōis. Deº. n. vt dicit btūs Tho. in pma parte. nō solū ꝓducit res in esse r ad debitū finē: sz ēt sic vnūq̄q̄z ordinauit ut ad finē debitū per ōbita media perueniat. Vita āt cīna r ōi perfecta fruitio fm Aug. est finis hoīs. q̄ oz vt hominē sic ordinauerit: vt ad debitū hūc finē per debita media perueniat. Meditū āt est bene operari nāz. Eccl. xv. Deº ab initio ostituit hominē r̄c. q̄ necesse ē vt hō bn agat ad h̄ vt ad finē istū perueniat. vñ Petrº i epla ait. Satagite vt p vra bona opa certā vram vocationē faciatis. Sed dices p̄ Ambro. Jā ego psupposui q̄ ego scirem me esse pscitū: quo q̄ potero p ista media puenire ad istū finē: Dico q̄ esse pscitus pōt intelligi duobº modis: aut in sensu ꝓposito: aut in sensu diuiso. In sensu cōpsito dico q̄ nūq̄ hō vū vivit est pscitus ad hunc sensū: ita q̄ nullo mō vū vivit possit saluari: qz liberi arbitrij nos ordidit ds. nec ad vtutes l' vitia trahimur. q̄diu. n. viuit hō nunq̄ de salute sua despandū est. vt in iuuenibus sīmonibº oīdim⁹. In sensu āt diuiso bn pōt qs scire se esse pscitū: vt q̄n bō est in pctō mortali pōt bn scire si h̄ mō viuit q̄ dānabit. tñ nō est ita ligatº q̄ nō possit saluari. q̄ si p aliq̄ tpe scit se eē pscitū: tñ bene fac. qz mutabit ds sīam si tu noueris mutare ꝓpositū. vt dictū est in pma pte hº mōnis ·Prouer. ij. Si sapiēcia inuocaueris: r sicut thesauros effoderis illā: tunc intelliges iusticiā r iudiciū: equitatē r oēm semitam bonā. r. c. ij. Misericordia r vitas nō te deserāt. circūda eas gutturi tuo: r describe in tabulā cordis tui: r inuenies gīam r disciplinā bonā coram deo r hoibus r̄c. ¶ 2º bonū agē debez⁹ rōe maioris alleuiationis. diuina. n. sic iusticia ordinauit: vt q̄ta fuerit culpa: tanta debeat i alio mūdo assignari pena. Si q̄ hic bene agis posito ēt q. dānari deberes: mitior certe erit tibi assīgta pena in inferno q̄ si nunq̄ bene egisses. vñ h̄ regulariter tene menti q. ocupiscia bñfacientis i pctō mortali nō est sic accensa sicut in nūq̄ bñ faciente. nec ita grauia sunt pctā bñfacientis in pctō mortali: nec tanto cū despectu dei: sicut ñ bñfacientis. Et p oēs rōnabiliter si vēq̄ eorum moriē in inferno: dispares erūt in pena q̄tuz ad cruciatū: lz vtriº q̄q̄ pēna sit. Isa. v. c. Uermis eorū nō morietur. r ignis eor nō extinguet. Et h̄ ēt ponit glo. in. c. q. quidā. eī de pe. r re. r allegat tex. c. vlt. qō incipit si quis ār. de pe. di. iij. q̄ r̄c. ¶ 3ª rōe maioris ꝓmiatōis. vbi nō q. quis bñ eqliter ꝓmiet q̄ ad glīa substantialez. Matth. xx. Acceperūt r ipsi singulos denarios. tñ q̄ ad concomitantia glīe ēntialē diuerse sunt mālones: q̄ ita magne r pue acquirunt sicut fuerunt merita ꝓpria cū gra dei. Quilr igit dubitat q. si sint duo pctores diuersi l' ēt iusti bñfacientes in gra. vn⁹ asperi⁹ alio: q. qui magis asperā pniam l'plura r maiora bona facit: mansionē clariorē acgret in pria: Jñ Hiero. Sicut electis in hac vita fuit discretio operū: ita in alia vita ꝓculdubio erit dispositio ꝓmiorū. Et sicut hic alius alium operatione trāscendit: ita illic alius alium glorificatione precedet. q̄ r̄c. ¶ Quarto rōe pfectionis. vnaq̄q̄z n. res hunc ordinē sūpsit a nā: vt quicqd iperfectū est in suo gīe appetat pficī. p ethi. Oia bonū appetunt: r illi cā agūt q̄cūq̄ agunt fz nāz. ꝓterea ex doctria ꝓmi phīcoꝝ dicim⁹ q. mā q̄uis vna forma informata sit: vt equi hois uel asini: semp tñ in aliā tendit r appetit: nō. ꝓpē corruptionē forme sub q̄ est: sed vt magis pfectiōet vñ q̄n est sub forma embriōis vlteriº aliā formā appetit: r sic successiue: r hic appetitº est rōne pfectionis. Similr in actib⁹ moralib⁹: cū vtutes bonū faciant bñtē: qz vtus est q̄litas mentis bona: q̄ vnusq̄sq̄ bon⁹ moralit efficit. Jñ a nā cū intellectº est informatº vna vtute alia appetit. qz oēs hoīes nā scire desiderant. p methaphīce. r p oēs intellectº nō gescit sub vna speculatione: vt pfectionet. qz scīa est ꝓma pfectio intellectus fm cōmētatorē ho de aīa. similr deberet facer hō in operib⁹ bonis. Nā q. vnū bonū opus egit gescē nō ds sub illo: sed vlteriº bene opari: vt ex illis assuetis r freqntatis actib⁹ plures r magni vtuosi bitus in aīa gnent. ps. Situit aīa mea ad deū fontē viuū q̄n veniā r apparebo añ faciez dei. Fuerunt mihi lachrime mee panes die ac nocte. ad Gal. vj. Bonū facientes nō deficiam⁹, tpe. n. suo metem⁹ nō deficientes. r̄c. ¶ Quito rōe retributionis. Nullū. n. grauius inē cetera pctā ingratitudine: cū sit ventº desiccās fontez vine bonitatis. vt Bernar. ait. Luz g̃ ōs q̄ttidie suoꝝ donoꝝ larga nobis cōferat bñficia. Nōne ingratissimº esset hō si retribueret ipsi deo mala ꝓ bonis: ps. Quid retribuā dño ꝓ oibus q̄ retribuit mihi. Audi Crisō. in tractatu de simbolo Admoneo vos ingt vt dīm deū semp bñdicatis Si veniūt mala: bndicite r dissoluent. Si ꝓspa benedicite r pseuerabūt. Audi Ber. Danti rependi qcq̄ grati⁹ ab accipiente nō pōt q̄ si gtuz habuit qō gratis accepit. Nā spiritui gīe ntumeliā facit qui bñficia dantis grata mēte nō suscipit hec ille. ¶ Sexto bñ agendū est rōne oppugnationis. Qō. n. est ō rōem hōis: illud est ō nām hominis. vt dicit btūs Tho. pª fe. q. vij. ar. ij. Sed uiuere ō rōem uiuer est sine rōne r pecudū morī vt dicit Crisº. Quid bestialiº hoīe rōnem bñte r rōne nō utente: q̄ viuere sine rōe est uiuere ō nām hoīs. ps. Nō qui cū in honore eēt nō intellexit. cōparatus est iumētis insipiētibº: r similis factus est illis. Unde de Nabuchodonosoꝛ dr Dan. v. c. Eleuatū est cor nabuchodonosoꝛ. cor ei⁹ cum bestiis positū est: r cū onagris erat habitatio eius. Habitauit nēpe cū bestijs: qz pctm bestiale hominē reddit. Dan. iiij. Ejcient te ab hoībus: et cū bestijs r feris erit habitatio tua r̄c. ¶ Septio bñ agēdū ē rōne nālis inclinatōis. Unūquodq̄z enī a nā hz vt ōclinet nociua ꝓficuaq̄z intēdat. Unde Tuliº ꝓ de officijs. ·Principio gīi animātiū oi ē a nā tributū vt se vitā corpusq̄z tueat: declinet q̄ nocitura videnť: r q̄ ad uiuendū necessaria sunt ingret r paret. ·Peccatū aūt est valde aie cōpōi q̄ nociuū: vt satis pz. Qm aīa q̄ peccauerit ipsa morieť. Eçech. xviij. Ergo pctm tanq̄ nociuum fugiendū est: r bene semp agendū. Inde Jacobi. iij. dr. Scienti bonū r non facienti pctm est illi. Et ·Paulus ad Ro. xv. c. Uolo uos sapiētes eē in bonō r simplices in malo. Et. c. xij. Reformamini in nouitate sensus vrī: vt ꝓbetis q̄ sit volūtas dei bona r beneplacēs atq̄z pfecta. r infra. Odientes malū r adherētes bono r̄c. ¶ Octauo bene agendū est ut bōa tēporalia obtineant r obtēta custodiant: r custodita multiplicent. ut pz de pe. di. iij. cauendū. r. xxij. q. ij. c. si q̄bet culpa. Nō pono aliā practicā q̄n facile ē. ¶ Nono benefaciendū est vt deº citius illustret cor eius ad verā pniam. de pe. di. v. c. falsas. Exēpla pīa habē potes. Das duas vltimas rōnes pōt glo. in. c. q. gdā. de pe. r re. r̄c. Exemplū ō Cornelio. ¶ Decimo bene agendū est rōne duratōis. Nūlū. n. opus pfectū erit nisi vsq̄ in finē ꝓducatur A silī nulla erit pfecta hoīs opatio sine pseuerātia. Matth. x. Qui pseuerauerit vsq̄ in finez hic saluus erit. Inde Act. p. dr. Erant oēs vnanimiter pseuerantes in orōe cū mulieribº: r Maria matre Jesu: r fratribº ei⁹. Et Act. r° dr. Erāt āt pseuerantes in doctrina apl̄oꝝ r cōione: r fractōe panis: r orationibº r̄c. Ubi nota q. quedaz opa humana obligāt hominē semp: quedā sepe: quedā raro. Illa semp obligant actu vel habitu que ad mandatoꝝ dei obseruantiaz pertinent. Qm̄ semper actu vel habitu obligat homo dei impleze mandata. ps. ·Prouidebam dīm in conspectu meo semp. Illa obligant sepe: vt hore canonice ad quas quottidie dicendas obligat qui libet in sacris existens. eī de celebra. miss. c. i. et allegat ibi dictū ꝓphete. s. Septies in die laudē dixi tibi r̄c. Illa obligant raro: vt ofessio ānual r eucharistia. de pe. r re. c. omnis vtriusq̄z sexº: r auditio misse omni die dnico. de conse. di. i. c. missas. quare r̄c. Breuiter ista scribo: qz practica satis cōmunis est. Et sic habes decem rōnes quare bene agendū est. r tota scda pars huius sermonis satis patet. quare r̄c.

¶ ·De contrarietate humanorum actuum consideratio tertia.

Certio loco humanorum actuum contrariationē videamus. ubi tres conclusiones subiūgamus. vz. ·Pria cōclusio est ista. Sicut bonitas actuū humanorum ex pluribus orit: ita corūdez malicia ex pluribus oppositis causat. ·Secunda cōclusio est ista. Quādo operationē humanā esse rectaz vel non rectam dubitam⁹ artificiose opportet nos adiuuemus. ·Tertia cōclusio est ista. Sicut in actibus humanis erit deordinatio: sic r ipsorum actuum erit plurificatio.

¶ ·De malicia humanorum actuum scīlo prima.

Accipe primā scīonem r̄c. vt s. vbi tres ingramus vitates. vz. ·Prima vi. est. Utruz homo in hac vita adeo possit eē perfectus vt semp bene agat. ·Secūda vitas est. Unde est q. vnū peccatū est grauius altero. ·Tertia. An ois operatio humana mala procedat ex inordinata voluntate. ¶ Quantū ad primā pono tres regulas. ·Prima regula est q. nō potest esse in hac vita aliquis ita pfectus quin sit peccabilis. ·Patet per Joannē pmā epla. c. i. Si dixerimus quoniaz peccatū non habemus: nosipsos seducim⁹: r veritas in nobis nō est. Et confirmaī per clementinā finalē. de hereticis in glo. sup verbo. ipeccabilis. r silr in glo. sequēti. ·Scda regula est ista. q. non est ita perfectº qn teneaī iciunare: r alia pcepta ecclesie obseruaī ·Patet hec regula in eadē clem. in glo. sup vbo. iciunare. r verbo. ecclesie. ·Tertia regula est q. non est ita sanctus in hoc mundo quin teneaī dicere orationē dominicā. ·Patet hec regula in eadē clemē. in glo. super vbo. orare. quare etc. ¶ Quantū ad pam dico q. vnum peccatum est grauius altero multis modis. ·Primus modus dicit facilitatis. vbi ponatur talis regula q. vbicunq̄z est maior resistendi facultas: ibi maior ut plurimū reddit peccati grauitas. ·Plus enim senex in luxuria peccat q̄ iuuenis. qa minus impulsiuū r maiorē hz resistēdi rōem. Maior tamē dz iuueni q̄ seni ponī pnia. Quia pnia iuueni nō solū in purgatōez ꝓteriti: sz etiā in remediū futuri daī. Sāguis. n. bulit r scaturiçat in iuuene rpīmēdus est: r refrigerādus fozti medicina. vt ieiunio r abstinētia r̄c. qō nō est sic in senibus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Jō senex pnia leuiori plectēdus est. grauiꝰ tamē in inferno l'purgatorio puniet. Ex'm de senibus Sulpic. Dañ. xiij. Similr i fenore magis diues peccat q̄ pauper eadē rōe: z sic de alijs. vñ Jsidoꝰ de sūmo bono. Quanto quis inquit in supiori ostitutus est loco: tanto in maiori ꝺsab picto z quanto splendoris honore celsior quisq̄ ē: tāto si delinquit peccatoꝛ maioꝛ est. Potentes. n. potenter tormenta patient. hec ille. 2ꝰ modus dr affectionis. vñ ponit ꝓa regula talis q̄ tanto grauius pctm̄ est quanto in se magis hz voluntarij rōnē. qm̄ pctm̄ iō dr pctm̄ qz voluntariuꝫ. vt Aug. ait. Plus. n. iudei in xp̄i passione q̄ pilatus erraruntoꝛe saluatoꝛis. Qui tradidit me tibi maius pctm̄ hz. vñ Jsido. vbi. s. z ponit. xxv. q. vj. c. si a sacerdotibus. in fine. nō tm̄ inquit ut tendenda sunt q̄ fiunt quantū quo aīa fiant ꝛc.

3ꝰ modus dr rōnis. vbi ponit r'a tertia. s. vbi cuiꝫ est maioꝛ rōnis deoꝛdinatio: ibi certe peccatū grauius. Tria. n. sunt in aīa bona. vt dr ꝑ etbi. s. bona fortune: moꝛis: z nature. z ꝑm boꝛuꝫ triū diuersitatē offendit deus directe ul' indirecte. In bonis fortune offendit deus multiplicit.

Primo qñ auferr res a proximo eo inuito. vt i furto. Jtē vsurpando bonū alioꝛ ut viduaꝝ: oꝛphanoꝝ: pupillo ꝝ: z similiū. Jtē tenendo pauperū mercedē: z sic de alijs. de quibus ponit brūl Tho. ꝓa. 2e. q. lxxj. z in. l. ciuili. C. de furtis. Li. 3 de bis ēt Hugo. li. iij. de sacrīs. In bonis nature offendit deus: vt in homicidio: mutilatiōe ꝓximi ꝛc. z oī breuiter mō quo quis intrfici pōt: aut in propria ꝑsona ledi: vt p venenū l'fimile. ex de homicidio. c. si aliquis. In bonis moꝛ offendit deus infamando: falsū iponendo: detrahendo: falsā doctrinā seminando ꝛc. Ad propositū dico q̄ si quis in bonis fortune alter offēdat grauiter peccat. sed grauius quil in bonis moꝛ qz vāna moꝛ a vānis rer tpaliū longe distant. vt Hiego. ait. vj. q. i. c. sunt plurimi ꝛc. sed grauissime in persona propria. s. in homicidio etc.

Quartus modus dr coꝛruptionis. vñ alia datur regula. vz. vbicūq̄ est magis coꝛruptionis excessus: ibi grauius iputat pctm̄. vñ ꝝus. Aggrauat oꝛdo: locus: ꝑsona: scia: tps. Etas: ꝺditō: numerus: moꝛa: copia: causa. Est modus in culpa status altus: lucta pusilla. vide. s. in vñica 2ª

Quintus modus dr trīsgressionis. vñ ponit r'a gnta. quanto aliquid diuine bonitati magū opponit: tanto pctm̄ grauius reddit. vñ lz tres ꝑsone vna z equali sint bonitate essential' bone appropriate: tm̄ bonitas tertie ꝑsone est attributū z proprium spūs sci. Si quis ignoꝛantia peccat filiū appropriate loq̄ndo offendit. si quis fragilitate pꝛem. si quis malicia spm̄ scm̄. z ꝺ ultimum grauius predictis oibus est. Mat. xij. Peccatū blasphemie nō remittit neq̄ in ꝺ sc̄lo: neq̄ in futuro. qō qual' intelligat in p̄cedentibus oñdimus. De ꝺ tractat magr in ko. di. xlij. Et notat Joānes. xxv. di. c. qualis. z de pe. di. i. c. de⁹. vsq̄ ad. ℌ. ex bis itaq̄ cū glo. qī ꝛc. Sextꝰ modꝰ dr cōparationis. vbi alia dat regula q̄ in eodē genere peccati est maioꝛitas z minoꝛitas sicut z in diuersis. vñ pctm̄ luxurie est vnū peccatoꝝ genus. z in hoc genere grauius est pctm̄ ꝺ natura: vt Augu. ait libro de adulterinis coniugijs. post ꝺ incestus qui cōmittit cū personis ꝺiūctis. z tanto pctm̄ tale grauius erit: quanto psone sūt magis ꝺiuncte l' intime. z ꝺ de sanguineis taz spūalibus q̄ coꝛporalibus. post ꝺ adulteriū. z pº ꝺ stuprū. z post ꝺ simplex fornicatio: qō est mini mū inter oīa. de alijsq̄ peccatis simil' dicendū est. de luxuria ꝺirimꝰ ꝑmone p̄cedenti in prima ꝺsideratione. Septimꝰ z vltimꝰ modus ad p̄sens dr nobilitationis. vbi dat alia regula. Qto nobilius est obiectū in qō cōmittit culpa: tanto pctm̄ est grauius. hec regula est satis clara. Considerat is dignitatibus z nobilitatibus obiectoꝝ in quibus peccatū cōmittit discurrendo in politia mundana de percutiente ꝑentū suū z ꝺim. Jtē in ecclesiastica hierarchia de percutiēte clericū z sacerdotē: z sic de alijs. Et hic fundat vna rō qr p̄o peccato mortali assignat in inferno pena infinita. qm̄ obiectū qō offendit ē dignitatis infinite ꝛc. vt alias oñdimus. Et hec sufficiāt ꝑ pñti ꝛitate. Quantū ad tertiā dico licet deoꝛdinatio voluntatis circa actū sit maxima ratio peccati: tm̄ dico q̄ alique sunt operationes būne q̄ de se z ꝑm se male sunt. vt blasphemia: piurij: z his similia. talia. n. nulla bona intentione fieri possunt. Alique sunt operationes humane male de se: sed nō ꝑm se. vt furtū z homicidium. qz licet furtū vt furtū z homicidiū: vt a deo p̄o hibitū sint mala de se: tm̄ nō ꝑm se: qz possunt bona intentione fieri. vt tpe necessitatis z iustitie: vt oñdimus ꝑmone p̄cedenti in prima ꝺsideratione. Alique ãt sunt q̄ nō de se nec ꝑm se male sunt: vt operationes indifferentes: sed fiunt male ex inoꝛdinata voluntate. de ꝺ tangit glo. sup ꝝbo mulieris osculum. in clc. fi. de hereticis. qī ꝛc. Et hec sufficiant p̄o prima conclone.

De operationibus dubijs conclo ꝓa.

Accipe ꝓam conclonē. vz. Qñ opationē esse rectā uel nō rectā dubitamus: artificiose oꝛ nos adiuuemus. vbi tres ingramus ꝝi. vz. Pª ē ista. qñ in aliquo opere dubitamus: qō remediū habere debemus. 2ª ꝝi. ē ista. qñ duplicitas ē in ꝝbis: quā viā tenere ꝺbemus. 3ª ꝝi. ē. qñ mens dubia ē: quid faciēdū nobis ē. Quantū ad primā dico q̄ qñ in opibus dubitamꝰ tria remedia habere debemꝰ vz. consiliū: oꝛonē: z experientiā. Primo consilium peꝛitoꝝ z fuoꝝ deꝛ inquiramus. Eccl. xxxij. Sine consilio nihil faciaſ: z post factū nō penitebit vñ consiliū a Tulio ko rhetoꝛicoꝝ sic describit. Consiliū est examinandaꝝ gubernandaꝝq̄ cārū subtilis animi prospectus. Et quale esse ꝺbeat: audi Ambro. li. ij. de officijs. Aduertēdū ē in querendis consilijs q̄ multū valet uite ꝑbitas ꝝtutū prerogatiua: beniuolentie vsus: facilitatis gra. Quis. n. in cen[illegible]nte requiret: quis de turbida aqua potū petet? Itaq̄ vbi luxuria ē? vbi intēperantia? vbi vitioꝝ ꝺfusio? quis inde bauriendū sibi aliquid existimat? quis vtilē iudicet aliene cāe quē uidit iutilē vite sue? Quomō. n. potero eū iudicare ꝺfilio superioꝛes quē video moꝛib⁹ inferioꝛē? Sup me ꝺ eē cui me cōmittē paro. An eū idoneū putabo q̄ mihi dat cōsiliū qō nō dedit sibi. z ifra. Talis ꝺ eē q̄ ꝺsiliuꝫ dat ut scipm̄ formā alijs ad exemplū bonoꝝ operū exhibeat in doctrina z itegritate ꝛc. Audi Thob. iiij. c. Cōsiliū semp a sapiēte pquir. z Ecc. viij. Cū fatuis nō habeas consiliū. nō. n. poterūt diligē nisi que eis placēt. z. c. xxx vij. c. hironice loquit. Cū uiro irreligioso tracta de scitate. z cū iniusto de iustitia. z cū muliere de bis que emulatur. z cū timido de bello. z cū negociatoꝛe de traiectione. i. mercīū transportatōe. Cū emptōe de venditōe. cū viro liuido de gratijs agendis. cū impijs de pietate. cū inhoneſto de sanctitate ꝛc. Et sic aīa vtere in primis in reb⁹ dubijs sano z bono consilio. Et de hoc dicemus. infra. feria vj. pñtis ꝺfice. Secūm remediū est oꝛōis subsidiū. Qm̄ ut Aug. ait. oratōe meliꝰ soluunt dubia q̄ ingistione. Et. ij. Para. ij. Luz ignoramꝰ quid agere ꝺbeamꝰ: hoc solū residui habemus ut oculos nros dirrigamꝰ ad te. Multū. n. valet generalis clamoꝛ z oratio vnius populi cuz ia magno discrimine est: z ignoret qd eligendū sit. Judith. iiij. Clamauit oīs populus instantia magna. z humiliauerūt animas suas ipſi z muleres eoꝝ. z induerūt se sacerdotes cilicijs. z ifrā tes pstrauerunt ꝺ faciem tēpli dñi. z altare dñi operierūt cilicio. z clamauerunt ad dñm israhel vnanimiter ne darent in predā infantes eoꝝ: et vxores in diuisionē: z ciuitates eoꝝ in exterminium: z sancta eoꝝ in pollutionē. Tunc Eliachi sacerdos dñi magnus circuiuit omnē israhel: locutusq̄ est ad eos dicens. Scitote qñ eraudiuit p̄ces vestras si manentes pseueraueritis in ieiunijs z oratōib⁹ in ospectu dñi. q̄re ꝛc. Tertium remediū est expientia siue expectati tēporis spaciū. Nā vt Seneca ait. maxime sunt ꝺria cōsilio festinatio z ira. velox ꝺsilium sequit pna. Multa qppe efficit tps que perfice nō pōt ingenium aut voluntas: aut humana tēpestas. Tempus clarificat turbatū mare. ad maturitatem ꝑducit fructꝰ. Qm̄ q̄q̄ vult deꝰ nō ꝑ angelū seu ꝑ aliū modū: sed ꝑ mediū tēporis nos clarificat de eligēdis maxime si perseueraueriꝰ in oroe. Mutato nanq̄ tēpoꝛe cum eo mutant multa. i mo z oīa mutant tēpoꝛe. vt ait phs ꝑ methauroꝝ. Ecclīastes. iij. Oīa tempus hñt: z suis spacijs transeūt vniuersa sub sole. z ps. Pro hac ingt. s. anima oꝛabit oīs sanctus in tpe opportuno. Et Canticoꝝ. ij. Flores apparuerūt in terra nra. tēpus putationis aduenit. q̄re ꝛc. Et hec sufficiant p̄o ꝑma ꝛitate. Quantū ad 2am ꝛitatē dicō q̄ qñ est ꝝboꝝ duplicitas pōt excusari in meliorem partē: vt dicit glo. vj. z. vij. i. c. cū dilecti. ex de accusa. Et duplicitas ꝝboꝝ est qñ talia ꝝba sunt que ad bonū z ad malū possunt retoꝛqueri vt dicit predictū. c. cū dilecti. Et allegat p̄dicta glo. oꝛdinarias. vt. c. estote. ex de reg. iur. et. c. vl. de transactōe. z. ff. de reg. iur. l. semp i dubijs hec glo. i. Laplm estote sic ait. Estote mifico ꝺes ꝛc. Hoc loco nihil aliō nobis p̄cipi existimo nisi vt facta q̄ dubia sunt quo aīo fiant in meliorem partē interpretent. Qō. n. scriptū est. Ex fructibus eoꝝ cognoscetis eos. de manifestis dictum est que non possunt bono aīo fieri. vt stupꝝ blasphemia: furta: ebrietates: z his similia: de qbus nobis permittit iudicare. hec ibi. Et glo. ibi hoc i loco exponit dicens q̄ intelligit de ipa auctoritate q̄ sequit i eodē. c. estote mifico ꝺes. z dicit q̄ ē illa q̄ dicit. nolite iudicare z nō iudicabimini Jesus ergo ē: vt qñ actus humani dubi sunt ñ licet iudicare de illis: sed in meliorē partē sūt interp̄tādi. Et. c. ultimū de trāsac. dicit sic circa finem. In his uero sup quibus ius non inuenit ex pssum procedas egritate ꝛuata sep i humaniores partem declinādo ꝑm q̄ psonas: causas: loca: et tempoꝛa uideris postulare. hec ibi. q̄re ꝛc. Ortum ad tertiā veritatē dico regulā generalez q̄ sicut in duplicitate ꝝboꝝ semp retoꝛq̄ndū est in meliorē partē: sic qñ animus pplexus est: vel ꝝba dubia eēnt semp tutioꝛē partē eligere debemus. Patet hec regula ex de homi. c. ad audiē tiam cū glo. vnde ter. dicit sic. Cū in dubijs semitā debeamꝰ eligere tutioꝛē ꝛc. Et glo. ibi allegat. c. inuenis. ex de spon. z eo. ti. s. de bomi. c. significasti. z. c. penū. z. c. illud. de cleri. exco. mini. Ergo tene certū z dimitte incertū. de pe. di. iiij. c. si qs. z. ff. de reg. iur. l. in ābiguis. Et i re dubia certa nō pōt dari sñia. xi. q. iij. c. graue. z. xxx. q. vl. ℌ. vl. Unde etiā qñq̄ ꝑpter ambiguū duplicitatis imponit pnia. ex de bis q̄ filios occi. c. vl. B glo. Et ista ter in glo. allegati valēt ad multa dicta. videamꝰ eoꝝ sam qual' ait. Capl'm iuueni circa mediū dicit sic. Quia i bis q̄ dubia sunt qō certi⁹ estimam⁹ tenere ꝺbem⁹. z glo. ait. Ex hoc ps q̄ in dubijs certi⁹ est tenendū. de pe. di. vij. c. ij. vbi dr. Tene certū z dimitte incertuꝫ. z al'as alias ꝺcordantias. Capl'm significasti longū est. sñia z sūmariū e⁹ hoc est: q̄ quo ad legē ꝑmotionis habet pcutiens p hōicida: de cui⁹ vulnet an fuerit letale vel nō scire nō pōt: si ab eo pcussus ab alijs fuerit occisus. Unde ter. in diffinitiua pte dicit sic. q̄ si discerni nō pōt ex cui⁹ ictu interiit: in hoc dubio tanq̄ hōicida ꝺ haberi sacerdos. Et si forte homicida nō sit: a sacerdotali tm̄ officio ꝺ abstinē. cū in hoc casu cessare sit tuti⁹ q̄ temē celebrare: ꝑ eo q̄ in altero. s. in cessādo nullū: in reliquo. s. in celebrādo magnū piculum timeat. Et eadē ꝝba dic. c. penū. ubi dic sic. Mā damus q̄tenus si ꝺ interfectiōe cuiusq̄: supple q te facta: ut exponit Uincenti⁹: in illo ꝺflictu tua ꝺscientia te remordet: a ministerio altaris abstineas reuerēter. cū sit ꝺsulti⁹ in hmōi dubio abstinere q̄ temē celebrare. hec ibi. Et. c. illud. lōguꝫ est. vbi circa mediū sic ait. Licet aūr in hoc no[illegible]

videa kolno culpabilis extitisse. qz tñ in dubijs via est tutior eligenda. ẽsi de lata in eũ sñia dubitaret: debuerat tñ potius abstinere ꝯ sacra ecclesiastica ptractare ꝛc. hec ibi. Allia dimittam⁹ ad pñs. Et sic ꝫ sufficiant ad pñtẽ ẏitatẽ. qz ꝛc.

¶ De plurificatõe humanoꝝ actuũ conclo 3ª.

Accipe tertiã conclonẽ. vȝ. Sicut i actibus hũanis erit deordinatio: sic ⁊ ipoꝝ actuũ erit plurificatio. vbi tres ingramus ẏitates. vȝ. ¶ 1ª ẏi. est. An in eadẽ deordinatione voluntatis possint esse duo actus mali. duo peccata. vel an quilibet actus malus reqrat suã deordinationẽ uoluntatis. ¶ 2ª ẏi. est. An ſm deordinationẽ actꝰ sit assignanda pena. ¶ 3ª ẏi. est. An per actũ exteriorẽ grauet deordinatio voluntatis. ¶ Oẽtũ ad primã dico ꝙ quilibet actus malus requirit suã deordinationẽ dũ quilibet est diuisus. si ãt est ꝺiunctꝰ cũ alio erit vna deordinatio formaliꝝ: licet sint plura deordinata mãliter. Et ut me intelligas scias aĩa cara ꝙ a magro sñiaꝝ in ſo di. xlij. Mouetur ista difficultas: an actus interior ⁊ exterior sint duo peccata l vnũ. Et ponit ibi magr duas opiniões ⁊ ſe magis sauet ꝯ prime. Doctores ãt vt mãz dilucident dicunt ꝙ actus interior ⁊ exterior possunt dupliꝝ ꝺsiderari. vȝ. aut inquantũ sũt diuisa: aut inquantũ sunt ꝺiuncta. Si ut diuisa: ⁊ ꝫ dupliciter fieri põt. aut ut diuisa sunt in pluribus: aut in uno tñ. Si ut diuisa in pluribus ita ꝙ duo sint quoꝝ alter voluntate tñ: alter ope ⁊ uolũtate peccet: nulli sic dubiũ est ꝙ duo peccata sunt. Si ãt ut diuisa in uno tñ ita ꝙ unus aliqñ uoluntate tñ: aliqñ voluntate ⁊ ope peccet: clarꝝ est ẽt ꝙ sunt duo peccata. Si ãt vt cõiuncti: dicũt ꝙ nõ sunt duo peccata formaliter: sed vnũ. ⁊ rõ: qz in ipsis nõ est nisi vna deordinatio: ⁊ vna auersio ⁊ auertio. Nã uoluntas ẽ illa que ꝺtempto bono incõmutabili ad bonũ ꝺmutabile se ꝺuertit. Et ideo cũ una sit prima deordinatio uoluntatis actus interioris ⁊ exterior] erunt tñ vnũ peccatũ formaliter. Et notanꝺ dico formaliter. qz licet ibi sit vna formalis deordinatio: sunt tñ plura deordiata. Nec valet ista ꝺsequentia. sunt plures deordinati actus. ꝫ peccata plura ⁊ diuersa. qz ut dicit magr in lra: opꝰ exterius nõ est peccatũ: nisi per actũ interiorez qui solus hz rõnẽ voluntarij: ⁊ per ꝺns peccati. ⁊ nõ esset peccatũ: nisi esset uoluntariũ: vt pluries diximus. qz ꝛc. ¶ Quantũ ad ꝫam dubitationẽ dico ut colligit ex tex. c. vlti. de tñsactiõe. ⁊ ex glo. ibidẽ in ẏbo personaꝝ ⁊ cãs. Qz in oibꝰ penis inferendis quattuor principaliter ꝺsideranda sunt. vȝ. persona: cã: locus: ⁊ tps. ¶ Prio inq̃ consideranda est persona. ⁊ rõ dicit glo. ibi dẽ est ista: qz aliter procedit in maioribus: ⁊ alit in minoribus. ex de offi. dele. c. sane. el secundo. ⁊ c. pastoralis. ⁊ xlv. di. cũ beatus. ⁊ xxiiij. q. i. q 5. ⁊ ex de symonia. c. per tuas. Cã breuitatis alit er capl'a nõ pono. ¶ 2° consideranda est cã. ex de voto. c. magne. in fine. ⁊ ex de accusationibꝰ cũ dilectus. ⁊ xxiij. q. vlti. c. occidit. ⁊ ff. de furt] L vex. ⁊ xij. q. vij. c. i. in fine. ¶ 3° considerandus est locus. argm ex de rescriptis. c. nõnulli. qz consuetudo loci attendi ꝺz. di. iiij. c. erit ãt lex. ⁊ xi. di. c. añ triẽmũ. ⁊ c. ãt. ⁊ ex de clericis coniugat] c. cũ olim. ¶ Quarto considerandũ est tps. qz tps tacendi ⁊ tps loquendi. xxxvj. di. ℌ. ecce. vl de ista ꝺa in predicta glo. dicti. c. vltimi. vide ꝺ hac mã in ꝓpisanella. c. pena. qz ꝛc. ¶ Quantuz ad tertiã ẏi. dico ſm doctores oẽs ꝙ actus exterior additus uoluntati ꝺordinate aggrauat actũ interiorẽ. vñ licet dicat ꝺze saluatoris. qui viderit mulierẽ ad concupiscendũ eã iã mechatus sit in ꝺde suo: tñ si concupiscit ⁊ actu complet concupiscentiã illã aggrauat ille actus interior ex illo actu exteriori. His igit oibus consideratis: patet ꝙ recte magr nr dicere poterat. Opera q̃ ego facio ipsa testimoniũ perhibent ꝺ me. qz in ipso nulla erat deordinatio voluntat]. ⁊ ideo nec vlla operatio deordinata. ¶ Restat ꝫ ut ipse rectissimus nr̃am sua misericordia dirrigat volũtatẽ: vt eũ mortaliter offendere caueamus: hic per gr̃am ⁊ in futuro per gloriã. Amẽ.

¶ Feria quinta de gloriosa Magdalena ſmo in ꝺdine. xxxvij.

Lachrymis cepit rigare pedes eius. Luce. vij. Magne peccatricis aĩe fontẽ lachrymarũ bodie ingressuri sumus aĩa mea. Et ut ſmonibus Greg. in hodierna homelia utar: cogitãti mihi de marie magdalene pnia: flere magis libet ꝯ aliquid loqui. Cuius. n. nr̃ exare um pectus ille huius peccatricis lachryme ad exẽplũ pnie nõ emoliãt. vñ exclamare libz. O magnũ diuine misericordie vasculũ: qõ diuina fuisti gr̃a repletũ. In magnis peccatoꝝ⁹ magna diuina mirficordia resplendet. O vasculuz scñm ab oibus criminalibus culpis bodie purificatũ. Illã. n. mariã esse credimus: de qua Marcus septẽ demonia eiecta fuisse testat: per que septẽ mortalia cria ꝺsignant. Septẽ quidẽ demonia habuit: qz septẽ mortalibus culpis a capite usq̃ ad pedes plena fuit. ⁊ tñ tantã bodie diuinã gr̃am ex xpi pedibus exhausit ut audiꝛ mereꝛ. Mulier remittunt̃ tibi peccata tua. Nõ n. cã propzio appellauit noie: sed femina tñ. qm̃ non corrudenti opere suo noi semp vixerat. qm̃ maria illuminata interpretat. ⁊ ipa nõ ut illuminata: sed ut ceca ⁊ obscura semp vixerat. Et iõ postq̃ illuminata est clarissime vixit: ita ut ei tã ꝯ illuminatissime ante illi ꝯ discipulis post resurrectionẽ suã xps apparuerit. Lumen ãũt bodie tale a xpo qui est verꝰ lumen accepit. Accepit ãt cũ vas suũ. i. ꝺsciam suã lachrymis lauare cepit. Habuit ãt aquã cũ lachrymas fundens aquã salutarẽ a xpi pedibus exhauriuit. ait. n. rextus bodiernus. Lachrymis cepit rigare pedes eius. Et quia de ipsa varie sunt opiniones ut uidebit tꝛ circa pdca ẏba ꝺsideratões faciaz⁹. vȝ. ꝺctoꝝ ⁊ sanctoꝝ variã l eoꝝ dictis opinionẽ. Doctoꝝ circa magdalenã variã affirmatiõem. Doctoꝝ circa pniam magdalene ⁊ gr̃az ꝺclonẽ.

¶ De dictis ⁊ opinionib⁹ doctoꝝ ꝺsideratio p⁹.

Primo doctoꝝ ⁊ sactoꝝ variã opinionẽ videamus. vbi tres ꝺclones subiũgaz⁹ vȝ. ¶ Prima ꝺclo est ista. Cõstitutiones decretoꝝ sunt singularib⁹ opinionib⁹ pferende. ¶ Secũda ꝺclusio est ista. Nemo ꝺz esse tã dure ceruicis: ut suã opinionẽ aliis opiniõib⁹ añponat. ¶ Tertia conclusio est ista: Opinio illa sequẽda est: ac vera iudicatur: que plurium doctorum opinionibus conformatur.

¶ Qo constitutões decretoꝝ ꝓpriis ⁊ singularibus opinionibus sunt preferende conclusio p⁹.

Accipe primã ꝺclonem. vȝ. Cõstitutiões decretoꝝ sunt singularib⁹ opinionibus preferende. Ista ꝺclo est sũmariũ. c. ne ĩitaris prudentie tue. ex de ostl. vbi dicit text⁹ Ne ĩitaris prudentie tue. Prudentie sue ĩitiẽ ꝙ ea que sibi agenda vel dicenda videnꝺ patrũ decretis preponit. Et sunt ẏba Piero. in Para bol' Salomonis. Ad cui⁹ declaratiõez tres ingramus ẏitates. vȝ. ¶ Prima ẏitas est ista. Utꝛ dicta sanctoꝝ sint firmiter tenẽda. ¶ 2ª ẏitas est. Utrũ qñ sancti in dictis ꝺscordant liceat oibus tenere qõ placet. ¶ 3ª ẏitas est. Cũ quattuor sint ecclesie doctores. s. Hieronym⁹. Greg. Augu. ⁊ Ambrosi⁹: cui illoꝝ est magis credendũ: ¶ Qetum ad primã ẏi. dico ꝙ cõiter regula generaliter datur ꝙ dictis sanctoꝝ patꝝ ⁊ aliorꝝ sanctoruz ab ecclesia approbatoꝝ standũ est. Et g dicunt qõ ⁊ ipsi aiunt nõ possunt de temeritate redargui. Unde in decretis di. xv. c. fi. dicitur ꝙ dicta quattuor doctoꝝ sunt tãte efficacie ꝙ seruari ꝺbent vsq̃ ad vltimũ iota. Et. xx v. q. i. c. sunt qdã dicit ꝙ dicta coꝛũdem defendẽ debem⁹ vsque ad sanguinis effusionẽ. Ubi nota ꝙ quinq̃ cõditiones principaliꝝ requirũtur ad hoc vt dicta sanctoꝝ sint firmiter tenẽda. vȝ. ¶ Primo regritur ꝺcordantia: ita ꝙ cõcordent ⁊ nõ discordẽt in eoꝝ dictis. ⁊ sic ꝓprie intelligit illud. c. finale. di. xv. ¶ Scõo requirit auctẽticatio. i. ꝙ eoruz opuscula sint ab ecclesia auctenticata. vt pz di. ix. c. noli. ¶ Tertio notificatio. i. ꝙ eorum dicta sint nota. Qñ si de eis dubiũ esset excusaret nõ seruanꝺs. ꝓz argº. c. pastoralis. ex de fide instroꝝ. ⁊ l. cũ prolatis. ff. de re iudi. ¶ Quarto regritur nõ retractatio: ita ꝙ eoꝝ dicta ipsimet doctores sancti nõ retractauerint. qz tunc illis standũ non est. Unde ⁊ Aug. li. retractationũ multa sua dcã retractauit. Põt. n. gs opinionẽ mutare quã diu tenuisset. ut. l. diui fratres. ff. ꝺ iurepatro. ⁊ xxiij. q. v. c. vides vt opinoꝛ. Et ibi glo. dicit ꝙ Augustinus nõ fuit hereticꝰ: qa mutauit opiniones falsas ꝛc. ¶ Quinto requirit non correctio. i. ꝙ eoꝝ dicta non sint per ecclesiaz retractata. qa si per ecclesiã correcta sunt illis standũ non est. vt pz. xvj. di. c. i. ⁊. ii. ⁊. di. xxij. c. i. Quare concludit ꝙ qñ in dictis sanctoꝝ predicta gnq̃ seruãt: tũc illis dictis standũ est: ⁊ seruanda sunt vsq̃ ad vltimũ iota: vt dictũ est. ꝺre ꝛc. ¶ Quantũ ad ꝫaz ẏitatẽ dico breuiter ꝙ qñ eoꝝ dicta discordãt ⁊ sint approbata ab ecclia ⁊ nõ retractata: ꝙ cui libet licet eã que sibi placet opinionẽ sequi. Ubi gratia. De Salomone est opinio diuersa apud doctores. Quidã dicunt ꝙ est saluatus. quidaz ꝙ est reꝓbatus. Augustinus. n. aperte dicit ꝙ saluatus est. vt pz. xxxij. q. iiij. c. salomon. in glo. ⁊ de pe. di. ij. c. si enim. circa finẽ. ẏsi. salomõ. Similiter de gloriosa virgine tempõe Hieronymi fuit maxima dubitatio an esset simul assumpta in anima ⁊ in coꝛpore: an in anima tantuz. Dicit tamen Hostiensis ꝙ cõmunis opinio est nume ⁊ approbata: ꝙ corpus virginis sit assumptũ in celis. vt patet per dicta Hieronymi in epistola ad Paulam ⁊ Eustochium. ⁊ per approbationẽ ecclesie que tale festum solenniçat ⁊ feriandum precipit. extra de ferijs. c. conquestus. Uide Jn no. in. c. ne ĩitaris: ꝺ constitutionib⁹. qui idem dicit. ⁊ ideo de ipsa a nobis non est aliter tenendum. Sed de Salomone ⁊ alijs opinionib⁹ sanctorum doctoruz ab ecclesia approbatoꝝ: donec non apparet veritas in contrariũ: licet cuilibet tenere quã vult opinionẽ. xxij. q. ij. c. in quibus. Jn quibus inquit rebus nihil interest ad capescendum regnũ dei. vtrum credanꝺ aut non. ⁊ vtrum vera putenꝺ an falsa. Jn his errare id ẽ aliud pro alio putare non est arbitrandũ eẽ peccatum. aut si est minimum esse arq̃ leuissimum. hec ibi. Propterea beatus Tho. in quolibet q̃rens hanc questiõem vtrum scholares tenentes suoꝝ magistroꝝ diuersas opiniones a peccato excusent: sic soluendo distinguit dicẽs ꝙ opiniones diuerse doctoꝝ que ad fidem ⁊ bonos mores non pertinent: absq̃ periculo vtranq̃ opinionem sequi possunt. Hic enĩ dictum Pauli ad Ro. xiiij. veritatez habet. vbi dicit ꝙ vnusq̃sq̃ in suo sensu habundat. Et sliter illud qõ dicitur de conse. di. iiij. sicut in sacramentis. vbi dicitur Quot sunt capita tot sunt sentẽtie. Jn his vero que ad fidẽ ⁊ bonos mores pertinent nullus excusatur si magistri sui opinionẽ erroneã sequat. nec ignorantia eos excusat. alioquin qui opinionem Arij: Nestorij: Sabelij: ⁊ aliorũ hereticoꝝ sequuti sunt non peccassẽt. Jn talibus enim dubiis non est de facili prestandus assensus. Sed vt dicit Aug. iij. de doctrina xpiana. cõsulere ꝺbet quis regulam fidei quã de scripturarũ planioribus locis ⁊ ecclesie auctoritate perceperit quare ꝛc. Concordant Monaldus: Guilhelm⁹ Ulderic⁹: ⁊ Hostiensis. ⁊ est cõis doctoruz sententia. ¶ Quantũ ad tertiã veritatẽ dico scõm glo. di. ix. in. c. ueterum. ꝙ quando quattoꝛ predicti ecclesie doctores discordant. Augustino in disputationibus magis sauenduz est. Hieronymo in translationibus ⁊ interpretationibus. et Gregorio in moralibus. De Ambrosio non facit mentionem. et dicere possumus Ambrosio in iudicijs magis sauendum esse. quare ꝛc. Et hec

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſufficiant p̄o prima concluſione.

¶ Oꝛ nullus debet ſuam prudentiam ſup aliof extollere concluſio ſecunda.

Accipe ꝑam concl'onē. 3z. Nemo 3z eē ſ. tā dure ceruicis: vt ſuā opinionē oibus aliꝭ opinionib⁹ aꝰponat. p3 iſta cōcło p ſupradictū.c.ne initaris. eꝛ de conſtitutionibuſ. ⁊ facit.c.i.co.ti. Ad c⁹ declarationē tres ingramus ỹitates. 3z. ſ. ꝑ⁹ ỹi.ē iſta. vtꝛ opinio ⁊ dicta Gratiani ſint ab eccl'ia approbata. ſ. 2⁹ eſt. Cui ſtandū eſt qñ decretū ⁊ decretal' diſcordãt. ſ. 3⁹ ỹi.ē. An quis peccet qñ 3 vnā opiniones: ⁊ tante ſe reputationiſ exiſtimat ꝙ negligit iſtrui ⁊ edoceri ⁊ petere ſcientē. ¶ Quātū ad primaꝫ dico ut colligiť ex dictis Jo.an.in.c.ex pte.eꝛ ō iudicijs.⁊.c. debitū.cꝛ de bigamis.ꝙ aut loquimur de dictis Gratiani ut ſuis.i. inquantū loquiť vt doctoꝛ: aut de dictis ſcoꝛ canoniçatoꝛ i iuo decreto. Si loquimur de iuis dictis: diſtingue aut illa dicta ſunt in decretalib⁹a ſūmis pontifi cibus approbata: aut ſoluꝫ remanent in ỹitate ſua ſicut ipſe notauit. Si ſunt approbata: tūc dictis Gratiani ſtandū eſt. nec ut ſic pōt dici opinio Gratiani: ſed pape approbantis. ar.c. ſi aplice. de preben. li. vj. ⁊.l.i.9.q̄ oia. L. de veteri iure enucleando. Si aūt loquimur de dictis Gratiani ut ſuis ⁊ vt loquiť tangꝫ magr: tunc dico ꝙ aut dē eius dubia ſunt: ita ꝙ nō reperiť ꝙ ſint approbata ab eccl'ia l' nō approbata: ⁊ tn ỹa ſunt. aut dicta eiuſ ꝛſiderant vt ſua opinio tñ. Si aūt ut ſua opinio tñ: tunc ſi nō eſt ō decretales pōt teneri ⁊ nō teneri. Nā in bis q̄ magr̄aliter ⁊ ut doctoꝛ loquutus eſt ꝛtinue reprobať: ſicut magiſter ſniaꝫ. vt dicit Jo.an. vbi.ſ. Si aūt decretal' eſſet ſuis dictis in oppoſitū: tunc decretalis tenenda eſt: vt idē dicit. Et Hoſtien.in.c.paſtoralis de decimis dicit ꝙ ēt dictis pape nō eſt ſtādū ſi loquiť vt magr̄. qꝛ eius opinio ſi arctat. ſic nec opinio vnius alterius doctoris. di.ix.c.noli. ⁊.c. necꝫ. Caplm necꝫ dicit ſic. Necꝫ quozūlibet diſputationes q̄uil'catholicoꝝ ⁊ laudatoꝝ hominū velut ſcripturas canonicas bꝛe ōbem⁹ vt nobis nō liceat ſalua bonozificentia q̄ illis ō beſ hominibus aliquid in eoꝝ ſcriptis ỹprobare aut ꝛſpuere: ſi forte inuenerim⁹ ꝙ aliter ſenſerit q̄ ỹitas bz diuino adiutozio ul' ab alijs intellecta l'a nobis. Talis ego ſū in ſcriptis alioꝝ q̄leſ volo eſſe intellectoꝛes meoꝝ. hec ibi. Augu. in epl'a ad Fortunatū. ⁊ ponit glo. p̄ima notabile ỹbū dices. Nō eoipſo ledit fama alicuius ꝙ ex proba⁹ teſtimoniū ſuū. cꝛ de excep.c. denicꝫ. B glo. ſ. Si aūt loqueret vt papa: tunc ei⁹ opinioni eſt ſtandū: ita ꝙ diceret ita ſentim⁹. vt p3 i.c. ſi ſcitatus es a nobis. eꝛ de reſcriptis. vbi dr. nos ỹo ita ſentim⁹ ꝙ tā de iure q̄ de facto illa ỹpotentia cenſeat ⁊c. vñ per illud ỹbū ſentimus apparet ꝙ papa loquiť ut papa: ⁊ ſic ei⁹ opinio faꝫ legē. Si aūt dicta Gratiani ſūt dubia ita ꝙ nec ab eccl'ia approbata nec approbata repeziunt: nec ꝛtinent dicta ſcoꝝ patrū: tūc eſt duplex opinio. vna Jo.an. ⁊ dñi Antonij referētiū ei⁹ dicta ꝙ decretoꝝ dicta nō ſunt approbata cū loquať ut doctoꝛ. ⁊ dicta doctoꝛis nō arctant vt dictū ē. ꝙ nō ſunt approbata. Jtē Gratianuſ leges odendi ptātē nō habuit: q̄ ſoli principi dať. vt eꝛ ō ſti. c. tranſlato. ⁊.l.fi. C. de legibus. Et nō preſumit conceſſa niſi probet. ut in proemio ſexti. ỹ ſic ad nos ad apice. Jtā ut quis poſſit rīdere de iure: oꝛ ut ſibi poteſtas demandet. vt.l.ij.ſ. penult. ff. de oꝛigine iuris. Et ad p̄obandū illaꝫ habuiſſe poteſtatē requiriť ſcriptura. vt.l.i.C. de mandatis principū. Jtē rubꝛice decreti nō ſunt ſimiliť approbate. vt notat Jo.an.in proemio ſexti allegando b̄ dicere Joānē monaci. iij.q.ix.in ca charte. ⁊ Speculatoꝛē de diſputationib⁹ ⁊ allegationib⁹ in fine. Alia eſt opinio multoꝝ moderꝛoꝝ in oppoſitū. 3z. ꝙ dicta Gratiani magr̄alia dicta: q̄uis explicite nō ſint in decretalib⁹ aut aliter per ſedē aplicā approbata: ꝙ ip̄licite ſūt approbata. Et primo b̄ patet ex auctoꝛitate doctorū qui illū gloſauerunt: a quibuſ nō eſt abſurdū arguere. vt.l. ſeptimo menſe. ff. ō ſtatu hominū. Facit qō notat Bar. in.l.i. ff. ſi certū petať. vbi multa de iſtis legibus ponit. ſ. Scōo qꝛ liber decreti in ſcholis cōiter legitur: ⁊ in iudicijs allegať. Ad hoc proemiū ſexti: ⁊ cle. in fine. Item mutanda nō ſunt q̄ longā conſuetudinē ⁊ inter pretationē habuerunt. vt in.c. diuturni. xij.di. ⁊ l. minime. ff. de legibus. Diuturni moꝛes ytentiū ꝛſenſu approbati legē imitant. i. p̄o lege habendi ſunt. hec ibi. ⁊ hoc eſt bonuꝫ arg̃m. Jſtud fuit ſeruatū in iudicijs. q̄ eſt approbatum ⁊ p̄o lege habendum. vt inſtituta de ſatiſdationibus ſ. finali. ⁊.c. eꝛ litteris. extra de conſtitutionib⁹. Item quia non ſolum decretales pontificū: ſed etiam leges imperiales decretum imitari non dedignantur. vt in autentica de monacis. ſ. ſi. ⁊ in autentica vt clerici apud ꝓꝓrios epiſcopos. ſ. finali. ⁊ in autentica de eccleſiaſticis titulis. ſ. i. Jteꝫ ⁊ papa tollerat libꝝum decreti legi in ſcholis ⁊ in iudicijs allegari. Jdeo ꝓpt̄ bonum publicum videtur ille liber approbatus. Talis enim patientia ⁊ ſcilentium pape p̄o cōſenſu haberi debet. vt in.c. contincebatur. extra de his que fiunt a prelato. faciunt notata per Joannem an. in.c. illud. de preſumptionibus. ⁊ quod habetur in.l.ij. ff. de acquirenda poſſeſſione. ⁊ quod notat Baldus in.l. ſiue poſſidetis. L. de probationibus. Facit in ſimili quod notat Baldus in proemio feudoꝝ circa illum articulum an liber feudoꝝ ſit approbatus ⁊c. Et ſic ex his concludunt decretum eſſe approbatum. Ego tamen dico ꝙ dicta Gratiani nō videntur approbata: niſi aliqui canones faciāt de eis mentionem. vt eſt glo. notabilis in.c. primo. ſuper verbo contractus. de rebuſ eccle. nō alienan. li. vj. poſuiſſem illam ad litteram: ſed lōga eſt. Et ſic patet quid dicendum ſit de dictis Gratiani inquantū ſunt dicta ſua. Si aūt conſideren⁹ dicta Gratiani inquātū ſunt dicta ſcoꝝ ſic ſunt approbata: ⁊ non inq̄tum dicta Gratiani. vt p3 in.d.c. ne initeris. eꝛ de conſtitu. ar. ad hoc l.ij. in p̄n. ⁊.ſ. poſtea. ff. de oꝛi. iuris. Et ſic intelligendū eſt leges ⁊ decretales ſequi canones. ſ. in q̄tum ſunt dicta ſanctoꝛum. Et permittiť legi in ſcholis ⁊ allegari in q̄tum. ſ. in decreto ꝛtinetur dicta ſanctoꝛ approbata. Sed in his que ſm opinionē ꝓpriam loquiť continue reprobať ſicut etiā dicta magri ſniaꝫ. quare ſatis p3 ad p̄dictā veritatē. q̄re ⁊c. ¶ Quantū ad ſam veritatē dicto breuiter ſm Jo.an. vbi.ſ. ꝙ qñ dicta Gratiani diſcordant a decretali: tūc decretali ſtandū eſt ⁊ nō decreto. Si ponam⁹ ꝙ reperiať diuerſitas inter dicta ſanctoꝛ approbata ab eccl'ia ⁊ inter ſūmos pontifices: q̄bus tunc dictis ſtanduꝫ eſt? Dico ſm doctoꝛes ꝙ in expoſitōe ſcripturaꝝ ſtādū eſt dictis ſanctoꝛ. In deciſionib⁹ aūt cauſaꝝ ſtandū eſt dictis ſūmoꝝ pontificū. xx. di.c.i. ⁊ ibi glo. in ſūma. Et huic riſſioni adde vnū granum ſalis: ꝙ hoc veꝝ eſt. ſ. ꝙ in expoſitiōe ſcripturaꝝ ſtandū eſt dict⁹ ſanctoꝛ paꝛtꝫ: ſupple niſi tractaretur de expoſitōe ſup ſacris: vel articulis fidei q: tunc ſtandū eſt pape. qa pape ⁊ nō ſanctis data fuit ptās interp̄tandi legē dubiā. vt in.c. ꝙ uerabilē. eꝛ ꝙ fuij ſint legittimi. vbi quaſi circa finē capl'i dicit ſic. In q̄bus cū aliqd fuerit difficile vel ambiguū ad iudictū eſt ſedis aplice recurrendū. cuius ſniam ꝙ ſuperbiēs ꝛtempt̄it obſeruare moꝛi p̄cipitur. i. per excōicationis ſniam velut moꝛtu⁹a cōione fideliū ſepari. ꝑ Paulus ēt vt plenitudinē ptātis exponeret ad Coꝛ. ſ. ꝑ⁹. c. vj. in p̄ncipio ſcribens ait. Neſcitis qm̄ angelos iudicabitis: q̄to magis ſecularia? hec ibi. qꝛ ⁊c.

Quantū ad tertiā dico ꝙ glibet ſiue ſit plat⁹ ſiue nō: teneť ⁊ obligať in bis q̄ ignorat petere ⁊ diſcere nō ſolū a maioꝛe: ſed etiā a minimo: dum tamē ſit eruditus. Quia ſi cecus ceco ducatū p̄ ſtaret ambo in foueā caderent. vt dicit ſaluator noſter. Jnde. xxx viij. di.c. nullus. dr. Nullus epiſcopus ꝓpter oppꝛobriū ſenectutis: vel nobilitatem generis a paruulis erudit⁹ ⁊ minimis: ſi qd forte eſt vtilitatis ⁊ ſalutis inquirens negligat. Qui cū rebelliter viuit ⁊ diſcere atq̄ bona recuſat: magiſ diaboli membꝝ q̄ xp̄i eſſe oſtendit ⁊ potius infidelis eſſe monſtraťur. hec ibi. Et glo. ibi allegat Aug⁹. Audi Aug⁹. Ego ſenex a iuuene ac collega nūdum ab anniculo paraťus ſuꝫ edoceri. xxiij. q. iij. c. ſi habes. hec glo. Et idem Aug. di. xxx vij. ſ. vltimo. Illis omnino inquit ignoſci non poterit: qui a quo diſcerent copiam habentes operam non dederunt. hec ille. quare ⁊c. Et ſic patet predicta concluſio.

¶ Que opi. ſeq̄nda ſit vbi ſit m⁹te opiniōes 9⁹ 3⁹

Accipe tertiā ꝛcl'onē. 3z. Opinio illa ſequenda eſt: ac vera iudicaťque pluriuꝫ doctoꝛ opinionib⁹ conformať. vbi tres inquiram⁹ ỹitates. 3z. ſ. Prima ỹi. eſt iſta. Utrū multitudo opinionū doctoꝛ pluriū opinionibuſ paucoꝛ preualeat. ſ. 2⁹ eſt. Quid tenendum ſit quando doctoꝛes diſcordant. ſ. 3⁹ veritas eſt. An opinio antiquoꝝ ſit modernoꝝ opinionibus preferenda ¶ Quantū ad primā dico ꝙ ceteris paribus multoꝝ opinio preualere debet opinionibus paucoꝝ. argūēto. ff. de acquirēda hereditate. l. cum quidā. ſ. qō dicitur. ⁊. ff. de ventre inſpiciēdo. l.i. ſ. i. Illi. n. opinioni ſtatur que plurium teſtimonio comprobať. ff. de officio queſtoris. l.i. Et hoc intellige quādo non conſtaret de communi lege: quia ſi cōſtaret de comuni lege illi ſtandum eſſet. vt in.l. athletas. ff. de bis qui notantꝫ infamia. ⁊.l. inter oēs. ff. qui ſatisdare cogant. Item eſt verū niſi illa cōmunis opinio notorie falſa eſſet: vel notabiliť conuincať. vt.l.i. ſ. ſed necꝫ. L. de veteri iure enucleādo. ⁊ qō notat glo. in.c. iij. eꝛ de conſuetu. vbi glo. ſup verbo. q̄ritur. dicit ſic. Non ꝓhibetur hic ꝙ a plurib⁹ inquirať: qꝛ faciliꝰ inueniť qō a plurib⁹ ſapientib⁹ queriť. xx. di. de quib⁹. ⁊. L. de fideicōmi. l.. vltiad finē. Et qñ illiterati bñt aliquando cauſarū peritiā. L. de iudi. certi iuriſ. ⁊ in auct. de iudi. ſ. qꝛ nō. colla. vj. Sed hoc ſolū reprobať hic ꝙ eorum riſum p ſnia teneať. Et ꝙ ita ſit audi terabidē. Ad noſtrā ingt audiētiā noueris pueniſſe ꝙ in tua dioceſi etiā in cauſis eccl'iaſticis cōſuetudo minus rōabilis bēatur: ꝙ cū aliqua cā tractaretur ibidē allegatōibus ⁊ q̄relis vtriuſq; ptis auditis: a preſentib⁹ litteratis ⁊ illiteratis ſapiētibus ⁊ inſipientibus gd iuris ſit q̄ritur. ⁊ qō illi dixerunt: vel aliquis eoꝝ p̄ntium ꝛſilio regiſto ꝙ ſnia teneať. Nos igī attēdēteſ ꝙ ꝛſuetudo que canonicis obuiat inſtitutis nulli⁹ debeat eē momēti: cū ſnia a nō ſuo iudice lata nullā obtineat firmitatē: vt in cauſis eccl'iaſticis ſubiectorum tuoꝝ poſtq̄ tibi de meritis earū cōſtiterit: ſniam ꝓferre valeas ſicut poſtulat ordo rōnis: auctoꝛitate tibi p̄ſitium p̄miſſa cōſuetudine non obſtante concedim⁹ facultatē. hec ibi. Ex q̄ teꝛbabes hoc bonū dicnā coniūcta glo. ꝙ ſi eſt malum cōferre de meritis cauſaꝝ cū litteratiſ ⁊ illiteratiſ licet non teneāťur eoꝝ conſilia ſequi. ſed dimittam⁹ iſta. Apparet igitur q̄liter opinio multorum preferť opinioni paucoꝝ. q̄re ⁊c. ¶ Quā tum ad ſam dico ꝙ tam in iure canonico q̄ ciuili q̄ reperiť doctoꝝ opinio diuerſa: deciſio ſpectat ad papā. Oꝛ deciſio iuris canonici ad papā ſpectet p3 in.c. ſup litteris. eꝛ de reſcriptis. vbi dicit. Super litteris que ab aliquib⁹ ex malicia ⁊ a nonnullis ex ignoꝛantia tacita veritate: vel ſuggeſta falſitate impetranť a nobis: diuerſas i telligimus ſentire diuerſa. Aliis aſſerentib⁹ eas debere ꝓfus carere omni cōmodo litteraꝝ: cū mēdax precatoꝛ debeat carere ipetratis. Aliis ỹo dicentib⁹ ꝙ etſi forma careť debeāt in litteris noſtris expꝛſſa: nihilominuſ iuxta rigoꝛē iuris ſit a delegato iudice in negocio ꝓcedendū. Nos igitur inter eos ⁊c. vbi papa determinat gd ſit tenendū. Et determinatio eſt talis ꝙ exprimēs falſū vel tacens verū in reſcripto cauſ impetraťſed ſi fecit per ſimplicitatē: tunc aut alias nō obtinuiſſet reſcriptum: ⁊ ſic etiaꝫ caret impetratis.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Aut alias obtinuisset: ꝛ sic ſm iuris ordinē pro-
cedere ꝺz delegat⁹ nō ſuata ſpāli forma reſcri-
pti ꝛc̄. Iſtud eſt ſūmariū huius textus licet alij
aliter ſument. Quōlibet ſit pz ꝙ qđ opiniones
doctoꝝ in iure canonico ſunt diuerſe ꝙ deciſio
ſpectat ad papā. Qꝛ āt in opinionibus legiſtarū
diuerſis ēt deciſio ſpectet ad papā: pz expreſſe i
c. per venerabilē. ex̄ qui filij ſint legittimi. ꝛ pre-
ſertim ſi deciſio fieret vacante iperio. argu. c. li
cet de foro cōpetenti. vbi dicit ille textus. ꝙ lai
cus laicū ſuper re ciuili cozā iudice eccleſiaſtico
uenire nō pōt niſi in defectu iuſtitie ſecularis:
ꝛ niſi conſuetudo ꝫ habeat ꝛc̄. In theologica ⁊o
ſuper his q̄ ſpectant ad articulos fidei ꝛ ſacra: ꝫ
ciſio ſpectat ad papā qđ opiniones theologoꝝ
ab eccīa approbatoꝝ eſſent diuerſe. In aliis āt
ſtandū eſt determinationib⁹ ſcoꝝ. Etſi ſunt di-
uerſi inter ſe: ꝛ tñ nō facit ad fidē nec ad aīe ſalu
tē: tunc poſſumus tenē qđ uolumus. ſic ut pz de
ceptione ẏginis: q̄ adhuc queſtio deciſa nō eſt
per eccl̄am. vñ papa nō ita faciliter ꝛ leuiter re
probat opiniones doctoꝝ. ex̄ de reſtitutiōe ſpo
liatoꝝ. c. ſi as tuas. ꝛ de cele. miſ. c. cū marthe. ſūt
duo magni textus. Audi quid dicat in. c. ſi as ꝛ-
citatis pluribus opinionibus. Nos inquit autē
ad pñs nullatenus de predictis ſententijs ꝛprobamus. nec cuiq̄ eaꝝ ex nr̄a riſione volumus
aliq̄ꝫ preiudiciū generari ꝛc̄. Et iſta ſufficient ꝙ
pñti vitate. ¶ Quantū ad tertiā dico ꝙ ſ̄t due
opiniones. Una dicit ꝙ opinionē antiquoꝝ po
tius q̄ nouoꝝ ſequende ſunt: ꝛ maxime ſi illa o
pinio antiquoꝝ diu ſuſtentata eſt. ꝛ facit pro ꝫ
textus i. c. ſic viue. xvj. q. i. vbi dicit glo. ꝙ ſcho
lares debent intrare cū ſenioribꝫ doctoribus: ꝛ
ꝙ ſeniores doctores ꝛ magiſtri ſunt audiendi. Al-
ia opinio dicit oppoſitū. ꝛ facit pro ipſa cle. i. de
ſūma trini. vbi dr̄ ſic. Nos attendentes gñales
efficaciā mortis xp̄i: qui per baptiſma applicat
oſibus pariter baptizatis. opinionē ſam q̄ dicit
tā paruulis q̄ adultis ofterri in baptiſmo infor-
mantē gr̄am ꝛ ẏrtutes: tanq̄ probabiliorē dictiſ
ſcoꝝ ac doctoꝝ modernoꝝ theologie magis cō
ſonā ꝛ concordē: ſacro approbante concilio dici
mus eligendā. hec ibi ad lr̄az. Ego ⁊o dico ꝙ ſi
loquant doctores de fide ł̄ prinentib⁹ ad illaz ꝛ
ſalutē aīe: illi opinioni magis fauendū eſt q̄ ma
gis determinationib⁹ ſcoꝝ doctoꝝ ꝛ eccleſie ad
heret. Si āt de alijs reb⁹: tunc illi fauendū eſt: q̄
meliorib⁹ rōnibus ꝛ clarioribꝫ ꝛclonib⁹ robo
rat. ex̄ de ferijs. c. capellanus. vide in hac mate
ria notata ꝙ Oſti. in. c. q̄to. de transla. ꝛ in. c. i.
de ſacra vnctione. Et iſta ſufficiant pro pñti cō-
cl̄one. Et ſic patet p̄ⁿ conſideratio.

¶ De diuerſa doctoꝝ opinione circa pctū Ma-
rie magdalene conſideratio ſa.

Secūdo doctoruꝫ circa Mariā magdalenā variā af-
firmationē videam⁹. vbi tres cōcl̄o
nes ſubiungam⁹. vz. ¶ pⁿ ē iſta.

Tanta cecitate añ conuerſionē magdalena te-
nebat: vt oīum peccatoꝝ mortaliū tenebris fu-
ſcaret. ¶ ꝛᵒ ē iſta. Nihil prohibet oēs ruinandi
occaſiones magdalenaz habuiſſe quibus dr̄ ita
horribiliter ꝺ deū pximū ꝛ ſeipſa peccaſſe. ¶ ȝᵃ
ꝺᵒ ē iſta. Miſera magdalena nō ſolū fuit menta
li contaminatione polluta: ſed etiam corporali
corruptione contaminata.

¶ De peccatis Marie magdalene concluſio
prima.

Accipe primā concl̄onē. ꝛc̄. ut. ā. vbi tres
inquiram⁹ xi. vz. ¶ pⁿ ē iſta. Utrū pec-
catū bona nāe diminuat. ¶ ꝛⁿ ē iſta. vtꝝ
pctm̄ bona nālia totaliter corrūpere poſſit. ¶ ȝᵃ
ē. vtꝝ magdalena oīa pcta mortalia habuerit.

¶ Quantū ad primā dico ſm btm̄ Tho. in que
ſtionib⁹ de malo: ꝙ nullū pctm̄ diminuit bōa nā-
lia quantū ad ſubſtām. qm̄ ut dicit btūs Diony-
ſius. iiij. de diuinis noibus. Bona nālia in de-
monib⁹ manent integra: nec diminuta ſunt per
pctm̄. minuit āt quantū ad habilitatē: qm̄ vires
aīe nō ita ſunt in bonū prompte ꝛc̄. Ubi ē notā
dū ſm ipſū ibidē ꝙ cū diminuere ſit quoddam
agere: nō poſſum⁹ recte intelligere peccatū nā
lia bona ſm ſubām nō diminuere: ſed ſm habili
tatē: niſi prius declaremus quid ſit agere. Agēs
ꝙ duplex eſt. ſ. verum ꝛ abuſiuū. Agens verum
eſt illud qđ proprie producit actū. Agens abuſi
uum eſt quo agens uer̄ actū producit. ẏbi gra.
Pictor pariete albū facit. pictor eſt agēs: ver̄
qꝛ ipſe producit hunc effectū. ſ. parietē albū. ȝz
qꝛ ipſe pictor albū parietē facit per albedinē: di
cemus ꝙ etiam albedo facit parietem album.
ꝛ ſic dicetur agens abuſiuum. quoniam ipſa al-
bedo non facit parietem albuz: ſed eſt illud quo
mediante pictor hoc facit. ¶ Secundo nota ꝙ
agens verum duplex eſt. ſ. agens per ſe: ꝛ agēs
per accidens. Agens per ſe eſt qđ agit propriaz
formam. agens per accidens eſt quod remouet
prohibens. Exm⁹. Sol per ſe illuminat domuz:
ſed aperiens feneſtram que erat obſtaculum lu
minis eſt agens verum per accidens illius illu-
minationis. ¶ Tertio nota ꝙ agens per ſe agit
duobus modis. ſ. primo ꝛ principaliter ꝛ ſecun-
dario ꝛ conſequenter. Exm⁹. generans ſortem p̄
mo ꝛ principaliter dat formam ſorti. ſecundario
autem ꝛ conſequenter dat motuz ꝛ omnia que
ſequuntur ad formam. ¶ Quarto nota ꝙ ſicut
remouens prohibens id eſt obſtaculum luminiſ
dicitur agens verum per accidens illuminatō
nis domus: ꝛ ipſa remotio obſtaculi eſt agens ꝙ
accidens abuſiuum eiuſdem illuminationis: ita
ponens obſtaculum prohibens illuminationez
eſt agens verum per accidens ipſius obſcurita
tis: ꝛ ipſum obſtaculuz quo mediante agens ve
rum per accidens domum offuſcat ꝛ tenebro-
ſam facit eſt agens per accidens abuſiuum eiuſ
dem obſcuritatis. ¶ Quinto nō ꝙ ſic luñ in ae
rem a ſole diffunditur: ita gratia a deo anime i
funditur. Et licet gratia ſit ſupza naturam aīe:

·31·

tī in nā aīe vel cuiuſcūq̄ creature rōnalis eſt a
ptitudo quedā ad gr̄e ſuſceptōez. ꝛ ꝙ gr̄am ſuſce
ptam aīa ipſa fortificat in debitis actib⁹. ¶ Se
cto nota ꝙ ſicut feneſtra clauſa eſt obſtaculū ꝙ
bidens lumen ingredi domū: ſic pctm̄ eſt obſta-
culū ꝙbidens ne gr̄a ingrediat ad aīam. Iſa. lix.
Iniqtates vr̄e diuiſerūt inter vos ꝛ deū veſtrū
Et rō eſt qꝛ ſicut interioꝝ aer domus nō illumi
tur a ſole niſi directe reſpiciat ſolē. hūc autē dire
ctū aſpectū ſolis obſtaculū interpoſituz ipedit.
Ita aīa nō pōt illuminari a deo ꝙ gr̄e ſuſceptōez
niſi directe ꝺuertat in ipſum. Hanc aūt ꝺuerſio
nem ipedit pctm̄ qđ cōuertit aīas in oppoſitum
Inde bñ dixit Aug. ꝙ pctm̄ eſt auerſio ab incō
mutabili bono: ꝛ ꝺuerſio ad ꝺmutable bonū qđ
ſ. eſt ꝺ legē dei. ¶ Dis ſic notat] apparet quomō
pctm̄ minuat aptitudinē nālem aīe. Nā obſtacu
lum alic⁹ pfectionis aut forme nō ſoluz hoc facit
ꝙ excludit formā vel pfectōez: ſz etiā facit ſuſce
ptiuū illius perfectōis vel forme minus aptum
uel habilē ad forme ſuſceptōem. Et ulteri⁹ etiaz
ꝙ nīs impedit effectū forme vel pfectōis in ſub
iecto: ꝛ maxime ſi obſtaculm fuerit aliqđ actu ut
habitu. Unde manifeſtum eſt ꝙ illud qđ mouet
vno motu nō ſit mouet ꝺrio. ꝛ etiā eſt min⁹ aptū
vel habile ut motu ꝺrio moueat. Exemplū. Qđ
eni eſt calidū non ſolū ptiuā forma frigiditatis
ſed etiā minus eſt aptū infrigidari: qꝛ difficilius
frigidi impreſſionē ſuſcipit. Sic̄r ergo i ꝓpoſito
pctm̄ cum ſit obſtaculm gr̄e vt viſum eſt: nō ſolū
excludit gr̄am: ſz etiā aīam minus habilē vel a-
ptam facit ad gr̄e ſuſceptōez. ꝛ nīr minuit i aīa
aptitudinē vel habilitatē a bono ad gr̄az. Et cū
hmōi habilitas ſit quoddā bonū natur̄: pz ꝙ pec
catuz diminuet bona nature. qꝛ gr̄a nām pficit
q̄tum ad intellectū ꝛ voluntatē: ꝛ q̄tum ad ife
rioꝛes aīe ptes obedibiles rōni dico iraſcibilem
ꝛ concupiſcibilē. Peccatū aūt gr̄am excludēdo
ꝛ diminuendo hmōi auxilia nature ꝺr̄ vulnera
re nām. Unde ignoꝛātia malicia ꝛ hmōi ſūt q̄dā
vulnera conſequentia ex pctō. q̄re ꝛc̄. ¶ Quantū
ad ſam dico ꝙ nō eſt pua difficultas. Nā ſi tol-
litur ꝙ pctm̄ habilitas ꝛ aptitudo aīe ad gratiaz:
cū talis aptitudo ſit finita: videt ꝙ p continuam
diminutionē totaliter illa aptitudo deficere poſſit
Itē priuatio totaliter tollit aptitudinē in ſubiecto.
Exemplū. Cecus nullo mō eſt apt⁹ natus ad ui-
dendū. Itē ſicut ſe hz bonū gr̄e ad malū nature
ita ſe hz malū culpe ad bonū nature. ſed ꝙ gr̄am
excludi pōt totū malū nature. i. fomes q eſt incli
natio ad culpā. vt pz in beatis. Ergo ꝙ malū cul
pe pōt tolli totū bonū nature qđ eſt habilitas ad
gr̄am. Et ſic alia plura media fieri poſſet ad hoc
ꝓpoſitū. Sed ꝺ q̄diu manet voluntas: tandiu
manet voluntas ad bonū. ſed pctm̄ nō tollit nec
anihilat voluntatē: imo in ipſa ꝺſiſtit. ergo ñ po
terit ita multiplicari ꝙ tollat totā habilitatē na
ture ad bonū. ¶ Ad cui⁹ declaratiōez notādū ſm
Tho. vbi ſ. ꝙ aliquā aptitudinē ꝛ habilitatē dr̄
minui in aliquo ſubiecto pōt intelligi dupl̄r. aut
ꝙ ſubtractōez alicui⁹ ptis: aut ꝙ appoſitōez alic⁹
ꝺrij. Exemplū primi. Accipiat ynū corp⁹ calidū
in hoc corpore calido eſt quedā habilitas ꝛ apti
tudo ad calefaciendū. ſubtrahat aliqua ps illiuſ
caloris per quē tale corp⁹ eſt habile ad calefaci
enduz: pz q̄to magis auferet aliqua pars illius
caloris tāto magis auferet illa aptitudo ad cale
faciendū. Exemplū ſecūdi. Accipiam⁹ aquā ca-
lefactā. In ipſa eni eſt habilitas ꝛ aptitudo que
dam ad infrigidationē: tūc apponātur duo ḡdus
caliditatis ſup̄ eos quos hz in dicta aqua: certe
minuit talis aptitudo ad infrigidatiōem. ꝛ ſic ſi
apponant duo. tres. q̄tuoꝛ. ꝛ ſic de alijs ḡdibus
Patet. n. ꝙ q̄to plures ponunt gradus calidita
tis: tanto illa minuit habilitas. Di duo modi q̄ꝫ
uis reperi poſſint tā in potentijs actiuis q̄ꝫ i paſſi
uis: ꝓprie tñ primus modus reperit⁹ in potentijs
actiuis. ꝛ ⁊o in potētijs paſſiuis. Dis ſic notatis
dico ꝙ habilitas ꝛ aptitudo q̄ eſt ꝙ ſubtractiōez
pōt totaliter auferri ablato eo qđ habilitatē cauſa
bat. Qñ vero habilitas minuit ꝙ appoſitionē ꝺ
rij: tunc ſi ꝺrium illud appoſituz pōt corrūpere
ſubiectū: pōt ſiē habilitas illa totaliter tolli. qm̄
ſubiecto corrupto corrūpit ꝛ accīs exīs in illo
ſubiecto. Exemplū. Pōt. n. tantū augeri calor i
aqua ꝙ corrūpetur aqua: ꝛ ꝙ nīs corrūpetur ba
bilitas aque ad frigefaciendū: q̄ habilitas ſeq̄-
batur ſpēm aque. Si aūt ꝙ appoſitōem ꝺrij quā
tūcūq̄ multiplicet nō poſſit ſubiectū corrūpi: pz
ꝙ nō corrumpet totaliter habilitas exiſtens in illo
ſubiecto. Nā q̄diu māet ſubiectū tādiu manet
nālis aptitudo nīs nām ꝛ ſpēm illi⁹ ſubiecti. Et
ꝙ nīs multiplicato oppoſito minuet: nō tñ tota
liter corrūpetur ꝓpter ꝓmanentiā talis ſubiecti
in quo radicat talis habilitas. Mō ad ꝓpoſituz
habilitas nāe rōalis ad gr̄az eſt ſic potētie ſuſce
ptiue ꝛ nō actiue. Que quidē habilitas nō ꝺmi
nuitur ꝙ remotionē ptis ſubē ſubiecti: ſz ꝙ appo
ſitionē ꝺrij: qđ nō corrūpit ſubm. Appoſitio aūt
ꝺrij eſt auerſio a deo ꝛ cōuerſio ad bonū: qđ eſt
ꝺtra legē dei. Et cū nā rōnalis ſit incorruptibil⁹
q̄tūcūq̄ pctm̄ multiplicet: nō cōrūpit habilitaſ
ad bonū gr̄e: ſz minuat ꝙ ipſum. Procedēt ergo
arg⁹ primū ſi bonū nāe diminueret ꝙ ſubtractō
nē ſicut dictū eſt. Sic̄r ꝛ priuatio q̄ totaliter tollit
potentiā: totaliter tollit aptitudinē exīstem in illa
potētia. ſed nō ſic eſt in ꝓpoſito. Cecitas. n. tota
liter corrūpit potentiā: ꝛ ꝙ nīs totaliter aptitudinē
ad viſionē. ¶ Ad aliud dicit⁹ ꝙ pnitas ad malū q̄
dicit fomes non conſequit nām ſicut habilitas
ad bonū: ſed conſequit corruptionē nature que
eſt ex culpa. Et ideo fomes totaliter per gratiam
tolli pōt: non aūt bonū nature per culpam. Ꝫ
dices: pater Ambroſi vnde eſt ꝙ in damnatis
totaliter habilitas ad bonū eſt ablata: ita ꝙ im-
poſſibile eſt ꝙ diſponantur ad bonum gratie.
Dico ꝙ hoc non eſt ex totali ſubtractione habi
litatis naturalis ad bonum: ſed ex obſtinatione
voluntatis in malo: ꝛ ex imobilitate diuine ſnie
Et per nīs pz ꝙ pctm̄ creaturā rōnalē ex̄ ſtatū

Universidad de Deusto
Biblioteca

nature totaliter non ponit:sed extra ei⁹ pfectõz. ¶Preterea paupercula magdalena licz multitudine peccatoꝝ ꝓmereꝛ: nunq̃ tñ habilitas ꝛ aptitudo ad bonũ gr̃e fuit totaliꝛ extincta. ſimiliꝛ ꝛ in alijs peccatorib⁹ viuentib⁹. Nec eſt de peccatoris ſalute ꝓpter hanc habilitatẽ q̃diu eſt ĩ pñti vita deſperandũ. qr̃ ꝛc. vt ſepe oñdimus.

¶ Quantũ ad tertiã ꝛitatẽ dico q̃ triplici via oñdo magdalenã oiuz peccatoꝝ labe fuiſſe polutã. ſ. aucte:rõe:ꝛ ex⁹. Aucrõitas eſt ſatis clara Grego. qui de ipſa ait. Hanc credim⁹ illaz magdalenã eſſe: de qua ſeptẽ demonia p q̃ ſeptem mortalia peccata deſignant̃ eiecta eſſe Lucas teſtat̃. Et textus bodiernus ait. Ecce erat mlier in ciuitate peccatrix. Ubi tria boꝛrendiſſima õ ipſa paucis bis in ꝛbil oñdit. ſ. peccatoꝝ magnitudiné per ꝟ aduerbiũ ecce: qõ eſt aduerbiũ demonſtrandi: acſi digito mõſtraret eã dicens. ecce illa vana: illa inhoneſta: illa luxurioſa mulier ꝛ inuerecunda. ¶ 2° oñdit peccatoꝝ certitudinẽ qz dicit in ciuitate: q̃ſi dicat. tñ erat peccato: ũ magnitudo eius nota ꝛ certa ut per totã eſſet ciuitatẽ diffamata. Jñ̃ pharıſeus eã dãnans ĩtra ſe ait. Si hic eſſet ꝓpha ſciret vtiq̃ q̃ ꝛ qualis ẽ mulier que eũ tangit: ꝛ ĩmediate ſubdit: qz peccatrix eſt. O res miratione digna: vt mulier tã diues: tã nobilis: tã elegans: tã facunda: ad tantã dementiã deueniret vt publica meretrix, diceret. vñ de ipſa dici põt illud Jſa. Babilon dilecta mea poſita eſt mihi ĩ miraculũ babilon cõfuſio gentiũ interpretat̃. ¶ 3° oñdit peccatoꝛz turpitudinẽ in ꝑdicto ꝛbo peccatrix. Niſi enim turpiſſima ꝛ boꝛrendiſſima illi⁹ peccata fuiſſent nõ ita eã aperto vocabulo peccatricem nõiaſſz. Jñ Aug. de ipſa ait. Quia. n. hec mulier turpitudinis ſue maculas aſpexit lauanda ad fontẽ miſericordie cucurrit. qr̃ ꝛc. ¶ 2 B idẽ põt oñdi rõe ſic. Qñcũq̃ aliquid cõpetit alicui per excellentiã: uidenť ꝛ minoꝛa que conſequunť illi cõpetẽ. ſed magdalena per excellentiaz publica peccatrix appellat̃. g̃ videnť illi cõpetere minoꝛa q̃ ad publicã peccatricẽ conſequunť. ois ãt inhõeſtaſ turpitudo: inuerecundia: ꝛ oĩa peccata mõtalia conſequunť publicã peccatricẽ. g̃ ꝛ in magdalena locũ habuerunt. vñ ſicut bñfacientib⁹ oĩa cooperanť in bonũ: ita male facientib⁹ oĩa cooperanť ĩ malũ. ¶ 3° B idẽ p3 ex⁹. Nã iſta ſigna exterioꝛa q̃ xp̃o bodie exhibuit magdalena. ſ. ſtare retro: plozare: extergere capillis: vngere unguento: ꝛ bmõi: quid aliud indicant q̃ magdalene peccatoꝝ multitudinẽ: turpitudinẽ: ꝛ boꝛribilitatez? Nõ. n. tã publicã pñam feciſſet: niſi ꝛ publicaz peccatoꝝ multitudinez habuiſſet. quare ꝛc. Et iſta ſufficiant ꝓ pñti concłone.

Q ĩ magdalena fu eť oĕs occaſiõeſ ruinãdi ꝛ 2ª. ¶ Accipe ſam oc̃lonez. v3. Nihil ꝓhibet oĕs ruinandi occaſiones magdalenam habuiſſe: gbus dicit ita boꝛribiliter ꝛtra deũ: ꝓmũ: ꝛ ſeipſã peccaſſe. vbi tres ingraz⁹ ꝛi. v3. ¶ 4ª ꝛi. ẽ iſta. Utrũ ꝓ iecturas poſſit eẽ ꝓſpicua ꝓbatio: ſeu ꝓſpicue apparere. ¶ 2ª ꝛi. ẽ vtrũ ꝛtinere a carnalib⁹ actib⁹ ſit difficile. ¶ 3ª ꝛi. ẽ. vtꝛ quis excuſeť ab incõtinentia: qz ẽ nãlis opatio. ¶ Quantũ ad ꝓmã dico q̃ dñi iuriſte cõiter dicunt q̃ ꝓ iecturas dr̃ liquide ꝓbatio ť ꝓſpicue aliquid apparere. allegant. l. lucius. §. lucius. ff. de le. ij. ꝛ dicunt q̃ ꝛ iſtã liquidã ꝓbationẽ admittiť ꝓbatio in ꝛriũ ſm Bal. in. l. cõuenticulã. C. de epiſ. ꝛ cle. Et addunt q̃ ẽt ex ꝑcipuis ꝛiecturis dr̃ liqda voluntas ꝛ ꝓbatio. ut p3. l. lz ipatoꝛ. ff. de le. i. ꝛ. l. fi. C. de ꝓba. ꝛ. l. ſi quis locuplex. ff. de manumiſſis in teſtõ. Siꝛ di cunt q̃ ꝓbatio ꝑſumpta dr̃ liquida. vt eſt glo. notabilis in. l. ſi tutoꝛ. C. de ꝓcuꝛ tutoꝝ. qõ maxime veꝛ eſt in ꝓbatione voli. vt q̃ glo. ꝛ Ange. in. l. apud celſũ. in ꝓin. ff. de exceptõe doli. ꝛ l. pulcinius. §. adeo. ff. ex quib⁹ cauſis in poſſeſſionẽ eať. Nõ tñ q̃ vbi eſſet certus modus ꝓbationis aſſignatus: vt p3 in. c. cũ ꝛtingat. ex̃ d rescriptis. tunc ꝓbatio ex ꝛiecturis nõ ſuffice ret. ar. dicti. c. cũ ꝛtingat. ꝛ facit textus ꝛiuncta glo. inſtituta de inutilib⁹ ſtipulationib⁹. §. itẽ ꝟ boꝝ. ¶ Ad ꝓpoſitũ g̃ nõ q̃. xiiij. ſunt ꝓcipue ꝛiecture quibus argui põt oĕs mulieres illas ſequentes coꝛruere eẽ neceſſe. Septẽ quidẽ ſunt ex parte mulieꝝ. ꝛ ſeptẽ ex parte hominũ. ¶ 1ª coniectura ruine mulieꝝ dr̃ fucatio. i. qñ mulier in depilationib⁹ ꝛ fucationib⁹ delectať ꝛ vtitur illis aſſidue: qõ eſt graue pctm̃. de conſe. di. v. c. fricari. ubi dr̃. Fricari figmentis quo ť rubi cundioꝛ ť candidioꝛ apꝑeat: adulterina fallacia eſt: quali nõ dubito ẽt ipſos maritos ſe nolle decipi. ſ. a mulieribus quibus ſolis ſunt permitte femine ornari ſm veniã nõ ſm imperiuz. Nã verus ornatus ꝛ maxime xp̃ianoꝝ ꝛ xp̃ianaꝝ nõ tm̃ nullus fucus mendaꝝ: veꝝ nec auri quidẽ veſtiſq̃ pompa: ſed moꝛes boni ſunt ꝛc. B ibi Augu. ¶ 2ª ruine cõiectura eſt capillos alienos poꝛtare ſicut bodiernis temporibus mulieres noſtre portare ſolent in balcijs ꝛ tricijs ſcapillatis: vt ita dicam: vt publice oſtendant ſue impudicitie ſignum: ꝛ damnationis manifeſtuz indicium. O inſenſate: ſi daretur vobis in penitentia vt minimum moꝛtui os ſuper caput poꝛtaretis: ꝓꝛſus penitentiam illam recuſaretis. tamen ad vanitatem ꝛ perditionem veſtrã oſtẽdam crines ꝛ capillos moꝛtuoꝛuz ſine timore defertis. Jſa. iij. Decalubit dñs verticem filiarum ſyon: ꝛ crinem earum nudabit: ꝛ erit pro ſuaui odoꝛe feto: ꝛ pro ẓona funiculus: ꝛ ꝓ crispanti crine caluicium ꝛc. de quo ad plenuz diximus feria tertia hui⁹ de minice. ¶ Tertia ruine coniectura eſt cantilenarum cantus: qui certe nihil aliud eſt q̃ iuuenum tranſeuntiuz ignis. ꝛ quando etiam filando mulier de ſuo ꝗmoꝛoſo cogitat cantare incipit. ꝛ ſic etiam ſe in ignez q̃ vritur ꝓijcit: quod multum deo diſplicet: ꝛ g̃uiter eum offendit. vt. lxij. di. c. in ſancta. vbi dicitur. Deum manibus ſtimulat qui populz uocibus delectat. de quo diximus in feria quinta cineruz. ¶ Quarta ruina eſt impudicus oculus qui nihil aliud q̃ inſpicientium et inſpectorum ardens luxurioſa ſagitta. xxxij. q. v. c. nec ſolo. Nec ſolo ingt tactu ꝛ affectu: ſz aſpectu q̃z appetiť ꝛ appetit ocupiſcia feminaꝝ. Nec vos dicat] hẽre alos pudicos ſi bẽtis oculos ipudicos. Impudicus. n. ocul⁹ ipudici cordis nũcius eſt. Ꝟ ibi Aug⁹. Et Trenoꝝ. iij. Oculus me⁹ depꝛdat⁹ eſt aiam meã. ¶ Quinta ruina eſt ſuperbia ꝛ pulchritudinis reputatio. Jſa. c. iij. Eleuate ſũt filie ſyõ: ꝛ ambulaueŕt extẽto collo. ꝛ nutib⁹ oculoꝝ ibãt ꝛ plaudebãt. ꝛ ãbulabant pedib⁹ ſuis. ꝛ ꝓpoſito gdu incedebãt ꝛc. Uide ſ in dicta feria. 3. pñtis vñce in ꝑ⁹ pte. ¶ Sexta ruina ẽ ad loca ſcã ĩ diebus feſtis: nõ deuotõis: ſz inhõeſtatis ꝛ philocaptõis cã cũ grandi dei ꝛ ſcoꝝ ꝛfuſiõe libenter ꝛ ſollicite ire. ꝑs. Ueloces pedes eoꝝ ad effũdẽdũ ſanguinẽ. qz. ſ. aiam aſpiciẽtiũ piter ꝛ ſuã occidit ꝓuer. v. Acuta q̃ſi gladi⁹ biceps ſpẽs mlier] De hoc etiã in dicta feria dictũ. Et idẽ dico de philocaptõibus q̃ fiũt ad feneſtras ꝛc. ¶ Septima ruina mulieꝝ ꝛiectura eſt cũ mulierib⁹ vel alijs ꝑſonis lenonicis ſedula ꝛuerſatio. Lũ. n. mulier gratũ lenonib⁹ auditũ ꝑbet: certe manifeſtũ ſue ruine oñdit piculũ. Et iſte ſunt ſeptẽ ꝛiecture ruine mulieꝝ ex pte ipſaꝝ. ¶ Septẽ alie ſũt ex pte iuuenũ. ¶ ꝓma ruine ꝛiectura. ẽ falſe dilectõis demõſtratio. Incipiũt nãq̃ iuuenes talib⁹ lasci uijs dediti banc ť illã rare ſtam: ꝛ ſignis mendacib⁹ ſe bãc vel illã fingunt diligẽ mulierẽ. Sz tu mulier eſto ꝓuidẽs. ga ſi eriſ vna beſtia ad bã bẽbis. Sap. xvj. Maloꝝ. iuuenũ amatões digni ſũt moꝛte: ꝛ g ſpem bñť talib⁹ ꝛc. ¶ Scda ꝛiectura ẽ fictio honeſti ꝟbi. Qm̃ ſe fingũt vnũ verbũ honeſtũ ei dicẽ velle. Sz tu mulier fuge nec credas ꝟbis illi⁹. qm̃ vt ꝑs. ait. ¶ Pacẽ loquiť tecũ ꝛ occulte ponit inſidias. Et ¶ Prouer. vj. Simulato: ingt oze decipit aĩcum ſuũ ꝛc. Et idem xxix. Nõ g blandis fictiſq̃ ꝟmonib⁹ logr̃ amico ſuo recte expãdit greſſib⁹ ei⁹. ¶ Tertia ꝛiectura eſt ficta taciturnitas. Fingũt. n. ſe factũ nemini dicturos. ſz ne credas ꝟmonib⁹ ei⁹: qz ſoci⁹ ſocio facta cõicat. Qm̃ ait Seneca. Oĩa cũ aĩco delibera: ſz de ipſo ꝑus. Et ſi etiã ſecretũ apõ boies tenereť oze ſaluatoris de⁹ facta ꝛ dicta nudabit. Quia nihil occultũ qõ nõ reueleť. ¶ Quarta ꝛiectura ẽ ficta ſba. qm̃ fingũt ſe diuiteſ: ꝛ q̃tidie veſtib⁹ ꝛ ãnulis ſe ornãt q̃s accipiũt ſub vſuris. Sz q facilť credit leuis eſt coꝛde. vt dicit Salomon. Qẽte ãt indices paupcule mulieꝝ ſic decipiant: tuipſe excogita. ¶ Quinta ꝛiectura eſt larga ꝓmiſſio. Mittũt eis burſas: burſellos: pectines: manichaſ: trãpalos. vt eſca decipiant latẽtẽ hamũ. ꝛ hoc p mediũ vetulaꝝ vel pueroꝝ opãť Et ꝟ faciũt: ut quas blãdis ꝟmoib⁹ capẽ nõ pñt: ſaltẽ munerib⁹ decipiãt. Qm̃ mulieꝝ sẽp auidas cernũt ad amãdas laſciuias. Munera crede mihi placãt deos piter ꝛ boies. ¶ Prouer. xix. Diuitie addũt aĩcos pl̃mos: a paupe ãt ꝛbi q̃s bũit ſepaŕ ab eo. ¶ Sexta ꝛiectura ẽ ficta accuſatio Jurãt. n. ꝛ piurãt illas accuſare: ꝛ dicẽ parẽtib⁹ ꝛ affinib⁹: p coꝛp⁹ p ſanguinẽ ſic faciã ť ſic. diffamabo te p totũ. ſz tu forti aio eſto. Quos. n. bõa vita iuſtificat alioꝝ mala dicta ne timeãt. vt diximus feria q̃rta cineꝝ. ¶ Septima ꝛ vltia ruine ꝛiectura ẽ ficta ſpõlatio. Fingũt. n. ꝛ ꝓmittũt illã accipe in vxoꝛẽ: ſecq̃ nullã aliã vnq̃ hẽre. Tunc magis caueas. ga aut nõ faciũt qõ ꝓmittũt: aut ſi faciũt nũq̃ erit inť eos pax. ga de ſilib⁹ ad ſimilia ſemp arguũt. Sicut credidiſti ingũt mihi ꝛ feciſti qõ voluiſti: ſic ꝛ alteri facẽ poteriſti. Nũq̃ inť eos niſi diſcordia manet. g̃re ꝛc. Nas igr̃ cõ iecturas ſi vanitatẽ Magdalene attẽderimus oĕs in ea ꝛcludem⁹. vt apparebit in ſeq̃nti ꝛcłone. ¶ Ꝟtũ ad ſam ꝟitatẽ dico q̃ ꝛtinẽ difficile eſt. vt ponit glo. ij. ex̃ de pur. cano. c. vl. vbi glo. ꝓdicta dicit ſic. Sine vitio carnis pauci iueniũť di. l. c. qz tua. vbi ꝑpẽ ſic dr̃ circa finẽ. Quid. n. ẽ g̃uius carnale delictũ ꝛmittẽ ſine q̃ pauci iueniunť: aut dei filiũ iurãdo negaŕ: ꝛc. Greg. Quia difficile ẽ ꝛtinere vt dicit hic glo. ſup ꝟbo. pauci allegat. xxviij. di. c. de bis. ꝛ. xxxiij. q. v. c. q̃ſtuit. Nec tñ ꝑpter hoc dicit iſta glo. minus eſt delictũ ij. q. i. c. multi. i fine. ꝛ. xxxij. q. vij. c. flagitia. Et lz iſtud ſit nãle: nõ tñ excuſat. ff. ad. l. aq̃l. l. ſi ſeruus ſeruũ. §. fornicari⁹. hec dicta glo. Et ꝟ vltimũ facit q̃ ſeq̃nti ꝟitate. Inde Criſo. ſup Math. caſti tatẽ dicit angelicã ꝟtutẽ eſſe. Oĕs ingt ꝟtutes ſpũales res ſunt angelice. ꝓcipue tam̃ caſtitas res angelica ẽ. Per bãc. n. ſolũ ſingulariť boies angelis ſiꝛantur. ꝛ vincit nã ꝟtutibus. Et idem. Illa ingt eſt gloziosa ꝛtinẽtia: non quã trãſgredi nõ põt neceſſitas vel debilitas coꝛpis: ſz quã cõplectiť uolũtas ſancti ꝓpoſiti ꝛc. hec ille. Et licet tã in viris q̃ in feminis difficile ſit caſtitatẽ ſuare: difficili⁹ tñ eſt in mulierib⁹. vt p3. xxxi. di. c. i. per Joannẽ. ꝛ eadẽ di. l. c. qz tua. qr̃ ꝛc. ¶ Ꝟtuz ad tertiã breuiť dico q̃ non excuſať bõ de vitio carnis eo q̃ dicat q̃ g̃iatio ſit nãlis dicẽte ꝑho 2° ꝑhicoꝝ. Nãliſſimũ. n. opeꝝ viuentiũ quecũq̃ nõ ſunt oꝛbata nz g̃iatione ſpõtaneã bñtia ẽ generare alteꝝ quale ipſum ẽ. vt hõ hominẽ. plantã plantã. Qm̃ licet g̃iare ſit op⁹ nature: nõ tam̃ quẽpiã violentans. Unde ſi ars nam̃ coꝛrigit ſm ꝑhiam verã: a foꝛtioꝛi ꝛ ꝟtutes illam coꝛrigent. Unde de ꝑho illo cui⁹ ſilitudo oſtenſa eſt ꝑhſo nomo dicit⁹ q̃ cuz ꝑhſonomus dixiſſet ¶ Platonem: vel quidã aiunt etiã de Socrate eſſe luxurioſum ꝛ pueroꝝ vaſtatoꝛẽ: ꝛ per diſcipulos platonis irrideree q̃ qui noucrant continentiaz eius: ¶ Plato talia illi⁹ verba reſpondit. Talem me natura genuit: ſed prudentia fecit me caſtum: ꝛ ſtudium ingenioſum. Et q̃ nullus in hoc excuſetur oſtendit Joannes in dicto. c. quia tua. cadez di. vt notatũ eſt in ꝓcedenti veritate. quare etc. Sed dices: pater Ambroſi ſi ſunt tot laquei miſeris puellis parati ꝛ extenti vt ſuperius in prima buius concluſionis veritate demonſtraſti: que erit tã prudens puella que caſtitatẽ ſuare poſſit? Que nanq̃ illa que tot iuuenũ ꝓdmẽta

Universidad de Deusto
Biblioteca

discernat: ben me miseram: quia mundum uidi. Ne desperes aia mea. ḡttuor. n. singularissima remedia tibi Aug. in li. de decē cordis adinuenit. ·Primū nāq; remediū est timor dei. qm̄ q̄ timens deū erit: honestatē habebit. ⁊ habita honestate: habebit ⁊ integritatē. Nā sicut oppositū in opposito: ita propositū in proposito. Inhonestas n. honestati ꝺria est. ⁊ inhonestas est cā ꝓcipitij. ḡ honestas erit cā salutis. Q aūt inhonestas sit cā ꝓcipitij: audi tex. xxxij. q. iiij. c. salomon. Salomon quippe imoderato usu atq; assiduitate mulier ad hoc usq; ꝺducta est ut templū idolis fabricaret. ⁊ qui primus templū ꝺstruxerat: assiduita te libidinis ⁊ pfidie subtractus: idolis ꝺstruere tēpla nō timuit. Hoc ibi Grego. ¶ 2ᵐ remediū est timor mundi. s. infamie. qm̄ qui negligit ꝓpriam famā crudelis est ⁊ vna bestia. vt dr̄ in ꝓemio decretoꝝ sup ẏbo ꝓdiga. ⁊. xj. q. iij. nō sunt audiendi. ¶ Nō sunt inquit audiēdi siue viri: siue femine: qm̄ reprehendunt in aliqua negligentia p quā fit vt in malā ueniant suspitionē: vel suā vitā longe abesse sciunt: ⁊ dicunt cōrā deo sibi sufficere ꝺsciam. Estimationē hominū nō solū imprudenter: verūetiā crudeliter ptenentes: cū occidant alias aliox blasphemantiū viā dei. ⁊ pax infra. ·Proinde si quis a cribus flagitiox atq; facinox vitā suā custodit sibi bñfacit. quisquis āt ēt famā. s. custodit: in alijs est mīficos. Nobilis est necessaria vita nr̄a: alijs āt fama nr̄a. hec ibi Aug. ¶ 3ᵐ remediū est timor pene. antigtus. n. adultere lapidabant. Leuit. xx. vbi dr̄. Si mechatus quis fuerit cū uxore proximi sui: ⁊ adulteriū ppetrauerit cū uiuge ꝓximi sui: moriatur mechus ⁊ adultera. ⁊ fm canones detrudit in monasterio. vt dicit glo. in. c. tue. ex̄ de ꝓcuratoribus. vbi dicit sic glo. ·Per leges veteres puniebat mulier uincta de adulterio ad penā sanguis. C. de adul. l. castitati. ⁊ ēt fm legē mosaicā xxxiij. q. v. Hoc imago. Hodie ẏo detrudi ī mōasterio. vt in. c. gaudem⁹. de uer. ꝺiuga. ⁊ potest vir uxorē ducta de adulterio retinere si vult: ⁊ uxor uiz. vt. C. de adul. autē. sed hodie. Hoc gl'. vñ pōt vir uxorē suā ꝺ adulterio crialiter accusare: ⁊ ad separationē thori. sed mulier nō accusat viz crial'r. C. de adul. l. i. Sed ad sepationē thori sic. vt lite nō ote. c. i. Et ad lucrandū donationē pp nuptias. ex̄ de dona. inter viz ⁊ uxorē c. plerūq;. adultera ēt pdit dotē. vt dicto. c. plerūq;. vbi dicit tex. plerūq; ⁊ infra. Si mlier ob cām foznicationis iudicio ecclie aut ꝓpria uolūtate a viro recesserit: nec reconciliata postea sit eidē: dotē l' dotaliciū repetē nō valebit. Hoc ibi. ⁊ exponit glo. tres ntellectus quid sit dotaliciū. ¶ ·Primꝰ intellectꝰ est q; dotaliciuz sit donatio pp nuptias. sed nō placet glo. q: donatio pp nuptias ꝺz redire ad viz: sicut dos ad mulierē. vt in. c. ulti. co. ti. in fi. ⁊ ita nō posset petere dotaliciū: ⁊ alias post separationē. ¶ 2ᵘˢ intellectꝰ subinferr̄ immediate dicens. sed pōt Hoc intelligi cū mulier lucrat donationē l' partē ex pacto. vt in decto. c. ulti. e. ti. ⁊ sic illā donationē quā ex pacto habuisset l' partē pdere ꝺz. ¶ 3ᵘˢ intellectꝰ est ut q; dotaliciū intelligant res parafrenales ad q̄z restitutionē maritꝰ tenet. C. de pactis ꝺuen. l. ulti. Hoc illa glo. ad lr̄am. sed ista relinq̄m⁹. vides ḡ quantis penis subdat adulteza. ¶ Quartū rme diū ē vt se a malꝰ ꝺuersationibꝰ custodiat. iuxta ꝺsiliū sapientis. Fili si te lactauerint pctōres ne acqescas eis: ⁊ nō ābules cū eis: pedes. n. eoruz ad malū currunt: ⁊ festinant ad effundendū sanguinē. O iuuencule mihe: ⁊ uos pīsertim q̄ solute estis: ⁊ nō hētis qui vos regat. Hoc audicta q̄tuoz specula q̄ttidie ꝺsideretis: ⁊ scē ⁊ caste viuet] ·periculū est. n. mulierē ee pulchzā ⁊ vanā. maius piculū cū est sola. ⁊ sup oia qñ cū mala societate ꝺuersat: pp quā multi pierūt. q̄r̄ ⁊c. ps. Luz scō scūs eris. ⁊ cū inocente inocens eris. ⁊ cū puerso puerteris. ⁊ cū docto doctꝰ eris. cū lepzoso lepzosus efficr̄ ꝺuersans. cū scabioso dormieris: scabie maculab̄ corpus eius ⁊c. Et ista sufficiant pro ẏa conclone.

¶ Q Magdalena fuit corpore corrupta ꝯ 3ᵃ. ¶ Accipe tertiā conclonē. vz. Mira Magdalena nō solū fuit mentali ꝺamiatiōe polluta: sed ēt corporali corruptōe ꝺtaminata. vbi tres inquiram⁹ ẏi. vz. ¶ Pᵃ ẏi. ē ista vtz ex vno ⁊ eodē delicto ⁊ vnico ꝺtextu ꝺmisso oziant diuersa cria. ¶ 2ª ē. vtz sola mala fama faciat plenā fidē male vite ⁊ cris. ¶ 3ª ē. an Magdalena publica hodie in euangelio nocta pecatrix fuerit corpore corrupta. ¶ Q tū ad pmā dico breuit ḡ sic. ⁊ Hibi declaro p ex̄ᵐ. ·Pōat ḡ quis carnalr̄ cognoscat uxorē ꝺsanguinei sui nullu dubiū q; hic duplex delictū cōmittit. s. adulteriū ⁊ incest⁹: vt p3 ex diffinitionibꝰ eorūdē: ut posuim⁹ feria 3ª pīncipis ꝺnice. Allegant ad Hoc legiste. l. si adulteriū cū incestu. ff. de adul. Itē posito q; vnꝰ carnalr̄ misceat cū vna monaca. p3 q; hic ad minꝰ triplex delictū cōmittit. s. adulteriū qz est deo desponsata. Itē incestū qz cognoscit spōsā pīncipis sui. s. dei. vnꝰ est. n. pr̄ vr̄ q est in celis: ait saluator. ⁊. xij. q. ij. g abstulerit. vbi dr̄. ·Pr̄ nr̄ sīn dubio est ꝺs q nos creauit. mr̄ ẏo nr̄a est ecclia q̄ in baptismo nos regīauit. Itē cōmittit sacrilegiū: qz deo dedicata est ⁊ ꝓfessa. de Hoc nō. xxvij. q. i. c. ẏgib⁹. ꝓ Joānē. Et de pena coz satis pōit in. c. si quis eps. ⁊. c. si quis rapuerit. eadē q̄one ⁊ cā. Nunc a simili tuipsa aia mea ꝺsidera quanta mala ex inhonesto mulier habitu: locutiōib⁹ uanis: ⁊ similibus oriant: tā in mente ipsar̄ q̄ in mente aspicientiū. Audi Crisostomū sup Mat. Quid est inquit mulier nisi amicitie inimica: iefugabilis pena: necessariū malū: naturalis tēptatio: desiderabilis calamitas: domesticum periculum mali: natura boni colore depicta. ergo si dimittere illam peccatum est: tenere autem viro tormentum est. necesse est vt aut dimittētes adulterium faciamus: aut tenentes quottidianas pugnas ⁊ amaritudines bēam⁹. Et idē. sex⁹ ingt mlieris icaut⁹ ⁊ mollis ē. Incautus quidez q; nō oīa q̄ uidet aut audit cū sapia ⁊ rōne ꝺsiderat. molle aūt q; facile flectr̄: vel de malo ad bonū vel de bono ad malū. Hille. O misere mulieres si q̄si a nā piculosa ē ura ꝺditio: qd ee ꝺz in illa q̄ sup pi culū nāle q̄dāmō fucanta capillos aliēos vel suos ⁊ alia vānitatis ꝓpe ruine euidētissima sīg supadūt. Audi de talib⁹ in q̄dā epla Hiero. loqntez. Janua ingt diaboli: via inigtatis: scorpiōis pcussio: nociuūq; genꝰ fera ē. Cū primat vt stipula i cēdit ignē. flāmigero igne pcutit ꝺcias per iter bitant]: exuritq; fūdamta mētiū. Hoc ibi. O paupcula magdalēa q̄t aias tuis vanis ocul' ⁊ cetis tuis vanitatib⁹ amoris sagitta vulnerasti: q̄ta pctā in teipsa cumulasti: O pr̄ Amb. Inigtates mee supgresse sr̄ caput meū: ⁊ sic onꝰ gne gnate sūt sr̄ me. Ecce qz i celū peccaui nō audeo leuar̄ oculos meos ad celū. terrā. pstrata ituco: qz terra sū: ⁊ i terrā me ꝺsidero ꝺuersurā. Sz oc'os mētis ad xp̄m Jesū meū leuo quē amo: quē diligo: quē tota mēte ocupisco. q̄r̄ ⁊c. ¶ Q tū ad 2az dico q; fama sola ñ facit plenā fidē: ꝺz bñ pīncipaliōez: q̄ prosūptio ꝺducit purgatōez. Nec ꝺca paucox infamāt: ꝺz maioris l' totꝰ pris ꝺuicinie. ·Patēt Hoc ex̄ de accusa. c. ingsitōis. ẏ. vl. ubi dr̄ sic. Quesiuisti etiā gd statui debeat si nihil p certā sciaz: ꝺz mīp famā ⁊ eoz q fuer̄t ingsiti credulitatē iurata ꝺtigerit ꝺuenizi. Et vtz aliqs sr̄ eo crimie reputari ꝺbeat infamat⁹: de q̄ ipm duo l' tres aut ēt plesdixerit infamatū: ꝺz ꝺ ipso nihil sinistr̄ i publico audiat. Ad qd ē nr̄a rnsio q; ppt̄ famā ⁊ deponētiū credulitatē: dūtaxat hic excludit fama aliox p Hoc qd dic dūtaxat: ñ erit ad ꝺpositōis sniaz; pte dēdū: ꝺz ifamato canōica potit idici purgatio ꝺz arbitriū iudicāt]: q; ppt̄ dcā paucox eū ifamatū reputare nō ꝺz: cui⁹ apud bonos ⁊ gues lesa opinio ñ existit. Hibi Jnno. 3ᵒ. Jn Ĥ. ẏ. ponūr̄ due dubitatōes. ¶ Pᵃ ē an sola fama ⁊ testiū credulitas plena fidē faciat. Et huic rñdet papa ibi. Ad qd nr̄a ⁊c. vbi dic q; ñ. nec ꝺz qs pūiri de crimie de q̄ ñ ꝺstat nisi de fama ⁊ testiū credulitate. Jn dicit tñ illi purgatio ꝺz arbitriū iudicātis. 2ª dubitatio ē an dcā paucox sint sufficientes cāe ifamatōis. Et huic rñdet papa dicēs q; nō: ꝺz regrit tota l' maior ps uicinie. ibi. q. ppt̄ dcā. Et Hic nō. glo. vl. dicēs q; dcā paucox nō ifamāt: siue infamia ñ inducūt. vñ plat⁹ ppt̄ Hoc nō mouebr̄ ad ingrēdū. Fama. n. ꝺz ee p villā l' prochiā ad Hoc ut fiat ingsitio. vt in. c. q̄lr. eo. ti. Et q̄rit dcā glo. q dicant pauci ex qb⁹ nō pōt oriri ifamia. ⁊ dicit sic. ·Pauci ꝺnr̄. rl. ex̄ de cleri. exco. c. latores pīncipiuz ⁊ alias ꝺcōdātial pōit. Et sua opi. pōit dicer̄. Credo q; maior ps vicinie regrat. qz fama loci regrit nō fama aliq̄z. de ꝓcess. c. illud ⁊c. Hibi. Ult. n. i effcū pdcā glo. q; ifamia sufficiēs q̄ regrit in cā ingsitōis ad Hoc vt sup crim̄ ingri possit ꝺz ee ad minus penes maiorē ptē vicinie l' loci ubi viget i famia. Et sic nō sufficit ifamia q̄ē apud duos l' tres de vicinia. Circa hāc vltimā ptē dubitat gd faciēdū si prochia nō hz nisi duas l' tres domos seu familias. Dic̄r̄ due opiniones. Joā. de imola dic q; cū inr̄ vniuersitat] remāeat l' duob⁹ l' trib⁹: ut nō. in. c. i. de elec. vr̄ q; dici possit q; apud duos l' tres possit, tal' ifamari. qz soli sūt in prochia. ⁊ sic sufficies ifamia ad Hoc vt possit igri. Alia opi. q; qñ sūt ita pauci i vna prochia q; potit ifamāi ab alias prochias ita q; alij alias prochias pnt ee testes illi⁹ ifamie: q̄ etiā apud eos ē. Et Hoc opi. est Jo. an. ⁊ dñi Antonij. all'ant. c. sup eo. de cēsi. et c. sup. de cogna. spi. Nec opi. imolēsis vr̄ ẏa cuz sit icōpatibile q; apud duos l' tres sit ifamia sufficies ad ingsitōez. Nec obstat qd dic q; ius vniuersitatis remāeat in duob⁹ l' trib⁹: qz illud ꝓcedit q̄ ad fauorē vniuer'ratis: ⁊ Hibi q̄ ꝓpter pnt vniuersitati. iō Hoc opi. ẏiō ē tenēda. Et Hoc sufficiat p pnti ẏi. Tu aūt potis ex his ꝺcis ꝺcludē q̄ta erat ifamia magdalene: qz nō p maiorē ptē prochie l' ꝺuicinie: ꝺz p totā ciuitatē erat diffamata. q̄ꝺr̄. Erat mlier i ciuitate peccatrix. q̄r̄ ⁊c. ¶ Q tū ad tertiā ẏi. pono aliqs regl'as. ·Pᵃ rl'a ē ista q; notoria crimia nō indigēt accusatōe. Hec rl'a p3 in. c. euidētia. ex̄ de accu. vbi dic sic tex. Euidētia patrati sceleris ñ idiget clamore accusatoris. vbi glo. Scelꝰ ingt qd notoriū ē p opis euidētiā. ⁊ est vnꝰ mod⁹ notorii. vt hēs de coha. cle. ⁊ mulie. c. vl. Multa. n. iura clamāt q; notoia ꝺlicta ñ indigēt ꝓbatōe. Clamat cā. ij. q. v. p totū ⁊. q. i. ea. cā. c. de mānifesta. ⁊ ꝺ purga. cano. cū dilectis. glo. v. ⁊ de ele. c. bonc. el p̄. Clamat. c. poro. ex̄ de diuoz. glo. i. Clamat exp̄sse. c. ad nr̄am. el 3ª. de iureiur. ubi ꝓpe dicit sic. Uez qm̄ fz tra ditiões canonicas manifesta. s. ꝺlicta accusatōe ñ indigēt. nec i eis es. ꝺzdo iudiciari⁹ obꝑuād⁹ q ꝺz in alijs obꝑuari ⁊c. Clamat ⁊ glo. ij. in. d. c. ad no str̄a. cū xco: dātijs. Nō tñ q; iz notoria accusatōe nō idigeāt nec ꝓbatōe: tn in ill' regrit citatio. ut in. d. glo. c. ad nr̄am. el 3ª. de iureiu. ⁊ est ualdē notabilis illa glo. ⁊ p notabili allegat. Silis glo. ē in. c. cū dilectis filijs. de purga. cano. in ẏbo. idicēda. ⁊ all'at xcordantias. ⁊ est bona glo. De ista mā satis plene tractāt dñs Antoni⁹ ⁊ Joā. ꝺ imola. in. d. c. ad nr̄am. Nos igr̄ tñ Hic accipim⁹ q̄ ad nostr̄ faciūt ꝓpositū. Et sic p3 pᵃ rl'a. ¶ Scda regula ē ista. Snia p ñ suū iudicē lata sic nec ꝺfessio seu ali⁹ ꝓcessus corā eo bitus nulla ē. ·Pz Hec regula ex̄ de iudi. c. atsi clerici. cū glo. ⁊ i. c. qꝺ aūt ꝺsuluisti. de pe. ⁊ re. ⁊ ex̄ de ꝺsuc. ad nr̄am. ⁊ i mlis aliis locis. Jn dns Deut. xxiij. Nemo tit mat falcē i messē alienā. Sufficienr̄ etiā de Hoc p3 Hoc ꝓcedēti in 3ª ꝺclone Hoc ꝺsideratōis i rᵃ ẏita re. vid ibi. Jn gb⁹ casib⁹ fallat rl'a ista: vide i glo. fi. c. ad nr̄am audiētiā. ¶ Tertia rl'a ē ista. Jn foro iudiciali ecclia quēpiā ex sola volūtate iudicare aut ꝺdēnare ñ pōt. ·Pz ista rl'a fmōe ꝓcedēti in fa ꝺclone Hoc partis in 3ª ẏitate in vi⁹ pūcto. ⁊ bñ ibi declarat. vide ibi. Et q̄ relingr̄ q; pctm̄ qꝺ tm̄ mēte fit a solo deo punir̄. vt ibi dr̄. Quāta regl'a est q; ecclia in foro iudiciali nisi crimia notoria sint: vt in pᵃ rl'a dictū ē: ñ pōt quēpiā cōdēnare sine accusatore ⁊ aliis ꝺz iuris ordiné regsitis. ·Patet hec rl'a p in. c. i. ⁊. ij. extra de officio

Universidad de Deusto
Biblioteca

iudicis ordinarii. Caplm primū dicit sic. pncipio ſā. ⁊ infra. Debeant igit epi singulariū vrbiū in suis diocesib⁹ liberā ptātē adulteria ⁊ scelera ī grere vlcisci ⁊ iudicare ſm q canones censent absq; ipedimto alic⁹. ⁊ cū op⁹ fuerit: publicū cō uocent auriliū: nō ad iudicādū: sed pot⁹ ad ea q̄ desūt ꝓsequendū. Ibi ibi. Et glo. sup vbo canones circa medīū sic dic. Idē ex eo q̄ dic dicit: ingre re vlcisci ⁊ punire ſm q canones cēsent: ē arg⁹ q iudex iudicare dz ſm allegata ⁊ ſm canones ⁊ leges: ⁊ n ſm sciam. vt expsse dr. xi. q. iij. c. sūmope. ⁊. iij. q. vij. c. iudicet. ⁊ alias multas concordantias adducit. Et arguit ꝺ q plura iura. vbi ꝓbat q iudex pōt iudicare ſm q putat. Et tādē rndendo ponit duas rnsiones. ⁊ fa ibi pz. Pa dic q̄ qn iudex alr bz in sciā ⁊ alr ꝓ ꝓbatōes legit tias ostat: ipse dz alij iudici cām delegare. Alia opinio dicit ⁊ bāc approbat. q Iz iudex alr bēat in sciā sua q̄ ostat ꝓ allegata: dz tn iudicare ex q est fcā sibi fides in iudicio ꝓ iura dca sibi p̄: ⁊ n dz sciam seq. q: n scit illa tāq̄ iudex: sed tāq̄ bo. supple si in cfessione illud sciret l tanq̄ pua ta psona: nec peccat: nec dr facē ꝺ sciaz. Et ita nec cdēnando: nec absoluendo sequif sciaz suā Et q ita sit ꝓcedendū pz. Nā dns oia sciebat: ⁊ tn nullū voluit cdēnare: nisi ꝓbationib⁹ ꝓuin ceret. ij. q. i. de ꝺoipotens. Ibi in dca glo. Sed ꝺ b doctores faciunt pulcherrias ingsitōes. Ista tn est ꝟa snia q̄ dicta ē. Et de b ēt notant dns Anto. ⁊ Joānes calderini in. c. pastoral. ꝯ. q: ꝟo de officio delegati. sed hanc mām dimittam⁹. Caplm ſm supius allegatū in ꝓbatōe isti⁹ rle dicit sic. Sacerdos si sciat p certo aliquē eē reū alic⁹ cris: l si cfessus fuerit ⁊ emdare noluerit: nisi iudiciario ordine gs ꝓbare possit: nō dz cū noiati arguē: sed indeterminate. sicut dixit xp̄s: vn⁹ vr̄z me tradit⁹ est. Sed si ille cui dānū illatū ē petierit iustitiā: pōt excōicare auctorē dāni: lz ātē ei cfessus sit. lz tn n noiati pōt eū remouē a cōione: lz sciat eū esse reū: q: n ut iudex scit: lz ut ds. sed dz eū āmonē ne se ingerat. s. ad cōionē. quia nec xp̄s Judā a cōione remouit. Ibi ibi. Ex q̄ tex. pz q si gs scit aliq̄ crimen vt iudex allegata ⁊ ꝓbata seq dz: ⁊ nō sciam suā. Hoc expsse dicit c. pastoral. ꝯ. q: ꝟo. de officio delegati. vbi in sūma dr q iudex ordinari⁹ ad mandatū delegati exequat snīam: lz scit eā iniustā. Faciat tn ordinarius q̄ nouerit snīam eē iniustā. vt delegat⁹ eum ab illo onere absoluat. si n possit: tūc dic tex. cū ordinario delegati nō cognitio cāe: sed executō tn demādet q ordinari⁹ teneā obseq delegato ⁊ si sciat illū snīam iniustā exeq: nihilominꝰ tenea eandē. nisi apud eū possit efficē ut ab b onere ipsū absoluat. Ibi ibi in dco. ꝯ. q: ꝟo. Et in vbo ⁊ n sciat. ē vna glo. magr̄al⁹ ⁊ bona ⁊ longa ꝑ quā multa scribunt ꝓ doctores. Accipiam⁹ nos illa q̄ ad nr̄m ꝓpositū sūt. Dec eadē rla nra bz multa capla ꝓ se. fa. q. i. ut. c. nos. c. iudex. c. nihil. c. pmates. c. nos. sic dicit. Nos in quēpiā snīaz ferre nō possum⁹: nisi oiunctū aut sponte ofessum.

Caplm iudex dicit sic. Judex erroſū discutiēs t. examinās: nō aīi snīam ꝓferat q̄ aut reū ipse confiteat: aut ꝓ innocentes testes. i. nō falsos: aut suspectos conuincat. Ibi ibi. Et. c. nihil. dicit sic. Nihil ꝺ quēlibet accusatū absq; legittio ⁊ idoneo accusatore fiat. Nā dns nr̄ Jesus xp̄s Judā furez sciebat: sed q: nō est accusat⁹: iō n est eiect⁹. Idē dicit breuiter. c. pmates. Faciunt multi tex. ad ꝓpositū: sed isti sufficiant. Et sic pz q̄rta regula.

Quinta rla est ista q ecclia sic scōs p⁹ eoz mortē honorat: sic in vita xp̄o fuerit. vt pz ꝺ cōse. di. iij. c. pnūciandū. glo. i. Et qm aliq̄ pdicādo xp̄m mundū circuierunt. vt apli aliq ꝓ e⁹ noīe martyres effecti sūt. aliq in xp̄gitate. aliq in aspa nia deo fuerūt: ⁊ salui fcī sūt. iō ecclia offm ut te eoz ꝓpotionatū instituit: vt offm ap̄l oz: mā tyz: xp̄ginū: viduaz ⁊ corruptaz ⁊ scōz ofessoz instituit. Nā q: aplus grece latine interpretatur missus. qm apli ꝓ mundū euāgelizare a xp̄o missi sūt: iō ecclia in cōi eos solēniçat ⁊ canit in matutinis. ecce ego mitto uos ⁊c. De qb⁹ tn ecclia facit offm ꝓpriū rōe alic⁹ spālis priuilegij. vt petro pp priuilegiū dignitatis. Paulo q̄ uis n sit de. xij. ap̄lis pp priuilegiū pdicatōis ⁊ societat: s petri. Joāni pp priuilegiū amoris: seu xp̄gitatis. Andree pp priuilegiū crucis quā ita ardent⁹ pdicauit ⁊ ocupiuit. Post hos ecclia honorat euangelistas q n tm pdicauer̄t: sed ēt euāgelia scripserūt: ⁊ q̄ttuor tm sūt. q: Heñ. iij. dr. q fluui⁹ q egr diebat de loco uoluptatis ad irrigandū paradisū diuidit in q̄ttuor capita. s. phison: gion: tygrim: ⁊ eufratē. Fluui⁹ allegorice scā pdicatō ē q ꝺ xp̄o ꝓcedit: a q̄ gnal⁹ ois uoluptas emanat. Mat. xj. Uēite ad me oēs q laboratis ⁊ onerati est: ⁊ ego reficiā uos. ꝑs. Hustate ⁊ videte qm suauis ē dns. ⁊ recte scā pdicatio fluuio assimilat. q: lauat: purgat ⁊ fecūdat tra. ꝑs. In oēz trā exiit son⁹ eoz ⁊c. diuidit aūt in q̄ttuor capita. q: lz ml⁹ti euāgelia scripserit: vt Nicodem⁹ ⁊ alij: n tn nisi q̄ttuor ab ecclia recepta sūt. ⁊ b triplici rōe. Pº. pp cordātiā vcis testi ⁊ nouī tāq̄ duoz testiū fidei xp̄i. Nā in vet̄i lege vnus fuit legislator. s. Moyses ⁊ q̄ttuor maiores ꝓphete. s. Jsaias: Zacharias: Ezechiel: ⁊ Daniel. ⁊. xij. minores ꝓphe: ⁊ multi alij sapientes: vt Dauid: Job: Salomon: Jhs Sirach ⁊c. Sil⁹ i nouo vn⁹ ē legislator. s. xp̄s q̄ttuor euāgelistē. xij. apli. ⁊ alij sapientes: vt Dieronyz⁹: Grego. Augu. ⁊ Ambro. 2° pp figurā rote Aminadab. de q̄ ait aia i cātica. Ānia mea turbata est pp q̄drigas aminadab. Aminadab spontane⁹ intrpetat⁹ ⁊ xp̄m significat q se sponte obtulit. Isa. liij. Oblat⁹ est q: uoluit. ad Phil. ii. Hūiliauit semetipsū ⁊c. Lui⁹ q̄driga. i. euāgelica doctrina vehit⁹ p vniuersū mundū q̄ttuor rotis. i. q̄ttuor euāgelistis. 3° vt q̄druplicē mortē oīdat: a q̄ liberati sum⁹ ꝓ xp̄m. s. ignorantie: simplicitatis: negligentie: ⁊ malignitatis. Nil. n. modis peccamus ⁊ morimur. sed per christi pdicationem quadrupliciter liberamur. s. p verā xp̄i sciam: sapiaz: sollicitudinē: ⁊ bonitatē. q̄r ⁊c.

Figurāt̄r in diuersis formis: ut figura doctrie coz corrideat. Joānes tāq̄ agla alti⁹ cetis into nuit dicēs. In pncipio erat vbū. Mathe⁹ tanq̄ hō. q: ꝺ hūanitate xp̄i bn scripsit. un i pncipio ait Liber gīatōis Jesu xp̄i ⁊c: Lucas q: xp̄i passio nē lati⁹ declarauit i forma bouis ābulat. Marcus i forma leonis. q: xp̄i resurrectōez bn oīdit ⁊ ci⁹ euāgeliū in die resurrectiōis legīt. Multa circa b dici possent: sz trāseam⁹. Post euāgelistas honorat ecclia martyres. Martyr grece latine dr tristis. q: ꝓ xp̄o multas tristitias passi sūt Et iō offm martyz ordinauit q̄ est cōe oīb⁹. ga ocōiter ꝓ xp̄o passi sūt. Aliqb⁹ aūt officia ꝓpa deputaut rōne alic⁹ puilegij. vt Laurētio Stephāo. Joāni bap. ⁊ aliis gbusdā. P⁹ bos bonōat ofessōes. i. dei laudatores. Lz. n. tā martyres q̄ xp̄gines ⁊ oēs sci possint dici ⁊ sint dei laudatores tn isti ꝓprie ofessores dn̄r. q: nullo alio mō uitaz ꝓ xp̄o exuerūt nisi in laudādo: psallēdo: ⁊ decātādo dīnas laudes. ⁊ bi sūt epi ⁊ pb̄ri: ad q̄s sup oēs dicē diuinū offm spectat. Et iō aliq dn̄r ofessores maiores. vt epi. aliq minōes: vt sacerdotes. Post hos sequūt xp̄gines q̄ vigōe castitatis ⁊ integritatis carnis secute sūt agnū q̄cūq; iuit. q: sicut xp̄s in aia ⁊ i corpe iteger fuit ⁊ castissimus: sic xp̄gines ꝓp ei⁹ amorē firmo ꝓposito nūq̄ ex pendi delectatōes carnales secute sūt redēptorē ⁊ ita ecclia eis offm vite corrīdens ordinauit in cōi: lz aliqb⁹ ꝑpe spāle puilegiū i spāli offm ordīauerit. Post has seq̄t offm viduaz ⁊ corruptaz q̄ pniam de curruptōe corpis faciētes: ꝓ qua cō ruptōez mētis recupauer̄t xp̄m secute sūt. ⁊ iō tle offm ptz cōicat cū offō xp̄ginū: vt pz: ⁊ nō i totū. qm ipse xp̄ginitate mētis tm xp̄m in scā castitate secute sūt. q̄re ⁊c. Dis sic regul declaratis formātur q̄nq; rōnes q̄re Magdalenā dicim⁹ n tm mēte: lz corpe fuisse corrupta. Pria rō est ista fūdata in p⁹ regula. Crimina notoria n indiget aliq̄ ꝓbatōe: lz ab oīb⁹ ꝺcedūt. lz magdalēa fuit publica ⁊ notoria peccatrix. q: ait rex hodiern⁹. Erat mulier in ciuitate peccatrix. ⁊ si in ciuitate g in maiori pte. ⁊ ꝓ oīs ab oīb⁹ est ꝺcedēdū illaz fuisse publicā peccatricē. Ubi nō q: aliud ē dicē mulierē eē publicā peccatricē: ⁊ aliud publicaz meretricē. Publica mētrix dr q̄ ml⁹toz libidini ps. xxxiiij. di. c. vidua ē cui⁹ ⁊c. vbi dicit tex. Ui dua est cui⁹ marit⁹ mortu⁹ ē. Hiectrix q̄ a marito viuēte ꝓiicit meretricē q̄ ml⁹toz libidini ps. Ꝺ ibi Hiero. ⁊ ibi ꝓ Jo. Publica peccatrix est q̄ vni tm publice ꝺsentit l aliqb⁹. ⁊ itelligo publice qn n curat ut publice sciat. Absit ut magdalenā tā nobilē: tā diuitē ⁊ prudētissimā dicā publicā mētricē: ut gdā asser̄t: lz eā publicā peccatricē dicimus. q: publice vnū amatorē forte ⁊ n ꝑles habuit cui ad placitū succūbebat. Uel pōt ēt dici meretrix c⁹ publice venal ē turpitudo. vt xxxij. q. iiij. c. mētrices. vbi dic tex. Mētrices cē ⁊ ad mētrices accedē ꝓhibet dns quaz publice vēalis ē turpitudo. Jn decalogo aūt mechie noīe n vr̄ Ꝺ agte ꝓhibuisse. qm mechia n nisi adulteriū intelligi solet. hec ibi Aug. in qōnib⁹ deutero. qd nec de magdalena asserēdū est cū dtues ecēt: nec alioz indiget mercede. q̄re publica peccatrix et nō publica mētrix erat. Scōa rō est ista. Nullus a n suo iudice ꝺcēnari dz. Ista pz i 2ª rla. sed ecclia hodie ꝺcēnat magdalenā publicā peccatricē. Ergo aut ē ver⁹ iudex. ⁊ sic snia ꝟa. aut n ⁊ sic ecclia peccat sniando quaz nō dz: aut mō q̄ nō dz. qd est erroneū dicē. Tertia rō est ista. Qui tm volūtate peccauit nō bz aliū iudicē nisi deū. g si magdalēa tm volūtate cānal⁹ peccauit ⁊ n ope: deū nm bēret vltorē. sz ecclia illā publicā peccatricē dānat. g n ꝺ carnali corruptiōe mē tali sz corpali intelligit. Ista rō fundat in 3ª rla. Quarta rō est ista. Que n sūt ecclie nota: sz occulta: ab ecclia dānari publice n pnt. itellige in spāli ⁊ nō i gnali. Jn gnali. n. ⁊ ideterminate ⁊ n in spāli ⁊ determinate potit ecclia iudicare ⁊ cōdēnare. vt āmonēdo ⁊ excōicando. vt pz in. d. c. sacerdotes. de offi. iudi. ordi. supi⁹ all̄ato in 4ª f gula. Sz ecclia magdalenā publicā peccatricē ꝺcēnat in euāgelio. g de pctō carnis noto ⁊ non ignoto. Corruptio mētis est pctm ecclie ignotū g ipsa nō bz de eo iudicare. sz iudicat eā. g de carnali corruptōe. Et confirmat p tex. xxxij. di. erubescāt. i fine. vbi dr sic. Secretoz aūt cognitor ⁊ iudex est de⁹. hec ibi. vbi glo. sic ait. Ex b pz q ecclia nō iudicat de occultis. sic. xxxvi. q. vj. xp̄iana. ij. q. v. soluisti. Et est arg⁹ ꝓ opinione illoz q dicūt occultū delictū nō irrogat irregularitatē. qd est bodie expsuz in exuagāte. de tēpo. or. c. vl. hec glo. Caplm xp̄iana dicit sic. Xp̄iana religio adulteriū in vtroq; sexu pari rōne cdēnat. Sz viros suos mulies n facile ꝺ adulterio accusant. ⁊ nō bīt latētia pctā vindictā. viri aūt ⁊c. b ibi. Et all̄at ibi glo. c. supdictū. erubescāt. dicēs. Ecclia nō iudicat de occltis. ⁊. c. soluisti. dic sic xp̄us finē. Spōtanea. n. ofessiōe vl testiū approbatōe publica delicta: bīto pre oculo dei timoze omissa sūt regimini meo iudicare. Occulta xp̄o ⁊ cognita illi sūt relinq̄nda q solus nouit corda filioz hoiuz ⁊c. H ibi. Stephan⁹ gnt⁹ Magūtio epo Huberto. Quo g ecclia magdalenā publicā peccatricē cdēnabit si solū mēte corrupta fuit: q̄re ⁊c. Quinta rō est ista. Tal̄ ecclia scōs honorat qual̄ xp̄o fuer̄t ⁊ ꝓ xp̄o vitā finier̄ut Sz ecclia magdalenā ut corruptā honorat: n ut xp̄ginē. vt pz in ei⁹ offō. g ipsa nō fuit xp̄go: lz cōrupta. Et confirmat ista rō. A magdalēa septē dmonia ciecta sr. vt Greg. ait. Sz p septez demonia p eundē septē mortalia pctā designant. g ab ipa septē mortalia pctā eiecta sūt. Inter h septē aūt pctā luxuria est vnū. ergo ab ea eiectū est pctm luxurie. sed pctm luxurie nō consistit in sola corruptōe mētis: sed etiā in corruptōe carnis. ergo ipsa fuit corrupta carne. Q: āt luxuria nō sit cōruptio mētis: lz cōruptio carnis appet ꝓ beatuz Tho. fa fe. q. cliij. vbi dnūerat spes luxurie: q̄ spēs nō dicūt corruptōez mētis: lz corpis. vn si gs mēte ōsideraſſz carnal̄ masculū non diceretur

Universidad de Deusto
Biblioteca

sodomita. Jtē si quis mente carnal'r desiderasset aliquā psonā sibi iunctā: certe nō cōmisisset ppte incestū nisi q̄ ad deū. Et sic de alijs spēb⁹ sed a Magdalena electū est pctīm luxurie. g̃ nō sola mala cogitatio: sz macula turpis act⁹ carnalis. Et ofirmat sic. Ligde siecture faciunt ligdā ꝓbationē. vt ps in ꝑa sc̄lone ꝑe ꝓsideratiōis b⁹ ſmonis. Bed oēs siecturas ruine carnal' habuit paupcula Magdalena. g̃ cā publice ruinatā carnal'r ecclia iudicauit: in c⁹ signū bodie ꝓbari seus ait. si hic esset „ppba sciret vtiq̄ q̄ z q̄lis est mulier q̄ eū tangit: q̄ peccatrix est: nō quidem tm̄ mente: q̄ phariseo de c⁹ mente ñ ostabat: sed corpe q̄ erat publicuz in ciuitate. q̄ zc. Et ita sū b⁹ opinionis z ero donec ꝟitas in ōriū ñ ostabit magdalenā corpe z nō tm̄ mente carnal'r fuisse corruptā. Crede tm̄ sic l' nō sic nō est articul⁹ fidei: nec spectans ad nēcitatē salutis. Et b̄ non derogant dignitati eius. q̄ in magnis pctōrib⁹ magna relucet gr̄a dei. z audientes eā sic publicā fuisse peccatricē z dei gr̄am accepisse est nobis grande ar'm̄ sperandi in misericordia ei⁹. q̄re zc. Et hec sufficiant pro secunda consideratiōe.

¶ De pnīa Marie magdalene ꝓsideratio 3ª.

Certio doctorum

Circa pniam Marie magdalene z ꝓsecutā gr̄am mirabilē concl'onē videam⁹. vbi tres concl'ones subiūgamus. vz. ℣ 1ª ꝓ⁹ est. sicut Maria añ ꝟsionē fuit ꝟfusio oium peccator: sic in ꝟsione fuit mirabile speculū diuinoꝝ donoꝝ. ℣ 2ª ꝓ⁹ ē ista. sicut ꝟsio ℣pauli in numero viroꝝ: sic ꝟsio magdalene est gl'osissima in numero mlierꝝ. ℣ 3ª ꝓ⁹ est ista. sicut pp peccatoꝝ multitudinē fuit magdalena dei pfida inimica: sic p pniam facta est xp̄i vera discipula.

¶ Dz Magdalena per pniam facta est diuinorum donoꝝ speculum concl'o prima.

Accipe primā cōcl'onē. vz. Bic Maria añ ꝟsionē zc. vbi tres inquiram⁹ ℣i. vz. ℣ 1ª ℣i. est. quō xp̄s Jesus magdalenā ad se vocauit. ℣ 2ª ℣i. quō magdalena suaz vitā emendauit. ℣ 3ª ℣i. quas gr̄as magdalena i lachrymis ad pedes xp̄i adinuenit. ¶ Dctuz ad primā pono vnā regulā gñalē q̄ ad ꝟsionez peccatoris de necessitate requirit gr̄a dei būanā pueniens uoluntatē. ps. Misericordia dñi preueniet me. Et Augu. de ꝑdestinatione sc̄oꝝ ds est qui iustificat ipiū nō ꝓuentus būana uolūtate: sed ipse ꝓueniens būanā voluntatē sua misericordia. Tres z gr̄e ꝓuenerūt magdalenaz ut se ipsā cognosceret. ℣ vna illustrans ipsā. ℣ 2ª inflāmans. ℣ 3ª fortificans. ¶ ℣ 1ª fuit gr̄a illustrans. Audi Aug. in ꝑsolodion. c. v. Si voluntate sua ꝓsumat peccatoꝝ mūdari nō pōt nec ex corde cōpungi. q̄ nisi dñs ℣petrū aspexisset nunq̄ pnīa ductus amare fleuisset. Tria āt bona causauit in aīa magdalene. hec pma gr̄a. s. cognitionē sui cognitionē culpe: z cognitōz diuine iustitie. In

orta: corpore taz formosa: nāli sapia illustrata: in tanta turpitudine demersa es: z tanq̄ sus i uolutabro luti in oēz carnis spurcicia absq̄ rubōe lapsa es? Quid frustra decipis? Bona q̄ diligis trāsitoria sunt. Bona q̄ negligis eterna sūt. Illa cōia bestijs. ista angelis. ista terrena. illa celestia Nōne diz audis? Diere. iij. Tu fornicata es cū amatoribꝰ mult]. reuertē tū z ego suscipiā te zc. Et imediate post hoc suguenit desideriū eternorū. ps. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū: q̄n ueniā z appebo añ faciē dei. Et hic cognouit eternitatē coz: amenitatē: insatiabilitatē zc. Et cuz ℣paulo clamat. Cupio dissolui z eē cū xp̄o. Q̄n ut ait Ber. in ſmone. cui xp̄s incipit dulcescere necesse ē amarescē mūdū zc. ℣post hoc: q̄z ad salutē z dei amicitiā p viā diuinoꝝ mādatoꝝ peruenit. Matb. ix. Si vis ad vitā ingredi serua mādata: mox in mentē ei⁹ ingredit affectus fruandi mādata dei. z hic ꝓsiderauit q̄ volēti nibil ē difficile. Jugū. n. meū ait xp̄s Matb. xj. suaue est: z onus meū leue. s. volēti. Cōsiderauit q̄ sicut p viā iobedietie sue pditōis cā exciterat: ita p obedientiā salutē obtinet. Cogit se libez arbitriuz babē. z cū „ppba clamabat. Utinā dirrigant vie mee ad custodiēdas iustificatōes tuas. Et recte ℣ dicebat. q̄n ut Aug. li. ō gr̄a z libero arbitrio ait. c. xviij. z ponit de pe. di. i. c. tres actōes. Otis g sue volūtatis arbiter est ostit ut⁹ nō pōt nouaz icboare vitā nisi eū veteris vite peniteat. ℣ ille. Et sic ps 2ª gr̄a. ¶ Tertia gr̄a magdalene ꝟtēs eā fuit gr̄a firmās. s. i bono ꝓposito. ℣Preterea ait rex. bodiern⁹. stans. s. firma in bono ꝓposito. Et hic tria alia bōa subsecuta sē. ¶ ℣prio sue bone volūtatis ad dīm ꝟmēdatio. bone voluntatis accelerata opatio. z tot⁹ sue vite emēdatio. ℣ p. n. suā volūtatē bonā dño ꝟmēdauit. Et ait illō Ben. iij. ℣Respice dñe ad me sicut respexisti ad Abel z mūera ei⁹. ℣Respexit. n. dicit ter. dñs ad Abel z mūera ei⁹. ad Cain aūt nō respexit. ℣Respice dñe ad me sic respexisti ad Bedeonē: cui dixisti Judic. vj. Uade i hac fortitudine tua libera bis isr'l de manu Madiā. Et cū „ppba diceba. Exaudi me dñe q̄n benigna ē misericordia tua secūdū mlitudinē misericordiaꝝ tuaꝝ respice in me de⁹ me⁹. ne elōgaueris a me dñe: in auxiliuz meū respice zc. ¶ Scdo huic bono subsecuta est bone volūtat] accelerata opatio. Quia mox vt xp̄s ꝓdicatōi finē dedit: ad quā q̄si vi p quādam bonā vetulā ꝟducta ē tota vanitatib⁹ plena. In q̄ ꝓdicatōe istas ꝓdcās gr̄as accepit. domū cito pterit. z fractis ampull'r z valis fucationū suaꝝ humili veste iduta: ad domū pharisei pterit z sola: vt videbr̄ in se. xi. Et sic 3ᵐ bonū subsecutuz ē s. tot⁹ vite sue emēdatio. q̄: lachrymis cepit rigare pedes Jesu xp̄i: vt videbr̄ nē. q̄r zc. ¶ Dctuz ad 4am xi. dico q̄ finita ꝓdicatōe xp̄i z domū pgens depositis pōpis būilib⁹ vestita pānis xp̄m ingrē cepit. z vt audiuit q̄ i domo pharisei discūberet: ℣salutato hospite domū ingrediēs. z xp̄m discūbētē accedēs: crinib⁹ sparsis stetit retro se cus pedes ei⁹ z cepit rigare illos: z capill' capitis sui fgebat illos z osc'abat z vnguēto vngebat. Septē. n. modis ō septē petā mortalia satisfecit. ¶ ℣prim⁹ mod⁹ fuit fortitudis ō fragilitatē z labilē luxuriā e⁹. q̄z dr̄ in euāgelio. stans. s. firma z fortis. ꝓponēs nūq̄ ampli⁹ labi. ps. Jurauī z statui custodire iudicia iustitie tue. ¶ Scdo dr̄ būilitatis. z boc ō suā supbiā. q̄z dr̄. stans retro: z pre ℣cūdia multitudis suoꝝ pctōꝝ cū manasse. ij. ℣Paral'. vl. dicebat. Nō suz digna videre altitudinē celi p mltitudie pctōꝝ meoꝝ. ¶ Tertⁱ⁹ mod⁹ dr̄ pstratōis. z boc ō accidiā. ℣Bodie nāq̄ pstrata ad xp̄i pedes erat: q̄ suis pedib⁹ i bñfaciedo accidiose vixerat: z deū plurib⁹ modis offēderat. O bñdci z sci pedes. Si mariaz bodie q̄ris vbi eas magdalena: ad xp̄i pedes. Et q̄n magr̄ tu⁹ cruci fix⁹ est vbi eras magdalena? ad xp̄i pedes i cruce affixos. Et q̄n depositꝰ ō cruce ē vbi eras: ad xp̄i pedes. Et q̄n tibi apparuit p⁹ resurrectiōez gd magdalēa fecisti? „pstrauī me ad xp̄i pedes. Et nūc in celo vbi nūc glorificata mānes. vbi mānes? Ad pedes xp̄i frat Ambrosi: misericordiā ōi „p peccatoꝝ quā egoipsa ꝓsecuta sū instanē petēs zc. ¶ Quart⁹ mod⁹ dr̄ lauatōis. q̄z dr̄. et lachrymis cepit rigare pedes ei⁹. Et hoc ō irā q̄ e⁹ cor obcecauerat: vt ñ posz discernē vez. O maria gd plorās? q̄z deū meū offēdi. Et i passiōe magistri gd ploras? q̄z eū iuuare ñ possū: q̄ p me tāta digtus est pati. Et ad monumētū gd ploras? q̄z video a mozē meū q̄ mea vita ē nūc „p me vitā spōte dedisse. Et in resurrectōe gd ploras? ꝓpe desiderio spōsi mei Jesu resuscitati q̄ me resuscitauit ad uitā. Et nūc magdalena i celo an ploras? ploro q̄dē: sz gd ploras? ingtitudinē xp̄ianoꝝ: q̄z ꝟterut tergū z faciē ad dīm meū: z obliti sē mādatoꝝ ei⁹ zc. ¶ Quint⁹ mod⁹ dr̄ satisfactōis. q̄z dr̄. capill' capitis sui fgebat. Et b̄ ō auaritiā. Que. n. ꝓpter suas faciēdas pōpas paupib⁹ sua bōa negauit: z mlta iniusta luc fecit: vt suis vanis aīs satisfacēt bodie ad xp̄i „puoluta pedes: non tm̄ lachrymas pedib⁹ xp̄i dedit: sz capill' capitis tersit mltis mē positis mētalib⁹ spūalibusq̄ ꝟbis: q̄ tu? pia aīa excogitare potes zc. ¶ Sext⁹ mod⁹ dr̄ affectōis. ga dr̄. osculabat pedes eius. z b̄ ō iuidiā. Nā q̄ ō alienis bonoꝝ⁹ z bonis iuida fuit: bodie ad xp̄i pedes pstrata ex grādi amore osculabat pedes xp̄i ¶ Septim⁹ mod⁹ dr̄ vnctiōis. q̄z vnguēto vngebat. z boc ō pctm̄ gule. vt q̄ pri⁹ gulose vixerat z sapoꝝ⁹ z odoꝝ⁹ z pinguedie carnē ipinguauerat: bodie ad xp̄i pedes „puoluta vnguēto purgaret. q̄re zc. O spec'm pctōꝝ oium. O singulare dec⁹ z ornamtū xp̄iane religiōis. O fiducia maxima ipetrādi veniā. O doctria scā: qs te fugiet qs aspnabit? qs nō amabit? O pctōres huc accedite. huc festinate. cuz magdalena ad xp̄i pedes uolsplos „pternite. z xp̄i mīcōdes lauate pedes z mēbris olb⁹ qb⁹ deū offēdistis satisfacite. Audi te Aug. li. de pnīa. Ad agēdā ingt pniaz ñ sufficiēt mozes i meli⁹ cōmutare z a malis factus recedē nisi ēt ō bis q̄ fcā sē deo satisfacias p pnīe dolorē

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝓ hūilitatis gemitū: ꝓ otriti cordis sacrificiū co
opantib⁹ celynis ꝛc. hille. Et ista sufficiant ꝑ pñ
ti xi. ¶ Qtū ad tnā dico q ad xp̄i pedes
magdalena tria bōa recepit. Prio pctōr remissiōz
qz remittunt tibi pcta tua. ps. Laborani i gemi
tu meo: lanabo p singulas noctes lectū meū: la
chrymis meis stratū meū rigabo. Exaudiuit dñs
vocē fletꝰ mei. O si nūcrare possemꝰ: qt tā i ue
teri q̄ in nouo testō lachrymis dei gr̄am adepti
sūt: pfecto z nos ipsi sine intermissione lachrymas
fūderemꝰ. Filij isrl pcta sua z ingratitudinē fle
uerūt: vnanimit eor voces leuātes: z gr̄am dei i
uenerūt. Judic. ij. c. Ponerē gdē ad lr̄am tex. sed
lōgior ē m q̄ vellē. Itē Ezechias rex iude cuz
audisset cōminatōes scriptas i li⁹ legis dñi, ꝓpt
pcta sua: scidit vestimta sua z fleuit: z placuit do
mio. iiij. R. xx. z Isa. xxx viij. Fleuit Dauid per
singulas noctes z de lachrymis lauacrū feē ut
ipe testaf. z lachrymaf cibū z potū suū ait. Fue
rūt mihi lachryme mee panes die ac nocte. vñ
ysus. Huic lachryme lauacr panis potusq fue
rūt. Magdalena q̄tū fleuerit audisti. Petrus
recognita trina negatōe fleuit amaf. Luc. xxij.
z sic de alijs. Jñ Ber. de otēptu mūdi. O ingt
felices lachryme q̄s bnigna manꝰ oditoris ab
sterget. O bti oculi q in talibꝰ ligī eligert q̄
auaritie z petulātie famꝫari. hille. ¶ 2ª gr̄a quā
magdalena ad xp̄i pedes ꝓuoluta recepit ē aie
sue clarificatio. qz sic ātea p pctm tota tenebro
sa exiterat: sic p otritōz z dei gr̄am pctō expul
so lucidissima remāsit. Jn Crisō. sup Mat. Sic
pꝰ vehemētes ibres aer purꝰ ac mūdus efficitur:
ita pꝰ lachrymar pluuias serenitas mētis atq
tñquillitas sequit. hille. ¶ 3ª gr̄a fuit ad glām p
destinatio. qz eā dñs pdestinauit ad vitā. ad Ro.
xix. Quos pdestinauit: hos z uocauit. z q̄s uo
cauit: hos z iustificauit. quare ꝛc. Et ista sufficiant
pro presenti conclusione.

¶ Qr̄ uersio Magdalene fuit glōsissima ꝑ 2ª

Hcipe tam conclonez. vz. Sic̄ uersio
Pauli in nūero virorz: sic uersio Ma
gdalene glōsissima fuit in nūero mlie
rū. vbi tres ingramꝰ xi. vz. ¶ 1ª xi. ē. q̄tuplex ē
uersio. ¶ 2ª xi. ē. An oēs uersi cuz magdalena
stent ad pedes xp̄i. ¶ 3ª xi. ē. qd homini i hac vi
ta ꝛtat ne possit ad deū uerti. ¶ Qtū ad pmā
dico q triplex ē uersio pncipal. s. ōi iusti z
diaboli. ¶ 1ª uersio ē uersio dei, vbi nō q aliq̄
deꝰ uertit hominē. aliq̄ uertiꝰ ab boīe. z
aliq̄ uertit ad hominē. uertit hominē dū illū
q gram iustificat. ps. Sup aquā refectiōis edu
cauit me: animaz meā uertit. Et idē. Cōuerte nos
ds salutaris nr̄: z auerte irā tuā a nobis. z b mō
samaritanos xp̄s uertit q̄ ad xp̄m mlieris exi
uerit ad ipsū: z mlieri dicebāt. Jā ñ pp loq̄lā tuā
credimꝰ tibi. ipsi. n. audiuim⁹ de oze e⁹. Jo. iiij. z
sic de alijs. Aliq̄ ds uertit ab boīe vt hō uer
tat ad ipsū. Zach. p. Cōuertimini ad me z ego u
uertar ad uos dic̄ dñs. ps. Cōuertē dñe z erripe
aiam meā. saluū me fac pp misericordiā tuā. Jnō
niniuite dixert Jone vl. Quis scit si uertat z
ignscat ds: z reuertat a furoꝛ ire sue: z ñ pibim⁹. z
sic de alijs. Aliq̄n ds uertit se ad hominē ip̄z. s.
puniēdo. Isa. p. Cōuertā manū meā ad te z ex
coquā ad pur scoriā tuā. Sic ad pmos pentes
se uertit q̄n vocauit eos. Adā vbi es. sic uer
tit q̄tidie. Italiā flagellādo: sic plurics ofidim⁹.
Et sic pz ꝑ⁹uersio. ¶ 2ª uersio dr̄ uersio iusti.
Tripl⁹ uertit iust⁹. ¶ ꝑ⁹ de vitijs ad ꝛtutes.
ps. Cogitaui uias meas: z uerti pedes meos i
testimonia tua. Ezech. xviij. Nūqd voluntatis
mee ē mors ipij dic̄ dñs: z ñ ut uertat a vijs su
is z viuat. Sic ad pdicatōes apl̄oꝝ una die cō
uersi sūt tria milia: z alia die q̄nq̄ milia. vt i a
ctib⁹ apl̄oꝝ legiꝫ. ps. Lex dñi imaculata uer
tens aias testimoniū dñi fidele sapiētiā pstās p
uulis. Ecōuerso pctōres faciūt: q̄n a ꝛtutib⁹ ad
vitia uertūt. ps. Cōuertāt oēs pctōres i infernū
oēs gētes q̄ obliuiscūt deū. Jn ait dñs Isa. xxx.
Cōuertimini ad me z salui eritis. z Tre. vl. Vie
rt̄m vie rt̄m uertē ad dñm deū tuū. O ciuitas
N. uertē ad dñz deū tuū. q: nisi uersi fueritis
gladiū suū vibrauit: arcū suū tetēdit z pauit il
lū ꝛc. ¶ 2ª uertit iust⁹ ad alios uiros bonos z in
stos ꝓ exhortatōz. Luce. xxij. Et tu aliq̄n uersꝰ
confirma frēs tuos. ¶ 3ª uertit ad pctōres ꝓ pdi
catōz. Hiere. iij. Vade z clama vbōes istos ꝺ a
glone: z dices. Reuertē auersatrix isrl ait dñs.
ꝛc. ¶ 3ª uersio ē uersio diaboli. Cōuertit. n. fi
troꝛiū diabol⁹ q̄n uidet ñ posse obtinē qđ voluit
ps. In uertēdo inimicū meū retroꝛsū infirma
bunt z pibūt a facie tua. q̄ ꝛc. Et b sufficiant ꝑ
ꝑ xi. ¶ Qtū ad 3am xi. dico q nō. sz sic sunt i
gr̄a z in bono ꝓficiūt: ita apud xp̄m mozāf. Sūt
. n. tres gradus uersoꝝ. s. incipientiū: ꝓficientiū
z pfectoꝝ. Incipiētes ad xp̄i pedes cū Magda
lena ꝓ eoꝝ culpis veniā petūt: z misericordiā cla
māt. ps. Voce mea ad dñm clamaui: z exaudi
uit me de mōte scō suo. z idē. Ego clamaui q̄n
exaudisti me ds: inclina aurē tuā mihi: z exaudi
ꝛba mea. z idē. Exaudi dñe vocē meā q̄ clama
ui ad te: miserē mei z exaudi me. Et idē. Dñe ds
cl⁹maui ad te z sanasti me ꝛc. ¶ 2ª ꝓficientes stāt
ad xp̄i manꝰ gr̄am postulātes ut pseuerēt: dicen
tes. Cōfirma hoc qđ opatus es in nobis a tēplo
scō tuo. Jn Aplus. i. ad Thessal. iij. in fine. Uos
āt ingt dñe multiplicet z habūdare faciat charı
tatē ūram in invicē z in oēs: quēadmodū z nos
in vobis ad cfirmāda corda vra sine q̄rela i san
ctitate añ deū z patrē nr̄m in aduētu dñi Jesu
cū oibus scis e⁹. amē. hille. ¶ 3ª ꝓfecti stāt ad of
xp̄i dinā pntiā postulāt. s. vt cito ad eū uidēdū
valeāt puenire. ps. Desideriū pauperz exaudi
uit dñs: ꝓparatōes cordis eoꝝ audiuit auris tua
Et Paul⁹ ad Phil. i. Mihi ingt viuē xps est z
mori lucrū. z ad colos. iiij. c. ait. Deꝰ ār meꝰ ip̄le
at oē desideriū vrm fm diuitias suas in glia in
xp̄o iesu ꝛc. ¶ Qtū ad 4tiā xi. dico q plura sūt
ipediētia uersionē: de qb⁹ ad pñs tāgam⁹: vnū
q̄n ponētes ipediūtū. s. lingua otrahēs. Hic ego.

xiiij. moꝝ. Timore lingue ōtrahētis multi desi
stunt a bono ope qđ ceꝑant. Quidā. n. ꝓteritas
culpas ꝛmemorāt. qdā dissuadēt dicētes. ha che
tanto ben ꝛc. quidā deridēt: vt socij. quidā iudi
cāt dicētes eē hipocritā ꝛc. Ecce hodie magda
lena plozās nō solū a phariseo publica peccatrix
iudicat: sz etiā ꝺ xp̄o murmurat dicēs sic. Si hic
eēt ꝓpha scirz utiq ꝛc. Hic sci oēs z uiri bōi gau
deāt si de se aliq̄ nō ꝛa dici audiūt. q: si arido h
faciūt in viridi qd fiet? Qđta aūt fuerit singlaris
pnia z uersio magdalene pz in legenda ꝛc. Et
ista sufficiant pro presenti conclusione.

¶ Qr̄ magdalena fuit xp̄i pfecta discipla ꝺ 3ª.

Hcipe tertiā oclonē. vz. Sic̄ ꝓpt pctōr
multitudinez fuit magdalena dei pfida
inimica: sic p pniam facta ē pfectissima
xp̄i discipula. vbi tres ingramꝰ vitatel. vz. ¶ ꝑ⁹
est. Ubi magdalene lachryme semp fuerint i re
mediū pctōr suoꝝ. ¶ 2ª est. Quot p̄rogatiuas z p
uilegijs xp̄s magdalenā decorauit. ¶ 3ª est. Quō
finita hac vita gr̄am eternā est ꝺsecuta. ¶ Qtū
ad ꝑmā dico q nō semp magdalena fleuit ꝓpt
sua pcta: sz aliq̄n ꝓpter h fleuit vt. s. sibi pcta sol
uerent. aliq̄n ex nāli inclinatōe. aliq̄n ex maḡ de
siderio z amore. Prio vt sua pcta dissoluerent
fleuit: sic̄ bodie. Ubi nō q ista ab iuicē distant. s.
pctm. delictū. uitiū. crimē. facin⁹. scel⁹. z flagitiū
Pctm, ꝓpie est cū fiūt nō fieda. inde pctm q̄si
fugiēs pactū. Usi dr̄ Leui. xxvj. Si timētes me
in pceptis meis abulaueritis z mādata mea cu
stodieritis z feceritis ea: dabo vobis pluuiā tē
poꝛib⁹ suis. z terra gignet germ̄ suū. z pomis ar
boꝛes replebunt. Comedetis panē vrm i saturi
tate. ab⁹q pauore habitabitis i tra vra. dabitis pa
cē in finib⁹ vris. dormietis z nō erit q exterreat. Qr̄
si nō timueritis deū: z nō audieritis me: nec fece
ritis mādata mea. si spreueritis leges meas: z iu
dicia mea otēpseritis: z nō feceritis ea q̄ a me cō
stituta sūt: z ad irritū ꝓducetis pactū: ego hec fa
ciā vobis. Uisitabo vos velociē in frigore z ar
dore q ꝛficiat oculos vros z ꝛsūmat aias vras.
Ponā faciē meā ꝺ vos. fugietis nemine psequte
Et qb⁹ pz q̄ pctm nō est nisi fractio pacti. i. facē
nō fieda. ¶ Delictū est p oppositū. i. q̄ fieda nō
fuūt. inde delictū q̄si delēs latū. i. ꝓceptū. ps. La
tū mādatum tuū nimis. Audi Greg. in homelia
Hoc ingt inē pctm z delictū distat. qz pctm ē ma
lū facē. delictū vo bōa derelinq̄re. ¶ Tertiū dr̄
vitiū: qđ idē sonat qđ aliū vincēs. Uincit aut
aīus ꝛsuetudie peccādi. vt glo. ait sup illud Jo.
xi. Lapis suppositꝰ erat ei. Difficulter ingt surgit
quē molem male ꝛsuetudis ꝓmit. Et Greg. v. mo
ral⁹. Tenēt praue ꝛsuetudies quē semel cepūt:
atq ꝛtidie duriozes existunt. z non nisi cū pec
catores vita finiūt. ¶ Crim̄ dr̄ q̄si mētē cremās
z est npe mala intētio faciēdi malū nō deducta
ad effectū. nō qđē ꝓpter bonitatē peccatoꝛis: sed
ꝓpter bonitatē dei peccādi potētiā aut moduz
subtrahētis: q̄ ipotētia cremaf mēs pctōris. qz fa
cē nō potuit qđ ꝑue affectauit. ¶ Facin⁹ dr̄ q̄si

cenū faciēs. qđ ꝓpe ex freq̄ntāti ꝰmal⁹actib⁹ cō
tur. vñ aia tota vil⁹ z cenosa efficit. Hiere. ii. Qr̄
vil⁹ fcā es nimis itezās vias tuas. ¶ Scel⁹idē dr̄
qđ in luto sedēs. z est, ꝓpe qñ oi vecudia postpo
sita nō curaf de hoium ifamia. qđ marie fuit in
magdalena. qm̄ publice diffamata ē. vt ꝛ ondimus. ¶ Flagitiū est q̄si flagrās vitiū. i. est uans
pctm. qđ ꝓpe est esse in pctis obstinatū. qđ pessi
mū est inter oīa. Hec aūt oīa magdalena i se fu
isse aīo reuolues lachrymare z flere ad xp̄i pe
des vt ista lauent bodie nō gescit. Aliq̄n magda
lena fleuit ex nāli inclinatōe. vt in morte fratris
Jo. xi. Aliq̄n ex grādi ꝓpassiōe. vt in morte xp̄i.
Aliq̄n ex grādi gaudio z desiderio amoris. vt i
xp̄i resurrectōe. Jn ꝓ fletu xp̄s eā ꝛsolauit cū au
diuit. Mulier remittūt tibi pcta tua. Jn 2º fletu
fratrē suscitauit. Jn 3º ꝛsolauit illā sue mr̄i associ
ando. Jn q̄rto eā ꝛsolauit ꝓ sibi appendo. Jo. xx
q̄re ꝛc. Et sic pz ꝑ⁹ xi. ¶ Qtū ad 2az dico q ista
sunt magdalene ꝑcipua ꝓuilegia. ¶ Prim⁹ ē spāl
ꝓrogatiua amoris. Jo. xi. Diligebat Jesus Ma
riā. Martā. z Laçar. iō i resuscitatiōe laçari ex
teneritate cordis xp̄s lachrymar⁹ est. ¶ Scōm ē
xp̄i aduocatio. qz eā ꝺ lamētante sozōē ꝺfēdit.
z fact⁹ est marie aduocat⁹ q iudex fuerat inpel
lat⁹. Siār i euāgelio bodierno ꝺ murmurāte iu
dā excusauit. ibi. Symō hēo tibi aliqd dicē ꝛc.
¶ Tertiū est ꝺginis gl'ose sociatio. qz post mōtē
xp̄i semp in domo ei⁹ ꝺgo Maria hospitata est
¶ Quartū est apl⁹atus gdus. qz ipsa ut apl̄i facie
bāt publice pdicauit: z in Marsilia mlt⁹os uer
tit. ¶ Quintū est xp̄i p⁹appitio: vt dictū ē. Se
xtū est septies i die ꝓ angelorz ministeriū i aere
eleuatio. vt pz in legēda. ¶ Septimū est p totuz
mūdū laudatio. qz ait. Ubicūq pdicatū fuerit e
uangeliū istud in toto mūdo dicet: z qđ h fecit i
memoriā ei⁹. qđ ꝛc. ¶ Qtū ad tertiā dic ut in le
gēda e⁹. Et ista sufficiāt ꝓ pñti sm̄one. Tu igr̄ glo
riose Jesu xp̄e da nob gram vt nr̄a pcta defleamus
z a te dicē audiam⁹. Uenite bñdicti patris
mei: qz remittunt vobis peccata vra. amen.

¶ Feria sexta dominice de passione de cōsilio
sermo in ordine trigesimus octauus.

Ollegerunt pon

tifices z pharisei cōsiliū z dicebant:
qđ faciem⁹? qz hic hō multa sig̃ fac.
Jo. xi. Hec sane iniquoꝝ ē puersa ꝺ
suetudo vt quē xp̄tuose viuē ꝛspicitū illi sēp op
pugnēt. z q̄to opa optima ꝛspexerit tāto durio
res fiūt. Indurant. n. q̄si lapis z stringūt ut mal
leatoris icus. Ecce bodie hi puersi pōtifices o
pa optima xp̄i in eoꝝ salutē z vtilitatē fcā in pe
iorē partē accipiūt dicētes. Hic hō multa signa
facit. si dimittim⁹ eū sic ꝛc. z tādē in b cōsilio xp̄m
esse reum mortis iudicarunt. Que vt clarius in
telligamus tres considerationes faciamus. vz.
Consilij bonorū necessariam opportunitatem.
Consilij iudeorum iniquam peruersitatem.
Consilij iudeoꝝ diuinam imperturbabilitatez.

Universidad de Deusto
Biblioteca

De necessitate boni consilij ꝯsideratio prima.

Primo ꝯsilij bonoꝝ necessariaꝫ oppoꝛtunitatē videam⁹. vbi tres ꝛcl'ones faciamus. vꝫ. ⁊ Prima cōcl'o est ista. Quia equal'r oia scire nō possum⁹: a sapientib⁹ ꝯsiliuꝫ petere debem⁹ in his q̄ ignoram⁹. ⁊ Scda conclusio est ista. Licet cōsiliū in agēdis sit optimū remediū: non tamen semp obligat ad pficiendū ⁊ Tertia conclusio est ista. Nihil tam vniuersi tāti est vtilius q̄ consiliū datū sanius.

Q̄z consiliari est necesse conc'o prima.

Accipe primā conc'onē ꝛc. ut. s. vbi tres inquiram⁹ ℞i. vꝫ. ⁊ P⁹ ℞i. est ista. quid ē consiliū. ⁊ 2ª ē. quas ꝺditiones ꝺz hꝛe ꝯsilians. ⁊ 3ª ē. de quibus rebus est ꝯsiliū petēdū.

Quantū ad primā dico ſm Tuliū in rethoꝛica q̄ consiliū est examinandaꝫ gubernandarū ꝙ causaꝫ subtilis ai prospectus. Et in libꝛo de senectute ait. Nō viribus: nō velocitate aut celeritate coꝛpoꝝ res magne gerunt: sed consilio antiquoꝝ atq̄ scientia: quib⁹ nō ꝺbari: sed etiā augeri senectus solet. Ubi nō ꝙ triplex est consiliū. s. ineternale: particulare: ⁊ gñale. Consiliū ineternale est q̄ quis in semetipso facit. vbi nō ſm btm Tho. p⁹ fc. q. xiiij. ꝙ cuꝫ opationes nr̄e sint circa singularia q̄ pp̄ sui variationē incerta atq̄ dubia sunt. ⁊ in rebus dubijs certa sn̄ia dari nō possit: vt ex p̄cedentibus duobus ſmōib⁹ patuit. hinc est ꝙ rō nr̄a q̄ est ℞tus interioꝛ anie vt patuit in primo ſmone huius libꝛi: nō pōt sn̄ diligenti inquisitione iudiciū atq̄ sn̄iam ꝓferr̄. Nec ā̄t diligens inquisitio a sapientibus ꝯsiliuꝫ dr̄. vñ pb⁹. iij. ethi. ait. Consiliū est appetitus p̄ consiliati. ⁊ do ex⁹. In mēte nr̄a occurrit aliq̄ agendū dubiū. tunc rō inuestigat si illud est bonū vel malū. Etsi est bonū: tunc consiliat quib⁹ medijs sit utendū adducendo diuersa ex̄ se gb⁹ illud possit iudicari bonū uel malū. Et de ꝟ consilio dr̄ Ecc'iastici. xxxij. vt exponit Cassianus. Sine consilio nihil facias: ⁊ post factū nō penitebit. vñ tale consiliū nihil aliud est nisi diligens inquisitio aliquaꝫ rer̄ quas quis eligit ut possit peruenire ad aliquē finē. vñ pb⁹. iij. ethi. dicit ꝙ consiliū ⁊ electō possunt dupliciter ad inuicē cōparari. Uno mō quantū ad mām. ⁊ sic cōsiliabile ⁊ eligibile idē sunt. q̄n tā consiliū q̄ electio est de bis que operamur ꝓpter finē. Alio mō quantū ad ordinē vtriusq̄. ⁊ tūc dicit ipse ꝙ q̄n aliquid per consiliū determinatū est: tunc p⁹ elicit quasi ꝯsilio p̄cedente electō. Et rō q̄r ꝯsiliū p̄cedit electionē est ut ibi ait. qz oꝝ ꝙ post ingsitionē ꝯsilij sequat rōnis iudiciū de illis q̄ inuēta sunt p ꝯsiliū. ⁊ tunc q̄ p⁹ elicit p⁹ est iudicatū. ⁊ ꝙ iudiciū rōnis sequat inquisitionē ꝯsilij: pz dic ipse. q̄n vnusquisq̄ inquirens ꝯsiliando qualit̄ aliquid debeat opari desinit a ꝯsiliando q̄n ingsitionē suā resoluendo pducit ad id q̄ ipse pōt opari. ⁊ si plura possit opari q̄n reduxit in anteceden. i. in id q̄ ei p̄ opandū occurrit. vñ relingit ꝙ electio p̄supponit determiatiōnē ꝯsilij. Et iō Arꝛ. ibi dicit ꝙ electio est ꝺsideriū ꝯsiliabile. qz ex ℔ q̄ hō ꝯsiliat pueniꝫ ad iudicandū ea q̄ sunt p ꝯsiliū inuenta. q̄ quidē ꝺsideriū electio est. Nec ista diffinitio electōis ē e⁹ ꝓpria ita ꝙ det p ptes e⁹: sed ē sub tipo dicit pbus. i. figuralis ⁊ vniuersalis data. sed ō ℔ ad pñs relinq̄m⁹ q̄r ꝛc. 2ᵐ ꝯsiliū dr̄ ꝑticulare. s. q̄ alē exhibet alteri q ex se circa agenda ꝯsulere nō pōt. Thob. iiij. Cōsiliū semp a sapiente pquire. Sapiens dr̄ dupl'r. s. sapiens simpl'r ⁊ sapiens ſm q̄d. Sapiēs ꝛz q̄d est q bn̄ iudicat de fine alic⁹ artis: l' de bis q̄ ad illū finē ducūt. ⁊ sic medic⁹ dr̄ sapiens q̄ de sanitate ⁊ de medicinis ꝛferentib⁹ cā bn̄ recteq̄ iudicat: ⁊ sic ō alijs artib⁹. Sapiens ꝛo simpl'r dr̄ q de vltio fine toti⁹ vite būane q est ōs: ⁊ de pertinentib⁹ ad eū bn̄ iudicat. Et qz Thobias ait absolute. Cōsiliū a sapiēte pquire: ondit ꝙ p̄mo a p̄ sapiente q est ōs ꝯsiliū q̄rendū est ofonib⁹ ⁊ alijs spūalib⁹ modis. deinā a uiris bonis ⁊ doctis in arte illa quā dubitas. vt si de reb⁹ medicinalib⁹ dubitas: a medico ꝯsiliū q̄re. si de bellico ab armigeris: ⁊ sic de alijs. sit̄r tu luxuriose si dubitas an luxuria sit pctm̄: a ꝺtinente ⁊ nō luxurioso ꝯsiliū pquire. Et tu usurarie si dubitas an vēdē ad tp̄s ⁊ cari⁹ sit pctm̄: a viro timēte deū ⁊ docto in his ꝯsiliuꝫ accipe: ⁊ sic de alijs. ꝓuer. xvj. Cor sapientis erudiet os e⁹. qz. s. ē plen⁹ nōze ōr: ⁊ labijs illi⁹ addet gr̄am. Stult⁹. n. i. peccatoꝝ nō pōt diligē nisi qō ei placet. Eccl'. iij. Sapiētis oculi in capite e⁹. stult⁹ āt in tenebꝛis ābulat. De ista sapientia pctoꝝ dixim⁹ in p⁹ onica. ⁊ 3ᵐ ꝯsiliū dr̄ gñale ⁊ uniuersale: qō in vniuersitatib⁹ ⁊ cōitatib⁹ fieri solet. ⁊ de ℔ dicet i 3ª ꝛcl'one seq̄nti. Et ℔ sufficiant q̄tū ad primā q̄. Q̄tuꝫ ad 2am q̄. dico ꝙ aliq̄ sūt ꝺitōes spectantes ad ꝯsiliū ineternale: ⁊ aliq̄ ad ꝯsiliū ꝑticular̄: ⁊ alique ad ꝯsiliū gñale. De gñalib⁹ infra dicet ꝛcl'one 3ª. De duob⁹ p̄mis dico ꝙ q̄n hō a seipso ingrendo de aliq̄ re opabili ꝯsiliū facit q̄r debeat facer̄ ꝛc. tres ꝺditiones hꝛe ꝺz. ⁊ P⁹ ē ut p̄ ingrat an illud q̄ in mentē venit sit bonū l' malū. si malū ñ aliud ꝯsiliū faciat: sed illud tāq̄ nociuū fugiat. Nā ouis p̄rimatiuā. i. p̄ tutē quandā nālē ui det lupū venientē ⁊ fugit. Si āt illud sit bonū: tunc inquirat media p q̄ possit ad illud bonū peruenire: ⁊ tunc habitis illis p ꝯsiliū ingrat p qō illoꝝ meli⁹ possit ad illud bonū puenire. Ista ē p⁹ ꝺsideratio. ⁊ 2ª ꝺsideret ⁊ ingrat an illud bonū q̄ intēdit sit bonū l' meli⁹ bn̄ti. Aligd. n. erit bonū: ñ tñ meli⁹ ad eligendū. ex⁹. Joānes dubitat an debeat mr̄imoniū ꝺbere: an solut⁹ i scl'o sol⁹ remanē: ⁊ tunc ipse ingrit si mr̄imoniū eligo tāta sūt onera e⁹ ꝙ dīnis ⁊ aīe mee saluti uacare ñ poco. si ero solut⁹ nullt⁹ nisi mei curā hēo: ⁊ deo aieq̄ mee poco debuire. Ex alia pte di'currit ⁊ ait. Sed nūgd q̄n ero solut⁹ poco carnis molestias sustinē: ita ut a carnalib⁹ desideriis ⁊ opibus possim ꝺtinē: hic mō stat electio mr̄imonij ⁊ rcn satio. si videt se ꝺtinē posse: ñ nubat. qz melioꝝ ē sibi religionis ingressus q̄ vxozari. si āt nō pōt:

nubat in noīe Jesu xp̄i. qz licet religio meli⁹ sit bonū q̄ mr̄imoniū absolute: nō tñ ꝺtinē ñ valēti. vñ mr̄imoniū meli⁹ ē illi ⁊ poti⁹ eligendū. ⁊ sic de alijs. ⁊ Tertio ꝯsideret ꝙ post q̄ ꝑ consiliuꝫ qō meli⁹ sibi est adinuenit: sit̄r ⁊ media p quę ad illud bonū possit puenire: tūc data opp̄ortunitate ñ tardet illud bonū exequi. Eccl'. v. c. Ne tardes ꝑuerti ad dn̄m ⁊ ne differas de die in diez. Inde Aug. li. xlvij. de seipso ait. Non erat qō rn̄ derem tibi dicēti mihi o de⁹ me⁹: surge: gd dormis: nisi vba somnolētia ⁊ lēto mō: cras: cras. sn̄ ne modo. sine paululū. sed illud modo nō hēbat modū. ⁊ illud paululū ibat in longū. hec ille. Et q̄uis iste tres ꝺditiones dicant esse ꝯsilij iterioris tñ ꝑueniūt in oībus ꝯsilijs. Arꝛ. ait. iij. ethicoꝝ idē ponit q̄ ad aliq̄. et dicit ꝙ supposito aliq̄ fine ꝓpter quē hō intēdit aliqd opari: tūc per ꝯsiliuꝫ tria q̄renda sunt. ⁊ Prio quo motu: q̄ue actiōe ad illū finē pueniri possit. et postea p q̄ instr̄a oꝝ ipꝛ moueri l' agere ad finez. ⁊ bi gr̄a. Nō meli⁹ est p equū vel tauꝝ ⁊ silia. ⁊ Poteris. n. cōnumerar̄ diuersa instr̄a p q̄ possit pueniri ad finē aliq⁹ opis l' artis. ⁊ Scdo p cōsiliū ingrēdū est. Si videt qs ꝙ p plura media ⁊ instr̄a vel p plures actōes ad aliquē intentū finē pueniri pōt: tūc ingrat p qō eoꝝ meli⁹ ⁊ facili⁹ pueniat. ⁊ ℔ ptinet ad indiciū in q̄ q̄nq̄ aliq̄ deficiūt bn̄ se bntes l' inuentōe via rū ad finē. ⁊ Tertio regrit vt si cōtingat ꝙ per vnū solū instr̄m vel p vnū motū uel vnā actōez optime pueniat ad finē: tūc peuret qual'r p ℔ ad ad finē pueniat. ⁊ hic regrit cōstātia ⁊ sollicitudo circa illud iuꝛ dictū apli. Sollicitudine ñ pigri spū feruētes: dño ſnientes ꝛc. Sz posito ꝙ illud p qō ad finē deueniēdū est bn̄i nō possit ita i pōptu ⁊ subito: tūc inquirendū est p qd bn̄i possit. ⁊ sic de illo quouscq̄ pueniat ad cām q̄ cōcurrit p⁹ in opādo q̄ est vltia i inuentōe cōsilij. qual'r hoc i telligat stati dicet. ⁊ Postq̄ igr̄ ingsitio cōsilij ad id qō primū opari oꝝ pueni⁹: tūc si illud erit ipossibile bn̄i: discedē oꝝ ab illo negocio qō ītēdebamus. ℞bi gr̄a. Si ad ꝯseq̄ndā hoc vl' illud oꝝ mehꝛe pecuniā: nec al' bn̄i pōt: certe negociū dimittere oꝝ. Dicit āt qd ipossibile dupl'r. aut q: ſm ꝓpriā potētiā ñ pōt bn̄i illō. ut qz paup ē illē hꝛe ñ pōt: q̄n p pecuniā illud bētur ītentū. Aut etiā ſm potentiā aīcoꝝ bn̄i nō pōt. vt qz ñ solū ille pecuniā hꝛe nō pōt qz paup est: ſz etiā qz null⁹ aīc⁹ illā ꝓstari aut alio mō dare vult. ⁊ tūc pecunia erit ipossibil' paupi ſm suā ⁊ alioꝝ potētiā ad cōsequendū effectū quē intēdit. Et iō q talib⁹ mediis caret si agat p alia media nūq̄ ꝑueniet ad finē: eū nō sint cāe ad illū effectū ordinate. Illa. n. q̄ p aīcos nr̄os facim⁹ p nosipsos facē videmur: inq̄tum. s. p̄ncipiū boꝝ est in nobis. put ipi ītuitu nr̄i ℔ faciūt. Si aūt appeat ꝙ illō mediū qō est inuētū p consiliuꝫ sit possibile: aut p nos: aut p aīcos nr̄os: tūc stati ab illo ꝛcipiendū est opari. ⁊ sic illud qō fuit vltimū l inuētōe est ꝑmū in opatōe. Et rō est ista ut dicit ꝓbs ibi. Nā qz q cōsiliatur vl' ingrē p modū resolutōis cuiusdaz. Unde q̄ aliqd intēdit qs opari p ꝯsiliū ingrit cās p q̄s illō possit. vnde necesse ē vt resoluēdo illū effectuꝫ quē intēdit in illas cās oꝝ p̄ducat ad illud p⁹: qō nō ē ampli⁹ resolubile i aliud. ⁊ ab illo ꝯsiliās ꝛcipiet opari. Et dat ex⁹ i spec'abilib⁹ dicēs de diagrāmata. i. de diffinitōe grāmatice. in q̄ si qs ꝓbare intēdit aliquā ꝛcl'onē: oꝝ ꝛcl'onē resoluē in p̄ncipia q̄uscq̄ pueniat ad p̄ncipia p̄ma idemō strabilia. Oē aūt ꝯsiliū q̄dā qō. i. ingsitiō q̄dā est vt patuit ex dictis. Et qz ꝯsiliās resolutōe ingrit: necesse ē q̄ ei⁹ ingsitio pducat ad illō qō ē p̄mū in opatōe. Nec in sn̄ia oia ponit pbus in. iij. ethi coꝝ. ibi. Cōsiliamur aūt nō de finib⁹. De. n. ꝺditōes Aristotel' in oībus ꝯsiliis fuande sc̄: ⁊ p̄maxime in duob⁹ p̄mis. s. in ꝯsilio ēternali ⁊ p̄ticulari. Alie aūt spāles ꝺditōes ponēt̄ur i ꝯsilio gñali q̄re ꝛc. Q̄tū ad tertiā ℞i. dico ꝙ p̄ oñdem⁹ de gbus nō est ꝯsiliū. ⁊ 2ª de gbus est. Q̄tū ad p̄mū pono pl'es ꝛcl'ones negatiuas: q̄s colligo de mēte Arꝛ. iij. ethicoꝝ ⁊ p̄ rethoricoꝝ. ⁊ Prīa p positio ē ista. Nihil ē ꝯsiliabile qō ꝯsiliādū petit inspiēs. s. is q bz rōnis vsū: ſz puersū vel insan⁹ q caret total'r ipso. Nā bmōi nō recte petūt nz rce rn̄dēt. ⁊ Prouer. i. Stulti ea q̄ sibi noxia sūt cupiēt ⁊ ip̄: udētes odibūt sapiam. Et. c. xv. Labia sapientū disseminabūt sciētiā: coꝝ stultoꝝ dissile erit. ⁊ Prefea pbs vt s. bāc q̄em inuestigās. s. vtꝛ de oībus reb⁹ possim⁹ hꝛe ꝯsiliū: p rn̄dens dicit. Dicendū aūt forsan ꝯsiliabile n̄ p quo ꝯsiliabil' vti q̄ aliqs insipiēs vel insan⁹: ſz p quib⁹ intellectū bn̄s. hec pbs. Et sic pz p⁹ ꝓpositio. ⁊ Scda ꝓpositio est ꝙ nō est ꝯsiliū q̄rendū de reb⁹ eternis. i. de his q̄ semp sūt ⁊ sine motu. Et ℔ sunt i duplicidria. ⁊ Prīo sunt illa q̄ꝛ ꝑ motui nō subduntur sicut sunt ꝑ bē sepate ⁊ ipsa mūdi vniuersitas. ⁊ sunt illa q̄ ꝛz ſm eoꝝ ee sint in mā mobili: tam ſz rōem a mā abstrahunt̄: vt sūt mathematice. Et ponit exempluꝫ pbs de diametro q̄drati ⁊ costa i. latere ei⁹. Quis ꝯsiliabit̄ an diamet̄ q̄drati sit ꝯmēsurabil' coste. ⁊ Patet. n. ℔ ad sensū q̄ ñ. ecce lr̄a pbi. De eternis aūt nullus ꝯsiliat̄: puta ō mūdo diametro vel costa: q̄n incōmensurabiles. ℔ ille. ⁊ Tertia ꝓpositio ē q̄ de bis q̄ subduntur motui: ⁊ tñ eoꝝ mot⁹ semp est vnifoꝛmis: nō est q̄rē dū ꝯsiliū. Et hoc ītellige siue vnifoꝛmitas mot⁹ eoꝝ sit ex necessitate: ita q̄ ex nā sua bn̄t q̄ vnifoꝛmit̄ moueant̄. sicut ea q̄ sunt necia in seipsa. siue hec vnifoꝛmitas mot⁹ sit p nāz coꝛpoꝝ mobiliū: siue p aliq̄s aliā cām sepatā. vt sūt ꝑ bē imālel mouētes orbes. de gb⁹ in lr̄a exēplificat pbs dicēs sic. Sz neq̄ de bis q̄ in motu: semp aūt ſz ea dē. fcis. siue ex necessitate. siue nā: vel ꝓpt aliq̄s aliā cām: puta sol' ꝛsionib⁹ ⁊ oꝛtib⁹. i. de circulāibus motib⁹ sol' ⁊ oꝛtib⁹ ei⁹. Et sub istis duab⁹ ꝓpositionib⁹ cōphēdunt̄ oia necia: siue illa sint necessaria simpl'r siue ex suppositōe: ⁊ oia q̄ alr fieri nō pñt. sit̄r ⁊ oia ipossibilia. Nā de bis q̄ necia aut ipossibilia sūt nō oꝝ ꝯsiliari. Hoc exp̄sse pōit Arꝛ. p. rethoricoꝝ. c. vij. vbi dicit sic. ⁊ Prio qdez igr̄ accipiēdū circa q̄lia bōa aut q̄lia mala ꝺliberāt

Universidad de Deusto
Biblioteca

ſilit. qñ nō circa oīa: ſed q̄cūq; ⁊tingit f. cri et nō fieri. Quecūq; ät ex neceſſitate: aut fiūt: aut erunt: l' poſſibile eſſe: aut fieri: de biſ nō ē ſiliū. hec ille. Quis. n. tā ſtultus est qui ſiliū peteret: an comedere ōberet. qñ certū ſ̄ est ⁊ ñ dubiū. ⁊ an pisces nascant' in aqua. Sic' quo ad aīam. Nōne ſtultiſſim⁹ eēt qui ſiliū peteret: an ipe ōi p̄cepta obſeruare ōberet: certū. n. ⁊ neceſſariū est q; ſic. Mat. xix. Si uis ad uitā ingredi ſerua mandata. Seruare mandata est neceſſariū ex ſuppoſitione. vt ſuppoſito q; velis ſaluari: tunc neceſſe est mandata ſuare: ⁊ ſic de aliis. Quarta ꝓpoſitio ē iſta q; neq; de his ſiliandū est q̄ i motu ſiſtunt: nō tñ ſunt neceſſaria: ſed ut i pluribus eodē mō fiunt. ſicut ſunt ſiccitates que ut frequentius accidunt in eſtate. ⁊ hymbres que ut plurimū accidunt in hyeme: lz q̄ndq; al' ⁊tingat Naz qñ aliq; ut plurimū ſic eueniunt q̄ſi ut certa ſunt. ⁊ de certis nō est ſiliū q̄rendū. vñ ꝑbs ſic ait ut. ē. ſ. in. iij. etbi. qñ ⁊tinuant iſte ꝓpones ad inuicē in ſra ſua. neq; de his q̄ alias al' ⁊ ſupple e uenire ⁊tingit ut in pauciorib⁹: puta ſiccitatib⁹ ⁊ hymbrib⁹. hec ille. Quinta ꝓpō ē iſta q; neq; ſiliū est de his q̄ a fortuna fiunt. ſicut de fine ucntione theſauri Nā ſicut illa q̄ antea diximus iō nō ſunt ſiliabila: q⁊ nō ſunt ex opatione nr̄a. qñ ut videbit' paulopoſt: q̄cūq; ſiliabilia ſunt: debent eſſe in nos. i. br̄e principiū i nobis: ita q; poſſint a nobis fieri l' nō fieri. ita q̄ a fortua fiūt: ex nr̄a p̄meditatiōe eē nō p̄nt. q⁊ ſunt p̄ter uiſa ⁊ p̄ter intentōz agentis ꝑticularis nō ät ꝓuiuez ſalis qui est ipſe ōs. vñ ꝑbs ibidē. Neq; de biſ q̄ a fortuna. i. ſiliū nō est de his q̄ a fortuna fiunt. puta theſauri inuentione. Ḅ ille. idē dicit p̄. rtboricoz. Sexta ꝓpō est q; ñ ſolū. ſiliū q̄rendū nō est de his q̄ a nā l' fortuna fiunt: ſed ēt nō est q̄rendū conſiliū de oibus opibus hūanis. i. ō biſ q̄ fieri p̄nt a nobis: ſicut lacedemonij ñ ſiliant qual' ſiphe quiſ̄unt ab eis ualde remoti optīe debeant ꝓuerſari. Et rōnē oīum iſtoz ſupdicto rū Aẏ. aſſignat: dicens q; nihil eoz q̄ fiunt neceſſaria: l' q̄ ſunt nālia: l' a fortuna: ul' q̄ per alios hoīes fiunt: a nobis fieri p̄nt: ⁊ iō ſiliari nō oz. Tex. dicit ſic. Neq; de hūanis oibus. ſ. ſiliādū est: puta qual' Siphe: gens q̄dā hominū ē: optime ꝓuerſent: nullus lacedemonioz ſiliat. Nō n. ſict vtiq; eoz p nos aliquid. Ḅ ibi. Septima ꝓpō est q; nō est ſiliandū de biſ q̄ fieri p̄nt a nobis: hūtibus tñ ab arte quandā determinatiōnē. i. certū modū opandi ab arte dātū. Exm. nō est ſiliandū qual' lr̄e ſcribunt' qñ ab arte bñt ſuuz determinatū modū ſcribendi. ⁊ nō p̄nt al' fieri ut ſint lr̄e. q̄cūq; ät al' fieri nō p̄nt: p⁊ ex dict⁹ q; ſiliabilia ñ ſunt. i. de eis nō est q̄rendū ſilium. vbi tex. ſic dicit. Et quidē circa certas ⁊ ſufficiēteꝫ diſciplinas: nō. n. est conſiliū: putā de lr̄is. nō n. dubitam⁹ qual' ſcribendū: ſed q̄cūq; fiunt p nos. Ḅ ille. Octaua ꝓpō est q; nō ē ſiliandū de his q̄ p nos riſſime fiunt. vtputa ñ ē ſiliādū ſi pons lapideus p quē tñſiturus es cadat. q⁊ al' nūq; bō aliquid operaret. Tex. dicit ſic. Conſiliari oz ēt in his q̄ ut ſepius. ſ. fiunt. q⁊ ſupple de his q̄ raro eueniunt nō est petēdū ſiliū. hec ibi. Nona ꝓpō est q; nō ē ſiliandū ōrebus paruis: ſed magnis. quaſi ñ credentes nob ipſis ut ſim⁹ ſufficientes ad diſcernendū q̄d oporteat nos facē. Audi rex. Conſiliatores ät aſſumim⁹ i magna diſcernentes nobiſipſis ueluti nō ſufficientib⁹ dinoſcē. hec ille. Decia ꝓpō ē q; nō ē ſiliū q̄rendū ō fine. Et rō: q⁊ in opabilib⁹ finis ē ſicut principiū. qñ ex fine dependet neceſſitas opabiliū. vt p⁊ ko phiſi. ⁊ cū ſiliū ſit circa ea q̄ opari p̄nt a nobis: p⁊ q; in ſilijs finis p̄ſupponend⁹ ē. Et dicit ꝑbs q; de finibus ñ ſiliamur: ſed de his q̄ ſunt ad finē ſicut in ſpeculatiuis nō ingrim⁹ de p̄incipijs: ſed de ocōnib⁹. Oz. n. añ oēm demonſtrationē p̄cognoſcē: q⁊ ē ⁊ quid ē. q⁊ ē p̄icipioz ⁊c. ut p⁊ p̄ poſtezioz. Sic ſimil' nō oz in opabilib⁹ inquirere p̄ncipia eoz neq; de eis ſiliari: ſed tñ de his q̄ ſunt ad finē. Nō. n. ingrit medicus an debeat ſanare infirmū: ſed qual' ⁊ quib⁹ mediis. nec rethoricus an debeat p̄ſuadere: q⁊ ꝑ intendit tanq; finē: ſed ingrit qual' ⁊ quō perſuadendū ſit. Itē politic⁹. i. rctō ciuitatis nō ſiliat' an debeat facē pacē: q̄ ſe bz ad ciuitatē ſicut ſanitas ad corpus bois. qñ ſic corporis ſanitas in debita ꝛcordantia hūoz conſtitut: ſic pax cōuenientia uoluntatū. Et ſic bz uiter de alijs opantib⁹ quoz null⁹ ſiliat' ō fine: ſed ſolū qual' ⁊ quō poſſint puenire ad illū finē. Tex. ē iſte. Conſiliamur ät nō de finib⁹: ſed ō biſ q̄ ad fines. Neq; n. medicus ſiliat' ſi ſanabit: neq; rethor ſi p̄ſuadebit: neq; politic⁹ ſi pacē faciet: neq; reliquoz aliquis de fine. ſ. ſiliabil'. Bz ponentes finē aliquē: ⁊ p q̄ erit intendū. ⁊ ſi per plura quidē uideat fieri: p q̄ō facilime ⁊ optime tendūr. Si ät p vnū procurat' qual' p ſ̄ erit: ⁊ illud p qd q̄ſq; vtiq; ueniant ad p̄ima cām q̄ in intentione vltia ē. hec ibi. Iſta ultia ꝛba declarāt ꝛditiones tres ultias ēs poſuim⁹ in p̄cedenti ꝛtate. Dis ꝓpoſitionib⁹ negatiuis ſuppoſitis ⁊ ō claratis ponit vna ꝓpō affirmatiua de intētiōe Aẏ. vbi. ſ. vz q; ſiliabile ē ⁊tingens q̄ō ē aptū natū reduci in nos: e⁹ gñationis p̄ncipiū i nob ē. Hanc diffinitōz ſiliabilis ponit ꝑbs p rethoricoz. in q̄ diffinitōe ⁊tingens ponit loco gñis: alie ät ptes loco dr̄ie. Cōtingentiū q; ſiliū ē: ⁊ ñ neceſſarioz l' impoſſibiliū. Et q̄ cōtingentia mlta ſunt: ⁊ nō circa oīa ē cōſiliandū: iō ponit' dr̄ie declarantes q̄ cōtingentia ſub ſilio cadūt. Cōtingentia ät q̄dā ſunt a nā: vt caneſcē in ſenectute: ⁊ apponē barbā in tpe debito: ⁊ hmōi ſuaſ cāl bñt in nā: ita q; p̄incipia taliū effectuū ſūt i nā. Sunt ēt cōtingentia q̄ fiunt a fortuna: q̄ ſimiliē bñt cās ſuas in fortuna. Fortuitoz. n. nō ſumus nos cā niſi p accns. Per bq̄ dicit q; cōſiliabile ē cōtingens q̄ō ē aptū natū ꝛduci in nos. i. q̄ō bz cām in nobis: excludunt' q̄ a fortuna fiūt. qñ talia nō reducunt' in nos: ſed i fortunā tāq; i ſuā cām. Et p bq̄ō dicit cui⁹ gñationis p̄ncipiū in nobis est. i. in nr̄a ptāte est vt faciam⁹ illud uel ñ faciam⁹: excludūtur ea que fiūt a nā in nob. Un caneſcere l, bēat cām ſuā in nobil. nō tñ ſemp ſz a nā. Et quo ſegl' q; illa ſoluz ſūt cōſiliabilia q̄ cadūt ſub nr̄a uolūtate: quoz nos dñi ſumus. vt illa faciam⁹ vel nō faciam⁹: ita q; cōſiliabilia nō ſint a nā ſz a nr̄a uolūtate ⁊ libero arbitrio nr̄o. Et hec ꝑbs dñr opabilia a nobis. ⁊ de opabilib⁹ a nobis est bñdū cōſiliū. intellige q̄ dubitabilia ſūt ⁊ nō certa: vt dictū est. Et addit ꝑbs. iij. etbi coz ibi. Neq; vtiq; ſingularia ⁊c. vnū bonū ꝛbū: dicēs q; oz eē ſtatuſ in ingſtōe cōſilij ex p̄e ſingulariū inſtroz quib⁹ vtimur in opatiōib⁹ nr̄is: ſicut quibuſdā mediis ad pueniēdū ad finē ꝛbi gra. Nō ē q̄rēdū ſiliū ſi bñ q̄ō ꝓpoit' ſit panſ l' ſi ē cocr⁹ l' cōfect⁹ ſic oz. ga bñ diſcernit ſenſus. q⁊ ſic eēt ꝓceſſus in infinitū. q̄ō ſub rōne nō cadit. ⁊ p vñs neq; ſub cōſilio: q̄ō est quedā rōcinatiua igſtio. ut dictū est. Text⁹ dicit ſic. Neq; vtiq; ſingularia: puta ſi panis hic vel vigel⁹ est vt oz: ut fact⁹ est vt opz. Senſus. n. hoc est enūciabil'. Si ät ſemp cōſiliabil' in infinituz veniet. hec ibi. Et notāter dicit ſenſus hoc est enūciabilis: vt oñdat de q̄b⁹ ſingularib⁹ nō ſit cōſiliū. q⁊ nō de illꝰ que aperte ⁊ clare cognoſcūtur p ſenſus: lz de illis q̄ dubia ſūt oz cōſiliari. Operatōel. n. nr̄e circa ſingularia ſūt. vt dictū est i ꝓma ꝛbitate. ⁊ cōſiliuz ē ō bis q̄ fiūt l' fieri p̄nt a nobis. q̄ de illꝰ cōſiliāduz est. Et ſic p⁊ de q̄b⁹ ſingularib⁹ loquat' Aẏ. non eē cōſiliū querēdū. Puto ſatis hāc mām dilluci datā: iō tibi hec ſufficiāt. p p̄ni cōcl'one. q̄re ⁊c.

Q⁊ cōſiliuz ñ ſēp obligat ad pficiēdū ꝛcl'o 2ª.

Accipe ꝑam ꝛcl'onez. vz. Licet cōſiliuz i agēdis ſit optimū remediuz: nō tñ ſemp obligat ad pficiēdum. ubi tres ingram⁹ ꝛbitates. vz. Prīa ꝛbi. est. Utrū ſit aliq̄ō cōſiliuz ō neceſſitate ſequēdū. 2ª est. Utrū a maioribus tm̄ vel etiā a minorib⁹ ſit querēdū cōſiliū. 3ª ē. An cōſiliēs recte petīs bēat ſi al' euenit q̄ conſulerit. Q⁊tū ad pmā dico q; lz cōſiliū i noſtris agēdis petē debeam⁹: oñdētes q; ñ debeam⁹ cōfidere in nobiſipis. vt dicit Aẏ. iij. etbi coz. et p cedēti ꝛbitate declaratū est: nō tam̄ ſemp obligamur ſeq; illud conſiliū. Iſta est doctrina ōcretaliuz in. c. cū in veteri. iūcta glo. ex̄ de elec. itē in. c. cū oli. de arbi. iuncta glō. itē in. c. vno. cū glo. ne ſe de vacāte li. vi. Caplm cū in veteri. in ſūma dic q; cū conſilio aliquoz prelatū eligē tenētur in tractatu electōis illoz conſiliū regref debēt: ⁊ ogruo tpe rñſum expectare. Ex quo tex. cū glo. doctores eliciūt hanc ꝛbitatē q; vbi exigit' conſiliū ab eo q; nō est pticeps officij: lz in ſubſidiū poſſit eē: q; tūc ſufficit conſiliū petere ⁊ ogruo tpe expectare rñſum: lz tñ neceſſariū illud ſeq. vnde vn⁹ iudex delegat⁹ ſi vult aliquē pituz conſuleꝛ ſup aliq̄ cā: certe pōt: lz nō teneꝛ ꝓnunciare ſm illud conſiliuz ſi nō vult. Et recte dr̄ ſi nō est pticeps officii. ga ſi pticeps eēt opporteret illud conſiliū ſequi ſcōm Bar. i. l. i. §. ſi pluref. ff. ō exercitoria. Mīta poſſent notari circa hāc mām ſm iuriſtas ⁊ canoniſtas: tñ q; iſta ītelligūtur poti⁹ in iudicijs q̄ in foro ſcie: iō dico q; ſi conſiliū acceptū ſit de cōcernentib⁹ ſalutē aīe oio ſequēdū est. Si aūt ad bñ eē ⁊ poſſit fieri ſine ſcādalo faciēdū est. ⁊ ītellige ſine ſcādalo ſui aut p̄rimi. Quia nō ſunt faciēda mala vt inde eueniāt bona. ſicut dictuz est feria q̄rta bui⁹ dñice. Uide in. c. nup. glo. ii. ex̄ de ſent. excō. Illa nō uillato breuitatis cā. q̄r ⁊c. Q⁊tū ad ſam dico q; ab oibus q̄rendū est conſiliū. ga qñq; reuelat' minoꝛi qō nescit maioꝛ. ex̄ ō cōſue. c. ad nostrā. cū glo. i. ⁊. ij. Et de hoc etiā diximus i ſermōe precedēti ſideratiōe ꝓma i. iij. ocōne ⁊ poſui ibi ad l'am. d. c. ad nostrā. Concordat qō dixim⁹ in. iij. ꝛbitate ante predictā ocl'onē. quare ⁊c. Q⁊tū ad tertiā ꝛbi. dico q; qñcunq; gl' alijs conſiliū p̄zebet iurta ſue mētis intentōez bonā atz rectā: ſi aliter forte fortuna q̄ conſultū fuerit euenier: etiā ſi graue ille q conſiliū petiſt damnū incurriſſet: nequaq; conſultōi imputabit' ad culpā. quia nulla est ibi rō imputādi. Inde. xxiij. q. v. c. ō occidēdis. ꝛbus ſine dr̄ ſic. ⁊ ſunt ꝛba Aug. Abſit i quit vt ea q̄ ꝓpter bonū aut licitū faciz⁹: aut habemus: ſiquidē boc ꝓter nr̄am voluntatē cuiq; mali acciderit nobis iputet'. Aliogn nec ferramenta domeſtica ⁊ agreſtia ſūt bñda ne qs ex ſe vel eis vl' alter interimat. nec arbor est plātāda ne qs ſe inde ſuſpēdat. Et qd plura ꝛmemoꝛē: cum ea ꝛmemoꝛādo finire nō poſſū. Hec ibi. ubi glo. ſic ait. Dic ē ar. q; ſi aliqs dat operā rei licite q; nō est ei iputandū ſi aliqd ei mali inde ſeq̄t. di. l. ſepe. q⁊ de⁹ inſpector est cordis nō opis. xv. q. vj c. i. ⁊c. hec glo. Et p oppoſitū ponam⁹ q; aliqs ex fraude vel negligētia: aut inexpientia: iperitia vel inaduertētia ſua conſiliū aliq̄ō dederit culpiā vnde ſcādalū vel aliud malū ſecutū ſit: ꝓculdubio illi iputabit' ad culpā ⁊ ſatiſfactōez dānī. vt i c. ſi culpa. de iniurijs ⁊ dāno dato. q̄ō ſic itellige de ſatiſfactiōe q̄ illud damnuz ſine tali conſilio nō iteruenisſet. q̄re ⁊c. Et hec ſufficiāt ad p̄ns.

Q⁊ vniuerſitati ſit valde vtile conſiliū ocl'o 3ª.

Accipe tertiā ocl'onē. vz. Nihil tam vniuerſitati est vtili⁹ ſicut conſiliū datū ſani⁹. Certe aīa cara vtilitas ſani conſilij: licz oibus ſit p̄ficua: ſūmope tñ in vna ciuitate vbi ē pp̄li multitudo est neccia. Nōne Salomon bene rexit q⁊ ſapiētiſſimos conſiliarios habuit: quoz cōſilia Roboā fili⁹ ei⁹ defūcto p̄re ga noluit ⁊ ſpreuit: bonā ſui regni pte amiſit. Sic' ⁊ Nabuchodonoſoz ſupbiſſim⁹ conſiliū habuit cū maioꝛib⁹ natu. Judic. ij. c. Romāi q̄z infideles ⁊ idolatre ſuo conſilio totū mūdū ſuo impio ſubegerunt. Sic' et apli. qñ p fide aliqd intēdebāt oēs ꝛcuenie bāt in vnū. Actuū. xv. Et ob hāc cāz ſtatuta ſūt ꝛcilia in eccl'ia dei. Cōcilia. n. gñalia incepunt a tēpōe Cōſtantini. lz ſpālia a tpe Clemētis. xv. di. c. i. cū glo. i. Et q̄ ſunt q̄ttuoꝛ ꝛclia ꝓma nō. in. d. c. i. ⁊. ij ⁊ de alijs cōcilijs quo tpe ⁊ ſub q̄ papa quodlibz eoz est celebratū nō. xvj. di. p totū. Itē in religionib⁹ gñalia atq; puincialia capla inſtituta ſt vt p gñalia ſaluti fidelīū: ⁊ p pulcialia religionū

Universidad de Deusto
Biblioteca

augmentatio procureť. Oia igiť bñ regunť bono cũ consilio. vbi tres inquiram⁹ ỽitates. vz. ℣ ꝑ⁹ vi. est ista. Quas additiones debent hẽre cõsultores circa bonũ cõitatis ⁊ regiminis. ℣ 2⁹ est. De quibus maxime est cõsiliandũ ut cõitas conseruetť. ℣ 3⁹ est. Quo cognoscere pñt cõsiliantes si res una dubia sit bona l'mala ꝑ statu illi⁹ cõitatis. ¶ Quantũ ad primã dico q̃ tria pmaxie sunt in oibus vniuersitatũ cõsilijs obseruanda. s. ſcta intentio: taciturnitas: ⁊ executio. ℣ Prĩa ſcta intentio: ut. s. propijs passionib⁹ nõ loquant nec personas hominũ cõsiderent: sed tñ qõ utile cernunt cõitati. Nã talis congregatio uocať cõsilium q̃si cõsidiũ: q. s. simul mente sedere debẽt. i. mente gescere: passiones ai oĩno uitantes. Jnõ Grego. in registro ait. Nullus vĩm neglecta utilitate cõi suo lucro prospiciat. ⁊ Ambro. li⁹ õ officijs. Qui perfecte inquit sapit nescit sua spectare cõmoda: sed ad illud q̃d eternũ est. q̃dq̃ õcorũ atq̃ honestũ: toto affectu intendit: q̃rens nõ q̃d sibi utile est: sed q̃d oibus. Jté ⁊ Leo papa i ſmone. Publica inquit ꝑferenda sunt propĩis ⁊ ibi intelligenda est ꝓcipua rõ utilitatis ubi iuigilat cura cois. ℞ille. Hoc idẽ ꝑz i. c. iz. añ finẽ. de regularib⁹. vbi dicit tex. Ne forte angel⁹ sathane in lucis angelũ se trasformet: illa semp regula inuiolabiliter obſuata: ut nullus absq̃ licentia romani pontificis ꝓsumat occasione q̃cũq̃ deserere ꝓsulatũ. qñ sicut maius bonũ minori bono ꝓponiť: ita cõis utilitas spetiali utilitati ꝑferť. In hoc casu recte ꝓponiť doctrina silentio: sollicitudo ɔtẽplationi: ⁊ labor quieti. Ad q̃d utiq̃ designandũ vnigenit⁹ dei filiꝰ Jesus xp̃s nõ de Rachel ſm carnẽ natus est: sed õ Lya. Nec legiť eũ in domũ suã excepisse mariam: sed martha ⁊c. Glo. exponit quid intelligať ꝑ rachel ⁊ lyã. ⁊ dicit q̃ ꝑ rachel intelligiť uita ɔ cẽplatiua: q. ipsa formosissima fuit. per lyã ãt intelligit uitã actiuã q̃ fecunda in sobole. ⁊ iõ ꝑfertur pulchritudini rachel. cẽ de renunci. nisi cum prudẽ. hec glo. Jté hocipsũ dicit glo. in ℞bo utilitas. ⁊ adducit cordantias. ⁊ exponit q̃ publica utilitas ꝑferť priuate q̃ publica nõ ipedit ꝑua tã. q. ordinata charitas a se incipit. xxiij. q. v. ca. si nõ lz. ⁊ de pe. di. iij. c. qui vult. ⁊ xix. q. ij. c. due xiiij. di. q̃d ait. hec glo. Or publica utilitas sit ꝓferenda priuate: pz ẽt cẽ de postulatiõe platoꝛ c. iij. cũ glo. iij. vbi dicit sic glo. super ℞bo utilitate cõem. ⁊ ita publica utilitas ꝓferť priuate. vij. q. i. scias. ⁊ allegat leges ciuiles. ⁊ declarat q̃liter ℔ sit ver dicens. Cũ in cõi utilitate ꝑuata includiť: sicut sit in ꝑlatura. alias quilibet dz ꝑ priã utilitatẽ ꝑferre cõi. ar. xix. q. ij. c. due sunt in quit. ⁊. xxiij. q. v. si nõ lz. Sic g̃ ꝑz q̃ publica utilitas ꝓferť priuate. q̃ ⁊c. ℣ Scdo in ſsilijs requirit taciturnitas: ita q̃ illud q̃d in ſsilijs dicit nec lris: nec alio mõ denudeť. Prouer. xj. Qui fidelis est celat amici ſsiliũ. Jn Valerius li⁹. fo ait. Consules nre vrbis adeo magna patrie charitate tenebanť: ut archana patrũ conscriptoꝛũ multis seculis nemo senatoꝛ enunciauerit. Sz taciturnitatẽ optimũ ac tutissimũ rex⁹ admistrãdaꝛ uinculũ in ſsilijs arbitrantes: nunq̃ labefactari. i. maculari l' corrũpi uoluerunt. Et idez quoddã ex⁹ ponit. q̃ cũ de more romanoꝛ essz ut possent patres in consilio suos conducere natos vũ paruuli essent. Accidit q̃ quidã ei⁹ filiũ paruulũ in ſsilio ɔduxit: in quo decretuz est ut q̃d diffinierant sub scilentio teneret. Redeunte ãt illo una cũ ꝓe domũ: mr eius quid scñ dictũ q̃ sit diligenter inquirit. ille ãt ait. sic decretuz est ut q̃d ibi dictũ ẽ nulli pãderet. At illa adhuc muliebri more cupiens scire quid dictũ eẽt blãditijs: minis: ỽberibusq̃ puꝛ stimulauit. Puerulus ãt uolens officioso mendacio mri celar ɔcretũ ait. Sic decreuerunt ut oẽs romani duas possent tenẽ vxores. q̃d illa credens: mox oib⁹ alijs matronis ĩdicauit. diuulgat⁹ per urbẽ dies fuant ut viros suos in ſsilio simul possint ꝑuenire. Et statuto die adeunt q̃dã eaꝛ spetiosissime mulieres. fidiq̃ tanq̃ iusti postunt: vt ⁊ ipe duos possint viros ℔e: cũ ⁊ ipsi sic statuerint ut possint duas ℔e uxores. Mirant oẽs. ⁊ uñ oztũ ℔ sit diligenter ĩquirunt. ⁊ facto repto nlluz deinceps puer in consilio intrare uoluerunt ni si illũ mr̃i qui sic artificioso mõ mri fcñ occultauerat ⁊c. ℣ Tertio regiť debita executio. vt. s. q̃d ordinarunt exequanť. Dicit. n. btus Tho. fe. q. xcvj. q. talia ſsilia si recta sunt ab oib⁹ subditis obſuanda sunt. Jn regula gñalis est q. mta mala tã corporalia q̃ spũalia in rgiminib⁹ accidunt. qz statuta ⁊ leges municipales sũma cũ maturitate ɔfecta mĩme executioni mandanť. Jn ꝑ machabeoꝛ. v. dr. q. Josephus ⁊ Azarias qz nõ fuauerunt consiliũ: ut. s. ɔ inimicos nõ exirent: ad pliũ debellati sunt suo de exercitu duobus millibus occisis. Et notanť dixi si talia ſsilia ⁊ statuta recta sunt. qz ut dicit btus Tho. ubi. s. si recta nõ sunt: fuanda nõ sunt. Qñ ingesnõ sunt recta pr Ambro. Dico q̃ sunt aut ɔ legẽ det: aut ɔ bonos moꝛes: ⁊ tunc nullo pacto ualent: nec obſuanda sũt. vt pz. viij. di. q̃ ɔ mores. xxxij. q. vij. c. flagitia. ⁊ di. vj. §. hiis ita rñdet Audi bonũ dictũ Aug. di. ix. c. i. Quicũq̃ legibus iperatoꝛ q̃ ɔ dei uoluntatez ferunť: obtẽperare ñ vult acquirit grande supplicium. i. dz acriter vniri. Quicũq̃ legibus iperatoꝛ q̃ ɔ dei uoluntatez ferunť: obtẽperare ñ vult: acquirit grande premiũ. hec ibi. Et in signũ q. impiales leges diuĩe ɔdicere ñ debent ⁊ fidei xp̃i: iperatoꝛ coronaz ⁊ vnctionẽ a romano pontifice accipit iurans nec p se: nec p suos fidei ecclie ɔire. ⁊ se totis viribꝰ ecclĩam defendere polliceť. De ℔ est tex. bonus in cle. i. de iureiurã. vbi dr sic. Romãi pncipes ortbodoxe fidi professoꝛes sacrosanctã romanã ecclĩam cuius caput est xp̃s redẽptoꝛ nr̃: ac rõa nũ pontificẽ eiusdẽ redẽptoꝛis vicariũ seruoꝛe fidei ⁊ clare deuotionis põptitudine venerãteť eidẽ romano pontifici a q̃ approbationẽ persõe ad impialis cesitudis apicẽ assũmende: necnon vnctõez ɔsecratõez ⁊ impij coronã accipiũt: sua submittẽ capita nõ reputauerũt indignum. seq̃ illi ⁊ cidẽ ecclesie q̃ a grecis impiũ trãstulit i gez manos. ⁊ a q̃ ad ceteros eoꝛ pncipes ius ⁊ prãs eligẽdi regẽ in ipatoꝛẽ postmodũ ꝓmouẽdus ꝑ uenit astringẽ uinculo iuramẽti ꝑut taz mos obseruatõis antique nouissimis tpibus renouate: quã formã iuramẽti bui⁹ sacris inſta canonib⁹ manifestãt ⁊c. Hoc iuramẽtũ ab ãtiqs ipatoꝛib⁹ etiã obſuatũ est. Obſuauit illud rex Otto. Lodouicus ⁊ alii. Et nouissimis tpib⁹ anno dñi. 1453. iperator Federic⁹: quẽ vidi ꝓprijs ocul' vna cũ ipatrice Rome coronatũ. De ℔ hẽtur tex. xciij. di. c. tibi dño. ⁊. c. ego lodouic⁹. Tibi dño Joãni pape inqt tex. ego rex Otto ꝓmittere ⁊ iurare facio ꝑ ꝓem filiũ ⁊ spũm scm: ⁊ ꝑ hoc lignũ viui fice crucis: ⁊ ꝑ has reliqas sanctoꝛ: q̃ si dño permittẽte romã venero sanctã Ro. eccliaz ⁊ te rectoꝛẽ ipsi⁹ exaltabo ſm meũ posse. ⁊ nũq̃ vitam aut mẽbra: neq̃ ipm honoꝛẽ quẽ hẽ mea volũtate: aut meo ɔsensu: aut meo ɔsilio: aut mea exhortatõe pdes. Et in romanullũ placitũ: aut ordinatõez faciã de oibus q̃ ad te: aut romanos pertinẽt sine tuo ɔsilio. Et q̃quid ɔ terra sãcti ꝑetri ad nr̃am ptãtem ꝑuenit reddã tibi. Cuicunq̃ regnũ italicũ ɔmisero iurare faciã illũ ut aditũ tui sit ad defendẽdã terraz sancti petri ſm suum posse. hec ibi. Jsta fuit ɔstitutio Ottõis ipatoris Et dicit glo. q. iperiũ ꝑus fuit francoꝛũ. postea theutonicoꝛ suis ỽtutib⁹. Et. c. ego lodouic⁹ dic sic. Ego Lodouic⁹ roman⁹ iperatoꝛ augus⁹ statuo ⁊ ɔcedo ꝑ hoc pactũ ɔfirmatõis nre tibi btõ ꝑetro pncipi ⁊ ꝑ te vicario tuo dño ꝑascali sũmo põtifici ⁊ successoꝛib⁹ ei⁹ in ꝑpetuũ sicut a ꝑdecessoꝛib⁹ nr̃is vsq̃ nũc in vestra ptãte ⁊ dictione tenuistis ⁊ dispossuistis ciuitatẽ romanã cũ ducatu suo: ⁊ suburbanis atq̃ vinculis oib⁹ ⁊ territorijs ei⁹ mõtanis atq̃ maritimis: littoꝛib⁹ ⁊ portubus: seu cũctis ciuitatibus ⁊c ellis oppidis: ac villis in tuscie ptib⁹ ⁊c. Et mta alia i illa ſctiõe decreuit. q̃re ⁊c. Et ista sufficiãt ꝑ ꝓ⁹ vi. ¶ Ortũ ad ſam vi. dico q̃ lz ɔsiliatoꝛes sũmope oĩa ꝓsicua reipu. debeãt ingrẽ: ⁊ nociua ꝑ viribꝰ remouere: qnq̃ tñ inſ oĩa nec̃ia sũt. vt colr̃ de mente Ayz. ꝑ rethoĩcoꝛ. vz. de ꝑuentib⁹. de bello ⁊ pace. de custodia regiõis. de bis q̃ inferũť ⁊ ducũť ⁊ de legislatõe. vnde dicit sic tex. Fere. n. de q̃bus ɔsiliatur oẽs ⁊ circa q̃ ꝓnũciãt deliberãtes maxie qnq̃ existũt nũero entia. Hec aũt sunt õ ꝑuentib⁹. de bello ⁊ pace. de custodia regionis. ⁊ de bis q̃ inferũť ⁊ ducũť. ⁊ õ legislatõe. hec ille. Et sufficiẽtia istoꝛ qnq̃ ſz dñm Egidiũ ordinis heremitaꝛ ibidẽ accipiť sic. Qm̃ ɔsiliũ nõ est nisi de bono. etsi q̃nq̃ de malo bẽatur lz: hoc nõ est nisi inẽtũ fugiẽdũ. Malũ aũt fugeť bz aliq̃ mõ rõem boni. Quare oz distingui ɔsiliabilia ſm distinctõez bonoꝛ. Bona aũt diuidunť. qm̃ q̃dã sunt ĩtrinseca. ⁊ q̃dã extriseca. ſz bona extriseca accipiũť tria ɔsiliabilia. ⁊ ſm bona ĩtrinseca duo Cõsiliabilia sũt ista ꝑ⁹. puentus. honoꝛes. libertes. dñationes ⁊ hmõi. Per bellũ. n. itelligunť et ꝑ pacẽ honoꝛes. libertates. ⁊ dñatões. ⁊ certa hmodi. qz bellũ ⁊ pax ad hmõi bona ordinanť. Et tertiũ est munitio ciuitatis ꝑ quã custodiunť taz puentꝰ q̃ bonoꝛes ⁊ dignitates. Nã cũ ɔseruatiuũ hẽat rõem boni: oz de custodia bonoꝛ esse ɔsiliũ. Cõsiliabilia ſm bona ĩtrinseca sũt duo. s. q̃ inferunť ⁊ ducũť ⁊ legislatio. Nã cũ bona hõis q̃dã sint coꝛpis. quedã aie. ſm bona coꝛpalia est ɔsiliũ hñdũ de alimẽto. q̃ iõ vocať ĩtrinsecũ. ga alimẽtũ ɔuertiť in nãm aliti. vt pz ⁊ de aia. ſm bona aie est ɔsiliũ de legislatiõe. Jsta gnq̃ sunt cõia ɔsiliabilia: ⁊ ad ipsa oĩa alia reducũtur. De oibus aliq̃ videam⁹ ſm ꝓm ibidẽ. Et ꝑ videmus quo de ꝓuentibb⁹ sit hñdũ ɔsiliũ. Et dicit ꝓbus q. eos q. volũt ɔsiliari de ꝓuentib⁹: ꝑ eos opportebit scire ĩtroitus ciuitatis: ⁊ q̃ sunt q̃tũ ad numeꝛ. ⁊ q̃ti sunt q̃tũ ad magnitudinẽ: ita q. si qs ĩtoritus õficit apponať. si minõ ẽ augeať Dis. n. duob⁹ modis defraudanť ciuitates. qa aut nõ dat tributari⁹ tributũ qbus dz. aut si dat nõ tribuit q̃tuz dz. Et docet quo augẽtur ꝓuẽtus. ⁊ dicit q. augenť ꝑ expẽsaꝛ subtractõez. Et ad hoc faciendũ oz nos scire oẽs expẽsas ciuitatis. ⁊ ita si alique superflue sunt auferanť. ⁊ si que maiores minores fiãt. Unde duob⁹ modis aliqs plus expẽdit q̃ dz. vt qz expẽdit ubi nõ dz. ⁊ tẽ expẽse ille sũt subtrahẽde. Si aũt vbi dz: tñ cuz minoꝛib⁹ expẽsis id facere posset. ⁊ tũc expense auferẽde nõ sũt: lz minoꝛẽde. Dis. n. modis dicit ipse vitanť ciuitates. s. multiplicãdo ĩtroit⁹ ⁊ subtrahẽdo expẽsas. Sic. n. alie ciuitates dicit locupletate sũt. q̃ ⁊ nos sic faciam⁹. Tertius est iste. Quare de ꝓuẽtib⁹ qdẽ debẽtes ɔsiliari oppõtebit vtiqs introit⁹ ciuitatis scire. ⁊ q ⁊ q̃ti: q̃tenus si qs deficit apponať. ⁊ si quis minoꝛ augeať. Ad huc aũt ⁊ expẽsas ciuitatis oẽs: q̃tenus si q̃ superflue auferãtur. ⁊ si q̃ maiores minores fiãt. Noteni solũ apponẽtes ad exñtia ditiores fiũt: ſz et ⁊ auferẽtes ab expẽsis. Hec aũt nõ solũ ex ea q̃ circa ꝓpria expiẽtia ɔtigit ɔspicẽ: lz necessariũ ⁊ inuẽtoꝛ apud alios scientẽ cẽ ad eã q̃ de ℔ deliberatio. i. nõ tm̃ oz nos ɔspicere q. ita nos efficiemur diuites in ꝓprijs: ſz etiã videam⁹ q. oẽs ciuitates q̃ ditate sũt ⁊ ditanť huc fuauerť modũ et seruãt. Et sic ꝑz qualr̃ ſm ꝑm ɔsiliari ℔ de ꝓuentib⁹. Et bñ alias ciuitates in exẽplũ adducit. qz expientia ẽ rex magr̃a. ℣ Scdo videdũ est q̃lr̃ sit ɔsiliãdũ de bello ⁊ pace. lz ante oĩa itelligam⁹ nõ ecẽ hic itelligẽdũ õ bello ⁊ pace ꝑ ut boies illa inſ se bñ: lz vt bñt cũ extrisec. Nã semp ciues inſ se pacẽ hẽre debẽt. ⁊ hic est finis legislatoris. Qm̃ sicut medic⁹ de sanitate coꝛporũ ɔsiliũ nõ hz: lz circa ea q̃ sanitatẽ conferũt: ita nec ciuitatis rector de pace ciuiũ ɔsiliũ cõsiliari hz: lz de bis q̃ sunt ad illã. Uidedũ g̃ qualr̃ ɔsiliãi oz de bello ⁊ pace hñdis vel nõ hñdis cũ alijs q nõ sunt sub illo dño. Triplr̃ g̃ de eis ɔsiliandũ ẽ ℣ Prio vtz bellũ l' pax dẽat hr̃e cũ illo dño vel

Universidad de Deusto
Biblioteca

ciuitate. Utrū ciues sint apti ad prelia. Tertio quanta est potentia aliaꝝ ciuitatū que bellauerunt. Ista tria ponit ꝓbus in ista ut uidebit.

Primo ḡ si volumus scire consiliari de pace ⁊ bello: dico ꝙ oz nos scire quanta est potentia nre ciuitatis: ⁊ quanta fuit pro preterito. ⁊ quāta est possibilis fore. i. quanta pōt esse: qñ aliqñ ciuitas per se ⁊ sine auxilio amicoꝝ posset tpre belli cū aliis tribus maiozē habere potentiam. Et ulterius uidenduz est utruz sit ista potentia militū uel peditū. ⁊ consideret quanta potētia posset euenire per amicos. Ecce tex. de bello ⁊ pace scire oz potentiā ciuitatis quanta est: ⁊ iā quantā contingit fore: ⁊ qualis: q̄dā ⁊ q̄ existit: ⁊ q̄ pōt aduenire. hec ibi. ⁊ sic pz qūo cognoscer possumus ⁊ ꝯsiliari ꝑ considerationez potentie ciuitatis an debeamus bellare: an pacē facere.

Scōo si uolumus ꝯsiliari de bello ⁊ pace: tē oz rimari utꝝ ciues sint apti ad bellū. utꝝ. s. sint aiosi in bellis. ⁊ ñ dico solū ꝙ sint animosi bella re inter se: sicut Bononienses: Perusini: Januēses: ⁊ plures alij: sed ēt qualiter sint animosi ꝺ alios in bellis ⁊ experti. ⁊ ulterius considerar an sit dubius euentus l' non dubius. ⁊ cū quib⁹ viderint habere non posse bonozē: sic bellū fugiāt tanq̄ eoꝝ utriperiū. si āt uident honozē conseq posse bellare possunt si expediens fuerit. Audi tex. adhuc āt bella que ⁊ qualiter ꝓeliati sunt: non solū āt ꝓprie ciuitatis: sed ēt ꝺ aliū hoc necessariū scire. Aut ⁊ ad quos dubius euent⁹ sit pugnare: quatenus quidē ad meliozes pacē habeant: ad deteriozes āt in ipsis sit pugnare. i. si illi ꝺ quos bellū intendunt sint meliores pugnatozes: ⁊ dubiū sit an honozē consequi possent. tē pacē cū illis habeant. si deteriores. i. nō ita aiosi pugnatozes ⁊ sperant honozē consequi. nec dubitandi cām bñt. tunc in ipsi⁹ i. in sua potestate ē pugnare. Tertio si uolumus ꝯsiliari de bello oz videre quanta est potentia aliaꝝ ciuitatuz q̄ bellauerunt: ⁊ tunc uideamus an ille potentie sint similes: aut dissimiles ꝓprie ciuitatis ⁊ potentie cū qua bellare intendimus. qñ aliqñ plꝰ excedit ciuitas ꝓpria ciuitatē resistentē: q̄z vicens ciuitas ciuitatē motaz. aliqñ āt minus. Et sic ꝝ proportionabilitatez q̄ est inter ciuitates olim bellantes ⁊ propriā ciuitatē cū alia de bello consiliari oz. i. dare consiliū. Et addit dicens ꝙ necessariū est considerare non solū prelia ꝓprie ciuitatis: sed ⁊ ea que aliozꝝ. qz de similibus debemus similia iudicare. Tex. est iste. Et potētie utꝝ similes aut dissimiles. Est. n. ⁊ his excedere ⁊ minozari. Necessariū ē ad bñ nō soluz tū a prelia considerasse: sed ⁊ ea q̄ aliozꝝ qualiter cōueniunt. A similib⁹. n. similia fieri nota sunt. hec ibi. Hoc q̄ de similibus similia sequi narū est: est una propositio diuulgata ⁊ una maxima. ex de consti. c. trālato in fine. q̄ de uno dr necesse est ut de altero intelligat. Et glo. ibi ait. qz de similibus idē ē iudiciū. v. di. ad eius. ⁊. iiij. di. ca. veniq̄. ⁊. x vj. q. vlti. ⁊ hoc diximus. ⁊ i. q. iij. si gl

obiecerit. ⁊ de transla. c. inter corporalia. ⁊ ex ō rescriptis. c. inter ceteras. in fine. vide quāte uir tutis ꝓbū illud ē: ut tanti textus illud affirmēt. Et sic pz qualiter sit consiliandū de bello ⁊ pace. Si uellemus ingredi fm canones mām de bello ⁊ fm iura longus ꝓcessus esset. Sufficiant hec dicta fm merā ꝓbiam. Tertio ad ꝯsiliandū de custodia ⁊ munitione ciuitatis: ⁊ ad ḥ scire oz. Primo multitudinē custodie. utꝝ. s. tres quattuoz uel decē sint custodie muniende. Scōo speciē custodie. i. qualē munitionē uolunt huiusmodi custodie. utꝝ militū: peditū: uel nauiū. Tertio cōsidera loca munitionū. ⁊ uide q̄ egent custodia ⁊ que nō: ⁊ q̄ magis ⁊ q̄ minus. Etsi minoz sit custodia apponat: ⁊ si superflua auferat: ⁊ sic loca magis idonea confuent. Audi tex. adhuc āt de munitione regionis, nō latere qualiter custodiet: sed multitudinē oz scire custodie: ⁊ speciē: ⁊ loca munitionū. Doc āt ipossibile nō expectū exīte regionis. vñ si minoz sit custodia apponat: ⁊ si qua superflua auferat: ⁊ loca idonea obseruent magis. hec ibi. Quarto uidendū ē qualiter sit consiliandū de alimētis ⁊ victualibus ad conseruandū statū ⁊ regimen ciuitatis. Et dico fm ꝓbm ubi. s. ꝙ ꝑ considerā dū est quantū alimentū sit necessariū ciuitati.

Scōo quantū alimentū ciuitas pōt habere i se. Tertio quantum est adducibile per alios. Quarto quoꝝ inductione pōt tale alimentū induci. Et hec bñ sciant consiliantes: ut ad hec ⁊ similia fiant statuta prout fuerit expediens ciuitati. Et addit ꝓbus ꝙ bene attendant ut stēt in pace cū potentioribus ⁊ cū illis qui uictualia portare possunt. Hic est tex. Adhuc āt de alimēto quant⁹ sumptus sit sufficiens ciuitati: ⁊ quantū ibidē factū: ⁊ quantū adducibile: ⁊ quoꝝ īductione indigent: ⁊ quoꝝ eductione: ut ad hec ⁊ similia statuta fiant. Ad duo. n. necessariū est ciues ꝑsiderare sine querela. s. ad potentiores: ⁊ ad eos qui ad ista sunt utiles. ad securitatez oīa quidē hec necessariū est considerare. ḥ ibi. Quito uidendum est qualiter sit consiliandus circa legislationē. Et dico fm ꝓbm ꝙ circa talia consiliari ē valde utile: qz in legib⁹ est salus ciuitatis. ⁊ ad hoc faciendum: primo considerare oportet ea que sunt ciuilitatis proprie. 2° considerare ea que sunt ciuilitatis aliozꝝ. Quantum ad primū est notandum ꝙ multe sunt species ciuilitatis: ut dr. iiij. etbicoꝝ. ⁊. vij. politicoꝝ. nam in aliqua ciuitate dominatur unus: in aliq̄ pauci: in aliqua multi. exempla satis nota sunt exactis. cum dominatur unus si est bona dominatio: ⁊ propter bonum subditorum illa policia dr regnatiua. si autem sit mala: ⁊ dñans proprium intendit bonum: non autem illorum quibus preest: tunc dicitur tyrānides. Est enī ḥ differentia inter tyrannum ⁊ regem. quia rex intendit bonum subditorum: tyrānus bonum proprium. Si ꝙ ī ciuitate dñant pauci: ⁊ tales pauci sūt bōi: tal' dñatio dr aristocratia: siue pcipar' ꝓtutū.

si uero mali: tunc illa policia dicet obligarchia. Si in ciuitate dñantur multi ⁊ sunt boni: illa policia dr cymocratia. si mali: tunc dr temocratia. Et qa iste ciuitates differunt specie: sicut nō sunt eadē sana homini ⁊ leoni. ⁊ res nāles specie differentes a diuersis principijs sūmunt originem: et diuersitate salnant ⁊ conseruant in esse: sic iste ciuitates: cum ciuitas sit aliquo mō quid naturale vt ꝓbatur ꝑ politicoꝝ: non eodē mō habent fieri ⁊ corrumpi. Et quia non possumus bene dare cōsilia de positione legum in aliqua ciuitate: nisi sciamus qualis sit ciuilitas illius ciuitatis: et a gbus habet fieri ⁊ corrūpi talis ciuilitas. Ideo ꝓbs ait ꝙ si volum⁹ esse boni ꝯsiliatiui ad talia: scire nos oz quot sunt spēs ciuilitatis: ⁊ quales leges cōferunt unicuiq̄ ciuilitati: ⁊ a gbus ꝓpīs ciuilitatib⁹: ⁊ a gbus ꝺrijs ciuilitati: hmōi ciuilitates sunt apte nate corrumpi. Et exponit: quo modo ciuilitates corrūpantur ꝑ ꝓpria: ⁊ quomō per ꝺria. Declarabim⁹ nunc quid hoc dicere uelit. audi textū quo ad istam partē. Nō minimuz inquit est de legislatiōe audire. In legibus. n. ē salus ciuitatis. quare necessariū est scire quot sūt ciuilitatū species: ⁊ quales ꝙrunt unicuiq̄: ⁊ a quib⁹ corrūpi nate sunt: ⁊ ꝓprijs ciuilitatibus et ꝺtrarijs. Dico aūt a ꝓprijs corrumpi. ga excepta optima ciuilitate: alie oēs ⁊ remisse ⁊ intense cōrumpunt. puta temocratia non solū remissa sit: ⁊ terminabil' in obligarchia: sed intensa valde. sicut ⁊ aquilitas ⁊ similitas: non solū remisse in medium veniūt: sed ⁊ valde aquila facta aut sima: ita disponunt nasum: vt neq̄ nasus videat esse. Dec ibi quantū ad ea que ꝙsiderare debemus circa ciuilitatē nostrā. Ista materia ō latōe legis difficilis est ad predicandū fm istā litteraz tū quia dubiū est quō ciuilitas corrūpatur a ꝓprijs: ⁊ quō a ꝺtrarijs: est sciendū ꝙ cito magis vna ciuilitas assimilat vniuerso: tanto magis ē recta. ga vniuersū est rectū ⁊ rectissime ordinatum. Tres autē sunt ciuilitates vt victū est. s. in qua dñatur unus. in qua dñantur pauci: ⁊ qua dñantur multi. Istaꝝ ergo ciuilitatū illa rectiō erit q̄ magis assimilabit rectitudini vniuersi. Recti tudo vniuersi est ga regit ꝑ vnū. vt pz. xij. metaphice. unus ḡ ꝓnceps. Ergo ciuilitas q̄ regit ꝑ vnū est magis recta. alie autē erunt obliq̄. Dec aūt est differētia inter rectū ⁊ obliquū: ga rectū ꝓpter ꝓprie sumptū non intendit nec remittit. Propterea bñ dictū est ꝙ recto nihil recti⁹. obliquū aūt intendit ⁊ remittit. Et quo sequit ꝙ qñ aliqd est in sua specie ꝑ rectitudinē: non pōt corrūpi ꝑ ꝓpria: sed bene ꝑ ꝺtraria. Unde una linea recta ꝑ ꝓpria. i. ꝑ illā rectitudinez siue augeat siue minuatur. semp erit recta. Non sic aūt in obliquo. ga si aliqtid reponit in sua specie ꝑ obliquitatē: poterit illa species corrūpi per ꝓpria ⁊ per contraria. ḥ bi gra. Accipiant iste due spēs nasi. aglnus ⁊ simus. Patet ꝙ isti ponunt in specie nasi ꝑ curuitatē ⁊ similitatē q̄ sunt obliq̄. ⁊ obliquū est ꝺ trariū recto. Quomō ḡ pōt cōrūpi iste due spēs?

Dico duob⁹ modis. nam aquilitas est nasi curuitas. curuitas ista nasi poterit corrūpi ꝑ propria: ⁊ per ꝺria. Per propria. ga illa curuitas posit in tantū augeri ꝙ non erit species nasi: ga poterit facere rē speriē ⁊ circulare: que nō erit forma nasi. Itē poterit corrūpi per ꝺria: vtputa per rectum. ga illa curuitas si rectificet non erit ālius illa species nasi. Rectitudo aūt nasi non pōt tolli nisi vno mō. s. per ꝺrium. Naz si obliquaret nasus non esset rectus. Per ꝓpria autē corrumpi nō pōt. imo ḡto magis rectificaret magis rect⁹ esset. Modo ad ꝓpositum: cū ciuilitas illa ī qua regnat vnus sit magis recta dñatio. Alie autez vtputa in gbus aut pauci aut multi dñantur sūt ciuilitates oblique. ⁊ ꝑ ꝺns regnativa. i. ciuilitas vbi regnat vnus poterit tm corrumpi ꝑ vnum. per ꝺriam: ⁊ non per ꝓpria. Oēs autē alie pōt ī tēdi ⁊ remitti. Nā ḡto mag] regnatiua ad vnuz dñm ⁊ principatū vnū appropinquat: tanto magis pficitur. Corrumpi aūt potest ꝑ ꝺrium: vt ꝑ additionē obliquitatis. s. multoꝝ vel paucoꝝ. Nā si ciuilitati vbi regnat vn⁹ addatur vn⁹ ali⁹ sic corrūpet regnatiua: ⁊ fiet obligarchia. i. dñatio vbi regnāt pauci. Et si augmentātur dñi illius ciuilitatis: tūc fiet temocratia: que est dñatio in qua regnāt multi. Sed ꝑ ꝓpria nunq̄ corrūpetur. ꝓprium est rectitudo vnitatis. i. vnus qui dñatur multis. ga vnus solus in ciuitate sine subditis non pōt ꝓprie dici dns. ga dns relative dr ad suum ⁊ subditū. Alie aūt ciuilitates ⁊ ꝑ ꝑa ⁊ per ꝺria corrumpi pōt: vt satis pz exacto. Mōtu ciuitas. N. attende si es in ciuilitate vbi regt vnus. attende ne corrūparis: vt a paucis vel a multis domineris. Si tua ciuilitas est sub dñatione paucoꝝ: attende ne multi dñent: aut vnus dns fiat: ga leuiter in tyrannidem incurres. Si tua ciuilitas est multoꝝ: vt est venetoꝝ: videas ne corrūparis in multitudie vel paucitate. Posset. n. tantū intēdi multitudo dñoꝝ: ut pauci aut nulli subditi remanerent. Istas ergo ciuilitates in vandis statutis ⁊ legib⁹: ad hoc vt status ciuitatis ꝺseruet. oz considerare. Scōo loco si uolumus in vandis legib⁹ bene ꝯsiliari: oz aliaꝝ cōsiderare ciuitates: quales. s. dederint leges: ut ꝑ eas ⁊ nos ipsi discam⁹ quales leges ꝓprie ciuitati ꝺponere debeamus. Unde sicut aliorū gesta valēt ad gesta nostra: ita ⁊ aliozꝝ leges ad leges nostras. Ecce textus. Utile aūt ad legislationes non solū attēdere que ciuilitati expediunt ex ꝑteritis ꝺsideranti: sed ⁊ eas que apud alios scire quales gbus congruāt. Quare palā ꝙ ad legislationem quidez terre descriptiones sunt vtiles Dic enim est accipere gentiuz leges. Ad ciuilia autem consilia bistorie scribentiū gesta. Omnia aūt bec politice: sed nō rethorice opus est. ḥ ibi. Et bec sufficiant ꝓ secunda veritate. ¶ Quātum ad tertiam dico ꝙ banc difficultatem primo rethoricoꝝ. c. ix. diligenter inquirit. et per diuersas propositiones ostendit qualiter in rebus dubijs sit consulendum. verbi gratia.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ponamus ꝙ dubitemus an assumere belluꝫ sit bonū ℓ malū. Certe poterimus certificari mltis modis. ¶ Prio mō ꝑ assignatōꝫ ɔrij. vt arguak sic. illud ē bonū cui⁹ ɔriū ē malū. si ḡ bellare ē malū: bñe pacē erit bonū. Ubi nō ꝙ ista ꝓpō: illō ē bonū cui⁹ ɔriū est malū. vel ista. si b̄ est bonū eius ɔriū est malū: intelligitur cum reduplicatione: id est inquātum talia. vt sit sensus. bonū ɔriatur malo inq̄tum malū. Aliq̄ō. n. malū est cui⁹ etiaꝫ ɔrium malū est: sed non inq̄tuꝫ tale. ¶bi gratia. Auaritia. n. est ɔria ꝑdigalitati. ⁊ auaritia ē mala ⁊ ꝑdigalitas mala. tamē auaritia non est mala inquantū contrariat ⁊ opponit ꝓdigalitati: sed ꝓut deficit a largitate q̄ est ẋtus ⁊c̄. ¶ 2⁹ modus est per considerationē inimicoꝝ: vt arguak sic. Illud est bonū cuius ɔriū expedit inimicis: sed ponamus ꝙ inimicis nr̄is expediat eē timidos: manifestū est ꝙ fortitudo ē maxie bōa ⁊ proficua nobis. Et dicit Aꝝ. ibidē ꝙ vniuersaliter b̄ verꝫ est: vt q̄d uolunt inimici: aut in q̄ gaudent: ꝙ ɔriū cius nobis bonū ⁊ proficuum erit. Inde bene dictū est apud grecos ꝙ gauderet ꝓtiamus. Fuit. n. istud prouerbiū apd̄ grecos: ꝙ q̄ sapientes grecoꝝ ipsis aliquid diffuadere uellent: tanq̄ malū dicebant ꝙ si illud facerent. ꝓtiamus qui erat inimicus eoꝝ gauderet: ꝓpter q̄d ɔriū bonū uidebat esse. Et dicit pb̄us ꝙ ista ꝓpositio est ẏa. ſ. hoc est malū inimicis nr̄is. ḡ contrariū est nobis bonū. vel econuerso bz ẏitatē vt in pluribus: q: multotiēs idē erit bonū ℓ malū tā amicis q̄ inimicis. nā habeꝫ iustitiā ⁊ facer̄ expedit tā amicis q̄ inimicis. vñ hic nō ualeret dicta ꝓpositio iustitiā expedit inimicoſ nr̄os bñe. ḡ iniustitiā uos bñe oz. ꝓpter rea dici solet ꝙ male ɔgregant boīes inimicos q̄ idē est proficuū ℓ nociuū eisdē. Similiter si dicerē deꝓrecare scōs: expedit inimicis nr̄is ut iuuent̄. ḡ nō deꝓrecare nobis expedit ne iuuemur. certe nō valet. imo ꝓmo in oībus ſmediis ad deū ꝓ auxilio recurrenduꝫ est: ⁊ oꝝonibus clamandū. Et rō. q̄n ut dicit Aplus ad Hebre. iiij. Deus nouit oīa anteq̄ fiant: ⁊ nō est ulla cr̄atura inuisibilis in conſpectu eius. oīa. n. nuda⁹ ⁊ aperta sunt oculis eius. ⁊ per oīs in dubijs nr̄is recte poterit consiliari. Exm⁹. Judith. c. iiij. Clamauit oīs populus ad dñm instantia magna: ⁊ humiliauerunt aīas suas ipsi ⁊ mulieres eoꝝ: ⁊ induerunt se sacerdotes cilicijs: ⁊ infantes ꝓstrauerunt ɔ̄ faciē tēpli dñi: ⁊ altare dñi operierunt cilicio: ⁊ clamauerunt ad dñm ist̄ ℓ vnifoꝛmiter: ne darent̄ in prędā infantes eoꝝ: ⁊ uxoꝛes in diuisionē: ⁊ ciuitates eoꝝ in exterminiū: ⁊ sācta eoꝝ in pollutionē. tunc Elyachim sacerdos dñi magnus circuiuit oēm ist̄l: locutusq̄ est ad eos: dicens. Scitote q̄n exaudiuit dñs p̄ces uestras: si manentes perseueraueritis in ieiunijs ⁊ oꝝonibus in cōſpectu dñi ⁊c̄. De hoc vide feria iiij. precedenti in tertia ɔsideratione ⁊c̄. ¶ Tertius modus quē ponit Aꝝ. est iste. Illud est bonū vbi superbabundantia nō est: nec esse pōt. ẓ vbi est ℓ esse pōt est malū. ꝙ superbabundantiaꝫ intellige q̄n aliquis bz aliquid plus q̄ oppoꝛteat certe bñe plus q̄ oz malū est. ¶ Quartus mod⁹ ē iste. illud videt esse bonū ꝓ quo multa elaborata ⁊ expensa sunt. nā q̄n pro aliquo elaboramus ⁊ multas expensas facimus: videt bēre rōnē finis: ⁊ finis est bonus: iō illud erit bonuꝫ. Ex quo sequunt̄ multa ꝓuerbia: ut dedit gloriā ꝓtiamo: in quo oñdit victoria Troie: ꝓ q̄ tante expense facte sunt. Itē ⁊ sufferr̄ diuturnū laboꝛē: ⁊ nō bñe intentū turpe est. Itē ⁊ in ianuis est ydria quasi dicat ꝓ bñda aqua nō est maxime laborandū: q: in ianuis est ydria. i. est maxima copia aque. In oībus bis prouerbijs pb̄us nil aliud intendit nisi ꝙ q̄n maximos subim⁹ labores ⁊ expensas: illud oñdit hoc magnū eē bonū: q: ꝓ re parua nō multū laboraꝝ⁹ ⁊c̄ ¶ Quintus modus ē iste. illud ē bonū q̄d multi appetūt ⁊ apparet certū pugnabile. i. apparet ꝙ ꝓ eo bñdo boīes pugnare deberent. ⁊ rō: q: bonū est q̄d oēs appetunt: ⁊ iō illud q̄d multi appetūt videt esse bonū. De istis quīq̄ modis ẏba pb̄i audiamus. In dubijs autē. ex his syllogismis fiūt. cuius contrariū malū: ⁊ hoc bonū. Et cui⁹ ɔriū inimicis expedit. puta si timidos esse maxie inimicis: palā ꝙ fortitudo maxie proficua ciuibus ⁊ totaℓr q̄d inimici uolunt: aut in q̄ gaudēt: ɔriū huic proficuū videt: pp q̄d bñ dictū est: ꝑfecto i. certe gauderet ꝓtiaꝝ⁹. est āt nō semp: sed b̄ ut frēq̄nter. nihil. n. prohibet aliq̄n cadē expedire ɔrijs. vñ oꝛ ꝙ mala ɔgregant boīes: q̄n idē ē nocumentū ambobus. Et cuius nō est superbabundantia hoc bonū: q̄dcūq̄ āt q̄d fuerit maius q̄ oz malū. ſ. est. Et c⁹ gra multa laborata sunt: aut multa sunt expensa. apparens. n. bonū iā ⁊ ut finis: iā q̄d tale existimat ⁊ finis multoꝝ: finis aūt bonū. vñ. ſ. puerbia dicta sunt. dedit gl̄iā ꝓtiamo: ⁊ turpe ⁊ diuturnū sufferr̄. ⁊ prouerbiū: ga in ianuis ydria. Et q̄d multi appetunt ⁊ circūpugnabile apparens. q̄d. n. oēs appetunt hoc bonū erat. multi āt uelut oēs vident. hec ibi. uideam⁹ alios modos. ¶ Sextus modus ē iste. illud cui debeꝫ laus est bonū. ḡ cui debeꝫ vituperiuꝫ est malū. Et rō: q: nullus laudat nisi bonū. Lā aūt quare solū bona sunt laudabilia est: q: bona ordinant̄ ad rōnē boni: mala āt nō: sed dicunt ꝓtiationē ordinis. ⁊ q: ordo in finē bonū claudit laudē: vt ps ex p̄ ethi. iō sola bona sunt laudabilia. ⁊ oñdit quo intelligit̄ ista laus. Et dicit ꝙ ꝑmo sic pōt argui. illud est bonū gd̄ inimici laudant. similr q̄d ⁊ ꝓaui laudant. nā licet inimici semp odiant aduersarios suos: ⁊ ꝓaui diligant ꝓauos. q: qualis vnusquisq̄ est: talis finis videt ei: q̄d ista laudant. est tn̄ bonū: q̄d iā uelut oēs ɔfitent̄ esse bonū. similiter ⁊ q̄d insani laudant videt esse bonū. similiter ⁊ q̄d laudant prudentes i⁹ dent̄ esse bona. ⁊ breuiter vult dicere Aꝝ. ꝙ q̄n aliquid est ita euidens ab omnibus tam sapientibus q̄ insipientibus: tam amicis q̄ inimicis: illud apparet manifeste esse bonum: q: ab oib⁹ laudat. q̄re ⁊c̄. Audi textū ⁊ laudabile. Nullus enī nō bonū laudat. ⁊ q̄d inimici ⁊ ꝓaui laudāt velut oēs iam ɔfitent̄. ⁊ si q̄d male passi. i. insani ꝓpter euidentiā. n. ɔfitebunt̄ sicut ⁊ ꝓaui: quos amici vituperāt: ⁊ boni quos inimici laudant. b̄ ibi ⁊c̄. ¶ Septim⁹ modus est. illud est bonū q̄d est eligibile ⁊ possibile. ergo illud q̄d nō eligibile ⁊ ipossibile est malū. vnde malū nō babz rōez eligibilitatis. Unde si q̄nq̄ malū eligamus hoc non est vt malū: sed vt illi cōiunctuꝫ est aliquod bonū. Bonū. n. mouet appetitū sicut verū monet intellectū. Et cū ens ⁊ bonū conuertātur sequit̄ ꝙ illud q̄d non bz rōem entis vel saltē possibilis esse non bz rationē boni. ⁊ per oīs nec rōnem appetibilitatis. ⁊ hmōi sunt ipossibilia. Aliquas etiaꝫ alias ꝓpositiones ibidem Aꝝ. ponit quas nunc breuitatis causa transeamus. Et hec sufficiant quantū ad primam huius sermonis cōsiderationem. quare ⁊c̄.

¶ De cōsilio pessimo iudeoꝝ cōsideratio scda.

Cūcdo loco iudeorum iniquā puersitatē videamus. vbi tres ɔclones faciam⁹. vz. ¶ 1ª ɔclusio est ista. Multe sunt tēpore instantis passiōis xp̄i voces: que altis clamoꝛib⁹ xp̄m petebant ad mortē. ¶ Scda ɔclusio ē ista Tanta erat veritas cōditionis humane in xp̄o: vt de necessitate oppoꝛteret ꝙ aliq̄n moꝛiretur ¶ Tertia conclusio est ista. Cuius moꝛs Christi fuerit eterno patri multuꝫ gratissima: displicuit tamen ei moꝛs tam acerbissima.

¶ De multiplicibus clamoꝛibus Christum ad moꝛtem petentibus conclusio prima.

Primo hāc ɔclonē accipiam⁹. vz. Multe sunt ⁊c̄. dic totā ɔclonē. vbi tres ingramus ẏitates. vz. ¶ Prima ẏitas est. Quot fuerūt illi q xp̄m petebant ad mortē. ¶ 2ª est ista. An oēs volētes ⁊ petentes xp̄i moꝛtē in mō volendi ɔcordes eēnt. ¶ 3ª est. An oēs peccarēt tūc tpis xp̄m clamātes ad moꝛtē. ¶ Ad ꝑmā dico ꝙ decē erāt voces tpe instātis passionis xp̄i: ipsum clamātes ad moꝛtē. Sed istarum uocum: sola decima vox tepide ⁊ submisse. alie aūt ingentib⁹ clamoꝛib⁹ xp̄m clamabāt ad mōtē ¶ Prima uox ē eterni p̄ris. ¶ Scda est b̄dicti ei⁹ filij. ¶ Tertia ē dulcissimi spūs sancti. ¶ Quarta est oīum angeloꝝ. ¶ Quinta ē oīum spūuꝫ reꝛo boꝝ. ¶ Sexta est oīum iustoꝝ. ¶ Septia ē oīum iudeoꝝ. ¶ Octaua oīum elemtoꝝ. ¶ Nona Judē ꝑditoris. ¶ Et decia vox gl̄ose ẋginis. ¶ Accipe ꝑmā vocē. vz. Eterni p̄ris. Clamabat. n. pat̄ etern⁹. moriat̄ fili⁹ meus xp̄s. Esdre. c. iij. Moriat̄ ga venit hoza ei⁹. Et q̄re sancte p̄ vis tuuꝫ dilectiss⁹. mū filiū moꝛi: An i aliquo tuā maiestatem offendit: aut tuum vsurpauit bonoꝛme: aut inobediē fuit: q̄re pat̄ sancte uis filiū moꝛi: an nō diligis illū: aut de eo quicuras? Non frater Ambroſi. nō me in aliquo offendit: ga pctm̄ non fecit nec inuentus est dolus in ore ei⁹. non meū vsurpauit bonoꝛē: q: non rapinā arbitrat⁹ est se esse equalē deo. ad ꝓbil. ij. Semp. n. me cōmēdat ⁊ laudat. Jo. ¶ Ego bonozifico p̄rem meuꝫ ⁊ uos inbonozastis me. Nō mihi inobediēs: imo semp ait. Fiat volūtas tua. Non veni facer̄ voluntatē meā: sed voluntatē eius q̄ miſit me. Dū me etiā ipsum amo: ga est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bene ɔplacui. Matb̄. r vij. Quare ergo tā foꝛtiter clamas p̄ sancte. moꝛiat̄ fili⁹ meus xp̄s? Clamo frater Ambroſi. ꝑpter nimiā. i. maximaꝫ charitatē: quā ad humanaꝝ hēo nām: ne ipsa suo fine frustret̄ a quo ꝑ inobediētiaꝫ cecidit. Jo. iij. Sic deus dilexit mundū vt vnigenitū suum daret. Nullus. n. est q̄ possit facere pacē inter me ⁊ humanā nām: nisi fili⁹ me⁹ quē sub tua carne celauit: vt in carne qua offendit: patiat̄ ⁊ moriatur. Inde aplus ad Eph̄. ij. c. ait. Uos q̄ aliq̄n eratis lōge. ſ. ꝙ culpe inimicitiā: facti estis ꝑpe. ſ. ꝙ pacē verā ⁊ vnitiuā in sanguine xp̄i. Ipse est pax nr̄a q̄ fecit vtraq̄ vnū. ⁊ infra. ꝓper crucē interficies inimicitias in semetipso. Unde accipe hāc r̄am q̄ tantum laborare necesse bērent brachia foꝛtissimi pugilis volētis celoꝝ sublimitatē ad ima inclinare: ⁊ terre pōderositatē leuare ad alta: atq̄ in medio spacio in pacis oſculo ꝓuenirēt tantuꝫ immo magis incōpabil⁹ necesse fuit xp̄m Jesuꝫ dei filiū laborare in hac vita: ut rigoꝛē altissimū paterne iustitie ad ima deflecteret: ⁊ pōdus nr̄e guilte culpe ad alta leuaret. p̄s. Justitia ⁊ pax oſculate sūt. ſ. cū xp̄s i cruce dixit. ꝓpt̄ ignoſce illis: ga nesciūt qd faciūt ⁊c̄. ¶ Scda vox ē b̄ñdicti filij eterni patris. ⁊ qd clamat: Uolo moꝛi. p̄s. Clamās facte sunt rauce fauces mee. Et q̄ xp̄e uis mōi: an licet cuipiā ꝓpiā desiderare ne cē: an tu in mūdo piclitari times: aut fuisti i laqis inodari. q̄re moꝛtē clamas. an desperatus es. ꝙs tibi nocere pōt. Nōne in ditione tua cūcta sunt posita: ⁊ nō est qui tue possit resistere voluntati. Deſter. xiij. c. quid igr̄ moꝛtē vocas. Clamo frater Ambroſi: q: nullo alio ɔgruentioꝛi mō bonō patris mei recupari: aut humana nā saluari pōt. Nōne equū est vt q̄tum ex culpa humane nāe p̄rem meū inbonozatuꝫ cerno: tm̄ omni via qua possium illū recuperē. ⁊ tāto ardenti mō id faciā q̄to amoze ⁊ charitate illū diligo. Honoꝛē autē paternū recupare nō possū nisi ego in carne exi stens ꝙ eius amoze inbonozatōib⁹ ⁊ passiōib⁹ diuersis succūbā. Infinitū vsurpauit sibi humana natura bonoꝛē peccando. infinitā debonozationē ⁊ penā opportet humanā nām subire ꝙ tanta culpa satisfaciēdo. Humana āt ipsa nā hoc facē non pōt: ⁊ tā debet. ⁊ ego inq̄tum deus possum ⁊ non debeo. Ergo verus deus homo in carne hac intendo inq̄tum homo tradi: percuti: ligari flagellari: condemnari ⁊ moꝛi. Inde Basilius i regula monacoꝝ loquens de hominis reparatione. sic ait. Dominē serpentis arte deceptum ⁊ in pctm̄ lapsum: ⁊ ꝙ peccatum in moꝛtem vsq̄ deuolutū: nequaq̄ deus desperit. legem in adiutoziū dedit. p̄fecit angelos. destinauit. ꝓphas

Universidad de Deusto
Biblioteca

conat⁹ malicie ꝺmination̄ sceueritate ꝓsecuit. bono⁹ desideria munificētissimis reꝛomissiōibus ꝓuocauit. ⁊ finē vtriusq; uite multis imaginibus ꝓfigurauit. nec cū beneficijs ei⁹ eēmus ingrati: auertere potuim⁹ ⁊ a nobis excludere misericordiā ci⁹. ſz reuocamur a morte: ⁊ itez viui ficamur ꝑ dn̄m Jesū: qui ꝓ nobis uulneratus ē: ut eius luore sanaremur: ⁊ morte turpissima cōdemnat⁹: ut nos ꝓuocaret ad uitā: ⁊ diuinitatis siue tribueret eē ꝑticipes. ⁊ mun⁹ eternitatis nobis idulsit. ⁊ sup̄ oē qđ petere aut itelligē possum⁹ credentib⁹ ⁊ diligentibus se ꝓparauit. Ꝟ ille. qr̄ ⁊c. ¶ Tertia vox est spūs sci cū iā vt ex dictis ꝑz: pr̄ filio: nec filius sibiipsi ꝑ amore gñis hūani pepcerit: ⁊ nō solū benedictus Jesus ꝑ amicis: verūctiā ꝑ inimicis aiam. i. vitā ponere ñ ꝺ sperxit: spūs scūs ait. ⁊ ego quidē qui amoꝛ sū patris ⁊ filij. ego vinculū dilectiōis: ego charitas: nūquid a voluntate eoꝝ discoꝛs ero: tu pr̄ eterne ꝓp nimiā charitatē clamas moriar̄ fili⁹ meus xp̄s. tu fili benedicte clamas. Ecce moꝛioꝛ ꝓp gloriā vr̄am. i. Loꝛ. ꝛv. Quia maioꝛē charitatē nēo habz: vt aiam suā ponat quis ꝓ amicis suis. Jo. ꝛv. Ego charitas ⁊ amoꝛ quid dicā: qd clamabo: certe clamabo. Moriar̄ Jesus: vt charitas nr̄a cognoscat. O duri ⁊ idurati ⁊ obdurati filij Adā: vt Ber. sup̄ cātica ait. Quos non emollit tāta bñignitas: tāta flāma: tā igens ardoꝛ amōis: qui ꝓ vilib⁹ sarcinulis taz ꝑciosas merces expēdit. hec ille. ¶ Quarta uox ē oium āgeloꝝ. ⁊ uos sci āgeli qui i xp̄i natiuitate cātastis. Hēia i excelsis deo ⁊c. ⁊ tā igens gaudiū pastoꝛib⁹ nūciastis: ⁊ i deserto ⁊ passione ministrastis: qd dicitis: an ⁊ uos būc pauperculū xp̄m ad moꝛtem clamatis: Clamamus ⁊ nos moriar̄ vulcissim⁹ dn̄s nr̄ Jesus xp̄s. ⁊ quare āgeli dei tñ petñ cōcupiscitis: an ⁊ uos inimicari illi itēditis: aut qr uobis aliqđ ipse malū itulerit: nō ꝑ Ambꝛosi. sed qre g̃: qz cernim⁹ decretū eē dei: nō posse cōgruentioꝛ mō nr̄aꝝ sediū repatio fieri. ad Col. p. Pacificans ꝑ sanguiné crucis e⁹: siue q̄ celis siue q̄ in terris. Quantus āt debeat esse numerus saluandoꝝ: patuit ꝫmone. iiij. ⁊c. Ꝟ Quinta vox est oium spirituū reꝛoboꝝ. O demones ⁊ legiones infernales: quid dicitis de morte xp̄i: an ⁊ uos ad moꝛtē clamatis: clamam⁹ quidē. ſz quare: q̄ vobis inde vtilitas. Satis vtile nobis erit vāna vitasse. nā aias multas nobis tollit. ꝺuertit sedentē in toloneo. ⁊ sup̄ oīa Magdalenā publicā peccatricē. q̄s citius moꝛiet tā citius mala nr̄a finient. o male fere: si sciretis quid sub illa carne lateat: nō sic clamaretis ad moꝛtem. Job. xxxix. In oculis suis quasi hamo capiet leuiatā. ꝑs. Ego āt si⁹ uermis ⁊ nō homo. Fuit ei⁹ cur xp̄i quasi piscantis baculus l'harūdo: ditas quasi hamus: ⁊ caro extitit quasi esca. nā diabolus ꝓlumens de astutia xpe passionis ascēdit super baculū crucis vt attente ꝺsideraret: si inueniret in xp̄o culpā. ⁊ tandē qz i eo habebat qcq̄ fm glo. Thobie. vj. Dū escā būanitatis deglutiret molitus est: diuinitatis hamo extitit cōprehēsus ⁊c. ¶ Sexta uox est oium iustoꝝ. o sci ꝑes ⁊ uos rñdite q̄so qđ dicitis de morte xp̄i: Moriar̄ inquiunt nr̄ dulcissimus xp̄s. o bñdicti ꝑes quare nō defenditis innocentē xp̄m: at illi altius clamant. moriar̄ nr̄ Jesus xp̄s. licet. n. per circūcisionē ⁊ alia sacra a peccato oꝛigiali mūdati simus: nō tñ a reatu. i. a pena ꝓuationis visiōis dei. ⁊ hec pena per xp̄i passionē tolli ꝺz. Ego ait Isa. c. lxiiij. Decies milies clamaui ad dn̄m. ytinā dirumperes celos ⁊ descenderes vsq; ad ima terre. ⁊ Zacha. ix. c. ait. Tu quoq; in sanguine testi tui emisisti. i. emittes uictos de lacu in q̄ nō erat aqua. ⁊ ps. ait. Quotiens egoipse ꝓphetauī: dicens. Quis ascendet in montē dn̄i: aut q̄s stabit in loco scō e⁹: innocens manibus ⁊ mūdo coꝛde: qui tm̄ xp̄s est ⁊c. vsq; ibi dns fortis ⁊ potens: dns potens in ꝓlio. de quo Luc. xi. dr̄. Cū fortis armatus ⁊c. dic totā. Fortis armatus xp̄s est: qui manu inermi ⁊ affixa cruci debellauit areas ptātes. vt Augu. ait. Moriar̄: moriar̄ moriar̄ ḡ Jesus xp̄s deus nr̄ ⁊c. Ꝟ Septima uox est oium iudeoꝝ. o iudei qd dicitis: vultis ⁊ uos xp̄m debē moꝛi: volum⁹. ⁊ q̄ morte: crucifige: crucifige eū. bem qd. n. mali fec⁹: Crucifige: crucifige eū. Et q̄re: qz ꝓp ipsū tollēt romani locū nr̄m ⁊ gentē. qz se regē nr̄m facit. O miſi ñ auditis eū dicentē. regnū meū ñ est de hōc mūdo. o dira ipietas. xp̄s tpale ñ q̄rit regnū q̄ ꝑstat etnū nos dicim⁹ oīno q̄ moriar̄: qz expedit ut vn⁹ hō moriar̄ ꝓp ꝓlo vt ñ tota gēs pereat. ⁊c. Octaua uox est oium electoꝝ. nā cuz bō a suo fine culpā deordinatus esset: necesse ē ut oīa creata quoꝝ hō ē quodāmō finis: qm̄ ꝓp hominē creata sunt. vt Augu. ait. ēt inordinata remanerent. Et būana nā clamat xp̄m ad moꝛtē. qz per ipsū saluari ⁊ ordinari ꝺz. iō opus est ut ⁊ nos bōi defluentes pariter clamem⁹ xp̄m ad moꝛtem ⁊c. Ꝟ Nona uox est Jude scarioth bis. qd dicis tu o Juda de tuo bono magro a q̄ tāta suscepisti bona: Crucifige: crucifige eū. ⁊ quid tibi mali fec. pdidi ꝓp ipsū triginta argenteos. ⁊ iō q̄ro oppōtunitatē ut eū moꝛti tradā: ⁊ sup̄ ei⁹ barbā recuperabo. xxx. argenteos. hei Juda miser ⁊ miſabilis homūcio: incōpabilē thesauꝝ. xxx. argēteis posꝛponis. qd tibi iuꝺi magnificū ꝑ xp̄o emēdo dare possunt. an bierusalē cū samaria tibi sufficeret. certe si celū angelicāq; nām: mundus ⁊ q̄ mundi sunt ꝓponerent: nō recōpensarent valoꝛi mīme ptis xp̄i. qz in ipso sunt oēs thesauri sapientie ⁊ scientie dei absconditi ⁊c. an si ad eius matrē gloriosā ḡginē accessisses: ⁊. xxx. argenteos postulasses: putas q̄ a Magdalena: Laçaro: ⁊ Martha: qz ditissimi erant: mutuo aut potius dono nō habuisset. quid igit̄ clamas ad mō tē: ad morte: ñ facias miser. crucifige eū. O pauꝑcule xp̄e oēs tuā moꝛtē sitiūt: ⁊ ardenti aniō petunt: quid facies: an restat tibi amic⁹: an refugiū aliqđ habes. pater Ambꝛosi nō bēo nisi mea vulcissimā matrē q̄ me genuit: lactauit: ⁊ aluit.

¶ Decima vox est ḡginis gl̄ose. O dulcissima ḡgo vis q̄ tu⁹ filius moriar̄: hem diram me filij Ambꝛosi arbitraris matrē. Quo filiū sine pctō ⁊ gr̄a spūs sancti genitū: quē tantis cū periculis enutriui: ad moꝛtē iudicabo: Nonne benedicta ḡgo es ꝓtenta q̄ humanū genus q̄ ipm̄ saluet ⁊ sic fili mi. o mater: an nescis sine ei⁹ morte id fieri nō posse: ita fili mi: scio oīa ista. Luce. ij. Maria aūt ꝺseruabat oīa verba hec. Et quare non clamas ad moꝛtē: Nō mihi aīus fili ad hoc ferri pōt: ſz si oꝛ fiat voluntas dei. Inde Origenes i expositōe illi⁹ dicti Luce. ij. c. Et tuā ipsi⁹ aiam̄ ptrāsibit gladi⁹: sic ait. Nūa dooceꝛ historia btāz mariā ex hac vita gladii occisiōe migrasse. p̄tī cū non aīa: sed coꝛp⁹ soleat interfici. vnde restat intelligi gladiū illud de quo dr̄. Et gladi⁹ in labijs ipos⁊: hoc est dolore dn̄ice passiōis aiam eius ptransisse. que etsi xp̄m: vtputa dei filiuz sponte ⁊ ꝓpria voluntate moꝛi: ⁊ moꝛtē ipam nō dubitaret esse deuictuꝝ: ex sua tñ carne ꝓcreatū nō sine doloꝛis affectu potuit videre crucifigi. hec ille. q̄re ⁊c. Et hec sufficiant ꝑ ꝓma xi. ¶ Octuz ad fam dico q̄ licet oēs supdicti xp̄m clamarēt ad moꝛtē: ⁊ ita cōformarent in volito: non tamē in rōne volēdi. Qm̄ alia rōne voluit pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ spiritus scūs ⁊c. si bene supdicta cōsideras: videbis rōnibus diuersis affectasse. Inde Aug. in ench̄a ridion: ⁊ allegatur a magro in p. di. xl viij. sic ait. Quasdā volūtates suas vtiq; bonas iplet p malos hoīum voluntates malas. sicut p maliuolos iudeos bona uolūtate patr⁹: xp̄s ꝓ nob⁹ occisus est. qđ tantū bonuz fuit: ut ap̄lus Petrus: qm̄ id fieri nolebat: sathanas ab eo q̄ occisus est: dicētur. hec ille. Ex quo soluit q̄stio dicit ibidē magr qua queri solet vtꝛ viris sanctis placere debuerit q̄ xp̄s pateret⁹ ul occideret. Debuit. n. eis placere intuitu nr̄e redēptionis: sed nō intuitu eius cruciat⁹. Voluerunt ḡ ac vehemēter cupierunt xp̄m moꝛi ꝓpter liberationē hominis: ⁊ ipletōez diuine voluntatis. sed nō voluerunt delectatio ne ipsius afflictōis ⁊c. De hoc etiā dixim⁹ feria quarta p̄cedenti. quare ⁊c. ¶ Octum ad tertiaz p̄missio ꝺz breuiter q̄ tñ illi peccauerūt qui mala intentōe ⁊ volūtate xp̄m ad moꝛtē clamauerūt vt p̄z ex dictis. Et ista suffiāt ꝓ p̄ñi ꝺclusione.

¶ De necessitate mortis Christi ꝺclusio secūda.

Accipe fam ꝺclonē. vz. Tanta erat veritas conditōis humane in xp̄o: vt de necessitate opꝛteret q̄ aliq̄n moꝛiretur vbi tres inquiramus ꝓpitates. vz. ¶ Prima ꝓpitas est. Unde sumpta est ⁊ sūmit̄ ista necessitas moriendi. ¶ 2ª An xp̄s si nō fuisset moꝛtuus lig̃ crucis: moꝛtuus aliq̄n fuisset moꝛte naturali. ¶ 3ª est ista. Utrū fuerit necesse q̄ xp̄s haberet oēs nostras penalitates. ¶ Quantū ad primaz dico q̄ necessitas moriēdi sūmit̄ ex trib⁹. ex causa. s. bo. ⁊ ꝓpte coꝛporis. Cā de necessitate i nobis ē duplex. s. culpa ꝓmoꝝ petnū. ⁊ opꝛo nālis. Nā iō ꝺ necessitate sum⁹ moꝛituri: qa petñ originale ꝺhimus. ⁊ qa ex ꝺrijs inuicē agentib⁹ ⁊ patientibus opositi sumus. s. igne. aqua. aere. ⁊ terra. Dē aūt ex q̄ttuoꝛ elementis opositū aliq̄n coꝛrūpet̄. vt dr̄ in li. de gñatione. Anteq̄s petñ humana nā ꝺmitteret: moꝛtal⁹ quidē erat ⁊ de necessitate moritura fm nām compositā ex ꝺrijs. Sed illi ꝺmortalitatē ex gratia ꝺonauerat de⁹ si in statu innocentie ꝑdurasset. ⁊ sic tñ ex vna causa moꝛtalis erat. nunc ḡ ⁊ necessitate nature ⁊ necessitate ꝺtracte culpe: necesse est vt moriar̄. ad Hebr. ix. Statutū est hoīi semel moꝛi. ꝑs. Quis est hō q̄ viuit ⁊ non videbit moꝛtē: De hoc ad plenum diximus feria quinta quarte dn̄ice in ꝓma cōsideratione. Causa moꝛtis sumpta ex subiecto ē duplex. s. ex pte nature: ⁊ ex pte persone. Nam siue consideres nātūrā humanā in Platone: siue eius personā: Plato de necessitate moriē. ꝑs. Mane sicut herba transeat: mane floreat ⁊ trāseat: vespere decidat: induret ⁊ arescat. Tertia causa summit̄ ex virtute coꝛporis. ⁊ hoc etiā duobus modis. aut ex parte nāe: aut ex pte voluntatis moꝛimur. q̄ tam ex parte nāe q̄s ex pte volūtatis qa velim⁹: nolimus: moꝛi nos opꝛtet. nec aliq̄ xp̄us nāe: aut etiā ipsa volūtas moꝛti ꝺdicere pōt. vt p̄z. q̄re ⁊c. ¶ Octū ad fam ꝛi. dico q̄ de hoc sunt due famose opiniones. Quidā enim dicere videnē q̄ xp̄s si moꝛte crucis: aut etiam alia peregrina moꝛte nō obijsset: naturali moꝛtuus nequaq̄s fuisset. Primo qa causa moꝛt⁊ fuit peccatū. Gen. ij. c. In quacūq; hoꝛa comederit⁊ moꝛte moꝛiemini. Et hoc idē ꝓbat btūs Tho. 3ª pe. q. xlviij. Sz in xp̄o nō fuit aliq̄ petñ. vt p̄z iij. di. xvi. Ergo si peregrina moꝛte ñ obijsset: mōte nāli nō obijsset. Itē nō minoris pfectōis fuit xp̄s q̄s Adā in statu innocētie. Sz Adam in illo statu imoꝛtal⁹ erat. ut p̄z in 2° sniaz. di. xix. Ergo ⁊ xp̄s a foꝛtiōi imoꝛtal⁹ erat. Et hāc opinionē publice tenuit frater Jacob⁹ de marchia ordinis minoruz dum ibi ꝓ quadragesima ꝑdicasset. Quidā aūt oppositū sentiūt. qđ sic ꝓbant. Oē ꝺpositum ex q̄ttuoꝛ elemētis infra sperā actiuoꝝ ⁊ passiuoꝝ aliq̄n coꝛrūpet̄. vt p̄z ex 2° de gñatione. Et rō vt ibi dr̄ est: qa elementa cū sint inuicē actiua ⁊ passiua: ⁊ dictis elemētis in coꝛpoꝛib⁹ mixtis quattuoꝛ q̄litates coꝛrideāt. s. sanguis. flegma. colera ⁊ melācolia. qa colera hz qualitatē ignis. sāguis aeris. flegma aque. melancolia terre: p̄z q̄ ex actōe ⁊ reactōe mutua ipsoꝝ fit desꝑatio quedā. ⁊ per cōsequens egritudo: ⁊ subsequēter moꝛs. Et per cōsequens de necessitate tale ex ꝺrijs cōpositū opꝛtet coꝛrūpi ⁊ moꝛi. De hoc est etiaz textus. xv. q. i. c. merito queriē. ꝟ. vt itaq; vbi sic dr̄. Infirmitas q̄ ꝓprie carni dr̄: est que elemētoꝝ seu humoꝝ cōcoꝛdia ꝑturbata caro ipsa affligit. ⁊ tandē ipsa dissoluitur. Tunc ultra. Cum xp̄s verus fuerit hō: ⁊ p cōsequēs ex q̄ttuoꝛ elemētis cōpositus: necesse erat ipsum q̄tū ex pte nature aliquādo moꝛi: nō superueniēte aliqua gratia ꝑseruatiua: que ipsuz a coꝛruptōe ⁊ moꝛte ꝑseruaret. Secūdo arguūt sic. Cum calor nālis quottidie agat in humidū radicale: ⁊ restaureꝫ

Universidad de Deusto
Biblioteca

per humidum cibale: ex secundo de aīa. sequit̄ q̄ ubi reperit̄ talis actio ⁊ rēstauratio sublato alimento: corpus de necessitate interiret nisi eēt aliqua gr̄a p̄seruatiua: sicut fuit in xp̄o tpe ieiunij sui. Mat.iiij.c. ⁊ in Helia: ⁊ multis alijs. sed in xp̄o fuit talis actio ⁊ restauratio: ⁊ p oīa sublato cibo mortuus nāliter de necessitate esset. Hoc videt̄ confirmare Aug. ho de baptismo parulor̄: vbi exp̄sse cōcludit: q̄ si xp̄s non fuisset morte crucis interfect⁹: senio certe defecisset. Et h̄ pp̄ additionē humane nāe quā in vitate acceperat. vt p̄z in.iij.di.xv. Huius opinionis vī dn̄s Bona.in.iij.di.xvj. Et q̄z h̄ opinio videtur verior: ponā aliqua dicta dn̄i Bōa.ibidē. ¶ Primū dictū est q̄ necessitas moriēdi in xp̄o nō fuit oīno similis nr̄e necessitati: sed aliquo mō similis ⁊ aliquo mō dissimilis. Similis quidē ex pte nature ꝓpositē. q̄z eius corpus cōpositū erat ex q̄tuor elementis sicut ⁊ nr̄m. Dissimilis: q̄ non ex pte culpe. q̄z nulla in eo erat macula ōcta pcti: vī mori necessitaret. Itē similis ex pte nāe: sed dissimil̄ ex pte persone. q̄m p̄z nām humanā mō talis erat: nō āt fm̄ personā. q̄z vna est dei ⁊ hoīs in xp̄o psona. Itē similis quātū ad vtutē corpis nāle: sed dissimilis q̄tū ad uoluntatē. q̄m velit⁹ nolimus morimur: vt dictū est in pria vitate. sz xp̄s si uoluisset nō obijsset. ⁊ h̄ est q̄d dicit magr̄ in.iij.di.xvj. Xp̄s necessitatē moriēdi n̄ habuit ex necessitate sue additionis: q̄z a pctō īmunis. sz ex sola uolūtate accepit de nostra infirmitate ponens tabernaculū suū in sole. i. sub tēporali mutabilitate ⁊ laboze. hec ille. Hoc idē dicit Damascenus. in.iij. libro. q̄ etsi passiones in xp̄o fuerūt legem nature fierent: non tamē coacte: sz uolūtarie. ¶ 2ᵐ dictū est q̄ necessitas moriendi in xp̄o nō fuit ōcta: sed assumpta. i. q̄ vitatē hūanē carnis assumpsit morti subiectā de necessitate. ⁊ h̄ p̄ ppriā uoluntatē. q̄z. s. sic uoluit illā carnē assumere ⁊ vnire eā sibi. Jo.x. Pono aiam meā. i. nō coactus. Isa.liij. Oblatus est: q̄z ipse voluit: ⁊ nō aperuit os suū. ¶ 3ᵐ dictū ē q̄ licet in xp̄o ex pte nāe necessitas fuerit moriendi: nō tn̄ sequit: ḡ passus est velit nolit. q̄z illa nā a vbo assumpta nō erat ōria uoluntati. nec sequit: si necessitate nāe xp̄s mortuus ē. ḡ nullū ex tali morte ꝓsecutus ē meritū: ō magr̄m in.iij. dis. xviij. q̄z in tali morte concurrit sua uoluntas: qua nō coacte: sz uoluntarie passus est. vbi ē rō merendi. Et p̄ōit ex 3ᵐ brūs Anselm⁹ ō eo qui se ad opa supererogationis obligauit ⁊c. ¶ Quartū dictū est q̄ peccatū nō ē talis cā mortis: nisi in genere mortis. In genere āt nāe ē cōpositio ex ōrijs. ponamus n. q̄ vnū hominē itez deus de ⁊ra crearet. certe licet hic eiusdē spēiei eēt cū Adā: nō tn̄ ab eo descendens p gr̄iationē. ⁊ p oīa nec pctm̄ originale ōrisset. ⁊ tn̄ nisi p gr̄az ꝓseuaret: de necessitate moriret pp̄ cōpositionē ex ōrijs. ¶ Quitū dictū est q̄ licet Adā īmortalis esset in statu innocentie: ⁊ xp̄s mortalis esset: nō tn̄ Adā perfectior xp̄o erat. q̄z īmortalitas eius erat p gr̄am nō per naturam: vt patet ex dictis. Et hec sufficiant quantū ad istā q̄i. ¶ Quantū ad tertiā dico q̄n̄ queritur: vtz necesse fuerit q̄ xp̄s assumeret ⁊ haberet oēs nr̄as penalitates: q̄ necessitas pōt sūmi quadruplr̄ fm̄ q̄ quattuor sunt genera cāz. s. mālis: formalis: efficiens: ⁊ finalis. Dicēs ḡ q̄ nō fuit in xp̄o aliqua necessitas ex parte forme. sicut dicimus necesse est calidum p suaz formam calefacere. q̄n̄ in xp̄o nulla forma erat fm̄ quam de necessitate oppōteret q̄ haberet omnes penalitates nostras. ¶ Secundo nō fuit in eo necessitas ex parte materie. sicut dicim⁹ necesse est calidum in fūmo conuerti in ignem: quia in eo non fuit būane nature corruptio. ¶ 3ª nec fm̄ causam efficientem fm̄ quam dicim⁹ q̄ lapidem forti impulsu ꝓiectum necesse ē moueri. quia nullus de necessitate eum coegit: vt nostras assūmeret penalitates. Fuit hoc autez necessariū necessitate finis: vt. s. in illa natura q̄ peccauerat pateretur. q̄ sine nostris penalitatibus fieri nequaq̄ potuisset: vt declarat beatus Anselmus. Et hec sufficiant pro presenti ōcōe.

¶ Q mod⁹ passiōis xp̄i displiceat etno p̄i ꝛª

Accipe tertiā conclonē. vz. Cuius mors xp̄i fuerit eterno p̄i multuz gratissima: displicuit tn̄ ei mors tam acerbissima. Et licet ista conclo corelarie ex precedentibus sequatur: tn̄ ad clariorem intelligentiam trez in quiramus vitates. vz. ¶ Pª vi. est. Quot modis iudei pugnauerunt contra xp̄m. ¶ 2ª est. An oēs in hodierno cōsilio pugnauerint contra xp̄m. ¶ 3ª est. vtz omnes ibidem existentes ⁊ consentientes contra xp̄m mortaliter peccauerint. ¶ Quātum ad p̄imam dico q̄ iudei triplici principali modo pugnauerunt contra xp̄m. s. mendaciter accusando: grauiter vulnerando: ⁊ crudeliter occidendo. ¶ Primo mēdaciter accusando. Matth.xxvj. Sūmi sacerdotes ⁊ omne cōsilium q̄rebant falsum testimonium cōtra Jesum vt eū morti traderent. Contra enim sūmam veritatē falsum uolebant testimonium: sed mentita est iniquitas sibi. Mat.xiiij. Eorum testimonia cōuenientia non erant. ꝑs. Filij alieni mentiti sūt mihi. alieni quidem filij facti sunt iudei: quia dereliquerunt deum: blasphemauerunt sācū isrl̄, alienati sunt retrorsus. ꝓtereuntes. n. blasphemabant cū mouentes capita sua. Mentiti sūt autem ei tripliciter. s. falsa crimina imponendo: deitatem abnegando: ⁊ falsa promissa pollicendo. ¶ Primo falsa crimina imponēdo. quia nouissime venerunt duo falsi testes: ⁊ dixerūt: hic dixit. possum destruere templum hoc: ⁊ post triduum reedificare illud. Mat.xxvj. Falsus enī testis est: vt dicit Hiero⁹. qui in eo sensu verba ffert quo non dicuntur. Jesus āt locutus fuerat de templo cordis sui. vnde dixerat. Soluite tē plū hoc. isti autem dixerunt. hic dixit possum ō struere templū dei. Itē xp̄s soluite ingt vos nō ego: sz ego i triduo suscitabo illō. ⁊ isti aiūt rēdificabo illōut ꝓpe ō tēplo iudaico dixisse uidēt.

Item dicunt mentiendo q̄ contradicit cesari: ⁊ q̄ se regem fecit. quia ipse fugit in montem q̄n̄ turba eū regē facer̄ voluit. Jo.vj. Crisos⁹ hic ait Unde iudei hēt̄is hoc ōmōstrare: an a purpura diademate: curru: an a militib⁹? Nōne semp solus cum duodecim ei⁹ discipulis incedebat ⁊c? Item mentiti sunt ei diuinitatē eius negando. aiunt enim. Reus est mortis: q̄z filiū dei se fecit Audi hic Ambrosius in sermone. Audite inquit o iudei ⁊ diligēter discutite q̄nd de eius diuinitate sit compertū. Lecis usum. surdis auditū. claudis gressum: mutis donauit eloquiū. Febrez sanegit. dolores resoluit. demonia eiecit. mortuos suscitauit. ventis ⁊ mari īperauit. Quid ḡ iudei de filiatōe filij dei ō cum cauſamini? gd celestia ꝓsequimini? Uobis. n. constare potuit deus esse quē videbatis facientez quod nullius creature ⁊rute nouerat is fieri potuisse. Itē mētiti sunt ei falsa pollicendo. dicunt. n. q̄ si de cruce descēderet in eū credere vellent. Audi Leonē papam. De quo erroris fonte iudei de quo inuidie lacu taliū blasphemiaz venena potastis? quis vobis magr̄ tradidit? que doctrina suasit: vt illū regez isrl̄ filiū dei crederetis q̄ se crucifigi nō sineret: aut confixione clauoz libez corpus excuteret? non hoc vobis legis mysteria: nec vlla concinerunt vobis prophetaz ora. Illud ho egistis. Lōpus meū dedi ꝓcutientib⁹ ⁊ genas meas velātibus. faciē meā non auerti ab increpantib⁹ ⁊ cōspuentibus in me. ⁊ itez. fodezunt manus meas ⁊ pedes meos. Nūq̄ legistis q̄ de⁹ descenderet de cruce: sed legistis q̄ regnauit a ligno. hec ille. Et Hiero. ait. Quid. n. plus est viuentē ō crucē descēdē: uel mortuū de sepulchro resurgēte? resurrexit ⁊ nō credidistis. ⁊ si de cruce descenderet nō credideretis. hec ille. Et sic p̄z quomō iudei ō xp̄m pugnauerunt mentiendo. ¶ Scdo ō eū pugnauerunt grauiter vulnerando. Hiere.xiij. dicetur ei. Que sunt plage iste in medio manuum tuarū? ⁊ dicet. His plagatus sum in domo eorū Vulneratus est. n. vulnissimus xp̄s viuus. vlneratus est mortuus. viuus clauis. mortuus lācea ꝑs. Sup dolorē vulnerū meoz addiderunt. Et Job.xvj. Conciderūt me vulnere sup vulnⁿ. qa vulnerib⁹ clauoz addiderūt lancee vulnus ⁊c.

¶ Tertio pugnauerunt ō eum grauiter occidēdo. Luce.xx. Hic est heres venite occidam⁹ eū. Et in euangelio hodierno. Si dimittim⁹ eū sic: venient romani ⁊ tollent locū nostr̄ ⁊ gentē ⁊c. Et hec volo sufficiant p̄ prima p̄i. ¶ Quātum ad 2am breuiter p̄z q̄ oēs in hodierno cōsilio contra xp̄m pugnauer̄. sed sup oēs pugnauit Caiphas cū ait. Uos nescitis gcē nec cogitatis ⁊c. ¶ Quātum ad tertiā dico q̄ quidaz dicere voluerūt q̄ iudei ꝓdemnantes xp̄m ad mortē ⁊ crucifigentes nō mortaliter peccauerūt. Et rō prima est. Quicūq̄ dei voluntatē facit: non peccat. iudei talia faciētes fecerunt dei voluntatez. ergo ⁊c. minor est nota. q̄ dicta in duab⁹ precedentib⁹ cōclusionib⁹. ad Ro. viij. Qui. pp̄rio filio nō pepercit: sed p̄ nobis oībus tradidit illū. maior clarissima est. q̄re ⁊c. Scō sic. Quicūq̄ rem deo gratam facit nō peccat. Judei xp̄m occidētes rē deo grātā fecerūt. ḡ nō peccauerūt. Itē sic erat ꝓphetatū. ergo necesse erat id fieri. vbi aūt necessitas ibi nec pctm̄. ḡ ⁊c. Itē ꝓpter hoc venit in mūdū vt pateret. Quare ḡ si sic oppōtuit fieri: vt ⁊ ipse ait. Oppōtet scripturā ipleri i me. Et Luc.xxiiij Oppōtuit xp̄m pati ⁊ sic intrare in gl̄am suaz. miseri illi iudei mortal̄r peccauerūt: ⁊ dānati sē. Sed certe aīa mea his rōnibus non obstātibus hec ōcio sanctissima est: q̄ quōlibet iudei: aut aliquī alij: vt Pilatus in xp̄i morte ōsenserūt: graviter peccauerūt. Quoniā nec vt dei voluntatem: nec vt gratū deo quicq̄ facerēt: vl̄ aliqua bona intentōe xp̄m occiderunt: vel in eius mortem ōsenserunt. Sz Judas auaricia: iudei odio ⁊ inuidia in xp̄m exarserunt. Sciebat. n. Pilat⁹ q̄n̄ p inuidiā tradidissent eū. Crede mihi si vt dī voluntatē facerent: xp̄m occidissent vel aliquo illoz respectū supradictoz: pfecto nō peccassēt Nam Abrahā vt dei uolūtatē faceret: filiū voluit īmolare. Heñ.xxij. Sz nō sic miseri iudei fecerunt: vt dictū est. Facit ad hoc ꝓpositū rex⁹. de pe.di.i.c. piculose. vbi dicit sic. Periculose se decipiunt q̄ existimant eos tm̄ homicidas esse q̄ manib⁹ hominē occidunt: ⁊ nō potius eos p quorum consiliū ⁊ fraudē ⁊ exhortationez homines occidūt. Nā iudei dn̄m neq̄q̄ ppriis manib⁹ interfecerunt: sicut scriptū est. s. Jo.xix. Nobis nō licet interficere quēq̄. sed tamē illis dīi mors ī putatur. quia ipsi eū lingua interfecerunt: dicētes. Crucifige: crucifige eū. Unde vnus euāgelista. s. Marcus dicit dn̄m crucifixum esse hora tertia. alius. s. Joānes hora sexta. quia iudei euz crucifixerūt lingua hora tertia. milites hora sexta manib⁹. Qui ergo hominē tradidit: interfecēū. dicente dn̄o. Maius pctm̄ hz q̄ tradidit me tibi. Unde psalmista. Filij hoium dētes eoz arma ⁊ sagitte: ⁊ lingua eoz gladi⁹ acut⁹. Subijciant ḡ se pnīe quoz ōsilio sanguis fundit̄ si uenia ꝺmereri voluerint. hec ibi Aug. q̄re ⁊c. Et hec sufficiant pro presenti consideratione.

¶ De imperturbatōe ōsilij iudeoz ōsideranda ꝛª.

Tertio loco cōsilij

iudeoz diuinā iperturbatōez videamus. vbi tres conclusiones more solito subiungamus. vz. ¶ Prima cōclusio est ista. Quis humanū genus per dei potentiaz misericordiā ⁊ clementiā sine morte xp̄i saluare potuisset: decuit tamē vt morte ei⁹ ordo diuine iustitie saluaret. ¶ Secunda conclusio ē ista. Multas ⁊ graues passiones intus ⁊ extra xp̄s debebat sustinere: ad hoc vt verus redemptor posset apparere. ¶ Tertia conclusio est ista Christus Jesus p q̄ omnia recte gubernāt̄r nuit vt in ōsilio suo iudei hodie disturbarentur.

¶ Q decuit humanum genus per Christi mortem saluari conclusio prima.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Accipe primā conclonē. xē. ut. ℟. vbi tres inquiramus ℣i. v℣. ¶ P^a ℣i. est ista. ḡre noluit deus alio mō ḡ̄ per filij sui mortē humanū genus liberare. ¶ 2^a est. qūo pena t passio xpi humanū genus liberauit. ¶ 3^a est ista. quare solus pater dicitur ḡ tradidit eum: vt dictum est supra. ad ℟o. viij. Qui proprio filio nō pepercit: sed pro omnibus nobis tradidit illum. ¶ Quantū ad primā dico ḡ licet alio mō id fieri potuisset: per mortē xpi tn magis ōcuit. vt notat magr in. iij. di. xx. c. i. t Hugo li. p. pte. viij. c. x. t Augu. xij. de trini. c. xiij. Et hoc maxime pp tres rōnes. ¶ Primo ut suā charitatē oſideret. ¶ Scō ut nos a terrenis eleuaret: t ad se totū amandū inuitaret. ¶ Tertio ut suū ingens desideriū oſideret. De hoc ēt infra dicem^o feria. vj. futura. ¶ Primo inḡ ut suā charitatē quanta est nobis oſideret. Audi Grego. xx. moz. Cum posset deus ēt nō mouendo subuenire. q^z nos v℣. min^o amaret: nec vim dilectionis nobis oſideret: nisi hoc qō a nobis tolleret: ad tps ipse sustineret. h ille. Jn ait Jo. xv. Maiorē charitatē nemo h℣: ut aiam suaz ponat quis pro amicis suis. Et ad ℟o. v. c. Cū adhuc essemus inimici xp̄s pro nobis mortuus est. grandis nempe charitas est. p amicis mori: sed maior pro amicis t inimicis. Jn deuotus Ber. ait. O bone Jesu quid tibi t mō ti? Nos debuimus: t tu soluis. nos peccauim^o: t tu bis opus sine exēplo: gra sine merito: charitas sine mō. nec. n. gratius: nec altius: nec arctiº diuina gra potuit cōmendari: q̄ ḡ dei filius. p nra instructione assūmeret carne: t pro nra rēdemptione ascenderet crucē xē. hec ille. ¶ Scō fuit conuenientius xp̄m mori: vt nos a terrenis eleuaret: t ad se totū amādū inuitaret. Audi Ber. Super oia te mihi amabilē reddit o bone Jesu caliz quē bibisti opus redēptionis nre. hic eniz oīno totū nr̄m amorē tibi vendicat. hic nram ō uotionē blandius allicit. iustius errigit. arctius stringit. vehementiº afficit. hec ille. ¶ Tertō ut suū ingens desideriū oſideret. Sūmope. n. xp̄s nram salutē desiderauit. propterea in cruce pēdens aiebat. sitio. Ber. Ergo bone Jesu te plus cruciat sitis q̄ crux: quid de cruce scilez: t de siti clamas? Sitio inquit vram fidē: sitio vraz salutē: vīm gaudiū: plus aiaz vraz salus q̄ corporis mei cruciatus me tenet: vita xp̄i sumebat: t mors expectabat. hō nō ꝑuertebat. ideo ipse cruciabat: t dicebat. sitio xē. Hec sufficiant pro prima ℣i. ¶ Quantuz ad 2am presuppono vnā regulā quaz p̄supponit Alanus de regulis theologie libro tertio in ꝓpositione. iiij. s. g. satisfactio pro peccato sine qua hō nō poterat liberari: debuit esse equalis delicto siue maior. Jtē debuit esse per ℣ria: q^z ℣ria ℣rijs curant. vt vitia per ℣rtutes. sicut oīdit btūs Grego. in q̄daz homelia martyz. Hoc presupposito accipiamus peccata primoz parentū: que sunt superbia: auaritia: t inobedientia: t gula. Ad sanandū ista oz vt superbia per humilitatē: auaritia per largitatē: inobedientia per obedientiā: gula p abstinentiā sanaret. t per ōño per regulā data^z oz vt humilitas sit maior aut equalis superbie. largitas maior aut equalis auaritie. t sic de alijs duobus. Et iō ut superbia sanaret: humiliauit semetipsū factus obediens vsq̄ ad mortem. ad ℟hil. ij. Semetipsū exinaniuit. i. ab inuisibilitatis sue magnitudine se visibilez demonstrauit: formā serui accipiens in similitudinē hominū factus: t habitu inuentus ut hō xē. Sed forte diceſſi añ xp̄i passionē per humile incarnatōis mysteriū dei ira placata est: q̄ xp̄s frustra mortuus est. Jtē si per xp̄i humilitatē superbia primoruz parentū lauata est: t ira dei placata: videtur q̄ janua celi patefieri ēt deberet. qō tn factū ñ ē: nisi per xp̄i mortē. vt p℣ in tertio. dis. xx. ¶ Ad h dubiū rñdet uenerabilis Linconiēſis sic dicēs. Postiū regni celestis ex peccato primi parentis duobus vectibus nobis clausum fuit. prim^o fuit in ira diuine offense. secundus i reatu pene satisfactorie que pro peccato exoluenda erat. Et ideo licet per xp̄i maximam humilitatem ira eterni patris placaretur: quia tamen aliud remā sit impedimentum. s. reatus satisfactorie pene. xp̄s benedictus illud in ara crucis pro nobis p̄soluit. ij. Petri. ij. Peccata nostra ipse pertulit i corpore suo super lignum: ut peccatis mortui iustitie viuamus. Similiter ut auaritia primoruz parentum sanaretur xp̄s eius contrarium accepit. s. summā largitatem. auaritia eniz t largitas maxime a se distant. ex secundo ethicoz. t ideo quantum illi peccando cupierunt: necesse fuit ut xp̄s tantum satisfaciendo donaret. Cupierūt autem dei diuinitatem. Gen. iij. Eritis sicut dij scientes bonum t malum. ergo oportebat ut t diuinitatem nobis donaret. hoc autem fecit humanādo: quia verbuz caro factum est: t habitauit in nobis: z in die passionis largissima dona fecit. Anime enim se dedit in cibum t potum. dicens. Accipite t comedite hoc est corpus meū: corpus crucifixoribus: dorsum flagellatoribus: faciem cedentibus t conspuentibus: genas percutientibus: vestes lusoribus: sanguinem reis: sudorem infirmis: lachrymas penitentibus: Si meoni cyreneo crucem: discipulo matrez: paradisum latroni: vulnera in remedium: brachia in refrigerium: cor in amoris indicium: spineaz coronam in ornamentum: vitam t mortem in exēplum: t vltimo dedit animam patri. Jnde Bernardus ait. O bone Jesu q̄ dulciter cum hominibus conuersatus es: q̄ magna t habundāter eis largitus es: q̄ dura t aspera pro eis passus es: dura verba: duriora verbera: t durissima crucis tormenta. Nesciui ergo ut tantum me diligeret deus. amplius n̄ ibi vilis esse nō debeo: qui deum pro me crucifigi t mori conspicio. qui tantum ei placui ut pro me mori eligeret nc me perderet xē. hec ille. Silr ut inobediētia prima curaretur deus sūmam obedientiam accepit. Ad ℟hil. ij. vt supra. Et per consequēs per obedientiam crucis inobedientia primoruz parentum tollitur t lauatur. Luce. xxiij. Oportuit Christum pati: et sic intrare in gloriam suam. Jnde Aug. in li. de ỽginitate ait. Jnspice vlnera pendētis. sanguinē moriētis. preciū redimētis cicatrices resurgētis. Caput hz inclinatū ad osculandū. cor apertū ad diligendū. brachia extensa ad amplexandū. totū corp^o expositū ad redimēdū. Hec quāta sint cogitate. bec in statera cōdisp̄i appēdite: vt tot^o vobis figaſ in corde. q tot^o p vobis fix^o est in cruce. hec ille. ḡre xē. ¶ Quātum ad tertiā dico ḡ ista traditio ñ dicitur ꝓpe de patre: sz appropriate. Quia sicut quedā attributa diuina toti trinitati cōia distinctis approp̄antur ꝑsonis: ita interdū actus exteriores toti trinitati actiue cōes attribuūtur alicui persone: vt spūi sancto xp̄i cōceptio: verbo ipsa icarnatio: et patri ipsa missio. Essentialr tamē ista toti trinitati cōia sunt: vt ex dictis sacre scripture colligim^o. ḡre xē. Et ista sufficiant pro presenti ꝛcione.

¶ De passiōib^o t doloz^o xp̄i Jesu ꝛc'one secūda.

Accipe fam ꝛcione. v℣. Multas t graues passiones intus t ex̄ xp̄s debebat sustinere ad hoc vt verus redēptor posset appere. vbi tres ingramus ℣itates. v℣. ¶ Pria ℣i. est ista. Quare passiones xp̄i quas p nobis sustinuit fuerūt ita graues. ¶ 2^a est ista. Que fuerit iste tam graues passiones. ¶ 3^a ē ista. Utr sint passiones graviores. ¶ Ad primā dico ḡ passiones xp̄i fuerūt ita graues ꝓpter q̄ttuor. ¶ P^o ꝓpter inferentiū ꝺditōez. ¶ 2° ꝓpter pene gnialitatē. ¶ 3° ꝓpter patiētis ꝓpriorē. Et ḡre pp suffragij derelictōez. ¶ Primo inḡ xp̄i passiones grauissime fuerūt ꝓpter inferentiū ꝺditōez. Res certe grauis est ab extraneo pati. grauior a ꝺsanguineo t ꝺpatriota. Jtē grauis ab inimico grauior ab aīco. ꝑs. Si inimicus me^o maledixisset mihi sustinuissē vtiq̄. Christus aūt a ꝺpatriotis: aīcis t affinib^o suis traditⁿ est. vt dicit Origenes sup Math. Unde Cant. i. Filij matris mee pugnauerūt ꝛ me. Mater xp̄i ſm carnem est synagoga: sed ſm spūm sancta mater ecclia ē eius sponsa. Et q^z mater t vroz alicui^o sunt ad īuicem socrus t nurus: ideo Math. x. dicebat xp̄us. Veni separare nurū aduersus socr suaz. qō in die passiōis factū est qñ sanguis de eius latere fluxit: quo formata est ecclesia. t sic synagoga ē ab ecclesia separata. Jnde ꝑs. xxx viij. Amici mei t ꝓximi mei aduersum me appropinquauerunt t steterūt. Et idē. lxxx viij. Elongasti a me aīcū meū t ꝓximū meum: t notos meos a miseria.

¶ Scdo penalitates xp̄i graues t acerbe fuerūt ꝓpter pene generalitatē. Qñ a planta pedis usq̄ ad verticē non est inuenta in eo sanitas. Caput erat dēsitate spinaz perfozatum. facies admodū latronis velata. manus t pedes cruci affixi. aures plene cōuitijs t iniurijs blasphemijsq̄. cor ei^o lancea perfozatū. os felle t aceto plenuz totū corpus flagellis cesum xē. Audi deuotum Ber. Caput inquit angelicis spiritib^o tremebūdum: densitate spinaz pungit. faciez pulchra pre filijs hominū sputis iudeoz inquinat. oculi lucidiores sole velanſ t in morte caligant. os quod populos doctrinabat: felle t aceto potat. manus que celos fabricauerunt in cruce extendunt. pedes quoz scabellū adozat: clauis in cruce affigūtur. latus lancea perfozat. totū corpus crudeliº uerberat. Quid plura? nihil remansit in eo sanū nisi lingua vt pro peccatoribus exozaret: t matrē discipulo ꝺmendaret. hec ille. Et ꝑs. Foderunt manus meas t pedes meos. dinumerauerunt oīa ossa mea. dederunt in escā meam fel: t in siti mea potauerunt me aceto. Et Jsa. lxv. Expādi manus meas tota die. s. ab illa hora qua passus sum vsq̄ ad vesperā ad populū incredulū. s. iudeorum: vel etiam falsoz xp̄ianoz. Expandit p̄ xp̄s dulcissimus in cruce pro nobis patrē oranſ do: dicens. Pater ignosce xē. Item expandit vt dulciter nos amplexaret: t pacem cū illo faceſmus. Jtē expandit extra mās: vt intus eius ardentissimā charitatē cerneremus. Audi Christū dulcissimū Trenoz. iij. Recodare paupertatis mee: absinthij t fellis xē. ¶ Tertio penalitates xp̄i fuerunt acerbe t graues ꝓpter patientiaº plexionem. Tota enim xp̄i complexio delicata erat. t ideo oīs pena illi grauissima. Unde sequitur q̄ sicut nunq̄ fuit ꝓplexio delicatior: ita nec vlla pena ipsius grauior. Audi Aug. Jacet pro dolor: extensus ante hominē deus. t supplicium patiēt rei: in quo nullius peccati vestigiū potuit inueniri. Et Bernar. ait. O vos filie hierusalem videte regē Salomonē sanguine cruēta tum: spinis coronatū: percussionibus liuidū: purpura illusum: gestis derisum: verbis cōtumelio sum: sputis maculatū: non imperio clarū: sed ob probrio plenū: in omnib^o abiectū: t insup ad crudelem mortē ꝺdemnatū. hec ille. ¶ Quarto fuerunt grauissime ꝓpter suffragij subtractōez. Nullus vnq̄ fuit tam in veteri q̄ in nouo testō q in suis penalitatib^o aliq̄ō refrigeriū nō habuerit p̄ter xp̄m. Jnde in cruce clamans dicebat. Jn te sperauerūt pres nostri: t liberasti eos. clamauerunt ad te t nō sunt ꝺfusi. Tres pueros in camino ignis illesos ꝺseruasti. machabeos cōfortasti t oēs innocentes in passionib^o suis aliquo mō ſrigerasti. me aūt in tam crudeli morte oīno reliquisti. t cām querit dicens. De^o deus me^o vt qd dereliqsti me. Ubi Hugo li^o 2° de sacris. pte p^a. c. x. ait. Quidā putāt diuinitatē in morte a xp̄o ſcessisse. ga dicit Ambroſi^o. Clamat hō sepatiōe diuinitatis mozitur^o. Deitas aūt humanitatem tūc inḡt deseruit: inḡtū vz potestati inimicoruz eā expositā ad tēpus nō defendit. non deseruit i ḡtū etiā tunc ab ea p maiestatis p̄itiaz nō recesſit. dereliquit illū: sed eā non dereliquit. dereliquit: quia auxiliū non contulit. non dereliquit: quia p̄sentiā ñ abstulit. subtraxit ꝓtectōez: sz ñ soluit vnionē. h ille. Sz ḡre subtraxisti aut iliuz p̄ sancte. Audi Jsa. liij. Propter scelus populi

Universidad de Deusto
Biblioteca

mei percussi eū. Ambrosius de vita beata ħ ẏba pertractans: ait. ꝓcussit pr̄ filiū vt alienigena adoptaret. ꝓcussit ſolez: vt nobis eius lux cōicaret. percussit celū: vt nobis aperiret. ꝓcussit pastorē: vt grex saluaret. percussit agnus: vt lupus caperet. percussit pelicanū: vt sanguine eius fuso: pullus eius viuificaret. percussit oñz: vt suus redimeret. ꝓcussit regē: vt pplus diuaret. ꝓcussit iudicē: vt reus absolueret. ꝛc. multas ibi ꝓcussiones cōnumerat. qr̄ ꝛc. Et hec sufficiāt pro pñti ẏitate.

¶ Quantū ad fam ẏitatē licet in antecedentibus aliqua dixerimus: tñ ad pñs dico q̄ duplex fuit xp̄i penaꝝ diuersitas. quedaꝫ exteriorꝫ: ꝛ quedā interior. De penis exteriorib⁹ nō loquimur hic: sed de interioꝛib⁹ tm̄. vñ dico q̄ quinq̄ fuerunt acerbissime pene xp̄i interiorꝫ. v3.

¶ Pria dr̄ ꝓuationis. nā cū xp̄i aia oia i ẏbo cerneret. s. pñtia p̄rita ꝛ futura: vt dic̄ Scotus in. iij. di. xiij. Tantus in xp̄i corde causatus est dolor: quanta erat visio oium quos dānari cernebat. s. sarracenoꝝ: iudeoꝝ: hereticoꝝ: paganoꝝ: ꝛ oium infideliū xp̄ianoꝝ. ꝛ tantus ille us doloris tanta erat q̄nta erat amenitas ꝛ dulcedo paradisi. vbi iuuent⁹ sine senectute: satietas sine fastidio: libertas sine suitute: pulchritudo sine deformitate: ꝓpassibilitas sine mortalitate: habūdantia sine indigentia: pax sine turbatione: securitas sine timore: cognitio sine ignorātia: gaudiū sine tristitia. sunt. n. hi duodecim fructus beatitudinis: vt alibi oñdimus. Ex quo sequit̄ q̄ tanta primo erat xp̄i interior pena: quāta erat imensitas bītudinis ꝛ glorie. Inde Ambro. Tristis inquit erat ꝛ tristis apparebat: nō tñ pp̄ suā passionē: sed pp̄ nr̄am tante vite ꝓuatōz.

¶ Scda dr̄ acquisitionis. tantus. n. erat in corde xp̄i dolor: q̄ta erat cognitio imensitatis pēarū: quas tantā dānatoꝝ multitudinē habituraꝫ cernebat. vbi nō nisi hetus ꝛ stridor dentiū ꝛc.

¶ 3ª dr̄ desponsationis. ponam⁹ per casū aia cara q̄ sit mulier quedā iperatoris sozor: prudens: sapiens: diues: elegans: facunda: ꝛ oī elegantia redimita. Dec amore carnali adamauit iuuenē quēdā iprudentē: ignarū: pauperē: ꝛ oī uno pleno. aufugit ħ cū viro ħ: ꝛ Romā venit. gra exē pli. Accidit vt filius quidā regis inde tulitū faciens: vt visā mulierē adamaret. ꝛ petijt eaz an vxoꝛ eius fieri vellet. assentit illa. ille āt cautā illā facit: ne āplius talia faceret. spondet illa oīa sc factura. Accepit illā: vestimēti ornat: in domū triūphantē collocat suis ꝛ ancillis comitataz: ꝛ sic cautā de honestate plurice faciens: ẏsus ꝓpria remeauit: spondens illi in breui ad eā se reuersurū: ꝛ cū honore ad ptes suas ꝛducturā. interea illa primo adhesit leccatori: ꝛ oīa ꝛsumpsit. Redijt inuenis: factū reperit: de illa conqueritur hec ne fides quā dedisti: vbi tāta ẏtus tua ꝛ ꝓbitas: illa illū sperniens cozā eo leccatorem oscula. ſ. āplexaꝫ ꝛ stringit. quantū q̄so putas isti us magni iuuenis eē dolorē: Sic ꝛ in ꝓposito. xp̄s vnuscuiusq̄ aiaz ꝛponsauit in fide. Osee ij. c. Desponsaui te mihi in fide: ꝛ in baptismo ꝓmittimus cū diabolo nunc̄ adulteraꝝ: ꝛ renunciamus oībus pompis eius. de ꝛse. di. iiij. c. paruuli. vbi dicit textus. Paruuli fideles recte dicunt qui fidē per ẏba gestantiū. quodāmō ꝛfitent. ꝛ per eoꝝ ẏba diabolo ꝛ mundo vuendo abrenunciant. ꝛ ħ fit vi sacrī ꝛ diuine gre quā ꝛdit deus ecclesie. paruulus āt qui baptiçat̄ ad āos rōnales veniens n̄ crediderit: nec ab illicitis abstinuerit: nihil ei prodest qđ paruul⁹ accepit. s. quantū ad vitā eternā. hec Aug. Etsi q̄rit̄ qr̄ oz eos tenere ad qđ per alios obligant̄. Dico q̄ ꝛueniens est q̄ qui per aliū liberat̄: p aliū obligeť. de conse. di. iiij. c. queris a me. heu nobis miseris an facim⁹ quasi in pte mīma qđ ꝓmisimus: Confederamur ꝓfecto cū diabolo: ꝛ xp̄o quottidie blaſphemam⁹: ꝛ ipsū indies luxurijs ꝛ alijs malis operib⁹ ꝛ iniurijs offendim⁹. ꝛ ita ꝓ denario vno deū perdimus. an credis q̄ hic lit magn⁹ doloꝛ pdere tot aias tanto cū laboꝛe redēptas: Audi aia errans benignū sponsū tuum. Diere. iij. Tu fornicata es cū amatoꝛib⁹ multis. ſuerteze tñ ꝛ ego suscipiā te.

¶ Quarta pena dr̄ pacificationis. ponam⁹ ex⁽m⁾. Est vn⁹ magn⁹ rex tensq̄ dñs qui maximo cū exercitu castrametatus est banc. N. ciuitatē: vt fundit⁹ eā euertat ꝛ igne ꝛsumat: oēsq̄ in ea habitantes sine mificō dia pimat. Interea fili⁹ eius cōpassione illius ciuitatis motus. patrē genu flexo exorat vt misereat populo illi. Obtēta tñ cū difficultate pace: ingredit filius ciuitatē inermis. at ille pplm tremulentū alloquit: qd facitis mihi: clamāt omnes mificordia: mia: mia. quib⁹ ille. Eritis boni filij ꝛ faces p̄is mei fautores: aiunt vnanimiter: ita: ita: ita. Sic inquit ille cū bñdictiōe dī quid agendū: dicunt. veniat libere p̄ tuus sine comitiua ꝛ accipiat dñium ciuitatis. quib⁹ ille. Cauete ne faciatis ꝓdimentū. tandē ingreditur inermis p̄. cui obuiā oēs venientes: clamāt. viua: viua: viua. cūq̄ ad plateā applicuisset: clamat vnanimiter pplus. ar me: arme: arme. capiunt utrosq̄. ꝛ filiū in pñtia p̄is mē bratim trucidarunt. quē binc putas aia vtro: cūq̄ fuisse polorē: A simili eternus p̄ mundū finire decreuerat. filius ꝓ populo orat: placat̄ deus. tunc ꝓphete clamare ceperunt. vicit: vicit signore: ꝛ noli tardare. relaxa facinora plebis tue. At cuz venit plēnitudo tpis misit deus p̄ filiū suū natū in mundū: vt vitam⁹ p cū. ꝛ tandē intrāte filio dei in carne ciuitatē hierusalē: obuiā illi venerunt cū oliua in signū pacis: ꝛ palma in signū victorie. ꝛ clamabant. osāna: bñdict⁹ q̄ venit in noīe dñi. Et ut filij eterni p̄is degenerēs: ꝓpriū ꝛ legittimū filiū ap̄p̄'ēdiderī. ꝛ alij palmas in faciē eius cedentes: alij spurtis ingnantes ꝛc. ipsū in pñtia p̄is crudeliter in medio duoꝫ latronū occiderūt: ꝛ mōtuū reliq̄runt. Dic aia cogita si xp̄s ꝛ p̄ eternꝰ dolere debebant. ps. Circūdederunt me doloꝛes mortis. s. ꝛsiderando iniurias dei multiplices ꝛ iudeoꝝ tam ingentem ingratitudinē. q̄re ꝛc. Accipe vltimā ad pñs penam xp̄i: que dr̄ mutue passiōis. Reuera supradicta ingentē tristitiā in xp̄i coꝛde causarūt. sed qualē cū putas būisse doloꝛē: qñ matrē iuxt̄ crucē cernebat lach̄rymantē ꝛ semimortuā: Et tanto ītrinseco cruciabat̄ doloꝛe vt ampli⁹ sufferre nō posset: sed eā discipulo ꝛmendauit: dicēs. Ecce mater tua. Sz de ħ ꝓmōe seqnti. q̄re ꝛc.

¶ Qr̄tum ad tertiā dico q̄ nō sunt possibiles maiozes sed eq̄les: si carnē ſupple assūmeret passibilē reliqua aliaꝝ psonaruz. qđ eq̄uis sit possibile vt in antecedentib⁹ oñdimus: tñ nūq̄ fiet: q: nō expedit. Satis. n. ꝓpter pctā ꝓpria q̄libz p penitētiā resurgere pōt. ut ps Eçech. xviij. ꝛ ideo non opz aliā assignare aut repire viā. qđ non fuit in ꝓmissis parētib⁹: sed eoꝝ pctm̄ qđ in ipsis mortale fuit: i nobis fuit originale. ꝛ sic eoꝝ pctm̄ nō tm̄ ꝓpriā psonā: sed etiā totā humanā nām respiciebat: vt deo duce clariuſ ostendem⁹ feria sexta sequenti quare ꝛc. Et hec sufficiant pro presenti ꝛclone.

¶ Qr̄ deus noluit disturbare consilium iudeorum conclusio tertia.

Accipe tertiā ꝛclonē. vz. Christus Jesus p quē oīa recte gubernant̄ noluit vt in ꝛsilio suo iudei bodie disturbarent. vbi tres ingram⁹ ẏtates. vz. ¶ Pria ẏi. ē ista. Quot sunt male ꝛsiliantes. ¶ 2ª est. Quare noluit bodie hoc ꝛsiliū disturbare. ¶ 3ª est. An iudei alia ꝛsilia ꝛ xp̄m fecerint. ¶ Qtū ad ꝓmā dico q̄ multi sūt male ꝛsiliātes. ¶ Prio vane ꝛ querse mulieres. ¶ mali sub diti. ¶ 3ⁱ puersi boies. ¶ 4ⁱ sapientes mūdo ꝛ nō deo. ¶ 5ⁱ cupidi ꝛ auari. Et tot possent multiplicari: quot sunt hominuz artes depuate ꝛ officia male data. Sed istoꝝ q̄nq̄ tm̄ depauta tū ꝛsiliū videaz⁹.

¶ Primo male ꝛsiliant̄ vane ꝛ puerse ꝛ luxuriose mulieres. Et ꝛz quottidiana lenonicia vetulaꝝ p aurē vanaꝝ mulieꝝ volitēt qđ ꝓbatione non indiget: tñ vide in testō veteri q̄ta mala ꝓpter malaꝝ mulieꝝ ꝛsiliū secuta fuit. ¶ Propter malū. n. Eue ꝛsiliū totū genꝰ humanū perijt. Heñ. iij. Domina cui Joseph seruiebat ꝓsuadebat vt ẏginitatē ꝛ castitatē ꝓderet. Ben. xxxviiij. Cōsilio mulieꝝ peruersū est cor Salomonis: vt deo spreto idolatraret. iij. Reg. ij. Mal Eçechie regis Juda viā ingressa dom⁹ Achab ipulit eū vt male ageret. ij. Paral. xxij. Et Basoni Dalida psuasit: vt capillos tōderet. Judicū xvj. ꝛ sic de alijs. In nouo testō ꝓpter Herodias malū ꝛsiliū: cuz filia saltatrix diceret. Quid petā: Joānes bap. decollat⁹ est. Matth. xiiij. ꝛc.

¶ Scdo male ꝛsiliant̄ subditi. Inde pp̄s ꝛsulēt Aaron: vt eis vitulū aureuz faceret vt adorent eū: punit⁹ est. Exo. xxxij. Filij Aaron male consulueřt regi suo: vt deboneſtaret nūcios Dauid Et sic ozū est inf victos reges odiū maximū. ij. Reg. xij. Et si tēpus aut licētia dareť dicēdi: oñderem ruinā doꝝ a suoꝝ subditoꝝ malor ꝛsilio si nc psuasiōe: vt plurimū bre oztū. qr̄ ꝛc.

¶ Tertio male ꝛsulūt puersi boies: sicut Balaā cōsulu it Balaach q̄ filios dei faceret fornicari ꝛ iram dei incurrere. Numeri. xxiij. Benadab ſiniquū ꝛsiliū dedit Amon: vt violaret Thamar sororē suā. ij. Reg. xiij. Amici Aman male ꝛsuleřt ut pararet suspendiū Mardocheo in eius damnum. Hester. v. Jtē i testō nouo cū Barnaba ꝛ Paulus in multo honore eēnt: quidā psuaserūt pplis vt eos lapidaret. Actuū. xiij. Quo etiā mō peruersi pharisei ꝛ sacerdotes psuaserūt populis ut Barrabā Pilat⁹ dimitteret: ꝛ Jesum cruce traderet. ꝛ sic de alijs. ¶ Quarto male ꝛsulūt sapientes hⁱ mundi. quoꝝ deus stultā sapientiā fecit. Et sic Architophel Absaloni puersum ꝛsiliū dedit. ij. Reg. xvj. et tñ eius ꝛsiliū ita sanuz putabat: acsi dei non bois esset. Sapientes male ꝛsuleruntpharaoni. Isa. xix. Sapientes ꝛ rectōes populi ꝛsuleruūt Sedechie vt Hiemiā occideret. Diere. xxxviij. Et bodie ad ꝛsilium Caiphe dicētis. Uos nescitis qc̄q̄ tc̄. oēs dixerūt reus est mortis tc̄.

¶ Quinto male ꝛsulunt euari ꝛ cupidi. Et de hoc est plenus totus mūdus. quo et in loqueo cecidit Judas dicēs. Quid vultis mihi dare ꝛc. Et hec sufficiāt ꝓ pñti ẏitate.

¶ Qtuz ad 4am vna tm̄ tibi rō sufficiat. Nā cū vniuscuiꝰ q̄s artificis sit ꝓpriū res in suo eē ꝛ ordine ꝛseruare. ꝛ deus sit sumus omniū artifex: ꝛgruū fuit ut boiem in esse ꝛ ordine suo ꝛseruaret in quo ipm creauerat. Creauit cū liberꝝ. ergo ipsuz ꝛm suuz liberꝝ arbitriū operari pmittit. Ex quo postea de malo deus tanta bona collegit. q̄re ꝛc.

¶ Qtū ad tertiā planū est q̄ plura ꝛsilia iudei fecerunt ꝛ xp̄m. Et hec sufficiant ꝓ pñti ꝛmone. Cōsiliuz ergo collegerūt pharisei vt xp̄m occideret: cuiꝰ morte sanari uita nostra debebat: ꝛ sic ad paradisum euolare. hic per gratiam. Amen.

¶ Sabbato dñice de passione de virgine glōriosa sermo in ordine trigesimus nonus.

Pater clarifica no

Pmen tuū. Jo. xij. Jā cuz xp̄s sue mortis ꝛfinia cerneret: quadā die in presentia discipulorꝝ ꝛ turbe ait. Anima mea turbata est qđ dicā: pater clarifica me. ꝛ infra. Pater clarifica nomē tuū. cui pater in voce rndit. Et clarificaui ꝛ iterꝝ clarificabo. s. in resurrectōe. Caro. n. xp̄i ꝓpter mortalitatē: aia ꝓpter passibilitatē: deitas ꝓpter occultationē obscura videbant. Sed in resurrectiōe caro clarificat̄ p imortalitatē. aia p ipassibilitatē. deitas p claraz manifestationē ꝛ nudabilitatē. Et cū ẏgo gl̄osa fit in hac dilecti filij sui passiōe plurimū crucianda: ꝛ mario cū virtutio a iudeis deridēda et respuēda: ipsa ēt clamare pōt ad patrē eīnū. Pat clarifica nom̄ tuū. cui ꝛ ipse rndit. Et clarificaui ꝛ iterꝝ clarificabo. Clarificaui gdē i tua ꝛceptōe ga āgel⁹ ad Joachiz ait. Ecce Anna vxō tua pariet tibi filiā: ꝛ vocab nom̄ ei⁹ Mariā. Et clarisicabo in tua assūptōe. ps. Astitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circūdata uarietate. De qua virginis clarificatōe aliqua in hoc ſmōe tractemus. vbi tres ꝛsiderationes faciamus. vz.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Qualiter glorioſus pr̃ virginẽ clarificauit.
Qualiter benedictus filius matrẽ lucidauit.
Qualiter ſp̃us ſanctus virginẽ perluſtrauit.

¶ De clarificatõe ẏgis p patrẽ eẽtũ ꝺſidea p⁴

AQualiter glorioſus pr̃ ẏginẽ clarificauit primo videam⁹. vbi tres conc̃ones faciamus. v3. ℣ p⁴. Magnã eternus pr̃ ẏgini ꝺtulit poteſtate: ut ipſa multũ poſſit apud eternã maieſtatẽ. ℟ 1ª eſt iſta. ſicut nomẽ Jeſus p eternũ patrẽ multũ fuit clarificatuz: ita nomen Maria per cundẽ extitit perluſtratũ. ℟ 3ª ẽ iſta. ſicut Jeſus ſm carnẽ fuit a pr̃e dignificat⁹: ita ℣ glorioſa ẏgo fuit ſm carnem magnificata.

¶ Qũo eẽt⁹ pr̃ ſuã potẽtiã ẏgini cõicauit ⁊ p⁴.

ACcipe primã conc̃onẽ ⁊ c̃. vt. ſ. vbi treſ inquiram⁹ ẏi. v3. ℣ p⁴ ẏi. eſt. vtr̃ potentia ſit tñ attributũ pr̃is. ℟ 2ª ẽ. qũo pr̃ eẽtus ſuã potentiã cõicauit ẏgini glorioſe. ℟ 3ª eſt. quare illi tantã potentiã cõicauit. ¶ Quantuz ad primã ꝺico q⁹ oẽ qꝺ ꝺr̃ abſolute de vinis cõe eſt ⁊ vnũ in tribus p̃ſonis: ⁊ ſolũ illud ẽ ꝓprium perſone: qꝺ ad relationẽ originis pertinet. Potentia ḡ cũ ſit quid abſolutũ nõ pertinens ad relationẽ originis: erit cõis tribus perſonis ⁊ vnũ in illis. Jñ Athanaſius in ſimbolo. Oipotens inquit pr̃: oipotens filius: oipotens ſp̃us ſcũs: ⁊ tñ nõ tres oipotentes: ſed vnus oipotens. Appꝛopꝛiate tñ ut ſepius ꝺixim⁹ aliquid ꝺr̃ de una perſona qꝺ nõ ꝺr̃ de altera cũ eaꝺẽ limitatione. ꝓpterea ꝺicim⁹ q⁹ potentia attribuit pr̃i ſicẽ ſapientia filio ⁊ clementia ſp̃ali ſcõ. de hac in precedẽtibus ſabbatis ꝺictum eſt. qr̃ ⁊c̃. ¶ Quantuz ad ſam ꝺico q⁹ pr̃ eternus ẏgini cõicauit potentiã ſuã: nõ per eſſentiã: ſed per participationẽ. ſicut ꝺicimus de ꝺiuinitate: q⁹ per participationẽ ſ̃p eſſentiã nobis cõicat. ꝑs. Nõne ꝺixi vij eſtis ⁊ filij excelſi oẽs: vñ cõcludamus q⁹ talẽ ẏgini potentiã ſiue hic ſiue in ſtellifero celo ꝺtulit: vt nullus aut ſp̃us angelicus: aut hũanus tante ſit fuerit ⁊ erit potentie: ſicut fuit ⁊ eſt glorioſa ẏgo. ſine hac fuit magna potentia in terriſ: vt ipſa ſola celos aperuerit: ⁊ filiũ ꝺei in terris humanãꝺuz deſcendere fecerit: qõ nulli ſcõz patrũ ꝺceſſuz eſt. Aperuit ãt celos qñ lingua ſua illa ſeptẽ ẏba potentiſſima pꝛotulit. Ecce ancilla ꝺñi: fiat mihi ſm ẏbũ tuũ. q̃ fuerunt tante potentie ut ĩ eoꝺẽ inſtanti ꝺeus deſcenderit: ⁊ carnẽ ⁊ aiaz ſimul in vẽtre ſuo ſumpſerit. vt p3 in. iij. ſniaz. ꝺi. v. qr̃ ⁊c̃. ¶ Quantũ ad tertiã ꝺico q⁹ triplici rõe ad pr̃is eternuſ pr̃ tantã poteſtatẽ ꝺtulit ſiue potentiã. ℟ Primo qz elegerat eã ut eſſet regina celi. nã ſi Salomõ Berſabee mr̃i ſue ꝺixit. ꝑete mr̃ mea. neqz. n. fas eſt ut auertã faciẽ tuã. qñto magis eternũ patrẽ ꝺecebat: vt nullã ſue potentie parcitatẽ oñꝺeret ei quã elegerat eſſe reginã celi. ꝑs. Aſtitit regina a ꝺextris tuis ⁊c̃. ℟ 2º ei tantã potentiã ꝺtulit: qz per illã gr̃a per petrũ perꝺita reinueniri ꝺebebat. Luc. i. Inueniſti. n. gr̃am apud ꝺñm. perꝺiderat. n. illã antiqua matrã: ⁊ quinqz millib⁹ ⁊ vltra ãnis in perꝺitione p

ꝺurauit. ſed ẏgo glorioſa eã aꝺinuenit: cũ ãgel⁹ ꝺixit ei. Aue gr̃a plena. inueniſti. n. gr̃am apud ꝺeũ. Ber. Inueniſti inquit gr̃am apud ꝺeũ: gratiã vtiqz quã querebas. ℟ 3º tantã potentiã ꝺtulit: q⁹ magna ẋpo eius filio ipſa conferre ꝺebebat. ⁊ adeo magna q⁹ nõ ita grandia bñficia humano generi a principio ſue creationis contulit ꝺeus. ꝺeus nãqz hominẽ ꝺ limo terre formauit: ẏgo ꝺeũ de ſuis puriſſimis ſanguinibus: ⁊ eius puriſſima caro pꝛeualet oĩbus rebus mũꝺi. Jtẽ ꝺeus hominẽ de fructibus paraꝺiſi educauit: ⁊ ẏgo vbere de celo pleno: cuius lactis vna gutta pꝛeualet oĩbus lignis paraꝺiſi: fructibusqz oĩbus totius mundi. Jtẽ ꝺeus hominẽ pellicea ĩꝺuit veſte: ⁊ ẏgo glorioſa xpñ ſuis pauꝛimis pãniculis: ⁊ poſtea tunica in conſutili: q̃ pꝛeualz oĩbus tunicis mundi. ⁊ ſic ſi ꝺiſcutere volumuſ multo ampliꝛa bñficia ꝺtulit ẏgo xpõ: q̃s ꝺeus homini in ſue creationis pꝛimoꝺio: q̃ ut facere ⁊ ꝑpenꝺere ſine ꝺ̃fectu poſſet: eternus pr̃ ſue potentie largitus eſt pleniſſimã quã ꝺecebat poteſtatẽ. qr̃ ⁊c̃. ideo in cantico ſuo ait. qz fecit mihi ꝺñs magna: quia potens eſt ⁊ ſanctum nomẽ eius. Et hec ſufficiant pꝛo pꝛima concluſione.

¶ De clarificatione nois Marie conc̃o ſa.

ACcipe ſam conc̃onẽ. v3. Sicut nomen ieſu ⁊c̃. ꝺic totã. vbi tres inquiram⁹ ẏi. v3. ℣ p⁴ ẏi. eſt. quanta eſt ꝺignitas ⁊ ẏtus huius nois Maria. ℟ 2ª eſt. an hoc nomen ſit ꝺignius nomẽmin oĩbus creatis. ℟ 3ª. an ꝺemones audientes ĥ nomen timeant ⁊ fugiant.

¶ Quantũ ad primã ꝺico q⁹ ſicut bñꝺictũ nomẽ ieſus ex quinqz lr̃is componit̃ ex maximo myſterio: ſic ⁊ nomen ꝺulciſſimũ Marie. de noie ieſu ꝺicet ĥmone ſeq̃nti. Habet igit̃ Maria gnqz lr̃as: vt quinqz ẏtutes Marie precipue oñꝺãt. Pꝛima lr̃a ꝺr̃. m. ⁊ ẏtutẽ fiꝺei in ẏgine potiſſime fuiſſe oñꝺit. nã hec lr̃a. m. ex tribus inuicẽ. i. colligatis cõponit̃: vt oñꝺat ẏginẽ pfectiſſimaz trinitatis noticiã: ⁊ fidẽ habuiſſe. vñ ſicut treſ. i. inuicẽ colligati vnã lr̃am faciunt. ſ. m. ſic tres p̃ſone ꝺiuine inuicẽ p pꝛoceſſionẽ ⁊ generationẽ colligate vnũ ꝺeũ oñꝺunt. Ecce perſonaꝝ lꝫgatura. pr̃ a nullo eſt factus nec creat⁹ nec genit⁹. filius a pr̃e ſol⁹ eſt: nõ factus nec creat⁹: ſed genitus. ſp̃us ſcũs a pr̃e ⁊ filio nõ factus nec creatus nec genitus: ſed pꝛocedens. vnus ḡ pr̃: non tres pr̃es. vnus filⁱ⁹: ⁊ nõ tres filij. vn⁹ ſp̃us ſcⁱ⁹ ⁊ nõ tres ſp̃us ſcⁱ. ⁊ in hac trinitate nihil pri⁹ aut poſteri⁹. ſ. tpe. nihil maius aut min⁹: ſed tote treſ perſone coeterne ſibi ſunt ⁊ coeq̃les. Hoc ẽt ex pꝛeſſe ponit̃ in ꝺecretali firmiter credimus. ꝺ ſũma trini. ⁊ fide catholica. Firmiter inquit credimus ⁊ ſimpliciter ꝺfitemur q⁹ vnus eſt ſol⁹ verus ꝺeus: eternus ⁊ ĩmenſus: incõmutabilis: oĩ potens: incõpꝛehenſibilis ⁊ ineffabilis: pr̃ ⁊ filⁱ⁹ ⁊ ſp̃us ſcⁱ⁹. tres quidez p̃ſone ⁊ vna eſſentia: ſubſtantia ſeu natura: ſimplex oĩno. pr̃ a nullo: filius a pr̃e ſolo: ac ſp̃us ſanctus pariter ab utro q̃s abſq̃ initio: ſemper ac ſine fine. pr̃ generans

filius naſcens: ⁊ ſp̃us ſanctus pꝛocedens: cõſubſtãtiales: coequales: cooĩpotentes: ⁊ coeterni. vnũ vniuerſoꝝ pꝛincipiũ oĩum viſibiliũ ⁊ inuiſibiliũ ſp̃ualium ⁊ coꝛpoꝛaliũ ⁊c̃. Et ſegtur ꝺ creatione bois ⁊ lapſu ⁊ redẽptione ei⁹ q ẋpm: ⁊ de reſurrectione. de iuꝺicio ⁊c̃. Et poſtea q⁹ eccleſia fideliũ vniuerſal̃ eſt vna extra quã nemo ſaluaꝫ: et de ſacro euchariſtie ⁊ pnie. ⁊ tandẽ ꝺcludit q⁹ omnes ſaluant̃ in hac fide credẽtes ⁊c̃. ¶ Quare ꝑma lr̃a nois ẏginiſ que eſt. m. virginẽ pꝛincipaliter ⁊ ſupꝛeme fidẽ habuiſſe trinitatis oſtendit. Pꝛopterea ꝺr̃ q⁹ tẽpoꝛe paſſionis fides in ipa ſola remanſit. Dum. n. oẽs xpm reliq̃ſſent: ipſa ſola iuxta crucẽ ſtabat lachrymoſa vbi pendebat filius ⁊c̃. ℟ Scõa lr̃a eſt. a. ⁊ ſignificat ẏtutez ſpei. Nã ſicut hec lr̃a eſt a ſiniſtris apta ⁊ capite curuo: ⁊ a ꝺextris clauſa: ſic ſcã ſpes eſt qua animus a ſiniſtris. i. a tribulationũ pte exñis leto vultu: capite clino ⁊ humiliato: totũ ſe apertũ oñꝺit: ad oĩa ꝓ ꝺei amoꝛe ſupplicia pferenꝺa. ⁊ a ꝺextris claꝺit: q⁹ nullis gr̃aꝝ ꝺei ꝺonis extolliꝫ. Auꝺi Bernar. Si mihi ꝑmia ꝓmittunt̃ ꝓ te obtinẽꝺa ſperabo. ſi inſurgunt aꝺuerſuz me ꝓlia. ſi ſceuiat mũꝺus. ſi fremat malign⁹. ſi ipſa caro aꝺuerſus ſp̃m ꝺcupiſcit: in te ego ſperabo. Et Greg. in moral̃. Spes in eternitate aĩuz errigit. ⁊ ideirco nꝛa la mala q̃ exteri⁹ tollerat ſentit. Quãta aũt ſpe ẏgo fuerit redimita: uipſa aĩa ꝺſidera. An credis q⁹ ei⁹ aĩus potuerit vnq̃ aliq̃ aꝺuerſitate turbari: an multitudie obruiꝫ Certe illⁱ⁹ mentẽ nũq̃ aliqua mũꝺi ſeueritas ſauciauit: aut q̃is mõꝺiſtoꝛſit: ita vt vere ꝺicẽ poſſet. Si conſiſtant aꝺuerſuz me caſtra nõ timebit coꝛ meũ. ℟ Tertia lr̃a eſt. c. que ſignificat ẏtutẽ charitatiſ. qñ ſicut .2. duas toꝛtoꝛes facit: ita charitas ẏa aꝺ ꝺei ⁊ ꝓximi ꝺilectõez ſe extẽꝺit. qñ in his duob⁹ mãdatis tota lex pẽꝺet ⁊ ꝓpꝛhe. Auꝺi Greg. in homelia ſup Jo. Cũ cũcta ſacra eloqa ⁊c̃. q̃re in homelia apl̃oꝝ: ⁊ ꝺic eaz. O charitas ẏginea quãtus tui amoꝛ aꝺ ꝺeũ cuz ais. Magnificat aĩa mea ꝺñz. ⁊ exultauit ⁊c̃. O feruẽtiſſima charitaſ quãta eras in ea aꝺ ꝓximũ. Ecce qꝺ ait. Ex ĥ beatã me ꝺicẽt oẽs gñatões. ℟ Quarta lr̃a eſt i ⁊ ſignificat rectã humilitatẽ ⁊ nõ fictã. ga hũilitaſ rectũ hoĩem facit: ſicut ſuꝑbia eũ reꝺꝺit obliquũ. Unꝺe Greg. in moral̃. Tanto fit vnuſq̃ꝫ vilioꝛ ꝺeo q̃nto ꝑcioſioꝛ ſibi. ⁊ tãto ꝑcioſioꝛ: ꝺeo q̃nto uilioꝛ ſibi. Et Hugo de ſcõ Victoꝛe. Si hõ ingt ꝺtineſ eſt: hoc ꝺiabolus nõ timet. ga ipſe mulierẽ nunq̃ cognouit. Si ieiunat: hoc nõ timet. ga ipe nunq̃ cibũ ſũmit. ſi vigilat: hoc nõ timet. ga ipſe nunq̃ ꝺormit. ſi humilis eſt ⁊ mãſuetus: hoc plñmũ expaueſcit. hec ille. Sed q̃nta fuerit ẏginis humilitas audi. Quia reſpexit ingt humilitatez ancille ſue ⁊c̃. De quo in ſupioꝛibus ſabbatis ꝺiximus. Et nõ q̃re de hũilitate mentõez facit: cũ tamẽ ⁊ aliaſ pl̃imas bẽret ẏtuteſ: eſt vt ꝺicit bẽs Greg. in moral̃. Qui ſine hũilitate ẏtutes ogregat: in ventũ puluerẽ portat. Quã humilitatẽ Ber. excogitãs ait. O ẏa humilitas que ꝺeũ hominiꝰ pepit: vitã mortalib⁹ ꝺedidit: celos ĩnouauit: mũꝺũ purificauit: paꝺiſũ apuit: ⁊ hoĩz aĩaſ libauit. Facta eſt Marie hũilitas ſcala celeſtis ꝑ quaz ꝺeus deſcẽꝺit ad ẽras. B ille. ℟ Quinta ⁊ vltima lr̃a ẽ. a. que ẏtutẽ largitatis oñꝺit. ga ſicut. a. lr̃a apta eſt manũ q̃ſi poꝛrigẽs a ſiniſtris. vt ſic formet. a. ſic ⁊ ẏgo oĩb⁹ volẽtib⁹ eã ſe ꝑbet babũꝺãter. Auꝺi Ber. De plenitudine ei⁹ oẽs accipiunt captiu⁹ redẽptoꝛez: eger curatoꝛez: triſtis conſolatoꝛẽ: petoꝛ veniãꝫ: iuſtus gr̃am: ãgelus leticiã: tota q̃ trinitas gl̃am. vt nõ ſit q̃ ſe abſcõꝺat ꝺ calore ei⁹. q̃re ⁊c̃. Iſtas ẏtutes breuiter trãſeo: qa in ſupioꝛibꝰ multa ꝺe ẏgine ꝺixim⁹ q̃re ⁊c̃. ¶ Etũ ad ſam ꝺico q⁹ nullũ eſt nomẽ in creaturis pur excellentiꝰ Maria. Unꝺe ſicut in officio ⁊ ꝺigitate nulla eſt creatura maioꝛ matre ꝺei: ſic decẽs eſt vt nullũ ſit excelleti⁹ nomẽ noie Marie Sz ꝺices. ſi tã excellẽs ẽ: q̃re in ãnunciatõe illꝺ angel⁹ tacuit. Ꝺicit Albert⁹ oꝛꝺinis heremitaꝝ in poſtilla ſua ſup hũc paſſũ: q⁹ hoc factũ fuit triplici rõne. v3. ℣ Pꝛio ꝓpter ẏginis excellentiã. Excellẽtes. n. ꝑſonas cũ ſalutam⁹: noie ꝓpo ꝓtermiſſo ꝺicim⁹. Aue rex. ſalue paꝛ. Sic ⁊ in ꝓpoſito, ãgelus eã a plenitudine gr̃e noiauit. quia q̃ gr̃am ⁊ miſericoꝛꝺiã ſaluos nos fecit: q̃ habundãtiſſime fuit in ẏgine. ideo ait. Aue gr̃a plena.

¶ Scõo ga cũ aligs ad aliq̃ offiñ eligit: nomie officij ⁊ nõ ꝓpꝛio vocaꝫ. ut papa pꝛioꝛ abbas ⁊c̃. Et iõ ga virgini aꝺuenerat offiñ plenitudis gr̃e angelus ab officio eã vocat: ꝺicens. Aue gratia plena. ℟ Tertio ga nõ uenerat angelus ad eaz ſalutandã tanq̃ Mariã: ſed tanq̃ gr̃a plenam. Eccleſia ẏo addidit Maria: ꝺicens. Aue Maria gr̃a plena. ga multis tribulatõib⁹: tã tẽpe iꝺeoꝛ: tam tyrannoꝛ: tã bereticoꝝ q̃ſſata fuit: ut oñꝺit Aug. ꝛviij. ꝺe ci. ꝺei. Et ga Maria interpretatur amaq̃ mare: iõ eccleſia ab ea captãdo beniuolentiã vt oꝛet ꝓ eccleſia ꝺei: ait. Aue maria gr̃a plena. q̃ſi ꝺicat. Tu glorioſa ẏgo q̃ amaritudine plena fuiſti tẽpoꝛe paſſiõis tui ꝺilecti filij: ⁊ tũ eras plena gr̃a: oꝛa ꝓ nobis fideliꝫ tuiſ. amẽ. Et hec ſufficiant ad pntem ẏtatẽ.

¶ Octũ ad tertiã ꝺico q⁹ ꝺuo ſunt noia que marie ꝺmones timẽt. ſ. nomẽ Jeſus: ⁊ nomẽ Maria. ꝺe Jeſu ꝺicet ĥmone ſeq̃nti. De Maria autẽ ſatis pꝛga Heñ. iij. in figura ꝺictũ eſt ĥpenti: ipſa ꝺteret caput tuũ. q̃re ⁊c̃. Et ĥ ſufficiat ꝓ pñti ꝺcſone.

¶ De ꝺignitate ẏginis ſm carnez ꝺcſo tertia.

ACcipe tertiã ꝺcſones. v3. Sicut gl̃oſus Jeſus ⁊c̃. ꝺic totã. Iſtã ꝺcſonẽ ſatis ꝺeclarauim⁹ in ſupioꝛib⁹: iõ cã tanq̃ notiſſimã relinquam⁹. Lege ſi nõ piget totã bibliaz a pncipio vſq̃ ad finẽ. Et certe ut Matth̃. c. i. inſinuat ab Abꝛahã ſi icepiſ pr̃iarca vſq̃ ad Dauid regẽ: vir ginẽ ex ſemine. xiiij. patriarcaꝝ inueniet ꝺeſcẽꝺiſſe. a Dauid vſq̃ ad trãſmigratõez babilonis. xiij. fuerũt gñationes ⁊ xiiij. reges: ꝺe q̃ gñatõe fuit ĥ regia ẏgo. a trãſmigratõe aũt babilonis vſq̃ ad Mariã fuerũt. xiiij. ꝺuces. ĥ q̃z ſili⁹ ſtirpe fuit ĥ bñꝺicta puella. q̃re ⁊c̃. Uide ꝺ ĥ

Universidad de Deusto
Biblioteca

sabbato precedenti in secunda consideratione. Et hec sufficiant pro presenti consideratione.

¶ Qualr filiꝰ matrē plustrauerit ꝺsideratio fa.

SEcūdo loco Qualiter bn̄dictꝰ filius matrē lucidauit videamus. vbi tres ꝺclones subiungamꝰ. vz. ℣ primaꝰ conclo est ista. tanto eternus filius voluit ẏginē clarificare vt eā sibi in matrē placuerit approbare. ℣ 2ª conclo est ista. postq̄ filiꝰ dei bn̄dictus ẏginē sibi in matrē approbauit: eā ēt sibi in tēplū ꝺsecrauit. ℣ 3ª ꝺ est. postq̄ eternꝰ filius ẏginē sic consecrauit eam plenissima cognitione ⁊ sapientia decorauit.

¶ Qꝫ filiꝰ eternꝰ ẏginē in matrē elegit ꝺ ꝑma.

ACcipe primā conclonē. cē. vt. ē. vbi tres breues ẏsrates videamꝰ. vz. ℣ primaꝰ ẏi. ē An in testō veteri fuerit demonstratū q̄ filius de ẏgine vellet būanari. ℣ 2ª est. Quar de statu ẏginali voluit incarnari. ℣ 3ª est. Si ẏginē in matrē elegit: q̄re ḡ uoluit eaz maritari?

¶ Quantū ad primā dico q̄ sic. Audi Isa. c. vij. Ecce ẏgo concipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ uocabit nomen eius Emanuel: qꝺ est nobiscū deus. Btūs Hiero. super Isa. sic dicit in hoc passu. Scio iudeos opponere solere in hebreo ẏbū alma non ẏginē sonare: sed adolescētulā. ⁊ reuera ẏgo ꝓpzie betula appellar adolescentula ꝛ puella non alma dr: sed naara. Quid est ḡ qꝺ significet alma nisi absconditā ẏginē: qz nō ois ẏgo absconꝺita est cē. Et ibi oñdit btūs Hiero. prophetaz per alma ẏginē intellexisse. ⁊ hoc probat ꝑ. qz de Rabecca in Heneſi scribit. vbi dicit textus. ⁊ dixi Dñe deus dñi mei Abrahā: si tu dirigis viā meā per quā ego ingredi�another. Ecce dū stetero super fontē aque ẏgo que egredietur ut hauriat aquā: ⁊ dixero ad eā. Da mihi paululū aque: ⁊ bibā de ydria tua: rīderit. ⁊ tu bibe ⁊ camelis tuis hauriā. hec erit yroz quā preparauit dñs filio dñi mei. In eo. n. loco in quo ait ẏgo q̄ egrediet ut hauriat aquā: in hebreo scriptū est alma. i. ẏgo secreta nimia diligentia parentū custodita. Ecce ḡ ꝛm Hiero. q̄ alma ibi ponit ꝓ ẏgine Itē ꝛō dicit sic Hiero. Oñdant mihi. s. iudei ubi hoc ẏbo appellent ⁊ nupte: ⁊ iperitia ꝺsitebor. hec ille. quasi dicat. in testō veteri nullibi legit q̄ alma ponat ꝑ corrupta. ḡ ꝺz intelligi ꝓ virgine. Itē si alma nō accipit ꝓ ẏgine: quare filius dei maritatā aut uiduā nō elegit in matrē? Hiero⁹ ibidē. Si nō preferr nuptis ẏginitas. i. si ibi qñ Isaias ait: ecce alma: ipse nō intelligat de ẏgine: spūs scūs cur maritatā aut uiduā non elegit: nā illo tpe erat Anna filia Phanuelis ꝺ tribu asser insignis pudicitie: ⁊ semper uacans oronibus ⁊ ieiunijs in tēplo dei. si conuersatio tm̄ ⁊ bona opera ⁊ ieiunia absq̄ ẏginitate spūs sci ad se merenr aduētū: potuit ⁊ ista esse mater dñi. hec ille. ℣ Preterea si alma ꝓ ẏgine nō intelligatur: qꝺ nāq̄ magnū nouū esset. ut Iere. xxxj. c. ait. Nouū faciet dñs super terrā. mulier circūdabit virū: si mr̄ier corrupta prolē gignat nouū ergo magnū est: si mulier incorrupta generet ⁊ pariat: ⁊ post partū virgo permaneat: sicut ꝺicimus de ẏgine. hanc ēt nationē facit ibi dē Hiero. quare ergo patet q̄ ẏgo in testō uerā fuit declarata q̄ esset mater messie. i. xp̄i Jesu saluatoris. quare cē. ¶ Quantū ad 2az dico q̄ triplici rōne voluit de virgine nasci: vt ꝺina uoluntas ordinauerat. vide ꝓphām Ezech. xliij. Uidit portā clausā. lege ibi. Mirabilē visionē. Et pōt esse prima rō. ℣ Primo rōne dignitatis. sic. n. diuine congruebat dignitati vt eius mr ẏgo esset. ita q̄ sicut eo in terris nullus reperr filius dignior: ita nulla reperr eius matre pstātior. Inde Ber. O ẏgo inquit ẏga sublimis: pstantioz cunctis: sanctioz uniuersis. o vere lignū vite qꝺ solū fuit dignū portare fructū salutis: per te accessum habemus ad filiū. o benedicta inuētrix grē: genitrix vite: mr̄ salutis: per te nos suscipiat qui per te datus est nobis. ¶ Scō hoc voluit rōne similitudinis: ita q̄ eius generatio tēporalis ex mre sine pre esset aliquo modo similis generationi eius eterne ex patre sine matre. ⁊ est ratio Damasceni libro. iiij. ℣ Tertio h̄ voluit rōne incongruitatis. non. n. pbas erat ut uiolaret integritas ab eo qui venerat sanar cōrupta: vt ꝺicit btūs Ambro. super Lucā. Et potest addi quarta rō: vt quia hoc uoluit rōne perfectionis: qñ status virginitatis est nobilioz et prestantioz aliis gradibus: vt patet in parabola seminis: q̄ aliud fecit fructū trigesimū: aliud sexagesimū: aliud centesimū: per trigesimū mrimoniū: per sexagesimū uiduitas: per centesimū virginitas intelligit: ⁊ per ons illa verbo etno potius ꝺuenit. qz perfectissima illi attribuere ꝺbemus. Inde Ambr. ait. xxxij. q. i. c. nuptie. Nuptie inquit terrā replent: virginitas paradisum. vbi glosa sic ait. Non ideo hoc ꝺicit: vt sole virgines habeant paradisū: sed quia faciliuſ. ar. 33. q. v. qui sitit. vel quia virginitas est sozor angelorum. hec ibi. Et btūs Hiero. super Isa. c. vij. oñdit ẏginitatē esse prestantioze alijs statib⁹. qñ si nō: ꝺet oppositū. ⁊ tunc pono per casū q̄ vna ẏgo ⁊ vna corrupta baptizent: tunc si virgitas nō sit prestantior: posito casu q̄ ambe baptizate moriant: sequeret q̄ corrupta equaret i beatitudine ẏgini: qꝺ est ꝺ oēs: cū aureola ẏginib⁹ nō corruptis detur. Audi Hiero. Si. n. inter ẏginē ⁊ viduā baptizatas nihil interesset: qz baptisma nouū hominē facit. eadē ꝺditione ⁊ scorta ⁊ prostituta si fuerint baptizata ẏginib⁹ coequabunt cē. Et sic ꝑz ꝓa ẏi. ¶ Quātū ad tertiā ẏi. quere sabbato precedēti in ꝓa cōsideratiōe. Et hec sufficiant quantū ad primā conclonem.

¶ Qꝫ virgo facta est templū dei conclo ꝓa.

HAccipe ꝓam conclonē. vz. ℣ Postq̄ filius dei bn̄dictus ẏginē sibi in matrem approbauit: eā ēt sibi in templū consecrauit. vbi tres breues ẏi. videamus. vz. ℣ primaꝰ est ista. quid est ꝺicere templū. ℣ 2ª est. qꝺ fuit facta dei tēplū. ℣ 3ª est. Qñ fuit facta dei tēplū.

¶ Qtū ad primā dico q̄ tēplū idē est q̄ tenēs amplū. vel ꝺicit templū qsi tectū amplū. Et sic oēs sancti pñt ꝺici templū dei: qsi tenentes deū amplū ⁊ magnū p grām. i. Cor. iij. Templuz dei scm̄ est qꝺ estis vos. Et. i. Cor. vj. An nescitis q̄ mēbra vestra templū sunt spūs sancti g in vobis est. itē ⁊ corp⁹ christi dr templū eadē rōne. Jo. ij. Soluite templū hoc: ⁊ i triꝺieb⁹ excitabo illō Itē templū ꝺicebar locus ubi sacerdotes ⁊ iudei intrabāt ad orandū. in quo tēplo rpūs multa fecit. Supauit. n. diabolū: qñ euz assūpsit ⁊ pōtauit sup pinaculuz templi. Matth. iiij. Assumpsit diabolus xp̄m in sanctam ciuitatē: ⁊ statuit eum sup pinaculuz templi. Idem Luce. iiij. c. ⁊ Jo. ij. Itē de eo ciecit uendētes ⁊ emētes. Matth. xxj. Intrauit iesus in tēplū: ⁊ eiecit oēs ementes et vendētes in tēplo. Idē Marci. xj. In hoc tēplo sepe cū iudeis disputauit. vt ꝑz Luce. ij. Cū fuēt iesus annoz duodeci cē. Itez ⁊ Marci. xj. Cū ambularet iesus in tēplo accesserūt ad eum sūmi sacerdotes: ⁊ scribe ⁊ seniozes: ⁊ dicunt illi. In qua ptāte hoc facis? Itez ibi predicabat. Jo. vij. Iā die festo mediāte ascēdit Jesus in tēpluz ⁊ docebat. Et. x viij. c. Ego semp docui i synagoga ⁊ in tēplo quo oēs iudei ꝺuenr: ⁊ in occlto locut⁹ sum nihil. In h̄ Judas. xxx. argēteos ꝓiecit. Matth. xxvij. ℣ Projectis argenteis in tēplo recessit: ⁊ abiens laqueo se suspēdit. Itez tēpore passionis ei⁹ velū tēpli scissuz est. Matth. ibidem Uelū tēpli scissum est in duas ptes a sūmo usq̄ deorsuz. Et sic multa alia mysteria xp̄i cā sunt i tēplo. q̄re cē. Et hec sufficiāt p̄ ꝑma ẏi. ¶ Qtū ad 2am ẏi. dico q̄ ẏgo ꝺr dei templū: qa deum amplū i utero portauit: ⁊ ex utero genuit. Ecc. xxiij. Qui creauit me requiuit in tabernaculo mo Sicut Isaias. c. xj. ꝓphetauit: ꝺicēt. Egredietur uirga de radice iesse: ⁊ flos de radice ei⁹ ascēdet qui est xp̄s. virga virgo ē. Inde Greg. Sancta ⁊ imaculata ẏginitas qbus te laudib⁹ referā nescio. qa quē celi capere nō poterant tuo gremio ꝺtulisti. Malachie. iij. Statim veniet ad templū sanctū suū. i. ad virginē dñator quē vos queritis ⁊ āgelus testamti quē vos vultis. ꝑs. Suscepiz deus misericordiā in medio tēpli tui. i. qñ carnē assūpsisti i medio uteri ẏginalis. q̄re cē. ¶ Qtū ad tertiā dico q̄ tunc fā est templuz dei qñ fuit plena grā. Luce. i. Aue grā plena. Et qñ spiritus scūs eā obūbrauit. Luc. ibidē Spūs sanct⁹ superueniet in te cē. Et qñ verbū dei de ea carnem assumpsit. ibidē. Qꝺ. n. ex te nascet sanctū: uocabit filiꝰ dei. Jo. i. Uerbū caro factū ē. Quare ät ꝺceperit de spū scō: ꝺicet in tertia parte sequēti q̄re cē. Et ista sufficiant ꝑ secunda ꝺclusione.

¶ Qꝫ virgo fuit illuminata conclusio tertia.

HAccipe tertiā conclonē. vz. ℣ Postq̄ eternꝰ filius virginē sic cōsecrauit eaz pleniſſima cognitōe ⁊ sapia decorauit. Hec cōclusio pleniſſime probar sabbato p̄cedenti in prima cōsideratione. ⁊ etiā aliqua ponūtur in sabbato cinerum. vide ibi. quare cē.

¶ Qualiter spiritus sanctus virginem lucidauit siue clarificauit consideratio tertia.

TErtio loco quali
ter spūs sanctus virginē plustrauerit uideam⁹. vbi tres ꝺclones subiūgamus. vz. ℣ Pria ꝺclo est ista. Mirabiliter spūs scūs virginem clarificauit: qñ ei ꝺ ocupie esū vmbrā ministrauit. ℣ Scda ꝺclo ē Mirabiliē spūs scūs virginē decorauit: qñ illaz ꝺ oē pctm̄ fortificauit. ℣ Tertia conclo est ista. Mirabilr spūs scūs uirginē plustrauit: qñ eam oīum donoz suoz dispensatricē ordinauit.

¶ De vmbra quam fecit spiritus sanctus ẏgini ꝺtra concupiscentie estum ꝺclusio prima.

HAccipe primā ꝺclonē. vz. Mirabilr cē. vbi tres ingram⁹ ẏsrates. vz. ℣ Pria ẏi. est ista. Que fuit illa vmbra qua spiritꝰ scūs virginē obūbrauit. ℣ 2ª est. Quar ꝓ spūs scūs q̄ alia duaz psonaz. ℣ 3ª est. Quare non dr xp̄s filiꝰ spūs sci.

¶ Qtū ad primā dico q̄ vmbra illa nihil aliud fuit q̄ gra spūs sci in ipsa superueniēs: vt in ꝺceptiōe ẏbi virgo nō ocurrēt cuz aliquo ardore libidis in quo oēs nos ocipimur: vt ꝺicit Jnno. ꝺ vilitate ꝺditionis būane. Hoc ꝑz Luce. i. Nā cū peteret ẏgo modū quo ocipe debebat filiū dei: āgelus illi rndit. Spūs sanctꝰ superueniet i te: ⁊ ẏtus altissimi obūbrabit tibi. i. vmbrā faciet ꝺ libidinis estū. ⁊ ei⁹ ẏtute ocept⁹ est: vt ꝺicit articulꝰ fidei. ⁊ declarar a magro in iij. ꝺi. iiij. ⁊ ponit in decretali. firmit credim⁹. de summa trini. vbi dr sic. Et tāde vnigenit⁹ dei filiꝰ xp̄s Jesus a tota trinitate cōiter incarnatus ex Maria semp ẏgine spūs sci obūbratōe ocept⁹: verus hō factꝰ ex būana carne ⁊ aīa rōnali ꝺpositus: vna in duab⁹ naturis psona viā uite manifestus demōstrauit cē. hec ille. Et glo. sup ẏbo a tōta trinitate. ꝺicit sic. Hoc iō ꝺicit: qa inſepabilia sunt opa trinitatis. de ꝺse. ꝺi. iij. c. vlt. in fi. et xlviij. q. i. c. si enim negē. circa pncipiū ꝑ mediā columnā. nec filiꝰ pōt a se facere quicq̄ nisi qꝺ viderit patrē facientē. de ꝺse. ꝺi. v. c. saluator. in fi. Bz ꝺices. Credo pr Ambrosi q̄ ocepit de spū scō: sed qñ: an substātia spūs sci ocuersa ē in carnē xp̄i: vt qsi spūs scūs fuerit virgini ꝑ scie? Dico aīa mea q̄ aliqd fieri ex alio pōt itelligi duobus modis: sicut ꝺcit magister sniaz: vbi ē. Uno mō q̄ fiat ex ei⁹ substātia: sicut filiꝰ fit ex substātia patris. Alio mō ut fiat ex ei⁹ ẏtute: sicut ꝺicimus q̄ hō fit ex sole. ij. phicoz. Sol ⁊ hō gignant hoiem. Cōceptꝰ est ḡ de spū scō: nō q̄ spūs sanctꝰ fuerit virgini ꝑ semie. qa de suba spūs sci semie ptus virgo nō accepit: ꝛ ocept⁹ est de spū scō: qa p grām dei ⁊ opationē spūs sci ẏbū de ẏgie carnē assūpsit. Inde Ambrosiꝰ li. iij. de spū scō ait. c. v. Qꝺ ex aliquo est: aut ex suba: aut ex ptāte eiꝰ est. Ex suba sicut filiꝰ q̄ a pre: ⁊ spūs scūs q̄ a pre filioq̄. pcedit. Ex potētia sicut ex deo aīa. Quō ḡ ⁊ in utero Maria habuit de spū scō? si qsi ex

Universidad de Deusto
Biblioteca

substãtia. ergo ſpūs ſcūs in carne ⁊ oſſa ꝺuerſus eſt: nõ vtiq;. Si ꝺo q̃ſi ex ogatõe ⁊ ptãte ei⁹ virgo ꝺcepit: gs negabit ſpm̃ ſcm̃ ꝺnice icarnatõis auctorẽ: hec ille. Dñs aũt Bona. in. iij. in hac dihanc ꝓpõem ꝺupl'r exponit. ¶ Uno mõ vt ꝺicat ẏhũ incarnatũ mediante ſpũ ſcõ tanq̃ vinculo inſueniente. ⁊ hic ſenſus eſt kalſus: qz nullo mediante ꝺina ꝓſona carni vnita eſt. ¶ ⁊ mõ ut mediante ſpũ ſcõ intelligat tãq̃ ꝓncipio diſponẽte ⁊ efficiente. ⁊ hic ſenſus eſt verus. qm̃ ⁊c. ¶ Oẽtũ ad ꝓaz ẏi. vide ſabbato tertie ꝺnice: ⁊ magfz in. iij. di. iiij. ¶ Oẽtũ ad tertiã eſt rñſio fz magfz vbi ſupꝰ. ꝺicit. n. ſic ad lꝛaz. Nunqd victuri ſum⁹ prem bois xpi eẽ ſpm̃ ſcm̃: ut de⁹ pr̃ ẏhũ genuit: ſpūs ſcūs hominẽ: ex q̃ utraq; ſubã xp̃s un⁹ eẽt ⁊ dei pr̃is fili⁹ ſm ẏhũ: ⁊ ſpūs ſci fili⁹ ſm boiez. Oẽ eũ ſpūs ſcūs tãq̃ pr̃ e⁹ de ẏgine genuiſſz: gſ ꝟ ꝺieẽ audebit: cũ ꝟ ita abſurdũ ſit: vt nulle ꝺeleant aures ſuſtinere. ⁊ tandẽ cõcludit q⁹ nõ oẽ qꝺ de aliq̃ naſcit eſt fili⁹ illi⁹: ſicut pilus: ſudor: ⁊ hmõi naſcunt de boie: ⁊ tñ nõ ſunt filius bois. q̃re ꝺcludam⁹ q⁹ ẏhũ ſm q⁹ hõ nat⁹ eſt de ſpũ ſco i. virtute ſpũ ſci. qz ⁊c. Et ꝟ ſufficiat ꝓ p⁹ꝺclone.

¶ De fortificatione ẏginis concl'o ſa.

Accipe ſam concl'onẽ. vz. Mirabil'it ſpiritus ſcūs ẏginẽ ꝺecozauit: qñ illã otra oẽ pctñ fortificauit. vbi tres inquiraz⁹ ẏi. vz. ¶ p⁹ ẏi. eſt. Quantus fuit ẏginis çel⁹ ad deũ. ¶ ⁊ª eſt. Quanta fuit fortitudo ẏginis otra pctã. ¶ ⁊ª eſt. Quanta fuit ẏginis ꝺſtantia in paſſione. ¶ Oẽtũ ad ꝓmã ut melius intelligam⁹: ſciendũ q⁹ ꝺuplex eſt çelus. ſ. çelus dei ⁊ çel⁹ hominis. Zelus dei eſt ꝺuplex. vnus ꝺulcis: ⁊ vn⁹ amar⁹. Zelus ꝺulcis eſt amoz ⁊ teneritudo illa ꝺilectionis qua creatoz ꝺiligit ⁊ çelat creaturã ſuã. Iſa. xliij. Nũquid põt obliuiſci mulier infãtẽ ſuũ: vt nõ miſereat filio uteri ſui: etſi illa oblita fuerit: ego tñ nõ obliuiſcar tui. Et q⁹ gl'oſus de⁹ materno nos amat amoze: iõ vocare nos ad ſe nõ ceſſat. Iere. iij. Tu fornicata es cũ amatoribus multis: fuerte tñ ⁊ ego ſuſcipiã te. Et Iſa. xxx. Reuertẽ reuertere ſunamitis: reuertẽ reuertẽ: ⁊ intueamur te. Noſ tñ ꝺuerſi filij ẏha e⁹ ponim⁹ poſt tergũ. ꝓuer. i. Uocaui ⁊ renuiſtiſ extẽꝺi man⁹ meas: ⁊ nõ fuit qui aſpiceret ⁊c. Et ꝺns in euangelio. Nerũ bierz que occidis pꝓbas ⁊ lapidas eos qui ad te miſſi ſunt: quoties volui ogregare filios tuos quẽadmodũ gallina ogregat pullos ſuos ſub alis ⁊ noluiſti. Zelus amarus eſt indignatio ⁊ vindicta dei. Eçech. v. Cõplebo furoze meũ ⁊ requieſcẽ faciã indignationẽ meã in eis: ⁊ ꝺſolabor: ⁊ ſcient: qz ego ꝺns locutus ſũ in çelo meo. Et Sopho. i. Effũdeꝛ ſã guis eoz ſicut bum⁹: ⁊ corpa eoz ſicut ſtercora: ſed ⁊ argentũ eoz ⁊ auz eoz nõ poterit liberaꝛ eos in ꝺie ire ꝺñi. in igne çeli ei⁹ ꝺeuozabit oĩs terra: qz ꝺſumationẽ cũ feſtinatione faciet. Ubi accipe iſtã regulã gñalẽ q⁹ ut pluzimũ oĩa ꝺi flagella vſq; ad ꝺiẽ iudicij ꝺeniunt: vt emendem⁹ vitã ſceleratã: in q̃ tñ deũ offendim⁹. ꝓs. Quẽ-

admodũ pr̃ miſereꝛ filioz: miſertus eſt ꝺñs timẽtibus ſe. ꝓuer. iij. Diſciplinã ꝺñi fili mi ne abijcias: nec deficiaſ cũ ab eo corripieris. quẽ. n. ꝺiligit: ꝺeus corripit. ⁊ quaſi pr̃ in filio cõplacet ſibi. Et Ecc̃. xxx. Qui ꝺiligit filium aſſiduat illi flagella. Et ꝓuer. ut. ſ. Quis eſt filius quẽ ñ corripiat pr̃: Et ꝓs. Niſi ꝺuerſi fueritis: gladiũ ſuũ vibzabit ⁊c. Et idẽ. Uirga tua ⁊ bacul⁹ tu⁹ ipſa me ꝺſolata ſunt. Et ꝟ ꝺe p̃ çelo. ¶ Secũd⁹ çelus eſt çelus boĩ. Et hic eſt triplex. ſ. bon⁹: malus: ⁊ peſſimus. Zelus bon⁹ eſt feruoz ⁊ accẽſio ꝺilectionis ⁊ amoris ꝺiuini: q̃ accenſus hõ interdũ ẽt ꝓſilit in vindictã ꝓ bonoze ꝺei. iij. Reg. xix. Quid hic agis Helia: At ille rñdit çelo çelatus ſũ ꝓ ꝺno ꝺeo exercituũ. Et Iſa. xvj. Zelus dom⁹ tue comedit me: quo çelo xp̃s motus eiecit ementes ⁊ vendentes de tẽplo. Itẽ ꝟ çelo Joãnes baptiſta iudeos de incredulitate arguebat. Luc. iij. Genimina viperaz quis uos ꝺocebit fugẽ a ventura ira: ⁊ iã ſecuris ad radicẽ arboris poſita eſt. Itẽ ⁊ hoc ipſo çelo arguebat Herodẽ: qz tulerat uxoꝛẽ ꝓhilippi fris ſui: ⁊ ñ ceſſauit vſq; ad capitis truncationẽ. Itẽ ꝓpter ꝟ Petrus exemit gladiũ: ⁊ percuſſit auriculã Malchi. Jo. xviij. Itẽ pp ꝟ ſceuiebat in Symonẽ magũ: ⁊ ipſũ cũ ſua pecunia tradidit perditioni. Act̃. viij. Itẽ ꝓpter ꝟ ꝓaulus fornicatoꝛẽ coꝛinthiũ excõicauit. i. Coz. v. Tradidi hui⁹ modi hominẽ ſathane in interitũ carnis: ut ſpūs ſaluus fiat in ꝺie ꝺñi. Silr ⁊ Act̃. xxiij. Dixit ſũmo ſacerꝺoti hypocrite. ꝓcutiat te ꝺeus paries ꝺealbate. Silr ⁊ ſci apli ardentes hmõi çelo tyrãnis ⁊ perſecutoꝛib⁹ ꝺicebant. oz deo magis obedire q̃ hoĩb⁹. Nõ poſſumus ñ loqui que vidimus ⁊ audiuim⁹. Act̃. v. O paſtoꝛes eccl'ie vbi çelus vr̃: vbi amoꝛ Jeſu xp̃i: vbi çelus ꝺomus ꝺei: quare obmuteſcitis: ⁊ ꝺ tanta pctã ñ latratis: Eçech. xxxiiij. Ue paſtoꝛibus iſr̃l qui paſcebant ſemetipſos. Nõne greges a paſtoꝛib⁹ paſcũtur: Lac comedebatiſ: ⁊ lanis opiebamini: ⁊ qꝺ craſſũ erat occidebatis: gregẽ aũt meũ nõ paſcebatis. Qꝺ infirmũ fuit nõ ꝺſolidaſtis: ⁊ qꝺ egroti nõ ſanaſtis: qꝺ ꝺfractũ nõ alligaſtis: ⁊ qꝺ abiectũ eſt nõ reduxiſtis: ⁊ qꝺ pericrat nõ quæſiſtis. Quis g̃ exurget ꝺño aduerſus malignantes: aut quis ſtabit ſecũ aduerſus operantes iniqtatẽ ⁊c: hec ille. ¶ Secundus çelus eſt malus: ⁊ ẽ inuidia ⁊ emulatio bois. ꝓs. Noli emulari i malignantibus: neq; çelaueris facientes iniquitatẽ. Et Sap̃. iij. Nolite çelare' moꝛtẽ i erroze vite vr̃e: neq; acquiratiſ perditionẽ in operib⁹ manuũ vr̃aꝛ. qm̃ ꝺeus nõ fecit moꝛtez: nec letaꝛ in perditione viuoꝛ. Et Ecc̃. xxx. Zelus ⁊ inuidia minuunt ꝺies: ⁊ añ tp̃s ſenectã aꝺducunt cogitatus. Jñ ꝓaulus ad Hal'. v. Si moꝛꝺetiſ vide te ne inuicẽ ꝺſumamini. ¶ Tertius çelus ẽ peſſimus: ⁊ eſt çelus per irã: qz ira ipedit animũ ne poſſit cernere vez. Ad Ephe. iiij. c. Sol nõ occidat ſuper iracundiã vr̃am. i. nõ perdurabitis in ira uſq; ad occaſũ ſolis. Dic çelus adeo peſſim⁹

eſt: vt inde oẽs blaſphemie ſcoꝛ ⁊ ſanctaꝛ ꝺei: oĩa ꝺia: inimicticie: rixe: ꝺtẽtões: bõicidia: ⁊ alia innumerabilia mala oriãt̃. filr ⁊ oĩs fideliũ ꝓſecutio. Actuũ. v. Exurgẽs aũt ꝓnceps ſacerꝺotũ ⁊ q̃ cũ illo erãt: repleti ſunt çelo: ⁊ iniecerũt manꝰ in apl'os. Et Act̃. xiij. Sequẽti ſabbõ pene vni uerſa ciuitas ꝺuenit audire verbũ ꝺei. Uideꝛet aũt turbas iudei repleti ſũt çelo: ⁊ ꝺicebãt bis q̃ a ꝓaulo ꝺicebanꝰ blaſphemãtes ⁊c. Dis ſic ꝺclaratis mõ ſatis clare icẽ põt: q⁹ nullus çel⁹ mal⁹ fuit in ẏgine: nec peſſim⁹: ſz tm̃ bon⁹. qm̃ ſi vnq̃ ſcūs ꝺei honoꝛẽ çelaꝛ⁹ eſt: ꝓfecto cũ ſpūs ſanct⁹ plenitudinẽ ſuoꝛ ꝺonoꝛ in ẏgine infuderit: vt oſtenſi eſt in alijs ſabbatiſ: ⁊ iceẽ ꝺcl'one tertia ſeq̃nti. ipſa ſup oẽs çelata eſt: ⁊ feruẽtioꝛ fuit: ita ut ꝺicẽ poſſet. amẽ lãgueo ⁊c. ¶ Oẽtũ ad ꝑam ẏi. ꝺico q⁹ ſpūs ſcūſ ẏgini ꝺecẽ armaturas ſpũales ꝺtulit: gꝺ ꝺ pctã virilis fuit: vt nũq̃ etiaz a minimo ſupari poſſz. Quaꝛ qnq; ſunt intrſece: ⁊ qnq; extrinſece. ¶ ꝓria armatura fuit ardentiſſima charitas. Oẽto aĩa. n. in ꝺei charitate feꝛuentioꝛ: tãto ab ea culpa lõgioꝛ. Exẽplũ ꝺ ferro bñ ignito: tepiꝺo: ⁊ frigiꝺo: muſcꝰ uolitãtiꝺ⁹. qm̃ muſce ſup ferro frigiꝺo geſcũt: ſup tepiꝺo moꝺicũ: ſup ignito nihil: ſed fugiũt. Alia aũt ẏginis ſu p oẽs in ꝺei charitate inflãmata fuit. ⁊ iõ nulluz in ea pctñ aliq̃ geſcere potuit. ꝓs. Inflãmatũ ẽ cor meũ: ⁊ renes mei ꝺmutati ſunt. Et Cant̃. ij. Introduxit me rex in cellã vinariã: ⁊ oꝛꝺinauit in me charitatẽ. Jn quo etiã cellario apli iebzianti ſunt. Unde cãtat eccl'ia. Muſto madere repu tant quos ſpūs repleuerat. Et iõ poſt illã iebzationẽ nũq̃ pctñ moꝛtale in eos introitũ habere potuit. Sed qz nõ erant totaliꝛ ebzij: aliq̃ uenia liter peccabãt. i. Jo. i. Si ꝺixerim⁹ qm̃ pctñ non hẽmus ⁊c. Uirgo aũt gloꝛioſa tota ebzia fuit: iõ in ea nullũ habuit aliq̃ pctñ vigoꝛez. vt Aug⁹ ait. Cũ ꝺe peccatis agit nullã ⁊c. ¶ Scꝺa armatura eſt moꝛtificata ſenſualitas. Unũ. n. ad pctñ nos iclinãs eſt ſenſualitas: ⁊ ſemp aꝺuerſus ſpm̃ pugnat: vt ꝓaulus ait. Caro ꝺcupiſcit ⁊c. Sed tãta fuit ẏgini collata: vt olno ꝺſopita eſſet: et p ꝺñs ad pctñ ſtimulare nõ poterat. ¶ Tertia armatura eſt ſingularis mꝛitas. Tãto. n. ex boñficio maternitatis ꝺeo ſe obligatã cernebat: vt ex pte liberi arbitrij ⁊ rõnis ſemp ne ꝺeuz in aliq̃ offẽꝺẽt aſſiꝺue ĩuigilaret. Luc. ij. Cõſiderabat oĩa ẏba hec oferens in coꝛde ſuo. Exemplũ filij impatoꝛis ꝺ ꝑſentis pauperculã ẏginẽ ⁊c. ¶ Quarta armatura erat ſuppma bõitas. Ubi accipe regulã gñalẽ. q⁹ virgo gl'oſa ꝺormiendo vigilando: eũꝺo: ſtãꝺo: ⁊ quoꝺcũq; op⁹ faciendo ſemp ꝺei bonitatẽ bẽbat añ oculos. Et ꝓpẽ hoc ſemp vigilans oꝛat ne illã in aliquo offenꝺeret. ꝓs. Statui ſup petrã pedes meos: ⁊ nõ ſunt infirmata ueſtigia mea. ¶ Quinta armatura eſt ſua ꝺſiderata puitaſ. Certe aĩa cara ſi bõ ꝺſideraret qualr ꝺcipiẽ ⁊ gñatur: ⁊ q̃ꝺiu alitur i uẽtre mr̃is nutrimẽto: ⁊ ad quot naſcaꝛ laboꝛes: ⁊ ei⁹ nuditatẽ. aliaq; ex gte ꝺina bñficia iꝺies illi cõceſſa:

ꝓfecto caueret a peccatiſ. ſed ſtult⁹ non intelligit hec. i. peccatoꝛ. ut Salomõ ait. Certe ſuã paz uitatẽ cũ ꝺiuinitate ꝺferens cuius maꝛ vere fcã eſt: adeo ſe ꝺeo obligatã ꝺcluꝺbat: vt merito ca uere ꝺeberet: ne in aliquo ꝺiuinã maieſtatẽ offẽꝺeret. ꝓs. Oculi mei ſemp ad ꝺñm: qm̃ ipſe euelꝛet a laqueo pedes meos. Non a laqueo certe q̃ ipſa aliq̃ inciꝺeꝛat. ſed a laq̃o in q̃ incidiſſet: niſi ſpūs ſcūs tãtã ei gr̃am ⁊ bonã armaturã ꝺtuliſſz Hec gnq; armature ſunt inſioꝛes. ¶ ꝓria armatura exẽtioꝛ eſt ãgeli cuſtoꝛ ꝓtectio. Unde accipe regulã q⁹ ẽto gs eſt in maioꝛi ꝺignitate: tãto plures angeli ei ad cuſtoꝺiã ꝺan⁹: ſz vnicuiq; ꝓ ꝓſona pticulari ꝺet vnus ãgelus ab oꝛtu ꝺceptois ſue ſiue natiuitatis. vt ꝑz in ꝛ⁰ ꝺi. xj. Unde pl'es angeli ꝺanꝰ pape ad cuſtoꝺiã q̃ alijs ꝓlatis. plures impatoꝛi q̃ alijs baronibus. Jn cui⁹ ſignũ: ga xp̃s maioꝛ oĩum erat multitudo angeloꝛ gloꝛiã in ei⁹ natiuitate decãtauit. Luce. ij. Itẽ ⁊ in pugna fcã in prima ꝺnica q̃ꝺragefime cũ ꝺemone: ⁊ habita victoꝛia ꝺicit texr⁹ matri. Aſtiterũt ãgeli ⁊ miniſtrabãt ei. Qz cũ nulla maioꝛ in creaturis eẽ poſſit ꝺignitaſ: q̃ eẽ reginã celi ⁊ matrẽ ꝺei: cõcluꝺendũ eſt virgi nẽ multitudine angeloꝛ fuiſſe comitatã. ꝓs. Angelis ſuis ꝺe⁹ mãꝺauit ꝺe te: vt cuſtoꝺiãt te i oĩbus vĩis tuis. ¶ Scꝺa armatura fuit expulſio ꝺ monũ. ꝓs. Cadẽt a latẽ tuo mille: ⁊ ꝺecẽ millia a ꝺextris tuis: tibi aũt nõ approꝑinq̃bit. A ſiniſtris caꝺũt ꝺemones ex oꝺoꝛe bõitatis. ꝑpẽ ẏginis q⁹ ſciſſima erat. A ꝺextris ex oꝺoꝛe bonitat⁹ ꝺiuinitatis quã nouẽ mẽſibus poꝛtauit in ventre. ¶ Tertia armatura eſt virtutũ exercitatio. qz ociũ eſt pabulũ tentationũ. Jnꝺe Ber. Semp aliqꝺ facito: vt ꝺiabol⁹ te occupatuz ꝺideat. Et ẏgo gl'oſa panẽ ocioſa nõ comeꝺit. Habit⁹ eniz gñatur ex frequẽtat⁹ actiꝺ⁹. ex ꝛ⁰ ethicoꝛ. Que poſtea q̃litas ẽ ꝺe ꝺifficili mobil'. vt ꝺr in ꝺdicmẽto ꝺe q̃litate. Et p ꝺñs qui ſemp in boniſ opibus ꝺelectaꝛ ꝺe ꝺifficili in pctñ cadit. ⁊ p oppoſitũ q⁹ in malũ ꝺelectanꝰ ꝺe facili ruũt. ꝓs. Non eſt ꝺe⁹ in ꝺſpectu ei⁹: ingnate ſunt vie illi⁹ in oĩ tpe. ¶ Quarta armatuza eſt pctoꝛ abhominatio nec imerito. qm̃ nãm pcti ꝓfecte coglſcebat: vt qꝺ aiam gr̃a ꝺei ꝺuat: moꝛtua facit: ſtipulã ignis iferni ⁊ ſilia facit. Quis ille iſanuſ ꝺſiliũ accipet ꝺicẽtis. Turri bãc ſcãde ⁊ pice te ꝺeoꝛſũ. Et tñ graui⁹ pctñ aĩam ledit. ⁊ iõ ſũmope a pctis ꝺcli nabat. ¶ Quinta ⁊ vltia armatura eſt mũꝺi ꝺeſpectio. Ad ꝓbil'. iij. c. Oĩa arbitroꝛ ut ſtercora vt xp̃m lucrifaciã. qꝺ potiſſimũ fuit in ẏgine ꝓpter gr̃e plenitudinẽ. q̃re ⁊c. Et ꝟ ſufficiãt q̃tuz ad p̃item ẏi. ¶ Oẽtum ad tertiã ꝺico q⁹ ſpirit⁹ ſcūs tantã ẏgini foꝛtitudinẽ in filij paſſione ꝺtulit: q̃ta poſſibile eſt alicui creature cõicari. qa ſicut nulla mr̃ in ꝺcipiendo: gñiando: alendo: ⁊ nutriẽꝺo filiũ: fuit ẏgine gl'oſa ꝑſtantioꝛ: ita nec in ei⁹ paſſiõe fuit aliq̃ mater amarioꝛ. Et ꝓpterea uir ginẽ gl'oſaz ſci pluſ. q̃ martyrẽ appellãt. Unꝺ Ber. Dũ ꝓfoꝛaꝛ ingt lãcea ille tu⁹ Jeſus: omniũ

Universidad de Deusto
Biblioteca

quidē: ſz ſpāliter tuū: ipſi⁹ aiam nō gladi⁹ ptrāſiit: ſz tuā. vñ te pluſ: q̄ martyrē p̄dicam⁹. hec ille Et Piero. Quia ingt mēte paſſū eſt: pluſ: q̄ martyr fuit. Alij. n. martyres ſz corpe paterent: mente tñ r aio gaudebāt. Et tātus in ea fuit hic mētalis dolor q̄ cor ei⁹ crepuiſſet: niſi eā ⁊tus ſpūs ſci roborāſſet. Chriſt⁹ aūt e⁹ fili⁹ mortu⁹ eſt ex dolore mentis. ido clamans expirauit. Sed alios martyres r xp̄m relinquam⁹. Audi quid ō martyrio ⁊ginis dicat bonus ille Thobias. r. c. Flebat q̄ mr ei⁹ irremediabilib⁹ lachrymis: vbi grā de martyriū ⁊ginis ex duobus oñdit eē. vz. ex grandi dilectione: r ex magna afflictione. Primo ⁊ginis martyriū fuit magnū ex grandi dilectione. qz flebat mr e⁹. i. ieſu xp̄i crucifixi. Luc. xix. Stabat iuxta crucē ieſu mr ei⁹: r ſoror matris ei⁹. Jñ Hrego. ait. Que. n. ardenter diligiz⁹ grauiter ſuſpira m⁹ ablata. Quātū āt ⁊go f. liū ſuū diligeret: tuipſa aia excogita. r ⁊gis mā tyriū grande fuit ex magna afflictione. qz ait ir remediabilibus lachrymis. Trenoz. p. Plorās plorauit in nocte: r lachryme e⁹ in maxillis ei⁹: r nō ē q̄ conſoleť eā ex oīb⁹ caris e⁹ rc. Et hec ſufficiant quantū ad p̄tē ⁊itatē. qđ p⁹ ſa concḷo.

De apparenti gr̄a ſpūs ſancti multitudine i ⁊gine glorioſa concḷo tertia.

Accipe tertiā concḷonē. vz. Mirabiliter ſpūs ſcūs ⁊ginē pluſtrauit: qñ oiuz ſuorū donoz eā diſpenſatrices ordinauit. vbi tres inquiram⁹ ⁊i. vz. p⁹ ⁊i. An eſſet in ⁊gine aliq̄ō cuidens ſignū ſue plenitudinis gr̄e. 2ª ē. An oēs gr̄e ſpūs ſci r oīa dona tranſeāt q manus Marie. 3ª eſt. Quare mlti ab ipſa gratiā petunt r nō bñt. Quātū ad primā dico q̄ ſic. Et inter cetera diuine gr̄e ſigna B maximuz fuit q̄ nullus quantūcūq; luxurioſus r vanus eſſet: potuit eā carnaliter cōcupiſcē: imo ex eius aſpectu luxuriā extinguebat. Et B marie pp q̄tuoz q̄ ſpūs ſcūs operabať in ea. Primo qz ſpāle donū ⁊gini ſpūs ſcūs ⁊tribuere uoluit: vt. ſ. nullus eā poſſet carnaliter cōcupiſcere. Et do tibi ex⁹ſatis huic māe conforme. Joānes ſcorū nutrit: r vxorē hz longe p̄ſtantioꝛē r pulchrioꝛem ſcorto. r tñ vxorē videre nō poterit: r apparet illi mulier oīum turpiſſima. ſcorū āt libenť uidz: r videť illi oīum mulier ſpecioſiſſima. vñ hoc? niſi qz in oculis illius ſceleratī diabolus ⁊pimit ſue maledictionis officiū: vt vxorē faciat turpiſſimā r odioſam. vñ ex oppoſito arguam⁹. Si diabolus tante potentie ē ut faciat hoīb⁹ uxores turpiſſimas r odibiles apparere. A fortiori oīpotens deus potuit tantā bñdictionē ⁊gini marie infundē: vt nullus eā reſpiciens ad concupiſcētiā moueret rc. 2ª rō erat honeſta ſuerſatio. Si quis. n. alterā charinā ſcāz haberet añ oc̄los r videret illā honeſtiſſimā in oibus dictis r fčis ſuis: r ⁊templari r eleuari a terra eā cerneť: ge ille tā furibundus q̄ illaz ad concupiſcendū moueret? Conſidera nunc honeſtatē ⁊ginis r oclude ꝓpoſitū. 3ª rō eſt ſcā occultatio. Si. n. xp̄us ⁊tute diuina videbať Magdalene hortulan⁹: r tñ nō erat: r diſcipulis euntib⁹ in Emaus pegrinus: qđ tñ nō erat. Quid obſtat q̄ idē xp̄s potuit diuina ⁊tute ſic ſuā p̄cioſiſſimā m̄rem facere apparere: vt ocupiſci inordinate nō poſſz? qđ rc. Quarta rō eſt irradiatio. Ex ⁊ginis nāq; oculis: vt ſci aiunt: claritas quedā exibat iradians: vt intuentiū oculos aioſq; ꝛfunderet: adeo ut nullus eā potuit inordinate ocupiſcere. Ob quā cāz uoluit Joſeph vir e⁹ occulte dimittere eā: vt Ber. ait. Tanq̄ ſe indignū ſuo arbitratus ſorte. Jñ Origenes. Si ſuſpitionē i ea nō habebat iuſtus: quō erat ut imaculatā dimitteret? Jō q̄ dimittere uolebat: q̄ magnū in ea ſacrm eſſe cognoſcebat: cui appropinquare ſe idignū exiſtimabat. hec ille. Et hec ſufficiant q̄tū ad primā ⁊itatē. Quantū ad 2am dico breuiter q̄ Piero. Ber. r oēs ſci clamant q̄ nlla gr̄a deſcendit de celis ad terras niſi tranſeat p manus Marie. qđ rc. Quantū ad tertiā dico q̄ defectus ē ex parte rogantiū: r nō rogati. opponimus. n. nubē ne tranſeat oro nr̄a. Jñ Bernar. Soluſ ille o ⁊go tuas laudes ſcireat: qui te fideliter inuocatā ſenſerit in aliquo defuiſſe. qđ rc. Practica multa eſt: r poteris ipedimenta oīs aliqua ponere. Ecce igit q̄ recte ⁊go gloriosa r bñdicta a tota ſimul fuit trinitate clarificata: quā p gr̄am hic r in futuro per gloriā igenti clarificare fulgentem videre poſſimus. Amen.

Dñica in ramis palmaꝛ de gloria r triūpho Jeſu xp̄i ſermo in ordine. xl.

O Sanna filio da/uid. Mat. xxj. c.

Licet tanta ēt xp̄i pfectio r clara noticia: vt ab aliq̄b⁹ añ eius paſſionē ver⁹ ſaluatoꝛ mūdi cognoſceret: tñ ſm Bona. in. iij. di viij. ſup lr̄az. Per paſſionē r crucē meruit ſui noīs clarificationē r exaltationē. Jo. xij. Cū exaltatus fuero a terra oīa trahā ad meipſū. In B. n. clarificatio Jeſu xp̄i conſiſtit: q̄ cōiter oēs nouerunt illū qui i hūana carne apparuit eſſe filiū dei r xp̄m ieſū. Hinc bodie aīa cara vt ſe deū glorificandū laudandūq; clare oñderet: appropinquāte tpe paſſionis: r loco uoluit paſſiōis appropinquare. Et iuſſu e⁹ p diſcipulos aſina r pullo adductis: vetus nouūq; teſtm̄ ſignificantib⁹: pānis ſuppoſitis xp̄s illos aſcendit: r ⁊ius ſic ciuitatē Hierl̄z multa de regno dei diſcipulis differens venire cepit. Audit B turba r ois populus illi obuiā uenit: tū pp Lazari reſuſcitationē: tū diuina inſpiratione: tū ut confunderenť in lege periti: tū ut adi pleret Zachāie dictū. ix. c. Filia ſyon. i. o Hieruſalē ecce rex tuus! venit tibi manſuetus ſcdēs ſu p aſinā r pullū. Filiā ſyon Hieruſalem appellat qm̄ ſubeſt Hierl̄m monti ſyon: vt quaſi mons ille ciuitatē ꝓtegere videať. ſicut mater filium. Plurima āt turba. i. hominū ſimpliciū humiliū pauperūq; ſtrauerūt veſtimēta ſua in via. ſ. ex magna deuotione. Alij ramos cedebant de arboribus ſternentes q̄ viam: r in manib⁹ portātes in ſūme letitie ſignū. Turba aūt p̄cedebat xp̄m prim: r prim ſequebať. Pueri aūt: qz ex oze ifantium r lactentiū p̄feciſti laudez dicit ꝓpha: clamāt voc⁹ altis. Oſanna filio dauid: bñdictus q̄ venit in noīe dñi. Oſanna. n. nomē hebreū ē: ex itegro r corrupto ꝛpoſitū. ſ. ex oſi r āna. Oſi eni hebraice: latīe ſalua. Et anna ⁊iectio obſecrātis eſt. ſicut pape admirātis. r atat exprauiſcētis. r heu volētis rc. vt ſit ſenſus. Salua nos obſecro. Unde aīa cara tātus pueroꝛ clamoꝛ? vñ illoꝛ verboꝛ formatio: niſi a ſpū ſcō? qui velut inſtra quedā dine laudis labia coꝛ mouēs: xp̄s vex eē ſaluatorē ꝓfiti faciebat. Nos ⁊o hodie aīa cara illoꝛ oiūgētes in tātis piculis ⁊ſtituti pariter clamem⁹. Salua nos o Jeſu xp̄e fili Dauid In quibus ſacratiſſimis verbis tres faciam⁹ de honoꝛe r laude ieſu xp̄i cōſiderationes. vz.

Quā ſit ſublime r altum nomen Chriſti.

Quā ſit glorioſum r magnū nomen ieſu.

Quātus debeatur honoꝛ nomini ieſu xp̄i.

De digitate r nobilitate h⁹ nois xp̄s oſide⁹ p⁴

Quam ſit ſublime r altū nomē xp̄i p̄mo videam⁹. vbi tres ocḷones moze ſolito faciam⁹. vz. Prima ocḷo eſt iſta. Licet multis nōib⁹ ver⁹ ſaluatoꝛ appellet. tñ xp̄s r ieſus ꝓprie de ſaluatore dicunť. Scda cōcḷo eſt iſta. Nō ſine magno reſpectu dinit⁹ ordinat vt ſaluatoꝛ mūdi xp̄s appellareť. Tertia ocḷo eſt. Quia xp̄us eſt menſura omniū nominuz nre fidelitatis. inde oēs xp̄iani ſunt appellati.

De ieſus r Chriſtus ꝓprie de noſtro ſaluatore dicuntur concluſio prima.

Accipe primā ocḷonē. rc. ut ſ. ubi tres ingram⁹ ⁊itates. vz. Pria ⁊i. eſt. Quid ſonat in effectu B nomē xp̄s. 2ª eſt. An alig alij a ſaluatore vocent xp̄i. 3ª eſt. Que ſunt noia q̄ ſueniūt ſaluatori. Qtū ad primā dico q̄ xp̄us nomē grecū eſt. Latine aūt ſonat idē q̄ vnctus. Qm̄ meſſias inuiſibili vnctōe ſpūs ſci vngi dbebat. Iſa. xj. Requieſcet ſup eū ſpūs dñi: ſpūs ſapie r intellect⁹: ſpūs ſcie r pietatis: ſpūs ⁊filij r fortitudinis: r replebit eū dñs ſpū timoris dñi: vt videbť in 2ª ocḷone ſeq̄nti. Meſſias bebraicū eſt grece ſoter: latine ſaluator dr. Ubi nō q̄ xp̄us vnct⁹ fuit q̄druplr. ſ. vt ſacerdos. vt rex. vt ſcūs r vt plen⁹ oī gr̄a. Primo inq̄ xp̄s vnctus fuit vt ſacerdos. ps. Tu es ſacerdos in eternū ſcōm ordinē melchiſedech. Bz Paulus ad Heb. vij. c. mouet hanc qōem dicēs. Si conſumatio p ſacerdotiū leuiticū erat. pp⁹ea. n. ſub illo legē accepit qđ adhuc nečiuz fuit ſm ordinez melchiſedech. aliū ſurgere ſacerdotē: r nō ſm ordinē Aaron: Trāſlato. n. ſacerdotio: neceſſe ē vt r legis trāſlatio fiat. In quo B dicunť de alia tribu ē: ō qua nullus altario ꝑſto fuit. Et rñdet dicēs. Māifeſtuz eſt. n. q̄ ex Juda ortus ſit dñs nr̄: in q̄ tribu nihil de ſacerdotio Moyſes locut⁹ eſt. q̄ ſupplecū xp̄s ſūmus deberet eē. ſacerdos: recte dicit ſacerdos ſm ordinē Melchiſedech. Iſta ē vna reſponſio. Alia rñſio ē iſta ſm eū dicentē ſic. Amplius adhuc manifeſtū eſt: ſi ſz ſilitudinē melchi ſedech exurrexit ali⁹ ſacerdos. ſ. xp̄s: q̄ nō ſm legē mādati carnalis: ſed ſm ⁊tutē vite inſolubil⁹ conteſtať. qm̄ tu es ſacerdos i eternū ſm ordinē melchiſech. Reꝛobatio quidē fit ꝓpter infirmitatē ei⁹ r inutilitatē. Nihil ad pfectum adduxit lex. Introductio ⁊o meliozis per quā p̄rimam⁹ ad deū: r q̄ctum eſt nō ſine iureiurando. Alij aūt ſine iureiurādo ſacerdotes facti ſunt. hic aūt cū iureiurādo p eū q̄ dixit ad illuz. Jurauit dñs r nō penitebit eum: tu es ſacerdos in eternū. In tantū meliozis teſti ſpecioſioꝛ fcūs eſt nūc. Et alij quidē plures facti ſūt ſacerdotes ſm legē. Idcirco q̄ morte ꝓhibenť pmanere. hic aūt eo q̄ manet i eternū: ſempiternū hz ſacerdotiū. Unde r ſaluare in ꝑpetuū pōt accedēs per ſemetipm ad deū ſemp viuēs ad ⁊terpellandum nobis. Talis. n. decebat vt nobis eēt pōtifex ſcūs: inoceſ: ipollut⁹: ſegregat⁹ a pctōrib⁹: r excelſioꝛ celis fact⁹: q̄ nō hz q̄tidie neceſſitatē: quē admodū ſacerdotes ꝑpus p ſuis delictis hoſtias offerre: deinde p ꝓpio. hoc. n. fecit ſemel ſe offerēdo. hec ille. Si bñ ⁊ba notas: ſubtil⁹ rñſio eſt. q̄re rc. Scdo vnct⁹ fuit tanq̄ rex. Apoc. xix. Habet i femore ſuo ſcriptū. Rex regum r dñs dñantiuz. Math. i. Liber gñatōis Jeſu xp̄i rc. vbi p⁹ q̄ fuit vltimus iudeoꝛ rex. Heñ. xl viiij. Nō auferet ſceptr⁹ de iuda: r dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ mittēd⁹ ē. Daniel. ix. Cū venerit ſanct⁹ ſanctoꝛ ceſſabit vnctio vra rc. Tertio vnct⁹ eſt vt ſcūs. Act. iij. c. De⁹ Abrahā: de⁹ Iſaac: de⁹ Jacob: de⁹ patꝛ nr̄oꝛ glorificauit Jeſū: quē vos tradidiſtis r negaſtis ante faciē Pilati iudicāte illo dimitti. Uos āt ſcm̄ r iuſtū negaſtis r petiſtis vir̄ homicidā donari vobis. Auctorē ⁊o vite interfeciſtis: quē de⁹ ſuſcitauit a mortuis: cui⁹ nos teſtes ſum⁹ rc. Et multa ibi notāt. 4° fuit vnct⁹ vt plen⁹ oī gr̄a. Jo. iij. Nō. n. ad meſurā dat de⁹ ſpm̄: p̄ diligit filiū: r oīa dedit i manibus ei⁹. Et hec ſufficiāt q̄tum ad primā ⁊itatē.

Qtū ad 2am dico q̄ multi in ſcriptura ſcā uocati ſūt xp̄i. Et p̄ ſacerdotes oēs. ps. Nolite tāgere xp̄os meos: r in ꝓphis meis nolite maligri Jte r reges dñr xp̄i. i. B. xviij. Propin⁹ ſit mihi dñe de⁹ ne faciā hāc rē dño meo xp̄o dñi: ut mittā manū meā in eū. qm̄ xp̄s dñi eſt. Et fuerť ⁊ba Dauid: qm̄ in ſpelūca potuit iterficē Saul pſeq̄nte eū. lege hiſtoriā ga pulchra ē. Uocanť aūt tā ſacerdotes q̄ reges xp̄i: qz vngebanť. Lege Leuitict. viij. Tulit vnctōis olcū quo liniuit tabernaculū cū oī ſupellectili ſua: qđ fūdēs ſup caput Aaron vnxit eum rc. Et. i. Reg. xvj. Scificauit r Jſai filios eius: r vocauit eos ad ſacrificium. Cūq; ingreſſi eēnt vidit Holiab: r ait. Nū coram dño eſt xp̄s ei⁹? dixit dñs ad Samuelē. Ne reſpicias vultū ei⁹: neq̄ altitudinē ſtature ei⁹. qm̄ abieci eū. Et poſtea inferť de unctōe Dauid. Et ait dñs. Surge r vnge eum. ipſe eſt. n. Tulit igit Samuel cornu olei r vnxit eū i medio fratꝛ ei⁹

Universidad de Deusto
Biblioteca

vide hist̃oriã. Et.ij. ℟.ij. dr̃. Uenerũtq̃ uiri Ju da r vnxerunt ibi Dauid: vt regnaret sup̃ vo mũ Juda. Et.ij. ℟.v. Uenerunt quoq̃ seniores de ysrl̃ ad regẽ in Ebron: r percussit cũ eis Da uid fedus corã dño: vnxeruntq̃ Dauid in regẽ super ysrl̃. Et.iij. ℟.i. Imponite Salomonẽ filiũ meũ super mulã meã: r ducite eũ in Gyon: r vngat cũ ibi Sadoch sacerdos r Nathan ꝓpha in regẽ super ysrl̃. Et sequit̃. Sũpsitq̃ Sadoch sacerdos cornu olei ō tabernaculo r vnxit Sa lomonẽ ꝛc̃. vide ēt.iiij. ℟.ix. ¶ 3° uocant xp̃i ēt sci. Abacbuch.i. Existi in salutẽ populi tui: ut sal uos facias xp̃os meos. Uncti aũt sunt ab inuisi bili r spũali vnctione.i. Jo.ij. Unctionẽ quã ac cepistis ab eo maneat in uobis: r nõ necesse ha bebitis vt aliquis doceat uos: sed sicut vnctio eius docet uos de oĩbus: r vex est: r nõ est mẽ daciũ. Et sicut docuit uos: mancte in eo: vt cũ apparuerit habeamus fiduciã: r non ꝯfundãur ab eo in aduentu eius. Et.i. Pe.ij. Uos estis ge nus electũ: regale sacerdotiũ: gens scã: populus acquisitionis: vt ṽtutes eius ãnuncietis: qui de tenebris uos vocauit in admirabile lumen suũ ꝛc̃. Et Jsa.xlj. de se dicebat. Spũs dñi sup̃ me: eo q̃ vnxit me ꝛc̃. ¶ Quarto dr̃ xp̃s saluatõ nr̃ de quo infra. vñ semel interrogans saluator di scipulos suos: quẽ dicunt hoies esse filiũ hois? Rñdens aũt Petrus in persona oĩum ait. Tu es xp̃s filius dei viui. vbi duas in xp̃o nãs ꝓfitet. ſ humanã cũ ait. Tu es xp̃s.i. vnctus. Tiã ꝟ q̃ bõ vnctus est oleo leticie pre participibus suis. ſ aplis r ceteris scis. diuinã cũ ait filij dei viui. Et dicit viui ad dñam deoq̃ quos pagani finge bant: qz simulacra gentiũ argentũ r aur opera manuũ hominũ. Os hñt r non loquent ꝛc̃. que sequunt̃. Jsti sunt qui magis accõmodate dicũt xp̃i. Alij aũt si qui dicerent xp̃i ꝓprie esset. q̃re ꝛc̃. Et hec sufficiant quantũ ad ꝑam ṽi. ¶ Qrtũ ad tertiã licet ēt de b̃ dicemus in ꝑa ꝟsideratiõe sequenti. Ad ꝑs tũ dico q̃ multa sunt nõia sal uatoris. ¶ Primũ nomen est Jesus. Luc.i. Uocabis nomen eius iesũ. Ipse.n. saluũ faciet ppl̃z suũ a pctis eoꝝ. Jteꝝ uocat Emanuel. Jsa.vij. Ecce ṽgo concipiet r pariet filiũ: r uocabit̃ nomen eius Emanuel. Cuius interpretatio ponit̃ Mat.i. qõ interpretat̃ nobiscũ deus. Sed qũo nobiscũ deus? sensus est q̃ deus est nobiscũ.i. i hoie deus. Audi Baruch.iij. Hic est deus vr̃: r non estimabit̃ alius deus ꝓter eũ. hic inuenit oẽm viã discipline: r tradidit illã Jacob dilecto suo: r isrl̃ puero suo. Et post h̃ in terris uisus est: r cũ hoibus conuersatus est. Jo.i. Uerbũ caro fa ctũ est: r habitauit in nobis. Jtẽ dr̃ oziens. Za cha.vj. Ecce vir oriens nomen eius. Et dr̃ oriẽs q̃ inter densissimas tenebras ortus: sue lucis ra diũ sanctis patribus r suæ ecclesie catholice ex pandit. ps. Exortũ est in tenebris lumen rectis misericors r miserator r iustus dñs. Et Jsa.vi. Surge illuminare Hierlm: q̃ venit lumẽ tuũ: r gloria dñi super te orta est. Et.c.ix. ait. ꝓpluſ qui ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnaꝝ: habitantibus in regione umbre mortis lux orta est eis. Jtẽ ꝓpilatus ꝓposuit illi aliud nomẽ. ſ. rex iudeoꝝ. Jo.xix. Erat aũt r ſupscriptio scripta sup eũ lris grecis hebraicis r latinis: hic est rex iudeoꝝ. Et Mat.xv. Erat titulus cause eius i scriptus: rex iudeoꝝ. Ideo anteq̃ sententiaret illũ ait ꝓpilatus iudeis. Ecce rex vr̃. At illi cla mabant crucifige: crucifige eũ. ait illis ꝓpilat⁹: Regẽ vr̃m crucifigã. Jo.xix. Jtẽ Jsa.ix.c. Vo cabit nomen eius simul ponit: dicens. Paruulus natus ẽ nobis: r filius datus est nobis. cuius ꝑincipatus sup humerũ eius: r vocabit̃ nomen eius admirabil̃ consiliarius: deus: fortis: pr̃ futuri seculi: r ꝑnceps pacis. Licet alibi ista nõia exposuerimus: tñ ad pñs sic exponam⁹. Fuit.n. xp̃s admirabil̃ qz deus r hõ creatoꝝ r creatura simul in vnũ di uersi r pauper. Qõ antea fuerat inauditũ. r ideo admirabilis. Jtẽ mirabilis fuit in miraculoꝝ operatione. Luce.v. Uidim⁹ mirabilia hodie. Jtẽ mirabilis in sua ascensione. Jsa.lxiij. Qui ẽ iste qui venit de edon tinctis vestibus de bosra? Et ps. Quis est iste rex gloriæ? ¶ Fuit ꝺo consiliari⁹ qz alto dei pris r suo cõsilio operat̃ est [salut] nr̃e mysteriũ. Ad Ro.xj. O altitudo diuitiaꝝ sapie r scie dei. Jtẽ cõsiliarius: qz cõsilia dedit salutis. Mat.xix. Si vis perfectus esse: vade r vende oĩa q̃ habes: r da pauperibus: r tu veni sequer̃ me. Apoc.iij. Suadeo tibi emere a me aur igni tũ probatũ vt locuples fias. ¶ Fuit 3° deus: qz licet xp̃s verus esset hõ: erat tñ et verus deus. Jo.xvij. Hec est vita eterna vt cognoscãt te ue rũ deũ: r quẽ misisti iesũ xp̃m. Et Jo.ix. xp̃s ait. Tu credis in filiũ dei? Et quis est dñe ut credã in eũ? At illi Jesus. Et vidisti eũ: r q̃ loquit tecũ ipse est. Et ille ait. credo dñe. Et procidens ado rauit eũ. Et fuit iste cecus natus. ¶ Fuit quar to fortis. Mat.iij. Ego baptiço uos in aqua in penitentiã. Qui aũt post me venturus est: fortior me est. cuius non sum dignus calciamenta por tare. Luce. xj. Cum fortis armatus custodit a trium suum ꝛc̃. Ecce magna fortitudo: q̃ manu inermi r affixa cruce debellauit aereas po testates: vt ait Augustinus. Et Jo.xij. Nũc ꝑn ceps huius mundi eijcietur foras. ¶ Dicitur qn to pater futuri seculi. i. per ipsum habemus fu turum seculum. Joã.x. Ego vitam eternam do eis. Et Luce.xxij. Ego dispono vobis sicut di sposuit mihi pater regnum: vt edatis r bibatis in regno meo: r sedeatis super tronos iudicãtes xij. tribus isrl̃. Et Math̃.xxv. Uenite benedicti patris mei percipite regnum ꝛc̃. Dicitur sex to ꝓnceps pacis. Ad Ephesios.ij. Ipse est pax nostra: qui fecit vtraq̃ vnum: qui reconciliauit nos deo r angelis. In cuius signum in sua na tiuitate cantauerunt angeli: Gloria in excelsis deo ꝛc̃. Et post resurrectionem suam antequã celos ascenderet: erat istud mellifluum verbũ in ore eius. pax vobis. r in precepto r testamẽto eam reliquit. Luce.x. In quamcunq̃ domum

itraueritis: primũ dicite. Pax huic domui. r Jo. xiij. Pacem relinquo vobis. pacem meam do vobis ꝛc̃. Et ista sufficiant ꝙ presenti ꝛclusione.

¶ Qz non sine magno mysterio saluator voca tus est Christus conclusio secunda.

Hcipe ꝑam ꝛclonem. v3. Non sine ma gno respectu diuinit⁹ ordinat̃: vt saluatoꝝ mundi xp̃s vocaret̃. vbi tres ingra mus ṽitates. v3. ¶ Prima ṽitas est ista. Quare saluatoꝝ mundi appellatus r vocatus est xp̃us. ¶ 2ª est. Quãta est virtus huius noĩs xp̃s. ¶ 3ª est An ista duo nõia Christus r Jesus sint nomina synonima. i. idem ꝑportantia. ¶ Quantũ ad pri mã dico q̃ cũ xp̃us dicatur vnctus: r q̃ saluatoꝝ esse debebat necesse erat gr̃a spũs sancti vngi. Quia non ꝓpter merita nr̃a: sed ꝑm suam miseri cordiã saluos nos fecit. merito ꝙ antonomasiaꝝ. i. ꝙ excellentiã r superbabũdantiã vnctiõis spũs sancti dict⁹ est xp̃s. qz oẽs sci ꝑticipem: ipse ꝛo ꝑm plenitudinẽ a spũ scõ gr̃am accepit. imo ab ipso ceteri gr̃am acceperũt. i. Coꝝ. xv. Gratia dei sum id qõ sum: r gr̃a eius in me vacua nõ fuit. Jo.xv. Sine me nihil potestis facẽ. Jsa.xxvj. Oia bõa nostra operatus es in nobis dñe. Jacobi.i. Omne datum optimũ ꝛc̃. Jo.p̃. Plenũ gratie r ṽitatis Et rõ. ga in omni ordine rex est dare vnũ ꝑmuꝝ qõ sit metrũ r mensura alioꝝ. Et ideo in ordine vnctoꝝ datur vnus primus. et hic est Christus iesus. quare ꝛc̃. ¶ Quantũ ad secundã dico q̃ sicut gratia in xp̃o rõne suppositi est infinita: ita virtus eius est infinita. Unde tanta virtus in ea est: vt in hoc nomine credentibus oĩa fiant. Au di ꝓpetrũ Act̃.iij.c. Argentuꝝ r aurum non est mihi. quod autẽ habeo hoc tibi do. Jn nomine Jesu christi surge r ambula. Et de ꝓpaulo audi Act̃.xvj. quãdo liberauit quandã puellaꝝ a spũ vbi dicitur. Dolens aũt ꝓpaulus r conuersus dixit spiritui. ꝓprecipio tibi in nomine Jesu xp̃i exire ab ea. r exijt eadẽ hora. Et multa alia miracula fecerunt in virtute noĩs Christi. Mar. vlt̃. In nomine meo demõia eijcient ꝛc̃. Et iõ ꝓpaulus multo magis cõualescebat r ꝯfundebat judeos affirmãs. qm̃ hic est xp̃s. Act̃.ix. q̃re ꝛc̃. ¶ Quã tum ad tertiã dico q̃ ista nomina oĩno non idez ꝑportant. qm̃ hoc nomen xp̃us dicit humanitatẽ q̃ ꝑm q̃ homo r non ꝑm q̃ deus vnctus est. vt ex dictis ꝑz. Jesus autez idem est q̃ saluator: ut dicetur consideratione sequenti. Saluare autẽ cõpetit illi ꝑm q̃ deus: r non ꝑm q̃ homo. Ideo vocat⁹ est xp̃s Jesus. i. hõ r saluatoꝝ. i. de⁹. q̃ ꝛc̃.

¶ Qz a Christo oẽs dicti sũt xp̃iani. ꝛclo tertia.

Hcipe tertiã ꝛclonem. v3. Quia xp̃us est mensura oĩuꝝ nominũ nr̃e fidelitatis inde xp̃iani oĩes fuerũt appellati. vbi tres inquiramus ṽitates. v3. ¶ Prima ṽi. est. Qñ credẽtes in xp̃o vocati sunt xp̃iani. ¶ 2ª est. Quot modis efficit̃ q̃ xp̃ianus. ¶ 3ª est. Qui sunt boni et veri xp̃iani. ¶ Quantum ad primaꝝ dico q̃ xp̃ianũ nomẽ primũ Antiochie est inuentũ. An tea aũt credẽtes oẽs discipuli uocabãt̃. Act̃.xj. ꝓperuenit ꝑmo ad aures ecclesie que erat hiero solimis sup̃ istis: r miserũt Barnabã vsq̃ Antio chiã: q̃ pfectus est Tarsũ: vt quereret Sauluꝝ. quẽ cũ inuenisset perduxit Antiochiã. r annũ to tum cõuersati sunt in ecclesia: r docuerũt turbã multã. ita vt cognominarent̃ primuꝝ Antiochie discipuli xp̃iani. hec ibi. Et sic postea deinceps oẽs vocati sunt xp̃iani. De hoc in antecedẽtibus etiã dixim⁹: vt repire poteris in tabula nostra gr̃e ꝛc̃. ¶ Quantũ ad ꝑam dico q̃ duob⁹ modis efficit̃ quis xp̃ianus. ſ. p baptiſmũ: r p patientiaꝝ r operationẽ. ¶ Primũ p baptiſmuꝝ. Act̃. viij. vbi ponit̃ qualiter Eunuchus cãdacis regine fa ctus est xp̃ianus p ꝓphilippũ baptizantẽ eũ. vbi dicitur. Aperiens aũt os suum. ſ. Philippus euã geliçabat illi Jesum: r cũ irent p viam venerũt ad quãdã aquã. Et ait Eunuch⁹. Ecce aqua: qs ꝓhibet me baptizari? Dixit aũt ei ꝓphilipp⁹. Si credis ex toto corde tuo: licet. Et rñdens ait. Cre do: r iussit stare currũ: r descẽderũt vterq̃ in aq̃ r baptizauit eũ ꝛc̃. Et ibidẽ etiam dr̃. ꝓphilipp⁹ aũt descendens in ciuitatẽ samarie ꝑdicabat illi Jesum. Cum autẽ credidissent ꝓphilippo euãge lizanti de regno dei: r nõie Jesu xp̃i baptizabã tur ꝛc̃. Et dicitq̃ oẽs nos xp̃iani sumus: qz bapti zati sum⁹ in nõie pr̃is r filij r spũs sancti. ꝑm for mã traditã a xp̃o. Marci vlt̃. Baptizantes eos in nõie patris ꝛc̃. ¶ Sc̃do xp̃iani fiũt p patiẽtiã i aduersitatib⁹: r operatione bonã. i. ꝓpe.iij. Ne mo autẽ ur̃m patiat quasi homicida: aut fur: aut maledic⁹: aut alienoꝝ appetitor. Si aũt vt xp̃ia nus: nõ erubescat: glorificet aũt deũ in isto nõie ꝛc̃. Jnde xp̃s discipulis dicebat. Luce.xxj. Erit̃ odio oĩbus hoĩb⁹ ꝓpter nomẽ meũ. Et hic de p secutionib⁹ potes dicere xp̃ianoꝝ. Ad Hebr̃.xj Sancti p fidem vicerũt regna. opati sunt iustiti am ꝛc̃. Act̃.iiij. Ibant apũ gaudentes a cõspe ctu cõcilij ꝛc̃. Et ista sufficiant ꝙ secũda ṽitate

¶ Quantũ ad tertiã dico breuiter q̃ xp̃us ostẽ dit Math̃. vij. qui sint veri r boni christiani: di cens. Non oĩs qui dixerit mihi dñe domine in trabit in regnũ celoꝝ: sed qui fecerit voluntatẽ patris mei qui in celis est. Et ibidem ait. A fru ctibus eoꝝ cognoscetis eos. De hoc vide supr̃ vt in tabula notatur. Et hec sufficiant quantuꝫ ad primam consideratiõem.

¶ De dignitate r nobilitate huius nominis Je sus consideratio secunda.

Scundo loco Qrtum sit glo riosum r magnum nomen Jesu vi deamus. vbi tres conclusiones sub iungamus. v3. ¶ Prima conclusio est ista. Licet Christo pluza nomina attribuãtur Jesus tamen super omnia competit ei excellen ter. ¶ Secunda conclusio est ista. Quãta sit mi rabilis nominis Jesu altitudo: ostendit r decla rat mirabilis ꝓpositio. ¶ Tertia ꝛclusio est ista Non fuit hoc nomen Jesus a peccatoꝛib⁹ adeo depressum: quin magis a deo sit sublimatum.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ De nom̃ Jesus sup oia noia ꝺuẽit xp̃o ꝫ⁹ p⁴.

Accipe p̃mã concl̃onẽ. v3. Licꝫ xp̃o rẽ. ꝺic totã. vbi tres inquiraꝫ⁹ hi. v3. ¶ ꝑ⁴ hi. est ista. Que sunt noia q̃ magis accõmodanť xp̃o. ¶ 2⁴ est ista. Quid interpraťb nom̃ Iesus. ¶ 3⁴ est. Quare b nom̃ Iesus magis ꝺuẽiat xp̃o. ¶ Oĩtũ ad primã ꝺico q̃ aliq̃ noia ꝺuẽiũt xp̃o p̃m q̃ ꝺeus: ť aliq̃ p̃m q̃ hõ. Inquantũ ꝺs infinita ei quodãmõ noia ꝺueniũt. Et rõ. qm̃ xp̃s inquantũ ꝺeus est infinit⁹. iõ ť ei infinita noia accõmodanť: qꝫ p finita explicari nõ põt. vbi nõ ad pñs q̃ aliq̃ noia xp̃o ꝺueniunt rõne ꝺeitatis: aliq̃ rõne attributõis: ť aliq̃ rõne psonalitatis. Ista ei noia ꝺueniunt rõe ꝺeitatis: vt thethagmaton: qõ est nom̃ ꝺei magnũ. ť rõne sue magnimitatis iudei in lamina aurea sculptũ in fronte pontificis appendebant. qõ ť Alexãder Magnus rusalẽ intrãs aꝺorauit. Qui cũ sup b a suis militib⁹ arguerẽť rãdit. nõ bunc: sed ꝺeũ p illũ repñtatũ aꝺorani. Dic. n. hac nocte supna pietas mihi in visione ꝺemõstrauit. Et tm̃ sonat b nomẽ thethagramaton: qõ apud nos principiũ vite ť mortis. Itẽ ꝺuenit ei b nom̃ aꝺonai: qõ idẽ sõat qõ ꝺns. Itẽ b nom̃ otheos: qõ idẽ est qõ ꝺeus. Itẽ bischiros: qõ idẽ est qõ fortis. Itez athanatos: qõ idẽ est qõ imõtalis. Itẽ agios: qõ idez ẽ qõ scũs. Itẽ sabaoth: qõ idẽ ẽ qõ ꝺs exercituũ. Itẽ pãtagraton: qõ idẽ ẽ qõ p̃ pfecte ꝺisponẽs. Itẽ homoslon. qõ idẽ ẽ qõ vnius eẽntie. Itẽ kyrieleison. qõ idẽ ẽ qõ ꝺne miſere. Hec sũt noia q̃ ꝺueniũt xp̃o rõe ꝺeitatis. Rõe ỽo attributionis ista ei noia accõmodanť. Et ꝺicunť attributionis: qꝫ illi attribuunť rõe quarũꝺã ỽtutum ť opationũ xp̃i. Quidditas. n. p̃m pb̃m per ỽtutẽ cognoscit: ỽtus per operationẽ: opatio ãt p experientiã. Ex quo sequit q̃ p experientiã opex ꝺei ꝺuenimus in cognitionẽ ỽtutũ ꝺei: ť p cognitionẽ ỽtutũ ꝺei ꝺeuenimus in cognitionem ꝺiuine essentie. Nota ĝ q̃ quattuoꝫ sunt ꝺiuine operationes maxime note. s. potentie: sapie: misericoꝺie: ť iustitie. Opatio potentie est nobis maxime nota in rex creatione. p̃s. Oĩa q̃cunq̃ voluit fecit in celo ť in terra. Ad Ro. ix. Uolũtati eius quis resistit. Et p̃m b ꝺicim⁹ q̃ ꝺeus ẽ creatoꝛ: factoꝛ: p̃incipiũ: ť bmõi. Et p̃m noia potentie ꝺr̃ sanctus ť terribilis. p̃s. Sãctũ ť terribile nomen e⁹. Opatio sapie maxie claret i mũdi ordinatione ť gubernatione. Nõ solũ. n. ꝺeus in p̃incipio creauit celũ ť terrã: lucẽ ť tenebras stellas ť planetas: aquã: aerẽ: ignẽ: ť terrã: boiez aialia: angelos: arboꝛes: ť alia q̃ bñe esse per ei⁹ potentiã cernimus: sed ẽt talia recte ordinauit: ꝺistinxit ť gubernauit: gubernat ť gubernabit. vt in Geñ. i. ij. ť. iij. capl̃is. Et q̃ Aug. ibidẽ scribentẽ. Et p̃m noia sapie ꝺr̃ ꝺeus sapiens illuminatoꝛ: ꝺseruatoꝛ: gubernatõ: ꝺuctoꝛ: ť bmõi. Et ꝑz noia sapie ꝺr̃ admirabile nom̃ e⁹. p̃s. Dñe ꝺns nr̃: q̃s admirabile est nomen tuũ in vniuersa terra. Opatio misericoꝺie maxie claret in pcõrũ supportatione. Et p̃m b ꝺeus ꝺr̃ p̃ misericoꝺie: patiens: simulans: ꝺormiens: ť bmõi. Et p̃m hec noia ꝺr̃ amabilis. p̃s. Gloziabunť in te oẽs q̃ ꝺiligunt salutare tuũ. Opatio iustitie maxie claret in pcõ punitione. i. Thimo. iiij. Uinꝺex est ꝺns ꝺe oĩbus his. Et p̃m b ꝺr̃ ꝺeus vlciscens: puniens: exterminans. Et p̃m b noia est ꝺe⁹ formiꝺabilis. p̃s. Deus vltionũ ꝺeus rẽ. Jñ ¶ Pau. ad Ro. i. clamabat. Inuisibilia ꝺei per ea q̃ fca sunt intellecta ꝺspiciunť. Et Jsiꝺoꝛ ꝺe sũmo bono. Sic ars in laꝺẽ artificis retoꝛqueť: sic creatoꝛ in sua creatura laꝺať. Et sic ꝑz q̃ noia ꝺueniant ꝺeo ex rõe attributionis. ¶ 3⁹ aliq̃ noia ꝺueniunt xp̃o ut ꝺeus rõe psonalitatis. Et b sunt pmaxime pr̃: fili⁹: ť spũs scũs: q̃ sunt tria noia psonaꝝ ꝺiuinaꝝ. Uñ pr̃ sic est pr̃ q̃ nõ filius: ť filius sic est filius q̃ nõ pr̃ rẽ. Et xp̃o ꝺuenit fili⁹. i. b nomen filius ť nõ pr̃ nec spũs scũs. vñ Hilarius. v. j. ꝺe trini. sup illo Job. Jo. vj. Sicut me misit viuens pr̃: ita ego viuo propter pr̃em: sic ait. viuens ꝺeus ex nã viuentis eterna potestas ẽ. ť. ix. ꝺe trini. Aug. ait. Predicamus ex ꝺeo pr̃e eiusꝺẽ gñis genitã nãm: nãliter in se gignentem ꝺabuisse nãm. b ille. Xp̃s ĝ est ita filius ꝺei q̃ ñ pr̃. iõ sepius ut hanc psonalẽ ꝺistinctionẽ onde ret: rogabat pr̃em. Jo. xvij. Pr̃ si possibile ẽ rẽ. Et Jo. xvij. Pr̃ clarifica filiũ tuũ rẽ. Et sic ꝑz q̃ sunt noia q̃ ꝺueniunt xp̃o rõe ꝺeitatis. i. inq̃ntũ ꝺeus. Uiꝺeam⁹ mõ q̃ noia ei ꝺueniant rõe hũanitatis. i. inquantũ hõ. Et ꝺico q̃ q̃ꝺã ei ꝺueniũt rõe infirmitatis: q̃ꝺã rõe placabilitatis: q̃ꝺã rõe similitudinis ť ꝓpꝛietatis: ť q̃ꝺã rõe tã hũanitatis q̃m ꝺinitatis. Secõm passibilitatẽ ꝺr̃ xp̃s mortalis: passibilis: pauper: mendicus: infans: rẽ. Et sic ꝑz tot vocari noibus: quot infirmitates nãs accepit. vt ꝑz in. iij. sniaꝝ. ꝺi. xv. ca. i. Et Isa. liij. Uere langores nr̃os ipse tulit rẽ. Secõm pacez ť placabilitatẽ ꝺr̃ reconciliatoꝛ. vñ Bona. in. iij. ꝺi. rix. ait. Si querať b m quaꝫ nãm ꝺebeat ꝺici xp̃s mediatoꝛ: cũ mediatoꝛ ꝺicat officiũ reconciliatoris: ť reconciliatoꝛ ꝺebeat ꝺifferre ab his quos reconciliat: ť xp̃s b m nãm ꝺiuinã sit cui fit reconciliatio. manifestũ est q̃ b m nãm ꝺiuinaꝫ reconciliatoꝛ ꝺici nõ põt. Et cũ nulla alia vltra ꝺiuinã nãm sit in xp̃o q̃m nã hũana: necesse est ꝺicere q̃ xp̃s b m nãm humanã est reconciliatoꝛ. Jñ Aplus. Reconciliati sum⁹ per mortẽ filij e⁹. Habebat. n. ꝺulcissimus Jesus p̃opꝛietates aliquas quibus cũ ꝺeo ť hoie cõicabat. b m iustitiã ť inocentiã cũ ꝺeo ꝺeniebat: ť b m mortalitatẽ cũ hoie. vũ ĝ mortalitate iungiť iustitie in ipso xp̃o ꝺ federať hõ mortalis cũ ꝺeo iusto ť imortali. Et bñ nota hanc regulã q̃ licet tota trinitas p̃incipalis fuerit nr̃e redẽptiõis actoꝛ: tñ sicut executoꝛ b m humanã assumptã nãm ꝺuenit xp̃o rẽ. Hec ꝺe intentione predicti ꝺoctoris. Secõm similitudinẽ ꝺr̃ petra: lapis angularis rõne ecclie q̃ super humeros xp̃i fundata est: sicut sup ꝺuriss imos lapides. Itez ꝺicit leo. rõne fortitudinis. Itẽ sol rõne claritatis: ť sic ꝺe aliis. ¶ Ratiõe vtriusq̃ nẽ: nullũ int̃ oĩa noia sic ei accõmodať sicut istud nomẽ Jesus, ꝺe quo in seq̃ntibus. Et ista sufficiãt, q̃ p̃nti hi. ¶ Octuꝫ ad b m hi. ꝺico q̃ Piero. in int̃pratõib⁹ suis ꝺicẽ b scissimũ nomẽ Jesus q̃ꝺruplicez br̃e significatiõez. Dr̃. n. salus: salutaris: salutare: ť saluator. Dicit. n. nr̃a salus q̃a in nullo alio noie saluati sum⁹. Act. iiij. Nõ est aliud nomẽ ꝺatũ hõib⁹ sub celo i q̃ oppoteat saluos fieri credẽtes. Et Jo. xvij. Hec ẽ vita eẽ na vt cognoscãt te vex ꝺeũ: ť quẽ misisti Jesuꝫ xp̃m. p̃s. Dicit ꝺns: salus tua ego sum. Jdẽ. Fortitudo mea ť laus mea ꝺns: ť fact⁹ ẽ mihi i salutẽ p̃s. Dñi est salus: ť sup pp̃m tuũ benedictio tua. Jdẽ. Dedisti mihi ꝓtectiõez salutis tue: ť dexťa tua suscepit me. Jdẽ. Dns illuminatio mea ť sal⁹ mea: quẽ timebo. Jdẽ. Intẽde i adiutoriũ meũ ꝺne ꝺe⁹ salutis mee. Et idẽ. Deus autez rex nr̃ ãte secula opatus ẽ salutẽ i medio terre. Et ad heb. x. Semł oblat⁹ ad mł̃toꝛ exhauriẽꝺa pctã Scõ sine pctõ appebit expectãtib⁹ se i salutẽ eoꝝ p fidẽ. Et Apoc. vij. Sal⁹ ꝺo nr̃o q̃ sedet sr̃ trono ť agno rẽ. ¶ Itẽ Jesus ꝺr̃ salutaris. q̃ p modũ salutatõis ceptus ẽ. Luce. i. Aue gratia plena. Itẽ p modũ salutatõis a pplis bonoabať Matt̃. ix. Dis pplus vidẽs Jesuꝫ stupefactus est: ť recurrẽtes salutaueŕt eũ. Itẽ p modũ salutaris fuit a iudeis illusus. Matt̃. xxvj. c. Imponunt Jesu plectẽtes coronã spineã: ť cepert salutare eũ. ¶ Tertio Jesus ꝺr̃ saluator. Matt̃. ij. Ipe. n. saluũ faciet pp̃m suũ a pctis eoꝝ. p̃s. Dirige me in ỽitate tua: q̃ tu es ꝺe⁹ saluator me⁹ ť te sustinui tota ꝺie. Isa. xlv. Rorate celi ꝺesup ť nubes pluãt iustũ: aperiať terra ť germiet saluatorẽ. Et ibidẽ ỽe tu es ꝺe⁹ abscõditus: ꝺeus isr̃l saluator. Et Daniel. vj. Ipse est liberatõ atz saluator: faciẽs mirabilia ť signa in celo ť i terra q liberauit Danielẽ ꝺe lacu leonũ. Et Zacha. ix. Exulta satis filia syon: iubila filia Hierl̃m: ecce rex tu⁹ veniet tibi iustus ť saluator. Et Luce. ij. Ecce euãgeliço vo�̃ gauꝺiũ magnũ: q̃ natus ẽ voꝝ hodie saluator mũꝺi: q̃ est xp̃s ꝺns i ciuitate Dauid. Et Jo. iiij. Ipsi audium⁹ ť scim⁹ q̃ hic ẽ saluator mũꝺi. Et ad Titã p. Apparuit gr̃a ꝺei ť saluatoris nr̃i oĩb⁹ hõib⁹ erudiẽs nos: vt abnegãtes impietatẽ ť secularia ꝺesideria: sobrie: pie ť iuste viuam⁹ in b seculo expectãtes btãm spez ť aduentũ magni ꝺei saluatoris nr̃i. Et. c. iij. ait. Apparuit benignitas ť hũanitas saluatoris nr̃i ꝺei: nõ ex oꝑibus iustitie q̃ fecim⁹: sed p̃m suam misericoꝺiã saluos nos fecit. Et ad Epb̃. iij. Saluatoꝛem expectam⁹ qui reformabit coꝛp⁹ humilitatis nr̃e ꝺfiguratũ coꝛpori claritatis sue. Alexander tñ ꝺe ales in. iij. ꝺicit q̃ Jesus tripliciter põt ꝺici saluator. s. a potẽtia saluãꝺi. ab hitu saluandi. ť ab actu saluãꝺi. Si considerať vt a potẽtia saluãꝺi: tunc ꝺicit q̃ hoc nomẽ Jesus cõuenit ei ab eterno. Si ab habitu saluãꝺi: tunc ꝺuenit ei ex tpe: ť ꝺpositũ fuit ei ab angelo. Luce. i. Uocabis nomẽ ei⁹ Jesum: qõ vocatũ est ab angelo priusq̃ in vtero ꝺiperet. Si ab actu saluã ꝺi: sic ꝺuenit etiã ei ex tpe: sed ꝺpositũ est ei a Joseph. Matt̃. ij. Uocabis nomen ei⁹ Jesuꝫ. Ipse enim saluũ faciet pp̃m suũ a peccatis eoꝝ. quare rẽ. Et hec tibi sufficiãt, q̃ p̃nti hi. ¶ Quantũ ad tertiã hi. ꝺico q̃ magis hoc nomẽ Jesus ꝺuenit ga nulluꝫ aliuꝺ tam ꝺiuine ť humane nature ꝺignitatẽ ostenꝺit: sicut hoc benedictũ nom̃ Jesus Sed ꝺe hoc in ꝺclusione sequenti. q̃re rẽ.

¶ De ꝺpositiõe b⁹ nominis Jesus ꝺclusio 2⁴.

Accipe ꝑam ꝺcl̃onẽ. v3. Quãta sit mirabilis nois Jesu altitudo: ostenꝺit ť ꝺclarat ei⁹ mirabilis ꝺpositio. vbi tres ingramus ꝓtates. v3. ¶ Prima veritas est ista. Ex quot syllabis cõponiť hoc benedictũ nomẽ Jesus. ¶ 2⁴ est. Ex quibus litteris componať. ¶ 3⁴ est An aliqui alij repianí vocati hoc nomie Jesus. ¶ Quantũ ad primã ꝺico q̃ hoc nomen Jesus habet ꝺuas syllabas: vt ostenꝺať q̃ in Christo sunt ꝺue nature. s. humana ť ꝺiuina. Diuina ex patre ꝺe quo natus est sine matre. Humana ex matre ꝺe qua natus est sine patre. Audi naturã humanã. Uerbum caro factũ est: ť habitauit in nobis. Audi naturã ꝺiuinam. In principio erat verbum: ť verbuꝫ erat apud ꝺeum. Item audi naturam humanam. Pater maioꝛ me est. Audi naturã ꝺiuinã. Ego ť pater vnum sumus. Itez audi naturã humanã. Tristis est aĩma mea usq̃ ad mortẽ. Audi naturã ꝺiuinã. Potestatem habeo ponendi animã meã: ť iteruꝫ sũmendi eam. Sicut ergo ꝺue syllabe sunt in vno nomine: ita ꝺue nature suppositaŕ in vno suppposito. ga nõ ꝺue psone: sed vna sub ꝺuab⁹ naturis in christo exist̃it. vt patuit supra sabbato tertie ꝺominice. in prima consideratiõe. Uis tu anima cara uiꝺere magnituꝺinẽ huius nominis Jesus: ꝺeclina illuꝺ: O grãmatice: quomõ ꝺeclinať Jesus: ꝺicit ipse q̃ Doctrinale ꝺicit. Dat Jesus vm quarto: v reliquis semp habeto. In noie ꝺei ꝺeclina illuꝺ. Ecce. Noiatiuo hic Jesus. genitiuo huius iesu. ꝺatiuo huic iesu. accusatiuo hunc iesuꝫ. vocatiuo o iesu. ablatiuo ab hoc iesu. Tres ergo inflectiones habet. s. Jesus. iesu. ť iesum. Prima finitur in. s. ꝛª in. u. tertia in. m. Junge mõ simul litteras has. s. u. m. quid queso sonat: Sum. ie sum. i. ego sum ꝺeus. Je. n. apuꝺ hebreos iꝺem sonat quoꝺ ꝺeus. Je igitur sum. i. ego sum ꝺeus Nulla enim res ꝺicere potest suꝫ in veritate propria: nisi solus ꝺeus. quia omne tẽpus ꝺeo presens ẽ. nec in eo preteritũ aut futurũ cadit. Successiua enim tẽpore mensuraní. quia tempus est mensura motus. iiij. phisicoꝝ. Permanẽtia autẽ mensuraní euo. Quoꝺlibet. n. pmanens sive sit suba sive accidẽs: vũmoꝺo a mutatõe quacũq̃ prescinꝺat mensuraŕ euo. ita q̃ sub̃m cui est eui ternũ. Unde Boeť⁹ ꝫ⁹ ꝺe ꝺso. O q̃ perpetua mũꝺum rõne gubernas. Terraꝝ celiq̃ sator: qui tẽpus ab euo Jre iubes. stabilisq̃ manẽs: ꝺas cũcta moueri. Eternitate vero mensuraní. que nõ habẽt p̃incipiũ neq̃ finez. Et hec sunt tñmodo ꝺiuina. Inꝺe Boetⁱ⁹ vbi s̃. Eternitas ingt est interminabilis vite simul ť semel tota posſitia.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Succeſſiua ergo habuerunt principiū: ⁊ habebunt finē. ꝑmanentia habuerunt principiū: ſed ñ habebunt finē: vt angeli ⁊ aie rōnales. Eterna āt ut ipſa dina nō habuerunt principiū: neq; habebūt finē. Quare ꝛcludam⁹ ꝙ ſucceſſiua dicē nō ꝓnr: ego ſū: cū ſint ſemp in ⁊tinuo motu. Et hinc eſt ꝙ quidā ꝓbi dixerunt ꝙ nō poſſum⁹ de eadē aq; numero currenti bibere pp ⁊tinuum fluxū. Inde inſtans ꝓns eſt q̄ſi iperceptibile. Jt nec ꝑmanentia dicē ꝓnr: ego ſū. qz añ inſtans inceptionis ſue iſta ꝓpoſitio: ego ſū. fuit falſa. ⁊ ſolūmō diuinis perſonis ⁊uenit h̄ verbū ſū. qz ſemp de eis verꝫ fuit dicē: ego ſū: ⁊ nunq̄ fui vl̄ ero: niſi p reſpectū ad nos. Jñ in Exodo legim⁹. Cū dñs Moyſen ad ꝓpharaonē mitteret: vt dimitteret ꝓplm iſrl̄: ait. Illi dicas. Ille qui eſt: miſit me. Et xp̄s ait. ego ſū qui ſū. verbū. n. ſubſtantiuū eſt. qr̄ ⁊c̄. ¶ Quantū ad ſam dico ꝙ h̄ nomē ieſus habz quinq; lr̄as: ex quib⁹ tanq; ex quinq; pribus integralib⁹ cōponit. quaꝫ tres ſunt vocales ⁊ due ſunt ⁊ſonantes. vocales ſunt. i. e. ⁊. u. ⁊ſonantes ſunt. s. ⁊. m. Vocalis ſm grāmaticos eſt q̄ dat ſonū de p ſe. pōt. n. eſſe pfecta ps vni⁹ dictionis: vt iſta lr̄a. a. eſt pfecta ps hui⁹ verbi amo. Cōſonans āt nō reddit ſonū de p ſe. qz nō pōt ſine vocali eē pfecta ps alic⁹ dictionis: ſed bñ iūcta cū vocali. Jſta oīa patent expectis in grāmatica. Quid ꝙ ſignificant in h̄ noīe Jeſus due ⁊ſonantes ⁊ tres vocales? Certe due ⁊ſonantes in vno noīe ſignificant būanitatē xp̄i in vna pſōa. būanitas. n. ex aīa ⁊ corpe eſt. ⁊ xp̄s uerā habuit būanitatē. ꝙ uerā aīam ⁊ carnē. vt ex debere. c. cū xp̄s. Et rō eſt. qz ſicut ⁊ſonans nō ſonat de p ſe: ita aīa ñ ſonat pſonā de ſe: nec corpus pſonaz de ſe. Et ēt ſicut ñ ⁊ſonantes ſimul iunganť nō ſonant de p ſe: ſed bñ iuncte cū vocali: ita ania ⁊ caro ñ ⁊ſtituerunt vnā pſonā in xp̄o: qz tūc fuiſſent due pſone. Sed bñ iuncte cū perſona dina: tunc ille bō dictus eſt una perſona. Nā pſona diuina abſtulit ab illa cōpoſitione aie ⁊ corpis: qz ſufficiens erat perſona ipſa dina ſuſtentare duas in xp̄o nās. ſ. diuinā ⁊ būanam. Jn nobis āt pſonalitas ſurgit ex ipſa unione aie ⁊ corpis: qz aīa nō eſt pſona p ſe: vt dicunt theologi ⁊ magr̄m in ꝓ ſñaz. Tres āt vocales i vno noīe ſignificant treſ pſonas in una ſubā: quē admodū Abrahā tres uidit ⁊ unū adorauit. Et Aquilinus ille diſcipulus clamat. tres ſunt q te ſtimoniū dant in celo: pr̄: verbuz: ⁊ ſpūs ſcūs. ⁊ hi tres unū ſunt. Et ſic q̄libet vocalis dat ſonū de p ſe. ita q̄libet pſona dat ſonū de p ſe. ſ. pr̄ filius ⁊ ſpūs ſcūs: pſona. n. eſt rōnalis ſubā p ſe ſonans. Quare concludam⁹ ꝙ Jeſus inquantū deus p ſe ſonat: nō āt inquantū hō. qz perſona diuina ui perſonalitatis ab būanitate retinuit: ut dictū ē. Et nō ulterius ꝙ h̄ dictū nomen Jeſus habz illas eaſdē lr̄as quas habz h̄ nomen Jehuue: qō dicunt iudei nomen ineffabile. vñ nec illud ꝓferre audent: ſed loco illius ſcribunt ⁊ proferunt hoc nomen adonai. Reuera illud eſt ineffabile: non quidē quantū ad ſonū: ſed quantū ad intellectū qz tres ille uocales in uno noīe trinitatē pclōarū in vna ſubā deſignant. Et tante vtutis eſt h̄ nomen Jehuue: vt peritiſſimi aſſerunt hebreorū ꝙ ſi diſtinguat in tres dictiones: q̄libet illaz ſignificat idē qō totū Jehuue. vt ſi dicat. Je. huue. q̄libet illoꝝ eſt nomen dei. Je. eni eſt qō dicē ſicq; de alijs. vt inuat ꝙ q̄libet perſona diuina: ſicut ⁊ ipſa nā eſt vnus deus. Media āt lr̄a. ſ. e. geminat. qz media trīs perſona geminū hz in diuinitate reſpectū: qm̄ filius eſt a pr̄e: ⁊ ab ipſo ſimul cū pr̄e ſpūs ſcūs. O mira ⁊ profunda ſapia dei q̄ ppulchre ⁊ ſubtiliter redēptozi nr̄o ꝓz uas nās unū nomen adinuenit. Quis ille tā prudens ꝙ ab altitudine iſtius bñdicti noīs ñ ꝛfundat: q̄ꝛ ⁊c̄. ¶ Quantū ad tertiā ꝓi. dico ꝙ tres alij precipue uocati ſunt in veteri teſtō h̄ nomie Jeſus. Prio Joſue qui dr̄ Jeſus naue. Ecc̄. xlvj. Vir fortis in bello Jeſus naue. Scōo dr̄ Jeſus filius Jodech. vt p̄z Aggei. ij. Tertio Jeſus filius Sirach. Ecc̄. xl vj. Et tñ iſti nō fuerunt tante dignitatis ſicut xp̄s. Sed h̄ ideo factū eſt ut eſſent figura veri Jeſu. Nā Joſue vir fortiſſimus fuit: qui filios iſrl̄ introduxit extirpatis canane is in terra ꝓmiſſionis: qō fuit figura fortiſſimi athlete xp̄i: ꝙ ſua fortitudine ⁊ potentia debellauit aereas ptātes: ⁊ tandē debellato ſathana introduxit nos in eternā gloriā: vt dictū ē. ſ. ꝙ ſaluator⁹ nr̄ eſt. Jtē Jeſus filius Jodech fuit ſacerdos qui edificauit tēplū. Et h̄ in figurā ſūmi ſacerdotis xp̄i: qui ſemetipſū obtulit. Jſa. liij. oblatus eſt: qz uoluit. Jtē ieſus Sirach fuit doctō eximius i figurā veri doctoris ieſu xp̄i: ꝙ ſua doctrīa totū vniuerſū pluſtrauit. Et h̄ ió: qz adhuc tenellus in medio doctoꝝ interrogantē ⁊ rīdētē inuenerūt illū pentes ei⁹. Et ſic ſiqui alij reperiant h̄ noīe uocati: illud figurā dicam⁹ ꝓi ieſu xp̄i. qr̄ ⁊c̄. Et hec ſufficiant pro ſa concl̄one.

¶ De ſublimatione h⁹ noīs Jeſus concl̄o 3ª.

Accipe tertiā concl̄onē. v3. Nō fuit hoc nomē ieſus a pctōribus adeo depreſſū: qn magis a deo ſit ſublimatū. vbi tres inquiram⁹ ꝓi. v3. ꝓ¹ ꝓi. eſt iſta. Qui ſunt illi qui magis nomen ieſu xp̄i ſubſanauerūt. 2ª ē. Quo ſci illū bonozauerūt. 3ª eſt. Quo pr̄ ⁊ filij⁹ ⁊ ſpūs ſcūs illū exaltauerunt. ¶ Quantū ad p̄mā dico ut ſubſanationes indeoꝝ relinquamus ꝙ nunq̄ fuit filius dei xp̄s ieſus ſic ſubſanatus: ſicut fit bodie a miſeris xp̄ianis. Nā ſi diligēter oēs mundi ſtatus cōſiderabimus: nō niſi xp̄i ieſu irriſores reperiemus: heu prochdolor: totus mundus in malo poſitus eſt. Receſſit enī lex a ſacerdotibus: iuſtitia a principibus: conſilium a ſenioribus: fides a populo: amor a pentibus: reuerentia a ſubditis: charitas a prelatis: diſciplina a doctoribus: ſtudiū a ſcholarib⁹: religio a monacis: deuotio a monialib⁹: honeſtas a iuuenibus: timoꝝ a ſeruitoribus: fidelitas a militibus: ⁊cordia a ciuibus: ⁊uicinitas a ruſticis: ꝟitas a mercatoribus: largitas a diuitib⁹: patiētia a pauꝑibus: caſtitas a ꝟginibus: timoꝝ a viduis: pudicitia a iugatis. ⁊ tota italia iā corrupta eſt ⁊ fetet vſq; ad nares dei. de q̄bus aliq̄ dr̄imus ſuꝑ in ꝓmone de abuſiōibus mūdi. Longioꝝ eiz q̄ inſtitui ꝓmo eēt: ſi oīum ꝑticulariter ſtat⁹ diſcurrere vellē. Nō. n. hodie ē vere g faciat bonū nō eſt vſq; ad vnū. Jſa. i. Dereliquerūt dñz bla ſphemauerūt ſcm̄ iſrl̄: alienati ſunt retroꝝſuz ⁊c̄. Ad ꝓhil. ij. Oēs que ſua ſunt q̄runt: nō q̄ Jeſu xp̄i. Et viere. ii. Uerterūt ad me tergū ⁊ nō facie. ⁊ i tpe afflictōis ſue dicēt. ſurge ⁊ libera nos Et. xxxij. ait. Uerterūt ad me terga ⁊ nō facies cū vocarē eos diluculo ⁊c̄. Et h̄ ſufficiāt ꝑ ꝑma ꝛi. ¶ Qrtū ad ſam dico ꝙ ſci q̄ttuoꝝ modis maxime nomē Jeſu venerati ſūt. ſ. inuocatiōe. confeſſione. benedictōe. ⁊ inclinatōe. ¶ Prio inuocatiōe ꝓaul⁹. Oīa quecūq; facitis in verbo aut in ope: in noīe Jeſu xp̄i facite. Scōo confeſſiōe. ꝓaulus. Corde. n. creditur ad iuſtitiā: ore aūt confeſſio fit ad ſalutē. ad ꝓhil. ij. Oīs lingua confiteat. qz dñs nr̄ Jeſus xp̄s in gla ē dei p̄r̄. vide ē. ꝓmone. ix. Tertio bñdictōe. ꝑs. Sit nomē ei⁹ bñdictū in ſecula. Jdē. Benedicā dñm in oi tpe: ſemp laus ei⁹ in ore meo. Jdē Benedicā re in vita mea: ⁊ i noīe tuo leuabo manꝰ meas. Jdē. Cantate dño ⁊ bñdicite noī ei⁹: ānunciate de die in die ſalutare ei⁹. Quarto in iclinatōe. ad ꝓhil. ij. In nomine Jeſu oē genu flectat. celeſtiū: terreſtriū: ⁊ infernoꝝ. Sz de h̄ conſideratiōe ſeq̄nti. quare ⁊c̄. ¶ Qrtū ad tertiā dico ꝙ ꝓaulus ſatis oſtendit illud ad ꝓhil. ij. c. ꝓpter qō ihc exaltauit illū ⁊ dedit illi nomē qō eſt ſup oē nomē. ſ. h̄ nomen Jeſus. Exaltauit illū aūt triplr̄. ſ. quo ad ſanctos ſuos. quo ad eccleſiā. ⁊ quo ad gl̄am. Sz de hoc in tota conſideratōe ſeq̄nti. Nō ꝓ q̄ꝛtum ad p̄mū ꝙ xp̄s exaltat⁹ eſt gnq; modis. ꝓio exaltat⁹ eſt in cruce. Jo. iij. Sicut exaltauit Moyſes ſꝑpentem in beremo: ita exaltari oꝝ filiū hoīs. Et. c. xij Ego ſi exaltat⁹ fuēo a terra oīa trabā ad meipz. Scōo exaltat⁹ eſt in reſurrectione. ad ꝓhil. ij. Exaltauit illū ⁊ dedit illi nomē ⁊c̄. Tertio in aſcenſiōe. ꝑs. Eleuata eſt magnificētia tua ſup celos. Quarto in gentiū ⁊uerſiōe. ꝑs. Exaltabor in gētib⁹. ⁊ exaltabor i fra. Quito i extrēa retributōe. Jſa. lij. Ecce iſrl̄ ſu⁹ tu⁹ exaltabit⁹ ⁊ eleuabit⁹ ⁊ erit ſublimis valde. Matħ. xvj. Amō videbitis filiū hoīs veniētē i nubib⁹ celi ⁊c̄. Et ibac vltia exaltatōe qdā erūt cū xp̄o ieſu cātates: qdā plorātes. ꝓlorātes qdē erūt damnati oēs. Sap̄. v. Dicēt intra ſe pniam. ſ. ifructuoſā agētes: ⁊ p āguſtia ſpūs gemētes. hi ſunt q̄s aliq̄n habuim⁹ i deriſū: ⁊ in ſimilitudinē ipropij. nos inſenſati vitā illoꝝ eſtimabaz⁹ inſanie: ⁊ finē eoꝝ ſine honore. Ecce quō computati ſt inť filios dei: et inť ſcōs ſoꝛs illoꝝ eſt. Cātatē erūt oēs iuſti. Jſa. lj. Et nūc q redepti ſt a dño. ſ. Jeſu. reuertēt. ſ. ad deū: a q̄ p creatōez habuerť eē: ⁊ veniēt in ſiō. i. in eccl̄iam triūphātē: laudātes. qz. ſ. hec ē uita eo rū laudare deū. ꝑs. Beati q habitāt i domo tua in ſecula ſeculoꝝ laudabūt te. Et letitia ſempiterna ſup capita eoꝝ. ad ꝓo. viij. Nō ſunt ꝛdigne paſſiōes hui⁹ ſeculi ad futuraz gl̄am. Jſa. xxxv. Ueniēt in ſion cū laude: ⁊ letitia ſempiterna ſuper capita eoꝝ. gaudiū ⁊ exultationē obtinebūt. Et ſegt. Fugiet dolor: ⁊ gemit⁹. dolor. ſ. oīs mali in trinſeci. ⁊ gemit⁹. ſ. oīs mali extrinſeci. Egoipſe conſolabor vos dicit dñs. ij. Cor. i. ꝓater miſericordiaꝝ ⁊ de⁹ totī cōſolatōis. Duplr̄ conſolant ſancti ſ. in videndo deū ⁊ xp̄m hominē. Jo. xvij. Hec ē vita eterna: vt cognoſcant te verū deum: ⁊ quē miſiſti Jeſum chriſtum ⁊c̄. Jſta ſufficiant.

¶ De honore Jeſu xp̄i ⁊ gl̄a ꝛſideratio prima.

Dehonore et reue

dentia Jeſu xp̄i tertio loco videam⁹. vbi tres alias ꝛcl̄ones ſubiūgamus vz. Nūq̄ fuit Jeſus in cruce a iudeis tñ vituperatus. gn multo magis fuerit a diſcipulis exaltat⁹? Scōa ꝛ⁹ eſt. Nūq̄ fuit Jeſus a iudeis tñ veriſus i ſynagoga ⁊ eoꝝ tēplo: gn multo magis in eccl̄ia xp̄iana ſit bonoꝛat⁹. 3ª ꝛ⁹ eſt iſta Nūq̄ fuit in mundo Jeſus tantum ſpretus: gn multo magis ſit in gloria celeſti ſublimatus.

¶ Qualr̄ a diſcipulis xp̄s fuit in eoꝝ predicationibus ⁊ dictis ⁊ factis exaltatus ꝛcl̄o ꝑma.

Accipe primā ꝛcl̄onē ⁊c̄. vt ſ. ubi tres ingramus ꝟitates. vz. ꝓria ꝛi. eſt iſta. An crux xp̄i q̄ fuit ei⁹ grāde ſupplicium fuerit p nomē Jeſu aliquo mō exaltata. 2ª ꝛi. eſt iſta. Quot modis fuit Jeſus in cruce ſublimatus. 3ª eſt. Quō a diſcipulis fuit Jeſus exaltat⁹

¶ Qrtū ad ꝑmā dico ꝙ ꝓpter Jeſu nomē crux q̄ erat latronū ſuppliciū decē modis p̄ncipaliter fuit exaltata. vz. In alta ⁊ ſtupēda figuratiōe. In mirabili formatōe. In ornata decoratōe. In magni myſterij cognitōe. In miraculorū operatione. In p̄dicantiū laudatōe. In ſingulari ipreſſiōe. In hoſtiū deiectōe. In adoratiōe Et in humili aſſumptōe. ¶ Primo nobilitatez ſancte crucis oſtendit alta ⁊ ſtupēda figuratio. Prima. n. ei⁹ figura ab ipſo initio naſcētis mūdi ꝓceſſit: qñ formauit de⁹ hoīem de limo terre Quid. n. ipſa ſtatura būana expanſis manib⁹ et brachiis oñdebat: niſi ex p̄ſſe formā crucis: vt p eā vz formā intelligeret reformādus: in qua bō fuerat formatus. Scōo figurat⁹ in arca quaz trecentoꝝ cubitorū compoſuit: in qua ſaluata ē humana nā. Heñ. vj. Quid. n. iſte numer⁹ oñdit niſi ſignū crucis? ga prima eius littera tau eſt qō fuit ſignū crucis: ⁊ p ipſam ſaluati ſum⁹. ꝑma Pe. i. Nō corruptibilib⁹ auro vl̄ argēto redēpti eſtis: ſz ꝓcioſo ſanguine ieſu xp̄i agni ⁊maculati. Apoc̄. i. Lauit nos a peccatis noſtris in ſāguine ſuo. Tertio figurat⁹ per ſcalā Jacob: q quaz angelos aſcendentes ⁊ deſcendentes ⁊ſpexit: et cuius cacumē celoſ tangē videbat. Heñ. xxviij ꝑ hanc aie a penis liberate myſterio ⁊ageloꝝ deſcendentiū poꝛtank ad celū. ꝑ hanc gloſius Stephan⁹ aſcendit videns celos aptos: cuz ait. Dñe ieſu accipe ſpīm meum. Act̄. vij. Quarto

Universidad de Deusto
Biblioteca

figurat in limitõe quã faciebãt filij isr'l in exitu ō egypto. Nã sup vtrãq; postē t sup liminare domū tingentes sanguine agni paschalis formam crucis depingebant: per quã liberati sunt ab exterminatore. Exo. xij. Quã si nos sup postē cordis t oris sup liminare cordis tinxerim⁹ sanguine crucifixi liberabimur ab illo exterminatore qui est malleus vniuerse terre. ¶ Quinto figurat in oratione Moysi. Moyse nãq; orante i mõte extensis brachijs t manibus in formã crucis vincebat pplus dei. Exo. xvij. Sic t iesus i cruce expansis manibus orans: pplus christian⁹ victoriã salutis obtinuit. ¶ Sexto figurat in arbore iuniperi: sub vmbra ei⁹ Helias sedit. iij. R. xix. Sic t in oibus tribulatiõib⁹ crucis vmbra refrigeriũ præstat. Cant. ij. Sub vmbra illi⁹ quẽ desideraueră sedi: t fructus eius dulcis gutturi meo. O dulcis aĩa que in illius caduci nũdi ardore ardes: t sudore caloreq; bonor⁹ rpaliũ plena es: t pp cor amissionem affligeris. veni sub vmbra huius sanctissime crucis t refrigerabe ris. Si tribularis crucẽ hanc respice: t in ea pẽdentẽ ꝺsidera: an ipse pro te magis: an tu ꝓ ipso magis patiaris: oputa dolores tuos cũ suis. Si onere peccator⁹ grauaris: sub vmbra hac quiesce: t ne desperes. Ecce in ea pendens nõ vidicta: sed pacẽ clamat: dicens. pr̃ ignosce tẽ. Quid erras: nullũ salubrius remediũ ligno crucis tẽ. Quid in tantis figuris moror: Breuiter ꝟ btã crux est lapis ille erectus in titulũ: super quem nr̃ Jacob. i. Jesus oleũ misericordie fudit. Heñ. xxviij. Hic est locus ubi frẽs Joseph tinxerunt tunicã eius in sanguine hedi. Heñ. xxxviij. Hoc est lignũ missũ in aquas marath t dulcorate st. Exo. xv. Hec est ꝟga q̃ percussa petra dedit aquas in habundantia. Numeri. xxj. Hic ẽ ꝓpaulus in quo erecte serpente eneo: oẽs qui in cũ aspiciebant: a morsibus serpentũ liberabant. Numeri. xxj. Hec est cythara in qua nr̃ Dauid pulsans malignor⁹ spiritus ꝓ tus refrenabat. i. R. xvj. t vlti. Et sic de alijs. Certe aĩa tot sunt bui⁹ ꝟbi dicti ligni figure q̃ stupore ꝺfundor: q̃ profecto altitudinẽ t nobilitatẽ ei⁹ oñdunt. Et sic ꝑz ꝓma exaltatio. ¶ 2ª exaltatio crucis est in mirabili ei⁹ formatione. Quattuor. n. ligna Jesu crucẽ ꝺstruxerunt. s. palma: cypressus: cedrus: t oliua. vñ ysus. Quattuor ista ligna cedrus: cypressus: oliua. Cũ quib⁹ est palma: si crux cõponit alma. Nec sane ꝟ sine magni mysterij significatione. Palma. n. signũ victorie ẽ: q̃ antiq victores coronabant. Et ubi est tanta victoria q̃nta ẽ ui ctoria crucis: in q̃ Dauid nr̃. i. Jesus puus t inermis: Goliath⁹ ingenti turba munitũ armis potẽ tẽ deiecit. i. R. xvij. Et ad Col. ij. ca. Debellauit aereas potestates: volens inquit ibi apostol⁹ qõ aduersus nos erat cyrographũ decreti. s. mortis qõ erat ōriũ nobis: t ipsũ tulit de medio affigẽs illud cruci expolians ꝓncipatus t ptates tẽ. Ly pressus arbor boni odoris est. Et certe nõ ẽ odor sicut odor crucis: cuius odore multa corpa scor q̃ dormierant surrexerũt t venerunt in scam ciuitatẽ t apparuerũt multis. Math. xxvij. Oliua suo liquore q̃ ceteris supenatat. t ubi melior liquor misericordie dei: quẽ samaritanus infudit vulneribus⁹ sauciati. Luc. x. c. Cedrus arbor ꝑputrescibilis ẽ. Et crux scã ab oi nos putrefactiõe ꝑseruat. Act. v. Fide mũdans corda ipsor: t ipsa incorruptibilis vsq; ad diez iudicij ꝑseuerabit. Mat. xxiiij. Apparebit signũ filij ℏ in celo tẽ. De istis quattuor lignis notat ẽt glo. in cle. i. de sũma trini. sup ꝟbo. cruci. q̃ tẽ. ¶ 3ª exaltatõ ẽ in ornata decoratione. Nũq̃. n. auxit argentus: lapides ꝑciosi: t gcgd in ornatũ alic⁹ rei accõmodari põt: nõ ornare aligd põt: sic̃ sanguis t membra rpi crucẽ scam ornauerũt. vñ in hymno cantat ecclia. Arbor decora t fulgida: ornata regis purpura: electa digno stipite: tã scã membra tãgere. purpura regis fuit sanguis rpi nudo rpi corpori faciens uestimentũ. purpura. n. in q̃dã aĩalis sanguine tingit. q̃ tẽ. ¶ Quarta exaltatio ẽ in magni mysterij cognitõe. Si. n. linguis hoĩus loquerer t angelor⁹ crucis mysteriũ exprimere ñ valerẽ. Mirabil⁹ certe fcã est scia ista: ꝺfortata ẽ t ñ potero ad eã. ytinã cõphendẽ possemus cũ oib⁹ scis q̃ sit ist⁹ scẽ crucis latitudo: lõgitudo: sublimitas: t ꝓfundũ. Tãta nẽpe ẽ latitudo ei⁹ vt extendat⁹ e⁹ charitas vsq; ad inimicos: dicente dño Mat. v. c. Diligite inimicos vros: bñ facite bis q̃ oderũt vos. Et ipse Jesus expansis manib⁹ ꝓ inimicis exorauit. dicẽs. pr̃ agnosce illis. Luc. xxiij. Tãta q̃ e⁹ est lõgitudo vt in ei⁹ fide necesse sit ꝑseuerare vsq; ad mortẽ. Math. x. Qui ꝑseuerauerit vsq; in finẽ: hic saluus erit. Sic t rps cũ dilexisset eos: in finẽ dilexit eos. Jo. xiij. Sũmitas ei⁹ ẽ celũ tãgens: vt nos ñ terrena: sz celestia doceat amare. ad Col. iij. Que surs̃ sũt q̃rite: ñ q̃ sup terrã. Sic t rps uolũtatẽ pris sue ptulit volũtati: dicẽs. ver tu ñ sicut ego uolo: sz sic tu. Mat. xxvj. Profunditas e⁹ ẽ, pfũditas iudicior⁹ dei. vt q̃re hũc vocat: illũ reprobat. vt cũ Paulo dicam⁹ ad Ro. xj. O altitudo diuitiar⁹ sapie t scie dei: q̃ incõphensibilia sũt iudicia e⁹ t inuestigabiles vie e⁹. q̃ tẽ. ¶ Quita exaltatio ẽ i miraculor⁹ opatõe. ps. Exaltabor i gẽtib⁹: t exaltabor i tra. vide miraculũ mortui suscitati i inuẽtõe scẽ crucis. ¶ Sexta exaltatio ẽ i ꝑdicãtiũ laudatõe. Isa. xiij. Sup mõtẽ caligi nosũ leuate signũ t exaltate uocẽ. i. Lor. i. c. In dei signa petũt: greci sapiam q̃rũt. Nos ãt ꝑdicam⁹ rpm ihesũ crucifixũ. Judeis qdẽ scãdalũ: gẽtib⁹ ãt stultitiã. ipsis ãt vocat⁹ iudeis atq; grecis rpm dei ꝟtutẽ t dei sapiaz. q̃ qõ stultũ ẽ ꝺi: sapiẽti⁹ ẽ hoib⁹. t qõ ifirmũ ẽ dei: fortⁱ⁹ ẽ hoib⁹. t pax ifra. Infirma mũdi eligit ꝺs: vt fortia cõfũdat: t q̃ stulta sũt mũdi eligit ꝺs vt ꝺfundat sapiẽtes. Et ig̃bilia t ntẽptibilia elegit: t ea q̃ ñ sũt: vt ea q̃ sũt destrueret: vt ñ gl'iet⁹ois caro in conspectu ei⁹ tẽ. ¶ Septia ẽ in singulari ipressione: q̃ signũ qõ prius erat latronũ iprimit in frõtibus ipator⁹: ut nõ erubescamus eẽ sub ꝺo

in carne crucifixo. Ad Gal. vi. Mihi absit gliari nisi i cruce dñi nr̃i Jesu rpi. Luce. xij. Qui cũ erubuerit corã hõib⁹: erubescet t ipse eũ corã patre suo. Et ꝑ⁴ Pe. iij. Parati sum⁹ reddere rõez omni poscenti de ea q̃ in nobis est fide t spe tẽ. ¶ Octaua est in hostiũ deiectõe siue spũaliũ siue corporaliũ. De spũalib⁹ inimicis Crisos⁹ ait. Diabolus timet crucẽ in q̃ letale vuln⁹ accepit. ps. Dedisti timentib⁹ te signatiõez vt fugiãt a facie arc⁹. i. crucis. De inimicis corpalib⁹ ps q̃n dictũ est Cõstantino. Cõstantine in hoc signũ vices. ps. Fac mecũ signũ in bono: vt videãt q̃ me oderũt t ꝺfundant⁹. q̃n tu dñe adiuuisti me t ꝺsolat⁹ es me. Et rps ō diabolo cũ de ipso triũphauit. ps. Dñs regnauit a ligno. Isa. ix. Fact⁹ est ꝓncipat⁹ sup humez ei⁹. Et q̃ in hoc signo paueãt ōnes repit in scripturis: sz nõ auctenticis. Dormientem quẽdã iudeũ q̃ casu ℏ signo crucis se sig̃uerat uerare nõ est ausus spũs malign⁹: sz dixisse legitur Uas vacuũ est: sz signatũ. ¶ Nona exaltatio ẽ adoratõis. q̃ adorat q̃ ꝺ ꝓius spernebat. Sz q̃r nõ adorat ista alĩa: ꝺr de cõse. ꝺi. iij. c. crucis. Et q̃ adoratõe adoret⁹ dixim⁹ in supiorib⁹. Exẽplũ sci Andree. dic qualr eã adorauit. ¶ Decia exaltatio est in bũili assũptõe. ga multi tã viri q̃ femine mysteriũ crucis sentiẽtes: ꝓ ipsa morte elegerũt. Math. xvj. Qui vult venire post me: abneget semetipm: t tollat crucẽ suã t sequat me. Per crucẽ intellige quãcũq; aduersitatẽ quam patiẽter ꝓ ei⁹ amore portam⁹. Quia: vt Greg. ait. nos sine ferro martyres eẽ possum⁹: si patiaz i aĩo tolleraz⁹. q̃r tẽ. Et ℏ sufficiãr ꝓ ꝑ⁴ rpi. ¶ Octũ ad fam rpi. dico q̃ ttipsa aĩa mea si gesta passionis ꝺsiderabis: ifinitat quodãmõ substanatões repies. ps. Substanauerũt me substanatiõe. Dicebant. n. alios saluos fecit: seipm saluũ facẽ ñ pt. Sz ve vobis misis iudeis. Qm̃ vt ait. ps. q̃ habitat in cel' irridebit eos. t dñs subsanabit eos. Prouer. i. Ego q̃z in iteritu vro ridebo tẽ. ¶ Octũ ad tertiã dico vt de ceteris taceã. Paul⁹ gl'osus ita ℏ nom̃ iesus magnifecit: vt ꝓ ipso moriẽs in ore Jesus semp hẽret. E quot salt⁹ fecit e⁹ gl'osum caput: tot fontes dina gra scaturiẽũt. vt ps Rome ad aquã salt⁹. vbi bẽtur eccl'ia triũ fontiũ. Et tantũ nomẽ hoc in vita dilexit: vt ipz circa q̃dringentas vices suis in epl'is cõmemoret. ¶ In epl'a. n. ad Romanos p̄. c. qnq; vicib⁹ cõmemorat: dicẽs. Paulus puus Jesu rpi vocat⁹ apl'us: t sequit⁹ resurrectõe mortuor⁹ iesu rpi ꝓ quẽ accepim⁹ gram t apl'atũ ad obediendũ fidei in oib⁹ gentib⁹ in q̃b⁹ estis t vos uocati iesu rpi tẽ. Itẽ. Hra vobis t pax a deo pre nro t domino iesu rpo. Itẽ. Primũ gras ago deo meo ꝓ iesum rpm ꝓ oib⁹ vobis: qa fides nr̃a ānunciat⁹ i vniuerso mũdo. Et ℏ in. c. p̄. ¶ In 2ª. c. semel tm̃ nomat iesum dicẽs. In die qua iudicabit dñs occulta cordiũ hoĩum sm euangeliũ meũ ꝓ iesum rpm. ¶ In 3ª. c. trib⁹ vicib⁹ cõmemorat: dicens. Justitia aũt dei est ex fide iesu rpi sup oẽs q̃ credũt in eũ. item. Justificati ꝓ redẽptiõez que ẽ in rpo iesu. item. Ut sit ipse iust⁹ t iustificans eum q̃ ex fide est iesu rpi. ¶ In q̃rto. c. tm̃ semel. Reputabit inquit ad iustitiã credentib⁹ in eũ: q̃ suscitauit iesũ rpm a mortuis. ¶ In. v. c. septies. Ꝓio Justificati ingt ex fide pacẽ hẽamus ad deum ꝓ dñm nr̃m iesum rpm. Itẽ. Ut quid. n. rps cũ adhuc infirmi essem⁹ sm tẽpus ꝓ ipis mortu⁹ est. Item. Si cũ adhuc pctores eẽmus sm tempus rps ꝓ nobis mortu⁹ est. Itẽ. Multo igit magis iustificati in sanguine ipsi⁹ salui erim⁹ ab ira per ipsum. Item. Gloriamur in deo ꝓ dñm nr̃m iesũ rpm: ꝓ quẽ nũc recõciliationẽ accepiz⁹. itẽ. Hra dei t donũ in gra vnius hois iesu rpi in plẽs habundauit. Item. Habũdantiã gre t donationis accipiẽtes in vita regnabũt ꝓ vnũ iesum rpm. Item. Hra regnat ꝓ iustitiã in vitã eternã ꝓ iesũ rpm dñm nr̃m. ¶ In. vj. c. noĩat q̃ter. Ꝓio ingt Quicũq; baptizati sum⁹ in rpo iesu in morte ipius baptizati sum⁹. Cõsepulti. n. sum⁹ cũ illo ꝓ baptismũ in mortẽ: vt qũo surrexit rps a mortuis ita t nos in nouitate vite ambulem⁹. Itẽ. Si ãt mortui sum⁹ cũ rpo: credim⁹ q̃ simt⁹ etiã viuem⁹ cũ eo. Scientes q̃ rps resurgens ex mortuis iam non morit. Item. Estimate vos mortuos quidem esse pctõ: viuentes aũt deo in rpo iesu. Itẽ Stipendia. n. pcti morz: gra aũt dei vita eterna in rpo iesu dño nro. ¶ In. vij. c. noĩat bis. Ꝓio dices. Mortificati estis legi ꝓ corp⁹ rpi. itẽ. In felix ego hõ qs me liberabit de corpore mortis hui⁹? gra dei ꝓ iesum rpm dñm nr̃m. ¶ In. viij. ca. nouies. Et p̄. Nihil ingt damnatiõis est bis q̃ sunt in rpo iesu qui non sm carnẽ ãbulant. Itez Lex. n. spũs vite in rpo iesu liberauit me a lege peccati t mortis. Item. Si quis spm̃ rpi non hz: hic non est ei⁹. s. rpi. Item. Si rps in nobis est corpus quidẽ mortuũ est ꝓpter pctm̃: spũs uero viuit ꝓpter iustitiã. Item. Q̃ si spũs eius qui suscitauit iesum habitat in vobis q̃ suscitauit iesuz rpm̃ a mortuis viuificabit t mortalia corpa vestra ꝓpter inhabitantẽ spũm eius in vobis. itez. Ipse. n. spũs testimoniũ reddit spũi nostro q̃ sumus filij dei. Si autẽ filij t heredes. heredes quidem dei: coheredes autẽ rpi. item. Quis accusabit aduersus electos dei? deus q̃ iustificat. qs est qui cõdemnet? iesus rps qui mortuus est. imo q̃ t resurrexit: q̃ est ad dexterã dei: q̃ etiam interpellat ꝓ nobis. item. Quis nos sepabit a charitate rpi? tribulatio tẽ. item. Cert⁹. n. suz q̃ neq; mors: nz vita: nz ageli tẽ. poterit nos separ̃ a charitate dei q̃ est i rpo iesu dño nro. ¶ In. ix. ca⁹ ter noĩat. Et p̄. Veritatẽ ingt dico i rpo t nõ mẽtio: testimoniũ mihi reddẽte oscia mea i spũ scõ tẽ. item. Optabaz ego ipse anathema esse a rpo ꝓ fratrib⁹ meis. item. Ex quibus rps ꝟ carnem q̃ est sup omnia in secula benedict⁹. ¶ In decimo ca⁹ ter nomiat. Et p̄. Finis. n. legis christus ad iustitiã omni credẽti. item. Ne dixeris i corde tuo. quis ascendet in celũ. i. rpm̃ deducẽ. aut q̃s descẽdet in abyssũ: hoc ẽ rpm̃ ex mortuis ꝝocaz. itẽ. Fides ex auditu: auditus aũt ꝑ ꝟbũ rpi

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ In duodecimo semel trñ: qñ in.xi°ca° nō expleſſit illū:z dicit ſic. Multi vnū corpus ſumus in xp̄o:ſinguli ät alter alterius mēbra. ¶ In decimotertio ca° ēt semel trñ dicens. Abiiciamus g̃ opa tenebr̃a:z induamur arma lucis: ſic ut in die honeſte ābulemus. Nō in cōmeſtationib° z ebr̃ietatib°. Nō in cubilibus z impudicitijs: nō in ꝯtentione z emulatione:ſed induimini dñm nr̃m ieſū xp̃m. ¶ In.xiiij.ca° quater trñ. Primo oēs ſtabimus añ tribunal xp̃i. Itē noli cibo tuo illū perdere:p q̃ xp̃s mortuus eſt. Itē qui.n.in hoc xp̄o fuit:placet deo. Itē vnuſquiſq; primo ſuo placeat in bonū ad edificationē:eteni xp̃s ñ placuit ſibi ꝛc. ¶ In.xv.ca°.xj. vicibus noīat. Et p̄ deus inquit patientie z ſolatij det vobis idipm ſape in alterutrū ſm Ieſū xp̃m: vt vnanimes vno ore honorificetis deū z p̄rem dñi nr̃i ieſu xp̃i pp̃ter qō ſuſcipite inuicē ſicut z xp̃s ſuſcepit vos Dico.n.xp̃m ieſū miniſtrū fuiſſe circūciſionis p̄pter veritatē dei ad confirmandas promiſſiones patrū. Quattuor.n. vicibus in hac aucte noīat ieſū xp̃m. Itē pp̃ter gr̃am q̃ data eſt mihi a deo ut ſim miſter xp̃i ieſu in gentibus. Itē habeo igr̃ gloriā in xp̄o ieſu ad deū. Nō.n.audeo aliqd loqui eor:q̃ p me nō efficit xp̃s. In obedientiā genitā verbo z factis in virtute ſignor:z prodigiorū in virtute ſpūs ſc̃i:ita ut a Hierl'm p circuitū vſq; ad illiricū repleuerim euangeliū xp̃i. Sic aūt b̄ p̄dicaui euangeliū:nō vbi noīatus eſt xp̃s:ne ſuper alienū fundamentū edificarē. In hac aucte ēt quater xp̃m ieſū noīat. Itē vltio. Scio ät qñ veniens ad vos in habundantia b̄dictiōis xp̃i veniā. Obſecro g̃ vos frēs per dñm nr̃m ieſum xp̃m vt adiuuetis me. Hic duabus vicib°eū nominat ꝛc. ¶ In ca° vltio vndecies noīat. Et p̄. Salutate priſcā z aquilā adiutores meos i xp̄o ieſu. Itē ſalutate ephenetū dilectū mihi qui ē p̄mitiuus aſie in xp̄o ieſu. Itē ſalutate andronicū z iuliā cognatos z cōcaptiuos meos qui ſunt nobiles in aplis:qui z añ me fuerunt in xp̄o. Item ſalutate vrbanū adiutorē nr̃m in xp̄o ieſu. Itez ſalutate appellen p̄obū in xp̄o. Itē ſalutāt vos oēs eccl'ie xp̃i. Itē rogo uos frēs vt obſeruetis eos:qui diſſēſiones z offēdicula p̄ter doctrinā quā uos didiciſtis faciunt:z declinate ab illis. huiuſmodi.n.xp̄o dño non ſeruiunt:ſed ſuo uentri. Itē gr̃a dñi nr̃i ieſu xp̃i uobiſcū. Itē gr̃a dñi nr̃i ieſu xp̃i cū oib° vobis. amen. Itē ei ät gloria z honor qui potens eſt uos confirmare ſm p̄dicatiōnē ieſu xp̃i. Itē ſoli ſapienti deo p ieſū xp̃m cui bonor z gloria in ſcl'a ſcl'or. amen. Explicit allegatio ieſu xp̃i in epl'a ad Romanos:nunc ad epiſtolā primā ad Corinthios tiſleam°. ¶ In p̄ c° noīat in.xvj. vicib°. Et p̄ait. Paulus uocat° aplus xp̃i ieſu p uoluntatē dei:z Boſtenes frater eccleſie dei q̃ eſt corinthij ſanctificatis in xp̄o ieſu cū oībus qui inuocant nomen dñi nr̃i ieſu xp̃i gr̃a uobis z pax a deo p̃re nr̃o z dño ieſu xp̄o. gr̃as ago deo meo in gr̃a dei:q̃ data eſt uobis i xp̄o ieſu. q̃ in oībus diuites facti eſtis in illo in oi ſcia z i oi xbo:ſicut teſtimoniū xp̃i confirmatū eſt in uobis ita ut nihil dēſit uobis expectantib° reuelationē dñi nr̃i ieſu xp̃i: qui z confirmabit uos vſq; in finē ſine crīe:in die aduentus dñi nr̃i ieſu xp̃i. Fidelis deus per quē uocati eſtis in ſocietatē filij ei° dñi nr̃i ieſu xp̃i. Obſecro vos frēs p nomē dñi nr̃i ieſu xp̃i: vt idipſū dicatis oēs: z nō ſint in uobis ſciſmata ꝛc. In hac aucte deciēs xp̃m noīat. Itē B ät dico q̃ vnuſquiſq; vr̃m dicit. Ego quidē ſū Pauli: ego ät Apollo:ego xp̄o Cephe:ego ät xp̃i. Diuiſus eſt xp̃s. Nunquid Paulus crucifixus ē p uobis: aut in noīe Pauli baptiçati eſtis: Itē nō.n.miſit me xp̃us baptizare:ſed euangeliçare. Nō.n.in ſapientia xbi: vt nō euacuet crux xp̃i. Itē nos quidē predicamus xp̃m crucifixū. Judeis quidē ſcandalū: gētibus ät ſtultitiā: ipſis ät vocatis iudeis atq; grecis xp̃m dei vtutē z dei ſapiam. bis hic nomiat. Itē vltio ſic ait. Ex ipſo ät uos eſtis in xp̄o ieſu ꝛc. Et B quantū ad primū capl'm. ¶ In ſo cap° ter trñ noīat. Et p̄ ait. ānuncians vobis teſtimoniū xp̃i. non.n.iudicaui me aliquid ſcire inē uos niſi ieſū xp̃m z hunc crucifixū. Et in fine capli ait. Nos ät ſenſū xp̃i habem°. ¶ In tertio capi° ter noīat. Et p̄ tanq̃ paruulis in xp̄o lac dī uobis potū nō eſcā. Itē fundamētū.n. aliud nēo poteſt ponere p̄ter id qō poſitū eſt qō eſt xp̃s ieſus. Itē oīa.n. vr̃a ſunt: vos ät xp̃i: xp̃s ät dei. In quarto ca°.vj. vicib°noīat. Et p̄.ſic nos exiſtiet hō: vt miſtros xp̃i: z diſpenſatores miſtrorū dei. Itē nos ſtulti pp xp̃m: vos ät prudentes i xp̄o. Itē nā ſi decē millia pedagogor habeatis i xp̄o ſed nō multos p̃res. Nā in xp̄o ieſu p euāgeliū ego uos genui. Rogo igit uos imitatores mei eſtote:ſic z ego xp̃i. Jō miſi ad uos Thimoteū q uos cōmonefaciat uias meas q̃ ſūt in xp̄o ieſu ſic ubiq; in oi eccleſia doceo. In hac aucte ꝗter noīat. ¶ In qnto ca° quinquies noīat. Et p̄ño: ego quidē abſens corpe: p̃ſs ät ſpū: iaz iudicaui ut p̃ſs eū qui ſic opatus eſt in noīe dñi nr̃i ieſu xp̃i. Cōgregatis uobis z meo ſpū cū virtute dñi nr̃i ieſu xp̃i: tradere hmōi hominē ſathane iteritū carnis ut ſpūs ſalu° ſit in die dñi nr̃i ieſu xp̃i. In hac aucte ter noīat. Itē expurgate vet° fermentū: vt ſitis noua cōſperſio: ſicut eſtis açimi eteni paſca nr̃m imolat° eſt xp̃us. ¶ In.vj.ca° ter noīat. Et p̄ iuſtificati eſtis in noīe dñi noſtri ieſu xp̃i: z in ſpū di nr̃i. Itē neſcitis q̃ corpa vr̃a mēbra ſūt xp̃i. Tollens g̃ mēbra xp̃i: faciā mēbra meretricis: abſit. ¶ In ſeptimoca° nō noīat. ¶ In octauo cap'o ter noīat. Et p̄. Nobis vn° eſt de° pr̃ ex quo oīa: z nos in illo: z vnus dñs ieſus xp̃us p quē oīa. z nos p illū. Item. Et pibit infirmus in tua conſcia frater: p̃pter quē xp̃us mortu° eſt. ſic aūt peccantes in fratres z percutientes conſciam eorū infirmam in xp̃m peccatis. Quapropter ſi ſcandaliçat eſca fratrem meum non manducabo carnes in eternū: ne frēz meū ſcandaliçez. hec ille. In hac aucte bis nominat: ¶ In nono capitulo quater nomiat. Et p̄ño. Nōne ſum liber: nōne ſuz apl's: nōne xp̃m dñm vidi: item. Oia ſuſtinemus ne q̃ offendiculuz dem° euāgelio xp̃i. ¶ Itē factuſ tanq̃ ſine lege eſſem: cū ſine lege dei nō eſſem: ſz in lege eſſem xp̃i: vt lucrifacerē eos q ſine lege dei erāt. z fcūſ ſū infirm° tanq̃ infirm°: vt infirmos lucrifacerē. omnia oībus fact° ſū vt oēs facerē ſaluos. Oia aūt facio p̄pter euāgeliū xp̃i: vt pticeps ei° efficiar. hic bis noīat. ¶ In .x. c°. ter noīat. Et p̄. Bibebāt aūt ō ſpitali ꝯſeq̃nti eos petra: petra autē erat xp̃s. Itē neq; tentem° xp̃m: ſicut qdā eorū tentauerūt: z a ſerpētib° perierūt. Itē calix b̄dictionis cui b̄dicim°: nōne cōicatio ſanguis xp̃i eſt: ¶ In.xj.c°. q̃ter noīat. Et p̄. Imitatores mei eſtote ſicut z ego xp̃i. Itē. Uolo aūt vos fratres ſcire q̃ oīs viri caput xp̃s eſt. Caput ät mulieris vir. Caput aūt xp̃i de°. Itē. Ego ät accepi a dño qō z tradidi vobis. q̃m dñs Jeſus in q̃ nocte tradebat ꝛc. ¶ In .xij°. bis trñ noīat. Et p̄. Sic enim corp° vnū eſt: z mēbra hz multa. oīa aūt mēbra corpis cū ſint multa vnū corp° ſunt: ita z xp̃us. Itē. Uos aūt eſtis corp° xp̃i: z mēbra d mēbro. ¶ In.xiij. z. xiiij.°. nō noīat. In.xv.c°.xiiij. vicibus noīat. Et p̄. Tradidi vobis in p̃mis q̃ z accepi. q̃m xp̃s mortu° eſt p pctis nr̃is. itē. Si xp̃s predicat q̃o ſurrexit a mortuis: q̃o qdā dicunt in vobis. q̃m reſurrectio mortuor nō eſt: nz xp̃s reſurrexit. Si aūt xp̃s nō reſurrexit. inanis eſt g predicatio nr̃a: inanis ē z fides nr̃a. Inuenimur aūt z falſi teſtes dei. q̃m teſtimoniū diximus aduerſus deū. q̃m ſuſcitauit xp̃m: quē nō ſuſcitauit Nā ſi mortui nō reſurgūt: nz xp̃us ſurrexit. g ſi xp̃s nō reſurrexit: vana ē fides nr̃a. g̃ z g dormierunt in xp̄o pierūt. Si in hac vita tantū in xp̄o ſpantes ſumus miſabiliores ſum° oībus hōibus Nūc aūt ſurrexit a mortuis p̃mitie dormiēciuz. q̃m quidē p hoiem mors z p hominē reſurrectio mortuor. Et ſicut in Adā oīes moriunt: ita z in xp̄o oēs viuificabūt. vnuſq; aūt in ſuo ordine p̃mitie xp̃s: deinde hi q ſunt xp̃i: q in aduētu eius crediderūt. In hac aucte duodeciēs noīat. item. Quottidie morior pp̃ter gr̃am vr̃am frēs quaz hēo in xp̄o ieſu dño nr̃o. item. Deo aūt gr̃as q dedit nobis victoriā p dñm nr̃um Jeſū xp̃m. ¶ In cap'o. xvj. ter noīat. Et p̄. Si q̃s non amat dñm nr̃m ieſum xp̃m ſit anathema. item. Hr̃a dñi nr̃i ieſu xp̃i vobiſcū. Charitas mea cū oībus vob in xp̄o ieſu dño nr̃o. amē. ¶ Explicit p̄a epl'a ad Corinthios. Incipit 2a ad eoſdē. In p̄.n.c°. octiesl noīat Et p̄. Paulus apl's xp̃i ieſu ecclie dei q̃ eſt in Corinthia gr̃a vobis z pax a deo p̃re nr̃o et dño ieſu xp̄o. b̄dictus de° z pat dñi nr̃i ieſu xp̃i ꝛc. In hac aucte ter noīat. item. Sic habūdāt paſſiōes xp̃i in vobis: ita z p xp̃m habūdat conſolatio vr̃a. Et hic noīat bis. item. Hr̃a vr̃a nos ſum° ſicut z vos nr̃a in die dñi nr̃i ieſu xp̃i. item. Dei.n. filij° ieſus xp̃us q in vobis p nos predicat° eſt: nō fuit i illo eſt. z nō: ſed eſt in illo fuit. item. Qui ät confirmat nos nobiſcū in xp̄o: z q vnxit nos deus. In z°.c. q̃ter noīat. Et p̄. Cū veniſſem troadē pp euāgeliū xp̃i ꝛc. item. Deo aūt gr̃as q ſp triumphat nos i xp̄o ieſu: z odorē notitie ſue mānifeſtat p nos in oi loco. ga xp̃i bonus odor ſumuſ in bis q ſalui fiunt z in bis q pereunt. item. Non.n. ſumus ſicut plurimi adulterantes verbū dei: ſed ex ſincerit̃ate: ſed ſicut ex deo coram deo in xp̄o loqmur. ¶ In z°.c°.ter noīat. Et p̄. Qm epla eſtis xp̃i miniſtrata a nobis: z ſcripta nō atramēto: ſz ſpū dei viui. nō in tabulis lapideis: ſed in tabulis cordis carnalib°. Fiduciā aūt talē habemus p xp̃m ad deū: nō q̃ ſumus ſufficientes cogitare aliqd a nobis tanq̃ ex nobis. ſz ſufficientia nr̃a ex deo ē. itē Idipſuz velamē in lectōe veteris teſtamti mānet nō revelatū. qm̃ in xp̄o evacuat. ¶ In q̃rto.c.octo vicib° noīat. Et p̄. De° b° ſeculi excecauit mentes infideliū vt nō fulgeat in eis illūinatio euangelij glorie Chriſti q ē imago dei. Nō.n. noſmet ipſos predicam°: ſz ieſū xp̃m dñm nr̃m. vos aūt ſeruos veſtros p ieſum: q̃m deus q de tenebris dixit lucē ſplēdeſcere: ipſe illuxit in cordib° nr̃is ad illuminationē ſcie claritatis dei in facie ieſu chriſti. item. Semp mortificatiōez ieſu chriſti in corpe nr̃o circūferentes: ita vt z vita ieſu in corporibus nr̃is manifeſtet. Semp.n. nos q viuim° in morte tradimur p ieſum: vt z vita ieſu manifeſtet in carne nr̃a mortali. item. Propter q̃ et loqmur ſcientes q̃m q ſuſcitauit ieſum: z nos cuz ieſu ſuſcitabit. ¶ In.v.c. nouiel noīat. Et p̄. Oēs nos manifeſtari oz ante tribunal Chriſti: vt reciat vnuſquiſq; ppria corporis prout geſſit ſiue bonū ſiue malū. item. Charitas.n. Chriſti urget nos exiſtimantes hoc. q̃m ſi vnus p oībus mortuus eſt. g̃ oēs mortui ſunt. z p oībus mortu° eſt xp̃us: vt z qui viuūt iam ſibi non viuant: ſed ei qui p ipſis mortuus eſt: z reſurrexit. Itaq; nos ex hoc neminē nouimus ſm carnē. z ſi cognouimus ſm carnē xp̃m: ſed nūc iam non viuimus. Si qua g̃ in xp̄o: noua creatura: vetera tranſierunt ecce facta ſunt oīa noua. Oia autē ex deo q reconciliauit nos ſibi p xp̃m: z dedit nobis miniſteriū reconciliationis. q̃m quidez de° erat in xp̄o mundū reconciliās ſibi. item. Pro Chriſto eor legatione fungimur deo exhortante: p nos obſecramus p chriſto reconciliamini deo eum qui nō nouerat pctm̃ ꝛc. ¶ In ſexto.c. ſemel trñ nominat. Et p̄ dicit. Que ꝯuentio chriſti ad Belial: aut que pars fidelis cū infideli. ¶ In.vij.c. non facit mentionē. ¶ In octauo.c. bis facit mētionē. Et p̄. Scitis.n. gr̃am dñi nr̃i ieſu chriſti. q̃ niā p̄pter vos egenus factus eſt cū eſſet diues. item. Apli eccleſiaz glorie chriſti ꝛc. ¶ In.ix.c. bis nominat. Et p̄. Glorificantes deū in obediētia ꝓfeſſionis veſtre in euangelio chriſti. item. Ego Paulus obſecro vos per manſuetudinez z modeſtiam chriſti: qui in facie quidez humilis ſum inter vos: abſens autem confido in vobis. ¶ In decimo capitulo ſex vicibus nominat. Et primo. In captiuitatē redigentes omnē intellectū in obſequiū chriſti. itē. Si q̃s cōfidit ſibi xp̃i ſe eſſe: hoc cogitet iteruz apud ſe: quia ſicut ipſe

Universidad de Deusto
Biblioteca

xpi:est ita ⁊ nos. Itē vsq; ad uos.n.peruenimus in euangelio xpi nō in imensū gloriantes i alienis laboribus ⁊c. ¶ In vndecimo capło septies noiat. Et primo despondi.n. vos vni viro ꝯginē castā exhibere xpo. Itē timeo ne sicut serpens Euā seduxit astutia sua: ita corrumpātur sensus vri: ⁊ excidant a simplicitate que ē i xpo iesu dño nro. Nā si is qui venit aliū xpm pdicat quē nos nō predicauim⁹: aut aliū spm accipitis: quē non accepistis: aut aliud euangeliū qđ nō recepistis: recte pateremini. Itē est ꝟitas xpi i me qm hec gloriatio nō infringet in me in regiōib⁹ Achaie. Itē nā eiusmodi pseudo apli sunt operarii subdoli: trāsfigurantes se in apłos xpi: ⁊ nō mirū. Ipse.n. sathanas trāsfigurauit se in angelū lucis. Nō est g̃ magnū si ministri eius trāsfigurent in ministros iustitie: quoꝝ finis erit sm opa eorū. Itē ministri xpi sunt ⁊ ego. ⁊ multa narrat piacula ⁊ vāna q̄ passus. Itē deus ⁊ pr̄ dñi nr̄i iesu xpi scit qui est bñdictus in secula q̄ nō mentior. ¶ In duodecimo capło tribus vicibus noiat. Et p̄. scio hominē in xpo ante ānos. xiiii. siue in corpore siue ex̄ corpus ⁊c. Itē libenter gl̃iabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me ꝟtus xpi: propter qđ placeo mihi in infirmitatib⁹ meis: in persecutionib⁹: in angustiis pro xpo. ¶ In decimotertio ter trīn noiat. Et p̄. an experimētuz queritis eius qui in me loquit̄ xps:? Itez q̄ xps iesus in uobis est: nisi forte reprobi estis. Item gr̃a dñi nr̄i iesu xpi sit cū oibus vobis. amē. Explicit ꝑa epła ad Corinthios. Incipit epła ad Galathas. ¶ In p̄. n. capło ad Galathas septies nominat. Et p̄ Paulus apłus: nō ab hoibus: neq; per hominē: sed per iesū xpm ⁊ deū patrē qui suscitauit eū a mortuis: ⁊ qui mecū sunt oibus ecclesijs galathie gr̃a vobis ⁊ pax a deo pre ⁊ dño nro iesu xpo. Itē miror q̄ sic tā cito transferimini ab eo qui vos vocauit in gr̃am xpi in aliud euangeliū qđ nō est aliud nisi sint aliqui qui vos conturbant ⁊ volunt ꝟuertere euangeliū xpi. Itē si adhuc hoibus placerē: xpi ꝟuus nō essez. Notū.n. vobis facio euangeliū qđ euangelizatū est a me. qm nō est sm hominē. neq;.n. ego ab hoie accepi illud neq; didici: sed per reuelatōez iesu xpi. Itē erā āt ignotus facie ecclesijs iudee q̄ erant in xpo ⁊c. ¶ In sexto capło octo vicibus noiat. Et p̄ propter subintroductos falsos frēs qui subintroierunt explorare libertatē nr̄az quā habemus in xpo iesu. Itē scientes q̄ nō iustificat hō ex operibus legis: nisi per fidē iesu xpi. ⁊ nos in xpo iesu credimus vt iustificemur ex fide xpi: ⁊ nō ex operibus legis. ꝓpter qđ ex operibus legis nō iustificabit̄ omis caro. Qđ si q̄rentes iustificari in xpo: inuenti sum⁹ ⁊ ipsi pctōres: nūquid xps̄ ministe ē:? absit. Itē ego. n. p legē legi mortuus sum: vt deo viuā. xpo confix⁹ sum cruci. viuo āt iā nō ego. viuit āt in me xps. Itez si.n. per legē iustitia. g̃ xps gratis mortuus est. ¶ In tertio capło nouē vicibus noiat. Et p̄. o insensati galathe qui vos fascinauit nō obedire ve-

tati: añ quoꝝ oculos xps Iesus proscriptus est ⁊ in uobis crucifixus. Itez xps nos redemit de maledictione legis: factus p nobis maledictus sicut scriptū est. Maledict⁹ oīs qui pendet i lig⁹ vt in gentibus bñdictio fieret Abrahe in xpo iesu. Itē nō dicit in seminib⁹ quasi in multis: sed quasi i vno ⁊ semini tuo qui est xps. Itē conclusit scriptura oīa sub pctō ut promissio ex fide Jesu xpi daret credentib⁹. Itē itaq; lex pedagog⁹ nr̄ fuit in xpo: vt ex fide iustificemur. At ubi venit fides iā nō sum⁹ sub pedagogo. Oēs.n. filij dei estis per fidē q̄ est in xpo iesu. Quicūq;.n. i xpo baptizati estis xpm induistis. Oēs.n. uos vnuz estis in xpo Jesu. Si āt uos xpi. g̃ Abrahe semē estis sm promissionē heredes. Et finit capłm B. ¶ In quarto capło trib⁹ vicib⁹ noiat. Et p̄. Jā pridē ⁊ tētatione vram in carne mea nō spreuistis: sed sicut angelū dei excepistis me sicut Jesū xpm. Itē filioli mei: quos iterꝝ parturio: donec formet̄ xps in uobis. Itē itaq; fratres nō sumus ancille filij: sed libere: qua libertate nos liberauit xps. ¶ In quinto capło quinquies nominat. Et p̄. Ecce ego Paulus dico uobis: qm si circūcidimini: xps nihil uobis proderit. Itē euacuati estis a xpo: qui in lege iustificamini: a gr̃a excidistis. Itē nā in xpo iesu neq; circūcisio aliqd valet: neq; ꝓputiū. Itē dico āt in. xpo. spū ābulate ⁊ desideria carnis nō perficietis. Caro.n. cupiscit aduersus spm: ⁊ spūs aduersus carnē. Hec.n. sibi inuicē aduersant̄: vt nō quecūq; vultis illa faciatis. Itē qui āt sunt xpi carnē suā crucifixerunt cū vitijs ⁊ cōcupiscentijs. ¶ In sexto capło quinques noiat. Et p̄. alter alteri⁹ onera portate: ⁊ sic adimplebitis legē xpi. Itē quicūq; volunt placere in carne: hi cogunt vos circuncidi: tm̄ ut crucis xpi persecutionē nō patiant. Item mihi āt absit gloriari nisi i cruce dñi nr̄i iesu xpi per quē mihi mundus crucifix⁹ ē ⁊ ego mundo. In xpo.n. Jesu neq; circūcisio aliquid valet: neq; ꝓputiū sed noua creatura. Itē gr̃a dñi nr̄i iesu xpi cū spū vro frēs. amē. Explicit epła ad Galathas. Incipit epła ad Ephesios. ¶ In p̄. ca⁹ epłe ad Ephesios nouē vicibus noiat. Et p̄ vic sic. Paulus apłus xpi Jesu scis oibus qui sunt ephesi ⁊ fidelibus in xpo iesu. gr̃a ⁊ pax uobis a deo pre nro ⁊ dño nro iesu xpo. Bñdictus de⁹ ⁊ pr̄ dñi nr̄i iesu xpi: q bñdixit nos in oi bñdictiōe spūali in celestibus in xpo. Itez qui pdestinauit uos in adoptionē filioꝝ per iesū xpm. Itē ꝓposuit in eo in dispensatione plenitudinis tēporꝝ instaurare oīa in xpo q̄ in celis ⁊ i terra sunt i ipo. Itē ut sum⁹ in laudē glorie eius: qui añ speramus in xpo. Itē ꝓpterea ⁊ ego audiens fidē ue strā: que est in xpo iesu: ⁊ dilectionē in oēs scos: nō cesso gr̃as agens ꝓ uobis memoriā vri faciens in orōnibus meis: vt deus dñi nr̄i Jesu xpi pr̄ glorie det uobis spm sapientie ⁊ reuelationis in agnitionē eius illuminatos oculos cordis nr̄i: vt sciatis q̄ sit spes vocationis ei⁹. Itē quā opatus est in xpo: suscitans cū a mortuis ⁊c. ¶ In

secundo ca⁹ octo vicib⁹ noiat. Et p̄. Deus aūt q diues est in sua misericordia ꝓpter nimiā charitatē suā qua dilexit nos: ⁊ cū eēm⁹ mortui peccatis conuiuificauit nos in xpo: cui⁹ gr̃a estis saluati: et cōresuscitauit ⁊ cōsedē fecit in celestib⁹ in xpo iesu vt ostenderet in seculis supuenientib⁹ habundantes diuitias gr̃e sue in bonitate sup nos in xpo iesu. itē Ipsi⁹.n. sum⁹ factura: creati in xpo Jesu i opib⁹ bonis: q̄ prepauit de⁹ vt in illis ambulem⁹. item Qui eratis in illo tpe sine xpo alienati a conuersatione isr̄l. Et segtur. Nūc aūt in xpo iesu vos q aliq̄n eratis longe: facti estis ꝓpe in sāguine xpi item. Ipso sūmo angulari lapide iesu xpi: in quo ⁊c. ¶ In. 3°. ca⁹ nouē vicib⁹ noiat. Et p̄. Hui⁹ rei gr̃a ego Paulus vinct⁹ xpi iesu ꝓ vobis gētib⁹ ⁊c. item. Prout potestis legētes intelligere prudentiā meā in misterio xpi: qđ alijs gnatiōib⁹ non agnitū filijs hominū sicuti nūc reuelatū est scis apłis ei⁹ ⁊ ppbis in spū: esse q̄tes coheredes et concorpales ⁊ participes promissionis in xpo iesu. itē. Mihi oīum scoꝝ minimo data est gr̃a hec: i gētibus euāgelizare inuestigabiles diuitias gr̃e xpi Et segtur. Quā fecit in xpo iesu dño nro. item. Hui⁹ rei gr̃a flecto genua mea ad pr̄em dñi nr̄i iesu xpi: ex quo oīs patrias in cel⁹ ⁊ in tra noiat vt det vobis sm diuitias gl̃e sue ꝟtute corroborari p spm ei⁹ in interiori hoīe xpm hbitare p fidē in cordib⁹ vris. item. Scire etiā supeminentem scie charitatē xpi. item. Ipsi sit gl̃ia in ecclia in xpo iesu in oēs gnationes seculi seculoꝝ. amen. ¶ In q̄rto ca⁹ sex vicib⁹ noiat. Et p̄. Unicuiq; āt nr̄m data est gr̃a sm mensurā donatōis xpi. itē. Dedit quosdā qdē apłos: quosdā aūt ꝓphas: alios ꝟo euāgelistas: alios aūt pastores ⁊ doctores in edificatōez corpis xpi: donec occurram⁹ oēs in vnitatē fidei ⁊ agnitiōez filij dei: i virū perfectū in mēsurā etatis plenitudis xpi. item. Veritatē aūt faciētes in charitate crescam⁹ in illo p oīa q est caput xp̄us. item. Vos aūt non ita didicistis xpm. itē. Sic de⁹ in xpo dōauit vob̄. ¶ In. v.c⁹. decē vicib⁹ noiat. Et p̄. Ambulate in dilectiōe sic ⁊ xp̄us dilexit vos. item. Hoc aūt scitote itelligētes q̄ oīs fornicator: aut īmundus: aut auarus: qđ est idolorū cultus: nō hz hereditatez i regno xpi ⁊ dei. item. Surge q̄ dormis ⁊ exurge a mōtuis: ⁊ illuiabit te xp̄us. itez. Hras agētes semp ꝓ oībus in noie dñi nr̄i Jesu xpi deo ⁊ pri. subiecti inuicē in timore xpi. itez. Vir caput ē mulier] sicut xp̄us caput est ecclie. itez. Sicut eccl̄ia s̄ b iecta est xpo: ita ⁊ mulies viris suis in oib⁹. viri diligite vxores vras sicut ⁊ xp̄us dilexit eccl̄iā ⁊ seipsum tradidit p ea. item. Nemo vnq̄ carnē suā odio habuit: sz nutrit ⁊ fouet eam sicut xp̄us eccl̄iam. item. Sacm̄ hoc magnū ē. ego āt dico in xpo ⁊ in eccl̄ia. ¶ In. vj. c. q̄ter noiat. Et p̄mo Serui obedite dñis carnalib⁹ cuz timore ⁊ tremore: ⁊ simplicitate cordis vri: sic ⁊ xpo. Nō ad oculū seruētes q̄si hōib⁹ placētes: sz vt serui xpi facientes volūtatē dei ex aīo cū bōa volūtate. itē Pax frib⁹: ⁊ charitas cū fide a deo pre ⁊ dño nro iesu xpo. gr̃a cū oīb⁹ q̄ diligūt dñm nr̄m iesū xpm in incorruptōe. amē. Explicit epła ad ephesios Incipit epła ad philippēses. In p̄ q̄ ca⁹. xvi. uicibus noiat. Et p̄. Paul⁹ ⁊ Thimote⁹ serui iesu xpi oīb⁹ scis in xpo iesu q̄ sunt philippis: ⁊ cū epis et diaconib⁹. gr̃a vobis ⁊ pax a deo pre nro ⁊ dño iesu xpo. itē. Deprecatōez faciēs sup cōicatiōem vram in euāgelio xpi ofidēs hocipsū: ga q cepit in vobis op⁹ bonū pficiet vsq; in diem iesu xpi. item. Testis.n. est mihi de⁹ quo cupiā oēs vos i visceribus iesu xpi. item. Ut sitis sinceres ⁊ sine offensa in diez xpi: repleti fructu iustitie p iesum xpm̄. item. Ut vincula mea manifesta fierent in xpo. item. Quidā ꝓpter bonā volūtatē xpm̄ predicant. quidā aūt ex ꝓtentōe xpm̄ ānunciāt nō sincere ⁊c. Et ifra pax. Xps ānuncie⁊. itē. Et sūmi nistratōez spūs iesu xpi. item. Bēp magnificabit xp̄us i cōpe meo: sive p vitā: sive p mōtē. Mihi n. viuere xp̄us ē ⁊ mori lucr̄. itē. Desideriū hns dissolui ⁊ ee cū xpo. itē. Et gratulatio vra habūdet in xpo iesu in me: p meū aduētū iterꝝ ad vos. tm̄ digne euāgelio xpi ꝫuamini. itē. Uob donatū est p xpo ⁊c. ¶ In. 2°. ca⁹ sex vicib⁹ noiat. Et p̄. Si q̄ g̃ solatio in xpo: si qđ solatiū charitatis ⁊c. itē Noc.n. sentire in vob qđ ⁊ in xpo iesu ⁊c. itē. Et oīs lingua cōfiteat: q: dñs nr̄ iesus xp̄us i gl̃a est dei pr̄is. itē. Uerbū vite ꝓtinētes ad gl̃am meā in die xpi. itē. Oēs q̄ sua sc̄ q̄rūt: nō q̄ iesu xpi. itē ꝓpe op⁹ xpi vsq ad mortē accessit. ¶ In. 3°. ca⁹ ix. vicib⁹ noiat. Et p̄. Nos.n. sum⁹ circūcisio q spū deo fuim⁹: ⁊ gl̃amur in xpo iesu: ⁊ nō i carne fiducia bñtes. itē. Sz q̄ mihi fuer̄t lucr̄ hec arbitrat⁹ sū pp xpm̄ detrimēta. verūtm̄ existimo oīa detrimētū pp eminētē sciaz iesu xpi: pp quē oīa detrimētū feci ⁊ arbitror ut stercora vt xpm̄ lucrifaciā. ⁊ inueiar in illo nō hns iustitiā q̄ ex lege ē: sz illaz q̄ ē ex fide iesu xpi. itē. Sequor aūt si apprehēdā in q̄ ⁊ apprehēsus sū a xpo iesu. itē. Ad destinatū ꝓsequr bra uiū sursum vocatōis in xpo iesu. itē. Multi.n. ambulāt q̄s sepe dicebā vob: nūc aūt ⁊ flēs dico inimicos crucis xpi. itē. Nra conuersatio in cel̄e. vñ expectam⁹ dñm nr̄m iesū xpm̄: q̄ ꝛformabit corpus humilitatis nre ofiguratū corpi claritat⁊ sue. ¶ In. 4°. ca⁹ q̄ter noiat. et p̄. Pax dei q̄ exuperat oēz sensū custodiat corda vra ⁊ itelligētias vras i xpo iesu dño nro. itē. De⁹ me⁹ impleat desiderium vrm sm diuitias suas i gl̃a in xpo iesu. itē. Salutate oēm scm̄ in xpo iesu ⁊c. itē. Hra dñi nr̄i iesu xpi cū spū vro. amē. Explic epła ad philippēses. Incipit epła ad collocenses. ¶ In p̄. n. c. viii. vicib⁹ noiat. et p̄. Paul⁹ apłus iesu xpi. Et segt. Et fidelib⁹ frib⁹ in xpo iesu: gr̃a vobis ⁊ pax a deo pre. gr̃as agim⁹ deo ⁊ pr̄i dñi nr̄i iesu xpi: sp ꝓ vobis orātes: audientes fidē et vram in xpo iesu. item. Qui ē fidel⁹ p vob minister xpi iesu. itez. Adipleo ea q̄ desūt passionū xpi in carne mea. itē. Qđ ē christ⁹ in vob⁹ spes gl̃e quē nos ānūciam⁹ corripientes ⁊ docētes in oi sapia vt exhibeamus oēm hoiem pfectū in xpo iesu. ¶ In. 1°. ca⁹ septē vicib⁹ noiat. et p̄. In agnitōe mysterij dei pris ⁊ christi

Universidad de Deusto
Biblioteca

Jesu:in quo sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie dī absconditi. Itē gaudens ⁊ videns ordinē vr̄m ⁊ fir mamentū eo⁹ q̄ est in xp̄o fidei vr̄e. Sicut g̃ accepistis xp̄m iesū dn̄m nr̄m:in ipso ābulate radicati. itē. Uidete ne quis uos seducat p philoz ⁊ inanē fallaciā ſm traditionē hominū ſm elemēta mūdi ⁊ nō ſm xp̄m. q⁹ in ipso inhabitat oīs plenitudo dinitatis corpal⁹r. ⁊ estis in illo repleti qui ē caput oīs p̄ncipat⁹ ⁊ ptātis. In q̄ circūcisi estis circūcisione nō manufacta in expoliatione corpis cānis sed in circūcisione xp̄i. itē. Nemo uos iudicet in cibo aut in potu aut in pte diei festi:aut neomenie:aut sabbator̄ q̄ sunt vmbra futuror̄: corp⁹ āt xp̄i. itē. Si g̃ mortui estis cū xp̄o ⁊c̄. ℣ In 3° ca° octo vicib⁹ noīat. Et p̄. Si ꝛsurrexistis cum xp̄o q̄ sursū sunt q̄rite: vbi xp̄s est in dextera dī sedens:que sursum sunt sapite:nō q̄ sup terram. Mortui.n.estis ⁊ vita vr̄a abscondita ē cū xp̄o in deo. Cū.n.xp̄s apparuerit vita vr̄a: tūc ⁊ uos apparebitis cū ipso in gl̄ia. itē. Sup h̄ oīa charitatē habete q̄d ē vinculū p̄fectionis: ⁊ pax xp̄i exultet in cordib⁹ vr̄is. itē. Uerbū xp̄i habitet i vobis habundanter. itē. Oē q̄cūq⁹ facitis i ꝟbo aut in ope in noīe dn̄i nr̄i iesu xp̄i facite: gr̄as agentes deo ⁊ p̄ri p ipsū. itē. Dn̄o iesu xp̄o seruite. ℣ In. iiii. ca° bis tm̄ noīat. Et p̄. Orantes simul ⁊ p nobis:vt dn̄s aperiat nobis hostiū ſmonis ad loq̄ndū mysteriū xp̄i. itē. Salutat vos Epaphras q ex uobis est ſuus iesu xp̄i. Explic̄ epl̄a ad colocenses. Incipit epl̄a ad thesalonicenses. p̄⁹. ℣ In p̄ ca° trib⁹ vicib⁹ noīat. Et p̄. Paulus ⁊ Siluan⁹ ⁊ Thimote⁹ eccl̄ie thesalonicensiū i deo pr̄e ⁊ dn̄o iesu xp̄o. itē. Memores fidei u̾re ⁊ laboris ⁊ sustinentie dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Quē suscitauit ex mortuis iesū. ℣ In 4° ca° tribus ēt vicib⁹ noīat. Et p̄. Neq̄ grentes ab hoib⁹ gl̄ia neq̄ a vobis neq̄ ab alijs:cū possem⁹ uobis oneri eē sicut xp̄i apli. itē. Uos.n.imitatores estis frēs eccl̄iar̄ dei q̄ sunt in iudea in xp̄o iesu. itē. Que est.n.nr̄a spes aut corona gl̄ie? Nōne uos añ dn̄m nr̄m iesū xp̄m estis in aduentu ei⁹? ℣ In 5° ca° trib⁹ ēt vicib⁹ noīat. Et p̄. Misimus Thimoteū frēm nr̄m ⁊ ministrū dei in euangelio xp̄i. Itē dn̄s iesus xp̄s dirrigat viā nr̄am ad uos Itē in aduentu dn̄i nr̄i iesu xp̄i. ℣ In. iiii. ca° gn quies noīat. Et p̄. Rogam⁹ ⁊ obsecram⁹ uos in dn̄o iesu. itē. Si.n.credim⁹ q⁹ iesus mortu⁹ est ⁊ resurrexit:ita ⁊ ds eos q dormierūt p iesū adducet cū eo. itē. Qm̄ ipse dn̄s in iussu ⁊ in voce archangeli ⁊ in tuba dei descendet de celo:⁊ mortui q̄ in xp̄o sunt r̄surgent p̄mi. itē. Simul rapiemur cū illis obuiā xp̄o in aera. ℣ In gnto ⁊ vl° ca° 9ter noīat. Et p̄. Nō posuit nos ds in irā: ſz i acq̄sitōz salutis p dn̄m nr̄m iesū xp̄m. itē. Nec ē n. volūtas dei in xp̄o iesu in oībus uobis. itē. In aduentu dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Hr̄a dn̄i nr̄i iesu xp̄i vobiscū. amē. Explicit epl̄a p⁹ ad thesalonicēses. Incipit 2ª epl̄a ad eosdē. ℣ In p̄ ca° sex vicibus noīat. Et p̄. Paul⁹ ⁊ Siluan⁹ ⁊ Thimote⁹ eccl̄e thesalonicensiū i ds p̄re nr̄o ⁊ dn̄o iesu xp̄o: gr̄a uobis ⁊ pax a ds pr̄e nr̄o ⁊ dn̄o iesu xp̄o. itē. In fuelatōe dn̄i nr̄i iesu xp̄i de celo. itē. Qui ñ obediunt euāgelio dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Ut clarificet nomen dn̄i nr̄i iesu xp̄i in vobis:⁊ vos in illo ſz gr̄am dei nr̄i ⁊ dn̄i iesu xp̄i. ℣ In 6o cap° bis tm̄ noīat. Et p̄. Rogam⁹ āt uos frēs q aduentū dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Uocauit uos in euangeliū nr̄z i acq̄sitōe gl̄ie dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Ipse āt dn̄s iesus xp̄s ⁊ ds p̄r nr̄ q dilexit nos: ⁊ dedit nobis ꝰ solatōz eternā ⁊ spē bonā in gr̄a:exhortet corda vr̄a ⁊ confirmet in oī ope ⁊ ſmone bono. ℣ In 7° ca° gnq̄ vicib⁹ noīat. Et p̄. Dn̄s āt dirrigat corda vr̄a in charitate dei ⁊ sapia xp̄i. Denunciam⁹ āt uobis frēs in noīe dn̄i iesu xp̄i ⁊c̄. Et itez circa finē cadē ꝟba dicit. itē. In fine gr̄a dn̄i nr̄i iesu xp̄i sit cū oīb⁹ vobis. amē. Explicit epl̄a 2ª ad thesalonicenses. Incipit epl̄a p⁹ ad Thimoteū. ℣ In p̄ ca° septies noīat. Et p̄. Paul⁹ apl̄us iesu xp̄i ſm ꝓsperiū dei saluatoris nr̄i iesu xp̄i spei nr̄i: Thimoteo dilecto filio in fide: gr̄a ⁊ miſicōdia ⁊ pax a ds pr̄e nr̄o ⁊ iesu xp̄o dn̄o nr̄o. itē. Gr̄as ago ei q me ꝓfortauit in xp̄o iesu. itē. Sup h̄ habūdauit gr̄a dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Fidel⁹ ſmo ⁊ oi ac ceptatōe dign⁹: q⁹ xp̄s venit in hunc mūdū pec catores saluos facē: q⁹z p̄m⁹ ego sū. Sz ideo miseri cordiā ꝓsecut⁹ sū: vt in p̄ onderet xp̄s oēm patiētiā ad informatōz eoz q crediturī sunt illi i vitā eternā. ℣ In 8o ca° bis tm̄ noīat. Et p̄. Un⁹.n.ds vn⁹ mediator dei ⁊ hominū hō xp̄s iesus: q dedit semetipsū redēptōz p oīb⁹. itē. Ueritatē āt dico in xp̄o iesu. ℣ In 9° ca° semel tm̄ noīat. Et p̄. Qui bñ mīstrauerint:gradū bonū sibi acquirent ⁊ multā fiduciā in fide q̄ est in xp̄o iesu. ℣ In. iiii. c. semel tm̄ noīat. vz. Hoc ꝓponens frib⁹ bon⁹ eris mīster xp̄i iesu. ℣ In 9nto. c. bis tm̄ noīat. Et p̄. Adolescētiorem ne sp̄ernas sed vidua as deuita. Cū.n.luxuriate fuerint in xp̄o nubē volūt. itē. Testor coram deo ⁊ xp̄o iesu. Hic bona dicit de viduis. ℣ In. vi. c. ter tm̄ noīat. Et p̄. Si qs aliter docet ⁊ nō acquiescit sanis ſmōib⁹ dn̄i nr̄i iesu xp̄i:superbus ē ⁊ nihil sciens. itē. Precipio tibi coram deo q viuificat oia i xp̄o iesu. itē. Ut seues mandatū sine macula irreprehensibile vsq̄ in aduētū dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Explicit p⁹ epl̄a ad Thimoteū. Incipit 2ª epl̄a ad eundē. ℣ In p̄. c. octo vicib⁹ noīat. Et p̄. Paul⁹ apl̄s iesu xp̄i p voluntatē dei ſm ꝓmissionē vite q̄ est i xp̄o iesu: Thimoteo carissimo filio: gr̄a ⁊ miſicōdia ⁊ pax a deo pr̄e ⁊ iesu xp̄o dn̄o nr̄o. itē. Noli itaq̄ erubescē testimoniuz dn̄i nr̄i iesu xp̄i. itē. Uocauit nos uocatōe sua scā: nō ſm opa nr̄a: ſz ſm ꝓpositū suū ⁊ gr̄am q̄ data est nobis i xp̄o iesu añ tpa scl̄aria. manifesta est āt nūc p illuminatōz saluatoris nr̄i iesu xp̄i. itē. Formā habe sanoz ꝟborū q̄ a me audisti in fide ⁊ dilectōe in xp̄o iesu. ℣ In 10o. c. qnq̄ vicib⁹ noīat. Et p̄. Tu g̃ fili mi ꝓfortare in gr̄a q̄ est i xp̄o iesu. itē. Et alios docē labora sicut bon⁹ miles iesu xp̄i. Memor esto dn̄m nr̄m iesum xp̄m surrexisse a mortuis ex semie dauid ſz euāgeliū meū i q̄ laboro vsq̄ ad vincula q̄si male operans. Sz ꝟbū dei nō ē

·xo·

alligatū. ideo oīa sustineo pp electos. ut ⁊ ipsi saluteē ꝺsequant q̄ est in xp̄o iesu cū gl̄a celesti. ℣ In 3° ca° bis noīat. Et p̄. Oēs q pie uolūt viuere in xp̄o psecutōez patient. Mali aūt hoīes ⁊ seductores ꝓficiēt in peiꝰ errātes ⁊ in errorē mittētes. item Abſtinentia sacras l̄ras nosti:q̄ te p̄n instruct ad salutē p fidē q̄ est in xp̄o iesu. Et dicit ibi bona ꝺ scriptura sac̄. ℣ In 4°ca° bis tm̄ noīat. Et p̄. Testificor coram deo ⁊ xp̄o iesu q iudicaturꝰ est uiuos ⁊ mortuos. Item. Dn̄s nr̄ iesus xp̄us cū spū tuo gr̄a vobiscū. amē. Explicit epl̄a ad Thimoteū Incipit epl̄a ad Titū. ℣ In p̄ ca° bis tm̄ noīat. ⁊ p̄ Paul⁹ ſm⁹ dei ⁊ apl̄us Jesu xp̄i. item. Tito dilecto filio gr̄a a deo pr̄e ⁊ xp̄o iesu saluatore nr̄o. ℣ In 2°ca° ter tm̄ noīat. Et p̄. Appuit.n.gr̄a dei ⁊ saluatōis nr̄i oib⁹ hoib⁹ ⁊c̄. Itē. Expectates btaz spez ⁊ aduētū gl̄e magni dei ⁊ saluator⁊ nr̄i iesu xp̄i. Itē. Hec loq̄re ⁊ exhortare in xp̄o iesu dn̄o nr̄o. ℣ In 3°ca° semel tm̄ noīat: dicens. Appuit benignitas ⁊ būanitas saluatoris nr̄i dei: nō ex opib⁹ ⁊c̄. Et segtur. Quē effudit in nob habūde p iesū xp̄m saluatorē nr̄m ⁊c̄. Explic̄ epl̄a ad Titū. Incipit epl̄a ad Philemonē. ℣ In p̄. c. viii. ui cib⁹ noīat. Et p̄. Paul⁹ vinct⁹ iesu xp̄i ⁊c̄. Hr̄a vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o ⁊ dn̄o iesu xp̄o. Itez. Audiēs charitatē ⁊ fidē quā hēs in dn̄o iesu. itē. In agnitōe oīs opis boni in xp̄o iesu. Itē. Multā fiduciā hñs in xp̄o iesu iḡndi tibi q̄d ad rē ptiet Itē. Nūc aūt vinct⁹ xp̄i iesu. Item. Refice viscera mea in xp̄o. Itē. Salutat te Epaphras cō captiu⁹ me⁹ in xp̄o iesu. Explicit apl̄a ad Philemonē. Incipit epl̄a ad Hebreos. ℣ In p̄ ⁊ 2ª ca° nō noīat. Et in 3° bis tm̄ noīat. Et p̄. Moyses q dē fidel⁹ erat i tota domo ei⁹ tāq̄m famul⁹: xp̄s ꝟo tanq̄m filius in domo sua. Item. Participes.n.xp̄i effecti sum⁹. ℣ In 4rto ca° semel tm̄ noīat: dicēs. Hñtes g̃ potificē magnū q penetrauit celos iesū xp̄m filiū dei. ℣ In 5°ca° semel tm̄ noīat: dicēs. Xp̄s nō semetipm clarificauit vt pontifex fieret ⁊c̄. ℣ In. c. vi. etiā tm̄ semel noīat: dicēs. Quapp itermittētes inchoationis xp̄i ſmonē ⁊c̄. ℣ In vii. ⁊ 8° cap̄lis nō facit mentōez. ℣ In. ix. ca° ter tm̄ noīat. Et p̄. Xp̄s assistēs pontifex futuroꝝ bonoꝝ ⁊c̄. item. Quāto magis sanguis xp̄i emūdabit ꝺsciam nr̄am ab opib⁹ mortis ⁊c̄. Itē. Xp̄us semel passus est ad multoꝝ exhauriēda peccata ℣ In. x. ca° bis tm̄ noīat. Et p̄. Sc̄ificati sumus p oblatōez corpis Jesu xp̄i semel. Item. Hñtes itaq̄ frēs fiduciā in introitu sc̄oꝝ in sanguine xp̄i. ℣ In. xi. cap̄lo semel tm̄ noīat. Maiōes diuitias estimās thesauro egyptioꝝ ꝺproperiū xp̄i. ℣ In xii. nō facit mentōez. ℣ In. xiij. cap̄lo ter tantū noīat. Et p̄. Jesus xp̄s heri ⁊ hodie: ipse ⁊ in sec̄la Itē. Deꝰ aūt pacis q eduxit de mortuis pastorez magnū ouiū dn̄m nr̄m iesuz xp̄m. Item. Quod placeat coram se p iesuz xp̄m: cui laus ⁊ gl̄a in sec̄la sec̄loꝝ. amē. Et sic fideliꝰ ⁊ breuiꝰ q̄s potui istas auctes adduxi. Et ista sufficiāt q̄tū ad p̄m ꝺm;

De honore qui impenditur ab ecclesia Jesu Christo conclusio secunda.

Accipe ꝓz ꝺclonē. vz. Nūq̄ fuit Jesus in synagoga ⁊ eoz tēplo tm̄ deriſus: q̄n multo magis in ecclia xp̄iana sit bonōa tus. vbi tres ingram⁹ ꝟitates. vz. ℣ Pria ꝟi. est. Quis est bonoz ab eccl̄ia ipensus nomi magno Jesu. ℣ 2ª est. Quare eccl̄ia noī iesu tm̄ bonoꝝ ē pēdit ⁊ nō xp̄o. ℣ 3ª ē. Quā utilitatē hz eccl̄ia ꝺ hz noīe iesu. Dictū ad p̄mā dico q⁹ reuerētiā quā iesu exhibendā docet ⁊ p̄cipit: docet in.c. decet domū dn̄i. de emu. eccl̄. li. vi. vbi dicit sic text⁹. Decet domū dn̄i sc̄itudo: vt cui⁹ in pace loc⁹ factus est:ei⁹ cult⁹ sit cū debita veneratiōe pacifi cus. Sit itaq̄ ad eccl̄ias hūil⁹ ⁊ deuot⁹ ingressus Sit in eis quieta ꝺuersatio: deo gr̄ta: ſpiciētib⁹ placita. Qui ꝺsiderātes nō solū ĩstruat. ſ. p bonū exēplū: ſz reficiat. ſ. p doctrinā. Cōueniētes ibid nomē istud q̄d est sup oē nomē: a q̄ aliud ſb celo nō est datū hoīb⁹: in q̄ saluos fieri credēt⁹ oppōteat. nomē ꝟs Jesu xp̄i q saluū fac ꝓp⁹m suum a pctis eoz. Eo tū exhibitōe reuerētie spāt attollāt: ⁊ q̄d gñal⁹r scribit⁹ vt i noīe Jesu oē genu flectat: singuli singularit⁹ in ipsis iplētes. Precipue q̄n agūtur missarū sacra mysteria: gl̄oso illud nom̄ q̄cūq⁹ recolit: flectāt genua cordis sui: q̄d capitis inclinatōe testent. Attēdētes in loc⁹ eisdē intētis p̄cordijs sacra solēnia deuotis causis et ozōib⁹ insistat. Null⁹ in locis eisdē in q̄b⁹cū pace ac gete ꝺuenit nota celebrari: seditiōez excitet ⁊ clamatōez moueat ꝓtenus ꝺmittat. Cessent in ill⁹ vniuersitatū q̄rūlibet ꝺfilia: ꝺtentiones: ⁊ publica plamēta. Cessent vana ⁊ multo fort⁹ fed⁹ ⁊ ꝓphana colloqa. Cessent ꝺfabulatōes q̄uolibet postremo q̄cūq⁹ alia q̄ dīno p̄n⁹ ꝓturbāe offīo: aut oculos dine maiestatis offēde ab eccl̄ijs p̄ sus exīnea: ne vbi pcōz est venia postulāda: pec cādi dē occasio: aut dephēdat pctā ꝺmitti. Cessent in eccl̄ijs earūq⁹ cimiterijs exercitatiōes nū dinaz ac ferie cuiuscūq⁹ tumult⁹. Oīs in eis secularium iudicioz strepitus ꝺgescat. Nulla ibi cā p laicos criminal⁹ marie agitet. Sint loca eadē a laicoz cognitōib⁹ aliena. Ordinarij loco: uz h̄ faciāt obſuari: suadēda suadeāt. Inēdicta buius canōis aucte ꝺpescat. Ad h̄ etiā alios in eccl̄ijs ipsis magis assiduos: ⁊ ad p̄missa idoneos ꝺputādo. Nihilomin⁹ pcessus iudicū sec⁹lariū ac spāt⁹ plate sniē in cisdē loc⁊ oī robōe careāt firmitat⁊ Qui ꝟo p̄missas inhibitōes aīo petulāti ꝺtēpsit pter pcessum ordinarioz ⁊ deputādoz ab ipsis dine vltōis ⁊ nre poterit acrimoia cōmidāe dōec suū ꝺfessi reatū a sed⁹ firmato ꝓposito ōlibare rint abstinē. H ibi ad l̄ram. ℣ Quattoz ptes hz h̄ ca'm vt dicit glo. Pria ps ē in q̄ ponit ꝺstitutōis cā: vsq̄ ibi. sit itaq̄. Scda ps ē in q̄ ponit quattr hoies debeāt in eccl̄ijs: ⁊ a gb⁹ abstinē: vsq̄ ibi. ordinarij. In tertia pte ponit q⁹ ordinarij p se et p alios h̄ faciāt obſuari: vsq̄ ibi. g ꝟo. In quāta pte ꝺminat penā in ꝺtinz faciētes. ibi. g ꝟo. vsq̄ in finē. Tu ꝟo quot sūt hic pagraphi: tot faciaa regulas: ⁊ ſm practicā bonā declara ⁊c̄. Ostā ad ꝓz dico q⁹ iō eccl̄ia ꝺ Jesu exīstā ⁊ ñ ꝺ xp̄o

Universidad de Deusto
Biblioteca

facit mẽtionẽ.qz Jesus dr̃ saluator qđ est ꝓpriũ dei.ps.xliij Ego sũz dñs ⁊ nõ est ꝑter me saluator. Xp̃s aũt dr̃ vncr̃:qđ ꝓpe ꝟuenit hoi.nec ie sus dr̃ vncr̃ inq̃tũ deꝰ:ꝛ inq̃tũ hõ.Deo aũt ꝓpe debeť adoratio:nõ hoi. Nec xp̃s inq̃tũ hõ ꝺbe ret adorari latria.qz solũ talis cultꝰ deo ꝟuenit: vt in supiozibꝰ sepe oñdim̃.igit ecclia recte de Jesu facit spãle mentõz ⁊ nõ de xp̃o. Et ꝛz vbicũqz audiť nolari h̃ pcioſũ nom̃ iesus: debeamꝰ caput cũ maria reuerentia inclinare: h̃ tñ preci pue est fiendũ in eccl'ia:ꝑserti cũ celebrant missaz solẽnia. qz dic̃ supdictꝰ textꝰ q in eccl'ia est pctõz venia postulanda:ꝛ iõ nõ dñt ibi pctã cõmitti. Tres aũt fuit rões fm dñm Joãnẽ an. i supdicto.c.q̃re nom̃ Jesu sup oĩa alia noĩa extollit: ⁊ oz spãli reuerentia attolli.vz. Et ꝓ ꝓpter ipi' priozitatẽ:qz fuit añ oĩa. Jo..p. In pncipio erat ẏbũ. Scõo pp ipsius excellentiã cũ sit oĩpotens eternꝰ ⁊ ineffabilis. 3o pp affectõz quã nobis oñdit in creando:pascendo:rediñdo: ⁊ nob gr̃am ꝓparando. Propt̃ q̃ remanet obligatio ñ modica in boie:ꝛ iõ sũme ẽ colendꝰ:honorandꝰ: vt pz.c.i.de reliquijs ⁊ vene.scõz. vbi de honore apl'oz.doctoz:cfessoz:ꝛ alioz scõz pulchre declarať in .vj.decretaliũ.iuncto.c.firmiť.ꝺ sũ. tri.ꝛ fi.ca. Et talis honoꝛ q debeť ei duplex ẽ.s. interior ⁊ exterior.De iteriozi pz ibi in textu: cũ dicit supdictꝰ textꝰ.flectãt genua cordis sui. De exteriozi pz ibidẽ.qđ capitis inclinatõe testent. qr̃ ⁊c. Qtũ ad tertiã dico q tria ꝓcipue bõa ecclia scã ex noie ꝓcioſo iesu reportat.s.bñignaz intercessionẽ:gratã exauditõz:ꝛ audaceꝫ ꝓliatõz. Prio reportant fideles ex inuocatõe ⁊ reuerentia bꝰ noĩs iesu bñignã intercessionẽ.ꝑ Jo.i. Aduocatũ habem̃ apud pr̃em iesũ xp̃m iustũ: q inꝺ pellat pro nobis. Jo.xvj. Ego rogabo pr̃em ꝓ vobis vt ipse uos custodiat. ⁊ Ber. Quis ingt pctõz audeat inuocare deũ vltionũ: dñu exercituũ: vt in veri testõz? Nũc ꝓprie ẽ nom̃ dñi Jesu:qđ gcũqz inuocauerit slu' erit. Actꝝ.iij. Non ẽ ꝺatũ aliud nomẽ ⁊c. 2o fructꝰ ẽ grate exauditionis. Jo.xvj. Si qđ petieritis pr̃em i nomie meo dabit uobis. Nõ istoꝛ ẏboꝛ ꝓfundũ sensũ. Prio.n.dicit.si qd.i.aliqd. Oia.n.terrena ceꝛte nihil dici pñt in cõpatione eẽne bẽitudis. Ergo cũ ait.si qd.inuiť ꝙ tñ vitã eternã ⁊ ñ ista tẽporalia petẽ debem̃. Etsi aliqñ tpalia petẽ possum̃:h̃ iõ ẽ: vt possim̃ illis viuẽ:ꝛ gliaz sua gr̃a mediante ꝓmereri. vt dic̃ bũs Tho.ꝺa Fe.q. Bz. Jñ Criso.sup Mat.ait. Si petis a deo terrena:aut difficile ꝑtras:aut ñ ꝑtras. qũo.n.tibi illa pstat nõ bñti:q si hẽť admonet vt ꝛtẽnaſ? 3o ait.petas. vt inuať bona a deo petenda eẽ: ⁊ nõ ab incantatoribꝰ. Jñ.iiij. Bz.i. de Ochoĩa rege isr̃l dr̃ deũ sup infirmitate sua deũ acharon ꝺsulendũ misisset:dñs ait:ꝓp h̃ moriť. Et ꝓ Paral'.x.c. dr̃. Mortuꝰ est Saul pp inigtates: eo q pbitonissam ꝺsuluerit:nec sperauerit i dño ꝓpter qđ interfecit eũ dñs:ꝛ trãstulit eꝰ regnũ ad Dauid filiũ Jsai.ꝛ sic de alijs. 3o ait.in nomie meo.i.in gr̃a.g. n.est in pctõ mortali: torꝰ est exnomen xp̃i. Jo.ix.c. Scimꝰ qm̃ ds pctõres nõ exaudit. Jñ Ambro.sup bti imaculati. Volare i quit facit oronẽ bona vita:ꝛ ꝺat alas precibus spũales:quibꝰ scõz ad deũ vehať oro. Pctõ gdẽ graueſcit oro:ꝛ longe a deo fit.h̃ ille. Etsi qñ cꝫ pctõres exaudiat.h̃ iõ est: q: aut ille bñdictus oculus cernit illũ pctõrẽ in futurꝫ ꝟuertri:aut ad eius ꝺnatõz. qm̃ ut ait Aug. Lõcedit aliq̃ deꝰ irat⁹:q̃ ñ ꝺcederet placatꝰ. Et segť. Dabit uobis dũ.n.apli ꝑ scipsis orant:exaudiunť: ꝑ alijs aũt ñ semp. Jñ Piero.super 1o li. Jheremie ait. Precipiť Jheremie a dño. Tu noli orare ꝓ pplo isto: q: ñ exaudiã. Et quibꝰ dicim̃ frustra aliquẽ orare ꝓ alio:cũ ille ñ mereať accipe ꝓ q̃ rogať dr̃ h̃ ille. 3o ex magno nole Jesu fideles reportãt audacẽ ꝑliationẽ. vt exhortať Petrꝰ bonꝰ pastꝰ pugnate inqt cũ antiq̃ serpente. Et Paulus ad Ephe. vlti. Nõ est uobis colluctatio aduersꝰ carnẽ ⁊ sanguinẽ: ꝛz aduersus ꝓncipes ⁊ prãtes tenebraꝝ baꝝ ⁊c. Et ecce victoria. Marci vlti. Jn nole meo demonia eijcient ⁊c. Et hec sufficiant quantũ ad ꝓsentem conclonem.

De honore Jesu in celis conclo tertia.

Lcipe tertiã conclonez. vz. Nunq̃ fuit xp̃s Jesus in h̃ mundo tm̃ spter:qn mꝛ to magis sit i celesti gl'ia sublimať. vbi tres ingram̃ xi. vz. Pa xi.ẽ. Qũo xp̃s in celos gl'iosus ascendit. 1a ẽ. Qũo a scis in cel'bonorať. 3a ẽ. Qũo apud pr̃em ẽ exaltať. Qtũ ad pma vt clari' ista mã intelligať oia ista videam̃. Et ꝑ q̃lis ascendit xp̃s i celũ. 1o q̃re ⁊ ad qd ascẽdit. 3o in q̃ ascendit. q̃rto qñ ascẽdit. Et qnto qñ videntibꝰ apl'is. Qtuz ad primũ dico breuiť q ascendit in corpe ⁊ aia sine pctõ:ꝛ gl'iosus. i. ꝑpassibil'i:imortal'ť ⁊c. Et breuiť cũ oibꝰ ꝺotibꝰ corpis gl'iosi xp̃s iesus nr̃ ascendit.ad Phil'.iij. Qui reformabit corpꝰ hũilitatis nr̃e cfiguratũ corpi claritatis sue.nõ tñ eodẽ mõ. vt ꝺicit btus Tho. in.iiij.ꝺi.xlix. Qm̃ corpꝰ xp̃i erat gl'iosũ p nãz ꝺitatis q̃ illi vniebať. Jn nobis aũt n̄ sic: vt pz intelligenti. Qtũ ad fm dubiũ dico q multiplicirõe xp̃s ascendẽ voluit. Prio ut scõs pres q̃s ꝺ limbo extraxerat in locũ eẽne pacis adduceret. ꝑs. Ascendens xp̃s in altũ captiuã duxit captiuitatẽ.i.scõs q captiui detinebanť. 2o vt nobis uiã salut] osideret:ꝛ locũ paret. Micheas.ij. Ascendit iter pandens añ eos.ad Hebre.x.c. Hñtes itaq̃ fiduciã in introitũ scõz in sanguine xp̃i qm̃ ut ait Mat.xxiiij.c. Ubicũq̃ fuerit corpꝰ:illic ꝛgregabũť ⁊ aqle. 3o ut ꝑ suis redẽptis apud pr̃em aduocaret.i. Jo.ij. Si qs peccauerit: aduocatũ hẽm̃ apud pr̃em iesũ xp̃m iustũ.ꝛ ipe ẽ ꝓpiatio ꝓ pctis nr̃is:ꝛ nõ ꝓ nr̃is tm̃:ꝛz ẽt totiꝰ mũdi ⁊c. Ad 4tiũ dico q ascendit i nube. Actꝝ. ꝑ. Et nubes suscepit eũ ab oculeoz. Ad q̃rtũ dico q q̃dragesima die a sue resurrectiõis die ascendit. Ad gntũ dico q videntibꝰ illꝰ ascẽdit. Prio ut ascẽsionis eꝰ testes cẽnt. Actꝝ.ꝑ. Eritis mihi testes i omni iudea ⁊ samaria:ꝛ vsq̃ ad vltimũ terre. 2o ut eã seq̃ desiderarẽt. Jñ stupefacti stabãt admirãtes. Actꝝ.i. Viri galilei qđ statis aspiciẽtes i celũ ⁊c. Nec breuiť dixi:qz satis cõia sũt.q̃re ⁊c. Qtũ ad 5az 4i. dico: lege Joãnez Apoc. v.c.ait.n. Et vidi ⁊ audiui vocez ãgelorꝫ multorꝫ i circuitu troni ⁊ aialiũ ⁊ seniorꝫ ⁊ erat nũerꝰ eorꝫ millia milliũ ꝺicẽtiũ uoce magꝝ Dignꝰ est agnꝰ q occisus ẽ accipe ẏtutẽ:ꝛ ꝺinitatẽ:ꝛ sapiaz:ꝛ fortitudinẽ:ꝛ honorẽ: ⁊ gl'am:ꝛ bñ dictõez. Et oẽz creaturã q̃ in celo ẽ:ꝛ sup terraz: ⁊ subt̃ terraz ⁊ mare:ꝛ q in eo sũt:audiui,ꝺicẽtes sedẽti in trono ⁊ agno. Bñdictio:ꝛ honoꝛ et gl'a:ꝛ ptãs in scl'a scl'oz. Et.xxiiij. Seniões ceciderũt in facies suas:ꝛ adoraueřť uiuẽtẽ ⁊c. h̃ ibi Que sacratissima ẏba aliaꝫ lõgiozi fmõe declarabim̃. Ad pñs tam̃ nõ q tripler ẽ honoꝛ Jesu xp̃o in cel'a scis ꝺat. Prim⁹ dr̃ singularis ꝺtẽplatõis. 2o singularis ꝺilectõis. 3o dr̃ singl'aris honoratõis. Prim⁹ inq̃ dr̃ singularis ꝺtẽplatõis. Quattuoz permaxie sci in cel'in Jesu nr̃o ꝺ tẽplanť.s. ꝺoatõez:passionẽ:bẽitudinẽ:ꝛ amorẽ. Prio ꝺtẽplanť ꝺonatõez. Quilibz.n.scis etiã minim⁹ i ꝺtẽplãdo illã sc'issimã faciẽ: aperte cog scit q oẽs alij bti sil'iuncti ꝑ tua salute nõ tm̃ ꝑ posuerũt nec ponẽ possẽt q̃tũ ꝑ illo posuit sol⁹ xp̃s Jo.x. Aiam meã pono ꝓ ouib⁹ meis. Scõo ꝺ tẽplanť illi⁹ bñdicte carnis passiõez. Und̃ glibet scis ut dixi etiã minim⁹ clare itelligit q oẽs alie creature nõ portaŕt nec portare potuisset ꝑ sua redẽptõe tñ ac talẽ dolorẽ ⁊ penã:q̃tũ ꝑ illo solus põtauit Jesus dulcissim⁹. Trenoꝛ.i. O vos oẽs q trãsitis per viã:attẽdite ⁊ videte si ẽ dolo sic dolor me⁹. Tertio ꝺtẽplanť bẽitudinẽ. vn glibet scis perfcẽ intelligit q Jesus gl'iosus inq̃ tũ bõ plus excedit in bẽitudine oẽs btos sil' iunctos q̃ circũferẽtia celi minimũ centꝝ suuz.ps. Eleuata ẽ magnificẽtia tua sup celos. Ad Phil'. ii. Propt̃ qđ ⁊ deexaltauit illũ ⁊c. Quãto ꝺ tẽplanť sci Jesu ardẽtissimũ armorẽ. vnde glibz eoꝝ pfecte intelligit q xp̃s iesus plus amauit in vita:ꝛ amat in celo illos:q̃ ipsi oẽs sil' amauerẽ aut amẽt ipm̃. Et sic pz ꝓmus scõz honoꝛ. 2o ꝺ singularis ꝺilectõis. Tãta.n.est ꝺilectio scõz:tãtus q amoꝛ ad ꝺulcissimũ Jesũ: q si ab vna pte statuereť oĩs amoꝛ q̃ se iuicẽ diligũt creatur̃ oẽs tã hic q̃ in patria. Jnẽ nos etiã ꝺputãdo ẏginis gl'iose ꝺilectõez actiuã ⁊ passiuã.i.quaz spirat in oẽs btos:ꝛ oẽs bti i eã. Et alia pte statuatur amoꝛ vn⁹ minimi sci ad xp̃s. ꝓfecto sic circũferẽtia suũ excedit centꝝ: sic ⁊ amoꝛ illi⁹ minimi sci oẽs illos amoꝛes. Et ꝺtẽplatõe aũt q̃tuoꝛ ꝺictoꝝ ozirẽbic tant⁹ amoꝛ ⁊c. 3o honoꝛ dr̃ singl'aris honoratõis. Scõm.n. Alex. de ales: gl'ia ab honore ꝺiffert:ga ꝓprie gl'a est i se ad alios. honoꝛ ẏo in se ab alijs. Unde segť'l'a ista:q ex gl'a quã bñdict⁹ Jesus alijs scis in patria cõicat:oriť postea amoꝛ in ipsis:ꝛ honoꝛ q xp̃o exhibetur ab ipsis. Nonõ aũt ꝛz eũdẽ ẽ ꝓtestatio q̃dã alicꝰ ꝓe eminẽtie i aliq̃ exhibitõe illi q honoraŕ. Quid ãt sci xp̃o exhibeãt nõt Jo. Apoc. vii. Uidi igt turbã magnã quã ꝺinumerare nemo ꝓcat ex oĩb⁹ gẽtib⁹:ꝛ tribub⁹:ꝛ ꝓpl'is:ꝛ linguis: stantes ante tronũ i ospectu agni:amicti stolis albis:ꝛ palme in manib⁹ eoꝝ.ꝛ clamabãt voce magna dicẽtes Salus deo nr̃o q sedet sup tronũ ⁊ agno. ⁊ oẽs angeli stabãt in circuitu troni ⁊ seniorꝫ: ⁊ q̃ttuor aialiũ.ꝛ ceciderũt in ospectu troni i facies suas ⁊ adorauerãt deũ ꝺicẽtes. Bñdictio:ꝛ claritas: ⁊ sapia:ꝛ gr̃az actio:honoꝛ:ẏtus:ꝛ fortitudo ꝺo nr̃o in secula seculoz.amen.⁊c. Et Isa. vj. Uidi dñm sedentẽ sup solũ excelsũ ⁊ eleuatũ.ꝛ plena erat,dom⁹a maiestate eiꝰ. ⁊ ea q̃ sub ipso erãt repleb̃at templũ. Seraphin stabãt subter illud: et sex ale vni:ꝛ sex ale alteri duabꝰ velabãt faciez eiꝰ.ꝛ duabꝰ velabãt pedes eiꝰ:ꝛ duabꝰ uolabãt Et clamabãt alter ad alterꝫ ⁊ dicebãt. Sanctus sanctꝰ:sanctꝰ dñs deꝰ exercituũ.plena est omnis terra gl'a eiꝰ ⁊c. hec ille. Pulchra certe aia mea visio Joãnis est:ꝛz hec Isaie nõ min⁹. Illa ꝺclarat honorẽ scõz:ista honorẽ angelorꝫ. q̃uis etiã Joãnes de angelis faciat mentionẽ:nõ tñ ita ꝑ funde. Itẽ ⁊ Apoc.iiij.c. ꝓpulchre hoc etiã declarat. vñ in fine.c.dicit sic. Et cũ darent illa q̃ttuoꝛ aialia gl'am ⁊ honorẽ:ꝛ bñdictõez sedẽti sup tronũ viuẽti i scl'a scl'oz ꝑcedebãt.xxiiij. seniores ante sedentẽ in trono:ꝛ adorabant viuẽtẽ i scl'a seculoz:ꝛ mittebãt coronas suas ante tronũ: dicẽtes. Dignus es dñe deꝰ nr̃ accipe gl'am ⁊ honorẽ:ꝛ ẏtutẽ.ga tu creasti oĩa.ꝛ ꝓpter volũtatẽ tuã erãt ⁊ creata sunt.hec ibi. Et h̃ sufficiãt q̃tũ ad 5am 4i. Qtũ ad tertiã rñdet Paulus ad Hebr̃.i. Qui cũ sit splẽdoꝛ gl'e.ꝛ figura subẽ eiꝰ portãs oĩa ẏbo ẏtutis sue:sedet ad dexꝛaz maiestat] i excelsis. Sic ⁊ Stephan⁹ gl'iosus cũ lapidaret vidit eũ. Actꝝ.vij. Ecce video ingt celos apertos:ꝛ Jesũ stantẽ a ꝺextris ẏtutis ꝺei. Sic ⁊ ipe Jesus dixit. Mathꝝ.xxvj. Ammõ videbit] filiũ hois sedentẽ a ꝺextris ẏtutis ꝺei. Sic ⁊ Luce xxij.ait. Erit filius hois sedẽs a ꝺextris ẏtut] ꝺi Sic ⁊ illũ querẽ inuitat nos Paul⁹ ad Coll'. iij. Que sursum sunt q̃rite ubi xp̃us est in ꝺexꝛa ꝺei sedẽs ⁊c. Ubi nota q sedere ad ꝺexterã possuz⁹ ad humanã vel diuinã nãm referre. Si ad hũanã:tũc ꝺicẽdũ est fm Aug.li.ꝺe symbolo:q non sic intelligendũ est: vt ꝺeus pr̃ humanitatez xp̃i ad suã ꝺexterã collocauerit.q̃m ꝺeus mẽbra nõ hz:vt ꝺici possit eũ habere ꝺexꝛz vel sinistrum: sed methaphoricꝰ sermo est. Nã sicut in ꝺignitatibus hũanis nullus apud regẽ vel ꝺãm pstãtiõ ⁊ honoratioꝛ ꝺr̃:q̃ qui ad eiꝰ ꝺexterã sedet:sic vt ostendať xp̃i humanitatẽ sup oẽs creaturas esse ꝺeo gratioꝛẽ ⁊ sublimioꝛẽ:ait q est ad ꝺexteraz virtutis ꝺei pr̃is. Unde est sensus. Xp̃s iesus sedet ad ꝺexteram ꝺei.i.illa hũanitas est sic apud ꝺeũ exaltata:q̃tuz sit possibile aliquã creaturã exaltari:nec vnq̃ alia sic exaltabiť.ps. Gloria ⁊ honore coronasti eũ dñe:ꝛ ostituisti euz sup opa manuũ tuaꝝ. Si ad diuinã nãm referas: tunc ꝓ ꝺexterã intellige equalitatẽ. Ne.n.quis crediť ꝺei filiũ ꝓpter humanitatẽ assumptã minorẽ eẽ.

Universidad de Deusto
Biblioteca

ꝑe ꝼm diuinitatē: ideo oꝛ sedere ad dexteram ꝑris.i.ad equalitatē ꝑris. Et hec sufficiant quātū ad ꝓpītē mām. Et per ꝯis nō imerito nos bo die dulcissimo Jesu laudes possumus decanta re:ꝛ eum bonꝛari: vt nos hic saluet per gratiam ꝛ in futuro per gloriam. Amen.

¶· Feria ꝟa palmaꝝ de aīa ꝼmo in ordine. xlj.

Odus impleta ē d ex odore vnguenti. Jo. xij. Tantis vndiq; benedicti Jesu vnguentis.i. pꝛecioſissimis gꝛaꝝ suaꝝ odoꝛibus vndiq; per aīe nꝛe partes diffusis: domus tota. i.aīa ipsa intus ꝛ extra impleta est ex odoꝛe vn guenti: ita ut cū glorioso Bernardo dicere pos sit: currimus in odoꝛē vnguentoꝝ tuoꝝ. Nobi lissima.n.forma: nobilissimū requirit subiectū: diuina aūt gꝛa nobilissima forma est. ꝑ⁴ Coꝛ. xiij: Si linguis hominū loquar ꝛc. ḡ requirit nobilis simū subiectū. Hāt est ipsa aīa. vt ꝑz in libꝛo de aīa. libꝛo ꝑ. Bonoꝝ bonoꝛabiliū ꝛc. Ubi dicunt ꝓbi q̄ scīa de aīa excedit oēs scīas nobilitate su biecti ꝓter diuinā. Jō ad ꝓis de aīa ipsa ꝼmo nē faciam⁹. vbi tres ꝯsiderationes videam⁹ ꝝz. Qualiter a deo aīa ītellectiua sit ꝓfecte ꝛeata. Qualiter a deo sit optime custodita. Qualiter a deo sit īmense bonoꝛata.

¶· De creatione anime consideratio ꝓma.

Qualiter aīa sit a deo perfectissime crea ta ꝓmo videam⁹. vbi tres conclones moꝛe solito faciamus. ꝝz. ꝑ¹ ꝯ ē ista. Licet aīa rōnalis sit actus coꝛꝑoris humani: nō tn̄ est de potentia māe educta: sed a deo perfē creata. ꝟ ²ª ꝯ est ista. Etsi aīa rōnalis sit a deo ꝑfecte creata: est tn̄ in ꝓncipio sui esse tanq̄ tabula rasa. ꝟ ³ª ꝯ est ista. Etsi ania rōnalis sit coꝛ poꝛis humani actus: coꝛrupto tn̄ coꝛꝑe ipa ꝼma net īmoꝛtalis.

¶· Qꝛ aīa rōnal'ñ educit' de potētia māe ꝯ ꝑ⁴.

Accipe ꝓmā conclonē ꝛc. ut. ē. vbi tres inquiramus ꝛbi. ꝝz. ꝑ¹ ꝛbi. est ista. vtꝝ aīa sit a deo de nihilo facta. ꝟ ²ª ꝛbi. ē ista An aīa habeat esse ãte coꝛpus: vel simul cū coꝛ poꝛe: vel post formationē coꝛpoꝛis. ꝟ ³ª ꝛbi. ē ista. An deus aīas mediantib⁹ ãgelis formet. ¶· Qꝛ tū ad ꝓmā ꝓono tres regulas. ꝝz. ꝑ¹ regula est ista q̄ aīa rōnalis est īmaterialis ꝛ incorpea. ꝟ ²ª regula est q̄ aīa ñ est de substantia dei. ꝟ ³ª ꝛ gula est q̄ aīa est a deo ꝛeata de nihilo. ꝟ ꝑ⁴ regula nō solū a theologis: ꝫ ēt a ꝓbis exꝑesse tenet'. Unī Aꝝ. in tertio de aīa in ꝑ. c. ponit q̄ttu oꝛ conclones: vt ꝑz ītuenti textū. ꝟ ꝑ⁴ ꝯ est ¹ª. Intellectus humanus de se ꝛ in actu nullam hꝫ spetiē intelligibilē: sed ad quālibet talē est peni tus in potentia. ꝟ ²ª ꝯ est. Intellectus human⁹ est īmaterialis ꝛ incoꝛpoꝛeus ꝛ īmixtus. ꝟ ³ª ꝯ est. Intellectus humanus non est aliqua vna ō terminata natura: sed solū hꝫ possibilitatē reci piendi oēs foꝛmas materiales. ꝟ Quarta ꝯ ē. Intellectus human⁹ possibilis ante intellectōꝫ nullatenus est in actu. Et sequit' ista ꝛcō coꝛre larie ex tertia. Sꝫ alijs ommissis ad ꝓis: q̄m lectio potius q̄ꝫ ꝓdicatio esset ſolā ꝼam conctonē bꝛeuiter assūmā⁹. quā Aꝝ. ꝓbat in ꝛbis illis dū dicit. Necesse ita q̄ꝫ est: q̄m oīa intelligit intellectus humanus: ipsū īmixtū esse ꝛc. Que ꝛba Auerrois eius cōmentatoꝛ in cōmento q̄ꝛ to subtiliter ꝛ bñ exponit. Ergo āt vt hic bꝛeuis sime dicā: ex dictis tā ꝓbi q̄ꝫ Auerrois quattuō colligā rōnes regulā nꝛām ꝓbantes. ꝟ ꝑ⁴ rō est ista. ꝛ sūmit' ex ꝑte obiecti determinati: vt arguaꝛ sic. Quelibet potentia materialis habꝫ obiectū determinatū. sed intellectus humanus non hꝫ obiectū determinatū. ḡ non est potentia materialis. ꝯa nō cū minoꝛi ad sensū. Uidemus .n. ꝛ experimur q̄ intellectus tā materialia q̄ꝫ i materialia intelligit. Minoꝛ āt est nō iductiue. Nā visus percipit solū colores: auditus solū sonos: olfactus odoꝛes: ꝛ sic de alijs. q̄ꝫ ꝛc. ꝟ ²ª rō est ista. ꝛ sūmit' ex ꝑte actus cognoscēdi: vt ar guaꝛ sic. Nulla potentia materialis percipit dif ferentiā inter vniuersale ꝛ particulare. Intelle ctus humanus huiusmodi dīam percipit. ḡ re gula nostra vera. ꝯa nota cū minoꝛi ad experi entiā. Experimur.n. nos intelligere dīam cau se vel effectus vniuersalis: ꝛ cause uel effectus particularis. ꝛ ꝓbi coꝛ. Sol ꝛ bō generant bo minē. sol ut cā vniuersalis. hō ut cā particularis. Ex quo sequit' q̄ si intellectus humanus intelli git vniuersale ꝛ particulare: poterit per ꝯis dif ferentiā ponere inter illa. Hoc aūt repugnat oi ꝛtuti materiali: vt ꝑz per singulas materiales ꝛtutes discurrendo. q̄ꝫ ꝛc. Et potest confirmari rō sic. Nulla potentia materialis cognoscit se aut suos actus: vt ꝑz ex ꝼo de aīa. sed intellectus hu manus cognoscit se ꝛ actus suos: vt experiētia indicat. q̄ꝫ ꝛc. ꝟ ³ª rō est ista. Et sumit' ex parte modi agendi vel patiendi: vt arguaꝛ sic. Nulla ꝛtus materialis dū a suo obiecto patit: hꝫ ꝛagē di ꝛtutē in illud. Sed intellectus humanus dū a fantasmatibus patit: hꝫ in illa ꝛtutē reagendi ḡ ꝛc. ꝯa nō cū maioꝛi inductiue. Minoꝛ ē Auer rois in dicto cōmento. iiij. vbi in ſnia dicit q̄ dū a fantasmatibus intellectus possibilis mouet: i tellectus agens illa mouet. q̄ꝛ ꝛc. ꝟ Quarta rō est ista. Et sūmit' ex parte oꝛganici instrī: vt arguaꝛ sic. Oīs ꝛtus materialis hꝫ instrm̄ oꝛgani cū. Intellectus būanus ℔ ñ hꝫ. ḡ regula nꝛa ꝛa. ꝯa nō. ꝛ maioꝝ ꝑz inductiue in oībus sensibus materialibus. Minoꝝ āt ꝓbat' q̄ oīs ꝛtus hñs instrm̄ oꝛganicū: coꝛrūpit ad coꝛruptionē illius. vt ꝑz ad experientiā. sed intellect⁹ būanus est i generabilis ꝛ incoꝛruptibilis. vt ꝑz ꝑ ꝓbm̄ i ſra: dicentē. sepaꝛat℔ ab ℔ tanq̄ ꝑpetuū a coꝛruptibi li. ꝛ ēt diffusius infra ꝓbabit' in. iij. ꝛcone sēq̄nti. ḡ regula nꝛa ꝛa. Nolo ꝓhibere aliud ponere: ne sit tibi aīa rediū in speculando tā excelsa. licꝫ si ꝓbiam degustares dulcia essent ℔ faucib⁹ tuis sup mel oꝛi tuo. Cōtentoꝛ inquit aīa ꝑ Ambꝛo. de regula ꝑ⁴. ¶· Accipe igit' aīa mea ꝟa regulā. ſ. q̄ aīa nō est de suba dei. Fuerūt.n. quidā ut ait magr̄ sniaꝝ in ²ª di. ꝛvii. qui hereticе dixeꝛe aīaꝫ esse de suba dei, ꝑpter id q̄ꝺ oꝛ Heñ. ij. Inspira uit in faciē eī⁹ spiraculū vite: ꝛ facꝛ⁹ est hō i aīaꝫ viuentē. Sed spiratio est ꝓ egressū alicui⁹ ab ex trinseco. ꝛ ꝓ ꝯis qui spirat aliquid a se emittit. ḡ ania erit de flatu dei. Flatus dei est suba dei. ḡ aīa est de suba dei. Dicit tn̄ magr̄ eos sensuꝫ nō accipe scripturaꝝ. vnde sensus ꝓdictoꝝ ꝛbozuꝫ est. Insufflauit vel ispiꝛauit ꝛc. i. aīaꝫ bois fecit que spūs est. Unde Jsa. Spūs ingt a facie mea egrediet' ꝛ flatꝰ ego faciā. Et btūs Tho. in ꝑma pte. q. lxxx viij. aꝛ. i. dicit sic. Spiꝛare nō est acci piendū coꝛꝑaliꝛ: sed idē est deū inspirare q̄ꝺ spm̄ facere. Licet etiā bō coꝛꝑaliꝛ spiꝛans nō emittit aliq̄d de suba sua: sed de nā extranea. ℔ ille. Sed non facit ad ꝓpositū exemplū: q̄m nihil hꝫ deus extraneū q̄ꝺ emittat. Nō sunt ḡ audiendi: dicit magr̄ in lꝛa vbi ꝛ. q putant aīam eē ꝑtē dei. q̄m oē q̄ꝺ est de suba dei: nec a se nec ab alio decipi pōr: nec ad malū faciendū vel patiendū ꝯpelli: nec in meliꝰ uel deteri⁹ mutari. que supple oīa aīe rōnali ꝯuenire ꝓnt. Et subiūgit īmediate no strā tertiā regulā dicēs. Flatꝰ ḡ quo hoīem aīa uit fact⁹ est a deo: nō de deo: nec de aliqua mā: sed de nihilo. hec ille. Et si dicis. Sicut coꝛꝑ⁹ bu manū ꝓbatur de terra eē: q̄ꝛ in terrā reuertit': sic anima dicet' esse ō suba dei: ga ad deū reuertit'. Dico q̄ nō est sili⁹tudo. q̄m coꝛꝑ⁹ redigit' in pulue rē. ꝛ sic in puluerē reuerti oꝛ. aīa aūt nō sic: ꝫ re dit ad deū ḡtū ad quietē tn̄: ꝛ nō resoluit' i sub stantiā dei. Et dicit btūs Tho. vt s. ꝛ cōit' dicūt oēs. ꝛ Aug. sat] clare in li. de duab⁹ aiab⁹. q̄ hāc stultā doctrinā seminaꝛt Manichei. Et ista sufi ciāt, ꝑ regula nꝛa scda. ¶· Accipe tertiā regulaꝫ vꝫ. q̄ aīa rōnalis est a deo creata de nihilo. Ad cui⁹ declaratōeꝫ sic dicit btūs Tho. vt s. arti. ij. Aīa rōnalis non pōt fieri nisi ꝑ creationē. qđ nō est ꝛbuꝫ de aliis foꝛmis. Et rō est. q̄ꝛ cū fieri sit uia ad esse: sequit' q̄ hoc mō alicui cōpetit fieri sicut ei ꝯpetit esse. Illud aūt oꝛ ꝓpꝛie eē: qđ hꝫ ipsum esse q̄si in eē subsistēs. ꝛ iō sole subē ꝓpꝛie dicūt esse. accidētia aūt nō hñt esse ꝑ se subsistēe: sed ꝼm ea aliq̄ dicunt' talia. Unī albedo nō est ens ꝑ se: sed est aliq̄d ꝼm qđ aliq̄d oꝛ album. ꝛ sic de alijs accidētib⁹. ¶· Propter qđ ꝛ ꝓbus ait in metaꝓhica. Accīs nō est ens nisi q̄ entis. Et eadē rō est de oīb⁹ alijs foꝛmis nō subsistētib⁹: ꝛ illis ꝓpꝛie con uenit fieri. q̄ꝛ ꝯpositа subsistētia fiūt. Aīa āt rō nalis est foꝛma subsistēs. ꝛ ꝓ ꝯis illi ꝓpꝛie ꝯpetit eē ꝛ fieri. Et q̄ꝛ non pōt fieri ex mā ꝓeiaceēte s. nec coꝛꝑali: q̄ꝛ sic esset nāe coꝛpōee: nec spūali q̄ꝛ sic spūales suba inuicē trāsmutarent'. necesse est dicere q̄ nō fiat nisi ꝑ creationē. Unde ℔ est dīa inter ḡnationē ꝛ creationē ad ꝓis. q̄ꝛ agens ꝑ motū reducit aliq̄d de potētia ad actū. ꝫ agēs sine motu: vt deꝰ: nō reducit de potētia ad actū sed facit eē actu: qđ ꝼm nām est in potētia ad eē ꝛ bmōi ōductio ad eē dr̄ creatio. Ista dicta sunt ualde subtilia ꝛ egent gꝛādi locutōe. Sꝫ sufficiant ꝑ ꝓti regula. Inde Damasceꝰ in ²ª li. c. xiij. sic ait. Cōdidit hoīem deꝰ ex inuisibili ꝛ visibili nā ꝑ ꝓꝛijs manib⁹ ꝼm imaginē ꝛ similitudinē suam Ex terra quidē coꝛpus plasmans: aīam aūt rō nalem ꝛ intelligibilē ꝑ familiarē insufflationeꝫ dans ei. qđ ꝛtiꝫ diuinā imaginē dicim⁹ ꝛc. Et infra ponit pulchrā aīe diffinitionē dicens. Aīa est substātia viuens simplex ꝛ incoꝛporea: oculis coꝛporalib⁹ ꝼm ꝑꝛiam nām inuisibilis: imoꝛtal' rōnalis: ꝛ intellectualis: ꝛ infigurabilis: oꝛgānico ꝛtens coꝛpe: ꝛ huic vite: augmentatōis ꝛ sensus ꝛ gñationis tributa: nō aliū habēs ꝑter seipaꝫ intellectū: sed ꝛ ꝓtꝫ suiipsi⁹ puꝛissimā. Sicut. n. oculus in coꝛpe: ita etiā in aīa est intellect⁹. arbi trio libera est: volūtate vertibilis: q̄m ꝛ creabil' Oīa hec ex ei⁹ qui eā condidit gꝛa suscipiēs. Ex qua ꝛ esse ꝛ nē ita eē suscepit ꝛc. hec ille. Et Au gu. li. ꝺ spū ꝛ aīa ait. Rōnalis siquidē est anima nꝛa vt sciat discernere inter bonū ꝛ malū. Est ēt cōcupiscibilis ꝛ iracibilis' vt bonū amare possit ꝛ malū odiꝛe. hec ille. Et idē ibidē. Aīa ingt nec elementū nec ex elemētis est: sed de nihilo fcā. ꝛ soli creatoꝛi suo cognita. Et q̄ꝛe eaꝫ creauerit de⁹: idē ostendit in eodē. Ex coꝛpe ingt ꝛ aīa cōstat hō. ꝛ quicqd oculis coꝛpoꝛis videt'. ꝑpter cō pus factū est. aīa aūt ꝑpter deum. Aīa vita cō poꝛis est: vita aīe deus. hec ille. Sed dices. Jn tellexi pater Ambꝛosi. aīam de nihilo factā. Sꝫ dic quelo qualꝛ sit creata: Audi rīsionem. Fa ciamus ingt deus boiem ad imaginē ꝛ sili⁹tudinē nꝛam. Que ꝛba qualꝛ intelligant': vide beatuꝫ Tho. in ꝑma pte. q. xci. ꝑ totū. ꝛ magr̄m sniaruꝫ di. xvj. secundi. Et expositiōeꝫ magr̄i vide i nꝛo scripto sup ²ª sniaꝝ. di. xvj. Posuisiꝫ etiā hic dif fuse illā materiā: sed cā bꝛeuitatis ōmisi. Dicta tn̄ quedā Aug. li. de spū ꝛ aīa notemus. c. xliij. ꝛ xliiij. Magna quidē ait sili⁹tudo est inter aīaꝫ ꝛ deū. Et de ei⁹ intentōe aliquas ꝛnūezem⁹. ꝟ ꝑ⁴ eni sili⁹tudo est q̄ sicut deus vita est: ita aīa ē vi ta. ꝛ non solū in se: sed etiā aliud uiuificās: vt coꝛ pus. ꝟ ²ª sicut deus creſcentib⁹ creaturis nō cre scit: nec decreſcentib⁹ decreſcit: ita aīa nec minu tis mēbꝛis diminuit': nec iſdem auctis augetur. ꝟ ³ª est sicut fili⁹ a patre generat' ꝛ spūs sanct⁹ ab vtroq; ꝛ ita intellect⁹ a memoꝛia: ꝛ voluntas ab vtroq; ꝓcedit. Et sicut pater est deꝰ: fili⁹ est deꝰ spūs scūs est deꝰ. ꝛ tn̄ nō tres dij: sed vn⁹ est deꝰ Jta intellect⁹ est aīa: volūtas est aīa: memoꝛia ē aīa. ꝛ tn̄ non tres aīe: sed vna est aīa. ꝟ 4ª sili⁹tu do est q̄ sicut deꝰ vnus semꝑ ubiq; est totus: ita uiuificans: mouēs: ꝛ gubernās: sic aīa in suo cō poꝛe tota est: ꝛ tota in qualibet ꝑte viuificans mouens: ꝛ gubernās oīa. Nec est in maioꝛibus sui coꝛꝑis mēbꝛis maioꝛ: nec in minoꝛib⁹ minoꝛ: sed in maioꝛib⁹ tota: ꝛ in minoꝛib⁹ tota. vt ꝑz ex sē tentia ꝓbi ²ª de aīa. Et agit in coꝛpoꝛe diuersa officia. vt ꝑ oculos videt: ꝑ aures audit ꝛc. Et sic aīa est tota in suo coꝛpe ꝼm esse suū: sicut deꝰ est in toto mūdo. Nec miꝝ: vt Augꝰ ait. c. xliiij. q̄ anima creata est a deo: vita a vita: simplex a

Universidad de Deusto
Biblioteca

simplici: imortalis ab imortali: magna a magno recta a recto ꝛc̄. Un̄ breuiꝰ ꝛcludam⁹ ꝙ sic deꝰ simplex ē in nā: sic ꝛ aīa. Et sic deꝰ videt ꝛ ñ videt: sic ꝛ aīa ꝛc̄. Jn̄ Aug. ut. ō. c. xlij. Quis inquit maior bonor esse potuit: q̄ vt ad similitudinem sui ꝺditoris ꝺderet: ꝛ eisdē vtutū ornamētis ornaret vestiret quib⁹ ꝛ ꝺditor ꝛc̄? Et hꝰ sufficiāt pro prima vitate. ¶ Oꝫ̄ ad ſam v̄i. dico ꝙ qō pōt dupl̄ fieri. vz. aut de aīa Ade: aut de alijs aiabus: aut de aīa Eue. Si querit de aīa Ade: dic magr̄ in ſo ſnīaꝝ. di. vij. ꝙ inter doctos scrupulosa qō est. Nā Aug. videt in li. vij. sup Heñ. ad lr̄am dicere ꝛ approbare aīam cū angelis sine corpore fuisse creatā: postea vo ad corpus accessisse. Nec cōpulsa est incorpari: sed nāl̄ illō uoluit. i. sic creata fuit ut vellet: sic̄ nālc est nobis velle viuere. male āt uelle viuē: nō nāe: ꝫ uolūtatis ē ꝓaue. hec magr̄. Et videt hec opinio ꝓbabilis rōne ꝛ auc̄te. Auc̄te quidē. Heñ. p̄. Nā ꝑmo ait deus. faciamus hominē ad imaginez ꝛ similitudinē nr̄am. qō intelligit de aīa: vt exponit Aug. ꝛ cōiter oēs. postea oī. formauit deus hominē de limo terre. qō intelligit de corpe: ut ps. Rōne ēt videt probabilis. ꝑ ut oīderet eaz a corpe nō ꝺpendere: sed p se subsistē posse. ².ª ut oīderet ꝺformitas quā cū angelis habebat: tñ in capacitate rōnis̄ p quā aīa est imago: tū in brītudinis capacitate ad quā angelus ꝛ aīa ordinari bñt: ꝛ sic de alijs. Alij āt dicunt aīam primi hoīs in corpore fuisse creataz. vt colligi pōt ex textu Heñ. ij. Jnſpirauit in faciē eius. ſ. in corpus ſpiraculū vite: ꝛ fcūs ē hō in aiam viuentē. accipitur n. ibi facies ꝓ toto corpe. ut ps ꝙ magr̄m in lr̄a vbi. ō. Et cōiter doctores banc ſam opinionem tenent. Et dicunt Augustinū nō assertiue ſz dubitatiue dixisse. Un̄ bñs Tho. vt. ō. arti. iiij. dicit ꝙ ſz aīa sit imortalis per nām: ꝛ ſm hoc̄ueniat cū angelis: ꝛ sic debuisset creari cuz angelis. tñ qz ipsa ñ facit per se spēm: sed est ps spēi: ꝛ est forma corpis: magis ꝑtinet ad genus aiatoꝝ vt fōmale ꝓncipiū. ꝛ per ꝺns nō debuit formari añ corpus: sed in corpe. Magr̄ tñ hic se nō determiat Et hec sufficiant quantū ad creatōz Ade. ¶ Oꝫ̄ tū ad aīam Eue magr̄ ſnīaꝝ in ².ª. di. xviij. adducit opinionē quandā erroneā dicentiū ꝙ quēad modū mulieris corpus de viri corpe traductū fuit: ita ipsius aīa de viri aīa ꝓpagata fuisse. qō tñ magr̄ reꝓbat ex dictis Aug. in li. ō ecclesiasticis dogmatib⁹: vt videbit hic infra. ¶ Oꝫ̄ tū ār ad alias aīas dico ꝙ plures fuerunt fantastice opiniones: quaꝝ ſ breuit̄ ſniam videamus. Quidā. n. simpl̄r dicunt nullas aīas creari: ſz id qō in corporib⁹ bñanis aīas dicimus spūs ꝛpro bos aiunt. Jncludunt̄. n. in corporib⁹ bñanis angeli apostate. i. demones: vt pniaz agant. Et sic successiue pōt in diuersis corpibus ingredi: ut si ñ agant pniaz in vno corpe agant in alio. Jsti tria falsa ponunt. ſ. demones ꝙ pniam saluandos esse: ꝛ aīas ñ esse ꝛ demones incarceratos eē in corporibus bñanis. ꝓmū destruit xps. Mat. xxv. Jte maledicti in ignē eternū: qui paratus est diabolo ꝛ angelis eius. Scōm Mat. xj. Et inuenietis requiē aīabus vr̄is. ꝛ. xvj. c. Quid ꝙ deest hōi si vniuersū mundū lucret: aie vo sue detrimentū patiat? aut quā ꝺabit hō cōmutatiōez ꝙ aīa sua? Et multe sunt auc̄tes tā ꝓbor q̄ noui ꝛ veteris testi. ¶ ʒ^m^ ēt q̄ sit erroneū tuipsa anima mea excogita. Sultū quippe ē dicere vt in mēbris vbi bītat spūs scūs: demones incarcerent̄. i. Cor. xiiij. An nescitis ꝙ mēbra vr̄a tēplū sunt spūs sci? Aliqui āt aīas creatas esse ꝺcedūt sed oēs q̄ fuerunt: sunt: ꝛ erunt simul fuisse creatas cū angelis: qz eiusdē nāe sunt. Et addunt ꝙ ille aie ad suggestionē dñi tenebraꝝ peccauerūt: ꝛ ob banc cām illas in corporib⁹ bñanis esse detrusas tanq̄ in carceribus quibusdā ut pniaz agant. ꝛ cū purgate fuerint ad celestē patriā suo centr̄. q̄ opinio Manicheoꝝ fuit. Et hꝰ pōt magr̄ in lr̄a vbi. ō. ꝛ reꝓbat ea: vt dicet infra. Que forte opinio fūdat in dicto illo. Ecc̄. xiij. Qui uiuit in eternū: creauit oīa simul. qō vez ē q̄ntuz ad dei sciam. q̄n ꝺs simul oīa apphendit: ꝛ ita uocat ea q̄ nō sunt tanq̄ ea q̄ sunt. Uel intelligit simul oīa creasse. ſ. celū empirreū: angelos: ꝛpm: lucē: ꝛ mām quattuor elemētoꝝ. Alij dicunt non simul eas creatas: sed ꝺtinuo de nouo esse: sed hꝰ p traductionē: vt aīa traducat̄ ex aīa: sicut caro ex carne. Et banc ēt ꝛbat magr̄ ut. ō. q̄uo. n. qō est simpl̄r simplex ꝓt ex alio traduci? Aia ē simpl̄r simplex: ꝫ ñ simplicissima. ḡ ñ poterit ab aīa decidi: cū ēt fit indiuisibilis. Audi magr̄z ut ō. in. c. quēadmodū. Catholica ingt ecclesia: nec simul nec extraducte factas esse aīas docet. Bz in corpibus per coitū seminatis atq̄ formatis infundit: ꝛ infundendo creari. vñ Aug. in ecclesiasticis dogmatib⁹ aīas dominū nō esse ab initio creatas inter ceteras intellectuales naturas: nec simul creatas: sicut Origenes fingit dicit⁹. Neq̄ cū corporib⁹ coitū seminari: sicut lucifer riani ꝛ Cirillus: ꝛ quidā latinoꝝ ꝓsumptores affirmant. Sed dicim⁹ corpus tm̄ per diuigij copulā semiari. creationē vo aie solū creatoꝛ nosce eiusq̄ iudicio corpus coagulari in vulua ꝛ compingi atq̄ formari. Ac formato iā corpore: aīaz creari ꝛ infundi vt viuat in vtero bō ex aīa constans ꝛ corpore: ꝛ egrediat viu⁹ ex vtero plenus bñana subā. hec ibi. Ex quib⁹ verbis appet ꝝa opinio. ſ. ꝙ aīa ñ seminat̄: sed formato corpe aīa a deo creat̄ ꝛ creando infundit̄ ꝛ infundendo ꝓducit: nō ꝓius tpe: sed nā. Et hec sufficiant ꝓ ꝑti vi. ¶ Oꝫ̄ tū ad tertiā dico ſm btm̄ Tho. vbi. ō. arti. iij. ꝙ opinio quoꝝdā fuit ꝙ angeli ꝫ ꝙ operant̄ in vtute dei causant aīas rōales. Et bi dixerunt ꝙ ꝝa illa dei dicentis faciam⁹ hominē ꝛc̄. Dixit ꝺs ad ipsos angelos: vt ps ꝓ magr̄m in ².ª ſniaꝝ. di. xvj. qō tñ est ipossibile. ꝓ ꝛio qz creatio est solius primi agētis: qz nullū aliud agens pōt agere nullo alio ꝑsupposito: nisi primū agens qō est ipse ꝺs. alia āt agēcia sunt agētia secundaria. ꝛ agens ſm seipsū ꝑsupp̄oit aliqd a ꝑmo agente. Qō aūt agit aliquo ꝑsupposito agit transmutādo. ꝛ ꝓ ois oē agēs citra deū agit transmutādo. creatio aūt ñ est ꝓ transmutatiōez cū sit de nibilo. ꝛ aīa bēat eē ꝓ creatōez vt visuz est. ps ꝙ a nullo alio agēte q̄ a ꝺ potuit suū acci pere eē. ꝛ hoc dicit btūs Tho. ibidē. ¶ Scōo hꝰ ēpossibile. qz dei ꝛ angeloꝝ non pōt vna eē imago. vt dicit Beda. et allegat in. ij. ꝛ. iij. c. di. xvj. magr̄ ſniaꝝ. Et iō ut dicit dñs Bona. eadē di. in ij. est hec. qz imago dicit ordinē imediatū ad illō cui⁹ est imago. Jmpossibile est aūt aliqd imediate ordinari ad deū ꝛ ad angelū. ḡ ipossibile est ꝓ dicta ꝝba dei dicta fuisse ad āgelos. Quare relinquit̄ ꝙ aīe nec create sunt: nec creabunt̄: nec creant̄ mediantib⁹ angelis: ꝫ tm̄ vtute dei imediate. q̄re ꝛc̄. Et hec sufficiāt ꝓ ꝑma cōclusione.

¶ De intelligentia aīe conclusio secunda.

Accipe ſam ꝛclonem. vz. Etsi aīa ratio nalis sit a deo ꝑfecte creata: est tamē in ꝓncipio sui eē tāq̄ tabula rasa. vbi tres ingramus vitates. vz. ¶ ꝑma vitas est. An aīa intellectiua ſm suū esse nature sit a deo creata in telligens vel ignoraꝝs. ¶ ².ª vitas ē. Utr̄ intellect⁹ bñanus impediat̄ ꝓ ligamentū sensus. ¶ ³ª vi. est ista. Utr̄ū intellect⁹ buman⁹ possit intellgē futura. ¶ Oꝫ̄ tū ad ꝑmā dico ꝙ taz ꝓbi q̄ theologi ponūt aīam ſm nām nō bēre aliquā spēm intelligibilē in actu. ꝛ ꝓ ois eē intelligibilez. i. potētia intelligentē ꝛ ñ in actu. Quā vitatē ponit ꝓbus in ³ de aīa in. c. i. vbi dicit sic textus. Et bic. ſ. intellectus nibil est actu eoꝝ q̄ sunt ante intelligere Et ꝓbat Auerrois eā sic. ꝺmēto 4°. ibidē. Jta se bz intellect⁹ in gñe formaꝝ speculatiuaꝝ: sicut ꝓ ma mā in gñe formaꝝ māliuz. Sed ꝑma mā añ receptionē formaꝝ māliū totalr̄ est in potentia ꝛ nō in actu. ḡ ꝛ intellect⁹ ante receptiōez spēcz intelligibiliū erit totalr̄ in potētia ꝛ non in actu ꝺna nota cū maiori ex sufficiēti silitudine. Qm̄ sicut mā ꝑma est ꝑmus gradus in gñe entiū mālīū. ita intellect⁹ nr̄ in gñe intelligentiaꝝ. Minoꝛ vo declarat ꝓbus ꝓ ethicoꝝ. dicens mām primā nullā formā bre: sed esse purā potentiam. Et ad hoc ꝓpositum ponit idē Auerrois bonuz dictū in ꝺmēto qnto ibidē: dicēs ꝙ diffinitio mālis intellect⁹ est ꝙ est illud qō in potentia est ad oēs intentōes formaꝝ nālium vlium: ꝛ nō est in actu aliqō entiū anteq̄ intelligat ipz. Ex quib⁹ vbis duo bona dicta colligunt̄. ¶ ꝑmū ē ꝙ intellect⁹ nr̄ possibilis tā a sensu interiori q̄ exteriori differt. qm̄ null⁹ sensus formas vles recipit: nec vniuersalr̄: nec ꝓceptum vlem cognoscit. ¶ Scōm dictū est ꝙ intellect⁹ nr̄ differt ab alijs intelligētijs abstractis. qm̄ ꝺato ꝙ alique intelligentie nūq̄ intellexissent: nibilomin⁹ baberēt babitus cognitōis innatos. qz intelligentie sunt plene formis: vt dicit auctor in li⁹ de causis. Aut si non bērent spēs vel babit⁹ tales: essentiā tam bērent q̄ esset spēs intelligibil̄ representatiua oīum inferioꝝ. vt coll̄r de intentōe Auerrois. xij. methaphice. Quare ḡ aīa mea non creauit nos deus humiles vel superbos: virtuosos vl̄ vitiosos? sed ad hec sumus nā apti. i. nāliter in potentia ꝛ nō in actu. Et hec sufficiāt ꝓ prima vi. ¶ Oꝫ̄ tū ad ſam dico ſm btm̄ Tho. ꝑma pte. q. lxxxij. ar. viij. ꝙ cū modus intelligēdi nr̄ sit ꝓ sensus exteriores. vt ꝑz ex ³ de aīa. ¶ Patet ꝙ si sensus ligāt nō poterit eē rectū iudiciū intellect⁹. Et ꝓp bāc cām in dormiēdo ea q̄ ꝺ licitos mores ꝺtingunt non imputant̄ ad pcm̄. vt Aug. dicit. xij. super Heñ. ad lr̄am. Et rō hui⁹ est. qz impedit rationis vsus ligamento sensuū in dormiēdo. Ligantur enī sensus in dormiēte ꝓpter euaporatōes q̄sdā in fumositates resolutas. vt ꝺr in li⁹ de somno et vigilia. Et ideo ſm dispōem bmōi euaporatōuz ꝺuenit esse ligamentū sensus maius vel minus. Qn̄. n. multus fuerit mot⁹: ligat̄ non solū sensus sed etiā imaginatio: ita vt nulla appareāt fantasmata. sicut ꝑcise accidit in ꝑma dormitōe bene potantis ꝛ comedētis. Si aūt predict⁹ vapoꝛuz motus aliq̄tulū remissioꝛ fiat: incipiūt apparere fantasmata: ꝫ distorta ꝛ inoꝛdinata. sicut febrici tantibus accidē solet. Si vo adbuc talis motus magis remittat̄: tunc appent magis fantasmata ordinata. sicut accidit in dormientib⁹ post digestionē: ꝛ in boibus ſobrijs bītibus fortē imagiatiuā. Si aūt talis vapoꝛ modic⁹ sit: tūc nō solum imaginatio libera est: ꝫ ꝛ ipse sensus cōis ex pte soluit̄. ita vt hō iudicet dormiēdo ea q̄ uidet somnia eē: q̄si diiudicās inter res ꝛ rer̄ silitudines. tñ ex alia pte sensus cōis ligatus remanet: ita q̄ semp aliquo mō decipit̄. ꝓpter qō ligamētū etiā intellect⁹ a vo iudicio rer̄ impedit̄. Un̄ sepe dormiētes sillogiçant: qui tñ expgefacti se in aliquo cernūt defecisse. boc de intentiōe ꝓdicti doctoris. Sed inges pr̄ Ambrosii tria mibi puncta declara. ¶ ꝓmū est. nō bene intellexi quō ligāt isti sensus. ꝛ ꝓ ois intellect⁹ in dormiēdo. dic mibi modicū clari⁹ qualr̄ ista somnia gñant̄. ¶ ².ª est an sōnia sint ꝑsagia ꝛ signa futuroꝝ. ¶ ³ª. quo in sōniis peccam⁹? Libēter faciā aīa mea. ¶ Ad ꝑmū dico ſm ꝑbm in li⁹ de somno ꝛ vigilia: ꝙ sōnia fiunt ꝓpter ligamentū sensuū: qō fit in sōno Sōmnus aūt ſm ꝑbm ibidē causat̄ ex ꝓpulsiōe caloris nālis ad interioꝛa a ialiū. quo fit vt mēb⁹ exterioꝛa frigida fiāt: interiora aūt calida. Et ꝺmētator ibidē dicit. Sōnus fit ꝑ recessū caloris nāl̄ a mēbris exterioꝛib⁹: ꝛ ꝓcursū ipsi⁹ calōis ad cē. Qō nā ad salutē aīal̄ fec̄. vñ magis aīalia dormiēdo q̄s vigilādo nutriūtur. vt dicit ibidē ꝑbs In vigilia. n. sensus dissoluūtur: ꝛ qlibet suā operationē bñs calor nālis dispergit. ꝛ ꝓ ois alimētum nō ita bñ in nām aliti ꝺuertit. In sōno aūt oīes sensus gescunt: ꝛ quodāmō ligātur: ita ut suas operatiōes nō exerceāt. ꝛ ꝓ ois calor ad iteriora operat̄. bic igit̄ calor ꝛc̄. Calor nālis i dormiēte ad iteriora se stringēs: vt cibū in nām aliti resoluat fumositates ascēdere incipiunt: ꝛ vadūt ad cerebz. ꝛ illis ifrigidatis descendūt. ꝛ tūc sōnia causant. ꝓpter qō dicit ꝑbs ibidē ꝙ pueri ꝓptet motū nimiū ꝛ vehementē calorē g in eis ē:

Universidad de Deusto
Biblioteca

non somniant. si sani sunt intellige. Et ome̅tator dicit ibidē q melācolici maxie somniāt: qñ magni caloris nō sunt. Quapp euaporato cibo ifrigidat: z somnia inde causant. Infrigidant autez iste euaporationes ꝓpter frigiditatē cerebri: qz cerebrū hois inter cetera est frigidi⁹ z būidi⁹. q̄ fit ut hō ēt magis dormiat q̄ cetera aialia. medietatē. n. vite in dormiendo exprendit. Et sic ꝑz ꝓim⁹ punctus. Ad ſm punctū dico q aut nāliē loqui volum⁹: aut ſm fidē. Dicit. n. Cōmentator. ut. s. q nunq̄ somniam⁹: q̄n somniū aliq̄ nobis futurū oñdat. Et allegat ibidē dictū vulgi dicētis. Somnia sunt ab angelis: diuinationes a demonibus: ppbie ār a deo. Et pbus ēt eodē lib⁹ sentire videt q somnia quedā ꝓfagia sunt. vñ ait. Somnia quedā sunt futuroꝝ signa: q̄dā ꝙ sunt eoꝝ accidentia. hec ille. Si ār ſm ꝟitatē et fidē loquamur: dicaz⁹ q cū somnia ex causis nālibus oriant̄ z futura nra sint in nra ptāte: manifestū est somnia nō esse futuroꝝ ꝓfagia. Nō dico de reuelationib⁹ q̄ in somnijs fiunt a deo vel ab angelis: q̄ talia sunt futuroꝝ ꝓfagia: vt ꝑz ex dictis sacris. Si ār pbm z cōmentatorē salua re vellem⁹ eos nō assentire: sed opinatiue dixisse fatendū est. Si ār assertiue: tunc neganda est doctrina. Etsi q̄q̄ eueniat q̄d somniam⁹: b̄ nō fit: q̄ de his maxie somniam⁹ q̄ in memoria deti nemus. vtputa q̄ de illis vltimate cogitauim⁹ aut locuti sum⁹ z̄c. ¶ Quantū ad ꝟz punctū cōiter dicunt doctores q si cām nō dedim⁹ nō peccamus. Iñ Isidor⁹ li. ſniaꝝ ait. Nō est pctm̄ q̄ nolentes imaginib⁹ nocturnis illudimur. sz tunc est pctm̄: si añq̄ illudamur cogitationuz affectibus preuenimur. luxurie quippe imagines q̄s i ꝟitate gesſim⁹: sepe dormientib⁹ in aio appent. Sed inorie sunt si ñ concupiscendo occurrunt. hec ille. Et ut isto⁹ somnioꝝ aliquā distinctionē habeam⁹: nota dictū Aug. in li. de spū z aia. ca. xrix. Uisionū inquit que sibi uidere videnť doꝛmiētes quinq̄ sunt gña. s. oraculū: uisio: somniū: insomniū: fantasma l̄ fantasia. Oraculū est cū i somnijs parens l̄ aliqua scā grauisq̄ ꝓsona: siue sacerdos l̄ ēt deus: euenturū quid l̄ ñ euenturū faciendū l̄ nō faciendū: euitandū l̄ nō euitandū denunciat. Uisio ār est cū quis videt q̄d eodem mō apparuerat euenire. Somniū est figuris tectū: z sine interꝑtatiōe itelligi nō pōt. Insomnium est q̄n id q̄d fatigauerat uigilantē ingerit se dormienti: sicut est cibi cura: l̄ potus: ul̄ aliq̄ studia: l̄ artes: l̄ infirmitates. Scōm nāq̄ studia q̄ quisq̄ exercuit insomniat. z solitoꝝ actuū simulacra in ꝓntia ipressa apparent in somnijs. Juxta ēt infirmitatū diuersitates diuersa accidunt sōnia. Et ſm mozꝝ z būoꝝ varietates variant̄ z sōnia. Alia. n. uidēt sanguinei: alia colerici: alia flegmatici: z alia melancolici. Et illi vident varia z rubea: isti alba z nigra z̄c. Fantasma est q̄n ql vix cepit dormire: z adhuc vigilare se existimat aspicere videt̄ irruentes in se: vel passim vagantes q̄s formas discrepantes z uarias letasq̄ z turbulentas. Qō nihil aliud est q̄ quedā fumositas a stomaco l̄ a corde ad cerebrū ascendens z ibi viz aiālē opprimens z̄c. ¶ Quantū ad ternam ꝟi. dico ꝟz btm̄ Tho. parte p⁹. q. lxxxiiij. arti. iiij. q̄ futura dupl̄r cognosci pñt. vno mō in seipsis alio mō in suis causis. Jn seipsis quidē futura cognosci nō pñt nisi a deo: cui nota sunt tā ea q̄ sūt q̄ ea q̄ nō sunt. sed prout sunt in suis causis a nobis cognosci pñt. z pmaxime ut sunt in causis necessarijs. Uñ si ex causis necessarijs aliquis effectus de necessitate sequat̄ in oibus: tunc futura cognoscent̄ per sciam: vt astrologi. Si tales effectus proueniant ex talibus causis vt in pluribus: sed nō in oibus: tunc futura scire poterim⁹ ex iecturis. q̄ z̄c. Non intelligo te pr̄ Ambro. dic claritus. Dico q futura pñt cognosci dupl̄r. vno mō in sua cā. alio mō in seipsis. Si in sua cā: tunc dico q futura q̄ ex causis suis de necessitate proueniunt p certā sciam cognoscunt̄: q̄uis nō oriri cras. Futura ꝙ q̄ ex causis suis pueniūt: vt in pluribus: nō p certitudinē: sed p iecturaz cognoscunt̄ a nobis. Sicut medic⁹ infirmi sanitatē ꝓcognoscit. Que ꝙ proueniunt ex causis suis ut in pauciozibus: penitus sunt ignota: ut casualia z fortuita. vñ dar̄ antiqua regula q futuroꝝ ctingentiū nō est determinata ꝟitas. Alio mō futura cognosci pñt in seipsis: z b̄ est ꝓpriꝰ dei: siue res eueniant de necessitate: siue ut in pluribus: siue vt in pauciozib⁹: vt fortuita z casualia: q̄ oīa deus videt in sua eternitate q̄ est simplex toti tpi: z ipsū cōcludit: z oīna ꝟtus fertur in oīa q̄ agunt̄ per totū tp̄s. q̄ z̄c. Et h̄ sufficiant tibi ꝓ pñti conclusione.

¶ De imortalitate aie concl̄o tertia.

Accipe tertiā conclonē. vz. Etsi aia rōalis sit corpis būani actus: corrupto tam̄ corpore ipsa remanet imortalis. vbi tres inquiram⁹ ꝟitates. vz. ¶ P⁹ vi. ē ista. vtꝛ aia rōnalis ꝓuenienter corpi būano vniat. ¶ 2⁹ ē. vtrꝰ vniat mediante aliquo accidente. ¶ 3⁹ ē. vtꝛ corrūpat ad corruptionē sui corpis. ¶ Quantū ad ꝑmā dico ſm btm̄ Tho. in p⁹ pte. q. lxxiiij. ar. v. z in suis qōnib⁹ de aia. Qz cū mā sit ꝓp formā z ñ ecōuerso. oz ex pte aie accipe q̄le debeat esse corp⁹ cui vnit̄. Et cū ipsa sit infima in ordine itelligibiliū subāz: sic mā ꝑma ē infima in ordie sensibiliū rez: ñ bz aia rōnalis intelligibiles spēs sibi nāl̄r inditas quib⁹ in opatōz ꝓpriā: q̄ ē itelligē exire possit: sicut bñt supiores substātie in telligibiles: sed est in potentia ad eas: cū sit tāq̄ tabula rasa in qua nihil est depictū: vt dictū est: z p ꝙs oz q̄ spēs itelligibiles a reb⁹ sensibilib⁹ accipiat mediātib⁹ potentijs sensitiuis q̄ sine oz ganis opationes ꝓprias bre nō pōt. quāobrē necesse est aiam būanā corpi vniri. Tunc vltra. si pp hoc aia būana corpi vnibilis ē: q̄ idiget accipe spēs itelligibiles a reb⁹ mediāte sensu: necesse est q̄ corp⁹ cui aia rōnalis vnit̄: tale sit ut possit esse aptissimū ad repntādū spēs sensibiles: ex quibus spēs intelligibiles intellectui resultant.

Et p ꝙs oz q̄ tale corp⁹ sit perfectissime dispositū ad sentiendū. Cū aūt plures sint sensus: vn⁹ ñ est q̄ est fundamētū alioꝝ. s. tact⁹. in q̄ ꝓncipaliter tota nā sensitiua ꝟsistit. vt ꝑz 2⁹ de aia. Et expientia b⁹ est. q̄a imobilitato hoc sensu: ut in sono accidit: oēs alij sensus nō solū soluūtur ab excellentia ꝓpriozꝝ sensibiliū. sicut visus a reb⁹ multū fulgidis. z audit⁹ a maximis sōis: sz etiā ab excellentia ſm tactū. vt a forti caloze vel frigoze. q̄r si aia est vnibilis corpori optime dispositio ad naturā sensitiuā: necesse est vt sit ꝓuenientissimum organū sensus tact⁹. Ad organū aūt sensus tact⁹ regritur q̄ sit mediū inter ꝓpria q̄ sunt caliduz et humidū: frigidū z siccū: z sic ia. quoz est sensus tactus apprehensiu⁹. Qō alij sensus non bñt. quia nullū organū sensus bz actu ꝓpria: sed est in potētia ad illa vt possit ea recipe. q̄z recipiēs oz eē ō nudatū a recepto. vt ꝑz 3⁹ de aīa. Organū. n. visus caret oī albo z nigro: z vlr oī gñe colozis. et sil̄r est in auditu z i olfactu. Hoc aūt in tactu nō est. q̄a tact⁹ est cognoscitiu⁹ eoꝝ ex qbus necesse est ꝙponi corp⁹ aialis. s. caloris z frigoris. humidi z sicci. z p ꝙs organū tact⁹ ipossibile est esse de nudatū oīno a gñe sui sensibilis: sed oz q̄ sit reductū ad mediū. z sic est in potentia ad ꝓria. Unde regula gñalis est q̄ q̄to organū tact⁹ magis fuerit reductū ad mediū p equalitatez oplexionis: tanto ꝓceptibilioꝛ erit sensus tact⁹. i. magis ꝓria ꝓcipiet. Tūc vltra. si corpus cui aia intellectiua vniri oz: oz eē ꝓuenientissimū ad sensus tact⁹: ne cesse ē q̄ tale corp⁹ sit maxie reductū ad mediū p equalitatē oplexionis. Hoc aūt est corp⁹ būanū. Et rō est. q̄z videm⁹ nāe opationē gradatim ꝓcedere a simplicib⁹ elementis ꝛmiscendo ea q̄ usq̄ ꝓueniat ad pfectissimū ꝛmixtionis modū q̄ est in corpe humano. Et ꝓpter hoc bō inꝛ cetera aialia est melioris tact⁹. Et inter boies qui sunt melioris tact⁹ sunt melioris intellect⁹. Molles quidez carne ait pbus z̄ de aīa. aptos natos ad sciam dicim⁹. Quare satis notū q̄ aia ꝓueniēt corpori būano vnit̄. Bz ō inges pater Ambrosi Materia oz ꝓportionari sue forme. aia intellectiua est forma incōruptibil̄. g̃ nō conuenienter vnit̄ materie corruptibili. Jtē nobilissimo motori debent̄ nobilissima ist̄rumēta: z optime disposita: z ad ei⁹ operatōz obediētia. Aia aūt intellectiua inter motores inferiores est nobilissima g̃ ei debeat corpus marie obediens. hoc aūt apparet i nobis sic nō esse. q̄z caro ꝛcupiscit aduersus spm̄: z spūs aduersus carnē. quo fit vt aia nō faciat q̄d vellet bonū: vt ap̄lus ait. g̃ z̄c. Jtē forme simplici debet mā simplex. corp⁹ humanum non est simplex: sed ex quattuoꝛ elementis compositū. ergo z̄c. Istis tribus argumentis respondeas z contento⁹ pater Ambrosi. Facia anima mea. Et licet hic multa dicenda eēnt: breuit̄ tn dico ad primū argumentū q̄ opus est vti exemplo artificiali. Ponamus q̄ vnus artifex intendat ex aliqua mā ꝓducē aliquā formā: ut faber ex ferro ꝓducere z fabricare cultellū vel ſcram

In hac mā ferri sunt due dispōnes. Pria ē qua iste faber elegit ferꝛ vt serā faciat. z hec dr̄ ductica. ga si ferrū molle esset nō aptū eēt ad secādum dura. Alia dispō est in mā que ꝛsequit̄ nāz materie: vt rubiginari vel sil̄e. Et hāc dispōem nō ꝛsiderat artifex: cū cognoscat rubiginē ferri ꝛsequi nām ferri. Et lz cognoscat ferꝛ posse rubiginari: non tn illō spernit: sī ꝛditōez z dispōem bz ad opus q̄ intendit ꝛgruentē. Sed si posset repiri ferꝛ q̄ non rubiginaret: potiꝰ eligēt illud sed ga hic est defect⁹ nāe: iō ō hoc nō curat. Sic ad ꝓpositum gloriosus de⁹ intendēs ꝓducē spēm hois: z facere formā quādā spūalē que deberet regere mām hois: accepit materiā ꝓuenientissimā ad operatōes sensitiuas. z hoc fuit corp⁹ būanū. Nullū. n. corp⁹ est ita dispositū ad opationes sensitiuas: vnde ipsa aia debebat spēs intelligibiles recipe z habituari: sicut corp⁹ humanū. et p ꝙs tanq̄ ꝓuenientissimū elegit ad spēm būanā deus ipse gloriosus. Qz aūt hoc corpus sit corruptibile: vel fatigabile: vel bñs aliquē defectū b⁹ est ex pte materie. ga cuz sit ꝙpositū ex ꝛrijs necesse est ipsum aliq̄n corrūpi. Et si dicis. Non ne poterat de⁹ aliter facere: ¶ R. fidet btūs Tho. ubi s. z bñ: dicens q̄ in institutiōe nature nō queriť qd deus facere possit: sz qd habeat nā vt fiat: vt dicit Aug. sup Ben̄. ad lram. i. qd ꝓueniat nature vt fiat. Nota tn q̄ in remediū supdictoꝝ defectuū deus ꝛtulit iustitiā originalē boi: p quaz corp⁹ oīno aie subiectū eēt: q̄diu deo subderet. ita q̄ nec moꝛs nec aliqs defect⁹ ipsi corpi accideret: nisi aia ꝓius a deo separet. qđ factū est p pctm̄. Quia aia a deo p pctm̄ recedente mox cōpus tali bñficio priuatū est: z pdictis defectibus succubuit. Et sic patet ad primū. ¶ Ad secundū dico q̄ pugna q̄ ex ꝛrijs ꝛcupiscentiis est i boie ꝓuenit ex necessitate materie. Nā necesse fuit si homo haberet sensuz q̄ sentiret delectabilia. z p ꝙs eum ꝛsequeretur ꝛcupiscentia delectabilium: que plerūq̄ repugnat rōni. datū est tamen illi remediū in statu innocētie: vt dictū est: q̄d et per pctm̄ perdidit. Et sic patet q̄ corruptibilitas z alij defectus consequunť corpus humanuz ex necessitate materie: z maxime post pctm̄: q̄d ab illo gratie donū subtraxit. ¶ Ad tertiū dico q̄ cōpus humanū non potuit esse simplex vt est corpus celeste ꝓpter impassibilitatē organoꝝ sensus z precipue tactus. Nec potuit eē corpus simplex elemētare. quia in elementis sunt cōraria in actu. Jn corpore aūt humano reductum ad mediū: ga sic ordo rez exposcebat. Uel dicatur q̄ lz aia sit in essentia simplex: est tamen in virtute multiplex: z tanto magis q̄to erit pfectior. Quā obrem etiā requirit corpus q̄ sit dissimiliuz partium. ga multas z dissimiles virtutes bz. q̄r z̄c. Et hec sufficiant p prima ꝟitate. ¶ Ostum ed fam veritatē dico ſm btm̄ Tho. vbi s. q̄ si aia vniretur corpori solum vt motor nihil ꝓbiberet imo magis necessarium esset aliquas dispositiones esse medias inter animam et corpus.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Ex parte quidez aīe necessaria esset potentia p quā moueret corp⁹. Et ex pte corporis aliquaz habilitat per quā corp⁹ esset ab aīa mobile. Sz si aīa vniat corpori ut forma subālis sicut cōtez tenet ipossibile est q aliqua dispositio accītalis cadat inter aīam z corpus: ul inter quācūq forma z māz suā. Et rō est hec. qz cū mā sit in potētia ad oēs actus ordine quodā: oz q illud qō est primū simplr in actibus pmo in mā intelligat. Primū āt inter oēs actus est eē ipossibile. q̄ ē intelligē māz primā prius esse calidā aut quātā: q̄ esse i actu. Esse āt in actu bz mā p formā substantialē q̄ facit esse simplr. vñ ipossibile est q q̄cūq disponens accītales p̄existant in mā āte formā. z p ons necz añ aīam. Uñ nō q inter oia esse est illud qō imediatius z intimi⁹uenit reb⁹ ut dr in libro de causis. vnō oz q cū mā habeat esse actu per formā: q forma dans esse māe añ oia intelligat aduenire māe: z imediatius sibi i esse. Est āt propriū forme subālis q det esse simpliciter. qz ipsa est p quā res ē ipsuz qō est. p formas āt accītales nō bz eē simpliciter: sed ꝑz qd: puta est magnū l coloratū: l aliquid tale. Ex q sequit q siqua forma est q̄ ñ det esse māe simpliciter: sed adueniat māe ia exīti in actu p aliam formā: nō erit forma subālis. Et per ons pz q inter mām z formā subālē ñ cadit aliqua forma substantialis media sicut quidā posuerunt dicentes q fm ordinē generz: quoz vnū sub alio ordinatur est ordo diuersaz formaz in mā. vt si dicaz⁹ q mā fm vnā formā est in actu: z fm aliā fit corpus: z fm aliā fit aīatū corpus: qō si vez esset: sequerez q sola prima forma q̄ faceret eē subām in actu esset forma subālis: alie āt oēs essent forme accītales: qz sola forma subālis est illa q̄ facit aliquid ut cōiter tenet. Quare cōcludit q eadē numero forma sit p quā res bz esse q sit substantia: q sit in vltima spē spāliss̄ima: z in oibus intermedijs generib⁹. Sed qz ista p̄dicanda nō sunt: iō ista relinquam⁹. Opporteret. n. hic q̄rere an plures forme subāles sint in cōposito q̄ est grandis difficultas nōdū determinata. Si vis ista videre lege doctorē p allegatū z scribentes circa librū de aīa. qr̄ ꝛc. ¶ Qtū ad tertiā ꝑ. dico q sicut paucos ꝛtingit boies sine naso reperiri ita ꝓfecto paucos inuenies sine erroꝛe. qz oēs bō mendax. Et lz ab boibus decipi possis: nō tn a ꝛitate. qm̄ ꝛitas ē adequatio rei intellecte ad intellectū. Et qm̄ plurimi circa aīe imortalitatē errarunt: vt ꝛitas pateat aīam imortalē eē: tripliciter ꝓbare ad pōs intendim⁹. vz. auctē: rō ne: z ex⁹. Auctē quidē p̄ dine scripture. Et p ueteris testi. Audi Ecclesiastes. ix. c. Sunt ingt iusti atq sapientes: z opa eoꝝ in manu dei: z tamē nescit bō vtrū amoꝛe l odio dign⁹ sit: lz oia i futuꝝ seruant incerta: eo q vniuersa eque eueniant iusto z ipio: bono z malo: immolāti victimas z sacrificia ꝛtēnenti: sicut bonus: ita z pctōr: vt piurus: ita z qui vez dicit. hoc est pessimū inter oia q̄ sub sole fiunt q ea cunctis eueniunt. vnō z coꝛda hominū iplenť malicia: z ꝛtēptu in vita sua: z post hec ad inferos deducent. Qō nō pōt verificari de coꝛpe cū sit coꝛruptibile: sed ō aīa. q̄ ꝛc. Itē Job. xxj. Saudēt ad sonitū oꝛgani: ducunt in bonis dies suos: z in puncto ad inferna descendunt: qō de necessitate non de coꝛpe: sed de aīa intelligi ꝺz. Et Dauid. Nisi inquit q dñs adiuuit me paulomin⁹ habitasset in inferno aīa mea. Iñ Ecclesiastes ut. s. ait. Quantūcūq potest manus tua facere instanter opare: quia nec opus: nec rō: nec scīa: nec sapia valet apud inferos quo tu properas. hec ille. pz de aīa intelligit z nō de coꝛpoꝛe. Et idē. c. x. in fine. Si ānis ingt multis vixerit hō: z in bis oibus letus fuerit: meminisse ꝺz tenebroſi tpis z dieꝝ multoꝝ: qui cū venerint: vanitatis arguent preterita. Et h sufficiant p veteri testō. Auctes nouī testi clare sī Audi saluatorē. Mat. x. c. Nolite timere eos q occidunt coꝛpus: aīam āt ñ pōt occidere. Et Jo. v. Procedent q bona fecerī in resurrectōz uite q vo mala egerūt in resurrectōz iudicij. z Mat. xxv. c. Ite maledicti in ignē eternū: qui pat⁹ est diabolo z angelis e⁹. Et Luc. xvi. Mortu⁹ est diues: z sepult⁹ē in inferno. Iñ gliosus Paulus. i. ad Thesa. iiij. ait. Fres nolum⁹ uos ignorare de dormiētib⁹: vt nō ꝛtristemini: sicut z ceteri qui spē nō hñt. Si. n. credimus q Jesus mō tuus est z resurrexit: ita z deus q dormierunt p iesū adducet eos cū eo ꝛc. Sed dimittam⁹ q̄sō scripturas fidei nr̄e: ad scripturas paganoꝝ q̄rū nullus xp̄m vidit veniam⁹. Audi p Ar. z ō aīa in. c. ille. de intellectu agente ꝛc. De intellectu i quit agente z pspectiua potētia: q̄ est intellect⁹ possibilis nihil adhuc manifestū est: sed uidet genus alter aīe eē: ꝓpr̄ sui incoꝛpoꝛeitatē: z h sup genus itellectiuoꝝ ꝛtingē: seꝑari videt ab aliis potentijs sic ꝑpetuū a coꝛruptibili. hec ille. Ubi cōmentatoꝛ cōmento. xxij. dicit q ex ꝛbis Ar. pz q alique ptes aīe ñ sunt abstracte a subiecto: imo generant cū subiecto z coꝛrūpunt eo coꝛrupto. Intellect⁹ āt est abstract⁹ a subiecto: z nō generaī nec coꝛrūpit cū illo. Uñ intelligentie celi simplr sunt abstracte a coꝛpe: qz nec iformant corp⁹: nec coꝛpi inherent. Forme ꝛo educte de potentia māe sunt coꝛpori simplr ꝛiūcte s. p inherentiā z informatiōz: z iō coꝛruptibiles sī Anima autem intellectiua medio modo se habet: quia aliquo modo coniungitur coꝛpori. s. p informationem: z aliquo modo abstrahitur ab illo. s. per inherentiaz. Hec est bona pbia. Quid vult ergo dicere pbus: ꝛseparatur boc ab boc tā q̄s perpetuum a coꝛruptibili: nisi q anima coꝛrupto coꝛpore remanet incoꝛruptibilis. Itē idē pbus dicit primo de anima q intelligere z considerare coꝛrumpuntur interiori quodam. i. fantasmate consumpto. ipsum autem intellectum i possibile. s. coꝛrumpi. Et paulopost ait. Intellectus autem diuinum z impassibile est. s. passiōe coꝛruptiua. Et idem. xj. methaphisice ait. q si aliqua forma manet tempore post materiam: illa non est nisi aīa rōnalis. Et exponendū est si p q. Et cōmentatoꝛ dicit ibidez q aīa rōnalis manēt post mortē: z finis ꝓsperitatis eius erit si coniungat p motoꝛi. s. deo. Itē Algaçael in suo tractatu de nālibus ait q cum aīa separata fuerit a coꝛpe durabit e⁹ coherentia cū intelligētia agente: z delectabit delectatōe cuius esse explicari non pōt. Quid est boc dicere nisi qō oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in coꝛ hominis ascendit: quē preparauit de⁹ diligentib⁹ se: Itē idem Algaçael in 1° sue methaphice z tractatu 2° dicit sic. Aīa separata a coꝛpoꝛe per mortē ꝺcipit se ꝺtigisse dolorē p ignorantia si fuerit ignoraꝝ z mala. Et ꝺcipit se delectasse in sapiētia si fuerit sapiens z bona. Quid multis moꝛoꝝ: Bonus et diuinus ille Plato: cui data fuit intelligētia vt quasi totū. In principio erat verbū. in suo libro scriberet. sicut Aug. de ciui. dei narrat: nōne libellum de aīe imoꝛtalitate ꝺposuit: Quo fcūm est postea: vt multi pbꝛorum ad ꝛfusionē xp̄ianorum dicentiū. qō moꝛtuo coꝛpoꝛe moꝛit aīa ꝛc. sibiipsis mortē ꝓcurarent vt alia vita citius potirēt. Unde z Auicēna. v. methaphice sue sectaꝛ Machumeti sic ꝺ legem eiusdē ait. Lex nostra quā ꝺdit Machumet⁹ nr̄ non solū ondit p fectionē felicitatis z miserie que est fm coꝛp⁹: sz etiā aliā felicitatez que apprehendit intellectu. Et Albert⁹ magn⁹ dicit aias hominū post mōtē ad celos redire z frui vita eterna: maxime illas que iustitiā amauerūt. sed anīe vate obscuris. i. vitijs z pctis sunt ꝓprehense in mūdo inferiori. Et breuiter fere pagani oēs aīam rōnalē dicūt imortalē. Et h sufficiāt q̄tū ad auctes. ¶ Nē ea dē ꝺclo pbabit rōne. Et p sic. Nullū nāle ē frustra. vt pz p pm 3° de aīa. Et p Themistiū sup̄ p emiū de aīa. Et p Auerroim sup̄ pncipiuz methaphice. Sz aīa nāl⁹ btificari desiderat: vt oēs scripture clamāt. q̄ oz q illud desideriū non frustret. Frustraret aūt nisi eēt ꝑpetua. qm̄ qō tale est vere btū z felix esse nō pōt. q̄ ꝛc. Item nobiliori rei nobiliꝝ datur ꝺditio. Sz spūs est nobiliꝝ coꝛpoꝛe: z tn aliqua coꝛpa sunt incoꝛruptibilia. q̄ a fortiori spūs z aīa. ¶ Itē formo aliq̄s rōnes q̄ trabunt ex dictis Auicēne li° sua de ania Et p arguit sic. ¶ Nulla ꝛtus oꝛganica siue māt potētia ē sui oꝛgani ꝓprietiua. vt pz in potētia visiua: q̄ non pōt videre se: nec suū oꝛganū z instrumentū. sed aīa nr̄a scipam z oē instrm coꝛporeū ꝓprehendet pōt. Unde pbus in 3° de aīa ait q in bis q̄ sunt sine mā: idem est intelligēs z intellectū. i. qō intelligit. q̄ aīa z intellect⁹ nr̄ non ē oꝛgano affixa. z p ons imortalis z icoꝛruptibilis ¶ Itē nulla potētia oꝛganica pōt discernere ꝓpriam qualitatē suo instrō naturalē: nec etiā aliā sibi oīno sīlem. sicut appet in sensu tact⁹: q suam caliditatē nō sentit: nec etiā alienā sibi oīo sīlez. Equalr. n. calida nō sentim⁹: dicit pbs 1° de aīa. Sz intellect⁹ formas q̄s in se bz cognoscit: sicut bitus sciaz z ꝛtutū: z nām coꝛ. q̄ intellect⁹ nr̄ ē imortalis z icoꝛruptibil. ¶ Itē nulla potētia oꝛganica reflectit sup̄ seipsam. intellect⁹ aūt sic. qz itelligit se reflexe: vel p lineā ꝛperalē. vt pz 3° de aīa. q̄ ꝛc. Et breuiter ꝛsiderētur ꝛditōes ꝛtutuz z potentiaz mālū: z videbim⁹ aīaz intellectiuā longe ab illis distare. Et p ons ꝛcludit q si itellectus nr̄ bz nām ab illis valde distantē z ꝛriaz q etiā bēbit essentiā valde distātē z ꝛriaz. Sed ille potentie z ꝛtutes māles sunt fm nām z eaꝝ eētiaz/coꝛruptibiles. q̄ intellect⁹ erit icoꝛruptibilis z eternus a pte post. qa a pte añ solus deus eternus ē. ¶ Itē pōt sic argui. Dis forma cuius opatio est in mā z depēdet a mā ē coꝛruptibilis i. coꝛrūpitur coꝛrupta mā. Sz aīa nr̄a non est in mā subiectiue: nec dependet a mā: sed ē quid a mā seꝑatū. vt pz 3° de aīa. q̄ ipsa non ē coꝛrupti bilis. Maioꝛ est manifesta. Nā incisa pianta vt arboꝛe scindit aīa vegetatiua illi⁹. Simlr cōrupto coꝛpoꝛe aīalis bruti coꝛrūpitur eius anima sensitiua. z sic de alijs. Et non ꝓpter aliā causaz nisi qa sunt forme educte de potentia materie. Non sic autē aīa rōnalis. qa non est coꝛpus nec ꝛtus in coꝛpe. Coꝛgānica z educta de potētia materie. iō est incoꝛruptibil. Et lz coꝛp⁹ humanū in formet: non tn illi inheret sicut alie forme māles iō est incoꝛruptibil. Et boc satis exēplo luminis clarescē pōt. Nā lumē trālīes p vitꝝ l crystallū opatur in illo z illuminat illud. qm̄ lumen ē act⁹ diaphani ꝑz qō diaphanū. ex 1°. de aīa. quo tam fracto lumen in illo exīs non frangit. Et rō. qa nō depēdet a mā crystallina: nec ē subiectiue i illo sed est qd seꝑatū ab illo z a sole depēdens. sic z aīa rōnalis a deo solo depēdet. Multe rōnes ad hoc fieri possent: sed iste ad pōs sufficiāt q̄tū ad rōnes nāles. ¶ Nūc boc etiā ꝓbem⁹ fm rōes supnāles z theologicas. Et sūmar rō a dīna iustitia ꝛc. Uide g. feria 2ª pme dñice in p⁹ ocłone pme ꝛsideratōis. q̄re ꝛc. Et vltra predictas addant iste due. Una sūma a diuina sapia: alia a dīna potentia. A dīna sapia sic. Sūma sapia falli nec fallere pōt. ista est manifesta. Sz xp̄s ē sūma sapia. p⁹ Coꝛ. i. Nos p̄dicamus xp̄m Jesum dei virtutez z dei sapiam. Et ad Coll. ij. In ipso sunt oēs thesauri sapie z scie dei abscōditi. q̄ nos fallere nec falli pōt. Ipse autē in plerisq locis bz oñdit dicēs. Qui odit aīam suā in hoc mundo in uitā eternā custodit eā. Itē. Gaudete z exultate qm̄ merces vra copiosa ē in celis. Itez. Uenite bñdicti patris mei. Itez. Quid ꝓdest hōi si vniuersuz mundū lucret: aīe ꝛo sue detrimentū patiat. z sic de aliis. q̄re ꝛc. Scīa rō sūmit⁹ a dīna potētia. Nā si de⁹ mūdū de nihilo creauit. i. māz pmā: z p ꝛba eius dē in sacro altaris fit trāsubstātiatio sube in subam: quid obstat q aīam imoꝛtalem facere nō potuerit: maxime cū boc esset nec cessarium ad perfectionē vniuersi. Nā sunt q̄dā entia imobilia z incoꝛruptibilia: sicut pmū ce lū Quedā mobilia z coꝛruptibilia. vt plante z aīalia bruta. Et quedā mobilia z icoꝛruptibilia: vt octaua spera. Quedā imobilia z coꝛruptibilia: vt terra. Opportuit g dare aliqō mediuz inter

Universidad de Deusto
Biblioteca

ista. s. qō partim sit mobile: ⁊ partim immobile: ptim corruptibile ⁊ ptim incorruptibile. ⁊ hic ē bō: q fm corp⁹ est mobilis ⁊ corruptibilis: ⁊ q̄ ad aiam est imobilis ⁊ incorruptibilis. q̄re ⁊c. ℨ° hō vitas ꝓbatur exemplo. Ueniat in mediū p aia pueri p Heliam resuscitati. ij. R. xvij. Clamauit Helias ad dñm ⁊ dixit. Reuertat obsecro ania pueri hui⁹ i viscera ei⁹. et sequit. Reuersa ē itez aia pueri ⁊ reuixit. Ueniat adolescēs filiꝰ vidue a xpo resuscitatus. Luce. vij. Ueniat Lazar⁹ q̄ triduanus. Jo. xj. Et sic de alijs mortuis ēt per scos resuscitatis. Quo hec vera essent: si aia rōnalis mortalis esset. O xpe q̄re tā acerbissimaz sustinuisti mortē: ꝓpter aiam ingt. Jo. x. Aiam meā pono ꝓ ouib⁹ meis. Et poteris hic mysteria passionis discurrere. Sed certe si aia mortal⁹ esset: xps gratis mortuꝰ essz: qō est inconueniēs. q̄ ⁊c. Et hec sufficiant pro priti vitate ⁊ conclone.

¶ Qualr aia sit a dō pfecte custodita ꝛside⁹ 24.

Secundo loco de aie custodia videam⁹. vbi tres ocłones subiungam⁹. vz. ℙ 2° est ista. Licet angeli sint nobilissime entitatis tm: tñ głiosus deus aias rōnales amat: vt se pe eos ad ipsas mittat. ℙ 2° est ista. Sic dō aias nras magnifacit ⁊ caripendit: vt singulis ab ortu natiuitatis angelos in custodiā dederit. ℙ 3° ē ista. Tantā in ipsa custodia aiaz angeli sumūt ad ipas dilectōz: ut ueheme doleāt dō eaz pditōe

¶ De missione angelor ad nos conclo prima.

Accipe primā conclonē. vz. Licet angeli sint ⁊c. vbi tres inquiram⁹ hi. vz. ℙ 4 hi. est. Utr angeli ⁊ ania differant spē. 24 est. An angeli realiter mittant ad nos: ita q̄ de celis ad terras descendāt. ℙ 34 est ista. An in illa missione dina priuent visione. ¶ Quātū ad primā hi. pono tres ꝓpones has. vz. ℙ 4 ꝓpō ē ista. Angelus ⁊ aia differunt spē. ℙ 24 ē ista: Uarius modus est doctoz: quo aia ⁊ angelus differant spē. ℙ 3° ē. q̄ angelus est nobilioꝛ fm nāz oi aia rōnali. ¶ Accipe primā conclonē. vz. Angelus ⁊ aia differunt spē: q̄ sic ꝓbat. Quācūq; alique forme sic se hnt q̄ aliquid p se cōpetit vni: ⁊ illud idē p se repugnat alteri: illa differunt spē sed angelus ⁊ aia sunt hmōi. g̃ ⁊c. ꝺña nō cū maiori. minoꝛ ār probat. q̄m aie p se cōpetit informare corpus: vt pz 2° de aia. Angelo ār hipsū repugnat: vt ocedunt oēs: ⁊ clare pz in 3° sñiaz. di. 8. g̃ ꝓpō ha. Jtez illa q̄ hnt diuersas diffinitiones hnt diuersas spēs: q̄ sola spēs diffinit ꝓ Porphriū. Angelus ⁊ aia sunt hmōi. pz: q̄m angelus est subā intelligibilis creata corpi ñ vnibilis. ania ho corpi est vnibilis. g̃ ꝺña ha. Jtē quanto fora creata ē nobilioꝛ: tanto in plures gradus perfectionis distinguit specifice. Sed angeli ⁊ aie sūt forme nobilissime. g̃ oz q̄ specifice distinguant. q̄ ⁊c. Et hanc expsse conclonē ēt ponit magr i ſo. di. i. Uñ caplo vlti. sic ait. Ex p̄missis apperōnalē creaturā in angelicā ⁊ hūanā fuisse distā: quaz altera tota est spūalis. i. angelica. alia ex parte corpalis ⁊ ex pte spūalis. i. hūana ⁊c. h ille. Et in ca⁹. solet ēt queri. ibidē magr inquirit q̄re voluit deus aiam vniri corpi. Et dicit sic. Solet ēt q̄ri: cū maioris dignitatis esse videret aia si absq; corpe pmansisset: cur vnita sit corpi Ad qō ꝑ dicimus: q̄ deus voluit ⁊ voluntatis e⁹ cā q̄renda nō est. Scdo ār pōt dici q̄ iō deus voluit eū corpi vnire: vt in hūana ꝺditione oīderet nouū ex⁹ btē unionis q̄ est inter deū ⁊ spiritū qua diligit ex toto cōde: ⁊ videt facie ad faciē. Putaret. n. creatura se ñ posse vniri creatori suo tanta ꝓpinquitate vt eū tota mente diligeret ⁊ cognosceret: nisi videret spm̃ q̄ est excellentissima creatura tā infime rei. i. carni q̄ ō tra est in tanta dilectione vniri: vt nō valeat arctari ad h vt vellet eā relinquere: sicut apl⁹ ostēdit: dicens. Nolum⁹ corpe expoliari sed supuestiri. ꝓpter qō. i. ꝓpter quā vnionē in nāli affectione oīdit spm̃ creatū spiritui increato ineffabili amore vniri. Pro ex⁹ igit future societatis q̄ inter deū ⁊ spm̃ rōnalē in glorificatiōe eiusdē pficienda erat: eā corporeis indumentis ⁊ terrenis mansionibus copulauit: luteāq; nām fec ad vite senſū vegetare: vt sciret hō: q̄ si potuit ōs tā disparē nām. s. corpis ⁊ aie in sedationē vnā ⁊ in amicitiā tantā coniungere: nequaq̄ ei ipossibile fore in futuꝛ rōnabilis creatura humilitatem: licet longe inferiorem: ad sue glorie participationē sublimare. Quia g̃ ⁊c. hec ibi. Et sic patet prima nostra conclo. ¶ Accipe ſam nostraz conclonē. vz. Uarius modus est doctoz quo angelus ⁊ aia differant specie. Ubi nota q̄ quidā dixerunt q̄ ratio huius distinctionis specifice ē vnitas ad materiam que competit anime: ⁊ nō vnitas ad materiam que competit angelo. vnō quia anima est vnibilis ad materiam: angelus ār non: ideo angelus ⁊ anima distinguūt spetie. Hic modus vnā maximā includit difficultatē. Uidetur. n. sentire q̄ materia sit causa distinctōnis forme: qō cōiter non tenetur. Nam forma ē finis materie: vt patet ſo phisicoꝛ. ergo distinctio materie est propter distinctionē forme: ⁊ nō econuerso. Jtē materia fm q̄ materia ē vna numero in omnibus compositis naturalibus: vt dicit cōmentatoꝛ primo phisicoꝛ. Et Burleus exponens dicit q̄ ē vna numero per priuationez distinctionis formalis. Jta q̄ omnia illa dicuntur eadem numero que sunt eiusdem nature: et non sunt forme nec habentes formas quib⁹ distinguantur. Ergo materia non erit causa distinctionis alicuius forme specifice. Sed istas disputationes relinquamus. Sufficit q̄ isti istius opinionis dicunt q̄ talis distinctio inter angelos ⁊ animas accipitur per unionem ad materiam q̄ competit anime: ⁊ non per unionem ad materiam que competit angelo. Et huius opinionis fuit dominus Bonauentura in secundo. dis. iij. Alius modus dicendi ē bti Tho. ⁊ permaxime in suis qōnibus de aia. ubi late hanc questiōem

monet. vbi adducit mōs diuersos. vz. q̄ cā hui⁹ specifice distinctōis est diuersitas graduū perfectiōis. Et ponā hba ei⁹ ad lrām. Post illos nāq; diuersos dicēdi mōs sic imediate subiūgit. Hic aūt penes qd differāt ꝺsiderandū restat. Opz ār in cognitōez subaz intellectualiū p ꝺsideratōez subaz māliū pucnire. Jn subijs ār mālib⁹ diuersus gdus pfectionis nāe diuersitatē spēi ſstituit. Et hoc qdē facile pz si qs ipsa gña subaz māliuz ꝺsideret. Manifestū est. n. q̄ corpa mixta supgdiunt ordine pfectōis elemta. Planta aūt cōpa mineralia: ⁊ aialia plātas: ⁊ in singul generibus fm gradū pfectōis nāt diuersitas spēz inuenit. Nā elemtis terra infimū gradū: ignis vo nobilissimū tenet. Silr i mineralib⁹ fm diuersos gradus pfectōis in nā reperit diuersitas spēz. ⁊ nobilissimū gradū obtinet aur: Jn plātis ascendit usq; ad spēm arboz pfectaz. ⁊ in aialib⁹ vsq; ad spēm. cū tñ quedā aialia sint plantis ppinquissima vt aialia que hnt tactū solū. Et silr quedā aialia sint inaiatis ppinquissima: vt pz ꝑ pbm in li. de vegetabilib⁹ ⁊ plātis. Et ꝓpter hoc pbus in. 8. metaphice ait: q̄ spēs rez nāliū sunt sicut numeri qm̃ sicut vnitas addita l subtracta spēm uariat ita ⁊ in spēb⁹ rez nāliū. Jta ad ꝓpositū in subijs imālib⁹ diuersi gdus pfectōis nāe faciūt diuersitatē in spē. sed q̄tū ad aligd differēter se hnt spēs in subijs mālib⁹ ⁊ imālib⁹. Ubi nō q̄ vbicūq; ē diuersitas graduū oz q̄ grad⁹ ꝺsiderent p ordinē ad aliqd vnū primū. Unde in subijs mālib⁹ diuersitas spēz attēdet fm diuersitatē graduū p fectōis p respectū ad aliqd p̄m. vtpote ad mām. Jnde est q̄ pme spēs sunt ipfectiores: ⁊ posciōes pfectiores: ⁊ hoc p additionē se hntes ad pmas. Sicut corpa mixta hnt pfectiozem spēm q̄s sint spēs elementoz̃. qm̃ corpa mixta hnt in se gcgd hnt elemta ⁊ adhuc ąpliꝰ. Et silr est ꝺpatio plāta ad mineralia: ⁊ aialium ad plātas. Jn subijs ho imālib⁹ ordo diuersoz graduū non attendit fm ꝺpationē ad materiā: qz materiā nō hnt: ſz p ꝺpationē ad primū agēs qd oz esse pfectissimū. Et iō pma spēs in eis est pfectioꝛ: qz est filioꝛ p ageuti. ⁊ z⁹ diminuit a pfectōe. ⁊ sic deincepſ usq; ad vltimā eaz. Sūma aūt pfectio primi agētis in hoc ꝺsistit: q̄ in vno simplici hz oīmodā bonitatē ⁊ pfectōez. Unde q̄to aliq̄ suba immār⁹ fuerit p agenti ꝓpinquioꝛ: tāto in sui nā simplici hz pfectionē bonitatē: ⁊ min⁹ indiget inherentibus formis ad sui opletionē. Et hec quidē gradatim ꝓducit vsq; ad aiam humanā: q̄ in eis ꝛz ultimū gradū: sicut mā ꝓma i gñe rez sensibiliū. Unde in sui nā nō hz pfectōes intelligibiles: ſz tm̃ est in potentia ad intelligibilia. sicut mā p⁹ ad formas sensibiles. Et iō ad hoc ut fiat in actu intelligēs oz vt acqrat a reb⁹ exteriozib⁹ p porētias sensitiuas. Et cū opatio sensus exteriozis sit p organū corpale: ⁊ ipsa aia ex ꝺditiōe sue nāe hz q̄ vniat corpi: oz q̄ sit spēi hūane ps nō hūs in se spetiem opletā. ⁊ sic p oēs ab āgelo differat fm q̄ ipa est ps spēi hūane ab ipsa spē angeli q̄ nō est ps alic⁹ corpis. hec ille. Et in rnsiōe ad primū arguēntuz dicit q̄ cū intelligere aie sit a fantasmatib⁹: ⁊ intelligere angelor sit p spēs inatas q̄ nō sunt eiusdē spēi cū illis: manifestū est q̄ aie ⁊ āgeli differant spē. Et ex hoc puenit differētia hec: q̄ āgeli intelligūt sine discursu: aie aūt cū discursu. Jtē angelus hz intellectū deiformē fm Dionysiū. et oīa videt simplici aspectu. aia aūt hz intellectū possibilē ingstitiuū siue collectiuū. iō aia ⁊ āgel⁹ differūt spē. Sz scotistis hoc vltimū non placet. Nā si intelligē cū discursu ⁊ sine discursu diuersificat spēm: cuz ipsa aia ꝑncipia prima intelligit sine discursu: ⁊ ocłones cū discursu segtur q̄ aia differat spē a seipsa. Sz certe hoc nihil ualet: qz aia siue intelligat principia siue ocłones: ipsa intelligit p spēs abstractas a sensibilib⁹: angeli aūt nō sic. qz ut dr in li. de cauſ. Ois intelligētia est plena formis. iō nō facit ad ꝓpositū. Et h ē vnū fundamentū optimū p opinione bti Tho. Et si dr aie in pria vident sine discursu sicut angeli. g̃ in patria nō differūt spē. Dico q̄ illud intelligēr est supra nām aie: non autē fm suā nām. et ideo datur eis in patria lumē glorie dans illā virtutez vt possint videre ⁊ intelligē deuz sine discursu: non tñ ꝓpter hoc tollitur spēs eius: sicut ignis in ferro non tollit naturā ferri. ⁊ sic pz q̄ p hoc non hētur propositū. Certe si ista opinio bene intelligatur videbit gloriosissima: tamē vt dixi scotist] non placet. Ideo ipsi sic aiunt: q̄ angelus et aia differunt spē: non ꝓpter aliquē actuz secundum: sed ꝓpter actū primū: inquātū. s. aia est talis nā: ⁊ angelus talis nā. Unde angelus ⁊ aia spē differunt p proprias essentias: ⁊ numero differunt per suas differentias vltimas. non tamē distinguūtur sicut spēs ⁊ species: sed sicut spēs ⁊ pars spēi. Ubi diligēter notandū est q̄ mā vel forma specifica nō possunt esse cā indiuiduatōis. Et rō ga que sunt de gdditate spēi non cōstituunt rem in esse indiuidui. sed mā ⁊ forma sunt de gdditate spēi. g̃ non ꝺstituunt rē in esse indiuidui. Maioꝛ est nota. minoꝛ ꝓbatur p pbm. vij. methaphisice vbi architectā ꝺmendat qui diffiniuit p materiā ⁊ formā. Et hoc etiā innuit cōmentatoꝛ in ꝓlogo phisicoꝛ. vbi spēi attribuit duplices partes. s. fm fidez ⁊ fm imaginationē. per causas secundū fidē intelligēs materiā ⁊ formā: p causas fm imaginationē genus ⁊ differentiā. qz intellectus facit genus ⁊ dñiam: q̄uis ipsa sint partes reales ipsius spēi. ¶ Scdo notandū q̄ vnaq̄q; res est indiuidua ⁊ singularis per aliquē gradū entitatis positiuus p se determinante naturā specificā ad singularitatē. qui gradus cōi nomie baptizant differentie indiuiduales: vel differentie vltime: vel hecceitates: vel entitates hipotetice: vel quidā gradus incōicabiles ⁊ principia i diuiduationis: vel contractiua nature specifice Et hoc modo vocat eos Alpharabius in logica sua: vnde habuit Scoti opinio ortū. Ex quibus sequit q̄ in angelis est quidā modus intrinsecus fm quē hic angelus est hoc indiuiduū ⁊ nō illud

Universidad de Deusto
Biblioteca

Sūr aīa bz ī se gradū ḡndā entitatis ſm quem ipsa eſt hec ⁊ singularis ꝓpter quē hec aīa nō eſt illa. Ex quo appet qualr ăgelus nō solū ſpē: sed etiā numero differāt. ḡre ꝛ. 2ª sat; clara. Utr ăt ꝓles angeli solo nūero differētes possint eē i eadē ſpē ſic de aīab⁹ ꝑz: vide in nr̄o scripto sup ⁊ 2ª. dis. iij. Ista sufficiant ꝑ pñti ocłone.

¶ Accipe tertiā. vz. ꝙ angel⁹ glibet ē nobilior ꝑz nāz oi aīa rōnali. vt. ſ. aīa est ps cōpositi nālis. Hāc ocłonē exp̄sse ꝓbat Aug. xi. de ciui. dei. c. xvj. vbi sic ait. Angelica nā quā ds ordidit nāe dignitatē ꝓcellit. Itē ⁊ btūs Dionysi⁹. v. de diuis noibus hierplū ocludit. Itē ⁊ Hrego. in mor. sup illo ybo Isa. xiij. Tu signaculū similitudis sic ait. Licet hō ad similitudinē dei fcūs sit: i ăgelo tn maius aligd tribuens nō eū ad similitudinē ordtū: sed ipsū signaculū similitudis dicit: ut q̄ subtili⁹ē in nā: ⁊ illa similitudo dei pleni⁹ credat ex ꝓssa. Et ꝓbari ēt pōt rōe ut arguar̄ sic. Oēro aligd actuali⁹ ē: tanto pfecti⁹ ē. sed angel⁹ ē actualio⁹ aīa. ḡ ꝛc. maior est nō. minor; ꝓbat. qz ăgelus nullo mō est māe vnibil⁹ ut forma: aīa ăt sic. ⁊ ꝓ ois aīa ē magis gd potētiale q̄ angel⁹. ⁊ ꝓ ois min⁹ est act⁹ q̄ angel⁹. Etsi dicis aīa xp̄i ⁊ ẏgis sūt nobiliores i pria oīb⁹ angel. Dico ꝙ b ē verꝫ nō per nām: sed per gr̄am tūn. qr̄ ꝛc. Et b sufficiant q̄ntū ad primā vi.

¶ Oēro ad 2az vi. dico ꝙ cōter de b sūt due opiniones ut plane magr̄ in 2º sniar. di. 2. oñdit.

¶ 1ª opinio dicit ꝙ non oēs ăgeli mittunt̄: ꝛ ꝑz aligd tn̄. Un̄ sic magr̄ ad l̄ra3 ait. Quidā putant aliquos in illa multitudine eē q̄ forias ꝓ officio exeūt: alios q̄ sēper int⁹ assistūt. Sic̄ scriptū est in Daniele: millia milliū ministrabant ei: ⁊ decies centena millia assistebāt ei. Itē Dionysi⁹ in hierarchia q̄ facer ꝓncipat⁹ dr̄ ō platione spirituū ait. Superiora illa agmina ab itimis nūq̄ recedūt. qm̄ ea q̄ ꝑmanēt ulū exteriꝰ officij nūq̄ habēt. b ille. Et sic ꝑz ꝛ 3ª ẏba magri ꝙ ꝓpter ꝓdictas duas auctes bi ocludūt nō mitti oēs: ꝛ ăsdā.

¶ 2ª opinio dic̄ ꝙ nihil incōgruit oēs mitti. Et rō. qz Isa. vj. dr̄. Uolauit ad me unus de seraphin. ordo ăt hic alijs supior est. iō si de illo ordine vn⁹ ad Isaiā mittit nō ē ābiguz gn ēt de alijs mittant. Itē apl's ad Hebre. p. ait Oēs sunt admīstratorij spūs in ministeriū missi. ḡ ꝛc. Itē ꝑsone diuine mittūt. qz filj⁹ ⁊ spūs scūs dicunt̄ mitti. ad Gal. iiij. Cū uenit plenitudo tpis misit ds filiū suū ꝛc. Et Jo. xv. Cū uenerit paclitus quē ego mittā uobis a ꝑe ꝛc. ḡ a fortiori et angelos oēs ñ incōuenit mitti. Itē angel⁹ missus ad ẏginē cū ad maria nūcianda secreta mitteret: sonū satis appet ut de maiorib⁹ eēt. Certe aīa cara magr̄ ut. s. in hac q. indeterminate tn̄sit: ꝛ ut mihi videt̄ ſe magis faueat opinioni q̄ pri me: ⁊ plures ēt moderni ſam approbāt opionē. Btūs Tho. ꝑte p⁹. q. ex. arti. ij. ꝑmā insequit opinionē: dicens ꝙ fauendū ē Dionysio q ait. supiora illa agmina ꝛc. Nihil. n. dic̄ ipse ē ita magnū i misterijs dīnis qō p iferiores ordies exerceri ñ possit. Un̄ Hreg. dic̄ ꝙ q sūma ānuciāt archangeli vocant̄. Hinc ē ꝙ ad mariā ẏginē mittit Habriel archangel⁹. qr̄ ꝛc. Nec obstat illud Isa. vj. c. Qm̄ vn⁹ ex seraphin ñ fuit: ꝛ vn⁹ ex minoribꝰ: officiū tn̄ exercēs seraphin. nā supiorꝰ angeli sua inferioribꝰ dona cōicāt: ⁊ ꝓ illos talꝰ effect⁹ opant̄. Sic igit̄ un⁹ de seraphin labia Isaie incendio purgasse dr̄: ñ qz b ipse imediate fecerit ꝛ qz inferior angel⁹ ẏrute e⁹ b ipsū fecerit. Et iō ille inferior angel⁹ dicit⁹ ē seraphin. sic̄ papa dr̄ aliquē absoluē ēt si ꝓ aliū bñficiū absolutōis ipē dat. Si qs tn̄ vult saluare ꝓdictas opiniones sic distingue or: ut colligit ex ẏbis magr̄i ut. s. i. c. q āt oēs ăgelos ꝛc. cui ēt distinctōi fauet beatus Tho. ut. s. Duplex ē missio. s. inferior ⁊ exterior. Exterior ē qn̄ ad nos realr̄ descendūt ad aliq̄ mīsteriū circa aliq̄ corpalia exhibēda: ⁊ sic iferiores ăgeli mittunt̄ tn̄. Interior missio nihil aliud ē q̄ illūinatio q̄dā supiorꝰ ăgeli ad iferiorē: q̄ fit ꝓ nos. Un̄ sup̄m⁹ ordo medios illūinat ꝛ ꝙ diuinū cernūt ipiū: ⁊ medij iferiores. Inferiores ăt ad nos descendūt: ⁊ nobis dīna mysteria nūciāt. Et rō b⁹ ordis ē: ut dic̄ btūs Tho. ut. s. qz diuisa ꝓuidētia sic totū ordinauit vniuersū ut inferiora ꝓ supiora regāt. nec hic ordo unq̄ in ăgelis ꝑter mittit. Hac igit̄ distinctōe ꝑmissa sic dicam⁹ oēs ăgelos mitti. s. aut missiōe interiori aut exteriori. interiori tn̄ sup̄mi ⁊ medij: exteriori ăt inferiores tāt̄ mitti dicunt̄. Et sic cōit doctores circa hāc tn̄seūt difficultatē. Sz dices ꝑ Ambrosi⁹ si iferiora per supiora regunt̄: necesse ē ꝛcedē oēs ăgelos mitti ꝓbo. nā sic in reb⁹ corpalib⁹ ex dīna dispēsatiōe ab eoꝝ nā recedit: ita ēt in spūalib⁹ fiet. nā ꝙ cecus nat⁹ illūinat⁹ fuerit: ⁊ Laçar⁹ suscitat⁹ absq̄ aliq̄ corpoꝝ celestiū actōe: ꝛ a deo imediate actū ē. ita ēt in spūalib⁹ uidet fieri posse. ut. ſ. ds sine aliq̄ mediāte possit aliq̄ nobis reuelare: ⁊ silr̄ aliq̄ ꝑ supiores absq̄ inferioribꝰ ăgel⁹. Dico ꝙ b deo posse facē ñ repugnat: tn̄ b ñ facit: qz ñ expedit. in corpalib⁹ ăt si b fac: certe expedīēt fuit: ut ad fidei nr̄e ꝛfirmatōz ad quā nihil valeret si ꝑtermitteret ăgelic⁹ ordo. cū b a nobis ꝓcipi nō possit. tū qz nihil ē tā grāde mysteriū qō p ăgelos iferiores exerceri ñ possit: ut dictū ē. aut ēt b fit ad maiorꝰ gr̄e manifestatōz. gr̄a. n. supior ē ad nāz. iō q̄nq̄ ad gr̄e māifestatōz ꝓmittit ordo nē. Ordo ăt gr̄e aliū ñ hz supiorē ordinē ꝓ quē ꝑ mitti debeat. ⁊ ordo ăgelorꝰ accipit ſm dōe gr̄a rū. iō talꝰ ordo nūq̄ ꝑmittit. Et b iudicio meo ē vna bōa rnsio. qr̄ ꝛc. Et b sufficiāt ꝓ pñti vi. Ex q̄ tres iferꝰ ocłones.

¶ 1ª ocło ē ista. q̄uis ꝑsōe diuie mittāt ad ex̄: ñ tn̄ vniuoca: ꝛ equoca ē angelorꝰ missio. i. ñ eodē mō ꝑsōe dīne ⁊ ăgeli mittunt̄ ꝓbat. qm̄ filj⁹ ⁊ spūs scūs sic mittūt: vt tn̄ ñ aliud ubi sortiāt̄: i q̄ ꝑ⁹ ñ fuer̄t: qz ybiq̄ sūt: cū sint vnus de⁹. ꝑs. Celū ⁊ terrā ego ipleo. Jrē. Si ascēdero in celū tu illic es. si descēdero ad ifernum ades. Eaꝝ igit̄ dīnaꝝ ꝑsonaꝝ missio nihil aliud nisi nouus modus essendi in creaturis. Unde si ꝙ dicitur missus in carnem: quia nouum modum essendi accepit in carne: in qua ꝑius ñ fuit. Et sic spūs scūs mittit̄: qz ꝓ scificatiōem in aliq̄ creatura icepit eē in q̄ ꝑius sic non fuit. Angeli aūt sic mittunt̄ ita vt nouū sortiant̄ ubi in q̄ ꝑius nō fuerūt. Et rōem assignat btūs Tho. ut s. dicēs ꝙ in nob exterior occupatio puritatē ipedit ꝛ tēplatōis: qñ actiōi ꝑz vires insistim⁹: quaꝝ actōes cū intēdūt: actōes ītellectiue ẏtutis retardant̄. Un̄ Aug. ꝑ. de tri. Lōtēplatio ingt ē illa spēs q̄ rapit oēm aīam ōsidēio sui ordinatiōis: tāto ardētiorē q̄to mūdiorē: ⁊ tanto mūdiorē q̄to ad spūalia ſturgētē: ⁊ tāto ad spūalia resurgētē q̄to carnalib⁹ desideriis ⁊ terrenis affectibus morientē. b ille. Et Hreg. vj. moral. Mēs ingt nr̄a ad ctēplāda intīna nō ꝑducit nisi ab his q̄ exterius ꝙlicant studiose subtrahat ꝛc. Angeli aūt ꝑ solas ītelligibiles opatiōes suas regulāt actōes exteriores. ⁊ ꝓ ois exteriores actōes eoꝝ i nullo ctēplatōez ipediūt. Inde Hreg. i h⁹ moꝝ. sic ingt. Angeli foris exeūt vt interne ctē platōis gaudijs ñ ꝓuient. Nec recessus eoꝝ ab empirreo celo indignitatē iducit: aut eoꝝ gl'am minuit. Qm̄ vt idez scūs ait. locus empirrei celi ad eoꝝ ꝓtinet dignitatē ſm quādā ogruitatem. Qm̄ ogruū est vt tā nobiles creature nobiliorē obtineāt locū: q est empirreū celū. nō tn̄ aliquid dignitatis accipiūt ab empirreo celo. Et iō ꝑ recessū i nllo eoꝝ minuit dignitat. sic̄ nec regi qn̄ i solio ſgali actu ñ ꝛsidet. qz talꝰ loc⁹ sue ogruit dignitati. qr̄ ꝛc. Et b sufficiāt q̄ntū ad pñtē ocłonē.

¶ De custodia angelorum conclusio secunda.

Accipe ſam ocłonem. vz. Sic de⁹ aias nr̄as magnificat ⁊ caripedit vt singulis ab ortu natiuitatis ăgelos in custodias dederit. vbi tres ingram⁹ pitates. vz.

¶ Pria vi. est ista. Utr boies ab ăgel⁹ custodiant.

¶ 2ª ē ista. Qn̄ incipit angelorꝰ custodia.

¶ 3ª est. An talꝰ custodia ad solū ultimū angelorꝰ ordinē pertineat

¶ Oēro ad primā pono aliq̄s ꝓpōes ẏas.

¶ 1ª ē ista: ꝙ in statu pñtis uie ē tn̄ custodia ăgelorū necia.

¶ 2ª ꝓpō ē ista. nō solū vn⁹ spēi būane: sed etiā singuli ăgeli singul' boib⁹ in custodia ꝺputāt

¶ 3ª ꝓpō ē ista. angeli nō cessant boies sibi i custodia dedītos illuīare.

¶ 4ª ꝓpō ē ista. angeli aligd effectiue cānt i ītellectu custoditi.

¶ 5ª ꝓpō ē ista sicut in ītellectu custoditi aligd cānt: ita ⁊ voluntatē aliq̄ mō pñt imutare.

¶ Accipe ꝑ 4ª ꝓpōes vz. ꝙ in statu pñtis uie ꝛc. Hec ꝺ sic. ꝓbat. In illo statu ē apponēda custodia ubi de aīe timet' pclitatōe. ꝛ in statu vie b tn̄ timet. ḡ hic tantū est nēcia custodia. ista nota cū maiōi. qz custodia ñ ꝓp aliud dar̄ nisi ꝓp aīe salutē: q̄ tū a mūdo: tū a carne: tū a diabolo impediri pōt: testātē Jo. in sua epl'a canōica. Oē qō est i mūdo: aut est ocupīa carnis: aut oculoꝝ: aut ſpbia uite. Inde scūs ille Dic. aie dat. ſ. Trenoꝝ. iij. c. Oculus me⁹ depdat⁹ ē aīam meā. ḡ seqūꝙ magis est hic custodia bñda. Minō ăt ꝑz qm̄ i 2ª ꝓpōe eoꝝ firmā tētōez nō pōt bri timō de aie pclitatōe. Isa. lx. Nō ocidet ultr sol tu⁹ ⁊ luna tua ñ minuet. qz dns erit tibi i lucē sempitnā: ⁊ ꝓplebūr dice luct⁹ tui ꝛc. ꝑs. Reꝓplebimur i bōis dom⁹ tue.

¶ Itē nec i iferno ē talꝰ timō qm̄ ia pclitate sc̄ pauperule ille aīe dānatoꝝ. ꝑs. Pōes eos vt clibanū ignis in tpe vultus tui. dns i ira sua ꝺturbabit eos ⁊ ꝺuōabit eos ignis.

¶ Itē nec ipurgatorio. qz tales in xp̄i gr̄a decessēt. et cū sint exīminos merēdi l' demerēdi ab ipa gr̄a nullaten⁹ pñt resilire. ⁊ iō null⁹ pclitatōis timor ꝑs. Bti q̄z remisse sē iniqtates ⁊ q̄z tecta sūt pctā Btūs vir cui ñ iputauit dns pctm̄ nec ē in spū e⁹ dol⁹. ḡ relīḡt ꝙ talꝰ timō solū ē i pñti vita. ꝑs. In via hac q̄ ābl'abā absc̄didīr supbi lauqeū mihi ⁊ iō hic sūma diligētia ⁊ sūma custodia nēcia ē. Sz ꝺ pr̄ Amb⁹. arguo ꝑ sic. Xp̄s fuit pfcūs uiatōr ut oēs ꝛcedūt. ḡ ꝛte oppōtuit eū angelū hre cu stodē. ꝑz b ē incōueniēs. tū qz de pclitatōe aie e⁹ nō erat timēdū cū eēt pfcē btā. tū qa xp̄s longe nobilioꝝ erat oib⁹ angel'. ꝓ ois relingt ꝙ ñ custi bet in statu vie est angelorꝰ custodia nēcia.

¶ Itē Adā in statu inocētie erat viatōr. ⁊ tn̄ ñ idigebat ăgelorꝰ custodia: qz i tali statu null' ꝺbebat sine ăgustiaba picul'. ḡ ñ erat ei nēcia custodia.

¶ Itē tota rō ꝓncipal' qr̄ dat ăgelorꝰ custodia ē ut illūi nēt ad faciēdū opa remuneratōe digna ad vitā eternā. ꝑz pciti oīno ut sic fiat a tali fine excluſ. ḡ ñ oz vt ab ăgel' illūinent ⁊ custodiāt. Bñ aia ña arguit. tamē bis nō obstātib⁹ ocło nr̄a vera est. Nō. n. rō precisa q̄re ăgeli ad hominū custodiā deputant̄ est illūinare ne in piculis: ruant: aut

Universidad de Deusto
Biblioteca

ut ad finē vltimū pueniant: ꝫ ḃ rō tm̄ in his ꝟitatē hz q ruere pn̄t aut saluari. Sūt. n. ꝛ alij plures angelox effect⁹ p ſpectū ad custodiā hoiuz: ꝫ ista sit ꝓncipal⁹ ut dicet infra. Et ꝓpt̄ ḃ facile rn̄det ad ar⁹. Dico. n. q xp̄s ag̃elos plures būit in obsequiū. Mat. iiij. Accesserunt angeli ꝛ ministrabant ei. nō ät habuit in custodiā. qm̄ scūs ille hō īmediate a ꝟbo regulabat ꝛ e⁹ aīa erat pfē btā. iō nō est eadē rō custodie in xp̄o ꝛ in nobis. Custodiebant. n. xp̄m angeli sci ut illi ministrarēt ꝛ obedirent. custodiūt nos ut illūinent ad vitaz ꝛ a piculis pseruent. De Adā vr̄ q ei necessaria fuit in illo statu angelox custodia: ñ pp piculuz qō hēret a pte interiori: cū inferioza oia regulata eēnt ꝛ rōi subiecta: sed pp piculū a pte exteriori. s. insultatōes demonū q illi statui sūme inuidert. Itē ꝫ bn̄ in tali statu regulat⁹ eēt: tm̄ qz cadē poterat ut postea fcm̄ est: necessaria illi fuit ag̃lox custodia. De ꝓcisitis ät dico q ꝫ ñ illūinent q̄n tū ad uitā eternā: tm̄ illūinant ne in tantis mal⁹ ꝛ pctis ruant: sic suader antiq hostia malicia: ꝛ patit būana fragilitas. sed de ḃ ēt dicet in fa ꝟitate tertie ꝛcionis seq̄ntis. Et sic ꝑz p⁹ nſa ꝛ. Et btūs Tho. pte. i. q. cxj. arti. iiij. ea exp̄sse ponit: ꝛ ad illa arg⁹ rn̄det ut audisti. qr̄ ꝛc. ¶ Accipe faz ꝛcionē. vz. Nō solū ꝛc. Hanc ꝓpōnē pōit magr̄ in 2⁹ sniaz. di. xj. in. c. iōq dicit oz. Et rō fm btūm Tho. ubi. ē. c. ij. est. qz tal⁹ custodia ñ est boibus data sine grandi ꝓuidentia dei: q̄ aliter se hz circa boies: ꝛ alr circa alias res corpales. Oēs. n. res corpales incorruptibiles sunt fm spēm tm̄. ꝛ loqr de reb⁹ corpalib⁹ q̄ subdunt̄ motui alterationis ꝛ corruptōis. fm ät indiuiduū corruptibiles sūt. hō ät ñ solū est incorruptibilis fm spēz: ꝫ ēt fm indiuiduū. vz. fz nobiliorē e⁹ ptē q̄ est aia rōnalis. iō vina ꝓuidentia reb⁹ corruptibilibus angelos in custodiā dedit in spē: ita q vn⁹ āgel⁹ plurib⁹ indiuiduis ciusdē spēi in custodiā datur. hōi ät dat angel⁹ in custodiā ñ solū fm spēm: sed ēt singulis boib⁹ singuli angeli deputant̄. sic singuli singulas būt aias rōales. Etsi dicis igt magr̄ sniaz ibidē. qūo ḃ possibile est cū plures sint aie q̄ sūt fuer̄t ꝛ erūt q̄ sint angeli: Dicit magr̄ q ꝫ ḃ vez sit: nūq̄ tn̄ sūt tot sil⁹ boies actualit̄ exr̄tes ät sūt angeli boni. iō sufficit numer⁹ angelox vt vnusq̄sq angelū hēat sibi deputatuz. vno. n. hoie decedente angel⁹ sibi in custodiam dat⁹ alt̄i assignat̄ succedenti. Et nō q ꝫ cuilibz vn⁹ angel⁹ deputet̄ inquantū. s. glibz est ꝑsona particularis: tn̄ ñ incōueniet eidē hōi plures ag̃elos deputari. vt dicit btūs Tho. ut. s. ꝛ ḃ fm dignitatē ꝛ gr̄am dei maiorē l̄ minorē ab aliq̄ pticipatā sic tuipsa aia mea potis ꝑsonax disturrere stat⁹ qr̄ ꝛc. ¶ Accipe ēt̄iā ꝛcionē. vz. Angeli ꝛc. dicto. Hāc ꝛcionē ponit btūs Tho. pte p⁹. q. cxj. ar. p. ꝛ Dionysi⁹. iiij. celestis hierarchie. Et rō fz btm̄ Tho ibidē ē ḃ. qm̄ ordo ordinē ꝓuidentie sic statuit: vt actionib⁹ supiox iferioza subdāt. ido sic inferiores angeli a supiorib⁹: sic boies ab iferiorib⁹ angelis illūinant̄: ut dcm̄ est in fa ꝟitate

ꝑcedentis ꝛcionis. ſz differenē. nā angeli sic illūnant̄: ut nudā possint accipe reuelatā ꝟitatē. homines ät n̄: qz n̄ nisi p ꝓuersiōz ad fantasmata. Et rō ē: qz ꝛnālis mod⁹ intelligendi aie ē p ꝓuersionē ad fantasmata. ꝛ iō intelligibilē ꝟitatē sub fi militudib⁹ rer̄ sensibiliū boib⁹ angeli ꝓponūt: ꝛ intellectū būanū iuuant ꝛ fortificant ut illa r̄n̄ tata intelligāt. qr̄ ꝛc. ¶ Accipe q̄rtā ꝛcionē. vz: Angeli ꝛc. dic totā. Ad declaratōz hⁿ nōndū q ista q̄stio. vz. An ag̃eli possint cāre spēm intelligibilē in intellectu nr̄o: ira q nē intelligam⁹ aliqd p illūinatōz ag̃elox tm̄ qō p⁹ n̄ intelligebam⁹: pōt hr̄e duplicē sensū. Uno mō ut q̄ram⁹ de ag̃el⁹ ut apgent nobis in corpib⁹ assūptis: aut de ag̃el⁹ absolute sūptis. Si p mō clax ē q in illi corpib⁹ apparentib⁹ nouas spēs in sensib⁹ nr̄is causant: qb⁹ spēb⁹ diuersa postea intelligim⁹: vt ꝑz p totū libz Thobie de ag̃elo Raphaele. Si ät intelligim⁹ secūdo mō: sic pono duas ꝛciones. s. ¶ p⁹ ꝛ ista. q ag̃li sic absolute sūpti ñ pōt effectiue cāre spēs i intellectu nr̄o. ¶ 2⁹ ꝛ. q angeli sic absolute sūpti pōt cāre dispositiue spēz in intellectu nr̄o. ¶ Prima ꝛcionē, pbo sic. act⁹ actiuox sūt in patiente bn̄ dispositō. ex fo de aīa. ꝫ intellect⁹ nr̄ corpi vnit⁹ n̄ est dispositⁿ immediate spēz intelligibilē ab ag̃elo suscipe. g̃ ꝛc. ꝓia nō cū maiori. minor ꝑz ex 3⁹ de aīa. necesse ingt ē ꝑs intelligētē fantasmata speculari. ꝛ in libro de sensu ait. nihil ē in intellectu qn p⁹ fuerit in sensu. g̃ intellect⁹ n̄ pōt immediate spēz intelligibilē suscipe sine fātasmate. ista ꝛcio ē satis clara. Et q̄ satis ꝑz falsitas opiniōis Auicēne. vj. nāliū ponētis q anīa vū itelligit hz spēs ab itelligētia. Ipse. n. ordinē posuit in itelligētijs: ꝛ dixit q vltia intelligētia influebat spēm intelligibilē: vū erat actual⁹ itellectio sup intellectū nr̄m. Et ita sic ¶ Plato posuit q p ꝛiunctōz intellect⁹ nr̄i ad vdēa alic⁹ rei noticiā illi⁹ rei hēbam⁹. sic Auicēna posuit q p ꝓuerstonē itellect⁹ nr̄i ad illā ultimā intelligētiā rerū noticiā hēbam⁹. s. ō ḃ alias. ¶ Accipe fez ꝛcionē. vz. Angeli ꝛc. dic totā. Ad declaratōz hⁿ nōndū q ista q̄stio. vz. An ag̃eli possint cāre spēm itelligibilē in intellectu nr̄o: ira q nē intelligam⁹ aliqd p illūinatōz ag̃elox tm̄ qō p⁹ n̄ intelligebam⁹: pōt hr̄e duplicē sensū. Uno mō ut q̄ram⁹ de ag̃el⁹ ut apgent nobis in corpib⁹ assūptis: aut de ag̃el⁹ absolute sūptis. Si p mō clax ē q in illi corpib⁹ apparentib⁹ nouas spēs in sensib⁹ nr̄is causant: qb⁹ spēb⁹ diuersa postea itelligim⁹: vt ꝑz p totū libz Thobie de ag̃elo Raphaele. Si ät itelligim⁹ secūdo mō: sic pono duas ꝛciones. s. ¶ p⁹ ꝛ ista. q ag̃li sic absolute sūpti ñ pōt effectiue cāre spēs intelligibilē in

Universidad de Deusto
Biblioteca

Et hanc opinionē insequit magr sñiax ut.ē. ponens quandā distinctōz baymonis dicēs sic. attende lector qz vident dissentire in hac sñia illustres doctores. Ioqz ut oīs repugnantia ve medio tollat: pdicta ẏba baymonē seqntes ita determinā: vt illis angel' q maioris dignitatis sūt: z p quox misteriū illa nūciata sūt: ex pte cognita a sclis fuisse: vtpote familiarib' z nūcijs. Illis ẏo q minoris dignitatis sūt: incognita extitisse dicam' vsqđ ipleta sunt: z p eccl'iam pdicata. z tunc ab oībus angelis pfecte fuert cognita. hec ille. Ex qbus pz angelos in dinox mysterioz cognitōe pfecisse. Illud āt Jsidori ī alia opinione allegatū. Soluit in ca'. qbus tñ videt obuiare. Et dicit q Jsidor' p illa ẏba nō oñdit oēs angelos oia pfecte scire. Et dictū Hrego. dic accipiendū esse circa ea q ad mysteriū ciuitatis z vnitatis ptinent sm q quisqz btūs dr. Et beatus Tho. pte p'. q. lvj. arti. vlti. ad rñsionē ti arguñ ti dicit q lz angeli dinā sapiam ꝛtemplent: ñ tñ eā cōphendunt. z io nō oz q cognoscant quicqd in ea latet. hec ppzie sunt ẏba ei' ad lram. Ego hanc mām clare oñdē uolens. dicta dñi Bona. sup z' sñiax. di. xj. nōre decreui. lz ēt btūs Tho. ut. ē. hanc quā scribā pōat distinctōz in aliq pte. Dicit g dns Bona. sic. q cognitio in angeli duplex est: qdā a nā: z qdā a gra. Cognitio a nā duplex: qdā naliter inserta: z qdā p potētiā nālē ac quisita. p^a cognitio ē eox q sunt de ꝑma ostitutione mundi. z sm hanc neqz pficiunt: neqz deficiunt: qz a p'n' sue creationis oium habuert creatox spēs naliter insertas: ut expisse declarat dis. 3^a scdi. Scda cognitio est circa ea q de nouo fiunt: z sm hanc otinue pfecert z pficiēt usqz ad finē scli. q cognitō nihil aliud est nisi qdā experimental' ꝺsideratio siue ꝺuersio sup bis q de nouo fiunt. z sic pz p'^m mēbrū isti' diuisiōis. Cognitio a gra silr est duplex. s. qdā a gra fixa: qdam a gra influente. Gra fixa est gra ꝺfirmatōis. Gra influens est gra illūnationis q iferiores a superioribus illūinant. Cognitio g pueniens a gra fixa ē visio ei'ne lucis: in q nec ꝓficiunt nec deficiūt. Cognitio ẏo a gra influente est ipsa cognitio relationis: z ñ dr influens eo q semp de' influat z mysteria reuelet: sed qz loco z tpe h facit. z hz hanc ꝓficiunt indies. ñ qz aptius nunc q̄ beri ẏbū videant: sed qz aliq reuelatio noua fcā ē eis ī ẏbo. qm speculū eternū est speculū volūtarie directiuū. hanc t ñ ẏitatē doctores circa dis. tertiā scdi sñiax s tilit inuestigant: de q ad plenū dixim' in nro fo vi. eadē. q̄re ibi si placet. h uolo sufficiant q̄tuz ad p'^m punctū. ¶ Qtū ad sm punctū pz q si loqmur de cognitōe ẏe lucis etne: q eox cognitio est eox btūdo initiatiue. s. sed cōpletiue est eox amor in deū. Et sic intelligit dōm Pauli et Augu. q visio est tota merces ichoatiue: sz fruitio cōpletiue. Nā quātū quis cognoscit tm amat z quantū amas tm es pfecte btus. io aucta cognitio amorē auget: z amor auctus btūdinez. z pp h qz in pria est pfecta visio: est pfect' amor z p ons pfecta btūdo. Si āt loqmur de cognitione angelox circa secundaria obiecta: apparz q talis cognitio nō ē eox btūdo nec cā. q̄r z̄c.

¶ Quantū ad tertiū punctū magr sñiax dis. xj. c. Alij āt dicunt. positis prius duab' opinionib' vt pz in. c. ꝓterea: cū seqntib' sic rñdet: dicens q angeli p' eox ꝺfirmatōz: qz eox charitas augei āplius ñ pōt: neq̄ pñt in meritū ꝓficē. s. qntū ad vim merendi: sz proficiunt usqz ad iudicium quantū ad numez meritox. plura. n. fecerī bōa postea q̄ tunc. h ille. Uis g merendi. s. charitas sit ue ipsa dilectio ex charitate ñ est aucta: sed opa tñ. nec mitz si multiplicant opa sine multiplicatōe ẏtutis a q̄ emanare dicunt. qm ignis vnus z idē nūero plures calefacit. z h ēt mō dr de meritis xpi. vt pz di. x viij. tertij sñiax. put ēt notauimus. ē. in sabbō tertie dñice in oct'ne z^{ti} tertie ꝺsideratōis. Clari' tñ dicē sic possum' sm dōm Bona. di. xj. q. vlti sup z' sñiax. q meritū in angelis pōt dupl'r ꝺsiderari: aut quātū ad premiū ēntiale: z sic ñ merent: aut quantū ad pmiū accidentale: z sic ñ est incōueniens. Et h plū sentit decretalis in. c. cū marthe. ex de cele. miss. vid. ē. feria gnta cinez in p^a oct'ne Epi ꝺsideratōis. qr z̄c. Et h sufficiant pro p'^a vi. ¶ Qtū ad 2am ẏi. q̄runt tria puncta. Prim' punct' est vtz āgeli gaudeant de saluatione custoditi. 2° punctus ē vtz tristent de e' dānatōe. 3° punct' est. vtrū i hois obstinatione subtrahat custodie bñficium.

Quantū ad primū punctū dico hz Bona. di. xj. q. pen't. sup z' sñiax. q gaudiū in angelis pōt dupl'r ꝺsiderari. s. intensiue z extēsiue. Intēsiue duob' modis. s. aut circa bonū increatū: aut circa bonū creatū. Gaudiū circa bonū increatū ꝺsurgit ex pmio essentiali. Gaudiū circa bonum creatū ꝺsurgit ex pmio accidentali. Et sm h p'^m mēbrū dr ad dubiū q angelis de saluatione custoditi ñ accrescit q̄tū ad eox pmiū essentiale: ita q p saluationē custoditi fiant beatiores q̄tū ad clarā visionē: pfectā dilectionē: z firmā tentionē. Accrescit āt gaudiū intensiue q̄tū ad premiū accidentale qō merent usqz ad die iudicij. vt in pcedenti ẏitate est ostū. 2^m gaudiū dr extensiue: qō nihil aliud est nisi qñ quis de plurib' gaudet. Et sic rñdendū est ad punctū vz q̄ angeli ñ gaudent de saluatōe custoditi ut q sint aliqō maiorū adepti. ñ. n. maiorū bonū adipiscunt q̄ ani: sed gaudent. qz plura bona sunt adepti: lz ñ maiora. qr z̄c. ¶ Qtū ad 3m punctū ē dupl'r opinio: vt ponit dñs Bona. ut. ē. q. vlti. Alig dixerunt angelos ex dānatōe custoditi nullū ꝺcurrere dānū detrimētū aut gemitū circa pmiū substantiale: qz ex substantialitate gl'ie imortales z ipassibiles sūt: ꝺcipiunt tñ gemitū mixticōdie: qz ꝺpatiunt illis. Et pōt h opinio sic fortificari. Audi Jsa. xxx. c. angeli pacis amare flebūt. vñ tal' fō matrō. Sic angeli boni gaudent de salute: sic z debent de dānatōe dolere. Itē angeli bōi z mali sūt oppositi: sed mali gaudent de damnatione

custoditi. g z boni tristari debent. Facit ad h qō dicit Origen. homel'. lx viij. Agūt angeli diem festū letantes sup bis q refugientes ꝺsortia dñi nū p exercitia virtutū angelicis festināt sociari cōsortiis. hec ille. g p oppositū tristari debent. Alteri direrūt z veri' p angeli boni nec ꝺtriūtuz aliqō gl'e: nec gemitū aut tristitiā sūmunt de dā natione custoditi. Nō detrimentū. qm in nullo pñt dānificari. ppter ꝺformitatē quā hñt cū diuina iustitia. Propter quā cām dicim' scos etiā dānatis nō ꝺpati. vt ps. ait. Letabit' iustus cum viderit vindictā: man' suas lauabit in sanguine pctōris. Nec valet argumentū q sicut de salute gaudēt: ita z de dānatione tristari debēt: q: gaudē ē angel' a nā ī sertū: nō aūt tristari dñt: vt dic dns Bona. vt ē. Silr nō valet arg'm de mat. qm gaudiū de pditōe nō est a nā eox: sz ab eox depuata volūtate. Et si q auctes aut exēpla cōuz repiant tristari angelos asserēt: est ille intelligant sic. q tristant. i. signa tristitie oñdunt ꝓpter nīaz eruditōez. qa p talia signa oñdunt q tristitie cās hñt si tristitia in eis posset repiri. Et rōem bonā assignat btus Tho. pte ꝑma. q. cxj. arti. vii. dicēs sm sñiam Aug. q tristitia z dolor est de bis q̄ p pzie volūtati ꝺriant. Nihil aūt in hac vita accidit qō sit ꝺ angelox uoluntatē. cū sint semp diuine volūtati ꝺformes. Concipiūt igit diuinā esse volūtatē ppter pfectionē dine iustitie vt repro bi eternal'r damnent. io ꝺfirmant illi. z p ons nō tristātur. Silr dicat de oībus aliis dānis q̄ eox custoditis accidūt: ꝺtra voluntate aut pmittēte aut impante. Si tñ absolute angelos q̄rerem'. O angeli sci: est possibile q absolute dānatorū velitis interitū: nōne dānari quēpiā est maluz: z malū nō hz rōem volūtarii: quo g vultis z ꝺtē ti estis ꝺ eox damnatōe: Dicim' p' Ambrosi q malū absolute nō hz rōem volūtarii: sz malū respectiue hz rōem bon. z p ons rōem appetibilitatis. Exemplū. Proijcē mercef in mare absolute est malū: tñ illas pijcere vt vita ꝺseruetur est bonū. Et io sm hāc rōem nauta eligit illud tāqz bonū in pticulari: lz sit malū absolute z in vli. et p ons piectio talis ꝺicet volūtaria. Et h colligit ex sñia phi z' ethicox. c. de volūtario. Silr et in ppōsito. dānari quēpiā absolute est malū: lz ill' os dānari vt ꝺna iustitia ꝺseruet est bonū. z ut sic hz rōem appetibilitatis z voluntarij. Propē qō angeli volūt z sci silr oēs vt sic' est dānent. ps. Cōuertant pctōres in infernū: oēs gētes q obliuiscūtur deū. ¶ Qtū ad 3^m punctū duplex ē notabil' rñsio. Prīa est btī Tho. pte ꝑma. q. cxj. arti. v. dicēs q custodia angelox est qdā executio diuine puidentie circa hoies fcā. Nulla aūt res q̄tū cūqz minima totalr a diua puidētia s'brahit. imo q̄tū magis de eē ticipat tñ subdit vli puidentie entiū. dicim' tñ q̄qz deū hoiem derelinq̄re nec illi' curā hre: inq̄tū hoiem aliq̄ mala culpe l' pene pati sinit. sicut z Xps ait in cruce pendēs: Deus de' me' ut qd derelixisti me. s. in tanta labi mala: nec auxiliū pbes? Et silr dicim' de āgelis

Nūq̄. n. hoiem totalr derelinquūt. qm diabol' die noctuq̄ circuit querēs quē deuozet. io grādi indigem' auxilio. Sed derelinq̄re dicunt inq̄tū non ipediunt qn aliqō petīn vel aliquā tribla tōem incurrāt sm ordinē diuinox iudiciox: quo mō intelr illud Piere. lj. vbi ex psona āgelox dr. Curauim' babylonē: z nō est curata derelinquam' eā. Itē z illud Jsa. v. Auferam' sepē ei' z erit in ꝺculcatōe. Slo. i. angelox custodiā. Silr z alie auctes. h sm btū Tho. Scda rñsio est dñi Bona. in z' di. xj. q. respcū hois duplex ē angelox custodia. Una ex pte corpis: q̄ in hostis repulsione ꝺsistit: ne. s. corpa opprimat. Alia est ex pte spūs: ne illū spūs malign' puertat. ¶ Qtū ad pmū nūq̄ hoiem vsqz ad vite finē derelinquūt. qm nō patiunt eū a demone opprimi vel occidi nisi alr sñia diuini iudicij exposcēt. sicut ō viris Sare pz. ¶ Qtuz ẏo ad custodiā spūs qñ. s. hois obstinatiōez cernūt. qm frustra illox eēt illuīatio a tali se subtrahūt custodia. Dicit ñ pdict' doctō q ista rñsio nō est sufficiēs. io aliā adducit: dicēs q angelox custodia aut est respectu boni ꝺsuādi: vel acgrendi: uel augēdi. aut respectu mali ō serendi: vel euitādi: vel minuēdi. Et dicit q āgeli obstinatos dereliqūt quātū ad actū bonū. q̄nia frustra eēt act' eox. sz nō q̄tū ad actū malū. qm semp hoiem ne labat in pei' retrabūt. Qto. n. gz q peioz est: tāto ad malū pnioz. z q̄to pnioz tanto magis idiget retrabēte. Et hāc custodiā semp hñt. Qm adhuc obstinat' dū aura potit mortali ꝙuerti pōt. z p ons de ei' salute nō est totalr ꝺfidendū. Exēplo medici q neminē nisi de cui' totali salute desperat derelingt. q̄re z̄c. ¶ Qtū ad tertiā ꝺsideratiōez dico sm cūdē q quadruplex solet assignari angelox effect' circa alias q̄s custodiūt. ¶ Prim' est ut aīa pficiat in bonū gre: z hē nō hñt circa obstinatos. ¶ 2° vt nō cadat in malū culpe. z hūc circa iustos exercēt. ¶ 3° est vt si cadit postmodū resurgat. z h in penitentib' opant. ¶ 4° est ne toties aut in tantū malū ruat q̄tiens vel quātuz aduersari' incitat. Et hūc in oēs taz obstinatos q̄ penitētes: vel aliquo mō ruentes ī culpā exercēt q̄diu viuūt in mūdo. q̄re z̄c. Et hec sufficiāt q̄tum ad secūdā pñtē ꝺsideratiōez.

¶ Qualiter se habeant anime post corporum mortem consideratio tertia.

Nunc tertio loco

Qualr aīa rōnalis sit a deo imenso bonorata videamus. vbi tres ꝺcl'ones more solito faciam'. vz. ¶ p^a ꝺ^o est ista. Quis aīa maximā bēat cū corpe affinitatē: tñ post sui corpis corruptōez hz intelligētie nobiliorē dignitatē. ¶ Scda ꝺ^o est ista. Licet āgelos hz nām aīab' ipsis dicam' nobiliores: tñ sm gras z gl'as possibl'e ē aīas eē excellentioes. ¶ 3^a ꝺ^o Lz aie hz gras z gl'as possint ī celo empireo exaltāi: tñ si mēs potest p dinā instītiā i ecnū cruciāi

a Qualr aie p' corpi' morte itelligāt ꝺ p^a

Lcepe ꝑmā ꝺcl'onē z̄c. vt ē. vbi tres lq

Universidad de Deusto
Biblioteca

ram⁹ ẏitates. ỿz. ℣ Prīa ē ista. An aīa a corpore
separata possit intelligere: cū ex sui nā habeat ut i
telligat p fantasmata. ℣ 2ª ẏi. est ista. An bīt⁹ scie
acquisite in hac vita in aīa separata rmaneat. ℣ 3ª
ẏi. ē ista. An distantia localis impediat cognitiōz
aīe separate. ℣ Qtū ad primā tria puncta videa
mus. ℣ Prim⁹ punctus est. vtz aīa separata pos-
sit intelligē. ℣ 2⁹ punct⁹ ē. Posito q intelligat
querim⁹ an intelligat substantias separatas. ℣ 3⁹
punctus ē. An intelligat alia entia nālia. ℣ Qtū
ad primū dico q fundamentū istius difficul-
tatis est pp vnū dictū. pbi. 3⁹. de aīa. vbi sic ait.
intelligere corrūpīc interi⁹ quodā corrupto. sed
oia interiora bois corrūpunt p⁹ mortē. ḡ intelli-
gere aīe corrūpet. dependet. n. intellige aīe a fā
tasmatib⁹: vt ps per pbm ibidē: z sepe oñditur.
Cū ḡ p⁹ mortē corpis fantasiari ñ possit: qz ñ hz
organa sensus z imaginationis: quib⁹ mediantī
bus spēs mā⁹les abstrahunt a rebus. Nec valet
si diceret q intelligit p spēs prius abstractas z
in aīa ꝺseruatas: qm̄ sic aīe pueroꝝ nihil intelli
gerent p⁹ mortē: qđ ē incongruū. qz ꝛc. Et iō ad
clare hanc mām intelligendū videre opus est q̄
de cā sensus sunt necessarij ad intelligere ipsius
aīe. Quāobrē aīa nō q platonici dixerunt q sē
sus tales necessarij ñ sunt ad aīe intellectionē p
se: ita q ex sensib⁹ causet intelligere: sed p accīs
inquantū. s. p sensus aīa nra ad intelligere excī
tat ad rememorandū q̄ prius nouit: z quoꝝ sciaz
nāliter inditā hz. Posuit. n. Plato spēs rez sepa
tas subsistentes z actu intelligibiles: q̄s ydeas
appellauit: p quaꝝ participationē z quodāmō i
fluxū posuit aīam intelligentē z scientez esse. z
hac scia añ corporis vnionē libere poterat uti.
sed per unionē ad corpus quodāmō vinculat⁹ ut
coꝝ que prius sciuit rminisci uideat. Excitabat
āt quodāmō p sensus ut ipsoꝝ reminisceret q̄rū
prius inatā sciam habuit: sicut z in nobis accidit
interdū: ut. s. ex quorūdā sensibiliuz inspectione
māifeste reminiscamur aliquoꝝ quoꝝ obliti ui-
debamur. Sed si hec opinio ẏitatē haberet: ne-
scio q̄ de cā oppoꝛtuit aiaz vniri corpori. nō. n. p
pter seipsā: cū suā pfectā operationē bñe ñ possiz:
z talis vnio potius est aīe nociua q̄ vtilis. Itez
nec pōt dici q vniat pp corpus: qm̄ aīa nō ē pp
corpus: sed corp⁹ pp aīam: sicut forma nō est pp
mām: sed ecōuerso: cū aīa sit nobilioꝛ corpe. Ui
det⁹ āt q talis vnio nō essz nālis: qz qđ alicui nā
le est nō impedit eⁿ opationē nāle. si igit̄ tal⁹ vnio
impedit aīe intellectionē: videt q nō sit illi nālis:
sed potius ℨ eⁿ nām. z per ois hō q ostituit in eē
p vnionē aīe ad corpus nō erit qd nāle: qđ ē ab
surdū. Auicēna alr dixit. posuit. n. ipse quandā i
telligentiā separatā quā intellectū l' intelligentiaz
agentē appellauit: a qua dixit spēs intelligibiles⁹
per quas intelligim⁹ emanare in intellectu nro.
per sensus āt exterioꝛes z per opatōez sensitiue
ptis. i. imaginatiuā z alia hmōi ppārabat intelle
ctus nr: ut se ad illā intelligentiā agentē ꝺuerte
ret: z ab ea spēs intelligibiliū influentiā accipe
ret. sed hec positio nulli sane mentis grata ē. Et
iō ommissis circa hanc mām erroribꝰ dicamus
fm ẏitatē q potentie sensitiue sunt aīe ad intel
ligendū necessarie: nō per accīs tanꝯ excitātes
ut Plato posuit: neq; ut disponentes tm̄: ut ait
Auicēna: sed ut repntantes aīe intellectiue pro
priū obiectū qđ est quidditas rei mālis fm btm̄
Tho. volo q relinquam⁹ difficultates scotistaꝝ
in hac pte: qz h̄ in loco sniam sequimur eiusdez.
Et qz difficile est videre quo aīa separata itelligē
possit fm illā positōz: iō vide btm̄ Tho. i. q. lxxx
vij. ar. i. in corpe q̄nis q nihil opat nisi inq̄ntꝰ
est actu. Un̄ vat talis regula q modus opandi
vniuscuiusq; rei ꝺsequit modū essendi eiusdē. z
qz aīa aliū hz essendi modū cū corpori vnita est
z aliū q̄n est ab eodē separata: necesse ē ut aliū ha
beat intelligendi modū. vū corpi vnita ē: z aliū
vū est a corpe separata. vū igit̄ corpi vnita ē p sen
sibiles z corpeas res intelligit: q̄n intelligentē
necesse ē fantasmata speculari. 3⁹. de aīa. Dū āt
est a corpe separata intelligit per ꝺuersionē ad ea
q̄ sunt simplr itelligibilia: sic̄ z alie subē a corpe
separate: ita q ipsa ñ intelligit p spēs ĩnatas: nec p
spēs q̄s tunc abstrahit: nec p spēs ꝺseruatas: nec
p essentiā suā: nec p essentiā rez intellectaz: sed
p spēs ex influentia dīni luminis pticipatas: q̄z
aīa fit pticeps sic̄ z alie subē separate q̄bus iferio
ri mō. Un̄ cessante ꝺuersione ad corp⁹ ad supio
ra ꝺuertit. nec tm̄ ꝓpter h̄ cognitio h̄ nō est nālis
qz de⁹ auctoꝛ ñ est solū gratuiti lumis: sed nālis.
de h̄ ēt vide. 8⁹. sabbō dñice q̄drageſime. ꝺsi-
deratione. i. in 3ª actione. Et bonū dictū addit ibi
dē pdict⁹ doctoꝛ: dicens q sic̄ vniri corpi est aīe
nāle: z ñ vniri est ꝓter rōnē sue nāe: ita z intelli
gē p ꝺuersiōz ad fantasmata est aīe nāle: z intel
ligē sine ꝺuersione tali ē ꝓter nām eⁿ. Et hz simp-
lr intelligē sine fantasmate sit nobili⁹ z meliusq̄
mediantib⁹ illis: ñ tm̄ aīe ut aīa ē: qz pfectioꝛ
mod⁹ intelligendi aīe ut aīa est intelligē p ꝺuer
sionē ad fantasma: sic̄ pfectioꝛ eⁿ essendi modus
est uniri corpi. Ex q̄ ps q̄lr ẏba pbi. 8⁹. intelligūt
s. corrūpīc intelligē interi⁹ qdā corrupto. i. corru
pto fantasmate: corrūpīc intelligē aīe. Patz qđ
intelligit de intelligē aīe ꝓpzio qđ ē ꝺuersi
onē ad fantasmata: hz ñ de intelligē ei⁹ put ē in-
telligentia q̄dā separata: qđ est itelligē sine fanta-
smate. Et h̄ ē ꝺsideratio methaphisici z ñ nālis.
Etsi q̄rī q̄re intelligē p fantasmata ē aīe nālis.
Dico q auctoꝛ z rex oiuz ꝺditoꝛ sic voluit: z sic
ordinauit: ut aīe sic̄ nālter voluit corpib⁹ ut vi-
nirent z essent forme specifice eorūdē: ita uolu-
it ut z eaꝝ intelligē a cōpozib⁹ dependeret z ac
ciperent: z ꝓpter h̄ uocat⁹ ẏtia in ordine intelligē
tiaꝝ. z de⁹ q oia intelligit p essentiā suā est intel
ligentiaꝝ prīa q̄r ꝛc. Et sic ps p̄m⁹ punct⁹. ℣ Qtū
ad fm punctū dico quantuz ad ea q̄ fides tz.
q aīe separate cognoscūt subās separatas. Subē. n.
separate dicunt angeli boni z demones: in q̄z so-
cietate deputant aīe separate hominū bonoꝝ uel
maloꝝ. pbabile āt ñ videt q aīe dānatoꝝ ōmo
nes ignorent: quoꝝ societati deputant q ipsis a
spectu terribiles cē dicunt. Et multo min⁹ pba
bile est qđ aīe bonoꝝ angelos ignorēt quoñ so
cietate letant. Dum igr aīe vnite sunt corpibus
nec in sui vel alteri⁹ cognitōez deuenirēt nisi in
q̄tū hñt respm̄ ad spēs itelligibiles a fantasma
tibus abstractas: vt dictū est in ꝓcedēti puncto
Quādo aūt sunt a corpibus separate aspect⁹ earū
nō ordinat ad aliq̄ inferioza vt ab eis cognitōez
accipiāt. vnde vt sic nō intelligūt p ꝺuersionem
ad fantasmata: hz ad ea q̄ sunt in se itelligibilia. z
aīe sic separate ptinēt ad gen⁹ substaꝝ intelligibiliū
lz sint infinite in ordine illo nāt⁹. Est ante cōe oi
subē intelligibili cognscere eēntiam suā z eēntiaz
aliaꝝ subaꝝ intelligibiliū p intuitōez eēntie sue
ꝓpzie in q̄tū. s. est in eis alter⁹ subē aliq̄ similitudo
cognoscēdo p hoc q aliq̄s influentiā suā ab ipsa
vel ab aliq̄ altioꝛi subā recipiūt. Alia igr separata
dirrecte suā essentiā intuēdo cognscet alias subas
separatas. sed influentiā ab eis accipiet vel a supio
ri cā. s. deo: nō tm̄ pfecte eas cognoscet nāli cogni
tione: cū sit infima subā in ordine intelligibiliuz.
sed seipsas inuicē aīe nāt⁹ cognoscēt. q̄ participat
in eodē mō essendi: z sīt⁹ in eodē mō itelligēdi. z
iō de aīabus hñt pfectā cognitōez. de angel⁹ aūt
iperfectā: intelligēdo de cognitōe nāli. qa de co
gnitōe gle est alia rō. Quare satis ps q aīe sepa
te seipsas p suas eēntias cognoscūt: angelos vo
p silitudines diuinit⁹ ipressas. z hoc ipfecte: qm̄
aīe nā angelis iferiozes sūt vt dictū est. Dec de
intentōe btī Tho. pte p⁹. q. lxxx vij. arti. ij. z i q̄
nib⁹ de aīa. q̄re ꝛc. ℣ Qtū ad tertiū pūctū dico
fm eūdē ibidē ar⁹. iij. q aīa separata vt dcm̄ est in
telligit p influētiā spēz a subijs supioꝛib⁹. Et per
ois oz q nāliter vniuersal⁹ cognoscat z ꝺfuso
ga p̄dicte spēs a subijs supioꝛib⁹ infuse min⁹ vl⁹
recipiunt ab aīa q̄s sint in ipsis subijs supioꝛibus.
Et rō. qz ẏtus aīe itellectiue nō est tāta vt possit
illas spēs determinate cognoscē. Hanc aūt co-
gnitionē acgrunt aīe subito p modū influētie et
nō successiue p modū instructōis. vt Origenes
dixit. Dec sunt ẏba ciusdē doctoris in q̄ibus ꝺ
aīa in pñti mā. Dicam⁹ ḡ q aīe separate nāli cogni
tione oia nālia in vniuersali cognoscūt: nō autē
simplr vnūquodq;. De cognitōe aūt quā habēt
aīe ex gra est alia rō. put. s. oia uident in ẏbo sic̄
z sci angeli. Sz dicet p̄ Ambrosi. si aīa solū vni
uersal⁹ nālia cognoscit appet q nāl⁹ in pria nō
cognoscēt aliqđ singulare. hz h̄ est incōueniens.
qz q̄ pōt ẏtus iferioꝛ pōt z supioꝛ. hz sēsus singla
ria cognoscit z est ifeꝛioꝛ itellectu. ḡ a fortiōi aīa
Sz forte dices q h̄ arguit in aīa ꝺiuncta corpi.
Sū ꝺtenta inge aīa. Sz tex. euāgelic⁹ Luc. xvj.
de diuite oñdit q etiā post corpis mortē singla
ria cognoscit. vnde ait. Dēo. n. hic gnez frēs ꝛc.
Dico aīa mea fm btm̄ Tho. vt s. ar. iiij. z in pdi
ctis q̄ib⁹ de aīa. q necesse ē dicer q aīa separata
singulāia cognoscat: nō tm̄ oia. Unde accipe hāc
regulā q aīa separata cognoscit singularia q̄dam
quoꝝ pus cognitōez accepit dū corpi vnirētur
aliter non recordaret eoꝝ que gessit in vita. z p
ois ab ipsa piret vermis ꝺscic. qđ est erroneum
dicē: vt infra ostendet. Sīlr z cognoscit quedaz
singlaria quoꝝ cognitōez post separatōez accepit
aliter non affligerentur ab igne z ab alijs corpo
ralib⁹ penis q̄ in inferno cē dicūtur. Et est rō. qz
cū de⁹ sit cā oium rez p intellectū: necesse est ꝺ
cedere q nō solū p suū intellectū, pduxit fōmas
ex gbus sūmit rō vlis: sed etiā fm formā in mā q̄
est cā indiuiduatōis siue ꝓncipiū. Et p ois de⁹
p suaz artem q̄ oia fabricat tā vlia q̄s singularia
cognoscit. et cū deus sit pmū lumē oium intelli-
gibiliū eo mō spēs rez eflucūt in subas separatas q̄
mō causant a deo. z cū causent z pducant n solū
fm formas vles sed etiā particulares: eo mō et
cognoscent ab ipsis: nō tam̄ cognoscunt per spēs
pticulares: sed per spēs vles q̄s ideas vocam⁹.
que spēs sunt silitudines rez: nō solū fm formaz
vlem: sed etiā hz formā particulare. Nec ē incō-
ueniēs formā que ē factiua rei q̄ius sit imālis cē
silitudinē rei q̄tū ad ambas illas formas: qz sem
per in aliq̄ altioꝛi est aliqd vniformis q̄s sit i infe
rioribus. Alr tñ circa cognitōez singulariū se ha
bent āgeli z aīe separate. Nā ẏtutis itellectiue
efficacia q̄ in āgelis est vniuersitati formaꝝ itel
ligibiliū in eis existētiū, ꝓportōata est. z iō āgeli
per hmōi formas vles cognoscūt oia ad q̄ se ex-
tendūt. Unde sic̄ cognoscūt oēs spēs rez nāliuz
sub gīib⁹ exīstēs: ita cognoscūt oia singularia re
rum nāliuz q̄ sub illis spēb⁹ cōtinētur. Efficacia
aūt ẏtutis itellectiue aīe separate ñ est ꝓportio
nata vltati formaꝝ infusaꝝ: hz magis est ꝓpor-
tionata formis a reb⁹ acceptis: cum nāle sit aīe
vniri corpori. Et iō aīa separata ñ cognoscit oia
nālia etiā fm spēs determinate z cplete: sed in q̄
dam vltate z ꝺfusiōe. hz tm̄ hmōi spēs infuse de
terminātur in ipsa aīa ad cognitōez aliquoꝝ sin-
gulariū ad que aīa hz aliquē ordinē specialē: ut
inclinatōez sicut ad ea que patiē: vel ad ea q̄ affi
cit. vel quoꝝ alique ipressiones vel uestigia in ea
remanēt. Dē. n. receptū determinat in recipien
te fm modū recipiētis: z nō hz modū rei recepte
ex 3⁹ de aīa. Quare satis ps q aīa separata itel-
ligit singularia per spēs infusas. vū aūt est cōpo
ri ꝺiuncta itelligit singularia reflexe z nō recto
aspectu. Et rō est. q̄m̄ principiū indiuiduatōis re
rum nālium est mā. sed intellect⁹ nr̄ intelligēda
abstrahit a ꝺditōibus mālibus. q̄re ꝛc. Dec oia
ponit btūs Tho. in q̄ibus de aīa. que ẏba sūt z
in eis nō est aliq̄ difficultas nisi forte circa illud
qđ dicit q principiū indiuiduatōis est mā. sed h̄
intelligit in īdiuiduis rez nāliuz ꝓpositis ex mā
z forma: non autē de oībus indiuiduis. vt ps de
angelis. Diximus tm̄ circa hoc supi in ꝓma ꝛcłone
hui⁹ pe ꝺsideratōis. q̄re ꝛc. Tu aīaduerte q pre-
dicare intēdis q multa in hoc fmone notauim⁹
potius necessaria ad mām dilucidandā q̄s predi
candā. accipe qđ placet. Et hec sufficiant q̄tum
ad primā ẏitatē. ℣ Qtū ad fam ẏi. tria silr
puncta inquiramus. ỿz. Primus punctus est.

Universidad de Deusto
Biblioteca

¶ Utr aĩa reminiscat post mortẽ eor que gessit in vita. ¶ 2° punct° est. An scia quã acquisiuit i vita hac remaneat post mortẽ in aĩa: discurre i vtrq; sciẽtijs. ¶ 3° punctus. Quo pueri intelligũt qui statim cũ egrediũtur ex vtero moriuntur. ¶ Octum ad primũ nihil aliud ad pñs: sed vic sic notauim°. s. in sabbõ q̃rte vnice in 3ª lectione cõsideratõis p̃me. ¶ Octũ ad fm vico q si volumus cõsiderare sciam q̃tũ ad ea q̃ hz in potẽtijs sensitiuis z organis affixis: sic est forma cogitatiua quã Ar. vocat intellectũ possibilẽ: hñs determinatũ organũ in corpore. s. mediã cellulã capitis: vt exponit Cõmentator in 3° de aĩa. similiter z õ alijs fratribus seu viris° sensitiuis. manifestũ est q scia ñ erit in aĩa separata. Nõ. n. habebit organa aliq̃: l' fantasmara aliq̃ super q̃ cõuertat z intelligat. qz hic modus intelligẽdi ẽ p̃ prius aĩe vt vnite corpori. Sed si scia cõsideraẽ q̃ntũ ad habitũ: postea q reponit in itellectu possibili: qui ẽ quedã ꝓtus aĩe in q̃ recipiunt omes spẽs intelligibiles: fm est spũale: quẽ intellectũ Ar. 3° de aĩa locũ dicit esse spẽr abstractaruz: manifestũ ẽ q talis scia remanet i aĩa separata Et rõ põt assignari ex dicto q̃dã quẽ põit Ar. i li° de longitudine z breuitate vite. vbi dr q aliqua forma dupl'r corrũpi põt. s. aut per sui subiecti corruptõz: aut per suũ ꝺriũ. Si corrũpit per suũ ꝺriũ: tunc corrũpit per se: sicut q̃ calidũ cõrũpit a frigido: l'e3. Si per sui subiecti corruptõ nẽ: tunc corrũpit per accns. Cũ igit scia sit q̃daz forma: manifestũ est q per sui subiecti corruptõ nẽ ñ tollit: cũ subiectũ sit incorruptibile. s. aĩa siue intellectus possibilis: vt oĩum est in p̃cedẽtibus in 3ª ꝓmone. Silr nec per suũ ꝺriũ corrũpit: qz intentioni intelligibili nihil est ꝺriũ. z p̃terea quantũ ad simplicẽ intelligentiã: qua aĩa intelligit ipsũ qõ gd est. i. quidditatẽ z essentiã rei siue diffinitõz. Sed q̃ntũ ad opatõz qua intellectus nr cõponit et diuidit: l'ẽt rõcinat: sic inuenitur ꝺrietas in intellectu. sicut dicim° q falsũ i p̃positione l'argumẽtatione est ꝺriũ ꝟo. qũo intẽdũ scia in aĩa corrũpi: ut cũ quis per falsã argumentatõz a scia abducit ꝟitatis. Et iõ p̃bus ibi dẽ duos ponit modos quibus scia p se corrũpit. Uno mõ p obliuionẽ ex pte memorie. Alio mõ p deceptõz ex pte argumẽtationis false. sed h nõ hz locũ in aĩa separata. Et sic apparet qualr remanet scia in aĩa p° mortẽ. Sed dices qũo pr Ambros intelligit qõ Apls. i. ad Cor. xiij. ait. s. scia õstruet: Dico q intelligit de scia quantũ ad actũ ñ quantũ ad habitũ. qõ ẽt ipse oĩdit ibidẽ dicẽs nunc ãt ex pte cognoscim° ẽ. Uel dicat q corrũpet scia quantũ ad ea q̃ hz in potentijs sensitiuis: nõ ãt quantũ ad ea q̃ sunt in intellectu possibili. Sed dices dic mihi an min° bon° sciens sit in p̃ria p̃stantioz q̃s magis bon° ñ sciens sicut est hic in vita: Dico de fco q sic: sed tñ h q̃si nihil erit p respectũ ad alias ꝓgatiuas q̃s habebũt magis boni nescientes. z h sufficiant quantũ ad istũ punctũ. ¶ Octũ ad tertiũ breuit dico q cũ pueri tales nullã acceperint spẽm a sensatis uel sensibilibus: z ipsa aĩa sit tanq̃ tabula rasa in q̃ nihil est depictũ: ut supr oĩum ẽ necesse ẽ ocedẽ aĩas taliũ nullã hr̃e intellectõz nalẽ: sed cor cognitio tñ erit p spẽs ex influentia diuini luminis coopante misterio angelor. Ita dic btus Tho. in iiij. di. v. Et h̃ sufficiant quãtũ ad fam ꝟitatẽ.

¶ Octũ ad tertiã tria silr puncta inquiram°. vz. ¶ Prim° punct° ẽ. An distantia localis impediat aĩe cognitionẽ. ¶ 2° punct° est. An aĩe separate sciant qd agat hic in vita. ¶ 3° punct° ẽ. An aĩe dãnator videant btor aĩas. ¶ Octũ ad primũ dico q distantia localis requirit in aĩa ad cognitõ nẽ q̃ est vnita corpi: qz tunc ñ intelligit nisi mediantib° spẽb° siue fantasmatib° a reb° sensibilibus acceptis: z iõ cũ sensus regrant int alias cõditiones debitã distantiã: vt vult ph̃ia tota: hic est q distantia talis impedit aĩe cognitionẽ. Sed tñ est a corpe separata nõ intelligit eo mõ: sed per spẽs infusas: aut p spẽs refuatas q̃ ñ indigẽt organis aut sensibus. Et qz diuinũ lumen q̃ mediante influunt spẽs intelligibiles: in eis eq̃liter se hz ad propinquũ z distans: iõ distantia localis ñ impediet aĩe cognitõz. Ita ẽt in fnia rñdet beatus Tho. i p'te. lxxxvij. q. arti. viij. z in. iiij. di. l. q̃re tc̃. ¶ Octũ ad fm punctũ dico q aut logmur õ cognitione nali aut supnali. Si de nali. s. q̃ est q spẽs abstractas a reb° sensibilib°: tunc dico q cũ talis cognitio solũ aĩe vt unite corpi ꝺueniat: nr la ꝓfecto aĩa separata q̃ hic agunt agnoscit. Si ãt de cognitione supnali intelligam° q̃ est p spẽs infusas a deo lumine: ul'p aliũ modũ qui cõpetit aĩe separate: manifestũ est q cũ aĩe separate singlaria cognoscant: vt in superioꝛib° dixim°: ipsas non ignorare quid hic agat. Aliter tñ aĩe btor: z aliter aĩe in purgatorio: z aliter aĩe in inferno existentes: hec nra fcã cognoscunt. Aĩe. n. btor p totem platione diuine essentie in q̃ oĩa sunt relucẽtia nra fcã cõsiderant. Et h̃ est fnia Bregorij. xij°. li°. mor. vbi dicit q cũ aĩe btor intus diuinã claritatẽ videant: nullo mõ credẽdũ est q̃ q̃ fiunt foris ignorent. Aug° tñ in li. de cura agenda pro mortuis: tenet oppositũ. vbi sic ait. Nesciũt mõ tui ẽt sci quid agant uiui ẽt cor filij: vt habet in glo. sup illo ꝟbo. Abrahã nescivit vos. Isa. lxiiij. Sed btus Tho. p'te. q. lxxxvij. arti. viij. dicit Aug. nõ assertiue: sed dubitatiue dixisse. Etsi ẽt assertiue diceret: magis tñ Bregorio faueniuz est p h̃ q̃ ait nullo mõ tc̃. Et sic p̃z qualr aĩe btõ rũ nra fcã sciunt. Aĩe ãt purgatorij l'inferni per intuitionẽ diue essentie: qm̃ illã ñ vident hic qd agat scire nõ p̃nt. Silr nec p seipsas. qz sunt a congregatione fideliũ separate. vñ Brego. ut. s. Mõtui inquit vitã in carne viuentiũ: post qualr disponat nesciunt: qz vita spũs longe est a vita cãnis. Et sic corporea z incorporea diuersa sũt genere: ita sunt distincta cognitione. Et Aug. ut s Aĩe inquit defunctor reb° viuentiũ ñ intersũt tc̃. Quare apparet q p seipsas ista ñ cognoscũt Sunt tñ alij diuersi modi quibus hec scire p̃nt.

·xi·

·Prim° modus est q̃m ex diuina pmissione nobis appent: z tunc ad ꝓpria loca redeũtes q̃ uiderũt z audierũt alijs aĩab° p̃nt referre. Diuersimode nãq̃ appent nobis. Aliq̃n. n. appent scõm q corpora assũmũt. Sicut legit in. iiij. dialogor. õ aĩa ·Pascasij: q̃ b õ Hermano in balneo p loco purgatorij sibi assignato appuit. Et dicit Helinãd° in cronicis suis q aĩe defunctor penas luentes suor criminũ in eo bitu quo prius vitã duxerũt nobis appent frequẽter. Et exemplũ adduc cuiusdã clerici: q post mortẽ tunica uel clamid siue pluuiale plumbei colorꝭ indut° Henrico aurelianensi epo apparuit: illũ orans vt sibi succurrere dignaret: eo q in magnis eẽt tormẽtis. Cui ille. Quo ingt tam pulchrã cappã habes si in tormentis viuis? At ille rñdit. Cappa hec q̃ aspectu pulchra est grauior mihi est q̃ turris pigmanẽsis si mihi supposita esset. ·Pulchritudo aũt ei° spes est venie quã in vita p confessionẽ sum ꝺsecut°: si tñ succurrat mihi. Certe ingt eps succurrã tibi Et sic post pauca disparuit. Silr z ·Petr° damianus de Bñdicto papa iuniore nepote maioris Bñdicti refert: q post eius mortẽ cuidã nomie Uarsus iurta Mediolanũ in specie aĩalis monstruosi apparuit. Cui° cauda z aures asini erant: cetera ꝟo vrsi. Cũq; Uarsus p̃territus fugã arriperet: clamauit monstrũ. Noli inquit vir expauescere. Scito me sic tu es hoiez fuisse. Sed ga bestialr vixi: bestie spẽm post mortez p̃ferre merui. At ille. Quisnã fuisti? Ego ꝟquit solo nomie Bñdictus fui: qui nup aplicam sedem indignus obtinui. Cui Uarsus. Quid habes retributõis? Cui ille. Usq; ad diez iudicij p squallentia z sulphurea loca ferentia z bulientia vebor. post ꝟo iudicij diẽ silr cum corpore in baratr sempiternũ cruciãdus cã. i. ibo. vbi nulla mihi vnq̃ spes exeundi erit. z sic disparuit. Fuerat. n. teste Damiano hic bñdictus: sed potius maledict° ab ipo pontificatus sui primordio vsq; ad vite finez in luxurie ceno cõuersatus. z ideo aures z caudaz asininas deferebat tc̃. Hec aũt similiaq̃ dina p missiõe fiũt: vl ad fidei certitudinẽ: vel alior ex emplũ: vel aliqua alia rõnabili cã. Diligenter tñ hic aĩaduerte q angeli boni in persona animar corpozib° cõpetentib° assumptis nobis frequent apparẽt. quo quidẽ mõ credo apparent i ꝺmnis in figura xpi. Sicut z angelus in veteri testõ loquebat Moysi in pson dei. Silr z angeli mali Sicut de Samuele q Sauli apparuit p. R. 28. Quẽ Aug° diabolũ dicit fuisse non Samuelez. Et sic p̃z ꝺmus modus. ¶ Aliq̃n aĩe defunctor facta nra sciunt p angelor reuelatiõez bonoruz siue etiã malor. Aliq̃n p aĩas hic ad illas transeuntes. Aliq̃n per pene alleuiatõez: uel etiam p pene cumulatõem. Unde Breg. in homelia diuitis ait. Seruat diuiti ad penã: z cognitio pauperis quẽ despexit: z memoria fratr q̃s reliqt. ut z de visa gla despecti: z de pena inutilr amator ampliꝰ torqueat. hec ille. z silia. De gbus i tex. z glo. xiij. q. iij. §. de mortuis. z. c. fe3nti. vbi dicit sic tex. ad lram. De mortuis etiã querit. utrũ sciãt ea que hic a viuis gerunt. Ysaias ex pson pplr sait. Abrahã pater noster nescivit. Aug° quoq; in li° de cura agẽda p mortuis. illud idẽ testatur dicens. Fatendũ est nescire quidẽ mortuos gd hic agatur vũ hic agit: postea ꝟo possunt audire ab eis q binc ad eos moriendo pgunt. Nõ qdem oĩa: sed que sinunt etiã isti meminisse: z que illos gbus hec indicãtur oz audire. ·Possunt z ab ãgelis qui reb° que hic agunt presto sunt audire aliquid mortui: qõ vnũquẽq; illor audire debere iudicat: cui cũcta subiecta sunt. hec ibi. vbi glo. sic ait. sup ꝟbo. vtr sciant. Mali ingt nesciũt nisi eis q̃tenus scire p̃mittit. Silr boni qui sunt in igne purgatorii q adhuc non fruunt visione dei. vt ifra eodẽ. c. fatendũ. Boni ꝟo qui iaz fruunt visione dei sciunt quid hic agat. iurta illud Hregorij. Quid est qõ nesciat qui videt oĩa videt?

¶ Alij dicũt q boni dicunt scire oĩa. i. que sũt eis necessaria. hec glo. ibi Joãnis. Ex gbus p̃z q cognitione nali nulle aĩe que hic agunt agnoscunt sed cognitõe supnali beati cognoscunt in diuina essentia: alie aũt aĩe p alios modos de gbus dictum est. q̃re tc̃. ¶ Octũ ad tertiũ punctuz vico q aĩe damnator vsq; ad diem iudicii uidebunt aĩas btor z cor glam in vniuersali z non in pticulari. Uidebunt. n. eos in magna gloria: sed nõ in quali. Que visio potius est p modũ argumentationis z cogitatõis q̃ visionis. Sicut pauper extra domũ delectatões comedentiũ cogitant tñ in pticulari quid comedãt nesciunt. De hmõi aũt visione non letãtur: sed tristãtur: tuz ꝓpter inuidiã aliene felicitatis: tũ ꝓpter carentiã ꝓpe btitudinis. ·Post iudiciũ autez ista ad ꝓpias penas eor cogitatio deflectet q de scor gloria ñ poterit cogitare. Hec rñsio est de intẽtõe magri in. iiij. di. l. in fine. Et silr btus Tho. ad hãc difficultatem respondet. z est cõis opinio doctorum.

¶ De gloria animarum separatarũ in empyreo celo conclusio secunda.

HAccipe fam scẽ. vz. Licet angelos fm nãm aĩabus ipsis vicamus nobiliores: tñ fz gram z gl̃am possibile est aĩas esse excellentiores. vbi tres ingramus ꝟitates. vz. ¶ P^a ꝟi. ẽ ista. Quid sit vera btitudo. ¶ 2ª est. In gbus ꝺsistat vera aĩe btitudo. ¶ 3ª est. An corporibus btis detur aliq̃ spalis btitudo. ¶ Octũ ad primũ querunt plura puncta. ¶ Prim° punct° est. vtrũ deus sit ꝟa aĩe btitudo. ¶ 2° punctus. vtr btitudo sit idẽ qõ vita eterna. ¶ 3° est. vtr in ꝟa btitudine includat sũma pax. ¶ 4° punctus. vtrũ btitudo sit idem qõ hr̃e regnũ dei. ¶ 5° punct° est an btitudo vera possit reperiri in bonis creatis. ¶ 6° punct° est. an vera btitudo possit hr̃i in hac vita. ¶ 7° punct° est. an oẽs appetant verã btitudinem. ¶ Octũ ad primuz dico duas cõclones. vz. ¶ Prima cõclo est ista. De° est ipsa sũma btitudo p essentiã. ¶ 2ª cõclo ẽ. Aĩe sancte z angeli sci: z corpa sancta sunt bti: non p essentiã: sed p ptici pationẽ. ¶ Ad quar declaratiõez est notandũ fz

Universidad de Deusto
Biblioteca

dñi Tho. in. iiij. di. xl viij. q bonū qđ oia ꝺcupiscunt est eē. vt ꝓz p Boetiū li° de ꝺso. Ex quo sequit q vltimū desideriū ab oibus est eē pfectū ſm q est possibile in nā illa. Et p ois ꝺcludatur q oē qđ esse ab alio accipit: silr & perfectōez sui esse ab illo hz. Et rō hui° ois est. qñ tāto pfecti° esse accipit vnūquodq: quanto veri° iungitur essendi pncipio. vñ iferiora corpora ꝓpter longe distare a ꝓmo pncipio nōn cōruptibile eē. ut ꝓz in x° de gnatione. Cū igit de° a nullo bēat eē: sed sit ipsū esse q essentiā: a nullo accipiet pfectionē. & p ois nec btitudinē q ē status oīuz bonorū aggregatione pfectus: sed ipemet erit ipa sūma pfectio & btitudo p essentiā. Alia āt ab ipso deo q̄ btitudinis capacia sunt: sicut nōn esse non p essentiā suā: sed p pticipatōz: ita nōn pfectiōez & btitudinē: ñ per eēntiā: sed per participatiōz. Sed ⁊ dices pr Ambro. Habeo igit ex tuis cōclonibus q aīa btā ñ est btā per essentiā: hz per participationē. Cōtra. Quicqd ñ ē ō essentia bominis est accidens eius. Sed btitudo ñ est de essentia bois: q: sic ois bō semp btūs esset. q̄ talis btitudo in nobis erit accidens. Sed accidens ñ pōt esse finis substātie: cū subā sit nobilior accidente. q̄ ipossibile ē btitudinē esse aliquid i nob. Dico hic duo dicta. ꝑmū est q btitudo ē duplr. vna in opatione: que. s. ē vltima e° perfectio ad quā possibile est nos puēire: & hec btitudo ē cēta. Alia est in obiectuo esse: p cui° ꝺiunctiōz btitudo ccreata in aīa causat. & hec est btitudo increata q̄ est ipse de°. ꝑma btitudo est in nobis: & causat ab obiecto dinitatis: vt dictū. ſa btitudo est ex nos: q̄ est ipse deus. hec est sūmū bonū simpliciter: illa āt nō ¶ 2ª ꝓ ꝺ est q hz oē accidens i quantū accidens sit subā ignobilius: tñ aliqđ accidens q̄tū ad alia pōt eē subā dignius. Unde vt formalr rñdeam°: dicim° q accidens pōt duplr ꝺsiderari. vno mō ſm inherētiā ad suū subiectū ex qua inherentia ꝓprie dr accidens: & nō est p se ens: sed entis. vt ꝓz 2° methaphisice. & vt sic oē accidens indignius est subā. Alio pōt ꝺsiderari quantū ad aliqua q̄ cōperunt accidenti ab ex. & tunc aliqō accidens pōt subā nobili° & digni° eē. vtputa qñ per aliqō accidens subā uniret siue ꝺiungeret alicui nobiliori se. Et ꝑ mō dicimus q btitudo grā & aliqua hmōi sunt aliquid nobilius aīa cui inherent. Et sic ꝓz rñsio ad dubiū. ¶ Posset ēt dici q oē accidens cōparatū ad subām cui inheret hz rōnē actus: & subā rōnē potentie. mō actus nobilior ē potentia. & per ois ut sic accīs erit nobili° aīa. q̄ eē. ¶ Quantū ad ſm punctū vico duas ꝓpones. ¶ ꝑ ª ꝓpō est q vita pōt duplr ꝺsiderari. Uno mō pro ipso esse viuentis: sic ar° de aīa pbus ait: viuere viuentib° est esse. Et sic nō accipit hic. qñ btitudo nra nō ꝺsistit in essendo: sed in opando. vt ait idē pbus p ethicoz. Alio mō pro motu aliquo viuentis: ita q illō dicat viuens qō pōt seipsū mouere ſm aliquā actionē. Et ſm ꝑ plante dicunt viuere ex ꝑ: q: mouent se ſm augmētatiōz. Et aīalia dicunt viuere ex hoc: q: mouent se ſm locū: & inquātū movēt se ad sentiendū. boies āt dicunt viuere inquātū se mouere pnt ad intelligendū & volendū. Ex q̄ sequit q nomīa uite trāslata ē ad significandū operationē ad quā aliquis seipsū mouet. vñ sic sentire dr vita aīalis: ita intelligere vita bois. Et ſz hunc modū vnusquisq illā operationē sibi vitā ꝓmaxime ꝓputat: cui sūmope intendit: quasi ad ꝑ suū sit ordinatū totale esse: sicut cōiter dici solet: iste ducit talē vitā. Et ꝑ expresse dicit Aug. ꝑ ethi. & vna ꝺa ꝓpō habet. s. q illud ad qđ vnusquisq maxime afficit suā reputat vitā. & sic philosophari vita phi est: & venatori venari: & sic de aliis: & breuiter. Illud gra cuius in oī negocio & arte oia fiunt: est vita illius. Dic ortū accepit ō felicitate opinio diuersa: q: cū illud cui° gra oia fiunt in aliq arte l negocio sit vltim° finis: & bō ad vltimū finē maxime inclinet & afficiat illi: necesse ē q vite diuersificent ſm diuersitatē vltimi finis. finis āt hz rōnē boni. bonū āt in tria diuidit. s. in vtile: ꝺlectabile: & honestū. quoz duo s. ꝺlectabile & honestū bñt rōnē finis: q: utrūq appetibile est ꝓp seipsū. honestū āt dr bonū ſm rōnē: qđ quidē hz aliquā ꝺlectationē ānexā. vñ delectabile qđ ꝺ honestū diuidit est delectabile ſm sensū. Rō āt ē ꝛ speculatiua & practica. Et ſm ꝑ dicimus q vita voluptuosa ē q̄ finē ꝺstituit in voluptate sensus. vita ꝺo ciuilis q̄ finē i bono practice rōnis ꝺstituit: vtputa in exercitio virtuoz operū. vita āt ōtēplatiua est q̄ finē ꝺstituit in bono rōnis speculatiue. s. in ōtēplatione ꝺ ſtatis. Et dicit idē pbus q vitā & felicitatē ponentes in voluptatibus: & finē coz circa delectationē sensus sunt oīno bestiales quasi talē vitā eligentes: ut optimā i qua pecudes nobiscū cōicāt. Si. n. in his bois felicitas ꝺsisteret: pari rōe & bestie felices esse dicerent cibi fruentes delectatione & coitu. sed ista ad pūs relinquam°. de hoc n. ad plenū dr ꝑ ethi. & ꝑ politicoz. Sufficit hic intelligere q vita btā ñ accipit ꝑ esse bois nisi ꝑfectissima opatione pp quā ꝺiungitur sūmo bono: vt videbit infra. & sic ꝓz ꝓma ꝓpositio. ¶ Scōa ꝓpō ē ista q eternitas nō ē bōi cōicabilis: ita q̄ sit eius mensura adequata vel alicuius qō in ipso ē. est tñ bōi cōicabilis ſm q̄ndā participationē: ita q sicut bō fit particeps divine opationis in vsuēdo deū: sic fiat particeps eternitatis qua diuina operatio mensurat. nam visio dei q̄ ponit esse btitudo bois: vt infra dicetur: nō pōt esse actio tpe mēsurata ſm seipsā: cū ñ sit opatio successiua: nec ex pte ipsius videntis cū ñ sit opatio successiua: nec ex pte utriusq est ex motū. ois enim opatio q̄ tpe mensuratiō tali mensura mēsurat: q: ꝺiungit motui. Quāobrē opationes ille q nō adiungunt motui: sed termino mot° ñ mensurāt tpe: sed instanti. vt ꝓz de illūinatione 2° de aīa. Si igit aceipiat opatio q̄ motū trāscendat: ꝑ sco ñ mensurabit tpe. sed alia mensura q̄ est sup tpa. Et per ois clara visio dei ñ mensurabit tpe: nec ēt instanti: qō ē termin° tpis. Nec ēt potit eue

mensurari. Qñ enim ꝑt ab eternitate distinguit ꝑtinet ad creaturas etiā mutabiles ſz nām Visio autē dei oēm nālem creture potētiam excedit: cū ad eā ex puris nālibus puenire ñ possit quo fit vt lumine gle indigeat. & p ois oz ut eternitate mensuret. Ex ꝺbus ꝓpositōibus ꝓz qualr visio dei que est pfectissima opatio est ꝺa btitudo & felicitas & vita eterna. q̄re &c. ¶ Octuz ad tertiū punctū dico q cū dictū sit in pcedenti pūcto q vita eterna est ꝺa btitudo: & demōes & dānati vita eterna etiā potiant: necesse est ut illud aliud supaddat. In ꝺa btitudine. s. vita eterna cū sūma pace. Naz tūc vere dicim° boiez bñe pacē qñ nihil est in eo qđ rectuz sue volūtatis ordinē pturbet. Silr vnā ciuitatē dicim° bñe pacē qñ iter ciues illi° nihil est qđ iterrūpat rectū ordinē ei° qui ē ex volūtate gubernatoris illi°. Octobrē oz q opatio in q̄ btitudo ꝺsistit nō sit aliq modo ipedita aut pturbata. Qñ delectatio q̄ optimaz & pfectā operatiōem cōsequit ex operatōe ñ impedita causari hz. vt ꝓz. vij. ethicoz. Impedimētum. n. aliqd perfectōis ab operatōe tollit. Quare sic ꝺcludam° q ad uerā btitudinē requirit scā pax: nō que sit ipsa eēntia btitudinis: ſz sic remotio quedā eoz que verā btitudinē possent impedire. Et p ois sicut glōz nālr uerā appetit btitudinē: sic etiā nāliter btitudinis ipedimenta refugit. qđ nihil aliud est nisi pacē nālr affectar. Inde. ꝑs. ¶ Posuit fines suos pacē. nō q pax sit eēntialr & per se ipse finis q est btitudo nra: sed quia est quasi quedā ꝓpinquissima dispositio ad finē. Et p ois oia pacē desiderāt: nō sicut finē: ſz tāq̄ id sine quo finis talis bñi nō pōt. Et sicut finis rerū est diuersus: ita pax ea⁊ est diuersa. quā doctores sic diuidūt. vz. Aliq dicit pax corpalis. aliqua dr pax aīe rōnalis. aliqua dr pax aīe & cōpis aliqua dr pax bois & dei. aliqua dr pax hominū inter se. aliqua dr pax demonis. aliqua dicit pax vnius cōitatis ciuitatis vel oppidi. & aliq dicitur pax scā celestis. de ꝺbus breuiter aliq videam°.

¶ Pro quoz fundamto est sciendū q talis diuisio pacis sūmit° ex dictis Aug. xix. de ciuitate. c. xiij. Nā ut ibidē dr pax absolute sūmit ꝑ ordine ad ea que bñt aliqua ad inuicē. Et p ois quot modis aliq ad finē aliquez ordinant: tot modis dr pax. Ex ꝺbus pōt talis diffinitio gñalis pacis assignari. ¶ Pax est trāquillitas quedā ordinis aliquorū in finē intentū. Ordo autē est pariū dispariūq rerum sua cuiq loca tribuēs dispositio. ¶ Accipe q̄ ꝓmā pacē. & sic dicat. ¶ Pax corpis est debita partiū eius trāquillitas ſz ordinē que nā instituit: ita q oculus suo in debito loco ponat & corpe. & sic de aliis mēbris. Qō si secus fieret nō pax: sed discordia & monstr̄z in corpe esset. vt ꝓz 2° physicoz. ¶ ¶ Pax aīe irrōnalis est debita trāgllitas appetit° nālis. Ex quo sequit q vnaquecq̄z res nāliter dr pacez bñe qñ non ipedit ab inclinatione nāli quā in suū finē hz que nāliter appetit. Hoc potes exēplificare p singula. ¶ Tertia pax est virū corpis & aīe debita trāgllitas ſm ordinem ꝺctamīnis rōnis. Et p ois si appetit° sensitiuus a rōne discordat: erit inter aīam & corp° nō pua discordia. Jō Aug. vt iup ait. ¶ Pax aīe rōnalis ē cognitōis actōisq ordinata cōsensio. tunc. n. ē cognitōis recta cōsensio qñ ratio recta est: & qđ rcta est iudicat. Cōsensio aūt recte actōis est qñ act° est recta rōne regulatus. Ex quo sequit q volūtas inordinate appetēs: & vtrib° inferiorib° consentiens efficit vitiosa. ut ¶ Paulus in eoz pſona ad Ro. vij. ait. Ego autē carnalis sum venūdatus sub pctō. Qō. n. opero: nō intelligo. nō. n. qđ volo bonū ꝺ ago: sed qđ nolo malū &c. Et ad Gal. v. Caro inquit ꝺcupiscit aduersus spm: & spūs aduersus carnē. Hec. n. sibi inuicē aduersant: vt nō quecūq vultis illa faciatis. de quo in supioribus satis dixim°. ¶ Quarta pax est aīe & corporis: q̄ nihil aliud est q̄ qualitatū primarū debita dispositio faciens p conseruatōe vite corpis & iformationis aīe ad id ipsum corp°. Unde feria quinta fe dñice in ꝑa ꝓsideratione ꝺclone 2ª. ¶ Quinta pax est bois & dei. de qua glo. ad Ro. v. ¶ Pacez inquit ille hz cū deo q aduersū mādata ei° & ꝺtraria voluntate nō litigat: qui sequit iussa dñi & ad oē preceptū diuinū suū flectit arbitriū. hec ibi. Et dicit hec glo. q̄ hanc pacē bñe fides facit. Huic pacī ꝺtiatur semp pax hui° mūdi: que semp aīa turbatur vitijs & a deo discedit. quā xp̄s nō uenit mittere: sed tollere. vt ipse ait. Non. n. veni pacem mittere: sed gladiū. ꝑs. Zelaui sup iniquos pacē pctōz videns. Inde Cassiodorus sup illud ꝑs. Fact° est in pace locus ei°. ¶ Pax inquit vera ē bēne ꝺcordia cum moribus & litigare cum vitijs. Et Leo papa in quodā sermone. Hec inquit est ꝺa pax a deo volūtate nō diuidit: & in his que solius dei sunt delectari. Quando. n. sensualitas nulla parte resistit voluntati: & voluntas nulla parte cōtradicit rationi: tūc est serenitas mentis: & tūc est regnū dei. hec ille. Et Greg° naçançenus in apologion. Melior inquit ē tal° pugna que deo ꝓximū facit: q̄ pax illa que sepat a deo. ꝺ ille.

¶ Serta pax est boium int se. Jo. xiiij. Hoc mādatum do vobis vt diligatis inuicez. Et Mar. x. ¶ Pacez habete inter uos. Et Luce. x. In quācunq domū intraueritis primū dicite. ¶ Pax huic domui. Et Matꝺ. iiij. Beati pacifici qñ filij dei uocabūtur. Et apl's ad Ro. xij. Si fieri pōt qō ex vobis est pacē cū oibus bñites. Et ad Ephꝺ. v. Solliciti seruare vnitatē in vinculo pacis. Et Aug. vt sup. ¶ Pax boium ingt est eoz ordinata ꝺcordia. Et recte: qñ iordinata ciuiū cōcordia ñ pax est. vt ꝓz i partialitatib° & peccātiū multitudine. de quib° alias. Inde Greg. in pastorali. Si dei vocant filij qui pacē faciunt: ꝓculdubio fathane filij sunt qui ꝺfundunt. Inde Aug. 2° de ciuitate dei ait. Tale ē bonū pacis vt in reb° creatis nihil gratiosius soleat audiri: nihil delectabilius ꝺcupisci: nil inutili° possideri. Et idē ō ꝺbis dñi. ¶ Pax inquit est serenitas mentis: tranquillitas animi: simplicitas cordis: vinculuz amoris: cōsortiū charitatis. hec est que lites rollit: bella

Universidad de Deusto
Biblioteca

cōpescit:iras cōprimit: supbos calcat: humiles amat: discordes sedat: inimicos conciliat: cūctis est placida: nescit extolli: nescit inflari. hanc qui accepit teneat: qui pdidit repetat: qui amisit exquirat. qm̄ qui in eadē ñ crit inuentus: a pre abdicat: a filio exhereditat: z nibilominus a spū scō alienus efficit: nec ad hereditatē dñi poterit peruenire qui testm̄ pacis noluerit obseruare. Audi z vulcissimū Ambrosiū qui pro falsitate ingt relinquit ꝟitatē: z pro cupiditate dirrūpit z odit pacē: nibil aliud facere uidet q̄s lapidare crucifigere z occidere xp̄m. Sed inquies hem p̄ Ambrosi debeo hanc pacē cū inimicis meis hēre? quid.n. dementius q̄s gratū z beniuolū se oñdē bis qui nobis lingua corde z ope die noctuq; insidiant? Audi aīa mea saluatorē tuū. Matb. v. Diligite inimicos ꝟros: bñfacite bis qui vos oderunt: vt sitis filij p̄is ꝟr̄i zc̄. De b̄ quere feria sexta se drūce in sa ꝟsideratione conc̄one sc̄da. Ex'm de illis qui ob amorē passionis xp̄i iniurias parcunt ꝟsiderantes xp̄i brachia in cruce extensa: z clamantis pace: pace: pace: p̄ eterne ignosce illi qz nesciunt quid faciunt zc̄. Dic multa dici possent: sed ista ad p̄ns de hac pace sufficiant.

¶ Septima pax dī pax dom'. de qua Aug. vt s.s. xix. de ciui. Pax dom'est ordinata impandi obediendiq; concordia cohitantiū. de q̄ Aplus ad Colł. z'. Mulieres subdite estote viris sicut oz i dño. viri diligite vxores ūras: z nolite amari esse ad illas. Filij obedite parentib' per oia: boc.n. placitū est in dño. p̄es nolite ad iracundiā prouocare filios ūros: ut nō pusillanimes fiant. serui obedite per oia dñis carnalibus: nō ad oculū seruientes quasi boibus placentes: sed in simplicitate cordis timentes dm̄. Tolle igit̄ dissretionē iperandi a superioꝛib': z discretā z ordinatā obedictiā ab inferioꝛib' vni' dom': vnius familie: quid aliud est domus illa nisi infernus? ¶ Octaua pax est demonis. Apoc. vj. Data ē est ei ut sūmat pacē de terra: pacē. s. dei z suā ponat: de b̄ alias. ¶ Nona pax dī celestis: de q̄ dictū est in principio huius puncti. ps. In pace i idipsū dormiā z requiescā. z hec sufficiant q̄ntū ad p̄ntē punctū. ¶ Quantū ad quartū punctū dico fm btm̄ Tho. in iiij. di. xlix. vbi ēt oia ista puncta collecta sunt: q; nomen regni a r̄gendo sumptū est: regere āt pꝛouidentie actus est. z fz b̄ hic regnū hz qui sub sua ꝓuidentia aliquos tenet. Ad pꝛouidentiā āt pertinet res in debitū finē ordinare: vt dictū est in 2a dñica. In finē aūt ordinant' duo. s. ea q̄ distant a fine fm q; ꝓducūt ad finē: z ea q̄ assecuta sunt finē fm q; in finē ꝛseruant. z ꝛō illa pfecte ꝓuidentie subsunt que i ipso fine collocant'. z per ꝛōs illis nihil ab ordie diuine ꝓuidentie pōt esse alienū. illa āt que a fine distant fm q; magis uel minus a fine distant sic magis uel minus diuine ꝓuidentie subsunt. ꝓpinquissima āt fini sunt: q̄ sunt in via q̄ duc ad finē. via āt hec est fides p dilectionē operās. Et p ōns licet oibus creaturis ratū sit: vt per diuinā ꝓuidentiā dirrigant' in finē: tñ rōnalibus creaturis datū est: vt nobilissimo quodā mō ad finē vltimū valeant peruenire: z cognoscant rōnē illius ordinis z illius finis. Un̄ sicut in ordinante est quedā lex ex qua rectitudo ordinis procedit sic in ordinato est quedā lex per quā fit ut rectitudo ordinis ñ deseratur: que regula causat ordinationē in finē. quā Dionysius. xxij. de diuinis nominibus ornamentū appellat: dicens. Regnū est oīs finis z ornatus z legis z ordinis distributio. Ex quo dicto apparet q; deus oībus creaturis pdicta distribuit. z sic regnū accipit ꝓut significat multitudinē a ꝓuidentia gubernatā. ad c' actū ista tria requirunt'. s. finis: ordo ad finē: z regula ordinis: q̄ duplex est: vna in ordinante: alia in ordinato: vt dictū est. Sed accipiendo regnū magis stricte. vz. vt illa tria cōicant' mō quodā rōnalibus creaturis. Et b̄ duobus modis pōt ꝛsiderari. Uno mō ut regnū dicat ipsa eoꝝ ꝙgregatio. qui per fidē ad finē vltimū ābulant. quo ipsa eccl'ia militans regnū dici pōt. Alio mō ꝓ collegio illoꝝ qui iā in fine stabiliti sunt. quo eccl'ia triūphans regnuꝫ dei dr̄. Ex quo sequit q; esse in regno dei idē est q̄ esse i btitudine. Nec differt b̄ mō regnū dei a btitudine: nisi sicut differt bonū cōe totius multitudinis a bono singulari vniuscuiusq;. ¶ Sc̄o sequit q; btitudo nō subest diuine ꝓuidentie quasi ad finē ordinata: sed qz ad ipsā alia ordinant. qm̄ ñ solū que ordinant ad finē: sed ēt ipse finis diuine prouidentie subdunt'. ¶ Tertio sequit q; regnū dei ꝓportat pfectionē in regente z in recto. sed in regente sic in principio perfectionis qui suā rectitudinē alijs ꝓponit. in recto āt tanq̄s in accipiente ab alio pfectionē. z b̄ ꝓp ordinē diuine prouidētie. z hoc mō sci dicunt bē in pria regnū. Mat. v. Beati qui persecutionē patiunt' propter iustī. iā: q̄niam ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Et rō est. qz ipsi ēt a diuina prouidentia accipiunt vt sibi t' ēt aliis ꝓuidēte fiant: vtputa fm q; ipsis oīa alia subiecta erunt quo fit ut ñ solū ad regnū dei pueniāt. vt existētes sub rege: sed ēt vt reges sub vno sūmo exīstes rege. Apoc. v. Fecisti nos deo nr̄o regnū z sacerdotes: z regnabim' sup terrā. q̄r zc̄. Qrtū ad quintū z sextū punctū dico q; vera btitudo nō pōt bē in rebus creatis: nec in p̄nti vita. z b̄ propter varias mutabilitates: quibus et bō z oīs res creata subiacet in hac vita. z ꝛō oz vt ꝛa btitudo sit post hanc vitā. Et rōnē hanc assignat p̄dictus doctor scūs vt supra dicens q; sic in rebus nālibus se babet motus ad terminuꝫ: ita in voluntarijs se bz appetitus respectu finis z eoꝝ q̄ pp finē appetūt ad ꝛsecutionē ipsi' finis. In rebus āt nālibus babito termino cessat motus respectu illius termini: vt tota pbia ostendit. Ita sit' z voluntas cū bz q̄ querit quiescit eius appetitus conuersus in amorē uel delectatiōz. Btitudo igit̄ ꝛa cū sit finis ad quē referunt oīa desiderabilia: oz q; sit tale bonū quo babito cesset oīs appetitus. quilibet āt ex nā in bono quod adeptus est pmanere desiderat. ꝛō opportet q;

beatitudo perpetuitatē habeat: z ímobilitatez. In rebus autez creatis in hac vita boc reperiri nequit: q̄re nec vera beatitudo. De hac tñ ꝓpetuitate z ímobilitate diuersi diuersa dixerūt: ut ibi ponit scūs Tho. Nō negam' tamē quin aliq̄ btitudinis pticipatio in hac vita habēi possit: fz q; homo pfectioꝛ est in bonis rōnis speculatiue principaliter: z in bonis rationis practice scdario de qua pbs p ethicoꝝ ad plenū. Beatitudinem aūt post hanc vitā nec negat nec affirmat: ut pz intuēti. Ex ḡbus appet quō intelligit beatitudo quā ponit Matb. v. c. Beati paupes spū. z sic ō alijs beatitudinib' ibidē notatis. Patet q; q; de btitudine intelligit fm quādam participatiōem Unde tales btitudines nibil aliud sūt q̄s quidaz actus pfectaꝛ virtutū: fm quos actus sumus in quadā participatōe z similitudine vere btitudinis que in alia vita futura est. Et sic etiaz oēs pbi q aliā vitam ignoraūt beatitudinē in reb' creatis posuerūt. Et maxie pipatetici qui felicitatē i speculatione posuerūt: vt infra in sequēti ꝛitate dicetur. z hoc fm beatitudinē per quādaz pticipationē intelligam'. Quare igitur ꝛcludam' q; ꝓpter reꝛ continuā mutationē in hac vita nec in rebus creatis pōt uera btitudo repiri. Unde si daretur vnus perfect' in oi scia z ꝛtute: que pre cise boiem in hac vita beatū faciūt: certe ꝓpter incertitudinē sue perfectōis perfecte beat' dici nō poterit. Plerosq; n. pbissimos uiros vidim' in insaniā deuenire. z per ōns nō fuisse vere felices. Propterea ille tubicen Paulus clamabat. Nō habemus bic manentē ciuitatē: sed futurā i quiram'. Inde Boetius p de ꝛso. ait. Quid me felicē toties iactastis amici? Qui cecidit stabili nō erat ille gradu. Et Boeti' idē z de ꝛso. trib' principalib' rōnibus pbat in hoc mūdo boinez felicē esse nō posse. ¶ Primo ratōe de fect' dicēs Quis est tam ꝛpolite felicitatis. vt nō in aliqua parte de sui statu q̄litate rixet'. Nam diues se felicē esse nō putat: qz filios nō habet. Alij filios z familiā optimā habēt: sed diuitijs carent. Quidam laūtant' de socru. quidā de nouerca. q̄dam de marito celotipo. quidā ō infirmitate zc̄. Inō Isa. xiiij. Formido ingt fouea z laqueꝰ super te q habitator es terre. Dic de pulicib': muscis: uermibus zc̄. Inde Jacobon' ita vulgarit' cebat. O vita pēnosa cōtinua l aglia. con quāta tranaglia la vita he mēnata. ¶ Sc̄o rōne ꝛietatis. Unde idē Boetius ibidē ait. Humane felicitatis dulcedo: q̄s multis amaritudinib' respsa est. Ecc. xliij. Qui nauigāt mare narrent pericula eius. Nota de btō Antonio qui mundū laqueis plenū vidit. Uir. n. bodie aliquid fit sine pctō. et de q̄ttuoꝛ nauib' vna perit. ij. Coꝛ. xj. Periculis fluminū: periculis latronū zc̄. ¶ Tertio ratiōe timoꝛositatis. Unde idē Boeti' ibidem. Quem inquit infelix felicitas vebit: aut scit: aut nescit illam esse mutabilē. Si nescit. que nā btā soꝛs eē pōt ignorantie cecitate? Si scit: vt metuat neꝛe est. quare ꝛtinuus timoꝛ non simt cū esse felicē.

Et Isidorus de sūmo bono. Qui bona mūdi diligit: velit vel nolit timoꝛis pene succūbit. Exēplum cerdonis habitātis sub scala diuitis: q erat pauprimus z semp cantabat. z ꝓ diuitez clam pecunia moꝛ cantū dimisit. z cogitabat q̄liter expēdere posset. Cui diues. Quare ingt amplius non cantas? Da pecuniā meā: qz illa est cā tui doloꝛis. cui ille. Recte ais. qa exquo illaz reperi vnam diem felicem nō habui. quare zc̄. Et Hualfredus in poetria capꝰ. vij. sic ait. Hoc vnuz ꝑscire potes q; nulla potestas Esse moꝛosa potest: qz res fortuna secūdas: Imperat esse breues. si vis exempla: ꝓioꝛes Respice fortunas: emarcuit illa ꝓioꝛ Florida prosperitas: minos subuertit athenas. Ilion atrides: magne cartbagini arces Scipio: sed rome multi fuit alea fati Tēpoꝛe uersa breui. Bille. Felix igit̄ qui potuit mutare ruinā: vt ait Lucan' li' p. qō. pfecto bri in hac vita ñ pōt. q̄re zc̄. ¶ Qrtū ad vltimū punctū prime ꝛitatis dico q; non est adeo pua res a dō creata: que suā btitudinē nō appetat suo mō Et rō fz btm̄ Tho. vt s. est. qm̄ oia quecūq; creata sit a deo ipso in̄ctū bon'ē creata sit. ut Aug. z Dionysi' z cōiter sci aiunt. Bonū autē est oīm appetibile fm cōiter loquētes. Jō oz q; oia creata fm impressionē a creatoꝛe receptā in bonum appetendū fm suū modū inclinētur: ita vt in rebus sit circulatio quedā. vt. s. a bono egrediētes in bonū itez tendant. Uerū tamē est q; ipsa circulatio in quibusdā creaturis pfecta est: in quib' dam ꝛo remanet iperfecta. Creature. n. ille que sic a diuina ꝓuidentia ordinate sunt vt ad illud bonū a quo ꝓcesserunt nō pertingāt: sed solū fz quādam similitudinez qualēcunq;: pfecto circulationē perfectā non bñt. vt sunt oia creata preter boies z āgelos. Angeli ꝛo z boles cū sic ordinēt vt ad ipsum bonū a quo ꝓcesserunt pertingere possint perfectā bñt circulatōez. Pertingūt aūt p cognitionē z amorē. vt infra videbit'. Quare ꝛcludat' q; sicut oīs res nāl' suū bonuz appetit: ita etiā quelibet rōnalis creatura suā btitudinē appetit. Aliaꝛ aūt creaturaꝛ assecutio sui boni nō ꝓprie btitudo est: sed fm q̄dam similitudinē. ut pz. Sed quō hoc veꝛ est p̄ Ambrosi: qm̄ pauci saluant'. tuz qz verā beatitudinē nō intelligūt z ꝛō illā nō appetūt. qz appetitus fert' in bonū cognitū. tuz qz uerā beatitudinē peccādo spernūt. Unde Aug. pctm̄ diffiniēs ait: q; pctm̄ nil aliud est q̄s spreto incōmutabili bono reb' cōmutabilibus adherere. Cara aīa mea hoc nō est qz deci piant' z non intelligāt verā beatitudinē. vnde in vniuersali illā sciunt: sed in particulari ignorant qa ignorare volūt. Nolunt. n. intelligere vt bñ agant. Audi Aug. Illis oīno ignosci nō poterit: qui a quo discerēt copiam bñtes: operam nō dederunt. De qua ignoꝛantia satis dictū est dñica ꝓma z feria q̄rta cineꝝ. Bili' de pctōibus dī q; nō decipiūtur in appetēdo verā btitudinē. sed i boc qa res ꝛmutabiles tanq̄s veꝛ appetibile eligunt: in illis felicitatē ponūt. Quibus Isa. xj. ca'

Universidad de Deusto
Biblioteca

ait. Ue qui dicitis bonū malū ⁊ malū bonū. Fa
ciunt tñ res cōmutabiles ad uerā beatitudinez
sicut instrumēta quedaz. unde ⁊ appetere illas
licet: ut illis mediāribus tanq̄ instrīs ad ueram
felicitatē puenire possim⁹. ut dictū est feria qnta
cinex. Sed ꝺ pat Ambrosi. Si res ꝺmutabiles
licet appetere tanq̄ quedā instrīa ad beatitudinē
ꝺsequendā ⁊ media quedaz: sequeret ꝙ sicut bō
nāliter desiderat beatitudinē: ita etiā nāliter de
sideret oia media ⁊ instrīa que faciūt ad illū finē
Sed ꝺñs est falluz. qm̄ cuz moz sit quoddā tale
mediū: ut p3 in scis martyrib⁹: sequeret ꝙ moz
nāliter appetibilis esset. qō est ōino falsū. ꝓ-
terea si oēs nāliter beatitudinē ꝺsiderā: ut dicit
sequitur ꝙ nulla in tali desiderio erit merces:
qz in his q̄ a nā sūt nec̄ laus nec̄ vituperiū. Itē
oēs cōiter tenent ꝙ ex ꝓpriis viribꝫ mereri vi
tā eternā nō possumꝫ ꝺ Pelagiū. sed ex ꝓpriis
viribus nālibus ut dicis btitudinē appetimus.
ḡ ex propriis viribꝫ illā ⁊ mereri valemꝫ: qō est
absurdū. Alia mea bene arguis. tu ꝯo ꝫ subtilit
intellige. nō. n. necessariū est: ut sicut nāliter de
sideraī finis: ita desiderent nāliter ea q̄ sunt ad
finē. nā finē nāliter desideramꝫ. sed ea q̄ sunt ad
finē ñ nāliter: sed per consiliū diligenter inquiri
mus ⁊ elicimus q̄ magis ad finē illū conseq̄ndū
faciunt. ut p3 3° etbicoꝝ. Et plene notauimꝫ fe-
ria sexta ꝺnice de passione in p⁹ ꝺsideratōe. Qō
āt dicis de morte: dico ꝙ moz ut ꝓriuat eā a
nullo appetibilis ē: sed inquantū ꝺiungit aliquo
bono rōnē appetibilitatis bz: utputa qz tollit im
pedimenta ad ꝺsequendā vitā eternā. vel qz ca
rere facit aliquo malo: qō ſm nāz cuilibet odio
sum est. Carere. n. malo bonū est. ut p3. ix. etbi. ⁊
per glosam Hieronymi super Hiere. ca. xx. Ob
quā cām dicit Aug. li. de libero arbitrio: ꝙ nul-
lus hō pōt uelle esse miser: qz miseria ꝓplicat rōz
mali: ⁊ iō ñ pōt ut bona desiderari. Nullo. n. ma
lo miseria carere facit: imo malū apponit: ⁊ iō
nāliter appetibilis nō est: qō nō bz locū in mōte
⁊ aliis similibus. Ad illud qō dicis de merito nl̄
li dubiū q̄ nālia bona ñ sufficiant ad vitā eñā
merendā: ut p3 per Aplm. i. Coz. xiij. Si linguis
hominū loquar ⁊c. ⁊ est cōis scōz scbola. iō ex ꝫ
ꝙ appetimꝫ nāliter btitudinē nō meremur: sed ī
ꝫ est meritū in mō uolendi: qz possū eā appetere
mō quo appetenda ñ est. Modus āt q̄ appeten
da ē: est ipsa gra ꝺi. gra āt dei ñ est ex libero arbi
trio: ut p3 feria. vjª cinex: sed ex solo deo venit
volentibus acceptare. Iō ꝓp ꝫ adiunctū in tali
appetitu est rō meriti. Ex q̄ sequit ꝙ qñ appeti-
tus rōnalis est rectus: tunc mereī: ⁊ qñ ñ ē rectꝰ
demereī. Tunc quidē rectꝰ est qñ ibi btitudinē
appetit: ubi ꝫa btitudo est: ⁊ mō q̄ appetenda ē
Tunc ꝯo appetitꝰ ñ rectꝰ est ⁊ puersus qñ appe
tit btitudinē ubi ꝫe nō est: aut mō quo ñ oz. i. sī
ne gra dei. Jn ꝑmo ē meritū: in 2ª ñ. Secūdo
nō sequit: ꝙ licet ex nāli inclinatione voluntas
habeat ut in btitudinē ferat ſm cōem rōnē: tamē
ꝙ ipsa in hanc ꝛ illā btitudinē ferat nō est ex in-
clinatione nāe: sed per rōnis discretionē: q̄ adin
uenit in ꝫ uel illo sūmū bonū bois constare. Et
iō qñ aliquis actualiter btitudinē appetit: ꝺiun-
gunt ibi duo appetitus. s. appetitꝰ nālis: ⁊ appeti
tus rōnalis. Ex pte appetitꝰ nālis semper est re
ctitudo ⁊ nunq̄ ꝺcipit. ⁊ nec gentiles nec aliq̄
decipit in appetendo btitudinē. qm̄ quilibet ſm
quandā rōnē cōem btitudinē appetit. Sed ex p
te appetitus rōnalis qui rōnē sequit aliq̄n est er
roz ⁊ aliq̄n nō: tunc est erroz. s. qñ ibi btitudinez
appetit ubi nō est: uel ubi est: sed tñ mō quo nō
dz: qui est gra dei. Sed nō est erroz qñ est ꝺpo-
situ: sicut in ꝑcedenti correlario dictū ē. Ter
tio sequit ꝙ iō in appetitu rōnali ad uerā btitu
dinē appetendā ponit gra dei: qz ex puris viribꝫ
ñ est sufficiens: ⁊ iō ex munere dei ꝫ accipit. De
ꝫ q̄re ad propositū feria sexta cinex ī 1ª ꝺclone i
fine ⁊ in 2ª ꝺsideratione. Et hec sufficiant quātū
ad primā ꝑtatē ꝛe ꝺsiderationis. Qtū ad se
cundā ꝑtatē alia septē puncta ꝺsideranda sūt.
Prim⁹ punctꝰ est. utz btitudo ꝺsistat in actib⁹
voluntatis ſ intellect⁹. 2⁹ est. utz ꝺsistat i actib⁹
intellectus practici ſ speculatiui. 3° ē. utz
locus empyrei faciat ad uerā btitudinē. Quar
tus ē. utz bti deū uideant per essentiā. Quin
tus est. utz ex puris nālibus diuina essentia pos
sit uideri. Sextus est. utz in essentia sci simul
oia uideant. i. uno actu. Septimꝰ ⁊ ultimꝰ est.
utrum in hac uita diuina essentia uideri possit.
Qtū ad primū dico ꝙ nullus actus uolūta-
tis aut intellectus concurrit ad btitudinē uerā
nisi prout coniungit ultimo fini qui est deus. Et
cum ipsa volun as non possit ultimo fini coni-
ungi ⁊ in illo quietari: nisi ipsa moueatur a fine
ipō primo cognito: quia inuisa diligere possim⁹
incognita nequaq̄. necesse est ut ⁊ actus intelle
ctus concurrat ad talem quietationez. Ex quo
sequitur ꝙ ipsa beatitudo siue ipsa fruitio dei ñ
est ens per se unū: sed est quid includens dilectō
nē ⁊ cognitionē. Et hoc colligit ex ſnia Aug. x.
de trini. Fruimur inquit bonis cognitis in qbus
voluntas per se delectata conquiescit. Ubi ꝫa
conclo accipit ꝙ fruitio ꝑmo ⁊ initiatiue est in ī
tellectu: sed cōpletiue est in voluntate. Un btūs
Tho. ad hanc questionē rndens in fine notandi
sut dicit sic. Ultimus finis bois est in actu intel-
lectus: ⁊ ita beatitudo que est ultimus finis bo-
minis in intellectu consistit. tamē id qō est ex p
te uoluntatis: quod est quietatio ipsius in finez
quod potest dici delectatio est quasi formalis ꝺ
plens rationem beatitudinis: sicut superueniēs
visioni in substantia beatitudinis consistit. ut sic
voluntati attribuatur: ⁊ prima bitudo ad finez
ſm ꝙ affectionem finis appetit: ⁊ ultima etiaz
bitudo ſm qō in fine iam assecuto quietat. Ue-
rum est qō ipsa ultima eius dicta aggranat dif
ficultatem quibusdam: sed finam⁹ ad pns. Dns
Egidius in primo sniarū. di. i. dicit sic. Frui aut
dicit actū quo attingit finis separat⁹ primus non
bitus. ⁊ sic fruitio est actus intellectꝰ: qz ꝙ itelle
ctum ꝓius attingit obiectū beatificū. Aut dicit
actū ꝙ quē attingit finis iam habitꝰ: ⁊ sic ē actus
uolūtatis. hec ille. Teneaf ḡ tu ꝙ initiatiue frui
tio est ex pte intellectꝰ. Cōpletiue ꝯo ex pte vo
luntatis: qñ ea que sunt ꝓioza cognitōe sūt po-
steriora perfectōe: ex. 12° methaphice. Jsta etiaz
ponit Petrꝰ de aquila ordinis minoꝝ. Cōis tamē
opinio ponit totalē rōem btitudinis in intellectu
cōstare: sed tanq̄ in aliquo supueniente ⁊ deco
rante cōstare in voluntate. Hoc insequit beatꝰ
Tho. vt s. ⁊ pbus in 4°ethicoꝝ. dicens ꝙ felici
tas i speculatiōe ꝺsistit. Et Jo. x vij. Hec est vita
eterna ut te cognoscāt uez deū: ⁊ quē misisti Ie
sum xp̄m. Sed ꝙ sequunt doctrinā minoꝝ dicūt
sicut dictū est in ꝑncipio. q̄re ⁊c. De hoc notani
aliqua supꝰ feria q̄rta ꝫe ꝺnice in ꝑma ꝺclone ꝑ-
me ꝺsideratōis. q̄re ⁊c. Qtū ad ſm dico ꝙ ly
hic multa ꝺsiderāda eēnt: tñ ad prīs dico ꝙ btūs
Tho. vt s. dicit ꝙ ꝺsistit in actu potius speculati
uo q̄ practico. ⁊ nisi ga cerno materiā ꝓplixā esse
posuisse opiniōes diuersas: sed nūc ita leuiē transi
camus. Qtū ad tertiū punctū tria uidēda sūt
Prīo quot sūt celi. Secōo unde sūmit fundā
mentū ꝙ sunt plures celi. Tertio est rīsio ad
questū. Qtum ad primū rndeo ꝙ generaliꝫ
ſm diuersuz modū accipiēdi celū quadruplex ē
vz. Celū māle. celū spūale. celū celeste. ⁊ celuz i
fernale. Celū māle triplex est. s. Celū empyreū
sydereū. ⁊ aereū. Prīo ē celū empyreū. Heñ.
ꝑ. Jn ꝑncipio creauit deus celū ⁊ terrā. Et Ra
banus de celo empyreo exponit. ꝙ celū ꝛz dns
Bona. in 2° di. ij. tres bz ꝺditiōes. i. luciditatez et
uniformitatē. 2° imobilitatē. 3° quādā speciālē di
gnitatē. Primo bz lucidītatē ⁊ uniformitatez:
ga est totū lucidū ⁊ uniforme: nō hñs ab alio coz
poze luciditatē: cū sit de se lucidissimū. Sol. n. lz
multis cozpib⁹ luciditatē reddat: ut lune ⁊ alijs
tñ cū sit inferioz empyreo celo nō pōt ultra suas
vires agere. Unde sicut ignis cū puenerit ad ozi
zontē stat: nec ultra ꝓgredit. ⁊ sīl terra cū pue-
nerit ad centrū. ita radij solis extra firmamentū
nō ꝓgrediunt ꝙz est lucerna bui⁹ visibilis orbis
Quod quidē celū dicit Damascen⁹ lib° ꝑ. c. xix.
ꝙ creatū fuit sine stellis ⁊ sperisorme. Hoc tamē
intellige ꝙ sicut celū ꝺcoratū astris: ita empyreū
scis angel. iuxta illud. Ubi eras cū me laudarēt
astra ⁊ iubilarēt oēs filij dei. 2ª ꝺditio ē imobi
litas: qz imobilis est eo nā. Unde sic̄ ifluētia dei
movet firmamētū: ita getat celū empyreū. vñ cū
uis ꝑ motoz magl appropiquet ñ tñ ꝫ ut motoz
ſz ut stabiliēs ē. 3ª ꝺditio est q̄dā spāl dignitas.
qm̄ locꝰ est scōz oium ⁊ sedes magni dei. ob quā
cāz ualde creatoꝛi suo sīlis ē in eēndo: ꝙ sume sta
bil⁹ ⁊ imutabil⁹ est: alia aūt cozpa deo ī cāndo as-
sil'anē qz semp ex coz ifluētia aliq̄d gīnāt ⁊ cōzū
pīt. 2° phīcoꝝ. Sol ⁊ hō gīnant hoiem. Ex q̄ seq
tur qō celū empyreū nō bz iufluētiaz aliq̄s ī istis
iferioribꝰ: ꝛz sit pfectissimū ⁊ nobilissimū cōpoz
supcelestiū. Ex. rō ē ut dicit ꝑdict⁹ doctō. qz celū
empyreū solū ꝓp pfectiōez vniuersi ut eēt btōz
locus creatus est. Nec est ad obsequiū hominis
in pīti: sed in futuz in perpetuū. ⁊ iō recte deus
ipsum stabile: lucidū: ⁊ amenissimū creauit: quia
cōuenit statui ⁊ quieti btōz. Hec oia de inten-
tione ꝫfati doctoris. q̄re ⁊c. Secūdum celum
dicit firmamentū. Heñ. i. Fiant luminaria ī fir
mamento celi. De quo magr sniaz in 2°. dis. xiiij.
duas opiniones ponit. Una opinio dicit ꝙ illud
firmamentū est celū stellatū in quo sydera fixa
sunt: cui supposite sūt aque q̄ sunt ī aere uel ī ter
ra: ⁊ suppposite sūt alie aque. ꝑs. Qui regis aqs su
periora eius. Et dicit Beda ꝙ hoc firmamētuz
factuz est ex aquis: ⁊ est de natura aque: nō qdē
ſm suā fluxibilitatē ⁊ ponderositatē: sed ſm suā
ꝺgelatōez ⁊ soliditatē: sicut dicere solem⁹ ꝙ lon
ga congelatōe aque crystallus efficit. Aug. aūt
est alteri⁹ opinionis. vt p3 2° sup Heñ. ad litterā.
Et dicit ꝙ hoc celū est de natura ignis: de quo
dicit oia luminaria ⁊ sydera facta esse: vt expsse
ostendit magr in lra: quā lege. Et querens aliaz
questionē. s. utrū hoc firmamentū moueatur uł
stet. Et concludit magr ꝙ non dicit firmamen-
tum eo ꝙ stet: sed ꝑter firmitatē: quia firmū est
non labile. vel quia in ipso ꝓfixus est termin⁹
aquaz quem trāsgredi non pīt. Et si quis etiaz
dicere vellet ꝙ etiā staret. dicit magr ꝙ nihil im
pedit celū stare: ⁊ sydera in eo fixa moueri ⁊ circ-
cuire. hec in ſnia magr. Ut aūt scias quid te in
hac parte opporteat tenere animaduerte ꝙ opīo
phoz: ut in libro de celo ⁊ mūdo ē ꝙ ultra quat
tuor elementa est quinta essentia ⁊ quintū coz-
pus simplex: quod est ingenerabile ⁊ incorrupti
bile: ab omni ctrarietate ⁊ transmutabili mutā-
one remotū. ⁊ ꝑ ꝑns est alterius nature a quat
tuor elementꝫ. Et rō. quia elemta sunt ad inuicē
transmutabilia: ⁊ habent diuersos ⁊ oppositos
motus naturales. movet aūtem firmamentum
orbicularit̄: ⁊ sic non movent ipsa. Sancti aūt
dicunt ꝙ est de natura ignis: aut ipsum elemtū
ignis. cū de natura ignis nullibi sacra habeatur
auctoritas. Bona. di. xiiij. in 2°. q. ij. ar. i. concor-
dat oēs. Et ait ꝙ Aug. ⁊ alij dicētes firmamen
tum de natura ignis esse: ignē a natura lucis de
nominant. Et quia natura lucis tam in elemēto
ignis q̄z in corpore quinto qō dicitur firmamen
tum reperit. ideo aiunt illud de natura ignis eē:
non quidē ꝙ habeant ynam ⁊ eandē specificaz
formā. sed qz nām lucis participat ſm quandam
analogiā: siue ſm magis perfectū ⁊ minus ꝑfe-
ctum. ꝓbi autē nām ignis a caliditate accipiūt
⁊ cū ignis contrarietatē habeat: ⁊ firmamentuz
a ctrarietate sit alienū: iō nō est de natura ignis
sed alterius nature. Et dicit idem doctor ꝙ tas
le firmamentū ꝑpter ꝺuenientiā maximā quaz
habet cū igne in natura lucis non erit incōueni-
ens ꝙ dicat ignē. Unde sicut noīe aque intelligī
celū crystallinū ꝓpter ꝺuenientiā aq̄ ꝺgelate: ñ tñ
est de nā aque. Jta noīe ignis pōt intelligi firma
mentū ꝓpter maximā ꝺueniētiā quā bz cū nā luc
que reperit in igne ⁊ firmamēto. utrūq̄z. n. illoz

Universidad de Deusto
Biblioteca

est formalr lucidū. Et ita apzet q̄ est ꝓpzie gñtū corpus: qđ non est aliquo mō ex q̄ttuoz elemtis. Nec valz si dicaf q̄ttuoz sunt q̄litates pme. ergo quattuoz corpoz pzima. qñ verum est q̄ q̄ttuoz sunt q̄litates pme actiue z passiue fm cō trarietatē: non aūt simplr. quare opinio pḣoz magis ẏa. Collegi ista breui9 q̄ potui. z sic bēs fm celū. Tertiū celū māle dr aereū. Luce. 18. Uolucres celi comederūt illud. sed de hoc infra hic videbiſ. Et sic pz primū membz diuisionis.

Accipe fz mēbz. z dzim9 aliqđ dici spūale celum. Et hoc silr triplex est. s. sci angeli z oēs aie btē. 2° oēs apli. 3° ipsa scriptura scā. Prio āgli z aie btē. ps. Dñs in celo sedes ei9. z Sap. Anīa iusti sedes ē sapie. 2° apli. ps. Celi enarrāt gl̄iā dei. 3° sacra scriptura. Isa. xxxiij. Celuz ut liber plicabiſ. 3m celū dr celeste. z est triplex. s. deus pr. ps. A sūmo celo egressio ei9. Et de9 filio. ps. Celū celi. Jtē z hūanitas xpi. Isa. lxvj. Celū mi bi sedes est. 3m celū dr infernale. z est silr triplex. s. iupbia siue iactantia superboz. Isa. xiiij. Alcendā in celū z ero similis altissimo. Jtē scia hereticoz. ps. Posuerunt in celū os suū. Jtez z malicia phariseoz. Job p. Ignis de celo cecidit sup eos tc̄. Oēs isti nunc nūerati celi dicunt fz quandā similitudinē z metaphoice. Et iōo oi bus omnibus de nūero celoz māliū videndū ē vt patebit in sequenti puncto. Ctū ad fz pū ctū ē notandū vt ponit btūs Tho. in p4 pte. q. lxvij. arti. iiij. q̄ circa numez celoz int Basiliū z Crisom fuit ñ pua diuersitas. Crisosto9. n. unuz tm̄ celū ponit. Et q̄ pl'alit i scriptura dr. Celi celoz: B est pp lingue hebraee ꝓprietatē. Jn q̄ oſue tū est ut celū pluraliter significet: sicut z in lingua latina multa habent noia q̄ carent singulari. vt Uenetie: Pise: Sene tc̄. Basilius āt z Damascenus z cōiter oēs plures eē celos affirmant. Sed btūs Tho. eos ocordat: dicens q̄ Crisom celū nominat totū corpq̄ est sup terrā z aquā ob quā cām aues q̄ p aerē volant volucres celi dicunt. Et q̄ in b corpe plures sunt distinctōes: iō pl'es celos alij ponunt. pp qđ diligenter oſidera q̄ celū tripl'r accipit in scriptura. s. celū fm nām: celū fz pticipationē: z celū fm methaphorā. celū fz nāz est aliqđ corpus sublime z luminosū actu l' potē tia z incorruptibile p nām. Et huius tres sūt spē cies. Primū est totalr lucidū: qđ empyreū uete res nri vocant. Scdm est totalr diaphanuz: qđ dicunt celū aqueū l' crystallinū. Tertiū pti diaphanū: z ptim lucidū actu. z b sidereū celū dr. z diuidit in octauā speraz stellaz: z septē speras planetaz. de qbus nihil ad pns. Scdm celū dr p pticipatōz. s. alic9 ꝓprietatis corpis celestis. s. fm sublimitatē siue altitudinē z luminositatē actu l' potentia. z sic totū illud spaciū qđ est ab aquis vsq̄ ad orbē lune. Damascen9 ponit vnū celuz noians illud aereū. Et sic fm eū tres sunt celi. s. sidereū: aereū: z empyreū. Sed qz illud spaciuz duo ostinet elemta. s. ignē z aerē: z in vtroq̄ illo rū est superior z inferior regio. Rabanus hoc i q̄ttuoz celos distinxit. Superiorē ignis regionez celū igneū: z inferiorē celū olympuz noians ab altitudine cuiusdā montis q̄ nocat olymp9: ut ēt Seruius exponit qđ sit olympus. Superiorē ho aeris regionē celū ethereū pp inflāmatōz noia uit. Inferiorē ho regionē celū aereū dixit. Qñ istos q̄ttuoz cū trib9 ꝓcedentib9 sil'iungentes se ptē in vniuerso ꝛnumerabim9 celos. Tertiū ce lū dr methaphorice: de q̄ dictū est in ꝓcedēti pū cto. z hec sufficiant q̄tū ad fm punctū. Qrtū ad ptū qđ fuit tertiū ꝓncipale: dico q̄ celū em pyreū ñ facit ad essentiā btitudis: sed ad ꝛgruē tiā. vide in b fmone in p4 ꝛcl'one fe ꝛsideratōis in 3a pte in fine. qr tc̄. Qrtū ad q̄rtū pūctū dico q̄ quidā sic dixerunt q̄ vnūqđq̄ cognosci bile est cognoscibile fm q̄ est in actu. z cū deus sit actus purus ab oi pmixtione alien9 ināntū i se est marie cognoscibil. Sed qđ est marie cog scibile in se ab aliq̄ cognosci ñ poterit infra se pp excessum intelligibilis ad intellectū. Ex m de so le respectu vilis qui pp excessū lucis a vespertili one videri ñ pōt. z per ꝛns ꝛcludunt q̄ deus pp eius lucē inaccessibilē ab intellectu creato p essentiā suā mime videri pōt. Sed b valde absurdū dicim9. nā cū pfecta bois btitudo in pfectissi ma eius opatione consistat: pfectissima āt eius opatio est itelligere: sequit q̄ si per essentiā deū videre ñ possit: q̄ nūq̄ erit pfecte btūs. aut si q̄ aliquā spē videat cū illa sit creata: sequit q̄ bti tudo erit ex bono creato. z p ꝛns in alio q̄ i deo ẏa btitudo ꝛsistet. qđ ē ablurdū dicē cū in ipso sit vltia creature rōnal' pfectio. vnūqđq̄. n. pfe ctū tunc est qñ suo ingit pn9: z ei tāq̄ suo vltio iungit fini: qđ eē ñ posset si ds oino p essentiā vi ri ñ posset. Quare ꝛcludit btūs Tho. in. iiij. dis. xlix. lz ēt ō hac mā in p4 pte. q. xij. ar. p. aliqlē faciat mentōz. q̄ necesse ē deū p essentiā ab itellectu creato videri: ñ qdē p qdditates abstractas a reb9. vt dixerūt Alpharabi9 z Auēpace: volē tes q̄ p abstractōz b9 l' illius qdditatis ab hac z ab illa re: z sic de alijs. z tandē cū ñ sit ꝓcessus i infinitū pueniet ad sūmā abstractōz qdditatis cuiuscūq̄ intelligibilis. z tūc intelligem9 qdditā tē substantie sepate. Silr nec p aliquā ipressiōz derelictā a subā sepata in intellectu nro: vt posuit Auic̄ena in sua methaphisica dicens q̄ sub stantie sepate intelligunt a nobis p intentōs sua rū quidditatū: q̄ sunt q̄dā ipaz similitudines nō ab eis abstracte: qz imāles sunt: sed in nobis ab ipsis ipzesse. nō. n. pmū stare pōt: qz tunc ds p ge nus cognitionis remotissimū cognoscer et: z ñ p aliquid sibi ꝓpriū: qđ est cognoscē p effectuz: z vt in speculo. Nec ēt fo mō: qz tunc in aliq̄ crea to esset ẏa bois btitudo: vt oñsum ē. ḡre oz q̄ si ne aliq̄ repugnante: sed p essentiā ꝓpriā ds btifice ret. Sed vices pr Ambzosi. tu tuas facis rō nes. Sz rñde paulul9 dictis scōz z gbusdā rōib9 faciā. dic ut placet. Audi p Criso. sup illud Jo. p. Deū nēo vidit unq̄. Deū igt nēo unq̄ uidit: nec ipe ēt celestes eētie: ipa vico cherubi z seraphi

deuz vnq̄ videre poterūt. ḡ a fortiori nec hoies

Preterea Dionysius in p.c. de diuinis noib9 de deo inquit. Neq̄ sensus est: neq̄ fantasia: neq̄ opinio: neq̄ ratio: neq̄ scia. ḡ nullo mō visibilis est a nobis. Item arguit idē sic ibidez. Cognitio non est nisi existentiū. omne aūt exns finituz est cū sit in aliquo gñe determinatū. Deus autē est infinitus z non exns: sed supra oia existentia. ergo nec cognoscibilis: sed super oia cognoscibilia et sup oēm cognitōem. Item idē in epla ad Hayū monacū ait. q̄ suppolite dei tenebre quas habū dantiā lucis appellat cooperiūtur omni lumini z abscondunt omni cognitiōi. Et si q̄s intellexerit se vidisse deum: non ipsum: sed aliquid eoz que sunt ei9 vidit. ḡ tc̄. Jtē z Paulus dicit q̄ habitat lucē inaccessibilē quā nūq̄ quis hominū vidit. Preterea arguit rōne sic. Ex intellectu z re itel lecta fit vnū: vt pz 3° de aia. Sz ex diuina eētia z intellectu nro non pōt fieri vnū: quia maxime distant. ḡ tc̄. Jtez infinitū inq̄tū infinitū ē igno tum. 3° phīcoz. sed deus est infinitus. ḡ inq̄tuz infinitus est ignot9. Item. omne qđ recipit reci pitur fm modū recipientis. 3° de aia. Ergo deus finite z nō infinite cognoscet. Jtē qđ videtur p aliqđ mediū non videt per essentiā. sed deus in patria uidetur per mediū: quia per lumē glorie. ḡ non per essentiā. Jtē quod videtur per essentiā cognoscitur quo ad suū quod quid est. sed hoc ē ipossibile intellectui creato. Patet p Dionysiuz Damascenū z alios: qui dicunt qđ deus non co gnoscit quid est: sed quid nō est. ḡ tc̄. Item plus distat de9 ab intellectu nro q̄ intelligibile a sen su. sed sensus nullo mō potest videre creaturam spūalem. ḡ nec intellectus nr divinā essentiam. Ista sufficiant. rñde pater si placet. Subtilit pro fecto aīa mea arguis. Ego mī vt meis dictis cre das: rectius loquar. nō meis: imo determinatiōi oium sanctoruū: habeo etiā auctoritates z rōnes

Audi p aplm ꝓma Coz. xiij. Videmus nūc per speculū in enigmate: tunc autē facie ad faciem. sed hoc est videre per essentiā. Item Jo. iij. Cuz apparuerit inquit similes ei erim9: z videbimus eum sicuti est. ergo per essentiā. Et alie plures sunt auctoritates: z vnā solā facio rōnem. Non est equū sanctoz desideriū frustrari. sed ipsi dei faciez videre desiderant. Exo. xxxiij. Ostende mihi temetipsuz ait Moyses ad dñm. Et ꝓpha Ostende nobis faciē tuā z salui erim9 tc̄. Ergo ocło nostra vera. Pater Ambzosi ñ curo ō rōni bus tuis: sed ad meas queso rñde. faciaz anima. Ubi nota ut colligit ab Augustino lib9 de viden do deū. q̄ oēs auctoritates que deū inuisibilez dicunt per essentiaz tripliciter intelligi possunt.

Uno modo vt excludat visio corporalis: qua vnq̄ deum quis videbit aut vidit.

Alio mō ut excludat visio dei per essentiā bis qui in hac mō tali carne viuunt.

Alio mō ut excludat notitia z visio ꝓprehensionis: que intellectui creato est impossibilis. vt pz sabbato quarte dñice. q̄ modo ut plurimū exponūtur oēs auctoritates. Ad rōnes autē tuas dico. Ad primā q̄ in visiōe qua deus videt per essentiā non oportet q̄ intelle ctus noster z diuina essentia fiant vnū simplicit sed solum q̄tum pertinet ad actuz intelligendi. Et licet diuina essentia z intellect9 maxime di stent secundū essentiā: tamen quia ipse est pur9 actus z maxime intelligibilis: nō inconuenit q̄ ipsa sit quasi forma intellect9 creati. Unaquęq̄ enim res est intelligibilis secūdum illud quod est in actu: z non secundū illud quod est in potētia. vt patet. ix°. methaphisice. Et hec est ratio ostensiua huius. qñ omnē spēm intelligibilē oportet a materia z omnib9 conditiōibus abstrahere. vt patet. 3° de aīa. Cum autē essentia divina sit purissimus actus vt dictum est: poterit esse forma qua intellectus intelligit. et hec erit visio beatificans. quare tc̄.

Ad aliaz dicitur vno mō q̄ infinitū secūdum quātitatem est ignotū. et de b loquit pbus: nō autem de infinito virtutis. Et si dicitur quomodocūq̄ accipiaf finiti ad infinitū nulla est ꝓportio. Dico q̄ si ꝓportio accipiatur pro habitudine vnius quātitatis ad alterā secū dum q̄ duplum triplū z equale sunt species pro portionis: tunc ꝓpositio illa habet veritatē. Sz si proportio pro q̄libet habitudine inter aliqua existente accipiaf: sicut ꝓprie extenditur nomē ꝓportionis. sicut dicimus materiā esse debere proportionatā forme. idest debet habere debitā habitudinem ad formā: tunc nihil incōuenit finitum esse proportionatū infinito: quo mō creatura ꝓ portionatur deo. i. habitudinē habet ad deum: sicut effectus ad causam: aut potentia ad actuz. et sic itellectus noster est proportiōatus ad uidē dum deum per essentiā.

Ad aliam dico q̄ nō oportet q̄ aliquid recipiatur fm omnē moduz recipientis: sed secūduz quē recipiens est capax vel disponit ad capacitatē: sicut est in proposito

Ad alterā rōnem dico q̄ medium est triplex videndi aliquid. s. mediū sub quo. mediuz quo. z mediū in quo.

Mediū sub quo est quoddam generale lumē non determinās visum ad aliqđ spēale obiectū. Et sic cū visio sit duplex. s. mate rialis z spiritualis: mediū erit duplex. s. materia le z spirituale. Materiale est lumē de quo Aristoteles 2° de anima. Lumē potentia colores fa cit actu colores. i. actu visibiles. Spirituale est lumen intellectus agentis. de quo pbus 3° de a nima dicit q̄ aliud est intellectus qui dicit oīa facere. z hic est intellectus agens. alius omnia fieri. z hic est intellectus possibilis.

Secundū medium dicitur quo z hoc modo spēs intelligi bilis est mediū intelligēdi. vt patet 3° de anima. et in lib9 de sensu z sensato.

Tertiū mediū est in quo. sicut speculū est mediū videndi figuram meā: z videndo imaginez ducimur in notitiam imaginati: quo mō effectus ducūt in cognitiōez sue cause. Ex quibus patet q̄ diuina essentia nō est visibilis per spēm aliquā sui: cum ipsa sit ma xime abstracta. nec spēs tal' posset repiri sufficiēs cum creatum quid esset. Item nec tertio mō: q̄

Universidad de Deusto
Biblioteca

per spēies relucentes in diuina eēntia nō ducit intellectus in notitiam eius pfectā: ꝛ cōsusam qō nō requirit ad perfectā uisionem. Relinquit ḡ ḡ solū hoc erit primo mō. qr lūn glorie eleuabit intellectū ad dispōem talis uisiōis. quo mō i telligit illud Jo. Uidebim⁹ eu3 sicuti est. i. inquātū erit possibile ꝛ debitū visioni beatifice. Ex q̄ p3 ḡ si res visibilis mālis videt mediāte medio spēi: nō ē qr propter eius mālitatē ñ pōt sensui cōiungi qui spūaliter recipit rē visibilē. deus autē cū sit imālis: poterit per essentiā suā3 intellectui creato cōiungi. ꝛ hec visio dr̄ immediata: quā Paulus facie ad faciē vocat. Etsi lumen glie ocurrat: nō propie nō ē tanḡ mediū qō requirat iter visū ꝛ rē visā: sed tanḡ ocerens virtutē uidenti ꝛ intelligenti. Ad aliud dico ḡ sic eleuat̄ p lumen glie: ita cognoscit quid est. Aliter dr̄ ḡ illa ppō b3 vitatē qñ id qō videt per essentiā: videt scōz oēm modū cogniti: sed ñ ē: sed sufficit tm̄ quātuz expedit ad bitudinē. Ad vltimū negat similitudo. Aliter dr̄ ḡ duplex ē distantia. vna fm̄ nuenientiā in nā. ꝛ b mō magis distat de⁹ ab intellectu creato q̄ intelligibile creatuz a sensu. Alio mō fm̄ pportiōz ꝛ bitudinē: ꝛ tunc ecōuerso: qa sensus nō ē pportionat⁹ ad cognoscēdū qōcūq̄ imāle: qō tm̄ nuenit intellectui. qr̄ ꝛc. Amore di ista sufficiant. defatigor. n. ñ pat̄ aia cara. Lōtē tor inge: sed alia pseguere. ¶ Ctū ad quintum punctū dico fm̄ bm̄ Tho. in. iiij. dis. xlix. 3 aliē rndeat in p⁴ pte. q. xij. ar. vij. ḡ nullus intellect⁹ creat⁹ pōt videre aut intelligē deū ex suis puris nālibus fm̄ essentiā suā. Et rō ē. qm̄ p nālia dōa peruenire ñ pōt ad id qō in pmiū beatificuz dat̄ sed visio dei per essentiā datur in premiū beatificū. ḡ ad ipsa peruenire nō pōt per nālia dona: ona nota cū maiori. minor p3. Jo. xvij. Hec ē uita eterna ut cognoscant te ꝛ quē misisti Jesum xp̄m. ꝛ Jo. xiiij. Si quis diligit me: diliget a pre meo: ꝛ ego manifestabo ei meipsū. ḡ ꝛc. Ite nā cū gra fortior est q̄ nā solū. sed sci in lymbo exñtes q̄uis gram̄ bērent: deū tm̄ ñ videbant p eēntiā. vt p3 Job. v. c. Quale gaudiū ē mihi qui in tenebrīs sedeo ꝛ lumen celi ñ video. ḡ a fortiori nec ex puris nālibus deū quis videre pōt 3 essentiā. Sed si dicis ista ipossibilitas est ne ex pte dei: aut ex parte intellect⁹ creati: Dicit pdcūs doctor ḡ h̄ impedimentū ñ est ex defectu dine essentie: quasi ipsa ñ sit de se intelligibilis in actu: sed ē ex pte intellect⁹ creati: cuius facultas determinata est ad ens creatū. Nec valet si dicat ḡ ibi est pñs diuina essentia ꝛ intellect⁹: qr 3 ipsa sit pñs: tm̄ nō est sic pñs vt sit tanḡ forma intelligibilis cuilibet intellectui: sed tm̄ intellectui sufficienter dispōsito: qō nō pōt fieri p vires nāles qm̄ diuina claritas. s. essentie diuine oēz pfectō nē ꝛ vim creatā excedit: ꝛ p ons requirit ḡ supnāt̄ eleuet̄ ad deū videndū p essentiaz: qō sit p lumen glorie. Nota tm̄ ḡ aliter hic defect⁹ i angelo ꝛ hoie reperit̄ fm̄ sua nālia dona. nā in intellectu angeli ñ reperit̄ aliquis defect⁹ fm̄ rōnez sui gn̄is: sed per cōparationē ad intellectū qui ē ex genus suū. s. ad diuinū. nā intellectus angelicus oēz perfectōz 3 que requirit ad intellectū creatū. intellectus āt increatus est ex gen⁹ suū: sed intellect⁹ hūanus defectū patit̄ ēt fm̄ rōnez sui generis: qz in eo est lux intelligibilis obūbrata. ꝛ iō ñ solū per cōparationē ad excellentiā dine essentie: sed ēt per ōdefectū sui luminis ad deū videndū p essentiā ex puris nālibus suis pueni re nō pōt. Etsi dicis. nunqd est angelo onale vt intelligat deū per similitudinē eius in ipso angelo refulgentē: Dico ḡ sic. Un̄ Dionysius q̄rto ō diuinis noibus sic ait. Angelus est speculū pur clarissimū suscipiens totā si fas est dicere pulcbr̄itudinē dei. hec ille. Sed tm̄ cognoscere deū p aliquā similitudinē creatā ñ est cognoscē deū p essentiā: cū nulla similitudo creata sit ad h̄ sufficiēs qr̄ ꝛc. Et ista sufficiant quantū ad istū punctuz.

¶ Ctū ad sextū punctū dico plurib⁹ modis dicendi omissis ḡ uidentes deū per essentiā: ideas ꝛ relucentia in diuina essentia una simul visione cernūt. Ubi nōndū fm̄ bm̄ Tho. pre p⁴. q. xij. ar. x. ḡ iō nos ñ possum⁹ sic multa intelligē. i. simul ꝛ vno actu: qr multa p diuersas spēs intelligim⁹. diuersis āt spēb⁹ ñ pōt intellectus vn⁹ simul in actu informari ad intelligendū p eas: sic nec vnū corp⁹ pōt simul diuersis figurari figur] vñ uenit ḡ qñ multa una spē pñt intelligi simt intelligunt: sic diuerse ptes alic⁹ totⁱ si single ppzijs spēb⁹ intelligant: successiue intelligūt ꝛ ñ simul. 3 cū illa q̄ in eēntia dina videāt ñ singla p singulas spēs: 3 oia p vnā eēntiā vident. iō sit ꝛ ñ successiue videāt. Ex qb⁹ p3 q̄t̄ intelligat illud phi 2° topicoz. Lōuenit multa scire: intelligē aūt vnū. Sē sus. n. tal ē. unū intelligim⁹ inq̄ntū una spē intelligim⁹: 3 multa vna spē intellecta sit intelligunt: sic in spē bois intelligim⁹ aial ꝛ rōale: ꝛ i spē dom⁹ pietē ꝛ tectū. Un̄ correlarie segt̄ ḡ angeli q̄ntū ad cognitōz nālē q̄ res p diuersas spēs illis inditas cognoscūt: id ñ sit 3 successiue fiet. ꝛ sic mouēt fm̄ intelligētiā p rp̄s: 3 inq̄ntū illas i ꝛbo videt: sic ipsas cernūt: ꝛ ñ successiue h̄ scūs pdictus doctor. Et sic p3 sext⁹ pūct⁹: 3 multa dicenda se offerāt.

¶ Ctū ad septimū pūctū vide feria quinta p̄me vñice: ꝛ feria sexta q̄rte vñice: ibi satis clare dictū ē. Et breuit̄ dico ad pñs ḡ i hac pnti vita null⁹ pōt deo tā grat⁹ repiri q deū potuerit p essentiā videre: q̄uis miraculose ꝛ supnām. De Moyse ꝛ Paulo dicam⁹ deū sic egisse vt deū p essentiā viderint. Un̄ btūs Tho. i. iiij. di. xlix. sic ait. Lōtingit aliq̄n dina ꝛtute q̄ aliq̄ res in aliqd miraculose p̄ducit: in qō nullo mō p aliōs dispōnes sibi iherētes pōt. vt ḡ ygo pariat: ḡ ignis in aq̄ cōburat: ꝛ si'lia. Sil' miraculose fieri otingit ḡ aliqs intellect⁹ creat⁹ ñ bñs nisi dispositōes vnitas diuinā essentiā ad videndā eleuet. sic Aug. sup Gen. ad lram. ꝛ i li⁰ de videndo deū: sēsisse videt de Moyse q fuit magr̄ in deoz: ꝛ de Paulo q fuit magr̄ ꝛ doctor gentiū. Nec tm̄ simplr̄ dci sunt bti: sed tm̄ 3 quid in cōtū

f. in actu btōz cōicauerūt. ꝛ possum⁹ exēplificar̄ de corpibus. Pōt. n. aliq̄ corp⁹ in statu q̄uitat] exis miraculose de actu leuitatis ꝛ ipassibilitatis q̄ticipare. Sicut de Abacbuc legit̄ Dan̄. vlt. Et de trib⁹ pueris in fornace ab igne miracl'ose ꝛseruatis. Dan̄. iij. Nec tm̄ corz corpa erāt gl'osa. Ea. n. que miraculose fiūt nō dicūtur possibilia fm̄ nām in qua fiūt: sed fm̄ virtutē faciētis tm̄. Nō. n. ppzie dicim⁹ q̄ cecus possit fieri videns: sed q̄ de⁹ cecū facere videntez pōt. Et sil'r dico q̄ nulla creatura in statu vie exis pōt deum p essentiā videre: sed hoc pōt facere deus. Et hui⁹ due sunt bone rōnes. ¶ Pria rō est. qr modus cognitōis ꝛsequit̄ modū nature. Alia āt in vita hac mortali bz esse vnitū materie corpali: vt dictum est in pma ꝛsideratōe b⁹ sermōis. Ergo oz ḡ modus cognitōis eius insequat̄ entia in mā exitia. Unde nāliter nō cognoscit nisi rea q̄ formā bñt in mā. vel que p alias formas exītes in mā cognoscī pñt: quo mō cognoscit̄ deus vt pmus motor. viij. phīcoz. Deus aūt ñ sic bz formā in mā sue essentie repītatiuā. Et si p spēs ꝛ aliaz rez similitudines cognoscit̄: talis pfecto cognitio nō est p essentiā: vt etiā pbat btūs Tho. pte p⁴. q. xij. ar⁹ ij. q̄re ꝛc. ¶ Scda rō est. qr videre deū p essentiā ponit̄ ꝛa bitudo aīe rōnalis ꝛ felicitas. ḡ opz ḡ aīa illi obiecto p aliquā dispōem sibi inherentez iungat̄. que dispō lum̄ glie est: qō nō bētur i vita Nā bō in statu vie exis p oīes dispōnes q̄s bz nō pōt in aliqd ap̄li⁹ nisi ḡ p spēs a sensu abstractas intell gat. Fātasmata. n. sunt in itellectu: sicut sensibile in sensu. 3° de aīa. De⁹ aūt nō bz spēz ꝛc. iō ꝛcło nr̄a ꝛa. Et si aliōs scōs legam⁹ deū in hac vita vidisse: intellige p similitudinē aliq̄s creatā: q̄ fuit visio dei p essentiā. vt dictū ē. ¶ Isa. c. vj. qd ais: Uidi ingt dom̄ sedentē sup solū excelsuz ꝛ eleuatū: ꝛ plena erat oīs terra maiestate ei⁹. vide ibi. ¶ p̄iarca Jacob qd ais: Uidi deū facie ad faciē: ꝛ saluta fca est aīa mea. Et sil'iter alios adducere potes. quoz oium visio de corpali spē in qua appet de⁹ vel etiā angelus loco dei vel de visiōe spūali qua scōz mētes etiaz in via a vitijs purgate deū ꝛtemplant: vel de visione imaginaria intelligit: qō non est videre deum p essentiā. q̄re ꝛc. Et sic p3 ꝛa vitas b⁹ Se ꝛclonis. Sit benedictus deus ꝛ eius gl'iosa mr̄. Amen.

¶ Ctū ad tertiā ꝛi. se. ē pūcta ingramus. vz. ¶ Prim⁹ punct⁹ est. vtr in corporib⁹ gl'osis sint ponēde votes. ¶ 2⁹ est. an vos quā aīa dat xp̄o Jesu spōso suo sit idē qō bītudo. ¶ 3⁹ punct⁹ est. an xp̄s ingrediēs celū suo eterno pñi aliquā dederit votē. ¶ 4⁹ punct⁹ est. an angeli sūme trinitati dēt aliquā votē. ¶ v⁹ punct⁹. vtr tres tm̄ sint aīe votes. ¶ vj⁹ pūctus ē. vtr sint quattuor tm̄ corpum btōz votes. ¶ vij⁹ est. q̄sta est delectatio btōz i celo empyreo. ¶ Ctū ad p̄mū dico ḡ vos btōr ad sil'itudinē votis mr̄imonij corpal' accipit. Un̄ dos i mr̄imonio dat̄ duplici respectu. s. i ornatū ꝛ i remediū onerīs mr̄imonij. Un̄ vos sic a vñis iuristis diffinit. Dos est q̄ dat̄ viro a muliere p onē

qō de mr̄imonio sustinet. que tādiu durat sicut ꝛ mr̄imoniū: eoq̄ soluto soluit̄. qz sine eo eē non pōt. ff. de iure dotiuz. l. iij. Et dicit btūs Tho. in iiij. di. xl viiij. ḡ solatiū ꝛ ornamentū mr̄imonij ē ꝛpzium votis: ꝛ ouenit illi p se: sed p accidens ei ouenit remouere onus mr̄imonij. ꝛ dat exēplum de gra dei. Ezra. n. dicit ipse p̄moz per se habz facere iustū: sed p accidēs ei ouenit q̄ ō ip̄o iustū faciat. Ex qbus due ꝛcl'ones eligunt̄. vz. ¶ Pria ꝛcl'o est. q̄ dos beatoz cōuenit cuz dote matrimonij q̄tum ad ea que conueniunt doti per se.

¶ Scda ꝛcl'o est. q̄ dos beatorū non conuenit cum dote mr̄imonij q̄tum ad ea que doti cōueniunt per accidēs. ¶ Prima ꝛcl'o satis clara est qū sicut mulier qñ ducit̄ in domū sponsi datur spons'o dos: q̄ est mr̄imonij ornamentuz ꝛ decor sic in spūali matrimonio quādo aīa traducitur i sponsi sui domū. s. Jesu xp̄i datur sibi dos vt ornamentū sit ꝛ decor matrimonij spūalis. In hoc tamē differūt: qm̄ dos matrimonij corporalis est de bonis exteriorib⁹. dos aūt matrimonij spūalis est de bonis interiorib⁹. ps. Otis gl'a ei⁹ filie regis ab intus ꝛc. Unde dos spūalis sic describi pōt. Dos spūalis est ppetu⁹ aie ꝛ corpis ornatus uite sufficiens: i eterna bītudine ingit̄ pscuēras quā ponit etiā btūs Tho. vt s̄. Sz otra ingt pr̄ Ambrosi. Nā dos in mr̄imonio corporali datur a mulicre: vl' ab aliquo loco ei⁹ sponso suo. 3 gd dare nos xp̄o sponso nr̄o possum⁹. imo ꝛ ipse spōsam accipit ꝛ dotat. Isa. lxj. Induit me vestim⁹] salutis q̄si sponsaz ornatā monilib⁹ suis. An ip̄m dicem⁹ raptorē ꝛ aīe violatorē vt opporteat ei assignare dotē: Absit hoc aīa mea a sponso tuo. Non. n. sponsam accipit nisi ꝛsentientē. non qdez in inhonestissimo ꝛ turpi actu: sed i misericordia ꝛ gl'a. Nā ꝛ fm̄ canones nō dr̄ raptor qñ ei puella ꝛsentit. ex̄ de rap. c. penl'. cuz glo. vbi ponit glo: casum in terminis sic dicēs. Quidā miles uolēs trahere cuz puella quadaz. parentes eā illi dar̄ nolebant: tandē de ꝛsensu puelle eā rapuit: ꝛ cū ea traxit ꝛ carnal'r eam cognouit: que postea monasteriū intrauit. miles tanḡ suā vxorez petit: que sine licētia sui post carnalē copulā intrare monasteriū nō potuit. dicebat virgo q̄ nō tenebatur ei tanḡ viro adherere: qz eā rapuerat: et raptor cum rapta trahere non pōt. Ad h̄ rndet papa q̄ nō fuit rapt⁹ cū ipsa ꝛsenserit. ꝛ post matrimoniū tractū ꝛ ꝛsūmatuz religionez intrare nō potuit viro inuito: licet rapta fuerit. quare si hoc cōstiterit debet ei restitui. hec glo. ibi ad literam. Quare ad ꝛpositum non te aīa mea spōsus dulcissim⁹ xp̄us vnḡ rapiet si non consenseris. sed si consentis te libenter accipiet in vxorē Osee. ij. Desponsaui te mihi in fide: desponsaui te in misericordia ꝛ miserationib⁹: desponsaui te mihi in sempiternuz ꝛc. Propterea anima nota q̄ licet hoc sit verum de cōi iure: q̄ dos a spōsa: vel ab aliquo eius nomine sponso det̄: quādoq̄z tm̄ conuenit ecōuerso. ꝛ hoc pmaxime qñ grādis est amor sponsi ad sponsam: ꝛ sponsa pauper fit,

Universidad de Deusto
Biblioteca

vñ ꝛ sponsus illã dotat: quã dic̃ a spõsa accepisse ꝛ cõtentat̃ de dote. sic ꝛ in propolito ex grandi amoze sponsi ad sponsam fidelẽ dat̃ dos a xp̃o: ꝛ otẽtat̃ cũ ad ei⁹ bonozẽ ꝛ gloriã cedat. Apoc. xix. c. Gaudeam⁹ ꝛ exultem⁹ ꝛ dem⁹ gloriã ei: q̃niã venerunt nuptie agni: ꝛ uxor ei⁹ pparauit se ꝛ datũ est illi ut cooptat se byssino splendente ꝛ candido. Byssinũ. n. iustificationes sunt sc̃oꝝ. ℔ ibi. qr̃ ꝛc̃. Et sic ꝑz p⁹ nr̃a ꝛcl'o. ¶ Scdo breuit ꝑz: qm̃ in felici gloria ꝛ spũali mr̃imonio nõ sunt alĩq onera. ꝛ p oñs dos btis ñ dat̃ in subleuamẽ tũ oneris mr̃imonij. Apoc. xxi. Absterget deus oẽm lachrymã ab oculis eoꝝ: ꝛ mors ñ erit vlt: neq luctus: neq clamor: neq dolor erit vltra q̃ ꝑma abierunt. ꝛ dixit q sedebat in trono. ecce noua facio oĩa. qr̃ ista sufficiant pro ꝑmo pũcto.

¶ Qtũ ad ꝑm dico ꝑm btm Tho. vbi. s. q. ve ℔ dupler est opinio. Quidã. n. aiunt q vos ꝛ btitudo ñ realiter: sed rõe tm̃ differant. nã dos ſſpicit spũale mr̃imoniũ: qõ est inter xp̃m ꝛ aiam: ñ ãt btitudo. Sed ℥ dicit p̃dict⁹ doct̃. btitudo. n. in optia bois operatione ꝛsistit: q̃ iungit aiam suo vltio fini: nõ ãt dos. qm̃ dos est bitus ul' dispoſitio l'alia queuis q̃litas q̃ ordinat̃ ad hmõi pfc̃z operatõz: ita q vos poti⁹ ad btitudinẽ ordinet q̃ sit btitudo l'ei⁹ ps. Sed ℥ inges. nã visio dei clara: est aie btitudo: vt ex p̃cedenti ꝛitate appet. sed visio est vna dos aie: vt videbit̃ ẽt ifra. g̃ ꝛc̃. Dico q visio dupl'r ꝛsiderat̃. Uno mõ ꝓ ipso actu visionis: ꝛ sic ñ est dos: sed ipsa btitudo. Alio mõ pro bitu a q̃ talis operatio elicit̃. i. ꝓ ipsa g̃lie q̃ litate q̃ aia diuinit⁹ illustrat̃ ad deũ clare videndũ: ꝛ sic est dos ꝛ ꝑncipiũ btitudis: nõ ãt ipa btitudo. Sil'r esset rndendũ de fruitione: q̃ ꝓ actu accepta est ipa btitudo: ſz pro bitu. i. ꝓ diua charitate q̃ eleuat̃ ad deũ toto corde diligendũ: sic est aie dos. qr̃ ꝛc̃. ¶ Qtũ ad tertiũ dico ꝑm eũ dẽ q xp̃o ñ cõpetit bre dotẽ: ñ quidẽ pro ut de⁹ vt manifestũ est: nec ẽt ut hõ: qm̃ inẽ sponsum ꝛ sponsã regrit̃ distinctio ꝓsonaꝝ. sed xp̃i homis ꝛ xp̃i dei vna ẽ ꝓsona. vt ꝑz 3⁹ sniaꝝ. di. v. g̃ ibi nõ est dos. nõ g̃ iueniunt dotes xp̃o sub rõe dotis. tm̃ q̃ dotes dicunt̃ ei excellẽtissime ueniũt. Ex q̃ appet q buana nã ꝓ ꝛiunctõz ad dinã ñ põt dici sponsa dei: cũ ñ sit ibi ꝓsonaꝝ distinctio q̃ õ necessitate requirit̃ inẽ sponsũ ꝛ sponsã. ꝛ si qnq sponsa dicat̃ ℔ est ꝓp aliq̃ q̃ sponse accidunt. vt sic̃ sponsa suo sponso vnit: sic ꝛ buanitas illa inseparabilit̃ est vnita dine ꝓsone. Itẽ sic̃ sponsa sponso inferiori est: ꝛ a sponso regit̃: sic illa buanitas ℣bo inferiori ẽ: ꝛ a ℣bo ꝛgit̃. Et sic ꝑz q visio fruitio ꝛ delcãtio in xp̃o sunt in eo pfectissime: sed ñ sub rõe dotis: nec bñt nom̃ dotis. ¶ Qtũ ad q̃r tũ sil'r dico q angelis ꝓpie ñ ueniũt dotes: cũ ipsi ñ bẽant rõnẽ sponse. inẽ sponsũ. n. ꝛ sponsa est nãe ꝛformitat̃. ꝛ iõ buana nã dr̃ sponsa xp̃i: q̃ uenit cũ xp̃o in nã assumpta: ꝛ sunt eiusdẽ spei angeli ãt nec ꝑm diuinã nec ꝑm buanã nãm dici ꝑñt ꝛformes in nã. g̃ nec sponse dei. ꝛ p oñs ñ cõpetit eis rõ dotis. nõ sunt g̃ sponse dei: sed ſodales sponsi. Ita dicit Origenes sup cantica ubi q̃tuor ꝓsonas distinguit. s. sponsũ ꝛ sponsã: adolescentulas: sponse: ꝛ ſodales sponsi. põt tm̃ vt dicit btus Tho. eis ẽt uenire dos largo mõ ꝛ i propꝛie: inquantũ. s. angeli pfecte vniunt̃ deo p amoze ꝛ dilectõz. q̃r ꝛc̃. ¶ Quantũ ad quintũ ꝛ sextũ vide in q̃dragesimali de religione edito p deuotissimũ dei ꝑcũ scm̃ Bernardinũ in ſmonibus de btitudine de glia subãli ꝛ cõsubãli. Lopiosissime. n. ibi hec mã ventilat: ita q̃si ut nihil melius vide ibi. Sil'r ꝛ de 3⁹ puncto vide ibidẽ i ſmone de glia accitali in 1⁹ ca⁹ pme ptis. q̃r ꝛc̃. Ista volo sufficiãt q̃tũ ad ꝑmã ℣i. Et sic ꝑz 2ª⁹ᵉ

¶ De pena damnatoꝝ concl'o tertia.

Hcipe tertiã concl'onẽ. v3. Licet aie ſz gr̃am ꝛ gl̃iam possint in celo empyreo exaltari: tm̃ si merent̃: poterunt p diuinaz iustitiã in eternũ cruciari. vbi tres inquiraz⁹ ℣i. v3. ꝑ⁹ ℣i. est ista. An aie post corpis sepationẽ habeant determinata loca. ¶ 2ª ℣i. c. vtz aie post sint aliquo mõ iuuari. ¶ 3ª ℣i. est. vtz aie in inferno patiant̃ ab igne corporeo. ¶ Quantũ ad ꝑmã dico q sci cõiter dicunt q sic. Audi ꝓaulũ ij. Cor. xv. Si terrena inquit nr̃a bitatõ dissoluatur: domũ habem⁹ ñ manufactã eternã in celo ꝓpter qõ ꝛ ipse ad ꝓhil. ꝑ. clamat. Cupio dissolui ꝛ esse cũ xp̃o. Ex quo ℣bo Gregoꝛ. iiij. dialogoꝝ sic ait. Qui g̃ xp̃m in celo esse nõ dubitat: nec ꝓaulũ aiam esse in celo negat. Et de inferno dr̃. Luc. xvj. Mortu⁹ ẽ diues ꝛ sepultus ẽ in inferno. Ubi diligenter nota q q̃uis substãtie spũales ſm suũ esse a corpe nõ dependeant: ipa tm̃ corpalia a deo mediantib⁹ spũalib⁹ gubernãtur. vt Aug. 3⁹ de trini. ꝛ Gregoꝛ. in. iiij. dialogoꝝ determinant. ꝛ iõ inẽ substantias corpales ꝛ spũales ꝑ congruentiã quandã quedã ꝛdenientia est: q̃ talis ẽ: vt dignioꝛib⁹ subſtantijs spũalibus dignioꝛa corpoꝛa deputent̃. vñ ꝛ ꝑbi ſm oꝛdinẽ corpoꝝ mobiliũ sustãtiaꝝ sepataꝝ ordines posuerunt. Quãuis g̃ aiabus post mortẽ ñ assignent̃ aliqua corpoꝛa quoꝝ ipsi sint forme vl'ỏ terminati motoꝛes: determinant̃ tm̃ eis quedaz corpoꝛalia loca ꝓpter congruentiã quandã. vt s. ſm dignitatis gradũ in quo sunt: sic ꝛ loca eis deputent̃. vñ ſm q magis ad ꝑmã subãm accedunt: ita ꝛ superioꝛa loca deputent̃. ꝛ iõ aias q̃ sunt in participatione ꝛiuinitatis perfecta in celo empyreo esse aiunt. ꝛ que longe ab hac ipsa pfectione distant in inferno esse dicunt̃ ſm magis ꝛ minus. Et ita ſz q aie se in locis deputatis uident: sic eis gauduũ ꝛ meroꝛ generat̃ ꝑs. Letaboꝛ ꝛ exultabo in te: psallã nõi tuo altissime. q̃re ꝛc̃. Sed dic quaeso pr̃ Ambroꝛ. quot sunt ista loca aiaꝝ post mortẽ? Scdo quero. an aie post cõpoꝛis mortẽ stati evolent ad celũ: l'ad infernũ. Tertio q̃ro an possint de predictis locis exire.

¶ Dico ad ꝑmum q animaꝝ receptacula ſm eaꝝ status diuersos distinguuntur. Duplex ergo est status animaꝝ. Unus est status merendi. alius accipiendi mercedem meriti ul demeriti.

Status merendi est hic in via: vt cõiter tenetur Status accipiendi meritũ est post corpoꝛis vitã Unde quẽadmodũ ignis sua nã sursuz tẽdit nisi impediat̃: sic aĩa exuta a corpoꝛe sua nã ꝛmedia te celos petit nisi impediat̃. ꝛ hic bẽtur vn⁹ locꝰ qui dr̃ celũ empyreũ. Si aũt impediat̃ ꝛ ℔ duobus modis. aut hoc est ꝓpꝑ defectũ persõe: aut nature. Si persone. Et hoc duob⁹ modis. aut talis defect⁹ tolli non põt. ꝛ sic est infern⁹ q ẽ locus damnatoꝝ ꝓpter culpã eoꝝ mortalẽ: in q̃ aĩa ꝛe periꝛ post mortẽ. Aut tolli põt ꝛ purgari. ꝛ tc̃ est purgatoriũ in quo detinent̃ ut penã luant. Si ãt est ꝓpter defectũ nãe. ꝛ hoc duob⁹ modis. aut ẽ i finali retributiõe. aut solũ ad temp⁹. Si i finali ꝛ tunc dr̃ limb⁹ puerꝝ. Si ad tẽpus. aut añ xp̃i aduentũ: aut post. Si ãte xp̃i aductuz. ꝛ sic dicebatur ſm cõiter loquẽtes limb⁹ patrꝝ: in quo sci patres ꝓpter bũane nature reatũ: q nõdũ poſat expiari detinebãtur ne gl̃am cõsequerẽtur. Si post xp̃i aductum. ꝛ tũc non ampli⁹ assignat̃ aie talis locꝰ. Ex quo ꝑz q culpe actuali assignatur duplex locꝰ. s. lifern⁹ ꝛ purgatoriũ. Et culpe originali etiã duplex. s. limb⁹ sanctoꝝ patrꝝ ꝛ limbus puerꝝ. Unde correlarie satis ꝛcludi põt q sunt quinq̃ loca aiaꝝ post hanc uitã. s. padisus. infern⁹. purgatoriũ. limb⁹ patrꝝ. ꝛ limb⁹ puerꝝ. Nec valet si obijcit̃ de padiso terrestri. qm̃ talis locus nõ est fact⁹ ꝑ finali merito bois: ſz poti⁹ ẽ locꝰ viatoris. Sil'r ꝛ aer caliginosus in q̃ dmões bitare dicũtur ꝑtz ad die iudicij. In eo. n. ſi col locat̃ur ꝑ finali merito: ſz magis ad exercitiũ no ſtrũ. put eoꝝ operit officio. Hec in ſnia bt̃s tho. in. iiij. di. xlv. ¶ Qtũ ad ꝑm dico ꝑm btm Tho. vt s. q. sicut in corpibus q̃litas vel lenitas repitur: q̃ ipsa corpa surſũ vel deorsuz ferunt̃: tanq̃ ad eoꝝ ꝓpria loca: ga sunt fines ipsoꝝ. ꝛ hoc ꝛmediate: nisi fuerint impedita: ut dictũ est: ita meritũ vel demeritũ in ipsis aiab⁹ sunt due spũales cõditiones qb⁹ aie ad ꝑmiũ l'pena mediate ferunt̃ tanq̃ ad fines ꝓꝑios suaꝝ actionũ: nisi aliq̃ mõ impediãtur. Ex quo segtur q cũ locus aiab⁹ deputet̃ ꝑm ꝛgruentiã ꝓmij vel pene: statim aie cũ a corpoꝛib⁹ absoluũt̃: vel ad infernũ tendũt: l' ad celũ euolãt: nisi aliquo mõ impediantur. q̃ fit vt opporteat reatũ ꝑius purgari anteq̃ euolẽt vt auctes scripture canonice manifeste testant̃: sil'r ꝛ sanctoꝝ patrꝝ doctrina. Et ꝛium tenere est hereticũ: vt ꝑz. iiij. dialogoꝝ. ꝛ in lib⁹ de eccle siasticis dogmatib⁹. q̃re ꝛc̃. ¶ Qtũ ad tertiũ dico ſz eũdẽ q aĩas exire de padiso vel de iferno põt intelligi duob⁹ modis. Uno mõ simpl'r vt paradisus vel infern⁹ eaꝝ ãplius non sit locus. ꝛ sic nulla aĩa in padiso vel in iferno deputata inde exibit. vt ex ꝑsse colr̃ ex ſnia q̃rti ſniaꝝ. di. xl vj. Alio mõ ſz qd. i. ad temp⁹. ꝛ tũc aut log intendimus ſm ordinẽ nãe: aut ſz ordinẽ dine ꝓuidentie. Nam ſm Aug. in li. de cura agẽda ꝓ mõtuis alij sunt limites humanaꝝ rerꝝ: ꝛ alia diuinarum figna. Alia sunt q̃ nat̃r: alia que mirabil'r fiunt. Si logmur ſm nãe ordinẽ: sic a locis eis ꝺputat̃ non recedunt. Si scdo mõ: nihil ꝓhibet alas a suis receptaculis egressas ꝑspectib⁹ bolum ꝓsentari. Sicut Aug. vt s. de fclice martyre narrat. ut etiã in. iiij. dialogoꝝ. Greg. scũs onidit. Uoc tam̃ inter scõs ꝛ dãnatos interest: qm̃ sci cũ volũt ꝛuentibus ꝑñt apparere. Sicut. n. ſci in carne viuentes ꝓ donũ gratie gratis date accipiunt: vt sanitates ꝛ signa ꝑficiant: que nõ nisi diuina virtute fiunt: nec a carẽtibus hoc dono ꝑfici possit: sic nec incõueniẽs est vt ex glorie ꝛture aliqua sanctoꝝ aiabus potestas detur: ꝓ qua viuẽtib⁹ mirabiliter ꝑñt apparere cũ uolunt. q̃ damnati non ꝑñt nisi quãdo interdũ diuina ꝓuidentia ꝓmittunt̃. Hanc expresse ſniam ℥ Uigilantiũ concludit barbatus Hiero⁹ in epla qua Uigilantio misit. in qua multos eiusdẽ ꝛfutat errores. ꝛ itez cetera sic ad lr̃am ait. Deꝰ Abrahã: deus Isaac: deus Jacob: non est deus mortuoꝝ sed viuoꝝ. Si ergo viuunt honeste iuxta te carcere non includant̃. Alis enĩ. vel in sinu Abrahe: vel in loco refrigerij ꝛ subter arã dei aias apl'oꝝ ꝛ martyꝝ ꝛfodisse: nec posse suis tumulis ꝛ vbi voluerint adesse ꝑsentes. tu deo leges ponis: tu apl'is vincla injicis: vt vſq ad die iudicij teneãt i custodia nec sint cũ dño de gb⁹ scriptũ ẽ. Sequũt̃ agnũ q̃ cũq ierit. si agn⁹ vbiq est. g̃ ꝛ bi g cũ agno sũt ubi q̃ ꝑtes sũt: cũ diabol⁹ ꝛ demões toto vageꝛ oꝛbi ꝛ celẽritate nimia vbiq sint ꝑñtes. Martyres p⁹ effusionẽ sanguis sub ara exponẽt̃ incluſi: ꝛ in de exire nõ poterũt ꝛc̃. Ergo supple ridiculũ est dicẽ q aie defunctoꝝ a suis receptaculis nõ recedãt. Hãc etiã auctem Hiero. adducit btus Tho. in. iiij. di. xl v. Et de ℔ Greg. in. iiij. dialogoꝝ: vt dixim⁹ plura ꝓtractat. q̃re ꝛc̃. Et sic ꝑz p⁹ ℣itas

¶ Qtũ ad ꝑam ℣i. dico q opinio Uigilatij fuit vt Hiero⁹ ℥ cũ in epla illi missa⁹ ondit. q nos dũ viuim⁹ possum⁹ nobis inuicẽ suffragari. duz aũt mortui sum⁹: nec scĩ ꝓ nobis qcq̃ ꝑñt: nec nos ꝓ ipſis. Quã opinionẽ idẽ scũs doctoꝛ climiat vicẽs. Dicis in libello tuo q dũ viuim⁹ ozare mutuo ꝓ nobis possum⁹: postq̃ aũt mortui fuerim⁹ nulli⁹ sit ꝓ alio exaudiẽda ozõ: ꝑ exitu cũ martyres vltionẽ sui sanguis obsecrates impetrar̃ nequiuerũt. Si apl'i ꝛ martyres in corpibus ꝛstituti possunt ozare ꝓ ceteris: qñ ꝓ se adhuc ꝛbẽt cẽ solliciti: q̃to magis post coronas ꝛ triũphos? Unus hõ Moyses sexcentis millib⁹ armatoꝝ ꝑpetrat a deo veniã. Et Stephan⁹ imitatoꝛ dñi ꝛ ꝓmus martyr in xp̃o veniã ꝑsecutorib⁹ decꝑcat. ꝛ postq̃ cũ xp̃o esse ceperũt minus valebũt ꝛc̃. Uera igr̃ ſnia est aia mea q nos dũ viuimus ꝛ dũ corpoze mozimur nos inuicẽ iuuare possuz⁹ nisi defectus sit ex parte nostra. Audi apl'm. ij. Mach. xxij. Sancta g̃ ꝛ salubris est cogitatio ꝓ defunctis exozare vt a peccatis soluãtur. Audi et Augustinũ in libꝛo de cura agenda pro mortuis. Non pua ingt est vniuerse ecclesie que in hac consuetudine claret auctozitat: vt ꝑcibus sacerdotis q̃ dño deo ad ei⁹ altare fundunt̃ locuz suũ habeat etiã ꝛmendatio mõtuoꝝ ℔ille. Que

Universidad de Deusto
Biblioteca

quidē ꝺsuetudo ab apl̄is ꝛchoault: vt dicit Damascen⁹ in quodā ſm̄one de ſuffragijs mortuoꝝ. Audi ẏba e⁹. Myſterioꝝ ingt ꝺscij diſcipuli ſalutatoris ꝛ ſacri apl̄i in tremēdis ꝛ uiuificis myſcijs memoriā fiēi eoꝝ q fideliꝝ dōmieꝝ: ſāxerūt. B̄ ille Idē dic Dionyſi⁹ de eccl̄iaſtica hierarchia. c. vl. Et rō q̄re mortui p̄ uiuos iuuari p̄nt ē charitas. Un̄ dr̄s Tho. vt ſ. ſic ait. Charitas n. uiui coꝝpſ nō finit. i. Cor. xiij. c. Charitas nūq̄ excidit. Siꝝ ꝛ mortui in memorijs hominū viuunt: ꝛ iō intentio viuentiū ad eos dirrigi p̄t. q̄re duplici rōne ſuffragia viuoꝝ mortuis ſic̄ viuis ꝓſunt. primo ꝓp̄ charitatis vnionē. 2°. ꝓp̄ viuoꝝ ad eos dirrectā intentōz. nō tm̄ ſic eis ſuffragia viuoꝝ valere credenda ſunt: vt ſtat⁹ eoꝝ mutet̄ de miſia in felicitatē ꝛ ecōuerſo: ſed valent ad diminutō nē pene ꝛ aliq̄ō hmōi q̄ō mōtui ſtatū ñ tm̄ mutat bec ille. Ex quib⁹ ſequit̄ q aīe ꝺfunctoꝝ ñ ſūt ſimpl̄r in ſtatu vie: ſed quantū ad aligd tm̄: inq̄n tū. l. eoꝝ ꝓgreſſus ab vltīa retributione retardat̄. ꝛ iō per nulla opa nr̄a iuuari poſſunt: vt tm̄ mutent̄ ad ſtatū felicitatis l̄ miſerie: q̄uis q̄ntū ad ꝫ q ab vltima retributione ꝺtinēt̄: poſſint p viuoꝝ oſones iuuari: q; quantū ad ꝫ i via ſūt.

Scdo ſequit̄ q q̄uis cōicatio ciuiliū operuꝫ eſſe ñ poſſit inter viuos ꝛ mortuos: vt ēt dic̄ p̄s ꝑ ethi. tñ opeꝝ ſp̄ſaliū cōicatio q̄ eſt p charitatē ad deū cui mortuoꝝ ſp̄ūs viuunt: pōt eſſe inter eos. q̄ ꝛc̄. Sed ⁊ p̄ Ambroſi: audi Dionyſiū in ca⁹ ſupius allegato. Di. n. inquit retributiones recipiat vnuſq̄ a diuina iuſtitia eoꝝ q̄ in p̄ti vita bonoꝝ ꝛ maloꝝ pegit: finiunt āt ſm̄ hāc vitā ꝓprias opationes q vocāmunt: quō per q̄ndā ſūmus ſacerdos oſonē in altera requiē tm̄ſuebet vltra dignitatē eius: hec ille. Ex q̄ aucte argu. aī ſic. diuina iuſtitia vnicuiq; tribuit ſm merita p̄s. Tu reddes vnicuiq; ſm opa ſua. Apoc. xiij. Opa illoꝝ ſequunt̄ illos. q̄ ipoſſibile eſt illos noſtris iuuari ſuffragijs. p⁊ ꝺa: q; tunc diuina iuſtitia deficeret. Itē Apl̄us ad Gal. vj. ait. Que ſeminauerit hō hec ⁊ metet. quō q̄ mortui colligent aliox ſemina? Itē meritoriū induit rōnem voluntarij. p̄s. Voluntarie ſacrificabo tibi. quō q̄ eis ꝓderunt q̄ ñ ſua: ſed aliox volūtate opāt? Dis ruis argumentis aīa banc tene conclonē: q nullius opatio alteri valere pōt ad ſtatū glie ꝺſeq̄ndū q modū meriti. Dors. n. glorie ſm mēſurā accipientis reddit̄. ꝛ per ꝺs nulli dat̄ vita eterna ꝑ meritis alteri⁹. Un̄ bi qui in purgatorio ſunt iā ad vitā eternā diſp̄ſti ſunt: ꝛ illā per merita ꝓpria meruerūt: ⁊ aliq̄ mō ꝓpter ſuoꝝ petōz ſatiſfactōz ad illā aſcendē differant. vt dicit: btus Tho. in. iiij. di. xl v. ꝛ iō quantū ad hanc retardatōz per viā interceſſionis ꝛ oſonis nulli dubiū q iuuari mortui a viuis p̄nt. Et rō. q; oſonis ꝫpetratio ad dei ſūmā libertatē pertinet. ꝛ iō oſonis ꝫpetratio ad oia illa ſe extendē pōt: q̄ ſb̄dunt̄ diuine ordinate ptāti. Sed de ꝫ vide i ꝓ ſanella ca⁹ ſuffragiū. ꝛ iō ad tuū argumentū rñdens dico q intelligit̄ auctas illa de ꝑmio vite eterne: qđ per modū meriti p aliū haberi ñ pōt ⁊ ita q ut ex dis q operoꝝ p̄ me⁹ iā ꝺfunct⁹ mereri vitā eternā poſſit: ⁊ ꝓ meus adhuc viuat: ⁊ viuat p̄cor in eternū felix: tñ per ea q̄ opor poſſū diuinā poſcere bonitatē ut ei pena ſubleuet̄: aut minuat̄ q̄ ñ p̄rite tandē euolabit ad vitam. Btus ēt Dionyſius illa ẏba argutiue ponit: vt ꝓ ibi. vl̄ ēt pōt dici q cū mortui in charitate exiſtētes ſint mēbra eccl̄ie: ꝓpria opera nr̄a ſua fiant ꝓpter charitatis unionē ⁊ facientis intētō nē. Et ſic dicendū de voluntario: ⁊ de alijs que huic nr̄e ꝺctoni oppugnare videnē. q̄ ꝛc̄. Sed q̄ñ ꝫ mā vtilis eſt aliq̄ pūcta videam⁹? Prīo punct⁹ eſt. q̄t ſunt ſuffragia q⁹aīe ꝺfunctoꝝ in uari p̄nt. 2°punct⁹ ē. vtꝝ ꝓſint exīt̄ib⁹ in iferno. 3° ē. vtꝝ exīt̄ib⁹ i p̄ria. Quart⁹ ē. vtꝝ exīt̄ibus in lymbo. Quīt⁹ ē. vtꝝ ꝓſint faciēt̄ib⁹. Sext⁹ eſt. vtꝝ magis ꝓſint illi l̄ illis ꝑ quib⁹ ſiunt: l̄ an oēs equaliter de illis bonis ꝛticipēt. q⁊. ꝑs. ait. Partic̄eps ego ſū ciuꝫ timētiū te. Septim⁹ eſt. an ſuffragia q̄ fiunt pro plurib⁹ tantūdē ſingulis ꝓſint. Octau⁹ eſt. a quib⁹ fcā ſuffragia ꝓſunt. Non⁹ punct⁹ ē. vtꝝ ſolēnitates ⁊ fimeralia defunctis ꝓſint. Decim⁹ punct⁹ ē. an indulgentie defūctis ꝓſint. Oītū ad p̄mū dico q oīa opa q̄ ad charitatē pertinent: ⁊ q̄ꝝ intentio faciētis ſe extendē pōt ad illos: illis ꝓſūt ⁊ ualēt. ꝑcipue tm̄ int̄ opa oīa tria ꝫ ſūt. ſ. oō: miſſa: ⁊ elyna. Ieiuniū āt ꝛ ſit maxie afflictiuū faciēti: ñ tā tñſūt l̄ tñſire ꝓprie pōt ꝫm inte ntōz faciētis ad alterꝫ: niſi forte extrinſece. ſ. inquātū eſt ex charitate fcm̄. Dicam⁹ q̄ q̄ttuoꝝ ſūt ꝑcipue opera ſuffragioꝝ. ſ. oō: miſſa: elyna: ⁊ ieiuniū. ꝫ ponit̄ in decretis. xiij. q. ij. c. aīe. vbi dr̄. aīe ꝺfunctoꝝ ſoluūt̄ q̄ttuoꝝ modis: aut oblatiōib⁹ ſacerdotū: aut ꝑcib⁹ ſcoꝝ q. ſ. ſūt in eccl̄ia: aut caroꝝ elymis: aut ieiunio cognatoꝝ. ⁊ de ꝫ ſūt plura ca pl̄a ibidē: q̄ cā brevitatis ommitto. Octuꝫ ad ꝫ videt opinio q̄rūdā fuiſſe q ſic: moti gbuſdā ſcoꝝ dictis ⁊ exēplis. Audi Aug. in enchiridion allegatū a magro in. iiij. dis. xl v. c. i. Quib⁹ ingt ꝓſunt: l̄ ad ꝫ ꝓſūt vt ſit plena remiſſio: vl̄ certe ut tollerabilioꝝ ſit ipſa dānatio. ꝫ ille. Sꝫ ſolū q ſunt in inferno ſunt dānati. q̄ exīt̄ib⁹ in inferno ſuffragia ꝓſunt. Itē ⁊ Machabe. xij. dr̄. Judas duodecī millia dragmas argenti miſit hieroſolimā offerri ibi ꝑ pcīs mortuoꝝ. Conſtat āt illos mortal̄r peccaſſe ꝺ legē agentes: ⁊ ſic in mortali deceſſiſſe. q̄ ꝛc̄. Quid aliud q̄rim⁹. nōne ſcūs Machari⁹ caput gentilis in heremo adinuenit: qui ei dixit per ſuas ⁊ alioꝝ oſones iuuari: ut ēt refert Damaſcen⁹ in ſmone ſuo. Itē habem⁹ de Traiano exm̄ per Hzegorij oſones a penis inferni liberato. ſed nunqđ ⁊ nunc ꝫ fieri p̄nt: aut nō ſunt ap̄lius ſerui dei: aut eſt abbreviata manus dñi ut ſaluaꝝ neq̄at. q̄ ꝛc̄. O ſtultoꝝ opinio. nū quid ⁊ diuiti in tormentis gutta ꝺnegaꝝ aque? Et in inferno dicimus q nulla eſt redemptio. q̄ modo queſo tolletur pena: niſi prius lauata ſit culpa? quare cū culpa ꝺtinue māeat i dānatis? cōtinue erit eoꝝ pena tarata. ⁊ iō recte ꝑ eis ñ oꝛat eccl̄ia. xiij. q. ij. ꝑ obedītibus. vide textuꝫ ſup̄ feria quinta cinerū. Ad illud quod dicis de Auguſtino: dico qđ accipit damnationeꝫ large. ſ. pro quacūq; punitiōe. De machabeis dico qđ machabei illi in pugna uidentes ſibi piculuꝫ im minere de pctō doluer̄t. ⁊ ꝑ ꝺs nō fuer̄t dānati De capite Machārii dico q nō intelligit̄ q orā te Machario eoꝝ pena tolleret: ſed qa illu⁹ ozōis merito ꝺcedebat illis⁹ vt ſe mutuo ꝺſpicer̄t. ⁊ ſic dī eoꝝ affectus implebat̄ quoddā nō dicā vex ſed fantaſticā gaudiū ozebat̄. ſicut ⁊ demones cū boīes peccare faciunt gaudere dicunt: q̄uis in nullo eoꝝ pena minuat̄. Siꝝ ⁊ angeloꝝ gl̄a in nullo minuit: q̄uis noſtris maliſ ꝑpatiant. De Traiano ꝛ ſint plures rñſiones: dico tam̄ q aliā ſunt q̄ lege cōi accidūt: ⁊ alia q̄ ex p̄iuilegio aliqbus ꝺcedunt. non eiꝫ hec trabēda ſunt ꝑ regl̄a gñali. De hac mā vide ſup̄ feria q̄rta cineꝝ ī vltima ꝺclone ſmonis. Quantū ad tertiū dico q cū ſuffragia ſint iuuamēta quedā: ⁊ iuuam̄tū defectū ꝓſupponat: ꝑs q vbi nullus eſt ꝺfectus nullū debeat poni iuuamentū. ſci autē ſūt bmōi q̄ ꝛc̄. Iniuriā. n. facit martyri q pro martyre oꝛat ex̄ de cele. miſ. c. cuꝫ marthe. vide ſup̄ feria qnta cineꝝ. Ad quartū dubiuꝫ dico q aīe pueroꝝ ī limbo iuuari non p̄nt, ꝑter defectū gr̄e a qua p̄uati ſunt pctō primi gentil. ⁊ iō cum ſint in ſtatu ampli⁹ acgrendi gr̄am nō poſſe: merito iuuari ñ poſſunt. Quare oīa ꝓdicta dubia in ẏbis pauc] ꝺcludamus: vt coll⁹ de mente Aug. in enchiridion: ⁊ ponit̄ a magro in. iiij. di. xl v. ar. i. ⁊. iiij. Dicamus q̄ ſic. Mortuoꝝ q̄dā ſunt baptiçati: q̄dā ẏo nō. Non baptiçatis eccl̄ie ſuffragia nō ꝓſūt: cū illi nūq̄ fuerint vniti. Baptiçati aūt q̄dā ſunt valde boni: vt glorificati. ⁊ iſti ſ non ꝓſunt ſuffragia. qz non bñt vnde ꝺbeam⁹ illis ꝑati ⁊ miſereri. Quidā ſūt valde mali: vt dānati. ⁊ iſtis ſiliꝫ nō ꝓſunt: ga ſic in vita mortali egerunt vt ñ mereant adiuuari. Aliqui ſunt mediocriter bōi: vt purgātes eoꝝ pctā. ⁊ iſti iuuari p̄nt cuꝫ in gratia viuant. De pueris aūt in limbo nullā faciūt mētionē q̄tū ad boc: ſed dicas vt dictū eſt. q̄re ꝛc̄. vide feria q̄rta cineruꝫ. Iſta eſt cōis ſnia theologoꝝ. Sed dices. ponam⁹ q ſuffragia fiant ꝑ aliqbus quib⁹ ꝓdeſſe non poſſunt. Dico q ſi certe ſcimus aliquos tales eē: tunc male facim⁹: cum ꝺ diuinā ordinatōz facim⁹ ⁊ ꝺ ſtatutū eccl̄ie ſcē Si aūt ignoram⁹ ⁊ illi ſaluati ſint: tunc ꝺdez illis ſuffragia nō ꝓſunt: ſed quodāmō obligant̄ ozāt ꝓ ſuffragāte. Si aūt dānati ſūt ꝺo tua in ſinu tuo ꝺuert̄. vt ꝓpha ait. q̄re ꝛc̄. Ad qntuꝫ dr̄ ꝫ btus Tho. vt ſ. q ſuffragia inc̄tū important rōem cuiuſdā recōpenſatōis pene q̄ fit in ſatisfactione: ſic faciēti non ꝓſunt: ita q eoꝝ pena non minuit̄ ſi morirent̄ ⁊ in purgatorio eēnt. Inc̄tū ẏo ſunt quedā opa ſcā ex charitate ꝓcedētia: ſic q modū meriti faciēt̄ib⁹ ꝓſunt. Inde Damaſcenus in quodā ſmōe ait. Quēadmodū vnguēto vel alio oleo ſcō circūlinire volēs infirmū: ꝑ ipſe luniēs ꝓcipat vnctōez: deinde ſic pungit laborantē. Sic ⁊ quicūq; p proximi ſalute agoniçat primū ſibi ꝓdeſt: deinde ꝓximo. Franciſcus de maronis in lectura ſup̄ cap̄lo firmit̄. ⁊. c. cū marthe. ꝺ cele. miſ. ſic ait. Suffragia ex charitate fcā cū opa ſint magne miſericordie facientib⁹ cīnaliter ꝓſunt: ſed recipientib⁹ tempozal̄r tñ. B̄ ille Octū ad ſextū btus Tho. vt ſ. duas opiniōes ponit. Prima opinio eſt ꝓpoſitum q ſuffragia nō magis ꝓſunt his ꝑ quib⁹ fiunt: ꝫ bis q magis diſpoſiti ſunt. Exemplū de cādela que ꝑ diuite accendit̄ que nō min⁹ alijs ibidez ex̄itib⁹ ꝓdeſt q̄ diuiti. ⁊ forte etiā alijs magis ſi bēant oculos clariozes. Et ſi obijceret̄ q in boc eccl̄ie ozdinatio vana eēt: que ſpāl̄r pro aligbus oꝛat. dicebat q boc ad fideliū mētes excitādas ad ſuffragia ī ſtituit: q̄ñ ꝓmptiozes ſum⁹ ad ſpālia q̄ cōia: ⁊ fez uenti⁹ pro ꝓpinquis q̄ ꝑ extrancis oram⁹. Alij autē dicunt q magis ualēt bis ꝑ quib⁹ fiūt. Sꝫ ꝺictus ſcūs doctoꝝ dicit q utraq; opinio aligd ẏtatis hꝫ. Nā valoꝝ ſuffragioꝝ ex duob⁹ pēſari pōt. Uno mō ex pte charitatiſ que facit omnia bōa cōia. ⁊ ſm boc verꝝ eſt q illis magis ꝓficua ſunt q ſunt magis charitate pleni: q̄uis ꝑ eiſ mi nime ſpāl̄r fiāt. Alio mō ex pte intētionis ſuffragantis: ⁊ ſic nulli dubiū q magis ꝓſunt his ꝑ q bus fiūt. ⁊ ꝓprie ipſis valēt ad pene remiſſionē: ⁊ ſm boc 2ª opinio ẏior eſt. Ex quo ſequit̄ q ſuffragia ex pte charitatis valēt q̄tum ad interiorem letitiā: inc̄tū. ſ. vnus in charitate exīs ꝺſolatur de bonis alteri⁹ q̄tum ad diminutōez pene. Et ita tanto maiozē letitiā hꝫ q̄to magis eſt in charitate. ⁊ q̄tum ad ꝫ ſuffragia ſūt ſiliꝫ lumini māli: vt dictū eſt. ſed inc̄tū ſūt quedā ſatiſfactiones ꝑ intentōez facientis applicate ad hunc vel ad illū: non ſunt ſiliꝫ lumini: ſed magis ſolutioni cuiuſdā debiti. Et ſm hoc nō eſt neceſſe ut ſi debitū ꝑ vno ſoluit̄ q ex boc alioꝝ ſoluat̄ debitū. Franciſcus aūt maronis vt ſ. in. iiij. ar⁹ in mā ſuffragioꝝ dicit ſic: qđ aut ſuffragiū ſit indifferenꝫ ꝑ oībus: ſicut ozō gñalis. ⁊ tūc plus ꝓdeſt meliozib⁹. q̄m̄ hec ē regula diſtributiue iuſtitie. vt plus meliozi deꝫ. qđ videt ſentire Aug. de cura agēda pro mortuis. Suffragia ingt pro ſūt ꝫ q vnuſq; meruit in hac vita vt ei ꝓdeſſet. Et ſic itelligit p̄ma opinio q̄ fuit ꝓpoſitiui ⁊ ſeq̄ntiū Aut ſit determinate ꝑ aliquo vel aligb⁹: ⁊ tc̄ in dubitāter illis magis ꝓdeſt: cū oē meritū alienū dirrigat̄ ſm intētōez merētis: vt dcm̄ eſt. ſic itelligit opinio ſa. Intētio. n. eſt ẏa circūſtātia in oi actu meritorio. vt ꝑs in 2ª ſnīaꝝ di. xl v. Ad ſeptimū breuit̄ dico qđ bōa q̄ fiūt ꝑ cōi p̄nt dupl̄r ꝺſiderari. Uno mō vt bonū eccl̄ie: vt miſſa: l̄ ut bonū ex charitate ꝓueniēs. ⁊ ſic tm̄ ꝓdeſt ſingul⁹ acſi ꝑ vnoꝫ ſingularit̄ fieret. ſupple ſi equalit̄ eēnt diſpoſiti. ſed hoc ñ ad pene deletōez: ꝫ quo ad gaudiū interius: vt dictū eſt. quo mō intelligitur tex. de cenſe. di. v. non mediocriter oꝛat. ⁊ de boc in glo. in. c. fraternitatem tuā. ex̄ de ſepulturis. ⁊ in. c. non eſtimemus. xiij. q. ij. cū glo.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Scdo ꝺsiderari pñt vt sunt bona fcā ꝑticularē personā: ⁊ ut satisfactiones quedā ꝑ intētionē satisfacientis tñsiate in mortuos: cū intentio eiꝰ ad quē illi placet dirrigi possit: manifestū est ꝙ valet tñ quantū est intentio suffragātis: ⁊ sic missa tñ valebit illi pro q̄ fit oño. ſ. ad pene liberationē tpalē: qz forte ñ intendit illā pro oibꝰ: ſz pro ꝺ vno tñ. Sed dices ponaꝫ ꝙ nunc ego pro pluribꝰ defunctis celebrē: ⁊ intentio mea sit pro oībus: nūquid tñ valebit illa oño cōis: acſi pro vnoq̄cz diceret: Dico q̄uis ex pte dei Bñi sit difficile: cū ita possit absoluere multos sicut ⁊ unū tñ ex parte suffragantis: cū ipsa suffragia hēant rōnē satisfactionis: ⁊ sint finite ꝟtutis: ñ poterūt ita multis suffragari: sicut paucis ſ vno tñ. Nā si tñ duobus, ſ tribus ſ quattuor prodessent sic̄ vni: eadē rōne posset ⁊ infinitis: ⁊ sic vno die posset purgatoriū spoliari. ꝑz: qz ñ est maior rō ꝺ vno q̄ de alio. ⁊ per ꝺns suffragiū finitū valoreꝫ haberet infinitū: qꝺ est incōueniens. Uñ ſz missa sit in se infinite ꝟtutis: est tñ determinati effectus ad quē illud sacrificiū ordinat. ⁊ per ꝺns ñ oz ꝙ per vnū sacrificiū altaris tota pena eoꝝ q̄ sunt in purgatorio expiet. sicut nec vnū sacramētū qꝺ quis pro satisfactione in sua vita offert: liberat a tota satisfactione debita ꝑ pctis. Unde crebro pro satisfactione vniꝰ pcti plures misse a ꝺfessore iniunguntur. hec dicit btūs Tho. ſ. iiij. ꝺi. xlv. Et est sñia Aug. i liꝰ de cura agenda ꝑ mōtuis. ⁊ btūs Hegozij ad Bonifaciū. ⁊ cōiter sic tenet. ⁊ confirmat. nā si per vnū sacrm ⁊ vnū suffragiū cōe pro oibus ipensū liberarent equalit oēs a penis: vana esset ecclesie institutio: q̄ suffragia spālia ordinauit. hic diligenē aīaduertāt qui plures el'ynas ꝑticulariter suscipiunt ꝑ missis ꝑticulariter dicendis. apparet. n. ex dictis ꝙ per vnā missam cōem ꝑ oibus dictā ñ satisfaciunt pro oībus in purgatorio expectantibꝰ. Sed nunqꝺ possum dicē in vna missa plures oños spāles ⁊ valere: Dicit btūs Tho. ibidē in q̄daz rrisione ꝙ cū pro vno missa ꝺ nō est incōueniēs vt oños ꝑ alios ēt fiant. Nā alie oños q̄ superaddunt ñ iō dicunt vt satisfactio vniꝰ sacrificij ad alios ꝓncipaſ ꝺterminet: sed ut oños fuse pro ipsis illis ēt prosint. hec iste doctor. q̄re ⁊c. ℣ Ad octauū dubiū ꝺ ꝙ quattuor sunt genera viatoꝝ. Quidā sunt in gr̄a baptismali q nū q̄ mortaliter peccauerunt. Quidā in gr̄a penitentiali: qz post lapsū surrexeruut. Quidā i culpa mortali: deleto tñ pctō originali: cuiusmōi sūt fideles sine gr̄a dei. Quidā sunt in culpa mortali actuali ⁊ originali: sicut infideles oēs qui nūq̄ baptizati. De primis āt ⁊ secundis satis ꝺstat ꝙ eoꝝ suffragia prosunt: cū sint in gr̄a ꝺstituti: ⁊ ꝑ ꝺns eoꝝ opa deo grata. De quartis ēt ꝑz ꝙ non valent: qz infidelibꝰ nihil est mundū: vt dicit ad Titū p̄ ca. De tertijs. ſ. fidelibꝰ baptizatis existi bus in pctō mortali est difficultas: an. ſ. eoꝝ suffragia prosint. Et quantū ad ꝺ btūs Tho. in. iiij. ꝺi. xlv. sic distinguit: dicens ꝙ suffragia q̄ ꝑ mala fiunt possunt dupliꝛ ꝺsiderari. ſ. ut opꝰ opatū ⁊ ut opus operans. Si vt opus operatū: vt nra sacra: ⁊ ꝑsertim eucharistia: sic ipsa ñ ex opere operantis: sed ex scipsis siue ex gr̄a dei efficaciā hñt. ⁊ per ꝺns per quoscūq̄ ministrent valent. Si āt ꝺsiderent ut opus operans: distingue itez qz ꝺsiderant: aut ut est opus eꝰ. ſ. ipsius opantis: ⁊ vt sic nec sibi nec alteri eius operatio meritōia esse pōt: aut ut est opus ut ꝙne cōis: sicut ē sacerdos dū exequias mortuoꝝ facit in ecclesia: ⁊ qz talis actus intelligit fieri noie ſ uice cuiꝰ fit vt dicit Dionysius in. xiij. c. celestis hierarchie. i de est ꝙ suffragia talis sacerdotis q̄uis sit i pec cato mortali defunctis prosint. Itē pōt ꝺsiderari talis operatio vt persone ꝓncipalis instrālis: ⁊ tunc cū instrīm agat in ꝟtute principalis agentis: posito ꝙ principale agens sit in statu gr̄e: ⁊ persona instrālis sit in pctō mortali: nihil obstat ꝙ suffragia prodcrunt ꝺfunctis. Uñ si aliquis, i charitate decedens precipiat sibi suffragia fieri ſ alius ēt precipiens illa fieri: proculdubio ꝺfūcto prodcrunt: q̄uis illi per quos fiunt sint i pec cato mortali. exꝫ ut si ꝟus in pctō exñs ex precepto sui dñi charitatē bñtis aliq̄ꝺ miſicordie opus faciat: ꝑz ꝙ nō obest in ꝺ pctñ serui vt el'yna deo sit grata. q̄ñ ipse ñ tanq̄ propria persōa: sed vt dñi instrīm operat. Nō tñ ꝙ magis ꝓdesset si in charitate fierent: qz tūc opa illa ex duabus partibus meritoria essent. Et sic ꝑz ꝙ peccatoris opus q̄uis nō sit uiuū vt est eiꝰ: est tñ uium ut est alterius. Ista est sñia p̄dicti doctoris. require de boc. 8. feria quinta cineꝝ in xl̄a ꝺsideratione prime conclonis in ʒa ꝟitate. Sz dices quo est possibile p̄ Ambrosi ꝙ sacerdos celebrans in pctō mortali prosit illis pro qnibus celebrat. Jo. ix. Scimꝰ qm̄ ꝺus peccatores ñ exaudit. Dico ꝙ nō prodest ut bonū persone: qz sic eꝰ actus est malus: vt dictū est: sed prodest ut bonū ecclie ⁊c. ℣ Quantū ad punctū de exequijs mortuoꝝ dico de intentione Aug. de cura agēda pro mortuis ꝙ pompa exequiaꝝ: curatio funeris: ⁊ ꝺditio sepulture magis sunt viuoꝝ solatia q̄ mortuoꝝ subsidia. eadē ꝟba ponit Hegꝫ. in. iiij. dialogoꝝ. Notādū tñ ꝙ inter errores paganoꝝ hic erat vnus. ſ. ꝙ sepultura ad ꝺ inuēta est: vt aīe defunctoꝝ quietē acciperent. Nō. n. credebant aīam q̄ietē posse accipere añq̄ corpus sepeliret: qꝺ oino est ridiculū quoddā. Jnꝺ theologi aiunt ꝙ sepultura inuenta est ⁊ ꝓp vivuos ⁊ ꝓp mortuos. ꝓpter viuos quidē ne. ſ. fetore cadauerū inficeremur: ⁊ tanta turpitudie cōpoꝝ ꝺfunderemur. turpissimuꝫ. n. est hominem mortuū cernē. Propter mortuos ꝟo: ut. ſ. eoꝝ memoria in mentibꝰ haberet fideliū: ⁊ sic ꝑ illis oraret ⁊c. Sc̄o notandū ꝙ sepultura secūdū Hoſſiēsē q̄uis accipit pro ipso officio qꝺ ꝑ coꝝ poꝛib' sepeliēdis ipendit: qꝺ vendi non pōt. cꝛ de symonia. c. nō satis. ⁊. xiij. q. ij. c. ꝑcipienduz. ⁊ i. q. i. dictū. Non pono textū ad lr̄az ꝓpter brevitatē. Quis sepultura ꝺ ipsa terra: que sic est de cimiterio vel fuit ibi aliquis sepultus sit ꝛ vendi non pōt. ff. de rei vendi. que religiosis. ℣ Tertio accipit pro ipsa tumba marmorea vel lapidea. ⁊ ista vendi potest si in ea nullus sepultus est. alio quin locus factus ē religiosus ⁊ vendi nō potest xiij. q. ij. c. questa. ⁊. c. postq̄. ℣ Quarto dicit qñ q̄z ipsa terra pura que deputata ē ad usum sepulture. ⁊ hec vendi pōt. xiij. q. ij. c. aurum. Sz vtrū aliquid possit exigi pro sepultura: vide in. c. sua. ⁊. c. ad apostolicā. ex. de simonia. hec ad presens dimittamus. Ad propositū ergo nr̄m dico sic: ꝙ aliud ē loqui de sepultura: ⁊ aliud de his que ad ornatum sepulture exhibent. Sepultura enim loci sacri mortuo quidē prodest: non ex ipso opere operato: sed magis ex ipso opere operante. Dum. ſ. vel ip e defunctus vel alius ꝺsponēs in vita in loco sacro tumulari patrocinio alicuius sancti eum cōmittit: precibus cuius credendū ē illum iuuari. Uel etiam patrocinio eoꝝ qui in loco sacro deseruiūt: qui pro tumulatis apud eos frequentius ⁊ specialiuſ orant. Illa autē que ad ornatū fiunt: defunctis quidē prosunt. nō quidē per se: sed per accidens. dum. ſ. homines inſpicientes ad compassiones excitātur: ⁊ sic pro illis orant. Uel etiam inquātum ex sumptibus sepulture pauperes fructum accipiūt: uel ecclesia decoratur. Et secūdum hoc Bap. iij. ca° sepultura inter ceteras elemosynas computat. Et ita soluuntur omnia argumēta in oppositum. Dicit tamen Augustinꝰ ꝓmo de ciuitate dei: ꝙ propter fidem resurrectōis astruendam sepulture inuente sunt. Jn hoc enim testamur curam corporum defunctoꝝ habere tanq̄ ſperantes eoꝝ meliorem vitam. Ex quibus plures conclusiones siue potius correlaria colligamus. ℣ Primū correlarium est. ꝙ sumptus funerū qui a parentibus fiunt: si nō ꝓpter iactantiā: sed vt inde ecclesia ⁊ pauperes subleuētur: prosunt defunctis: sicut ⁊ cetera pietatis opera. ℣ Secūdum correlariū est. ꝙ locus sepulture sacre defunctis prodest: nō per se: sed meritis sanctoꝝ ibidem sepultoꝝ: aut suffragioꝝ que ibi fiunt. Hec est sñia Aug. de ciuitate dei libro ꝓmo. ℣ Tertiū correlariū est. ꝙ parentū pompa defunctis nō obest. q̄uiā pater non portat iniquitatem filij. Eccl̄. xviij. Posset tamē obesse: vt si quis hoc in vita ordinaret. vtputa ꝙ iuxta corpus vnius martyris poneretur: posito etiā ꝙ non fieret. ℣ Quartū correlarium ē. ꝙ cerimonie ecclesie rōnabiliter sūt ab ecclesia inuente. vt sunt pulsatio campanaꝝ: officioꝝ decantatio: cereoꝝ illumiatio: aque benedicte aspersio: ⁊ thurificatio. Silr̄ ⁊ alia que ecclesia facere in talibus diebus cōsueuit. Hec eni spiritualia designat: vt ostendit Dionysiꝰ de ecclesiastica hierarchia. c. vij. Hec oīa satis clara sunt inspicientibus ⁊ intelligētibus que in precedētibus notata sunt. q̄re ⁊c. ℣ Quantū ad vltimū punctū satis dictuz est supra feria iiij ꝺsitce de passiōe ꝺsideratione tertia cōclusiōeq̄ vltia. vide ibi. Cuius sñie est etiā btūs Tho. in 4° ꝺst.

xl v. Et ista sufficiāt pro pñti ꝟitate. ℣ Quātum ad tertiā veritatē nihil aliud ad presēs dico. Satis eiz in hoc opere dixim⁹. vide in tabula. c. de damnatis. A quoꝝ consortio liberet nos Jesus gloriosus qui repleat domū ꝺscientie nostre hic odore vnguentoꝝ gratie sue: vt ipso i eterna gloria potiamur. Amen.

℣ Feria tertia dominice in ramis palmarum sermo in ordine quadragesimus secundus.

Memoriam fecit

mirabiliū suoꝝ misericors ⁊ miserator dominus. ꝑs. Mira altaque beneficia sūmā gratitudinē exigūt atq̄ tanto altioꝛē q̄to deus ipse qui nobis magna cōtulit modū gratitudinis ostēdit in sui veri corporis ⁊ sanguinis cōmunione. Uerū qz taz mirabile sacramētum nō creatarū rer̄ more cogitandū est: vno sermone enucleari non pōt. Jn bis nāq̄ rebus quas in hoc corpore ꝺstituti quo dāmodo cogitamus: non nihil fortasse nostrum valet ingeniū. Facile eniz corporei corporalia sentim⁹. qa nihil inter aīantia atq̄ viuētia inueniri pōt: qꝺ nō alicui nostroꝝ sensuū subiectū sit Sed cum de cognitiōe diuinitatis que tanto in hoc sacramēto later inquirim⁹: prorsus oīs spes pertura uidet. Quāobrem cautissime incedēdū est dum tāte rei ꝑsequimur vestigia. Eya igitur aīa mea animū tuū aureſq̄ tuas vt soles erige: mecūq̄ ora amantissimū xp̄m gloriosamq̄ eius genitricē: vt de tanto ac mirabili sacramēto vtilia quedā in mediū proferamus. Animaduerte saluatoris clementiā: qui vt nos ad se traheret: atq̄ ex hoibus deos faceret: factus ē homo. Ex cogita eiꝰ ad nos ardentissimā charitatē: qui cū imortalis esset. ⁊ in nullo pati posset: i crucis ara pro nr̄a salute sese obtulit deo patri. qꝺ vt sempiterna memoria tenerem⁹ corpus suū in cibuz et sanguinē suuz in potū nobis fideliter relīgt. O clementiā admirabilē atq̄ omni laude decorandam. Primus nāq̄ homo esu ligni vetiti de⁹ fieri voluit. deus autē vt hoiem deū faceret est factus homo. Ille paradisum voluptatis peccato amisit: iste autez sui regni nos voluit fieri coheredes. Ille nāq̄ inobediētia mortē incurrit: iste autē ut nos faceret imortales turpi morte damnari voluit. Quid multis mozꝛ? Memoriam fecit mirabiliū suoꝝ. Mirabile certe ē ꝙ corꝰ dederit: mirabiliꝰ ꝙ velatū accidētibus. Aliud eni est qꝺ cernit ⁊ aliud qꝺ credit. Cernit trimō panis ⁊ vini spēs: sub qua totus verus xp̄us creditur. Ualde mirabile est ꝙ corꝰ dederit i cibū qui plene reficit: vere nutrit: sūmeq̄ impinguat non corpus sed cor: non ventrē sed mentez: non carnē sed aīam. vt Urbanus quartꝰ ait. Non. n. carnes thauroꝝ aut vituloꝝ: vt olim in lege nobis ꝓposuit: sed se verū deū sub spēbus panis ⁊ vini mirabiliꝛ occultatuz. Que vt magis elucescant tres in hoc p̄ sermone ꝺsiderationes more solito faciam⁹. vz. Primo corporis ⁊ sanguis

Universidad de Deusto
Biblioteca

xpi in sacro panis z vini singularē nobilitatem. Secundo corporis z sanguinis Ihesu in sacramento dati singularem figurabilitatem. Tertio corporis z sanguinis Ihesu mirabilem ostensibilitatem.

¶ De nobilitate eucharistie cōsideratio pma.

Primo corpōis z sanguinis xpi in sacramento panis z vini nobis dati singularē nobilitatē videamus. vbi tres octones more solito faciamus. vz. ℣ 1ª cōcto est ista. Inter oia sacra corporis z sanguinis xpi sacrm̄ excellit vniuersa. ℣ 2ª concto ē ista. In sacro altaris pculdubio vez corpus xpi z sanguis otinet ℣ 3ª octo ē ista. Quis corpus xpi z sanguis sit in sacro velata: nihil tamē icōuenit si aliquando i forma pueri vel alterius speciei videatur.

¶ Quō sit nobile sacrm̄ eucharistie octo pma:

Incipe pmā conctonē cc. ut. s. vbi tres inquiram? ℣i. vz. ℣ 4ª ℣i. ē. Quid est sacrm̄. ℣ 2ª ℣i. est. An eucharistia sit vnum sacrm̄ vel plura. ℣ 3ª ℣i. est. An eucharistia sit nobilis sacrm̄. ¶ Quō ad pmā ℣itatē dico q̄ q̄t tuor sunt sacri pncipales descriptiones. Prima est Aug. x. de ciui. dei. Sacrm̄ iquit est inuisibil gre visibilis forma. quibus ℣bis magr̄ sñiaz in iiij. di. viij. c. nūc quid sacrm̄ sit. duo addit: dicēs vt eius similitudinē gerat z cā existat. Forma. n. illa. i. spēs panis z vini visibilis similitudinez gerit inuisibilis gre. i. latentis gre sub accidentibus illis. Uñ sicut oculis corporis ñ nisi accidētia panis z vini mālis cernimus: z ñ subām. cuz ēt vniuscuiusq; minimi entis subā sit insensibilis sed tm̄ intelligibilis. vt tota clamat pbia. sic in ℟ sacro sola accidentia cernimus: z ñ carnis subāz z sanguinis nec diuinitatē. Scōa diffinitio ē eiº dē magri in quarto. dis. pª. dicentis: sacrm̄ est sacre rei signū. Aug. li° de doctrina xpiana. z pōit de conse. di. ij. c. signū. declarat quid sit signū: dicens. Signū est res q̄ preter spēm q̄ ingerit sensibus aliquid aliud ex se in cognitionē faciēs uenire. Sicut. n. circulus ante tabernā est spēs q̄dā visibilis vltra sui cognitionē in notitiā vini ꝺ uenire faciens: qđ tri vinū transeuntibus oio inuisibile est. sic sub spēbus visibilis panis z vini sacralis inuisibilē xpi carnē z sanguinē honoramus. Audi cap'" panis. de cōse. di. ij. Panis ingt in altari visitatus. i. cōis ante ℣ba sacrōz: vbi ac cessit cōsecratō de pane fit caro xpi. hec ibi. Audi ca'" añ benedictionē. ante inquit benedictiōz alia spēs noiaf: post ꝺsecratōz corpus xpi significaf. Audi ca'" nos enī. nos. n. inquit in spē panis z vini quā videmus res inuisibiles. i. carnē z sāguinē honoramus zc. Tertia diffinitio est eiusdē Aug. dicentis. Sacrm̄ est illud in quo sub tegmento rez visibiliū diuina ℣tus secretius saluté operaf. Et ꝼm hoc tm̄ sonat sacrm̄: acsi dicamus sacrm̄ est sacrū secretū. Et ađo certe secretū vt nisi sola fide intelligaf: vt sit meditū q̄ddaz magni meriti: cū in eo nullū cadat experimētū: sicut cantat ecclesia. prestat fides supplementū sensuū defectui. Quarta diffinitio est Hugonis de scō victore liº suo de sacris. liº. p. pte. ix. ca. ij. dicentis. Sacrm̄ est māle elementū extrinsecus oculis suppositū ex institutione significans: z ex similitudine repñtans: z ex scificatione aliquā ℟ uisibilē gram conferens. Et ista ē cōpleta diffinitio sacri: vt dicit btūs Tho. Primo dicit q̄ ē māle elementū foris sensibiliter propositū. vbi dicit btūs Tho. in. iiij. di. i. q̄ elementū ponit p quacūq; re sensibili: siue sit elementū siue elementatū. Utf āt hoc ℣bo propter dictū Aug. i. q. i. dicentis. accedit ℣bū ad elementū: z fit sacrm̄. Ōtrahe ℣bū: quid est aqua nisi aqua? Ubi nota q̄ in aliquibus sacris māle ipsoz est simplex elementū: vt in baptismo aqua. In aliquibus ē elementatū: vt in eucharistia panis z vinctione extrema oleū: z sic de alijs. Scđo dicit. ex institutione significans: qm̄ hoc sacrm̄ in memoriā sue future passionis xps in cena istituit. Mat. xx v. Marci. xiiij. Luc. xxij. de quo in seq̄ntibº. Tertio dr̄ aliquid ex similitudine repñtans. Ecce si militudinis repñtatio: qm̄ sicut xps in mysterio sue incarnationis accepit carnē nr̄am ad vnuz suppositū: sic in mysterio huius ꝺsecratōis eius carnē in spūalē cibū accipim?. Audi Dionysiū ō angelica hierarchia circa pncipiū. Sumptio inquit diuinissime eucharistie ymago ē illius bntifice fruitionis qua quietabimur cū illud ꝓpheticū perficiem̄ in nobis. Satiaboz cuz apparuerit gloria tua: sicut dicit glosa ibidē. Quarto dicit ex sanctificatōe aliquā inuisibilē gram ꝺferens ꝼm quā partē sacrm̄ nihil aliud est q̄ sacras mētē. Et si bene hec Hugonis diffinitio perscrutef idē sonat cū diffinitione magri z Aug. hic pmo loco posita duobus exceptis. Nā magr̄ ait. Sacramentū est inuisibilis gre visibilis forma. Et Hugo ait. Sacrm̄ est māle elementū oculi suppositū. i. visibilis: z sensibilis rei forma. i. similitudo ex institutōe significans. i. inuisibilē gram. Magister dicit ut imaginē gerat. Et Hugo dicit ex similitudine repñtans: qđ idē est q̄ imaginē gerere. z magr̄ dicit. z causa existat. z Hugo dicit. ex sanctificatione inuisibilē gram cōferens: qđ idē est. In hoc ḡ differūt dicta eoz: quia Hugo expressit cām significationis: z dicit q̄ ℟ est ex institutione. z cām efficientie. i. effectus sacri: z dicit q̄ hoc erat ex sanctificatione. qđ zc. Et sic pz prima ℣itas. ¶ Quō ad 2am ℣i. dico q̄ xpi corpus z sanguis sunt vnū sacrm̄ z ñ plura. Ubi nō q̄ esse vnū pōt intelligi tribus modis. s. vnitate indiuisibilitatis sicut punctus z vnitas: que nec actu nec potentia pñt esse multa. Scđo vnitate ꝯtinuabilitatis: sicut linea pedalis: que ē una actu: z mlta in potētia. Tertio vnitate integrabilitatis: sicut domus ē vna per integratōz sua rū partiū: que actu z potētia sūt plures. Similr sortes vnus ē bō per integratōz sua? partiū: sic q̄ de aliis. Mō corpus xpi z sanguis sunt vnū integritate z vnitate integratōis. probatur: qm̄ hoc sacrm̄ ex diuia istitutōe ad cibatiōez spūalē deputatū est: que signatur p corporalē cibatōez Et quia cibatio corporalis duo requirit. s. cibuz z potū: ideo ex diuina institutōe ad cibationem spūalez aliquid per modū cibi: z aliquid p modū potus ordinaf. per modū cibi corpus. per modū potus sanguis xpi est. Ex q̄bus pz q̄ qñ dr̄ in collecta. Purificēt nos quesumus dne sacramenta que sumpsim? zc. q̄ illa pluralitas māliter ē intelligenda. qñ in quolibet sacro plura māliter concurrunt. Corpus ḡ z sanguis xpi sunt plura māliter: sed vnū vnitate integratōis. ¶ Secundo segtur q̄ totalis cibatio spūalis: nec est p corpus tm̄: nec per sanguinē tm̄: sed per vtrūq; ℟. ¶ Tertio segtur q̄ licet sint i hoc sacro due forme. s. panis z vini v. p se cōsideratur: tm̄ vnaq; illaz nō correspondet toti sacro: sed vna vni parti z alia alteri: q̄ simul vnū sacrm̄ faciunt. ¶ Quarto segtur q̄ licet ista duo nō sint vnū vnitate gnis vel spēi: sunt tm̄ vnū p relationē ad vnā opatōez ex qua vnitate sūmit vnitas sacri. ¶ Quinto segtur q̄ licet xps sub vtraq; spē sit: tm̄ non est q̄ ad diuersos vsus. Unde totus xps est sub spē pānis: sed quo ad vsuz cibi. z totus xps est sub spē vini: sed quo ad vsum pot?. qui duo vsus vnū cibum spūalem: z vnum sacrm̄ efficiunt. Et cōfirmatur hec sñia. Quecunq; ordinātur ad idem significā dum z perficiendū pertinent ad vnum sacrm̄. Sz omnia que in eucharistia sunt pertinēt ad idem significandū seu representandū. i. mortem xpi: z idem efficiendū. s. gram per quaz homo corpori mystico incorporaf. ergo sunt vnū tm̄ sacrm̄. Itē si plura essent sequeret q̄ sacramenta noue legi plura essent q̄ septē contra determinationē ecclesie. de translatiōibus. in. c. veniens. glo. i. In qua glo. ponūtur que sunt sacramēta necessitatis: z que voluntatis. Et ponit q̄ quinq; sunt necessitatis z duo voluntatis. s. matrimoniū z ordo q: sine his duobus saluari possumus. Et glo. ij. in. c. p. q̄ incipit. dignū est zc. ex de cōiugio seruorū. omnia septē sacramenta enumerat. q zc. Idem quātum ad oīa que dicta sunt dicūt btūs Tho. z Petrus de tarātasio in. iiij. di. viij. q̄ zc. ¶ Quātum ad tertiā veritatē dico q̄ Alexander papa gntus a Petro apto: vt notaf de cōse. di. ij. c. nihil. docet q̄ nullū sit hoc sacramēto nobilius. vbi sic dicit text?. Nihil in sacrificijs maius esse pōt q̄ corpus z sanguis xpi. nec vlla oblatio hac potioz est. sed hec oēs precellit: que pura conscientia dño offerenda est: z pura mēte sumenda: atq; oībus veneranda. Et sicut potioz ē ceteris: ita potius extolli z venerari dz. hec ibi. Et glo. ibi super ℣bo. q̄ corpus xpi. dicit. Idest nullum sacramentū dignius est isto q̄tum in se est. Quattuoz. n. modis vnum sacramentū alio dignius est. s. Rōne efficacie: vt baptismus. rōne sanctitatis: vt eucharistia. rōne significatōis: vt coniugiū. quidā tamen remouerunt istud modū z rōne conferētis: vt cōfirmatio. hec ibi glo. ad lr̄am. Et btūs Tho. z Petrus vt s. dicunt q̄ ꝯ alia sacramenta causent in aīa sanctitatē modo quodā cōi: tamē hoc sacramentū continet totius sanctitatis auctorē. z ideo ceteris prestātius est z excellētius. vnde de hoc pōt dari iste versus. Maioz in effectu est baptismus: corpus in esse. Coniugiū signo maiori crisma ministro. De hoc sup̄ feria sexta pme dñice octone scđe tue considerationis. Ec hec sufficiant pro prima octone.

¶ Qđ verum Ihesu Christi corpus est in sacramento altaris conclusio secunda.

Accipe 2am octonem. vz. In sacramēto altaris licet multi heretici latrauerint: verum xpi corpus z sanguis dr̄ otineri vbi tres ingramus ℣itates. vz. ℣ Prima ℣itas ē Utrū verum xpi corpus contineatur in altari. ℣ 2ª veritas est. vtruz contineaf secundū totam suam quantitatē. ℣ 3ª est. Utrū contineaf tantuz caro xpi z non aia. ¶ Quantū ad primā dico q̄ magister in q̄sto di. x. recitata opinione quorundam hereticoz dicentiū ibi eē corpus xpi tantū in signo: z tm̄ in signo māducari a nobis: occasionem sui erroris a verbis xpi sūmentes: cū dixit. Nisi quis manducauerit carnē meā z biberit sāguinē meū non habebit vitam eternā: non intelligentes dixerunt. Durus est hic sermo: quis potest eum audire? z abierunt retroruz. quibus discedentibus duodecim discipulos instruxit qui remanserant dicens. Spiritus est qui viuificat: caro autē nihil prodest. verba que locutus sum vobis spiritus z vita sunt. spiritualiter intelligite que locutus sum zc. vide in textu vbi plures auctoritates adducūtur. Et declaratis intelligē tie earū sentimentis: mox in capto hec z bis similia nostram quā scripsimus cōclusionē ponit: et cōfirmat sermōibus christi qui ait. Accipite hoc est corpus meū. Et similr alijs auctoritatibus z ratiōibus: que legere tuipse potes: que causa brevitatis ōmitto. Ad quoz declaratōem audi verba beati Thome in q̄sto. di. x. ar°. p°. Sub sacramento inquit altaris continef verus corpus xpi quod de virgine traxit. Et contrariū dicere est hereſis: quia derogaf veritati scripture: qua dominus dicit. Hoc est corpus meū. Idem dicitur in capto. omnia quecūq; voluit fecit dominº in celo z in terra. de conse. di. ij. Et ratio quare oportet q̄ in hoc sacramento christus cōtineatur est: quia. s. non ita perfecte nobis xpus coniungeretur si sola illa sacramenta haberem? in quibus coniungif nobis Ihesus per virtutē suam in sacramentis illis participatā. Et ideo oportet eē aliquod sacramētum quo xps nō participatiue: sed per suā essentiā contineaf: vt sit perfecta conjunctio capitis ad membra. Et consequūtur etiā alie vtilitates: sicut ostensio maxime charitatis in hoc q̄ seipsum dat nobis in cibum: z subleuatio spei ex tam familiari coniunctōe ad ipsum: z maximū meritū fidei in hoc q̄ credunt multa in hoc sacramēto: que nō solum preter rōem sunt: sed etiaz ꝺ sensuz: vt apparet. Et multe alie vtilitates que sufficiēter explicari non possent. ℟ ille ad lr̄am. Sz diceso pater Ambrosi: certe durus

Universidad de Deusto
Biblioteca

est hic sermo. Nõne maxima irreuerentia est: ut more pecudũ herbã manducantiũ xpm mandu cemus? Quid.n. imanius q̃ carnẽ bois mãducare ꝛ sanguinẽ eius bibere? Nonne ꝛ xps ait. Jo. vj. Caro nõ prodest quicq̃? ḡ ñ debet esse i hoc sacro vera caro: sed solus spualis xtus. Demũ panis ille prius nõ erat xps: ꝛ post consecra tionẽ factus est xps. ḡ nunc incepit xps esse i ali quo loco vbi prius ñ fuit: qõ derogat dignitati eius: uel erit in ipso mutatio. O pr Ambrosi q̃mõ est in celo ꝛ idẽ numero i altari? Dia.n. cor pora humana bñt determinata loca. sed termini cuiuslibet corporis locati sunt simꝫ cũ terminis corporis locantis. ḡ nullũ corpus in vno loco po test esse ex terminos illius loci. Et cõfirmat. qa corpus xpi inquantũ corpus ñ hz esse in plurib⁹ locis: qr sic cuilibet corpori ꝺueniret. nec ẽt in quantũ vnitũ diuinitati: qr vno talis ñ ponit eũ ex terminos suos. i. ex limites corporis. ḡ nullo mõ sibi ꝺuenit. qf ꝛc. Alia mea nihil obstat q̃ spi ritus malignus varias hereses in mentibus bo minũ fouet: ꝛ totis conat viribus verã fidẽ ob tenebrare: ꝛ crebro prorsus eradicat. Recte ar guis: ꝛ euidentes tue apparent rõnes. Consideꝛa imensam dei largitatẽ: qui cũ corpori nr̃o oẽ semen afferens fructũ nobis in cibũ dedit. ꝛ ne alia fame periret: seipsũ in cibũ ꝛ potũ dedit. nõ carnẽ: vt in principio diximus: sed spm̃ ipinguãs nec hoc irreuerẽtie aut horribilitati assꝛibi pt sed vere charitati. vex id esset qõ arguis si xpi glorioſissimũ corpus seu corporalis cibus man ducaret? dilaniaret ꝛ ventibus pmereꝛ. sed ñ sic manducat: sed integer sub qualibet diuisionis particula persꝛeuerat: vt infra dicet. Qr aũt ais caro ñ prodest quicq̃: vex dicis si caro corpalit manducaret. sed valde prodest sacraliter mãdu cata. Di.n. qui retro: sũ abierunt qñ xps ait: ca ro mea vere est cibus ꝛc. intellexerunt ut Aug. ait: sic esse de xpi carne: sicut de ipsa que i cada uer vertit: ꝛ in macello dilaniat. nec aia mea ti bi se in cibũ contulit: quia aliter prouidere tue saluti ñ posset: sed quia hic est modus congruen tissimus: sicut de mõ incarnationis dicim⁹. Ad aliud dico q̃ ñ semper oꝛ id qõ nunc est vbi pri us ñ fuit: localiter esse mutatũ: qr potest aliqd i ipsũ conuerti. cũ. n. aer in ignẽ conuertit: non ex pedit ignẽ localiter esse mutatũ: sed tñ mutatur mutatione generationis. ꝛ hoc accidit: qr ignis in illa conuersione ñ est terminus generationis sed cõpositũ ex subã generationis. i. ex mã ꝛ ter mino qui est forma introducta: ex quibus fit to tũ cõpositũ. forma.n. que est terminus gñationis per se nõ generat. vij. methaphisice. generat aũt per accidens: quia ñ est per se subsistens: sed ẽ in alio: quo mutato dicitur ꝛ ipsa mutari. Corpus ḡ xpi est in altari vbi prius ñ fuit: ꝛ tñ ñ localiter mutat nec aliquo mõ: qr panis conuersus ẽ i ipz ita q̃ totũ corpus est terminus per se conuersio nis: sicut ibi erat forma. non tñ est ens in alio sic foꝛma: sed per se subsistens. ꝛ per ꝺns nõ oꝛ q̃ sit

localiter mutatũ: nec per se generatũ: nec per acci dens. ¶ Ad vltimũ dico q̃ nullũ corpus ꝯparat ad locũ nisi mediantibus quantitatiuis di mensionibus. Et ideo tunc corpus est proprie i loco qñ dimensiones eius cõmensurant dimen sionibus loci. ideo pbus ait q̃ locus est equalis locato. Corpus ergo xpi ñ est nisi in vno loco. s. in celo. Sed qñ fit panis conuersio i corpus xpi qui panis prius fm suas dimensiões in hoc erat determinato loco. ꝛ iã panis subã non exꝛite re manent diuina ꝛtute dimensiones ille: ꝛ p ꝺns locus ambiens ipsas. ꝛ cũ ibi sit ne ex corpus xpi sub illis. s. dimensionibus quantitatis talis loc⁹ ambiens illas dimensiones ad corpus xpi ordi nẽ imediate non hz. qr non subiectiue fundant i corpore xpi. Et ideo corpus xpi nõ est proprie i loco per se loquendo: sed est ut in sacro non solũ significante: sed ꝺtinente ne ex xpi corpus ex vi ꝛbox. Et sic pz q̃ corpus xpi erit in altari. i. in il lo loco: qr dimensiones panis in ipsũ ꝺuersi ma nent in loco: sub quibus ipsum corpus latet. Est ergo fm proprias dimensiones in celo empyreo sed in pluribus altaribus ꝛ locis fm dimensiões remanentes panis ꝛ vini tñ substantiati in xpi corpus ꝛ sanguinẽ. Ad confirmatiõs dico q̃ eẽ in pluribus locis vt est expositũ nõ ꝺuenit corpori xpi vt corpus: neq̃ ut glorificatũ: neq̃ ut di uinitati vnitũ: sed inquantũ est terminus ꝺuersi onis. vñ similiter accideret de corpore lapidis: si deus simꝫ i mõ subãm panis in lapidẽ ꝺuerte ret. qf ꝛc. Etsi alique rõnes naturales adduce rent de situ partiũ in loco ꝛ depositione ꝛ simili bus: dicas hoc nõ esse fm nãm: sed supra nãm. Et bene nota istas rnsiones ꝛ tene menti: quo xps est in vno loco tñ fm proprias dimensiões ꝛ in pluribus fm q̃ dictũ est. qr ꝛc. ¶ Quantũ ad 2am q̃. dico tria dicta. ¶ Primũ est q̃ substã tia panis que conuertit in xpi corpus nõ habet aliquã proportionẽ similitudinis ad quantitatẽ xpi vel ad alia eius accidentia: sed tñ ad subãm corporis xpi. Et ideo cũ nihil de pane in corpus xpi conuertat nisi subã panis. quia nõ accidẽtia eius cũ maneãt vt prius: patet q̃ conuersio illa terminat ad subãm ꝛ nõ ad quantitatẽ vel alia accidentia corporis xpi. ꝛ per ꝺns ex vi sacri nõ est in sacro nisi subã corporis xpi. quantitas aũt eius est ibi ex cõcomitantia sicut alia eius. quia in ꝛbis sacri ñ fit mentio de aia. ꝛ ideo ẽt ipsa ex vi sacri nõ est ibi: sed per cõcomitantia tñ. simi liter in proposito. Et ut clarius intelligas nota hoc diligenter q̃ in sacro altaris aliqua continẽ tur ex vi sacri: ꝛ aliqua ex naturali concomitan tia. Ex vi sacri continet illud ad qõ conuersio ter minat. ꝛ hoc est in hostia subã corporis xpi: ꝛ i ca lice sanguis. Jsta.n. in forma ꝛbox ondit: qr in vna fit mentio de sanguine: in alia de corpore. Ex naturali aũt concomitantia ꝛ quasi per acci dens continet illud qõ per se nõ est terminus cõ uersionis: sed sine quo terminus ꝺuersionis eẽ nõ põt. Ex quibus sequit q̃ cũ aia xpi ñ ꝺuciat

vsui huius sacramenti: qui est mãducare ꝛ bibeꝛ ꝛ verba ꝺclarationis de ea mentionẽ nõ faciãt: ad ipsam nõ terminabit conuersio panis ꝛ vini: sed ad corpus ꝛ sanguinẽ. cuꝫ tñ corpus sine aia vinere non possit: erit ibi aia ex ꝺcomitantia nãli. Et p ꝺns si in triduo illo mortꝫ xpi facta fuis set ꝺuersio panis ꝛ vini: claꝝ est q̃ ibi fuisset cor pus sine aia. Silr dicitur de quãtitate: qñ cum corpus humanũ ꝛ organicatũ sine quãtitate eẽ non possit: manifestum est q̃ in sacro altaris erit quãtitas corporis xpi. non ex vi sacri: sed ex con comitantia nãli. Non vtitur tamẽ xps ipsa quã titate occupando locũ: sicut etiã sua non vtitur claritate illuminando aerẽ: vt dicit btus Tho. i q̃rto. di. x. ꝛ Petrus de tarãtasio ibidem. Et sic patet primũ dictũ. ¶ Secũdum dictũ est q̃ cuꝫ q̃titas xpi nullã habeat habitudinẽ ad q̃titatez panis: non oportet partes corporis xpi i hostia situari fm q̃titatẽ panis. Unꝫ hz corpus xpi diffi cias habeat partes ꝛ ꝺbite situatas situ nãli: nõ tamẽ est assignare in dimensionibus panis: vbi singule corporis partes sitiuenꝫ siue ponãt. Nec tñ sequit q̃ corpus xpi confusuꝫ sit: qa partes or dinẽ habent in se nãlem. sed fm hunc ordinẽ cõ parat non ad dimẽsiones exteriores. ¶ Ex quo sequit q̃ quãtitas panis non applicat quantitati corporis xpi. qr nec est aliqua ꝺmensuratio q̃ti tatis ad quantitatem. qr vt dictũ est quãtitas in sacramẽto non imediate ordinat ad corpus: sed fm cõcomitantiã nãlem. ¶ Tertiũ dictũ est q̃ si cut illa que nõ habent quãtitatẽ possunt indiffe renter sub magna ꝛ pua q̃titate repiri. sicut de aia patet: que indifferenter reperitur in magno paruoq̃ corpore. ita illud qõ in aliquo continet non rõne sue quãtitatis poterit indifferẽter sub pua magnaq̃ quãtitate ꝺtineri: sicut est in ꝓpo sito. q̃re ꝛc. Dec in sma btus Tho. vt supra. Ex quibus patet responsio ad tertiã veritatem.

¶ De formis diuersis apparentibus in sacramẽ to conclusio tercia.

¶ Accipe tertiã delonez. vꝫ. Quis corpus xpi ꝛc. dic totã. vbi tres ingramᵐ hitates sꝫ. ¶ Prima hi. ẽ ista. Utrũ in sacro xpus qñq̃ apparens in specie carnis cruẽtate vel in specie pueri appareat in ꝓpria spẽ. ¶ 2ª hitas est ꝓpono q̃ sacerdoti uolẽti cõicare appaꝛeat ibi i sacro spes illa carnis: nunq̃ debet illam sumẽ? ¶ 3ª hi. est. Utrũ oculus glorificatus ipsum vex xpi corpus videre possit. ¶ Quantũ ad primaz dico fm btm Tho. in. iiij. di. x. q̃ qficunq̃ i sacro apparet caro vel species pueri ꝓculdubio verũ xpi corpus est qõ ibi apparet. sed an illa spes sit ꝓpria corporis xpi difficile est iudicare. Quidã enĩ aiunt q̃ spes illa apparens est in oculo vidẽ tis ex diuina virtute causata ad ꝺsolatiõez uidẽ tis: vel alia legitima causa: vtputa ad corroboꝛa tionẽ fidei ꝛc. Quo quidẽ modo nõ ab oibus sed ab aliquib⁹ tantum videbitur: prout diuine placuerit voluntati. Quidaz dicunt nihil esse in conueniens q̃ talis spes sit extra visum illum i

mutans: qr in ptate corporis glorioſi est: vt se o stendat modo quo placet. Beatus Tho. dicit q̃ illa non est spes ꝓpria corporis xpi: sed acciden tibus ꝓpij circũfundunt alia accidentia diuina virtute ꝓput placet formare spẽm: vtputa carnis vel pueri. Unde cuius expressiozi signo uideat non tamẽ in ꝓpria specie. Ex quib⁹ patet q̃ qñ fit talis apparitio non corrũpunt species panis: sed alia circũfundunt diuina virtute. quibus po stea ablatis remanebit spes panis. Scdo segtur q̃ licet ille species carnis prius in sacro nõ eẽnt tamen ad fidei corroboratiõnẽ ꝛ fideliuz deuotionẽ: vt dictũ est sunt supinducte. Tertio sequi tur q̃ illa spes nõ debet adorari adoratõe latrie cum sit quid nouiter productũ: ꝛ per ꝺns creatu ra. q̃re ꝛc. ¶ Quantũ ad fam veritatẽ dico q̃ vsus sacra menti debet ꝺuenire cũ materia sacri. vsus aũt huius sacramẽti est ut comedat ꝛ bibatur. ꝛ cuz caro cruentata vel spes illa pueri comestioni nõ congruat: non videꝛ rationabile vt summatur. Sed quid tunc faciẽdum? Dico q̃ aut ab oibus sic videtur: aut ab aliquib⁹. Si ab aliquibus tũc sumatur ab aliquo illoꝝ qui eum in specie panis videt. Si aũt ab omnib⁹: tunc non summat ab aliquo: sed in loco solenni pro maxima reliquia ponatur. Huius sꝛie est btus Tho. vt supra. Et ratio huius est. qr quando sic apparet: certe hoc proponit non ad manducãdum: sed ad veneran dum. Sed dices ista vera sunt pater Ambrosi quando alijs apparent huiusmodi spes. Sed si sacerdoti celebꝛanti ꝛ cõicanti ista apparerent: non habet locũ ista respõsio. Dico ad hoc q̃ quidam dixerunt q̃ sufficit spualis manducatio. ga hec in pauciozib⁹ accidunt: propter qõ non est le gis ecclesie trãsgressoꝛ: que cõsideret ea que vt in plnribus accidũt. Quidã autem dicunt q̃ de bet item celebꝛare. ꝛ si iterũ sic apparet iteruz ꝛe incipiat. sed hoc mihi nõ placet. quia potius eẽt confusio q̃ deuotio: vt patet. ¶ Quantũ ad ter tiam dico q̃ nihil videt corporali visu: nisi quia oculus videntis mouet ab obiecto fm silitudi nem coloris in ipso existentẽ: q̃ quidẽ silitudo pri us fit in medio: deinde in sensu visus. Corp⁹ aũt xpi non habet ordinẽ ad species sub qbus est rõ ne quãtitatis sue. et ideo nõ potest silitudo colo ris sui in aere generare cõtingentes species. Et hoc duplici ratõe. ¶ Prio quia actio corporalis contactũ requirit. cõtactus autẽ corporalis con sequitur quantitatẽ: quia nihil aliud est q̃ con iunctio terminoꝝ duarum quantitatuz. et quia corpus xpi non cõtingit aerem circunstantem ideo non potest in ipso sui coloris similitudinem generare. ¶ Secũda ratio est. quia coloꝛ conse quitur quantitatẽ: cuz imediatũ eius subiectuz sit superficies. ꝛ quia corpus xpi ad hunc locum ordinẽ non habet ratione sue quãtitatis: iõ nec ratione sui coloris. Et ideo sicut non cõiungꝫtur aeri circunstanti fm quantitatẽ: sic nõ assimilat sibi ipsum sui coloris simulitudinẽ aggenerando

fm Responsiones

Universidad de Deusto
Biblioteca

in eo. ℣ Ex quib⁹ sequitur ꝙ posito casu ꝙ oculus xp̃i esset extra species sacramẽti ipse non videre substantiã suam infra species contentas ex nã glorie nisi forte miraculose. ℣ Propter qõ concluditur ꝙ oculus gloriosus non videt xp̃i corpus in sacro sub propriis speciebus nisi forte miraculose. ℣ Secundo sequit̃ ꝙ ẽuis beati non videãt illud visiõe corporali: videt̃ tñ plenaria visiõe itellectuali. ℣ propter qõ ñ sequitur ꝙ ỏ eo ñ habeãt fidem sed plenam cognitiõz. sicut etiã i sabbato quarte dnice dictuz est: ꝙ oculus corporis ñ videt essentiam dei: sed oculus mẽtis: ut ẽt dicit Augu. libro de uidẽdo deum. ℣ Tertõ sequitur ꝙ ẽuis itellectus nr̃ possit in uia ỏcipi i videdo corpus xp̃i nisi fides prestet supplemẽtum: tñ i gloria nullo modo deceptio cadit: cuz ibi plena sit cognitio. ꝛ ẽuis oculo corporis btī corpus xp̃i ñ uideãt: tñ ipsum plene cõspiciũt oculo mẽtis: vt dictum est. Et ita patet ꝙ ẽuis corpus xp̃i i sacro ipsis beatis ñ sit visibile oculo corporali: est tñ uisibile oculo itellectuali. Et si dicis nũquid corpus xp̃i ab ãgelis videt: Dico ꝙ sic oculo mẽtali: ñ quidẽ accipiẽdo species a sẽsibilibus: sed p species innatas ẽtum ad ea q̃ naturali cognitiõe itelligũt. vel p verbuz qõ uident quantũ ad ea que supra naturaleꝫ eoꝝ cognitionẽ sunt: sicut sunt oẽs articuli fidei. Unde dicit beatus Tho. vt supra sicut articuli fidei sũ supra naturalẽ cognitionẽ hominis: ita ꝛ angelorũ. ꝛ per consequens angeli naturali cognitiõe corpus xp̃i in sacro nõ vident: sed solũ cognitõe beata. Sed quid de demonibus: Dicit idẽ doctor ꝙ nullo modo vident: sed credunt ꝛ cõtremiscunt. Et hec sufficiant pro presenti conclõe.

℣ De figuris corporis xp̃i in sacro ꝛsideratõ 2ª.

SEcundo loco corporis ꝛ sãguinis xp̃i i sacro nobis dati singularem figurationẽ uideam⁹. vbi tres conclones subiungam⁹. vz. ℣ 1ª conclo ẽ ista. Quanto hoc sacr̃m alijs est p̃stantius: tanto figure illud significarunt excellentius. ℣ 2ª conclo est ista. Licet tps gratie tps dicatur veritatis: tñ hoc sacr̃m datũ est ratiõe magne necessitatis. ℣ 3ª conclo ẽ ista. Licet deo sit possibile vt substantia panis ꝛ vini posset remanere: ñ tñ fuisset equũ nec laudabile sustinẽ. ℣ De sic hoc sacr̃m est alijs excellentius: ita ꝛ figure illud significarunt excellentius. 1ª conclonẽ. vz. Quanto ẽ sacr̃m ꝛc. vbi tres inquiram⁹ ℣i. vz. ℣ 1ª ℣i. est ista. Cũ tẽpore ℣itatis debeat cessare figura: quezitur quare hoc sacr̃m datur sub figura. ℣ 2ª ℣i. est. Utrũ hoc sacr̃m in veteri lege fuit figuratũ. ℣ 3ª ℣i. ẽ. Utrum expressius fuerit hoc sacr̃z in lege Moysi figuratũ q̃m in lege nature. ℣ Quantũ ad primã dico ꝙ hoc sacr̃m est veritas figurarꝫ antiquarꝫ: ꝛ est figura veritatis vite beate. vide de hoc feria sexta prime dnice consideratione prima in ſa cõclone in p̃ dubio.

Nota tñ hic ſm magr̃m in quarto. di. viij. c. nũc quid ꝛc. ꝛ in. c. cũ marthe. de cele. miſ. ꝙ in hoc sacro aliquid dicitur sacr̃m: ꝛ aliquid res ꝛ sacramentũ: ꝛ aliquid res tñ. Jd qõ est sacr̃m est panis ꝛ vini species. Sacr̃m ꝛ res est ipsa caro xp̃i ꝛ sanguis. ℣ Res ꝛ nõ sacr̃m est mystica eius caro. ℣ Accipe primũ. ſ. id qõ est sacr̃m tñ. ℣ Panis enim ꝛ vini species sacrãz est id est sacre rei signũ quia preter speciem quã sensibus igerit aliquid aliud facit in cognitionẽ venire. Sacr̃m ꝛ res ẽ ipsa xp̃i caro ꝛ sanguis. Sacr̃m quidẽ est. q: ut corpus xp̃i ex multis membris purissimis ꝛ immaculatis cõstat: sic societas ecclesiastica ex mltis personis a criminali macula liberis cõsistit. In cuius signũ facta est arca dñi de ligñis Setthim: que sunt imputribilia ꝛ albe spine similia. ℣ Res ãt ꝛ non sacr̃m est xp̃i mystica caro id ẽ vnitas ecclesiastica. i. cetus oium fideliũ: quia sic ex multis granis cõficitur vnus panis: ꝛ ex pluribus racemis vinũ conflu[illegible]: sic ex multis fidelium personis vnitas ecclesiastica ostat. ad ℟o. xij. ꝛ ad Cor. x. c. Unꝰ panis ꝛ vnũ corpus sumꝰ oẽs qui de vno pane ꝛ de vno calice participamus. Ex quibus sequitur ꝙ in hoc sacro duplex est res. ſ. res contenta ꝛ significata: altera significata ꝛ non contenta. ℣ Res contenta ꝛ significata est ipsa xp̃i caro quã de virgine traxit ꝛ sanguis quẽ pro nobis effudit. ℣ Res ãt significata ꝛ non contenta est vnitas ecclesiastica in predestinatis: vocatis: iustificatis: ꝛ glorificatis. vt apostolus ad ℟o. viij. ait. Hec est illa duplex caro xp̃i: de qua Hieronymus super epla ad Ephe. libro primo. super illo verbo. in quo habemus fẽ demptionez. Dupliciter inquit intelligitur caro xp̃i ꝛ sanguis. Uel illa que crucifixa est ꝛ sepulta: ꝛ sanguis qui militis lancea effusus est. Uel ipsa spiritualis ac diuina: de qua ipse ait. ſ. Joã. vj. Caro mea uere est cibus. ꝛ nisi manducaueritis carnem filij hominis non habebitis vitam in vobis. hec ille. ℣ Quantũ ad 2am ℣i. dico ꝙ tres pulchre figure inter ceteras hoc mirabile sacramentum precesserunt. vz. Una figura fuit tẽpore Melchisedech. ſ. ante legẽ Moysi. Due ãt alie fuerunt tempore legis Moysi. De primo sic loquitur magister sententiarꝫ in quarto. dis. viij. dicens. Huius enim sacramenti ritũ Melchisedech ostendit id est figurauit. ſ. Hen. xiiij. c. vbi panem ꝛ vinum Abrahe obtulit. Un̄ Ambrosius ait. Intelligi datur anteriora esse sacra xp̃ianoꝝ q̃m iudeoꝝ. hec ille. Ubi nota ꝙ quãdo Abraham fratrem suum Loth de manibus eripuit inimicoꝝ: qui contra regem Sodomoꝝ venerant ꝛc. cum victoria rediens capta hostiũ preda i valle mambre: Melchisedech sacerdos magnus illi obuiam veniens panem ꝛ vinũ obtulit. Quod certe signuz ꝛ figura fuit huius benedicti sacramenti in memoriam victorie Jesu xp̃i in ara crucis obtente contra aereas potestates. Jo. xij. Nunc princeps huius mundi eijcietꝰ foras ꝛc. ℣ Secunda figura est manna q̃ pluit

·R2·

patribus in deserto. Exodi. xvj. De qua etiã magister ponit differentiã vbi supra. Et notat etiaz de conse. di. ij. c. renera. vbi dicit sic textus. ℣ Renera mirabile est ꝙ manna placret deus patribus in deserto: ꝛ quottidiano celi. i. aeris pascebantur alimento. Unde dictũ est. ℣ Panem angelorum manducauit homo. sed tamen panẽ illuz qui manducauerũt in deserto mortui sunt. quia scilicet idigne sumpserũt oẽs: duobus exceptis scilicet Caleph ꝛ Josue: vt dicit glosa. Ista aut̃ esca quã accipitis est panis viuus qui de celo ỏ scendit: vite eterne substantiã administrãs. ꝛ qui cunqz hunc panẽ mãducauerit non mozietur in eternuz. Considera nunc vtrũ prestantioz sit panis angelorꝫ. i. manna: an caro christi. vtiqz corpus est vite manna illud de celo: hoc super celũ. illud celi. i. aeris: hoc domini celoꝝ. illud corruptioni obnoxiũ: si in diem alterũ seruabat inueniebatur plenũ vermibus: hoc alienuz ab omni corruptiõe semper inuenitur. Et paz infra. Forte adhuc diceres. Aliud video quomõ tu mihi dicis ꝙ Christi corpus accipiã. Et hoc nobis ad huc superest vt probemus. Quantis igit̃ vtimur exemplis ut probemus: hoc nõ est qõ natura formauit: sed benedictio cõsecrauit. Maioz nanqz vis est benedictõis q̃ nature: quia benedictiõe etiã ipsa natura mutatur. Uirgã proiecit Moyses ꝛ facta est serpens: ꝛ in virge naturã reuertitur. Uides ergo ꝙ pphetica gratia bis naturã esse mutatã. ſ. serpentis ꝛ virge. Et multa alia ibi exempla ponit: ut fluuij cõuersi in sanguinẽ ꝛ ecõuerso. Exo. vij. ꝛ viij. Et de separatiõe aquaruz in modũ muri dum fugerent iudei ℣ Pharaonẽ. Exo. xv. vide si placet. Sed de his dicem⁹ inferius in tertia consideratõe sequẽti in 2ª ꝛcl̃one. Ubi anima nota ꝙ hoc benedictũ manna de celo inuisibiliter descendebat: cuius forma erat alba in modũ pruine vel roris: habens grana i modum coziandri. signa queso aia verba hec. ℣ per noctem primo presens status signat. Non enim status nostre fidei est sicut lux clara deifice visionis sicut in celo: neqz obscura tenebrositas eterne damnatõis sicut in inferno: sed est nocturna lux lunari illuminata splendore. Scis. n. aia mea vt ex 1ª de aia didicisti lunaz parue aut q̃si nulle de se luciditatis esse. Sic ꝛ in fidei statu non p fecte est illuminãs: sed sub enigmate. hoc presens sacramentũ ostendẽs sub spẽbus. ſ. panis ꝛ vini De celo manna descendebat in terrã: ꝛ verbum eterni patris nõ est dedignatuz in vterum descẽdere matris. Jo. p. c. Uerbum caro factum est. Manna in modũ coziandri qõ est stomaci confortatiuũ descendit in castris fil orũ israbel venientium in terrã promissionis. Et hoc b̃dictuz mãna in deserto presentis vite tendẽtib⁹ nobis ad terrã promissionis eterne aie confortatiuum datur. ℣ Propterea viaticũ dicitur: quia viatorib⁹ tantũ cibus est. Exempluz de Helia fugiente a facie impijssimi Jezabelis quiescente sub iunipi vmbra ꝛ dormiẽte. Cui ãgelus ait: surge ꝛc. ꝛ in uenit subcinericiũ panẽ. ꝛ ambulauit in fortitudine cibi illius. xl. diebus ꝛ. xl. noctibus ꝛc. 3ª. Rix. Juniperus pungentia habens folia xp̃i crucem significat: sub cuius umbra viator quiescit a tribulationibus mundi fatigatus. Quia si passio Christi ad memoriã reducitur: nihil est qõ equo animo non tolleret. ℣ Panis subcinericius confortans ꝛ fortificans corpus christi est sub cinere amare passionis decoctus ꝛc. moraliza tu vt melius scis. Et sic patet secũda figura. quare ꝛc. ℣ Tertia figura est agni paschalis. de qua vide supra feria sexta prime dominice in 3ª conclusione prime considerationis. quare ꝛc. Quãuis pater Ambrosi recte dixeris: tamen dubia aliqua in mentẽ veniũt. ℣ Primo de figura Melchisedech. Nam in hoc sacramento deo aliquid offertur. Melchisedech nihil deo: sed Abrahe tantũ obtulit. ergo figura non conuenit. ℣ Secundo de manna arguo sic. Manna omniũ saporum habebat suauitatem. hoc sacramẽtuz nõ habet omniũ sapozũ suauitatez. ℣ Probo quia nõ habet alioz sacramentoz suauitatẽ. ga si sic tũc alia sacramenta superfluerent. ergo hec figura huic sacramento non conuenit. ℣ Tertio arguo de agno paschali. hoc sacramentum corporis xp̃i post baptismũ datur. sed agnus paschalis transitum maris rubris rubri quod baptismũ figurabat precessit. ergo agnus paschalis non est congrua figura. ℣ Quarto arguo de omnib⁹ simul sic. Nobiliozis rei in lege gratie debet correspondere nobilissima figura in lege scripta. Sed nobilissima res ꝛ nobilissimũ sacramẽtum in lege gratie est sacramentum corporis ꝛ sanguinis christi. ergo debet habere nobilissimaz figuram in lege veteri. sed cõsequens est falsum. ℣ Probo: quia circuncisio est figura baptismi: vt patet in q̃rto sniaꝝ dis. i. c. queritur autẽ. in fine. ꝛ habet̃ de conse. dis. q̃rta. c. apud. vbi dicitur. Apud nos valet aqua baptismi: quod apud veteres ualuit circũcisio. sed circuncisio est nobilissima figura. ℣ Probo: quia circũcisione lauabatur peccatum originale: vt est sñia communis. In alijs autem figuris non. ergo ista potius huic sacramẽto debuit assignari q̃m aliqua aliarũ. q̃re ꝛc. Dis nõ obstantibus anima veritas nostra manet. Et ostendam fundamẽtum quare ille tres figure potissime sunt. Nam aliquid potest esse figura alterius quattuoz modis. Aut enĩ illud figura est alicuius: vt signũ ꝛ causa eius. ꝛ sm hoc dicim⁹ ꝙ sanguinis ꝛ aque effusio fuerunt huius sacramenti figura. Aut inquantũ est figura tantum ꝛ sic fuit oblatio Melchisedech. Aut inquantum est res ꝛ sacramentum. ꝛ sic fuit agnus paschalis. Aut inquãtuz est res tantũ. ꝛ hoc modo manna fuit figura huius sacrãti. Quoniã sicut manna habebat omnẽ suauitatis saporem: sic et gratia que est res tantũ huius sacramẽti habet omnẽ spũalem saporem. Hanc distinctiõem sane intelliges si precedẽtem veritatem perlegeris. ℣ Ad rationes tuas ergo sic respondemus ꝙ

Universidad de Deusto
Biblioteca

figure bul⁹ sacramēti figurabant hoc sacramētū ꝯrum ad vsum fideliū. z quia usus huius sacramenti est ut offerat populo ad ipsius assumptionem: ideo Melchisedech Abrahe panē z vinū obtulit: z nihil obtulit deo. ¶ Ad illud de māna sunt plures responsiones. Alii dicunt ꝙ hoc sacramentū continet oēm alioꝝ sacramentoꝝ suauitatē: inquantū continet oīs gratie fontem. s. Jesum xp̄m: ꝯ̄ quo non ordinetur eius vsus ad oēs effectus sacramentalis gratie. Alij dicunt ꝙ cōtinet oēm suauitatē in reficiendo: quia hoc solū per modū refectionis operatur. Alij dicunt ꝙ cōtinet oium alioꝝ sacroꝝ effectū: inquātū hoc sacramentū est perfectio oium alioꝝ habens. s. in sūma oia que alia sacra habent sigillatim. Tene que placet. ¶ De agno dicitur ꝙ si baptismi z huius sacri esset tm̄ vna figura argumentū procederet. sed quia habent figuras plures: ideo ñ est inconueniens aliquam figurā baptismi precedi ab aliqua figura eucharistie: ut ab aliqua precedatur: sicut precessit agnus paschalis transitū maris rubri: z sequitur circūcisionē. ¶ Ad vltimū dico ꝙ baptismus cū sit necessitatis quantū ad effectum z eucharistia est necessitatis quātū ad fidem eius qō representat. s. opus nr̄e redemptionis: ideo oportuit ꝙ baptismo correspōderet figura quantū ad effectum z nō eucharistie. Nō te intelligo pater Ambrosi. Errige aures. Scis quid est dicere hoc est necessitatis quantū ad effectū. hoc est quia baptismus delet peccatū originale quo in aia remanente nō est salus. Et oportebat in ueteri lege ꝙ esset aliqua figura huic effectui correspondens: qō fuit circūcisio. sacr̄m ät hoc nō est talis necessitatis in oibus: ut patet. z ideo nō oportuit ꝙ haberet figuras remediū prebentes: sed significantes tm̄. qr̄ ꝛc. Hi sinia beatus Tho. in quarto. di. viij. Ista tibi sufficiant pro presenti veritate. ¶ Quantū ad ttiā ȳi. dico ꝙ huius benedicti sacramenti expressior figura fuit oblatio Melchisedech ꝙ̄ figure legis Moysi. z hoc quantū ad id qō in hoc sacramento est signū tm̄. Non. n. potuit clarior figura dari. Species. n. panis z vini in hoc sacro vt dictū est sacr̄m tm̄ est: z huius figura optima est oblatio illa. sed quantū ad id qō est res z sacr̄m expressior fuit figura legis Moysi. quia expressius xp̄m passum significabant: vt patet. Ex quibus sequitur ꝙ sacerdotiū xp̄i magis conuenit cū sacerdotio Melchisedech ꝙ̄ cū sacerdotio leuitico. quia magis ad ritū z signa exteriora conueniunt: z etiā quantū ad conditiones Melchisedech. de quibus Apostolus ad Hebre. vij. loquitur. Inde propheta ait. Tu es sacerdos in eternum sm̄ ordinem Melchisedech.

¶ De necessitate huius sacramenti concto ꝑa.

HAbita sam conclonē. vz. Licet tps gre tps dicatur veritatis: tm̄ hoc sacr̄m datū est ratione magne necessitatis. Ubi tres inquiramus veritates. vz. ¶ Prima vitalē ista. Que fuit necessitas instituendi hoc sacr̄m.

Secunda est ista. Quo tēpore fuit institutus. Tertia vitas est. Ex quo hoc sacr̄m est memoria passionis xp̄i: quare post passionē ñ fuit institutū. ¶ Quantū ad primā dico ad p̄sens ꝙ triplici de causa oportuit hoc sacr̄m institui. vz. ꝓpter diuine prouidentie mirabilē executionem propter beneficioꝝ dei debitā recordationez: z propter peccatoꝝ necessariā purgationē. ¶ Primo propter diuine prouidentie mirabilē executionē. Ad diuinā. n. prouidentiā que est illa ipsa ratio in sūmo oium opifice constituta qua cuncta disponit: vt dicit Boetius in quarto de consolatione. omnes creaturas in tribus gradibus distinxit: qm̄ aliqua est corporalis tm̄: vt bruta z oia sensibilia z vegetabilia z tm̄ habentia cē. Aliqua spiritualis tm̄: vt angelici spūs oēs. Aliqua mixta. s. partim corporalis z ptim spūal: vt hō. sm̄ quos gradus cadē diuina prouidētia oibus illis z presertim viuentibus de eoꝝ vita prouidit. Angelis. n. z cuilibet creature spūali cibū spūalē oi suauitate plenū tribuit: qō est dinā videre claritatē: z ea frui: z in ea quietari in eē. nū. ps. Satiabor cū apparuerit gloria tua. Jumentis vero aliisq; irrōnalibus animalibus prepa rauit deus virētes herbas z terre fructꝰ. Heñ. p. Dedi uobis oēm herbā afferentē semen suū sup terrā z vniuersa ligna que habent in semet ipsis sementē generis sui: vt sint vobis in escaz z cunctis animantibus terre oīq; volucri celi z vniuersis que mouent in terra: z in quibus ē aia viuens: vt habeant ad vescendū. Ex quibus ȳbis satis apparet ꝙ diuina prouidentia vnuz et eundez bruti z irrōnalibus cibū simul z hoi ad vescendū tribuit. sed brutis sm̄ se tota cibū mālē tribuit: quia eoꝝ esse z quantū ad formā z q̄n tū ad māz est māle. Est. n. taliū singuloꝝ forma extensa ad extensionē materie: z corrumpit corrupta mā. Homini ät cū sit mixtus ex subā spūali z corporali: vt patet intuenti: nō nisi ex pte cōporis z materie prouidentia diuina cibū tribuit. Nō. n. pascit spūs terreno cibo. quare igit necesse fuit vt de cibo spūali quo aia rōnalis reficeret diuina prouidētia homini prouideret. qō certe fecit qñ hoc sacr̄m instituit. Jo. vj. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eternū. qō nisi ō uita spūali veritatē habet. Licet. n. baptismus vitā aīe spūalē presteꝛ: nullū tm̄ suo principio oīs perfectionis ita conitngit sicut hoc sacr̄m. Lib⁹ eiz corporalis in nām aliti conuertit. z de aia. z. z ō generatione. Ex quibus sumus nutrimur. sz iste cibus spūalis nos in semetipsū conuertit. Unde ait Job. vj. Qui manducat carnem meā z bibit sanguinē meū ꝛc. ¶ Secūdo hoc sacr̄m institut propter beneficioꝝ dei debitā recordationē. p⁹ Cor. xj. Ego. n. accepi a dño qō z tradidi vobis qm̄ dñs nr̄ Jesus xp̄s in qua nocte ꝛc. vsq; ibi. in meā cōmemorationē. Audi Eusebiū ō cōse. di. ij. c. quia corpus. quia inquit assumptū dñs ablaturus erat ab oculis z illaturus fideibus:

necessariū erat vt in die cene sacr̄m nob̄ sui corporis z sanguinis cōsecraret vt offereret iugiter per mysteriū qō offerebat semel in pretium. et p ennis victima viueret in memoria z semp p̄sens esset in gra. hec ille. Confirmat Eccl. xxix. Hraz fideiussoris tui ne obliuiscar. dedit. n. animā suā pro te. Fideiussit. n. pro nobis xp̄s qm̄ debitum soluit ꝛc. Cōcordat. c. ga morte. de cōse. di. ij. vbi dicitur. Quia morte dñi liberati sumus hui⁹ memoriā in edendo z potādo carnē z sanguinē que pro nobis oblata sunt significam⁹. hec Aug. Cōcordat etiā ca™. ga semel. z. c. qui manducat. ubi dicitur. Qui māducat me viuet ꝓpter me. Nō ergo timeam⁹ fratres bunc māducare panez: ne forte finiamus illū z postea quid māducemus ñ inueniamus. Māducatur xp̄s viuit māducat⁹ ga surrexit ꝛc. ¶ Tertio ꝓpter pctoꝝ necessariā purgatiōem. Audi Ambrosiū. li. de sacramētis. Iste panis quotidian⁹ sūmitur in remediū quotidiane infirmitatis. s. peccatoꝝ venialiū. De venialibus. n. non est dubiū hoc sacramētum eoꝝ esse medicinā cuz etiā oratōe z aqua benedicta venialia deleātur. De mortalib⁹ autē dicit glo. sup verbo illo ambrosij. Qui māducauerit hoc corp⁹ fiet ei remissio oium peccatoꝝ. dicit sic: venialiū vel etiā mortaliū. Ad cuius declaratōem est notādum sm̄ Ricardū in q̄rto: ꝙ triplicit hō in pctō mortali potest hoc sacramētuz suscipere. Quia aut scit se esse in culpa mortali: z tunc laqueū sue damnatōis accipit. i. Cor. xj. Qui manducat z bibit indigne ꝛc. Concordant. c. iudas. c. qui sceleraꝛ. z. c. sancta. de quo in sequentibus dicet. ¶ Secūdo aut non est in peccato mortali: sed timet esse. aut credit. z tunc iste cum contra conscientiam facit que edificat ad gehennā: manifestū est ꝙ discrimini se cōmittit. ideo iudiciuz sibi manducat z bibit. Et de his duobus modis̄ non intelligit predicta glo. ¶ Tertio aut est i pcto mortali: z tamen hoc ignorat. z tunc si talis ignorantia ex sua negligentia venit: vt quia nō premeditauit z recogitauit: aut cōfessorē idoneum non quesiuit: uel sibi: z sic ipreparate eucharistiam sūmit. ꝓculdubio talis iudiciū sibi manducat z bibit. xxxvij. di. ꝧ. vltimo. Illis omnino ignosci nō poterit: qui a quo discerent copiā habentes operā non dederūt ait Aug. Si autē talis ignorantia venit ex ꝓpria non recordatione tamen quātum in se est operā dedit: ut memorie mandaret. ꝓculdubio in sumptōe huius sacrāti benedicti omnia lauant. Et sic intelligit p̄dicta glosa: Sed pono casuz ꝙ talis ad cōmunionem accedens interea duz paraꝛ sacramentū recolit vnius peccati mortalis. Conscientia vna ex pte timet si surgit ne circunstantes scandalizet. Alia ex parte timet in tali peccato sūmere tantuz sacramentū. Hic dicit Scotus ꝙ talis conteratur z cordialiter poeniteat cū proposito ꝯfitendi quā citius poterit confitendi. Et hac p̄dēti cautela euadet homo animi perplexitatē. q̄re ꝛc. Et hec sufficiant quātum ad p̄ntem veritatē. ¶ Quantuz ad

sam dico ꝙ hoc sacramentum die iouis hora cōpletorij fuisse institutū. Et recte die iouis: quia hoc ipso die creauit deus volucres celi z pisces maris. Heñ. p. Item uirgo gloriosa filiuz in templo obtulit. ut ex 3ª de trinitate colligit. z hoc die xp̄s celos ascendit. que omnia ad ꝓpositum faciunt. Qm̄ soli homines cōtemplatiui designati p aues sm̄ Greg. z penitētes designati p pisces in maris amaritudine viuentes: huius sacr̄mti participatōe sunt capaces. Uirgo xp̄m mortalē in templo obtulit: sacerdos imortalē i sacrificio offert. Xp̄s celos ascendit: z ipse se cōicantes celestes facit. Et hora completorij recte quidē: qz hac hora videtur mūdum fuisse creatū. quia prima dies dominica p̄ facta est ex uespere: secūdo ex mane. Heñ. primo. z iō a vespere incepisse putatur sm̄ Aug. libro de trini. Item hac hora fuit Christus annunciatus: ut sancti patres tradūt In cuius signū eadem hora virgo cum salue regina salutat. Et ordinis nostri sancti patres constituerunt: vt eadē hora oēs fratres in ecclesia conueniant. z salue regina deuote decantent. Itez hac hora xp̄s tradit⁹ est sepulture: nec hoc uacat a mysterio: qm̄ sicut vetus testamentū a mundi creatōe incepit: ita nouū a xp̄i annunciatiōe. Et sicut in sua incarnatōe fuit sensibiliꝫ demōstrat⁹ ita in hac consecratōe est sensibilibus spēbus degustatus. z sicut in hac hora fuit sepultus: ita z̄i hac hora fuit hoc sacramētum institutū. p⁹ Cor. xi. Mortē domini ānunciabitis donec veniat. Ex quibus sequit̄ primo ꝙ hoc sacramentū āte xp̄i aduentū institui non erat equū: quia cū h̄ sacramentū uerbum incarnatū realiter contineat nō decuit: imo nec potuit ante incarnatōez institui. Secundo etiā non decuit ꝙ instituerēt cēpe christi alia hora ꝙ̄ die z hora supradictis. Et rō quia quādo christus presentia corporali cum discipulis quottidie conuersabat: nō opportuit sui ipsius vare memoriā. Sed quādo in vltima hora cum apostolis cōuersaturus erat: z quia daturus erat hoc sacramētum in specie panis z vini: ideo in vltima cena illud instituit. Itez quia hoc sacramentū est memoriale passionis christi: congruit in vltima hora vari tempore opportuno. quia que vltima sunt magis memorie mādam⁹. Et hec sufficiant pro pñti veritate. ¶ Quantum ad tertiā breuiter dico ꝙ cum hoc sacramentuz sit summe charitatis signū: oppōtuit tunc istitui quādo maior imprimit affectio in amicoꝝ mēte Sed grandis affectio imprimit quādo amicus ab amico recedere intendit. Quos eiz ardenter diligimus grauiter dolemus quando recedūt. sic z in proposito applica. quare ꝛc. T. vt supra. Et hec sufficiant pro presen i conclusione.

¶ De incompossibilitate substantie panis z carnis vini z sanguinis conclusio tertia.

HAbita tertiā ꝯclonē. vz. Licet ō sit possibile z c̄. dic totā. vbi tres ingram⁹ ȳitates. vz. ¶ Prima ȳi. est. Utrū post cōsecrationis verba subā panis remaneat. ¶ 2ª est ista.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Utrum hec propositio sit vera panis fit corpus christi. 3a est ista. Utrū ista sit vera de pane fit corpus xpi. Sil'r de vino z sanguine. ¶ Quātū ad primā Innocentius de officio misse. pte 3a. c. xxvj. tres opiniones ponit. ¶ Prima opinio dicit q subā panis z uini remanet: z q corpus xpi z sanguis simul cū subā panis z vini sub eisdem accitibus manet. Quā quidē opinionē reprobat magr in quarto. di. xi. z doctores nri hereticā eam dicunt. esset. n. idolatrie occasio si hostie veneratio latrie exhiberet subā panis ibi remanente. nec vlterius de hac opinione intēdo: qm̄ eā oēs theologi dānant. sufficiat nobis illoz brē sniam. ¶ Scda opinio dicit q subā panis vl' resoluit in preiacentē mām: vel totaliter anihilat solis accidentibus remanentib⁹ vt pīus: sub q̄bus postea latet nec xpi corpus z sanguis. z hāc opinionē quidā sustentabilē dicunt. Sed beat⁹ Tho. in quarto. di. xi. eā falsam eē ondit. Et p̄ arguit q nō possit resolui in preiacentē mām. qm̄ si hoc possibile esset: hoc altero istoz modoz fieret. Uno mō q resolueret in preiacētē mām: ita q esset in mā sine oi forma. z hoc est impossibile et per miraculū fieri. mā. n. est ens potentia: z fōma est actus eius. Si g̃ poneret mā esse actu sine forma: poneret actū māe esse z nō esse. qđ implicat contradictionē. Alio mō p̄t intelligi q resoluat in mālia elementa. z hoc nō: qz illa mālia elementa aut remanent in eodē loco. z sic erit aliud corpus q̄m corpus xpi. z sequit error primus z per ons illud māle corpus erit sub dimensiōibus panis. vel nō essent in eodē loco. qđ esse nō p̄t: qz tunc illud māle corpus moueret localit: z tm̄ illud nō sentiremus. qz est impossibile q esset talis localis mutatio: z nō sentiret p̄sertim cum motus localis sit successiuus. z per ons acgsitio partis post partē. quare necesse esset vt illō māle elementū relinqueret prius vnā partē hostie q̄m aliā: qđ fieri nō p̄t sine sensu. quare z̄c. sed nō arguamus nunc. ¶ Accipe tertiā opinionē catholicā quidē z approbatā. z hec dicit q subā pānis z vini que antea nō fuerunt corpus z sanguis xpi bo celesti fit corpus z sanguis. sed de hoc in seqnti smone. qr̄ z̄c. ¶ Quantū ad 3am vitatē dico q ista ꝓpō panis fit corpus xpi de vtute sm̄oīs est falsa. Et rō vt dicit btūs Tho. in quarto. di. xi. est. qz oē fieri terminat ad factū esse. sed hoc nū q̄m erit vera. panis ē factus corpus xpi: qz qđ factū ē est panis. panis āt nunq̄m est corpus xpi. g̃ z̄c. Itē qn̄ dr̄ panis fit corpus xpi: iportat vnitatē subiecti. sicut cū dicimus hoc albū fit nigrū. i hac āt uersione non est vnitas subiecti. z propter hoc differt ab alijs mutationibus: qz in oibus nālib⁹ mutationibus subiectū est cōe: vt ps p̄ phisicoz in hac āt nō: qz tota subā panis: z partes eius q̄ sunt mā z forma conuertūt in corpus xpi. hoc beatus Tho. Sed ꝺ Ambrosius libro de sacris sic ait. Qđ erat ante cōsecrationē panis scm̄ est p⁹ consecrationē corpus xpi. Et Damascen⁹ sic ait xps fecit ea. s. panē z vinū cōpus suū. ꝓterea qđ conuertit in aliud fit illud. sed subā panis cōuertitur in corpus xpi. g̃ fit illud. Ad hec tibi enima mea rndeo q ybū Ambrosij sic exponendū est qđ erat panis est corpus xpi. i. qđ est sub spēbus panis: primo fuit panis z postea corpus xpi: ita q sensus sit de subā panis z nō de subiecto pāis. nomine. n. panis intelligit nō solū eius subā: sed ipsum totū subiectū. z ideo sensus est falsus. Similiter exponat Damascenus: z ois similis auctoritas. Ad rōnē dico q longe dissant he ꝓpositiones a se inuicē. s. panis fit corpus xpi: z pāis conuertitur in corpus xpi. qm̄ dicimus panis conuertitur in corpus: nihil aliud importat nisi ordo vnius termini ad aliū terminū illius uersionis. s. subāntie panis in corpus. in hac āt ꝓpōne panis fit corp⁹ xpi: est sensus q illud subiectū qđ dr̄ panis fit corpus xpi. z hoc est falsū: ut patet ituēti. Non. n. est vnitas subiecti in hac uersione: vt dictū est supra. qr̄ z̄c. ¶ Quantū ad tertiā ytatē dico q hec dictio de propzie iportat cōsubstantialitatē rei. vñ sic dicēdo de pane fit corp⁹ xpi est sensus q de subā panis fit corpus xpi. z hic sensus est falsus. qz de nulla subā fit corpus xpi. tm̄ qnq̄ de ponit pro ex. z per oīs sicut aliqn̄ hec p̄t concedi ex pane fit corpus xpi: ita ꝺ de pane fit corpus xpi. Ubi nota q ista propositio ex qnq̄ iportat ordinē terminoz tm̄: ablq̄ ꝺ q iportet subiectū. vt cū dicimus ex mane sit meridies: sensus est q post mane fit meridies. z ꝛ hoc ista propositio ē incongrua: panis fit corpus xpi: vt p3. sed ista ex pane fit corpus xpi erit vera: dū li ex dicat ordinē terminoz uersionis ad inuicē: z nō ordinē subiecti. qz tunc esset falsa sic illa de pane fit corpus xpi. qr̄ z̄c. Et ista sufficiat p̄nti ytate z octone 3ae huius ꝺe ꝺsideratione.

¶ De mirabili onsiōe corpis xpi ꝺsideratio 3a.

Tertio loco corporis mirabilē mutabilitatē videam⁹. vbi tres more solito concl'ones subiungamus. v3. ¶ Hec panis in xpi corpus z vini in sanguinē benedicta uersio nō ē alicuius speciei motus naturalis aliqua mutatio. ¶ 2a concl'o ē ista. Quia dei opa sint mirabilissima: hec tm̄ benedicta uersio ē super oīa excellentissima. ¶ 3a concl'o ista. Sicut hec benedēta conuersio est mirabilissima: ita digne gustantibus est fructuosissima.

¶ De uersione panis in corpus xpi z vini in sanguinem conclusio prima.

Accipe primā concl'onē. v3. Hec panis in xpi corpus z vini in sanguinē z̄c. dicto tā. vbi tres inquiram⁹ ytates. v3. ¶ 1a yti ē ista. Utr̄ ista benedicta uersio sit aliq̄ mutatio de spē motus. ¶ 2ae ē ista. Utr̄ sit subita mutatio. ¶ 3a ē ista. Quot sunt credenda in hac bñdicta conuersione. ¶ Quantū ad primā: pono hanc concl'onē. v3. q hec benedicta conuersio sub nulla mutationū naturaliū continet: sed ab oībus longe distat. Ad cuius declarationē est notandū ꝺ3 btm̄ Tho. in quarto. di. xi. z Petrū de Candia in quarto. z cōiter oēs q multiplex ē spēs motus siue mutationis nālis. Aliqua eiz mutatio ē sm̄ quā nihil variat eius qđ rei ē intrinsecū: sed solū id qđ est extrinsecū. z hec dr̄ motus siue mutatio localis. Aliqua est mutatio in qua solū id uariat qđ inest rei accidentaliter: vtputa quantitas vel qualitas. z hec dr̄ augmentatio p respectū ad quantitatē: z alteratio p respectum ad qualitatē: que sunt due spēs mutationis: vt ponit Ar. in postpdicamentis. Aliqua ē mutatio que pertingit vsq̄ ad formā substantialē: sic ē generatio z corruptio. generatio est alicuius nōentis ad esse productio. corruptio est alicui⁹ entis i nō ens mutatio. z sunt due alie species motus. Et recte dixi q he spēs motus pertingunt vsq̄ ad formā substantialē. qm̄ nālis mutatio nō p̄t ptingere vsq̄ ad variationez māe. qm̄ talis mutatio ex p̄suppositōe materie operat. i. i opatione sua mām presupponit. Sicut qōlibz agēs sm̄ operat suppositis his q̄ sibi a primo agēte data sunt. vt patet p̄ phisicoz. Ex quo sequit q si est aliqđ agens qđ pertingat vsq̄ ad variatiōz materie: ita q hec materia imediate fiat alia: illud nō erit agens naturale. o3. n. principia māere z nō variari: dicit pbus vt. s. cū ergo mālia panis fiat corpus xpi: z mā vini fiat sanguis: appareat q ibi mā nō manet sub vtroq̄ termino trāsmutationis. z per oīs talis operatio nō erit soli⁹ dei. Et confirmat. naz hec benedicta conuersio primo nō est generatio. qm̄ in generatione gīa tū simpliciter accipit esse post nō esse. sed hoc nō conuenit huic conuersioni. pbat. nō quidē corpus xpi nec aliquid aliud absolutū: vt patet. g̃ nō est generatio. Similiter nec corruptio. qz nō est ibi aliquid absolutū qđ simpliciter corrūpat. Silr nec augmentatio nec diminutio. qz corp⁹ xpi nec maius nec minus efficit q̄m p̄ est. Itē nec alteratio. qz corpus xpi ē corpus ipassibile: z alterari ē quoddā pati. Itē nec ē mutatio 3z locū quia corpus xpi nō localiter mutat. vñ q̄uis sit i hostia: nō tm̄ deserit celū: vt patebit inferius. qr̄ sequit cū nō sint alie spēs mutationis: q nō erit hec aliqua predicta. ¶ Scdo notandū q hec benedicta conuersio in quattuor ꝺditionib⁹ ꝺfert ab oībus nālibus uersionibus. Et p̄. quia hec conuersio pertingit vsq̄ ad materie variationē: vt dictū ē. ¶ Scdo quia in naturalib⁹ mutationibus materia est subiectū primū: z ipsius nihil aliud ē subiectū: vt p3 p̄ phisicoz. sed hoc conuersio subiectū nō habet: imo ipsa mā panis mutat z variat: z fit corpus xpi. ¶ Tertio qz in nālibus mutationibus totū conuertit in totū: non āt partes essentiales in partes totius. naz totus aer conuertit in aquā: tm̄ materia aeris nō uertitur i aliquid. quia eadē materia ē subiectū vtri usq̄. nec ēt forma uertit: quia alia aduenit forma z introducta in mā alia cōrūpit. sz in hac benedicta conuersione totū conuertit in totum. qz panis totus fit corpus xpi. silr z partes uertuntur: quia materia panis fit materia corpis xpi: z forma substantialis panis sit forma que ē corpus xpi. ¶ Quarto quia in naturalibus cōuersionibus tam illud qđ conuertitur q̄m illud i quod conuertitur transmutatur. Illud quidem quod in alterum conuertitur semper transmutatur corruptione. sed illud in quod aliquid nālitez conuertitur: siquidem erit simplex: tunc tm̄ mutabitur per generationez. sicut cuz aqua generatur ex aere. Si autem fit conuersio ex additione ad aliquid preexistens: illud cui additur tm̄ transmutatur sm̄ augmentum vel saltem p restaurationem deperditi. sicut accidit in nutrimento. sed in hac benedicta conuersione illud i quod fit conuersio erat preexistens z ei non additur. quia illud quod conuertitur conuertitur in ipsum z sm̄ totum z sm̄ oēs eius partes essentiales. vnde hic illud ad quod conuersio termiatur. s. corpus christi nullo modo transmutatur: sed solum panis qui conuertitur. His sic notatis satis clara est hec nostra posita conclusio huius prime veritatis. ¶ Quantum ad secundā veritatem dico q sm̄ sniam pbi in multis locis duplex est principaliter transmutatō. s. instantanea z successiua. Instantanea est que fit in instanti. Et huius sm̄ eum quinto phisicoz. due sunt species. s. generatio z corruptio: qm̄ vtraq̄ ipsaruz fit in instanti. Successiua autem est que fit partibiliter z successiue z in tempore. Et causatur vt dicit Cōmentator quarto phisicoz ex resistētia medij: vel ex resistētia mobilis vel vtriusq̄. Sed quia hec benedicta conuersio non est generatio vel corruptio: vt dictum est in precedēti veritate: ideo non potest esse instantanea mutatio que sit phisice considerationis. Et cum nō possit etiam dici mutatio successiua: quia nihil ē quod diuine voluntati cōtradicat aut ꝛpugnet relinquitur q erit instantanea mutatio theologice considerationis. Qz autem hec conuersio dicatur mutatio: patet. quia illud quod imediate post hoc ē tale: z imediate ante hoc nō fuit tale: patet qđ dicitur mutatum. Sed substātia panis imediate post prolationis verba vim consecratiuam habentia ē corpus xpi: z imediate ante predicta verba non erat corpus xpi. ergo ibi ē aliqua mutatio. q autem sit instantanea probatur. maioris virtutis ē potentia increata q̄m creata. sed sol producit formam luminis in medio scilicet in aere in instanti. ut patet secundo ō anima per philosophum contra Empedoclem: z supra ostensum ē in prima dominica. Et ratio ē: quia nihil ē repugnans tali forme presente sole. ergo a fortiori potentior erit deus in hac benedicta conuersione: cuius nutui omnis subditur creatura: ut statiz fiat substantia panis christi corpus. Ubi accipe hanc regulam generalez q quecūq̄ deus sine creatura operatur: presertim cum modum naturalem non seruat operatur in instanti. Cum autem hic modum nature non seruet: quia principia nature transmutat. s.

Universidad de Deusto
Biblioteca

materiam panis: quã oppoꝛtet manere: vt dr̃ p phificoꝛu: sequitur ꝙ hec conuersio subita erit mutatio ⁊ nõ instantanea. Sed ↄtra patet Ambꝛosi. impossile est esse in eodẽ instãti aliquid qõ sit panis ⁊ coꝛpus xp̃i. ergo nõ est idem instans i quo sit coꝛpus xp̃i ⁊ panis. sed inter quecunque instãtia est tps mediũ. vt pz. vi. phisicoꝝ. g̃ uersio hec panis in coꝛpus xp̃i erit successiua: ⁊ nõ subita. Itẽ cuiuslibet dicis ꝙ in hac uersiõe aliqd est nũc tale qõ ꝓius ñ fuit: sed vbicũqꝫ est ꝓius ⁊ posteri⁹ hoc mõ ibi erat tps: ⁊ p ons successio. Itẽ ex vi ẏbor fit talis uersio: ut dicis: ⁊ ẽ rei ẏitas. sed ẏba successiue proferunt. g̃ ⁊c. Anĩa mea tãgis nõ pua difficultate. oppoꝛteret certe multa ꝺclarare: qm̃ de hoc instãti diuersi diuersa direrunt. Quidã dicũt ꝙ est vnũ instãs ꝛ̃ré differẽs tm̃ rõe. Quidã ꝙ hec cõuersio ñ subdit motui celi: ⁊ p ons nec tpi. ⁊ sic multi multa ↄfir mãt. ⁊ inter ceteros doctoꝛes xp̃i brũs Tho. in q̃rto. di. xi. poꝛtime hanc mãz tangit: ⁊ ꝓdictoꝝ dicta ↄfutat. Jdeo eoꝝ dicta colligam⁹. Ait. n. sic. ꝙ in hac bñdicta uersione ñ est dare vltimũ instans: sed bñ vltimũ tps in quo est panis. Et ponit hanc regulã: ꝙ inter tpl ⁊ instãs ñ necessario cadit tps mediũ: sicut cadit inter duo instantia. Et rõ est. qm̃ pbs in. viij. phisicoꝝ dicit ꝙ qm̃ ex albo fit nigrũ: in toto mensurante motũ alterationis erat albũ: sed in vltio instanti illius tpis est nigrũ. ex quo sequit̃ ꝙ ñ est dicẽdũ neq; dãdũ ꝙ in vltio toto illo t̃ꝑe sit albũ: sed in toto tẽpoꝛe ꝓter vltimũ nunc illi⁹ tpis. Et q; añ vltimũ nunc alic⁹ tpis ñ est accipe penultimu: sic neq; añ vltimũ linee punctũ penultimũ. iõ ñ est accipere vltimũ instãs in quo erat albũ: sed vltimũ tps. Et sil̃r est de aliis mutationibus q̃ sunt termini motus. sicut gñatio est terminus alterationis. Nã cũ ex aere fit ignis: in toto tpe p̃cedenti alterationis erat aer ꝓter vltimũ instans i quo est ignis. Et sil̃r est in illũinatione respectu motus localis. Mõ ad ꝓpositũ cũ hec bñdicta ↄuersio sit terminus cuiusdã motus. s. ꝓlatiõis ẏboꝝ: in toto tpe p̃cedente erat panis ꝓter vltim⁹ instans in quo erat coꝛpus xp̃i. q̃re pz rñsio ad ꝓmũ. Ad aliud dico ꝙ ad hanc ↄuersionẽ nõ ꝑtinet nisi illud nunc in q̃ desinit esse panis ⁊ incipit eẽ coꝛpus xp̃i. sed illũ ꝓximũ ꝑtinet ad totũ tpus p̃cedens qõ mensurabat totã ẏboꝝ ꝓlatiõis q̃ qdãmõ hanc efficit uersionẽ. Nã sicut dictum est inf subãm panis ⁊ subãm coꝛpis xp̃i ñ est accipe aliqd̃ mediũ qõ magis propinquũ sit coꝛpi xp̃i q̃ substantie panis. Ad aliud dico ꝙ mutatio b̃ est in instanti: sed motus p̃cedens est i tẽpoꝛe. ⁊ deo ẏba p̃dicta efficaciã ñ bñt nisi in vltimo instanti. Jsta aĩa mea sunt valde subtilia. accipe tm̃ necesse est hanc doctrinã ꝑ effectiões mãe pñtis. q̃ ⁊c. Quantũ ad tertiã dico ꝙ q̃t tuoꝝ sunt in b̃ sacro credenda. ꝓio credendũ ẽ ꝙ ex vi ẏboꝝ ibi sit uer coꝛpus xp̃i. qꝛ ẏba ↄsecrationis de coꝛpe faciũt mentionẽ. Scõo ꝙ ibi est sanguis xp̃i ex concomitantia ĩmediata. qꝛ sanguis ĩmediate disponit coꝛp⁹ ad vitã. 3ª ꝙ ibi est aĩa ex cõcomitantia ꝓpinqua. qꝛ. lz aĩa nõ viuificet nisi sanguine mediante: tm̃ qꝛ est forma pficiens coꝛpus ⁊ ad eandẽ nãm ptinens: iõ ipsa ↄcomitat coꝛpus ex cõcomitantia ꝓpinqua. Quarto ꝙ ibi est deitas ex cõcomitantia remota. qꝛ licet deitas cũ tribus p̃cedentib⁹ vnũ faciat suppositũ: tm̃ qꝛ ñ ptinet ad eandẽ nãz: iõ concomitat̃ ꝓdicta tria ex ↄcomitantia remota Sil̃r ⁊ de calice dicat̃ suo mõ. vt ꝙ ꝓio ibi sit sanguis. qꝛ ẏba ↄsecrationis solũ de sanguie faciunt mentionẽ. Scõo ꝙ ibi sit coꝛp⁹ ex ↄcomitantia ĩmediata. qꝛ coꝛp⁹ est ĩmediatũ sãguis receptaculũ. 3ª ꝙ ibi sit aĩa ex cõcomitantia ꝓpinqua. qꝛ ad eandẽ nãm ptinet. Quarto ꝙ ibi sit diuinitas ex ↄcomitantia remota. qꝛ ptinet ad idẽ suppositũ. Ex his aliqua coꝛrelaria ↄcludamus. ꝓio. n. ex bis dictis sequit̃ ꝙ populus cõicans in die scõ pasce: l' alio tpe: lz vinũ ñ ↄsecratũ post coꝛpis xp̃i sumptionẽ sũmat: nõ tm̃ sequit̃ ꝙ coꝛp⁹ sine sanguine sũmat: qm̃ concomitat̃ coꝛpus: vt dictũ est. Sed q̃re pr̃ Ambꝛosi sacerdotes coꝛpus ⁊ sanguinẽ distinctis modis sũmunt. Certe aĩa cara b̃ iõ faciunt. qꝛ cũ xp̃i locũ in terris teneant: ritũ xp̃i in cena datũ cũ sacerdotes instituti sunt fuant: qui ꝑmo panez in sui vez coꝛp⁹. deinde vinũ in sui sanguis ẏitatẽ ↄsecrauit. vñ posito ꝙ sacerdos cõicaret se vt ꝑsonã ꝓriuatã. vt puta in infirmitate: tunc ei dat sacr̃m sicut ⁊ laicis. q̃ ⁊c. Scõo ex sup dictis sequit̃ ꝙ si btus Petr⁹ in triduo mortis xp̃i missã celebrasset: cũ in cena simul cũ aliis fuerit sacerdos ordinatus: i hostia ꝑ eũ ↄsecrata duo tm̃ credita fuissent. s. coꝛp⁹ ⁊ dinitas ⁊ nõ aĩa. qꝛ i tri duo ille vere fuit mortu⁹: ⁊ p ons illi ñ concomitabat. Sil̃r nec sãguis qui effusus erat sup̃ traz coꝛpe in sepulchꝛo ⁊ aĩa in inferno exñtibus. Et iõ cũ sanguis ⁊ aĩa ñ sint in coꝛpe nisi ꝑ concomitantiã: vt dictũ est: necesse est concedẽ ꝙ tunc i hostia ↄsecrata ꝙ Petrũ aĩa ⁊ sanguis ñ fuisset. Quare ãt dinitas ibi tm̃ cũ coꝛpe credita eẽt: ẽ qꝛ ipsa nũqꝫ fuit a coꝛpe xp̃i sepata: vt ẽ cõmuniꝰ theologia. ⁊ iõ ipsa ex ↄcomitantia ibi fuisz. 3º sequit̃ ꝙ si btus Jacob⁹ qui ꝓimo missã ordiauit in illo triduo celebꝛasset: in calice ñ fuisz nisi sangu qꝛ ñ coꝛpus cũ esset ab illo i illo triduo separatum. similiter ...ec anima eadem ratione. similiter nec diuinitas. quia non fuit deitas ita vnita sanguini sicut ⁊ carni: quia non remansit cõmunicatio ideomatum que ꝓuenit ex tali vnione: vt babetur ꝓimo de trini. Non enĩz erat verum dicere sanguine xp̃i fuso. hic vel iste sanguis est deus: sicut dicimus de coꝛpore eius deum esse sepultum: ⁊ non in cruce remansisse: sicut remansit sanguis. Et ratio est: quia coꝛpus est pars ꝓincipalis hominis ⁊ non sanguis. q̃re ⁊c. Jsta etiam duo correlaria ponit Franciscus maronis in sermone coꝛporis xp̃i. s. memoriã facit ⁊c. Et sic patet ista conclusio.

Quanta mira res sit uersio sacri ↄclo fa.

·xz·

Accipe secundam ↄclonem. vz. Quãuis dei opera ⁊c. dic rotã. vbi tres ingram⁹ ẏitates. vz. Pria veritas ẽ ista. Utrũ hec bñdicta cõuersio sit miraculosior oĩbus mirabilibus dei. 2ª veritas ẽ. Quot sũt mirabilia huius benedicte conuersionis. 3ª veritas est. Quantũ sit meritũ huius benedicte uersionis. Quantũ ad ꝓimũ dico ꝙ tres sunt res permaxime miraculose. s. creatio mũdi. incarnatio verbi dei. ⁊ hec benedicta cõuersio. Duo ꝓima ideo sunt miraculosissima ⁊ mirabilissima: qꝛ dei omnipotẽtia vsq; ad variatõem materie pertingit: que in oĩbus nãlibus mutatõibus debet eẽ subiectũ: ⁊ semp manere ⁊ nõ coꝛrumpi. cum sit ingenerabilis ⁊ incoꝛruptibilis ꝑ phificoꝝ. Et magis miraculosioꝝ est creatio q̃ hec benedicta conuersio quãtum ad hoc. qm̃ per creatiõez substantia ⁊ essentia materie accipit esse simplr̃: sed per hanc conuersionẽ substãtia materie in alterius materie substãtiam conuertit̃. sed incarnatio miraculosioꝝ est si mutatio illa consideretur ex parte eius ad qõ est mutatio. Quid. n. mirabilius q̃ ꝙ deus homo fieret: ⁊ hõ deus: non ꝙ natura dei in naturã hominis conuerteret̃: sicut fit in hac benedicta mutatõe panis in coꝛp⁹ xp̃i: ⁊ vini in sanguinẽ. sed ꝙ ꝑsona uerbi dei que ab eterno fuit hipostasis diuine nature facta sit hipostasis humane nature in tẽpoꝛe. Si autẽ hec benedicta conuersio cõsideret q̃rum ad ei⁹ cognitõem nãlem: tunc ipsa est miraculosioꝝ omni alia mutatiõe. qm̃ intellectus noster cõsiderans in hac benedicta mutatõe ex aliquo aliquid fieri ꝓeter modũ aliarum mutatõum naturalium difficilius illi assentit. q̃re ⁊c. Quantũ ad 2az veritatẽ dico ꝙ nouẽ sunt inter cetera bui⁹ benedicti sacramenti mirabilia. vz. celeritatis: stabilitatis: sodalitatis: subiectiuitatis: conseruabilitatis: vnibilitatis: incoꝛruptibilitatis: cõuertibilitatis: ⁊ diuine permiscibilitatis. Accipe ꝓimum mirabile qõ dicitur celeritatis. Ubi hanc accipe regulã ꝙ ꝓlatis a sacerdote sacramẽtalibus ẏbis: tanta ibi vitꝛina habet̃ potẽtia: ut mox panis ille eadẽ ipsa caro xp̃i Jesu: que i ara crucis extitit ĩmolata efficiat̃. Et licet aĩa cara de hoc supra dictũ sit in ꝓte: tm̃ ꝓio huius regule nr̃e fundamẽto diligenter nota ꝙ sacerdos in b̃ cõficiendo sacro: non suis sed xp̃i sermõibus vtitur xp̃i. Hoc fundamentũ habet̃ de conse. di. ij. ca⁹ panis. vbi dicit text⁹. Ubi sacr̃m conficit̃ iã non suis sermõibus sacerdos: sed vtit̃ sermõibus xp̃i ergo sermo xp̃i hoc efficit sacramẽtum: ut sic qõ erat ante consecratõez panis. post cõsecratiõem xp̃s vere maire fili⁹ fiat. Hoc ꝓesuppositio nostraz regulã tibi ꝓbo aucte: rõne: ⁊ exẽplo. Auctoritate quidez ꝑ decretaliũ. ex̃ de sum. trini. c. firmiter credim⁹. vbi q̃st circa finez capli sic ad lr̃am dr̃ in. ẋ. una. Una ingt est vꝛis fideliũ ecclesia: extra quã nullus oĩno saluat̃: in qua ipse idẽ sacerdos est sacrificiũ Jesus xp̃s. Cuius coꝛp⁹ et sanguis in sacro altaris sub spẽbus panis ⁊ vini veraciter continet̃. Transubstãtiatis pane in coꝛp⁹ ⁊ vino in sanguinẽ potestate diuina. Hibi. Itẽ ꝛo probat auctoritate decretoꝝ. Audi Aug. i. q. i. c. detrahe. Detrahe ingt verbũ ab elemẽto qd est nisi aqua? accedit verbũ ad elemẽtũ ⁊ fit sacramẽtũ. hoc est verbũ dei. Et de cõse. di. ij. idẽ ait. Hoc est ingt qõd omnib⁹ modis ꝓbare conte dimus sacrificiũ ecclesie ex duob⁹ cõstare. s. visibili elementoꝝ spẽ: ⁊ inuisibili carne xp̃i ⁊ sãguine: sicut ꝑsona xp̃i constat ex deo ⁊ homine. hec ille. Item Ambꝛo. de conse. di. ij. Panẽ inquit istũ quẽ sũimus in ministerio: vtiqꝫ illũ itelligo qui manu spũs sancti format⁹ est i vtero virginis ⁊ in igne passiõis decoct⁹ in ara crucis. Panis enĩ angeloꝝ factus est cib⁹ homis. Jgit magnũ atq; pauendũ est mysteriũ: qꝛ aliud videt ⁊ aliõ intelligit̃ figura panis ⁊ vini videt. ⁊ faciẽte domino coꝛpus ⁊ sanguis christi intelligit̃. hec ille. Item tertio ꝓbatur auctoritate magistri in q̃rto di. xi. c. ꝑ. quod incipit. Si autẽ queritur. ubi ad lr̃am sic dr̃. Si autẽ queritur qualis sit illa uersio an formalis: an substãtialis: vel alteri⁹ generis. diffinire nõ sufficio. formalẽ tam̃ non esse cognosco: quia spẽs que ante fuerũt remanent ⁊ sapor ⁊ põdus. Quibusdã videt substãtialis: dicentib⁹ sic substãtiam conuerti in substãtiam: vt hec essentialiter fiat illa. hec ibi. Et declarando subsequẽter dicit sic. Non eadẽ ratione dicitur cõfici coꝛpus xp̃i uerbo celesti ꝙ ipsum coꝛp⁹ in conceptu virginis formatũ: deinceps formet: sed quia suba panis ⁊ vini que antea nõ fuerunt coꝛpus vel sanguis ẏbo celesti fiat coꝛp⁹ ⁊ sanguis. hec ibi. Itẽ quid pluꝛes auctes q̃rimus? Audi xp̃m Jo. vi. Caro mea vere est cibus ⁊ sanguis meus uere ẽ pot⁹. qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ sanguinẽ ⁊c. Inde Eusebi⁹: ⁊ ponit̃ de cõ. di. ij. c. ga coꝛpus. paz post principiũ sic ait. Recedat ergo omne ifidelitatis ambiguũ. ga quidez qui auctoꝛ ẽ munꝛis ipse ẽ testis ẏitatis. qꝛ ait. caro mea ⁊c. hec ibi. Scõo hec nr̃a regula ꝓbat̃ ratiõe. et ꝑ sic. Sũma veritas falli nõ pot̃. lz xp̃s est sũma veritas. ergo falli nõ pot̃. ꝓitia nota cũ maiori. qm̃ si fallere vel falli posset iaz sũma nõ esset. minoꝛ ꝓbat̃ Jo. vj. Ego sum via veritas ⁊ vita: ergo nec fallere nec falli pot̃. Sed ipse ore ꝓꝓio ait. Caro mea vere ẽ cibus ⁊c. Item secundo sic. Omnis xp̃ianus quod sacrosancta ecclesia catholica sentit sentir̃ obligat̃: sed ecclesia hoc sentit: vt patuit in auctoꝛitatibus allegatis. ergo ⁊c. Et confirmat̃ hec minoꝛ. extra de bereticis. c. ad abolendã. vbi dicit̃ sic. Ad abolendã. et infra. Uniuersos qui de sacramento coꝛporis ⁊ sanguinis dñi nostri Jesu xp̃i: vel de baptismate: seu peccatoꝝ confessione: matrimonio: vl reliquis ecclesiasticis sacramẽtis aliter sentire vel docere non metuerint q̃s sacrosancta romana ecclesia predicat ⁊ obseruat. Et generaliꝫ quoscunqꝫ eadem romana ecclesia: vel singuli episcopi per dioceses suas cum cõsilio clericoꝝ: vel clerici ipsi sede vacante cum cõsilio si opꝑtuerit

Universidad de Deusto
Biblioteca

vicinoꝝ eꝓoꝝ hereticos iudicauerint vinculo ꝑ petuo anathematis inodamus. hec ibi vsq; ad p̄mū sequentē. §. g̃ ex hoc sequit̄ q; aliter de h̄ sacro sentiens q̃ sentiendus sit est hereticus. ¶ 3° arguit̄ sic. z est rō magr̄i in quarto. di. x. Si tanta inquit vis est in ſmonibus dei vt incipiant q̃ nō erant: quanto fortius mutare potest qđ erat: In p̄ncipio. n. mundū ex nulla p̄iacente mā creauit: sed solo ẏbo. cur ergo non poterit aliqd in aliud ꝟuertere: maiꝰ. n. est de nihilo aliquid facere q̃ de aliquo aliquid. sed in p̄ma creatione de nihilo aliquid fecit. g̃ a fortiori panē i carnē z vinū in sanguinē poterit cōmutare. Audi ẏba magr̄i. De tribus inquit operibus mundi legitur. quia ipse dixit z facta sunt ꝛc. Sermo igr̄ qui potuit ex nihilo facere qđ nō erat: nō pōt ea que sunt in id mutare qđ nō erat. Nō. n. est minus dare q̃ mutare nouas creaturas rebus. hec ille z eandē sn̄iam per alia verba in eodē capᵗo cōfirmat. Et be rōnes sufficiant quantū ad p̄sens. Vis tn̄ aliā bonā rōnē eiusdez magr̄i: audi quid dicat. Si tn̄ inquit valuit sermo helie ut ignē de celo depōceret: nō valebit tn̄ sermo xp̄i ut substantias mutet: hec ille. ¶ Tertio hec nr̄a regula probat̄ exemplo. Et p̄ exemplis nālibus. 2° supernālibus. 3° artificialibus. ¶ Tria ad p̄ns accipe exempla nālia. ¶ P̄rimū est de calor nāli. Nā si nā naturata vt loquar more Scoti pōt vnā subām in aliā conuertere q̃tomagis nā naturans: Dic queso. Nōne deus aialibus cunctis ẏrutē calozis nālis dedit que ꝟtinue in humidū agit naturale. qđ nisi per humidū cibale restaurar̄et: corpus penitus interiret: vt p3 ꝛ de aia. c. de alimento. Indiget. n. qōlibet aiale alimento extrinseco. Accipe igit̄ tu panē z comede: nōne calor naturalis illū in carnez z ossa conuertet: Accipe vinū z bibe: nōne z simili mō in tuā sanguinē mutabit: quis de hoc dubitat: experientia docet id indies fieri. quar̄ ergo id facere posse diuinā nām negabimus: Itē nonne mirabili naturali artificio natura subām vnius oui vel pluriū in diuersam auiū subām cōmutat: Item apes nōne occulto nature mysterio flores in cere z mellis nām conuertunt: Itē adde q; nā ex puluere pulices z ex sudore aialis diuersa gn̄at aialia. Ista sufficiāt ex parte nature. ¶ Accipe supernālia exempla. nōne deus ex viri costa Euā subito formauit: nōne Loth vxor ꝓpter i obedientiā deus in statuā salis conuertit: z virgā Moyses in serpentē z econuerso eadē virtute conuertit: Et alia plura possunt adduci exēpla que ponit gloriosus Ambrosius libro de sacramentis. z notanꝰ de conse. di. ij. c. reuera. 3° hoc patet exemplo artificiali. nā vitrifex cinerē alumenq; suū in lucidū notabileq; uitrū mutat. Quāobrē multomagis sermo xp̄i panē in suuz corpus z uinū in sanguinē suū cōmutabit. Audi Ecclesiastes. viij. c. Sermo illius potestate plenus. nec dicere ei quis q̃ potest: quare ita facis. Inde Eusebius z notat̄ de conse. di. ij. Inuisibilis sacerdos. s. xp̄s visibiles creaturas in subām corporis z sanguinis in verbo suo secreta p̄ce cōmutat. hec ille. Et hec tibi aia sufficiant q̃tū ad mirabile primū. ¶ Accipe ſm mirabile. s. stabilitatis. Ubi banc regulā accipe. q; q̃uis totuz xp̄i corpus finita a sacerdote debita ẏbor forma sit in qualibet hostia vbicūq; consecrat̄ quotienscūq; tn̄ nō est sic ibi vt celū deferat. Ad cuius declarationē tria aia mea nota. ¶ P̄rimo enim nota q; de rōne dei est q; sit vbiq;. hoc satis i superioribus declarauim⁹. ¶ Scdo nota q; ly de sit vbiq;: singulari tn̄ modo est in tribus locis. s. in celo empyreo per glorificationē: in aīa iusti p gr̄e sanctificationē: z in ecclesia catholica p singularē repr̄sentationē. De istis tribus vide supra feria 2ª quarte dn̄ice in p̄ma conclone. vbi bene de hoc. ¶ Tertio nota q; xp̄o nō cōpetit ubiq; esse primo z principaliter per humanitatē sed per diuinitatē z concomitanter per humanitate: quia ex quo verbū factū est nō fuit instans in quo esset xp̄s hō z nō deus. ut est sn̄ia magr̄i i 3°. di. ij. in fine. z oīum theologoꝝ. Audi magr̄m z adducit Aug. li° de trini. Non ät in vtero inget ẏgis p̄ius caro concepta est. z postmodū diuinitas venit in carnē: sed mox vt ẏbū venit i vtez seruata ẏritate p̄prie nature factū est caro z perfectus hō. i. in ẏritate carnis z aīe natus est. hec ille. Ex quo sequit̄ q; cū illa diuinitas illi humanitati sit inseparabiliter vnita: z diuinitati cōpetat esse vbiq;: vt onīū est q; z hūanitas erit vbiq;. Qō ut verius credas bis sic p̄suppositis p̄bo auctoritate rōne z exemplo. Auctoritate sic. Audi Origenē super Mat. Deus inquit filius veniens in ẏginē totus remāsit apō patrē: vt nō dimidius esset apud eū z dimidius apud ẏginē. sicut ẏritas quaz mente cōcipimus cū eā dicimus tota remanet apud nos: z tota tn̄ sit in discentē. hec ille. Sed totus xp̄s est in h̄ sacrō vt ẏritas in aīa: vt dicit Franciscus maronis in ſmone corporis xp̄i. g̃ ꝛc. ¶ Scdo h̄ ꝓbatur rōe: quanto aliquid diuinius est tanto cōius sed natura diuina vnita humane est quid diuinissimū. g̃ cōissimū. qđ ꝛc. ¶ 3° probat̄ exemplo. Nā btūs Ambrosius in obitu bri Martini inēfuit z sepeliuit eū: nec tn̄ a Mediolano discessit. Nec hoc tibi ipossibile uideat̄: qm̄ vnū corpus esse in pluribus locis nō est aliud nisi habere plura vbi simul. qđ nō videtur ꝛpugnare ẏritati: cū diuersi respectus eiusdē rōnis possint simul esse in eodē fundamento. ut patet de similitudinib⁹. Itē dari potest exemplū de Heliseo qui p̄sens fuit qn̄ Bieçi accepit munera a Naam siro: nec tn̄ a sua habitatione discessit. iiij. R. v. Hoc etiā clarius patet in sequentibus mirabilib⁹. qđ ꝛc. ¶ Accipe tertiū mirabile. s. sodalitatis. Ubi accipe regulā banc. Qz gloriosus xp̄s licet in h̄ sacrāmēto oculis corporis nō videat̄: tn̄ nō ita ibi est vt solus habeatur. Ad cuius declaratōz aīa nota q; cōiter quattuō pulcherrimas societates ad xp̄i sociandum asserunt in boc sacramento.

¶ P̄rimā est sancta trinitas: qm̄ sicut opera trinitatis ab extra sunt indiuisa ꝑ Aug. de trinitate. z de conse. di. iij. c. oēs quos legere potui ꝛc. Ita etiā localis p̄sentialitas. ꝑ Ambrosiū de circūcisione personaruz loquētem. ¶ Secūda societas est omniū angeloꝝ z oīum spirituū beatoꝝ. Audi Greg. in homelia paschali allegatū a magistro in. iiij. sn̄iaꝝ. Quis inquit fideliū habere dubium possit in ipsa ymolatōis hora ad sacerdotis vocem celos aperiri: z in ipso diuino ministerio angeloꝝ choros adesse: sūma z ima sociari: quasi dicat nullus. ¶ Tertia societas est omnium animaꝝ sanctaꝝ. An tibi aīa ambiguū est q; scē ille aīe que xp̄m tempore passionis ad crucē tā to cum dolore sociarūt: z in penaꝝ tanta amaritudine in tanto honore z letitia sui corporis glorificati in hoc benedicto sacrāmēto ñ associent: ¶ Quarta societas est uirginis glorioſe cū grandi virginū cetu. Apoc. xiiij. Di sūt qui cū mulieribus non sunt coinquinati. virgines enim sunt z sequūtur agnum quocūq; ierit. ¶ Et tu anima mea quintā facies die veneris proximi societatem: z die scō pasce bilariter in domo tua susciPe O inquies pater Ambrosi totiēs elcuari vidi h̄ dignissimū corp⁹: z nūq; hāc quā dicis vidi societatem. Audi sil'em questiōez a ꝑetro discipulo Greg. eidē ꝓpositaz. Nunquid inquit Greg. in dialogo. quia aīam meā nō vides me exanimez esse credis: quasi dicat aīam in corpore existere ex actib⁹ corporis quos cernim⁹. qm̄ ipsa est quo viuimus mouemur z intelligim⁹. vt pbs ait z ꝛ ō aīa. z tamē oculis recedentē conspiccre nō possumus. Ergo plures imo oēs ibi celestes adesse sp̄ūs: licet oculis corporis nō cernamus: negare non debemus. Nec etiā de corporib⁹ beatis ex citādū est. an nescis corpora beatifica oēs quas habuerūt in uita imperfectōes ex elemētis non habere: Nam dn̄s Bona. in q̃rto. di. xl viij. ait. Corpora nostra quattuor suscipiūt ab elementis q̃litates. vz. Ab aqua passibilitatē: qz est elementum valde passibile. A terra obscuritatē: quia est elementū opacissimū. Ab igne aialitatem: quia est elementū actiuissimū. i. magne actiuitatis: z calor naturalis ꝟtinue humidū radicale resoluit. Et ab aere infirmitatē: qz est elementuz valde corruptibile. Et ideo cū corpibus beatis oīs conueniēs p̄fectio attribuat̄ necesse ē omnē ab eis imperfectōez amouere. Quoniā carē malo bonū est: vt p3bus ait in ethicis. z p oīs oportet vt cōtra corruptōez detur eis ipassibilitas ꝺtra obscuritatē. claritas ꝺtra aialitatez. agilitas cōtra infirmitatē penetrabilitas. Et he sūt quatuor corpoꝝ beatoꝝ dotes. Audi ꝑaulū. i. Cor. xv. Seminat̄ corpus in corruptōe: surget in corruptōe: ecce ipassibilitas cōtra corruptōez. Seminat̄ in ignobilitate: surget in gloria. ecce claritas cōtra obscuritatez. Seminat̄ in infirmitate: surget in ẏrute. ecce penetrabilitas cōtra infirmitatē. Seminat̄ corp⁹ aiale: surget cōp⁹ spūale ecce agilitas ꝺ aialitatez. Concordat his. Aug. xcij. de ciuitate dei dicēs. Aberit a corpib⁹ nr̄is oīs deformitas: z oīs tarditas: z oīs corruptio. ꝓpter impassibilitatē. Pas quidē quattuoꝛ cōsūmatoꝝ vores Ihesus in mōte thabor discipulis in forma claritatis ostēdit ſm Alexandrū de ales. Habet. n. lux oēs illas q̃ttuoꝛ cōditiōes vtpz intuenti. Sed dices nūqd talia corpa sole sunt lucidiōa: Dico q; sic. Isa. xxx. Erit lux lune sicut lux solis: z lux solis erit septuplicit. Sed qr̄ non uidetur talis claritas: Dico q: claritate sua vtunt̄ ad libitū: quā tunc nobis indignū nō ostēdunt. vt est cōis theologoꝝ d. ctrina. qr̄ ꝛc. ¶ Accipe q̃tū mirabile quod dicit̄ subiectiuitat] vbi ponat̄ talis regula. Licet accidentis esse sit i esse ꝛ methaphisice: tamē in hoc sacrō ẏrute diuina efficit̄ ut accidens sit sine subo. ¶ P̄rima pars hᵘ nostre regule est clara ex sn̄ia Aristotelis ubi dictū est. P̄ropter qđ cōcludit̄ q; sola suba est ens simplr̄ z p se stans. accidens autē est ens ſm qd z alteri inherēs. ob quā cām diffinitōes accidentium dant̄ per addimēta. qa p̄incipia sube sunt etiam p̄incipia accidētis. q̃re ꝛc. ¶ Scda autez pars declarat̄ auctoritate: rōne: z exēplo. ¶ Auctoritate quidē audi Aug. in sermōe. corpōis xp̄i Accidentia ingt in eodē sine subiecto existūt: ut fides locuz habeat dū inuisibile p uisibile sūmit̄ aliena specie occultatū: z sensus a deceptōe immunes reddant̄: qui de accītibus iudicāt sibi notis. hec ille. Cōcordat terꝛ⁹ in ca° cū marthe. d celemis. post medietatē capᵗi. vbi dr̄. Dicitur tamē h̄ sacrm mysteriū fidei. qm̄ aliud ibi credit̄ q̃ cernatur: z aliud ibi cernit̄ q̃ credatur. Cernit̄ ibi spēs panis z vini: z credit̄ ueritas. s. carnis z sanguinis xp̄i: ac ẏtus vnitatis z charitatis. hec ibi ¶ Scdo rōne ꝓbatur sic. plura hz deᵘ facer̄ q̃ nr̄ intellectᵘ intelligere. sz intellectᵘ nr̄ hoc intelligit. ergo hoc z deus facere pōt. Maioꝛ ē Dallarij libro de trini. Item potētia quāto est spūalioꝛ tanto est potētioꝛ. qm̄ intellectᵘ plura facere pōt q̃ sensus: vt nr̄a p̄ia dicit. Quia intellectᵘ spūalioꝛ est q̃ sensus. Sed potētia diuina est abstractioꝛ z īmalioꝛ q̃ sensus. g̃ pl'a pōt q̃ itellectᵘ sz itellectᵘ hoc itelligit. g̃ z deus hoc facere pōt. Itē si accītia illa essent in aliquo subo magis ducerent in cognitōem sui subiecti q̃ corporis xp̄i: z p oseq̄ns ad idolatriā. Nec pōt dici q; sint subiectiue in corpe xp̄i: qz tunc determinarēt corpᵘ xp̄i: vt oñsum est in 3ª ꝺclone p̄me ꝺsideratiōis. z hoc est falsum. q̃re ꝛc. Et si queris q̃re hoc deᵘ facit. Dico vt fides locū habeat. qa si hoc ꝓbari p p̄incipia naturalia posset iam illud scia esz z nō fides. Salus autē nr̄a non sub scia: sed sub fide est. vt patet p btūm Tho. ka Se. q. ij. vbi ꝓbat per tres rōnes. q̃re notitiā diuinoꝝ voluit cē sub fide. q̃re ꝛc. P̄reterea quis queso est ille sensus corpis q; subam sensare possit: certe p̄bi tradunt subam ɪsensibilē cē. an q; qz subaz ñ cernis negabis subaz ibi nō cē: A siti si via nāli intelligere ñ potes accīdi esse in hoc sacro sine subiecto: negabis diuinam potentiam que ordinē cuilibet nature

Universidad de Deusto
Biblioteca

concessit hoc facere nō posse? ¶ Tertio hec nra regula ps exemplo. Nā in generatione pulli ex ouo: remanet extrinsecū oui. i. spēs oui. z tm adhuc ñ nato pullo diceres te nō nisi ouū uidere z nō pullū. A simili remanet in hoc sacro spēs illa panis: sed subā conuertit in aliā subām. qre zc. Ex his inferunt aliqua corelaria. ¶ Primū est q diuina dispositio q aliqua ordinat fm legē cōez ēt sibi aliqua reseruat pter legē cōem faciēda. z hoc ut priuilegiū particulare gre alicui cōicz. Un quis accidentia ñ possint de lege cōi stare sine subiecto: possunt tñ de lege spāli gre: qđ fit in hoc sacro. ¶ Scdo sequit q de subā rei ad sē sū iudicare ñ pertinet: sed ad intellectū: cuius obiectū est ipsū qđ quid est fm cōem opinionem. z est sntia phi. 3°. de aia. ¶ Tertio sequit q licet intellectus iudicet accns esse i hoc sacro sine subiecto preter oēm nāe cursū: nō tñ sequit q error: q; iuuat fide sicut iuuat z in alijs q eius ytu tē nālē excedunt. Multa alia colligi pñt ſz ista sufficiant ad pñs. vide btm Tho. in. iiij. dis. xij⁴. ¶ Accipe gntū mirabile. s. obseruabilitatis. Ubi accipe banc regulā. vz. q licet nāliter sit valde difficile duo corpora esse in eodē loco: in hoc tñ sacro nihil incōuenit id fieri ytute diuina. Ubi aia nota q phia ñ pcedit duo corpa simul in eo dē loco esse posse pp ipossibilitatē penetratiōis corpoz. ad aures tñ eiusdē nō pertingit: si aliqđ corpus sit tante ytutis vt ad libitū sua vtaē qn titate: q illud cū alio corpe simul poterit i eodē loco locari: sicut de fcō hoc est in sacro: vt. s. corpus vez xpi z corpus de gñe quantitatis. s. ipa trina dimensio sint in eodē loco. Quidā tñ exemplo hoc persuadent de ciato cineribus pleno z superfusa aqua erunt cineres: z aqua in eodē ciato: qđ tñ tm valet ad propositū quantū pōt. qre zc. ¶ Accipe 6m mirabile. vz. vnibilitatis. Ubi accipe regulā talē. s. q licet in pluribus mūdi ptibus z ecclesijs simul plures hostie z calices consecrent: vnū tñ simul est corpus xpi in oibus illis z ponas exm vt placet. Hec regula probat aucte rōe z exēplo. ¶ Aucte p̄ sic. Audi Malachiā. c. p̄. ad iudeos dicentē. Nō est mihi uoluntas i uobis dicit dñs: z munus ñ suscipiā de manu vra. Ab ortu. n. solis vsq ad occasū magnū est nomē meū in gentibus: z in oi loco sacrificat z offert noi meo oblatio mūda zc. Ecce plura loca z unā mundā oblationē exprimit. Item audi dñm Exodi. xx. c. In oi loco i quo fuerit memoria nominis mei veniā ad te z benedicā tibi. Memoria nois dei est hoc gloriosū sacrificium: qđ in sui memoriā in oi loco conficit xpiano. De hoc est bonus textus de cōse. di. ij. c. quid sit circa mediatē capli. vbi sic dr. Tanta videt eē vnitas eccie in xpo: vt vnus vbiqs sit panis corpis xpi: z vnus sit calix sanguinis eius. Calix nāqs quez sacerdos catholicus sacrificat nō est nisi ille quē dns aplis tradidit. q; sicut diuinitas vbi vita ē q totū mundū iplet: ita licet multis locis z innūerabilibus diebus illud corpus consecret: nō tñ sūt multa corpora xpi: nec multi calices: sed vnum corpus xpi z vnus sanguis cū illo qđ sumpsit in utero virginis z qđ dedit apostolis. Diuinitas. n. vbi replet illud qđ vbiqs est z iungit z facit: vt sicut ipsa una est ita corpori xpi z unū corpus et sit in vitate zc. hec ibi. Et sunt vba Gregorij in homelia paschali. Hoc idē confirmat magr i. iiij. dis. x. dicens. Ueritas eius. i. diuinitas vbiqs ē: vitas ēt eius. i. vez corpus in oi altari est vbicūqs celebrat. Idē ps de cōse. di. ij. ca. inuitat. z. c. vbi pars. Et idē magr in. iiij. di. xj. sic ait. Sicut diuinitas vbi totū iplet mundū: ita in multis locis illud corpus consecrat. nec sunt tñ multa corpa: sed vnū corpus z vnus sanguis. hec ille. Et iste auctoritates sufficiant ad pñs. ¶ Scdo p̄bat rōe. Nā def oppositū: sequit q plures essent psone vbi. nis est falsū. q zc. sequela p̄bat: qm iā oēs concludunt unā personā esse in xpo. qre sequitur q si multiplicat suppositū: multiplicatur et persona. qđ est falsum. ¶ Secundo arguitur sic. potentior est virtus increata q̄ virtus creata. sed vna virtus creata iam est tota in toto: z tota in qualibet parte. vt oñdit phus 2° de aia dicens q est tota in toto z tota in qualibet parte. ergo a fortiori virtute dei erit vnum z idez corpus in pluribus locis. ¶ Tertio hoc paret exēplo. Et primo de uoce vna predicatoris que est in pluribus auribus. secundo de vna spē in pluribus existens oculis distantibus. Tertio de q dam iudeo nouiter ad fidem conuerso. qui cum semel hac intentione ad ecclesiaz accessit ut tot lapillos in bireto poneret: quot hostias illo die eleuari cerneret. cum sic fecisset: tandē dum eos numerare vellet: vnum solum lapidem ex illis omnibus integratum reperit. qr zc. ¶ Accipe septimum mirabile. s. incorruptibilitatis. vbi accipe banc regulam. vz. q etsi dentibus corpus xpi premat: illesuz tñ semper reseruatur: quam tibi probo auctōitate rōe z exemplo. Audi Augu. Quid inquit hoc sacramento mirabili? Ipso nāqs panis z vinum in corpus xpi z sanguinem substantialiter conuertuntur. Idcoqs xps z homo. manducatur itaqs a fidelibus: sed minime laceratur: quinimo diuiso sacramēto integer sub qualibet diuisionis particula persceuerat zc. Et hec perpulchre tangit magr i quarto. dis. xij. vbi positis pluribus opinionibus de fractione hostie veram ponit opinionem dicens. Sed qz corpus xpi incorruptibile est: sane potest dici fractionem illam z partitionez non in substātia corporis: sed in ipsa forma panis sacramētaliter fieri: vt vera fractio z partitio sit ibi: que fit non in substantia: sed in sacramēto id est in specie z cetera. longus textus est. Et allegat apostolū prima ad Cor. x. Panis inquit quem frangim⁹. qz forma panis ibi frangitur: z in partes diuiditur xps vero integer manet: z totus est in singul' ptibus. Itē allegat Aug. s. in sermone quodaz de verbis euangelij. z ponitur de conse. di. ij. c. inuitat. z in glo. super illud Cozin. x. Panis quem frangim⁹. ¶ Secundo probatur hoc ratione sic Omne frangibile est passibile. sz corpus xpi est impassibile cū sit gloriosum. ergo zc. Et vt intelligat ista speciez fractio z nō corpis xpi. Notandum est q sicut dictū est in pcedentib⁹ corp⁹ xpi non comparat ad spēs sub qbus continet mediātibus suis dimensionib⁹: imo ei⁹ dimensiones sunt ibi qsi ex nīti. vt etiā dicit btus Tho. in qrto di. xij. Et ideo quicquid euenit corpori xpi mediantib⁹ dimensionibus suis nō cōuenit ei fz q est sub sacramēto. Cū ergo diuisio q̄titatiua ei cōuenire nō possit nisi mediāte dimensiōe ppria: cōstat q fractis illis spēbus nō frangit corpus xpi: sz est impassibile z infrāgibile. qre zc. ¶ Tertio p̄ probatur exēplo. Nā aia est tota in toto z tota in qlibet parte vt dictū est: z tm si incidit digitus non incidit aia. qre zc. ¶ Accipe octauū mirabile. s. cōuertibilitatis. vbi accipe banc regulā. q tanta est bui⁹ sacri ybor ytus: vt q̄uis xpus vere comedat non tm in subam comedētis conuertit sicut de alijs cibis dicim⁹. vt ps 2° de aia: sed potius comedens in comestū conuertit per gram. Hec uidetur sntia Aug. in libro confessionū. Satis hec regula clara est. ex qua infert que differentia sit inter digne sumentē z indigne. De digne sumentibus veritatē hz regula nra. de cōse. di. ij. c. quid est. Quid est ingt illā māducare escā z illū bibere potū: nisi in xpo manere: z illū manentē in se bēre? De indigne sumentib⁹ dicet infra feria qnta. qre zc. Accipe nonū mirabile. s. diuine pmissibilitatis. vbi accipe hāc regulā. Licet vez xpi corpus sit in hostia consecrata: tm si a mure vel cane vel alio aiali comederet: nō xps: sed spēs tm sumerētur. Banc regulā exponit esse magr sntiaz ponit i qrto di. xiij. c. solet queri. in fine. ubi sic ait. Illud ēt sane pōt dici q a brutis aialibus corpus xpi non sumit: etiaz si videat. qđ ergo sumit mus vel māducat de⁹ nouit. hec ille. Et rō qre nō sumitur a brutis corpus xpi est talis fm btm Tho. in. qrto di. ix. qm nulla est ordinatio bruti ad corpus xpi: vt. s. possint xpo incorpari. z iō non sumunt irrationalia corpus xpi nisi per accns: inq̄tuz. s. sumunt illud in quo est corp⁹ xpi. i. spēs illas. Ista est cōis opinio. Et hec uolo sufficiant pro secūda veritate. ¶ Quātum ad tertiā veritatē satis ps q est magni meriti tam conficientibus q̄ sumentibus. sed de hoc in sequentibus.

¶ De vtilitate corpis xpi z sanguinis ocio 3ª.

Accipe tertiā occionem. vz. Sicut hec benedicta uersio zc. vbi tres ingramus vitates. vz. ¶ Prima vitas ē. Utrū hoc benedictū sacrm ꝑfit btis ad augmentū glorie. ¶ 2ª vitas est. Que est vtilitas sumentib⁹ digne in hac vita hoc benedictū sacrm. ¶ 3ª vitas est. Si pro puulis celebrari debeat hoc benedictuz sacrm. ¶ Ctū ad primā dico q sacra eccie nō ꝑsunt alicui q nō sit i statu pficiendi. Quare cū sancti in pria exītes nō sint in hoc statu: ga sunt i pfectois termino: non videt q eis talia sacra ꝑ sint. Ubi nota fm btm Tho. in qrto. di. xij. z fm cōiter loquētes q gloria scōz augebit pmiuz eozūdem. Premiū autē est duplex. s. essentiale z accidentale. Essentiale est qđ bīt de diuinitate Accidentale qđ habent de quocūqs bono creato. Quantū ergo ad premiū essentiale fm cōem opinionē eoz gloria minime augēi pōt. sed qtū ad premiū accidentale vsqs ad die iudicij augēi pōt. aliqn tunc nō augeret de gloria corporis xpi. Unde de oibus opibus bonis fcis eis gria accrescit. Luce. xv. Gaudiū est angelis dei zc. Et ita de oibus que in dei honorē fiunt gaudēt et maxime de bis i quib⁹ de eoz gloria deo gratias agim⁹. Unde simplr loquēdo hoc qtuz est ad essentiā glorie hoc sacrm gliam nō auget. sed qtum ad accntale auget. Ista ē cōis opinio. Lō cordat textus capli. cū marthe. ex ō cele. miss. vide feria qnta cinez ossideratiōe 2ª occione pma: vbi est text⁹ ad hām. Et si allegat Innocentius i collecta vbi dicit. Prosit hec oblatio aie famule tui leonis zc. dicit q intelligitur sic: vt prosit. s. ut magis ac magis glorificetur in terris. qre zc. ¶ Quantū ad 2am vitatē dico q tria sunt pro maxime bona que digne hoc sacrm sumentes colligunt in hac vita. ¶ Primū dicitur virtutū augmētatio. Scōm pctoz venialiuz remissio. ¶ Tertiū est peccatoruz mortaliuz cancellatio. ¶ Primū inq̄ bonū est virtutū augmentatio. Probat duplr. ¶ Primo sic. nihil perficit spūaliter nisi per augmentū virtutū. Sed h̄ benedictū sacrm vtutē hz pfectiuā fm Dionysiū. q effectus ei⁹ est ytutū augmtū. ¶ 2°. pbat sic. Effectus h⁹ benedicti sacri ē plenitudo gre. sz ad plēitudinē gre p augmtū vtutū puenit. q zc. maior est nō in oroe canonis. vbi dr. Quotqt ex hac altaris pticipatione sumpserim⁹ oi benedictōe z gra repleamur. Inde est bon⁹ text⁹ de cōse. di. ij. c. nō iste. vbi dr sic Nō iste est panis q vadit in corp⁹: sed panis uite eterne q aie nre subam fulcit. Iste panis quotidian⁹ est: accipe quottidie vt quottidie tibi ꝑfit. sic vive ut quottidie mereari accipe. Et ca xps dr. Xps panis est de quo q māducat viuit in eternū. Et. c. credere dr sic. Credere in Jesum xpm hoc est manducare panē z vinū: qui credit z māducat fidelit saginat. Glosa. saginat. s. spūalib⁹ z diuinis virtutib⁹ z donis zc. Unde ꝑpzius h⁹ sacramēti effectus est uersio bomis in xpm: teste apto ad Gal. ij. Uiuo autē: iam nō ego: viuit autē in me xps. Ad quē alij duo effect⁹ subsecūtur: spūalis q̄titatis in augmentū virtutū: z restauratio deperditoz in remissionē uenialiū: ut reparatōez cuiuslibet pcedentis defectus: ut dicit btus Tho. in qrto. di. xij. Ex quib⁹ sequitur primo q iste benedict⁹ cib⁹ est aie nostre vita. qñ sicut per cibū mortiferū mors intrauit in orbem terrarum. Gen. iij. c. sic per hunc cibum salutiferum vita restauratur: vt vnde mors oriebatur inde vita resurgeret. z qui in ligno vincebat in ligno quoque vinceretur per Christuz dominū nostrū. Jo. x. Ego sum via vitas z vita. Et. c. vj. Caro mea vere est cib⁹ zc. vbi Crisostomus ait.

Universidad de Deusto
Biblioteca

·Prestat se nob̄ ōsiderātib⁹ z palpat̄ z comedē z ampplecti: vt uerificet̄ ista saluatozis. Caro mea vere est cib⁹ z sanguis me⁹ vere est potus. ¶ Secūdo sequit̄ q̄ hoc sacr̄m est nr̄a cū xp̄o incorpatio. Jo. vi. Qui manducat carnē meā z bibit sanguinē meū: in me manet z ego in illo. ¶ Quadrupliciter. n. hoc sacr̄m manducari pōt. s. sacr̄aliter tm̄. spūaliter tm̄. vtroq; mō. z neutraliter. ¶ ·Prio quidā illud sūmunt sacramētaliter tm̄: z isti sunt de Jude comitiua. vt sunt cū peccato mortali hoc sacr̄m sūmentes. Audi textū de cōse. di. ij. c. sicut iudas. vbi dr̄. Sicut iudas qui buccellā tradidit xp̄s ñ malū accipiendo: sed bonū male accipiendo locū prebuit diabolo. sic indigne quisq; sumens corpus xp̄i efficit: aut q̄ malus ē malum fit: aut q̄ ñ ad salutē accipit nihil accipit. Lorp⁹ tm̄ z sanguis dn̄i nihilominus erat in eis quibus dicebat ap̄lus: qui manducat z bibit indigne iudiciū sibi manducat z bibit. Idē in ca⁹. qui scelerate. z oēs ppha bmōi maledicit: dicens. Fiat mensa eor̄ coram ipsis in laqueū in retributiōs et in scandalū. Obscurent̄ oculi eor̄ ne videant: z dorsū eor̄ semp incurua. Effunde sup eos iraz tuā: z furor: ire tue apprehendat eos. Fiat habitatio eor̄ deserta: z in tabernaculis suis ñ sit qui habitet. q̄m quē tu percussisti psecuti sunt: z super dolorē vulner⁹ meor̄ addiderunt. Appone iniq̄tatē sup iniquitatē eor̄: z ñ intrent in iusticiā tuā. Deleant̄ de libro viuentiū: z cū iustis ñ scribant̄ hec ille. In quib⁹ sacratissimis ẏbis. xij. maledictiones enumerat supuenientes oībus indigne cōicantib⁹. de quib⁹ alias. ¶ Secūdo quidā sūmūt spūaliter tm̄. sicut deuote z sine mortali culpa missas audientes: in ℔ sacro firmiter credentes. de quibus magr̄ in q̄rto di. ix. c. z sic. ait. Et sic ingt due sunt res illius sacr̄i: ita ēt duo modi manducandi. vnus sacr̄alis quo boni z mali edunt. Alt̄ spūalis quo soli boni mānducant. vñ Aug. Quid est xp̄m manducare: nō ℔ est solū in sacro corp⁹ eius accipere. Multi. n. indigne accipiunt. sed i ipso manet z br̄e ipsū in se manentē. Spūaliter. n. manducat qui in vnitate xp̄i z ecclie quā sacr̄m significat manet. Nā qui discordat: nec carnē xp̄i manducat: nec sanguinē bibit: ·ast tāte rei sacr̄m ad iudiciū sui quottidie accipiat. Spūalē manducationē Augu. distinguens a sacr̄ali ait: vt qd paras dentē z ventrē. crede z manducasti. Credē in eū ℔ est manducare panē z vinum. Qui credit in eū: manducat eū. hec magr̄ in ep̄la. Hec ēt ista ponit de cōse. di. ij. c. vt qd paras. ¶ 3° quidā sūmunt vtroq; mō. vt vere actualit̄ sine peccato mortali cōicātes. ps. ·Panē angelorum manducauit hō oē delectamentū⁹ z̄c. ¶ Quarto neutraliter. vt infideles z falsi xp̄iani: qui oīno spreto diuino z ecclesiastico mandato: nec missas deuote audiunt: nec vnq̄ cōfitent̄ z xp̄m sūmunt. de quib⁹ ps. ait. Deleant̄ de libro uiuēciū z cū iustis ñ scribant̄. ¶ 3° sequit̄ q̄ hoc sacr̄m ē nr̄a defensio. Defendit āt permaxie a tribulacione: diabolo: z mundo. Inquantū. n. hoc sacr̄m ē signū passionis xp̄i per quā demones debilitati sunt est oium spirituū malor̄ fugatiuū. ps. ·Parasti i cōspectu tuo mensam aduersus eos qui tribulāt me. Et idē. Dn̄s illuminatio mea z̄c. dic aliquot ẏsus. ¶ Scdo inquantū in ℔ sacro miscet aqua que est elementū frigidū refrigerans corporis estū oñdit efficacissimū remediū ꝺ carnis incendia. ps. Sup aquā refectionis educauit me: aiaz meā conuertit. s. ad spūalia bona. ¶ Tertō inquantū ℔ sacr̄m habitū gr̄e bz: ex quo tanq̄ ex singl̄ari medicina mors interior z exterior supat̄ appet q̄ ℔ sacr̄m a misero nos mundo custodiat. ps. Si ābulauero in medio umbre mortis. s. huius tene broſi mundi: ñ timebo mala: q̄m tu mecū es. Si igit̄ aia mea hec z similia pcula ties: accede ad xp̄i mensam. comede z bibe. securus accede ait Aug. q̄ panis est ñ venenū. ps. Illic trepidauerunt timore: vbi nō erat timor. q̄r z̄c. ¶ 2m bonū dr̄ venialiū remissio. Audi Ambro. li. de sacr̄is. z ponit de cōse. di. ij. c. si quotiens. Si quotiēs inquit xp̄i sanguis in remissionē peccator̄ effūditur: debeo semper accipere qui semper pecco debeo semper habere medicinā. Jtē audi Aug. z ponit de cōse. di. ij. c. vtr̄. sub figura. Jterat̄ quit quottidie hec oblatio: licz xp̄s semel sit passus. quia quottidie peccamus peccatis. sine quibus mortalis ifirmitas viuere ñ pōt. hec ille. Et istas ēt auctes allegat magr̄ in quarto di. xij. Dicit tm̄ btus Tho. ibidē q̄ ñ oz semper oīa pcta ueialia deleri: sed tm̄ fz mensurā deuotionis. posset tm̄ tantus esse feruor: vt ēt oīa delerent. Idē dicit ·Petrus de tarantasio. Nō. n. est incōueniens dicit btus Tho. q̄ aliqua hora hō sit absq; oī peccato veniali: licet propter nostram fragilitatem diu durare nō possumus. ¶ Tertiū bonū dicitur peccator̄ mortaliū cancellatio. Dupliciter. n. peccata mortalia delet. s. aut que fuerunt oblite: aut que in aīmā intrarent: nisi hoc sacro munirer. Nō. n. ōlet scienter reseruata: q̄ cū ulta sit anime: z ipsa in mortali petō exīs mō tua sit: nō poterit illud viuificare. hoc dicit btus Tho. vt. s. q̄r z̄c. Et ista sufficiāt pro presenti ẋi tate. Sed dic pater Ambrosi si per hoc sacramentum venialia dimittūtur: z hec quottidiana sint videtur omni die cōmunicandū esse. Dicit beatus Tho. vbi supra q̄ in recipiente hoc sacramentum duo pncipaliter requiruntur. s. desideriū coniunctionis ad xp̄m. z hoc facit amor. ¶ Secūdo requiritur reuerentia sacramēti. z hec ad donum timoris pertinet. Si primum consideretur certe incitabitur homo ad quottidianā cōmunionem. Si consideratur fm: tunc retrabitur. Et ideo si aliquis experimentaliter cognosceret ex quottidiana frequentatione sumptionis amoris augeri feruorem z reuerentiam nō minui: ·p̄fecto talis quottidie cōicare deberet. Si āt reuerentiam minui z feruorem non multum augeri sentiret: interdum abstinere deberet: vt postea cū maiori deuotione accederet. Sed quātū ad hoc vnusquisq; suo iudicio relinquendus est.

Frequenter tm̄ quē peccata mortalia ñ grauāt cōicet. q̄m sicut cibo corporali restaurat corpus ita hoc sacramēto restaurat aīa. Unde oportet q̄ pluries deperdita restauret: ne homo a deo taliter alienet. z hoc est consiliū non preceptus: De cōione semel in anno preceptus est. sed ꝺ hoc in sermonib⁹ sequētibus. ¶ Et accipe regulā Augustini dicētis. Si mens in affectu peccādi est: grauari magis dico eucharistie perceptōe q̄s purificari. hec ille. Unde clamat ·Paulus. i. Cor. xi. ·Probet autē seipsum hō: z sic de pane illo edat z de calice bibat. Qui. n. manducat z bibit indigne z̄c. Et hec sufficiant ad ꝑsentē ẋitatē.

¶ ·Quantū ad tertiā dico sm btm̄ Tho. in q̄rto di. xiij. q̄ pro pueris baptizatis missar̄ solennia celebrant non q̄ eis prosint ad alicuius culpe remissionē: vel glozie augmentationez: sed ꝓpter viuor̄ suor̄ solatiuz. z vt ostendat̄ tales pueros ad vnitatē corporis mystici pertinere. z vt etiaz cōmendetur redemptōis nostre mysterium: qō in hoc sacramento cōmemoratur. ꝓpter quod bi paruuli sine ꝓprio merito sunt eternaz gloriā ꝓsecuti. Bene igit̄ xp̄s memoriā fecit mirabiliuz suor̄: hic per gratiam z in futuro per gl̄am.

¶ ·Feria quarta maioris hebdomade de eadē materia sermo in ordine quadragesim⁹ tertius.

·Hecepit Jesus panem z gratias agens fregit z dixit. Accipite z comedite: hoc est corpus meum. Luce. xij. z Math. xxv. Jā mirabilia huius benedicti sacramenti percurrimus. Nunc circa ea que ad hoc conficiendum sacramentum requiruntur accedamus: quoniā diximus q̄ Jesus panem accepit z̄c. Ubi tres considerationes faciamus. videlicet.

De ministrante hoc sacr̄m debitā requisitiōem.
De mā regsita huius sacri rectam assignatiōem.
De forma necia hui⁹ sacri optimā regulatiōem.

¶ ·De ministerio debite requisito ad cōficiēduz corpus dominicum consideratio prima.

·Primo de ministrāte hoc sacr̄m debitaz requisitōem videamus. vbi tres cōclusiones more solito faciamus. vz. ¶ ·P⁹ est ista. Nō omnis persona potest dominicū corpus cōsecrare. ¶ Scda cōclusio ē ista. Quāuis a persona idonea sit consecratū: non tamen ab omnibus pōt rite esse dispensatū. ¶ Tertia cōclusio ē ista. Inter oēs falsos ministros qui pnt corp⁹ dn̄icū cōsecrare: hereticos debem⁹ euitar.

¶ ·Que sit p̄sona idonea ad dominicuz corpus consecrandum conclusio prima.

·Accipe primā ꝺclonem. vz. Nō omnis p̄sona z̄c. dic totā. vbi tres ingramus ẋitates. vz. ·Prima ē ista. Quot requirunt quantū ad essentiā z bene esse persone: que debet hoc ꝺficere sacr̄m. ¶ 2ª est ista. Utrū simul plures possint eandē hostiā cōsecrare. ¶ 3ª est ista Utrū sit licitum ab hac cōsecratione abstinere.

¶ ·Quantū ad primā dico q̄ ad necessitatē aliq̄ ocurrūt ad hoc ꝺficiendū sacramentū: z aliqua ad bene esse. Que simul septez sunt principales conditōes. vz. ·Prima ꝺditio est. q̄ persona ad hoc sacramentū conficiēdum requisita sit homo. ¶ Scda q̄ sit homo masculus. ¶ Tertia q̄ sit hō masculus z catholic⁹. ¶ Quarta q̄ catholicus et rite ordinat⁹. ¶ Quinta q̄ sit p̄sona nō prohibita. ¶ Sexta q̄ sit ieiunus. ¶ Et septima q̄ nō sit cuz peccator̄ mortaliū ꝺscientia grauatus. ¶ ·Accipe primā et dico q̄ ad conficiendū hoc sacr̄m requiritur q̄ persona ꝺficiens sit homo. ex quo sequitur q̄ si belua verba diceret sup debitā materiā non cōficeret. Jtē z nullus angelus vel spiritus beat⁹. Unde exclamat beat⁹ Bernardus. O preclara ptās vestra o sacerdotes vos potestis ꝺsecrare corpus z sanguinez dn̄i super omni priuilegio z potestate. Stupet coz. mirat̄ terra. cōtremiscit hō. reuerer̄ plurimū angelica celsitudo. Et de hoc p̄nt assignari tres rōnes. ¶ ·Pria ratio est diuina institutio: que solos hoīes huius sacramenti voluit esse ministros. Unde cantat ecclesia. Solis p̄s byteris dereliquit: q̄bus sic cōgruit vt sūmāt z dent ceteris. ¶ Scda est sacri interpretatio. Appellat̄. n. hoc sacr̄m viaticū. quia oībus viatorib⁹ cib⁹ est leuissim⁹: q̄ i comedēte ñ conuertit̄: sed econuerso: vt dictū est in ꝑcedenti sermone. z ideo a solis viatorib⁹ cōfici z ministrari debuit: q̄ nec angelis nec alijs spiritib⁹ cōuenit. ¶ Tertia debita sacratio. Ministr̄. n. huius sacri oz esse gradatū. s. in ordinib⁹ sacris. de ꝺse. di. ij. tribus gradib⁹. Angelis aūt hoc ꝺuenire nō pōt q̄ nec hoc p̄ nīs ꝺficere sacr̄m z̄c. ¶ Scdo regrit q̄ iste hō sit masculus. z p hoc mulieres oēs ab hac excludunt ptāte. Tum q̄ nobilissimū sacr̄m nobilissimū dz habere ministrū. nobilioz aūt est masculus q̄z femina. Tum q̄ mulier multis est nālib⁹ ōfectib⁹ subiecta: vt mēstruo z hmōi. tuz q̄ sub viri ptāte eam ostituit deus. Gen. iij. Tū q̄ character ordinis nō suscipiunt. vt patuit ꝺ. feria 3ª fe dn̄ice in prima ꝺsideratiōe ꝺclusione 3ª. vide ibi. quare z̄c. ¶ Tertio requirit q̄ hic hō masculus sit catholicus. z ꝓpter hoc heretici et scismatici excludunt. hec tm̄ conditio nō est necessitatis: sed cōgruitatis. Nā huiusmodi si sacerdotes sunt: z in forma ecclesie conficiūt: certe vez ē sacr̄m. q̄m character idelebil⁹ est: cui⁹ rei signū est q̄ redeūtes ad fidez nō iterū ordinant. grauiter peccant si ꝺficiunt aut ministrāt. sunt. n. ab ordinū executiōe suspensi. Unde btus Tho. Ia Fe q. xxxix. dicit q̄ duplex ē spūalis ptās. s. sacr̄alis z iurisdictialis. Sacr̄alis est que p aliquā ꝺsecrationē confert. z hec ꝑz essentiā in homine manet q̄diu viuit: siue in scisma siue in hereſim labat. vsum tm̄ ptātis amittūt: ita q̄ eis sua vti ptāte ñ licet. si tm̄ vsi fuerint effectū hnt in sacr̄alib⁹. q̄m i his hō ñ opat̄ nisi vt dei instrm. ·Ptās aūt iurisdictial⁹ ē q̄ ex simplici ꝺiūctōe ꝺfert. z iō ñ imobilit̄ adheret. z p nīs i hereticis z scismaticis ñ mānet. vñ nec absoluē: nec excōicat̄: nec idulgētias ꝺce dē: nec aliqd hmōi facē pōt. z si fecerit ñ hēbit̄ p

Universidad de Deusto
Biblioteca

facto nec p prato. vt patet. vij.q.i.c.nouatianus. Sed qđ istoꝝ grauius est peccatū: an.s. heresis an scisma. Dicit btūs Tho. vt.s.ꝙ simpliciter loquendo heresis grauius ē: qm̄ ē peccatum contra deum ipsum fm ꝙ ē sūma z prima veritas: cui fides inititur. Scisma autem ē contra ecclesiasticam vnitatem que minus ē q̄m ipse deus. Ex aliqua tñ circūstantia contingere potest ꝙ scismaticus grauius peccaret q̄m hereticus. z h̄ propter maiorem cōtemptum. vel maius periculum qđ inducit z hmōi rē. ¶ Quarto requiritur ꝙ sit rite ordinatus. z ex hoc excluduntur nō debite ordiati. Indebite ordinari pōt dupliciter: aut ex parte ordinantis: aut ex parte ordinandi vel ordinati. Ex parte ordinātis contigit fieri quinq̄ modis. ¶Primo si ordinatur a simoniaco scienter. ¶Secundo a scismatico ēt sciēr vel excōicato. ¶Tertio ab heretico. ¶Quarto ab episcopo nō suo. ¶Et quinto ab eo qui renūciauit. Ex parte ordinandi vel ordinati contingit sex modis. s. furtiue: per saltuꝫ: extra tēpora debita: in excōicatione: in apostasia: z bis cūdē ordinem suscipiendo. ¶Paulisper anima patiētiā habe: volo.n. omnes predictos discurrere modos. Ex parte igitur ordinantis cōtingit idebite ordinari quādo ordinans ē simoniacus. Dupliciter āt quis simoniacus effici pōt. s. aut circa ordinē z dignitatē: aut circa collationē beneficiorū z sacroꝝ. Ex'" primi. vt si eps suā emat dignitatē. Ex'" secundi. vt si pro collatione beneficiorū vel ordinū tñ vult vel tñ. Si eps emit suaꝫ dignitatē: tunc tu qui ordinatus es ab ipso: aut hoc scienter fecisti z voluntarie: aut scienter: ꝛ timore qui cadere pōt in constantē vir: aut ignanter. Si primū: tunc ordinē recipis: sed exeq nō potes sine peccato mortali. Unī btūs Tho. Fa fe.q.100. dicit ꝙ si scis epm simoniacū esse in ordine susceptō: siue sit occultus: siue notorius: nullo pacto debes ab eo ordines suscipere: imo potius excōicari te permitte. argu. ad h̄.c. ingsitioni. ex̄ de sen.excō. vbi dicitur ꝙ potius debemus sniam excōicationis humiliter sustinere: q̄m per carnale cōmerciū peccatū operari mortale Et glosa ibi allegat concordantias. s. ca. lras. ex̄ de resti.spo. versus finē. vbi eadeꝫ verba ponūtur. Et ponit hāc regulam dicta glosa ꝙ potius debemus oīa mala pati q̄m cōtra cōscientiā peccatum operari mortale. probat hoc per ca'" ita ne. xxxij. q. v. z per ca'" sacris. ex̄ de bis que vi l' metus causa fiunt. vbi dicitur ꝙ pro nullo metu debeat quis mortale peccatuꝫ incurrere. Si vero scienter z coacte per metū qui pōt cadere in cōstantē virū: tunc ordinē recipit z executiōz sine aliqua dispensatione. i. q.i.c. cōstat multos vim passos. Si vero ignoranter: tūc ordinē suscipit: sed ñ executionē sine epi dispensatione: z hoc in detestationē criminis. i. q.i.c. si qui. vbi dr Si qui a simoniacis nō simoniace ordinati sunt si quidē hoc probare potuerūt se cū ordinantur nescisse eos simoniacos: tūc pro catholicis habeantur in ecclesia ab ipsis. s. cēpis: taliū ordiatōes misericorditer sustinemus: si tñ eos laudabiliter vita cōmendat. Qui vero scienter a simoniacis cōsecrari imo execrari permiserint: eoꝝ cōsecrationē oīo irritam esse decernimus. hec Urban⁹ papa. Sed ponamus ꝙ episcopus sit simoniac⁹ in beneficiorum collatione: tunc distinguēdum ē: vel ē occultus: vel pene occultus: vel notorius. Si occultus: tunc ordinem executionemq̄ ab eo accipis: cum talis episcopus nō sit suspensus nisi quo ad se ex quo ē occultus. Si quasi occultus vel notorius: tunc si scienter z voluntarie id facis nō recipis executionem sine dispensatione pape. Sed si coacte vel ignoranter executionem suscipis. debet tñ ordinandus ab ipso epō licentiam petere adeundi alium epm: quaꝫ si noluerit concedere: z te ab ipso ordiari cogat secure ordineris. hec dñs Hostiensis. Et sic pz primus modus ordinandi quo ad ordinantē nō recte. ¶ Accipe fm. s. cū quis ordinatur a scismatico uel excōicato: z tunc si scienter ordinaris ordinē suscipis: sed nō executiōz sine dispensatiōe pape. licet. n tales persone male faciant z mōraliter peccent in offerendo l' ministrando sacra tñ si offecerint l' orulerint erunt vera sacra ut dcm est supra. z facit ca'" dñs declarauit. i. q. i. z ca'" ñ nocet. Ubi dicit textus. Nō nocet malicia epi ad baptismū infantis neq̄ ad cōsecrationē ecclesie. qz baptismus data deo: nō ab boīe venit. sic z eucharistia z oīa quecūq̄ in altari apponūtur nō ab boīe: sed a deo sanctificationē accipiūt. h̄ ibi. Et sunt verba Gregorij. Et de h̄ plura notauimus. s. feria tertia fe dnice. Si vo ignoranter hoc feceris: oz in executione habere dispensatōnē epi rē. ¶ Accipe tertiū modū. s. cū quis ordinaf ab heretico. z si scienter z uoluntarie: tūc ordinē suscipit: sed executōz ñ sine dispensatōe pape. si ignoranter: tunc indiget dispensatiōe epi. Tho. Fa fe.q.xxxix. Petr⁹ de tarantasio z Hostiensis. ¶ Quartus modus est cū ordinatur ab epo ñ suo. s. sine licentia proprij epi. Et tunc si scienter vel ignorantia affectata h̄ eps fecerit: tūc per ānū a collatione ordinū suspensus est. z interim clerici eius a vicinis epis poterūt sine eius licentia ordinari. de tempo. ordi. c. eos. li. vi. Ordinati uero executione priuantur: in qua epūs poterit dispensare. ix. q. ij. c. lugduñ. ¶ Quintus modus cum quis ordinatur ab episcopo renunciante. Et tunc distingue: aut renunciauit loco z dignitati: aut loco z non dignitati. Si primum: tunc distingue: aut ab hoc episcopo suscepisti ordines maiores vel minores. Si minores: aut hoc fecisti cum licentia tui episcopi: aut non. si cum licentia: non idiges dispensatione. si sine: tunc episcopus potest dispensare. deberet tamē de iure cōmuni deponi. vt patet vij. q. i. c. episcopus in diocesi. z nona qō ista.

·A3·

r. episcopū. si maiores: tūc si sciēter factuꝫ est ꝺ diges dispensatiōe pape. si ignoranter: tūc poterit episcopus dispensare nisi fuerit ignorantia crassa z supina cū. de ordinatis ab episcopo g ñ nunciauit ca⁹ vnico. Si vero episcopus renūciauit loco sz nō dignitati: tūc si rogeī a' ppio episcopo potest omnes cōferre ordines. Sz. ordinandi debēt ab ipso ppio episcopo licētiaꝫ obtinere. qō si nō fecerit de iure cōmuni deberent deponi: sz episcop⁹ pōt dispēsare. Et sic pz qualiter qs nō rite ordinat q̄tum est ex parte ordinātis. ¶ Nunc videam⁹ ex parte ōdinādi vel ordinati. Ser. n. modis pōt qs nō debite ordinari. s. furtiue: p saltum: cū. tēpora debita: in excōicatōe: in apostasia: z bis eundē ordinē suscipiēdo: Dos similiē casus anima mea patiēt audi. ¶ Accipe p̄muꝫ modū. s. cuꝫ qs furtiue ordinatur. Tripliciter autē fm dominū Hosti. qs dicit furtiue ordiari. Uno mō cū qs sine sui p p:ij epi cōscia z sine examinatōe pmouet. 24. dis. c. q̄do episcop⁹. Ubi dicit quādo episcop⁹ ordinatōnes facē disponit: omnes qui ad sacrī misteriū accedere volūt: feria quarta ante ipsā ordinatōez euocādi sunt ad ciuitatē vna cū ꝓsbiteris qui eos repsentare debēt. z tūc episcopus ex latere suo eligere debet sacerdotes alios prudētes viros gnaros id est sciētes diuine legis: z exercitatos in ecclesiasticis sāctionib⁹ qui ordinādoꝝ vitā: genus id est an serui vel liberi: patriaꝫ: etatem: institutionez id est tituluꝫ beneficij: locuꝫ vbi educati sunt: si sint bene literati: si in lege dei istructi ante omia diligēter inuestigent rē. h̄ ibi. Et i hoc casu non prosunt lre archidiaconi. ex̄ de officio archid. c. significasti ¶ Secundo ordiatur furtiue si preter cō sciētiam episcopi eodē die recipit minores oēs vel aliquos simul z subdiaconatū: vel etiaꝫ duos sacros simul. ex̄. de eo qui furtiue ordinem suscepit capitulo cum hoc. z capitulo innotuit. ¶ Tertio qñ gradu ōmisso facit saltum z de h̄ statim dicetur. Dico ergo ꝙ talis furtiue ordiatus: aut suscipit vnū ordinē vel plures. Si vnū tunc eps potest dispensare in susceptis z suscipiendis. ex̄ eo. cap⁹. p⁹. Si plures tunc distingue aut suscepit plures sacros simul: aut vnū sacrū cū minoribus. Si p⁹. mō tunc eps nō pōt dispensare in receptione sacroꝝ ordinū: sz post susceptos potest dispensare. hec de mēte Inn. z Hosti. z Hos. extra de tēpo. ordi. c. dilecto. Si vero suscepit simul vnū sacrāmtuꝫ cū minoribus: sic episcopus dispensat vt ministrēt i minorib⁹. et si intrat religionē dispensat eps vel abbas etiā in alijs. vt pz. ex̄ eo. c. vltimo. ¶ Secund⁹ modus z indebite ordinari per saltuꝫ: vt. s. qñ vno ordine pretermisso altiorē ascēdit. et tunc dico ꝙ talis recipit characterē ordinis: tamē de rigore iuris debet deponi. Sz distingue: aut tal' h⁹. ex īgrātia fecit: tē ex dispensatōe epi poterit ad ordinē ptermissū pmoueri: z interim ab executione supioris ordinis erit suspensus. dis. 51. ca⁹ sollicitudo z extra de clerico pmoto p saltum .c. vnico. Eodē mō poterit episcop⁹ dispensare si interi mistrauit i illo ordie pretermisso: credēs ꝙ gradati vt debebat pmotus eēt vt i. d. ca⁹. Si vero ex ppria malicia z sciēter fecit: sic i ordine suscepto pōt per epm dispēsari: sz nō potest epm dispensari ꝙ vlterius ascendat: sed indiget dispensatōe pape. Et i h̄ cōuenit Hosti. Jnno. z Ulli. de hac materia vide ex̄ de clerico pmoto per saltū p totū. ¶ Tertō indebite qs ordinatur: qñ extra tēpora debita ordinat. Jsta enim sūt tēpora debita ad susceptōez ordinum deputata. A septēnio enī vsqz ad duodecimum ānuꝫ potest qs tonsurā z minores ordies accipere pterq̄ accolitatuꝫ: quē tātū post duodecimū ānuꝫ accipiet. vt pz. 77. dis. in singulis. vīo supra feria tertia secunde dominice in tertia ꝺclusione prime considerationis i secūda veritate Si igit qs extra tempa ordinatus est. quidam dicunt ꝙ episcopus pōt dispensare in susceptis nō suscipiendis. qdaꝫ in vtroqz. sz nūc disputare nō licet. ¶ Quarto excōicatione. s. existēdo z tūc si sciebat se excōicatuꝫ in ppetuo deponēdus est. Si vo de facto non recordabat̄ ꝓ quo excōicatus esset vel si factū sciebat: tamē iuris ignarus nesciebat se excōicatuꝫ: tūc si sūt seculares archiepi vel epi dispēsare nō possunt absqz mandato sedis apl'ce. Si vo sunt regulares tūc abbates eoꝝ post iniunctaꝫ pniam pactam poterūt cuꝫ eis dispensare nisi graue fuerit vel notabile factū. hec oīa patēt. ex̄ de sen. ex. c. cuꝫ illoꝝ. longe textus ēt ideo non pono ad lram. ¶ Quinto i apostasia. Ubi nota ꝙ apostasia ē multiplex. ¶ Pria dr apostasia a fide Jesu xpi z sancte matris ecclesie: qñ. s. qs a xpi fide recedit: z hic ipso iure ē hereticus z excōicatus. ex̄ de hereti. c. ad abolendaz. Textū notaui in pce dēti sermone in ētia ꝓsideratiōe. Et bi oēs a dignitatibus repellunt z multis alijs: vt patz de iureiurādo. c. querela. z. 6. q. i. ifamee. z de cōse. di. 3. c. celebritatē. Nota tamē bonū x̄bum scōm btūz Tho. Fa fe. q. 14. z. 15. q. 4. c. sicut sanctius ꝙ si q interius sūt fideles: exēius tñ ppē metuz gdaz signa infidelitatis oñdunt: vt reuerentiā idolis z sibi. bi apostate nō sūt nec heretici: mō taliter tñ peccāt q̄tuscūqz fuerit metus: qz sanctius est fame mori q̄m idolaticis vesci: vt Augl: ait i illo. c. sicut sanctius. Ubi dr. Sicut sanctiꝰ ē fame mori q̄m idolaticis vesci: ita sanctius est defungi. i. mori sine liberis q̄m ex illicito cōcubitu stirpē querē. Undecūqz autē nascunt̄ boīes si parentū vicia nō sectēt z deū recte colāt honesti z salui erūt. Semē. n. boīs ex qlicūqz boīe dei creatura ē. Et ea male vtentibus male erit: nō ipz aliqñ malū erit. hec Aug. de bono ꝺiugali. q̄re rē. ¶ Secūda apostasia ē ab ordie: vt qñ dimittit cozona tōsura vel habitus clericalis. 2. q. 3. c. i. z. 3. z ex̄ de apostatis capitulo pmo z. 3 ¶ Jtez accipiēdo vroꝝ. ex̄. de clericis cōiugatis. c. ex pte. Jtē cōuertēdo se ad negocia secula

Universidad de Deusto
Biblioteca

ria.eẋ.de vita ⁊ honesta.cleri.c.ex literis.eẋ. ō
sen.exco.c.i audiētia.⁊.c.ppēdimus. Et hic si ē
in sacris debet ab accusatōe ⁊ testionio tanq̄ i
famis repelli.3.q.4.c.beatus.⁊ caret iterim pri
uilegio clericali:ita q̄ eū verberās nō icidit in
canonē.hoc tamen intellige si trina ām̄onitōe
facta p episcopū ñ se correxerit vel seditionib⁹
vel enormitatib⁹ se imiscear.eẋ.eo.c.p̄.⁊ eẋ.ō
sen.ex c.cuz nō ab hoie. ¶ Tertia apostasia ē a
religiōe.ut qñ gs bitū suuz temerarie dimittēs
ad seculareꝫ vitā transit.Qui si redierit recipi
tur in monasterio.put in regula cōtineť supple
si illud monasteriū regularit viuit.aliter in di
strictius monasteriū ingrediať cū oībus rebus
suis quas obtulerat p̄rioi monasterio.quo mō
tuo ad p̄ius monasteriū redibit.17.q.i.c. si qua
monacaꝫ.⁊.c.si quis rapuerit.⁊.16.q.6.c. de la
psis autez sacerdotibus.⁊.18.q.p̄ima.c. primo.
Quidam tamē dicūt q̄ res simpliciter erunt se
cūdi monasterij. ¶ Quarta apostasia dicit in
obedientie:vtputa quādo quis dei siue canonū
siue ecclesie p̄ceptis obedire ntēnit.qui velut i
famis a testimonio repellit:⁊ excōicari debz.3.
q.4.c.si quis vero a suo.⁊.xi.q.3.c.si autez vō
episcopis ⁊ crescente cōtumacia debet crescere
⁊ pena.eẋ.vt lite contestata.c.quoniā frequenť
Isti ergo sunt quattuor modi apostādi.⁊ dimit
tis p̄imo ⁊ quarto:de ẋtio ⁊ secūdo accipe hāc
regulam q̄ si quis in talibus apostatis ordinē
suscipit:si ordo sacer est:nō potest dispēsari ni
si p papaꝫ.eẋ.de appella.c.vltimo. In executio
ne tamē ordinū ante rite susceptoꝝ poterit epi
scopus dispensare.Si vero ordo susceptus sa
cer nō sit:tūc episcopus dispensabit:q̄ conditō
canonis hoc sibi nō reseruat.Et sic patet ōditō
quarta requisita ad hoc vt quis sit p̄sona ido
nea ad hoc sacramētuz cōficiendum. ¶ Accipe
quintaz ōditionez scilicet q̄ p̄sona nō sit ꝑhibi
ta:ex quo omnes excludunt excōicati:suspensi:
interdicti:degradati:⁊ irregulares:qui oēs ab
executione sunt suspensi.tamen cum in talibus
character sit indelibilis si conficiunt vere con
ficiunt:licet mortaliter peccent:vt dicit beatus
Tho.in.4.di.13. ¶ Sexta ōditio ē q̄ sit ieiunus
ita q̄ nullū cibū vel liquorē antea sumpserit.7.
q.p̄ima.c.nihil.⁊ de cōsecra.di.p̄ima.c. sacra
menta.⁊ de ose.di.2.c.liquido. ¶ Septima ⁊ vl
tima ōditio est q̄ sit peccati mortalis ōscientia
non granatus. Unde accipe regulaz gñalem q̄
quicūqz in peccato mortali scienter ordinez su
scipit:vel quelibet alia sacramēta ministrat:si
ue sit occultuz siue manifestum:semp mortaliť
peccat.hanc ponit beatus Tho.in quarto dist.
24.facit capm multi sacerdotes dis.40.⁊ dis.
95.c.illud supfluuz videmus adiectum.⁊.xi.q.3
c. Audi deniqz apostolū dicentez.nō pono ter.
ad ifaz causa breuitatis.Et nota ꝫ dtm Tho.
vt supꝝ q̄ sic ordinati vti ordine iaz suscepto nō
possunt:quoniam indigne sacrum ptractāt.ne
qz in hoc aliquis potest dispensare:quia de iur
naturali est vt hō sancta sacte ptractet. Et hoc
intellige necessitate nō obstante:q̄ cum etiam
laico cōcedatur licentia baptizandi in necessi
tatis articulo:a fortiori huiusmodi personis q̄
characterez susceperunt licet sint in pcō mor
tali:⁊ hec volo sufficiāt ꝗtuz ad p̄mam ẋitatē.
¶ Quātum ad secūdam ẋitatem dico secūduz
beatum Tho.in quarto di.13.q̄ ẋm moreꝫ qua
rundam eccclesiarꝫ sacerdotes quādo ordinan
tur concelebrant episcopo:⁊ hoc ad representā
dum q̄ quādo dominus hoc sacramētum insti
tuit:⁊ potestatem discipulis dedit simul cū eis
cenauit.Similiter episcopus cū ordinatis p̄es
byteris celebrat. Unde licet sint plures agen
tes materialiť:tñ q̄ oiuz ē vna ⁊ eadē ītētio erit
vna et eadē ōsecratio ⁊ ñ plures. Uñ Inno.ait.
q̄ omnes celebrātes debēt vnaz habere intēti
onē cōsecrādi.⁊ sic erit vna ōsecratō Alanus ꝫ
dicit q̄ nō ꝑt plures cadē hostiā cōsecrare. p
babilius ē dictū beati Tho.Sed q̄ de intētio
ne fit mentio:queriť an i cōficiēdo hoc scīz sit
necessaria sacerdotis intentio.Magr sniaꝫ in
quarto di.13.in.c.solet queri.circa finē dicit qđ
etsi sacerdos ꝑp̄ūi intentionez nō haberet: duz
tñ intēdat ea dicere ⁊ agere que ab alijs gerūt:
impleť mysteriuz. Circa que ẋba nota quatuō
documēta. ¶ Primū q̄ hoc scīm ofici̇duz nō
regriť intētio actualis.qm̄ deus vt Pieroniz⁹
ait nullū obligat ad impossibile.cuz āt in nra ñ
sit ptāte cū ẋba ōsecratōis ꝑserim⁹ subito ab
alia distrahi cogitatōe ⁊ illā itendeť:pmaxime
in his qui circa plura distrahūtur ⁊ cogitāt:cō
sequēs est vt nec subito possint ad illā intēdere
ōsecratōis intētionē. ¶ Secūduz documentuz
ē q̄ nō regriť itentio habitualis. q̄ cū illa etiā
i dormiēte remaneať siē ⁊ habitus:segtur q̄ dōmi
ens si debitaz hēret materiā ⁊ ẋba cōsecratonis
diceret de facto cōficeret.qđ coiter nō cōcediť
¶ Tertiū documētū est q̄ nō regriť intentio
ꝑticularis:ita q̄ cōficiēs intēdat bonū ꝑticulē:ꝑp̄ē
quod ꝑm Dionisiū de ecclesiastica hierachia ca
pitulo.3°. hoc sacramētū est institutum. Unde
si sacerdos ofici̇ens aliquod malū vel bonum
ꝑticulē intenderet:nichilominus cōficeret. Intē
tio enim mala nihil nocet scīm.facit capm inť.c
cum scriptura.c.significastis ⁊.c.nō qualeꝫ. Ca
pm intra.dicit s. Intra catholicaz ecclesiam
in misterio corpis ⁊ sanguis dñi:nihil a bono
maꝝ:nihil a malo minꝰ ꝑficiť sacerdote.q̄ nō i
merito ōsecrātis:sz i ẋbo ofici̇ť creatoꝝ ⁊ ẋtu
te spūs sci. Dec Aug⁹.de corpe xp̄i. Capm cum
scriptura dicit sic.Cuz scriptura testatur q̄ ad
preces hieroboā ignis deeclo descēderit:⁊ rur
sus predicante Helya ignis missus ē qui sacri
ficia cōsumeret:datur intelligi q̄ deus merita
personaꝝ nō considerat:sed officia sacerdotis
non tñ intelligas dicit hic glosa q̄ exempluz de
Hieroboā ⁊ Helya oñdat q̄ ipi vꝰalter ipsoꝝ
fuerit malus sacerdos:sed sufficit q̄ deus me
rita personaꝝ non considerat.hec glo. Capm

significastis dicit sic.Significastis insuper ple
roſqz attendere multos in istis bonoribus ec
clesiasticis nō congreuenter viuere sermoni
bus ⁊ sacramentis que per eos populis minis
trantur.O miseros homines qui eos intuen
do xp̄m obliuiscuntur.qui etiam mꝛto ante pre
dixit vt legi dei potius obtempetur:cui imitan
di videantur illi quica que dicunt non facient
⁊ traditorem suum tolleras vsqz in finē etiam
euangelizaturuz cum ceteris misit Fabianus
papa episcopis orientalibus.Capitulu nō qua
les dicit sic. Non qualeſ sacerdotes domini sūt
sed quid de domino loquūtur:nobis magnope
preuidēdū est.nec de vicarijs beati Petri apo
stoli vobis attendendū est quid sint:sed quid p
correctionez ecclesiarum ⁊ quid p salute vestra
sentangant.hec ibi.Nicolaus papa.De hac ma
teria diximus supra feria tertia fe. dominice.
O pater Ambrosi tu tuas semper facis ratiōes
bonas:sed audi Joannez Crisostomū in decre
tis.40.dis.c.multi. Multi inquit sacerdotes
⁊ pauci sacerdotes multi nomine ⁊ pauci i ope
videte ergo quomō sedatis super cathedram.
quia non cathedra facit sacerdotē:sed sacēdos
cathedram nō locus sanctificat boiz:sed ho
molocum:non omnis est sacerdos sanctus:sed
omnis sanctus sacerdos.qui bene sedit sup ca
thedrā honorē accipit cathedre q̄ male sedit in
iuriā faciet cathedre.hec ille.Credis pater Am
brosi tuo Hieronymo:Credo. Audi paulisper
qđ in sua cōmunione in trāsitu fatur. Deu igt
domine mi quid dicam:Quot bodie sacerdo
tes te comedunt in altari vt carnes pecuduz ⁊
volucrum:imo peius nocte mulierum fruūtur
actu turpissimo:⁊ te mane masticādo comedūt
vbi dñe latitas:dormis ne an vigilias:est h̄ ob
latio quā elegisti:eraudis p̄ces eoꝝ de celo ⁊ ō
sede maiestatis tue:Uere si hoc velles sacrifici
uz ⁊ libaꝝ ⁊ mēdax fieres ⁊ peccato ꝛ socio⁹ ⁊c.
Uer aia mea hi male faciūt:⁊ certe ad sui penā
⁊ reatū iterū xp̄z Jesuz crucifigūt. vt dicit pau
lo ante Jeronymus ibidez.Sed nō tñ qsqz san
ctoꝝ populos doctrinauit:eoꝝ scīz si i forma
ecclesie fuerit ofectū nō eē sacꝛz. Uñ Hierony
mus post verba que nūc ꝑ te adducis oppositū
ostendit dicēs.hoc tale ē ipedimētū sacrificiuz
ne fiat:q̄q̄ i se ⁊ natura sui sacrificiū bonuz sit
nec pssoit violari malis sacerdotibus. q̄ mali
cia nō diiudicat sacrificiū. Unde huiusmodi sa
crificiū fit ad sacēdotis ꝓiudiciū ⁊ dānationez.
nec p̄o qbus fit prodest.imo vt verissime dicā
q̄ vitaz sacerdotis cognoscit ⁊ eum p̄o se cele
brare facit fit in eiusdē pctō cōscius:nenō ⁊ pe
ne particeps.hec Hieronymus ad litterā ibidē
Qr ocludāt q̄ siue ītētō sacerdot sit bōa siue
mala nō preiudicat sacrificio. ¶ Quartuz do
cumētuz q̄ ad hoc confitendū sacramētū r egriť
virtualis itentio: vt scilicet celebrare intēdat:
⁊ ea intētione moueatur vt secūduz ritus ⁊ ec
clesie sancte ordinationez celebret atqz cōfici
at:cuz nō in sui: sed in christi persona celebret
⁊ ministret.⁊ hoc etiam dicit magister vt supra
scotus in quarto dis.xiij. ponit etiam ista quat
tuor documenta:sed textus illa que interposu
imus.Et sufficiant quātum ad secundā verita
tez. ¶ Quantum ad tertiam veritatez dico ꝫ
beatus Thomā in quarto dis.xiij.quod quidaz
dixerunt q̄ qui populuz habēt cōmissuz vel ex
obediētia tenētur peccant a celebratione cessā
do.Qui autez huic vinculo nō astringūtur nō
peccāt si nō celebrāt.Sed hec nō placet predic
to doctoꝛi:⁊ ait q̄ cuz augētur dona:rationes
etiaz crescāt donoꝝ:vt gregl.ait.Et sacerdoti
bus nobilissima sit data potestas:nisi illa ad ōi
bonorez suāq̄ ⁊ populoꝝ salutez vtātur:negli
gentie iudicabūtur rei. Juxta illud p̄ima .pe
tri .4°. Unusquisqz gratiaz quam accepit i alt
utrum illam administrātes sicut boni administra
tores multiformis gratie dei.hoc tamē intelli
ge.nisi quis ex speciali spiritus sancti instincto
se a celebratione cōtineret:sicut in vitis patrū
legitur de quodā sancto patre:qui postq̄ fuit
ordinatus nunq̄ celebrauit. Inde dominus sa
cerdotibus i mandatis dedit.hoc facite in me
am commemorationez.hoc idem sentit pdict⁹
doctor in tertia parte.q.80.Et addit hoc q̄ sal
tem tn precipuis festiuitatibus celebrare tenē
tur.⁊ maxime in illis diebus in quibus popul⁹
cōmunicare cōsueuit.hec ille.Sed queritur an
debeat quottidie missa celebrari. vide i Barto
lamcode pīis.c.missa.vbi dicta sancti Thome
adducit.⁊ hec sufficiant p̄o p̄ima conclusiōe.

¶ De dispensatione eucharistie cōclusio ſa.

Accipe secundam conclusionem. vz. Qđ
uis hoc sacramentuz a persona idonea
sit consecratum.nō tamen ab omnibus
potest rite esse dispensatū. Ubi tres inquiram⁹
veritates. videlicet ¶ p̄ima veritas est ista. vtꝝ
laicus possit dispensare corpus christi. ¶ Se
cunda. vtrum diacōus. ¶ Tertia vtrum men
dicantes ⁊ alij religiosi ⁊c. ¶ Quantum ad p̄i
mā dico secundum beatuz Thomā in quarto
dis.13.q̄ non.Et ratio:quoniaz sicut in corpore
naturali sunt quedam principalia membra per q̄
virtutes ⁊ vite operatiōes ad vite principio ad
cetera membra decurrunt:ita:⁊ in corpore eccle
sie sacerdotes alijqz ministri sunt quasi membra
principalia quibus mediantibus sacramēta vi
te spūalis populo dispensari debent. Laicus g̃
ꝗtuncunqz sanctus sicut nec ordinationez:ita
nec dispensationem huius poterit habere sac̄
mēti. Non enim requiritur solum sanctitas ẋ
tuū ⁊ morum:sed etiam sanctitatis sacramen
talis:⁊ ideo in cōferente hoc sacramētuz debz
vtraqz sanctitas reperiri. Unde potest sic for
maliter argui.ad illos spectat eucharistia dis
pensare ad quos spectat christi esse ministros.sz
huiusmodi non sunt laici.p̄ima Cor.4.c. sic
nos existimet homo vt ministros christi ⁊c.ego
ad laicos non pertinet. Concedo inquies pa

Universidad de Deusto
Biblioteca

ter Ambrosi. ꝛ dignum ꝛ iustum est: vt tam et tantuꝫ nobile sacramentū nobilē ꝛ sacratū habeat ministruꝫ. Sed dic pcor: pono ꝙ ꝑ casuꝫ corpus xp̄i repiat in terra vel i loco imundo: ꝛ nō appareat aliquis ministroꝝ: poterit ne laic⁹ illud tāgere ꝛ ponere in loco honesto? Dico aia mea ꝙ sicut ex officio baptismū ꝺferre cōpetit sacerdoti: tamē in casu necessitatis si laicus baptizat nō peccat: ita ꝛ tangere corpus xp̄i ex officio cōpetit sacerdoti sed in casu necessitat⁹ laicus pōt ꝛ debet corpus xp̄i tangere: etiam si sit peccator. Hoc ett intēdit btūs Tho. vbi supra.

¶ Quātuꝫ ad 4am ȳitatez vide in Barto. de pisis. c. diaconus. Et de tertia ȳitate vide in eodē. c. absolutio primo. in secūdo casu in clementinis: vt ibi notatur. hoc sic noto ꝑpter breuitatez. quare ꝛc̄.

¶ De hereticis cōclusio tertia.

HAcipe tertiā ꝺc̄onez. vꝫ. Inter oēs falsos ꝛc̄. Dic totā. Ubi tres ingram⁹ ȳitates. vꝫ. ¶ Pria ȳi. est. quid ē heresis.

Secunda ȳi. est. quō debet inquiri heresis.

Tertia ȳi est. quō debꝫ puniri. De pma vide supra feria sexta tertie dnice. De secūda ꝛ tertia vide Bar. c. hereticꝰ pmo. vbi de h. ḡre ꝛc̄.

¶ De materia huius sacramenti ꝺsideratio 4a.

SEcundo loco de materia huius sacramēti videam⁹. Ubi tres ꝺc̄ones more solito subiūgam⁹. vꝫ. ¶ Pruma ꝺc̄o est ista. Panis triticeus est ȳa corpis xp̄i in hoc sacramento materia arꝫ debita dispositio. ¶ Secunda ꝺc̄o ē. vinū de vite aqua mixtuꝫ p ministrum ē sanguinis xp̄i materia recta ꝛ debitum sacrm. ¶ Tertia ꝺc̄o est. quātuꝫ ad vsuꝫ ptinet huius sacri nulle alie spēs congruentiores erāt ꝛ magis apte omni digne sumenti.

¶ Que sit materia corporis cbristi in sacramēto conclusio prima.

HAcipe pmaꝫ ꝺc̄onez. vꝫ. Panis tritice⁹ ꝛc̄. dic totaꝫ. Ubi tres ingram⁹ ȳitates vꝫ. ¶ Pria ȳi est ista. que materia regrit ad cōficiendū in sacro verū corporis xp̄i.

Secūda ȳitas ē. quā qualitatez habere debꝫ iste benedictus panis ad cōficiendū corp⁹ xp̄i.

Tertia ȳi. est. quāta quātitas mādie regrit ad cōficiendū corpus xp̄i. ¶ Qtuꝫ ad pmā ȳi. dico ꝙ materia corpis xp̄i in hoc sacramēto ē panis triticeus nullo alio admixtus semini immutāti ei⁹ spēm. hāc ȳitatez cōiter ponunt oēs doctores exponētes magr̄m in. 4. di. xi. Et hoc ꝑpter quattuor rōnes. ¶ Prima ꝑpē diuinaꝫ institutionē. Ipse. n. vt cōiter tenet ꝛ declarat btūs Tho. vt supꝫ in hoc pane ꝺfecit. ḡre ꝛ nos in illo debem⁹ pane ꝺficere. ¶ Secūda ꝑpter ꝑportionatū effectū. Naꝫ cū istud sacrm sit panis impiguās mentē ꝛ nō ventrē: ꝛ aiaꝫ nutriēt vt ait Hieronymus: ꝺsequēs est vt in pane maioris nutrimēti materialis ꝺficit. Dic autez est panis triticeus: vt patet. Naꝫ si aliū panē aliqñ comedimus: hoc nō est quia sit maioris nutrimēti: sed alia inferiori causa. ¶ Tertia ē ꝑpter cōez vtilitatē. Cōis. n. panis tritici in vsum cibi est q̄ alius panis: cū alius panis ꝑpter necessitatez fiat. s. ꝑpter defectū tritici. Unde quādo nominamus panē simpliciē ꝛ absolute: itelligimus de triticeo: sicut quādo simpliciē oleuꝫ nominamus. itelligimus de oliuis: q̄uis oleuꝫ ex multis alijs rebus fiat. ¶ Quarta ratio ē ꝑpē ꝑportionatā similitudinē. Nam cū xp̄s veraciter i hoc ꝺtineat sacramēto ꝺgruū est vt alicui speciei panis recte assimileť. Cōpauit autem se deus xp̄s Jesus grano frumenti. Joānis. 12. Nisi granuꝫ frumēti cadens in terram mortuum fuerit: ipsū solū manet. Ubi Aug. ait. Ipse dns Jesus erat granū mortificandū ꝛ multiplicandū. mortificanduꝫ ifidelitate iudeoꝝ. multiplicandū in fide populoꝝ. ergo cōgruū fuit vt in frumenti pane hoc sacramētū ꝺficereť. Et hac veritate plura sequūť cōrelaria. Primū ē ꝙ ls panis ordeaceus vel alius asper panis magis dat ꝛ repsentet aspitatē xp̄i ꝛ passiōe: tū ga dulcissimi effectus fuit: recti⁹ i pane dulcissimo tritici conficieť h̄ sacrꝫ: qō ē mēoriale sue sanctissime passiōis. ¶ Secūdū correlariū ē: ꝙ ls ḡnū spelete ꝛ farri ḡno tritici sit valde i accidētib⁹ silē tamē ga est diuersū spē ꝑ ls baꝫ: nō erit materia huius sacramēti. ꝙ āt sit diuersū specie: patz qm̄ vbi vnū vel alteruꝫ corū seminatur nunq̄ alterū pro altero nascetur. Non ergo accipitur silitudo accidētiū sed substantie. Et hoc dicit btūs Tho. in. 4. dis. xi. ꝛ Petrus de tarātasio: ꝛ cōiter oēs. ¶ Tertiū correlarium est. ꝙ licet aliqua grana alterius speciei huic materie misceātur duꝫ tamen nō mutetur species: quod fit quādo est aliud semen predominans: ſ. et qñ esset spēs media: vt qñ est ȳtus in vtroqꝫ misci biliū equalis: nihil refert q̄tuꝫ ad ꝺficiēdū hoc sacrm. quādocūqꝫ. n. nō mutať spēs panis potest in illo ꝺfici. Idez btūs Tho. Petrus ꝛ alij. ¶ Quartū correlariuꝫ est. ꝙ si hostia inciperz corrūpi: q̄uis esset tritici panis: ꝛ in illa corruptiōe spēs panis nō remaneat: ita ꝙ liquefieret ꝛ in farimulā cōuertereť: certe non esset materia debita huius sacrāmēti. Unde dicit btūs Tho. vt supra ꝙ hoc modo cognoscit quando spēs manet: quādo. s. ōtinuitas nō est soluta nec alia accidentia oia ablata. Idē dicit Alanus. ¶ Sz cōtra inquies pater Ambrosi. Sicut. n. in omni aqua naturali pōt baptizari: ne. s. ꝑpter malie defectuꝫ quisq̄ a pceptiōe baptismi defraudetur: sic ꝛ ois panis debet esse materia huius sacramenti: ne inopia quēq̄ excuset. Dico ꝙ non ē simile: quia ois aqua omni aque est eadez specie scōz phuz: ꝛ ideo nō differt in quacunq̄ aq̄ baptismus fiat: ſz nō oia grana ex quibus hoc sacrꝫ confici solet eiusdē spēi sunt. Et etiā hoc sacrꝫ non est tante necessitatis simpliciē q̄tuꝫ est sacrꝫ baptismi: vt patet in quarto ꝑ doctores. Sed dic pater Ambrosi: nūquid si ex farina tritici ꝛ aqua rosea vel huiusmodi fiat panis: erit huius sacri matēia? Dic sunt due opiones. Prima dicit ꝙ aqua resoluiť ꝛ nō manet i ſba panis: ꝛ ideo poterit cū ea cōfici. Alij dicūt oppositū: qm̄ ptes principales panis qui est materia huius sacri sūt aqua naturalis ꝛ farina. Et ideo si fiat panis cū aqua artificiata nō erit. na teria huius sacri. Et hāc opionez magis approbat scūs Tho. ḡre ꝛc̄. ¶ Quātū ad 5m dico ꝙ dum qualitas spēz mutet nihil facit impedimēti. Et ꝑpter hoc pono vnā regulam gñalem ꝙ ht cōfici tam in fermētato q̄ in azimis: qz omne fermentatū vel nō fermentatū spēm nō mutat. Jtez ꝛ tpe Leonis pape in fermētato legim⁹ esse celebratū: ꝛ ad huc a grecis reseruatur. nec propter hoc ecclesia ritū eoꝝ tollit. Postq̄ tamen in azimis ecclesia cōfici statuit: cōficies in fermētato grauiter errat tanq̄ transgressō ꝺsuetudis eccle. Et addit huic dcō btūs Tho. in tertia pte. q. 84. ꝙ q̄uis apud nos ꝺsuetudo conficiēdi i azimis rōabil⁹ sit: peccaret tñ grec⁹ si in azimis ꝺficeret tanq̄ trāsgressor sue ꝺsuetudinis ab ecclesia non derogate. Et si q̄ris ḡre nos i azimis cōficim⁹? Dico q: credimus xp̄m i azimis celebrasse. Matb. 25. Prima āt die azimorū parauerūt pasca: ꝛ tali die erat pbibitū fermētū i lege. ꝛ Exo. 12. Dns Moysi pcepit in azimis comedi pasca: vt eēt figura pasce i qua ꝺbebat xp̄s hoc ꝺficē sacrm. Jtē ꝛ xp̄s fermentū semp i malā partē accepit. Unde ait. Attendite a fermento pharisecoꝝ quod ē hypocrisis. quare ꝛc̄.

¶ Qtū ad tertiā dico 5m btūm Tho. vbi supꝫ. ꝙ quantitas magna vel parua nihil ad hoc facit tamen necesse ē vt mā consecranda sit corez sacerdote. Unde sacerdos in domo existens non posset panē consecrare q ē in altari neqz in foro sed quantacunq̄ sit quantitas panis cōā sacerdote ꝓpositā vū illuz conficē intendat de cō ꝺficit. Hoc idē btūs Tho. vt s. Et recte dixius si itendit ꝺficere. qm̄ 5m Alanū i libro de missa si alique hostie remāserunt in altari vel aliq̄ pe ex obliuiōe: ex q̄ illas ꝺsecrare nō intēdit n erūt cōsecrate. Et rō ē. qz ſz Aug. sine itentione nihil operatur i sacrāmēto. Et h̄ sufficiat ꝑ pñti ꝺc̄e.

¶ De mā sanguinis i calice ꝺc̄o 4a.

HAcipe 4am ꝺc̄onez. vꝫ. vinū de vite aq̄ mixtū ꝛc̄. Ubi tres iquirāus ȳitatez. vꝫ ¶ Pria ē ista. que ē mā sanguis i hoc sacramento. ¶ Secūda est. vtrū sine aq̄ posset cōfici sanguis. ¶ Tertia ȳitas ē. ponam⁹ ꝙ sacerdos āte ꝺsecratōez sanguinis ꝑpendat vinuꝫ in calice nō eē quid agendū ¶ Quantū ad pmam dico 5m magistrū in. 4. di. xi. ꝛ oēs scribētes ꝙ vinū vitis ē ꝓprie mā sanguis. qz i eo xp̄s ꝺfecit vt ꝑz in euāgelio. Nō bibā de hoc genimie vitis ꝛc̄. Et qz hoc solū ꝑpē vinū ē ꝛ cōmunius in potum sūmit. ex h̄ sequūť plura corelaria. ¶ Primū ē ꝙ nō pōt ꝺfici in aceto. quia vinū ꝛ acetuꝫ spē differūt. sic vinū a mortuo 5m philosophuꝫ. g. methaphisice. ¶ Secūdo sequtur ꝙ si vinū ē i via fiendi acetū: tñ adhuc nō ē: licez ꝺficiat sacerdos: tñ mortaliter peccat ꝑz Alanū ꝛ btūz Tho. ¶ Tertio sequtur ꝙ si vinū ē putridū ꝛ tēdens ad cōruptionē: dū tñ vini nāz ñ ꝑdidit: ꝺficit. tñ ñ ꝺz sūni ꝑpter irreuerētiā sacmēti. Et idē dicē dū de vino pontico siue multū acri 5m eūdem.

¶ Quarto sequtur ꝙ nō pōt ꝺfici de agresto: qz licet sit i via gñatōis vini: nō tñ hz spēm vini.

Quinto sequt ꝙ i musto pōt ꝺfici: qz cōpletam habet vini spēz. hec oia de itētione doctorū ḡre ꝛc̄.

¶ Quātū ad secundā dico 5m Petruz de tarantasio in. 4. di. xi. ꝛ btūm Tho. ibidē. ꝙ q̄tū ad materiā b⁹ sanguinis aliqua sūt de necessitate: aliq̄ ad bene eē. De necessitate ē vinū vit⁹: vt dcm̄ ē. ad bene eē est aq̄ nālis illi ꝺmixta. Et sic itelligiť. c. i sacmento. ꝺ. de ꝺse. di. 2. vbi dicit sic In sacrāmtoꝝ oblationibus q̄ intra missarum solēnia dño offerunt: panis tm̄ ꝛ vinū aq̄ mixtū i sacrificiū offerant. Nō. n. ꝺz i calice dñi aut vinū solū aut aq̄ sola offerri: ſz vtrūq; ꝑmixtuz qz vtrūq; ex latere i passione eⁱ ꝑfluxisse legit. hec ibi Alexāder papa. Ex q̄ ꝓio sequ ꝙ aq̄ misceť vino ad significādū vnionē ꝑpli xp̄iani cū xp̄o. qm̄ aq̄ multe populi multi. Apoc. 17. Et de hoc clare in. c. cū marthe. de cele. mis. vbi et ponitur ista auctoritas. ¶ Secūdo sequit ꝙ licet mixto aque sit ad bñ eē: tñ q̄ scientez illā ōmitteret mortaliter peccaret tanq̄ transgressor consuetudin⁹ eccle. vt btūs Tho. dicit. ¶ Tertio sequitur ꝙ opportet vt tanta apponatur aqua vt in speciez vini transeat: ꝛ in vinum totaliter cōuertatur. ¶ Quarto sequtur ꝙ nō debeat apponi aqua rosea vel artificialis. si tamen apponeret cōficeretur: quia ita cōuertereť in vinuz sicut aqua naturalis. ¶ Quinto sequit ꝙ si ēsset regio aliqua cbristianoꝝ vbi nō posset aliq̄ mō haberi vinuz: tunc ꝺsulendus ē papa vt dispensaret vt corpus absqz vino cōficereť: quia corpus nō sine sanguine: vt dictuz est in precedenti sermone. Et hoc fm Alanū. Possent plura alia correlaria adduci: sed ista sufficiant ad presens. ¶ Quātum ad tertiaz dico 5m beatuz Tho. ꝑte tertia. q. 83. ꝙ si sacerdos ante ꝺsecrationem de hoc perpēderit debet statiz apponē ꝛ ꝺsecrare. Si vero post: tūc distinguendū est. aut hoc perpendit ante sumptionem corporis domini aut post. Si ante: tūc ponat ꝛ recipiat a ȳbis cōsecrationis sanguinis: ꝛ sic sanguinez sūmat. Si vero post: tūc dicit ꝙ debet apponē aliam hostiam simul cum sanguine consecrandam: ꝛ in fine itez sūmere hostiam cōsecratam cum sanguine. hec ille. Alij tamen doctores in hac vltima parte variāt: ſz trāseamus ad pñs. Et hec sufficiant q̄tum ad secundā cōclusionē

¶ De cōgruitate speciez huius sacramenti cōclusio tertia.

HAcipe tertiā cōc̄onem. vꝫ. q̄tū ad vsuꝫ pertinet ꝛc̄. Ubi tres iquirāus ȳitates ¶ Prima ȳi. est ista. quare in hoc sacro

Universidad de Deusto
Biblioteca

de necessitate regrūtur due spēs. s. panis ⁊ vini
Secūda ē ista. ḡre potius sub spēbus panis ⁊ vini ⁊ nō sub alijs spēb⁹. Tertia ē. ḡre voluit māducari ⁊ bibi carnē ⁊ sanguinē. Ad ꝓmā colligo ex ſnia magrī in quarto dis. xi. ⁊ coīter scribēciū q recte iste due spēs regrūt: ⁊ hoc ꝓmarime si cōsiderētur tria. Primo si ꝺsideret vsus hui⁹ sacrī: qui ē māducatio ⁊ bibitio. ⁊ per ois debet cōfici i ea materia q̄ magis huic vsui ogruat. ⁊ hic ē pāis ⁊ vinū. Secūdo si ꝺsideret significatio. nā cum significet mortē, xpi i qua sepatus fuit sanguis a corpe. merito loco corpis offert panis: loco sāguinis offert vinū. de cōsec. dis. 2. ga morte: vbi dr. quia morte dñi liberati sum⁹: hui⁹ memores i edendo ⁊ potando carnē ⁊ sāguinē q̄ ꝓnobis oblata fuit signficam⁹. hec ibi Aug⁹. Tertio si cōsideret effectus sacramēti. Nā cuz ad salutem aie ⁊ corpis sūmāt ideo sub specie panis ad corporis salutez ordēdā: ⁊ sub spē vini ad salutē aie illud sūmimus. Et hoc tāgit magr in littera dicens. Panis. n. ad carnē refert: vinū ad aiam q: vinū opatur sanguinē in quo sedes aie a phi ſicis esse dicit. Ideo in duabus speciebus celebratur. ut anime ⁊ carnis susceptio in christo: ⁊ vtriusq; liberatio in nobis esse significet. hec ille. Et adducit Ambrosiuz. que tamē sunt verba glose sumpta forte de originali Ambrosij. ḡre rē. Aduz ad 4am dico q sub bis speciēb⁹ datur potius q̄ alijs triplici rōne. Primo ꝓpter ogruentiore habilitatē. Sub nulla. n. specie taz ex pte migistrantiū q̄ sūmentiū q̄ panis ⁊ vini poterat hoc cōfici sacrz. tū q: omni tpe ⁊ omni vt plurimuz habitabili christianoꝝ loco tales spēs reperiunt. tum q: meli⁹ honestiusq; tractari pōt in altari. tum q: cōgruentius ab infirmis sūmit. tum q: cōmodius conseruat custoditur ⁊ portat: ⁊ sic de alijs cōmoditatib⁹. Secundo ꝓpter cōgruentiorē significationē. Nam cū sacramētuz sit sacre rei signū: vt dictū est i precedēti sermone: necesse ē vt in cōgruentiori specie ad significandū fieret. Signoꝝ aūt tria sūt genera. qōdam naturale vt fumus: qui naturaliter significat ignē. Artificiale: ⁊ hoc ita significat sicut placet artifici. Et est in duplici differē tia. quoddaz nō ꝺtinet qō significat vt circulus vini ante tabernā. qōdam qō ꝺtinet quod significat: vt pastillus q carnes significat ⁊ cōtinet. Signū sacramētale ſm dei impositionez significat. Et hoc similiē est in duplici differētia. qō dam nō ꝺtinet quod significat: vt sacramenta legalia: sicut serpens eneus erect⁹ in palo. significat. n. christum: ⁊ non ꝺtinet eum. Numeri. xi. Qōdam ꝺtinet qō significat: vt sacramēta xpi: vt baptismus: ⁊ sic de alijs septem sacramētis: que enumerat animus sermone pcedenti. nam baptismus significat anime purgationē: ⁊ continet eam: q: efficit qō figurat. Similiē eucharistia significat xpi carnē ⁊ cōtinet eaz. Math. 26. Accepit Jesus panē ⁊ benedixit ac fregit dicens. accipite ⁊ comedite hoc est corpus meuz. panis. n. quem comedimus in carnē nostram: ⁊ vinū quod bibimus in sanguinem nostruz conuertimus ꝺtute naturali. sic ⁊ hic in xpi carnē ⁊ sanguinem virtute dei. Tertio ꝓpter singularez ꝓportionē vnde sicut ex multis granis vnus panis cōficit: ⁊ ex multis racemis vinuz ꝺfluit: sic ex multis fidelibus in hoc sacramēto fit vnum corpus ecclesie. i. Cor. x. Unus panis ⁊ vnuz corpus multi sumus omnes qui de vno pane ⁊ vno calice ꝑticipamus. ḡre rē. Aduz ad tertiaz dico breuiter voluit manducari ⁊ bibi: vt vitam spūalem in ipso cōferre ostendat. Unde sicut panis ⁊ vinuz corpus sustentat et fortificat: sic hoc sacramentum aiam roborat ⁊ firmat: sed de hoc dictum est satis. ḡre rē.

¶ De forma verboꝝ huius sacramenti consideratio tertia.

Hunc tertio loco de forma huius sacramēti videndū est. Ubi tres ꝺclusiones subiūgam⁹ vz. Prima ꝺclusio est ista. Sicut ceteris sacramentis datur ꝓpria forma: ita ⁊ huic sacro ceteris prestantiori debet alia ꝓpria assignari forma. Secūda cōclusio ē ista. Etsi panis triticeus habeat: tn̄ si abē ꝓpria fōma n̄ ꝺsecrat. Tertia ꝺclusio ē ista. licet panis ⁊ vinū faciāt vnuz integraliter sacrm: tn̄ forma ꝺficiēdi sāguinē differt a forma conficiēdi carnem.

¶ Quod huic sacramēto ōbet assignari ꝓpria forma conclusio prima.

Hcipe p̄mā ꝺclusionē vz. Sicut ceteris. ⁊ rē. dic totā. Ubi tres ingram⁹ ẏitates: vz. Prima ẏtas ē ista. Utz huic sacmēto debeat assignari ꝓpria forma: Secūda ē ista. An possit sua forma mutari. Tertia ē ista In qua lingua fuit p̄mo tradita forma hui⁹ sacmēti.

¶ Ad p̄mā dico q de necessitate huic sacramēto assignat debita forma Et hāc rōnē dñs Petrus de cādia i ḡrto dicēs. nō minoris pfectōis ē eucharistie sacrm q̄ cetera sacmēta: iz cetera certaz formam quibus conficiuntur habent: sicut forma baptismi ē. Ego te baptizo i noīe p̄rīs ⁊ filij ⁊ spūs sancti: ⁊ sic de alijs. ergo a fortiori hoc sacrz. hec satis clara sunt iō nō vlteri⁹ dicā.

¶ Ad secūdā dico q ſm magistrū i octaua dis. ḡrti: ⁊ coīter ibi scribentes: ⁊ ꝑserti p Alanū i libro de missa: q nil⁹ mō debet forma mutari. imo si mutaret: q̄uis etiā eūdē sensū habere videat nō cōficit. ⁊ similiē n̄ debet aliqd minui. vt dicēdo hoc ē meū rē. q: ī manet ideterminatū. tn̄ si aliqd adderetur qō significatōez nō mutet: nec ierroze iducat: erit cōsecratio. vt si dicatur: hoc enim ē corp⁹ meū dilectum vel sanctum. errat. n. talis ⁊ increpandus est. hec Alanus.

¶ Quātum ad tertiam dico q forma huius sacramenti primo tradita ē in lingua hebrea. tali enim modo ⁊ christus et apostoli locuti sunt. Secundo tradita est in lingua greca. q: primo post hebreos greci ad fidē conuersi sunt. vt p̄z Actuū. 6. c. ō viduis grecoꝝ. Tertio in lingua latina. q: sic eā beatus Petrus apostoloꝝ princeps romāis tradidit. In cuius rei signum xpi titulus scriptus in bis tribus linguis erat: vt oīdere⁊ tres has liguas ad xpi fidez primo cē ꝺuertendas. Inde legim⁹ formā hanc de q̄ nunc dicē in lingua hebrea a Matheo apto. a Luca in lingua greca. a Marco in lingua latina eē tradītā. Joānes āt de hac forma nihil dixit. vt p̄z e⁹ deā ꝺsideranti. q̄ rē.

¶ Que sit forma corporis in hoc sacramento conclusio secunda.

Hcipe secūdā ꝺclusionē. vz. Etsi panis triticeus rē. dic totā. Ubi tres inquiramus veritates. vz. Pria ē ista. qb⁹ ẏbis panis consecratur i corpus xpi. Scda ē: vtrū ptes illius forme ꝺueniēter ponāt. Tertia est vtrū verba alia q̄ forme tradite a xpo super addunt sint de necessitate sacramēti.

¶ Ad tum ad primā dico ſm magistz ⁊ scribentes: ⁊ fz cōez consuetudinē eccle q forma ꝺficiēdi cōp⁹ xpi potest duobus modis ꝺsiderari. aut vt tradita a xpo discipul⁹. aut vt tradita nobis p discipulos. Si primo mō. dico q hec erat forma: hoc ē corpus meū. Si secūdo mō sic ē hec: Hoc eni ē corpus meū. quod addidit Petrus i maiorem testificatōez. Et nō ē ꝓpe li. n. de suba forme: sed tn̄ oz apponi ꝓpter vsū eccle sumptū a bto Petro. Ita dicūt doctores nostri. Dñs Petrus de candia dicit hic duo dicta. Primū ē q cōuersio panis in xpi corpus nō cōsistit i bñdictione: vt dicē videt Innocētius. Imaginat. n. ipse q xps cū accepisset panē ⁊ bñdixisset mox i sig benedictōis ꝺuersio panis i xpi corpus facta ē: ⁊ discipulis consejnt tradidit dicēs. accipite ⁊ comedite rē. Quō inquit prefatus dñs Petrus hoc stare pōt? nōne ⁊ alia sacramēta cū benedictione fiunt? ⁊ cū vnicuiq; dat propria forma: a fortiori. ⁊ huic. Scdo dicit q si tn̄ illa ẏba dicerētur sine precedētibus nihilominus ꝺficeretur. Et hoc dicit ꝺ opionē Landulfi. q voluit q si gs diceret. hoc ē corpus meū sine pcedētibus verbis nihil fieret. Si. n. bene aīaduertimus ad verba illa: accepit Jesus panē rē. certe dicit ipse nulla videtur forma clarior aptiorq; ad conficiēduz q̄ illa. hoc ē corpus meuz. Etsi diceres tota illa oratio i ꝺfuso ē forma sacrāmti. Dicit dñs Petrus hoc stare non pōt. ga alijs sacramentis datur forma certa ⁊ non confusa. ⁊ hoc sacramentum non est ignobilius illis. ergo huic dabitur certa ⁊ nō confusa forma. ⁊ nō ē alia clarior q̄ assigta. quare rē. Doctor subtilis dicit q p hec sola verba. hoc ē corp⁹ meuz consecratio fieri nō pōt. ga illa ẏba sic sola absolute prolata ostendūt q cōficiēs suū vellz cōpus cōsecrare: sicut ⁊ xps fecit. ⁊ iō dicit ipse ꝺambula verba sūt de necessitate: vt inuat q sacerdos nō i propa loquat psona: sed xpi. Si. n. i ꝓpria persona loquerē: sermo ille falsus eēt.

Incipiūt āt ꝺambula ẏba ibi. vt nobis corp⁹ ⁊ sanguis fiat filii tui dñi nr̄i Jesu xpi. qui pridie anteqū pateret accepit panē rē. vbi clare sacerdos ondit in persona xpi loqui. hec ille. Beatus Tho. vt supra dicit q: i b⁹ sacro sicut ⁊ i aliis duo sunt. s. consecratio māe. ⁊ vsus materie cōsecrate. Consecrāus. n. primo materiā: demum vtimur ea. Et hec duo p verba dñi exp̄mūtur: In hoc. n. q: dicit: accipite ⁊ manducate ex h̄ ois pcipitur vsus sacramenti. In hoc āt q: dicit. h⁹ ē corpus meū tradit materie cōsecratio. Et ga vsus sacramēti nō ē ō eēntia sacri sicut ⁊ aliis iō verba que ad vsū ptinēt nō sūt de forma: sed tm̄ illa que ad cōsecratōem materie ptinēt. s. h̄ ē corpus meū. Et subdit q licet vsus sacrī nō ē ō essentia sacri. tn̄ ē ad cōpletū eē ipsius: inq̄tū pertingit ad hoc qō ē institutū. Et iō q̄ñq; dicitur cē de forma: nō solū illa que ptinēt ad cōsecrationē: sed ēt illa que percipiūt vsum. ⁊ sic loquūtur Eusebius Ambrosius ⁊ magister in lra hec ille ad litterā. Cōmunis tn̄ opio ē q: forma sacramēti sit. hoc ē corpus meū: vt p̄z de celeb. miss. c. cuz marthe de cōse. dis. 5a. ga corpus ⁊. c. accipite. Ex quibus p̄z respōsio ad ētiā ẏritē. De 5a vide btūm. Tho. in. 4. dis. 8. arti. prio i vltima questione. vbi subtiliter de hoc ait. vide ibi si placet.

¶ De continuatione forme huius sacramenti conclusio tertia.

Hcipe tertiam conclusionē. vz. Iz panis ⁊ vinū rē. dic totā. Ubi tres igrāus ẏitates. vz. Prima ē ista. que est forma consecratōis sanguis. Scda ē ista. vtrū vna forma expectet aliā in conficiēdo. Tertia ē ista. vtz alia ẏba que dicunt i canone misse habeant viz cōficiendi.

¶ Ad primaz dico q de hoc sunt due opiniones: qe ēt breuiter tāgit beatus Tho. in. 4. dis. 8. arti. 2. Prima opio dic. q: hec tm̄ est forma sanguis: hic ē calix sanguis mei: ⁊ hoc vt forma vtriusq; ꝺsecrationis sit cōsimilis. vt. s. sint hic ista qnq; ẏba. vz. hoc ꝓnomē hic. secūdo hoc ẏbuz substātiuū ē. 3tio nomē substantiuuz in recto. s. calix. quarto nomen substantiuū in obliquo ut sanguinis. 5to nomen possessiuū in obliquo. s. mei. Et dicit q illa ẏba que sequuntur. s. nouī ⁊ eterni testamēti qui ꝓ multis effundet in remissionem peccatoꝝ sunt potius additionis ad tātī sacramēti ẏritatem ostendendam q̄ ad conficiendum. Et quid ista ẏba significent sic dicunt. nem nouī testamenti exponе id est nouī pacti ⁊ eterni. q: ꝓmissio p ipsuz nobis facta manet in eternū dicitur mysteriuz fidei: vt. s. p hoc credamus ⁊ sequit in remissionem peccatoꝝ: quia lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Hec opinio cōiter non tenet. Sed cōmunis opinio est q: hec sit forma sanguinis. hic ē calix sanguinis mei nouī ⁊ eterni testamenti qui ꝓ vobis ⁊ p multis effundet in remissionem peccatoꝝ. hoc ponit beatus Tho. in quarto. Et expresse

Universidad de Deusto
Biblioteca

est declaratum in.c.cuz marthe de cele.miſ. In quo.c.tres queſtiones archiepiſcopus lugdunenſis pape ꝓpoſuit. Prima ē de verbis conſecrationis calicis. Secūda eſt de mixtione aque ⁊ vini. Tertia ē de orationibus que fiunt in celebratione miſſe. De ꝑma dicit ſic. ḡre beatiſſime pater forme quā xp̄s dedit in ꝺsecrādo ſuū ſanguinē addita ſunt alia ꝟba: ꝑſertim cū a nullo euāgeliſtaꝝ tradita reperiant? Non.n.reperiť iſtud ſequēs. ſ. nouī ⁊ eēni teſtameti ⁊c? ergo videtur ꝙ non debent i canone alia ꝟba apponi.

¶ Reſpōdet papa ꝙ canon nō ſolum illa ꝟba apposuit: ſed etiā iſta eleuatis oculis in celum. ⁊ eterni teſtamenti: que tamē nullus euāgeliſtaruꝫ poſuit. Et ideo dicit ipſe duplicit̄ pōt reſpōderi. ¶ Prima reſponſio ē ꝙ multa ab euangeliſtis ſunt ōmiſſa: que apoſtoli ꝟbo vl̄ facto ſup pleuiſſe leguntˉ: ⁊ exēplificat de Paulo Actuuꝫ 20. vbi dicit̄ ſic. Meminiſſe nos oportet dn̄i Jeſu q̄ dixit beatius eſt magis dare q̄ accipere hoc nullus quattuor euāgeliſtaꝝ ꝺſcripſit. hec ibi. Et ponit ⁊ aliud exempluꝫ etiam Pauli. ſ. i. Cor. 15. c. Et ſequit̄ poſt p̄dicta ꝟba: ⁊ dicit ſic. Nullus eoꝝ exp̄ſſit ꝙ Paulus de xp̄o ad Coꝝ. ſcribēs ait. Uiſus eſt pluſq̄ ngētis fratribus ſimul. deinde viſus eſt Jacobo. nouiſſime vero tanq̄ abortiuo viſus ē ⁊ mihi. hec ibi. Et imediate de tribus euāgeliſtis exēplificat oſtendens qualiter vnus circa dicta huius ſacramenti q̄ alter ōmiſit ſuppleuit: ⁊ tria ponit exēpla. Primū eſt ꝙ cū iſti euāgeliſte. ſ. Matheus: Marcꝰ ⁊ Lucas: qr Joannes de hoc ſiluit dixerūt: hoc ē corpus meū: vt Math. 25. ⁊ Marci. 14. ſolus Lucas. 22. c. adiecit: qō ꝙ p vobis tradet̄. ¶ Secū duꝫ exemplū eſt ꝙ cū Matheus ⁊ Marcus dixerint: ꝙ p multis: Lucas dicit: qui pro vobis.

¶ Tertiū exēpluꝫ eſt. ꝙ ſolus Matheus adiūxit in remiſſionem peccatoꝝ. Unde textus dic̄ ſic ad lr̄am. Ipſi etiam euāgeliſte iter ſe mutuo ſuppleuiſſe leguntˉ que ab eoꝝ aliquo uel aliquibus ſunt ōmiſſa. Unde cuꝫ tres euangeliſte poſuerint: hoc ē corpus meū: ſolus Lucas adiecit: qō ꝙ p vobis tradet̄. Et cū Matheus ⁊ Marcꝰ dicāt: ꝙ p multis: Lucas dicit: ꝙ p vobis Matheꝰ aūt: remiſſionē peccatoꝝ adiūxit. hec ibi. Et ſic patet ꝑma reſponſio. ¶ Secūdo reſpondet ad alia duo apposita. ſ. eleuatis oculis in celum: ⁊ eterni teſtamēti: dicens ꝙ ex aliis euangelij locis colligi poſſunt. ¶ Primo qr xp̄i cōſuetudo erat quādo ꝙ miraculis faciendis orabat leuare oculos in celū: vt p3 de ſuſcitatione Lazari. Jo. xi. Ergo a fortiori in hoc maiori miraculo. Unde dicit ſic textus. Cetera ea que adduntur i canone miſſe poſſunt ex aliis locis euāgelij cōprobari. Joannes aūt Lazari ſuſcitationem deſcribens chriſtuꝫ Jeſuꝫ ſurſum oculos leuaſſe: aſſerit ⁊ dixiſſe. P̄r gr̄as ago tibi qr audiſti me. Si tūc ig̃r̄ oculos i celū leuauit ad p̄eꝫ: cū ad cōpus exanime animā Lazari reuocabat: ꝑ hoc/

lius eſſe videť ꝙ tunc oculos ad patreꝫ leuauerit in celum cū panez ⁊ vinū in corpus ⁊ ſanguinē ꝓpriuꝫ cōmutauit. hec ibi. ¶ Secūdo rn̄det quare appoſitū ſit illud eterni: ⁊ dicit ꝙ ideo factuꝫ eſt: vt ſicut teſtamentuꝫ vetus ꝑmittebat tēporalia: vt p3 Deutro. p totū. Ita nouuꝫ ꝑmittit eterna: vt p3 in euāgelio Marci. ¶ Item qr noſſimū hominis teſtamentum morte iteruenīente fit eternū. ad Heb. 9. c. Ideo hoc teſtamētuꝫ nouuꝫ ꝺr̄ id eſt vltimū ⁊ eternuꝫ id eſt ꝑpetuū. Et circa hanc materiaꝫ ꝓcedit textus. reliquo ſcribere ad lr̄am ꝓp̄ ꝑfectaꝫ. ¶ Ex his igit̄ p3 ꝙ hec ē forma ſanguinis: hic ē calix ſanguinis mei ⁊c. vt diximus in ſa opinione. Btūs aūt Tho. i quarto ponit qualit̄ hmōi forma ex ꝟbis euāgelicis colligat̄. Et dicit ꝙ hec ps: hic eſt calix: habeť Luc. 22. ⁊. i. Coꝝ. xi. Et hec pars noui teſtamēti: habetur Mat. 26. Marci. 14. ⁊ Luc. 22. Nec ps: eterni ⁊ iſta: myſteriuꝫ fidei: ex traditiōe quā xp̄s dedit hētur: que p apoſtolos ad eccl̄ſam peruenit. i. Coꝝ. xi. Ego enīz accepi a dn̄o qō ⁊ tradidi vobis. Nā euāgeliſte dicit ipſe formas ⁊ ritus ſanctoꝝ tradē nō intendebant: ſz ſolū dn̄i dcā ⁊ fcā narrare. ꝺ nō valet argumentū apoſtoli hanc formā nō tradiderūt quā tradit eccleſia. ḡ nō ē bona. p3. n. ꝙ ꝛz illā nō tradiderint: tn̄ ex eoꝝ dictis ⁊ fact̄ ab eccleſia colligit̄. Et hec ſufficiāt ꝙ ꝛtia veritate. ¶ Ortum ad ſam veritatē declaro p̄. qd dicē intendā dn̄ dico. Quero vtrū vna forma aliam in ꝺficiēdo expectet. Uideť. n. ꝙ ſicut ſe h3 res ad rē: ita ſe habeat forma ad formaz: ſz res corpis nō ē ſine re ſanguinis. ga nō cōſecrat̄ corpus ſine ſāguie ḡ nec forma corpis opabit̄ ſine forma ſanguis ⁊ ꝙ conſequens videť ꝙ cū dicit̄ ſup hoſtia. hc̄ ē corpus meuꝫ ⁊ hic nō fiat mentio de ſanguie: ⁊ corpus viuum ſine ſanguine eſſe non poſſit: apparet ꝙ non erit facta conſecratio: ſed opportebit ꝙ fiat conſecratio ſanguinis. Nec opportet ꝙ ſup hoſtia fiat corpoꝛis ⁊ ſanguinis cōſecratio: qr cum hoc ſacr̄m ſit memoria paſſionis xp̄i: ⁊ in paſſione ſanguis a corpe fuerit ſepatus: opportet ꝺſecrationes eſſe ſepatas. ¶ Ad hanc igit̄ ꝟitatē dico ſm btūꝫ Tho: in quarto. di. 8. ꝙ opinio quoꝝundaꝫ fuit: ꝙ prima forma ſuū non habet effectū: niſi ꝑlata forma. Fa. ↄcōuerſo. nec tn̄ ꝑiculoſe hoſtia adoratur ante ꝺſecrationem ſanguinis: quia non adorať qō eſt: ſed quod erit. Sz hec opinio ſtare nō pōt: qr forma debet ꝓportionari materie. Uñ ſicut materie ſūt diſtincte ad inuicez: ita forme diuiſim opanť: qō p3: qr vtrūq; p ſe cōpletaz ſignificationē habet: ⁊ ideo dicenduꝫ ꝙ predicte forme mutuo in opando nō ſe expectāt. Et ſubdit ꝙ cā quare diuiſiz fiūt: eſt vſus ſacr̄i qui eſt manducatio ⁊ bibitio: ⁊ qr tam manducatio q̄ bibitio in cibo ⁊ potu ꝺſiſtat: ideo diuiſim fiūt: qr nō ſimul manducamus ⁊ bibim̄: ⁊ etiā ꝑ hoc ſignū paſſionis in qua illa duo ſepata fuerunt.

·xx·

Unde licet ex vi forme corporis nō ſit ſanguis in hoſtia: ſimiliť nec ex vi forme ſanguinis non ſit in ſanguine corpus: tamē ſunt ibi ex nātura li cōcomitantia: vt oñſum ē in precedēti ſmōe. ḡre ⁊c. ¶ Quātū ad ⁊tiaz ꝟitatē dico ſm eūdez ubi ſup̄ ꝙ aliquoꝝ fuit opinio ꝙ ſi ōmittāť que ſupaddūtur forme in canone: nō erit ꝺſecratio ſed hoc nō eſt a doctoribus approbatū. que. n: forme ſupaddita ſunt nō ſunt de neceſſitate ſacramēti: ſed de ſolēnitate: ideo ſine illis conficiť. grauiter tamē peccat ſciēter ōmittens. Et ꝺfirmať: ga nō eſt idem canon miſſe apud oēs ⁊ ſm diuerſa tpa diuerſa ſunt in canone ſupaddita: vt oñdit Archidiaconus in rationali diuinorum officioꝝ. ḡre ⁊c. Rogemus ergo ⁊c.

¶ Feria quinta maioris hebdomade de eadez materia ſermo in ordine. 44.

Ecipite et come/

dite hoc eſt corpus meum. Matħ. 26. Luc. 22. ⁊ Marci. 14. Jam ad benedictā cenaz in qua hoc bn̄dictum memoriale chriſtus inſtituit appropiquauim⁹ vbi diſcipuloꝝ pedes tanta cū humilitate lauit nobis ꝑbens exemplū. vt ſicut ipſe fecit ⁊ nos faciamus. Nō. n. carnes bircoꝝ aut thauroruꝫ: vt olim in lege ſz nobis in hoc ſacr̄o ꝓponitur ver⁹ deus. Ecce qd ait dn̄s. accipe ⁊c. In qbus ſacratiſſimis ꝟbis tres more ſolito cōſideranones faciamus. videlicet.

Qualiť debeat ſacerdos hoc ſacr̄m miniſtrare

Qualiť ſe debeat ſuſcipiēs hoc ſacr̄m ꝓparare

Qualiť poſt ſuſceptionē ſe debeat aīa ꝺſeruar̄.

¶ Qualiter ſe debet habere ſacerdos in miniſtrando corpus chriſti cōſideratio prima.

Primo qualiter debeat ſacerdos hoc ſacr̄amētuꝫ miniſtrare videamus. Ubi tres ꝺcōnes faciamus. vz. ¶ Pria concluſio ē iſta. Nō cuilibet petēti debet ſacerdos hoc ſacr̄m dare: ſz diligēter ingrat ſi recte poſſit ille mādūcare. ¶ Secūda ꝺcō ē. Licet hoc ſacr̄m ſit chriſti fidelibus dandum: nō tamē niſi a ꝓprio ſacerdote miniſtrandū. ¶ Tertia cōcluſio eſt. Sicut ad ſui iudicium ⁊ aīe reatuꝫ b̄ ſacramētū ꝺigne ſūmens manducat: ſic ⁊ ad ꝑpetuā dānatōez q illud indigne miniſtrans pro culdubio tractant.

¶ Cui ſit dandū hoc ſacramentū cōcluſio ꝑma

Accipe ꝑmā ↄcluſionē. vz. Nō cuilibz ⁊c dic totaz. Ubi tres iquiramus ꝟitates.

¶ Pria eſt iſta. vtrū ſacerdos dare debeat hoc ſacr̄m illi quē ſcit eē i mortali peccato

¶ Scōa ē vtrū debeat dari ſtatiz petēti. ¶ Tertia ē vtrū i aliquo caſu debeat dari hoſtia nō ꝺsecrata ꝙ conſecrata ¶ Ortū ad ꝑmā dico ſcōz Ricardū ⁊ btūm Tho. in. 4. di. 9. ꝙ ſi pctr̄ eſt oībus manifeſtū. ⁊ illi nō cōſtat ꝙ ſit confeſſue: nō ꝺz ei ſacerdos dare aliquo mō b̄ ſacr̄m. Ex ſi ſecus facēt ḡuiter peccaret. Audi dn̄m Math. 7°. Nolite ſanctū dare canibus. hz. n. cōtra euz

legittimā exceptionē quā ſibi publice obijcē p̄t Et itellige manifeſtuz: nō quod ꝙ duaſ aut tres ꝓbari pōt. qr boc potius dicit̄ manifeſtabile q̄ manifeſtū. ſz accipit̄ manifeſtū ꝓ notorio iur̄ vel facti id ē ꝙ ſniam vel cōfeſſionē factā in iur̄ aut ꝓ rei euidētia que nulla tergiuerſatōe celari pōt. ex̄ de cohabitatōe clericoꝝ ⁊ mulierū. c. vltimo. Unde accipe documentū ꝙ ſi ſacerdos prochianū ſuū ſcit eē in culpa q̄ legittime cōtra eū ꝓbare poſſet ꝙ duos ul̄ tres teſtes: nec aliter notoriū fieri pōt vel fieret: ſi talis eucharistiā publice petat: nullo mō illi eā denegare ꝺbet. qm̄ boc nihil aliud eēt q̄ añ probatōez crīminis penā īferre qō ficri non debet. vt. 2. q. i. c. noſ. 7. c. iudex. 7. c. nihil. 7. c. primates. Facit ad hoc. c. nō ꝑhibeat. de ↄſe. di. fa. vbi dicit ſic text. Nō prohibeat diſpenſator piguꝫ terre menſā dn̄i manducare. exactorē. i. petētē moneat timere. hec ibi. Aug. piguſ terre gl. exponit id eſt diuites in peccatis. i. pctōes. ⁊ hꝰ ſi occulti ſūt. hec gloſa. Optime facit ad hoc. c. ſacerdos. ex̄ ꝺ offi. iudi. ordi. Si ꝟo pctm̄ ſit occultū: tunc diſtīgue aut petit in publico: aut i ſecreto. Si in ſecreto tūc nō debet illi miniſtrare: ſz cōtra eum legittimā exceptionē ꝺz: ⁊ illū moneat ne publice petat. Si vero petit i publico: cū nō habeat legittimā exceptionē cōtra eū quā illi i publico poſſit obijcere. nō ꝺz ei ſacr̄m denegare. ex̄ de offi. iudi. ordi. c. ſi ſacerdos. vbi dicit. ſi ſciat ſacerdos ꝓ certo aliquē eē reū alicuius crīmis: vl̄ ſi confeſſus fuerit ⁊ emēdare noluerit: niſi quis iudiciario ordine hoc ꝓbare poſſit: nō ꝺz eū nominatim arguere. i. monere: ſz ideterminate: ſicut dixit xp̄s vnus veſtrū me traditur⁹ ē. Sz ſi ille cui dānū illatū ē petierit iuſticiā: pōt excōicare auctoꝝ dāni: licet ēt ei cōfeſſus ſit. ſ. i foro pniali. ſz tn̄ nō notiatiz pōt eū remouē a cōmunione licet ſciat cū eē reū qr nō vt iudex hoc ſcit: ſz vt ꝺs: ſz ꝺz eū admonē ne ſe igerat. qr nec xp̄s iudā a cōione remouit. hec ibi. Auguſtin⁹ dicit tn̄ Henrichus de gandauo hec ꝟba eē qñ gs ē ꝑſbytero ſubditus. ſecus ē ſi eſt extraneus. ga ↄ talē hz legittimaz exceptionem. Inde de conſe. di. fa. c. tribus. precipit ne exīneis de quoꝝ conſcientia nihil ↄſtat euchariſtia detur. vbi circa finez ꝺr̄ ad lr̄am ſic. Precipimus et ne vn̄q̄ exīneo clerico eccleſie ſiue laico de fragmentis oblationū dn̄i ad menſam ponať. vnde ícis tu qui paſſim ſanctuarij panes indignis impēdis? vn̄ noſti ſi a mulieribus mundi ſunt? Sz ponam⁹ q talis publice petens dicat ſe cōfeſſum ⁊ abſolutum teneť ne ei ſacerdos prochianus credē? Dicit beatus Tho. in quodā quodlibeto q i foro iudiciali crediť hōi ↄtra ſe ⁊ non ꝑ ſe. Et per oñs dicamus ꝙ ſi ſit tale impedimentum quod ad foruꝫ iudiciale ꝑtineat: vt eſt excōicatio: nō teneť ſacerdos ſuo ſubdito credere quē excōicatuꝫ nouit: niſi ei de abſolutione cōſtet. Si aūt ſit impedimentuꝫ quod ad foruꝫ pnīe ꝑtineat. ſ. peccatum mortale: teneť ei credere ⁊ iniuſte

Universidad de Deusto
Biblioteca

agit si ei eucharistiā ōnegat. Lōcoꝛdāt ꝓpt⁹ ō tra rāsio ⁊ Post. Et h̄ sufficiāt ꝑ ꝓma ꝟi. ¶ Ad ꝟam dico q⁹ aut ille q petit ē peccatoꝛ: aut su spectus de crimie. si peccatoꝛ: aut ē occultus: aut mānifestus. Si occult⁹ aut petit i occulto. aut i pu blico. Si i occulto ñ det illi: ſz ꝺzeuz monere ne i publico petat. vt dictū ē in p̄cedēti ꝟitate. si i pu blico: det illi. q: ois xp̄ian⁹ iuſ bz in coꝛp⁹ xp̄i. ⁊ si etiā illi ñ daret videret sacerdos ee ꝓdītoꝛ cri mis: nō coꝛrectoꝛ. Si ꝟo sit manifest⁹ mō q̄ ocūz ē: debet ei totaliꝛ denegare. Si aūt nō sit peccatō ſz ō crimie suſpect⁹. distigue q triplex ē suſpitō. ſ violēta q̄ ꝑ facto reputat. vt si iueniat suſpect⁹ cū suſpecta: nud⁹ cū nuda: solus cū sola i eodē le cto. ⁊ ꝓp̄ hāc sic ꝓp̄ pctm̄ negāda ē cōio. quedā ē suſpitio ꝓbabilis: vt si iueniat solus cū sola lo g tpe ⁊ loco suſpecto ⁊ frequēt: ⁊ ꝓp̄ hāc nō ꝺz denegari: q: pena nō infligit ꝟbi cl̄pa ſgnat Et h̄ itellige si petit i publico: q̄dā ē pūptuosa: q̄ ex le ui cōiectura ē: ⁊ sit⁊ nō deneget i publico: ſz i oc cto. Idez btūs Tho. vt ō. q̄re ꝛc. ¶ Ad tertz tiā dico ſm btūz Tho. vt. s. ſ. i. 4. di. 9. q. nō. Pri mo q: i sacro ꝟitatis nō ꝺz esse aliq fictio. Sc ꝺo q: cū mandūcās adoꝛet q̄ māducat: vt dic̄ Aug. ꝺaret ei occasio idolatrādi. Un pulchra regula pōit. ex de cele. mis. c. de boic. q̄ ē tal⁹ in casu cōsi mili. Falsa sūt abiciēda remedia q̄ verī sūt picul guloza. Un ponit ibi vn⁹ casus de vno sacerdo te q sciebat se esse i pcō mōtali: ⁊ bēbat ō nccita te celebꝛare. tñ stimlat⁹ a ꝺscia cogitauit ꝓp̄o sa tisfacē: ⁊ celebꝛauit: nec tñ hostiā nec vinū conse crauit. Dic ibi tex. ꝙ sūma q̄ guius peccat q simu lat se offerre ⁊ nō ꝺficit: q̄ q celebꝛat vl ꝺficit in moꝛtali. Et pōit illā regl̄z quā posuim⁹ ꝑ funda mēto isti⁹ respōsiōis. Et sūt ꝟba Inno. ctii. q̄re ꝛc. ¶ Sz dic pat Ambꝛosi: q̄ gul⁹ peccat. an bō chri stianus cōicans: an ifidelis sit⁊ cōicās? Dico q̄ q̄ uis infidelitas sit gl̄issimū pctoꝛ: tñ q: infidelis cōicans nō ōtēnit simpl⁊ xp̄m: sed iterp̄tatiue: in q̄tuz. ſ. nō credit xp̄z esse in sacro ex ignoꝛātia q̄ ꝺaz q̄ licet nō excuset a toto: excusat tñ a tāto: iō nō tm̄ peccat sicut xp̄ianus male cōicās. Un pec cator infidel⁊ indignioꝛ ē ad māducandū ſz fidel⁊ peccatoꝛ magis indigne cōicat. nō. n. tm̄ peccat i abusu ifidel⁊ sic fidelis i pcō sūmēs: q: ignoꝛātia infidelitatis q̄uis nō excuſet pctm̄ sequēt a toto tm̄ a tanto. ¶ Ēplū pz de crucifigētib⁹ xp̄m: q si co gnouissent regē gloꝛie nō crucifixissent. i. Loꝛ. 2. hec btūs Tho. vt ō. q̄re ꝛc. ¶ Itē dic pr̄ Ambꝛosi q̄s magis peccat: an indigne cōicās: an xp̄m real⁊ crucifigēs? Dico q̄ uŕq̄z i xp̄i psonaz peccat ⁊ uŕ q̄z eū crucifigit: vt dicit Hieronymus: ⁊ ꝓbatuz ē in p̄cedēti sermone: tñ q: realiē crucifigentes in xp̄i psona absolute: ⁊ isti nō absolute: ſz vt i sa cro. iō magis crucifigētes q̄ idigne sumētes mō taliē peccāt. ¶ Itē dic q̄s plus peccat siue magis: an indigne cōicans: an xp̄m i lutū ꝓficiens? Dico q̄ vterq̄z xp̄m in lutū ꝓficit. h̄ in māle lutuz: iste i spūale: tñ q: ꝓficiens i lutuz māle magis abutiē sacro: ſm q̄ a debito vsu sacr̄i recedit q̄ ab hoie iusto sumēdus ē magis peccat q̄s māducāt pecca tor. q̄ſ ꝛc. Et h̄ sufficiāt ꝑ pnti ꝟi. ⁊ ꝺcl̄one ꝓma.

¶ A quibus sit hoc sacr̄m sumendū ꝺcto ſa.

Accipe ſam ꝺcl̄onem. vz. Licz hoc sacr̄m ꝛc. Ubi tres ingram⁹ ꝟitates. vz. ¶ Pria ꝟi. est. a quo debem⁹ recipe h̄ sacr̄z. ¶ Fa ꝟi. ē. qs est ꝓp̄ius sacerdos. ¶ Ꝛtia ꝟi. est. an a sa cerdote malo sit h̄ sacr̄m recipiendū. ¶ Ad ꝓmaz dico q̄ accipiēduz ē a ꝓp̄io sacerdote vel eⁱ⁹ supioꝛe siue alio de licētia sua. Un accipe istā regulā q̄ religiosi q absq̄z licētia spēali ꝓp̄ij sa cerdotis solēnizant mr̄imonia: aut ministrant sa cr̄a eucharistie ⁊ extreme vnctionis: sunt oēs ex cōicati: ⁊ nō p̄nt absolui nisi ꝑ papaz. sufficit tñ li cētia ꝓchialis etiā si nōduz ē sacerdos: et licen tia illius vicarij q curaz ordinariā ecclesie regit. Itē sufficit licentia diocesani vt nōt Joānes ex de p̄uilegijs. religiosi g i clemē. vide i Barth. ab solutio. i. q̄re ꝛc. ¶ Ad ꝓmaz ꝟi. vide supꝝ dñi ca tertia q̄dragesime in ꝓma ꝺsideratōe cōcl̄one ſa. ¶ Ad tertz vide s̄ feria tertia fe dñice in ſa cōsideratōe cōclusione tertia i ſa ꝟtate. quar ꝛc.

¶ De indigne mistrātibus sacra cōcto tertia.

Accipe tertiā ꝺclusiōez. vz. Sic ad sui iudi ciū ꝛc. dic totā. Ubi tres ingram⁹ ꝟi. vz. ¶ Pria ꝟi. ē. an malicia sacerdotis noce at subditis. ¶ Fa ē ista. an sacerdos mal⁹ possit ce lebrādo aliquē. ꝓdere. ¶ Ꝛtia ꝟi. est. q̄ta sit cl̄pa sacerdotis male celebrātis. ¶ Ad ꝓmā dico ſm Jo. i glo. 2. 49. di. c. hinc. q̄ vicios⁹ sacerdotes subditis sull⁊ nocēt. vñ nō p̄nt offerre panez dño nec alioꝝ peccata ꝺluere. ga i veteri testō coꝛpe viciati repellebāt. Et hoc ꝓbat Hzegl. ꝑ duodecī exēpla ibidem in ca⁹. hic eteniz scriptura. vbi Jo ānes ista notauit. q̄ vicia sūt: vt cē cecuz: claudū: remissas habēs manus: puo naſoꝛ: ⁊ his similia: q̄ vide i illo ca⁹ ⁊ lōgū ē. q̄re ꝛc. Fac optime aucīt⁊ Hieronymi i ſmōe p̄cedēti ꝺsideratōe ꝓma i ter tia ꝺcl̄one ⁊ fa ꝟitate i fine. vide ibi. ¶ Ad tertz ꝟi. dico q⁹ tā antigtus reptū est quosdā sacer dotes adeo a uia dei auersos: sicq̄z zelo inuidie ⁊ odij rācoꝛe a rōe ꝺsceꝺes: vt q̄ aliquē viuoꝝ ꝓdere volebāt: missā ꝓ eⁱ⁹ aia celebꝛabāt quoꝝ maledictā sectā cū alijs nōnullis maleficijs vte tib⁹ sacrū cōciliū tolleranuz cōdēnauit. ⁊ ꝑz in ca⁹. q̄ſ. 26. q. 5. Ubi cōnumerat⁊ m⁊tis maleſi cijs si. tādē ꝺr. ¶ Pleriq̄z etiā sacerdotuz sauciati inimicitie dolo missuz ꝑ rege defūctoꝝ ꝓmulga tā: fallaci voto ꝑ viuis studēt celebꝛare boibus: vt his ꝑ quo offert sacrificiuz moꝛtis incurrat piculū. Proinde nr̄e elegit vnitatis cōuētus: vt si qs deiceps talia ꝓpetrasse fuerit detectus: a ꝑ p̄ij deponat⁊ oꝛdis q̄ꝺu. ⁊ tā ipse sacerdos q̄ et ille q eū ad talia pagēda icitasse ꝓpendit exilij p petuī ergastulo relegent. h̄ ibi. q̄re ꝛc. ¶ Ad ctiā ꝟi. dico q⁹ eoruz cl̄pa grauissima ē. ⁊ q̄to al tioꝛi fūgunt q̄ꝺu: tāto idigne ministrātes q̄uis errāt. Nā certe si indigne: sumētes ad iudicium sibi māducāt ⁊ bibūt ꝓtecto hi septūpliciter ēr̄t ⁊ sui dānationez tractant. Jñ Joannes Cri sostomus a⁊t. Sic coꝛpalis cibus cū ventrez iue nerit a diuersis humoꝛib⁹ occupatū: ꝓplius ledit

magis nocet: nullū ꝑstat auxiliū ita ⁊ spiritualis cib⁹ si aliquē repit malignitate pollutū: magis p dit: nō sua nā: ſz accipiētis vicio. Facit ad h̄ casū sic Judas. de ꝺse. di. 2. q̄ notauit supꝝ feria tertia i vltia ꝺclusiōe. vide ibi. Fac capl̄m q ꝺsc̄ꝺat. vbi ꝺr. Qui ꝺsc̄ꝺat a xp̄o nec manducz carnē ei⁹ nec sanguinē bibat ⁊ sciant se tāte rei sacr̄m ad iudiciū sue ꝑditiōis quottidie accipe. hec ibi. Fac etiā capl̄m ⁊ sancta. vbi dicit. Et sancta ma lis p̄nt obesse. bonis sunt ad salutē: malis ad iudi ciū. Un apl̄s. Qui māducat ⁊ bibit idigne iudi ciū sibi māducat ⁊ bibit. ñ ga illa res mala sit: ſz q⁊ malus male accipit q̄ bonuz est. Non. n. mala erat buccella que Jude data ē a dño: salutē medi cus ꝺdit: ſz ille q⁊ idign⁹ erat accepit ad pniciē. Et mala ꝓſūt bōis: sic ag̃el⁹ sathane paulo ꝑ maluz. n. fit bonū cuz bñ accipit malū. hec ibi Aug. Fa cit ēt capl̄m q scelerate. vbi ꝺr. Qui scelerate vi uunt i ecclesia dei ⁊ commūicare ñ ꝺsiuūt puta tes communiōe mūdari: ꝺscāt nil ad emūdati onē. pficē sibi: ꝺcēte. ꝓpheta. Quid ē q⁹ dilect⁹ me⁹ fec̄ i domo mea scelēa mlta. Nūqd cānes sā cte auferent a te malicias tuas? Et apostol⁹ ait. Probet aūt seipsū hō: ⁊ sic ō pane illo edat ⁊ de ca lice bibat. hec ibi Jsidoꝛus.

¶ De ꝑaratōe sumētiū coꝛp⁹ xp̄i ꝺsideratō. fa.

Secundo loco qua liē debeat se vnusq̄sq̄z ad digne susci piēdū h̄ sacr̄z ꝑparare videam⁹. Ubi tres ꝺcl̄ones subiūgam⁹. vz. ¶ Pria ꝺclo ē. Ex p te dīni mādati p ꝓchianos ⁊ ꝑdicatōes ꝺz ꝑ clamari ⁊ bāniri: vt oēs xp̄icole doli capaces de beāt cōicari. ¶ Secūda ꝺclo ē. sūma cū diligētia se ꝺz ꝑparaꝛ qcūq̄z vult dign̄ cōicare. ¶ Ꝛtia ꝺclo. ē. q̄uis sit dīnū mādatū vt oēs ꝺbeāt cōicari si fuēit tñ aliq̄ obstaculū licitū ꝓcit abstineri.

¶ De mandato cōmunionis conclusio pria.

Accipe pīmā ꝺcl̄onē ꝛc. Ubi tres ingrāus ꝟi. vz. ¶ Pria ꝟi. ē. vt. q̄ cōio ista scr̄i sit ō ncc̄itate salut⁊ simpl⁊r: ¶ Fa ē. q̄ tpe ē su mendū h̄ bñdcm̄ sacr̄z ¶ Ꝛtia ē. q̄ die: an Iouis scā an i die pasce. ¶ Ad pmā dico q⁹ cōio h⁹ sacr̄i nō ē de ncc̄itate salut⁊ simpl⁊r nisi spūaliē: nō aūt coꝛpaliē. Est aūt ō ncc̄itate ex suppositōe. vtputa suppositō de certo eccl̄e q⁹ gſqz scienē transgre diens moꝛtaliē peccat. Et q⁹ nō sit ō ncc̄itate sīm pliciē ꝓbo. oē illud sine q̄ pōt bēri gr̄a nō ē ō ncc̄i tate salut⁊: ſz sine h̄ sacro pōt bēri. q̄ ꝛc. ꝟtia nō cū maioꝛi. q: gtia ē sufficiēs cā gl̄ie. mioꝛ ꝑz. q: h̄ sacr̄m ꝑsuppoit baptismū i q̄ gtia ꝺat. q̄ ꝛc. Et ꝺ firmat. pueri baptizati gtiā ꝺsequūt cū gtia: quā i baptismo accipiūt: ⁊ tñ nō manducant coꝛpaliē coꝛp⁹ xp̄i. q̄ ꝛc. ad h̄ fac capl̄m. vt gd pas. de ꝺse. di. 2. vt gd paras igt dentē ⁊ ventrē. crede ⁊ mā ducasti: Credē. n. i eū h̄ ē panē ⁊ vinū māducare. q credit i eū māducat eū: h̄ ibi. Aug. i lib. ō remedio pnie. ¶ Sz ō ꝑ Ambꝛosi. nā de baptismo ꝺr Jo. 3. Nisi qs renatus fuerit ex aq̄ ⁊ spū scō: n pōt ītrare i regnū celoꝝ. Et sic⁊r ō cōpe xp̄i dicit. Jo. 6. Nisi māducaueritꝭ carnē filij hois ⁊ biberitis e⁹ sanguinē: nō hēbitis vitā i vob. ſz ꝑmūē de ne cessitate salutis. q̄ ⁊ ꝟs. Itē p h̄ scr̄m xp̄o icoꝛpa mur. ſz ō ncc̄itate salutis oēs teneūr xp̄o icoꝛpa ri. de ꝺse. di. 2. c. q ꝺsc̄ꝺat supius allegatū. q̄ ꝛc Alia mea nō mireris q⁹ si ꝺixeris: Est ēt ſnia beati Tho. i. 4. di. 9. Et ad tuas rōes ita rn̄ꝺz q⁹ illud Jo. 6. itell⁊r de māducatōe spūali ⁊ nō coꝛporali. Nec ē sīle de baptismo. q̄z p baptismū ꝺlet pctz oꝛiginale ⁊ infūditur i aia gtia p quā p̄t ee sal⁹. ut exēplificatū ē de pueris. Per h̄ āt sacr̄z nō delet pctm̄ oꝛiginale. q: nō ē ad h̄ a deo istituū. Suffic q̄ māducatio spūalis. vt i. ꝺ. c. vt gd paras. Sil⁊ ad ſm ꝺico q⁹ sufficit spūalis icoꝛpatio sine man ducatōe sc̄mētali. ¶ Ad ꝓz ꝺico q⁹ q̄ttuoꝛ fuerūt tpa i q̄bz q̄ttuoꝛ sunt i eccl̄a oꝛta statuta.

¶ Primū tp̄s fuit i p̄mitia eccl̄ia q̄n fidei feruoꝛ i mētibz boium bulicbat: ⁊ ꝺeuotio sanguis xp̄i recenē effusi feruescebat. q̄ tpe statutū atq̄s ōcre tū i eccl̄a fuit vt oēs fideles i tāte ꝺilectōis ꝺine meōriā dñicū oi ꝺie sūmerēt sacr̄z. de cōsc. ꝺi. 2. c pacta. vbi papa Anaclet⁹ sic ait. pacta cōsecrōne oēs cōicēt q noluerit eccl̄astic⁊ carē lumibz. Sic ⁊ apl̄s statuerunt: ⁊ sc̄a rōana mat⁊ eccl̄a h̄ ille. Dūq̄z sic vluerēt feruoꝛ p̄st⁊n⁹ tepeſcebat indiſ ⁊ sic p̄ma dimissa cōsuetudie ñ q̄ttidie cōicabāt ⁊ fcm̄ ē ꝟs statutū. vt ꝑz de cōſ. ꝺi. 2. c. q̄ttidie. ubi ꝺicit quottidie eucbāistie cōionē accipe: nec lau do: nec vituꝑo. oibz tñ ꝺiebz dñicis cōicādū bō tor. ⁊ h̄ Aug. de eccl̄astic⁊ ꝺogmatibus. ¶ Ter tiū tp̄s fuit adhuc ꝺeterius. quia non omnibus ꝺieb⁹ ꝺomīicis: ſz ter tm̄ i āno statutū ē coīcari. ō ꝺse. ꝺi. 2. c. etsi ñ frēqnti⁹. vbi papa Fabian⁹ ait. ⁊ sih̄ frēqnti⁹: saltē ter i āno oēs coīcēt: nisi gl̄ fō te maioꝛib⁹ crimib⁹ ipediaī. In pasca ꝟz pēthe coste ⁊ natale dn̄i. Et ex cōcilio agatēsi eadē ꝺis. ca⁹ seculares. ꝺr sic. Seculares q natale pasca ⁊ pēthecoste ñ coicauerit: catholici ñ credāt: nec i ter catholicos habeāt: hec ille. Et ꝺē i. c. oīs bō. ꝺr sic q̄si i fiñ. Nec it⁊ catholicos ꝺnumerabit⁊ q i ist⁊ ꝟz tēpib⁹ pasca pēthecoste natale dn̄i ñ ꝺmu nicauēit. hec ibi. ex cōcilio beliōtino. ¶ q̄rtū tp̄s adhuc frigidi⁹ sp̄ecutū ē. i quo ad pñs militam⁹ i q̄ Innocēti⁹ ēti⁹ sic statuit. ex. de pe. ⁊ remi. c. omīs vtriusq̄z sexus. Ubi ꝺr sic. Omīs vtriusq̄z sexus postq̄ ad ānos ꝺiscretōis puenēit: saltē se mel i āno cōfiteat pecca sua ꝓpo sacēdoti: ⁊ ō in lūcta sibi penitētia ꝑ ꝟib⁹ studeat adiplē: suſcipi ēs ad min⁹ i pascate eucharistie sacr̄mtū. Et alia q̄ sequūt. i seq̄ntib⁹ ꝺicēt. Et ꝺē ꝺicit i. c. p̄sbyt⁊i ꝺi. 88. Qui igt semel i āno ñ coicat obdurat⁊ i cō de. O ifelicissima tēpa nostra. o cōda hūana ꝺge lata: qd min⁹ statui potuit q̄ vt semel i āno i me moriā tāte passiōis xp̄i fideles coicarēt? Ecce nē pplus xp̄ian⁹ sin̄ fiꝺ: sine ꝺilectōe: senes sine pru dētia ꝺiuites sin̄ mīsericōdia: pauꝑes sine humili tate: iuuenis sin̄ reuerētia: m⁊ier sine verecūdia: matrimoniū sin̄ ōtinētia: clerici sine hōestate: re ligiosi sin̄ regularitate ꝓfessi sin̄ diligētia ⁊ sācti tate: mūdū regētes sin̄ iust⁊itia: vt x̄e ꝺic i possit ꝺn̄s ꝑsperit sup filios hoīnū: vt videat si ē itelli gēs aut ꝙrēs, eū. oēs ꝺclinauerūt ꝛc. Unū so

Universidad de Deusto
Biblioteca

tū remediū bz dñs: vt modica hec fides ī cōdib⁹ hoiuz ꝛseruet. ſ.ſcōs p̄dicatores qm̄ certe nisi ta le semē nob dñs reliqsset: q̄si sodoma fuissemus: Et ait dñs ad illos. Clama: ne cesses: ꝛ q̄ tuba exalta uocē tuā: ꝛ anūcia ppl̄o meo scelā eoꝝ: ꝛ domui Jacob pcā eoꝝ. Isa. 58. Et qñ finiet p̄dicatoꝝ clamoꝛ tē finis erit scī. Malach. i. Dñs cgr. dieī de celo suo ꝛ descēdet ꝛ calcabit sup excelsa re: ꝛsumēt mōtes subē eū ꝛ valles scident sicut cera a facie ignis sic aque q̄ decurrūt ī p̄ceps. Et c. 3. ait. Dies veniet dic dñs exercituū ꝛ nō relinquet ī eis radicē neq; germē. Sz bec dimittam⁹ ꝛcedat gr̄az mihi dñs: vt ver⁹ sim ei⁹ ꝛ sue gentricis fuus atq; p̄dicatoꝛ marim⁹. amen. q̄re tē.

¶ Qtū ad ētia xi. dico q⁹ alig dies sūt ad pñs de ꝛsilio ꝛ alig de neccitate. de ꝛsilio sūt oēs dies sup dicti ī dictis capl̄is. Qui aūt sint dies de neccitate ē bē grādis difficltas. Quidā dicūt q⁹ ē iouis scā. qdā q⁹ ē dies pasce in q̄ resurrexit: ꝛ volūt q⁹ cōicati die iouis absoluerint mādatū capitl̄i oīs. de pe. ꝛ re. Et bē ꝑbāt sic. Cōsuetudo hodie ē p eccle siā q⁹ vt plurimū tali die hoies cōicēt: qō si nō liceret sacerdotes ꝛ sumētes ꝛ plati nō corrigēt es peccarēt mortal⁹ cū nō fuarēt p̄ceptū eccl̄ie: qō obligat ad pctm̄ mortale. Jtē ad ecclesiaz ptinet errores cōrigē: ꝛ bē nō cōrigit: imo Rome vt plurimū hodie oēs cōicant. g̃ tē. Qd aūt eccl̄ia cōrigē bēat errores pz. ex̄ de iudicijs. c. nouit. vbi i deēminatiōe casus arguit q⁹ sī dñs dixit. Si peccauerit ī te frat⁹ tē. Quō dic ibi papa. Nos q suz⁹ ad regimē vniuersal⁹ eccl̄ie signa bñdictione vocati: mādatū diuz⁹ possum⁹ nō exaudire: vt nō p cedam⁹ ꝼm formā ipsi⁹. Jtez xp̄s ī bē die bē sacrm instituit. g̃ ꝛ nos ī eodē die debem⁹ in memoriaz illō sūmē. Ad bē faē ter. de ose. di. 2. c. In cena. vbi dr̄. In cena dñi a ḡbusdā p̄ceptio eucharistie negligit q̄ qm̄ in eadē die ab oīb⁹ fidelib⁹: exceptis bis ḡbus ꝑpē ḡula crimia inhibitū ē recipe corporis ꝛ sanguis dñi sacra nisi recōciliēt. bē ibi Soter papa. Alij dicūt q⁹ nō cadit sub p̄cepto nisi dies pasce resurrectiōis. Primo q̄ sic dic capl̄m oīs. de pe. ꝛ remis. 2° q̄ glo. sup. d. c. in cena. ostē dit q⁹ nō sit p̄ceptū: sz ꝛsiliū. Un dic sic ad lram. Sic oliz: mō nō sic: sz monaci faciūt. Et dicunt q⁹ illō aduerbiū ad min⁹ ī pascate: positū in. d. c. oīs de pe. ꝛ remi. nō est āpliatiuū a pte añ: sz detimiat ꝛ a pte post: ita q⁹ sit sēsus. Si hoies trib⁹ nolūt cōicari dieb⁹ in āno: sicut īstituit papa Fabian⁹: ad min⁹ semel in āno cōicent. ſ. i pasca. pasca aūt nō pōt nisi die dñico celebrari. d. ose. di. 3. c. noscē ꝛ. c. celebritatē. ꝛ. c. de obſuatiōe. g̃ nō dz nisi die dñico cōicari. Capl̄m noscē dicit sic. Noscē vos volum⁹ pasca dñi die dñico ānis tēporibus celebrandū tē. Capl̄m celebritatē dic sic. Celebritatē sci pasce die dñico agi debē: vt p̄decessores nr̄i statuer⁹: ꝛ nos illō eadē die solēniē celebrari mādam⁹: q; nō decz vt a capite mēbra discrepēt aut aliē gerāt tē. Un p totū mūdū vbi xp̄iana fidel ē vno die eodēq; tpe celebrādū ē pasca: vt. c. pasce ꝛ. c. de obſuatiōe. Pasce igt solēnitas vno die et tpe celebrāda ē. Et capl̄m de obſuatōe sic ait. de obſuatione pasce dñici statuimus: vt vno die et tpe p oēz orbē obſuet. Si g̃ dies pasce nō pōt nisi die dñico celebrari p totū orbē: ꝛ p̄dictū capl̄z Dis vtriusq; sexus die pasce cōicanduz p̄cipit: quō g̃ soluit mandatū g̃ die iouis sancta cōicat. Nec valēt rōnes alteri⁹ opionis. qm̄ ꝛsuetudo q̄ tollit ecclesie p̄ceptū nō v⁹ bona. Et ꝛcedo q⁹ ecclesie plati errores corrigē bñt. tñ qz tp̄s cōicādi dare ad papā ptinet: ꝛ iō quos non corrigit circa illos tacite dispensat. xi. q. 3. g tacet. Et p dñs non segt q⁹ dies iouis sit in quo cōicandū sit. Nec oportet xp̄i oibus opibus ꝛformazi. Nā sic ipe circūcisus ē: vt finē circūcisioni daret. ita die iouis pasca celebrauit: vt illi finē imponeret. Ego aūt saluo iudicio meliori dico q⁹ si gs cōmoditatem cōicandi bz in pasca ꝛ nō cōicat: credo eū nō adipleuisse mandatū. nec illa pmissio tacita locuz bz nisi ī ꝛsis famulis ꝛ alijs legittime nō valētibus tali die cōicare: imo fortius dico q⁹ si g bē die cōicarent: vt die dñico lasciuijs ꝛ voluptatibus liberius vacarent: nō solū mandatū non implēt: sz ḡuiter peccāt ꝛ poti⁹ ḡuant q̄ iuuēt: vt p̄z. ō ꝛse. di. 2. c. q̄ttidie. vbi ꝛcludit ille tex. ꝛ dic sic. Quis gs pcō mordeat: peccādi tñ de cetō nō bēat voluptatez: ꝛ cōicaturus satisfaciat lachrymis ꝛ oīō nibus: ꝛ ꝛfidens de dñi miſatione accedat ad eucharistiā intrepidus ꝛ securus tē. Si tñ gs bē bono aīo faceret: vt. ſ. deuoti⁹ accipet ꝑpē tacitam ecclesie dispēsationē: credo q⁹ nō peccaret. hec ol rerim cuni supportatione. Et hec sufficiant q̄tū ad primam ꝛclusionem.

¶ De diligētia cōicandi ꝛ dispositōe ꝛcl̄o fa.

Accipe faz ꝛclonez. vz. Sūma cū diligētia tē. dic totā. Ubi tres igram⁹ xitates. vz. Pria xi. ē. q̄ sunt illa q̄ ipediūt cōionez. Fa xi. ē. q̄ preparatio fieri dz āte cōionē. Ctia xi. est. quō cognosci potest: an gs fecerit bonam preparationem. ¶ Quantum ad primam pono istā rām gñalē q⁹ aliqui a cōione sacri excludunt ex cl̄pa ꝛ aliqui sine cl̄pa: sz ñ sine cā. Sine culpa ꝛ ñ sine cā excludūt p⁹ pueri nō doli capaces. Ro furiosi. Ctio amētes ꝛ oēs gñal⁹ vsu rōes carētes. Prio extludūt pueri nō doli capaces Et qui sint doli capaces vide s̄ feria q̄rta dñice de passione in fa ꝛsideratiōe ꝛclone pma. Et rō dicit btus Tho. in. 4. di. 9. q̄re excludunt est: q⁹ distinguere nō p̄nt iter cibuz spūalez ꝛ corpalez ꝛ p dñs deuotionē habere nō p̄nt: que summope ad bē regrit sacrm. Sed discretionē bre incipiētibus: eriam ante pfectaz etatē: vt decez vel vndecim annoꝝ: ꝛ signa discretionis ꝛ deuotionis appareant: poterit dari hoc benedictuz sacramentum. Ante enim etatem pfectam etiam pecccare p̄nt. ex̄ de deli. puero. c. pueris vide ī p̄dcā feria ꝛ p dñs eis ēt ē adhibēdū remediū pctoꝝ q⁹ est ſuptio h⁹ sacri. de conse. di. 5. ante benedictōez vbi dicitur in textu. Item quicunq; manducauerit hoc corpus fiet ei remissio pctorum. Augu. idem in capitulo cuz omne. ꝛ allegatur ī glo. ibi

Et dicit glo. pctōr. ſ. veniāliū ꝛ mortaliuz. ſ. obliti oꝝ. Qdā tñ grecoꝝ aiūt pueris oibz dāda esse cōionez: dicētes Dionisiū. xi. eccl̄asticē hierarchie dixisse: baptizat⁹ sacra dāda eē cōionē: nō intelligētes q⁹ Dionys⁹ de baptismo logt adultoꝝum. Jtē dñs xp̄s Jo. 6. dixit. Nisi manducaueritis tē ad bē rñsuz ē s ī pma hitate p̄cedētis ꝛclusionis. Jn Aug. Bonifacio scribēs ait. Tūc i qd fidelissime corpis ꝛ sanguis pticeps fit spūal⁹ qñ ī baptismo niēbz corpis xp̄i efficit: bē ille. Juz g̃ iudiciū boni viri tria i pueris pensent. p⁹ etas. ſ. decē ſ. xi. ānoꝝ. 2° discretio: ꝛ pmaxie vt sciant discernē iter panē mālē ꝛ corp⁹ xp̄i. 3° deuotio q̄ si gnis aligbz appareat. q̄ si replūt cōione ñ puent neccogāt sz iducāt. Locoꝝ. Alex. de Ales beatus Tho. Petr⁹ de tarātasio ꝛ cōit oēs. 2° excludunt sine cl̄pa furiosi durāte. ſ. illa passiōe. si tñ bñt lucida iterualla pcūt cōicare. 3° amētes de gbz sil⁹ dō ē. 1° alig excludūt ab bac sacra cōione ex cl̄pa. Ubi nō q⁹ puari cōione ex culpa pōt itelligi duob⁹ mōis. aut p culpā q̄ iā ifuit aut q̄ nūc iest. Tūc puat p culpa q̄ iest qñ gs ē ī pctō mortali. de gbz apl̄s. i. ad Coꝝ. xi. ait. Qui mādu cat ꝛ bibit idigne tē. Et rō ē q: bē oblatō cū ꝛscia pura dño offerēda ē. de ose. di. 2. c. mihi. Jn Leui tici. 2. i figura dr̄. Alia polluta q̄ ederit de carnibz hostie pacificoꝝ: q̄ oblata est dño: pibit de pp̄lis suis. ꝛ q̄ tetigerit īmūdiciā hois l̄ iumēti siue oīs rei q̄ polluē pōt: ꝛ comederit de h⁹i carnibz iterībit de pp̄lis suis. Un ab esu agni paschalis oēs īmūdi lepꝛosi l⁹ mēstruosi: ꝛ sil⁹ repellebāt. ergo a fortiori ab esu tanti sacrī repellēt oēs īmūdi ꝛ fetidi ī pctō mortali exīstes. Et si dicis āre in hac suptōe nō regrit ēt mūdicia coꝛpal⁹ cū bē sacrz sit digni⁹ q̄z esus agni paschal⁹? Dico q⁹ cū iste cibz nō sit coꝛpis: sz mīt⁹ vt oñdim⁹ ī p̄cedētibz: magis ē suptōe ꝛsiderāda ē dispositio mētis q̄z coꝛpis. ꝛ iō distīguēdū ē de īmūdicia coꝛpali. qz si sit ppetua siue diuturna ob h⁹ abstinē nō dz a cōione tā ti sacri: ne ppē coꝛpis īmūdiciā aie fruct⁹ pdat: si cut accidit ī leꝛosis ꝛ sil⁹ bz. Si āt sit tpal⁹ ꝛ facile purgabil⁹: tūc pt ad tp̄s ob reuerētiā tāti sacri a cōione laudabil⁹ abstinē: tñ si fuerit mentl puritas ꝛ deuotio q̄uis coꝛpe vitiat⁹: pōt cōionē salubr⁹ accipe sic pz de mulieribz mēstruos. facē ad h⁹. c. ad e⁹. di. 5. Sz ioes dic p̄ Ambrosi an pos sit leꝛosus sacerdos celebrare. dico q⁹ nō pp po puli scādalū. puari tñ pōt si nimis deformis nō sit: tñ celebrātibz ſ. iis mīstrat nō dz. ita dic Huit. Pz g̃ ex his g excludūt a cōione ex coꝛ culpa: q̄ iest ad p̄nā ill⁹. Alig āt excludūt nō ex cl̄pa q̄ ad p̄nā ifit: sz q̄ tā ifuit. Et hi distīguunt. qm̄ alig excludūt p breue tp̄s. alig p triēniū: alig p q̄drieniuz: alig vsz ad mortē: alig vsz ad sēpiternū. Dico q⁹ alig excludūt p breue tp̄s: vt oēs cōfessi ꝛ contriti de coꝛ culpis: g p̄nt sūmē sacrz de ꝛsilio sui sacerdotis. vt dr̄ i. d. c. ois. Et hi sūt oēs publici pctōres vt meretrices lenones ꝛ h⁹i. qbz ñ mor vt ꝛuersi sūt dz eucharistia dari. Et b⁹. ꝑpē tria ·p⁹ vt coꝛ cōuersio an sit ꝛa vel ficta ꝓbet. Multi. n. taliū ī p̄n⁹ feruentissimi sūt: ꝛ nō pdurantes ad vomitū redeūt. 2° ne ꝓximi q̄ illos noscūt scādalizēt. qm̄ itima coꝛdis coꝛ vidē nō p̄nt. 3° ppt̄ rcuerētiā tanti sacrī: g iugez ꝛ pfectā ad sui suptionē regrit dispositionē. Et nōn ter dixi ad tp̄s l⁹ modicū tp̄s. q: ꝛz possint de sui sacerdotis licētia ppt̄ dcās rōnes abstinē⁹ duobus vel trib⁹ mēsibus: nō tñ vlt̄ ānū licitū ē plōgare: q: facēt ꝛ capl̄m oīs. Et dicit Ricard⁹ i. 4. dis. 9. q⁹ i quibusdā casibus posset ēt subito illis dari h⁹ sacrm. vt si istaret mortis piculū: aut si rligionē ītraret: aut aliq̄ pietas suadēt tē. 2° ali qui excludūt p triēniū. vt oēs mīcide ꝛ p̄micide maxie si sē notorij ꝛ mālesti. 33. q. 2. c. latoꝛe p̄ti um. vbi ponit pena mīcide. vz. vt per ānū eccl⁹i am nō igrediat: sz stet añ foꝛes ecclie orās ꝛ deplcans deū. vt a tāto piculo eripiat. ꝛ cōpleto ānolicētiā bz ītrandi eccl̄iaz: sz nō cōicet donec tres fuerint trāsacti āni. Septē alijs ānis stare debeat ne offerrat. ꝛ in his decē ānis carnes nō comedat nec vinū bibat. exceptis dieb⁹ dñicis ꝛ festis ꝛ a pasca vsz ad pentheꝛostē q̄cūq; ire volluerit nullo vehiculo ducat: sz pedibus. p̄fiscat arma ñ ferat nisi pugtur⁹ eēt ꝛ paganos. ieiūnet tribz dieb⁹ p bebdomadā vsz ad vespā. ñ dz tamē a p pa cōiuge separari ne fornicatōez ꝛcurrat. hec īsnia ponit ī dcō. c. latoꝛe. Nō tñ q⁹ si tāta el⁹ fer uida pnia eēt: vt vīsim⁹ credat q⁹ sit ī pfecto statu diuie gr̄e: poterit episcop⁹ i rēpe dispēsare. vt p̄z i fine dicti capl̄i latoꝛe. q̄re tē. 3° alig excludūt p q̄drienniū. vt sūt bi q p hoꝛridū sacrilegiū eccl̄iā scādalizāt. vt si cecet⁹ ꝛo basset: ꝛ man⁹ pollutas ī sacris vasis iecisset: ꝛ tabernacul⁹ coꝛpis xp̄i tē. bi ad pniaz ꝛdire volētes p q̄tuoꝛ ānos ꝛmunione puāt. vt pōit casus. 12. q. 2. c. ō uiro nephādo. ꝛ. c. si qs cleric⁹. 4° qdā vsq; ad mortē cōmunione puāt. vt oēs q gladio vl̄ veneno vl̄ quolibz alio deliberato mō ꝓpas vꝛoꝛes ītficiūt. vt p̄z. 33. q. 2. admonere. vbi ō pnia astulphi agit q p paz vꝛoꝛē ītfecit. ñ pono textū breuitat⁹ cā ꝛ ēt ō pnia vꝛoricide agit ī ca⁹ qcūq;. qō imediate ꝓcedit dictū ca. admonē. Si tñ tales religionē ītraret: qō ēt daē eis p ꝛsiliū ī dicto ca⁹ admonē poterūt vt ceteri ō religiōe coicare. ita dic dictū ca. admonē. Hoc idē dicēdū ē ō monialib⁹ q̄ manifestū ꝛerūt maꝛoiū. q̄ nūq̄ coicare debēt nisi ī fīn vite: vl̄ nisi defūctus fuerit cui nupserūt. ꝛ bē plane oñdit ī glo. 27. q. 1. c. ō filia. Et rō ē. ga sēp p̄sumit ēe i pecco mōtali. credo tñ q⁹ si ab adulterio sepētur: cū debita pnia coicare possūt. Ad bē capl̄m q̄ xp̄o. eadē. q. 2 cā. vbi dr̄. Que xp̄o spūaliē nubūt: si postea publice nupserit: nō eas admittendas eē ad pniaz: nisi bi gb⁹ se lūxerāt ō medio r cesserit. Si. n. ō boib⁹ hec rō custodit: vt q̄cūq; viuēte viro alī nupserit: adultꝛa bēat. nec ei agē de p̄nie licētia ꝛcedit: nisi vnu⁹ ō bis fuerit dēfūctus: q̄tomagl ō illa tenēda ē q̄ āte se immortali sponso cōiunxerat: ꝛ postea ad nuptias trāsmig-

Universidad de Deusto
Biblioteca

uit.ħ ibi.Sz ḡre pr̄ maior a lur̄ vroricidio ḡ̃ matricidis assignat pnia? Dico q ħ facit q: magis i clinat bō ad vroricidiū:z iō maior assignat pēa: vt magis caueat.Et lz q̄ ad ecclesiaz leui⁹ puniat matricida.ḡuius tñ puniet q̄ ad deuz. Jñ Aug.li 1 de libero arbitrio ait.Lex ista humana q̄ in regēdis ciuitatibus ferē m̄ta accedit z impunita relingt:que p diuinā ꝓuidentiā vindicāt. ħ ille. Ex his duas ꝓpositiones iferam⁹.Prima est q oibus existentibus in pcō mortali notorio hoc sacr̄m negandū est.etiā i fine vite cū tales sint finaliť ipenitētes.qbus nō mittet de⁹ in ħ seculo neq3 in futuro. ℞ Ad ē ista.oibus ꝺe p̄nitētib⁹ z ꝺfessis i fine vite ħ sacr̄m negandū nō ē.26.q.6.c si pl̄ br.z di.50.c.penitētes.ex̄.de rapto.c.sup eo. ħ.n.exp̄sse dr̄ i his capitul̄.Et ħ sufficiant ꝓ pñti ꝟitate. ℞ Ctū aūt ad ad3 ꝟi.ꝺico q ꝺma ꝓparatio dr̄ diligētis ingstitionis.Tāta nēpe ania cara ꝺz esse añ suptionē bul⁹ sacr̄i diligēs ingstitio: vt nullus relinq̄t anglus idiscussus.i.Lor.xi.Probet aūt ꝛc.ꝺic totu.Negligētibus.n.suaz ꝺsciam ꝺicuť: nūq̄ ꝺignat ꝺs sua spūalia ꝺna largiri.Tria aūt diligeter ingrenda sunt z pensanda. ℞ Prio vita tota ꝓpria.vt regimē:statū: gradū: fortunā:artē:societatē:tpa:loca z silia: z i his pē set q̄lit postergatis ꝺinis ꝓceptis z ecclīasticis i stitutis z votis deū scipm z ꝓximū offēdit. ℞ 2° hec oia mala z scelera mola cōterat ꝺritiōis:ita q etiā de q̄libet minuto doleat veniali. Piere.2°.c.Uide vias tuas i cōualle.s m̄tis z humilitatis z scito gd feceris cursor leuis.s. q tā impmedita te ad cōloez curris.Nam sepe de pctis recoꝺari maximuz est ꝺtra peccata remedium. de pe.ꝺist. ℔tia.c. Judas penituit. ℞ Tertio postq̄ sit trita propio sacerdoti confiteantur. de pe. z remiss. .c.ois. Et ħ ex pte sācte mr̄is eccl̄e ꝺistricte oib⁹ christicolis q sunt doli capaces ꝓcipim⁹.Et si qs bui⁹ ꝺcreti trāsgressor fuerit:infrascripte pene subdaī. ℞ Prio ꝓnūciam⁹ illū excōicatuz:z oēs cur̄a bītes aiaruz:illuz ꝺ eoz ecclesijs expellāt: f; ꝓmo illū opportune moneāt.2° importune.s.iter d cēdo:suspēdo:z crescēte ꝺtumacia excōicēt Audi tex.c.ois.Ois ingt vtriusq3 sex⁹ post̄q̄ ad annos discretiōis puenerit:oia sua peccata saltē semel i āno fideliť cōfiteaī ꝓprio sacerdoti: z in iunctaz sibi pniaz ꝓpriis viribus adiplere studeat:suscipiēs reuerenī ad minus i pasca eucharistie sacr̄m nisi forte ꝺ ꝓprij sacerdotis cōsilio ob aliquaz rationabilem cāz ad tēpus ab huius modi pceptiōe duxerit abstinenduz.alioquin ab ingressu ecclesie arceaī viuens:z moriens ecclesiastica careat sepultura. Uñ boc salutare statutū frequēter in ecclesia publicet̄:ne g̃ſ̃q̄ ex ignorātie cecitate velamen excusationis assūmat ꝛc. Audi capm̄ si quis.ꝺe cōse.ꝺi.4a.Si quis intrat ecclīaz ꝺei z sacras scripturas adit: z ꝓ luxuria sua auertit se a cōione sacri:z in obfuādis m⁹ysterijs ꝺclinat ꝺstitutā regulaz ꝺscipline:istū talē ꝓiiciendū ꝺ ecclīa catholica esse ꝺcreuim⁹:donec pniam agat z oñdat fructū pnie sue:vt possit cōione pcepta idulgentiā ꝓmereri. ħ ibi.Ex bis accipe vnā regl̄az gñalez.q̄ qñ qs ꝺdigne i ecclīa stica sepultura quōlibz pōit:illud erit potius ad maiorē ꝺnationis penā q̄ refrigerīū. p3.3.q.2.c. cū guia.z. c.gb⁹. Et si sepulti sūt exhumenī si eorū ossa ꝺscerni p̄nt.ex̄.de sepulturis.c. sacris ē canonibus institutū.Et ecclīa illa reconcilianda est.ex̄ de ꝺse.eccle.c.ꝺsuluisti. Et rō est: q: deuote sepulture officiū bone fidei testimoniuz est.13; q.1.c.nō estimem⁹ ante finē.ꝓ̄ea ne clerici sint falsi testes aie ipenitenti sancitū est ne taliuz iter sint sepulture.ex̄.de rapto.c.2°. Et q: ista capitla sūt optima.audi ꝓmo capm̄.cū guia.Luz grauia ingt pcā ꝺmissa sūt z nō ꝺprimūt: tunc ꝓdest mortuis si in ecclīa sepeliant.q: eoꝝ ꝓximi quotiens ad eadē sacra loca venerint:suoꝝ q̄s sepulturā aspiciūt:recoꝺant:z ꝓ eis dño p̄ces fūdūt: Nā q̄s pcā guia dep̄mūt ad maiorē cumulū dānationis potiusq̄ ad salutionē eoꝝ corpora in ecclesijs ponunt.ħ ibi Greg.Audi capm̄ qbus. Quibus igt pcā ꝺmissa nō sunt:sacris locis p⁹ modū adiuuari nō p̄nt:q: quos pcā guiora dep̄munt.si i sacris locis sepeliri se faciunt:restat vt de sua p̄sūptione iudicēt:q̄tenus eos sacra loca nō liberāt:sed culpa temeritatis accusat. hec ibi Aug. Audi capm̄ sacris. Sacris ingt est canonibus institutū:vt qbus nō cōicauim⁹ viuis: nō cōicem⁹ defūctis:z ut careāt ecclīastica sepl̄tura q pus ab ecclīastica vnitate p̄cisi nec in articulo mōtis recōciliati fuerūt. Uñ si ꝺtigat iterdū q l excōicatoꝝ corpa p violētiā aliq̄ vl̄ allo casu i cimiterio ecclīastico tumlent̄.si ab alioꝝ cōpibus ꝺscerni poterūt:exhumari debēt:z ꝓcul ab ecclīastica sepl̄tura iactari.q si ꝺscerni ñ poterūt: expedire nō credim⁹:vt cū excōicatoꝝ ossib⁹ cō pora extumulēt fideliū.cū lz nō obsit iustis sepl̄ tura nulla vl̄ vilis:ita ipijs tñ celebris vl̄ speciosa nō ꝓsit.hec ibi Innocenti⁹ ꝛtius.capm̄ ꝺsuluisti.vide supra feria secūda quarte dominice in ℞a ꝺsideratōe ꝺcloe p̄ma.Capt̄z sup eo.de rapto. nō noto ꝓp̄ plixitatē.ꝺcludit tū illud qō ꝺtrius q̄re ꝛc.Et sic p3 p̄ma ꝓparatio. ℞ Ba ꝓparatio dicit charitatiue obliuiōis. vbi accipe ꝛam q̄ sīgs vl̄ digne cōicare z i aliquo lesus sit:oio iurie obliuiscaī.z attēdat qd ipse fecerit deo.nō qd illi fecerit bō.oculos claudat.aures sepat.memor sit ꝟbi xp̄i.ꝺimitte nobis debita nostra sicut z nos ꝛc.xp̄m.ibi exēpluz statuat q̄ in cruce pendens: p:e pce clamauit p̄ sancte ꝛc.Claudat ħ bonus xp̄i miles p̄mo q̄tuz ad illatas iniurias ꝓximum cor qm̄ q odit frez suū homicida ē.Jo.3. z de pe: ꝺi.i.c.ois iniqtas z iniusticia iudiciū sanguinis ē q: lz ope nō interficias: volūtate tamē interficis. 2° os z linguā apiat erga inimicum.qm̄ vt ait btūs Tho.℞a 2e.q.25.non log alēi nihil aliud q̄ gdā rancoꝛ ē. Uñ si tuus inimic⁹ tibi veniā petit: teneris ei pcere: vt ex ꝟbis tuis bonitatē tue mētis agnoscat:q: voces sunt eaꝝ q̄ sunt in aia passionū note.ꝓmo periarmenias. 3° te illi hilari vultu oñdas.q: ꝑm Hieronymū.Simulacrū mētis facies est.sequē vt notat supra feria sexta ℞e vñice ꝺsideraōe ℞a concione ℞a. Et pone exem-

plum de illo cuius vroꝛ adulterata est: et filij interfecti omnes: et ipse membratim sit incisus: et veniat qui hec fecit cum gladio cruentato z veniā petit aoze passiōis iesu xp̄i q̄uit an ħ necē tate salut̄ teneaī illi pcē?ꝺico q si illi iuriā ñ p cit:mouit ꝺnat⁹. Uñ ꝺic Augu.q si sci inimicis suis iurias ñ pepcissent neq̄q̄ ad eē nas coronas lz ad ꝓpetuas pēas euolassēt. Jñ idē ait i. mone sci stephāi. Nemo ingt se seducat q vnū boiez in ħ mūdo odio hz qcgd deo i opibus bōis obtulit totū ꝓdit.ħ ille. ℞ Tertia ꝓparatio dr̄ ꝺdigne p̄ ꝟatōis. Uñ ꝺ se ꝺist.2.c.ois bō. vbi dr̄.Ois bō añ sacrā cōionē a ꝓpa vroꝛ abstinē ꝺz trib⁹ aut q̄ttuoꝛ aut septē ꝺieb⁹.ħ ibi. Et lz glo.ħ ꝺcat ħ eē ꝺsiliū:nō ꝓceptū:alij tamē sec⁹ dr̄ī.vt Huil.ꝺ cremōa cp̄s papiēsis i.4.z i.c.ꝺ eucharistia circa finē arti.ꝓmi.vbi ait q̄ i crastinū cōicatur⁹ ab actu m̄rimōij abstiere ꝺz maxie ꝓpt̄ tria. ℞ Po: q: mēs p talē actū multū ab oꝛōe ꝺistrahit.33. q. .4.c.sciat̄.vbi dr̄.Sciat̄ frēs charissimi q̄ gcū q3 vroꝛi debitū reddit nō ꝑt vacare oꝛōi. ℞ 2°q: multū ꝺistrahit a debita reuerētia.3°q: talis act⁹ lumē itellect⁹ offuscat.ħ oia secularib⁹ nō sunt. Uñ pōt fieri argumētū q si ꝺz a ꝓjs vroꝛib⁹ abstinē a fortōi ab oi alia spē luxurie.De pollutōe nocturna log̃ Jsido.li.sniarū ꝺcēs. Nō ē pctm̄ qñ nolēres imagib⁹ nocturnis illudiur: sz tūc ē pctm̄ si āteq̄ illudāur cogitatōis affectib⁹ p̄ueni mur.Luxurie ggpe imagies qs i ꝟitate gessim⁹ sepe dōmiētibz i aio appēr:sz inoꝛie sūt si ñ cōcu piscēdo occurr̄t.ħ ille. Et ħ fūdaī tota ꝺstinctio quā faī btūs Tho.i.4.ꝺi.9.vīd i Bartholomeo .c.cōicare. ℞ Quarta ꝓpatio dr̄ scē credulitatis. Firmit̄.n. te credē opz te suscipe verū xp̄i corp⁹ natū de maria virgie sub accedētib⁹ illē q̄ vides occultatū. Nā qō vīde sacrz ē:z nō corp⁹ xp̄i qō credis ē ℞a res.i. verū xp̄i corp⁹. Jñ Augu. Nihil rōabili⁹ q̄ vt sanguinē sūmaz⁹ vt ita vitas nō ꝺ sit:z ridiculū nullū fiat a paganis q̄ cruoꝛē occi si boīs sūmaz⁹. Ex his iferas alīs ꝟi. vz. Prima ꝟitas ē.q ñ ē sacrz adoꝛādū sub ꝺitōe. vt ꝺicēdo adoro si ibi ē corp⁹ xp̄i z sāguis. Sufficit.ut sel'i aio ꝓponē nūq̄ hostiā l'calicē adoraremus si vt oscēta. Adoꝛādo nāqz hac itentōe accidē nū q̄ idolatria pōt: vt pz ꝺ p̄s bro nō baptizato.c. ad aplicā. vbi ꝺic glo.q sacerdos ille nō baptizat⁹ saluat⁹ est i fide q̄ credebat se baptizatus. Ex q̄ ꝺcludit argumētū q adoꝛādo xp̄z i fide nō pōt eē idolatria. Crede igt Aug.z māducasti. Sic ēt eccl'a dēmiat q vn⁹ asinz i fide saluaī:nec ꝺz de lictū sacerdot̄ ꝓpto ignāti nocē:sec⁹ si ꝓpter id sciret:vt ꝺclaratū ē in ꝓia ꝺsideratōe h⁹ fmōis ꝺclusione ℔tia. ℞ Scda ꝟi.ē.q lz nihil aliud sēti bz corp⁹ q̄ spēs panis z vini sētiaī:nō mētiūtur tñ q ꝺnt se vidisse corp⁹ xp̄i i manib⁹ sacerdotis qm̄ i fīō vidit sic Moyses ꝺrit se deū i rubo vi disse:lz nō viderit. ℞ Tertia ꝟi ē q nūq̄ sacerdos ꝺz ad hostiā iclī.ri nisi ꝺsecratōe fcā.z ħ ēt valē moderate ne videaī calicē nōdū ꝺsecratū adorare. Sil'r ꝓpter ñ adoret añ adoratōez sacerdotis. ℞ Quarta ꝟitas ē q qñ sacerdos cōicat aliquē i firmū:z ꝺic credis ħ eē xp̄z Jesū saluatoꝛē ꝛc.q nūq̄ bēat respectū ad illē qō ocul' vidz.sil'r nec ifirz⁹ qm̄ idolatraret.Sil'r pōt ꝺici qñ ꝺr̄ i cōicando:ꝺne nō sū dign⁹ ꝛc. ℞ Quinta ꝓparatio ē scē charitatis.vñ sic fides itellectū ad cognitionē tā ti sacr̄i illuminat:sic z charitas affm inflāmat:iō accedēs ad cōionē fides cū genuflectat:z sancta charitas os adaptat z sūmē faciat.q: cibs iste nō vadit i ventrē sz i mentē.vt ꝺic Augu. ℞ Sexta ꝓparatio dr̄ ꝺuote oꝛōis.Nā cū sūma mētis cle natōe accedē z sūmē ꝺzglibz ħ sacramūtū.Et oꝛō fm Dmas.ē qdā pius mētis affect⁹ tēdēs in deū iō ꝺuenientissima huic sacro. ℞ Septia ꝓparatō dr̄ mētis firmatōis:vt. s. mens ꝓ tunc nihil aliō cogitet nisi ħ bñdictū sacr̄m.Et his ꝓparatōibus obꝟuat̄ xe xp̄s i nob⁹ crit et nos in illo.vtinā pr̄ Ambrosi.amen amē.Et sic pz ista ꝟitas. ℞ Ctū ad ēti.ꝺico q lz qs p certitudinē scire nō possit an sit oio ꝺmunis a pctō.pria Lor.3. Nihil mihi ꝺscius sū:sz in ħ iustificat⁹ ñ sū.pōt tñ aliquā bre ꝺiectura q̄ ꝓmaxie sūt q̄ttuoꝛ. Prio cuz qs deuote ẏba ꝺi audit. Jo.8. Qui ex deo ē ẏba ꝺi audit 2°cū se ꝓmptū ad bñ opādū fētit:q: vt ꝺic Greg. Probato ꝺilectōs exhitio ē opis.3° cū hz ꝓposituz i futuꝛ abstinēdi a pctis. 4°cū ꝺ ꝑfect⁹ ꝺolet. Jn his.n.ẏa pnia cōsistit ꝺm Greg. Quisquis igitur sic ꝓparat⁹ z bñ ꝺsposit⁹ ē:audacter accedat ad mē;a ꝺnī q: si ēt mille miliū mōtaliū pctō rum bēret oblitoriū oia ꝺleuerenī i ħ bñdicto ac sūpto sacro.Sz ꝺic pr̄ Ambroꝛi si essem i necessitate et ꝺfessionē facē nō possē:vt q: fū ante sacer do ē vt cōicē z pctm̄ mortale mihi i mētē venit ꝛc.Dico q sufficit ꝺritio cū ꝓposito ofitendi:q z faciaz q̄cit⁹ potes.Uñ ꝓ regla accipe generali q nō sufficit sola ꝺritio ad cōionem qñ copia sacerdot̄ bri pōt q̄ si bri ñ pōt sufficit ꝺritio cū illo ꝓposito. ita sentiūt cōiter oēs.Et ħ sufficiāt ꝓ pñti ꝺclusiōe.

¶ Ctō licitum ē a cōmunione abstinere.

Accipe tertiam ꝺcloem.vz.Quis sit diuinū mādatuz ꝛc.ꝺic totā. Ubi tres ẏgra/mus ẏi.vz. ℞ Pria ẏi.ē.vtꝛ exñs i pctō mortali scīēter grauī⁹ peccet eucharistiā sūmendo i pasca vt obediat ꝓcepto eccl'e q̄ si abstineat vt alēi ꝓcepto obediat.s.Pauli.i cor.xi.Probz aūt sciꝑs hō.Ambo.n.sunt duo eccl'e ꝓcepta. si ñ cōicat efficit iobediēs cap⁹ois vtriusq3 sex⁹.Si cōicat faī ꝺ aliud ꝓceptū:ꝑbet ꝛc.qd ħ faciendū? ℞ Secūda ẏi.ē.Joā.ē i pctō mortali z nō hz ꝺsciaz formatā q̄ sit i pctō mortali:an iste peccet cōicādo. ℞ Tertia ẏi.ē.an ille q ē in pctō mōtali peccet ñ ꝺico cōicādo:sz ꝺ videndo corp⁹ xp̄i ab alijs sūmi z a sacerdote eleuari. ¶ Ctū ad ꝑmā ꝺico q q ē i pcō mortali z scit se eē:caueat et itex caueat ne ħ sacrz sūmat:qa ad sui iudiciū z dānatōez sūmit.nec facit ꝓpe ꝺ ꝓceptū: qi illē ꝓcipit penitentib⁹ z cōfessis:vt ꝺ i.ꝺ.c.oīs.qō ñ faciēs ñ trāsgredit. Uñ si ēt ꝺfessus cēt z cōicare ñ vellet sine alic⁹ ꝺsilio:pz q efficit trāsgressor mādati.ꝓceptū q̄ Pauli ē modificatm̄ z ꝺclaratiuuz p̄mi mādati.s.capituli oīs. Uñ accipe regulam si

Universidad de Deusto
Biblioteca

cõicaret sic exñs in pcõ mortali magis peccarz nec iuuaī sed grauaī. Et hoc pmaxime ꝓpter tria. ¶ Primo ꝓpter deuotionē huius sacrī in ꝯtuz sacrm ē. Naz cū ꝓponaī in modū cibi: z ci bus nō cõpetat nisi viuenti. exñs aūt i pcõ mor tali vita caret spuali. ergo si vtiē hoc sacro abu tiē illo: qz nō ꝺcediē nisi viuenti: vt dictum est. ¶ Secūdo ꝓpter rez verā ꝺtentā in hoc sacro que ē sanctissima oiuz. s. corpus xpi: que debet a sanctissimis tractari: z p ꝺño imundus accipiēs abutiē hoc sacro. ¶ Tertio ꝓpter rez misticaz. Significat. n. hoc sacrm vnitatē fideliuz p cha ritatez. Uñ segī q qui nō est in charitate non ē i xpo: z p ꝺñs suscipiens illud abutiē eo. Et ꝓpē hunc abusuz diximus supius q grauius peccat q scienter illud sūmit in pcõ mortali ꝯ infide lis. Etsi dē medicina debet dari ifirmis. Luc. 9. Non egēt qui sani sunt medico: sed q male hñt. hoc sacrm est sūma medicina. ergo nō debet tol li ab infirmis exñtibus. s. in pcõ mortali: quod sūma infirmitas ē. ¶ Dico q duplex ē medicia. quedā curans infirmuz z disponēs ad sanitatē: z hec tolli non ꝺz a quocūqz infirmo. 26. q. 6. c: si pres byter. di. 50. c. penitentes in fine: vt i pre cedenti ꝺcione est ostensuz. hec aūt medicina ē ꝺtritio: cõfessio: z bulusmõli. quedaz est medicia preseruans ab infirmitate: z hec non ꝺatur nisi sanis: z hec est eucharistia sancta. ꝯre ꝛc. Unde dicit btūs Tho. in quarto. di. 9. q. potius quis sustineat excõicationez z omne malum ꝯ velit eucharistiaz sūmere in peccato mortali. ꝯre ꝛc.

¶ Ꝛtum ad ꝓmaz dico ꝺcuiē q si talis debitam ꝺligentiam fecit z non ꝺplius recoꝺdaī. q fecit quod potuit legem adimpleuit: z nemo ad im possibile obligatur: tunc assūmat cõionez: quia fiet ei remissio oiuz peccatoꝝ. quo mõ intelligi tur glosa in. c. ante bñdictionez. sup ꝟbo pecca toꝝ. de ꝺse. di. 2. de quo diximus supra feria ter tia huius hebdomade ꝺcõne vltima circa finē

¶ Ꝛtū ad tertiā dico q licet sciēter in mōtali coicās mortaliter peccet: nō tñ corpꝰ xpi videē do. tamē si iterdū ꝓpter humilitatē abstineat ꝺcē btūs Tho. i ꝯto ꝺis. 9. q. laudādus est. Et Alanus ꝺcit q talis modicū videat: z mox pec tus ꝺuiter pcutiat: ꝙsi se ostēdēs tali nō esse di gnū visione. heretici tamē arcendi sūt a visiõe: vt ꝺcit btūs Tho. ibidē. ꝯre ꝛc. Et hec sufficiāt ꝯtum ad secūdam considerationem.

¶ De conseruatõe conscie post eucharistie sūp tionē consideratio tertia.

Ultimo loco de cõ

seruatõe cõsciētie post buiꝰ sacrī sūp tõez videduz ē. Ubi tres cõclusio nes faciamꝰ. vz. ¶ Prima ꝺclusio est ista. Non sufficit ad salutez studioso cū ingenio z arte gī tiā dei acqrere: nisi etiā studeaī illaz cõseruare

¶ Secūda ꝺclusio ē ista. Si qs se imunez seruа rit a peccato nullū põt ꝓ aiab⁹ ꝺfunctoꝝ offer re salubrius sacrz. ¶ Tertia cõclusio ē. vt xps suos discipulos in passione adiuuaret: corpus suuz voluit in hac cena illis ꝺare.

¶ De modo ꝺseruādi se i gratia post cõmunio nem conclusio ꝑma.

Hcipe ꝑmā ꝺclusionē. vz. Nõ sufficit ꝛc ¶ Ubi tres iquiramꝰ ꝟitates vz. ¶ Pri ma ē ista. quot mala icurrit q pꝰ suscep tū sacrm se a peccatis nō custodit. ¶ Secunda ꝟita ꝺ ē ista. qd facere debēt qui dubitāt se non posse abstinere. ¶ Tertia ꝟitas. ꝙliter facē de bemꝰ vt sciamus nos i gratia cõseruare.

¶ Ꝛtū ad ꝑmā dico q tria ꝑncipaliter incurrit ma la qui post susceptū sacrm ad vomituz redit. s. puersionis: ꝓditionis: z ꝺfusionis. ¶ Primuz ꝺ puersiõis q: ordinē debite honestatis puer tit. venturo. n. reuerētiā ꝑbet. z dū ꝑñs ē iniuri am facit. exēplo iudeoꝝ qui in ramis palmaꝝ xpm cū magno susceperūt honoꝛ: z postea eie cerūt cū maxio dedecoꝛe. Audi Jsidozū de sum mo bono. Irrisoꝛ igt ꝛc. vide supꝰ feria ꝙrta. ꝑ me dominice cõsideratione secūda z ꝺclusiõe secūda ꝟitate. 3. ¶ Secūduz est ꝓditionis. talesi eni Jude sūt similes. ꝺic vt placet. ¶ Tertiū di cit ꝺfusionis. audi Hzegl. supꝰ ezechielē. Sicut igt q a fide recedit apostata ē: ita qui ad quēsū opus qō deseruerat redit ab omnipotēti do ab sqz vlla dubitatõe iudicaī: etiā si fidē tenē vi deaī. hec ille. Et idez i regiſtro. Minoris iquit excessus ē ꝟitatē nō cognoscē ꝯ post agnitā re troꝛsuz verti: siue i agnita ꝟitate nō manē. hec ille. ꝯre ꝛc.

¶ Ꝛtū ad secūdā dico q hoc ꝑtinet ad vitiū pusillanimitatis. ꝑs. Jllic trepidauerūt timoꝛe vbi nō erat timoꝛ. Est aūt pusillanimi tas: vt ꝺcit btūs Tho. ꝓa. ꝓe q. 133. defectus a ꝓ portione sue potētie: dū recusat in id tēdere qō ē sue potētie cõmensuratū: z ē peccatū mortale ga est ꝺtra nālē ordinē que vnaqueqz res nāli ter iclinaī ad exequēdaz actionē sue potētie ꝺ mēsuratā. Jnde seruꝰ qui ꝓpter timorez pusil lanimitaī pecuniā absconꝺit i terra: nec ex ea operatus ē: oꝛe ꝺñi dānaī i euangelio. Luc. 19. Et lz sine gra multa facē nō possumꝰ. qz nō su mus sufficiētes aliqd cogitaī ex nobis ꝛc. vt ꝺ cit apls. Tñ si volumꝰ possumuſ dei gra adiuti nos a pctis mortalibz ꝑseruaī. firmū igī sp hēa mꝰ ꝓpositū ñ peccādi: scē viuāus z ꝟtute buiꝰ sacrī pseuerabius. ꝯre ꝛc.

¶ Ꝛtū ad ꝛtiā breuiē ꝺco q ꝟ it tripl⁹. ¶ Prio p vitioꝝ cõtrariā pugnationē. cū oibus inquit Seneca pacē hēas cū uitijs bellū. Uī ꝺtra luxuriaz accipe ieiuniū ꝺsciplinaz ꝛc. ad Loꝛ. 9. c. Castigo ingt corpus meū z in seruitutez redigo. Cõtra superbiā humi litatē: honestatē in vestimētis ꝛc. z sic de alijs.

¶ 2° p maximi dāni incursionē: vt. s. ꝺsideres ꝯ malū z ꝯ amaruz sit incidē in manū dei viuen tis z ẽnaliter dānari. exēpluz Hieronymi ꝺcē tis. Sine comedā. siue bibaz ꝛc. ¶ 3° p seruoꝝ dei assiduā uersatiõez: qz cū sancto sanctꝰ eris.

¶ 4° p mali statꝰ ꝺsideration. ē. vt. s. ꝺsideres ꝯ i malo statu repiaī pdēs gra dei. Exēplū de fi lio pdigo. Sūt z alij modi: sed isti ad pñs suffi ciant. quare z cetera.

·xx·

¶ Ꝛt hoc sacrm est singulare ꝓ aiabus defuc toꝝ remediū ꝺclusio secunda.

Hcipe secūdā conclusionez. vz. Si qs se imunē ꝛc. Ubi tres ingraus ꝟitatē. vz ¶ Prima ē ista. vtrū aie ꝺfunctoꝝ pos sint a viuis iuuari. ¶ Secūda ē. quot modis iu uari põt. ¶ Tertia ē. quod ē inter oia singlare remediū. ¶ Ꝛtū ad ꝑmā est opio ꝙrūdā q ꝓ post ꝯ hinc quis exit: ita accipit i alia vita sicut me ruit i hac vita. Adducūt tex. 13. q. 2. c. i. pñti. vbi ꝺ i pñti sctō scimus siue oꝛōibus siue ꝺsilijs iuicē nos posse adiuuare. Cū aūt ante tribunal veneriūs nec Job nec Daniel nec Noe rogare posse qcꝯ. s. scimus: sz vnūquēqz portare onus suū. hec ibi Pierony. Jtē ꝺfirmāt ꝑ capm ꝙlis. ꝺis. 25. vbi ꝺcit. Qualis hinc ꝙsqz exit talis in iudicio ꝓsētaī ꝛc. Certe ista opio ē falsa si sim pliciter itelligit de oibus aiabus defunctoꝝ: Et certe capz i pñti. tā Gratiāus ꝯ glosa expo nūt q itelligiē de moriētibus i pctō mortali: q bus nulla suffragia ꝓsūt. Capitulū qualis. ex ponit glosa sua ꝺcens q itelligiē de sūme bōs i sūme malis. qz neuter iuuari potest: sūme bo ni: qz nō idigent: sūme mali. quia iuuari nō me rentur. Jlli ergo solū q sunt in purgatorio iuua ri põt. vt ps. 13. q. 2. c. pro obcuntibus. quod nōui s feria gnta cinerū cõsideratõe secūda z ꝺcione prima i ꝙa ꝟitate. facit capz tēpus. eadē causa z questione. ꝯre ꝛc. ¶ Ꝛtū ad tertiā dico q sūt quattuoꝛ. vt ps. 13. q. 2. c. aie defunctoꝝ. quod nō uimus feria ꝙa huius hebdomade in cõclusiõe vltimā. vide ibi. satis ibi de hac mā ꝺximus.

Diffusius tñ hic aliq tangamus. ¶ Et dico q ꝺ cem sunt modi gbus anime iuuari põt in pur gatorio. ¶ Primus ē sanctoꝝ intercessione. Ci ues. n. supni ꝛtidie oꝛāt ꝓ illis quos de ꝓrio cernūt cõciues fieri. imo z āgeli eos sepe visitāt z cõfoꝛtāt Judith. vnio. Descēdit angelus domi ad locū flentiū. ¶ Secundus est pfectoꝝ vnio. Unde oia bona ꝙ in hac vita a pfectis sūt cõi cantur illis. ps. ¶ Particeps ego sū oium timēti uz te. ¶ Tertius ē meritoꝝ pfectō. Unde Aug. in enchiridion. Qui i hoc seculo meruit adiu uari i alio ampliꝰ adiuuaī vt si moriē pauper z bēat aliqd in alia vita purgandū. si oꝛōes obla tōes ꝙ alia suffragia ꝓ diuite fiāt ꝓdeꝛt: ꝺ paupi ¶ Quartus ē missarū celebratio. 13. q. 2. cepus. ꝯ non ē negandū. sz de hoc infra. ¶ Quintus ē fū lium oblatio. 2. Mach. 12. Judas duodeciz mi lia dragmas argenti ꝛc. ¶ Tria. n. requirunī vt oblatio sit grata ꝺo. ¶ Primo ut offerens sit sine mortali culpa. talis iquit Hzeg. inquirendus est ad oꝛādū q sit idoneus ad placandū. Secundo vt offerat bonū z suū. ꝺis. 49. c. Sacerdotes. parū ꝓst ꝓncipiū. Si offeratis cecū aīal ad im molādū: nōne malum est? de hoc vide i tabula capꝛo elemosyna. Tertio vt bona intentione fi at. q: coꝛdis ē inspector deus. vide i tabula. ca deus: z. c. itētio. facit capz Odi. 24. q. 1. vbi cir ca finē ꝺcit. Nā nō sacrificioꝝ magnitudinez: sed offerentiū merita causaſqz ꝺliudicat. Uñ z vidua que in coꝛbonā duo minuta miserat: oī bus a salute ꝓferr. q: dñs nō ea que offerunī sed volūtatē respicit offerentiū. Pieroy. super Amos pbetā. ꝟ ibi. ¶ Sextus modus ē deuo tozū oꝛō. z pmaxie sacerdotis. Unde Piero. ad Damasū papā. Sacerdotes igt ꝓ oibus oꝛare ꝺ bent ꝙrū elynas z oblatões accipiūt. ¶ Septiz⁹ ē elynarū largitio. Eccl. 7°. ¶ Paupi porrige ma nū tuā z mortuo nō ꝑhibeas grāz. ¶ 8° ē affli ctio ieiunioꝝ. Uñ si mortui ieiunare i vita vo uerāt tu ꝓ eis ieiūa. Ad Hal. 4. c. Alē alēi⁹ ꝺera põtate ꝛc. ¶ 9° mõs ē legatoꝝ executõ. audi tex. 13. q. 2. c. clerici. vbi ꝺcit sic. Clerici vel sectares qui oblationes. parētuz: aut donatas: aut i testa mēto relictas retinere pstiterint: aut q ipsi do nauerint ecclesijs vel monasterijs crediderint auferēdū: sic synodus sancta cõstituit: velut ne catoꝛes paupū quou ꝙqz reddāt ab ecclesijs ex pellanī ibi ex concilio agatēsi. vide supꝰ feria. 2. ꝙrte dominice ꝺsideratiõe tertia cõclusione ꝑma. ¶ Decim⁹ ē debitoꝝ restituõ vide supꝰ fe ria quarta tertie dominice i tertia cõsideratõe. Et hec sufficiāt ꝯtū ad secūdaz ꝟitatē.

¶ Ꝛtū ad tertiā dico q inter oia iuuameta sacrificiuz misse ꝓcellit. de cõse. ꝺis. 2. Nihil. vbi ꝺ. Nihil in sacrificijs maius esse põt ꝯ corꝑ z sanguis xpi. nec vlla oblatio hac potioꝛ ē. hec omnes ꝓcellit: que pura cõsciētia ꝺño offerēda ē: z pu ra mēte sūmēda: atqz ab oib⁹ venerāda. Et sic potioꝛ ē ceteris: ita potiꝰ extolli z venerari ꝺz: hec ibi Alexander papa gntus. Et q ipo possit aīe defunctoꝝ iuuari: audi Aug. i enchiridion. 13. q. 2. c. tempus. ¶. Nō ē negāduz defūctoꝝ aiaſ pietate suoꝝ viuētiū relcuari: cū ꝓ his sacrifi ciū mediatoris offerr: vt elemosyne fiūt i eccle sia ꝛc. hec ibi. Jnde ecclesia statuit de cõsec. ꝺis. ꝑma ca°. Ulisuz. vt in oibus missarū solemnijs oꝛatões fiāt ꝓ defūctis. vt si ꝓximi z amici de ficiāt in hoc ecclesia suppleat vbi ꝺcit sic text⁹. Ulisū ꝑterea nobis ē vt in oib⁹ missaꝝ solemni is ꝓ defunctoꝝ spiritib⁹ loco cõpetēti. s. in sac ta ecclesia dominū depcetur. Sic. n. nulla dies excipiī qua nō ꝓ viuētib⁹ z ꝓ qbuslibet necessitatib⁹ depceī: ita nimirū nulla ꝺies excipi de bet qn ꝓ aiaꝝ fidelīū defūctoꝝ pces dño i mis saꝝ solemnijs fūdanī. Antiquitus eni hoc mo rem scā tenet eccl'ia: vt z missaꝝ solemnijs z ali is pcibus dño spūs quiescētiū ꝛmedēt. ꝺcēte bō Aug. Nō sunt ꝑtermittēde supplicatões ꝓ spiritib⁹ mortuoꝝ: ꝯ faciēdas ꝓ oib⁹ in xpiana z i catholica societate laudam⁹ ꝛc. hec ibi ex ꝺcilio gabilonēsi. ¶ Ex qb⁹ ꝟbis sequunī aliq veritates. ¶ Pria ē q duplici rõe hoc sacrz ꝑdē defūctis. s. ꝯtū ē sacrificiū z ꝯtū est sacrz. In ꝯtū. n. bz rõez sacrificij significat passionē xpi de cõse. ꝺis. 2. semel. Et ad Eph. 5. Semetipsum obtulit hostiā ꝓ nob⁹ deo pri. z sic bz vi satisfa ctiuam ꝓ peccatis. Jnꝯtum habet rõem sacrī sic est significatiuuz sacre rei. z per ꝺñs habet

Universidad de Deusto
Biblioteca

rationem satiffactiõis. vt ad hoc inſtitutum ẽ vt ſit nutrimentũ ⁊ auxiliũz egenis . Inde dñs ait. Hic ẽ calix ſanguis mei noui ⁊ eterni teſtamẽti q̃ ꝓ vobis ⁊ ꝓ multis effundet in remiſſionẽ peccatoꝝ. ¶ Secũda ỹi.ẽ.q̃ inc̃tuz eſt ſacramentũ: nõ ſoluz ꝓ gbus fit: ſed etiã ipſis facientibus ꝓdeſt in remiſſionẽ peccatoꝝ .ps.ga dicit dñs q̃ ꝓ uobis effundet. ¶ Tertia ỹi.eſt. q̃ in hoc ſacro magis attendit affectus offerẽtis q̃ ỹtus ſacri.qm cuz eius ỹtus infinita ſit: ſufficit ſemel ꝓ omni pena mũdi.tamẽ nõ ita ẽ: ſed opat̃ q̃ta eſt,deuotio ⁊ charitas offerentiũ ⁊ ꝓ gbus offert. Inde Hzeg.in paſtorali. Taliſ ingt ingrendus ẽ ad orandũz q̃ ſit idoneus ad placandũ.q̃ cum is q̃ diſplicet ad intercedẽdũ mittitur:irati animꝰ ad deteriora ꝓuocat. Et Aug. Plus valet latratus canũ.mugitus bouz: gronicus porcoꝝ:q̃ cantus clericoꝝ luxurian tiuz.hoc ille. Adiuua nos Jeſu xp̃e in tantis pec catis ꝟſtitutos: vt te digne ſũmere ⁊ miniſtrar̃ poſſimus. Amen. Et ſic patet ſa ꝟcło.

De cena chriſti concluſio tertia.

Accipe tertiã ꝟclonez. vz. Ut xp̃s ſuos diſcipulos ꝛc̃.dic totã. Ubi tres ingtam⁹ ỹitates. vz. ¶ Prima ỹi.eſt. An chriſtus eõicando diſcipulis coꝛpus impaſſibile dederit ¶ Secũda ỹi.ẽ. An xp̃s Jude vere ſuuz coꝛp⁹ dederit. ¶ Tertia ỹi.ẽ. An xp̃s ſcip̃m cõicauerit. ¶ Qtum ad p̃mam dico q̃ duplex eſt opio. ¶ Prima ẽ Hugonis de ſancto victore q̃ xp̃s exiſtens adhuc in carne mortali quãdoq; vnã dotẽ quãdoq; aliam legitur accepiſſe. Sic̃ claritatem in tranſſiguratione:ſubtilitatẽ in natiuitate:agilitatem ambulãdo ſup mare. Et ſimiliter impaſſibilitatẽ quãdo ſuuz coꝛpus dedit in cena.nõ q̃ ſimplicit̃ eſſet impaſſibile: ſed tm̃ ſm q̃ dabatur in ſacro qz manducatione nõ lederet:ſicut ſm ſe etiã erat viſibile:ſz ſz q̃ erat in ſacro erat iuiſibile ⁊ impalpabile. Alia opio dicit q̃ hoc nõ eſt verũ. Et ratio:q: coꝛpus xp̃i ẽ eiuſdem ſubẽ in ſacro ⁊ in ſpecie ꝓpria: licet nõ ſit ſm q̃titatem ⁊ alia exteriora.nam in ſpẽ ꝓpria eſt ſm ꝓpriã q̃titatez ⁊ qualitatem.in ſacramẽto aũt nõ:qz nõ habet reſpectũ ſm q̃titatem ꝓpriã ad ſituz ptiuz q̃titatis i ſacro. vt dicuz eſt feria tertia hui⁹ hebdomade.paſſibilitas auteꝫ eſt ꝓprietas abſoluta ipſius coꝛporis: ⁊ ꝓ nõs cum in ꝓpria ſpẽ eſſet paſſibile ſic erat ⁊ in ſacro. Ita tenet btũs Tho.in.4.di.xi. Etſi dicit gloſa ſup illud Math.17. Trãſfigurat⁹ ẽ ante eos dicit.illud coꝛpus qõ habuit ꝓ nãm xp̃s dedit diſcipulis in cena:non mortale ⁊ coꝛruptibile.hoc glo.Dico q̃ intelligit nõ mortale ⁊ corruptibile:qz.ſ.ꝓ ſacramentalẽ ſumptõem nõ patiebat̃ nec coꝛrũpebat̃. Iſta opinio cõtet tenetur.cum.n. veruz coꝛpus ſuũ tradiderit; et illõ erat paſſibile: videt intẽtio ꝓpoſiti.q̃re ꝛc̃. ¶ Qtum ad ſam dico q̃ eſt cõis opio q̃ xp̃us coꝛpus ſuũ ⁊ ſanguinẽ Jude etꝫ dederit. Nam cum chriſtus ait.accipite ex hoc omnes ⁊ comedite.Math.26.ps q̃ neminem excludit. Et ita cõcludunt Aug.Dionyſius ⁊ ceſi.facit capl̃m. Sicut ludas.de oſe.oi.ſa in precedenti ſermõe Inde Dionyſius.3°ecclesiaſtice hierarchie ait, Simboloꝝ ꝺditor p̃tim ſanctiſſima nõ omni mode ei ſacre cõcenanti.ſ.iude.ſanctiſſima appellat coꝛpus ⁊ ſanguinẽ ſuũ: vt ibidẽ ps.Et q̃ bꝰ ſegtur q̃ xp̃s nõ cõicauit Judam qñ ei buccellam panis dedit:ſed ꝓius eum cum ceteris cõicauit:ſed poſtea vt ꝓditorẽ oſtenderet que rẽtibꝰ iter ſe diſcipulis:nũqd ego ſuz dñe?ei buccellaz tradidit:ita q̃ buccella purꝰ panis fuit. H dic̃ glo.ſuper illud Jo.13. Qui intinctum panez ꝛc̃.Sz dicit Augl.dicit ſic:⁊ ponit̃ de cõſe. diſ. 2.c.⁊ ſancta. Nõ mala erat buccella que data ẽ Jude a domino. Saluteꝫ medicus dedit:ſz ille qui idignus erat accepit ad ꝓditionez. q̃ verba nõ poſſũt intelligi de ſimplici pane.dic̃ beatus Tho. vt ſup̃ q̃ nomine buccelle coꝛp⁹ xp̃i itelligit. Uel dicit̃ q̃ ſi de bucella itelligit: ſenſus ẽ q̃ xp̃s illi buccellã dedit in remediũ: vt ipſe a ꝓpoſito malo deſiſteret.ſz ille magis iduratus ẽ ⁊ lõ accepit ad ſui pernicie ⁊ hoc mõ itelligitur dictũ Joannis.ſz q̃ poſt ſuptã buccellaz ſatbanas itrauit in coꝛ ei⁹.q̃re ꝛc̃. ¶ Secũdo ſeq̃t q̃ Judas ſimul cũ aliis ſacramẽtaliẽ bibit ⁊ ñ ſpiritualiter. Uñ nec remiſſionez peccatoꝝ ꝟſecutus ẽ nec i regno patriſ ſecũ bibit. ¶ Et hoc eſt cõtra opinionẽ Cirilli qui voluit q̃ Judaſ ñ ſit ſacramẽtaliter vſus coꝛpe xp̃i ¶ Tertio ſeq̃t q̃ licet xp̃s ꝑciat Math.7° capitlo. Sanctũ nõ debẽ dari canib⁹:q̃ ipſe fuerit tranſgreſſor ſui mãdati.qm̃ Judas licet in occlto caniſ eſſz: nõ tñ i manifeſto vbi ſumit̃ argumẽtum coꝛ q̃ dixim⁹ in hoc ſermone i p̃ma ꝟſideratõe ⁊ concluſione p̃ma i veritate p̃ma q̃re ꝛc̃. ¶ Qtũ ad ẽtiaz dico q̃ cõmuniter omnes tenẽt q̃ xp̃s eti am ſe cõmunicauit.nã ſicut legitur baptizatuſ q̃do baptiſmũ iſtituit:ita ⁊ ſe cõmunicauit cuz hoc ſacr̃m ordinauit. Et hoc exp̃ſſe ponit gloſa ſup Ruth.3.c.Lumq; comediſſet ⁊ bibiſſet ꝛc̃. Nõ autẽ mãducauit vt aliquẽ effectũ ꝟſequeretur:ſz vt aliis mãducãdi exemplũ daret: vt dic̃ btũs Tho. vt ſup̃. Et ꝓpt̃ hoc diuerſa fuit doctorũ opinio.qdã dixerũt q̃ neq; ſacramẽtaliẽ neq; ſpiritualiter.⁊ qdã q̃ ſacramẽtaliẽ tantũ. Potius.n.hec manducatio eruditõ noſtra fuit q̃ aliud itenderet. Bene ergo ait.accipite ⁊ comedite ꝛc̃.hic in preſenti per gratiam ⁊ in futuro per gloriam. Amen.

¶ Feria 6.maioris hebdõade ſmo in ordine. 45.de paſſione dñi rubrica.ꝺ qua nõ fient alie partitiones ⁊ ꝟclusiones:ſz tm̃ q̃daz notabilia ponem⁹.qbus ordinatis poteris predicatoꝛ ſtiluz ad tui libitũ paſſionis dñi ordinare.

Dior propter

ghaz vr̃az.i. Cor.15.c. Llamãtis Jeſu i cruce ẏba ſũt iſta. Qui totuz ꝓ tui amoꝛe aĩa mea bodie ſe flagellatũ ſentiens nihil in ſua habẽs ꝓtẽ ꝓter parũ vocis. qñ caput ſpinis cõfodiebat̃ manus pedeſq; confixi: totũ coꝛpus flagellatuz in cruce erat extenſũ ſolũ illa q̃ ꝓt voce ad te aĩa mea clamat. Dez aĩa mea ꝓ cuius amoꝛe carnẽ aſſũpſi:⁊ ſemp te trigitatribus ãnis cũ dimidio querẽs maximiſ cũ laboribus iueni?Dem ꝓ te bodie motio cũ nihil hoꝛ fecerim que bodie falſa iudei perfidi calũnioſe cõpoſuerũt aduerſuz me. Ecce bodie aĩa mea habeo caput meũ multiplici ſpinarum denſitate vſq; ad cerebꝝ pforatuz: ne tuũ doleret caput:ne tua vulneraret intẽtio.caligauerunt oculi mei: vt tui auertereꝫ ne videret vanitatẽ. Aures mee que in cellis audiunt ſanctuſ ſanctus:bodie ꝓ te audiũt demonũ inſulte clamãtes:crucifige:crucifige: ⁊ boc ne aures tue obtonderent̃ ad clamoꝛez paupis. Facies mea bodie ẽ ꝓ te velata:⁊ ſputis iquinata: alapbiſ q; pcuſſa: vt tua facies illumiaret̃ ⁊ ſeruaret̃. Os meũ pro te bodie ẽ aceto ⁊ amaro felle potatũ: vt os tuũ iuſticiã ⁊ ỹitatẽ loq̃ret̃. Manus extenſe i cruce: vt tue ad paupes gratioſe extenderẽt. Pedes cruci habeo affixos:ut tui ad vitã eternã veloces efficerent̃. Latus lancea ꝓfoꝛatũ: vt tuũ adaperias coꝛ oibus te iuriantib⁹ Dem aĩa mea ꝓ te bodie motio: vt ꝓ morte me am ad vitã exurgas a q̃ ꝓ pctñ erciditi. O dulciſſime Jeſu:quid hic miſer peccatoꝛ agam:qd ꝓpio tuo dicã:gbus potero ai veſtri ardoꝛẽ accendere verbis?vbi ſolitã gr̃am poſtulabimus an xp̃s illã dabit q̃ oĩ videt bodie gr̃a ⁊ auxilio deſtitut⁹?derelictus a patre:derelictus a diſcipulis: ꝓditus a iuda:deriſus a latrone:blaſphematus a iudeis:⁊ duriſſime extẽſus i cruce. O maria ſocũda ſtella:an a te ſolitã gratiã ipetrabimus:quo te bodie noie vocaz? Dem te video meroꝛe cõſiptaz.audio te ſanctiſſime voci mugitũ.ſentio te oĩ gratia ꝺſtitutã. Quid igit̃ agã? tecum o maria lachrymas fundã.tecũ pect⁹ tũdã:tecũ ieſũ crucifixũ aſpiciã.tibi cõpatiar. mecũ maria veni.accede doloroſa mater deſolata viduella.proni oẽs cũ ẋgie gloſa ãte crucẽ vna voce clamem⁹. ¶ Dio te ſaluc croce tutta bagnata del ſancto ſangue del dolce ſignoꝛe:de niem bri ſuoi ſei tutta dornata:ſoſtieni i te xp̃o redẽptoꝛe. O dolce croce de oio icoꝛõata:per lo peccato del antiquo erroꝛe:ſei per noi ſemp aduocata :denanzi idio cuz pfecto amoꝛe:che gratia ce preſti cũ ſaluatione:poſſa cõtare la ſua ſacta paſſione.Amen. Nec mireris q: ita vulgariter ſcripſerim.Clari⁹ pctica ſic oñdit̃.quare ꝛc̃.

Circa igit̃ dñi paſſionẽ aliq ſolũ puncta declarãda decreuimus.gbus declarat̃ poꝛis ꝓdicatoꝛ mãz inꝛ euãgelioꝝ ſẽtẽtiã intrare.Sic.n.ſemp predicauimus. ¶ Primus punctus ẽ.an cõgruũ fuerit q̃ buana natura repararetur. ¶ Secundus punctus ẽ.Quis fuiſſet ogruentioꝛ reparandi modus.an per iuſticiã querẽ ſatiſfactõez:an per miſericoꝛdiam facẽ plenã remiſſionẽ. ¶ Tertius pctus.Qua re nõ potuit per purã creaturã reparari. ¶ 4° punctus eſt.Quare voluit tã crudeli morte humanã nãm reparare. ¶ 5° punctus ẽ.Quare bodie cãpane nõ pulſant. ¶ 6° ẽ.quare bodie altaria denudant. ¶ 7° ẽ.quare matutinũ cũ clãoribz ⁊ pulſatõe ⁊ candelabꝝ extinctõe ꝓter vnaz celebrat̃. ¶ 8° ẽ quare bodie diſcalciati crucez adoraũt. ¶ 9° ẽ.que fuit occaſio mortis xp̃i. ¶ 10° ẽ.qualr̃ xp̃us preparauit ſe vt veniret ad paſſionẽ.Et ſic deiceps ſm q̃ ſequũt euãgelia poteris i hac materia ꝓpũcta cõſiderare. ¶ Circa tũ ad p̃mũ punctũ ſz banc cõgruẽtiã plures oñdant:tñ q: pñs dies expoſcit vt clara maĩa pre dicet̃.iter ceꝛos doctoꝛes dñm Bonauenturã i.4.diſ.20.ſcribentẽ:i mediũ adducẽ ꝺcreuiz⁹ vbi ipſe bãc cõgruentiã ꝓ ſeptẽ rões oſtendit.q̃ rũ quattuor ſũt ex parte dei:⁊ q̃ttuor ex parte humane nature. Quattuor p̃rias facit Anſelmus i li⁹.cur deus homo.Accipe igit̃ p̃mã rõez ex pte dei ⁊ arguat̃ ſic? Nullatenus decet ſũmã ſtabilitatẽ a ſuo ꝓpoſito mutari.ſz deus ab eẽno decreuerat boiez debẽ ſaluari.q̃ idecẽs erat q̃ illũ in tali ſtatu relinq̃ret i q̃ nõ poſſet ſaluari ⁊ ꝓ cõſequẽs ꝓ loco a ꝺrijs decens fuit illũ reluari ⁊ reparari. ¶ 2°arguitur ſic. Nullatenus decet ſũmã bonitatẽ ꝓ vnius bois culpa tantam pulcherrimã priſcoꝝ parentũ poſteritatẽ permittere eternaliter dãnari:ſz niſi adiuuata ⁊ reparata eẽt:i eẽnũ dãnata eẽt.q̃ cõgruũ fuit ipaz reparari ⁊ adiuuari. ¶ Tertia rõ ẽ iſta. Nullaten⁹ decet ſũmã ſapiaz tã nobilẽ creaturã ꝓmittere ſuo fine fruſtrari.ſed niſi repata eſſet ſuo fine fruſtrata eſſet.ergo congruũ fuit ipſaz reparari. ¶ 4°arguit ſic. Nullatenus decet ſũmam poteſtatez ſuũ ſeruum ꝓmittere ab aliquo alio inſultoin ſeruitutẽ detineri:ſed niſi repata eſſet ſũmi dei q̃plures ſerui fuiſſent i limbo a diabolo vinculati atq; in eternuz detenti ergo cõgruum fuit humanã nãm repari ⁊ adiuuari.iſte ſũt rões ex pte dei. ¶ Accipe mõ rationes ex parte humane nature:⁊ arguat̃ ſic ꝓmo.Dignitas hominis tanta erat vt ꝓpter ipſ facta eſſent vniuerſa:ſed homine ſuo fine fruſtrato omnia ſimiliẽ ſuo fine fruſtrarent̃:patz: qm̃ quod ſuũ finem nõ attingit fruſtra eſt. dic̃ ꝓbus 2° ꝓbificoꝛ.ergo deceꝫ fuit vt humana natura reparet̃ ne totus mũdus fruſtra eſſet. ¶ 2° arguit ſic.Sicut humana natura peccauit diabolo ſuggerente:ſic cõgruum fuit vt reparetur deo releuante:⁊ iſta eſt ratio magiſtri i littera. ¶ 3° arguit ſic.Calamitas bũana tãta erat vt merito miſicõdiã poſtularet.q̃ ſi deceꝫ ẽ ñ obtundere aures ad clamoꝛem pauperis: decens erat ſummc pauperrimam humanam naturam adiuuari ⁊ repari . quare et cetera.

¶ Sed pauluz ſiſte pater Ambroſi. vna grãdis dubitatio mihi in mentẽ venit.Natura.n.ange

Universidad de Deusto
Biblioteca

lica multo nobilior est ꝯ bũana. ergo si decuit
p te humanã nãm reparl: magis erat decẽs an-
gelicã naturã adiuuari. Quid dicis hic pater?
Dico ania mea q nõ est simile. Nã natura bũ-
na tota pierat: ideo magis fuit decẽs illaz adiu
uari: natura aũt angelica nõ tota: sed tertia ps
tm̃ pierierat. Itẽ angelica natura decepta ẽ: ⁊ nl
lo suggerente peccauit. natura autem humana
nõ sic. ergo magis decuit ipam repari. Inde in
Encharidion Aug. ait. Placuit vniuersitati cõ
ditoris: vt qm̃ nõ tota multitudo angelox deũ
deserẽdo pierat: in eẽna dãnatiõe remaneret
⁊ hoc tãgit magr in lra di. 21. 2. Isniax. c. 2. Itez de
cẽs est vt deus naturã in eo esse ꝺseruet quo il-
laz creauit. aliogn non esset bonus creator nisi
esset bonus ꝺseruator: sz deus sic nãm angelicã
creauit vt status merẽdi ⁊ tẽpus meriti ãgelis
esset prefixus vsq3 ad ꝑmaz bonaz opationem
vel malã: ideo q: tempus merẽdi ptrãsiit, ideo
amplius bonã volũtatez habere nõ possunt. bu
manã nãm aũt nõ sic creauit vt pz. qm̃ si semel
peccat non firmiter malo adberet. Et rõ est. q:
natura spiritualis semp ẽ in actu suo. ⁊ ideo cũ
prim⁹ angelox malox act⁹ fuerit malus: semp
bñt voluntate obstinatã in malo. Inde Augu.
in li. de fide ad Petrũ sic in ingt. Creauit deus
angelos: vt q vellẽt ꝑpetuo boni essent: ⁊ q nol
lẽt nunq̃ diuino munere reparent: ⁊ hoc satis
apte ostendit Bonauẽ. in. 2 di. 7. Dabes igitur
ania mea q̃liter congruũ fuit humanã naturaz
repari debere. ḡre ⁊c. ¶ Quãtũ ad ſm punctũ
dico ſm Bonauẽ. vt supꝫ in ꝓncipio allegatum:
qõ etiã sũmit ex doctrina beati Anselmi li⁹ cur
deus homo: q magis ꝺgruũ fuit vt p viã iustꝫ
cie ⁊ p satisfactionẽ humana natura iuuaretur
q̃ p viaz totalis mifico:die ⁊ plenã donatiõez.
Et hec cõgruitas ostendit tam ex pte dei q̃ ex
pte humane nature. Ex pte dei arguat primo
sic. Illud magis repationi humane cõgruit vbi
magis seruat ordo diuine iusticie: sed cũ culpa
punit magis seruat ordo diuie iusticie q̃ q re-
linquat totaliẽ impunita. ergo ⁊c. ¶ 2⁹ arguit
sic. Illud magis cõgruit repationi humane per
qõ magis seruat ordo diuine sapie. sed p satis-
factionẽ magis seruat ⁊c. ergo ⁊c. Minor ꝓba
tur. qm̃ culpa ſm diuinaz sapiaz ordinat ad pe
naz. ergo diuine sapiẽtie congruit vt humanaz
culpã ordinaret ad penaz: sed si libere totaz pe
nam relaxasset: talis ordo non fuisset. ergo ⁊c.
¶ 3⁹ arguat sic. Illud magis congruit repatiõi
humane quo magis seruat bonorificentia diui
ne maiestatis: sed sine satisfactione non reddit
bonor illi qui offendit: q: inbonoramus deum
cuz peccamus. ergo magis congruit diuine bo
norificentie vt humana natura p satisfactionẽ
q̃ per liberã laxationez reparet. ¶ 4⁹ arguat
sic. Uniuerse vie domini mificordia ⁊ ꝟitas. i.
iusticia. sed libere culpam relaxando ꝟitas. i. iu
sticia: nullam ptez in repatione hominis bñ. sz
ergo ⁊c. ¶ Ex pte humane nature arguo ꝓmo
sic. Sicut gloriosius est vita acquirere eternaz
per merita q̃ sine meritis: ita gloriosius est re-
conciliari per satisfactionez q̃ sine satisfactiõe
quod si libere donasset factũ nõ fuisset. q̃re ⁊c.
¶ 2⁹ arguaꝫ sic. Sic̃ homo recedens a deo de
uz inbonorauit per culpaz: sic cõgruum fuit vt
ad deuz rediret ⁊ deũ bonoraret p penam. q̃re
⁊c. Et ista sufficiant ꝓ presenti puncto. ¶ Qtũ
ad tertium dico q nullo modo decuit vt hu-
mana natura per purã creaturã iuuaret. Et hꝰ
ꝓbo quadruplici rõne. ¶ Primo ratione imꝑ
fectionis. vbi arguit sic. In pfecta satisfactõe
regrit q fiat q̃tũ ad iniuriã ⁊ quãtũ ad dãnuz
qui. n. ꝓ vno satisfaccit ⁊ nõ pro altero nõ erit
vera satisfactio. ergo si aliqua creatura potuis
set satisfacere: oppoꝛtuisset vt quo ad iniuriaz
dei ⁊ damnuz totius vniuersi satisfecisset. cum
asit culpa infinita esset: creatura aũt finita: patz
q nõ recte satisfacere potuisset. ¶ Sed dices ⁊
quomõ hec ratio valet? Nũquid ⁊ quãdo nos
mortaliter peccam⁹ deũ in infinitũ offendimus
⁊ tñ satisfacim⁹: nec eternaliẽ dãnamur. Dico
q nõ tenet similitudo. qm̃ peccatũ tuuz actuale
mortaleꝛ ſpicit volũtatis tue depꝛauationẽ tm̃
⁊ non istius uel illius. quia filius non portabit
iniquitatem patris: nec pater iniquitatem filij.
Ezechꝫ. 18. Peccatũ aũt primi homis respicit oꝛ
dinẽ totius humane nature. q: ergo peccatũ ac
tuale respicit psonã singularẽ: vt est quoddã i-
diuiduũ: recompensari põt p vsuz gratie gratũ
faciẽtis: que respicit personaz singularem. Dep
uatio aũt humane nature respicit ꝓpagationẽ
⁊ naturã cõmunẽ: ideo p illo peccato nulla cre
atura poterat satisfacere. ¶ Preterea dic que-
so. qd poterat creatura p peccato ꝓmo deo da
re in satisfactionẽ? cũ qcqd sit põt ⁊ habet non
sufficiat deo satisfacere p beneficio creationis
Quid. n. aia deo dabis qui te ad suã imaginem
⁊ similitudinẽ fecit? Certe qcqd es totũ deo p
hocipso solo debes. Inde Bernardus i quoda
sermone. Considera ingt septẽ i beneficio crea
tionis. vz. q creauit te sine cõmodo suo: cũ. ꝓs.
ait. Bonoꝛũ meoꝛũ nõ eges sine merito tuo. q:
nibil ante ꝓmeruit qui penitus nibil fuit. Logi
ta qualẽ te fecit sz corpus egregiã creaturã: sz
aiaz magis egregiã: utpote imaginẽ creatoꝛis i
signẽ rationis participez beatitudinis sẽpiter
ne capacẽ. considera ⁊ dominatõnis potestatẽ
Terroꝛ. n. hominis sup cũcta animãtia ininẽ
decernit. Cõsidera ergo largitatis administra
tionẽ q̃ta tibi largitus ẽ ad sustẽtatiõez: quãta
ad eruditõez: q̃ta ad ꝺsolatõez: q̃ta ad correc
tõez: q̃ta ad ꝺlectatõez. qd ide gtias ages? hec
ille. Alias tres rõnes vide feria. 6. cinerũ cõsi-
ratõe. 2. oc̃one ꝓma. ¶ Ad q̃rtã rõz adõ ℟. Inõ
Hugo. 2. li⁹ d sacmẽtis. ⁊ Anselmus vt supꝫ. qui
creauit te redemit te: ne amoꝛẽ tuũ diuideres p
tem creatoꝛi: ptez tribuens redẽptoꝛi. Nota tm̃
q ibi ille tres rões breues sũt. tu vero ad mi-
tertiã ꝺposite dicas. ⁊ pone casũ i ẽminis. vtpu
ta ponãus q pura creatura satisfacẽ potuisset
⁊ ponãus q xps fuerit pura creatura. tũc segt

boc iconueniẽs. s. q creatura bũana magis erit
obligata creature q̃ creatori. ꝓbat qm̃ secũd.
Greg. cum augent dona rões et crescunt dono
rũ. sz accipiãus ista duo dona. s. creatõez ⁊ redẽ
ptionẽ. ⁊ q̃ro qõ istoꝛũ ẽ maius. ⁊ pz q redẽptõ
qm̃ in creatione cũ alijs rebus conueniemus. Re
dẽptio aũt soli bũane nãe donata ẽ. q̃ maiꝰ donũ
⁊ p oñs creatura remanet magis obligata. p bñ
ficio rdẽptõis q̃ creatõis. sz p te rdẽpta ẽ q pu
rã creaturã: ⁊ creata ẽ a deo. q magis remanet
obligata pure creature q̃ deo. nõ bñ istã rõem
quare ⁊c. Humana igit nã debuit satisfacẽ: sed
nõ potuit: ds potuit: sz nõ debuit. q ds factus ẽ
bõ vt. iõ q̃tũ deus possit: ⁊ iõ q̃tũ bõ debeat. q̃r ⁊c
¶ Qtũ ad quartũ punctũ dico scdm magr in
tertio dis. 20. ⁊ ſm cõiter scribentes q sz q̃tum
ad deũ absolute loq̃ndo reparandi humanam
nãz possibilis alius modus fuerit. q: sicut solo
nutu mentis ⁊ iperio voluntatis põt et potuit
de nibilo aliqd facẽ: sic ⁊ p aliũ modũ ⁊ aliquid
aliud potuit reparare. tñ mors xpi fuit ꝺgruen
tissima ⁊ q̃tũ ad humanã nãz necessaria. Luce
24. oppoꝛtuit xpm̃ pati: ⁊ sic intrare in gloriam
suã. Et nõ sol i anima oppoꝛtuit vt xps moꝛie
tur vt vitã sua tibi morte donaret: sz ẽt oppoꝛ
tuit vt acerbissima morte: ita q a planta pedis
vsq3 ad verticẽ i eo nõ reperireꝫ sanitas vitam
finiret. Et quare pater Ambrosi? Anima ꝓpter
tres rões. ¶ Prio rõe maioris pfectois. 2ᵒ rõ
ne maioris attractois ¶ 3⁹ rõne ꝺdigne sepatio
nis. ¶ Prio rõe maioris pfectois. Cũ. n. xps ple
nus cẽt gratia ⁊ charitate. Jo. i. ⁊ pz i. 3. Isniaruz
dis. 13. segtur q optimũ opus charitatis ⁊ signũ
bñe debebat. q: ꝓbatio dilectois exibitio ẽ ope
ris. optimũ aũt charitatis signũ ⁊ opꝰ ẽ pamico
⁊ dilecto aiam ponẽ idest vitã. Joã. 15. maiorem
charitatẽ nemo bz vt aiam. i. vitã ponat q̃ pro
amicis suis: sz si ponẽt vitã p inimicis ⁊ oibus
parceret: nõne maius signũ dilectois? Math. 5
si diligitis eos q vos diligũt quã mercedem ha
bebitis? O Jesu qõ signũ ostendis tue dilectois
ania i cruce moꝛior. Et proꝰ amore Jesu dul
cissime: pro inimicis meis. Et quantus ẽ dolor
tuus ⁊ passio tua amor meus: aia nõ ẽ sic̃is do-
lor sicut dolor meus. Et q̃re spõse meus? qa te
sũme amo ꝓ te vitã pono. ⁊ sũme patior in cru
ce. Magis. n. cernit xpi amoꝛ ad nos acerbita-
te passionis q̃ leuitate. Inde Bernardus sup il
lo ℣bo. copiosa apud eũ redẽptio ait. Copiosa
qdem quia nõ gutta sanguinis: sz vnda fluminis
q̃ quinq3 partes coꝛporis emanauit. ¶ Secun
da rõ dicitur maioris attractois. Luz enim secũ
dũ Aug. 3. de tri. verbũ eternũ inter ceteras ra
tiones voluerit incarnari: vt humanaz naturã
ad suũ amoꝛẽ traheret: sequit q quanto maio
ra signa dilectionis ostenderet tanto magis at
traheret. sz qõ queso ardẽtius signũ oñdere po
tuit q̃ capi: ligari. spui. flagellar: nudãi: i medio
duoꝛũ latronuz crucifigi: irrideri: blasphemari:
felle ⁊ aceto potari? ⁊c. Inde Bernadus. Sup

omnia inquit te amabilẽ mihi fẽdit o bone Je
su calix passiõis tue: opꝰ redemptionis nostre.
¶ Tertia ratio dicitur condigne superationis
decuit enim christũ pro nobis tali morte mori
quali nullus alius potuisset pro illo mori.
Si enim leui morte xps obiisset: cuz plures sanc
tos legamus pro ipsius amoꝛe acerbissimis suc
cubuisse penis: sequeretur quodãmõ maioꝛ ob
ligatio xpi ad sanctos q̃ econtra. Jõ aia decuit
xpi taz acerba morte mori: vt nullus ad eã atti
gere possit: ⁊ per oñs sancti xpo obligarent: ⁊ nõ
econuerso. Inde aquilinus ille Joannes aiaruz
martyruz in visione vidẽs ait. Apoc. 6. vidi sb
altare altare dei aias iterfectoꝛ ⁊c. Altare ẽ alta
ris coꝛporis xpi ics crucifixi. alta quidẽ: q: nul
lus illi equalis: aut maioꝛ impassione. fuit. iõ sb
altare stat describũtur. Inde clamat xpi bodie
in cruce. O vos qui transitis per viam attendi
te ⁊ videte si est dolor similis sicut dolor meus
q̃re ⁊c. De hoc etiaz diximꝰ feria. 6. dominice
de passione in. 3. ꝺsideratione. q̃re ⁊c. ¶ Qtum
ad 5. punctum dico q nõ sine grãdi mysterio cam
pane bodie nõ pulsant. quoniã quattuoꝛ bodie
spuales campane siluerũt. ¶ Prima cãpana fuit
ois cõgregatio. 12. discipuloꝝ: quoꝝ vox ⁊ sonꝰ
debebat itonare per oꝛbẽ: ⁊ bodie simul oẽs ta
cuerũt. Nã ⁊ Petrus qui semel alte itonuit di
cens: tu es xps filius dei viui: bodie sonuz per-
didit: ⁊ se xpm̃ nescire dixit. ⁊ anathematizãdo
negauit. Similiter ⁊ ceteri xpo relicto oẽs fu-
gierũt. ⁊ vna inter eos cãpana crepuit ⁊ diffusa
fuit viscera eius. ¶ Secũda cãpana fuit vniuer
sitas omniuz creaturaꝝ que deuz triplicit laꝫ
dant. dei nãq3 potentiaz ex sua magnificẽtia ꝓ-
dicãt. dei sapiẽtiã ex eaꝝ ordine. dei bonitatez
ex eaꝝ vtilitate. q̃si tribus his vocibꝰ deuz ma
gnificant. s. sua magnificẽtia: suo ordine: ⁊ sua
bonitate. sed bodie quasi oẽs siluerũt. vñ Ber
nardus ad hoc peccatũ tota mundi machia ex
pauit: ⁊ fere i antiquum chaos redacta sũt vni-
uersa. vnde visa generali ecclipsi. Dionisiũ ar i
opagitã dixisse leginus. aut deus nature pati-
tur. aut tota mũdi machia ꝺstruetur. ¶ Tertia
cãpana fuit xpe qui quottidie erat in tẽplo do-
cens ⁊ clamãs: si quis sitit veniat ad me ⁊ bibat
sed bodie septez vt ita dicã botos dedit: ⁊ i sep
timo fracta est. ¶ Primũ insonuit versus pa-
trem ⁊ dixit ds meus vt quid dereliquisti me?
¶ Secũdũ insonuit matri ⁊ dixit. mulier ecce
filiꝰ tuus. ¶ Tertiũ itonuit ℟sus peccatoreꝫ ⁊
dixit. paꝛ ignosce illis qa nesciũt quid faciunt.
¶ Quartũ versus latronez ⁊ dixit. bodie me-
cuz eris in paradiso. ¶ Quintum versus aiam
dicens sitio. s. tuaz salutẽ. ¶ Sextuz versus p-
phas ⁊ totum mũduz dicẽs. ꝺsumatũ est. ¶ Et
septimũ itez versus pꝛem dicens. pater in ma-
nus tuas ⁊c. ⁊ inclinato capite fracta ẽ hec ca-
pana bñdicta. ¶ Quarta cãpana est xpo glo-
riosa: que semel taz dulciter insonuit vt verbum
eternum in eius vterũ descẽderet. Luc. i. Ecce

Universidad de Deusto
Biblioteca

ancilla xc̃. sed hodie vocem pdidit ⁊ raucauit.
Luc̃. 2. Tuã ipsius aiaz ptãlibit gladi⁹. ḡre xc̃.
¶ Quãtum ad sextuz breuiter dico q altaria denudant: qz alta res que xp̃i corpus est in cruce nudus extẽditur. p̃s. Diuiserũt sibi vestimẽta mea: ⁊ sup vestem meam miserũt sortem xc̃.
¶ Quãtum ad septimũ dico q pcussio tabulaz ꝓcussiões quas dulcissimus xp̃s ꝓ te aima mea hac i nocte passus est significãt. que scõm spualiter loquẽtes fuerũt numero. 6666. Tribus aut diebus pulsamus hoc modo: qz p tres horas sol obscurauit ⁊ xp̃i morte fleuit. vel alr dicit q hoc fit tribus diebus vt oñdat q triplex creature genus xp̃i mortẽ plãxit. s. creatura pure corporalis vt terra sol ⁊ celi. ¶ Secũdo creatura pure spualis: vt angeli. ¶ Tertio creatura partiz corporalis ⁊ partim spualis: vt ho̅go gloriosa: magdalena ⁊ alie mulieres. Oẽs cadele extinguũt vna excepta: qz fides in oib⁹ extincta est ꝓterq̃ in virgine sola. ¶ Quãtuz ad octauũ punctũ dico q crucez adoramus in memoriã derisionis ⁊ subsanationis quã xp̃us hodie i ipsa pro nobis ptulit. vnde sicut teran teq̃ crucẽ ascenderet christus ihonoratus est. ꝓ prio ab herode illũ veste alba remittẽte ad pilatuz. ¶ Secũdo a militibus illũ spinea corona coronãtibus. ¶ Tertio a iudeis illius sup humeros crucẽ imponẽtibus ita anima ⁊ nos in eius honorez crucẽ adoramus. Itẽ sicut hodie christus se humiliauit ꝓ nobis vsq̃ ad mortez mortem autẽ crucis. ad ꝓhil. 2. c. sic ⁊ nos hodie in terra ꝓstrati crucẽ honoramus. Et sicut benedicta christi anima hodie sanctos patres visitauit: ita ⁊ nos altaria cũ maxima deuotiõe visitamus xc̃. ¶ Octum ad nonum dico q tres fuerunt occasiones mortis xp̃i. s. amor humãe nature: iuidia iudeoz: ⁊ auaritia Jude. ¶ ꝓ prima fuit amor humane nature: ⁊ de hoc dictum est. Jnde Aug⁹. Admiremur igr: gratulemur: amemus: laudemus: adorem⁹: qm̃ per redẽptoris nostri mortẽ de tenebris ad lucez: de morte ad vitã de corruptione ad icorruptionez: de exilio ad patriaz: de luctu ad gaudiuz vocati sumus.
¶ Secũda causa fuit iudeoz iuidia ⁊ timor. Jnuidia qz coz scelera arguebat. Nãqz hoc tẽpore Terentius ait. Obsequiũ amicos: veritas oditz parit. Timor. qz xp̃i gratitudinẽ cernentes i populo timebãt ne eos populos vt sacrile gos lapidaret: ⁊ tãto magis iualescebat quãto magis ꝓpter Lazari suscitationẽ xp̃m vndiqz sequebat. Jnde mox in dñica de passione consiliũ fecerunt in vnuz dicentes: gd facimus? xc̃. Jaz. n. regnũ amiserãt ⁊ a ꝟomanis hierusalẽ regebãt. ⁊ pontius ꝟpilatus a ꝟomanis ibi ad regendũ nõ vt dñs: sed vt ꝓcurator positus ẽ. Luc̃. 3. ꝟprocurãte pontio ꝟpilato iudeaz. leges tñ iudeorũ ⁊ sacrificia nõ pturbabãt. Et tõ auũt Ueniẽt romani putantes nos xp̃z velle facẽre gẽ: ⁊ tollent locũ nostr̃. i. synagogaz ⁊ gentem ⁊ obedientiam gentiũ. Et tũc vnus eorũ Cayphas nomine respondit dicens: nescitis gc̃z xc̃
ꝟte Cayphas ⁊ Anna ãbitione sũmuz sacerdotiuz emerãt a romanis: vt dicit Crisostoz⁹. nec ãplius sacerdotes per vnctionẽ: sz ꝓ terrenam potestatẽ instituebant: vt verificaret qõ dicit Dan̄. 9. ..ũ venerit scũs sanctoz̃ cessabit vnctõ vestra. Et sic p oẽs snia Cayphe approbata decreuerũt sub anathemate ne qs auderet xp̃z accẽptare qõ si qs faceret ex̃ synagogaz eiiceret. Jnde ps. Astiterũt reges terre ⁊ ꝓncipes cõuenerũt i vnũ aduersus dñz ⁊ aduersus xp̃z eius.
¶ Tertia cã mortis xp̃i fuit auaricia Jude. sz de hoc iferius dũ serie passionis enarrabis. q re xc̃. ¶ Octũ ad decimũ. dico q dimissis sic pro nunc iudeis ad xp̃z veniamus: qui sciens oia q̃ ordinata erant sup eũ: quia nũdum venerat hora eius secessit i desertũ locũ per miliare ab hierusalẽ: qõ dicit effren. ⁊ ita cũ discipulis ibi occulte pmansit. i c⁹ signũ cruces dominica ꝺ passione velant̄. ⁊ hoc vsq̃ ad sabbatũ palmaruz Die vero sabbati. s. an̄ sex dies pasce vẽit Jesus Bethaniaz q̃ distabat ab hierusalem per miliaria duo. ⁊ intrauit in domum Symonis leproꝓsi. id est qui leprosus fuerat: sed a christo sanatus: ⁊ erat cõsobrinus Lazari resuscitati: ⁊ iuitauit Symon xp̃m cũ discipulis ad cenaz: simiter ⁊ Lazarũ alioqz q̃plures iudeoz̃. Liqz sic discũberent supuenit magdalena deferẽs alabastruz vnguenti preciosi: ⁊ effudit super caput recũbent̄. xp̃i. Sequere mõ passionem ſm euãgelicos textus. hec cõis materia est. Ego autez hoc in loco soluz quosdaz subiungaz versus totaz materiam continẽtes. videlicet.

ꝟPrecedẽte die: s. sabbato ramos: q tũc fuit ãte.
ꝟPasca dies sext⁹ si nos numerem⁹ vtrunqz:
Bethaniã venit: ⁊ Symonis ede comedit.
Lazar⁹ hic resident. subuenit Martha. Maria
Ungit. sed iudas vt gd perditio dicit.

¶ Hoc totuz factuz est die sabbati ante ramos palmaruz.
Die dñica facta sunt hec. vz.

Bethfage mane venit: mittitqz duos ad asellã
Jnsident. ⁊ plorat super vrbẽ. postea tẽplum.
Ingrediens: mensas vertit nũmulariorum.
ꝟRespondit scribis dicens: hoc soluite tẽplum.
Aruit ⁊ ficus prima feria ve fa.
Sic bis est dñs sicut vult glosa receptus.
Et bis eiecit vendẽtes. stabit vtrunqz
Dona videns dicit q plus paupercula misit
Dicit ad quosdam parabola de pharisco.
Quos nũq̃ iustos in se conficere vidit.
Uespere bethaniã rediens ibi nocte manebat.
Et cunctus populus ad eũ de mane fluebat.
Multi credebant: qz multos sanctificabat.
Querũt gentiles si christuz cernere possunt.
Tunc Jesu hora venit vt ipse clarificetur.
Sed prius exigit vt granum mortificetur.
ꝟPrinceps eiicitur mundi: trahit oia christus:
Uespere bethaniam rediens. in fine sequenti
Hierusalem veniens: q̃rit baptisma Joannis.

Unde fuit. votũqz pr̃is q filius implet.
Sensus ẽ q querentibus scribis ⁊ pharisees in qua potestate faceret de tẽplo ⁊ predicaret xp̃s. respondit: ab eis petens et dicens. in qua potestate Joanne baptizat. quasi dicat. si ipse i ptãte dei hoc facit: ⁊ ego q̃ suz filius dei non̄e compleho vota patris mei?
¶ Sequere modo versus tuos.

Vic heres. dicuntqz malos q male perdet.
Aut absit: quibus opponit lapidẽ reprobatũ.
Mittitur in tenebras nudus.
Vic est parabola de nuptijs tunc herodiani
De censu querunt. Saducei de muliere.
Sed de mandato pharisei verba loquuntur
Scriba Jesu dicit. iesus hic vines faciens hec.
Vic spoliatur homo: popul⁹ suspẽsus obaudit
Cuius filius ẽ querunt? dicunt pharisei
Dauid. que dicunt facietis. ⁊ est pater vnus.
Octo v. ponit. rotieras velut ante beauit
Impleuit mensurã patrũ Joiade zacharias:
Filius hic moritur q̃ dicitur hic barachie
Congregat ⁊ volunt i iudicioqz videbunt.
ꝟPost abscondit se. cõmunia signa dat vrbis
ꝟPost cuertende: que sunt seditio bella
Est propium signum cum desolatio fiet
Judei gentes captiuabuntur in omnes.
ꝟPoscite ne sit hieme l'sabbata cũ fugietis
Signa dat aduentus que sol ⁊ luna notabunt.
Tunc attendite vos ne cruce corda grauent̄.
Nemo diem nouit. de binis tollitur vnus.
Conueniũt vbi corpus erit peregreqz ꝓfectus
Janitor vt vigilet dicit: talentaqz tradit.
ꝟRex quoqz mias tradit cũ reguũ q̃rere vadit.
Filius aduenit cũ quando maloꝝ manifestẽ.
Diuidet a iustis: opus iproperans charitatis

¶ Hec omnia facta sunt a die dominico in ramis palmarũ vsq̃ ad diem mercurii ⁊ martis. Tu vero noli omnes hystorias dicere: sed tãtũ sequere sicut reperies sigtum per vnam descriptam manuz.

¶ Hec facta sũt die mercurij ⁊ martis
Tandem post biduũ predicit pascha futurum
Uendit eũ iudas. querit vbi pasca parabunt.
ꝟPasca die martis pronunciat esse futurum.
Uenditur a Juda luce sequente iesus.

¶ Isti quattuõ versus idẽ sonant i die soluit
ꝟPost cum discipulis discũbens ait illis.
In desiderio fuit hoc mihi pascha priusq̃.
ꝟPro vobis patiar. surgensqz pedes ibi lauit
Ex vobis vnus me tradet. ve tamen illi.
Querunt nungd ego? supra pectus recũbenti
Discipulo dñs submissa voce quis esset.
Dixit. nam petrus vt q̃reret innuit illi
Eggesso iuda se dicit clarificatũ.
ꝟPostea discipulis corpus cũ sanguine tradit
Quo simul est iudas non spiritualiter vsus
Scandala predicit. ter petr⁹ nocte negabit
Sermonẽ facit hinc. hic consolãdo quid illis
Defuit ingrit. i gethsemani venit. orat
Ter petr⁹ dormit. sanguis sudat. adestqz
Judas cui domin⁹ ait. ad qd amice venis?
Auriculaz sanat. trahit qz ligat⁹ ad Annam
Cayphaꝫ. inuenis fugit. petrusqz negauit.
Petrũ respexit domin⁹: q postea fleuit

¶ Hec omnia in die soluis
Hec facta sunt die veneris.

Mane duo surgũt testes. vestẽqz sacerdos
Scindit. ⁊ eũ reũ clamant: in cuiqz spuentes
ꝟPilato tradunt: ⁊ iudas illaqueat se.
Accusant: mortisqz reũ non inuenit illũ
ꝟPilatus. regnũ de mundo nõ habet isto
Mittitur herodi. sed in alba veste remissus
Desuper iqd habes qcqd potes: uxori ad illũ
Mittit. ⁊ inuitus pilatus tradidit illũ
Indultur rubeis. illuditur: angarizatur.
Symon flet super hũc. ⁊ dũ crucifigit orat:
Uestis diuidit. titulus fit. latro meret.
Commendat matrem. post aer obtenebratur;
Clamat eli. post hec sitio: cui fert acetum
Se quoqz cõmendat patri. sic spiritus exit.
ꝟPetre scisse sunt ⁊ velum. corpora surgunt;
ꝟPresentes metuunt. tamẽ a longe mulieres;
Aspiciunt factum. domin⁹ sepelitur
Custodes ponuntur.

¶ Hec oia facta sunt die veneris.

Vos si bene nouerit ihesus: fericm omnẽ huius
Scisse colliges passionis. christ⁹ Jesus nostra
Sua salus det nobis sua infinita clementia dona
Vt cum feliciter in celo aspiciamus. Et eius gloriosa mater iterea oret ante crucis signum suũ
De carne verum filium dilectum: vt recte viuamus ⁊ vitam eternam reperiamus. Amen.

¶ De sabbato hoc nihil aliud ad pñs. quoniaz factum in eo nihil aliud credim⁹ q̃ planctum. Sed de doloribus ⁊ passione virginis satis in precedentibus sabbatis conscripsimus.

¶ ꝓ pro die resurrectionis: ⁊ duobus diebus sequentibus ꝓdicare poteris de beatitudine aie
ꝟRequire feria ꝟa palmaꝝ. Et vide ẽtiaz cõclusionem. vbi agit. Qualiter anima sit a deo honorata ⁊ exaltata. Est. n. materia digna illis diebus. Et si uis. vide etiam p̃mam ⁊ ſam oclonẽ. vbi dr̃ de aie imortalitate xc̃.

¶ Hoc opus diligentissime emendatum p ꝟR.e uerendum doctorem sacre theologie Magistrum Marcum Uenetum ordinis seruoruz Beate Marie. Impressũqz Uenetijs sũma cura ⁊ diligentia Antoni de Ualentia: ⁊ Jacobi Britannici: ⁊ socioruz eius. Anno dñice Incarnationis. 1481. Die. 24. Martij.

¶ Si quis ades doctus Ambrosij nomẽ adorãs
¶ Et libros properas velle videre nouos
Pos eme quis manibus noctuqz dicqz retẽtis
¶ Edisce: valeant quid documenta dei
Et quo predicanda modo sint noia xp̃i
¶ Et quo te pariter virgo beata vocet.
Cunctaqz preterea. que ad sũmi culmina celi
¶ Deducunt: facilez dantqz: prebentqz viam

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca